Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES

Google Livres

LVCIANI
SAMOSATENSIS
OPERA

KAISERLICHE KOENIGLICHE
WIEN
HOFBIBLIOTHEK

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΣΑΜΟΣΑΤΕΩΣ

ΑΠΑΝΤΑ.

LVCIANI SAMOSATENSIS

OPERA.

TOMVS I.

EX VERSIONE

IOANNIS BENEDICTI.

Cum NOTIS *integris*

Ioannis Bourdelotii, Iacobi Palmerii a Grentemesnil, Tanaquilli Fabri, Aegidii Menagii, Franciſci Guieti, Ioannis Georgii Graevii, Iacobi Gronovii, Lamberti Barlaei, Iacobi Tollii, & ſelectis aliorum.

Accedunt inedita Scholia in Lucianum, ex Bibliotheca ISAACI VOSSII.

AMSTELODAMI,
Ex Typographia P. & I. BLAEV,
Proſtant apud WOLFGANG, IANSSONIO-WAESBERGIOS, BOOM, à SOMEREN, & GOETHALS.
M DC LXXXVII.

SERENISSIMO & POTENTISSIMO

PRINCIPI

FRIDERICO WILHELMO,

MARCHIONI BRANDEBVRGICO, S. ROMANI IMPERII ARCHICAMERARIO, ET ELECTORI, SVPREMO IN BORVSSIA, MAGDEBVRGI, JVLIAE, CLIVIAE, MONTIVM, STETENI, POMERANIAE, CASSVBIORVM VANDALORVMQVE, NEC NON IN SILESIA CROSNAE ET SCHWEIBVSSII DVCI, BVRGGRAVIO NORIMBERGENSI, PRINCIPI HALBERSTADENSI, MINDENSI, ET CAMINI, COMITI DE HOHENZOLLEREN, MARCAE ET RAVENSBERGI, DOMINO RAVESTEINII, LAVENBVRGENSIS ET BVTOV,

S. D.

IOANNES GEORGIVS GRAEVIVS.

Niſi mirifica ſingulariſque Tua benignitas in fovendis pacis artibus aeque teſtata cunctis gentibus eſſet, ac Tua virtus & laus bellica, maximis rebus

geſtis parta, nunquam in animum potuiſſem inducere, ut hunc politiſſimum ſcriptorem, & per quam lepidum errorum & ineptiarum, quibus omne genus hominum obnoxium eſt, animadverſorem, Tibi, ſereniſſime Princeps, offerrem. Orbis terrarum non minus ſuſpicit Tuam in ſublevandis & tuendis omnis liberalis doctrinae ſtudiis, ſapientiam, quam admiratur quae praeclariſſime geſſiſti magnitudinem. Haec ſane tanta ſunt, ut patrari a Te poſſe, cum ſuſciperes, non ſperari, vix optari poterat; patrata vero eſſe, non credi, niſi rerum teſtimonia fidem facerent. Ecquod illuſtrius teſtimonium eſt victoria Sarmatica, qua, ſociatis cum foederato Rege copiis, quae non excedebant numerum tricies mille virum, maximas nobiliſſimae gentis copias, nonagies mille Sarmatas, & quadragies mille Scythas, in oculis ſedis Regiae fudiſti, & optimam Boruſſiae partem, Regia dominatione levatam, in libertatem ſic vindicaſti, ut tota poſt haec Tui juris & ditionis fuerit? His enim legibus ut pax redimeretur facile Tibi paſſus es perſuaderi, qui nunquam arma ſumſiſti, ut imperii fines latius proferres, ſed ut injuriae licentiam eriperes hoſtibus, & otium non obnoxium, ac ſecuritatem Tibi parentibus populis praeſtares, & aut ſociis, aut importune afflictis opitulareris. Quid glorioſius tropaeo Fehrberolinenſi? cum arma Tua, quae in remotiſſimis imperii Romani finibus, ad ejus majeſtatem & ſalutem tuendam, illiuſque inimicos ſubmovendos quaſi peregrinabantur, revocarent ſubiti ac nec opini hoſtes,

hoſtes, qui abſentiam Tuam occaſionem, ſuam ducentes, dolis ac vi Tuas terras, praeſidiis nudatas, non infeſtarant modo, ſed occuparant. Quantas mox hujus injuriae poenas Deo, Tibi, & ſibi ipſi dederunt! Cum parva cum manu equitum advolares ad Tua vindicanda, & exercitum numero & locorum oportunitate longe ſuperiorem, & ab inſtrumento bellico rebuſque aliis omnibus paratiorem, tanta celeritate, ſed longe majore virtute aggredereris, caederes, & fulminis inſtar proſterneres, ut non tam de illis, quae invaſerant, retinendis, quam de ſua ſuorumque ſalute ſolliciti, pavidi terroriſque pleni refugerent. Equidem magna mercede didicerunt, quam temere & quam inauſpicato laceſſierint Principem, quem invictum ad arma divina virtus & animus excelſus praeſtat, & quem perpetua in bellis gerendis, quia nulla niſi pia & juſta ſuſcipit, fortuna comitatur. Quot enim urbes, arces, caſtella, cum ingenio ſitus, tum operibus firmiſſimas non longi temporis ſpatio amiſerunt? Stralſunda, quae acerrimos ſuperioribus hujus ſeculi annis, ingentium Caeſarearum copiarum inſultus ſuſtinuerat & retuderat, ut haberetur inexpugnabilis, quam facile novo miſſilis ignis commento Tibi ceſſit? Stetinum, munitiſſimam, & magno lectiſſimorum equitum & peditum praeſidio, omnique apparatu bellico inſtructiſſimam in patientiam obſidionis longiſſimae, quam & animo fortiſſimo, ingentique fiducia, an pervicacia dicam, ferebant, quanta virtute, quantoque conſilio cepiſti? Rugam tan-

tis copiis infeſſam, tantis operibus & caſtellis, ipſoque mari ſeptam & vallatam, quam brevi, expoſito milite, fuſis hoſtibus, ſubjugaſti, inſigni documento virtutem & felicitatem Tuam omnia ſequi, etiam quae humana vi non expugnari poſſe videbantur. Sed nihil ſplendidius, & ad omnium ſeculorum commendationem magnificentius eſt lauru Boruſſiaca. Hoſtes recollegerant vires, dilectuque domi habito, numeroſo exercitu, per Sarmatiam irruptione facta, infeſtarant Boruſſiam Tuae ditionis, regionem tam ad belli ſubſidia, quam ad decus pacis ornatiſſimam, & uberrimis fructibus Tuum aerarium locupletantem. Caedibus, direptionibus, incendiis graſſabantur, non mediocres terrores jaciebant, diraque denuntiabant imperata detrectantibus. Videbatur fortuna, cum abeſſes longe, ac diſtinereris, omnia commutaſſe. Sed tu, invictiſſime Princeps, contractis pro tempore copiis, quam ſubito, quam inexpectato hoſtibus ſuperveniſti, ut ante Te veniſſe viderent, quam audierant venire. Adventus enim Tui nuncios incredibili celeritate praeveneras, & quidem alieniſſimo anni tempore, cum omnia frigoris immanitate rigerent, & per duratum glacie ſinum maris Balthici exercitus & omnis apparatus bellicus eſſet ducendus. Simul veneras, ſimul viceras. Inſperatus Tui conſpectus animos hoſtium tantopere perculerat, ut non tam de pugna, quam de latebris, quas circumſpiciebant, & fuga, quam maturabant, cogitarent. Victoriae praemium fuit non modo Boruſſia recuperata, ſed Pomerania

rania citerior ulteriorque pacata. Haec omnia Te Duce. ſed quid non Tuis auſpiciis & auctoritate per Tuos duces geſtum eſt? Vt alia taceam, hoc ipſo anno, quas contra immaniſſimum Chriſtiani nominis hoſtem copias miſiſti auxiliares, quae non mirifica virtutis inuſitatae documenta dederunt, in illa ingenti & nunquam non commemoranda obſidione Budae. Septies haec urbs a Chriſtianis fuit obſeſſa irrito ſucceſſu, & magno Imperii Chriſtiani detrimento & dedecore. Nec melioris eventus fuiſſet octavum obſidium, niſi miles Tuus ex illis, quae ei erant aſſignata, caſtris, tanto impetu urbem impetiiſſet, tantaque conſtantia, licet quotidie plurimi occumberent, a Turcis, cum erumpentibus, tum a foſſis & munimentis maxima vi obſeſſores arcentibus, caeſi, preſſiſſet, & tanta animi praeſentia primus muros, cum invaderentur noviſſime, ſubiiſſet, ut illi in primis expugnationem tam invictae urbis acceptam ferendam eſſe, ipſi Duces, quibus ſummam belli mandaverat, Auguſtus Imperator, litteris publice ſcriptis ſint teſtati, Tibique pro tam fortibus viris, quos reipublicae Chriſtianae ſubſidio miſiſſes, ſummas egerint gratias.

Magna haec ſunt, Sereniſſime Princeps, quae nunc admirantur omnes, quaeque ſeri nepotes admirabuntur, nulla longinquitate temporum obliteranda. Alet ea hominum fama, & ad extremas gentes, & per omnem poſteritatis memoriam diſſeminabit. Sed longe majora ſunt, quae *Tibi* ipſe per Te ſolus tropaea poſuiſti. In glo-

riae, quam tot rebus ad Viſtulam, Rhenum, Viadrum, Iſtrum, fortiſſime geſtis es adeptus, ſocietatem admittis Duces & milites, quorum uſus es conſilio, manibus, & miniſterio. A conſortio hujus victoriae, qua Te ipſe viciſti, quod genus victoriae eſt difficillimum, excluduntur ceteri omnes mortales. Haec vere Tua victoria eſt, cum hoſtibus, quos aequitate cauſſae viceras, antequam cum iis congredereris, armis quoque victis, & exutis illo Germaniae tractu, quem ad mare Balticum tenebant, animi ſumma moderatione, & inſita ingenii lenitate incredibili, pacem dediſti, provinciaſque quas arma & jus belli Tibi acerbe provocato adjudicarant, Tuaeque poteſtati ſubjecerant, eis reſtituiſti. Nullas pacis conditiones, quamvis parum aequae, nec ex victoris dignitate viderentur eſſe, averſabaris, ut conſtaret omnibus, Te pacis & concordiae Germaniae redintegrandae & firmandae ſtudio, non ambitione, nec cupiditate novarum rerum, aut finium late propagandorum, arma cepiſſe. Haec aequitas mirifica, & altiſſimi animi exaggeratio, Te ad divinitatis quoddam faſtigium evexit, ut Te tanquam caelo demiſſum Principem homines colant, ac venerentur.

Verum ut pax & tranquillitas Tuorum civium, ſic & eorum felicitas Tibi ſemper curae fuit, ut affluant omnibus, quae vel ad uſum, vel ad cultum & elegantiam vitae ſunt neceſſaria. Hinc magnis commodis & immunitatibus non ſolum excitantur incolae, ſed & exteri invitantur ad artificia varia in tuis civitatibus excolenda, & ad mer-

mercaturam locupletandae reipublicae fovendam. Hinc in ultimas insulas, & terras alio sole calentes naves missae negotiandi caussa, coloniaeque sunt ductae. Hinc Suevum & Viadrum, fossa ducta magni operis, duodecim catarectis instructa, quinque decempedas lata, & tria milliaria Germanica longa, maximis impensis junxisti, ingenti negotiantium commodo, & itinerum compendio. Nullius patris familias tanta potest esse diligentia, & sollicitudo in procuranda re familiari, pro suorum tutela, quanta Tua est cura & vigilantia in providendis Tibi subjectorum populorum utilitatibus, & oportunitatibus. Parentis indulgentiam & amorem omnibus praestas. Inde tanta facilitas in omnium desideriis excipiendis, tanta benignitas in necessitatibus sublevandis, tanta severitas in sanctitate tribunalium, & religione judiciorum constituenda, ut omnes aequalitate juris fruantur, boni & bene de rep. meriti ornentur, improbos vero nec potentia, nec largitio, nec gratia legibus eripiat. Omnium vero curarum Tibi antiquissima est cura pietatis & religionis. In hoc omnem cogitationem mentemque fixisti, ut ejus decus illibatum, & omnibus pestilentibus erroribus purgatum floreat. Felicium aras raro fumare tam vere, quam eleganter dixit vetus poeta. Nam rebus laetis & secundis, nimiisque opibus solent homines efferri animis, & humanitatis oblivisci. Tu in tanto rerum humanarum fastigio non modo ipse caste colis religionem, Deumque unicum auctorem omnis Tuae felicitatis & victoria-

rum

rum eſſe in omni ſermone prae Te fers, ſed & Tuos cives ad eandem pietatem colendam Tuo inflammas exemplo, & graviſſimis verbis incitas. In admirabili illa adlocutione, qua Tuum exercitum in Pannoniam contra ſempiternum Chriſtianorum hoſtem iturum, hortabaris & confirmabas, quae hic apud nos quoque cum maximo applauſu fuit audita, quid praecipiebas acrius & ſtudioſius, quam ne in hac expeditione pietatis ſtudium Deique cultum negligerent, cui omnes Tuas victorias Te debere teſtabaris, utque, ſi tempus ſic ferat; mortem fortiter oppetant pro Chriſto Soſpitatore, qui ſalutem noſtram ſanguine ſuo, & vitam immortalem morte nobis, eaque indigniſſima, pepererit. Tantum ardorem in animis tam Ducum, quam militum, haec Tua oratio, tantam in Deum Chriſtianamque rempublicam pietatem ſpirans excitavit, ut alacrius ad bellum, quam ad feſtum diem proficiſcerentur, tantaque virtute dimicarint, ut maxima pars vitam profuderit, ſuperſtites autem, non tam ſuae fortitudini, quam illis facibus, quas eis ſubjeceras, victoriam adſcribant. Quam vero hoc luculentum & illuſtre pietatis Tuae documentum eſt, quod omnes exteros cujuſcunque gentis, qui propter religionem ſolum vertunt, & ad Te tanquam aram & arcem confugiunt, recipis fovendos, & alendos, quorum quater mille familiae in Tuis terris ſedes invenerunt quietas.

In alias artes ingenuas & doctrinarum ſtudia, quibus homines ad virtutem in reipublicae uſum

&

& decus informantur, non minus curae & liberalitatis confers. Quot eruditionis & ſapientiae palaeſtras aut excitaſti, aut magnifico tueris impendio? In Boruſſia Regium montem, ad Viadrum Francofurtum, in Clivis Duisburgum, in qua Tu, Princeps ſapientiſſime, me poene adoleſcentem primus produxiſti in hoc famae theatrum. In tanto numero novam doctrinae liberalioris officinam Te moliri in Magdeburgenſi dioeceſi, nuperius cum in Clivis ad Tuum conſpectum admitterer benigniſſime, ex Tuis ſermonibus, quos in tanta rerum mole, de amplificanda eruditionis dignitate mecum habere dignabaris, mihi datum fuit intelligere. Illi nunquam effluent ex animo meo, nec ille dies mihi longe honeſtiſſimus, quo tantum Principem videre audireque mihi licuit.

Praeter iſtam, quam Athenaeis tuendis impendis, quid non pecuniae conſumis in Hebraeorum, Graecorum, Romanorum numiſmatibus, gemmis elegantia & eruditione, quam prae ſe fert erudita manus, conſpicuis, & ſupellectile priſci temporis aggeranda, quae ſemper deliciae fuerunt heroicarum mentium. Auguſtus ſane ſua praetoria rebus vetuſtate & raritate notabilibus ornabat, ſollemnibus vero diebus donabat amicis nummos omnis notae, veteres etiam, & regios ac peregrinos. Quid dicam de ſumtibus, quos facis in Bibliotheca locupletanda, quam in Principali Palatio dedicaſti, quamvis jam tanta librorum exquiſitorum copia circumfluat, ut nulli fere ſit ſecunda, ſed Attalicorum & Alexandri-

no-

norum Regum memoratis bibliothecis palmam reddat ambiguam. Ei cuſtodiendae & excolendae novam cum maxime porticum ſpatioſiſſimam juſſiſti condi, ut ſplendidius quaſi hoſpitentur illa omnium ſeculorum illuſtria ingenia, qui quibuſcunque litterarum monumentis ulli ſapientiae parti utilem navarunt operam. In iſtud eruditorum hominum prytaneum ſi collocare quoque dignaberis recentem hanc Luciani editionem, non poterit non id magno ei eſſe honori Nam praerogativa Tui tanti Principis judicii non modo commendabit eam omnibus bellarum rerum ſtudioſis, ſed & aeternitatem promittit. Eſt vero ſcriptor hic digniſſimus, qui curioſorum in manibus verſetur propter ingenii feſtivitatem incredibilem, mirificam elegantiam, & variae doctrinae, multarumque utilium & ſcitu dignarum rerum, quae fruſtra quaeruntur alibi, copiam. Gentilium ſtultitiam & anilem ſuperſtitionem, in illorum ſacris & cultu Deorum exagitat lepidiſſime. Non nunquam quidem nec Chriſtianis, aeque ut Tacitus ac Suetonius, parcit paganus, ſed vel ſic quoque nobis plus profuit, quam nocuit. Primum ex illo licet videre, quam futilia ſint, quae in Chriſtianis irridet. Dein argumento & teſtimonio luculentiſſimo vel invitus confirmat noſtrae doctrinae vim & ſanctitatem in praeclaro illo dialogo, cui pſeudomanti nomen. Non extat inſignior in omni antiquitate diſputatio, qua praeſtigiae & artes aeruſcatorum, qui fictorum oraculorum auctores fuerunt, & reſponſa divina mentiebantur, clarius oſtenduntur. Ait fa-

famoſiſſimum illum Alexandrum Abonotichitam, qui opinione renati Aeſculapii, futurorum praeſenſione juxtaque ſalutarium remediorum, quam jactabat, ſcientia inclyti, quem forma draconis humana facie, ſimulata fraude mirifica, oſtentabat, Aſiae & Europae diu illuſiſſe. Etiam hoc tempore foediſſimae illius, & omnem fidem excedentis credulitatis monumenta ſuperſunt in Abonitichitarum nummis, in quibus ille draco, hominis os ferens, conſpicitur. Adjicit Lucianus, hunc impoſtorem a ſuis ſacris & initiis, quae inſtituerat, omnes arcuiſſe Chriſtianos, & per praeconem edixiſſe: *Procul hinc Chriſtiani.* Norat impuriſſimus nebulo, Chriſtianos decipi non facile poſſe. Illos, mente ab oculis ſevocata, brevi latebras fallaciarum, quibus homines faſcinabant, perſcrutaturos, omnique mimo ſceleratiſſimi latrocinii perſonam detracturos fuiſſe. Vnde vero haec perſpicacitas hominibus rudibus, nec verſatis in perveſtigandis abditarum rerum cauſſis, quam ſibi vindicabant, qui Philoſophis dederant operam? unde robur illud animi, contra tantam ſuperſtitionis vim, quae omnium mentes tanquam magicis carminibus defixerat, quam a religionis Chriſtianae virtute & efficacitate, quae & oculos aperit ad fraudes nequiſſimorum hominum proſpiciendas, & animum firmat adverſus ſuperſtitionem, quae imbecilliores occupat facillime? Denique ſic cenſeo, ſi diligenter legatur Lucianus ab hominibus ſanis, qui noxia, quae non nunquam adſperguntur, poſſunt dignoſcere & ſeponere, vix ſcriptorem utilio-

liorem reperiri ad vitam corrigendam, eamque inanibus terroribus liberandam, nec non ad alte insitas & inveteratas opiniones pravas, quas cum lacte materno nostro aliorumque malo, imbibimus, a pulmone revellendas. Hunc tibi offero, sereniſſime Princeps. Si eum exceperis fronte Tua, hoc est serena, magnum operae, quam ei impendi, pretium me consecutum esse putabo. Deus Te, optime Princeps, contra ingravescentis aetatis incommoda diutiſſime servet salvum & sospitem, bono sacri Imperii Romani, cujus columen es, omniumque bonorum, in quibus ego numerari volo, qui praesidium in Te sibi certum constitutum esse decrerunt, & pro Tua Tuaeque florentiſſimae Domus incolumitate quotidie vota nuncupant. Trajecti ad Rhenum Nonis Novembribus M. IↃC. LXXXVI.

IOAN-

IOANNES GEORGIVS GRAEVIVS

LECTORI

S. P. D.

Vides hic recentem editionem Luciani, quam adornarunt Amsterodamenses bibliopolae, hoc nomine sane ceteris meliorem, quod in illam contulerint Bourdelotii, Palmerii, Tanaquilli Fabri, aliorumque politiorum hominum notas: quibus etiam accesserunt novae curae nunquam antehac publicatae virorum Clarissimorum, Menagii, Gueti, Boivinii, quas mihi misit Menagius, Iacobi I. F. F. Gronovii, nec nullae meae. Excerpturus plures eram, si per temporis angustias, & occupationes alias potuissem huic negotio maturius & diutius vacare. Usus sum editione Florentina anni millesimi quadringentesimi nonagesimi sexti, quam Vir doctus cum optimo codice manu exarato contulerat. Eam primam omnium esse persuasum habeo. Usus etiam sum Aldina anni millesimi quingentesimi tertii, nec non duabus Basileensibus, altera Graeca anni millesimi quingentesimi quinquagesimi quinti, alteri adjecta est versio Latina, quae notissima est, ut & Salmuriensis Benedicti. Bourdelotianam mihi consulere nunc non licuit, quamvis olim adolescens eam evolverim. Secuti sunt typographi tam in Graecis, quam Latinis exprimendis, editionem Benedicti, qui vetustiorum interpretum versiones interpolavit. Si quis post haec novam Luciani editionem moliri velit, ei sim auctor, ut novam interpretationem Latinam concinnet, dignam tam culto scriptore. Nam satis magnus campus patet Graeca docto industriam suam exercendi. Cum jam omnia typis essent descripta, missus fuit typographis ex Anglia Scholiastes Graecus ineditus, quem cum illis communicavit, cum id ab eo petiissent, Vir Illustris Isaacus Vossius. Is enim ex suo codice jussit eum describi, & Amsterodamum perferri. Typographi calci Luciani haec Scholia subnecti jusserunt. Si quid in illis desiderabis, curis posterioribus sperant id emendatum iri. Nunc festinantibus multas ob causas ignosce, & vale.

** IOHAN-

IOHANNIS BENEDICTI,

De hac sua Græci Contextus, & Latinæ versionis Luciani recognitione, ad candidum & φιλέλληνα Lectorem

PRAEFATIO.

Mirum tibi videri possit, Amice Lector, me post viginti celebria Doctorum virorum nomina, recognoscendis Luciani scriptis, & retextendæ maxima ex parte illorum in Latinam phrasim translationi manum admovisse: cùm verisimile sit eos viros, sui temporis lumina, Græcam linguam ita calluisse, ut probè intellectum authorem è Græcia in Latium pede nunquam cæspitante, animo nunquam dormitante transtulerint: me verò, jam primum hoc eruditionis specimine innotescentem, nihil melius præstare potuisse, quàm excellentes illi interpretes præstiterint: adeò ut huic cœpto plus audaciæ sit tribuendum, quàm veræ laudis rependendum. Ego sanè ingenuè agnosco cùm eruditionis meæ mediocritatem, tum egregiam virorum illorum præstantiam, quam neque suspicere, neque laudare satis possum: imò cui plurimum deberi syncerè confiteor. Sed, veluti non rarò accidit, ut etiam indoctiores doctiorum inventis non contemnenda superstruant & addant: ita & mihi contigisse, ni fallor, judicabis, ut via, editæ antehac metaphraseos beneficio, reserata, plerisque in locis scopum authoris clariùs & meliùs attingam. Occasionem exhauriendi laboris istius obtulêre mihi selectiores & graviores quidam authoris hujus Dialogi, quos dum utile dulci permixturus, publicè legebam, & singulas sententias ac voces diligenter expendebam, plerunque non placebat vetus interpretatio, quandoque etiam mendosa videbatur lectio, unde fiebat ut non plenè, planéque satis locorum nonnullorum sensus caperetur. Idcirco Græcum contextum, vel ex collatione variorum

riorum & antiquorum codicum, vel ex proprio judicio emendabam: & ſicubi mentem authoris meliùs reddere poteram, id ſobriè quidem, & moderatè faciebam. Poſt ea mihi ſuccurrit, ſiquidem diverſi diverſorum Dialogorum & Tractatuum erant interpretes, ſingulorum partem ſaltem aliquam attentè examinare: quò perſpicerem an Græca Latinis apprimè reſponderent. Hinc variorum interpretum varia ingenia, & quàm alius alio fœlicior eſſet metaphraſtes, intellexi. Vtque quod ſentio, ingenuè pro innato mihi animi candore dicam: comperi Thomam Morum tam fœliciter officio metaphraſtæ functum, ſententias ſingulas ad verbum ſervata latinitate pura reddendo, ut vix aliquid nactus ſim, quod meliùs redderem: imò potiùs ipſum hac in mea recognitione imitari voluerim. Ad hanc laudem proximè accedit Eraſmus Roterodamus: in quo quanquam plura quàm in illo immutanda judicavi, pauca quidem illa ſunt, ſi cum reliquis compares. Tertius eſt Iacobus Micyllus, Eraſmo ferè æquiparandus hoc in negotio. Reliqui interpretes inter ſe ferme pares, tribus illis, me judice, multum cedunt. At omnium infœliciſſimus mihi viſus eſt Vincentius Obſopœus: qui non ſolùm ſuperflua verborum luxurie mentem authoris paſſim obſcurat, ſed etiam plerunque vel non capit, vel corrumpit. Atque is eſt qui tertiam ad minimum illius partem Latinè exaravit. Cujus interpretationis, quanquam retineo quicquid poſſum, tam obſcura reliqui veſtigia, ut hæc prorſus mea non immeritò dici poſſit: non ſecus atque [Aſini.] ſive [Lucii] verſio, quæ uſque adeo miſera priùs erat, ut ſuo nomini bene conſuluerit vetus interpres, quum illud reticuit. Cæterùm hoc in cœpto ſum verſatus, non ut laudem magnis illis viris ullo pacto præripiam, præreptam in me transferam, ab iſtiuſmodi veſana φιλοπμία tantum ſum alienus, quantum virtus à vitio, jus ab injuria diſtat. Hic animus, hoc conſilium ſolummodo fuit, ut dum otio in aliquo negotio uti licebat, quod eſſet opis meæ (quæ quàm ſit tenuis, agnoſco)

id in rem literariam conferrem. Velim igitur, Amice Lector, conatum hunc meum boni consulas, cóque sic fruaris, ut quod in eo desiderabis, humaniter toleres: &, si saltus asperrimos superasse non videbor, clementer condones. Nolim enim tam bene de me sentire, ut contendam me tibi versionem istiusmodi exhibere, quæ omnis censuræ expers esse possit: quandoquidem ardua res est eadem elegantia, eadémque festivitate authorem hunc de Græca phrasi in Latinam transferre: ita proprius est unicuique linguæ genius, & inexplicabilis venustas. Fortè autem objiciat aliquis me debuisse eos locos notare, quibus in primis emendandis operam impendi. Id utique facere nolui duabus præcipuè de causis. Vna, quoniam commoda forma, in gratiam eorum qui libros hosce secum circunferre volent, editionem faciendam, & voluminum majorem vel molem vel munerum vitandum putavi. Altera, quoniam confido eum qui veterem versionem cum hac recognitione, & priùs excusos Græcè codices cum nostro conferet, nullo negotio vel ex ipsa sermonis serie, & locorum sensu, nostræ mutationis rationem deprehensurum. Quamobrem duxi me satis in præsentia præstiturum, si, quoad fieri posset, purum authorem, & versionem antè vulgata commodiorem & fideliorem, cum Indice rerum opere illo contentarum exhiberem. Nunc superesset ut aliqua commendatione Lucianum cohonestarem, nisi sic, actum ab aliis multis, agerem. Et certè quid opus est ut post illos repetam eum esse Atticæ eloquentiæ exemplar syncerum, summa dicendi festivitate, magna rerum varietate, magna scientia, multáque doctrina clarêre? Hic si res serias tractat, sit gravis: si jococas, festivus: si præcipit, si monet, si mordet, est prudens, est lenis, est asper: si orator causam agit, est facundus, acutus, solidus. Denique adeò fœcundo, flexilique valet ingenio, ut veluti Proteus omnes formas, veluti Chamæleon omnes orationis colores suscipiat: varióque styli penicillo varia argumenta explanet, dum in gravibus exur-

exurgit sublimis, in tenuibus incedit humilis, in mediis inter utrumque dicendi genus fertur medius: semper sacrificat perspicuitati: sicubi lubet obscuritatem affectare, dextrè id facit. Ex quibus constat nullum esse authorem, quò commodiùs uti possit, quicunque Græcè discere studebit. Hic, si locos rectè deligas, tyronibus est facilis, provectioribus accommodus, Græca lingua jam plenè imbutis utilis. Hinc florentissimis Europæ gymnasiis commendatissimus, ut ex eo studiosa juventus, tanquam ex fonte, purum Græcismum hauriret: illique aliorum, qui in scholis prælegi solent, authorum fabulis scatentium, amplus & planus esset commentarius: & ex varietate scriptorum πολυτρόπε hominis hujus, apud quem nulla ferè res est, quæ non veniat in sermonem, Græcè loquendi formularum flores decerperet. Quæ cùm citra controversiam ita sint, omne punctum tulit Lucianus, qui utile dulci muscuit; dignus profectò quem omnis φιλόμυσ@ amet, quem alioqui impium vel pius non dedignetur, siquidem puris omnia pura, qui ceu Ponticæ apes, mel dulcissimum ex amarissimo absinthio conficiunt. Age ergo quicunque seria, quicunque jocosa quæris, hîc invenies quod animum tuum quocunque tandem modo affectum recocillet, sivete domi hærentem, sive ruri versantem, sive peregrè euntem, politissimi authoris lectione recreare cupies. Hinc inter agrorum fata læta, rerum omnis generis segetem tibi suppeditabit: in horto florido, rhetoricorum florum varias coronas nectet: in viridi & irriguo prato, perenni eloquentiæ scaturigine, & limpidis facundiæ rivis te recreabit. Denique magno parvo-ve sub lare degentem, moribus tuæ sorti convenientibus, nunc salsa dicacitate vitia mordendo, nunc merita laude virtutem extollendo, nunc recta præcipiendo, te informabit.

ΕΙΣ

ΛΟΥΚΙΑΝΟΝ,

Σὺν σχολίοις Ἑλληνικοῖς καὶ ἄλλοις, ἐν Ἀμστελοδάμῳ ἐκτυπωθέντα.

Πρὸς Φίλον.

Θύσωνθ' ἡδυλόγῳ Πειθοῖ Χαρίτεσσί τε πάσαις,
Ἀτθίδ' ὀλιγλωσσον μήσορ' ἐυλαλίης·
Ὅς γλυκερῇ μέλιτ' γλυκίων ῥέῃ, ἔξει ἢ τέτε
Πολλάκι καὶ ὄξη καὶ αὖλ μιγνύμενον.

Εἰ, φίλε, βύλεαι ἀναγνῶσαι ἠύ τε γνῶσαι,
Εὐλιβάνε κλεῖτ' κυδάλιμον Συρίης,
Βίβλον τήν δε λάβοις, ἐν ᾗ Πειθώ τε Χάριτες τε
Φαίνεσιν, κ' ἄλλα πρὶν καζακρυπτόμενα.

Αὐτὰρ δυσεβίλιν βλάσφημον τηλόθι φόβοις,
Τηλόθι καὶ φόβοις τ' μεταφερόμενον,
Ὃν κελὶς δῶκεν γαίη, γλυκερόν περ ἐόντα,
Κελτίδα γὰ πολλὶν, ἐ Χάριν Ἑλλάδ' ἔχη.

ΜΑΤΘ. ΣΛΑΔΟΣ,
Ἰατρὸς Ἀμστελ.

Ἰκ-

Index eorum quæ primo Tomo continentur.

De Somnio, seu Vita Luciani. pag. 1
Contra eum qui dixerat, Prometheus es in verbis. 13
Nigrinus, seu de moribus Philosophi. 20
Iudicium Vocalium. 44
Timon, sive, Misanthropos. 52
Alcyon, sive de Transformatione. 167
Prometheus, sive Caucasus. 172

Deorum Dialogi.

Promethei, & Iovis. 185
Cupidinis, & Iovis. 186
Iovis, & Mercurii. 188
Iovis, & Ganymedis. 189
Iunonis, & Iovis. 192
Iunonis, & Iovis. 195
Apollinis, & Vulcani. 197
Vulcani, & Iovis. 199
Neptuni, & Mercurii. 201
Mercurii, & Solis. 202
Veneris, & Lunæ. 204
Veneris, & Cupidinis. 205
Iovis, Æsculapii, & Herculis. 207
Mercurii, & Apollinis. 209
Mercurii, & Apollinis. 210
Iunonis, & Latonæ. 211
Apollinis, & Mercurii. 213
Iunonis, & Iovis. 215
Veneris, & Cupidinis. 216
Dearum Iudicium. 218
Martis, & Mercurii. 227
Panos, & Mercurii. 228
Apollinis, & Bacchi. 231
Mercurii, & Maiæ. 232
Iovis, & Solis. 234
Apollinis, & Mercurii. 236

Dialogi Marini.

Dorides, & Galateæ. 238
Cyclopis, & Neptuni. 241
Alphei, & Neptuni. 243
Menelai, & Protei. 244
Panopes, & Galenes. 245
Tritonis, Amymones, & Neptuni. 248
Noti, & Zephyri. 248
Neptuni, & Delphinum. 250
Neptuni, & Nereïdum. 251
Iridis, & Neptuni. 252
Xanthi, & Maris. 253
Doridis, & Thetidis. 254
Neptuni, & Enipei. 256
Tritonis, & Nereïdum. 257
Zephyri, & Noti. 259

Mortuorum Dialogi.

Diogenis, & Pollucis. 262
Pluto, seu contra Menippum. 265
Menippi, Amphilochi, & Trophonii. 266
Mercurii, & Charontis. 267
Plutonis, & Mercurii. 269
Terpsionis, & Plutonis. 270

Ze-

Zenophantæ, & Callidemidæ. 273
Cnemonis, & Damnippi. 274
Simyli, & Polyſtrati. 275
Charontis, & Mercurii. 277
Cratetis, & Diogenis. 283
Alexandri, Annibalis, Scipionis, & Minois. 285
Diogenis, & Alexandri. 290
Alexandri, & Philippi. 293
Achillis, & Antilochi. 296
Diogenis, & Herculis. 298
Menippi, & Tantali. 300
Menippi, & Mercurii. 301
Æaci, Proteſilai, Menelai, & Paridis, 302
Menippi, & Æaci. 304
Menippi, & Cerberi. 307
Charontis, & Menippi. 308
Plutonis, & Proteſilai. 309
Diogenis, & Mauſoli. 311
Nereï, Therſitæ, & Menippi. 313
Menippi, & Chironis. 314
Diogenis, Antiſthenis, & Cratetis. 315
Menippi, & Tireſiæ. 319
Ajacis, & Agamemnonis. 321
Minois, & Soſtrati. 322
Menippus, ſeu Necyomantia. 324
Charon, ſeu Contemplantes. 340
De Sacrificiis. 361
Vitarum Auctio. 370
Piſcator, ſive Reviviſcentes. 388
Cataplus, ſive Tyrannus. 421
De iis qui mercede conducti in divitum familiis vivunt. 443
Apologia pro iis qui mercede conducti ſerviunt. 480
Pro eo quòd inter ſalutandum verbo lapſus fuerat. 494
Hermotimus, ſive de Sectis. 503
Herodotus, vel Aëtio. 571
Zeuxis, vel Antiochus. 576
Harmonides. 584
Scytha, ſeu Hoſpes. 590
Quomodo hiſtoria conſcribenda ſit. 600
Hiſtoriæ Veræ liber primus. 639
Hiſtoriæ veræ liber ſecundus. 666
Tyrannicida. 693
Abdicatus. 707
Phalaris primus. 730
Phalaris ſecundus. 740
Alexander, ſeu Pſeudomantis. 746
De Saltatione. 783
Lexiphanes. 818
Eunuchus, ſeu Pamphilus. 840
De Aſtrologia. 847
Demonactis Vita. 856
Amores. 873

[1] ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΣΑΜΟΣΑΤΕΩΣ

ΔΙΑΛΟΓΟΙ.

LVCIANI SAMOSATENSIS

DIALOGI.

[2] Περὶ τῶ ἐνυπνίε, ἤτοι βίος Λυκιανῦ.

De Somnio, seu vita Luciani.

ARGVMENTVM.

Occasio hujus narrationis videtur sumpta esse ex 2. Xenophontis de dictis Socratis, ubi Prodicus Sophista eodem modo Herculi pueritiam egresso narrat virtutem ac voluptatem apparuisse: & utramque illum ad se pertrahere contendisse. Consilium autem & scopus in fine ab ipso Luciano explicatur. Nam ut adolescentes præ inopia deficientes & ad deteriora animum applicantes, revocaret, & ad literarum studia converteret, sermonem hunc ait à se institutum esse.

APTI μὲν ἐπεπώμην εἰς τὰ διδασκαλεῖα φοιτῶν, ἤδη τῶ ἡλικίαν ὡσθησοῦς ἂν· ὁ δ' πατὴρ ἐσκοπεῖτο μετὰ τῶν φίλων ὅ, τι χρὴ διδάξαι τὸ με. τοῖς παλαίοις δοκῶ ἔδοξε, παιδεία μὲν, καὶ

NVPER cùm ineunte adolescentia [4] in ludum literarium ire desiissem, pater meus qua me arte instrueret, unà cum amicis disputiebat. Pleriſque certè videbatur [5] Humanitas, & labo-

1 Sic titulum authori meritissimò fecimus, meliores editiones sequuti. Mss. duo è Regis Christianissimi Bibliotheca, quos beneficio viri Clarissimi Nicolai Rigaltii videre contigit, nec titulum, nec ordinem agnoscunt. A postrema etiam editione Basilienſi duæ postremæ voces aberant. *Bourdelotius.*

2 Περὶ τῶ Ἐνυπνίε] Non dubium est quin προσφωνητικὸν istam voluerit Lucianus operibus suis præfigi. Nec tamen persuasum habeo scribendi exordium eam illi fuisse. De ordine, quem in his dialogis servandum putavimus, dictum est in præfatione nostra ad Lectorem. *Idem.* Est λαλία sive προσφωνητικὸν, ut patet in fine ubi ait οἷος ἦ περὶ ὑμᾶς ἐπιτηδεύσω. Marcilius.

πόνῳ πολλῷ, & χρόνῳ μακρῷ, & δαπάνης οὐ σμικρᾶς, [1] καὶ τύχης δεῖσθαι λαμπρᾶς. πλὴν ἡμέτερά, μικρά τε εἶναι, καὶ παχεῖαν τινα τὴν ἐπικουρίαν ἀπαιτεῖν. εἰ δὲ τινα [4] τέχνην τῶν βαναύσων τύχοιμι, τὸ μὲν πρῶτον ἐνθυς αὐτὸς ἔχειν τὰ ἀναγκαῖα πρὸς τὴν τέχνης, καὶ [5] μηκέτι οἰκέσιτος εἶναι, τηλικοῦτος ὤν. ὁπόταν δὲ μακρὰν ἤδη καὶ τὴν παρεσκευὴν εὐφραίνειν, ἀποφέρων οἷς [6] τὸ γεγωμμένον. δευτέρως ἴσως σκέψεως ἀρχὴ προὐτίθη, τίς ἀρίστη τῶν τεχνῶν, καὶ ῥᾴστη μαθεῖν, καὶ ἀνδρὶ ἐλευθέρῳ πρέπουσα, [7] καὶ πρόχειρον ἔχουσα τὴν χορηγίαν, καὶ διαρκῆ τὸν πόρον. ἄλλα τοίνυν ἄλλων ἐπαινοῦντες, ὡς ἕκαστος γνώμης ἢ ἐμπειρίας εἶχεν, ὁ πατὴρ εἰς τὸ ἦθος ἀπέβλεπεν, παρ' ὧ δὴ ὁ πρὸς μηδὲν ἧττον ἱκανὸς ἦν.

labore multo, & tempore longo, & sumptu non exiguo, [2] fortuna denique splendida opus habere: [3] nostras autem facultates cum tenues esse, tum celere quoddam auxilium postulare. Quòd si mechanicam aliquam artem didicissem, fore primùm ut statim ab ipsâ arte necessaria vitæ comparārem, nec amplius domi, etiam adhuc adolescens, paternis sumptibus viverem: deinde ut non multò post patrem exhilararem, quum semper justam mercedem referrem. Hinc secundæ consultationis caput est propositum, quænam ars optima, & ad discendum facillima, & libero homine digna esset: quæque minori sumptu egeret, quæstumque continuum sufficeret. Proinde alio vel ex sententia, vel ab experientia, aliam laudante; pater avunculum intuens (aderat enim is quo-

3 Εἰς τὰ διδασκαλεῖα φοιτῶν] Habet à Platone, in quo totus est, & à Xenophonte, cujus est assiduus imitator, apud quos, εἰς τοὺς διδασκάλους φοιτῶν. Sic in Hermotimo, sive de Sectis. παρὰ τοὺς διδασκάλους φοιτῶντα, sic de Merc. cond. & passim alibi. Inde φοιτηταί, ἀντὶ τῶν μαθητῶν. Hesych. Suid. Poll. Diligens lector monendus est, Lucianum sæpissime loquendi modos eosdem, easdem parœmias, & citationes usurpare: qui enim aliter fieri potuit in tam floridâ & variegatâ scripturâ? Quod igitur semel monuerimus, illud sequentibus sufficiat. Ea satis constans ratio videbitur cur paululum in his principiis immorandum. *Bourd.*

4 *In ludum*] Omnem scholam (ut Ascanius ait) Romani ludum dixerunt. Cicero 2. de orat. *ludum* pro Rhetorum schola dixit. *Cognatus.*

5 *Humanitas*] Quoniam eruditio & bonarum artium disciplinæ homini soli sunt propriæ, factum est ut παιδεία pro eruditione acciperetur. Gell. lib. 13. c. 15. *Idem.*

1 Καὶ τύχης δεῖσθαι λαμπρᾶς] Iacobus Micyllus, vir doctissimus, interpres hujus καλιᾶς, autoris mentem sæpissimè frustratur, *& egere quodam fortunæ splendore.* sic de Merc. cond. *Bourd.*

2 *Fortuna*] Fortuna pro divitiis, Horat. Epist. 5. lib. 1. *Cogn.*

3 *Nostras autem res*] *Res* pro substantia. Terent. in Phorm. *Idem.*

4 Τέχνην τῶν βαναύσων] Generaliter pro qualibet mechanica. ἁπλῶς tamen βαναυσία, πᾶσα τέχνη, ut vult Hesych. Suid. vox est Peloponnesiaca. In Peloponneso βαύσας κάμινον ἢ ὑέλεα δηλοῖ. interp. Atistopha. Pollux. *Bourd.*

5 Μήκιστ οἰκόσιτος] In Mss. & aliis editionibus, quoties occurrunt duæ vocales in duabus dictionibus, prior semper eliditur, quod semel monitum volui. *Idem.*

6 Τὸ γεγώμμενον] *Artis proventum.* Bud. vertit *justam mercedem.* Idem.

7 Καὶ πρόχειρον ἔχουσα τὴν χορηγίαν] *Quæ paratam opem ferret, quæ promptas præberet suppetias.* Ea repetit pallim. *Idem.*

1 *Sta-*

γλύφος εἶναι δεκᾶν, καὶ λιθοξόος ὢν τοῖς μάλιστα εὐδοκίμοις, ἃ ἔφησε εἶπεν ἄμεινον τέχνην ἐπικρατεῖν, σοῦ παρόντος. ἀλλὰ τοῦτον ἄγε, δείξας ἐμοί, καὶ διδάσκε παρακαλῶν λίθων ἐργάτην ἀγαθὸν εἶναι, καὶ σωφροσύνην, καὶ ἐρασμωλυφίαν. δοκεῖ γὰρ καὶ τοῦτο, φύσεως γάρ ὡς οἶσθα ἔχων δεξιᾶς. ἐπεκμείρετο δὲ ταῖς ἐκ τοῦ κηροῦ παιδιαῖς· ὁπότε γὰρ ἀφιείμην ὑπὸ τοῦ διδασκάλου, λάβοιμι ἂν τὸν κηρὸν, ἢ βόας, ἢ ἵππους, ἢ κύνα δὲ ἀνθρώπους ἀνεπλαττον, εἰκότως, ὡς ἐδόκουν τῷ πατρὶ. ἐφ' οἷς, ὥσπερ μὲν τῶν διδασκάλων, πληγὰς ἐλάμβανον. τότε δὲ ἔπαινος εἰς τὴν εὐφυΐαν καὶ τοῦτο ἦν. καὶ χρηστὰς εἶχον ἐπ' ἐμοὶ τὰς ἐλπίδας, ὡς ἐν βραχεῖ μαθήσομαι τὴν τέχνην, ἀπ' ἐκείνης γε τῆς πλασικῆς. ἅμα τε ὧν ἐπιτήδειος ἐδόκει ἡμέρα τέχνης ἐνάρχεσθαι. καὶ γὰρ παρεδίδομεν τῷ θείῳ, μᾶλλον δὲ σφόδρα τῷ σεμνοπρεπεῖ ἀγκύλῳ. ἀλλά μοι καὶ παιδιάν τινα ἐκ ἀπερπῆ ἐδόκει ἔχειν, καὶ ὡς τὰς ἡλικιώτας ἐπίδειξιν, εἰ φανοίμην θεὸς τοῖς γλύφοις; καὶ ἀγαλματίδιά τινα μικρὰ κοσμοσικυάζων ἐμαυτῷ τε, καὶ ἐκείνοις, οἷς ἐφοιτῶμεν. καὶ τὰ μὲν πρῶτον ἐκεῖνο καὶ σωίνθες τοῖς δρεπομένοις ἐγίνετο. ἐγκοπὰ γάρ τινα μοι δοκεῖ ὁ θεῖος, ἐκκλίνοντί μοι ἡρέμα κεφαλῆς πλαγὸς, ἐν μέσῳ κειμένης, ἐπιπαν τὸ χωνίον. Ἀρχὴ δέ quoque [1] ſtatuarius optimus [2] ſculpendo & doliendo marmore inter probatiſſimos artifices habitus) non fas eſt, inquit aliam artem, te præſente potiorem haberi. Quare hunc abduc, (me demonſtrans) & acceptum doce lapides probè expolire, & coagmentare, ut in ſtatuarium præſtantem evadat. Poteſt enim & hoc, natura ut ſcis, præditus fœlici, ac dextera. Conjiciebat hoc ex ludicris illis quæ ex cera conficiebam, quum dimiſſus à præceptoribus, vel boves, vel equos, vel etiam homines, rectè per Iovem ut patri videbar, abraſa cera effingebam: quorum cauſa plagas à præceptoribus accipiebam. Tunc autem his laudibus ad excitandam ingenii dexteritatem me proſequebantur: & ex illa ad fingendum propenſione, omnes ſpem bonam concipiebant, fore ut brevi artem hanc addiſcerem. Simul igitur idonea videbatur dies auſpicandæ arti, & tradebar avunculo, rem per Iovem non iniquo admodum animo ferens. Quin mihi luſum quendam non inſuavem res ipſa videbatur habere, & ad nominis apud æquales illuſtrationem facturum eſſe, ſi & Deos ſculpere, & parva quædam ſimulacra, cum mihi, tum quibus vellem, adornare noſſe comperirer. Primum quod auſpicantibus fieri ſolebat. Celte data, tabulam in medio jacentem, leniter attingere juſſit avunculus, tritum illud admonens, [6] *Dimidium facti, qui cœpit, ha-*

1 *Statuarius*] Sunt qui ſtatuariam in quinque dividant ſpecies, in *Comicen*, *Colapticen*, *Glyphicen*, *Encolapticen*, *Encauſticen*. Cogn.

2 Ἔχων δεξιᾶς] Anglic. & Mſ. δεξιᾶς, minùs Atticè. *Bourd.*

3 Ὑπὸ τοῦ διδασκάλου] Angel. ὑπὸ. Idem.

4 Εἰκότως] *Ad veram imaginem*, ὡσὲι τὴν εἰκόνα. Non enim εἰκότως, ibi vulgatem recipit interpretationem, cùm nullus ſenſus elici poſſit. *Idem.*

5 Ἀρχὴ δέ τοι] Heſiodeum illud reperit in Hermotimo & alibi. *Idem.*

6 *Dimidium facti*] Ex Heſiod. idem in Hermot. *Cogn.*

πνεῖμμου παντός. σκληρότερον ἢ κατενεγκόντος ὑπ' ἀπειρίας, κατάγη μοὶ ἡ σπάθη. ὁ δὲ, ἀγανακτήσας, [1] σκυτάλιν τινὰ πεπρωμένην πλησίον λαβὼν, ὑπ' ὀργῆς, ὑπ' ἀπορίας, ὑπ' ἀγχόνης ἐπλήρωσε. ὥστε δάκρυά μοι τὰ παροίμια τῆς τέχνης. ἀπέδρασα οὖν οἴκαδε, ἐπὶ τὴν οἰκείαν ἀφικνεῖμμαι, σωματικὰς [2] ἀπολούζων, καὶ δακούσας τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑπόπλεως. καὶ διηγοῦμμαι τὴν σκυτάλιν. καὶ τὰς μώλωπας ἐδείκνυον. καὶ κατηγόρουν πολλὴν πικρὰν ὠμότητος, πρόσθεις ὅτι ὑπὸ φθόνου τοῦ ἐμοῦ ἔδρασε, μὴ ἀνέχων ὑπερβάλλομμαι καὶ τὴν τέχνην. ἀγανακτήσασμμήν ἢ τῆς μητρὸς, καὶ πολλὰ τὸν ἀδελφὸν λοιδορήσασμμήν, ἐπεὶ νὺξ ἐπῆλθε, κατέδαρθον ἐπ' ἐνδάκρυς, καὶ τὴν νύχθ' ὅλην ὠνόων. Μέχρι μὲν δὴ τούτων μελάσιμα, καὶ μεροκοιόδη τὰ εἰρημένα. τὰ μὲν τοιαῦτα ἢ, ἐκεῖνα δὲ κατάξιον φρόντιδος ὦ ἄνδρες ἀκούσεσθε, ἀλλὰ καὶ πάνυ φιλήκοα ἀκροατῶν δεόμμαι. ἵνα γὰρ κατ' Ὁμηρον εἴπω, [3] Θεῖός μοι ὑπνίον ἦλθεν ὀνειρος ἀμβρόσιος μάλα νύκτα, σύναγγες ὕπνος, ὥστε μηδὲν ἁπλοϊστέον τῆς ἀληθείας. ὅπ γοῦν κατὰ μὴ τοσοῦτον χρόνον, τά τε κτήματα μοι τῶν φανέντων ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς παρεμμένει, καὶ ἡ φωνὴ τῶν ἀκουσθέντων [4] ἔναυλος, οὕτω σαφῆ πάντα ἦν. [5] Δύο γυναῖκες λαβόμμαι τῶν χειρῶν

habet. Cæterùm me duriùs præ imperitia percutiente, tabula rumpitur. Indignatus avunculus, acceptaque scutica quæ prope jacebat, nequaquam manuetè, atque ut animum addenti convenit, me initiavit: adeò ut lachrymæ artis procœmium mihi fuerint. Idcirco arrepta inde fuga domum repeto, continuoque ejulando, & lachrymis oculos opplendo, commemorabam scuticam, vibices ostendebam, nimiamque illius crudelitatem accusabam, addens hæc illum invidia feciſſe, ne se in arte superarem. Cùm stomachata, & multum fratri convicciata fuisset mater, ubi nox supervenit, lachrymosus adhuc obdormivi, totamque noctem cogitabundus decubui. Hactenus ridicula sunt, & puerilia quæ diximus: quæ verò deinceps audietis, nequaquam contemnenda sunt, ô viri: sed quæ auscultandi percupidos auditores requirant. Nam ut ex Homero dicam. *Venêre mihi divina insomnia nocte Alma*, ita evidentia, ut à veritate nihil distarent. Nunc etiam post tantum temporis intervallum, & visorum species oculis inhæret, & auditorum vox auribus insonat, tam plana fuerunt omnia. [6] Duæ mulieres manibus prehensum,

1 Σκυτάλιν] De hac voce ejusque varia acceptione copiosè Grammatici. In Cod. Flor. & edit. Basil. male σκυτάλλιν. Bourd.

2 Ἀπολούζων] Mſſ. & Angl. ἀπολύζων: de qua voce dico ad lib. 10. Heliod. *Idem*

Ib. Δακρύσας τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑπόπλεως] Τὰς ὀφθαλμὰς aberant ab uno Mſſ. *Idem.*

3 Θεῖός μοι] Agamemnonis verba, lib. 2. Iliad. *Idem.*

4 Ἔναυλος] Hac dictione passim utitur. Ἔναυλος ὁ ἐντὸς τῆς αὐλῆς. ἦν ὁ λόγος ἔναυλος ὁ ἐπ' ἐντὸς ὢν τῆς ἀκοῆς: atque hanc vocem sic capit, dum ait ῥήματα μοι ἦν σαφέντων ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς παρεμμένει, &c. *Idem.*

5 Δύο γυναῖκες] Totius narrationis sive τῆς ἐνυπνίου, exordium sumptum è Prodici Philosophi Hercule. Suid. in Prod. aliique multi. verùm figmentum illud

ρῆν, εἷλκόν με ἑκατέρα πρὸς ἑαυτὴν ἰσχυρῶς μάλα βιαίως, [1] καὶ καρτερῶς. μικροῦ γοῦν με διεσπάσατο πρὸς ἀλλήλας φιλοκινδύνευμα. καὶ γὰρ ἄρα μὴ ἦν, ἡ ἑτέρα ἐπεκράτει, καὶ σχεδὸν μικροῦ [2] ὅλον εἶχέ με. ἄρτι γὰρ ἦν, αὐθις ὑπὸ τῆς ἑτέρας εἶχομην. ἐβόων δὲ πρὸς ἀλλήλας ἑκατέρα. ἡ μὲν, ὡς αὐτῆς ὄντα με κεκτῆσθαι βέλοιτο. ἡ δὲ, ὡς μᾶλλον τῶν ἀλλοτρίων ἀντιποιοῖτο. ἦν δ' ἡ μὲν ἐργαλικὴ, καὶ ἀνδρεία, καὶ εὐχροιηρὸς τὴν ἡμῆν, [3] τὼ χεῖρε τύλαις ἀνάπλεως, διεζωσμένη τὴν ἐσθῆτα, πλάνη κεκαλυμμένα, οἷος ἦν ὁ Θησεὺς ὅτε ξέει τὰς λίθους. ἡ ἑτέρα δὲ, μάλα εὐσχήμων, καὶ τὸ χρῆμα εὐπρεπὴς, καὶ [4] κόσμιος τὴν ἀναβολήν. τέλος δ' οὖν, ἐφιᾶσί μοι δικάζειν ὁποτέρα βελοίμην συνεῖναι αὐτῶν. ἀποτέρα δ' ἡ σκληρὰ ἐκείνη, καὶ ἀνδρώδης ἔλεξεν. Ἐγὼ φίλε παῖ, ἑρμογλυφικὴ τέχνη εἰμὶ, ἣν χθὲς ἤρξω μανθάνειν, οἰκεία τε σοι καὶ συγγενὴς οἴκοθεν. ὅ, τε γὰρ πάππος σου, εἰ πιστὸν τὸν μοι τοῦ μητροπάτορος, λιθοξόος ἦν, καὶ τὸ θεῖον ἀμφοτέρων. καὶ μάλα εὐδοκιμοῦσιν δ' ἡμᾶς. εἰδὲ θέλοις λήρων μὲν καὶ φλυάφων τῶν ὑπὸ τουτῆς ἀπέχεσθαι, δείξασα τὴν ἑτέραν, ἕπεσθαι δὲ καὶ σωφρονεῖν ἐμοὶ· πρῶτα μὲν

sum, se utraque valde violenter ac potenter me trahebant: unde parum abfuit quin me discerperent, inter se contendentes. Nam altera quidem superabat, & propemodum totum tenebat me: modo contra ab altera tenebar. Tum in se invicem clamabant ambæ, hæc quidem quòd suum vellet me possidere: illa verò quòd aliena nequicquam sibi vendicaret. Erat autem altera operaria, virilis, & squalida coma, callosis manibus, succincta veste, marmoreo pulvere oppleta, qualis erat avunculus quum lapides poliebat. Altera facie venusta, habitu decoro, veste modesta, mundaque. Postremò autem permittunt meo judicio utri earum conversari malim. Et sic prior illa dura, & virilis locuta est. Ego, chare puer, Statuaria sum, quam heri discere cœpisti, tibi familiaris, & à parentibus congenita. Nam & avus tuus (avi materni nomen addens) fuit marmorarius, ambo præterea avunculi tui, & propter nos valdè claruerunt. Quod si velis tricis, ac nugis circa quas ista versatur, alteram indicans, abstinere, me verò sequi, mecumque degere: primum generosè

illud non Prodico sed Xenophonti quidam adscripserunt, ut Cic. epist. 12. lib. 5. ad Fam. Scholiast. Homeri ad 14. Odyss. Lucianus hac παρασκευὴ de Somnio. Malè hoc illi. Prodicus enim hujus autor primus, ut patet apud ipsum Xenophontem. post primum autorem alii illud ipsum tetigere, ut Max. Tyr. serm. 4. Themist. Euphrad. Orat. 3. D. Basil. ora. ad Nepot. *Bourd.* Simile figmento Prodici Sophistæ quo induxit voluptatem & virtutem Herculi adhuc puero apparuisse. *Cogn.*

1 Καὶ καρτερῶς] Sic jungi solita in Xenophonte & Platone. *Bourd.*

2 Ὅλον εἶχέ με] Sic in epist. amato. Philost. *Idem.*

3 Τὼ χεῖρε] Sic in omnibus & Mss. & edit. sic passim, ut de Somnio. τὼ χεῖρε, τὼ τίχνα, & similia in Platone. *Idem.*

4 Κόσμιος τὴν ἀναβολὴν] Vt pòst passim, κοσμιότητος τὴν διαβολήν. *Idem.*

θρέψῃ γενικῶς, καὶ [1] τὰς ὦμους ἔξεις καρτερούς, φθόνου δ' παντὸς ἀλλότριος ἔσῃ, καὶ οὔποτε ἄπει ἐπὶ τὴν ἀλλοδαπὴν, τὴν πατρίδα, καὶ τὰς οἰκείας καταλιπών. [2] οὐδὲ ἐπὶ λόγοις ἐπαινέσονταί σε πάντες. [3] μὴ μυσαχθῇς δὲ [4] τὸ εὐτελές, μηδ' τῆς ἐσθῆτος τὸ πιναρόν. ἀπὸ γὰρ τῶν τοιούτων ὁρμώμενος καὶ [5] Φειδίας ἐκεῖνος, ἐδειξε τὸν Δία. καὶ [6] Πολύκλειτος τὴν Ἥρην ἐμορφάσατο καὶ Μύρων ἐπῃνέθη, καὶ Πραξιτέλης [7] ἐθαυμάσθη. πρόσκυνοῦνται γοῦν, οὐδὲ μὴν τῶν θεῶν. εἰ δὲ τούτων εἷς γένοιο, πῶς μὴ οὐ κλεινὸς αὐτὸς ᾖδα πᾶσιν ἀνθρώποις γένοιο; ζηλωτὸν δὲ καὶ τὸν πατέρα ἀποδείξεις, ἀφελόμενος τὴν ἀφανείας καὶ τὴν πατρίδα. τοιαῦτα καὶ ἐπὶ τούτων [8] πλείονα, διαφθαίουσα, καὶ βαρβαρίζουσα, [9] πάμπολλα εἰπεῖν ἡ τέχνη, μόλα δὴ σπουδῇ σωρεύουσα, καὶ πείθειν με πειρωμένη. ἀλλ' ἐκεῖνα μέμνημαι τὰ πλεῖστα γὰρ ἤδη μου τῇ μνήμῃ διέφυγεν. ἐπεὶ δ' διεπαύσατο, ἄρχεται ἑτέρου ἀοιδοῦ πως. Ἐγὼ δ' ὦ τέκνον,

neroſe educaberis, & robuſtos humeros habebis, ab omni quoque invidia alienus eris: nec patria, tuiſque familiaribus unquam relictis, in terras alienas abibis, neque ob orationem laudabunt te omnes. Neque verò corporis vilitatem, aut veſtium ſorditiem averſeris. Nam ab his initiis profectus etiam Phidias ille Iovem ſpectandum exhibuit, & Polycletus Iunonem fabricavit, Myron laudatus eſt, & Praxiteles in admiratione fuit: & hi quidem cum Diis illis adorantur. Quòd ſi horum unus evaderes, quomodo ipſe apud omnes homines celebris non fieres? Patrem certè beatum efficeres, & patriam omnibus ſpectabilem redderes. Hæc atque his etiam plura balbutiendo, & barbarè pronunciando, pleraque dixit Statuaria, ſummo ſtudio omnia connectens, & me in ſuam ſententiam adducere contendens. Sed plura non memini: maxima enim pars mihi excidit. Cæterùm ubi tandem finem fecit loquendi, altera in hunc ferme modum orditur. Ego verò,

1 Τὰς ὦμους ἕξεις καρτεροὺς] Vt in Deor. & Mortuor. dialog. & in Contempl. *Bourd.*

2 Οὐδὲ ὅτι λόγοις] Longè alia lectio concipitur ex Mſſ. & Angl. Cod. οἱ ἢ ὅτι λόγοις, id, qui partes τῆς παιδείας tuentur, καὶ ὅτι ἔργοις ἐπαινέσονταί σε, ἀλλ' ὅτι λόγοις. Recepta lectio facilior, hæc durior. πάντες abeſt à Mſſ. *Idem.*

3 Μὴ μυσαχθῇς] In Flor. Cod. μυσαχθεὶς, malè. hanc vocem alibi interpretatus ſum. *Idem.*

4 Τὸ εὐτελὲς] *Vilitatem.* Hanc vocem ſæpè interpretati ſunt viri doctiſſimi. Cætera hujus concionatricis habes in Piſcat. *Idem.*

5 Φειδίας ἐδειξε τὸν Δία] Olympicum, ut patet poſtea, & apud Iul. Imper. in epiſt. *Idem.*

6 Πολύκλειτος ἐμορφάσατο τὴν Ἥραν] Argivam. patet apud Plin. de horum duorum operibus, autor libri de mundo, Cic. Tuſcul. 1. Plin. c. 8. lib. 34. Val. Max. c. 15. lib. 8. *Idem.*

7 Ἐθαυμάσθη] Mſſ. ἐθαυμαζώθη. Idem.

8 Πλείονα διαπαίουσα] Hunc locum imitatus eſt Iulia. Imp. ἡ φορτικαίων, ἡ δυσκόλων, καὶ ἐρίσειμόν τι ἐφ' τὴν ἀπάμνησιν ἀδρίσαι σοὶ χρόνῳ. Idem.

9 Πάμπολλα] Angl. & Mſſ. πάντοθεν. Sed πάμπολλα Lucianicum eſt: atque ipſe hac dictione paſſim utitur. *Idem.*

παιδεία εἰμὶ ἤδη σωτήρης σοι, ἐς γνωσέμεν, εἰ κ' μηδέπω [1] εἰς τέλος μὴ πεπίεσσαι. ἡλίκῳ μὲν ὄνῳ τὰ ἀγαθὰ πορεῖ λιθοξόος γνώμενος, αὐτὴ ὑποθείρηκεν. οἶδα γὰρ ὅτι μὴ ἐργάτης ἔσῃ, τοῦ σώματος πονῶν, καὶ τούτῳ τῷ ἄπαυστα ἐλπίδα τοῦ βίου πιθεμένου. ἀφανὴς μὲν αὐτὸς ὢν, ὀλίγα κεἰ ἀγλυιῆ λαμβάνων, πεπεισμένος τῷ γνώμενῳ, ὕστερος [2] τῷ προσόδου, ὅτε φίλοις ἐπιδικάσεται, ὅτε ἐχθροῖς φοβερός, ὅτε τοῖς πολίταις ζηλωτός, ἀλλ' αὐτὸ μόνον ἐργάτης, κεἰ τοῦ ὃν ἧττον πολλὰ δεῖται εἰς, οἷς τὰ σχήματα ὑπεπήσαν, καὶ τὰ λίγειν δυνάμενος ῥᾳδίως, [3] λαγὼ βίον ζῶν, καὶ τὸ κρείττονος ἐρμαιον ὤν. εἰ δὲ καὶ Φειδίας, ἢ Πολυκλείτος γένοιο, καὶ θαυμαστὰ πολλὰ ἐξεργάσαιο, τῷ μὲν τέχνῳ ἅπαντες ἐπαινέσονται, [4] οὐκ ἔστι δ' ὅς τις τοῦ ἰδόντος, εἰ νῦν ἔχοι, ἄξιαν ἂν σοι ὁμοίως γοίας. οἷος γὰρ ἂν ἦς, βάναυσος, καὶ [5] χειρώναξ. καὶ ὑποχειρόβιος νομισθήσῃ. ὦ δὲ μοι πείθῃ, ῥᾳθύμου μὲν σοι πολλὰ ἐπιverò, ô fili Humanitas sum, jam consueta & nota tibi, tametsi nondum ad finem periculum mei feceris. Quanta utique bona fis adepturus si statuarius evadas, illa modò expositi. Nihil enim aliud nisi operarius eris, corpore laborans, & in hoc totam vitæ spem positam habens, obscurus ipse degens, modicum & minimè generosum quæstum faciens, dejectus animo, tenuis reditibus, nec amicis in foro auxiliaris, nec inimicis formidabilis, nec civibus beatus prædicandus: sed illud solùm videlicet opifex, & è vulgo unus, præstantiorem te semper formidans, & dicendi peritum colens, leporis vitam vivens, potentioris denique lucrum existens. Quod si etiam Phidias, vel Polycletus fias, & præclara multa opera edas, artem quidem laudabunt omnes, nemo tamen ex aspicientibus, qui sanæ sit mentis, tibi similis esse optarit. Qualis qualis enim fueris, nihil nisi mechanicus artifex, manibus operans, & ex iisdem victum quæritans censeberis. At contrà, si mihi obsequaris, primùm tibi

1 Εἰς τέλος] Rectè ibi Latinus interpres *eis τέλος*, *ad plenum*. Virg. lib. 2. Georg.

Huc ager ille malus, dulcesque à fontibus unda
Ad plenum calcentur. Bourd.

2 Τῷ προσόδου] Sic rectè in omnibus & Mss. & impressis. Iacob. Micyll. nihilominus vult legi ὑστερεῖς τῷ προσόδου. Idem.

3 Λαγὼ βίον ζῶν] Demosth. οὐκοῦν στρ. λαγὼ βίον ἕξεις, δειλὸς δὲ πρίμων δὲ ἀεὶ πλησιάζων κορδοκῶν. Patræm. λαγὼ βίον ζῆν λέγοντες οἱ ἐν συνεχεῖ φόβῳ καθεστῶτες δὲ ἀκινδύνως ζῶντες. Ex hoc proverbio illud natum, λαγωῶν δειλότερος. de quo Lucianus. Pisc. & sæpe alibi. D. Anast. in Epist. de hujus animalis metu. Arist. c. 1. lib. 1. hist. anim. & in Physiogn. Varr. Horat. Oppia. Ælia. Apul. Iul. Poll. Sido. Neque inelegantèr Q. Cornificius poëta apud Eusseb. in Chron. Milites fugaces vocavit *galeatos lepores*. Horum proverbiorum origo est quam profert Herod. in Thal. ὅτι ὁ λαγὸς ὑπὸ πάντων θηρίων δειλὸς δὲ ἄδικον δὲ ὄρνιθες, δὲ ἀνθρώπου. Hinc metus leporis apud Ausson.

At lepus, In me omnis terra pelagique ruina est,
Persban & cœli, si canis absit tenet. Idem.

4 Οὐκ ἔστ ἧς] Eleganter hæc Plutar. in Pericle statim ab initio. *Idem.*

5 Χειρώναξ, μανίας δὲ χειρὸς δεσπόζων] Aliter Hesych. *Idem.*

δείξω παλαιῶν ἀνδρῶν ἔργα, καὶ πράξεις ξυνέμιξας, καὶ λόγους αὐτῶν [1] ἀπαγγέλωσα, καὶ πάντων ὡς εἰπεῖν, ἐμπειρον ἀποφάνωσα. καὶ τὴν ψυχὴν, ὅπερ σε κυρίως ἐστὶν, καλοκαγαθίᾳ πολλοῖς καὶ ἀγαθοῖς κεκοσμήμενον, σωφροσύνῃ, δικαιοσύνῃ, εὐσεβείᾳ, πραότητι, ἐπιεικείᾳ, σωφρονικῇ, καὶ τῇ τῶν καλῶν ἔρωτι, τῇ πρὸς τὰ σεμνότατα ὁρμῇ. ταῦτα γάρ ἐστιν ὁ τῆς ψυχῆς [2] ἀκήρατος ὡς ἀληθῶς κόσμος. λήσει δέ σε ὅτι παλαιὸν ὄδευ, ὅτι νεῶν γλυκὺς ἔρως, ἀλλὰ καὶ τὰ δέοντα προσφιλῆ μετ' ἐμοῦ. καὶ ὅλως, ἅπαντα ὁπόσα ἐστὶ πάντα θεῖα, τάχα ἀνθρώπινα, σὺν ἐμοὶ καρπώσῃ διδάξομαι. καὶ ὁ νῦν πένης, ὁ δὲ δεῖνος, ὁ βυλόσοφος πρὸς ἀμφυνεῖς ὅτου τέχνης, μετ' ὀλίγον ἅπασι ζηλωτὸς, καὶ ἐπιφθονος ἔσῃ, τιμώμενος, καὶ ἐπαινούμενος, καὶ ἐπὶ τοῖς ἀρίστοις σύνεδρος, καὶ δὴ τῷ γλυκεῖ καὶ πολλῶν προσχόντων ἀποβλέπων μόνῳ· ἑαυτὸν μὲν τοιοῦτον ἀμπεχόμενος, δείξασι τῆς ἑαυτῆς, πάνυ λαμπρὰν ἐφόρει, δρόμου δὲ καὶ προθέσεως ἀξιούμενος· κἂν πρὸς ἀποδημίας, ἐπὶ τὸ ἀλκοδαπῆς ἀγωνὸς, ἐπὶ ἀφανὴς ἔσῃ. τοιαῦτά σοι προλήψω [3] τὰ γνωρίσματα· ὥστε τὸ ὁράντων ἥκιστα, τὸ πλησίον κινήσας, [4] δείξῃ σε τῷ δακτύλῳ, [5] ὅτου

tibi multa priscorum virorum præclara opera, actaque admiratione digna ostendam. Deinde & orationes eorum exponendo, & omnium, ut ita dicam, expertum te reddendo, animum, quæ tui pars est præcipua, multis ac præclaris ornamentis exornabo. Modestia scilicet, Iustitia, Pietate, Mansuetudine, Æquitate, Prudentia, Fortitudine, Amore honesti, rerum grauissimarum Desiderio. Hæc enim sunt verè incorrupta animi ornamenta. Præterea neque quicquam ante actum te latebit, neque quod in præsentia est agendum, sed illud multò ante mecum prospicies. Omnia in summa, quæcunque seu divina sunt, seu humana, brevi te docebo. Et qui nunc pauper es, istius nescio cujus filius, qui de adeò illiberali arte nescio quid consultas, haud multò post, omnibus insignis, & admirandus videberis, dum honoribus afficieris, laudibus eveheris, & rerum præstantissimarum gloria celebraberis, & ab iis qui genere, atque opibus antistant conspicieris: vestem quidem hujuscemodi geres (ostendens suam, gerebat autem admodum splendidam) magistratu verò primoque consessu dignus existimaberis. Et si aliquò peregrè proficiscaris, etiam in aliena terra non ignotus, nec obscurus eris. Talibus ego te ornamentis insignem reddam: ut te aspicientium unusquisque proximè astantem impellendo commonens, digito

1 Ἀπαγγέλωσα] Mss. & Angl. ἀπαγγελῶ Id. Cod. pro Ἐπιφανῶσα, Ἐπιφανῶ. Bourd.

2 Ἀκήρατος κόσμος] Sic passim alibi: sic Iulia. in epist. dixit ἀκήρατον χρυσὸν defæcatum, ἀκήρατον, ἀκίβδηλον, ἄφθορον, ἀφθαρτον, καθαρὸν, θεῖον, ἁγνὸν. Idem.

3 Τὰ γνωρίσματα] Dixerunt viri Clariss. hac de re dico ad Heliod. *Idem.*

4 Δείξει σε τῷ δακτύλῳ] Arria. Epict. c. 1. lib. 3. Viri Clariss. Th. Marcil. Des. Heral. δακτυλοδεικτεῖσθαι Idem.

5 Οὕτως ὁμοίως] Sic in Harmonid. & alibi. *Idem.*

1 Κεχρη-

ἐκεῖνον λέγων. ἂν δέ τι καὶ δῆς ἄξιον ἢ, καὶ τοῖς φίλοις, ἢ καὶ τὴν πόλιν ὅλην προσλαμβάνῃ, εἰς σὲ πάντες ἀποβλέψονται· κἂν σῶ τι λέγων τύχῃς, [1] κεχηνότες οἱ πολλοὶ ἀκούσονται, [2] θαυμάζοντες, καὶ διδαιμονίζοντές σε τὸν λόγων τὸ δυνάμενον, καὶ τὸ πατέρων τὸ εὐπρεπές. ὁ δὲ λέγουσιν ὡς ἄρα ἀθάνατοί γίγνονταί τινες ἐξ ἀνθρώπων, τοῦτό σοι περιποιῶν· καὶ γὰρ δὴ καὶ αὐτὸς ἐν τῷ βίῳ ἀπέλαβες, [3] ὅποτε παύσῃ συνὼν τοῖς παιδυμβρίοις, καὶ ὁμοιμιλῶν τοῖς ἀρίστοις. ὁρᾷς τὸν Δημοσθένην ἐκεῖνον, τὸν ὑὸν ὄντα, ὃν ἡλίκον ἐπίστασαι [4] ὁρᾷς τὸν Αἰσχίνου, ὃς τυμπανιστρίας υἱὸς ὢν, ἀλλ' ὅμως αὐτὸν δι' ἐμὲ Φίλιππος ἐλυτρώσατο; ὁδὶ Σωκράτης, καὶ αὐτὸς ἐκ τῆς ἑρμογλυφικῆς ταύτης τραφείς, ἐπειδὴ τάχιστα σωφρονεῖν τὸ κρεῖττον ἔγνω, καὶ θραπτόδυσιν παρ' αὐτῆς, ἠθέλησεν ὡς ἐμὲ, ἀκμὴν ὡς ἔχει πάντων ἄδοντα; ἀφεὶς δ' αὐτὸν τηλικοῦτον, καὶ τοιοῦτος ὢν ὅσος, καὶ στάσεις λαμπρὰς, καὶ λόγους σεμνοὺς, καὶ χάριν δύσριπτος, καὶ τιμὴν, καὶ δόξαν, καὶ ἔπαινον, καὶ σοφίαν, καὶ δύναμιν, καὶ ἀρχὰς, καὶ τὸ ἐπὶ λόγοις εὐδαιμονεῖν, καὶ τὸ ἐπὶ σωφρονεῖν εὐδαιμονίζεσθαι, χιτωνίου τε παρεῖναι ἐνδύσῃ, καὶ χάριν δυλοπρεπῆς ἀναλήψῃ, καὶ μηχλία, καὶ γλυφεῖα, καὶ κοπίας, καὶ κολαπτῆρας ἐν ταῖς χερσὶν ἕξεις, κἀντεῦθεν εἰς τὸ ἔργον, χαμαιπετὴς, καὶ χαμαιζηλος, καὶ

gito te demonſtret, atque hic ille eſt, dicat. Iam ſiquid magni momenti, vel ad amicos, vel ad civitatem univerſam pertinebit, omnes in te oculos convertent: tum ſiquid dixeris, plerique hiantes auſcultabunt, admirantes & prædicantes te beatum ob dicendi vim, tuumque patrem ob prolis fœlicitatem. Et quod ajunt, ex hominibus aliquos immortales reddi, hoc tibi conferam. Nam poſtquam ipſe ex hac vita deceſſeris, numquam deſines converſari doctis, & conſuetudinem habere cum optimis quibuſque. [4] Demoſthenem illum vides, cujus filius fuerit, & quantum ego eundem reddiderim. Vides & Æſchinem, qui tympaniſtriæ filius erat, attamen propter me etiam Philippus rex illum coluit. Ipſe quoque [6] Socrates ab iſta Statuaria educatus, ſimul atque meliora intellexit, illaque relicta ad me transfugit, audis ut nunc ab omnibus decantetur? At ſi reliqueris tantos taleſque viros, res adeò ſplendidas, orationes tam graves, habitum tam decorum, honorem, famam, laudem, primos conſeſſus, potentiam, imperia, denique & illam, quam ex dicendo conſequêris gloriam, & qua te omnes ob prudentiam prædicabunt, fœlicitatem, tuniculam ſordidam indues, habitumque ſervilem aſſumes, vectes, cæla, celtes, ſcalpra præ manibus habebis, deorſum inclinatus in opus, humili, humi-

1 Κεχηνότες] Vt in Nigr. Timo. Charont. & paſſim. *Bourd.*

2 Θαυμάζοντες καὶ διδαιμονίζοντές σε] Mſſ. Θαυμάζονταί σε ἢ διδαίμονα. Impreſſa lectione alibi ſæpe utitur. *Idem.*

3 Ὅποτε παύσῃ συνὼν τοῖς παιδυμβρίοις] Παιδυμβρίοις, ἀμοιλογίας vitandæ cauſa. *Marc.*

4 *Demoſthenem*] Aphthonius in Chria. *Cogn.*

5 Τὸν Αἰσχίνην] Plin. Diog. Laërt. Autor vitæ Æſchinis. *Bourd.*

6 *Socrates*] Fuit Sophroniſci lapidarii filius qui etiam lapides ſculpſiſſe dicitur. Aſſerunt quidam gratias veſtitas quæ ſunt in arce, illius opus eſſe. *Idem.*

καὶ πάντα τρόπον παιπαλόεις. [1] ἀναπλῶν δ' οὐδ' ὁπωστί, οὐδὲ ἀνθρώδης, οὐδὲ ἐλαφρότερον οὐδὲν ἐπινοῶν, ἀλλὰ τὰ μὲν ἔργα ὅπως σύρυθμα, καὶ σύσχημονα ἔσται σοι σκοπῶν. ὅπως δ' αὐτὸς σύρυθμός τε, καὶ κόσμιος ἔσῃ, ἥκιστα περοργίλως, ἀλλ' ἀμεμπτέρων ποιῶν σεαυτὸν λήσῃ. Ταῦτα ἔπ λεγόσης αὐτῆς, ὑπομείνας ἐγὼ τὸ τέλος τῆς λόγου, ἀναστὰς ἀπεφηνάμην. καὶ τὴν ἄμορφον ἐκείνην, καὶ ἐργαλικὴν ἀπολιπὼν, μετέβαινον πρὸς τὴν παιδείαν μᾶλλον μεθ' ἡδονῆς, καὶ μᾶλιστα ἐπί μοι καὶ εἰς νοῦν ἦλθεν ἡ σκυφέλη. καὶ ἅ μ' ἐπλῆξας δύθις ὀξὺ ὀλίγας δεχομένῳ μοι χθὲς ἐνεπίμπλα. ἠδὲ, ἀπολειφθεῖσα, τὸ μὲν πρῶτον ἠγανάκτει, καὶ τὰ χεῖρε συνεκρότει, καὶ τὰς ὀδόντας ἔτριζε. τέλος δ', ὥσπερ τὴν Νιόβην ἀκούομεν, ἐπεπήγει, καὶ εἰς λίθον μετεβέβλητο. εἰ δὲ παρῳδεῖν ἔπαθε, μὴ ἀπιστήσητε. [2] θαυμαστοποιοὶ γὰρ οἱ ὄνειροι. ἢ ἐπέρα δ' αὖς με ἀπιδοῦσα, τοιαῦτ' ἀμείψομαί σε ἔφη σ' δεῖ δικαιοσύνης, ὧν κἀλῶς πρὸ ἄκλιν ἐδίκασας. καὶ ἐλθὲ ἤδη, ἐπίδηδι τούτῳ τῷ ὀχήματι, δείξασά τι ὄχημα ὑποτέρων ἵππων τινῶν, τῷ Πηγάσῳ ἑοικότων, [3] ὅπως ἴδῃς οἷα κ' ἡλίκα μὴ ἀκολουθήσας ἐμοὶ, ἀγνοήσειν ἔμελλες. ἐπὶ δὲ ἀνῆλθον, ἡ μὲν, ἤλαυνε, καὶ ὑφηνιόχει. ἐγὼ δ' εἰς ὕψος ἐμ' ἐπεσκόπουν ἀπ' ἴω miliaque tentans, omnibus denique modis abjectus. Nunquam autem caput eriges, virile nihil, liberumve cogitabis: sed tantùm providebis, ut opera tua suis numeris & decore absoluta reddantur; at ut ipse concinnus & ornatus incedas, minimè curabis, imò saxis ipsis contemptiorem te reddes. Nondum hæc dixerat, quum non expectato fine orationis, surgens sententiam pronunciavi: & relicta illa deformi & operatrice, ad Humanitatem læto animo transivi, eoque magis quia mihi venit in mentem scutica, & plagæ non paucæ quas mihi pridie artem auspicanti statim ab initio inflixit. Tum illa relicta primum indignabatur, manusque complodebat, ac dentibus infrendebat: tandem quemadmodum [2] Nioben audimus, ita hæc quoque diriguit, & in saxum mutata est. Quòd si incredibilia passa esse videtur, ne miremini: [4] miranda enim sunt objecta somniorum. Altera autem oculis in me conversis, proinde, inquit, justitiam hanc tibi rependam quoniam causam hanc rectè judicasti. Iam veni, currumque hunc ascende (ostendebat currum qui ab alatis equis [6] Pegaso similibus trahebatur) ut videas qualia & quanta ignoraturus fuisses, si me non secutus esses. Cæterùm postquam ascendi, hæc quidem agitare & aurigari cœpit. Ego verò in sublime sublatus, ab oricu-

1 Ἀναπλῶν] Cod. Angl. ἀναπέων. Bourd.

2 Niobem] Ovid. 6. Met. *Cogn.*

3 Θαυμαστοποιοὶ γὰρ ὄνειροι] Dixi ad illud Petron.
——*Somnia quæ mentes ludunt.* Bourd.

4 *Somnia enim mirifica*] Eorum quæ in somno videmus Macrobius ait esse quinque genera: somnium, insomnium, visionem, oraculum, visum. *Cognatus.*

5 Ὅπως ἴδῃς] Mss. & Angl. εἴδῃς, toleranda lectio, aliter tamen cæteræ editiones, atque aliter legit Interp. *Bourd.*

6 *Pegaso similibus*] Homer. Iliad. 9. Ovid. 5. Metam. *Cogn.*

ἀπ' ἀνατολῆς ἄχρι [1]πρὸς ἑσπέραν, πόλεις, καὶ ἔθνη, καὶ δήμους, καθάπερ ὁ Τριπτόλεμος ἀπασπείρων τι εἰς τὴν γῆν. ἐκεῖνά μοι δοκῶ μεμνῆσθαι ὃ, τι τὸ σπειρόμενον ἐκεῖνο ἦν πάλαι, τοῦτο μόνον, ὃν πρότερον ἀφορῶντες οἱ ἄνθρωποι, ἐπῄνουν, καὶ μετ' ἀφημίας καθ' ὧς ἠρχόμην τῆς πρήσεως, παρέπεμπον. δείξασα δὲ μοι τὰ τοιαῦτα, καὶ τοὺς ἐπαινοῦσιν ἐκείνους, ἐπανήγαγεν αὖθις, ἐκεῖ τὴν αὐτὴν ἐσθῆτα ἐκείνην ἐνδεδυκυῖα, ἣν εἶχον ἀφιππάμενος. ἀλλ' ἐμοὶ ἐδόκει σύντρυφός τις ἐπαινέσειν, [3]καταλαβοῦσα οἴκοι καὶ τὸ πατέρα ἑστῶτα, καὶ θεωμένους, ἐδείκνυεν αὐτῷ ἐκείνην τὴν ἐσθῆτα, καὶμέ, οἷον ἥκοιμι. καί τι καὶ ὑπέμνησεν οἷα μικρᾷ δεῖν δεῖ ἐμοῦ [4]ἐξελαύσασθαι ταῦτα μέμνημαι ἰδών, ἀντίπαις ἴσ ὢν, ἐμοὶ δόκει σκυθρωχθεὶς ἅπας τὸ πληγῶν φόβον. μεθ' ἣν λέγηθα, Ἡ ἐρκλεις ἔφη τις, ὡς μακρὸν τὸ σύνταιον, καὶ δικαινικόν. εἰ δ' ἄλλο ὑπέκρυσε, χειμερινός ἐστιν, ὅτι μήκιστά ἐστιν αἱ νύκτες· ἢ πάχαπε τριάπαρον ὥσπερ ὁ Ἡρακλῆς καὶ αὐτός ἐστι. τί δ' οὖν ἐπῆλθεν αὐτῷ λαλῆσαι ταῦτα πρὸς ἡμᾶς, καὶ μνησθῆναι παιδικῆς νυκτός, καὶ ὀνείρων παλαιῶν, καὶ ὕδη μαγειρικήτων; ἴσως δὲ ἡ ψυχρολογία. μὴ ὀνείρων τινῶν ἡμᾶς ὑποκρούσεις τινας ὑπείληφεν; σὺν ὧ γαθῷ· οἶδα γὰρ ὁ Ξενοφῶν ποτε διηγούμενος, ὡς ἐπὶ τὸν Κῦρον ἐλαύνοντες ἐν τῇ Περσίδι ἐπορεύοντο ἐν πεδίῳ μεγάλῳ, καὶ ἐν αὐτῷ ἦν ἄκανθα πολλή· καὶ ἐπεὶ ἐγένετο ἐν μέσῳ τῷ πεδίῳ, ἐνταῦθα ἐστησαν τοὺς ἵππους, καὶ ἐπεὶ ἐγένετο ἡμέρα, ἐθεάσαντο τὴν ἄκανθαν, καὶ ἐπορεύθησαν ἐπ' αὐτήν· καὶ ἐπεὶ ἐγένοντο πλησίον, ἐθεάσαντο τὸν Κῦρον καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν ἐν τῇ σκιᾷ τῆς ἀκάνθης κατακείμενους. ἐγὼ δὲ ἐπεθύμουν ἀκοῦσαι τῶν ὀνείρων τῶν παλαιῶν, καὶ τῶν παιδικῶν νυκτῶν, καὶ τῶν μαγειρικήτων, καὶ τῶν ἐν τῇ Περσίδι ἀκανθῶν, καὶ τῶν ἐν τῇ σκιᾷ κατακειμένων.

oriente incipiens, ad occidentem usque contemplabar urbes, gentes, & populos, qualis [2]Triptolemus, in terram aliquid spargens. Verùm non amplius memini quid esset illud quod spargebam: nisi hoc solum quod homines me sursum aspicientes laudabant, & ad quoscunque volando perveneram, illi me cum fausta precatione deducebant. Porrò cùm mihi res tantas, & me laudantibus illis commonstrasset, iterum reduxit, non ampliùs illa veste indutum, in qua avolaveram: sed in eleganti cultu mihi videbar redire. Itaque patri, quem stantem, & me expectantem deprehenderat, vestem illam, & me qualis venirem ostendit, eumque submonuit, quam parum abfuerit, quin minimè digna de me cum amicis statuissет. Atque hæc quidem memini mihi visa, puberem ætatem ingresso, & recenti plagarum metu, ut puto, perturbato. Sed interea dum hæc dicuntur, ô Hercules, inquit quispiam, quàm longum hoc somnium & judiciale est. Alius deinde obloquens: Hyemale, inquit, est somnium, quoniam nocles sunt longissimæ: aut fortè [5]trinoctiale quemadmodum ipse Hercules. Quid igitur illi in mentem venit nugari talia nobiscum, mentionemque facere puerilis istius noctis, somniorumque veterum, & ætate jam obsoletorum: futilis est omnis frigida oratio. Numquid nos somniorum interpretes esse duxit? Nequaquam ô bone. Neque enim [6]Xenophon hoc putavit, quum

1 Πρὸς ἑσπέραν, πόλεις] Angl. πρὸς τὰς ἑσπέρ πόλεις. Mss. πρὸς ἑσπερίας. Bourd.

2 *Triptolemus*] Legend. Virg. In Culic. *Cogn.*

3 Καταλαβοῦσα δὲ τὸ πατέρα] Alia lectio in Mss. καταβαλοῦσα δὲ τὴν ἐκείνην ἐσθῆτα. Recepta lectio in margine regii Cod. adscripta est. *Bourd.*

4 Ἐξελαύσασθαι] In Mss. ἐξελάσατο. ut hoc referatur ad patrem. *Idem.*

5 *Trinoctiale*] Nota est fabula trinoctii concubitus Iovis & Alcmenæ. *Cogn.*

6 *Xenophon*] Videtur hoc somnium intelligere quod est lib. 3. Anabas. quo vidit

μῳ τὸ σύνηθες, ὡς ἰδίᾳ αὐτὸς ἐν τῇ πατρῴᾳ οἰκίᾳ, καὶ τὰ ἄλλα. ἴστε γὰρ οὗτοι ἐπιδημοῦντι τῷ ὄψει, εἰδὲ ὡς φλυαρεῖν ἐγνωκὼς αὐτὰ διεξήῃ· καὶ πρὸς τοῖς ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ ἀπηγωνισμένῳ περὶ σμικρῶν, ἐξεταζόντων πολεμίων. ἀλλά τι καὶ χρήσιμον εἰ ἔχοι διήγησις· ἐν τοίνυν κἀγὼ τοῦτον ἕνεκεν ὑμῖν διηγησάμενος ἐκείνῳ ἕνεκα, ὅπως οἱ νέοι πρὸς τὰ βελτίω τρέπωνται, καὶ παιδείας ἔχωνται. καὶ μάλιστα εἴ τις αὐτῶν ἐπὶ πενίας [1] ἐθέλοιμι εἶ, καὶ πρὸς τὰ ἥττω ἀπορίᾳ, φύσιν ἐπὶ ἀγχίνοιαν διαφθείρων. ἐπιβρωσθήσῃ δὲ οἶδ' ὅτι κακείνῳ ἀκούσας τοῦ μύθου, ἱκανὸν ἑαυτῷ παράδειγμα ἐμὲ πρὸς ἡσυχάσαι μὲν, σὺν οἷς μὲν ἂν, πρὸς τὰ κάλλιστα ὁρμῆσαι, καὶ παιδείας ἐπιθύμησαι, μηδὲν ἀπεθελιάσας πρὸς τὴν πενίαν τὴν πότε, οἷς ἢ πρὸς ὑμᾶς ἐπανελήλυθα, εἰ καὶ μηδὲν ἄλλο, ἐδίνησ γοῦν ἢ λιθογλύφων ἀδεξιότερος.

quum olim exponeret ſomnium, quo pacto ipſi viſum fuerat in domo paterna, & deinceps. Noſtis enim ut viſionem ſuam, non ut conjectationem, neque quòd ita nugari ſtatuiſſet, narravit, præſertim in bello & ſumma rerum deſperatione conſtitutus, circumſtantibus hoſtibus: ſed quòd utilitatem quandam haberet illa narratio. Proinde etiam ego ſomnium hoc vobis expoſui, nimirum, ut adoleſcentes ad meliora convertantur, & literarum ſtudio teneantur: maximè ſiquis ipſorum præ inopia pejus de ſe ſtatuit, animumque ad deteriora inclinat, ingenium non illiberale perdendo. Confirmabitur enim, ſat ſcio, talis quiſpiam, ubi ſermonem hunc audierit, me ſibi ſufficiens exemplum proponendo, & cogitando qualis eſſem, quum ad optima animum appuli, & literarum ſtudia appetivi, minimè ob eam, in qua tum eram, paupertatem animo fractus: deinde qualis huc ad vos redierim: qui etſi nihil aliud, nullo tamen ſtatuariorum iſtorum obſcurior evaſi.

vidit Xenophon per quietem domum ſuam paternam fulmine collucere. *Cognatus.*

1 Ἐθελοιμὶ εἶ] Mſſ. & Baſil. & Flor. ἐθελοιμὶ εἶ. malè. *Bourd.*

Πρὸς

Πρὸς τὸ Εἰπόντα προμηθέως εἰ ἐν λόγοις.

Contra eum qui dixerat Prometheus es in verbis.

ARGVMENTVM.

Apologia quadam eſt contra eum, à quo Prometheus in verbis appellatus fuerat, quæ quantum hanc collationem in ſe admittat, & quantum non, cum acerba quadam regeſtione, reſpondet. Vt autem in ſuperiore narratione ſomnii, generis, educationis, ac ſtudiorum ſuorum rationes expoſuit, ita hic videtur dictionem & dicendi genus ſuum quale, & ad quod exemplum comparatum eſſet, indicare voluiſſe. Nempe, quod ad materiam & res attinet, Comœdiam: quod autem ad compoſitionem & ipſam orationis figuram ſpectat, Dialogos, quales ſcilicet Platonis ſunt, ſeſe imitari.

Ὑποῖῶ [1] Προμηθέα με εἶναι φῄς; εἰ μὲν κατὰ τοῦτο ὦ ἄριστε, ὡς πλίνοις καὶ μοὶ τὰ ἔργα ὄντως, γωνιεύω τὴν εἰκόνα. καὶ φημὶ ὅμοιόν εἶναι αὐτὰ, καὶ δὴ ἀπαίνομαι πηλοπλάθου ἀκούειν, εἰ δὲ φαυλότερόν μοι ὁ πηλὸς, εἰ καὶ ἐκ τρίοδου, βόρβορός τις ὢν δημόκρατος· εἰ δ' ὑπερπαιεῖν τοὺς λόγους ὡς δοκεῖ σύμπαντας ὄντας, τὸ σοφώτατον τῶν Τιτάνων [5] ἐπιφημίζεις αὐτοῖς, ὅσῳ μῆκος [6] εἰρωνείας φῇς, καὶ μυκτῆρος οἷον τὸ ἀττικὸν, ὥστε πάνυ τοῦ ἐπαίνου· ἢ πόθεν

Ergo Prometheum eſſe me ais? ſi ais ea ratione, ô optime, [2] quaſi [3] lutea ſint opera mea, collationem agnoſco, meque illi ſimilem eſſe fateor, nec dici lutifigulus recuſo: tametſi vilius mihi ſit lutum, quale ex triviis colligitur, cœnum propemodum. Quod ſi meos ſermones tanquam artificioſè contextos extollens, doctiſſimi illius Titanum nomine cohoneſtas, vide ne quis ironiam, vel [7] Atticam ſubſannationem huic laudi ineſſe dixerit. Etenim unde tam ingenioſum

1 Προμηθέα] Hanc vocem interpretor ad lib. 5. Heliod. partem priorem hujus dialogi interpretatur Athen. lib. 7. Scalig. ad Euſeb. *Bourd.*

2 *Quaſi*] Reſpondet Lucianus quibuſdam qui ob varietatem dialogorum eum Prometheum vocaverant. Fuit autem Prometheus Iapeti filius. Heſiod. lib. 1. oper. *Cogn.*

3 *Et mea opera lutea*] Quidquid vile κεραμεικὸν dicunt Græci. *Idem.*

4 Ἐκ τριόδου βόρβορος] Mirum omnes editiones habuiſſe βάρβαρος, cùm de menda viri docti monuiſſent: repetit illud Lucianus paſſim. *Bourd.*

5 Ἐπιφημίζεις] Male in omnibus editionibus ὑπεφημίζεις. Alia lectio melior, de qua dico alibi. *Idem.*

6 Εἰρωνείας δὲ μυκτῆρος] Copioſè vir Clariſſ. Iſ. Caſaub. ad Theophr. Charact. in ſubſannationem Atticam. Id. Lucianus de Gymnaſ. εἶπε δ' ἔφορος ἐν τοῖς λόγοις. Sic poſtea ἐς τὴν Ἀττικὴν δριμύτητα τῆς σκωμμάτων. Eunap. in Liban. Liban. ipſe ſæpiſſ. ſic χλευασμὸς, ἁλισμὸς, ἐμπαιγμὸς, & ſimilia Atticor. de quib. interp. Ariſtoph. *Idem.*

7 *Atticam ſubſannationem*] Sive naſum Atticum. Plin. lib. 11. c. 32. *Cogn.*

1 Κλίνη

δὲ ἐμὴ χαίνον τὸ μέρος; τίς δ' ἡ περαιτέρω σοφία ἐν τοῖς γράμμασιν; ὡς ἔμοιγε ἱκανὸν, εἰ μὴ πάνυ σοι γλίνα ἔδοξε, μηδ' ἀξία τοῦ Καυκάσου. καίτοι πόσῳ δικαιότερον ὑμεῖς ἂν εἰκάζοισθε τῷ Προμηθεῖ, ὁπόσοι ἐν δίκαις διδάσκετε, ἕως ἀληθείᾳ ποιούμενοι τοὺς ἀγῶνας; ζῶντα ὡς ἀληθῶς, καὶ ἔμψυχα ὑμῖν τὰ ἔργα· καὶ νὴ Δία, καὶ τὸ θερμὸν αὐτῶν ἔστι διάπυρον. καὶ τοῦτο ἐν τῷ Προμηθέως ἂν εἴη, πολλὰ διαλλάττοιτ' ὀλίγα δὲ ἐκ πηλοῦ πλάττοιτο, ἀλλὰ χρυσᾶ ὑμῖν τοῖς πολλοῖς τὰ πλάσματα. ἡμῖν δ' οἱ ἐς τὰ πήλινα παιδιόντες, καὶ τοιαῦτα τὰ ἀκροάσεων ἐπιδείκνυσθε εἴδωλα ἅπερ ἐπιδεικνύμεθα. καὶ τὸ μὲν ὅλον ἐν πηλῷ, καθάπερ ἔφην μικρὸν ἔμπροσθεν, ἡ πλαστικὴ καὶ παίζειν τοῖς κεραμεῦσι. τὰ δ' ἄλλα, ἅττα κίνησιν ὁμοίαν ποιήσειεν, ἅττα ψυχῆς δεῖγμά τι, ἀλλὰ πέρι ἄλλως, καὶ παιδιὰ τὸ πρᾶγμα. ὥστε μὲ ἐνθυμεῖσθαι ἔοικεν, μὴ ἄρα ἅττα με Προμηθέα λέγοις εἶναι, ὡς ὁ κωμικὸς τὸν Κλεώνα φησὶν οἶδα τῷ αὐτῷ. [1] Κλέων Προμηθεύς ἐστι μὲν τὰ πράγματα. καὶ αὖτοι ἦν Ἀθηναῖοι τὰς χυτρέας, καὶ σπουδαίως, καὶ παίζως, ὅσοι πλουτοῦσι, Προμηθέας ἀποκαλοῦσι, ἐπισκώπτοντες ἐς τὴν πηλὸν τὴν τοῦ πυρὸς οἴμην τῶν σκευῶν ἅπτουσιν. καὶ εἴ σοι τοῦτο βούλεται εἶναι ὁ Προμηθεύς, πάνυ δικαίως ἀπόπτοξόν τις, καὶ ἐς τὸν ἀτικιστὶ θερμύτατα τῶν σκωμμάτων, ἐπεὶ ἐθύρυπλα ἡμῖν τὰ ἔργα, ὥσπερ ἐκείνοις τὰ χυτρίδια, καὶ μικρόν τις λίθον ἐμβαλὼν, συντρίψειεν ἅπαντα.

sum est quod facio? Quæ verò tam eximia ista in scriptis meis sapientia, & prudentia? Nam mihi certè illud satis fuerit, si non prorsus terrena tibi videantur, vel adeò digna Caucaso. At verò quantò justius vos comparari Prometheo poteratis, quicunque in causis agendis celebres estis, cum veritate certamen instituentes? viva sanè, atque animata sunt opera vestra: & per Iovem etiam calor eorum ignitus est. Quod ipsum ex Promethei rebus sumptum videri possit, nisi si sic dirimatis, vos ex luto non fingere, sed aurea plerisque vestrûm figmenta esse. Nos autem qui ad vulgus prodimus, & istiusmodi narrationes ibi proponimus, tanquam simulachra rerum spectanda exhibemus. Et in summa, circa lutum quidem ut paulò ante dixi, ipsa hæc figulina versatur, perinde ut & aliorum figulorum. Cæterum neque motus similis inest, nec animæ seu vitæ ulla significatio, sed delectatio quædam & lusus est illud negocium. Ideo mihi cogitandum succurrit, num ita me Prometheum dixeris ut Comicus ille Cleonem. Illud de ipso nosti, *Cleon Prometheus ille post negotia est.* Ipsi etiam Athenienses ollarum figulos, furnorum constructores, & quicunque lutea fingunt, Prometheos olim appellabant, alludentes ad lutum, opinor, & ad illam, quæ fit in igne vasorum assaturam. Quod si hoc sibi vult Prometheus iste tuus, omnino scitè jaculatus es, & ad Atticam illam dicteriorum mordacitatem collimasti: quandoquidem fragilia sunt opera nostra, perinde ut illorum ollulæ; quæ siquis vel exiguo lapillo percusserit, omnes contriverit.

1 Κλέων Προμηθεύς] Aristophan. vers. *ἐπεὶ δ'*. De eo idem Aristoph. in Pac. & Thucyd. *Bourd.*

1 Σωερ-

καί τοι φαίη τις ὡδαμυδὶ ἡμῖν, οὐ τοῦτα εἰπόντα τῷ Προμηθεῖ, ἀλλὰ τὸ καινουργὸν τοῦτο ἐπαινεῖν, καὶ μὴ ὥσπερ τι ἄλλο ἀρχέτυπον μεμιμημένον. ὥσπερ ἐκεῖνον τὸν ὕστερον ἀνθρώπων, πάνυ σπουδαίως αὐτὸς ἀνέπλασε τοιαῦτα ζῷα μορφώσας, καὶ διακοσμήσας, ὡς δύνηταί τε εἴη, καὶ ὀφθήναι χαρίεντα. καὶ τὸ μὲν ὅλον, δημιόκτιτον αὐτὸς ἦν. [1] συνεργάζετο δέ τοι ἡ Ἀθηνᾶ ἐμπνέουσα τὸ πηλόν, καὶ ἔμψυχα ποιοῦσα εἶναι τὰ πλάσματα· ὁ μὲν, ταῦτα ἂν εἴποι, ὥσπερ τὸ δύσφημόν τινα τὸν ἐξηγούμενον τὸ εἰρημένον. καὶ ἴσως ἔστιν ὁ νοῦς ἦν τῆς λελεγμένης. ἐμοὶ δὲ πάνυ ἡσυχῇ, εἰ καινοποιεῖν δεκτέον· μὴ δ' ἔχοι τις λέγειν δικαιότερόν τι τοῦ πλάσματος, ἢ τοῦτο ἀπόγονόν ἐστιν. [2] ἀλλ' εἰ μὴ ἔστι χαρίεν φαίνοιτο, αἰσχυνοίμην ἂν δ' ἴσως ἐπ' αὐτῷ. καὶ ξυμπατήσας ἄν, ἀφανίσειμι. ἤδη ἂν ἀφελήσειεν αὐτό. [3] ὡδὶ γὰρ ἐμοὶ ἡ καινότης, μὴ ἔχειν σωστικῶς ἔχεσθαι ἄμορφον ὄν. καὶ εἰ μὴ ἄτοπον φροντίδιον, ἄξιον ἂν μοι δοκῶ τὸν ἐκκαίδεκα γυπῶν κεῖσθαι. οἱ σωστικοὶ [4] ὡς πολὺ ἀμορφότερα τὰ μὴ ξὺν αὐτῷ πεποιῆσθαι. Πτολεμαῖον ὁ Λάγου δύο καινὰ εἰς Αἴγυπτον ἄγων, κάμηλόν τε βακτριανὴν παμμέλαιναν, καὶ ἄνθρωπον, ὡς τὸ μὲν ἡμίσεως αὐτῇ, ἀκριβῶς μέλαν εἶναι, τὸ δ' ἕτερον, εἰς ὑπερβολὴν λευκὸν, ἐπίσης δὲ μεμελασμένον, εἰς τὸ θέατρον συναγαγὼν

verit. Atqui dixerit aliquis consolando nos, te ista Prometheo non assimilasse, sed novum hoc opus ad nullius exempli imitationem effictum laudare: quemadmodum ille cùm nondum existerent homines, eos suo marte commentus est: ac talia formavit atque adornavit animalia, quæ & facilè moverentur, & aspectu gratiosa essent. In summa, architectus ipse erat: verùm etiam adjuvabat Minerva, quæ lutum inspirabat, illaque figmenta animabat. Talia quidem aliquis dixerit, atque in meliorem partem dictum istud exposuerit: ac forsitan hæc illius fuit sententia. Sed hoc mihi non satis est, si nova fingere videar: nec quisquam dicere possit aliquid hoc figmento vetustius, cujus istud sit progenies. Verùm nisi etiam pulchrum videretur, puderet me sanè, sat scias, illius, & conculcando libenter abolerem. Nec eo prodesset illi apud me novitas, quo minùs contereretur, si deforme esset. Ac nisi ita sentiam, dignus mihi videor qui à sedecim vulturibus attondear: ut qui non intelligam longè deformiora esse, quæ cum novitate conjuncta, sibi tamen confidunt. Ptolemæus Lagi filius, quum aliquando duas res novas in Ægyptum deduxisset, camelum videlicet Bactrianam totam nigram, & hominem bicolorem, cujus altera pars planè nigra, altera excellenter candida erat, corpori

1 Συνεργάζετο ἡ Ἀθηνᾶ] Omnia in quibus mentis ἀκμὴ & τὸ θειότερον τῆς ψυχῆς deprehenditur, Minervæ solent adscribi. *Bourd.*

2 Ἀλλ' εἰ μὴ χαρίεντα φαίνοιτο] Fortean Lucianistilo fuit, ἀλλ' εἰ μὴν & χαρίεν π. *Marc.*

3 Παρὰ γὰρ ἐμοὶ] Παρὰ γοῦν ἐμοὶ *apud me quidem.* Idem.

4 Ὡς πολὺ ἀμορφότερα] Vult Lucianus deformiora ea esse quibus accidit ut cum novitate displiceant. *Bourd.*

5 Τὰ μὴ τῷ ξὺν αὐτῷ πεποιῆσθαι] Αὐτὸ πιστοῦται. Ex sequentibus patescit. *Marc.*

1 Η' καὶ-

τὸν Αἰγυπτίους, ἐπιδείκνυθ αὐτοῖς ἄλλα τε πολλὰ θεάματα, καὶ τὸ παλαιτήριον ἐ τοῦτο, τὸν κάμηλον, καὶ τὸν ἡμίανδρον ἄνθρωπον. καὶ οἷς ἐπιχαίρειν τῷ θεάματι. οἱ δὲ, ὡς μὲν τὸν κάμηλον ἐφοβήθησαν, καὶ ὀλίγου δεῖν ἔφυγον ἀναθορόντες. καὶ τοι χρυσῷ πᾶσα κατεσκεύθ, ἐ πορφύρα δὲ ἐπέρθο. καὶ ὁ χαλινὸς ὧν λιθοκόλλητθ, Δαρείκης τινὸς, ἢ Καμβύσου, ἢ Κύρου αὐτοῦ κειμήλιον. ὡς δ τὸν ἄνθρωπον, οἱ μὲν πολλοὶ ἐγέλων. οἱ δέ τινες, ὡς ἐπὶ τέρατι ἐμυσάττοντο. ὅτε ὁ Πτολεμαῖθ συνεὶς ὅτι οὐκ ἀδοκίμει ἐπ' αὐτοῖς, οὐδὲ θαυμάζοι ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων [1] ἢ καινότητος, ἀλλ' ὡς αὐτῆς τὸ ἄθρυπτον, καὶ τὸ σύμφορον κρίνοιτο, μετέτρεπεν αὐτό· καὶ τὸν ἄνθρωπον οὐκέτι ἴσης τιμῆς ἠξίου ὡς πρὸ ἔ. ἀλλ' ἢ μὲν κάμηλθ, ἀπήγαγεν ἀμελλημένη, τὸν ἄνθρωπον δ τὸν δίτιον, Θέαιτιδι τῇ αὐλητρίδι ἐδωρήσατο καλῶς αὐλήσαντι. [2] δέδοικα δὲ μὴ ἐ τερπνὸν κάμηλθ σὺν Αἰγυπτίοις ᾖ. οἱ δ ἄνθρωποι, [3] τὸν χαλινὸν ἔτι αὐτῆς θαυμάζουσι, καὶ τὴν ἀλαζονείαν. [4] ἐπεὶ δ οὐδὲ τὸ σὺν δυοῖν τοῖν καλλίστοιν συγκείσ [5] διαλόγου, καὶ κωμῳδίας, οὐδὲ τοῦτο ἀπόχρη εἰς σύμφοιαν, εἰ μὴ ἐ μίξις εὐαρμόστθ, καὶ κατὰ τὸ σύμμετρον γένοιθ, pori æqualiter permixta, congregatis in theatrum Ægyptiis, exhibuit illis cum alia multa spectacula, tum inter postrema, hæc quoque, camelum videlicet, & semialbum hominem, putavitque se magnam admirationem hoc spectaculo esse concitaturum. At illi ad cameli conspectum deterriti sunt, ac propemodum exilientes profugerunt: quanquam tota auro exornata, ac purpura instrata erat, gemmatumque frænum habebat, ex Darii alicujus, aut Cambysis, aut ipsius Cyri thesauris depromptum. Ad hominis autem obtutum alii ridebant, alii verò ut monstrum aversabantur. Itaque Ptolemæus, cùm intellexisset se nihil gloriæ ex his adeptum esse, nec Ægyptios rerum novitatis admiratione capi, sed ab iis, quæ numeris omnibus & forma sunt absoluta, huic anteponi, ipsa ostendi prohibuit, nec amplius hominem eo honore habuit, quo antea. Tum neglecta camelus interiit, bicolorem verò hominem Thespidi cuidam tibicini, cùm ad pocula bellè ceciniſſet, dono dedit. Porrò vereor ne & mea apud Ægyptios sint camelus, homines autem adhuc frænum illius & purpuram admirentur. Quoniam verò neque illud ex duobus optimis compositum, dialogo videlicet, & Comœdia, per se ipsum satis valet ad formæ elegantiam, nisi compositio inter se consentiens, justaque proportione temperata fuerit: licet

1 Η' καινότης] Antea illam vocavit τὸ ξένον. Bourd.

2 Δέδοικα ᾖ μὴ] Cùm viderem hæc omnia esse confusa, non ausus sum ex ingenio solo meliorem lectionem asserere, quam nec agnoscebant ullæ editiones, nec Mss. hæc omnia sic puto posse legi: παρὰ τὸ πότον. οἱ ᾖ ἄνθρωποι τὸ χαλινὸν ὅτι αὐτῆς θαυμάζουσι, καὶ τὴν ἀλαζονείαν δέδοικα δὴ, &c. *Idem.*

3 Τὸν χαλινὸν ἔτι αὐτῆς θαυμάζουσι] Θαυμάζουσι. Marc.

4 Ε'πειδὴ οὐδὲ] O. suspensum ex antecedente. *Marc.*

5 Διαλόγου ἐ κωμῳδίας] De quibus in dial. Δὶς κατηγ. Bourd.

1 Ε'ξε

licet saltem ex duobus pulchris, compositionem peregrinam fieri, quale illud vulgatissimum est, [2]hippocentaurus. Non enim facilè dixeris, amabile aliquod animal esse hoc, sed potiùs contumeliosissimum: si modò pictoribus, illorum temulentiam & cædes exhibentibus credere convenit. Quid ergo? Annon rursum quoque bene formatum aliquid fieri potest, ex duobus optimis compositum, ut suavissimum est quod ex utroque, vino scilicet & melle constat? Equidem fateor. Sed de meis compositionibus, quod ipsæ quoque tales sint, contendere non ausim: quin potiùs verear, ne utriusque pulchritudinem, ipsa mixtio corruperit. Neque enim omnino consueta atque inter se affinia ab initio Dialogus & Comœdia fuêre. Siquidem ille domi, & secum ipse, per Iovem, in ambulacris, cum paucis quibusdam, suas disputationes habebat: hæc vero se totam Dionysio tradens, in theatro conversabatur, & colludebat, & risum movebat, & dicacitate gaudebat, cúmque numerositate quadam ad tibiæ cantum procedebat. Interdum etiam anapæsticis versibus plerumque in sublime evecta, dialogi socios subsannabat, meditatores, ac vanos sublimium rerum disceptatores, aliáque id genus vocitando. Quin & unam hanc viam ad fugillandum illos affectabat, & ad effundendam in illos Dionysiacam libertatem:

[1] Εἰ γοῦν ἐκ δύο καλῶν ἀλλόκοτον, τὸν ξωφάκην τὸν] Εἰ γοῦν ἐκ δύο καλῶν, ἀλλοκότου. Marc.

[2] *Hippocentaurus*] Ex homine & equo sunt conflati, & propterea ὑφυεῖς ab Isocrate appellantur. *Cogn.*

[3] Χαὶ πιστέυειν τοῖς ζωγράφοις] Hac de re copiosè Philostrat. Libân. Greg. Nazianz. *Bourd.*

[4] Ἐ'ν ῥυθμῷ] Sic dial. ἀεὶ ὀρχήσ. Angl. ῥυθμῷ ἔδαυε. Idem.

[5] Ἀναπαίστοις μέτροις ἐπιχειρῶν] Ἐπιχουμένη. Marc.

[6] Περιλάβοιτ] Angl. περιαίρειτ. Bourd.

[7] Καὶ τὴν Διονυσιακὴν ἐλευθερίαν] De qua copiosè Philostr. dico ad Heliod. *Idem.*

ἄρα μὴν, [1] ἀεροβατοῦντας δεικνύουσι, καὶ [2] νεφέλας ξυνάγοντας· ἄστι γ', [3] ψυλλῶν πηδήματα ἀλφιτεύοντες, ὡς δήθεν τὰ ἀερολεσχολογημένους. ὁ δὲ διάλογος γ' ἦν, σεμνοτάτας ἐποιεῖτο τὰς συνουσίας φύσεώς τε πέρι καὶ ἀρετῆς φιλοσοφῶν. ὥστε τὸ [4] δὶς διὰ πασῶν εἶναι τὴν ἁρμονίαν λέγειν ἐξυτάζειν ἐς τὸ βαρύτατον καὶ ὀξύτατον ἐτολμήσαμεν ἡμεῖς τὰ ὄντως ἔχοντα περὶ τῶν ἀλλήλων ξυνεργαζεῖν, ἐξυναρμόσαι, ἢ πάνυ πεῖσμα, οὐδὲ σύμφωνα ἀνεχόμενα τὴν κρεμαστίαν. δέδοικα τοίνυν μὴ ταῦτα ὅμοιόν τι τῷ Προμηθεῖ τῷ σῷ πεποιηκὼς φαίνωμαι, [6] τὸ ἦλυ τοῦ ἄρσενι ἐγκαμμίξας, ἐς δὲ αὖ τὸ δίκαιον ὑποπτεύω. μόλοντι μὲν ἄλλό τι τοιοῦτο φανεῖσθαι, ἐξαπατᾶν ἴσως τοὺς ἀκούοντας καὶ ὅσα ἀφελεῖς αὐτοῖς [6] κεκαλυμμένα τῇ πιθανῇ, μάλιστα κωμικὸν ὑπὸ σεμνότητι φιλοσόφῳ· τὸ γὰρ κλέπτειν κλέπτειν, ἐγὼ κλεπτικῆς· ὁ γὰρ ἔστι, ἄπαγε τοῦτο μόνον, οὐκ ἂν εἴποις σύνεσιν τοῖς ἡμετέροις. ἢ οὐ δέδοικα γ' ἐγὼ ἂν σκολίπλοκον, εἰ μὴ ἄρα τις ἐμὲ δείλαιος τοιούτοις πτυνοκόμαισι, καὶ πτερολάφοις καὶ αὐτὸς σωτερικῶς; πάλιν ἀλλὰ πῶ

tem: nunc quidem in aëre ambulantes illos, & cum nubibus versantes ostendens: nunc verò fingens pulicum saltus metientes, ut qui de rebus istis sublimibus nimium subtiliter argutarentur. Dialogus contra, gravissimas disputationes habebat, cum de natura rerum, tum de virtute Philosophorum: ita ut musicorum illud, δὶς διὰ πασῶν, hoc est, *bis per omnes chordas, seu distantias tonorum*, nempe ab acutissimo ad gravissimum usque, illis conveniret. Et tamen ausi fuimus nos hæc ita sese habentia inter se conciliare & consociare, quæ neque omnino obsequuntur. neque facilè societatem patiuntur. Vereor itaque ne denuò simile aliquid Prometheo isti tuo feciſſe videar, ut qui fœmininum masculino immiscuerim, & idcirco reus agar. Vel potiùs ne tale quid aliud videar, decepisse fortasse auditores & ossa pinguedine obducta ipsis appositisse, risum scilicet comicum sub philosophica gravitate. Quod enim est furti. (nam furti est aliquis Deus) apage hoc solum, non dixeris ineſſe nostris scriptis. Vnde enim furaremur, nisi quis me latet, qui tales pinuum incurvatores & hircocervos ipse composuerit. Verumtamen quid facerem?

1 Ἀεροβατοῦντας] Ex Aristoph. Nep. ut hæc tota narratio, sic in Charont. & Icarom. *Bourd.*

2 Νεφέλας] Inde titul. Aristoph. Νεφέλαι, ex quibus hic locus integer desumptus. *Idem.*

3 Ψυλλῶν πηδήματα] Resicit procul dubio hos versus Comici in Nebul. act. 1. Sc. 2.

Ἀνηρώτ' ἆρα Χαιρεφῶντα Σοκράτης
Ψύλλαν ἵππους ἅλλοιτο δοῦ αὐτῆς πόδας.

Hoc alibi sæpe tangit, dum Socrati, Platoni, & aliis insultat. *Idem.*

4 Δὶς διὰ πασῶν] Vtitur passim hac comparatione. *Idem.* Vide Erasmi Chiliad. *Cogn.*

5 Τὸ ἦλυ τοῦ ἄρσενι] Hac de re Phædrus fine Fab. & ibi interp. *Bourd.*

6 Κεκαλυμμένα τῇ πιθανῇ] Sic in Prometh. & Dial. Prom. & Iov. ex Hesiod. 1. oper. *Idem.*

7 Οὐ δεῖς ἅπαγε τοῦτο μόνον] Sic in somnio, Χωρεῖτε ὦ θεοί, τὸ δεῖνον. Hac in re utitur dictionibus ἀπαρύκειν, ἀποκρίπτειν, ἀπάγειν. Quod semel monitum volo. *Idem.*

1 Me-

ἀν παθοιμι) ἐμφρονέστερον δὲ εἰς ἅπαξ ἐσκοπεῖσθαι ἐκεῖνα τὰ χρήματα ἐλλόγιμα, ἢ πεμπόμενα ἐπὶ Προμηθέως ἔργα.

cerem? perſiſtendum enim eſt in iis quæ ſemel cœperis, quandoquidem [1] mutare conſilium Epimethei opus, non Promothei eſt.

1 *Mutare conſilium.*] Poſtea conſulere, unde Pindarus illum appellat ὀψίφρονα. leg. Heſiod. in Theog. *Cogn.*

Πρὸς Νιγρῖνον ὑπόθεσις.

Ad Nigrinum Epiſtola.

ARGVMENTVM.

Hoc Dialogo vitam multorum Philoſophorum deſcribit, conferendo inter ſe veros Philoſophos & Cynicos, ſatis cupidos, ut videtur Romæ conſuetudo abundando. Cujus rei exemplum Nigrinum, Platonicum Philoſophum, & turbas aſſectatorum, cœnas & lucrum ſectantium, inter ſe comparat. Quamquam haud ſciam, an etiam vera Philoſophia ſectatores hic laudando, præmium ſuo ironia tulerit. Valde autem quadrant hic Dialogus in noſtra quoque ætate homines eos, qui ornatu & habitu, veterum ætatum quaſi ſucceſſores ſunt quidam.

Ἀγαθὸν Νιγρῖνον ὁ παροιμιάζεται. Ἡ μὲν παροιμία φησὶ, γλαῦκα εἰς Ἀθήνας, ὡς γλαῦκες οὖν ἐν ταῖς ἐκεῖ ἡμέραις γλαῦκας ἐπιφέρειν· ἐγὼ δὲ εἰ μὴ δυνάμην λόγον ἐπιδεῖξαι σαφῆ θέλων, ἐπειδὴ Νιγρῖνον γράψαι βιβλίον ἔπεμψεν, ἐκόμισα ἂν τῷ γλαῦκα, γλαῦκας ὡς ἀληθῶς ἐμπορευόμενος. ἐπεὶ δὲ μόνον σοι δηλῶσαι τὸν ἐμὸν γνώμην ἐθέλω, ὅπως τι καὶ ἔχω, ἐὰν μὴ παρέργως ἐθέλεμεν ἐκ τῶν λόγων, ἁλῶναι ἂν εἰκότως ὑπὸ τοῦ Θουκυδίδου λόγου, ὃν ἐκεῖνος ἐμοὶ διὰ μέσου τῆς σῆς διατριβῆς.

LVCIANVS Nigrino ſalutem. Noctua, Athenas, inquit proverbium: quaſi ridiculum ſit, ſiquis eò noctuas apportet, quoniam apud illos abundant. Ego verò ſi dicendi vim oſtendere volens, poſtea ſcriptum Nigrino librum mittam, rectè ſim huic joco obnoxius, ut qui noctuas in forum tulerim. Sed quandoquidem ſolummodò ſententiam meam tibi declarare volo, quo animo ſim animatus, & quòd non levi oratione tua ſum captus: meritò Thucydidis illud effugero, quum ait,

1 Γλαῦκα εἰς Ἀθήνας] Proverb. ἐπὶ τῶν περισσῶν καὶ ἀχρήστων· παρὰ τοῖς παροιμιογράφοις ἢ ἐπὶ τῶν εἰς τόπον τινὰ ἀπαγόντων ἃ ἐν αὐτῷ ἐστὶ πλεῖστα. Ariſtoph. Ορν. & ibi Scholiaſt. *Beurd.*

2 Ἀμαθία μοῦ] Hanc ſententiam ſic efferunt. Ἀμαθία μὲν ἁρπάσασα, πονηρὸν δ' ἄκυρον φέρει. Et ſic Thucyd. ut patet etiam apud Plin. Epiſt. 7. lib. 4. hanc ſic interpretatur D. Hieronym. Epiſt. ad Euagr. *Imperitia confidentiam, audacia timorem creat.* Idem.

θρασυτῆς, δηκνυμὲς ϗ τὸ λελογισμένον ἀπεργάζεσθαι. δῆλον ηδ ὡς οὐχ ἡ ἀμαθία μοι μόνη ϗ τοιαύτης τόλμης, ἀλλὰ καὶ ὁ περὶ σὲ λόγος ἔρως αἴτιος. ἔρρωσο.

ait, *Imperitia audaces, res autem considerata timidos efficit.* Manifestum enim est, quòd non imperitia solùm, verùm etiam orationis amor, hujusmodi audaciæ mihi causa est. Vale.

Νιγεῖνος, ἢ περὶ φιλοσόφου ἤθους.

Ὡς σεμνὸς ἡμῖν σφόδρα, ϗ μετέπειτα ἐπιγελάλυθας. ϗ τοῦτο ἄρα σοι λείπει ἡμᾶς ἔτι ἀξιεῖν, ϗ ὁμιλίας μεταδίδως, ὅτε τοιοῦτος ἢ ὁμοῖος λόγου, ἀλλ' ἄφνω μεταβέβληκας, ϗ ἔλως ὑπερφρονηκὼς τὸ ἔως τοῦδε ἡμῖν σὺ πυθόμενος ἄρτι ἔχεις, ϗ πάντων αὐθαδέστατος; τί γὰρ ἄλλο γε καὶ εἴποιμι, ἢ δύσκολος; πῶς λέγεις; ῥᾴδιόν σοι δοκεῖ παραγενόμενον σοι διδάσκαλον τε, ϗ μαιευτὴν γενέσθαι; καὶ τοῦτο δὲ τὸ λῆμα ὃ σκηπτὸς ὀνομάζει, τοῦτο λέγω. ἢ φίλτατε, ὅπως σὺ βραχύς; ϗ μάλα. τί τὸ μὲν τοσοῦτόν ἐστιν; ἵν' οὕτω ϗ ἡμᾶς, ἵνα μὴ ἐν κεφαλαίῳ μόνῳ διεφθαρμένους ὦμεν, ἔχωμέν δὲ τι ϗ ἀκριβῶς εἰδέναι τὸ πᾶν ἀκροώμενοι; ϗ θαυμαστὸν εἶναί σοι δοκεῖ τοῦτο, Διός, ὅτι μὴ

Vt verò gravis admodum, & sublimis nobis redisti! Non amplius nos aspicere dignaris, tantum abest ut colloquium eum imperitis, & quales antea, nobiscum sermones communices: at repente immutatus es, atque omnino fastidiosus videris evasisse. Lubens ex te audierim unde ad hoc insolentiæ perveneris, quæque sit ejus causa. Quidnam aliud, ô amice, nisi fœlicitas? Quid ais? Præter institutum factus fœlix & beatus tibi venio; adeóque illud quod in scena solet usurpari, terbeatus. Hercle, itane brevi? Atque admodum. Et quid præterea est propter quod superbias, ut non summatim modò lætemur, sed etiam accuratè scire possimus, quum rem totam audiverimus? Annon admiratione dignum tibi videtur, per Iovem, me pro

1 Ὁμοῖος λόγου] Sermones inter pares, pari libertate & conditione habiti ultro citroque, ut apud Homer. ὁμοῖος πολεμόνδε, ὁμοῖος δεινὰ βοήσας, ὁμοῖος γάρμης. Bourd.

2 Θοἰδέ παραγενόμενον] *Vt te non morer.* Idem.

3 Σκηπτὸς ὄνομα] Sic idem alibi. *Idem.*

4 Βραχύς] *Superbus.* κομᾶν indulgere genio & elatum esse. Aristoph. Equit. ubi Scholiast. κομῶσα, τρυφῶσα. τὸ γὰρ ἐν τῇ τρυφῇ πλεῖστον χρόνον καὶ μάλα φρονεῖν. alias κομᾶν, κόμην ἔχειν, κομᾶν ὑπερηφάνως. Poll. Hesych. Suid. *Idem.*

5 Ἐν κεφαλαίῳ μόνῳ] Ἐν κεφαλαίῳ, & ἀκριβῶς opponuntur. διεφθορέναι ἐν κεφαλαίῳ μόνῳ dicuntur qui ne nondum intellecta ad vultum amici expotrectum & hilarem lætantur. *Idem.*

δέλως μεὶ ἐλθόντος, ἀντὶ δ πένητος, ὡς ἀληθῶς πλούσιον, ἀντὶ δ ἀνοήτου τε καὶ τυφομένου, ἡδονῆς μεστεύοντος; μάγιστον μὲν οὖν. ἀτὰρ ὅπως μαντεύσῃ σοφῶς, ἢ δ' ὅς, ἐρωτᾷλλω μὲν δὴ ἡ πόλεως, βυλόμενός σε ἐπὶ τὸν ἐμὸν ὀφθαλμὸν ἀφικέσθαι τινα. τὸ γὰρ μοι πάθος τὸ περὶ τὸν ὀφθαλμὸν μικρὸν ἐπιλείπει. οἶδα τοίνυν ἥκοντα, καὶ νεανίσκου τινὸς ἀκούσας ἐπὶ τὴν τοιαύτην ἰατρείαν. δέξαι οὖν μοι λέγε πρὸς σοφιστὴν Νιγρῖνον τὸν πλατωνικὸν φιλόσοφον, ἐνδὸν τὸν ἐξωστάς, ὡς ἀντὸν ἀφικόμενον. καὶ κρούσας τὴν θύραν, ἔ παιδός σοι συμβολοῦ, ἐκλελοιδόρηκα. καὶ παρελθὼν οὗτος, καταλαμβάνω τὸν ἄνδρα, ἐν χερσὶ βιβλίον ἔχοντα, πολλὰς δ' αὐτοῦ πολλαχοῦ σοφῶν ἐν κύκλῳ κειμένας. περιστείχω δ' ἐγὼ μὲν τὸ πρόσθιον τοῦ οἴκου καὶ τὰ μὲν γεωμετρίας σχήματα κατεσκοπούμην, καὶ σφαῖραν καλάμου πρὸς τὸ ἔ πάντως μεμιμημένην ὡς ἐδόκει, κατανοῶν. σφόδρα οὖν μοι φιλοφρόνως ἀσπασαμένου, ἠρώτα pro servo liberum, pro paupere revera divitem, pro stulto & superbo moderatum redire? Id maximum quidem est. At non planè intelligo quidnam sit illud, quod dicis. Recta in urbem profectus ium, ut aliquem oculorum medicum viserem. Nam ille oculi affectus quo laborabam, magis magisque ingraveſcebat. Scio equidem singula: ideóque etiam optavi ut in bonum ac peritum incideres. Cùm igitur visum mihi esset Nigrinum Platonicum illum philosophum multis compellare, mane surgens, ipsum adeo, & pulsata janua, cùm puer intro de me renuntiasset, accersitus sum. Tum in ædes ingressus, illum deprehendo librum præ manibus habentem, circum autem undique multas veterum atque doctorum hominum imagines jacentes. Posita etiam erat in medio quædam tabella in qua geometricæ quædam figuræ descriptæ erant: & sphæra ex calamo, ad imitationem universi, ut videbatur, composita. Admodum igitur benignè me amplexatus ille, interrogavit quid-

1 Τετυφωμένε] In quibusdam τετυφλωμένε, sed recepta lectio sana est. τετυφωμένος, ὁ ἠπορημένος καὶ ἀλόγιστος, ἐμβεβροντημένος, ἐξω φρενῶν. τετυφωμένους hebeti ac stolido ingenio præditos significare tradunt veteres Grammatici, ut sunt qui fulmine tacti fuere. Moscop. Hesych. qui etiam τυφωθέντα interpretatur ἠπορθέντα, κατηφισθέντα. Bourd.

2 Καὶ σφαῖραν Καλάμου] Sic voluit interpres, cùm omnes codd. habeant καλάμου. in Margine Mss. καλάμου ἢ ὄντ καλάμ. Theod. Marcil. vir clarissimus monuit me se monitum, tu consule. *Idem.* Robertus Titius locis suis controversis c. 14. lib. 11. relegit, καὶ σφαῖραν Καλάμου &c. & *Sphæra Calami* &c. eaque de re quantumvis copiosè disserit, aut potius disperdit opus: magister autem ejus Yvo Villiomarus, sive is Scaliger est, aliud discipulo suo nihil præcipit, quam se non videre quemadmodum sphæra ex calamo fieri possit. Vtique & discipulo & magistro ejus fraudi fuit, nescisse etiam ex orichalco fila crassoria dici calamos sive culmos. Atqui eos id Theodoretus docere potuit Orat. 111. De providentia. Ὄργανον γάρ, inquit, τὸ σῶμα ἔοικεν ὄντ χαλκοῦν συγκειμένῳ καλάμων καὶ ὑπ' ἀοράτων ἐνφυσουμένῳ, καὶ κινουμένῳ ὑπὸ τῆς τεχνίτου δεξιότητος, καὶ ὁποτανοῦν τῶν ἐναρμονίων ἐκείνου ἠχῶ. Dixeris Latine, *Os enim*, nempe *hominis instar est organi contexti de culmis ahenis, & à follibus inflati, & moti artificis digitu, & sonum illum harmonia plenum efficientis*, &c. Idemque mox dentes oris humani cum æneis calamis sive culmis comparat. Et rursus paucis interjectis, καὶ τὸ, inquit, ὅτι τῆς χαλκοῦν καλάμων ὄργανον. Marc.

ὅ, τι ἐς πρᾶτ' οἶμι. κἀγὼ πάντα διηγησάμην αὐτῷ. καὶ δὴ καὶ αὐτὸς ἐμέρους ἐξήτει εἰδέναι ὅ, τι τε πράττοι, καὶ εἰ αὖθις αὖ πρὸς ἐγνωσμένον εἴη στέλεσθαι τὴν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. ὁ δὲ ἀμπεχάμην, ὦ ἑταῖρε, ἔφη τὰ τῶν λέγειν, καὶ τὴν ἑαυτῆ γνώμην διηγεῖσθαι, τοσαύτην πάμπολλον ἀμφεργάσατο κατασείσασα, ὥστε ἐς τὰς Σειρῆνας ἐκείνας, εἴ τινες ἄρα ἐγένοντο, καὶ τὰς ἀηδόνας, καὶ τὸ Ὁμήρου Λωτοῦ δόκημα ἀποδεῖξαι. οὕτω θεσπέσια ἐφθέγξατο. ἐπῃρθη γὰρ αὐτὴν τῇ φιλοσοφίᾳ ἐπαινέσαι, καὶ τὴν ἀπὸ ταύτης ἐλευθερίαν, καὶ τὴν δημοσίᾳ νομιζομένων ἀγαθῶν καταγελάσαι, πλοῦτον, καὶ δόξης, καὶ βασιλείας, καὶ τιμῆς, ἔτι τε χρυσοῦ, καὶ πορφύρας, καὶ τοῦ πάνυ ἐκλελοιπέναι τοὺς πολλοὺς, πῶς ἂν κάμοι δοκοῦντα. ἅπερ ἔγωγε ἀπενεῖ ἐς ἀναπεπταμένη τῇ ψυχῇ δεξάμην, αὐτίκα μὲν οὐκ εἶχον εἰκάσαι ὅπερ ἐπεπόνθειν, ἀλλὰ παντοῖον ἐγιγνόμην. καὶ ἄρτι μὲν ἐλυπούμην ἐληλεγμένων μοι τῶν φιλτάτων, πλούτου τε, καὶ ἀρχαλέου, καὶ δόξης. καὶ μόνον οὐκ ἐδάκρυον ἐπ' αὐτοῖς κεκθημένοις. ἄρτι δ', αὖθις μὲν ἐδόκουν μοι πεπεισθαι, καὶ καταγέλαστα ἔχειν ἃ μὲν ἀπόντα σὺν ζοφερῷ τινι ἀέρι καὶ βίᾳ καὶ πόθεν, εἰς αἰθρίαν τε καὶ μέγα φῶς ἀναβλέπων. ὥστε δὴ τὸ καινότατον καὶ ὀφθαλμῶν μὲν, καὶ τοῦ περὶ αὐτῶν ἀθυμίας ἐπελανθανόμην. τὴν δὲ ψυχὴν ὀξυδερκέστερον καθαιρόμενον ἐγιγνόμην. ἐλελήθειν γὰρ

quidnam agerem, Quibus omnibus illi expositis, ego quoque per vices ex eo scire postulabam, & quid ipse ageret, & nunquid apud se statuisset in Græciam denuo navigare. Ille verò, ô amice, posteaquam cœpisset de hisce rebus mecum colloqui, suámque sententiam explicare, tantam verborum ambrosiam mihi affudit, ut mihi planè viderentur Sirenes illas, siquæ unquam fuerunt, & Aëdonas, & lotum illum Homeri antiquum referre: adeò divina quædam loquebatur. Huc enim dicendo provectus est ut Philosophiam laudaret, & quæ ab ea manat, libertatem: & contrà, ista quæ vulgo pro bonis habentur, irrideret, nimirum divitias, gloriam, regna, honorem, aurum præterea & purpuram, & cætera quæ plerisque prorsus spectabilia, mihi quoque antea videbantur. Quæ quidem intento atque aperto animo excipiens, continuo ita affectus fui, ut cui, quod tum mihi acciderat, comparare possem, non haberem: sed in omnes partes raperer. Ac nunc quidem dolebam quòd refellerentur quæ mihi charissima erant, divitiæ, argentum, & gloria, ac tantùm non lachrymabar rejectis illis: nunc verò eadem ipsi mihi videbantur vilia atque ridicula esse: gaudebámque rursum tanquam ex tenebroso quodam aëre prioris vitæ, ad serenitatem & magnam aliquam lucem respiciens. Quare sanè & oculorum, quod absurdissimum erat, & eorum infirmitatis oblivisscebar, anima verò perspicacior paulatim fiebam. hactenus enim ignoraveram

1 Ὥστε τὰς Σειρῆνας] Desumptum ex Odyss. μ. Aristænetus epi. 1. Petro. sat. *Bourd.*

2 Λωτὸν] De quo Homer. Odyss. 9. Eunap. ædes. p. 50. *Idem.*

3 Τῶν ὀφθαλμῶν] Sic reposuimus, ratio patet legenti. *Idem.*

1 Γαῦ-

τέως αὐτῷ προλαβοῦσαν περιφέρειν. ΔΗΜΩΝΙΔΗΣ, εἰς τόδε περιχθῆναι, ὅπερ ἀρτίως ἡμῖν ἐπεκάλεις. [1] Γαῦρός τε γὰρ τῷ λόγῳ καὶ μετέωρός εἰμι. καὶ ὅλως μικρὸν ἀκέλευστον ἐπιπολῶ. δοκῶ γάρ μοι ὅμοιόν τι πεπονθέναι πρὸς φιλοσοφίαν, οἷον περ οἱ [2] Ἰνδοὶ πρὸς τὸν οἶνον λέγονται παθεῖν, ὅτι προσπιόντες αὐτῷ. θερμότεροι γὰρ ὄντες φύσει, πιόντες ἰσχυρῷ ὕτῳ ποτῷ, αὐτίκα μάλα ἐξεβακχεύθησαν, καὶ διπλασίως ὑπὸ τοῦ ἀκράτου ἐξεμάνησαν. ὅπως σὺ καὶ αὐτὸς ἤνθυς καὶ μείζων ὑπὸ τοῦ λόγου, προέρχομαι. καὶ μὰ τὸν τό γε, ὦ [3] μειδιῶν, ἀλλὰ νήφειν τε καὶ σωφρονεῖν ἔοικεν. ἐγὼ μὲν βουλοίμην ἂν εἰ οἷόν τε, αὐτῶν ἀκούσαι τῶν λόγων. ὁ δὲ γε ὁ δὲ καταφρονεῖ αὐτῶν οἶμαι δῆλος. ἄλλως τε εἰ καὶ φίλῳ καὶ σοὶ τὰ ὅμοια ἐπιτηδεύοντι ὁ βουλόμενος ἀκοῦσαι εἴη. θαῤῥεῖ γοῦν, τοῦτο γάρ τοι τὸ [4] Ὁμήρου ἀποδύσωμεν καὶ αὐτὸν [5] Ὀδυσσέα, καὶ εἶναι μὴ ἴφθης, αὐτὸς ἂν ἐθέλοις ἀκοῦσαί μου διηγουμένου. μάρτυρα γάρ σε Ὀδυσσήσομαι πρὸς τοὺς πολλοὺς ἥξειν, ὅτι σὺν ἀλόγῳ μαίνομαι. ἄλλως τε, καὶ ἡδύ μοι τὸ μεμνῆσθαι αὐτῶν πολλάκις. καὶ τοίνυν ἤδη μελετῶ ἐποτισάμενος. ἐπεὶ κἂν τις μὴ παρῶν τύχῃ, καὶ ἴσως δὶς ἢ τρὶς τῆς ἡμέρας ἀνακυκλῶ πρὸς ἐμαυτὸν τὰ εἰρημένα· lupe mihi sit illorum meminisse sæpe, & hanc exercitationem jam amplexus sim. Quamvis enim nemo mihi adsit, tamen bis vel ter per diem sic ipse dicta illa mecum revolvo. Ac

ram me cæcucientem ipsam circumferre. At inde progressus, ad id adductus sum quod tu mihi paulò ante objiciebas. Nam & elatus oratione illius, & tanquam in sublime evectus sum, & omnino humile nihil amplius cogito. Videor enim mihi philosophia sic affici, ut vino affecti feruntur Indi, quum de eo primùm biberunt. Cum enim natura essent calidiores, tam valido potu imbuti, continuò bacchati sunt, & duplum insaniverunt meraco. Eodem pacto & ipse, quasi furore captus, & oratione ebrius obambulo: quamquam hoc non ebrietatis est, verùm sobrietatis & temperantiæ. Ego verò optarim, si fieri possit, illam ipsam audire orationem. Neque enim profecto eam fas est contemnere, præsertim cùm ille qui audire cupit, sit amicus, & similibus studiis operam dederit. Confide ô bone, nam juxta Homericum illud, [5] *sponte festinantem hortaris*: ac nisi prævortisses, jam ultro rogassem me narrantem audires, testem enim te apud plerosque sistere volo, quòd non sine ratione insanio. præsertim cùm vo-

1 Γαῦρος] Hæc clausula interpretatur illud præced. pag. τετυφωμένου. *Bourd.*

2 Οἱ Ἰνδοὶ] Nonn. Dionysiac. *Idem.*

3 Μειδιῶν ὑπὸ τοῦ λόγου] Sic apud Philostr. & alios ἔργοις μειδιῶντος. *Idem.*

4 Παροιμιάζεσθαι] De hac paræmia copiosè paræmiogr. & Erasm. *Idem.*

Ibid. Καὶ εἶναι μὴ ἴφθης] Calasir. apud Heliod. lib. 2. ἀδίνων ὃ ἐς ὕστερον ἐκείνην εἶπον ἂν τάχα ἐς τοὺς καλάμους ἐπ' ἀμοιβὴν, εἰ μή σοι σωφρονοῦντι ἔτυχον. Sic in Lapith. *Idem.*

5 *Festinantem hortari*] Sumpta Metaphora ex Homeri Iliad. Υ. & Odyss. ω. *Cogn.*

καὶ ὥσπερ οἱ ἐρασταὶ, τῶν ἀπόντων τὰ παρόντα ἔργα ἀπίθανα, καὶ λόγους εἰρημένους αὐτοῖς διαμνημονεύουσι, καὶ τύπους ἐνδιατρίβοντες ἐξαπατῶσι τὴν νόσον, ὡς παρόντων σφίσι τῶν ἀγαπωμένων. ἔνιοι γοῦν αὐτοῖς καὶ συνελαλεῖν οἴονται, καὶ ὡς ἅπαξ λεχθέντων πρὸς αὐτοὺς, ἂν τύπτηται ἡδονται, καὶ ὑποψοφοῦντες τὴν ψυχὴν τῇ μνήμῃ τῶν παρελαλυθότων χαλῶ σὺν ἄγουσι [1] τὸ τοῖς ἐν πόνοις ἀνιᾶσθαι, οὕτω δὴ καὶ αὐτὸς φιλοσοφίας ἐπαύσω, τοὺς λόγους ὡς τότε ἤκουσα συναγείρων, καὶ πρὸς ἐμαυτὸν ἀναπολίτευτα, ἐμπαρὸν ἔχω τὸ δημοῦσιον. καὶ ἅλας, καθάπερ ἐν πελάγει τινὶ πολλῇ φερόμενος, ἐς πυρσόν τινα τῶν λογισμῶν, πᾶσι μὲν παρεῖναι τοῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πεπιστευμένοις τὰ ἄνδρα ἐπαινοῦσι δίδωμι. ἀεὶ δ' ἄνωθεν ἀκούειν αὐτῶν τὰ αὐτὰ πρός με λεγόντων. οἴομαι δ', ἐπειδὰν λείψω ὅταν ἐπιτρέψω τῷ ψυχῷ, ἐν τῷ πρόσωπον αὐτῶν μοι φαίνεσθαι. [2] καὶ τὴν φωνὴν ἀκούω ἐν ταῖς ἀκοαῖς ἀδιαλύτως μένουσαν. καὶ γάρ τοι [3] καὶ τὸν κωμικὸν ὡς ἀληθῶς, ἐγκατάλιπε τετύπτεσθαι τοῖς

Ac quemadmodum amatores abſentibus amaſiis, opera aliqua, & ſermones ab ipſis habitos, memoria repetunt, iiſque immorando morbum fallunt, perinde ac ſi illi ipſi amati adſint. Quidam verò ſe cum ipſis colloqui putant, atque iis quæ tum ſibi audire videntur, quaſi modò dictis gaudent, & præteritorum memoriæ animum applicantes, nunquam deſinunt obvios & præſentes amaſios aſpernari. Sic famè & ipſe non præſente philoſophia, verba quæ tum audivi recolligens, & mecum revolvens, non exiguum capio ſolatium. In ſumma, perinde ac ſi in pelago, & per noctem altam ferar, velut ad facem hanc aſpicio, rebus omnibus quæ à me geruntur, virum illum adeſſe putans, ac ſemper velut audiens ipſum illa ipſa ſua mihi diſſerentem. Interdum etiam, & maximè quum mente illi inhæreo, & vultus ipſius mihi apparet, & vocis ſonus in auribus permanet. Etenim juxta Comicum, [4] *revera aculeum quendam auditoribus reliquit.* Deſine, ô ad-

1 Ἐν τοῖς ἐν πόνοις] Dele prius ἐν. & interpretare ἐν πόνοι *præſentia.* Proverb. Pind. Pythiis od. 2. τὸ ἦ ἐν πόνοι μοι. Anacr. ξυλίνους ἀμφαλλοις ἐν πόνοι. *ante pedes.* Terent. Adelph. Sic paſſim apud Lucianum ut de Scipione, & de Diogene & Alexandro. Contra ἐν πόδῶν, ut de Piſcatore & Reviviſcente. & paſſim alibi. *Bourd.*

2 Καὶ τὴν φωνὴν ὁ ἤχος] Demæneta apud Heliod. lib. 1. *Idem.*

3 Καὶ τὸν Κωμικὸν] Eupolim intelligit qui hoc de Pericle dixit tanquam oratore eloquentiſſimo. verſus citantur à Diod. Sic. lib. 12.

Περικλέης Ὀλύμπιος
Ἕστηκ', ἀστράπτει, συνταράττει τὴν Ἑλλάδα.
Ποῖόν τις ἐπαοιδὸν δεῖ τοῖς χείλεσι
Οὕτως ἐπάλλῃ, ἢ μόνος τῶν ῥητόρων
Τὸ κέντρον ἐγκαταλέλοιπε τοῖς ἀκροωμένοις.

Cic. lib. 3. de orat. de Pericle loquens. *Cujus in labiis veteres Comici, etiam cùm illi maledicerent (quod tum Athenis fieri licebat) lepôrem habitaſſe dixerunt, tantamque in eo vim ſuiſſe ut in eorum mentibus qui audiviſſent, quaſi aculeos quoſdam relinqueret.* Idem.

4 *Aculeum quendam*] De Pericle ex Eupoli. *Cogn.*

1 *Ad-*

ἀκούσατ. πάλαι ὦ ἄνθρωποι μικρὸν ἀνακεκόμφω, καὶ λίαν ἐξ ἀρχῆς διαλαθὸν ἤδη ἐξεμπίπτω, ὡς εἰ μὴ τῆτες με ἀναγκάσειεν ἀφεῖλαι. εἰ λέγεις, ἐξὸν τοῦτο ποιεῖν, ἀλλ' ἐκεῖνο ὦ ἑταῖρε, ἤδη πλαγκτὰς, ἢ τοὺς Διὸς κωμικοὺς φαύλους ἰσάρχοντας ὑποκριτὰς, [1] τὸ συκοφαντούμενον λέγω τοῦτον, ἐξ διαφθειρόντων τὰ ποιήματα, ἐξ τὸ πλοῦτιζον ἐκβαλλομένων, καίτοι τὸ δεομένους τοιούτοις ἀεὶ ἐχόντων τε, καὶ γενικωτέρων; ποῖος εἶδε τοιοῦτος. ἀλλὰ τί τοῦτο; δέδοικά μή σοι μεταξὺ δόξω γαλεώτης εἶναι μιμεῖσθαι. τὸ μὲν, ἀπίστως σωφρονῶν, οἴομαι τῷ ἐξ αὐτὸν ὑπ' ἀσθενείας τὸ τοιοῦτο διαφθείρειν. κἄπειτα σφαγὴς ὑρίσκεται καὶ αὐτῷ κρωζησόμενον τῷ δεομένῳ. ἐ τὸ μὲν ἐμὸν, ὦ πάντ' ἄχθεσθαι. τὸ δὲ ὑπόθεσις, ὦ μετρίως μοι λυπήσον δοῦναι συγκεκλεῖσθαι, καὶ τὸ ἐμὸν μέρος ἀφημοιῶσαι. τοῦτ' οὖν παρ' ὄλον μέμνησό μοι τὸ λόγου. ὡς ὁ μὲν ποιητὴς ὁμῶς, τῷ τοιοῦτον ἀμφοτερημένον ἀνάξιον, ἐ τῆς σωτῆς πόρρω ποιήσεται, εἰδὲν αὐτῷ μέλον τῷ ἀκούειν πεπεισμένου. ἐγὼ δ' ἐμοιγὲ σοι πείσομαι παρέχω, ὑπόθες εἰς εἰμι τὼ μισηθὲν ὑποκριτὴς, εἰδὲν ἀκλιλὲ τὰ ἄλλα πραγμὰ διαφέρω. ὥστε κἂν εὐδιόρθωτόν τι δοκῶ λέγειν, σὺ τοῦτο μὲν ἴσως πρόχειρον, ὡς ἐμοῦ ὄν. καὶ ἄλλως ὁ ποιητὴς ἴσως διεξῆλθ. ἐμὲ δ' ἴσως ἐκπονεῖτε, εἰ πάντ' τι λυπήσομαι. ὡς δ' ἐγὼ τὸ Ἑρμοῦ ἔχω τὸ τῶ ῥητόρων νόμον πεπροοιμιάσασθαί σοι.

ὦ admirande, paulum præludere, jámque dicta illa ab initio reſumpta ediſſere, non enim mediocriter me iſtis ambagibus torques. Rectè dicis, atque ita facto opus eſt. Sed illud quæſo, ô amice vidiſti-ne aliquando, ſive tragicos, ſive per Iovem comicos [1] hiſtriones, illos dico qui exibilantur, quique agendo poëmata corrumpunt, ac tandem ejiciuntur theatris, tametſi ipſæ fabulæ ſæpenumero bene ſe habeant, ac palmam etiam reportent. Multos novi tales. Sed quorſum hoc? Vereor ne interim ineptè illos imitari videar: alia quidem nullo ordine connectens, interdum etiam præ imbecillitate ingenii ſententiam ipſam corrumpens: tum ſenſim huc adducaris, ut fabulam ipſam condemnes. Sed quod ad me attinet non admodum ægrè id feram. Cæterùm argumentum illud non mediocri dolore videtur me affecturum, ſi mecum rejiciatur meáſque partes dehoneſtet. Velim itaque ut per totam orationem hoc memineris, videlicet quod poëta talium peccatorum eſt innocens, ſedétque alicubi procul à ſcena, nec quicquam ea curat, quæ in theatro geruntur. Ego verò mei ipſius periculum tibi faciam, qualis ſcilicet hiſtrio ſim quantúmque memoria valeam: quod ad cætera attinet nihil à nuncio tragico diſtans. Quare ſiquid minùs rectè dicere viſus fuero, illud præſtò ſit, quod ſcilicet melius hoc fuerat, & aliter forſitan ipſe poëta dixerat. Nec ſi me exibilaveris, admodum ægrè feram. Vt bene ſanè, ita me Mercurius amet, & ut ferunt Rhetorum leges, uſus es procemio. Illa

1 *A dictione Hiſter*] Quod Tuſco verbo *Ludionem* ſignificat. *Cogn.*

2 *Τὸν συκοφαντούμενον*] Sic pag. ſeq. *ἐκπονεῖτε*, & *ἐξόπατα συκοφαντημένα. ἐξόπατα*, *ruſticatim*, *plauſu incompoſito*. De plauſuum generibus dixerunt alii. Hanc comparationem ſæpiſſime uſurpat: ut & illam quæ initium facit de moribus Philoſophorum quam nunc ordior. *Benrd.*

ἔοικας γοῦν καὶ σὺ ταῦτα προσδήσειν, ὡς ὀλίγου γε ὑμῖν ἡ συνουσία ἐχρῆν, καὶ ὡς ὀρθῶς αὐτὸς ἥκεις πρὸς τὸν λόγον παρεσκευασμένος, καὶ ὡς ἄμεινον ἐκεῖνα αὐτὰ ταῦτα λέγοντος ἀκούειν. σὺ γὰρ ὀλίγα, καὶ ὅσα οἶσθα, συγχέας τῇ μνήμῃ συγκεκυκημένα. καὶ τοῦτ' ἐρεῖν ἔμελλες; ἀδύνατον οὖν αὐτὰ ἔτι σοι δεῖ πρὸς ἐμέ· νόμισον γὰρ τοῦτο γε ἤνεγκα πάντα σοι φανερά, ὡς ἐγὼ καὶ βοᾶν κρατεῖν ἕτοιμός εἰμι. ὧν ὃ διαμέλλεις, μνησικάκησόν μοι δὰ τὰ ἀγῶνα, καὶ ὀξύτατα συρίξομαι. καὶ ταῦτα μὲν, ἃ σὺ δηλοῖς, ἐθελόντων ἂν εἰρῆσθαί μοι. κἀκεῖνα δ', ὃν μάχ ἐξῆς, ἀδὲ ὡς σκεῖνος ἔλεγε ῥῆσίν τινα πρὸς πάντων ἐρῶ. πάνυ γὰρ τοῦθ' ἡμῖν ἁδωΐσθων. ἀσθ' αὖ σκείνῳ πρόσεχε τοὺς λόγους, μὴ καὶ καὶ ἄλλό τι ῥώμημα τοῖς ὑποκρισταῖς σκεύους ὅμοιον, οἳ πολλάκις ἢ Ἀγαμέμνονος, ἢ Κρέοντος, ἢ ἐν Ἡρακλέους αὐτὸν προσωπον ἀναληφθέντες, χρυσίδας ἠμφιεσμένοι, καὶ δεινὸν βλέποντες, καὶ μέγα κεχηνότες, μικρὸν φθέγγονται, καὶ ἰσχνὸν ἐν γυναικῶδες, καὶ τὴν Ἑκάβης ἢ Πολυξένης πολλὰ πεπτωκότερον. ἵν' οὖν μὴ ἐν αὐτὸς ἐλέγχωμαι, πάνυ μεῖζον τὸ ἡμυτὸν κεφαλῆς προσωπεῖον πρόκειμαι, καὶ τῷ σκηνῷ καταιχύνων, ἀπὸ γνώμης σοι βάλλομαι τὰ μὲν προσώπα προσλαλεῖν, ἵνα μὴ συγκαλέσαντά με πρὸς τὸν ἥρωα, ὃν ὑποκρίνομαι. ὅτι ἀνὴρ ὁ πωποτὲ τὴν μέρον πρός με πολλῇ τῇ σκηνῇ καὶ τῇ τραγῳδίᾳ χρώμενος. καὶ μὲν πούσεμαί γε πρὸς σκεῖνα ὃ νῦν τρέψομαι. Ἡ μὲν δὴ χρὴ τὸν λόγον, ἔφασκεν ἦν Ἑλλάδος, καὶ τῶν Ἀθηναίων ἀνδρῶν, ὅπ

Illa utique etiam additurus videris, vos unà brevi admodum esse conversatos: nec te præparatum venire ad dicendum, ac satius esse illum ipsum dicentem audire: cùm pauca quædam, quæ potuisti memoriæ committere, duntaxat comportaris. Annon hæc quoque eras dicturus? Nihil igitur illis apud me tibi opus est. Existimes autem hujus rei gratia, te ad præfationem pertinentia complexum esse omnia. Ideo tibi acclamare & applodere paratus sum. Sed si prolixior fueris, in controversia malignitatis meminero, & acutissimè sibilabo. Equidem & hæc quæ tu modò commemorasti, dicta mihi velim: & illa quoque, quòd neque ordine, neque iisdem quibus ille verbis usurus sum. Omninò enim hoc non possum: neque si suos illi tribuam sermones: ne alio ac novo etiam modo histrionibus illis similis fiam, qui sæpenumero aut Agamemnonis, aut Creontis, aut ipsius etiam Herculis persona assumpta, ac vestibus auro contextis induti, & horrendum tuentes, mox ore in immensum diducto, exiguum & gracile, adeóque muliebre quiddam loquuntur, ipsa etiam Hecuba Polyxenáve multò demissius. Ne igitur & ipse convincar, majorem omnino quàm pro capite meo personam induisse, ipsúmque ornatum dehonestare, ex nuda propriáque persona tecum colloqui volo, ne forte labens, quem ago heroem, convellam. Hic homo non desinet hodie crebra illa scena, atque tragœdia uti. Equidem cessabo, & ad illa revertar, quæ jam cœperam. Principium igitur orationis illius, commendatio quædam fuit Græciæ, & eorum hominum qui [1] Athenis commorantur, quòd

1 *Athenis*] De quibus Herodot. Strab. Plin. hodie dicuntur Sethinæ. *Cogn.*

1 Athe-

φιλοσοφίαν ἐ πενίαν συμπεφοιτικέναι. καὶ ὅτε τὸ ἀσῶν, ὅτε τὸ ξένων ἀδένα πέρπεντιμ ἐρώντες, ὃς ἂν πλουσίῳ εἰσαγάγῃ εἰς αὐτὸς βιάζηται. ἀλλ' εἴ καί τις ἀφίκοιτο παρ' αὐτὸς ὅτω διακείμενος, ἠρέμα τε μεθαρμόττουσι, καὶ ξυναπαιδαγωγοῦσι, ἐ πρὸς τὸ καθαρὸν τὸ διαίτης μεθιστᾶσιν. ἐμέμνητο γοῦν ποτε τῶν πολυχρύσων, ὃς ἔλθων Ἀθήναζε μόλα ἐπίσημος, καὶ φορήσας ἀκολούθων ὄχλον, καὶ ποικίλη ἐσθῆτι, καὶ χρυσῷ, αὐτὸς μὲν ὡς τὸ ζηλωτὸς εἶναι πᾶσι τοῖς Ἀθηναίοις, καὶ ὡς ἂν εὐδαίμων δοκοίη· τοῖς δ' ἄρα δυσχερῶς εἶδε· καὶ τὸ ἀνθρώπιον. καὶ παιδεύειν ἐπεχείρουν αὐτὸν, ἐ πικρῶς, ἐδ' ἀνάγκης ἀπαγορεύοντες ἐν ἐλευθέρᾳ τῇ πόλει καθ' ὃν τινα τρόπον βούλοιτο βιοῦν. ἀλλ' ἐπὶ κακὸν τοῖς γυμνασίοις ἐ λουτροῖς ἐχλήνης ἦν, θλίβων τοὺς οἰκέτας, καὶ ξενοχρῶν τὰς ἀπαντῶντας, ἡσυχῇ πῃ ἂν ὑπεφέγγεσθαι, πρωτοποιεῖν λανθάνειν, ὥσπερ ἐ πρὸς αὐτὸν ἐκεῖνον δαπανῶν, δεδοικὼς μὴ ἀθρόα πολιτῶν μεταξὺ λούοιτο. καὶ μόλις εἰρήνη γε μακρὰ κατέχει τὸ βαλανεῖον. ὑδὲν οὖν δεῖ

quòd cum philosophia & paupertate educentur: nec civium & peregrinorum quenquam intueri gaudeant, qui voluptatem ad ipsos introducere conetur: sed si quis ita affectus ipsos conveniat, & paulatim ipsum transforment, & veteres mores dedoceant, atque ad vitæ puritatem transferant. Memorabat itaque quendam ex istis multo auro fulgentibus, qui cùm Athenas venisset admodum insignis, & turba comitantium insolens, varia veste, auróque ornatus, omnibus quidem Athenienſibus in admiratione erat, & tanquam beatus ſuſpiciebatur: illis verò infœlix quidam homuncio videbatur. Eum illi erudire aggrediebantur non acerbè, nec apertè prohibentes, ne in libera civitate pro libito viveret. Sed cùm in gymnaſiis & balneis moleſtus eſſet, alios ſuis ſervis premens, & obvios in anguſtum redigens, ſummiſſa voce quidam quaſi lateret, nec ipſum perſtringere vellet. Metuit, inquit, ille ne inter lavandum pereat: quandam pax longa balneum occupat: ac proinde nihil opus eſt exer-

1 Φιλοσοφίαν ἐ πενίαν συμπεφοιτικέναι] Hic unus è præcipuis Luciani ſcopus. Hic illa in Ariſtotelem & Peripateticos prælia. Multi in hanc philoſophantium paupertatem ſcripſere, de quibus Cic. Tuſc. 1. & 5. Hanc ſæpe mendicantium habitu ſimulabant, cum perâ, auro, lupinorum vice, plenâ: ut in dial. Mort. Piſcat. Catapl. & alibi. *Bourd.*

2 Πρὸς τὸ καθαρὸν τῆς διαίτης] Tangit fœditatem ſeu malis feritatem ſive δυσχέρειαν philoſophorum Lucian. in Lapith. & alibi. Liban. Theophraſt. in Charact. *Idem.*

3 Ἀκολούθων ὄχλον] Refert ad multitudinem officioſorum, ſive comitum, ſive proſequentium, de quibus nota res. de moribus Philoſoph. & in Catapl. *Idem.*

4 Καὶ ποικίλῃ ἐσθῆτι] Sic poſtea πλὴν ἐσθῆτα πλὴν ποικίλων. & de Timone ποικίλα ἐνδὺς, & alibi. Has veſtes vocare videtur alibi, τὸ ἀνθηρὸν, quæ in quibuſdam Græciæ urbibus veſtes muliebres. D. Baſil. ad Gregor. Thæolog. Apul. alii. Apud Athenienſes meretricum fuerunt. Suid. νόμῳ Ἀθήνησι τὰς ἑταίρας ἀνθινα φορεῖν. apud Locrenſes hoc omnino vetitum. idem Suid. ut & apud Roman. lege Oppia. Liv. lib. 34. luxu tamen gliſcente receptum. poteſt tamen referri, propter mentionem pavonis, ad plumatas, de quibus Tertull. de pall. Achil. Tat. lib. 3. *Idem.*

1 Τῶν

φωτοπίδας δὲ ἀκύλων ἀλλὰ, μεταξὺ ἐπαιδεύετο. τὴν δὲ ἐσθῆτα τὴν ποικίλην, καὶ τὰς περιφερείας ἐκείνας ἀπέδυσαν αὐτὸν, ἀσελγὲς πάνυ τὸ ὀφθαλμοῖς ἐπισπάστοντες καὶ χρωμάτων, ἅμα ἤδη λήγοντος, καὶ πόθεν ὁ πάπιας ἔστω καὶ πάρος ἦν αὐτῷ. καὶ τὰ τοιαῦτα. καὶ τὰ ἄλλα ἅπερ ἐκεῖνοι ἀπεσκωπτον, ἢ [1]τὰ δακτυλίων τὸ πλῆθος, ἢ τὰ κόμης τὸ περίεργον, ἢ τὰ δειπνῆς τὸ ἀκόλαστον. ὅτε πρῶτον μὲν ἐσωφρονίσθη, ἔπειτα πολὺ βελτίων ἀπῆλθε, [2]δημοσίᾳ πεπαιδευμένος. ὑπὸ δὲ τῶν αἰσχύνης [3]πεπλεῖν ὁμολογουμένως, ἐμέμνητο πρός με φανῆς τινος, ἣν ἀκοῦσαι πάντων ἔφη κρεῖττον ᾠδεμένην ὑπὸ τοῦ ὀχλου τῶν Παναθηναίων. ληφθῆναι μὲν γὰρ πᾶσαν τὴν πολιτικὴν, ἄσιτον καὶ ἀγρυπνήσαντα, ὅλη βαπτὸν ἔχοντα ἱμάτιον, ἱδρῶτι τὰς δὲ, ἰδίᾳ, ἀλειφάσῃ τε, καὶ [4]κήρυκος ἀκριβοῦς ὅλη καὶ νόμῳ ἐπινίκιον, τοιαύτῃ ἐσθῆτι ἡμφιεσμένον, διαβοῆσαι μιᾷ φωνῇ πάντας ὥσπερ ἐσκεμμένους συγγνώμην δοῦναι αὐτῷ τοιαῦτά γε ἁμαρτήσαντι. μὴ γὰρ ἔχειν αὐτὸν ἕτερα. τοιοῦτό τι οἶμαι ἐπεῖν. καὶ ἀσελγὲς, τὴν ἀλυθρείαν τὴν ἐκεῖ, καὶ τὰ δειπνῆς τὸ ἀκρατὲς φρονεῖν. ἡσυχῇ τε ἀπαλλαγούσῃ, ἀδὴ ἄφθονα παρ' αὐτοῖς ἦσαι. ἀπεφαίνετό τι φιλοσοφίας

exercitu. Ille verò audiens quæ dicebat, interea erudiebatur. Præterea varia illa veste & purpurea ipsum exuerunt, urbanè admodum floridum nitorem colorum irridentes. Iam verò adeſt, dicebant, & unde nobis hic pavo: & fortasse suæ hic est matris: & similia. Atque eodem pacto cætera cavillabantur, nunc annulorum multitudinem, nunc comæ supervacaneam curam, nunc victus intemperantiam. Quare paulatim ad modestiam est revocatus, & longè melior ablit, publicè emendatus. Quod autem non puderet ipsos paupertatem confiteri, referebat mihi vocem quandam, quam ajebat publicè ab omnibus emissam audisse se in ludis Panathenaicis. Quendam ex civibus prehensum, & ad ludorum præsidem adductum fuisse, quòd in veste tincta spectaculo interesset. Cæteros autem qui hominem videbant misertos illius, ac veniam precatos esse. Cúmque præco publicaret eum contra leges feciſſe, quòd tali cum veste ludos spectaret, omnes una voce, quasi antea super hoc deliberassent, exclamasse ut venia daretur, sic induto, neque enim illum aliam vestem habere. Hæc præterea laudabat & libertatem quæ illic est, & victus rationem ab invidia alienam, & tranquillitatem & securitatem, & sexcentas virtutes quæ apud illos sunt. Demonstrabat etiam mihi conversationem eorum hominum philosophiæ con-

1 Τῶν δακτυλίων τὸ πλῆθος] De horum numero, materia & usu plene alibi. *Bourd.*

2 Δημοσίᾳ πεπαιδευμένον] Sic in Scytha. & in omni civitate frugi, advenæ δημοσίᾳ ταιδεύσῃ: quæ de re dico copiosè alibi. *Idem.*

3 Καὶ τῷ κήρυκος ἀκριτόν] Legem ex Suida supra retuli: aliam causam hic assignat. Sed hoc ita accipiendum, Athenis ἐταίρας ἢ γυναῖκας ἢ τοιοῦτόν τι ἄλλο ἀφροδισιάζον, βαπτὸν ἢ κόσμον ἔχον ἱμάτιον, ἀγωνιζομένης ἢ ἀγωνιζόμενον, quòd adhibitum ab Athenæo. hæc alibi copiosius explicanda. *Idem.*

σωφρόνως τοῦ θεοῦ τοῖς τοιούτοις διατρίβειν, καὶ πρὸς ἐγγηθῆναι φυλάξαι δυναμένῳ. ἀνδρὶ γὰρ τι ἀνδρὶ, καὶ πλούτου κρατοῦντι πεπαιδευμένῳ, καὶ τῆς [1] πρὸς τὸ φῦσαι καλὰ ζῆν ἀγομένῳ, καὶ οἷς ἔξεστιν ἐν ἁβρότητι βιοτεύειν, ὅπως ἂν πλούτου ἐχῇ, καὶ χρυσοῦ κεκράτηται, καὶ πορφύρας, καὶ δυναστείας μετοχῇ τὸ ἡδὺ μόνον, ἄγευστον μὲν ἀληθείας, ἀπείρηκότα δὲ παῤῥησίας, ἀθίκτου δὲ ἀληθείας, κολακείας τὰ πάντα, καὶ δουλείας σωτήρα· ὃς ἐπεὶ ἅπαξ τῇ πόσει τὴν ψυχὴν ἐπιτρέψας, ταύτῃ μόνῃ λατρεύειν δέδοκται, φίλον μὲν ἀείρειν τραπέζῃ, φίλον δὲ πότῃ, καὶ ἀφροδισίοις. ἀπάτλεως γοητείας, καὶ ἀπάτης, καὶ ψευδολογίας· ἢ ὅσοις ἀκόρεν τέρπει κρημνίσματα, καὶ περίεσματα, καὶ [2] διεφθορότων ἀσμάτων. τοῖς δὲ τοιούτοις πρέπει τὴν συνουσίαν διατρίβειν. [3] μισεῖ γὰρ αὐτοῖς τὰ φιλτατα πᾶσιν μὲν ἀγυιαί, πᾶσιν δὲ ἀγοραί. πάρεστι δὲ [4] πάσας πύλας τὴν ἡδονὴν κατιδεῖν χαλᾷ. τοῦτο μὲν δι' ὀφθαλμῶν. τοῦτο δὲ, δι' ὤτων τε, καὶ ῥινῶν· τοῦτο δὲ, καὶ διὰ λαιμοῦ, καὶ δι' ἀφροδισίων. ὑφ' ἧς δὲ ῥεύσης ἀενάου τε ὀλοιφοῦς ῥεύματος, πᾶσιν μὲν [5] ἀνδρώνυται ὁδοί. συνεπίρρηκται γὰρ μοιχεία, καὶ φιλαργυρία, καὶ ἐπορκία, καὶ τὸ τοιοῦτον φῦλον τῆς ἡδονῆς. ἀκρασίᾳ δὲ ψυχῆς ὑπαλυζομένης πάντοθεν, αἰδὼς καὶ δίκη, καὶ δικαιοσύνη τῆς δὲ, ἔρημον

consonam esse, moresque puros conservare posse, viro etiam gravi, & qui divitias contemnere novit, & secundum ea quæ natura honesta sunt, vivere statuit, vitam quæ ibi vivitur maximè accommodam esse. At qui divitias amat, auróque demulcetur, purpura, potentiáque fœlicitatem metitur, qui libertatem non degustavit, loquendi ingenuitatem non est expertus, nec veritatem spectavit, sed cum assentatione, & servitute in omnibus convixit: aut qui totam animam voluptati addixit, eique soli servire decrevit amans opiparæ mensæ, amans vini & veneris, plenus præstigiarum, fraudis, & mendacii: aut qui citharæarum frequentamenta & pulsationes, perditásque cantilenas cum delectatione audit: talibus videlicet hominibus convenire hujus loci consuetudinem. Ibi enim rerum dilectissimarum ipsis refertas esse plateas omnes, omniáque fora. Licere etiam januis omnibus voluptatem excipere: partim quidem per oculos, partim per aures & nares, partim per gulam & venerea. Qua deinde fluente perenni turbulentóque flumine, omnes viæ dilatantur. In unum enim conveniunt adulterium, avaritia, perjurium, & reliqua id genus voluptatum multitudo. Animo autem undiquaque submerso, pervertitur verecundia, & virtus, & justitia. Tum locus hisce

2 Πρὸς τὸ φῦσαι καλὰ ζῆν] Per dictionem καλὰ tempsent austeriorem dictionis τὸ ζῆν, *Latari, genio indulgere*: de qua dixere viri doctissimi. Cæsus hujus paginæ in Gallo. *Rouxel.*

3 Διεφθορότων ἀσμάτων] Διεφθορὰ ἄσματα, quæ aliis κατάφορα μέλη, ni fallor. *Idem.*

3 Μισεῖ] Ex Homero. quales perpetuæ parodiæ in Luciano. *Idem.*

4 Πάσας πύλας ἡ ἡδονὴ κατανοεῖ] Suet. Lampid. in Alexand. *Ilum.*

5 Ἀνδρώνυται ὁδοί] Sic in Aeschib. hanc vocem interpretatus sum ad Petron. & alibi hoc opere. *Idem.*

2 Alia

ὁ χῶρος γενόμενος, [1] Δίψης ἀεὶ πιμπλάμενος, ἀνθεῖ πολλαῖς τε καὶ ἀρχαίαις ἐπιθυμίαις. τοιαύτην ἀπέφηνε τὴν πόλιν, καὶ τοσούτων διδάσκαλον ἀγαθῶν. ἔγωγ' οὖν ἔφη ὅτε τὸ πρῶτον ἐπανῆλθον ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος, πλησίον πως γιγνόμενος; ἐπισκοπεῖν ἐμαυτὸν, λόγον ἀπαιτῶν τὸ δοξοκόπον ἀφίξεως, σκεῖνα δὴ τὰ τοῦ Ὁμήρου λέγων, [2] Τίπτ' αὖ ἄ δύστηνε λιπὼν φάος ἠελίοιο, τὴν Ἑλλάδα, καὶ τὴν δυστυχίαν σεαυτὸν, καὶ τὴν ἐλευθερίαν, ἦλυθες ὄφρα ἴδῃς τὰ σεαυτοῦ δώματα, συκοφάντας, [3] καὶ παρασπονδρίσεις ἑταιρηφάγους, καὶ δεῖπνα, καὶ κόλακας, καὶ μιαιφονίας, καὶ ἀλλοκότων παρασκευάς, καὶ φιλίας ἐπιπλάστους; ἢ τί καὶ πράξειν διανοεῖ, μήτ' ἀπαλλαττόμενος, μήτε χρῆσθαι τοῖς παροῦσιν δυνάμενος; ὅταν δὴ βαλλόμενος, καὶ [4] καθάπερ ὁ Ζεὺς τὸν Ἕκτορα ἐκπεφοβημένον ἐμαυτὸν ἐκ βελῶν φεύγειν, ἔκ τε ἀνδροκτασίης, ἔκ θ' αἱμοφόρου, ἔκ τε πυκάζειν, τὸ λοιπὸν οἰκήσειν εἰλόμην. καὶ βίον πρὸ τοῦτον γυναικώδη, καὶ ἀτολμον τοῖς πολλοῖς δοκοῦντα παρηγόρουν, αὐτῇ φιλοσοφίᾳ, καὶ Πλάτωνι, καὶ ἀληθείᾳ παρομιλῶν. ἐκ παίδων ἐμαυτὸν, ὥσπερ ὑπὸ μητρὸς μυελόπληκα, σοφίᾳ τε καὶ [5] μετὰ παρρησίας ἐπιτηδεύσαντα. τοῦτο μὲν, πολλὰ ψυχαγωγήσαν καὶ κηλήσαν παρέχει διαπέμπειν. hisce desertus, semperque siticulosus, multis, ferisque voluptatibus suppullulat. Talem civitatem ac tantorum bonorum magistram mihi describebat. Ego itaque, inquit, quando primùm ex Græcia reversus fueram; cùm jam propiùs accessissem, constiti rationem postulans mei huc adventus, Homerica illa dicens: *Cur autem infœlix deserto lumine Phœbi* (Græcia nimirum, & fœlicitate, ac libertate illa) venisti ut videas loci hujus tumultus, sycophantas, salutationes superbas, cœnas, adulatores, cædes, testamentorum expectationes, & amicitias simulatas? aut quid tandem facere decrevisti, cùm neque discedere hinc, neque institutis hisce uti possis? Cùm ita mecum consultassem, & quemadmodum Iupiter Hectorem illum, ita me ipsum è telis, ut aiunt, subduxissem, *Eque hominum cæde, atque tumultibus, eque cruore*; de cætero domi me continere statui: & vitam hanc muliebrem, & timidam plerisque visam anteponens, cum ipsa philosophia, & Platone, & veritate colloquor. Ac me ipsum quasi in populoso theatro collocans, ex admodum sublimi contemplor ea quæ geruntur: quæ istiusmodi sunt, ut partim multum delectationis & risus exhibere possint, partim etiam hominis revera constantis periculum facere. Nam si ma-

1 Δίψης] Angl. ἰλὺς quod ferri potest ut & adscripta lectio. quid ἴρημος? χῶρος dico alibi. *Bourd.*

2 Τίπτε] Imitatio est Homeri Odyss. λ. verba Tiresiæ ad Ulyssem. *Idem.* Verba Tiresiæ ad Ulyssem, Odyss. ιε. *Cogn.*

3 Καὶ παρασπονδρίσεις ἑταιρηφάγους] Καὶ παρασπονδρίσεσι ἑταιρηφάγοις *Marc.*

4 Καθάπερ ὁ Ζεὺς τὸν Ἕκτορα] Locus est Iliad. λ.

Ἕκτορα δ' ἐκ βελέων ὑπαγε Ζεὺς, ἐκ τε κονίης,
Ἐκ τ' ἀνδροκτασίης, ἔκ τε κυδοιμοῦ, ἔκ τε κυδοιμόν. *Bourd.* Apud Homer. Iliad. ξ. *Cogn.*

5 Μετὰ παρρησίας ἐπιτηδεύσαντα] Hinc dialogi de Chatonte, sive Contempl. titulus & occasio. *Bourd.*

1 Τὸ

τοῦτο ᾖ, πεῖραν ἀνδρὸς ὡς ἀληθῶς βεβαίας λαβεῖν. εἰ γὰρ χρὴ καὶ κακῶν ἔπαινον εἰπεῖν, μὴ πολλάκις μοι δοκῶ γυμνάσιον ἀρετῆς, ἢ τῆς ψυχῆς δοκιμασίαν ἀληθεστέραν τῆς τῆδε πόλεως, καὶ τῆς ἐνταῦθα διατριβῆς. ὀλίγα μὲν γὰρ ἀντιχεῖν τοσαύταις μὴ ἐπιθυμίαις, τοσούτοις ἂν θεάμασί τε καὶ ἀκούσμασι πάντοθεν ἕλκουσι, καὶ ἀντιλαμβανομένοις. ἀλλ' ἀπαιτεῖ δεῖ τὴν Ὀδυσσέα μιμησόμενον, ἀποδήσαντα αὐτὸν, μὴ δεδεμένον τὼ χεῖρε. δεινὸν γάρ, μὴ τὰ ὦτα κηρῷ φραξάμενον, ἀλλ' ἀκούοντα, καὶ λελυμένον, καὶ ἀληθῶς ὑπερφέροντα. ἴσως δὲ καὶ φιλοσοφίαν θαυμάσαι, καὶ ἀποδεῦσαι τὴν τοσαύτην ἄνοιαν, καὶ τὴν τῆς τύχης ἀγαθὴν καταφρονεῖν, ὁρῶντα ὥσπερ ἐν σκηνῇ καὶ πολυπροσώπῳ δράματι, τὸν μὲν, ἐξ οἰκέτου δεσπότην περοῦντα, τὸν δ' αὖτε πλούσιον, πένητα. τὸν δ', αὐτοκράτορα ἐκ πένητος, τὸν δὲ βασιλέα· τὸν δὲ, φίλον τούτου· τὸν δὲ, ἐχθρόν· τὸν δὲ, φυγάδα· τοῦτο γάρ τοι καὶ τὸ δεινότατόν ἐστιν, ὅτι καίτοι μαρτυρομένης τὴν τύχης παίζειν τὰ τῶν ἀνθρώπων πράγματα, καὶ ὁμολογούσης μηδὲν αὐτῶν εἶναι βέβαιον, ὅμως ταῦτ' ἀσημέρα βλέποντες, ὀρέγονται καὶ πλούτου, καὶ δυναστείας, καὶ μεσοῦσι ἐλπίσι πάντες, ὡς γενομένων ἐλπίδων. ὃ δὴ ἔφλω, ὅτι καὶ γελᾶν ἐπὶ τοῖς γινομένοις ἔνεστι, καὶ ψυχαγωγίαν, τοῦτο ἤδη σοι φράσω.

si malorum quoque encomium aliquod proferre convenit, ne credas majorem illam virtutis palæstram esse, aut veriora usquam animorum experimenta fieri, quàm in hac civitate, & in ea quæ hic vivitur consuetudine. Neque enim parum est resistere tot cupiditatibus, tot spectaculis, tantisque aurium illecebris quæ undique attrahunt, & capiunt. Sed oportet omnino Vlyssis exemplo, illa præternavigare, non quidem ligatis manibus, ut ille (nam hoc formidolosum foret) neque etjam auribus cera obturatis, sed audientem atque liberum: & verè animum supra hæc elatum habentem. Licet autem & philosophiam mirari, tantam hominum stultitiam cum illa comparando: & fortunæ bona contemnere, videndo veluti in scena, & multiplicium personarum fabula, alium quidem ex servo dominum prodire, alium autem ex divite pauperem: alium contra ex paupere satrapam, aut regem. Rursus alium hujus amicum, alium inimicum, alium etiam exulem: Nam hoc certè vel gravissimum est, quod licèt fortuna testetur sese in humanis rebus ludere, fateaturque nihil illarum esse stabile, nihilominus qui quotidie ista aspiciunt, & divitias & potentiam appetunt, & pleni obambulant omnes earum rerum spe, quarum eventus nunquam sequatur. Quod autem dixi licere ea quæ geruntur ridere, animúmque oblectare, illud tibi jam exposo-

1 Τὰ ὦτα κηρῷ φραξάμενον] Sic in Croniis sive Saturnalib. Iulianus Imper. Liban. Omnes ex Odyss. μ. Bourd.

2 Ἐξ οἰκέτου δεσπότην] Hanc crebrò repetit comparationem. vide quæ diximus ad illud Petron. *Grex agit in scena.* Idem.

3 Τῆς τύχης] Dei. sic sæpissime Lucianus τὸν τύχην, ἀντὶ τοῦ θεοῦ ἢ δαίμονος usurpat, ut monui multis exemplis ad lib. 1. Heliod. *Idem.*

4 Παίζειν τὰ τῶν ἀνθρώπων] Sic res humanæ τῇ τύχῃ λογίζεται, τὸ τύχης παίγνιον. Legend. Marcil. ad Horat. Aurel. Victor. in Æl. Pert. *Idem.*

πῶς γὰρ ἂ γελοῖοι μὴν πλουσίων τε αὐτοὶ, καὶ τὰς πορφυρίδας σφῶν φαίνοντες, [1] καὶ τοὺς δακτύλους σφῶν πείνοντες, καὶ πολλῷ κοσμηθέντες ἀπαιδευσίᾳ, τὸ [2] τοὺς σύγγνοθας, ἀλλοτρίᾳ φωνῇ σφῶν προσαγορεύοντες, ἀγαπᾶν ἀξιοῦντες, εἰ μόνοι αὐτοὺς σφῶν ἀσπάσωνται· οἱ δὲ ἡμιόπτροι, καὶ σφυκωμένοι σφῶν μέντοι, ὡς [3] ὡς Πέρσαις νόμος, ἀλλὰ δεῖ σφῶν προσιόντα, καὶ ὑπανύψαντα, καὶ παρὰ πολὺ τῷ ψυχῷ κατανεύσαντα, καὶ τὸ πάθος αὐτῆς ἐμφανίσαντα τῇ τοῦ σώματος ὁμοιότητι, [4] τὸ σῆθος, ἢ τὴν δεξιὰν καταφιλῆσαι, ζηλωτὸν δὲ ἀφέλκιστον τοῖς μηδὲ τύπτεσθαι χρῄζουσιν. ὅθεν ἔγωγε παρίημι ἑαυτὸν εἰς πολλὴν χρόνον ἐξαπατώμενον. ἐπαινῶ δὲ μᾶλλον τὴν αὐτῶν ἀπαιδευσίαν, ὅτι μηδὲ τοῖς στόμασιν ἡμᾶς προσίενται. πολὺ γὰρ τούτου οἱ προσιόντες αὐτοὶ καὶ ἱερεπιδόντες γελοιότεροι. [5] νυκτὸς μὲν ἐξαναστάντες μέσης, περιέποντες τὴν πόλιν, καὶ τοὺς [6] οἰκετῶν ἀπαλλάττοντες, [7] κύνες, καὶ κόλακες, καὶ τὰ τοιαῦτα ἀκούειν ὑπομένοντες. μέγας γὰρ ὁ πι-

ponam. Quomodo enim non ridiculi sint divites ipsi, qui & purpuras suas ostentant, & annulos prætendunt, & multas ineptias præ se ferunt? At quod omnium est absurdissimum, etiam obvios aliena voce salutant, & hoc contentos esse volunt, si solùm ipsos aspexerint. Quidam verò fastuosiores, etiam se adorari patiuntur, non è longinquo, neque Persico more: sed necesse est propiùs accedentem, & oculos summittentem, animúmque è longinquo demittentem, illiusque affectum corporis similitudine declarantem, pectus aut dextram deosculari: quod beatum & admirandum videtur iis etiam qui honorem hunc nusquam assequuntur. Ille verò stat in longum tempus se ipsum præbens decipiendum. Sed illorum laudo inhumanitatem, quod ne ore quidem nos approbant. Verùm his magis ridiculi sunt qui illos sectantur & observant, qui media de nocte surgunt, & totam urbem circumcursitant, quique à servis exclusi foribus, canes & adulatores, & id genus alia audire sustinent. Præmium verò acer-

1 Καὶ τοὺς δακτύλους φοστίνοντες] Καὶ ζοὺς δακτυλίους φ. δακτυλίους, ut ante ἐς τὰς πορφυρίδας φαφαίνοντες. Marc.

2 Τὸ τοὺς σύγγνοθας] De hac Divitis fastuosi nota Aristophan. Plaut. Ipse Lucianus alibi. *Boerd.*

3 Ὡς Πέρσαις νόμος] Sic de Merced. conduct. & multis aliis locis. de hac adoratione Persica locus dicendi ad lib. 7. Heliod. *Idem.*

4 Τὸ σῆθος ἢ τὴν δεξιὰν] Idem dial. Mortuor. & in Pseudom. patet apud Martial. *Idem.*

5 Νυκτὸς μὲν ἐξαναστάντες] Sic in μαλίτῃ de Merced. conduct. & in Gallo. *Idem.*

6 Κύνες ἐς κόλακας] Eleganter hoc apud Demosth. ὁ τὰ σὰ σεσῳφ. ἀντὶ γὰρ φίλων ἐς ξένους, ἃ κἀγὼ τὰ οἰκουμένου ἀντὶα ἐδιωχθήκειν, νῦν κόλακας ἐς θεοὺς καὶ τἄλλα ἃ προσοίκ πάντα, ἀκούειν. Idem.

7 Ἀκούειν] Vt loco Demosthenis proximè citato. Sic ἀκούσας apud Theocrit. in Charit. & κλύειν apud Æschyl. in Prometh. sic apud Latinos audire. Horat. sat. 7. lib. 2. audis. hunc Luciani locum profert Casaub. ubi de officiis salutantium apud Suet. *Idem.*

1 Καὶ

πρὸς ταύτης αὐτοῖς ἐφιόδου, [1] τὸ φορτικὸν ἐκεῖνο δεῖπνον, καὶ πολλῶν αἴτιον συμφορῶν. οἱ μὲν, [2] πόσα μὴν ἐμφαγόντες, πόσα δ' ἀφροδισιάσαντες, πόσα δ' ὧν οὐκ ἐχρῆν [3] ἀπολαλήσαντες, ἢ μεμφόμενοι τὸ πλευστέον, ἢ δυσφορούντες, ἀπίασιν, ἢ διαβάλλοντες τὸ δεῖπνον, ἢ ὕβρει, ἢ μικρολογίαν ἐγκαλοῦντες· πλήρεις δ', αὐτῶν ἐμέντων, οἱ στενωποὶ, καὶ πρὸς τοῖς καμινοτυπείοις μαχόμενοι. καὶ μετ' ἠμέραν οἱ πλείονες αὐτῶν κατακλίνεται, [4] ἰατροῖς περίχυσιν ἀφορμὰς περιόδων. ἔνιοι μὲν γὰρ, τὸ κωμικώτατον, [5] οὐδὲ νοσεῖν σχολάζουσιν. ἐγὼ μέντοι καὶ [6] ἐξωλεστέρους τοὺς κόλακας ὑπείληφα. καὶ σχεδὸν αὐτοῖς οἰκείους κομιδῇ τῆς ἀπιστερηφανίας αἴτιος. ὅταν γὰρ αὐτῶν τὴν ἀβελτερίαν θαυμάσωσι, καὶ τὸ χρυσοῦν ἐπαινέσωσι, καὶ τοὺς πυλῶνας ὑφῆλον ἐμπλήσωσι, καὶ προσελθόντες, ὥσπερ δεσπότας προσείπωσι, τί καὶ φρονήσουσιν οἰκέτης εἰκῇ ἐστι; εἰ δὲ καὶ κοινῇ δόγμασι κἂν πρὸς ὀλίγον ἀπέχοιθ τῆσδε τῆς ἠλιθιοδουλείας, σὺν ἂν οἷς τεύξαιτον αὐτὼς ἐλθεῖν ἐπὶ τὰς θύρας τῶν πλουσίων διορθμὸς τὸν πλουσίους, μὴ ἀθέατον αὐτῶν μηδ' ἀμάρτυρον τὴν εὐδαιμονίαν καταλιπεῖν, μισθοῦ ἀνάντητόν τι καὶ ἄχρηστον τῆς τραπεζῶν τὸ κάλλος, καὶ τὴν οἰκουσίαν τὴν ἑαυτῶν ἀπολιπόντας, ἐπὶ τὰς τῶν πενήτων ἀφικέσθαι, καὶ τὸ μέτρον τῆς οἰκοδομίας ἐπὶ τὰς τῶν πενήτων οἰκίας ἀποβλέψαντας, ἐπὶ τὰς ἑαυτῶν ἐπανελθεῖν.

bæ illius circuitionis est onerosa illa cœna, & multarum calamitatum causa: in qua illi quàm multa pasti, quàm multa poti præter animum, quàm multa non dicenda proloquuti, postremò vel conquerentes, vel malè habentes, vel cœnam criminantes, vel contumeliam & sordities accusantes abeunt. Illis autem vomentibus, & ad prostibula pugnantibus, pleni sunt angiportus: & plerique ipsorum in multum diem decumbentes, circumeundi occasionem medicis præbent. Quibusdam enim, id quod absurdissimum est, non est ægrotandi otium. Ego verò adulatores ipsos magis perditos esse puto, quàm quibus adulantur, illósque ferè ipsis istius superbiæ authores existere. Quum enim ipsorum opulentiam admirantur, & aurum laudibus extollunt, & vestibula manè implent, & convenientes tanquam dominos compellant, quid quæso illos cogitare consentaneum est? Quod si verò communi decreto paulùm abstinerent ab hac voluntaria servitute, an non putas è diverso divites ipsos ad pauperum fores esse venturos, rogantes ne ignobilem & sine tegnotam mensarum pulchritudinem, & domorum magnitudinem

1 Καὶ τὸ φορτικὸν ἐκεῖνο δεῖπνον] Idem de Merced. conduct. & in Gallo & sæpe alibi. De his incommodis sportulæ causa perceptis interpretes Martial. & Iuvenal. *Bourd.*

2 Πόσα] Octo sequentes lineæ crebro repetuntur in Luciano. *Idem.*

3 Ἀπολαλήσαντες] Ἀπολαλήσαντες. Marc.

4 Ἰατροῖς περίχυσιν ἀφ. ἀφειοδύτας] Hinc ἰατροὶ dicti ἀφειοδύται, ut patet in excerptis Glossar. de Medic. Rectéque apud Hesychium interpretatur ἀφειοδύτας· ἢ παρὰ τοῖς ἰατροῖς. Nam voluit Hippocrates δεῖ τὰς κόλικας φοιτῶντας μὴ λέγω μᾶλλον ἀλλὰ ἔργῳ ἰητρὸν νομίζειν. Bourd.

5 Οὐδὲ νοσεῖν σχολάζουσι] Cogitatione se refert ad Thesmopolidem, qui jam moriturus Eucratis conviva venerat, ut patet in Gallo. *Idem.*

6 Ἐξωλεστέρους τοὺς κόλακας] Ἐξωλεστέρους τούτους κόλακας. Marc.

τὸ μέγεθος; ἢ γὰρ ὅπως τῦ πλουτεῖν ἐρῶσιν, ὡς τῦ διὰ τῦτο πλουτεῖν εὐδαιμονίζεσθαι. καὶ ὅπως ἔχει μηδὲν ὄφελος [1] εἶναι περικαλλὲς οἰκίας τοῦ οἰκοῦντι, μηδὲ χρυσοῦ καὶ ἐλέφαντος, [2] εἰ μή τις αὐτὰ θαυμάζοι. ἐχρῆν οὖν τοῦτο τοίνυν προαιρεῖσθαι αὐτῶν, καὶ [3] ἀπευκτίζειν τὸν δυνάστην, [4] ἐπειχίσαντα τοῦ πλούτου τὸν ὑπερῳκίαν. νῦν δέ, λατρεύοντες, εἰς ἀπόνοιαν ἄγουσι. καὶ τὸ μὲν, ἄνδρας ἰδιώτας, καὶ ἀναφανδὸν τὴν ἀπαιδευσίαν ὁμολογοῦντας τὰ τοιαῦτα ποιεῖν, μετριώτερον ἂν εἰκότως νομισθείη. τὸ δὲ, καὶ τὸ φιλοσοφεῖν προσποιουμένων, πολλῷ ἔτι τούτων χαλεπώτερα δρᾶν, τοῦτ' ἤδη τὸ δεινότατόν ἐστι. πῶς γὰρ οἴει τὴν ψυχὴν διατεθεῖσθαί μοι, ὅταν ἴδω τούτων τινὰ μάλιστα τὸ σωφρονικὸν ἀναμεμιγμένον κολάκων ὄχλῳ, καὶ τὸ ἐπ' ἀξίας τινὰ φερνοφορεῖσθαι, καὶ τοῖς ἐπὶ τὸ δεῖπνα παραγίνεσι κοινολογούμενον, ἐπισημότερον δὲ τὰ ἄλλων δὴ τὸ σχῆμα ὄντα, καὶ φανερώτερον; καὶ ὁ μάλιστα ἀγανακτῶ, ὅτι μὴ καὶ τὴν σκυθρωπὴν [5] μεταλαμβάνουσι, τὰ ἄλλά γε ὁμοίως ὑποκρινόμενοι τὸ δράμα τῦ βίου. ἀμὲν γὰρ σὺν τοῖς συμποσίοις ἐργάζονται, τίνι τὸ κολάκων εἰκάσομεν; [6] σὺν ἐμφορήσονται μὲν ἀπεροκαλώτερον, μεθύσκονται δὲ φανερώτερον, ἰτidem habitum mutent, cum utique quod ad cætera attinet, eodem modo fabulam agant. Nam quæ in conviviis committunt, cui adulatorum comparabimus? annon insolentiùs exaturantur, inebriantur

nem perire sinant? Neque enim tantum ipsas divitias amant, quantum propter eas fœlices se prædicari. Ac sanè ita se res habet, ut neque pulcherrimarum ædium, neque auri, neque eboris ulla domino sit utilitas, nisi sit qui illa admiretur. Oportebat igitur hoc pacto illorum extenuare, & vilem reddere potentiam, contemptum hunc quasi propugnaculum divitiis opponendo: sed nunc eos colendo ad amentiam adducunt. Ac certè homines indoctos, & ignorantiam apertè confitentes, talia factitare, tolerabilius meritò existimetur. Verùm eos, qui se philosophari simulant, multò etiam ineptiora his, magisque ridicula facere, illud tandem omnium gravissimum est. Quomodo enim putas animo me affectum, quoties video aliquem istorum, maximè eorum qui ætate provecti sunt, adulatorum turbis immiscerì, & illorum aliquem, qui honores gerunt, satellitum more sectari, & cum iis qui ad cœnam vocant, sermones conferre, quamvis sit cæteris insignior & magis conspicuus ex ornatu? Ideo maximè apud me indignor, quòd non

1 Εἶναι περικαλλὲς κύριον οἰκίας τοῦ οἰκοῦντος. Marc.

2 Εἰ μή τις αὐτὰ θαυμάζοι] Cic. in Parad. eod. sensu ipse Gallo. *Bourd.*

3 Ἀπευκτίζειν] *Vile reddere:* vox satis infrequens. *Idem.*

4 Ἐπειχίσαντα] Hanc vocem interpretatur Vlpian. Demosthenis scholiast. ad Phil. 1. dixi ad illud Petronii *pariete interjecto.* Idem.

5 Μεταλαμβάνουσι] Μεταλαμβάνουσι. Marc.

6 Οὐκ ἐμφορήσονται] Repetit hanc philosophorum ἀπεροκαλίαν. Vitæ auct. Pisc. Lapith. & passim. *Bourd.*

1 Τῶν

ἥκιστα δὲ πάντων ὕστατοι, πλείω δὲ ἀποφέρειν τῶν ἄλλων ἀξιοῦσιν· οἱ δὲ ἀσελγέστεροι, πολλάκις αὐτῶν καὶ ἐξεπεσήχθησαν; καὶ τοῦτο μὲν οὖν γελοῖα ἠγεῖτο. μᾶλιστα δὲ ἐμέμφετο [1] τῶν ἐπὶ μισθῷ φιλοσοφούντων, καὶ [2] τὴν ἀρετὴν ὥνιον ὥσπερ ἐξ ἀγορᾶς πωλούντων· ἐπαισχύνεσθαι γοῦν ἔφασκε καὶ κατηλεῖσθαι τὰς τούτων ἀλαζονείας· ἡδέως γὰρ τὸ πλοῦτον καταφρονεῖν διδάξουσι, πρῶτον ἑαυτὸν παρέχοντες ὑψηλότερον λημμάτων. Ἀμείλει καὶ πρώτην ταύτα διετίλει· οὐ μόνον πρόῖκα τοῖς ἀξίοις συνδιατρίβων, ἀλλὰ καὶ τοῖς δεομένοις ἐπαρκῶν, καὶ πάσης περιουσίας καταφρονῶν. τοσοῦτον δέον ὁρίζεσθαι τὸ ἀρκοῦν προσκτήσεσθαι, ὥστε μηδὲ τὰ ἑαυτοῦ φθειρομένων πείθεσθαι προῖκα. ὃς γε καὶ ἀγρὸν οὐ πόρρω τῆς πόλεως κεκτημένος, οὐδὲ ἐπιβεβηκὼς αὐτῷ πολλῶν ἤδη ἐτῶν ἦν, ἀλλ' οὐδὲ τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ εἶναι διωμολόγει. τοῦτ' ἐμοῦ διειληφότος, ὅτι τοῦτον μὲν φύσει ἀδίκως ἐκβάλλουσι, [3] νόμῳ δὲ καὶ ἀφαιρεῖται τὴν χρῆσιν αὐτῶν οἷς ἂν δοκῇ τοῦτο προσλαμβάνοντες, [4] ὀλιγοχρόνιοι διαπάντων νομιζόμενοι. καὶπερ εἰδὼς ἡ προθυμία παρέλιπε, quidem illius se esse affirmabat.

tur manifestiùs, à convivio furgunt omnium ultimi, aliisque plura secum auferre volunt, & siqui sint urbaniores, sæpenumero ad cantum incitantur? Atque hæc quidem ille ridicula censebat. Præcipuè verò eorum mentionem faciebat, qui pacta mercede philosophiam profitentur, virtutémque ipsam tanquam venalem de foro proponunt. Ideo tabernas & cauponas, illorum scholas appellabat. Censebat enim eum qui divitias contemnere alios docere vellet, primum se quæstu superiorem gerere debere. Nimirum & ipse talia agebat, non solùm gratis conversando cum rogantibus, sed & indigentibus necessaria suppeditando, omnémque opulentiam contemnendo. Tantum aberat ut ea expeteret, quæ nihil ad ipsum attinerent, ut ne suarum quidem rerum, & si corrumperentur, curam gereret: qui agrum non procul ab urbe habebat, ac tamen jam multis ab annis ne invisere quidem eum erat dignatus: Imò ne dominum Illud; opinor, disputans, quòd natura rerum istarum nullius domini sumus: sed ex lege & per successionem usum earum incertum in tempus accipientes, temporarii possessores habemur. Ac posteaquam terminus ille constitutus

1 Τῶν ἐπὶ μισθῷ] De quibus tractatum edidit qui de Mercede Conductis. *Bourd.*

2 Τὴν ἀρετὴν ὥνιον] In hos aretalogos plenæ satyricorum paginæ, pleni philosophorum οἱ ἀληθεῖς, libri. *Idem.*

3 Νόμῳ δὲ καὶ διαδοχῇ] Sic in Timone, sive Misanthr. μετοικιδίαν δὴν παρ' ἄλλην ἀφ' ἄλλης. & in Charonte, sive Contempl. τὸν οἰκίαν δὲ, καὶ τὰ ἀργύριον, καὶ ἄλλην τινὰ), μεταδάλλειν τὰς διαίτας, hæc apud Lucianum passim. Lucianus sive is sive alius poëta,

Ἀγχοῦ Ἀχαιμενίδα γενόμην ποτε, τὸν δὲ Μενίππου,
Καὶ πάλιν ἐξ ἄλλης βίοσμαι εἰς ἄλλον.
Καὶ γὰρ ὀκεῖνος ἔχειν μὲ τότ' ᾤετο, καὶ πάλιν ἄλλη
Οἴεται, εἰμὶ δ' ἐγὼ ὅλως οὐδενός, ἀλλὰ τύχης. Idem.

4 Ὀλιγοχρόνιοι διαπάντων] Ea passim in Luciano sed præcipuè in Charo. sive Menipp. *Bourd.*

τίωι καῦτα ὀφλαβὼν ἄλλος, ἀπολαύῃ τῦ ὀνόματος. ὁ μικρὰ δὲ ἐκεῖνα παρέχῃ τοῖς ζηλῶν ἐθέλουσι ὠφελίμως. ἡ τροφὴς τὸ ἀπέλαττον, καὶ τὸ γυμνασίων τὸ σύμμετρον, καὶ τῦ πρεσώπυ τὸ αἰδέσιμον, καὶ ἡ ἐσθῆτος τὸ μέτριον· ἐφ' ἅπασι ἢ τύτοις, ἡ ἀληθείας τὸ ἡρμοσμένον, καὶ τὸ ἥμερον τῦ τρόπυ· παρῄνῃ ἢ τοῖς σωφρονεῖν μὴ ἀναβάλλεσθαι τὸ ἀγαθὸν, ὅπερ τοὺς πολλοὺς ποιεῖν, προθεσμίας ἐρίζομένους ἑορτῶν, ἢ πανηγύρεις, ὡς ἀπ' ἐκείνων ἀρξομένους τῦ μὴ ψεύσασθαι, καὶ ἐς τὰ δίκαια ποιήσειν. ἠξίει γὰρ ἀμείνω εἶναι τὸν ὡσὲ τὸ κρῖνον ἁρμόν. δῆλος ἢ ἦν καὶ τοιύτων κατηγορῶν φιλοσόφων, οἳ ταύτην ἄσκησιν ἀρετῆς ὑπελάμβανον, ἐν πολλαῖς ἀνάγκαις, καὶ πόνοις, τοὺς νέους ἀντέχειν κατεγυμνάσιον. τῦτο μὲν δὴν οἱ πολλοὶ κελεύοντες, ἄλλοι ἢ, μαστιγῦντες. οἱ ἢ χαριέστεροι, καὶ σιδήρῳ τὰς ἐπιφανείας αὐτῶν κατορύσσοντες. ἡγεῖτο γὰρ χρῆναι πολὺ ἀστεῖον εἶναι τοῖς ψυχαῖς τὸ σῶμα τῦτο ἐξαπατᾶν κεκασκευάσθαι, καὶ τὸ ἄρρεν παιδεύειν ἀνθρώπυς ἀθυμοῦμεν, τῦτο μὲν, ψυχᾶς, τῦτο ἢ, σώματος, τῦτο δὲ, ἡλικίας τε καὶ τοῦ ἀστείου ἀγωγῆς ἐφρόντιζε, ἵνα μὴ τὸ [1] δίκαιον ἐπιθέσθαι ἐλέγχῃ. πολλοὺς γοῦν καὶ πλουτῶν ἔφασκεν ἄτως ἁλόγως ἐπιζήτησιν. ἵνα δὲ καὶ αὐτὸς εἰδῇ, ὃς καὶ γυναικός τε παρ' ἐκείνοις ἥκων, ἐπειδὴ τάχιστα λόγων ἀληθῶν ἐπήκουσεν, ἀμετεμπτεπὶ φύγων, ὡς αὐτὸν ἀφίκετο ἐπὶ τὸν ἄλλον, ἀπολαύσας τῦ ὀνόματος. ὁ μικρὰ δὲ ἐκεῖνα παρέχει τοῖς ζηλῶν ἐθέλουσι τὰ δίκαια· τροφὴς τὸ ἀπέλαττον, καὶ γυμνασίων τὸ σύμμετρον, καὶ τῦ πρεσώπυ τὸ αἰδέσιμον, καὶ ἐσθῆτος τὸ μέτριον· ἐφ' ἅπασι δὲ τύτοις, ἀληθείας τὸ ἡρμοσμένον, καὶ τὸ ἥμερον τῦ τρόπυ· παρῄνει δὲ τοῖς σωφρονεῖν μὴ ἀναβάλλεσθαι τὸ ἀγαθὸν, ὅπερ τοὺς πολλοὺς ποιεῖν, προθεσμίας ἐρίζομένους ἑορτῶν, ἢ πανηγύρεις, ὡς ἀπ' ἐκείνων ἀρξομένους τῦ μὴ ψεύσασθαι, καὶ ἐς τὰ δίκαια ποιήσειν. ἠξίει γὰρ ἀμείνω εἶναι τὸν ὡσὲ τὸ κρῖνον ἁρμόν. δῆλος δὲ ἦν καὶ τοιύτων κατηγορῶν φιλοσόφων, οἳ ταύτην ἄσκησιν ἀρετῆς ὑπελάμβανον, ἐν πολλαῖς ἀνάγκαις, καὶ πόνοις, τοὺς νέους ἀντέχειν κατεγυμνάσιον. τῦτο μὲν δὴν οἱ πολλοὶ κελεύοντες, ἄλλοι δὲ, μαστιγῦντες. οἱ δὲ χαριέστεροι, καὶ σιδήρῳ τὰς ἐπιφανείας αὐτῶν κατορύσσοντες. ἡγεῖτο γὰρ χρῆναι πολὺ ἀστεῖον εἶναι τοῖς ψυχαῖς τὸ σῶμα τῦτο ἐξαπατᾶν κεκασκευάσθαι, καὶ τὸ ἄρρεν παιδεύειν ἀνθρώπυς ἀθυμοῦμεν, τῦτο μὲν, ψυχᾶς, τῦτο δὲ, σώματος, τῦτο δὲ, ἡλικίας τε καὶ τοῦ ἀστείου ἀγωγῆς ἐφρόντιζε, ἵνα μὴ τὸ [1] δίκαιον ἐπιθέσθαι ἐλέγχῃ. πολλοὺς γοῦν καὶ πλουτῶν ἔφασκεν ἄτως ἁλόγως ἐπιζήτησιν. ἵνα δὲ καὶ αὐτὸς εἰδῇ, ὃς καὶ γυναικός τε παρ' ἐκείνοις ἥκων, ἐπειδὴ τάχιστα λόγων ἀληθῶν ἐπήκουσεν, ἀμετεμπτεπὶ φύγων, ὡς αὐτὸν ἀφίκετο ἐπὶ τὸν ἄλλον, ἀπολαύσας τῦ ὀνόματος.

tutus præterierit, tunc alius eadem accipiens, illo nomine fruitur. Illa autem non parva præbent imitari volentibus exempla: victus scilicet frugalitas, exercitiorum justus modus, personæ ipsius venerabilitas, & vestitus mediocritas, ac præter hæc compositæ mentis moderatio, morumque mansuetudo. Monebat autem secum versántes ne bene agendi tempus prorogarent, ut multi solent, qui certum sibi tempus præfiniunt, aut festos dies, aut conventus solennes, tanquam ab illis auspicaturi non mentiendi & rectè agendi studium: animi enim erga res honestas affectionem non esse protelandam sentiebat. Manifestè etiam Philosophos illos damnabat, qui virtutis eam meditationem putabant, si necessitatibus multis, ac laboribus sustinendis juvenes exercerent: quorum alii vincire se jubebant, alii flagellis cædebant, alii verò elegantiores, ferro superficiem corporis abradebant. Putabat enim multò priùs in animis duritiem istam & indolentiam esse parandam: eúmque qui homines optimè instituere vellet, partim animi, partim corporis, partim etiam ætatis, & prioris educationis rationem habere debere: ne quid supra vires imponendo, reprehensionem incurreret. Multos quoque, qui præter rationem, ita supra vires intenderentur, mori ajebat. Vnum autem etiam ipse vidi, qui cùm jam ea apud illos mala degustasset, ubi primùm veram doctrinam audivit, irrevocabili cursu ausugiens inde, ad ipsum ve-

1 Παρὲ δύναμιν ὀπιτάττειν] Talis est βδλυρὸς ille apud Theophr. Charact. περὶ βδλυρίας, qui solet τῷ ἀκολέθῳ ὀπιτάττειν μείζονα φορτία ἢ δυνατὸν φέρειν. Bourd.

1 Καὶ

πω. καὶ δῆλον ἦν ῥᾷον ἀμείνονα φρονοῦντα. ἔνθα δὲ τούτων λόγος, τὰ ἄλλα οὐδὲς ἀνθρώπων ἐμέμνητο, καὶ πῶς ἐν τῇ πόλει πρόχειρος διεξῆλθε, [1] καὶ τὰ αὐθισμοὶ αὐτῶν, καὶ τὰ θέατρα, καὶ [2] τὰ ἱπποδρόμου, καὶ τοὺς τῶν ἡνιόχων εἰκόνας, καὶ τὰ τῶν ἵππων ἀνόμασε, καὶ τοὺς ἐν τοῖς στενωποῖς ὧδε τούτων ἀμφιλόγους. πολλὴ γὰρ ὡς ἀληθῶς ἡ ἱππομανία. καὶ πολλῶν ἤδη καταδίκαιον εἶναι δοκούντων ἐπίληπτ). μετὰ δὲ ταῦτα, ἐπήρε θράσ]ος ἐπ]ὶ τὰ τῶν ἀμφὶ τὸν τοιχῶν τε καὶ ἀξιώματος κολινδρούμενον, προσθεὶς ὅτι [3] μίαν φωνὴν οἱ Ῥωμαίων παῖδες ἀληθῆ πρὸ ὅλου venit: & animo meliùs affecto videbatur. Iam verò digrediens ab istis, aliorum rursus hominum mentionem faciebat, & narrabat civiles tumultus, & plebis conflictationes, & theatra, & circum, & aurigarum statuas, & equorum appellationes, & quæ de his in angiportu habentur colloquia. Multum enim profectò ibi est equorum insanum studium. Quinetiam multos qui pro gravibus haberi volunt, reprehendebat. Post hæc, veluti alterum fabulæ actum attingebat, eorum qui circa funera & testamenta versantur. Hoc addens, quòd unam hanc vocem, Romanorum pue-

1 Καὶ τὰ αὐθισμοὶ αὐτῶν] Hæc παροιμιακῶς tangit, de Merced. cond. & multis aliis locis, in quibus hac de re proverbium explicamus. *Bourd.*

2 Τὰ ἱπποδρόμου] Hanc ἱπποµανίαν multis verbis describit autor de causis corruptæ eloquentiæ. Iuvenal. Achill. Tat. lib. 2. Tangit Longus lib. 3. Liban. paras. omnes passim. *Idem.*

3 Μίαν φωνὴν οἱ Ῥωμαίων παῖδες] Hîc cogor instituti mei brevitati fraudem facere quod locum obscurum, ut multi ita ego judicem. B. Brisson. vir clariss. longe hoc de loco disserit, & postea vir doctissimus Guther. lib. de Iure man. Horum interpretationem æquissimo Lectori relinquo. ait Nigrinus, ὅτι μίαν φωνὴν οἱ Ῥωμαίων παῖδες ἀληθῆ πρὸ ὅλου τοῦ βίου ἀφιᾶσι, τὴν ἐν τῇ διαθήκῃ λέγων, ἵνα μὴ λυμαίνωνται τὰ ὀφειλόμενα ἀληθείᾳ. Iacob. Micyll. interpres, *quod unam hanc vocem Romanorum pueri per omnem ætatem veram emittant, eam intelligens, quæ in testamentis usurpatur, qua petunt ne à sua veritate depellantur.* Quibus verbis, ut equidem sentio, vult interpres Lucianum intelligi de liberis exhæredatis, variis modis patris testamentum infirmare nitentibus, & perentibus ut patrem liceat arguere dementiæ, prodigalitatis, & luxuriæ. Quam licentiam non solum in exhæredatis sed in omnibus olim Solon, eumque sequuti, legibus suis inhibuerant; scilicet τὰ τεθνηκότα μὴ κακῶς ἀγορεύειν. Hanc interpretis mentem esse facile quivis judicaverit. Aliud tamen fortean voluit ἀλιτροὺς Nigrini, & Ῥωμαίων παῖδας accipi de ipsis Romanis. Ingemiscunt Romani quod se sentiunt prohibitos veritate sua & voce libera frui, scilicet prohibitos legibus illis quibus cautum ne in tabulis testamenti quicquam elogii alterius famam læderet, nisi suorum qüos exhæredare leges permittebant cum elogio. Solebant autem Græci Romanique κακοήθους, vitam & mores eorum cum quibus graviora odia & simultates habuerant, testamento lacessere, & hac licentiâ nullius existimationi & famæ parcere. & ita in Codicillis Petronii *flagitia Principis sub nominibus exoletorum, fœminarumque, & novitate cujusque stupri præscripta & obsignata missa* Neroni apud Tacit. annal. 16. hanc tamen antea testamentorum licentiam senatus sæpe in Principum gratiam inhibuerat. Sueton. Aug. c. 50. *Et tamen de inhibendâ testamentorum licentiâ, ne senatus quicquam constitueret intercessit.* Hujus loci cum mentem quærerem consului viri Clar. Isaaci Casaub. Animadversiones, in quibus hunc Luciani locum accepeum, ut nos interpretamur, deprehendi, quod gaudeo. *Idem.*

τὸ βίον ἀφίεντων, τῷ ὄντι παῖς ἀμφοῖν λέγων, ἵνα μὴ ἀπολαύσωσι τῆς ὀφειλομένης ἀληθείας. ἃ δὴ καὶ μεταξὺ λέγοντος αὐτοῦ γελᾶν ἀνάγκη ἦν, ὅτι καὶ συνηκατηύτησεν ἑαυτοῖς ἀξιῶν τινας ἀμφοῖν, καὶ τῶν ἀπαλγησίαν ἔχοντα ὁμολογοῦσιν· οἱ μὲν, [1] ἑαυτοῖς ἐπιτάττοντες συγκαταφλέγεσθαι τὸ σῶμα τῷ βίῳ τιμιον. οἱ δὲ, καὶ σῶμεν πολλοὺς οἰκέτας τοῖς τάφοις. ἔνιοι δὲ, καὶ στέφειν τὰς στήλας αὐτῶν, δήθεις ὑπὸ καὶ σῶμα τῶν τελευτησάντων ἀμφιέννυσθαι τὸν ἥκιστα ἐν ἡδονῇ τὸ πεπορικὸς τούτοις σῶμα τὸ βίον, εἰ τοιαῦτα ἔσται τὰ μετὰ τὸ βίον ἐπισκήψουσι. τούτους δὲ εἶναι τοὺς τὸ πολυτελὲς ὄψον ἀναμένοντας, [2] καὶ τὸν οἶνον σὺν τοῖς συμποσίοις [3] μετὰ κρόκου τε καὶ ἀρωμάτων ἀναχεομένους, τοὺς μέσον χειμῶνα ἐμπιπλαμένους ῥόδων, [4] καὶ τὸ ἀνθινον αὐτῶν καὶ παροίνιον ἀγαπῶντας· τὸ δὲ σὺν καιρῷ, καὶ κατὰ φύσιν

pueri, per omnem ætatem veram emittant (eam dicens quæ in testamentis usurpatur) nimirum ne ex sua veritate damnum capiant. Illa verò etiam interea cùm ab eo dicerentur, risu prosequi adactus sum, quòd suam ignorantiam secum sepeliri volunt, suámque stupiditatem scriptis confitentur: dum alii vestes, quibus in vita pretiosioribus usi sunt, eodem rogo secum comburere mandant: alii verò servos certos ad sepulchra permanere: alii cippos sertis coronari, in fatuitate ad mortem usque perseverantes. Itaque conjecturam eorum quæ in vita gessissent, hinc duci volebant, cùm talia de iis quæ post mortem sequuntura sint, testamentis mandant. hos enim illos esse qui chara opsonia emunt, & vinum in conviviis cum plausu & odoribus effundunt: qui media etiam hyeme rosis opplentur, earumque raritatem intempestivam amant: verùm quod suo tempore, & secun-

1 Ἑαυτοῖς ἐπιτάττοντες] Cætera hujus paginæ copiosè exequitur μελίτη de Luctu. & dixêre nuper viri doctissimi. *Bourd.*

2 Καὶ τὸν οἶνον σὺν τοῖς συμποσίοις μετὰ κρόκου τε καὶ ἀρωμάτων ἀναχεομένους] Sic Dialogo Panopes & Galenes, τὸν μὲν πινόντων, οἶνον δὲ κεροῦντων. Marc.

3 Μετὰ κρόκου] Sic legit interpres, quod ex fide Mss. & impressorum Codd. retinendum censuimus. Monebat tamen Cod. Florent. meus, in cujus margine docti cujusdam manu scriptum κρόκων: quod etiam reperi in amicissimi mei viri clarissimi Petri Golmani Cod. Angl. his accedebat nobilissimi Senatoris Burdigalensis Godofredi Maluyni Primetii calculus: sed quoniam hoc ipsum sæpe Lucianus repetit non ausus sum tolerandam lectionem movere, monere sufficiat. Et ut libere fatear raro Græci plurative κρόκον efferunt. Cur vino miscuerint, rationem reddit Dioscor. cap. 25. l. 1. Hac de re viri doctissimi ad Propert. & Martialis amphitheat. *Bourd.*

4 Καὶ τὸ ἀνθινον] Invehitur sapienter in prodigos & voluptuarios illos Sybaritas, τὰ δὲ καιρῷ καὶ κατὰ φύσιν, ὡς δύτολὶς ὑπερφαγοῦσιν. qui communia naturæ munera fastidiunt, μόνον ἀγαπῶντες παροίνιον. Tangit hoc Horat. in Satyr. Sic apud Iuvenal. Sat. 11.

Magis illa juvant quæ pluris emuntur.

Sic apud Petron.

Quidquid quæritur, optimum videtur.

Coripp. lib. 4.

Quidquid latet extat bonorum. Idem.

φύσιν, ὡς δίπαλος ὑπερηφανοῦντας. τούτους εἶναι τοὺς τῷ τὰ μύρα πίνοντας. ὃ καὶ μάλιστα δίδυμον αὐτῶν, ὅπι μηδὲ χρῆσθαι ἴσασι τοῖς ἐπιθυμίαις· ἀλλὰ κἂν ταύτας παρανομῶσι, καὶ τὰς ὄψεις συγχέωσι, πάνθην τῇ τρυφῇ παραδόντες αὐτῶν τὰς ψυχάς πάντη. καὶ τοῦτο ἦ τὸ ὃ τοῖς τραγῳδίαις τε καὶ κωμῳδίαις λεγόμενον, ἤδη καὶ [1] παρὰ θύραις εἶναι βιαζόμενοι. σολοικισμὸν [2] δὲ ἐκάλει τὸ τοιοῦτον ἐκεῖνος. λόγῳ δὲ ἐκ ταύτης γνώμης κἀκεῖνα ἔλεγεν, ἀπορεῖσθαι [3] τὸν μῶμον τὸν λόγον μιμησάμενον. ὡς γὰρ ἐκεῖνος ἐμέμφετο τῷ τεύχει τὸν δημιουργὸν ὄντα, ὡς ἐποίησε τὸν ὀφθαλμὸν τὸ κέρας· ὕτω δὲ καὶ αὐτὸς ἐπῄνει τὸν σοφὸν μόνον, ὅτι μὴ ἴσασι ἐν σοφοῖς τὸν τόπον. εἰ γάρ τοι ἔφη τὴν ἀτιμίαν τῶν ἴων τοῖς ῥόδοις χαίρουσιν, [4] τάχ' ἂν τῇ μὴ μάλιστα ἐρᾷν αὐτοὺς σίφιδος, παρ' αὐτῶν ὡς οἷόν τε πλεῖν ἀναπολοῦ, ἵν' ὡς πλεῖστον ἀνέσεων ἐν ἡδονῇς. καὶ μὴν καὶνὰ διεγέλα, τοὺς ἀνομοίου τινὰ

cundum naturam est, tanquam vile fastidiunt. Hos illos esse qui unguenta bibunt: quo nomine vel maximè eos carpebat, quòd ne uti quidem cupiditatibus scirent: sed & in his peccarent, finésque earum confunderent, animum voluptatibus undique concalcandum permittentes: & hoc quod in tragœdiis & comœdiis dicitur; Iam & præter januam incitati. Solœcismum igitur vocabat hoc genus voluptatum. Cæterùm & illa ex eadem sententia dicebat, prorsus Momi illius verba imitatus. Vt enim ille reprehendebat tauri artificem Deum, qui non præposuisset oculis cornua: sic & ipse accusabat eos qui coronas gestabant, quòd locum nescirent ubi eas adhibere deberent. Nam si violarum, & rosarum odore delectantur, sub naribus potissimùm eos coronari oportebat, juxta ipsam quantum fieri potest, respirationem, ut voluptatis inde quamplurimum attraherent. Illos præterea irridebat, qui miram quandam diligentiam

1 Παρὰ θύραις] Quid de hoc adagio sentiat Erasmus jam alii monuerunt. Ego vero legendum putarem ἀεὶ θύραι, ut similitudo ducta sit ab his qui in aliquem locum ingredi cupientes vel inde egredi, in ipso limine ita seipsos premunt ut sibi ipsis sint impedimento. Hos sic videtur describere Phædrus fab. 5. lib. 2.

Est ardelionum quadam Roma natia
Trepide concursans, occupata in otio,
Gratis anhelans, multa agendo nihil agens,
Sibi molesta, & aliis odiosissima.

Bourd. Erasm. proverb. *ne prætereas.* Cogn.

2 Σολοικισμὸν] Solœcismus non solum in verbis sed etiam in factis, & sic aliquando usurpat Aristotel. unde miror Gellium c. 20. lib. 5. scribere se apud Græcos hanc vocem non legisse. *Bourd.*

3 Τὸν μῶμον] Hanc Momi accusationem sæpe repetit. In quibusdam codd. vice hujus orationis liberæ legitur hic Iambus,

Μίμησιν τοῦ τεύχους ὁ δημιουργὸν θεόν.

Idem. De quo Aristotel. lib. 3. de partib. animal. *Cogn.*

4 Τάχ' ἂν τῇ μὴ] Octavius apud M. Fœlic. hujus loci erit commentarius. *Bourd.* Ex Apophthegmate Diogenis. *Marc.*

τὴν σπουδὴν εἶχε ἐς δεῖπνα ποιημένους, χυμῶν τε ποικιλίας, καὶ πεμμάτων ἐξεργάσας. ἡδὺ γὰρ οὐκ ἐντὸς ἔφασκεν ὀλιγοχρονίου τῆς βρωχμίας ἡδονῆς ἕρασθαι, πολλὰς πραγματείας ὑπομένοντα. ὑπέφαινε γοῦν [1] τεσσάρων δακτύλων αὐτοῖς ἕνεκα πάντα [2] ποιεῖσθαι τὸν πόνον, ἐφ' ὅσον ὁ μήκιστος ἀνθρώπου λαιμός ἐστιν. ὅτε γὰρ πεῖν ἐμφαγεῖν ἀπολαύσει τὸ ἐσωτμένον, ὅτε βρωθέντων, ἡδίω γενέσθαι τὴν ἀπὸ τῶν πολυτελεστέρων πλησμονήν. λοιπὸν οὖν εἶναι τὴν ἐν τῇ παρόδῳ γιγνομένην ἡδονὴν τοσαύτην ἀνεῖσθαι χρημάτων. εἰκότα δ' πάρεστιν ἔλεγεν αὐτοῖς; ὑπ' ἀπαιδευσίας τὰς ἀληθεστέρας ἡδονὰς ἀγνοοῦντας, ἃν ἁπασῶν [3] φιλοσοφία χρηστὸς ἐστὶ τοῖς πονεῖν εἰωθόσι. περὶ δὲ τὰ [4] ἐν τοῖς βαλανείοις θρυλούμενα, πολλὰ μὲν διεξῆλθε. τὴν πλησθέντων ἐπομένην, τὰς ὕβρεις, [5] τὰς ἐπικειμένας τοῖς οἰκέταις, καὶ [6] μικρὰ δεῖν ἁπάντων ἐφ' οἷς ἐν τοῖς βαλανείοις ἐθρυλεῖτο.

tiam in cœnis apparandis adhibent, dum saporum varietatem, & bellariorum curiosam compositionem sectantur. Etenim istos brevis & temporariæ voluptatis amore multa negocia sustinere ajebat. Indicabat autem ipsos quatuor digitorum causa, laborem hunc obire, cùm eorum mensuram, vel longissimum hominis guttur æquet. Neque enim antequam emptorum quicquam comederint, ullam voluptatem capere: nec postquam devorata fuerint, suaviorem illam, quæ fit ex pretiosioribus cibis, explectionem reddi. Restare igitur, ut illam, quæ velut in transcursu percipitur, voluptatem, tam grandi pecunia mercentur. Eos autem meritò malè affici, cùm præ imperitia, veriores illas voluptates nesciant, quas omnes philosophia subministrat, iis qui se exercere volunt. Porrò de iis quæ aguntur in balneis, multa commemorabat, multitudinem prosequentium, contumelias, eos qui servis impositi gestantur ac ferme ef-

1 Τεσσάρων δακτύλων] Sermo est de voluptate gulæ, ἐφ' ὅσον τις ἀφ' ἡδονῆς καρπὸν δρέπῃ ἐς ὅτι μέχρι τῷ φάρυγξ, καὶ τοῦτο μικρὸν δὴ (δ) δακτύλων μῆκος ἐκλειπόμενον. Breve iter hujus voluptatis tangit sæpe alibi, ut Suet. Athen. alii. *Bourd.*

2 Ποιεῖσθαι τὸν πόνον] Ut sequentibus dialogis μῶμον μωμᾶσθαι, σομπὴν πέμπειν, & similia quibus etiam Latini gaudent. *Idem.*

3 Φιλοσοφία] Qui φιλοσοφίας εἰσὶν ἀμύητοι, ne minimum quidem veratum voluptatum percipere possunt. *Idem.*

4 Ἐν τοῖς βαλανείοις] Novam ingreditur narrationem eorum quæ in balneis fiunt: de quibus dixere ad Senecam, Athen. Apul. *Idem.*

5 Τὰς ὑπεικμένας τοῖς οἰκέταις] Sic in dial. mortuor. de Terpsione & Plutone. οἰκέταις τύπτεσθαι ὑπεικῶτα. in Somnio. Sic in Cynico: ἐς καιμᾶδε ὁμοίως ἐς βαδίζετε, μᾶλλον δὲ ἐκ ἐθέλετε, φέρεσθε ἐπὶ τῶν ὤμων τὰ σώματα, οἱ μὲν ὑπ' ἀνθρώπων, οἱ δὲ ὑπὸ κτηνῶν. Idem.

6 Μικρὰ ἐκπορεύμενα] Locus ex ambiguo, qualis ille apud Plaut. Amphitruo. act. 1. sc. 1.

Merc. *Faciam ego hodie te superbum, ni hinc abis.*

So. *quonam modo?*

Merc. *Auferere, non abibis si ego fustem sumpsero.*

Voluit Plautinus Mercurius *eferere*: quam vocem, quoniam non ad salivam, inter-

σμένους. Ἦν δέ τι καὶ μάλιστα μισεῖν ἐφ' ᾧ, μάλιστα δ' ἐν τῇ πόλει τοῦτο, καὶ τοῖς βαλανείοις ἐπιχωριάζον. [1] περιόντας γάρ τινας τῶν αἰχμῶν, δεῖ βοᾶν, καὶ ἀναβοᾶν τοῖς πεδίλοις προσέχειν τὸν νοῦν, ἢν ὑψηλόν τι ἢ κοῖλον μέλλωσιν ὑποβαίνειν. καὶ ὑπομιμνήσκειν αὐτούς, τὸ κωμῳδούμενον, ὅτι βαδίζουσι. δεινὸν οὖν ἐποιεῖτο, εἰ σώματος μὲν ἀκριβῶς διακεῖσθαι δεήσοντος, μηδὲ χειρῶν, μηδὲ τοῦ ὦτα ἀκούσεσθαι, ὀφθαλμῶν δὲ ὑγιαινόντων ἀκριβέστατα δέοντας σκοπεῖν καὶ ἀκούειν; φαναὶ ἀκούοντες δυσχεραίνειν ἀνθρώπους σχετλίους, καὶ πεπηρωμένους. τοιαῦτα γὰρ αὐτοῖς πέρασιν ἐν τοῖς ἀγορεσίοις ἡμέρας μέσης, καὶ οἱ πρὸς πόλεις ἐπιτετειμημένοι. τοιοῦτό τι καὶ πολλὰ ἕτερα τοιαῦτα διελθὼν, κατέπαυε τὸν λόγον. ἐγὼ δ' ἅτε μὲν ἄλλων αὐτῷ τεθηπώς, καὶ σιωπήσει προσεδόκων. ἐπειδὴ δ' ἐπαύσατο, τοῦτο δὴ τὸ [2] Φαιάκων παθὼν ἐπεπόνθειν. πολλοῦ γὰρ δεῖν ἐς αὐτὸν ἀπέβλεπον κεκηλημένος, ἀλλὰ πολλῇ συγχύσει καὶ ἰλίγγῳ κατειλημμένος, τοῦτο μέν, ἰσθμὸν κατερρύηκα. τοῦτο δὲ, φθόγγος βυλόμενος, ἐξέπιπτόν τε καὶ ἀνεκοπτόμην. καὶ ἤ τι φαναὶ ἐξέλιπε, καὶ ἡ γλῶττα διημάρτανε. ἡ

efferuntur. Vnum autem maximè odisse videbatur, quod in urbe & balneis valdè est usitatum: quòd prætereuntes aliquos ex famulis clamare oporteat, & admonere ut pedibus prospiciant, siquid altum aut cavum subituri sint: atque ita commonefacere, (quod absurdissimum est) ut sese ipse meminerint. Grave igitur & intolerabile putabat, si ad edendum, alieno ore non indigerent, aut manibus, nec auribus ad audiendum; alienis autem oculis bene valentes, ad prospiciendum opus haberent: ac sustinerent voces audire, quæ miseris & excæcatis hominibus convenirent. Hæc enim ipsa accidunt in foro media die, etiam iis quibus demandata est reipublicæ cura. Hæc & alia hujusmodi multa oratione persequutus, dicendi finem fecit. Ego autem interim dum loquebatur cum admiratione auscultabam, metuens ne conticesceret. Vbi verò loqui desiit, quod Phæacibus olim accidit, id ipsum ego passus sum. Longo enim tempore ipsum, quasi delinitus, intuebar: deinde multa confusione & vertigine correptus, partim sudore manabam, partim loqui volentem oratio deficiebat, atque ego inhibebar. Vox deerat, & lingua hallucinabatur: postremò animi pendens

interpretes mutaverunt, atque ratio ibi nulla constat nec jocus ullus si librorum lectio retineatur: Superbi ita efferuntur ut aliorum humeris & cervicibus insultent, mortui superbi sunt quia etiam aliorum humeris elati. hinc propriatim *efferri* mortuorum, ut apud Atticos ἐκφέρεσθαι. ex his mens Nigrini percipi potest. *Beurd.*

1 Περιόντας γάρ τινας] Hunc locum interpretatur Clariss. Casaub. ad lib. 3. Suet. *Idem.*

2 Φαιάκων παθὼν] Tangit hos versus Homeri Odyss. λ.

Ὡς ἴφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀνὰ μέγαρ' ἠγερέθοντο
Κηληθμῷ δ' ἔχοντο κατὰ σκιόεντα δόμοιο. *Idem.*

σίλω, ἐδάκρυον ὑπορρέμβω. ἡ γὰρ ἐξεπεπόλης, ἀλλ' ὡς ἔτυχεν ἡμῶν ὁ λόγω προὔδικτο. [1] βαθεῖα δὲ καὶ πρόρριζος ἔπληγή ἐγίνετο. καὶ μάλα δύσχρως ἐσεχθεὶς ὁ λόγω, αὐτίκα εἰ οἷόν τε εἰπεῖν, διέκοψε τὴν ψυχήν. εἰ γάρ τι δεῖ καὶμὲ δὴ φιλοσόφων ἅπτεσθαι λόγων, ὧδε ἔμοιγε τὸν τύπον ὑπεῖληφα. δεκτέμοι ἀνδρὸς δύφυὴς ψυχή, μάλα σκοπῷ τινι ἐπαλλῷ προσοικείως, τοξότῃ δὴ, πολλοὶ μὲν ἀνὰ τὸν βίον, καὶ μετὰ τὰς φαρέτρας ποικίλων τε καὶ παντοδαπῶν λόγων, ἃ μὲν πάντες ἔσχατα τοξεύουσιν. ἀλλ' οἱ μὲν, αὐτῶν σφόδρα τὰς νευρὰς ἐπιτείναντες, ὑπερπίπτουσι τοῦ δέοντος ἀφέντες. καὶ ἄπορρητα μὲν καὶ ὕπατα τὰ ὀϊστὰ, ἐν δὲ βίᾳ αὐτῶν ἡ μάχη ἐν τῷ σκοπῷ, ἀλλ' ὑπὸ τὴν σφοδρότητος διελθόντα, καὶ παροδεύσαντα, κενεμίαν μόνον τῷ τραύματι τὴν ψυχὴν ἀπέλιπον. ἄλλοι δὲ, πάλιν τούτοις ἀπεναντίως. ὑπὸ γὰρ ἀσθενείας τε καὶ ἀβιείας, ἡδὲ ἀφιέντες τὸν βέλη αὐτοῖς ἄχρι πρὸς τὸ σκοπὸν ἀλλ' ἐκλυόμενα, καταπίπτει πολλάκις ἐν μέσῃ τῇ ὁδῷ. ἔν δέποτε καὶ ἀφίκηται, ἄκρον μὲν [2] ἐπιλίγδην ἅπτεται. βαθεῖαν δὲ οὐκ ἐργάζεται πληγήν. ἡ γὰρ ἐπ' ἰσχυρᾶς ἐμβολῆς ἀπεσβέλλετο. ὅστις ὢν ἀκαιρὸς τοξότης, καὶ τοῦτο ὅμοιος, πρὸ τοῦ μὲ ἀκεραίως ὄψει τὸ σκοπὸν, εἰ μὴ σφόδρα μαλακὸς, εἰ μὴ στρόπτερος τὸ βέλος. γίγνονται γὰρ δὴ ἐ ἄπρωθεν σκοποί. ἐπιδὰν ὦ τοιοῦτος

dens lacrymabar. Neque enim ſummam cutem, ac leviter me ipſius attigerat oratio: ſed profunda, & lethalis, ut ita dicam, erat plaga: tamque ſcitè vibrata oratio ipſium, ſi ita dicendum eſt, animum intercidit. Si enim decet nonnihil & me jam philoſophicos attingere ſermones, ita equidem de hiſce exiſtimo. Videtur mihi ſolertis hominis animus, molli ſcopo perſimilis eſſe. Sagittarii autem in hac vita multi, qui plenas quidem pharetras, variis omniſque generis orationibus habent, cæterum non omnes aptè jaculantur: ſed alii, ipſarum nervo nimium intento, vehementiori quàm par eſt impetu emittunt: atque hi quidem viam attingunt, at ipſorum ſagittæ in ſcopo non manent, ſed præ vehementia ictus pervadentes ac permeantes, hiantem tantùm vulnere animum relinquunt. Rurſum aliis contrario modo evenit. Nam præ imbecillitate virium, & languida jaculatione, ſagittæ ipſis ad ſcopum uſque non perveniunt, ſed ſoluto impetu plerumque in media via deficiunt. Si verò etiam aliquando ſcopum pertingunt, ſummum illum quidem leviter perſtringunt, at plagam altiorem non infligunt: neque enim valido impulſu emiſſæ fuerunt. Verùm qui bonus eſt jaculator, & huic ſimilis, primùm quidem diligenter inſpiciet ſcopum, num ſit valdè mollis, num & ſcopi quidam invulnerabiles. Vbi autem omnia hæc perſpe-

1 Βαθεῖα] De qua pagin. ſequent. & de Merc. cond. ſic apud Petron. *vulnus ingens.* utitur crebrò Lucianus hac tranſlatione. *Bourd.*

2 Ἐπιλίγδην] Οὐ γὰρ βαθεῖ, ἀλλ' ὡς ὀπταύσας προὔσατε ἐξ ὀπωπῆς τὸν ὀπαδέτειν· ἐν τῷ λοίγω. quale vulnus Menelai lib. 4. Iliad. Sic ipſe ὀπαλίγδην poſtea interpretatur βαθεῖαν ἐν ἐρίζῃ πληγήν. Idem.

1 Βαθ-

ἔδη, πλυνάντα χρίσας τὸ βέλος, ὥστε ἰᾶσθαι μᾶλλον (ὡς Σκυθῶν χρίει), ὧν ἐπὶ πολὺ καθίκηται τὰ Κυρήτων, ἀλλ' ἠρέμα δηκτικόν τι καὶ γλυκεῖ φαρμάκῳ τῶν χρίσας, ἀπιχνᾶς ἐπέδυσε. τὸ δ', ὅσον ἐχθὲς οὐ μέλα ἀτίνας, καὶ ἀφῆκεν ἄχρι δεῦρο διελθεῖν, μόνον τι, καὶ πολὺ τοῦ φαρμάκου ἀφῆκεν. ὃ δὴ σκιδνάμενον, ὅλῳ ἐν κύκλῳ τῷ ψυχῷ περιέρχεται· τοῦτο τοι καὶ ἥδονται, καὶ δακρύουσι μεταξὺ ἀκούοντες. ὅπερ καὶ αὐτὸς ἔπαθον, ἡ συνέβη ἄρα τῷ φαρμάκῳ τῷ ψυχῷ προσφυῆναι. ἐπεὶ δ' οὖν μοι ἔδοξε αὐτὸν τὸ ἔπος εἰκὸς λέγειν, [1] Βάλ' ὅστις, εἴ τίν τι φίλος ἀΐδηλον ἤλυθεν. ὥσπερ γὰρ οἱ τῆς Φρυγίας αὐλὸν ἀκούοντες, οὐ πάντες μαίνονται, ἀλλ' ὁπόσοι αὐτῶν τῇ Ῥέᾳ λαμβάνουσι, ὅσοι δὲ τοῦ μέλους ὑπομιμνήσκονται καὶ πάθους· οὕτω δὴ καὶ φιλοσόφων ἀκούοντες, οὐ πάντες ἴσμεν καὶ πραγματείας ἅπτονται, ἀλλ' οἷς ὑπῆν τι ἐν τῇ φύσει φιλοσοφίας συγγενές. ὡς σμικρὰ, ὦ θαυμάσιε, καὶ θεᾶς με ἐπεῖπε διελήλυθας· ἐλελήθεις τί με πεπᾶσθαι ὡς ἀληθῶς τῆς ἀμβροσίας, καὶ [2] ὅλως κεκορεσμένον. ὥστε καὶ μεταξὺ σὲ λέγειν, ἔπαχόν τι ἐν τῇ ψυχῇ, καὶ παυσαμένῳ, ἄχθομαι. καὶ ἵνα δὴ καὶ σὲ εἴπω τὸ πρᾶγμα. καὶ μὴ θαυμάσῃς· οἶδα γὰρ ὅτι καὶ οἱ τοῦς ὑπὸ λυσσώντων δηχθέντες, οὐκ αὐτοὶ μόνοι λυσσῶσιν, ἀλλὰ κἄν τινας ἕτερους καὶ αὐτοὶ ἐν τῇ μανίᾳ τὸ αὐτὸ τοῦτο ἀφῶσι, καὶ αὐτὰ habet, tum demum uncta sagitta, non veneno ut Scythicæ inunguntur, nec resina perinde ut Curetum, sed sensim mordicante & dulci pharmaco illita, verè jaculari solet. Illa verò quantum par est acriter delata, & quanta vi ad penetrandum opus est vibrata, intus remanet, multumque de suo pharmaco emittit, quod dispersum, animum circumquaque totum ambit. Hoc est quo oblectantur, & cur inter audiendum lachrymantur: quod & mihi accidit, cum illud medicamentum tacitè animum mihi obiret. Quare mihi succurrebat Homericum illud ipsi dicere, *Sic jace, si qua viris nova per te lux oriatur.* Quemadmodum enim qui Phrygiam tibiam audiunt, non omnes insaniunt, sed quotquot ipsorum à [2] Rhea corripiuntur, iisque audito carmine perturbationis recordantur: Ita & qui Philosophos audiunt, non omnes attoniti, & saucii abeunt, sed solùm illi quorum ingenio quiddam philosophiæ cognatum subest. Quàm gravia, & miranda, & divina, ô amice, narrasti: multaque certè ambrosia, & cloto saturatus, me non advertente, fuisti. Quare dum ista diceres, nescio quis animo meo affectus accidebat: & nunc te tacente, molestia afficior: & ut tuo dicam exemplo, saucius sum. Neque id mireris: nosti enim eos qui à rabiosis canibus mordentur, non solos rabie corripi, sed si alios quospiam ipsi in ea insania, eodem modo afficiant, illos etiam mente

1 Βάλ' ὅστις] Ex Il. 4. *Bourd.*

2 *Rhea corripiuntur*] Sacerdotes matris Deûm audito Phrygio tibicine statim in furorem aguntur. *Cogn.*

3 Τῇ λατῇ κεκορεσμένον] Sic in Apol. de Merc. conduct. *Bourd.*

σὺ ἐπφορὰς γίγνῃ). συμμεταβαίνει γάρ τι ἕκαστος πάθους ἅμα τῷ πλησίον, καὶ πολυγονεῖται ἡ νόσος, καὶ πάλιν γίγνεται ἡ μεταίτιος ἀλφάλυκι. ἐκεῖθεν καὶ αὐτὸς ἡμῖν ἱκέτευε ἐρασθῆναι; πάνυ μὲν οὖν. ἢ σοφόν τι μόριον ἐπὶ τούτῳ τῷ ἐρωτικῷ ἐπινοεῖν. τὸ δ' ἄρα Τηλέφῳ ἀνάγκη ποιεῖν. ποῖον οὖν λέγεις; ἐπὶ τὸ πρόσωπον ἐλθόντας, ἵνα δὴ θεραπεύσῃ.

te alienari. Etenim cuiùs morbi simul aliquid affectionis istius transit in alium, propagatur morbus, fitque insaniæ istius multiplex successio. Num ipse etiam nobis te amare confiteris? Sanè quidem. teque præterea oro ut communem aliquam medicationem exoogites. Illud igitur Telephi facere necesse erit. Quid illud est quod dicis? Vt ad eum qui nos vulnerave rit reversi, ab illo medelam petamus.

Δίκη Φωνηέντων.

Iudicium vocalium.

ARGVMENTVM.

Est hîc lusus valde festivus atque elegans, ad exemplum judicialis actionis compositus. Queritur enim Sigma de vi & injuria Tau quòd ab eo plurimis dictionibus spolietur, & quasi de sua possessione dejiciatur. Exordio benevolentiam captat simulatione modestiæ, & excusando necessitatem suam. Deinde per translationem ad Thesin venit. Nullam literarum suo loco & ordine movendam esse. Hinc Iudicibus admonitis ut pro officio suo agant, & cæterarum ordinem atque dignitatem cujusque conservent; narrationculam subjungit, qua confirmationem caussæ continet. Hanc postea longa primum enumeratione aliorum damnorum eidem sibi illatorum amplificat: deinde etiam collatione modestiæ suæ, & illius petulantiæ tum erga se, tum erga cæteros etiam homines, & quàm idem etiam hominibus invisum ac detestabile sit, docet.

[1] Ἐπὶ ἄρχοντος Ἀριστάρχου Φαληρέως, Πυανεψιῶνος ἑβδόμῃ ἱσταμένου, γράφω ἔγκλημα τὸ σίγμα κατὰ τοῦ ταῦ ἐπὶ τῇ ἐπὶ Φανηέντων, βίας ὑπαρχόντων, καὶ ἁρπαγῆς, ἀφῃρῆσθαι λέγον πάντων ἃ ἐν δικαίῳ ταῦ ἐκφέρεσθαι.

Imperante Aristarcho Phalereo Non. Octob. litem intendit Σ, σῖγμα literæ T. ταῦ apud septem Vocales Iudices vi & raptui præfectas, expoliari se dicens omnibus illis vocibus quæ per geminum ττῶ efferuntur.

Do-

[1] Ἐπὶ ἄρχοντος] Argumentum illud defuit in Mss. autoris tamen censendum est. *Bourd.*

Μέχρι μὲν ὦ Φαληνὲ δίκης, ὀλίγα ἠδικημένου ὑπὸ τοῦδε τοῦ τοιούτου, καὶ χρωμένου τοῖς ἐμοῖς, καὶ κατειρωνευομένου ὅτι μὴ δεῖ, ἐβαρέως ἔφερον τὸ βλάβος. καὶ παρῆκον ἅτε τὸ μετριόπαθον, ἢν ἴσῃ με φυλάσσεσθαι αὐτὸς τε ὑμῶν, καὶ τὰς ἄλλας συμβάσεις. ἐπὶ δὲ ἐς τοσοῦτον ἦλθε πλεονεξίας, καὶ ἀνοίας, ὥστε ἐφ' οἷς ἠσύχασα πολλάκις, [1] οὐκ ἀνασχετῶν, ἤδη καὶ πλείω αὐθαδιάζειν, ἀναγκαίως αὐτὸ ἀξιοῖ νῦν ἀνδρὶ τοῖς ἀμφότερα εἰδέναι ὑμῖν. δέον δὲ μικροῦ με ἐπὶ τὴν ἀποβλίψιας ἐπέρχεσθαι τὴν ἐμαυτοῦ. τοῖς ἠδικημένοις ἀεὶ τι μεῖζον αὐθαδιάζειν, ἄρδην με τῆς οἰκείας ἀποβλίψεως χώρας, ὡς ὀλίγου δεῖν ἡσυχίαν ἀγαγόντα, μηδὲν ὃ γεγράμμεθα ἀεὶ θαυμάζειν, [2] ἐν ἴσῳ δὲ κεῖσθαι τῷ φόβῳ. δίκαιον οὖν ἐστὶν ὑμᾶς, οἳ δικάζετε νῦν, ἀλλὰ καὶ τὰ λοιπὰ γεγράμμεθα τὴν πίστιν ἔχειν τινὰ φυλακήν. εἰ γὰρ ἐξείη τοῖς βουλομένοις ἀεὶ τὰ κοινὰ αὐτὰ πύξινα εἰς ἀποτείχισιν διάζεσθαι, καὶ τοῦτο ἐπιτρέψετε ὑμεῖς, ἂν χωρὶς ἴδιόν καθόλου τι γεγράφῃ, οὐκ ὁρῶ πῶς τρόπον αἱ συνθῆκαι τὰ νόμιμα, ἐφ' οἷς ἐτάχθη ἑκατὸν ἔτεσιν. ἀλλ' ὅπως ὑμῖν οἴεσθε ποτὲ εἰς τοσοῦτον ἀμελείας τε καὶ παρορᾶσεως ἥξειν, ὥστε ἐπιτρέψαι τινὰ μὴ δίκαια· ὅπως εἰ καθυφήσετε

Donec, Iudices Vocales, in paucis ab hoc tuo injuria sum affectus, cùm rebus meis abuteretur, indeque auferret, unde non par erat: id ego damnum non molestè tuli: quinetiam nonnulla quæ dicebantur, me non audire simulavi, præ modestia illa, quam vos ipsi nostis me cùm erga vos, tum erga cæteras syllabas servare. Postquam autem eò avaritiæ & dementiæ devenit, ut non modò non sit contentum iis quæ persæpe dissimulavi, verùm etiam majorem vim inferat: ipsa me necessitas cogit, ut accusem ipsum apud vos qui utrumque nostrûm novistis. Non exiguus verò super exclusione mea me invasit timor. Nam cùm prioribus facinoribus majora semper addat, penitus tandem è propria sede me extrudet: ita ut parum absit, quin dum me tacitum contineo, ne unà cum literis amplius annumerer, & pari versèr in metu. Æquum est igitur, Iudices, non vos tantùm, sed & reliquas literas ab hocce dolo sibi cavere. Enim verò si ut libet unicuique, è suo ordine in alium solida vi licebit irrumpere, idque vos, sine quibus nihil planè scribitur, permiseritis: non video quo pacto sua quique ordines jura, juxta quæ à principio constituti sunt, obtinebunt. Sed non existimo vos unquam ad tantam incuriam ac despectum progressuros, ut injusta permittatis. Nec si litem prodide-

1 Οὐκ ἀνασχετῶν] Mss. ἐκ ἀνασχέτων. Bourd.

2 Ἐν ἴσῳ δὲ κεῖσθαι τῷ φόβῳ] Angl. φόφ. mendosè. patet postea verbo φόβῳ sæpius repetito. post φόβῳ adde τὰ λοιπὰ γράμματα. quæ dictiones scriptæ in margine unius Ms. sic lin. seq. & pag. 49. *Idem.* Excidit fortè an aliquid, ut. ἐν ἴσῳ δὲ κεῖσθαι τῷ φόβῳ ⟨τὰ λοιπὰ γράμματα. Δίκαιον ἔτ.⟩ Marc.

ἢ ἀγῶνα ὑμεῖς ἐμοὶ παραλειπτέον ἐστὶν ἀδικουμένῳ. ὡς εἴτε καὶ τὰ ἄλλα ἀνεκτέον τότε μοι τόλμαν, εἴθ' ὡς δεξαμένῳ παραινοῦντι, καὶ σοὶ ἂν ἐπολέμει μέχρι νῦν τὸ λάμβδα τῷ ῥῶ, ἀμφισβητοῦντε περὶ [1] κιοστήρως, καὶ κεφαλαλγίας. ἔτι τὸ γάμμα τῷ κόππα διηνεκίζετο, καὶ ἐς χεῖρας μικρᾷ δεῖν ἦρχθε πολλάκις ὑπὲρ τοῦ κναφείου ὑπὲρ γναφάλων. ἐπέπαυτο δ' ἂν ὅπως τὸ λάμβδα [2] μαχόμενον τὸ, μόγις, ἀφαιρεθὲν αὐτὸ, [3] καὶ μόλιστα παρελίπετον. καὶ οὐ λοιπὸ δ' ἂν ἦρεμεῖ συγχύσεως ἄρχαζ παρόμοιαι. καλῶ γὰρ ἕκαστον μένειν ἐφ' ἧς πεπόηκε τάξεως. τὸ δ' ὑποβαλέσθαι εἰς ἃ μὴ χρὴ, λύσεώς ἐστι τοῦ δίκαιου. καὶ ὁ μὲ πρῶτος ἡμῖν τοὺς νόμους τούτους ἀφηκόπως, εἴτε [4] Κάδμος ὁ νησιώτης, εἴτε Παλαμήδης ὁ Ναυπλίου (καὶ Σιμωνίδη δ' ἔνιοι προσπίπτουσι τῶν προμηθεστέρων τούτων) [5] ἐν τῇ τάξει μένοι, καθ' ἣν αἱ προσηκούσαι βεβαιῶσι διάλεκτοι, τί πρᾶττον ἔστι, ἢ δύπτοιεν, ἀλλὰ καὶ ποιοῖεν, ὡς ἔκαστα μέλλει ἔχειν, καὶ

dideritis, mihi tamen injuria laceſſito negligenda erit. Atque utinam aliarum quoque literarum audacia, ſimul atque coeperunt leges violare, repreſſa fuiſſet. Neque enim pugnaret ad hunc uſque diem λάμβδα cum ῥῶ, diſceptans de his vocibus κίοστηρις pumex, κεφαλαλγία capitis dolor. Neque etiam γάμμα cum κόππα certamen iniiſſet: neque tam ſæpe ad manus fermè veniſſent in fullonis officina pro voce γναφαλα. Deſiiſſet etiam iſtud γάμμα cum λάμβδα dimicare particulam μόγις agrè illi extorquens, imò ſuffurans. Aliæ etiam literæ confuſionem legibus contrariam non aggrederentur. Præclarum enim eſt unumquemque in eo manere ordine quem ſortitus eſt: at ea, quæ non licet, tranſcendere, ejus eſt qui jus & æquum violat. Et qui primus vobis has leges expreſſit, ſive ille fuerit Cadmus inſularis, ſive Palamedes Nauplii filius (quamquam nonnulli hanc prudentiam Simonidi tribuunt) non tantùm ordine dato, per quem ſedes primariæ ſtabiliuntur, quænam prima, quænam ſecunda eſſe debeat, definiverunt: verùm etiam qualitates uniuſcujuſque noſtrûm, virtuteſque per-

1 Κιοστῆρως] Apud Atticos κίοκλις & κεφαλαργία, & litteræ invicem mutabiles λ. ρ. priorem tamen vocem neminem legiſſe puto. *Bourd.*

2 Μαχόμενον τὸ μόγις ἀφαιρεθὲν αὐτῷ, καὶ μόλιστα παρελίπετον] Volui ſi fortè Lucianus ἐπεπαύτο ἂν ὡς τὸ λάμβδα μαχόμενον τῷ γάμματι, τὸ μόγις ἀφαιρεθὲν αὐτῷ, ὡς μαγίδα παρελίπετον. Latine dixeris, *ceſſaret vero etiam Lambda pugnans cum Gamma, propter ſurreptum ſibi μόγις atque id ipſum etiam ſurripiens μαγίδα ſive magidem*, &c. Intelligi vult utrumque & lambda & gamma eſſe fures ac furari mutua. Gamma ſurripit μόγις, quia id μόλις, rectius dicitur, ſed maluêre οἱ Ἀττικιστὰι, μόγις: Lambda ſurripuit μαγίδα quia corruptione Attica, tunc μαλίδα dixêre. *Marc.*

3 Καὶ μόλιστα] Locus corruptus, ſed cui non medior. *Bourd.*

4 Κάδμος] Hæc de re copioſe vir clariſſ. Iuſt. Lipſ. ad Tacit. Claud. qui hæc omnia diligenter exequitur. *Idem.* Phœnix qui in Græciam litteras attulit α. β. γ. δ. ε. ι. κ. λ. μ. ν. ο. π. ρ. σ. τ. υ. his Palamedes addidit. ξ. θ. φ. χ. & Simonides Syracuſanus medicus. ζ. η. ψ. ω. Cogn.

5 Οὐ τῇ τάξει μένοι] Mſſ. ἐν ᾗ τῇ τάξει μένῃ, quod idem. *Bourd.*

1 Ei-

δυνάμεῖ συνεῖδον. καὶ ὑμῖν μὲν ὦ δικασταί, τῷ μείζω δεδόσθαι τιμὴν ὅτι καθ' αὑτὰ δυνάσθε φθέγγεσθε. ἡμιφώνοις δ', τῷ ἐφεῖσθαι, ὅτι σωθήσεσθε εἰς τὸ ἀκυροῦσθαι δεῖ). πασῶν δ' ἐχόντων ἐνόμισαν ἔχειν μοῖραν νῦν δ' πάντων, οἷς οὐδὲ φωνὴ πρόσεστι. καθ' αὑτὰ μὲν οὖν τὰ φωνήεντα φυλάξειν ἔοικε τοὺς νόμους τούτους. τὸ δὲ ταῦτ' τοῦτο, ἐγὼ ἔγωγε αὐτὸ χείρονι ὀνομάσαι ῥήματι, ἢ ᾧ κελεύεται, ὦ μὴ τοὺς θεούς, εἰ μὴ ἐξ ὑμῶν δύο σωφρονεῖν ἀγαθοὶ, καὶ καθήκοντες ὀργίσασθαι, τό τε ἄλφα, καὶ τὸ υ, σὺν ἂν ἡμύσθη μόνον. τοῦτο σοὶ ἐπόλμησεν ἀδικεῖν με πλείω τῶν πώποτε βιασάμενον, ὀνομάσαι με, καὶ ῥημάτων ἀπιλᾶσαι πατρῴων, ἐκδιῶξαι δ' ὁμοῦ σωφρόνων ἄμα καὶ σοφίσασθαι, ὡς μηκέτι φέρειν τὸν [1] ἔκπωτον πλουσιέξιον. ὀφεῖ δ' καὶ λοιπὸν ἀρξάμενον, ὥρα λέγειν. Ἐπόλιμον ποτὲ [2] Κυβέλῳ. τὸ δὲ ἐστ' [3] πολίχνιον σὺν ἀνδρὶ, ἄποικον ὡς ἐπίκλ λόγος, Ἀθηναίων. ἐπηγόμην δ' καὶ τὸ κρήτισον ῥᾴδ', χαιτόνιον τὸ βέλτιστον. καταγόμην δ' ἐδοξ' κωμῳδιῶν τινι ποιητῇ, Λυσίμαχος ἐκαλεῖτο, βοιώτιον μὲ ὡς ἐφαίνετ' ἐγὼ ἀνέκαθεν, λοιπὸν μέσης δ' ἀξιοῦντι λέγειν τ' Ἀττικῆς. ἐδοξ' τούτῳ δὲ τῷ ξένῳ τῶν τοῦ ταῦτα πλουσιέξιον ἐφώνησα. μέχρι μὲν γὰρ ὀλίγοις ἐπιχειρῇ τετραγώνια λέγειν λανθάνειν με συλλογιζόμενα μοι, [4] σωθήσεσθαι ὥμην σωτεθραμμένον ut apparebat, qui se tamen è media Attica oriundum dici affectabat. Apud hunc hospitem hujus ταῦ avaritiam deprehendi. Etenim quamdiu paucis manus injecit, dicendo τετραγώνια *quadraginta* exuens me cognatis literis, eam esse literarum coalumnarum consuetudinem

perspexerunt. Et vobis quidem, judices, majorem tribuerunt honorem, quia per vosmetipsos sonum edere potestis. Semivocalibus verò secundum à vobis locum concesserunt, quia, ut audiantur, accessione vestra egent. Ex omnibus etiam literis, quibusdam sortem infimam sanciverunt, mutis scilicet & voce carentibus. Has itaque leges per vos Vocales conservari decet. Hoc vero ταῦ (non enim ipsum pejori vocabulo appellare queam, quàm eo quo nominatur, quod quidem per Deos immortales, nisi si duæ ex vobis convenissent aspectu decoræ & bonæ, ἄλφα & ὖψιλὸν, ne audiretur quidem) hoc, inquam ausumest majori me injuria afficere quàm unquam aliàs, adnitens à nominibus & verbis patriis me extrudere, simul etiam ex conjunctionibus ipsis, & præpositionibus expellere, ut perferre non ampliùs possim immanem istam avaritiam. Verùm jam dicendi tempus est, unde & à quibus injuriæ initium duxerit. Peregrinabar olim in Cybelo (id oppidulum est non injucundum, colonia, ut fama obtinet, Athenienſium) ac ducebam mecum præstantissimum Rho, vicinorum meorum optimum: divertebam verò apud poëtam quendam Comicum, Lysimachum nomine, Bœotium illum à majoribus,

1 Ἔκπωτον] Mss. ἔκπαστον, ἵνα βάκιον ἢ ῥόμπον. Bourd.
2 Κυβέλῳ] Dico ad Paulan. *Idem.*
3 Πολίχνιον] Sic Iulia. Imperat. Misop. de Lutecia. Mendosè in Mss. πολύχνιον. Idem.
4 Σωθήσεσθαι ὥμην] Desunt in Mss. *Idem.*

1 Ταυτ

γραμμάτων. ἴστι ἢ πάμεγα καὶ τὰ ὄμματα ἐπισκάμινον, ἴδιόν τι τοῦτο λέγειν, καὶ οἰκεῖόν ἐμοὶ τὸ ἄπυστον, καὶ ἐ πάνυ τι ἐδακνόμην ἐπ' αὐτοῖς. ὁπότε ἢ καὶ σὺν τούτων ἀρξάμενοι ἐπίλαμπτα κρεπίτεργα εἰπεῖν, καὶ κρότυμνα, καὶ πίτλια, εἶτα ἀπερυθριάσαι, καὶ βασίλιτλαν ὀνομάζειν, ἐ μεταξίας ἐπὶ τούτοις ἀγανακτῶ. καὶ πάμπαν μοι, δεδιὼς μὴ τοῦ χρότου καὶ τὰ σῦκα τῶκα τις ὀνομάσῃ. καί μοι ὦφις Διὸς ἀθυμοῦντι, καὶ μεμφομένῳ τὸ βοηθοῦντων, σύγγνωτι δικαίας ὀργῆς. ἐ γὰρ περὶ τὰ μικρὰ καὶ τὰ τυχόντα ἐστὶν ὁ κίνδυνος, ἀφαιρεμένῳ τὰ σωθῆναι καὶ σωλοκαγάθων μοι γραμμάτων. κίοσαι μὲ λάλοι ὄρνεον, [2] ὦν μέσην ὡς ἔπος εἰπεῖν τὸ κάλλιστον ἁρπάσαι, κίτλια ὠνόμασεν. ἀφείλετο δέ με φάσσαι ἄμα πόσαις τε, καὶ κοσύφοις, ἀπαγορεύοντος Ἀριστάρχου. περίεισι δὲ καὶ μελιστῶν οὐκ ὀλίγας. ἐπ' Ἀττικοῖ ἦλθε, καὶ ὦν μέσης αὐτῆς ἀνήρπασεν ἅπαντας Ὑμηττὸν, ὀρόντων ὑμῶν, καὶ τῶν ἄλλων συμπολιτῶν. ἀλλὰ τί λέγω ταῦτα; Θετταλίας με ἐξέβαλεν ὕλης, Θετταλίαν ἀξιῶν λέγειν, καὶ πᾶσαν [3] ἀπεκλεισμένον τοῦ θαλάσσου, μηδὲ τῶν ὀστρείων φειδόμενον σιτίων. ὡς τὸ δὴ λεγόμενον μηδὲ πάσσαλόν μοι καταλιπεῖν. ὅτι ἢ ἀπεξεσμένον εἶμαι γραμμῆς, μαρτυρεῖτέ μοι καὶ αὐτοὶ μηδέποτε ἐγκαλέσαντι τοῦ ζῆτα, σμύρναν ἀποστάσαντα, καὶ πᾶσαν ἀφελόμενον τοῦ σμύρνου. μήτε τοῦ ξῦ, πᾶσαν ἀθυμοῦντι μοι καταλιπόντος. Praeterea dinem existimabam. Praeterea cùm hanc vocem πάμεγα & similes attraheret, suasque esse diceret, erat ea res auditu mihi tolerabilis, nec me vehementer mordebat. Verùm postquam sumpto ab iis initio eò venit audaciæ, ut κρεπίτεργα, κρότυμνα & πίτλια pronunciaret, deinde depositò omni pudore βασίλιτλαν appellaret, non parum ob hæc indignor, & stomachor, veritus ne quis etiam temporis successu σῦκα τῶκα vocet. Ac per Iovem animum mihi despondenti, atque auxiliatoribus destituto, justam iram quæso condonate. Cùm enim assuetis ac familiaribus meis literis sim spoliatus, non parvo vilique versor in periculo. Garrulam meam avem κίοσαι, medio quod, ajunt, sinu abreptam, κίτλια denominavit. Quinetiam φάσσαι palumbum, cum πόσαις anatibus, & κοσύφοις merulis, interdicente Aristarcho, eripuit mihi. Porrò non paucas μέλιστας apes detraxit. In Atticam etiam venit, & ex media illa montem Hymettum injustè sustulit, id vobis ipsis, aliisque syllabis cernentibus. Sed quid ista commemoro? tota Thessalia me expulit, eamque dici vult Θετταλίαν. denique me omni θαλάσσῃ mari excluſit: neque στύλοις ipsis, *betis hortensibus*, pepercit: ut jam quod vulgò dici solet, ne πάσσαλον *palum* quidem mihi reliquerit. Iam verò quòd litera sim injuriarum patiens, vos ipsos testes appello: quæ nunquam Zeta acculârim etsi smaragdum mihi detraxerit, totaque Smyrna me privarit: Neque ipsum Xy quam-

1 Tauri] Post λέγειν in Mſ. σωσίθεαν ὅμην τὸ παρόγραμμα. Bourd.

2 Ἐκ μέσων ἦλθε πόλεων] Hoc proverb. etiam in Achill. Tat. lib. 2. dico ad Heſiod. lib. 4. Idem.

3 Ἀπεκλεισμένον τοῦ θαλ.] Mſ. ἀποκλειστικὸν μοι τοῦ θαλάσσας. Idem

1 Πα-

τοῦ σωφήκλεω, καὶ τ συγγραφέα τ τοιούτων ἔχοντα Θουκυδίδου σύμμαχον. τῷ μ γὰ γείτονί μου ῥᾳ νοσήσαντι, συγγνώμη κ παρ' αὐτοῦ φυτεύσαντι μου τὰς μυρρίνας, καὶ πιέσαντι με ποτὲ ὑπὸ μελαγχολίας ἐπὶ κόρρης. κἀγὼ μ τοιοῦτον. τὸ ϝ τοῦτο, σκηπτόμενος ὡς φύσει βίαιον καὶ ἀθὲς τὰ λοιπά. ὅπ ϝ ὅδε τ ἄλλων ἀπέχεθ γεγραμμάτων, ἀλλὰ καὶ τὸ δέλτα, καὶ τὸ θῆτα, κ τὸ ζῆτα, μικρᾷ δεῖν πάντα ἠδίκησε τὰ στοιχεῖα, αὐτοῦ μοι κάλλ τὰ ἀδικηθέντα γεγράμματα. Ἀκοῦσαι φοιτᾶτε δικασταί, ϐ μ δ λέγοντ@, ἀφείλετό μου τὴν συνδέλιχειαν, σύμπλοκειαν ἀξιῶν λέγειν ἅπαντ πάντας τοὺς νόμους; ϐ ζῆτα κράζοντ@, ϵ τ κεφαλὴν τὴν τρίχας πλοντ@ ἐπὶ τοῦ τ κηλωνώθης ἱστορῆσαι; ϐ ζῆτα, τὸ συρίζειν, καὶ σαλπίζειν, ὡς μηκέτ' αὐτῷ ἐξεῖναι μηδὲ γρύζειν; πῶς ἂν τούτων ἀναχοιτο; ἢ πῶς ἐξαρκέσει δίκη ποθ' τὸ ποιητ@ποιῆσαι τοῦτ τοῦ; τὸ ϝ, ἅμα ὑ τ ὁμοφύλου τ στοιχεῖον μόνον ἀδικεῖ χρῶν, ἀλλ' ἤδη καὶ ποθ' τὸ ἀνθρώπειον μεβεβίβηκε, τοῦτό τ τρόπον. ὑ γὰρ ἐπιτρέπ γε αὐτοὺς κατ' οὖν φύσεως πῶς γλώσσης. μόλυβδ ϝ, ὦ δικασταί, μεβεξὺ γάρ με πάλιν τ τ ἀνθρώπων προήγαγε ἀνέμνησε ὥσπ τ γλώσσης, ὅτι καὶ ταύτης μι τ μέρος ἀπήλαυσε, καὶ γλῶτταν ποιεῖ τὴν γλῶσσαν. ὦ γλώσσης ἀληθῶς νόσημα. ταῦ. ἀλλὰ μεβεβήσομαι πάλιν ἐπ' ἐκεῖνο, καὶ τοῖς ἀνθρώποις συναγορεύσω ὑπὲρ ὧν εἰς αὐτοὺς πλημμελεῖ. δίκαιος γὰρ πσι φαίνεθ ϵ quamvis omnem σωφήκλεω violarit, ipsumque Thycydidem talium quorumdam scriptorem, habeat patronum. Nam Rho meo vicino venia danda quòd ægrotarit, & meas apud se μυρρίνας *myrtos* plantarit, & aliquando atra bile percitum mihi colaphum ἐπὶ κόρρης *in maxillam* illiserit. Ac talis quidem ego sum. Vt verò ταῦ illud etiam adversus reliquas literas est violentum sua natura, spectemus: nec ab aliis abstinuit: verum & δέλτα, & θῆτα & ζῆτα ipsum omniaque propemodum elementa offendit. Accersi mihi elementa ab isto injuriam passa. Auscultate Vocales judices [1] Delta quid dicat. Sustulit mihi meam σύνδελίχειαν, & σύμπλοκειαν, quod legibus omnibus adversatur, vult pronunciari. Audite θ. theta ut plangat, & [2] capillos vellat eo quod κηλωνώθη, *cucurbita*, sibi sit adempta. Audite ζ. zeta ut conqueratur se fraudari verbo συρίζειν *fistula canere*, item hoc σαλπίζειν, *tuba canere*, ita ut jam non sibi liceat γρύζειν, *hiscere*. Ecquis ista ferat? aut quæ pœna sat gravis erit huic ταῦ sceleſtiſſimo! Verùm hoc non tantùm sibi cognatum genus elementorum lædit, sed jam etiam ad humanum genus transivit, hoc quidem modo. Neque enim ipsos linguis rectà ferri sinit, Imò verò, judices, interim enim res humanæ me monuerunt γλώσσης *linguæ*, quòd hujus me parte abegerit, & γλῶσσαν γλῶτταν, fecerit. ὁ linguæ vere vitium ταῦ! At iterum ad illud me conferam, & hominibus patrocinabor in iis in quibus adversus ipsos peccat. Nam quasi quibusdam vinculis illorum vocem tor-

1 *Delta quid dicat*] Legend. Corinthus de Attica dialecto. *Cogn.*
2 *Capillos vellat*] Gestus indolentium Homer. Odyss. x. *Idem.*

παραφθεῖραι αὐτῶν τὴν φωνὴν ἐπιχειρεῖ. καὶ ὁ μὲν τι καλὸν ἰδὼν, καλὸν εἰπεῖν βούλεται· τὸ δὲ, [1] παρεπαίσεσθαι, ταλὸν εἰπεῖν αὐτὸς ἀναγκάζει, ὑπ' ἄπασι τοῖς θεοῖς ἔχειν ἀξιῶν. πάλιν ἕτερος περὶ κλήματος βλαστάνει. τὸ μὲν γὰρ ἐστιν ἀληθῶς, τλῆμα πεποίηκε τὸ κλῆμα. καὶ οὐ μόνον γε τὸν τυχόντα ἀδικεῖ, ἀλλ' ἤδη καὶ τὸν μεγάλον βασιλεῖ, ᾧ καὶ γῆν καὶ θάλασσαν ἐξεῖναι φασι, καὶ τῶν αὐτῶν φύσεως ἐκείνῳ, τὸ δὲ, καὶ τοῦτο ἐπιβουλεύει. καὶ Κῦρον αὐτὸν ὄντα, τύραννόν τινα ἀπέφηνεν. ὅταν μὲν οὖν ὅσον ἐς φωνὴν ἀνημάρτησε, ἔργῳ δὲ πῶς; κλάουσιν ἄνθρωποι, καὶ τὴν αὐτοῦ τύχην ὀδύρονται, καὶ Κάδμου καθάπαξ τοῦ πολλάκις, ὅτι τὸ ταῦ, ἐς τὸ τῶν στοιχείων ζῦθον πεπήγαμεν. τοῦ γὰρ τύπου σώματα φασὶ τοὺς τυράννους ἀκολουθήσαντας, καὶ μιμησαμένους αὐτοῦ τὸ σχῆμα, ἐπὶ σταυροῦ πήξαι τοὺς ξύλα τεκτήναντας, ὠμότητος ἀναπλήσαι ἐπ' αὐτοῖς. διὸ δὴ τοῦτο, καὶ τοῦ τεχνήματος τοῦ ποιητοῦ τὴν ποινὴν ἐπανευμένων σωιλάβειν. τούτων οὖν ἁπάντων ἕνεκα, πόσων θανάτων τὸ ταῦ ἄξιον εἶναι νομίζετε; ἐγὼ μὲν γὰρ οὐκ ἂν ἐνθένδε τοῦτο μόνον ἐς τὴν Ἅιδου τοῦ πυωρείαν καταλείποιμι, τὸ τοῦ σχήματος τοῦ αὐτοῦ τὸν ὀπτῆρα. ὁ δὲ σταυρὸς εἶναι, ὑπὸ τούτου μὲν ἐδιδάχθην, ὑπὸ δὲ ἀνθρώπων οὐκ ἔγωγε.

torquere & discerpere conatur. Proinde si quis aliquid pulchrum intuitus καλὸν dicere velit, hoc ταῦ irruens παλὸν enunciare cogit, adeò cupit in omnibus primas sedes obtinere. Rursùm alius περὶ κλήματος de palmite differit: hoc autem ταῦ (quippe ærumnosum verè est) τλῆμα fecit quod erat κλῆμα. Nec plebeios tantùm homines injuria afficit: sed jam etiam magno illi Regi, cui & mare & terram cessisse dicunt, fuitque naturis excessisse, istud inquam tali regi insidiatur, quem, cùm sit Cyrus, Tyrum pronunciandum exhibet. Hunc itaque in modum quantum ad vocem attinet, homines offendit: sed re ipsâ, quomodo? Plorant mortales, ac suæ sortis vices deflent, & Cadmum sæpe diris prosequuntur, propterea quòd ταῦ in genus elementorum adduxerit. Aiunt enim [2] tyrannos ejus literæ corpus secutos, atque figuram imitatos, postea simili figura cruces fabricasse quibus homines affigerent. indeque huic scelerato fabricæ improbam appellationem obvenisse. Ob hæc igitur omnia quot mortis generibus dignum esse ταῦ istud censetis? Equidem existimo meritò hoc solùm ad supplicium ipsius ταῦ relinqui ut pœnam in ea illa figura sustineat, quæ tam ut crux esset, istius opera effectum est: & hinc ab hominibus appellatur.

1 Παρεπαίσεσθαι] Mss. παρεὶς ποδὸν. Cætera hujus dialogi interpretantur autores libri de cruce. *Pourd.*

2 *Tyrannos*] Antiquis reges tyranni sunt nuncupati. Virg. 4. & 6. Æn. *Cogn.*

ΤΙΜΩΝ, Η ΜΙΣΑΝΘΡΩΠΟΣ.

TIMON, SIVE MISANTHROPOS.

ARGVMENTVM.

Hoc Dialogo de Divitiis tractatur. Quis scilicet verus Divitiarum usus sit, & quomodo retineantur. Quibus potissimum obveniant, & quales reddant possessores. Occasio Dialogi à persona Timonis sumpta est, quem Athenienses, quòd inhumanus planè esset, hominumque congressus ac societatem vitaret, imò etiam publicis malis gauderet, μισάνθρωπον appellarunt: cujus mortui quoque sepulchrum (ut scribit Suidas) inaccessum & invium factum fuit, cùm mare, tanquam ipsum quoque perosum illius inhumanitatem, inundatione eam terra partem, ubi sepultus erat, à reliqua abstractam seclusisset. In quo & tale Epitaphium inscriptum fuisse fertur:

Hic jaceo, vita miseraque inopique solutus,
Nomen ne quæras, sed malè tute peri.

Huic igitur Timoni similes reddi & divites, videtur intelligere velle Lucianus, utpote quos divitiæ & factuosos & insolentes, & planè barbaros efficere consueverunt. Fingit autem ab initio divitem fuisse, sed ob liberalitatem, & quòd absque judicio in quosvis benignus esset, ad paupertatem redactum esse. Quam rem cùm Iupiter ex ipsius querela, qua cum illo expostulando, in hominum maliciam & ingratitudinem à principio invehitur, cognovisset, misertus illius, eò quòd & in deos pius fuerat, & multa illis sacra peregerat, divitem denuo facere statuit, ac Plutum cum thesauro ad ipsum mittit. Qui principio ire detrectat, ostendens illum sua culpa pauperem factum esse, & cum talibus hominibus minimè perdurare se posse, atque aque odisse eos, ut sordidos atque avaros illos, qui nunquam omnino se utantur.

Mediocritate enim utendi se gaudere. Atque hic locus usum divitiarum, & quomodo conservari eadem debeant, docet. Deinde cùm Iupiter in sententia persisteret, atque ita Plutus ducente Mercurio ad Timonem proficisceretur, inter eundum fingitur claudicare. Ibi, interrogante Mercurio, caussam ejus rei reddit, quòd quoties à Iove mittatur, tarde incedat, neque videat quorsum eat, neque norit ad quos eat: quoties autem à Dite mittatur, etiam alatum esse. Quo figmento significare videtur, improbos ac malos semper melioribus successibus frui: probos autem, & à Iove dilectos, aut nunquam, aut tardè in hac vita felices ac divites fieri. Postremò interrogatus à Mercurio, cur deformis ac pallidus, tantopere ametur ab hominibus, respondet, Inscitia, ac cæcitate illorum hoc fieri. Atque ibi cum hos, tum alios effectus suos exponit, quæ omnia postremò actione, & quasi ipsa re comprobantur, dum Timonem ab

initio, Plutum rejicere atque aversari fingit, utpote ex paupertate modestum ac temperantem jam factum, & agnoscentem superiora mala, in quæ ex Divitiarum copia inciderat. Mox eundem acceptum cum summa cura asservare, tumidumque & insolentem, omnes alios homines vitare atque contemnere. Additis ad finem etiam Adulatoribus, scurris, assentatoribus, sycophantis, fumi venditoribus, & id genus aliis, qui ut corpus umbra, sic ipsi divitias atque fortunam comitantur.

TIMΩN.

[1]Ω Ζεῦ φίλιε, καὶ [2]ξένιε, καὶ [3]ἑταιρεῖε, καὶ [4]ἐφέστιε, καὶ [5]ἀστεροπητὰ, καὶ [6]ὄρκιε, καὶ

Timon.

O Iupiter Philie, hospitalis, sodalitie, domestice, fulgurator, juramenti præses, nubicoge,

1 Ὦ ζεῦ φίλιε] Exordium ab attonitis poëtis. *οἱ συνοικοῦντες* colunt Ἐφέστιον, *φίλιοι* Φίλιον, *ἐν τῇ μιᾷ τάξει* Ἑταιρεῖον, *ξένιοι* Ξένιον, *ἐν ὄρκοις συμφοιτῶντες* Ὄρκιον, *οἱ δὴ λύκιοι* Γλαῦκον, *οἱ ἀδελφοὶ* Ὁμόγνιον. Interp. Sophocl. ad Ajac. Mastig. nomina collecta ex variis Iovis officiis, de quibus alius locus dicendi. *Bourd.* Expostulat cum Iove Timon, quod hominum scelera non statim puniat, neque dignum se gerat tot honorificis & ad terrorem compositis nominibus, quibus illum insigniunt poëtæ Πολυώνυμόν τε hic introducitur per illusionem Ζεὺς, ut apud Aristophanem in Pluto Mercurius, qui se *σεσοφάκοτον, δόλιον, ἐμπολαῖον, ἀγεμόνιον*, & aliis item appellationibus venditat Carioni. Deus licet unus sit, tamen varia nomina sortitus est ab affectionibus variis, inquit Aristoteles, vel quisquis auctor, in lib. de mundo. Et Seneca lib. 4. de beneficiis cap. 7. *Quoties voles, tibi licet aliter hunc auctorem rerum nostrarum compellare. Tot appellationes ejus possunt esse, quot munera.* Cum enim de uno Deo convicti essent οἱ δεκατεῖν, neque id negare possent, ipsum Iovis nomine coluerunt, quem propter diversa ejus officia & beneficia, diversis item nominibus designarunt, ut quem totum comprehendere nequirent, per partes, vel ut Maximus apud Augustinum loquitur, *membratim* colere viderentur. Hinc φίλιος dicitur, quod amicitiæ præsset. Interpres Græcam vocem retinere maluit, quæ tamen in Latina versione reddenda erat. Quidam *amicitia præsidem*, alii Plautina voce *amicabilem* interpretati sunt. *Barlæus.*

2 Ξένιε] Ξένιος est sive hospitum vindex, si quando hospitii jura violantur. De quo Virgilius 4. Æneid. *Iupiter hospitibus nam te dare jura loquuntur.* Iupiter Xenius apud omnes ferè gentes colebatur, præsertim apud Scythas, ubi piaculum maximum ducebatur, hospitium violare *Idem.*

3 Ἑταιρεῖε] Ἑταιρεῖος idem vocatur. q. d. sodalitii juris disceptator, vel sodalitii præses, ὁ ἱερεὺς τοῦ ἐν τῇ ἑταιρείᾳ κοινωνίας, ut tradit Eustathius, cui Iason cum Argonautis sacra fecisse dicitur, ut testis est Athenæus lib. 6. itemque Hesychius, qui ipsum ait in Creta comprimis cultum fuisse. *Idem.*

4 Ἐφέστιε] Ἐφέστιοι appellarunt, quod procurator, dominus & assertor sit eorum, qui ejusdem tecti, septi vel laris sunt participes. nam ἐφεστίους θεοὺς interpretantur τοὺς ἐφ' ἑστίᾳ, penates. ἑστία focus est, cui originem dant ab ἕζω, sedeo, quod ad focum sedetur plurimum. *Idem.*

5 Ἀστεροπητὰ] Ἀστεροπητὴς poëticum est vocabulum, idem quod ἀστεραπαῖος, fulgurator, quasi ὁ συναγείρων τὰς ἀστεραπὰς, fulgura & coruscationes congregans, ut exponit Hesychius. Tradit Appianus in Syriaco: cum à Seleuco Seleucia urbs conderetur, quæ ad mare vergeret, fulgure ictam fuisse, fulgurque ipsum

τεθελημένα, καὶ ἐρύγδουπε. καὶ εἴ τι σε ἄλλο οἱ [1] ἐμβρόντητοι ποιηταὶ καλοῦσι, [2] καὶ μάλιστα ὅταν ἀπορῶσι πρὸς τὰ μέτρα, τότε γὰρ αὐτοῖς πολυώνυμος γινόμεθα, [3] ὑπερείδεις [4] τὸ πίπτον ἢ μέτρῳ, ἢ ἀναπληροῖς τὸ κεχηνὸς ἢ ῥυθμῷ, [5] πῶς σοι νῦν ἡ ἐλισμὸς γε-

coge, grandiſtrepe, & ſiquod aliud tibi cognomen attoniti poëtæ tribuunt, maximè quum hærent in verſu (Nam tum illis multi nominis factus, carminis ruinam fulcis metrique hiatum imples) ubi tibi nunc magnicre-

ipſum Deum creditum, ſolitoſque mortales choreas ducere, ipſumque fulgur hymnis & canticis proſequi, quoties cælum fulgeret. Hinc *Iupiter fulgur* apud Feſtum. *Bart.*

6 Ὅρκιος] Ὁρκίου nomen accepit quod jurisiurandi ſit arbiter, vel is per quem homines jurant. Scribit Pauſanias, quod & Gilbertus refert, in Olympiæ βουλυτηρίῳ, h. e. loco ubi Elienſium Senatus cogebatur, Iovis ſimulacrum fuiſſe, quod utraque manu fulmen continebat, quaſi ulturus omnino fulmine, qui falleret juramentum. De cæteris nominibus vide quæ ad hunc locum breviter notavit *Bourdelotius*, & ante eum Cognatus. *Idem.*

1 Ἐμβρόντητοι] Pro eodem Lucianus dixit, ἐμβεβρονταμμένοι, in Icaromenippo. Conſule Ariſtotel. analyt. poſter. lib. 2. ubi ſententiam refert Pythagoræorum de mentibus tonitru motis & inſanientibus. *Idem.*

2 Καὶ μάλιστα ὅταν ἀπορῶσι πρὸς τὰ μέτρα] Epitheta non ſemper ἐν τῷ ὀνόματι, ſed pedamenti ſæpe & tomenti tantum loco adhiberi à poëtis, præter Plutarchum obſervavit etiam Euſtathius. Sic Homerus non raro Iovem vocat νεφεληγερέτην, cum ſerenus eſt, & ἀιξηγενέτην, cum ad Æthiopas comeſſatum abit, vel amoribus indulget. In Odyſſ. Penelopæ tribuit χέρες παχύιες i. e. *manum robuſtam*, præter decorum & ἀκυρολόγως, quam 3. Iliad. Menelao aſſcribit, ἐν τῷ ὀφθαλμῷ, ut rectè animadvertit Græciæ noſtræ φιλόκλωψ D. Heinſius in ſuis ad Heſiodum obſervationibus. *Idem.*

3 Ὑπερείδεις] Feſtivè Iovi tribuit, quod nominibus ejus competit. ὑπερείδω, fulcio, ſuſtineo, ῥηρίζω. aptum vocabulum ruinæ. Sic Propertius dixit: *poſitas fulcire ruinas*. At ſi principes poëtas tam liberè taxat Lucianus quod epitheta nonnunquam adhibeant propoſitæ rei parum convenientia, quid dicturus eſſet de noſtratibus non dicam poëtis, ſed poëtaſtris, qui ut verſuum ſuorum ruinam fulciant, & hiatum expleant, neſcio queis vocibus utuntur obſoletis barbaris, & aſſutitiis, quæ non magis argumento congruunt, quàm vetus panniculus novæ veſti, vel crocoton feli, ut proverbio dicitur. *Idem.*

4 Τὸ πίπτον τῷ μέτρῳ.] Propriè ῥυθμὸς dicitur illa ἄρσις & θέσις eorum qui pede & manu plaudunt. Vnde tranſlatum ad pedes metricos. μέτρον à metiendo nomen habet, eſtque certa & definita pedum compoſitio. Differunt igitur ῥυθμὸς & μέτρον, quod ῥυθμὸς, numeri, ſpatio temporum conſtant, μέτρα etiam ordine: alterum quantitatis eſt, alterum qualitatis. hinc Ariſtophanis Scholiaſt. παντὸς μέτρου ῥυθμὸς, in Nebul. Vide Iul. Scaliger. de arte poëtica lib. 2. cap. 6. Cadere dicitur verſus, cum non rectè pedibus ſuis incedit, vel in fine claudicat, ut tibicine opus habeat, quod fulciatur: hiare, cum pars aliqua deficit, aut debita dimenſione non conſtat, aut crebra vocalium inter ſe fit concurſio. χασμῳδίαν vocant Grammatici, hoc eſt, metri compoſitionem hiulcam. *Idem.*

5 Πῶς σοι νῦν ἡ ἐλισμὸς ἀγεται] A circumſtantiis indignationem movet Timon. Interrogatio negationis vim habet. ἐλισμὸς ἄγεται. Vox poëtica, quaſi λίαν σμικρὸς ἄγεται, id eſt, ἰσχνὸς. Iovis epitheton alibi, hic fulguris, quatenus tonitrum efficit. Differt fulgur à fulmine ſecundum Philoſophos, quod fulmen fiat, quando multus ac tenuis ventus ſeu ſpiritus, nempe calidus & ſiccus, ex

 nube,

γης ἀστραπὴ, καὶ ἡ [1] βαρύβρομος βροντὴ, [2] καὶ ὁ αἰθαλόεις, καὶ ἀργῆτες, καὶ συμπλαλέον κεραυνός; [3] ἄπαυστα γὰρ ταῦτα [4] λῆρος ἤδη ἀναπέφηνε, καὶ [5] κενὸς ποιητικὸς

crepum fulgur, gravifremum tonitru? ubi ardens, candens, ac terrificum fulmen? Nam hæc omnia jam nugas esse apparet, fumumque poëticum, nec omnino

nube, cui incluſus, à frigore exprimitur, magnoque fragore nubem perrumpit, & in terram decidit, cùm fulgur tantum in aërem diſpergatur & conſumatur: adeoque nonnunquam fiat ſine tonitru. Pulcrè Seneca: *Eodem modo ſit fulgur, quod tantum ſplendet: & fulmen quod mittitur: ſed illi levior vis, alimentique eſt minus, & ut breviter dicam: fulmen eſt fulgur intentum.* Barl.

1 Βαρύβρομος βροντὴ] Eſt enim tonitrus, ut Philoſophus docet lib. 2. Meteor. cap. 9. nihil aliud, quam fragor vehemens ab exhalatione igneſcente, dum nubem rumpit, excitatus, ut videre eſt in bombardarum noſtrarum exploſione. Nam horrendus ille ſonus cietur à flamma ex anguſtia tubi erumpente in liberiorem aëra, magnaque cum violentia diſcerpente eum ac propulſante. *Idem.*

2 Καὶ ὁ αἰθαλόεις] Iovi fulmen tribuitur triplex propter triplicem fulminis naturam & affectum, quod eſt penetrare ac diſcutere res contactas: offuſcare ſeu denigrare: & eaſdem incendere vel inflammare. Alii propter triplicem materiam ex qua conſtat, nempe calido ſicco, ex vapore calido humido, & ex iiſdem præterea incenſis. hinc Poëtæ Iovis telum trifidum ſive triſulcum eſſe dixerunt. Ariſtoteles tamen duo tantum ponit fulminum genera, Homerum imitatus, quem & hic ſequitur Lucianus. κεραυνὸν αἰθαλόεντα vocat fuliginoſum ab atrore, quo res imbuit contactas αἰθάλη enim fuligo. Ψολόεις alio nomine appellatur. Sic auctor de mundo. Τῶν δὲ κεραυνῶν οἱ μὲν αἰθαλώδεις, ψολόεντες λέγονται. Alterum fulminis genus ἀργῆτην, à candore vel velocitate nomen accepit. ἄργος enim albus, velox. quanquam à candore potius ſic dici putem. Plinius *clarum* appellat, quod flamma lucente & digeſtæ ſubtilitatis omnia penetrat, ſeque per omnes venas inſinuat & acerrimè urit. Teneris tamen & rarioribus parcit, quia non inhæret, ac ita citius quam poſſit amburere, ſe per poros transfundit, ut cum loculis integris & illæſis liquatur aurum. mora enim aliqua opus eſt ad urendum. Sic philoſophus: οἱ δὲ ταχίους, inquit, διαθέοντες, ἀργῆτας λέγουσι. 1. quæ raptim tranſmittuntur fulmina, celeriterque provolant, Argetes vocantur. Συμπλαλές. Adjunctum fulminis, quod ſit κατάπληκτικὸν ſeu terrificum. Docet id Petronius Arbiter: *Primus in orbe Deos fecit timor: arduа cælo Fulmina cum caderent diſcuſſaque mania flammis Atque ictus flagraret Athos.* De Cæſare Caligula numinum alioquin ſtiorum contemptore refert Suetonius, quod ad minima tonitrua & fulgura caput obvolvere; ad majora verò proripere ſe è ſtrato, ſub lectumque condere ſoleat. Homericis hic epithetis jocoſe utitur Lucianus ad illudendum Iovi. *Idem.*

3 Ἄπαυστα γὰρ ταῦτα λῆρος ἤδη ἀναπέφηνε] Continuatio ſuperiorum ad ἐξυβρίσαι Iovis ejuſque poteſtatis inſtituta. Pari indignatione Iovem affatur Dido apud Maronem Æneid. 4. *Adſpicis hæc? an te Genitor cum fulmina torques Nequicquam horremus? cæcique in nubibus ignes Terrificant animos & inania murmura miſcent?* q. d. abſit, ut inanias eſſe credamus. At Ariſtophanes ex perſona Socratis Iovem ludificans Comica ſcurrilitate βροντὰς ejus appellat κορδάς, in Nub. *Idem.*

4 Λῆρος] Vox ea non conviciatoria eſt, ſed φλυαρολογίαν & inania verba deſignat. hic pro re frivola & nullius momenti accipitur. *Idem.*

5 Καπνὸς ποιητικὸς] Καπνὸν ποιητικὸν ſive fumum poëticum appellat, vana & magnifica Poëtarum figmenta. Perſius Sat. 5. *Non equidem hoc ſtudeo, bullatis ut mihi nugis Pagina turgeſcat dare pondus idonea fumo.* Quid ſit *fumos vendere*, & *fumos effundere* norunt vel prætextati in ſcholis. Athenis vulgò κάπνοι appellabantur

ἀπιχνῆς, [1] ἔξω δὲ παπάγω τὸ ὀνομαίνων. [2] τὸ δ' ἀοίδιμόν σου, καὶ [3] ἐκηβόλου ὄπλου, καὶ [4] ἀποχαίρειν, οὐκ οἶδ' ὅπως πλέως [5] ἀπίσδη, καὶ [6] ψυχρὸν ἐστι, μηδὲ ἀλίγην [7] σπινθῆρα ὀργῆς κατὰ τῶν ἀδικούντων ἀφυλάκτου. [8] θαῤῥοῦν γὰρ τὸ ἐπιορκεῖν τις ἐπιχειρούντων [9] ἴωλον θρυαλλίδα φοβηθείη ἄν, ἢ

no quicquam præter nominum ſtrepitum. Sed decantatum illud tuum telum eminus feriens, & promptum, neſcio quomodo penitus extinctum ſit, & frigidum, & ne minimam quidem ſcintillam iræ contra nocentes aſſervarit. Itaque quivis ex his, qui pejeraturi ſunt, citius extinctum ellychnium metuerit, quàm flamrur doſontes & pollicitatores magni. fumus enim initio magnum quid eſſe videtur, ſed ſtatim evaneſcit, nihilque intus ſolidi habet. *Barl.*

1 Ἔξω παπάγω] Imperfecta oratio, in qua deſideratur aliquid, ἀδύνη, vel ἀδύνατον ἄλλο. rectè ſupplevit interpres. *Nec omnino quicquam præter.* Per πάταγον τὸ ὀνομαίνων, nomina intelligit ſonora & grandia, non exilia aut vulgaria φόβον ῥημάτων dixit item Ariſtophanes in Ranis, verba μεγαλόφωνα & terroris plena. *Idem.*

2 Τὸ δ' ἀοίδιμόν σου] Pergit extenuare Iovis arma Timon. ὅπλον ἀοίδυμον. Sic vocat fulmen à poëtis decantatum & celebratum. Vox etiam proſæ ſcriptoribus uſurata. *Idem.*

3 Ἐκηβόλου] De fulmine hic uſurpatur, παρὰ τὸ ἑκάθεν βάλλεσθαι, quod eminus jaciatur, vel ut Virgilianis utar verbis: *celſo Genitor quæ plurima cælo Dejecit in terras.* Alias epitheton eſt Apollinis 1. e. Solis, qui ἑκηβόλος appellatur, quod radios è longinquo in terras demittat, reſque omnes ex immenſo intervallo moveat & operetur: vel quod vaticiniorum ſit præſes, à βάλλω, pro συμβάλλω, conjecto. *Idem.*

4 Πρόχειρον] Quod hominum impietate motus Iupiter præ manibus ſemper & quaſi in promptu habet: ſecundum illud Horat. l. 1. od. 3. *Neque per noſtrum patimur ſcelus Iracunda Iovem ponere fulmina.* Idem.

5 Ἀπίσδη] Indefinitum β. quod ſicut præteritum in paſſiva nonnunquam ſignificatione accipitur, pro, *extinctum eſt.* Idem.

6 Ψυχρὸν] Id eſt, ἄπυρον, ex conſequenti. Extincta frigent. *Idem.*

7 Σπινθῆρα ὀργῆς] Debebat dicere πυρός. Feſtivè & κατ' ἀντίφρασιν iræ Iovis transſcribit, quod fulminis eſt proprium. σπινθὴς, ſcintilla, quod ex Græco, quaſi ſpintella verſo π in κ, Ionum more, ut docet Caninius. *Idem.*

8 Θαῤῥοῦν γὰρ τὸ ἐπιορκεῖν] Dictus Iupiter ὅρκιος, quod jurisjurandi arbiter ſit ac vindex. hinc perjuros fulmine ſuo ferire ac necare creditur. Quod cum non illicò fiat, Iovem vel cæcutire, vel fulmen ejus extinctum putant, imo ad atheiſmum prolabuntur, mundumque ex fortunæ arbitrio ſurſum ac deorſum volvi credunt. Sic Iuvenalis ſat. 3. *Sunt qui in Fortuna jam caſibus omnia ponant, Et nullo credunt mundum rectore moveri, Atque ideò intrepidi quæcunque altaria tangunt.* Verum legendus hic eſt Plutarchus, ἀπὸ τῶν θείων βραδέως τιμωρημάτων. Vtcunque Deus pœnam differt, non tamen eam aufert, ſed tarditatem ſuppliciì gravitate compenſat. Pie Tibullus: *Ah miſer & ſiquis primò perjuria celat, Sera tamen tacitis pœna venit pedibus.* Idem.

9 Ἴωλον θρυαλλίδα] Copioſe de hac voce doctiſſimus Chriſtia. ad veſp. Ariſtoph. Pollux. *Bourd.* Iovis fulmen ellychnio comparat extincto frigidoque, quod vim nullam habet amplius nocendi, q. d. brutum fulmen. ἴωλον Suidas tradit eſſe, τὸ εἰς τὴν ἑῶ λειπόμενον, ſumptâ tralatione à cibis, qui in ſequentem auroram ſive diem relicti ſaporem ac vim ſuam amittunt, fiuntque inutiles. Sic jus heſternum Græci vocant ἴωλον ζωμὸν, & ἴωλοι ἄρτοι ſunt panes pridiè facti. nam ut rectè notat Caſaubonus ad Athenæum lib. 3. ἴωλα dicuntur omnia,

τὴν δ' [1] πανδαμάτορ& κεραυνὸν φλόγα. [2] ὅτω δαλόν τινα [3] ἐπαναλείπασ& δεικνῦς αὐτοῖς, ὡς πῦρ μὲν, ἢ καπνὸν ἀπ' αὐτῶν μὴ διδιέναι. μόνον δ' τοῦτο οἴεσ& [4] ἀπολαύειν δ' τραύματ&, ὅτι ἀναπλησθήσονται τ& ἀσβόλου. ὥστε ἤδη λέγ& πῶς σοι κεῖ ὁ Σαλμωνεύς

flammam fulminis cuncta domantis: ita titionem quempiam in ipsos vibrare videris ut nec ignem, nec fumum ex ipso manantem pertimescant: sed hoc solum ex vulnere putent sibi inferri nocumentum, ut fuligine compleantur. Quibus rebus factum est, ut jam [5] Salmoneus tibi

quæ desierunt esse in ἀκμῇ novitatis. Vnde M. Tullius ἴωλον vocat librum, qui primam novitatis gratiam amisit. *Barl.*

1 Παντδαμάτορ& κεραυνὸν] Παντδαμάτωρ κεραυνὸς fulmen *omnia domans*. Sic Professor Salmuriensis. Erasmus, *omnia necans*, quod angustius est, cum non ad animata solum, sed & inanimata sese corpora extendat fulminis efficax vis. Neque enim homines vel pecudes tantum in cineres redigit, quorum exempla legere est apud historicos, sed insuper durissima quæque, ut quercus, lapides, & metalla dissipat, liquefacitque Seneca lib. 1. Nat. quæst. cap. 52. *Valentiora quia resistunt, vehementius dissipat: cedentia nonnunquam sine injuria transit.* Cum restrictione tamen accipiendum hoc nomen παντδαμάτωρ. Sunt enim nonnulla, in quæ potestatem non habeat fulmen, ut in laurum ac ficum: in vitulum marinum: in aquilam, in hiænam, in homines dormientes & alia, de quibus videndi Plinius, Plutarchus, Suetonius: è recencioribus item Brodæus lib. 3. Miscell. *Idem.*

2 Οὕτω δαλόν τινα] Aliâ similitudine utitur, qua Iovis potentiam elevat, cum titioni assimulat fulmen ejus, unde hoc tantum formidant perjuri, ne fuligine compleantur, δαλὸς, titio, ξύλον καπνιζόμενον Hesychio, παρὰ τὸ δαίεσθ&, ἤγουν καίεσθ&. plures vocabuli notiones ibidem vide. *Idem.*

3 Ἐπαναλείπασ& δεικνῦς] In media significatione pro sublata manu intentare fulmen, vel sublatum fulmen dextra vibrare. Sic & Ἔφησε κεραυνὸν ἐγκαλαμβάν& apud Athenæum introducitur, hoc est, sublimi manu fulmen tenens, & quasi jam jam vibraturus. Gestum habitumque Iovis fulminantis exprimit Timon. *Idem.*

4 Ἀπολαύειν τῶ τραύματ&] Huic loco τὸ τραῦμα minus videtur convenire, cum ἀσβόλη seu fuliginis fiat mentio, quare lego κνίσμα& id est *adustione*, quomodo fulmen & fulgur adurere, ustulare dicuntur, ita ante dixit φλόγα κεραυνοῦ. G. Cuperus Observ. l. III. c. 2. *Almeloveen.*

5 *Salmoneus tibi sit*] Æoli filius, de quo Virg. 6. Æn. *Cogn.* Quàm merito ab hominibus nefariis contemnantur Iovis fulmina & tonitrua probat exemplo Salmonei. Fuit Salmoneus Æoli filius, non regis ventorum, inquit Servius, sed alterius, qui apud Elidem regnavit, qui cum regia Majestate contentus non esset, conatus est se Deum suis ostendere, & fabricato æneo ponte sublimi, adeo ut Elidis partem desuper tegeret, sub eo agitabat currus ad imitanda tonitrua: & in quem jaculatus esset facem, eum jubebat occidi, ob quam superbiam Iupiter iratus illum vero fulmine ad inferos deturbavit. De quo Virgil. 6. Æneid. *Vidi & crudeles dantem Salmonea pœnas, Dum flammas Iovis & sonitus imitatur Olympi.* Verum omissis poëtarum figmentis, fuit Salmoneus, ut Eustathius tradit Odess. λ. insignis mechanicarum operarum artifex, qui βουτεῖον ad imitanda cæli tonitrua dicitur excogitasse, vas scil. ingens mugitum illum tonitrui per calculos immissos exprimens, cujus etiam meminit Aristophanis interpres, in Nebul. Produnt item historiæ, Archimedem Syracusanum fulgurationes quasdam ignivomas per specula edidisse. Idem Eustathius commemorat petitum

[2] ἀνθρωπίσκον ἐπόλμησε, [3] ἢ πάνυ τι ἀπίθανον ὤν, ὡς ὅταν [4] ψυχρὸν τὸν ὀργὴν Δία, θρασυτὴς ἀνὴρ, καὶ [4] μεγαλαυχήμων. [5] πῶς γὰρ, ὅπου γε κρεμάπτει [6] ὑπὸ μανδραγόρᾳ

tibi sit ausus etiam obtonare: neque id admodum ab re: quippe adversus Iovem usque adeò frigidum, vir ad facinora fervidus, audaciaque tumidus. Quidni enim faciat, ubi tu perinde ac sub

ritum quendam mathematicum adjumento machinæ inimici sui ædes, non aliter quam terræ motu vibratas, concussisse fulguritosque quosdam radios in illum distrinxisse, ut confessione inimici & ἐνοσίχθων, & περικίονιος dictus fuerit Neptuni Iovisque, illius terræ quassatoris: hujus fulguratoris epithetis. Quod de Arthmesio intelligendum putant, quem scribit Agathus histor. lib. 5. domum Zenonis vicini sui æmula motus terræ concussione per dispositos certis locis tubulos perculisse. Cum Salmoneo confert Gilbertus auctorem illum (monachus fuisse perhibetur in Germania) qui bombardæ & pulveris nitrati usum primus invenit, quod inventum, utut alii summe necessarium atque utile in bello ducunt, ad arces scilicet latronum expugnandas: alii tamen & forte rectius Satanicum plane & perniciosissimum esse judicant. Quæ enim quæso animi virtus? quod corporis robur? qui astus & stratagemata ingeniosa nunc locum habeant, ubi machina illa globis ferreis saxisve oppleta disjicit omnia, & uno sæpe ictu centum aut ducentos homines in acie constitutos, quamlibet armatos è medio tollit. *Barl.*

1 Ἀνθρωπίσκον] Dixisset Atticus scurra ἀνταποπαρδεῖν, ut qui Iovis tonitrua per jocum ἐκδέξας vocabat. *Idem.*

2 Οὐ πάνυ τι] Nec immerito hoc à Salmoneo factum asserit argumento à contrariis desumto. Lentitudini Iovis opponit Salmonei fervorem; & projectam ejus audaciam, illius timiditati. *Idem.*

3 Ψυχρὸς τὸν ὀργὴν] Ejusmodi hominem ἀνόργητον vel ὀργητὸν vocant Græci, lentum sive iræ vacuum, de quo Plutarchus in lib. περὶ ἀοργησίας, & Aristotelis 2. Ethicorum. Opponitur ei θερμουργὸς ἀνὴρ, qui ad facinora perpetranda fervidus est & præceps. Xenophon ἀνόητον & ῥιψοκίνδυνον appellat. Sic & θερμὸν ἔργον apud Aristoph. facinus audax & temerarium, q. d. calidum magis quam callidum. Θρασυμήδης eadem de caussa vocatur Salmoneus à Pindaro, in Pyth. Oda 4. *Idem.*

4 Μεγαλαυχήμων] Id est, non tantum audacia tumidus & elatus, sed de magnis etiam rebus seipsum jactans. Vtriusque significationis exempla vide apud Budæum in Comment. pag. 356. edit. Stephan. *Idem.*

5 Πῶς γάρ] Socordiæ crimen Iovi improperat ac somnolentiæ. πῶς γάρ; concisa loquendi formula sed elegans. In responsionibus assensionem significat, quidni enim faciat? q. d. jure optimo id facit. *Idem.*

6 Ὑπὸ μανδραγόρᾳ] De hoc Proverb. parœmiogr. de Mandragora, Dioscorid. Hesych. *Bourd.* Mandragoræ somnifica vis inest. Plin. lib. 15. Dioscorid. indicat radicem decoctam sumi adversus insomnia. Demosthen. Philipp. 4. & Iulia. in epist. *Cogn.* Ita vertit Erasmus, bene secundum vulgatam lectionem, male secundum rationem. Henricus Stephanus in voce Μανδραγόρας videtur legisse ὑπὸ μανδραγόρου, non multo melius. Faceta satis est sententia versionis Erasmi, qui mandragoram herbam lactucæ non absimilem, ut ex Theophrasto & Plinio patet, in arborem umbram dormientibus facientem transformat. Certe non ita scripsit, non ita intellexit Lucianus. Lege meo periculo: ὑπὸ Μανδραγόρου, id est, *post mandragoram sumptam*, vel *post mandragoræ potionem*. Sic & ad eundem sensum infra in Domosthenis encomio pag. 908. οἷον ἐκ μανδραγόρου καθεύδοντας, id est, *à mandragoræ potu vel esu*. Sic etiam loquuntur medicorum filii, ὑπὸ πλησμόνης, ὑπὸ φαρμάκου, id est, *statim post repletionem, statim post pharmaci*

φαρμάκῳ καθεύδεις; ὃς ἔτι τῶν ἐπιορκούντων ἀκούεις, [1] οὔτε τοὺς ἀδικοῦντας ἐπισκοπεῖς. [2] λημᾷς γὰρ [3] ἀμβλυώττεις πρὸς τὰ γιγνόμενα, καὶ [4] τὰ ὦτα σκληκώφωσας, καθάπερ [5] οἱ παρηβηκότες. [6] ἐπὶ

sub mandragora dormis? qui neque pejerantes audias, neque flagitiosos observes: sed cæcutias lippitudine, & hallucineris ad ea quæ fiunt, aureſque tibi obſurduerint, quemadmodum iis qui ſenio confecti torpent. Quando-

pharmaci potionem. Mandragoram vero eſſe ναρκωτικὸν φάρμακον, & ſomnum inducere notum eſt vulgo. *Palmerius.* Proverbialis eſt locutio. Mandragoræ vis ineſt ſomnifica, ob inſignem ejus frigiditatem; quam herbam Pythagoras ἀνθρωπόμορφον vocat, quod radix ejus imitetur hominis formam. quod tamen negant recentiores Botanici, idque ex aliis plantarum radicibus confictum eſſe ajunt. Sunt qui non plantam, ſed animal in terris vivens eſſe crediderint, ideoque dextre evellendum eſſe docuerint, cum & conceptum in utero perficere & divitias conferre putarint, quam opinionem merito refellit Matthiol. in Dioſcoridem lib. 4. & 6. itemque Lemnius lib. 4. de occult. Naturæ miraculis, cap. 10. Vide inſuper Nicand. & Grevinum cap. 23. lib. de Venenis. Heſychio exponitur ἕδδω· βεβαίνης οἰνικὸν ἢ ὑπνωτικόν. Hinc qui ceſſant in officio, *multam mandragoram bibiſſe* dicuntur. Vtitur eodem loquendi genere Demoſthenes in Philipp. 4. & Iulianus Cæſar in Epiſtol. At quanto rectius quam Timon, de ſummo Numine pronunciat regius Pſaltes: ἐ νυστάζῃ, inquit, οὐδὲ ὑπνώττῃ ὁ φυλάσσων Ἰσραήλ, *non dormit neque nictat, qui cuſtodit Iſrael.* ubi λιτότης in verbis occurrit & ἀνθρωποπάθεια, q. d. Deus noſter promptus eſt ad opem ſuis ferendam, non mandragoram bibit aut grana papaveris, ut altum dormiat, *Burl.*

1 Οὔτε τοὺς ἀδικοῦντας] In genere ſic vocat flagitioſos. Eſt enim ſcelus omne ἀδικία quædam & iniqua actio ſeu juris violatio, ut contra virtus omnis juſtitia. hinc apud Demoſthen. ut obſervat Budæus, τὸ ἀδικεῖν fere accipitur, pro perperam & ſceleſte agere. Et Caſaubonus ad Athenæum, ἀδικίαν pro impudicitia & aliis item flagitiis accipi, non ſemel obſervavit. *Idem.*

2 Λημᾷς γὰρ] Amplificatio eorum quæ ſupra dixit. Non ſolum dormitare ait Iovem & veterno quodam corripi, ſed cæcutire etiam præ lippitudine, eoque minus perſpicacem eſſe in negociis obeundis. λημᾶς γ. *cæcutis lippientium more.* λῆμα pro quo Atticis γλῆμα addito γ, proprie humor eſt in oculis concretus, unde lippitudo naſcitur, ἀπὸ τοῦ λάβειν, ut volunt, quod eſt videre, & μα particula privante, quod ejuſmodi lacrymæ oculos occupantes viſui officiant. Quæ cum in ſenibus majores lemas faciant, hinc ſatis audacter κολοκύνταις λημᾶν dixit Ariſtophanes, in Nub. & χύτραις λημᾶν, Lucianus in opuſc. πρὸς ἀπαίδευτον, hoc eſt, cucurbitas vel ollas lippire, quoties aliquem ſignificare volunt plane cæcutientem aut ſtupidum. *Idem.*

3 Ἀμβλυώττεις] *Obtuſum vides* ἀμβλὺς enim obtuſus, hebes, quod ad ἀναβάλλω refert Euſtathius. proprie de ferro uſurpatur, cujus acies obtuſa eſt. transfertur ad aciem oculorum. hinc ἀμβλυωπία pro *hebetatione oculorum* apud Hippocratem & Galenum, quâ non tota lux perit, ſed hebeſcit, quæ hebetatio ex aliqua incerta cauſſa provenit teſtibus medicis. *Idem.*

4 Τὰ ὦτα σκληκώσωσας] Deeſt præpoſitio κατὰ. ad verb. *exurdatus es auribus*, vel *aures tuæ exurdatæ ſunt*, vel *exurduerunt.* κωφὸς dicitur, cui auditus eſt vitiatus: item mutus. Heſychio, ἔτι λαλῶν, ἔτι ἀκούων. quia quiſquis à nativitate ſurdus eſt, etiam mutus ſit neceſſe eſt. Vide Aphrodiſ. lib. 1. Problem. διὰ τί οἱ ἐκ γενετῆς κωφοὶ ἢ ἄλαλοι; quæſt. 138. *Idem.*

5 Οἱ παρηβηκότες] Recte interpres, *qui ſenio confecti torpent*; vel potius, *qui ſia-*

νέῳ γε ἔτι, καὶ [1] ὀξύθυμος ὢν, καὶ [2] ἀκμαίῳ τὴν ὀργὴν, πολλὰ καὶ τὰ ἀδικῶν, [3] καὶ βιαίων ἐποίεις, καὶ [4] εὐδιποτε ἦμας τότε ἐφ' ἑαυτὸς σπονδὰς ἐποιεῖσθε, ἀλλ' ἀεὶ ἐπεργὸς πάντως ὁ κεραυνὸς ἦν, καὶ [5] ἡ αἰγὶς ἐπεσείετο, καὶ ἡ βροντὴ ἐπαφαλλῆτο, καὶ ἡ ἀστραπὴ συνεχὴς [6] ὥσπερ εἰς ἀκροβολισμὸν, ἐφοινικοπάζετο. [7] οἱ σεισμοὶ δ', καθικνοῦντο doquidem cùm juvenis adhuc esses, acrique animo, & vehemens ad iracundiam, permulta in homines maleficos & violentos faciebas: Neque tum unquam cum illis inducias agitabas, sed perpetuò fulmen erat in negocio, & ægis concutiebatur, obstridebat tonitru, fulgur continenter jaculorum in morem densissimè ex edito loco devolantium torquebatur, terræ quassationes cri-

flo rentes annos egressi in senectutem vergunt. Sic usurpatur apud Thycydidem, ὅσοι ἦ παρηκμάκασι, id est, *consenuêre*, ut bene interpretatur Budæus, non, ut Valla, *ætate processêre*. Senibus enim visus obtusior, viresque corporis minus excitatæ vegetæque esse solent. *Barl.*

6 Ἐπὶ νέῳ γε ἔτι] Argumentatur ab anteactis. Instituitur hic egregia collatio Iovis olim juvenis ac strenui: & ætate jam deficientis sive ignavi. Quæ omnia Rhetorum more amplificat Timon per exclamationem, q. d. quantum mutatus es ab Iove illo juvene, acri & actuoso, nunc te nescio quis languor & veternus habet. *Idem.*

1 Ὀξύθυμος ὢν] Præceps animi, impatiens iræ, cerebrosus. Sic eum sæpe introducit Homerus. Id autem pueris seu juvenibus proprium est, quos propterea θυμικὸς & ὀξυδύμους appellat Aristoteles Rhetor. 2. Et ab ejusmodi hominibus minus sibi metuendum esse docet, quam ab iis, qui mites dissimulatoresque sunt hostes. Vide Philosophum Eth. Nicomach. lib. 4. cap. 5. ubi τὸν ὀξυθύμους & ἀκρόχολος distinguit ἀπὸ τῶν πικρῶν & χαλεπῶν, qui diutius in ira perstant, & δυσδιάλυτοι sunt. *Idem.*

2 Ἀκμαίῳ τὴν ὀργὴν] Eleganter, quasi vigens ira. Sic νόσον ἀκμάζειν dicitur medicis, cum sævit ac grassatur: παρακμάζειν, cum vigorem suum vel rigorem remittit, sensimque deficit ac decrescit. *Idem.*

3 Καὶ βιαίων] Significat homines violentos, qui per vim aliis injuriam inferunt, vel ut verbis utar Ovidii, *quibus rigido jus dicitur ense.* χειρόδικας eosdem scite vocavit Hesiod. in Operibus. *Idem.*

4 Οὐδέπ. ἦμας ἐνεχειρίας] Gellius lib. 1. cap. 15. ἐνεχειρίαν scribit esse cessationem pugnæ pacticiam, παρὰ τὸ κατέχειν τὰς χεῖρας, quod eo tempore *feriatur bello apta manus*, ut ait Ausonius, *& otia ducit.* Ad ferias & munerum vacationes quoque refertur. Latini *inducias* dicunt, sed voce minus significante, ut idem docet Noct. Atticarum scriptor. *Idem.*

5 Ἡ αἰγὶς] Sic in Dial. Iovis & Cupid. & Θεῶν. κρισ. & Bis accus. passim denique. *Bourd.* Iovi ægis tribuitur, hoc est, clypeus ex pelle capræ Amaltheæ, quæ nutrix ejus fuit, confectus, quem dicitur σείειν, id est, vibrare, quoties irascitur. Servius ad 8. Æneid. *In pectore Numinis*, inquit, *agis; in corpore hominis lorica dicitur.* Barl.

6 Ὥσπερ εἰς ἀκροβολ.] Hoc est, *jaculorum in morem edito ex loco devolantium.* ita Erasmus. Alii, *in morem levis & velitaris pugnæ.* Vox utrumque significat. nam ἀκροβολίζεσθαι, vel est ἐξ ἄκρου βάλλειν, sublimi è loco jaculari: vel ut Hesychius exponit, πρόμαχον βάλλειν, eminus certare jaculis missilibusque, quod est velitari. Vide Æmil. Portum ad Xenoph. *Idem.*

7 Οἱ σεισμοὶ δ', καθικνοῦντο] Cohærent hæc cum præcedentibus, quæ salibus admodum festivis referta sunt. Est & hic elegans πρὸ ἱμίππμάτων similiter desinen-

πηδὸν. ἢ ψιλὸν χαλάζης, σωρηδὸν. καὶ ἢ κάλαζα, πετηνδὸν. καὶ ἵνα σοι [1] φορτικῶς διαλέγωμαι, ὑετοὶ τε [2] ῥαγδαῖοι, καὶ βίαιοι. πολλαχοῦ [3] ἐκάστη γοῦν. [4] ὥστε πλημμύτη

cribri inſtar frequentes, nix cumulatim, grando ſaxorum in morem, atque ut tecum grandius loquar, imbreſque rapidi & violenti, ac flumen quotidie exundans. Hinc tantum repente Deu-

nentium ſchematiſmus in κοσκινηδὸν, σωρηδὸν, & πετηνδὸν. Cribri motus cum motibus terræ; nivium denſitatem cum acervo frumenti aut aliarum rerum; grandinis lapſum cum ſaxorum deſuper volantium ſtrepitu perquam venuſte comparat. *Barl.*

1 *Φορτικῶς διαλέγωμαι*] Per comparativum expoſuit Eraſmus, ἀντὶ τοῦ φορτικώτερον. Sic Demoſthenes in Timocr. *ἵνα μὴ φορτικῶς εἴπω.* Interpres, *ne quid inſolentius dicam & invidioſius.* Idem.

2 *Ῥαγδαῖαι*] Nimborum epitheton appoſitum, q. d. rapidi & vi perrumpentes, ἀπὸ τοῦ ῥήγνυμι, rumpo. *Idem.*

3 *Ἐκάστη γοῦν*] Eraſmus, & alii verterunt, *quotidie exundans.* ut ἑκάστη ſit adverbialiter poſitum, pro καθ' ἑκάστην. illud vero γοῦν, indefinitum 2. eſſe volunt à γεύω, ſtillo, in quibus non leviter hallucinati videntur, cum ſimpliciter meo judicio vertendum ſit, *flumen erat quaque gutta.* Vult enim indicare Timon, quam copioſi & grandes fuerint illi imbres, unde tam exiguo tempore & velut momento tam ingens exſtiterit aquarum deluvium, quo totum genus humanum fuerit abſorptum. Nec etiam τὸ γεύειν, quo verbo utitur Lucianus, *exundandi* ſignificationem admittit, cum *ſtillare*, & *exundare* inter ſe opponantur. Vnde ἔσταντα ὕδατα Euripidi, ſunt *aquæ copiosè fluentes, non ſtillatim.* Subintelligitur verbum ſubſtantivum, ὦσι, vel ἐχρῶντο, & prædicatum, ut Logici loquuntur, ſubjecti locum obtinet. *Idem.*

4 *Ὥστε πλημμύτη*] Quam præceps olim ad iram ſive vindictam fuerit Iupiter, alio item exemplo declarat Timon, nempe diluvio Deucalionis. Fabulantur poëtæ Deucalionem, qui filius fuit Promethei, & uxorem duxerat Pyrrham Epimethei filiam, apud Theſſalos regnaſſe, ſub quo ingens diluvium univerſum terrarum orbem inundaſſe, genuſque humanum ad internecionem deleviſſe fertur Deucalione & Pyrrha ſervatis. quam fabulam lepidè pertractat Ovid. lib. 1. Metamorph. Hoc ideo fictum eſſe ſcribit Euſebius in Chronicis, quod regnante Athenis Cecrope maxima aquarum illuvies majorem partem populorum Theſſaliæ abſumpſerit paucis per refugia montium liberatis, maxime in monte Parnaſſo, in cujus circuitu Deucalion tunc regno potiebatur, qui tunc ad ſe ratibus profugientes, ut narrat Iuſtinus, ſuſcepit, ac per ſummam Pernaſſi juga fovit, eaque de cauſſa genus humanum ab illo fuiſſe reparatum ajunt. Sunt qui tertium & quartum finxerunt cataclyſmum ſub Ogyge Thebanorum rege, Deucalionis majorem, ut teſtatur Auguſtinus lib. 18. de civitate Dei: & alterum ſub Phoroneo rege Athenienſium in Attica. Sed fabuloſa hæc omnia, & è Noachi, qui Deucalion ille, Ogyges, vel Phoroneus putatur, diluvio ſub imagine expreſſa. quemadmodum conſtat, creationem hominis à poëtis, maxime ab Ovidio ipſi Prometheo tribui, quo antiquiorem non cognoverunt Græci. Sic juſto Dei judicio, artibus Satanæ factum eſt, ut quæcunque in ſacris hiſtoriis occurrunt, ethnicorum figmentis in fabulas verterentur. Patet hoc ex collatione, quam inſtituit Petr. Lavinius vir θεολογικώτατος inter ea quæ narrat Moſes, & quæ canit in Transformationibus ſuis Naſo. Apud Lucianum in libello de Syria Dea extat locus, ex quo manifeſtè patet, per diluvium Deucalionis intelligi non inundationem illam particularem, quâ olim Græcia, atque Italia vaſtata, nec non Atalanta inſula abſorpta dicitur: ſed diluvium univerſale, quod fuit Noæ temporibus. Quin etiam Plutarchus lib. de animal. induſtria, ſcribit, columbam ex arca Deucalio-

nis

[1] ἐν ἀκαρεῖ χρόνῳ [2] ναυαγία [3] ἐπὶ Δευκαλίωνος ἐγένετο, ὡς [4] ὑποβρυχίων ἁπάντων [5] καταδυομένων, μόγις ἴν τι [6] κιβώτιον περισωθῆναι [7] πρὸς τοῦ [8] Λυκορείᾳ

Deucalionis ætate naufragium ortum eſt, ut omnibus ſub aquæ demerſis, vix unica ſcaphula ſervaretur, quæ in montem Ly-

nis emiſſam attuliſſe indicium recedentis diluvii. Et quis ille Deucalion? Promethei filius, qui Iapeto patre natus dicitur. at Iapeti nomen non origine Græcum eſt, ut Proclus putavit, ſed effictum ex Hebr. Iaphet, qui filius fuit Noachi una ſervatus cum patre & fratribus ex diluvio. Ipſe vero Deucalion Græcorum, qui reſpondet Noacho, pro Thubalis nomine inductus eſt. Nam δ in δ ſæpe tranſit apud Græcos, ut ὕδειξ & ὕδοις. β item & κ facile inter ſe permutantur. Sic βορξόρυγχ & κορκορυγχ, apud Heſychium, de quibus Salmaſium vide in lib. de Dialectis. *Bart.*

1 Ἐν ἀκαρεῖ χρόνῳ] Sic loquuntur Græci, cum repente quid factum dicunt, ἐν ἀτόμῳ, ut Suidas interpretatur. nam τὸ ἀκαρὲς propriè de capillis dicitur, quod ita exiguum eſt, ut præexiguitate non poſſit καίρισθαι, hoc eſt, tonderi. *Idem.*

2 Ναυαγία] Propriè de navium jactura ac ſubmerſione dicitur. hic pro diluvio accipitur, quo univerſum genus humanum ſub aquis demerſum periit, quam propterea differentiæ cauſſa μεγάλων ναυαγίων appellat Lucianus in Dialogo περὶ ὀρχήσεως. Cicero, *naufragium Reipubl.* eadem tralatione dixit. *Idem.*

3 Ἐπὶ τῶ Δευκαλ.] Hoc eſt, Deucalionis tempore vel ætate, ὅτε τότε τῶ βίῳ, ut alibi loquitur Lucianus. *Idem.*

4 Ὑποβρυχίων ἁπάντ.] Vniverſale igitur diluvium fuiſſe innuit. ὑποβρύχιος dicitur ὁ ὑπὸ τὸ ὕδωρ βυθισθείς, ſub aqua merſus. à βρύχω deducit Euſtathius, id eſt, ſtrido. Stephanus Etymologum ſecutus à βρέχω, quod eſt, irrigo. alias à βυθὸς dici poſſit, quaſi βύθιος, quod etymon indicare videtur Heſychius. *Idem.*

5 Καταδυόμενον] Hoc addit Lucianus, quo ſignificet, ita eos fuiſſe demerſos, ut nunquam emerſerint. nam τὸ καταδύνειν, eſt *ſubire fundum*, cui opponitur ἀναδύνειν, vel ἀναχωρεῖν, *ex aquis emergere*, vel *emicare*. Idem.

6 Κιβώτιον] Propriè arculam ſonat. hic ſcaphulam ita vocat, in qua Deucalion cum uxore ſervatus fuit. *parvam ratem* appellat Ovid. ut, *parva rate vectus adhæſit.* 1. Metamorph. Eadem ratione arca Noæ, quæ Hebr. תבה, à ſeptuaginta interpretibus Græce vertitur κιβωτὸς, Geneſ. 6. & alibi, ob ſimilitudinem quam habebat cum ciſta. Vnde videmus Deucalioneum illud diluvium idem eſſe quod Noachi, quo tempore divina providentia in arca ſervatus fuit cum uxore, filiis, & nuribus, ut eſſet generis humani ſeminarium. *Idem.*

7 Περισωθῆναι] *Quæ appulit.* De navibus propriè dicitur littus aut portum ſubeuntibus, ab ἐλάω, vel κέλλω τὸ κυτῶ teſte Euſtathio, à quo Latinum *cello*, cujus compoſita in uſu. *Idem.*

8 Τῷ Λυκορείᾳ] Mons ſive locus eſt ad quem appulit ſcapha. Scribit Pauſanias in Phocicis, Lycoream urbem conditam in Parnaſſi ſummitate ab iis, qui in Deucalionis alluvione luporum ululatibus, (τῶν λύκων ὠρυγῆς) ſervati ſunt, ut eo nomine vel ipſe Parnaſſus, vel pars ejus intelligatur. Nam & Ovidius Parnaſſum fuiſſe ait, montem Phocydis, in quem ab undis tutum Deucalion & Pyrrha ſe receperunt. Verum ex narratione Moſaica, mons, in quo reſedit arca, unus fuiſſe dicitur montium Ararati, id eſt, majoris Armeniæ, quem Chaldæus paraphraſtes appellat *Kardu*, Epiphanius λόφαρ, hoc eſt, *locum deſcenſionis*, ſic forte dictum à ſitu, quod in omnes partes ex eo Noah cum ſuis deſcenderit poſt deſiccatam terram, ut notat Iunius ad 8. Geneſ. qui & hoc addit, montem fuiſſe omnium in illo tractu editiſſimum. *Idem.*

1 Za-

Λυκωρεῖ, [2] ζώπυρόν τι ἔτ' ἀνθρωπίνου σπέρματος ἀφ' ἁμαρτάδων εἰς ἐπιγονὴν κακίας μείζονος. [3] τοι γάρ τοι ἀκήλητα τὰ ἐμὰ μειδήματα. [4] τὰ πίχεα κομίζῃ παρ' αὐτῶν, ὅτι γονῆος ἔτι σοί τινος, [5] ὅτι στεφανοῦσιν, εἰ μή τις ἄρα πάρεργον ὁλυμπίων. καὶ ὅτως, ὃ πάνυ ἀναγκαῖα ποιεῖν δοκῶν, ἀλλ' εἰς ὕβριν τὴν ἀρχαῖον συντελῶν. ἔφη κατ' ὀλίγον [6] Κρόνον τε [7] ὠνητῶν χωλεύ-

Lycorem appulit, humani generis quasi scintillulas quasdam servans, unde sceleratius etiam genus propagaretur. Quare dignum socordia præmium ab illis reportas, cùm nemo jam tibi sacra faciat, nec coronas offerat, nisi siquis obiter in Olympiis: qui quidem non admodum necessariam rem facere sibi videatur, sed priscum quendam ritum observare: ac pene Saturnum, ô Deorum

1 Ζωπυρόν τι] Eleganter sic vocat humani generis relliquias: quemadmodum & Plato ζώπυρα τῶν πρὸ ἀνθρώπων γένους appellat eos, qui ex diluvio servati sunt, quasi igniculos quosdam ad humanum genus aquis extinctum, suscitandum relictos. lib. 3. de legib. Est propriè τὸ ζώπυρον, suscitabulum ignis seu relliquiæ ignis sopiti & cineribus obruti, quod Homerus vocat σπέρμα πυρός. Hoc autem servatur ad ignem accendendum, quum usus exigit. *Barl.*

2 Εἰς ἐπιγονὴν, &c.] Eo humanæ naturæ pravitatem indicat à bono sensim in pejus vergentis, quemadmodum hoc quatuor suis ætatibus scite præfigurarunt poëtæ. Sic auream ætatem excepit argentea, argenteam ænea, hanc ferrea, desciscente paulatim à primævo innocentiæ statu mortalium genere. Quo similiter respexit Horat. Carm. lib. 3. Od. 6.

Ætas parentum pejor avis tulit
Nos nequiores, mox daturos
Progeniem vitiosiorem.

Quos versus ex Arato transtulit Lyricorum princeps. *Idem.*

3 Τοι γάρ τοι ἀκήλητα] Concludit Iovem ob hanc suam in vindicandis sceleribus lentitudinem & væcordiam merito despici, cultumque ejus negligi. *Idem.*

4 Τὰ πίχεα] Pro, τὰ ἐπίχεια, cujus singulare, licet minus usitatum legitur apud Hesych. exponiturque ἀνταπόδοσις, retributio, merces, præmium, quasi τὸ ἀπὸ τῶν χειρῶν κέρδος, lucrum quod procedit ex operibus manuum, & propriè operariorum est, qui χειρώνακτες & ἀπεχειρόβιστοι vocantur apud bonos auctores. Abutuntur ea voce qui *pœnam* interpretantur. *Idem.*

5 Οὔτι στεφανοῦσι] Hic notandus veterum ritus, qui non modo Diis suis sacrificabant, sed & simulacra eorum sertis coronabant, quæ subinde renovabant ædituí, eo significantes virtutem divinam non marcescere, sed potentem semper & efficacem permanere. Quod Iovi imprimis fiebat ex olea vel quercu. Vnde factum, ut invicem inter se hæ arbores inimicitias exercere dicantur. Phurnutus tamen oliva tantum Iovis statuam coronari solitam ait, quod ea sit semper virens, & pinguis multæque utilitatis, itemque glauci coloris & cœlestis similitudinem referre videatur. *Idem.*

6 Κρόνον ἀποφαίνουσι] *Saturnum reddunt*, hoc est, imperio abdicant, ut patri Saturno feciſti, οἷα σὺ ἔδρασας τὸν Κρόνον, inquit Prometheus ad Iovem in primo dialogo Deorum. Tacite Iovem perduellionis accusat. Dicitur in insula Creta regnasse Saturnus, qui cum ex oraculo didicisset fore, ut à filiis regno expelleretur, & ob hoc Iovi insidias strueret, ab eo regno pulsus in Italiam profugit, ubi aliquamdiu apud Ianum regem latuisse fertur. Vnde & illi nomen, non à latione, quod agriculturam docuerit primus, sed ab Hebræo סָתַר, quod est latere. & terra quæ prius dicta est *Saturnia*, post etiam *Latium* appellata fuit, quod

hæc

ἔατε, ἀποφαίνουσι, [1] παρωσάμβοι τῆ τιμῆς. [2] ἐῶ λέγειν ὁπόσακις ἤδη σε τὸν νεὼ [3] σεσυλήκασιν. οἱ δ', ἐς αὐτὸ σε τὰς χεῖρας [4] ὀλυμπιάσιν ἐπιβεβλήκασι. [5] καὶ σὺ ὁ ὑψι-

rum generosissime, te reddunt, magistratu amoventes. Omitto dicere, quoties jam templum tuum sacrilegio compilarint: quum tibi etiam ipsi manus in Olympiacis admoliti sunt. Interea tu

bis latuisset in ovi, ut Maro loquitur. τὸ ἀποφαίνειν dixit, ἀντὶ τῦ ἀποδεῖξαι. Sic paulo post ἀποφήνας, pro ἀποπλίσας. vide Budæum. *Barl.*

7 Ὦ γθυναίτατε] Lucianus in compellationibus τῦ γθυναίυ vocem ferè per illusionem usurpat. Sic infra, ὦ γθυαῖδα, ὦ γαδὲ, ὦ τὼν, & similia. *Idem.*

1 Παρωσάμβοι] *Imperio abdicantes*, vel *abdicatum*, pro ἀπωσάμβοι. Τιμῆς nomine imperium designatur ὡ ἐξοχὴ, per excellentiam. Primus enim post Deos honor debetur Magistratui. *Idem.*

2 Ἐῶ λέγειν] Aliud ignaviæ consequens notat Timon; sacrilegorum nempe projectam audaciam, qui depositio omni metu Iovi ipsi manus injicere non verecundantur, neque templum ejus compilare. Eadem conqueritur Iuvenalis Sat. 13.

Hæc ibi si non sunt, minor extat sacrilegus, qui
Radat inaurati femur Herculis, & faciem ipsam
Neptuni, qui bracteolam de Castore ducat.
An dubitet solitus totum conflare Tonantem?

Legitur de Dionysio Siciliæ tyranno, ut alios mittam, quod Iovi Olympio detraxerit magni ponderis aureum amiculum, quo eum Hieron e manubiis Carthaginensium ornaverat: proque detracto aureo laneum illi pallium injecerit, ita cavillans: *aureum amiculum æstate grave est: hyeme frigidum, laneum ad utrumque anni tempus accommodatius.* Idem victorias aureas, pateras & coronas, quæ porrectis manibus simulacra sustinebant, velut offerentia tollebat, dicens, *se oblata accipere, non eripere.* Quin Locris etiam Proserpinæ templo, quod ibi nobilissimum & opulentissimum erat, per avaritiam spoliato, mox cum per altum secundo vento classis illius proveheretur, ridens amicis: *videtisne*, inquit, *quàm prospera navigatio ab ipsis Diis immortalibus detur sacrilegis?* ex eo colligens, aut non esse Deos, aut illis non esse molesta sacrilegia. Vide justinum lib. 21. Sueton. in Calig. cap. 32. & Valer. Maximum lib. memorabil. 1. cap. 2. *Idem.*

3 Σεσυλήκασι] Cicero, *fana depeculari* dixit, nimirum furandis sacris. σύλα spolium, à quo σύλαν interposito ν. Vnde Latinis *spolium*, & σκυλεῖα, *spolia*. Idem.

4 Ὀλυμπάσιν] Adverbium τοπολογικὸν esse volunt. alibi dixit, ἐν τοῖς Ὀλυμπίοις in Olympiacis scil. certaminibus. Ὀλυμπία pro Olympico certamine. Cum de Olympiade aut victoria Olympica sermo est, penultimam circumflectendam esse docet Aristophanis Scholiast. in Vespis. Lucianus hic sub persona Timonis ficticium Iovis Numen, aliorumque Deorum, subsannat, quasi non Deos esse censens, sed effigies tantum & idola sui seculi hominum, quorum fana nihil aliud essent quam profana cacodæmonum habitacula. Gentes enim ut magnus docet Apostolus, ἃ εἰδότες θεὸν, ἐδούλευσαν τοῖς μὴ φύσει οὖσι θεοῖς, hoc est, τοῖς δαιμονίοις, vel, τοῖς κτίσεσι παρὰ τὸ κτίσαντα, ut alibi loquitur. *Idem.*

5 Καὶ σὺ ὁ ὑψιζυγέτης ὤκησας] Illudit Iovi, ut supra, quod officio suo defit in ulciscendis perjuris & sacrilegis. Sic & ille apud Iuvenalem: *Audu Iupiter hæc: nec labra movet, cum mittere vocem Debueras, vel marmoreus vel ahenus?* unde statim infert: *Vt video, nullum discrimen habendum est Effigies inter vestras statuamque Batulli.* Merito Chrisostomus in homilia quadam tales corripit his verbis:

ὅτι

ζρεμίτης ἄπιτους, ἢ [1] ἀναζῆσαι τὺς κύνας, ἢ τὺς γείτονας ἐπικαλέσασθαι, ὡς [2] βοηδρομήσοντες, αὐτὺς συλλάβοιεν, ἵτι συνεκφεύζομένους ἐπὶς τὸν φυγήν. [3] ἀλλ' ὁ γιγαντοκτόνος, ἢ [4] γιγαντολίτης, ἢ περικειρόμενος, ἐκάθησο, τὺς πλουσίους [5] περικειρόμενον ὑπ' αὐτῶν, [6] δικέπηχυν κεφαλὴν ἔχων

tu altifremus ille, adeò piger fuisti, ut neque canes excitaris, neque vicinos advocaris, qui opitulantes tibi illos comprehenderent, cùm adhuc ad fugam se compararent. Sed generosus ille, gigantum extinctor, & Titanum victor sedebas, fulmen decemcubitale, dextra tenens, quum tibi cæsaries ab illis circumtonderetur altifremus ille, adeò piger fuisti, ut neque canes excitaris, neque vicinos advocaris, qui opitulantes tibi illos comprehenderent, cùm adhuc ad fugam se compararent. Sed generosus ille, gigantum extinctor, & Titanum victor sedebas, fulmen decemcubitale, dextra tenens, quum tibi cæsaries ab illis circumtonderetur

ὅπ σκηπὸς ἀνῶδεν ἐκ ἔρκυ, ὅπ ἐ πάντα ἀνατίτραπ, ἴσπας κατίχων ἐ δεῖν, ἵνα λάχανα λάζης, ἵνα ὑποδύμετα. Dei longanimitas ad contemptum sui profanos homines allicit, quæ ad resipiscentiam eos ducere debebat. Epitheto rursus poëtico per ludibrium utitur, quo Iovem insignit Homerus, ὑψιζεμίτην ipsum appellans, quasi ὑψὲ βεῖμοντα ἴσγι βοητῶντα, quod in alto tonet. *Barl.*

1 Ἀνασῆσαι τὺς κύνας] Nimirum, qui fures latratu suo vel prodant: vel fugientes arripiant. Vt fidei, sic & vigilantiæ symbolum canis. Vnde Lucretius: *Et levi somna canum fido cum pectore corda.* Canes intelligit εἰκυρὺς, h. e. ædium custodiæ præfectos. *Idem.*

2 Βοηδρομήσοντες] Propriè usurpatur de iis, qui ad clamorem alicujus accurrunt periclitantis ac quiritantis: vel potius, qui sublato clamore, ut in pugna fieri solet, festinanter succurrunt. Ab Hesychio τὸ βοηδρομῶν exponitur μὲ ἀσπίδος παρεγχινόδ. Hinc sacrum βοηδρόμια apud Athenienses, quod auxilio illis venisset Ion, cum ab Eumolpo invaderentur. quanquam Plutarchus in Theseo, festi caussam à bello contra Amazonas gesto deducat, quod eas Theseus mense Boëdromionis factà Apollini re divina, profligasset. unde & βοηδρόμιον Ἀπόλλωνα coluerunt, cujus meminit Callimachus in hymnis. *Idem.*

3 Ἀλλ' ὁ γιγαντοκτόνος] Ἀναισθησίαν præterea seu stuporem exprobrat Iovi. quasi dicat: Egregius scilicet Gigantum extinctor es, & Titanum debellator, qui sic impune tibi ludos fieri pateris ab improbis. Rursum epithetis utitur poëticis ad irrisionem. *Idem.*

4 Γιγαντολίτης] Dictus Iupiter, quod Gigantes Titani Terræque filios in ipsum insurgentes debellarit, παρὰ τὸ ὀλίσαι τὺς γίγαντας. Gallimachus eum scite vocat πολογόνων ἰλατῆρα i. e. *Terrigenarum depulsorem.* de quo sic Horat. lib. 3. od. 4. *Scimus ut impios Titanas immanemque turbam Fulmine sustulerit caduco.* Et Od. 1. *Reges in ipsos imperium est Iovis Clari Gigantæo triumpho, Cuncta supercilio moventis.* Idem.

5 Περικειρόμενον] Proverbio dicitur. Nam id lusus gratia fieri solet stupidis, ut eis non sentientibus coma circumtondeatur, quemadmodum & pueris fieri suevit, quibus olim in circuitum tondebantur crines, teste Salmasio. Nos Belgæ simililiter *scheeren* dicimus, pro deridere. Romani *barbam alicui vellere* pro eodem usurpant. Persius sat. 2. *Idcirco stolidam præbet tibi vellere barbam Iupiter!* quo summum ejus contemptum & ludibrium significat Satyricus. Vtitur & eo loquendi genere Lucianus in Pseudomante. *Idem.*

6 Δικέπηχυν κεφαλὴν] *Fulmen decemcubitale*, hoc est, prægrande & terrificum. cujus vastitatem describit Ovidius in Fast. *Iupiter angusta vix totus stabat in æde, Inque Iovis dextrâ fictile fulmen erat.* Statuam Iovis designat & fulmen, quæ tanta erant ut vix ædicula caperet. πῆχυς autem cubitus. Cubitum accipe pro mensura, qui vel major vel minor est. Major novem pedes continebat. Vnde ἀνὴρ τριπηχυκέφαλος apud Theocritum pro portentosæ magnitudinis viro. *Idem.*

1 Τοῦ-

ὲ τῇ δεξιᾷ. [1] ταῦτα τοίνυν [2] ὦ γενναιότατε, πρὸς ταῦτα] ἔτως ἀμελῶς παροράμβατα; ἢ ποτε κολάσεις τῶν τοσούτων ἀδικιῶν; ποσοι φαίθοντες, ἢ δευκαλίωνες, ἱκανοὶ ὡς ἔτως [3] ὑπεκπιεῖν ὕδατι βίον; [4] ἵνα γὰρ τὰ καινὰ ἐάσας, ἐμὰ εἴπω, τοσοῦτος Ἀθηναίων εἰς ὕψος ἦρας, καὶ πλουσίους ἐκ πενεστάτων ἀπέφηνας, ἐ πᾶσι τοῖς δεομένοις ἐπικουρήσας, μᾶλλον ἢ ἀβρόον εἰς ἀνεργασίαν τὸ φίλων [5] ἐκχέας τὸ πλεῖστον, ἐπειδὴ πένης ἀφ' ταῦτα ἐμέμφθη, ἐκ ἔτι [6] οὐδὲ γνωρίζομαι ὡς αὐτῶν, ἔτε ὡς σωθέντες, ἔτε οἱ πάλαι [7] ὑποπτήσσοντες, καὶ

retur. Hæc igitur, ô præclare, quando tam ſecurè deſpicere deſines? quando de tantis maleficiis pœnas ſumes? Quot Phaëthontes, aut Deucaliones, ſatis idonei ſint ad expiandum tam inexhauſtam morum improbitatem? Etenim ut communibus omiſſis, de meis verba faciam. Ex quo tam multos ex Athenienſibus in ſublime evexi, & divites ex pauperrimis reddidi, & omnibus egenis opem tuli, imò affatim, ut amicis benefacerem, univerſas opes effudi, & propterea pauper evaſi, jam ne agnoſcor quidem ab illis, nec aſpicere dignantur me, qui antea reverebantur, adorabant,

1 Ταῦτα τοίνυν] Hæc συμπέρασμα continent ſuperiorum, in quibus hortatur Iovem, ut tandem evigilet, & inſignem adeo contumeliam debitis ſuppliciis vindicet. Supinam ejus ſecuritatem figurata oratione perſtringit, tanquam efficaciori. *Barl.*

2 Ὦ γενναιότατε] Vt ſupra, ὦ γενναιότατε per illuſionem. *Idem.*

3 Ὑπεκπιεῖν ὕδατι] Sic venuſte appellatur inexhauſta & nullis februis expianda iniquitas, ſumptâ tralatione à navi cujus ſentina exundat teſte Budæo. ἔντλος enim ſentina. Hominum profanitatem indicat, cum tantam eſſe ait, ut ad eam eluendam nulli Phaëthontes, vel Deucaliones, hoc eſt, nulla incendia vel diluvia, quanta illorum temporibus fuere, ſuffecerint. Eſt hic, ut Rhetorici magiſtri loquuntur, metonymia ſubjecti pro adjuncto. *Idem.*

4 Ἵνα γὰρ τὰ καινὰ ἐάσας, τἀμὰ εἴπω] Tranſit Timon à generali querela ad ſpecialem, hoc eſt, à theſi ad hypotheſin. Primum de ingratitudine conqueritur multorum Athenienſium, quos ad honores & opes ſuo beneficio evexerat. *Idem.*

5 Ἐκχέας τὸ πλεῖστον] Profuſam in juvandis amicis liberalitatem indicat quam φιλανθρωπίαν & πρὸς τοὺς δεομένους ἀπαντας εἰκὴν infra vocat: Mercurius δόσιν potius interpretandam eſſe cenſet. Cicero: *Multi effuderunt patrimonia inconſulte largiendo.* ἀβρόον πλοῦτον vocat univerſas opes quaſi confertim & in unum congeſtas, cui opponunt Græci τὸ κατὰ μέρος. Idem.

6 Οὐδὲ γνωρίζομαι] In ſequentibus characteriſmum habemus perelegantem amicitiæ fucatæ & ſolà utilitatis gratia initæ. Nam ſic plerumque fit, ut qui ſolius commodi cauſſa alterum ſectantur & amant, ceſſante commodo amicum deſerant, quæ vera amicitia non eſt, quam τὸ βέβαιον eſſe vult Ariſtoteles lib. 7. Moral. eamque virtute conciliandam docet, quæ ſola ſtabilis eſt. Egregie Xenophon lib. 4. de rebus Græcorum: καὶ γὰρ τὸ ἐν ταῖς εὐπραξίαις πιστὲς φαίνεσθαι, ἀδὲν θαυμαστὸν, ὅταν δή τινες ἐν συμφοραῖς χρωμένων φίλων βέβαιοι φανῶσι, τοῦτο εἰς τὸ ἅπαντα χρόνον μνημονεύεται. *Non eſt mirum, inquit, in rebus ſecundis aliquos fideles reperiri: at ubi aliqui in eorum rebus adverſis conſtantes & firmi reperti fuerint, qui antea fuerint amici, hoc perpetuo hominum ſermone celebratur & ſempiterna eorum memoria mandatur.* Idem.

7 Ὑποπτήσσοντες] De aviculis propriè dici vult Euſtath. ad conſpectum aquilæ, vel accipitris ſeſe occultantibus & trepidantibus. pro, *revereri* hic accipitur. *Idem.*

[1] προσκυνοῦντες, [2] καὶ ἐμοὶ τοῦ νεύματος ἀνηρτημένοις, [3] ἀλλ' ἵν' ἄν καὶ ὁδῷ βαδίζων συντύχοιμι τινὶ αὐτῶν, ὥσπερ πολὺ [4] φίλτρον παλαιᾶς τιμῆς [5] ὑπῖον, ἀνὴρ δ' ἀγνῶς ἀ-

bant, meoque de nutu pendebant. Quòd si quando per viam ingrediens, forte fortuna in eorum quempiam incidero, perinde ut eversum hominis jam olim defuncti cippum, ac temporis longi-

1 Προσκυνοῦντες] Quod adulationis abjectissimæ signum est. Sic miles ille glorioſus apud Athen. lib. 15. πάντες, inquit, σοὶ γόνυ πεπήκοτες ἐμόν, ἐμὲ κυρίου διακόσιοι, ὦ μέγαν βασιλέα καλέοντα, hoc est, *Omnes ad genu mihi accidentes me pro hero adorant, & magnum regem me vocant.* ubi κυίσκειν pro κυίσκεσθαι Dorum more, & simplex pro compoſito uſurpatum. Eſt autem τὸ προσκυνεῖν, ad genua alicujus procidere, vel genua oſculari, qui honor non ſolum Diis, ſed & regibus olim exhibitus. Solebant antiquitus ſubditi principum ſuorum genua oſculari, non manum aut faciem, quod ἴσον τιμῶν erat & inter ſe parium. *Barl.*

2 Ἐκ τῦ νεύματος ἀνηρτημένοις] Sic dicuntur qui ex nutu pendent alterius, quo ſumma alicujus potentia & obſequium alterius indicatur. Plutarchus de Othone: πάντες ἦσαν πρὸς αὐτὸν ἀνηρτημένοι ταῖς ὄψεσιν. id eſt, *Omnes in eum verſi erant, nutum ejus exſpectantes: & ex nutu ejus pendentes.* Multum eſt, verbo efficere, quod velis: at plus eſt, idem efficere nutu. Plinius lib. epiſtol. 1. ad Octavium Ruſum indicat, hoc ſumptum eſſe ex Homero, qui fingit Iovem ſolo nutu probare, aut rejicere hominum vota. Verba Plinii ſunt: *Vide, in quo me faſtigio collocaru, quum mihi idem poteſtatis, idemque regni dederis, quod Homerus Iovi Opt. Max.* Τῷ δ' ὑτερον μὲν ὀδύσσατο πατρὶ, ὑτερον δ' ἀνήνυσσεν. Idem.

3 Ἀλλ' ἵν' ἄν καὶ ὁδῷ βαδίζων ἐντύχοιμι τινὶ αὐτῶν] Pergit in amplificandis perſonatorum amicorum deſcriptione, quorum mos eſt, rebus amicorum acciſis & afflictis, divitiiſque vel conſumptis atque exhauſtis, vel caſu aliquo amiſſis diffugere, eoſque ſi forte in via offendant, præterire, quaſi ne viderint, vel norint quidem. Verè Petronius:

Nomen amicitiæ, ſi quatenus expedit, hæret,
Calculus in tabula mobile ducit opus.
Quum fortuna manet, vultum ſervatis amicè:
Cum cecidit, turpi vertitis ora fuga.

Eandem cum Timone noſtro ſortem expertus Naſo, qui ſic de ſeipſo:

En ego non paucis quondam munitus amicis:
Dum flavit velis aura ſecunda meis:
Vt fera terribili tumuerunt æquora vento,
In mediis lacera puppe relinquor aquis. Barl.

4 Στήλλω παλαιᾶς τιμῆς] Proverb. Idem de Merced. Cond. & alibi. *Board.* Suidas στήλλω eſſe dicit lapidem aut æs in altum evectum figura quadrata: apud quem diverſorum illuſtrium virorum ac fœminarum ſtatuæ commemorantur. Cippum intelligit Lucianus, cum στήλλω vocat παλαιᾶς τιμῆς, quod proverbii ſpeciem habet. Erectas regum Principumve recentes adhuc ſtatuas cum admiratione intuemur, & honore afficimus: collapſas verò & præ vetuſtate dejectas ne adſpicere quidem dignamur, ſed neglectas contemptaſque præterimus. Quod & Ovidius alia ſimilitudine declarat, cum de fictis amicis inquit:

Adſpicit ut veniant ad candida tecta columba:
Accipiat nullas ſordida turris aves. Barl.

5 Ὑπῖον] Vocat reſupinam, id eſt, retrorſum vergentem ſtatuam, & quaſi in poſteriora verſam. ὑπῖος & ὀρθὸς inter ſe opponuntur, ut ſupinus & pronus

apud

βατηγαμμένω περίχυν), μηδὲ ἀναγνόντας, [1] οἱ δὲ, καὶ παρέωσαν ἰδόντες, [2] ἑτέρωσε ἐκτρέπειν), [3] δυσεντυπον, καὶ δεισιδαίμονα φάσμα ἄψεσθαι ὑπολαμβάνοντες, τὸ δὲ πολλῷ [4] σωτῆρα, καὶ διορχίτην αὐτὸν μεγαληγόρουν. [5] ὅθεν ὑπὸ τῶν καιρῶν [6] ἐπὶ τοιούτῳ τινὶ ἰχαπάτῃ πα-

gitudine collapsum prætereunt, quasi ne norint quidem. Porrò alii procul conspecto me, aliò sese detorquent existimantes sese inauspicatum, abominandumque visuros spectaculum, quem non ita pridem servatorem, & de se bene meritum prædicabant. Itaque prementibus malis ad extrema

apud Latinos, quod utrumque è Græco factum. In ejusmodi homines quadrat, quod de Dionysio olim dicebat Diogenes: nam interrogatus, quomodo amicis suis uteretur Dionysius? *ut vasculis*, ait, *dum plena sunt, evacuat: vacua rejicit.* Multi Solem orientem, ut proverbio dicitur, adorant: occidentem pauci, quod in ore habebat Pompejus, cum Cinnæ minaretur exitium, ut scribit Plutarchus. *Barl.*

1 Οἱ δὲ, καὶ παῤῥωσαν ἰδόντες] Alius character simulatæ amicitiæ. *Idem.*

2 Ἑτέρωσε ἐκτρέπειν] Scil. ὁδὸν. Theognis merito damnat eos, qui μέχρι σφυγμοῦ φίλους, id est, salute tenus sunt amici, quid dicturus de his, qui congressu, imò ne adspectu quidem bene de se meritum dignantur? De talibus item Justus queritur apud Aristophanem in Pluto: Κἀγὼ μὲν ὦμην, ὡς τίσιν δίκην ἔσται ποτὲ δικαίως, ἔχειν φίλους ὅταν βλέπω, εἰ δυνατόν ποτε. οἱ δ' ἐκτρέποντο κἀδόκων ὁρᾶν μ' ἔτι. id est, *Ego quidem spem firmam conceperam eos, quos mihi demeruissem beneficiis, siquando mala sors ferret, ut indigerem ipse, mihi amicos fore certissimos. At illi sicubi occurrebant in via, protinus in aliam deflectebant, nec videbantur videre me.* i. e. fingebant se me non videre: vel oculis alio conversis transmittebant me, paulum via decedentes. *Idem.*

3 Δυσάντητον δίαμμα] Festivè. nam paupertas vulgo probrosa ducitur, & res inauspicata turpisque, præsertim avaris, cujusmodi fuit Staberius ille apud Horat. Satyr. lib. 3. qui, *quoad vixit, credidit ingens Pauperiem vitium.* Verè Euripides in Medea. Πένητα φεύγει πᾶς τις ἐκπεσὼν φίλων, id est, *Fugit omnis amicus longè amicum pauperem.* Chrysostomus in epist. ad Hebræos postquam magnifice paupertatem dilaudasset, mox subdit: πολλὰ γοῦν ἐστὶ καὶ ἀηδίζον τὸν πένητα. τοιοῦτόν τὸ τῆς χαμερπείας ἐστὶ πρᾶγμα. Significat difertissimus pater, vulgus imperitum sermones de re quam detestabatur, cujusmodi est paupertas, mali ominis loco habuisse. *Δυσάντητον* vocat, cui occurrere malum sit ac periculosum, qualia erant apud Veteres, *ater, canis, anguis per impluvium decidens, parra, vel feta mula, æthiops in tenebris obviam factus*, & similia. Hoc si contigisset, precibus & ceremoniis sive sacrificiis quibusdam superstitiosi homines expiabant, ut ea ratione malum, quod portendebant ejusmodi monstra, ab ipsis averteretur. Unde ἀποτρόπαια δείματα sunt visiones truculentæ & aversandæ: & Dii ἀποτρόπαιοι dicebantur, qui ditas & mala istiusmodi ab hominibus amoliri credebantur: Latinis *Averruncі*, Persio *depellentes*. *Diis depellentibus aquam porcate.* Satyr. 5. *Idem.*

4 Σωτῆρα & διορχίτην] Voces quæ jungi solitæ, de quibus ad Heliod. lib. 2. *Rouxd.*

5 Ὅθεν ὑπὸ τῶν καιρῶν] Sequitur conclusio superioris querelæ. Cum enim nimia sua benignitate, & eorum quos sibi amicos putabat, turpi desertione ad egestatem redactus esset Timon, fodiendæ terræ operam suam addicit, idque exigua mercede, ut habeat, unde vitam toleret. *Barl.*

6 Ἐπὶ τοιούτῳ τινὶ ἰχαπάτῃ παροιμίᾳ] Hoc loco notanda est insignis maxi-

πόμβῳ, [1] ἐναφαλάμῳ διφθέρᾳ, [2] ἐργάζομαι τὴν γῆν, ὑπόμισθος ὀβολῶν τεττάρων, τῇ ἐρημίᾳ, καὶ τῇ δικέλλῃ φροντιστὴς συνάθλιος. [3] τοῦτο γάρ μοι δοκῶ κερδανεῖν, μηκέτι ὄψεσι πονηροῖς ἔτι τὴν ἀξίαν δὲ πρόσπταιστος. [4] ἀνιαρότερον γὰρ τοῦτό γε. [5] ἤδη ποτὲ ὦ

ma redactus consilia, rhénone indutus, terram exerceo quatuor conductus obolis, & cum solitudine, & ligone hîc philosophor. Hoc interim lucri mihi videor facturus, quod non amplius intuebor pleroique præter meritum fœlices: illud enim est perquam molestum. Iam igitur tandem aliquan-

mi viri hallucinatio, Eraſmi dico, qui τὴν ἐσχατίαν pro ultima deſperatione ſumpſit, & hoc modo vertit. At nihil aliud eſt ἐσχατία, quam prædium ruſticum longe ab urbe ſitum, forte in finibus Atticæ. Ideo vertendum erat, *ad hoc ultimum rus redactus*. Deus bone, quis ab erroribus homo ſe vendicabit, quando tantus vir reliquit etiam errores humanitatis ſuæ indicia. *Palm.* Latè patet hoc vocabulum. hic κατ' μεταφορὰν accipitur pro *extrema neceſſitate*, ut etiam apud Ariſtot. lib. 7. Politt. cap. 10. *Barl.*

1 Ἐναφαλάμῳ] Sic apud Ariſtoph. in Pace: διφθέραν ἐνημμένον, ubi Scholiaſt. ἐνδύσυμένον, ab ἐναπόρμη, induor. Erat diphthera, velamen villoſum humeros pectuſque integens. ἀγναικίδα vocat Ariſtophanes. Vnde apud Varronem *agnacis* καὶ τῆς ἀγνῶν, ab agninis pellibus, pro quo corrupte apud Nonium legitur *parnacis*. μηλωτὴν vel αἰγείαν ſtigma interpretatur Apoſtolus ad Hebr. cap. 11. De Iohanne Baptiſta memoratur Matth. 3. quod pro molli veſtimento exuvias cameli geſtarit. Cum ratione inſaniunt, qui veſtem fuiſſe putant, quam vulgo *cameloticam* appellamus. *Idem.*

2 Ἐργάζομαι τὴν γῆν] Heſiodus quoque γλαύκλῳ ἐργάζεσθαι, de mari dixit. verbum generale eſt, ut & nomen ἔργον. hinc ἐργατῖναι pro agricolis, qui & ἐργατῆται. Et χειμὼν δύσεργος, id eſt, hyems operibus ruſticis minus apta. apud Bionem in Bucolicis. Feſtive inquit τῇ ἐρημίᾳ & τῇ δικέλλῃ φροντιστὴς εἶναι. ſic & Cleanthes cum ligone & ſitula generoſe philoſophatus eſt, qui ut vitam tolleraret, non modo terram fodiebat, ut Timon noſter, ſed & noctu aquam hauriebat. Vnde pro Cleanthe φρεάντλης dictus, quaſi puteos hauriens. Docere etiam voluit Timon, rerum contemplationi convenientem eſſe eremum, & laboriosâm paupertatem ignavæ præferendam opulentiæ. *Idem.*

3 Τοῦτο γάρ μοι δοκῶ κερδανεῖν] Etſi durum ſit, terram fodere, tamen ex agricultura id commodi ſe percepturum ait Timon, ne poſthac ruri degens intueri cogatur lætos improborum ſuccеſſus. Cordolium quippe eſt viris bonis videre nefarios homines præter virtutis meritum ſummis in urbe honoribus potiri, & opibus affluere, cum ex præſcripto juſtitiæ bonis bene: malis male eſſe oporteat. Hinc Chremylus jure dolet apud Ariſtophanem in Pluto: ἐγὼ, inquit, θεοσεβὴς & δίκαιος ὢν ἀνὴρ κακῶς ἔπραττον, & πάνυ ἰῶ. ἔτεροι δ' ἀπλήστου ἀσεβοῦντες, ἀνόσιοι & συκοφάνται & πονηροὶ, id eſt, *Ego cum vir eſſem pius & juſtus, in egeſtate & ſumma penuria verſabar. At alii diteſcebant nequam homines, ſacrilegi, ſycophantæ, improbi.* Idem.

4 Ἀνιαρότερον] Scil. ἢ φέρειν, vel συγκριτικὸν ἀντὶ τοῦ ὑπερθετικοῦ poſitum, quod Græcis non eſt inſolens. Pererius, *perquam moleſtum eſt*. Eraſmus, *hoc vel maxime urit*, Latini ſermonis elegantiam ſecutus. Et profectò juſtus eſt ille dolor, & ab invidia plurimum diſtat, cum ægre ferimus feliciter agere eos, qui id non merentur. νέμεσιν vocant Græci, *indignationem* Latini. Vnde Tullius ad Cælium. *Sed plane gaudeo, quoniam τὸ νεμεσᾶν intereſt τῷ φθονεῖν.* Nam indignatio fertur in indignum: invidia in æqualem aut ſimilem. *Idem.*

5 Ἤδη ποτὲ ὦ Κρόνε, & Ρέας ὑιὲ] Sequitur exhortatio, qua Iovem exſtimu-

Κρόνου, καὶ Ῥέας ὑὸς, τὸ βαθὺν τοῦτον ὕπνον ἀποσεισάμενος καὶ [1] νηδύμου, ὑφεὶς τὸ Ἐπιμενίδειον ἢ κεκίνηκας τὸν ἀναρριπίσας [2] τὸ κεραυνὸν, ἢ ἐκ τῆς [3] Οἴτης [4] ἐναυσάμενος, μεγάλῃ ποιήσας τὴν φλόγα, ἐπιδείξαις τινὰ [5] χολὴν ἀνδρώδους, καὶ [6] νεανικοῦ Διὸς, εἰ μὴ ἀληθῆ ἐστι τὰ [7] ὑπὸ Κρητῶν περὶ σοῦ, καὶ τὸ [8] σῆς ταφῆς μυθολο-

quando, Saturni & Rheæ proles, excusso profundo isto, gravique somno (longiorem enim quam [2] Epimenides dormivisti) denuo vibrato fulmine, aut ex Oeta redaccenso, ingenti excitata flamma, iram aliquam strenui illius ac juvenilis Iovis ostende, nisi vera sint ea quæ de te tuaque sepultura Creten-

mulat, ut excusso tandem profundo illo gravique somno expergiscatur, iramque aliquam prodat strenui illius Iovis ac juvenilis. Iocatur, dum Saturni Rheæque filium appellat: nam plures fuere Ioves. Cicero tres enumerat, trecentos Varro, sed ut Tertullianus testatur, huic uni Cretensi, ut maxime famigerato, reliquorum omnium facinora transcribuntur. *Barl.*

1 Νήδυμον] Totus Homericus hic dialogus, in eo tamen Aristophanis multum inest. *Bourd.*

2 *Epimenides*] Historia de Epimenide Cretensi Theologo extat in noctibus Gellian. apud Laërt. *Cogn.* Proverbio dicitur de iis, qui diutino in otio versantur. De Epimenide Cretensi Theologo, cujus & Apostolus meminit ad Titum 1. extat historia in Noct. Gellianis, & apud Diogenem Laërtium, qui eum 47. annos obdormiisse dicit. Plinius lib. 7. cap. 52. annos ponit 57. *Magna*, inquit, *fabulositate accipio de Gnossio Epimenide: puerum ausu & itinere sessum in specu septem & quinquaginta dormisse annis: rerum faciem mutationemque mirantem, velut postero experrectum die.* Non minus serialia memorantur hodie de septem fratribus Christianis, qui sub Decii Imperatoris persecutione in antrum delati centum & triginta annos dormiisse perhibentur, quorum nomina legere est in floribus Sanctorum, vel aureis, ut vulgo appellant, Legendis. Sed cum recentioris ea sint ævi, & χθὲς ἐς πρώϊον κοινὰ, fucum produnt fabulæ confictæ. *Barl.*

3 Τὸν καιόμενον ἀναρριπ.] Usurpatur hoc verbum de igne, quum eum languescentem & prope extinctum redardescere facimus & flatu excitamus, à ῥιπὴ, quo denotatur *flabellum*. In vibrandi significatione hic accipi videtur ἀπὸ τῆς ῥιπῆς. i. e. ab impetu ejus, quod projicitur. *Idem.*

4 Οἴτης] Thessaliæ mons præaltus, in quo, ut Servius ait, stellæ videntur occidere, quemadmodum de Ida nasci. Hujus autem meminit, quod Athenienſibus ob altitudinem maximè esset conspicuus, & proxime Achaiam à septentrione terminaret. *Idem.*

5 Ἐναυσάμενος] Pro ἐναύσας in media voce, ut supra, ab αὔω, sicco, quod etiam Hesychio exponitur accendo, ἐκάησε, sed tunc spiritu aspero potius notandum, quem πνεῦμα μεσοῦν Atticis proprium esse docent antiqui magistri. *Idem.*

6 Χολὴν τινα] Χολὴ bilis, quæ cum effervescit, ad iram incitat: si modum excedit, ad insaniam redigit, hinc pro ira, & τὸ χολᾶν, ἀντὶ τοῦ θυμοῦσθαι apud communis linguæ scriptores: ἀντὶ τοῦ μαίνεσθαι apud Atticos accipitur. *Idem.*

7 Νεανικοῦ] Iuvenum quippe affectus sunt vehementiores. hinc τὸ νεανικὸν apud Græcos sumitur pro eo quod est *magnum*, *vehemens* & *constatum*. Sic νεανικὴ θυμηδία dixit Aristot. Eth. 7. ingentem cupiditatem: & λοπὰς νεανικὴ Athenæus pro olla magna, non nova, ut vertit Dalecampius: Medici item νεανικοὺς πόρους vocant meatus insignes. *Idem.*

8 Τὰ ὑπὸ Κρητῶν] Callimach. εἰς Δία, & tangit illud alibi Lucianus. *Bourd.*

9 Σῆς ταφῆς] Eo lovem non Deum immortalem, sed hominem esse innuit

γέλμα. [1] Ζ. [2] τίς ἔτός ἐστιν ὁ Ἑρμῆ, ὁ κεκραγὼς ὧδε ἀπὸ Ἀττικῆς τοῦ ὄρους τοῦ Ὑμηττίου; [3] σὺ τῇ ὑποφαίᾳ; [4] πινακρὸς ὅλος, καὶ αὐχμῶν, καὶ ὑποδιφθέρας. σκαπτὸς ἢ οἷμαι [5] ἐπικεκυφώς. λάλος ἄνθρωπος, καὶ θρασύς. [6] ἦτοι φιλόσοφός ἐστιν. οὐδὲν ἂν ὕστερος ἀπολείποι τοὺς λόγους διεξιὼν καθ' ἡμῶν. [7] Ε. τί φῄς ὦ πάτερ; ἀγνοεῖς Τίμωνα τὸν Ἐχεκρατίδου

tenses fabulantur. *Iup.* Quis hic est Mercuri, qui sic ex Attica in montis Hymetti radicibus vociferatus est? horridus totus ac squalidus, & rhenone amictus? fodit autem, ut arbitror, in terram pronus, homo loquax & confidens, nimirum est philosophus, neque enim adeò impia adversus nos erat dicturus. *Merc.* Quid ais ô pater non nosti Timonem filium Eche-

cujus non tantum natale solum, sed & sepulchrum à Cretensibus ostenditur. Sic idem Lucianus in sacrificiis. οἱ δ' αὖ Κρῆτες ἐν χοιρίδι παρ' αὐτοῖς, ἐνθὰ ταφεῖσαι μόνον τοῦ Διὸς λέγουσιν, ἀλλὰ καὶ τάφον αὐτῷ δεικνύουσιν. Hoc ipsum quoque confirmat Epiphanius in suo Ancorato, qui scriptum reliquit suis adhuc temporibus in Iasio monte Cretæ sepulcrum Iovis monstrari solitum. Quod tamen, ut figmentum rejicere videtur Callimachus in hymno, ubi inquit: Κρῆτες ἀεὶ ψεῦσται. καὶ γὰρ τάφον ὦ ἄνα σεῖο Κρῆτες ἐτευκήναντο. σὺ δ' οὐ θάνες, ἐσσὶ γὰρ αἰεί. At vero constat ex aliis Iovem hunc ex hominibus assumptum, utque reliquos Gentium Deos vita defunctum. De naturalibus Diis, ut Sole, Luna & similibus diversa ratio est. Nam, ut Plutarchus & Varro testantur: nullus fere Deorum invenitur, qui non idem fuerit homo, & diem suum obierit: apud Augustinum lib. 6. de civit. Dei, & lib. 8. ejusdem operis cap. 26. Post obitum tamen Iovis, tanta fuit ejus nominis apud omnes nationes celebritas & reverentia, ut nemo postea vocatus sit Iupiter: aut siqui vocati fuerunt, ejus rerum gestarum memoria obruti, obscuri minimeque illustres extiterint. *Barl.*

1 Z.] Tandem experrectus quasi e somno Iupiter Mercurium sciscitatur, quis ille sit, quem audierat vociferantem & fodientem eminus. *Idem.*

2 Τίς ἐστιν ὁ κεκραγὼς] Periphrasi Atticâ, *quis vociferatur*, vel *vociferatus est*. Idem.

3 Ε' τῇ ὑποφαίᾳ] Loci descriptio. sic dicitur ἡ ὑπὸ τὸ ὄρος πεδιάς, i. e. pes vel radix montis. Hymettus Atticæ mons est ob mellis præstantissimi copiam celebratus, quod ab eo *Hymettium* vocatur. Ex quo & marmora pulcherrima olim fodiebantur teste Plinio. Vnde *trabes Hymettiæ* apud Horatium pro marmoreis. *Idem.*

4 Πινακρὸς] Hesychio ῥυπαρὸς, id est, sordidus. πίνος ὁ ῥύπος, pro sordibus. *Idem.*

5 Ε'πικεκυφὼς] Id est, *inclinatus, in terram pronus.* ὁ ὑπικεκλιμένος ἐπὶ τὸ ἐργαζόμενον τοῦ ἔργου, habitum fodientis, & ligoni incumbentis exprimit. hinc Virgilio, *curvus arator.* Idem.

6 Ἦτοι φιλόσοφος] Nam id genus hominum quavis oblata occasione insectatur Lucianus. Garrulitatem ipsis exprobrat, quod impia multa atque nefaria in Deos deblaterarent, ex quorum genere & hunc Timonem esse non illepide conjectat Iupiter. *Idem.*

7 Ε'ρ. τί φῄς ὦ πάτερ; ἀγνοεῖς Τίμωνα τὸν Ἐχεκρατίδου] Iovis interrogationi respondet Mercurius, & Timonem à genere & patria describit, singularemque ejus erga Deos cultum & observantiam commendat. Primo Iovem inscitiæ arguit, quod Timonem non noscet virum tantopere celebrem, & optime de Diis meritum. τίφης; non tam interrogatio est, quam admiratio. ὦ πάτερ. Sic dictus est Iupiter, vel quod pater fuerit Mercurii, vel quod creator & genitor sit omnium, rebusque omnibus ut pater provideat, vel θεωμορφικῶς assumpsuit, ut apud Theo-

cri-

πόλις, ἢ κολυττός; ὅστις ἐστὶν ὁ πολλάκις ἡμῖν [1] καθ' ἱερῶν τελείων ἑστιάσεις, ὁ [2] νεόπλουτος, [3] ὁ πᾶς ὄλως ἑκατόμβας, παρ' ᾧ λαμπρῶς εἰώθαμεν [4] ἑορτάζειν τὰ διάσια. [5] Ζ. φεῦ τῆς ἀλλαγῆς. [6] ὁ καλὸς ἀνήρ; ὁ πλούσιος, ἐφ' ὃν οἱ πανδη-

Echecratidis Colyttenſem? Hic eſt qui nos plerumque ſacro convivio excepit ex hoſtiis eximiis parato, ille repente ditatus, ille qui totas hecatombas, apud quem ſplendidè Iovialia feſta conſuevimus agitare. *Iup.* Eheu, quænam iſta rerum commutatio! hiccine eſt honeſtus ille, dives, circum quem tam frequentes erant

ami-

ςritum. ὦ πάτερ, ὦ Ζεῦ! Colyttenſem vocat à pago. Heſychius: κολυττὸς ὄνομα δήμου, quid autem ſit δῆμος, infra pluribus dicetur. *Barl.*

1 Καθ' ἱερῶν τελ.] Livio dicuntur *majores hoſtiæ* vel *meliores*. *Decrevit ſenatus*, inquit, *ut conſules majoribus hoſtiis rem divinam facerent*, hoc eſt, ἱερεῖς τελείοις, ut interpretatur Budæus. Nam τέλειον ſignificat id quod perfectum, amplum & eximium eſt, τὸ ὁλόκληρον & μὴ λελωβημένον, quales etiam hoſtias in veteri Teſtam. requirebat Deus. Exod. 12. & alibi תמים Hebræis. *Idem.*

2 Νεόπλουτος] Notatur hac voce prodigum Timonis ingenium & improba bonorum diſſipatio. *Magni enim refert*, inquit Ariſtoteles Rhet. 2. *in moribus formandis, divitiæ veteres, an nova ſint, quod inſolentiores eſſe ſoleant, qui nuper ditati ſunt, quam qui divites antiquo cenſu & relicto patrimonio.* Idem.

3 Ὁ πᾶς ὅλως ἑκατ.] Suppl. θύσας. Victimarum magnitudo & excellentia indicatur, cum ſolidas hecatombas obtuliſſe dicitur Timon, quod regum & ὑπερλαμπρῶν erat. Vt enim pauperes molam, popana & pelanos offerebant Diis ſuis: ita divites in perfectum ſacrificium hecatombas, quod Ariſtophani eſt βουθυτεῖν, in divite Comœdia. Hoc ſacrificium etſi aliarum quoque eſſet pecudum, tamen à potiori denominationem accepit. quemadmodum & apud Romanos ἑστιατὸς θυσία è tribus conſtabat, ex ſue, ove & tauro, quam ſictâ voce *ſolitaurilia* appellabant (non *ſuovitaurilia*, ut legitur apud Livium,) quod omnes hi ſolidi integrique eſſent corporis, ut refert Feſtus. *Idem.*

4 Ἑορτάζειν τὰ Διάσια] Ἀθήνησιν ἑορτὴ Μειλιχίου Διός, μανὸς Ἀνθεστηριῶνος φθίνοντος. Ἀπολλόδωρος δὲ ὁ Ἀθηναῖος διαιρεῖ τὰ Διάσια. λέγει τ' ἀπὸ τοῦ Μειλιχίου Διὸς ἑορτὴν εἶναι μεμιχθῆναι λέγων. Vide hac de re Scholiaſt. Ariſtoph. ad Nub. Sic ἑορτάζειν τὰ Δήνεια. ut apud Long. ποιμέν. lib. 2. & Lucianus alibi quod aliis notatum. *Bourd.* Feſtum fuit antiquiſſimum, quod Athenienſes in honorem Iovis Meilichii celebrabant, ἀπὸ τοῦ διὸς. & τοῦ δεῖσθαι, à Iove & moleſtia ſive detrimento ſic dictum, quod illud vultus maximorem teſtante agitarent, ut teſtatur Heſychius. Occaſionem forte difficilia Reip. tempora dederunt: idem & πάνδια, & διάσια vocatur, de quo Ariſtoph. interpres; itemque Suidas & alii. *Barl.*

5 Ζ. φεῦ τ' ἀλλαγῆς] Iupiter reſponſique Mercurii vultu attonitus, miratur ſubitam hominis mutationem, cauſamque exquirit tantæ calamitatis. Oratione utitur affectuum plena. φεῦ. vox hæc indignationem quandam habet cum admiratione. *Idem.*

6 Ὁ καλὸς ἀνήρ] Eleganter & conciſe dictum, pro ὁποῖός ἐστιν ὁ καλὸς ἀνήρ; *Hiccine eſt honeſtus ille?* Minus recte Lojolita quidam vertit: *Is pulcher ille dives.* Diſtinguitur enim πλούσιος à καλὸς, perque interrogationem effertur. Deinde καλὸς, quæ prima ejus ſignificatio eſt, non *pulcrorum* hic, ſed *honeſtum* denotat, τὸ εὐσχῆμον, ut *honeſtum* contra pro *pulchro* uſurpatur apud Latinos. Sic *Virgo honeſta facie* pro *formoſa*. Idem.

τοι φίλοι; [1] τί παθὼν δὲ τοιοῦτός ἐστι; αὐχμηρὸς, ἄλιψ, ἐκ σκαπανίδος, χαμισθωτὸς, ὡς ἔοικεν ὑπὸ βαρείας [2] καταφέρων τῷ δίκελλαν. [3] Ἐρ. [4] ὑπωσὶ μὲν εἰπεῖν, χρηστότης ἐπιτρίψειν αὐτὸν, καὶ φιλανθρωπία, καὶ ὁ περὶ τοὺς δεομένους ἀπηνῶς οἰκτος. ὡς δὲ ἀληθεῖ λόγῳ, ἄνοια, καὶ [5] εὐήθεια, καὶ ἀκεραιότης πρὸς τοὺς φίλους. ὃς γοῦν [6] κόρακι καὶ λύκοις χαριζόμενος. ἀλλ' ὧν γε πρώην ἐπεσπεύσατο κακοδαίμων κεφαλὴν τὸ ἥπαρ, φίλους εἶναι αὐτὸς, καὶ ἐπείρας ὥστε ὑπ' εὐνοίας τὸ σῶς αὐτοῦ, χαίρων τῇ

amici? Quid illi accidit ut hoc sit habitu, squalidus, ærumnosus, fossor conductitius, ut conjicio, cùm tam gravem ligonem gerat. *Merc.* Illum, ut ita dicam, probitas evertit, & humanitas, atque in omnes egenos misericordia. vel revera vecordia potius, facilitas, nullusque in suscipiendis amicis delectus, quippe qui neutiquam intellexerit sese corvis, lupisque largiri. Quin magis cum à vulturibus tam multis misero jecur eroderetur, ob id amicos & sodales judicabat, quasi epulis gauderent, quòd erga sese be-

1 Τί παθὼν] Atticum dicendi genus, pro simplici τί; Sic & τί μαθὼν; apud Aristoph. in Lysistrata. τί μαθὼν ἀποθήσεσθε; ubi tamen alii legere malunt, τί παθὼν; Utrumque recte dici monet Casaubonus in suis observat. ad Athenæum. *Bart.*

2 Καταφέρων] Hic pro, *gerere* accipiunt interpretes. malim tamen studium exprimi fodientis & ligonem profundius solo inferentis. Sic infra Mercurius de eodem: σκάπτε, inquit, βαθείας καταφέρων scil. τῷ δίκελλα, i.e. alte ligonem dimittens vel adigens in terram. Laborantem enim viderat Timonem & gnaviter fodientem Iupiter. *Idem.*

3 Ερ.] Respondet iterum Iovi Mercurius, & profusam Timonis largitionem, quam sine delectu erga quosvis exercuit, egestatis caussam esse dicit. *Idem.*

4 Οὕτωσὶ εἰπεῖν] Singularis infinitivi constructio. Aliquando sine infinito, ὡς ἀληθεῖ λόγῳ, *ut vere dicam*, quod statim sequitur. *Idem.*

5 Εὐήθεια] Sic dicitur morum simplicitas, & εὐήθεις appellant Græci homines morum simplicitate præditos, qui cum incauti esse solent, & facile decipi, hinc factum, ut vecordes & fatuos hoc nomine significent. Galen. in Comm. ad Hippocrat. prognost. Εὐήθεις ἀνθρωποι λέγονται μὲν ἐκ οἱ κακοήθεις ἐν ὑπερβολῇ τινὶ, καθάπερ ὁ πίθηκος Καλλίας. λέγονται δ' ἐκ οἱ ὑπαίνικτον ἔχοντες τὸ ἦθος. ἀλλὰ τῷ μὲν πρώτῳ παμπόλλη χρῆσις ἐστι παρὰ τοῖς Ἕλλησι τῷ δ' ἑβδόμῳ σπανιωτέρα. hinc & Lucianus εὐήθειαν ἐκ ἄνοιαν conjunxit hoc loco. ἐ συνιὼ χαριζόμενος. Græca structura, pro χαρίζων, *non intellexit se largiri.* Docemur hic, in sumptibus faciendis modum esse servandum, nec semper, cuivis, ubivis & quavis de causla dandum. Prudenter Cicero: *Non ita claudenda est res familiaris, ut eam benignitas aperire non possit, nec ita reseranda, ut pateat omnibus.* Nam ut præclare dixit Ennius: *Benefacta male locata, malefacta arbitror.* Quare veri amici à gnathonicis diligenter discernendi, ut nos docet Plutarchus in libello suo eruditissimo: πῶς ἂν τις διακρίνειτε κόλακα τοῦ φίλου. Idem.

6 Κόρακι ἐκ λύκοις] Idem passim dial. Mort. Sic vocat περιαίτιος καὶ κόλακας. dictum antea ex Demosthene ad paginam 20. *Bourd.* Per corvos, lupos & vultures intelligit homines subdolos & rapaces, qui alienis opibus consumendis tantum intenti sunt; adulatores, qui miserum hunc Timonem vivum videntemque, ut cum Terentio loquar, exederunt. Lucianus *vulturum* nomine etiam appellat testamentorum captatores. De quibus & Seneca in epist. 96. *Amicus ægro assidet, probamus; at hoc si hereditatis caussa facit, vultur est, cadaver ex-*

βορᾶς. [1] οἱ δὲ, τὰ ὀστᾶ γυμνώσαντες ἀκριβῶς, ἐκ ῥιζῶν ἐκτίλαντες, εἴ τις ἦν μυελὸς ἔσω, ἐκμυζήσαντες καὶ τοῦτον δὴ μόλις ἐπιμελῶς, ᾤχοντο, αὖον αὐτὸν, καὶ πᾶς ῥίζας ἐκτετμημένον ἀπολιπόντες, ὑδὲ γραίζοντες ἔτι, ὑδὲ σφενδαλίπτοντες. [2] πόθεν γὰρ, ἢ ἐπικερῶντες, ἢ ἐπιδιδόντες τῷ πρὸ μιᾶς; [3] διὰ ταῦτα δικαιότης, καὶ [4] διφθερίας ὡς ὁρᾷς, ἀπολιπὼν ὑπ' αἰσχύνης [5] τὸ ἄντυ, μιᾷ ῥαφῇ γαυρεῖ, [6] μελαγχολῶν

benevolentia afficerentur. Ille verò postquam ossa penitus nudassent, circumrosissentque, deinde siqua inerat medulla, hanc quoque admodum diligenter exuxissent, abierunt, exuccum, & radicitus succisum deferentes, adeò ut non amplius agnoscant, aut aspiciant, tantum abest ut sint qui vicissim illi opitulentur, & impertiant. Has ob res fossor, & sago, ut vides, opertus pelliceo, urbem præ pudore fugiens mercede agricolam agit, adversus in-

exspectat. Cum verò à tot vulturibus jecur erosum esse ait Timoni, alludit ad fabulam de Tityo, quem poëtæ fingunt apud inferos humi exporrectum jacere & jecur suum cum luna semper renascens uni vel duobus vulturibus exedendum præbere. de quo Homerus Odyss. λ. quem locum pari majestate sic transtulit Virgil. 6. Æneid. *Nec non & Tityon Terræ omniparentis alumnum Cernere erat: per tota novem cui jugera corpus Porrigitur, rostroque immanis vultur adunco Immortale jecur tondens.* Eleganter item ut poëtæ illi, usus est verbo κείρειν sive tondendi Lucianus κρὶ μεταφορᾶς, pro depasci vel dilaniare: τὸ ἧπαρ ἐκκείρειν dixit in Prometheo. *Bart.*

1 Οἱ δὲ, τὰ ὀστᾶ γυμνώσαντες ἀκριβῶς] Extremam parasitorum ingluviem & Timonis egestatem designat similitudine desumpta ab avide vorantibus, qui non tantum ossa denudant, circumroduntque, sed & succum omnem & medullam penitus exsugunt, quod est, ἢ μυελὸν ἐκμυζῶν. Deinde & altera comparatione utitur Mercurius ab hortulanis accepta, qui non arborum ramos solum, sed una stirpem incidunt, vel una cum radicibus tollunt, ne sit spes ulla renascendi. quod in tyrannum aptabat olim Alexander Magnus: κτᾶσθαι, inquiebat, μισῶ ἐκ ῥιζῶν ἐκτίμνοντα τὰ λάχανα, i. e. *Olitorem odi, qui radicitus herbas convellit atque ab ima stirpe excidit.* Idem.

2 Πόθεν γὰρ] Concisum dicendi genus, quod cum interrogatione pronunciatum negationis vim habet, q. d. *Unde hoc fieri possit?* vel, *quis hoc credi fas sit?* Sic & Aristoph. in Vespis: πόθεν ὦ γαθέ. ubi commentator, τὸ πόθεν, ἀρνητικὸν est positumque pro οὐδαμῶς. Vtitur eodem loquendi genere Dionysius Halicarnass. lib. 4. Ἀρχὴν τίνα ἡγεμονίαν παρέλαβεν, ὡς οἱ πρὸ αὐτοῦ γενόμενοι βασιλεῖς; πόθεν; πολλῷ γε δεῖ. *Num imperium accepit eo modo quo reges, qui eum antecesserunt? unde? multum abest.* Imitantur etiam Latini. Plinius lib. 4. epist. 14. *Quæ nos refugimus, non quia severiores. unde enim? sed quia timidiores sumus.* Hujus formulæ venustatem & usum non advertentes priscorum auctorum interpretes, plurima in iis locis corrupere, ut ostendit Casaubonus in Athenæum, & post eum Thomas Gatakerus Theologus Anglus in erudita sua dissertatione contra Pfochenium. *Idem.*

3 Διὰ ταῦτα δικαιότης] Mercurius αἰτιολογῶν causas enarrat, cur in miserandam hanc sortem inciderit Timon, simulque eorum detestatur ἀχαριστίαν, qui ope illius & opibus adjuti, non vicissim grates rependunt, sed optime de se meritum prætereunt ac contemnunt. *Idem.*

4 Διφθερίας] A veste pellicea quam gerebat. ὑποδιφθέρους paulo ante dixit. In Tragœdiis & Comœdiis etiam antiquis διφθέραι vocantur ab hac pelle senes, qui in rustico opere morantur. *Idem.*

5 Τὸ ἄντυ] Athenæus intelligit ἀντιπεριστικῶς, ut volunt, unde ἄντυξ & ἀντικὺ

τοῖς κακοῖς. ὅτι οἱ πλουτοῦντες πως ἀῤῥωστοῦσι, μάλα ὑπερφλεγμαίνουσι παρέρχονται, οὐδὲ γινώσκουσι τὸν Τίμωνα καλοὶ τε κἀγαθοὶ ὄντες. [1] Ζ. καὶ μὴν ὑπαφροντιστέον ἐστὶν, οὐδὲ ἀμελητέον. εἰκὸς γὰρ ἀχαριστίᾳ δυσχερῶν. ἐπὶ καὶ ὕβριν ποιησόμεθα [2] τοῖς καταράτοις κόλαξιν ἐκείνοις, ἐπιλησόμενοι ἀνδρὸς, τοσούτου [3] πώγωνος, καὶ αἰγῶν πόστιδος [4] κεκαυσμένου ἡμῖν ἐπὶ τῷ βωμῷ. ἴσως γὰρ [5] ἐν ταῖς θύσι τὸν νέφος

gratos atra bile stomachatur, qui quidem sua benignitate ditati, nunc admodum fastuose præterent, ac ne nomen quidem an Timon vocetur, noverint. *Imp.* At verò vir neutiquam fastidiendus & negligendus, qui jure optimo indignatur, quòd his agat in malis: siquidem & execrandos illos adulatores simus imitaturi, si ejus viri obliviscamur, qui tot pinguissimos tauros & capras nobis in aris adolevit: quorum nidor mihi etiam num in naribus re-

cives, peculiariter Athenienses. Alii tamen synecdochen hic statuere malunt, siquidem Athenæ in duas olim divisæ erant partes; *urbem* quæ dicta ἄστυ, & *portum*, qui πειραιεὺς vocatus: eas autem uno complectebatur ambitu, ita ut plebei & democratiæ fautores in regione Pyræei agerent, elegantiores nobilioresque asta incolerent. A potiori igitur parte & ad portus discrimen ἄστυ & ἀστικὸς nominabant. *Barl.*

6 Μελαγχολῶν τοῖς κακοῖς] Interpres vertit: *Adversus ingratos atra bile stomachabatur.* Stephanus mavult: *furens ob mala vel malos.* Nam videns Timon eos, qui ipsius beneficio divites facti erant, tam ingratos esse, ut ne adspectu quidem dignarentur, sumpto ligone & diphthera terram colere instituit, insania quadam ex mœrore illo correptus. Ex nimia enim atræ bilis redundantia, ut supra diximus, exoritur sæpe furor. hinc μελαγχολᾶν, pro insanire. *Idem.*

1 Ζ. Καὶ μὴν ὑπαφροντιστέον ἐστὶν] Sequitur οἰκτος sive commiseratio. Iupiter enim Timonis miserius & indigne ferens istorum hominum pertidiam, ejus curam habendam esse monet. *Idem.*

2 Τοῖς καταράτοις] Epitheton adulatoribus aptum & frequentatum apud Lucianum. κατάρατοι dicuntur execratione digni, τῷ καταρᾶσθαι ἄξιοι. *devoti* Latinis, ut notat Scaliger ad Catullum. *Idem.*

3 Τοσούτου τε ἐξ αἰγῶν] Ex Homer. 1. Iliad. quæ repetit multoties. *Bourd.* τοσούτου τε] Laudat Timonem à sua in Deos pietate & liberalitate. Supra, *totas eum hecatombas obtudisse dixit.* αἰγῶν πόστιδα, constructio Attica, pro αἶγας ποτὲ πιὼν. Sic vocantur αἱ διατριβαὶ ἐν ἀστεϊ, id est, *bene habita seu saginata.* Barl.

4 Καύσαντος] *Adolere* dicunt Latini, deque victimis usurpatur quæ igni imponuntur, עלה, ut Hebræi loquuntur. Deductum τὸ καίειν ex Heb. קטר, id est, cumbussit, cujus Niphal in usu. *Idem.*

5 Ἐν ταῖς θύσι] Salse Gentilium deridet superstitionem, qui Deos victimarum suarum fumigatione & nidore affici credebant, ideoque sacrorum ritibus interesse, ut etiam agnoscit Porphyrius. quod & de vero Deo judicasse videntur Hebræorum hostes, Deut. cap. 32. vers. 37. *Vbi Dii eorum*, inquiunt, *qui adipem sacrificiorum eorum comedebant, libamina vinum biberunt.* quod ex eo forte ortum putant nonnulli, quia altare, *mensa Dei*, & victimæ, *cibus Dei*, in sacris literis appellantur, Ezechiel. cap. 41. & 44. Item Malach. cap. 1. vers. 12. Sic & Homericus ille Iupiter ad Æthiopas comessatum iisse dicitur Iliad. primo, Αἶψα γὰρ ἐς Ὠκεανὸν μετ' ἀμύμονας Αἰθιοπῆας | Αἰθίοπες γὰρ ἔασι δίχα δεδαιγμένοι ἔσχατοι ἀνδρῶν, | οἱ μὲν δυσομένου Ὑπερίονος, οἱ δ' ἀνιόντος, | ἀντιόωντ' ἐκατόμβης ἐρισθενέος καὶ ἀπήμονος, | ἔνθα θεοὶ σὺν πᾶσι καθήμενοι δαῖτα θάλειαν. h. e. *ut consequatur nidorem eorum caprarumque eximiarum*, ut de Apolline suo ibidem ait poëta. ad quem locum & similes respexisse videtur Lucianus. Caussam vero cur id fictum creditum vel à veteribus,

σην αὐτῶν ἔχω. [1] πάλαι γὰρ ἀσχολίας τε, καὶ θορύβου πολλοῦ τὸ ἐπιφορτίζοντας, καὶ βιαζομένους, καὶ ἁρπαζόντας, ἔτι δὲ καὶ φόβου τοῦ περὶ τὰ ἱερὰ συλλήπτορας, πολλοὺς ὄντας, καὶ [2] δυσφύλακτους, καὶ μόλις ἐπ' ὀλίγον [3] κατεμοῦσαν ἡμῖν ἱρεῖαι, πολλοῦ δεῖ χρόνου ἤδη ἀπείλεψα εἰς τοῦτο Ἀττικόν. [4] καὶ μάλιστα ἐξ ὧν φιλοσοφίας, καὶ θορύβους πολλοὺς τοὺς ἐπιφορτίζοντας, καὶ βιαζομένους, καὶ ἁρπαζόντας, ἔτι δὲ καὶ φόβους τοὺς περὶ τὰ ἱερὰ συλλήπτορας, πολλοὺς ὄντας, καὶ δυσφύλακτους, καὶ μόλις ἐπ' ὀλίγον κατεμοῦσαν ἡμῖν ἱρεῖαι, πολλοῦ δεῖ χρόνου ἤδη ἀπείλεψα εἰς τοῦτο Ἀττικόν. καὶ μάλιστα ἐξ ὧν φιλοσοφίας

resident. Tametsi propter negotia, magnamque pejerantium turbam, & eorum qui vi agunt & rapina vivunt, præterea ob formidinem quam mihi pariunt sacrilegi, qui multi sunt, & observatu difficiles, & ne minimum quidem nos connivere sinunt; multo jam tempore Atticam non respexi: ac in primis ex quo philo-

ribus, exponit Spondanus ad Hom. Iliad. ut nimirum docerent, ob Deorum præsentiam non nisi cum verecundia quadam accedendum esse ad sacrificia, & à voluptatibus sibi temperandum. *Barl.*

1 Πάλαι γὰρ ἀσχολίας τε] Excusationem subdit Iupiter ridiculam prorsus ac jocosam, cur Timonis non meminerit, nempe negociorum & hominum improborum confertam multitudinem. Ita de Iove suo opinabatur infrunita Gentilitas. unde & tantam Deorum ancillantium turbam ipsi in subsidium finxit, quorum consilio & opere uteretur in hoc mundi regimine. Sic Onatus Pythagoricus apud Stobæum in eclog. Phys. Τοὺς δὲ ἄλλους θεοὺς φασὶ τὸν πρώτιστον θεὸν ἐκ τούτων ὥσπερ ἔχοντα, ἅπερ χορηγοὺς φασὶ κορυφαίους, ἐκ στρατιᾶς φασὶ στρατηγὸν, i. e. *Reliquos Deos ergo primum summumque mente cognoscendum se habentes, ut choros ad coryphæum, & milites ad Ducem.* Et Seneca Stoicus de immatura morte differens, unum quidem Deum agnoscit, sed talem, qui ad regni sui administrationem reliquos genuerit Deos, *ut omnia sub ducibus irent, & a quo numina ista, quæ singula adorantur, suspensa sunt.* hinc *Dii Consentes*, & *minorum gentium.* quos veluti coadjutores suos, & consiliarios ad hoc universi gubernaculum adhibet Iupiter. Rectius Cicero in lib. de Legib. *Nihil est præstantius Deo: ab eo igitur mundum regi necesse est, nulli igitur est natura obediens, aut subjectus Deus: omnem regit ipse naturam.* Quid autem sit Deus, in consolatione definit: *mens* scil. *soluta quædam & segregata ab omni concretione mortali, omnia sentiens, omnia movens.* Zenoni Stoicorum principi, *mens æterna* dicitur, *& indefessa, perfecta consummataque virtutis.* Idem.

2 Δυσφύλακτος] Bifariam exponi potest, vel *difficiles observatu*, vel, *vitatu*, ut etiam Hesychius interpretatur. *Idem.*

3 Κατεμοῦσαν] Pro eo non raro invenias καμμῦσαι addito nomine ὀφθαλμέε. ut Act. Apost. cap. 26. ἐκ τοῦ ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν. Magis Atticum est, cum absolute ponitur. Quæ sequuntur verba, ἤδη ἀπείλεψα, &c. pessime versa sunt ab Erasmo, quod ut vidit Pererius, optime locum interpolavit. Est enim negativa oratio, ut patet ex particula ἤδη verbo præfixa, quam aut non legisse in suo codice, aut non advertisse videtur magnus ille Batavus. *Idem.*

4 Καὶ μάλιστα ἐξ ὧν φιλοσοφία] Aliam adducit sux ἀδικίας caussam Iupiter non minus ferialem, dissidia scil. & altercationes Philosophorum, quibus factum, ut exaudire non potuerit clamantium vota & supplicationes. Atque ita occasionem denuò captat auctor Philosophos traducendi. non quod sapientiæ studium damnaret, (philosophum enim se profitetur in Piscatore) sed sophistarum quorundam ἀδολέσχους & insulsos errores liberiore calamo perstringit, personamque eorum probitatem in lucem protrahit, ut tandem videri desinerent, quod non essent. Eorum philosophiam non nisi λόγων ἔριδας, seu λογομαχίας esse asserit, ut pote qui non tam solidis rationibus, quam stolidis clamoribus, idque de rebus inanibus, inter se discept arent. ψωφίδας & ψηφιδίας appellat Aristophanes in Nebul. De his Seneca: *Fugitivis clamoribus non ad calamos,*

sed

σοφία, [1] καὶ λόγων ἔριδες [2] ἐπεπλάσθη αὐτοῖς. μεγάλως γὰρ ἐφ' ἑαυτοῖς ἀλαζόνες, καὶ κεκραγότες, οὐδὲ ἐπακούειν [3] ἐᾷ τῶν ἄλλων, ὥστε ἢ [4] ἐπιθυσταμένου χρὴ τὰ ὦτα κηρῶσαι, ἢ ἐπιτρίβεσθαι ὑπ' αὐτῶν, [5] ἀρετήν τινα, [6] καὶ ἀσώματα, καὶ λήρους [7] μεγάλῃ τῇ φωνῇ ξυνειρόντων. διὰ ταῦτα τοι καὶ τὸν ἀμελητὴν συνέβη ὑπ' ἐμοῦ, [8] οὐ φαῦλον ὄντα. [9] Ὅμως ὁ τὰ πλοῦτον ὦ Ἑρμῆ προσκαλεσάμενος, ἄπιθι

losophia, & verborum contentiones, apud istos increbuerunt, adeò ut istis inter se pugnantibus, vociferantibusque, ne exaudire quidem mortalium vota liceat. Vnde mihi necessum est, aut auribus obturatis sedere, aut ab ipsis perdi, qui virtutem quandam, & nescio quæ incorporea, nugasque magna voce connectunt. Hinc factum est, ut hic quoque à nobis neglectus fuerit, quamvis non sit despicabilis. Quod reliquum est Mercuri, assumpto Plu-

to,

sed ad oblivionem aures semper certant. Hærent in verbis, & ætatem totam in adytis terunt, penetralia (verè scil. philosophiæ) *nunquam vident.* Barl.

1 Καὶ λόγων ἔριδες] Sic in omnibus dialogis: hæc enim Luciano subjecta materies. *Bourd.*

2 Ἐπεπλάσθη] Nullum verbum æque Luciano frequens. Sic in Cataplo, & de Mercede Conductis, & passim. ἐμπολὺ τὸ ἀπὸ τῆς παροξυσμοῦ ἀναζέμενον, ἐπιπολῆν, κεφαλαίνειν. Interp. Sophocl. ad Aiac. Flag. Hesych. Suid. Poll. *Idem.* Elegans verbum & Luciano familiare. De iis rebus proprie dicitur, quæ in aquarum superficie natant atque fluitant. hic χρ' μεταφορᾷ usurpatur pro *increbescere.* quemadmodum & Philo ἐπιπολάζουσαν ἀσέβειαν scite dixit, *impietatem exuberantem & invalescentem.* Barl.

3 Ἐᾷ] Pro, ἔχει. quod & frequentatum Latinis. vide Budæum in Comment. *Idem.*

4 Ἐπιθυσταμένου] Attice pro ἐπιζύσαντα in media voce. Aristoph. ἐπιζύσαι τὸ στόμα τῷ ῥητόρων dixit in Pluto, id est, os obstruere Rhetorum. Alias pro implere accipitur, ut apud Hom. νήματ' ἀσαντοῖο βεβυσμένον i. e. πεπλεγμένον, ut interpretatur Eustath. *Idem.*

5 Ἀρετήν τινα] Stoicos perstringit, qui virtutem magna contentione deblaterabant, nec minus quam virtutem ipsam sectabantur. Porticus enim in virtute summum hominis bonum collocabat, sed in hoc dissidebat à Peripateticorum schola: utrum in *virtutis habitu, an actione* illud maximè emineret, de quo Aristotel. lib. 1. ethic. *Idem.*

6 Καὶ ἀσώματα] Hoc imprimis tangit Platonicos qui contra Epicureos non corporea solum, sed & ἀσώματα seu incorporea quædam, nempe *mentem* & *Spiritus* statuebant. Neque enim apud ullos de spirituum cultu plura reperias, quam apud τὸν ἀπὸ Πλάτωνος, quorum opinio erat, *Spiritus procurari certis precationibus,* ut ait Apulejus de Deo Socratis. Hos & eorum similes magno conatu magnas nugas agere dicit, quod est λήρους ξυνείρειν ad verb. *nugas connectere,* ex Attico ξυνῶ, & εἴρω, τὸ ἄπιον, necto. *Idem.*

7 Μεγάλῃ τῇ φωνῇ] Sic passim inducit Pseudophilosophos suos μεγάλῃ τῇ φωνῇ κακεκράγοτας, magna & tragica voce sibi invicem obstrepentes. *Bourd.*

8 Οὐ φαῦλον ὄντα] *Cum non sit contemnendus,* sed in pretio habendus, ac juvandus. λιτότητα Rhetores vocant. Nomen φαῦλος hic accipitur in generalioni significatione, rebusque convenit minus bonis, hoc est, vilibus ac contemptis. *Barl.*

9 Ὅμως ὁ τὰ πλοῦτον ὦ Ἑρμῆ προσκαλεσάμενος] Iupiter Timonis pietate motus Mercurium jubet accersere Plutum, qui cum Thesauro Timonem adeat, eumque,

ut

περὶ αὐτὸν ἡγετὰ τάχος. ἀγέτω δ' ὁ πλοῦτος καὶ τὸ θησαυρὸν μετ' αὐτοῦ, καὶ μηδέτερος ἀμφω τούτω τὸν Τίμωνα, μὴ δ' ἀπαλλαττέσθωσαν ἔτω ῥᾳδίως, κἂν ὅτι μάλιστα ταῦτ' ἀρεσκόμενοι τοῦτο ποιῶσιν αὐτοὶ δὲ οἰκίας. [1] τοὺς δὲ τῶν κολάκων ἐκείνων, καὶ τὰ ἀχαρεσίας, ἣν ἐπιδείξασθαι ἔτος αὐτὸν, καὶ αὖθις μὲν σκέψομαι, καὶ δίκλω δώσουσιν, ἐπιδοὺς τὸ κεραυνιον ἐπισκλάσας. [2] κατηγμένοι γὰρ αὐτῶν, καὶ [3] ἀποσωμωμένοι εἰσὶ δύο ἀκμῖναι αἱ μείζους, ἐπότε φιλοπρώτερον ἠκόντισε κατὰ τὸν σοφιστὴν [4] Ἀναξαγόραν

to, celeriter ad hunc eas. Plutus autem unà secum etiam ducat Thesaurum, & ambo apud Timonem perseverent, nec tam facilè demigrent, etiamsi quàm maximè rursum illos præ bonitate domo exigat. Cæterùm de ingratis illis palponibus, & in posterum consultabo, & pœnas dabunt simul atque fulmen præparavero. Nam fracti sunt, & retusa cuspide duo radii ejus maximi, quum nuper acriùs in sophistam Anaxagoram jaculatur,

ut ante, locupletem reddat. Divitias, quæ Græcis πλοῦτος nomine veniunt, & Thesaurum, quod est Ἀποθετον χρῆμα, veluti Deos repræsentat Lucianus. Pluti genealogiam recensèt Hesiodus, eumque inter *Semideos* collocat, ac Cererè lasioque natum perhibet. Nec alius ab hoc ὁ Πλούτων, inferorum Deus. Ab inferis enim, hoc est, intimis terræ visceribus eruuntur opes. Quem propterea *Ditem* appellarunt Latini, ut docet Cicero lib. 2. de nat. Deorum Boethius:

Hoc quicquid placet excitatque mentes,
Infimis tellus aluit cavernis.

Et hæc ratio est. cur Carrio apud Aristophanem mox *Plutonem* vocet, quem antea *Plutum*. μὴ τοῦτο, inquit, τὸν Πλοῦτων παρεσκεύασέτο. de Æsculapio loquitur ad Plutum accedente, ubi Scholiastes. ἢ Πλοῦτον ἔτω λέγουσι· καὶ εἰκότως τὸ αὐτὸν τῷ Πλούτωνι ἢ Ἄιδλον νομίζουσι. quod & testimonio probat verborum Sophoclis ex hac fabula, Πλούτωνος δ' ἀπείσθης: item, ἐμὸν Πλούτου' ἀμεμφίας χάριν. ubi Πλούτων idem qui Πλοῦτος, pro opibus ac divitiis. Poëtæ tamen, utut hæc duo Numina distinguant, attrique divitiarum tribuunt imperium. *Barl.*

1 Περὶ δὲ τῶν κολάκων ἐκείνων] Sequitur alia Iovis excusatio, fulminis scil. confractio, & radiorum obtusio. *Idem.*

2 Κατηγμένοι εἰσὶ] *Diffracti sunt*, dialysi Atticâ τοῦ ν in σα, à κατάγω vel κατάγνυμι, diffringo, quod est in catalogo τῶν ἀνομάλων. Fulmini etiam, ut astris, sui tribuuntur radii. Virgilius de Cyclopibus 8. Æneid.

Treis imbris torti radios, treis nubis aquosæ
Addiderant, rutili tres ignis & alitus Austri. Idem.

3 Ἀποσωμωμένοι] Scilicet quod ad cuspidem attinet. ἀποσωμῶσθαι dicitur ferrum, cujus cuspis hebetatur atque retunditur. Fulmen enim Iovis, ut telum consideratur, cujus acies retusa est. Nam & gladiis sua sunt σώματα, id est, mucrones sive cuspides, quibus veluti mordent. Hinc ἀμφίστομον, seu δίστομον gladius, ὁ ἀμφοτέρωθεν ἠκονημένος, qui anceps est & utrimque scindit. & ξίφος ὀξύστομον apud Euripidem, pro acuti oris gladio: nec non, ἐν στόματι μαχαίρας πεσεῖν dicuntur, qui acie gladii, id est, in bello cadunt, Lucæ cap. 21. vers. 24. quod loquendi genus mere Hebraicum est. *Idem.*

4 Ἀναξαγόραν] Fuit Anaxagoras philosophus Clazomenius insignis, qui Xerxis Persarum regis tempore floruit. Mundi hoc atque Naturæ opificium ab æterna mente architectatrice condituin & ordinatum esse docuit. cujus hic extat ver-

ρων, ὃς ἔπειθε τὰς ὁμιλητὰς [1] μηδὲ ὅλως εἶναί τινας [2] ἡμᾶς τοὺς θεούς. [3] ἀλλ' ἐκεῖνος μὲν [4] διήμαρτεν. [5] ὑπερέχει γὰρ αὐτὸν τῇ χείρᾳ Περικλῆς. ὁ δὲ κεραυνὸς,

rer, qui ſuis familiaribus perſuadebat, nullos eſſe nos qui Dii vocamur. At ab illo aberravi: nam obtenta manu Pericles eum protexit: fulmen verò in Caſtoris

verſus omni memoria dignus: Νοῦς ἐστι διακοσμῶν τὸ πᾶν πάντων αἴτιον. hoc eſt: *Mens aterna eſt, qua gubernans omnia, omnium eſt cauſſa.* Laërt. lib. 2. Quæ laudabilis de Deo uno veritatis profeſſio, ut Socrati, ſic & illi noxia fuit. Nam ea doctrina tantam ſibi invidiam conflavit apud Athenienſes, ut ex ea anſam raperent ipſum ἀθεότητος accuſandi, & talentum promitterent, quiſquis interficeret. Etenim hanc eſſe cauſſam ipſe Iupiter indicat, cum Sophiſtam eum vocat, ideoque in illum ſe fulmen torſiſſe dicat, quod ſuis familiaribus & diſcipulis perſuaderet, nullo pacto eſſe Deos, quos pro talibus haberent Athenienſes. *Barl.*

1 Μηδὲ εἶναί τινας] *Neque alicujus pretii eſſe nos.* nam τὶς aliquando πρόσωπον denotat ſingulare ad differentiam τοῦ τυχόντος. Sic Iuvenalis:

Aude aliquid brevibus Gyaris & carcere dignum,
Si vis eſſe aliquis. ——

vel, *nullos*, inquit, id eſt, nulla divinitate præditos. Ita regius vates idola Gentium vocat הֶבְלֵי אֱלִילִים, *vanitates mendacii*, hoc eſt, *res vaniſſimas & nihili*, ut exponunt Iunius & Beza. Et Apoſtolus Gentium τὸ εἴδωλον nihil eſſe dicit (οὐδέν) non materiam ſpectans, ſed formam, quæ res veras mentitur, cum unus tantum ſit Deus. 1. ad Corinth. cap. 8. Anaxagoræ, ut & hoc ὁ πανσόφου dicam, non abſimilis fuit Lucianus noſter, quem immerito ἄθεον vocat Iuſtinus Martyr in oratione contra Græcos. Vnum quippe Deum conditorem univerſi & moderatorem cum ſapientiſſimis Philoſophis agnoſcit. Sed peccat eximius Dei ſervus, quod ex aliena potius judicet ſententia, quam ſuâ. ἀθεότητος audit, ſed ab iis, quorum profanos & ridiculos cultus rituſque paſſim traducit. Quod vero Chriſto Servatori convicium dicat alicubi, ut in Peregrino, ſi modo Luciani ſunt de quibus inter doctos non ſine juſtis rationibus dubitari video, ex eo non atheus propriè loquendo, ſed ἀρνησίθεος potius fuerit dicendus, ut Iudæi omnes & pagani. Ἀθεότητος accuſati olim & quidem merito Protagoras Abderites, Theodorus Cyrenaicus, Melius Diagoras, aliive, qui πολυθεότητα, id eſt, plurium deorum impietatem fugientes, in ipſam impietatem, quaſi in voraginem quandam delapſi ſunt, ut nullum Numen admitterent. *Idem.*

2 Ἡμᾶς τοὺς θεούς] Eadem in Iove Confut. & Tragœd. *Bourd.*

3 Ἀλλ' ἐκεῖνος] ὦ Præclarum Iovem! cujus fulmen, ut pilam, obtenta manu retundere valeant homines. *Barl.*

4 Διήμαρτον] Iovi ἀσθενείαν exprobrat. Διαμαρτάνειν aberrare eſt à ſcopo. De Pericle quod ait, verum eſt, eum Anaxagoræ fuiſſe patronum ac defenſorem adverſus accuſatores. Nam cum à Cleone accuſaretur impietatis, quod Solem, quem pro Deo colebant Athenienſes, vocaſſet διάπυρον μύδρον, hoc eſt, *candentem maſſam* ac *penitus ignitam*, ſive *globum quendam igneum*, λιθώδη & βαρὺν, ut Plutarchus ſcribit, à Pericle defenſus eſt. Refert Hermippus apud Laërtium: Periclem, cum nullum Anaxagoræ crimen impingi comperiſſet, dixiſſe: *Ego diſcipulus iſtius ſum. Nolite igitur iniquis calumniis inducti perdere, verum mihi potius obtemperate, liberumque eum abire permittite, ſicque factum eſſe.* Non tamen effugere potuit, quo minus talentum ſolveret. *Idem.*

5 Τ' περίχωμα αὐτῷ τῷ χείρᾳ Περικλῆς] Interpretandum hoc eſt de judicio, nam in eo impietatis accuſatus Anaxagoras à Pericle defenſus eſt diſcipulo ſuo, ὑπερέχει τῷ χείρᾳ autem eleganter dixit, quia in orando manus dextra move-

ba-

[2] εἰς τὸ Ἀνάκειον [3] κατέβαλε, ἑαυτόν τι χωτὶ φλέξει. καὶ αὐτὸς [4] ὀλίγου δεῖν, σπουδῇ δὲ τοῦ πίστεως. [4] πλὴν ἱκανὴ σε τοσούτῳ χρὴ αὐτὴ τιμωρία ἔσῃ αὐτοῖς,

ris & Pollucis templum detortum, tum illud exussit, tum ipsum ad saxum pene est comminutum. Quanquam vel id supplicii satis magnum in istos fuerit, si di-

batur, & accommodabatur ejus motus ad verba pronuntiantis. Testatur id locus elegans Aristophanis ἐν ἐκκλησιαζ. ubi salax mulier.

Ἔκεῖνο δ' ἐ προνοητέον, ὅτῳ τρόπῳ
Τὰς χεῖρας αἴρειν μεμονόσαμεν τότε
Ἐπιμέλεια γὰρ αἴρειν τὰ σπλάν.
Illud autem non providemus, quonam modo
Manus tolleret tunc meminerimus
Quippe non manus, sed pedes tollere assueta sumus.

Ἰσque apud Græcos in dicendo habitus erat, ut dextrum brachium humero exsererent. Praxagora ibid.

Χαλεπὸν τὸ πρᾶγμ', ὅμως ἢ χειρὸς τοῦτόν,
Ἐξαμμάσασις † ἄτερον βραχίονα.
Res illa difficilis est, tamen extendenda manus
Ab humero mittentibus brachium.

Quare unius tantum manus mentionem facit Lucianus. Gisb. Cuperus observat lib. III. c. 2. *Almeloveen.* Iocosè dictum. *Supra aliquem tenere manum*, est eum protegere. Metaphoricum loquendi genus & Homero familiare. Sic ille Iliad. 4. Ὅρᾳ' ἴδηται, αἶψ' ὑμῖν ἰσάσχῃ χεῖρα Κρονίων, id est, *ut videatur, si vobis supra tenuat manum Saturnius.* Et apud eundem poëtam Iliad. 1. μάλα γὰρ θ' ὑπὲρ ἡμέων Ζεὺς χεῖρα ἰδὼ ἰσατέχῃ. Vsi & hoc dicendi schemate Aristoph. Plutarch. alii. Galli quorum lingua cum Græca in plurimis συμζολίζῃ, similiter dicunt *maintenir.* Barl.

1 Εἰς τὸ Ἀνάκειον] Vide Suid. & Hesych. verbo ἄναξ. Bourd. Templum Castoris & Pollucis Dioscurorum, qui ἄνακες sive ἀνακοὶ vocantur, vel per excellentiam, quod ex Iove rege antiquissimo & Leda nati. ἄναξ enim rex, inde ἄνακες, qui postea ἄνακτες inserto τ, ut νὺξ, νύκτος: postea νυκτὸς: vel quod ἀνακτῶσι i. e. ὀτιμελῶσι, cum cura singulari servarint Athenienses, à quibus & eorum festum celebrari solebat ἀνάκεια dictum. Gerardus Vossius vir in omni antiquitate versatissimus sic appellatos putat, quod descenderint ab antiqua & illustri stirpe Anacim Palæstinæ, unde à Iosua profligati in Græciam concesserint, quem vise lib. I. de origine & progressu Idol. cap. 13. *Barl.*

2 Παρασπάσας] *Detortum*, vel, *à scopo delapsum.* Præpositio vitium designat σπάσας Hesychius interpretatur πνοὴν, sed proprie est στροφὴς καὶ παγδαίους καταῤῥοίσεις. hinc σπατὸς pro fulmine, quod *impetu devehitur in terras*, ut Apulejus loquitur lib. de mundo. *Idem.*

3 Ὀλίγου δεῖν] Elegans loquendi formula, *parum abfuit, propemodum, fere.* σμικροῦ ὀλίγου. Pro eodem & μικροῦ δεῖν, & sine verbo, ὀλίγου vel μικροῦ dicunt Græci, *minimo* Latini. Capitolinus: *addens minimo se ægre mortem ferre filium superstitem relinquens.* Ita locum depravatum hactenus nec intellectum restituit Cl. Salmasius in Plin. exercit. ad Solin. *Idem.*

4 Πλὴν ἱκανὴ ἐν τοσούτῳ] Consolatur se eo nomine Iupiter, quod satis supplicii futurum credat ingratis & improbis, licet alia ratione injuriam illorum vindicare nom possit, si Timonem conspexerint repente locupletem factum. Novit enim nullum majus esse tormentum invidia & macrescere improbos lætis bonorum successibus rebusque opimis. *Idem.*

1 Τ'πο-

εἰ [1] ὑπερπλουτοῦντα τὸν Τίμωνα ὁρῶσιν. [2] Εὖ γε. [3] οἷον ἦν τὸ μέγα κεκραγέναι, καὶ [4] ὀχλητὸν εἶναι, καὶ θρασύν. εἰ τοῖς δικαιολογοῦσι μόνοις, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀδικήμασι τοῦτο χρήσιμον; ἰδοὺ γὰρ αὐτίκα μάλα πλούσιος ὢν πενεστάτου κατηγορήσει ὁ Τίμων, βοήσας, καὶ παῤῥησιασάμενος

si ditissimum videant factum fuisse Timonem. *Merc.* Quantum habet momenti altum vociferari, & obstreperum, audacemque esse? idque non iis modò qui causas agunt, verùm etiam qui vota faciunt conducibile. En mox è pauperrimo dives evaserit ille Timon, qui se precando clamosum & liberè loquen-

1 Ὑπερπλουτοῦντα] Quanquam viri virtute præstantes ob animi corporisque dotes maxima sæpe invidia laborent, tamen ut Aristoteles docet lib. 2. Rhetor. sæpius ea locum habet in bonis fortunæ. Pindarus in Pythiis: ἔχει μὲν ὄλβῳ ὑψηλὰ μήδεα φέρειν. ὁ δ' ἄκαμπτα πόνων ἀρωγὸς βρέμει, hoc est, *habent opes & res secunda non parvam invidiam. Qui autem pauper est, humi jacet & obscurum fremit.* Hinc Plautus in Truculento: *Malo mihi inimicos invidere, quam me inimicis meis.* Nam quibus invidemus, illi opipare & splendide vivunt: eorum autem qui miseri & calamitosi sunt, miseremur. Novit hoc Sulmonensis poeta, ubi elegantissimis versibus invidiam describens inter alia subdit:

Tum videt ingratos intabescatque videndo
Successus hominum, carpitque & carpitur ipsa
Supplicioque sui est. ——

Egregiè in hanc rem Seneca philosophus: *Vtinam*, inquit, *invidi oculos haberent in omnibus civitatibus, ut de omnium felicitatibus torquerentur: nam quanta felicium sunt gaudia, tanta invidorum sunt gemitus.* Barl.

2 Εὖ γε.] Epiphonemate declarat Mercurius, sæpe audaces & importunos flagitatores Iovem habere propitium: timidos contra & verecundos ab eo negligi. Exemplum præclarum habemus in muliere Cananæa Matth. cap. 15. Vere dictum à vatum principe: Αἰδὼς οὐκ ἀγαθὴ κεχρημένῳ ἀνδρὶ πολίτῃ i. e. *Verecundia non utilis est viro egenti.* qui versus legitur Odyss. ρ. & citatur à Platone in Lachete. Vult enim summus ille ἰδίων δοτὴς inclamari & precibus expugnari, quo declaretur intimus indigentiæ nostræ sensus. Et sæpe videmus accidere, ut importunus & audax mendicus obtineat, quod verecundo denegatur. *Idem.*

3 Οἷον ἦν] Quantum est, vel quantum momenti habet. Per admirationem hæc legenda & cum acclamatione. ἦν pro ἐστὶ positum. Sic χρῆν, ἰδού, ἴσθι, & alia pro præsentibus usurpata inveniuntur. Quod in usum venisse putat Budæus ex eo, quia nullum tempus præsens dici possit, si ad verum exacte loqui volumus: esse autem proprie præsens τὸ ἀεὶ καὶ ὡσαύτως ἔχον, ut Plato scribit in Timæo, id est, quod semper est, & eodem modo se habet. *Idem.*

4 Ὀχλητὸν εἶῃ] In Euangelio Lucæ dicitur, κόπους παρέχειν, cap. 8. ἀναίδεια ibidem appellatur, quæ ἐν τοῖς ἀγοραίοις, ut recte notant interpretes, non vitio sed laudi ducitur. *Importunitatem* alii; *instantiam* Syrus paraphrastes transtulit. Quid quod Homerus hominem importunum vocet ἀναιδῆ, quem hic Lucianus ὀχλητὸν καὶ θρασύν. Per τοῦ δικαιολογεῖσθαι intelligit causidicos sive causarum patronos, qui ad rei defensionem τὰ δίκαια, id est, jura adferunt. Notat Lucianus sui ævi rabulas forenses, qui strepitu magis & inconditis clamoribus rem agebant, quam jure aut legibus. *Caninam* eorum *eloquentiam* & *sanguisugam* merito dixit Columella. *Togatos vultures* eosdem appellare solebat Apulejus, qui in fas nefasque linguas & verba locant. In hos enim, non in γνησίους juris antistites vel advocatos invehitur Samosatensis noster, cum ipse patronum se reorumque vindicem præstiterit non semel. Gravissime Plato: ἰσχὺν ἡ συμβουλία, id est, *Sacra quædam res est consultatio.* Idem.

1 Ἐπι-

μὴν ὁ τῆς δίκης, καὶ [1] ἐπιστρέψας τὸ Διὰ. εἰ δ' ἐστὶν ἔτι ἐπικυφῶς, ἐπ' ἐκείνοις ἐπικυφῶ. [2] Πλοῦ. ἀλλ' ἐγὼ οὐκ ἂν ἀπέλθοιμι ὦ Ζεῦ παρ' αὐτόν. Ζ. διὰ τί ὦ ἄριστε πλοῦτε, καὶ πῶς, ἐμοῦ κελεύσαντος; [3] Πλοῦ. ὅτι μὴ Διὰ [4] ὑβρίζειν εἰς ἐμὲ, ἐξελθόντα, καὶ εἰς πολλὰ κατατμήσαντα. καὶ πῶς, πατρῷον αὐτὸν φίλον ὄντα. καὶ μόνον οὐχὶ [5] δικαίοις με ἐξωθοῦντα τὸ

quentem præbuit, attentum verò Iovem reddidit. Quòd si incurvus fodiendo siluisset, neglectus etiamnum foderet. *Plut.* At ego ô Iupiter hunc aditurus non sum. *Iup.* Quid ita, optime Plute, præsertim à me iussus? *Plut.* quoniam per Iovem injuria me affecit, ejiciens, & in multas partes dividens: idque cùm illi paternus essem amicus, ac me pene dixerim, fuscinis ex ædibus ex-

1 Ἐπιστρέψας τὸ Διά] Proprie ἐπιστρέφειν, est facere, ut quis ad se convertat faciem, suique curam habeat. Sic Deus in sacris litteris *faciem suam convertere* dicitur ad eos, quibus bene vult, & propitius est: contra ἀποστρέφειν τὸ πρόσωπον ab iis, quorum preces non exaudit. Psalm. 132. & aliis in locis. *Barl.*

2 Πλοῦ. ἀλλ' ἐγὼ οὐκ ἂν ἀπέλθοιμι ὦ Ζεῦ παρ' αὐτόν] Inducit Plutum omnia formidantem Lucianus, nullique fidentem, imitatus hac in parte Aristophanem, qui vulgo jactatam opulentiæ timiditatem indicat, cum ait: Ἀλλὰ λέγεται πάντες, ὡς δειλότατόν ἐστ' ὁ Πλοῦτος, id est, *Quin id omnes dicunt, timidissimum quid esse divitias.* Et Euripides: Δειλόνθ' ὁ πλοῦτος καὶ φιλόψυχον κακόν. *Res cupida vitæ sunt opes, pavidum malum.* Hinc in sequentibus causam exquirit Iupiter, cur ad Timonem denuò ire recuset Plutus, præsertim à se jussus. Deo siquid jubeat, continuò obediendum. *Verum obediens*, inquit Augustinus, *non attendit, quid aut quale sit, quod præcipitur, sed quis præcipiat, hinc mandatum non procrastinat, sed statim parat aures auditui, linguam voci, pedes itineri, manus operi, & se totum intus colligit, ut mandatum peragat imperantis.* Hic videmus unitatem in sua πολυθεΐα etiam agnovisse Gentium sapientes, dum Iovi suo potestatem tribuunt αὐτοκρατορικὴν & absolutam, qua imperare omnibus: fessagari autem ejus imperio & mandato nulli fas sit. Homerus, ut Spondanus observat non uno in loco, Iovis imperium aliquando *divinò Senatui*, & summum esse innuit: aliquando mixti generis sive ἀριστοκρατικὸν facit, cæteris quoque Diis ex æquo suffragia ferentibus, & infecta re non raro à se invicem discedentibus. *Idem.*

3 Πλοῦ. ὅτι μὴ Διὰ] Responsio Pluti αἰτιολογικὴ. Prodigalitatem Timonis in causa esse dicit, cur reverti nolit, quamque indignis modis ab eo exceptus fuerit, lamentabundus ostendit. *Idem.*

4 Ὑβρίζειν εἰς ἐμέ] Differentiam ponunt Grammatici inter ὑβρίζειν τινὰ, & ὑβρίζειν εἰς τινά, quod & Lucianus testatur in Solœcista. Τὸ μὲν σὲ ὑβρίζειν, inquit, τὸ σῶμά ἐστι τὸ σὸν ἤτοι πληγαῖς, ἢ δεσμοῖς, ἢ ἄλλῳ τρόπῳ· τὸ δὲ εἰς σὲ ὅταν εἰς τὰ σὰ γένηται ἢ ὕβρις. ἔστι γὰρ ὅτις γυναῖκα ὑβρίζει ἢ σὴν εἰς σὲ ὑβρίζει, ἔστι παῖδα ἢ φίλον, καὶ ὅστις γε οἰκέτην. *Te contumelia afficere, idem est, quod corpus tuum sive plagis, sive vinculis, sive aliquo etiam alio pacto. At in te contumeliosus esse dicor quando alicui tuorum contumelia fit. Nam & qui uxorem tuam contumelia afficit, in te contumelios us est, & qui puerum tuum & amicum, & certe qui servum quoque.* Verum hoc discrimen, ut & in multis aliis Grammaticorum præceptis, haud perpetuum est semperque verum. Sæpe enim pro eodem posita inveniuntur, uti & hoc loco. Observandus hic etiam elegans processus à genere ad species. *Partitionem* Rhetores vocant. *Idem.*

5 Δικαίοις] Indignitatem rei indicat, cum se furcillis ex ædibus extrusum ait. Sic & Pax apud Comicum ὑπ' Εἰρήνης, fuscinis & clamoribus ejecta dicitur. Τὸν δὲ

οἰκίας, [1] καθάπερ οἱ τὸ πῦρ ἐκ τῶν χαιρόντων ἀποβρίπτοντες. [2] αὖθις ἐπὶ ἀπλῶ τῷ παρασίτοις, [3] καὶ κόλαξι, καὶ ἑταίραις δοκοῦντι σοφῷ; ἐπ'

extruſerit, ſicut qui è manibus ignem abjiciunt. Num rurſus ad iſtum ibo, paraſitis, adulatoribus, & ſcortis donandus? Ad eos

μὲν δικροῖς ἐκεῖσε τὸν δεῦρο κικρέγμασι. Nam hoc plus eſt, quam ſola manu. Sunt autem δικρᾶ vel δίκρανα, perticæ bifidæ & bifines, quaſi δύο κέρατα, id eſt, πάλη ἔχοντα. Scholiaſt. exponit ξύλα δίφυᾶ. Secuti etiam hanc locutionem Latini. Cicero ad Atticum 6. *Sed quoniam furcilla extrudimur* (hoc eſt, ſummo conatu & vi maxima) *Brundiſium cogito.* Et Horat. *Naturam expellas furcâ, tamen uſque recurret.* Pro eodem, *furcillâ ejicere*, dixit Catullus. Imitatur hic Ariſtophanem Lucianus, ubi ad ſimilem plane modum conqueritur Plutus: Ἦν δ' εἰς παρασπλῆν', inquit, ἀνθρωπον εὐπαίδευτον τύχω Πόρνοισι καὶ κύβοισι παραβεβλημένῳ Τυμὸς δύρακ' ἐξέπεσον εἰ ἀκαρεῖ χρόνῳ, id eſt, *Si ad prodigum hominem divertero, ſcortis & aleis objectus temporis momento nudus illinc protrudor foras.* Barl.

1 Καθάπερ οἱ τὸ πῦρ] Simul protervam decoctoris in dilapidandis opibus feſtinationem innuit *icone* ab iis deſumpto, qui ignem è manu confeſtim abjiciunt, ne comburantur. *Idem.*

2 Αὖθις ἐπὶ ἀπλῶ παρασίτοις] Sequitur hic inſignis collatio prodigorum & avarorum, oſtendens verum divitiarum uſum in mediocritate utendi conſiſtere. παράσιτος, & κόλαξ, quanquam hic diſtingui videantur, tamen pro eodem fere ſumuntur. Athenæus lib. 6. τὸ κόλακα dicit, non abeſſe μακρὰν τοῦ τῶν παρασίτων ὀνόματος. Differt tamen uterque ab ἀρίστου, quod hic nullius commodi gratia placere ſtudet; illi κέρδους ἕνεκα id faciant. Ariſtoteles Ethicor. lib. 2. c. 7. Hinc ambo nominis ſui appellationem debent cibo quem ſectantur. σῖτος enim & κόλαξ eſca, ſive pabulum eſt. Quanquam fatear non omnes adulatores convivia & epulas aucupari loco præmii. majora ſunt, quæ captant regum & principum aſſentatores. hinc recte philoſophi in adulationis definitione non mentionem faciunt cibi, ſed τοῦ συμφέροντος. Hoc genus hominum Conſtantinus Imperator appellare ſolebat *tineas* atque *ſorices* palatii ſui, ut refert Nicephori interpres. Et Anaxilas poëta Comicus ſcita alluſione κόλακας dicebat eſſe τὰ περὶ τὰς οὐσίας ἐχόντων σκώληκας, id eſt, divitum vermes, qui cum in hominis minime mali ingenium inciderint, eum inſidentes arrodunt, quoad inanem, velut tritici granum, reliquerint, ut Timoni noſtro accidiſſe videmus. *Idem.*

3 Καὶ κόλαξι, ἓ ἑταίραις παραδοξοποιοῦντος] Hic emendo ἑταίραις, neque enim meretricum ullibi hic mentio, quas ſine dubio introduxiſſet emunctæ naris homo, non ſecus ac paraſitos, adulatores, alioſque ſocios & amicos Timonis. Gisb. Cuperus Obſervation. l. III. c. 11. *Almeloveen.* Id eſt, meretricibus, quæ non minus quam paraſiti lautiſſimorum patrimoniorum gurgites ſunt & fimdorum, ut ait ille apud Terentium, calamitates. Hinc Theocritus puellam depaſtricem alieni patrimonii feſtive καλαμαίαν appellat, hoc eſt, locuſtam, quæ meſſem deſtinatam agricolis intercipere conſuevit. ἦσι γὰρ ἑταῖραι, ut Antiphanes ait apud Athenæum, τοῦ πέφυκε συμφορὰ, quippe cujus officium ſit συλᾶν τοὺς πέλας ſpoliare eos, qui propius ſe admovent. Sic Nannion meretrix, ut idem refert Dipnoſophiſt. ſcriptor, Thallum cauponem quendam bonis exhauſit: Plautina Phroneſium adoleſcentem Dinarchum, de quo ſervus queritur in Truculento: *Meretrix*, inquit, *meum heram miſerum blanditiis intulit in pauperiem, privavit bonis, luce, honore atque amicis.* Nam id omnibus omnium meretricum ingeniis inſitum eſt, ut non tam gratia aut elegantia moveantur amaſiorum ſuorum, aut rationibus ullis ad obſequium magis flectantur, quam tinnulis, hoc eſt, pecunia numerata. Vnde Plautinum illud ſonillum dicebat: *Oculata ſunt noſtra*

Δώσω δὲ Ζεὺς πέμπειν μι, [1] τοὺς εὐδοκιμοῦντας ἀδρεῖας, τοὺς πλουσίους· οἷς πέμπω ἐγὼ, ἐ ἀσπαστότατος. [2] Ὅτοι ἢ οἱ λάφυροι; [3] τῇ πενίᾳ ξυνόντωσαν, ἢν ἀσπασίως ἡμῶν. καὶ διφθέρᾳ παρ' αὐτῆς λαβόντες, καὶ δικέλλαις, ἀγαπήτωσαν ἄθλιοι, πτωχοὶ ὄβολοὺς κερδαίνοντες, οἱ δεκατολόντες ἀδρεῖας ἀμελητὶ [4] προϊέμενοι. [5] Ζ. εὖ δὴν ἔτι τοιοῦτον ὁ Τίμων ἐργάσεται ἀφ' οὗ σὺ.

eos mitte me Iupiter, qui munus intellecturi sint, qui amplexuri, quibus in pretio sim, & exoptatissimus. At hi stupidi cum paupertate commercium habeant, quam nobis anteponunt: & acceptis ab ea rhenone, & ligone, miseri sat habeant, quatuor obolos lucrantes, qui decem talenta contemptim dono dare solebant *Iup.* Nihil in te istiusmodi posthac facturus est Timon, quipe

nostra manus, credunt, quod vident. ἑταίρας sive sócias appellat Lucianus, quas vero nomine ἑταίρας dicunt Græci, idque κατ' εὐφημισμὸν, quo res ingrata grato significatur nomine. Sic Latini *amicas*, Itali hodie *cortesanas* appellant. *Bari.*

1 Τοὺς εὐδοκιμοῦντας] Quasi dicat Plutus. Ad eos abeam, qui nec prodigi, nec avari recte opibus uti sciunt, quam virtutem εὐδοξοτάτην dixere Græci. Aristoteles peculiariter, τὴν ἀφὶ τὰ χρήματα ἀρετὴν, Chrysostomus in Matth. τέχνην πασῶν ἁπλῶν πτωχῶν ἀνωτέραν, id est, artem artium appellavit. *Idem.*

2 Ὅτοι ἢ οἱ λάφυροι] Timonem stupiditatis accusat, quod discincte & profuse rem suam abligurienti paupertati opulentiæ præferre videatur. λάφυρος vocant Græci homines stupidos ac voraces, semperque prædæ inhiantes. Cleonem hoc nomine insignit Comicus ob rapacitatem, quod quemadmodum avis illa in Scopulis observat, siquid piscium possit venari: ita ille versaretur in Reip. negociis administrandis suum interim agens negocium. Erasmus ex Suida sic dici putat eos, qui faciles sunt ad dandum, indeque paræmiam fecit, λάφυρα ἐν ἕλεσι, *latum in paludibus*, ὅτι ἡδὺ ταχὺ ἀποδίδοται, sed adversatur natura avis, quæ talis non est, ut liberalis sit, & facile communicet. Quare mendum esse suspicantur nonnulli, & pro ἀποδίδοται, legendum ἀποπατοῦσιν. Nam & hoc de ave illa commemoratur, quod celeriter egerat, quicquid in ventrem demisit, ut & ea ratione profusa Timonis indoles designari posset. Vel dicendum, sic eum vocari ob stupiditatem: nam & hoc de laro traditur, quod facile decipitur, illiciturque à venatoribus. Vnde stolidos & ἄνους eo nomine significant Græci, quemadmodum & *cepphos*, & *stos* teste Eustathio. *Idem.*

3 Τῇ πενίᾳ ξυνόντωσαν] Elegans loquendi genus. τὸ συνόντας, cum propriè de personis viviſque animantibus dicatur, venuste transfertur ad res inanimas, q. d. semper in paupertate versentur, eamque sibi velut amicam & comitem habeant. Sic Nicocles apud Athenæum, lib. 8. cap. 5. quem locum optime restituit Scaliger: ἐ σύνεσι σαπιόδεις εἰς δύσιν, i. e. *toto die ad solis usque occasum rem habuit cum saperdis* (piscium genus est) id est, *saperdas ostavit.* Pro eodem ὁμιλεῖν cibo legitur apud eundem scriptorem. *Idem.*

4 Προϊέμενοι] Id est, κατὰ δαπανῶντες. Vnde προΐεσις apud Aristotelem profusa erogatio, quæ fit quasi projiciendo, cui opponitur κάθεξις Ethicor. 4. *Idem.*

5 Ζ. εὖ δὴν ἔτι τοιοῦτον ὁ Τίμων ἐργάσεται ἀφ' οὗ σὺ] Refutat querelam Pluti Iupiter his πρὸς μὲ ἐκείνων. Neque enim vero simile putat fore, ut Timon hoc ærumnoso vitæ genere jam abunde correptus paupertatem opulentiæ præferat. solent enim homines suo damno sapere. Sic Euripides de Pentheo: κακῶς γὰρ ἔγνως ὃν ἐφυσᾶτο, id est, malo affinis didicit, revereri scil. & colere Bacchum, quem an-

πάνυ γὰρ αὐτὸν ἡ δίκελλα [1] πεπαιδαγώγηκεν, [2] εἰ μὴ παντάπασιν ἀνάλγητός ἐστι τὸν ὀσφῦν, ὡς χρήσεται αὐτῇ τῇ πενίᾳ τῷ σαυρεῖ. [3] σὺ μὲντοι πάνυ μεμψίμοιρος εἶναί μοι δοκεῖς, [4] ὃς νῦν μὲν τὸν Τίμωνα αἰτιᾷ, διότι σοι τὰς θύρας ἀνεπετάσας, [5] ἠφίει ἀδεέστερον ἐπὶ λύβρεις, ὅτε ἀποκλείσας, ὅτε [6] ζηλοτυπῶν. ἄλλοτε δὲ τοὐναντίον ἠγανάκτεις κατὰ τῶν πλουσίων, κατακεκλεῖσθαι λέγων πρὸς αὐτῶν τοῦ μοχλοῖς, ἢ κλεισί, καὶ [7] σημείοις ἐπιτε-

quippe quem ligo abundè docuerit, (nisi prorsus nullum dolorem sentiunt illius ilia) te potiùs quàm paupertatem esse eligendum. Ac tu mihi querulus admodum esse videris, qui nunc Timonem incuses, quòd tibi liberè vagari permiserit patefactis foribus, nec zelotypus in te, domo concluserit. Aliàs autem contra in divites stomachabaris, quum diceres te ab illis, repagulis, clavibus, & impressis sigillis ita

tea spreverat. Vnde pereleganter Fabius apud Livium, eventum, *fultorum magistrum* appellat. Et Plinius in Panegyrico, quem Trajano dixit: *miseram hujusmodi & ex periculo sactam prudentiam* vocat. *Barl.*

1 Πεπαιδαγώγηκεν] Festive Iupiter ligonem Timoni loco pædagogi fuisse ait, à quo probe sic domitus ac severiter castigatus. τὸ δικέλλα tribuit, quod personæ proprium est. παιδαγωγεῖν posuit, *dicti* τὸ παιδεύειν, cui castigatio quoque conjuncta est. Vnde verbum hoc non *erudiendi* solum, sed & *castigandi* significationem habet, cum alterum sine altero vix esse queat. *Idem.*

2 Εἰ μὴ] Hæc verba παρενθέσει includenda sunt, ut recte factum à Pererio. ἀνάλγητος τοῦ ὀσφῦν dicitur, cui lumbi dolere nequeunt, ut fossoribus solent ex continua corporis incurvatione, & inprobo labore. *Idem.*

3 Σὺ μέντοι πάνυ μεμψίμοιρος εἶναί μοι δοκεῖς] Exprobrat Pluto Iupiter, quod sit natura querulus & morosus. Est autem μεμψιμοιρία species quædam injustitiæ & illiberalitatis, quod vitium non in calamitosis pauperibusque & senibus duntaxat reperitur, sed in divitibus etiam, quibus *curtæ nescio quid semper abest rei*, ut Horatius loquitur. Etenim multas opes accumulasse ejusmodi hominibus non est finis miseriarum, sed initium potius. Dicitur μεμψίμοιρος qui sorte sua contentus non est. μέμψις enim querela, & μοῖρα, fatum, sors. De talibus loquitur Seneca lib. 1. de Tranquillitate vitæ, ubi de amicorum delectu scribens inquit: *Præcipuè tamen vitentur tristes, & omnia deplorantes, quibus nulla non caussa ingemiscendi placet.* Idem.

4 Ὀ δὲ νῦν μὲν] Rationem quoque subdit Iupiter, qua iniquam Pluti querelam coarguit. In prioribus verbis prodigorum ingenia moresque delineat, qui opes suas libere evagari sinunt, easque plena manu in quosvis effundunt. In posterioribus describitur indoles hominum sordidorum seu parcorum. τὰς θύρας ἀνεπετάσας prodigorum est, qui januas aperire Pluto dicuntur, quum opes suas absque delectu ullo aut modo in obvium quemque conferunt & elargiuntur, quod ut in bonam partem interpretatur jocosus Iupiter: sic in malam accipit morosior Plutus. Infra κατακλείσαι πλοῦτον ei opponit. *Idem.*

5 Ἠφίει] Imperf. Atticum, quod intra augetur, ab ἀφίημι τὸ ἠφίει που, permitto. sic & ἤφιεν pro ἀφῆκεν. Vide linguæ utriusque instauratorem Budæum. *Idem.*

6 Ζηλοτυπῶν] Propriè verbum hoc usurpatur de eo, qui præ fervore amoris rivalem non patitur: ad divites avaros hic transfertur, qui opes suas arca inclusas servant tantum, neque audent eas, ubi opus est, erogare. *Idem.*

7 Σημείοις ἐπιζυλάς] *Signorum objectacula* vertit Erasmus: *impressa sigilla* Pererius.

βολαῖς, ὡς μηδὲ [1] παρακύψαι σοι εἰς τὸ φῶς δυνατὸν εἶναι. [2] παῦσαι γὰρ ἀποδύρας πρός με, [3] ἀποπνιγομένῳ λόγων τῷ πολλῷ πρὸ σκότου καὶ ζόφου τούτου [4] ὠχρὸς ἡμῖν ἐφαίνου, καὶ φροντίδος ἀνάπλεως, [5] συνεσπακὼς τοὺς δακτύλους πρὸς τὸ ἴδιον τι [6] συλλογισμῶν, [7] καὶ ἀποδράσεσθαι ἀπειλῶν, εἰ καιρὸς λάβοιτο παρ' αὐτῶν. καὶ ὅλως, τὸ πρᾶγμα ὑπέρδεινον ἐδόκει σοι, ὦ χαλκᾶ, [8] ἢ σιδηρᾷ θαλάμῳ, καθάπερ

ita fuisse concluſum, ut ne proſpicere quidem in lucem tibi liceret. Id igitur apud me deplorabas affirmans præfocari te nimiis tenebris: eoque pallidus nobis occurrebas, curis plenus, contractis contortiſque digitis, ut fieri ſolet in rationum collectionibus: quòd ſi quando daretur opportunitas, aufugiturum quoque ab illis te minitabare. In ſumma rem admodum acerbam judicabas in æreo, ferreove thalamo,

Da-

perius, & quidem rectius. nam σημεῖον ὀπταλλεῖν, idem eſt, quod σφραγίζειν, & σημεῖον quod σφραγὶς, ſigillum. *Barl.*

1 Παρακύψας] Significat tranſverſim aſpicere, quaſique limis oculis & per feneſtram, quod Pluto facere non licet ciſtæ incluſo, totque depreſſo vectibus ſeriſque. conflatur hoc verbum ex præpoſit. παρὰ, oblique vel tranſverſum ſignificante, & κύπτω, caput inclino, pronus ſum. *Idem.*

2 Παῦσαι γὰρ ἀποδύρας] Spectant hæc ſuperiora, ſive pars ſunt ſeriæ objurgationis à Jove factæ. *Idem.*

3 Ἀποπνιγομένῳ τῷ π.] Eraſmus, *præfocari nimiis tenebris*, quem ſequitur Peretius. malim, *in tenebris*. Neque enim caligo propriè dicta præfocationis cauſſa eſt, ſed ciſtæ anguſtia, cui incluſus eſt Plutus, quæ reſpirationem ipſi omnem præcidebat. *Idem.*

4 Ὠχρὸς] Pallor Pluto tribuitur ob auri colorem. hinc Diogenes interrogatus, cur aurum palleret? *quia*, inquit, *plurimos habet ſibi inſidiantes*. Et revera inter ὠχρότητα, & auri colorem nihil aut parum eſt diſcriminis. Vnde ὠχρὸν & χρυσοειδὲς conjunxit Nicander 2. Georg. ubi de violis loquitur. Elegantiſſimus hic eſt πρὸς φιλαύλων character, cujuſmodi quoque legas apud Theophraſt. & Lucianum in Gallo, ubi Simonem quendam introducit divitem noctes dieſque inſomnes ducentem & digitis ſupputantem uſuras, itemque palleſcentem præ nimia ſollicitudine. *Idem.*

5 Συνεσπακὼς] Id eſt, *digitis contractis ſeu contortis*, quales habere ſolent homines ſordidi & fœneratores ex aſſiduo colligendi ſupputandique uſu. συσπάω enim *contrahо*, *contorqueo*. Pro eodem Lucianus in Gallo dixit, ἐκ δακτύλους κατισχναίνοντα, id eſt, *digitos habentem emaciatos & quaſi extabefactos* præ frequenti computatione. *Idem.*

6 Συλλογισμῶν] Arithmetices vocabulum, proprieque partis illius, quæ λογιστικὴ appellatur. Latini calculum vocant. Vnde calculatores ψηφισταὶ ſive λογισταὶ dicti. Tranſlata hæc poſtea ad ſcholas philoſophorum. *Idem.*

7 Ἀποδράσεσθαι] Aoriſtus vim futuri habet, quod facit particula δυνατὴ ἀν non expreſſa ſolum, ſed & ſubaudita. Idem & vaſ converſivum præſtat apud Hebræos. *Idem.*

8 Ἢ σιδηρᾷ θαλάμῳ] Græci opes ejuſmodi, quas triparci illi homines ſibi tantum poſſident, & in arca abſcondunt, ſcite vocant πλοῦτον ἄπλουτον, quaſi opes inopes, quod earum nullus ſit uſus, ut merito cum pictura conferantur repoſita. Ariſtophanes ἀφανῆ πλοῦτον appellat. Nam domus & agri celari non poſſunt. Herodes Atticus πλοῦτον νεκρὸν, i. e. mortuum ſimili tropo dixit. qua ratione δεσμωτήρια Πλούτου, *Pluti carceres* vocavit arcas, aliaque id genus repoſito-

τὴν [1] Δανάλω παρθενόσεως [2] τὰ ἀπελεῖσι, καὶ παιδαγωγοῖς ἀναθρεφόμενον τὸ τέκνον, καὶ τὸ λογισμοῦ. [3] ἄτοπα γὰρ ποιεῖν ἔφασκες, ἐρᾶν μὲν εἰς ὑπερβολὴν, [4] ἐξὸν δ' ἀπολαύειν, καὶ τολμᾶν, καὶ ἐπ' ἀδείας χαμεύνης τῷ ἔρωτι, κυρίας γε ὄντας, ἀλλὰ φυλάττειν ἀγρυπνοῦντας, εἰς τὸ σω-

Danaës exemplo, virginem asservari, atque à ſedulis ſceleſtiſſimiſque pædagogis educari, Fœnore, & Computo. Eos proinde abſurdò facere aiebas, quòd te præter modum adamarent, neque, cùm liceret, frui auderent, nec quamvis eſſent domini, ſecurè ſuo amore uterentur: ſed vigiles obſer-

ſela pecuniarum, quibus captivæ veluti detinentur opes, ne in uſum veniant, Δαλαμον appellat hic Lucianus feſtiva catachreſi, nimirum alludens ad fabulam Danaes Acriſii Argivorum regis filiæ, qui cum oraculo monitus eſſet fore, ut à nepote occideretur, filiam æneæ, id eſt, munitiſſimæ includit turri, cujus meminit Horat. 3. Carm. od. 16. *Barl.*

1 Δανάλω παρθενόσεως] Sic poſtea Δανάης παρθένωσις. dial. Deor. & de ſalt. ubi in quibuſdam edition. Δαν. διαπαρθένωσις *imminutio*, *inſloratio*. Bourd.

2 Τὰ ἀπελεῖσι] Vſuram & Conputum ſceleſtiſſimos vocat pædagogos, ut pote quorum opera & ſtudio educatur Plutus, id eſt, augentur opes. Avari enim pecunias illegitimam ad uſuram exponunt, & ſiquis intra præſtitutum diem non ſolverit, τόκον τόκε, hoc eſt, uſuram uſuræ exigere non erubeſcunt, ἀνατοκισμὸν vocant Græci, ut Theophraſtus etiam docet in Charact. μικρολογίας. Unde Cicero ad Attic. lib. 5. epiſt. ult. *Nihil impudentius Scaptio, qui centeſimis cum anatociſmo contentus non eſt.* Et hæc cauſſa fuit, cur Cato Cenſorius, ut Tullius refert lib. offic. 2. omnem fœnerandi rationem, ut improbam damnarit. Talis enim uſura, qua pauperes opprimuntur & charitatis æquitatiſque fines tranſiliuntur, non ſolum à Deo vetita fuit, ſed etiam à Gentibus damnata. Improbum fenus exercentibus & uſuras uſurarum illicite exigentibus infamiæ maculam irrogari voluere Imperatores Dioclerianus & Maximianus. A mortiu vel roſione עש appellarunt Hebræorum filii, παρθένους dicitur virgo quæ in γυναικωνίτι cuſtoditur & enutritur παρὰ μητέρι καὶ ἦ, ut Heſiodus loquitur. κατακλείστας vocabant veteres, id eſt, *recluſas* & *abſconditas*. Hinc Phocylides monet, virginem cuſtodiendam eſſe bene obſeratis cubiculis, & non permittendum, ut ante nuptias extra domum conſpiciatur. Et Theocritus παρθένον ἐν θαλάμῳ oppoſuit τῷ νύμφῃ, id eſt, ſponſæ. עלמה Hebræis dicitur, à radice עלם, quod eſt, latuit. Verum τὸ παρθενεύεσθαι hic loci ſumitur, pro virginem perpetuò & incorruptam ſervari, ut Veſtales olim, & hodie Moniales, quatenus παρθένος vox ſexus integritatem ſignificat, & puellam ἀνύπαφον. *Devetam virginem*, appellat Ambroſius. Vnde παρθένωσις dicitur ipſa actio τῷ παρθενεύειν, cum aliqua perpetuum cuſtoditur virgo, vel intacta manet. Sic Lucianus de ſaltatione dicit, bonum ſaltatorem debere imprimis ſcire πῶς Δανάης παρθένωσιν, quomodo Acriſius Danaën in turri ahenea virginem aſſervarit. ubi tamen alii legunt ὅπως παρθένωσιν, ut defloratio ejus intelligatur. *Barl.*

3 Ἄτοπα γὰρ ποιεῖν ἔφασκες] Sordidorum homihum ingenia porro deſcribit, qui præter modum divitias amant, eaſque ſumma cura ac vigilia cuſtodiunt, ſuum interim defraudantes genium, nec aliis fruendi copiam facientes. *Idem.*

4 Ἐξὸν] Attice, *cum liceat*, δυνατῶν ὄντων. Participium abſolute poſitum. Sic ἰὸν, παρὸν, ἐφεστὸς, ἄλλο, ἕτοιμον ὄν & ſexcenta alia apud bonos auctores legere eſt. *Idem.*

a Δι-

μεῖον, καὶ τ μηχλὸν [1] ἀσπαρδαμυκτὶ βλέποντας, ἱκανὴν ἀπόλαυσιν οἰομένους· ἡ τὸ αὐτὸς ἀπολαύειν ἴσχειν, ἀλλὰ τὸ μηδενὶ μεταδιδόναι τ ἀπολαύσεως, καθάπερ τὸν [2] ἐν τῇ φάτνῃ κύνα, μήτε αὐτὴν ἐσθίοντα τ κριθῶν, μήτε τῷ ἵππῳ πεινῶντι ἐπιτρέποντα. [3] καὶ σφόδρα γε καταγέλαστοι αὐτῶν φειδωλίαν, καὶ φυλακὴν ὁρῶντες, καὶ [4] τὸ καινότατον

servarent, ad ſigillum ſeramque immotis oculis intuentes, abundè magnum fructum arbitrantes à ſe percipi, non quòd ipſis fruendi facultas adeſſet, ſed quòd nemini fruendi copiam facerent; non aliter quàm in præſepi canis qui nec ipſe hordeo veſcitur, nec famelicum equum veſci ſinit. Quinetiam ridebas iſtos qui parcerent, aſſervarentque, & (quod eſſet abſurdiſſimum) ſe ipſos ze-

1 Ἀσπαρδαμυκτὶ βλέποντας] Ἀσπαρδάμυκτον μὲν μύσας τὸν ὀφθαλμὸν. σπαρδαμυκτίζειν τὸ σκαίρειν ἢ μύειν τὸν ὀφθαλμὸν, τὸ πυκνῶς βλεφαρίζειν, ἰλλωπᾶν ἢ ἰλλωπίζειν. Schol. Ariſt. *ἱππῶν.* Heſych. Suid. Poll. aliam tamen etymologiam proferunt alii Grammatici, de qua poſtea. *Bourd.* Adverbium eſt, oculis non conniventibus, id eſt, ἀκαμμύστως, ut interpretatur Heſychius, quod conflatum eſſe volunt ex α privante, & verbis σκαίρω *ſalto*, itemque μύω, *claudo.* Apulejus dixit, *oculis inconnivis* lib. 6. Aſini aurei. Paria de avaris refert Theophraſtus cap. de ſordida parcimonia: μικρολόγῳ, inquit, τὸν ὅρια ὁπόσα πρόκειται ὁσημέρας, *quotidie terminos ſuos inſpectat*; ecquid ſcilicet immoti eodem loco iiſdem maneant. Sunt enim ejuſmodi homines ſemper pavidi & anxii, ſuiſque rebus velut appoſiti quidam cuſtodes. Quemadmodum & Plautinus ille Euclio oculos ſemper in ullam conjectos habebat, quam auro onuſtam poſt ædes ſub terram defoderat. Plutus iſtiuſmodi pecuniarum incubos & ſollicitos obſervatores non diſſimiles eſſe ait τῷ ἐν φάτνῃ κυνὶ, hoc eſt, *cani in præſepi*, qui nec ipſe veſcitur hordeo, nec equum famelicum veſci ſinit. Lucianus eandem uſurpat paræmiam adverſus indoctum, qui egregios codices incluſos diligenter aſſervabat, quos nec ipſe unquam evolvat, nec aliis evolvendi faciat copiam. Simile quiddam refert Athenæus lib. 6. de gente quadam Galatarum, qui dicuntur Cordiſtæ, vel, ut alii ſcribunt, Scordiſci: abominantur aurum, inquit, nec important in ſuam regionem, nihilo ſecius tamen alios non deſinunt eo ſpoliare. Eraſmus in Chilad. *Barl.*

2 Ἐν τῇ φάτνῃ κύων] Sic alibi Proverb. κύων ἐν φάτνῃ, ſic ſæpè vocat Philoſophos & præcipuè Cynicos, obvios inſequentes. Repetit illud, adverſus Indoctum. *Bourd.* Eadem libro ad indoctum libros coementem. *Marc.* Proverb. de quo extat Epigramma in Antholog. *Cogn.*

3 Καὶ σφόδρα γε καταγέλαστοι αὐτῶν φειδωλίαν] Iupiter Pluti expoſtulationem, ut iniquam & nulla juris ſpecie ſubnixam rejicit, cum eo nomine, quo accuſatur Timon, potius ſit laudandus quam vituperandus. Avaritiæ enim oppoſita eſt profuſio. Præclare ait, avaros ζηλοτυπεῖν αὐτὸς, hoc eſt, ſibi ipſis invidere divitiarum ſuarum uſum & fructum, cum non audeant eas, ubi rès poſtulat, erogare. *Barl.*

4 Τὸ καινότατον] Hæc formula loquendi per parentheſin ſæpe uſurpatur de re valde inuſitata, quamque maxime miteris. Quid enim magis mirandum magiſque novum, quam homines reperiri ſuum deſtaudantes genium & naturæ ſubtrahentes quod ſuum eſt. Cujuſmodi merito ſuis domeſticis ludibrio ſunt, & ab iiſdem compilantur. Neſciunt enim hi πρωγόσιοι, quid ſit hominem optimè de ſe mereri. Rectè poëta Venuſinus ſerm. lib. 1.

Neſcis quo valeat nummus? quem præbeat uſum?
Panis ematur, olus, vini ſextarius: adde
Quæ tu humanæ ſibi doleat natura negatis.

τον, αὐτὰς ζηλοτυπούντων. ἀγνοούντων ὃ ὡς κηπάρχῳ οἰκέτης, ἢ οἰκονόμῳ, ἢ παιδοτρίψ ὑπαισιώνλαβραίως, [1] ἐμπαροινήσῃ τὸν κακοδαίμονα, καὶ ἀνερρησεν ἀπόπλω, [2] ὡς ἀμφορέα π ἢ μικρόστομον λυχνίδιον, ἢ [3] διψαλέον [4] θρυαλλίδιον, ἐπαγρυπνεῖν ἐάσας τοῖς τόκοις. [5] πῶς ἂν οὖν ἄδικον, πάλαι μέν σε τοῦτο αἰτιᾶσθαι, νῦν δὲ τῷ Τίμωνι τὸ σπανίως ἐπικαλεῖν; Πλοῦτ. καὶ μὴν εἴγε πέλαγος ἐξετάζοις, [6] ἄμφω σοι εὔλογα δόξω ποιεῖν ἔστι γὰρ Τίμωνος [7] τὸ πάνυ τοῦτο

zelotypia profequerentur : nec intelligerent fore, ut aut fceleratiſſimus famulus, aut œconomus, aut puerorum præceptor furtim ſubiret, ludibrio habiturus intelicem & inamabilem herum, quem poſtea ſinat ad fuliginoſam, & oris anguſti lucernulam, ac ſiticuloſum ſcirpulum uſuris invigilare. Annon igitur iniquum, cùm hæc olim incuſaveris, nunc his contraria Timoni objicere? *Plut.* Atqui ſi veritatem inquiſiveris, me utrumque rationi conſentaneum facere judicabis. Nam & Timonis hujus nimia lenitas, ne-

Eſt enim ὁ πλοῦτος πρὸς χρησίμων, id eſt, rerum utilium, ut inquit philoſophus. Unde & χρήματα dixere Græci ἀπὸ τῆς χρήσεως, ab uſu, extra quem ne in bonis quidem cenſenda ſunt. *Barl.*

1 Ἐμπαροινήσῃ] Propriè ſignificat, per vinum & temulentiam injuria vel probro afficere. παρὰ οἶνον. hinc παροινία doctiſſimo Grammatico, ἡ ἐξ οἴνου ὕβρις. Ciceroni, per ebrietatem illuſio in Antonium apud Dionem Caſſium. *Idem.*

2 Περὶ ἀμφορέα π ἢ μ. λυχνίδιον] Hunc locum imitatus eſt Apul. lib. 2. Mileſ. ubi de Milone hoſpite ſuo Lucianus in Somnio, ſeu Gallo. *Bourd.* Eſt hic propriiſſimus avari character ad ſcirpulum ſive lucernulam uſuris invigilare, ἀγρυπνεῖν ἢ ἀναλογίζεσθαι τοῦ τόκους in Gallo dixit Lucianus. μικρόστομον λυχνίδιον vocat lucernulam parvi vel anguſti oris, cum latiores plus olei conſumerent. Ita Strepſiades ſenex avariſſimus lamentatur apud Ariſtophanem in Nebul. & puerum tantum non verberat, quod ellychnia lucernæ adhibuiſſet nimis craſſa. Et Philocleon itidem ſenex filium objurgat, quod ſtuppas non acu vel feſtuca produxiſſet, ſed digito, ἢ ταῦτα, inquit, τῷ ἐλαίῳ σπανίζοντι, idque tanta olei penuria, in Veſpis. *Barl.*

3 Διψαλέον] Id eſt, *ſiticuloſum*, cui non ſatis olei affuſum eſt. Sic σφοδρὸν Ἄρεος dixit Homerus: *ſiticuloſam Apuliam* Horatius, ob aquarum penuriam, quaſi aridam & ſiti hiulcam, ut loquitur Virgilius in Georgic. *Idem.*

4 Θρυαλλίδιον] *Iuncum* vel *ulvam* interpretantur : alii folium ficus fuiſſe putant. Diminutivum eſt à θρυαλλὶς, *lucerna*, *ellychnium* ἀπὸ τῆς θρύου, quod eſt herbæ genus, ex quo fiebant antiquitus lucernæ. Pollux. τὸ δὲ ἐπιθέμενον τῷ λύχνῳ θρυαλὶς, ἐλλύχνιον, φλεγμὸς, lege φλόμος. Vetus gloſſarium ab H. Stephano editum teſtatur θρυαλλίδα eſſe φλόμον. At φλόμον Helychius herbam interpretatur, quæ uſum lychni præbebat. *Idem.*

5 Πῶς ἂν οὖν ἄδικον πάλαι μὲν σε ταῦτα αἰτιᾶσθαι] Concludit ex his omnibus Iupiter Pluti querelam eſſe injuſtam, nec admittendam in diverſis diverſa criminantis, nec ſibi conſtantis. ὀπτίμως παρὰ τὸ φερόσπονον appellat Theophraſtus. Qui tenentur eo vitio, homines cenſentur iniquæ mentis, quibus ſunt queſtus paratiores, quam gratiæ. *Idem.*

6 Ἄμφω σοι] Docet hic Plutus ſe prodigos pariter ac tenaces illos merito damnare, cum verus divitiarum uſus in mediocritate conſiſtat. *Idem.*

7 Τὸ ἀνειμένον] *Lenitatem* interpretantur alii, minus rectè, cum in vitio ponatur,

ἀμείνων, ἀμέλεια, καὶ οὐκ ἀνοικίαν ὡς πρὸς ἐμὲ εἰκότως ἂν δοκοίη. [1] τὰς τε αὖ κατακλείσεις τὰ χρήματα καὶ σκότῳ φυλάττουσας, ὅπως αὐτοῖς [2] παχύτερος γένοιμαι, καὶ πιμελὴς, καὶ [3] ὑπέργυος, ἐπιμελουμένους. ὅτε πρωτοπλοούσας αὐτὰς, [4] ὅτε εἰς τὸ φῶς προάγοντας, ὡς μηδὲν ὀφείλων πρὸς τινα, ἀνοήτους νομίζων εἶναι, καὶ ὑβριστάς. οὐδὲν ἀδικοῦντά με τοιούτοις δεσμοῖς [5] κατασκήπτουσι; [6] οὐκ εἰδότες ὡς μετὰ μικρὸν ἀπίασιν ἄλλοι τινὲς

negligentia, non benevolentia, quod ad me attinet, meritò videatur. Illos verò qui me ostiis ac tenebris inclusum servant, & ut crassior, pinguior, imò immensus fiam, operam dant, nec tamen attingunt ipsi, nec in lucem producunt ne à quoquam videar, illos inquam amentes & contumelioſos recte putem, quippe qui me insontem tot in vinculis putrescere cogunt, non intelligentes brevi sibi abeundum, & me alii cuipiam, cui for-

natur, eaque voce soluta quædam profusio, & immodica libertas significetur. Perezius optime *nimiam lenitatem* exponit. Sed de hujus verbi elegantiâ & vario usu consule Budæum, pag. 545. Neutra illa adjectiva ἀνθυπαρκτικῶς ponuntur loco substantivorum suorum, q. d. ἡ ἄνεσις αὕτη, ἀμέλεια & οὐκ ἀνοικία. Quæ sequuntur verba, ὡς πρὸς ἐμὲ perperam versa sunt à nonnullis: *quod bene erga me affectus non sit.* Nam τὸ ἀνοικὸν, non ad se refert Plutus, sed ad illos, in quos sua bona tam prodige effuderat Timon. Recte Salmuriensis. *Ad me quod attinet*, ὡς πρὸς ἐμὲ, supple ἀνήκει. Bas.

1 Τάς τε αὖ κατακλείσεις τὰ χρήματα] Hujus membri ἔνθεσις descriptionem continet hominum sordidorum. κατακλείσεις πλοῦτον vocat divitias in arca reclusas, quæ quidem asservantur ab avaris, sed non ad debitos usus depromuntur χρυσὸν κατακλείσειν simili ratione dixit Sextus. Et *vestem cataclistam* Apulejus more Græco accepit, pro veste pretiosa, quæque in arca claudi servarique solet, ut ad Tertulliani pallium notat vir consummatæ eruditionis Cl. Salmasius. *Idem.*

2 Παχύτερος] Crassior pinguiorque redditur Plutus, cum in cista clausæ opes usura & turpibus lucris accrescunt & augentur. *Idem.*

3 Ὑπέργυος] Sic propriè vocatur qui supra modum tumidus vel pondere gravis est, ὄγκος enim tumor, gravitas. ad divitias scite transfertur. Sic Plato ὑπερόγκους dixit ingentes & nimias opes, in epistol. *Idem.*

4 Οὔτε εἰς τὸ φῶς προάγοντας] Hoc omne Pluti mutuatum ab Aristophanis Pluto. tu consule. Tangit idem in Catapl. in somnio & alibi. *Bourd.*

5 Κατασκήπτουσι] In activa hic significatione accipitur pro facere vel sinere ut putrescant. Similiter & Theophrastus in Charact. sordidorum hominum mores describit. Τῶν μικρολόγων, inquit, ἐστὶ καὶ τὰς ἀργυροθήκας ἰδεῖν σεσηπυίας, καὶ κλεῖς ἰωμένας, id est, *Sordidorum istorum hominum loculos videas situ obsitos, & claves ferrugine illitas.* Cujusmodi divitibus exitium denuntiat Apostolus Iacobus, epistolæ suæ cap. 5. vers. 2. & sequentibus. Ubi iisdem pæne verbis utitur ὁ Σύρος scriptor, quibus hic Lucianus & Theophrastus. *Barl.*

6 Οὐκ εἰδότες] Et hæc πᾶν φιλαργύρου insania est non minima, quod dum vivi opibus uti metuunt, eas post hanc vitam, quæ nulli vel ad unum diem certa est; aliis cogantur relinquere. P. Syri dictum est: *avarus nisi cum moritur, nihil recte facit.* Etenim qui sese pecuniæ studio addixit, nulli commodus est, dum vivit: sola mors voluptatem & emolumentum adfert hæredi: non secus ac sus quæ luto semper immersa, non nisi peremptа lardo suo prodest. Vnde Flaccus passim

[4] τῶν εὐδαιμόνων με κατηλιπότες. [2] ἢτ' ἂν ἐκείνης, ἢτε τοὺς πόνου ἀφεκείρους εἰς ἐμὲ τούτους ἐπαινῶ, ἀλλὰ τοὺς ὅσῳ ἄφελον ἐστι [3] μέτριον ἐπιθήσουσιν τῇ πεζῷ μοίρᾳ, κἀμὴ μήτε ἀφειξόμβρως τοπαραπαν, μήτε ἀφεσεμβρως τὸ ὅλον. [4] σκήπτῳ γὰρ ὦ Ζεῦ πρὸς Διὸς, εἴ τις [5] νόμῳ γήμας γυναῖκα νέαν, ἐκ καλῶ, ἔπειτα

fortuna faverit, relinquendum. Quocirca neque illos probo, nec hos qui nimium facilè mihi manus admovent, sed eos, qui, quod est optimum, mediocritate utuntur, ut nec prorsus abstineant, nec penitus profundant. Etenim per Iovem illud considera Iupiter, siquis ubi juvenem & formosam uxorem lege duxerit, postea neque

suos hortatur ne genium defraudent, sed ubi res tempusque exigunt, paris bonis honestè fruantur:

Quis scit, an adjiciant hodiernæ crastina summæ
Tempora Di superi?
Cuncta manus avidas fugient hæredis amico
Quæ dederis animo. Barl.

1 Τῶν εὐδαιμόνων] Sic vocat futuros bonorum possessores, quibus singulari hoc modo Deus aut fortuna faverit. δαίμων voce τὴν τύχην, sive εὐμοιρίαν non raro designant Græci, & homines copiosos εὐδαίμονας appellant. Euripides:

Πλούτου δ' ὑπορρήπτῳ κάθηνεῖς γάμοι.
Τῶν μὲν γὰ εὐτυχίαν αἰνῶ βροτοῖς,
Μᾶλλον δ' εὐδαίμονα τοῖς εὐδαίμοσι.

Latini quoque beatos vocant divites. Sic Plautus in Pœnulo:

Aurum in fortuna invenitur: natura ingenium bonum.
Bonam ego, quàm beatam me esse nimio dici mavolo. Idem.

2 Οὔτ' ἂν ἐκείνης] Laudat mediocritatem Plutus, hoc est, eos, qui nec facilè nimis ipsi manus admovent, quod prodigorum est: nec penitus ab eo abstinent, ut homines sordidi. Tales & ipse sibi habere optat apud Aristophanem idem Plutus, nimirum qui in re familiari administranda modum teneant, τὸν μέτριον, qualem se gloriabatur esse Chremylus. Ἐγὼ, inquit, χαίροντι φειδόμενος, ὡς ὑδεὶς ἀνήρ. πάλιντ' ἀναλῶν, ἤνίκ' ἂν τύτου δέῃ, id est, *Ego lubens mea comparco, si quisquam alius: rursum ubi opus est, sumptus facio.* Idem.

3 Μέτριον ἐπιθήσουσι τῷ πράγματι] Est rebus modum imponere. quod & Horatius expressit Serm. lib. 1.

——— *non ego avarum*
Cùm veto te fieri, vappam jubeo ac nebulonem.
Est modus in rebus, sunt certi denique fines,
Quos ultra citraque nequit consistere rectum. Idem.

4 Σκήπτῳ γὰρ ὦ Ζεῦ πρὸς τοῦ Διός] Egregia similitudine rem illustrat Plutus per ἀναπεπταμένην institura. Prodigum marito comparat, qui uxorem suam libere evagari finit, omnibusque sine delectu prostituit. *Idem.*

5 Νόμῳ γήμας] De eo dicitur, qui legitimam duxit uxorem, adhibitis omnibus solennibus, ad differentiam τῶ ἀγάμου & ἑταιριζοντος. Quicquid enim extra leges matrimonii fit, scortatio est, sive cum una consuetudo fuerit, sive cum pluribus. hinc & *concubina* meretrix est, licet *univira*, ut eam appellat Hieronymus. Rectè Augustinus de Tempore Serm. 164. *Velis nolis, illa quæ præter uxorem tecum dormit, est meretrix.* Illud γήμας est ab antiqui γάμω τὸ γαμῶ, *uxorem duco*, quod de viro proprie dicitur, ut γαμεῖσθαι de fœmina. *Idem.*

1 Μέ-

μήτε φυλάττοι, [1] μήτε ζηλοτυποῖ τοπαρόντων, ἀφιείς καὶ βαδίζειν ὅθεν ἂν ἐθέλοι νύκτωρ, καὶ μεθ' ἡμέραν, καὶ [2] ξωνείσας [3] τοῖς βαλομένοις, μᾶλλον δ' αὐτὸς ἀπάγοι μοιχευθησομένῳ ἀνοίγων τὰς θύρας, καὶ [4] μαστροπεύων, ἢ πάντως ἐπ' αὐτῷ καλῶν, ἆρα ἐ τοιοῦτον ἐρᾶν δόξειεν ἄν; [5] ἀλλ' σύ γε ὦ Ζεῦ τῶν φαίης ἄν, ἐρασθεὶς πολλάκις [6] εἰ δέ τις ἐμπαλιν ἀλλοῖον [7] γυναῖκα

que omnino zelotypia prosequatur, concedens illi ut noctu atque interdiu eat quo velit, & rem cum quibuslibet habeat, vel potiùs ultro producat ut adulteretur, fores aperiens, prostituens, & omnes ad eam invitans, num hic amare videbitur? profectò hoc tu nequaquam dices Iupiter, qui sæpenumero amorem senseris. Rursum si quis ingenuam lege domum de-du-

1 Μήτε ζηλοτυποῖ] Fidelis enim mariti est uxorem suam, præsertim ætate florentem, formosamque, cum propter sexus imbecillitatem multis expositа sit periculis, observare & laudabili zelotypiâ prosequi, neque permittere, ut noctu atque interdiu eat, quo libitum est. Quam periculosæ enim minusque probandæ sint vagæ illæ mulierum eliminationes, ostendit pictor ille, qui Venerem nobis exhibuit testudini insistentem, quo docere voluit, fœminas debere esse casarias, ut veteri utar verbo, quibus cum tardigrado illo animali, οἰκῶ sit φίλῳ, οἷον ἄρρεν θήλεος. Xenophontis præceptum est in Oecon. Τὴν γυναικὰ πλεῖον ἔνδον μένειν, ἢ ἔξω κυλεῖν, *mulieri satius est domi manere, quam extra eam versari.* Vnde & Belgis à domestica cura *huysvrouwen* dictæ. *Barl.*

2 Ξωνεῖσαι] De conversatione Venerea honestè dicitur. Sic & συγχωρεῖν, συναθεῖν, πλησιάζειν, συνομιλεῖν, & similia usurpant Græci. σεμνοὶ λόγοι appellant Græci Patres. *Idem.*

3 Τοῖς βαλομένοις] Ejusmodi mulier *vulgivaga* appellatur in jure Civili, quod & Veneris *παράδημα* epitheton est apud Lucretium. Euripidi ἐμπλάκειαν quod neminem refugiat, sed omnibus se applicet, & adjungat. *Communes matellas* cum Erasmo appellare liceat. *Idem.*

4 Μαστροπεύων] Idem quod *ἀγοραγυΐαν.* Lenonum est, qui uxores suas filiasve lucri caussa prostituunt. Quod genus hominum pro dedecus! nullo unquam seculo defuit. Talem describit Iuvenal. Sat. 1.

Cum lene accipiat machi bona, si capiendi
Ius nullum uxori, doctus spectare lacunar,
Doctus & ad calicem vigilanti stertere naso.

μαστροπὸν designat, qui se dormire simulat, quo licentius uxore sua potiatur alius. Ejusmodi maritos pœna mortis afficiendos censuit Æschines contra Timarchum. *Idem.*

5 Οὐ σύ γε] Communicationis schema, quod valet ad extorquendam adversario confessionem, dum videt nos in æquitate ejus judicium ponere, simulque Iovem ex obliquo ut mollem & stupri reum traducit auctor, *Idem.*

6 Εἰ δέ τις ἐμπαλιν ἀλλοῖον] Altera pars similitudinis priori opposita. Avaros contra similes esse docet marito, qui uxore sua, quam ætate & forma vegetam pulchramque duxit, uti non audet, sed intactam servat, & marcescere sinit, cum matrimonii leges postulent, amoribus ejus frui, ac liberos procreare. *Idem.*

7 Γυναῖκα γάμῳ παρκλαβὼν] Idem est quod supra, γάμῳ γήμας. Addit, εἰς τὴν οἰκίαν. Solebant enim sponsi novam nuptam parentum suorum domo in suam deducere. hinc natum illud loquendi genus apud Græcos pariter & Latinos: γυναῖκα εἰς οἰκίαν παρκλαβεῖν, vel ἀγαγέσθαι: Romani, *uxorem domum ducere*, vel

εἰς τὴν ἰδίαν νόμον ἀγαλλεῶν [1] ἐπ' ἀρότῳ [2] παίδων γνησίων, ὁ δὲ, μήτε αὐτὸς [3] συνδιαπλοιτο ἀκμαίας καὶ καλῆς παρθένου, μήτε ἄλλῳ συνοικεῖν ἐπιτρέπει, ἄγχειν δὲ στέρεον κατακλείσας παρθενῶνι, καὶ τοῦτο ἐρᾶν φάσκων, καὶ δηλῶν ὡς λάθοι τὸ χρῶμα, καὶ τὴν [4] σαρκὸς σκληρυνόμενος, καὶ τὸ [5] ὀφθαλμῶν ὑποδιδυκότων, ἵνα τ' [6] ὄντως ὁ τοιοῦτος ἀγαπᾶν δόξειεν

ducat, acceptam ad liberorum legitimorum procreationem: cæterùm nec ipse contingat florentem ætate, decoramque virginem, nec eam ab alio aspici sinat, sed inclusam, orbam, sterilemque in perpetua virginitate contineat, ac interim se amore teneri dicat, & hunc præ se ferat colore, corpore exhausto, refugis oculis, num fieri potest, ut talis quispiam desipere

vel simpliciter *ducere* dicunt. Hesiodus in Operib. Ὧραίῳ ἢ γυναῖκα τὴν σὴν οἶκον ἀγαγὼν. *Tempestive uxorem domum tuam ducito.* Sic Homerus, & alii locuti. ἀλοχίην vocat mulierem *ingenuis parentibus natam*, non *servam* aut *mancipium*. Barl.

1 Ἐπ' ἀρότῳ] Εἰς τὸ σπερματίσαι γένεσιν, ut ait Hesiod. εἰς σοφὸν ἢ γοητ. Bourd. Elegantur ἄροτον καὶ παίδων pro *liberorum procreatione* dixit. Plutarchus in lib. de præceptis conjugalibus quadruplicem proponit arationem: unam in Scio, secundam in Raria, tertiam sub ipsa urbe, quam à jugo boum, Bubigium nominat; quartam verò omnibus hisce sanctiorem esse dicit, procreandorum liberum. Simili figura loquitur Isidorus Peluſiota lib. 3. epiſt. 243. Τῷ γὰρ σφοδρόν, inquit, ὁ ἀνὴρ σωματοφθόρῳ χαυδίκῃ, τυπίσι γόνιμον σωτεῖ, διὸ καὶ παρ' Ἀθηναίοις ἡ σωφρόσυνα ἡ κατὰ νόμον, ἐπ' ἀρότῳ παίδων. (Sic malim cum Luciano & Plutarcho, ut etiam notat Gatakerus, quam ἐπ' ἀρότῃ) ἁλίσκετο γίνεσθαι καὶ γονεῖς οἱ τεκόντες κεκλῆσθαι. Sunt autem bellæ & verecundæ ejuſmodi locutiones, quæ ſumuntur ab agricultura. Sophocles de Oedipode: τὴν τεκοῦσαν ἄρουν, matrem aravit, pro matri ſe miſcuit. Et σπείρειν καὶ ἀρᾶν ἄλοκα, dixit Euripides tragico more, pro liberos procreare: ad verbum, *ſeminare liberorum ſulcum.* Quin & σπέρμα pro humore prolifico, ipſiſque adeo liberis non rato accipitur, qui & *fructus ventris* in ſacris litteris appellantur. Præclare Tertullianus lib. de anima, cap. 27. *Natura veneranda eſt, non erubeſcenda: concubitum libidi, non condicio fadavit, exceſſus, non ſtatus eſt impudicus.* Barl.

2 Παίδων γνησίων] Sic dicuntur, qui originem habent legitimam, non νόθοι ſunt ὑποζυγιοι, id eſt, *ſpurii vel ſuppoſititii.* Idem.

3 Περιπλοιτο] Verbum περιπλεῖσθαι, ut & ſimplex πλεῖσθαι de congreſſu accipitur viri cum muliere. Sic Apoſtolus 1. ad Corinth. cap. 7. Καλὸν ἀνθρώπῳ γυναικὸς μὴ ἅπτεσθαι, *Bonum eſt viro mulierem non attingere*, id eſt, uxorem non ducere, aut cum eâ commercium habere. Tremellius: *ad mulierem non appropinquare*, quemadmodum & נגע ſive קרב apud Hebræos, & τὸ πλησιάζειν Græcis eo ſenſu non raro uſurpantur. hinc virgo ἄπτητος ſive *intacta*, quæ virum experta non eſt. *Idem.*

4 Σάρκα ἐκτετηκυῖαν] Id eſt, *corpus exhauſtum & extabefactum*, ut evenire ſolet nimio Veneris deſiderio flagrantibus nec amore ſuo potiuntibus. De virginibus idem affirmat Eraſmus in colloquio proci & puellæ: *Vidi multas*, inquit procus, *quæ ante nuptias pallebant, languebant, ac velut contabeſcebant, ex congreſſu viri ſic enituiſſe, ut tum demum florere cœperint.* ἐκτήκειν eſt paulatim extabeſcere & emaciari. Idem.

5 Ὀφθαλμοὶ ὑποδιδύκοτες] Sunt oculi refugi & introrſum retruſi, quod fiat ob defectum humoris per calorem conſumpti, ut docent medici. *Idem.*

6 Παραπαίειν] Id eſt, *deſipere, hallucinari*, παραφρονεῖν. Sumpta tralatio ab iis, qui fides perperam pulſant. *Idem.*

[illegible]

ἐν, δέον παιδοποιεῖσθαι, καὶ γαμεῖν καὶ γάμους, καὶ παραμυθεῖσθαι ἀνθρώπους ὅτου τὴν ἐπιθυμίαν κρίνω, καὶ κάπτεσθαι [1] ἱέρειαν [2] τὴν θεσμοφόρον πρίασθαι μᾶλλον πάντος ἢ βίου; [3] ταῦτα καὶ αὐτὸς ἀγανακτῶ, πρὸς οἶνον μὲν, ἁπίμως λακπιζόμενος, καὶ λαφυσσόμενος, καὶ ἐξανλιόμενος· ὥσπερ οἶνον ἢ, ὥσπερ

sipere non videatur, quippe qui cum liberis oportuerit operam dare, fruique conjugio, puellam adeò formosam atque amabilem sinat emarcescere, per omnem vitam, tanquam Cereri sacerdotem alens? Hæc & ipse indignor, quum à nonnullis ignominiosè cædor calcibus & lanior, & exhaurior, à nonnullis contrà perinde ut stigma-

1 Ἱέρειαν τῆ Θεσμοφόρῳ] Æschines Demosthen. Æschyl. quales Vestales *Bourd.* Cereri sacerdotem alere dicitur, qui uxorem παρθένον, hoc est, virginem & intactam servat. Tradit Theocriti Scholiastes ad Idyll. 4. legem fuisse Athenienſibus, ut Theſmophoria (festa erant Cereris) quotannis celebrarent virgines mulieres, vitæque honestæ, quæ per solennitatis diem legales libros & sacros vertice gestantes, tanquam supplicantes Eleusinen contenderent. Idem testatur Ovid. lib. 10. Metamorph.

Festa pia Cereri celebrabant annua matres,
Illa quibus niveâ velata corpora veste
Primitias frugum dant spicea serta suarum,
Perque novem noctes Venerem tactusque virilis
In vetitis numerant. ——

Hanc continentiam ut sibi faciliorem redderent, salicis aut viticis (ἄγνου Græci vocant quasi ἁγνοῦν) folio lectos insternebant. vide Dioscor. libro 1. cap. 136. & Plinium lib. 23. cap. 9. Nam & salicem habere vim perimendi seminis & libidinis extinguendæ auctor est Theophrastus. ἀφροδίσιον κώλυμα vocat Nicander. Vtebantur ad idem præstandum *cnyxâ* & *cunilagine*, ut testatur Theocriti commentator Idyll. 7. quæ utraque planta refrigerandi summa vi pollet. *Barl.*

2 Τῆ Θεσμοφόρῳ] Supp. Δημητρί. Sic appellatur Ceres ob legum inventionem. Θεσμὸς Hesychio νόμος θεῶν. *Legiferam* dixit Virgil. 4. Æneid. ad quem locum sic Servius: *Leges Ceres dicitur invenisse; nam sacra ipsius Theſmophoria, id est, legum latio vocantur. Sed hoc ideò fingitur, quia ante frumentum inventum à Cerere passim homines sine lege vagabantur, quæ feritas interrupta est, postquam ex agrorum discretione nata sunt jura.* Θεσμοφόρου Cereris meminit Lucianus, quia de matronis loquitur, quæ Theſmophoria celebrantes à virorum complexu abstinere debebant sive ex maritos haberent, sive viduæ essent & ἀνανδροι. De quibus & Iuvenalis. *Pauca adeo Cereris vittas contingere digna.* Idem.

3 Ταῦτα δὲ αὐτὸς ἀγανακτῶ πρὸς οἶνον μὲν] Duo se hominum genera odisse ait Plutus, profusi nimirum ingenii divites & præparcos. Priora verba in prodigos quadrant & discinctos nepotes, à quibus λακπίζεσθαι dicitur Plutus, & λαφύσσεσθαι, id est, calcibus cædi & dilaniari. orationi utitur emphatica. τὸ λακπίζειν est λακὶ ἢ λακτισμῷ πλήττειν, calcibus cædere. Ad λάκω refert Eustathius, à quo fut. λάξω, η in α verso Doricè. At λαφύσσειν verbum est luxconibus aptum. Significat enim ἀνελεῶς δὲ καὶ πολὺ λαπάττειν & ἐκκενοῦν, ut exponit Athenæus, hoc est, *largiter & plurimum consumere & evacuare.* Alterum orationis membrum describit avaros, qui Plutum ut captivum & vinctum serviliter detinent sibique asservant tantum. *Idem.*

I 2 Ἐπι-

[1] στιγματίας δραπέτης [2] πεπεδημέν-
ῳ. [3] Ζεύς. τί δὲ ἀγανακτεῖς κατ'
αὐτῶν; διὰ ταῦτα γὰρ ἄμφω κολάσε-
σθε δίκαιον. οἱ μὲν, ὥσπερ ὁ Τάν-
ταλος, ἄποροι, καὶ [4] ἄγευστοι,
καὶ ξηροὶ τὸ στόμα, ἐπικεχλικότες
μόνον τὸν χρυσίον. οἱ δὲ, καθάπερ
ὁ Φινεὺς ὑπὸ τῶν φάρυγγα τὴν
τροφὴν ὑπὸ ἁρπυιῶν ἀφαιρεθέμενοι.

gmaticus fugitivus compedibus vincior. *Iup.* Quid igitur adversus illos indignaris? utrique enim egregiis luunt pœnas: Hi quidem dum Tantali in morem, nec bibere, nec edere sinuntur, sed ore sicco, auro tantùm inhiant. Illi verò, dum [5] ceu Phineo cibos harpyiæ ipsis è faucibus eripiunt.

1 Στιγματίας] Frontem litteratus hoc charactere ΦΦ. ἁπλῶς pro servo, ut Catapl. *Bourd.* Pro servo accipitur, cujus fronti stigma sive nota φφ. candenti ferro imprimebatur, ut agnoscerentur, præsertim si aufugere consuevissent, quod probrosum erat. Plautus *litteratum* festive appellat. Meminit ejus rei Plutarchus in Nicia, ubi de Athenienſibus in Sicilia captis. Καὶ αὐτὰς, inquit, ἐλάμβανον ἐπὶ τῷ μετώπῳ σίζοντες ἵππον εἰς τὸ μέτωπον. *Eos ut servos vendebant equi signo cornu fronti impresso.* Item Valerius Max. lib. memorab. 6. cap. 8. *Servus ab eo vinculorum pœna coërcitus, inexpiabilique litterarum nota per summam oris contumeliam insignitus.* Barl.

2 Πεπεδημένῳ] Servi enim in nervo & compedibus habebantur. hinc πεδὴν ἕλκει apud Hesych. & Suidam. πέδη vero omne genus vinculorum significat, quibus maleficorum pedes constringuntur. *Idem.*

3 Ζεύς. Τί δὲ ἀγανακτεῖς κατ' αὐτῶν] Tantali & Phinei exemplis ostendit Iupiter, nihil causſæ esſe Pluto, cur tantopere indignetur adversus prodigos & avaros, cum miseratione potius digni censeantur, ut qui ambo pœnas suæ stultitiæ sat graves luant. Tantali fabulam refert Homerus: aliter Pindarus, Euripides, Alcæus. Vnde Casaubonus figmentum illud de pœna Tantali vestigium esſe credit historiæ Adami ob legis prævaricationem à Deo è Paradiso ejecti, de quo dici possit, quod de Tantalo suo ait Pindarus in Olymp. κατασχεῖν μέγαν πλοῦτον ἀδιωκάδητον κάρφ δὲ ἦλθεν ἄτας ὑπέρτερον, id est, *concoquere magnam felicitatem non potuit: sed satuvitate accepit damnum immensum.* In divites avaros aptat Horatius lib. Serm. 1.

Tantalus à labris sitiens fugientia captat
Flumina quid rides? mutato nomine de te
Fabula narratur. congestis undique saccis
Indormit inhians.

Quod est ὑπαχλαίνειν τῷ χρυσίῳ, ut hic loquitur Plutus. *Idem.*

4 Ἄγευστοι] Ἀγεύστους τὸ ἐθέλω Hebræorum more. *Idem.*

5 *Ceu Phineo cibos*] De Phineo Virgil. 3. Æn. *Cogn.* De Phineo Agenoris filio qui rex fuit Thraciæ, paulo aliter historiam refert Diodorus Siculus lib. 4. Hic secundum duxerat uxorem Idæam Dardani filiam, cujus suasu filios suos ex Cleopatra Boreæ & Orithyæ filia susceptos excæcavit. Quapropter & ipse excæcatus est, & Harpyæ contra eum missæ, quæ cibos & mensam ejus turpissimè fædarunt, de quibus legendi Apollon. lib. 2. Argonaut. Martial. lib. 9. Æschylus in Eumenid. nec non Apulejus lib. 10. de Asino aureo. Finguntur Harpyiæ fuisſe volucres monstrosæ, facie virginea, unguibus vultures, quarum ingluviem & fœditatem pulchre describit Virgilius 3. Æneid. & Ovid. 7. Metamorph. sic dictæ ἀπὸ τῦ ἁρπάζειν, à diripiendo. Vnde *harpax* & *harpagare* pro rapere apud Plautum. Ἁρπακτικὰς δαίμονας interpretatur Suidas. Alii φυσικῶς eo nomine ventos intelligunt. Sunt qui ad historiam referant, & pellices Phinei ea appellatione elegan ari putant, quas aula expulsere Calais & Zethes, Boreæ, hoc est, Septen-

[1] ἀλλ' ἄπιθι ἤδη συφορητέρῳ πεφασκὼν τῷ Τίμωνι συντυχόμενον. Πλοῦ. οἰκεῖόν γε μέντοι ποιοῦσι ὥσπερ ὑπὸ χοίνικι πεπυπημένην, πρὶν ὅλως εἰσρυῆναί με κἀγὼ ταχὺν ἐξαντλῶν, [3] φθάσαι βουλόμενον τὴν ἐπίῤῥοιαν, μὴ [4] ὑπέραντλον εἰς πολὺν, ἐπικλύσῃ αὐτόν; [5] ὥστε εἰς τὸ τῶν Δαναΐδων πίθον ὑδροφορήσειν

piunt. Sed abi jam, cordatiorem multò nacturus Timonem. *Plut.* An ille aliquando desinet me velut ex [2] foraminoso cophino, priusquam omnino influxerim, data opera exhaurire, quasi conetur occupare, quo minùs influam, veritus ne si copiosius infundar, ipsum undis obruam? Quò fit ut in Danaidum dolium aquam mihi

trionalis plagæ reguli ex Orythia apud Ilissum rapta, filii, in quibus est ὁ μαγειρίτης Vossius Theol. Gentil. lib. 3. cap. 99. *Phineo* non inepte comparantur prodigi: scorta & parasiti sunt veluti *Harpyiæ*, quarum fœdissimo contactu res amplissimæ, maximæque opes facile dissipantur. Barl.

1 Ἀλλ' ἄπιθι ἤδη] Sequitur nunc θεόσταγμα sive mandatum. Iupiter enim auditis ultro citroque Pluti querelis, eum abire jubet, non dubitans, quin Timone posthac usurus sit cordatiore. Paupertas enim homines reddit circumspectiores, multoque quam antea frugaliores. nam qui per nimiam profusionem facultates suas exhausere, eos tandem egestas cogit largiendo finem facere, & temperantiæ studere. *In fundo parcimonia est*, ut proverbio dicitur. Timonem Plutus cophino assimulat foraminoso, qui nihil liquoris retinere possit. κόφινος autem corbis est è vimine contextus formam habens orbicularem. Vnde Nonnus: δινώδεϊ κύκλα κοφίνῳ. Vbi nota secundam produci in *cophinus*, quæ ab aliis corripitur. Nansius ad Nonni paraphrasin. *Idem.*

2 *Foraminoso cophino*] Allusum ad Danaides de quibus Ovid. 4. Metam. *Cognatus.*

3 Φθάσαι βουλόμενον] Verbum φθάνειν *antevertendi* seu *præoccupandi* significationem fere habet, quasi *prævenire volens influxum.* Barl.

4 Ὑπέραντλον εἰς πολὺν] Dicitur Plutus, cum uberius hominem locupletat. Supra dixit, ὑπέραντλον ὕδωρ pro enormi contumelia. Mirum videri possit, cur tam male ominetur de Timone Plutus, quasi ad mediocritatem nullo pacto reduci queat, cum tamen à prodigalitatis extremo facilior sit ad liberalitatem regressus, quam ab avaritia, quæ longius distat à medio. Sic enim philosophus ethic. lib. 4. cap. 1. ὅτι δοκεῖ, inquit, δόξαι ἄν τις μᾶλλον βέλτιον εἶναι τοῦ ἀνελευθέρου, διάτασις γάρ ἐστι, καὶ ὑπὸ τῆς οὐσίας, ἧς ὑπὸ τῆς δόσεως, ἧς ἐν λαμβάνῃ. hoc est, *Qui prodigus est, non paulo esse melior illiberali videtur. Nam & sanabilis est, tum ætate, tum inopia, & ad medium venire potest. Habet enim liberalis homines nonnulla. Et enim donat, non accipit.* Contra vero avarus est δύσιατος, id est, *difficultor sanari potest*, quia avaritia, ut idem Aristoteles ostendit, semper magis atque magis crescit. Vnde & hoc infert ἀφόρισμα, prodigum quod ad ingenium attinet, per se non esse malum & improbum, sed potius hominem simplicem & ἠλίθιον, quia temere & inutiliter profundit eas opes, quas reliqui homines magni faciunt, & quodammodo honorant: imo pro quibus consequendis non pericula aut labores ullos subire recusant, & in quibus major pars hominum suam felicitatem positam esse arbitratur. *Idem.*

5 Ὥστε εἰς τὸ τῶν Δαναΐδων] Prodigum Timonis ingenium dolio insuper comparat Danaidum, quod pertusum est, nec liquorem continere potest. Fuit Danaus Argivorum rex, Ægypti frater, qui quinquaginta filias, sed ex diversis conjugibus genuisse dicitur, quæ ab avi nomine *Belides*: à patris autem nomine *Danaides* appellantur. Has cum totidem Ægypti filiis nupsissent, Danaus ut re-

spon-

φροι δοκῶ, καὶ μάτην ἐπαντλήσειν, ἢ κύτος μὲν οὐ γίγνεται. ἀλλὰ σχεδὸν ἐσρυῆναι, χεόδον ἐκχυθησομένῳ ἔ ἐπιῤῥέοντι ὅτως, οὐρύτερον τὸ φῶς τὴν ἔκχυσιν κεχηνὸς ἔ πίθος, ἐ ἀκώλυτος ἡ ἔξοδος. [2] Ζεύς. ἀκοῦν εἰ μὴ [3] ἐμφράξῃ τὸ κεχλιὼς τοῦτο, καὶ εἰς [4] τὸ ἄπαξ ἀναπεπταμμένον, ἐκχεῖται οὐ βραχεῖ σε, ῥαδίως ὑρήσει τὴν ἀμφίπολον αὖθις, καὶ τὴν δίκελλαν [5] ἐν τῇ τρυχὶ ἔ πίθε. ἀλλ' ἄπιτε ἤδη, hi videar allaturus, fruſtraque infuſurus, vaſe non continente liquorem: imò priùs propemodum effuſo quod influit, quàm influxerit: adeò latus dolii hiatus ad effuſionem, ac liber exitus. *Iupiter*. Proinde ni hiatum iſtum obturaverit, perpetuamque perſtillationem ſiſtere conetur, te propediem effuſo, facilè rurſus fagum & ligonem in fæce dolii reperiet. Verùm abite jam, illum-

ſponſum accepit ſe à genero interfectum iri, filiabus auctor fuit, ut facta ſimul conjuratione ſponſos omnes interimerent. quod factum ab illis, una (alii duas ſtatuunt) excepta, nimirum Hypemneſtra, quæ Lynceum maritum ſuum ſervavit, à quo Danaus, poſtquam annos regnaſſet quinquaginta, interfectus eſt. Ob hanc impietatem tali ſupplicio Danaides apud inferos finguntur plecti, ut aſſiduo dolium pertuſum aqua cogantur implere, è quo tantundem effluit, quantum infunditur. Vnde natum proverbium, εἰς τὸ Δαναΐδων πίθον ὑδροφορεῖν, de quo Eraſmus. Fabulæ hujus quoque meminit Lucianus *in Hermot.* in Diſpiadib. nec non in dialogo Crateris & Diogenis. Convertitur ad varios uſus hic in prodigos aptatur, qui ſimulatque opes accepere, continuò eas effundunt. *Barl.*

1 Τῶ κύτος μὲν γίγ.] Vox κύτος generatim ſignificat omne concavum. πίθε κύτος, *dolii ſinus* vel *alveus* eſt. Heſychio non tantum exponitur σῶμα, ὄγκος, ſed etiam χώρημα, βάθος. Notandum hic τὸ γίγνεται idem eſſe, quod συνίχειν, & proprie uſurpari de iis, quæ aquam continere dicuntur, nec per rimas aut foramina eam tranſmittunt, cui opponitur διακπίπτειν, vel διακχίειν, apud Plutarchum. hinc σίγη tectum; quod pluvias abarceat, & στεγανὸς, Heſychio, ὁ διαδιδρᾶσι σίγειν τὸν λόγον. in quem non competit illud Terentii: *Plenus rimarum ſum, hac atque illac perfluo.* Vocabulum eſt ἀπολύσιμον, de quo ſi placet, vide doctiſſimas Gathakeri lucubrationes contra Pfochenium, & Salmaſii exercitat. in Solinum. *Idem.*

2 Ζεὺς] Iupiter in ſua perſiſtens ſententia Plutum ad Timonem abire *vult*, quem niſi oblata fortuna prudentius utatur, brevi ad egeſtatem & priſtinos labores denuo redactum iri prædicit. Notandum hic τὸ ἀμεταθέτου τοῦ βουλῆς in Iove. *Idem.*

3 Ἐμφράξῃ τὸ κεχλιὼς] Alludit ad præcedentem fabulam de dolio Danaidum participium pro nomine poſitum: τὸ κεχλιὼς ἀντὶ τοῦ χάσμα. Sunt enim Græci φιλομύθοι. Sic initio hujus Dialogi: ἀναπλῆσαι τὸ κεχλιὼς dixit, quod hic ἐμφράττειν, *obſtruere ſeu obturare hiatum.* Idem.

4 Τὸ ἄπαξ ἀναπεπταμμένον] *Per ſemel apertum foramen.* Eraſmus, *perpetuam perſtillationem* vertit. malim *effuſionem.* τὴν ἔκχυσιν, paulo ante vocavit. nam *perſtillationis* vox hic minus apta videtur, cum non κατὰ στάγονα, hoc eſt *ſtillatim*, ſed χύδην & *copioſe* ſuas opes prodegerit Timon, ut ſupra oſtenſum. εἰς τὸ ἄπαξ, idem valet, quod εἰς τὸ ἀεὶ, *ſemper, in perpetuum.* vulgo *ſemel pro ſemper.* Idem.

5 Ἐν τρυχὶ] In fæce, id eſt, in fundo dolii. Simile apud Gallos de Chymiſtis jactatur dictum: *au fond du creuſſet, le gibet.* Poſtquam enim auri conficiendi artem fruſtra ſectati ſunt Chryſopæi iſti, conſumptiſque opibus ad egeſta-

tem

βῆμ' ἀλλαπόζεπε αὐτόν. [1] σὺ δ' μέμνησο ὦ Ἑρμῆ ἐπαινῶν, ὡς ἡμῶν ἄγειν τὸς Κύκλωπας [2] ἐκ τῆς Αἴτνης, ὅπως τ' κεραυνὸν ἀκονήσωσιν, ἀποκδύσωσιν, ὡς ἤδη γε πεπλημμένη αὐτῷ διεσόμεθα. [3] Ἐρ. ἀποίωμεν ὦ πλοῦτε. τί τοῦτο ὑποσκάζεις; [4] ἐλελήθεις με [5] ὢν χωλὸς ὤν. [6] Πλοῦ. οὐκ ἀεὶ τοῦτο ὦ Ἑρμῆ, ἀλλ' ὁπόταν μὴ ἀπίω παρά τινα πεμφθεὶς ὑπὸ τ Διὸς, οὐ οἶδ' illumque dirate. Tu verò Mercuri memineris redeundo Cyclopas ex Ætna ad nos adducere, quò fulmen cuspide restituta resarciant. Nam eo nobis acuminato erit opus. *Merc.* Eamus Plute. Quid hoc? num claudicas? Equidem ignorabam ô præclare, te non cæcum modò, verùm etiam claudum esse. *Plut.* Hoc non est mihi perpetuum Mercuri: sed quando ad aliquem à Iove missus proficiscor, nescio quomodo

tem redacti, nihil reliquum ipsis, nisi ut ex desperatione restim sibi emant, quò gulam frangant. *Barl.*

1 Σὺ δ' μέμνησο ὦ Ἑρμῆ ἐπαινῶν] Mercurio speciatim mandat Iupiter, ut reversus ab itinere Cyclopas ex Ætna secum adducat, qui fulmen resarciant atque reparent. nam supra dixerat, dum avidius in Sophistam Anaxagoram jacularetur, fractos fuisse duos eosque maximos radios, cuspidemque retusam. Fabulantur poetæ Cyclopas Vulcani esse ministros Iovi sua fulmina fabricantes, sic dictos ab eo quod unicum haberent oculum, eumque orbicularem. κύκλος enim circulus & ὤψ, vultus sive oculus. Vnde & Cocles nomen accepit illustris Romanus, quasi Cyclops, quod μονόφθαλμος esset. Ex his autem Cyclopibus potissimum tres celebrantur, *Brontes*, *Steropes* & *Pyracmon*, de quibus poeta lib. 8. divini operis, & Apollonius Argonautic. 1. *Idem.*

2 Ἐκ τ Αἴτνης] Locum indicat unde vocandi essent Cyclopes, ex Ætna scilsede & officina eorum. Hinc fratres Ætnæi Virgilio; vel propter ignes ex eo monte perpetuò ebullientes: vel, quod magni essent instar Ætnæ. Homerus tamen Iliad. 6. Vulcanum introducit non in Ætna, sed in cœlo sine Cyclopum opera Thetidos rogatu fabricantem arma Achillis. Fabulæ physicam interpretationem dat Servius ad locum Virgilii supra citatum, & Natalis Comes lib. 2. cap. 6. Mythologiæ suæ. *Idem.*

3 Ἐρμ. Περισώμεν ὦ πλοῦτε] Sequitur Mercurii & Pluti colloquium. Mirantur claudicationem Pluti Mercurius. ὑποσκάζειν & χωλὸν εἶναι hic σωρευτικῶς posuit Lucianus. Fingitur autem Plutus in adventu claudus, in recessu alatus, quod serius quidem opes contrahántur: partæ autem, nisi frugaliter dispensés, velocissime dilabantur. Eundem & cæcum faciunt & judicii expertem, propterea quod indignissimum quemque opibus affluere videamus: probos contra & condignos in re tenuissima ut plurimum versari. Hinc Plutus jam viso recepto apud Aristophanem. οἷσιν ἄρα, inquit, ἀνθρώποις ξυνὼν ἐλάνθανον. τοὺς ἀξίους τ ἐμοῦ ὁμιλίας ἠφάνον. id est, *cum qualibus & quantum iniquis viris versatus sum. Dignos autem meo consortio defugi.* Idem.

4 Ἐλελήθεις τυφλὸς ὤν] Græca σύνταξις, *latebat me vel ignorabam te cæcum esse.* plura ejusdem constructionis exempla habet Budæus pag. 899. *Idem.*

5 Ὢν χωλὸς ὤν] Γενναῖος voce per illusionem fere utitur Lucianus, ut suprædictum. Idem est qui γενναῖος, ἀνδρεῖος Hesychio, ab antiquo γένα vel γένος, quo genus denotatur, quasi generosus, ex familia ac genere nobili ortus. *Idem.*

6 Πλοῦ. Οὐκ ἀεὶ τοῦτο ὦ Ἑρμῆ] Responsio Pluti, ad hoc quod claudicationem suam spectat, quam non sibi perpetuam esse ait, sed tunc demum obtingere, quando à Jove mittitur. Docet figmentum probos & à Iove dilectos, aut num-

ὅπως βραδύς εἰμι κἀ[1] χωλὸς ἀμφοτέρως, ὡς μόλις ἐπὶ τὸ τέρμα,[2] πλεῖν ἐπὶ τὸ τέρμα, [3] προσηφάσατό[ν] μοι σκώπτων ἐμὲ πεμένοντα[ν]. [4] ὁπότε γὰρ ἀπο-

modo tardus & claudus utrinque sum: ita ut ægrè metam pertingam, quum nonnunquam qui me operiebatur, priùs insenuit. Sed quum discedendum est alatum

nunquam aut tarde in hac vita felices ac divites fieri. Vult enim Iupiter virtutem per se amari, propter aliud. Nam si illi demum divites evaderent, qui virtutem colerent, pleroſque videremus ideò virtutem amplecti, quod per eam ditescerent. Atque ita virtutem non propter se, sed propter opulentiam amarent. Contra vero improbos & Diti gratos cito ditescere innuit, cum fieri non possit, ut opum facultatumque tam expedita facilisque & pæne momentanea, ut ita loquar, adeptio, conquisitio, possessio justa esse & legitima censeri debeat. Hinc Iuvenalis Sat. 14.

Dives qui fieri vult,
Et citò vult fieri. sed qua reverentia legum?
Qui metus aut pudor est unquam properantis avari?

Tardus igitur incessu est Plutus, cum ad eos ablegatur, quos æquus Iupiter amavit, id est, ad homines pios & virtute præcellentes, cujusmodi opes laudat Hesiodus, easque vocat χρήματα κλ' ἁρπακτὰ, sed δόσιδοτα, hoc est, *opes non rapto quæsitas, sed divinitus concessas.* Barl.

1 Χωλὸς ἀμφοτέρως] Ἀμφιγυήεις. Vt Vulcan. Homericus. Aristoph. in Plut. *Bourd.* Scilicet φησὶν, *utroque pede claudus.* Homero ἀμφιγυήεις, quod Vulcani epitheton est. *Barl.*

2 Τελεῖν ἐπὶ τὸ τέρμα] Pertingere ad metam. ubi τελεῖν perinde esse videtur ac si diceretur, τελεῖν τὸ δρόμον, *conficere cursum.* τέρμα vero curriculi meta est, hoc est, locus, in quo stabant ad palmam accipiendam post peracta spatia οἱ ϛαδιοδρομῆς. Alio nomine κάμπλους appellant Græci: *calcem* & *cretam* Latini. Distinguitur autem à metis, circa quas flectebant currus suos iidem cursores. de quo Salmas. ad Solinum. *Idem.*

3 Προσηφάσατό[ν] μοι] Hac de re perelegans extat epigramma in Anthol. Græca, sed incerti auctoris, ubi senex quidam ὀψίπλ[ο]υτος hunc in modum de se conqueritur:

Ἦν πένης, ἀλλὰ πένης· νῦν γηραιὸν πλούσιός εἰμι.
Ὦ μόνος ἐν πάντων αἰσχρὸς ἐν ἀμφοτέροις.
Ὅς τότε μὲν χρῆσθαι δυνάμην, ὁπότ' οὐδὲν εἶχον.
Νῦν δ' ὁπότε χρῆσθαι μὴ δύναμαι, τότ' ἔχω.

Quod sic Latine vertit mellitissimus poeta Iohannes Secundus:

Pauper eram juvenis, nunc tandem ætate senili
Ditesco; hei misero, tempore utroque mihi:
Vti cum poteram, nummorum copia deerat:
Copia nunc superest larga, sed usus abest.

4 Ὁπότε γὰρ ἀπολλάττοιτο λέγων] Alterum orationis membrum, quo decisrat Plutus, se quidem in accessu esse βραδύτατον, sed in discessu alatum & quavis ave celeriorem. Nam ut docet Plutarchus in præceptis civilibus: nullæ sunt fortunæ tam amplæ, quæ nisi πάντῃ & διαπάντα circumscribantur, ad usus necessarios sint sufficturæ. Hinc plurimos videre est, qui per luxum & gulam brevissimo tempore ad inopiam redacti sunt, promi magis quàm condi. Nam qui tantum promit: nihil autem recondit sive seponit, is ad Divam Peniam velis, quod ajunt, equisque properat. A talibus aufugere dicitur Plutus perniciosissimis pestibus, & alatus esse cum discedit. Velocitatem suam illustrat similitudine petita à stadii decursore, qui velut saltu stadium transiturus, quam ocyssime pro-

ὀπισθάπτισον δέη, πλωὸν ὄψῃ; πολὺ τὸ ἀρίστον ἀνύτερον. ἄμφω γὰρ ἕπεσον ἡ [1] ὕπαλληξ. καγὼ ἤδη ἀναπηδούσῃ τὴν κεντρωτὴν, ὑπερπηδήσας τὸ στάδιον, καὶ ἰδὼν τὸν σύλλογον τῶν θεατῶν. [2] Ε. Ἐμοῦ. Οὐκ ἀληθῆ ταῦτα φῄς. ἐγὼ γὰρ ἐν τοῖς πολλοῖς ἐν εἰσεῖν ἐχαιρέτισα, χθὲς μὲν [3] οὐδὲ ὀβολὸν ὤν, [4] περίκοπος βεβηκὼς ἐκπώτης, ἄφνω δὲ τήμερον πλουσίως, καὶ [5] πολυτελής,

tum videbis; avibus longè celeriorem. Vnde fit ut amoto repagulo, protinus voce præconis victor pronuncier, saltu stadium transmensus, ne videntibus quidem aliquoties spectatoribus. *Merc.* Ista haud vera narras. Imò ego tibi permultos commemorare queam, quibus heri ne obolus quidem erat ut restim emerent, qui hodie repentè divites facti splendidè vivant; al-

præconis voce victor pronunciatus est, ὑπερπηδᾶν τὸ στάδιον, plus est quam διαδραμεῖν. Transilire stadium dicuntur qui summa pedum pernicitate valent. Ejusmodi cursores σταδιοδρόμοι dicti; nomenque pro modo cursus sortiti sunt. *Barl.*

1 Ὕπαλληξ.] Propriè scutica est seu flagellum, quo subusci porcos agitant, παρὰ τὸ πλήσσειν σὺν ὕῃς. Hic ita vocatur repagulum seu funis obtentus τοῖς ἱπποδρόμοις, quo laxato dejectoque curriculum ingrediebantur. Erat autem proprie regula, ut Salmasius docet, paulo altius è solo elata, & opposita cursoribus, quæ dato signo currendi repente dejiciebatur. Vnde ὕπαλληξ πεσεῖν & ἐκπεσεῖν dicitur. Diversa igitur erat à carceribus ubi consistebant οἱ σταδιεῖς. quem locum ἀφετηρίαν & καμπτῆρα, itemque βαλβίδα nuncupant Græci. *Idem.*

2 Ἐ. Ἐμοῦ. Οὐκ ἀληθῆ ταῦτα φῄς.] Continetur his verbis ἀναισθὴ sive refutatio supra dictorum; vel potius objectio à contrariis. Refellit enim Mercurius hoc quod de tardo incessu dixerat Plutus, permultosque esse ait, quibus cum heri ne obolus quidem esset, subito evaserint divites. *Idem.*

3 Οὐδὲ ὀβολὸν ἔχειν.] Inter hyperbolas posuit Erasmus, deque eo dicitur, qui maxima rei familiaris inopia laborat. Erat autem obolus æreum numisma minutulum; ita dictum quod obeliski, id est, veruli imaginem præferret, teste Plutarcho in Lysandro. *Idem.*

4 Περίκοπος βεβηκὼς.] Sic fine hujus dialogi. *Bourd.*

5 Πολυτελὴς.] Appellat eos, qui splendidè sumptuoseque vivunt à πολὺς & τέλος significante sumptum. Athen. lib. 2. τελεῖν. inquit, τὸ δαπανᾶν, καὶ πολυτελεῖς οἱ πολλὰ ἀναλίσκοντες, καὶ δύτελεῖς, οἱ ὀλίγα. Notandum & hoc dicendi genus, ὅτι λευκῇ ζεύγνυς ἐξελαύνειν, quo proverbialiter eos significat, qui supra alios longe fortunatiores sunt, & honoratiores. Sic Plautus in Asinaria. *Nam si huic occasioni tempus sese subterduxerit, nunquam adepol albis quadrigis indipiscet posteà.* τὸ ζεύγνυς non tantum de bigis, sed & generalius de trigis ac quadrigis, adeoque quovis vehiculo usurpatur. Torquent se Grammatici, quid per *albis quadrigis* intelligat Comicus. Sunt qui *Iovis* interpretantur, ut quæ celerrimo per cœlum cursu ferantur, si quando tonat vel fulgurat. Quod & confirmare videtur Bourdelotius, qui ad hunc locum & Heliodorum notat, ideò quadrigis albis in triumpho usos fuisse veteres, quod Iovis quadrigas crederent albas, ad cujus morem se componebant οἱ τεμαμεύοντες. Quod ita censuisse ptiscos etiam tradit Suetonius in August. cap. 49. Hinc invidiam sibi conflarat Camillus, quod in triumpho curru ejus albis equis juncto urbem invectus esset: quasi humano fastigio ampliorem vindicare honorem, paremque supremo Iovi videretur. τὸ ἐξελαύνειν, quod obiter notandum, de equitatu dicitur. ut ἐξάγειν & ἐπεξάγειν de peditatu. *Barl.*

albis quadrigis vehantur, quibus ne asellus quidem ante fuppetebat: ii tamen purpurati, & manibus aurum geſtantes obambulant: qui ne ipſi credere poſſunt, quin [3] per ſomnium divites ſint.

Plut. Iſthæc alia res eſt, ô Mercuri, neque enim tum meis ipſius ingredior pedibus: nec à Iove ſed à Dite tranſmittor ad eos, qui & ipſe opum largitor eſt, magnaque donans: quod ſuo etiam nomine declarat. Itaque quoties eſt mihi ab alio ad alium demigrandum, in tabellas injiciunt me ac diligenter obſignatum, & ſarcinæ in morem ſublatum tranſportant. Interea defunctus ille, alicubi in tenebricoſa ædium parte

1 Ἐπὶ λευκῶν ζεύγους ἐξηλαύνοντας] Sic de Merced. cond. dixi ad Heliod. fine operis. *Bourd.*

2 Χρυσοχείρας] Intelligit eos qui digitos auro ſeu aureis annulis ornant. χρυσοδακτυλίους eleganter appellat Apoſt. Iacobus epiſt. ſuæ cap. 2. *Barl.*

3 *Per ſomnium divites*] Vt piſcator apud Theocrit. Eclog. 9. *Cogn.* Paroemia eſt uſurpaturque de immodicis votis. Nam quicquid optant aliquis, id ſomniare contigit. Sic Micyllus cerdo apud Lucianum ſe divitem ac præpotentem ſomniat. Apud Theocritum piſcator ſomniat aureum piſcem. Hujuſmodi omnes κατ' ὄναρ μαγάρειοι, id eſt, ſomnio beati ſunt, quemadmodum loquitur Tullius, vel quiſquis auctor declamationis in Salluſt. *Vnde tu*, inquit, *qui modo ne paternam domum redimere potueris, repente tanquam ſomnio beatus, hortos pretioſiſſimos, villam Tiburti & Cæſaris reliquas poſſeſſiones accepiſti?* Sunt igitur per ſomnium divites, qui repente divites facti, nec ipſi ſciunt, unde tanta opulentia obvenerit. *Barl.*

4 Πλὴν τοῦτο. Ἑτεροῖον τοῦτ' ἐστὶν ὦ Ἑρμῆ] Reſpondet Plutus ad objectionem Mercurii per diſtinctionem. Fatetur quidem ſe cum à Iove mittitur, tardum eſſe pedibus, ſed à Plutone ablegatum non ſuis, ſed alienis pedibus incedere ac velocem eſſe. Hinc fieri, ut improbi & ſcelerati homines repente divites fiant, feliceſque præ cæteris conſpiciantur. Nam tales Diti, hoc eſt, Plutoni ſunt grati, Orciquetandem victimæ futuri. Notandum rurſus, etſi Plutus à Plutone diverſus ſit ſecundum poëtas, utrumque tamen divitias largiri creditum. Vnde πλουτοδότης hic & μεγαλίδωρος appellatur, hoc eſt, *opum largitor* & *magna donans*. Quinimo & nomen ſuum debet τῷ πλοῦτος, id eſt, *divitiis*, eſtque nihil aliud Pluto Phyſice conſideratus, ut ſupra diximus, quam interior terra quatenus metallifera eſt. *Idem.*

5 Ἐπειδὰν τύχωμεν μετοικιδῆναι δέη με παρ' ἑτέρου πρὸς ἕτερον] Deſcribit tandem Plutus, quo pacto ab uno ad alium tranſeat hæredem teſtamento vel codicillis. *Idem.*

6 Ἐς δέλτον ἐμβαλόντες] Eſt hæredem bonorum conſtituere. δέλτος Lucianus accipit pro *tabula* vel *cera teſtatoris*, in qua teſtamentum perſcribitur, κατασημαίνεσθαι eſt obſignare & ſigillo ſuo confirmare. ὑποφορεῖσθαι, quod poſt ſcriptionem fiebat. *Idem.*

7 Μετακομίζεται] Teſtamenti à teſtatore obſignati tranſportatio deſcribitur; ſimul-

σθείη), ὡσὶν τὰ γήπατα παλαιᾶ τῇ ὀθόνῃ σκεπόμενον, [1] περιμάχητον ταῖς γαλαῖς. [2] ἐμὲ δ' οἱ ἐπελπίσαντες, ὃν τῇ ἀγορᾷ περιμένοντες [3] κεκηνότες, [4] ὥσπερ τὴν χελιδόνα πρόσαντες μένουσιν [5] πεπτερυγότες οἱ νεοττοί. [6] ἐπειδὰν δὲ τὸ σημεῖον [7] ἀφαιρεθῇ, καὶ [8] τὸ λῖνον σπασθῇ, καὶ ἡ δέλτος ἀνοιχθῇ, καὶ ἀνακηρυχθῇ μου ὁ κληρονόμος ἑκάστοτε, ἤτοι συγγενής τις, ἢ κόλαξ, ἢ κηδεμών,

parte jacet, vetere linteo in genua injecto tectus, de quo feles digladiantur. Porrò qui me ſperaverant obtinere, in foro operiuntur hiantes, non aliter quàm hirundinem advolantem ſtridentes pulli. Deinde ubi ſignum detractum eſt, & lineus ille funiculus inciſus, apertæque tabellæ, novuſque meus dominus eſt pronunciatus, ſive cognatus quiſpiam, ſive adulator, ſive ſervulus

firmulque notatur hæredis avaritia, qui prædæ tantum intentus cadaver negligit vetere linteo obtectum & felibus mutilandum. Ὀθόνη linteum dicitur ſive velum, quod Chaldæis athunáh. φᾶρος πανίον cum Homero vocare liceat, quale ad Laërtis pollinctum ſe texere aſtute fingebat Penelope. Virgil. de matre Euryali Æneid. 9.

——— *Nec te tua funera mater*
Produxi preſſive oculos, aut vulnera lavi
Veſte tegens. Barl.

1 Περιμάχητον ταῖς γαλαῖς] Sunt enim feles circa cibum intemperantiores, neque pisces modò, ſed & carnes avide expetunt; etiam deſunctorum cadavera ſæpe mutilantes, ni arceantur. γαλῆ hic pro æluro accipe, non muſtela. Latini antiquiores catum vel cattum dixere, quam vocem Germani, aliæque gentes in ſua lingua retinuerunt. *Idem.*

2 Ἐμὲ δ' οἱ ἐπελπίσαντες] Oſtendit Plutus ſæpe fieri, ut qui ſe hæredes forè ſperabant, ſpe ſua fruſtrentur. *Idem.*

3 Κεκηνότες] Vnde Horatius: *Corvum deluſit hiantem*, de eo, qui captatorem ſuum arte fruſtratus fuerat. Nam & cadaveribus inhiat atque imminet hæc avis. Præteritum illud, uti & præcedens πεπτερυγότες ſignificationem habet, quemadmodum multa alia apud Græcos ſcriptores. *Idem.*

4 Ὥσπερ τὴν χελιδόνα] Aviditatem exprimit eorum, qui alterius bona captant, cum hiare illos dicat non aliter, quam ad hirundinem advolantem ſtridentes pulli. Præbet hirundo maternæ ſedulitatis illuſtre documentum Iuvenal. eadem ſimilitudine uſus eſt Sat. 10. ubi de ſene inquit:

Ille ad conſpectum cœnæ diducere rictum
Suetus hiat tantum, cœu pullus hirundinis, ad quem
Ore volat pleno mater jejuna. Idem.

5 Πεπτερυγότες οἱ νεοττοί] Ex Iliad. β. In vaticinatione Calchantis. *Bourd.* Verbum Homero familiare & ab ipſo ſono factum, quod de pullis & hirundinibus propriè dicitur. Heſych. exponit λεπτὸν φωνεῖν. *trinſare* Latinis, quod è Græco eſt. *Barl.*

6 Ἐπειδὰν δ'] Hæc cum ſuperioribus cohærent. Quam ſæpe ſpe ſua fruſtrentur hæredipetæ, pluribus oſtendit Plutus. *Idem.*

7 Ἀφαιρεθῇ] Anglic. *æfwrpen* & *ætwæcchen*. Tangit autem veterem teſtamentorum formam & literarum de qua alibi. *Bourd.* Eſt ſigillum detrahere, idem quod ἀποσφραγίζειν, vel ἀνασφραγίζειν, ut in Pandectis legitur, *reſignare teſtamentum.* Barl.

8 Τὸ λῖνον σπασθῇ] Per linum intelligitur filum, quo per foramina trajecto tabu-

παιδίσκων οἰκέτης, [1] ὃς παιδικῶν τιμᾷ, [2] ὑποξυσηκιάσῃ ἐπὶ τῷ γνάθῳ, ἀντὶ ποικίλων καὶ παντοδαπῶν ἡδυσμάτων, ὡς ἔδη [3] ἐξωρᾷ; ὧν ὑπηρέτησεν αὐτῷ, μέγα τὸ [4] μίσθωμα ὁ γλυκὺς Δόλαβέλλας, [5] ὃν εἶδέν μέ, ὅτε ἀνὴ ποτε ἀφηπασμένος με [6] αὐτὴ ἔλτῳ, [7] ἐξ φέρων, ἀντὶ ἔ [8] τέως Πυθίης ἢ

vulus obſcœnus, qui puerili obſequio favorem meruerit, etiam tum mento ſubraſo, pro variis omnigenisque voluptatibus, quas ipſi jam obſoletus ſuppeditavit, ingens ſcilicet præmium ferens generoſus quiſquis tandem ille fuerit, nonnunquam me ipſis cum tabellis arreptum, fugiens adportat nomine commutato, ut qui modò Pyrrias, vel Dro-

tabulæ Teſtamentariæ colligabantur, & craſſius erat eo, quo ſuitur. *lineum funiculum* vertit interpres. *Barl.*

1 Ὃς παιδίσκων τιμᾷ] Id. Dial. Mort. interpretes Martial. & Petronii. *Bourd.* Sic & in Dialogo mortuorp loquitur. τὰ παιδίσκα de præpoſitera Veneſe intelliguntur: *catamitos* Latini vocant, & *ſcorta maſcula*. Barl.

2 Τ' πεξυρημένῳ τῷ γνάθῳ] Molliam & cinædorum erat mentum reliquaſque corporis partes ξυρᾷ, id eſt, *novacula* radendas & lævigandas tradere, quod & παρέχειν τὰς γνάθους dixit Ariſtoph. in Ranis, *vellicare genas*, pro depiles reddere. Ita Cliſthenem quendam traducit hominem γυναικώδη & pathicum. Idem παρατίλλειν dicebant, nec tantum viris, ſed & fœminis impudicis uſitatum fuit, quæ & ſuas item habebant παρατίλτριας, hoc eſt, ejuſmodi mulieres, quæ turpi miniſterio pilos evellebant, glabramque reddebant eam corporis partem, *per quam ſexus fœmineum & ſoboiem prodere & nomen ſolet acquirere generi*, ut Arnobius loquitur, *iisque in morem liſtriculi & nondum duri puſiona*. Nec ſolum novacula fiebat illa corporis depilatio, ſed & pice calida, (πίτυωσιν Græci vocant) item dropace: medicamentum eſt, quo piloſa loca ad tempus levia ac glabra redduntur. *Idem.*

3 Ἐξωρᾷ ἀν] Iuvenem deſignat qui amabilem ætatem exceſſit: ὥρα tempus id ætatis ſignificat, quo maxime vegeti ſumus. *Exoletum* Latini vocant. Cicero de Clodio: *Ille qui ſecum ſemper ſcorta, ſemper exoletos, ſemper lupas ducebat.* Orat. pro Milone. Id genus homines non paucos circum ſe habuiſſe Heliogabalum ferunt, quos deinde Alexander Severus rerum potitus, partim in inſulas deportandos, partim naufragio mergendos curavit. teſtis eſt Herod. lib. 5. & Dion in Fragmentis. *Idem.*

4 Μίσθωμα] Turpe verbum & meretricis capturam ſignificat. Diſtinguitur à voce μισθὸς, ut merces vel quæſtus à captura. Ammonius de differentiis vocum: μισθὸς μισθώματος διαφέρει. μισθὸν μέν ἐστιν ὁ ἄτιμος· μίσθωμα δὲ τὸ ἐπονείδιστον. hinc μίσθωμα λαβεῖν idem eſt quod ἐταιρεῖν. Et μισθώτειαι γυναῖκες pro meretricibus, quæ ſimiliter à merendo apud Latinos nomen accepere. *Idem.*

5 Ἐκεῖνόν μὲν] Quam ſæpe in manus devolvatur ſervuli alicujus lorarii, quamque indignis modis ab eo excipiatur, pluribus oſtendit Plutus. ἐκεῖνόν μὲν: Hi enim ſunt qui per libidines ditantur, & *teſtamenta meretur Noctibus*, ut Iuvenalis loquitur. *Idem.*

6 Αὐτὴ ἅλτω] Deeſt præpoſitio σὺν. Sic Homerus in Iliade: αὐτὸς τοῖς ἵπποισι καὶ ἁρμάτεσσιν, id eſt, *cum equis & viris*. Idem.

7 Θὲξ φέρων] Attice, pro φέρε θέων. *aſportat currens*, vel *currendo*. Sic ἀνύσας πρίαμαι, apud Ariſtoph. in Pluto, pro πρίαμαι ἄνυσον *currendo*, hoc eſt, *confeſtim perſice*. Idem.

8 Τέως Πυθίη] Dixerunt ad Perſium viri clariſſimi: de his nominibus copioſe Ariſtoph. *Bourd.* Pyrrhias, Dromo, Tibius ſervorum apud Comicos nomina

Δρόμων, ἢ Τίβιε, [1] Μεγακλῆς, Μεγάβυζος, ἢ Πρώταρχος μετονομασθείς, τὰς μὲν πλὴν κεχλωότας ἐκείνους εἰς ἀλλήλους ἀποβλέποντας καταλιπών, ἀλητὲς [2] ἄγοντας τὸ πένθος, οἷος αὐτὸς ὁ [3] θύννος ἐκ μυχῶν τῆς σαγήνης διέφυγεν, σὺν ὀλίγῃ τῇ δελεατι [4] καταπιών. [5] ὁ δὲ, ἐμπεσὼν ἀδρόοις εἰς ἐμὲ ἀκατεργάστοις καὶ [6] παχυδέρμοις ἀνθρώποις, ἔτι πλὴν [7] παιδίῳ πε-

Dromo, vel Tibius, jam Megacles, aut Megabyzus, aut Protarchus appelletur. Cæterùm illos nequicquam hiantes, sequè mutuum intuentes relinquit: ac verum luctum agentes, quòd ejusmodi thynnus ex intimo sagenæ sinu effugit, devorata non exigua esca. Atque hic repentè totus in me irruens, homo ineptus & rudis, compedes adhuc

mina sunt, qui vel à capillitio rufo, vel cursu aut gente sic appellati. Τίβια enim ἡ ὅλη φυγή Suidæ. *Barl.*

1 Μεγακλῆς] Fuit Megacles ex illustri Alcmæonidarum genere, qui tertiæ parti Atticæ regionis præfuit, nempe Paraliæ sive oræ maritimæ, de quo Aristophanis interpres in Nebulis, itemque Vespis. *Megabysus* autem nobilis Persa, unus ex septem, qui Magorum tyrannidem sustulerunt, à Dario rege dux exercitus in Europa relictus. Fuit & alter Sopyri filius, qui dux exercitus extitit in Ægypto adversùs Athenienses & socios, de quibus legere est apud Herodotum lib. 3. *Protarchi* nomen imperii præfectum sive principem sonat. *Idem.*

2 Ἄγοντας τὸ πένθος] De frustratis hæredipetis hoc dicit, quibus nihil relictum præter luctum. Sic Horat. Sat. lib. 2. de Corano:

Tum gener hoc faciet: tabulas facere dabit atque
Vt legat, orabit, multùm Nasica negatas
Accipiet tandem, & tacitus leget invenietque
Nil sibi legatum præter plorare.

πλὴν ἢ τὸ οἰμώζειν, Græco more. *Idem.*

3 Θύννος ἐκ μυχῶν τῆς σαγήνης] Ælia. hist. animal. Proverb. sic id. Piscat. inde σαγηνεύεσθαι. Bourd. Proverbium: de hoc pisce Plin. lib. 9. c. 15. Athen. lib. 7. *Cogn.* Vtimur hoc loquendi genere, quoties commoditas aliqua, quæ jam propemodmm tenebatur, præter exspectationem subito præripitur. Extat etiam in Piscatore. Simili figura dixit Terentius: *Crucior bolum tantum mihi esse ereptum subito è faucibus.* Est autem thynnus piscis, qui magno numero capitur in portu Lusitano ad Vlyx bonam & juxta mare Herculeum, sic dictus παρὰ τὸ θύειν, quod est ὁρμᾶν. hinc θύννος, & geminata littera Æolice θύννος, a motus vehementia. nam impetu & furore quodam fertur & œstro agitatur sub ortum Canis. Inter cete numerat Galen. 3. de alim. facult. *Barl.*

4 Καταπιών] Pro καταφαγών. Degeneravit hoc verbum à simplici πίνω, & sæpius de carnibus & piscibus usurpatur pro *devorare*. Δέλεαρ esca proprie dicitur qua pisces capiuntur. hinc δελεάζειν pro *inescare*, quod κυρίως sumitur de occulta & insidiosa captione: cui respondet Hebr. רמה, id est, escam, vel ejusmodi quicquam projiciendo fallere ac decipere. *Idem.*

5 Ὁ δὲ] Describit porro Plutus servuli hæredis conditionem & habitum. ἀκατεργάστου vocat, hoc est, *vita mundioris atque elegantioris expertem*, cujusmodi esse solent servilis ingenii homines. In Glossis exponitur *infrunitus*, *insolens*. Et infrunitus quasi ἄφρων vel infrons, ut placet Lipsio. *Idem.*

6 Παχυδέρμων] Aptum servis epitheton, quod cum plagis perferendis, tum oneribus & farcinis portandis destinati sint (unde ἐνδορσίους Comicis dicti) cutem habere soleant crassiorem & callosiorem. *Idem.*

7 Παιδίῳ πεφυκώς] Quod παιδιηφίοις esse consueverunt, ut supra osculdit

φεικὼς, καὶ εἰ παρεῖεν ἄκων [1] μαστίξειέ τις, [2] ὄρθιον ἐφίσας τὸ οὖς καὶ [3] τὸν μυλῶνα, [4] ὡστε τὸ ἀνάκτορον θεραπαινῶν, τὸν ἐπὶ φορητὸς ἐν τοῖς αὐτυχήσειν· [5] ἀλλὰ τὴς τε ἐλαυθέρας ὑβρίζῃ, καὶ τὸς ὁμοδούλους μαστιγοῖ, ἀπαπειρωμένους εἰ καὶ αὐτῷ πεσεῖται τοιαῦτα ἔσεσθαι. ἄρχεις ἂν [6] ἢ ἐς πορνίδιον τι ἐμπεσὼν, ἢ ἱπποτροφίας ἐπιθυμήσας,

huc horrescens, & siquis alius loro increpet, stans arrectis auribus, & pistrinum tanquam templum adorans, non amplius iis in quos incidit, est tolerabilis: sed & ingenuos contumelia afficit & conservos flagris cædit, experiens num sibi quoque similia liceant: donec aut in scortulum illapsus, aut alendorum equorum studio captus, aut

Lucianus. hinc πλήσιον & τριπλήσιον pro servo maligno & verberone, qui sæpius in carcerem conjectus fuit. *Barl.*

1 Μαστιγοῖ τις] Servi item μαστιγίαι dicti quod ob maleficia loris cæderentur. Vnde *loratiorum* frequens mentio apud Plautum, qui & *coriaceos bubulos* per jocum vocat verbera, quæ cum crepitu ingeruntur servili tergo. Quin & ὑστριχίδι olim flagellati, id est, loro e setis suillis confecto: ut ex Aristoph. liquet. Item, *virgis ulmeis*, unde *ulmitribas* & *ulmorum Acherontes* eosdem appellat Comicus. Sic ille in Rud. *Tergum obsecro tuum, ut tibi uberem ulmeam esse speres virgendemiam.* Idem.

2 Ὄρθιον] Vernilitatem ejus porro indicat, cum arrectis illum auribus stare dicit, siquis vel loro increpet equi ad instar, qui simulatque flagelli strepitum audit, *micat auribus, & tremit artus*, ut Maro loquitur 3. Georg. *Idem.*

3 Τὸν μυλῶνα] Solebant item servi à Dominis in pistrinum dedi ob noxam. Vnde, *pistrino dignus*, apud Terentium. Erat autem locus, in quo panis pinsebatur, seu mola quam versabant mancipia, pro quibus hodie jumentis utimur, aut molis pneumaticis aquaticisve. Apulejus in asinum transformatus, molas pistrinenses per circuitus multivios circumegisse se festiviter scribit, descriptis quales essent ministri in pistrinensi contubernio: *Sunt homunculi*, inquit, *vibicibus lividis totam cutem depicti, dorsumque plagosum scissili centunculo magis enumbrati, quam obtecti: nonnulli exiguo tegumine tantummodo pubem injecti, cumeti tamen sic tunicati, ut essent per pannulos manifesti, frontes litterati, & capillum semirasi & pedes annulati.* Idem.

4 Ὡς τὸ ἀνάκτορον θεραπαινῶν] Facete pistrinum ut templum adorare dicuntur servi, quod in eo ad fidem & obsequium edomantur, Deoque scelerum suorum vindices revereri discunt. Plautus similiter dixit, servos *carcerem habere pro domo sua*, in Captiv. τὸ ἀνάκτορον, proprie regia est. hic templum ita vocatur sed peculiariter Cereris. Hesychius: ἀνάκτορον, τὸ τῆς Δημητρός. scil. ἱερόν. Quidam pro ἀνάκτορον hic positum putant, quod templum est τῆς δεσποίνης, de quo supra dictum. *Idem.*

5 Ἀλλὰ τὴς τε ἐλευθέρας ὑβρίζῃ] Docet Plutus servo, cum ad lautiorem fortunam pervenit, nihil esse arrogantius, nihil intolerabilius. Paulo ante dixit, eum non esse φορητὸν πῖς αὐτυχήσειν. Nunc quam insolens sit quamque contumeliosus non modo in conservos suos, sed etiam homines liberos, ob oculos ponit. Vere Claudianus in Eutrop. *Non bellua tetrior ulla est: Quam servi rabies in libera colla furentis.* Vnde paræmia celebratur quam & Ioseph. Scaliger refert in Stromateo suo, Μήποτε δεσπόσασα γυνὴ, δέσποινα γένοιτο, id est, *Nunquam ancilla fiat domina.* Solent enim ejusmodi homines, qui servitutem ferviverunt, cum ex humili fortuna subvehuntur ad res amplas, multo esse insolentiores, minusque ferendi, quam qui divites vel felices nascuntur. *Idem.*

6 Ἢ ἐς πορνίδιον] Docet item Plutus, male parta, male dilabi. Nam ser-

vus

ἢ κάλαξι παραδὺς ἑαυτὸν ὁμνύναι, [1] ἢ μᾶλλον δύμορφότερον μὲν Νιρέως εἶναι αὐτὸν, δυσχιέστερον δὲ Κέκροπος, ἢ Κόδρου, συνετώτερον δὲ Ὀδυσσέως, πλουσιώτερον δὲ σωμάτων Κροίσου ἐκκεδάσαι, συναρεῖ δὲ χρόνῳ ἄθλιος ἀκριβῆ τὰ κατ' ὀλίγον ἐκ πολλῶν ἐπιορκιῶν, καὶ ἁρπαγῶν, καὶ πανουργιῶν συμπελεγμένα. [2] Ἐρ. αὐτὰ γὰρ χρὴ τὸν φῆς τὰ μηνύματα. ὁπόταν δ' ὦν αὐτόπους βαδίζῃς, πῶς ἂν τυφλὸς ὢν δύσκοις τὴν ὁδὸν; ἢ πῶς ἀφανιεῖς ἐφ' ὃς ἄν σε ὁ Ζεὺς ἀποστείλῃ, κενὰς εἶναι δὲ πλουτοῦν ἀξίας; Πλοῦ. οἶμαι γὰ δύσκοιτον με οἱ πυγὲς εἶσι; Ἐρ. μὰ τὸν Δία ἀ πάνυ. [3] ἃ γὰ Ἀριστείδου καταλιπὼν, [4] Ἱππονίκου δὲ Καλλίᾳ συνοικήσας, δ

aut adulatoribus ſeſe tradens, dejerantibus Nireo formoſiorem eſſe, Cecrope, Codrove generoſiorem, callidiorem Vlyſſe, ditiorem verò ſedecim ſimul Crœſis, momento temporis ſemel effundat infelix, quæ minutatim multis ex perjuriis, rapinis, & flagitiis fuerant collecta. Iſta fermè ſic ſe habent uti narras. Verùm ubi, tuis ipſius ingrederis pedibus, quî tandem cæcus cùm ſis viam invenire potes? aut quî dignoſcis ad quoſnam Iupiter te miſerit, dignos illi viſos qui divitiis abundent? *Pl.* Enimvero credis me reperire iſtos ad quos mittor? *Merc.* Per Iovem haud quaquam. Neque enim Ariſti-

de præterito ad Hipponicum, & Calliam acceſſiſſes, tum ad multos

vus Domini ſui bonorum hæres factus, ea quæ multis ex perjuriis, rapinis & flagitiis corraſa fuere, ſcortis iterum, aut equis alendis diſſipare ſolet, idque momento temporis ſimul ac ſemel. ἱπποτροφίας meminit, quod equorum alendorum ſtudium magno conſtet, ut in Phidippide ſuo oſtendit Strepſiades apud Ariſtoph. in Nebul. *Barl.*

1 Ἢ μᾶλλ' δύμορφότερον] Id. Dial. Mort. & copioſe in Somnio ubi de Simonide. *Bourd.* Proverbium eſt, quod ab Eraſmo prætermiſſum miror. Fuit Nireus Charopi & Aglaiæ filius, omnium Græcorum poſt Achillem formoſiſſimus, de quo Homerus Iliad. β. Νιρεὺς δὲ κάλλιστος ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθε Τῶν ἄλλων Δαναῶν μετ' ἀμύμονα Πηλείωνα. De reliquis, quæ ſequuntur, adagiis conſulatur eruditiſſimus Chiliadum ſcriptor. *Barl.*

2 Ἐρ. αὐτὰ γὰρ χρὴ τὸν φῆς τὰ μηνύματα] Approbat ſermonem Pluti Mercurius, ſed mirari ſe dicit, quo pacto cum cæcus ſit, viam invenire poſſit, vel dignoſcere eos, ad quos mittitur. αὐτόπους ire dicitur qui ſuis ipſius pedibus iter facit, non indigens ductore aut vectore. *Idem.*

3 Οὐ γὰ Ἀριστείδου καταλιπὼν] Hac de re oratores Græci. Idem Iove confutat. *Bourd.* Fatetur Plutus ſe cum oculis ſit captus, non reperire eos, qui digni videantur, ut opibus abundent: alioquin haud futurum, ut Ariſtide præterito ad Hipponicum, Calliam, ſimiliſque fatinæ nequam homines ſe conferat. De Ariſtide quod ait, vir fuit Athenienſis nobilitate & juſtitia inſignis. Vnde & Iuſti cognomentum adeptus eſt. Hujus juſtitiam non ferens Themiſtocles exilio decem annorum damnari curavit. Tandem ab exilio revocatus cum multas præfecturas geſſiſſet, in tantâ paupertate obiit, ut vix tantillum pecuniæ corradi potuerit, quæ veſpillonibus, & vilibus cadaverum funeratoribus daretur. Sic de eo Cornelius Nepos lib. 3. *Ariſtides*, inquit, *qua fuerit abſtinentia, nullum eſt certius indicium, quam quod, cum tantis rebus præfuiſſet, in tanta paupertate diſceſſit, ut qui efferretur, vix reliquerit.* Barl.

4 Ἱππονίκου δὲ Καλλίᾳ] Callias & Hipponicus duo itidem viri Athenienſes, pater & filius, ob luxum & libidinem celebratiſſimi, quorum meminit Ariſtophanes

πολλοῖς ἄλλοις Ἀθηναίων ἀδὲ ὀβολὸν ἀξίοις. [1] πλοῦ ἀλλά τι πράττεις κατεπιμφθείς; Πλοῦ. [2] ἄνω κοὐ κάτω πλανώμενος [3] Περιοσῶν, ἄχρις ἂν λάβῃ τινὶ ἐμπεσών, ὁ δ', ὅστις ἂν τοῦτό μοι δόξῃ τυχεῖν, ἅπαντα ἔχει, [4] σὲ τὸν Ἑρμῆν ἐπὶ [5] τῷ παραλόγῳ καὶ κέρδει προσκυνῶν. [6] Ἐρ. ἦ καὶ ἐξηπάτηται ὁ Ζεὺς οἰόμενός σε κἀγὼ τὰ αὐτὰ δοκοῦντα, πλουτίζειν ὅσους ἂν οἵηται καὶ πλουτεῖν ἀξίους; Πλοῦ. καὶ μάλα δικαίως ὦ γαθέ. ὅς γε τυφλὸν ὄντα εἰδώς, ἔπειμπεν ἀναζητήσοντα δυσεύρετον

tos alios Athenienſes, ne obolo quidem dignos. Cæterùm quid facis emiſſus? *Plut.* Surſum ac deorſum circumcurſans oberro, donec imprudens in aliquem incidero. Hic autem quiſquis ille ſit, qui fortè primus me nactus ſit, abducit ac poſſidet, te Mercurii pro lucro præter ſpem objecto adorans. *Merc.* Num ergo fallitur Iupiter, qui credat ex ipſius ſententia, ditari abs te eos, quos dignos exiſtimarit qui diteſcerent. *Plut.* Et jure quidem optimo fallitur ô bone, quippe qui cùm me cæcum eſſe probè ſciat, emittat veſtigatum rem uſque adeò

phanes in Avib. & Concion. Item Athenæus lib. 12. In Calliam vulgaris jocus extitit: Καλλίας πτεροῤῥυεῖ, Calliæ defluunt pennæ, de quo Scholiaſtes apud Comicum, & Eraſmus in magno opere. Fuit & alter Phanippi filius, ὁ τριπλοῦς ἐκεῖνος ὑπὸ τῶν τετάρτων καὶ πεντήκοντα Ὀλυμπιάδα ut idem refert interpres. De Hipponico, quem ob inſanos amores ἱππόκαλον appellat Ariſtophanes ad nomen alludens, ſcribit Lyſias, quod totius Græciæ fuerit opulentiſſimus. *Barl.*

1 Πλοῦ ἀλλά τι πράττεις κατεπιμφθείς] Docet Plutus, opes non ſemper optimis & cordatiſſimis, ſed pro Iovis arbitrio nunc bonis, nunc malis contingere. At cum cæcus ſit Plutus, contingit ſæpius, ut improbis obvenient, quam probis. Hinc Theognis: Πολλοὶ πλοῦτον ἔχουσιν ἀϊδρεῖς, εἰ δ' ἐσθλὰ ζητοῦσιν ἀμηχανίῃ πεπόνηνται, id eſt, *multi divitias habent imperiti: alis autem honeſta quærunt gravi oppreſſi paupertate.* Idem.

2 Ἄνω κοὐ κάτω πλανᾶσθαι] De eo dicitur, qui cæco impetu huc illuc fertur. Terentius pro eodem dixit, *ruſſum proſſum curſare*, i. e. huc illuc. Proverbiale ſchema eſſe notat Donatus. *Idem.*

3 Περιοσῶν] Verbum περιοσεῖν de iis uſurpatur, qui ſic ingrediuntur, ut unde profecti ſunt, eodem ſæpe videantur reverti. Hinc feſtive admodum Chremylus apud Ariſtoph. reſpondet Pluto, qui cum vereretur, ne perderetur à Iove, ſi viſum reciperet: *Non te perdet*, inquit, *ſed jam perdidit*, ὅστις σὲ προσπαίοντα περιοσεῖν ἐᾷ. Nam fieri non poteſt, quin, qui cæcus ſurſum deorſumque oberrat, ſæpe impingat, & tandem perdatur. *Idem.*

4 Σὲ τὸν Ἑρμοῦν] Sic poſt hoc Dial. Inde cognomentum Mercurii κερδῷος. Bourd. Si quid lucri præter exſpectationem obveniſſet, id Mercurio lucri Deo acceptum ferebant veteres. Tradit Heſychius in jactu quodam ſolere priſcos boni ominis gratiâ præfari Mercurium: *dexter nobis ſit Mercurius*: in convivio ἀγαθὸν δαίμονα, vel Διὰ σωτῆρα. hinc κερδῴῳ Ἑρμῆ, *Mercurius lucriſer*, de quo infra. Et καιτὸς Ἑρμῆς dicebatur, cum duo pluteſve in via aliquid reperiſſent, quod in commune dividundum erat. *Barl.*

5 Τῷ παραλόγῳ τῷ κέρδει] Attica conſtructio pro, παραλόγῳ τοῦ κέρδους. Latini hoc imitati ſimiliter dixere: *albi poſſimum, degeneres canum*, & ſimilia. παραλογον vocat τὸ παρὰ λόγον συμβαῖνον, quod præter opinionem vel exſpectationem obvenit. *Idem.*

6 Ἐρ. ἦ καὶ ἐξηπάτηται ὁ Ζεύς] Plutus, ut Iovis numen elevet, ignorantiam & errorem illi intrepide tranſcribit, Virum bonum vocat χρῆμα δυσεύρετον, id eſt,

ἔστω χρῆμα, καὶ [1] περὶ πολλοῦ ἐκλελοιπὸς ὑπ' ἔθ βίου. ὥσθ' [2] ὁμοῦ ὁ Λυγκεὺς ἂν εὑρεῖν ῥᾳδίως ἀφανὲς ἔστω καὶ μικρὸν ὄν. [3] τοιγαροῦν ὅπου τὰ μὲν ἀγαθῶν ὀλίγων ὄντων, πονηρῶν δὲ πλείστων ὑπαρχόντων, ῥᾷον εἰς τοὺς τοιούτους ἐμπίπτῃ τὸ ἀβέλτερον, καὶ [5] σαγηνευόμενοι πρὸς αὐτῶν.

adeò repertu difficilem, & jam olim è vita sublatam, quam ne Lynceus quidem facilè inveniret, cùm adeò sit obscura & minuta. Quare cùm rari sint boni, improbi verò in civitatibus omnia obtineant, oberrans facilè in istius farinæ homines incido, & ab illis irretior. *Merc.*

est, rem inventu difficilem, ob eorum penuriam. *Rari quippe boni*, (inquit Iuvenalis) *numero vix sunt totidem, quot Thebarum porta, vel divitis ostia Nili.* Et Horat. epist. lib. 1.

——— *Vir bonus est quis?*
Qui consulta patrum, qui leges juraque servat,
Quo multa magnaque secantur judice lites,
Quo responsore, & quo caussa teste tenentur.

Eorum quam rara sit seges, omnium seculorum praxis abunde docuit. Iuvenalis Sat. 13.

Egregium sanctumque virum si cerno, bimembri
Hoc monstrum puero, & miranti jam sub aratro
Piscibus inventis & fœta comparo mula.

Ἀμαυρὸν χρῆμα, dicitur res quæ oculis humanis vel obscure vel nullo modo videtur. Quod & apte quadrat in virum bonum. Conspicitur enim in conferta improborum turba, ut Sol ἐν ὁμίχλῃ; hoc est, obscure & quasi per nebulam, ut Plutarchus loquitur. *Barl.*

1 Περὶ πολλοῦ ἐκλελοιπὸς] Nec minus verè dictum à Pluto, ἀνδρα σπανιώτατον rem esse veteris ævi, & jam diu exoletam. Vnde & Injustus apud Aristoph. in Neb. ἀρχαῖα & διεπολεμήθη esse ait, quæ de veteri disciplina, sanctisque moribus jactaret Iustus. *Idem.*

2 Οὐδ' ὁ Λυγκεύς] Nec obscura tantum res est vir bonus, sed adeo exilis etiam, ut ne Lynceus quidem ipse eam facile repererit, cujus viri perspicacitas non ex eo parœmiæ locum fecit quod fodinas metallorum æris, argenti & auri primus invenerit, ut vult Lycophronis interpres; vel quod saxa & arbores oculorum acie penetraret, similemve ob caussam, sed potius, quod insignis fuerit astrologus, qui, ut Plinius refert natural. histor. lib. 2. cap. 17. novissimam Lunam primamque eadem die vel nocte, Græci ἕνην καὶ νέαν vocant, primus dicitur reperisse. quam sententiam quoque confirmat alter seculi nostri Varro G. Vossius lib 2. Gentil. Theol. cap. 19. *Idem.*

3 Τοιγαροῦν ὅπου τὰ μὲν ἀγαθῶν ὀλίγων ὄντων] Concludit Plutus, cum boni tam rari sint, & pessimi quique in urbibus rerum potiantur, non mirum videri debere, si cæcus oberrans in homines nefarios facile incidat, & eorum retibus illigetur. *Idem.*

4 Τὸ πᾶν ἐπέχειν] Est *rerum potiri & propotestate omnia regere*, idem quod κρατεῖν. Sic Aristoteles non semel de Deo dixit, ὁ τὸ κόσμον ἐπέχων. Alias verbum est philosophicum ex secta θεσεπιδικῶν, significatque idem quod *retinere & inhibere assensionem*, ut interpretatur Cicero. *Idem.*

5 Σαγηνῶν] Nassam significat vel *sinum retis*, in quem capti pisces deveniunt. Hesychio πλέγματα ἐκ καλάμων. hinc κατὰ μεταφορὰν dicuntur σαγηνεύεσθαι, qui veluti pisces sagena, sic & alio quocunque modo capiuntur & irretiuntur. *Idem.*

[1] Ἐρ. εἶπε πῶς ἐπειδὴν καταλίπῃς αὐτούς, ῥᾳδίως φεύγεις σὺν εἰδὼς σὴν ὁδόν; Πλοῦτ. ὀξυδερκὴς τέως πάνυ καὶ ἀρτίπους γέγονα ὡς μάλιστα τὴν ταχυτῆτα τὴν ἐμαυτοῦ. [2] Ἑρμῆς. ἦ δῆλος εἶ καὶ τυφλὸς ὤν, [3] εἰρήσῃ γάρ, καὶ ὡσανεὶ πηλοῦ, καὶ [4] βαρὺς εἶ τὰ σκέλη, [5] τοσούτους ἐραστὰς ἔχοις, ὥστε πάντας ἀποδιδράσκειν εἰς σε; καὶ

Merc. At quî fit ut quoties eos deseris, facilè aufugias, cùm viæ sis ignarus? *Plut.* Tum demum acutum cerno, pedibusque valeo, solummodò quum fugiendi adest opportunitas. *Merc.* Illud etiam mihi responde: quî fit ut cùm oculis sis captus (dicendum enim est) præterea pallidus, & cruribus gravis, tot habeas amatores, adeò ut omnes in te defigant oculos: & si potian-

1 Ἐρ. Εἶτα πῶς ἐπειδὴν καταλίπῃς αὐτούς] Quæstionem aliam movet Mercurius, rogatque Plutum, qui fiat, ut celeriter fugiat, cum improbos deseruit, præsertim oculis captus & viæ ignarus? Eo docetur opes injustè partas non esse diuturnas; sed ut brevi temporis spatio, perque nefas conquisitæ sunt, sic & cito justa Numinis ultione dilabi. Quæ quam vera sint, Cicero egregie demonstrat in Antonio, cujus rapacitatem & ingluviem describens Philipp. 2. *Quam insolenter*, inquit, *statim helluo invasit in ejus viri* (Pompejum intelligit) *fortunas, cujus virtute terribilior populus Romanus exteris gentibus, justitia charior? Incredibile & simile portenti est, quonam modo ille tam multa, quam paucis non dico mensibus, sed diebus effluxerit.* ὀξυδερκὴς hic opponitur non τῷ ἀμβλυωττοντι, ut alias, sed τῷ τυφλῷ ὄντι, *cæcutienti.* ἀρτίποδα vocat *hominem integris pedibus*, ἄρτιον τὼ σκέλε, qui utroque pede valet, non mancus aut claudus. Hanc pedum pernicitatem & oculorum perspicaciam sibi adesse ait Plutus, quando tempus est ab improbis fugiendi. Videmus enim ea quæ per imbecilliorum compilationes, & scelera hinc inde corrasa sunt, in corvos iterum & milvos converti, ut in Phædone suo declarat Socrates. *Barl.*

2 Ἑρμῆς. Ἔπ δή μοι καὶ τοῦτο ἀπόκειται] Scisciatur porro Mercurius causssam, cur, cum adeo deformis sit Plutus, tam multos tamen habeat amatores sui & assseclas, qui felices se judicant, cum ipso potiuntur: sin voto fruſtrentur, vitam sibi vitalem esse negent. *Idem.*

3 Εἰρήσῃ] Hoc interstatur Mercurius χαριεντίζων, ne corporis vitia liberius notanti succenseat Plutus. *Idem.*

4 Βαρὺς εἶ τὰ σκέλη] Idem est quod χωλός. uno nomine vocatur βαρυσκελὴς, qui *tardis cruribus incedit.* epitheton est Vulcani in Epigramm. qui propterea *tardipes* appellatur à Catullo. Supra etiam βραδὺν se esse fatetur idem Plutus. τὸ σκέλος sive crus pars corporis organica est, præcipuum ambulationis instrumentum. *Idem.*

5 Τοσούτους ἐραστὰς] Quam multos sui amatores & assseclas habeat Plutus, quantaque inter mortales potentia valeat, præter Aristoph. ostendit etiam Iohannes Secundus in sua, quam elegantissimis versibus descripsit, Pecuniæ regia, ubi sic ait:

Hæc est illa, cui famulatur maximus orbis,
Diva potens rerum, domitrixque Pecunia fati,
Telluris magnæ Plutique facerrima proles.

Et paucis interjectis:

Prima quidem teritur concursu semita denso,
Virque viro, pede pes urgetur, & omnis eodem
Turba ruit properans juvenumque senumque virumque:
Antra sonant plausu gradientum, dura gemiscit
Et subsidit humus repetito saucia pulsu. Idem.

I Εὐ-

τυχόντες μὴ, [1] εὐδαιμονεῖν οἴεσθε. οἱ δὲ ἀπορούμενοι, [2] σὺν ἀνίαις ζῶντες. [3] οἶδα γὰρ πάνυ σὺν ὀλίγοις αὐτῶν ὥστε σε [4] δυσέρωτας ὄντας, ὥστε κἀμὲ εἰς, [5] βαθυκήτεα πόντου φέρεσθαι, ἔβριψαν αὐτοὺς, καὶ πετρῶν κατ' ἠλιβάτων, ὑπεριδόντας νομίζοντες ὑπὸ σοῦ, ὅπως δὴ [6] τὴν ἀρχὴν ἐώρας αὐτούς. [7] πάλιν ἀλλὰ καὶ σὺ ὧν οὐ οἶδα ὅτι

tiantur, fœlices videantur; sin fruſtrentur, non ſuſtineant vivere? Ex his quidem non paucos novi, qui ſic perditè te amarint, ut ſe aëreo è ſcopulo in alta piſcoſi maris, præcipites abjecerint, rati faſtidiri ſeſe abs te, propterea quòd illos nullo pacto reſpexiſſes. Quanquam ſat ſcio, tu quoque fateberis, ſi quo modo tibi

1 Εὐδαιμονεῖν οἴεσθε] Refutat hanc τῶν χρημάτων opinionem Ariſtoteles lib. 1. Ethicor. ubi εὐδαιμονίαν definit *ultimum & perfectiſſimum hominis bonum*, quod divitiis competere nequit, quæ ſolum propter aliud expetuntur. *Barl.*

2 Οὐκ ἀνίαις ζῶντες] Pro ζῆν Vita enim carere maluntur homines, quam opibus. *βίον ἀξίωτον* vocat Ariſtoteles, vitam, quæ vivendi ſubſidiis deſtituta eſt. Et Comicus: *ὁ βίος βίᾳ δεόμενος οὐκ ἔστι βίος: Vita haud vocanda eſt vita victus indiga.* Conducunt enim divitiæ πρὸς τὸ εὖ ζῆν, ad bene commodeque vivendum, & inſtrumenta ſunt exercendarum virtutum, ut docet Philoſophus Ethic. lib. 4. Sed ita comparatum eſt cum pleriſque mortalium, ut plene ſe vivere haud putent, ſi non habeant affatim, unde victitent, adeoque vita illis videtur acerba & indigna nomine vitæ. Nam de phylargyris ejuſmodi hic loquitur Mercurius. *Idem.*

3 Οἶδα γὰρ πάνυ ὀλίγους αὐτῶν] Reſpicit Lucianus carmen Theognidis, quod ſcripſit de paupertate: *Χρὴ πόντῳ φέροντα ἓξ μεγάλης πόντου Ῥιπαίης ἐς πετρῶν Κύρνε κατ' ἠλιβάτων.* hoc eſt, *Oportet paupertatem ferre & in immenſum mare projicere, & petras, Cyrne, contra altas.* Alludit ad eundem locum in Dialogo de mercede conductis. Hallucinatur Bourdelotius, qui verſus Homeri eſſe putat. Idem Theognis paulo poſt ait: *Τεθνάτω φίλε Κύρνε πενιχρὸς βίοτος ἀνδρὶ, ᾧ' ζώειν χαλεπὴ τειρόμενον πενίη.* id eſt, *Mori o amice Cyrne, paupere melius eſt viro, quam vivere dura afflictum paupertate.* Nec deſunt exempla eorum, qui paupertatis onere preſſi, & ad deſperationem redacti ſe vel præcipites ex alto dederunt, vel laqueo præfocarunt, aut alio mortis genere peremerunt. hinc Sextus, paupertatem ferre, non cujuſvis eſſe dixit, ſed ſolius ſapientis. *Idem.*

4 Δυσέρωτας] Propriè *δύσερως* dicitur perdite amans, quique Venerem ſibi habet minus faventem, ut ille apud Theocrit. Idyll. 3. & 23. quod inſcribitur *Δύσερως*. Hic ita vocatur, qui Plutum deperit, eumque minus propitium experitur. *Idem.*

5 Βαθυκήτεα πόντου] Ex Homero, ut poſtea *πετρῶν κατ' ἠλιβάτων*, quod ex eodem eſt. *Bourd.* Theognis habet *μεγάλης πόντου*. Utrumque maris epitheton, quod in profundis ſuis receſſibus cete habeat: vel quod cete habet ingentia. *Barl.*

6 Τὴν ἀρχὴν] Non ſemper vertendum, *principio*, ut vulgo ſolet, ſed quemadmodum interpres bene tranſtulit, *nullo pacto, prorſus non.* Ita Xenoph. lib. 1. de Cyri inſtit. *οἱ δὲ Περσικοὶ νόμοι πανταχοῦ σκοποῦσι, ὅπως τὴν ἀρχὴν μὴ τοιοῦτοι ἔσονται.* Vbi perperam nonnulli, *primum hoc curant*, cum vertendum ſit: Perſarum leges curant, vel operam dant, *ne ullo modo* tales ſint. Sic *δυσέρωτες* ſunt amatii, quos nullo unquam pacto reſpexit Plutus. *Ὀρᾶν* hic eſt, *βλέπειν ὄμμασι λαμπροῖς.* Idem.

7 Πάλιν ἀλλὰ] Ex ipſius Ploti confeſſione infert Mercurius, furere eos, qui tanto ejus amore capiuntur. *Idem.*

1 Ὁμο-

[1] ὁμολογήσεως [2] εἰ π ξωϊης σαυτῷ, [3] κορυβαντιᾷν αὐτὸς, ἐρεμμύω τοιγάρτοι ἐπιμεμυώτας. [4] Πλᾶτ⊕. οὐ γὰρ τοιοῦτον οἷός εἰμι ὁ ἐρῶν αὐτοῖς χαλὸν, ἢ τυφλὸν, ἢ ὅσα ἄλλα μοι ἐνόσησεν; Ἑρμῆς. ἀλλὰ πῶς ὦ πλᾶτ, εἰ μὴ τυφλοὶ κ) αὐτοὶ πάντες εἰσί; Πλᾶτ⊕. ἢ τυφλοὶ ὦ ἄριστε. ἀλλ' ἡ ἀγνοία, κ) ἡ ἀπάτη, αἵπερ νῦν κατέχουσι πάντας, [5] ἐπισκιάζουσιν αὐτούς. ἔτι δ' κ) αὐτὸς ὡς μὴ παντάπασιν ἄν

tibi ipſi notus es, furere iſtus qui hujuſmodi amore ſunt dementati. *Plut.* At enim credis me, qualis ſum, talem iſtis videri, nempe claudum, & cæcum, & quicquid aliud mihi ineſt vitii. *Merc.* Quid ni ô Plute, niſi & ipſi omnes ſint cæci? *Plut.* Haud cæci quidem, ô optime, verùm inſcitia, errorque quæ omnia occupant, illis offundunt tenebras. Ad hæc ipſe quoque, ne per omnia deformis

1 Ὁμολογήσεως] Schemate communicationis utitur, quod facit ad extorquendam adverſario veritatem, ut ſupra docuimus. *Barl.*

2 Εἰπ ξωϊης σαυτῷ] Facit enim ſui cognitio, non ſolum ad philautiam diminuendam, ſed etiam, ut noſtra bona norimus, ne nobis vel majora, vel indigna ſequamur. hinc recte Comicus: τὸ γνῶθι σαυτὸν πανταχῆ ἐστι χρήσιμον, id eſt, *Vbique confert, ut teipſum noveris.* ξωϊίην genitivo jungitur Atticè, ut docet Euſtathius Odyſſ. 3. *Idem.*

3 Κορυβαντιᾶν] *Corybantiare*, ut ex Plinio docet μαινομένης Scalig. ad Catull. *Bourd.* Eſt *Corybantico furore percitum eſſe*, vel *inſanire Corybantum more*. De quo Eraſmus. Erant autem Corybantes Cybelæ ſacerdotes, qui ſacro correpti furore cymbala pulſabant, capitaque inter ſaltandum jactantes, alios in ſimilem rabiem agebant, ſic dicti, ut vult Lambinus, ἀπὸ τῆ κρύβειν, quod eſt occultare, quia tympanorum & aliorum inſtrumentorum ſtrepitu partum Rheæ celarent Saturnum filios ſuos devorare ſolitum, etſi Strabo hoc factum memoret, ut in ſacrificiis perterrerent homines ſub adminiſtrorum ſpecie. Ad naturæ opificium refert Gerardus Voſſius libro 2. Gentil. Theolog. quem vide. *Idem.*

4 Πλᾶτ⊕. οὐ γὰρ τοιοῦτον οἷός εἰμι] Veram aperit cauſſam Plutus, cur ab omnibus tantopere ametur, totque habeat ſui ſectatores ac cultores. Vtitur ad hoc oratione interrogativa, quæ vim habet negativæ. q. d. Tantum abeſt ut cæcum vel claudum eſſe credant, quicunque me vident, ut integrum, nulloque vitio deformem certo ſibi perſuadeant, quod ex *ignoratione* & *errore* oriri aſſerit, quia exteriorem ſui larvam duntaxat aſpiciunt, non ipſam faciem. Vera hæc eſſe vel ipſe Cicero fatetur lib. 1. de Finib. ubi docet: *Ignoratione rerum bonarum & malarum maxime hominum vitam vexari.* Et Socrates in Gorgia Platonis cenſet: *non eſſe cujuſque viri eligere quænam ex rebus, quæ delectant, bonæ ſint, quænam malæ: ſed potius artificioſi viri opus utrumque.* Nam ſapiens vera bona judicat, quæ ratio dictat ſolida eſſe ac ſempiterna, quæque cadere non poſſunt, nec decreſcere aut adimi, ut juſtitiam, temperantiam, & reliquas animi virtutes: cæterum honores, imperia, opes, aliaque ejus generis, opinione tantum bona cenſet, cum fluxa ſint ſuiſque poſſeſſoribus ſæpe noxia. Hinc utrumque conjunxit Lucianus ἄγνοιαν & ἀπάτην, cum altera ex altera proveniat. *Idem.*

5 Ἐπισκιάζουσιν αὐτοὺς] *Inumbrant eos*, id eſt, caliginem ipſis offundunt. Nam ut Iuvenalis inquit: *Vitium fallit ſpecie virtutis & umbra.* Quod & in reliquorum bonorum delectu accidit. Hinc idem vates Satyr. 10. *Pauci diſcernere poſſunt Vera bona atque illis multum diverſa remota Erroris nebula.* Ixiones hic ſumus & prop. Iunone nubem ampleſtimur. Quod cum videret ſapientiſſimus Democritus, *Perpetuo riſu pulmonem agitare ſolebat*, teſte Satyrico. *Idem.*

1 Neg-

μορφῶ· ἄλλω, [1] προσωπεῖον ἀξιῶ μόνῳ ἐφαρμόσασθαι, [2] λιβ χευσον, καὶ [3] λιθοκόλλητον, καὶ ποικίλα εἰδώς, συντυχόντα αὐτοῖς. [4] οἱ δὲ, αὐτοπρόσωπον οἰόμενοι ὁρᾶν τὸ κάλλος, ἐρῶσι, καὶ διαλλαγῆναι σὺντυχόντες ὡς εἶχε τις αὐτοῖς ὅλον διαχρυσούμενος, ἐπίδειξί μοι, δῆλον ὡς κατηγόρησον ἂν αὐτῶν,

mis ſim, perſona valdè amabili rectus, inaurata, gemmiſque picturata, ac verſicoloribus amictus eis occurro: at illi rati ſeſe nativi vultus venuſtatem aſpicere, amore capiuntur, diſpereuntque niſi potiantur. Quòd ſiquis me toto corpore renudatum illis oſtenderit dubio procul futurum ſit ut ipſi ſe damnent, qui tantopere

CE-

1 Προσωπεῖον ἀξιῶ μόνῳ] *Perſona faciei obducta*, ut hiſtriones ſolent, ne agnoſcantur à ſpectatoribus. Quod & Plutus ſe facere ait, eum introrſum plane ſit ἄμορφος ſive deformis. Eſt autem προσωπεῖον *perſona* aut *larva* ad ſimilitudinem vultus alicujus efficta, deque viris propriè dicitur. προσωπίδας vocabant Græci, quibus mulieres faciem tegebant. *maſquas* vulgo dicimus. *Barl.*

2 Διάχρυσον] Vocatur quicquid inauratum eſt, non è ſolido conflatum auro. Supra dixit, ὁλόχρυσον. *Deauratum* minus Latine efferunt recentiores. *Idem.*

3 Λιθοκόλλητον] *Quicquid gemmis diſtinctum, aut glutinatum eſt*, ἀπὸ τῦ λίθους κολλᾶσθαι. Sic λιθοκόλλητον ποτήριον, *poculum* dicitur *gemmis conſertum*. de quo Virgil. 2. Georg. *Vt gemma bibat.* λίθοι nomine non modo lapilli veniunt vulgares, ſed & pretioſi, ut gemmæ, quæ diſtinctionis cauſſa λίθοι ἔντιμοι dicuntur aliis. *Idem.*

4 Οἱ δὲ, αὐτοπρόσωπον οἰόμενοι ὁρᾶν τὸ κάλλος] Fatetur Plutus ſuam deformitatem quam ſi homines detracta larva conſpicerent, futurum ait, ut ipſum contemnerent ac rejicerent, cum res ament nentiquam amandas, ſed fædas noxiaſque. Docet idem Ariſtoteles lib. 1. ethic. *Complura*, inquit, *bonis accidunt detrimenta. jam enim quidam ob divitias, quidam ob fortitudinem periere.* Quid Senecam perdidit? nimiæ opes: ut qui hortorum amœnitate & villarum magnificentia Principem ſupergrederetur, ut Tacitus refert lib. 14. itemque Juvenal. Sat. 10. Quid Milonem oppreſſit? corporis fortitudo. Quum enim nervorum & lacertorum fiducia fretus arborem in media parte hiantem diduxere vellet, deficiente conatu lupis præda fuit. Sic & Ciceroni ſua nocuit eloquentia: Caſſio Longino antiqua nobilitas, alia aliis, ut merito exclamet Satyricus:

——— Nocitura toga, nocitura petuntur
Militia, & torrens dicendi copia multis,
Et ſua mortifera eſt facundia, viribus ille
Confiſus periit, admirandiſque lacertis:
Sed plures nimiâ congeſta pecunia curâ
Strangulat, & cunctis exſuperans patrimonia cenſus.

Sunt enim immodicæ divitiæ, ut verbis utar Apuleji, *velut ingentia & enormia gubernacula, facilius margunt quam regunt.* Et ubi quæſo latronum, furum ſervorumque inſidiæ ſunt magis metuendæ, quam apud divites? Indicat hoc Flaccus Satyr. lib. 1.

An vigilare metus exanimem noctesque dieſque,
Formidare malos fures, incendia, ſervos,
Ne te compilent fugientes; hoc juvat?

Quaſi dicat poeta, ſi probe noſſes congenita divitiis pericula & incommoda, merito eas deſpiceres, nec tanto ardore conſectareris rem noxiam peſtiferamque. *Idem.*

1 E-

ἐμβλυώπουτες τὸ τηλικοῦτον, καὶ ἐρῶντες ἀνερρύτου, καὶ ἀμόρφων πεφαγμάτων. [1] Ἑρ. τί δὲν καὶ σὺ αὐτῷ ἤδη τῷ πλουτεῖν χαίρουσι, καὶ τὸ σεσωπηκὸς αὐτὸ σεσηρόμενοι ἐπ' ἐξαπατῶν; καὶ μὴν ἴσως ἀφαιρήσει αὐτοὺς, βάτιον ἂν τὴν περιαλῶ ἢ τὸ σεσωπηκὸς σεβοιντο; ὃ γὰρ δεῖ καὶ τότε αἰσθέσθαι εἰκὸς αὐτοὺς ὡς ὑπόχρυσον ἡ δύμορφία ἐστὶν, ἔνδοθεν τὰ πάντα ὁρῶντας. [2] Πλοῦ. σὺν ὀλίγα ὦ Ἑρμῆ καὶ σοῦς τοῦτο μοι [3] συναγωνίζεται. Ἑρ. τὰ ποῖα; Πλοῦ. ἐπιδεῖν τις σὺν χρόνῳ τοιοῦτον, [4] ἀναπεπάσας τὴν ὄψιν εἰσδέχεται με, cæcutierint, amantes res neutiquam amandas, & deformes. *Merc.* Quid ergo, postquam eò perventum est ut jam divites evaserint, jamque personam sibi circumposuerint, rursùm falluntur? adeò ut siquis illis adimere conetur, penè caput potiùs quàm personam abjiciant? Neque enim verisimile est etiam tum illos ignorare, auro bracteatam esse formam, quum intus cuncta inspexerint. *Plut.* Ad id non paucæ res, ô Mercuri, mihi sunt adjumento. *Merc.* Quænam? *Plut.* Simul atque qui me primùm nactus est, patefactis foribus exceperit, clan-

1 Ἑρ. τί δὲν & σὺ αὐτῷ ἤδη τῷ πλουτεῖν χαίρουσι] Miratur Mercurius eos qui jam divites facti sunt, necdum videre aut intelligere, non nisi bracteatum quid esse opes, nihilque intus habere solidi aut nativi boni. Eleganter ὑπόχρυσον εὔμορφίαν appellat *formam auro obductam*, non nativam aut genuinam. Supra dixit διάχρυσον. Sunt qui hic legant ὑπόχρισιν. Sic ὑπόχρισις φάρμακα medici vocant unguenta seu pigmenta, quæ corpori illinuntur exterius. Solent autem meretrices ceruſſa vel ſtibio fucare faciem & vitia cutis ſuperinducto colore a mendis ſuis diſſimulare, quod proprie eſt ψιμυθιοῦν. Ceruſſa enim ψιμύθιον Græcè. Plutus igitur theatrico vel meretricio more larvatus fucatuſve ſeſe offert hominibus, non αὐτοπροσώπως & aperta facie, quod etſi norint divites, tamen ita ingenio comparati ſunt, ut caput potius, quam perſonam abjiciant, quod eſt τὸ πρόσωπον βαλεῖν μᾶλλον, ἢ τὸ πρόσωπον, ut proverbio dicitur. *Barl.*

2 Πλοῦ. | Varios divitiarum effectus hic recenſet Plutus, qui ipſum, veluti comites Dominum ſuum ſequuntur. ● Primus inter Pluti ſatellites agmen ducit Τύφος ſive *Faſtus*, quem proxima ſequitur Ἀνοια, hoc eſt, *Stultitia*. quibus ὄχλον & μαλακίαν ſuccenturiat Lucianus, itemque Ἀπάτην, genuinos opulentiæ fœtus. Nam ut Seneca inquit, *Divitiæ & ſapientia raram faciunt mixturam.* Quippe labores ſubterfugiunt divites, paucoſque invenias qui virtutis ſe ſtudio totos aut ſapientiæ tradant: idque in νεοπλούτοις, ſive recenter ditatis præcipuè locum habet, qui cum ſint ἀπαίδευτοι, modumque neſciant facultatibus ſuis rectè utendi; contumelioſiores etiam & inſolentiores eſſe ſolent, ut ex philoſopho ſupra probavimus: quinimo molliter & luxuriosè vivunt, ut hoc pacto opes ſuas oſtentent, quaſque fraudibus pepererunt, fraudibus item conſervare ſtudent. Quæ omnia pereleganter quoque nobis ob oculos ponit Iohannes Secundus, ubi Pecuniæ comites & παρίσους ita deſcribit:

Proximaque accubuit Domina, quam Gratia circum,
Ventoſuſque favor, fallax & Opinio Vulgi,
Elatiſque ſupercilio vultuque tumenti
Incedens, calumque oculis & inania captans
Ducit inauratam veſana Superbia pompam
Læta opibus formaque & adulatrice caterva. Idem.

3 Συναγωνίζεται] *Conſerunt, conducunt: συμβάλλει.* Sumpta tralatio à belli ſociis. *Idem.*

4 Ἀναπεπάσας τὴν ὄψιν] Studium & obviam humanitatem ſignificat ejus, qui

συμπαρεισέρχεται μετ' ἐμοῦ λαθών ὁ τύφος. καὶ ἡ ἄνοια, καὶ ἡ μεγαλαυχία, καὶ ἡ μαλακία, καὶ ὕβρεις, καὶ ἀπάτη, καὶ [1] ἄλλα ἄττα μυρία. [2] ὑπὸ δὴ τοῦτον ἀπάντων [3] καταληφθεὶς τὴν ψυχὴν, [4] θαυμάζῃ τι τὰ ὑ θαυμαστά, καὶ [5] ὀρέγεται τῶν φίλτρων. καὶμὲ τὸ πάντων ἐμείνων πατέρα τὸ εἰσπηλυθότων κακῶν [6] πέφυκε [7] δορυφορούμενον ὑπ' αὐτῶν. καὶ πάνυ σφόδρα ἄχθομαι, ἢ ἐμὲ σφοδρῶς ὑπομενεῖτε ἄν. [8] Ἐρ. ὡς ὦ [9] λεῖε εἴ ὦ πλῆτε, καὶ ὀλισθηρός, καὶ [10] δυσκράτηλε, καὶ ἀλφάδυπης,

clanculum unà mecum introit fastus, vecordia, insania, mollities, contumelia, fraus, aliaque sexcenta: à quibus omnibus posteaquam est occupatus animus, miratur non miranda, appetit fugienda: meque cunctorum illorum quæ introierunt, malorum patrem stupet, illorum satellitio vallatum, quidvis potiùs passurus, quàm ut me rejicere compellatur. *Merc.* Vt lævis es, & lubricus, & retentu difficilis, ac fugax, neque

qui aliquem domi suæ comiter excipit. Sic & Chremylus patefactis foribus Plutum admittit apud Aristoph. in principe Comœdiâ. ἀκλείστων θυρῶν pro eodem dicunt alii, quod paræmiæ speciem habet. *Barl.*

1 Ἄλλα ἄττα] Atticum est ex Æolico ἄανα pro ὅσα. Canin. *Idem.*

2 Ὑπὸ δὴ τοῦτον] Hæc reliquam continent narrationis partem à Pluto inchoatæ. *Idem.*

3 Καταληφθεὶς τῷ ψυχῷ] Græcismus, ut, *sententiam rogatus, inscripti nomina*, & similia apud Latinos scriptores. verbum καταλαμβάνεσθαι eo capitur sensu, quo locus aliquis occupari dicitur ab hostibus. *Idem.*

4 Θαυμάζῃ τὰ ὑ θαυμαστά] Nec mirum. Habent enim divitiæ, teste Philosopho αἰδέσιμόν τι, & polliceri videntur jucundam vitam, quæ tamen non ab arca, sed ab animo petenda est, ut rectè docet Cicero in lib. offic. Hinc tanto eas ardore & studio experunt homines, acquisitasque tanta sollicitudine custodiunt, ut Herculi citius clavam, quam avaro suas extorseris opes. *Idem.*

5 Ὀρέγεσθαι τῶν φίλτρων] Cui opp. φύγειν τὰ ὀρικτὰ apud Peripateticos, apud Stoicos ἐκκλίνειν. Simplicius in Epictetum. ἡ ὄρεξις, inquit, τοιοῦτόν ἐστιν, ἔκτασις ἔστι τοῦ ψυχῆς ὅλη τὸ ὀρεκτόν, ᾧ ἡ ἔκκλισις ἐναντία τῇ ὀρέξει, ἀποστροφὴ ᾧ φυγὴ ἔστι πᾶν τὸ ἐκκλιτόν. Vbi scite ὄρεξιν definit ἔκτασιν ψυχῆς ὅλη τὸ ὀρεκτόν, alludens ad proprietatem verbi ὀρέγειν, quod est porrigere aliquid, & in porrigendo manum extendere. Vnde & ὀρέγεσθαι αὐτῆ τῆ ἰφίεσθαι, cum mens veluti extenditur ac porrigitur ad id quod appetit. *Idem.*

6 Πέφυκε] Verbum defectivum, cujus præterit. med. pro præsente accipitur; ut *odi* & *memini*, apud Latinos, quorum præsentia in usu non sunt. *Idem.*

7 Δορυφορούμενον] Satellitio stipatum, ut Principes solent. δορυφόρος Hesychio, ἁπλοφόρος, ὑπασπιστής, ἢ φύλαξ ἢ τι τοιοῦτον, sic dictus, quod hastam sive lanceam gestaret. hinc δορυφορεῖν, *stipare*, & κατὰ μεταφορὰν *assectari*. Idem.

8 Ἐρ.] Egregia hic instituitur collatio à Mercurio Pluti & Peniæ: hanc diuturnam & stabilem: illum lubricum ac fugacem difficilemque retentu esse dicit. *Idem.*

9 Λεῖε] Cum Æolico digammate λεῖϝος, hinc Latinum *levis*, pro *glaber*, priore producta, à quo differt alterum epitheton ὀλισθηρός, id est, lubricus, quod de loco proprie usurpatur, ab ὀλισθεῖν τὸ πίπτειν, *cadere*, *labor*. Idem.

10 Δυσκράτηλε] Dicitur, quod retentu difficilis sit, quasi δυσχερὴς κρατῆσαι ob lubricitatem. Eâ enim fit, ut nullam præbeat ansam qua prehendi vel

ἀδημίαν ἀντιλαβοῦ παρεχόμενον βεβαίαν, ἀλλ' [1] ὥσπερ ἐγχέλεις, ἢ οἱ ὄφεις [2] ἀφ' ἧς δακτύλων θραπτεύεις σὺν οἰδὲν ὑπως. ἢ πενία δ' ἔμπαλιν [4] ἰξώδης τε, καὶ [5] εὐλαβὴς, καὶ μυελὸς τὰ ἄγκιστρα

que ullam certam præbes ansam qua prensus teneare: verùm nescio quomodo anguillarum ac serpentum in morem inter digitos elaberis. At contrà [3] Paupertas, viscosa, & prehensu facilis, to-

teneri queat. παρέχεσθαι dixit ἀντὶ τῦ παρέχειν, quod Atticorum esse proprium volunt, qui passivis loco activorum utuntur, & vice versa. *Barl.*

1 Ὥσπερ ἐγχέλεις] Pluti levitatem seu lubricitatem exemplis illustrat anguillarum & serpentum. *Anguillam cauda tenere* proverbio dicitur is, cui res est cum hominibus lubrica fide: vel qui rem fugitivam atque incertam habet, quam tueri diu non possit. hinc λέγω ὡς ἐγχέλυς apud Athenæum, *instar anguillæ lubricus*: nec non ἔγχελυς μὴ γλοιῷ, vel ut alii legunt, κὴ γλοιῷ, *anguilla in strigmento* apud eundem. Anguilla enim per se lubrica est, nec facile manibus stringitur, multo minus, si face olei imbuta sit, vel mucco strigmentitio, ut τὸ γλοιὸν interpretatur Dalechampius. Eadem & serpentum lubricitas. Virgil. 2. Æneid.

Lubrica convolvit sublato pectore terga.

De serpente loquitur. ubi Servius. *Lubricum dicitur, & quod labitur, dum tenetur: & locus, in quo labimur.* Tales sunt divitiæ quas tantopere sectantur homines, incertæ, fugaces, & in lubrico positæ. Vere Comicus:

Τῶν μὲν ἀγαθῶν τ' πλεῖστον ὕστατον τίθῃ.
Ἀσταθμότατον γὰρ ἐστὶν ὧν κεκτήμεθα.
Id est,
Opes bonorum judica omnium ultimas.
Nam possidemus nil eu incertius. Idem.

2 Διὰ τῶν δακτύλων θραπτεύειν] Est *inter digitos elabi.* pro quo alibi dixit Lucianus: διαδιδρήσκειν ἐκ τῶν χειρῶν. Idem.

3 *Paupertas.*] Artium inventrix. Aristopha. in Pluto. *Cogn.* Sequitur alterum collationis membrum priori oppositum de Penia, quam ut diuturniorem & constantiorem laudat Mercurius. Viscosam esse fingit ac prehensu facilem, adeoque hamatam, ut nullo negocio eam apprehendat, qui tetigerit, nec facile divelli queat, quisquis semel ei adhæserit. Pronior enim ad paupertatem prolapsus est, quàm ad opulentiam accessus vel regressus. *Idem.*

4 Ἰξώδης] Cod. Angl. ἰξώδης. utrumque rectum, ἰξώδης tamen legit interpres. *Bourd.* Hoc est, *visci modo lenta ac tenax*, quia, ut de scipsa loquitur Penia apud Aristophanem, ξυνοικεῖ & σύνεστι τοῖς ἀνθρώποις πολλὰ ἔτη, *conversatur cum hominibus, & cohabitat per multos annos.* Quam multi enim propter summam facultatum inopiam viri etiam ingenio & virtute præcellentes in occulto latent, quos importuna pauperies caput erigere non permittit. Notum est illud Iuvenalis:

Haud facile emergunt, quorum virtutibus obstat
Res angusta domi. ———

Nec minus festive, quam vere dictum à Bilbilico vate:

Pauper eris semper, si pauper es Æmiliane,
Dantur opes nullis nunc nisi divitibus.

Pro ἰξώδης sunt qui legant hic ἰξώδης, quod ut probare videtur Bourdelotius, ita nusquam legere memini. Ab ἶξος enim viscus, est ἰξώδης per iota, non ἰξώδης, quod mendosum puto. *Idem.*

5 Εὐλαβὴς] Vox ea quod rarissimum est, hic loci propriè accipitur, pro eo qui commode prehendi possit, ac paupertati examussim optime convenit: alias *religiosum* fere denatat. Corpus quoque Penix tribuitur πολυάγκιστρον, vel ut Mer-

ἀπεφυσήσατε ἐξ ἅπαντος. Ἔχ σώματος ἔχουσα, ὡς πλησιάσαντας οὐδὲν ἔχαδε, κἂν μὴ ἔχειν ῥᾳδίως ἀπολυθῆναι. [1] ἀλλὰ μισθοῦ ἤδη φλυαροῦσιν ἡμῖν πᾶγμα ὐ μικρὸν διέλαθε. Πλοῦ. τὸ ποῖον. Ε'ρ. ὅτι τὸν θησαυρὸν οὐκ ἐπηρωτήσαμεν ἔτι πρῶ ἔδη μάλιστα. Πλοῦ. ἀλλὰ τοῦτό γε ἴσθι καὶ ἐνθυμοῦ. σὺ τῇ γῇ αὐτὸν κατέλειπες, ἀνάρχοντα παρ' ὑμῶν, [2] ἐπισκήψας [3] ἔνδον μένειν ἐπικλείσαντα θύραν τὴν θύραν. ἀνοίξειν δὲ μηδενὶ, ἢν μὴ ἐμοῦ ἀκούσῃ βοήσαντος. [4] Ε'ρ. ἀκοῦσαι ἐπιθαύμαστον ἤδη τῆς

toto corpore multos uncos gerit hamos, ut qui tetigerint: ilicò hæreant, nec facilè queant avelli. Verùm interea dum nugamur, rem haud parvam omisimus. *Plut.* Quam. *Merc.* Nempe quòd thesaurum non adduximus quo vel in primis erat opus. *Plut.* Ista quidem ex parte bono sis animo. Nam non nisi in terra relicto illo, ad vos ascendo: jussoque intus manere foribus occlusis, neque cuiquam aperire, nisi me vocitantem audierit. *Merc.* Iam igitur

Mercurius loquitur, μυρία τὰ ἄγκιστρα ἔχον, ut facile adhæreant & capiantur, quicunque attigerint. ἄγκιστρον hamus est, ἀπὸ τοῦ ἄγειν ut vult Etymologus, quod eo trahuntur, & educuntur ex aqua pisces. *Barl.*

1 Ἀλλὰ μισθοῦ ἤδη] Male hic notata Pluti persona, loquitur enim hæc idem qui superiora, Mercurius. Ε'ρ. τὸ ποῖον, ὅτι τὸν θησαυρὸν, &c. Male notata etiam hic persona Mercurii & omissa Pluti. Esse debet Πλοῦ. τὸ ποῖον; Ε'ρ. ὅτι τὸν θησαυρόν. ἤδη παροιχόμην, &c. ἤδη παροιχόμην. Marc. Mercurius dum una cum Pluto sermones cædit, sui pæne mandati oblitus Thesaurum non duxisse inter fabulandum queritur: qua de re Plutus eum bono esse animo jubet, cum in terra ille resideat, nec injussu suo aperiatur, aut ad quemquam ascendat. Eo docetur, quid sint thesauri & opes: terræ nimirum splendentes glebulæ & *minutalia* tantum, ut ea vocat Tertullianus: quæ, sicut Bernardus ait, *solus error hominum facit aut reputat pretiosa.* Seneca de benefic. *Video ferrum ex iisdem tenebris esse prolatum, quibus aurum & argentum, ne aut instrumentum in cædes mutuas deesset, aut pretium.* Hinc & opibus nomen, à terra, quæ *Ops* vel *Opis* dicta priscis. *Thesauri* quoque etymon si spectemus, nihil aliud est, quam κτηνεῖόμενον χρῆμα, quod velut eximium ac pretiosum Natura vel cura etiam humana seposuit, ex antiquo σεύθω pro χεύω, ut placet Salmasio, & fut. verbi τίθημι, licet aliis ex Hebr. potius deductum videatur תְּשׁוּמֶת transpositione litterarum, quod idem significat. μεταξὺ φλυαροῦντας. Insolens participii constructio, pro μεταξὺ τῷ φλυαρεῖν, vel per nomen, μεταξὺ τῆ φλυαρίας. Pluria exempla suggerit doctissimus Stephanus, quem adi. τὸ φλυαρεῖν, nugari est. Sumpta tralatio à lebete vel patina fervente, ἀπὸ τῦ φλύειν, quod est *cachinnare*, vel *bullire spumante strepitu.* Sic Homerus: ἀτὰρ δ' ἴφλυε καλὰ ῥέεθρα, *Ebulliebant vero limpida fluenta.* Iliad. lib. 11. *Barl.*

2 Ἐπισκήψας] Id est, παραγγείλας, in *mandandi* significatione. Hesychium consule, qui plures verbi illius notiones indicat. *Idem.*

3 Ἔνδον μένειν] Vt Pluti, sic & Thesauri (quem μαμμωνᾶν Chaldæi, vel Syri vocant) domicilium terra est. Posidonius Pluti habitaculum in Hispania collocavit, quod ea regio metallorum fœcunditate reliquis antecelleret. Narrat enim historiæ naturalis scriptor Plinius adeo opulentas esse Hispanorum venas, ut Annibal habuerit ex uno puteo quotidie tria millia coronatorum: quæ summa in singulos annos efficiebat duodecies centena millia. Quare eorum sententiæ subscribere non possum, qui nullas auri argentive venas in fœcundissimis illis regionibus fuisse scribunt. *Idem.*

4 Ε'ρ. Οὐκοῦν ἐπιθαυμαστὸν ἤδη τ' Ἀττικῆς] Sequitur nunc ὀδοιπόρητος Mercurii & Pluti Atticam versus, ubi degebat Timon. *Idem.*

Ἀτ̃ιχῆς. καί μοι ἕπου [1] ἐχόμενος τ̃ χλαμύδος, ἄχρις ἂν ὦ τὴν ἐσχάτην ἀφίκωμαι. Πλοῦ. οὐ ποιεῖς ὦ Ἑρμῆ [2] χειραγωγῶν. ἐπὶ ἦγμα λοιπόν με, [3] Ὑπερβόλῳ τάχα ἢ Κλείωνι ἐμπεσοῦμαι ἄφνω. [4] ἀλλὰ [5] τίς ὁ ψόφος ὅτι ἐστι, κρουομένων σιδήρου πρὸς λίθον. Ἑρ. ὁ Τίμων ὅτοσὶ σκάπτει πλησίον [6] ὀρεινὸν, καὶ ὑπόλιθον γήδιον. παπαῖ, καὶ [7] ἡ πενία πάρεστι, καὶ ὁ πόνος σκεῖνος. ἡ καρτερία δ̃, καὶ ἡ σοφία, καὶ ἡ ἀνδρεία, καὶ ὁ τοιοῦτος

tur Atticam adeamus, & me sequere chlamydi adhærens, donec extremam viam attigero, *Plut.* Rectè facis, Mercuri, quum me per viam ducis. Etenim si me desereres, forsan oberrans in Hyperbolum aut Cleonem inciderem: Sed quis hic fragor, ac si ferrum & lapis collidantur? *Merc.* Timon hic est, qui proximè montanum & petricosum fodit solum. Papæ, & Paupertas adest, & Labor ille, tum Robur, Sapientia, Fortitudo, atque id genus

1 Ἐχόμενος τ̃ χλαμύδος] *Laciniam ducens.* Dixi ad Petron. *Bourd. Chlamydem tenens*, quod facit Plutus, ut ducem Mercurium affectetur commodius minusque deflectat à viâ *Laciniam ducere* dixit Petronius. *Barl.*

2 Χειραγωγῶν] *Manu ducens vel regens*, quod cæcis & senibus decrepitis fieri solet. Merito in herum suum stomachatur servus Cario apud Aristophanem, quod ipse videns Plutum oculis captum sequeretur: οἱ γὰρ βλέποντες, inquit, τοῖς τυφλοῖς ἡγούμεθα. Rectius igitur Mercurius, ut fidelis ὁδηγὸς Plutum à tergo non sequitur, sed præit, viamque cæco commonstrat. *Idem.*

3 Ὑπερβόλῳ τάχα ἢ Κλείωνι] Aristopha. in pace. *Bourd.* De *Hyperbolo* & *Cleone* quod ait, nobile fuit improborum compar. Erat Hyperbolus genere Atheniensis, qui post Cleonem magistratum gessit, vir pernicioſus, & inquinatissimis moribus, nullaque re clarus aut potens, nisi vitio linguæ. M. Tull. lib. de claris Orat. ita scribit de Saturnino, *Homo similimus Hyperboli, cujus improbitatem veteres Atticorum comœdiæ notaverunt.* Tradit Aristophan. interpres eum fuisse λυχνοποιὸν, qui, ut ponderosiores essent lucernæ multum admiscebat plumbi, quâ arte & impostura clarior quam gladio, ingentes sibi opes comparavit. hinc proverbio locum fecit, ὑπὲρ τ̃ ὑπέρβολον πονηρός, *Hyperbolo nequior*, de quo Erasmus. At Cleon, quem βυρσοδέψην, vel σκυτοτόμον per convicium appellat Comicus, quod patre natus esset coriario, traducitur pallim ob rapacitatem, & alia flagitia, in quem suos *Equites* adornavit Aristophanes, sicut in Hyperbolum *Maricam* suam Eupolis. *Idem.*

4 Ἀλλὰ] Ἐπερώτησις sive interrogatio Pluti strepitum audientis causſamque scisitantis, cui respondet Mercurius. *Idem.*

5 Τίς ὁ ψόφος] Notant Grammatici ψόφον propriè sonitum esse, qui fit ex collisione duorum corporum durorum, ut hic ferri saxo impacti. Sic crepitantis januæ strepitum, & aliarum rerum stridularum, κτυπόφωνον appellant Græci. *Idem.*

6 Ὀρεινὸν] Male Basil. edit. ult. ὀρυκτὸν, ut & quædam aliæ edit. *Bourd.* Erat Attica regio maximam partem sterilis & rupicosa, præsertim qua littoralis est; ut ex Strabone discimus. *Idem.*

7 Ἡ πενία] Describitur porrò Timonis habitus & satellitium Pluti, in quo conspicitur *Paupertas* eique congeneres socii *Labor* & *Sapientia*, quorum omnium dux est *Fames*. Docetur his verbis, quanta sint paupertatis commoda, quamque ea præstet opulentiæ. Πολλῶν ὁ λιμὸς γλυκὺ διδάσκαλος, inquit senarius Græcus, *Magistra multorum improba existit fames.* Nam Fames sive Paupertas tanquam rigida quædam exactrix homines ad labores compellit, & ingenia excitat

ὄχλος τις [1] ὑπὸ τοῦ λιμοῦ πεπτωκὼς ἀπάντων, πολὺ ἀμείνους τῶν σῶν δορυφόρων. [2] Πλὴ. τί οὖν οὐκ ἀπαλλαττόμεθα ὦ Ἑρμῆ [3] τῶν πραγμάτων; ὡς ἡδέως ἂν ἡμεῖς θρέμματι μὲν ἀξιολόγῳ πρὸς ἄνδρα ὑπὸ πολιτικὸν στρατοπέδῳ [4] περιχηνωμένον. Ἑρ. ἀλλὰς [5] ἔδοξε τοῦ Διΐ. [6] μὴ λαθεδειλιῶμεν ὦν. [7] Πε. ποῖ [8] τοῦτον ἀπάγεις ὦ [9] ἀργιφόντα χειραγωγῶν; Ἑρ. ἐπὶ τοῦτονὶ τὸν Τίμωνα, ἐπιμεφθημένον ὑπὸ τοῦ Διός. Πε. νῦν ὁ

nus aliorum turba quorum omnium agmen fames cogit, longè præstantius quàm tui sint satellites. *Plut.* Quin igitur quàm ocyssimè discedimus Mercuri? neque enim quicquam æstimabile præstiterimus cum homine vallato istiusmodi exercitu. *Merc.* Secus visum est Iovi: quare nihil metuam us. *Paup.* Quonam, istum Argicida, manu adducis? *Mer.* Ad hunc Timonem à Iove missi sumus. *Paup.* Itane nunc

citat ad rerum præclararum indagationem. Vnde perquam scitè Persius, *Magistrum artis ingeniique largitorem* appellat *Ventrem*, in Prologo. Quod ita se habere multis solidisque rationibus demonstrat ipsa Penia apud Aristophanem in Pluto adversus Plutum, ideo se illi præferendam esse contendens. Manilii item est:

Et labor ingenium miseris dedit: & sua quemque
Advigilare sibi jussit Fortuna premendo.

Loquitur de scientiis Astronomicis, quarum inventionem, ut & cæterarum artium Divæ huic nostræ transcribit poëta. *Barl.*

1 Ὑπὸ λιμοῦ πεπτωκώς] Loquendi genus à militia desumptum. *Idem.*

2 Πλὴ. Τί οὖν οὐκ ἀπαλλαττόμεθα] Plutus audito Timonis satellitio, quam ocyssime discedant, auctor est Mercurio, quia nullum operæ pretium facturus videbatur cum homine istiusmodi circumvallato exercitu, quem tamen Mercurius, ut fidelem decet nuncium, suadet Iovis mandata perficere, & Timonem intrepide aggredi. *Idem.*

3 Τῶν ταχίστων] Defectuosa locutio, pro τοῦ ταχέως. desideratur præpositio χρ. Vide Steph. *Idem.*

4 Περιεχηνωμένον] *Circumdatum*, *vallatum*, supra dixit, δορυφορούμενον. Verbo περιέχειν utitur eo modo auctor quo satellites circumdant aliquem. *Idem.*

5 Ἔδοξε τοῦ Διΐ] Decretorum divinorum τὸ ἀμεταπλαστον designat. Vnde quicquid Iovi visum statutumque est semel, τόδη δὲ τετελεσμένον ἔσται, inquit Homerus, certitudinem divinæ providentiæ religiose asserens. *Idem.*

6 Μὴ λαθεδειλιῶμεν] Meticulosus passim introducitur Plutus, quem propterea πάντων δειλότατον δειλότατον appellat Chremylus apud Aristophanem in ejusdem fabula. *Idem.*

7 Πε.] Penia, ut Plutum videt accedentem, indignabunda Mercurium interrogat, quo illum abducat, perceptoque responso, miratur eum rursus adire Timonem, à quo tam contumeliose fuerat ejectus. Vtitur oratione exacerbationis plena. *Idem.*

8 Τοῦτον] Fastidium subest huic pronomini & contemptus q. d. hunc cæcum & vitiis deformem. *Idem.*

9 Ἀργιφόντα] Homeric. Patet Dial. Iovis & Merc. postea. *Bourd.* Mercurium indigetat per ludibrium Homerico utens epitheto. Sic appellatur, quod Argum Iûs custodem occiderit secundum poëtas. Erat autem Argus ille pastor, totus, ut Plautus loquitur, *oculeus*, quem lyra sopitum interfecit Mercurius, & vaccam abduxit, quam fabellam ingeniose persequitur Ovidius 3. Metamorph. Physiologi ad Naturam referunt, ut Mercurius sit Sol; Argus πειόπτης, cælum cum stellis, quæ sole adveniente quasi occiduntur, id est, obscurantur & occultantur,

Πλοῦτον ἐπὶ Τίμωνα ὁπότε αὐτὸν ἐγὼ κακῶς ἔχοντα ὑπὸ τῆς τρυφῆς παραλαβὼν, τυφλὸν παραδοὺς, τῇ σοφίᾳ, καὶ τῷ πόνῳ, χρυσοῦν ἄνδρα καὶ πολλοῦ ἄξιον [1] ἀπεδειξα; [2] οὗτος οὖν [3] ἀκαταφρόνητον ὑμῖν ἡ πενία δοκῶ, καὶ [4] εὐδίκητον, ὥστε ὃ μόνον κτῆμα εἶχον, ἀφαιρεῖταί με ἀκριβῶς πρὸς ἀρετὴν ἐξειργασμένον, ἵν' αὖθις ὁ πλοῦτος παραλάβῃ αὐτὸν, ὑφ' ᾧ τύφῳ [5] ἐγχειρήσας ὅμοιον τῇ πάλαι μαλάκην, καὶ ἀχρεῖον, καὶ ἀνόητον ἀποφήνας, ἀποδῶ πάλιν ἐμοὶ [6] ῥᾳθυμηκότα.

nunc Plutus ad Timonem, poſtea quam ego ipſum antea delitiis malè corruptum ſuſcepi: & his, videlicet Sapientiæ & Labori traditum, ſtrenuum, multique precii virum reddidi? Adeone deſpicienda, injuriæque idonea Paupertas vobis videor, ut hunc quæ mihi unica erat poſſeſſio, eripiatis, jam exactiſſima cura ad virtutem excultum? ut Plutus hic ubi denuo ſuſceperit, per contumeliam, & arrogantiam illi manu injecta, mollem & ignavum, & vecordem, qualis olim erat, reddiderit: rurſum mihi reſtituat ubi jam nihili factus

tantur. de quibus diſſertantem audi Macrob. Saturnal. lib. 1. & Cl. Voſſium in ſæpius à me laudato opere. *Barl.*

1 Ἀπέδειξα] Pro ἀπεπλησα. Sic ſupra uſus eſt verbo ὑπερᾴρειν Lucianus. *Idem.*

2 Οὗτος ἄρα] Indignatur Penia, quod ab omnibus deſpiciatur & contumelioſe excipiatur: Plutus contra ſummo cum honore recipiatur, qui tamen homines reddat arrogantes, molles, omnique vitiorum genere deformes: idque probat exemplo ipſius Timonis, reipſa confirmans, quæ verbis diſputarat. *Idem.*

3 Εὐκαταφρόνητον] *Quæ ab omnibus facile contemnitur.* Nam ut olim, ſic hodieque verum eſſe comperitur, quod ait ingenioſiſſimus poëta:

In pretio pretium eſt, ſolus dat cenſus honores,
Cenſus amicitias, pauper ubique jacet.

Pauperes enim quia minus ſapere creduntur, quam divites, à Magiſtratu & publicis muniis excluduntur. *Curia pauperibus clauſa eſt*, inquit idem Naſo. Vnde eorum verba nihil ponderis habent: τὰ γὰρ πενήτων εἰσὶν οὐ λόγοι κενοὶ, dixit aliquis e Græcis Comicis: at divitum voces, velut oracula habentur, ipſiſque ineſſe creditur illud grande ſophos. ὁ δ' εὐτυχία, inquit Pindarus, ἄκρον ἵσταται σοφίας, id eſt, *felicitati & divitiis ſumma ineſt ſapientiæ opinio.* Idem.

4 Εὐδίκητον] Sic vocatur Penia quod omnium injuriis opportuna ſit facileque opprimatur in judicio pauper. Ariſtoteles lib. 2. Rhetor. enumerat eos, qui potentiorum injuriis maximè expoſiti ſunt, quos inter præ cæteris cenſet δεομένους, id eſt, *pauperes*, cum aliis de cauſſis, tum propter illorum indigentiam, & dicendi agendique imperitiam. Contra mores deſcribit eorum, qui injuriam potius inferre ſolent quam pati, ut ſunt *divites* & *potentes*, qui cum ſint ἀκολάστοις, adverſus aliorum oppreſſiones ſua præſto habent præſidia & clientelas. *Idem.*

5 Ἐγχειρήσας] Variè exponunt interpretes. Eraſmus: *Per contumeliam & faſtum manu ſibi injecta*, ut ſubintelligatur dativus perſonæ αὐτῷ ſcil. Timoni. Sunt qui vertant: *Contumelia & typho in manum tradens vel dedens*, quaſi eſſet ἐγχειροῦσας, niſi ita legendum, quo ſenſu paulo ante uſurpat verbum παραδίδωμι. Alias rectè Petitus, ἐγχειρεῖν expoſuit, *manum injicere*, quæ propria ejus ſignificatio eſt. *Idem.*

6 Ῥᾳθυμηκότα] Eleganter ita vocat hominem nihili à veſte detrita rejiculaque ſumpto

[1] Ε'ρ. ἴδοξε ταῦτα ὦ πενία τῷ Διΐ. Πε. ἀπέρχομαι. ἢ ὑμεῖς ἢ ὦ πόνε, καὶ σοφία, καὶ οἱ λοιποὶ, ἀκηλιθέτε τέ μοι. ὑτ' ἢ τάχα εἴσει οἷαν με ἔσαν ἀπολείψω, ἀγαθὴν συνεργὸν, καὶ διδάσκαλον τῶν ἀρίστων. ἢ σωσῶν, ὑγιεινὸς μὲν τὸ σῶμα, ἐῤῥωμένον ἢ τὴν γνώμην διειλίσσον, ἀνδρὸς βίον ζῶν, καὶ πρὸς αὐτὸν ἀποβλέπων. τὰ ἢ [2] περιττὰ καὶ πολλὰ ταῦτα ἴσως ἐστὶ, ἀλλότρια ὑπολαμβάνων. [3] Ε'ρ. ἀπέρχον). ἡμεῖς

factus erit. *Merc.* Sic ô Paupertas Iovi placitum eſt. *Paup.* Equidem abeo: at vos Labor, & Sapientia reliquique ſequimini me. Porrò hic brevi cognoſcet, qualis in ſe fuerim, quam nunc relinquit: nempe adjutrix bona, & rerum optimarum doctrix, qua cum donec habuit commercium, ſano corpore, valentique animo perſeveravit, virilem exigens vitam, & ad ſeſe reſpiciens: ſupervacua autem & vulgaria iſta, aliena, ita ut ſunt, exiſtimans. *Merc.* Diſcedunt illi, nos eum

pto convicio. Deducitur à ῥήγνυμι, rumpo, teſte Euſtathio, cujus præt: ῥῆγμα, verſo ῥ in α & denſa conſonante in tenuem. Niſi forte ex Hebræo fonte derives à ערה, quod eſt, *expandit, in latum diduxit attenuando.* Ariſtophanes in Pluto per convicium ſic vocat cutem aniculæ rugoſam & flacceſcentem. Legitur & ῥακεία, ſi proba vox eſt, in illo Poſidippi apud Athenæum: νὴ ὄχλε τοιᾶυτα ῥακεία ὑδροκιθάρῳ, id eſt, ex reſtitutione Caſauboni: *Cogita talu turba farragine convenisse.* Galli integram vocem ſervarunt, cum *racaille* dicunt pro fæce hominum. Simillime & πρίσκους appellant Græci, ſenes effætos & Reipub. inutiles, q. d. *retrita pallia.* Euripid. in Autolyco. *Barl.*

1 Ε'ρ. ἴδοξε ταῦτα, ὦ πενία, τῷ Διΐ] Paupertatis querelæ reſpondet Mercurius, & Iovis imperium mandatumque obtendit, cui cedit Penia, & cum indignatione totoque ſatellitio ſuo à Timone diſcedit. Vbi vero Plutus accedit, una cum eo omnium vitiorum agmina ſuccedunt. Vere Iuvenalis ſat. 6. *Nullum crimen abeſt, facinuſque libidinis, ex quo Paupertas Romana perit.* Ex opulentia enim copia: ex copia luxus, hinc corruptiſſimi quique mores naſcuntur. At Paupertas optimarum rerum doctrix eſt facitque ut cultores ſui corpore ſint robuſto virilique ſemper animo præditi. Sic & eadem Penia de ſe jactat apud Ariſtoph. ὡ γενώσκετε, inquit, ὅτι τῷ Πλούτῳ παρίχω βελτίονας ἄνδρας καὶ τὴν γνάθμην, καὶ τὴν ἰδέαν. Nam Penia tenuem ſimplicemque victum præſcribit, ex quo id commodi percipit homo, ut bene valeat. Vnde non inſcite paupertatem *bona mentis ſororem* dixit antiquitas. Sed eam à mendicitate diſtinguimus. nam pauper aliquid habet, & præterea animum adjungit rebus agendis. At mendicus nihil habet, deque alieno tantum vivit, nec honeſto operi ſe applicat. *Idem.*

2 Περιττὰ καὶ ἀλλότρια] Sic vocat externa bona, quorum copia carere poſſumus, quæque vel habere vel retinere in aliena, haut noſtra poteſtate ſitum eſt. De quibus & Iuvenalis ſat. 10.

Ergo ſupervacua hæc aut perniciosa petuntur
Propter quæ fas eſt genua incerare Deorum.

Præclare in hanc rem Euripides: ἐπεὶ τί δεῖ βροτοῖσι πλεῖν δυσὶν, Δήμητρος ἀκτῆς, σκάμματός θ' ὑδρηχόου, Ἄκαρ πέφυκε ἡμᾶς πρίασθαι. h. e. *Quid mortales deſiderant præter duo ſola, fruges & aquam? quæ in medio poſita ſunt, & eo à Natura ſunt producta, ut nos alant.* Ad quæ reſpexiſſe videtur Seneca: *Panem & aquam*, inquit, *Natura deſiderat: nemo ad hæc pauper eſt. intra quæ quisquis deſiderium ſuum clauſit, cum ipſo Iove de felicitate contendit.* Epiſt. 17. *Idem.*

3 Ε'ρ. ἀπέρχον)] Timon diſcedente Penia ejuſque comitibus Plutum con-

ᾧ προσώμβρ αὐτῷ. Τί. τίνες ἐστὲ ὦ κεκαρφαλέοι; ἢ τί βυλόμβροι διῦρηκιτε, [1] ἀνδρα ἐργάτλιν, καὶ μισθοφόρον σὺν ὀχλήσοντες; ἀλλ' [2] ὃ χαίροντες ἄπιτε, μιαροὶ πάντες ὄντες. ἐγὼ γὰρ ὑμᾶς αὐτίκα μάλα βάλλων [3] τοῖς βώλοις καὶ τοῖς [4] λίθοις, [5] σμυλίψω. [6] Ε. μηδαμῶς ὦ Τίμων μὴ βάλῃς. εἰ γὰρ ἀνθρώπους ὄντας βαλεῖς. ἀλλ' ἐγώ μέ, Ἑρμῆς εἰμι, ὅτῳ ὄ, ὁ Πλούτων. ἔπεμψε δέ ὁ Ζεὺς ἐπακούσας τῶν εὐχῶν. ὥστε [7] ἀγαθῇ τύχῃ

eum adeamus. *Tim.* Quinam estis, ô scelesti? aut qua gratia huc adveniſtis, homini operario, ac mercenario negotium exhibituri? sed non læti abibitis, improbi vos omnes: nam illico vos ego glebis & saxis petitos comminuam. *Merc.* Nequaquam ô Timon ne ferito: neque enim mortales ferires. Ego enim sum Mercurius, hic Plutus. Nos tuis precibus exauditis misit ad te Iupiter. Quare, quod bene

ſpiciens cum ſuis accedentem acerba & minaci oratione inſectatur. *Barl.*

1 Ἀνδρα ἐργάτλιν] Indignatur, quod ipſum in ruſtico opere verſantem interpellent. Solent enim τοῖς χειροῖσιν & operi gnaviter intentis moleſtæ eſſe interpellationes, præſertim cum damno conjunctæ. Sic ruſtici ſenes apud Ariſtoph. in Pluto ægre ferunt, quod ipſos ex agro vocaſſet Cario, & quidem πολλὰ μοχθίζοντας, & ἐν ὥσῃς σχολῇς, *cum gnaviter laborarent, nec otium ſuppeteret.* Qui apud alios dicuntur ἐργατικοὶ, apud Atticos vocantur ἐργάζ teſte Heſychio, proque *operario ruſticis* plerumque accipitur. *Idem.*

2 Οὐ χαίροντες ἄπιτε] *Non læti abibitis*, pro, non impune feretis, i. e. *ſimulxitis, plorabitis*, ut alibi. Litotes. μιαροὶ & κεκαρφαλέοι voces ſunt abominantium. *Idem.*

3 Τοῖς βώλοις] Qualis gleba Ægyptia: de qua copioſe Achill. Tat. in Clitoph. *Bourd.*

4 Λίθοις βάλλων] Vno verbo Græci dicunt λιθοβολῶν, & ſimpliciter lapides, in aliquem conjicere ſignificat. Nam λιθάσαι illa Iudæorum Græcis gentibus ignota fuit. *Idem.*

5 Σμυλίψω] Id eſt, *conteram, comminuam.* Sic Ennius: *ſaxo cere comminuit brum*, vocis interſectione ipſam capitis διαίρεσιν exprimens. *Idem.*

6 Ε. Μηδαμῶς ὦ Τίμων μὴ βάλῃς] Mercurius iracundum Timonis impetum ſtiturus, quinam ipſi ſint, à quo, & quem in finem miſſi, paucis declarat. *Idem.*

7 Ἀγαθῇ τύχῃ] *Bonis auſpiciis.* τύχη, vocabulum eſt τῶν μέσων, quæ nunc *bona*, nunc *mala* dicitur. Ἀγαθῆς Τύχης ſtatua fuit Athenis juxta Prytaneum, itemque Romæ in Capitolio, quæ & Antias dicta ab Antio oppido, ubi templum famoſiſſimum habuit multorum etiam principum donis ornatum. Vnde Horat. *ô Diva gratum quæ regis Antium. Mala* autem *Fortuna* in Eſquiliis culta legitur. Scribit Pauſanias in Bœot. Fortunæ ſacellum fuiſſe, in quo ipſius Deæ ſimulacrum eſſet, Plutum divitiarum Deum puerum tenentis. Quo ſignificabant Veteres, Fortunam ipſam divitiarum eſſe matrem atque nutricem. Non ignoravit hoc Hagienſis noſter in ſua regia, ubi proximam Divæ Pecuniæ Fortunam collocat:

Fortuna ante alios magnum ſibi vindicat illic
Imperium, regnique tenet communia ſceptra,
Inſabilemque globum gemmis ornavit & auro.

Hinc Salluſt. de conjurat. Catilinæ loquens: *Fortuna*, inquit, *in omni re dominatur, ea res cunctas ex libidine magis, quam ex vero celebrat obſcuratque.* Eraſmus ἀγαθῇ τύχῃ tranſtulit *quod bene vertat.* Sic enim loqui ſolebant antiqui & bene

pre-

[1] δέχει τ' ὄλεθον, [2] λάπτεις τ' πόνον. [3] Τί. καὶ ὑμεῖς [4] οἰμώξεσθε ἤδη, καίτοι ἦτε ὄντες ὡς φατέ. πάνυ γὰρ ἄμφω καὶ θεὼς καὶ [5] ἀνθρώπους μισῶ. τουτονὶ δ' τ' τυφλὸν, ὅστις ἂν ᾖ, καὶ [6] ἐπιβλέψειν μοι δοκῶ τῇ δικέλλῃ. Πλοῦ. [7] ἀπίωμεν ὦ Ἑρμῆ πρὸς Διός. μελαγχολᾷν γὰρ ὁ ἄνθρωπος ἔοικε μοι δοκεῖ, μή τι κακὸν ἀπόλωμεν σὺν λαβῇ. [8] Ἑρ. [9] μηδὲν σκαιὸν ὦ Τίμων. ἀλλὰ τὸ πάνυ τοῦτο ἄγαλμα,

bene vertat, opes accipe desistens à laboribus. *Tim.* Atquì vos jam ploraveritis, etiamsi Dii sitis, ut dicitis: siquidem odi pariter omnes tum Deos tum homines. Sed cæcum hunc, quisquis is est, certum est mihi impacto ligone comminuere. *Plut.* Abeamus, per Iovem, Mercuri: quando quidem hic homo mihi videtur non mediocriter insanire, ne malo quopiam accepto discedam. *Merc.* Nequid ferociter, Timon, quin potiùs hac ferocitate,

precari. Cicero lib. 1. de divinat. *Neque solum Deorum voces Pythagoras observaverunt, sed etiam hominum, quæ vocant omina: quæ majores nostri quia valere censebant, idcirco omnibus rebus agendis, quod bonum, fastum, felix fortunatumque sit, præfabantur.* Barl.

1 Δέχει τ' ὄλεθον] Finem adventus sui esse dicit Mercurius, ut iterum ditatus Timon liberetur ab hoc acerbo vitæ genere: qualis est rusticorum. Sic & Cario apud Comicum solatur miseros senes rusticos: ὁ δεσπότης φησὶν ὑμᾶς ἀπαντας ψυχεῖ βίᾳ & δυσκόλῳ ζώσῃ ἀπαλλαγήσεσθαι, id est, *Herus meus pollicetur, vos omnes hanc austeram & odiosam vitam cum alia suaviori permutaturos & beate delicateque in posterum victuros.* Idem.

2 Λάπτεις] Λάπτειν pro λήγειν. Vide Galliæ suæ decus Budæum pag. 473. *Idem.*

3 Τί.] Timon Deorum nominibus numinibusque nihil territus utrique minas intendit. *Idem.*

4 Οἰμώξεσθε] Vt ab ἆ ἆ particulis θαυμαστικῆς fit ἀᾴζειν pro *admirari*: ab αἰ αἰ, verbum αἰάζειν, *lamentari*: sic ab οἴμοι, quod adverb. est hominis aliquid indigne ferentis, est οἰμώζειν, nec luctum duntaxat, sed & contemptum significat. Quos enim aspernamur, eos & jubemus plorare. Desumptum hoc loquendi genus, ut volunt, à Scythis, qui Dario regi nihil aliud respondebant, quam κλαίειν. Imitantur Latini. Horat.

Qui me commorit (melius nil tangere clamo)
Flebit & insignis tota cantabitur urbe. Idem.

5 Ἀνθρώπους μισῶ] Inde cognomen μισάνθρωπος. pag. 47. Interp. Aristoph. ad Aves & Lysistr. *Bourd.* Inde & ei μισανθρώπου nomen. *Idem.*

6 Ἐπιβλέψειν] Translatum hoc volunt à remigibus, quorum remi assiduâ jactatione teruntur, vel ut alii, à curribus, quorum rotæ crebro circumactu alliduntur. *Idem.*

7 Ἀπίωμεν] Plutus metu perculsus abire conatur, ne plagis onustus, aut insigni damno mulctatus mox cogatur discedere. Sic idem sibi metuit à Chremylo, ejusque contribulibus apud Comicum: *Si cognoveritis*, inquit, *qui vir sim, κακόν τι μ' ἐργάσεσθε, aliquod malum mihi dabitis.* μελαγχολᾷν ἀντὶ τοῦ μαίνεσθαι, ut supra. *Idem.*

8 Ἑρ.] Sequitur objurgatio παραινετικὴ seu admonitoria. Corripit Timonem Mercurius, eumque hortatur, ut depositâ illa feritate obviis ulnis oblatam divinitus fortunam excipiat. *Idem.*

9 Μηδὲν σκαιὸν] Scilicet διαπράξειν ἄν. Illud σκαιὸν varie exponitur ab Hesychio, quem consule. Vult Mercurius, nequid stolidum, improbum aut inhuma-

κὴ τραχὺ κατάβαλλον, ἀφροσύνας τὸ χεῖρε, [1] λάμβανε τὴν ἀγαθὴν τύχην, κὴ πλούτῳ πάλιν, κὴ ἴσθι [2] Ἀθηναίων τὸ πρῶτος, κὴ ὑπερόρα τῶν ἀγαθῶν ἐκείνων, μόνος αὐτὸς δύσμορος. [3] Τί. οὐδὲν ὑμῶν δέομαι. μὴ ἐνοχλεῖτέ μοι. [4] ἱκανὸς ἐμοὶ πλοῦτος ἡ δίκελλα· τὰ δ' ἄλλα, δύσμορος ἐστὶ εἰμὶ μηδενὸς μοι πλείονος ζῶν. [5] Ἐρ. ὕστις [6] ὢ τῶν ἀπανθρώπων; [7] τόνδε φέρω Διὶ μῦθον ἀπηνέα τε, κρατερόν τε; κὴ μὴν εἰκὸς ἦν μισανθρωπίαν τε, καὶ ἀφροσύνην ἀποβαλεῖν, καὶ τὴν ἀγαθὴν τύχην λαβεῖν, καὶ πλοῦτον ἀντιλαβεῖν, καὶ γνῶναι ὅτι Ἀθηναίων πρῶτος εἶ, καὶ τῶν ἐκείνων ὑπερορᾶν, ἐν οἷς μόνος ἐστὶ δύσμορος. Τί. οὐδὲν ὑμῶν δέομαι· μὴ ἐνοχλεῖτέ μοι. ἱκανὸς ἐμοὶ πλοῦτος ἡ δίκελλα· τὰ δ' ἄλλα, δύσμορος ἐστὶ εἰμὶ μηδενὸς μοι πλείονος ζῶν. Ἐρ. ὕστις ὢ τῶν ἀπανθρώπων;

ἥρωσιν μᾶλλον εἶναί σε, τοσαῦτα ὑπ' αὐτῶν δεινὰ πεπονθότα, μισήσειν ἂν μηδαμῶς, ὅτως [1] ἐπιμελουμένων σου τῶν θεῶν. [2] *Tim.* ἀλλὰ σοί μὲν ὦ Ἑρμῆ, καὶ τῷ Διΐ, πλείστη χάρις τῆς ἐπιμελείας. τοιγαροῦν ἔτι πλείω σου ἕνεκα λήψομαι. Ἑρ. τί δή; Τί. ὅτι καὶ πάλαι [3] μυρίων κακῶν μοι αἴτιος ὤν [4] κατέστη, καλαζεί τε ὠφελῶν, καὶ ἐπιβάλλων ἐπαγωγούς, καὶ [5] μῖσος ἐπιτείνων, ἐ ἀδυπαθείᾳ καταφθείρας, ἐ ἐπίφθονον ἀναφήνας. τέλος ἅ, ἄφρων καὶ ἀβέλτερον, ὅτως ἀπίστως, καὶ [6] προδοτικῶς, [7] ἡ βελτίστη ἅπαντα, visos esse tibi homines, à quibus tam indignas injurias accepisti: nequaquam autem Deos, cùm illi tantopere tui curam gerant. *Tim.* At tibi Mercuri, lovique pro vestra cura, plurimam habeo gratiam: sed Plutum hunc recipere nolim. *Merc.* Quid ita. *Tim.* Quia mihi olim innumerabilium malorum author fuit, cùm me assentatoribus traderet, mihi insidiatores inveheret, odium conflaret, illecebris corrumperet, invidiæ obnoxium redderet: denique quum me adeò perfide & proditoriè destitueret. Contrà verò Paupertas me laboribus viro digni-

quandam morositatem. Vere Comicus: Πενία δ' ἀγαθάματός γε καὶ σοφὺς ποιεῖ. *Ab inopia aliquando venit inhumanitas.* Barl.

1 Ἐπιμελοῦμαι σε] Providentiam divinam astruit Mercurius contra Epicurum, qui τὸ θεοπρεπὲς Deo in totum adimebat. Illius hoc effatum erat: Τὸ μακάριον ἐ ἄφθαρτον οὔτε αὐτὸ πράγματα ἔχει, οὔτε ἄλλῳ παρέχει. *Quod beatum & immortale est, negocia nec habet, nec cuiquam exhibet.* Putabat enim suam Diis non constare tranquillitatem, si rerum humanarum curis destinerentur. Vnde Didus soror apud Maron. 4. Æneid. *Scilicet is Superis labor est, ea cura quietos Sollicitat.* Sunt enim Dii ῥᾳδία ζῶντες, ut loquuntur poetæ. Et hanc esse causam ipse Epicurus testatur in epistola ad Herodotum. ἐ γὰρ συμφωνοῦσι πράγματα ταῖς, ἐ φροντίδες, ἐ ὀργαί, ἐ χάριτες μακαριότητι, ἀλλὰ ἀσθένεια, ἐ φόβος, ἐ προσδοκίαι τῶν πλησίον τοῦτα γίνεται, id est, *Non enim conveniunt actiones, & curæ, & iræ, & gratiæ summæ beatitudini; sed infirmitatis hæc sunt, & metus & indigentia aliorum.* Idem.

2 Τίμων. Ἀλλὰ σοὶ μὲν, ὦ Ἑρμῆ, ἐ τῷ Διΐ] Correctione utitur Timon, & Diis quidem pro sua cura plurimam habet gratiam: cætera Plutum nequaquam se recepturum pertendit, quod innumerabilium malorum sibi auctor extiterit, quæ sigillatim recenset. Est hic præclara quædam ἀντίθεσις Pluti & Peniæ à diversis utriusque effectis. *Idem.*

3 Μυρίων κακῶν αἴτιος] Sic dicitur Plutus, quem ex vero magis omnium bonorum juxta & malorum auctorem facit Chremylus apud Aristoph. μονώτατος, inquit, εἰ σὺ πάντων αἴτιος ἐ τῶν κακῶν, ἐ τῶν ἀγαθῶν. Prout enim animus est utentis, ita & divitiæ. Stoici inter ἀδιάφορα ponunt, quæ nec per se bona, nec mala sunt. Vsus dat eis nomen, sive cum virtus, quæ sola bona est, sive cum malicia accessit. *Idem.*

4 Κατέστη] Fingit. quod peculiare est verbo καθίσταμαι. vide Budæum pag. 480. *Idem.*

5 Μῖσος ἐπιτείνων] Conflant enim odium & invidiam magnæ opes. Hinc Græci cum aliquem supra modum felicem laudarent, dicere solebant: δύτυχεῖ· φθόνου δ' ἄπεστι. *Felix es, absit invidia.* Et *invidenda opes* apud Latinos, pro ingentibus. *Idem.*

6 Προδοτικῶς] Cum perfide & proditorie se à Pluto destitutum queritur Timon, docet, quam fluxæ & inconstantes sint opes, ut vere scripserit Hieronymus: *Asurum malus est dominus, proditor servus.* Idem.

7 Ἡ βε-

[1] πόνοις μετὰ τῶν ἀνδρικωτάτων κεκαμμένα σοι, καὶ μετ' ἀληθείας ἐπαφρόσιτος ὡσπερμιλλῶσα τὰ τε ἀναγκαῖα κομίσοντι παρεῖχε, [2] καὶ τὸ πολλῶν εὐκτὸν καὶ φρονεῖν ἐπαίδευεν, [3] ἐξ αὐτοῦ ἐμοῦ τὰς ἐλπίδας ἀπαρτήσασθαί μοι τοῦ βίου, [4] καὶ δεῖξαι ὅστις ἐστὶν ὁ πλοῦτος ὁ ἐμός, ὃν ἄρτι κέκλαγε [5] θωπεύων, ἄρτι [6] συκοφάντης φοβῶν, ὁ [7] δῆμος

dignissimis exercens; mecumque verè & liberè convivens, & quibus opus erat suppeditavit laboranti, & vulgaria illa contemnere docuit, effecitque ut mihi vitæ spes omnis ex me ipso penderet, & demonstravit quænam essent opes meæ, quas neque adulator assentans, neque sycophanta territans, neque plebs irri-

7 Η' βελτίων ἢ πενία] Est hæc altera collationis pars, qua continetur illustre paupertatis encomium. Eundem locum communem pertractat Aristophanes in Pluto, ubi refert, quæ commoda paupertas: quæ ex adverso mala producat rerum copia & luxus. *Barl.*

1 Πόνοις ἀνδρικωτάτοις] Id est, laboribus viro dignis, quales sunt præ cæteris rusticorum. Hinc Cleanthes suam vitam divitum vitæ solebat præferre hoc nomine: *dum illi*, inquit, *pila ludunt: ego fodiens duram humum exerceo*, ut refert Laërtius lib. 7. cap. 11. per τὰ ἀναγκαῖα intelligit τὰ βιωτικά. Iuvenal. Sat. 14.

Vivite contenti casulis & collibus istis
O pueri: Marsus dicebat, & Hernicus olim
Vestinusque senex: panem quæramus aratro,
Quod satu est mensis.

Τὸ ἀναγκαῖον πλοῦτον supra vocavit Timon. *Idem.*

2 Καὶ τῷ φρονεῖν] Sic vocant Græci vulgaria hæc & cuivis obvia bona, quæ despicere magni animi est atque excelsi. Tullius pro domo sua. *Caduca semper & mobilia hæc esse duxi, non virtutis atque ingenii, sed fortunæ ac temporum munera; quorum ego non tam facultatem & copiam expetendam putavi; quam & in utendo tenuem, & in carendo patientiam.* Idem.

3 Ἐξ αὐτοῦ ἐμοῦ] Ex se ipso pendere dicitur, qui non in divitiis aut rebus ullis externis fiduciam collocat, sed animi sui bonis acquiescit. πρὸς ἑαυτὸν βλέπειν supra dixit. Persius. *Ne te quæsiveris extra.* τὸ ἀναρτᾶν à corpore ad animum transfertur, ut *pendendi* verbum apud Latinos. *Idem.*

4 Καὶ δεῖξαι ὅστις ἐστὶν ὁ πλοῦτος ὁ ἐμός] Ostendit his verbis Timon, quænam sint veræ & solidæ opes semperque permanentes, nimirum quæ in animo consistunt, nec fortunæ casibus obnoxiæ sunt. *Idem.*

5 Θωπεύων] Κολακεύων, ἀπατῶν, Interp. Aristoph. Acharn. Hesych. *Bourd.* Id est: *blandis verbis decipiens.* Θώψ propriè vocatur ὁ μετὰ θαυμασμοῦ ἐγκωμιαστὴς Hesychio interprete, *qui quasi admirabundus aliquem laudat & prædicat.* Barl.

6 Συκοφάντης φοβῶν] Apposite Terrori erat illud genus hominum civibus, quorum nomina falso sæpe deferebant apud Magistratum. Ita apud Aristophanem in Pluto gloriatur sycophanta, quod cives accuset, Iustoque crimen intentare conatur, ut eum perdat. *Idem.*

7 Δῆμος παροξυνθείς] Nec minor est plebis potestas in bona fortunæ. Nam divitiæ, imperia, fasces, quæque ejus generis sunt alia, ab eo qui dedit, rursus eripi possunt. Horatius:

Qui dedit hoc hodie, cras, si volet, auferet: ut si
Detulerit fasces indigno, detrahet idem.
Pone meum est, inquit, pono tristisque recedo.

Vnde *aurarii* favores dicuntur, qui à populo conferuntur, i. e. *vento & aura leviori.*

παροξυνθείς, σὺν ἐκκλησιαστῇ ψηφοφορήσας, [1] ὁ τύραννος ἐπιβουλεύσας, ἀφιλέσθαι δύναται ἄν. [2] ἐῤῥωμένως τοιγαροῦν τὰ πρῶτα, τῷ τὸ ἀργὸν φιλοπόνως ἐπεργαζόμενος, εἰδὼς ὁρῶν τὸ οὐ λυπῆσαν, [3] ἱκανὰ δ' ἀβίωτα ἔχει τὰ ἄλφιτα ἔστι τὸ δικέλλης. ὥστε πολύνδρομον ἀπὸ δὲ Ἑρμῆ, τὸν Πλοῦτον ἀπαγαγὼν τῷ Διΐ. ἐμοὶ δὲ τοῦτο ἱκανὸν ἵν' πάντως ἀνδρώ-

irritata, nec concionator ſuffragium ferens, neque tyrannus inſidians queat eripere. Itaque laboribus jam roboratus dum hunc agellum gnaviter exerceo, neque quicquam eorum malorum quæ ſunt in civitate aſpicio, abundè magnum & ſufficientem victum ligo mihi ſuppeditat. Quare tu Mercuri, quam veniſti viam remetiens recurre, Plutum hunc ad Iovem deducens. Illud mihi ſat fuerit ſi effecerit ut omnes mortales per omnem

viores. Per ἐκκλησιαστὴν intelligit eum, qui in concione cœtu aut populi ſuffragium fert, quod eſt ψηφοφορεῖν, nebatque ταῖς ψήφοις, ſive calculis. quorum alii erant λευκοὶ & abſolutorii: alii μέλανες & condemnatorii. *Barl.*

1 Οὐ Τύραννον ἐπιβουλεύσας] Tyranni quoque meminit, cujus proprium eſt inſidiari vitæ & fortunis innoxiorum civium. Sicut enim bonus princeps, quem ποιμένα λαῶν appellat Homerus, pro ſuprema lege habet ſubditorum ſuorum ſalutem: ita ex adverſo Tyrannus ſuis tantum ſpoliis inhiat, quaſque fidi paſtoris exemplo tondere debebat oviculas, lupinum in morem deglubit, atque dilacerat. δημοβόρους βασιλῆας merito eos appellat Heſiodus. Horum omnium tyrannidi, aut inſidiis non obnoxia eſſe ea, quæ vocamus animi bona, docet Timon. Præclare Flaccus lib. 3. od. 3.

Iuſtum & tenacem propoſiti virum
Non civium ardor prava jubentium,
Non vultus inſtantis tyranni
Mente quatit ſolida. ——

Et idem epiſt. 16. lib. 1.

Vir bonus & ſapiens audebit dicere, Penthei
Rector Thebarum, quid me perferre patique
Indignum coges: adimam bona. nempe pecus, rem,
Lectos, argentum, tollas licet. in manicis &
Compedibus ſævo te ſub cuſtode tenebo.
Ipſe Deus, ſimulatque volam, me ſolvet. opinor.
Hoc ſentit, moriar: mors ultima linea rerum.

Notandus hic participiorum elegans perſoniſque conveniens ſchematiſmus. *Idem.*

2 Ἐῤῥωμένως τοιγαροῦν τὰ πρῶτα] Timon ſua ſorte contentus, nec plura deſiderans Mercurium & Plutum ad Iovem, à quo miſſi erant, redire jubet. Ita viri ſapientes opulentiam, ut gravem noxiamque à ſe procul ablegant. *Divitiæ*, inquit Seneca, *apud ſapientem virum in ſervitute ſunt, apud ſtultum in imperio: ſapientes divitiis nihil permittit, nobis divitiæ omnia.* ἐῤῥωμένως· Ἀῤῥώστου τὸ ῥώννυμι zoboro. Vt otium & deſidia plurimum corrupti humoris gignere ſolet in corpore humano: ſic moderata exercitia eos conſumunt atque exſudant. Hinc σύμμετρον πόνον ſuo præſcribit Demonico Iſocrates. *Idem.*

3 Ἱκανὰ τὰ ἄλφιτα] Sic ſupra dixit, ἱκανὸς ἐμοὶ πλοῦτος ἡ ὀλκάς, *ſatis opum mihi ligo eſt.* Notandum τὰ ἄλφιτα propriè *farinam* denotare: per ſynecdochen *pro victu vel re familiari* accipi. hinc ἐδὼν πρὸς τὰ ἄλφιτα, proverbio dicitur, cum de ante vel re aliqua ſermo eſt, quæ ad victum parandum nihil conducit. Ariſtoph. in Nebul. *Idem.*

1 Η' Ca-

πως [1] ἡδέως οἰμώζειν ποιῆσαι. [2] Εὖ γε. μηδαμῶς ὦ γαθέ. οὐ γὰρ πάντες εἰσὶν ἐπιτήδειοι πρὸς οἰμωγήν. ἀλλ' [3] ἔα τὰ ὀργίλα τοῦτα, καὶ [4] μειρακιώδη. καὶ τὰ πλεῖστον παρέλκοντα. [5] ἅτοι κἀκβλητά εἰσι δῶρα τὰ παρὰ Διός. [6] Πλοῦ. βάλε ὦ Τίμων διαλογησόμενος πρὸς σέ; ἢ [7] χαλεπαίνεις μοι λέγοντι; Τί. λέγε. μὴ [8] μακρὰν μύθους, μηδὲ μετὰ προοιμίων, ὥσπερ οἱ

omnem ætatem ejulent. *Mere.* Nequaquam ô bone, neque enim omnes ad ejulandum sunt accommodi. Quin iracunda ista pueriliaque missa face, ac Plutum excipe: non sunt rejicienda munera quæ à Iove proficiscuntur. *Plut.* Vin Timon ut contra te partes defendam meas? an graviter feres, siquid dixero. *Tim.* Dicito, sed nec multis, nec cum procœmiis, quemadmodum per-

1 Ἡδέως οἰμώζειν] Interpres exponit, *per omnem ætatem plorare*: alii, *per omnem pubem*; quasi κλαίοντας. Equidem eo loquendi genere, quo & alibi utitur Lucianus, designari putem fletus acrimoniam seu vehementiam, ut ἡδέως fit *puberum more*, quorum fletus acrior & intensior esse solet, cum cæduntur, quam virorum aut senum. *Barl.*

2 Εὖ γε. μαλακῶς ὦ γαθέ] Subest his verbis ironiæ species. χαριεντισμὸν vocant Rhetores. Cum enim plorare omnes jubeat Timon, facete respondet Mercurius, non omnes ad hoc esse idoneos, hoc est, non omnes æquo animo laturos verbera, vel Deorum τὸ ἀπαθὲς subindicat. *Idem.*

3 Ἔα τὰ ὀργίλα] Monet hominem, ut iracundiam suam cohibeat. ὀργίλος dicitur qui facile irascitur, & quibus non decet & propter quæ non decet: & magis quam decet: cessat autem celeriter, de quo Aristoteles 4. ethicor. *Idem.*

4 Μειρακιώδη] Sic appellat juveniles impetus. recte Seneca: *Juvenile vitium est, regere non posse impetum.* Sunt enim juvenum affectus vehementiores, magisque impetu feruntur, quam ratione. μειρακιώδεις illud & σκυλακώδεις in Cyro adhuc adolescentulo notat Xenophon auctor gravissimus. lib. 1. περὶ Κύρου παιδείας. Sic enim malo cum nonnullis codicibus, quam περὶ Κύρου παιδείας, cum non tam institutio Cyri, quam res ab eo præclare gestæ iis libris describantur. *Idem.*

5 Οὗτοι κἀκβλητά εἰσι] Ex hoc Homeri Il. 3. versu:

Οὐ γὰρ κἀκβλητ' ἐστὶ θεῶν ἐρικυδέα δῶρα.

Heliod. lib. 5. Apol. 1. Casaub. ad Athen. c. 25. lib. 1. *Bourd.* Ex Homero desumpta sunt, ubi Paris Hectori formæ decus exprobranti respondet his verbis:

Οὔτοι κἀκβλητ' ἐστὶ θεῶν ἐρικυδέα δῶρα,
Ὅσσ' αὐτοὶ δῶσιν· ἑκὼν δ' οὐκ ἄν τις ἕλοιτο.

Id est,

Non abjicienda sunt Deorum valde illustria dona,
Quæcunque ipsi dant: volens autem non aliquis acciperet. Barl.

6 Πλοῦ. βάλε, ὦ Τίμων, διαλογησόμενος πρὸς σέ] Plutus indigne habitus apud Timonem partes suas defendere conatur, & ostendere, quantum opulentia paupertati præstet. *Idem.*

7 Χαλεπαίνεις] Enallage præsentis pro futuro. *Idem.*

8 Μακρὰν λέγειν] Vno verbo μακρηγορεῖν. Causidicos sui temporis, & Rhetores traducit, quorum garrulitatem & improbitatem quavis oblata occasione perstringit auctor. Solebant enim demagogici illi oratores, cum ad dicendum se accingerent, procœmiis uti prolixis & fastidiosis, quod hic notat Lucianus. *Idem.*

1 Ἐπ-

[1] ἐπίτριπτοι ῥήτορες. ἀνέξομαι γάρ σε ὀλίγα λίγουσα. Λέγε τὸ Ἑρμῆ τοῦτο. [2] Πλοῦ. ἐγὼ μὲν τοίνυν ἴσως ὦ μακαρίτη εἰμὶν, ὅτῳ πολλὰ ὑπὸ σοῦ κατηγορήθη. ὅμως ἦρξε εἴ τις, ὡς φῄς, ἠδίκηκε. ὃς τοι μὲ ἠδίκησεν ἁπάντων αἴτιός σοι κατέστην, τιμῆς, [3] καὶ προεδρίας, [4] καὶ στεφάνων, ὧν τἄλλης τυφῆς. [5] ἀβούλητος δέ τοι καὶ ἀοίδιμος δι' ἐμὲ ἦσθα, καὶ ἀβασανίστους. [6] εἰ δέ τι χαλεπὸν ἐκ τῶν κολάκων πέπονθας, ἀνοίητος ἐγὼ σοι. μᾶλλον δ' αὐτὸς ἠδίκημαι τοῦτο ὑπὸ σοῦ, ὅτι με ἔπαις

perditissimi isti oratores solent. Nam hujus Mercurii gratia te ferum pauca dicentem. *Plut.* Atqui mihi multis potius erat dicendum, multis nominibus abs te accusato. Vide tamen num qua in re te, quemadmodum ais, læserim, ego qui dulcissimarum quarumque rerum tibi author fui, honoris, præsidentiæ, coronarum, aliarumque delitiarum. Mea etiam opera celebris, conspicuus atque observandus eras verùm siquid ab adulatoribus molesti tibi accidit, ego non sum in culpa. Quin potius à te sum ipse affectus contumelia, propterea quòd ita ignomi-

1. Ἐπίτριπτοι] Perpetuum fere epitheton Rhetorum, quasi *dixi ὀπτριδῶναι, digni qui conterantur, & male pereant.* De his ita ipse rhetor Demosthenes: ὧν (scil. ῥητόρων) οἱ μὲν ἐκ πάνυ πλείστου χαλκοῦ οἱ δ' ἐξ ἀδόξων ὑπομοχθηρῶν δ' τὰς ἰδίας οἰκίας ἢ δημοσίων οἰκοδομημάτων σεμνοτέρας εἰσὶ κατεσκευασμένοι. ὅσῳ δὲ τὰ τῆς πόλεως ἐλάττω γέγονε, τοσούτῳ τὰ τούτων αὔξηται, id est, *Quorum nonnulli ex mendicis divites, alii ex obscuris & ignobilibus evaserunt præclari. Sunt & qui sibi ædes publicis quibuslibet augustiores extruxerunt. Quanto autem Respublica facta est deterior, tanto horum bona facta sunt auctiora.* Barl.

2 Πλοῦ. ἐγὼ μὲν τοίνυν ἴσως ὦ μακαρίτη εἰμὶν] Plutus in sequentibus docet, quod quantorumque bonorum Timoni extiterit auctor, eodem plane modo, quo apud Aristoph. Dei illius patrocinium suscipit Chremylus. *Idem.*

3 Καὶ προεδρίας] Sciendum apud Athenienses decem fuisse πρόεδρους, & quinquaginta πρυτανεῖς, ex quibus sortito eligebantur οἱ δέκα. *Decemviros* more Romano vocare liceat, quorum tanta fuit dignitas, ut cæteris præsiderent Magistratibus præscribendo, poterantque in senatu, concione & theatro sedem capere, quamcunque esset libitum, aliis etiam excussis, siquis prior occupasset. de quo confessu, & jure προεδρεύοντων legendus est Demosthenes in orat. contra Timocrat. & Aristoteles in Athienens. politia. *Idem.*

4 Καὶ στεφάνων] Præmium virtutis erat corona, non de foliis tantum, unde στεφανίτης ἀγὼν dicti, sed ex auro etiam. Sic aurea corona decreta fuit Demostheni, cum propter alia ejus merita, tum quod urbis mœnia de suo refecisset. qua de orationem scripsit elegantissimam περὶ στεφάνου. De his item Æschines in orat. de perperam obita legatione: ἐν τοῖς προεδρίαις inquit, ἐν τοῖς στέμμασι, ἐν τοῖς εἰς πρυτανεῖον σιτήσεσι δίδοτε. Tribus enim hisce præmiorum generibus condecorare ac remunerari solebant bene præclareque de patria meritos Athenienses. *Idem.*

5 Εἰ δέ τι χαλεπὸν] Αἰτίαις criminum objectorum. Ostendit Plutus non sibi imputandum esse, quod absumptis opibus ad egestatem redactus sit Timon, sed suæ potius simplicitati & intemperantiæ. Atque ita crimen sibi impactum κατὰ βίαιον retorquet in ipsum actorem. *Idem.*

6 Αἰτίᾳ] Cicero, quod & Stephanus testatur, ut vocis hujus vim exprimat, non contentus est dixisse, *extra culpam.* sed & addit caussam: *extra culpam caussamque positus.* nomine Græco utriusque horum significationem complectente. Hinc Casaubonus ad Athenæum putat Latinos non habere vocem satis aptam, quæ

ἀτίμως ὑπ' ἐκείνων ἀνδρῶν κακοδαιμόνων, ὑπανιῶν, & [1] κατακρημνίζουσιν, & [2] πάντα πρόπον ἐπιβουλάζουσί μοι. [3] καὶ τό γε πλουτεῖν [4] ἔφησθα, ὡς [5] προδιδόντι σε. τοῦναντίον ἢ αὐτὸς ἐγκαλίσταιμί σοι πάντα πρόπον ἀπολωλεὶς ὑπὸ σοῦ, & ἐπὶ κεφαλὴν ἐξωσθεὶς & οἰκίας. τοιγαροῦν ἀντὶ [6] μηλακῆς χλαμύδος, τοιούτῳ τῷ διφθέρᾳ σε ἡ πρόμαντις ἐκείνη φοιτὰς προσδέξεται. ὥστε μάρτυς ὁ Ἑρμῆς οὗτος, πῶς ἐκέτευόν σε Δία μὴ θέλειν προδόντα, ἵνα δυσμενῶς μοι [7] προσενηνεγμένον. [8] Ἐχ. ἀλλὰ νῦν ὁρᾷς ὦ

minioſe execrandis illis viris me objeciſti, qui te laudabant, & præſtigiis dementabant, mihique modis omnibus inſidias ſtruebant. Porrò quod extremo loco dixiſti, te à me proditum, iſtud criminis in te poſſum retorquere, cùm ipſe ſim modis omnibus à te rejectus, præcepſque exactus ex ædibus: unde pro molli chlamide ſagum hoc chariſſima tibi paupertas circumpoſuit. Itaque teſtis eſt mihi hic Mercurius, quantopere Iovem oraverim ne ad te venirem, qui te tam hoſtiliter erga me geſſiſſes. *Merc.* At nunc vides, ô Plute,

qua exprimant Græcum αἶπος. Pro eo quod hic ait, ἀτίμως ὑποκλασθεῖς, ſupra dixit, ἀτίμως λαφύσσειν. Sic & apud Ariſtoph. in Pluto idem queritur Numen. *Simulatque* inquit, *prodigi domum ingreſſus ſum, continuo ſoras protruſor, σφόγγοισι & κύδοιστι παρακεκλημένος*, i. e. *meretricibus & aleis objectus.* Barl.

1 Κατακρημνίζουσι] Nullum quippe faſcinum efficacius eſt ad dementandos præcipue divitum animos, quam immodica laudatio, qua Suſſeni iſti plus æquo gaudent & capiuntur incauti. hinc *quaſtum illum uberrimum* non immerito dixit Terentianus Gnatho. *Quicquid laudant, laudo*, inquit, *& ingenia eorum admiror ſimul.* Iſtorum hominum verba *melleos laqueos* appellare ſolebat Diogenes, quod ſuaviter amplectentes hominem jugulent. *Idem.*

2 Πάντα πρόπον] Fere ſingulariter effertur, pro παντὶ τρόπῳ. Subauditur præpoſitio κατά. Idem.

3 Καὶ τό γε πλουτεῖν] Proditionis crimen à ſe removet Plutus, ſeque à Timone deſertum ejectumque ait, non contra. Qui enim ſine modo opes ſuas in quoſvis effundit, non tam deſeri à Pluto, quam deſerere ipſum jure merito dicendus eſt. *Idem*

4 Ἔφησθα] Æoliſta paragoge pro ἔφης. Sic ſupra ἴδεα pro ἴδε, *eras.* Idem.

5 Προδιδόντι σε] Cum de προδοσίας crimine Plutique perfidia queritur Timon, reſpicit ea quæ ſupra dixerat, ſe nimirum à Pluto fuiſſe derelictum ἀτίμως & προδοτικῶς. Addit ὅτι κρεμαλῶ, ut rei indignitatem augeat, cum ſe ex ædibus præcipitatum queritur *prono capite.* Sic ſupra, quaſi *fuſcinis* ex ædibus ſe exturſum lamentatur idem Plutus. *Idem.*

6 Μαλακῆς χλαμύδι] Opponit διφθέρᾳ. Eſt autem chlamys, ut nonnulli putant, quam Homerus χλαῖναν vocat, μαλθάκα Artemidorus, itemque μήλινον: unde *mantelum* Plauto, quæ habitus ſpecies eſt teſte Caſaubono, à quo German. *mantel.* Idem.

7 Προσενηνεγμένον] Præter. Atticum ab anormi προσφέρομαι, *affectus ſum.* Dicit hoſtili in ſe fuiſſe animo Timonem. Nam licet prodigi amare videantur Plutum, liberaliter eum cuivis offerendo, reipſa tamen magis odiſſe illum cenſendi ſunt, quorum facultates non abſimiles eſſe dicebat Grates ficis arboribus in præruptis locis, è quibus ut homines nihil caperent fructus, ſed corvi tantum & milvi: ita ex illorum opibus tantum alerentur ſcorta & adulatores. *Idem.*

8 Ἐχ. ἀλλὰ νῦν ὁρᾷς] Approbat ſermonem Pluti Mercurius, dignaſque eum ſua

καλὸν οἷος ἤδη γίγνῃ; ὥστε ἡμᾶς δεῖ περιδεῶν, [1] ξυνδιάτριβε αὐτῷ. καὶ [2] σὺ μὲν σκάπτε, ὡς ἔχεις. σὺ δ' ὦ Ἡφαιστε ὑπάρχεις τῇ δικάδῃ. ὑπαπτέσθω γὰρ ἐμβοήσασά σοι. Τί. πιστεύω ἐγὼ Ἑρμῇ, καὶ αὖθις πλουτήσω. [3] τί γὰρ ἂν ἐκ παίδοιπες, ὁπόταν οἱ θεοὶ βιάζωνται; πλὴν ὅρα γε [4] εἰς οἷα με σχήμαθ' ἐμβαλεῖς τὴν πενηδαίμονα. ὃς ἄχρι νῦν εὐδαιμονίστατ' ἀφίκου, χρυσὸν ἄφνω τοσοῦτον λήψομαι δεῦρ' ἀθρήσας, καὶ τοσαύτας φροντίδας ἀναδέξομαι.

Plute, in cujusmodi hominem sit commutatus? Proinde audacter cum illo consuetudinem habe. Tu verò fode ita ut facis: tu interim thesaurum subligonem adducito: audiet enim si tu accerseris. *Tim.* Parendum est Mercuri, rursusque diteſcendum. Quid enim facias cùm Dii ipsi compellant? Tamen vide in quæ negocia me miserum conjicies? qui cùm hactenus fœlicissimè vixerim, nihil mali commeritus tantum auri repentè accipiam, tantumque curarum susciam. *Merc.*

---

sua profusione pœnas luere fatetur. ὁρᾷς. Commiserationem movet à misero ejus habitu. Videre pro intelligere accipit: nam cæcus erat Plutus. Alioquin, ut Herodianus inquit: τὰ μὲν δεινὰ ὧν ὄψει πάσχοντα οἶκτον προκαλεῖται μείζονα, id est, *multo magis miſericordiam provocant quæ oculis usurpamus.* Barl.

1 Ξυνδιάτριβε] Supra dixit, προσομιλεῖν ἢ συνεῖναι τῷ Τίμωνι. Apud eum commorari vel cum eo conversari dicitur Plutus, quem muneribus suis aliquamdiu locupletat. *Idem.*

2 Σὺ μὲν σκάπτε] Timoni hæc dicuntur, quem fodere jubet. ὡς ἔχεις, *ita ut facis*, αὐτῷ τῷ χώματι. Elegans usus verbi ἔχω, cum ὡς vel ὥσπερ. vide Thesaur. H. Stephani. *Idem.*

3 Τί γὰρ ἂν πάθοι τις] Pro eo quod Latini dicunt. *Quid enim faciat?* Sic Galen. τί ἂν τις πάθοι πρὸς ἀνθρώπους μήτε ἔγγυα, μήτε λόγῳ πειθοῦναι δυναμένους. Vbi τὶ πάσχειν pro *agere* accipitur. Terent. in Heautont. *Quid cum illo agas, qui neque jus, neque bonum atque æquum sciunt.* Item Cicero pro Cæcina: *Quid huic rei homini faciat.* Idem.

4 Εἰς οἷα σχήματα] Timon experientia jam edoctus paupertatem ut securiorem divitiis præfert. Vbi enim opes ingruunt, ibi variarum quoque curarum agmina continuò subeunt. Iuvenalis Sat. 14.

Tantù parta malis cura majore metuque
Servantur: misera est magni custodia census.

Notat hoc Aristides cognomento Iustus, cui quum dives quidam suam obiceret paupertatem, respondit: *mihi quidem nihil adferet mali paupertas: tibi vero divitiæ non paucas perturbationes.* Hinc & bastorum scriptor in sua Regia. Curas velut individuas Pecuniæ comites facit, cujus & hi sunt versus ipso nectare suis

---

At circum auratasque trabes, auratasque tecta
Aureaque insomnes circum laquearia Curæ
Stridentes agitant pennas examine longo,
Qualiter, ut famæ est, Stygia per inania ripa
Palantes volitant animæ, quas aspera fata
Indeploratæ sparsis in funere membris
Sedibus excluſere suis & honore sepulcri.

Πράγματα pro *molestiis*. Sic *negotium* facessere Latini dicunt pro molestiam exhibere. Desumptum à negotiatoribus qui multis & gravibus implicati negotiis & curis, perpetuo distrahuntur. *Idem.*

[1] Ἐῤ. [2] ὑπόσχῃ δ' Τίμων δὴ ἐμὶ, ἢ εἰ χαλεπὸν τοῦτο, κ᾽ οὐκ οἶσόν ἐστιν, ὅπως οἱ κόλακες ἐκεῖνοι [3] διαῤῥαγῶσιν ὑπὸ φθόνου. ἐγὼ δ' [4] ὑπὲρ τὴν Αἴτνλον, ἐς τ᾽ ὑψηλὸν [5] ἀναπτήσομαι. [6] Πλοῦ. ὁ μὲν, ἀπελήλυθεν ὡς ὁρᾷς. πυκμαλόφμην χαῖρε [7] τῇ εἰρεσίᾳ τῶν πτερῶν. σὺ δ' [8] αὐτοῦ θέμενος. ἀναπίμψω χαίρουσί τ᾽ ἥκουσαν ἀπλῶν. μᾶλλον δ' [9] παῖε. [10] εἰ φημὶ ἥκουσε χρυσᾶ, ὑπάκουσον Τίμωνι τυτωῖ, κὴ πάρεχε

Merc. Suſtine Timon mea gratia, tametſi grave eſt iſtud, & intolerandum, quòd videlicet palpones illi invidia rumpantur. Ego autem ſuperata Ætna in cœlum revolabo. *Plut.* Abiit quidem ille, ſicut apparet. Nam ex remigio alarum conjicio. Tu verò hic operire, ſiquidem digreſſus Theſaurum ad te tranſmittam. Sed feri potiùs. Te compello auri Theſaure, Timonem hunc exaudi: & te offer

1 Ἐῤ.] Perſuadet tandem Mercurius Timoni recipere Plutum, vel eo nomine ſaltem, ut ingrati iſti homines & palpones præ invidia rumpantur, ubi viderint ipſum denuo diteſcentem. Nihil enim acerbius accidere poteſt ejuſmodi fucis, quam opibus florentem conſpicere eum, quem ſub amicitiæ ſpecie deceperunt, nudumque & egenum non modo juverunt, cum poſſent & deberent, ſed turpiter & malitioſe deſeruerunt. *Barl.*

2 Τ᾽πόσχῃ δὲ] *Suſtine.* τὸ ὑφίσταδαι pro ὑπομένειν in uſu eſſe apud λογογράφους etiam tradit Thomas Magiſter hunc Luciani locum adducens. *Idem.*

3 Διαῤῥαγῶσι] *Rumpantur invidia* vel *præ invidia*, hoc eſt, dolore vel invidia crepent medii. Sic Veteres loquebantur de his, quibus male precabantur, quoſque rabie & furore agi volebant: Virgil. ecloga 7. *Paſtores hedera creſcentem ornate poëtam Arcades, invidia rumpantur ut ilia Codro.* Quod ut hoſtibus imprecamur virtuti aut fortunæ noſtræ invidentibus κατ᾽ μεταφορὰν, ita juſto Dei judicio vere obtigit Iudæ proditori, de quo legitur, ὅπι ἐλάκησι μέσος, Actor. 1. verſ. 18. *Idem.*

4 Τ᾽πὲς τὴν Αἴτνλον] Poëtico more hoc inſeritur ad complementum hiſtoriæ & ornatum. Sic apud Maronem 4. Æneid. per montem Atlantis ad Æneam deſcendiſſe fingitur Mercurius à Iove miſſus. *Idem.*

5 Ἀναπήσομαι] Id eſt, *revolabo*, vel potius *in cœlum ſubvolabo.* Fingit autem Mercurius humeris pedibuſque alatus, quod veloces eſſe nuncios oportet: ſive etiam quod verba πτερόεντα ab Homero, id eſt alata & velocia dicantur. Nihil enim aliud Mercurii nomine intelligitur à veteribus, quam λόγος περφορικὸς ſive loquela. Vnde & λόγιον vocarunt, eique linguam conſecrarunt antiquiſſimi Sapientes. *Idem.*

6 Πλοῦ. Ὁ μὲν ἀπελήλυθεν ὡς ὁρᾷς] Mercurio in cœlum ſublato, Theſaurus mandato Pluti ex intimo terræ gremio conſpiciendum ſe tandem offert Timoni. *Idem.*

7 Τῇ εἰρεσίᾳ] Pro ἐκ τῆ εἰρεσίας. Deductum hoc nomen ab ἐρέσσω remigo, addito in fronte jota, ut docet Euſtath. Tralatedixit πτερύγων τῆς πτερῶν, ut Virgilius, *remigium alarum.* Avibus enim alæ pro remis ſunt. *Idem.*

8 Αὐτοῦ] Genit. adverb. poſitus, pro αὐτόθι, *hic.* Idem.

9 Παῖε] *Feri*, Timonem jubet Plutus ligonem profundius in terram defigere quod eſt πλὴν δίκελλαν βαθείας καταφέρειν, ut in ſequentibus. *Idem.*

10 Εἰ φημὶ] Notandum Deos omnia nutu & verbo potenter efficere. τὸ φάναι (ut apud Hebræos רבר, vel אמר) in *jubendi* ſignificatione accipitur, quod Atticorum peculiare eſſe contendunt veteres Grammatici. Sic Epictetus apud Arrianum lib. 1. cap. 14. Καὶ δύνῃς ἐν προσεγγίζειν τῷ θεῷ, ὅταν ἐκεῖνος εἴπῃ τοῖς φυτοῖς αὐξεῖν αὐξεῖ· ὅταν εἴπῃ βλαστάνειν, βλαστάνῃ. id eſt, *Tanquam ex Dei præ-*

σεαυτὸν ἀπελίσσῃ. [5] σκάπτε ὦ Τίμων βαθείας ἡλιφόρων ἐγὼ δ' ὑμῖν [2] ὑποσκάψομαι. Τί. [3] ἄγε δὴ ὦ δίκελλα, νῦν μοι ἐπίῤῥωσον σαυτόν. καὶ μὴ κάμῃς ὦ δαῖμον ἀλλὰ βάθυνε τὸ ὄρυγμα· ἐς τὸμφανὲς [4] ἀποκαλυμμένη. [5] ὦ Ζεῦ πρόσπτε, καὶ [6] φίλοι Κορύβαντες, καὶ [7] Ἑρμῆ κερδῶε, πόθεν χρυσίον τοσοῦτον; [8] ἦπαρ ὄναρ τοῦτό ἐστι; δίδαγεῦν [9] μὴ ἄνθρακας

offer eruendum. Fodi Timon altiùs impingens. Cæterùm à vobis ego discedo. *Ti.* Age verò, ô ligo, te validum mihi præsta, nec defatigare quoad Thesaurum ex abdito in apertum evocaris. Hem prodigiorum author Iupiter, amici Corybantes, ac lucrifer Mercuri, unde nam auri tantum? Num somnium hoc est? Metuo ne carbones reperturus sim ex-

præscripto, ubi stirpes florere ille jusserit, florent: ubi germinare jusserit, germinant. Vide etiam S. Scripturæ loca Marc. cap. 5. vers. 41. Luc. 7. & alibi, ubi Servator verbis λέγειν & εἰπεῖν eodem, quo dictum est, sensu usurpat. *Barl.*

1 Σκάπτε] Docet item hoc loco Plutus, Deum non nisi laborantibus sua dona conferre. hinc vere Sophocles: αὐτὸς τοι χωρὶς ἀνδρὶ δύσκολα. Et aptissime in hunc locum Manilius:

Pro precio labor est, nec sunt immunia tanta,
At nisi perfossis fugiet te montibus aurum,
Impendendus homo est, Deus esse ut possit in illo.

Nam, *ubi secordia atque ignavia te tradideris,* (verba sunt Sallustii) *nequicquam Deos implores: irati infestique sunt.* Idem.

2 Ὑποσκάψομαι] Pro ὑπορωρύσσω accipitur, de quo Thomas Magister, cui suas de hoc verbo expositiones debet Budæus. *Idem.*

3 Ἄγε δή] Notanda hic festiva Timonis ad ligonem suum apostrophe, & prosopopœia, cum inquit, ἐπίῤῥωσον σαυτόν, quod Budæus vertit: *confirma te.* Erasmus paulo significantius: *vires tuas explica.* nam roboris intentionem superaddit præpositio. *Idem.*

4 Περικαλυμμένη] Interp. *dum evocaris*, malim cum Stephano, *dum evocas.* Sunt enim verba Timonis ad suam δίκελλαν, hoc est, ad suum ligonem. *Idem.*

5 Ὦ Ζεῦ πρόσπτε] Exclamatione utitur admirationis plena Timon, ubi Thesaurum è terræ sinu prodeuntem conspexit attonitus. ὦ Ζεῦ πρόσπτε, Iupiter πρόσπτε appellatur, quod non solum prodigia cœlitus ostendit, sed etiam avertit. Plautus vocem Græcam exprimens *Iovem prodigialem* nuncupat. πρόσπτε peculiariter signum est, ἀτοπίας ἢ θαύματός τινος πλέον, quo Deus nobis aliquid portendit. alio nomine διοσημεία dicitur. *Idem.*

6 Φίλοι Κορύβαντες] Invocat Corybantes quod nutricii fuerint Iovis, & sacerdotes Cybeles, seu magnæ matris, hoc est, Terræ, è cujus gremio prodibat Thesaurus. Alii eos decem, alii novem fuisse tradunt, ut testatur Aristoph. Scholiast. in Lysistr. unde κορυβαντιᾶν, de quo supra diximus. *Idem.*

7 Ἑρμῆ κερδῶον] Hic quoque loci apte producit. Nam quicquid lucri præter exspectationem obvenit, id Mercurio transcribitur. Vnde ἕρμαια apud Xenoph. in 7. ἀναζ. idem fere est, quod ἅρπαστον, id est, lucrum insperatum sive adventitium, quasi à Mercurio oblatum: Vide quæ supra notavimus. *Idem.*

8 Ἦπαρ ὄναρ] Timon rei insolentia veluti perculsus, vix credit aurum esse quod videbat, sed ὄναρ, non ὕπαρ, ut loquitur Homerus. Nam ὄναρ vanum est somnium & visum, παρὰ τὸ ὄντως δρᾶν, ut docet Eustathius: at ὕπαρ, vera visio, quæ nimirum eventu comprobatur, quasi ὕπαρ δρᾶσις, ut idem tradit Episcopus. *Idem.*

9 Μὴ ἀνθρακας] Carbones ἀμμίνας seu prunas intelligit, quæ simi-

θραττας δύρω, [1] ἀνεγερόμψ@· ἀλλὰ μᾶλλον [2] χρυσίον ἐστὶν [3] ἐπίσημον, [4] ὑπέρυθρον, [5] Βαρὺ, ἐ τῷ σεβάσμιον [6] ὑπερήδιστον. [7] ὦ χρυσὲ,

experrectus. Atqui aurum profectò est insigne, fulvum, grave, & aspectu longè jucundissimum. *Pulcherrima aurum. fausti-*

studinem quandam habent cum auro, si dolorem spectes externum & fulgorem, *Barl.*

1 Ἀνεγερόμψ@·] Per syncopen, pro ἀνεγερόμψ@, quod Atticum esse volunt. Sic ὄφλω, ὄχρω, pro ὀφείλω, ὠχέρω apud eosdem. Metuit Timon, ne discusso somno pro auro carbones sit ablaturus, quemadmodum acciderat Micyllo cerdoni, qui cum divitem se ac præpotentem somniaret, mox experrectus nihil præter κατάμματα invenit & corii segmenta. Proverbii speciem habere videtur. *Pro auro carbones.* Idem.

2 Χρυσίον ἐστὶ] Tandem ex fulgore, pondere & colore colligit Timon genuinum esse aurum, idque obrizum, quod ignis excoctione opus non haberet: quanquam Plinius neget, aurum inveniri tam purum, contra hodiernam experientiam, quæ testatur plus auri puri semper repertum esse, quam confectum è terrarum aut lapidum generibus, cum quibus solet esse permixtum. Munster. lib. 1. Cosmograph. suæ cap. 8. *Idem.*

3 Ἔπίσημον] Exponi potest, vel *signatum*, cui opp. ἄσημον, quod *celatum* vel *certa nota percussum non est*; vel aurum *præstans* & *insigne* κ᾽ ματαφορᾶι: quemadmodum hoc loco accipitur. Præstantiam metalli indicare vult Timon. τῷ κοπὴν sive signaturam. *Idem.*

4 Ὑπέρυθρον] *Fulvum* interpretantur, qui color est ruffo & viridi permixtus, vel obscurior ruffo, ut in leone & auro visitur. πυρόχρουν alio nomine vocant Græci. *Idem.*

5 Βαρὺ] Pondere etiam præstat aurum cæteris metallis. Constat enim, ut Physici docent, partibus bene calore compactis & densis. Quin & hoc singulare habet aurum, quod ab acribus, ut nitro, sale, aceto & aliis, non corrodatur, aut diminuatur pondus, nec æruginе & sordibus vitietur. Vnde pretiosissimum semper habitum. *Idem.*

6 Ὑπερήδιστον τῶν ὀψεων] Iucundissimus item auri splendor, & solari haud dissimilis. Vnde aurum Chymici consecrarunt Soli, argentum Lunæ, cujus nitorem refert. *Idem.*

7 Ὦ χρυσὲ] Iambus: cætera ex Pindaro. 1. Olympionicarum. *Bourd.* Sequitur hic auri encomium præclarum una cum exclamatione & Apostrophe ad ipsum metallum. ὦ χρυσὲ, Alludit scriptor adversus aliquos Græcos, qui leguntur apud Athenæum lib. Dipnosoph. 4.

Ὦ χρυσὲ διζήμαθ᾽ ἁλλίσιον βροτοῖς,
Ὧν ἔτι μήτηρ ἡδονὰς τιάσαθ᾽ ἑκάς,
Οὐ παῖδες ἐν δόμοισιν, ἀ φίλ@ παλὴξ,
Οἷας σὺ, κ᾽ εἰ σε δόμασιν κικλημένοις.
Εἰ δὴ Κύπρις τοιῦτον ὀφθαλμοῖς ὁρᾷ,
Οὐ ζαῦμ᾽ ἕρωτας μειρίως αὐτὴν ἔχειν.

Auctor horum versuum non exprimitur, sed Euripidis sunt, quos Seneca sic recitat à se versos epistol. 116.

Pecunia ingens generis humani bonum,
Cui non voluptas matris, aut blanda potest
Par esse prolis: non facer meritis parens.
Tam dulce quicquid Veneris in vultu micat,
Merito illa amores calitum atque hominum movet.

Sequentia, αἰδοῖόν γὸ πῦρ, &c. desumpta sunt ex Pindari Olymp. Od. 1. *Barl.*

δεξίμορε κάλλιστον βροτοῖς. αἰθόμενον γὰρ πῦρ ὥστ' ἀμφιφαίνεις ἐν νύκτωρ, καὶ μεθ' ἡμέραν. ἐλθὲ ὦ φίλτατε, καὶ ἐφαμιλλώμενε. [1] νῦν πείθομαί γε καὶ Δία ποτὲ χρυσὸν. [2] τίς γὰρ οὐκ ἂν παρθένος ἀναπεπταμένοις τοῖς [3] κόλποις ὑποδέξαιτο ὥστε καλὸν ἐρασταὶ ἀφ' ὑψηλῆς κατάρρεοντα;

fausti tas mortalibus. quippe quod ignis in morem ardens, noctes dieſque renides. Ades ô mihi chariſſimum, & deſideratiſſimum: nunc demum credo vel Iovem ipſum aurum eſſe factum. Etenim quæ tandem virgo non exporrecto ſinu uſque adeò formoſum amatorem excipiat, per tegulas illapſum?

1 Νῦν πείθομαι] Auri fulgore perſtrictus Timon, nunc verum eſſe credit, quod de Iove in aurum converſo hactenus pro fabula habitum. Refert Pauſanias in Corinth. Acriſium Argivorum regem conſulto de liberis maſculis, ſiquos filia ſua pareret, oraculo, reſponſum tuliſſe ſe ab eo, qui e filia naſceretur, interfectum iri. Hoc igitur metuens extructo ſub terra æreo thalamo, Danaën acerrima cuſtodia ſeptam tenuit. Verumtamen Iupiter in aurum converſus per impluvium in ſinum Danaës influxiſſe, atque ita cum ea rem habuiſſe fingitur. Meminit fabellæ Pindarus in Pyth. Carm. 12. Horat. lib. 3. Od. 16. Ovidius lib. 1. amor. eleg. 7. Docet figmentum, *nihil eſſe tam ſanctum*, (verba ſunt Ciceronis) *quod non violari, nihil tam munitum, quod non expugnari: nihil tam providum, quod non decipi à pecunia poſſit.* Barl.

2 Τίς γὰρ παρθένος] Oratione utitur Timon erotematica, quæ vim habet ἀρνητικὴν, q. d. nullam eſſe virginem adeo caſtam, cujus gremium auro expugnari non poſſit. quod & de nuptis affirmat Tireſias apud Horatium. Vnde Iuvenalis: *Tarpejum limen adora Pronus, & auratam Iunoni cæde juvencam, Si tibi contigerit capitis matrona pudici.* Nec eſt quod Penelopen ſuam tantis laudibus extollat fabulatum pater Homerus: ſi vera ſunt, quæ de caſtitate ejus narrat poëta; dicet pro Timone idem Tireſias:

Venit enim magnum donandi parca juventus,
Nec tantum Veneris, quantum ſtudioſa culina.

Sed figmentum eſſe vatis ſuæ genti paſſim adulantis, non unus ex antiquis auctor memoriæ prodidit. Scribit Pauſanias in Arcad. Mantinenſes vulgo dicere ſolitos Penelopen ab Vlyſſe domo ejectam, & ſuas ſibi res habere juſſam, quod viros à ſe quæſitos & accerſitos domum intromiſiſſet. Tum etiam pudicitiæ ſuæ teſtimonium præbeat monſtroſus ille & hircoſus Pan, quem ex Mercurio, vel ut alii tradunt, ex promiſcuo omnium procorum congreſſu peperiſſe fertur, ideoque illi nomen inditum Panos.

3 Κόλποις ἀναπεπαμένοις] Id eſt, Heſychio interprete ἀνεωγμένοις. Ducta tralatio ab avibus, ut vult Euſtathius, quæ alas expandunt ὡς τὸ ἱπτάμενον. Non poſſum non in gratiam τῶν φιλομούσων, cum propter carminis elegantiam, tum argumenti ſimilitudinem hic adducere Pauli Silentiarii epigramma, quod reperitur in Antholog. Græca lib. 7.

Χρύσεον ἀλφαίνοιο διήμαχθε μέμηλε κορείας
Ζεὺς διὰ δυὰς Δαναὰς χαλκηλάτῳ θαλάμῳ.
Φαμὶ λίγειν· ἢ μοῦνον ἐγὼ τάδε, χάλκεα νικᾷ
Δάπεδα ⟨ὃ⟩ δι' αὐγὰς χρυσὸς ὁ παγκρατέως.
Χρυσὸς ὅλας ῥυπόωσας, ὅλας κληῖδας ἀλίγκιος·
Χρυσὸς ὁπηνάμπτῃ τὰς σοφὰς ἐγκλεῖδας.
Καὶ Δαναὰς ἀλύγωσεν ὅδε φρένα. μήπις ἐρασταὶς
Δισσὰ θεὸν Παφίαν ἀργύρεον ἀφίχῃ.

[1] ὦ Μίδα, καὶ Κροῖσε, [2] καὶ τὰ ἐν Δελφοῖς ἀναθήματα, ὡς ἐδόκει ἄρα

lapsum; ô Mida & Crœse, munera que in templo Delphico dicata, ut nihil eratis si cum Ti-

Id Latinis versibus sic reddidit vir Illustris Ioſ. Scaliger:

Aurum intacti temeravit vincla pudoris
Iupiter, ut Danaes ferrea tecta subit.
Fabula sic loquitur me judice. Ferrea septa
Omnipotens aurum, duraque vincla domat.
Hoc hoc nempe sera, hoc anca clausira resignat,
Hoc frangit fastus, dura puella, tuos.
Hoc rigidam Danaen lentavit. siquis amator
Fert pretium, tibi ne supplicet alma Venus. Barl.

1 Ὦ Μίδα, ὦ Κροῖσε] Miratur auri copiam Timon, & Midæ, Crœsi, Perſarumque opes cum ea ne comparandas quidem eſſe ait. Quod ad Midam attinet, Phrygiæ tyrannus fuit, cui Plinius principem attribuit locum inter inſignes divites. Hunc & inter præcipuos Pecuniæ ſatellites ponit Secundus noſter, cum ſic porro canit:

Stat juxtà fulgens auro Berecynthius heros
Auriculis asini nondum insignitus acutis:
Qualis erat, manibus cum se tentaverat ipsum
Aurifici, donumque Dei damnasset iniquum,
Inclusus, nimium proprio, jam totus in auro.

Meminit ejus quoque Cario apud Ariſtophanem in Pluto, ubi choro ſenum illudens ſervus, non divites ſolum ipſos, ſed *Midas* fore prædicit, hoc eſt, Mida opulentiores, ὦ, inquit, ὥστε ὅτι λαβεῖν: *Si modo aſininas induatis aures.* Nam fabulantur poëtæ Midam prætuliſſe Pana canentem Phœbo, ob quod judicium tam ſtolidum Phœbus indignatus, capiti ejus aſininas affixit aures. Crœſi item πολυχρυσία proverbio locum fecit, de quo Eraſmus. Vtrumque conjunxit Papinius in Surrentino: *Vive Mida gazis & Lydo ditior auro.* Ad Perſarum vero opes quod attinet, hoc intelligendum eſt, poſtquam rerum potiti Medorum regna ſibi ſubegerunt. Cum enim Cyrus Aſſyriæ & Mediæ provincias in Perſas tranſtuliſſet, totamque Aſiam debellaſſet, argenti quingenta millia talentorum reportavit, præter craterem Semiramidis, cujus pondus erat quindecim talentorum. Vnde & poſtea ipſe Cyrus, quique eum ſecuti ſunt reges, μεγάλοι βασιλεῖς appellati. Nam ante hoc tempus eorum opes tenuiores fuiſſe, vitamque frugaliorem auctor eſt Xenoph. lib. 1. de Cyri inſtit. & Plutarch. in Laconicis. *Idem.*

2 Καὶ τὰ ἐν Δελφοῖς ἀναθήματα] De quibus in Charonte, diſſertatione Solonis & Crœſi. *Bourd.* Fuere Apollinis Delphici oracula non ſolum præſtantiſſimorum artificum operibus celebratiſſima, ſed & conſtructis ingentibus theſauris, in quos ſacræ pecuniæ conferebantur, opulentiſſima. Illic omnium gentium confluxus fiebat, illic regum, principum & præpotentum dona mittebantur confertiſſima. Memoriæ proditum eſt à Livio lib. 5. Decad. 1. cum ex Camilli voto ad Apollinem munus eſſet mittendum, implendo autem voto Romæ non ſatis inveniretur auri, Romanas mulieres corporis ornamenta in hanc rem contuliſſe. Delphi vel Delphys urbs eſt in Bœotia, Pytho vel Python olim vocata, ἀπὸ τῆ πυθέσθαι, ut volunt Grammatici, quod ibi diſcerentur futura: vel ut alii, à *Pythone*; ſerpenti id nomen fuit, quem ſagittis ſuis interfecit Apollo. Sic Dionyſius: Τῷ πάρος πυθῶνι δυσὶν πήδην, ἥκε δοκεύσας Δελφύσιν περιπόδεσσι δεῦ παρακάλλι) ὁλκός. Hinc nonnulli (quiſquis fuerit ille ſerpens Python) deductum malunt ab Hebræo פתן, qua voce aſpis deſignatur venenatiſſima. Pſ. 58, v. 5. Hinc Pythoniſſa mulier, ſpiritum Pythonis, id eſt, Dæmonii

ἔστω. [1] ὡς πρὸς Τίμωνα, καὶ τὸ Τίμωνος πλοῦτον. ὦ γε νῦν βασιλεὺς ὁ Περσῶν ἵππος. [2] ὦ δίκελλα, καὶ φιλτάτη δίφρεος, ὑμᾶς μὲν [3] τῷ Πανὶ τούτῳ ἀναθεῖναι καλόν. [4] αὐτὸς δ' ἤδη πᾶσαν περιάμενος [5] τὴν ἐσχατιὰν, [6] πυργίον οἰκοδομησάμενος ἵσται καὶ θησαυρῷ, μόνοις ἐμοὶ καὶ τοῖς ἐμοῖς ἀνεπιβούλευτον καὶ ἀκίνδυνον ἐνδιαιτήσομαι, ἀπολαύων τῶν ἐμαυτοῦ κακῶν, καὶ τὸν ἐμὸν βίον ἀπὸ τῶν ἐμῶν ἀγαθῶν ἀνύσας, ἀπαλλάξομαι τοῦ ζῆν, ἐπιγράψας τῷ μνήματι τοιόνδε τι· ἐνταῦθα κεῖται Τίμων ὁ μισάνθρωπος, ὃν μὴ κακῶσαι, παραμείνατε.

Timone, Timoniſque opibus comparemini, cui ne Perſarum quidem rex par eſt. Oligo, & rheno chariſſime, vos huic Pani ſuſpendi bonum eſt. At ego quàm maximè ſemotum mercatus agrum, turriculaque ad ſervandum aurum conſtructa, mihi monis habens ejuſque afflatu futura prædicens. Neque enim alius fuit Apollo, quam malus Genius ſive Diabolus, qui non modo ſub forma ſerpentis decepit protoplaſtas noſtros Adamum & Evam, ſed & τὰν ἐξωθεν reſponſis ſuis flexiloquis, planeque ænigmaticis miſerum in modum deluſit. Vnde non ſolum λοξίας ab ipſis vocatus: ſed *callidiſſimus* item *Serpens*, & *antiquus ille Draco* in ſacris litteris appellatur: nec non ὁ Ἀπολλύων, ut nominis quoque etymon indicet Spiritus Sanctus, quod eſt, ſi Latinè interpreteris, *perditor ille*. Apocal. cap. 9. verſ. 11. Vide, quæ in hanc rem conſideratione digna notavit doctiſſimus Petrus Cheitomæus in libello ſuo non ita pridem edito de barbaris N. Teſtamenti vocabulis. Ἀναθήματα dicuntur donaria Diis votiva, quod de parietibus templorum, deque columnis & lacunaribus ſuſpenderentur, ut poſteris eſſet monumentum divini alicujus beneficii, παρὰ τὸ ἀναθεῖναι, quod eſt, *ſuſpendere ac dedicare*. Euſtathius ἐκ τῶν κυμήλια exponit. *Barl.*

1 Ὡς πρὸς Τίμωνα] Præpoſitio πρὸς hic comparationi inſervit, præfigiturque non raro ὡς. Sic Plato: ὅσον πρὸς τὸ ἅπαντα χρόνον. Si cum ævo vel æternitate compares. *Idem.*

2 Ὦ δίκελλα] Sequitur nunc apoſtrophe faceta ad ligonem & rhenonem ſuum, quos tantum auri cumulum nactus Timon Pani ſuſpendere decorum judicat, deſertiſque agriculturæ moleſtiis jucundiorem deinceps vitæ rationem inire τὸ φρόνιμον hic ſervat, cum ruſticum inſtrumentum & indumentum non niſi ruſtico Numini conſecrata velit. Simili ratione apud Theocritum piſcatur, ubi grandiorem aureum piſcem ceperat, retibus Neptuno ſuſpenſis jurat, nunquam ſe amplius piſcibus capiendis operam daturum, ſed de aureo illo piſce in otio & luxu poſthac ſuaviter victurum:

Ἤμοσεν ἀκὶν λοιπὸν ἁμὲ φίλαν' πόδα θεῖναι
Ἀλλὰ μύρεν ἐλαίᾳ, ἐς τὸ χρυσοῦ βασιλῆος. Idem.

3 Τῷ Πανὶ τούτῳ ἀναθεῖναι] Longus lib. 1. & 2. propriè dicuntur ἀναθεῖναι & ἀνακεῖσθαι ut notavit Clariſſ. μακαρίτης Iſaac. Caſaub. ad Athen. *Bourd.* Panos nomine Natura ipſa, vel rerum univerſitas deſignatur, ut patet ex Orpheo. Eſt enim Πὰν ὁ λιπὴς, ἀπὸ τοῦ πᾶν, quod eſt totum vel omne. Supra aliam ejus etymologiam dedimus. Colebatur præcipuè ab Arcadibus. Vnde & *Deus Arcadiæ* Maroni dictus. ubi & templum habuit, quemadmodum in Attica, quod *Paneum* dicebatur, ut diſcimus ex Ariſtoph. Lyſiſtrata. *Barl.*

4 Αὐτὸς δ' ἤδη πᾶσαν περιάμενος] Quam vitæ rationem in poſterum ſe initurus, & ubinam, pluribus indicat Timon. *Idem.*

5 Τὴν ἐσχατιὰν] Sic vocat extremam terræ oram, ſive agrum ab urbe remotiſſimum. Scribit Suidas in extremo Atticæ limite ſolitarium degiſſe Timonem, eoque in loco ſibi ſepulchrum poſuiſſe, cujus epitaphium quoque ibidem refert. Supra in alia ſignificatione uſus eſt hac voce auctor. *Idem.*

6 Πυργίον οἰκοδομησάμενος] *Conſtructa turricula.* τὸ οἰκοδομεῖν cum accuſativo jungitur rei quæ ædificatur. Sic πύργον οἰκοδομεῖν dixit Servator noſter, Matth. 21. & Luc. 10. *ædificare equum* Maro, *claſſes* Cæſar. κατασκευὴ vocant Rhetores. *Idem.*

νεκρὸν ἐμοὶ ἐκεῖνον [1] ἐνδιαιτᾶσθαι. τὸν αὐτὸν καὶ τάφον ἀποθανόντι ἔξεστι μοι δεχθῆναι. [2] δεδόχθω ταῦτα, καὶ νενομοθετήσθω ὡς τὸ ἐπίλοιπον βίον, ἀμιξίαν ὡς πάντας, καὶ ἀγνωσίαν, καὶ ἀπαρέγχυσιν. φίλος δὲ, ἢ ξένος, ἢ ἑταῖρος, ἢ [3] ἑλέου βωμός, [4] ὕθλος πολύς. καὶ τὸ οἰκητήριον ἀκρώρειαν, ἢ ἐπικρήπιον ἀδωμήτου, ἀδημιούργητον, καὶ κατέλιπες τὸ ἐρῆμον. [5] μονήρης δὲ καὶ διαιτᾶ [6] καθάπερ τοῖς λύκοις, καὶ φίλος εἰς Τίμων. οἱ δὲ ἄλλοι

hi soli vivendo satis erit inhabitare: & ibidem mihi defuncto sepulchrum esse volo. Hæc igitur decreta sunto, placitaque in reliquum vitæ: commercii cum quibusvis fuga, ignoratio, & fastidium omnium hominum. Porrò amicus, hospes, sodalis, ara misericordiæ, meræ nugæ: tum miserari lachrymantem, egentibus opitulari, iniquitas, ac morum subversio: unus sibi amicus Timon: cæteri omnes

1 Ἐνδιαιτᾶσθαι] Teste Budæo *inhabitare* vel *vivere* significat. hinc δίαιτα pro *habitatione* vel *vita*. Propriè ea vox locum denotat, in quo quis commorari, & cibum capere solet, *cœnaculum* Latinis. Sic Antonius ab Augusto debellatus maritimam sibi cœnationem ædificari jussit, quam Τιμώνειον διαιτᾶν appellare solebat, ut refert Strabo lib. 17. & Plutarchus in Antonio. Vnde *diatarius servus*, qui illic mensas ornare & ministrare accumbentibus solet: nec non *diatarii fures* apud Iuris consultos, qui ex diætis aliquid surripiunt. *Barl.*

2 Δεδόχθω] Ex formula ψηφισμάτων quam passim imitatur. *Bourd.* Formula decretorum usitata, quam imitatur Timon. Quod subdit, ἀμιξίαν πρὸς ἅπαντας, animum ostendit plane barbarum & efferatum, cui similes reddi divites videtur docere vello Lucianus. Ista autem ferocitas tanta est in Timone nostro, ut amicitiæ, hospitalitatis, sodalitii & misericordiæ jura atque officia omnia in posterum sit abdicaturus, sibique soli victurus & moriturus. *Barl.*

3 Ἑλέου βωμός] Aristoteles ad Philippum Macedonem scribens, nihil humanius esse ostendit, quam afflictorum misereri: immitis ac duri ingenii esse, pietate non tangi. De misericordiæ ara quod ait, sciendum, ἑλέου βωμὸν apud Athenienses fuisse institutum, ad quem confugiebant miseri & afflicti homines, ut testatur Paulanias, itemque Servius ad 8. Æneid. ubi inquit: *Postquam Hercules migravit è terris, nepotes ejus timentes insidias eorum, quos avus afflixerat, Athenis sibi primum asylum, hoc est, templum misericordiæ collocarunt, unde nullus possit abduci.* Quin Romani etiam *misericordia* templum statuerunt, tanquam perfugii locum miseris. Vnde & Græci Latinique *aram* vocant summum & incomparabile præsidium, quæ vice cujusdam inviolati sit asyli. Phocion dicere solebat: *Nec ex templo aram, nec ex humana natura misericordiam tollendam esse.* Idem.

4 Ὕθλος] Idem Hesychio, quod φλυαρία, ληρῶδες, hinc ὑθλεῖν apud Aristoph. pro *nugari*. Idem.

5 Μονήρης καὶ διαιτᾶ] Sic postea in Saturnal. μόνιτος λύκοι, quorum victus, ut suum μονήρης. Bourd. Vitam significat solitariam. hinc pro μονηρεύειν, apud Hesych. disjunctis vocibus legendum, μονὴν βίον, quod exponit, μονάζοντα βιόν. Conflatur è nomine μόνος, & antiquo verbo ἴεμι *impello*, unde ἰέμαι pro ὁρμῶ apud poëtas, à quo productum ἱέσιος, de remis quibus navis impellitur & incitatur, usurpatum. hic pro *solitario* accipitur. *Barl.*

6 Καθάπερ τοῖς λύκοις] Lupi enim, ut Physici docent, non gregatim, sed solitarii incedunt, ut etiam asini & porci sylvestres, qui propterea μονῖτες dicuntur ab eodem Luciano in epist. Saturn. Et Suidas lupum vocat μονόλυκον, & geminata consonante μονόλλυκον Aratus, utpote cujus vita & habitatio sit solitaria. *Idem.*

1 Καὶ

πάντες, ἐχθροὶ, καὶ ἐπίβουλοι. καὶ τὸ παράπαν συμπεσεῖν τινι αὐτῶν, μίασμα· [1] καὶ εἴ που ἴδοι μόνον [2] ἀποφράς τε καὶ ἀπαίσιος. καὶ ὅλως [3] ἀνδριάντων λιθίνων, ἢ χαλκῶν, μηδὲν ἧττον ἀφορίστους. καὶ [4] μήτε κήρυκα δεχόμεθα παρ' αὐτῶν, μήτε σπονδὰς σπενδόμεθα. καὶ ἐρημία ἦν, ὅρος ἔστω πρὸς αὐτούς. [5] φυλέται δὲ, καὶ φρήτορες, καὶ

omnes hostes, & insidiatores: cum horum quopiam congredi, piaculum: adeò ut siquem aspexero duntaxat, inauspicatus sit ille dies. In summa, non alio nobis habeantur loco, quàm saxeæ, vel æneæ statuæ: & neque missum ab ipsis caduceatorem recipiamus, neque fœdera feriamus. Solitudo terminus esto. Cæterùm tribules, cognati, popu-

1 Καὶ εἴ που ἴδοι μόνον] Bellum quasi ἀσπονδον indicit humano generi Timon, diemque illum inauspicatum reputat, in quo vel hominem adspexerit solum. *Barl.*

2 Ἀποφρὰς ἡμέρας] Sic dicitur teste Eustath. quasi μὴ οἵαπερ ἔστι φέρειν, *quæ non est nominanda*, ut Latini *diem nefastum* vocant *à non fando*. Lucianus in Pseudol. qui libellus ἐπὶ τῷ ἀποφράδι inscribitur. ἀποφράδα ἡμέραν ostendit ab Atticis appellari, τὴν μιαρὰν καὶ ἀπαίσιον καὶ ἀποκτον. Ita Plutarchus in Camillo Allienisem diem vocat ἀποφράδα, quem Latini *atrum*. Solebant enim Romani Thracum more, ut Plinius refert lib. 7. & Casaubonus ad Persium, eos dies, quibus secunda fortuna usi essent, creta vel albo lapillo notare, nigro contrarios. *Idem.*

3 Ἀνδριάντων λιθίνων] Ad verb. à statuis lapideis aut æneis nihil nobis differant, hoc est, non alio loco habeantur, quam statuæ saxeæ vel æneæ, quarum adspectu nemo movetur. ἀνδριὰς statua est, sed proprie viri ἀπὸ τῶ ἀνδρὸς facto nomine. *Idem.*

4 Μήτε κήρυκα] *Fecialem* intelligit, qui vel belli vel pacis feriendæ caussa mittitur. Varia fuere τῶν κηρύκων officia temporibus Homeri, sed posteriori ævo tantum erant, qui præconum & caduceatorum munere fungebantur, quique, ut Legati, apud omnes gentes sacrosancti erant. Hinc Dio Chrysostomus: καλοῦ τῶ σπονδοφόρου καὶ τῶ κηρύκων ἱεροπρεποῦς. Notetur & Atticum schema, σπονδὰς σπένδεσθαι: Latini dicunt, *fœdera ferire*, quod intercedentibus victimis seu libaminibus fieri solebat. nam σπένδειν proprie est θύειν, λείβειν. Et σπονδὰς vocant antiqui non solum *libamina*, sed & *fœdera*, hinc Latinis *spondere* & *sponsio*. Idem.

5 Φυλέται ἢ φρήτορες] Sic in Catapl. Demosthen. Thucyd. Heliod. *Bourd.* Distributione hic utitur Timon, quodque κατὰ γένη dixerat, in suas species seu partes deducit. Sciendum est populum Athenisem priscis temporibus divisum fuisse in φυλὰς, δήμους καὶ φρατρίας, id est, *in tribus, vicos, & phratrias*. φυλὴ maxima civitatis pars erat, quæ quatuor fuere sub primis regibus. Postea decem factæ, ut ex Demosth. & Æschine discimus φυλῶν vocantibus decimam urbis partem. Postremò Alcmæonidarum ztate ex oraculo Apollinis in duodecim tribus divisi Athenienses, quæ fere omnes ab heroibus suis nomen sortitæ, ut alibi notavimus. hinc φυλέτης, qui ex eadem sunt tribu, contribules. Sic Hesychius, φυλέτης, ὁ ἐκ τῆς αὐτῆς φυλῆς, ὃ ἔστιν ὁμόφυλος, ubi corrupte legitur ὁμόψυχος. Continebant autem singulæ φυλαὶ tres φρατρίας, hoc est, tres gentilitates simul & cognationes. Certe φρατρία in Athenienſi populo tertiam constituebat tribus partem, tunc cum in quatuor duntaxat tribus discretus erat. Eustathius: φρατρία ἐλέγετο τρίτον μέρος τῆς φυλῆς παρ' Ἀθηναίοις. Verum apud Romanos, quum in tres φυλὰς distributus esset populus à Romulo, unaquæque φυλὴ decem

[1] δημότην, καὶ ἡ πατρὶς αὐτὴ, [2] ψυχρὰ, & ἀνωφελῆ ὀνόματα, & [3] ἀνοήτων ἀνδρῶν φιλοπμήματα. [4] πλουτείτω ὁ Τίμων μόνος, καὶ ὑπερφορείτω ἁπάντων, καὶ [5] τρυφάτω μόνος καθ' ἑαυτὸν, κολακείας & [6] ἐπαίνων φορτικῶν [7] ἀπηλλαγμένος, & θεοῖς ἤνετο, & [8] εὐωχείτω [9] μόνος ἑαυτῷ γείτων καὶ ὅμορος ἐπιστείας τὸ ἄλσος. καὶ ἅπαξ

pulares, poſtremò patria ipſa, frigida quædam & inutilia nomina, & ſtultorum hominum gloriæ. Solus Timon dives eſto, deſpiciat omnes, ſolus ipſo ſecum oblectetur, abhorrens ab aſſentationibus, & odioſis laudibus: Diis ſacra faciat, ſolus epuletur, ſibi ipſi vicinus, ſibi excuſſis aliis conterminus: & ſemel ſe ipſum

habebat φρατρίας ſive curias. hinc φράτορες, qui ejuſdem ſunt ἑταιρείας, ſive συγγνείας, id eſt, ſodalitii, ſive cognationis, ut pater & liberi: item fratres cum ſororibus earumque maritis, idque ſecundum lineam rectam & tranſverſam, ut docet Salmaſius, ab antiquo nomine φράτηρ. vel, ut vulgus Grammaticorum, παρὰ τὸ φρέαρ, quaſi τοὺς αὐτοῦ φρέατος κοινωνοῦντας, quod eodem puteo. hoc eſt, patre & auctore gauderent. *Barl.*

1 Δημότ.] Sic dicuntur populares, qui ejuſdem ſunt δήμου. δῆμος autem pagus ſeu vicus eſt, ut ſupra notavimus, erantque numero 174. in Attica. Per hos olim ſeparati vivebant Athenienſes, quos tandem in unam urbem ita contraxiſſe fertur Theſeus, ut tamen nomina δήμων remanſerint, & cujuſque pagi ſive populi, quaſi unum corpus collegii ab aliis ſeparatum & diſcretum conſtituerit. *Idem.*

2 Ψυχρὰ ὀνόματα.] Id eſt, *inepta* & *vana*, quæque nihil habent efficaciæ vel ponderis, ut *frigidum* apud Latinos. *Idem.*

3 Ἀνοήτων ἀνδρῶν.] Aliter judicat Cicero, qui vel eo nomine Vlyſſem, ut ſapientiſſimum prædicat, quod φιλόπατρις eſſet, 2. de Legib. Et Zaleucus Locrenſium legislator naturam humanam cum brutâ commutaſſe, & perduellionis reum perhibet eum, qui patriæ ſuæ deſiderium omne & curam depoſuit. *Idem.*

4 Πλουτείτω ὁ Τίμων μόνος.] Aliæ ſequuntur ἀπαν θρωπίας notæ. *Idem.*

5 Τρυφάτω μόνος.] Recte interpres: *ipſe ſecum oblectetur.* nam τρυφᾶν non ſolum ad γαστριμαργίαν reſtringitur, ſed ad omnis generis delicias & voluptates refertur. Qui enim delicate vivunt, ciborumque cupediis ſeſe explent, in omnem lætitiam effundi ſolent. *Idem.*

6 Ἐπαίνων φορτικὸς.] Vocatur laus onerosa, gravis & cum faſtidio inepta. τὸ φορτικὸν de navi proprie dictum volunt. φορτίον, *onus.* Apud Comicum tamen φόρτος accipitur pro ſanna & irriſione moleſta, quæ ex faſtidio alterius que contemptu oritur. hinc φορτικοὶ Ariſtoteli, οἱ τὴν γελοίαν ὑπερβάλλοντες Ethic. 4. *Idem.*

7 Ἀπηλλαγμένος.] Ab Eraſmo vertitur *liberatus*: à Pererio *abhorrens.* Vtramque ſignificationem habet verbum ἀπαλλάττομαι. Idem.

8 Εὐωχείτω.] Scribit Athenæus lib. 8. εὐωχίας appellari, non ἀπὸ τοῦ ὀχεῖν, hoc eſt, *cibo* (quæ tamen ſententia eſt multorum ex antiquis Grammaticis teſte Caſaubono, ſed ἀπὸ τοῦ καλῶς πάντας ἔχειν. Et tunc εὖ ἔχειν eſt *laute epulari* & *cuticulam curare*, pro quo & εὖ διατίθεσθαι ἑαυτὸν dicunt Græci. Nam alioquin ejuſmodi convivia ſanitati magis obeſſe, quam prodeſſe auctor eſt Gorgias Sophiſta apud Lucianum in Macrob. *Idem.*

9 Μόνος.] Μονοφαγίαν olim pro convicio objecerunt veteres, ut videre eſt in illo Alexis Comici apud Athenæum. ἔρρε εἰς κόρακας μονοφάγε & τοιχωρύχε. Seneca item damnat vitam ſolitariam & victum in epiſt. 19. Et pulcherrime, quiſquis

fuit

ἑαυτὸν [1] δεξιώσασθαι δεδίχθω, καὶ δεῖπνον ἀναβαινέτω, ἢ αὐτοῦ τάφαιον ἐπευγκέτω. καὶ ὄνομα μὲ ἔστω ὁ μισάνθρωπος. Ἔστω δὲ πρόπας ὁ γνωρισμός, [2] δυσκολία, καὶ τραχύτης, καὶ σκαιότης, ὀργὴ, καὶ ἀπαθρωπία. [3] εἰ δέ τινα ἴδοιμι ὑπὸ πυρὶ διαφθειρόμενον, ἢ σβεννύναι ἱκετεύοντα, πίττῃ ἢ ἐλαίῳ κατασβεννύναι. ἢ καὶ τινα [4] τῷ χειμῶνι ὁ [5] ποταμὸς ἁρπάζοντα, ὁ δὲ, τὰς [6] χεῖρας ὀρέγων, ἀνταλαβέσθαι δέοιτο, ὠθεῖν καὶ τοῦτον [7] ἐπὶ κεφαλὴν βαπτίζοντα, ὡς μὴ ὃ ipſum comiter excipere decretum eſto, ſi ſibi moriendum ſit & admovenda corona. Denique nomen ſuaviſſimum eſto Miſanthropos, *hominum oſor*. Morum autem notæ, moroſitas, aſperitas, feritas, iracundia, inhumanitas: quòd ſiquem conſpexero incendio conflagrantem, & ſupplicantem ut extinguam, pice, oleoque reſtinguere: & ſiquem hyeme flumen deferat, iſque porrectis manibus roget ut retineatur, eum demerſo capite propellere, ne poſſit

fuit ille apud Romanos: qui quo die ſolus cœnaſſet, dixit *ediſſe ſe*, non *cœnaſſe*, tanquam cœna communionem ſemper & oblectantem requirat familiaritatem. unde & *convivium* à convivendo, & *cœna* quaſi *κοινὴ* dicta. Vide Plutarch. quæſt. convival. 7. & Lipſii notas ad Senecam. *Barl.*

1 Δεξιώσασθαι] Eſt aliquem per dextram capere, vel dextra prehenſum comiter excipere. Dextra enim ut fidei, ita & charitatis atque amoris ſymbolum eſt. Vnde Pythagoras monebat ſuos, *μὴ παντὶ ἐμβάλλειν δεξιὰν*, dextram non cuivis eſſe porrigendam, hoc eſt, non quoſlibet in amicitiam eſſe admittendos. *Idem.*

2 Δυσκολία] Morum γνωρίσματα quinque hic recenſet Timon, quæ talia ſunt, ut ex diametro repugnent totidem virtutibus ὁμιλητικαῖς, in quibus non minima eſt δυσκολία, id eſt, *moroſitas*. homo δύσκολος proprie ſic vocatur, ὁ ἀφὲ τὸ κάλον, εἴτε προφὲ δυσαρεστῶν, *qui faſtidioſo eſt ſtomacho*, ſive *difficilis in ſumendo cibo*; *moroſus*, cui omnia fere tum dicta, tum facta ſtomachum movent: huic vitio opponitur εὐκολία ſeu morum facilitas apud Ariſtotelem: ſic aſperitati contraria eſt ſuavitas; feritati manſuetudo, iracundiæ lenitas, inhumanitati humanitas ſive comitas, de quibus morum magiſtri. *Idem.*

3 Εἰ δέ τινα ἴδοιμι ὑπὸ πυρὶ διαφθειρόμενον] Alius animi crudelis character. Humanum eſt hominem in periculo verſantem, ſi poſſis, juvare, eique dextram auxiliatricem porrigere, quod ſe facturum negat bellua noſtra. *πίττῃ* vel *ἐλαίῳ τῦς σβεννύειν*, proverbialis locutio eſt, quando ejuſmodi remedia adhibemus, quæ malum magis exaſperant quam diminuunt. Catilina, cum in Senatu dixiſſet: *Incendium patria, ſi aqua non potuero, ruina extinguam*, reſpondit Cicero: *vox non hominis, ſed Furiæ.* De Timone idem hic dicere liceat. *Idem.*

4 Τῷ χειμῶνι] Malum exaggerat à temporis circumſtantia. hyeme enim flumina ob imbres & nives ſolutas rapidiſſime feruntur. Vnde Horatius: *ruebat, Flumen ut hybernum.* Idem.

5 Ποταμὸς παρφέρει] Exemplo illuſtrat quod ait. *παρφέρεσθαι* dicuntur, qui cum natandi ſint imperiti, undarum violentiâ tranſverſi rapiuntur. Virgil. *Atque illum in præceps prono rapit alveus amni.* Idem.

6 Χεῖρας ὀρέγων] Id eſt, *porrigens extendens* ſeu *porrigens*. Sic Homerus: Εὔχετο χεῖρ' ὀρέγων. Iliad. primo, & alibi. *Idem.*

7 Ἐπὶ κεφαλὴν βαπτίζοντα] Demerſionem ſignificat qua quis prono capite ſub aquas detruditur. *βάπτειν*, & *φρίπτειν* pro eodem uſurpant alii. quaſi dicat Timon: Tantum abeſt ut eum manu prehenſum ex aquis extrahamus, ut com-

[1] ἀνακύψαι δυνηθείη. ἴστω γὰρ ἂν [2] τῷ ἴσῳ ἀπολάβοιεν. [3] εἰσηγήσατο τὸν νόμον Τίμων Ἐχεκρατίδης κολυτεύς, [4] ἐπιψηφίσει τῇ ἐκκλησίᾳ Τίμων ὁ αὐτός. εἶεν. ταῦτα ἡμῖν δεδόχθω· καὶ ἀνδρικῶς ἐμμένωμεν αὐτοῖς. [5] πολλὰ ἀλλὰ πρὸς πολλοῖς ἂν ἐποιησάμην ἅπασι γνώσεσθαί πως ταῦτα [6] γενέσθαι, διότι ὑπερπλουτοῦσι. [7] ἀγχόνη γὰρ ἂν [8] τὸ πρᾶγμα γένοιτο αὐτοῖς. [9] καίτοι τί τοῦτο; φεῦ δῆτα τύχας.

possit emicare. Hoc pacto parem gratiam reportent. Hanc legem tulit Timon Echecratides Colytensis, & Timon ipse concionis subscripsit suffragiis. Age hæc decreta sunto: hæc fortiter tueamur. Cæterùm magni fecerim, si hoc omnibus innotescat, quòd opibus abundo: eos enim illud præstocaverit. Sed quid illud? Eheu, quæ celeritas ista? un-

contra penitius sim demissurus & ad fundum usque detrusurus, quod extremæ crudelitatis est argumentum. Præfractos ejusmodi & immitis ingenii homines eleganter Plato κιρρασϑόλους vocat, feminum instar, quæ cum in cornu inciderint, dura reddunturque nulloque modo coctibilia teste Plinio, cujusmodi cives à republica sua abesse vult, lib. 9. de legum initio. *Barl.*

1 Ἀνακύψαι] Est proprie oculos & caput erigere, ut aves bibentes solent facere Budæo. Aristoph. interpres à tonsoribus desumptum putat, qui sub novacula sedentibus hoc dicebant, quo latentes sub mento crines abraderent commodius emergendi hic significationem habet. Plato eleganter de anima usus est sese deprimentis quasi erigente, in Phædro. *Idem.*

2 Τῷ ἴσῳ] Subintellige μοίρᾳ vel χάριτι, quæ ellipsis Græco sermoni est usitatissima. *Idem.*

3 Εἰσηγήσατο τὸν νόμον] Sequitur ὑπηρέτησε sive confirmatio decreti, quod ad instar legis ratum esse vult Timon, totiusque quasi concionis subscriptum suffragiis. εἰσηγήσατο τὸν νόμον, Sic dicitur is, qui legem proponens suasit. hinc *suasor legis* & *lator rogationis* appellatur ὁ γράφων καὶ εἰσηγούμενος, ut docet Budæus. Habet verbum *præundi*, vel *introducendi* significationem. Ita Cicero dixit: *introducere deliberationem*, pro auctorem ejus esse & suasorem. *Idem.*

4 Ἐπιψήσει] Qui legem latam confirmat, dicitur ὑπηφίζειν, id est, ταῖς ψήφοις δοκιμάζειν & κυρεῖν. Erasmus vertit: *concionis subscripsit suffragiis.* Stephanus mavult, *astipulatus est decreto*, vel *confirmavit suo suffragio decretum concionis*, respicitque ad morem priscum calculos per infundibulum conjiciendi in hydriam sive sitellam. ψῆφος enim calculus. *Idem.*

5 Πολλὰ ἀλλὰ πρὸς πολλοῖς] Εὐχὴ sive votum. Exoptat Timon, ut omnibus innotescat se opibus abundare, quia hoc vel maxime cruciarit invidos & ingratos. *Idem.*

6 Γενέσθαι ἄν] Pro γνώσεσθαι. Aoristum pro futuro, quod facit particula ἄν, ut supra diximus. hic exprimitur in antecedentibus, alibi subintelligitur. *Idem.*

7 Ἀγχόνη γὰρ] *Inde laqueus illis paretur:* laqueus pro quolibet mortis genere. Vt alibi observamus. *Bourd.* Quicquid angit vel cruciat hominem ἀγχόνης nomine significant Græci, ut *cruces* Romani. Sic Aristoph. in Acharnens. Ταῦτα δῆτ' ἐκ ἀγχόνης; *nonne hæc sunt, quæ me ad suspendium adigant?* Proprie *laqueum* denotat, ab ἄγχω, strangulo, unde & Latinum *ango*. Scholiastes interpretatur χειρίον, ἢ ξύλον. Solent enim homines ex desperatione ad laqueum ut plurimum redigi. hinc pro quovis mortis genere accipi recte notat Bourdelotius. *Idem.*

8 Τὸ πρᾶγμα] Articulus vim habet pronominis demonstrativi. *Idem.*

9 Καίτοι τί τοῦτο; φεῦ δῆτα τύχας] Oratio θαυμαστικὴ sive admirationis ple-

ni-

πανταχόθεν [1] σωρήσουσι κεκονιμένοι, καὶ πνιγόμενοι, οὐκ οἶδα ὅθεν [2] ὀσφραινόμενοι δὲ χρυσίου. [3] πότερον οὖν [4] ἐπὶ τὸ πάγον τοῦτον ἀναβῶμεν ἀπλαύστου αὐτοῖς τοῖς λίθοις [5] ἐξ ὑπερδεξίων [6] ἀκροβολιζόμενοι, ἢ τὸ γε τοσοῦτον ὑπομείνωμεν, εἰσαῦθις αὐτοῖς ὁμιλήσοντες, ὡς πλέον ἀνιῶντες παροξυνόμενοι; τοῦτο εἴκαιον καὶ ἄμεινον. ὥστε δεχώμεθα ἤδη αὐτούς, ὑποστάντες. φέρε ἴδω τίς ὁ πρῶτος αὐτῶν ὅστις ἐστί;

undique concurrunt pulverulenti atque anheli, haud scio unde aurum odorati. Vtrum igitur hoc conscenso colle saxis eos abigo, è sublimi dejaculans: an hac tantùm in re legem violabimus, ut semel cum illis congrediamur, ut contemti, magis angantur? ita satius esse duco. ideoque restemus quo illos excipiamus. Age prospiciam, primus eorum iste quis est? Nempe Gna-

Miratur Timon, tot undique ad se concurrere homines, tantoque studio festinare. Idem illi accidit, quod Chremylo apud Aristoph. qui, cum lautiore uteretur fortuna, statim plurimos habebat amicos, sed ollares tantuin, qui divitias sequuntur, ut umbra corpus. *Barl.*

1 Σωρήσουσι κεκονιμένοι] Ardens eorum in currendo studium & festinationem indicat. Est enim à κονία, *pulvere impleo.* Solent quippe properantes inter currendum pulvere impleri. hinc ἀγχονεῖν ἀντὶ τοῦ σπεύδειν apud Comicum in Pluto. pro quo & ἀγχονεῖν idem dixit in Lysistr. Ab eo verbo est ἄγχων pro famulus, minister: & fortasse ancillari. Fervens illud in Pecuniæ sectatoribus studium expressit etiam poeta Batavus:

Pars magnis enixa animis obdurat iterque
Rumpit anhela, urgens.

Alibi dixit Lucianus, κακοπαθοῦντες καὶ πνιγόμενοι. Idem.

2 Ὀσφραινόμενοι] Notandum ὀσφραίνεσθαι per metaph. hic accipi pro *intelligere* aut *resciscere.* Sic Plautinus Euclio in Aulul. de Megadoro sinistre suspicans: *Aurum*, inquit, *huic olunt.* quod propriis verbis effert Chremylus in Pluto, ubi Menedemum videns accurrentem ait: Δῆλός ἐστιν, ὅτι που παρὰ γυναικὸς δεῦρο τρέχει καὶ πάνυ βαδίσας καὶ τοῦ πάγου. id est, *Certum est ex incessu propero, quod jam aliquid de isthoc resciverit negocio.* De Pluto loquitur, cujus beneficio jam factus erat locupletior. *Idem.*

3 Πότερον οὖν] Ἀπορία sive dubitatio. Deliberat secum Timon, utrum facturus sit, an conscenso colle adventantes à se saxis sit abacturus; an simul cum illis sermone congressurus, ac deinde jejuno eos stomacho dimissurus, ut tanto magis angantur fastiditi & repulsam passi. quod posterius consultissimum illi videtur. *Idem.*

4 Ἐπὶ τὸ πάγον] Hic πάγος collem designat, non villam. Vnde Ἄρεως πάγος, Marti sacer collis. minus recte alii *vicum Martium* interpretantur. *Idem.*

5 Ἐξ ὑπερδεξίων] Suppl. τόπων. Sic dicitur locus teste Stephano, in quo dextra potest attolli supra aliquem. Polybius lib. 1. ὑπερδέξιον λόφον appellat, in quo superiores vel altiores essent hostibus. Igitur non satis vim vocabuli illius exprimunt, qui simpliciter ita vocant *locum editum* vel *opportunum.* ὑπερδέξιος dicitur respectu hostium, qui ex inferiore loco aut de plano celsiores oppugnant. *Idem.*

6 Ἀκροβολιζόμενοι] Ἀκροβολίζεσθαι hic latius accipitur, nec tantum significat è longinquo jaculis petere, sed & lapidibus. Vide quæ supra notavimus ad vocem ἀκροβολισμῶ, pag. 59. *Idem.*

[1] Γναθωνίδης ὁ κόλαξ, ὁ [2] παρὸν ἑαυτὸν αὐτήσοντί μοι [3] ὀρύξας τὸ βρόχον, [4] πίθους ὅλους πᾶν ἐμοὶ πολλάκις ἐμεσάμενος. ἀλλ' ὅμως εὖ ποιήσων ἀφικόμενος. οἰμώξεται γοῦν τῷ ἄλλων. [5] Γνα. οὐκ ἐγὼ ἔλεγον ὡς οὐκ ἀμελήσουσι Τίμωνος ἀγαθοῦ ἀνδρὸς οἱ θεοί; [6] χαῖρε Τίμων

Gnathonides adulator, qui mihi nuper cœnam petenti, funem porrexit, quum apud me sæpe numero solida dolia vomuerit. Sed bene est quod ad me venit: nam primus omnium vapulabit. *Gnat.* Nonne dicebam fore ut Dii Timonem bonum virum non negligerent? Salve Timon for-

1 Γναθωνίδης ὁ κόλαξ.] Hoc nomen parasiticum. Terent. Liban. Long. *Bourd.* Sequitur δεξίωσις contumeliosa, sed festiva, & sycophanticis hominibus condigna. Primus omnium sese offert Gnathonides adulator, quem suis coloribus ad vivum depingit Timon. Patronymicum est hoc nomen à Γνάθων, sic dicitur parasitus apud Terentium, vel à Gnathone quodam Siculo, ut placet Turnebo Adversar. lib. 18. cap. 4. vel ex eo quod adulatione, ut Antiphanes loquitur, ῥάσπεμα quærat τοῖς γνάθοις, hoc est, *aliquid, quod buccis mandat.* γνάθος enim *maxilla*, vel *bucca*. Hinc Stasimus apud Plautum in Trinum. *Pol ego, etiamsi nitet, edim atque ambabus malis expletis vorem.* Barl.

2 Περὸν ἑαυτὸν] Copiose Clariss. Casaub. ad Theophrasti Char. pag. 281. *Bourd.* Notandum hic vocem ἑορτὴν male versam ab interpretibus pro cœna. Pecuniæ genus est, quam amicus amico adversam fortunam passo erogabat ea lege, ut si Deus aliquando meliora daret, quantum illi erogatum esset, tantumdem ipsi restitueret. Eratque veluti medium quoddam inter id, quod δάνειον, creditumque propriè dicitur, & stipem illam quotidianam, quæ mendicis & assectatoribus sine ulla recuperandi spe erogabatur. Græci ἐλεημοσύνην vocant. Et tenebatur amicus, ubi lautiorem nactus esset fortunam, singulis amicorum acceptas pecunias reddere. hinc ἑορταὶ δίκαι apud Athenienses. de quibus vide Casaubonum ad Theophrasti charact. & Cl. Salmasium in observat. suis ad jus Atticum. Alias significat quoque vox ea convivium, quod instruitur à symbolatum collatoribus, sive ab uno paratum sit ad plures excipiendos, sive à pluribus ad unum, & sæpe epulum denotat sumptuosum, ἀπὸ τοῦ ἱέρειν, vel ἑορτάειν, quod antiquum est verbum significans κενοῦν, evacuare, profundere, ut exponit Hesychius. *Barl.*

3 Ὀρύξας τὸ βρόχον] Ingratum hujus parasiti animum notat Timon, quod sibi pecuniolam ejusmodi vel stipem poscenti funem porrexerit, quod est, ut proverbio dicitur, laqueum mandarit. Nam laqueum mandamus iis, quos usque adeo negligi à nobis significamus, ut si vel suspendant se, nihil ad nos attinent. hinc ad rectum rediisse dicitur res eorum, quorum facultates absumptæ sunt vel periere. βρόχος propriè funis est, seu rectis ad suspendium aptus, quod circumponitur τῷ βρόγχῳ, id est, gutturi, ut volunt Grammatici. *Idem.*

4 Πίθους ὅλους ἐμεμυκὼς] Indicat his verbis temulentiam hominis Timon. Pari hyperbola de M. Antonio scribit Cicero Philipp. 2. quod *vomendo frustis esculentis vinum redolentibus gremium suum, & totum tribunal impleverit.* De talibus & idem loquitur Tullius lib. 2. de Finibus. *Nolim*, inquit, *mihi fingere astutos, ut soleam, qui in mensam vomant, & qui de convivio auferantur, crudique postridie sursum ingurgitent.* ἐμεμυκὼς præt. Attioum, quod cur minus usitatum dicat Stephanus, non video. *Idem.*

5 Γνα. Οὐκ ἐγὼ ἔλεγον] Timonem blandis verbis compellans Gnathonides, eum, ut virum optimum Diisque gratum prædicat, quo benevolentiorem sibi habeat paratiorem que ad obsequium. *Idem.*

6 Χαῖρε Τίμων] Vere scripsit Cassiodorus in epistola quadam: *Adulatio blanda*

[1] εὐμορφότατε, καὶ ἥδιστε, καὶ [2] συμποτικώτατε. Τί. νὴ καὶ σύ γε ὦ Γναθωνίδη [3] γυπῶν ἁπάντων βοράτατε, καὶ ἀνθρώπων [4] ἐπιτριπτότατε. [5] Γνα. ἀεὶ [6] φιλοσκώμμων σύ γε. ἀλλὰ [7] πρὸς τὸ συμπό-

formosissime, suavissime, convivator bellissime. *Tim.* Tu quoque salve Gnathonides vulturum omnium voracissime, atque hominum perditissime. *Gna.* Grata semper tibi dicacitas: sed ubi est con-

blanda omnibus applaudit: omnibus salve dicit. Nec minus scite Seneca: *Malum hominem blande loquentem agnosce tuum laqueum esse. habet enim suum venenum blanda oratio.* Barl.

1 Εὐμορφότατε] Laudat primo Timonem à pulchritudine corporis, eum appellans εὐμορφότατον, hoc est, *formosissimum.* Ita Iuvenalis de Græculis assentatoribus Sat. 3.

Quid quod adulandi gens prudentissima laudat
Sermonem indocti, faciem deformis amica.

Huc quadrat quod subdit Cassiodorus loco supra citato: *Adulatio prodigos vocat liberales; avaros, parcos; garrulos, affabiles; obstinatos, constantes.* addo & Thersitas, formosos: *qua sagitta levius volat, certoque infigitur.* Vnde cautior Diogenes, ut Seneca refert in epistolis, cum supra modum ab aliquo laudaretur, opportune respondit: *Adulator, desine me laudare, nihil proficis, cum te intelligam.* Idem.

2 Συμποτικώτατε] Secundo deprædicat eum à morum suavitate. συμποτικὸν vocant Græci, qui libens ac bene lauteque convivatur, ut exponit Budæus. nam convivia sua Græci dixerunt συμπόσια: vel potius ita appellatur, qui novit quo pacto se gerere oportear inter comporatores, ut illis sit jucundus. Docet hoc Plutarch. lib. 1. Sympos. δεῖ μήτε τῷ μετόντι διάλυτον εἶ, μήτε πρὸς τὸ πίνειν ἀπροθύμως. Item, si fit σπουδῆς πινόντων οἰκείως, ἐς παιδιὰς μὴ ἀλλοτρίως, *Si nimirum seriis bibentium studiis sit accommodatus, tum à jocis eorundem haud alienus, sed ad utraque prebe temperatus.* Idem.

3 Γυπῶν βοράτατε] Sic vocat Gnathonidem Timon perspecta ejus assentatione. Diximus supra *vultures* appellari per convicium, qui vel ob hæreditatis vel alterius emolumenti spem insidiantur cuipiam. Est enim vultur avis rapax, prædæ furtoque semper intenta. Vnde & Imperatores subditorum spoliis inhiantes, itemque avaros provinciarum præfectos Cicero *vulturios* appellat in orat. pro Sextio, βόρος, vel ut alii scribunt, βορὸς edacem significat, à quo Latinum *vorax*, verso β in *v* consonantem, ut à βιῶ, *vivo*, βιὰ, *vis.* Exponitur ab Hesychio, πολυφάγος, ἄπληστος, qui inexplebilis est voracitatis, edax. nomen parasito conveniens. *Idem.*

4 Ἐπιτριπτότατε] Sic antea ἐπιτριπτοὶ ῥήτορες, quod epitheton philosophis passim accommodat. *Bourd.*

5 Γνα.] Gnathonides male exceptus à Timone, dicteria ejus, quæ parasitorum patientia est, in bonam partem interpretatur, quasi ab ingenii quadam urbanitate profecta. *Barl.*

6 Φιλοσκώμμων] Dicitur qui dicteriis mordacibus & scommatis gaudet, ἀπρόσκλος alio nomine. De Athenienfibus refertur, quod essent σκωπόλαι, ἐς χαρίεργοι. Vnde dictum à quopiam: κακῶς λέγεις, μᾶλλον ἢ τὸ Ἀττικόν. Eo etiam ingenio fuisse leguntur Antiocheni, itemque Alexandrini, quos φιλοσκώμμονας appellat Herodian. lib. 1. & Athenæus lib. 4. c. 25. De ἀπροσκλείᾳ, quatenus laudanda est, vel vituperanda, legatur Aristot. Eth. lib. 4. cap. 8. itemque Beza ad Ephes. cap. 5. vers. 4. ubi damnare eam videtur Gentium doctor. *Idem.*

7 Πρὸς τὸ συμπόσιον] Male eo nomine audiebant Græci, quod compotationes amarent, essentque φιλοπότοι. *Laudibus arguitur vini vinosus Homerus,* inquit Horatius.

σον; ὡς [1] καινόν τι σοι ᾄσομαι τ νεοδιδάκτων [2] διθυραμβων ἥκω κομίζων. [3] Τί. καὶ μὴν ἐλεγεῖά γε ἄσει μέλα [4] παθητικῶς ὑπὸ τοῦ τηι τῇ δικέλλῃ. [5] Γνα. τί τοῦτο; παίεις

convivium? nam novam tibi adfero cantilenam ex his quos nuper didici dithyrambis. *Tim.* At elegos canes admodum miserabiles, ab hoc doctus ligone. *Gna.* Quid istuc? feris ô Titius. Et notum est illud eorum tabernis inscriptum omnibusque decantatum symbolum: ἢ σῖσι ἢ ἀπιθι, aut *bibe aut abi.* Priscos tamen Lacedæmonios excipe, quorum phiditia seu convivia, cum in publico haberentur, scholæ erant sobrietatis & virtutis omnis, ut testantur Xenophon in Rep. Lacedæm. & Plutarchus in Laconic. *Barl.*

1 Καινὸν ᾄσομαι] Novam cantilenam affert Gnatonides, qua Timonem oblectare studet. Novit enim palpator homines rerum novarum esse cupidos. hinc Telemachus apud Homer. Odyss. α.

Τὴν γὰρ ἀοιδὴν μᾶλλον ἐπικλείουσ' ἀνθρωποι,
Ἥτις ἀκουόντεσσι νεωτάτη ἀμφιπέληται.

Id est:

Hanc cantilenam magu celebrant homines,
Quæ audientibus novissima est.

Et Pindarus in Olymp. hymno 9. Αἰνῆ παλαιὸν οἶνον· ἄνθεα δ' ὕμνων νεοτεύκτων, id est: *laudo vinum vetus, sed novorum hymnorum flores.* Sentit enim ἀοιδοὺς & poëta gratiores esse hymnos, qui res nuper gestas celebrant, quam qui prisca tractant. Pleraque commendat novitas, præsertim apud imperitos. *Idem.*

2 Διθυραμβων] De quibus fuse Clariss. Marcil. ad Horat. Alii ad artem poëticam. Gl. Mss. διθυραμβῳ ὕμνῳ εἰς Διόνυσον. Bourd. Νεοδίδακτον διθυραμβον] Id est, ἃ νεωστὶ διδασκάλιον, *quem recens didici.* Vox ea in Lexicis præstantissima ut & aliæ complures. Nec apud Stephan. extat, quod miror, cum nihil sit vulgatius. Dithyrambus autem chorus, vel carmen dicitur in honorem Bacchi compositum, quod non nisi furore quodam affectis & lymphaticis conveniisse scribit Plato in Phædro. magnam vim ad animos concitandos & perturbandos habuisse fertur. Sic dicitur à Baccho, qui & διθύραμβος appellatur ab antro quodam διθύρῳ in quo educatus traditur: vel ex eo quod bis natus, & è duabus quodammodo januis egressus sit, nempe ex utero materno, & Iovis femore. cujus figmenti varias interpretationes vide apud Diodor. Siculum & Eusebium, nec non Macrob. Phurnutum, & alios. *Barl.*

3 Τί. Καὶ μὴν ἐλεγεῖά γε ἄσει] Responsio Timonis apposita & festiva. Dithyrambis opponit elegos qui miserabiliter sonant, ideoque ἐν τοῖς ἐπιτάφιοις olim adhiberi solebant, sic dicti ὑπὸ τοῦ ἐ ἐ λέγειν, quæ flentium vox est. hinc *elegia flebilis* apud Ovid. εἰκτίρους vocat Apollon. Argon. 2. *miseros* Horat. lib. 1. Od. 23. Postea vero omnibus promiscue rebus applicari cœpit hoc metri genus, nullamque hodie materiam respuit. Sic idem Flaccus in arte poët.

Versibus impariter junctis querimonia primum:
Post etiam inclusa est voti sententia compos.

Iocose autem ad significationem hujus vocabuli alludens Timon, gemitus & ploratus seu ejulatus, vocat *elegias*, aut etiam querulas voces. *Idem.*

4 Παθητικῶς] Id est, *miserabiliter*, & cum magna vi affectuum. Vult significare modum Timon, quo canturus sit elegos, nempe συμπαθητικῶς & μὴ ἀλαθμῷ, quem doloris affectum illi inditura esset ἡ δίκελλα, simulque paratum ligone suo percussit. *Idem.*

5 Γνα. Τί τοῦτο] Gnathonides præter exspectationem ligone sauciatus Timonem in jus vocare minatur ob datum vulnus. Ob simplicem verberationem apud Athenienses dabatur δίκη αἰκίας, id est, actio ob verbera, quæ privati erat judicii,

ὦ Τίμων; [1] μαρτύρομαι, ὦ Ἡράκλεις. ἰώ. ἰώ. [2] προκαλοῦμαί σε παραυτίκα εἰς [3] Ἄρειον πάγον. Τί. καὶ μὴν ἂν γε μικρὸν ἐπιβραδύνῃς, φόνῳ τάχα προκληθήσῃ με. [4] Γνα. μηδαμῶς, ἀλλὰ σύ γε πάρ-

ὁ Timon? anteſtor ὁ Hercules, hei hei, te quòd mihi vulnus inflixeris apud Areopagitas in jus voco. *Tim.* Atqui ſi cunctêre pauliſper, mox cædis me reum ages, *Gna.* Nequaquam, quin plane vul-

dicii, & pecunia fere mulctabatur. Actio vero ob datum vulnus, publici erat judicii, & graviore ſupplicio plectebatur. βεκελω τεχύμ@ appellant Græci, & quidem ἐκ φορνίας, ut hic factum à Timone Vulneris autem conſulto dati olim pœna fuit bonorum publicatio cum relegatione, ita ut ab exilio in patriam redux morte lueret. Talio tamen in certis quibuſdam cauſſis ac vulneribus lege Solonis obtinebat. Sed hac de re fuſius diſceptantem audi Salmaſium in lib. jam ſæpius memorato de Iure Attico. *Barl.*

1 Μαρτύρομαι] Ad circumſtantes hæc loquitur. q. d. Vos qui præſentes hic eſtis, teſtes cito, quod Latinis *anteſtari* dicitur. Gloſſæ, *Anteſtor, μαρτύρομαι, teſtem facio.* Fiebat id apud Romanos auriculam prehendendo ſeu vellendo ejus, quem teſtem ſumebant. Cujuſce ritus meminit Horat. Serm. lib. 1. Satyr. 9. ubi vide Lambinum. *Idem.*

2 Προκαλοῦμαί σε] *Voco te in jus*, ſcil. εἰς ἄρειον πάγον: aliquando additum reperitur εἰς κρίσιν, vel δίκην. Budæus in his & ſimilibus locis reponendum ſuſpicatur φορτικαλεῖς, quod tamen contra optimorum codicum fidem temere faciendum non eſt. Alioquin fateor alterum ſæpius inveniri. Sic Ariſtophanes in Veſpis, Plutarchus item & Ariſtoteles locuti: cujus eſt illud. 5. Politic. φορτικληθεὶς φόνῳ εἰς Ἄρειον πάγον. Vide Theſ. Steph. *Idem.*

3 Ἄρειον πάγον] Nomen πάγος, ut jam ante monuimus, pro colle ſeu petra accipitur à πήγνυμι, cujus indef. 2. eſt ἔπαγον. hinc πάγ@, quod lapides vi caloris aut frigoris in unum compingantur & condenſentur, ut docet Ariſtoteles probl. 24. ideoque non producenda eſt princeps ſyllaba, ſed corripienda, ut contra vulgares Grammaticos optime probat præceſſor meus Ieremias Hoelzlinus vir Græcè doctiſſimus ad Apollon. ſuum lib. 2. Ἄρε@ appellatur, quod cum Mars, qui Græce dicitur ἄρης, homicidii crimine reus fieret, judicantibus duodecim Diis, in eo colle ſex ſententiis (Græci ἴσας ψήφους vocant) abſolutus ſit, cujus rei teſtis eſt Alexander ab Alexandro lib. 3. cap. 5. Metonymice hic deſignantur ipſi Areopagitæ, quorum judicum ſumma erat auctoritas, deque capitalibus cauſſis pronunciabant tanta integritate, ut noctu atque in tenebris, non interdiu cauſſas cognoſcerent: quo non dicentes, ſed duntaxat ea, quæ dicerentur, ſpectarent, ut auctor eſt Lucianus in ſectis. Scribit Ariſtoteles in lib. de Rep. Ephialtem & Periclem minuiſſe authoritatem Senatus Areopagitici & ſtudio auræ populatis pauperis admiſiſſe in ordinem Senatorium, denique eum, ut & alios judicum conſeſſus feciſſe μισθοφόρους. Stipendium cujuſque judicis quotidianum erat triobolus. *mercedulam* appellat Cicero lib. 1. de Orat. *Idem.*

4 Γνα. μαλαμῶς] Duriora Timonis verba & dolorifica verbera gratioſis iterum dictis emollire ſtudet Gnathonides, æqui bonique omnia conſulens, modo vulneri imponatur emplaſtrum aureum. Sic paraſiti ſolent commodi gratia quævis & facere & pati. Iuvenalis Sat. 5.

Omnia ferre
Si potes & debes: pulſandum vertice raſo
Prabebis quandoque caput, nec dura timebis
Flagra pati his epulis, & tali digna amico.

De eo loquitur Satyricus, qui opiparas divitum menſas ſectabatur. *Idem.*

πως τὸ τραῦμα ἴασαι [1] μικρὸν ἐπιπάσας ᾧ χρυσίε. δεινῶς γάρ [2] ἰχαιμὸν ἐστὶ τὸ φάρμακον. [3] Τί. ἔτι μένεις; Γνα. ἄπειμι. σὺ δ' [4] οὐ χαιρήσεις [5] ὕστις σκαιὸς καὶ χρηστῶ ᾠόμενος. [6] Τί. τίς ὅτός ἐστιν ὁ σοφιστὴν, [7] ὁ ἀναφαλαντίας; Φιλιάδης, ὀλοκλαν ἁπάντων ὁ [8] βδελυρώτατος. ὅτῳ δ' ἐμοῦ ἀγαθὸν ὅλον λαβὼν, καὶ τῇ γυναικὶ

vulneri medere paululum auri inſpergens: præſentiſſimum enim illud eſt remedium ad ſiſtendum ſanguinem. *Tim.* Etiam manes. *Gnæ.* Abeo. Sed malè tibi vertet quòd ex viro commodo tam ſævus factus ſis. *Tim.* Quis hic eſt recalvaſter ille qui accedit? Philiades, aſſentatorum omnium execratiſſimus. Hic cùm à me ſolidum acceperit fundum, tum in

1 Μικρὸν τῦ χρυσίε] Pro ὀλίγον. Ἐπιπάσαντα propriè eſt *inſpergere*. Eraſmus eleganter per *inungendi* verbum expoſuit more Latinis uſitato, quanquam inungere Græcis ſit ἐγχεῖν. Et apud medicos φάρμακον ἐγχεῖσον & ἐπίπαστον diſtinguuntur. Nam ἔγχεισον vocant, quo corpus extrinſecus inungitur: ἐπίπαστον quod inſpergitur exterius corpori vel vulneri. *Barl.*

2 Ἰχαιμον] *Sanguinem ſedans.* Vox medica. Hippocr. Galen. ut Θυμὸς, Θύαμος, Tzetz. ad Lycoph. *Bourd.* Facete & per jocum ſic vocat aurum. Eraſmus vertit, *præſentiſſimum remedium.* Pererius rectè, *præſentiſſimum remedium ad ſiſtendum ſanguinem*, expreſſo nomine ἰχαιμον, quod eſt, παρὰ τὸ ἴσχειν τὸ αἷμα. Vnde & herba ἰχαιμος vel ἰχαίμων dicta à ſiſtendo ſanguine, quam Euſtathius putat eſſe radicem illam ab Eurypylo Patrocli vulneri adhibitam, quæ, ut Homerus eam deſcribit Iliad. γ. ἀπάσας Ἐκ' ὀδύνας· τὸ μὲν ἕλκος ἐτέρσετο παύετο δ' αἷμα. Sunt qui *Achillejam* vocant: alii *Ariſtolochiam*, de quibus εἰ ἐξέστιμοι. Barl.

3 Τί. ἔτι μένεις] Gnathonides, ubi videt nihil à Timone obtineri poſſe præter plagas, & contumelias, ſumma cum indignatione diſcedit, inſolitam hominis ferociam admiratus, quo tam commode uſus fuerat antea. *Idem.*

4 Οὐ χαιρήσεις] *Non gaudebis* i. e. dolebis, facti illius te pœnitebit. Supra dixit, εὖ χαίρουτες ἔπιτε. Litotes vocatur Rhetoricæ magiſtris. Sic & Homerus Iliad. 20. Οὐδὲ τιν' οἷόν Τρῶων χαιρήσειν ὅτις χθιζὸν ἔγχε ἔλθοι. Notetur utrobique fut. Atticum pro communi χαρεῖς vel χαρεῖν. Eſt enim Atticis proprium ex gravitonis facere inflexa. *Idem.*

5 Οὕτω σκαιὸς] Σκαιὸν hic opponit τῷ χρηστῷ. Sic vocatur homo commodis moribus. *Benignum* interpretatur Horatius, ut de Tigellio: *Quippe benignus erat.* Alibi σκαιοὶ & δεξιοὶ inter ſe opponuntur. Vide pag. 122. *Idem.*

6 Τί. τίς ὅτός ἐστιν ὁ σοφιστὴν] Poſtquam diſceſſit Gnathonides, accurrit velut ad prædam alter, nempe Philiades ejuſdem plane farinæ homo, id eſt, ad aſſentationem factus, cujus ingratum animum & ſordidas adulationes lepide perſtringit Timon. *Idem.*

7 Ὁ ἀναφαλαντίας] Deſcribit eum à capitis deformitate, quod recalvaſter eſſet, cujuſmodi homines derideri ſolent, unde illud: μωρὸν ὁρᾷς φαλακρόν. Et nota eſt hiſtoria de Eliſæo Propheta, 2 Reg. 2. Sed diſcrimen ponunt Grammatici inter ἀναφαλαντίασιν & φαλάκρωσιν. hanc capitis glabritiem eſſe volunt, ad quem regendam ἀνίλια ἀφελκρύσια geſtare ſolent ſeniores, vulgo *calautas* vocant: illam ſolius frontis aut ſuperciliorum. *Idem.*

8 Βδελυρώτατος] *Impurißimus.* Legend. Caſaub. ad Chat. Theoph. *Bourd.* Characteriſmus hominis βδελυρῦ habemus apud Theophraſtum. Vox ea impuritatem & fœditatem continet. deducitur enim ἀπὸ τῦ βδέειν, ut hominem ſignificet proſtituti pudoris, & flagitioſe turpem. *Barl.*

1 Περῆκα

[1] παῖδα δὲ πάλαι μοι δὸν ἐπαινῶ, ὅπως ἄσπερ με, πάντων σιωπώντων, [2] μόνον ὑπερεπήνεσεν, ἐπιμορμύρων [3] ἀδικώτερον εἶναι τὸν κύκνον, ἐπειδὴ νοσοῦσα σφόδρα εἶδέ με, καὶ σφοδρὸν ἐπικείμενον δόρυβον, [4] πλαγὰς [5] ὁ γλυκὺς σφοδρύνετο. [6] Φι. ὦ τῆς ἀναισχυντίας. νῦν Τίμωνα γνωρίζετε; νῦν Γναθωνίδης φίλον καὶ συμπότην; τοιγαροῦν δίκαια πέπονθεν ὑπὸ ἀκόλαστος ὤν. ἡμεῖς δὲ οἱ πάλαι ξενίσθεις καὶ ξενίσαντες, καὶ δημῶ, [7] ὅμως μετριάζομεν ὡς μὴ ἐπίπη-

in filiæ dotem talenta duo, laudationis præmium, cùm me canentem reliquis omnibus silentibus solus supra modum laudasset, dejerans me oloribus longè magis canorum, postquam me nuper ægrotantem vidit (nam adieram opis indigus) plagas egregius ille vir impegit. *Phil.* O impudentiam! nunc demum Timonem agnoscitis? nunc Gnathonides amicus & conviva: enimvero digna se accepit, cùm sit ingratus. At nos qui jam olim familiares sumus, æquævi, ac populares, tamen modestè agimus, ne in-

miliares sumus, æquævi, ac populares, tamen modestè agimus, ne in-

1 Παῖδα] Sic vocat γαμήλιον δῶρον, quod pater filiæ dat, cum eam elocat παρὰ τὸ παιδοποιεῖσθαι εἰς τὸ γαμεῖν οἶκον, ut vult Stephanus, quod in domum generi à socero præmittatur. *Barl.*

2 Μόνον ὑπερεπήνεσεν] Notetur etiam, quod & Theophrastus docet in charact. κολακείας, Philiadem solum cæteris omnibus tacentibus laudasse Timonem, hoc est, ut proverbio dicitur, fulicam olori comparasse. Nec sine causâ inquit, ὑπερεπήνεσεν. Nam & hoc adulatoribus proprium est supra modum laudare, nec tam encomiis suis ornare divites quam onerare. ἐπαίνους φορτικὰς elegantèr supra vocavit. De isthoc hominum genere sic Iuvenalis:

Miratur vocem angustam, quâ deterius nec
Ille sonat quo mordetur gallina marito. Idem.

3 Ὡ δικώτερον πρὸ κύκνου] Eodem proverbio passim utitur. Sic in Cynthis. *Bourd.* Hinc proverbium *cycneæ cantio* pro dulcissima & ultima, de quo Erasmus in Chiliad. Dicuntur cycni instante morte mirandos quosdam cantus edere, quod ut omnium litteris celebratum est, ita nulli, ut credo, repertum. Certe testatur Athenæus lib. 9. Alexandrum Mindium tradidisse, multos se moribundos prosecutum, sed nullius audisse cantum. Idem sentit Plinius. lib. 10. cap. 23. & Iul. Scaliger contra Cardanum exercitat. 232. Non defuere tamen Philosophi nonnulli, qui hujus rei causam dare conantur, affirmantque id accidere propter spiritus per collum procerum & angustum erumpere laborantes. Hinc Martialis:

Dulcia defecta modulatur carmina lingua
Cantator cycnus funeris ipse sui.

Quin & Ægyptii, cum significare vellent Musicum senem, *cycnum* pingebant teste Oro Niliaco in Hieroglyphicis. *Barl.*

4 Πλαγὰς σφοδρύνετο] Præpositio σφόδρα in verbo suam habet emphasin. q. d. Non satis illi fuit verbis procacibus me inanem dimittere, sed & insuper plagas addidit, vel colaphos impegit. Atticum dicendi genus, ἐπιλείνειν πλαγὰς vel absolute ἐπιλείνειν pro, *cædere.* Idem.

5 Ὁ γλυκὺς] *Generosus ille* per ironiam, ut supra. Articulus vicem præstat pronominis ὁδὶ ἐκεῖνος. Idem.

6 Φι. ὦ τῆς ἀναισχυντίας] Philiades ut favori velificetur Timonis, Gnathonidem merito ab ipso rejectum fatetur ob ingratitudinem ejus, ut de suo erga eum candore & benevolentia certus esse possit. *Idem.*

7 Ὅμως μετριάζομεν] En parasiticam modestiam. μετριάζειν hoc loco est

δῶν δυκῶμβρ. χαῖρε ὦ δίαιτητε. [1] κῆ ὅπως τὺς [2] μιαρὺς τύτυς κόλακας φυλάξῃ, [3] τὺς ἐπὶ τ τραπέζης μόνον, τὰ ἄλλα ὄ γ κοφίκιον ἐδὲν διαφέροντας. [4] οὐκ ἔστι [5] πιστότης τ νῦν ἐδενὶ. πάντες ἀχάριστοι, κῆ πονηροί. ἐγὼ ὃ [6] τάλαντόν σοι κομίζων ὡς ἔχοις [7] πρὸς τὸ κατεπεῖγόν χρῆναι, κῆ ὀδὲν ἦδη πλησίον ἥκουσα ὡς πλουτήσ ὑπερμεγέθη τινὸ πλοῦτον. ἥκω τοιγαροῦν ταῦτά σε νουθετήσων. καίτοι σύ γε ἴστω σαφῶς ὢν, ὀδὲν ἧσσ δεήσῃ τ παρ' ἐμοῦ λόγων, [8] ὃς κῆ τῷ Νέ-

infilire videamur. Salve here, fac ut adulatores iſtos obſerves nefarios, qui nuſquam niſi in menſa adſunt: præterea à corvis nihil differunt. Nulli hominum hujus ætatis eſt amplius fidendum: ingrati omnes & ſceleſti. At ego cùm tibi talentum afferrem, quo ad urgentem neceſſitatem uti poſſes, in via accepi te ſummas quaſdam opes eſſe nactum. Proinde veni his de rebus te moniturus, quanquam fortè tibi me monitore nihil erat opus, cùm vel ipſi Ne-

moderatione uti, non inſultare miſero, opponiturque τῷ ὑπεπδῶν, vel ut alii codices habent, ἐμπεδῶν, quod idem valet. *Barl.*

1 Καὶ ὅπως φυλάξῃ] Defectivum loquendi genus, ſed Atticum, pro ὅρα, vel μελέτω σοι ὅπως φυλάξῃ. Exempla paſſim obvia. recte interpres, *fac ut obſerves*. Idem.

2 Μιαροὺς] Sic fere appellat adulatores, hoc eſt, ſceleratos, & nefarios. propriè μιαροὶς ſanguine pollutum ſignificat, ἀ μιαίνω, *polluo*. Heſychio exponitur, ὁ μεμολυσμένος αἵματι, ἀκαθάρτῳ, ſic locum corrigo, pro quo legitur αἵματ@ ἀκαθάρτ@, nullo ſenſu. *Idem.*

3 Τὺς ὄντι τ τραπέζης] Vocat paraſitos: *qui bona ſumma putant aliena vivere quadra.* τραπέζιας olim appellatos fuiſſe tradit Plutarchus in Sympoſ. Philoſtratus pro eodem dixit, τοὺς ἐπὶ τ τραπέζης. Cicero *omnium menſarum aſſeclas* ſcite appellat, qui, ut Plautinus ille Gnatho ait, *vocati, non vocati* ſolent eſſe in convivio. *Idem.*

4 Οὐκ ἔστι] Nemini fidendum eſſe monet Philiades, quod plerique omnes ſui ævi homines eſſent ſubleſta fide & improbi: ſe tamen unum ut ſincere amicum excipi vult. *Idem.*

5 Πιστότης] Atticum eſt, pro πιστότητος. plurale pro ſingulari. Sicut omnibus fidere, ſtultum eſt: ita nulli fidere, inhumanum. Tamen cum tanta ſit perſonatorum amicorum turba, præſtare ait Philiades, nulli fidere, quam facile credendo rurſus decipi. Nam ut ille inquit apud Theognidem: Πίστ χρήματ' ἄλεσεν ἀπιστείη δ' ἐσάωσε, id eſt, *Nimia fiducia pecunias amiſi: diffidentia vero eas retinui.* Idem.

6 Τάλαντον κομίζων] Duo fuere talentorum genera, quorum minus libras valebat ſexaginta: majus octingenta. vide Caroli Gerardi Comment. ad Ariſtoph. Plutum. *Idem.*

7 Πρὸς τὸ κατεπεῖγον τι] Supple, πράγματα, *rebus urgentibus, in urgenti neceſſitate.* τὸ κατεπεῖγον dicitur *negotium urgens.* Scit enim Philiades beneficium opportuno tempori collatum eſſe gratiſſimum, & bis datum cenſeri, quod inopi datur prompte & ultro. Nam *nulla res* (inquit Seneca in lib. de benef.) *carius conſtat, quam quæ precibus empta eſt, & extorta potius, quam data.* πλοῦτον πλουτεῖν Atticiſmus, ut ſupra, σοφὸς σοφίζεσθαι. Sic *furere furorem, ſervire ſervitutem* & alia Græcorum more dicunt Latini. *Idem.*

8 Ὃς ἐ τῷ Νίσορι] Laudat Timonem à prudentia, eumque Neſtori tantum non confert, ſed præfert. Fuit Neſtor Pyliorum rex, qui ob tria maxime celebratur ab Homero, quod eſſet omnium hominum vivaciſſimus, quod longo rerum uſu pru-

φρες [5] τὸ δέον Θρασυνίσιας ἄν. [2] Τί. [3] Ἴσχυ ταῦτα ὦ Φιλιάδη. μᾶλλον [4] ἀλλὰ σφόδρα, ὡς χ' οἱ [5] φιλοφρονήσομαι τῇ δικάδι. Φι. [6] ἄνθρωποι, [7] κατάγα δ' κεφαλὴν ὑπὸ δ' ἀχαρείας, διὸπ τὰ συμφέροντα ὑποθέσθαι αὐτόν. [8] Τίμων. ἰδὲ τρίτος ἥκω ὁ ῥήτωρ Δημέας σφόδρα), [9] ψήφισμα ἔχων ἐν τῇ δεξιᾷ, καὶ [10] συγγνώμης ἡμέτερος εἶναι λέγων. ὅτος ἐκκαίδεκα παρ' ἐμοῦ τάλαντα μιᾶς ἡμέρας ἐκπέσας τῇ πόλει, [11] κατεδεδίκασο γὰρ, καὶ ἐδέ-

Nestori, si necesse est, consilium dare queas. *Tim.* Ita fiet Philiades. Verùm accede quo te ligone comiter excipiam. *Phil.* Viri, caput mihi ab hoc ingrato effractum est, propterea quòd illum quæ in rem illius erant, admonui. *Tim.* Ecce, tertius huc orator Demeas accedit, tabulas dextra tenens, seque profitens mihi cognatum esse. Hic una die de meo sedecim talenta civitati dependit, nam damnatus erat, ac vinctus. At quum sol-

prudentissimus: ac denique quod facundissimus. Vnde ad Trojanæ urbis excidium non decem Ajaces, sed Nestores habere optabat Agamemnon, eo docens, plus in bello posse prudentiam, quam fortitudinem, & *parum arma foris prodesse, nisi prudens domi consilium fuerit.* Tullius lib. 1. offic. *Barl.*

1 Τὸ δέον] Interpretes vertunt, *si necesse est*, puerili errore. nam τὸ δέον cum articulo *officium* denotat, quasi dicat Philiades Timonem tanta pollere prudentia, ut ipsum Nestorem sui officii commonefacere possit. quod est τὸ δέον παρεχωρεῖν, Infra dixit, τὰ συμφέροντα ὑποθέσθαι. Idem.

2 Τί.] Concessio seu approbatio ironica quæ sequitur. *Idem.*

3 Ἔστω ταῦτα] Concedentis formula, *sic erit, ita fiet, ut dicis.* Idem.

4 Ἀλλὰ σφόδρα] Per illusionem σαρκαστικὴν, ut apud Terent. *Adeòdum bonè vir.* Idem.

5 Φιλοφρονήσομαι τῇ δικάδι] Festive. quo pacto Galli dicunt, *caresser quelqu'un à coups de baston.* Idem.

6 Ἄνθρωποι] *O viri.* Quiritantis vox & opem implorantis. *Idem.*

7 Κατάγα τὴν κεφαλὴν] Atrocitatem injuriæ declarat, cum caput sibi comminutum queritur. κατάγα per dialysin Atticam ponitur, ἀντὶ τοῦ κατάξα. Sic Aristoph. in Vespis:

Ἀνὴρ Συβαρίτης ἐξέπεσεν ἐξ ἁμάξης,
Καὶ πρὸς κατάγμα τὴν κεφαλῆς.
id est:
Homo Sybarita nuper è curru excidit,
Cadensque capite vulnus accepit grave.

Τὸ κεφάλιον propriè *calvaria.* recte interpres *caput* interpretatur, ut patet ex Comici loco. Sic & Herodian. ξύλῳ παίσασα τὴν κεφαλὴν ἀπέκτεινε, quod politissimus vertit Politianus: *fusta capiti illisa vitam finiit.* Idem.

8 Τί. ἰδὲ τρίτος ἥκω ὁ ῥήτωρ Δημέας σφόδρα] Tertius ad Timonem se recipit Demeas orator, cujus ἀχαρείαν, & gnathonicas artes ingeniosè ob oculos ponit Lucianus. *Idem.*

9 Ψήφισμα] Quod à legis sanctione differt; hic tabulæ sunt, in quibus conscriptæ erant laudes & merita Timonis; vel quibus continebatur decretum seu plebiscitum de aurea ei erigenda statua, ut in sequentibus declarat. *Idem.*

10 Συγγνώμης ἡμέτερος εἶναι λέγων] Græca sermonis structura, quam & imitatur Ovid. 3. Metam. *Rettulit Ajax Esse Jovis pronepos.* Cognatum se esse fingit Timonis, quo facilius hominem auro emungat. *Idem.*

11 Κατεδεδίκασο] *Damnatus erat*, nempe pecuniæ quam debeat civitati, eaque de causa vinctus. hinc κατάδικος, *condemnatus, addictus.* Hesychio

δῶ, οὐκ ἀποδιδοὺς, κἀγὼ ἀλγήσας, ἀλυσιτήλων αὐτὸν, ἐπειδὴ [1] ἀφείλω ἔλαχε [2] τῇ Ἐρεχθηίδι φυλῇ [3] ἀφῃρέμην τὸ θεωρικὸν, κἀγὼ

solvendo non esset, ego misertus illum redemi. Porrò cùm illi sorte obvenisset, ut Erechtheidi tribui distribueret ærarium, atque ego adiens,

chio ἀγάγιμος. Sic dicebatur, qui abducendus condemnabatur, & in potestatem tradebatur ejus à quo ducebatur, ut de ipso possit facere, quod libitum erat. Licebat olim creditori debitorem confessum ob æs alienum venundare, & capitis supplicio afficere, tam apud Athenienses ex lege Solonis, quam apud Romanos ex lege 12. Tabular. quod cum immitius videretur, postea in desuetudinem abiit, & pro trucidatione & sectione corporis debitorum æstimatio judici permissa fuit. Salmas. ad jus Atticum. *Barl.*

1 Περίλω ἔλαχε] Verbum λαχεῖν, ut & Hebr. לכר, propriè *sortiendi* vel *sortes projiciendi* significationem habet: frequentius tamen accipitur pro *sorte* vel *sortito obtinere*. Hinc Latinum *nancisci* è Græco λαγχάνειν, verso λ in ν, ut docet Caninius. *Idem.*

2 Τῇ Ἐρεχθηίδι] Athenienses, cum non viderentur sibi satis una Ἀθηνᾷ, id est, Pallade nobiles, variis etiam sui populi partibus, hoc est, tribubus, nomina ab eponymis dedere. Erant vero ἐπώνυμοι heroes, primi scil. illi, quos suprema hominum memoria noverat, quique virtutis ergo statuas habebant Athenis. Et cum duodecim essent tribus, decem ex Apollinis oraculo à principibus suis seu regibus fama clarioribus nominatæ, in quibus fuit tribus *Erechtheis* ab Erechtheo rege nomen adepta, ut *Cecropis* à Cecrope, *Pandionis*, à Pandione, &c. *Idem.*

3 Διανέμειν τὸ θεωρικὸν] Pecunia primum bellica, dein χρήματα εἰς θεῶν ταμίας ἐκ πορτικὸ διδόμενα εἰς τοὺς Παναθηναίοις ἢ Διονυσίοις. Hesych. hæc autem pecunia dividebatur in solos cives ut pararent sibi πομπεύματα & alia vel ad sacrificia vel ad spectacula necessaria, ut patet lin. seq. distributio videtur μισθὸς ἐπιδόσεως τοῖς ἐκ πασῶν τῶν φυλῶν θεωρικοῖς εἰς ἕκαστον μισθὸς, εἰς θυσίας. Demoth. ex quibus verbis non omnibus civibus distributum videtur τὸ θεωρικὸν, sed τοῖς θεωρικοῖς. Vocabant autem θεωρικὸς ἐκ τοῖς θεοῖς ἀπαρχὰς ἀποφέροντας, ἱεροφαντιδῶντας. Hesych. sive θεωρικοὶ ἢ θεωροὶ erant oratores illi quos extra fines ad sacra, vel ad trium dierum continuorum ludos, vel ad oracula Senatus mittebat. Sept. Flo. Christia. ad pac. Aristoph. Locus alius hac de re fusius dicendi. *Bourd.* Interpres vertit *ærarium*. propriè sic dicebatur pecunia, quæ pauperibus è publico ad emendam in theatro sedem erogabatur, quod est θέαν ἀγοράζειν apud Theophrast. in charact. Hesychius: θεωρικὸν ἀργύριον τὸ εἰς θεῶν πομπὴν ἢ ἑορτὴν διδόμενον θεωρίας ἕνεκα, τὸ ἢ σύνταξις μετέχειν τῶν θεωρῶν. Pretium vero quod pendebatur spectaculorum conductoribus sive locariis erant duo oboli. Sic Libanius: ἕκαστον ἐδίδουν δύο ὀβολοὺς, ἢ θέαν ἔχειν. Postea & in alios usus conversa fuit, præcipuè tamen theatrales, eratque distributio μισθὸς, nec omnibus & singulis dividebatur, ut vult Stephanus, sed tantum τοῖς θεωροῖς, vel θεωρικοῖς, qua sibi πομπεύματα, vel alia ad sacrificia & Deorum honorem necessaria comparabant, ut ad hunc locum notat Bourdelotius. *Barl.* Hæc ultima verba in mendo deliteſcunt. Lege, αὐτῶν τί γε νόμιμον, & videtur bene legisse Erasmus, qui vertit, *id quod ad me rediibat, pascerem.* Sed non tam bene ei succesſit, quando θεωρικὸν interpretatus est *ærarium*. Debebat potius interpretari *donativum*. Erat enim τὸ θεωρικὸν pecunia, quæ ex publico populo tribuebatur ad spectaculorum impensas Panathenaicorum, Pythiorum & Olympiacorum tempore. Sed ex hoc loco emergit non mediocris difficultas. Timon supra non semel Κολυτηεὺς dictus est. At Κόλυτος demus seu pagus Atticæ vel potius pars Athenarum Harpocrationi & Suidæ, Æ geidi tribui tribuitur, quomodo igitur hic Timon dicit se accessisse ad illum, qui Erechtheidi tribui donativum Theoricum distribuebat, ut

suam

σεσθαι αὐτῶν [1] τὸ γιγνόμενον, εἰς ἐφηγουμένην πολίτην ὄντα μετ. [2] Δη. χαῖρε ὦ Τίμων. τὸ μέγα ἔρεισμα τῆς φυλῆς καὶ ἡμῶν. [3] τὸ ἔρεισμα τῆς Ἀθηναίων. τὸ [4] προβλημα τῆς Ἑλλάδος. καὶ μὲν πάλαι σε [5] ὁ δῆμος [6] ξυνειλεγμένος, καὶ αἱ [7] βουλαὶ ἀμφότεραι παρεμένουσι. [8] πρότερον δ' ἄκουσον τὸ ψήφισμα, ὃ ὑπὲρ σοῦ γέγραφα. Ἐπειδὴ Τίμων ὁ Ἐχεκρατίδου χολυττεὺς, ἀνὴρ οὐ μόνον καλὸς καὶ ἀγαθὸς, ἀλλὰ καὶ σοφὸς, ὡς οὐκ ἄλλος οὐδὲ τῶν Ἑλλα-

adiens, id quod ad me redibat poſcerem, negabat ſe civem me agnoſcere. *Dem.* Salve Timon, præcipuum tui generis præſidium, fulcimentum Athenienſium, propugnaculum Græciæ; profectò jam pridem te populus frequens, & utraque curia operitur. Sed prius decretum audi, quod de te conſcripſi. Quandoquidem Timon Echecratidæ filius Colyttenſis, vir non modò probus & integer, verùm etiam ſapiens, quantum alius in Græ-

ſuam legitimam partem acciperet, qui cum eſſet Colyttenſis domo, non erat Erechtheidis tribulis. Certe hoc videtur ἀσύστατον. Ergo vel falſus eſt Harpocration, & qui eum ſequitur Suidas, & male Colyttum pagum accenſuerunt Ægeidi (quod magis puto) vel male Lucianus Timonem Colyttenſem facit, quod non eſt veriſimile, cum id non ſemel dixerit. *Palm.*

1 Τὸ γιγνόμενον] Ita vocatur rata pars, ſeu debita portio, quæ alicunde provenit; ſive lucrum ex negotiatione ortum. Subauditur nomen μέρος quod aliquando exprimitur. Xenoph. lib. 7. hiſtor. Græcar. ἐκ αὐτοῦ τὸ γιγνόμενον μέρος εἰς τὸν Ἐπαείτους ἐν τῇ πόλει ἐμποροῦντας ἀπέπεμψαν τοῖς ἄρχουσιν. id eſt, *Et ipſi quum partem ratam, quæ ſuo nomine debebatur Eparitis ex urbe capiſſent, eam præfectis miſere.* Barl.

2 Δη. χαῖρε, ὦ Τίμων] Rhetor Demeas blanda & fucata oratione aggreditur Timonem præmiſſa ſalutatione, eumque magnificis elogiis condecorat. *Idem.*

3 Τὸ ἔρεισμα τῆς Ἀθηναίων] Ex Pindaro, στήρισμα. Bourd. Sic Pindarus Theronem appellat ἔρεισμα Ἀχαΐας, Olymp. oda. 2. Et Athenas, ἔρεισμα πάλαι Ἑλλάδος, *Gracia fulcimentum*, ad quæ reſpexiſſe videtur Lucianus. Sumpta tralatio à fulcris illis, quibus innititur & firmatur ædificium. hinc Ariſtot. de part. animal οἱ πόδες, inquit, τῇ ἐλέφαντι μόνον ἐρείσματός ἐισι χάριν, id eſt, *pedes elephanto ſolum pro fulcimento ſunt.* Idem.

4 Προβλημα] *Propugnaculum* hoſtibus quaſi pro munimine objectum. Ita Homerus Ajacem vocat ἕρκος Ἀχαιῶν, *ſeptum Achivorum.* Et Hector Τρώων κίων appellatur à Pindaro. Sunt enim viri fortes tamquam στύλοι καὶ πόλεων, *columnæ & firmamenta civitatum.* Idem.

5 Ὁ δῆμος] Refert porrò Demeas Senatum populumque Athenienſem jam dudum exſpectare Timonem, & ſuum in ordinem velle cooptare ob ingentia ejus in Remp. merita, quæ omnia ab ipſo finguntur, ut homini incauto fucum faciat. Solent enim adulatores, ut Theophraſtus quoque notat in Charact. referre, quanti quiſque fiat ab omnibus, & narrare etiam ea, quæ nunquam ab aliis aut dicta, aut facta ſunt. *Idem.*

6 Ξυνειλεγμένος] Præt. Attic. Heſychio, συνηγμένος, συνηθροισμένος, in unum congregatus. *Idem.*

7 Βουλαὶ ἀμφότεραι] Quingentorum ſc. qui πρυτάνεις dicebantur, & Heliæſium, de quibus poſtea loquitur Demeas. Fuere plures Curiæ apud Athenienſes. *Idem.*

8 Πρότερον δὲ ἄκουσον τὸ ψήφισμα] Decretum recitat Demeas, quo viri illius probitatem & bellicam virtutem mirifice deprædicat. *Idem.*

δι, ὃδ' πάντα χρόνον ἀγωνιεῖ τὰ ἄριστα πραττῶν τῇ πόλει [1] νενίκηκε ὁ πύξ, [2] καὶ πάλλω, καὶ δρόμον καὶ ὁλυμπίαν μιᾶς ἡμέρας, καὶ πλεῖον ἅρμα, καὶ [3] συνωρίδι πωλικῇ. [4] Τί. ἀλλ' [5] εὖ δὲ ἐθεώρησας ἐγὼ πώποτε εἰς ὁλυμπίαν. Δη. [6] τί δ' οὐ; θεωρήσεις ὕστερον. τὰ τοιαῦτα ὁ πολλὰ ἀθροικεῖας ἄμεινον. καὶ [7] ἀφίξεσθαι ὁ ὑπὲρ τὸ πόλεως πέρυσι

Græcia nemo, nunquam per omnem vitam destitit optimè de Republica mereri: præterea pugilatu, lucta, cursuque die eodem, adhæc solenni quadriga, equestrique certamine in Olympicis vicit. *Tim.* At ego ne spectator quidem unquam in Olympicis sedi. *Dem.* Quid tum? spectabis posthac. Sed ista communia addi satius est. Tum anno superiore apud

1 Νενίκηκε] Ead. narrat. de Merc. cond. *Bourd.* Νενίκηκα δὲ πῦξ] Id est, τῇ πυγμῇ. Hinc Pollucem Homerus vocat πὺξ ἀγαθὸν, hoc est, pugillatu strenuum. Exercebatur pugillatus ille exstibus tam apud Græcos, quam Romanos, ut videre est apud Theocr. in Διοσκούροις, & Virgil. 5. Æneid. fuitque hæc concertatio discriminis plena, nec nisi viris fortissimis tentata, ut de Darete & Entello ibidem legitur. *Barl.*

2 Καὶ πάλλω] Gymnica quædam certamina hic recensentur à Demea. Notanda insolens constructio, νικᾷν πάλλω καὶ δρόμον, pro πάλῃ καὶ δρόμῳ, sicut postea tertio casui junctum dixit: νικᾷν ἅλμασι, καὶ συνωρίδι πωλικῇ. Per πλεῖον ἅρμα, curule certamen intelligit, quod institutum fuisse legitur vigesima quinta Olympiade, non quod priscis Homeri temporibus ignotum esset, sed quod prius in Olympiam fuerit admissum. τέθριππον sive quadrigas ea voce designari putat Budæus, accipiendo τὸ πλεῖον, pro eximio & amplo: vel pro equis justa ætate & magnitudine præditis, ad differentiam τῶν ἀζύγων, qui denum ætatis indicem nondum ejecerunt. de quo Pausanias 1. Eliacōn. *Idem.*

3 Συνωρίδι πωλικῇ] Interpres vertit, *equestri certamine*, generatim nimis, cum propriè sic dicantur bigæ pullorum equinorum. Pausanias συνωρίδα πώλων appellat. qua voce etiam certamen ipsum continetur, q. d. Demeas Timonem non modo quadriga victorem extitisse, sed & biga. Συνωρὶς vocatur duorum equorum conjunctio, quasi συναορὶς à συναείρω τὸ συζεύγνυμι, conjungo, ut docet Eustathius. Nec sine caussa adjicitur πωλικὴ, quod συνωρίδων nomine etiam significentur bigæ mulares, quæ & ἀπήνη, hoc est, ἅρμα ἐξ ἡμιόνων ζευχθὲν, ut Pindari Scholiastes exponit. *Idem.*

4 Τί.] Timon audita laudum suarum recitatione, ruditatem suam candide fatetur, & adulatoriam Demeæ rhetoricationem merito coarguit. *Idem.*

5 Οὐδὲ ἐθεώρησα] Simili ratione apud Theocrit. respondet pastor in ecloga, quæ νομεῖς inscribitur: ἦ κάκιχα τὴν ἔλαιον ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὑπώπῃ; *Et quando ille oculis oleum conspexerat unquam?* per oleum significatur certamen. solebant enim athletæ, quo membris evaderent duttioribus, oleo se inungere certaturi. *Idem.*

6 Τί δ' οὐ] Rhetor, cum nihil haberet, quo putidam suam adulationem palliaret, nihil quicquam referre ait, si nunquam spectarit; fore aliquando tempus, quo spectet victoriam potiatur, imo eo impudentiæ prolabitur, ut etiam εἰς νικητηρίους ea audeat commemorare prælia, quibus nunquam interfuit Timon. Tales pleræque sunt Rhetorum nostrorum declamationes, χαλκοθηκαὶ & ad ostentationem seu pompam duntaxat compositæ. *Idem.*

7 Ἀφίξεσθαι] Verbum ἀφίξεσθαι non tantum usurpatur de eo, qui rem fortiter in bello gerit, sed & qui vincit. Hinc ἀφίξεις sunt viri rebus præclare gestis conspicui & multarum palmarum, quibus debentur nimirum τὰ ἀφίξια, id est, victoriæ præmia. *Idem.*

1 Ka-

ωὸς Ἀχαρνέας, καὶ [1] κατέκοψε Πελοποννησίων [2] δύο μοίρας; [3] Τί. πῶς; ἀλλ' οὐκ ἐν τῷ μὴ ἔχειν ὅπλα, [4] οὐδὲ στρατεύεσθαι ἐν τῇ καταλόγῳ. Δη. μέτεστι τοῦτο σαυτῷ λέγειν. ἡμεῖς δ', ἀκριβῶς ἂν εἰπεῖν, ἀμεμφόντως. [5] ἔτι δὲ καὶ [6] ψηφίσματα γράψαι, καὶ συμβουλεύσαι, καὶ στρατηγῶν, ἐν μικροῖς ὠφέλησι τὴν

apud Acharnenſes pro Rep. fortiſſimè ſe geſſit, & Peloponneſiorum duas acies concidit. *Tim.* Qua ratione? quippe qui nec unquam arma geſſerim, nec miles unquam conſcriptus fuerim. *Dem.* Modeſtè quidem de te loqueris: Nos tamen ingrati futuri ſumus, niſi meminerimus. Præterea ſcribendis plebiſcitis, & in conſultationibus, & in adminiſtrandis bellis, non mediocrem utilitatem attulit

1 Κατέκοψε Πελοποννησίων] Belli Peloponneſiaci, cujus hic meminit Demeas contra Athenienſes, origo cæpit ex occaſione trium meretricum, ut refert Thucydides. Quæ cauſſa licet minus honeſta fuerit, tamen vetus eſt, & omnium ſcriptis celebrata, ſic tamen ut & aliæ fuerint aliis memoratæ auctoribus, de quibus præter Athenæum conſulendi Plutarchus in vita Periclis, Diod. Siculus lib. 12. A. Gellius, itemque Ariſtophanes in Acharnenſ. qui occaſionem hinc ſumpſit Comœdiam illam adornandi, quæ inſcribitur Ἀχαρνῆς. Erat autem Acharnæ civitas Græciæ in Attica regione totius ejus tractus potentiſſima, apud quam Peloponneſios contudiſſe & victoria potitum Timonem fingit Demeas. κατακόπτειν militare verbum eſt & emphaticum. Dicitur enim teſte Euſtathio ἀπὸ σφαγῆς, de mactatione, & plus eſt, quam ἁπλῶς occidere. nam τομὴν ſive ſectionem ſignificat in corpus penetrantem, & διαίρεσιν. Barl.

2 Δύο μοίρας] Vox μοῖρα hoc loco deſignat certum quoddam militum σύνταγμα, pro quo μόραν dicunt Lacedæmonii extrito ι. habebatque, ut Xenophon docet in Lacedæm. republ. Polemarchum unum, centuriones quatuor, quinquagenum præfectos octo, manipulorum duces ſexdecim, vel ut Diodorus Siculus tradit lib. 15. quingentos milites. *Idem.*

3 Τί. πῶς] Continetur his verbis alter ἔλεγχος τῷ ψευδομένῳ ab abſurdo. *Idem.*

4 Οὐδὲ στρατεύεσθαι] Neque nomen dedi militiæ. στρατεύεσθαι ἐν τῷ καταλόγῳ dicuntur milites, qui ſtipendia merentur. Pro eodem quoque Græci dicunt, ἐγγράφεσθαι, καταγράφεσθαι, vel ἐπὶ δεῖπνα ἐν καταλόγῳ. Ariſtophanes in Equit.

Εἶπεν· ὁ πολίτης ὠνὴρ ἐν καταλόγῳ,
Οὐδεὶς κω ἀκουσὰς καταγραφήσεται.
Ἀλλ' ἅπαντ' ἐλθὼν τὸ πρῶτον, ἐγγεγράφεται.

Ubi interpres, καταλόγοι, inquit, πίνακες erant, hoc eſt, tabellæ, in quibus describebant nomina eorum, qui ſtipendia faciebant. Unde οἱ ὑπὲρ τὸ κατάλογον Demoſthenis dicuntur *milites emeriti*, qui ætatem exceſſerunt, quam ἐξεστράτευσμον vocant Græci, *rude donati* Latinis. Inſcribere vel delere militum nomina penes ταξίαρχον erat, hinc *miles ſcriptus* & *deletus* apud Livium lib. 7. *Idem.*

5 Ἔτι δὲ] Continuat palpando vaniſſimus Rhetor, Timonemque non bellica virtute ſolum, ſed & conſilio, rerumque militarium adminiſtratione haud exiguam Reip. utilitatem ac decus attuliſſe ait, quo gratiam ejus demereatur. *Idem.*

6 Ψηφίσματα γράφειν] *Plebiſcitum*, i. e. rogationem à plebe ſcitam ferens. Rogationes apud Romanos vocabantur leges illæ, quas rogante conſule plebs ſciſcebat. Formula rogandi erat: *Velitis, jubeatis Quirites.* Apud Græcos, præſertim Athenienſes, ſiquid populo eſſet placitum, χειροτονία declarabatur,

βουλη. ἐπὶ τούτοις ἅπασι [1] δόξαι τῇ βουλῇ, καὶ τῷ δήμῳ, καὶ [2] τῇ Ἡλιαίᾳ καὶ φυλαῖς, ἐν τοῖς δήμοις ἰδίᾳ, καὶ κοινῇ πᾶσι, [3] χρυσοῦν ἀνασῆσαι τὸν Τίμωνα ἔχοντα τὴν Ἀθηναν [4] ἐν τῇ ἀκροπόλει, κεραυνὸν ἐν τῇ δεξιᾷ ἔχοντα, καὶ ἀκτῖνας ἐπὶ τῇ κεφαλῇ. καὶ στεφανοῦσαι αὐτὸν χρυσοῖς στεφάνοις ἑπτὰ, καὶ ἀνακηρυχθῆναι τοὺς στεφάνους σήμερον [5] Διονυσίοις [6] τραγῳδοῖς καινοῖς ἀχθῆναι γὰρ δὴ αὐτὸν δεῖ σήμερον καὶ Διονύσια.

lit Reip. Quamobrem visum est omnibus, curiæ, plebi, magistratibus tributim, plebejis singulatim, communiter omnibus, aureum statuere Timonem juxta Palladem in arce, fulmen dextra tenentem, & radios super capite habentem: eumque septem aureis coronis coronare, hasque coronas hodie in Bacchanalibus per novos Tragœdos promulgari: siquidem hodie illi Bacchanalia sunt agenda. Tu-

id est, *manuum elevatione*, quod postea Senatus auctoritate confirmabatur. *Barl.*

1 Δόξαι τῇ βουλῇ] Scita fictio, sed adulationis plena, quam & in charactere suis notat Theophrastus. Nec Oratoriæ suæ oblitus est Demeas. Nam ut orator sæpe aliam personam facit loquentem, vel fidei caussa, vel ut invidiam fugiat: ita & adulator ea narrat, quæ ab aliis de amico audierit, quæ nunquam audiverit. *Idem.*

2 Τῇ Ἡλιαίᾳ] Erat Heliæa maximum Athenis tribunal. In quo publica judicia ultro citroque caussis agitatis tractabantur à mille quingentis primæ notæ civibus. Nomen accepit ab ἅλις, quod locus ille sub dio esset & soli expositus. De Heliastis hoc singulare notandum, quod calculos haberent duûm generum, condemnandi & absolvendi, solidum unum, perforatum alterum. Interpres tamen orationis κατ' Τιμοκράτης loco calculorum fabis usos fuisse scribit, nigris & albis, ut differrent, quo spectare putatur illud Pythagoræ monitum: *A fabis abstinete*, quasi per fabarum abstinentiam non leguminis illius statuosi & pudenda referentis usum interdixerit, sed significarit ei, qui velit in pace degere & fortunæ ictibus non subjici, ambitiose Magistratus & dignitates non esse appetendas. *Idem.*

3 Χρυσοῦν ἀνασῆσαι] Sic Virgil. eclog. 7. *Si fœtura gregem supplevit, aurea esto*, id est, *aurea tibi statua collocetur.* Viris de patria optime meritis, præsertim Ducibus statuæ erigi solebant. Quod cum apud Athenienses in Ceramico, vel prope Prytaneum fieret, Demeas nequid ingeniosæ adulationi deesset, honoratiorem ei assignat locum, nempe in arce urbis juxta Minervam, Iovisque Servatoris instar divino cultu prosequendum docet. Erat autem ἀκρόπολις peculiari ratione arx Athenarum, in qua ærarium fuit, & Pallados πολιοῦχου simulachrum. *Idem.*

4 Ἐν τῇ ἀκροπόλει] Dixi ad illud Petro. *vident Tritonidis arces.* Bourd.

5 Διονυσίοις] Deest præpositio ἐν. Dionysiacum festum apud Athenienses celebre fuit, omnique libidinum & comessationum genere refertum, cujus umbram hodie in Christianorum encæniis nulla extarent vestigia: Agitari solebat Athenis initio veris mense Elaphobolionis, qui in nostrum Martium incidit, nec annuum erat, sed triennicum in memoriam scil. triennalis expeditionis, quam in Indiam susceperit Bacchus: licet Arrianus lib. 8. in dubium vocet, an Bacchus unquam in Indiam venerit. *Barl.*

6 Τραγῳδοῖς καινοῖς] Tragœdorum quoque novorum meminit, quod tum maximus foret hominum concursus spectandi novas fabulas cupiditate. Sic à Senatu populoque Athenienſi decretum erat, ut Demosthenes aurea corona donaretur in theatro, cum novæ Tragœdiæ agerentur. *Idem.*

1 Εἶτα

[1] εἶπε τὴν γνώμην Δημέας [2] ὁ ῥήτωρ συγγενὴς αὐτῶν, [3] ἀγχιστεύς, ⁊ μαθητὴς αὐτῷ ὤν. ⁊ γὰρ ῥήτωρ ἄριστος ὁ Τίμων. καὶ τἄλλα πάντα [4] ὁπόσα ἂν ἐθέλοι. τυπὶ μὲν οὖν σοι τὸ ψήφισμα. ἐγὼ δέ σοι [5] ⁊ τὸν ἐξελόμενον ἀγαγεῖν δοκῶ σε, ὃν ἐπὶ τῷ σῷ ὀνόματι Τίμωνα ἀνόμασα. [6] Τί. πῶς ὦ Δημέα, ὃς οὐδὲ γεγάμηκας, ὅσα γε ἡμᾶς [7] εἰδέναι; Δη. ἀλλὰ [8] γαμῶ, διὰ δὲ θεὸς, εἰς νέωτα, ⁊ παιδοποιήσομαι. ⁊ τὸ

Tulit hoc ſuffragium Demeas orator, cognatus illius propinquus, & diſcipulus. Etenim orator optimus eſt Timon, præterea quicquid voluerit. Quare hoc tibi ſuffragium attuli. utinam & filium meum ad te adduxiſſem, quem tuo nomine Timonem denominavi. *Tim.* Qui potes illud Demea, qui nunquam uxorem duxeris, quantum nobis ſcire licuit. *Dem.* At ducam novo incunte anno, ſi Deus dederit: liberiſque operam dabo: tum quod naſcetur

1 Εἶπε τὴν γνώμην] Demeas, ut cœperat, ita aſſentando concludit. Modeſtiam ſuam declarat, cum ſe diſcipulum Timonis profitetur; quem oratorem vocat optimum. *Barl.*

2 Ὁ ῥήτωρ] Rhetoris voce, ut obiter hoc dicam, non ſolum intelligitur, qui præcepta tradit bene dicendi, ſed etiam orator, qui in concione populi verba facere poſſit. Sic & Demoſthenes ῥήτωρ appellatus. Et ῥητορικὸς vocat Iſocrates, τὸν ἐν τῇ πλάθει λέγειν δυναμένους. Aliquando tamen vilius ſonat, cum ῥήτωρ & δημαγωγὸς conjunguntur, in quos paſſim invehitur Lucianus noſter & Ariſtophanes. *Idem.*

3 Ἀγχιστεύς] Generale nomen per ſpecialius reſtringit, vultque dicere, proximo ſe cognationis gradu contingere Timonem. *Idem.*

4 Ὁπόσα ἂν ἐθέλοι] Hæc divitum prærogativa. Horat. 2. Serm. 3.

——*Quas qui conſtruxerit; ille*
Clarus erit, fortis, juſtus, ſapiens, etiam rex,
Et quicquid volet.

De opibus loquitur. *Idem.*

5 Καὶ τὸν υἱόν] Dolere ſe ait Demeas, quod filium non adduxerit Timoni cognominem. Scit enim veterator gratiorem inter cognatos eſſe eum qui idem nomen gerit, talemque ab orbis in familiam ſubinde adſciſci, bonorumque hæredem ſcribi. Plutarchus de amore prolis. Γαμοῦσιν οἱ πολλοὶ γαμοῦσι, ἵνα κληρονόμους ἔχωσιν, ἀλλ' ἵνα κληρονομῶσι λίγω. Vidit hoc, & in ſua gente damnavit Cicero: *Hæreditatis ſpes quid iniquitatis ſerviendo non ſuſcipit? quem autem locupletis orbi ſenis non obſervat?* Hinc & Iuvenalis de cœlibe:

——*Dominus tamen, & domini vox*
Si vis tu fieri, nullus tibi parvulus aula
Luſerit Æneas. —— Idem.

6 Τί. Πῶς ὦ Δημέα] Timon hominis vanitatem, & inſulſa mendacia porro eludit. *Idem.*

7 Εἰδέναι] Supp. ἔξεστι, quantum ſcire licet. *Idem.*

8 Γαμῶ] Pro γαμεῖν. Demeas τὸ γαμεῖν & παιδοποιεῖσθαι, conjungit ex Stoicorum doctrina, qui non niſi prolis cauſa matrimonium ineundum eſſe præcipiebant. unde Seneca: *Cogites libidinem non voluptatis cauſſa hominibus datam, ſed propagandi generis.* Quod & in Catone ſuo agnoſcit Lucanus: *Veneriſque hunc maximus uſus, Progenies; urbi pater eſt, urbique maritus.* Hinc ſcite Iocaſta matrimonium appellat ἡδονὰν παιδοποιόν, *voluptatem liberorum procreatricem*, apud Euripidem in Phœniſſ. *Idem.*

1 Ἀλλὰ

γλυφητόμβρον, [1] ἄῤῥεν γοῦν ἔσται, Τίμωνα ἤδη κρίνω. [2] Τί. σὺ οἶδα εἰ γαμήσεις ἔτι ὦ δέσποτα, πλημμύσω παρ' ἐμοῦ πολυτίμητον λαμβάνων. Δη. οἴμοι. τί τοῦτο; [3] τυραννίδι Τίμων ἐπιχειρεῖς, ὃ τύπτεις τοὺς [4] ἐλευθέρους, ὃ ἡμιφορῶς ἐλεύθερος, καὶ ἀστὸς ὤν; ἀλλὰ δώσεις σὺ τηλικοῦτον τῶν δικῶν, τό τε ἄλλο, καὶ ὅτι τὴν [5] ἀκρόπολιν ἐνέπρησας. [6] Τί. ἀλλ' οὐκ ἐμπέπρηται ὦ μιαρὲ ἡ ἀκρόπολις. ὥστε [7] δῆλος εἶ συκοφαντῶν. Δη. ἀλλὰ καὶ πλουτεῖς, [8] τὸν ὀπισθόδομον διορύξας. Τί. ἃ διάφυκ'

tur (erit autem masculus) Timonem nuncupabo. *Tim.* An uxorem tu sis ducturus, haud equidem scio, tanta à me plaga accepta. *Dem.* Hei mihi, quid hoc est rei? Tyrannidem occeptas Timon, pulsaſque ingenuos, ipse nec ingenuus, nec civis? verùm pœnas dabis propediem cùm aliis nominibus, tum quòd arcem incenderis. *Tim.* At ô scelestе non conflagravit arx: proinde palam est te calumniatorem agere. *Dem.* Verùm effosso ærario dives factus es. *Tim.* Neque hoc effos-

1 Ἄῤῥεν ἔσται] Ex confidentiam Rhetoris. quasi de futuræ prolis sexu certus esset, audacter pronunciat. Nec sine causſa id asserit. Scit enim inter liberos præferri masculos. Rationem dat Euripides in Iphigen. Στύλοι γὰρ οἶκων παῖδές εἰσιν ἄρσενες. *Domuum columina quippe sunt nati mares.* Vnde principum filios *munimenta regni* & *præsidia dominationis* appellat Tacitus in Annal. lib. 1. & histor. 5. *Barl.*

2 Τί. ἃ οἶδα εἰ γαμήσεις ἔτι] Demeas eodem, quo priores, excipitur modo, hoc est, verberibus. Quod cum ægre ferret, ad ingenium se convertit sycophanticum. *Idem.*

3 Τυραννίδι ἐπιχειρεῖς] Tyrannidem occœptare dicitur, qui civibus liberis vim infert & injustam dominationem in eos exercet. Vti apud Romanos, ita & Athenienses grande nefas habebatur civem liberum indicta causſa verberare. Contumeliam ejusmodi *aikias* vocabant Græci seu προπηλακισμὸν. hinc & αἰκίας δίκη apud eosdem. *Idem.*

4 Ἐλεύθερος] Sunt ingenui, qui in genere libertatem habent, non in facto, sicut liberti. ὃ ἡμιφορῶς ἐλεύθερον appellat *qui non plane talis est*, ut Erasmus interpretatur, hoc est, non meram habens libertatem, sed mixtam, ut qui servo vel serva natus est: nec pure civis intelligitur, qui mere civis non esset Atheniensis, sed *hybrida*, ut Horatius loquitur, hoc est, patre Atheniensi natus, matre peregrina, aut vice versa. *Idem.*

5 Ἀκρόπολιν ἐνέπρησας] Incendii crimen, uti gravissimum est, ita & extremo supplicii genere plecti solet. Nam qui dolo malo incendium excitarat, gladio olim feriebatur: hodie juxta legem talionis incendio absumitur, qui incendium facit. Ejusmodi *incendiarios* Græci ἐμπρηστὰς vocant. Crimen exaggerat sycophanta, cum non domum privatam, sed arcem civitatis à Timone incensum calumniatur. *Idem.*

6 Τί. ἀλλὰ οὐκ ἐμπέπρησται] Criminis objecti falsitatem diluit Timon, meramque calumniam esse probat, quum arx civitatis nunquam conflagrarit. *Idem.*

7 Δῆλος εἰ συκοφαντῶν] Attica σύνταξις. *Constat vel certum est te calumniari*, vel *manifeste calumniaris.* Verbum συκοφαντεῖν ab Athenienſibus tractum, & *calumniari* significat. vide Carol. Gerardi observationes ad Aristophanis Plutum. *Idem.*

8 Τὸν ὀπισθόδομον διορύξας] Ἀ'ταλῶς Interpres *effosso ærario.* Sed aliud voluit hic Demeas. cum enim dixisset, τὴν ἀκρόπολιν ἐνέπρησας, subjungit τὸν ὀπισθόδομον διορύξας. Nam ὀπισθόδομος locus erat ὄπισθεν τοῦ ναοῦ τῆς παλλάδος Πολιάδος

ἀλλ' ἔτ⟨ο⟩. Ὅστις ἀπίδοιμι, σὺ δ' ἐκ τῶν ἔμπροσθεν. Δη. διωρυχθήσ⟨ε⟩ μὲν ὕστερον. ἔδη γ' οὖ πάντα τὰ σὸ αὐτοῦ ἴχνη. Τί. ἔκπιθι καὶ ἄλλον λάμβανε. Δη. [1] οἶμοι τὸ μετάφρενον. Τί. μὴ [2] κέκραχθι. κρατήσω γάρ σου τὴν [3] τρίτην. ἐπεὶ ἐγελοῖα πάσχω πάθοιμι, δύο μὲν Λακεδαιμονίων μοίρας κατακόψας ἄνοπλ⟨ο⟩, ἓν δὲ [4] μιαρὸν ἀνθρώπιον μὴ ἐπιτρέψας. μετὰ τοῦτο δ' ὦν [5] οὐκ ἂν νενικηκὼς ὀλύμπια πύξ, ἐ πάλλ. [6] ἀλλὰ τί τοῦτο; ὁ Θρασυκλῆς ὁ φιλόσοφ⟨ο⟩ ἔτ⟨ο⟩ ἐστι; ὁ μὲν δὴ ἄλλ⟨ο⟩. effossum est. Hæc etiam absurda dicis. *Dem.* Verùm effodietur posthac. Interim verò omnia quæ in eo condita, possides. *Tim.* Alteram itaque plagam accipe. *Dem.* Hei scapulis meis. *Tim.* Ne vocifereris, alioqui tertiam tibi inferam. Etenim res plane ridicula mihi acciderit, si cùm inermis duas Lacedæmoniorum acies fuderim, unum scelestum hominem non protrivero. Tum frustra vicero in Olympiis pugilatu & lucta. Sed quid hoc? annon Thrasycles Philosophus hic est? profecto ipsus est, promissa

ἀ⟩ ἔχων δόσει, ὅπου ἦν Σπαυροφυλάκιον. Interpres Aristoph. ad Plut. Lucianus Herod. *Bond.* Sycophanta Demeas, cum incendii crimen nullo colore Timoni possit intendere, aliud comminiscitur non minus grave, τειχωρυχίας, & sacrilegii. Ita apud Aristophanem Blepsidemus Chremylum repente ditatum conspiciens sacrilegii reum peragit. κίκλεφας, inquit, τὴ Διὲ ἐκεῖθεν ἴχνη ἐξηγέσεσθ' ἢ χρυσὸν πωρὶ τὸ δπῖ. Fanum Apollinis innuit, ex quo tantum auri vel argenti ab ipso clam surreptum putabat. τὸ ὀπισθόδομον propriè dicitur τὸ ὄπισθεν μέρ⟨ο⟩ τῦ δόμυ. Peculiariter sic appellatur postica arcis Atheniensis pars, in qua publicum erat Σπαυροφυλάκιον, cujus loci perpetuus veluti custos erat Iupiter σωτὴρ, ut patet ex Aristoph. Pluto. *Barl.*

1 Οἶμοι τὸ μετάφρενον] Quid sit μετάφρενον, non satis à veteribus explicatum, Videtur esse interstitium illud inter scapulas lumbosque, ubi renes adhærescunt quasi τὸ μὴ τῆς φρένας, *pone præcordia*, ut exponit Eustath. quæ tergi pars plagis inferendis opportuna est. unde Homerus Iliad. β. Σκίπτρῳ δ' μετάφρενον ὄδε ἔ ὦμω Πλῆξε. Galenus περὶ εἰσαγωγῆς scribit dorsum sive tergum continere omnes partes collo subjacentes, à cujus utroque latere sunt ὠμοπλάτ⟩ sive scapulæ, quarum media pars μετάφρενον dicitur. *Idem.*

2 Κέκραχθι] Per syncopen, pro κεκράγεθι, ut ἔπραχθι pro ἐπράγεθι. Ab anormi κράζω vociferor, cui verbo παραχύπτω quandam inesse docet Demetrius Phalereus. *Idem.*

3 Τὴν τρίτην] Πληγήν. Illudit homini Timon τρὶς μίμησιν. Quos supra Peloponnesios vocavit generaliori nomine, hic Lacedæmonios fuisse dicit. Erant autem Lacedæmonii Athenienses hostes, ut qui de Græciæ principatu cum illis certarent. *Idem.*

4 Μιαρὸν ἀνθρώπιον] Per contemptum. Diminutivis enim utimur vel blandiendi gratia, vel ad vilipendium nostrum declarandum. *Idem.*

5 Εἶλον νενικηκὼς] Pro νικήσαιμι ἄν periphrasi Attica. νικᾶν τὰ Ὀλύμπια, pro ἐν τοῖς Ὀλυμπίοις. *Olympia vincere* pro *Olympicam victoriam reportare* etiam dixit Horatius Græco more. *Idem.*

6 Ἀλλὰ τί τοῦτον] Accedit tandem Thrasycles philosophus, quem suis coloribus ingeniosè depingit Lucianus, captata scil. occasione hoc genus hominum pro more vellicandi. Nec immerito. Quid enim indignius minusque ferendum in sapientiæ doctore, quam supercilium & improbitas virtutis professione personata. *Idem.*

[1] ἐκπιτάσας γὰρ τὸ πώγωνα, καὶ [2] τὰς ὀφρῦς ἀναπτύξας, καὶ [3] βρενθυόμενός τι πρὸς αὑτὸν, ἔρχεται, [4] τιτανώδης βλέπων, [5] ἀνασυσσεμνῶν τῷ κόμῃ, [6] Αὐτοβορείας τις, ἢ Τρίτων, οἷος ὁ Ζεῦξις ἔγραψεν.

missa barba, subductisque supercilliis, & magnum quiddam secum murmurans, accedit, titanicum obtuens, coma super fronte crispata, Autoboreas alter, aut Triton, quales Zeuxis pinxit. Hic

1 Ἐκπιτάσας τὸ πώγωνα] Character philosophi, quem passim proponit, ut βίων πρ. In Piscat. in Catapl. *Bourd.* Proprius character philosophorum, qui barbam promittebant, ut tanto viderentur austeriores & venerabiliores. Hinc Persius: *Barbatum credo magistrum Ducere.* Sat. 4. Socratem designat qui παγωνοτρόφος erat, uti & Græca testatur Gomœdia. Et Horatius de Stertinio: *Sectatus jussit sapientem pascere barbam.* βαθυπώγωνας eosdem appellat Lucianus, qui passim deridet eos, qui præter barbam & pallium nihil haberent philosophi. Festive Bagoas in Eunucho ait: *Si Philosophum oporteat ex barba metiri, hircos primam laudem ablaturos.* Nec minus facetum illud Herodis Attici dictum in philosophum palliatum, crinitum, barba ad pubem usque porrecta: *Video*, inquit, *barbam, at philosophum non video.* Barl.

2 Τὰς ὀφρῦς ἀναπτύξας] Iracsentium vel superbientium est. Factum enim indicant supercilia, ibique sedem habet superbia, ut docet Plin. lib. 11. cap. 37. Solent autem placidi homines & modesti remittere supercilia, quæ fastuosi & irati contrahunt, vel attollunt. *Idem.*

3 Βρενθυόμενος] Sic Aristophanes in Nub. Socratem inducit βρενθυόμενον ἐν ταῖς ὁδοῖς, qui locus etiam citatur à Laertio. βρίνθος Hesychio τύφος, ubi corrupte legitur τύμβος. hinc βρενθύεσθαι ab eodem Grammatico exponitur, μέγα φρονεῖν, ὑπαίρεσθαι. Murmuris seu fremitus significationem hic continet. Sic in Hermot. philosophos incedere facit Lucianus τὰ χείλη διασαλεύοντας ἑρμῆ ἢ ἀνεπτοηδορύζοντας. Daniel Heinsius vir ingeniosissimus philosophi nostri habitum gestusque ad vivum expressit in suo peplo, ubi in Stoicum quendam jocatur lepidissimo carmine:

Τὸν Στοϊκῶν ἀνδρῶν τις ἱερητικὸς ἀφροσιβόμβαξ
Ὀφρῦν ἀμφοτέρην τοξοποιησάμενος,
Ἐκπετάσας τὸ γένειον εὐσπείρον, ὑπαλείσιον
Ὡς σελίνου, ἐκ κεφαλῆς ἐς πόδας ἐκπέδιλον,
Βρενθύον εἶκὼν δὴ ἀνεβάδιζετο νύκτα κατ' ἄκρην
Πολλὰ σοφιζόμενος ἢ παραδοξολογῶν. Idem.

4 Τιτανώδης βλέπων] Proverbialiter dictum de eo, qui torvo tetricoque est vultu. quod loquendi genus etiam usurpatur in Icaromenippo. Terribili enim adspectu fuisse perhibentur veteres illi Titanes. Sic dicuntur, non ἀπὸ τῆς τίτσης, id est, ultione, ut notat Servius ad 6. Æneid. sed ab Hebræo טיט qua denotatur *lutum*, velut è terra vel luto nati, quemadmodum & gigantes dicti γηγενεῖς eandem ob caussam. *Idem.*

5 Ἀνασυσσεμνύων τῇ κόμῃ] Interpres vertit, *coma super fronte crispata*, Erasm. *Casariem per scapulas fluentem ventilans.* Budæus, *Coma sursum rejecta*; alii, *perturbatam habens comam.* pro diversa significatione verbi, de quo vide Budæum & Stephanum. *Idem.*

6 Αὐτοβορείας] *Ipse* vel *alter Boreas.* Philosophum hunc prolixa barba crinibusque insignem Boreæ & Tritoni comparat, qui à Zeuxide pictore celebri ferunntur depicti coma super fronte perturbata aut diffusa. τὸ γράφειν tam *pingendi*, quam *scribendi* significationem habet. hinc γραφὴ modo pro *scriptura*, modo pro *pictura* accipitur apud Græcos. *Idem.*

1 Οὗτος

[1] ὅτ@ ὁ [2] τὸ χῆμα δίσταλὴς, καὶ [3] κόσμιος τὸ βάδισμα, καὶ [4] σωφρονικὸς τὴν ἀναξολίδα, ὥωστε [5] μυρία ὅσα [6] περὶ ἀρετῆς διεξιὼν, ὁ τῇ ἡδονῇ χαιρόντων κατηγορῶν, καὶ [7] τὸ ὁλιγαρκὲς ἐπαινῶν, [8] ἐπειδὴ [9] λουσάμενος ἀφίκετο ἐπὶ τὸ δεῖπνον, καὶ ὁ παῖς [10] μεγάλῳ τῷ κύλικι

Hic habitu frugalis, inceſſu moderatus, amictu modeſtus, mane mirum quam multa de virtute diſſerit, damnans eos qui voluptate gaudent, frugalitatem laudans: at ubi lotus ad cœnam venit, puerque ingentem illi calicem

1 Οὗτ@] Perſonatam hujus Philoſophi ſanctimoniam porro deſcribit ab externo corporis habitu ſive cultu, qui frugalitatem & modeſtiam præ ſe ferebat. *Barl.*

2 Τὸ χῆμα δίσταλὲς] Heſych. dicitur ὁ καλῶς ἐσταλισμέν@, qui decenter ornatus eſt. Sic in Hermotimo philoſophos idem Lucianus inducit, κοσμίας βαδίζοντας & διαζεζωμένους δίσταλῶς, à στέλλω ſignificante *ornare*, *inſtruere*. Idem.

3 Κόσμι@ τὸ βάδισμα] Sic in Harmon. βαίνειν ἐν ῥυθμῷ. Dixit ad illud Petro. *Inceſſu tute compoſitus.* Sic in tractatu de Saltat. & in Demonact. vita. & antea. *Bourd.* Subintell. κατὰ præpoſitio. ſupra dixit: κοσμίως βαδίζων, in Sectis, *qui moderato & compoſito gradu incedit*, ut decet virum gravem & ſapientem. *Barl.*

4 Σωφρονικὸς τὴν ἀναξολίδ] Qui frugalitatem pallio præferret. ἀναξολὶς pro *pallio* uſurpatur, ἀπὸ τῦ ἀναξολίδεσθαι, quod in utrumque humerum rejiceretur. Paulo ante dixit: διαζεζωσμέν@ δίσταλῶς, in loco è Sectis allegato. Erat autem philoſophorum amictus à communi diverſus, magiſque ad modeſtiam compoſitus. *Idem.*

5 Μυρία ὅσα] Notanda elegans ſignificatio particulæ ὅσ@, quæ adjectivo poſtpoſita vim habet adverbii λίαν. Sic Ariſtoph. in Pluto: ὄχλ@ ὑπανῳνὺς ὅσ@, id eſt, *turba ingens & conferta admodum*. hic διαμαξιτὸς exponitur: *mirum quam multa*. Idem.

6 Περὶ τ ἀρετῆς] Stoicos præcipuè notat, qui de virtute multis diſceptabant, ſed eam moribus ſuis non exprimebant: in quos etiam invehitur Iuvenal. Sat. 2. *Idem.*

7 Τὸ ὁλιγαρκὲς ἐπαινῶν] Φιλοχρήματοι iſti philoſophi & ῥυπαρὸν τὸν κρόδιον, nihil aliud in his dialogis laudant quam τὸ ὁλιγαρκές. Sic pag. ſeq. & paſſim, quibus tamen nihil uſquam ſatis. *Bourd.* Frugalitatem & animum pancis contentum ſignificat, quam virtutem miris item elogiis jactitabant οἱ ἀπὸ Στοᾶς, quibus tamen nihil uſquam erat ſatis. *Idem.*

8 Ἐπειδὴ] Levitatem & temulentiam damnat in hoc philoſopho. *Idem.*

9 Λουσάμεν@ ἀφίκετο] Solebant veteres, priuſquam cœnarent, lotione uti, tum nitoris, tum valetudinis cauſſa. Ariſtoteles, ut refert Athenæus lib. 5. ἀσπερεὶς εἶναί φησιν, ἄλυτον ἐ κινητῷ ἦναι πλέῳ τινὰ εἰς τὸ συμπόσιον, hoc eſt, *indecenter facere eum, qui illotus & pulveris plenus ad convivium acceſſerit.* Idem.

10 Μεγάλῳ τῷ κύλικι] Sic Lapith. τῷ ζωροτέρῳ *amatorio*. amabant calices amatoriores. μεγάλῳ autem videtur eſſe κύλικ@ ὄνομα, ut apud Virg. 1. Æn. Achil. Tat. lib. 2. *Bourd.* Neſcio quid Bourdelotio in mentem venerit, qui μεγάλῳ hic nomen calicis eſſe putat, idque ſimili probare conatur ex lib. 1. Æneid. ubi *ſpumantem pateram* dixit poëta, non *ingentem*, quod ſciam. Quam hic μεγάλῳ vocat κύλικα, *Neſtoreum ſcyphum* nominat Lucianus in ſect. ubi de philoſopho itidem loquitur temulento. ὁ διδάσκαλός σ ὁ βάλανος@, ὃν ἔλεγε τὸν Νεςορέιον τινα κατωρίγ αὐτῷ. Poculi iſtius vaſtitatem deſcribit Homerus Iliad. 13. *Idem.*

1 Σω-

ὀρίξειεν αὐτῷ, τῷ [1] ζωροτέρῳ ἢ χαίρει μᾶλλον, καὶ ἅπερ τὸ Λήθης ὕδωρ ἐκπιὼν, ἐναντιώτατα ἐπιδείκνυ) τοῖς ἐωθινοῖς ἐκείνοις λόγοις, ὥσπαρπάζων ὥσπερ [2] Ἰλιγγῶν [3] τὰ ὄψα, ὃ τ' πλησίον ἀδιαγκωνιζόμενον, [4] κηρύκης [5] τὸ ἡδύσμα ἀπλέως [6] κυνηδὸν ἐμφορούμενον, ἐπικεκυφὼς, καὶ ἅπερ [7] ὁ τοῖς λεπτοῖς τοῦ ἀριστοῦ σύρήσειν ὥσπερ δικῶν, ἀκριβῶς [8] τὰ πρόβλια

cem porrexit (meraciore autem maximè delectatur) perinde ut Lethes aquam ebibens, matutinis illis sermonibus maximè contraria facit, dum milvi instar præripit obsonia, & proximum oppositio cubito arcet, mento condimentis oppleto, dum canum ritu ingurgitat, & prono corpore, ac si virtutem in patinis sese inventurum speret: dumque catinos indice digito

1 Ζωροτέρῳ ἢ χαίρει] Scilicet ποτῷ ἢ οἴνῳ. Sic ille apud Homer. Iliad. 1. ζωρότερον ἢ κέραιρε, meracius misce. quem locum expressit Catullus: *Inger mi calices amariores.* Per calices amariores intelligit *meraciores*, vel *vetustioris vini*: Quod enim in vino aqueum est tempus tandem consumit. Et notum illud Diphili: τὸ ὑδαρὲς ἅπαν, τοῦτ' ἔστι τῇ ψυχῇ κακόν, *quicquid aqua dilutum est, animæ noxium est.* Hinc Veronensis poëta: *Abite lympha Vini pernicies.* Barl.

2 Ἰλιγγῶν] Ingluviem, & voracitatem hujus pseudophilosophi designat, cum milvo ipsum comparat. Scribit Plinius lib. 10. *rapacissimam esse alitem semperque famelicam.* Vnde & ἅρπη dicitur ἀπὸ τοῦ ἁρπάζειν, quod est, *rapere.* Impudentia simul & rapacitas hujus avis elucet in hoc gulone, qui ut solus potiatur obsonio, proxime assidentem cubito propellit, quod est παραγκωνίζειν, ab ἀγκὼν, quo *cubitus* denotatur. Sic Martialis de superbo convivatore & importuno: *Cubitisque trudit hinc & inde convivas Effultus ostro sericisque pulvillis.* Idem.

3 Τὰ ὄψα] Interpretes *obsonia* vertunt. Sæpe tamen peculiariter eo nomine pisces intelligunt Græci, præsertim Attici, quod & imitantur Latini, Terentius & alii. Hinc ὀψοφάγοι sive *obsonivori* sunt, non qui carnibus supra modum delectantur, aut aliis eduliis, sed qui pisces ad insaniam usque appetunt. Glossæ: ὄψαριον, *piscis, vulnus.* Vsus rationem dat Myrtilus apud Athen. initio lib. 7. Cum varia, inquit, obsoniorum sint genera, solus piscis id nomen obtinuit διὰ τὸ ἐξαίρετον ἡδονὴν, quod eximius sit cibus. *Idem.*

4 Κηρύκης] Hominis ἀδηφαγίαν pluribus amplificat. κηρύκης, Condimenti genus erat, quod Galenus apud Hippocrat. exponit λύδιον ἡδυσμα ποικίλον, id est, Lydium edulium varium. Aristoph. interpres κοιλίας interpretatur, ut ventrem fuisse significet exquisitioribus condimentis apparatum. Budæus simpliciter exponit *sorbitionem jusculi esculentioris.* Idem.

5 Τὸ ἡδύσμα ἁπλέως] Vt in Lapith. & Merc. Cond. quod pag. 34. dixit ἐμφορεῖν. Bourd.

6 Κυνηδὸν] *Canis in morem.* Nihil enim cane gulosius, nihil impudentius, ἀκοινώνητον animal sibique soli retinet, quod habet. nisi forte excipias canes Memphiticos, qui dicuntur rapinas in medium conferre & communiter vivere, si fides habenda Æliano. *Idem.*

7 Ὁ τοῖς λεπτοῖς τοῦ ἀριστοῦ] Festive. Simili ratione vinolentum deridet philosophum Lucianus in Hermot. ἀτεχνῶς γὰρ ἐν πυθμένι δοκεῖ μοι ὁ θεὸς κατακρύψαι τὸ φιλοσοφίας ἀγαθὸν ὑπὸ τὴν τέχνην αὐτῶν, id est, *Nam plane in fundo dolii sub ipsa face mihi est visus Deus philosophiæ summum bonum abstrusisse.* Idem.

8 Τὰ πρόβλια] Generaliter pro catinis apud Aristoph. ubi tamen interpretantur τὰ πρόβλια εἴδος ἀγγείου, ad Pac. ad Concio. aliter etiam Hesych. *Bourd.* Pro eodem in Gallo dixit: τὰ πρόβλια ἀπολείχειν. Ejusmodi catinorum exercitores sive

τοῦ [1] λιχανοῦ ἀπτόμενον, ὡς μηδὲ ὀλίγου [2] τὸ μυττωτὸν ἡσπελίπους· [3] μεμψίμοιρος ἀεὶ ὡς τὸ πλακοῦντα ἕλον, ἢ [4] τὸν σῦν μόνον τὸν ἄλλων λάβοι, ὅπως [5] λιχνείας καὶ ἀπλησίας ὄφελον. [6] μέθυσος, καὶ παροινῶν· σὺν ἄχρις οὗδὲς ἐ ὀρχηστὴν μόνον, ἀλλὰ καὶ λοιδορίας, καὶ ὀργῆς ἐπλήσθη. [7] καὶ λόγοι πολλοὶ [8] ἐπὶ τῇ κύλικι τότε δὴ καὶ μάλιστα

digito diligenter extergit, ne vel paululum alliati edulii relinquat: semper querulus, quasi deteriorem partem acceperit, vel si totam placentam, aut suem solus omnium accipiat, qui quidem edacitatis, & insatiabilitatis est fructus, temulentus, vino insanus, non ad cantum modo, saltationemque, verùm ad convicium usque & iram. Adhæc multus inter pocula sermo: tum enim maxi-

sive linctores Eubulus Comicus scite appellat λοπαδαγχόνας vel λοπαδάλχας, id est, *gurgites* & *pernicies patinarum*. Barl.

1 Λιχανοῦ] De indice digito, sive λιχανῷ, Casaub. ad Athe. c. 13. lib. 1. *Bourd.* Id est, digito indice, sic dicto, quod eum in obsonia immissum lingimus ad condimentum explorandum, ἀπὸ τοῦ λείχειν, hoc est, à lingendo. Hesych. λιχανὸς ὁ μὴ τὸ μέγα δάκτυλον τῆ χειρός. Sic locum emendo, in quo μὴ præpositio desideratur. *Barl.*

2 Τὸ μυττωτὸν] Τὸ μυττωτὸν, quod Atticum est pro μυσωτὸν, verso σ in τ. Hesychius & Aristophanis interpres ὑπόπτισμα esse dicunt διὰ σκορόδων, hoc est, *intritum ex allio*, adhibitis & aliis condimentis, nempe caseo, ovo, oleo, aceto, sic dictum, quod odor ejus esset μυσαρὸς, hoc est, *aversandus*. *Moretum* nonnulli interpretantur, quod ex Græco deductum, quasi *mosetum*, ut vult doctissimus Caninius. *Idem.*

3 Μεμψίμοιρος ἀεὶ] Querulum insuper & rixosum hominis ingenium pravosque mores indicat. *Idem.*

4 Τὸν σῦν] Porcellum intelligit saginatum, qui magnatum seu ditiorum mensis inferri solet, σιαλὸν σῦν appellat Homerus. *Idem.*

5 Λιχνείας] Hoc quid sit, satis apertè declarat Lucianus in avido isto liguritore, qui cum philosophus esset, ostendit se magis palato sapere, quam cerebro, & eruditiorem habere linguam, aut gulam, quam mentem. *Idem.*

6 Μέθυσος] Simpliciter *ebrium* significat, πάροινον *petulantem ex ebrietate*. Hinc Athenæus: τὸ παροινεῖν ἐν τῷ μεθύειν γίνεσθαι. Cantus & saltationis quoque meminit, quæ Homerus vocat ἀγλαΐσματα δαιτὸς, id est, *ornamenta convivii*. Odyss. 1. Saltatio etsi in conviviis veterum, ut res honesta, fuerit admissa, tamen cum vitiosa sint multa saltationum genera, certè philosophum minime decebat tripudiatio. Notum est illud Ciceronis pro Murænа: *Nemo saltat sobrius, nisi forte insanit: neque in solitudine, neque in convivio moderato atque honesto: intempestivi convivii, amani loci, multarum deliciarum comes est extrema saltatio.* Idem.

7 Καὶ] Τὸ ἄτοπον hominis ob oculos ponit, qui tunc maxime de temperantia & sobrietate disputat, cum helluatur, nihilque minus quam temperantiæ studet. *Idem.*

8 Ἐπὶ κύλικι] Id est, *inter calices*, ὅθεν ἀκοπεῖν dixit Theophrastus in charact. Prudenter Horatius lib. 2. Serm. Sat. 2.

Discite non inter lances mensasque nitentes,
Cum stupet insanis acies fulgoribus, & cum
Acclinis falsis animus meliora recusat:
Verum hic impransi mecum disquirite. cur hoc?
Dicam si potero. male verum examinat omnis
Corruptus judex. ——

καὶ σωφροσύνης καὶ κοσμιότητος, καὶ ταῦτα φησὶν ἤδη ὑπὸ μέθης ἀκράτου [1] πονήρως ἔχων, καὶ [2] ὑποτραυλίζων μαλοῦς. [3] εἶτα ἔμετος ἐπὶ τούτοις. [4] καὶ τὸ πελώτατον, ἐκφέρουσί τινες, [5] ἐκφέρουσιν αὐτὸν ἐκ συμποσίου τῆς [6] αὐλητρίδος ἀμφοτέραις. [7] ἐπειλημμένου. πάλιν ἀλλὰ καὶ νήφων, ὑδροποτῶν τῶν ἀστρατείων ἀδολεσχησείειν, ψεύσματος ἕνεκα, ἢ ἀρασυτητος, ἢ φιλαργυρίας. ἀλλὰ καὶ κολάκων ἐστὶ τὸ ἀστεῖον, καὶ ἐπορικὸν ἀγαθὸν, καὶ ἡ [8] ζητεία ἀσυγγείτου,

maximè de temperantia, & ſobrietate verba facit, idque cùm jam à mero malè affectus ridiculè balbutit. Accedit his deinde vomitus. Poſtremò ſublatum illum de convivio efferunt aliqui, ambabus manibus tibicinæ inhærentem. Quanquam alioqui ne ſobrius quidem ulli primas partes ceſſerit, vel mendacio, vel confidentia, vel avaritia. Quin & inter aſſentatores primas tenet, pejerat promptiſſimè, anteit impoſtura, co-

Caſaubonus ad Suetonii Auguſtum, *Aretalogos* dici ait ejuſmodi philoſophos, qui in conviviis lautiorum quæ frequentabant, de virtutibus & vitiis diſceptabant. Seneca *circulatores philoſophos* appellat. *Barl.*

1 Πονήρως ἔχων] Notant Grammatici vocabulum Πόνηρος, ſi de homine miſero & afflicto dicatur, primam acuere. Si autem de improbo & malo, ultimam. hinc πονήρως ἔχειν de corpore dicitur male affecto. quod tamen ubique verum non eſt. *Idem.*

2 Ὑποτραυλίζων] Ψελλίζων καὶ μηδὲν ἴναδρον λαλῶν. Interp. Ariſtoph. ad Nub. *Bourd. Aliquantum balbutiens.* quod vel à natura eſt, ut in Alcibiade, cujus τραυλισμὸν deridet Ariſtophanes in Veſpis: vel à nimio potu, ut Thraſycli noſtro accidit, cujus ebritatem porro exaggerat, cum vomuiſſe eum dicit, quod cum, ut rem fædiſſimam in Antonio exagitet Tullius, quando minus ferendum in philoſopho, in virtutum doctore? qui *talia verbis Herculis invadat.* Barl.

3 Εἶτα ἔμετος] Idem Lapith. de his vomitibus copioſe alibi. *Bourd.*

4 Καὶ τὸ πελώτατον] Refert porro Timon, quomodo Thraſyclem è convivio perpotum efferre coacti fuerint, ut inſanam hominis temulentiam magis ob oculos ponat. *Barl.*

5 Ἐκφέρουσιν αὐτὸν] Ciceroni eſt, *auferri de convivio.* Antiphanes Comicus, ἐκφέρεσθαι τῷ αὐτῷ pro eodem dixit. Notandus & hic elegans luſus in verbo ἐκφέρειν, quod ut de aliis rebus, ita & de funere uſurpatur. Significat eum non ſecus ac cadaver de convivio elatum fuiſſe. Nihil enim fere diſtat ebrius à mortuo, qui terræ mandandus effertur. Virgilius de Græcis Trojam noctu clam occupantibus. *Invadunt urbem ſomno vinoque ſepultam.* 2. Æneid. *Idem.*

6 Αὐλητρίδος] Notandum Veteres olim in ſympoſiis ſuis adhibuiſſe tibicinas, erantque ut plurimum fœminæ nundinati pudoris, ut ex Ariſtophane diſcimus. Tibiarum vero acroaſma ut animum reficit, ita & perturbationes capitis mero incalecentis adjuvare creditur. Anacharſis aliquando interrogatus, *num in Scythia eſſent tibicinæ?* reſpondit: *ne vites quidem.* Eo ſignificabat vir ſapientiſſimus, quæ ad tibiam fiunt ſaltationes, reliquaſque ejus generis voluptates è vinolentia naſci. Laërtius lib. 1. c. 9. *Idem.*

7 Ἐπειλημμένου ἀμφοτέραις] Supp. χερσί. præterit. Atticum verbi ἐπιλαμβάνομαι, quod eſt, *apprehendo, innitor.* Feſtive dictum à Plauto in Pſeudolo: *Magnum hoc vitium vino eſt, pedes captat primum: Luctator doloſus eſt.* Idem.

8 Ζητεία] Hanc paſſim nugonibus iſtis exprobrat ut in Piſcat. in Catapl. *Bourd.*

1 Πάν-

καὶ ἡ ἀναισχυντία πεπραγματευμένη. καὶ ὅλως [1] πάνσοφον τὸ χρῆμα, καὶ παντελῶς ἠκριβωμένον, καὶ ποικίλως ἐντετελεσμένον. οἰμώξῃ] τοιγαροῦν [2] οὐκ εἰς μακρὸν χρηστὸς ὤν. [3] τί τοῦτο; παπαῖ, χρυσίον ἡμῖν Θρασυκλῆς. Θρασυ. ἐγὼ γὰρ πρὸς σὲ Τίμων τοῦτο ἥκω τὸ πρόσωπον, οὐδὲν ἄλλο. ὥσπερ [4] οἱ τὸ πλοῦτόν σου τηροῦντες, ἀργυρίου, καὶ χρυσοῦ, καὶ [5] δεῖπνον πολυτελῶν ἐλπίδι συμφερόμενοι, πολλῷ τῷ κολακείᾳ [6] ἐπιδιξόμενοι ὡσεὶ ἄνδρα, οἷόν σε [7] ἁπλοϊκόν, καὶ [8] τῶν ὄντων κοινωνικόν. [9] οἶσθα γὰρ ὡς [10] μάζα μοι ἐμοὶ δεῖπνον

comitatur impudentia. In summa vir est omnifaria sapientia cumulatus, omni ex parte exactus, varièque absolutus. Quare licet sit modestus, brevi ejulabit. Quid hoc? papæ, tandem nobis Thrasycles? *Thras.* Non hoc animo ad te venio; Timon, quo plerique isti, qui nimirum tuas opes admirati, argenti, auri, opiparorum conviviorum spe adducti concurrunt, multam assentationem exhibituri apud te, hominem simplicem, & de rebus suis facilè impertientem. Scis enim offam in cœnam mihi sat esse,

1 Πάνσοφον τὸ χρῆμα] Virum designat omnigena sapientia cumulatum, quem ἐν τῇ Φιλοσοφίᾳ πάνθολον vocat Laertius in Democrito. τὸ χρῆμα in admiratione ponitur & excellentiam quandam denotat, quæ per superlativum commode à Latinis significatur. Ita Xenoph. de Cyro: καταζῆλαι τὴν ἐλαφον καλόν τε χρῆμα καὶ μέγα, id est, *cervum jaculo sternit longe pulcherrimum & maximum* Idem.

2 Οὐκ εἰς μακρὸν] *Brevi.* Bourd. Inepte Erasmus: *non ejulabit clarius.* pro *non longo post tempore*, hoc est, brevi ejulabit, ὐκ εἰς μακρὸν χρόνον. Barl.

3 Τί. τοῦτο] Admirationis affectum exprimit Timon, cui Thrasycles respondet subdola insinuatione utens. *Idem.*

4 Οἱ τὸ πλοῦτον τηροῦντες] Avaros intelligit, & plebejos homines, quibus in admiratione sunt opes. De his ita Iuvenalis: *Qui mirantur opes; qui nulla exempla beati Pauperis esse putant.* Idem.

5 Δεῖπνον πολυτελῶν] Parasitos innuit, quos δειπνολόχας vocat Hesiodus, Latini cœnipetas. Idem.

6 Ἐπιδιξόμενοι] Erasmus vertit, *deliniunt*: rectius Professor Salmurienſis: *exhibituri.* de futuro enim sermo est. *Idem.*

7 Ἁπλοϊκὸν] Sic vocat *virum simplicem*, δόλῳ, cui verba dare facillimum sit: contra δόλιον appellat Græci *virum duplicem* & *versipellem*, quo nomine Vlyssem insignit Horatius Carm. lib. 1. Od. 6. *Idem.*

8 Τῶν ὄντων] Laudat Timonem à liberalitate. Liberalis enim hominis est, ut philosophus docet, περὶ τὰ χρήματα τὸ μεταδοτικόν. Vnde virum bonum Menander scite appellat κοινὸν ἀγαθὸν, hoc est, *commune quoddam bonum*, ut qui non uni aut alteri, sed pluribus prodesse cupit. *Idem.*

9 Οἶσθα] Frugalitatem & victus sui tenuitatem, adeoque animi celsitudinem in contemnendis opibus philosophice hic jactat Thrasycles, quo Timonem illaqueet incautum. *Idem.*

10 Μάζα] Pro quovis genere panis. tenuiorum cibus, unde mirum, Carionem. μάζαν accepisse pro delicatiori cibo. Fuere quidem μάζαι in deliciis sed compositæ. Aristoph. Hesiod. Athen. Hesych. Suid. *Bourd.* Duplex erat maza apud Veteres. Vna quæ confici solebat ex farina, sale, lacte vel oleo, quandoque etiam vino subigebatur, nec humanis solum usibus dicata, sed & Diis sacra fuit. Altera ex farina, sale & aqua tantum fiebat. ξυρὸν ἄρτον appellant nonnulli, hoc est, austerum panem. Galenus lib. de aliment. eam postponit pani

ἐκεῖνον, ὅπου ἢ ἥδιστον [1] θύμον, [2] ἢ κράδαμον, ἢ εἴ ποτε τρυφᾷ τις [3] ὀλίγον τι ἅλῶν. ποτὸν δὲ ἢ [4] συναπὸ κρήνης ὁ δὲ τρίτον ἔτος, ἧς βάλλ' ποσφυρίδος ἀμείνων. τὸ χρυσίον μὲν γὰρ [5] ἄλλοι πρώτοις τε καὶ τοῖς αἰχμαλώτοις ψηφίδων μοι δοκεῖ. [7] σὺ δὲ αὐτὸ χάριν [8] ἐπάλλω,

esse, opsonium verò suavissimum, cepam, aut nasturtium, aut siquando lubeat epulari lautiùs, paulum salis: potum verò ex fonte novem fistulis scaturiente constare: tum hoc pallium quavis purpura potius. Nam aurum nihilo magis apud me est in precio, quam calculi qui sunt in littoribus. Verùm tua ipsius gratia huc me contuli, ne

ordeacco, multumque habere ait πτυρῶδες & καπῶδες. Nomen accepit ἀπὸ τοῦ μάττειν, quod pinsendo subigatur, nihilque aliud est, quam farina conspersa & subacta. Vnde & Latinum *massa*, verso ζ in duplex ss. ut ὄρυζα, *oryssa*. De posteriori hoc panis genere loquitur Sophista, dum vili parvoque victu se contentum esse prædicat. *Barl.*

1 Θύμον] Male θυμὸν antea, qua loquendi formula passim utitur. *Bourd.* Vilissimum plantæ genus. *cepam agrestem* nonnulli interpretantur. herba est, ut medici tradunt, nec visu, nec esu commendabilis: acrimoniam tamen habet ad irritandam ὄρεξιν & edendi appetitionem. *Cepa* autem *vesci* dicitur, qui tenuiter & illote vivit, quod Hesiodus per *malvam* & *asphodelum* significavit in operib. *Barl.*

2 Ἢ κράδαμον] Dixi ad illud Petronii *Nasturcii succum*. Bourd. Tradit Xenophon veteribus Persis in precio fuisse *nasturtium*, eoque obsonii loco usos, lib. 1. τῆς Κύρου παιδ. cujus rei causam hanc fuisse putant nonnulli, quod herba illa vim habeat ἐπιχειπλῶ τὸ λέγειν, ὃ τῆς πνευμάτων. Apud Persas autem, ut eodem discimus libro, turpe erat palam mejere, vel nasum mungere aut spuere. Hac item herba tenues & parci vitam utcunque sustinebant. *Idem.*

3 Ὀλίγον τι ἅλῶν] Horat. 2. Serm. *Cum sale panis Latrantem stomachum bene leniet.* Sali vis inest contra putredinem, cibisque saporem conciliat: Vnde ἱερὸν ἅλα passim appellat Homerus, propter summam ejus necessitatem & utilitatem. Persius: *Est tibi far modium, & purum sine labe salinum* q. d. victus sufficiens. *Idem.*

4 Ἐγκαλκευτῆς] Fons Athenis qui ab aliis dicitur καλλιρρόη de quo interp. Aristoph. male apud Hesych. ἐγκαλευτῆς dicitur. hac de re legendus Thucydides qui rem totam indicat. & Portus interp. *Bourd.* Nomen est fontis cujusdam Athenis sic dicti à novem fistulis, e quibus aqua saliebat. κρηνὸς enim *scatebra*. Hesychius πηγὴν esse ait, ὡς φησὶν Καλλίμαχος ἕτερον. apud quem corrupte legitur ἐγκαλευτῆς. Egregie in hanc sententiam scripsit Varro de liberis educandis apud Nonium: *Vel maxime illic discas, & sitienti videri aquam mulsum, & esurienti panem cibarium, fastidienti: & exercitato somnum suavem.* Barl.

5 Ὁ δὲ τρίτον] *Pallium* commune erat Græcorum omnium gestamen: ut *toga* Romanis. Tamen inter τρίβωνα philosophorum, & elegantiorum in Græcia civium discrimen fuisse Salmasius ostendit in Notis suis ad Vall. *Idem.*

6 Οὐδὲν πρωτοῖς] Fatetur fuisse philosophorum nonnullos, qui aurum & argentum contemserint, adeoque in profluentem abjecerint, ut liberius philosopharentur: sed Thrasycles noster sub persona vilipendere se simulat, quæ maxime appetebat. In tales recto olim pronunciavit Simonides: Etenim rogatus, *utra res esset optabilior, divitiæ, an sapientia? dubito*, inquit, *ut qui videam sapientes frequentare divitum fores.* eo innuens philosophos plerosque verbis quidem contemnere divitias, sed re eas captare. quo tamen nomine reprehenditur à Platone lib. 6. de Republ. *Idem.*

ὡς μὴ ἀφθονίᾳ σε τὸ κράτιστον τῶν κτημάτων ὁ πλοῦτος, ὁ πολλοῖς πολλάκις αὐτῶν ἀνηκέστων συμφορῶν μητρόπολις. εἰ γάρ μοι πείθοιο, μάλιστα ὅλον εἰς τὴν θάλασσαν ἐμβαλεῖς αὐτόν, εἰδὲ ἀναγκαῖον ἀνδρὶ ἀγαθῷ ὄντι, καὶ τὸν φιλοσοφίας πλοῦτον ὁρᾶν δυνατῷ. μὴ μέντοι εἰς βάθος ὦ φίλε, ἀλλ' ὅσον εἰς βουβῶνας ἐπιβᾶσα ὀλίγον ἀπὸ τῆς κυμαινούσης γῆς, ἐμβόρῶνι μόνῳ εἰ δὲ μή τοῦτο βούλῃ, σὺ ἄλλον πρόπον ἀμείνω κατὰ τάχος σκεδάσον αὐτόν ἐκ τῆς οἰκίας. καὶ μηδ' ὁτιοῦν αὐτοῦ ἀπῇς, ἀλλὰ δίδοὺς ἅπασι τοῖς δεομένοις. ὦ μῶν, πέντε δραχμάς. ὦ ἦ, μνᾶν. ὦ ἦ τάλαντον. εἰσί τις φιλόσοφος εἶναι, ἢ τιμοιρείαν φέρεσθαι δίκαιος. ἐμοὶ ἦ, καίτοι σὺκ ἐμοῦτοῦ χάριν αὐτῶ, ἀλλ' ὅπως μεταδῶ τοῖς ἑταίροις τοῖς δεομένοις, ἱκανὸν εἰ τοιοῦτον τὸν πήρον ἐμπλήσας

ne te corrumpat pessima & insidiosissima possessio divitiarum, quippe quæ multis sæpenumero immedicabilium malorum causa extiterit. Etenim, si me audies, potissimum opes universas in mare projicies, ut pote non necessarias bono viro, quique Philosophiæ possit opes perspicere. Ne tamen in profundum, ô bone, sed fermè ad inguina usque ingressus, paulò ultra fluctuosum littus, me uno spectante. Sed si hoc nolis, tu eas alio potiore modo, confestim ex ædibus ejicito, ac ne obolum quidem tibi reliquum facias, largiens quibuscunque opus est, huic quidem quinque drachmas, alii minam, alii talentum. Porrò si quis erit Philosophus, æquum est ut duplam, triplamve portionem ferat. Mihi autem, quamquam mea ipsius gratia non postulo, sed ut amicis si quid indigent, impertiam, sat erit, si peram

7 Σὲ ἦ αὐτῷ] Finem adventus sui non alium fuisse ait Thrasycles; quam ut Timonem in tanta rerum opulentia officii sui commonefaciat. *Barl.*

8 Ἐκάλει] Id est, ἐπορεύετο, deque eo usurpatur qui sponte venit, non missus, quod veræ amicitiæ τεκμήριον esse docet Isocrates orat. ad demon. *Sic vectissime*, inquit, *tractabis amicos, sinon exspectes, dum te rogent, sed ultro cum tempus postulat, eis opem feras.* Idem.

1 Ὅσον εἰς βουβῶνας] *Usque ad inguina seu pube tenus*, quo mox eas auferat. Est autem βουβὼν medicis *inguen ad femora summa*, ἐν βῦ particula intendente significationem, quod & ἐπὶ facit in aliis: & βῶ τὸ βαίνω, *incedo*, quòd gressum juvare creditur. *Idem.*

2 Εἰ ἦ μὴ τοῦτο βούλῃ] Aliud consilium suggerit veterator, si forte prius illud non arrideat, nimirum ut opes suas virtum distribuat pro ratione personarum & indigentia singulorum. Philosophis tamen sibique imprimis cautum vult, quos æquum judicat duplam aut triplam portionem ferre. *Idem.*

3 Καὶ μηδ' ὁτιοῦν αὐτοῦ ἀπῇς] Καὶ μηδ' ὁτιοῦν αὐτοῦ ἀπῇς. αὐτῷ, αὐτόθι, nempe ἐν τῇ οἰκίᾳ, sive οἴκοι. Marc.

4 Πέντε δραχμὰς] Continebat drachma præsertim Attica sex obolos μνᾶ sive mina Attica, quæ diversa est à libra, valebat nostrate moneta decem & septem Caroleos cum dimidio, ut vult Iunius. *Barl.*

5 Διμοιρείαν] *Duplam portionem.* Δίμοιρος in hæreditate dicitur, qui ex besse hæres est; τρίμοιρος, qui dodrantem accipit: ἀσσάριος, qui ex asse hæres. Consulatur Budæi eruditissimus libellus de Asse. *Idem.*

6 Τὸν πήρον] Hujus capacitatem festive innuit Thrasycles, cum eam vix

πυρρίχοις, εἰδὲ ὅλως δύο μεδίμνους χωρῶσαι αἰγινητικούς. [1] ὀλιγαρκῆ ἦ καὶ μέτριον χρὴ εἶναι τὸ φιλοσοφοῦντα, καὶ [2] μηδὲν ὑπὲρ τὴν πήραν φρονεῖν. [3] Τί. ἐπαινῶ ταῦτά σε ὦ Θρασύκλεις ὅτι γὰρ τὸ πήρας εἰ δοκεῖ, φέρε σοι τὴν κεφαλὴν ἐμπλήσω [4] κονδύλων, [5] ἐπιμετρήσας τῇ δικέλλῃ. [6] Θρασυ. [7] ὦ δημοκρατία, καὶ νόμοι, παιόμεθα ὑπὸ τοῦ κακοῦ τε καὶ ἐλευθέρα

peram hanc, ne duos quidem integros modios Ægineticos capientem, plenam præbueris. Eum enim qui philosophatur convenit paucis esse contentum, nihilque ultra peram cogitare. *Tim.* Equidem ista quæ dicis probo Thrasycles. Ergo si videtur, priusquam peram expleam, tibi caput pugnorum ictibus oppleo, insuperque auctarium ligone dabo. *Thras.* O populi Imperium, & leges! à nefario homine in libera civitate pul-

duos modios Ægineticos capere asserit. Continebat *medimnus* (quæ mensura erat aridorum) octo & quadraginta chœnicas, sive centum & octo libras teste Polluce. Fuit agricolis frequentior quam aliis ob magnitudinem. Æginetica dicitur ab Ægina insula & urbe circa Peloponnesum, quæ maris aliquando imperium obtinuit, & bello Persico in navali certamine cum Athenien sibus de palma certavit, ut refert Strabo lib. 8. Vnde & de mercibus mensurisque Ægineticis crebra mentio apud Græcos scriptores. *Barl.*

1 Ὀλιγαρκῆ ἦ] Sobrietatem in philosopho commendat, & vitam paucis contentam. *Idem.*

2 Μηδὲν ὑπὲρ τὴν πήραν φρονεῖν] Proverbium est, *non ultra peram cogitare*, de quo Erasmus. Hinc discimus, cujusmodi esse debeat philosophorum vita, nempe frugalis, parca, & ab omni strepitu & ambitione remota, qualem Diogenes nobilis ille Cynicus egisse legitur, unico contentus pallio, baculo quo canes abigeret, dolio velut domicilio utens, crudis item herbis & aqua simplici victitans. Ad quem cum accessisset Alexander Magnus, generosa oratione sic regem affatus dicitur: *Vter noſtrum*, inquit, *pluribus eget, ego qui ultra peram & baculum nihil deſidero, an tu, qui patrio non contentus regno, tot periculis temet objicis, ut latius imperes, adeo ut vix totus terrarum orbis tuæ cupiditati videatur ſatis futurus? σκήπτρον καὶ βάκτρον* philosophorum erant insignia, præsertim Cynicorum. *Idem.*

3 Τί. ἐπαινῶ ταῦτά σε ὦ Θρασύκλεις] Approbat Timon sapiens philosophi dictum, sed perspectam habens ejus hypocrisin pro pera caput ipsi pugnis opplet. *Idem.*

4 Κονδύλων] Erasmus vertit *tuberа*, ex consequenti, quod propriè est κονδυλῶν, à κεκτο κονδύλη. At κόνδυλος pugnus est, unde κονδυλίζειν, *pugno ferire*, pro quo Attici dicunt κονδύλους ἐντρίβειν, vel ὅτι κύρβις παταξαι, à quo distat βαπτίζειν, verbum sacris scriptoribus usitatum, proprieque exponitur de ictu qui virga aut baculo seu fuste incutitur. ῥοπὶς enim *virga*, *bacillus*. Idem.

5 Ἐπιμετρῆσαι] Est auctarii loco aliquid addere. Et jocose subdit, τῇ δικέλλῃ, ut supra, φιλοφρονήσομαί σε τῇ δικέλλῃ, per ironiam sarcasticam. *Idem.*

6 Θρ.] Exclamatio cum indignatione. *Idem.*

7 Ὦ δημοκρατία] Sic exclamat, quod Athenien sium regimen esset populare, ubi libertatis potissimum ratio habetur, quanquam verius loquendo politia illa παρέκβασις quædam fuerit & labes Reipubl. nihilque aliud quam tyrannis multorum capitum. Vnde Demosthenes, cum iret in exilium, conversus ad Arcem sublatis manibus dixisse fertur: *O domina cuſtos Minerva, cur tribus moleſtiſſimis beſtiis delectaris; noctua, dracone, & populo?* Erat enim populus Athenien sis vehe-

τῇ πόλῃ. Τί. τί ἀγανακτεῖς ὦ Θρασύκλεις; μῶν [1] παρακέκρουσμαί σε; κύμινος ἐπιβαλῶ χοίνικας τρεῖς τὸ μέτρον πέντε. [2] ἀλλὰ τί τοῦτο; πολλοὶ ξυμέρχονται. Βλεψίας ὁ παῖς, καὶ Λάχης, καὶ Γνίφων, καὶ ὅλως, τὸ σωρηγμα τῶν εἰμωξομένων. ὥστε τί σοι ἐπὶ τὴν πέτραν ταύτην ἀναβαίνω, τὸν μὲν δικελλαν ὀλίγον ἀναπαύω πάλαι πονηκῶς, αὐτὸς δ' ὑπ' πλείστης λίθους ξυμφορήσας, ἐπιχαλάζῃ πέρᾶσιν αὐτούς; Βλ. μὴ βάλλε ὦ Τίμων. ἅπιμεν γάρ. Τί. ἀλλ' οὐκ ἀναιμωτὶ γε ὑμεῖς, ἀδὲ ἄνευ πραυμάτων.

famur. *Tim.* Quid ſtomacharis ô bone Thraſycles? num te defraudavi? Atqui menſuræ chœnices quatuor adjiciam. Sed quid hoc eſt? Complures ſimul adveniunt, Blepſias ille, & Laches, & Gniphon, in ſumma, eorum agmen qui vapulabunt. Itaque quin ego in rupem hanc conſcendo, ac ligonem quidem jam dudum fatigatum, pauliſper interquieſcere ſino? At ipſe congeſtis plurimis ſaxis, procul in ipſos grandino? *Blap.* Nejace, Timon, abimus enim. *Tim.* At vos nec ſine ſanguine, nec ſine vulneribus abibitis.

velut intractabilis quædam bellua optimo cuique infeſta. *Noctuam* & *Draconem* hoc inſignibus habebat. *Barl.*

1 Παρακέκρουσμαι] Tranſlatum hoc verbum ab iis, qui in rebus appendendis alteram lancem ex æquilibrio fraudulenter impellunt digito, ut in alteram partem vergat. Vnde παρακρουσπονηρός apud doctiſſimum Grammaticum, qui chœnice aliquem decipit. Eſt autem *chœnix* menſura ſiccorum, ἡμεροτροφὶς Alexarcho ſive *dimenſum diurnum*. *Sextarium* Gaza vertit, qui quatuor panes facit toto die ſufficientes uni viro, ut ad Ariſtop. Lyſiſtratam notat Florens Chriſtianus. Facete hic ad κονδύλους transfert Lucianus. *Idem.*

2 Ἀλλὰ τί τοῦτο] Timon abacto Thraſycle reliquos denſo agmine accurrentes ſycophantas & fumi venditores eo, quo decet, modo à ſe repellit. Atque ita colophonem imponit feſtiviſſimo huic dialogo Lucianus. Nos itidem hominis ferociam barbaroſque mores jam dudum pertæſi vela colligemus finemque commentationi noſtræ imponemus. Tu quiſquis es Lector, *ſi quis quoque noſtra Captus amore leget*, opellam hanc philologicam æqui bonique conſule, quam ut ego candidus imperior, ita tu ſi φιλόμωμος es, benevolus ea utere ac fruere. *Idem.*

ΑΛΚΤΩΝ, Η ΠΕΡΙ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ.

HALCYON SEV DE TRANSFORMATIONE.

ARGVMENTVM.

[1] *In hoc dialogo de poteſtate divina diſputat Socrates, quòd ſcilicet Deo poſſibilia ſunt omnia, & quòd nos illius operum atque effectuum*

1 *In hoc dialogo*] Non eſt Luciani ſed Leontis Academici, ſi Antonio Mureto ſua ſtat fides Orat. 4. Luciani quidem prorſus non eſſe, tum dictio lenta & oſcitans, tum ſententiarum levitas, & argumentorum frigus, & delirationes arguunt ſatis. *Marc.*

ctuum cauſſas, intellectu ac ratione conſequi non poſſumus. Eſſe enim nos, quod ad collationem Dei & rerum æternarum attinet, pueros ac veluti cæcos. Quòd autem Deus multa facilè efficiat, quæ nobis impoſſibilia videntur, probat primùm à ſigno ſive exemplo tempeſtatum quæ illius providentia ſeu adminiſtratione, ex maximis & turbulentiſſimis ſubitò in ſummam tranquillitatem & ſerenitatem convertuntur. Item ab incremento & collatione ætatum hominis, cum æquè mirum ſit ex puero imbecilli ac parvo, virum tantum & tam fortem fieri. Poſtremò ab effectu & vi naturæ, quæ cum Deo longe inferior ſit, tamen ea quæ nobis, ratione ſcilicet ac ſenſu omnia metientibus, impoſſibilia videri poterant, operatur. Occaſio Dialogi ſumitur à cantu & objectu Alcedinis: Diſputationis autem, à fabula quæ de transformatione illius narratur.

ΧΑΙΡΕΦΩΝ.

Τίς ἡ φωνὴ αὕτη ἐγένετο ἡμῖν, ὦ Σώκρατες, πόρρωθεν ἀπὸ τῶν αἰγιαλῶν καὶ τῆς ἀκρας ἐκείνης; ὡς ἡδεῖα τοῖς ἀκροᾶσι. τί ποτ' ἄρ' ἐστὶ τὸ φθεγγόμενον ζῷον; ἄφωνα γὰρ δὴ τά γε καθ' ὕδατος ἁλιτώμενα. Σω. Θαλαττία τις, ὦ Χαιρεφῶν, ὄρνις ἀλκυὼν ὀνομαζομένη, πολύθρηνος, καὶ πολύδακρυς. ὡς ἔοικε δὴ παλαιὸς ἀνθρώποις μεμύθολόγηται. Φασὶ γὰρ αἰκάλλοντες ποτὲ ἐπὶ Αἰόλου τοῦ Ἕλληνος θυγατέρα, καὶ εὐδόκιμον ἀνδρὶ τὲ ἑαυτῆς πεθεῖσαν θρηνεῖν πόθῳ φιλίας, Κήυκα τὲ τραχίνιον, τὸ Ἐωσφόρου δὲ ἄστρου, καλόν τε καὶ ἀγαθὸν ἰδεῖν. ἔπειτα δὲ πλανωθεῖσαν ἀφ' ἵππων ἀθυμίᾳ βάλλεσθαι, εἰς ὄρνιθος τρόπον πτερωθεῖσαν τὸ πελάγη, ζητοῦσαν ἑκάστου, ἐπειδὴ πολλαχόθι γῆν τε καὶ πόντον, οὐχ οἷά τ' ἦν εὑρεῖν. Χαιρε. ἀλκυὼν τις ἔστιν ὁ σὺ φῄς; ἃ πώποτε

CHÆREPHON.

QVjuſmodi vox aures noſtras pepulit ô Socrates, eminus à littoribus, & illo promontorio? quàm jucunda auditu! Quodnam eſt vocale illud animal? [1] Muta enim ſunt ea quæ in aquis degunt. *Soc.* Marina quædam eſt avis, ô Chærephon, nomine Halcyon, multum lugens & lachrymans: de qua jam olim homines [2] hanc fabulam commenti ſunt. Ajunt Æoli Græci filiam olim deſponſam, juvenem maritum, jugalis amicitiæ deſiderio proſequi. Ceycem Trachinium, Heoſphori Aſteris filii, pulchri patris pulchrum filium. Deinde divino quodam conſilio alitem factam, in morem avis maria circumvolitare, illum quærendo, quem per univerſam terram vagata non potuit invenire. *Char.* Eſt verò halcyon hoc quod dicis? nuſquam antea

1 *Muta ſunt quæ in aquis*] Cauſam adfert Ariſtot. quòd his neque pulmo ſit neque arteria neque guttur. *Cogn.*

2 *Hanc fabulam*] Hanc fabulam narrat Ovid. lib. 11. Metam. de Alcedoniis Varr. lib. 3. de ling. Lat. Plin. lib. 10. c. 32. *Idem.*

ωθεν ἠκηκόεν τῆς φωνῆς. ἀλλά μοι ξένη τις τὴ ὄπη ωθοσέπεσε. γοῦν γὰρ ὡς ἀληθῶς τ ἦχον ἐφίκετο τὸ ζῶον. πηλίκον δέ τι κῆ ἐστὶν ὦ Σώκρατες; Σω. ὃ μέγα· μεγάλων μέντοι ἀφ' ὧν φιλανθρώπων εἴληφε ωὸ θεῶν τιμώ. ἐπὶ γὰρ τῇ τότε νεοττείᾳ καὶ τὰς ἀλκυονίδας ωθοσαγορευομένας ἡμέρας, ὁ κόσμος αὐτὸ, καὶ γαλήνας μέσον ἀφορώσας παῖς ἄδιαις. ὧν ἕνεκα καὶ ἡ τῆμερον πάντες μᾶλλον. οὐχ ὁρᾷς ὡς αἴθρια μὲν τὰ ἄνωθεν, ἀκύμαντον δὲ, καὶ γαλήνιον ἅπαν τὸ πέλαγος, ὄμμιον ὡς εἰπεῖν κατιδέσθαι; Χαι. λέγεις ὀρθῶς. φαίνεται γὰρ ἀλκυονὶς ἡ τήμερον ὑπάρχειν ἡμέρα. καὶ χθὲς δὲ τοιαύτη τις ἦν. ἀλλὰ ωθῶς θεῶν, τῷ ωοτε χρὴ πειθῆναι τοῖς ἐξ ἀρχῆς, ὦ Σώκρατες, ὡς ἐξ ὀρνίθων γυναῖκες ωοτε ἐγένοντο, ἢ ὀρνίθες ἀνθρώπων γυναικῶν; ἅπαντες γὰρ μᾶλλον ἀδύνατον φαίνεται πᾶν τὸ τοιοῦτον. Σω. ὦ φίλε Χαιρεφῶν, ἐοίκαμεν ἡμεῖς τὰ δυνατῶν τε καὶ ἀδυνάτων ἀμβλυωποί τινες εἶναι κρῖναι παντελῶς. δοκιμάζομεν γὰρ δὴ καὶ δυνάμει ἀνθρωπίνῃ ἄγνωστα ὄντα, καὶ ἄπιστα, καὶ ἀόρατα. πολλὰ ἂν φαίνεται ἡμῖν καὶ τὰ δύπορα ἄπορα, καὶ τὰ ἐφικτὰ ἀνέφικτα. συχνὰ μὲν καὶ δι' ἀπειρίαν, συχνὰ δὲ καὶ ἀφ' ὑπεροψίας φρενῶν. τῷ ὄντι γὰρ ὑπερόπτως ἔοικεν εἶναι πᾶς ἄνθρωπος, καὶ ὁ πάνυ μάρων, ἐπείτοι μικρὸς ὢν καὶ νεογλὸς ὁ δὲ βίος χρόνος τὰ πάντα αἰῶνα. τί δ' ἄν, ὦ γαῖε, οἱ ἀγνοοῦντες τὰς τῶν θεῶν καὶ δαιμονίων δυνάμεις ἔχοιεν ἂν εἰπεῖν; πότερον δυνατὸν ἢ ἀδύνατόν τι τῶν πιθήκων; ἐάρακας Χαιρεφῶν τέ-

tea vocem hanc audivi: sed tanquam revera peregrina in me incidit. Itaque lugubrem profectò sonum emittit illud animal. Quantum autem sit dicito Socrates. *Soc.* Non magnum: magnum tamen à Diis honorem accepit, ob amorem quo virum est prosequuta. Nam quo tempore nidulatur & ovis incubat suis, dies quos vocant halcyonios, homines festivitate celebrant, media hyeme ab aliis serenitate differentes. Quorum hodiernus dies omnium maximè est unus. Nonne vides ut serenum est cœlum, placidum & tranquillum omne pelagus, speculo, ut ita dicam simile? *Char.* Rectè dicis. Omnino enim videtur hodiernus dies esse halcyonius: tum etiam hesternus talis erat. Sed per Deos, quomodo priscis hominibus habenda est fides, ex avibus mulieres, aut ex mulieribus aves factas esse? Hæc enim quavis alia re videtur magis impossibilis. *Soc.* O amice Chærephon de possibilibus & impossibilibus rebus prorsus hallucinantes judices esse videmur. Quippe rerum causas pro humana facultate expendimus, quæ illas nec nosse, nec credere, nec cernere potest. Inde permulta factu facilium difficillima, & non arduorum ardua nobis apparent: multa quidem propter imperitiam, multa quoque propter mentis infantiam. Revera enim omnis homo infans est, maximè verò senex, quoniam omne vitæ nostræ tempus est exiguum, ac ferè nihil aliud quàm infantia ad universum ævum comparatum. Quid autem ô bone, qui Deorum ac dæmoniorum potestates ignorant, certi dicere possint? utrum quid possibile istorum sit an impossibile? Vidisti Chærephon, die abhinc ter-

τῶν ἡμέρων ὅσος ἦν ὁ χειμών; καὶ ἀθυμηθῆναι χρή τοι θεὸς ἐπιλθοι. καὶ τὰς ἀστραπὰς εἰκεῖνας ἢ βροντάς, ἀνέμων τε ἐξαίσια μεγέθη; ὑπέλαβεν ἄν τις τῶν οἰκουμένην ἅπασαν καὶ δὴ συμπίπτειν. μὴ μικρὸν ἡ θαυμαστή τις ἀκαταστασία σύδας ἐγίγνετο, καὶ διέμενεν αὕτη γε ἐως δὴ νῦν. πότερον δὲ οἷόν μείζον τι καὶ ἐρωδιὸς ἔργον εἶναι, τοιαύτην αἰτίαν ἐξ εἰκείνης ὑπονοεῖν τε καὶ παρασκευὴν μεγάθειναι, καὶ εἰς γαλήνην ἀναγαγεῖν τὰ ἅπαντα κόσμου, ἢ γυναικὸς εἶδος μεταπλασθεῖσης ὄρνιθος ποιῆσαι; τὸ μὲν δὴ τοιοῦτο, καὶ τὰ παιδεύματα τὰ παρ' ἡμῖν, τὰ πλάττειν ἐπιτήδεια πηλὸν, ἢ κηρὸν, ὅταν λάβῃ ῥᾳδίως ὑπ' αὐτὰ πολλάκις ὄγκου, μεταχηματίζῃ πολλὰς ἰδέας φύσεις. τῷ δαιμονίῳ δὲ μεγάλῳ καὶ συμβάλλειν τὰ παρόντα ἔχοντι πῶς ἂν ἡμετέρας δυνάμεις, οὐ χαρὴ τυχὸν ἅπαντα ἂν τοιαῦτα, καὶ λέγειν. ἐπεὶ τὸ ὅλον ἐρωνοῦ πόσῳ πού σοι δοκεῖς εἶναι μείζω, φράσαις ἄν; Χ. τίς δ' ἀνθρώπων ὦ Σώκρατες, νοῆσαι δύναιτ' ἄν, ἢ ὀνομάσαι τι τῶν τοιούτων; ἀδὲ γὰ εἰπεῖν ἐφικτόν. Σ. ἀκοῦ δὴ θεωρῶμεν ἀνθρώπων ὡς ἀλλήλοις συμβαλλομένων μεγάλας πινὰς ὑπεροχὰς ἐν ταῖς δυνάμεσι, καὶ ἀδυναμίας ὑπαρχούσας. ἡ γὰρ τῶν ἀνδρῶν ἡλικία, ὡς τὰ νήπια παντελῶς βρέφη, τὰ παμπαῖδα ἐν γήρᾳ τῆς, ἢ δυναταία, θαυμαστὴν ὅσην ἔχ τὴν ἀφροσύνην δυνάμεώς τε, καὶ ἀδυναμίας, ἐν πάσαις χρεὼν ταῖς κῦ τὸν βίον πεφύκεσι, [1] καὶ ὅσα ἀφ' τὸ τυχῶν τῶν ὕπο πολυμηχάνων, καὶ ὅσα ἀφ' ὧν σώματος καὶ τὴ ψυχῆς ἐργάζονται. ταῦτα γὰ

tio, quanta tempestas sævierit? quam animo repetens, horresco. Vidisti & fulgura illa, & tonitrua, & inusitatos ventorum flatus? Suspicatus fuisset quispiam totam terram corruituram. At paulò post mirabilis quædam cum serenitate oborta est tranquillitas, quæ in hoc usque tempus perduravit. Vtrum igitur majus atque operosius existimas, ex intolerabili procella & turbine orbi universo talem inducere serenitatem, an mulierculæ formam transmutatam, in avis speciem traducere? Nam & nostrates pueruli, qui ex luto aut cera formas ducere norunt, ex eadem materie in manus sumpta sine negotio multas specierum naturas transformando effingunt. Cæterùm Deo magna, nec cum nostris viribus comparabili præstantia prædito, facilia & plana sunt istiusmodi omnia. Numnam quanto totum cœlum te ipso tibi majus videatur, dicere possis? *Char.* Ecquis hominum, ô Socrates intelligere possit & explicare quippiam horum? neque enim humana voce ista explicari possint. *Soc.* Proinde hominum inter se comparatorum magnos quospiam excessus existentes in potentiis, atque impotentiis contemplamur. Virilis enim ætas, ad pueros omninò infantes, à nativitate quinquennes, aut decennes, mirum quantum discrimen habeat roboris & imbecillitatis in omnibus fermè quæ sunt in vita actionibus, tum in his quæ per ingeniosas illas artes, tum in his quæ corporis & animi viribus operantur. Perspicuum enim est, hæc

[1] Καὶ ὅσα διὰ τὴν τυχῶν] Καὶ ὅσα διὰ τὴν τυχῶν. Marc.

1 In

τοῖς νέοις ὡς ἂν εἶπον παιδίοις, ἀδύ εἰς νῦν ἐλθεῖν δυνατὸν φαίνεσθαι. καὶ τὸ ἰσχύος ἢ τὸ ἐνὸς ἀνδρὸς πλεῖον τὸ μέγεθος, ἀμήχανον ὅσον ἔχειν τὴν ὑπεροχὴν πρὸς ἡμᾶς. μυριάδας γὰρ τοιούτων εἰς ἀνὴρ πάνυ πολλὰς χειρώσαιτ' ἂν ῥᾳδίως. ἡ γὰρ ἡλικία παντελῶς, ἄπορος δήπου πάντων, καὶ ἀμήχανον ἐξαρχῆς δυσκολωτέρα τοῖς ἀνθρώποις κατὰ φύσιν. ὁπηνίκα γὰρ ἄνθρωπος ὡς ἔοικεν ἀνθρώπῳ τοσούτῳ διαφέρει, τί νομίσωμεν τὸ σύμπαντα ὑφεῖναι πρὸς τὰς ἡμετέρας δυνάμεις φανήναι ἄν, τοῖς τὰ τοιαῦτα θεωρεῖν ἐφικνουμένοις; πιθανὸν γὰρ ἴσως δόξει πολλοῖς, ὅσῳ ἔχει τὸ μέγεθος ἡ κόσμου πρὸς τὸ Σωκράτους ἢ Χαιρεφῶντος εἶδος, τηλικοῦτον καὶ τὸν δυνάμεων αὐτῶν, καὶ τὸν φρονήσιν, καὶ διάνοιαν, ἀναλογεῖν διαφέρειν δὲ ὥσπερ ἡμᾶς διαφέπουσι. σοὶ μὲν γὰρ καὶ ἐμοὶ καὶ ἄλλοις πολλοῖς τοιούτοις ὄσι, πόλλ' ἄττ' ἀδύνατα τὰ ἐπέργεσθαι πάνυ ῥᾳδίων. ὑπὸ δὲ αὐλήσεως τοῖς ἀναύλοις, καὶ ἀναγνώσεως, ἢ γράψαι τοῖς ἀγραμμάτοις γράμματα τάχιον, ἀδιανατώτερόν ἐστι τινας, ἕως ἂν ὦσιν ἀνεπιστήμονες, δ' ποιῆσαι γυναῖκας ἐξ ὀρνίθων, ἢ ὄρνιθας ἂν γυναικῶν. ἡ δὲ φύσις τὸ κηρίον χεδὸν διαπλάττεται ζῶον ἄπουν, καὶ ἄπλεον, πόδας ὑποθεῖσα, καὶ περάσασα, ποικιλίαν τε φαιδρύνασα πολλὴν, καὶ καλὴν, καὶ παντοδαπὴν χρωμάτων, μελίττῃ ἐργάτιν. ἔκ τε ὠῶν ἀφύων, καὶ ἀψύχων, πολλὰ χθὴ πλατὺ πλωῶν τε, καὶ πεζῶν, καὶ

hæc pueris, ut dixi, ne in mentem quidem venire posse: & adultæ ætatis viri unius magnitudinem virium, immensam ad illa præstantiam obtinere. Siquidem horum multa millia unus vir facilè subigeret. Etenim pueritia in totum omnium expers est, ac sub initium ipso naturæ ductu, invalida homines consequitur. Quando igitur homo homini, ut videtur, in tantum antecellit, quid putabimus universum cœlum nostris viribus collatum appariturum iis qui hæc contemplando assequuntur? Itaque multis credibile videtur, quanto mundi magnitudo Socratis aut Chærephontis speciem superat, tanto & ipsius potentiam, sapientiam, & cogitationem similiter à ratione nostra differre. Quare tibi, mihique, atque aliis nostri ordinis hominibus pleriſque multa sunt impossibilia, quæ aliis facillima. Quoniam & tibia canere canendi imperitis, aut legere aut scribere illiteratis impossibilius est, dum nescient, quàm mulieres ex avibus, aut aves ex mulieribus fingere. Cæterùm natura ipsa [1] in favo propemodum sine pedibus atque alis animantem assimilans, suppositis pedibus, & adjectis alis, pulchraque & omnigena colorum varietate exornans, solertem apem, divini mellis opificem absolvit, [2] Ex ovis autem mutis & inanimatis, multa volatilium, pedestrium, & aquaticorum animalium genera effingit, ad quæ divinis qui-

1 *In favo*] Apes intelligit quæ nascuntur neque ex coitu, neque partu, sed ex suavitate herbarum. Aristot. lib. 5. c. 21. de Animal. *Cogn.*

2 *Ex ovis autem*] De ovorum natura mirabili Aristot. loco cit. Rhodig. lib. 27. cap. 17. *Idem.*

εὐδρων ζῴων, ὡς λόγος πίχναις πᾶν ἱεροῖς αἰ ἠρεμος μεγάλα σεσοχρωμένη. τὰς δὲ ἀθανάτων δυνάμεις μεγάλας ὄσπς, ὀνητοὶ καὶ σμικροὶ παντελῶς ὄντες, καὶ ὅτε τὰ μεγάλα δυνάμενοι καθορᾶν, ὅτ' ἂν τὰ σμικρὰ, τὰ πολλὰ σφ' λάνθανοντες, καὶ τὰ περὶ ἡμᾶς συμβαινόντων παθῶν, οὐκ ἂν ἔχοιμεν εἰπεῖν βεβαίως ὅτ' Ἀλκυόναν πέρι, ὅτ' ἀηδόνων. καλεῖ ἡ μύθων, οἷον παρέδοσαν πατέρες, τοιοῦτο καὶ παισὶν ἐμοῖς ὦ ὄρνι θρήνων μελῳδὸς, ἐξαύσω τὰ σῶν ὑμνων περὶ. καὶ σὺ τὰ σύτεῦξη καὶ φίλανδρον ἔρωτα πολλάκις ὑμνήσω, γυναικί τ' ἐμαῖς, ξανθίππη τε καὶ Μυρτοῖ λέγων τὰ τἄλλα, πρὸς ἣ, καὶ πομπὰς οἷας ἔτυχες ἐφ' ἑαυτῇ θεῶν. ἀρα μὲ καὶ σὺ ποιήσεις τι τοιοῦτον ὦ Χαιρεφῶν; X. περὶ γὰν ὦ Σώκρατες. καὶ ὦ νῦν σὺ μὲν ἐγένετο, εὐωλκίαν ἔχει τὴν παρακλησιν πρὸς γυναικῶν τε καὶ ἀνδρῶν ὁμιλίαν. Σ. ὅκεν ἀπασαμένοις τῷ ἀλκυόνα, πρέπει ἡδὴ πρὸς ἄστυ καιρὸς ἐκ Φαληρικοῦ. X. πάνυ μὲν ποιῶμεν ὅτω.

quibusdam, ut sermo est, magni ætheris artibus abutitur. Proinde Deorum immortalium virtutes quæ magnæ sunt, nos qui mortales & parvi omnino sumus, & neque magna, neque etiam parva perspicere possumus, sed in pluribus hæsitamus quæ nobis accidunt, nihil certi seu de halcyonibus, seu de luscinis dicere queamus. Præclaram verò hanc fabulam, qualem à patribus accepimus, talem liberis meis, ô avis lamentationum modulatrix traditurus sum de tuis hymnis. Ac tuam cum pietatem, tum amorem erga maritum, uxoribus meis [1] Xanthippæ, & Myrtoni sæpe celebrabo: cùm alia multa, tum in primis, quem à Diis honorem consecuta es, commemorando. Numquid & tu Chærephon tale quid mecum facturus es? *Char.* Sic facere convenit, ô Socrates. Et quæ à te dicta sunt, exhortatione duplici ad æquabilem conversationem viros & uxores impellunt. *Soc.* Salutata igitur halcyone tempus est ut [2] è Phalerico ad urbem nos recipiamus. *Char.* Ita planè faciamus.

1 *Xanthippæ*] D. Hieronym. adversus Iovinian. *Cogn.*
2 *E Phalerico*] Portu Athenis, à quo Demetrius Phalerius dictus. *Idem.*

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ, Η ΚΑΥΚΑΣΟΣ.

PROMETHEVS, SIVE CAVCASVS.

ARGVMENTVM.

Videtur hoc dialogo Lucianus, id quod & in sequentibus facit, Deorum gentilium vanitatem, & ineptam de illis persuasionem hominum reprehendere atque irridere voluisse. Occasionem autem sumpsit ex fabula Promethei, quem poëtæ fingunt, eo quòd Iovem in distributione carnium decepisset, deinde & homines formasset, postremò autem è cœlo ignem surreptum terris intulisset, à Iove Cau-

Caucaſo alligatum, aquilamque immiſſam, quæ hepar illius carpendo attereret. Fingit itaque hic interea dum rupibus affigitur, cauſſam dicere, & apud Mercurium & Vulcanum, de criminibus objectis purgare. Primùm de diſtributione carnium, per extenuationem, dicendo jocum fuiſſe convivalem non fraudem, neque tantum ſupplicium mereri, ex adverſo priora ſua merita referendo. Secundo loco de plaſtice, ubi bifariam reſpondet, & ſuper eo, an homines in univerſum finxiſſe, Diis damnoſum fuerit, & ſuper modo & forma, oſtendens non modò nihil incommodi fictionem hominis attuliſſe Diis, verumetiam utilem & propè neceſſariam fuiſſe. Deinde & hac forma, ita ut Deos referrent facie, & rationis participes eſſent, neceſſe fuiſſe creari. Vltimò de furto ignis reſpondet, neque cæleſti igni quicquam ademptum eſſe, & ad officium Deorum pertinere, ut homines juvent: præſertim cùm ea re ipſi neque opus habeant, neque utantur, homines autem ſacrificando indigeant, & ad ipſorum Deorum miniſterium adhibeant. Occaſio apologiæ ſumitur ex eo, quòd cum Prometheus ſui miſereri Mercurium juberet, ille contrà meritò eum pati hæc dixerat.

ΕΡΜΗΣ.

[1] Μὴν Καύκασόν, ὦ Ἥφαιστε, ὅν σοι, ὦ τὰ ἄθλιον Τιτᾶνα τουτονὶ προσηλῶσαι δεήσει. περισκοπῶμεν ἤδη χρημνόν τινα ἐπιτήδειον, εἰ πως τὸ χθόνιον γυμνὸς ἴοιμι, ὡς βεβαιότερον καθαπαγείη τὰ δεσμά, καὶ ὅτου ἄπωθεν προφανὴς εἴη κρεμάμενος. Ἥφαι. περισκοπῶμεν ὦ Ἑρμῆ. ὅπη δὲ παπταίνει καὶ ἀσόφιστον ἐσταυρῶσαι χρή, ὡς μὴ ἐπαμύνειν αὐτῷ τὰ πλάσματα αὐτοῦ οἱ ἄνθρωποι, ὅτι μὲν οὖν τὸ ἄκρον. ἀφανὴς γὰρ ἂν εἴη τοῖς κάτω. ἀλλ' εἰ δοκεῖ, κατὰ μέσον σκοπῶμεν πῃ ὑπὲρ τῆς φάραγγος [2] ἀνεσταυρώσθω, ἐκπεπλεῖς τὼ χεῖρε δεῖ τουτονὶ

MERCVRIVS.

IN tibi Caucaſum, ô Vulcane, cui miſer hic Titan affigendus eſt. Iam itaque circumſpiciamus num qua ſit in præcipiti prærupta rupes commoda, nive nudata, cui firmiùs infigantur vincula, & unde hic ſuſpenſus fiat omnibus conſpicuus. *Vulcan.* Circumſpiciamus Mercuri. Neque enim humili in loco & terræ proximo eſt affigendus: ne homines figmentum ipſius opem ferant ipſi. Neque rurſus in ſublimi: nam iis qui ſunt in radice montis non appareret. Sed ſi ita tibi viſum fuerit, hic in medio ſupra convallem, paſſis hinc atque illinc è regione manibus, cruci

1 Ὁ μὴν Καύκασος] Quid legerit Ottomarus Lucinius hujus dialogi Interpres, non video, omnino aliud legiſſe ſtatuendum eſt. ſat monuiſſe. *Bourd.* Hujus montis deſcriptionem habes apud Arrian. in vita Alexandri. lib. 3. *Cogn.*

2 Ἀνεσταυρώσθω] *Crucifigatur*, inde Caucaſus dictus crux, monuit Lipſ. tract. de Cruce, σταυρὸς poſica. *Bourd.*

1 Ἀπὸ-

σὸς τὸ σωφρονεῖν. Ἑρ. οὐ λέγεις. [1] ἀπότομοί τε γὰρ αἱ πέτραι, καὶ ἀπρόσοδοί, πανταχόθεν ἠρέμα ἐπινενευκυῖαι. καὶ τοῦ ποδὸς στενὸν τοῦτον ὁ κρημνὸς ἔχει τὸν ἐπίβασιν, ὡς [2] ἀκροποδιτί πως μόλις ἑστάναι. καὶ ὅλως ἐπικινδύνως ὁ σταυρὸς ἂν γένοιτο. μὴ μέλλε δὴ ὦ Προμηθεῦ, ἀλλὰ ἀνάβαινε, καὶ πάρεχε σεαυτὸν καθαπαγησόμενον τῷ ὄρει. Προ. ἀλλ' ὑμεῖς γέ ὦ Ἥφαιστε, καὶ Ἑρμῆ, κατελεήσατέ με τοῦδε τοῦ ἀξίου δυστυχεῖν. Ἑρ. τί ἔφης, ὦ Προμηθεῦ, τὸ κατελεήσατε, ἀντὶ δὲ ἀνασκολοπισθῆναι αὐτίκα μάλα δεδεμένον ὑπὸ ἐπιτάγματος. ἢ οὐχ ἱκανὸς εἶναί σοι δοκεῖ ὁ Καύκασος, καὶ ἄλλους ἂν χωρῆσαι δύο τοιουτοπαλαύσῃναι. ἀλλ' ὄρεγε τὴν δεξιάν. σὺ δὲ ὦ Ἥφαιστε, κατάκλεισε, καὶ τοιχάλκευε, καὶ τὴν σφῦραν ἐρρωμένως κατάφερε. δὸς καὶ τὴν ἑτέραν, κατειλήφθω δὲ μᾶλλον καὶ αὐτή. οὐ ἔχεις. καθαπήσεται ἤδη καὶ ὁ ἀετὸς ἀποκερῶν τὸ ἧπαρ, ὡς πάνυ ἔχοις ἀντὶ τοῦ κηλῆς καὶ ἀμηχάνου πλακοῦντος. Προ. ὦ Κρόνε, καὶ Ἰαπετέ, καὶ σὺ Γῆ μῆτερ, οἷα πέπονθα ὁ κακοδαίμων, οὐδὲν δεινὸν εἰργασμένος; Ἑρ. οὐδὲν δεινὸν εἰργάσω ὦ Προμηθεῦ, ὃς τολμᾷς μὲ τοῦτον νομίζειν τῶν κρεῶν ἐγχειρισθεῖς, ὅπως ἀδίκως ἐποίησω, καὶ ἀπατήλιον, ὡς αὐτὸς μὲ τὰ κάλλιστα ὑπεξελέσθαι, τὸν Δία δὲ παρελογίσασθαι, [3] ὁστᾶ κατα-

cruci affigatur. *Merc.* Rectè dicis : prærupta enim hîc undique sunt saxa, & inacceſſa, ſenſim in declive vergentia: tamque anguſtum habet pedi aditum rupes iſta, ut vix ſummis inſiſtas pedibus. Hîc denique quàm maximè opportuna furca fiat. Ne igitur cunctère, Promethee, ſed aſcende, & præbe te monti affigendum. *Prom.* At vos ſaltem Vulcane, & Mercuri, miſereſcite mei qui in hanc calamitatem immeritus incidi. *Merc.* Miſereſcite ais ô Promethée : nimirum ut nos ſuo mandato immorigeros protinus in crucem tollat : an-non videtur tibi Caucaſus ſatis idoneus ad duos alios palo affixos continendum ? At porrige dextram. Tu verò Vulcane, reclude, affige clavum, & malleum potenter impinge. Præbe & alteram, quò & illa ritè implicetur. Bene ſe res habet. jam nunc devolabit aquila tuum jecur depaſtura, ut pro opere illo tuo cùm pulchro, tum ingenioſo quidvis reportes. *Prom.* ô Saturne, ô Iapete, & tu Tellus mater, infœlix ego qui afficior pœnis, qui mali nihil commiſerim ? *Merc.* Nihil mali commiſiſti Promethee,qui primò quidem diſtribuendarum carnium obiens munus,tam improbè & vafrè te gèſſiſti, ut partem opimam tibi ſubduxeris, & oſſibus candido adipe

1 Ἀπότομοι] Ἀπόξυροι Angl. ut *exeſi ſcopuli*, apud Senec. Hercule fur. *Bourd.*

2 Ἀκροποδιτὶ μόλις ἑστάναι] Ἀπόντες. inde attæ qui inter ambulandum ſtare neſciunt. Caſaub. ad Suet. Tiber. c. 1. tales ſunt Medi, qui, ἐπὶν καταβῶσι τοῦ ἵππου, ὥσπερ οἱ ὀπὶ τῶν ἀκρωδῶν ὀπιβαίνοντες, μόλις βαδίζουσι. Lucianus. Dial. Mort. In Mſ. legitur μόγις quod idem eſt. *Idem.*

3 Ὁστᾶ καλύψας ἀργὰ δημῷ] Item de Merc. Cond. habet autem accuſationem omnem hanc ab Heſiod. 1. ἐργ. Idem.

1 Me-

λύψας ἀρχὴν δημοῦ; μέμνημαι Ἡσιόδου γε διʼ ὅπως εἰκότως. ἐπιτιμᾷ γὰρ τοῖς ἀνθρώποις ἀνέπλασας, πανουργότατα ζῶα. καὶ μάλιστά γε τὰς γυναικῶνας. ἐπὶ πᾶσι δὲ τὸ πυρίφλεκτον κτῆμα τῶν θεῶν τὸ πῦρ κλέψας, καὶ τοῦτο ἔδωκας τοῖς ἀνθρώποις. τοσαῦτα δεινὰ εἰργασμένος, φῂς μηδὲν ἀδικήσας δεδέσθαι; Προ. Εἰκότως ὦ Ἑρμῆ καὶ σὺ κρῖνε τὰ πεπραγμένα· ἀναίτιον αἰτιᾶσθαι, ὃς τὰ τοιαῦτα σοφίσεις, ἐφʼ οἷς ἔγωγε τῆς ἐν πρυτανείῳ σιτήσεως εἰ τὰ δίκαια ἐζήτεις ἐπιμησάμην ἂν ἐμαυτόν. εἰ γὰρ σχολήσει, ἡδέως ἂν σοι καὶ δικαιολογησαίμην ὑπὲρ τῶν ἐγκλημάτων. ὡς δείξαιμι ἄδικα ἐγκαλοῦντα περὶ ἐμοῦ τὸν Δία. σὺ δέ, σωμύλος γάρ εἶ, καὶ δικανικός, ἀπολόγησαι ὑπὲρ αὐτοῦ, ὡς δικαίαν τὴν ψῆφον ἔνεγκε, ἀνεσταυρῶσθαί με πλησίον τῶν Καυκασίων τούτων πυλῶν, ἐπὶ δὲ Καυκάσου, οἰκτρὸν θέαμα πᾶσι Σκύθαις. Ἑρ. ἴσως μὲν ὦ Προμηθεῦ τὴν ἔφεσιν ἀγωνιᾷ, καὶ ἐς ὕδην δέον. ὅμως δʼ ἂν λέγε. καὶ γὰρ ἄλλως ἀναμένειν ἀναγκαῖον, ἕως ἂν ὁ ἀετὸς κρέα πε]ρὶ ἐπιμελησόμενός σου δεῦρο ἥπτηται. τὴν οὖν τῷ μέσῳ δὴ τούτῳ σχολὴν καλῶς ἂν εἴη ἔχον, εἰς ἀκροάσεις καθεζησόμενος σοφιστικάς, οἷον εἰ σὺ πανουργότατον εἶ τοῖς λόγοις. Προ. σοὶ μὲν ἔστω ταῦτα ὦ Ἑρμῆ λέγε. καὶ ὅπως μὴ ὡς δεινότατα κατηγορήσῃς, μηδὲ καταψεύσῃ τοῦ δικαίου τοῦ πατρός. σὺ

adipe velatis Iovi impoſueris? Memini mehercle [1] Heſiodi qui ſic locutus eſt. Deinde hominum verſutiſſimum genus animantium, ac mulieres in primis effinxiſti. Præter hæc omnia, ignem Deorum præſtantiſſimam poſſeſſionem furatus es, & hominibus dediſti. Cùm tot ſcelera perpetraveris, affirmas te inſontem vinculis implicari? *Prom.* Videris tu quoque Mercuri, juxta poëtam, innocuum incuſare, qui talia mihi objicis, ob quæ, ſi pro merito mecum ageretur, in Prytaneo publicè alendum me cenſuiſſem. Quare, ſi tibi vacat, libenter objecta mihi crimina apud te oratione diluerem, & rationibus demonſtrarem injuſtam ſententiam à Iove contra me pronunciatam. Tu verò, quandoquidem tam eloquio polles, quàm juris ſcientia, Iovis partes tuère, & proba latum ab ipſo juſtum ſuffragium, quum me huic Caucaſo, prope Caſpias haſce portas, affigendum judicavit, ut miſerrimum Scythis omnibus fiam ſpectaculum. *Merc.* Inanem, & inutilem tentas à Iovis ſententia provocationem. Verùm tamen dicito. Nam alioqui mihi tantiſper eſt expectandum, dum aquila devolet, quæ tui hepatis curam gerat. Itaque otio quod interea ſuppetet, rectè abutemur ad declamationem tuam audiendam, eamque captioſam, cùm ſis in dicendo verſutiſſimus. *Prom.* Tu igitur Mercuri prior dicito, & vide ut mihi quàm graviſſima crimina objicias, nec jus tui patris prodas. Tu verò

1 *Heſiodi*] In Theogonia. *Cogn.*

2 Ἀναίτιον αἰτιᾶσθαι] Vt Dial. Mort. ex Homero. *Bourd.*

3 Τῆς ἐν πρυτανείῳ σιτήσεως] A Platone in Apol. Socrat. εἰ ἦν δεῖ μοι κατὰ τὸ δίκαιον τἀξίας προστιμᾶσθαι αὐτῷ τιμῶμαι τὴν ἐν τῷ πρυτανείῳ σίτησιν. Tangit alibi. legend. Dionyſ. Halicar. lib. 5. *Idem.* Locus Athenis ſic dictus quaſi πυρὸς ταμίειον. Cogn.

ἢ ὦ Ἥφαιστε, δικασῶ ποιᾷμαι ἔγωγε. Ἥφαι. μὰ Δί', ἀλλὰ κατήγορον ἀντὶ δικαστοῦ ἴσθι με ἕξων. ὃς τὸ πῦρ ὑφελόμενος, ψυχράν μοι τὴν κάμινον ἀπολέλοιπας. Προ. ἀκὴν διελόμενοι τὴν κατηγορίαν, σὺ μὲν τὰ περὶ τῆς κλοπῆς ἤδη σκόπει. ὁ Ἑρμῆς δὲ καὶ τὴν ἀνθρωποποιΐαν, καὶ τὴν χρεσμομίαν αἰτιάσεται, ἄμφω δὲ τεχνῖται, καὶ εἰκὸς δεινοὶ ἀοίκατα εἶναι. Ἥφαι. ὁ Ἑρμῆς καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ ἐρεῖ. ἐγὼ γὰρ οὐ πρὸς λόγους τοῖς δικανικοῖς εἰμι, ἀλλ' ἀμφὶ τὴν κάμινον ἔχω τὰ πολλά. ὁ δὲ, ῥήτωρ ἐστὶ, καὶ τὰ τοιαῦτα οὐ περίεργως μεμελέτηκεν αὐτῷ. Προμ. ἐγὼ μὲν οὖν οὐ πονηρίαν καὶ πρὸς τὴν κλοπὴν τὴν Ἑρμοῦ ἐξελήλυθα ἂν εἰπεῖν, οὐδὲ ὀνειδίζειν μοι τὸ τοιοῦτον ὁμοτέχνῳ ὄντι. πολλοῦ ἀλλ' εἰ καὶ τοιοῦτον, ὦ Μαίας παῖ, ὑφίσταιτο, καιρὸς ἤδη περαίνειν τὸν κατηγορίαν. Ερ. πάνυ γὰρ ὦ Προμηθεῦ μακρῶν δεῖ λόγων, καὶ ἱκανῆς τινος παρασκευῆς, ἐπὶ τὰ σοὶ πραγμάτα. ἀλλὰ δὲ κεφάλαια εἰπεῖν τῶν ἀδικημάτων. ὅτι ἐπιτραπέντι σοι μοιρᾶσαι τὰ κρέα, σαυτῷ μὲν τὰ κάλλιστα ἐφύλαττες, ἐξηπατήσας δὲ τὸν βασιλέα, καὶ τοὺς ἀνθρώπους ἀνέπλασας, οὐδὲν δέον. καὶ τὸ πῦρ κλέψας παρ' ἡμῶν, ἐκήμισας παρ' αὐτοῖς. καί μοι δοκεῖς ὦ βέλτιστε, μὴ σωφρονεῖν ἐπὶ τοῖς τηλικούτοις, πάνυ φιλανθρώπῳ δὲ Διὶ πεπιστευμένῳ. εἰ μὲν ἔξαυτῷ εἰ μὴ ἐργάζῃ αὐτά, δεήσει καὶ διαλέγεσθαι, καὶ βίαιόν τινα μαχαιρᾶν ἀποτείνειν. καὶ πειρᾷ ὡς ἥκιστα ἐμφανίζειν τὴν ἀλαζονείαν. εἰ δὲ φῂς τοιαῦτα πεποιηκέναι τὴν νομὴν τῶν κρεῶν, καὶ τὰ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους καινουργῆσαι, καὶ τὸ πῦρ κεκρυφέναι, καὶ τὸν Ἥφαιστον ἐπὶ τούτοις δικάσειν, ἐπὶ τί

καθφίνεις, ἱκανῶς κατηγόρηταί μοι, καὶ μακρότερος σοῦ ἂν εἴποιμι. λάρος γὰρ ἄλλως τὸ τοιοῦτον. Προμ. εἰ μὲ καὶ ταῦτα λῆρος ἐστὶν ἃ ἐρεῖς, ὀψόμεθα μικρὸν ὕστερον. ἐγὼ γὰρ καὶ ἐπίκλησιν ἱκανὰ φῆς εἶναι τὰ κατηγορήματά, πειράσομαι ὡς ἂν οἷός τε ὦ, ἀφανίσασθαί σε τὰ ἐγκλήματα. καὶ σοῦτον μὲ ἄκουσον τὸν περὶ τῶν κρεῶν. καίτοι νὴ τὸν Ἡρακλῆ, καὶ νῦν λέγων ταῦτα, αἰσχύνομαι ὑπὲρ τοῦ Διός, εἰ ὅτι μικρολόγος καὶ μεμψίμοιρός ἐστι, διὰ τοῦτο μικρὸν ἐσῶν σὺ τῇ μεσάδι δῦρεν, ἀνασκολοπισθησόμενον πέμπειν παλαιὸν ὄντα θεόν, μήτε τὴν συμφορᾶς μνημονεύσασθαι, μήτε αὐτὸ τὸ ὀργῆς τὸ κεφάλαιον ὃ ἐστι σύνοπτον. καὶ [1] ὡς μειρακίῳ τὸ τοιοῦτον ὀργίζεσθαι, καὶ ἀγανακτῆσαι, εἰ μὴ τὸ μεῖζον αὐτὸς λήψεται. καίτοι γέ σ' ἀπάδειν ὧν Ἑρμῆ πρὸς τοιαύτας συμποτικὰς ὕβρεις, ἄλογον οἶμαι [2] λοιμηνιῶντος. ἀλλ' εἰ καί τι ἡμάρτηται μειζόνων δώρων μέμψεως, παιδιὰν ἡγεῖσθαι, καὶ αὐτῷ σοι τῷ συμποσίῳ καταλιπεῖν τὸν ὀργίλον. ἐς γὰρ τὸ αὔριον ταμιεύεσθαι τὸ μῖσος, καὶ μνησικακεῖν, καὶ ἐωλόπινα μνήμαλα διαφυλάττειν, ἄπαγε, ὅτι θεοῖς πρέπον, ὅτι ἄλλως βασιλικόν. ὃν γὰρ ἀφέλῃ τις τὰ συμποσίων τὰς καμψείας τούτας, ἀπαίτιον, καὶ σκώμματα, καὶ τὸ σκώπτειν, καὶ ἐπιγελᾶν, τὸ καταλιπόμενόν ἐστι μέγα, καὶ κόρον, καὶ σιωπὴ, σκυθρωπὸν καὶ ἀτρεμὲς πρᾶγμα, καὶ ἧκιστα συμποσίῳ πρέπον. ὥστε ἐγὼ οὐδὲ μνημονεύειν εἰς τὸν ὑστεραίαν ἔπ ἐμοὶ τὸν Δία. οὐχ ὅπως καὶ τηλικοῦτον ἐπ' αὐτοῖς ἀγανακτήσειν, καὶ πάνδεινα ἠγήσασθαι ποιήσειν. ἀλλὰ γὰρ ἐπὶ τοῖς ἐμοῖς ἐγκλήμασιν ἀπολογήσομαι, ἐπειδὴ καὶ ταῦτα ἐκεῖνος ἐπέτρεψεν. ἐγὼ γὰρ ἐκεῖνον μὲν ἐῶ τὰ ἐκ τῶν κρεῶν ἐγκλήματα, ἐμὲ δὲ ἐκεῖνος ἐᾷ τὰ ἐκ τῶν ὀστῶν. ἐκεῖνος μὲν γὰρ ἐμοὶ ἐπιτρέπει τὰ ἐκ τῶν ὀστῶν ἐγκλήματα, ἐγὼ δὲ ἐκείνῳ τὰ ἐκ τῶν κρεῶν. ἐκεῖνος μὲν γὰρ ἐμοὶ ἐπιτρέπει τὰ ἐκ τῶν ὀστῶν ἐγκλήματα, ἐγὼ δὲ ἐκείνῳ τὰ ἐκ τῶν κρεῶν. ἐκεῖνος μὲν γὰρ ἐμοὶ ἐπιτρέπει τὰ ἐκ τῶν ὀστῶν ἐγκλήματα, ἐγὼ δὲ ἐκείνῳ τὰ ἐκ τῶν κρεῶν.

tum esse, abundè tua crimina commemoravi: nec pluribus est opus, alioqui hoc esset nugari. *Prom.* An nugæ sint quæ dixisti, posthac videbimus. Nunc verò quoniam absoluta est tibi, ut ais, adversum me accusatio, ego pro virili crimina diluere conabor. Primò quidem audi quæ dicam de carnibus: quanquam per cœlum, hæc de Iove nunc dicere me pudet, eum adeò rixosum ac querulum esse, ut quoniam minutulum os in sua portione invenit, me tanto nunc tempore pro Deo habitum palo affigendum huc miserit, immemor sanè auxilii à me accepti, nec perpendens cujus sit momenti caput hujus indignationis. Nemo enim non videt puerilem esse hanc excandescentiam & indignationem, quia majorem partem non accepit. Verùm hujusmodi convivalium fraudium, ut puto, meminisse non est æquum: quin si quid inter epulandum, delicti est commissum, pro joco ducere, ibique iram in convivio relinquere convenit. Absit autem ut quisquam odium in crastinum recondat, ac veteris injuriæ recordetur, & pridiani facti meminerit, quod neque Deum neque regem decet in primis. Quare si è conviviis dempseris festivitates istas, fraudem, dicteria, sales, irrisionem, nihil supereſt præter temulentiam, satietatem, silentium, morosas & injucundas actiones, quæ convivio nullatenus conveniunt. Ideoque Iovem facti postridie non recordaturum putabam: nec tantum ob rem tantillam stomachaturum, seque gravissimam

1 Ὡς μειρακίῳ] Sic in Timon. & Toxare. *Bourd.*

2 Λοιμηνιῶντος] Μισῶ μάμμια συμπότου. Id. in Lapith. *Idem.*

σαζ πανουήνας, οἱ δικαίους τις κρίνει, πεπαίδευται τινα ἔπαιζε, πειράσθω· εἰ ἀμεινόν ἐστιν τὸ βέλτιον ὁ ἀμείνων. πῶς δ' ὦ Ἑρμῆ τὸ χαλεπώτερον, μὴ τῷ ἰλάττω μοῖραν δεδωκέναι τῷ Διί, τῷ δ' ἄλλῳ ὑφῃρῆσθαι. τί δὲ ἀφ' τοῦτο ἐγκαλῶ, τὸ δ' ὅλον, τῇ γῇ τὸ ἥμισυ ἀπαιρεμίχθαι, καὶ δεσμοὺς, καὶ σταυροὺς, καὶ Καύκασον ὅλον ἐπιφοιτῆν, καὶ ἀετοὺς προσπίπτειν, καὶ τὸ ἧπαρ ἀναίρεσθαι; ὅσον γὰρ μὴ πολλὰ τούτων κατηγορῆ ὁ ἀκροκωκυτὸς αὐτὸς μικρὸν ψυχρόν, ἐ ἀηδόνιον τὸ γοώμενος, καὶ ὡς ὀργὴν ἔχέρνιον. ἢ τί ἂν ἐποίησεν ὁ τὸν ὅλον ζῶν δουλεύσας, εἰ κρεῶν ὀλίγων ἔνεκα [1] τοιαῦτα ἐργάζεται; καίτοι πόσοι οἱ ἄνθρωποι ἀγνωμονέστερον ἀφῆκεν ὡς τὰ τοιαῦτα, ὡς εἰκὸς ἦν ἐπὶ τὰ ἱερὰ ὀργὴν ἐξετάζειν εἶναι τῶν θεῶν; ἀλλ' ὅμως οὐκέτι ἔστιν ὅστις τῷ μαγείρῳ σκληρὸν ἂν προσώπου, εἰ τὰ κρέα ἔψων, κυνὸς ἢ δάκτυλον ζωμῷ [2] περιελιχμήσατο, ἢ ὀπτωμένων δακτάσας τῶν κρεῶν κατεσθίοντα, ἀλλὰ συγγνώμην δίνεμεν αὐτοῖς. εἰ δὲ καὶ πάνυ ὀργισθεῖεν, ἢ κατάλας σὺ τίσειαν, ἢ καὶ κρέας κόψας ἐπέπαξεν, ἀπεσκολόπισθη δ' ἂν εἷς πρὸ αὐτοῖς τῶν παλικάπων ἕνεκα. καὶ ὧδε μὲ τῶν κρεῶν, τοιαῦτα, αἰσχρὰ μὲν κρίμασι δικολογεῖας, πολὺ δ' ἀφ' ἡμῶν κατηγορεῖν ἀκούειν. περὶ δὲ τῶν πλακουντῶν, καὶ ὅτι τὰς ἀληθείας ἐποίησα, κρεῶν ἥδη λέγειν. τοῦτο δ' ὦ Ἑρμῆ δίκαιόν ἐστιν ἔχειν τὴν κατηγορίαν, σὺν οἷς καὶ ὁ Διὸς παῖς αἰτιᾶταί με, πότερον, ὡς ἐδὲ ἄλως

mam injuriam accepisse existimaturum, si cùm carnes distribuerem, ludere voluerim, experiendo num in delectu partium, præstantiorem dignosceret. Verùm Mercuri, rem pone graviorem, me nimirum minorem portionem Iovi non distribuisse, sed totum abstulisse. Nunquid ideo, quod ajunt, terræ cœlum permiscere par erat, & vincula & cruces, totumque Caucasum excogitare, & aquilas quæ jecur tondeant demittere? vide quæso annon hæc indignantem ipsum, pusilli, ignobilis, & in iram propensi animi coarguant. Ecquid, bone, integro privatus fecisset, quum ob pauculas carnes hæcagat? atqui homines quanto sunt in his æquiores, quos ad iram Dis acriores esse conveniebat? Verùm tamen illorum nemo hactenus coquum cruce mulctavit, quòd carnes elixans, immissum jusculo digitum visus sit circumlambere, aut nonnihil tostarum carnium vellens deglutiverit: sed veniam ipsis concedunt. Quòd si graviùs fuerint irati, vel pugnis impetunt, vel alapas impingunt, nec ullum invenias, qui in crucem sublatus fuerit. Et hæc de carnibus, turpis quidem meæ causæ defensio: sed turpior illius accusatio. Iam verò sequitur tempus dicendi de plastice, & de hominibus à me formatis. Quod cùm geminam continet accusationem, cujusnam culpæ Mercuri me primò reum agas, non satis compertum habeo. Vtrum, quod nequaquam homines

1 Τοιαῦτα ἐργάζεται] Anglic. τηλικαῦτα ὀργίζεται. Bourd.

2 Περιελιχμήσατο] Scribe ἀφειλιχμήσατο, ut in Anglic. Cod. & ita rescripseram. tangit coquos catillones quorum supplicium flagella, enix, candens lamina. dixerunt interpret. Martial. & Horat. *Idem.*

1 Κρ-

ἐχρῆν τοὺς ἀνθρώπους γεγονέναι, ἀλλ' ἀμείνονι ἢ οἵοις εἰσὶν αὐτοῖς γῆν ἄλλως ἔνεμεν ἄοικον, ἢ ὡς πεπλάσθαι μὴ ἐχρῆν, ἄλλον δέ τινα κρίνειν μὴ τοῦτον διεγνωκότα τὸ βέλτιον; ἐγὼ δ' ὅμως ὑπὲρ ἀμφοῖν ἐρῶ. καὶ σκοπῶν γε ὡς οὐδενὶ μᾶλλον τοῖς θεοῖς λυπηρὸν τοῦτο βλάβην γεγονέναι, τὸ ἀνθρώπους εἰς τὸν βίον παρελθεῖν, πειράσομαι δεικνύειν. ἔπειτα δ' ὡς καὶ συμφέρουσι καὶ ἀμείνοσι ταῦτα αὐτοῖς παρεσκεύασται, ἢ εἰ ἐκείνως καὶ ἀπανθρώπως σωίζεσθαι τὴν γῆν μέλλοι. [1] ἰὼ τοίνυν πάλαι, ῥᾴδιον γὰρ ὅπως δῆλον ἂν γένοιτο εἴ τι ἡδίκησα ἐγὼ μεταχειρισάμενος, καὶ νεωτερίσας τὰ περὶ τοὺς ἀνθρώπους, τὸ θεῖον μόνον καὶ τὸ ἐπιμελούμενον λύσω. ἡ γῆ δ', ἄχρηστόν τι καὶ ἄμορφον, ὕλαις ἄπασα, καὶ ταύταις ἀτημέλητος λάσιος. ὕπτε δὲ βωμοὶ θεῶν, ἢ νεώς. πόθεν δὲ ἄγαλμα, ἢ ξόανον, ἢ τί ἄλλο τοιοῦτο, οἷα πολλὰ νῦν ἀπανθρακίζει φαίνεται μὴ πάσης ἐπιμελείας πεμφθέντα; ἐγὼ δ', ἀεὶ γάρ τι συμβουλεύω εἰς τὸ κοινὸν, καὶ σκοπῶν ὅπως αὐξηθήσεται μὲν τὰ τῶν θεῶν, ἐπιδώσει δὲ καὶ τὰ ἐμὰ πάντα εἰς κόσμον, καὶ κρίνω, συνέγνωσε μὲν ἂν ἄμεινον εἶναι ὀλίγον ὅσον ἐμὲ πολὺ λαβόντα, ζῶα τινὰ συσήσασθαι, καὶ ἀναπλάσαι, τὰς μορφὰς μὲν ἡμῖν αὐτοῖς παραπλησίους. καὶ γὰρ οὐδέν τι φίλτερον τοῦ θείου, μὴ ὄν, ἐμοὶ ἔδοξεν εἶναι αὐτοῦ. καὶ πῶς ὃ ἔμελλεν ἡ ἐξέτασις γενομένη, διδαξομένοις ἐμφανέστερον αὐτὸ εἶναι. ἐπεὶ τὸν μὲν θεοὶ ἄλλως, καὶ σωματοποιόν, καὶ βέλτιον

mines fieri oportebat, sed satius erat eos terræ rudis instar non moveri? an verò quòd eos efformari quidem oportuerit, sed aliam ab ea quam induxi inducendam fuisse formam judicarit? Equidem de utroque hoc capite verba faciam. Ac primùm quidem, Deos nihil detrimenti accepisse hinc, quòd homines in vitam adducti sint, demonstrare conabor. Deinde etiam, longè magis in utilitatem & commodum ipsis id vertere, quam si deserta, & hominibus destituta terra permansisset. Erat igitur olim (Sic enim faciliùs palàm fiet, numquid ego deliquerim in hac formæ humanæ renovatione) solum divinum, & cœleste genus numinum. Terra verò inculta & informis, tota sylvis iisque squalidis hirta horrescebat: Deorum nullæ erant aræ, aut templa. Unde autem statua aut simulachrum, aut alia id genus, qualia multa undiquaque omni studio coli constat? Ego verò, cùm semper aliquid in commune bonum consilio provideam, ac disspiciam quomodo res Deorum augeri possint, aliaque omnia decoris & venustatis incrementum capere. Nihil satius esse animum induxi, quàm si pusillum luti acciperem, & inde animantia componerem & effingerem, quæ forma nobis Diis essent assimilia. Illud enim naturæ divinæ deesse putabam, quòd nihil esset ipsi oppositum, ex cujus collatione facta disquisitione, eam beatiorem esse constaret: veluti modò, si numen cum homine conferas qui mortalis est, quanquam ingenio, prudentia, & rerum optimarum notitia plurimum pollet. Qua-

x Η'γ τοίνυν πάλαι] Ω'ς ἦν τοίνυν πάλαι, patet infra in hoc dial. *Marc.*

αἰθανόμβιον. καὶ δὴ καὶ τὴ ποιητικὴν λάγνα, μαίαν οὐδὲ φύρας, καὶ ἀμφιβαλόξας, ἀνέπλασα τὰς ἀνθρώπους. καὶ τὴν Ἀθηνᾶν ἐδιδασκάλισας συνεπιβαλέσθαι μοι τοῦ ἔργου. πᾶν τ' ἐστὶν ἃ μεγάλα ἐγὼ τοῖς θεοῖς ἠδίκηκα. καὶ τὸ ζημιώσας ὁρᾶς πηλίκην, εἰ σὺ πηλὸν ζῶα πεποίηκα, καὶ τὸ τοὺς ἀκινήτους, εἰς κίνησιν ἤγαγον. καὶ ὡς ἔοικε τὸ ἀπ' ἐκείνου, ἦσθον θεοὶ εἰσὶν οἱ θεοὶ, διότι καὶ ἐπὶ γῆς φυτὰ ζῶα τινὰ μεμύηνται. οὕτω γὰρ ἀγανακτεῖ ὁ Ζεὺς ὡσαεὶ ἐλαττεμένων τῶν θεῶν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων γιγνόμενα. εἰ μὴ ἄρα τοῦτο δόξει, μὴ καὶ αὐτοὶ ἐπίσωσιν ἐπ' αὐτοῖς βαλεῖσθαι, καὶ πόλεμον ἐξενέγκωσι θεὸς τοὺς θεούς, ὥσπερ οἱ γίγαντες. ἀλλ' ὅτι μὲ δὴ ἠδίκηθε θεὸς ἐμοῦ ὦ Ἑρμῆ, καὶ τῶν ἐμῶν ἔργων, δῆλον. ἢ σὺ δεῖξόν τι καὶ ἐν τὸ μικροτάτου, καίτοι σεσηπόσιμον, καὶ δίκαιος ἔσομαι πεπονθὼς θεὸς ὑπὸ θεοῦ. ὅτι δ' χρήσιμα ταῦτα μεμύηται τοῖς θεοῖς, ὅπως ἂν μὴ θεοὶ, εἰ ἐπιβλέψειας τῇ γῇ ἐκείνῃ εὐχυμήσειν καὶ ἀκμάζῃ ὄψιμα, ἀλλὰ πόλεσι, καὶ γεωργίαις, καὶ φυτοῖς ἡμέροις διακεκοσμημένην, καὶ τὴν θάλατταν πλεομένην, καὶ τὰς νήσους κατοικουμένας, ἁπανταχοῦ δ' βωμοὶ, καὶ θυσίαι, καὶ ναοὶ, καὶ πανηγύρεις. μισεῖ δ' Διὸς πᾶσιν μὲν ἀγυιαὶ, πᾶσιν δ' ἀνθρώποις ἀγορεί. καὶ γὰρ εἰ μὲν ἐμαυτῷ μόνῳ κτῆμα τοῦτο ἐπλασάμην, ἐπλουτέκτουν ἂν τὰ χρήσεως. νῦν δ' εἰς τὸ κοινὸν φέρων, τέθεικα ὑμῖν αὐτοῖς. μᾶλλον δ' Διὸς μὲν καὶ Ἀπόλλωνος, καὶ σοῦ δ', ὦ Ἑρμῆ, νεὼς ἐδεῖν ἁπανταχοῦ ἐστι. Προμηθέως δ', ἐδαμοῦ. ὁρᾷς

Quare [1] juxta poëtæ dictum, Terra cum aqua pinsita & subacta homines efformavi, Minervam precatus ut opus mecum aggrederetur. Hæc sunt magna illa facinora quibus Deos offendi. At quanta sit mulcta vides, eo quòd ex luto animantia fabricavi, & quod tum erat immobile ad mobilitatem adduxi: & quemadmodum videtur ab eo tempore, Dii minùs sunt Dii, quoniam mortalia quædam animantia in terris nata sunt. Sic enim stomachari videtur Iupiter: ac si viliores Dii ex hominum procreatione fint redditi, nisi fortè hoc veretur ne defectionem moliantur homines, & ut olim Gigantes, bellum Diis inferant. Patet itaque vos à me, meisque operibus nulla injuria læsos. Aut tu vel minimum quid profer, & ego has meritò pœnas vobis daturus conticebo. Quod autem hinc Diis accedat utilitas, ita comperies, si inspexeris quàm non amplius squalida ac deformis sit terra, sed urbibus, agricultura, & mitibus plantis exornata, ut jam mare navigetur, insulæ incolantur, undique aræ, victimæ, templa, festivitates statuantur: adeò ut viæ passim, & hominum conciones Iovis sint omnes plenæ. Nam si mihi soli possessionem hanc comparassem, plus utilitatis caperem. jam verò ut communi bono consulerem, vobis ipsis homines composui. Hinc & Iovi, & Apollini, tibi quoque Mercuri sacra delubra ubique videre est: verùm Prometheo, nullibi. Vides ut rei privatæ

1 *Iuxta poëtæ dictum*] Æschylum intelligit. *Cogn.*

2 Μὴ ἔ τινι ἐπίσωσιν ἐπ' αὐτῶν βαλεῖσθαι] Μὴ ἔ τινι ἐπίσωσιν ἀπ' αὐτῶν. *Marc.*

ἔσως τἀμφοτέρω μέγα σκοπῶ, τὸ κερδᾶναι ἢ κεκερδηκέναι μοι, καὶ ἐλάττω ποιῶ; πόθεν δέ μοι ὦ Ἑρμῆ καὶ τόδε. σύνοισον εἴ τι σοι δοκεῖ ἀγαθὸν ἀμφίστυρον ἢ κτῆμα, ἢ πόημα, ὃ μηδεὶς ὄψεται, μὴ ἢ ἐπαινέσῃ ὁμοίως ἠδὺ καὶ πρᾶον ἴσασθαι τῷ ἔχοντι. ἆρ' οὐ δή τι τοῦτ' ἔφλω, ὅτι μὴ γιγνομένων τῶν ἀνθρώπων, ἀμφίστυρον σωίζεσθαι τὸ κάλλος εἶναι τῶν ὅλων. καὶ πλοῦτόν τινα πλουτήσειν ἐμέλλομεν. ὅπου γὰρ ἄλλα τινὸς ἀκουσόμενα ἦμεν, ὅτι ἡμῖν αὐτοῖς ὁμοίως τίμιον. εἰδὲ μὴ ἄν εἴχομεν ὅτῳ ὅ, τι ἕλαττον ἀνθρώπων ἐσόμεθα αὐτό. εἰδ' ἂν σωίζεσθαι δύναιμεν ἄνθρωπον, οὐκ ὀρθῶς ἀμείνους τῶν ἡμετέρων τινάς. ὅπου γὰρ καὶ τὸ μέγα διαχθεῖη ἂν μέγα, εἰ τῷ μικρῷ ἀνθρώπῳ τοῦτο. ὑμεῖς δ', τιμᾶν ἐπὶ τῷ πολιτεύματι τούτῳ δέον, ἀνεσταυρώκατέ με, ὃ ταύτῃ μοι τὴν ἀμφισβήτησιν ἀπεδείξατε καὶ βουλόμενον. ἀλλὰ κακῶς ἔρρει τινες φῆς εἶναι ἐν αὐτοῖς, ὃ μοιχῶσι, ὃ πολεμοῦσι, καὶ ἀδελφὰς γαμοῦσι, καὶ πατράσιν ἐπιβουλεύουσι. πῶς ἡμῖν γὰρ ἐκ πολλῆ τούτων ἀφθονία; καὶ ὃ δὴ καὶ λέγεται τοῦτο αἰτιάσαιτ' ἄν τις τὸν θεσμόν, καὶ τὴν γῆν, ὅτι ἡμῖν σωίζουσα; ἐπὶ ὃ τοῦτο ἴσως φαίης ἄν, ὅτι ἀνάγκη πολλὰ ἡμῖν ἔχειν πράγματα ἐπιμελουμένοις αὐτῶν. ὅκου γε τοῦτο καὶ ὁ νομεὺς ἀχθέσθω. ἐπὶ τῷ ἔχειν τὴν ἀγέλην, διό τι ἀναγκαῖον αὐτῷ ἐπιμελεῖσθαι αὐτῆς. [1] καὶ εἰ τούτῳ γε ἐρῳδὸς τοῦτο, καὶ ἡδὺ ἄλλως, καὶ ἡ φροντὶς οὐκ ἀτερπὴς ἔχουσά τινα λαβρησιόλω. τί γὰρ ἂν ἐπράπομεν, οὐκ

vatæ commoda specto: rempverò prodo, & imminuo? Præterea illud expende Mercuri, Num tibi videatur bonum fine teste, sive illud sit possessio, sive opus, quod nemo intueatur, nemo laudet, æquè jucundum & delectabile futurum possidenti, atque quod testibus abundat? Quod ideo dixi, quia nisi essent homines, universi pulchritudo testibus careret, & divitias possideremus, quas ipsimet non tanti faceremus, si earum admiratione nemo caperetur. Neque enim quicquam deterioris extaret sortis cum quo ipsas conferremus: nec intelligeremus quanta beatitudine fruamur, nisi quospiam nostrorum bonorum expertes videremus. Magnum enim hoc pacto, magnum videri possit, si cum parvo comparetur. At vos cùm mihi pro bene consulto facinore honorem debeatis, cruci me affixistis, atque hujusmodi gratiam pro commento rependistis. Verumenimvero, flagitiosi sunt, inquis, inter ipsos, qui mœchantur, bella gerunt, sorores connubio sibi jungunt, parentibus insidiantur. Quasi verò apud nos hujusmodi scelerum multitudo non vigeat? Num idcirco ullus cœlum & terram culparit, quòd ex iis prognati sumus? Quin & hoc forte dixeris, necessum esse ut eorum cura nobis faceſsat negotium. Ideo igitur gravetur pastor qui gregem habeat, quòd ejus curam gerere sibi necesse sit. Cui si sit hoc operosum, est etiam jucundum, & hæc non insuavis solicitudo quandam habet exercitationem. Nam quid faceremus, si nihil esset

1 Καὶ εἰ τούτῳ γε] Καὶ τοὶ τούτῳ γε. Marc.

ἔχοντες ἀπαθανατίζωμεν; [1] ἠργάζεσθε ἂν, καὶ τὸ νέκταρ ἐπίνομεν, καὶ ἡ ἀμβροσία σὲ ἐφοσιώμεθα, οὐδὲν ποιοῦντες. ὃ δὴ μάλιστα με ἀνίγει, τοῦτ' ἐστίν. οἱ μεμφόμενοι τῷ ἀνθρωποποιεῖν, καὶ μάλιστα τὰς γυναικας, ὅμως ἐφ' ἑαυτῶν, καὶ ὑ Ἡφαίστου κατιόντες, ἅρπ μὲν, τοιῶδε, ἄσπ δ', σύτυοι, καὶ κύκλωπες ἡφαιστόποδες, ἄνευς ἐξ αὐτῶν ποιοῦσιν ἀξιώντες. ἀλλ' ἐχρῆν ἴσως φύσεις ἐπιπλάττειν τοιαύτας ἀνθρώπους, ἀλλον δέ τινα τρόπον, ἀλλὰ μὴ ἡμῖν ἐοικότας. καὶ τί ἄλλο παράδειγμα τούτου ἀμείνον ἐθέσπισμεν, ὁ πάντως καλὸν ἡγησόμεθα, ἢ ἀσφαλέστερον καὶ γενναιότερον ἕδος, καὶ ἀρχαῖον ἀπεργάζεσθαι τὸ ζῶον; καὶ πῶς ἂν ἡ τοιαύτη θυσία, ἢ τοιαῦται ἡμῖν πρὸς ἀπόνειμαν, ἐκ τοιούτου γενόμενοι; ἀλλ' ὑμᾶς ὅταν μὲ ὑμῖν τὰς ἑκατόμβας ἀναπέμψωσιν, ὅτε ὀκνήσει καὶ ἐπὶ τὸ Ὠκεανὸν ἐλθεῖν δίοι μετ' ἀμύμονας Αἰθιοπῆας. τὸ δὲ τῶν πυρῶν ὑμῖν καὶ τὸ ὑγιαῖν αἴτιον, ἀντιπυρώσατε. ἐκ μὲν ἂν τὸ ἀνθρώπων, καὶ τοῦτο ἱκανόν. ἔδη δὲ εἰ δοκεῖ, ἐπὶ τὸ πῦρ μίτεμι; καὶ τῶν ἐπονείδιστον τοῦτον κλοπεύω. ἐκ ἀρὸς γὰρ τοῦτό μοι δόκιμον, μηδὲν ὀνήσας. ἔδ' ὅτι ἡμεῖς ὑπ' ἀνθρώπων δυσωλούμεθα, ἐξ ὅτου ἐκ παρ' ἀνθρώποις ἐσμεν; ὅτε ἂν ἄπαις. αὐτὴ γὰρ εἰμαρμένη φύσις τοιαῦτ' ἐπιπλέκει, ἀδύνατα ἐλαττόν γίγνεσθαι εἰ καί τις ἄλλο αὐτῇ μεμάθηκε. ἐ γὰρ δικαίως ἂν ἀγανακτοῖμι τοῖς, φθόνῳ δὴ αὐτικρυς τοιοῦτον, ἀφ' ἑστ cui provideremus? Desideremus tantùm, & nectar biberemus, & ambrosia saturaremur in ocio degentes. Sed quod me maximè torquet, hoc est, quòd qui conquerimini homines à me fuisse formatos, in mulieres in primis invehi soletis, quas tamen impendio amatis: nec definitis descendere modò taurorum, modò satyrorum, modò cycnorum specie assumpta, & ex ipsis Deas facere dignamini. Verùm oportebat, fortè dices, alio modo quàm ad nostri similitudinem homines effingi? Quodnam aliud exemplar isto melius, quod prorsus eximium noram, mihi propositum fuisset componendum? & quomodo aut victimas Diis immolassent, aut alios honores vobis tribuissent, nisi sic facti fuissent? Cæterùm vos, quum hecatombas offerunt, impingrè proficiscimini, & si vel ultra Oceanum ad inculpatos Æthiopas sit eundum: & me qui huiusmodi honorum, & victimarum vobis sum author, crucifixistis. Et hæc de hominibus commemorasse satis est. Iam verò si videtur, ad ignem, probrosumque hoc furtum transeamus. Ac per Deos ad hoc sine mora mihi respondete. Num de igne quippiam amisimus, ex quo est apud homines? id minimè dixeris quando sic natura comparatum est, ut ignis nihilo fiat minor, etiam si quis cum alio communicet: non enim extinguitur accensa re quapiam. Quare manifesta est invidia, quempiam impedire quominus egentibus usum

1 Ἠργάζεσθε] Sic in Timone. Hanc vocem interpretor alibi. Reliqua hujus Dialogi apud Homerum & dial. seq. cujus tamen finis alius videtur à fine hujus dialogi. *Beurd.*

δὲ μηδὲν ὑμῖν φθονῆσθαι, τύχαν κωλύειν μεταδιδόναι τοῖς δυναμένοις. καίτοι χρὴ γε ὄντας, ἀγαθοὺς χρὴ εἶναι, καὶ δικαίους εἶναι, καὶ ἔξω φθόνου πάντος ἑστάναι. ὅπως δὲ καὶ τὸ πᾶν τοῦτο πῦρ ὠφελήμονος κατεκόμισα ἐς τὴν γῆν, μηδὲν ὅλως σε αὐτῷ κρύπτειν, ἐμὲ μέγα ὑμᾶς ἠδικεῖν. οὐδὲ γὰρ ὑμᾶς δεῖσθαι αὐτοῦ, μήτε γιγάντων, μήτε ὑψόντας τὴν ἀμφοτέραν, μήτε φοβοῦς ἐπιπεσεῖσθαι δυνάμενοι. οἱ δ' ἄνθρωποι καὶ εἰς τὰ ἄλλα μὲ ἀναγκαίως ἔχουσι τῇ πυρὶ, μάλιστα δὲ εἰς τὰς θυσίας, ὅπως ἔχοιεν κνισσᾶν ἀγυιάς, καὶ δὴ λιβανωτὸν θυμιᾶν, καὶ τὰ μηρία καίειν ἐπὶ τοὺς βωμούς. ὁρῶ δ' ὑμᾶς μάλιστα χαίροντας τῇ κνίσῃ, καὶ τὸν ἀναγκαῖον τοῦτον ἡδίστην οἰομένους, ὁπόταν εἰς τὸ οὐρανὸν ἡ κνίσσα ἀθροίσῃ ἐλισσομένη περὶ καπνοῦ. εὐαπατήτῳ τοίνυν ἡ μέμψις ἐν χρόνοις αὐτῇ τῇ ἡμετέρᾳ ἐπιθυμίᾳ. θαυμάζω δ' ὅπως οὐχὶ καὶ τὸ ἥλιον κεκωλύκατον κωλάσαντα αὐτούς. καίτοι πῦρ ὅτι ἐστὶ πολὺ θειότερόν τι, καὶ πυρωδέστερον, ἢ κἀκεῖνον αἰσθάνεσθε, ὡς ἀναθυμᾷ ὑμῶν τὸ κτῆμα. ἔρρηκα. σφὼ καὶ ὦ Ἑρμῆ, καὶ Ἥφαιστε, εἴ τι μὴ καλῶς εἰρῆσθαι δοκεῖ διδάσκετε, καὶ διελέγχετε. καίτοι αὐτὸς ἀπολογήσομαι. Ερ. ἁδέως, ὦ Προμηθεῦ, ἐπεὶ ὅτοι γε ἡμεῖς σοφιστὴν ἀμείνονα. πλὴν ἀλλὰ ἄπαγε, διότι μὴ καὶ ὁ Ζεὺς τοῦτο ἐπακούσῃ σου. σὲ γὰρ οἶδα ὡς ἓξ καὶ δέκα γύπας ἂν ἐπέφησί σοι τὰ ἔγκατα ἐξαιρήσεσθαι. ὅτου δεινῶς αὐτοῦ κατηγόρησας, ἀπολογίας δεῖσθαι. σκόπει δὲ γε ὅπως μάλιστα, πῶς μάλιστ' ἂν, ἐπιτηδειότατα ὑπὲρ κλεισθησόμενος. Προ. ἐπιστάμενον ὦ Ἑρμῆ καὶ τοῦτο μὲν, καὶ ὅτι ἀ-

usum earum rerum impertiat, quas citra noxam concedere poteſtis. Atqui Deos omnes oportet eſſe bonos, bonorum largitores, & ab omni invidia alienos: quandoquidem, & ſi totum hunc ſuffuratus in terram detuliſſem, adeò ut nihil prorſus reliqui vobis feciſſem, non magnam injuriam intuliſſem. Neque enim apud vos ullo eſt in uſu, qui neque frigetis, neque ambroſiam coquitis, nec artificioſo lumine indigetis. At hominibus cùm ad alia ignis uſus eſt neceſſarius, tum maximè ad ſacrificia, quò poſſint compita nidore perfundere, thuris ſuffitus perficere, & pecudum coxas in aris adolere. Video autem vos fumo maximè gaudere, hocque jucundiſſimum epulum exiſtimare, quando cum fumo volutatus nidor ad cœlum pervenit. Quocirca noſtræ cupiditati plurimùm contraria fuerit hæc querimonia. Miror autem vos ſolem non impediviſſe quominus ipſis affulgeret: atqui hic illius ignis eſt divinior, magiſque micat: aut eum non reum feciſſe, ut pote qui bona veſtra dilapidet. Dixi. Vos Mercuri & Vulcane, ſiquid non rectè dictum videtur, corrigite, & arguite. tum rurſus pro me reſpondebo. *Merc.* Haud facile eſt Promethee cum tam generoſo oratore certare. Verùm è re tua magnopere fuit, quòd hæc abs te non audivit Iupiter. Nam ut probè ſcio, ſedecim vultures, tua viſcera depaſturos immiſiſſet: ita graviter ipſum accuſaſti dum tuam cauſam agere putabas. Sed illud utique miror, quomodo cùm ſis vates hujuſmodi pœnas te daturum non prænoveris. *Prom.* Hæc equidem ſcivi Mercuri: & ſcio fore ut à vincu-

πολυθήσομαι αὖθις οἶδα. καὶ ἤδη τις σὺν Θηβῶν ἀφίξεται σὸς φίλος σὸν εἰς μακρὰν, καταποθήσων σὺ φῆς ἐπιπτήσεσθαί μοι τὸν ἀετόν. Ερ. εἰ γὰρ γένοιτο ὦ Προμηθεῦ ταῦτα, καὶ ἐπίδοιμί σε λελυμένον, καὶ κοινῇ σὺν ἡμῖν εὐωχούμενον. ἐμοὶ μὲν τοι καὶ χρειωμένῳ γε. Προ. ἀμφοῖν. καὶ σωτευωχήσομαι ὑμῖν, καὶ ὁ Ζεὺς λύσει με, σὸν ἀντὶ μικρᾶς εὐδαιμονίας. Ερ. πῶς ταῦτης; μὴ γὰρ ὀκνήσῃς εἰπεῖν. Προ. οἶσθα ὦ Ἑρμῆ τὴν Θέτιν; ἀλλ' ἐμὲ χρὴ λέγειν. φυλάττειν γὰρ ἄμεινον τὸ ἀπόῤῥητον, ἢν μισθὸς εἴη, καὶ λύσις μοι ἀντὶ τῆς καζδικης. Ερ. ἀλλὰ φύλαττε ὦ τιτὰν, εἰ τοῦτ' ἄμεινον. ἡμεῖς δ' ἀπίωμεν ὦ Ἥφαιστε. καὶ γὰρ ὁ τοξότης ἤδη πλησίον ὁ ἀετός. ὑπόμενε δὴ καρτερῶς. εἰη δέ γε ἤδη σοι τὸν Θηβαῖον ὃν φῂς τοξότην ἐπιφανῆναι, ὃς πωτωμένου σε ἀναπεμόμενον ἀπὸ τῆς ὀρνέου.

lis liberer. Et nunc quidam amicus tuus Thebis adveniet brevi, sagittis aquilam oppressurus quam in me devolaturam dicis. *Merc.* Vtinam hæc eveniant Promethee, te liberatum videam nobisque convivam additum, sed non distribuentem carnes. *Prom.* Bono sis animo: & vobiscum epulabor, & me Iupiter liberabit, non exiguæ fœlicitatis gratia. *Merc.* Quænam sit illa ne pigeat te dicere. *Prom.* Novisti [1] Thetim Mercuri? At non est dicendum. Præstat enim celare arcanum: ut mihi pro judicato sit merces & liberationis precium. *Merc.* Quandoquidem id satius est, Titan, recondas licebit. Nos verò, Vulcane, discedamus. Iam enim non longè abest aquila. Tu verò fortiter sustine. Atque utinam Thebanus ille sagittarius quem dicis, tibi jam exoriretur, ut te ab hujus alitis laniatu liberaret.

1 *Thetim*] Hoc etiam narratur in seq. dialogo, sed copiosius à Servio ad 6. Eclog. *Cogn.*

ΘΕΩΝ ΔΙΑΛΟΓΟΙ. | DEORVM DIALOGI.

ΑΡΓΥΜΕΝΤΥΜ.

Dialogi qui sequuntur, tam superorum quàm inferorum Deorum, quasi quandam sylvam ac summam continent, omnium ferè fabularum, quæ partim apud Homerum & cæteros Epicos poëtas, partim à Tragicis, Æschylo, Euripide, Sophocle & reliquis tractantur. Sunt autem uti breviores, ita argutiores quoque, sive res, sive verba & compositionem spectes. Adeoque germanam illam Attica eloquentiæ festivitatem & gratiam exprimunt. Videtur autem Lucianus non hoc tantùm agere voluisse, ut Deorum gentilium & Homericorum vanitatem argueret, atque irrideret. Quis enim veterum, saltem mediocriter sapientum atque doctorum unquam fuit, qui hujuscemodi nugis ullam fidem adhiberet, aut nu-

numen noſtris & humanis affectionibus obnexium eſſe crederet? Verum illud quoque, ut (quod in Prometheo ipſe de ſe dicit,) Heroicam illam Dialogi perſonam & Tragicam gravitatem, Comico riſu temperaret. Et quia in omni genere ſcriptorum verſatum eſſe oportet eum, qui veram ac ſolidam eloquentiæ atque doctrinæ laudem aſſequi cupit, quemadmodum ipſe infrà in Lexiphane præcipit, exiſtimo equidem etiam exempli, & exercitationis cauſſa ad hunc modum in hoc genere illum ſeſe exercuiſſe. Nam ut hic Tragicorum & Homericorum fabulas, ita infrà Comicorum quoque argumenta retractat, & ad Dialogorum feſtivitatem revocat. Interim tamen etiam ſeria obiter monet ac docet, ut in Cupidine, ubi tacitè illud indicat, quod Cicero pro Cælio multis verbis commemorat: Studioſos, puta, & literarum amantes nullis externis ac pravis cupiditatibus alligari ac vinci. Quod idem & Theocritus de Muſis apertè dicit:

Nam quos aſpiciunt illæ (inquit) exhilarantque videndo,
Nulla venenoſæ lædunt hos pocula Circes.

ΠΡΟΜΗΘΕΩΣ, ΚΑΙ ΔΙΟΣ.

ΠΡΟΜ. Λυσόν με ὦ Ζεῦ. δεινὰ γὰρ ἤδη πέπονθα. Ζεύς. λύσω σε φῄς, ὃν ἐχρῆν βαρυτέρας πέδας ἔχοντα, καὶ τὴν Καύκασον ὅλον ὑπὲρ κεφαλῆς ἐπικείμενον, ὑπὸ ἐκκαίδεκα γυπῶν μὴ μόνον κείρεσθαι τὸ ἧπαρ, ἀλλὰ καὶ τὰς ὀφθαλμὰς ἐξορύττεσθαι, ἀνθ' ὧν τοιαῦθ' ἡμῖν ξῶα τοὺς ἀνθρώπους ἔπλασας, καὶ τὸ πῦρ ἔκλεψας, καὶ τὰς γυναῖκας ἐδημιούργησας; ἃ μὲ γὰρ ἐμὲ ἐξηπάτησας ἐν τῇ διαιρέσει τῶν κρεῶν, ἐᾶν σιτεῖσθαι κεκαλυμμένα μοι δοθείης, καὶ τὸν ἀμείνω τῶν μοιρῶν σαυτῷ φυλάξαι, τί χρὴ λέγειν; Προμ. ἐκεῖνο ἐκεῖνο ἤδη τὸ δεινὸν σὺ πάσχεις, τοσοῦτον χρόνον τῷ Καυκάσῳ προσηλωμένος, τὸ κάκιστε

PROMETHEI ET IOVIS.

PROM. Solve me Iupiter: gravia enim jam paſſus ſum. *Iup.* Solvam te, ais quem oportebat graviores pedicas habentem, totumque Caucaſum capiti impoſitum, à ſedecim vulturibus non modò jecur tonderi, ſed & oculos effodi, eo quòd hujuſmodi nobis animalia, nimirum homines effinxiſti, ignemque es furatus, & mulieres fabricatus? [1] Nam quòd in diſtributione carnium, appoſitis oſſibus pinguedine obductis, & ſervata tibi optima portione, me decepiſti, quid attinet dicere? *Prom.* Nonne ſat magnas jam exolvi pœnas, [2] tantum tempus Caucaſo affixus, aquilam hepate nutriens, avium

1 *Nam quod*] Copioſe hoc explicat Hyginus in Aſtronomico poëtico. *Cogn.*
2 *Tantum tempus*] Æſchylus dicit in Prometheo, Prometheum aliquot annorum millia Caucaſo affixum fuiſſe. *Idem.*

ἐρῶν ἀπολέμβων ἀεὶ τὸν πρίφον τῷ πάλῃ; Z. ὑδὶ πολλοῦ μέλον τοῦτο, ἂν σε δεῖ παθεῖν. Προ. καὶ μὴν οὐκ ἀμισθί με λύσεις ὦ Ζεῦ, ἀλλά σοι μισθὸν πάνυ ἀναγκαῖον. Z. καλῶς φίζῃ με ὦ Προμηθεῦ. Προ. καὶ τί πλέον ἴξῃ; ἐγὼ γὰρ ἀγγελίας αὐδὶς ἔσομαι ὁ Καυκασεύς ἐσμι, ἀλλ' ἀπορήσεις ἀτρεμοῦντι ἢν τι πυθέσθαι ἀλίσκωμαι. Z. εἰκὸς σοῦτοιγε ὄν τινα μισθὸν ἀπαίτησις ἀναγκαῖον ἡμῖν ὄφλειν. Προ. ἰὼ ἔστιν ἐφ' ᾧ, τί βαδίζεις νῦν, ἀξιόπιστος ἔσομαί σοι καὶ ἀφεὶς τὴν ἀπολείπων μαντινόμενος; Z. πῶς γὰρ ἄν; Προ. ἐς Θέτιν αὖθις σωσεσθαι. αὐτὴ. Z. τυπὰ μὲν ἴσως. τί δ' ἂν τὸ ἐπὶ τούτῳ; δυοῖν χαίρειν τινὰ ἀληθῆς ἐρεῖν. Προ. μηδὲν ὦ Ζεῦ κοινώσῃς τῇ Νηρηίδι· ἰὼ γὰρ αὐτὴ κυοφορήσῃ σὺ σοῦ, τὸ τυχὸν ἴσως ἐρεῖ σεται, οἷα καὶ σὺ ἔδρασας τὸν Κρόνον. Z. τοῦτο φῄς σαπτὸν εἶναι μὴ τὰ ἀρχῆς; Προ. μὴ γένοιτο ὦ Ζεῦ. πλὴν τοιοῦτό τι ἡ μίξις αὐτῆς ἀπειλεῖ. Z. χαίρέτω τοιγαροῦν ἡ Θέτις. σὲ δ', ὁ Ἥφαιστος ἐπὶ τοῖσδε λυσάτω.

avium omnium miserrimè perituram. *Iup.* Ne millesima quidem pars est eorum, quæ te pati par est. *Prom.* Atqui non sine mercede me solves Iupiter: sed tibi rem valdè necessariam significabo. *Iup* Decipis me Promethee. *Prom.* Ecquid plus habebo? Non enim in posterum ignorabis ubi sit Caucalus, nec tibi deerunt vincula, si dolo utens deprehendar. *Iup.* Dic priùs, quamnam mercedem nobis nec ssariam persolves. *Prom.* Si dixero quò nunc eas, num fide dignus ero tibi & de reliquis vaticinans? *Iup.* Quidni? *Prom.* [1] Ad Thetim, cum ipsâ rem habiturus. *Iup.* Hoc utique nosti. Quid præterea? videris enim veri quiddam dicturus. *Prom.* Noli Iupiter cum hac Nereide rem habere: si enim ex te prægnans fuerit, fœtus illius eodem te, quo tu Saturnum, excipiet modo. *Iup.* Me-ne regno ais ejectum iri. *Prom.* Absit Iupiter. verùm tamen tale quid tibi minatur ipsius concubitus. *Iup.* Valeat igitur Thetis. Te verò Vulcanus ob hæc solvat.

1 *Ad Thetim*] Ovid. 1. Met. Hoc vaticinium attribuit Prometheo, sed Lucianus videtur Æschyli & aliorum sequi sententiam. *Cogn.*

ΕΡΩΤΟΣ, ΚΑΙ ΔΙΟΣ.

CVPIDINIS, ET IOVIS.

ΕΡΩΣ.

Ἀλλ' εἰ καί τι ἥμαρτον ὦ Ζεῦ, σύγγνωθί μοι. παιδίον γάρ εἰμι, καὶ ἔτι ἄφρων. Z. σὺ παιδίον ὦ ἔρως, ὃς [1] ἀρχαιότερος εἶ πολὺ τοῦ Ἰαπετοῦ, ἢ

CVP.

At si quid etiam peccavi Iupiter, ignosce mihi: puerulus enim sum, & adhuc imprudens. *Iup.* Tu-ne puer Cupido, qui es Iapeto longè antiquior? An quia

1 Ἀρχαιότερος τοῦ Ἰαπετοῦ] Sic dial. Apoll. & Vulc. τοῦ Ἰαπετοῦ πρεσβύτερος. proverbialiter. *Bourd.*

1 Σὺ-

δὲ οὔπω μὴ πώγωνα, μηδὲ πολιὰς ἔφυσας, ἀφ' ταῦτα καὶ βρέφος ἄξιος νομίζεσθαι, γέρων καὶ πατὴρ γεγονὼς ἤδη; Ζ. σοῦ δ' οὐ κατέργου εἰ μικρὸς, ὃς ἐμοὶ μὲν ὕπνος εἶ τρυφᾶς, ὥστε μηδὲν ἐν ὃ μὴ πεποίηκάς με, σάτυρον, ταῦρον, χρυσὸν, κύκνον, ἀετὸν. ἐμοὶ γὰ ὅλως ἐδόκεις ἥπνα ἐρασθῆναι πεποίηκας. νῦν σπουδὴ ἡδὺς γυναικὶ δόξῃ σε μεγίστην εἶναι; ἀλλά με δεῖ μεγαλαυχεῖσθαι ἐπ' αὐτῇ, καὶ κρύπτειν ἐμαυτόν. αἱ δὲ, ἢ μὲ ταῦρον, ἢ κύκνον φιλήσουσι. ἐμὲ γὰ ὧδε ἔδοξα, πεφυκέναι ὑπὸ θεῶν δῆλος. Ερ. εὐήκοος. ὃ γὰρ φέρουσιν ὦ Ζεῦ θνητοὶ ὅσοι πλὴν σοφοῦσιν. Ζ. πῶς ὦν ἡ Ἀπόλλων ὁ Βρόγχος, καὶ ὁ Ὑάκινθος φιλοῦσιν; Ερ. ἀλλ' ἡ μὲν φεύγει καίπερ ὕφυλα, καίτοι κομήτην καὶ ἀγλαὸν ὄντα. εἰ δ' ἐθέλεις ἐπέρασθαι εἶναι, μὴ ἐπίστρεφε τὴν αἰχίδα, μηδὲ τὸ κρωβύλον φεῦγε, ἀλλ' ὡς ἥδιστα ποίει σε αὐτὸν, ἐκπεπρωθῆ καθαρμῷ βοστρύχους, τῇ μίτρᾳ τούτους ἀναλημμένῳ, πορφυρίδα ἔχε, ὑποδοῦ χρυσᾶς, ὑπ' αὐλοῦ καὶ τυμπάνοις εὔρυθμος βαῖνε, καὶ ὄψῃ ὅτι πλείους ἀκολουθήσουσί σοι τῶν

quia nec barbam nec canos produxisti, ideo etiam infans putari cupis, senex & ve lutus adeò cùm sis? *Cup.* Sed qua injuria afficeri te, ego senex ille, ut tu ais, cur me vincire quoque cogitas? *Iup.* Confidera, sceleste, an parva, qui me ita ludibrio habes, ut nihil sit quod me non effeceris, veluti Satyrum, taurum, aurum, cycnum, aquilam. Et quæ me amaret, nullam planè fecisti, nec me uxori propter te gratiorem fuisse intellexi. Sed me præstigiis erga illas uti, ac me ipsum occultare oportet. Illæ verò vel taurum vel cycnum osculantur: me verò si aspiciant, præ formidine moriuntur. *Cup.* Meritò. Neque enim Iupiter, cùm sint mortales, tuum aspectum ferunt. *Iup.* Quomodo igitur Apollinem Branchus ille, & Hyacinthus amant? *Cup.* At Daphne etiam fugiebat illum quamvis comatum & imberbem. Quòd si amabilis esse velis, ægidem ne concutias, neque fulmen geras, sed te quàm suaviſſimum effice, utrinque demisso capillo, eoque mitra revincto: vestem purpuream sume, crepidas auratas subliga, ad tibiam & ad tympana, compositogressu incede, & plures te sequentes videbis, quam

1 Σάτυρον, ταῦρον, χρυσὸν] Sic dial. Iun. & Lat. Inde Iupiter πολύμορφος. dial. Ven. & Cup. & in Vitarum Auct. & Dicaster. & locis innumeris hujus operis. *Bourd.*

2 Κομήτην] Iul. Poll. lib. 2. cap. de Tonsorib. Philost. Heroic. & lib. 1. Anthol. Apoll. Rhod. lib. 2. *Intonsus Deus* pro Apolline. Propert eccl. 11. lib. 3. Stat. de Coma Earini. Horat. atque illi χρυσοῦ βόστρυχοι. Ælian. ποικ. c. 21. lib. 1. Id. dial. Iun. & Lat. & Pseudom. hæc notissima. *Idem.*

3 Καθαρθῆ βοστρύχους] Sic post, βαθὺν πώγωνα κεκαρμένον, dial. Iun. & Iov. & in Piscat. vide Brod. *Idem.*

4 Τῇ μίτρᾳ] Sic dial. Iun. & Iovis. Virg. 4. Æn. Senec. Herc. fur. μίτρα κοσμεῖ γυναικῶν. leg. dial. Iun. & Iov. Συλυμένους Long. lib. 1. *Idem.*

5 Εὔρυθμος βαῖνε] Vt antea. dixi alibi. *Idem.*

1 *Illam*

Διονύσου Μαινάδων. Ζ. ἄπαγε. οὐκ ἂν δεξαίμην ἐπίορκος εἶναι τοιοῦτος γιγόμενος. Ερ. οὐκοῦν ὦ Ζεῦ, μηδὲ ἐρᾶν θέλε, ῥᾴδιον γὰρ τοῦτό γε. Ζ. οὐκ, ἀλλ' ἐρᾶν μὲν, ἀπραγμονέστερον δ' αὐτῷ ἐπιτυγχάνειν. ἐπὶ τούτοις οὖν σοὶ ἀφίημί σε.

quàm Bacchum Mænades. *Iup.* Apage. nolim amabilis esse hoc pacto compositus. *Cup.* Ergo amare noli Iupiter. Hoc enim est facile. *Iup.* Quin amare quidem volo, minore autem negotio illo potiri. Atque ob hæc nunc dimitto te.

ΔΙΟΣ, ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ. | IOVIS ET MERCVRII.

Ζ Ε Υ Σ.

Πότερον δὲ Ἰνάχου παῖδα τὴν καλὴν οἶσθα ὦ Ἑρμῆ; Ερ. ναί. τὴν Ἰὼ λέγεις. Ζ. οὐκ ἔστι παῖς σκέπτου ἔτι, ἀλλὰ δάμαλις. Ερ. περάστιον τοῦτο. τῇ τροπῇ δ' ἐπλλάξη; Ζ. ζηλοτυπήσασα ἡ Ἥρα, μετέβαλλεν αὐτήν. ἀλλὰ καὶ κακὸν ἄλλο τι δεινὸν ἐπιμεμηχάνηται τῇ παιδαίμονι. βουκόλον τινὰ πολυόμματον Ἄργον τοὔνομα ἐπέστησεν, ὃς νέμῃ τὴν δάμαλιν, ἀϋπνον ὄντα. Ερ. τί οὖν ἡμᾶς χρὴ ποιεῖν; Ζ. καταπέμψαντα εἰς τὴν Νέμειαν, ἐκεῖ δέ που ὁ Ἄργος βουκολεῖ, ἐκεῖνον μὲν ἀποκτεῖναι. τὴν δὲ Ἰὼ ἀφ' ἧς πλάγιος εἰς τὴν Αἴγυπτον ἀπαγαγόντα, Γῆν ποιῆσαι. καὶ τοὐπίσω [1] ἔστω θεὸς τοῖς ἐπεῖ. καὶ τὸ Νεῖλον ἀπαλλάττειν, καὶ τοὺς ἀνέμους ἐπιπέμπειν, καὶ [4] σώζειν τοὺς πλέοντας.

I V P.

Pulchram [1] illam Inachi puellam nosti Mercuri? *Merc.* Etiam, Io dicis. *Iup.* Illa non amplius puella est, sed juvenca. *Merc.* Monstrosum hoc. Sed quomodo mutata est? *Iup.* Zelotypia mota Iuno, mutavit ipsam. Quinetiam novum aliud malum infœlici illi excogitavit: bubulcum quendam multioculum Argum nomine, custodem addidit, qui juvencam insomnis pascit. *Merc.* Quid igitur facto opus est? *Iup.* Devolans. [2] in Nemeam sylvam (illic alicubi Argus pascit) illum quidem interficito: ipsam verò Io per pelagus in Ægyptum abducens, Ifim facito. Cæterùm Dea illis esto. Nilumque attollat, & ventos immittat, & navigantes servet.

1 *Illam Inachi*] Sic in dial. Nothi & Zephyri. *Cogn.*
2 *In Nemeam sylvam*] Achaiæ inter Cleonas & Phliuntem. *Idem.*
3 Ἔστω θεὸς] Sic dial. Nothi & Zeph. *Bourd.*
4 Σωζέτω δὲ πλέοντας] Sic dial. Apoll. & Merc. *Idem.*

IO-

ΔΙΟΣ, ΚΑΙ ΓΑΝΥΜΗΔΟΥΣ.

ΖΕΥΣ.

Ἄγε ὦ Γανύμηδες, ἥκομεν γὰρ ἔνδα ἔχρην. φίλησόν με ἤδη, ὅπως εἰδῇς ὑπὸ ἀετῷ ῥάμφος ἀγκυλόν με ἥρπασας, καὶ ὄνυχας ὀξεῖς, καὶ πτερὰ, οἷα ἐφαινόμην σοι πτηνὸς εἶναι δικῶν. Γα. ὦνθρωπε, σὺκ ἀετὸς ἄρτι ἦσθα, κἀγὼ κατεπτάμην ἥρπασάς με λύκος μέσην τὴν ποίμνην; πῶς δὲ τὰ μὲ πτερὰ ἐκεῖνά σοι ἐξεῦρες; σὺ δ' ἄλλο ἤδη ἀνθρώπου, ὃν ὁρᾷς ὡ μειράκιον, ὔτε ἀετός. ὁ γὰρ πάντων βασιλεὺς Ζεὺς ἥκω ὧδε εἰμὶ, πρὸς τὸ καιρὸν ἀλλάξας ἐμαυτόν. Γα. Τί φῄς; σὺ γὰρ ὁ Πὰν εἶναι; εἶπε πῶς [2] σύριγγα σὺκ ἔχεις, ἀδὲ κέρατα, ἀδὲ λάσιος εἶ τὰ σκέλη; Ζ. μόνον γὰρ ἐκεῖνον ἡγῇ Θεόν; Γα. ναί. κἀγὼ ὑμᾶς γε αὐτὰ [3] ἔνορχιν πρᾶγμα εἶναι [4] τὸ σπήλαιον ἄγοντες, ἔνδα ἔθυσε. σὺ γὰρ ἀνθρωποθυσίας τις εἶναι μοι δοκεῖς. Ζ. εἶπέ μοι, Διὸς γὰρ σὺκ ἤκουσας ὄνομα, [5] ὀδὲ βωμὸν εἶδες

IOVIS ET GANYMEDIS.

IVP.

Age Ganymides (pervenimus enim quò oportebat) oscula-re me jam, ut videas me roſtrum ad uncum non ampliùs habere, neque acutos ungues, neque alas, qualis apparebam quum volucris esse videbar. *Gan.* Mi homo, annon aquila modò fuisti, ac devolans à medio ovili me rapuisti? Quo pacto igitur illæ quidem alæ effluxerunt, tu verò jam alius appares? *Iup.* Sed neque homo, quem vides, adolescentule, neque aquila, sed omnium rex Deorum ego ipse sum, qui me ipsum ad tempus ita transformavi. *Gan.* Quid ais tu? Pan ille es? At qui fit ut fistulam non habeas, neque cornua, nec sis cruribus hirsutus? *Iup.* Solum-ne illum existimas Deum? *Gan.* Etiam: atque adeò ipsi ductum ad speluncam coleatum hircum immolamus, quo loco stat ipse. Tu verò plagiarius quispiam mihi videris esse. *Iup.* Dic mihi, Iovis nomen non audisti? nec pluentis illius, tonantis & fulgura facientis aram in Gar-

1 *Age*] Xenophon. in Sympos. *Cogn.*

2 Σύριγγα ὐκ ἔχεις] Id dial. Pan. & Merc. in Bach. in Bis accus. Cætera ex Orpheo Hymno Panis. Longus lib. 2. Achill. Tat. lib. 7. *Bourd.*

3 Ἔνορχιν] Ex Theocr. qui ὐόρχεα dixit. ex eo multa sunt hujus dialogi. *Idem.*

4 Τὸ σπήλαιον] De hoc antro Dial. Pan. & Merc. & Bis accus. tangit Long. lib. 2. Aristoph. Achill. Tat. l. cit. *Idem.*

5 Οὐδὲ βωμὸν τὸ τοῦ Γαργάρου] Hujus aræ meminit Homer. Il. 9.
Γάργαρον, ἔνθα τοι τέμφος βεμός τε θυήεις. Idem.
Græci Iovem ὄμβριον venerati sunt, ut testatur Strab. & Pausa. & ὔσπιον, & Artian. & Phrunutus. Latini pluvium. Tibull.
Arida nec pluvio supplicat herba Iovi. Cogn.

1 *Tunm*

ὸν τῷ Γαργάρῳ ἑ ὗσ⟨ν⟩, ϗ βρον-
τῶν⟨τ⟩, ϗμ' ἁρπαγὰς ποιῆ⟨σ⟩; Γα. σὺ δ' ἄβελτε φῄς εἶναι, ὃς
ἀφῆλω ποτὲ χρὰς ἡμῶν τὴν προμη-
χάλκεαν, ὁ οἰκεῖν ὑπερφίαλ ληζό-
μεν⟨ος⟩, ὁ ποιῶν τ ψόφον, ᾧ τ
κεφὰν ὁ πατὴρ ἔθυσεν; εἶπε τί ἀδι-
κήσασά με ἀνήρπασας ὦ βασιλεῦ
τ θεῶν; τὰ δ' ἀφέβαζε ἴσως οἱ λύ-
κοι διηρπάκασίν ἤδη, ἐρήμοις ἐπι-
πεσόντες. Ζ. ἦ πᾶ μᾶλ⟨λ⟩ον τῶν
ἀφεβάστων ἀθανάτων μεμψιμοιρῆσ, ϗ
σὺ τοιοῦτο συνεστραμμένε μεθ' ἡμῶν;
Γα. τί λέγεις; ἐ γὰ κομίζεις με ἤδη
ἐς τὴν Ἴδ⟨α⟩ν τηνικαῦτα; Ζ. ἀδυ-
μῶς. ἐπεὶ μήτιν ἀετὸς ἄλλο ἀντὶ
θεῦ μεμφομαί⟨τ⟩ο. Γα. ἐκεῖ ἐπιζη-
τήσῃ με ὁ πατὴρ, ϗμ ἀστομαχήσῃ
μὴ δι' ἐρίσκων, ϗμ πλησὰς ὕστερον
λήψομαι, ϗκ ἐλιπὼν τὸ ποίμνιον.
Ζ. πῶ γὰ ἐκεῖν⟨ο⟩ ὄψεταί σε; Γα.
μηδαμῶς. πολῦ γὰρ ἤδη αὐτὸν. εἰ
δ' ἀπάξεις με, ὑπισχνοῦμαί σοι ϗ
ἄλλον παρ' αὐτῆ κριὸν τυθήσαζ λύ-
τρα ὑπὲρ ἐμῦ, ἴχνμν τ τριετῆ τ
μίσχα, ὃς ἡλίκη ὡσεὶς τὴν νομίν.
Ζ. ὡς ἀφελὴς ὁ παῖς ἐσι, ϗμ ἁ-
πλοϊκός. ϗμ αὐτὸ δὴ τοῦτο, παῖς
ἔτι. ἀλλ' ὦ Γανύμηδες, ἐκείνα μ
πάντα χαίρειν ἔα, ϗμ ἐπιλάθ⟨ου⟩ αὐ-
τῶν, ἑ ποιμνίε, ϗμ τ Ἴδης. σὺ
δ', ἤδη γὰρ ἐπιφορτί⟨ζ⟩ει, πολλὰ
δ' ποιήσεις ἀγαθὰ τὸν πατέρα ϗ τὴν μητέρα ϗ τὴν παιζίδα. ϗ ἀπὸ τ πυρᾶ
ϗ γάλακτ⟨ο⟩ν, ἀμβροσίαν ἕδῃ, ϗ
νέκταρ πίῃ. τοῦτο μέντοι ϗ τοῖς ἄλ-
λοις ἡμῖν αὐτὸς παρίξεις ἐγχίαν.
τὸ δ' μέγιστον, ἐκέτι ἄνθρωπ⟨ο⟩ς,
ἀλλ' ἀθάνα⟨τ⟩ος ἔσῃ. ϗμ ἀστέρα σε φαίνεζ ποιήσαν ϗμῖν.
ϗμ ὅλως, εὐδαίμων ἔσῃ. Γα. ἦ

Gargaro vidisti? *Gan.* Tute, optime, ais esse, qui nuper grandinem copiose nobis effudisti, qui habitare supra nos diceris, strepitum faciens, cui arietem pater immolavit? Cujus tandem facinoris reum me rapuisti ô rex Deorum? Lupi autem oves fortè jam diripuerunt, desertas illas invadendo. *Iup.* Tibi-ne immortali facto, ac nobiscum conversaturo, est adhuc ovium cura? *Gan.* Quid ais? Annon etiam hodie in Idam me deduces? *Iup.* Nequaquam: quoniam frustra aquila pro Deo fuissem factus. *Gan.* Igitur quæret me pater, & stomachabitur non inveniens, & quia ovile reliqui, postea plagas accipiam. *Iup.* Vbinam ille videbit te? *Gan.* Nequaquam, jam enim ipsum desidero. Quod si me dimittes, polliceor tibi & alium arietem ab ipso immolatum iri, meæ liberationis pretium. Habemus autem trimum, eumque magnum, qui cæteris in pascua præit. *Iup.* Quàm simplex est & ingenuus hic puer, & hoc ipsum adhuc puer. Verùm ô Ganymedes, illa quidem omnia valere fine, & oblivioni trade, nimirum ovile, & Idam. Tu autem, jam enim cœlestis es, hinc & patri, & patriæ multa benefacies. Prætereà pro caseo & lacte, ambrosiam edes, & nectar libes: Hoc etiam aliis, scilicet nobis ipse infundens præbebis. Quodque maximum, non amplius homo, sed immortalis eris: atque faciam ut [1] tuum sidus appareat pulcherrimum. Omninò beatus eris. *Gan.* Si

1 *Tuum sidus*] Aquarium notat, quem Ganymedem esse perhibent: licet ὑδροχοεύς, non ἀστὴρ aquarius. *Cogn.*

1 Si

ἢ παίζειν ἐπιθυμήσω, τίς συμπαίξεταί μοι; σὺ γὰρ τῇ Ἴδῃ πολλοὶ ἡλικιῶται ἦμεν. Z. ἔχεις καὶ τοῦτον τὸν συμπαιξόμενόν σοι τοῦτον ἔρωτα, καὶ ἀστραγάλους μάλα πολλούς. θαῤῥεῖ μόνον, καὶ φαιδρὸς ἴσθι, καὶ μηδὲν ἐπιποθῇς τῶν κρείττω. Ga. τί δ' ὑμῖν χρήσιμον ἂν γένοιμι; ἢ ποιμένιον δεήσει καὶ τοῦτο; Z. ὄκ. ἀλλ' οἰνοχοήσεις, καὶ [1] ἵνα ἔτι νέκταρος τυπῇς, καὶ ἐπιμελήσῃ ἔτι συμποσίου. Ga. τοῦτο μὲν οὐ χαλεπόν. οἶδα γὰρ ὡς χρὴ ἐγχέαι τὸ γάλα, καὶ ἀποδῦναι τὸ κιοσύδιον. Z. ἰδοὺ πάλιν ὕτος γάλακτος μεμνῆσθαι, καὶ ἀνθρώποις ἀφικνεῖσθαι οἴει. τουτὶ δὲ θεῖόν ἐστι, καὶ πίνομεν ὥσπερ ὕφλιον τὸ νέκταρ. Ga. ἤδιον ὦ Ζεῦ ἔτι γάλακτος; Z. ὕσῳ μᾶλλον. καὶ γλυκύμερον, ὥσπερ ἔφη ποθ' ἡμῖν τὸ γάλα. Ga. ἡδύμενον μὲν οὖν καὶ ἥδιστος ἔρως; Z. ναὶ μὰ τὸν Γανυμήδη ὕτω καλός. Ga. τί γάρ σε τοῦτος τὸν ὕπνον ὀνήσει τὸν καλόν; Z. ἴσχε τί ληρεῖς ἀνδρί, καὶ μᾶλλον κάτειρε ἐπὶ σοὶ αὐτόν. Ga. καὶ μὲν ὄκνει πάντα ἤκουέτο μοι συγκαθεύδειν. καὶ διηγεῖτο ἕωθεν, ὡς ἀφίλει αὐτῷ τὸν ὕπνον φερόμενον, καὶ λακτίζων, καὶ φλεγόμενον μεταξὺ ὁπότε καθεύδοιμι. ὥστε τῇδε τῷ μητρὶ ἔπεμπε με καθιμησόμενον τὰ πολλά.

Si verò ludere cupiam, quis mecum colludet? in Ida enim multi eramus coætanei. *Iup.* Habebis & hic colluſorem tibi Cupidinem hunc, & aſtragalos valdè multos. Confidenti tantùm & lætо ſis animo, nihilque inferiorum deſideres. *Gan.* Qua verò in re vobis ero utilis? Num & hic oves paſcere oportebit? *Iup.* Minimè, ſed vinum miniſtrabis, & ad nectar deſtinaberis, & convivium curabis. *Gan.* Hoc quidem non eſt difficile. Novi enim ut oporteat lac infundere, & paſtorale poculum præbere. *Iup.* Ecce, rurſus iſte lactis meminit, & hominibus miniſtraturum ſe retur: hoc verò cœlum eſt; & nectar, quemadmodum dixi, bibimus. *Gan.* Suaviuſne lacte, ô Iupiter? *Iup.* Scies paulo poſt, & cum guſtaveris, non amplius deſiderabis lac. *Gan.* Porro ubi dormiam nocte? an cum coætaneo Cupidine? *Iup.* Minime: ſed ob hoc te rapui, ut ſimul dormiamus. *Gan.* Solus enim non poſſis, ſed tibi ſuavius erit dormire mecum? *Iup.* Maximè ſane cum tali, qualis es Ganymedes, tam formoſus. *Gan.* Quidnam te pulchritudo ad ſomnum juvabit? *Iup* Habet quoddam incitamentum ſuave, eumque molliorem inducit. *Gan.* Atqui patermeus mihi condormienti indignabatur, & mane narrabat ut turbabam ipſius ſomnum me volutando, calcitrando, & quiddam inter dormiendum loquendo. Quapropter me dormiturum ad matrem plerumque mittebat. Tem-

1 Ἐπὶ τῷ νέκταρος τυπεῖν] Sic apud Heliodor. lib. 7. ſic fine hujus Dialogi, ὡς χρὴ ὀρέγειν τὸ σκύφον. Bourd.

2 Κισσύδιον] Ποιμενικὸν ἔκπωμα ἀπὸ τῆς κισσοῦ. Schol. Theocr. Heſych. legit κισσίδιον, & interpretatur φορτίδιον ἢ σκύφον. Idem.

1 Ἀντι-

ἄρα δή σοι εἰ ἀφ' οὗτος ὡς φῇς ἁρπασάς με, καθεδεῖσθαι αὐδὲ εἰς τὴν γῆν, ἢ πτάμενος ἔξεις ἀργυπνῶν. ἐνοχλήσω γάρ σοι συνεχῶς τριφόμενος. Ζ. τοῦτ' αὐτό μοι τὸ ἥδιστον ποιήσεις, εἰ ἀγρυπνήσαιμι μετὰ σοῦ. φιλῶν γὰρ ἀφθόνως πολλάκις, κ' ἀσπαζόμενον. Γα. αὐτὸς ἂν εἰδείης, ἐγὼ δὲ κοιμήσομαι, σὺ κατὰ φιλῶν. Ζ. εἰσόμεθα τότε πρᾶγμα τοιοῦτον. νῦν δὲ ἄπαγε αὐτὸν ὦ Ἑρμῆ, καὶ πόησον τὴν ἀθανασίαν. ἅμα οἴνοχοήσοντα ἡμῖν, διδάξας ὅσα χρὴ ὀρίγειν τὸν σκύφον.

Tempus igitur eſt, ſi ad hoc, ut ais, rapuiſti me, ut me denuo in terram deponas, vel moleſtia afficieris vigilando. Turbabo enim te aſſiduò, dum me huc atque illuc revolvam. *Iup.* Hoc ipſum mihi ſuaviſſimum feceris, ſi tecum vigilavero. Nam te ſubinde oſculabor, & amplectar. *Gan.* Videris ipſe; ego vero te deoſculante dormiam. *Iup.* Videbimus tunc quid agendum. Nunc vero abduc ipſum Mercuri, & epota immortalitate adduc ut nobis miniſtret, edoctum prius quemadmodum oporteat ſcyphum porrigere.

ΗΡΑΣ, ΚΑΙ ΔΙΟΣ.

Η Ρ Α.

Ἐξ οὗ τὸ μειρακίον τοῦτο ὦ Ζεῦ, τὸ Φρύγιον ἀπὸ τῆς Ἴδης ἁρπάσας δεῦρο ἀνήγαγες, ἐλαττόν μοι φροντίζεις τῶν νῦν. Ζ. καὶ τοῦτο γάρ ὦ Ἥρα ζηλοτυπεῖς, ἤδη ἀφελὲς ὄντα καὶ ἀλυπέτατον; ἐγὼ δὲ ὠμην ταῖς γυναιξὶ μόναις χαλεπὴν σε εἶναι, ὅπερ σὺ ἂν ὁμολογήσειας ἐμοί. Η. εἰκότως ἐκείνας μὲν εὖ ποιεῖς, ἐᾶν περιπατεῖν σε ἐπὶ γῆς, ὃς ἁπάντων θεῶν ἐστὶ βασιλεύτατος, ἀπολιπὼν ἐμὲ τὴν νόμῳ γαμετὴν, ἐπὶ τὴν γῆν κάτεισι μιγησόμενος, κρυπτόν, ἢ πῶς ἡδύμενον. τὸν δὲ Ἴδαιον τοῦτο παιδίον ἁρπάσας, ἀνίπτης ὦ ἀμβροσίητε θεῶν. καὶ σωφρονεῖ νῦν ἐπὶ κεφαλὴν μοι πατούμενον, οἰνοχοοῦν δὲ τῷ λόγῳ. ὅτως ἠπόρεις οἰνοχόων;

IVNONIS, ET IOVIS.

IVNO.

Ex quo adoleſcentulum hunc Iupiter, Phrygium iſtum dico, ab Ida raptum huc adduxiſti, minus advertis mihi animum. *Iup.* Etiam ob hunc Iuno zelotypa jam es, ſimplicem adeò, & minime moleſtum? Ego vero putabam mulieribus ſolis difficilem te eſſe, quæcunque converſantur mecum. *Iun.* Neque illa quidem recte facis, nec convenientia tibi ipſi, qui cum iis Deorum omnium dominus relicta me legitima conjuge, interram deſcendis, ut aſſumpta auri, taurive forma mœcheris. Verum illæ mulieres in terra manent; Idæo autem hoc puero rapto, in cœlum ſubvolaſti, Deorum generoſiſſime: & nunc ille nobiſcum habitat ſupra meum caput evectus, ut tibi quemadmodum ajunt pocilletur. Itane vero carebas pocillatoribus? aut de-

καὶ ἀπηχθρεύσασιν ἄρα. Ἥπ. Ἡ Ἥβη, καὶ ὁ Ἥφαιστος ἀλφηστάμοις; σὺ δὲ καὶ τῷ κύλικι σου ἂν ἄλλως λάβοις παρ' αὐτῆς, ἢ φιλήσας ἀφίεσαν αὐτόν, ἀπάντων ὁρώντων. καὶ τὸ φίλημά σοι ἥδιον ἢ νέκταρ. καὶ ἀφ' τοῦτο ἐδὲ δψῶν, πολλάκις αὐτὸς πιεῖν. σὺ δὲ ποτε δὲ καὶ ἀπογδοτόμβρου μόνον, ἴδιόκως ἀπείνου. καὶ πότ' ἀπολαβὼν τὸν κύλικα, ὅσον ὑπόλοιπον ἐν αὐτῇ, πίνεις, εἶτα καὶ αὐτὸς ἔπιε, καὶ ἔνδον [2] ἀφοσιώμενος τὸ χείλη, ἵνα καὶ πίνῃς ἅμα, καὶ φιλῇς. ἀφίλω δὲ ὁ βασιλεύς, καὶ ἀπάντων παιπᾷ, ἀπαγθέμενος τὸν αἰγίδα, καὶ τὸ κεραυνὸν, σκάψασα ἀστραγαλίζων μετ' αὐτοῦ, πάνυ τηλικοῦτον καθειμένος. πάνυ δὲ ὁρῶ ταῦτα. ὥστε μὴ οἷα λανθάνειν. Ζ. καὶ τί δεινὸν ἐν Ἥρᾳ, μειράκιον ὄντα καλὸν μηδὲν φιλεῖν καὶ φιλεῖσθαι, καὶ ἥδεσθαι ἀμφοῖν, καὶ τῷ φιλήματι, καὶ τῷ νέκταρι; ἐγὼ γὰρ ἐπιτρέπω αὐτῷ καὶ ἅπαξ φιλῆσαί σε, ἐκεῖνο μέμψῃ μοι, ὡς πλέον ἔχοντι καὶ νέκταρος οἰομένῳ τὸ φίλημα εἶναι. Ἡφ. παιδαγωγῶν ὄντι λόγοι. ἐγὼ δὲ μὴ ὄντα μανείην, ὡς τὸ χείλη ἀφοσιεγκεῖν τῷ μαλθακῷ τούτῳ φρυγὶ ὄντος ἀκτεθηλυμμένῳ. Ζ. μὴ μυλοιδορῶ ἐν γλυκυτάτῃ τῆς παιδιᾶς. ἔστω δὲ ὁ [3] θηλυδρίας, ὁ βάρβαρος, ὁ μαλθακὸς, ἡδίων, καὶ ποθεινότερος, ἢ βούλομαι δὲ εἰπεῖν, μή σε παρ-

defessi adeò sunt Hebe, & Vulcanus ministrando? Tu vero etiam calicem non aliter ab eo accipis, quam cum prius ipsum deosculatus fueris, omnibus aspicientibus: ipsoque nectare tibi suavius est hoc osculum: atque ob id non sitiens, sæpenumero potum petis. Interdum autem ubi solum degustasti, porrigis ipsi: deinde ipso bibente calicem arripis, & quantum in ipso restat, ebibis, qua parte ipse bibit, & ubi labia applicuit, ut & bibas simul, & osculeris. Nuper vero rex ille, atque omnium pater, depositis ægide ac fulmine, sedebas talis cum ipso ludens, tu qui tantam barbam summittis. Itaque ne te putes latere, cum hæc omnia videam. *Iup.* At quid adeò grave hoc, ô Iuno, adolescentem adeò pulchrum, inter bibendum deosculari, & utroque illo oblectari, osculo nimirum & nectare? Si igitur permittam ipsi ut te vel semel osculetur, non amplius accusabis me, quod osculum illius nectare præstantius puto. *Iun.* Pædiconum verba hæc sunt. Ego vero non ita insanivero ut labia mea molliculo isti Phrygi, tamque effœminato applicem. *Iup.* Ne convicieris tu generosissima, meos amores masculos: nam mulierosus, & barbarus, & molliculus iste, suavior & desiderabilior, nolo autem dicere amplius, ne te magis irri-

1 Ἀπολαβὼν] *Auferens* ἀπολαβεῖν *enim* τὸ ἁρπάζειν, *sic* ἁρπάζειν. ἀπὸ τοῦ σώματος. Long. lib. 3. Stat. de Glaucia:

Inceptas quis ab ore dapes libatasque vina
Auferet, & dulci turbabit cuncta rapinâ. Bourd.

2 Προσφιλοῦσι τὸ χείλη] Notabam has amoris ineptias ad Heliod. lib. 4. Eustat. sive Eumath. de Ismin. Agath. in Anthol. Long. Tat. *Idem.*

3 Θηλυδρίας] Ὁ κατακλασμός, τὸ θηλυδρὸν διὰ τοῦ ἐξάγειν ἀδουλωσύνην. τριχοπλάστης εἶναι. Interp. Aristophan. Θεσμοφ. sic antea θηλυμίτρας. Hesych. Suid. *Idem.*

ξύνω ἐπιτηδεῖον. Ἥφ. εἰ δὲ γαμήσεως αὐτὸν ἐμοὶ ἕνεκα. μέμνησο γὰρ τοῖς μοι λέγω τὸ οἰνοχόον τοῦτον ἐμπαροινεῖς. Ζεύς. ἄκ. ἀλλὰ τὸ Ἡφαίστου ἔδη τὸ σὸν υἱὸν οἰνοχοεῖν ἡμῖν χαλκόποδα, ὃν δὲ κεμένα ἤνεγκα, ἐπὶ τῆ ἀπιθήκαν ἀνάπλεων, ἄρτι τοῦ πυρὸς χρῶν ἀπὸ τῆ ἐστίας ἀπὸ τῶν ἀνθράκων, καὶ ἀπ' ἐκείνων αὐτῶν τὸ δακτύλιον λαμβάνων ἡμᾶς τοῦ κύλικος, καὶ ἐπιπασσόμενος, φιλήσω μεζόν, ἢ εἰ ἄρ' ἡ μήτηρ σὺ ἡδέως φιλήσειας, ὑπὸ τὸ ἀσβόλου καπνῆ λαμβάνον τὸ στόμα πᾶν; ἡδέως ταῦτα. εἰ γὰρ καὶ πολὺ ὁ οἰνοχόος ὑμῖν ἐμαγείρη τῷ συμποσίῳ τὸ ἦθος. ὁ Γανυμήδης ἦ, καταπεμπλέων αὖθις ἐς τοῦ Ἴδου. καθαρῶς γὰ, καὶ ῥοδοδάκτυλος, καὶ ἐπιχαρὴς ὁρᾶν τὸ ἔκπωμα. καὶ ὁ, σι λυπεῖ μᾶλλον, καὶ φιλεῖ Ἥδιον ἢ νίκταρος. Ἥφ. νῦν καὶ χωλὸς ὦ Ζεῦ ὁ Ἥφαιστος, καὶ οἱ δάκτυλοι αὐτῶ ἀνάξιοι ἦ σῆς κύλικος, καὶ ἀσβόλω μεστός ἐστ, καὶ ναυτιᾷς ὁρῶν αὐτὸν, ἐκ ὅτου τὸ καλὸν κεκτήσω τοῦτον ἡ Ἴδη ἀνεθρέψατε, πάλαι γὰ ἐχ ἑώρας ταῦτα ὑμῖ οἱ αστυθῆρες, ὑμῖ ἡ κόμη ἀπέτρεπέν σε μὴ ἐχὶ πίνειν παρ' αὐτῆ. Ζεύς. λυπεῖς ὦ Ἥφ στασιάζω. ὑβρὶν ἄλλο. κόμοι ἐπιτείνεις τὸ ἔρωτα ζηλοτυπούσα. οἱ δὲ ἄχθη δὴ παιδὸς ὡραίᾳ διεχρῶμεν τὸ ἔκπωμα, σοὶ μὲ ὁ υἱὸς οἰνοχοεῖτο. σὺ δ' ὦ Γανύμηδες, ἐμοὶ μόνῳ ἀναδίδου τὸν κύλικα. καὶ ἐφ' ἑκάστῃ, δὶς φίλει με, καὶ ὅτι πλήρη ὁρίζεις. καὶ αὖθις ὁπότε παρ' ἐμὲ ἀπολαμβάνοις. τί σῶ τὸ δακρύεις; μὴ δέδιθι. εἰμάξει γὰ λῶ τις σι λυπῆν ἐθέλῃ.

irritem. *Iun.* Vtinam & illum in uxorem duriſſes mei gratia. Memineris igitur quibus propter illum pocillatorem probris me afficis. *Iup.* Imo vero Vulcanum iſtum filium tuum oportebat nobis pocillari, claudicantem videlicet, & à fornace venientem, plenum adhuc favillis, depoſito paulo ante forcipe: & nos calicem ab illis ipſis digitis accipere, attractumque ipſum interim oſculari, quem neque mater tu libenter oſculeris, facie ob fuliginem denigrata? Suavia hæc ſunt: adeoque multum etiam pocillator iſte cohoneſtat Deorum convivium. Ganymedes autem hic iterum in Idam eſt ablegandus, quippe purus ac candidus eſt, roſcique digitis, ac ſcite poculum porrigit; quodque te magis mœrore afficit, ipſo nectare jucundius oſculatur. *Iun.* Nunc Iupiter, & claudus eſt Vulcanus; ejuſque digiti tuo calice indigni, eſt etiam fuligine plenus, quumque vides ipſum, nauſeas, ex quo formoſum iſtum & comatum Ida educavit. Olim autem iſta non videbas: neque favillæ, neque fornax te abſterrebant, quominus illo porrigente biberes. *Iup.* Ægritudine te ipſam Iuno afficis: & mihi tua zelotypia vehementius amorem auges. Quod ſi graveris à formoſo puero poculum accipere, tuus filius tibi potum miniſtret. Tu vero Ganymedes mihi ſoli calicem trade, & me cum quolibet bis oſculare, tum quando plenum porrigis, tum quando rurſus à me illum accipis. Quid ita lachrymaris? Ne metue. Pœnas enim dabit quicunque tibi moleſtus eſſe voluerit.

1 Ἥδιον τῦ νίνταρος] Sic apud Heſio. ſcut. Herc. τὸ σφὶ ἀνελυφάρτιρος Scribit. Bourd.

IV.

ΗΡΑΣ, ΚΑΙ ΔΙΟΣ.

ΗΡΑ.

Τὸν ἰξίονα τοῦτον ὁρᾷς ὦ Ζεῦ; ποῖόν τινα τὸ τρόπον ἡγῇ; Ζεύς. ἄνθρωπον εἶναι χρηστὸν ὦ Ἥρα, καὶ συμποτικόν. ἐγὼ γοῦν ἂν σοὶ λέγω ἡμῖν, ἀνάξιος ἦν συμπίνειν ἄν. Ηρα. ἀλλ' ἀνάξιός ἐστιν, ὑβριστής γε ὤν. ἆρα μηκέτι σαυίσω. Ζεύς. τί δὲ ὕβριστ; χρὴ γὰρ οἶμαι καὶμὲ εἰδέναι. Ηρα. τί δ' ἄλλο; χρὴ γὰρ αἰσχύνομαι εἰπεῖν αὐτό. τοιοῦτόν ἐστιν ὃ ἐτόλμησε. Ζεύς. καὶ μὰν ἀλλὰ τοῦτο καὶ μᾶλλον εἴποις ἄν, ὅστις καὶ αἰσχρῶς ἐπεχείρησε. μῶν ἦν ἐπίορκα πιάς; σαυίσω γάρ ὁποῖον ποτ' αἰσχρὸν, ὥσπερ ἂν ἐκπήσειας εἰπεῖν. Ηρα. οὐτωσὶ ἴσως, σὲ καλῶ τινα ὦ Ζεῦ σωλὴν ἤδη χρόνον. καὶ τὸ μὲν πρῶτον, ἠγνόουν τὸ πρᾶγμα, διότι ἀπανὶς ἀφεώρας εἰς ἐμέ. ὁ Ζ, καὶ ἔστιν, καὶ ὑπεδύκρυε. καὶ εἴ ποτε παύσει ἀδολέσχων τῇ Γανυμήδει τὸ ἔπαιθμον, ὁ Ζ, ἤτις σὺ αὐτῇ ὀφείλω πιεῖν. καὶ λαβὼν, ἐφίλει μεθέξου. καὶ ὅτε τὸν ὀφθαλμὸν ἀφεώρας εἰς ἐμέ. ταῦτα ἤδη ἐσώλην, ἐρωτικὸν ὄντα. καὶ ἐπιστολὴν μὲν ἡδέμην λέγειν ὅτι σὲ. καὶ ὤμην παύσεσθαι ἐμοῦ ἀκούσας τ' ἄνθρωπον. ἐπεὶ Ζ ὁ λόγος ἐτόλμησέ μοι ἀφεῖσαι αὐτὸν ἔτι δακρύοντα, καὶ ἀποκυλινδούμενον, ἐπιφραξάμην τὰ ὦτα ὡς μὴ Ζ ἀκούσαιμι αὐτῷ ὑβριστικὰ ἱκετεύοντι, ἀπάλλου σοι φράσουσα. σὺ Ζ αὖτος ὅρα

IVNONIS ET IOVIS.

IVNO.

Ixionem hunc vides Iupiter? quibusnam moribus affectum putas? *Iup.* Hominem esse benignum Iuno, & hilarem convivam. Non enim conversaretur nobiscum, si indignus conviva esset. *Iun.* At indignus est, cum sit contumelioſus. Itaque ne amplius conversetur nobiscum. *Iup.* Sed quid contumeliæ intulit? oportet enim, ut puto, me id scire. *Iun.* Quid vero aliud? Etenim pudet me dicere, ejusmodi illud est quod commisit. *Iup.* Atqui eo magis dicere debeas, quod turpia molitus est. Num igitur aliquam solicitavit ad stuprum? Intelligo enim cujusmodi sit turpe illud facinus, quod te pigeat dicere. *Iun.* Me ipsam, non aliam quampiam Iupiter, longo jam tempore: ac primum ignorabam quid rei esset, cur me intentis oculis aspiceret: ipse etiam ingemisceret, & sublachrymaretur: & si quando pota poculum Ganymedi traderem, in eodem potum peteret, atque interea oscularetur captum, oculisque admoveret, ac rursus me intueretur. Hæc amatoria esse intelligebam, & tibi dicere longo tempore verebar, atque hominem à furore cessaturum putabam. Sed postquam verba mihi ausus est adhibere, ego dimittens illum adhuc lachrymantem, & ad genua provolutum, obturatis auribus, ut ne supplicantis ipsius lascivos sermones audirem, abii ut tibi dicerem. Tu vero vide quomodo sis ulturus

1 Τ' ἔσεισης γε ὤν] Clariſſ. Heyns. ad Max. Tyr. dixi ad Petron. *Bourd.*

ὅπως μέτεστι τῆς ἄνθρακος. Ζεύς. οὗτος ὁ κωμῳδούμενος ἐπ' ἐμοὶ αὐτὸν, καὶ μέχρι τοῦ Ἥρας γάμου; τοσοῦτον ἐμεθύσθη τοῦ νέκταρος. ἀλλ' ἡμεῖς τοιοῦτοι, καὶ πόρρω τοῦ μετρίως φιλανθρώποι. οἶσθα καὶ συμπότας αὐτοὺς ἐποιησάμεθα. συγγνωστὸν οὖν, εἰ πόντες ὕφιοι ἡμῖν, καὶ ἰδόντες ἐρᾴνια κάλλη, καὶ οἷα ἄποτε εἶδον ἐπὶ γῆς, ἐπεθύμησαν ὁπλαῖσιν αὐτῶν, ἔρωτι ἀλόντες. Ἰ ὁ δ' ἔρως, βίαιόν τί ἐστι, καὶ σὺν ἀνθρώποις μόνον ἄρχει, ἀλλὰ καὶ ἡμῶν αὐτῶν κύριος. Ηρα. σὺ μὲν καὶ πάνυ ὀρθός γε διακόσμησις εἶ. καὶ ἄγε σε, καὶ φέρε τὸ ῥινός φασιν ἕλκειν. καὶ ἔπη αὐτῷ ἴσως ἂν ἡγοῦμαί σοι. καὶ ἀλλάττῃ ῥᾳδίως ἐς ὅ, τι ἂν κελεύσῃ. καὶ ὅλως κτῆμα καὶ παιδιὰ δ' ἔρωτος σύ γε. καὶ νῦν τῷ Ἰξίονι οἶδα καθότι συγγνώμην ἀπονέμεις, ὅτε καὶ αὐτὸς μοιχεύσας ποτὲ αὐτῇ τὴν γυναῖκα, ἃ σοι τὸ Περίθοον ἔτικτεν. Ζεύς. ἔπι δὴ σὺ μέμνησαι ἐκείνων, εἴ τι ἐγὼ ἔπαιξα ἐς γῆν κατελθών; ἀπὲρ οἶσθα ὅμοι δοκεῖ καὶ δ' Ἰξίων; κελάζειν μὲ μηδαμῶς αὐτόν, μήσε ἀπωθεῖν δ' ὑμπροσθε. σκαιὸν γάρ. ἐπὶ σὲ ἐρᾷ, καὶ ὡς φῂς ἀκριβῶς, καὶ ἀφόρητος πάσχει. Ηρα. τί ὦ Ζεῦ; δόλια γὰρ μή τι ὑβρισικὸν ἐς σὲ εἴπῃς. Ζεύς. ὑδαμῶς. ἀλλ' εἴδωλον σοι νεφέλης πλασάμενος αὐτῇ σοι ὕμνιον, ἐπιδὰν λυθῇ τὸ συμπόσιον, κἀκεῖνος ἀχρυνεῖ ὡς τὸ εἰκὸς νέος δ' ἔρωτος, ὁπλαῖς καλιόμενος αὐτὸ φέρουσιν. οὕτω γὰρ παύσεται ἀνιώμενος, οἰηθεὶς τετυχηκέναι τῆς ἐπιθυμίας. Ηρα. ἄπαγε.

rus hominem. *Iup.* Euge: sceleratus ille in me ipsum, ad Iunonis usque nuptias, adeò inebriatus est nectare. Cæterum nos authores horum sumus, & ultra modum amatores hominum, qui quidem & convivatores nostros ipsos fecimus. Venia igitur digni sunt, si nobiscum similia poti, deinde conspectis cœlestibus formis quales nusquam in terris viderunt, amore capti, illis frui concupiverunt. Est autem amor, violentum quiddam, nec solum hominibus, sed & nobis ipsis interdum imperat. *Iun.* Tuus quidem penitus hic est dominus, teque fert & agit, naso (ut ajunt) trahens: & sequeris ipsum quocunque te duxerit, & facile immutaris in quodcunque jusserit: denique tu possessio, & ludus es amoris. Et nunc Ixioni, scio, quod veniam tribuis, ut qui uxorem ipsius olim adulterio vitiaris, quæ tibi Pirithoum peperit. *Iup.* Adhuc-ne meministi, siquid ego lusi quum in terram descendi? Sed nosti quid mihi videatur de Ixione? ipsum quidem nequaquam multandum, nec convivio extrudendum: rusticum enim illud. Sed quia amat, &, ut ais, lachrymatur, & intolerabilia patitur. *Iun.* Quidnam ô Iupiter? metuo enim ne & tu contumeliosum aliquid dicas. *Iup.* Nequaquam. Sed simulachrum tibi simile, effectum ex nube, postquam solutum fuerit convivium, illi ut verisimile est, præ amore vigilanti, ad concubitum admoveamus: sic enim angi desinet, ratus se rem expetitam esse consecutum. *Iun.* Apage. Ne

1 Ὁ δ' ἔρως] Sic Long. lib. 2. Heliodor. lib. 4. & Dialog. Apoll. & Bacch. ἁπάντων ἄρχων. Bourd.

1 Μὴ

μὴ ὅ τι ἔρασιν ἴκοιτο, τὸ ὑπὲρ αὐτὸν ἐπιθυμῶν. Ζεύς. ὅμως ὑπόμενον ὦ Ἥρα. τί γὰρ ἂν καὶ παίζοις δεινὸν λαβὼν τὸ πλάσμα; Ἥρα. ἀλλὰ ἡ νεφέλη ἐγὼ εἶναι δόξω. καὶ τὸ αἰσχρὸν ἐπ' ἐμὲ ποιήσῃ λέγων τὴν ὁμοιότητα. Ζ. ἀδὲν τοῦτο φῄς. ὅτι γὰρ ἡ νεφέλη ποτὲ Πῆρα γένοιτ' ἄν, ὅτι σὺ νεφέλη. ὁ δὲ Ἰξίων μόνον ἐξαπατηθήσεται. Ἥρα. ἀλλ' οἷοι πάντες ἄνθρωποι ἀπειρόκαλοί εἰσιν, αἰσχρὸν κατελθὼν ἴσως, καὶ διηγήσεται ἅπασι, λέγων συγγεγονέναι τῇ Ἥρᾳ, καὶ σύμπεπτωκέναι τῷ Διΐ. καίτοι τάχα ἐρᾷν με φήσειν αὐτοῦ. οἱ δὲ, πεισθήσονται, σὺν εἰδότες ὡς νεφέλῃ συνῆλθε. Ζεύς. ἀκοῦσαι δὲ πιθανὸν εἶπεν, εἰς τὸ ἀεὶ ἐμπεσὼν πρόχειρ' ἀθλίως διεσθήσεται συμπεπλεγμένος μετ' αὐτῆς ἀεί, καὶ πόνον ἄπαυστον ἕξει, δίκλω δίδως καὶ ἔρωτα. Ἥρα. ὁ γὰρ δεινὸν τοῦτο γε λαβὼν τὸ μεγαλαυχίας.

Ne quid tempestivum consequatur, quando res quæ supra se sunt, concupiscit. Iup. Attamen patere ô Iuno. Quid enim tam grave tibi accidet ex hoc figmento, si cum nube Ixion congredietur? *Iun.* At nubes ego esse videbor: & in me turpitudinem committet propter similitudinem. *Iup.* Nihil dicis. Neque enim nubes hæc Iuno unquam fuerit, neque tu nubes. Ixion autem solum decipietur. *Iun.* Sed ut omnes homines insolentes sunt, forte quum descenderit, gloriabitur, omnibusque dicet se Iunonem compressisse, Iovisque rivalem esse: forsitan etiam dixerit me ipsum amare: illi vero credent, nescii eum cum nube congressum esse. *Iup.* Igitur si quid tale dixerit, ad inferos detrudetur, & rotæ miser alligatus, cum ipsa perpetuo circumvolvetur, & laborem nunquam cessaturum sustinebit, pœnas amoris luens. *Iun.* Non enim grave quidem hoc præ jactantia.

1 Μὰ ὅ τι ἔρασιν ἴκοιτο] Nescio cur mutatum, sic enim reposueram. Proverbii de quo Aristophan. alii, σισυφίζειν μὴ ὅπως τὸ μὴ ὅπως ἴκοιτο. Verum tamen Atticum est, & utitur Dialog. de saltat. Solœcismum notarunt Grammatici. *Bourd.*

ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΗΦΑΙΣΤΟΥ.

APOLLINIS, ET VVLCANI.

ΗΦΑΙΣΤΟΣ.

Ἐφθασας ὦ Ἀπολλον τὸ τῆς Μαίας βρέφος τὸ ἄρτι τεχθὲν, ὡς καλόν τί ἐστι, καὶ ὡσμαλὲς πᾶσι, καὶ ἤδη ὡς μέγα ἀγαθὸν ἀπεκυσόμενον; Απο. οὐκοῦν

VVLC.

Vidisti Apollo Maiæ infantulum illum nuper genitum, ut formosus est, omnibusque arridet, & jam quiddam præ se fert, quasi in magnum aliquod bonum sit evasurus? *Ap.*

γε φῶ βρέφος. Ὁ Ἥφαιστος, ἢ μέγα ἀγαθὸν, ὃ δὲ Γανυμήδης πρεσβύτερός ἐστιν ὅσον ἐν τῇ παιστρίᾳ; Ἡφαι. καὶ τίνα ἂν ἀδικήσαι δυνατὸς ἀρτίτοκος ὤν; Απο. ἐρώτα τὸν Ποσειδῶνα, ἢ τὴν τρίαιναν ἔκλεψεν. ἢ τὸν Ἄρη, καὶ τοῦτο μὰν ἐξείλκυσε λαθὼν ἢ κωλεοῦ τὸ ξίφος, ἵνα μὴ ἐμφανὲς λέγω, ὃν ἀφώπλισε δὲ τόξα, καὶ τὸ βέλος. Ἡφαι. τὸ νεογνὸν τοῦτο, ὃ μῆτερ οὐκ οἶσθα σὺ τὰς κακουργίας; Απο. εἴση δ' Ἥφαιστε εἴ σοι ἀφελὴς μόνον. Ἡφαι. καὶ μὲν ἀφελὴς ἦδη. Απο. τί δῆτα, παῖδα ἔχοις τὸν ἐρασθέα, καὶ ὑδὲ λάθοι σε αὐτῶν; Ἡφαι. πάνυ δ' Ἄπολλον. Απο. ὅμως ἐπίσκεψαι ἀκριβῶς. Ἡφαι. νὴ Δία τοῦ πυρὸς μὲν οὐκ ὄρᾷ. Απο. ἀλλ' ὅλῳ αὐτὸν πως σὺ κατεργάσει καὶ βρίφος. Ἡφαι. ἔπειτα ἐξύφαιρ ἐστὶ, καθάπερ σὺ τὴν μητρὸ κεκλεπτήκασι τοῦ κλεπτικοῦ; Απο. εἰ γὰρ ἤκουσας αὐτοῦ ἐν λαλιᾷ ἤδη τοιοῦτος, καὶ ἐπίτεχνος. ὁδὲ, καὶ λίθρικεν ἔχει ἤκιστ' ἐγελῶ. χθὲς γὰρ ἀφικόμενον τὸν Ἑρμῆν ἐκάλεσε δῶρον τὴν ἐρωτα, κατεπάλαισεν δ' ὀλίγου σὺν οἶσθ' ὅπως ὑφέλκυσε τὸ πόδε. εἶτα μεζόνως ἐπαινέμενον, ἡ Ἀφροδίτη μὲν τὸν κηρὸν ἔκλεψε τοῦτον ἐξαρθρώσας αὐτὸν ἐπὶ τῇ νίκῃ. Ὁ Διὸς γελῶντος, τὸ σκῆπτρον. εἰ γὰρ μὴ βαρύτερος ὁ κέραυνὸς ἦν, καὶ πολὺ τὸ πῦρ εἶχε, κἀκεῖνον ἂν ὑφείλετο. Ἡφαι. χορηγὸν πως τὸν παῖδα φῄς. Απο. καὶ μάλα, καὶ ἤδη καὶ μουσικόν. Ἡφαι. πῇ, τοῦτο πεπαιδεύσαι ἔχεις; Απο. χελώνην τινὰ νεκρὸν εὗρεν, ὄρχησιν ἀπ' αὐτῆς συνεπήξατο. πήχεις γὰρ εἰσαρμόσας, καὶ

Illum-ne ego infantem ὁ Vulcane dixero, aut magnum bonum, qui quantum ad fraudulentiam attinet, ipso Iapeto antiquior est? *Vulc.* Ecquem injuria afficere potuerit, jam primum natus? *Ap.* Interroga Neptunum, cujus tridentem suffuratus est: aut Martem: nam & hujus subtraxit clam è vagina gladium: ut de me ipso non dicam, quem arcu & sagittis exarmavit. *Vulc.* Hæccine infantulus ille, qui vixdum movebatur in fasciis? *Ap.* Scies Vulcane si modo ad te venerit aliquando. *Vulc.* Atqui jam venit. *Ap.* Quid igitur? omnia habes ferramenta, nullumque ipsorum est amissum? *Vulc.* Omnia ὁ Apollo. *Ap.* Attamen inspice diligenter. *Vulc.* Per Iovem forcipem non video. *Ap.* Sed videbis ipsum alicubi in fasciis infantis. *Vulc.* Adeone aduncas habet manus, perinde ac si in ipso ventre furandi artem jam esset meditatus? *Ap.* Annon audivisti ipsum jam arguta & volubilia loquentem? atque hic etiam ministrare vult nobis. Heri autem provocato Cupidine, eum ilico palæstra superavit, ne scio quo pacto pedes illi subtrahens. Deinde interim dum laudabatur, Veneris surripuit cestum, cum ob victoriam ipsum fuisset amplexata: Iovis etiam ridentis sceptrum: ac nisi gravius fuisset, multumque ignem habuisset, ipsum quoque fulmen sustulisset. *Vulc.* Acrem mihi narras puerum. *Ap.* Non id solum, sed jam etiam musicum. *Vulc.* Vndenam hoc conjicere potes? *Ap.* Testudinem mortuam alicubi nactus, ex ea compegit instrumentum. Brachiis enim adaptatis, & superinducto ju-

1 Τὸ σκῆπτρον] In Cod. Florent. scribitur ἤλθεν ἐπὶ τὸ σκῆπτρον. Bourd.

1 Ala-

ζυγάσας, ἔπειθ' ἁρμονίας ἁρμόξας, καὶ μαγάδιον ὑποθεὶς, καὶ ὑπεκίνησε τὰς χορδὰς, μελῳδεῖ πάνυ γλαφυρῶς ὦ Ἥφαιστε, καὶ σοι ἁρμόττει, ὡς καμὲ αὐτὴ φθονεῖν τὴν πάλαι κιθαρίζειν ἀσυήτην. ἔλεγε δὲ ἡ Μαῖα ὡς οὐδὲ μέχρι τοῦ νύκτωρ ἐν τῷ ἀέρι καθεύδοι, ἀλλ' ὑπὸ τῶν ἐρώτων ἄχρι οὗ ἂν ἡσθῇ, κλίψασα τὸ κακοήθες δηλαδή. ὑποπλεῖ δὲ ἐστί. καὶ ῥᾴδιον ἂν ποιῆσαι ἡμᾶς σοὶ ἀμφοτέρους τὴν ἀνάμνησιν τῶν ἀδικημάτων, ἢ ψυχαγωγεῖ, καὶ κατάγει τοὺς νεκρούς. Ἥφαι. ἐγὼ σκεύη ἔδωκα αὐτῇ παίζειν ἔναγχος. Απ. τοιγαροῦν ἀπόδωκέ σοι τὸ μισθὸν τῷ πυρί χαλκεῦ. Ἥφαι. ἴθι νυν ὑπόμνησον. ὥστε βαδιοῦμαι ἀπαλλαττόμενος αὐτῶν, εἴ πως ὡς φῆς δύναιτο εἰς τοὺς ἀναγκαίους.

jugo, deinde calamis infixis, & subjecto hemisphærio, & intentis inde septem chordis elegans adeò & concinnum quiddam modulatur, ut ego quoque illi jam invidiam, qui jam olim personando citharam me exerceo. Dicebat autem Maia *fore* ut neque noctu in cœlo maneret, sed præ nimio agendi studio ad inferos usque descenderet, inde nimirum aliquid furto ablaturus. Est autem [1] alatus, ac [2] virgam quandam mirificæ protestatis fecit, qua animas evocat, & mortuos deducit. *Vulc.* Illum ipsi dedi ut esset ludicrum. *Ap.* Proinde & mercedem istam tibi retulit, forcipem videlicet. *Vulc.* Recte sane admonuisti, quare ibo ut illum recipiam, sicubi ut ais, inter fascias inveniri poterit.

1 *Alatus*] De forma Mercurii vide Macrob. *Cogn.*
2 *Virgam*] De Mercurii Virga Homer. *Odyss.* 5. Virg. 4. Æn. hinc dictus χρυσόῤῥαπις. Idem.

ΗΦΑΙΣΤΟΥ, ΚΑΙ ΔΙΟΣ.

ΗΦΑΙΣΤΟΣ.

Τί με ὦ Ζεῦ δεῖ ποιεῖν; ἥκω γὰρ ὡς ἐκέλευσας ἔχων τὴν πέλεκυν ὀξύτατον, εἰ καὶ λίθους δέοι μιᾷ πληγῇ διαπρῖσαι. Ζ. εὖγε ὦ Ἥφαιστε, ἀλλὰ δεῖ μοι τὴν κεφαλὴν εἰς δύο, καπτιγκάν. Ἥφαι. πεῖρᾶ μου εἰ μέμφομαι; σφύριον δὲ ὦ πολλῆς, ὅσον ἐλέφας σοι χρείαν. Ζ. ἀφαιρήσω μοι τὸ κρανίον. εἰ δὲ ἀπειθήσεις, ἃ νῦν σοῦ ὀργιζομένου πεισόμεθα, ἀλλὰ χρὴ κολακεύειν πάντα τὸν θυμὸν μὴ νεωστὶ ἀρχόμενον.

VVLCANI, ET IOVIS.

VVLC.

Quid me oportet facere Iupiter? Venio enim ut jussisti, securim habens acutissimam, etiam si lapides uno ictu opus sit dissecare. *Iup.* Rectè sane, ô Vulcane, Sed jam impacta illa, divide mihi caput in duas partes. *Vulc.* Tentas me, num insaniam? Impera igitur vere, quod vis tibi fieri. *Iup.* Dividi mihi calvariam volo. Si vero non obedieris, me experie. Verum toto animo feriendum

μοῦ, μηδὲ μέλλετε. δέδοικα μὴ δὴ νῦν ἡ ἀδῖνων, αἵ μοι τὸ ἐγκέφαλον ἀναστρέφουσιν. Ηφαι. ὅρα ὦ Ζεῦ μὴ κακόν τι ποιήσωμεν. ὀξὺς γὰρ ὁ πέλεκυς ἐστι, καὶ σοῦ ἀναιμωτὶ, οὐδὲ κροῦσαι τὴν Εἰλείθυιαν μιαίνεται σε. Ζ. καπνίζεις μοι ὦ Ἥφαιστε ῥηρῶν. οἶδα γὰρ ἐγὼ τὸ συμφέρον. Ηφαι. ἄκων μὲν, κατοίσω δὲ. τί γὰρ χρὴ ποιεῖν, σὺ κελεύεις; τί τοῦτο ; κόρη, ἴσταλο. μέγα ὦ Ζεῦ κακὸν εἶχες ἐν τῇ κεφαλῇ. εἰκότως γὲ ὀξύθυμος ἦσθα, τηλικαύτην τὴν μάγειραν παρθένον ζωογονῶν. καὶ ταῦτα ἔνοπλον. ἦπται σοι τὸ πᾶν. ὦ κεφαλὴ ἐλεεινὴ ἔχων. ἀσπὶς, πηδὰξ, καὶ πυρρίχιζε, καὶ τὴν ἀσπίδα πυάσεις, καὶ τὸ δόρυ πάλλε, καὶ σοβήσεις. καὶ τὸ μέγιστον, καλὴ πάνυ καὶ ἀκμαία γεγονυῖα ἤδη σύζυγα χεῖ. γλαυκῶπις μὲν, ἀλλὰ κατωμεῖ καὶ τοῦτο ἡ κόρυς. ὥστε ὦ Ζεῦ μισίστορά μοι δότε ἐγγυήσας μοι αὐτήν. Ζ. ἀλλὰ σοὶ αὐτῆς ὦ Ἥφαιστε. παρθένον γὰρ ἀεὶ ἥλιξ μένει. ἐγὼ γὰρ τὸ μὲν ἐμοὶ, οὐδὲν ἀνιλίγω. Ηφαι. τοῦτ' ἐβουλόμην. ἐμοὶ μηλήσει τὰ λοιπά. καὶ ἤδη σπεύδω αὐτήν. Ζ. εἰ σοὶ ῥᾴδιον ἔστω, ποίει. πλὴν οἶδα ὅτι [1] ἀδυνάτων ἐρᾷς.

est, nec cunctandum. Pereo enim præ doloribus, qui mihi cerebrum invertunt. *Vulc.* Vide Iupiter ne quid mali faciamus: acuta enim securis est. Nec sine sanguine, nec ad Lucinæ morem tibi obstetricabitur. *Iup.* Incute modo Vulcane, audacter. Ego enim novi quid fit conducibile. *Vulc.* Invitus quidem, sed tamen feriam: quid enim agat aliquis te jubente? Quid istuc? armata puella. Magnum ô Iupiter, in capite malum habebas. Quare merito iracundus eras, cum sub membrana cerebri tantam virginem vivam nutrires, idque armatam. Nimirum nescius castra, non caput habebas. Hæc vero saltat, & cum armis tripudiat, & clypeum concutit, & hastam vibrat, & furore concitatur. Quodque maximum est, formosa admodum, ætatis maturæ brevi adeo jam facta est. Cæruleis quidem est oculis, sed huic ornatum addit galea. Quare ô Iupiter, hoc mihi refer obstetricandi præmium, illam mihi desponde. *Iup.* Impossibilia petis Vulcane: vult enim virgo permanere. Ego certe quantum in me est, nihil repugno. *Vulc.* Hoc volebam, curæ mihi erunt reliqua: jamque ipsam rapiam. *Iup.* Si hoc tibi adeo facile est, facias licet. At illud scio te, quæ consequi nequeas, amare.

1 Ἀδυνάτων ἐρᾷς] Vulcanum tamen habuisse Minervam τῷ νόμῳ γαμίτῃ. Testatur oraculum Byzantinum:

Νῆσος τίς ἐστι φυτεύσιμον ἅμμα λαχοῦσα
Τῇ μὲν ὁμῶ ἐ σκορθμὸν ἐπ' ἠπείροιο φέρουσα.
Ἔνθ' Ἥφαιστος ἔχων χαρίεν γλαυκῶπιν Ἀθήνην. Bourd.

NE-

ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ.

ΠΟΣΕΙΔΩΝ.

Ἔστιν ὦ Ἑρμῆ τῶν ἐντυχεῖν τῷ Διΐ; Ερ. ἴσθι μάλιστα ὦ Ποσείδον. Πο. ὅμως ἀποσταίειλον αὐτόν. Ερ. μὴ σκόλλε φημί. ἄκαιρον γάρ. ὥστε οὐκ ἂν ἴδοις αὐτὸν ἐν τῷ παρόντι. Πο. μῶν τὴν Ἥραν σώζεις; Ερ. ἔγε. ἀλλ' ἐπιτρέπει τι ἐπι. Πο. συνίημι. ὁ Γανυμήδης ἔνδον. Ερ. ἴσθι τοῦτο. ἀλλὰ μοιλακῶς ἔχει αὐτός. Πο. πόθεν ὦ Ἑρμῆ; δεινὸν γὰρ τοῦτο φῄς. Ερ. αἰσχύνομαι εἰπεῖν. τοιοῦτόν ἐστι. Πο. ἀλλ' ὅ γε καὶ ἐμοὶ φίλον γε ὄντα. Ερ. τέτοκεν ἀρτίως ὦ Ποσείδον. Πο. ἄπαγε. τέτοκεν σκέπτῃ; σὺ πῦρ; ἢ δεῖν ἐλληθῇ ἡμᾶς ἀνδρόγυνος ὤν; ἀλλ' ἴσθι ἐπισημαίνει αὐτῷ ἡ γαστὴρ ὄγκον τινά. Ερ. ὀλίγους. ἡ γὰρ σκεύη εἶχε τὸ ἔμβρυον. Πο. οἶδα. σὺ δ' κεφαλῆς ἔτεκεν αὖθις, ὥστε τὴν Ἀθηνᾶν. τοιγάρτοι γὰρ τὸν κεφαλὴν ἔχει. Ερ. ἔα. ἀλλ' ὁ τῆς μητρὸς σκύτος τὸ ἐκ τῆς Σεμέλης βρέφος. Πο. οὗτος ὁ ψευδώνυμος, ὃς ὅλον ἡμῖν κυοφορεῖ; νὴ παντελῶς γε σύμβολον. ἀλλὰ τίς ἡ Σεμέλη ἐστί; Ερ. θηβαία. τοῦ Κάδμου θυγατέρων μία. ταύτην συνελθών, ἐγκύμονα ἐποίησεν. Πο. εἶτα ἔτεκεν ὦ Ἑρμῆ αὐτὸ ἐκείνης; Ερ. νὴ μάλα, εἰκὸς παρεῖδεν εἶναί σοι δοκεῖ. τὴν μὲν γὰρ Σεμέλην ὑπολαβὼν

NEPTVNI ET MERCVRII.

NEPT.

Licet-ne Mercuri convenire Iovem nunc? *Merc.* Nequaquam Neptune. *Nept.* Ipsi tamen me adesse renuncia. *Merc.* Ne molestus sis, inquam. Importunum enim hoc. Quare ne videris quidem ipsum in præsentia. *Nept.* An cum Iunone concumbit? *Merc.* Non: sed diversum quiddam est. *Nept.* Intelligo. Ganymedes intus est. *Merc.* Neque illud. Sed incommoda est valetudine. *Nept.* Vnde hoc Mercuri? rem enim gravem dicis. *Merc.* Pudet me dicere, tale quiddam est. *Nept.* At nihil eo tibi opus est apud me qui tuus sum patruus. *Merc.* Peperit paulò ante Neptune. *Nept.* Apage. peperitne ille? ex quo? nos igitur latuit eum esse hermaphroditum? at neque uterus ejus tumorem ullum præse tulit. *Merc.* Rectè dicis non enim ille fœtum intra se habebat. *Nept.* Novi. Rursus ex capite peperit, quemadmodum Minervam: caput enim habet puerperum. *Merc.* Minime. sed in femore fœtum ex Semele receptum concepit. *Nept.* Euge generosus ille, ut totus & ab omni parte corporis prægnans sit. Sed quænam est ista Semele? *Merc.* Thebana mulier, ex [1] Cadmi filiabus una: huic congressus, prægnantem fecit. *Nept.* Deinde Mercuri pro ipsa peperit? *Mercu.* Maxime. etiamsi absurdum id tibi videatur. [2] Nam Semelen dolis ag-

1 *Cadmi filiabus*] Nam quatuor fuerunt Semele, Agave, Ino, & Autonoë. *Cogn.*

2 *Nam Semelen*] Docet Euripid. in Bacch. *Idem.*

σα ἡ Ηρα, οἶδας ὡς [1] ζηλότυπός ἐστι, πείθει αὐτὴν ὁ Διὸς ἵν Διὸς, μὴ βροντῶν καὶ ἀστράπτων ἥκειν παρ' αὐτήν. ὡς δὲ ἐπείσθη, καὶ ἦκεν ἔχων καὶ τὸ κεραυνὸν, ἀνεφλέγη ὁ οἶκος. καὶ ἡ Σεμέλη μὲν ἀφθείρετο ὑπὸ τοῦ πυρός. ἐμὲ δὲ πελιδνὸν ἀναπεμφθέντα τῷ μηρῷ τοῦ γυναικὸς, ἀνακομίσας ἁπλοῦς ἐν αὐτῷ τὸ ἔμβρυον ἐπελαμψήνατο. κἀπειδὴ ἐπόησα, διελὼν τὸ ἰσχυρὸν μηρὸν, ἐνέθηκα, ὡς ἀποτελεσθείη σὺν αὐτῷ. Ἐπεὶ οὖν τρίτῳ ἤδη μηνὶ ἐξέτεκεν αὐτὸ, καὶ μαλακῶς καὶ ἀδίνων ἔχει. Πο. οὗτος δὲ πῶ τὸ βρέφος ἐστί; Ερ. [3] εἰς τὰς Νύσσας ἀποκομίσας, παραδώσω ταῖς νύμφαις ἀναθρέψειν, Διόνυσον ἐπονομάσασα. Πο. ἀκοῦε ἀμφότερος σὺ καὶ Διόνυσε τίνα καὶ μήτηρ καὶ πατὴρ ὄντ' ἐστί; Ερ. ἔοικεν. ἀπιμι δή ἔχων ὕδωρ αὐτῷ ὡς τὸ τραῦμα ὀΐσων, καὶ παῦσα ποιήσων, [4] ὅσ' ἂν νομίζῃ ὠσαῦτως λεχοῖ.

aggressa Iuno (nosti autem quam sit zelotypa) persuader illi ut petat à Iove, quo cum tonitru & fulgure ad se veniat. Quæ cum verbis hujus inducta credidisset, venissetque Iupiter secum fulmen portans, conflagravit tectum; ipsaque Semele ex igne periit me autem jubet ut incisa illius alvo, fœtum illum imperfectum & [2] septimestrem sibi afferam. Quod ubi fecissem, ille dissecto femore suo, ei indit, ut ibi perficeretur, & nunc tertio jam mense eum partu edidit: & nunc ex doloribus paulum est languidus. *Nept.* Vbi igitur nunc est infans? *Merc.* In Nysam hinc ablatum, tradidi nymphis enutriendum, cognomine Dionysium. *Nept.* Ergo utrumque, Dionysii hujus & pater & mater ille est! *Merc.* Ita videtur. Abeo igitur, ut illi aquam ad vulnus afferam, aliaque præstem, quæ fieri solent, tanquam puerperæ.

1 Ζηλότυπος] Sic antea Dial. & Iov. & de sacrif. Senec. herc. fur. *Bourd.*
2 *Septimestrem*] Patet apud Cic. 1. de Nat. deor. *Cogn.*
3 Εἰς τὰς Νύσσας] Callimach. hym. Iovis. *Bourd.*
4 Ὅσ' ἂν] Angl. ἄ. Idem.

ΕΡΜΟΥ, ΚΑΙ ΗΛΙΟΥ.

MERCVRII, ET SOLIS.

ΕΡΜΗΣ.

Ὦ ἥλιε, μὴ ἐλάσῃς τήμερον ὁ Ζεύς φησι, μὴ ἅρμα, μήδ' ἐς αὔριον ἡμέρην, ἀλλ' ἄνδιξ μίαν. καὶ τὸ μεταξὺ μία τις ἔστω νὺξ μακρή. ὥστε λυήσομαι μὲν

MERC.

[1] Ne currum agas hodie ô Sol, inquit Iupiter, neque cras, neque perendie. sed intus mane: atque interea una nox esto longa. Quare rur-

1 *Ne currum agas*] De solis curru, Lucianus in bis accusato, de ejus equis. Ovid. 2. Metam. *Cogn.*

1 Αἱ

αἱ ὧραι αὖθις τὰς ἵππους. σὺ δὲ σβέσον τὸ πῦρ, καὶ ἀπάπαπε λοιπὸν ἡσυχῇ σαυτόν. Η. καινὰ ταῦτα ὦ Ἑρμῆ καὶ ἀκόκοζα ἥκεις ἀγγελῶν. ἀλλὰ μὴ δοκῶ σύνοιδα τι ἐδόξα ἐν τῷ δρόμῳ, καὶ ἔξω ἐλάσαι τῆς ὁδοῦ, καὶ μοι ἄχθεται, καὶ τὴν νύκτα πεπλάσιον ἢ ἡμέρας ποιῆσαι διέγνωκεν; Ερ. οὐδὲν τοιοῦτον. ἀλλ' ἐς ἀνὴρ τῶν ἐπιμηκεστέρων χρείαν ἔχει τῆς νυκτός. Η. τῶ δὲ καὶ ἐστι, ὃν πόθεν ἐξεπέμφθης ἀγγελῶν ταῦτά μοι; Ερ. ἐκ Βοιωτίας ὦ Ἥλιε, παρὰ τῆς Ἀμφιτρύωνος γυναικός, ἧς σοιχεύει. Η. ἐρᾷ αὐτῆς; εἶτα μὴ χρὴ ἐνεστὶ νὺξ μία; Ερ. ἀδαμῶς. τεχθῆναι γάρ τινα δεῖ ἐκ τῆς ὁμιλίας ταύτης μέγαν, καὶ πολυάθλου ἥρω. τοῦτον οὖν ἐκ μιᾶς νυκτὸς ἀναπλασθῆναι ἀδύνατον. Η. ἀλλὰ πλεισιαρχίαν μὲ ἀγαθὴ τύχη. τούτων δ' οὖν ὦ Ἑρμῆ ἐκ ἐγνώσθη ἐπὶ ἔδ Κρόνου. οὕτω γὰρ ἡμεῖς ἐσμεν. ἀλλ' ἀπίωμεν τάχος ἐπὶ τὸν Ρέαν λύ. ἀλλ' ἀναπαύσωμεν ἂν τὰ ἄρματα ἐν Θεσσαλίᾳ [2] ἐκοιμήθη, ἀλλὰ ἡμῖν μὲν λύ ἡ ἡμέρα, νὺξ δὲ καὶ μέτρον τοῦτο, ἀνάλογον ταῖς ὥραις. ξένον δὲ, ἢ παρηκμακυῖαν, οὐδέν. ἀλλ' ἂν οἰκοποιήσαι ποτὲ σωφρονεῖν γυναικί. τῶν δὲ ἀνδρῶν γυναῖκα ἄνομα, χρὴ ἀντιστρέφειν τὰ πάντα, καὶ ἀκριβεστέρας μᾶλλον χρείας τὰς ἵππους ἔχειν τοῦ ἁρμάτος, ἀνάγκη δὲ ἐστὶν ἐξῆς τρεῖς ἡμέρας, τὰς δὲ ἀληθεστάτας ἀθλίους ἐν ὑποστρωφᾶν ἀφύσσων; τοιαῦτα

rursus quidem horæ solvant equos: tu vero ignem extingue, & longum quiesce. *Sol.* Nova hæc Mercuri, & aliena nuntiaturus venis. Sed nunquid in curriculo transgredi visus sum, & extra fines egisse: atque ideo irascitur mihi, noctemque die triplo majorem facere decrevit? *Merc.* Nihil tale: neque id in perpetuum erit: sed ipse nunc opus habet, noctem sibi fieri consueto longiorem. *Sol.* At ubi & nunc ille est vel unde missus es hæc mihi nuntiatum. *Merc.* Ex Bœotia: ô Sol, ab uxore Amphitryonis, cum qua concumbit. *Sol.* Illiusne amator? nec illi nox una sufficit? *Merc.* Nequaquam. Nasci enim quendam oportet ex hoc concubitu, magnum, multorumque certaminum victorem Deum. Hoc igitur una nocte absolvi non potest. *Sol.* Sed quod felix faustumque sit, absolvat. Verumtamen hæc Mercuri non fiebant tempore Saturni (soli enim nos sumus) nec à Rheæ lecto secubabat: neque relicto cœlo Thebis dormiebat. Sed dies quidem tum dies erat: nox verò, mensuram suam pro ratione horarum servabat: peregrinum verò aut immutatum nihil. Neque unquam ille cum mortali muliere rem habuit. At nunc infœlicis mulierculæ causa, oportet omnia perverti: atque equos quidem desidia fieri præfractiores: viam verò tranfitu difficiliorem, ut pote quæ toto triduo non teretur. Homines præterea misère in tenebris vivere. Hoc bo-

1 Αἱ ὧραι] Ex Homero. *Bourd.*

2 Ἐκοιμήθη] Κοιμᾶσθαι, σωθῆναι, κατανεῦσαι, καθεύδειν, verba quibus utitur, pro Latino *solere*. Idem.

3 Μὴ ἔσων] Male Angl. *μὴ ὄντων*. Nullus enim sensus esset. *Idem.*

1 En-

τε ἀπολαύσον) τῶ Διὸς ἐρώτων. καὶ κοιμηθεὶς) παρεμένουσιν, ἕως ἂν ὁ ἐκεῖνος ἀποτελέσῃ τὸ ἀθλητὴν, ὃν λέγεις ὑπὸ μακρᾷ τῇ ζόφῳ. Ερ. σιώπα ὦ Ἥλιε, μή τι κακὸν ἀπολαύσῃς τῶν λόγων. ἐγὼ δὲ πρὸς τὴν Σελήνην ἀπειμι, καὶ τὸν ὕπνον, ἀπαγγελῶ κἀκείνοις ἅπερ ὁ Ζεὺς ἐπέστειλε. τὴν μὲν, σχολῇ παραβαίνων. τὸν δὲ ὕπνον, μὴ ἀνιέναι τοὺς ἀνθρώπους, ὡς ἀγνοήσωσι μακρὸν ὅσον τὴν νύκτα γε χρονιμώτερον.

boni ex Iovis amoribus illi consequentur, sedebuntque expectantes, donec athletam istum quem dicis, sub longis tenebris absolverit. *Merc.* Tace, ô Sol, nequid mali pro tuis hisce dictis nanciscare. Ego vero ad Lunam & Somnum hinc profectus, illis etiam renunciabo quæ Iupiter mandavit: illi quidem ut lente procedat, huic Somno, ne relaxet homines, quo noctem hanc adeo longam fuisse ignorent.

ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ, ΚΑΙ ΣΕΛΗΝΗΣ.

VENERIS ET LVNÆ.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ.

Τί τοῦτο ὦ Σελήνη φασὶ ποιεῖν σε ὁπότ' ἂν πρὸς τὴν Καρίαν χθὲς, ἡσυχῇ μὲν σε τὸ ζεῦγος ἀφορᾶσαι ἐς τὸν Ἐνδυμίωνα κοιμώμενον, ὑπαίθριον ὄντα κυνηγέτην ὄντα, εἶτα ἐνίοτε καὶ καταβαίνειν ἐπ' αὐτὸν ἐκ μέσης τῆς ὁδοῦ; Σε. ἐρώτα ὦ Ἀφροδίτη τὸν σὸν υἱὸν, ὃς μοι τούτων αἴτιος. Ἀφρ. ἔα. ἐκεῖνος ὑβριστὴς ἦν. ἐμὲ γοῦν αὐτὴν τὴν μητέρα, οἷα δέδρακεν, ἅρπ μὲ, ἐς τὴν Ἴδην κομίζων, Ἀγχίσου ἕνεκα τοῦ Ἰλίου. ἅρπ δ' ἐς τὸν Λίβανον ἐπὶ τὸ ἀσυρώτερον ἐκεῖνο μειράκιον, ὃ καὶ τῇ Περσεφόνῃ ἐπέρασεν ποιήσας, ἐξ ἡμισείας ἀφείλετό με τὸν ἐρώμενον. ὥστε πολλάκις ἠπείλησα, εἰ μὴ παύσοι) τοιαῦτα ποιῶν, κλάσειν μὲν αὐτοῦ τὸ τόξα, καὶ τὴν φαρέτραν, ἀφαιρήσειν δὲ

VEN.

Quid hoc rei est ô Luna, quod ajunt te facere, quoties ad Cariam venis: te quidem currum sistere dum dormientem [1] Endymionem intueris, sub dio more venatoris jacentem: interdum etiam ex media via ad ipsum descendere? *Lun.* Interroga Venus filium tuum, qui mihi harum rerum est author. *Ven.* Sine. Contumeliosus ille est, me quippe matrem ipsius quibus modis affecit? nunc quidem Anchisæ Trojani causa in Idam deducens: nunc vero in Libanum ad Assyrium illum adolescentem, quem & Proserpinæ amabilem fecit, & me meis amoribus dimidia ex parte privavit. Quare sæpius minata sum, ni talia facere desinat, me arcus & pharetram ipsius fracturam, & alas amputa-

1 *Endymionem*] Fabula hinc nata quod Endymion motum hujus primus observasse atque aliis ostendisse dicitur. Plin. lib. 2. c. 9. *Cogn.*

καὶ τὸ πλευρόν. ἤδη δὲ καὶ πολυχρὰς αὐτῆς ὑπέτεινα εἰς [1] τὰς πυγὰς τὴν σανδάλην. οἶδα, οἶδ' ὅπως τοῦ θορύβου διέλυσε, καὶ ἐπιτέθειν, μετ' ὀλίγον ἐπιλήσεσθαι ἀπάντων. ἀστὴρ οὗτός μοι, καλὸς ὁ Ἐνδυμίων ἔστι; διαπεφευγότων δὲ ἔτι τὸ δεινόν. Σε. ἐμοὶ μὲν καὶ πάνυ καλὸς ὦ Ἀφροδίτη δοκεῖ. καὶ μάλιστα ὅταν ἐπιβαλόμενος ἐπὶ τῆς πέτρας τὴν χλαμύδα καθεύδῃ, τῇ λαιᾷ μὲν ἔχων τὰ ἀκόντια, ἤδη ἐκ τῆς χειρὸς ὑποῤῥέοντα. ἡ δεξιὰ δὲ, ὡς τὴν κεφαλὴν εἰς τὸ ἄνω [2] ἐπικεκλασμένην ἐπιστρέφῃ, τῷ σχήματι εὐπρεπίζει. οἶδα, ὑπὸ δὲ ὕπνου λελυμένος, ἀναπνεῖ τὸ ἀμβρόσιον ἐκεῖνο ἄθυμα. τότε τοίνυν ἐγὼ ἀψοφητὶ κρεμάσας, ἐπ' ἄκρων τῶν δακτύλων βαδίζω, ὡς ἂν μὴ ἀνεγερμένου ἐκπαροχθείη, οἶδα τί ἂν ἐν σοὶ λέγοιμι τὰ μεζόνως. πολὺ δεδιότερα γε νῦν δὲ ἔρωτος.

turam. Iampridem & plagas ipsi in nates incussi sandalio. Sed ille nescio quomodo protinus metuens ac supplicans, paulo post omnium obliviscitur. Verum dic mihi formosusne est hic Endymion? Huic enim malo illud solatio fuerit. *Lun.* Mihi quidem formosus admodum videtur, ô Venus, & maxime quando instrata super rupem chlamyde dormit, læva tenens sagittas, paulatim è manu prolabentes. Dextra vero circum caput sursum versus reflexa, faciei cui circumjacet, affert decorem. Ipse vero solutus somno, ambrosium illum halitum anhelat. Tunc igitur absque strepitu descendens, summisque digitis insistens, ut ne expergefactus perturbetur. Scis sane quid post hæc dictura fuerim: sed equidem amore dispereo.

1 Τὰς πυγὰς τῇ σανδάλῳ] Sic Dial. Iovis Herc. & Æsc. dixerunt ad illud Pers.

Solea puer objurgabere rubra.

Sic pag. 208. & sæpius. *Bourd.*

2 Ἐπικλασμένην] Sic de Merc. cond. *laxa cervix*, Pers. sic ὄμμα κεκλασμένον. *Idem.*

ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ, ΚΑΙ ΕΡΩΤΟΣ.

VENERIS ET CVPIDINIS.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ.

Ὦ πέπονε Ἔρως, ὅρα οἷα ποιεῖς. ὃ τὸ σὺ τῇ γῇ λέγω ἀπόστα τὰς ἀνθρώπους ἀναπείθειν, καθ' αὑτῶν ἢ κατ' ἀλλήλων ἐρᾶζεσθαι, ἀλλὰ καὶ τὸ σὺ τοῦ ἔρωτος. ὃς δὲ μὲ Δία πολύμορφον ἐπιδεικνύεις,

VEN.

Cupido gnate, vide quæ facis. Non dico quæ te impulsore homines in terra, vel in se quisque, vel invicem alii in alios admittunt: sed quæ in cœlo fiunt. Qui multiformem [1] Iovem exhibes, illum in quod-cun-

1 *Iovem*] Leg. Erasm. Chil. 1. Cent. 3. Adag. 1. Ovid. 6. Metam. *Cogn.*

1 Κα-

ἀκάθαπτος ὄ, τι ἂν σοι ἐπὶ ⸗ χειρὸς δικῇ τῷ σιλλύβῳ ἢ [1] καθιζεῖς σὺ ⸗ ἁρμοῖ. τὸ ἥλιον ἢ ἀφ' ἁρμάξῃ Κλυμήνῃ βεβοδίνεις οὐκοτε ἀναγκάζεις ἐπιλελησμένον τὸ ἱππικοῦ. ἃ μὲν γὰρ ἐς ἐμὲ τῷ μητέρα ὑβρίζεις, θαῤῥῶν ποιεῖς. ἀλλὰ σὺ ὦ τολμηρότατε, καὶ τῷ Ῥέᾳ αὐτῷ χαίων ἤδη καὶ μητέρα τοσούτων θεῶν, ἀνέπιστος παιδερασταῖν, καὶ τὸ φρύγιον μειράκιον σαείνο ποθεῖν. καὶ νῦν σαείνη μέμηνεν ὑπὸ ἔρ. καὶ ζηλοῖ μὴν τὸν λέοντας. ἀφελαύνει καὶ τοὺς Κορύβαντας ὥστε μαινομένους καὶ αὐτοὺς ὄντας, ἄνω καὶ κάτω τῷ Ἴδην ἀφιππολῦσιν. ἡ μὲν, ὀλολύζουσα ἐπὶ τῷ Ἀττῇ. [2] οἱ Κορύβαντες δ', ὁ μὲν αὐτῶν, τέμνει ξίφει τὴν κόμην. ὁ δὲ, ἀνεὶς τὴν κόμην, ἴεται μεμηνὼς ἀλλὰ τὰ ὄρων. ὁ δὲ, αὐλεῖ τὸ κέρατα. ὁ δ', ἐπιβομβεῖ τῷ τυμπάνῳ, ἢ ἐπικτυπεῖ τῷ κυμβάλῳ. καὶ ὅλως, θόρυβος καὶ μανία πᾶ ἐν τῇ Ἴδῃ ἄπαντα ἐστ. δεῖλα τοίνυν ἅπαντα. δεῖλα τὸ τοιοῦτο, ἢ τὰ μέγα σε κακὸν πεπάσαι, μὴ ἀπομηνεῖσά ποτε ἡ Ῥέα, ἢ καὶ μᾶλλον ἔτι ἐν αὐτῇ ὥσα, κελεύσῃ τοὺς Κορύβαντας συλλαβόντας σε, ἀφαιρεῖσθαι, ἢ τοῖς λέουσι παρακαλεῖν. τοῦτο δεῖλα κινδυνεύοντί σε ὁρᾶσθαι. Ερ. Χαίρε μῆτερ, ἐπὶ καὶ τοῖς λέουσιν αὐτοῖς ἤδη ξυνήθης εἰμί. καὶ πολλάκις ἐπαναβὰς ἐπὶ τὸ νῶτα, καὶ τὴ κόμης λαβόμενος, ἡνιοχῶ αὐτούς. οἱ δὲ, σαίνουσί με. καὶ τῶν χεῖρα δεχόμενοι, ἐς τὸ στόμα περιλιχμῶσί μου, ἀποδιδοῦσί μοι. αὐτὴ μὲν γὰρ ἡ Ῥέα, πότε ἂν σαείνη cunque tibi visum fuerit pro tempore immutans. Lunam autem e cœlo detrahis. Solem vero apud Clymenen aliquoties tardare compellis, oblitum aurigationis. Nam quicquid injuriæ in me matrem tuam committis, audacter facis. Verum tu confidentissime, ipsam etiam [2] Rheam, jam anum, totque Deorum matrem, ad pusionis amorem compulisti & ad Phrygii illius adolescentis desiderium. Eaque jam à te acta est in insaniam, junctisque leonibus, & assumptis Corybantibus, quippe qui & ipsi furore quodam afflati sunt, sursum ac deorsum per Idam oberrant: hæc quidem amore Attis ejulat. Corybantum vero, alius suum ipse penem ense resecat: alius demissa coma per montes fertur insanus, alius cornu canit, alius tympano strepitum facit, alius cymbalum pulsat. Breviter, omnis undiquaque Ida tumultus atque insaniæ plena est. Proinde cuncta timeo: metuo tale quid, ego quæ te magnum malum peperi, ne si quando resipiscat Rhea, vel etiam potius si insanire pergat, Corybantibus imperet, ut te correptum discerpant, aut leonibus objiciant. Hoc ego metuo, quum te periclitantem video. *Cup.* Bono animo esto mater, siquidem leonibus ipsis jam factus sum familiaris: ac sæpenumero conscenso tergo, prehensaque juba, equitis ritu illos agito. Illi vero cauda blandiuntur mihi, manumque ore exceptam circum lambunt, illæsamque reddunt. Porro Rheæ ipsi, quando tandem va-

ca

1 Καθιζεῖς] Dixi ad Petron Clar. Cas. ad Theophr. *Bourd.*

2 *Rheam*] Cybelem, de qua dixit antea. *Cogn.*

3 Οἱ Κορύβαντες] Dixerunt ad Claudian. 1. de rapt. Pros. *Bourd.*

1 Οὐλι

ἀγολὴν ἀμάρτοι ἐπ' ἐμοὶ, [1] ὅλη ἔσται ἐν τῇ Ἀττικῇ; κρῖνε τί ἐγὼ ἀδικῶ, δεικνὺς τὰ κεκλὰ οἷά ἐστι; ὑμεῖς δὲ μὴ ἐφίεσθε τῶν κακῶν. μὴ τοίνυν ἐμοὶ μάχεσθε τούτων. ἢ θέλεις σὺ ὦ μῆτερ αὐτὴ μηκέτι ἐρᾶν μήτε σὶ τοῦ Ἄρεως, μήτ' ἀκείνου σοῦ; Ἀφρ. ὡς δεινὸς εἶ, καὶ κρατεῖς ἁπάντων. ἀλλὰ μεμνήσῃ μου ποτὲ τῶν λόγων.

caverit, ut me ulciscatur, cum in Atte tota sit? Ecquid ego delinquo, quum res pulchras quales sunt demonstro? Vos ne appetite res pulchras: quare his de rebus ne in me crimen conferte. An vis mater ut neque tu posthac Martem, neque ille te amet? *Ven.* Quam callidus es, & nulla in re non superas. Attamen horum quæ dixi, olim memineris.

1 Ὅλη] Tota, *ut totus in armis, totus venisti.* Petron. *Bourd.*

ΔΙΟΣ, ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ, ΚΑΙ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ.

IOVIS, ÆSCVLAPII, ET HERCVLIS.

ΖΕΥΣ.

Παύσασθε ὦ Ἀσκληπιὲ, καὶ Ἡράκλεις, ἐρίζοντες ὡς ἀληθῶς ἄνθρωποι. ἀπρεπὴς γὰρ τοῦτο, καὶ ἀλλότρια τῶν συμποσίων τῶν θεῶν. Ηρα. ἀλλὰ ἐθέλεις ὦ Ζεῦ τυτθὸν τὴ [2] φαρμακίδα ταύτῃ παρακλινεῖσθαί μοι; Ασκλη. τῇ Δίκ. καὶ ἀμείνων γάρ εἰμι. Ηρα. κἄπειτα οὐκ ἐμβρόντητος; ἢ διότι σε ὁ Ζεὺς ὑπερφαίνωσιν, ἃ μὴ θέμις ποιῆσαι, νῦν ἐν κακῷ ἦλθεν αὐτῷ ἀθανασίας μετάληψις; Ασκλη. ἐπελέλησαι γὰρ καὶ σὺ ὦ Ἡράκλεις τὸ τῇ Οἴτῃ κατάφλεξις, ὅτι μοι ὀνειδίζεις τὸ πῦρ; Ηρα. ἴσως τοι καὶ ὄμμασι βλέπεται ἡμῖν, ὃς Διὸς μὲν υἱός εἰμι, τοσαῦτα δὲ πεπόνηκα [3] ἐκκαθαίρων τὸν βίον, θηρία καθαγωνιζόμενος, καὶ ἀνθρώπους ὑβρι-

IVP.

Desinite ô Æsculapi & tu Hercules inter vos rixari perinde ut homines. Indecora enim hæc, & à convivio Deorum aliena. *Herc.* At vis, ô Iupiter, medicamentarium istum me priorem accumbere? *Æsc.* Ita per Iovem. Etenim sum melior. *Merc.* Qua in re, ô attonite? an quia te Iupiter fulmine percussit cum faceres quæ nefas erat: nunc autem ex misericordia iterum immortalitatis particeps factus es? *Æsc.* Tu vero Hercules oblitus es, te in Oeta conflagrasse, quando quidem mihi ignem objicis? *Herc.* Nequaquam æqualia & similia sunt quæ in vita gessimus, ut qui ipse Iovis quidem sim filius, tantos autem labores vitam expurgans sustinuerim, & feras debellans, & de contumeliosis hominibus

1 Φαρμακίδα] Interpretatus sum ad Petron. *Pharmace responde*, sic in dial. de Dearum Iudicio. *Bourd.*

2 Ἐκκαθαίρων τὸν βίον] Sic in Vitarum Auctione. quo loci Cynicæ sectæ Deus præses Hercules. *Idem.*

πὰς πιμωρήσομαι. σὺ δ' [1] ῥιζοτόμος εἶ, καὶ ἀγύρτης· νοσοῦσι μὲν ἴσως ἀνθρώποις χρήσιμος ἐπιδημεῖς τῇ φαρμακείᾳ, ἀνδράσι δ' ὑδὲν ἐπιδεδειγμένος. Ασκλη. οὐ λίγαις. ὅτι σε τὰ ἐγκλήματα ἐποίμην, ὅτε πρώην ἀνήλθες ἡμίφλεκτος ὑπ' ἀμφοῖν διεφθαρμένος τὴν σύμπηξιν, καὶ χρῶν, καὶ μὴ τοῦτο, καὶ πυρός. ἐγὼ δ' εἰ καὶ μηδὲν ἄλλο, ὅτι ἐδάλουσα ὥσπερ σύ, ὅτι ἔξαινον ἔρια ἐν Λυδίᾳ, πορφυρίδα ἐνδεδυκώς. καὶ παιόμενος ὑπὸ τῆ Ὀμφάλης χρυσῷ σανδάλῳ. ἀλλ' ὑδὲ μελαγχολήσας, ἀπέκτεινα τὰ τέκνα, καὶ τὴν γυναῖκα. Ηρα. εἰ μὴ παύσῃ λοιδορούμενός μοι, αὐτίκα μάλα ἄσῃ, ὡς ἐ πολύ σε ὀνήσῃ ἡ ἀθανασία. ἐπεὶ ἀφεψήμενός σε, φίψω ἐπὶ κεφαλὴν ἐκ τῦ ὀρανῦ, ὥστε μὴ ὃ τὸ παιήονα ἰάσασθαί σε, τὸ κρανίον σωτηρίσαντα. Ζ. πῶς ἄν, ὦ Φημί, καὶ μὴ ἐπιτρέψαιτε ἡμῖν τὴν ξυνουσίαν. ἢ ἀμφοτέρους ἀποπέμψομεν ὑμῖς ἐ συμποσίᾳ. καίτοι ὦ γνώμην ὦ Ἡράκλες ἐσκεπασμένος ἀπελθεῖν σε τὸ Ἀσκληπιὸν, ὅτι καὶ ἐσχατεργον ἀποθανόντα.

bus pœnas sumens. Tu vero radicum incisor es, & circulator, forte quidem ægrotantibus hominibus adhibendo remedia utilis, virile autem nihil quicquam præstitisti. *Æsc.* Recte dicis, quoniam & tuas inustiones curavi, quando nuper ad nos semiustulatus ascendisti, corpore ab ambobus corrupto, nimirum à tunica, & post eam, à flamma. Ego vero si etiam nihil aliud, tamen neque servivi, neque purpuratus, ut tu, & ab Omphale aureo sandalio verberatus lanas in Lydia carpsi: neque insaniens, liberos & uxorem occidi. *Herc.* Nisi desinas mihi conviciari, protinus senties tibi non multum profuturam immortalitatem: siquidem è cœlo præcipitem te in caput dabo: ut ne ipse quidem Pæon te effracto cerebro curaverit. *Iup.* Desinite, inquam, & ne nobis hunc cœtum perturbate: aut vos è convivio ambos ablegabo. Atqui ô Hercules æquum est ut priore loco accumbat Æsculapius, quippe qui prior est mortuus.

1 Ῥιζοτόμος] Hujus nominis tragœdiam fecit Sophocles ex qua versus citat Interp. Apollo. Convicium est in medicos, qui etiam, ut hic Æsculapius, Agyrtæ dicuntur. *Beurd.*

MER-

ΕΡΜΟΥ, ΚΑΙ ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ.

ΕΡΜΗΣ.

Τί σκυθρωπὸς εἶ ὦ Ἄπολλον; Απ. ὅτι ὦ Ἑρμῆ δυσχερῶ σοι τοῖς ἐρωτικοῖς. Ερ. ἄξιον μὲν λύπης τὸ τοιοῦτον. σὺ δ' οὖν δυσχεραίνεις; ἢ τὸ κοινὸν τοῦτο δάκνει σε λυπεῖ ὅτι; Απ. εὐδαιμόνως. ἀλλ' ἐρώμενον πεπλῆξαι τὸν λάκωνα τὸν Οἰβάλου. Ερ. πέπυσμαι γὰρ εἰπόντος μοι τοῦ Υάκινθου; Απ. καὶ μάλα. Ερ. ὦ θεὸς πόθεν ὦ Ἄπολλον; ἢ τίς ὕπνος ἀνέφρησε λύ, ὡς ἀποκτεῖναι τὸ κηλὸν σαυτοῦ μειράκιον; Απ. οὐτὲ ἐμὸν τὸ ἔργον. Ερ. ἀλλὰ τίνος ἐμέσης ὦ Ἄπολλον; Απ. ἔα. ἀλλὰ δυσχεραίνω τι ἀκούσιον ἐμοὶ βλάβος. Ερ. πῶς; ἐπίτηδες γὰρ ἀκούσομαι τὸν λόγον. Απ. διδασκόμενον ἐμαίνετο. καίτοι συνεδιδασκόμην αὐτῷ. ὁ δὲ κακίστος ἀνέμων ἀπολλύμενος ζέφυρος, ἤνεγκε μὲν οὐ πολλῷ καὶ αὐτὸς, ἀμελούμενος ὤν, καὶ μὴ φέρων τὴν ὑπεροψίαν, ἐγὼ μὲν ἀνέρριψα ὥσπερ εἰώθειμεν τὸν δίσκον εἰς τὸ ἄνω. ὁ δὲ, ἀπὸ Ταϋγέτου πνεύσας ἐπὶ κεφαλὴν τῷ παιδὶ, ἐνέπιπτε φέρων αὐτὸν, ὥστε ἀπὸ τῆς πληγῆς αἵματός τε ῥυῆναι πολὺ, καὶ τὸ παῖδα οὕτως ἀποθανεῖν. ἀλλ' ἐγὼ τὸν μὲν ζέφυρον, οὐκέτι ἠμυνόμην πρόθυμος ὀιστοῖς, φύζηνδε ἐπαιόμενον ἄχρι δύσεως. τῷ παιδὶ δ', καὶ τάφον ἐχώσαμην ἐν Ἀμύκλαις, ὅπου ὁ δίσκος αὐτὸν κατέβαλε. καὶ ἀπὸ αἵματος

MERCVRII ET APOLLINIS.

MERCVRIVS.

Quid tristis es Apollo? *Ap.* Quoniam, ô Mercuri, sum infœlix in amoribus. *Merc.* Dignum quidem mœrore hoc: sed quodnam est tuum infortunium? Te-ne adhuc affligit, quod in [1] Daphne tibi accidit? *Ap.* Nequaquam: sed amasium doleo, Laconem illum Oebali filium. *Merc.* An mortuus est Hyacinthus? dic mihi. *Ap.* Maxime. *Merc.* Vnde Apollo? aut quis ab amore ita fuit alienus, ut occiderit formosum illum puerum? *Ap.* Meum ipsius hoc est factum. *Merc.* Numquid insanivisti Apollo? *Ap.* Non: sed quoddam infortunium mihi præter animi sententiam accidit. *Merc.* Quomodo? rem enim hanc scire cupio. *Ap.* Disco ludere discebat, atque ego una cum illo ludebam. Cæterum ventorum omnium perditissimus Zephyrus, jam dudum etiam ejus amore flagrabat. Sed cum negligeretur, atque contemptum hunc non ferret: ego quidem ut consueveramus, discum in altum jaculabar: ille autem à Taygeto spirans, ablatum hunc puero in caput inflixit, ita ut ex plaga sanguis multus manaret, unde puer statim est mortuus. Sed ego Zephyrum quidem continuo sum ultus sagittis, & ad montem usque fugientem insecutus. Puero autem, & sepulchrum Amyclis struxi, ubi discus eum prostravit: & effeci ut ex ejus sanguine

1 *Daphne*] Hæc de re leg. Ovid. lib. 10. Met. ex quo hic dial. *Cogn.*

ἄνθρωπος ἀναδῆναι τῷ γῇ ἐπείνησα, ἤδιστον, ὦ Ἑρμῆ, καὶ εὐωδέστατον ἀνθῶν ἁπάντων. ἔτι καὶ γεγεμμένα ἔχει, ἐπαιώζοντα τὸν νεκρόν. ἆρά σοι ἀλόγως λελυπῆσθαι δοκῶ; Ερ. ναὶ ὦ Ἄπολλον. ἤδειν γὰρ θνητὸν πεποιημένον τὸν ἐρώμενον. ὥστε μὴ ἄχθου ἀποθανόντι.

ne terra florem reddat suavissimum Mercuri, & pulcherrimum omnium, qui præterea literas habet mortuum lugentes. Num tibi præter rationem mœstus fuisse videor? *Merc.* Ita sane Apollo: mortalem enim te tibi amasium comparasse noras: quare illo jam mortuo ne doleas.

ΕΡΜΟΥ, ΚΑΙ ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ.

MERCVRII ET APOLLINIS.

ΕΡΜΗΣ.

Τὸ δὲ καὶ χωλὸν αὐτὸν ὄντα Ἡφαιστον, καὶ τέχνῃ ἔχοντα βάναυσον ὦ Ἄπολλον, τὰς καλλίστας γαμηκέναι τὴν τε Ἀφροδίτην, καὶ τὴν Χάριν; Απο. ἀπολαύειν μὲν ὦ Ἑρμῆ τοιούτου γε ἐγὼ φαυλίζω τὸ, ἀνέχομαι σιωπῶν αὐτό. καὶ μάλιστα ὅταν ὁρῶσιν ἱδρῶτι ῥεόμενον εἰς τὴν κάμινον, ἐπικεκυφότα, πολλὴν αἰθάλην ἐπὶ ᾧ καθεύδουσιν ἔχοντα· καὶ ὅμως τοιοῦτον ὄντα αὐτὸν, φιλοῦσί τε, καὶ φιλοῦσι, καὶ συγκαθεύδουσι. Ερ. τοῦτο καὶ αὐτὸς ἀγανακτῶ, καὶ τὸν Ἡφαίστου ῥᾳθυμῶ. σὺ δὲ κόμης ὦ Ἄπολλον, καὶ κιθαρίζεις, καὶ μέσα ἐπὶ τοῦ κάλλους φρονεῖς. καὶγὼ ἐπὶ τῇ εὐεξίᾳ, καὶ τῇ λύρᾳ. εἶτα ἐπεισόδιον κοιμᾶσθαι δίοι, μόνοι καθευδήσομεν. Απο. ἐγὼ δὲ καὶ ἄλλως ἀνάφροδίτός εἰμι εἰς τὰ ἐρωτικά. καὶ δύο γάρ, οὓς μάλιστα περιεκάπησα τῶν Δαφνίδα, καὶ τὸν Υάκινθον, ἡ μὲν, ἀποδιδράσκει με, καὶ μισεῖ. ὥστε εἴλετο ξύλον γενέσθαι μᾶλλον, ἢ ἐμοὶ συνεῖναι. ὁ δὲ, τέθνηκε δὲ δίσκῳ ἀπόλεθρος. καὶ τῶν ἀντ'

MERC.

Tutane Vulcanum, cum & claudus sit & mechanicam artem exerceat, ô Apollo, pulcherrimas uxores duxisse Venerem & Gratiam? *Ap.* Fœlicitas quædam hæc, Mercuri. Verum tamen illud ego miror, quod cum illo rem habere sustinent, & maxime quando sudore manantem vident, pronum in fornacem, & multa fuligine in faciem denigratum. Eum tamen quanquam talis est amplectuntur, osculantur, unaque dormiunt. *Merc.* Hoc & ipse indignor, & Vulcano invideo. Tu vero comam cura Apollo, ac citharam persona, & ob pulchritudinem superbi: ego vero ob bonam valetudinem, & lyram. Cæterum ubi decumbendum erit, soli dormiemus. *Ap.* Ego vero etiam alias Venerem ad res amatorias non habeo propitiam. Quippe, quos duos maxime præter cæteros amavi, Daphnen & Hyacinthum, illa quidem aufugit, atque odit me, adeo ut in lignum converti maluerit, quam mecum rem habere: hic autem disco interfectus est, & nunc

ἐκείνων στεφάνους ἔχω. Ερ. ἐγὼ δὲ ἤδη ποτὲ τὴν Ἀφροδίτην. ἀλλ' οὐ χρὴ αὐχεῖν. Απο. οἶδα. καὶ τὸ Ἑρμαφρόδιτον οὐκ οἶδ' ὅπως λέγεις πρὸς ἐκείνου. πάλιν ἐκεῖνό μοι εἰπέ, εἴ τι οἶσθα, πῶς ὁ ζηλοτυπεῖ ἡ Ἀφροδίτη τὴν Χάριν, ἢ Κάρες τοιοῦτον, Ερ. ὅτι ὁ Ἀπόλλων ἐκείνῃ μὲν αὐτῇ σὺν τῇ Λήμνῳ συνοίσει. ἡ δὲ Ἀφροδίτη, σὺν τῷ Ἄρεϊ. ἄλλως τε, φασὶ τὸν Ἄρεα ἔχειν πολλὰ, κἀκείνην ἐρᾷ. ὥστε ὀλίγον αὐτῇ δεῖ χαλκέως τέχνης μέλειν. Απο. καὶ τοῦτο οἶδα τὸν Ἥφαιστον ἀδίκως; Ερ. οἶδεν. ἀλλὰ τί ἂν δράσειε δυσκαθαίρετον, γυναῖκα ἐρῶν νεανίου, καὶ τραπεῖσαν αὐτόν; ὥστε τὴν ἡσυχίαν ἄγει. πλὴν ἀπειλεῖ γε δεσμοῖς τινα ἐπιμηχανήσασθαι αὐτοῖς, καὶ συλλήψεσθαι, συγκρύψας ἐπὶ τῇ εὐνῇ. Απο. σὺν οἶδα, εὐξαίμην δ' ἂν αὐτὸς ὁ ξυλληφθησόμενος εἶναι.

nunc pro illis, coronas habeo. *Merc.* Ego vero jam aliquando Venerem: sed non oportet gloriari. *Ap.* Novi: eamque Hermaphroditum ex te peperisse ajunt. Verum illud mihi dicito si scias, qui fit ut Venus Gratiam, vel Gratia Venerem non æmuletur? *Merc.* Quoniam, Apollo, illa in Lemno cum ipso consuetudinem habet, Venus autem in cœlo. Alias [1] sæpe cum Marte versatur, eumque amat. Quapropter parum ipsi curæ est hic faber. *Ap.* Atque hæc putas ipsum Vulcanum scire? *Merc.* Scit. Sed quid agat? generosum videns juvenem, eumque militem. Quare silentium colit: nisi quod minatur, se ipsis vincula quædam excogitasse, quibus in lecto irretitos comprehendat. *Ap.* Nescio. Sed ipse optarem ille esse qui comprehenderetur.

1 *Cum Marte*] Hic Deus inter alias multas Venerem amavit & Cupidinem genuit, de qua fabula Homer. Odyss. 21. Ovid. 4. Met. *Cogn.*

ΗΡΑΣ, ΚΑΙ ΛΗΤΟΥΣ.

ΗΡΑ.

Καλὰ μὲν δὴ ὦ Λητοῖ καὶ τὰ τέκνα ἔτεκες τῷ Διΐ. Λη. οἱ πᾶσιν ὦ Ἥρα τοιοῦτοι τίκτειν δυνάμεθα, οἷος ὁ Ἥφαιστός ἐστιν. Η. ἀλλ' ἔτω μὲν ὁ χωλὸς, ὅμως χρήσιμός γε ἐστὶ, τεχνίτης ὢν ἄριστος, καὶ κωλακεύσμησεν ἡμῖν

IVNONIS ET LATONÆ.

IVNO.

[1] Pulchros enimvero tu quoque Latona Iovi liberos peperisti. *Lat.* Non omnes Iuno, tales parere possumus, qualis est Vulcanus. *Iun.* At [2] hic claudus est, sed utilis tamen, quippe qui optimus est artifex, & cœlum nobis ex-

1 *Pulchros*] Latona Dianam & Apollinem suscepit: de quo puerperio Ovid. 6. Metam. Plin. lib. 34. *Cogn.*

2 *Hic claudus*] Vt in dial. præcedente. Cic. 3. de nat. deor. *Idem.*

τ ὑεγιὸν, ℰ τὴν Ἀφροδίτην ἔγημε, ℰ παιδεύζει) ὡς αὐτῆς. οἱ δὲ σοὶ παῖδες, ἡ μὲ αὐτῶν ἀρρενικὴ, πέρᾳ ℘ μίτρᾳ, ϗ ὄρνιθ⊙. καὶ τὸ πλάσμαῖον, ἐς τὴν Σκυθίαν ἀπελθοῦσα, πάντες ἴσασιν οἷα ἐσθίϊ [2] ξενοκτονεῦσα, καὶ μιμεμένη τὰς Σκύθας αὐτὰς, ἀνθρωποφάγους ὄντας. ὁ δ' Ἀπόλλων, ὡς ποιεῖ) μὲ [4] πάντα εἰδέναι, ϗ τοξάζειν, καὶ κιθαρίζειν, καὶ ἰατρὸς εἶναι, καὶ μαντεύεσθαι, καὶ κλωσμοὺς μηχανᾶσθαι τ μαντικῆς, τὸ μὲ, ἐν Δελφοῖς, τὸ δ' ἐν Κλάρῳ, ϗ ἐν Διδύμοις, ἐξαπατᾷ τὰς χρωμένους αὐτῷ, [6] λοξὰ καὶ ἀμφιβολίζοντα ὡς ἐκάστοτε τ ἐρωτήσεως ἀπαγορεύοντα, ὡς ἀκίνδυνον εἶναι τὸ σφάλμα. καὶ πλουτεῖ μὲ λαὸ ℘ τούτῳ, πολλοὶ γὰρ οἱ ἀνόητοι, ϗ παρέχοντες αὐτὰς κολακευτάς. πλὴν ἴσασιν ἀμφοῖ ταῦτα γε ὑπὸ τ σωφρονεστέρων, τὰ πολλὰ ψευδόμενον. αὐτὸς γὰρ ὁ μάντις ἠπίστατο, ὅτι φονεύσει μὲ τ ἐρώμενον τὸ δίσκῳ, ἀ ὠφειμεντόσατο ⸗, ὡς φόβῳ) αὐτὸν ἡ διαφθορὰ. ϗ τοῦτο, ὅτι κάλλει ϗ κομήτῃ ὄντα. ὥστε οὐχ ὁρᾷ κάλλιτεκνοτέρα τ Νιόβης ἔδοξε pulchriores liberos te quam exornavit, & Venerem uxorem duxit, à qua studiosè observatur. Contra verò tuorum liberorum, altera quidem ultra modum virilis, & [1] montivaga: postremo in [2] Scythiam profecta, sciunt omnes, qualia comedat, hospites mactando, & Scythas ipsos imitando, qui humana carne vescuntur. Apollo autem, simulat quidem sese omnia scire, & jaculari, & cithara canere, & medicari morbos, & vaticinari: & erectis vaticinandi tabernis, hac quidem in Delphis, illa [5] in Claro, & Didymis, decipit consulentes se, obliqua & in utramque partem interrogationis inclinantia respondendo, tutus ut sit error: & hinc diteſcit: multi enim sunt amentes, qui se præstigiis deludendos præbent. Verum non ignorant prudentiores, ipsum multa mentiri: quippe ille ipse vates ignorabat se amasium disco interfecturum esse, nec prædixerat fore, ut ipsum Daphne fugeret, idque [7] ita formosum & comatum. Itaque non video [8] Nioben illam procreasse putaris. *Las.*

1 *Montivaga*] Horat. lib. 4. Carm. Stat. in Achill. *littora multum Montivagæ dilecta Deæ.* Cogn.

2 *Scythiam*] Scythæ, & Tauri sive Sarmatæ inhospitales fuerunt, & hospites omnes Dianæ solebant immolare, vescebantur humanis carnibus & interfectorum calvarias habebant pro pateris. *Idem.*

3 Ξενοκτονεῦσα] Sic Dialog. Apoll. & Bacch. Ovid. 3. de Ponto Achill. Tat. lib. 8. *Bourd.*

4 Πάντα εἰδέναι] Callimach. hym. Apoll.

Τίχνη δ' ἀμφιλαφὴς ἥπτε τόσον ὄσσον Ἀπόλλων.

Apud. Florid. 1. Aristoph. in Plut. Orpheu. Homer. hym. εἰς Ἀπολλ. Idem.

5 *In Claro*] Isacius Lycophronis interpres Clarum montem & urbem non longè à Colophone ponit, ubi fuerit Clarius Apollo. *Cogn.*

6 Λοξὰ] Momus in Apollinem δίκαιος. Sic in Alexand. sic in Iove. Tragœd. & passim Λοξίας Apollinis cognomentum. *Bourd.*

7 *Ita formosum*] Virg. in Bucol.

Orphei Calliopea, Lino formosus Apollo. Cogn.

8 *Nioben*] De qua Eustat. ad Homer. Iliad. ω. Idem.

ξας. Λη. τοῦτα μῶν τοι τὰ τέκνα ἡ ξενοκτόνος, καὶ ὁ ψευδόμαντις οἶδε, ὅπως λυπεῖ σε ὁράμενα σὺ τοῖς θεοῖς, καὶ μάλιστα ὅταν ἡ μῦ, ἐπαινῆται ἐς τὸ κάλλος, ὁ δὲ, κιθαρίζῃ σὺν τῷ συμποσίῳ θαυμαζόμενος ὑφ' ἁπάντων. Η. ἐλάσαιμι ὦ Λητοῖ. σκαιὸν θαυμαστὸς, ὃν ὁ [1] Μαρσύας, εἰ τὰ δίκαια αὐ μῦσαι δικάσαι ἤθελον, ἀπέδειρεν ἄν, αὐτὸς κριτήσας τῇ μουσικῇ; σὺν ᾧ κατασοφισθεὶς ἄθλιος ἀπόλωλεν, ἀδίκως ἀλύς. ἡ δὲ κόλη σε παρθένος, ὅτι κόλη ἐστὶν, ὡς ἐπεὶ ἔμαθε ἐφθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ἀκταίωνος, φοβηθεῖσα μὴ ὁ νεανίσκος ἐξαγορεύσῃ τὸ αἶσχος αὐτῆς, ἐπαρφῆκεν αὐτοῦ τοὺς κύνας. ἐῶ γὰρ λέγειν ὅτι οὐδὲ τὰς πτύσας ἐμφιεῖται, παρθένος γὰρ καὶ αὐτὴ ἔσται. Λη. μέγα ὦ Ἥρα φρονεῖς, ὅτι ξυνὴ τοῦ Διὸς, καὶ συμβασιλεύεις αὐτῷ. καὶ λέγε τοῦτο ὕβριζουσ ἀδικῶς. πάλαι ἀλλ' ὕψομαί σε μετ' ὀλίγον αὖθις δακρύσασαν, ὁπόταν σε καταλίπῃ, εἰς τὴν γῆν κατίῃ, ταῦρος ἢ κύκνος γενόμενον.

Lat. At verò hi liberi, hospitum videlicet mactatrix ista, & mendax ille vaticinator, scio quam gravi molestia te afficiant, quum inter Deos conspiciuntur: & maximè quando hæc quidem ob pulchritudinem laudatur, hic verò in convivio citharam cum omnium admiratione personat. *Iun.* Risi Latona. Ille-ne admiratione dignus, quem Marsyas, si modo justè judicare voluissent Musæ, ut qui ipse Musica vicerat, excoriasset? Nunc autem deceptus ille miser perit, injuste sane damnatus. Hæc autem formosa tua virgo, ita formosa est, ut postea quam animadvertit se se ab Actæone conspectam fuisse, verita ne adolescens ille turpitudinem ipsius evulgaret, immiserit illi canes. Vt interim non dicam, quod neque parturientibus obstetricatura fuisset, si virgo utique & ipsa esset. *Lat.* Valde elato es animo ô Iuno, eo quod cum Iove concumbis, & cum ipso regnas; Ideoque intrepide contumeliosa es. Verumtamen brevi te rursus lachrymantem videbo, quum te relicta in terram descenderit, in taurum aut cygnum conversus.

1 Μαρσύας] Apul. loc. cit. Iul. Imp. Epist. ad Iambl. *Bourd.*

ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ.

ΑΠΟΛΛΩΝ.

Τί γελᾷς ὦ Ἑρμῆ; Ερ. ὅτι γε λοιδορῶ ὦ Ἄπολλον εἶδον. Απο. εἶπὲ δὴ, ὡς καὶ αὐτὸς ἀκούσας ἔχω ξυγγελᾶν. Ερ. ἡ Ἀφροδί-

APOLLINIS ET MERCVRII.

APOLLO.

Quid rides Mercuri? *Merc.* Quoniam maximè ridicula vidi Apollo. *Ap.* Dic igitur, ut & ipse auditis illis habeam quod tecum rideam. *Merc.*

τη ξυνεῦσαι τῷ Ἄρει, περιέλημπται. καὶ ὁ Ἥφαιστος ἔθηκεν αὐτὸν ξυλαλαβών. Απο. πῶς; ἡδύ γάρ τι ἐρεῖν ἔοικας. Ερ. σὺ πολλὰ οἶμαι τοιαῦτα εἰδὼς ἐθήρευεν αὐτούς. καὶ ἅτε τὸν εὐνὴν ἀφανῆ δεσμοῖς περιεθείς, εἰσαίζετο ἀπιὼν ἐπὶ τὴν κάμινον. εἶτα ὁ μὲν Ἄρης εἰσέρχεται λαθών, ὡς ᾤετο. καθορᾷ δ' αὐτὸν ὁ ἥλιος, καὶ λέγει τῷ Ἥφαιστον. ἐπεὶ δ' ἐπέθησαν οἱ λέχεις, καὶ οὐκέτι ἦσαν, καὶ οὐτὸς ἐγκλῄσαντα τὴν ἀρκύων, περιπλέκει μὲν αὐτοῖς τὰ δεσμά, ἐφίστησι δ' αὐτοῖς ὁ Ἥφαιστος. ἐκείνη μὲν δὴ, καὶ γὰρ ἔτυχε γυμνὴ οὖσα, οὐκ εἶχεν ὅπως ἐγκαλύψαιτο αἰδημένη. ὁ δ' Ἄρης τὰ μὲν πρῶτα ἀφυγεῖν ἐπειρᾶτο, καὶ ἤλπιζε ῥήξειν τὰ δεσμά. ἐπεὶ δ' συνῆκε σὺν ἀφύκτῳ ἐλέμβοντα ἑαυτὸν, ἐπέτρεψε. Απο. τί δῆτα, ἀπέλυσεν αὐτοὺς ὁ Ἥφαιστος; Ερ. οὐδέπω. ἀλλὰ ξυγκαλέσας τοὺς θεοὺς ἐπιδείκνυ τοῖς μοιχοῖσιν αὐτοῖς, οἷδὲ, γυμνοὶ ἀμφότεροι κεῖνται νενοημένοι, ξυνδεδεμένοι ἐρυθριῶσι. καὶ τὸ θέαμα ἤδιστον ἐμοὶ ἔδοξε μάλιστα αὐτὸ γιγνόμενον τὸ ἔργον. Απο. ὁ δὲ χαλκεὺς ἐκεῖνος, οὐκ αἰδεῖται καὶ αὐτὸς ἐπιδεικνύμενος τοῖς αἰσχύλοις τοῖς γάμοις; Ερ. μὰ Δί', ὡς γε καὶ ἐπιγελᾶ αὐτοῖς ἐφιστάς. ἐγὼ μέν τοι, εἰ χρὴ παλαιὸν εἰπεῖν, ἐφθόνουν τῷ Ἄρει, μὴ μόνον μοιχεύσαντι τὴν καλλίστην θεὸν, ἀλλὰ καὶ δεδεμένῳ μετ' αὐτῆς. Απο. ἐκεῖνο δὲ δεδιὼς ἂν ὑπέμενες ἐπὶ τούτῳ; Ερ. σὺ δ' οὐκ ἂν ὦ Ἄπολλον; ἴδε μόνον ἐπιλάθου. ἐπανίσουμαί γάρ σε ἐν ᾧ μὴ τὰ ὅμοια καὶ αὐτὸς εὐξῃ ἰδών.

Venus cum Marte concumbens deprehensa est, eosque comprehensos vinculis constrinxit Vulcanus. *Apol.* Quomodo? Suave enim quiddam dicturus videris. *Merc.* His, ut puto, dudum cognitis, eos aucupabatur: & lecto occultis quibusdam vinculis circundato, abiens ad fornacem opus faciebat. Post hæc Mars clanculum ingreditur, ut putabat. Videt autem ipsum Sol ex alto; & Vulcano declarat. Vbi igitur lectum conscendissent, & in opere essent, & jam intra retia tenerentur, ipsis quidem vincula circumvolvuntur, intervenit autem Vulcanus. Illa igitur (nam tum erat nuda) pudefacta non habebat quo se tegeret. Mars autem primo quidem fugere conabatur, seque vincula disrupturum sperabat. Sed posteaquam intellexit se sine effugii spe detineri, supplicabat. *Ap.* Quid igitur? solvit-ne ipsos Vulcanus? *Merc.* Nequaquam: sed convocatis Diis spectandum exhibuit adulterium. Illi autem ambo nudi deorsum inclinatis oculis, colligati erubescebant: & spectaculum mihi videbatur jucundissimum, cum propemodum ipsum opus fieret. *Ap.* At non pudet fabrum illum sui conjugii turpitudinem exhibere spectandam? *Merc.* Non per Iovem, quippe qui ipsos astans irrideat. Ego vero, si verum fateri oportet, Marti invidebam: non solum quod cum formosissima Dea commissset adulterium: sed etiam quod una cum ipsa vinctus esset. *Ap.* Ergo & te sic ligari paterēris? *Merc.* Tu vero non, Apollo? aspice modo accedens: nam te collaudabo, si quum videris, eadem ipse non optaris.

IV-

ΗΡΑΣ, ΚΑΙ ΔΙΟΣ.

ΗΡΑ.

Ἐγὼ μὲν ἠχυνόμην ἂν ὦ Ζεῦ, εἰ μοι τοιοῦτος υἱὸς ἦν, ἥλυς ὅτι καὶ διεφθαρμένος ὑπὸ τῆς μέθης. μίτρᾳ μὲν ἀναδεδεμένος τὴν κόμην, καὶ πολλὰ ἤδη μαινομένοις γυναιξὶ συὼν, ἀθρόᾳ περ αὐτῶν οἰκείαν ὑπὸ τυμπάνοις καὶ αὐλοῖς καὶ κυμβάλοις χορεύων· καὶ ὅλως παντὶ μᾶλλον ἐοικὼς, ἢ σοὶ τῷ πατρί. Ζ. καὶ μὴν οὗτός γε ὁ ὑλυμίτης, ὁ ἀθρόᾳ τῷ γυναικῶν, ὃ μόνον ὦ Ἥρᾳ τὴν Λυδίαν ἐχειρώσατο, καὶ τοὺς κατοικοῦντας Τμώλου ἔλαβε, καὶ τοὺς Θρᾷκας ὑπηγάγετο, ἀλλὰ καὶ ἐπ' Ἰνδοὺς ἐλάσας τῷ γυναικείῳ τούτῳ στρατοπέδῳ, τοὺς τε ἐλέφαντας εἷλε, καὶ τῆς χώρας ἐκράτησε, καὶ τὸν βασιλέα αὐτὸν ὀλίγου ἀπιόντα τολμήσαντα, αἰχμάλωτον ἀπήγαγε. καὶ ταῦτα ἅπαντα ἔπραξεν, ὁρμῶν ἅμα, καὶ χορεύων, θύρσους χερὶ φέρων κιττίνους, μεθύων ὡς φῂς, καὶ ὑβριζόμενος. εἰ δέ τις ἐπιχείροι λοιδορήσασθαι αὐτῷ, ὑβρίσας εἰς τὴν πλησίον, καὶ τοῦτον ἐπιωρήσασθαι, ἢ καταδήσας τοῖς κλήμασιν, ἢ ἀλφαμαθῆναι ποιήσας ὑπὸ τῆς μητρὸς ὥσπερ νεβρόν. ὁρᾷς ὡς ἀνδρεῖα ταῦτα, καὶ σὸν ἀνάξια τοῦ πατρός; εἰ δὲ παιδιὰ καὶ τρυφὴ ἐστὶν αὐτοῖς, ἁβδὴς φλὼν. καὶ μάλιστα εἴ τις λογίσαιτο τίς οἷος ἂν πέφυκε τοιοῦτος υἱὸς, ὅτι ταῦτα μεθύων ποιεῖ.

IVNONIS, ET IOVIS.

IVNO.

Equidem pudefierem Iupiter, si mihi talis esset filius, effœminatus adeo, & ebrietate perditus: mitra revinctam habens comam, ac sæpe cum insanis mulieribus conversans, mollior illis ipsis, ad tympana & tibias, & cymbala chorcas agens: atque in summa cuivis magis quam tibi patri similis. *Iup.* At vero hic muliebri mitra revinctus, mollior mulieribus, non solum, ô Iuno, Lydiam subjugavit, & Tmoli incolas cepit, & Thraces subegit: verum etiam contra Indos, cum hoc muliebri exercitu profectus, & elephantos cepit, & terra potitus est, ipsumque regem, qui aliquantum restistere ausus fuerat, captivum abduxit. Atque hæc omnia fecit, saliens simul, & chorcas agens, hastis utrendo hederaceis, ebrius interea, ut ais, atque furore correptus. Quod siquis ipsi conviciari aggressus est contumelioſe de sacris ejus loquendo, hunc etiam punivit, vel palmitibus implicando, vel ut à matre tamquam hinnulus laceraretur, efficiendo. Vides quam virilia hæc, & me patre non indigna. Si vero lusibus & deliciis inter hæc indulget, non est quod invideas & maxime si cogites, qualis hic sobrius futurus erat, quando etiam ebrius hæc facit. *Iun.*

1 Ἐγὼ μὲν] Repetit omnia hujus Dialogi in Bacch. Eurip. Nonn. Ovid. alii. *Bourd.*

Η. σὺ μοι δοκεῖς ἐπαινέσεσθαι καὶ τὸ εὕρημα αὐτῷ τῷ ἄμπελον, καὶ τὸ οἶνον. καὶ ταῦτα, ὁρᾶν οἷα οἱ μεθυόντες πάσχουσι σφαλερόμμυοι, καὶ ὡς ὕβρεων πλαπόμμυοι. καὶ ὅλως μεμηνότες ὑπὸ βότρυ. τὴ γῆν Ἰκάριον, ᾧ ἐφύτευσε τὸ κλῆμα, οἱ ξυμπότην αὐτοῦ διέφθειραν, πιόντες πᾶς δικόμαις. Ζ. οὐδὲν τοῦτο φῄς. ἀ γὰρ οἶνος ταῦτα, οὐδὲ ὁ Διόνυσος ποιεῖ. τὸ δ' ἄμετρον τῆ πόσεως, καὶ τὸ πέρα δ' κηλῶς ἔχοντος, ἐμφορεῖας δ' ἀκράτου. ὃς δ' ἂν ἔμμετρα πίνῃ, ἱλαρώτερος μὲν, καὶ ἡδίων ὁμιλητὴς ἂν. οἷον δ' ὁ Ἰκάριος ἔπαθεν, οὐδὲν ἂν ἐργάσαιτο ἀδίκημα τῶν ξυμποτῶν. ἀλλὰ σὺ ἐπιζηλοτυπεῖν ἔοικας ὦ Ἥρα, καὶ τὴ Σεμέλης μεμνησθαι, εἰ γε Διονύσου τὰ κάλλιστα.

Iun. Tu mihi etiam laudaturus videris ipsius inventum, vitem scilicet & vinum: idque cum videas, qualia inebriati isti facitent titubantes, & ad contumeliam animum convertentes, denique præ potu insanientes. Itaque Icarium, cui primo dedit palmitem, ipsi compotores ligonibus cæsum interfecere. *Iup.* Nihil hoc dicis. Non enim vinum hæc, neque ipse Dionysius efficit, sed immoderatus potus, & ultra quam decet, impleri mero. Qui autem moderatè biberit, hilarior, & suavior fuerit. Nulli autem compotorum tale quid fecerit, quale passus est Icarius. Sed tu adhuc zelotypia videris affici, ac Semeles reminisci Iuno, siquidem Dionysii res pulcherrimas calumniaris.

ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ, ΚΑΙ ΕΡΩΤΟΣ.

VENERIS ET CVPIDINIS.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ.

Τί δήποτε ὦ Ἔρως, τοὺς μὲν ἄλλους θεοὺς κατηγωνίσω ἅπαντας, τὴ Δία, τὸν Ποσειδῶ, τὸν Ἀπόλλω, τὸν Ἥφαιστον, τὴν μητέρα, μόνης δ' ἀπέχῃ τῆ Ἀθηνᾶς, καὶ ἐπ' ἐκείνης ἄπυρος μὲν σοι ἡ δᾷς, κενὴ δ' οἰστῶν ἡ φαρέτρα, σὺ δ' ἄτοξος εἶ, καὶ ἄσκοπος; Ε. δέδια ὦ Μῆτερ αὐτήν. φοβερὰ γάρ ἐστι, καὶ χαροπὴ, καὶ δεινῶς ἀνδρικὴ. ὁπόταν δὲν ἐντεταμένον τὸ τόξον ἴδω ἐπ' αὐτὴν, ἐπισείουσα τὸ λόφον, ἐκπλήττει με, καὶ ὑποτρόμος γίνομαι, καὶ διαρρεῖ μου τὰ τοξεύμα-

VENVS.

Quid tandem causæ est, Cupido, cur cæteros omnes Deos expugneris, Iovem, Neptunum, Apollinem, Iunonem, me denique tuam matrem, ab una verò Minerva abstineas, tuaque fax nihil ignis adversus ipsam habeat, vacua jaculis sit pharetra, tu arcu careas, nec jacularis noris? *Cup.* Metuo ipsam, mater, est enim formidabilis, aspectu truculento, ac summoperè virilis. Proinde siquando illam tenso arcu petam, galeæ cristam quatiens, expavefacit me, tum intremisco, & è manibus meis

πολὺ δ' χειρῶν. Αφρ. ὁ Ἄρης δὲ φοβερώτερος ἦν; ἢ ὅπως ἀφώπλισας αὐτὸν, καὶ γενίκησας. Ε. ἀλλ' ἐκεῖνος ἰκὼν προσίεταί με, καὶ προσκαλεῖται. ἡ Ἀθηνᾶ δ', ὑφορᾶται ἀεί. καί ποτε, ἐγὼ μὲ ὅπως παρέπτην, πλησίον ἔχων τὴν λαμπάδα. ἡ δὲ, εἴ μοι προσέρχῃ φησὶ, νὴ τὸ πατέρα, τῷ δορατίῳ σε διαπείρασα, ἢ δ' ποδὸς λαβομένη, καὶ ἐς τὸ τάρταρον ἐμβαλοῦσα, ἢ αὐτὴ διαπασσαλήσω, διαφθερῶ. πολλὰ τοιαῦτα ἠπείληται. καὶ ὁρᾷς δ' ὁρίμυ, καὶ ἐπὶ δ' φῆσιν ἔχει προσωπεῖόν τι φοβερὸν; ἐχίδνας κατακόμην, ὅσῳ ἐγὼ μάλιστα δέδια. μορμολύττεται γάρ με, καὶ φεύγω ὅταν ἴδω αὐτό. Αφρ. ἀλλὰ τὴν μὲ Ἀθηνᾶν δέδιας ὡς φῄς, καὶ τὴν Γοργόνα. καὶ ταῦτα, μὴ φοβηθῇς τὸ κεραυνὸν δ' Διός. αἰ δ' μέσαι, διαφ' ὅσοι ἀτρῶτοι, καὶ ἔξω βελῶν εἶσιν; ἢ κἀκεῖναι λόφους ἐπισείουσι, καὶ Γοργόνας προφαίνουσι; Ε. αἰδοῦμαι αὐτὰς ὦ μῆτερ. σεμναὶ γάρ εἰσι, καὶ ἀεί τι φροντίζουσι. καὶ πρὸς ὠδὴν ἔχουσι. κἀγὼ παύεσθαι πολλάκις αὐταῖς, κηλούμενος ὑπὸ δ' μέλους. Αφρ. ἴσα κἀ ταύτῃς, ὅτι σεμναί. τὴν δ' Ἄρτεμιν τίνος ἕνεκα δὲ τιτρώσκεις; Ε. τὸ μὲν ὅλον, ὑδὲ καταλαβεῖν αὐτὴν οἷόν τε, φεύγουσα ἀεὶ διαπὸ τὰ ὄρη. εἶπε κἀ ἰδιόν τινα ἔρωτα ἥδη ἐρᾷ. Αφρ. τίνος ὦ τέκνον; Ε. θήρας, καὶ ἐλάφων, καὶ νεβρῶν, αἰρεῖν τε διώκουσα, καὶ καταπτοεύουσα. καὶ ὅλως περὶ τὴν τοιαύτην ἐστὶν. ἐπὶ τόν γε ἀδελφὸν αὐτῆς, καίτοι τοξότην καὶ αὐτὸν ὄντα, καὶ ἐκπρεπῆ. Αφρ. οἶδα ὦ τέκνον, πολλὰ σὲ πεῖνον ἐτόξευσας.

meis effluunt tela. *Ven.* Atqui Mars, annon erat hac formidabilior? attamen exarmatum ipsum superasti. *Cup.* Imo ille ultro me admittit, & invitat. Verum Minerva torve semper aspicit: quin aliquando temerè ad illam advolavi, facem propius admovens: at illa, si ad me accesseris, inquit, te, per meum patrem, lancea transfixum, vel pede arreptum, & in tartara præcipitem datum, vel discerptum, perdam. Plurima item id genus minabatur. Ad hæc acribus oculis obtuetur, & in pectore faciem gestat horrendam, viperis comantem, quam magnopere formido: territat enim me, fugioque quoties eam aspicio. *Ven.* Esto sane, Minervam metuis, ut ais, illamque, Gorgonem, idque cum Iovis ipsius fulmen non reformidaris. Musæ verò, cur tibi sunt invulnerabiles, & à tuis jaculis tutæ agunt? Num & hæ cristas quatiunt, & Gorgonas prætendunt? *Cup.* Ipsas revereor, mater: sunt enim vultu reverendo, semperque aliquid meditantur, & cantionibus intentum animum habent: quinetiam non raro illis assisto, carminis suavitate delinitus. *Ven.* Esto, has relinque, quoniam sunt reverendæ; at Dianam cur non vulneras? *Cup.* Ut breviter dicam, hanc per montes assiduo fugientem, assequi non possum: deinde proprio quodam amore tenetur. *Ven.* Quonam ô gnate? *Cup.* Nempe venatus cervorum & hinnulorum, quos insectatur ut capiat, & jaculis conficiat: ac prorsum tota rerum hujusmodi studio tenetur: tametsi fratrem ejus, qui nimirum & ipse arcu valet, & ferit eminus. *Ven.* Intelligo gnate. Illum sagitta sæpe vulnerasti.

ΘΕΩΝ ΚΡΙΣΙΣ.

ΖΕΥΣ.

Ἑρμῆ, λαβὼν τυτὶ τὸ μῆλον, ἄπιθι εἰς τὴν Φρυγίαν πρὸς τὸν Πριάμε παῖδα τὸν βυκόλον, νέμῃ δὲ τὰ Ἴδης ὑπὸ τῷ Γαργάρῳ. καὶ λέγε πρὸς αὐτὸν, ὅτι σε ὁ Πάρι, κελεύει ὁ Ζεὺς, ἐπειδὴ καλός τε αὐτὸς εἶ, καὶ στρόβος περὶ ἐρωτικὰ, δικάσαι τῶν θεαῶν, ἥτις αὐτῶν ἡ καλλίστη ἐστί. ἢν δὲ ἀγῶνται τὸ ἆθλον νικήσωσι λαβέτω τὸ μῆλον. ὥρα δὲ ἤδη καὶ ὑμῖν αὐταῖς ἀπιέναι πρὸς τὴν δίκασιν. ἐγὼ δὲ ἀποθέμενος τὸν θέαστον, ἐπίσης τε ὑμᾶς ἀγαπῶν. καὶ εἴγε οἷόν τε λῷ, ἡδέως ἂν ἀπάσας νενικηκυίας εἶδον. ἄλλως τε, καὶ ἀνάγκη μιᾷ τὸ καλλιστεῖον ἀποδοῦναι, πάντως ἀπεχθάνεσθαι ταῖς πλείοσι. Διὰ ταῦτα μὲ αὐτὸς σὸν ἐπισπεῖσθαι ὑμῖν δικαστήν. ὁ δὲ νεανίας αὐτὸς ὁ φρύξ, ἐφ' ὃν ἄπιτε, βασιλικὸς μὲν ἐστι, καὶ Γανυμήδους τούτου ξυγγενής. πάλλα δέ, ἀφελὴς, καὶ ὄρειος, κἂν ἄν τις αὐτὸν ἀπαξιώσειε τοιαύτης θέας. Ἀφρ. ἐγὼ μὲν ὦ Ζεῦ, εἰ καὶ τὸν μῶμον αὐτὸν ἐπισπάσεται ἡμῖν δικαστὴν, θαῤῥοῦσα βαδίσομαι πρὸς τὴν ἐπίδειξιν. τί γὰρ ἂν καὶ μωμήσαιτό με; χρὴ δὲ καὶ ταύταις ἀρέσκειν τὸν ἄνθρωπον. Ηρα. ἀλλ' ἡμεῖς ὦ Ἀφροδίτη δεδιέναμεν, ἀλλ' ἂν ὁ Ἄρης ὁ σὸς ἐπιτραπῇ τὴν δίαιταν. ἀλλὰ δεχόμεθα καὶ τοῦτον, ὅπως ἂν ᾖ, τὸ

DEARVM IVDICIVM.

IVPITER.

Accipe, Mercuri, hoc pomum, & in Phrygiam proficiscere ad bubulcum illum [1] Priami filium qui pascit autem in Gargaro montis Idæ cacumine) ac illi dic. Iupiter jubet te, Pari, siquidem ipse formosus es, & rerum amatoriarum doctus, sententiam ferre inter Deas, quænam illarum sit formosissima. Certaminis autem præmium, ea quæ vicerit, pomum accipiat. Porro tempus jam est ut & ipsæ ad Iudicem abeatis, Ego vero arbitrium rejicio ut qui vos ex æquo amem: ac si modo fieri posset, vos omnes libenter victrices viderem: in primis cum necesse sit, eum qui pulchritudinis præmium uni adjudicabit, in plurium odium omnino incurrere. Quare equidem ipse vobis idoneus judex non sum. Verum [2] Phrygius ille adolescens, ad quem proficiscimini, regia quidem stirpe est prognatus, & Ganymedis hujusce consanguineus. Cæterum simplex est & montanus: neque quisquam illum hac cognitione indignum merito putaverit. *Ven.* Ego equidem Iupiter, etiamsi Momum ipsum præstituas nobis Iudicem, præsenti animo itura sum, ad documentum mei præbendum: quid enim in me ille reprehenderit? Sed etiam hisce hominem placere oportet. *Iun.* Neque nos, Venus, timemus quicquam, non si isti tuo Marti arbitrium permittatur. Sed recipimus & hunc Pa-

1 *Priami filium*] Paris pastor fuisse dicitur. Virg.

Amarunt Dii quoque sylvas
Dardaniusque Paris. Cogn.

2 *Phrygius*] Fabula habetur apud Theocrit. in Syracus. Virg. 1. Æn. *Idem.*

1 Καὶ

Πάρις. Z. ἦ καὶ σὺ ταῦτα ὦ γύναι περ συνδοκεῖς ; τί φῄς ; ἀπορρίπτῃ , καὶ ἐρυθριᾷς ; ἔστι μὲν ἴδιον τὸ αἰδεῖσθαί γε τὰ τοιαῦτα , ὑμῶν δ' παρθένων. ἐπιτάδες ἦ ἔμως. ἄπιτε δή. καὶ ὅπως μὴ χαλεπήνετε τῇ δικαίᾳ αἰνετικημένῃ , μὴ δ' κακὸν ὑπολίψησθε τῷ νεανίσκῳ. ἐγὼ γὰρ οἶον τι ἐπίσης εἶναι καλὰς πάσας. Ερ. ἀσθενῶμεν ὑβὼ δ' Φρυγίας , ἐγὼ μὲ ἡγεμόνα , ὑμεῖς δ' μὴ βραδέως ἀκολουθεῖτέ μοι. καὶ ἀμβρῆτε , οἶδα ἐγὼ τὸ Πάριν. νεανίας ἐστὶ καλὸς , καὶ πάνυ ἐρωτικὸς , καὶ τὰ τοιαῦτα κρίνειν ἱκανώτατος , οὐκ ἂν σκέπτῳ δικάσειε κακῶς. Αφρ. τοῦτο μὲ ἅπαν ἀγαθὸν , καὶ ὡς ἐμὲ λέγεις τὸ , δίκαιον ἡμῖν εἶναι τὸ δικαστήν. πότερα δ' , ἄγαμός ἐστιν ἢ τὸ , ἢ καὶ γυή τις αὐτῷ συνοίκη ; Ερ. ἐ παντελῶς ἄγαμός ἐστιν ὦ Αφροδίτη. Αφρ. πῶς λέγεις ; Ερ. δοκεῖ τις αὐτῷ συνοικεῖν Ἰδαία γυνὴ , ἰκανὴ μὲν , ἄγροικος δ' , καὶ δεινῶς ὄρειος. ἀλλ' ἐ σφόδρα ὡσπέρχειν αὐτῇ ἔοικε. τί δ' οἶ ἕνεκα ταῦτα ἐρωτᾷς ; Αφρ. ἄλλως ὑφόμην. Αθ. παρεισεδύσεις ὦ ὗτος , ἰδίᾳ ταῦτ' ἀποκρινόμενος ; Ερ. ἐδὲν ὦ Ἀθηνᾶ δεινόν , ἐδὲ καθ' ὑμῶν. ἀλλ' εἴρετό με , εἰ ἄγαμος ὁ Πάρις ἐστίν. Αθ. ὡς δὴ τί τοῦτο πολυπραγμονεῖσα ; Ερ. οὐκ οἶδα. φησὶ δ' ὃν ὅτι ἄλλως ἐπαλθοι. οὐκ ἐξεπίτηδες ἤρετό με. Αθ. τί δὲν ἄγαμός ἐστιν ; Ερ. ἐ δοκεῖ. Αθ. τί δ' τῶν πολεμικῶν ἐστιν αὐτῷ ἐπιθυμία , καὶ φιλόδοξός τις , ἢ τὸ πᾶν βουκόλος ; Ερ. τὸ μὲν ἀληθὲς οὐκ ἴχω Parim , quisquis is fuerit. *Iup.* Num tibi etiam , filia , hæc probantur ? Quid ais ? avertis te , & erubescis ? Vobis quidem virginibus proprium ad talia verecundari : sed tamen annuis. Abite igitur , ac videte quæcunque victæ fueritis , ne Iudici fiatis infensiores , nec adolescentulo mali quicquam inferatis. Neque enim fieri potest , ut æqualiter omnes formosæ sitis. *Merc.* Procedamus ergo rectà versus Phrygiam : ac ego quidem præibo : vos autem non lente sequimini me , & bono animo este. Novi ego Paridem hunc : adolescens est formosus : cæterum amori deditus , & ad talia disceptanda maxime idoneus : neque ille male judicaverit. *Ven.* Hoc quidem omne bonum est , & è re mea est quod dicis , justum videlicet esse nobis Iudicem. Vtrum autem cælebs hic est , an vero cum aliqua muliere consuescit ? *Merc.* Non omnino cælebs est , Venus. *Ven.* Quid dicis ? *Merc.* Videtur cum ea habitare quædam mulier Idæa , sat quidem formosa , sed rustica , & vehementer montana : sed eum ipsi mentem parum adhibere constat. Cujus autem rei gratia hæc interrogas ? *Ven.* Hoc temere interrogavi. *Min.* Heus tu male legationem obis , qui cum ista privatim loqueris. *Merc.* Nihil hoc mali , Minerva , nec contra vos : sed interrogabat me , an adhuc cælebs esset Paris. *Min.* Quid hoc ita curiose sciscitatur. *Merc.* Nescio. Dixit enim hoc in mentem temere sibi venisse , nec consulto interrogasse me. *Min.* Quid igitur ? est-ne cælebs adhuc ? *Merc.* Non videtur. *Min.* Numquid aliquo rei bellicæ studio tenetur , atque amans gloriæ est , an nihil aliud quam bubulcus ? *Merc.* Verum non possum di-

λίγειν, εἰκάζειν ἢ χρὴ νέον ὄντα, ἐς τούτων ὀρέγεσθαι τυχεῖν, καὶ βάλλεσθαι ἐν πρώτοις αὐτὸν εἶναι καὶ τὰς μάχας. Αφρ. ὁρᾷς; ἀδέν' ἐγὼ μέμφομαι, οὐδὲ προσεγκαλῶ σοι, τὸ πρὸς ταύτην ἰδίᾳ λαλεῖν. μεμψιμοίρουν γὰρ καὶ ὅτι Ἀφροδίτης τὰ τοιαῦτα. Ερ. καὶ αὐτὴ χρεὼν τὰ αὐτά με ἤρετο. διὸ μὴ χαλεπῶς ἔχε, μηδ' οἴου μειονεκτεῖν, εἰ καὶ ταύτῃ καὶ τὸ ἁπλοῦν ἀπεκεκαμάμεθα. ἀλλὰ μεῖζόν λόγων ἤδη πολὺ προϊόντες, ἀπαπαύσωμεν τὸ ἀτέρπον. καὶ χρεὼν γε καὶ τὴν Φρυγίαν ἐσορᾷν. ἐγὼ γὰρ καὶ τὴν Ἴδην εἶδον, καὶ τὸ Γάργαρον ὅλον ἀκριβῶς. εἰ δὲ μὴ ἐξαπατῶμαι, καὶ αὐτὸν ὑμῶν τὸν δικαστὴν τὸν Πάριν. Ηφ. ὅπου δέ ἐστι; οὐ γὰρ καμοὶ φαίνεται. Ερ. ταύτῃ ὦ Ἥφαιστε, πρὸς τὰ λαιὰ σκόπει, μὴ πρὸς ἄκρῳ τῷ ὄρει. ὁρᾷς γὰρ τὴν πολυρρῶνα, καὶ τὸ ἄντρον καὶ τὴν ἀγέλην ὁρᾷς. Ηφ. ἀλλ' οὐχ ὁρῶ τὴν ἀγέλην. Ερ. πῆ; οὐχ ὁρᾷς βοίδια καὶ τὸ ἐμὸν αὐτοῖσι δάκτυλον σὺν μείζοσι τοῖς πιτυῶν προϊέχοντα, καὶ πανσὰν ὑπὸ σκοπίλῳ καθήμενον, καλαύροπα ἔχοντα, καὶ ἀνειρηνότα μὴ πρόσω ἀφοσιοῦσθαι τὴν ἀγέλην; Η. ὁρῶ νῦν, εἴ γε ἐκεῖνός ἐστιν. Ερ. ἀλλ' ὁμολογῶ. ἐπειδὴ δὲ πλησίον ἐσμὲν ἐπὶ τῆς γῆς, εἰ δοκεῖ, καταστάντες, βαδίζωμεν, ἵνα μὴ ἀφαιρεθῶμεν αὐτὸν ἄνωθεν ἐξ ἀφανοῦς καθαμιεῖ. Ηφ. οὖ λέγεις, καὶ ἅτω ποιῶμεν. ἐπεὶ δὲ καταβεβήκαμεν, ὅρα σοι ὦ Ἀφροδίτη πρεσβεία, καὶ ἡγεῖσθαι ἡμῖν τῆς ὁδοῦ. σὺ γὰρ ὡς τοὐκείνης ἔμπειρος εἶ τῶν χωρίων, πολλάκις ὡς λόγῳ καταλθοῦσα πρὸς Ἀγχίσην. Αφ. εὐφόρα ὦ Ἥφαι-

dicere: sed conjicere licet, cum sit juvenis, optare has res consequi, ac præcipuum in præliis esse velle. *Ven.* Vides? Nihil ego conqueror, nec crimini verto tibi, quod cum hac seorsum loqueris: querulorum enim hæc, non Veneris. *Merc.* Etiam hæc eadem ferme interrogavit me: quamobrem ne graviter feras: nec partes tuas putes inferiores, siquid etiam huic pro simplicitate mea respondi. Verum inter loquendum jam multum progressi, stellas emensi sumus, & propemodum Phrygiam contingimus. Ego verò etiam Idam video, totumque Gargarum exacte: & ni fallor, Paridem quoque vestrum judicem. *Iun.* At ubi est? non enim mihi apparet. *Merc.* Hac versum Iuno, ad sinistram respice, non ad summum montem, sed secundum latus ubi antrum, & gregem vides. *Iun.* Sed gregem non video. *Merc.* Quid ais? an non vides buculas secundum hunc meum digitum, ex mediis rupibus progredientem, & quendam à scopulo decurrentem, pedum tenentem, & prohibentem ne longius dispergatur armentum? *Iun.* Video nunc tandem, si modo ille est. *Merc.* At ille est. Quoniam autem prope jam sumus, in terram, si videtur, demissi, pedibus iter faciamus, ne conturbemus illum, superne ex improviso devolantes. *Iun.* Recte dicis, atque ita faciamus. Cæterum posteaquam descendimus, tuum jam est Venus, ut præeas, viamque nobis commonstres. Tu enim, ut consentaneum est, locorum perita es, quippe quæ; ut fama est, ad Anchisen sæpe descenderis. *Ven.* Non admodum Iuno, gravor

tuis

τάττοις ἄχθομαι τοῖς σκάμμασιν. Ερ. ἀλλ' ὧν ἐγὼ ὑμῖν ἡγήσομαι. καὶ γὰρ αὐτὸς εὐδιέτριψα τῇ Ἴδῃ, ὁπότε ὁ Ζεὺς ἦρα δὴ μειρακίου δή φρυγός. καὶ πολλάκις δεῦρο ἦλθον ὑπ' ὠκύτητι πτερωτῇ φερόμενος εἰς ἐπισκοπὴν τοῦ παιδός. καὶ ὁπότε ἤδη σὺν τῷ ἀετῷ ἦν, συμπεριεπλάμην αὐτῷ, καὶ συνεκύφιζον τὸ κριόν. καὶ εἴ γε μέμνημαι, ἀπὸ τοιαυτησὶ τῆς πέτρας αὐτὸν ἁρπάσαντος. ὁ μὲν γὰρ τότε ἔτυχε συρίζων πρὸς τὸ ποίμνιον. καταπλαγεὶς δ' ὑπ' αὐτοῦ ὁ Ζεὺς, κύφως μάλα τοῖς ὄνυξι περιβαλὼν, καὶ τῇ γνάθῳ τὴν ἐπὶ τῇ κεφαλῇ πάρας δακὼν, ἀνέφερε τὸ παῖδα τεταραγμένον, καὶ τῇ τραχήλῳ ἀπαραμύθητον εἰς αὐτὸν ἀποβλέποντα. τότε δὴ ἐγὼ τὸν σύριγγα ἔλαθον. ἀποθεωλήκει γὰρ αὐτὸν ὑπὸ τοῦ δέους. ἀλλὰ γὰρ ὁ ἁλιτήτης ὑποσὶ, πλησίον. ὥστε περισείσαμεν αὐτόν. χαῖρε ὦ βουκόλε. Πα. τὶ καὶ σύγε ὦ νεανίσκε. τίς ἦ ὧν δεῦρο ἀφῖξαι πρὸς ἡμᾶς; ἢ τίνας ταύτας ἄγεις τὰς γυναῖκας; ἃ γὰρ ἐπιτηδείας ὁρῶ πολεῖν, ὥστε γε ὕσῃ καλαί. Ερ. ἀλλ' αἱ γυναῖκες εἰσίν. Ἥραν ἦ ὦ Πάρι, καὶ Ἀθηνᾶν, καὶ Ἀφροδίτην ὁρᾷς, καμὲ τὸν Ἑρμῆν ἀπέστειλεν ὁ Ζεύς. ἀλλὰ τί τρέμεις, καὶ ὠχριᾷς; καὶ μὴ δείδιθι. καλὸν γὰρ οὐδέν. κελεύω δέ σε δικαστὴν γενέσθαι καὶ κάλλους αὐτῶν, ἐπειδὴ γάρ φησι καλὸς τε αὐτὸς εἶ, καὶ σοφὸς τὰ ἐρωτικὰ, σοὶ τῷ γνώσιν ἐπιτρέπω. καὶ σὺ ἀγωνοῦ τὸ ἄθλον ἔσῃ, ἀναγνοὺς τὸ μῆλον. Αλε. φίλε ἴδω τί καὶ βούλει; ἡ καλὴ φησὶ λαβέτω. πῶς ἂν δὴ ὦ δίκαιος Ἑρμῆ διωρθοίμην ἐγὼ θνητὸς αὐτὸς, καὶ ἄκριτος ὤν, δικαστὴς γενόμενος θεᾶς, καὶ μεῖζο-

tuis dicteriis. *Merc.* At igitur ego vos ducam. Et enim ipse in Ida fum versatus, quando Iupiter amabat Phrygium illum adolescentulum: ac sæpius huc ab illo missus veni, ut puerum observarem. Cumque jam in aquila ĕsset, simul volabam, unaque formosum illum sublevabam: & si bene memini, ab hac ipsa rupe illum in sublime abripuit. Nam hic quidem forte tum fistula canebat ad ovile: ipsi autem à tergo devolans Iupiter, circumjectis leviter admodum unguibus, & ore in tiaram, quam super capite habebat, impresso, in altum sustulit puerum perturbatum, & cervice reflexa in ipsum intuentem. Tum ego fistulam sustuli, quam ille præ timore abjecerat. At enim hic arbiter prope est, itaque compellemus ipsum. Salve bubulce. *Par.* Tu quoque adolescens: Sed quis es qui ad nos huc advenisti? aut quænam hæ mulieres quas adducis? non enim ad montes incolendos idoneæ videntur, formosæ adeo cum sint. *Merc.* At mulieres non sunt. Sed Iunonem & Pari, & Minervam, & Venerem vides, & me Mercurium misit Iupiter. Sed quid tremis, & expallescis? Nihil timeas; nihil hic periculi. Iubet autem te pulchritudinis ipsarum esse judicem. Quandoquidem enim, inquit, & formosus ipse es, & rerum amatoriarum doctus, cognitionem hanc tibi committo: certaminis autem præmium scies, lecto hoc pomo. *Par.* Cedo, ut videam quid sibi velit. *Pulchra.* inquit, *capiat.* Quo pacto igitur potero, ô here Mercuri, mortalis cum sim ac rusticus, judex esse tam mirandi spectaculi, atque adeo majoris, quam

ρῶν, ἢ κέρας βυκήλου; τὰ δὲ τοιαῦτα κρίνειν, τῶν ἀβρῶν μᾶλλον, καὶ ἁπαλῶν. τὸ δ' ἐμὸν, αἴγα μᾶλλον, αἰγὸς ὁποτέρα ἢ καλλίων, καὶ δαμάλεως ἄλλης δαμάλεως, πάνυ ἂν δικάσαιμι κατὰ τὴν τέχνην. αὐτὴ δὲ πως γάρ τι ὁμοίως καλὴ, καὶ σὺ οἶδ' ὅπως ἄνευ ἀπὸ τοῦ ἑτέρου μεταχαράξει τὸν ὄμμα ἀποστάσεως. εἰ γὰρ ἐθέλοι ἀφίστασθαι ῥᾳδίως. ἀλλ' ἔοικεν ὡς ἀπιρρέουσα τοῦ σώματος, τοῦτο ἕλκειν, καὶ τοῦ παρόντος ἀπανεῖσθαι. κἂν ἐπ' ἄλλο μεταβῇ, κἀκεῖνο καλὸν ὁρᾷ, καὶ προσκλίνεται, καὶ ὑπὸ τῶν πλησίον προσλαμβάνεται. καὶ ὅλως φιλεῖ χρῆναί μοι τὸ πρόσωπον, καὶ ὅλον φιλεῖ μοι ἀδελφὸν καὶ ἄχθομαι, ὅτι μὴ καὶ αὐτὸς ὥσπερ ὁ Ἄργος ὅλῳ βλέπειν δυνάμενος τῷ σώματι. δακῶ δ' ἂν μοι καλῶς δικάσαι, πάσαις δοκοῦσι τὸ μῆλον. καὶ γὰρ αὖ κἀγὼ τοῦτ' αὐτὸ μοι οἶναι συμβέβηκεν, τῆς Διὸς ἀδελφῆς, καὶ γυναικός. τούτας δή, δυοῖν θατέρας. πῶς οὖν ἐγὼ καλεπὴ καὶ ἄπλως ἡ κρίσις; Ερ. οὐκ οἶδα. ταῦτ' ἔχει οἷόν τι ἀναλύσαι πρὸς τῆς Διὸς κεκελεύσμενον. Αλε. ἐν τῷ ὦ Ἑρμῆ πείσει αὐτὰς, μὴ χαλεπῶς ἔχειν μοι τὰς δύο τὰς νενικημένας, ἀλλὰ μόνον τῷ ὀφθαλμῷ ἢ χείλει τὸν ἀμφοτέρων. Ερ. ὕτω φασὶ ποιήσειν. ἀφες δέ σοι ἤδη παραινεῖν τὸν κρίσιν. Αλε. πειράσομαι. τί δ' ἂν καὶ πάθοι τις; ἐκεῖνο δὲ πρῶτον εἰδέναι γέλοιμι, πότερα ἐξαρκέσει σκοπεῖν αὐτὰς ὡς ἔχουσιν, ἢ καὶ ἀναδύσαι δεήσει πρὸς τὸ ἀκριβὲς τῆς ἐξετάσεως; Ερ. τοῦτο μὲν σὸν ἂν εἴη δικάσαι. καὶ πρόσεσθε ὅπη καὶ θέλεις. Πα. ὅπη κἀγὼ θέλω; γυμνὰς ἰδεῖν βούλομαι. Ερ. ἀναδύτω ὦ αὐτῶν.

quam pro bubulci captu? Nam causas hujusmodi disceptare, delicatorum magis est, & urbanorum. Quod vero ad me attinet, utra capella sit altera formosior, & juvenca alia juvenca, forsitan ex arte judicare possim. Hæ autem & omnes similiter pulchræ sunt, & non video quo pacto aliquis ab una ad aliam transferendo aspectum avellere queat. Nolit enim facile absistere, sed cui se primum applicuerit, ei inhæret, quodque præsens est, laudat: tum si ad aliud transierit, id quoque formosum videt, & immoratur semperque à propioribus capitur. Et in summa, ipsarum pulchritudo mihi est circumfusa, totumque me complexa tenet: ac doleo, quod non & ipse, quemadmodum Argus ille, toto corpore videre possum. Videor autem mihi bene judicasse, si pomum hoc omnibus reddidero. Ad hæc etiam accedit illud, quod hæc quidem Iovis soror & conjux est: illæ vero filiæ. Quomodo igitur non difficile sic fuerit judicium? *Merc.* Nescio: nisi quod Iovis imperium non licet detrectare. *Par.* Vnum igitur hoc Mercuri, persuade ipsis, ne succenseant mihi duæ illæ reliquæ, quæcunque victæ fuerint: sed quicquid peccatum videbitur, id solis oculis imputent. *Merc.* Ita se facturas ajunt: jam vero tempus est, ut judicium expedias. *Par.* Periculum faciemus, quid enim agam? Cæterum illud primum scire velim, utrum sat erit ipsas ut se habent spectare, an vero opus erit ut se exuant quo diligentius res examinari possit. *Merc.* Hoc tuum est ut pote Iudicis imperare ut sint quomodocunque voles. *Par.* Quomodocunque velim? nudas videre volo. *Merc.* Heus, vos exuite.

Tu

σὺ δ' ἐπισκόπει. ἐγὼ δ' ἀπιὼν ἀφήσω. Αφρ. καλῶς ὦ Πάρι, καὶ σκόπει γε δεδύσεσθαι, ὅπως μάθῃς ὅτι μὴ μόνας ἔχω τὰς ὠλένας λευκὰς, μηδ' ἢ τὶ βοῶπις εἶναι, μέγα φρονῶ. ἐπίσης δὲ εἰμι πᾶσα, [1] καὶ ὁμοίως καλή. Αθη. μὴ φθάτω οὖν αὐτὴν δεδύσθαι ὦ Πάρι, πρὶν ἂν τὸ κεστὸν ἀφέληται. Φαρμακὶς γάρ ἐστι, μή σε καταγοητεύσῃ δι' αὐτοῦ, καίτοι γε ἐχρῆν μηδ' ὅτιοῦν κεκαλλωπισμένην παρεῖναι, μηδὲ τοσαῦτα ἐστιγμένην χρώματα, καθάπερ ὡς ἀληθῶς ἑταίρων τινα, ἀλλὰ γυμνὸν τὸ κεφάλαιον ἐπιδεικνύειν. Πα. δεῖ λέγεις τὸ ἐμὲ δεῖν τοῦτο. καὶ ἀπόθες. Αφρ. τί δ' οὐχὶ καὶ σὺ Αθηνᾶ τὴν κόρυν ἀφελοῦσα, ψιλὴν τὴν κεφαλὴν ἐπιδεικνύεις, ἀλλ' ἐπισείεις τὸ λόφον, καὶ τὸ δεινὸν φοβεῖς; ἢ δέδιας μή σοι ἐλέγχηται τὸ γλαυκὸν τῶν ὀμμάτων ἄσυ δ' φοβερὸν βλέπόμενον; Αθη. ἰδοὺ σοι ἡ κόρυς αὕτη ἀφῄρηται. Αφρ. ἰδοὺ σοι καὶ ὁ κεστός. Ηερ. ἀλλ' ἀποδυσόμεθα. Πα. ὦ Ζεῦ τεράστιε τῆς θέας, ὡς καλῶς, τῆς ἡδονῆς, οἵα μοι ἡ παρθένος, ὡς ὑβριστικὸν αὐτὴ καὶ σεμνὸν ἀναλάμπει, ὡς ἀληθῶς ἄξιον δι' Διός. ὁρᾷς ὑπὸ ἡδέως. καὶ γλαυφυρόν τι, καὶ ἀφροδισιαζὸν ἐμειδίασεν. ἀλλ' ἤδη μοὶ ἄλλης ἔχει τὸ διδυμονίας. εἰ δοκεῖ ὑμῖν, ὡς ἰδίᾳ καθ' ἑκάστην ἐπιδὼν βάλομαι, ὡς τῶν γε ἀμφιβόλος εἰμι, καὶ σὺν οἶδα πρὸς ὅ, τι καὶ ἀποβλέψω, πάντη τὰς ὄψεις ἀφεστώμενος.

Tu vero inſpice eas, ego interim avertam faciem. *Ven.* Recte Pari. Atque prima certe exuam me: ut noris, quod non ſolum candidos habeam lacertos, nec ob oculos magnos & decoros ſuperbiam, ſed æqualiter tota & ſimiliter ſim formoſa. *Min.* Ne prius ipſam, Pari, exueris, quam ceſtum depoſuerit: (Eſt enim incantatrix) ne te per illum præſtigiis circumveniat. Atqui oportebat ipſam, neque tam ſtudioſe ornatam, neque tot coloribus fucatam adeſſe, perinde atque aliquam vere meretricem: ſed nudam formam exhibere ſpectandam. *Par.* Recte ſane admonent de ceſto: etiam depone. *Ven.* Cur non igitur & tu Minerva galea depoſita, nudum caput exhibes ſpectandum, ſed conum concutis, & judicem deterres? An vereris ne tibi objiciat cæruleum illum oculorum colorem, qui nihil metuendi præ ſe ferendo aſpicitur? *Minerva.* Ecce tibi galea hæc eſt ablata. *Ven.* Ecce tibi & ceſtus hic. *Iun.* Sed exuamur. *Par.* O Iupiter prodigiorum author, quod ſpectaculum? quæ pulcritudo? quæ voluptas? qualis hæc virgo? ut vero regalis illa, & venerabilis effulget, adeoque vere Iove digna! Tuetur ſuave quiddam, blandumque & illecebroſum etiam arriſit. Sed jam ſatis habeo fœlicitatis. Si videtur autem, etiam ſeorſum unamquamque inſpicere volo: quoniam nunc certè ambiguus ſum, neque ſatis ſcio ad quid me conferam, viſu in omnes partes diſtracto. *Ven.*

1 Καὶ ὁμοίως καλή. Αθη. Μὴ φθάτω αὐτὴν δεδύσθαι ὦ Πάρι, πρὶν] Locus hic peſſime à librariis interpolatus eſt. Sic autem recte habebit, καὶ ὁμοίως καλή. Πα. Καὶ σύγε δεδύσθω Ἀφροδίτη. Αθη. Μὴ φθάτω. Exciderant nomina perſonarum Patidis ac Minervæ, & illud Paridis verbum Καὶ σύγε. Bourd.

1 *Filia*

Αφρο. ὅτῳ ποιῶμεν. Πα. ἄπιτε δὴ αἱ δύο. σὺ δ' ὦ Ἥρα μέμφῃ. Ηρα. οὐδαμῶς. καίτοι δεόμενόν με ἀπεργεῖν ἔδῃς, ὥρᾳ σοι ἐστὶ τἄλλα ἤδη σκοπεῖν, εἰ καλά σοι τὰ δῶρα τῆς νίκης τῆς ἐμῆς. ἢν γάρ με ὁ Πάρις δικάσῃς εἶναι καλλίω, ἀπαίσης ἴσῃ τῆς Ἀσίας δυνάστις. Πα. οὐκ ἐπὶ δώροις μὲν τὰ ἡμέτερα, πολλῷ δὲ ἀλλ' ἄπιθι. πραχθήσεται γὰρ ἅμα ἂν δοκῇ. σὺ δ' ἕπεσθαι Ἀθηνᾷ. Αθη. παρέσομαί σοι. καίτοι ἦν με ὁ Πάρις δικάσῃς καλὴν, οὐποτε ἡττῶν ἀπῇ σὺ μάχης, ἀλλ' ἀεὶ νικητῶν. πολεμιστὴν γάρ σε, καὶ νικηφόρον ἀπεργάσομαι. Πα. ὑδὲν Ἀθηνᾶ δεῖ μοι πολέμου, καὶ μάχης. εἰρήνη γὰρ ὡς ὁρᾷς τανῦν ἐπέχει τὴν Φρυγίαν τε καὶ Λυδίαν, καὶ ἀπαλλάγηται ὑμῶν ἡ γῆ πατρὸς ἀρχή. θαῤῥεῖ δέ. ὀλιγονεικήσεις γάρ, κἂν μὴ ἐπὶ δώροις δικάζωμεν. ἀλλ' ἔνδυθι ἤδη, καὶ ἐπίθου τὴν κόρυν. ἱκανῶς γὰρ εἶδον τὴν Ἀφροδίτην παρεῖναι καιρός. Αφρο. αὐτή σοι ἐγὼ πλησίον. καὶ σκεψαι καθ' ἓν ἀκριβῶς, μηδὲν παραπτέχνῃ, ἀλλ' ἐφεδιαζέσθων ἐκάστῳ τῶν μελῶν. εἰ δὲ θέλεις ὦ καλὲ, καὶ τάδε μοι ἄκουσον. ἐγὼ γὰρ πάλαι ὁρῶσά σε νέον ὄντα, καὶ καλὸν, οἷον οὐδὲν οἶδα εἴ πω ἕτερον ἡ Φρυγία τρέφει, μαιεύομαί σε καὶ θέλουσ, αἰτιῶμαι δὲ τὸ μὴ ἀπολιπόντα τὰς σκηπέλους, καὶ ταυτησὶ τὰς πίτυας, κατ' ὄρη ζῆν, ἀλλὰ διαφθείρειν τὸ κάλλος ἐν ἐρημίᾳ. τί μοι γὰρ σὺ ἀπολαύσεαι τῆς ὥρας; τί δὴ ἐν ἀπάνθρωπῳ δὲ τοῖς κάλλεσι βίοις; ἔπεσθαι δὲ ἤδη σοι γαμετήν τινα, καὶ χωρεῖν, οἵαν χρὴ τὴν Ἴδην αἱ γυ-

Ven. Sic faciamus. *Par.* Abite igitur vos duæ. Tu verò Iuno hic mane. *Iun.* Maneo: ac posteaquam me diligenter inspexeris: alia jam spectandi tibi tempus erit, num pulchra tibi proposita meæ victoriæ dona. Nam si me, Pari, formosiorem esse judicaveris, totius Asiæ eris dominus. *Par.* At non donis res nostræ geruntur. Sed abi mox enim agetur, quicquid æquum videbitur. Tu verò accede Minerva. *Min.* Adsum tibi. Quod si me Pari, formosiorem esse judicaveris, numquam victus, sed semper victor ex pugna abibis: bellatorem enim te, & victoriarum compotem efficiam. *Par.* Nihil, Minerva, opus est mihi bello, & pugnis. Pax enim, ut vides, in præsentia tenet Phrygiam, ac Lydiam, & ab hostibus quietum est patris imperium. Sed tamen confide, neque enim eo minus feres, tametsi ob munera judicium non feramus. Sed indue te jam, galeamque impone, satis enim te inspexi. At nunc Venerem adesse tempus est. *Ven.* En prope te sum, & contemplare sigillatim unumquodque diligenter, nihil prætercurrendo, sed singulis membris immorando. Si placet autem, ô formose hæc mea dicta accipe: ego enim jamdudum intuens te juvenem & formosum, qualem nescio an ullum alium Phrygia nutriat: beatum quidem te ob pulchritudinem prædico, sed reprehendo quod relictis hisce rupibus & saxis, in urbe non vivis, sed pulchritudinem hanc in solitudine labefactas. Quid enim commodi tu ex montibus, quid ex tua pulchritudine emolumenti boves capiant? Decebat autem te jam uxorem duxisse non utique rusticam aliquam & indigenam, quales in Ida sunt mulie-

res,

ναῖκες, ἀλλά τις ἐκ τῆς Ἑλλάδος, ἢ Ἀργεῖον, ἢ ἐκ Κορίνθου, ἢ Λάκαιναν, οἵαπερ ἡ Ἑλένη ἐστὶ, νέα, καὶ καλὴ, καὶ ἥκιστ' ἂν δόξειε ἀλόγιστον ἐμοῦ. καὶ τὸ δὴ μέγιστον, ἐρωτικὴ· οἶσθα γὰρ οἱ ἐς μόνον ἡσθεῖσά σου, οὐκέτ' ἐμοῦ, πάντας ἀπολιποῦσα, καὶ σοὶ προσχοῦσα ἑαυτὴν ἔνδοθεν, ἴσως, καὶ συνοικήσουσα. πάντως δὲ ἐκ τοῦ ἀκούειν τι τοιοῦτον. Ἡε. οὐδὲν ὦ Ἀφροδίτη. τῶν δὲ ἡδέως ἂν ἀκούσαιμί σου, τὰ πάντα διηγουμένης. Αφρ. αὕτη γοῦν πάρεστι μόνη ἐκ Λήδας, οἵαπερ ἡ καλῆς. ἐφ' ἣν ὁ Ζεὺς κατέπτη, κύκνος [2] γενόμενος. Παρ. ποία δέ τις τὴν ὄψιν; Αφρ. λευκὴ μάλ'. οἷον εἰκὸς ἐκ κύκνου γεγενημένην. ἁπαλὴ δὲ, ὡς τὸ ἀπὸ τοῦ ᾠοῦ. γυμνάσι δὲ πολλοῖς, καὶ παλαίσμασι. καὶ ὅτε δὴ καὶ ἐκείνου ἤρασθη, ἴσως καὶ πόλεμον ἀμφ' αὐτῇ ἦραν, ὁ Θησεὺς [4] ἄρχων ἐπ' ἀρπαγῇ· ἐμοὶ μὲν, ἀπὸ ἐπιδικῆς εἰς ἀμφιλύκην κατέστη, πάντως οἱ ἄριστοι τῶν ἐκείνου ἐπὶ τὴν μνηστείαν ἀπήντησαν. ἀφικέσθη δὲ Μενέλαος ὁ Πελοπιδῶν ἥκων. εἰ δὲ ἥλιξ, ἐγὼ σοὶ καὶ προξενήσομαι τὸν γάμον. Πα. πῶς φῄς; ἔτι παρθένος; Αφρ. νὴ σὲ οὐ, ἀλλὰ γεγαμημένη

ἀποδημήσεις ἐπὶ Θέσν δὴ τ Ἑλλάδες. κατιδὼν ἀφίξη ἐς τὴν Λακεδαίμονα, ὄψεταί σε ἡ Ἑλένη. τοῦτ' οὖν δὲ, ἐμὸν ἂν εἴη τὸ ἔργον, ὅπως ἐρασθήσεταί σε, καὶ ἀκολουθήσει. Πα. τοῦτ' αὐτὸ ἔπισον ἀδυνατεῖ μοι δοκεῖ, τὸ ἀποδημῆσαι τ ἄνδρα, ἐθελῆσαι [1] βαρβάρῳ ἐξὸν συνεκπλεῦσαι. Αφρ. ἀλλὰ τοῦτό γε ἴσισο. παῖδε γάρ μοι ἐσὶν [2] δύο καλὼ, [3] ἵμερός τε, ἔρως. τούτοιν σοι δώσω ἡγεμόνε τ ὁδὸ ἡγησομένω. καὶ ὁ μὲν ἔρως, ὅλως περιλλὼν ἐς αὐτὴν, ἀναγκάσει τὴν γυναῖκα ἐρᾶν. ὁ δ' ἵμερος, αὐτῇ σοι παρεμβὰς, τοῦ ὅτῳ ἐσὶν, ἱμερόεσσαν ἥσει, ἐρασμίαν, ἐς αὐτὴ ἅ συμπαρῆσαι, δεήσομαι ἐ τῶν χαρίτων ἀκολουθεῖν. ἅπαντες αὐτὴν ἀναπείσομεν. Πα. ὅπως μὲν πάντα χαριῇ, ἄδηλον ὦ Ἀφροδίτη. πλὴν ἐρᾶν γε ἤδη τ Ἑλένης. ἐ σὸν δοκεῖ ὅπως ἐ ἐρᾶν αὐτὴν ὀλομαι. καὶ πλέων δὴ τ Εὐκάδος, καὶ τὴ Σπάρτη ἐπιδημῶ, καὶ ἐπάνειμι ἔχων τὴν γυναῖκα, καὶ ἄχομαι, ὅτι μὴ πάντα τοῦτα ἤδη πεποίηκα. Αφρ. μὴ σύντροφον ἐρασθῇς ὦ Πάρι, πρὶν ἐμὶ τὴν συμνήστριαν, καὶ νυμφαγωγὸν, ἀμείψασθαι τῇ κρείττι. πρέπει γὰρ νικηφόροις ὑμῖν συμπαρεῖναι, καὶ ἑορτάζειν ἅμα ἐ τοὺς γάμους, καὶ τὰ ἐπίνικια. πάντα γάρ ἔσται σοι, τ ἔρωτα, τὸ κάλλος, τ γάμον τοῦτο ἔ μόλις πρίασθαι. Πα. μόνον μή μοι ἀμελήσῃς καὶ τῶν κρείττονος. Αφρ. βάλε θαρρῶν; ad perlustrandam Græciam proficisceris, atque ubi Lacedæmona perveneris, Helena te videbit. Postea meum erit efficere, ut tui amore capiatur, teque sequatur. *Par.* Hoc ipsum etiam incredibile esse mihi videtur, ut illa relicto conjuge, cum barbaro & peregrino homine velit è patria navigare. *Ven.* Bono hac de causa esto animo. Duo enim mihi sunt formosi liberi, Amabilitas & Cupido: hos tibi tradam, ut sint itineris duces. Ac Cupido quidem totus in illam ingressus, mulierem amare coget. Tibi verò circumfusa Amabilitas, id quod ipsa est, expetibilem te reddet, & amabilem. Ipsa etiam unà præsens, Gratias rogabo ut se comites præbeant: omnes ipsam ad hoc quod volumus, impellemus. *Par.* Quomodo fortassis hoc procedet, Venus, incertum est. Verumtamen amo jam Helenam, & nescio quo pacto etiam videre ipsam mihi videor, & Græciam versus navigo, & in Spartæ peregrinor, cumque uxore revertor, & doleo quòd non omnia hæc jam nunc facio. *Ven.* Ne priùs amaveris Pari, quàm pronubam me, & nuptiarum conciliatricem, judicio hoc remuneratus fueris. Decet enim & me victoria potitam vobis adesse, & celebritatem peragere nuptiarum pariter & victoriæ. Omnia enim hæc licet tibi, & amorem, & formam, & nuptias pono isto mercari. *Par.* Ac metuo ne me post latum judicium negligas. *Ven.* Vis ut tibi jurem? *Par.*

[1] Βαρβάρῳ] Phrygi. notum. Iidem Barbaricarii & Phrygiones l. 7. Cod. *De palat. sacr. largit.* Bourd.

[2] Δύο καλὼ] Male antea Λ'ο καλῶ. Idem.

[3] Ἵμερός τε Ἔρως] Dixi ad illud Petron. *tu Adoleseens, tu voluptas*: sequens Dialogus totus Homericus est. *Idem.*

[1] Mu-

Πα. μηδαμῶς, ἀλλ' ὑπόχυε πάλιν. Αφρο. ὑπισχνοῦμαι δή σοι τὴν Ἑλένην ἀποδώσειν γυναῖκα, καὶ ἀναλήψεσθαι γε ἐπ' αὐτῇ, καὶ ἀφίξεσθαι παρ' ὑμᾶς σὺν τῷ Ἰλίῳ. καὶ αὐτὴ παρέσομαι, καὶ συμπράξω τὰ πάντα. Πα. καὶ τί ἴσως, καὶ τί ἧττον, καὶ τίς χάρις ἔσται; Αφρο. Ἀμάρυ. καὶ τὸν πόθον, καὶ τὸν ὑμέναιον ἐπὶ τούτοις ἀποδώσομαι. Πα. ἀκοῦσι ἐπὶ τούτοις δίδωμι τὸ μῆλον, ἐπὶ τούτοις λάμβανε.

Par. Nequaquam, sed promitte denuo. *Ven.* Promitto igitur fore, ut Helenam uxorem tibi tradam, teque ad ipsam proficiscentem comiter: deinde ut illa Ilium ad vos veniat. Atque adeò præsens adero, & ad omnia opitulabor. *Par.* Simulne & Amorem, & Amabilitatem, & Gratias adduces? *Ven.* Bono sis animo: & Desiderium, & Hymenæum præterea assumam. *Par.* Ob hæc igitur do tibi pomum, ob hæc accipe.

ΑΡΕΩΣ, ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ.

ΑΡΗΣ.

Ἤκουσας ὦ Ἑρμῆ οἷα ἠπείλησεν ἡμῖν ὁ Ζεὺς, ὡς ὑπερφυσικὰ, καὶ ἀπίθανα; λῆρος ἴσως ἦν, φησίν, ἐγὼ μὲν οὖν ἔρμαιόν σοι ἔσεσθαι ἡγοῦμαι, ὑμεῖς δ' ἴσως ἀπορήσετε, καθάπερ ἀιωρούμενοι, καὶ τῶν ποδῶν ἀπτόμενοι. εἰ δ' ἐγὼ θελήσαιμι ἀνελκύσαι, οὐ μόνον ὑμᾶς, ἀλλὰ καὶ τὴν γῆν ἅπασαν, καὶ τὴν θάλατταν συναρτήσας μετεωριῶ. καὶ πάλιν ὅσα καὶ σὺ ἀκήκοας. ἐγὼ δὲ ὅτι μὲ καθ' ἑνὸς ἀποτείνεται ἀμύνομαι, καὶ ἰσχυρότερός ἐστιν, οὐκ ἂν ἀρνηθείην. ὑμῖν δὲ τοσοῦτον ὑπερφέρειν ὡς μὴ καταδαρθεῖν αὐτὸν, πρὶν τὴν γῆν καὶ τὴν θάλατταν σφετερίσωμαι, οὐκ ἂν πεισθείην. Ερ. θάρρει ὦ Ἄρες. οὐ γὰρ ἀσφαλὲς λέγειν τὰ τοιαῦτα, μὴ καί τι καινὸν ἐπιλαυσώμεθα τῆς

MARTIS ET MERCURII.

MARS.

Audistin' Mercuri qualia nobis Iupiter sit minatus, quàm superba, quamque absurda? Ego, inquit, si voluero, catenam ex cœlo demittam, unde si vos suspensi me vi detrahere conemini, luseritis operam? nunquam enim deorsum traxeritis. Contrà ego si velim illam in altum attrahere, non vos solum, sed terram, & mare simul subvectum in sublime sustulero. Ad hæc alia, quæ audire potuisti. At ego, siquidem cum uno quolibet conferatur singulatim, ita præstantiorem eum esse, viribusque superiorem non negaverim: sed unum tam multis antecellere, ut eum pondere nequeamus vincere, etiam si terram & mare nobis adjunxerimus, non crediderim. *Merc.* Bona verba Mars. Neque enim talia dicere tutum est, ne quid fortè mali ex hac petulantia

φλυαρείας. Ερμ. οἶδ' γάρ μι πρὸς σάφ' ἂν ταῦτα εἴποις, ἀλλ' οὐ πρὸς μόνον σὲ, ὃν ἐγκωμιῆν ἡπτάμην; ὃ γὰρ μάλιστα γελοῖον ἔδοξέ μοι ἀκούσας μεζόνως τὸ ἀπειλῆς, οὐκ ἂν δυναίμην σιωπῆσαι πρὸς σέ. μέμνημαι γὰρ ὑπὸ πολλῶν, ὅπτε ὁ Ποσειδῶν, καὶ ἡ Ἥρα, καὶ ἡ Ἀθηνᾶ ἐπανεστάντες, ἐπιβάλλουσι ξυνδῆσαι αὐτὸν λαβόντες, ὡς παντοίῳ δὴ δεδιώς. καὶ ταῦτα τῆς Θέτιδος ὀφθείσης. καὶ εἰ μή γε ἡ Θέτις κατελεήσασα ἐκάλεσεν αὐτῷ σύμμαχον Βριάρεων ἑκατόγχειρα ἄνδρα, καὶ βροντῇ. ταῦτα λογιζομένῳ, ἐπῆλθέ μοι γελᾶν ἐπὶ τῇ καλλιρημοσύνῃ αὐτοῦ. Ερ. σώπα. δύβριμος. ὡς γὰρ ἀσφαλὲς ἦν σοὶ λέγειν, ἢ ἐμοὶ ἀκούειν τὰ τοιαῦτα.

capiamus. *Merc.* An verò credis apud quemlibet hæc dicturum me? Imò apud te solum id audeo, quem linguæ continentis esse novi. Sed quod mihi maximè ridiculum videbatur, tum quum hæc minitantem audirem: haud queam apud te reticere. Etenim memini cùm non ita multò ante Neptunus, Iuno & Minerva, mota adversus eum seditione, molirentur comprehensum illum vincire, quantopere formidans in omnem speciem se verterit, idque cùm tres tantùm essent. Ac nisi Thetis misserata, Briareum centimanum ac opem ipsius vocasset, cum ipso fulmine & tonitru vinctus fuisset. Hæc reputanti mihi succurrebat ejus magniloquentiam ridere. *Merc.* Tace, bona verba. Neque enim tutum est ista vel tibi dicere, vel audire mihi.

ΠΑΝΟΣ, ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ.

ΠΑΝ. Χαῖρε ὦ πάτερ Ἑρμῆ. Ερ. νὴ κύ γε. ἀλλὰ πῶς ἐγὼ σὸς πατήρ; Παν. οὐχ ὁ κυλλήνιος Ἑρμῆς ὢν τυγχάνεις; Ερ. καὶ μάλα. πῶς οὖν υἱός ἐμὸς εἶ; Παν. μοιχίδιός εἰμι, ἐξ ἔρωτός σοι γενόμενος. Ερ. νὴ Δία τράγῳ ἴσως τινὸς μοιχεύσαντι αἶγα. ἐμὸς γὰρ πῶς κέρατα ἔχων, καὶ ῥῖνα τοιαυτὶν, καὶ πώγωνα λάσιον, καὶ σκέλη δίχηλα, ἢ τραγικὰ, καὶ ἔρχῃ ὑπὲρ τὰς πυγάς; Παν. ὅσα ἂν λάσκωψης εἰς ἐμὲ, τὰ σαυτῆς υἱὸν ὦ πάτερ ἐπο-

PANOS ET MERCVRII.

PAN. Salve pater Mercuri. *Merc.* Salve utique & tu. Sed quomodo ego sum tuus pater? *Pan.* Annon es Cyllenius ille Mercurius? *Merc.* Maximè. Quomodo igitur filius meus es? *Pan.* Adulterinus sum, ex amore tibi natus. *Merc.* Per Iovem hirci forsitan alicujus qui capram adulteravit. Nam meus quomodo fueris, qui & cornua habes, talemque nasum, & barbam hirtam, & pedes bifidos, hircinoſque, præterea caudam super natibus? *Pan.* Quæcunque in me conviciando dicis, iis tuum ipsius filium pa-

γείδεαν λαφαίαν. μᾶλλον ἢ σεαυτὸν, ὃς τοιαῦτα ἐξενέγκας, καὶ παιδοποιεῖς. ἐγὼ ἢ ἀναίτιος. *Er.* πῶς ἢ φὴς σὺ μητέρα; ἥτις ἔλαθον αἶγα μιχθοῦσα ἔγωγε; *Pan.* οὐκ αἶγα ἐμιχθοῦσας, ἀλλ' ἀνέμνησον σεαυτὸν εἴποτε τὸ Ἀρκαδίας παῖδα ἐλθοῦσαν ἐβιάσω. τί δυσκόλως τὰ δύσκολα ζητεῖς, καὶ ἐπαπολὺ λανθάνεις; πλὴν Ἰκαρέως λέγω Πηνελόπην. *Er.* εἶτα τί παθοῦσα ἐκείνη ἀντ' ἐμοῦ τραγόν σε ἔτικτεν; *Pan.* αὐτὴ ἐκείνης λέγω σοι ἐρῶ. ὅτε γάρ με ἐξέπεμπεν ἐπὶ τὸν Ἀρκαδίαν, ὦ παῖ, μήτηρ μέν σου ἔφη ἐγώ εἰμι Πηνελόπη ἡ ἀναρπάτης. τὸν πατέρα ἢ γένεσθαι δοκεῖν ἔχειν Ἑρμοῦ τε Μαίας καὶ Διός. εἰ ἢ κερασφόρος καὶ τραγοσκελὴς εἶ, μὴ λυποῦ σε. ὁπόταν γάρ μοι συνῇ ὁ πατὴρ ὁ σός, τραγὸν ἑαυτὸν ἀπέφηνεν ὡς λάθοι. καὶ διὰ τοῦτο ὅμοιον ἀποβῆς τῷ τραγῷ. *Er.* νὴ Δία μίμημα ποιήσας τι τοιοῦτον. ἐγὼ δὲ ὁ ἐπὶ κάλλει μέγα φρονῶν, ἵνα ἀληθὲς αὐτὸς ὦν, σὸς πατὴρ κεκλήσομαι, καὶ γάλωσι ὀφλήσω δι' ὅσον ἐπὶ τῇ εὐπαιδίᾳ; *Pan.* καὶ μὲν δὴ κἀγὼ ἰσχυνοῦμαι σε ὦ πάτερ. [1] μυσικός τε γάρ εἰμι, ἢ συρίζω [2] πάνυ καπυρόν. καὶ ὁ Διόνυσος οὐδὲν ἐμοῦ ἄνευ ποιεῖν δύναται, ἀλλὰ ἑταῖρον καὶ ἀγεμόνα παπαίνει με. καὶ ἡγοῦμαι αὐτὸς ἢ χορόν. καὶ τὰ πόιμνια ἢ εἰ θέλεις μου ὀπόσα περὶ Τίγλαν ἢ ἀνὰ

pater, probrosum declaras, imò potiùs te ipsum qui ejusmodi generas, talesque liberos procreas. Ego verò extra culpam sum. *Merc.* Quam verò etiam dicis esse tuam matrem? Num alicubi nescius cum capra adulterium commisi? *Pan.* Non commisisti adulterium cum capra: sed reminiscere num aliquando liberam puellam in Arcadia per vim stupraris. Quid mordendo digitum, quæris, ac diu dubitas? Icarii filiam dico Penelopen. *Merc.* Quid igitur illi accidit quòd pro me, hirco te similem peperit? *Pan.* Illius ipsius dicta tibi referam. Quando enim me in Arcadiam ablegabat, ô puer, inquit, tua quidem mater ego sum, Penelope Spartana: noris autem te patrem habere Deum, Mercurium illum Maiæ & Iovis filium. Quòd si cornutus es, ac pedibus hircinis, ne id ægrè tibi sit. Quando enim mecum rem habebat pater tuus, hirco se ipsum assimilaverat, ut lateret: & ob id hirco similis evasisti. *Merc.* Per Iovem memini me tale quiddam facere. Ego igitur ille qui ob formam elato sum animo, qui sum adhuc imberbis, tuus pater vocabor, & ob egregiam prolem omnium irrisioni obnoxius ero? *Pan.* Atqui pater, non futurus sum tibi dedecori: Musicus enim sum, & fistula prorsus stridulum cano. Nihilque sine me facere potest Bacchus: sed socium & consaltatorem me fecit, & chorum ipsi duco. Quin & ovilia mea si videas, quot & circum Tegeam, & per

1 Μυσικὸς γάρ εἰμι] Sic in Bacch. & Δικαιοσ. Copiosè Nonn. Dionys. Interpret. Theocriti, & Virg. *Bourd.*

2 Πάνυ καπυρόν] Λαμπρὸν, ἡδύ, ut in schol. Theocr. Idyll. 7. καπυρὸν τρύμα, λαμπρὸν, ἡδύ, μεταφορικῶς. τὸ γὰρ ἐξοπλα πρὸ ἰδιομάτων ἀδύνατον τῶν ἀνθρώπων. Tangit aliam interpretationem. & hæc verba Micyll. interp. in quibusdam libris legitur λιγυρὸν, sed καπυρὸν, verbum rusticum, ut in Longi ποιμέν.

τὸ Παρθένιον ἔχω, πάνυ ἡδέσῃ. ἄρχω ἢ καὶ τῆς Ἀρκαδίας ἁπάσης. ἐπεκούρησα δὲ Ἀθηναίοις συμμαχίσας, ὅτως ἠλείσθησαν ἐν Μαραθῶνι, ὥστε ἐμοὶ ἀγῶνα μοι, τὸ ὑπὸ τῇ ἀκροπόλει σπήλαιον. ἢν γοῦν εἰς Ἀθήνας ἔλθῃς, εἴσῃ ὅσον ἐκεῖ ὁ Πανὸς ὄνομα. Ερ. εἶτα δή μοι, γεγαμηκὼς ὦ Πὰν ἤδη; τοῦτο γὰρ οἶμαι καλοῦσί σε. Παν. ὑβριστὴς ὦ πάτερ. [1] ἐρωτικὸς γάρ εἰμι καὶ οὐκ ἂν ἀγαπήσαιμι σωφρονοῦσαν μιᾶ. Ερ. πῶς εἶξε δηλαδὴ ἐπῳδαῖς ἴσως. Παν. σὺ μὲν σκώπτεις, ἐγὼ δ', τῇ τε Ἠχοῖ, καὶ τῇ [2] Πίτυϊ συνοικῶ, καὶ ἀπαίσιος πᾶσι δὲ Διονύσου Μαινάσι. ἐκ πάνυ ἀσμενίζομαι σφῶν. Ερ. οἶδα ἐγὼ, τί χαλάσῃ ὦ τέκνον παρ' αὐτῶν μοι; Παν. σφόδρα δὲ πάτερ. ἡμεῖς δ', ἴσμεν ταῦτα. Ερ. καὶ σφόδρα μοι, ἐκ φιλοφρονεῖ. πατὴρ δ' ὅσον μὴ καλέσῃς με, ἀκούοντός γε πολύς.

per Parthenium habeo, admodum gaudeas. Toti etiam Arcadiæ impero. Nuper quoque Athenienſibus opem ferens ita ſtrenuè in Marathone me geſſi, ut fortitudinis præmium retulerim, ſcilicet antrum illud quod eſt ſub arce. Quòd ſi igitur Athenas veneris, cognoſces, quantum ibi ſit nomen Panos. *Merc.* At dic mihi Pan, jamne uxorem duxiſti? hoc enim opinor, dictitant te. *Pan.* Nequaquam pater, amori enim ſum deditus, nec cum una rem habere contentus eſſem. *Merc.* Capras videlicet inis. *Pan.* Tu quidem cavillaris. At ego cum Echone & Pity, omnibuſque Bacchi Mænadibus rem habeo: & magno ſtudio ab ipſis obſervor. *Merc.* Scis igitur, fili, quid mihi primùm petenti, gratificaturus ſis. *Pan.* Impera, Pater, nos autem hæc videbimus. *Merc.* Et accede ad me, & me amanter complectere. Vide autem ne me patrem quoquam audiente appellaris.

διφημῶς autem ἐκλεῖσαι παπαῖ· τὸ πρᾶγμα ἐς τὸ ἀρχαῖον τῶν συρίγγων ἦ ἐν ᾠδοῖτο οἶνος ἐν κρατῆρι σκιδὶς διατεθρυμμένῳ. teſtarum ſonitus. Qua de re viri Clariſſimi Iſaac. Caſaub. ad Suet. Theod. Marcil. ad Perſ. *Bourd.*

1 Ἐρωτικὸς γάρ εἰμι] Sic Pan dictus φιλοπαρθένῳ, Achill. Tat. lib. 8. & ἐρωτικὸς. Long. lib. 2. *Idem.*

2 Πίτυϊ] Suid. in Pitus: Nonn. Dionyſ. lib. 2. Propert. lib. 1. Male in quibuſdam Πιτυῖ. in Anglic. Πιθυῖ. Idem.

APOL-

ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΔΙΟΝΤΣΟΥ.

ΑΠΟΛΛΩΝ.

Τὶ ἂν λέγοιμι ὁμομητρίους ὦ Διόνυσε ἀδελφοὺς εἶναι Ἔρωτα, καὶ Ἑρμαφρόδιτον, καὶ Πρίαπον, ἀνομοίως ὄντας τὰς μορφὰς, καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα; ὁ μὲν γὰρ, παίγνιος, καὶ τοξότης, καὶ δύναμιν ἔχει μικρὸν περιβεβλημένος, ἀπάντων ἄρχων. ὁ δὲ, θῆλυς, καὶ ὑπάσσεται, καὶ ἀμφίβολος τῷ ἤθει. σὺ δὲ ἀμφοτέρους εἶπε ἔφηβός ἐστι, εἴτε καὶ παρθένος. ὁ δὲ, καὶ [1] πέρα τῶν διαζωσῶν ἀνδρικὸς ὁ Πρίαπος. Διο. μηδὲν θαυμάσῃς ὦ Ἄπολλον. ἡ γὰρ Ἀφροδίτη αἰτία τούτου, ἀλλὰ οἱ πατέρες, ἀμφοτεροι γεγενημένοι. ὅπερ γὲ ὁμοπάτριοι πολλάκις ἐκ μιᾶς γαστρὸς, ὁ μὲν, ἄρσην. ἡ δὲ, θήλεια, ὥσπερ ὑμεῖς γίνεσθε. Απο. ναὶ. ἀλλ' ἡμεῖς ὅμοιοι ἐσμὲν, καὶ τὰ αὐτὰ ἐπιτηδεύομεν. τοξόται γὰρ ἄμφω. Διο. μίχεσθε μὲν τόξῳ, τὰ αὐτὰ δὲ Ἄπολλον. ἐκεῖνα δ', οὐχ ὅμοια. ὅπου μὲν Ἄρτεμις, ξενοκτονεῖ ἐν Σκύθαις. σὺ δ', μαντεύῃ, καὶ ἰᾷ τοὺς κάμνοντας. Απο. οὐδὲ γὰρ τῶν ἀδελφῶν χαίρειν τοῖς Σκύθαις, ἤ γε καὶ παρασκεύασεν, ἤν τις ἄλλη ἀφίκηται ποτὲ ἐς τὴν ταυρικὴν συνεκδύσαι μετ' αὐτῆς, μυσαττόμενον ξένοις σφαγάς; Διο. ἄγε ἐκεῖνα πεύσῃ. ὁ μὲν γάρ τοι Πρίαπος, γελοῖον γάρ τι σοι διηγήσομαι, ἐχθὲς ἐν Λαμψάκῳ

APOLLINIS, ET BACCHI.

APOLLO.

Numquid Bacche dixerimus fratres esse Cupidinem, Hermaphroditum, & Priapum, cùm sint forma & studiis dissimiles? Ille enim est omnino formosus & jaculator, nec parva potestate munitus, omnibus imperat. Hic autem effœminatus, ac femivir, & ambigua facie, ita ut dignoscere nequeas sit-ne adolescens, an virgo. Tertius autem Priapus, etiam supra modum virilis est. *Bac.* Ne mireris Apollo: non enim hujus rei causa est Venus, sed patres qui diversi fuêre: quandoquidem & ii qui eodem patre, eademque matre nascuntur, sæpenumero alius mas, alius fœmina, quemadmodum & vos nascuntur. *Apo.* Ita sanè. Sed nos similes sumus, iisdemque studiis tenemur: sagittarii enim ambo sumus. *Bac.* Quantum ad arcum attinet, eadem exercetis, Apollo: sed similia non sunt illa: quòd Diana hospites mactat apud Scythas: tu verò vaticinaris, & ægrotantibus mederis. *Apo.* An tu putas sororem delectari Scythis: quæ quidem se adornavit, siquis Græcus aliquando in Tauricam advenerit, ut cum eo inde enaviget, perola mactationes illas? *Bac.* Rectè sanè illa. Sed hic Priapus (ridiculum enim quiddam narrabo tibi, quod cùm Lampsaci nuper essem, mihi

1 Πέρα τῶν διαζωσῶν] Διὰ τὸ ἀπερυθριάστως τῶν ἀιδίων. Dixi alibi, vocant ἀφροδίσια: de qua dicitur alibi. *Bourd.*

ἡδόμβρῳ, ἐγὼ μὲν παρῆειν τὴν πόλιν. ὁδὶ δ' ὑποδεξάμενός με, ἐξενίσας παρ' αὐτῷ, ἐπειδὴ ἀνεπαυσάμεθα σὺν τῷ συμποσίῳ ἱκανῶς [1] ὑποθερμαινόμενοι, καὶ αὐτὰς περὶ μέσας νύκτας ἐπαναστὰς ὁ γενναῖος, αἰδήμων ἄλλως λέγειν. Απο. ἐπίφθονα; Δια. πονηρὸν ἴσα. Απο. σὺ δέ τι πρὸς ταῦτα; Δια. τί γὰρ ἄλλο, ἢ ἐγέλασα; Απο. οὔκουν, τὸ μὴ χαλεπὸς, μὴ δ' ἀγροῖκος. συγγνωστὸς γὰρ εἰ καλόν σε ὄντα ἐπέφθονε. Δια. τοῦτο μὲν οὖν ἔνεκα καὶ ἐπὶ σοὶ ὦ Ἄπολλον ἀφῆκεν τὴν πεῖραν. καλὸς γὰρ σὺ, καὶ κομήτης, ὡς καὶ πάνυ ἂν σοι τὸ Πριάπου ἐπιχειρήσαι. Απο. ἀλλ' οὐκ [2] ἐπιχειρήσει γε ὦ Διόνυσε. ἔχω γάρ μου τὸ κόμης καὶ πέος.

mihi accidit) Ego quidem ad urbem acceſſeram: ille verò me hoſpitio apud ſe exceptum, poſtquam quieti nos dedimus, in convivio abundè poti, circa mediam propè noctem exurgens ille generoſus: ſed pudet dicere. *Apo.* Solicitavit-ne te? *Bac.* Tale quid eſt. *Apo.* Tu verò quid ad hæc? *Bac.* Quid aliud, quàm riſi? *Apo.* Rectè ſanè quòd nec acerbè, nec ruſticè quicquam. Venia enim dignus eſt ſi te adeò formoſum ſolicitavit. *Bac.* Hujus igitur rei gratia, etiam te, Apollo, ſolicitaverit; formoſus enim tu & comatus es, ut vel ſobrius Priapus ille aggredi te queat. *Apo.* Sed me non aggredietur: Nam præter comam, etiam arcum habeo.

1 Ὑποθερμαινόμενοι] Sic in Gall. βαθείας ἤδη ἐπούσας ὑποθερμαινόμενοι. Heliod. lib. 1. & 2. Caſaubon. ad Athen. Herald ad Mart. *Boerd.*

2 Ἐπιχειρήσει] Sic bis antea dixit ἐπίσχε. Sic Euſtath. lib. 5. Iſm. & Iſm. καὶ τὸ δρᾶν ἐπιχείρει ἐφεπαίσιον. Heliod. lib. 1. ἐπιεζέτο τινὸς τῷ ἀθυμίᾳ τῶν. Sic Latinis *tentare.* ſic pag. 230. ταῖς αἰχμαῖς ἐπιζαίνεις. Cod. doctiſſimi Golmani ἐπιχειρεῖς. Idem.

ΕΡΜΟΥ, ΚΑΙ ΜΑΙΑΣ.

MERCVRII ET MAIÆ.

ΕΡΜΗΣ.

Ἔστι γάρ τις ὦ μῆτερ ἐν οὐρανῷ θεὸς ἀθλιώτερος ἐμοῦ; Μαι. μὴ λέγε ὦ Ἑρμῆ τοιοῦτον μηδέν. Ερ. τί μὴ λέγω, ὃς τοσαῦτα πράγματα ἔχω μόνος κάμνων, καὶ οὐδὲ τοσούτοις ὑπηρετήσας ἀφῃρημένος; ἐῶσί με γάρ ἐξαναστῆναι, σαίρειν τὸ συμπόσιον δεῖ.

MERCVRIVS.

Eſt verò, mater, Deus quiſpiam in cælo me miſerior? *Mai.* Ne quid Mercuri, hujuſmodi dixeris. *Mer.* Quid non dicam, ego qui tot negocia ſolus ſuſtineo, quibus delaſſor, in tam multa miniſteria diſtractus? Nam mane ſurgendum eſt mihi, & verrendum convivii cœ-

1 Ἔστι γάρ τις] Hic Dialogus omnino turbatus in MSS. *Boerd.*

2 Ne-

κ᾽ ἀμφιάσασθαι τὴν ἀναλημψίαν, εἶτα διϊπτάσασθαι ἵκεσθαι, παρεστάναι τῷ Διΐ, καὶ ἀμφίονι τοῖς ἀγγέλοις τοῖς παρ᾽ αὐτῷ ἅπαν κ᾽ κρᾶτα ὑπαγορεύοντα. καὶ ἐπειδὴν ἅπαντα κεκινημένον, ἀναπηδῆσαι τὴν ἀμβροσίαν. πρὶν δ᾽ τὸν νεάνιαν τοῦτον οἰνοχόον ἥκειν, καὶ τὸ νέκταρ ἐμοὶ σύνοχον. τὸ δ᾽ πάντων δεινότατον, ὅτι μὴ δ᾽ νυκτὸς καθεύδω μόνον τὸ ἄλλον, ἀλλὰ δεῖ με καὶ πρὸς τὸν Πλοῦτωνα [2] ψυχαγωγεῖν, κ᾽ νεκρὸν πομπὸν εἶναι, καὶ παρεστάναι τῷ δικαστηρίῳ. ἐγὼ γὰρ ἱκανά μοι τὰ τῆμέρας ἔργα, τὸ πυλαίρας εἶναι, κἂν πρὸς ἀναλημψίας κηρύττειν, καὶ ῥητορας διδάσκειν, ἀλλ᾽ ἔτι κ᾽ νεκρικὰ συμβιαπράττειν μιμερομένοις. καίτοι τὰ μὲν τ᾽ Λήδας τέκνα, περ᾽ ἡμέραν ἑκάτερος τὸ ὑφαυτοῦ κἀκ τὸ ἄδυ εἰσίν. ἡμεῖς δ᾽, καθ᾽ ἑκάστην ἡμέραν κ᾽ ταῦτα καὶτὰ κελεύοντα ποιεῖν ἀναγκαῖον. καὶ ὁ μὲν Ἀλκμήνης κ᾽ Σεμέλης υἱὸς, ὡς γυναικῶν δυσχέραντος ἠρόμην, διώκειν τὴν ἀφροδίτην. ὁ δ᾽ Μαίας τ᾽ Ἄτλαντ@, ἀμφιθύμιος αὐτοῖς. καὶ νῦν ἄρτι ἥκοντί μοι δύο Σιδών@ παρὰ τ᾽ Κάδμου θυγατρὸς, ἐφ᾽ ὧ πίπτομφί με ὑφόρμου ὄν, τὸ περίπλουν ποιῆς, μηδ᾽ ἀναπαύσασθαι, πίπτομφι αὖθις ἐς τὸ Ἄργος ἐπισπεύσοντα τὸν Δαναΐδην. εἶτ᾽ ἀκοῦσον, ἐς Βοιωτίαν φησὶν ἐλθὼν, τὸ παρὰ τὸν Ἀντόπαν ἰδεῖν. καὶ ὅλως,

cœnaculum. Tum ubi curiam in qua consultant, stravero, & singula composuero, Iovi assistendum, ac perferenda illius mandata toto die sursum ac deorsum cursitando: quumque reversus sum adhuc pulverulentus, apponenda ambrosia. Porrò priusquam [1] novitius iste pocillator adveniisset, ego nectar etiam ministrabam. Quodque est omnium gravissimum: soli omnium ne noctu quidem quietem agere licet: sed oportet me etiam tunc defunctorum animas Plutoni adducere, maniumque ducem agere, & foro judiciali assistere. Neque enim mihi sufficiebant diurna negocia; quod versor in palæstris, quod in concionibus præconis vices obeo, quod oratores edoceo: nisi hæc quoque provincia accedat ut præterea res mortuorum componam. Atqui Ledæ filii alternis vicibus apud superos, atque inferos versantur. Mihi verò hæc & illa quotidie facere necesse est. Et hic quidem Alcmenæ, ille Semeles filius, ambo miseris mulieribus prognati, securi epulantur: at ego Atlantide Maia progenitus illis ministro. Quinetiam me recens Sidone à Cadmi filia reversum, ad quam miserat me visum quid ageret puella, cùm nondum respiraſſem, misit iterum Argos, visum Danaën. Rursum inde in Bœotiam profectus, inquit, obiter Antiopam visito: sed planè illud

1 *Novitius*] Ganimedem intelligit quem ab aquila raptum in cœlum transvectum ajunt. Autor Priapei carminis:

Raptus ab alite sacra
Miscet amatori pocula grata Jovi. Cogn.

2 Ψυχαγωγεῖν] Hinc Mercurius ψυχαγωγὸς, νεκρόμπ@, ψυχόμπ@, πομπαῖ@, πομπάδ. quod facere credebatur virtute virgæ, de qua in dial. Panos & Mercurii. & Iulian. Imp. passim. Eadem virtus Plutonianæ virgæ Pindar. Od. 9. Olympion. eadem Homerum virtus. Theocr. Idyll. 15. *Bourd.*

ἀπηρέσκησε ἤδη. εἰ γῶν μοι δυνατὸν ἦν, ἡδέως ἂν ἐξίστην πιπρᾶσθαι, ὥσπερ οἱ ἐν γῇ κακῶς δουλεύοντες. Μαι. ἴα πιῶπα ὦ τέκνον, χρὴ γὰρ πάντα ὑπηρετεῖν τῷ πατρὶ, νεανίσκον ὄντα. καὶ νῦν ὥσπερ ἐπέρρωσαι, οὕτω ἰὼν Ἄργος. εἶτα εἰς τὴν Βοιωτίαν, μὴ κἀν πληγὰς βραδύνων λάβοις. [1] ὀξύχολοι γὰρ οἱ ἐρῶντες.

illud recusavi. Quare si possem, libenter venundari optarem, quemadmodum qui duram in terris servitutem serviunt. *Mai.* Missa fac ista, gnate: decet enim per omnia morem gerere patri, cùm sis juvenis. Ac nunc quò jussus es, Argos contende, deinde in Boeotiam, ne si tardior fueris, etiam plagas accipias: nam irascendi sunt qui amant.

1 Ὀξύχολοι οἱ ἐρῶντες] Sic in Contemp. Cætera hujus Dialogi pete in Cataplo. *Bourd.*

ΔΙΟΣ, ΚΑΙ ΗΛΙΟΥ.

ΖΕΥΣ.

Ἶα πιπόπκας ὦ πάτερ κακὸν ἔργον. ἀπολώλεκας τὰ ἐν τῇ γῇ ἅπαντα, μειρακίῳ ἀνοήτῳ πιστεύσας τὸ ἅρμα. ὃς τὰ μὲν, καπνῷ λιξὶ, πρόσγειον ἐσκεδασε. τὰ δὲ, ὑπὸ κρύους ἀμφιβαλόμενα ἐποίησε, πολὺ αὐτῶν ἀπεσπάσας τὸ πῦρ. καὶ ὅλως, ἀδύνατα, καὶ ξυνετάραξε, καὶ ξυνέχεε. καὶ εἰ μὴ ἐγὼ ξυνεὶς τὸ μεγαλούργημα, καταβαλὼν αὐτὸν τῷ κεραυνῷ, ὀλίγου λείψανον ἀνθρώπων ἐπέμεινεν ἄν. τοιοῦτον ἡμῖν ἦ καλὸν ἡνίοχον, καὶ διφρηλάτην ἐπέπομφας. Ηλι. ἥμαρτον ὦ Ζεῦ. ἀλλὰ μὴ χαλέπαινε, εἰ ἐπίδοξον ἡγησάμενος πολλὰ ἐκτενοῦμαι. πόθεν γὰρ ἂν ἐφάπτοιο τηλικοῦτον χρυσοῦ κακόν; Ζ. σὺ δὲ ἤδεις ὅσης ἐδεῖτο ἀκριβείας τὸ ποσύγιον, καὶ ὡς εἰ βραχύ τις ἐκβαίη τῆς ὁδοῦ, οἴκαδε πάντα; ἠγνόεις δὲ καὶ τὸ ἐπ-

IOVIS ET SOLIS.

IVPITER.

Qualia feciſti ô Titanum peſſime: qui quæ in terris ſunt omnia perdidiſti, ſtulto adoleſcenti commiſſo curru, qui alia quidem, ad terram delatus exuſſit, alia verò præ frigore corrumpi fecit, procul ab ipſis abſtracto igne. Denique nihil non perturbavit, & confudit. Ac niſi ego animadverſis iis quæ gerebantur, ipſum fulmine deturbaſſem, ne reliquiæ quidem ullæ hominum ſupereſſent: talem nobis pulchrum iſtum auriga m, & currus gubernatorem emiſiſti. *Sol.* Peccavi, Iupiter, ſed ne iraſcaris, ſi credidi puero multum ſupplicanti. Nam unde tantum futurum malum exiſtimaſſem? *Imp.* Annon noras quàm multa diligentia negocium hoc opus haberet? & ut ſiquis etiam modicum excedat à via, pereant protinus omnia? Ignorabas etiam equo-

πως τὸ θυμοῦ, ὡς δεῖ σοι χρὴ ἀπάγειν τὸ χαλινόν; εἰ γὰρ οὐδεὶς τίς. ἀφαιμάξουσι δίφρου. ὥσπερ ἀριστᾷ πρὸ τούτου ἐξανίσχουσι, ἅρμα μέν, ἐπὶ τὰ πλαγιὰ, μετ' ὀλίγου δέ, ἐπὶ τὸ δεξιὰ, καὶ ἐς τὸ ἐναντίον δὴ δρόμου ἑκάστοτε, καὶ ἄνω, καὶ κάτω, ἄλλως ἴσως ἐβούλοντο αὐτοῖς. ὁ δὲ, σὺ δὲ τί χρὴ ὑ, τι χρήσασθαι αὐτοῖς. Ηλι. παύσω μὲ παίζε ἠπιστάμην, καὶ λέγε τοῦτο ἀνεῴγει ἐπιπολὺ, καὶ σὺ πίστευον αὐτοῖς τὰ ἄλλα. ἐπεὶ δὲ κροτα-λιστὴρσι ἄρσει διακρούσι, καὶ ἡ μήτηρ Κλυμένη μετ' αὐτοῦ, ἀναβιβασάμενος ἐπὶ τὸ ἅρμα, ὑπεθέμην ὅπως μὴ χρὴ βιάζοιτο αὐτὸν, ἐφ' ὁπόσον δεῖ ἐς τὸ ἄνω ἀφίοιτο, ὑπερεκχωλῶν. εἶπε δὲ τὸ ἡνίοχεύειν αὖθις ἐπιδοῦναι, καὶ ὡς ἐγκρατὴς εἴη τῶν ἡνιῶν, καὶ μὴ ἐφίεσθαι τοῦ θυμοῦ τῶν ἵππων. εἶπον δὲ καὶ ἡλίκης ὁ κίνδυνος, εἰ μὴ ὀρθῶς ἐλαύνοι. ὁ δὲ, παῖς γὰρ ἦν, ἐπιβὰς τοσούτου πυρὸς, καὶ ἐπικύψας ἐς βάθος ἀγνὲς, ἐξεκυλίσθη, ὡς τὸ εἰκὸς. οἱδὲ ἵπποι, ὡς ἠσθοντο οὐκ ὄντα ἡμὲ τὸ ἐπιβεβηκότα, καὶ ἀφρησάσσοντες δὴ μεγαλα, ἐξεγράκοντο τὸ ὄδε, ἐ τὰ δεινὰ τοῦτα ἐποίησαν. ὁ δὲ ὡς ἡλίας ἀφεὶς, οἰμαι δεδιὼς μὴ σκήψω, αὐτὸς ἔλαβε τὸ τῆς ἅντυγος. ἅμα ἐμοῦ τι ἤδη ἴσχ τῶν δίκην, κάμοὶ ὦ Ζεῦ, ἱκανὸν τὸ πένθος. Ζ. ἱκανὸν λέγεις, τοιαῦτα τολμήσας; νῦν μὲ ἂν συγγνώμην ἔχοιμι σοι. ἴς τὸ λοιπὸν, ἵν' ἢ ὅμοιον τοῦτο ἐξεπιμήσῃς, ἢ τινὰ τούτου σαυτῷ ἀμείνω σκήψιν, αὐτίκα ἔσῃ ὁπόσον δὲ σὺ πυρὸς ὁ κεραυνὸς πυροδέστερος. ὥστ' ἐκεῖνον μὲν, αἱ ἀδελφαὶ θαπτέτωσαν ἐπὶ τῷ Ηριδανῷ, ἵνα πεσὼν ἔπεσεν ἀσθρόως, ἤλεκτρον ἐπ'

equorum vehementiam, ut oporteat vi quadam continere frænum? Siquis enim illis permittat, statim frænos detrectant, ut nimirum istum contumaciter abstulerunt, nunc quidem ad lævam, paulò post verò ad dextram: interdum etiam in cœpti cursus contrarium: sursum denique ac deorsum, quocunque ipsis libuisset. Ille verò nesciebat quomodo iis esset utendum. *Sol.* Hæc quidem omnia sciebam, ideoque diu resistebam, nec ipsi aurigationem credebam. Sed postquam lachrymando obsecravit, & cùm ipso Clymene mater, in currum impositum submonui, quomodo oporteret ipsum viæ insistere, quantum verò in sublime agitantem, sursum ferri: deinde rursus in declive vergere: utque habenas regere, nec equis impetum permittere deberet. Dixi etiam quantum periculum esset, si non recta via ageret. At ille, puer enim erat, conscenso tanto igne, & vastæ adeò profunditati supernè incumbens, ut consentaneum est, obstupuit. Equi verò ut senserunt non me esse eum qui conscedisset, contempto adolescentulo, è via diverterunt, & hæc tanta mala perpetrarunt. Ille autem dimissis habenis, metuens, opinor, ne excideret ipse, gyrum rotæ apprehendit ac tenuit. Sed & ille jam pœnas suas dedit, & mihi, Iupiter, satis supplicii, luctus hic est. *Iup.* Satis, inquis, qui talia ausus sis? At nunc quidem veniam tibi tribuo: sed in posterum siquid simile deliqueris, aut talem quempiam tui successorem emiseris, continuò senties quanto fulmen nostrum igne tuo sit ardentius. Quare illum quidem sorores ipsius ad Eridanum sepeliant, ubi curru excussus decidit, electrum

αὐτῷ δακρύσαι. καὶ αἰγιαλοὶ γενέσθαι ἐπὶ τῷ πάθει. σὺ δέ, συμπεφόρβω τὸ ἅρμα, κατάγε γὰρ καὶ ὁ ῥυμὸς αὐτῷ, καὶ ἵππος ὁ τροχὸν σωτήριον, ἵλαοι, ἐλαύνειν τοὺς ἵππους. ἀλλὰ μέμνησο τούτων ἁπάντων.

etrum ipsi illachrymantes. Deinde in populos præ dolore convertantur. Tu verò compacto curru (fractus enim est temo ejus, & attrita rotarum altera) subactis equis aurigare. Sed horum omnium memor esto.

ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΕΡΜΟΥΣ.

APOLLINIS ET MERCVRII.

ΑΠΟΛΛΩΝ.

APOLLO.

1 Ἔχεις μοι εἰπεῖν ὦ Ἑρμῆ, πότερος ὁ Κάστωρ ἐστὶ τούτων, ἢ πότερος ὁ Πολυδεύκης; ἐγὼ γὰρ σοὶ ἂν ἀφικνοίμην αὐτούς. Ερ. ὁ μὲν χθὲς ἡμῖν ξυγχαράττων, ἐκεῖνος Κάστωρ λεύ. ὅτος δέ, Πολυδεύκης. Απο. πῶς ἀφικνούσεις; ὅμοιοι γάρ. Ερ. ὅτι ὅτος μὲν ὦ Ἄπολλον, ἔγγε ἐπὶ τῷ σφυρῷ τὸ ἴχνη τὰ τραυμάτων, ἃ ἔλαβε δηλαδὴ ἀνταγωνιζόμενος πυκτεύων. καὶ μέλλοτε ὁ πάππος ὁ τοῦ Βέβρυκος Ἀμύκου ἐτρώθη, τοῦ Ἰάσονι συμπλέοντι. ἕτερος δέ, οὐδὲν τοιοῦτον ἐμφαίνει, ἀλλὰ καθαρός ἐστι, καὶ ἀπαθὴς τὸ σῶμα τοῦτο. Απο. ἄτοπος, ὀλιγάκις τὰ γνωρίσματα. ἐπεὶ τάχα ἄλλα πολλά, ἴσως, τοῦτο οὐ τὸ ἡμίτομον. καὶ ἅμα μὲν ἱππεύουσι, καὶ ἀκόντιον τὸ τῇ χειρὶ, καὶ ἵππος ἑκατέρου λευκός. ὥστε πολλάκις ἐγὼ τὸν μὲν, ἀποστέλλων Κάστορα, Πολυδεύκην ἔπεμψα. τὸν δέ, τὸν δὲ Πολυδεύκη ὁμοίως. ἀτὰρ εἰπέ μοι καὶ τόδε, τί

1 Ἔχεις μοι εἰπεῖν] Hic Dial. ex Theocrito, ut & seq. totus fere est in his Dialogis Theocritus. *Bourd.* Hic Dial. desumptus est ex Theocr. Idyll. 22. & Virg. 5. Æn. *Cogn.*

Poteſne mihi dicere, Mercuri, uter iſtorum Caſtor ſit, aut uter Pollux? ego enim non facilè ipſos diſcrevero. *Merc.* Ille qui nobiſcum heri verſatus eſt, Caſtor erat: hic verò eſt Pollux. *Ap.* Quomodo dignoſcis? ſunt enim ſimiles. *Merc.* Quoniam hic, ô Apollo, habet in facie veſtigia vulnerum, quæ pugilatu certans, aliquando ab adverſariis accepit: ac in primis quibus à Bebryce Amyco vulneratus eſt, quando cum Iaſone Colchos navigabat. Alter autem nihil tale præ ſe fert, ſed pura eſt, & illæſa facie. *Ap.* Operæ precium feciſti, qui notas quibus dignoſci queant, me docueris. Nam cætera certè omnia æqualia ſunt, ovi pars dimidia, ſtella deſuper imminens, & jaculum in manu, & equus utrique albus. Quare ſæpe equidem Caſtorem appellavi hunc, qui Pollux erat: & rurſus Caſtorem Pollucis nomine. Sed & illud mihi dic, cur non ambo

2 Mer-

ἡ τοτὲ μὲν ἄμφω ξωέσιν ἡμῖν, ἀλλ' ἐξ ἡμισείας, ἄρα μὲ, τηλεγὼς, ἄρα ἦ, διὸς ἔσσ' ἄπαρος αὐτῶν. Ερ. τὸν φιλαδελφίας τοῦτο ποιοῦσιν· ἐπεὶ γὰρ ἐδέ ἵνα μὴ τεθνάναι. Ἀΐδης αἰεὶ, ἵνα ἦ ἀθάνατοι ἔωσιν, ἐκείμοιρον ὄντες αὐτοὶ τὴν ἀθανασίαν. Απο. ἐ ξωστέον ἂ Ἑρμῆ τὸν ναῦλον, ἢ ἐδὲ ὄψον ὄντως ἀπόλλυς, ὅσῳ ἐπόθεν αἰεὶ μὴ λιτ. πῶς γὰρ, ὁ μὲ, ἄλλος, ὁ δὲ, ἄλλος τοῖς φθίσις ἐσ; πάλαι ἄμα ἅπαξ ἰὼ μεταδόμεν, ὁ δὲ Ἀσκληπιὸς ἰᾶται, σὺ δὲ παλαίστου διδάσκεις, παιδοτρίβης ἄριστος ἐσ. ὁ δὲ Ἄρτεμις μαιεύεται· νῦν τ' ἄλλων ἐκάστος ἔχει τινα τέχνην, ἢ θεῖος, ἢ ἀνθρώπος χρησίμων. ὅτου ἦ, τί ποιήσουσιν ἡμῖν, ἢ ἀργοὶ ἐσμεν ἐπιλείπουσι ὄντες; Ερ. ἐδαμῶς. ἀλλὰ φορτίοις αὐτοῖς ὑπηρετοῦν τῷ Ποσειδῶνι. καὶ καθιππεύειν δεῖ τὸ πέλαγος. καὶ ὧν τι ναύτας χειμαζομένους ἴδωσιν, ἐπικαθίσαντες ἐπὶ τὸ πλοῖον, σώζουσι τοὺς ἐμπλέοντας. Απο. ἀγαθὸν ὦ Ἑρμῆ, καὶ σωτήριον λέγεις τὴν τέχνην.

ambo nobiscum versantur, sed ex dimidio, nunc quidem mortuus, nunc verò Deus est alter ipsorum. *Merc.* Fraterno amore hoc faciunt: Nam cùm oporteret alterum ex Ledæ filiis [1] mortem obire, alterum immortalem esse, diviserunt ita inter se ipsi immortalitatem. *Ap.* Non prudenti divisione, Mercuri; siquidem neque sic se se mutuò aspicient, quod ut puto maximè desiderabant. Quomodo enim, cùm alter apud Deos, alter apud manes existat? Verumtamen, ut ego vaticinor, Æsculapius medetur, tu palæstricam doces, puerorum exercitator optimus. Diana verò obstetricatur, atque aliorum quisque suam artem habet, aut Diis aut hominibus utilem: at hi quid agent nobis, num otiosi, tam grandes cùm sint, nobiscum convivabuntur! *Merc.* Haud quaquam: sed illis injunctum est, ut Neptuno ministrent, & pelagus obequitent, & sicubi nautas tempestate periclitantes aspexerint, navigio insidentes, incolumes navigantes præstent. *Ap.* Bonam, Mercuri, & salutarem narras artem.

1 *Mortem obire*] Castore occiso, Polluci optio data est, utrum immortalitate solus uti vellet, an cum fratre vitam communicare. Ille maluit alternis vivere. Virg. 6. Æn.

Si fratrem Pollux alterna morte redemit.

Inde Homerus hos vocavit ἐναλλομένους. Cogn.

ΕΝΑΛΙΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ. DIALOGI MARINI.

ARGVMENTVM.

Neque horum Dialogorum diversa aut alia ratio est, quod ad occasiones & argumenta pertinet, quàm superiorum. Nam & ipsi ex Homericis ac Tragicis fabulis desumpti sunt, & eadem elegantia

at

ac festivitate nitens. Nisi quòd omnes (quod idem tamen & in superioribus propè sit) de rebus amatoriis tractant. Unde illud quoque verisimile est, Lucianum ostendere voluisse, quòd quæcunque sub hac tota mundi machina moventur & vivunt, inter cæteros affectus, præcipuè amori obnoxia sint, ac voluptatem appetant. Illumque adeò generalem quendam omnium tam deorum quàm hominum domitorem esse. Quòd autem Deos maximè ex amore desipere atque insanire: deinde & voluptatibus deditos esse fingit, ut professione sua facere videatur. Fuit enim quanquam omnibus Philosophorum factionibus ex æque propè infestus, ad Epicuream tamen magis quàm cæteras, inclinatus, qui & voluptatem, finem bonorum asserebant, & Deorum providentiam negabant. Id quod cum alibi passim, tum in Demonacte, & in Concilio Deorum animadvertere licet.

ΔΩΡΙΔΟΣ, ΚΑΙ ΓΑΛΑΤΕΙΑΣ.

DORIDIS ET GALATEÆ.

ΔΩΡΙΣ.

Καλὸν ἐραστὴν ὦ Γαλάτεια φασὶ τὸ σικελὸν τοῦτον ποίμνιον ἐπιμεμηνίαν σοι. Γα. μὴ σκῶπτε Δωρί. Ποσειδῶνος γὰρ υἱός ἐστιν, οἷος οἷος ἂν ᾖ. Δω. τί οὖν, εἰ καὶ ἐκ Διὸς αὐτὸς παῖς ἦν, ἄγριος ὅμως καὶ λάσιος ἐφαίνετο. καὶ τὸ πάντων ἀμορφότατον, μονόφθαλμος; εἶτα τὸ μέγιστον ἐνῆσαι ἂν τι αὐτῷ καλὸν μορφήν; Γα. ἀλλὰ τὸ λάσιον αὐτοῦ, καὶ ὡς φῂς ἄγριον, ἀμορφόν ἐστιν. ἀνδρῶδες γάρ. ἓν, τι ὀφθαλμὸς, ἐπιπρέπει τῷ μετώπῳ, ἀλλὰ σαφέστερον ὁρᾷν, ἢ εἰ δύ' ἦσαν. Δω. ἔοικας ὦ Γαλάτεια οὐκ ἐραστὴν, ἀλλ' ἐρώμενον ἔχειν τὸν Πολύφημον, εἰ ἐπαινεῖς αὐτόν. Γα. οὐκ ἐρῶ-

DORIS.

Formosum amatorem, Galatea, nempe Siculum istum pastorem, tui amore insano deperire dicunt. *Gal.* Ne cavilleris [1] Dori. Neptuni enim est filius, qualis qualis sit. *Dor.* Quid tum, si & Iove ipso progenitus, adeò agrestis & hispidus appareat, quodque omnium est deformissimum, unoculus? putasne genus ad formam ipsi quidquam profuturum. *Gal.* Ne isthuc quidem quòd hispidus est, & ut ais agrestis, deformat ipsum; sed virile magis est; oculus verò in fronte convenit, quo nihilo minus cernit, quàm si duo essent. *Dor.* Videris Galatea, non amantem, sed amatum habere [2] Polyphemum, prout eum prædicas. *Gal.* Equidem haud amo:

1 *Dori*] Nymphæ nomen filiæ Oceani, & uxoris Nerei, Hesiod. in Theog. interdum pro ipso mari accipitur. Virg. 10. Eclog.

Doris amara suam non intermisceat undam. Cogn.

2 *Polyphemus*] Ex Cyclopibus unus, Neptuni filius, excæcatus ab Vlysse, Homer. Odyss. Cic. lib. 5. Tusc. Virg. Æn. 3. *Idem.*

φρον. ἀλλὰ τὸ πάνυ ἐναντίωσον τῷ ἐμῷ φίλῳ ὑμῶν. καί μοι δοκεῖτε τὸν φθόνον αὐτὸ ποιεῖν. ὅτι ποιμένων μετὰ, δοὺς τὸ σκηπτρον παίζοντας ἡμᾶς ἴδων ἐπὶ τὸ ἦθος, [1] ἐν τοῖς ὀρεσι τὸ Αἴτνης, καὶ μεταξὺ ἔρους καὶ τῆς θαλάττης αἰγιαλὸς ἀπομηκύνῃ, ὑμᾶς μὲν, μηδὲ ἀποβλέψαι, ἐμὲ δὲ ἐξ ἀπροσδοκήτου ἴδοξεν. ἢ καὶ μόνῃ ὑμοὶ ἐπέτρεψε τὸ ὀφθαλμῶν. [2] τοιοῦτο γὰρ ὡς ἀμείνων εἶμι, ἢ ἀξιόρεως. ὑμεῖς δ', παραφρονεῖτε. Δω. εἰ ποιμένι γε σοδεῖ καλὴ τὴν ὄψιν ἔδοξας, ἐπιφθονοῖεν ἂν ἴσως ἀγαθοί· καίτοι τί ἄλλο σε σοὶ ἐπαινέσαι εἶχον, ἢ τὸ λευκὴν μόνον. καὶ τοῦτο οἶμαι, ὅτι ξυμῆνις ἐστὶ τυρῷ [3] καὶ γάλακτι. πείθῃ δὲ τὰ ὅμοια τοῖς ἡγεῖται καλά. ἐπεὶ τί γὰρ ἄλλο ἀπὸ σοῦ ἐθελήσεις μοι δεῖξαι οἷα τὴν χαίτην ὅσον τὸν ὄφιν, δοὺς πίτυος πρὸς ἄκρον καλὴν οὖσαν, ἐπικύψασαν ἐς τὸ ὕδωρ, ἴδε σαυτὸν ἀδὴν ἄλλο, ἢ χρῶσα λευκὴν ἀμφοῖν. σὺν ἐπαινεῖται δ' τοῦτο, ἐὰν μὴ ἐπιπτήσῃ αὐτῷ καὶ τὸ ἰούλημα. Γαλα. καὶ μὴν ἐγὼ μὲν ἡ ἀκριβὴς λευκὴ, ἅμως ἐφασκεν· καὶ τοῦτο ἴσχω. ὑμῶν δ' οὐκ ἔστι λευκὸν πλὴν, ἢ σταμνίου, ἢ ναύτης, ἢ πορθμεὺς ἐπαινεῖ. ὁ δὲ Πολύφημος, καὶ τι ἄλλο, καὶ μουσικός ἐστι. Δω. σιώπα δὴ Γαλάτεια, ἡσυχάσωμεν αὐτὸν ᾄδοντα, ὁπόταν αὐλήσῃ ποτὲ

amo: sed hanc vestram insignem opprobrandi petulantiam ferre nequeo: mihique videmini invidia hoc facere: quoniam cùm aliquando gregem pasceret, nosque in littore ludentes è specula cerneret, in prominentibus Ætnæ podibus, quà videlicet inter montem & mare littus sese in longum porrigit, vos ne usperxit quidem, ego verò visa sum omnium formosissima, eoque in me solam oculum conjecit. Ea res vos malè habet: indicium enim est me forma esse præstantiorem, & quæ amer, digniorem: vos contrà neglectas esse. *Dor.* Invidendum putas si pastori, & lusco formosa visa sis? quanquam quid aliud in te probare potuit præter candorem? Idque puto: quoniam caseo & lacti assueverit: proinde quicquid his est simile, pulchrum ducit. Alioqui ubi libebit scire [4] quali sis facie, de scopulo quopiam in aquam, siquando tranquilla steterit, despectans, te ipsam contemplare, nihil videbis aliud nisi exquisitum candorem: verùm is non probatur, nisi rubor illi decus adjunxerit. *Gal.* Atqui ego illa merè candida, tamen hunc amatorem habeo: cùm interim nulla sit vestrûm quam aut pastor, aut nauta, aut portitor aliquis laudet. Polyphemus autem, ut alia ne dicam, est etiam musicus. *Dor.* Tace Galatea, cantantem ipsum audiamus, cùm ad te lasciviens accederet nuper

1 Ἐν τοῖς ὄρεσι] Vt in Tim. ἐν τῇ Ἀκαρνανίᾳ, & alibi. *Reitzius.*
2 Τοιοῦτο ὑμῶν ἀνιᾷ] Heliod. lib. 1. *Idem.*
3 Καὶ γάλακτι] Τοῦτο ἰτυμολογικὸς. Idem.
4 *Quali sis facie*] Negat Servius ex mare effigiem ullo modo posse reddi, sed Lucianus hic aliter sentit, & in Alcyon. Theocr. Idyll. 6. hinc illud Maronis:

Nuper me in littore vidi
Cum placidum ventis staret mare. Cogn.

1 Ἀφρο-

λω ἐπὶ σέ. [1] Ἀφροδίτη φίλη, ἴσον ἄν τις ἀγκάλῃ ἔλεξε. καὶ αὐτὴ ὁ πατὴρ, οἷα κριοῦ ἐλάφου γυμνὸν τὸ σκέλος. καὶ τὸ μὲ κέρατα, πήχεις ὥσπερ ἦσαν. ζυγώσας ὁ αὐτὸς, καὶ ἁψάμενος τῶν νεύρων, ὑδὲ κἀκεῖσε ἀποκρίνας, ἐμελῴδει ἄμουσόν τι, καὶ ἀπρεπές. ἄλλο μὲν αὐτὸς βοᾷ, ἄλλο δὲ ἡ λύρα ὑπᾴδει. ὥστε ὑδὲ κατὰ χρεὼν τὸ γέλωτα ἰσχύσαμεν, ἐπὶ τῇ ἐρωτικῇ ᾠδῇ ἄσκοπα. ἡ μὲν γὰρ ἦχὼ, ὑδὲ ἀποκρίνασθαι αὐτῷ ἤθελεν, ὅτι λάλος ἐστὶ, βρυχωμένῳ. ἀλλ' ἠχώτερον, εἰ φωνὴν μιμήσεται τραχεῖαν ᾠδῇ, καὶ κατεγέλασεν. ἔφερε δὲ ὁ ἐπέραστος τὸ τῆς ἀγκάλης ἀθυρμάτιον, ἄρκτον σκύλακα, καὶ τὸ λάσιον αὐτῷ ἀποποιούμενον, τίς σὸν ἂν φθονήσειέ σοι ὦ Γαλάτεια τοιοῦτο ἐραστήν; Γαλ. ἀκοῦσον νῦν Δωρὶ, δεῖξον ἡμῖν τὸ σκυτῶς, καλὸν δηλονότι ὄντα, καὶ φιλικώτερον, καὶ κιθαρίζειν ἄμεινον ἐπιστάμενον. Δω. ἀλλ' ἐραστὴς μὲν ὑδεὶς ἔστιμοι, ὑδὲ σεμνύνομαι ἐπέραστος εἶναι. πιθοῦ δὲ, οἷος ὁ Κύκλωψ ἐστὶ, [2] πανδερκὴς λεπίζων ὥσπερ ὁ τράγος, ὠμοφάγος ὡς φασι, καὶ σταθμῷ τοὺς ἐπιδημοῦντας τῷ ξένῳ, σοὶ γένοιτο, καὶ νὴ ἀπηρώνης αὐτῷ.

per. Chara Venus, asinum rudere quispiam putasset. Ipsa autem lyra similis erat cervi crasio carnibus renudato: cornua verò tanquam cubiti prominebant, quibus jugatis, & alligatis fidibus, neque collope circumtortis agreste quiddam & absonum cantillabat, cùm interim ipse aliud voce caneret, aliud lyra succineret: ita ut temperare nobis nequiverimus, quin rideremus amatoriam illam cantionem. Nam Echo quantumvis garrula, ne respondere quidem ipsi rugienti voluit: imò ipsam puduisset, si asperum & ridiculum illius cantum imitari visa fuisset. Ad hæc gestabat in ulnis amasius ille delicias suas, ursi catulum, pilis hirtum, ipsi assimilem: Quis autem non invideat tibi amicum istum, Galatea? *Gal.* Tu igitur Dori, tuum nobis commonstra, qui sit formosior, qui doctiùs voce canere, vel cithara meliùs ludere sciat. *Dor.* At mihi nullus est amator: neque me amabilem esse glorior. Talis autem qualis est hic Cyclops, hircum olens, crudivorus, ut ajunt, [*] & hospites qui apud ipsum diversantur devorans, tibi contingat, eumque tu mutuum ames.

1 Ἀφροδίτη φίλη] Leg. Ἀμαθοῦσα, ut in Piscatore. Cætera ex Theocr. Potuisset tetineri Ἀφροδίτη, sed verius est marinas nymphas aliud dixisse. *Bourd.*

2 Κυκλωψ πανδερκὴς] Sic philosophus Lucianeus κυκλωψ in dial. Charontis & Mercurii. Sic κυκλωψ πανδερκὴς, Dialog. ἑταιρ. κυκλωψ δυσωδία τῇ πρόζωτι. Hesych. Interpr. Aristophan. ad illud Plut. Αἰγὸν τὸ κυκλωπικὸν μέλη, vult etiam κυκλωψ esse τὸ μακρὸν δυσωδίας.

Valle sub alarum trux habitare caper.

κυκλωψ. Catull. *Idem.*

CY-

ΚΥΚΛΩΨ, ΚΑΙ ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ.

ΚΥΚΛΩΨ.

Ὦ πάτερ, οἷα πέπονθα ὑπὸ τῆ ξενικωτάτης ξένης, ὡς μεθύσας, ἐξετύφλωσέ μου τὸ ὄμμα ἐπιχειρήσας. Πο. τίς δὲ ὁ τοῦτο τολμήσας ὦ Πολύφημε; Κυ. τὸ μὲν πρῶτον, Οὔτις ἐαυτὸν ἀπεκάλει. ἐπεὶ δὲ διέφυγε, καὶ ἔξω ἦν βέλους, Ὀδυσσεὺς ὀνομάζεσθαι ἔφη. Πο. οἶδα ὃν λέγεις. τὶ ἔπαθεν. ἐξ Ἰλίου δ' ἀνέπλει. ἀλλὰ πῶς ταῦτ' ἔπραξεν, ἢ δὲ πάνυ σύνετος ἦν; Κυ. κρατήσαντα μὲν τῇ ἄντρῳ ἀπὸ τῆ νομῆς ἀναστρέψας, πολλοὺς πινας ἐπισυλλέξας δηλονότι τοῖς προμνήσιος. ἐπεὶ δὲ ἔθηκα τῇ θύρᾳ τὸ πῶμα, πίτρα ἦν ἔτι μοι παμμεγέθης, καὶ τὸ πῦρ ἀνήκαυσε, σύσσημόν τι ἐφεῤῥον δίνθρον ἀπὸ ἦν ὄρους, ἐφάνησαν δακρύσειν αὐτοὺς πυρώμενοι. ἐγὼ δὲ συλλαβὼν αὐτῶν πινας, ὥσπερ εἰκὸς ἦν, κατέφαγον λιτοὺς ὄντας, σύνταῦθα ὁ πανοῦργος ἐμὲ σοφίσασθαι, εἶπε Οὔτις, εἶπε Ὀδυσσεὺς ἦν, δίδωσί μοι πιεῖν φάρμακόν τι ἡγεμόνας. ἠδὺ μὲν, καὶ εὐῶδες, ἐπιγλυκύτατον δὲ, καὶ περιχαρίεσθαι. ἀπιέναι γὰρ αὐτὸς ἐδόκει μοι ἐκφέρειν πόνῳ. καὶ τὸ σπήλαιον αὐτὸ ἀνεστρέφετο. καὶ ἐγὼ ἦν ὅλος ἐν ἐμοντῷ ἤμην. πάλιν δὲ, ἐς ὕπνον κατεπάνθην. ὁ

tissimum, & turbulentissimum. Omnia circumagi videbantur, & ampliùs apud me prorsum eram.

CYCLOPIS ET NEPTVNI.

CYCLOPS.

O Pater, qualia passus sum ab execrabili illo hospite, qui me inebriatum excæcavit, somno gravatum aggressus. *Nep.* Quis verò hæc ausus est Polypheme? *Cyc.* Principio quidem se Neminem vocabat; sed postquam effugit, & [2] extra tela ut dicitur, fuit, Vlyssem nominari se ajebat. *Nep.* Novi quem dicis, [3] Ithacensem illum: ex Ilio autem navigabat. Sed quo pacto hæc fecit, cùm animosus admodum non sit? *Cyc.* Deprehendi in antro, è pascuis reversus multos quosdam, insidiantes videlicet pecuariis. Posteaquam autem appositi foribus operculum (saxum autem mihi est perquam magnum) atque ignem, accensa quam ex monte detuleram arbore, suscitavi, visi sunt conantes sese abscondere. Ego verò comprehensos ex ipsis aliquos, ut par erat, devoravi, ut pote qui prædones essent. Hic versutissimus ille, sive Nemo, sive Vlysses erat, pharmacum quoddam infusum dat bibendum, dulce quidem & fragrans illud: sed ad struendas insidias præsentissimum. Mihi enim illud poto statim oculum ipsum invertebatur: nec antrum ipsum prorsum pertractus sum. Postremò ad somnum pertractus sum.

1 Ὦ πάτερ] Hic Dial. ex Homero. *Bourd.*

2 *Extra tela*] In dialogo Ven. & Cup. in Baccho. in votis. *Cogn.*

3 *Itacensem illum*] Vlyssem ex Ithaca urbe & patria, insula in mari Ionio ante Epirum frequentibus scopulis aspera. *Idem.*

δὲ, ἀπεξύσας τ μοχλὸν, κ πυρώσας γε, ἐτύφλωσέ μου τὸν ὀφθαλμόν. κἀγὼ ἀπ' ἐκείνου τυφλός εἰμί σοι ὦ Πόσειδον. Πο. ὡς βαθὺν ἐπεμήνω ὦ τέκνον. ὃς οὐκ ἐξίησθα μειζόνως τυφλωθῆναι. ὁσῷ δὲ Ὀδυσσεὺς πῶς διέφυγε; ἢ γὰρ ἂν σὺ οἶσθ' ὅπ ἐδόκησε ἀποκινῆσαι τὴν πέτραν ἀπὸ τ θύρας. Κυ. ἀλλ' ἐγὼ ἀφεῖλον, ὡς μᾶλλον αὐτὸν λάθοιμι ἐξιόντα. [1] κἀγὼ καθίσας ἔνδον τὴν θύραν, ἐβήρων τὰς χεῖρας ἐκπετάσας, μήτε παρεὶς τὰ ποίμνια ἐς τὴν νομὴν, ἀποστελλόμενος τῇ κεφαλῇ, ὅπόσα ἐχρῆν προέπεσθαι αὐτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ. Πο. μανθάνω ὑπ' ἐκείνοις, ὅτι γε ἔλαθεν ὑπεξελθών σε. ἀλλὰ τὰς ἄλλας γε Κύκλωπας ἔδει ἐπιβοήσασθαι ἐπ' αὐτόν. Κυ. συνεκάλεσα ὦ πάτερ, κἀγὼ ἦκον. ἐπεὶ δὲ ἤροντο ἔπιβουλεύοντα τὸνομα, καὶ ἐγὼ ἔφην ὅτι Οὖτις ἐστὶ, μελαγχολᾶν οἰηθέντες με, ᾤχοντο ἀπιόντες. ὕστω κατεσφίσατό με ὁ κατάρατος τῷ ὀνόματι. κἀγὼ μάλιστα ἡδέσθη με, ὅτι κἀγὼ ἐνεδίδουν ἐμοὶ τῷ συμφορᾷ, νῦν δ' ὁ πατὴρ φησὶν ὁ Ποσειδῶν ἰάσεταί σε. Πο. θάρσει ὦ τέκνον, ἀμνησίκακον γὰρ αὐτὸν, ὡς μάθῃ ὅτι εἰ κἀμὲ πέπωκέν μου ἐφθαλμῶν ἰᾶσαι ἀδύνατον, τὰ γοῦν τῶν πολεμίων τὸ σώζειν αὐτὸς, κἀπολύσαι ἐπ' ἐμοὶ σπεύσει. τέλει ᾗ ἔπη.

sum. Ille verò exacuto vecte, eoque igne succenso, me dormientem insuper excæcavit: ab eoque tempore cæcus sum Neptune. *Nep.* Vt altè dormivisti, qui non exilieris interim dum excæcareris. Vlysses verò ille quo pacto effugit? Non enim, sat scio, saxum à foribus dimovere potuit. *Cyc.* At ego amovi, quò faciliùs illum comprehenderem inter egrediendum. Ego verò collocatus ad fores, extentis manibus venabar, solis dimissis in pascua ovibus, & arieti dato mandato eorum quæ pro me ab ipso fieri oporteret. *Nep.* Intelligo rem. Sub illis latuit te clàm se subducens. At cæteros certè Cyclopas oportebat te contra ipsum invocare. *Cyc.* Convocavi illos pater, & venerunt. Sed cùm me insidiatoris nomen interrogassent, eumque dicerem esse Neminem, insanire me arbitrati, discesserunt. Ita mihi execrabilis ille, nomine imposuit. Et quod omnium maximè mihi ægrè fuit, contumeliosè objecta mihi calamitate hac, ne pater quidem Neptunus, inquit, te sanabit. *Nep.* Confide fili, ulciscar enim ipsum: ut discat, etiamsi oculorum cæcitatem mederi non queam, navigantes certè tamen servare vel perdere penes me esse: navigat autem adhuc.

1 Καὶ καθίσας] Vsque ad μάτα aberant à Mss. *Bourd.*

AL-

ΑΛΦΕΟΥ, ΚΑΙ ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ.

ΠΟΣΕΙΔΩΝ.

1 Τὶ τοῦτο ὦ Ἀλφειὲ, μόνῳ σοὶ ἄλλων ἐμπεσόντι εἰς τὸ πέλαγος, οὔτε ἀναμιγνυμένῳ τῇ ἅλμῃ ὡς ὕδωρ ποτάμιον ἅπασιν, οὔτε ἀναπαυόμενος, σαυτὸν διαχεόμενος, ἀλλὰ διὰ τοῦ θαλάττης ξυνιστὰς, καὶ γλυκὺ φυλάττων τὸ ῥεῦμα, ἀμιγὴς οὔτι καὶ πεφυρμένος ἐπίῃ. σὺν τίσι δ' ὅπου βύθιόν τι καὶ δυσπάρατοι οἱ λάοροι, ἢ ἐρωδιοὶ, καὶ ἴσως ἀναφύσεων πω, καὶ αὖθις ἀναφαίνεσθαι σαυτόν. Αλ. ἐρωτικόν τι τὸ πρᾶγμά ἐστιν ὦ Πόσειδον. ὥστε μὴ ἐλέγχε. ἠράσθης γὰρ καὶ αὐτὸς παιδικῆς. Πο. γυναικὸς ὦ Ἀλφειὲ, ἢ νύμφης ἐρᾷς. ἢ καὶ τῶν Νηρηίδων αὐτῶν μιᾶς; Αλ. ἔκ. ἀλλὰ πηγῆς ὦ Πόσειδον. Πο. ἡ δὲ, πῶς σοι γῆς αὕτη ῥέει; Αλ. νησιῶτις ἐν Σικελίᾳ. Ἀρέθουσαν αὐτὴν καλοῦσιν. Πο. οἶδα τὸν ἄμορφον ὦ Ἀλφειὲ τὴν Ἀρέθουσαν, ἀλλὰ διαυγὴς τὸ ὕδωρ, καὶ διὰ κρυ-

ALPHEI ET NEPTVNI.

NEPTVNVS.

Quid hoc Alphee, quod tu solus aliorum in mare illapsus, neque cum salsugine misceris, more fluviorum omnium; neque diffusis aquis te ipsum cohibes, sed per mare velut concretus, ac dulci custodito fluore, immixtus adhuc & purus properas? Nescio quo locorum in profundum, sicut [2] gaviæ & [3] ardeæ demersus, alibi videris emergere, & te ipsum rursus exhibere spectandum. *Alph.* Amatoria quædam res ista est Neptune: quamobrem ne mihi vitio vertas. Ipse autem etiam sæpenumero amasti. *Nept.* Mulieremne Alphee, an nymphamne amas, an etiam Nereidum ipsarum aliquam. *Alph.* Minimè, sed fontem, Neptune. *Nept.* Hic ubi terrarum tibi manat? *Alph.* Insularis est in [4] Sicilia, Arethusam ipsam vocant. *Nept.* Novi Alphee Arethusam illam non deformem: sed & limpidus ille fons, & per puram scatu-

1 Τὶ τοῦτο ὦ Ἀλφειὲ] Mirum est quod de Alpheo flumine narrat Achill. Tat. lib. 1. ὅτων ἔν ἢ ἧδ' Ὀλυμπίων ἱερτὸ, πολλοὶ μὲν εἰς τὰς δύνας τῦ ποταμῦ κατέδυσαν ἀλλ' ἄλλα δῦρε, ὁ δ' ὐδὲν ἧσσε τὸν ἰδρομένων καμιζέ, ἓ ταῦτά ἐστιν ἴδια ποταμῦ. Bourd. Virg. 3. Æn. Strabo lib. 6. Pausan. lib. 5. Ovid. lib. 5. Lucan. lib. 3. Papin. Epital. Stellæ. & Vol. Sil. lib. 13. Suid. in Alpheo. *Cogn.*

2 *Gavia*] Λάροι, Larum Gaza vertit Gaviam Plin. lib. 10. *Idem.*

3 *Ardea*] Aves quarum tria genera ponuntur ab Aristot. urinatur sicut & Larus. *Idem.*

4 *Sicilia*] Italiæ insula à plerisque Trinacria & Triquetra, quod Triquetræ figuræ triangularis faciem obtineat, tribus promontoriis in diversa procurrentibus, suam claudens amplitudinem Lilibeo Aphricam, Pachyno Græciam, atque Peloro Carthaginem spectantibus. Plin. lib. 2. c. 8. *Idem.*

ἡμεῖς [1] ἀναζλύζῃ, καὶ τὸ ὕδωρ ἐπιπηδήσῃ ταῖς ψηφίσιν, ὅλον ὑπὸ αὐτῶν φανόμενον ἀργυροειδές. Αλ. ὡς ἀληθῶς οἶσθα τὸν πηγαῖον ὦ Πόσειδον. παρ' ἐκείνης ἂν ἀπέρχοιμι. Πο. ἀλλ' ἄπιθι μὴν καὶ εὐτύχει ἐν τῷ ἔρωτι. ἐκεῖνο δέ μοι εἰπέ, πῶς τὸν Ἀρέθουσαν εἶδες αὐτὸς μέν, ἀρκὰς ὤν, ἡ δὲ, ἐκ Συρακουσίων ἦν; Αλ. ἐπιτηδείου μοι κατηρχες ὦ Πόσειδον, περίεργα ἐρωτῶν. Πο. τὸ λίσσαις, χαίρε καὶ δεῦρο τὸν ἀκαιρούμενον. καὶ ἀναδὺς ἅμα τῇ θαλάττῃ, ξυμπαλίμ μίγνυσο τῇ πηγῇ, καὶ ἓν ὕδωρ γίνεσθε.

turiginem emanat, & nitet aqua, quæ super calculis argentea tota apparet. *Alph.* Vt verè nosti fontem hunc Neptune: ad illum igitur abeo nunc. *Nept.* Sed abi quidem, & amore fœliciter utere. Illud autem mihi dic, ubi tu Arethusam conspicatus es, Arcas ipse cùm sis, fons autem ille Syracusis? *Alph.* Properantem me moraris Neptune, curiosè nimis interrogando. *Nept.* Probè dicis. Abi igitur ad amatam: ac è mari emergens, eodem alveo cum fonte illo misceris, & in unam aquam redigamini.

1 Ἀναζλύζῃ] Inde ἀναζλύσις πηγαί. ἀναπηδᾷ, ἀναζρύῃ, Hesych. verb. ἀναπηδᾷ. Bourd.

ΜΕΝΕΛΑΟΥ, ΚΑΙ ΠΡΩΤΕΩΣ.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

Καὶ ὕδωρ μὴν σε γίνεσθαι ὦ Πρωτεῦ, σὺ ἀπίθανον, σὺ ἁλίου γε ὄντα, καὶ δένδρον ἔτι φορητόν. καὶ εἰς λέοντα ὁπότε ἀλλαγείης, ὅμως ὑπὲρ τοῦτο ἔχω πίστιν. εἰ δὲ καὶ πῦρ γίνεσθαι δυνατὸν τὸ τῇ θαλάττῃ οἰκοῦντα, τοῦτο πάνυ θαυμάζω, καὶ ἀπιστῶ. Πρω. μὴ θαυμάσῃς ὦ Μενέλαε. γίγνομαι γάρ. Με. εἶδον κἀγώ. ἀλλά μοι δοκεῖς. εἰρήσεσθαί γέ σοι, χρηπίαν τινὰ προσκαλεῖσθαι τῷ σχήματι, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐξαπατᾶν τῶν ὁρώντων, αὐτὸς ὑπὲρ τοιοῦτο γιγνόμενος. Πρω. καὶ τίς ἂν ἡ ἀπάτη ἐπὶ τῷ ὄντως εἰσερχομένῳ θαλάττῃ; σὺ δὲ ἀνεῳγμένοις τοῖς ὀφθαλμοῖς εἶδες ἐς ὅσα μετε-

MENELAI ET PROTEI.

MENELAVS.

At in aquam te conversi Proteu, incredibile non est, siquidem es marinus: etiam arborem fieri, tolerabile: in leonem etiam aliquando muteris licèt, tamen neque hoc supra fidem est. Quòd si & te qui in mari habitas, in ignem converti possibile est, hoc omnino miror, nec adducor ut credam. *Prot.* Ne mireris Menelaë: fieri enim soleo *Men.* Vidi & ipse. Sed videris mihi, dicam enim apud te, præstigias quasdam adhibere rei, atque intuentium oculas decipere, cùm tale nihil fias. *Prot.* Ecquæ deceptio in tam manifestis rebus fieri queat? Annon apertis oculis vidisti in quam multa ipse me transformi-

ve-

πολύπους ἐμφαντόν; οἱ δ' ἀπιστῆς, καὶ τὸ πρᾶγμα ψευδὲς οἴσῃ δοκεῖ, φασκέτω τις σοὶ τῶν ὀφθαλμῶν ἐστιμφίη, ἐπιδὼν πῦρ ἡδέως, καὶ σείσωγμαι μοι ὦ γενναιότατε τὴν χεῖρα. εἰσῃ δὲ οἱ ὀρῶμεν μᾶλλον, ἢ ἦν τὸ κρίνειν τότε μοι σοφώτερον. Με. σὺ ἀσφαλὴς ἡ πεῖρα ὦ Πρωτεῦ. Πρω. σὺ δὲ μοι Μενέλαε δοκεῖς οὐδὲ πολύποδα ἑωρακέναι πώποτε, οὐδ' ὁ τι χρὴ ὁ ἰχθὺς ἀνθρώπου εἰδέναι. Με. ἀλλὰ τὸ μὲν πολύποδα, οἶδα. ἃ δὲ χρὴ ἰχθὺν ἄν μοι δοκῶ καὶ σύ. Πρω. ὁπόταν ἂν πέτρᾳ ἐντυλιχθῶν ἁρμόσῃ τις κοτύλας, καὶ ἐσφυρώσῃ ἔχῃ τῆς πλευρᾶς, ἐκεῖνο ὅμοιον ἀπεργάζεται ἑαυτὸν, καὶ μεταβάλλει τῷ χρόᾳ, μιμούμενον τῷ πέτρῳ, ὡς ἂν λάθῃ τὰς ἁλίσκας, μὴ λεληθὼς λέγων, μὰ δ' φασκέτω ὧν λέγω τοῦτο, ἀλλ' ἐοικὼς τῷ λίθῳ. Με. φασὶ ταῦτα, τὸ δ' ἐν πολλῷ ἀπιστότερον ὦ Πρωτεῦ. Πρω. σὺ οἶδα ὦ Μενέλαε, πῇ ἂν ἄλλῳ πιστεύσειας, τοῖς σεαυτοῦ ὀφθαλμοῖς ἀπιστῶν; Με. οἶδα, οἶδα. ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα τερατῶδες, τὸ αὐτὸν πῦρ καὶ ὕδωρ γίγνεσθαι.

verim? Quod ni credis, & falsa res tibi videtur, scilicet species quædam inanis ob oculos versans e quum ignis factus fuero, admove mihi ô generosissime, manum. Senties enim num videar tantùm ignis, an & vim urendi habeam. *Men.* Periculosum est experimentum hoc Proteu. *Prot.* At tu Menelaë videris mihi neque polypum vidisse unquam, neque etiam quid pisci huic accidere soleat, scire. *Men.* At [1] polypum quidem vidi, quæ verò accidant illi, libenter ex te cognoverim. *Prot.* Cuicunque saxo acetabula sua accedens applicuerit, & cirramentis affixus adhæserit, illi seipsum similem efficit mutatque colorem, imitando saxum, quò lateat piscatores, nihil ab illo varians, neque ob hoc manifestè apparens, sed omnino saxum referens. *Men.* Ferunt hæc: sed hoc tuum est incredibilius Proteu. *Prot.* Nescio Menelaë, cuinam alteri credas, cùm tuis oculis non credas. *Men.* Apprimè vidi: sed tamen monstrosa res est, eundem ignem atque aquam fieri.

1 *Polypum*] De Polypi vario ingenio meminit Plin. lib. 9. c. 29. Plut. in libello περὶ φιλοψυχίας. de ejus acetabulis Plin. c. 30. lib. *p. Oga.*

ΠΑΝΟΠΗΣ, ΚΑΙ ΓΑΛΗΝΗΣ.

ΠΑΝΟΠΗ.

Ἆρ' οἶσθ' ὦ Γαληνὲ χθὲς οἷα ἐποίησεν ἡ Ἔρις παρὰ τὸ δεῖπνον τῶν Θετταλῶν, διότι μὴ καὶ αὐτὴ ἐκλήθη ἐς τὸ συμ-

PANOPES ET GALENES.

PANOPE.

Vidisti-ne, Galene, heri quid fecerit Eris ad cœnam in Thessalia, quòd non & ipsa ad convivium invitata fuo-

πόσον; Γα. ἔ ξυνεσόμην ὑμῖν ἴσως. ὁ γὰρ Ποσειδῶν ἐκέλευσέ με ὑπὸ Πανόπῃ ἀκύμονα τὸν πόντον φυλάττειν τὸ πέλαγος. τί δ' ἂν ἐποίησεν ἡ Ἔρις μὴ παροῦσα; Πα. ἡ Θέτις καὶ ὁ Πηλεὺς ἀπηλλάγησαν εἰς τὸν θάλαμον, καὶ τὸν Ἀμφιτρίτης καὶ Ποσειδῶνος ἀγαγόμενοι. ἡ Ἔρις δ' ὡς τοῦτο λαθοῦσα πᾶσιν, ἐδυνήθη ὑπ' ἡδονῆς, τὸ μὲν, πανόπτην, οἶμαι δὲ καὶ κρυφίαν, ἐς τὴν Ἀπόλλωνι κιθαριζούσῃ, ἢ ταῖς μούσαις ᾄδουσαις ἐπεκρότησεν τὸν νῦν, εἰσβαλεῖν εἰς τὸ συμπόσιον μῆλόν τι παγκαλόν, χρυσοῦν ἄλοι δὲ Γαλήνη ἐπιγράψαι ὑπ' αὐτοῦ, ἡ πολὺ λαβοῦσαν, κυλινδούμενον ὑπ' αὐτῶν ὥσπερ ἐξεπίτηδες, ἦκε ἴσως Ἥρᾳ τε, καὶ Ἀφροδίτῃ, καὶ Ἀθηνᾷ κρατεῖν. καὶ ἡμῖν ἀγελόμενον ἐπελέξατο τὰ γεγραμμένα, αἱ μὲν Νηρηίδες ἡμεῖς, ἀπεσωπήσαμεν. τί γὰρ ἔδει ποιεῖν, ἐκείνων παρουσῶν; αἱ δὲ, ἀντεπαιρόμεθα ἐκεῖναι, καὶ οὐκ ἦν ὅπως οὐ κρεῖττον ἦν. καὶ εἰ μή γε ὁ Ζεὺς διέσχεν αὐτὰς, καὶ ἄχρι χειρῶν προὐχώρησε τὰ πράγματα. ἀλλ' ἐκεῖνος αὐτὸς μὲν, ἐπὶ κρεῖττον φησὶ τεῖναι τὴν τέχνην, καὶ πιεῖσθαι αὐτὸν δικάσαι ἤθελεν. ἄπιτε δ' ἐς τὸν Ἴδην τὸν Πριάμου παῖδα, ὃς οἶδέ τε διαγνῶναι τὸ κάλλιστον φιλόκαλός ἐστι, καὶ ἴσως ἂν ἔτι καὶ τέχνας κρίνοι. Γα. τί δὲν αἱ θεαὶ ὧδε Πανόπτη; Πα. πάμεγον οἶμαι ἀπάτην ὑπὸς τὸν Ἴδην. Πα. καί τις ἄλλη μὴ μικρὸν ἀπεγγάλλεται ἡμῖν τὸν κρατῆσαι; Πα. ἤδη σοι φημὶ ἄλλην κρατήσειν, τῆς Ἀφροδίτης ἀγωνιζομένης, ἢν μή τι παύσῃ ὁ Ἀλιάστης ἀμβλυώττων.

fuerit? *Gal.* Non convivata sum ego vobiscum. Nam me Neptunus jusserat, tranquillam interea, Panope, servare pelagus. Sed quid fecit Eris cùm præsens non esset? *Pan.* Thetis ac Peleus concesserant intro in thalamum ab Amphitrite ac Neptuno deducti. Interea autem Eris, clàm omnibus (id quod facile illi tum fuit, eùm alii biberent, nonnulli applauderent, vel Apollini citharam personanti, vel Musis ore modulantibus animum adhibendo) projecit in convivium pomum quoddam perpulchrum, totum aureum, Galenæ: cui erat inscriptum *Formosæ accipiat.* Dum autem hoc, tanquam ex compositio volvitur, pervenit eò loci, ubi Iuno, & Venus, & Minerva accumbébant. Et postquam Mercurius eo sublato inscripta legit: nos quidem Nereides conticuimus, quid enim agendum erat illis præsentibus? Hæ verò inter se contendebant, ac quælibet suum illud esse volebat. ac nisi Iupiter ipsas diremisset, ad manus usque res processisset. Verùm ille, ipse quidem judicium hac de re non feram, inquit, tametsi illæ ipsum judicare vellent. Sed in Idam ad Priami filium abite, qui & discernere novit, quænam formosior sit, ut pote elegantiæ studiosus & ipse, & qui non malè judicaverit. *Gal.* Quid igitur ad hæc Deæ illæ, Panope? *Pan.* Hodie arbitror in Idam abeunt. *Gal.* Ecquis veniet paulò post, qui quæ vicerit, nobis renunciet? *Pan.* At jam nunc tibi affirmo fore ut nulla alia vincat, veniente in certamen Venere, nisi arbiter ipse omninò hallucinetur.

TRI-

ΤΡΙΤΩΝΟΣ, ΑΜΥΜΩΝΗΣ, ΚΑΙ ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ.

ΤΡΙΤΩΝ.

Ἐπὶ τὴν Λέρναν ὦ Πόσειδον ἡ Δηρύνεια καθ' ἑκάστην ἡμέραν ὑδρεύσομένη παρθένος, παγκάλου τὸ χρῆμα, σὺν οἷς ἔτυχε κομιδῇ παίδων ἰδών. Πο. ἀληθέστερον πρὸς σοῦ Τρίτων λέγεις, ἢ ἱερόπαινόν τινα ὑδροφόρον εἶδες. Τρ. ἔμοιγε. ἀλλὰ τοῦ Δαναοῦ φασὶν αὐτὴν θυγατέρα μίαν τῶν πεντήκοντα καὶ αὐτὴν, Ἀμυμώνην τοὔνομα. ἐπυθόμην γὰρ ἅπερ καλοῦσι, καὶ τὸ γένος. ὁ Δαναὸς γὰρ σκληραγωγεῖ τὰς θυγατέρας, [1] καὶ αὐτουργεῖν διδάσκει, καὶ πίμπρη ὕδωρ τε ἀρυσομένας. καὶ ὡς τὰ ἄλλα, παιδαγωγικὸς εἶναι αὐτός. Πο. μόνη ἡ Δηρύνεια μακρὰν ἥκει τῶν οἰκείων ἐξ Ἄργους εἰς Λέρναν; Τρ. μόνη. [2] πολυδίψιον γὰρ τὸ Ἄργος ὡς οἶσθα. ὥσπερ ἀνάγκη ἀεὶ ὑδροφορεῖν. Πο. ὦ Τρίτων, ἡδέως με διεπέρασας εἰπὼν τὸ περὶ τὰ παιδός. ὥσπερ ἵμερόν τι ἐπ' αὐτῇ. Τρ. ἵμερος. ἤδη γὰρ καιρὸς τῆς ὑδροφορίας. καὶ χαλεπόν που καὶ μέσην τὴν ὁδὸν ἐστὶν ἴέναι εἰς τὴν Λέρναν. Πο. ἀγὲ ζεῦξον τὸ ἅρμα. ἢ τάχα μὲ κωλύει ἐφ' ἁρπαγὴν τὰς ἵππους τῇ ζεύγλῃ, καὶ τὸ ἅρμα ἐπισπάσεσθαι; σὺ δὲ ἄλλον δελφῖνά μοι πρὸς τοῦτον ἀνεῦ παρέχεσθαι. ἐφιππεύσομαι γὰρ ἐπ' αὐτῷ τάχιστα. Τρ. ἰδοὺ σοι ἔστω ὁ δελφὶς ὠκύπους. Πο. ἄγε ἀπελαύνωμεν. σὺ δὲ ἡδέως

TRITONIS, AMYMONES ET NEPTVNI.

TRITON.

Ad Lernam Neptune, quotidie venit aquatum virgo perpulchra. Nec scio formosiorem puellam vidisse me. *Nept.* Liberamne aliquam dicis Triton, an verò fœmula quæpiam est quæ aquam ferre solet? *Trit.* Minimè, sed Danai illius filia, una ex quinquaginta istis, Amymone nomine. Ejus enim nomen & genus scisitatus sum. Danaus autem duriter filias educat, & opus manu facere docet, & ad hauriendam aquam mittit, & ad alias res agendas instituit, impigræ ipsæ ut sint. *Nept.* Sola-ne venire solet longam adeò viam ex Argis ad Lernam usque? *Trit.* Sola. nam Argos, ut scis, est siticulosum: quare illam semper aquatum venire necesse est. *Nept.* Non mediocriter affecisti me Triton, qui mihi hæc de puella narraris. Itaque eamus ad ipsam. *Trit.* Eamus. Iam enim tempus est, quo aquatum ire solet: ac media fermè in via est petendo Lernam. *Nept.* Proinde currum junge: vel an hoc longiorem rebus moram injiciet, submittere equos jugo, & currum apparare? Tu verò potiùs delphinem mihi aliquem ex velocibus illis huc siste, inequitando enim illi quàm celerrimè provehar. *Trit.* Ecce tibi delphinum hunc velocissimum. *Nept.* Euge provehamur: tu verò Tri-

1 Καὶ αὐτουργεῖν διδάσκει] Leg. Sueton. August. *Bourd.*
2 Πολυδίψιον Ἄργος. Homericum. *Idem.*

ὦ Τρίτων. καὶ πιδὴ παρεσκεύαι ἐς τὴν Λέρνην, ἐγὼ μὲν λοχήσω σοι παῦδα πᾶν. σὺ δ' ἀποσκόπει ὁπότ' ἂν αὐτὴν φοβηθῇσα αὐτῶν. Τρι. αὕτη σοι πλησίον. Πο. καλὴ ὦ Τρίτων, καὶ ἀγαθὴ παρθένος. ἀλλὰ συλληπτέα ἡμῖν ἐστι. Ἀμυ. ἄνθρωπε, ποῖ με ξυναρπάσας ἄγεις; ἀνδραποδιστὴς εἶ, καὶ ἔοικας ἡμῖν ἀπ' Αἰγύπτου ἐμὸν ἐπιπεμφθῆναι. ὥστε βοήσομαί τὸ πατρῷον. Τρι. σιώπησον ὦ Ἀμυμώνη. Ποσειδῶν ἐστι. Ἀμυ. τί Ποσειδῶν λέγεις; πειράσῃ με ὦ ἄνθρωπε, καὶ ἐς τὴν θαλατταν καθέλκεις; ἐγὼ δ' ἀποπνιγήσομαι ἢ ἀθλίαν καταδύσομαι. Πο. θαῤῥεῖ, οὐδὲν δεινὸν πείσῃ, ἀλλὰ καὶ πηγὴν ἐπώνυμόν σοι ἀναδώσω ἐμοῦ σεπώσῃ, [1] πατάξας τῇ τριαίνῃ τὴν πέτραν, πλησίον δ' κλύσμητον, καὶ σὺ Διδυμὰων ἔσῃ, ἐμὴ δὲ ἀδελφῶν οὐκ ὑφαρεθήσεται ἀποδυνῶσα. Triton adnata. Ac siquidem ad Lernam adsumus, ego quidem hîc in insidiis ero: tu verò speculando observa, quando illam accedentem sentias. *Trit.* Eccam tibi, propè est. *Nept.* Formosa Triton, & in flore ætatis virgo: sed nobis est comprehendenda. *Amy.* Heus homo, quò me hinc correptam abducis? plagiarius quispiam es, ac videris nobis ab Ægypto patruo immissus, quare patrem inclamabo. *Trit.* Tace Amymone, Neptunus hic est. *Amy.* Quid Neptunum dicis? quid mihi homo vim facis, atque hinc in mare abstrahis? at infœlix ego submersa suffocabor. *Nept.* Bono sis animo: nihil mali patieris: sed & [2] fontem tibi cognominem emanare hinc sinam, percusso trideute saxo, juxta hoc æstuarium, tuque beata eris, & sola sororum obita morte aquam non gestabis.

1 *Fontem cognominem*] Est Amymone fons juxta Lernam ab Amymone Danai filia nomen habens, cujus meminerunt Plin. lib. 4. c. Strab. lib. 8. *Cogn.*

2 Πατάξας τῇ τριαίνῃ] Callim. Hym. Iovis πλῆξεν ὄρος σιδήρῳ, &c. *Bourd.*

ΝΟΤΟΥ, ΚΑΙ ΖΕΦΥΡΟΥ.

NOTI ET ZEPHYRI.

ΝΟΤΟΣ.

NOTVS.

Ταυτὶ ὦ Ζέφυρε τὴν δάμαλιν, ἣν ἐξ Ἄργους ἐς Αἴγυπτον ὁ Ἑρμῆς ἄγει, ὁ Ζεὺς [1] διαφθεῖραι ἀλλὰ ἔρᾳ; Ζε. ναὶ ὦ νότε. ἐ

Num hanc, Zephyre, juvencam, quam per mare in Ægyptum Mercurius ducit, Iupiter amore captus vitiavit? *Zeph.* Etiam Note. Atque tum

1 Διαφθεῖραι] Sic in Dial. Neptuni & Euripei. & ſ. διαφορεύειν τὴν κόρην, διαφθείρειν, διαπαρθενεύειν, διαπορθμεύειν. defiorare, devirginare, dehonestare, ut alibi dicemus. *Bourd.*

1 *Del-*

δάμαλις ἡ τότε. ἀλλὰ ποῖς ἰὼ ἔ ποτε μῦ Ἰνάχυ. νῦν ἡ ἡ Ἥρα τοιαύτην ἐποίησεν αὐτὴν ζηλοτυπήσασα, ὅτι καὶ πάνυ ἐφίλει ἐρᾶν τὸν Δία. No. νῦν οὖν ὅτι ἱερὰ τὸ βοός; Ζε. καὶ μάλα. καὶ λέγ τοῦτο εἰς Αἴγυπτον αὐτὴν ἔπεμψε. καὶ ἡμῖν εὐθέπλει μὴ κυμαίνειν τὴν θάλασσαν ἕως ἂν ἀφίκηται, ὡς ἀνταπλεύσας ἐκεῖ. νῦν ἡ ἔδη. ἡσὺς ἡμῖν καὶ αὐτὴ, καὶ τὸ τοκθέν. No. ἡ δάμαλις ἡσύς; Ζε. καὶ μάλα ἔ ὅτε. ἄρξῃ τε ὁ Ἑρμῆς ἔφη τῶν πλεόντων, καὶ ἡμῖν ἔσται εὐοίωτα, ὅτι πᾶν ἂν ἡμῖν ἐθέλῃ ἐκπέμψαι, ἢ κωλύσαι ἐπιπνεῦσι. No. ἡγεμονεύσει τοίνυν ἃ ζέφυρε, ἤδη δέσποινά γε ἤδη. νὴ Δία ἀνυσίμως γὰ ἤτει ἡρέσατο. Ζε. ἀλλ' ἤδη γὰ διεπέρασε, καὶ ἐξέδυσε ἐς τὴν γῆν. ὁρᾷς ὅπως ἐκέτι ῥᾳδίως πεζαποδίζει βαδίζει, ἀνορθώσας οἱ αὐτὴν ὁ Ἑρμῆς, γυναῖκα πεγκάλλιν αὖθις ἐποίησε; No. παρᾴδοξα γῶν τοῦτο ἃ ζέφυρε. οὐκ ἴσ' ὅτι τὸ κέρατα. ἀλλ' ὦγε, τὸ δίχηλα τὰ σκέλη, ἀλλ' ἐπέρασας κόρη, ὁ ῥήτωρ Ἑρμῆς τὸ παῖδα, μεταβέβληκεν ἑαυτόν. τὸ αὖτε νεανίσκε, κινοτέρατον γε ἡδύ τοῦτο; Ζε. μὴ πολυπραγμόνει ῥᾴθ. ὅτι ἄμεινον οἶδεν αἰεὶ τὰ πρακτέα.

tum non juvenca, sed Inachi fluvii filia erat. Nunc verò talem ipsam Iuno fecit, amoris æmulatione commota, propterea quòd videbat Iovem illam prorsus deperire. *Not.* Proinde nunc etiam bovem illam amat? *Zeph.* Ita sanè, & ob id in Ægyptum ipsam misit, nobisque edixit ne conturbaremus mare donec illa transnatasset, ut illic enixa (fert autem jam uterum) Deus fiat tum ipsa, tum fœtus ejus. *Not.* An juvenca Deus? *Zeph.* Ita sanè, Note, imperabitque, inquit Mercurius, navigantibus, ac nostra erit domina, ut quemcunque volet nostrûm emittat, vel prohibeat spirare. *Not.* Ergo Zephyre, nobis erit observanda, cùm jam sit domina. Nam per Iovem eo pacto benevolentior nobis erit. *Zeph.* Sed enim jam trajecit, & in terram enatavit. Vides ut non ampliùs quadrupes incedat: sed erectam ipsam, Mercurius denuo perpulchram mulierem reddidit. *Not.* Mira nimirum hæc Zephyre: nusquam ampliùs cornua, neque cauda, neque tibiæ bifidæ, sed amabilis puella est. Cæterùm Mercurio quidnam accidit, qui seipsum mutavit: & pro adolescente caninam faciem assumpsit? *Zeph.* Ne curiosiùs ista persequamur, quandoquidem quæ facienda sint, meliùs ille novit.

ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΔΕΛΦΙΝΩΝ.

ΠΟΣΕΙΔΩΝ.

Ἔυγε ὦ δελφῖνες, ὅτι ἀεὶ φιλάνθρωποί ἐστε, καὶ πάλαι μὲν τὸ τῆς Ἰνοῦς παιδίον ἐπὶ τὸ ἰσθμὸν διεκομίσατε, ὑποδεξάμενοι ἀπὸ τῶν Σκιρωνίδων πετρῶν τὸ μητρὸς ἐμπεσόν. καὶ νῦν σὺ τὸ κιθαρῳδὸν τοῦτον τὸν ἀπὸ Μηθύμνης ἀναλαβὼν, ἐξενέγκω εἰς Ταίναρον αὐτῷ σκάφῃ, καὶ κιθάρᾳ. εὖδι γοῦν ἐκεῖθεν κομιεῖ τοὺς ναύτας ἀπαλλάξας. Δελ. μὴ θαυμάσῃς ὦ Πόσειδον, εἰ τοὺς ἀνθρώπους οὕτω ποιοῦμεν, ἐξ ἀνθρώπων γε καὶ αὐτοὶ ἰχθύες γεγόναμεν. Πο. καὶ μέμφομαί γε τῷ Διονύσῳ, ὅτι ὑμᾶς καταναυμαχήσας, μετέβαλε, δέον χειρώσασθαι μόνον, ὥσπερ τοὺς ἄλλους ὑπηκόους. ὅπως γοῦν τὸ τοῦ Ἀρίονα τοῦτον ἐχθρὸν ὦ δελφίν; Δελ. ὁ Περίανδρος οἶμαι ἤχαιρεν αὐτῷ. καὶ πολλάκις μετεπέμπετο αὐτὸν ἐπὶ τὴν τέχνη. ὁ δὲ, πλουτήσας ὑφ' οὗ ἐτρέφετο, ἐπεθύμησε πολλοὺς οἴκοθεν εἰς τὴν Μήθυμναν ἐπιδείξασθαι τὸν πλοῦτον. καὶ ἐπιβὰς τριβμιλίου τινὸς κομιδῆ ἀνδρῶν, ὡς ἔδειξε πολὺν ἄγων χρυσὸν, καὶ ἄργυρον, ἐπὶ τοῦ μέσου τοῦ Αἰγαίου ἐχθρεύεται, ἐπιβουλεύσαντες αὐτῷ οἱ ναῦται. ὁδὲ, ἀκροώμενος γὰρ ἅπαντα. ὑφῆνον τῇ σκάφῃ, ἐπὶ τούτοις ὑμῖν δέδοκται; ἔφη, ἀλλὰ τὴν σκάλμην

NEPTVNI ET DELPHINVM.

NEPTVNVS.

Recte facitis, [1] Delphines, quod semper hominum amantes estis: & olim Inûs filium in Isthmum portastis, exceptum à Scironiis scopulis, unde cum matre præcipitatus erat. Et tu nunc assumpto Methymnensi citharœdo isto, in Tænarum cum ipso ornatu, & cithara enatasti: neque illum à nautis miserè perdi passus es. *Delp.* Ne mireris Neptune, si hominibus benefacimus? cùm ex hominibus pisces ipsi facti simus. *Nept.* Atque equidem ob id reprehendo Bacchum, quòd vos navali prælio superatos ita transformavit, cùm debuisset, solùm in deditionem accipere, quemadmodum alios in potestatem redegit. Sed quo pacto quod huic Arioni accidit, sese habet Delphin? *Delp.* Periander, opinor, delectabatur ipso, & artis gratia sæpe accersebat. Ille autem à tyranno ditatus, domum in Methymnam navigando, divitias suas ostentare concupivit. Ac conscenso sceleratorum quorundam hominum pontone, posteaquam indicavit se multum auri & argenti secum ferre, ubi ad medium fermè Ægeum perventum fuit, insidiari illi nautæ cœperunt. Ille verò (auscultabam enim omnia juxta navigium natando) quoniam hoc vobis ita visum est, inquit, at me saltem assum-

1 *Delphines*] Delphines hominum amatores, refert aliquot exempla Lucianus in vot. Plin. 9. c. 8. Musica mirifice demulcentur. Plut. in lib. septem sapient. *Cogn.*

ἀναλαβόντα με, καὶ ἅμα ὑμνήσαντα τινα ἐπ' ἐμοὶ, ἐκόντα ἐάσαι ῥίψαι ἐμαυτόν. ἐπέτρεψαν οἱ ναῦται. καὶ ἀνέλαβε τὴν σκευὴν, καὶ ἦσε πάνυ λιγυρῶς. καὶ ἅπαξ εἰς πέλαγος ἁλόμενος, ὡς αὐτίκα πάντως ἀποθανούμενος. ἐγὼ δ' ὑπολαβὼν, καὶ ἀναθέμενος αὐτὸν, ἐξενηξάμην ἔχων εἰς Ταίναρον. Πο. ἐπαινῶ σε φιλοκαλίας. ἄξιον γὰρ τὸ μισθὸν ἀπέδωκας αὐτῷ τῆς ἀκροάσεως.

sumpto ornatu, & decantato priùs mihi ipsi funebri aliquo carmine, volentem finite præcipitare meipsum. Concesserunt nautæ. Tum ille assumpsit ornatum, & quiddam planè blandum cecinit, atque in mare, tanquam ilicò moriturus, præcipitem se dedit. Ego verò excepto atque imposito mihi illo, simul in Tænarum enatavi. *Nept.* Tuum erga musicam studium laudo: dignam enim auditæ modulationis mercedem ipsi retulisti.

ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΝΗΡΙΑΔΩΝ.

ΠΟΣΕΙΔΩΝ.

Τὸ μὲν στενὸν τοῦτο, εἰς ὃ ἡ παῖς κατεδύσχθη, Ἑλλήσποντος ἀπ' αὐτῆς κεκλείσθω. τὸν δὲ νεκρὸν, ὑμεῖς ὦ Νηρηΐδες ἀποθαλάσσιον, τῇ Τροιάδι κατοστίσατε, ὡς ταφείη ὑπὸ τῇ ἐπιχωρίᾳ. Νη. Μηδαμῶς ὦ Πόσειδον. ἀλλ' ἐνταυθοῖ ἐν τῷ ἐπωνύμῳ πελάγει τεθάφθω. ἐλεεῖσθαι γὰρ αὐτὴν, οἴκτιστα ὑπὸ τῶν μητρυιᾶς πεπονθυῖαν. Πο. τοῦτο μὲν ὦ Ἀμφιτρίτη ἐᾶσαι χρή. οὐδὲ ἄλλως καλὸν ἐνταυθοῖ κατακλιθῆναι ὑπὸ τῇ ψάμμῳ αὐτῇ, ἀλλ' ὅσαπερ εἴφαμεν ἐν τῇ Τροιάδι ἐν τῇ χερρονήσῳ τεθάφθω. ἐκεῖνο δὲ ἀθυμοῦσαν ἴσως αὐτὴν, ὅτι μετ' ὀλίγον καὶ αὐτὸν καὶ ἡ Ἰνὼ πεύσεται, καὶ ὑπ' ἐκείνης ὑπὸ τῆς Ἀθαμαντος διωκομένην εἰς τὸ πέλαγος, ἀπ' ἄκρας τῆς Κιθαιρῶνος, καθήσειν καθ' ἑαυτὴν εἰς τὴν θάλασσαν ἔχουσαν καὶ τὸν υἱὸν ἐπὶ τῆς ἀγκάλης. Νη. ἀλλὰ καὶ ἐκείνῳ σῶσαι δεήσει, χαριστέον γὰρ τῷ Διονύσῳ. τροφὸς

NEPTVNI ET NEREIDVM.

NEPTVNVS.

Terretum hoc quidem angustum, in quod puella præcipitata est, Hellespontus ab ipsa vocetur. Ipsum autem cadaver, vos Nereides acceptum in Troadem auferte, ut ab incolis sepeliatur. *Ner.* Nequaquam Neptune, sed hîc in cognomine pelago sepeliatur. Miseremur enim ipsius, ut quæ maximè miserabilia passa fuerit à noverca. *Nept.* At hoc, Amphitrite, fas non est, neque etiam aliàs honestum, hic illam alicubi sub arena jacêre. Sed quod dixi, in Troade in Chersoneso mox sepelietur. Illud autem pro solatio ipsi erit: quòd paulò post eadem & Ino patietur, & persequente illam Athamante, in pelagus ex summo Citharone, quà in mare porrigitur, filium etiam in ulnis gestans præcipitabitur. *Ner.* Sed & illam, in Bacchi gratiam, servare oportebit. Educavit enim il-

luta

ὃδ αὐτῇ ᾗ πάτρη ἡ Ἰνώ. Πο. οὐκ ἐχρῆν ὅτου πατρὸν ὄντα, ἀλλὰ τῷ Διονύσῳ ἀχαρίστων ὦ Ἀμφιτρίτη ὑπ ἄξιον. Νη. αὕτη ἦ ἄρα τί παθοῦσα κατέπεσεν ἐκ τοῦ κριοῦ; ὁ ἀδελφὸς ἦ ὁ Φρίξος ἀσφαλῶς ἐχώρει; Πο. εἰκότως. νεανίας γὰρ, καὶ δύνατ' ἀντέχειν τοῖς ποσίν. ἡ δ, ὑπὸ ἀηθείας ἐπιβᾶσα ὀχήματος ἀσταθοῦς, καὶ ἀπιδοῦσα εἰς βάθος ἀχανὲς, ἐκπλαγεῖσα, καὶ τῇ δεξιᾷ ἅμα χειθεῖσα, καὶ [1] ἐλιγγιάσασα εἰς τὸ σφοδρὸν τῆς πλήσεως, ἀκρατὴς ἐγένετο τῆς περσύσης τοῦ κέρατος, ὃν τίνος ἀπείληπτο. καὶ κατέπεσεν ἐς τὸ πέλαγος. Νη. οὐκοῦν ἐχρῆν τὴν μητέρα τὴν Νεφέλην βοηθῆσαι πειρᾶσθαι; Πο. ἐχρῆν. ἀλλ' ἡ μοῖρα πολλῷ τῆς Νεφέλης δυνατωτέρα.

lum Ino, eademque nutrix illius fuit. *Nept.* Non decebat, cùm adeò prava esset. Sed Baccho non gratificari, indignum esset, Amphitrite. *Ner.* Sed quid accidit huic, quod ab ariete decidit? Phryxus autem frater ejus tutò vehitur? *Nept.* Meritò: adolescens enim est, & contra impetum obsistere potest. Illa verò ejus insueta, conscenso vehiculo inusitato, & in vastam profunditatem despiciendo, perculsa animo, & pavore pariter attonita, præterea vertigine correpta præ volatus impetu, retinere non potuit aristis cornua, quibus eò usque se sustentaverat: atque ita in mare decidit. *Ner.* Annon matrem ipsius Nephelen opem ferre cadenti decebat? *Nept.* Decebat: sed Parca longè quàm Nephele potentior est.

1 Ἐλιγγιάσασα] Σικυωνιῶσα. vox Syracusana, ἐπὶ τῶν ἀεὶ τὰν καρδίαν γρίφοντα γλώσσα, ἐπακολουθεῖ σκότος, ὃ τὸν τὸ παθητικὸν καλοῦσιν ἴλιγγον. Interp. Aristophan. Acharn. Ἴλιγγος τὸ ἐμετοῦν (leg. ἐμετοῦν) καὶ δίνην αἰσθήσεως, κύκλου συγχύσεως. Hesych. *Board.*

ΙΡΙΔΟΣ, ΚΑΙ ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ.

IRIDIS ET NEPTVNI.

ΙΡΙΣ.

Τὴν νῆσον τὴν πλανωμένην ὦ Πόσειδον, ἀνάπεμψον τῆς Σικελίας, ὕφαλον ἐπιφανῆ συμβίβασον. τοιοῦτόν φησιν ὁ Ζεὺς εἶναι δῆλον, καὶ πῆξον δῆλον ὅτι τῷ Αἰγαίῳ μέσῳ βεβαίως μένειν, ἐπεὶ ἔπεμψε πάντα ἀσφαλῶς. δύνασαι γάρ τι καὶ σύ. Πο. πειράξει τοῦτο ὦ Ἶρι. σὺ δὲ ὅρα παρίεσα αὐτῇ τὸν χαλινὸν ἀναφανεῖσα, καὶ μηκέτι πλάνα.

IRIS.

Insulam illam errantem, Neptune, quæ à Sicilia revulsa, atque undis submersa, mari innatat: eam, dixit Iupiter, jam erige, & cernendam exhibe, & fac ut manifesta in medio Ægæo firmiter maneat, tutò admodum stabilita: opus enim illa nonnihil habet. *Nept.* Hoc fiet, Iri: sed tamen quem usum illi præbebit manifesta apparens, nec amplius fluctuans;

Ir.

Ιρις. τὴν Λητὼ ἐπ' αὐτῇ δεῖ ὠδῖνας ἔχειν. ἤδη γὰρ πανώρως ὑπὸ τῶν ὠδίνων ἔχει. Πο. τί οὖν; οὐχ ἱκανὸς ὁ οὐρανὸς ὑπεῖναι; εἰ δὲ μὴ ἔστιν, ἀλλὰ γε πᾶσα ἡ γῆ οὐκ ἂν ὑποδέξαιτο δύναιτο τὸν αὐτῆς γόνον; Ιρις. οὐκ, ὦ Ποσειδον, ἀλλ' ὁ Ἥφαιστος μεγάλῳ κατέλαβε τὴν γῆν, μὴ ἐπιορκήσειν τῇ Λητοῖ τὴν ὠδῖνα ὑποδοχὴν. ἡ τοίνυν νῆσος αὕτη ἀνώμοτός ἐστιν. ἀφανὴς γάρ ἦν. Πο. σαφῶς. ξῆθι ὦ νῆσε, καὶ ἀνάδυθι αὖθις ἐκ βυθοῦ, καὶ μηκέτι ὑποφεύγε, ἀλλὰ βεβαίως μένε, καὶ ὑποδέξαι ὦ εὐδαιμονεστάτη τοὺς ἀδελφοῦ τοῦ τέκνα δύο, τοὺς κρατίστους τῶν θεῶν. καὶ ὑμεῖς ὦ τρίτωνες, ἀλαπαθμεύσατε τὴν Λητὼ ἐς αὐτήν. καὶ γαλήνη ἔστω. τὸν δράκοντα δέ, ὃς νῦν ἐξοιστρεῖ αὐτὴν φοβῶν, τὰ νεογνὰ, ἐπειδὰν τέχθῃ, ἡ αὐτίκα μάτην, καὶ πεμψάτω τῇ μητρί. σὺ δὲ ἀπάγγελλε τοῦ Διὶ πάντα εἶναι εὐτρεπῆ. ἔρχεται ἡ Λητὼ. ἀνίστω ἡ Λητὼ, καὶ πειράτω.

Ir. Latonam in ea parere oportet: jam enim malè habet à doloribus. *Nept.* Quid igitur? annon ipsi cœlum sufficit, ut in eo pariat? At nisi sufficit illud: certè nec tota terra partus illius recipere possit. *Ir.* Non Neptune, Nam Iuno Tellurem magno jurejurando obstrinxit, ne quod Latone parturienti perfugium præberet. Hæc igitur insula juramento non tenetur: tum enim fuit abscondita. *Nept.* Intelligo rem. Igitur subsiste insula: atque iterum è profundo emerge, nec amplius sublabaris, sed immota maneas. Ac suscipe fœlicissima fratris mei liberos duos, Deorum pulcherrimos. Et vos ô Tritones Latonam in ipsam trajicite, omniaque tranquilla sint. Serpentem autem illum, qui nunc ipsam deterrendo, velut œstro exagitat, ipsi infantes, posteaquam in lucem editi fuerint, continuò aggredientur, ac matrem vindicabunt. Tu verò Iovi renuncia, præclarè omnia se habere. Stabilita est insula, veniat Latona, ac pariat.

1 Αὐτίκα μάτην ἐς πημονήν] Mss. αὐθὶς μεταλαβὼν ἐς πημ. Sequens Dialog. ex Homer. Il. v. Philostr. *Bourd.*

ΞΑΝΘΟΥ, ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΗΣ.

XANTHI ET MARIS.

ΞΑΝΘΟΣ.

Δέξαι με ὦ θάλασσα, δεινὰ πεπονθότα. κατάσβεσόν μου τὰ τραύματα. Θα. τί τοῦτο ὦ Ξάνθη; τίς σε κατέκαυσεν; Ξαν. Ἥφαιστος. ἀλλ' ἀπηθράκωμαι ὅλως ὁ ταλαίπωρος, καὶ ζέω. Θα. ἀλλὰ

XANTHVS.

Suscipe me gravia passum ô Mare, mea vulnera extingue. *Mar.* Quid hoc rei est, ô Xanthe? quis te deussit? *Xan.* Vulcanus. Sed prorsus exustus sum, miser, & effervesco. *Mar.* Cur

δὲ σοι ἐνέβαλε τὸ πῦρ; Ξαν. Δι' τὸν ὑὸν τὸν Θέτιδος. ἐπεὶ γὰρ φονεύσασθαι τοὺς Φρύγας ἱκέτευσα, ὅστις οὖν ἀπαύστως τὸ ὀργῆς, ἀλλ' ὑπὸ τῶν νεκρῶν ἀπέφραττέ μοι τὸν ῥοῦν, ἐλεήσας τοὺς ἀθλίους, ἐπῆλθον, ἐπικλύσαι θέλων, ὡς φοβηθείς, ἀπέχοιτο τῶν ἀνδρῶν. ἐντυχὼν δὲ Ἥφαιστος, ἔτυχε γὰρ πλησίον πως ὤν, πᾶν ὅσον εἶχεν πῦρ εἶχε, καὶ ὅσον ἐν τῇ Αἴτνῃ, καὶ εἴ που ἄλλοθι, φέρων, ἐπῆλθέ μοι. καὶ ἔκαυσεν μὲν τὰς πτελέας. καὶ μυρίκας. ὥπλησε δὲ καὶ τοὺς κηπευθέντας ἰχθῦς, καὶ τὰς ἐγχέλυας. αὐτὸν δὲ ἐμὲ ὑπερπεχλάσαι ποιήσας, μικρᾷ δεῖν ὅλον ξηρὸν ἐργάσατο. ὁρᾷς δ' ὢν ἅπαντα λελυμασμένα ὑπὸ τοῦ σὸν αὐτομάτου; Θα. ὀλεθρὸς ὦ Ξάνθε, καὶ θερμὸς ὡς οἰκεῖος. τὸ αἷμα μὲν, λέγε τοῦ νεκρῶν. τὸ θέρμη δὲ ὡς φῂς, λέγε δὴ πυρός. καὶ εἰκότως ὦ Ξάνθε, ὃς ἐπὶ τὸ ἐμὸν υἱὸν ὥρμησας, σὺν αἰδοῖ εἰδὼς ὅτι Νηρηΐδος ἦν υἱὸς Ἀχ. Ξαν. σὺ δὲ ἐδὴ δὴ ἐλεήσεις γέ ποτε τοὺς Φρύγας; Θα. τὸ Ἥφαιστον δὲ σὺ ἐδὴ ἐλεήσεις, Θέτιδος υἱὸν ὄντα τὸ Ἀχιλλέως;

Cur autem tibi injecit ignem? *Xan.* Propter filium Thetidis. Postquam enim illum Phrygas occidentem supplex deprecatus sum: ille autem nihil ab ira remisit, sed cadaveribus obstruxit mihi alveum, ego misertus miserorum, ut aquis eum involverem occurri, quò perterritus, à virorum cæde cessaret. Ibi Vulcanus (nam tum propè aderat) universo igne, opinor, quantum habebat, quantumque in Ætna, & si quibus aliis in locis erat, allato processit mihi obviam: ac exussit quidem ulmos & myricas: assavit autem & infelices pisces & anguillas. Me verò cùm efferveseerc fecisset, parum abfuit quin totum aridum reddiderit. Videsne igitur, quomodo his incendiis affectus sum? *Mar.* Turbidus & calidus es Xanthe, ut par est, cruore, à cadaveribus: calore autem, ut ais, ab igne. Ac meritò Xanthe, ut qui contra filium meum imperum feceris, non veritus, quòd filius esset Nereidis. *Xan.* Annon decebat me vicinorum Phrygum misereri? *Mar.* At verò Vulcanum non decebat Achillis filii Thetidis misereri?

ΔΩΡΙΔΟΣ, ΚΑΙ ΘΕΤΙΔΟΣ.

DORIDIS ET THETIDIS.

ΔΩΡΙΣ.

Τί δακρύεις ὦ Θέτι; Θε. καλλίστην ὦ Δωρὶ κόρην εἶδον ἐς χιβωτὸν ὑπὸ τῆς μητρὸς ἐμβληθεῖσαν, αὐτήν τε, καὶ βρέφος αὐτῆς ἀρτιγέννητον. οἰκτίρω δὲ τὴν μητέρα τῶν παι-

DORIS.

Quid fles Theti? *Thet.* Pulcherrimam Dori puellam vidi in arcam à patre conjectam cumque ipsa recens genitum infantem. Pater autem jussit nau-

ζας, ἀναλαβόντας τὸ κιβώτιον, ἐπειδὴ πολὺ ἀπὸ τῆς γῆς ἀπεστάσησαν, ὡς ἀπόλοιτο ἡ ἀθλία καὶ αὐτὴ, καὶ τὸ βρέφος. Δω. τίνος δ' ἕνεκα ὦ ἀδελφὴ, [1] ἐπὶ ἅπασι δακρύεις ἀκριβῶς ἅπαντα; Θε. Ἀκρίσιος ὁ πατὴρ αὐτῆς, καλλίστην οὖσαν, ἐπιφθόνως εἰς χαλκοῦν τινα θάλαμον ἐμβαλών. εἶτα τὸ μὲν ἀληθὲς, σὺ ἴσως εἰπεῖν. φασὶ δ' οἱ μὲν τὸν Δία, χρυσὸν γενόμενον, ῥυῆναι διὰ ὀροφῆς ἐπ' αὐτήν. ὀξυθυμότερον δ' οὐκοῦν εἰς τὸν κόλπον καταβρύσαντα τὸν θεὸν, ἐγκύμονα γενέσθαι. τοῦτο αἰσθόμενον ὁ πατὴρ, ἄγριός τις καὶ ζηλότυπος γέρων, ἐμανάκτησε. καὶ τινὰ τῶν μυριχοῦν εἰπόντες αὐτῷ, ἐμβαλεῖν εἰς τὸ κιβώτιον ἅρπη τὴν κόρην. Δω. ἦ δ', τί ἔπραττεν ὦ Θέτι, ὁπότε καθίσκετο; Θε. τὸν μὲν αὐτῆς μὴ ἐπίστατο ὦ Δωρὶ, καὶ ἔφερε τὴν καθέδρην. τὸ βρέφος δὲ παρῃτεῖτο μὴ ἀποθανεῖν, δακρύουσα, καὶ τῷ πάππῳ δεικνύουσα αὐτό, καλλίστου ὄν. τὸ δὲ, ὑπ' ἀγνοίας τῶν κακῶν, καὶ ἐμειδία αὖθις τὸν θάλασσαν. ὑπεκπίμπλαμαι καὶ αὖθις τὰς ὀφθαλμὰς δακρύων, μιμνησθεῖσα αὐτῶν. Δω. καὶμὲ δακρύσαι ἐποίησας. ἀλλ' ἤδη τεθνᾶσιν; Θε. ἴσθαμῶς. νὴ χὴ δ' ἔτι ἡ κιβωτὸς ἀμφὶ τὸν Σίφον, ζῶντας αὐτὰς φυλάττουσα. Δω. τί δῆτα οὐχὶ σπεύδομεν αὐτὸν, τοῖς ἁλιεῦσι τούτοις ἐμβαλόντες εἰς τὰ δίκτυα τοῖς Σεριφίοις; οἱ δὲ, ἀναστήσαντες, σώσουσι δηλονότι. Θε. οὐ λέγεις. ὅπως ποιῶμεν. μὴ γὰρ ἀπολίσθω μήτε αὐτὴ, μήτε τὸ παιδίον ὅπως ὂν καλόν.

nautas, ut postquam in altum à terra provecti essent, acceptam arcam in mare projicerent, quò periret & misera illa, & infans. *Dor.* Quorsum ô soror? siquidem omnia exactè comperta habes? *Thet.* Pater illius Acrisius, quia pulcherrima erat, in æreum quendam thalamum inclusam, perpetuæ virginitati destinarat. Deinde verum quidem dicere non possum. Iovem autem ajunt conversum in aurum, ad ipsam per impluvium esse delapsam. Illam verò excepto in sinum demanante Deo, gravidam factam fuisse. Quod cùm pater animadvertisset, ut pote durus quispiam, & zelotypus senex, graviter indignatus est. Et stupratam ab aliquo ipsam ratus, cùm recens peperisset, in hanc arcam conjicit. *Dor.* Cæterùm quid agebat illa quando ingrediebatur? *Thet.* Pro se quidem tacebat, Dori, & ferebat damnationem: pro infante autem deprecabatur, ne morti traderetur, lachrymando, & avo pulcherrimum illum ostentando. Ille autem præ malorum ignorantia, mari arridebat: quorum ego quum memini, rursum lachrymis oppleor. *Dor.* Et me flere fecisti: at jam-ne mortui sunt? *Thet.* Haudquaquam. Nam arca vivos illos custodiens circum Seriphum adhuc natat. *Dor.* Cur igitur non servamus ipsam, in retia Seriphiis hisce piscatoribus immittendo? qui scilicet extractos illos, incolumes præstabunt. *Thet.* Rectè dicis; ita faciamus. Non pereat ipsa, non infans adeò formosus.

1 Ἐπὶ ἅπασι] Sic ex fide Mſ. hæc omnis clausula scribenda τίνος δ' ἕνεκα, ὦ ἀδελφὴ, εἶπε, ἐπὶ ἅπασι ἀκριβῶς ἅπαντα. Bourd.

NE-

ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΕΝΙΠΕΩΣ.

ΕΝΙΠΕΥΣ.

Ὁ καλὸς τοῦτο ὁ Ποσειδῶν. εἰρήσῃ γὰρ τἀληθῆ. ὑβριστὴν μὲν τὸν ἐμοῦ ἐραστὴν, οἰκτισθεὶς ἐμοὶ, διεκόρησας τὴν παῖδα, ἣ ἦν, φεῦ τὸν ἐμοῦ τοῦτο πεποιθότα, καὶ ἀεὶ τοῦτο παρεῖχεν ἑαυτήν. Πο. σὺ γὰρ ὁ Ἐνιπεῦ, ὑπερφυῶς ἠθμὸς, καὶ βραδύς. ὃς πόρρωθεν οὕτω καλὴν φοιτῶσαν ἐπεμέλου μὲν οὐδὲν, λεπτυνθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ἔρωτος, ὑπερόπτου, καὶ ἥκιστα λυπῶν αὐτὴν. ἡ δὲ, [2] παρὰ τὰς ὄχθας ἀλύουσα, καὶ ἐπιμελουμένου, καὶ λουομένη, οἷόσπερ σὺ χρῆσθαι σοι ἐπετήδευεν. σὺ δ' ἐβούλου ἐμοῦ παῖσαι. Ενι. τί δῆτα, ἀφ' οὗ τοῦτο ἐχρῆν σε ὑποπτεῦσαι τὸν ἔρωτα, καὶ καθυποκρίνασθαι Ἐνιπέα αὐτὶ Ποσειδῶνος εἶναι, καὶ καθαφήσασθαι τὴν Τυρὼ ἀφελῆ κόρην ὄντα; Πο. ὀψὲ ζηλοτυπεῖς ὦ Ἐνιπεῦ, ὑπερόπτης φανέντος ἄν. ἡ Τυρὼ γὰρ, εἰ δεῖν δεινὸν πάσχοντα, εἰσμάτην τοῦτό σοι ἀφικνεῖται. Ενι. ἄρθμιον; ἔφης γὰρ ἀπιὼν ὅτι Ποσειδῶν ἥδοιτο. ὃ καὶ μάλιστα ἐλύπησέ σε. καὶ ἐμοὶ τοῦτο ἠδίκημα, ὅτι τὰ ἐμὰ σὺ διέφθειρε τότε. καὶ ἀφελόμενος πορφύρεόν τι κῦμα, ἅμα ὑμᾶς συνεκρύπτει, ἅμα σωφρονοῦντα τὴν παῖδα ἀντ' ἐμοῦ. Πο. σὺ γὰρ οὐκ ἤθελες ὦ Ἐνιπεῦ.

NEPTVNI, ET ENIPEI.

ENIPEVS.

Non honesta hæc sunt Neptune (verum enim dicam) qui circumventa amica mea, mihi assimilatus, puellam vitiasti. Putabat enim illa mecum rem esse sibi, ideoque sui copiam faciebat. *Nept.* Tu enim Enipeu, fastidiosus es & tardus, qui puellam adeò formosam ad te quotidie itantem, & amore pereuntem despexeris, eique ægrè facere gavisus sis. Illa verò juxta ripas mœrens, & ingrediens, seque lavans, interim in te incidere optabat: tu verò deludebas illam. *Enip.* Quid igitur propterea te mihi amorem præripere, & Enipeum pro Neptuno simulare, & simplicem hanc puellam [1] Tyrónem decipere oportebat? *Nept.* Serò zelotypus es Enipeu, cùm priùs contemptor fueris. Nihil autem grave passa est Tyro, quando se putavit à te vitiatam esse. *Enip.* Nihil ne? Dixisti enim abiens Neptunum esse te: quod vel maximè dolore affecit ipsam: atque ipse eò abs te injuria affectus sum, quòd voluptatem, quæ mea esse debuerat, percepisti tu: quodque circumposito fluctu purpureo, qui vos abscondebat, cum puella pro me tute rem habuisti. *Nept.* Tu enim nolebas [4] Enipeu.

1 Ποσειδῶνος] Sic debet esse titulus. *Bourd.*

2 Παρὰ τὰς ὄχθας ἀλύουσα] Dixi ad illud Petron. *proximum litteri.* Idem.

3 *Tyro*] Virguncula fuit Thessala Salmonei filia, & Eunipei amica. ex qua Neptunus Meleam & Peliam suscepit, de qua lib. 2. ver. hist. & in Philopat. *Cogn.*

4 *Enipeu*] Thessaliæ fluvius est. *Idem.*

TRI-

ΤΡΙΤΩΝΟΣ; ΚΑΙ ΝΗΡΗΙΔΩΝ.

ΤΡΙΤΩΝ.

Τὸ κῆτος ὑμῶν ὦ Νηρηΐδες, ὃ ἐπὶ τῷ Διὶ κηφέως θυγατέρα τὴν Ἀνδρομέδαν ἐπέμψατε, ὅτι τὴν παῖδα ἠδίκησεν ὡς οἴεσθε, κἀμὲ αὐτὸ ἤδη πέπηκε. Νη. ὑπὸ τίνος ὦ Τρίτων; ἢ ὁ Κηφεὺς κρυπτόν δίλεαρ ἀθρήσας τὴν κόρην, ἀπέκτεινεν ἐπιὼν, λοχήσας μὴ πολλῆς δυνάμεως; Τρι. σύκ. ἀλλ' ἴσα εἰμὶ, ὦ Ἰφίανασσα, τὸ Περσέα, τὸ τᾶ Δανάης παιδίον, ὃ μὲν τᾶ μητρὸς σὺν τῇ κίστᾳ ἐμβληθὲν ἐς τὸν θάλασσαν ὑπὸ τᾶ μητροπάτορος, ἐσώσατο, οἰκτείρασαι αὐτάς. Ιφι. οἶδα· σὺ λέγεις. εἰκὼς ἦν ἤδη νεανίαν εἶναι, καὶ μέλα γεγανῶν τε καὶ καλὸν ἰδεῖν. Τρι. ὅτος ἀπέκτεινε τὸ κῆτος. Ιφι. ἀληθῆ ὦ Τρίτων; ὁ γὰρ δὴ σῶσας ἡμὲν τοιαῦτα οὐκ ἔπεινεν αὐτὸν ἐχρῆν. Τρι. ἐγὼ ὑμῖν φράσω τὸ πᾶν ὡς ἐγένετο. ἰσάλη μὲν ὅτος ἐπὶ τὰς Γοργόνας, ἄθλόν τινα τοῦτον τῷ βασιλεῖ ἐπιτελῶν. ἐπεὶ δ' ἀφίκετο ἐς τὸν Λιβύλων. Ιφι. πῶς ὦ Τρίτων, μόνος, ἢ καὶ ἄλλους συμμάχους ἦγε; ἄλλως γὰρ δύσοδος ἡ ὁδός. Τρι. ἀληθῆ λέγεις. ὑπέπλευσε γὰρ αὐτὸν ἡ Ἀθηνᾶ ἔθηκεν. ἐπεὶ δ' ἦν ἦκεν ὅπου διῆτῶντο, αἰμαὶ, ἐκοιμήθησαν οἶμαι. ὁ δ' ἀποτεμὼν τὰ Μεδούσης τὸν κεφαλὸν, ὡς κατ' ἀποπλάμπρου. Ιφι. πῶς ἰδών; ἄθεατοι γάρ εἰσιν.

TRITONIS ET NEREIDVM.

TRITON.

Balæna illa vestra, Nereides, quam contra filiam Cephei Andromedam emisistis, nulla injuria puellam affecit, ut putatis, & ipsa mortua jam est. *Ner.* A quo, Triton? Num Chepheus, tanquam illectamento aliquo proposita puella, aggressus illam occidit, ex insidiis cum multa vi adortus? *Trit.* Non. Sed nostis puto, Iphianassa, Perseum illum Danaës filium, quem unà cum matre in arca ab avo materno in mare projectum, illorum misertæ, servastis. *Iph.* Novi quem dicis. Vero autem consentaneum est illum jam adolescentem esse, & valdè cum generosum tum aspectu pulchrum. *Trit.* Hic balænam occidit. *Iph.* Quamobrem Triton? Neque enim hujusmodi præmia conservationis persolvere nobis debebat. *Trit.* Ego vobis exponam omnem rem, uti gesta est. Missus hic fuit ad Gorgonas, ut hoc regi certamen perageret. Postquam autem in Libyam pervenit. *Iph.* Quomodo Triton? solus-ne, an & alios secum commilitones adduxit? alioqui difficile hoc iter. *Trit.* Per aërem profectus est: alatum enim illum Minerva fecit. Postquam autem eò loci venit ubi illæ degebant, illæ, opinor, dormiebant: hic amputato Medusæ capite, avolavit. *Iph.* Quo pacto illas aspexit? aspici enim nequeunt: aut quisquis

1 *Balæna*] Narratur Historia Perſei & Andromede de qua Ovid. 4. & 5. Metam. *Cogn.*

ἢ ὃς ἂν ἴδῃ, σὺν ἔτ' ἄλλοις μυρίοις τοῦτο ἴδοι; Τρι. ἡ Ἀθηνᾶ τοῦ ἀσπίδος ἐπεφαίνετο, τοιοῦτο γὰρ ἤκουσα διηγουμένου αὐτοῦ πρὸς τὴν Ἀνδρομέδαν, καὶ πρὸς τ Κηφέα ὕστερον, ἡ Ἀθηνᾶ δὴ ἐπὶ τ ἀσπίδος ὥσπερ ἐπιλάβεσις, ὥστε ἐπὶ κατόπτρου παρέχειν αὐτῷ ἰδεῖν τὴν εἰκόνα τ Μεδούσης. εἶτα λαβόμενος τῇ λαιᾷ τῆς κόμης, σοροῦν ἦ τοῦ εἰκόνα, τῇ δεξιᾷ [1] τοῦ ἅρπην ἔχων, ἀπέτεμε τοῦ κεφαλοῦ αὐτῆς. καὶ πρὶν ἀνίσχεσθαι τὰς ἀδελφὰς, ἀνέπτατο. ἐπεὶ ἦ κοντὸν τὴν παρῴλιον τοῦτον Αἰθιοπίαν ἐγένετο, ἤδη πρόσχωρον πετόμενον, ὁρᾷ τὴν Ἀνδρομέδαν προκειμένην ἐπί τινος πέτρας προσλήτου προσαπτηλοῦσαν, καὶ μίσην ὦ θεοί, καθειμένην τὰς κόμας, ἡμίγυμνον πολὺ ἔτερθε τ μαστῶν. καὶ τὸ μὲν πρῶτον οἰκτείρας τὴν τύχην αὐτῆς, ἀνηρώτα τὴν αἰτίαν τ καθέδρας. καπὶ μικρὸν ἦ ἀλὺς ἔρωτι, ἐλέγεν γὰρ σεσῶσθαι τὴν παῖδα, βοηθεῖν διέγνω. καὶ ἐπειδὴ τὸ κῆτος ἐπὶ μάλα φοβερὸν, ὡς καθαπτόμενον τὴν Ἀνδρομέδαν, ὑπερφιωρηθεὶς ὁ νεανίσκος, πρόσκωπον ἔχων τὴν ἅρπην, τῇ μὲν, [2] κατεκοπεῖ. τῇ δ', πρόδεικνύς τὴν Γοργόνα, λίθον ἐποίει αὐτό. τὸ δὲ, πτύσσεται, καὶ πίπτει αὐτῷ τὰ πολλὰ ὅσα εἶδε τὴν Μέδουσαν. ὁ δ', λύσας τὰ δεσμὰ τ παρθένου, ὑπολαβὼν τὴν χεῖρα, ὑπεδέξατο ἀκροποδητὶ καταβᾶσαν ἐκ τ πέτρας, ὀλισθηρὰς οὔσης. καὶ νῦν γαμεῖ αὐτὴν ὁ Κηφεύς. καὶ ἀπαντᾷ

quis illas aſpexerit, nihil ampliùs poſtea cernit. *Trit.* Minerva prælato illi clypeo (talia enim narrantem ipſum audivi apud Antromedam, & apud Cepheum poſtea) Minerva, inquam, in clypeo refulgente, tanquam in ſpeculo aliquo, exhibuit ipſi ſpectandam Meduſæ imaginem. Poſtea ſiniſtra arrepta illius coma, & inſpecta imagine, dextra autem ſublata harpe, caput ipſius abſcidit: & antequam ſorores expergiſcerentur, avolavit. Porrò ubi circa maritimam hanc Æthiopiæ oram veniſſet, terræ jam propinquior aliquanto volans, videt Andromedam expoſitam, in rupe quadam prominente palo affixam, pulcherrimam ô Dii, promiſſa coma, & feminudam longè infra ubera. Ac primùm illius fortunæ miſertus, damnationis cauſam interrogavit: & paulatim amore captus (oportebat enim incolumem ſervari puellam) opem ferre illi ſtatuit. Et poſtquam balæna acceſſiſſet terribilis admodum, quaſi abſorptura Andromedam, in altum ſublatus adoleſcens, manu ad capulum admota, tenens harpam, altera quidem ferit, altera verò Gorgonem ſpectandam proferens, in lapidem illam convertit. Illa igitur mortua eſt, & diriguêre membra ejus omnia quæ Meduſam aſpexerunt. At hic ſolutis vinculis quibus virgo alligata fuerat, ſuppoſitaque manu, ſuſcepit illam ſummis pedum digitis è lubrica rupe deſcendentem: & nunc cum eadem nuptias in ædibus Cephei peragit: deinde

1 Τοῦ ἅρπην] Explicat in Pſeudo. Heſych. ἅρπη εἶδος ὀργάνου, ᾧ ᾄδουσι ἢ ἄγουσιν. lego εἶδος ὀργάνου, ᾧ ᾄδουσι, ἢ ὀργάνου. De Harpe organo Caſ. ad Perſ. *Bourd.*

2 Κατεκοπεῖ] Πρὸς καταλαμβάνῃ, καθικνεῖται, καταβαίνῃ. Idem.

1 Ce-

ξὶ αὐτὴν ἐς Ἄργος. ὥστε ἀντὶ θανάτου, γάμῳ σὺ τὴν τυχοῦσαν ἔφερε. Νη. ἔγωγε μὰ, εἰ πάνυ τοῦ γεγονότος ἀχθομαι. τί γὰρ ἡ παῖς ἠδίκησε ἡμᾶς, εἰ ἡ μήτηρ ἐμεγαλαύχησέ τι, καὶ ἠξίου καλλίων εἶναι; Τρι. ὅπως ἂν ἤλγησεν ἐπὶ τῇ θυγατρὶ μήτηρ γε οὖσα. Νη. μηκέτι μεμνήμεθα ὧν Δωρὶς ἐκείνη, εἴ τι βάρβαρος γυνὴ ὑπὲρ τὴν ἀξίαν ἐλάλησεν. ἱκανὴν γὰρ ἡμῖν τιμωρίαν ἔδωκε, φοβηθεῖσα ἐπὶ τῇ παιδί. χαίρωμεν οὖν τῷ γάμῳ.

de Argos deducet. Itaque pro morte nuptias non vulgares nacta est. *Ner.* Equidem non admodum ægrè fero factum hoc. Quid enim injuriæ nobis intulit puella, si quando sese superbè mater extulit, & nobis pulchriorem se existimavit? *Trit.* Quia cùm mater esset, sic dolorem magnum ob filiam percepisset. *Ner.* Ne istorum amplius, ô Dori, meminerimus, si quid barbara mulier præter decorum loquuta est. Satis enim supplicii tulit, quum filiæ ita metuit. Nuptiis igitur gaudeamus.

ΖΕΦΥΡΟΥ, ΚΑΙ ΝΟΤΟΥ.

ΖΕΦΥΡΟΣ.

Οὐ πώποτε πομπὴν ἐγὼ μεγαλοπρεπεστέραν εἶδον ἐν τῇ θαλάττῃ, ἀφ' οὗ εἰμὶ, καὶ πνέω. σὺ δ' ἆρα εἶδες ὦ Νότε; Νο. τίνα ταύτην λέγεις ὦ Ζέφυρε τὴν πομπήν; ἢ τίνες οἱ πέμποντες ἦσαν; Ζε. ἡδίστῳ θεάματι ἀπεικείφθης, οἷον σὺ ἄλλο ἴδοις ἔτι. Νό. Ἆρα τὴν Ἐρυθρὰν γὰρ θαλάττων εἰρηκάζομεν. ἐπιπλέουσα δέ τι καὶ μέρος τῆς Ἰνδικῆς, ὅσον παραθαλάττιον τῆς χώρας. ἆρ' οὖν οἶσθα ὧν λέγεις; Ζε. ἄκρα τὰ σιδώνια Ἀγήνορα εἶδες; No. ναί. τὸν τοῦ Εὐρώπης πατέρα. τί μέλει; Ζε. καὶ ταύτης ἐκείνης διηγήσομαί σοι. No. μῶν ὅτι ὁ Ζεὺς ἐρᾷ τε καὶ πάλαι ἠγάπηκε τὸ παιδός; ταῦτα γὰρ καὶ πάλαι ἠπιστάμην. Ζε. ἀκήκοας ἄρα ἔρωτος οἶσθα. τὰ δὲ ταύτης οὔπω ἤδη ἄκουσον. ἡ δὲ Εὐρώπη κα-

ZEPHYRI ET NOTI.

ZEPHYRVS.

Nunquam equidem pompam magnificentiorem vidi in mari, ex quo ego sum, & spiro. Tu verò annon vidisti Note? *Not.* Quamnam hanc dicis pompam Zephyre? aut quinam sunt qui illam duxerunt? *Zeph.* Suavissimo spectaculo caruisti, & quale non facilè aliud unquam videris. *Not.* Iuxta rubrum mare occupatus fui, & Indiæ partem aliquam afflavi, quantum videlicet ejus terræ mari adjacet: proinde nihil novi eorum quæ dicis. *Zeph.* At Sidonium illum Agenorem vidisti? *Not.* Etiam. Europæ scilicet patrem. Quid tum? *Zeph.* De illa ipsa narrabo tibi. *Not.* Num quòd Iupiter puellam illam jampridem amare cœpit? Hoc enim jam olim scivi. *Zeph.* Nosti igitur quod ad amorem attinet: quæ verò postea consecuta sunt, ea nunc audi. Descenderat Europa

πελαγίᾳ ἐπὶ τῷ ἠϊόνι παίζουσα, τὰς ἡλικιώτιδας παρεκαλέσατο. ὁ Ζεὺς ἰδὼν τὸν πώρῳ εἰκάσας ἑαυτὸν, συνέπαιζεν αὐταῖς, καὶ λιπαρὸς φαινόμενος. λευκός τε ἦν ὅλῳ ἀκριβῶς, καὶ τὰ κέρατα εὐκαμπὴς, καὶ τὸ βλέμμα ἥμερος. ἐσκίρτα δὲ καὶ αὐτὸς ἐπὶ τῇ ἠϊόνι, καὶ ἐμυκᾶτο ἡδέως, ὥστε τῷ Εὐρώπῃ τολμῆσαι καὶ ἀναβῆναι αὐτοῦ. ὡς δὲ τοῦτ' ἐγένετο, δρομαίῳ μὲν ὁ Ζεὺς ὥρμησεν ἐπὶ τὴν θάλατταν φέρων αὐτὴν, καὶ ἐνήχετο ἐμπρόσω. ἡ δὲ, πάνυ ἐκπλαγεῖσα τῷ πράγματι, τῇ λαιᾷ ῥᾳδίως ἔχετο τοῦ κέρατος, ὡς μὴ ἀπολισθάνοι. τῇ ἑτέρᾳ δὲ, ἀνεμωλίου τὸ πέπλον ξυνεῖχε. Νο. ἦδυ τοῦτο θέαμα ὦ Ζέφυρε εἶδες, καὶ ἐρωτικὸν, νυμφίου τὸν Δία, φερομένῳ τῷ ἀγαπωμένῳ. Ζε. καὶ μὴν τὰ μὲν τοιαῦτα ἡδέα ἀκροᾶσθαι ὦ Νότε. ἡ τε γὰρ θάλαττα οὕτως ἀκύμων ἐγένετο, καὶ τὴν γαλήνην ἐπισπασαμένη, λείαν παρεῖχεν ἑαυτήν. ἡμεῖς δὲ πάντες ἡσυχίαν ἄγοντες, οὐδὲν ἄλλο, ἢ θεατὴν μόνον τῶν γιγνομένων παρηκολουθοῦμεν. ἔρωτες δὲ ὑποπτώμενοι, μικρὸν ὑπὲρ τὴν θάλατταν ὡς ἐνίοτε ἅπτοιτο τοῖς ποσὶν ἐπιψαύειν ἔδωκεν ὕδατος ἡμμένας τὰς δᾷδας φέροντες, ἡδὺ καὶ τὸ ὑμέναιον. αἱ Νηρηΐδες δὲ ἀναδῦσαι, παρέπλεον ἐπὶ τοῖς δελφίσιν ἐπικαθῆσθαι, ἡμίγυμνοι αἱ πολλαί. τὸν, τε τῶν Τρητώνων γένον, καὶ εἴ τι ἄλλο μὴ φοβερὸν ἰδεῖν τὴν θαλαττίων, ἅπαντα παρεῖχε χαίρουσι τὴν παῖδα. ὁ γὰρ Ποσειδῶν ἐπιβεβηκὼς ἅρματι, παρῆγε κύκλῳ τε, καὶ τὴν Ἀμφιτρίτην ἔχων, ὑποδεξαμένῳ τῷ ἀδελφῷ. ἐπὶ πᾶσι δὲ τὴν Ἀφροδίτην δύο Τρίτωνες ἔφερον, ἐπὶ κόγχης κατακειμένην,

ad littus ludendi gratia, secum assumptis æqualibus suis. Iupiter autem tauro assimilatus, ludebat unà cum ipsis, pulcherrimus tum apparens. Nam & summè candidus, & cornibus pulchrè reflexis erat, vultuque mansueto. Saltabat igitur & ipse in littore, & mugiebat suavissimè, ita ut Europa ipsum conscendere auderet. Cæterùm ubi hoc factum est, Iupiter citato cursu in mare ferens ipsam prorupit, & illapsus natavit. Illa verò hac re admodum attonita, læva quidem cornu tenebat, ut ne delaberetur: altera verò peplum vento jactatum continebat. *Not.* Iucundum hoc spectaculum Zephyre vidisti, & amatorium, Iovem natantem, dilectam ferentem. *Zeph.* At verò quæ consecuta sunt, multò suaviora Note. Nam & mare statim placidum fuit, & tranquillitate attracta, planum se præbuit. Nos autem omnes silentium agentes, nihil aliud quàm spectatores solùm eorum quæ fiebant, comitabamur. Cupidines verò juxta volantes, paulum supra mare, ita ut summis pedibus aquam interdum contingerent, accensas ferentes faces hymenæum canebant. Nereides autem emersæ undis, delphinum tergis insidentes obequitabant applaudendo, fœminudæ pleræque. Præterea Tritonum genus, & siquid aliud marinorum aspectu formidabile non est, omnia circum puellam choreas agebant. Nam & ipse quidem Neptunus conscenso curru, & quasi pronubus incedens, unà cum Amphitrite lætus præibat, viam natanti fratri aperiens. Præter omnia autem duo Tritones Venerem ferebant in concha recubantem, & omni-

ἄνθη πάντοια ἐπιπάτησαν τῇ νύμφῃ. ταῦτα ὦ Φοινίκης ἄχρι τῆς Κρήτης ἐπράχθη. ἐπὶ δὲ ἐπίσης τῇ νήσῳ, ὁ μὲν ταῦρος οὐκ ἔτι ἐφαίνετο. ἐπιλαβόμενος δὲ τῆς χειρὸς ὁ Ζεὺς, ἀπῆγε τὴν Εὐρώπην ἐς τὸ Δίκταιον ἄντρον, ἐρυθριῶσαν, καὶ κάτω ὁρῶσαν. ἠπίστατο γὰρ ἤδη ἐφ' ὅ, τι ἄγοιτο, ἡμεῖς δ' ἐμπεσόντες, ἄλλος ἄλλο μέρος διεκυμαίνομεν. Νε. ὦ μακάριε Ζέφυρε τῆς θείας. ἐγὼ δὲ, γρύπας, καὶ ἐλέφαντας, καὶ μέλανας ἀνθρώπους ἐώρων.

omnigenos flores sponsæ aspergentem. Hæc à Phœnicia ad Cretam usque gesta sunt. Postquam autem in insulam ascendit: hic quidem non ampliùs taurus visus est. Iupiter autem apprehensam manu Europam, in Dictæum antrum abduxit, erubescentem & oculos demittentem: jam enim intelligebat, ad quid duceretur. Nos autem incumbentes mari, alius aliam illius partem fluctibus agitabamus. *Not.* O beatum Zephyre, te qui isthæc videris: ego verò gryphas, & elephantos & nigros homines interim aspiciebam.

ΝΕΚΡΙΚΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ.

MORTVORVM DIALOGI.

ARGVMENTVM.

Quanquam ex eadem occasione & hi Dialogi, quibus inferorum querela, judicia, pœna, & id genus alia describuntur, exceptis paucis quibusdam, quorum argumenta de suis temporibus sumpsisse Lucianus videtur, cum superioribus prognati sunt: alium tamen atque diversum ab illis finem habent, aliaque monent ac docent. Suprà enim amores & affectus Deorum tractantur, at hic illud indicatur, atque etiam oculis penè subjicitur, quod apud inferos, & eos Iudices, quorum sententia post hanc vitam subjiciendi omnes sumus, nulla personarum ratio, nulla potentiæ, divitiarum, honorum, famæ, aut cujuscunque fortunæ æstimatio futura est: sed quòd omnes, quod ad conditionem attinet, æquales futuri, & pro eo ac quisque in hac vita se gerit & meretur, supplicium aut præmium accepturi sumus. Tametsi illud quoque non ignorem Lucianum ex ironia magis pleraque hæc quàm quòd ita animo senserit, dixisse videri posse, ut pote Epicureum, &, ut ab aliis vocatur, ἄθεον, qui neque de diis, neque de immortalitate animarum rectè quicquam senserit. Veruntamen etiam aliàs, cum de veris morib. philosophorum scribit, ut in Nigrino, Demonacte, & cæteris quibusdam, ejusmodi de præsentis vitæ reb. & actionibus præcipit, & tradit, qua illum haud dubiè de futura quoque nonnihil cogitatione ac sensu præcepisse confirmare possint.

Vtut autem hæc se habent, digni tamen dialogi isti sunt, qui legantur, & ob oculos quàm sapissimè revocentur: vel ob hoc solum, ut à cupiditatibus rerum externarum desiderio mentem avocemus, & ad illud respiciamus, quod poëta dixit: Pulvis & umbra sumus. quodque post hanc vitam, neque opes, neque potentia, neque ulla alia fortuna defunctos sequentur, aut juvabunt.

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ, ΚΑΙ ΠΟΛΥΔΕΥΚΟΥΣ.

DIOGENIS ET POLLVCIS.

ΔΙΟΓΕΝΗΣ.

Ὦ πολύδευκες, σοὶ ἐπιδὰν πάντως ἀνέλθῃς, σὺν χαρᾷ ἴσθι εἱμαρμένον τὸν ἀναβιῶναι αὖθις, ἵν' ἴδῃς Μένιππον τὸν κυνᾶν, οὗπερ δ' ἂν αὐτὸν εὑρεῖς τὸ Κρανεῖον, ἢ ἐν Λυκείῳ, ἢ ἐριζόντων ποθ' ἑλλήνων φιλοσόφων καταγελῶντα, εἰπεῖν ποθ' αὐτὸν, ὅτι σοι ὁ Μένιππε, κελεύει ὁ Διογένης εἰ σοι ἱκανῶς τὰ ἐνταῦθα γῆς καταγελάσαι, ἥκειν ἐνθάδε πολλὰ γελοίων ἐπιγελασόμενον. ἐκεῖ μὲν γὰρ ἐν ἀμφιβόλῳ σοι ἔτι ὁ γέλως ἦν, καὶ πολὺ τὸ, τίς γὰρ ὅλως οἶδε τὰ μὴ τὸν βίον; ἐνταῦθα δ', ἐν πουΐσῃ βεβαίως γελᾶν, καθάπερ ἐγὼ νῦν. καὶ μάλιστα ἐπειδὰν ὁρᾷς τοὺς πλουσίους, καὶ σατράπας, καὶ τυράννους, ὅτι πεπεινᾶς, καὶ ἀσήμους ἐκ μόνης οἰμωγῆς ἀφανισθησομένους. ἢ ὅτι μαλθακοὶ καὶ ἀηδονεῖς εἶσι, μεμνημένοι τῶν ἄνω. ταῦτα λέγε αὐτῷ, καὶ ὡσαύτως, ἐπαλησόμενον τῷ πέρᾳ, ἥκειν θέρμων τε πολλῶν, καὶ εἴ πῃ δύοι [2] ἐν τῇ τριόδῳ Ἑκάτης δεῖπνον

DIOGENES.

Do tibi, Pollux, in mandatis, ut quumprimum ad superos ascenderis (tuum enim est, ni fallor, die crastino revivisscere) ficubi Menippum canem videris (invenies autem ipsum [1] Corinthi circa Craneum, aut in Lyceo, contendentes istos inter se Philosophos deridentem) dicas illi: Menippe, jubet te Diogenes, ii satis ea quæ in terris geruntur, derisisti, huc multò plura derisurus venias. Illic enim in ambiguo tibi adhuc est risus. & in ore frequens istud. Quisnam omnino novit quæ post vitam futura sunt? Hic autem non desines constanter ridere, quemadmodum ego nunc: & maximè cùm videris divites istos, ac satrapas, & tyrannos ita humiles & obscuros esse, soloque ejulatu ab aliis dignosci. Tum ut molles & ignavi sunt, eorum quæ apud superos geruntur reminiscentes. Hæc illi dicas, ac præterea ut pera lupino multo impleta veniat: & ficubi positam in trivio, Hecates cœnam,

1 *Corinthi circa Craneum*] Corinthus urbs Achaiæ Græcarum urbium clarissima fuit quæ ne Romanæ quidem urbi concessit. Craneum, Gymnasium. *Cogn.*

2 Ἐν τῷ τριόδῳ Ἑκάτης δεῖπνον] Narrat Interp. Aristoph. in Plut. Κρανεῖον ἐν τῷ Κορίνθῳ Λύκειον γυμνάσιον παρ' Ἀθηναίοις ἐν Θησείῳ. *Bourd.* Mos erat divitibus, ut singulis mensibus, Hecate sacrificando in Triviis panes atque alia quæ-

κεί̃ρον, ἢ [1] οὐκ ἐκ καθαρσίου, ἢ τι τοιοῦτο. Πολυ. ἀλλ' ἀπαγγελῶ ταῦτα ὦ Διόγενες. ὅπως ἢ εἰδῶ μᾶλλον, ὁποῖός τίς ἐστι τὸν ὄψιν; Διο. γέρων, φαλακρὸς, τριβώνιον ἔχων πολύθρυπτον, ἀπανθὲ ἀνέμῳ ἀναπεπταμένον, καὶ ταῖς [2] ἐπιπλοκαῖς τῶν ῥακίων ποικίλον. γελᾷ δ' ἀεὶ, καὶ τὰ παιδικὰ τοὺς ἀλαζόνας τούτους φιλοσόφους ἐπισκώπτει. Πολυ. ῥᾴδιον εὑρεῖν ἐκ τούτων. Διο. βούλει καὶ ὑμεῖς αὐτοὺς ὁμοίως ὑπὲρ ἁπάντων τοὺς φιλοσόφους; Πολυ. λέγε. οὐ βαρὺ γὰρ οὐδὲ τοῦτο. Διο. τὸ μὲν ὅλον, παύσασθαι αὐτοὺς παρεγγύα λυθῆναι, καὶ μὴ περὶ τοῦ ὅλου ἐρίζειν, καὶ [3] κέρατα φύειν ἀλλήλοις, καὶ κεκροδίλους ποιεῖν, καὶ τοιαῦτα ἄπορα ἐρωτᾶν διδάσκειν τὸν νοῦν. Πολυ. ἀμαθῆ ἐμὲ καὶ ἀπαίδευτον εἶναι φήσουσι, κατηγορεῖτε τῆς σοφίας αὐτῶν. Διο. σὺ δὲ [4] οἰμώζειν αὐτοὺς παρ' ἐμοῦ λέγε. Πολυ. καὶ ταῦτα ὦ Διόγενες ἀπαγγελῶ. Διο. τοῖς πλουσίοις δὲ

nam, aut ovum ex lustratione relictum, aut tale quid inveniat. *Poll.* At hæc illi renunciabo Diogenes. Sed quò meliùs illum agnoscere queam, cujusmodi est facie? *Diog.* Senex est, calvaster, pallio indutus lacero, & vento cuivis pervio, & diversorum pannorum assumentis variegato. Ridet autem semper, ac plerumque Philosophos istos arrogantes acerbè perstringit. *Poll.* Facile erit illum ex his signis invenire. *Diog.* Vis-ne ut ad illos etiam philosophos aliquid mandem tibi? *Poll.* Mandes licet: neque enim hoc mihi grave fuerit. *Diog.* In universum adhortare illos, ut desinant nugari, & de toto contendere, & cornua sibi mutuò affingere, & crocodilos facere: nec hujusmodi inepta mentem doceant interrogare. *Poll.* At indoctum me & imeruditum esse dicent, qui doctrinam illorum reprehendam. *Diog.* Tu verò meo nomine ipsos plorare jube. *Poll.* Et hæc nunciabo illis Diogenes. *Diog.* Divitibus autem, ô charissimum

quædam ponerent, quæ postea à pauperibus auferebantur. Suid. & Athen. lib. 7. Cogn.

1 Οὐκ ἐκ καθαρσίου] De ovis lustratoriis dico alibi. καθαίρεται. Ἔθος ἦν Ἀθήνησι καθαίρειν τὴν ἐκκλησίαν, ἢ τὸ θέατρον, ἢ ὅλως τοὺς τοῦ δήμου σωμόδους, μιαροῖς παντὸς χειρίστοις ἄπαξ ἑνὸς ἑκάστου καθαίρεται. Suid. Scholiast. Aristoph. Celius c. 20. lib. 3. Hesych. verbo καθάρμα. τοῦτο δ' ἱστέον οἱ λεγόμενοι ἀφειδίαρχοι, ὀνομαζόμενοι ἔτως ἢ ἀπὸ τοῦ ἀφειδίσκειν, ἢ ἀπὸ τῆς ἰσίας. Suid. Hesych. ultimam tangit originationem. Ex his Peristiarchis καθάρσια dicta ἀφείσια. Scholiast. Aristoph. ad Concion. tangit alibi Lucianus. *Bourd.* Catharsium Græcis dicitur, mos purgandi conciones atque theatra. Ovid. in arte:

Et veniat quæ lustret anus, lectumque locumque
Præfurat & tremulâ sulphur & ova manu.

Iuvenal. *nisi se centum lustraverit ovis.* Cogn.

2 Ἐπιπλοκαῖς τῶν ῥακίων] Dico ad Helio. lib. 6. *Bourd.*

3 Κέρατα φύειν] Διὰ τὸ κερατίνων λόγων. ἢ τὸ κερκοδειλεύειν. De quib. vitar. auct. *Idem.*

4 Οἰμώζειν] Τὸ εἶδος Ἀττικὸν ἀρχαῖον τοῦ αἰθίσσειν. leg. Scholiast. Aristoph. ad illud. ἐπιτ. κλαύσει σὺ μυρίους κλαυθμούς. Dictio in usu frequentissimo apud Lucianum. *Idem.*

ὦ φίλτατοι Πολυδεύκιον, ἀπάγγειλε ταῦτα παρ' ἡμῶν. τί δ' μέλλετε τὸν χρυσὸν φυλάττειν; τί δ' ἡμιωβελιαῖοι ἑαυτοὺς, λογιζόμενοι τὰς τόκους, καὶ τάλαντα ἐπὶ ταλάντοις συντιθέντες, ὡς χρὴ ἕνα ὀβολὸν ἔχοντας, ἥκειν μετ' ὀλίγον; Πολυ. εἰρήσεται καὶ ταῦτα καὶ τούτοις. Διο. ἀλλὰ καὶ τοῖς καλοῖς γε καὶ ἰσχυροῖς λέγε. Μεγίλλῳ τε τῷ κορινθίῳ, καὶ Δαμοξένῳ τῷ παλαιστῇ, ὁπαρ' ἡμῖν ὥτε ἡ ξανθὴ κόμη, ὥτε τὰ [1] χαρπὰ [2] ἢ μέλανα ὄμματα, [3] ἢ ἐρύθημα ἐπὶ ταῖς παρειαῖς ἔπεστιν, ἢ νεῦρα εὔτονα, ἢ ὦμοι καρτεροί. ἀλλὰ πάντα μία ἡμῖν κόνις, φασὶ, κεφαλαὶ γυμναὶ καὶ κάλλος. Πολυ. ἀλλὰ τὸν ὠδὲ ταῦτα εἰπεῖν ὡσὺς τὰς καλὰς, καὶ ἰσχυράς. Διο. καὶ τοῖς πένησιν ὦ λάκων, πολλοί δ' εἰσὶ, καὶ ἀχθόμενοι τῷ πράγματι, καὶ οἰκτιζόμενοι τὴν ἀπορίαν, λέγε μὴ δακρύειν, μηδ' ὀλοφύρεσθαι, δηγησάμενοι τὴν ἐνταῦθα ἰσοτιμίαν. καὶ ὅτι ὅμοιοι τοῖς ἐκεῖ πλουσίοις ὀλίγου ἀμείνους αὐτῶν. καὶ Λακεδαιμονίοις δὲ τοῖς σοῖς, ταῦτα εἰ δοκεῖ, παρ' ἐμοῦ ἐπιτίμησον, λέγων ὀκλελυκέναι αὐτούς. Πολυ. μηδὲν ὦ Διόγμες πρὸς Λακεδαιμονίους λέγε. ὁ γὰρ ἀνέξομαί γε, ἃ δ' ὡσὺς τὰς ἄλλας ἔρηθα, ἀπαγγελῶ. Διο. ἐάσωμεν τούτους, ἐμοὶ δὲ φίλτατοι Πολυδεύκιον, ἀπάγγειλε ταῦτα παρ' ἡμῶν. τί δ' μέλλετε τὸν χρυσὸν φυλάττειν; τί δ' ἡμιωβελιαῖοι ἑαυτοὺς, λογιζόμενοι τὰς τόκους, καὶ τάλαντα ἐπὶ ταλάντοις συντιθέντες, ὡς χρὴ ἕνα ὀβολὸν ἔχοντας, ἥκειν μετ' ὀλίγον; Πολυ. εἰρήσεται καὶ ταῦτα καὶ τούτοις. Διο. ἀλλὰ καὶ τοῖς καλοῖς γε καὶ ἰσχυροῖς λέγε. Μεγίλλῳ τε τῷ κορινθίῳ, καὶ Δαμοξένῳ τῷ παλαιστῇ, ὁπαρ' ἡμῖν ὥτε ἡ ξανθὴ κόμη, ὥτε τὰ [1] χαρπὰ [2] ἢ μέλανα ὄμματα, [3] ἢ ἐρύθημα ἐπὶ ταῖς παρειαῖς ἔπεστιν, ἢ νεῦρα εὔτονα, ἢ ὦμοι καρτεροί. ἀλλὰ πάντα μία ἡμῖν κόνις, φασὶ, κεφαλαὶ γυμναὶ καὶ κάλλος. Πολυ. ἀλλὰ τὸν ὠδὲ ταῦτα εἰπεῖν ὡσὺς τὰς καλὰς, καὶ ἰσχυράς. Διο. καὶ τοῖς πένησιν ὦ λάκων, πολλοί δ' εἰσὶ, καὶ ἀχθόμενοι τῷ πράγματι, καὶ οἰκτιζόμενοι τὴν ἀπορίαν, λέγε μὴ δακρύειν, μηδ' ὀλοφύρεσθαι, δηγησάμενοι τὴν ἐνταῦθα ἰσοτιμίαν. καὶ ὅτι ὅμοιοι τοῖς ἐκεῖ πλουσίοις ὀλίγου ἀμείνους αὐτῶν. καὶ Λακεδαιμονίοις δὲ τοῖς σοῖς, ταῦτα εἰ δοκεῖ, παρ' ἐμοῦ ἐπιτίμησον, λέγων ὀκλελυκέναι αὐτούς. Πολυ. μηδὲν ὦ Διόγμες πρὸς Λακεδαιμονίους λέγε. ὁ γὰρ ἀνέξομαί γε, ἃ δ' ὡσὺς τὰς ἄλλας ἔρηθα, ἀπαγγελῶ. Διο. ἐάσωμεν τούτους, ἐμοὶ δὲ

mum Polluxium, noſtro nomine hæc renuncia. Quid ô vani aurum cuſtoditis? quid vos ipſos excruciatis, uſuras ſupputando, & talenta talentis accumulando, quos unicum obolum habentes brevi venire oportet? *Poll.* Hæc etiam illis dicentur. *Diog.* Sed & formoſis illis & robuſtis dicas, Megillo puta Corinthio, & Damoxeno palæſtritæ, apud nos neque flavam comam, neque cæruleos nigroſve oculos, neque faciei ruborem ampliùs ullum eſſe: neque rigidos nervos, neque validos humeros, ſed omnia unum, ut ajunt, pulverem, calvarias pulchritudine nudatas. *Poll.* Neque moleſtum erit, hæc dicere formoſis illis, & robuſtis. *Diog.* Pauperibus etiam ô Lacon (multi autem ſunt, quibus & ea res perquam moleſta eſt, & inopia luctum movet) dicas ut ne lachrymentur, neque ejulent, expoſita illis hujus loci æqualitate, qua futurum eſt, ut videant eos qui fuerunt illic divites, nihilo ſe ipſis hic eſſe meliores. *Diog.* Tuis verò Lacedæmoniis, hæc ſi videtur, nomine meo objicias, illos enervatos eſſe dictitans. *Poll.* Nihil ô Diogenes de Lacedæmoniis dicas: non enim profectò feram. Sed quæ ad cæteros mandaſti, ea illis renunciabo. *Diog.* Hos miſſos faciamus, quando ita

1 Χαρπὰ] Χαρίεντα, ξανθὰ, γλαυκὰ, παρὰ τὸ χαρῆ. Heſych. φεδιερὰ ſimpliciter interpretatur Schol. Ariſtoph. male. *Bourd.*

2 Hⁿ μέλανα ὄμματα] Dixi ad Petron. *Idem.*

3 Hⁿ ἐρύθημα] Ἐρύθημα βάμμα κόκκινον ἢ πυῤῥὸν ἢ μέλαν. ἐρύθημα, ἢ ῥίζα ἢ λιγυρωτὴ ἐρυθρόδανον. Heſych. verbo ἐρεθαίνεις à quo Suid. qui adjungit ἢ ῥόδεννα ἢς ἡ ῥίζα ἐρυθρὰ· ἢ ἐρυθραίνουσι τὰ πρόσωπα αἱ γυναῖκες, ἄγχουσα λέγει. Sed Erythrodanum ab Anchuſa diſtinguunt Plin. Ruell. Fuſch. Erythrodanum Rubiam Latinis, Gallis *Garence*, in uſu eſſe fucandis fœminis non alibi legi, Anchuſa untuntur maxime quam *orchanete* vocant Galli. Iſta ſpecie non colore differunt, ut alibi docendum erit. *Idem.*

1 Me-

πεί σοι δοκεῖ. σὺ δ' οἷς ἔφθην εἰπὼν, ἀπίνευκε παρ' ἐμοῦ τοὺς λόγους.

ita tibi videtur. Tu verò quibus ante dixi, sermones meos defer as.

ΠΛΟΥΤΩΝ, ΗΚΑΤΑ ΜΕΝΙΠΠΟΥ.

PLVTO, SEV CONTRA MENIPPVM.

ΚΡΟΙΣΟΣ.

Οὐ φέρομεν ὦ Πλούτων, Μένιππον τουτονὶ τὸν κύνα παροικεῖν. ὥστε ἢ ἐκεῖνόν που κατάπεμψον, ἢ ἡμεῖς [1] μετοικήσομεν εἰς ἄλλον τόπον. Πλα. τί δέ σ' ὑμᾶς δεινὸν ἐργάζεται ὁμόσκηνος ὤν; Κρσ. ἐπειδὰν ἡμεῖς οἰμώζομεν, καὶ στένομεν, ἐκεῖνον μεμνημένοι τῶν ἄνω, Μίδας μὲν ὁτὶ, ὁ χρυσίον, Σαρδανάπαλος δ', ὁ πολλῆς τρυφῆς, ἐγὼ δ', ὁ θησαυρῶν, ἐπιμελὲς, καὶ ἐξονειδίζει, ἀνδράποδα, καὶ κροτάλοις ἡμᾶς ἀποκαλῶν. ἐνίοτε δὲ καὶ ᾄδει, ἐπιτερπόμενος ἡμῶν τοὺς οἰμωγάς. καὶ ὅλως, λυπηρός ἐστι. Πλα. τί ταῦτα φασὶν ὦ Μένιππε; Μεν. ἀληθῆ ὦ Πλούτων. μισῶ γὰρ αὐτοὺς ἀχρήστους, καὶ ἀλιθρίους ὄντας. οἷς σὺν ἀπὸ χρηστοβίων καλῶς, ἀλλὰ καὶ ἀπολαύοντες, ὅτι μέμνηνται, καὶ φθονοῦσι τῶν ἄνω. χαίρω τοιγαροῦν ἀνιῶν αὐτούς. Πλα. ἀλλ' ὦ χρὴ. λυπῶ γὰρ δὴ καὶ μικρῶν τερπόμενοι. Μεν. καὶ σὺ μαίνεσθαι ὦ Πλούτων, ὁμοψηφῶν τοῖς τούτων στεναγμοῖς; Πλα. οὐδα-

CROESVS.

Non possumus ferre, Pluto, Menippum hunc Canem accolam. Itaque aut illum alibi colloca, aut nos aliò commigrabimus. *Plut.* Ecquid ille mali vobis facit, vobiscum pariter mortuus cùm sit? *Cr.* Quoniam nos ploramus, & ingemiscimus, ea recordantes quæ apud superos habuimus, ut pote Midas iste aurum, [2] Sardanapalus multas delicias, ego thesauros, irridet, eaque exprobrat, mancipia, & piacula nos vocitando. Interdum etiam cantando, gemitus nostros conturbat: atque modis omnibus est molestus. *Plut.* Quid ista dicunt Menippe? *Men.* Vera Pluto. Ignavos enim illos ac perditos odi, quibus malè vixisse, non satis fuit: sed etiam mortui, insuper recordatione, illis quæ sunt apud superos, inhærent. Delector itaque ægrè ipsis faciendo. *Plut.* Sed non decet: rebus enim non exiguis privati dolent. *Men.* Etiam tu deliras Pluto, qui tuo calculo gemitus istorum approbas? *Plut.* Nequaquam, verùm

1 Μετοικήσομεν] *Alio migremus.* μετοικήσομεν mendosam lectionem sequutus est Interp. *Bourd.*

2 *Sardanapalus*] Rex fuit Nini Persicæ regionis, de cujus luxu apud Athen. lib. 12. hujus Epitaphium apud Cic. Tusc. 5.

Hæc habeo quæ edi, quæque exsaturata libido
Hausit, at illa jacent, multa & præclara relicta. Cogn.

μῶς. ἀλλ' οὐκ ἂν ἐβουλόμην ταῦτά σε ὑμᾶς. Μεν. καὶ μὲν ὦ κάκιστοι Λυδῶν, καὶ Φρυγῶν, καὶ Ἀσσυρίων, ὅτι γιγνώσκετε, ὡς ἀεὶ παυσομένου μου, ἴσθε γὰρ ἂν ὅπῃ ἀκολουθήσω ἀνιῶν, καὶ κατάδων, καὶ κωμῳδῶν. Κρυ. ταῦτα οὐχ ὕβρεις; Μεν. ἦκε. ἀλλ' ἐκεῖνα ὕβρεις ἦν, ἃ ὑμεῖς ἐποιεῖτε, θεοποιοῦντες ἀξιοῦντες, καὶ ἐλευθερίας ἀνδράσιν ἐστερημένοις, καὶ δ' ἀκόντα τὸ παράπαν ἀ μνημονεύοντας. τοιγαροῦν οἰμώζετε, πάντων ἐκείνων ἀφῃρημένοι. Κρυ. πολλῶν γε ὦ θεοὶ καὶ μεγάλων κτημάτων. Μι. ὅσου μὲ ἐγὼ χρυσοῦ. Σαρ. ὅσης δ' ἐγὼ τρυφῆς. Μεν. ἄγε ἴτω ποιεῖτε. ὀδύρεσθε μᾶλλον ὑμεῖς. ἐγὼ γ', ὃ γνῶθι σαυτὸν πολλάκις σωτήριον, ἐπάσομαι ὑμῖν. πρέπει γὰρ ἐν ταῖς τοιαύταις οἰμωγαῖς ἐπᾴδεσθαι.

rùm vos mutuò discordare nolim. *Men.* Atqui Lydorum, Phrygum, & Assyriorum pessimi, ita sentite de me, ut qui nunquam sim desiturus: nam quocunque iveritis, eôdem sequar, ægrè faciendo, occinendo, atque irridendo vos. *Cr.* Annon hæc contumelia est? *Men.* Minimè, sed illa contumelia erant, quæ vos faciebatis, quum adorari volebatis, & liberos homines ludibrio habebatis, mortisque prorsus immemores eratis. Proinde omnibus illis privati nunc plorate. *Cr.* Multis certe ô Dii, magnisque possessionibus. *Mid.* Quanto quidem ego auro! *Sar.* Quanta verò ego voluptate! *Men.* Euge sic facite: vos quidem lugete: ego verò tritum illud, Noscete ipsum, identidem connectendo, vobis occinam. Id enim hujusmodi gemitibus accinere convenit.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ, ΑΜΦΙΛΟΧΟΥ, ΚΑΙ ΤΡΟΦΩΝΙΟΥ.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

Σφὼ μέντοι ὦ Τροφώνιε, καὶ Ἀμφίλοχε, νεκροὶ ὄντες, οὐκοῦν οἰσθ' ὅπως ναῶν κατηξιώθητε, καὶ μάντεις δεδόχθαι. καὶ οἱ μέλλουσι τῶν ἀνθρώπων, θεοὺς ὑμᾶς ὑπειλήφασιν εἶναι. Τρο. τί δὲ ἡμεῖς αἴτιοι, εἰ ὑπ' ἀνοίας ἐκεῖνοι τοιαῦτα περὶ νεκρῶν δοξάζουσιν; Με. ἀλλ' οὐκ ἂν ἐδοξάζον, εἰ μὴ ζῶντες καὶ ὑμεῖς τοιαῦτα ἐπράττετε

MENIPPI, AMPHILOCHI ET TROPHONII.

MENIPPVS.

Vos nimirum [1] Trophoni, & Amphiloche, cùm sitis mortui, haud scio quonam modo fanis estis donati, vatesque creditimini, ac stulti mortales Deos esse vos arbitrantur. *Troph.* Quid igitur nostra-ne culpa est, si per inscitiam illi de mortuis hujusmodi opinantur. *Men.* At opinati non fuissent, nisi quum viveretis, talia quædam portenta osten-

1 *Trophoni*] De Trophonio Cic. in Tusc. & de Nat. Deor. Herod. in Clio, Philostr. in vita Apollonii. Paus. de Amphilocho Strabo. & Paus. *Cogn.*

1 *Leba-*

ὄτε, ὡς τὰ μέλλοντα προειδότος καὶ προφητῶν δυνάμενοι τοῖς ἐρομένοις. Τρο. ὦ Μένιππε, Ἀμφίλοχος μὲν ὅτῳ ἂν εἰδείη ὅτι αὐτῷ λακτέον ὑπὲρ αὐτοῦ. ἐγὼ δ', ἥρως εἰμί, καὶ μαντεύομαι, εἰ δέ τις κατέλθοι παρ' ἐμέ. σὺ δ' ἔοικας οὐκ ἐπιδεδημηκέναι Λεβαδείᾳ τὸ παράπαν. ἀπιστεῖς οὖν τούτοις. Με. πῶς; εἰ μὴ εἰς Λεβάδειαν δὴ παρέλθω, καὶ [1] ἐσταλμένος [2] ταῖς ὀθόναις, γελοίως μάζω τὸ πᾶν χρεῖον ἔχων, ἐσπτύσω λάθρᾳ δή τινα ταπεινὴν ὀπὴν εἰς τὸ ἀφανέστερον, οὐκ ἂν ἐδυνάμην εἰδέναι ὅτι νεκρὸς εἶ. ὥσπερ ἡμεῖς, μόνῃ τῇ γοητείᾳ διαφέρων; ἀλλὰ φράσεις μαντικῶς, τί ἦν ὁ ἥρως ἐστί; ἀγνοῶ γάρ. Τρο. ἐξ ἀνθρώπου τινὸς καὶ θεοῦ συγκείμενον. Με. ὁ μήτε ἄνθρωπος ἐστιν, ὡς φῂς, μήτε θεὸς, καὶ συναμφότερόν ἐστιν ἂν ἅμα σὺ τὸ θεῖον ἡμίτομον ἀπολέλυται; Τρο. χρᾷ ὦ Μένιππε σὺ Βοιωτίᾳ. Με. σὺ οἶδα ὦ Τροφώνιε ὃ, τι καὶ λέγεις. ὅτι μὲν τοι ὅλον εἶ νεκρὸς, ἀκριβῶς ὁρῶ.

oſtentaſſetis, ac ſi futurorum præſcii fuiſſetis, eaque percontantibus prædicere potuiſſetis. *Troph.* Menippe: noverit Amphilochus hic, ipſi pro ſeſe reſpondendum eſſe. At ego heros ſum, & vaticinor, ſiquis ad me deſcenderit. Tu autem videris nunquam omnino Lebadiam adiiſſe, non enim hæc non credere. *Men.* Quid ais? Niſi [1] Lebadiam adivero, & linteis amictus, ridiculè offam manu geſtans, per anguſtum aditum in ſpecum irrepſero, te mortuum ut & nos eſſe, ſcire nequeam, idque ſola impoſtura præcellentem? Sed age, per vaticinandi artem, quid eſt heros? etenim neſcio. *Troph.* Eſt quiddam ex homine & Deo compoſitum. *Men.* Quod neque eſt homo, ut ais, neque Deus, ſed utrumque ſimul. Ergo dimidia illa tui, ac divina pars quò nunc receſſit? *Troph.* Reddit oracula, Menippe, in Bœotia. *Men.* Haud intelligo quid dicas Trophoni: atqui te totum mortuum eſſe, planè video.

1 *Lebadia*] Oppidum eſt antiquum in Bœotia Gell. lib. 12. c. 15. *Cogn.*

2 Ἐσταλμένος ταῖς ὀθόναις] Exſequitur hanc totam hiſtoriam Scholiaſt. Ariſtophan. ad Nub. tangit id. pag. 166. vide Philoſt. & Lucian. Necyo. *Bourd.*

ΕΡΜΟΥ, ΚΑΙ ΧΑΡΩΝΟΣ.

ΕΡΜΗΣ.

Λογισώμεθα ὦ πορθμεῦ, εἰ δοκεῖ, ὁπόσα μοι ὀφείλεις ἤδη, ὅπως μὴ αὖθις ἐρίζωμέν τι περὶ αὐτῶν. Χα. λογισώμεθα ὦ Ἑρμῆ. ἄμεινον γὰρ ἐρίσαι περὶ αὐτῶν, καὶ ἀπραγμονέστερον. Ερ. curi: nam id definire melius eſt,

MERCVRII ET CHARONTIS.

MERCVRIVS.

Supputemus, portitor, ſi videtur, quantum mihi debeas jam, ne denuo aliquando inter nos de eo contendamus. *Ch.* Supputemus Merc. & minoris negocii. *Merc.* Anchoram

ἀγνοεῖν ὑπειλαμένῳ ἐκόμισαι πέντε δραχμῶν. Χα. πολλοῦ λέγεις. Ερ. νὴ τὴ Αἰδηνία, ἢ πέντε ὠνησάμενον. καὶ τροπωτῆρα δύο ὀβολῶν. Χα. τί δῆτα πέντε δραχμὰς, καὶ ὀβολὸς δύο. Ερ. καὶ ἀκέστρου ὑπὲρ ἧς ἐποίει πέντε ὀβολὸς ἐγὼ κατέβαλον. Χα. καὶ τοῦτος ἀποδέδοται. Ερ. Ἐκπεῖ ὡς ἐπιπλάσαι καὶ σκαφιδίου τε ἀνιεμένῃ, καὶ ἥλους ἕ, καὶ κηλώδιον, ἀφ' ἧς σὺ ὑπέραν ἐποίησας, δύο δραχμῶν ἄπαντα. Χα. δύο ἄξια ταῦτα ὠνήσω. Ερ. ταῦτά ἐστιν, εἰ μή τι ἄλλο ἡμᾶς διέλαθεν ἐν τῷ λογισμῷ. πότε δὲ ἐν ταῦτ' ἀποδώσειν φῄς; Χα. νῦν μὲν ὦ Ἑρμῆ ἀδύνατον. ἢν δ' λοιμὸς ἢς ἢ πόλεμος κατάπεμψῃ ἀνδρῶν πολλούς, εὐέφοδα τότε ἀποκερδάναι σε τῷ πλήθει συμβαλλόμενον τὰ πορθμεῖα. Ερ. νῦν δὲν ἐγὼ καθεδοῦμαι, τὰ κράκιστα δυσχόμενος ὑγιείας, ὡς ἂν ἀπὸ τούτων ἀποπλαύσωμι. Χα. σὺ δ' ἐστὶν ἄλλως ὦ Ἑρμῆ νῦν δὲ ὀλίγοι ὡς ὁρᾷς ἀφικνοῦνται ἡμῖν. εἰρήνη γάρ. Ερ. ἀμείνων ὄντως, εἰ μὴ ἡμῖν συμπίνοιτο ὑπὸ σοῦ τὸ ὄφλημα. πλὴν ἀλλ' οἱμαι πολλοὶ ὦ Χάρων, οἶδα οἷοι παρεγίνοντο, ἀνδρεῖοι ἅπαντες, ἄμφω ἀναπλεῖν, καὶ θαυμαστὰ οἱ πολλοί. νῦν δ' ἢ φαρμάκῳ τις ὑπὸ τῶν παιδὸς ἀποθανὼν, ἢ ὑπὸ τῆς γυναικὸς, ἢ ὑπὸ τρυφῆς ἐξωδηκὼς τὴν γαστέρα, καὶ τὰ σκέλη. ὠχροὶ γὰρ ἅπαντες, καὶ ἀθληνεῖς. ὀλίγοι ὄμμοι εἰσίασιν. οἱ δὲ πολλοῖσι αὐτῶν, ἀφ' χερήμασι ἥκασιν, ἐπιβουλεύοντες ἀλλήλοις ὡς ἐοίκασι. Χα. πάνυ γὰ ἀσεπόητά ἐστι ταῦτα. Ερ. ἴσως δὲ ἐγὼ δέξαιμι ἂν ἁμαρτάνειν, πικρῶς ἀπαιτῶν τὰ ὀφειλόμενα σοῦ.

ram, ut mandaras, quinque drachmis tibi comparavi. *Ch.* Magno dicis. *Merc.* Per Plutonem quinque emi illam: & lorum quo remum alligares, obolis duobus. *Ch.* Pone quinque drachmas, & duos obolos. *Merc.* Et pro acu ad resarciendum velum, quinque obolos exolvi. *Ch.* Etiam hos adde. *Merc.* Et ceram ad oblinendas navigii rimas, & clavos, & funiculum unde hyperam feciſti, omnia hæc duabus drachmis emi. *Ch.* Rectè sanè, hæc justo precio emiſti. *Merc.* Hæc sunt: niſi quid aliud inter computandum me latuit. Quando autem hæc te redditurum promittis? *Ch.* Nunc quidem, Mercuri, non possum sed si pestis aliqua, aut bellum frequentes aliquos huc demiserit, licebit tunc lucrari, falso in multitudine portoria supputando. *Merc.* Proinde ego nunc sedebo, pessima quæque ut eveniant, precando, ut inde fructum aliquem capiam. *Ch.* Fieri aliter non potest, Mercuri. Nam pauci, ut vides, ad nos nunc descendunt. Pax enim est. *Merc.* Satius est ita esse, etiamsi nobis à te debiti solutio prorogetur. Verumenimverò prisci illi, Charon, nosti quales adveniebant, fortes omnes, sanguine pleni, & saucii plerique. Nunc verò aut veneno aliquis à puero interfectus, aut ab uxore? aut præ nimia voluptate, tumefacto ventre & cruribus adveniunt. Pallidi enim omnes, & ignavi, neque illis similes. Plurimi etiam ipsorum veniunt factis, ut videtur, mutuò sibi insidiis pecuniarum causâ. *Ch.* Omnino enim illæ sunt expetibiles. *Merc.* Proinde neque ego videar peccare, si vel acerbiùs abs te exigam ea quæ mihi debes.

PLV-

ΠΛΟΥΤΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ.

ΠΛΟΥΤΩΝ.

Οἶσθα γέροντα οἷόν, τὸν πάνυ γηραιόν λέγω, τὸν πλούσιον Εὐκράτη, ᾧ παῖδες μὲν οὐκ εἰσίν, οἱ δὲ κληρονόμοι ἢ θηρῶντες, πεντακισμύριοι; Ερ. ναί, τὸν σκυθρωπὸν φῄς. πῶς ἔχει; Πλυ. σκέψαι μὲν ὦ Ἑρμῆ ζῇν ἔασον ἐπὶ τοῖς σὺν γήρᾳ ἔτεσιν, ἃ βεβίωκεν, ἐπιμετρήσεις ἄλλα τοσαῦτα, εἰ μὴ οἷόν τι λῷον, καὶ ἔτι πλείω. τοὺς δὲ μὴ κόλακας αὐτῷ, Χαρῖνον τὸν νέον, καὶ Δάμωνα, καὶ τοὺς ἄλλους, κατάπεμψον ἐφιξῆς ἅπαντας. Ερ. ἄτοπον ἂν δόξειε τὸ τοιοῦτον. Πλυ. ἄρθρον, ἀλλὰ δικαιότατον. τί γὰρ ἐκεῖνος πάσχοντες, οὓς ἔχοντα ἀπολαύειν ἐκεῖνον; ἢ τὸ χρημάτων ἀπεπειῶντας, κἄδειν ἀποθνήσκοντος; ὃ δὲ πάντων ἐστὶ μιαρώτατον, ὅτι καὶ τοιαῦτα δρῶσιν ἔνιοι καὶ φανερῶς. καὶ γοῦν ἐρωτῶ, ἆ μὴ βλακίδιον, πᾶσι καταδηλα, ὑπόκρισιν ἢ ὅμως ἀπατῶντας, ὧν ῥᾴστη, καὶ ὅλως, ποικίλη τις ἡ κολακεία τῶν ἀνθρώπων. λέγεται, ὁ μὲν, ἴσα ἀθανατῶν. οἱ δὲ, καταπίπτουσιν αὐτῷ μάτην ἐπιχανόντες. Ερ. γελοῖα πάσχοντες, παιδαριῶντες ὄντες. πολλὰ καὶ ἐκεῖνον δὲ μᾶλλα [1] ἀμβλυωπεῖ αὐτοὺς, καὶ ἐπιλανίζει. καὶ ὅλως, ἀεὶ γανύλι ἔοικεν, ἔρρω[2] πολὺ μᾶλλον τὸν νέον. οἱ δὲ, ἤδη τὸν κληρονόμον συσφίσι δεδεμένοι, βόσκου[2], ζωλὼ μακαρίαν

PLVTONIS ET MERCVRII.

PLVTO.

Senemne nosti, senio confectum illum dico, divitem Eucratem, cui liberi quidem nulli sunt: hæreditatis autem captatores quinquagesies mille. *Merc.* Etiam, illum Sisionium dicis. Sed quid postea? *Plut.* Vivere illum quidem sine Mercurii, supra annos nonaginta quos exegit, additis totidem alteris, si possibile sit, atque etiam pluribus. Adulatores autem ejus Charinum juvenem, & Dämonem, aliosque ordine omnes huc abripe. *Merc.* Atqui absurdum hoc videri queat. *Plut.* Nequaquam: sed justissimum, quorsum enim illi eum mori optant, nisi quia pecuniam illius captant, nulla propinquitate juncti? Quod autem omnium sceleratissimum est, dum talia precantur, tamen in propatulo colunt: & quæ ipso ægrotante consultant, nemo ignorat. Attamen sacrificaturos sese promittunt, si convalescat: in summa, illorum hominum varia quædam est adulandi ratio. Idcirco hic quidem esto immortalis, illi verò ante ipsum frustra hiantes abeant. *Merc.* Ridicula patientur, sceleratí cùm sint. Ille etiam sæpe admodum scitè ipsos lactat, & spe inani pascit. Denique morienti semper similis, juvenibus est multò valentior. Illi autem hæreditate inter se divisa, pascuntur, vitam beatam sibi animo

1 Διαζυκολῆ] *Lactat* διαζυκολεῖ, *plane*. Bourd.

2 *Iolani*

ωτὸς ἑαυτὸν πηδήσας. Πλυ. ἀκὸν ὁ μὲ ἀποδυσάμενον τὸ γῆρας, ὥσπερ Ἰόλεως ἀνηβήσαντα. οἱ δ' ἀπὸ μέσων τῶν ἐλπίδων τὸν ὀνειροπολητὸν πλοῦτον ἀπολιπόντες, ἡμίτυμβοι ἤδη [2] κακοὶ κακῶς ἀποθανόντες. Ερ. ἀμέλησον ὦ Πλούτων. μετπλεύσομαι γάρ σοι ἤδη αὐτὸς καθ' ἕνα ἑξῆς. ἐπὰν δ' οἴμαι εἶσι. Πλυ. κατάσκοπα. ὁ δὲ, ὥσπερ πέμψει ἔκυσεν, ἀντὶ γέροντος αὖθις νεανίσκος γενόμενος. mo præcipientes. *Plut.* Proinde ipse exuta senectute, quemadmodum [1] Iolaus ille, repubescat. Illi autem in ipsa media spe, relictis divitiis illis quas per somnium possidebant, mali malè mortui jam huc veniant. *Merc.* Ne cures Pluto: illos enim ordine singulatim tibi accersam: septem autem, opinor, sunt. *Plut.* Deducas licet. Ille autem singulos præmittat, ex sene iterum adolescens factus.

1 *Iolaus*] De quo Ovid. Metam. *Cogn.*
2 Κακοὶ κακῶς] Sic idem passim Aristoph. in Plut. Aristen. Heliod. *Bourd.*

ΤΕΡΨΙΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΠΛΟΥΤΩΝΟΣ.

TERPSIONIS ET PLVTONIS.

ΤΕΡΨΙΩΝ.

Τοῦτο ὦ Πλοῦτων δίκαιον, ἐμὲ μὲ τεθνάναι τριάκοντα ἔτη γεγονότα, τὸν δὲ σὸν τὸν ἑπτακαιδεκαετῆ ἔτι ζῆν ἔτη; Πλυ. δικαιότατον μὲν ὦ Τερψίων, εἰ γε ὁ μὲν, ζῆν, μηδένα ἀδικοῦντα· ἀποθανεῖν τὸν φίλων. σὺ δὲ, ὥσπερ πάντα τὸν χρόνον ἐπιβάλλουσι αὐτῷ, ἀφιέμενον τὸν πλοῦτον. Τερ. ἀ γὰρ ἐχρῶ χρόνῳ ὄντα, ἢ μηκέτι χρήσασθαι τῇ πλούτῳ αὐτὸν δυνάμενον, ἁπλῶς δὲ βίᾳ, παρχωρήσαντα τοῖς νέοις; Πλυ. καινὰ δὲ Τερψίων νομοθετεῖς, τὸν μηκέτι τῷ πλούτῳ χρήσεσθαι δυνάμενον ἀφ' ἡδονῆς, ἀπαθανατίσαι. τὸ δὲ, ἄκων ἡ μοῖρα καὶ ἡ φύσις διέταξεν. Τερ. ἀκὸν ταύτην αἰτιῶμαι τὸν ἀδικοῦντα ἔξεως, ἐχρῆν γὰρ τὸ παρὸν μέρος ἑξῆς πως χρῆσθαι, τὸν προσδυσπερον, πρόσθεν, καὶ μὴ τοῦτον, ὅπως μὴ τῇ

Iustum ne hoc est, ô Pluto, me triginta annos natum è vita migrasse. Thucritum verò senem illum plus quàm nonagenarium in vivis adhuc esse? *Plut.* Iustissimum utique Terpsio: siquidem hic vivit, nullius amicorum mortem votis exposcendo. Sed tu omni tempore hæreditatem expectans, ipsi insidiaberis. *Terp.* Annon operæpretium erat, cùm sit senex, nequeatque suis uti divitiis amplius, eum dato juvenibus loco, è vita migrare? *Plut.* Novas fers leges Terpsio, ut qui non amplius uti potest divitiis ad voluptatem, excedat è vivis. Sed hoc aliter & Parca, & natura statuit. *Terp.* Eam proinde ob hunc ordinem iniquitatis postulo. Rem enim hunc ordine fieri par erat, ut senior, prius: deinde post eum qui

ἡλικίας μετ' αὐτόν. ἀναρίφεσθε ὑπὸ μειρακίων, μηδὲ ζῆν ἐθέλειν τὸν ὑπέργηρων, ὀδόντας, τρεῖς ἐπὶ λοιποῖς ἔχοντα, ῥάβδος ὀρθὸν, [1] οἰκέταις πίπτουσιν ἐπικυφόμενα, κορύζης μὲν τὴν ῥῖνα, λήμης δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς μεστὸν ὄντα, ἡδὺ δὲ ἐπὶ τοῖς οὖσιν, ἔμψυχόν τινα πίθον ὑπὸ τῶν νέων κατακαλούμενον, λανθάνειν δὲ κακὰ λέγοντες, καὶ ἐξαμαρτάνοντες πανταχοῦ. [2] ἄνω γὰρ πορευομένῳ τοῦτό γε, ἢ τὸ πλουτοῦντι εἰδέναι ἐλθεῖν, πότε καὶ πεθάνῃ τις γεγόνως ἑκατόν, ἵνα μὴ ῥᾳθύμως ἀεὶ οἷός ἐστι θεραπεύοιτο. νῦν δὲ τὸ τῆς παροιμίας, [4] Ἡ ἅμαξα τὸν βοῦν πολλάκις ὀνειδίζει. Πλ. πῶς τὰ μὲν ὦ Τερψίων, πολὺ σωφρονέστερος γίνει, ἢ ἔφη σοὶ δοκεῖ. καὶ ὑμεῖς δέ τι παίζοντες, ἀλλοτρίοις [5] ἐπιχαίρετε, καὶ τοῖς ἀπαίδοις τῶν γεγόντων ἐπαγοιεῖτε, φέροντες αὐτοῖς; τοιγαροῦν γέλωτα ὀφλισκάνετε, ὡς οἰκείων κατηρτισμένοι. καὶ τὸ πρᾶγμα τοῖς πολλοῖς ἥδιστον γίνεται. ὅσῳ γὰρ ὑμεῖς οἰκείους ἀπολλύειν δέχεσθε, τοσούτῳ ἅπασιν ἡδὺ φαίνεσθαι ὑμᾶς αὐτῶν. καίτοι γάρ τινα τοιοῦτον τέχνῃ ἐπινοήσατε, χαλεπὸν δὲ γεγόντων ἐρῶντες. καὶ μᾶλλον εἰ ἄπαιδες εἶεν. οἱ δὲ ἔντεκνοι, ὑμῶν ἀνέρασται. καίτοι, πολλοὶ ἤδη τῶν ἐρασθέντων συνόντες ὑμῶν τὴν παιδεραστίαν ἐφ' ἑαυτῷ, ὦ καὶ τέχνοι

ætate sequeretur, obiret: nequaquam autem præpostere: ut qui decrepitus esset tres reliquos dentes haberet, vix videret, quatuor famulis inniteretur, qui nares gravedine, oculos lippitudine plenos haberet, nihil denique jucundi nosset, & tanquam [2] animatum sepulchrum à juvenibus derideretur, is viveret? Contrà formosissimi ac robustissimi adolescentes morerentur. Nam hoc perinde est ac si flumina sursum ferantur. Vel denique scire oporteret, quando senum quisque moriturus esset, ne quos frustrà delinirent. At nunc tritum illud accidit. Currus sæpe bovem ducit. *Plut.* Hæc quidem Terpsio, prudentiùs fiunt quàm putes. Vos autem quorsum rebus alienis gaudetis, & senibus prole carentibus vosmet tantopere in adoptionem traditis? Idcirco ab ipsis sepulti risum concitatis. Idque plurimis fit perjucundum. Nam quantò magis ipsos mori peroptatis, tantò jucundius est omnibus vos ipsis præmori. Etenim novam artem hanc excogitastis, anus & senes quum amatis, præsertim si liberis careant: Inamabiles verò vobis sunt, qui liberos habent. Atqui ex iis qui amantur plurimi, minimè ignari vestri astus in amando, etiamsi liberos ha-

1 Οἰκέταις πίπτουσιν ὑπικυφόμενα.] *In quatuor famulos incurvatus.* Idem Nigrino. *Bourd.*

2 *Animatum sepulchrum*] Hac proverbiali figura utitur Sophocles in Antig. huc pertinet etiam illud mimi Laberii apud Gel. *Similis sepulcris nil nisi nomen retineo.* Cogn.

3 Ἄνω ποταμῶν] Ἄνω ποταμοῖ χωροῦσι αἱ πηγαί. Proverb. in ea quæ accidunt ἐναντία τῇ ὁρμῇ γίνονται. Repetit de Merced. cond. utitur Æschyl. Eurip. Aristoph. *Bourd.*

4 Ἡ ἅμαξα τὸν βοῦν.] Leg. Erasm. *Idem.*

5 Ἐπιχαίρετε] Melius ἐπιχαίνετε. Idem.

1 Δε-

παῖδας ἔχοντες, μισεῖν αὐτὸς πλάττονται, ὡς καὶ αὐτοὶ ἐρασταὶ ὄντες. εἶτα τὸ ταῖς ἀληθείαις, ἀπεκλείσθησαν μὲ οἱ πάλαι [1] δωροφορήσαντες. ὁ δὲ παῖς, καὶ ἡ φύσις, ὥσπερ ἔστι δίκαιον, κρατοῦσι πάντων. οἱ δὲ, ὑπαγίζουσι τὰς ὀδύνας, ἀποσμυχόμενοι. Τερ. ἀληθῆ ταῦτα φῄς. ἐμοῦ γὰρ Θουκυδίδου πόσα κατέφαγεν, ἀεὶ τεθνήξειν δοκῶν; καὶ ὁπότε ἐσοίμι, ὑποστένων, καὶ μύχιόν τι κηδόμενος ἐξ οὗ νεοττὸς ἀπλὴς ὑποκράζων; ὡς ἔγωγε ὅσον αὐτίκα οἰόμενος ἐπιβήσειν αὐτὸν τῷ σορῷ, ἔπεμπόν τε πολλὰ, ὡς μὴ ὑπερβάλοιντό με οἱ ἀντερασταὶ τῇ μεγαλοδωρεᾷ. καὶ τὰ πολλὰ ὑπὸ φροντίδων, ἀχρυπνῶν ἐκείμην, ἀριθμῶν ἅμα, καὶ παρατίθην. ταῦτα γὰρ μοι καὶ ὀλίγου ἀποθανεῖν ἄπορα γεγένηται, ἀχρυπνία, καὶ φροντίδες. ὁ δὲ, τοσοῦτόν μοι δίλεπτα κρέα πιὼν, ἐφεστηκότι δαπανημένῳ πρόσω ἐπηγέλασεν. Πλυ. οὕτω ὦ Θουκυδίδη, ζώης ἐπιμήκιστον, πλουτῶν ἅμα, καὶ τοιούτων καταγελῶν. μηδὲ ὑστεροῦν γε σὺ ἀποθανοῦμαι, ἢ ὑποπίμψεις πάντας τοὺς κόλακας. Τερ. τοῦτο μὲν ὦ Πλοῦτον καὶ ἐμοὶ ἤδιστον ἦδη, εἰ καὶ Χαριάδης ὑστερήσειε Θουκυδίδου. Πλυ. ἀλλὰ ὦ Τερψίων. καὶ Φαίδων δὲ, καὶ Μέλαντος, καὶ ἄλλος ἅπαντες, ὑπελθόντα αὐτὸν ὑπὸ ταῖς αὐταῖς φροντίσιν. Τερ. ἐπαινῶ ταῦτα. ζώης ἐπιμήκιστον ὦ Θουκυδίδη.

habeant, se odisse ipsos simulant, ut & ipsi amatores habeant. Deinde in testamentis excluſi sunt qui olim munera contulerunt. Liberi verò & natura, ut justum est, omnibus potiuntur: at illi dolore macerati, dentibus frendent. *Terp.* Hæc vera sunt quæ dicis. Quantum enim meorum Thucritus devoravit, cùm semper mori videretur? & quoties ad eum ingrediebar, subtus ingemiscere, & internum quiddam, perinde atque ex ovo pullus aliquis immaturus subcrocitaret? Itaque cùm existimarem ipsum quamprimum in sepulchrum venturum, multa mittebam, ut ne rivales munerum magnitudine me superarent. Sæpe etiam præ solicitudine insomnis jacebam, singula numerans & disponens. Illa igitur, vigiliæ & curæ mortis causa mihi fuere. Ille verò devorata mihi tanta esca, pridie cùm sepelirer irridens mihi adstabat. *Plut.* Fuge ô Thucrite, vivas diutissimè, divitiis simul affluens, & hujuscemodi homines deridens: neque tu priùs moriaris, quàm omnes istos assentatores præmiseris. *Terp.* Hoc sanè Pluto, jam mihi jucundissimum fuerit, si & Chariades ante Thucritum vita decedat. *Plut.* Bono sis animo Terpsio: etenim Phidon & Melantus, & denique omnes iisdem confecti curis ipsum præcedent. *Terp.* Hæc probo: vivas diutissimè Thucrite.

1 Δωροφορήσαντες] Sic legit Interpres, sic reposuimus, cum male antea ὀλιγωρήσαντες. Bourd.

ZE-

ΖΗΝΟΦΑΝΤΟΥ, ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΔΗΜΙΔΟΥ.

ΖΗΝΟΦΑΝΤΗΣ.

Σὺ ἦ ὦ Καλλιδημίδη, πῶς ἀπέθανες; ἐγὼ μὲν γὰρ, ὅτι παρέσταν ἐν Δεπίῳ, πλέον ἔχοντι ἐμφαγὼν, ἀπεπνίγην, οἶδα. παρῆς γὰρ ἀποθνήσκοντί μοι. Καλ. παρῆν ὦ Ζηνόφαντες. τὸ δὲ ἐμὸν, παράδοξόν τι ἐγένετο. οἶδα γὰρ καὶ σύ με Πτοιόδωρον τὸν χαρίεντα. Ζη. τὸ ἄπιστον τὸ πλούσιον, ᾧ σοι τὰ πολλὰ ἥδεν συνόντι; Καλ. ἐκεῖνον αὐτὸν ἀεὶ ἐθεράπευον, ὑπαισχυνόμενον ἐπ' ἐμοὶ πεθνήξεσθαι. ἐπεὶ ἦ τὸ παράγγελμα ἐς μήκιστον ἐπηλίνετο, καὶ ὑπὲρ τὸν Τιθωνὸν ὁ γέρων ἔζη, ἐπίτηδές τινα ὁδὸν ἐπὶ τὸ κλῆρον ἐξευρον. πριάμενον γὰρ φάρμακον, ἀνέπεισα τὸν οἰνοχόον, ἐπειδὰν πίεσθαι ὁ Πτοιόδωρος αἰτήσῃ πιεῖν, πλὴν δὲ ἐπιεικῶς, [1] ζωρότερον ἐμβαλόντα εἰς κύλικα, ἕτοιμον ἔχειν αὐτὸν, καὶ ἐπιδόντα αὐτῷ. εἰ ἦ τοῦτο ποιήσῃ, ἐλεύθερον ἐπομοσάμενον ἀφήσειν αὐτόν. Ζη. τί δὴ οὖν ἐγένετο; φαίνῃ γάρ τι παράδοξον ἐρεῖν ἔοικως. Καλ. ἐπεὶ τοίνυν λουσάμενοι ἤκομεν, δύο ἤδη ὁ μειρακίσκος κύλικας ἑτοίμους ἔχων, τὴν μὲν, τῷ Πτοιοδώρου τὴν ἔχουσαν τὸ φάρμακον, τὴν δὲ ἑτέραν ἐμοί, [2] σφαλεὶς οὐκ οἶδ' ὅπως, ἐμοὶ μὲν τὸ φάρμακον, Πτοιοδώρῳ ἦ, τὸ ἀφάρμακτον ἐπέδωκεν. εἶτα ὁ μὲν, ἔπινεν. ἐγὼ

ZENOPHANTÆ ET CALLIDEMIDÆ.

ZENOPHANTES.

Tu tu Callidemides quo pacto interiisti? Nam me, cùm Diniæ parasitus essem, immodica ingurgitatione præfocatum nosti: aderas enim morienti. *Call.* Aderam Zenophantes. Mihi verò, inopinatum quiddam accidit. Nam tibi quoque notus est Ptœodorus ille senex. *Zen.* Orbum illum liberis, ac divitem dicis, apud quem te sæpe versari conspiciebam? *Call.* Illum semper colebam, id mihi fore pollicens ut meo bono quamprimum moreretur. Verùm cùm ea res in longum proferretur, & supra Tithonum senex viveret, compendiariam quandam excogitavi viam, qua ad hæreditatem pervenirem. Empto namque veneno, pocillatori persuaseram, ut simul atque Ptœodorus potum posceret (bibit autem abundè) præsentius in calicem injectum in promptu haberet, ipsique porrigeret. Quod si faceret, juravi me illum manumissurum. *Zen.* Quid igitur accidit? Nam inopinatum quiddam narraturus mihi videris. *Call.* Cùm loti venissemus, puer duobus paratis poculis, altero cui venenum inerat Ptœodoro, altero autem mihi, nescio quomodo errans, mihi venenum, Ptœodoro porrexit innoxium. Mox ille quidem bibit, at ego protinus humi

1 *Ζωρότερον*] *Celerius*: sic hoc loco hæc dictio sumenda, ut ex Homero Il. 9. interpretatur Plutar. Symposiac. dec. 5. *Bourd.*

2 *Σφαλεὶς*] Tale σφάλμα apud Heliodor. lib. 7. *Idem.*

ὦ αὐτίκα μάλα [1] ἐκπεδῶ ἐκεῖ-
μῶν, ὑποθολιμαῖος ἀντ' ἐκείνου
γενοῖς. τί τοῦτο γελᾷς ὦ Ζηνό-
φαντες; καὶ μὴν σὺν ἐδέ γε ἐπεί-
ρῳ ἀνδρὶ ἐπιγελᾶν. Ζη. ἀσμαι γὰρ ὦ
Καλλιδημίδη πάσχοντας. ὁ γάρων γὰρ,
τί ποθ' ὑμῖν τοῦτο; Καλ. πρῶτον μὲν
ὑπεθορύχθη ποθ' τὸ αἰφνίδιον.
εἶτα συνεὶς εἶμαι τὸ γεγονὸς ἐνόησε
γάλα καὶ αὐτὸς οἷά γε ὁ εἰωθὼς
ἐξαπατᾶν. Ζη. πλὴν, ἀλλ' ἐδὲ σε
τοῦ ἐπιτυμβίου ἐχρῆν πραπίδος. ἦκε
γὰρ ἂν σοι λάθρᾳ τὸ λεωφόρον ἀσφα-
λέστερον, εἰ καὶ ὀλίγῳ βραδύτερος
ἦν.

humi porrectim stratus sum, supposititium illius loco cadaver. Quid hoc rides Zenophantes? Atqui non convenit amici malis illudere. *Zen.* Rideo: nam lepidè tibi hæc res accidit. Porrò quid ad hæc senex ille? *Call.* Primùm quidem repentino casu conturbatus est: deinde simul atque intellexit, id quod acciderat, risit & ipse quod pocillator fecerat. *Zen.* Verùm non oportuit ad compendium illud divertere: siquidem tibi venisset populari via tutiùs, etiamsi paulò seriùs.

1 Ἐκπεδῶ] Sic in dial. Diogenis & Hercul. *Beurd.*

ΚΝΗΜΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΔΑΜΝΙΠΠΟΥ.

ΚΝΗΜΩΝ.

Τοῦτο ἐκεῖνο τὸ [1] παροι-
μίας, Ὁ νεβρὸς τὸν λέοντα. Δα. τί ἀγανακτεῖς ὦ
Κνήμων; Κνη. πυθοῦ ἐ, τί ἀγανακτῶ; κληρονόμον ἀκούσιον
καταλέλοιπα, καταφθιθεὶς ὁ ἄθλιος, ὃς ἐβουλόμην ἂν μάλιστα
ζῆν τοὺμὲ, ἀποθανών. Δα. πῶς τοῦτ' ἐγένετο; Κνη. Ἑρμόλαον τὸν
πάνυ πλούσιον ἄπαιδα ὄντα, ἐπε-
φράσθην ἐπὶ γενάτῳ. καλὸν ἐδόκει μοι ἐπ' ἐκείνῳ σοφίσα-
σθαι τοῦτο μάλιστα ἐπιτήδειον. ἔδοξε δή μοι καὶ σοφὸν τοῦτ' εἶναι,
ἀποθανόντος ἐς τὸ φανερὸν, ἐν αἷς ἐκείνῳ καταλέλοιπα τοὺμὲ
πάντα, ὡς κἀκεῖνος ζηλώσειε, καὶ

CNEMONIS, ET DAMNIPPI.

CNEMON.

Hoc illud est quod vulgo dici consuevit, Hinnulus leonem. *Dam.* Quid stomacharis Cnemon? *Cn.* Quid stomacher rogas? Hæredem invitus reliqui miser æstu delusus, iis præteritis quos mea habere maximè cupiebam. *Dam.* Quinam id accidit? *Cn.* Hermolaum illum insigniter divitem, liberis orbum, imminente morte captabam: neque ille meum officium injucundè admittebat. Interim scitum illud mihi visum est ut testamentum publicè proferrem, quo illum rerum omnium mearum hæredem instituerem: nimirum ut ille idem faceret, meo provocatus

1 Ὁ νεβρὸς τὸν λέοντα] Proverb. Ἐπὶ τῶν μὴ προσηκόντων. Aristoph. alii. *Beurd.*

1 Οἷον

τὸ αὐτὸ σχάξεις. Δα. τί δ' ἂν δὴ ἐκεῖνος; Κη. ὅτι μὲν δὴ ἂν αὐτὸς ἐνέγραψε ταῖς ἑαυτοῦ διαθήκαις, οὐκ οἶδα. ἐγὼ γοῦν ἄφνω ἀπέθανον, ὃ πάνυ μοι ἐπιπόνως. καὶ τὸν Ἑρμόλαον ἔχει τὰμά, ὥσπερ τις λάβρος καὶ τὸ ἄγκιστρον τοῦ ἁλιέως συγκαταπάσας. Δα. ὃ μέντοι, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν σε τὸν ἁλιέα. ὥστε σόφισμα κατὰ σαυτοῦ σαυτὸν θεῖναι. Κη. ἔοικε. οἰμώζω τοιγαροῦν.

tus exemplo. *Dam.* At quid tandem ille? *Cn.* Quid ille suo in testamento scripserit, id quidem ignoro. Cæterùm ego tecti ruina oppressus vita repentè decessi. Et nunc res meas possidet Hermolaus, lupi cujuspiam in morem ipso hamo cum esca pariter avulso. *Dam.* Non modò hamum, sed etiam ipsum te piscatorem abstulit. Itaque dolum istum, in tuum ipsius caput struxeras. *Cn.* Ita videtur, ideoque lugeo.

ΣΙΜΥΛΟΥ, ΚΑΙ ΠΟΛΥΣΤΡΑΤΟΥ.

ΣΙΜΥΛΟΣ.

Ἥκεις ποτὲ ὦ Πολύστρατε καὶ σὺ παρ' ἡμᾶς, ἴσθι οἴομαι σὲ πολὺ ὀλιγίονα τῶν ἑκατὸν βεβιωκότα. Πολ. οὐκοῦν ἐπὶ ὀγδοήκοντα ὦ Σίμυλε. Σι. πῶς δὴ τὰ μετ' ἐμὲ πάντ' ἴσθι τελέσαντα; ἐγὼ γὰρ ἀμφὶ τὰ ἑβδομήκοντά σε ἦν. Πολ. ἀπέθανον. Πολυ. ὑπερήδεσθαι, εἰ καί σοι παρέδοξον τοῦτο δοκῶ. Σι. παρεδόξουν, εἰ γάρ τι, καὶ ἀσθενὴς, ἄπαις τε ὢν σοὶ, ἄδοξός τοῖς ἐν τῷ βίῳ ἐδύνασο. Πολυ. τὸ μὲν παρὸν, ἄπαυστα ἐθυμούμην. ἦν καὶ παῖδες ὡραῖοι ἔσαν πολλοὶ, καὶ γυναῖκες ἀβρόπατοι, καὶ μῦρον, καὶ [1] οἴνου ἀνθοσμίας, καὶ τράπεζα [2] ὑπὲρ τὰς ἐν Σικελίᾳ. Σι. καὶ-

SIMYLI ET POLYSTRATI.

SIMYLVS.

Venisti tandem & tu Polystrate ad nos, cùm annos vixeris haud multò pauciores centum opinor. *Pol.* Nonaginta octo Simyle. *Sim.* Sed quinam triginta istos annos egisti, quibus mihi superstes fuisti? nam te ferme septuagenario perii. *Pol.* Quàm suavissimè, & si hoc mirum tibi videbitur. *Sim.* Mirum verò, siquidem tibi seni, atque invalido, præterea liberis orbo, quicquam poterat esse in vita jucundum. *Pol.* Primùm nihil erat quod non possem: præterea pueri formosi complures aderant, tum mulieres venustissimæ, unguenta, vinum fragrans, postremò mensæ vel Siculis lautiores. *Sim.* Nova hæc:

1 Οἴνου ἀνθοσμίας] Ἡδὺς, θυόσμος, ἀβέλσμος, ἀνθηρὸς, θύδης. Sic ἀνθοσμίαν sæpissimè interpretatur, leg. Achill. Tat. lib. 1. Grammatici Græci. *Bourd.*

2 Τράπεζα ὑπὲρ τὰς ἐν Σικελίᾳ] Τραπέζαι Σικελικαί. Isaac Pontan. ad Macrob. Theod. Marcil. ad Horat. *Idem.*

νὰ τοῦτο. ἐγὼ γάρ σε πάνυ φιλόμουσον ἠπιστάμην. Πολυ. ἀλλ' ὑπέρ γέ μου ὦ ἡμῖν ἀπὸ τοῦ παραχρῆμα. καὶ ἐωθεν μὲν δὴ οὕτως ἐφοίτων μάλα πολλοί. μετὰ δὲ, πάντοθεν μοι δῶρα προσήγετο, ἁπάντων χθόνιον τὰ γῆς κάλλιστα. Σι. ἐτυγχάνησας ὢν Πολύδροσος μετ' ἐμέ; Πολυ. οὐκ. ἀλλ' ἐρᾶστὴς εἶχον μειράκιος. Σι. ἐγήρασας. ἐρᾶστὴς σὺ τηλικοῦτος ὢν, οὐδὲν ἧττον ἢ παρὰ ἔχων; Πολυ. νὴ Δία τὰς ἀρέσκειάς γε τὸ τῆ πόλει. καὶ γάρ τά με, καὶ φυλάρχην ὡς ὁρᾶς ὄντα, καὶ ληκύθιον προσεῖπε, καὶ κηρύζοντα, ὑπερήδοντο ἱεροποιοῦντες, καὶ μαγείρου λῷ αὐτῶν, οὗτος ἂν ἦ μόνον προσέβλεψα. Σι. μῶν καὶ σύ πνα ὥσπερ ὁ Φάων τὴν Ἀφροδίτην ἐκ Χίου διεπόρθμευσας, εἶτα σοι δύσκαμπτος ἔδοξε νέον εἶναι, καὶ κάλλιον ἐξ ὑπαρχῆς, καὶ ἀξιόφατον; Πολυ. οὐκ. ἀλλὰ τοιοῦτος ὢν, ἀξιοπόθητος λῷ. Σι. αἰνίγματα λέγεις. Πολυ. καὶ μὴν προδηλός γε ὁ ἔρως ἦτοι πολὺς ὢν, ὁ περὶ τὰς ἀτέκνους, καὶ πλουσίους γέροντας. Σι. νῦν μανθάνω σε τὸ κάλλος ὦ ἠμφίσιε, ὅτι ἀπὸ τῆ χρυσῆς Ἀφροδίτης λῷ. Πολ. ἐπὶρ ὦ Σίμυλε, οὐκ ὀλίγα τῶν ἐρασῶν ἀπολέλαυκε, μισθοφορᾶ προσκυνούμενος ὑπ' αὐτῶν. καὶ ἐγρυπνούμεν ἢ πολλάκις, καὶ ἀπέκλειον αὐτῶν πύλας σύνοπτ. οἱ δὲ, ἡμιλλῶντο, καὶ ἀλλήλας ὑπερεβάλλοντο τῆ περὶ ἐμὲ φιλοτιμίᾳ. Σι. πάλαι δ' ἦν, πῶς ἐσυλλούσω προὶ τῶν κτημάτων; Πολ. ἐς τὸ φανερὸν μὲν ἔκαστον αὐτῶν κληρονόμον ἀπολιπεῖν ἔφασκον. ὁ δ' ἐπίστευέ τε, καὶ κολακώνικώτερον

hæc : nam te parcissimum esse sciebam. *Pol.* Atqui vir præclare, ab aliis bona mihi subscatebant : tum diluculo protinus quamplurimi ad fores meas ventitabant : simulque ex omni rerum genere, quæ terrarum ubivis pulcherrimæ reperiuntur, munera mihi deportabantur. *Sim.* Num me defuncto regnum gessisti? *Pol.* Minime verùm amantes habebam sexcentos. *Sim.* Non possum non ridere : tune tam longævus, cui super essent quatuor dentes, habuisti amantes? *Pol.* Per Iovem civitatis optimates habui, illique me senem, & calvum ut vides, præterea lippitudine & gravedine laborantem jucundissimè colebant, adeò ut is fœlix videretur, quemcumque vel aspexissem modò. *Sim.* Num tu quoque, ut & Phaon ille, Venerem è Chio transvexisti, ut optanti tibi illa dederit juvenescere, ac denuo formosum atque amabilem fieri? *Pol.* Nequaquam, quin cùm talis essem qualem dixi, adamabar tamen. *Sim.* Ænigmata narras. *Pol.* Atqui notissimus est hic amor cùm sit vulgò frequens, nempe erga senes divites qui liberis carent. *Sim.* Nunc, vir egregie, tua forma unde tibi profecta fuerit, intelligo, nimirum ab aurea illa Venere. *Pol.* Verùm ô Simyle, non paucas commoditates ab amantibus tuli, propemodum adoratus ab illis. Porrò sæpius illis illudebam, interdum & aliquos ex ipsis excludebam. Tum illi inter se decertabant, & in ambiendis primis apud me partibus, alius alium anteire nitebatur. *Sim.* Sed quid tandem de tuis facultatibus statuisti? *Pol.* Palàm quidem affirmabam, me eorum unumquemque relicturum hæredem : quod cùm quisque crederet, certatim se quisque adulantio-

παρασκάζειν ἑαυτόν. ἄλλως ἦ τὰς ἀληθεῖς ἀφθίτους σκιὰς ἔχων, κατέλιπον, οἰμώζειν ἅπαντα φράσας. Σι. τίνα δ' αὖ πολυδάπανον τὸν κληρονόμον ἴσχει; ἦ καὶ τινὰ τῶν ἀπὸ ξόης; Πολυ. οὐ μὰ Δί', ἀλλὰ νεάνιόν τινα τῶν μειρακίων τῶν ἀρρένων Φρύγα. Σι. ἀμφὶ πόσα ἔτη ὁ Πολύστρατος; Πολυ. χαδὸν ἀμφὶ τὰ εἴκοσι. Σι. ἤδη μανθάνω ἅπερ σε σκώπτω [1] ἐχαρίζετο. Πολ. πάλιν, ἀλλὰ πολὺ σκαιὸν ἀξιώτερον κληρονομεῖν, εἰ καὶ βάρβαρον λῷ, καὶ ὀλεθρον. ὃν ἤδη καὶ αὐτοὶ οἱ ἄριστοι θεραπεύουσιν. σκώπτω πίονι σκληρονόμησε μοι. καὶ νῦν ἐν τοῖς ἀνακτόροις ἀναβέβηκε, ὑπεξυρημένον τὸ γήσιον, καὶ βαρβαρίζων. Κόδρου ἦ σοφίστερον, ἢ Νιρέως καλλίονα, ἢ Ὀδυσσέως συνετώτερον λεγόμενον εἶναι. Σι. ἄμοι μέλε. καὶ φαπηγησάτω τὴν Ἑλλάδα, εἰ θέλει. σκώπτοι ἦ, μὴ κληρονομείτωσαν μόνον.

tiorem præbebat. Sed alias veras illas tabulas quas habebam reliqui, in quibus omnes illos plorare jussi. *Sim.* At postremæ illæ quem hæredem habebant? num è cognatis quempiam? *Pol.* Non per Iovem, imò novitium quendam ex formosis illis adolescentibus, natione Phrygem. *Sim.* Quot circiter annos natum Polystrate? *Pol.* Ferme viginti. *Sim.* Iam intelligo quibus obsequiis ille te demeruerit. *Pol.* Attamen illis longè dignior erat qui hæreditatem acciperet: quanquam barbarus ac perditus erat: quem jam ipsi optimates colunt. Is igitur mihi extitit hæres, jamque inter patricios numeratur, subraso mento, barbaroque cultu ac lingua: Codro autem generosior, Nireo formosior, Vlysse prudentior prædicatur. *Sim.* Non curo, vel totius Græciæ sit Imperator, si videtur, dummodo hæreditate illi non potiantur.

1 Ἐχαρίζετο] Notam quid in obscœnis sit χαρίζεσθαι, ἀφροδιάζειν. Bourd.

ΧΑΡΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ.

CHARONTIS ET MERCVRII.

ΧΑΡΩΝ.

Ἀκούσατε ὡς ἔχει ὑμῖν τὰ πράγματα. μικρὸν μὲν ὑμῖν ὡς ὁρᾶτε, τὸ σκαφίδιον, καὶ κατασαθρόν ἐστι, καὶ ἀφίησι τὰ πολλά· καὶ δὴ τρεπὴ ἐπὶ θάτερα, οἰχήσεσθε. ὑμεῖς δ', τοσοῦτοι ἅμα ἥκετε, πολλὰ ἐπιφερόμενοι ἔκαστος. ἢν δὲ μὴ τούτων ἐμβῆτε, δίδια μὴ ὕστερον μετανοήσητε

CHARON.

Audite quo loco sint res vestræ. Equidem parva est nobis, ac suppuris navicula, prout videtis, & undique perfluit: quæ si in alterutram partem inclinarit, pessum ibit. Vos autem tam multi simul confluxistis, multasque sarcinas singuli affertis: quibuscum si conscenderitis, vereor ne facti vos pœniteat

στε. καὶ μάλιστα ὀπόσοι νεῖν οὐκ ἐπίστασθε. Νεκρόλ. πῶς δὲ ποιήσομεν, ὦ Ἑρμῆ; Χα. ἐγὼ ὑμῖν φράσω. γυμνοὺς ἐπιβαίνειν χρὴ, τὰ περιττὰ πάντα ἐπὶ τὸν ἠϊόνα καταλιπόντας. μόλις γὰρ ἂν καὶ ὕτω δύξαιθ' ὑμᾶς τὸ πορθμεῖον. σοὶ δ' ὦ Ἑρμῆ, μελήσει τὸ λαβεῖν τούτων μηδένα ἀποδύσαντα αὐτῶν, ὃς ἂν μὴ ψιλὸς ᾖ, καθάπερ ἔφην, διαβαλών. παρὰ δὲ τὸν διαβάθραν ἐκεῖ, λαμβάνοντε αὐτοὺς, καὶ ἀναλάμβανε, γυμνοὺς ἐπιβαίνειν ἀναγκάζων. Ερ. οὐ λέγεις, καὶ ὕτω ποιήσομεν. οὗτοσὶ τίς ὁ πορφυρᾶς ἐστι; Με. Μένιππος ἔγωγε. ἀλλ' ἰδοὺ ἡ πήρα μοι ὦ Ἑρμῆ, καὶ τὸ βάκτρον, ἐς τὸν λίμνην [2] ἀπορίψων. τὸ τρίβωνα δὲ ἀφ' ἑκάστου ἐκόμισα, οὐ πιῶν. Ερ. ἔμβαινε ὦ Μένιππε ἀνδρῶν ἄριστε, καὶ τὸν πρωρέα ἔχε σεαυτῷ τὸν κυβερνήτην ἐφ' ὑψηλοῦ, ὡς ἐπισκοπῇς ἅπαντας. ὁ κωλὸς δ' οὗτος, τίς ἐστι; Χαρ. Χαρμόλεως ὁ μεγαρικὸς, ἐπίφθονος. [3] οὗ τὸ φίλημα διτάλαντόν ἐστι. Ερ. ἀπόδυθι τοιγαροῦν τὸ κάλλος, καὶ τὰ χείλη αὐτοῦ φιλήσοι, καὶ τὸν κόμην τὴν βαθεῖαν, καὶ τὸ ἐπὶ τῷ παρειᾷ ἐρύθημα, καὶ τὸ δέρμα ὅλον. ἔχει κωλῶς. ἄζωνος εἶ. ἐπίβαινε ἤδη. ὁ δὲ τὸν πορφυρίδα οὗτοσὶ, καὶ τὸ διάδημα, [4] ὁ βλοσυρὸς, τίς ἂν τυγχάνεις; Λα. Λάμπιχος, Γελῴων τύραννος. Ερ. τί δὴ ὦ Λάμπιχε τοσοῦτον ἔχων πάρει; Λα. τί δὴ ἐρεῖν ὦ Ἑρμῆ, γυμνὸν ἥκειν τύραννον ἐπὶ τοσούτοις ὑποζύγιοις; Νεκρόλ. πῶς δὲ ποιήσομεν, ὦ Ἑρμῆ, διαπλεύσαντες; Ερ. ἐγὼ ὑμῖν φράσω. γυμνοὺς ἐμβαίνειν χρὴ, τὰ περιττὰ πάντα ἐπὶ τὸν ἠϊόνα καταλιπόντας. μόλις γὰρ ἂν καὶ ὕτω δύξαιθ' ὑμᾶς τὸ πορθμεῖον. σοὶ δ' ὦ Ἑρμῆ, μελήσει τὸ λαβεῖν τούτων μηδένα ἀποδύσαντα αὐτῶν, ὃς ἂν μὴ ψιλὸς ᾖ, καθάπερ ἔφην, διαβαλών. παρὰ δὲ τὸν διαβάθραν ἐκεῖ, λαμβάνοντε αὐτοὺς, καὶ ἀναλάμβανε, γυμνοὺς ἐπιβαίνειν ἀναγκάζων. Ερ. οὐ λέγεις, καὶ ὕτω ποιήσομεν. οὗτοσὶ τίς ὁ πορφυρᾶς ἐστι; Με. Μένιππος ἔγωγε. ἀλλ' ἰδοὺ ἡ πήρα μοι ὦ Ἑρμῆ, καὶ τὸ βάκτρον, ἐς τὸν λίμνην [2] ἀπορίψων. τὸ τρίβωνα δὲ ἀφ' ἑκάστου ἐκόμισα, οὐ πιῶν. Ερ. ἔμβαινε ὦ Μένιππε ἀνδρῶν ἄριστε, καὶ τὸν πρωρέα ἔχε σεαυτῷ τὸν κυβερνήτην ἐφ' ὑψηλοῦ, ὡς ἐπισκοπῇς ἅπαντας. ὁ κωλὸς δ' οὗτος, τίς ἐστι; Χαρ. Χαρμόλεως ὁ μεγαρικὸς, ἐπίφθονος. [3] οὗ τὸ φίλημα διτάλαντόν ἐστι. Ερ. ἀπόδυθι τοιγαροῦν τὸ κάλλος, καὶ τὰ χείλη αὐτοῦ φιλήσοι, καὶ τὸν κόμην τὴν βαθεῖαν, καὶ τὸ ἐπὶ τῷ παρειᾷ ἐρύθημα, καὶ τὸ δέρμα ὅλον. ἔχει κωλῶς. ἄζωνος εἶ. ἐπίβαινε ἤδη. ὁ δὲ τὸν πορφυρίδα οὗτοσὶ, καὶ τὸ διάδημα, [4] ὁ βλοσυρὸς, τίς ἂν τυγχάνεις; Λα. Λάμπιχος, Γελῴων τύραννος. Ερ. τί δὴ ὦ Λάμπιχε τοσοῦτον ἔχων πάρει; Λα. τί δὴ ἐρεῖν ὦ Ἑρμῆ, γυμνὸν ἥκειν τύραννον ἐπὶ τοσούτοις ὑποζύγιοις;

teat postea: præcipuè quicunque natare nescitis. *Mortui.* Quid igitur facto opus est, ut tutò navigemus? *Ch.* Ego dicam vobis. Nudos vos ingredi oportet, omniaque hæc superflua in littore relinquere. Vix enim etiam sic capiet vos iste ponto. Tibi verò, Mercuri, deinceps curæ erit, neminem ex ipsis excipere nisi qui sit nudus, & supellectilem abjecerit, ut dixi. Itaque stans ad tabulatum scansorium ipsos cognosce, & nudos ingredi cogens suscipe. *Merc.* Rectè dicis: atque sic faciemus. Quis est hic primus? *Men.* Ego sum Menippus. Ecce autem peram & baculum in paludem projeci: verùm rectè feci qui pallium non attulerim. *Merc.* Ingredere ô Menippe, vir optime, primumque apud navis gubernatorem, in summitate, locum occupa, ut omnes intuearis. Verùm quis est formosus iste? *Char.* Ego sum Charmoleus ille Megarensis amabilis, cujus oscŭlum duobus talentis emptum est. *Merc.* Exue igitur istam pulchritudinem, & labia cum oscŭlis, promissam etiam comam, & genarum ruborem, adeoque totam cutem. Bene se res habet, expeditus es, ingredere nunc. Hic verò purpuratus, & diademate vinctus, facie truculentus. Quis es tu? *Lam.* Lampichus Geloorum tyrannus. *Merc.* Quid cum tot sarcinis ades? *Lam.* Anne conveniebat nudum venire tyrannum?

1 Τὰ ἱππλα] Τὰ ἱλαρώτατα ἢ πτημῶτων, παρὰ τὸ ὀπτολάζειν. Bourd.
2 Ἀπορίψων] Sana lectio quam varie inutiliter tentant. *Idem.*
3 Οὗ τὸ φίλημα διτάλαντον ἐστὶ] Recte hunc locum sanus interpretati. Quid ibi esset φίλημα, alibi docuimus. *Idem.*
4 Ὁ βλοσυρὸς] *Minax.* Idem.

1 Ἐπι-

γυνιον ἄφες; Ερ. τύραννον δὲ οὐδαμῶς, νεκρὸν δὲ μόλα. ὕστι κἀκεῖνο ταῦτα. Λα. ἰδοὺ σοι ὁ πλοῦτος ἀπέρριψα. Ερ. καὶ τὸ τύφον ἀπέρριψον ὦ Λάμπιχε, καὶ τὴν ὑπερηφάνειαν. βαρήσει γὰρ τὸ πορθμεῖον, συνεμπεσόντα. Δα. ἐκεῖνα ἀλλὰ τὸ διάδημα ἐασόν με ἔχειν, καὶ τὴν φορτίδα. Ερ. οὐδαμῶς. ἀλλὰ καὶ ταῦτα ἄφες. Λα. ἔασον. τί ἔτι; πάντα γὰρ ἀφῆκα ὡς ὁρᾷς. Ερ. καὶ τὴν ἀμάθειαν δὲ, καὶ τὴν ἄνοιαν, καὶ τὴν ὕβριν, καὶ τὴν ὀργὴν, καὶ ταῦτα ἄφες. Λα. ἰδοὺ σοι ψιλὸς εἰμι. Ερ. ἔμβαινε ἤδη. σὺ δὲ ὁ παχὺς, ὁ πολύσαρκος, τίς εἶ; Δα. Δαμασίας ὁ ἀθλητής. Ερ. νὴ Ἴσθμιε. εἶδόν σε γὰρ τὰ πολλάκις ἐν ταῖς παλαίστραις ἰδών. Δα. ναὶ ὦ Ἑρμῆ. ἀλλὰ παραδέξαί με γυμνὸν ὄντα. Ερ. ὦ γύμνιον ὦ βέλτιστε, τοσαύτας σάρκας περιβεβλημένον. ὕστι δὲ δυθῆ αὐτὰς, ἐπὶ πολυδένδρεις τὸ σοφόν, τὸ ἕτερον πόδα ὑπερθεὶς μόνον. ἀλλὰ καὶ τὰς στεφάνας ταύτας ἀπόρριψον, καὶ τὰ κηρύγματα. Δα. ἰδοὺ σοι γυμνὸς ὡς ὁρᾷς ἀληθῶς ὤμην, καὶ ἰσοψύχιον τοῖς ἄλλοις νεκροῖς. Ερ. ὕστις ἄμεινον ἀθαρῆ εἶναι. ὕστι ἔμβαινε. καὶ σὺ δὲ τὸ πολὺ λαπτόμενον ὦ Κρᾶτον, καὶ τὴν μαλακίαν ἧ σεσώπε, καὶ τὴν τρυφὴν, μηδὲ τὰ ὀστᾶ τύφοι πάλιν, μηδὲ τὰ τῶν προγόνων ἀξιώματα, κατάλιπε ἢ κἀμοῦ, καὶ βάδιζε. καὶ εἴ ποτε σε ἡ πόλις ἀποπέμψειε σύμπρεσβυν δηλονότι, καὶ τοὺς τῶν ἀθλητῶν [1] ἐπιχαφὰς, μηδὲ ὅτι μέγαν τύφον ἐπὶ σοὶ ἔχοντα λέγε. βαρεῖ γὰρ ἐκ τούτων μηνιγγιόμενον. Κρᾶτ. ἐχ ἑκὼν μὲν. ἀποῤῥίψω δέ. τί γὰρ ὦν καὶ παθοιμι; Ερ. βαθεῖα. σὺ

num? *Merc.* Nequaquam tyrannum, ſed mortuum: itaque iſta depone. *Lam.* Ecce divitias abjeci. *Merc.* Factum etiam abjice Lampiche, & ſuperbiam. Si enim hæc ſimul ingrediantur, pontonem gravabunt. *Lam.* Permitte ſaltem ut diadema habeam, & ſagulum. *Merc.* Nequaquam, ſed hæc etiam relinque. *Lam.* Ita ſit, quid amplius? nam omnia, ut vides, abjeci. *Merc.* Crudelitatem etiam, & amentiam, & inſolentiam, & iracundiam depone. *Lam.* Ecce nudus ſum, *Merc.* Ingredere nunc. Tu verò pinguis & carnoſus, quis es? *Dam.* Sum athleta Damaſias. *Merc.* Etiam ille eſſe videris: ſcio enim te ſæpe in palæſtris à me viſum. *Dam.* Etiam Mercuri: ſed me nudum excipe. *Merc.* Non es nudus ô bone vir, tanta carne circundatus: eam itaque exue. Navim enim ſubmerges, ſi vel alterum pedem impoſueris. Sed & coronas iſtas, & præconia abjice. *Dam.* En planè nudus ſum, ut vides, & ſimili cum aliis mortuis ſtatura. *Merc.* Sic præſtat eſſe levem: itaque ingredere. Tu quoque Craton depoſitis divitiis, præterea mollitie, & deliciis, neque tecum feras epitaphia, neque tuorum majorum dignitates: ſed & genus, & gloriam relinque. Nec civitatis, de qua benemeritus es, publica præconia, nec ſtatuarum inſcriptiones: nec magnum tibi ſepulchrum aggeſtum dicas: horum enim recordatio ſcapham etiam gravat. *Cr.* Invitus certè? ſed tamen abjiciam: quid enim faciam? *Merc.* Papæ, quid tibi vis

1 Ἐπιχαφὰς] De quib. dico ad Catapl. *Bourd.*

1 Ἐπι-

ὦ ὁ ἔνοπλος, τί βαλῇ; ἢ τί τὸ τρόπαιον τοῦτο φέρεις; Κερ. ὅπ νενίκηται ὦ Ἑρμῆ. καὶ ἥδεσθαι, καὶ ἡ πόλις ἐτίμησέ με. Ερ. ἄφες σὺ γῇ τὸ τρόπαιον. σὺ δὲ δεῦρο, εἰρήνη, καὶ ἀδὲν ὅπλων δεήσει. ὁ σεμνὸς δ' οὗτος λεῖ γε ἐκ τοῦ χήμοῦ, καὶ βρενθυόμενος, ὁ τὰς ὀφρῦς ἐπηρκὼς, ὁ ἐπὶ τῷ φροντίδων, τίς ἐστιν, ὁ τὸ βαθὺν πώγωνα καθειμένος; Μι. φιλόσοφός τις ὦ Ἑρμῆ. μᾶλλον δ', φησὶ, καὶ περιττίας μεστός. ὥστε λάβε δυσον καὶ τοῦτον. ὄψει γὰρ πολλὰ καὶ γελοῖα ὑπὸ τῷ ἱματίῳ κρυπτόμενα. Ερ. κατάθου σὺ τὸ χῆμα πρῶτον. εἶτα ἐκ τουτὶ πώγωνα. ὦ Ζεῦ, ὅσων μὲν τῶν ἀλαζονείαν κομιζῇ, ὅσων δ' ἀμαθίαν, καὶ ἔριν, καὶ κενοδοξίαν, καὶ ἐρωτήσεις λήρους, καὶ λόγους ἀκαιρολόγους, καὶ [1] κενοίας πολυπλόκους. ἀλλὰ καὶ μεζοπονίαν μᾶλλον πολλῶν, ἐκ λῆρον σὺν ὀλίγοι, ἐκ ὕβλυς, ἐκ μικρολογίαν. νὴ Δία, ἐκ χρυσίον γε τοῦτο, ἐκ ἡδυπάθειαν δ', ἐκ ἀναισχυντίαν, ἐκ ὀργῶν, καὶ τυφλῶν, καὶ μαλακίαν. ὦ λίληθε γάρ με, εἰ καὶ μᾶλλον ἐκκρύπτεις αὐτά. καὶ τὸ ψευδὸς δ' ἀπόθου, καὶ τὸ τύφον, καὶ τὸ οἴεσθαι ἀμείνων εἶναι τῶν ἄλλων. ὡς ἔγε πάντα πᾶσι ἔχων ἐμβαίνοις, πᾶσα πεντηκοντόρος δέξαιτό ἄν σε; Φιλο. ἀποτίθεμαι τοίνυν αὐτὰ, ἐπίσχες δ' ὅπως κελεύεις. Με. ἀλλὰ καὶ τὸ πώγωνα τοῦτον ἀποθοῦ ὦ Ἑρμῆ, βαρύν τε ὄντα, καὶ λάσιον ὡς ὁρᾶς. πέντε μναῶν τρίχας εἰσὶ τηλαλήσειν. Ερ. εὖ λέγεις. λάβου καὶ τοῦτον. Φιλο. καὶ ὅς ὁ ἀποκείρων ἔσται;

vis armatus? aut quid trophæum istud circumfers? *Cr.* Quia vici Mercuri, & res præclaras gessi, propterea civitas hoc me honore affecit. *Merc.* Relinque trophæum in terrâ: apud inferos enim pax est, nihilque armis opus erit. Verùm quis ille est, ipso habitu gravitatem quandam præ se ferens, elatus, contractis superciliis, meditabundus, promissa barba: quis iste est? *Men.* Philosophus aliquis Mercuri: imò præstigiator, & prodigiorum plenus. Itaque & hunc exue: videbis enim multa, eaque ridicula sub pallio abscondita. *Merc.* Hunc tu habitum depone primùm: deinde hæc quoque omnia. O Iupiter, quantam ille arrogantiam, quantam inscitiam, quantum contentionum, inanis gloriæ, quæstionum dubiarum, spinosarum disputationum, & cogitationum perplexarum circumfert? imò quàm multos vanos labores, & deliramenta non pauca, & nugas, & rerum minimarum disquisitionem. Sed per Iovem aurum etiam hoc, & voluptatem, & impudentiam, & iram, delicias, & molliciem (neque enim ista me latent, etiamsi studiosè celas) mendacium quoque & fastum abjice, illamque opinionem, qua te aliis præstantiorem esse ducis: nam si cum his omnibus ingrediaris quæ te quinqueremis accipiat? *Ph.* Depono igitur ea, quandoquidem sic jubes. *Men.* Sed & barbam hanc deponat Mercuri, cùm adeò gravis, & hirsuta sit, ut vides: cujus capilli quinque sunt minarum ad minimum. *Merc.* Rectè dicis: hanc etiam depone. *Ph.* Ecquis erit qui detondebit? *Merc.*

1 Ἐννοίας πολυπλόκους] Hinc Philosophorum πλοκὰς quas πλοκοπόνας vocavit. in Vitarum auctione & alibi. *Bourd.*

1 Ἐπ-

Ερ. Μένιππε, ἔτοσι, λαβὲ πέλεκυν τὸν ναυπηγικῶν, ἀποκόψαι αὐτὸν, [1] ἐπικόπῳ τῷ ἀνασάξαι χρησόμενον. Με. σὺ δὲ ὦ Ἑρμῆ. ἀλλὰ πρεσβύτερόν μοι ἀπάδων. γελοιότερον γὰρ τοῦτο. Ερ. ὁ πέλεκυς ἱκανός. Με. ὄμοι. ἀνθρωποπρεπέστερον γὰρ νῦν ἀναπέφηνας, ἀποδέμενος αὐτῷ τὸν κιναδεσμόν. βούλει μικρὸν ἀφίλαρμμα καὶ τὸ ὀφρύων; Ερ. μάλιστα. ὑπὲρ τὸ μέτωπον γὰρ καὶ πάντας ἐπῆρκεν, ὥστε οἶδ' ὅτῳ ἀνατείνων ἑαυτόν. τί τοῦτο, καὶ δακρύεις ὦ κάθαρμα, ὡς ἀληθῶς δακρύων ἀποθνήσκειν; ἔμβηθι δ' οὖν. Με. ἴσθι τὸ βαρύτατον ὑπὸ μάλης ἔχων. Ερ. τί ὦ Μένιππε; Με. κολακείαν ὦ Ἑρμῆ, πολλὰ τῷ βίῳ χρησιμεύσασαν αὐτῷ. Φιλο. ἄκουε δὲ σὺ ὦ Μένιππε, ἀπόθου τὴν εἰλικρίνειαν, καὶ παῤῥησίαν, καὶ τὸ ἄλυπον, καὶ τὸ ἡδυπαθὲς, καὶ τὸ γελαστικόν. μόνον γὰρ τὰ ἄλλα γελᾷς; Ερ. μηδαμῶς. ἀλλὰ δὲ ἔχε τοῦτο, κοῦφα γὰρ καὶ πάνυ εὐφορα ὄντα, καὶ ὡς τὰ κουφότατα χρησιμα. καὶ ὁ ῥήτωρ σὺ, ἀπόθου τὰ ῥημάτων τῶν τοιούτων ἀντιθετολογίαν, καὶ ἀντιθέσεις, καὶ περιόδους, καὶ βαρβαρισμούς, καὶ τἄλλα βάρη τῶν λόγων. Ρη. ἰοὺ, ἰδοὺ ἀποτίθεμαι. Ερ. εὖ ἔχει. ὥστε λύε τὰ ἀγκύρια. τῷ ἀποδάθρῳ ἀνελώμεθα. τὸ ἀγκύριον ἀναπάσθω. πίπτουσιν τὸ ἱστίον. εὔδιοι ὦ πορθμεῦ τὸ πηδάλιον. εὖ πάθωμεν. τί οἰμώζετε ὦ μάταιοι, καὶ μάλιστα ὁ φιλόσοφος σὺ, ὁ ἀρτίως τὴν πώγωνα διδυμόρους; Φιλ. ὅτι ὦ Ἑρμῆ ἀθάνατον φάμην τὴν ψυχὴν ὑπάρχειν. Με. ψεύδῃ.

Merc. Menippus iſte ſumpta ſecuri qua naves fabricant, eam reſecabit ſcanſorio navis tabulato ſuperpoſitam. *Men.* Nequaquam Mercuri: ſed da mihi ſerram: hoc enim erit, magis ridiculum. *Merc.* Sufficiet ſecuris. *Men.* Euge humaniorem reddidiſti, ſepoſito ejus fœtore hircino. Vis-ne ut paulum de ſuperciliis auferam? *Merc.* Maximè. Nam hæc ſuper frontem attollit, neſcio quò ſe ipſum intendens. Quid hoc rei eſt? etiam ploras ſceleſte? & mortem formidas? ingredere igitur. *Men.* Vnum adhuc graviſſimum geſtat ſub alis. *Merc.* Quidnam Menippe? *Men.* Adulationem Mercuri, quæ illi dum viveret multum profuit. *Ph.* Igitur & tu Menippe depone tuam libertatem, & loquendi audaciam, lætitiam, generoſitatem, & riſum: ſoluſne omnium rides? *Merc.* Nequaquam, ſed retine iſta, levia cùm ſint & portatu facilia, atque ad navigationem utilia. Tu verò Orator depone iſtam tantam verborum contradictionem, antitheſes, membrorum adæquationes, periodos, barbariſmos, aliaque orationum pondera. *Rh.* En depono. *Merc.* Bene res ſe habent. Itaque ſolve funem, attollamus ſcalas, retrahatur anchora: expande velum, tuque portitor dirige clavum. Simus hilares. Quid ploratis ſtolidi? tuque Philoſophe in primis? qui paulò ante tua barba ſpoliatus es. *Ph.* Quoniam Mercuri, animam immortalem eſſe putabam. *Men.* Mentitur: alia enim ipſum mœ-

[1] Ἐπικόπῳ] Sic vocat truncum ſuper quo aliquid diſſecatur, vox in uſu rariſſimo. *Bened.*

ἀλλὰ γὰρ ἔοικε λυπεῖν αὐτόν. Ερ. τὰ ποῖα; Με. ὅτι μηκέτι δειπνήσει πολυτελῶς δύσας, μηδ' ὑπνώσει ἐξιὼν, ἅπασιν λανθάνων, τῷ ἱματίῳ τῷ περιβαλλῶ κατειλήσας, περείσεισιν ὁ πόκλος τὰ χαμαιτυπεῖα. καὶ ἴωμεν ἐξαπατῶν τοὺς νέους ἐπὶ τῇ σοφίᾳ, ἀργύριον λήψεσθαι. ταῦτα λυπεῖ αὐτόν. Φιλ. σὺ γὰρ ὦ Μένιππε, οὐκ ἄχθῃ ἀνθρώπων; Μεν. πῶς, ὃς ἔσπευσα ἐπὶ τὸ δικαστήριον, κηλίσασθαι μηδενός; ἀλλὰ μεθ' ἡμῶν λόγων, ἢ κραυγή τις ἀκούεται, ὥσπερ πάνυ λάθρᾳ γῆς βαίνοντων; Ερ. ναὶ ὦ Μένιππε. οὐκ ἀφ' ἑνὸς γε χώρου. ἀλλ' οἱ μὲν, εἰς τὸν αὐτὸν ἀθροισθέντες, ἄσμενοι γελῶσι ἐπὶ τῷ Λαμπίχου θανάτῳ. καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, σωθεῖσα ὡς τὰ γυναικῶν. καὶ τὰ παιδία νεογνὰ ὄντα, ὑπὸ μιᾶς κρηπῖδος ὑπὸ τῶν παίδων [1] βάλλεται ἀφθόνοις τοῖς λίθοις. ἄλλοι δὲ Διόφαντον τὸν ῥήτορα ἐπαινοῦσιν ὁ Σικυῶνι, ἐπιτάφιους λόγους διεξιόντα, ἐπὶ Κράτωνι τούτῳ. καὶ νὴ Δία γε, ἡ Δαμασίου μήτηρ κωκύουσα; [2] ἐξάρχει δὲ θρήνου σοῦ γυναικὶ ἐπὶ τῷ Δαμασίᾳ. σὺ δὲ ἡδέως ὦ Μένιππε ὑπακροᾷ; Με. ἥδομαι; ἀλλ' ἀκούσας τῶν κυνῶν μετ' ὀλίγον ὠρυομένων εἴκτιρον ἐμαυτὸν, καὶ τὰ κορακία τοπαθοῦντα τοῖς πλεργοῖς, ὁπότ' ἂν σωθεῖσθε, δάκνουσί με. Ερ. ἡσυχάσεις εἰ ὦ Μένιππε. ἀλλ' ἐπεὶ κατεπλάκημεν ἡμεῖς, ὑμεῖς μὲ ἅπασι ὡς τὸ δικαστήριον, εὐθείαν ἐμείνατε σωθέντες. ἐγὼ δὲ, καὶ ὁ πορθμεὺς, ἄλλους μεταλήψομεθα. Με. εὐπλοεῖτε ὦ Ἑρμῆ. σωθέντες δὲ ὑμεῖς ὀρθοὺς τὴν ἐπὶ τὸ δικαστήριον ὁδὸν, ἐγὼ δὲ καὶ ὁ πορθμεὺς ἄλλους διαπορθμεύσομεν.

mœrore afficere videntur. *Merc.* Quænam illa? *Men.* Quia non amplius opiparas cœnas habebit: neque noctu exiens clam omnibus, circumvoluto palliolo capiti, prostibula in orbem lustrabit: nec manè deceptis adolescentibus sua sapientia, pecuniam accipiet. Hæc sunt quæ illi dolent. *Ph.* An tibi molestum non est Menippe, quòd mortuus es? *Men.* Quomodo molestum sit mihi, qui ad mortem, nullo vocante, festinavi? Verùm nonne clamor quidam interim dum confabulamur veluti quorundam in terra vociferantium exauditus est? *Merc.* Etiam Menippe: verùm non unico loco. Sed quidam in unum cœtum convenientes, mortuum Lampichum læti irrident: & illius uxorem mulieres circunstrepunt, atque illius liberi nuper nati, multis lapidibus à pueris obruuntur. Quidam Diophantum Rhetorem laudant, in Sicyone funebres orationes pro Cratone isto recitantem. Atque per Iovem, Damasiæ mater ululans, lamentationem pro Damasia cum mulieribus incœptat. Te verò, Menippe nemo deplorat, & solus jaces tranquillus? *Men.* Nequaquam: nam haud multò post, canes miserabiliter propter me latrantes audies, & corvos alas concutientes, quando ad sepeliendum me convenient. *Merc.* Generosus es, Menippe. Sed quia jam transfretavimus, abite vos rectà per hanc viam ad forum judiciale. Ego verò, & portitor alios transvectabimus. *Men.* Fœliciter navigate, ô Mercuri. Nos verò

1 Βάλλε᾽ ἀφθόνοις] Sic passim. *Bourd.*
2 Ἐξάρχ᾽] Narrat eadem *de luctu.* Idem.

βῶ ἢ ἐ ἡμεῖς. τί δ' ἔτι ἐ μέλλεις ; δικασθῆναι δεῖ. καὶ τὰς κατηγορίας φασὶν εἶναι βαρείας, τροχὸς, καὶ γύπας, ἐ λίθους. διακριθήσεσθαι ἢ ἑκάστου βίου.

verò progrediamur. Quid adhuc cunctamini? Iudicari oportebit: & graves dicunt esse pœnas: rotas, vultures, saxa. Vniuscujusque autem vita examinabitur.

ΚΡΑΤΗΤΟΣ, ΚΑΙ ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ.

ΚΡΑΤΗΣ.

Μοίεριχον τὸν Πλούσιον ἐμέ νυστις ὦ Διόβοτε, τὸν πάνυ πλούσιον, τὸν ἐν Κορίνθῳ, τὸν τὰς ναῦς ὁλκάδας ἔχοντα, ὃν ἀνεψιὸς Ἀρισταῖος, πλούσιος ἐ αὐτὸς ὤν ; τὸ ὁμηρικὸν ἐκεῖνο εἰώθει ἐπιλέγειν, Ἢ μ' ἀνάειρε, ἢ ἐγὼ σε. Διο. τίνος ἕνεκα ὦ Κράτης, ἐθηρεύετον ἀλλήλους ; Κρα. Ὦ πλῆρες ἕνεκα, ἀφέσεως, ἡλιθιώτατε ὄντες. καὶ τὰς ἀφθόνους εἰς τὸ φανερὸν ἐπῄδετο. Ἀρισταῖον μὲν ὁ Μοίεριχος οἱ συγγενόμενοι, διαθέσθαι ἄριστα τὰ ἑαυτῶν πάντων, Μοίεριχον δ' ὁ Ἀρισταῖος, οἱ συγκαλῶν αὐτῷ. ταῦτα μὲν ἐγράφετο. οἱ δ', ἐθηρεύετον ἀλλήλους, ὑπερβαλλόμενοι τῇ κολακείᾳ. καὶ οἱ μάντεις εἴτε ἀπὸ τῶν ἄστρων τεκμαιρόμενοι τὰ μέλλοντα, εἴτε ἀπὸ τῶν ὀνειράτων, ὥσπερ [1] Χαλδαῖοι παῖδες, ἀπὸ καὶ ὁ Πύθιος αὐτὸς, ἄρτι μὲν, [2] Ἀρισταῖε παρῆκε τὸν Κροῖσον, ἄρτι δ', Μοιέριχε. [3] καὶ τὰ τάλαντα, ποτὲ μὲν ἐπὶ τοῦτον, τὸν δ' ἐπ' ἐκεῖ-

CRATETIS ET DIOGENIS.

CRATES.

Mœrichum illum divitem vitem norasne Diogenes, illum inquam insigniter divitem, illum Corintho profectum, cui tot erant naves onustæ mercibus, cujus consobrinus Aristeas, ipse etiam dives? Homericum illud in ore habere solebat, *Aut me confice tu, aut ego te.* Diog. Cujus rei gratia sese invicem captabant Crates? *Crat.* Hæreditatis causa uterque, cùm essent coævi. Et palam testamenta publicaverant ambo, in quibus Mœrichus, si prior moreretur, Aristeam omnium rerum suarum dominum relinquebat: Mœrichum vicissim Aristeas, si prior è vita decederet. Hæc igitur cùm essent in tabulis scripta, illi sese invicem colebant & adulatione superare contendebant. Porrò divini, sive futurum ex astris conjectarent, sive ut Chaldæi ex somniis: quin & Pythius ipse, nunc Aristeæ, nunc Mœricho victoriam præbebat, & modò ad hunc, modò ad illum trutina pro-

1 Κρατ. καὶ Διογ. Χαλδαῖοι παῖδες] Sic in Necyomantia Eunap. Ed. Bourd.

2 Ἀρισταῖε] Mirum cur Ἀρισταῖ, cum dixerit Ἀρισταῖον. Idem.

3 Καὶ τὰ τάλαντα] *Et hereditas modo ad illum, modo ad hunc vergebat.* Idem.

νον ἔρρεπε. Διο. τί δ' ὦν κρᾶς ἐγένε-
το ὦ Κρατῆς; ἄκουσαι γὰρ ἄξιον.
Κρατ. ἄμφω τεθνᾶσιν ἐπὶ μιᾶς ἡ-
μέρας. οἱ δὲ κληροι, εἰς Εὐνόμιον
καὶ Θρασυκλέα ἀφῖκθον, ἄμφω
συγγενεῖς ὄντας, ἑκάτερος δὲ αὐ-
τῶν ἑκατέρῳ μέρει τοῦτο. Ἀφανιζόμενοι γὰρ ἀπὸ Σικυῶνος [1] εἰς
Κίρραν, καὶ μέσον τὸ πέλαγος πλα-
γίῳ ἀφεπόμενοι τῷ Ἄπυγι, ἀνε-
τράπησαν. Διο. καὶ ἐποίησαν. ἡμεῖς
δέ, ὑπότε ἐν τῷ βίῳ ἦμεν, οὐδὲν
τοιοῦτον ἐνενοοῦμεν ἀεὶ ἀλλήλων.
ὅτι ποτὲ ἐξέμολε Ἀντισθένει ἀπο-
θανεῖν, ὡς κληρονομήσαιμι τὰ
βακτηρίας αὐτοῦ. εἶχον δὲ πάνυ
κοπρικὴν οἱ [3] κοῖνικα ποιησάμε-
νον. ὅτι οἶμαι σὺ ὦ Κρατῆς ἐπι-
θύμεις κληρονομεῖν ἀποθανόντος ἐ-
μοῦ, τοῦ κτήματος, καὶ τοῦ πίθου,
καὶ τῶν πήρων, χοίνικας δύο θέρμων
ἔχοντος. Κρ. οὐδὲν γάρ μοι τούτων
ἔδει ἀλλ' οὐδὲ σοὶ ὦ Διόγνητες. ἃ γὰρ ἐ-
χρῆν, σύ τε Ἀντισθένους ἐκληρο-
νόμησας, κἀγὼ σοῦ, πολλῷ μείζω, καὶ σεμνότερα τῶν Περσῶν ἀρ-
χῆς. Διο. τίνα ταῦτα φῄς; Κρατ.
σοφίαν, αὐτάρκειαν, ἀλήθειαν,
παῤῥησίαν, ἐλευθερίαν. Διο. νὴ
Δία μέμνημαι, τοῦτον ἀφελόμε-
νος τὰ πλοῦτον παῤ Ἀντισθένους, καὶ

propendebat. *Diog.* Quid igitur tandem evenit Crates? nam audire est operæprecium. *Crat.* Eodem die ambo sunt mortui: cæterùm hæreditates ad Eunomium ac Thrasyclem devenerunt, quorum uterque illis cognatus erat: quibus hæc obventura nusquam prædictum fuerat. Etenim cùm Sicyone Cirrham versùs navigarent, medio in cursu, obliquo orto [2] Iapyge, pessundati sunt. *Diog.* Rectè factum. At nos cùm in vita essemus, nihil ejusmodi alter de altero cogitabamus: neque unquam optavi ut moreretur Antisthenes, quòd nimirum illius baculus ad me rediret hæredem: validum autem ex oleastro factum habebat. Neque tu Crates opinor, cupiebas me mortuo in possessionem mearum successionem venire; puta dolii, ac peræ, cui inerant duæ lupinorum [4] chœnices. *Crat.* Neque enim mihi quicquam, imò ne tibi quidem Diogenes rebus istis erat opus. Nam quæ ad rem pertinebant, ea nimirum longè majora & splendidiora quàm Persicum imperium, tu ab Antisthene, ego à te tanquam jure hæreditatis accepi. *Diog.* Quænam sunt ista quæ dicis? *Crat.* Sapientiam, inquam, frugalitatem, veracitatem, loquendi audaciam, vivendi libertatem. *Diog.* Per Iovem memini me in istiusmodi opum hæreditatem Antistheni successisse, tibique eas

1 Εἰς Κίρραν] Dico alibi. Hanc Phocidis urbem Pausanias ab Hom. scribi vocari Crissam. Strabo & Ptolem. diversas faciunt. *Bourd.* Sicyone urbs est Achaiæ non procul à Corintho Cyrrha, Phocydis oppidum, ad radicem Parnassi montis è regione Sicyonis. *Cogn.*

2 Ἄπυγι] Vento ab occasu solstitiali spirante, qui & Caurus dicitur. *Idem.*

3 Κοῖνικα] Ex cujus fronde στέφανοι Ὀλυμπικοὶ. Hesych. Suid. interpres Pindari, Pollux, alii. *Bourd.*

4 *Chœnices*] Χοίνιξ Attica mensura pro aridis, maximè cibo diurno cujus capacitas est sesquisextarius. *Cogn.*

1 Col-

σοὶ ἴσῃ πλείω κομιζόντων. Κρατ. ἀλλ' οἱ ἄλλοι ἡμέλουν τὰ τοιαῦτα κτήματα, καὶ οὐδεὶς ἐπεχείρει ἡμᾶς, κληρονομήσειν προσδοκῶν. ἐς δὲ τὸ χρυσίον πάντες ἔβλεπον. Διο. εἰκότως. ὁ γὰρ ἔχων ἔνθα δέξαιτο τὰ τοιαῦτα παρ' ἡμῶν, διερρυηκότες ἂν τῷ πυθμένι, κἀκεῖθεν τὰ σκληρὰ τῶν βαλαντίων. ἔστι δέ ποτε καὶ ἐμβάλοι τις ἐς αὐτὸν ἢ σοφίαν, ἢ παῤῥησίαν, ἢ ἀλήθειαν, ἐξέπιπτεν ἅπαντα, καὶ διέῤῥει, ὁ πυθμὴν σημεῖα οὐ φαίνων· οἷόν τι πάσχουσιν αἱ Δαναΐδες αὗται παρθένοι ἐς τὸν τετρυπημένον πίθον ἐπαντλοῦσαι. τὸ δὲ χρυσίον, ὀδοῦσι, καὶ ὄνυξι, καὶ παντὶ μηχανῇ ἐφύλαττον. Κρατ. ἡκοῦμεν ἡμεῖς μὲν ἔχοντες καὶ ταῦτα τὸν μισθόν. οἱ δὲ, ὀβολὸν ἄξουσι κομίζοντες. καὶ τοῦτον ἄχρι τοῦ πορθμέως.

eas multò ampliores reliquisse. *Crat.* Verum reliqui mortalium hoc possessionum genus aspernabantur: neque nos ob spem potiundæ hæreditatis quisquam obsequiis captabat: sed oculos ad aurum omnes intendebant. *Diog.* Neque injuria: neque enim habebant, quò facultates ejusmodi à nobis traditas acciperent, quippe qui tanquam putria marsupia, delicias diffluebant. Quò fiebat, ut si quando quis in illos infunderet vel sapientiam, vel dicendi libertatem, vel veritatem, excideret ilico & efflueret, cùm id continere fundum non posset. Cujusmodi quiddam accidit Danai filiabus virginibus, quæ in pertusum dolium aquam important. At iidem aurum dentibus, & unguibus, omnique vi servabant. *Crat.* Proinde nos nostras opes hic quoque possidebimus: illi obolum, eumque ad portitorem usque tantum ferentes venient.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ, ΑΝΝΙΒΟΥ, ΜΙΝΩΟΣ, ΚΑΙ ΣΚΗΠΙΩΝΟΣ.

ALEXANDRI, ANNIBALIS, SCIPIONIS ET MINOIS.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ.

Ἐμὲ δὲῖ προτετιμῆσθαί σου ὦ λίβυ. ἀμείνων γάρ εἰμι. Αν. οὔμοιγε, ἀλλ' ἐμέ. Αλη. ἡκοῦν ὁ Μίνως διακρινάτω. Μι. τίνες σφῶϊν ἐστέ; Αλε. ἔτος μὲν, Ἀννίβας ὁ καρχηδόνιος. ἐγὼ δὲ, Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου. Μι. νὴ Δία ἔνδοξοί γε ἀμφότεροι. ἀλλὰ περὶ τίνος ὑμῖν ἡ ἔρις; Αλε. περὶ εὐδοξίας. φησὶ γὰρ ἔτος ἀμείνων γεγονέναι στρατηγὸς ἐμοῦ. ἐ-

ALEXANDER.

Me tibi, ô Libyce, præponi par est: præstantior enim sum. *An.* Minimè: sed me. *Al.* Ergo judicet Minos. *Min.* At quinam estis? *Al.* Hic est Carthaginensis Annibal: ego Alexander Philippi filius. *Min.* Per Iovem ambo gloriosi. Sed qua de re vobis est altercatio? *Al.* De præstantia. Hic enim se meliorem fuisse quàm ego, exercitus ducem dicit. Ego

γω̃ ϑ', ὥσπερ ἅπαντες ἴσασιν, οὐχὶ τούτου μόνου, ἀλλὰ πάντων χείδω τῶν ἐμοῦ φαμὶ διενεγκεῖν τὰ πολέμια. Μι. ἀκῶν ὁ μὲν ἐμοὶ ἐπιτρέπεις εἰπεῖν. σὺ ϑ' αὖτ@ ὁ λίβυς λέγε. Αν. ἓν μὲν τοῦτο ὦ Μίνως ἀνάμιγμι, ὅτι σοταῦϑα καὶ τὼ Ἑλλάδα φωνὴν ἐξίμεϑον. ὥστε ἀδὴ τούτῳ πλέον οὐτ@ ἐσίγκριτο μυ. φαμὶ ϑ' τύτυς μάλιστα ἐπαίνυ ἀξίυς εἶναι, ὅσοι τὸ μηδὲν ἐξ ἀρχῆς ὄντες, ὅμως ἐπὶ μέγα ἐπιδεχόμενοι, δι' αὐτῶν δύναμίν τι ἐπιδεικνύμενοι, καὶ ἄξιοι δόξαντες ἀρχῆς. ἐγὼ γοῦν μετ' ὀλίγων ἐξορμήσας ἐς τὼ Ἰβηρίαν, τὸ μὲν πρῶτον ὑπήκοος ἦν τῷ ἀδελφῷ, μικρῶν ἠξιώϑην, ἄρχυς κελεύσας. καὶ τύς γε Κελτιβηρας εἷλον, καὶ Γαλατῶν ἐκράτησα τ ἑσπερίων. καὶ τὰ μεγάλα ὄρη ὑπερβὰς, τὸ ἐπὶ τ Ἠριδάνιον, ἅπαντας κατέδραμον. καὶ πόλεις ἐπόησα τοσαύτας πόλεις. καὶ τὼ πεδινὼ Ἰταλίαν ἐχειρωσάμην. καὶ μέχρι τ ὑπερτάτω ἦλθον. καὶ τοσύτυς ἀπέκτεινα μιᾶς ἡμέρας, ὥστε τὰς [4] δακτυλίυς αὐτῶν μεδίμνοις ἀπομετρῆσαι καὶ τὰς πόλεις γεφυρῶσαι νεκροῖς. καὶ ταῦτα πάντα ἔπραξα, ὅτι Ἄμμωνος υἱὸς ὀνομαζόμην@, ἅτε υἱὸς ἐὼν

verò ut omnes sciunt, non ille solùm, sed omnibus fermè, qui ante meam ætatem fuere, in re militari fuisse me præstantiorem affirmo. *Min.* Ergo vicissim uterque dicat. Tu verò Libyce primus verba facito. *Am.* Vnum hoc me juvat Minos, quòd & hic Græcam linguam didicerim: adeò ut neque etiam hac in re iste me superet. Porrò illos maximæ laudis dignos affero, qui cùm principio nihil essent, magni tamen evaserunt & per se potentes facti, & principatu digni habiti. Ego igitur cum paucis Iberiam adortus, cùm pro fratre dux essem exercitus, maximis rebus idoneus, & præstantissimus sum judicatus. Ibi tum [1] Celtiberos cepi, & Galatas hesperios devici. Et cùm [2] magnos montes transcendissem, omnem [3] Eridanum percurri: multasque civitates everti, & planam Italiam subjugavi: & usque ad præeminentis urbis suburbia grassatus sum: totque uno die occidi, ut eorum annulos modiis metitus sim, & ex cadaveribus pontes fluviis fecerim. Atque hæc omnia peregi, cùm neque me Ammonis filium appellarem neque me Deum

1 *Celtiberos*] Ad Iberum Hispaniæ fluvium populos. *Cogn.*

2 *Magnes montes*] In Alpibus occurrentem sibi Tit. Sempronium Cons. apud Trebiam profligavit Flaminium Cons. fudit ad Trasimenum lacum cesis 15000. Romanorum. Liv. 4. Eutro. 3. *Idem.*

3 *Eridanum*] Italiæ fluvium è Vesulo monte in mare Adriaticum influentem qui hodie dicitur Padus, omnium fluviorum maximus. Cæteri sunt in Curt. & Arrian. *Idem.*

4 Δακτυλίυς αὐτῶν μεδίμνοις] Variæ de horum annulorum mensura sententiæ, quorumdam sententias profert Liv. lib. 23. *explesse tres modios super dimidium.* Sed famam veriorem putat, quæ tradit non fuisse plus modio. Aliter Flor. aliter Plin. pro quo stant Valer. Eutrop. Oros. Multi ne litem hanc suam facerent, modum indefinitum posuerunt. ut Dio Prus. Tert. Apol. & hic Lucianus omnium ratio Livii optima, qui modium putat. Ferrei isti fuere non aurei, ut voluit Valer. quique eum secuti. *Bourd.*

1 Ἐχειρω̃

ναι θεὸν πεποιήμενον, ἢ σύνοιδα τῇ μητρὸς διξίᾳ, ἀλλ' ἄνθρωπον εἶναι ὁμολογῶν, στρατηγός τε τοῖς σωφρονεστάτοις ἀντέξεπεζόμενον, καὶ στρατιώτας τοῖς μαχιμωτάτοις συμπλεκόμενον. ὁ Μήδους καὶ Ἀρμενίους κρατύνειν ζηλῶν ὑποφύγοιμι, πρὶν διώκοντα τινὰ, καὶ τὸ πολεμεῖσθαι θᾶττον δοῦναι τῷ νικῶντι. Ἀλέξανδρος δέ, πατρῴαν ἀρχὴν παραλαβών, αὔξησε, καὶ θᾶττον τῇ τύχης ὁρμῇ. ἐπὶ δὲ καὶ τοῦτόν τε, καὶ τὸ ὅλεθρον οἰκεῖον Δαρεῖον ὁ Ἔστης τε καὶ Ἀρβήλοις ἐκόσμησεν, ἀποστὰς τῆς πατρῴας, ἀφυκνούμενος ἕξεως. καὶ διαιτᾶσθαι τῷ μηδικῷ μεταδόντα ἑαυτόν. καὶ ἐμιαιφόνει ἐν τοῖς συμποσίοις τοὺς φίλους. καὶ συνελάμβανεν ἐπὶ θανάτῳ. ἐγὼ δέ, ἦρξα ἐπίσης τε πατρίδος. καὶ ἐπειδὴ μετεπέμπετο, τὸν πολεμίαν μεγάλῳ στόλῳ ἐπιπλεύσαντα τῆς Λιβύης, παχέως ὑπήκουσα. καὶ ἰδιώτην ἐμαυτὸν παρέσχον. καὶ τὸ δικασθεὶς, ἤνεγκα εὐγνωμόνως τὸ πρᾶγμα. καὶ ταῦτ' ἐπράξα, βάρβαρος ὤν, καὶ ἀπαίδευτος παιδείας τῆς Ἑλληνικῆς, καὶ ὅτι Ὁμήρου, ὥστε μὴ δὲ ἐρραψῳδῶν. ὅτι ὑπ' Ἀριστοτέλει τῷ σοφιστῇ παιδευθεὶς, μόνῃ δὲ τῇ φύσει ἀγαθῇ χρησάμενος. ταῦτά ἐστιν, ἃ ἐγὼ Ἀλέξανδρον ἀμείνονα φημὶ εἶναι. εἰ δέ τι καλὸν ὑποσὶ δόξα μεγαλύνεται τῷ κεφαλῷ διεδέθη, Μακεδόσι μὲν ἴσως καὶ ταῦτα σεμνά· ἐμοὶ δὲ τοῦτ' ἀμείνων δόξειεν ἂν ἡνιόχῳ καὶ στρατηγῷ ἀνδρὸς, τῇ γνώμῃ πλέον, ἢ τῇ τύχῃ κεχρημένου. Μι. ὁ μὲν, ἄρτιος οὐκ ἀσχήμων τὸν λόγον· ἀλλ' ὡς λίβυν εἶναι σε ἦν ὑπὲρ αὐτοῦ. σὺ δὲ ὦ Ἀλέξανδρε, τί πρὸς ταῦτα φῄς;

Deum fingerem, neque matris insomnia narrarem: sed me hominem faterer, & contra duces prudentissimos decertarem, & contra fortissimos milites pugnarem: nec Medos aut Armenios expugnarem, qui priùs fugiunt, quàm quisquam eos persequatur, & cuivis audenti victoriam facilè tradunt. Alexander verò acceptum à patre imperium auxit & fortunæ quodam impetu usus multùm ampliavit. Qui postquam miserum illum Darium in Isso & Arbelis devicit, à paterna virtute degenerans adorari voluit, & ad Medorum delicias sese contulit: & amicorum cæde convivia contaminavit, & interficientibus opem tulit. Ego autem pariter patriæ dominatus sum: quæ cùm me revocaret, hostium magna classe adversus Libyam navigante, statim parui: continuoque me hominem privatum dedi & damnatus æquo animo rem tuli. Atque hæc egi barbarus cùm essem, omnisque Græcanicæ disciplinæ expers, nec Homerum ut iste didicissem, nec Aristotele sophista magistro, sed sola naturæ meæ solertia usus essem. Hæc sunt quibus me Alexandro meliorem prædico. Quòd si præstantior est iste quoniam diademate revinctum caput habuit, id decorum forsan est apud Macedonas: non tamen propterea melior videri debeat generoso viro, & imperatore bono: qui mentis sententia magis quàm fortuna est usus. *Min.* Hic certè non mollem habuit orationem, nec qualem pro se Libycum hominem decebat. Tu verò Alexander quid ad hæc dicis? *Al.*

Αλε. [1] ἐχελῶ μὲν ὁ Μίνως, μηδὲν τοιοῦτος ἄνδρα ὕτω θρασύν. ἱκανὴ γὰρ ἡ φήμη διδάξαι σε, οἷος μὲν ἐγὼ βασιλεύς, οἷος δ' ὅτος λῃστὴς ἐλήλυθε. ὅμως δ' ὅρα εἰ καὶ ὀλίγον αὐτοῦ διλώσεγκα. ὃς νέος ὢν ἔτι, παρελθὼν ἐπὶ τὸ πρώγμαθ', καὶ τὴν ἀρχὴν τεταραγμένην κατέσχεν, καὶ τοὺς φονέας τοῦ πατρὸς μετῆλθεν, καταφοβήσας τὴν Ἑλλάδα τῇ Θηβαίων ἀπωλείᾳ. φρατηγὸς ὑπ' αὐτῶν χειροτονηθείς, οὐκ ἠξίωσε τὴν Μακεδόνων ἀρχὴν ἀφεῖναι, ἀγαπᾶν ἄρχειν οἷς πατὴρ κατέλιπεν. ἀλλὰ πᾶσαν ἐπινοήσας τὴν γῆν, καὶ δεινὸν ἡγησάμενος εἰ μὴ ἁπάντων κρατήσειεν, ὀλίγους ἄγων, ἐπέβαλον ἐς τὴν Ἀσίαν. καὶ ἐπί τε [2] Γρανικῷ συρράτησα μεγάλῃ μάχῃ, ἐ τὴν Λυδίαν λαβὼν, καὶ Ἰωνίαν, καὶ Φρυγίαν, καὶ ἅλως τὰ ἐν ποσὶν ἀεὶ χειρούμενος, ἦλθον ἐπὶ Γόρδιον, ἔνθα Δαρεῖος ὑπέμενε, μυριάδας πολλὰς φρατῷ ἄγων. καὶ τὸ δὴ τότε ὦ Μίνως, ὑμεῖς ἴστ ὅσους ὑμῖν ἐκπρὸς ἐπὶ μιᾶς ἡμέρας κατέπεμψα. φησὶ γὰρ ὁ πορθμεὺς μὴ ἀφεῖσθαι αὐτοῖς τότε τὸ σκάφος, ἀλλὰ χειλίας ἀφαρπαζομένους τῶν πολλῶν αὐτῶν, ἀφανδόσαι. καὶ ταῦτα ἦ ἔπραττον, αὐτὸς ἐκινδύνευον, καὶ πρώσκειμαι ἀξιῶν. καὶ ἵνα σοι μὴ τὰ ἐν Τύρῳ, μὴ δὲ τὰ ἐν Ἀρβήλοις διηγήσωμαι, ἀλλὰ καὶ μέχρις Ἰνδῶν ἦλθον, καὶ τὸ Ὠκεανὸν, ὅρον ἐποιησάμην τῆς ἀρχῆς, καὶ τοὺς ἐλέφαντας αὐτῶν εἷλον, καὶ Πῶρον ἐχειρωσάμην. καὶ Σκύθας δὲ, ὧν οὐκ ἀφροντίστως ἄνδρας ὑπερβὰς τὸν Τάναϊν, ἐνίκησα μεγάλῃ ἱππομαχίᾳ. καὶ τοὺς φίλους εὖ ἐ-

Al. Nihil certè Minos, homini tam temerario respondendum esset. Satis enim vel sola fama te docuerit, qualis ego rex, qualis iste latro fuerit. Adverte tamen, an parum ipsum superaverim, qui cùm essem adhuc adolescens rem aggressus regnum obtinui turbatum, & de patris interemptoribus supplicium sumpsi, & Græciam Thebarum subversione perterrui. Tum ab iis dux electus, dignum non putavi, Macedonum imperium curando, me contentum esse eo quod pater reliquerat. Sed totum terrarum orbem cogitatione volvens, & grave ducens, ni universum occuparem, cum paucis Asiam invasi: & apud Granicum magna pugna vici. Captaque Lydia, Ionia, ac Phrygia, denique subjugato quicquid obvium erat, Issum veni ubi me cum innumeris copiis Darius expectabat. Post hæc, ô Minos vos ipsi scitis, quot uno die mortuos vobis miserim. Dicit enim Charon, sibi tunc scapham non sufficisse: sed plerosque illorum ratibus compactis trajecisse. Et hæc confeci me ipsum periculis opponens, & in pugna vulnerari non timens. Et ut quæ Tyri & arbelis gesta sunt reticeam, ad Indos usque veni, meumque Imperium Oceano terminavi: & ipsorum elephantes cepi, & Porum captivum abduxi. Scythas etiam non contemnendos homines superato Tanai, magno equitatu devici: & amicos beneficiis devinxi, & ab

1 Ἐχελῶ μὲν] *Nihil erat respondendum.* Bourd.
2 Γρανικῷ] Ad Granicum fluvium. Arrian. Curt. *Idem.*

1 Πῶ-

ποίησα, καὶ τοὺς ἐχθροὺς ἠμυνάμην. εἰ δὲ καὶ θεὸς εἶδέν τοὺς ἀνθρώπους, συγγνωστοὶ ἐκεῖνοι, ὅτῳ τὸ μέγεθος τῶν πραγμάτων καὶ τοιοῦτόν τι πιστεύσαντες περὶ ἐμοῦ. τὸ δ' ὃν παλαιὸν, ἐγὼ μὲν, βασιλεῦσιν, ἀπέθανον. ὅτος δ', ὃν φυγὴ ὤν, ὅτῳ Προυσίᾳ τῷ βιθυνῷ, κρατίστῳ ἄξιον ἦν, πονηρεύεσθαι, καὶ ἀμύσταθλον ὄντα. ὡς γὰρ δὴ ἐκέρσησε τοὺς Ἰταλιώτας, ἵνα λέγω. ὅπως ἔσχεν, ἐᾶσαι, ἀλλὰ πανουργίᾳ, καὶ ἀπιστίᾳ, καὶ δόλοις. νόμιμον δ', ἢ σοφισταί, εἶδεν. ἐπὶ δὲ μοι ἀνείδισε τὴν τρυφὴν, ἐπιλελῆσθαί μοι δοκεῖ οἷα ἐποίει ἐν Καπύῃ, ἑταίραις συνών, καὶ τοὺς ἐν πολέμῳ κρείττους ὁ θαυμάσιος καθηδυπαθῶν. ἐγὼ δ', εἰ μὴ μικρὰ τὰ ἐσπέρια δύεις, ἐπὶ τοῦτο ἦα μᾶλλον ὥζμησα, τί ἂν μέγα ἔπραξα; Ἰταλίαν ἀναιμωτὶ λαβὼν, καὶ Λιβύην, καὶ τὰ μέχρι Γαδείρων ὑπαχθέντα; ἀλλ' ὅτι ἀξιόμαχα ἔδοξέ μοι ἐκεῖνα, ὑπεπτήσσοντα ἤδη, καὶ διατόπου ὁμολογοῦντα. ἔρρωσο. σὺ δ' ὦ Μίνως δίκαζε. ἱκανὰ γὰρ ἀπὸ πολλῶν καὶ ταῦτα. Σκη. μὴ σκέπτου, λῷ μὲν καὶ ἐμοῦ ἀκούσῃς. Μι. τί γὰρ εἶ ὦ βέλτιστε; ἢ πόθεν ὢν ἥκεις; Σκη. ἰταλιώτης Σκηπίων, στρατηγὸς, ὁ κρατήσας Καρχηδόνα, καὶ κρατήσας Λιβύων μεγάλων μάχαις. Μι. τί δὴ σὺ εἶ σὺ ἐρεῖς; Σκη. Ἀλεξάνδρῳ μὲν ἥττων εἶναι, δοκῶ. Ἀννίβου δὲ ἀμείνων. ὃς ἐθέλοντα νικήσας σεαυτὸν, καὶ φυγεῖν καταναγκάσας ἀτίμως. πῶς δὴ σὺ ἀναίσχυντος οὗτος, ὃς τῷ Ἀλεξάνδρῳ ἀμιλλᾶσαι, ὦ κάθαρμα Σκηπίων ἐγὼ ὁ νενικηκὼς αὐτὸν, ὁμοιοῦσθαί ἀξιῶ;

& ab inimicis me vindicavi. Si verò Deus hominibus videbar, parcendum illis erat: siquidem rerum à me gestarum magnitudine adducti sunt ut tale quid de me crederent. Tandem mors me regnantem occupavit: sed hunc, cùm apud Bithynum Prusiam exularet, ut vir pessimus & crudelissimus merebatur. Nam quo pacto Italos vicit, omitto dicere. Non enim virtute, sed versutia, perfidia & dolis id peregit: nunquam justi, aut claritudinis alicujus memor. Sed quoniam delicias mihi objecit: oblitus mihi videtur eorum quæ Capuæ commisit, quum meretricibus deditus, vir ille mirabilis, belli gerendi occasiones voluptatibus prodidit. Ego verò, nisi quæ sub Occidente sunt, parva ratus, ad Orientem potiùs me contulissem, quidnam adeò magni præstitissem? Qui Italiam absque sanguine capere, ac Libyam, omnemque tractum ad Gades usque sub potestatem facilè redigere potuissem? Sed hæc nulla contentione digna putavi, quæ jam me formidarent & dominum agnoscerent. *Dixi.* Tu verò Minos judica. Hæc enim è multis protulisse satis est. *Scip.* Ne priusquam me quoque audiveris. *Min.* Quisnam & cujas es vir optime, qui dicendi copiam poscis? *Scip.* Scipio sum Romanus, Imperator, qui Carthaginem delevi, & Afros magnis præliis subegi. *Min.* Quid igitur tu dices? *Scip.* Alexandro quidem me esse inferiorem, sed Annibale præstantiorem, qui ipsum persecutus devici, & turpem fugam arripere coëgi. Quomodo igitur impudens iste non videatur, qui cum Alexandro certare ausit, cui ne ipse quidem Scipio, qui istum devici, comparare me velim?

Μι. νὴ Δί᾽ ὀγκώρυγα φῆς ὦ Σκιπίων. ὥστε πρῶτος μὲν κεκρίσθω Ἀλέξανδρος. μετ᾽ αὐτὸν δὲ, σύ. εἶτα εἰ δοκεῖ, τρίτος Ἀννίβας, εἴδε ἔτος δικαιοφρονέστατος ἄν.

Min. Per Iovem æqua dicis Scipio. Quapropter primus quidem judicetur Alexander: tu verò secundus: tertius denique, si videtur, Annibal, quippe qui nec ipse est contemnendus.

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ, ΚΑΙ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ.

ΔΙΟΓΕΝΗΣ.

Τί τοῦτο ὦ Ἀλέξανδρε, καὶ σὺ τέθνηκας ὥσπερ ἡμεῖς ἅπαντες; Ἀλε. ὁρᾷς ὦ Διόγενες. ἃ πάσχειν ἐδέδοκτο ἦ, εἰ ἄνθρωπος ὢν ἀπέθανον. Διο. ἐκεῖνο ὁ Ἄμμων ἐψεύδετο, λέγων ἑαυτὸν σε εἶναι υἱόν. σὺ δὲ Φιλίππου ἄρα ἦσθα; Ἀλε. Φιλίππου δηλαδή. ἃ γὰρ ἂν ἐπεθύμησεν Ἄμμωνος ἄν. Διο. καὶ μὴν καὶ τὴν Ὀλυμπιάδος ὁμοίαι ἐλέγοντο, δράκοντα ἐμιλεῖν αὐτῇ, καὶ βλέπεσθαι ἐν τῇ εὐνῇ. εἶτα ὕστερον ἐξηλάθη. τὸν δὲ Φίλιππον ἐξαπατῆσθαι οἰόμενον πατέρα σὸν εἶναι. Ἀλε. καίτοι ταῦτα ἤκουον ὥσπερ σύ. τὸν δὲ ὁρᾷς ὅτι οὐδὲν ὑγιὲς ἔστι ἡ μάντις, οὔτε οἱ τοῦ Ἀμμωνίου [1] προφῆται ἔλεγον. Διο. ἀλλὰ τὸ ψεῦδος αὐτῶν, σὲ ἀφελήσει σοι ὦ Ἀλέξανδρε πρὸς τὰ πράγματα ἐλπίζειν. πολλοὶ γὰρ ὑπέπτησσον σὸν εἶναι σε νομίζοντες. ἄγε εἰπέ μοι, τίνι τὴν τοσαύτην ἀρχὴν κατέλειπες; Ἀλε. οὐκ οἶδα ὦ Διόγενες. οὐ γὰρ ἔφθασε ἐπισκῆψαί τι περὶ αὐτῆς ἢ τοῦτο μόνον, ὅτι ἀποθνήσκων, Περ-

DIOGENIS ET ALEXANDRI.

DIOGENES.

Quid hoc rei est Alexander, tu quoque perinde atque nos omnes mortuus es? *Al.* Vides Diogenes: nec mirum est, si cùm homo fuerim, defunctus sim. *Diog.* Num igitur Ammon ille mentiebatur, quum te suum esse filium diceret, an verò tu Philippo patre prognatus eras? *Al.* Haud dubiè Philippo: nam si Ammone progenitus fuissem, non obiissem. *Diog.* Atqui de Olympiade similia quædam ferebantur, draconem cum ea consuetudinem habuisse, & in lecto visum fuisse: deinde te ex hoc concubitu editum in lucem venisse: porrò deceptum Philippum, qui se tuum patrem esse existimaret. *Al.* Hæc etiam ut tu ipse audivi. Nunc autem video, neque matrem, neque Ammonios illos vates sani quicquam dixisse. *Diog.* At hoc illorum mendacium Alexander, tibi ad res gerendas non fuit inutile. Multi enim te Deum esse rati metuebant. Sed dic mihi cuinam tantum imperium reliquisti? *Al.* Nescio Diogenes. Non enim per repentinam mortem mihi de eo quicquam statuere licuit, nisi hoc solum quòd moriens, Per-

1 Προφῆται] Narrat M. Focilx. Oct. *Bourd.*

1 Tan-

Ἀλλὰ ἢ θαυμάσιον ἐπόδυμα. πλὴν ἐκεῖνό τί μᾶλλον ὦ Διόγενες; Δι. τί γὰρ ἄλλο; ἢ ἀνεμνήσθη οἷα ἔπαθε ἡ Ἑλλάς; ἆρα οὐ παρελήφθη τὸν ἀρχὴν, ἡδόμενοι, ἢ ἀσμένως αὐτὸν ἀπεδέξαντο, ἢ στρατηγὸν ἐπὶ τοὺς βαρβάρους, ἔνιοι δὲ, καὶ θεὸν ἐποίουν δώδεκα θεοῖς ἀνατιθέντες, καὶ νεὼς ᾠκοδόμουν, καὶ θύσοντες ὡς δράκοντος υἱῷ; ἢ ταῦτά σοι μὴ, πρὸ σοῦ οἱ Μακεδόνες θάψαντες; Ἀλ. ἔτι ὦ Βαβυλῶνι κεῖμαι, τρίτην ταύτην ἡμέραν. ἀναχθήσομαι δὲ Πτολεμαίῳ τῷ ὑπασπιστῇ, ἢν ποτε ἀράμενος με καὶ τὸν θρόνον τὸν ἐμὸν, εἰς Αἴγυπτον ἀποπλεύσῃ, δοκεῖ μοι, ὡς θυσόμενος εἰς τὴν Αἰγυπτίων θεῶν. Δι. μὴ μάτην ὦ Ἀλέξανδρε ὁρῶ σὲ αὖθις ἐν σοὶ μωραίνοντα καὶ ἐλπίζοντα Ἄννουν; ἢ Ὄσιριν θηρεύσῃ; πλὴν ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὡς θειότατα, μὴ ἐλπίσῃς. οὐ γὰρ θέμις ἀνελθεῖν ποτε τὸν ἅπαξ καταπλεύσαντα πάλιν πάλιν, οὐδὲ εἰς τὴν ἔσω θύραν παρελθόντα. οὐδὲ γὰρ ἀμελὴς ὁ Αἰακοῦ, οὐδὲ ὁ κέρβερος ὀλιγωρητέος. ἐκεῖνα δὲ ἤδιστα ἂν μάθοιμι παρὰ σοῦ, πῶς φέρεις ὁπόταν ἀναμνήσῃς ἑαυτὸν ὑπὲρ γῆς ἀπολιπόντα, ἁρπάζοντα, συμπλοκὰς, καὶ ὑπασπιστὰς, καὶ σκηνὰς, καὶ χρυσὸν πολὺν, καὶ ἔθνη προσκυνοῦντα, καὶ Βαβυλῶνα, καὶ Βάκτρα, καὶ τὰ μεγάλα θηρία, καὶ πομπὴν καὶ δόξαν. καὶ τὸ ἐπίσημον εἶναι, ἐλαύνοντα, λευκὴν ἐμβεβλημένον [1] πορφυρίδα τὴν κεφαλὴν, πορφυρίδα ἐμπεποιημένον. ἆρα λυπεῖ ταῦτά σε νῦν τὸν μῆλον ὄντα; τί δακρύεις ὦ μῆτιε; ἆρα ταῦτά σε ὁ

Perdiccæ annulum tradidi. Verùm quid rides Diogenes? *Diog.* Quidnam aliud, quàm quod memini quid Græci fecerint, quum nuper accepto imperio tibi adularentur, te imperatorem eligerent, & ducem adversus barbaros: nonnulli etiam te duodecim Deorum numero adderent; templa ædificarent, & ut draconis filio sacra facerent? Sed dic mihi, ubi te Macedones sepeliverunt? *Al.* Etiamdum in Babylone jaceo tertium jam diem. Porrò Ptolemæus ille satelles meus, siquando detur ocium ab his rerum tumultibus qui nunc instant, pollicetur in Ægyptum deportaturum me, inibique sepulturum, ut fiam ex Diis Ægyptiis unus. *Diog.* Non risero, Alexander, cùm te etiam apud inferos desipientem videam, & sperantem fore ut aliquando fias Annubis, vel Osiris? Verùm hæc ne speres divinissime. Neque enim fas est revertí quemquam, qui semel paludem transmiserit, atque intra specus hiatum descenderit, propterea quòd neque indiligens est Æacus, neque contemnendus Cerberus. Verùm illud abs te discere pervelim, quo feras animo quoties in mentem tibi redit, quanta felicitate apud superos relicta, huc sis profectus, puta corporis custodibus, satellitibus, satrapis, auri tanta vi, populis qui te adorabant, Babylone, Bactris, immanibus illis belluis, dignitate, gloria: deinde quòd eminebas conspicuus, dum vectareris, dum vitta candida caput revinctum haberes, dum purpuram fibulis substrictam gestares. Numquid hæc te discruciant, quoties animo recursant? Quid lachrymaris ô stolide? Annon hæc te docuit sapiens ille

1 Ταινίᾳ λευκῇ] Sic in Dialogo Alexandri & Philippi. *Bourd.*

σοφὸς Ἀριστοτέλης ἐπαίδευσε μὴ οἴεσθαι βέβαια εἶναι τὰ ἀπὸ τῆς τύχης; Ἀλι. σοφὸς, ἀπαίνων ἐκεῖνος [1] κολάκων ἐπιτηδειότατος ὤν; ἐμὲ μόνον ἴσασι τὸν Ἀριστοτέλους αἰδέσιμα, ὅσα μὲν ἤκουσα παρ' ἐμοῦ, οἷα ὑπέστειλεν. ὡς ὑπ' ἀρχῆς μὲν τῇ περὶ παιδείαν φιλοτιμίᾳ, ἐπαινῶν, ἅρπα μὲ εἰς τὸ κράτος, ὡς καὶ τοῦτο μέρος ὂν τοῦ ἀγαθοῦ, ἅρπα δ' εἰς τὰς πράξεις, καὶ τὸ τέλειον. καὶ γὰρ αὖ καὶ τοῦτ' ἀγαθὸν ἡγεῖτ' εἶναι, ὡς μὴ αἰσχύνοιτο καὶ αὐτὸς λαμβάνων. γοῦν ὁ Διόφαντος ἄφρων, καὶ τυχίτης. τοῦτο ἀλλὰ τοῦτό με ἀπολέλαυκε αὐτοῦ τὸ σοφίας, τὸ λυπεῖσθαι ὡς ἐπὶ μεγίστοις ἀγαθοῖς, ἂν κατεβρήσω μικρά με ἐμπεσόντα. Διο. ἀλλ' οἶδα ὃ δράσεις. ἄκος γάρ σοι τὸ λύπης ἐπηδήσομαι, ἐπὶ σταθμοῦ τε καὶ ἐλλέβορος ὡ φύλ. σὺ γὰρ, κἂν τὸ Λήθης ὕδωρ χαίδον ἐπιπασσόμενον πίῃ, καὶ αὖθις πίῃ, καὶ πολλάκις. ὅτῳ γὰρ ἂν πιόντι ἐπὶ τοῖς Ἀριστοτέλους ἀγαθοῖς καὶ γὰρ κἀκεῖνον Κλεῖτον ὁρῶ, καὶ Καλλισθένη, καὶ ἄλλους πολλοὺς ἐπὶ σὲ ὁρμῶντας, ὡς ἀμφασάσθαι, καὶ ἀμύνασθαί σε ὧν ἔδρασας αὐτούς. ὥστε τοῦ ἑτέρου σὺ τούτου βάδιζε. καὶ πῖνε πολλάκις, ὡς ἔφην.

ille Aristoteles, ne res eas quæ à fortuna proficiscuntur, firmas putares? *Al.* Sapiens ne ille, cùm sit assentatorum omnium peritissimus? Sine me solum Aristotelis facta scire, quàm multa à me metierit, quæ mihi scripserit, utque mea in disciplinis ambitione abusus sit, cùm mihi palparetur, ac prædicaret me, nunc ob formam, ac si hæc humani boni pars esset: nunc ob res gestas atque opes: nam has quoque in bonis esse censebat, ne sibi vitio verteretur quòd eas caperet, præstigiosus ille & fraudulentus homo, Diogenes. Quanquam illud fructus ex ipsius sapientia fero, quòd nunc ut summis de bonis excrucior, quæ paulò ante enumerasti. *Diog.* At scin' tu quid facies? ostendam tibi molestiæ istius remedium. Quandoquidem hic veratrum non producitur, fac ut Lethæi fluminis aquam avidis faucibus attrahens bibas, iterumque ac sæpius bibas: sic enim desines de bonis Aristotelicis discruciari. At Clitum illum, & Callisthenem video, & complures alios in te prodeuntes, ut te discerpant, & injurias à te acceptas ulciscantur. Quare alteram hanc viam ito, & ut dixi, sæpe bibito.

1 Κολάκων ὑπηρετικώτατος] Sic in Tim. Aristotelis φιλοχρημοσύνην, Σωτείαν, κολακείαν ubique perstringit. *Edmd.*

ALE-

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ, ΚΑΙ ΦΙΛΙΠΠΟΥ.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ.

Νῦν μὲ ὦ Ἀλέξανδρε, σὸν ἂν ἔξαρνον γνήσιον, μὴ σὸν ἐμὸς ὑὸς εἶναι, εἰ γὸ ἂν ἐπέθηκεις, Ἀμμωνίς γε ὤν. Αλε. εἰδὴ αὐτὸς ἠγνόουν ὦ πάτερ, ὡς Φιλίππου καὶ Ἀμύντα υἱὸς εἰμι. ἀλλ' ἐδοξάμην τὸ μάντευμα, ὡς χρήσιμον εἰς τὰ πράγματα οἰόμενον εἶναι. Φι. πῶς λέγεις; χρήσιμον ἐδόκεί σοι τὸ παρέχειν σαυτὸν ἐξαπατηθησόμενον ὑπὸ τῶν βαρβάρων; Αλε. εἰ τοῦτο, ἀλλ' οἱ βάρβαροι κατεπλάγησάν με, καὶ εὐθὺς ὑπανέστησαν, οἰόμενοι θεὸν μάχεσθαι. ὥστε ῥᾴδιον ὑπερφέρειν αὐτῶν. Φι. πόσον ὑπερέφησας σύ γε ἀξιομάχων ἀνδρῶν, οἷς δειλοῖς ἀεὶ συνηνίχθης, τοξάρια, καὶ πλατέα, καὶ [1] γέρρα οἰσύϊνα περιβεβλημένοις; Ἑλλήνων κρατεῖν ἔργον ἦν, Βοιωτῶν, καὶ Φωκέων, καὶ Ἀθηναίων, καὶ τὸ Ἀρκάδων ὁπλιτικόν, καὶ τῶν Θετταλῶν ἱππον, καὶ τοὺς Ἠλείων ἀκοντιστὰς, καὶ τὸ Μαντινέων πελτικόν, ἢ Θρᾷκας, ἢ Ἰλλυριούς, ἢ καὶ Παίονας χειρώσασθαι, τοῦτο μεγάλα; Μήδων δ', καὶ Περσῶν, καὶ Χαλδαίων, καὶ [2] χρυσοφόρων ἀνθρώπων, καὶ ἁβρῶν, σὸν οἶδα ὡς σοὶ σὺν μύριοι μὴ Κλεάρχου ἀντελθόντες, ὑπερέφησαν, εἰδὴ εἰς χεῖρας

ALEXANDRI ET PHILIPPI.

PHILIPPVS.

Non igitur nunc, Alexander, te filium esse meum inficiaberis: nam si Ammonis fuisses, mortem non obiisset. *Al.* Nec ipse nesciusveram pater, me ex Philippo Amyntæ filio prognatum: sed quia ad res gerendas mihi visum erat conducere, usus sum vaticinii commento. *Ph.* Quid ais? conducibile id tibi visum est ut vatibus fallendum te exponeres? *Al.* Non isthuc: sed me formidarunt Barbari, nullusque viribus meis restitit, cùm putarent sibi adversus Deum præliandum. Itaque faciliùs ipsos imperio meo subdidi. *Ph.* Quos tu tanto conatu dignos usquam vicisti? qui cum timidis illis, arculis, peltariis, gerrisque vimineis defendere se solitis, semper congressus es? Sed opus erat egregium Græcos armis domare, Bœotios, Phocenses, Athenienses: præterea Arcadum peditatum, equitatum Thessalum, Eleorum jaculatores, Mantineos peltis instructos: vel Thracas, vel Illyrios, vel etiam Pæonas subjugare, nonne hæc ardua sunt? An verò nescis ut Medos, Persas, Chaldæos, auro conspicuos, & delicatos homines, ante te duce Clearcho decies mille viri bello adorti expugnarint, non sustinentes illos ad

1 Γέρρα οἰσύϊνα.] *Crates viminea*, quid gerræ docet Ioseph. 3. Excid. erant veluti scuta quadrangula. ἰτέα, de quib. alibi. ἰταίας vocat Hesych. quem vide. lege Lucianum de Historia scribenda. *Bourd.*

2 Χρυσοφόρων] Dico alibi. *Idem.*

ὑπαμενόντων ἐλθεῖν ἐκείνων, ἀλλὰ πρὶν ἢ τῇ ξιφομαχίᾳ ἐγγενέσθαι, φυγόντων; Αλε. ἀλλ' οἱ Σκύθαι με ὦ πάτερ, καὶ οἱ Ἰνδῶν ἐλέφαντες, οὐκ ἀκαταφρόνητόν τι ἔργον. καὶ ὅμως ὑ Δαρηϊκὰς αὐτοὺς, οὐδὲ [1] προδοσίαις ἀνεμίξω τὰς νίκας, οὐδὲ ὑποσχόμενος ἐψεύσω τινὰς, οὐδὲ ἐπώρκησα πώποτε, ἢ ὑποχόμενος ἐψευσάμην, ἢ ἄπιστον ἔπραξά τι ἕνεκα νίκης. καὶ τοὺς Ἕλληνας ἑ, τοὺς βαρβάρους παρέλαβον. Θηβαίους ἑ, ἵνα ἀκούσῃς ὅπως μεταλλάξαι. Φι. οἶδα ταῦτα πάντα. Κλεῖτον δὲ ἀπέγγελέ μοι, ὃν σὺ τῷ δορατίῳ διελάσας μεταξὺ δείπνου, ἐφόνευσας, ὅτι με ἐπὶ τοῖς σοῖς πράξεσιν ἐπαινέσαι ἐτόλμησε. σὺ δὲ τὴν Μακεδονικὴν χλαμύδα καταβαλὼν, [2] κάνδυν ὡς φασι μετενέδυς, καὶ τιάραν ὀρθὴν ἐπέθηκας, καὶ εὐσκυνείας ὑπὸ Μακεδόνων, ὑπ' ἐλευθέρων ἀνδρῶν ἠξίους. καὶ τὸ πάντων γελοιότατον, ἐμιμεῖτο τὸ τῶν νενικημένων. ἐᾶν γὰρ λέγειν ὅσα ἄλλα ἔπραξας, λέοντι συγκαπηλεῖαν παιδομιμήτους ἄνδρας, καὶ γάμους τοιούτους γαμῶν, καὶ Ἡφαιστίωνα ὑπερφυσῶν. ἐν ἐπήνεσα μόνον ἀκέστου, ὅτι ἀπῆγες τὴν Δαρείου γυναῖκος κηλὶς ἔσης, καὶ τὴν μητρὸς αὐτῷ, καὶ τὴν θυγατέρων ἐπιμελήσης. βασιλικὸν γὰρ τοῦτο. Αλε. τὸ φιλακίνδυνον ὦ πάτερ σὸν ἐπαινεῖς, καὶ τὸ ἐν Ὀξυδράκαις ἀσφῶδον κηλίλαον εἰς τὸν αὐτὸς δὲ τεῖχος, καὶ τοσαῦτα λαβεῖν τραύματα; Φι. σὸν ἐπαινῶ τοῦτο ὦ Ἀλέξανδρε. ἐχ ὅτι μὴ καλὸν εἶναι οἶμαι καὶ πυθόμενός ποτε τὸ βασι-

ad manum venire, sed antequam emissum fuisset telum, fugientes? *Al.* At verò Scythæ, pater, & Indorum elephantes, non est contemnendum opus. Attamen neque concitatis inter ipsos dissidiis, nec emptis proditione victoriis, ipsos subegi: nec unquam pejeravi, nec quippiam pollicitus fefelli, fidem-ve solvi victoriæ gratia. Adde quod & Græcorum alios sine sanguine cepi. Thebanos verò fortè audisti quomodo adortus sim. *Ph.* Hæc omnia novi ex Clito, quem tu jaculo transverberatum, inter epulas interfeciſti, eo quòd me, collatis utriusque rebus gestis, laudare ausus fuisset. Tu verò abjecta chlamyde Macedonica, candyn ut ajunt, induisti, & tiaram rectam imposuisti, & à Macedonibus viris utique liberis adorari voluisti. Et quod omnium fuit maximè ridiculum, hominum abs te devictorum mores imitatus es. Omitto enim quæcunque alia commisisti, quòd viros doctos in leonum claustra inclusisti, & tales nuptias peregisti, atque Hephæstionem supra modum amasti. Unum est quod solum laude dignum abs te gestum audivi, quòd à Darii uxore formosa tibi temperasti, & matris ac filiarum ejus curam susceptisti: opus certè regium. *Al.* Sed in subeundis periculis alacritatem non laudas pater, ut quum apud Oxydracas primus intra mœnia desilii, totque vulnera accepi? *Ph.* Non laudo, Alexander. Non quòd non decorum esse putem vulnerari quandoque Imperatorem,

1 Προδοσίαις] Tangit patris camponium, de quo Demoſt. alii. *Edward.*

2 Κάνδυν] Χιτῶνα Περσικὸν ποικιλτὸν leg. Suid. Heſych. dico ad Heliod. lib. 7. de tænia dictum antea. *Idem.*

1 Οἷα

λία, καὶ σφαγιάζειν σε πρατῆ, ἀλλ' ὅτι σοι τοιοῦτο ἤκιστα συνέφερε. θεὸς γὰρ εἶναι δοκῶν, εἰ ποτε τραυθείης, καὶ βλέποιέν σε φοροῦντα τὸ πολέμιον στεφανιζόμενον, αἵματι ῥεόμενον, οἰμώζοντα ἐπὶ τῷ τραύματι, ταῦτα γέλως ἂν τοῖς ὁρῶσι. καὶ ὁ Ἄμμων, γάρ, καὶ ψευδόμαντις ἁλίσκεσθε, καὶ οἱ σοφῆται, κόλακες. ἢ τίς οὐκ ἂν ἐγέλασεν ὁρῶν τὸν τοῦ Διὸς υἱὸν λειποψυχοῦντα, δεόμενον τῶν ἰατρῶν βοηθεῖν; νῦν μὲν γὰρ ὀπότε ἤδη πέπηγας, οὐκ οἶδ' ὅπως ἔστιν τοὺς τῷ σφαγιασθέντι σοὶ ἐπικερτομοῦντας, ὁρῶντας τὸν νεκρὸν τοῦ Διὸς ἐκπεπόδην κείμενον, μυδῶντα ἤδη, καὶ ἐξωδηκότα, καὶ νόμον σωμάτων ἁπάντων; ἄλλως τε, καὶ τὸ λεχθὲν ὑφ' ὑμῶν Ἀλέξανδρε, τὸ ἀφ' τοῦτο κρατεῖν ῥᾳδίως, πολύ σε τῆς δόξης ἀφῃρεῖτο τῷ χαριεστέρῳ. πᾶν γὰρ εἰδὼς σεαυτὸν ὑπὸ θεῶν γενέσθαι δοκῶν. Αλε. ἃ ταῦτα φρονοῦσιν οἱ ἄνθρωποι περὶ ἐμοῦ, ἀλλ' Ἡρακλεῖ καὶ Διονύσῳ συναμιλλᾶσθαί με. καίτοι τῷ Ἄμμωνι σοφιστῇ ὄντι ἐκεῖνον μὲν ἐᾶσαι ἐκείνων λαβόντα, ἐγὼ μόνος ἐχαιρωσάμην. Φι. φῂς ὅτι ταῦτα ὡς υἱὸς Ἄμμωνος λέγεις, ὃς Ἡρακλεῖ καὶ Διονύσῳ παραβάλλεις σαυτὸν, καὶ οὐκ αἰσχύνῃ ὦ Ἀλέξανδρε, μηδὲ τὸν τύφον ἀποθέσθαι, καὶ γνῶναι σεαυτὸν, καὶ συνῆσθα νεκρὸς ὤν;

rem, & in subeundis periculis prætentare viam: sed quòd illud ex re tua minimè erat. Etenim pro Deo habitus, si quando vulnus acciperes, teque viderent bello raptim efferri, sanguine manantem, & vulnus mœrentem; spectatoribus hæc erant ridendi argumentum. Adde quod Ammon præstigiator, & mendacii reus vates arguebatur, & assentationis, prophetæ illius. Ecquis risum continuisset conspicatus Iovis filium animo deficientem, & ope medicorum indigentem? Nunc verò quum jam vita functus es, non multos esse putas qui fictionem illam irrideant & maledictis carpant, quum Dei cadaver porrectum stratum, putridum jam & tumidum, juxta corporum omnium morem, vident? Cæterùm quod ais, Alexander, tibi fuisse conducibile, quò facilius rerum potireris: id multum gloriæ rebus à te præclarè gestis detraxit. Nam etsi hæc à Deo geri viderentur, Diis tamen longè inferiora agere visus es. *Al.* Haudquaquam hæc de me sentiunt homines: sed me cum Hercule & Baccho comparabilem statuunt. Quam enim Aornum neuter ipsorum cepit, ego solus facilè subegi. *Ph.* Vides ut ista tanquam Ammonis filius dicis, quando cum Hercule & Baccho te ipsum comparas, & ut non erubescis Alexander, nec arrogantiam dediscis, nec te ipsum cognoscis, nec jam mortuus sapis?

ΑΧΙΛΛΕΩΣ, ΚΑΙ ΑΝΤΙΛΟΧΟΥ.

ACHILLIS ET ANTILOCHI.

ΑΝΤΙΛΟΧΟΣ.

Ποῖα ποτ' ἆρα Ἀχιλλεῖ περὶ τοῦ Ὀδυσσέως εἴρηται πρὸ ἡμέρας τῆς τελευτῆς, ἃς ἀγχίνοιά τε καὶ ἀνδρεία τοῖν διδασκάλοιν ἀμφοῖν, Χείρωνός τε, καὶ Φοίνικος; ἠκροώμην γάρ ποτε ὑπὸ τοῦ ἀγροίκου ἐκείνου βουκολοῦντος ἐπαύριος ὢν, ἢ τοιοῦτον παρά τινι τῶν ἀκλήρων; ᾧ μὴ βιοτὴ πολυς εἴη, μᾶλλον δὲ πάντων ἀνέστιον τε νεκρῶν. ταῦτα μὲν δὴ ἀγχίνοιά τις φρύγα δεινὸν, καὶ πάνυ γε ἔλεγχος φιλόζωον ἴσως ἐμοὶ λέγειν. τὸ Πηλέως γὰρ υἱὸν, τὸ φιλοκινδυνότατον ἡρώων ἁπάντων, ταπεινὰ ὑπὲρ αὐτὸν διανοεῖσθαι, πολλὴ ἀγχίνοια, καὶ σωφρόνως πως τὰ παρεγγυήσαντα σοι ὑπὲρ βίου. ὡς ἐξὸν ἀκλεῶς ἐν τῇ Φθιώτιδι πολυχρόνιον βασιλεύειν, ἑκὼν προεῖλε τὸ μετὰ δόξης δεῦρο θανεῖν. Ἀχ. ὦ παῖ Νέστορος, ἀλλὰ τότε μὲν ἄπιστος ἦν τὰ σταῦρα ὤν, τὸ βέλτιον ἐκείνων ὁπότερον ἐγὼ ἀγνοῶν, τὸ δύσκριτον ἐκεῖνο δεξάμενον προεπέμψαν δὲ βίᾳ. νῦν δὲ συνίημι ἤδη, ὡς ἐκείνη μὲν ἀναφελὴς, εἰ καὶ ὅ, τι μάλιστα οἱ ἄνω ῥαψῳδήσουσι, μὴ νεκρῶν δὲ, ὁμηρικὰ. καὶ ὅτε τὸ καλλοῦς

ANTILOCHVS.

Quænam sunt illa Achilles quæ de morte Vlyssi pridie dicebas, nec generosa, nec ambobus tuis præceptoribus Chirone & Phœnice digna? Etenim audiebam cum diceres te malle rusticam vitam agendo, inopiam cui victus non suppeteret multus, operam locare, quàm defunctis omnibus imperare. Hæc certè ignavi hominis verba, Phrygem quempiam meticulosum, atque vitæ amatorem immodicum pronunciare forsitan decuisset. Sed Pelei filium, & in adeundis periculis heroum omnium alacerrimum, tam humilia de se cogitare, pudendum valdè, & rebus in vita præclarè ab ipso gestis planè contrarium. Nam cùm in Pthiotide ad longam usque senectam regnare tibi licuisset, sed citra gloriam, lubens tamen glorioſam mortem prætulisti. *Ach.* At ô Nestoris fili tunc ignarus eram eorum quæ hic sunt, & utrum eorum esset præstantius, nesciebam: itaque infœlicem illam gloriolam vitæ anteponebam. At nunc tandem intelligo quàm ea sit inutilis: & si sint apud superos, qui quàm maximè res præclarè gestas carmine celebrent. Mortuorum autem unus est omnium honos. Nec illa pulchritudo

1 Οἷα ποτὲ] Dialog. ex his versib. Odyss.

Μὴ δή μοι θάνατόν γε παραύδα φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ,
Βουκολέοιμι κ' ἐπάρουρος ἐὼν θητεύοιμι ἄλλῳ
Ἀνδρὶ παρ' ἀκλήρῳ, ᾧ μὴ βίοτος πολὺς εἴη,
Ἢ πᾶσιν νεκύεσσι καταφθιμένοισιν ἀνάσσειν.

Cætera item ex variis locis Homeri. *Bourd.*

1 Ω Καλ-

σκεῖνο ὦ Ἀντίλοχε, ὅτι ἡ ἰσχὺς πάρεστιν. ἀλλὰ κείμεθα ἅπαντες ὑπὸ τῷ αὐτῷ ζόφῳ ὅμοιοι, καὶ κατ' ἴδιον ἀλλήλων διαφέροντες. καὶ ὅτι οἱ τῶν Τρώων νεκροὶ δεδιάσι με, ὅτι οἱ τῶν Ἀχαιῶν ἡδόμεθα. ἰσηγορία γὰρ ἀπολέσθαι, καὶ νεκροὺς ὁμοίους, ἡμᾶς κἀκεῖνος, κἀδὲ ἐθέλος. ταῦτά με ἀνιᾷ, καὶ ἄχθομαι, ὅτι μὴ ἡσθόμην ζῶν. Ανθ. ὅμως τί δ' ἂν εἴη τις πάθοι ὦ Ἀχιλλεῦ; ταῦτα γὰρ ἔδοξε τῇ φύσει, πάντας ἀποθανεῖσθαι ἅπαξ. ὥστε χρὴ ἐμμένειν τῷ νόμῳ, καὶ μὴ ἀνιᾶσθαι τοῖς ἀναπεφυγμένοις. ἄλλως τε, ὁρᾷς τὴν ἐπείρονα ὅσοι σοὶ ἐσμὲν εἰδέ; μὴ μικρὸν ἢ ἐν Ὀδυσσεῖ ἀφίξει πάντας. Φέρε δὴ παραμυθίαν ἐν κοινωνίᾳ δὲ πράγματος, καὶ τὸ μὴ μόνον αὐτὸν πεπονθέναι. ὁρᾷς τὴν Ἡρακλέα, καὶ τὸν Μελέαγρον, καὶ ἄλλους θαυμαστοὺς ἄνδρας, οἳ σὺν ἂν οἶμαι δίκαιοι ἀνιηθεῖν, εἴ τις αὐτοὺς ἀναπίμψειε πυνθανομένους ἀκληθείας ἐν ἀθλίοις ἀνθρώποις; Αχ. ἐπαισχυνῆ μὲν ἡ παραίνεσις. ἐμὲ δὲ σὺν οἶδ' ὅπως ἡ μνήμη τῶν παρόντων βίον ἀνιᾷ. οἶμαι δὲ ἐν ὑμῶν ἕκαστον. εἰ δὲ μὴ ὁμολογεῖτε, τοιαύτη χείρους ἐστὲ, καθ' ἡσυχίαν αὐτὸ πάσχοντες. Ανθ. ὄκ. ἀλλ' ἀμείνους ὦ Ἀχιλλεῦ. τὸ γὰρ ἀνωφελὲς δὲ λέγειν ὁρᾶμεν. σιωπᾶν γὰρ, καὶ φέρειν, καὶ ἀνέχεσθαι, δέδοται ἡμῖν, μὴ καὶ γελᾶν ὄφλωμεν ἄσοφοι σὺ, τοιαῦτα εὐχόμενοι.

do Antiloche, nec robur corporis adeſt. Sed ſimiles omnes, & alii ab aliis nihil diſcrepantes ſub eadem caligine jacemus: nec me Trojanorum manes verentur, nec Græcorum venerantur: ſed exquiſita eſt juris æquabilitas, ſimiliſque alter alteri defunctus, ſive ignavus, ſive ſtrenuus fuerit. Hæc ſunt quæ me torquent & ob quæ doleo, quòd non potiùs vivo & operam loco. *Ant.* At verò Achilles, quid agat quiſpiam? Naturæ namque viſum eſt ut omnes omnino moriantur. Itaque par eſt, te legi obtemperare, nec ſtatutis diſcruciari: præſertim cùm videas tuos fuiſſe ſocios quotquot adſumus, & paulò poſt adventurus ſit Vlyſſes. Affert autem ſolatium ſocietas in ferendis malis. Vides Herculem, Meleagrum, alioſque admirabiles viros, qui ni fallor redeundi conditionem non acciperent, ſi quis eos mittere vellet ad inopes, & victus indigos, ut illis pro mercede ſervirent. *Ach.* Hæc ſocietas quidem eſt admonitio: ſed neſcio quo pacto memoria eorum quæ in vita fiunt, impendiò me cruciat, & veſtrum unumquemque ita affici arbitror. Quod ni confitcamini, eò deteriores eſtis, quòd hæc toleratis. *Ant.* Minimè: ſed longè meliores Achilles: quippe qui intelligimus quam ſit inutile de iis verba facere. Silere enim, & caſus patienter ferre nobis conceſſum eſt, ne ſi talia in votis habeamus, ridiculi quemadmodum tu, ſimus.

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ, ΚΑΙ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ.

ΔΙΟΓΕΝΗΣ.

Οὐχ Ἡρακλῆς ὅτος ἐστι; ἔμοιγε δοκεῖ· μὰ τὴν Ἥραν. τὸ τόξον, τὸ ῥόπαλον, ἡ λεοντῆ, τὸ μέγεθος, ὅλος Ἡρακλῆς ἐστιν. εἶπε πύθεσθε Διὸς υἱὸς ὤν; εἰπέ μοι [1] ὦ καλλίνικε, νεκρὸς εἶ; ἐγὼ γάρ σοι ἔθυον ὑπὲρ χῆς ὡς θεῷ. Ηρακ. καὶ ὀρθῶς ἔθυες. αὐτὸς μὲν γὰρ ὁ Ἡρακλῆς οὐ θέμις τοῖς θεοῖς συνεστι, [2] καὶ ἔχει καλλίσφυρον Ἥβην. ἐγὼ δὲ εἴδωλον εἰμὶ αὐτοῦ. Διο. πῶς λέγεις εἴδωλον δὲ θεοῦ; καὶ δυνατὸν ἐξ ἡμισείας μὲν πον θεὸν εἶναι, πεθνάναι δὲ τὸ ἡμίσυ; Ηρακ. ναί. ὁ γὰρ ἐκεῖνος ἐτέθνηκεν, ἀλλ' ἐγὼ ἡ εἰκὼν αὐτοῦ. Διο. μαντεύου. [3] ἄπιστόν σε τῷ Πλούτωνι παρέδωκεν ἀνθ' ἑαυτοῦ. καὶ σὺ νῦν ἀντ' ἐκείνου νεκρὸς εἶ. Ηρακ. τοιοῦτό π. Διο. πῶς ἂν ἀκριβῶς ἂν ὁ Αἰακὸς, σὲ ἔγνω σε μὴ ὄντα ἐκεῖνον, ἀλλὰ παρεδέξατο ὑποβολιμαῖον Ἡρακλέα παρόντα; Ηρακ. ὅτι ἐφίκετο ἀκριβῶς. Διο. ἀληθῆ λέγεις. ἀκριβῶς γάρ, ὥστε αὐτὸς ἐκεῖνον εἶναι. ὅρα γὰρ μὴ τὸ ἐναντίον ἐστί. σὺ μὲν εἶ ὁ Ἡρακλῆς, τὸ δὲ εἴδωλον γαμεῖται πρὸς Ἥβην τοῖς θεοῖς. Ηρακ. ἀλη-

DIOGENIS ET HERCVLIS.

DIOGENES.

Annon Hercules hic est? non alius mehercule. Arcus, clava, leonina pellis, statura, totus denique Hercules est. An è vita decessit, qui Iovis erat filius? Dic mihi quæso Victorioſe, mortuus-ne es? Ego enim tibi tanquam Deo in terris sacra faciebam. *Herc.* Rectè quidem sacrificasti. Ipse enim Hercules in cœlo cum Diis versatur, & habet pulchram curibus Heben. Ego verò ejus sum imago. *Diog.* Quid dicis, imago Dei es? & fieri-ne potest vt quispiam dimidia parte sit Deus, & dimidia moriatur? *Herc.* Etiam. Non enim ille mortuus est: sed ego qui ejus sum imago. *Dieg.* Intelligo rem. Te sui successaneum Plutoni dedit, & nunc pro ipso mortuus es. *Herc.* Tale quid est. *Diog.* Quo pacto igitur accuratè animadvertens Æacus, non novit te non esse illum, sed hunc supposititium Herculem admisit? *Herc.* Quoniam ille ipse esse videor. *Diog.* Vera dicis: planè enim illi similis es, ita ut ipsemet ille sis. Vide igitur ne contra sit: ut tu quidem sis Hercules, tua verò imago apud Deos Heben in uxorem duxerit. *Herc.* Audax es

1 Ὦ Καλλίνικε] Sic erat scribendum. Herculis cognomen ex Hymno Archilochi qui decantabatur in ludis Olympicis, cujus initium Καλλίνικ' ἄναξ Ἡρακλεες. sic in Piscat. *Bourd.*

2 Καὶ ἔχει καλλίσφυρον Ἥβην.] Ex Homero, hymno Herculis. *Idem.*

3 Ἄπιστόν σε] Sic in Dialogo Zenophantæ & Callidemidæ, & in Cataplo, sive Tyran. hac pag. dixit ὑποβολιμαῖον. dico alibi. *Idem.*

1 Ἐρ-

σὺς ἦ, καὶ λάλος. καὶ εἰ μὴ παύσῃ σκάπτων εἰς ἐμέ, εἴσῃ αὐτίκα οἷος ἀληθῶς ἐδώλιόν εἰμι. Δι. τὸ μὲν τόξον γυμνὸν, καὶ ἕτοιμον ἔχεις, ἐγὼ δέ, τί οὖν ἔτι φοβοίμην σε, ὦ παῖ πάλαι θνητέ; ἀτὰρ εἰπέ μοι σὺ τίς ἦ σὺ Ἡρακλείης, ὁπότε σκεῖνος ἔζη, συὸς ἀγριὸς, καὶ τότε εἴδωλον ἦσθα; ἢ εἰς μὲν ἔτι τὸν βίον ἐπεδήμεις, ἀπιὼν δὲ ἀπέθανες, ἀμφιτρύωνος, ἢ μᾶλλον, εἰς Διὸς ἀπέβης, σὺ δὲ τὸ εἴδωλον, ὥσπερ εἰκὸς ἦν, εἰς ἅιδου πάρει; Ἡφ. ἐχθὲς μὲν μηδὲν λάσκειναζ τοῦς ἄνδρα ἐπίπηδες ἐρεχελεῦς. ὅμως δ' οὖν ἐγὼ τοῦτ' ἔμαθον. ὁπόσον μὲν Ἀμφιτρύωνος ἐν τῷ Ἡρακλεῖ ἦν, τοῦτο τέθνηκε, καὶ εἰμὶ ἐγὼ ἐκεῖνο πᾶν. ὃ δὲ ἦν Διὸς, ἐν ὀθρυὶ σώζεται τοῖς θεοῖς. Δι. σαφῶς νὴ μαινόμενον. δύο γὰρ φησὶν ἔτεκεν ἡ Ἀλκμήνη καὶ τὸ αὐτὸ Ἡρακλέας, τὸν μὲν, ὦ Ἀμφιτρύωνι, τὸν δὲ, ὦ Διός. ὥστε ἐλαφρότατα διδύμοιν ὄντες ὁμομήτριοι. Ἡφ. ἔκ τοι ῥᾴστως. ὁ γὰρ αὐτὸς ἄμφω ἦμεν. Δι. οὐκ ἔστι μᾶλλον τοῦτο ῥᾴδιον, συνιέντας δύ' ὄντας Ἡρακλέας, ἑκατὸν εἰ μὴ ὥσπερ ἱππόκενταυρός τις ἦσθα, εἷς ἐν συμπεφυκὼς, ἄνθρωπος, καὶ θεός. Ἡφ. ἀ γὰρ καὶ πάντες ἔοικε δοκοῦσι συγκεῖσθαι ἐκ δυοῖν, ψυχῆς, καὶ σώματος; ὥστε τί τὸ καλύον ἐστὶ, τὴν μὲν ψυχὴν ἐκ Διὸς εἶναι, ἔνθεν ἦν οὐκ Διὸς, τὸ δὲ θνητὸν ἐμὶ, ἅτε τοῦς νεκροῦς; Δι. ἀλλ' ὦ βέλτιστε Ἀμφιτρυωνιάδη, καλῶς ἂν ταῦτ' ἔλεγες, εἰ σῶμα ἦσθα. νῦν δ' ἀσώματόν τι εἴδωλον τέ ἐστε κινδυνεύεις τρισσὸν ἤδη ποιῆσαι τὸν Ἡρακλέα. Ηρ. πῶς τρισσὸν; Δι. ὧδέ πως, εἰ γὰρ ὁ μὲν

es admodum & loquax: ac nisi me cavillari desieris, senties quam primum qualis Dei imago sim. *Diog.* Nudus quidem & paratus est arcus. Sed quid te timeam ego semel mortuus cùm sim? Verùm dic mihi per tuum Herculem, quando vivebat ille, an tunc etiam ipsius imago existens cum ipso versabaris? an verò unus in vita eratis, post mortem verò separati alter quidem ad Deos avolavit, tu verò imago, ut par erat, ad inferos venisti? *Herc.* Decebat certè nequaquam respondere viro de industria cavillanti. Attamen hoc audi. Quicquid Amphitryonis in Hercule erat, interiit, & ego illud omne sum: quod autem Jovis, in cœlo cum Diis versatur. *Diog.* Perspicuè intelligo. Duos, ut ais, Hercules eadem vice peperit Alcmena, hunc quidem ex Amphitryone, illum verò ex Jove, ita ut eodem in utero gemini latueritis. *Herc.* Minimè, stolide. Idem enim ambo eramus. *Diog.* Non facile est hoc intelligere duos esse compositos Hercules, nisi si quemadmodum Hippocentaurus aliquis, in unum homo & Deus copulari estis. *Herc.* Annon omnes ita tibi videntur ex duobus componi, anima videlicet & corpore? Itaque quid prohibet quominus anima quidem, quæ erat ex Jove, in cœlo sit, ego verò mortalis apud manes? *Diog.* At ὁ Amphitryoniades optimè, rectè sanè dixisses, si corpus esses: nunc autem incorporea es imago. Itaque periculum est te jam triplicem feciſſe Herculem. *Herc.* Quonam modo triplicem? *Diog.* Hoc modo. Nam si unus

1 Ἐρεχελεῦτα] Φιλοπαῖτα, φλαυρῦτα. Bourd.

2 Ἀμ-

ἓς ἐν ἀφανεῖ, ὁ δὲ, παρ' ἡμῖν σὺ τὸ εἴδωλον, τὸ δὲ σῶμα ἐν Οἴτῃ κόνις ἤδη γεγόμφον, τρία δὴ ταῦτα γίνεται. Ἐ σκόπει ὅτῳ δὴ πατρὶ χρῇ τῷ ἐπινοήσει τοῦ σώματος. Ηρα. γραῦς εἶ, καὶ σοφιστής. τίς δὲ ἂν τον γένοιο; Διο. Διογένης ὁ σινωπεὺς εἴδωλον. αὐτὸς δὲ, ἐμὲ Διὶ μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν, ἀλλὰ τοῖς βελτίοσι νεκρῶν συνάγει, Ὁμήρῳ, καὶ τοιούτοις ψεύδεσι καταγελῶν.

unus in cœlo est, tu verò apud nos imago, corpus autem in Oeta jam in cineres redactum, utique tria hæc sunt. Animadverte igitur quem tertium patrem corpori excogitabis. *Herc.* Audax es, & sophista. Sed quisnam es? *Diog.* Diogenis Sinopensis imago. Ipse autem per Iovem, minimè cum Diis immortalibus, sed cum mortuorum optimis conversor, Homerum atque hujusmodi fabulas irridens.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ, ΚΑΙ ΤΑΝΤΑΛΟΥ.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

Τί κλάεις ὦ Τάνταλε; ἢ τί σεαυτὸν ὀδύρῃ, ἐπὶ τῇ λίμνῃ ἑστώς; Ταν. ὅτι ὦ Μένιππε, διψάλεα ὑπὸ δίψους. Με. ὅπως ἀρχὴς εἶ, ὡς μὴ ἐπικύψας πιεῖν, ἢ καὶ νὴ Δί' ἀρυσάμενος κοίλῃ τῇ χειρί; Ταν. ἤδη ὄφελον· εἰ ἐπεκύψαμεν. φεύγει γὰρ τὸ ὕδωρ ἐπειδὰν αἰσθάνηται με. ἐγὼ δέ ποτε καὶ ἀρύσασθαι, καὶ προσενεγκεῖν τῷ στόματι, ἐθέλων βρίξας ἄκρον τοῦ χείλους. καὶ ἅμα τὸ δακτύλιον ἀφῆρυεν, ὥστε οἶδ' ὅπως αὖθις ἀπολαύσαι ξηρὰν τὴν χεῖρά μου. Με. περιττόν ἐστι πάσχεις ὦ Τάνταλε. ἀπορεῖς μοι. τί γὰρ καὶ πίῃ ἢ ὕδωρ πιεῖν; ἐθέλεις γὰρ οὐδὲ ἐκεῖνο μὴ σὺ Λυδίας πεδιάδας, ἐκεῖθι καὶ πιεῖν, καὶ διψῆν ἐθέλειν. σὺ δὲ ἡ ψυχὴ, πῶς ἂν ἔτι ἢ διψώης, ἢ πίοις; Ταν. τοῦτ' αὐτό ἐστιν ἡ κόλασις ἐστι, τὸ διψᾶν μὲν τὴν ψυχὴν ὡς σῶμα ἔσαν. Μη-

MENIPPI ET TANTALI.

MENIPPVS.

Quid fles Tantale? aut quid stagno imminens tuam fortunam deploras? *Tan.* Quoniam siti pereo Menippe. *Men.* Vsque adeò piger es ut non vel pronus incumbens, vel sanè cava vola hauriens, bibere noris? *Tan.* Nihil profecero si procumbam: fugit enim aqua simul atque me propiùs admoveri sensit. Quòd si aliquando hausero & ori admovero, priùs effluxit quàm summa rigem labia: atque inter digitos effluens aqua, haud scio quomodo rursus manum meam aridam relinquit. *Men.* Prodigiosum quiddam pateris Tantale. Verùm dic mihi, quorsum opus est bibere? corpus enim non habes: idque quod esurire & sitere poterat, in Lydia sepultum est. Tu verò cùm sis anima, quî postea sitire queas, aut bibere? *Tan.* Atqui hoc supplicii genus est ut anima sitiat, ac si sit corpus. *Men.* Sed

hoc

ἀλλὰ τοῦτο μὲ ἔτι πιστεύσαμεν; ἀπὸ τῆς φύσεως τοῦ διψῆν ἡλάζιξας. πῶς ἂν σοι τὰ δίκαια ἔχοι; ὃ δείλαιε καὶ σὺ δίψῃς ὃ ποτὲ Ἀπιδάνης; οὐχ ὁρᾷς ἄλλοι μὲν τοῦτο ἆθλον, ἢ βασάνου σοι δοκοῦσι εἰς ἕτερον τόπον. Ταν. ὀρθῶς μὲ λέγεις. καὶ τοῦτο δ' ἂν μέγας ἦ κωφαδίκης, τὸ ἐπιθυμεῖν πιεῖν, μηδὲν διόμβρου. Με. λαρεῖς ὦ Τάνταλε, καὶ ὡς ἀληθῶς πατρὸς ἐσθλοῦ δικεῖς, ἀκριτὸν μὲ ἐλλεβόρου ἢ Δία. ὅσις τοιαῦτα τοῖς ὑπὸ λυττώντων κυνῶν διδηγμένοις πόποτε, ἢ τὸ ὕδωρ, ἀλλὰ τὸν θάνατον πεφόβηται. Ταν. ἀλλ' ἐλλεβόρου ὦ Μένιππε ἀναίνομαι πιεῖν. μόνου μοι μέλει. Με. χαῖρε ὦ Τάνταλε, ὡς ἔτι σύ γε ἄλλο πίεσαι ἢ νεκρῶν. ἀσύκοφαν γάρ. καίτοι ἅπαντες ὥσπερ σὺ ὑπὸ κωφαδίκης διψῶσι, καὶ ὕδωρ αὐτοὺς οὐχ ὑπομένει.

hoc ita habere credamus, siquidem affirmas te siti puniri. Quid ergo acerbi hinc tibi accidere poterit? Num metuis ne potus inopia moriare? At equidem haud video alteros inferos, neque locum alium in quem morte demigres. *Tan.* Rectè quidem dicis. Verùm hoc supplicii genus est, sitire cùm nihil sit opus. *Men.* Desipis Tantale: & uti verum tibi fatear, non alio potu, quàm veratro mero, videris indigere. Nam tibi contrarium accidit atque iis quos rabiosi canes momorderint, ut qui non aquam, quemadmodum illi, sed sitim horteas. *Tan.* Ne veratrum quidem recusarim bibere, Menippe, si liceat modò. *Men.* Bono iis animo Tantale, pro compertò habens, neque te, neque mortuorum quemquam bibiturum. Nec enim fieri potest: quanquam non omnibus; quemadmodum tibi, pœna irrogata est ut sitiant, aqua illos non expectante.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ, ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ.

MENIPPI ET MERCVRII.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

Πῆ ἔστι καλαὶ εἰσιν, ἢ αἱ καλαὶ ὦ Ἑρμῆ; ξεναγησόν με ἐπὶ ταύτας ἴθι. Ερ. ἔχεται μὲν ὦ Μένιππε. πολὺ γὰρ ἐκεῖνο αὐτὸ λανθάνεις, ὡς ἐπὶ τὰ δεξιὰ, ἵνα τε Ὑάκινθός τ' ἐστὶ, καὶ ὁ Νάρκισσος, καὶ Νιρεὺς, καὶ Ἀχιλλεὺς, καὶ Τυρὼ, καὶ Ἑλένη, καὶ Λήδα, καὶ ὅλως, τὰ ἀρχαῖα καλὰ πάντα. Με. ἐγὼ μόνον ὁρῶ, καὶ ἐρεσνία, καὶ σαρκῶν γυμνὰ, ὀμοῦ

MENIPPVS.

Vbinam sunt formosi illi ac formosæ Mercuriii? ducite me docetque ut potè recens huc profectum hospitem. *Merc.* Non mihi licet per ocium Menippe: verùm illuc dextrorsum respice. Illic & Hyacinthus est, & Narcissus, & Nireus, & Achilles, & Tyro, & Helena, & Leda denique quicquid est cæterum formarum. *Men.* Ossa

πὶ πολλά. Ερ. ἀλλὰ μὴν ἐκεῖνά ἐστιν, ἃ πάντες οἱ ποιηταὶ θαυμάζουσι τὰ ὄντα, ὧν σὺ ἴσως κατα-φρονεῖν. Με. ἴδωμεν τοίνυν Ἑλένην μοι δεῖξον. ἃ γὰρ ἂν Ἀλεξανδρείαν ἴσμεν. Ερ. τυτὶ τὸ κρεμνὸν ἡ Ἑλένη ἐστίν. Με. εἶπε αὖ χιλιᾶς ναῦς ἀφ' ὅσων ἐπληρώθησαν ἐξ ἁπάσης Ἑλλάδος, καὶ τοσαῦται ἔπεσον Ἑλλήνων τε καὶ βαρβάρων, καὶ τοσαῦται πόλεις ἀνάστατοι γεγόνασιν; Ερ. ἀλλ' ἴσθι εἶδες ὦ Μένιππε ζώσαν τὴν γυναῖκα. ἔφης γὰρ ἂν οὐ [1] ἀξιομίσητον εἶναι, τοιαύτῃ ἀμφὶ γυναικὶ, πολλοὺς χρόνον ἄλγεα πάσχειν. ἐπεὶ καὶ τὰ ἄνθη ξηρὰ ὄντα, εἴ τις βλέποι ἀποβεβληκότα τὸν βαφῆλον, ἄμορφα δηλονότι καὶ αὐχμηρὰ δόξει. ὅταν μέντοι ἀνθῇ, καὶ ἔχῃ τὸν χρόαν, ἡδέλιστά ἐστιν. Με. ἀκοῦσον τοῦτο τὸ Ἑρμῆ τοῦ μάζω, εἰ μὴ συνίεσαν οἱ Ἀχαιοὶ τὰς πεζάγρας τῶν ὀλιγοχρονίων, καὶ ῥᾳδίως ἀπαναθέντες πονοῦντες. Ερ. ἀχολὴ μὲν ὦ Μένιππε συμφιλοσοφεῖν σοι. ὥστε ἐπιλεξάμενος τόπον, ἵνα ἂν ἐθέλῃς, κεῖσο καταλῶν σεαυτόν. ἐγὼ δὲ, τοὺς ἄλλους νεκροὺς ἤδη μετα-λεύσομαι.

mihi. *Merc.* Atqui hæc sunt quæ poetæ cuncti mirantur, ossa iacere; quæ tu videris contemnere. *Men.* Helenam mihi commonstra, ipse enim non possim eam dignoscere. *Merc.* Hæc varia, Helena est. *Men.* Et hujus gratia mille naves ex universi Græcio impletæ sunt, totque Græci & Barbari ceciderunt, totque urbes eversæ sunt. *Merc.* At non vidisti Menippe, vivam hanc mulierem: nam tu quoque dixisses vitio vertendum non esse, *Pro tali muliere diu tolerare labores*, Siquidem siquis arefactos flores abjecto decore coloris contempletur, deformes nimirum ipsi videantur: at iidem donec florent, & colorem obtinent, sunt speciosissimi. *Men.* Proinde illud demiror Mercuri, si Græci non intellexerint sese pro re usque adeò momentanea, quæque tam facilè emarcesceret, laborare. *Merc.* Non mihi vacat Menippe, tecum philosophari. Quare delecto loco, ubicunque velis, prosterne temet, ac recumbe. Ego verò mortuos alios traducam.

[1] Ἀξιομίσητον] Ex Homeri Iliad. 3. Νέμεσις. Aristæn. alii. *Bourd.*

ΑΙΑΚΟΣ, ΠΡΩΤΕΣΙΛΑΟΥ, ΜΕΝΕΛΑΟΥ, ΚΑΙ ΠΑΡΙΔΟΣ.

ÆACI, PROTESILAI, MENELAI, ET PARIDIS.

ΑΙΑΚΟΣ.

Τί ἄγχεις ὦ Πλουτοκλείους τοὺς Ἕλληνας σωφρονιστήν; Πρ. ὑπὲρ ἀλλὰ ταύτην ὦ Αἰακὲ ἀπόλωνται, [1] ἡμι-

ÆACVS.

Quamobrem Proclitacin Helenam irrues, illam strangulas? *Prot.* Quoniam ejus causa Æace, im-

[1] Ἡμιτελῆ] Ex Ilia. 2. Philo. Heroic. ex quib. hic dial. & dial. Plutonis & Pro-

πλὴ μὲν τὸν δόμον κατειλεπῶν, χήρωσιν τε τὴν νεόγαμον γυναῖκα. Αἰ. αὐτὸς γοῦν ὁ Μενέλαος, ὅστις ὑμᾶς ὑπὲρ τοιαύτης γυναικὸς ἐπὶ Τροίαν ἤγαγεν. Προ. σὺ δὲ λέγεις. ἐκεῖνόν μοι αἰσχρὸν φαίνεται. Μεν. σὺ δὲ ἐμὲ ἂ βέλτιστε, ἀλλὰ δικαιότερον τὸ Πάριν, ὃς ἐμοῦ ξένια τὴν γυναῖκα ἁρπάσας πάντα τὰ δίκαια ἀφῄρηται ἀπειπόντας. ἔστω γὰρ οὐχ ὑπὸ σοῦ μόνου, ἀλλ' ὑπὸ πάντων Ἑλλήνων τε καὶ βαρβάρων ἄξιος ἄγχεσθαι, τοσούτοις φονεύσας αἰσχρῶς ἀναιρεθῆναι. Προ. ἄμεινον ἔτυχε. σὺ τοίνυν ἂν δύνασαι, σὺν ἀφήσω ποτὲ ἀπὸ τῆς χειρῶν. Πα. ἄδικα ποιῶν ὦ Πρωτεσίλαε. καὶ ταῦτα, ὁμήτριον ὄντα σοι. ἐρωτικὸς γὰρ κἀγὼ αὐτός εἰμι, καὶ τῇ αὐτῇ θεῷ κατοκνημαι. οἶσθα γὰρ ὡς ἀκώλυτόν τί ἐστι, καὶ τῆς ἡμᾶς δαίμονι ἄγει ἴσθι ἂν ἐτέλη. καὶ ἀδύνατον ἐστιν ἀνταπόστασθαι αὐτῇ. Προ. οὐ λέγεις. εἶτε δὲ μοι τὸ ἔρωτα τοιοῦτον λαβεῖν δυνατὸν ἦν. Αἰ. ἐγὼ σοι κἀγὼ δὲ ἐρῶ τὸν δίκαια. φησὶ γὰρ αὐτὸς μὲν, δεῖν ἐρᾶν τῆς Πάριδι ἴσως μεμηνὼς αὐτῷ. δεῖν δὲ ἀναίτιόν σοι, οὐδένα ἄλλον ἢ Πρωτεσίλαον, ἡνιοχοῦντα. ὃς ἀλαθῶς μὲν τὸ νεογάμου γυναικὸς, ἐπὶ κατοστρέφεσθαι τῇ Τροάδι, ὕστω φιλοκινδύνως, καὶ ἀπονενοημένως καταφρονήσας τῶν ἄλλων, δεῖξαι ἐρασθεὶς, δὲ δὲ κατ' αὐτὸν οὐ τῆς ἀνεβάσης ἐπέβησας. Προ. εἰκῇ καὶ ταῦτ' ἐμοὶ σὺ δ' Αἰακὲ δικαιοσύνην δικαιότερα. ἐγὼ γὰρ ἐγὼ τότων αἴτιος, ἀλλ' ἡ μοῖρα, καὶ τὸ ἐξ ἀρχῆς ἔτως ἐπικεκλῶσθαι. Αἰ. ὀρθῶς. τί ἂν τότοις αἰτιῶ.

imperfecta domo relicta, & quam nuper duxi, uxore vidua, mortuus sum. Æ. Accusa igitur Menelaum, qui vos omnes pro tali conjuge recuperanda, contra Trojam duxit. *Prot.* Rectè dicis accusandum mihi esse illum. *Men.* Nequaquam me, sed multò justiùs Paridem, qui hospiti mihi uxorem contra omne jus eripuit. Hic enim non modò abs te, verùm & ab omnibus, tum Græcis, tum Barbaris, meritò strangulari debebat, ut qui tam multis mortis causa extiterit. *Prot.* Meliùs sic: proinde te infœlix Pari, nunquam è manibus dimittam. *Par.* Injuriam feceris Protesilae, idque ei qui eandem tecum artem exercet. Nam & ipse amori sum deditus, & ab eodem Deo teneor. Nosti autem, nobis invitis quædam fieri, & nescio quem Deum ducere quocunque velit, eique repugnare impossibile esse. *Prot.* Rectè dicis. Vtinam igitur Cupidinem ipsum hic comprehendere mihi liceat. Æ. At ego pro Cupidine justa tibi respondebo. Dicit enim ille. Sese quidem Paridi fortassis fuisse causam amandi: mortis verò causam tibi neminem alium, quàm te ipsum fuisse. Protesilae, qui nuper ductæ conjugis oblitus, cum Troadi appropinquaretis, omni contempto periculo, ac velut dementatus, ante reliquos omnes exiliisti, gloriæ nimirum cupidus, propter quam etiam primus in navium egressu occisus fuisti. *Prot.* Ego etiam Æace tibi pro me ipso justiora respondebo. Neque enim horum mihi causa fui, sed fatum, & quòd jam inde ab initio ita prædestinatum fuerat. Æ. Rectè. Quid igitur hos accusas.

Protesilai, quem tangit in Charonte sive Contempl. & in Catapl. ubi quædam. *Bourd.*

ME-

ΜΕΝΙΠΠΟΥ, ΚΑΙ ΑΙΑΚΟΥ.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

Πρὸς Διὸς Πλάτων· ὦ Αἰακὲ, ἐξήγησαί μοι τὰ ἐν ᾅδου πάντα. Αι. ὦ ῥᾴδιον ὦ Μένιππε ἅπαντα. ὅσα μέντοι κεφαλαιώδη, μάνθανε. ὁπόσοι μέν, ὅπη Κέρβερός ἐστιν. οἶσθα καὶ τὸ πορθμεῖα τοῦτον, ὃς σε διεπέρασε, καὶ τὸν λιμένα. καὶ τὸ Πυριφλεγέθοντα ἤδη ἑώρακας ἐσπόν. Με. οἶδα ταῦτα, καὶ σέ, ὅτι πυλωρεῖς, καὶ τὸ βασιλέα εἶδον, καὶ τὰς Ἐρινύς. τὰς δ' ἀνθρώπους μοι τὰς πάλαι δεῖξον. καὶ μάλιστα τὰς ἐπισήμους αὐτῶν. Αι. ὁπόσους μέν, Ἀγαμέμνονα. ὁπόσους δ' Ἀχιλλέα. ὁπόσους δ', Ἰδομενέα τὸν Κρῆτα. ἔπειτα Ὀδυσσέα. εἶτα Αἴαντα, καὶ Διομήδη, καὶ οἱ ἄλλοι τὸ Ἑλλήνων. Με. βαβαὶ Ὅμηρε, οἷά σοι τὰ ῥαψῳδίων τὰ κεφάλαια χαμαὶ ἔρριπται, ἄγνωστα, καὶ ἄμορφα, κόνις πάντα, καὶ λῆρος πολύς. ἀμβλυὰ ὡς ἀληθῶς κεφάλια. ὁπόσους δὲ Αἰακὲ, τίς ἐστι; Αι. Κῦρός ἐστιν. ὁπόσους δ', Κροῖσος. καὶ παρ' αὐτὸν, Σαρδαναπάλου. ὁ δ' ὑπὲρ τούτους, Μίδας. ὁπόσους δ', Ξέρξης. Με. εἶτα σὺ ὦ κάθαρμα ἡ Ἑλλὰς ἔφριξε ζεύγνυντα μὲν τὸν Ἑλλήσποντον, ἁλᾶν δὲ τὰ ὄρη πλεῖν ἐπιχειροῦντα; οἷος δὲ καὶ ὁ Κροῖσός ἐστι; τὸν Σαρδαναπάλου δὲ ὦ Αἰακὲ, παπίζαι μοι καὶ κόρρης ἐπίτρεψον. Αι. μηδαμῶς. ἁλοῦμαι γὰρ αὐτὸν τὸ κρανίον γυναικεῖον ὄν. Με. ἀνάγκη, ἀλλὰ περιπλέξομαί γε πάντως ἀνδρογύνῳ ὄντι. Αι. βούλῃ σοὶ ἐπιδείξω καὶ τοὺς σοφούς; Με. νὴ Δία.

MENIPPI ET ÆACI.

MENIPPVS.

Per Plutonem, Æace, omnia mihi, quæ sunt apud inferos, exponas. Æ. Haud facile, Menippe, omnia: sed quæ summatim indicari possunt, accipe. Hic quidem est Cerberus: nosti & portitorem hunc, qui te trajecit: præterea lacum & Pyriphlegethontem jam vidisti, quum ingressus es. *Men.* Hæc novi: & te aditus custodem. Regem etiam vidi, & furias. Homines verò priscos, eosque maximè qui nobiles fuerunt, ostende. Æ. Hic est Agamemnon: ille Achilles; qui propiùs assidet, Idomeneus: deinde Vlysses, postea Ajax & Diomedes, atque Græcorum præstantissimi. *Men.* Papæ Homere, ut humi projecta jacent tuarum rhapsodiarum capita, ignobilia, & informia, pulvis omnia, & meræ nugæ: caduca revera capita. Hic verò, Æace quisnam est? Æ. Cyrus est. Hic verò Crœsus, juxtaque ipsum Sardanapalus: ultra hos omnes Midas, ille verò Xerxes. *Men.* Et te ô sceleste tota exhorruit Græcia, jungentem pontibus Hellespontum, & per montes ipsos navigare affectantem? Quales verò est Crœsus? Sed huic Sardanapalo Æace, permitte mihi, ut inflicto colapho, caput demulceam. Æ. Nequaquam. Comminueres enim ipsi calvariam, cùm sit adeò muliebris. *Men.* Attamen amplexabor illum, ut pote planè semivirum. Æ. Vis ut tibi doctos etiam ostendam? *Men.* Etiam per Iovem.

Αι. πρῶτός σοι ὁ Πυθαγόρας ἐστί. Με. χαῖρε ὦ Εὔφορβε, ἢ Ἄπολλον, ἢ ὅ, τι ἂν ἐθέλῃς. Πυ. καὶ σύ γε ὦ Μένιππε. Με. ἆρα ὅτι [1] χρυσᾶς ὁ μηρός ἐστί σοι. Πυ. εὖ γε. ἀλλὰ φέρε ἴδω εἴ τι σοι ἐδείδυκον ἢ πήρᾳ ἔχεις. Με. κυάμους ὦ γαθέ. ὥστε ἐστὶ τοῦτό σοι ἐδώδιμον. Πυ. δὸς μόνον. ἄλλως γὰρ νεκροῖς δόγμασίν ἐσμεν ἔμαθον γάρ, ὡς ἐδὲν ἔσον κύαμοι, καὶ κεφαλαὶ πολλαὶ σὺν ἐδέν. Αε. οὗτος ἦ, Σόλων ὁ Ἐξηκεστίδου, καὶ Θαλῆς ἐκεῖνος. καὶ παρ' αὐτοὺς, Πιττακὸς, καὶ οἱ ἄλλοι. ἐπὶ ἑπτὰ εἰσὶν ὡς ὁρᾷς. Με. ἄλυποί ἐσμεν ὅτι ὦ Αἰακὲ μόνοι, καὶ φαιδροὶ τἄλλων. ὁ δ' ἀποδὼ πάλιος, ὥσπερ [2] ἐγκυρίας ἄρτος, ὁ πᾶς φλυκταίναις ὅλος ἐξωθηκὼς, τίς ἐστι; Αι. Ἐμπεδοκλῆς ὦ Μένιππε, ἐμέσθης ἀπὸ τῆς Αἴτνης παρών. Με. ὦ χαλκῆπα βέλτιστε, τί παθὼν σαυτὸν ἐς τὸς κρατῆρας ἐνέβαλες; Εμ. μελαγχολία τις ὦ Μένιππε. Με. οὐ μὰ Δία, ἀλλὰ κενοδοξία, καὶ τύφος, καὶ πολλὴ κόρυζα. τωὐτὰ σε ἀπηφάνισεν αὐτὸς χρηπίσιν οὐκ ἄξιον ὄντα. πάλαι ἀλλ' οὐδέν σε τὸ σόφισμα ὤνησεν. ἐφωράθης γὰρ τεθνεώς. ὁ Σωκράτης ἦ ὦ Αἰακὲ, πῶ ποτε ἆρά ἐστι; Αι. μὴ Νέστορος, καὶ Παλαμήδους ἐκεῖνος λαρεῖ τὰ πολλά. Με. ὅμως ἐβουλόμην ἰδεῖν αὐτὸν, εἴπερ εὐδιδίσιον. Αι. ὁρᾷς τὸ φαλακρόν; Με. ἅπαντες φαλακροί εἰσιν. ὥστε πάντων ἂν εἴη τοῦτο τὸ γνώρισμα.

Æ. En tibi primus hic est Pythagoras. *Men.* Salve Euphorbe, sive Apollo, sive denique quodcunque voles. *Pyth.* Ita sanè: & tu quoque Menippe. *Men.* Annon amplius aureum illud femur habes? *Pyth.* Non: sed age cedo, siquid edule habet hæc tua pera. *Men.* Fabas, ô bone: quare nihil hic est quod tu possis edere. *Pyth.* Da modò. Nam hic apud manes alia sunt dogmata: didici enim nihil hic fabis & parentum testiculis inter se simile esse. Æ. Porrò, hic est Solon. Execestidis filius, & Thales ille: & juxta ipsos Pittacus, aliique: suntque ut vides, omnes septem. *Men.* Læti sunt, Æace, hi soli, & præter cæteros, alacres. Sed hic cinere oppletus, qualis subcineritius panis, hic crebris pustulis efflorescens, quisnam est? Æ. Empedocles Menippe, semicoctus ab Ætna monte huc profectus. *Men.* O Æripes optime: quid tibi acciderat, ut teipsum in crateris Ætnæ injiceres? *Emp.* Insania quædam Menippe. *Men.* Minimè per Iovem, sed quædam inanis gloriæ affectatio, & fastus, & multa dementia. Hæc fecerunt ut quanvis indignus, unà cum crepidis conflagrares. Verùm tamen nihil profuit tibi hoc commentum: deprehensus enim es & ipse mortuus. Vbi verò locorum est Socrates? Æ. Cum Nestore, & Palamede ille plerunque nugatur. *Men.* Cuperem tamen ipsum videre, sicubi locorum hic esset. Æ. Videsne calvum illum? *Men.* Calvi sunt omnes: quare omnium hæc nota fuerit.

1 Χρυσᾶς ὁ μηρὸς] Passim hoc. *Bourd.*

2 Ἐγκυρίας ἄρτος] Ὁ ἐκ ποδὸς ζυμούμενος διὰ τὸ μὴ ἔχειν πλίσανον. Hesych. de pane subpasto alii dixerunt. Luciani Lexiph. sic post: αὐτοπυρίτου. Idem.

Αι. τ̓ σιμὸν λέγω. Με. καὶ τοῦτ' ὅμοιον. σιμοὶ γὰρ ἅπαντες. Σω. ἐμὲ ζητεῖς ὦ Μένιππε; Με. καὶ μάλα ὦ Σώκρατες. Σω. τί δέ σε Ἀθήναις; Με. πολλοὶ τῶν νέων φιλοσοφεῖν λέγουσι. καὶ τί γε χήμεῖς αὐτοὶ, καὶ τὸ βαδίσμωσι εἴ τις ἐστιτό τις, ἄκροι φιλόσοφοι. μάλα πολλοί. τὰ δ' ἄλλα εὐρήκοις οἷμαι, οἷόν τε ἦκε καὶ σοὶ Ἀρίστιππος, καὶ Πλάτων αὐτός. ὁ μὲν ἀλοιπένειαν μύρα. ὁ δ', τὰς δὲ Σικελίας τυράννους ἡδομπδύειν ἐπιμελῶς. Σω. ὦδε ἐμοῦ δέ τι φρονοῦσιν; Με. εὐδαίμων ὦ Σώκρατες ἄνθρωπος εἶ. τά γε τοιαῦτα πάντες οἴ σε ἡσυμένον οἴονται ἄνδρα μακαρίαν, καὶ πάνυ ἐπιεικείας τοῦτο. δεῖ γὰρ οἷμαι τἀληθῆ λέγειν, οὐδὲν εἰδότα. Σω. καὶ αὐτὸς ἔφασκον τοῦτα πρὸς αὐτούς. οἱ δὲ, εἰρωνείαν ᾠοντο τὸ παρεῖναι εἶναι. Με. τίνες δ' οὗτοί εἰσιν οἱ περὶ σέ; Σω. Χαρμίδης ὦ Μένιππε, καὶ Φαῖδρος, καὶ ὁ δὲ Κλεινίας. Με. οἶδα ὦ Σώκρατες, ὅτι καὶ τοῦτα μετὰ τοῦ σοῦ τέχνου, καὶ σὺν ὀλιγωρεῖς τῶν καλῶν. Σω. τί δ' ἂν ἄλλο ἡδέως πράττοιμι; ἀλλὰ θᾶττον ἡμῶν κατάκεισο, εἰ δοκεῖ. Με. μὰ Δί', ἐπὶ τὸ Κρῆσσον δὲ καὶ Σαρδανάπαλον ἄπειμι, θᾶττον οἰκήσων αὐτῶν. ἔοικα γὰρ σὺν ὀλίγα γελάσεσθαι, οἰμωζόντων ἀκούων. Αι. κἀγὼ ἤδη ἄπειμι, μή καί τις ἡμᾶς νεκρῶν λάθῃ διαφυγών. τὰ πολλὰ δ' ἐσοῦσθε ὄψεσθαι ὦ Μένιππε. Με. ἄπιθι. καὶ τοῦτο δὲ ἡμεῖς ὦ Αἰακέ.

rit. Æ. Simum istum dico. *Men.* Et hoc simile est omnium: nam & simi omnes sunt. *Soc.* Mene quæris Menippe. *Men.* Etiam Socrates. *Soc.* Quo pacto res Athenis se habent? *Men.* Multi juniorum se philosophari profitentur. Ac habitum certè ipsum, & incessum, si quis aspiciat, summi philosophi videntur, admodum multi. Cæterùm vidisti qualis ad te venerit Aristippus, & Plato ipse: alter quidem olens unguenta, alter Siciliæ tyrannis adulari doctus. *Soc.* At de me quid sentiunt? *Men.* Beatus homo es ô Socrates, quod ad res hujusmodi attinet. Omnes itaque te admirabilem virum fuisse existimant, atque hæc omnia cognovisse (decet enim opinor verum hic dicere) cùm nihil scires. *Soc.* Et ipse hæc illis dicebam: sed eam rem illi simulationem esse putabant. *Men.* Sed quinam isti sunt circa te? *Soc.* Charmides, Menippe, & Phædrus, & Cliniæ filius. *Men.* Euge Socrates, quoniam & hic tuam artem exerces, nec formosos istos negligis. *Soc.* Quid enim aliud, quod sit suavius agerem? sed si videtur, prope nos recumbe. *Men.* Non per Iovem: Crœsum enim & Sardanapalum adeo, eorum accola futurus, quippe mihi videor non pauca ridenda habiturus, quum plorantes illos audiam. Æ. Ego quoque jam abeo, nequis mortuorum clam nobis aufugiat. Multa etiam aliàs videbis Menippe. *Men.* Abeas licet: etenim hæc sufficiunt Æace.

ME-

ΜΕΝΙΠΠΟΥ, ΚΑΙ ΚΕΡΒΕΡΟΥ.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

Ω Κέρβερε, συγγενὴς γάρ εἰμί σοι, κύων κἀγὼ αὐτὸς ὤν, εἰπέ μοι πῶς ἦ Στυγὸς οἰόν σε ὁ Σωκράτης ὑπέστη κατιόντα πρὸς ὑμᾶς. εἰκὸς δέ σε ἦθος ὄντα, μὴ ἀλαστεῖν μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀνθρωπικῶς φθέγγεσθαι ὑπὸ τῶν ἐγχέλεων. Κερ. προῤῥωθεν μέν, ὦ Μένιππε, πανταπασιν εἰδυῖα ἀτρέπτῳ προσώπῳ προσιόντα, καὶ οὐ πάνυ δεδιότα τὸ θηριῶδες τῶν δακῶν. καὶ τοῦτ' ἐμφῆναι τοῖς ἔξω ἦ τομίᾳ ἐπειρᾶτο ἐγέλων. ἐπεὶ δὲ κατέκυψεν ὅσον ἦ χαίτῃ, καὶ εἶδε τὸ ζόφον, κἀγὼ ὑπ' ἀθυμίᾳ λοιπὸν ἐδόκουν τῇ κατείᾳ, κατέπασσε ἦ ποδὸς, ὥστε τὰ βρέφη ἐκάκυε, καὶ τὰ ἑαυτῆς παιδία ὠδύρετο, καὶ πάντοθεν ἐβόα. Με. ἀκὴν σοφιστὴς ὁ ἄνθρωπος ἦν, καὶ οὐκ ἀληθῶς κατεφρόνει ἦ πράγματος; Κερ. οὐκ. ἀλλ' ἐπίπαν ἀναγκαῖον αὐτὸ ἐώρα, κατθρασυνεῖσθαι, ὡς δῆλον ἦν ἄκων πιστεύοντα, ἃ πάντως ἤδη πολλοὶ, ὡς ἐγὼμάθον οἱ θεαταί. καὶ ὅλως, τοὺς πάντων γε τῶν τοιούτων εἰπεῖν ἔχω μι, ἕως ἦ τομίᾳ τολμηροὶ, καὶ ἀνδρεῖοι. τάχ' ἴσθι, ἔλεγχος ἀκριβής. Με. ἐγὼ δὲ πῶς σοι κατελαλήκειν ἔδοξα; Κερ. μόνος ὦ Μένιππε ἀξίως ἦ ψυχῆς, καὶ Διογένης πρὸ σοῦ. ὅτι μὴ ἀναγκαζόμενοι εἰσήειτε, μηδ' ὠθούμενοι, ἀλλ' ἑκόντες γελῶντες, οἰμωζειν παρῃτημένοι ἅπασιν.

MENIPPI ET CERBERI.

MENIPPVS.

Heus Cerbere, quandoquidem mihi tecum cognatio quædam intercedit, cùm & ipse sim Canis, dic mihi per Stygem, qualis esset Socrates cùm huc descenderet. Verisimile est autem te, Deus cùm sis, non latrare modò, sed etiam humano more loqui, siquando velis. *Cer.* Cùm procul adhuc abesset, Menippe, videbatur vultu prorsus constanti accedere, ac si mortem nihil omnino formidaret, iisque qui extra specum stabant hoc ipsum indicare vellet. Verùm simul atque despexit in hiatum, viditque caliginem hanc, simulque ego cunctantem illum aconito mordens, pede correptum detraxi, infantium ritu ejulabat, suosque deplorabat liberos, nihilque non faciebat in omnem speciem se convertens. *Men.* Num igitur ille erat sophista, nec verè mortem contemnebat? *Cer.* Haud verè. Cæterum ubi vidit id esse necesse, audaciam quandam præ se ferebat, quasi verò volens id esset passurus, quod volenti nolenti erat ferendum: videlicet ut spectatoribus esset miraculo. Atque in universum, de omnibus hujusmodi viris verè dicere possim: ad fauces usque specus, intrepidi sunt & fortes: intus verò quum sunt, nihil mollius neque fractius. *Men.* Ego verò quonam animo tibi visus sum descendisse? *Cer.* Vnus mortalium descendisti, ut tuo genere dignum erat, & prior te Diogenes: siquidem nec coacti, nec intrusi intraistis: verùm ultrongi & ridentes, atque omnibus plorare renunciantes.

ΧΑΡΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΜΕΝΙΠΠΟΥ.

CHARONTIS ET MENIPPI.

ΧΑΡΩΝ.

Ἀπόδου ὦ κατάρατε τὰ πορθμεῖα. Με. βόα, εἰ τοῦτό σοι ἥδιον ὦ Χάρων. Χα. ἀπόδος φημί, ἀνθ' ὧν σε διεπορθμεύσαμεν. Με. σὺκ ἂν λάβοις ἀπ' ἐμοῦ μὴ ἔχοντος. Χα. ἔστι δέ τις ὀβολὸν μὴ ἔχων; Με. εἰ μὴ ἄρα ἄλλος τις, ἐγὼ μὲν οἶδα. ἐγὼ γάρ, οὐκ ἔχω. Χα. ἀλλὰ μὴν ἄγχω σε νὴ τὸν Πλούτωνα ὦ μιαρὲ, ἐὰν μὴ ἀποδῷς. Με. καίτοι τῷ ξύλῳ σε παταξας, ἀφλυσω τὸ κρανίον. Χα. μῶν οὖν ἐστι πεπλοικὼς τοσοῦτον πλοῦν; Με. ὁ Ἑρμῆς ὑπὲρ ἐμοῦ σοι ἀποδώσει, ὃς με παρέλαβε σοι. Ερ. νὴ Δία ὀναίμην, εἰ μέλλω γε καὶ ὑπερεκπλεῦσαι τὸν νεκρῶν. Χα. οὐκ ἀποφεύξῃ μὰ σε. Με. τάττυγε ἐνεκα τοῦ λαβεῖν τὸ πορθμεῖον, παραμένω. πλοῦν ἀλλ' ὅ, γε μὴ ἔχω, πῶς ἂν λάβοις; Χα. σὺ δ' οὐκ ἤδεις ὡς κομίζειν δέον; Με. ἤδειν μέν, οὐκ εἶχον δέ. τί οὖν, ἐρεῖν ἀπ' αὐτοῦτο μὴ ἀποθανεῖν; Χα. μῶν οὐκ ἀνήρπασεν ὑμᾶς πεπλοικυῖα; Με. ὑπ' ὀψὲ γὰρ ἀφικόμην ὧν βέλτιστε. καὶ γὰρ ἠντλησα, καὶ τὴν κώπην ἐπαλαιόμην, καὶ οὐκ ἔκλαιον μόνος τῶν ἄλλων ἐπιβατῶν. Χα. ἀδὲν ταῦτα πρὸς τὰ πορθμεῖα. τὸν ὀβολὸν ἀπόδυναί σε δεῖ. ὁ ἥμισυ ἄλλως μισεῖ. Με. καὶ οὐκοῦν ἀπάξομαί με αὖθις ἐς τὸν βίον. Χα. χαρίεν λέγεις, ἵνα καὶ πληγὰς ἐπὶ τούτῳ ἀπόδῳς Αἰακῷ ἀποτιλάσω. Με. μὴ σύγχλῃ δῆτα. Χα. δεῖξον τί σὺ τῇ πήρᾳ ἔχεις. Με. θέρμους εἰ θέλεις, καὶ τὸ Ἑκάτης

CHARON.

Reedde naulum sceleste. *Men.* Vociferare, siquidem hoc tibi jucundius est Charon. *Ch.* Redde, inquam, quod pro trajectione debes. *Men.* Haudquaquam accipere possis ab eo qui non habet. *Ch.* An est quispiam qui ne obolum quidem habeat? *Men.* Sit-ne alius quispiam, equidem ignoro: ipse certè non habeo. *Ch.* Atqui præfocabo te per Ditem impurissime ni reddas. *Men.* At ego illiso baculo tibi caput diffindam. *Ch.* Num ergo te tam longo trajectu gratis transvexero? *Men.* Meo nomine Mercurius tibi reddat, ut qui me tibi tradiderit. *Merc.* Bellè mecum agatur per Iovem, si nomine mortuorum mihi sit solvendum. *Ch.* Non omittam te. *Men.* Quin igitur vel hujus gratia perge navim trahere, quamquam quod non habeo, quinam accipias. *Ch.* At tu nescisebas quid tibi fuerit afferendum? *Men.* Equidem sciebam, verùm non habebam. Quid igitur? ideóne mihi non erat moriendum? *Ch.* Solus ergo gloriabere te gratis transvectum? *Men.* Haud gratis, ô præclare: siquidem sentinam exhausi, & remum arripui, & vectorum omnium unus non ejulavi. *Ch.* Ista nihil ad naulum: obolum reddas oportet, neque enim fas est secus fieri. *Men.* Proinde me rursus in vitam revehe. *Ch.* Bellè dicis ut pro eo plagas ab Æaco accipiam. *Men.* Ergo molestus ne sis. *Ch.* Ostende quid habeas in pera. *Men.* Lupinum si velis, & Hecatæ cœnam.

τὸ δεῖπνον. Χα. πόθεν τοῦτον ἡμῖν ὦ Ἑρμῆ τὸν κύνα ἤγαγες; οἷα δὲ καὶ ἐλάλει ἐπιβάτου τοῦ πλοίου, τῶν ἐπιβατῶν ἀπάντων καθεγελῶν, καὶ ἐπισκώπτων, καὶ μόνος ἄδων, οἰμωζόντων σχεδόν. Ερ. ἀγνοεῖς ὦ Χάρων οἷον εἶδες ἄνδρα διεπορεύσω; ἐλεύθερον ἀκριβῶς, κἀδεινὸς αὐτῷ μέλει. ἔστι δὲ ὁ Μένιππος. Χα. καὶ μὴν ἄν σε λάβω ποτέ; Με. ἂν λάβῃς ὦ βέλτιστε, δὶς ἂν λάβοις.

nam. *Ch.* Vnde nobis hunc canem adduxisti Mercuri? tum qualia garriebat inter navigandum? vectores omnes irridens, & dicteriis incessens, unusque cantillans, illis plorantibus. *Merc.* Neicis Charon qualem virum transvexeris, planè liberum, cuique nihil omnino sit curæ. Hic est Menippus. *Ch.* Atqui si unquam posthac te recepero. *Men.* Si receperis ô præclare: bis quidem recipere non possis.

ΠΛΟΥΤΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΠΡΩΤΕΣΙΛΑΟΥ.

ΠΛΟΥΤΩΝ.

Ὦ Δέσποτα, καὶ βασιλεῦ, καὶ ἡμέτερε Ζεῦ, καὶ σὺ Δήμητρος θύγατερ, μὴ ὑπερίδητε δέησιν ἐρωτικήν. Πλω. σὺ δὲ τίνος δὴ παρ' ἡμῶν; ἢ τίς ὢν τυγχάνεις; Πρω. εἰμὶ μὲν Πρωτεσίλαος ὁ Ἰφίκλου, Φυλάκιος, συστρατιώτης τῶν Ἀχαιῶν, καὶ πρῶτος ἀποθανὼν τῶν ἐπὶ Ἴλιον. δέομαι δ' ἀφεθεὶς ὡς ὀλίγον, ἀναβιῶναι πάλιν. Πλω. τοῦτον μὲν τὸν ἔρωτα ὦ Πρωτεσίλαε, πάντες νεκροὶ ἐρῶσι. πολλὰ δὲ εἰς αὐτῶν τυχεῖν. Πρω. ἀλλ' ὑπὲρ ζῆν Αἰδωνεῖ ἐρῶ ἔγωγε, τὴν γυναικός, ἣν νεόγαμον ἔτι οὖσαν τῷ θαλάμῳ κατέλιπον, ὠχόμην ἀπάξων. εἶτα ὁ κακοδαίμων σὺν τῇ ἀποβάσει ἀπέθανον ὑπὸ τοῦ Ἕκτορος. ὁ δὴ ἔρως τῆς γυναικός, ὦ μετρίως λυπεῖ με ὦ δέσποτα. καὶ βέλομαι κἂν ὡς ὀλίγον ὀφθεὶς αὐτῇ, καταβῆναι πάλιν. Πλω. οὐκ ἔπιες ὦ Πρωτεσίλαε τὸ Λήθης ὕδωρ;

PLVTONIS ET PROTESILAI.

PLVTO.

O Domine, ô rex, ô noster Iupiter, & tu Cereris filia, ne despiciatis preces amatorias. *Pl.* Tu verò quid precaris à nobis? aut quis denique es? *Prot.* Equidem sum Protesilaus Iphicli filius, Phylacensis, commilito Græcorum, qui primus eorum qui ad Ilium profecti sunt, occisus fui. Precor autem ut dimissus hinc, modicum temporis revivisca. *Pl.* Hunc amorem, Protesilaë, omnes mortui amant: sed nullus tamen ipsorum potitur eo. *Prot.* At non vitæ, sed uxoris amore teneor, quam nuper ductam domi reliqui, ad bellum navigando profectus. Deinde infelix, in egressu navium, ab Hectore occisus sum. Itaque conjugis amor, non mediocriter me torquet, Domine: voloque, si vel paululum ab ipsa conspectus fuero, rursum huc descendere. *Pl.* Non bibisti, Protesilae, Lethæam aquam?

Πρω. ἢ μάλα ὦ δέσποτα. τὸ γὰρ πρᾶγμα ὑπέρογκον ἦν. Πλε. ἀκοὴν δὲ μετρίαν. ἀφίξεται γὰρ ἐκείνη ποτέ, δεῖν σε ἀνελθεῖν δηπού. Πρω. ἀλλ' ἐφίετο τῷ Ἀμφιτρύωνι ὁ Πλούτων. ἠρώτησε γὰρ καὶ αὐτὸς ἤδη, καὶ οἶδα οἷον τὸ ἐρᾶν ἐστι. Πλε. εἶπε τί σε οὐκοῦν μίαν ἡμέραν ἀναβιῶναι, μετ' ὀλίγον τὰ αὐτὰ ὀδυρόμενον; Πρω. οἴμοι πίστιν κακείνῳ ἀκηλέθητον παρ' ὑμῶν. ὥστε ἀνθ' ἑνὸς, δύο νεκροὺς λήψῃ μετ' ὀλίγον. Πλε. εὖ ἴσθι μοι γλυκὺς ταῦτα. ἢ γὰρ ἐγένετο πώποτε. Πρω. ἀναμνήσω σε ὦ Πλούτων. Ὀρφεῖ γὰρ δὶ αὐτὸν τοῦτον τὸν αἰτίαν τὴν Εὐρυδίκην παρέδοτε, [1] καὶ τὴν ὁμόζυγον μὲν Ἄλκηστιν παρεπέμψατε Ἡρακλεῖ χαριζόμενοι. Πλε. γελάσεις γὰρ ὅταν κεφαλὴν γυμνὸν ὦν, καὶ ἄμορφον, τῇ καλῇ σε ἐκείνῃ νύμφῃ φανέντα; πῶς δὲ κἀκείνη ὠφθήσεταί σε, εὖ δὲ λέγω ἀναμένουσα; φοβήσεται γὰρ οὖ οἶδα, καὶ φεύξεταί σε. καὶ μάτην ἴσῃ τοσαυτάκις ὀδὸν ἀνελήλυθώς. Περ. ἀκοὴν ὦ ἄνερ, σὺ καὶ τοῦτ' ἴασαι, καὶ τὴν Ἑρμῆν κέλευσον, ἐπειδὰν σὺν τῇ φωτὶ ἤδη ὁ Πρωτεσίλαος ᾖ, καθικόμενον σὺν

Prot. Etiam Domine: sed hæc res prævaluit pondere. *Pl.* Igitur expecta: adveniet enim & illa quandoque, neque nunc quicquam opus erit ut ascendas iterum. *Prot.* Sed moram hanc Pluto, ferre nequeo. Amasti autem tu quoque aliquando, ac nosti, quales res, Amor sit. *Pl.* Ecquid adeò juvabit te unum diem revivisscere, deinde autem eadem hæc paulò post lugere? *Prot.* Spero me etiam illam adducturum, ut huc ad vos sequatur me: quare pro uno mortuo, paulò post duos recipies. *Pl.* Haud fas est ista fieri: nec uiquam simile quid factum est. *Prot.* At ego in memoriam revocabo tibi Pluto. Nam Orpheo ob ipsam hanc causam Eurydicen uxorem reddidistis, & cognatam meam Alcestin emisistis, Herculi gratificantes. *Pl.* Optaris autem cum ista nuda atque deformi calvaria, formosæ illi sponsæ tuæ in conspectum venire? Quo pacto autem illa etiam aspiciat te, quæ ne dignoscere quidem amplius te poterit? Terrebitur enim sat scio, teque fugiet: & frustra tantum iter remensus eris. *Prot.* Proinde mi vir, huic rei remedium adhibe: ac Mercurium jube, ut postquam ad lucem pervenerit Protesilaus, contactum virga, mox

1 Καὶ τὴν ὁμόζυγον μὲν Ἄλκηστιν παρεπέμψατε] Si velis scire, lector, in quo gradu consanguinitatis fuerint Protesilaus & Alcestis, en tibi stemma ex Apollodoro, Didymo, Pindari Scholiaste, Plutarcho, Pausania & aliis.

Æolus.

Creteus	Deioneus
Pelias	Phylacus
Alcestis	Iphiclus
	Protesilaus. *Palm.*

1 Ἐπὶ-

τῇ ῥάδιον, νεανίαν ἄρτι καλὸν ἀπεργάσασθαι αὐτὸν, οἷόν ἦν ὅτε ἔμελλε γαμεῖν. Πλ. ἐπὶ Περσεφόνῃ σωθήσεται, ἀναγαγὼν τοῦτον αὖθις, ποιήσων νυμφίον. σὺ δὲ μίμνησο, μίαν λαβὼν ἡμέραν.

mox in adolescentem formosum convertat eum, qualis erat cùm è sponsæ thalamo prodiret. *Pl.* Quoniam & Proserpinæ hoc videtur, hunc ad superos rursus perductum, Mercuri, sponsum facito. Tu verò memineris unicum diem tibi esse permissum.

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ, ΚΑΙ ΜΑΥΣΩΛΟΥ.

ΔΙΟΓΕΝΗΣ.

Ὦ κάρ, ἐπὶ τίνι μέγα φρονεῖς, καὶ πάντων ἡμῶν ὑπερημαρτὴς ἀξιοῖς; Μαυ. καὶ ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ μὲν ὦ σινωπεῦ, ὃς ἐβασίλευσα Καρίας μὲν ἁπάσης, ἤρξα δ' καὶ Λυδῶν σχεδόν. καὶ νήσους δέ τινας ὑπηγαγόμην, καὶ ἄχρι Μιλήτου ἐπέβην, τὰ πολλὰ τῆς Ἰωνίας καθυπεφόμην. καὶ καλὸς ἦν, καὶ μέγας, καὶ οὐ πολέμοις κεκρτερὸς. τὸ δ' μέγιστον, ὅτι οὐ Ἁλικαρνασσεῖ μνῆμα παμμεγέθες ἔχω ἐπικείμενον, ἡλίκον οὐκ ἄλλος νεκρός, ἀλλ' οὐδὲ ὅσους ἐς καλὸν ἐξησκημένον, ἵππων, καὶ ἀνδρῶν, ἐς τὸ ἀκριβέστατον εἰκασμένον λίθῳ δ' καλλίστῳ, οἷον οὐδὲ νεὼν ὄρη τις ἂν ῥᾳδίως. ἃ δοκῶ σοι δηλοῖς ἐπὶ τούτοις μέγα φρονεῖν; Διο. ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ φῂς, καὶ τῷ κάλλει; καὶ τῷ βάρει δ' τάφου; Μα. νὴ Δί' ἐπὶ τούτοις. Δι. ἀλλ' ὦ καλὲ Μαύσωλε, ἔστι ἡ ἰσχὺς ἔτι σοι ἐνεῖναι, ἔστι ἡ μορφὴ παρεῖναι. εἰ γάρ τινα ἐλοίμεθα δικαστὴν σώματος κάλλους, οὐκ ἔχω εἰπεῖν τίνος ἕνεκα τὸν σὸν κρανίον ὡσπερεῖ ἂν δ' ἐμοῦ. φα-

DIOGENIS ET MAVSOLI.

DIOGENES.

Heus tu Car, quare es insolens? teque dignum censes qui nobis omnibus anteponare? *Mau.* Primùm regni quidem nomine ô Sinopensis, quippe qui Cariæ universæ rex fuerim, & Lydiæ gentibus aliquot imperaverim: tum & insulas nonnullas subegerim, Miletum usque pervenerim, plerisque Ioniæ partibus vastatis. Adhæc formosus eram ac procerus, & in rebus bellicis prævalidus. Postremò, quod omnium est maximum, in Halicarnasso monumentum erectum habeo, singulari magnitudine, quantum nemo alius defunctorum, neque pari pulchritudine conditum possidet, viris & equis pulcherrimo ex saxo, ad vivam formam absolutissimo artificio expressis: quale fanum nemo facilè inveniat. Num injuria tibi videor has ob res efferri? *Diog.* Ob imperium ais, ob formam, & sepulchri molem. *Mau.* Per Iovem, ob hæc inquam. *Diog.* Atqui formose Mausole, neque viris illæ neque forma tibi amplius adest: adeò ut siquem formæ arbitrum elegerimus, dicere nequeam, quamobrem ab illo tua calvaria meæ præferatur,

λακρὰ γὰρ ἄμφω, καὶ γυμνά. καὶ τὰς ὀδόντας ὁμοίως ἐπιφαίνομθ, καὶ τὰς ὀφθαλμὰς ἀφῃρήμεθα, καὶ τὰς ῥῖνας ὑποστιμώμεθα. ὁ δὲ τάφος, καὶ οἱ πολυτελεῖς σκεῖνοι λίθοι, Ἁλικαρνασσεῦσι μὲν ἴσως εἶεν ἐπιδείκνυσθαι, καὶ φιλοτιμεῖσθαι πρὸς τοὺς ξένους, ὡς δή τι μέγα οἰκοδόμημα αὐτοῖς ἐστι. σὺ δὲ ὦ βέλτιστε, οὐχ ὁρᾷς ὃ, τι ὀπλαύσεις αὐτῷ, πλὴν εἰ μὴ τῦτο φῂς, ὅτι μᾶλλον ἡμῶν ἀχθοφορεῖς ὑπὸ τηλικούτοις λίθοις πιεζόμενος. Μαυ. ἀνόητος εἶ μοι σκεῖνα παίζα. καὶ ἰσότιμος ἔστω Μαύσωλος, καὶ Διογένης. Δι. οὐκ ἰσότιμος ἀ γοῦν αὐτός. εἰ γὰρ. Μαύσωλος μὲν ὀιμάξεται, μεμνημένος τῦ ὑπὲρ γῆς, οἷς οἷός δύναιτο εὖ εἶθ. Διογένης δὲ καταγελάσεται αὐτός. καὶ τάφου ὁ μὲν, ὃν Ἁλικαρνασσῶ ἔρει ἑαυτῷ ὑπὸ Ἀρτεμισίας τῆς γυναικὸς, καὶ ἀδελφῆς, κατεσκευασμένου. ὁ Διογένης δὲ, ὃ μὲν σῶμα, εἰ καί τινα τάφον ἔχει, οὐκ οἶδεν. οὐδὲ γὰρ ἔμελεν αὐτῷ τῦτο. λέγει δὲ τοῖς ἀρίστοις τῶν αὐτῷ κατελέλοιπεν, ἀνδρὸς βίον βεβιωκὼς ὑψηλότερον, ὦ Καρῶν ἀνδραποδωδέστατε σῦ μνήμα, καὶ ὃν βεβαιότερον χωρίῳ κατεσκευασμένον.

ambæ enim calvæ sunt & nudæ, & dentes pariter ostendimus, atque oculis orbati sumus, simisque naribus deformati. Cæterùm sepulchrum & sumptuosa illa saxa, Halicarnasseis forsitan jactare licebit, & hospitibus gloriæ causa ostentare, tanquam qui magnificam apud se structuram habeant. Verùm quid hinc commoditatis ad te redeat, vir egregie nequaquam video, nisi forsan illud commodum vocas, quòd plus oneris atque nos sustines, sub tam ingentibus saxis pressus. *Mau.* Ita-ne nihil illa mihi cunducunt omnia? planeque pares erunt Mausolus ac Diogenes? *Diog.* Minimè pares, generosissime: minimè inquam. Nam Mausolus ingemiscet, quoties earum rerum meminerit, ob quas beatum esse se in terris existimabat: Diogenes verò irridebit ipsum. Atque hic quidem, sepulchrum sibi Halicarnassi ab uxore Artemisia, & sorore paratum memorabit: Diogenes verò, de suo corpore ne id quidem novit an habeat sepulchrum: neque enim erat id ipsi curæ. Verùm apud viros excellentissimos sui famam reliquit, ut qui vitam exegerit viro dignam: tuo monumento, Carum abjectissime, celsiorem, ac tutiore in loco substructam.

NI-

ΝΙΡΕΩΣ, ΘΕΡΣΙΤΟΥ, ΚΑΙ ΜΕΝΙΠΠΟΥ.

ΝΙΡΕΥΣ.

Ἰδὲ δὴ Μένιππος ὑποκρινάσθω, πότερος εὐμορφότερός ἐστιν. εἰπὲ ὦ Μένιππε, ὁ κωμῳδούμενος σὺ δοκῶ; Με. τίνες ὑμῶν ἦσαν πρότερον οἴμοι; χρὴ γὰρ τοῦτο εἰδέναι. Νι. Νιρεύς, καὶ Θερσίτης. Με. πότερος ὁ Νιρεύς, καὶ πότερος ὁ Θερσίτης; ἤδη που χαρτὸν ἦλον. Θερ. ἐγὼ μὲν ἤδη τοῦτ' ἔχω, ὅτι ὁμοιός εἰμί σοι, καὶ ὀλίγον τηλικοῦτον ἀφαίρεις, ἠλίκον σε Ὅμηρος ἐκεῖνος ὁ τυφλὸς ἐποίησεν, ἁπάντων εὐμορφότατον ὡσσεσπών. ἀλλ' ὁ φοξὸς ἐγὼ, καὶ ψελὸς, ὀλίγον χείρων ἐφάνην τοῦ δικαίου. ἄφες δέ σοι ὦ Μένιππε ὃν τινα καὶ εὐμορφότερον ἡγῇ. Νι. ἐμέ γε τὴν Ἀγλαΐας, καὶ Χάροπος, ὃς κομψότατος ἁπάντων ὑπὸ Ἴλιον ἦλθον. Με. ἀλλ' οὐχὶ καὶ ὑπὸ γῆν ὡς οἴμοι κομψότατος ἦλθες, ἀλλὰ τὰ μὲν ὀστᾶ, ὅμοια. τὸ δὲ κρανίον, τοῦτο μόνον ἄφες Ἀφαρεῖνοῦ λαβὼν Θερσίτου κρανίῳ, ὅτι εὐθρυπτότερον τὸ σόν. ἀλαπαδνὸν γάρ αὐτὸ, καὶ σὺκ ἀνδρώδες ἔχεις. Νι. καὶ μὲν δὴ καὶ Ὅμηρον ὁποῖος ἐστὶν ὁπότε σωφρονέστατον τοῖς Ἀχαιοῖς. Με. ὀνείρατά μοι λέγεις. ἐγὼ δὲ ἃ βλέπω, καὶ νῦν ἔχεις. ἐκεῖνα δὲ, οἱ τότε ἦσαν. Νι. ἀκοῦσον ἐγὼ σεαυτοῦ εὐμορφότερός εἰμι ὦ Μένιππε; Με. ἄπιθι ἀλλαχοῦ εὐμορφοῦ. ἰσοπληθία γάρ σοι ἄδου. καὶ ὁμοίως ἅπαντες. Θερ. ἐμοὶ μὲν καὶ τοῦτο ἱκανόν.

NIREI, THERSITÆ, ET MENIPPI.

NIREVS.

Ecce profectò Menippus hic judicabit uter noſtrûm ſit formoſior. Dic Menippe, annon tibi videor forma præſtantior? *Men.* At priùs quinam eſtis? nam hoc opinor ſcito eſt opus. *Nir.* Nireus & Therſites. *Men.* Vter Nireus, uter Therſites? nondum enim hoc ſatis liquet. *Th.* Iam unum hoc obtineo quòd tibi ſum ſimilis, neque tantopere me præcellis, quantopere te cæcus ille Homerus extulit, omnium formoſiſſimum appellans: verùm ille ego faſtigiato vertice, & glabro, nihilo te deterior viſus ſum judici. Iam verò tempus eſt Menippe ut pronuncies utrum altero formoſiorem putes. *Nir.* Nimirum me Aglaia & Charope prognatum, qui pulcherrimus Ilium veni. *Men.* At qui non item ſub terram, ut puto, pulcherrimus veniſti: verùm oſſa tua aliis ſunt ſimilia. Porrò calvaria hoc uno inſigni à Therſite calvaria dignoſci poſſit, quòd tua delicata eſt: molliculam enim ac neutiquam virilem hanc habes. *Nir.* Attamen Homerum percontare, qua ſpecie tum fuerim, cùm inter Græcorum copias militarem. *Men.* Somnia mihi narras: ea verò quæ nunc habes ego ſpecto: cæterùm illa norunt, qui id temporis vivebant. *Nir.* Quid igitur tandem? annon hic formoſior ego ſum Menippe. *Men.* Neque tu, neque alius eſt formoſus hoc in loco: ſiquidem apud inferos eſt æqualitas, ſimileſque ſunt omnes. *Th.* Mihi quidem vel hoc ſat eſt,

ΜΕΝΙΠΠΟΥ, ΚΑΙ ΧΕΙΡΩΝΟΣ.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

Ἤκουσα ὦ Χείρων, ὡς θεὸς ὤν, ἐπιθυμήσειας ἀποθανεῖν. Χει. ἀληθῆ ταῦτ' ἤκουσας ὦ Μένιππε. καὶ τέθνηκά γε ὡς ὁρᾷς, ἀθάνατος εἶναι δυνάμενος. Με. τίς δέ σε ἔρως ἔσχε θανάτου, ἀνεραστὸν τοῖς πολλοῖς χρήματος; Χει. ἐγὼ σοὶ δοκῶ σὺ τὸν ἀσφαλέστερον ὄντα. ἔδοξε γάρ μοι ἐπὶ ἡδὺ ἀπλαύειν τῆς ἀθανασίας. Με. οὐκ ἦδύ μοι, ξώντι ὁρᾶν τὸ φῶς; Χει. οὐκ ὦ Μένιππε. τὸ γὰρ ὀδὺ, ἔχοντα ποικίλον τι καὶ οὐκ ἀπλοῦν ἡγοῦμαι εἶναι. ἐγὼ δ' ζῶν ἀεὶ, καὶ ἀπλαύων τῶν ὁμοίων, ἠλίου, φωτὸς, τροφῆς. αἱ ὧραι δ' αἱ αὐταὶ, καὶ τὰ γινόμενα ἅπαντα ἐξῆς ἔκαστον, ὥσπερ ἀκολουθοῦντες ἑτέρου ἑτέρῳ. ἐνεπλήσθην γοῦν αὐτῶν. οὐ γὰρ τὸ αὐτὸ ἀεὶ, ἀλλὰ καὶ τὸ μεταβάλλειν ὅλως, τὸ τερπνὸν ἦν. Με. εὖ λέγεις ὦ Χείρων. τὰ δὲ ἄδην δ' πῶς φέρεις, ἀφ' οὗ ἀπελόμενοι αὐτὰ ἦκες; Χει. οὐκ ἀηδῶς ὦ Μένιππε. ἡ γὰρ ἰσοτιμία, πάνυ δημοτικὴ, καὶ τὸ πρᾶγμα οὐδὲν ἔχει τὸ διάφορον ἐν φωτὶ εἶναι, ἢ ἐν σκότῳ. ἄλλως τε, εἰ δὲ δι' ἡμῶν ὥσπερ ἄνεμος, ἔστι πιεῖν δεῖ, ἀλλ' ἀνεπιδεεῖς τούτων ἀπάντων ἐσμέν. Με. ὅρα ὦ Χείρων μὴ ἀποπίπτῃς σαυτοῦ, καὶ ἐς τὸ αὐτὸ σοι ὁ λόγος ἀφίξῃ. Χει. πῶς τοῦτο φῄς; Με. ὅτι εἰ σὺ τοῦ βίου τὸ ὅμοιον ἀεὶ καὶ τοῦ-

MENIPPI ET CHIRONIS.

MENIPPVS.

Equidem inaudivi Chiron, te, Deus cùm esses, mortem tamen optasse. *Ch.* Vera hæc sunt quæ audivisti Menippe: & mortuus sum, ut vides, cùm potuerim immortalis esse. *Men.* At quænam te mortis cupido tenuit, rei vulgo nimirum inamabilis? *Ch.* Dicam tibi viro non imprudenti. Non erat amplius mihi jucundum immortalitate frui. *Men.* Quid? an injucundum erat vivere & lucem tueri? *Ch.* Erat Menippe. Nam quod jucundum vocant, varium illud, & neutiquam simplex esse duco. Verùm ego cùm semper viverem, iisdemque fruerer, sole, luce, cibo: tum eædem horæ, & quæcunque in vita contingunt, ordine singula recurrerent, atque aliis alia per vices succederent, eorum cepit me satietas. Neque enim in eo voluptas est sita, si semper iisdem fruare, sed si omnino permutes. *Men.* Probè loqueris Chiron. Verùm quo animo fers ea quæ apud inferos habes, posteaquam ad hæc tanquam ad potiora te contulisti? *Ch.* Non injucundo Menippe: siquidem æqualitas res est prorsum popularis: nihilque interest, utrum in luce quis agat, an in tenebris: præterea neque sitiendum est nobis, quemadmodum apud superos, neque esuriendum: sed ejusmodi rerum omnium indigentia vacamus. *Men.* Vide Chiron, ne tibi contradicas, & eodem tibi recidat oratio. *Ch.* Quamobrem istuc ais? *Men.* Quoniam si illud tibi fastidio fuit, quòd in vita semper

τὸν ἐχθὲς τοῖς αὐτοῖς ἀπορίας, ἢ σὺ πῶς ὅμοια ἅπαντα, ὡσαύτως ὁμοίως ἂν ἔχοιεν, καὶ δεήσει μεταβολήν τινα ζητῆσαι τινα. καὶ σὺ τοίνυν ἐς ἄλλον βίον, ὅστις οἷμαι ἀδύνατον. Χει. τί οὖν ἂν πάθοι τις ὦ Μένιππε; Με. ὅστις οἷμαι, καὶ φασὶ, σωφρονεῖν ὀρθῶς, ἀρέσκεσθαι, καὶ ἀγαπᾶν τοῖς παροῦσι, καὶ μηδὲν αὐτῶν ἀφορᾶν οἰέσθαι.

per iisdem similibusque rebus utendum erat, cùm hic itidem similia sint omnia, eodem modo tibi parient fastidium, & quærenda erit aliqua status commutatio, atque hinc aliam in vitam migrandum, id quod arbitror fieri non posse. *Ch.* Quid igitur faciendum Menippe? *Men.* Illud nimirum, ut cùm sis sapiens, quemadmodum opinor, & vulgò prædicant, præsentibus rebus sis contentus, bonique consulas quod adest, nec quicquam in his esse putes, quod ferri non queat.

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ, ΑΝΤΙΣΘΕΝΟΥΣ, ΚΑΙ ΚΡΑΤΗΤΟΣ.

DIOGENIS, ANTISTHENIS, ET CRATETIS.

ΔΙΟΓΕΝΗΣ.

Ἀντισθένες, καὶ Κρᾶτης, χολὴ ἄγριμμι. ὥστε τί σοι ἄπιμμι δῆτα ἐπ' ἀγορὰν ἐπιπατήσοντες, ὀψόμενοι τοὺς κατιόντας οἵοί τινές εἰσι, καὶ τί ἕκαστος αὐτῶν πράττει; Α. ἀπίωμεν ὦ Διόγενες. ἐγὼ μὲν γὰρ ἡμέρᾳ ἡδὺ θέαμα τοῦτο ἐθελήσαιμι ἂν ἰδεῖν τοὺς μὲν δακρύοντας αὐτῶν ὁρᾶν, τοὺς δ' ἱκετεύοντας ἀφεθῆναι. τοὺς δὲ, μόλις κατιόντας, καὶ ἐπὶ πρόκλησιν ὠθουμένους δὲ Ἑρμοῦ, ὁμοῦ ἀντιβαίνοντας, καὶ ὑπτίους ἀντερείδοντας, ἡδὺ ἂν εἴη. Κρη. ἐγὼ γὰρ καὶ διηγήσομαι ὑμῖν ἃ εἶδον ἐπὶ πόσῳ κατιὼν κἀγὼ τινὰ εἶδον. Διο. διήγησαι ὦ Κρᾶτης. ἴσως γάρ τινα παγγέλοια ἐρεῖν. Κρη. καὶ ἄλλοι μὲν πολλοὶ συγκατέβαινον ὑμῖν, οὓς αὐτοῖς οἶ' ἐπίσταμαι, Ἰσμηνόδωρός τε ὁ πλούσιος, ὁ ἡμίεργος, καὶ Ἀρσάκης ὁ Μήδων ὕπαρχος, καὶ Ὀροίτης ὁ Ἀρμένιος.

DIOGENES.

Ocium nunc agimus Antisthenes, & tu Crates. Quare, cur ambulatum non imus ad Orci fauces, ut ibi videamus quinam sint qui descendunt, & quid quisque eorum agat? *Ant.* Eamus Diogenes, Etenim spectaculum hoc jucundum fuerit videre ut ipsorum alii lachrymantur, alii supplicant ut dimittantur: nonnulli etiam ægrè descendunt, & cervicem impellente Mercurio, tamen reluctantur, & nulla necessitate resupini obnituntur. *Cr.* Ego verò etiam exponam vobis quæ in via vidi cùm huc descenderem. *Diog.* Expone Crates, videris enim quædam risu omnino digna dicturus esse. *Cr.* Cùm alii multi nobiscum descendebant, tum inter ipsos insignes; Ismenodorus ille dives ex nostris, & Arsaces Medorum præfectus, & Orœtes Armenius. Isme-

ὁ μὲν δὴ Ἰσμηνόδωρος, ἐπιφόνευτο γὰρ ὑπὸ λῃστῶν ἀπὸ τῶν Κιθαιρῶνα, ἐς Ἐλευσῖνα οἴμῃ βαδίζων, ἔστενέ τε, καὶ τὸ τραῦμα ὑπὸ τῶν χερῶν εἶχε. καὶ τὰ παιδία τὰ νεογνὰ, ἃ κατελελοίπει, ἀνεκαλεῖτο, καὶ ἑαυτῷ ἐπεμέμφετο τῆς τόλμης. ὃς Κιθαιρῶνα διαβάς, καὶ τὰ ὧδε τῆς Ἐλευθερίας χωρία παυέρημα ὄντα ὑπὸ τοῦ πολέμου, διοδεύων, δύο μόνους οἰκέτας [1] ἐπήγετο. καὶ πομπὴ, φιάλας πέντε χρυσᾶς, καὶ [2] κυμβία τέτταρα μεθ' ἑαυτοῦ ἔχων. ὁ δὲ Ἀρσάκης, γηραιὸς γὰρ ἤδη, καὶ νῦν Διὶ τῷ κοινῷ ἀσυμφόρως τῷ ὄψει ἐς τὸ βαρβαρικὸν, ἤχθετο, καὶ ἡμιόνου πεζὸς βαδίζων, ἐφ' ἡμίονον ἵππου αὐτῷ παρασκευήν. καὶ γὰρ ὁ ἵππος αὐτῷ συνεπενήνεκτο, μιᾷ πληγῇ ἀμφοτέροις διαπαρέντες ὑπὸ Θρᾳκός τινος πελάσσαι, ἐν τῇ ἐπὶ τοῦ Ἀράξῃ ποτὲ τοῦ καππαδοκικὴν συμπλοκῇ. ὁ μὲν γὰρ Ἀρσάκης ἐπήλαυνεν, ὡς δηλοῖ τὸ, πολὺ τῶν ἄλλων πρὸ πεξορμήσας. ὑποστὰς δὲ ὁ Θρᾴξ, τῇ πέλτῃ μὲν ὑπεδύς, λόγχῃ δὲ τὸν Ἀρσάκην κοντόν. ὑπὸ δὲ ὑποστείσης τῆς συμφορᾶς, αὐτόν τε διαπείρει, καὶ τὸν ἵππον. Αν. πῶς οἷόν τε ὦ Κράτης, μιᾷ πληγῇ τοῦτο γενέσθαι; Κρ. ῥᾷστα ὦ Ἀντίοδες. ὁ μὲν γὰρ ἐπήλαυνεν, ἐκφαίνοντός τινα κοντὸν ὑποβεβλημένου. ὁ Θρᾴξ δὲ ἐπειδὴ τῇ πέλτῃ ἀπεκρύσθη τῶν ὑποσβολῶν, καὶ παρῆλθεν αὐτὸν ἡ ἀκωκὴ, ἐς γόνυ ὀκλάσας, δεχεται τῇ σαρίσσῃ τῶν ἐπήλασιν, καὶ παίσας τὸν ἵππον ὑπὸ στέρνον,

Ismenodorus igitur (occisus enim fuerat à latronibus circa Cithæronem, quando Eleusinem, ut arbitror, proficiscebatur) ã gemebat, & vulnus in manibus habebat, tenellos liberos quos reliquerat identidem vocando, sibique ipsi ob audaciam succensendo: qui cùm Cithæronem transiret, ac loca illa circa Eleutheras deserta, bellisque vastata peragraret, duos tantùm servos adduxisset, idque cùm phialas quinque aureas, & quatuor cymbia secum haberet. Arsaces autem (senior enim jam erat, & per Iovem pro barbarico illo ritu facie non inhonesta) graviter ferebat, atque indignabatur, quòd pedibus incederet, sibique equum adduci volebat. Nam & equus una cum eo mortuus erat, ambobus una plaga transfossis à Thrace quodam scutato, in eo prælio quod cum rege Cappadocum ad Araxem fluvium commissum fuerat. Nam Arsaces infesto cursu in hostem ferebatur, longè ante alios, ut ipse narrabat evectus. Thrax verò illum expectando subsistens, ac scutum obtendens, Arsacis hastam excussit: ipse autem submissa sarissa, ipsumque & equum transverberat. *Ant.* At Crates, quomodo hoc una plaga fieri potuit? *Cr.* Facillimè, Antisthenes. Hic enim viginticubitalem contum prætendens cursu ferebatur: Thrax verò, ubi pelta objecta plagam excussit, ipsumque cuspis præteriit, in genu procumbens, venientis impetum sarissa excipit, ac equum sub pectore vulnerat, qui præ fu-

1 Ἐπήγετο] Mſ. ὑπήγετο. Bourd.

2 Κυμβία] Εἴδος φιαλιφαλαίνης, πλοίου, ἢ ποτηρίου, duas ultimas ſpecies habet Heſych. *Idem.*

τὸ θυμῷ καὶ σφοδρότητι τῶν ἑαυτὸν διαπείρασα. διελαύνεται δὲ καὶ ὁ Ἀρσάκης εἰς τὰ βουβῶνα διαμπάξ, ἄλγεις τὸ τλῆμον πυγήν. ὁρᾷς οἷόν τι ἐβλύσθη; ἀνδρὸς, ἀλλὰ δὲ ἵππου μᾶλλον τὸ ἔργον. ἠγανάκτησε μέντοι, ὁμῶς, ὁλιγάκις ὢν τοῖς ἄλλοις, καὶ ἀξίου ἵππους κατιέναι. ὁ δὲ ΡΟρόητης, ὁ ἰδιώτης, καὶ πάνυ ἁπαλὸς τοὺς πόδας, καὶ ἄρτι ἐσθῆτος χαμαί, ἐς ὅπως βαδίζειν ἐδύνατο. παίζων οὖν αὐτὸν ἀπέχθως Μῆδοι πάντες, ἐπεὶ λάθοιεν τὸν ἵππον, ὥσπερ οἱ ἐπὶ τῶν ἀκοντίων ἐπιβαίνοντες ἀκροποδητί, μόλις βαδίζουσιν. ὅτε ἐπεὶ κατεβεβλήκει ἑαυτὸν, ἔκειτο, καὶ ἀθέμιτος μηχανὴ ἀνίστατο ἤδη, ὁ βίλπασος Ἑρμῆς ἀράμενος αὐτὸν, ἐκόμισεν ἄχρι ἐπὶ τὸ πορθμεῖον. ἐγὼ δὲ ἐγέλων. *Αν.* κἀγὼ δὲ ὅτε κατῄειν, οὐκ ἀνέμιξα ἐμαυτὸν τοῖς ἄλλοις, ἀλλ' ἀφεὶς οἰμώζοντας αὐτοὺς, ἐπεσόβουν ἐπὶ τὸ πορθμεῖον, ἐπικατέλαβον χώραν, ὡς ἂν ἐπιτηδείως πλεύσαιμι. ἐνῆν δὲ πολὺ τοῦ πλοῦ, οἱ μὲν ἐδάκρυόν τε, καὶ ὠλοφύροντο. ἐγὼ δὲ, μάλα ἐπρπόμην ὑπ' αὐτοῖς. *Διο.* σὺ μὲν ὦ Κράτης, καὶ Ἀντισθένες, τοιούτων ἐτύγχατε ξυνοδοιπόρων. ἐμοὶ δὲ, Βλεψίας τε ὁ δανειστὴς, ὁ [1] ἐκ Πειραιῶς, καὶ Λάμπις ὁ ἀκαρνὰν, ξεναγὸς ὢν, καὶ Δάμις ὁ πλούσιος ὁ Κορίνθιος, συγκατῆσαν. ὁ μὲν Δάμις, ὑπὸ δὲ παιδὸς ὑπὸ φαρμάκων ἀπολωλώς. [2] ὁ δὲ Λάμπις, διὰ ἔρωτα Μυρτίδος τῆς ἑταίρας

furore ac vehementia cursus se ipsum transfodegit. Tum etiam eadem hasta per inguina utrinque ad nates penetrante Arsaces transfoditur. Vides quale hoc fuerit? non viri, sed potiùs equi opus. Verumtamen indignabatur ille, quòd non ampliore quàm alii honore haberetur: volebatque eques huc descendere. Orœtes autem privatus quispiam erat, pedibus admodum mollis quippe qui neque humi stare, nedum incedere poterat. Medis autem omnibus hoc prorsum accidit, ut postquam ab equis descenderint, veluti qui super spinas ingrediuntur, summis pedum digitis ægrè incedant. Quamobrem cùm humi sponte prostratus jaceret, neque ullo pacto resurgere vellet, optimus Mercurius sublatum ipsum ad cymbam usque portavit: ego verò ridebam. *Ant.* Ego verò, quum huc descendebam neque me cæteris admiscui, sed relictis plorantibus illis, ad cymbam accurrendo, locum præoccupavi, quò commodiùs navigarem. Inter navigandum autem alii quidem flebant, alii verò nauseabant. Ego autem inter ipsos sedens valdè oblectabar. *Dieg.* Tu quidem Crates, & tu Antisthenes hujusmodi comites incidistis. Mecum autem Blepsias ille fœnerator ex Piræo, & Lampis Acharnan mercenariorum militum ductor, & dives ille Corinthius Damis, simul descendebant. Quorum Damis, à puero veneno interemptus fuerat: Lampis ob Myrtii meretricis amorem, se

furore ac vehementia cursus se ipsum transfodegit. Tum etiam eadem hasta per inguina utrinque ad nates penetrante Arsaces transfoditur. Vides quale hoc fuerit? non viri, sed potiùs equi opus. Verumtamen indignabatur ille, quòd non ampliore quàm alii honore haberetur: volebatque eques huc descendere. Orœtes autem privatus quispiam erat, pedibus admodum mollis quippe qui neque humi stare, nedum incedere poterat. Medis autem omnibus hoc prorsum accidit, ut postquam ab equis descenderint, veluti qui super spinas ingrediuntur, summis pedum digitis ægrè incedant. Quamobrem cùm humi sponte prostratus jaceret, neque ullo pacto resurgere vellet, optimus Mercurius sublatum ipsum ad cymbam usque portavit: ego verò ridebam. *Ant.* Ego verò, quum huc descendebam neque me cæteris admiscui, sed relictis plorantibus illis, ad cymbam accurrendo, locum præoccupavi, quò commodiùs navigarem. Inter navigandum autem alii quidem flebant, alii verò nauseabant. Ego autem inter ipsos sedens valdè oblectabar. *Dieg.* Tu quidem Crates, & tu Antisthenes hujusmodi comites incidistis. Mecum autem Blepsias ille fœnerator ex Piræo, & Lampis Acharnan mercenariorum militum ductor, & dives ille Corinthius Damis, simul descendebant. Quorum Damis, à puero veneno interemptus fuerat: Lampis ob Myrtii meretricis amorem, se

1 Ὁ ἐρίτης] Angl. Ἡ ἐρώδης. Bourd.

2 Ἐκ Πειραιῶς] Angl. Πίσης. Idem.

3 Ὁ δὲ Λάμπις διὰ ἔρωτα Μυρτίδος τῆς ἑταίρας Ἀποσφάξας ἑαυτὸν] Scortum nobile hujus nominis in deliciis habuit Ptolemæus Philadelphus, ut narrat Athenæus lib. 13. Sed puto non fuisse eandem illam meretricem, quæ Lampidi causa mortis fuit, si rationem temporum habuit hoc loco Lucianus, vel dicendum foret

ρας, ἀποφάξας ἑαυτόν. ὁ δὲ Βλεψίας, λιμῷ ἀτάλῳ ἐλέγχῳ ἀπισκληκώς, καὶ ἐδήλως ἀχρὸς ἐς ὑπερβολήν, καὶ λιπτὸς ἐς τὸ ἀκριβέστατον φαινόμενος. ἐγὼ δέ, καίτοι εἰδώς. ἀνάκρινον δὲ πρόπυ ἀπηγγέλοντο. εἶπε τοῦ μὲν Δαμιδὶ αἰτιωμένῳ τὸν υἱὸν, οὐκ ἄδικα μέντοι ὑπάσχειν ἔφη παρ' αὐτοῦ, ὃς πάλαι σε ἔχων ὁμοῦ χίλια, καὶ τρυφῶν αὐτὸς ὀκτωκαιδεκαέτης ὤν, ὀκτωκαιδεκάετες παῖδας ὀβολοὺς παρεῖχες. σὺ δὲ ὦ ἀκάρδιον, ἔφη, καὶ κακοῦργον, καὶ κατηγόρει τῆς Μυρτίου, τί αἰτιᾷ τὸν ἔρωτα, σαυτὸν δὲ οὔ; ὃς τοὺς μὲν πολεμίους οὐδὲ πώποτε ἔτρεσας, ἀλλὰ φιλοκινδύνως ἠγωνίζου πρὸ τῶν ἄλλων. ὑπὸ δὲ τυχόντος παιδισκαρίου, καὶ ἀκρύων ἐπιπλάστων, καὶ συναγωγῆς, ἐλεεινῶς ὀλοφύρῃ. ὁ μὲν δὴ Βλεψίας αὐτὸς, ἑαυτὸν κατηγορῶν φθίσεως, πολλοῦ τοῦ ἀνοίου, ὅτι χρήματα ἀφύλακτα τοῖς μηδὲν προσήκουσι κληρονόμοις, εἰς ἀεὶ βιώσεσθαι μεριμνήτως νομίζων. τοῦτον ἐμοιγε καὶ τοῦ τυχόντος παραλήψ παρέχοντο τε γένοιντο. ἀλλ' ἤδη με ἐπὶ τοῦ χείλους ἐσωρᾶτε. ἀποβλέπειν χρὴ καὶ ἀποσκοπεῖν πόρρωθεν τοὺς ἀφικνουμένους. βαβαί. πολλοί γε, καὶ ποικίλοι, καὶ πάντες δακρύοντες. ἀλλὰ τῶν μὲν νεογνῶν τούτων, καὶ νηπίων, ἀλλὰ καὶ οἱ πάνυ γεγηρακότες, ὀδύρονται. τί τοῦτο; ἆρα τὸ φίλτρον αὐτοὺς ἔχει δῆτα βίου; σκοπῶν δὲ τὸ ὑ-

se jugularat. Blepsias fame miser periisse dicebatur, & adhuc supra modum pallidus, & exquisitissimè tenuis apparebat. Ego verò, quanquam id noram, interrogabam tamen quo pacto quisque mortuus esset. Ac Damidi quidem accusanti filium: non injusta, inquam, ab illo passus es, qui cùm talenta mille haberes coacervata, atque ipse in deliciis viveres annos nonaginta natus, adolescenti illi octodecim annos agenti quatuor tantùm obolos suppeditabas. Tu verò Acarnan (gemebat enim & ille ac devovebat Myrtium) quid amorem incusas, non te ipsum? qui hostes quidem nunquam perhorrueris, sed te ultro periculis offerendo, ante alios in prælium descenderis: à puella verò vulgari illa, fictisque lachrymis ac suspiriis generosus ille tu captus fueris. Nam Blepsias ipse, sese ob nimiam stultitiam accusabat, quod pecuniam hæredibus nulla necessitudine sibi conjunctis custodierit, stolidus ille ratus se perpetuò victurum esse. Cæterùm mihi non vulgarem voluptatem gementes isti præbuerunt. Sed jam ad fauces sumus. Aspicere nos oportet, & è longinquo contemplari advenientes. Papæ multi certè, & varii, omnesque lachrymantes, præter puerulos istos, & infantes. Sed & senio confecti lugent, quid illud est? num aliquo vitæ philtro tenentur? Hunc igitur decrepitum

foret Ptolemæum vetulis fuisse delectatum. Nam commorientem Lampidi illi Diogenem facit Lucianus, qui simul ad inferos descendebant: Diogenes autem, ut ait Laërtius ex Demetrio in Homonymis, eodem tempore mortuus est, quo Alexander, hoc est, Olympiade 114. Philadelphus vero regnare cœpit circa Olympiadem 123. Computa & invenies non potuisse Myrtium illam Lampidis minorem fuisse annis 50 regnante Philadelpho. *Palm.*

1 Ὀκτωκαιδεκαέτες] *Inveni illi octodecim annos nato.* Bourd.

1 Mi-

πέργαμον ἔρεσθαι βέλομαι. δακρύεις τηλικοῦτος ἀπθανών; τί ἀγανακτεῖς ὦ βέλτιστε, καὶ ταῦτα, γέρων ἀφιγμένος; ἦπου βασιλεὺς ἦσθα; Πτω. οὐδαμῶς. Δια. ἀλλὰ σατράπης; Πτω. οὐδὲ τοῦτο. Δια. ἆρα οὖν ἐπλούτεις, εἶτα ἀνιᾷ σε τὸ πολλὴν τρυφὴν ἀπολιπόντα πεθνάναι; Πτω. οὐδὲν τοιοῦτον. ἀλλ' ἔτη μὲν ἐγηγόνειν ἀμφὶ τὰ ὀγδοήκοντα. βίον δ' ἄπορον ἀπὸ καλάμου καὶ ὀρμιᾶς εἶχον ἐς ὑπερβολὴν πτωχὸς ὢν, ἄπεινός τε, καὶ σφόδρα χωλὸς, καὶ ἀμυδρὸν βλέπων. Δια. εἶτα τοιοῦτος ὢν ζῆν ἤθελες; Πτω. ναί. Ἡδὺ γὰρ ἦν τὸ φῶς, καὶ τὸ πεθνάναι, δεινὸν, καὶ φοβερόν. Δια. ὑφαπαίεις ὦ γέρον, καὶ μειρακιώδη σοὶ τὰ χρεών. καὶ ταῦτα, ἡλικιώτης ὢν ὁ πορθμίως. τί δ' ἄν τις λέγοι σοὶ τοὺς νέους, ὁπόταν οἱ τηλικοῦτοι φιλόζωοι εἰσίν; ὃς ἐχρῆν διάκειν τὸ γῆρας ὡς τάχιστα, ὡς τοῦ βίου κακῶν φάρμακον. ἀλλ' ἀπίωμεν, μή καί τις ἡμᾶς ὑπίδῃ ὡς ἀποδρασιν βουλεύοντας, ὁρᾷ περὶ τὸ στόμιον εἱλυμένους.

tum interrogare lubet. Quid ploras, optime, idque cùm senex adveneris? an rex eras? *Mend.* Haudquaquam. *Diog.* An verò satrapa? *Mend.* Neque illud. *Diog.* An igitur dives fuisti: ideoque ægrè tibi est mortem obiisse relictis multis deliciis? *Mend.* Nihil tale: sed annos circiter nonaginta natus fui, vitam autem inopem egi, arundine & linea victum quæritans, summopere egenus, & liberis carens, præterea claudus, hebetique visu. *Diog.* Et vivere cupiebas, talis cùm esses? *Mend.* Etiam. Dulcis enim erat lux, mori autem grave & horrendum. *Diog.* Deliras ô senex, & te adversus necessitatem juveniliter geris, idque cùm huic portitori sis coævus. Proinde quid jam de adolescentibus dicamus, quando decrepiti isti tantopore vivere cupiunt? quos mortem sectari decebat, tanquam remedium eorum malorum quæ secum fert senectus. Sed abeamus, nequis & nos suspicetur fugam moliri, quum nos hic circa fauces oberrare viderit.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ, ΚΑΙ ΤΕΙΡΕΣΙΟΥ.

MENIPPI ET TIRESIÆ.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

Ὦ τειρεσία, εἰ μὲν καὶ τυφλὸς εἶ, οὐκέτι ἀμφιγνοεῖν ῥᾴδιον. ἅπασι γὰρ ἡμῖν ὁμοίως τὰ ὄμματα κεκένωται. [1] μόνοι δ' αἱ χώραι αὐτῶν. τὰ δ' ἄλλα, οὐκ ἔστ' ἂν εἰπεῖν ἔχοις, τίς ὁ Φινεὺς ἦν, ἢ τίς

MENIPPVS.

An verò & cæcus sis, Tiresia, non amplius cognitu facile est. Nobis enim cunctis æquè vacui sunt oculi, ac solæ illorum sedes relictæ. Cæterùm neque amplius dicere possis, quis Phineus fuerit, aut quis Lyn-

1 Μόνοι δ' αἱ] Mſ. κενὰ μόνα χώρας. Bourd.

2 Καὶ

ὁ Λυγκεύς. ὅτι μέντοι μάντις ἦσθα, καὶ ὅτι ἀμφότερα ἐγένου μόνος, ἀνὴρ καὶ γυνὴ, τῶν ποιητῶν ἀκούσας οἶδα. Μεν. Ποῖον τοιγαροῦν εἶπε μοι, ὁποτέρως ἐπιτερπέστερον ἦν τὸν βίον, ὁπότε ἀνὴρ ἦσθα, ἢ ὁ γυναικεῖος; Τει. ἀμείνων ὁ γυναικεῖος ἦν πολὺ ὦ Μένιππε ὁ γυναικεῖος. ἀπράγμονές γάρ. [1] καὶ δεσπόζουσι τῶν ἀνδρῶν αἱ γυναῖκες. καὶ ὅτι πολεμεῖν ἀνάγκη αὐταῖς, ὅτι παρ' ἔπαλξιν ἑστάναι, ὅτι ἐν ἐκκλησίᾳ ἀμφίρεαλοι, ὅτι ἐν δικαστηρίοις ἐξεπάζεσθαι. Με. ἐπεὶ γὰρ ἀκήκοας ὦ Τειρεσία τῆς Εὐριπίδου Μηδείας οἷα εἶπεν, οἰκτείρασα τὸ γυναικεῖον, ὡς ἀθλίας οὔσας, καὶ ἀφόρητόν τινα τὸν τῶν ὠδίνων πόνον ὑφισαμένας; ἀπόκριναι μοι, ὑπέμνησε γάρ με τὰ τῆς Μηδείας ἰαμβεῖα, καὶ ἔπεισε ποτὲ ὁπότε γυνὴ ἦσθα, ἢ τέκνα, καὶ ἄχθου διετέλεσας ἐν ἐκείνῳ τῷ βίῳ; Τει. τί τοῦτο ὦ Μένιππε ἐρωτᾷς; Με. ἵνα μὴ ἀγνοῶ εἰ ἄρρεν ἢ θῆλυ. Τει. ἀλλ' ἔτεκον μέν ἔμαθον, σὺ δ' ἔπεγνον δ' ὅμως. Με. ἱκανὸν τοῦτο. εἰ γὰρ καὶ μὴ τέτοκας εἶχες, ἐβουλόμην εἰδέναι. Τει. εἶχον θηλυδή. Με. χρόνῳ δέ σοι ἡ μήτρα ἐφωλεύθη, καὶ τὸ μόρεον τὸ γυναικεῖον ἀπεφοίτησε, καὶ οἱ μαστοὶ ἀπετάθησαν, καὶ τὸ ἀνδρεῖον ἀνεφύη, καὶ πώγωνα ἐξήνεγκας, ἢ αὐτίκα σὺ γυναικὸς ἄνηρ ἀνεφάνης; Τει. οὐχ ὁρῶ τί σοι βούλεται τὸ ἐρώτημα. δοκεῖς δ' ἂν μοι ἀπιστεῖν, εἰ ταῦθ' ὅπως ἐγένετο. Με. οὐχὶ γὰρ ἀπιστῶ ὦ Τειρεσία τοῖς τοιούτοις, ἀλλὰ καταπέρ τινα βλάκα μὴ ἐξετάζοντα εἴτε δυνατά ἐστιν, εἴτε μὴ

Lynceus. At verò quòd vates fueris, quodque solus utrumque vir & fœmina factus sis, poëtis auditis novi. Proinde per Deos, dic mihi utram suaviorem vitam expertus es, an quum fuisti vir, an quum fœmina? *Tir.* Potior multò fuit, Menippe muliebris vita: expeditior enim, virisque dominantur mulieres, ac neque in bellum prodire ipsis necesse est, neque ad propugnacula stare, neque in concionibus disiidere, neque in foro judiciali contendere. *Men.* Annon Medeam Euripidis audivisti Tiresia, qualia dixerit mulierum genus deplorando, quàm miseræ sint, & intolerabilem parturiendo laborem sustineant? Verùm dic mihi (nam meminisse Medeæ jambi commonefecerunt) peperisti-ne aliquando cùm mulier esses, an verò sterilis, & absque semine vitam illam degisti? *Tir.* Quid hoc Menippe interrogas. *Men.* Nihil acerbi, Tiresia: verùm responde si tibi molestum non est. *Tir.* Non fui sterilis quidem, sed neque peperi tamen. *Men.* Sufficit hoc. Vtrum enim & vulvam habuisses, scire volebam. *Tir.* Habui scilicet. *Men.* Successu autem temporis vulvane illa evanuit, & membrum muliebre obturatum est, mammillæque iterum complanatæ, deinde virile succrevit, & barbam produxisti: an verò repente vir ex muliere factus prodiisti? *Tir.* Non video quid sibi velit hæc interrogatio. Videris autem mihi in dubium revocare, factumne hoc ita sit, an non. *Men.* Annon de his dubitandum est Tiresia: sed perinde ac fatuo alicui, pro veris ea recipienda non inquirendo fieri-ne possint,

1 Καὶ δεσπόζουσι] Dixi alibi, *Bourd.*

1 Ποῖ

μὴ, ἀλλὰ δέλεαρ; Τει. σὺ δὲ οὐδὲ παῖδα πιστεύεις ὅτι γέγονας, ὁπότ' ἂν ἀκούσῃς ἅρπυιαν ἐκ γυναικῶν ἐγένετό τινες, ἢ δένδρα, ἢ ἔχιδνα, ἢ τὴν Ἀηδόνα, ἢ τὴν Δάφνην, ἢ τὴν τοῦ Λυκάονος θυγατέρα; Με. ἐὰν πως κἀκείνας εὑρίσκω, εἴσομαι· ὁ, τι κἀμὲ λέγειν. σὺ δ' ὦ βέλτιστε, ὁπόταν γυνὴ ἦθα, καὶ ἐμαντεύου τότε ὥσπερ καὶ ὕστερον, ἢ ἅμα ἀνὴρ καὶ μάντις ἅμα ἦσθα εἶναι; Τει. ὁρᾷς; ἀγνοεῖς τὰ σαυτοῦ ἐμὲ ἅπαντα, ὡς καὶ διέλυσά τινα ἔλεγεν τῶν θεῶν. καὶ ἡ μὲ Ἥρα ἐπήρωσε μου. ὁ δὲ Ζεύς, παρεμυθήσατο τῇ μαντικῇ τὸν συμφορῶν. Με. ἔπη ἔχει ὦ Τειρεσία τὰ ψεύσματα; ἀλλὰ κατὰ τὰς μάντεις τοῦτο ποιεῖς. ἔθος γὰρ ὑμῖν μηδὲν ὑγιὲς λέγειν.

fint, an non? *Tir.* Tu igitur neque cætera hoc pacto contigisse credis, puta quum audieris, ut quædam ex mulieribus aves factæ sint, aut arbores, aut feræ, Luscinia videlicet, aut Daphne, aut Lycaonis filia? *Men.* Siquando in ipsas incidero, sciam quid & ipsæ dicant. Tu verò, ô optime, an quum mulier eras, tum quoque ut & postea vaticinabaris? an verò vir & vates simul esse didicisti? *Tir.* Viden? quæ de me feruntur ignoras omnia, ut & deorum litem quandam diremi, & Iuno visu me privavit: Iupiter autem hanc calamitatem data vaticinandi arte est solatus. *Men.* Adhuc ne Tiresia, hisce mendaciis caperis? Sed hoc facis more vatum. Consuetum enim est vobis nihil sani dicere.

ΑΙΑΝΤΟΣ, ΚΑΙ ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΟΣ.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.

Εἰ σὺ μανεὶς ὦ Αἶαν, σαυτὸν ἐφόνευσας, ἐμέλησεν ἢ καὶ ἡμῶν ἅπαντας, τί αὐτῷ τὴν Ὀδυσσέα; καὶ σοφὸν ὅτι σφάξειας αὐτὸν, ὁπότε ἦκε μαντευσόμενον, ὅτι σωσιπάτρᾳ ἠξίωσας ἄνδρα συμπαιστὴν, καὶ ἐπῆρσε. ἀλλ' ὑπερφυῶς μεγάλα βαίνων, παρῆλθες. Αι. εἰκότως ὦ Ἀγάμεμνον. αὐτὸς γάρ μοι τὰ μανίας αἴτιος κατέστη, μόνος ἀντεξεταθεὶς ἐπὶ τοῖς ὅπλοις. Αγα. ἠξίεις ἢ ἀναισχύντως εἶναι, καὶ ἀκριτὶ κρατεῖν ἁπάντων; Αι. ναὶ, μὰ τὴν ἐμὴν κρίσιν, ἀντιποιούμενος.

AIACIS ET AGAMEMNONIS.

AGAMEMNON.

SI tu, dum furore correptus fuisti, Aiax, te ipsum interfecisti, nosque omnes membratim concidere putasti, quid Vlyssem accusas? ac paulò ante nec ipsum aspexisti, cum venisset vatem consultum: nec virum commilitonem ac socium dignatus es alloqui, sed superbè admodum, grandique incedens gressu, præteriisti. *Ai.* Meritò Agamemnon. Ille enim mihi furoris hujus author extitit, ut qui solus mecum pro armis judicio contenderit. *Ag.* Putabasne æquum ut adversario careres & omnia sine pulvere superares? *Ai.* Quidni, in tali uti-

πάμα τοιαῦτα. οἰκεία γάρ μοι λῶ ἡ πανοπλία, καὶ ἀνεψιὸς μέ ἐστιν. καὶ ὑμεῖς οἱ ἄλλοι πολὺ ἀμείνους ὄντες, ἀπέπεσθε τῶν ἀγώνων, καὶ παρεχωρήσατέ μοι τῶν ἄθλων. ὁ δὲ λαέρτης, ὃν ἐγὼ πολλάκις ἔσωσα κινδυνεύοντα κατακεκρυφθαι ὑπὸ τῶν Φρυγῶν, ἀμείνων ἠξίου εἶναι, καὶ ἐπιτηδειότερος ἔχειν τὰ ὅπλα. Αγα. αὐτῷ τοιγαροῦν ὦ γενναῖε τὴν Θέτιν, ἢ δεῖν σοι τὴν κληρονομίαν τῶν ὅπλων ἐξαδελφίνην συγγενεῖ μέν ὄντι, φέρουσα, εἰς τὸ κοινόν, κατέθετο αὐτά. Αι. ἔκ. ἀλλὰ τὴν Ὀδυσέα, ὃς οὐτεποιήθη μέν. Αγα. συγγνώμη ὦ Αἶαν, εἰ ἄνθρωπος ὤν, ὠρέχθη δόξης ἡδίστου πράγματος, ὑπὲρ οὗ καὶ ἡμῶν ἕνεκεν κινδυνεύειν ἐπομβρῷ, ἐπὶ καὶ σκοπήσει σε. καὶ τοῦτο, ἐξὸν Τρωσὶ δικάσαι. Αι. οἶδα ἐγὼ ἅπερ με κατεδίκασεν. ἀλλ' ἐθέλεις λέγειν τι περὶ τῶν θεῶν. τὴ γῆν Ὀδυσέα μὴ ἐγχρίμπτειν πάνυ ἂν δυναίμην ὦ Ἀγαμέμνον, ἀσεβὲς εἰ αὐτή μοι Ἀθηνᾶ τοῦτο ἐπιτάττοι.

que causa? Nam ea armatura cognationis quodam jure ad me pertinebat, cùm patruelis esset. Vosque reliqui, quanquam illo præstantiores eratis, certamen detrectastis, armaque mihi cessistis. At hic Laërtæ filius, quem ego sæpe servavi in summo periculo, cùm jam à Trojanis prope concideretur, melior esse me voluit, magisque habendis armis idoneus. *Ag.* Accusa igitur Thetin, ô generose, quæ cum tibi armorum hæreditatem ut prope cognato, tradere debuisset, in medium allata illa posuit. *Ai.* Minimè: sed Vlyssem ut qui solus sese mihi opposuerit. *Ag.* Ignoscendum Aiax, si homo cùm esset appetivit gloriam, rem dulcissimam, cujus gratia quilibet etiam nostrûm obire pericula sustinet: siquidem & te devicit, idque Trojanis ipsis judicibus. *Ai.* Novi ego quæ me damnarit, sed fas non est de Diis quicquam dicere. Vlyssem igitur non possum non odisse, Agamemnon, non si mihi ipsa Minerva hoc imperet.

ΜΙΝΩΟΣ, ΚΑΙ ΣΩΣΤΡΑΤΟΥ.

ΜΙΝΩΣ.

Ὁμὲν ληστὴς οὗτος Σώστρατος, εἰς τὸν Πυριφλεγέθοντα ἐμβεβλήσθω. ὁ δὲ ἱερόσυλος, οὗτος ὁ Χιμαίρας διασπασθήτω. ὁ δὲ τύραννος ὦ Ἑρμῆ δεῦρο τὸν Τιτυὸν ἀναπετάσθεις, οὗτος τὸ ἧπαρ γυπῶν κειρέσθω καὶ αὐτὸς τὸ ἧπαρ. ὑμεῖς δὲ οἱ ἀγαθοί, ἄπιτε καὶ τάχος εἰς τὸ Ἠλύσιον πεδίον. καὶ τὰς μακαρίας νήσους κατοικεῖτε, αὐθ' ἃ δικαία

MENOIS ET SOSTRATI.

MINOS.

Hic quidem prædo Sostratus, in Pyriphlegethontem immittatur: hic autem sacrilegus Chimæra discerpatur: tyrannus verò iste Mercuri, juxta Tityum extensus, hepar & ipse vulturibus præbeat arrodendum. At vos boni in Elysium campum celeriter abite, & beatorum insulas habitate, pro iis quæ juste in vita

ἐποιεῖτε πρὸς τὸ βίον. Σω. ἄκουσον ὦ Μίνως, εἰ σοι δίκαια δόξω λέγειν. Μι. νῦν ἀκούσω αὖθις. ἐγὼ γὰρ ἐξελήλεγξαι ὦ Σώκρατες πονηρὸς ὢν, καὶ τοσούτους ἀπεκτονώς; Σω. ἐλήλεγμαι μὲν· ἀλλ' ὅμως εἰ δικαίως κολασθησόμεθα. Μι. καὶ πάνυ, εἴ γε λάσοιτο τὴν ἀξίαν δίκαιον. Σω. ὅμως δὲ χάρισαί μοι ὦ Μίνως. βραχὺ γάρ τι ἐρήσομαί σε. Μι. λέγε μὴ μακρὸν μόνον, ὅπως καὶ τοὺς ἄλλους διακρινῶμεν ἤδη. Σω. ὁπόσα ἕκαστος ἐν τῷ βίῳ, πότερον ἑκὼν ἕκαστον, ἢ ἐκείνου μοι ὑπὸ τῆς μοίρας; Μι. ὑπὸ τῆς μοίρας δηλαδή. Σω. ἐκὼν οὖν καὶ οἱ χρηστοὶ ἅπαντες, καὶ οἱ πονηροὶ δεκόντες ἡμᾶς, ἐκείνῃ ὑπηρετοῦντες, τοῦτο δρῶμεν; Μι. ναὶ, τῇ Κλωθοῖ, ἢ ἐκείνῃ ἐπέταξε γίνεσθαι, τὰ πρακτέα. Σω. εἰ οὖν τις ἀναγκασθεὶς ὑπ' ἄλλου φονεύσειέ τινα, ἐγὼ δυνάμενος ἀντιλέγειν ἐκείνῳ βιαζομένῳ, οἷον, δήμιος, ἢ δορυφόρος, ὁ μὲν, δικαίᾳ πειθεται, ὁ δὲ, τυράννου, τίνα αἰτιάσῃ ἐν φόνῳ; Μι. δῆλον ὡς τὸν δικάζοντα, ἢ τὸν τύραννον. ἐπεὶ γοῦν τὸ ξίφος αὐτὸ. ὑπηρετεῖ γὰρ τῷτο ὄργανον ὂν τοῖς τὸ θυμῷ, τῷ πρώτως ἐγκαλοῦντι τῷ αἰτίαν. Σω. οὔκουν σὺ γε ὦ Μίνως, ὅτι καὶ ἐπιθυμιλούμῃ τῷ ἐγκαλοῦντι. τὼ δὲ ὡς ἀπεστάλητον ἑκάτερον διαφέρει, ἤκῃ αὐτὸς χρυσὸν ἢ ἄργυρον κομίζων, τίνι τῶν χαίρειν ἐοικὸς, ἢ ἵνα ἀπενεγκὼν ἀναχαρίσεται; Μι. τὸν πέμψαντα ὦ Σώκρατες. διάφορος γὰρ ὁ κομίσας ἦν. Σω. ἐκὼν ἄρα πῶς ἄδικος [1] ποιεῖς κολάζων ἡμᾶς ὑπηρετῶν

vita feciſtis. *Soſt.* Audi ô Minos, num tibi juſta dicere videar. *Min.* An ego denúo nunc audiam? annon convictus es Soſtrate, quòd & malus fueris, & tam multos occideris? *Soſt.* Convictus quidem ſum: ſed vide an juſto affician ſupplicio. *Min.* Ita ſanè: ſiquidem juſtum eſt meritam cuique mercedem rependere. *Soſt.* Attamen reſponde mihi Minos: breve enim quiddam interrogabo te. *Min.* Dic dummodo non prolixè: ut & alios jam dijudicare poſſimus. *Soſt.* Quæcunque in vita egi, utrum volens egi, an verò à Parca mihi agglomeratum eſt? *Min.* A parca ſcilicet. *Soſt.* Proinde & boni omnes, & nos qui mali videmur, annon hæc agimus dum illi obſecundamus? *Min.* Ita profectò Clothoni illi obſequentes, quæ unicuique cùm primùm natus eſt, agenda injungit. *Soſt.* Si quis igitur ab alio coactus quempiam occiderit, cùm ei nequeat contradicere à quo vi compellitur: verbi gratia, quum carnifex, aut ſatelles, ille quidem judici, hic tyranno morem gerens, quemnam cædis iſtius reum ages? *Min.* Liquet reum agendum judicem, aut tyrannum: ſiquidem neque ipſum gladium accuſare poſſumus: ſubſervit enim hic, tanquam inſtrumentum quoddam ad illius explendum animum, qui primò cauſam hanc præbuit. *Soſt.* Bene eſt Minos, quòd hæc etiam exempla, quaſi quodam auctario locupletas. Siquis autem ab hero miſſus, aurum vel argentum afferat utri habenda eſt gratia, utri beneficium hoc acceptum eſt ferendum? *Min.* Ei qui miſit, miniſter enim tantùm fuit, qui attulit. *Soſt.* Vides-ne igitur quàm injuſta facias, dum nos ſupplicio afficis, qui

1 Ποιεῖς κολάζων] Longe aliter Mſ. qui ſic habet, φονῶν φαῦλ εἰ κολάσεις

ῥιοφόρβας, ὧν ἡ Κλωθὼ προσέπεμψε, & τούτοις τιμῶν τοὺς ἀξιωθησομένους ἀλλοτρίοις ἀγαθοῖς; ἃ δὲ δὴ ἐκεῖνο εἰπεῖν ἔχοις ἂν, ὡς ἀπολέγειν δυνατὸν ἦν, τοῖς κατὰ πάσης ἀνάγκης προστεταγμένοις. Μι. ὦ Σώκρατες, πολλὰ ἴδοις ἂν ἄλλα ὑ κατὰ λόγον γινόμενα, εἰ ἀκριβῶς ἐξετάζοις. πολλὰ ἀλλὰ σὺ τοῦτο ἀπολαύσεις τῆς ἐπερωτήσεως, διότι ὐ λησὴς μόνον, ἀλλὰ κὴ σοφιστής τις εἶναι δοκεῖς. ἀπόλυσον αὐτὸν ὦ Ἑρμῆ, κὴ μηκέτι κολάζεσθω. ὅρα δὲ μὴ κὴ τοὺς ἄλλους νεκροὺς ἐρωτᾷν τὰ ὅμοια διδάξῃς.

qui ministri tantùm fuimus eorum quæ Clotho nobis imperavit: & dum hos honore prosequeris, qui aliena bona solùm administrarunt? Nemo enim dicere poterit, possibile esse iis contradicere, quæcum omni necessitate imperata fuêre. *Min.* Multa, Softrate, & alia videas licet, minimè secundum rationem fieri, si diligenter expendas. Verumtamen tu ex hac quæstione hoc boni consequeris, quòd non prædo solùm, sed etiam Sophista quidam esse videris. Solve ipsum Mercuri, nec puniatur amplius. Cæterùm vide ne & cæteros manes similia interrogare doceas.

μὴ ἀπλῶς ὑπηρέτας γνωσθῇς ὧν ἡ Κλωθὼ προσέπεμψε, τιμήσεις ἢ τούτους. Cur potius hanc Parcam quàm aliam nominet, ratio est, quia Μοῖραι alio nomine Κλωθοί. Bourd.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ, Η ΝΕΚΥΟΜΑΝΤΙΑ.

MENIPPVS SEV NECYOMANTIA, MENIPPVS, PHILONIDES.

ΑΡΓΥΜΕΝΤΥΜ.

Videtur Lucianus hoc Dialogo illud maximè commendatum habuisse, quod in fine Menippus ait à Tiresia in aurem sibi dictum fuisse, Privatorum videlicet hominum vitam optimam atque tutissimam esse. Cùm contra divitum & magnorum sit periculosa conditio, pompis solennibus, tragicisque fabulis similis, quarum tristis est exitus. Porrò præcipui loci hic sunt, De incerta doctrina Philosophophorum. De Magorum superstitione & potestate. De inferorum locis, supplicio, & æqualitate. Denique collatio vitæ humanæ cum pompa solenni, & cum fabulis Tragicorum.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

Ὦ χαῖρε μέλαθρον, πρόσπυλά θ' ἑστίας ἐμῆς. ὡς ἄσμενός σ' ἰσεῖδον, ἰὼ φάος μηλάων. Φιλωνίδης. ὁ Μένιππος οὗτός

MENIPPVS.

Salve atrium, domûsque vestibulum mea. Vt te lubens aspicio luci redditus. *Ph.* Nonne hic Menippus est Ca-

1 Χαῖρε] Hoc omne principium ex Euripide & Homero, ut ipse ait fine hujus paginæ. Iambi ex Eurip. Hecuba. *Bourd.*

ἐστιν ὁ κύων; ἄμβροτον ἄλλο, εἰ μὴ ἐγὼ Διαλέσω Μενίππους ὄλους, τί δ' αὐτῷ βούλεται τὸ ἀλλόκοτον τοῦτο σχῆμα, πῖλος, καὶ λύρα, καὶ λεοντῆ; θεσπέσιον δ' ὅμως αὐτό. χαῖρε ὦ Μένιππε. καὶ πόθεν ἡμῖν ἀφῖξαι; πολλὰ γὰρ χρόνον ἀπῆρας ἐν τῇ πόλει. Me. [1] Ἥκω νεκρῶν κεύθμωνα, καὶ σκότου πύλας Λιπών, ἵν' ἄβιος χωρὶς ὠκίσθη βίος. Philo. ἠρέμα λεῖε. ἐλελήθει Μένιππος ἡμᾶς ἀποθανών. κἄτ' ἐξ ὑπαρχῆς ἀναβεβίωκεν; Me. ὄκ. ἀλλ' ἔτ' ἔμπνουν αἰδὼς μ' ἐδέξατο. Philo. τίς δ' ἡ αἰτία σοι τῆς καινῆς καὶ δεδόξης ταύτης ἀποδημίας; Me. νεότης μ' ἐκίνησε, [2] καὶ θράσος τὸ νέον. Philo. παῦσαι μαινόμενος τραγῳδῶν, καὶ λέγε ἁπλοῦν πως ἁπλῶς καταβὰς λίθ τῶν ἰαμβείων. τίς ἡ στολή; τί σοι τὸ κώπη πορείας ἐδέησεν; ἄλλως γὰρ οὐχ ἡδεῖά τις, οὐδὲ ἀπαστός ἡ ὁδός. Me. ὦ Φιλότης, χρειώ με κατήναγκε εἰς ἄϊδαο, ψυχῆ χρησόμενον θεσπίῃ Τειρεσίαο. Philo. οὗτος, ἀλλ' ἡ Διὸς παῖδες. ὁ γὰρ ἂν ὕπως ἐμμέτρως ἐρραψῳδεῖς ὡσεὶ ἄνθρακας φίλους. Me. μὴ θαυμάσῃς ὦ ἑταῖρε. νεωστὶ γὰρ Εὐριπίδῃ καὶ Ὁμήρῳ συγχρώμενος, οὐκ οἶδ' ὅπως ἀνεστομώθην τὸ ἔπειν, καὶ αὐτόματά μοι τὰ μέτρα ἐπὶ τὸ στόμα ἔρχεται. ἀπὸ εἰπέ μοι, πῶς τὰ ὑπὲρ γῆς ἔχει, καὶ τί ποιοῦσιν ἐν τῇ πόλει; Philo. καινὸν οὐδέν, ἀλλ' οἷα καὶ πρώην ἦν, ἁρπάζουσι, ἐπιορκοῦσι, τοκογλυφοῦσιν, ὀβολοστατοῦσιν. Me. ἄθλιοι, καὶ κακοδαίμονες. ὁ γὰρ

Canis ille? non hercle alius, nisi hallucinor omnes pro Menippis accipiens. At quid sibi vult habitus istius insolentia? clava, lyra, leonis exuviæ? Adeundus tamen est. Salve Menippe, unde nobis adveniſti? jamdiu enim in urbe visus non es. *Men. Venio relictis manium specu, & nigris Portis, ubi Orcus incolitur superis procul. Ph.* Hercle, clàm nobis Menippus vita functus est, revixitque denuo. *Men. Non: sed me adhuc vivum recepit tartarus. Ph.* Quænam causa fuit tibi novæ hujus & incredibilis peregrinationis? *Men. Iuventa, magisque juvenis animus me impulit. Ph.* Define ô beate tragicum loqui, & ab jambis descendens, sic simpliciter eloquere. Quænam hæc vestis? quid tibi inferno itinere fuit opus? alioqui neque jucunda, neque delectabilis est via. *Men. Res, dilecte, gravis me infernas egit ad umbras, Consulerem ut manes Thebani Tiresiai. Ph.* Heus tu deliras: non enim ita consarcinatis versibus apud amicos caneres. *Men.* Ne mireris, amice: recens enim cum Euripide atque Homero versatus, nescio quomodo versibus implectus sum, ut numeri mihi sua sponte in os confluant. Verùm dic mihi, ut se res in terris habent? & quidnam in urbe agunt? *Ph.* Nihil novi, sed ut priùs actitabant, rapiunt, pejerant, fœnerantur, usuras colligunt. *Men.* O miseri, atque infœlices. Nesciunt enim

1 Ἥκω νεκρῶν κεύθμωνα] Hos versus sic transtulit Ennius:
Adsum atque advenio Acherunte vix, viâ altâ atque arduâ
Per spelunceas saxeis structas aspereis pendentibus
Maxumeis, ubi rigida constat caligo inferûm. Bourd.

2 Καὶ θράσος τὸ νέον] Καὶ θράσος τῷ νέῳ πλέον. Marc.

ἴσασιν οἷα ἔναγχος πεκύρωμαι) ἀλλὰ τοῖς κρίνουσι, καὶ οἷα κεχειροτόνηται τὰ ψηφίσματα κατ' αὐτῶν, ἃ μετὰ τῶν Κήρβερον, ἐδήμια μηχανὴ δι' ἃ φυγεῖν αὐτούς. Φιλω. τί φῄς; δέδεκται ἡ νεώτερον τοῖς κρίνουσι περὶ τῶν ἐνταῦθα; Με. νὴ Δία καὶ πολλά. ἀλλ' οὐ θέμις ἐκφέρειν αὐτὰ πᾶσιν ἄπασιν, οὐδὲ τὰ ἀπόρρητα ἐξαγορεύειν, μὴ καί τις ἡμῶν χράψηται γραφὴν ἀσεβείας ἐπὶ τῷ Ῥαδαμάνθυος. Φιλω. μηδαμῶς ὦ Μίνιππε πρὸς τοῦ Διός, μὴ φθονήσῃς τοῦ λόγου φίλε ἀνδρί. πρὸς γὰρ εἰδότα σιωπᾶν ἱερεῖς. τί τ' ἄλλα, καὶ πρὸς μεμυημένον. Με. χαλεπὸν μὲν ἐπιτάττεις τὐπίταγμα, καὶ σὺ πάντη ἀσφαλές. πλὴν ἀλλὰ σῦ γε ἕνεκα, πολμητέον. ἔδοξε δὴ τοῖς πλουσίοις τούτοις, καὶ πολυχρημάτοις, τὸ χρυσίον κατακλεῖσαι, ὥσπερ τὴν Δανάλην φυλάττουσι. Φιλω. μὴ πρότερον εἴπῃς ὦ γαθὲ τὰ δεδογμένα, πρὶν ἐκεῖνα διελθεῖν, ἃ μάλιστ' ἂν ἡδέως ἀκούσαιμί σου, ὅπως αὐτίκα σοι τὸ καθόδου ἐχώρησε, τίς ἦ ὁ τῆς πορείας ἡγεμών. εἰθ' ἑξῆς ἄττα εἶδες, ἄττα ἤκουσας παρ' αὐτοῖς. εἰκὸς γὰρ δὴ φιλόκαλον ὄντα σε, μηδὲν τῆς ἀξίων θέας ἢ ἀκροάσεως ἀπολιπεῖν. Με. ὑπερφυῶς μὲν καὶ πάνυ σοι. τί γὰρ ἂν καὶ πάθοι τις, ὁπότε φίλῳ ἀνὴρ βιάζοιτο; καὶ δὴ καὶ πρὸς τά σοι δέομαι τὴν γνώμην τὴν ἐμὴν, καὶ ὄψει ὠμὴν ὠμὴν πρὸς τὴν κατάστασιν. ἐγὼ γὰρ ἄχρι μὲν οὐ παῖς ἦν, ἀκήκοα Ὁμήρου, καὶ Ἡσιόδου, πολέμους, καὶ στάσεις διηγημένων, οὐ μόνον τῶν ἡμιθέων, ἀλλὰ καὶ αὐτῶν ἤδη τῶν θεῶν, ἔτι δὲ καὶ μοιχείας αὐτῶν, καὶ βίας, καὶ ἁρπαγὰς, καὶ δίκας, καὶ πατέρων ἐξελάσεις, καὶ ἀδελφῶν γάμους, πάντα ταῦτα ἡγούμην εἶναι καλὰ,

enim quid apud inferos decretum sit, & qualia contra divites lata suffragia, quæ per Cerberum arte nulla subterfugere poterunt *Ph.* Quid ais? novi-ne aliquos apud inferos decretum est de iis qui hic vivunt? *Men.* Per Iovem & quidem multa, sed quæ non licet apud omnes efferre, neque cùm sint arcana, revelare, ne quis fortè nos apud Rhadamanthum impietatis accuset. *Ph.* Nequaquam Menippe, per Iovem ne amico sermonem hunc invideas. Etenim apud hominem tacendi gnarum, quinetiam sacris initiatum edisseres. *Men.* Gratia profectò jubes, & neutiquam tuta: verùm tui utique gratia est audendum. Ergo decretum est divites istos, & pecuniosos, aurumque tanquam Danaën servantes abstrusum. *Ph.* Ne priùs, ô bone, quæ decreta sunt dixeris, quàm ea percurreris quæ exte libentissimè audiam: quæ videlicet descensus causa tibi fuerit, quis itineris dux, atque ordine deinceps quæ apud ipsos & videris, & audiveris. Verisimile enim est te, cùm eximiarum rerum studio teneamini, eorum quæ visu vel auditu digna sunt nihil prætermisisse. *Men.* Parendum etiam in his tibi est. Quid enim facias amico vim inferente? Quare primùm tibi sententiam meam expediam, & quæ res me ad hunc descensum impulerit. Ego cùm adhuc puer essem, & audirem Homerum atque Hesiodum narrantes bella & seditiones, non iis modò, sed ipsorum etiam Deorum, præterea eorum dem adulteria, violentias, rapinas, supplicia, patrum expulsiones, fratrum & sororum nuptias, hæc omnia præclara ducebam, nec

καὶ ἀπαρέρχομαι σκυθρώπου πρὸς αὐτά. ἐπεὶ δ' εἰς ἄνδρας πλεῖν ἠρξάμην, πάλιν αὖ ἐναντία ἤκουον τῶν νόμων, τὰ μοιχεύειν τοῖς ποιηταῖς κελεύοντας, μήτε μοιχεύειν, μήτε στασιάζειν, μήτε ἁρπάζειν. ἐν μεγάλῃ δὴ καθειστήκειν ἀμφιβολίᾳ, σὺκ εἰδὼς ὅ, τι χρησαίμην ἐμαυτῷ. ἔστι γὰρ τοὺς θεοὺς ἄν ποτε ἡγεῖσθαί με μοιχεῦσαι, καὶ στασιάσαι πρὸς ἀλλήλους, εἰ μὴ ὡς ἄρα καὶ καλῶν τούτων ἐγίνωσκον, ὅτ' ἂν τοὺς νομοθέτας τὰναντία τούτοις διδάσκειν, εἰ μὴ λυσιτελεῖν ὑπελάμβανον. ἐπεὶ δὲ διηπόρουν; ἔδοξέ μοι ἐλθὼν πρὸς τοὺς καλουμένους τούτους φιλοσόφους, ἐγχειρίσαι τε ἐμαυτὸν, καὶ δεηθῆναι αὐτῶν χρῆσθαί μοι ὅ, τι βούλοιντο, καί πια ἀδὴν ἀπαλῶς καὶ βεβαίαν ὑποθέσθαι τοῦ βίου. τοῦτο μὲ δὴ φρονῶν, πρόσεισιν αὐτοῖς. ἐλελήθειν δ' ἐμαυτὸν εἰς αὐτὸ φασὶ τὸ πῦρ ὡς ἐπὶ καπνὸν βαδίζων. πρὸς γὰρ δὴ τούτοις μάλιστα ἀνέσκον ἐπισκοπῶν τὴν ἀγνοιαν, καὶ τὴν ἀπορίαν πλείονα. ὥστε μοι τάχιστα χρυσοῦν ἀπέδοξεν ὅτι τὸ τῶν ἰδιωτῶν βίου. ἀμείλιχε, ὁ μὲν αὐτῶν, παρῄνει τὸ πᾶν ἡδέως, καὶ μόνον τοῦτο ὡς πάντως μετιέναι. τοῦτο γὰρ εἶναι τὸ εὐδαίμον. ὁ δὲ τὰς ἐμπαλιν, πονεῖν τὰ πάντα, καὶ μοχθεῖν, καὶ τὸ σῶμα καθειναγκάζειν, ἐνυπνίοις, καὶ αὐχμοῖς, καὶ πᾶσι δυσπρεσβείαις, καὶ λοιδορήμενον, συνεχὲς ἐπῤῥαψῳδῶν τὰ παύδημα σύκεῖνα Ἡσιόδου περὶ τῆς ἀρετῆς ἔπη, καὶ τὸν ἱδρῶτα, καὶ τὴν ἐπὶ τὸ ἄκρον ἀνάβασιν. ἄλλος καθ' ἕτερον φρονῶν χρημάτων παρεκελεύετο, καὶ ἀδιάφορον εἶναι τὴν κτῆσιν αὐτῶν. ascensum in montis verticem. Alius pecunias contemnere, earumque possessionem indifferentem putare jubebat. Alius contrà

nec ab iis obiter movebar. Postquam verò cœpi viris annumerari, hìc contrà leges audivi contraria poëtis jubentes, nec adulteria committere, nec seditiones movere, nec rapinas exercere. Valdè igitur animi pendens constiti, nescius quo pacto me gererem. Neque enim Deos unquam putavi adulteria perpetrasse, & seditiones inter se exercuisse, nisi de his tanquam bonis judicarint: nec legumlatores his contraria jussisse, nisi id conducere existimarint. Quoniam igitur in dubio eram, visum est mihi hos adire qui philosophi vocantur, hisque in manus me dedere, & rogare ut me qua vellent in re uterentur, vitæque viam aliquam simplicem & certam commonstrarent. Hæc igitur mecum reputans ad eos ivi, imprudens certè, quòd me [1] ex fumo, ut ajunt, in flammam conjicerem. Etenim apud ipsos maximè diligenter observans, ignorantiam, magisque incerta omnia reperi, adeò ut auream privatorum vitam esse satis ilicò indicarint. Alius nimirum uni me voluptati operam dare, & ad hoc solum studium me conferre jussit. In eo enim sitam esse fœlicitatem. Rursùm alius omnino labori incumbere, corpusque sordido squalidoque cultu subigere, miserè ab omnibus affectum & contumeliis obnoxium, sedulò inculcans celebria illa Hesiodi de virtute carmina, & sudorem, &

1 *Ex fumo*] Senarius extat proverbialis κάπνου γε φεύγων εἰς τὸ πῦρ ἐμπίπτειν. Plat. lib. 8. de Rep. *Cogn.*

ὁ δ' ἡς αὖ πάλιν, ἀγαθὸν εἶναι καὶ τὸ πλοῦτον αὐτὸν ἀποφαίνεσθαι. τοῦτο μὲν γὰρ ὁ κόσμος, τί χρὴ καὶ λέγειν; ὃς γε ἰδέας, καὶ ἀσώματα, καὶ ἄτομους, καὶ κενὰ, καὶ τοιοῦτόν τινα ὄχλον ὀνομάτων ἀσημάντων παρ' αὐτῶν ἤκουον συνεστῶτα. καὶ τὸ πάντων δεινῶν ἀποπώτερον, ὅτι τοῖς τὰ ἐναντιωτάτα ἐκείνοις αὐτῶν λέγουσι, σφόδρα νικῶσιν καὶ πιθανὸς λόγος ἐπεισέρχεται, ὥστε μήτε τῷ θερμῷ τὸ αὐτὸ πάθημα λέγειν, μήτε τῷ ψυχρῷ, ἀνυπεύθυνον ἔχειν, καὶ ταῦτα, εἰδότα σαφῶς, ὡς οὐκ ἄν ποτε θερμὸν ἢ εἴη καὶ ψυχρὸν τὸ ταὐτὸ χρόνῳ. [1] ἀπιχνῶς ἂν ἔπασχον τοῖς τυφλοῖσι τούτοις ὅμοιον, ἀρὰ μὴ, ἐπισύων, ἄρα ἦ, ἀναισθάνων ἐμπαλιν. ἔτι ἦ πολλῷ τοῦτο σκαιότερον ἀποπώτερον, τοὺς γὰρ αὐτοὺς τούτους δίκαιον ἐπιτηρῶν, συναπιστοῦσι τοῖς αὐτῶν λόγοις ἐπιτηδεύουσι. τοὺς γὰρ καταφρονεῖν παρεσκευασμένους χρημάτων, ἰδὼν ἀπείρως ἐχομένους αὐτῶν, καὶ ὡς τέκνων ἀλλοφερομένους, καὶ ἐπὶ μισθῷ παιδεύοντας, καὶ πάντα ἕνεκα τούτων ὑπομένοντας. τοὺς τε τὴν δόξαν ἀποβαλλομένους, αὐτῆς ἕνεκα πάντα ἐπιτηδεύοντας. ἡδονῆς τε αὖ χεδὸν ἅπαντας κατηγορεῖντας, ἰδίᾳ ἦ, μόνῃ ταύτῃ ὠφεσπτημένους. σφαλεὶς ἂν καὶ ταύτης ἢ ἐλπίδος, ἔτι μᾶλλον ἐδυσχέρασινον ἠρέμα διαμυθύμενον ἐμαυτόν, ὅτι μὴ πολλῶν, καὶ σοφῶν, καὶ σφόδρα ἐπὶ συνέσει διαβεβοημένων, ἀνοητός τ' εἰμι, καὶ τάλητὲς ἔτι ἀγνοῶν τοσεῖρχμαι. καί μοι ποτὲ διαχρυπνοῦντι τῶν ἕνεκα, ἔδοξεν ἐς Βαβυλῶνα ἐλθόντα,

trà bonas esse ipsas etiam divitias pronunciabat. Quid verò de mundo dicam? qui ideas, incorporeas substantias, atomos, & inane, ac talem quandam pugnantium invicem nominum turbam in diem audiebam: & quod absurdorum omnium fuit absurdissimum, de maximè contrariis cùm unusquisque diceret, vincentes & probabiles admodum rationes afferebat, ut nec ei qui calidum, nec ei qui frigidum idem esse contenderent, contra quicquam dicere potuerim, idque cùm perspicerem fieri non posse ut idem eodem tempore frigidum sit & calidum. Prorsum igitur tale quid accidebat mihi quale his qui dormitant, scilicet ut modò annuerem, modò verò abnuerem. Præterea hoc illis longè erat absurdius, quòd observata ipsorum vita, eam sermonibus ipsorum summopere contrariam comperi. Itaque eos qui pecuniam spernendam esse suadebant, ei tenaciter adhærentes, de fœnore litigantes, pro mercede docentes, omnia denique ejus gratia tolerantes: eos verò qui verbis gloriam aspernabantur, omnem vitæ suæ rationem eò referentes, cosque pene omnes qui voluptatem accusábant, ex ea sola privatim pendentes videbant. Ergo hac spe frustratus adhuc magis indignabar, tacitè me ipsum consolando quòd cum multis & sapientibus, & celeberrimis viris, insipiensque essem, & veri ignarus oberrarem. Tandem mihi horum causa aliquando pervigilanti, visum est ut Babylonem pro-

1 Ἀπιχνῶς] Vt in Xenoph. Plat. Demosth. ἀληθὴς τέχνη, ὁ δόλῳ παρὰ ἀπιστοῖς, τὸ ἦ ἄνδρ δόλῳ ἀληθὲς ἐστιν. pagin. seq. interpretor ad Heliod. lib. 6. tangit in Charont. sive Contempl. *Bourd.*

1 Ex

δεηθῆναί τινος τῶν μάγων τῶν Ζωροάστρου μαθητῶν, καὶ ἀφικέσθαι. ἤκουσι δ' αὐτοὺς ἐπᾴδαῖς τισι καὶ πλεκτοῖς τισιν ἀνοίγειν τὰ ἔνδον τὰς πύλας, καὶ κατάγειν ὃν ἂν βάλωνται ἀσφαλῶς, καὶ ὀπίσω αὖθις ἀναπέμπειν. ἔρεσθαι δ' ἤγουμαι εἶναι παρά τινος τῶν ἀφικομένων τὴν κατάβασιν, ἐλθόντα πρὸς Τειρεσίαν τὸν Βοιώτιον, μαθεῖν παρ' αὐτοῦ, ἅτε μάντιν καὶ σοφόν, τίς ἐστιν ὁ ἄριστος βίος, καὶ ὃν ἂν τις ἕλοιτο ἐκ φρονῶν. καὶ δὴ ἀναπηδήσας ὡς εἶχον τάχους, ἔπεισον αὐτῷ Βαβυλῶνος. ἐλθὼν δ', συγχέομαί τινι τῶν Χαλδαίων σοφῷ ἀνδρὶ, καὶ θεασαμένῳ τὴν τρίχα, πολιᾷ μὲν τὴν κόμην, γέροντι δὲ μάλα σεμνὸν καὶ δεισιδαίμονα. τοὔνομα δ' ἦν αὐτῷ, Μιθροβαρζάνης. δεηθεὶς δ' ἐκκλινεῖν ὀλίγον, μόλις ἔτυχον παραιτησάμενος, ἐφ' ὅτῳ βέλτιστε μισθῷ καταγήσεσθαί μοι τὸ ὁδόν. ἐδόκουν δέ με ὁ ἀνὴρ, ὥσπερ μὴν ἡμέρας ἐννέα καὶ εἴκοσιν ἅμα τῇ σελήνῃ ἀρξάμενον, ἄγειν, κατάγοντα ἐπὶ τὸν Εὐφράτην, ἕως ἀνατέλλοντα τὸν ἥλιον, φησὶν ἵνα μάκρος ἐπιλέγων, ἧς ἡ σφόδρα κατήκουον. ὡσανεὶ γὰρ οἱ φαῦλοι τῶν ἀγώνων κήρυκες, ἐπίτροχόν τι, καὶ ἀσφαλὲς ἐφθέγγετο. πάλιν, ἀλλ' ἐώκει μά λίαν ἐπικαλεῖσθαι δαίμονας. μὴ γᾶν τὴν ἐπᾴδουσαν, τίς ἂν μοι ἕως τὸ ἕωσπερ λάβοι, ἐπαινῇ πάλιν, ἀδύνατον τῶν

profectus, magorum aliquem [1] ex Zoroastri discipulis & successoribus convenirem. Audieram siquidem ipsos carminibus, & expiationibus quibusdam inferorum portas aperire, & quem voluerint tutò illuc deducere: indeque rursus reducere. Optimè ergo me facturum putavi si cum horum quopiam de descensu paciscens, [2] Tiresiam Bœotium consulerem, abeoque perdiscerem, tanquam à vate & sapiente, quæ vita sit optima, quamque potissimum sapiens eligat. Itaque quanta poteram celeritate exiliens Babylonem rectà contendi. Quò cùm pervenissem, versor cum quopiam ex Chaldæis, sapiente viro, arte admirando, capillos cano, promissaque barba valdè venerando. Nomen autem erat illi Mithrobarzanes. Orans igitur obsecransque vix exoravi, ut qua tandem mercede vellet, in viam illam me deduceret. Tum vir ille me susceptum, primùm quidem dies novem & viginti cum luna simul incipiens abluit ad Euphratem deducens mane, orientem versus solem, longum quempiam sermonem mussitans, quem non admodum audiebam. Nam quod in certamine præcones inepti solent, volubile quiddam & incertum proferebat: nisi quod dæmones quosdam visus est invocare. Post illam igitur incantationem, cùm in meam faciem ter inspuisset, denuo redivit, obviorum nullum

1 *Ex Zoroastri discipulis*] In fragmentis Berosi Chaldæi legitur Zoroastrem Persam fuisse Cham Noë filium: hujus meminerunt Plat. Plut. & alii. *Cogn.*

2 *Tiresiam*] De Tiresia Homer. Odyss. κ. Cic. de divinat. *Idem.*

3 Ἀσφαλὶς] Def. Herald. emendat ἀσαφὲς, quod etiam est in uno Cod. Regio. & in Cod. Flor. sed alibi hac de re. *Bourd.* Ἐπίτροχόν τι ἢ ἀσφαλὲς ἐφθέγγετο] Ἐπίτροχόν τι ἢ ὑπόσφαλές. Marc.

ἀπαντώντων προσβλέπων. καὶ σίπα μὲν ἡμῖν, τὰ ἀκρόδρυα, ποτὸν δὲ, γάλα, καὶ μελίκρατον, καὶ τὸ ἐκ Χοάσπεω ὕδωρ. εὐνὴ δὲ ὑπαίθριος ἐπὶ τῷ πόᾳ. ἐπεὶ δὲ ἄλις εἶχε τὰ προδιαιτήσεως, περὶ μέσας νύκτας ἐπὶ τὸν Τίγρητα ποταμὸν ἀγαγὼν, καθήρας τέ με, καὶ ἀπέμαξε, καὶ περιήγισε δᾳδί, καὶ σκίλλῃ, καὶ ἄλλοις πλείοσιν. ἅμα καὶ τὴν ἐπῳδὴν ἐπείλει ὑποτονθορύσας. εἶτα ὅλον με καθαρμαγδύσας, καὶ περιελθὼν, ἵνα μὴ βλασπλοίμην ὑπὸ τῶν φασμάτων, ἐπανήγε εἰς τὴν οἰκίαν, ὡς εἶχον ἀναποδίζοντα. καὶ τὸ λοιπὸν, ἀμφὶ πλοῦν εἴχομεν. αὐτὸς μὲν ἐν μικρῷ πινὶ ἔδυ σὺν ὅλῳ, τὰ πολλὰ ἐοικυῖαν τῇ μηδικῇ. ἐμὲ δὲ τούτοις φίρων, ἐνεσκεύασε τῷ πίλῳ, καὶ τῇ λεοντῇ, καὶ ὥσπερ τῇ λύρᾳ. καὶ παρεκελεύσατο, ὦ πρὸς ἅπαντας με τὸν νόμον, Μένιππον μὲ μὴ λέγειν, Ἡρακλέα δὲ, ἢ Ὀδυσσέα, ἢ Ὀρφέα. Φιλω. ὡς δὴ τί τοῦτο ὦ Μένιππε; ὁ γὰρ σωίνημι τὴν αἰτίαν οὔτε τοῦ σχήματος, οὔτε τῶν ὀνομάτων. Με. καὶ μὴν ὥσπερ δήλον γε τοῦτο, καὶ ὁ παντελῶς ἀπόρρητον. ἐπεὶ γὰρ οὗτοι πρὸ ἡμῶν ζῶντες, εἰς ᾅδου καταπλεύσεσθε, ἠρώτα εἴ με ἀπιπράσειεν αὐτοῖς, ῥᾳδίως ἂν τὴν τοῦ Αἰακοῦ φρουρὰν διαφυγὼν, καὶ ἀκωλύτως παρελθεῖν, ὅτε σωνήσεσθε, τραγικῶς μάλα ἐξαπιπόμενον ὑπὸ τοῦ σχήματος. ἤδη δ' ἂν ὑπέφαινεν ἡμέρα, καὶ καταπλέοντες ἐπὶ τὸ ποτάμιον, ἔδει ἀναχωρεῖν ἐκκινούμενα. παρεσκεύαστο δ' αὐτοῖς καὶ σκάφη, καὶ ἱερεῖα, καὶ μελίκρατα, καὶ ἄλλα, ὅσα πρὸς τὴν

lum intuens. Cibus quidem nobis glandes erant, potus autem lac atque mulsum, & Choaspis aqua, lectus verò in herba sub dio. At postquam præparati jam satis hac diæta fuimus, media circiter nocte ad Tigridem fluvium me deductum purgavit, & absterfit, [1] faceque ac scilla, aliisque pluribus, magicum illud carmen simul submurmurans, lustravit. Deinde cum me jam totum incantasset, & circumivisset, ne à spectris læderer, domum reducit, ita ut eram, retrogredientem: reliqua verò nocte navigationi nos paravimus. Quare magicam quandam vestem ille induit, eamque Medicæ multum similem: ac me quidem his, clava videlicet, leonis exuviis, lyraque insuper ornavit. Præterea jussit ut siquis nomen me rogaret, Menippum quidem ne dicerem sed Herculem, Vlyssem, aut Orpheum. *Ph.* Quid ita ô Menippe? Non enim neque habitus, neque nominum causam intelligo. *Men.* Atqui perspicuum quidem illud est, ac neutiquam arcanum. Cùm enim hi ante nos vivi ad inferos descendissent, existimavit si me illis assimilaret, fore ut faciliùs Æaci custodias fallerem, nulloque prohibente transirem, ut pote notior tragico admodum illo cultu emissus. Iam igitur illucescebat dies, quum in flumen ingressi ad recessum devenimus. Erant autem ab ipso parata cymba, sacrificia, mulsum: denique quic-

1 *Face lustravit*] Qui enim id faciebant certum carmen insurrabant, & tæda, scilla, ovis, sulphure, aliisque circumpurgabant, quod περιαγίζειν & περικαθαίρειν Græcis, Latinis *circumferre*. Cogn.

2 Ἡγεῖτο εἴ με ἀπεικάσειεν αὐτοῖς] Ἡγεῖτο εἰ μὲ ἀπεικάσειν αὐτοῖς. Marc.

1 Τῷ

πλειτλὼ χρήσιμα. ἐμβαλόμβροι δὴ ἅπαντα τὰ παρεσκευασμένα, ἔτω δὴ καὶ αὐτοὶ βαίνομεν ἀχνύμβροι, ἁλιερὸν κῦ δάκρυ χέοντες. καὶ μάχελ μὲν τιν᾽ ὑπεφερόμεθα τὸ τοῦ πόλεμος. ἔπειτα δ᾽ ἐπλάσσαμβ ἐς τὸ ἕλος, καὶ τὼ λίμνω, ἐς ἣν ὁ Εὐφρήτης ἀφανίζει. περιωθίπτης ὃ καὶ τούτω, ἀφικνύμεθα ἔς τι χωρίον ἔρημον, καὶ ὑλῶδες, καὶ ἀνήλιον. ἐς ὃ ἀποβάντες, ἠγεῖτο ὃ ὁ Μιθροβαρζάνης, βόθρον τε ὠρυξάμεθα, καὶ τὰ μῆλα ἐσφάξαμβ, καὶ τὸ αἷμα τοῦ βόθρου ἐπεισεπλήσαμβ. ὁ δὲ μάγος, τὸ τοσοῦτο δᾷδα καιομβίω ἔχων, οὐκ ἔτ᾽ ἠρεμαίᾳ τῇ φωνῇ, παμμίγδης ὃ ὡς οἷός τε ἦν ἀνακεκραγὼν, δαίμονάς τε ὁμοῦ πάντας ἐπεβοᾶτο, Ποινὰς, καὶ Ἐρεννύας κὺ νυχίαν Ἑκάτην, καὶ αἰπεινὴν Περσεφόνειαν, ὀνόμασιν ἅμα βαρβαρικοῖς τισι κὺ ἄσημα ὀνόμασι, καὶ πολυσύλλαβα. οὕτως δὴ πάντα σπεῖται ἐσπλάσθη, καὶ ὑπὸ τ᾽ ἐκφοβῆς τάδαφος ἀνερρήγνυτο, κὺ ἡ ὑλακὴ ὃ Κερβέρου, πόρρωθεν ἠκούετο, κὺ τὸ πεζάγμα ὑπερκόπτφες ἦν, καὶ σκυθρωπόν. ἔδδεισεν δ᾽ ὑπέρτερον ἄκαιρ σέρον ἀϊδινός. καταφαίνετο γὰρ ἤδη τὰ πλεῖστα, καὶ ἡ λίμνη, ἐς ὃ Πυριφλεγέθων, ἐς ὃ Πλούτωνος τὰ βασίλεια. καταλήγοντες δ᾽ ὅμως μέχρ ὃ χάσματος, τ᾽ μὲν Ῥαδάμανθυν ὄρυγμα πυθιῶτα μικρῷ δεῖν ὑπὸ ὃ δύος. ὁ ὃ Κέρβερος, ὑλάκτησε μὲν τότε, καὶ παρεκίνησε. ταχὺ δέ μιν κρύσταλλος τὼ λύρω, ὥστε χρῆμα ἐκοιμήθη ὑπὸ ὃ μέλους. ἐπεὶ ὃ ἐπὶ τὼ λίμνω ἤλθομβ, μικρὸν μ᾽ ὕπνος ἐπεισώθημβ. ἦν γὰρ ἤδη πλήρες τὸ πορθμεῖον, καὶ φίμωγῆς ἀνάπλεων. πλωμβρίας ὃ πᾶσις ἐπίπλεον. ὁ μὲν, τὸ σκέλος, ὁ ὃ, τὼ κε-

quicquid ad ea ſacra competebat tum impoſitis omnibus quæ parata erant, nos quoque ſic *Ingredimur triſtes, lachrymiſque implemur obortis.* Atque aliquantiſper quidem in fluvio, ſublabebamur: deinde in paludem delati ſumus, ac lacum quendam in quem Euphrates conditur. Quo etiam tranſmiſſo, in deſertam ac ſylvoſam & opacam quandam regionem devenimus: in quam ubi deſcendimus (præibat enim Mithrobarzanes) foveam effodimus, & oves jugulamus, & foveam ſanguine conſpergimus. At magus interim facem accenſam tenens, voce non ampliùs ſummiſſa, ſed quàm poterat maxima vociferans dæmonas ſimul omnes inclamat, Pœnas, Erynnes, Hecaten nocturnam, excelſamque Proſerpinam, commixtis unà barbaricis quibuſdam ignotis & polyſyllabis nominibus. Statim ergo tremere cœperunt omnia, ſolumque ex carmine rimis hiare, ac Cerberi latratus procul audiri: jamque res planè triſtis ac mœſta fuit. *Vmbrarum & timuit rex Pluto ſedibus imis.* Iam enim inferorum pleraque patebant, & lacus, & Pyriphlegethon, & Plutonis regia. Cumque per hiatum deſcendiſſemus, Rhadamanthum metu propè extinctum reperimus. At Cerberus quidem latravit, & in furorem eſt verſus. Sed cùm ilico lyram pulſaſſem, cantu extemplo delinitus obdormivit. Poſtquam verò ad lacum venimus, tranare ferè non licuit. Iam enim onuſtus erat, & ejulatu plenus ponto: omnes verò ſaucii navigabant, hic femur, ille caput,

φαλὴν, ὁ δ', ἄλλο τι σωπῆς ἐμβρόμον. ἐμοὶ δοκεῖν, ἔκ τινος πολέμου παρόντες. ὅμως σὺ δὲ ὁ βέλτιστος Χάρων ὡς εἶδε τὴν λεοντῆν, οἰηθεὶς με τὸν Ἡρακλέα εἶναι, ἐσεδέξατό με, καὶ διεπόρθμευσέ τε ἄοκνον, καὶ ἀπέβασε διὰ μέσου τοῦ ἀσφοδέλου. ἐπὶ δὲ ἡμῖν ἐν τῷ σκότῳ, ὡσηὶ μὲν ὁ Μιθροβαρζάνης, ἐπόμενον δ' ἐγὼ κατόπιν ἐχόμην αὐτοῦ, ἕως ὡδὸς λειμῶνα μέγιστον ἀφικνούμεθα, τὸ ἀσφοδέλου κατάφυτον. ἔνθα δὴ παρελαύνοντος ἡμᾶς τετριγυῖαι τῶν νεκρῶν αἱ σκιαί. κατ' ὀλίγον δ' ὡσιόντες, παρεκδυόμεθα ὡς τὸ τοῦ Μίνω δικαστήριον. ἐτύγχανε δ', ὁμοῦ, ἐπὶ θρόνου τινὸς ὑψηλοῦ καθήμενος. παρειστήκεισαν δ' αὐτῷ ποιναί, καὶ ἀλάστορες, καὶ Ἐρινύες. ἐπήρετο δὲ, ὡσόσους τινὰς πολλοί τινες ἐφεξῆς ἁλύσει μακρᾷ δεδεμένοι. ἐλέγοντο δὲ εἶναι μοιχοί, πορνοβοσκοί, καὶ τελῶναι, καὶ κόλακες, καὶ συκοφάνται, καὶ τοιοῦτος ὅμιλος ἅπας κυκώντων τὸν τοῦ βίου. χωλοὶ δὲ, εἴ τε πλούσιοι, καὶ τοκογλύφοι ὡσαύτως, ὠλροὶ, καὶ ὡσχάσιοι, καὶ ποδαγροὶ, κλοιὸν ἕκαστος αὐτῶν, καὶ κόρακα διτάλαντον ἐπικείμενον. ἐφεξῆς δὲ ἡμεῖς, ἐωρῶμέν τε τὰ γιγνόμενα, καὶ ἠκούομεν ἅπαντα λεγόμενα. κατηγόρει δὲ αὐτῶν κενοί τινες καὶ παράδοξοι ῥήτορες. Φιλω. τίνες δῆτα ὡδὸς Διός; μὴ γὰρ ὀκνήσῃς καὶ τοῦτο εἰπεῖν. Με. οἶσθά που τοὺς ὡδὸς τὸν ἥλιον λαμπτηλευμένους σκιὰς ἀπὸ τῶν σωμάτων; Φιλω. πάνυ μὲν οὖν. Με. αὗται τοίνυν, ἐπιδὰν ἀποθάνωμεν, κατηγο-

put, alius alio quopiam membro luxatus, adeò ut ex bello quopiam adesse mihi viderentur. At optimus Charon cùm leonis videret exuvias, esse me ratus Herculem, recepit, libensque transvexit, quinetiam egressis viam commonstravit. Tum quoniam in tenebris eramus, præibat quidem Mithrobarzanes, ego autem ponè ipsi adhærens sequebar, quoad in pratum quoddam maximum, & asphodelo consitum pervenimus. Ibi nos stridulæ mortuorum umbræ obibant. Tum paulò longiùs progressi ad Minois tribunal accessimus. Hic autem in sublimi quodam solio sedebat: adstabant autem illi Pœnæ, infesti dæmones, Erinnyes. Ex altera verò parte adducebantur ordine multi longa catena vincti, qui dicebantur adulteri, lenones, publicani, adulatores, sycophantæ, atque istiusmodi turba quidvis in vita turbantium. Seorsum autem divites ac fœneratores prodibant, pallidi, ventriosi, & podagrici, quorum unicuique trabs, & corvus duorum talentorum pondo incumbebat. Nos igitur astantes, & quæ fiunt omnia conspicimus, & quæ ad defensionem dicuntur, auscultamus: accusabant autem novi quidam atque admirabiles oratores. *Ph.* Quinam hi sunt per Iovem? ne te pigeat hoc quoque dicere. *Men.* Nosti-ne umbras istas, quas corpora soli opposita reddunt? *Ph.* Omnino sanè. *Men.* Hæ igitur nos vita functos accusant, testimonio suo convin-

1 Τῷ ἀσφοδέλῳ] Sic in Char. Reliqua continentur in Dial. mort. *Edvard.*

1 Καὶ

ρῶσί τι, καὶ καταμαρτυρῶσι, καὶ διελέγχωσι τὰ πεπραγμένα ἡμῖν ἐν τῷ βίῳ. σφόδρα πως αὐτῶν ἀξιοπίστοις δοκοῦσιν, ἅτε ἀεὶ συνοῦσι, καὶ μηδέποτε ἀφιστάμεναι τῶν σωμάτων. ὁ μὲν οὖν Μίνως ἐπιμελῶς ἐξετάζων ἀπέπεμπεν ἕκαστον εἰς τὰ τῶν ἀσεβῶν χωρία, δίκην ὀφείλοντα κατ' ἀξίαν τῶν πεπραγμένων. καὶ μάλιστα ἐκεῖνον ἤπλει, τὸν ἐπὶ πλούτοις τε καὶ ἀρχαῖς πεφυσημένον, καὶ μισογύναιόν τινα καὶ φιλοσκώπτην ἐσκυθρωπακότα, τήν τε ὀλιγοχρόνιον ἀλαζονείαν αὐτῶν ; καὶ τὴν ὑπερόψιαν μυσαττόμενον. καὶ ὅτι μὴ ἐμέμνηντο θνητοί τε ὄντες αὐτοὶ, καὶ θνητῶν ἀγαθῶν πεπτωκότες. οἱδὲ, ἀπαδυσάμενοι τὰ λαμπρὰ ἐκεῖνα πάντα, πλούτους λέγω, καὶ δόξαν, καὶ δυναστείας, γυμνοὶ κατὰ νεκρικὸν, παρειστήκεισαν. ἅπερ πάντα ὕστερον ἀναπεμπαζόμενοι τὴν παρ' ἡμῖν εὐδαιμονίαν. ὥστε ἔγωγε τοῦθ' ὁρῶν, ὑπερέχαιρον. καὶ εἴ τινα γνωρίσαιμι αὐτῶν, ἀσμένως ἂν ἠσυχῇ πως, ὑπεμίμνησκον οἷος ἦν ἐν τῷ βίῳ, καὶ ἡλίκην ἐφύσα τότε, ἡνίκα πολλοὶ μὲν ἔωθεν ἐπὶ τὰ πυλῶνα παρειστήκεισαν, τὴν ἀσφοδελὸν αὐτῆς ἀσπαζόμενοι, ἀθυμοῦντι, καὶ ἀποκλειόμενοι ἀπὸ τῶν οἰκείων, ὁ δὲ μόλις ἂν ποτε ἀνεῖλκε αὐτοῖς πορφυρᾶς τις, ἢ ἀστιχάρυσος, ἢ ἀλφοίκιλος, εὐθαίμονας ὡς καὶ μακαριείους ἀποφαίνων τοὺς ἀσπασομένους, ἢν τὸ σῆλος, ἢ τὴν δεξιὰν ἀστεῖναι δέοι καταφιλεῖν. ἐκεῖνοι μὲν οὖν ἠσθάνοντο ἀκόντως. πρὸς δὲ Μίνωϊ, μία τις καὶ ὡς χρεὼν ἐδικάσθη δίκη. τὸν γάρ τοι σκελιώτην Διονύσιον, πολλὰ καὶ ἀνόσια ὑπό τε Δίωνος κατηγορηθέντα, καὶ ὑπὸ τῶν σοφῶν καταμαρτυρηθέντα, παρελθὼν Ἀρίστιππος ὁ Κυρηναῖος, ἄγων δὲ αὐτὸν ὑπομὴ, vincunt, & quicquid in vita peccavimus redarguunt, atque ipsarum nonnullæ fide valdè dignæ videntur ut pote quæ nobiscum semper versabantur, nostrisque à corporibus nusquam digrediebantur. Itaque Minos diligenter examinans, quemlibet in sedes impiorum relegabat, dignas ausis pœnas subiturum : eosque maximè suppliciis exercebat, qui divitiis & dignitatibus superbiverant, quique adorari se ferè expectabant, brevem eorum superbiam, fastumque detestatus: quippe qui non meminissent mortales ipsi cùm sint, sese bona quoque mortalia consequutos. At nunc isti splendidis illis omnibus spoliati, divitiis inquam, genere, imperiis, nudi, demissoque vultu steterunt, tanquam somnium quoddam, humanam hanc fœlicitatem recogitantes. Quæ cùm conspicarer, summopere gaudebam. Et si quem ipsorum nossem, tacitè ad ipsum accedens, qualis in vita fuerat memorabam, quantumque tunc turgeret quum multi mane fores obsiderent egressum ejus expectantes, pulsi interim exclusique à famulis. At ipse vix tandem illis exoriens, purpureus, aut aureus, aut versicolor, fœlices & beatos salutantes se facturum putabat, si pectus dextram-ve porrigens daret osculandam: Illi verò audientes ista molestè ferebant. At Minos unum quoddam judicium ad gratiam pronuntiavit. Quippe Dionysium Siciliæ tyrannum multis & atrocibus criminibus à Dione accusatum, & Stoicorum testimonio convictum, Aristippus Cyrenæus intervenions (illum enim honore pro-

καὶ δύναται μέγαν ἐν τοῖς κάτω, μικρᾶ δεῖν τῇ Χιμαίρᾳ παραδῆται, παρέλυσε τὴν παιδικὴν, λέγων πολλοῖς αὐτὸν τὸ παιδάριον πρὸς ἀργύριον χρυσᾶ δεξιόν. λαβόντες ὦν ὅμως τὸν δικαστήριον, πρὸς τὸ κολαστήριον ἀφικνούμεθα. ἔνθα δὴ ὦ φίλε, πολλὰ μὲν ἐλεεινὰ ἰδὼν ἀκούσας τε, καὶ ἰδὼν, μάστιγα τε δὴ ὁμοῦ ψόφου ἀκούω, καὶ οἰμωγὴ τῶν ἐπὶ τῷ πυρᾷ ὀπτωμένων. καὶ τρίβολα, καὶ κύφωνες, καὶ τροχοί. καὶ ἡ Χίμαιρα ἐπαράσπιδες, καὶ ὁ Κέρβερος ἐδιπλάσιος. ἐκολάζοντό τε ἅμα πάντες, βασιλεῖς, δοῦλοι, πενταπάται, πένητες, πλούσιοι, πτωχοί. καὶ μετέμελε πᾶσι τῶν τε τολμημάτων. οὓς δὴ αὐτῶν καὶ ἐγνωρίσαμεν ἰδόντες, ὀλίγοι ἦσαν τῶν ἐναγῶς πεπλουτηκότων. οἷδε, ἔφη ὁ Κλύτιος, καὶ ἀπιέναι φοβοῦ, εἰ δὴ, καὶ ὠφελεῖν ποιεῖν, μόλα δυλοπρεπῶς τε, καὶ κολακευτικῶν. καὶ ταῦτα, πῶς οἴει, βαρεῖς ὄντες, καὶ ὑπερήφανοι τὸν βίον; τοῖς μὲν γὰρ πένησιν, ἡμιτάλαντα τῶν κακῶν ἐδίδοτο. καὶ ἀναπαυόμενοι, πάλιν ὑπολάζοντο. καὶ μὲν κἀκεῖνα εἶδον τὸν μυθῳδῆ, τὸν Ἰξίονα, καὶ τὸν Σίσυφον, καὶ τὸν Φρύγα Τάνταλον χαλεπῶς ἔχοντα, καὶ τὸν γηγενῆ Τιτυόν. Ἡράκλεις ὅσος. ἔπεσε γὰρ τόπον ἐπέχων ἅπαν. διελθόντες ὦν καὶ τούτους, εἰς τὸ πεδίον ἐσβάλλομεν, τὸ Ἀχερούσιον. σύμπασιν δὲ αὐτόθι τοῖς ἡμιθέοις τε, καὶ τοῖς ἡρῴναις. καὶ τὸ ἄλλον ὅμιλον τῶν νεκρῶν καὶ ἔθνη καὶ φῦλα διεστῶτας. τοὺς μὲν, παλαιούς τινας, καὶ δυσκατῶνους, καὶ ὡς φησιν Ὅμηρος, ἀμενηνούς. τοὺς δὲ, νεκροὺς καὶ συνεσηκότας. καὶ μάλιστα τοὺς Λιγυπλίων αὐτοὺς, διὰ τὸ πολυαρκὲς τῆς τεχνείας. τὸ μὲν τοι διαγινώσκειν ἔκαστον, οὐ πάνυ τι ῥᾴ-

sequuntur inferi, plurimumque ibi valet ejus authoritas) propemodum Chimæræ alligatum, à pœna liberavit, asserens illum nonnullos eruditorum adjuvisse pecunia. Tum nos à judiciali foro digressi, ad supplicii locum pervenimus. Ibi certè multa erant auditu, visuque miserabilia. Nam & flagrorum sonus simul audiebatur, & ejulatus hominum in igne flagrantium, & tormenta, & catenæ, & rotæ: Chimæra dilaniabat, Cerberus lacerabat: simulque puniebantur omnes reges, servi, satrapæ, pauperes, divites, mendici, & scelerum omnes pœnitebat. Et quosdam qui nuper è vita discesserant, conspicati agnovimus. Illi verò se occulebant, & avertebant, aut si aliquando nos respiciebant, id serviliter admodum & adulatoriè faciebant: idque, quàm putas in vita molesti erant & fastosi? At pauperibus dimidium malorum remittebatur: cumque interquievissent, rursum cruciabantur. Sed illa quoque fabulosa vidi, Ixionem, & Sisyphum, maleque affectum Phrygem Tantalum, & terra genitum Tityum. Quantus hercle erat! integrum enim agri locum stratus occupabat. Præteritis etiam hisce, in campum Acherusium irrumpimus: ibique cum semideos, tum heroinas, aliamque simul mortuorum turbam in gentes tribusque dispositam invenimus: alios quidem vetulos ac marcidos, utque dicit Homerus, evanidos: alios verò juvenes, & integros, maximè quidem Ægyptios, propter illam condiendi efficaciam. Verùm quemlibet dignoscere, nequaquam erat facile, adeò

ῥάδιον. ἅπαντες γὰρ ἀτιχνῶς ἀλλήλοις γίνονται ὅμοιοι, τὸ ὀστέον γεγυμνωμένον. πάλιν μόλις καὶ ἀφ' ὅτου ἀναθεωρῆντες αὐτὰς ἐγνώσκομεν. ἔκειντο δ' ἐπ' ἀλλήλοις ἀμόρφοι, καὶ ἤδην ἔπ τῶ παρ' ἡμῖν κάλλους φυλάττοντες. ἀμέλει, πολλῶν ἐν τοιούτῳ σκελετῶν κειμένων, καὶ πάντων ὁμοίων, φοβερόν τι, καὶ ἀφάνεστον διεδρηκότων, καὶ γυμνὰς τὰς ὀδόντας ἐπιφαινόντων, ἠπόρουν ὅτῳ ἐμαυτὸν φῶτι ἀφεικάναι τὸ Θερσίτου ἀπὸ τοῦ καλοῦ Νιρέως, ἢ τὸ μηπίστου Πύρρου, ἀπὸ τοῦ Φαμάκου βασιλέως, ἢ Πυῤῥίαν τὸ μάγειρον, ἀπὸ τοῦ Ἀγαμέμνονος. ἤδην γὰρ ἔπ τῶ παλαιῶν γνωρισμάτων αὐτοῖς παρέμενεν, ἀλλ' ὅμοια τὰ ὀστᾶ ἦν, ἄδηλα, καὶ ἀνεπίγραφα, ἃ ὑπ' ἰδιότητος ἔπ ἀφανείας ὑπάμενα. τοιγάρτοι σκέπτα ὁρῶντι, ἐδόκει μοι ὁ τῶν ἀνθρώπων βίος πομπῇ τινι μακρᾷ ἐοικοίναι, χορηγεῖν ὃ μὲν ἀφ' ὑπάτου ἕκαστα ἡ τύχη, ἀφόρους καὶ ποικίλα τοῖς πομπεύουσι σχήματα ἐσθήσασα. τὰ μὲν γὰρ λαβοῦσα ἡ τύχη, βασιλικῶς διεσκεύασε, πάρων τε ἐπιθεῖσα, καὶ δορυφόρους ἐνδύσασα, καὶ τιὼ κεφαλὴν τίψασα τῷ ἀφ' ἡμέρᾳ. τῷ δ', οἰκέτῃ σχῆμα περιέθηκε. τὰ δέ τινα, καλοὶ εἶναι δοκοῦντα. τὰ δ', ἄμορφοι, καὶ μᾶλλον παρεσκεύασε. παντοδαπὴν γὰρ οἶμαι δεῖν ἡδονὴν τῷ θεάτρῳ. πολλάκις δ', ἀφ' ἡμέρας τὸ πομπικὸν μεταβαλὲ τι σκέπτα σχῆμα, οὐκ ἐῶσα ἐς τέλος ἀφικόμενον ὡς ἐτάχθησαν. ἀλλὰ μεταμφιέσασα, τὸ μὲ Κροῖσον ἠνάγκασε τιὼ δ' οἰκέτῃ καὶ ἀχμαλώτῳ σκιὰν ἀναλαβεῖν. τὸ δ' Μαιάνδριον, τὸν ἐν τοῖς οἰκέταις πομπεύοντα, τιὼ Πολυκράτους τυραννίδα μετενέδυσε. adeò nudatis ossibus omnes erant sibi invicem similes: nisi quòd vix tandem, diuque contemplantes ipsos cognoscebamus: quippe conferti jacebant obscuri atque ignobiles, nihilque amplius decoris illius qui est apud nos asservantes. Cùm igitur ossa simul multa eodem in loco jacerent, omnesque inter se similes essent, terrificum quiddam vacuis oculorum orbibus intuentes, denteſque nudos ostendentes, animi pendebam quonam signo Thersiten à formoso illo Nireo discernerem, aut mendicum Irum à rege Phæacum, aut ab Agamemnone Pyrrhiam coquum. Quippe quibus jam nihil veteris indicii permansit, sed inter se similia sunt ossa, incognita, titulis carentia, nullique unquam dignoscenda. Hæc igitur spectanti mihi, hominum vita longæ cuipiam pompæ persimilis videbatur, cui fortuna præsit, & singula disponat, iisque qui pompam agunt, diversos varioque babitus accommodet. Alium siquidem fortuna deligens regiis ornat insignibus, imposita tiara, additis satellitibus, & capite diademate revincto. Alium verò servi habitu amicit: hunc autem forma ornat, illum contrà deformem & ridiculum fingit: nam omnigenum, ut opinor, oportet esse spectaculum. Quin habitus quorundam plerumque in media etiam pompa demutat non sinens quo prodierant ordine, eodem ad extremum progredi. Sed ornatu commutato Crœsum quidem coëgit, servi captivique vestes assumere: Mæandrium autem, olim inter servos incedentem, Polycratis data tyrannide vicissim vestivit: eoque

κὴ μίχρι μὴν τῦ εἶναι χρῆσθαι τῷ κόσμῳ. ἐπειδὰν δ' ὁ τῆς πομπῆς καιρὸς παρέλθῃ, τὴν κατάστασιν ἄκοντες ἀπόδιδόασι τῷ σκάφει, κὴ ἀποδυσάμενοι τὸ χρῆμα μὴ δ' σώματος, ὥσπερ ἦν πρὸ δ', γίγνεται, μηδὲν δ' πλησίον διαφέρον. ἔνιοι δ' ὑπ' ἀγνωμοσύνης, ἐπειδὰν ἀπαιτῇ τὸ κόσμον, ἐπισπᾶται ἡ τύχη, ἄχθονταί μοι, κὴ ἀγανακτῶσιν, ὥσπερ οἰκείων τινῶν στερισκόμενοι, κὴ οὐχ ἃ προς ὀλίγον ἐχρήσαντο ἀποδιδόντες. οἶμαι δ' ἔγωγε τῶν ἐπὶ τ σκηνῆς πολλάκις ἑωρακέναι τὸν τραγικὸν ὑποκριτὴν τοῦτον πρὸς τὰς χρείας τ δραμάτων, ἄρα μὴ, Κρέοντος, ἐνίοτε δ', Πριάμου γιγνόμενον, ἢ Ἀγαμέμνονος, κὴ ὁ αὐτὸς, εἰ τύχοι μικρὸν ὕστερον ἐπιφανεὶς μάλα σεμνῶς, τὸν δ' Κέκροπος ἢ Ἐρεχθέως χρῆμα μεμησάμενον, μετ' ὀλίγον οἰκέτης παρῆλθεν τὸν δ' ποιητὴ κεκελευσμένον. ἤδη δὲ πέρας ἔχοντος δ' δράματος, ἀποδυσάμενον ἕκαστος αὐτῶν τὴν χρυσόπαστον ἐκείνην ἐσθῆτα, κὴ τὸ πρόσωπεῖον ἀποθέμενον, [1] κὴ κρωβύλας ἀπὸ τ ἐμβατῶν, πέτης, κὴ ταπεινὸς παρέρχεται. οὐκ ἔτ' Ἀγαμέμνων ὁ Ἀτρέως, οὐδὲ Κρέων ὁ Μενοικέως, ἀλλὰ Πῶλος Χαρικλέους σανιδοῦς ὀνομαζόμενος, ἢ Σάτυρος ὁ Θεογείτονος μαραθώνιος. τοιαῦτα κὴ τὰ τ ἀνθρώπων πράγματά ἐστιν, ὡς τότε μοι ὁρῶντι ἔδοξεν. Φιλω. εἰπέ μοι ὦ Μένιππε, οἱ δ' τὰς πολυτελεῖς ταύτας κὴ ὑψηλὰς τάφους ἔχοντες ὑπὲρ γῆς, ἐ σήλας, ἐ εἰκόνας, κὴ ἐπιγράμματα, οὐδὲν τιμιώτερόν παρ' αὐτοῖς εἰσι τ ἰδιωτῶν νεκρῶν; Με. ληρεῖς ὦ ἑτ. εἰ γὰ ἐξεῖσαν τ Μαυσωλὸν αὐτὸν, λέγω δ' τ κρέα, τ ὀν δ' τάφῳ περιβόητον, οὐ

que cultu aliquantisper uti sivit. Verùm ubi pompæ tempus præteriit, tum quisque apparatum reddens, & amictum cum corpore exuens, qualis erat antè, efficitur, nihil à vicino differens. At nonnulli præ insciti, quum instans fortuna ornatum repetit, ægrè ferunt atque indignantur, tanquam propriis quibusdam privati, at non ea reddentes quibus ad exiguum tempus utebantur. Existimo autem etiam in scena vidisse te plerunque histriones istos tragicos, qui in fabularum usum modò Creontes, modò Priami fiunt, aut Agamemnones. Idemque si fors tulerit, paulò antè tam graviter, Cecropis aut Erechthei formam imitatus, paulò post servus, poëta jubente progreditur. Cumque jam fabulæ finis adfuerit, & ipsorum unusquisque vestem illam auratam exuerit, personam deposuerit, & ex cothurnis descenderit, pauper & humilis obambulat: nec amplius Agamemnon Atrei filius, nec Creon Menœtio prognatus, sed Polus Chariclei Suniensis, aut Satyrus Marathonius Theogitonis filius nominatur. Sic se hominum res habent, ut mihi tum spectanti visum est. *Ph.* Dic Menippe, isti qui sumptuosa, excelsaque sepulchra habent in terris, & columnas, & imagines, & titulos, nihilone apud inferos plebeiis defunctis sunt honoratiores? *Men.* Heus tu nugaris: si enim Mausolum vidisses, Carem illum dico, sepulchro percelebrem, probè scio ridere nunquam

1 Καὶ καθίσας ἀπὸ τῆς ἐμβατῶν] Eadem utitur comparatione Iust. Martyr. epist. ad Zen. & Ser. *Bentl.*

οἰδαὔπω σῶκ ἂν ἐπαύσω γελῶν. ὅτῳ τοίνυν ἔρριπτο τὸ δαβύσηκον, λαοδίκειον οὐ τοῦ λοιποῦ δήμου τῶν νικρῶν. ἐμοὶ δοκεῖν, τοσοῦτον ἀπολαύων ἐκ μυήμης. παρ' ὅσον εὐθαρσῶς τηλικοῦτον ἄχθος ἐπικείμενον. ἐπεὶ δεῖν γὰρ ὦ ἑταῖρε ὁ Αἰακὸς ἀπομετρήσῃ ἑκάστῳ τὸν τόπον, δίδωσι δὲ τὸ μέγιστον [1] ὁ πλέον ποδός, ἀνάγκη ἀγαπᾶν, καταπεπλάσθαι, ὡς τὸ μέτριον σωισταλμένον. πολλοῦ δ' ἂν οἶμαι μᾶλλον ἐγέλασ, εἰ ἑωρακόσω τοὺς παρ' ἡμῖν βασιλέας, καὶ στρεβλοπόδας, πλουσίους παρ' αὐτοῖς, καὶ ἤτοι παρασιτοῦντας ὑπ' ἀνδρείας, ἢ τὰ ἀφῶτα διδάσκοντας γράμματα, ἢ ὑπὸ δ' τυχόντος ὑβριζομένους, καὶ κόρρης παιομένους, ὥστε τὰ ἀνδραπόδων τὰ ἀπομάττειν. Φίλιππον γοῦν τὸν Μακεδόνα ἐγὼ θεασάμενος, οὐδὲ κεφαλὴν ἐμαυτοῦ δυνατὸς ἦν. ἐδεήχθη δέ μοι ἐν γωνίᾳ τινὶ μισθοῦ ἀκούοντος [2] τοῦ σοφροῦ τῶν ὑποδημάτων. πολλοὺς δ' καὶ ἄλλους ἐν ἐδεῖν ἐν ταῖς τριόδοις μεταιτοῦντας, Ξέρξας λέγω, καὶ Δαρείους, καὶ Πολυκράτεις. Φίλων. ἄτοπα διηγῇ τὰ περὶ τῶν βασιλέων, καὶ μικρᾷ δεῖν, ἄπιστα. τί δ' ὁ Σωκράτης ἔπραττε, καὶ Διογένης; καὶ εἴ τις ἄλλος τῶν σοφῶν; Με. ὁ μὲν Σωκράτης, κεῖσε περιέρχεται διαλέγεσθαι ἅπασιν. συνέστι δ' αὐτῷ Παλαμήδης, καὶ Ὀδυσσεύς, καὶ Νέστωρ, καὶ εἴ τις ἄλλος λάλος νεκρός. ἐν μέσοις ἐπεφύσητο αὐτῷ, καὶ διοιδήκει ἐκ [3] τῶν quam desiisses: tam despectim in abstrusum antrum projectus est, in reliqua mortuorum turba delitescens: hoc tantùm commodi meo judicio percipiens ex hoc monumento, quòd imposito tam gravi pondere pressus laborat. Postquam enim, ô amice, Æacus unicuique locum demensus est (dat autem cui maximum, non plus quàm pedem) necesse est eo contentum jacêre seseque ad loci modum contrahere. Risisses autem, opinor, multo magis, si vidisses reges nostros & satrapas, apud eos mendicantes, & urgente inopia vel salsamenta vendentes, vel prima elementa docentes, & ut à quolibet contumeliis afficiuntur, atque in faciem cæduntur, tanquam vilissima mancipia. Ego igitur Philippum Macedonem conspicatus, continere me non potui: ostensus est mihi calceos attritos in angulo quodam mercede resarciens. Multos etiam alios videre erat in triviis mendicantes, Xerxes aio, & Darios & Polycrates. *Ph.* Admiranda hæc sunt, ac propemodum incredibilia, quæ de regibus narras. Quid autem Socrates faciebat, & Diogenes, & si quis est sapientum alius? *Men.* Socrates quidem ibi omnes redarguens obambulat: versantur autem cum illo Palamedes, Vlysses & Nestor, & si quis alius defunctorum est garrulus: quinetiam adhuc ipsi inflata sunt & tumida

1 Οὐ πλέον ποδός] Eadem in Dialog. mort. Philist. apud Stob ser. 330. κἂν μυρίων πηχῶν γῆς κύριος ὑπάρχῃς, δυοῖν χοίνιξιν πρεῖν ἢ τριάρων. utitur his ferè verbis Lucianus alibi. Sic in Charon. ποδιαῖον λαζόμενον τόπον παρὰ τῶ Αἰακῶ. tangit Marcil. ad Horat. *Bourd.*

2 Τὰ σωδρὰ ἢ ὑποδημάτων] Sic in Catapl. *Idem.*

3 Τῆς φαρμακοποσίας] Plato in Phædro. *Idem.*

φαρμακοποσίας τὰ σκίλη. ὁ δὲ βέλτιστε Διογένης, παροικεῖ μὲν Σαρδαναπάλῳ τῷ ἀσυρίῳ, καὶ Μίδᾳ τῷ φρυγὶ, καὶ ἄλλοις τισὶ τῶν πολυτελῶν. ἀκούων δ' οἰμωζόντων αὐτῶν, καὶ τὴν παλαιὰν τύχην [1] ἀναμετρωμένων, γελᾷ τε, καὶ τέρπεται. καὶ τὰ πολλὰ ὑπτιος κατακείμενος, ᾄδει μάλα τραχεῖα καὶ ἀπηνεῖ τῇ φωνῇ. τὰς οἰμωγὰς αὐτῶν ἐπικλύζων, ὥστε ἀνιᾶσθαι τοὺς ἄνδρας, καὶ μεταπίπτειν μετοικεῖν ὁ φέρουσιν τὸν Διογένη. Φιλω. ταυτὶ μὲν ἱκανῶς. τί δ' τὸ ψήφισμα λοιπὸν, ὅπερ ἐν ἀρχῇ ἔλεγες κεκυρῶσθαι τῇ τῶν πλουσίων; Με. οὐχὶ ὑπέμνησας. ὁ γὰρ οἶδ' ὅπως ἐκτὸς τούτου λέγειν ἐσκοπούμενος, πάμπολυ ἀπεπλανήθην τοῦ λόγου. ἀποτρέποντος γάρ μου παρ' αὐτοῖς, πρὶν ἥκειν οἱ πρυτάνεις ἐκκλησίαν ἐπὶ τῇ κοινῇ συμφορᾷ τῶν. ἰδὼν δὲ πολλοὺς συρρέοντας, ἀναμίξας ἐμαυτὸν τοῖς νεκροῖς, εὐθὺς εἰς καὶ αὐτὸς λοιπὸν τῶν ἐκκλησιαστῶν. διῳκήθη μὲν δὴ καὶ ἄλλα. τελευτῶν δ', τὸ περὶ τῶν πλουσίων. ἐπὶ γὰρ αὐτῶν κατηγόρησε πολλὰ, καὶ δεινὰ, βίᾳ, καὶ ἀλαζονείᾳ, καὶ ὑπερψίᾳ, καὶ ἀδικίᾳ, πάντα, ἀνασείσας τὸν δημαγωγῶν, ἀνέγνω ψήφισμα τοιόνδε.

mida crura ex veneni hausto. At optimus Diogenes, accola est Assyrii Sardanapali, & Midæ Phrygis, & aliorum quorundam ex sumptuosis illis, quos quum ejulantes audit, veteremque fortunam recensentes, & ridet, & delectatur, & sæpe supinus jacens, admodum aspera & immani voce cantat, ejulatus illorum obscurans, adeò ut id viri illi molestè ferant, cumque Diogenem ferre non possint, de mutanda sede deliberent. *Ph.* De his quidem satis. Cæterum quodnam illud decretum est, quod initio dixeras contra divites esse sancitum? *Men.* Bene certè admones. Nescio enim quo pacto cùm hac de re dicere proposuissem, ab instituto sermone procul aberravi. Dum igitur ibi versabar, magistratus concionem advocarunt pro reipublicæ commodis. Cùm ergo multos concurrere viderem, ego me quoque mortuis immiscens ilicò unus fui eorum qui in concione aderant. Aliis igitur etiam de rebus est actum: postremò verò negotium de divitibus: quibus postquam objecta fuissent multa crimina, eaque atrocia, violentia, superbia, fastus, injuria, surgens tandem ex populo primâs quidam, hujusmodi decretum legit.

1 Ἀναμετρωμένων] Angl. ἀναμετρουντων, *Bourd.*

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ἐπειδὴ πολλὰ καὶ παρανόμως οἱ πλούσιοι ἔρρωνται παρὰ τὸν βίον, ἁρπάζοντες, καὶ βιαζόμενοι, καὶ πάντα τρόπον τὸν πα-

DECRETVM.

Quandoquidem iniqua multa divites in vita perpetrant, rapientes, ac vim inferentes, omnique modo pauperes

πήτων καὶ ἀφορᾶν ἔοικε, δέδοκται τῇ βουλῇ, καὶ τῷ δήμῳ, ἐπειδὴν ἀποδύωνται, τὰ μὲν σώματα αὐτῶν, κολάζεσθαι, καθάπερ καὶ τὰ τῶν ἄλλων πονηρῶν. τὰς δὲ ψυχὰς, ἀναπεμφθείσας ἄνω εἰς τὸν βίον, [1] κατακαλύεσθαι εἰς τὰς ὄνους, ἄχρις ἂν ὁ τοσοῦτος ἀριθμὸς μυριάδας ἐτῶν πέντε καὶ εἴκοσι, ὅτοι ἐξ ὄνου γενόμενοι, καὶ ἀχθοφορήσαντες, καὶ ὑπὸ τῶν πεπήτων ἐλαυνόμενοι. τοῦτον δὲ τὸν χρόνον διελθόντα, ἐξεῖναι αὐτοῖς ἀποθανεῖν. εἶπε τῷ γαμίλῳ Κρατίνου Σκιληπίῳ νεκυσιδοῦς, φυλῆς [2] ἀλιβαντιπάδος. τοῦτο ἀναγνωσθὲν ὑπὸ τῶν ψηφίσματοθετῶν, [3] ἐπεψηφίσαντο μὲν αἱ ἀρχαί. ἐπεχειροτόνησε δὲ τὸ βουλευτήριον, καὶ συνεθεμώνησε ὁ Βερμὸς, καὶ ὠλάκτησεν ὁ Κέρβερος. οὕτω δὲ συνελέγησαν, ἐκ κύκλου τὰ ἀναγνωσθέντα. τοιαῦτα μὲν δή σοι τὰ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. ἐγὼ δὲ, οὗτος ἀφίγμαι ἕνεκα, τῆς Τειρεσίου σοφοστελῶν, ἐκέσθαι αὐτὸν τὰ πάντα διηγησαμένου, εἰπεῖν πρός με τοῖον τινα ἡγεῖται τὸν ἄριστον βίον. ὁ δὲ, γελάσας, ἦν δὲ τυφλὸς καὶ γεροντικὸς, ἐκ ὠχρὸς, ἐκ λεπτοφώνου, ὡ τέκνον φησὶ, τῶν μὲ εἰκότως οἶδά σε τὴν ἀπορίαν, ὅτι ἔρχῃ τὸ σοφῶν ἐξηγήσῃ, ἃ τὰ αὐτὰ γιγνώσκοντων ἑαυτοῖς. ἀτὰρ οὐ θέμις λέγειν πρὸς σέ. ἀπειρηκὸς γὰρ τοῦ Ῥαδαμάνθυος. μηδαμῶς ἵλεως ὦ πατέρκιον, ἀλλ' εἰπὲ, ἐκ μὴ βελτίονά με σὺ τοῦ πλάνητος βελτίονα ἐν τῷ βίῳ. ὁ δὲ, δή με ἀπαγαγὼν, ἐκ πολὺ τῶν ἄλλων λαβὼν ἀπάσας, ἠρέμα σφενδυνήσας πρὸς τὸ οὖς, φησὶν, ὁ τῶν ἰδιωτῶν, ἄριστος βίος, ὦ Μένιππε, ὁ τοῦ ὄνου. ἐπὶ τούτοις ἐγὼ μὲν ἀπῆλθον γελῶν. ἐπεὶ δὲ ἐκκλησίαν ἐποίησεν ὁ δῆμος, ἐπὶ τῷ τοὺς ἀποθανόντας ἐπιδεῖν, καὶ τὰ σώματα αὐτῶν ἐκάστων ἐπιτηδείως ἔχοντα, ἐκ τοῦ ἐναντίου ἐκάθισεν ἡ βουλὴ, καὶ ἡ ἐξ Ἅιδου ἐκκλησία. ἐνταῦθα ἐγὼ, ἐπειδὴ ἐθεασάμην τὸν Μίνω καὶ τὸν Ῥαδάμανθυν, καὶ τὸν Αἰακὸν, καὶ τὸν Τριπτόλεμον, καὶ τὸν Κέρβερον, καὶ τὰς Ἐρινύας, καὶ τὸν Πλούτωνα, καὶ τὴν Περσεφόνην, ἐκ ἐδυνάμην ἔτι ἀνασχέσθαι, ἀλλ' ἐπεσον ἐπὶ τὸ πρόσωπον, καὶ ἐκ ἐλάνθανον ἐμαυτὸν δεδοικὼς, καὶ ἐκ ἐδυνάμην ἀναστῆναι. ἐπεὶ δὲ ἐκέλευσεν ὁ Μίνως ἀναστῆναι, καὶ θαρρεῖν, καὶ μὴ δεδιέναι, ἀνέστην, καὶ ἐθαρρησα, καὶ ἐθεασάμην τὰ γιγνόμενα. ἐκάθισαν μὲν οὖν ἐν τῷ θεάτρῳ ἐν κύκλῳ, ὁ μὲν δῆμος ἐπὶ τῶν ἀναβαθμῶν, ἡ δὲ βουλὴ ἐν τῇ ὀρχήστρᾳ. ἐν μέσῳ δὲ ἦν ὁ Μίνως, καὶ ὁ Ῥαδάμανθυς, καὶ ὁ Αἰακὸς, καὶ ὁ Τριπτόλεμος, καὶ ὁ Κέρβερος, καὶ ὁ Πλούτων, καὶ ἡ Περσεφόνη. ἐπεὶ δὲ ἐσίγησεν ὁ δῆμος, ἐκήρυξεν ὁ Μίνως, ἐκ τοῦ ἐπιγείου νόμου, ἐκ τοῦ ἐπὶ τῷ

τος βίῳ, ἐ σωφρονίστερος, ὡς τ ἀφροσύνης παυσόμενος ἔ μετανοήσειν, καὶ πέλη, καὶ ἀρχὰς ἐπισκοπεῖν. καὶ καταπύσας τ σοφῶν τούτων συνόχημῶν, καὶ τὰ τοιαῦτα λήρων ἡγησάμενος, τοῦτο μόνον ἐξ ἅπαντος θηρᾶσον, ὅπως τὸ παρὸν εὖ ἥσεις, ἐγγελᾷς μὴς γελῶν τὰ πολλά, καὶ ἐκεῖ μηδὲν ἐπιτηδεύων. ὡς εἰπὼν, πάλιν ἀῤῥᾳ κατ' Ἀσφοδελὸν λειμῶνα. ἐγὼ ἦ, καὶ γὰρ ἤδη ὀψὲ ἦν, ἄγε δὴ ὦ Μιθροβαρζάνη φημὶ, τί διαμέλλομεν, καὶ σὺ ἄπιμεν αὖθις ἐς τ βίον; ὁ ἦ, σοὶ τοῦτο, θῤῥεῖ φησὶν ὦ Μένιππε, τὰ χαίρειν γάρ σοι καὶ ἀπράγμονα ὑποδείξω ἀτραπόν. καὶ δὴ ἀπαγαγών με ὑπὸ τὸ χωρίον ἔ ἄλλο ζοφερώτερον, δείξας τῇ χειρὶ πόῤῥωθεν ἀμυδρὸν τὸ καὶ λεπτὸν ὥσπερ διὰ κλειθρίας ἐσρέον φῶς, τοῦτο ἔφη ἐστὶ τὸ ἱερὸν ἔ Τροφωνίου, κἀκεῖθεν κατέρχονται οἱ ἀπὸ Βοιωτίας. ταύτῃ σὺ ἀνιὼν, καὶ δύῃς ἔσῃ ἐπὶ τ Ἑλλάδες. ἡδεὶς ἦ τοῖς εἰρημένοις ἐγὼ, καὶ τ μόγον ἀπασσάμενος, χαλεπῶς μόλα διὰ ἔ σαμίας ἀπερύσας, σὺν οἷς ὅπως σὺ Λεβαδείᾳ γέγονα.

torum vita. Quamobrem ab hac vaniſſima rerum ſublimium conſideratione deſiſtens, mitte principia & fines ſpeculari: & vafros hoſce ſyllogiſmos deſpuens, atque id genus omnia nugas ducens, hoc ſolum in tota vita perſequere, ut præſentibus contentus, plerumque ridens, nulliuſque rei ſatagens prætercurras. Sic locutus iterum in aſphodelorum pratum ſeſe corripuit. Ego igitur (etenim jam veſper erat) age, inquam ô Mithrobarzanes quid cunctamur, nec rurſus ad vitam hinc imus? Ille verò ad hæc: Confide, inquit, ô Menippe, oſtendam tibi ſemitam, qua celeriter nulloque negotio progrediemur. Cùm autem me in regionem alia obſcuriorem abduxiſſet, manu procul oſtendens ſubobſcurum, & tenue lumen tanquam per rimam influens illud, inquit, Trophonii eſt templum, & illac ad inferos ex Boëotia deſcendunt. Hac aſcende, & in Græcia ſtatim eris. Ego igitur hoc ſermone gaviſus, ſalutato Mago ægrè admodum per fauces ſubrepens, neſcio quo pacto in Lebadiam perveni.

ΧΑΡΩΝ, Η ΕΠΙΣΚΟΠΟΥΝΤΕΣ.

CHARON, SIVE CONTEMPLANTES.

ARGVMENTVM.

Ejuſdem fermè argumenti eſt hic Dialogus cum ſuperiore. Nam ut illic Menippus apud inferos videre atque audire ſupplicia & miſeros exitus divitum atque potentum fingitur. Ita hic Charon apud ſuperos hominum dementiam contemplatur, ſtulta illorum conſilia & actiones deridendo. Quippe qui in his quæ incerta ac momentanea maximè ſunt, puta robuſtate corporis, potentia, di-

divitiis, fortuna, gloria, & id genus aliis omnem ſpem atque fiduciam collocent. Mortis verò, qua omnium certiſſima, & mox conſecutura eſt, nullam rationem habeant. Id quod ipſe Charon in fine Dialogi apertis verbis indicat, & paulò ſuprà quoque, ubi homines ſtultitiæ ſuæ admonet, & ad meliorem mentem revocat. Tractantur autem hæc primo per ſpeciem, propoſitis exemplis Milonis, Cyri, Crœſi, Polycratis, & aliorum: mox & in genere deſcriptis hominum & privatorum & regum affectibus ſtudiiſque, poſtremò etiam confutata opinione, quam multi de defunctorum honoribus habebant. Et in ſumma non hominum modò res & corpora, verùm & civitates & flumina, denique omnia morti ſubjecta eſſe oſtenduntur, quam eo faciliorem cuique eſſe, quo mundanis iſtis rebus ac opibus minus impeditus aut captus fuerit. Prior pars Dialogi etiam δραματικὴ eſt, dum Mercurius jam exoratus à Charonte, montes alios aliis imponit, & locum unde proſpectus in omnes terras pateat, extruit.

ΕΡΜΗΣ.

Τί γελᾷς ὦ Χάρων; ἢ τί τὸ πορθμεῖον ἀπολιπὼν, δεῦρο ἀνελήλυθας εἰς τὴν παρεῦσαν ἡμέραν, ἃ πάνυ εἰωθὼς ἐπιχωριάζειν τοῖς ἄνω πράγμασιν; Χα. ἐπῃνήμην ὦ Ἑρμῆ, ἰδεῖν ὁποῖά ἐστι τὰ ἐν τῷ βίῳ καὶ ἃ πράττουσιν οἱ ἄνθρωποι ἐν αὐτῷ. ἢ πάνυ τερπνόν μοι, φασὶν, ἔσεσθαι κατιόντες παρ' ἡμᾶς. ἀδύνατον γὰρ αὐτῶν ἀδακρυτὶ διέπλευσεν. αὐτοσχεδιάζω δὲ ἄδω, καὶ αὐτὸς, ὥσπερ καὶ ὁ Θετταλὸς ἐκεῖνος νεανίσκος, μίαν ἡμέραν λειπόντως ἡμέρᾳ, ἀνελήλυθα ἐς τὸ φῶς. καί μοι δοκεῖ ἐς δέον ἐπιτυχηκέναι σοι. ξεναγήσειν γὰρ οἶδ' ὅτι με ξυμβήσεσθαι, καὶ δείξειν ἅπαντα, ὡς ἂν εἰδὼς ἅπαντα. Ερ. ἀ σχολή μοι ὦ πορθμεῦ. ἀπέρχομαι γάρ τι διακονησόμενος τῷ ἄνω Διΐ τῶν ἀνθρωπικῶν. οἶδα, ἐξόχθιζός τέ ἐστι, καὶ δίδυμα μὴ βροντήσαντά με, ὅλον σύμπτυγα ἐάσῃ εἶναι, ἀλλὰ δεῖ τῷ ζόφῳ. ἢ ὅπως τὸ Ἥφαιστον περιόψω

MERCVRIVS.

Quid rides Charon? aut cur deſerto pontone in hanc lucem aſcendiſti, ſuperorum rebus intereſſe neutiquam aſſuetus? *Ch.* Optavi Mercuri videre qualia ſint ea, quæ in vita geruntur, quidque homines in ea faciant: tum etiam quibus bonis privati plorent omnes qui ad nos deſcendunt. Neque enim ex ipſis quiſquam citra lachrymas trajecit. Quare exemplo Theſſali illius juvenis, exorato. Dite ut mihi unum ſaltem diem à nave liceret abeſſe in lucem aſcendi, ac mihi videor in te opportunè incidiſſe. Nam me, ſat ſcio, ſimul obambulans circunduces, & ſingula, ut qui noris omnia, oſtendes. *Merc.* Non vacat ô portitor. Nam Iovi ſummo operam in negocio quod ad homines pertinet, navaturus abeo. Illo verò eſt iræ acris, ut planè verear ne me cunctantem, caligini addictum veſtrum ſinat eſſe totum: vel quemadmodum nuper Vulcanum, ita

ἐποίησε, ῥίψῃ κἀμὲ πεπαγὼν ⸗ ποδὸς λὰξ ⸗ ῥαστώνῃ βηλοῦ, ὡς ὑποσκάζων, γέλωτα παρέχοιμι κἀγὼ αὐτὸς οἰονοῦν. Χα. ⸗ εἰόψῃ οὖν με ἄλλως πλανώμενον ὑπὲρ γῆς, καὶ ταῦτα, ἐπίτροπος, [1] καὶ ξύμπλους, καὶ συνδιάκτορος ὤν; καὶ μὴν κἀλῶς εἶχον ὧν παῖ Μαίας ἐκείνων γὰρ σε μεμνῆσθαι, ὅτι μή ⸗ πώποτε σὲ ἢ ἀντλεῖν ἐκέλευσε, ἢ σκώπτειν εἶναι. ἀλλὰ σὺ μὲ ῥίγκεις ἐπὶ ⸗ κἀβρώμενον ἐπαθεῖς, ὤμως ὅτι κατῆρες ἔχων. ἢ εἴ που λάθοι νεκρὸν εὕροις ἐκεῖνο, παρ' ὅλον τὸ πλοῖον ἀφελίγῃ. ἐγὼ ⸗ πρεσβύτης ὢν, τῷ δικαίῳ ἕλκων, ἐρίπτω μόνος. ἀλλὰ θεός ⸗ πατρός σ' φίλτατον Ἑρμίδιον, μὴ κἀβάλῃς με. περιήγησαι ⸗ τὰ σὺ τῷ βίῳ ἄπαντα, ὡς τι καὶ ἰδὼν ἐπανέλθοιμι. ὡς ἴσως με σὺ ἀφῆς, ἐξὸν τυφλῶν διοῖσαι. κἀβάλοντο γὰρ ἐκεῖνοι σφάλλον⸗ διολισθαίνοντες ἐν τῷ σκότῳ, ἕως δὴ κἀγώ σοι πάλιν ἀμβλυώτερα πρὸς τὸ φῶς. ἀλλὰ δὸς ὦ κυλλήνιέ μοι εἰς ἀεὶ μεμνησόμενον τὴν χάριν. Ερ. Τοῦτο τὸ πρᾶγμα. πλην ὥπτου κἀβαφήσεταί μοι. ὁρῶ γὰρ ἤδη τὸ μισθὸν ⸗ περιηγήσεως οὐκ ἀκήρυλλον, πανταπάσιν ἡμῖν ἐσόμενον. ὑπουργητέον δὲ ὅμως. τί γὰρ ἂν καὶ πάθῃ ἄλς, ὁπότε φίλος τις ὢν βιάζοιτο; πάνυ μὲν οὖν σε ἰδεῖν καὶ ἔκφυσον ἀκριβῶς ἀμήχανόν ἐστιν ὦ πορθμεῦ. πολλῶν γὰρ ἂν ἐτῶν ἡ ἁλιτζιὰ γένοιτο. εἶτα ἐ-

& me correpto pede, è magno dejiciat cœlo, quo & ipse pocillatoris munere fungens, claudicando risum præbeam *Ch.* Despicies ergo me temere in terra errantem: præsertim cum sis amicus, & navigationis socius, & legationis collega? Atqui conveniret Maiæ fili, illorum te meminisse, quòd te vel sentinam exhaurire, vel remigem agere nusquam jusserim. Quin tu interim, quamquam adeò robustis es humeris, in foris porrectus stertis, aut siquem garrulum defunctum offenderis, cum eo inter navigandum perpetuò confabularis. Ego verò, quanquam senex, remum utrinque trahens solus remigo. At te per patrem obsecro charissime Mercuriole, ne me deseras, sed circunducas per omnia quæ in vita cernuntur, ut aliquid novi conspicatus discedam. Nam si tu me reliqueris nihilo à cæcis differam. Vt enim illi lubrico gressu in caligine titubant: sic etiam ego contrà ad lucem hallucinabor. Quin tu ô Cyllenie, mihi in perpetuum memori futuro, gratiam hanc impertire. *Merc.* Res hæc profectò mihi causa verberum erit. Video igitur jam circunductionis hujus mercedem non sine pugnis omninò nobis futuram: attamen est obsequendum. Quid enim amico quopiam urgente facias? Omnia quidem te sigillatim, & ad amussim videre impossibile est ô portitor: nam hoc multorum annorum foret negotium. Deinde me,

1 Καὶ ξύμπλους ⸗ συνδιάκτορος ὤν] Hæc vox συνδιάκτορος olet mendum: ita autem eam interpretatur Mosellanus, & sic videtur legisse συνδιαίτωρ, quæ vox etiam alibi forte non invenitur, sed quæ melius à συνδιαιτῶμαι formatur, quam συνδιάκτορος vel συνδιαίτορος, & idem valeret, quod συνδιαιτήτης, id est, *convictor, contubernalis*, vel etiam *arbiter simul cum alio*, nec dubito sic esse legendum, scilicet συνδιαίτωρ vel συνδιαιτήτης. Palm.

1 Καὶ

μὲ μὴν κηρύττειν ἀνήσῃ, πολλάκις ἀποδράσας ὑπὸ τῦ Διός. σὺ δ' οὖν μὴ αὐτὸν κωλύσῃς συνεργεῖν τι τῷ ἰατικῷ ἔργῳ, μηδὲ τῷ Πλούτωνι ἀρχὴν ζημιῶσαι, μὴ νεκραγωγίαν ποιῶν χρόνου. καὶ ὁ πλάτης Αἰακὸς ἀναπαυέσθω, μηδ' ὀβολὸν ἐμπολᾶν. ὡς δὲ τὰ κεφάλαια τῶν γιγνομένων ἴδῃς, τότ' ἤδη σκέπτεσθαι. Χα. αὐτός ὦ Ἑρμῆ ἐπιβὰς τὸ βέλτιστον. ἐγὼ δ', οἶδα οἶδα τὰ ὑπὲρ γῆς, ξένος ὤν. Ερ. τὸ μὲν ὅλον ὦ Χάρων, ὑψηλῶν τινων ἡμῖν ἔδει σκοπᾶς, ὡς ἀπ' ἐκείνης πάντ' ἴδοις. σὺ δ'. εἰ μὲ ἐς τὸ ὑψηλὸν ἀνελθεῖν δυνατὸν ἦν, οὐκ ἂν ἔκαμνον. οὐ γὰρ ἂν ἐκ τῦ σκοποῦ πάντα κατεώρας. [1] ἐπεὶ δὲ ὑμῖς εἰδώλοις ἀεὶ ξυνόντες ἐπιβατεύειν τὸ βασιλείων τῦ Διὸς, ὥρα ἡμῖν ὑψηλόν τι ὄρος κατασκοπεῖν. Χα. οἶσθα ὦ Ἑρμῆ ἅπερ εἴωθε λέγειν ἐγὼ πρὸς ὑμᾶς, ἐπειδὰν πλέωμεν; ὁπόταν γὰρ τὸ πνεῦμα κατὰ πρῶραν, πλαγίᾳ τῇ ὀθόνῃ ἐμπίπτῃ, καὶ τὸ κῦμα ὑψηλὸν ἀρθῇ, τότε ὑμεῖς μὲ ὑπ' ἀγνοίας κελεύετε τῷ ὀθόνιῳ στεῖλαι, ἢ ἐνδῆσαι ὀλίγον τῦ πόδος, ἢ συνεκβραχεῖν τὸ πνεύμονος. ἐγὼ δ', τῷ ἡσυχίαν ἄγειν προσκελεύομαι ὑμῖν. αὐτὸς γὰρ εἰδέναι τὰ βέλτιστα. καὶ τοιγαροῦν δὲ καὶ σὺ πρᾶττε, ὁπόσα κελεῖς ἔχειν νομίζεις, κυβερνήτης νῦν ὤν. ἐγὼ δὲ ὥσπερ ἐπιβάτης νόμος, σιωπῇ καθεδοῦμαι, πάντα πειθόμενος κελεύοντί σοι. Ερ. ὀρθῶς λέγεις. αὐτὸς γὰρ εἴσομαι τί ποιητέον, καξευρήσω τῷ ἰκανῷ κυβερνήτῃ, ὅτι ἂν δοκῇ ποιητέον εἶναι. σὺ δὲ ὦ Χάρων ἐπιβὰς ἄγε με ἐπὶ τὸ ὑψηλὸν ὄρος. Χα. ἀναβαίνετε. ἀλλὰ τί τὸ ὄφελος; ἐγὼ γὰρ ὁρῶ ἀπὸ τῦ πλοίου πάντα ἐναργῶς. Ερ. ἀλλ' ἐκεῖθεν ἴσως ἐναργέστερον ὄψει. Χα. ἀλλὰ τί ἐστιν ὃ ἐκεῖθεν ὄψομαι; Ερ. ἐκεῖνο ὃ ἐγὼ βούλομαι σε ἰδεῖν. Χα. ἀλλὰ τί ἐστιν; Ερ. ἐρῶ σοι. ἐκεῖθεν ὄψει τὸν βίον τῶν ἀνθρώπων, καὶ τὰς πράξεις, καὶ τὰς ἐπιθυμίας, καὶ τὰς ἀγνοίας, καὶ τὰς ἐπιβουλὰς, καὶ τὰς ἀλαζονείας, καὶ τὰς ἀνοίας, καὶ τὰς ἀδικίας, καὶ τὰς ἀκρασίας, καὶ τὰς ἀπάτας, καὶ τὰς ἐπιορκίας, καὶ τὰς ἀσεβείας, καὶ τὰς ἀκολασίας, καὶ τὰς ἀπονοίας, καὶ τὰς ἀμαθίας, καὶ τὰς ἀβελτερίας, καὶ τὰς ἀναισθησίας, καὶ τὰς ἀπειρίας, καὶ τὰς ἀπορίας, καὶ τὰς ἀμηχανίας, καὶ τὰς ἀπραγμοσύνας, καὶ τὰς ἀκαιρίας, καὶ τὰς ἀσχολίας, καὶ τὰς ἀργίας, καὶ τὰς ἀνανδρίας, καὶ τὰς ἀπειθείας, καὶ τὰς ἀφροσύνας, καὶ τὰς ἀσωτίας, καὶ τὰς ἀκολουθίας, καὶ τὰς ἀνελευθερ

σκηπτοῦ. ἆρ' οὖν ὁ Καύκασος ἐπιτηδειότερος, ἢ ὁ Παρνασσὸς ὑψηλότερος, ἢ ἀμφοῖν ὁ Ὄλυμπος εὐσκοπότερος; κἀμοί τι φαῦλόν τι ἀνεμνήσθην εἰς τὸν Ὄλυμπον ἀποβλέψας. συγχωρεῖν δέ τι καὶ συεργῆσαι καὶ σὲ δεῖ. Χα. ὠφελήσω. συνεργήσω γὰρ ὅσα δυνατά. Ερ. Ὅμηρος ὁ ποιητής φησι, τοὺς Ἀλωέως υἱέας, δύο καὶ αὐτοὺς ὄντας, ἔτι παῖδας, ἐπιχειρῆσαί ποτε τῷ Ὄσσαν ἐπὶ βάθρων ἀναστήσασθαι, ἐπιθεῖναι τοῦ Ὀλύμπου. εἶτα τὸ Πήλιον ἐπ' αὐτῇ ἐκείνῳ ταύτῃ κλίμακα ἔχειν, οἷον μέχρις καὶ ἀφίκεσθαι ἐπὶ τὸ ἔρημον. οἰόμενον μὲν ἐν τῷ μετεώρῳ, ἀπαθάλωτον δὲ ἡσυχίαν, δίκας ἐποίουν. [1] νὴ Δί, ἐγὼ γὰρ ἐπὶ κακῷ τῶν θεῶν ταῦτα βουλεύομαι, τί ἐγὼ οἰκοδομοῦμεν καὶ αὐτοὶ κἀγὼ τὰ αὐτά, ἐπικυλινδοῦντες ἐπάλληλα τὰ ὄρη, ὡς ἔχωμεν ἀφ' ὑψηλοτέρου ἀκριβεστέραν τὴν σκοπήν; Χα. καὶ δυνησόμεθα ὦ Ἑρμῆ δύ' ὄντες ἀναβῆναι, ἀρουμένου τὸ Πήλιον ἢ τὴν Ὄσσαν; Ερ. Ἀλλὰ σὺ δ' οὐκ ἂν ὦ Χάρων; ἢ ἀξιοῖς ἡμᾶς ἀλυσιτελεστέρους εἶναι τῶν βαρυφθόγγων ἐκείνων; καὶ πῶς, θεὸς ὑπάρχοντες; Χα. ὄκ. ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα δοκεῖ μοι ἀπίθανόν πως τὴν μεγαλαυχίαν ἔχειν. Ερ. εἰκότως. ἰδιώτης γὰρ εἶ ὦ Χάρων, καὶ ἄπειρος ποιητικῆς. ὁ δὲ γραφεὺς Ὅμηρος, ἀπὸ δυοῖν εἴχων αὐτοῖς ἡμῖν ἀμβατὸν ἐποίησε τὸ ἔρημον, ὅπως ῥᾳδίως συμπηδήσαντες τὰ ὄρη. καὶ γαμῶ γὰρ ἔοικε, τὰ πρόσωπα εἶναι δοκεῖ, τὸν Ἄτλαντα δηλαδὴ εἰδότα, ὃς τὸν πόλον αὐτὸν εἰς ὢν, φέρει, ἀνέχων ἡμᾶς ἅπαντας. ἀκούεις δ' ἴσως καὶ τὸν ἐμὸν ἀδελφὸν πέρι, τὸν Ἡρακλέα, ὡς ἀφόδιξοιτό ποτε

invenero, Num igitur idoneùs est Caucasus, aut Parnassus excelsior, aut Olympus utroque eminentior? Atqui mihi in Olympum intuenti, quiddam non futile venit in mentem. Verùm ad hanc rem tuo & labore, & obsequio pariter erit opus. *Ch.* Impera: pro virili parebo. *Merc.* Homerus poeta dicit, duos Aloëi filios, cùm pueri adhuc essent, olim statuisse radicitus evulsam Ossam Olympo superimponere: deinde & huic Pelion, quòd arbitrarentur ita se scalas ad cœlum ascensu petendum sufficientes habituros. Verùm hi adolescentuli, quoniam erant impii, pœnas dederunt. Nos autem qui hæc in Deorum injuriam minimè molimur, cur non & ipsi montem monti involventes pariter ædificamus, quo videlicet exactiorem è sublimiori loco prospectum habeamus? *Ch.* Et poterimus Mercuri, duo tantùm cùm simus sublatum Pelion aut Ossam alii imponere? *Merc.* Quidni Charon? an nos præsertim cùm Dii simus, putas illis infantulis ignaviores? *Ch.* Nequaquam: sed res ista incredibilem quandam operositatem habere mihi videtur. *Merc.* Non injuria: rusticus enim es Charon, nec in poëtarum fabulis versatus. At egregius Homerus duobus versibus nobis ilico scansile cœlum reddidit, montibus adeò facilè congestis. Et miror si tibi hæc prodigiosa videntur, cùm videlicet non ignores Atlantem, qui vel solus cœlum ipsum fert, nos omnes sustinere. Forte autem etiam de fratre meo Hercule audisti ut olim illi

[1] Νὴ Δί] In Cod. Flor. νῦν Δί, ἐγὼ ἐπὶ κακῷ τῶν. Bourd.

αὐτὸν ἐκεῖνον τὸν Ἄτλαντα, καὶ ἀναπαύσεται ὡς ὀλίγον ὁ ἄχθος, ὑποθεὶς ἑαυτὸν τῷ φορτίῳ; Χα. ἀκούω καὶ ταῦτα. εἰ δ' ἀληθῆ ἐστι, σὺ ἂν ὦ Ἑρμῆ, καὶ οἱ ποιηταὶ εἰδῆτε. Ερ. ἀληθέστατα ὦ Χάρων. ἢ τίνος γὰρ ἕνεκα σοφοὶ ἄνδρες ἐψεύδοντο ἄν; ὥστε ἀναμοχλεύωμεν τὸν Ὄσσαν ἐπάνω, ὥσπερ ἡμῖν ὑφηγεῖται τὸ ἔπος, καὶ ὁ ἀρχιτέκτων Ὅμηρος. Λόφον ἐπ' Ὄσσῃ Πήλιον εἰνοσίφυλλον. ὁρᾷς, ὅπως ῥᾳδίως ἄμφω καὶ ποιητικῶς ἐξειργασάμεθα; φέρε δὴ ἀναβὰς ἴδω, εἰ καὶ ταῦτα ἱκανά, ἢ ἐποικοδομεῖν ἔτι δεήσῃ. παπαί. κάτω ἔτι ἐσμὲν ἐν τῇ ὑπωρείᾳ τῆς ἀρχαιότητος. λέπι μὲν γὰρ τὴν ἰάσιν, μέχρις Ἰωνίας, καὶ Λυδίας φαίνεται). λέπι δὲ τὴν ἑσπέραν, ὁ πλέον Ἰταλίας, καὶ Σικελίας. λέπι δὲ τὴν ἀρκτῴαν, τὰ ἐπὶ πάσι δὲ Ἕρμε μόνα. κἀκεῖθεν, ἡ Κρήτη δὲ πάνυ σαφῶς. μεθαρμοττώμεθα οὖν τὴν πορθμὸν καὶ ἡ Οἴτη ὡς ἔοικεν. εἶτα ὁ Παρνασσὸς ἐπὶ πᾶσιν. Χα. ἴτω ποιῶμεν. ὅρα μόνον μὴ λεπτύτερον ἐξεργασώμεθα τὸ ἄρχειν, ἀπομηκύνοντες πέρα δὲ πλοῦ. εἶτα συγκεραννύντες αὐτὰ, πικρὸς δ' Ὁμήρου οἰκοδομητικὴς πιεσθῶμεν ξυντρίβοντες δὲ κρανίον. Ερ. ἀλλὰ μὴν ἀσφαλῶς γε ἕξει ἅπαντα. μεταστήσῃ τὸν Οἴτην. ἐπικυλισθείσθω καὶ ὁ Παρνασσός. ἰδοὺ, ἐπαίνεμι αὖθις. οὐ ἔχει. πάνυ ὁρῶ. ἀνέβαινε ἤδη καὶ σύ. Χα. ὄρεξον ὦ Ἑρμῆ τὴν χεῖρα. εἰ γὰρ ἐπὶ μικρόν με τούτων τῶν μηχανῶν ἀναβιβάζεις. Ερ. εἶμι καὶ ἰδοὺ ἥκω ἄπαντα. σὺ δὲ ἴνα δὴ ἄμφω, καὶ ἀσφαλῆ, καὶ φιλοθάμβητα εἶναι. ἀλλ' ἔχε μου τὴν δεξιᾶς, καὶ φείδου μὴ κῦρ ὁ ὀλισθηρὸς πατεῖν. οὗτος

illi ipsi Atlanti succesſerit, ipſeque ſe oneri tantiſper dum ille interquieſceret, ſuppoſuerit. *Ch.* Hæc etiam audio: an autem vera ſint, tu & poëtæ videritis. *Merc.* Veriſſima Charon. Nam cujus rei gratia viri illi ſapientes mentirentur? Itaque primum Oſſam eruamus ut carmen præſcribit, & ipſe architectus Homerus. At ſuper Oſſam Pelion arboribus denſum. Vides quam facilè, & poëticè effecerimus? Age igitur conſcenſa mole videam, num hæc ſufficiant, an verò plura ſuperſtruere oporteat. Papæ! ſumus adhuc in cœli radice. Nam ab Oriente vix Ionia & Lydia cernitur: ab Occidente non amplius Italia & Sicilia. Porrò à Septentrione ea ſolùm quæ Iſtro adjacent: indeque nec admodum apertè Creta. Quare nobis portitor Oeta etiam tranſponenda ſicuti videtur: tandem Parnaſſus omnibus imponendus. *Ch.* Sic faciamus. Vide ſolùm ne opus præter fidem producentes, tenuius efficiamus: deinde cum ipſo deturbati, Homericam illam ædificandi rationem amaram experiamur contritis caſu calvariis. *Merc.* Bono es animo ô Charon? res omnis in vado erit. Oetam tranſpone: involvatur etiam Parnaſſus. En conſcendam iterum: bene habet: omnia conſpicio: tu quoque jam aſcende. *Ch.* Porrige manum Mercuri: *non enim me* parvam molem conſcendere facis. *Merc.* Si quidem omnia videre vis Charon, hæc ambo conſiſtere nequeunt: ut periculo vaces, & ſpectandi ſis cupidus. Sed dextram meam prehende, & ne pedem in lubrico ponas, cave. Euge,

ἀπελήλυθας καὶ σύ. καὶ ἐπεὶπερ διηρημένον ὁ Παρνασσός ἐστι, μίαν ἑκάτερος ἄκραν ἐπιλαβόμενοι, καθεζώμεθα. σὺ δέ μοι ἤδη ἐν κύκλῳ περιβλέπων, ἐπισκόπει ἅπαντα. Χα. ὁρῶ γῆν πολλὴν, καὶ λίμνην τινὰ μεγάλην περιρρέουσαν, καὶ ὄρη, καὶ ποταμοὺς, καὶ Κωκυτὸν, καὶ Πυριφλεγέθοντα μείζονας. καὶ ἀνθρώπους πάνυ σμικρούς. καί τινας φωλεοὺς αὐτῶν. Ερ. πόλεις σμήνας εἶσιν, ἃς φωλεοὺς εἶναι νομίζεις. Χα. οἶδα ὦ Ἑρμῆ ἃς ὑδὲν ἡμῖν πέπραχε), ἀλλὰ μόνον τὸ Παρνασσὸν αὐτῆ Κασταλίᾳ, καὶ τὸν Οἴτην καὶ τὰ ἄλλα ὄρη μετακινήσαμεν. Ερ. ὅτι τί; Χα. ὑδὲν ἀκριβὲς ἔχομεν ἀπὸ τῆς ὑψηλῆς ὁρᾶν. ἐβουλόμην δὲ καὶ πόλεις καὶ ὄρη αὐτὰ μόνον ὥσπερ ἐν γραφαῖς ὁρᾶν, ἀλλὰ τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς, καὶ ἃ πράττουσι, καὶ οἷα λέγουσι. ὥστε ὅτι με τοιοῦτον ὄντα ἴδοις γελῶντα, καὶ ἤρου με ὅτι γελάω. ἀκούσας γάρ τινος, ἤθελον εἰς ὑστεροβολίαν. Ερ. τί δ' ἦν τοῦτ' ἐκεῖνο; Χα. ἐπὶ δεῖπνον οἱμαί κληθείς ὑπό τινος φίλου, εἰς τὴν ὑστεραίαν μάλιστα ἤξειν ἔφη. καὶ μεταξὺ λέγοντος, ἀπὸ τοῦ τέγους κεράμιδι ἐπιπεσοῦσα, οὐκ οἶδ' ὅτου κινήσαντος, ἀπέκτεινεν αὐτόν. ἐμάλασσε δὲ, οὐκ ἐπιπλέοντος τὴν ὑποχυσιν. ἔοικα δὲ καὶ τῶν ὑποκριθησομένων, ὡς μᾶλλον βλέπουσι, καὶ ἀκούουσι. Ερ. ἔχ' ἀτρέμας. καὶ τοῦτο γὰρ ἐγὼ ἐπάσομαί σοι, καὶ ὀξυδερκέστατον σὲ βραχεῖ ἀποφανῶ, παρ' Ὁμήρου τινὰ καὶ αὐτὸς τοῦτο ἐπῳδὴν λαβών. κἀπειδὰν εἴπω τὰ ἔπη, μέμνησο μηκέτι ἀμβλυώττειν, ἀλλὰ σαφῶς πάντα ὁρᾶν. Χα. λέγε μόνον. Ερ. Ἀχλὺν δ' αὐτοῖ ἀπ' ὀφθαλμῶν ἐέλδωρ. ἠέρα δ' ἐκ κεφαλῆς ἑλέτω καὶ πάντοθεν ὦμων. ἠδ' ἐπὶ γαστέρι θέντες, ἐπὶ γλουτοῖσι βάλωσιν. Χα. ἐπῳδὴν ἔλεγες ἄρα, καὶ ἐπῳδὴν ἐπάσω. ἐγὼ δὲ ἐνόμιζον ἐπὶ τῷ ἐπῳδῇ τὸν ἀέρα ἀνακινεῖσθαι, καὶ τὸν ἀχλὺν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἀπορρεῖν. Ερ. ἀλλ' ἐπειδὴ ἐπάσθη, ἀνάβλεπε, καὶ ἐπίβαλλε τὴν ὄψιν ἐπὶ πάντα. Χα. ὁρῶ ἀκριβῶς, καὶ ἐπὶ τὸν οὐρανὸν ἀναβλέπω, καὶ τὰ ἄστρα ἐναργῆ ὁρῶ, καὶ τὸν ἥλιον ἐκ τῆς Ὠκεανίδος ἀνιόντα, καὶ τὸν Ὠκεανὸν ἐκ τῆς ἑῴας ἐκρέοντα. Ερ. ἀλλὰ τί ταῦτα; ἐγὼ γὰρ ἐπὶ τὰ ἀνθρώπινα ἐπειγόμενος, ἀπολείπω σε. Χα. μὴ ἀπολίπῃς, ἀλλὰ καὶ τὰ ἀνθρώπινα ἐπίδειξον. Ερ. ἐπίδειξον δὲ σὺ τὸν ἀέρα, καὶ τὰ ἐν αὐτῷ. Χα. ἐπίδειξον δὲ σὺ τὸν ἀέρα, καὶ τὰ ἐν αὐτῷ

λον, ἢ σχῖνι ἐπῆεν, ὄφρ' ὦ γνώσεαι ἡμῶν ἦσιν, ἠδὲ καὶ ἀνδρα. Χα. τί ἔστιν; Ερ. ἤδη ὁρᾷς; Χα. ὑπερφυῶς γε. τυφλὸς ὁ Λυγκεὺς ἐκεῖνος, ὡς ἔοικε, ἐμοί. ἆρα σὺ τὰ ἐπὶ τούτῳ σοφὰ διδάσκειν με, καὶ ἀπερείσιν ἐρωτῆσαι. ἀλλὰ βούλει τὴν Ὁμήρου καλὴν ἔρωμαί σε, ὡς μοῦσης ἐοῖ αὐτὸν ἀμείλῃ ὄπα μοι τὸν Ὅμηρον; Ερ. καὶ πόθεν σὺ ἴσχεις τί τὴν ἐκείνου εἰδέναι, ναύτης ἀεὶ καὶ καθαπαξ ὤν; Χα. ὁρᾷς, ὀνειδίσεις τοῦτο ἐς τὴν τέχνην. ἐγὼ δ' ἀπόντα διεπόρθμευον αὐτὸν ἀποθανόντα, πολλὰ ῥαψῳδήσαντα ἀκούσας, οἷαν ἔπη μέμνημαι. καίτοι χειμὼν ἡμᾶς ὁ μικρὸς τότε κατέλαβεν. ἐπεὶ γὰρ ἤρξατο ἄδειν ὁ πάνυ ἄσιτόν πινα ᾠδὴν τοῖς πλέουσιν, ὡς ὁ Ποσειδὼν σωπήσας τὰς νεφέλας, καὶ ἐπάρξας τὸ πόντου, ὥσπερ πρύμναν πνὰ ἐμβαλὼν τὴν πέλαγος, καὶ πάσας ἐξῆς θύελλας ὠθεῖ, καὶ ἄλλα πολλὰ κυκᾷ τὴν θάλασσαν ὑπὸ τῶν ἵππων, χειμὼν ἄφνω καὶ γνόφος ἐμπεσών, ὀλίγου δεῖν ὠκείπεσψεν ἡμῖν τὴν ναῦν. ὅπισθε καὶ ναυπάσας ἐκεῖνος, ἀπήμεσε τὸ ῥαψῳδῶν ἐς πολλὰς αὐτῇ Σκύλλῃ, καὶ Χαρύβδῃ, καὶ Κύκλωπι. Ερ. ὦ χαλεπὸν ἦν ἐν τοσούτῳ ἐμέτῳ ὀλίγα γῦν ἀφυλάττειν. Χα. εἰπὲ γάρ μοι. [1] τίς δ' ὅδ' ἐστὶ πάχιστος ἀνὴρ, ἠύς τε, μέγας τε, ἔξοχος ἀνθρώπων κεφαλὴν, καὶ ὠρίας ὤμους; Ερ. Μίλων ὅδε ὁ ἐκ Κρότωνος ἀθλητής. ἐπικρότησόν οἱ αὐτῷ οἱ Ἕλληνες, ὅτι τὸν ταῦρον ἀφέμενον,

qua texerat antè. Vt tandem agnoscas qui sint homines-ve, Dei-ve. Ch. Quid est? *Merc.* Annon jam vides? *Ch.* Maximè: cæcus sanè Lynceus ille, si mecum componatur. Itaque velim hoc me prædoceas, atque interroganti respondeas. Sed vin' tu ut te versibus Homericis interrogem, ut intelligas neque me esse Homericæ elegantiæ contemptorem? *Merc.* Et unde tu illius aliquid scire posses, nauta semper, remexque cùm sis? *Ch.* Vides, hæc opprobria sunt in artem. At ego cùm illum vita functum trajicerem, multa canentem audivi, quorum nonnulla etiamnum memini. Porrò tempestas non parva tunc nos corripuit. Cùm enim cantilenam quandam navigantibus non auspicatam auspicatus esset, ilico Neptunus, nubes coëgit, & injecto tridente tanquam quodam hamo pontum turbavit, omnesque procellas excitavit: cumque multis aliis carmine commotis turbis mare permisceret, parum abfuit quin tempestas & caligo derepente incumbens, navim nobis subverterit. Tunc etiam nauseabundus ille ipsi Scyllæ, & Charybdi, & Cyclopi bonam carminum partem evomuit. *Merc.* Non ergo difficile fuit ex tanto vomitu pauca quædam reservare. *Ch.* At dic mihi, *Crassus & ille quis est, vir magnus, conspicuusque, Vertice sublimi, atque humeris latissimus amplis?* *Merc.* [2] Milo hic est athleta Crotoniates: ei autem applaudunt Græci quòd sublatum taurum per-

1 Τίς γὰ ὅδ'] Versus ex Iliad. 3. *Bourd.*

2 *Milo Crotoniata*] Nihil aliud Milonis Crotoniatis vires tam famosas fecit quam exercitatio assidua tauri gestandi. *Cogn.*

1 Ἐμέ-

φέρε ἀφ' ἑ σταδίου μέσου. Χα. καὶ πόσῳ δικαιότερον ἂν ἐμὲ ὁ Ἑρμῆς ἐπαινοῖεν, ὃς αὐτόν σοι τὸν Μίλωνα μετ' ὀλίγον ξυλλαβὼν, ἀναστήσας ἐς τὸ σκαφίδιον, ὁπόταν ἥκῃ πρὸς ἡμᾶς ὑπὸ τῶν ἀμιλλητῶν τῶν ἀντιζηλωτῶν καταπαλαισθείς τε καὶ πνιγόμενος, μὴ ἂν ξυνοίσεις ὅπως αὐτὸν ὑποσκελίζῃ; καίτοι οἰμώξεται ἡμῖν δηλαδὴ, μεμνημένος τῶν στεφάνων τούτων, καὶ τοῦ κρότου. νῦν δὲ μέγα φρονεῖ, θαυμαζόμενος ἐπὶ τῇ τῶν ὤμων ῥώμῃ. τί δ' ἂν οἰηθεῖμεν, ἆρα ἐλπίζειν αὐτὸν καὶ πεθήξεσθαί ποτε; Ερ. πόθεν σοιγε θαλάττῃ νῦν μνημονεύσειεν ἂν οὐ δυνάμῃ τοσαύτῃ; Χα. ἔα τοῦτον σὺ εἰς μακρὰν γέλωτα ἡμῖν παρέξοντα, ὁπόταν ἀπλῇ. μὴ δὲ [1] ἐμπίδα ἴσχ ὅπως ταῦρον ἐπ' ἄκρας ἀναξεῖ δυνάμενον. σὺ δέ μοι σκεῦνο εἰπὲ, τίς τ' ἄρ' ὁδὶ ἀνὴρ ὁ σιμὸς ἀπὸ γῆν τὸ πολῆς. Ερ. Κῦρος ὁ Χάρων ὁ Καμβύσου, ὃς τῶν ἀρχῶν, πάλαι Μήδων ἐχόντων, νῦν Περσῶν ἤδη ἐποίησεν εἶναι. καὶ Ἀσσυρίων ἔναγχος ἔτος σκεδάσας, καὶ Βαβυλῶνα παρελὼν ἑλών. καὶ νῦν ἐλαύνειν ἐπὶ Λυδίαν ἔοικεν, ὡς καταλύσων τὸν Κροῖσον, ἄρχοι ἁπάντων. Χα. ὁ Κροῖσος δὲ πῦ ποτ' ἐκεῖνός ἐστι; Ερ. σκόπει ἀνάβλεψον ἐς τὸν μεγάλῳ ἀκροπόλει, τῷ τὸ τριπλοῦν τεῖχος. Σάρδεις σκεῖναι. καὶ τὸν Κροῖσον αὐτὸν ὁρᾷς ἤδη ἐπὶ κλίνης χρυσῆς κατήμενον, Σόλωνι τῷ Ἀθηναίῳ ξυλλεγόμενον; βούλῃ ἀκούσωμεν αὐτῶν ὅ, τι καὶ λέγουσι; Χα. πάνυ μὲν δή. Κροι. medium ſtadium ferat. *Ch.* At quanto juſtiùs me laudarent Mercuri, qui Milonem ipſum paulò poſt correptum, naviculæ imponam, quum ad nos venerit à morte adverſariorum invictiſſimo ſuperatus, neſcius quomodo ipſum ſupplantarit? Tum profectò plorabit, recordatus harum coronarum, & adplauſus. Nunc verò ſeſe effert quoniam eſt admirationi, propterea quòd taurum geſtarit. Quid igitur arbitremur? num putare ſe aliquando moriturum? *Merc.* Quid? ille mortis in tanto vigore recordaretur? *Ch.* Miſſum hunc facito, riſum nobis haud ita multò poſt exhibiturum quando navigabit, & ne culicem quidem, nedum taurum ferre poterit. Sed illud tu mihi dicas velim: quis hic alius vir gravis? Græcus non eſt, ut ex veſte videre eſt. *Merc.* [2] Cyrus, ὁ Charon, Cambyſis filius, qui imperium quod olim Medi obtinebant, ad Perſas tranſtulit, idemque Aſſyrios nuper devicit, & Babylonem expugnavit, & nunc expeditionem in Lydiam moliri videtur, [3] ut ſuperato Crœſo, imperio in omnes potiatur. *Ch.* At ubi etiam eſt Crœſus ille? *Merc.* Illuc oculos in magnam illam arcem deflecte, quæ triplici muro eſt ſepta Sardis illa. Annon Crœſum ipſum jam vides in aureo ſolio ſedentem, & cum Athenienſe Solone diſſerentem? vis auſcultemus qua de re verba faciant? *Ch.* Maximè ſanè. *Cræ.* O hoſ-

1 Ἐμπίδα] Malè ἰλπίδα. Bourd.

2 *Cyrus*] Primus fuit qui apud Perſas regnavit, tranſtulitque imperium, capto avo Aſtyage, à Medis ad Perſas, de quo multa Herod. Iuſtin. Xenoph. *Cogn.*

3 *Ut Croſo*] Lydorum rex fuit opulentiſſimus, de quo Herod. lib. 1. *Idem.*

1 Περὶ τῶν

ὦ ξένε Ἀθηναῖε, εἶδες γάρ μου τὸν πλοῦτον, καὶ τοὺς θησαυρούς, καὶ ὅσος ἄσημος χρυσὸς ἐστιν ἡμῖν, καὶ τὴν ἄλλην πολυτέλειαν, εἰπέ μοι τίνα ἡγῇ τῶν πάντων ἀνθρώπων εὐδαιμονέστατον εἶναι. Χα. τί ἄρα ὁ Σόλων ἐρεῖ; Ερ. θαῤῥεῖ· εὖ δὲ ἀγωνεῖς ὦ Χάρων. Σο. ὦ Κροῖσε, ὀλίγοι μὲν οἱ εὐδαίμονες. ἐγὼ δ' ἂν οἶδα, Κλέοβιν, καὶ Βίτωνα ἡγεμόνα εὐδαιμονεστάτους γοῦν, τοὺς τῆς ἱερείας παῖδας. Χα. τί ἀρχὴν φησὶν ὅτῳ, τοὺς ἅμα τῷ ζεύξαι καταδύντας; ἐπὶ τοῦ μητέρα ἁμαξεύοντες, εἶλκυσαν ἐπὶ τὸ ἀπέναντι ἄκρον ἕως τοῦ ἱεροῦ. Κροι. ἴσα. ἐγέτωσαν τὰ ἕαυτῶν οἰκεῖοι τοῖς εὐδαίμοσιν. ὁ δύστηνος δ', τίς ἂν εἴη; Σο. Τέλλῳ ἀθηναίῳ, ὃς δὴ τρίβων, καὶ ἀποθανὼν ὑπὲρ τῆς πατρίδος. Κροι. ἐγὼ δὲ κἀμέ, ὦ σοι δοκῶ εὐδαίμων εἶναι; Σο. οὐδέπω οἶδα Κροῖσε, [1] ἕως τοῦ τέλους ἀφίκῃ δὲ βίου. Ὁ δὲ θανάτου, ἀκριβὴς ἔλεγχος τῶν τοιούτων, καὶ τὸ ἄκρον ἕως τοῦ τέρμα εὐδαιμόνων ἀφορίζων. Χα. κάλλιστα ὦ Σόλων, ὅτι ἡμῶν σὺν ἐπιλέλησαι, ἀλλὰ τὸ παρθμεῖον αὐτὸ ἀξιοῖς γοῦν τοῦ τοιούτων κρίσιν. ἀλλὰ τίνας οἰκείους ὁ Κροῖσος ἐκπέμπει, ἢ τί καὶ ἐπὶ τῷ ὤμῳ φέρουσι; Ερ. πλούθυς πῦ Πυθίῳ χρυσοῦς ἀναθήσοι, μισθὸν τῆς χρησμῶν, ὑφ' ὧν καὶ ἀπολεῖται μικρὸν ὕστερον. φιλόμουσός γ' ἀνὴρ ὁ τύραννος. Χα. οἶσθα γὰρ ἔσω ὁ χρυσὸς τὸ λαμπρὸν, ὃ ἀποστέλλει τὸ ὕπαχθον μετ' ἐρυθήματος. νῦν δὲ ἄσημον εἶδον, ἀκμὴν ἀνί. Ερ. οἶσθα ὦ Χάρων τὸ ἀοίδιμον ὄνομα, καὶ περιμάχητον. Χα. καὶ μὲν δὴ οὐκ ὀρῶ

O hoſpes Athenienſis, quia jam divitias meas, & theſauros, & quantum mihi ſit rudis auri, aliamque ſupellectilem precioſam vidiſti, dic mihi quem omnium hominum fœliciſſimum eſſe arbitreris. *Ch.* Quid tandem dicet Solon? *Merc.* Bono es animo nihil ineptum ô Charon. *Sol.* Pauci quidem, ô Crœſe, fœlices ſunt. Sed ex iis quos novi, Cleobin & Bitonem ſacerdotis illius filios arbitror fœliciſſimos extitiſſe. *Ch.* Argivæ illius hic dicit, qui nuper unà mortui ſunt poſtquam jugum ſubeuntes, matrem vehiculo inſidentem ad templum uſque traxerunt. *Crœ.* Eſto: habeant illi fœlicitatis primas: at quis tenebit ſecundas? *Sol.* Athenienſis ille Tellus, qui & bene vixit, & mortem pro patria oppetivit. *Crœ.* Ego verò ſceleſte non tibi videor fœlix eſſe? *Sol.* Nondum ô Crœſe novi, niſi ad vitæ finem perveneris. Hujus enim rei mors eſt accuratus index, & vita fœliciter ad metam uſque tranſacta. *Ch.* Optimè Solon, qui noſtri non ſis oblitus, ſed cymbam ipſam harum rerum judicio dignam cenſes. Sed quinam ſunt illi quos Crœſus emittit, aut quid humeris geſtant? *Merc.* Lateres aureos Pythio dicat, pro mercede oraculi, quo paulò poſt peribit. Eſt autem vir ille vatibus mirificè deditus. *Ch.* Illud eſt aurum ſplendidum, quod cum rubore refulget ſubpallidum: illud enim nunc primùm video, cùm ſemper audiverim. *Merc.* Hoc celebre illud eſt nomen, cujus gratia tantopere pugnatur. *Ch.* Atqui non video quid boni ipſi in-

1 Πρὸς τὸ τέλος] Reſpicit Solonis dictum, de quo Auſon. *Bourd.*

2 Περιμάχητον] Περιμάξαι & περιλαβέσθαι interpretatur Caſaubonus ad Theo-

ἢ, τι ἀγαθὸν αὐτῷ ποιήσειν, εἰ μὴ ἄρα τοῦτο μόνον, ὅτι βαρύνουσι οἱ φέροντες αὐτό. Ερ. ἐγὼ γὰρ οἶδα ὅσοι πόλεμοι ἀφ' οὗ ἐπιβουλαὶ, καὶ λῃστεῖαι, καὶ ἐμπορίαι, καὶ φόνοι, καὶ δεσμοὶ, καὶ πολλῶν μαχῶν, καὶ ἐμπορείαι, καὶ δουλεῖαι; Χα. ἀφ' οὗ ὦ Ἑρμῆ, τὸ μὴ πολὺ ἦν χαλκοῦ ἀφῳρέον; οἶδα γὰρ τὸ χαλκοῦν; ὀβολὸν ὡς οἶδα ἕνα τῶν παραπλεόντων ἑκάστου ὠνείζον. Ερ. ναί. ἀλλ' ὁ χαλκὸς μὲν πολύς. ὥστε ἐπάνω ἀποδάζει ὑπ' αὐτῶν. τοῦτον δ' ὀλίγου ἐν πολλοῖς βάθεσι οἱ μεταδιδόντες, ἀνορύττουσι. πολὺ δ' ἐν τῇ γῇ καὶ ὥσπερ ὁ μόλιβδος, καὶ τάλλα. Χα. ἔοικέ τινα λέγεις τὴν ἀνθρώπων πλὴν ἀβελτηρίαν, οἳ τοσοῦτον ἔρωτα ἔρωσιν ἀχρῆ καὶ βαρέως κτήματος. Ερ. ἀλλ' ὁ Σόλων γε ἐκεῖνος ὁ Χάρων ἐρᾶν αὐτῆ φαίνεται, ὡς ὁρᾷς. παραγελᾷ γὰρ τῷ Κροίσῳ, καὶ τὴν μεγαλαυχίαν βαρβάρου. καί μοι δοκεῖν ἔρεσθαί τι βούλεται αὐτόν. ἐπακούσωμεν δή. Σω. εἰπέ μοι ὦ Κροῖσε. εἴη γάρ τι δεῖ τῶν πλίνθων τούτων τῶν Πύθιον; Κροι. νὴ Δία. ἢ γάρ ἐστιν αὐτῷ ἐν Δελφοῖς ἀνάθημα χρυσοῦν τοιοῦτον. Σο. ἀκούεις μαγκάρου εἴη τὸν θεὸν ἀπαφαίνειν, εἰ κτήσαιτο σὺ τοῖς ἄλλοις καὶ πλίνθους χρυσᾶς; Κροι. πῶς γάρ οὔ; Σο. πολλὴν μοι λέγεις ὦ Κροῖσε σπουδὴν σὺ περὶ εὐφροσύνης, εἰ ἐκ Λυδίας μεταπεμψάμενος τὸ χρυσίον δείσῃ αὐτοὺς, μὴ ἐπιμνησθῶσι. Κροι. πῶς γὰρ τοσοῦτον ἂν ηὑρίσκω χρυσὸν, ὅσος παρ' ἡμῖν; Σο. εἶπε μοι, σίδηρον δ' οὐκ ἔχουσι ἐν Λυδίᾳ; Κροι. οὐκ ἔστιν, εἰ μὴ ὀλίγος τις ἐν τοῖς ὄρεσιν, ὅσος ἐκ τῶν ἐπιχωρίων ἐργάζεσθαι. ἀλλὰ πολὺν ἐκ τῆς Χαλυβίας καὶ Σκυθίας ἐμπορευόμεθα. Σο. ἀλλὰ χαλκὸν ἔχουσιν; Κροι. ἔστι καὶ τοῦτο, ἀλλ' οὐ πολύ. Σο. ἀλλὰ μὴν ἀργύρου γε καὶ ἐλέφαντος ἔχουσιν ἐν τῇ γῇ; Κροι. οὐδαμῶς. Σο. ἀλλὰ μὴν ἐν τῇ Ἰνδικῇ ἐστιν ἐλέφας, καὶ ἄργυρος ἐν τῇ Ἰβηρίᾳ. Κροι. ἀλλὰ ἐμπορευόμεθα καὶ ταῦτα. Σο. ἀλλὰ μὴν ἐν τῇ Ἀραβίᾳ λίβανος, καὶ ἐν τῇ Αἰθιοπίᾳ σμύρνα. Κροι. ἀλλὰ καὶ ταῦτα ἐμπορευόμεθα. Σο. ἀλλὰ μὴν ἐν τῇ Βαβυλῶνι ἐστὶ βύσσος, καὶ ἐν τῇ Ἰνδικῇ. Κροι. ἀλλὰ καὶ ταῦτα ἐμπορευόμεθα. Σο. ἀλλὰ μὴν ἐν τῇ Ἀσσυρίᾳ ἐστὶ πορφύρα, καὶ ἐν τῇ Ἑλλάδι. Κροι. ἀλλὰ καὶ ταῦτα ἐμπορευόμεθα. Σο. ἀλλὰ μὴν ἐν τῇ Ἰνδικῇ ἐστὶ λίθος ὁ σάπφειρος, καὶ ἐν τῇ Ἀραβίᾳ. Κροι. ἀλλὰ καὶ ταῦτα ἐμπορευόμεθα. Σο. ἀλλὰ μὴν ἐν τῇ Ἰνδικῇ ἐστὶ λίθος ὁ σμάραγδος, καὶ ἐν τῇ Σκυθίᾳ. Κροι. ἀλλὰ καὶ ταῦτα ἐμπορευόμεθα. Σο. ἀλλὰ μὴν ἐν τῇ Ἰνδικῇ ἐστὶ λίθος ὁ ἀδάμας, καὶ ἐν τῇ Ἀραβίᾳ. Κροι. ἀλλὰ καὶ ταῦτα ἐμπορευόμεθα. Σο. ἀλλὰ μὴν ἐν τῇ Ἰνδικῇ ἐστὶ λίθος ὁ ἄνθραξ, καὶ ἐν τῇ Ἀραβίᾳ. Κροι. ἀλλὰ καὶ ταῦτα ἐμπορευόμεθα. Σο. ἀλλὰ μὴν ἐν τῇ Ἰνδικῇ ἐστὶ λίθος ὁ ἀμέθυστος, καὶ ἐν τῇ Ἀραβίᾳ. Κροι. ἀλλὰ καὶ ταῦτα ἐμπορευόμεθα. Σο. ἀλλὰ μὴν ἐν τῇ Ἰνδικῇ ἐστὶ λίθος ὁ ὄνυξ, καὶ ἐν τῇ Ἀραβίᾳ. Κροι. ἀλλὰ καὶ ταῦτα ἐμπορευόμεθα. Σο. ἀλλὰ μὴν ἐν τῇ Ἰνδικῇ ἐστὶ λίθος ὁ ὑάκινθος, καὶ ἐν τῇ Ἀραβίᾳ. Κροι. ἀλλὰ καὶ ταῦτα ἐμπορευόμεθα. Σο. ἀλλὰ μὴν ἐν τῇ Ἰνδικῇ ἐστὶ λίθος ὁ σμάραγδος, καὶ ἐν τῇ Σκυθίᾳ. Κροι. ἀλλὰ καὶ ταῦτα ἐμπορευόμεθα. Σο. ἀλλὰ μὴν ἐν τῇ Ἰνδικῇ ἐστὶ λίθος ὁ ἀδάμας, καὶ ἐν τῇ Ἀραβίᾳ. Κροι. ἀλλὰ καὶ ταῦτα ἐμπορευόμεθα. Σο. ἀλλὰ μὴν ἐν τῇ Ἰνδικῇ ἐστὶ λίθος ὁ ἄνθραξ, καὶ ἐν τῇ Ἀραβίᾳ. Κροι. ἀλλὰ καὶ ταῦτα ἐμπορευόμεθα. Σο. ἀλλὰ μὴν ἐν τῇ Ἰνδικῇ ἐστὶ λίθος ὁ ἀμέθυστος, καὶ ἐν τῇ Ἀραβίᾳ. Κροι. ἀλλὰ καὶ ταῦτα ἐμπορευόμεθα. Σο. ἀλλὰ μὴν ἐν τῇ Ἰνδικῇ ἐστὶ λίθος ὁ ὄνυξ, καὶ ἐν τῇ Ἀραβίᾳ. Κροι. ἀλλὰ καὶ ταῦτα ἐμπορευόμεθα. Σο. ἀλλὰ μὴν ἐν τῇ Ἰνδικῇ ἐστὶ λίθος ὁ ὑάκινθος, καὶ ἐν τῇ Ἀραβίᾳ. Κροι. ἀλλὰ καὶ ταῦτα ἐμπορευόμεθα.

insit, nisi hoc solùm, quod qui ferunt, eo gravantur. *Merc.* Nescis quot propter ipsum bella, quot insidiæ, quot latrocinia, quot perjuria, quot cædes, quot vincula, quàm longinqua navigatio, quot mercaturæ, quot servitutes? *Ch.* Idcirco-ne Mercuri, quòd parum ipsi æri præstat? Nam æs novi, ut qui à singulis vectoribus obolum, ut noti, accipiam. *Merc.* Maximè. Verùm æris magna est copia: ideoque non habetur in precio ab ipsis. Hoc verò paucum ex loco valdè profundo metallorum scrutatores effodiunt. Hoc tamen ex terrâ, ut & plumbum & reliqua metalla provenit. *Ch.* Gravem hominum stultitiam narras, qui pallidam, gravemque possessionem amore tanto prosequuntur. *Merc.* At Solon quidem ille, Charon, eam, ut vides, videtur non amare. Crœsum enim ipsum, hominisque barbari jactantiam irridet: & ut mihi videtur, vult ipsum aliquid percunctari. Quamobrem auscultemus. *Sol.* Dic mihi Crœse, putas-ne Pythium his lateribus indigere. *Crœ.* Pluto per Iovem. Nullum enim istiusmodi donarium Delphis habet. *Sol.* Arbitraris ergo fore ut Deum reddas beatum, si inter cætera lateres aureos possideat? *Crœ.* Quidni? *Sol.* Magnam mihi, Crœse, paupertatem in cœlo dicis esse, si Deos, cùm optent aurum, ex Lydia advehere oporteat. *Crœ.* Vbi enim tantum proveniat aurum, quantum apud nos? *Sol.* Dic mihi, num & ferrum in Lydia nascitur? *Crœ.* Nullum prorsus,

Theophilactum, tangit & ad Athen. legend. interpr. Aristoph. Hesych. Suid. Eustat. *Bourd.*

x Cum-

ὑ πάνυ π. Σο. Ἦ βελτίονος ἄρχε σὺ εἶ. Κρο. πῶς ἀμείνων ὁ σίδηρος χρυσίου; Σο. ἢν ἀπεκρίνῃ μηδὲν ἀλαζονικῶν, μάθοις ἄν. Κρο. ἐρώτα ὦ Σόλων. Σο. πότερον, ἀμείνους οἱ σώζοντες τινὰς, ἢ οἱ σωζόμενοι ὑπὸ αὐτῶν; Κρο. οἱ σώζοντες δηλαδή. Σο. ἆρ' οὖν ἦν Κῦρος, ὡς λογοποιοῦσί τινες, ἐπὶ Λυδοὺς, χρυσοῦς μᾶλλον χαίρους σὺν ποιήσῃ τῇ στρατιᾷ, ἢ ὁ σίδηρος ἀναγκαῖος τότε; Κρο. ὁ σίδηρος δηλαδή. Σο. καὶ εἰ μὴ τοῦτον παρεσκεύασεν, οἷς ἂν σοι ὁ χρυσὸς ἐς Πέρσας ἀφίκετο. Κρο. εὐφήμει ὦ ἄνθρωπε. Σο. μὴ γένοιτο μὲν οὖν ἔτι τούτων. φαίνῃ δ' ὑμῖν ἀμείνων ὁ σίδηρος ὁμολογῶν. Κρο. ἐκεῖνο καὶ τῷ θεῷ κελεύεις σιδηροῦς πάλιν ἡμᾶς ἀνατυπῶσαι, τὸν δὲ χρυσὸν ὀπίσω αὖθις ἀπαγαγεῖν; Σο. ἐδὲ σίδηρος ἐκείνου γε δεήσει. ἀλλ' ἢν τε χαλκὸν, ἢν τε χρυσὸν ἀναθῇς, ἄλλοις μέν ποτε κτῆμα, καὶ ἕρμαιον ἔσῃ ἀναπηγικῶς, Φωκεῦσιν, ἢ Βοιωτοῖς, ἢ Δελφοῖς αὐτοῖς, ἤ τινι τυράννῳ λῃσῇ. τῷ δὲ θεῷ ὀλίγον μέλει τῶν χρυσοποιῶν. Κρο. αἰεὶ σύ μοι τῷ πλούτῳ πολεμεῖς, καὶ φθονεῖς. Ερ. ἀ φέρε ὁ λυδὸς ὦ Χάρων τὴν παῤῥησίαν, καὶ τὴν ἀληθειαν τῶν λόγων, ἀλλὰ ξένον αὐτῷ δοκεῖ τὸ πρᾶγμα, πένης ἄνθρωπος ἰσχυρίσασθαι, τὸ δὲ παρεστὸς ἐλευθέρως λέγειν. μεμνήσῃ δέ ὦ μικρὸν ὕστερον τοῦ Σόλωνος, ὅταν αὐτὸν δῇ ἀλόντα, ἐπὶ τὴν πυρὰν ὑπὸ τοῦ Κύρου ἀναχθῆναι. ἤκουσα γάρ ἡ Κλωθὼς παρόλον ἀναγινωσκούσης τὰ ἐκείνῳ ἐπικεκλωσμένα. ἐν οἷς καὶ ταῦτ' ἐγέγραπτο, κρῖσιν μὲν ἀλῶναι ὑπὸ Κύρου, Κύρον δὲ αὐτὸν, ὑπ' ἐκείνου δὲ Μασσαγέτιδος ἀποθανεῖν. ὁρᾷς τὴν Σκυθίδα, τὴν ἐπὶ ἵππου ἦ prorsus. *Sol.* Ergo potiore metallo indigetis. *Crœ.* Quinam ferrum est auro præstantius? *Sol.* Si respondere citra stomachum velis, facilè intellexeris. *Crœ.* Interroga Solon. *Sol.* Vtri præstantiores, an qui servant, an verò qui servantur? *Crœ.* Qui servant profectò. *Sol.* Si igitur Cyrus, ut quidam, in vulgus ferunt, Lydos adoriatur, aureosne gladios exercitui facies, an ferro tunc opus erit? *Crœ.* Ferro sanè. *Sol.* At nisi hoc comparaveris, captivum ad Persas aurum tibi iverit. *Crœ.* Bona verba quæso. *Sol.* Absit ut hoc accidat. At saltem videris ferrum confiteri præstantius. *Crœ.* Ferreos ergo lateres me Deo consecrare, aurum autem revocare jubes? *Sol.* At ne ferro quidem ille indiguerit. Sed sive æs, sive aurum dicaris, aliis sanè, nimirum Phocensibus, aut Bœotis, aut Delphis ipsis, aut denique alicui tyranno prædoni futuram possessionem, & lucrum insperatum appenderis. Deus autem tuos aurifices parum curat. *Crœ.* Tu semper divitias mihi oppugnas, & invides. *Merc.* Non fert Lydus iste, ô Charon, libertatem & veritatem verborum: quin ei res absurda videtur, hominem pauperem, ea quæ urgeant, non trepidè sed liberè dicere. Atqui Solonis paulò post meminerit, quum oportebit ut à Cyro captus, rogum conscendat. Nam Clothonem audivi nuper legentem, quæ cuique destinata sunt, in quibus & hæc erant scripta, Crœsum quidem à Cyro captivum duci, Cyrum autem ipsum à Massagetide illa occisum esse. Viden' Scythicam illam equum

λευκὸ ἐξελαύνοντα; Χα. νὴ Δία. Ερ. Τόμυρις ἐκείνη ἐστί. καὶ τὴν κεφαλὴν γε ἀπετμῆσε ἡ Κύρου αὐτῆ, ἐς ἀσκὸν ἐμβαλοῦσα πλήρη αἵματος. ὁρᾷς δὴ καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν νεανίσκον; Καμβύσης ἐκεῖνός ἐστιν. ὅτος βασιλεύσει μὲν τοῦ πατρός. καὶ μυρίας σφαλεὶς ἔν τε Λιβύῃ, καὶ Αἰθιοπίᾳ, τὸ πλάνητικὸν μανεὶς, ἀποθανεῖται, ἀποκτείνας τὸν Ἆπιν. Χα. ὦ πολλοῦ γέλωτος. ἀλλὰ νῦν τίς ἂν αὐτοὺς φροντίδα ἔσχεν ὅπως ὑπερφρονήσουσι τῶν ἄλλων; ἢ τίς ἂν πιστεύσειεν ὡς μετ' ὀλίγον ὁ ὅτος μὲν, αἰχμάλωτος ἔσται, ὅτος δὲ, τὴν κεφαλὴν ἐξ οὐ ἀσκοῦ αἵματος; ἐκεῖνος δὲ τίς ἐστιν ὁ Ἑρμῆ, ὁ τὴν ποικίλην ἱματιοδέτην ἀμπεπορπημένος, ὁ τὸ διάδημα, ᾧ τὸ διαπύλιον ὁ μάγειρος ἀναδέδεται, τὸ ἰχθῦν ἀνατετμῆσθαι νήσου οὐ ἀμφιῤῥύτης; βασιλεὺς δή τις εὐχὴ εἶναι; Ερ. εὖγε παροησίᾳ ὦ Χάρων. ἀλλὰ Πολυκράτην τὸν Σάμιον τύραννον, πανδαισίμονα οἰόμενον εἶναι; ἀτὰρ καὶ ὅτος αὐτός, ὃν δὲ παρεσκεύατο οἰκέτου Μαιανδρίου σφαγεὶς Ὀροίτῃ τῷ σατράπῃ, ἀνασκολοπισθήσεται. ἄθλιος ἐκπεσὼν τῆς εὐδαιμονίας οὐ μικρᾷ δὴ χρόνῳ. καὶ τοῦτο γὰρ τὸ Κλωθὼ ἐπῄνεσεν. Χα. εὖγε ὦ Κλωθοῖ, γενναίως καὶ αὐτοὺς ὦ βελτίστη, καὶ τὰς κεφαλὰς ἀπότεμνε, καὶ ἀναπολόπιζε, ὡς εἰδῶσιν ἄνθρωποι ὄντες. οὐ τοσοῦτο δ' ἐπαιρέσθων, ὡς ἂν ἀφ' ὑψηλοτέρου ἀλγεινότερον καταπεσόμενοι. ἐγὼ δὲ γελάσομαι τότε γυμνοὺς αὐτῶν ἔχων τοὺς γόμους οὐ τὴν σκαφιδίαν, μήτε πορφυρίδα, μήτε τιάραν, ἢ κλίνην χρυσῆν κομιζούσας.

quum album agitantem? *Ch.* Video per Iovem. *Merc.* Tomyris illa est, quæ Cyri caput propria manu truncatum, in utrem sanguine plenum intrudet. Sed & filium ejus adolescentem vides? [1] Cambyses ille est. Hic post patrem regnabit, ac ubi mille modis in Lydia & Æthiopia errarit, tandemque insaniverit, occiso Api morietur. *Ch.* O risum inexhaustum! Sed numquis ipsos aspicere sustineat quum alios ita contemnunt? aut quis crediderit fore ut ille brevi sit captivus, hic in utre sanguine pleno caput habeat? Quis verò ille est Mercuri, cui pallam purpuream fibula nectit, quem diadema decorat, cui coquus piscem dissecto, annulum tradit, ubi Insula septa mari & regis se nomine jactat? *Merc.* Belle certè versum sermoni assuis ô Charon. Cæterùm Polycratem Samiorum tyrranum vides, qui se ab omni parte fœlicem putat? Hic tamen ipse ab assistente famulo Mæandrio proditus Orœtæ satrapæ, miser sanè momento fœlicitate sua lapsus, cruci suffigetur. Nam hæc quoque ex Clothone audivi. *Ch.* Præclarè ô Clotho, generose ipsos ô optima, ipsorumque capita trunca, & crucifige, ut se homines esse norint. Verùm adeò in sublime attollantur, ut quanto altiore ruina, tanto graviori dolore decidant. Ego autem tum ridebo, quum horum unumquemque in navigio nudum agnovero, nec purpuram, nec tiaram, nec folium aureum afferentem.

[1] *Cambyses*] Cyri filius, Persarum & Medorum rex de quo Herod. lib. 2. fœgn.

Ερ. καὶ τὰ μὲν τούτων, ὧδε ἔχει. τὸν δὲ πλῆθον ὃν Χάρων ὁρᾷς, τοὺς μὲν πλέοντας αὐτῶν, τοὺς πολεμοῦντας, τοὺς δικαζομένους, τοὺς γεωργοῦντας, τοὺς δανείζοντας, τοὺς θησαυρίζοντας; Χα. ὁρῶ ποικίλην τινὰ τύρβην, καὶ μεστὴν ταραχῆς τὸν βίον, καὶ τὰς πόλεις ἐκ τούτων ἐοικυίας τοῖς σμήνεσιν. ἐν οἷς ἅπαξ μὲν, ἴδιόν τι κέντρον ἔχει, καὶ τὸ πλησίον κεντᾷ. ὀλίγοι δέ τινες, ὥσπερ σφῆκες, ἄγουσι, καὶ φέρουσι τὸ ὑποδέστερον. ὁ δὲ πανταχόθεν ὄχλος αὐτὸς ἐκ τοιούτων ἐστὶν ὄχλος, τίνες εἰσίν; Ερ. ἐλπίδες ὦ Χάρων, καὶ δείματα, καὶ ἄνοιαι, καὶ ἡδοναὶ, καὶ φιλαργυρίαι, καὶ ὀργαὶ, καὶ μῖσοι, καὶ τὰ τοιαῦτα. τούτων δὲ ἡ ἄγνοια μὲν, κατὰ ξυμφορὰν μέμικται αὐτοῖς, καὶ ξυμπολιτεύεται γε τῇ Δίκῃ, καὶ τὸ μῖσος, καὶ ἡ ὀργὴ, καὶ ζηλοτυπία, καὶ ἀμαθία, καὶ ἀπειρία, καὶ φιλαργυρία. ὁ φόβος δὲ, καὶ ἐλπίδες, ὑπερίσχυε πτοούμενοι, ὁ μὲν, ἐμπίπλων, σκοπεῖτε. σύνεστε καὶ ὑποπτήσσειν ποιεῖ. αἱ δ' ἐλπίδες ὑπὲρ κεφαλῆς αἰωρούμεναι. ὁπότ' ἂν μόλιστα οἴηταί τις ἐπιλήψεσθαι αὐτῶν, ἀναπτάμεναι, οἴχονται, κεχηνότας αὐτοὺς καταλιποῦσαι, ὅσῳ καὶ τὸν Τάνταλον κατὰ πάχος ὁρᾷς ὑπὸ τῷ ὕδατι. ὧν δ' ἀτενίσῃς, κατόψει καὶ μοίρας ἄνω ἐπικλωθούσας ἑκάστῳ τὸν ἄτρακτον, ἀφ' ἧς ἀρτῆσαι ξυμβέβηκεν ἅπασιν ἐκ λεπτῶν νημάτων. ὁρᾷς κατατεθῆ ἀραχνία τινὰ κρεμαμένοις ἐφ' ἑκάστου τῶν ἀτράκτων; Χα. ὁρῶ πάνυ λεπτὸν ἑκάστῳ νῆμα ἐπιπεπλεγμένον γε τὰ πολλά. τοῦτο μὲν, ἐκείνῳ. ἐκεῖνο δὲ, ἄλλῳ. Ερ. εἰκότως ὦ πορθμεῦ. ἔμμορτον γὰρ ἐκείνῳ μὲν, τοῦδε τοῦτο φονεύθηναι. τούτῳ δὲ, τοῦδ' ἄλλο.

tem. *Merc.* Ita certè res illorum se habebunt. Multitudinem autem vides Charon, quorum alii navigant, alii bellum gerunt, alii litigant, alii agriculturam exercent, alii fœnerantur, alii mendicant. *Ch.* Variam quandam video turbam, vitamque perturbationum plenam, eorumque urbes apum examinibus similes: in quibus proprium quisque aculeum habet quo vicinum lancinat: pauci autem ex ipsis velut crabrones, inferiorem agunt feruntque. At agmen illud quod ipsos clanculum circunvolitat, quinam sunt? *Merc.* Spes, ô Charon, metusque, amentia, voluptates, avaritia, iræ, odia, & id genus alia. Ex his autem ignorantia infimæ turbæ est permixta: atque in eadem republ. per Iovem degit ira, odium, zelotypia, imperitia, hæsitantia, avaritia. Metus autem, & spes desuper volitantes, ille quidem illapsis horrorem incutit, aliquando verò tantùm trepidare facit. Hæ verò spes supra caput sublatæ, ubi maximè quispiam eas prehensurum se putat, avolantes abeunt, illis ore hiante relictis: quod ipsi Tantalo in aqua vides apud inferos accidere. Quòd si oculos intenderis, Parcas etiam in alto conspicies unicuique fusum volventes unde ex tenuissimis filis omnes pendent, quæ vides ut veluti araneorum stamina ex fusis in unumquemque descendunt? *Ch.* Equidem tenuissimum unicuique filum ut plurimum video innexum: hoc quidem illi, illud verò alii. *Merc.* Rectè ô portitor: nam est in fatis ut ab hoc ille, hic ab alio interficiatur: atque ut hic sit illius hæres cujus filum fuerit brevius: ille verò, hujus.

καὶ κληρονομῆσαί μετ' αὐτοῦ μέ, σκέψαι, ὅτι ἂν ἡ μικρότερον τὸ νῆμα. ἐκεῖνον ὦ αὖ, τοῦτο. τοιόνδε γάρ τι ἡ ἐπιβολὴ δηλοῖ. ὁρᾷς δ' ὃν λεπτῷ κρεμάμενος ἀπαγχῇ; καὶ ὅτῳ μὲν ἀναπαλεῖς ἄνω, μετέωρος ἐστί. καὶ μεταμικρὸν καταπεσὼν ἀπορραγήτῳ δ' λίνῳ, ἐπιδὼν μηκέτι ἀντίσχῃ τοῖς τὸ βάρος, μέγαν τὸν ψόφον ἐργάσεται. ὅτῳ δ', ὀλίγον ἀπὸ γῆς αἰωρούμενος, ἰὼ καὶ πίσσῃ, ἀψοφητὶ κείσεται, μόγις καὶ τοῖς γείτοσιν ἐξακουόμενος δ' πλησίον. Χα. παγγέλοια ταῦτα ὦ Ἑρμῆ. Ερ. καὶ μὴν ὑδὲ εἰπεῖν ἔχοις ἂν κῆ τῶν ἀξίων ὅπως ἐστὶ καταγέλαστα ὦ Χάρων. καὶ μάλιστα αἱ ἄγαν σπουδαὶ αὐτῶν, καὶ τὸ μεταξὺ τῆ ἐλπίδων οἱ μὲν ἀναρπάσας γιγνόμενος ὑπὸ δ' βελτίστου θανάτου. ἀγχιλοι δ' αὐτῶ, καὶ ὑπηρέται μάλα πολλοὶ ὡς ὁρᾷς, ἠπιαλοι, καὶ πυρετοὶ, καὶ φθοαὶ, καὶ φαρμακοµηνίαι, καὶ ξίφη, καὶ λῃστήρια, καὶ κάνεια, καὶ δίκαι, καὶ τύραννοι. καὶ τούτων ὑδὲν ὅλως αὐτοῖς εἰσέρχεται, ἐς' ἂν ὦ πράττωσιν. ὅταν δ' σφαλῶσι, πολὺ τὸ ὀπότοτ', καὶ αἰ, αἰ, καὶ ὤμοι μοι. εἰ δ' ὦδε ἐξ ἀρχῆς ἐνόουν ὅτι θνητοί τέ εἰσιν αὐτοὶ, καὶ ὀλίγον τοῦτον χρόνον ἐπιδημήσαντες τῷ βίῳ, ἀπίασιν, ὥσπερ ἐξ ὀνείρατος, πάντα ὑπὲρ γῆς ἀφέντες, ἦσάν τι ἂν σωφρονέστερον, καὶ ἧττον ἠνιῶντο ἀποθνήσκοντες. νῦν δ' ἐς ἀεὶ ἐλπίσαντες χρῆσθαι τοῖς παροῦσιν ἐπιδὼν ἐπισῶς ὁ ὑπηρέτης καλῇ, καὶ ἀπάγῃ πεδήσας τῷ πυρετῷ, ἢ τῇ φθοῇ, ἀκαινακτῆσι ποῦς τῷ ἀγωγῷ, ὅπου προσδυκήσαντες ἀπαναδήσεσθαι αὐτῶν. ἢ τί γὰρ οὐκ ἂν ποιήσειεν ἐκεῖνος, ὁ τῷ οἰκίαν σπουδῇ οἰκοδεμόμενος, καὶ τοὺς ἐργάτας ἐπισπέρχων, εἰ μάθοι ὅτι ἡμῶ, ἐξῃ πάλαι

Nam tale quid hæc connexio portendit. Vides ergo cunctos à tenui filo ſuſpenſos? Atque hic quidem in altum attractus, ſublimis eſt: verùm paulò poſt ubi ſuſtinendo ponderi non amplius par fuerit, derupto lino decidens, ingentem ſtrepitum edet. Alius autem qui paululum tantùm à terra fuerit ſubductus, tametſi cadat, ſine ſtrepitu jacebit, adeò ut ruinam vix ipſi vicini exaudiant. *Ch.* Hæc ô Mercuri ſunt prorſus ridicula. *Merc.* Atqui ne verbis quidem pro dignitate poſſis exprimere quàm ſint riducula Charon: in primis nimia ipſorum ſtudia, quodque inter ſpes intereunt ab optima morte arrepti: cujus nuncii & miniſtri ut cernis, permulti ſunt: epiali, febres, tabes, pulmoniæ, gladii, latrocinia, cicutæ, judices, tyranni. Et horum omnino nihil ipſos ſubit, dum rebus ſecundis utuntur. At ubi ſpe exciderint, illud in ore frequens ohe, hæ, hæ, hei mihi, hei mihi. Sed ſi inde ab ipſo initio perpenderent mortales ſe eſſe, & poſtquam in vita breve tempus fuerint peregrinati, relictis in terra rebus omnibus, tanquam ex ſomnio migraturos, prudentiùs profectò viverent, & moriendo minùs angerentur. Nunc autem quia præſenti rerum ſtatu ſperant ſe in perpetuum uſuros, quum irruens miniſter aut vocarit, aut abduxerit irretitos febre, vel tabe, abduci ſe ægrè ferunt, quòd ſe nuſquam ab his abſtrahendos expectarint. Sed enim quid non faceret ille qui domum diligenter ædificando operarios urget, ſi noverit fore ut finem ea habeat:

is

αὐτῷ. ὁ δὲ, ἅρπ ἐπιθεὶς τὸ ὄφρον, ἁπίας, τῷ κληρονόμῳ κατα-λιπὼν ἀπολαῦσι αὐτῆς, αὐτὸς μὴ ᾖ θεωρήσας ἄβλιβ τὸ αὐτῆ; ἐκεῖνο μὲν γὰρ ὁ χαίρων, ὅτι ἄῤῥενα παῖδα ἔτεκεν αὐτῷ ἡ γυνὴ, καὶ φίλους λέγ τοῦτο ἐποίει, καὶ τύνομα δὲ κατὰ τὴν ἡμέρων, εἰ ἡπίστω ὡς ἐπτέτης γλυκὺ ἀθρῶ ὁ παῖς τεθνήξει), ἆρα ἂν σοι δοκῇ χαίρειν ἐπ' αὐτῷ γλυκυμένῳ; ἀλλὰ τὸ αὖπον, ὅτι τῷ μὲ σύνχυσιν ἐπὶ τῷ παιδὶ ἐκεῖνον ὁρᾷ, τῷ δὲ ἀθλητῇ πατέρᾳ, δὲ ὀλύμπια νενικηκότῳ, τῷ γείτονα δὲ τῷ ἐκκημίζοντα τὸ παιδίον ἐχ ὁρᾷ, ἀδὲ οἶδεν ἀφ' οἵας αὐτῷ κρίκης ἐκρίμβη. τὰς μὲν γὰρ περὶ τῷ ὄφιν λέφ φερομένας ὁρᾷς ὅσαι εἰσὶ, καὶ τὰς ξυναγείρουσα τὰ χρήματα, εἶτα πρὶν ἀπολαῦσαι αὐτῶν κραλεμένας, ὑφ' ὧν εἶπον, ἐπόντων ἀγγέλων τε, καὶ ὑπηρετῶν; Χα. ὁρῶ πάντα ταῦτα, καὶ ἔσῃς ἐμμανὴν ἐμὲ ἐποιᾶ, τί τὸ ἡδὺ αὐτοῖς ἔνδον. τὸ βίον, ἢ τί ἐκεῖνό ἐστι, ἃ σπαράγμοι ἀγανακτοῦσιν. Ερ. ὦ γῶν τὰς βασιλέας ἴδῃ πις αὐτῶν, οἵους δύσκολον εἶναι δοκοῦσιν ἔξω δ' ἀσεβαίνε, καὶ ὡς φῄς ἀμφιβόλα τῇ τύχῃ, πλείω τὰ ἡδέα τὰ ἀνιαρὰ εὑρήσῃ ἐνθεσῶν αὐτοῖς, φόβους, καὶ παροξυσμούς, καὶ μίσῃ, καὶ ἐπιβουλὰς, καὶ ὀργὰς, καὶ κολακείας. τούτοις γὰρ ἅπαντες ξύνεσιν. ἐῶ πένθη, καὶ νόσους, καὶ πάθη, ἐξ ἰσοτιμίας δηλαδὴ ἀρχοντα αὐτῶν. ὅπου δὲ τὰ τούτων πονηρὰ, λογίζεσθε ἡμεῖς οἷα τὰ τῶν ἰδιωτῶν ἂν εἴη. Χα. ἐβέλω γῶν σοι ὦ Ἑρμῆ εἰπεῖν, ᾧπερ ἐοικέναι μοι ἔδοξαν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὁ βίος ἅπας αὐτῶν. ἤδη ποτὲ [1] πομφόλυγας

is verò decedat, qui fastigium imposuerit, relicta hæredi domus ipsius fruitione, in qua ne cœnaverit quidem ipse miser? Ille verò qui lætatur, quòd sibi masculam prolem uxor peperit, ideòque amicos convivio excipit, & patris nomen imponit, si sciret puerum septimo ætatis anno periturum, nunquid tibi videretur gaudere quòd is sit natus? Verùm in causa est, quòd in eum intuetur, cui res in filio prospere cedunt, & qui pater est athletæ qui vicerit Olympia: vicinum autem qui natum cremandum effert non intuetur, neque novit à quo subtegmine ipsi pendeat. Quin & eorum qui de finibus dissident vides quanta sit turba, & eorum qui pecunias coacervant: attamen priùs quam ipsis fruantur, ab imminentibus illis quos dixi, nunciis & ministris avocantur? *Ch.* Video isthæc omnia, & apud me cogito, quid sit ipsis in vita jucundum, aut quidnam sit illud, quo privati tantopere stomachantur. *Merc.* Siquis etiam ex regibus eos aspiciat qui fœlicissimi videntur, extra aleam, & ut dicis, extra ancipitem fortunam constituti, tristia plura jucundis comperiet eis inhærere, metus, turbas, odia, insidias, iras, adulationes: his enim omnes distringuntur. Prætermitto luctus, morbos, animique perturbationes, ipsis æquè atque vulgo dominantes: quandoquidem horum mala recensere non minùs temporis exigeret, quàm quæ sunt privatorum. *Ch.* Volo igitur Mercuri, dicere tibi, cuinam assimiles homines mihi videantur, eorumque vitæ omnis. Vidistin' aliquando

1 Π:μφόλυγας] Ex Homero postea vocat φύλλα, φυσαλίδας, φύσημα. Bourd.

1 Saxa

ὦ ὕδατι ἐῤῥάσθω τὸ κρυσταλλοῦν τοῦτο κρυσταλλοειδὲς ἀνίσταμένας, τὰς φυσαλλίδας λέγω, ἀφ' ὧν ξυναγείρεται ὁ ἀφρός; σκόπει τοίνυν αἱ μὲν, πνεῦμα μικρὰ εἰσι. καὶ αὐτίκα διαφανεῖσαι, ἀπόλωνται. αἱ δ' ἐπὶ πλέον διαρκοῦσι. καὶ προχωρησᾶσαι αὐτοῖς τὰ ἄλλα, αὐταῖς ὑπερφυσῶνται, εἰς μέγεθος ὄγκου αἴρονται. εἶτα μέντοι κἀκείναις πάντως ἐξερράγησόν ποτε. ἢ γὰρ οἷόν τε ἄλλως γενέσθαι. τοῦτο ἐστιν ὁ ἀνθρώπων βίος. ἅπαντες ὑπὸ πνεύματος ἐμπεφυσημένοι, οἱ μὲν, μείζους, οἱ δὲ ἐλάττους. καὶ οἱ μὲν, ὀλιγοχρόνιον ἔχουσι καὶ ἀκύμορον τὸ φύσημα. οἱδὲ, ἅμα τῇ ξυσήνει ἐπαύσαντο. πᾶσι δ' ὧν ἀποῤῥαγῆναι ἀναγκαῖον. Ερ. ἀλλὰ χεῖρον σὺ γ' Ὁμήρου ἐποίησας ὦ Χάρων, ὃς φύλλοις τὸ γένος αὐτῶν ὁμοιοῖ. Χα. καὶ τοιοῦτοι ὄντες ὦ Ἑρμῆ, ὁρᾷς οἷα ποιοῦσι, καὶ ὡς φιλοπονοῦσιν ὑπὲρ ἀλλήλων ἀρχῶν πέρι, καὶ πλούτων, καὶ κτήσεων ἀμιλλώμενοι; ἀφεὶς ἅπαντα καταλιπόντως αὐτούς, δεῦρο ἵνα ὀλολὸν ἔχοντες, ἥκειν παρ' ἡμᾶς. βάλε δὲ ἐπίτηδες ἐφ' ὑψηλὸν ἐσμὸν, ἀναβοήσας παμμέγεθες, ὠφελήσεις αὐτοῖς, ἀπὸ χαλᾷς μὲν τὸ μεγαλαύχημα τοῦτο, ζῆν δὲ, ἀεὶ τὰ θνητὰ ταῦτα ὀφθαλμῶν ἔχοντας, λέγων ὦ μάταιοι, τί ἐπιμελεῖσθε περὶ ταῦτα; παύσεσθε κάμνοντες. ἢ γὰρ ἐς ἀεὶ βιώσεσθε. ὁδὸν δὲ σὺ ταύτην σημαίνων, αἰδέσιμον ἔσῃ, ὅσοι ἂν ἀπαγόμενοι ὑπὸ σοῦ τῶν αὐτῶν τι ξυνοικοῦντες αὐτοῖς δεήσονται. ἀλλ' ἀνάγκη τὰ μὲν, χωλὸν οἴκαδε χαλᾷν τὸν οἰκέτην δεῖ, καὶ τὸν ἀγρὸν, καὶ τὸ χρυσίον, ἀεὶ ἄλλων εἶναι, καὶ μεταβάλλειν τοὺς δεσπότας. εἰ ταῦτα καὶ τοιαῦτα ἐξ ἐπικούρου ἐμβοήσαιμι αὐτοῖς, οὐκ ἂν οἶμαι μέγα ὠφε-

do bullas illas, torrente cum ſtrepitu ſcaturiente, exurgentes: flatuoſos dico tumores ex quibus ſpuma cogitur? Illarum igitur, aliæ quidem parvæ ſunt, quæ protinus ruptæ evaneſcunt: aliæ verò diutius durant, ſibique adjunctis aliis vehementer intumeſcunt, ac in maximum tumorem attolluntur: ac tandem aliquando illæ etiam prorſus ruptæ diſſolvuntur. Neque enim ſecus fieri poſſit. Hæc tibi hominum vita. Singuli flatu tumeſcunt, hi majores, illi minores, atque alii momentaneam moxque deficientem inflationem habent: alii ſimul atque conſtituti ſunt, deſiſtunt. Itaque omnes rumpi neceſſe eſt. *Merc.* Tu nihilo deterius Homero Charon, hominum vitam ſimilitudine expreſſiſti, qui genus ipſorum foliis aſſimilat. *Ch.* At tales quanvis ſint, vides tamen qualia faciant, ut inter ſe avidè contendant te imperiis, honoribus, & poſſeſſionibus, quibus omnibus relictis, ipſos unico cum obolo ad nos venire oportebit. Vis igitur ſiquidem in edito loco ſumus, ut maxima voce acclamando eos adhorter, ut ab inanibus quidem laboribus abſtineant, vivant autem, mortem ob oculos ſemper habentes, hiſque verbis utar, O ſtulti quid hæc tanto ſtudio proſequimini: deſiſtite à laboribus, neque enim in perpetuum vivetis: nihil ex iis quæ hic præclara habentur, eſt ſempiternum, nec aliquid horum moriens quiſquam ſecum auferre poſſit. Sed neceſſe eſt quemvis nudum abire, domum autem, agrum, aurum, eſſe ſemper aliorum, & dominos ſubinde mutare. Hæc & id genus alia, ſi ipſis unde exaudiri poſſent, incla-

λησθῆναι τὸ βίον, καὶ σωφρονεστέρους ἂν γενέσθαι δοκεῖ πολύ; Ερ. ὦ μακάριε, σὺ οἶδας ὅπως αὐτὰς ἡ ἄγνοια, καὶ ἡ ἀπείρα ἀληθείας, ὡς μηδ' ἂν τρυπάνῳ ὑπ' ἀμαθίας χθῆναι αὐτοῖς τὰ ὦτα; τυφλοῖ κηρὸς ἔβυσαν αὐτά, οἷον ποτὲ Ὀδυσσεῖ τοὺς ἑταίρους ἔδρασι δεῖ τὸ Σειρήνων ἀκροάσεως. πόθεν δ' ἂν σὺ εἰπεῖν δυνηθείης ἀκούσας, ὦ καὶ σὺ πεπρωμένως ἀληθείας; ὅσῳ γὸ παρ' ὑμῖν ἡ λήθη δύναται, τοσοῦτῳ καὶ ἄγνοια ἐρρωμενέστερον. πολλὰ μὲν οὖν εἰσιν αὐτῶν ὀλίγοι, ἃ δεδεδεδιγμένοι τὸ κηρὸν εἰς τὰ ὦτα, ὡς τὴν ἀληθειαν δυσκολύνασιν, ἐξὸν διδρηκότες εἰς τὰ παράγματα, καὶ κατεγνωκότες οἷά ἐστιν. Χα. ἐκεῖνοι γὰρ εἰσίοις ὑμῖν ἐμβοήσασιμεν; Ερ. τοιοῦτον τοῦτο λέγειν ἐστὶ πρὸς αὐτὰς, ἃ ἴσασιν. ἐρᾷς ὅπως δικαίως τὰ πολλῶν, καταγελῶσι τὸ γιγνόμενον, καὶ ὑδαμῆ ὑδαμῶς ἀρίσκοντι αὐτοῖς, ἀλλὰ δῆλοί εἰσι θορυβοῦντες παρ' ὑμῖν λάθ βίᾳ; καὶ γὸ καὶ μισεῖ, ὀλίγοντες αὐτῶν τὰς ἀμαθίας. Χα. οὖν ὦ ἡμιόπαι. πολλὰ πάνυ ὀλίγοι εἰσὶν, ὦ Ἑρμῆ. Ερ. ἀκούοι καὶ ἴσοι. ἀλλὰ κρατεῖμεν ἤδη. Χα. ἀν. ἔτι ἐπόθεν εἰδέναι ὦ Ἑρμῆ, καί μοι δείξας αὐτὸ, ὅσπερ ἴσως τὴν ἀφανίσιν ποιοῦνται, τὰς δοκησίσοφ τὸ σωμάτων, ἵνα κατορύξασα θάψωμαι. Ερ. ἥδιστα ὦ Χάρων, καὶ τύμβους, καὶ τάφους κελεύει τὰ τοιαῦτα. πολλὰ τὰ ἐν τῇ πόλεων εἰσὶν τὰ χώματα ὁρᾷς, καὶ τὰς στήλας, καὶ πυραμίδας; ἐκεῖνα πάντα νεκροδοχεῖα, καὶ σωματοφυλάκια ἐστι. Χα. τί δ' ἐκεῖνοι στεφανοῦσι τὰς λίθους; Ερ. ἐκεῖνα ἐπιθήματα τῶν τάφων ἐστὶ, καὶ ἀναθήματα τῶν ἐν τῷ ἅδου. Χα. ἐκεῖνα ἄρα ἐστὶν ἃ ἐπὶ τῶν τάφων ἐπιγράφουσιν, ὡς ἐγὼ ἐν τῷ ἅδου ἐκεῖμαι, καὶ ἐγὼ ἐν τῷ ἅδου; Ερ. ἐκεῖνα μὲν οὖν. Χα. ἀλλὰ τί ἐκεῖνοι ἐν τῷ ἅδου ἐκεῖνται; Ερ. ἐκεῖνοι μὲν οὐδὲν ἐκεῖνται, ἀλλὰ τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἐκεῖνται

θυς, καὶ χρίσι μύρῳ; οἰδὲ, ἢ πυρὸν νήσαντες ὥσθ' ἕκαστον, καὶ βόθρον πιὰ ὀρύξαντες, κρίσι τ' ταυτὶ τὰ πολυτελῆ δεῖπνα, καὶ εἰς τὰ ὀρύγματα οἶνον καὶ μελίκρατον, ὡς γὰρ εἰκάσαι, ἐγχέουσιν; Ερ. οὐκ οἶδα ὦ πορθμεῦ τί ταῦτα πρὸς τοὺς ἐν ἅιδου. πιπισκόμενοι δ' ἂν τὰς ψυχὰς ἀναπεμπόμενας κρίνειεν· δεῖπνεῖν μὲν ὡς οἷόν τε ἀποπεμπόμενας τῶν κνίσσων, καὶ τὸ κρασὸν, πίνειν δὲ τὸ βόρβορον τὸ μελίκρατον. Χα. σκέψις ἔσπ πίνειν ἢ ἐσθίειν, ὧν τὰ κρανία ξηρότατα; καί τοι γελοῖός εἰμί σοι λέγων ταῦτα, ὅσημέραι κατάγων αὐτάς. οἶσθ' ἂν εἰ δύναντ' ἂν ἔτ' ἀνελθεῖν, ἅπαξ ὑπὸ χθονίοις γενόμεναι; ἐπίτηδες καὶ παγγελοῖα ἂν ὦ Ἑρμῆ ἔπραττον, σὺν ὀλίγα πράγματ' ἔχων, εἰ ἑδὲν μὴ κατάγειν μόνον αὐτὰς, ἀλλὰ καὶ αὖθις ἀνάγειν πολυβύρους. ὦ μάταιοι, καὶ ἀνόητοι. σὺν εἰδότες κλίνοις ὁσίοις ἀφικέσθαι τὰ νεκρῶν καὶ τὰ ζώντων πράγματα, καὶ οἷα τὰ παρ' ἡμῖν ἐστι. καὶ ὅτι [1] κάτθαν' ὁμῶς ὅ, τ' ἄτυμος θ' ἀνὴρ, ὃς τ' ἔλαχε τύμβου. σὺ δ' ἴθι τιμῆ Γ' ρθ', κρείων τ' Ἀχαιμένων. Θερσίτη δ' ἴσ θ' Θέτιδ θ' παῖς ἠὺκόμοιο. πάντες δ' εἰσὶν ὁμῶς νεκύων ἀμύνητα κάρηνα, γυμνοί τε, ξηροί τε, κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα. Ερ. Ἡράκλεις, ὡς πολὺν τὸν Ὅμηρον ἐπαντλεῖς. ἀλλ' ἐπίσχες ἀνέμνησάς με, θέλω σοι δεῖξαι τὸν τοῦ Ἀχιλλέως τάφον. ὁρᾷς

nant, unguentoque inungunt alii præ tumulis constructo rogo, ac fovea effossa, sumptuosas illas exurunt cœnas, & vinum mulsumque (quantum saltem conjecturis assequi possum) in ipsas foveas infundunt? *Merc.* Nescio, Portitor, quid hæc ad eos pertineant, qui apud inferos agunt. Verùm illis persuasum est umbras ab inferis reduces, circum nidorem & fumum quantum possunt, volitando cœnare, & ex fovea [1] mulsum bibere. *Ch.* Illos adhuc bibere & edere, quorum aridissimæ sunt calvariæ: atqui ridiculum est me tibi hæc dicere, cùm eos quotidie deducas, ac proinde scias an postquam semel terram subierint, denuo redire queant. Quinetiam ego prorsus ridicula paterer, Mercuri, tot negociis occupatus, si oporteret ipsos non solùm deducere, sed etiam bibituros reducere. O stulti, quæ hæc amentia? Nescitis quàm longo finium intervallo res mortuorum & viventium sunt discretæ, quoque pacto sa res habeant, apud nos, ubi Mortuus est æquè tumuli qui nescit honorem, Quique scit: unus honos Agamemnonis, unus & Iri est: Therſitæ & similis Thetidos formosus Achilles. Vmbræ nam pariter siccæ, nudæque pererrant Asphodeli campos confracto vertice cunctæ. *Merc.* Hercule, quàm multa ex Homero hauris! Sed quia submonuisti me, volo tibi sepulchrum Achillis indicare. Vides illud

1 *Mulsum*] Vivo favillam lavabant, beri cupit quæ mortuis præstari solent. habes antea sparsim in Deorum dialogis, casus, sacrorum ritus, nomina, regiones, & reliqua de quibus abunde dixerat. *Cogn.*

Quidam in lib. 2. Epig. vivo sibi exhiOmnia quæ sunt in tractatu de sacrificiis tangit enim variam Deorum originem,

2 Κάτθαν' ὁμῶς] Homer. Odyss. *Bourd.*

1 Η' Νι-

τ ἐπὶ τῇ Θαλάττῃ; Σίγειον μὲν ἐκεῖνο τὸ τρωϊκὸν, ἀντικρὺ δ', ὁ Αἴας τέθαπται ἐν τῇ Ροιτείῳ. Χα. ὦ μεγάλοι ὦ Ἑρμῆ οἱ τάφοι. τὰς πόλεις τὰς ἐπισήμους ἤδη δεῖξόν μοι, ἃς κἀτω ἀκούομεν. τὴν Νῖνον τὴν Σαρδαναπάλου, καὶ Βαβυλῶνα, καὶ Μυκήνας, καὶ Κλεωνὰς, καὶ τὴν Ἴλιον αὐτήν. πολλὰς γὰρ μέμνημαι ἀφικομένους ἐκεῖθεν, ὡς δήπου ὅλων ἐτῶν μὴ δὲ νεκλείποντας, μὴ δ' ἀφανίζαι τὸ σπαφίδιον. Ερ. [1] ἡ Νῖνος μὲν ὦ

illud quod mari adjacet? Sigeum quidem illud Trojanum est: è regione autem conditus est Aiax in Rhœteo. *Ch.* Non magna sunt monumenta. Verùm insignes illas urbes mihi jam commonstra, de quibus tam magnifica in inferis audimus, Ninum Sardanapali urbem, Babylonem, Mycenas, Cleonas, ipsumque Ilium, multos enim illinc oriundos memini trajicere, adeò ut totis jam decem annis, neque navim subduxerimus, neque ea interim refrixerit. *Merc.* Ninus quidem ô Por-

1 Ἡ Νῖνος μέν, ὦ περιήλθομεν, ἀπόλωλεν ἤδη καὶ οὐδὲ ἴχνος ἐστὶ λοιπὸν αὐτῆς] Lucianus cum fuerit Samosatenus Euphratis accola, fidem in rebus Assyriæ videtur mereri, & mirum foret eum ignorasse locum, ubi sita olim Ninus vel Ninive, si aliquod ejus vestigium remansisset. At quid faciemus Tacito, qui lib. 12 Annal. de expeditione Meherdatis sic ait: *sed capta in transitu urbs Ninos vetustissima sedes Assyria.* Sed & Straboni, qui ante Tacitum vivebat, qui lib. 16 ait: ἡ μὲν δὴ Νῖνος πόλις ἠφανίσθη παραχρῆμα μετὰ τὴν τῶν Σύρων κατάλυσιν. *Ninus statim post eversum Assyriorum imperium evanuit*, vel *apparere cessavit.* Ergo contra Strabonem Amasenum & Lucianum Samosatenum Orientales viros & doctos non mihi videtur Tacitus audiendus. Deceptus certe fuit is Romanus quadam nominis similitudine; & eam Ninum oppidulum forte vel castellum, captum sine obsidione in transitu male accepit pro antiquissima & populosissima illa urbe, quæ fuit suo tempore totius orbis maxima, & usque ad miraculum celebrata; aliter non possemus absolvere Strabonem nec Lucianum mendacii. At fidem merentur. Sed milites, qui in expeditione cum Meherdate fuerunt, capta, ut dixi, aliqua urbecula, cujus nomen accedebat ad sonum nominis antiquæ illius Ninives, putaverunt vel gloriabundi finxerunt se antiquam Ninon sedem Assyriæ regum cepisse, & ita publicantes famæ pro vero tradiderunt tale mendacium. Sic Alexandri milites jactabant se Tanaim usque perveniisse, cum ab eo fluvio abessent plus quam mille milliaria. Sic & hoc tempore multos Hierosolymitanos equites & alios nautas & negotiatores, qui in partibus Hellesponti vel bellum gesserunt vel negotiati sunt, audivi sæpe asseverantes se vidisse antiquæ Trojæ ruinas, nec aliter unquam eis persuadere potui. At Troadis (de qua Paulus Apostolus epist. ad Timotheum 2.) ruinas viderant, non Trojæ, cujus jam tempore Strabonis nulla extabant vestigia, ut ait ille lib. 13: οὐδὲν δ' ἴχνος σώζει τῆς ἀρχαίας πόλεως εἰκότως, ἅτε γὰρ ἐκπεπορθημένων τῶν κύκλῳ πόλεων, καὶ τελείως δὴ κατεσκαμμένων, ταύτης δὲ καὶ βάθρων ἀνατεθραυσμένων, οἱ λίθοι πάντες εἰς τὴν ἐκείνων ἀνάληψιν μετεκομίσθησαν. Ἀρχαιάναξα γ' ἐν φασὶ τὴν Μιτυληναίων ἐκ τῆς ἐκεῖθεν λίθων τὸ Σιγεῖον ἐκτισθῆναι, id est, *nullum enim vestigium restat antiquæ urbis, & cum ratione; nam vastatis vicinis urbibus; non vero funditus eversis, ea vero à fundamentis deleta, omnes lapides ad aliarum instaurationem transportati sunt. Itaque Archæanactem ajunt Mitylenensem Sigeum muro circumdedisse ex lapidibus indidem acceptis.* Vrbs igitur, cujus nullum vestigium extabat tempore Strabonis & Augusti, sub quo Strabo florebat, non poterat extare tempore Meherdatis sub Claudio. Plura ad id argumentum adducere possem, & illustrem in litteris virum castigare, qui eo, quod Ammianus Marcel-

πορθμοῦ ἀπόλωλεν ἤδη, καὶ οὐδὲν ἔχων ἔτι λοιπὸν αὐτῆς. οἶσθ' ἂν εἴπῃς [1] ὅπου ποτ' ἰών. ἡ Βαβυλὼν δέ σοι οὑτοσὶ ἦν, ἡ δύσπυργος, ἡ τὸ μέγα τεῖχος ἔχουσα. οὐ μετρίως καὶ αὐτὴ ζητηθησομένη, ὥσπερ ἡ Νῖνος. Μυκήνας γ', καὶ Κλεωνὰς, αἰσχύνομαι δείξαί σοι. καὶ κρύπτεται τὸ Ἴλιον. ὑποπτεύεις γὰρ οἶσθ' ὅτι τὸ Ὄμηρον κατελθὼν ἐπὶ τῇ μεγαλιγορίᾳ τῶν ἐπῶν. τάλαι δὲ καὶ πάλαι μὲ ἦσαν σὺν αἰμύμονες, νῦν δὲ πεθηκασι, καὶ αὐτοί. [2] ὑποθηήσουσι γὰρ αἱ πόλεις ὥσπερ ἄνθρωποι. καὶ τὸ εὐδοξότερον, καὶ πολυμοῖ ὄλοι. Ἴσως δ' ἂν οὐδὲ τάφος ἔτι καθέλκεται. Χα. παπαὶ τῆς ἐπαίνου Ὄμηρε· καὶ τῆς ὀνομαστῶν, Ἴλιον ἰρὸν, καὶ Δρυόπων. καὶ εὐκτίμβρας Κλεωνάς. ἀλλὰ μεταξὺ λόγων, τίνες εἰσὶν οἱ πολεμοῦντες ἐκεῖνοι, ἢ ὑπὲρ τίνος ἀλλήλοις φονεύουσιν; Ερ. Ἀργείους ὁρᾷς ὦ Χάρων, καὶ Λακεδαιμονίους, καὶ τὸν ἡμιθνῆτα ἐκεῖνον στρατηγὸν Ὀθρυάδην, [3] τὸν ἐπιγράφοντα τὸ τρόπαιον τῇ αὐτοῦ ὀνόματι. Χα. ὑπὲρ τίνος δὴ αὐτοῖς ὁ Ἔρμῆ ὁ πόλεμος; Ερ. ὑπὲρ ἧς πεδίας αὐτοῦ, ἐν ᾧ μάχονται. Χα. ὦ τῆς ἀνοίας, οἵτε οὐκ ἴστασιν ὅτι καὶ ὅλως

ὁ Portitor jam est eversa, ita ut ne reliquum quidem sit ejus vestigium, nec ubi olim sita fuerit, facilè dixeris. Babylon autem illa est, multis turribus præclarè munita, magnoque ambitu mœnium septa, haud ita multò post desideranda & ipsa, quemadmodum nunc Ninus. At Mycenas & Cleonas me tibi commonstrare pudet, ac in primis Ilium. Præfocabis enim sat scio Homerum ubi descenderis, qui urbem illam tam magnificis versibus celebrarit. Verùm olim fœlices fuerunt: nunc autem etiam hæ interierunt. Moriuntur enim etiam urbes ὁ Portitor, quemadmodum homines. Quodque longè mirabilius, solidi etiam fluvii, ita ut Inachi ipsius in Argo ne monumentum quidem supersit. *Ch.* Vah, quæ laudes Homere, & quæ nomina, ingens, viisque patentibus Ilium, tum Cleonæ bellè structæ. Sed interim dum loquimur, quinam illi sunt qui dimicant, aut cujus rei causa se mutuò cædunt. *Merc.* Argivos vides & Lacedæmonios, ὁ Charon, atque semimortuum imperatorem Othryadem, suo ipsius nomini trophæum inscribentem? *Ch.* Cujus rei causa cœptum est hoc bellum? *Merc.* Pro ipsomet agro, in quo pugnant. *Ch.* O amentiam hominum, qui nesciunt se, etiamsi nunc eorum quisque to-

linus *Ninos* nominavit, non dubitavit in eximio opere, notis scilicet ad Eusebium, scribere: *Ninive autem adhuc integra stabat ævo Ammiani Marcellini.* Sed supervacuum foret, cum id argumentum abunde simul & doctissimè tractaverit vir incomparabilis Samuel Bochartus in suo Phaleg. lib. 4 cap. 20. ad eum te remitto lector, & sileo. *Palm.*

1 Ὅπου ποτ' ἰών] *Campos ubi fuit.* Bourd.

2 Ὑποθηήσουσι αἱ πόλεις] Plut. Romul. cætera Epitheta Homerica, ut & sensus & rationes quibus nititur. *Idem.*

3 Τὸν ὁπιγράφοντα τὸ τρόπαιον τῇ αὐτοῦ ὀνόματι] Casparus Barthius in animadversionibus ad Statii Thebaid. l. 4. vers. 48. ubi agit de Othryadibus hunc Luciani locum amendi arguit. Atque enim scripsisse τῇ αὐτοῦ αἵματι. Almel.

1 Ai-

τὴν Πελοπόννησον ἴκανος αὐτῶν κτήσασθαι, μόγις ἂν ποδιαῖον λάβοιεν τόπον παρὰ τοῦ Αἰακοῦ. τὸ γὰρ πλέον τοῦτο, ἄλλοτε ἄλλοι γεωργήσουσι, πολλάκις δὲ βάθρον τὸ τρόπαιον ἀναστάντες τῆς ἀρότρου. Ερ. ἔτω μὲν τοῦτο ἔστω. ἡμεῖς γὰρ, καθάπαξ ἤδη, καὶ τῶν χώρων ἀπτησάμενοι αὖθις τὸν ὅρον, ἀπαλλαττώμεθα, ἐγὼ μὲν κατὰ τὸ κελευόμενον, σὺ δ' ἐπὶ τὸ πορθμεῖον. ἥξω δέ σοι μετ' ὀλίγον καὶ αὐτὸς νεκρὸς ἀλῶν. Χα. ὦ γενναῖε ἐποίησας ὦ Ἑρμῆ. ὑπερλάτης ἀεὶ ἀναλαμβάνῃ. ἀνάκειμαι δὲ ἐν ἀφθονίᾳ τῶν ἀπὸ τῆς ἀποδημίας. οἷα ἔστι τὰ τῶν κατὰ θαλάττιον ἀνθρώπων πράγματα, βασιλεῖς, ταλάντου χρυσαῖ, ἑκατόμβαι, μάχαι. Χάρων ὁ, ἀνδρὸς λόγος.

totam Peloponnesum possideat vix tamen pedis unius locum ab Æaco accepturos. Hunc autem agrum aliàs alii colent, hoc trophæo à fundamentis per aratrum sæpe revulso. *Merc.* Hæc quidem hoc modo se habebunt. At nos jam hinc descendamus, ac montibus his in suas sedes repositis, discedamus: ego quò sum jussus ire, tu ad pontonem. Ad te autem brevi veniam mortuos adducens. *Ch.* Beneficio me affecisti Mercuri, atque in eorum album adscriberis, qui de me sunt benemeriti: quando quidem tua ope in hac peregrinatione sum adjutus. O qualia infœlicium hominum negocia, reges, lateres aurei, hecatombæ, prælia. Charontis autem nulla habetur ratio.

ΠΕΡΙ ΘΥΣΙΩΝ. | DE SACRIFICIIS.

ARGVMENTVM.

Deridet hoc sermone Lucianus vanitatem & superstitionem hominum circa colendos Deos, ut qui primum de diis impia quadam opinentur ac sentiant. Deinde eosdem ineptiore ac alieniore cultu quam qui pro natura ac dignitate numinis prosequantur. Propositio est, Ridicula esse ea, quæ homines tum sentiunt de Diis, tum circa illorum cultum faciunt. Id confirmat expositione, primum earum opinionum, quæ de diis traduntur, quam veluti caussam superstitionis istius esse ostendit. Deinde ejus ritum, quibus tum Graci, tum Ægyptii, quos cæteris multò ineptiis istis anteire indicat, uti solent. Et hanc quasi quendam effectum, ex superioribus opinionibus sequi, videtur velle intelligere.

Ἀμὲν γὰρ αἱ περὶ τὰς θυσίας οἱ μάταιοι πράττουσι, καὶ τὰς ἑορτὰς, καὶ τὰς παννυχίδας τῶν θεῶν, καὶ ἃ αἰτοῦσι, καὶ ἃ εὔχονται, καὶ ἃ μηνύουσι περὶ αὐτῶν,

Enimvero quæ stulti homines factitant in sacrificiis, in diebus festis, in Deorum supplicationibus, & quæ petunt, & quæ precantur, & quæ de ipsis sentiunt,

σὺν οἶδα εἴ τις ὕτω κατηφὴς ἐστι, καὶ λελυπημένος, ὅστις ἀ γελάσει τὴν ἀβελτηρίαν ἐπιβλέψας τῶν δρωμένων. καὶ πολύ με οἴομαι ὧδε περὶ ἑαυτοῦ ἐγελᾶν ὡς ἑαυτὸν ἐξεπίτηδες, πότερον εὐσεβεῖς αὐτοὺς χρὴ καλεῖν, ἢ τἀναντίον θεοῖς ἐχθρούς, καὶ κακοδαίμονας; εἶγε ὕτω ταπεινὸν, καὶ ἀγλυκὲς τὸ θεῖον ὑπειλήφασιν, ὥστε ἀνεν ἀνθρωπίνων ἐδέων, καὶ κολακοδύμου, ἤδεσθαι, καὶ ἀγαναχτεῖν ἀμελέμενον. τὰ γοῦν [1] αἰτωλικὰ πάθη, ἃ τὰς τῶν Καλυδωνίων συμφορὰς, καὶ τὰς τοσάτας φόνους, καὶ τὸν Μελεάγρου ὄλεθρον, πάντα ταῦτα ἔργα φασὶν εἶναι τῆς Ἀρτέμιδος, μεμψιμοιρήσης ὅτι μὴ παρελήφθη ὡς τὴν θυσίαν ὑπὸ τοῦ Οἰνέως. ὕτως ἄρα βαθέως κατέδακτο αὐτῆς ἡ τῶν ἱερείων ἀφαιρεσία. καί μοι δοκεῖ ὁρᾶν αὐτὸν ἐν τῷ ὑφαντῷ τότε μόνον, τῶν ἄλλων θεῶν ἐν Οἰνέως πανηγυρίζόντων, δεῖνα ποιοῦντα, καὶ χειτλιάζοντα, οἵας ἑορτῆς ἀπολειφθέντα. τὸν δ' αὖ Αἰθίοπας, καὶ μακρεύους, καὶ πρεσβυτάτους εἴποι τις ἄν, εἶγε ἀπομνημονεύοι τὴν χάριν αὐτοῖς ὁ Ζεὺς, ὦ ἐν ἀρχῇ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως ὡς αὐτὸν ἐπεδείξατο, δώδεκα ἐξῆς ἡμέρας ἑστιάσοντες. καὶ ταῦτα, ἐπιγήμιον ἐν τοῖς ἄλλοις θεοῖς. ὕτως ὑδὲν ὡς ἔοικεν ἀμισθὶ ποιοῦσιν, οὐ ποιοῦσι. ἀλλὰ [2] πωλοῦσι τοῖς ἀνθρώποις πεπρωμένα, καὶ ἔνεστι πρίασθαι παρ' αὐτῶν, τὸν μὲν, ὑγιαίνειν, εἰ τύχοι, βοῶν. τὸν δὲ, πλουτεῖν, βοῶν τετρᾶρων. τὸν δὲ, βασιλεύειν, ἑκατόμβοιν. τὸν δὲ, σῶον ἐπανελθεῖν ἐξ Ἰλίου εἰς πύλον, ταύρων ἐννέα. καὶ τὸν ἐκ τῆς Αὐλίδος εἰς

equidem haud scio sit ne aliquis usque adeò tristis & mœstus, quin risurus sit perspecta eorum quæ fiunt, absurditate. At multò antequam ridere incipiat, illud, opinor, secum expendet utrum pios istos appellare conveniat, an contrà Diis inimicos ac infœlices: qui quidem tam humile, atque ignobile numen existimant esse, ut humanis obsequiis egeat, & adulatione gaudeat, & se negligi doleat. Nam Ætolica illa mala, & Calydoniorum calamitates, & tot cædes, & Meleagri interitum, hæc omnia dicunt esse Dianæ opera, quæ graviter ferret, se ab Oeneo ad sacrificium non fuisse adhibitam: usque adeò altè dolor hic animo illius insederat, quòd sacris epulis fuisset frustrata. Et mihi videor vidisse ipsam in cœlo tunc solam, reliquis Diis ad Oenei convivium profectis, graviter ferentem, ac miserabiliter ejulantem quòd ab ejusmodi sacris esset abfutura. Contrà verò Æthiopas & fortunatos, & ter beatos quispiam dixerit, si gratiam ipsis referat Iupiter, quam initio Homericæ poëseos in ipsum contulerunt, quem perpetuos duodecim dies epulis exceperunt, idque secum adductis etiam Diis aliis. Ita nihil, ut apparet, gratis faciunt, quicquid illi faciunt: sed bona vendunt hominibus, & ab illis emenda sanitas, fortè bucula divitiæ, quatuor bobus, regnum, hecatomba, præterea incolumis à Troja in Pylum reditus, novem tauris: & ex Aulide in Ilium

[1] Αἰτωλικὰ πάθη] Hæc & cætera in Homero. *Bourd.*
[2] Πωλοῦσι τοῖς ἀνθρώποις] Hesiod. 1. oper. Lucianus passim. *Idem.*

γλεον ἀφαλεῦσαι. παρθένῳ βασιλικῇ. [1] ὁ μὲ γὰρ ἐκατόμβη τὸ μὴ ἀλλᾶναι τότε τὴν πόλιν ἐκέλευε τῷ τῆ Ἀθηνᾶς βοῶν δώδεκα, καὶ πέπλῳ. εἰκάζειν ᾗ χρὴ πολλὰ εἶναι, καὶ ἀλεκτρυόνων, καὶ στεφάνῳ, καὶ λιβανωτῷ μόνῳ παρ' αὐτοῖς ὤνια. ταῦτα ᾗ οἶμαι καὶ χρύσης ἐπισάμβων ἄτε ἱερεύς, καὶ γέρων, καὶ τὰ θεῖα σοφὸς, ἐπειδὴ ἀφικετο ἀπὸ τῶν τῆ Ἀγαμέμνονος, ὡσεὶ ἐ εὐδαιμονίσας τῷ Ἀπόλλωνι τὴν χάριν, δικαιολογεῖ, καὶ ἀπαιτεῖ τὴν ἀμοιβὴν, καὶ μόνον οὐκ ὀνειδίζει, λέγων, ὦ βέλτιστε Ἀπολλον, ἐγὼ μὲν σοι τὸν νεὼν, τὸν ἀστεφάνωτον ὄντα, πολλάκις ἐστεφάνωσα. καὶ τοσαῦτά σοι μηρία ταύρων τε καὶ αἰγῶν ἔκαυσα ἐπὶ τῶν βωμῶν, σὺ δ' ἀμελεῖς μου τοιαῦτα πεπονθότος. καὶ παρ' ὑδὲν τίθεσαι τὴν ἀδικίαν, τοιγαροῦν ὅτι κατεδυσώπησεν αὐτὸν ἐκ τῶν λόγων, ὥστε ἁρπασάμβῳ τὸ τόξα, καὶ ὑπὲρ ᾗ ναυστάθμια καθίσας ἑαυτὸν, κατατοξεύει τῷ λοιμῷ τοὺς Ἀχαιοὺς αὐτοῖς ἡμιόνους, καὶ κυσίν. ἐπὶ δ' ἄκρῃ ᾗ Ἀπόλλωνι ἐμπηδᾷ, βάλλομεν ἐ πᾶσα αἰπεῖν, ἃ δὲ αὐτὸ οἱ σοφοὶ τῶν ἀνθρώπων λέγουσι, ἐχ ὅσα δὲ τοὺς ἔρωτας ἐδυσχέρανεν, ἀδὲ ᾗ Υακίνθῳ τὸν φόνον, ἀδὲ τῆς Δάφνης τὸν ὑπερῳφίαν, ἀλλ' ὅτι ἐ κατεδικάσθησαν ἐπὶ τῷ τῶ Κυκλώπων θανάτῳ, [2] καὶ ξοτρακισθεὶς, ἀφ' οὗ τοῦτο ἐκ ᾗ ὀργανὰ κατεπέμφθη ἐς γῆν, ἀνθρωπίνῃ χρησάμβῳ τῇ τύχῃ. ὅτι ᾗ ἐ ἐφύτευσεν ὁ Θετταλίᾳ παρ' Ἀδμήτῳ, καὶ ὁ Φρυγίᾳ τῷ τῆ Λαομέδοντι, τῷ τούτῳ μὲν γὰ

Ilium navigandi facultas regia puella: nam quidam alius, ne tunc urbs caperetur, à Minerva bobus duodecim erat mercatus, & peplo. Verisimile est autem multa esse apud illos & gallo, & corolla, & thure solo venalia. Quæ cùm sciret Chryses, ut pote sacerdos, & senex, & rerum divinarum peritus, posteaquam re infecta rediisset ab Agamemnone, tanquam qui prior Apollini gratiam esset fœneratus, expostulat, & vicem repetit, nec solùm conviciatur, quum dicit, Ego optimè Apollo tuum templum cùm id temporis non esset coronatum, sæpe coronavi, totque taurorum, & caprarum coxas in aris adolevi, at tu, me hujusmodi injuriis affectum negligis, & de te benemeritum nihili facis. Itaque sic illum hac oratione exoravit, ut protinus arrepto arcu & sagittis, se super navium statione collocans, pestem in Græcos ne omissis quidem mulis & canibus, jacularetur. Sed quoniam Apollinis semel memini, alia præterea volo dicere, quæ sapientes illi de ipso tradunt. non quàm infœliciter amarit, non Hyacinthi cædem, neque Daphnes despicationem: sed ut ob Cyclopes interfectos damnatus, & in exilium pulsus fuerit. Propterea in terram humana sorte usurus, è cœlo est demissus. Vt etiam in Thessalia apud Admetum mercenariam operam locarit, & in Phrygia apud Laomedontem, atque apud hunc qui-

1 Ὁ μὲ γὰ ἑκατόμβη] Rectius Mss. Anglic. doctissimi Golmani, ὁ μὲν γὰ Ἑκάτη, patet apud Homer. Iliad. 6. *Bourd.*

2 Ξοτρακισθεὶς] Rhetores Græci interpr. Aristoph. passim. Hesych. Suid. Pollux. *Idem.*

1 Ἀμ-

μόνου, ἀλλὰ μὴ καὶ Ποσειδῶνος. [1] ἀμφότεροι πλινθεύοντες ὑπ' ἀνάγκης, καὶ ἐργαζόμενοι εἰς τὸ τεῖχος, καὶ ὅτε συνελθὼν τὸν μισθὸν ἀπομίσησε τῷ καὶ Φρυγὸς, ἀλλὰ πολλοῦ αὐτοῖς πλέον ἢ πεντήκοντά φασι δραχμὰς τρωϊκάς. ἃ γὰρ ὑπὲρ ταῦτα συμβολογοῦσιν οἱ ποιηταὶ περὶ τῶν θεῶν, καὶ πολὺ τούτων ἱερώτερα ἔοικέ τι Ἡφαίστου. καὶ Προμηθέως, καὶ Κρόνου, καὶ Ῥέας, καὶ χειδὸν ὅλης τῆς τοῦ Διὸς οἰκίας, ἃ ταῦτα, ἐπικαλέσασθαι τὰς μούσας συνῳδὸς ἐν ἀρχῇ τῶν ἐπῶν, ὑφ' ὧν δὴ ἔνθεοι γιγνόμενοι, ὡς τὸ εἰκὸς ᾄδουσιν, ὡς ὁ μὲν Κρόνος, ἐπειδὴ τάχιστα ἐξέτεμε τὰ πατρὸς τὰ ἀρρενὰ, ἐβασιλευσέ τε ἐν αὐτῷ, καὶ τὰ τέκνα κατήσθιεν, ὥσπερ ὁ ἀργεῖος Θυέστης. ὕστερον δὲ ὁ [2] Ζεὺς κλαπεὶς ὑπὸ τῆς Ῥέας ὑποβαλλομένης τὸν λίθον, ἐς τὴν Κρήτην ἀπεπέμφθη, ὑπ' Αἰγὸς ἀνατραφῆ, καθάπερ ὁ Τήλεφος ὑπ' ἐλάφου, καὶ ὁ Πέρσης Κῦρος ὁ ὕστερον, ὑπὸ τῆς κυνός. εἶτα ἐξελάσας τὸν πατέρα, καὶ εἰς τὸ δεσμωτήριον καθειρξάς, αὐτὸς ἦρξε τὴν ἀρχήν. ἔγημε δὲ πολλὰς μὲν ἄλλας, ὑστάτην δὲ, τὴν Ἥραν τὴν ἀδελφὴν, καὶ τὰς [3] Περσῶν τοῦτο, καὶ Ἀσσυρίων νόμος· ἐρωτικὸς δὲ ὢν, καὶ εἰς ἀφροδίσια κεχυμένος, ῥᾳδίως ἐνέπλησε παίδων τὸν οὐρανόν. τοὺς μὲν, ἐξ ὁμοτίμων ποιησάμενος, οἷος δὲ καὶ νόθους ἐκ θνητῆς καὶ ἐπιγείου γένους, ἄρτι μὲν, ὁ γυνάδας γιγνόμενος χρυσοῦς, ἄρτι δὲ, ταῦρος, ἢ κύκνος, ἢ αἰετός. καὶ ὅλως, ποιμαίνων

quidem haud ſolus. Verùm cum Neptuno cùm ambo egeſtate preſſi lateres fingerent, & in conſtruendis mœnibus operam præſtarent, nec mercedem integram ab illo Phryge retulerint, ſed illis de ſumma plus quàm trigenta drachmas Trojanas adhuc ut ajunt, debeat. Annon hæc in Deorum honorem fabulantur poëtæ: atque his etiam multò diviniora de Neptuno, Prometheo, Saturno, Rhea, denique de univerſa ferme Iovis familia? idque muſis in exordio invocatis ut canentibus adſint, à quibus tanquam numine afflati, ut conſentaneum eſt, canunt ut Saturnus ſtatim execto patre Cælo, inibi regnarit, & liberos devorarit, quemadmodum Argivus ille Thyeſtes, utque Iupiter à Rhea furtim occultatus, ſuppoſito lapide, in Cretam ſit expoſitus, & à Capra educatus, ut Telephus à Cerva, primuſque Cyrus Perſa à cane. Deinde ut expulſo patre, & in vincula conjecto, imperium ipſe obtinuerit, aliaſque complures uxores duxerit, poſtremam verò Iunonem ſororem, idque juxta Perſarum, & aſſyriorum leges: utque in amorem propenſus & in venerem effuſus, liberis cœlum facile implerit: quorum alios ex ejuſdem ſortis deâbus, alios ex mortali, terreſtrique genere nothos procrearit generoſus ille, modò in aurum, modò in taurum, modo in cycnum, aut aquilam converſus, ac denique

1 Ἀμφότεροι πλινθεύοντες] Hæc M. Fœlix Oct. Ser. ad Virg. *Bourd.*

2 Ζεὺς κλαπεὶς] Orpheus, Homer. Gallimach. hymno in Iovem. doctores ſacri. Tertull. Cypr. M. Fœlix. *Idem.*

3 Περσῶν νόμος] Etiam cum matribus Catull. M. Fœlix. *Idem.*

ſ Παῖς

λώτερος αὐτοῦ Πρωτέως. μόνῳ γὰρ τῷ Ἀθηνᾶν ἔφυσεν ἐκ τῆς ἑαυτοῦ κεφαλῆς, ὑπ' αὐτὸν ἀπεχνᾶς τὸν ἐγκέφαλον συλλαβών. τὸν μὲν γὰρ Διόνυσον ἡμιτελῆ φασιν ἐκ τοῦ μηροῦ ἔτι κυομένης, ἁρπάσαντα, σὺν τῷ μαρσὶ φέρειν κατώρυξε. κἄπα ἐξέτεμε, τὸ ὠδίνων ὑστέρας. ὅμοια δὲ τούτοις καὶ περὶ τῆ Ἥρας ἄδουσιν, ὅτι καὶ τὸν ἄσβολα ὁμιλίας ὑπενήνεμον αὐτῷ παῖδα γενέσθαι τὸν Ἥφαιστον, ὃ μόλις δύσχρη τοῦτον, ἀλλὰ βάναυσον, καὶ χαλκέα, καὶ πυρίτην, καὶ σὺν κακοῦ τοπάρ βεβῶτα, καὶ σκιοφάρυν ἀνάπλεων. οἷα δὴ καμινευτὴν, καὶ ἐπὶ ἄρθρου τὸ ποδὶ. χωλοῦσθαι γὰρ αὐτὸν ἀπὸ τῆς πλάκος, ὁπότε ἐρρίφη ὑπὸ τοῦ Διὸς ἐξ οὐρανοῦ. καὶ εἴγε μὴ οἱ Λήμνιοι κωλῶς ποιοῦντες, ἔτι φερόμενον αὐτὸν ὑπεδέξαντο, ἐπιθήκῃ ἂν ἡμῖν ὁ Ἥφαιστος, ὥσπερ ὁ Ἀστυάναξ ἀπὸ τοῦ πύργου κρεμασθείς. καίτοι τὰ μὲν Ἥφαίστου, μέτρια. τὰ δὲ Περσηΐδα, τίς οὐκ εἶδεν οἷα ἔπαθε, διότι καθ' ὑπερβολὴν φιλάνθρωπος ἦν; καὶ γὰρ αὖ καὶ τοῦτον ἐς τὴν Σκυθίαν ἀγαγὼν ὁ Ζεὺς, ἀνεσταύρωσεν ἐπὶ τοῦ Καυκάσου. καὶ τὸν ἀετὸν αὖτις ὁ Δημιουργήσας τὸ ἧπαρ ὁσημέραι κολάψοντος, ἕως μὲν ἂν ἐξετύλιστο τὴν κακοδαίμονα. ἡ Ῥέα δὲ, χρὴ γὰρ ἴσως καὶ ταῦτα εἰπεῖν, πῶς οὐκ ἀχθομένη, καὶ δεινὰ ποιοῦσα, χρῶς μὲν ἄθλῃ, καὶ ἔξωρος ὦσα, ἐ τοσούτων μήτηρ θεῶν, παιδεραστοῦσα δ' ἔτι, ἐ ζηλοτυποῦσα, ἐ τὸν Ἄττιν ἐπὶ τοῖς λεόντων φέρουσα; ἐ ταῦτα, μηκέτι χρήσιμον εἶναι δυνάμενον. ὥστε, πῶς ἂν ἔτι μέμφοιτό τις ἢ τῇ Ἀφροδίτῃ, ὅτι μοιχεύει, ἢ τῇ σελήνῃ ὡδὶ

que ipso Proteo mutabilior. Solam autem Minervam è suo ipsius capite progenuerit sub ipso cerebro planè conceptam. Nam Bacchum imperfectum adhuc ut ajunt, è matre etiamnum conflagrante surreptum, in suum femur illatum defodit: deinde urgente partu execuit. His autem similia etiam de Iunone canunt, nempe hanc citra virilem congressum, subventaneo conceptu gravidam puerum edidisse Vulcanum, eum non valdè fortunatum, sed fornacarium, & fabrum ærarium, ignipotentem, & in fumo perpetuò viventem, & scintillis oppletum, ut pote qui circa caminos versatur: tum etiam ne pedibus quidem integrum, eum enim claudicare à casu, ex quo à Iove de cœlo deturbatus est: ac nisi pro sua beneficentia Lemnii, eum dum adhuc ferretur in aëre, suscepissent, perierat nobis Vulcanus, non aliter quàm è turri dejectus Astyanax. Verumenimvero toleranda videntur, quæ de Vulcano narrant. Sed quis nescit qualia passus sit Prometheus, propterea quòd humanæ gentis supra modum amans fuerit. Hunc enim in Scythiam deductum Iupiter in Caucaso cruci suffixit, adhibita aquila quæ jecur ipsius quotidie pertunderet. Hic igitur pœnas expendit. Porro Rhea (nam hæc pariter sunt referenda) annon indecorè atque indignè facit? Iam anus cùm sit, iisque rebus intempestiva, totque Deorum mater, attamen adhuc pueros amat, eosque zelotypia prosequitur, & secum Attin leonibus vectat, idque cùm non amplius usui esse queat. Itaque quinam vitio quis vertat Veneri, quòd adulteretur, aut Lunæ quòd ad Endy-

τ̃ Ἐηλυμίσατο κηπύση πολλάκις ὀκ μέσης τ̃ ὁδ̃; φέρε ἤδη τέτων ἀφέμβροι τ̃ λόγων, ἐς αὐτὸν ἀνέλθωμεν τ̃ ὑρανὸν, ποιητικὰς ἀναπλάμβροι κ τ̃ τῶι αὐτὴν Ὁμήρωι & Ἡσιόδωι ὁδὸν, & θεασόμεθα ὅπως ἕκαστον ἀφικεόσμηται τ̃ ἄνω. & ὅτι μὲ χαλκῶς ἐστὶ τὰ ἔξω, & ὡς ἡμῶν ὁ Ὁμήρος λέγει & ἠκόσμηται. ὑπερθάνε δ & ἀνακύψαντι μικρὸν ἐς τὸ ἄνω, & ἀρχὰς ἐπὶ & νότα ἠρεμέντα, φᾶς τελαμωνότερον φαίνει), & ἡλίε & καθαρώτερον, & ἄστρα διαυγέστερα. & τὸ πᾶν, ἡμέρα, & χρυσοῦν τὸ δάπεδον. ἑστάνε δὲ, πρῶτον μὲ οἰκοῦσιν αἱ ὧραι, πυλωροὶ γάρ. ἔπειτα δ, ἡ Ἶρις, & ὁ Ἑρμῆς, ὄντες ὑπηρέται, & ἀγγελιαφόροι & Διός. ἐξῆς δ, & Ἡφαίσε τὸ χαλκεῖον ἀνάμεσον ἅπασης τέχνης. μ̃ν δ, αἱ τ̃ θεῶν οἰκίαι, & & Διὸς τὰ βασίλεια, ταῦτα πάντως θεσκαλλῆ & Ἡφαίσε καθασκεύασμα. οἱ δ θεοὶ [1] πὰρ Ζηνὶ καθήμβροι, πρὶν μὲ οἶμαι ἄνω ὄντα μεγαληγορεῖν, ἀποσκοπῦσιν ἐς τὴν γῆν, & πάντη ἀθρόοι ἐπικύπτοντες, εἴποθεν ὄψονται πῦρ ἀναπλόμβρον, ἢ ἀναφηρημένων κνίσσαν, ἐλισσομένην ὡς καπνός. κἂν μ̃ θύηλις, ἀνωχῶντι πάντες, ἐπικεχηνότες τ̃ καπνῶ, & τὸ αἷμα πίνοντες τοῖς βωμοῖς προσχεόμβροι, [2] ὥσπερ αἱ μυῖαι. ἢν δ' οἰκήσηι ὧσι, νέκταρ, & ἀμβροσία τὸ δεῖπνον. πάλαι μ ἦν & ἄνθρωποι συνήσιν, & συνέπινον αὐτοῖς, ὁ Ἰξίων, & ὁ Τάν-

dymionem frequenter è medio curſu divertens deſcendat? Sed age miſſas jam faciamus haſce fabulas, ipſumque cœlum conſcendamus, poëtico more ſubvolantes, ea nimirum via quæ Homero & Heſiodo eſt eadem: & quo pacto quidque ſit apud ſuperos ordinatum, contemplemur. Quòd autem forinſecus eſt æneum, vel ab Homero, qui id ante noſtram ætatem dixit, audivimus. Quod ſi ſuperaveris, & paulum ſublato capite, ſurſum aſpexeris, & planè ſupra dorſum perveneris, & lumen adparet candidius, & ſol ſerenior, & aſtra fulgentiora: quicquid apparet, dies eſt, & ſolum undique aureum. Cæterùm ingredienti, primo loco habitant Horæ, etenim portas ſervant: ſecundo Iris & Mercurius, ut pote miniſtri ac Iovis internuncii: deinde Vulcani fabrilis officina, omnigeno referta artificio. Poſtea Deorum ædes ac Iovis ipſius regia, quam Vulcanus pulcherrimè fabricavit. At verò Dii Iovi aſſidentes (convenit enim ut opinor, res ſupernas verbis extollere) in terram deſpiciunt, & inclinato capite quoquoverſum circumſpectant, ſicunde ſubvolantem ignem videant, aut ſurgentem nidorem, circaque fumum ſeſe rotantem. Ac ſi quis forte ſacrum faciat, epulantur omnes inhiantes fumo, ac muſcarum in morem, affuſum aris ſanguinem bibentes. Si verò domi cibum ſumant, nectare & ambroſia victitant. Atque olim quidem etiam homines in convivium & compotationem ab illis ſunt adhibiti, nempe Ixion & Tanta-

1 Πὰρ Ζηνὶ καθήμβροι] Paſſim in Homero. ut & illa ἐλισσομένην ὡς καπνός. Quæ rurſum repetit in Icarom. *Bourd.*

2 Ὥσπερ αἱ μυῖαι] Idem Muſcæ encom. Athen. lib. 1. Ariſtoph. *Idem.*

1 Ὁ μὲν

πλ@. ἐπὶ ᾧ ἥσσω ὑβρίσαι, καὶ λάλοι, ἐκείνοι μὲν ἔτι καὶ νῦν κολάζονται. ἄβατος δὲ τοῖς θνητῶν ὁδὸς καὶ ἀπόρρητος ὁ οὐρανός. τοιοῦτος ὁ βίος τῶν θεῶν. τοιαῦτα καὶ οἱ ἄνθρωποι συνῳδὰ τούτοις, καὶ ἀκόλουθα τὰς θρησκείας ἐπιτηδεύουσι. καὶ ἄστεγον μέν, ὕλας ἀπτέμονα, καὶ ὄρη ἀνίδρυτα, καὶ ὄρχατα καὶ διέρωσιν, καὶ τὰ φυτὰ ἐπεφθέγξατο ἐκείνοις θεός. μετὰ δὲ, τεμένη καὶ βωμοὶ καὶ ἕδη, σέβεται, καὶ πολίζας αὐτῶν ἀποφαίνουσιν. [1] ὁ μὲν ἀδελφὸς, τὸν Ἀπόλλω, καὶ ὁ Δήλιος. ὁ δὲ Ἀθηναῖος, τὴν Ἀθηνᾶν. μαρτυρεῖται γὰρ τὴν οἰκειότητα, τῷ ὀνόματι. καὶ τὴν Ἥραν ὁ Ἀργεῖος. καὶ ὁ Μυγδόνιος, τὴν Ῥέαν. καὶ τὴν Ἀφροδίτην ὁ Πάφιος. οἱ δὲ αὖ Κρῆτες, ὡς γενέσθαι παρ' αὐτοῖς ἐδὴ τραφῆναι μόνον τὸν Δία λέγουσιν, ἀλλὰ καὶ τάφον αὐτῷ δεικνύουσι. καὶ ἡμεῖς ἄρα τοσοῦτον ἀπατώμεθα χρόνον, οἰόμενοι τὸν Δία βροντᾶν τε, καὶ ὕειν, καὶ τἄλλα πάντα ἐπιπολεῖν. ὀδὶ, ἐλιλήθει πάλαι πεθνεώς, ὁ Δὸς Κρησὶ πεπαμμένος. ἔπεισε γὰρ ὑμᾶς ἐγείραντες, ἵν' αὐτοῖς μὴ ἄοικοι, μὴ δ' ἀνίσιοι δῆθεν ὦσιν, εἰκόνας αὐτῶν ἀπεικάζεσι, ὁ μὲν Πραξιτέλους ἢ Πραξιτέλει, ἢ Πολύκλειτος, ἢ Φειδίας. οἱ δὲ, οὐκ οἶδ' ὅπως ἰδόντες, ἀναπλάττουσι γλυκύτατον μὲν τὸν Δία, παῖδα δὲ ἐς ἀεὶ τὸν Ἀπόλλωνα, καὶ τὸν Ἑρμῆν ὑπηνήτην, ἐς Ποσειδῶνα κυανοχαίτην, ἐς γλαυκῶπιν τὴν Ἀθηνᾶν. ὅμως δ' ἔν οἱ παιδόντες ἐς τὸν νεὼν, ὅτε τὸν ἐξ Ἰνδῶν ἐλέφαντα ἔτι οἶον ὁρᾶν, ὅτε τὸ

talus: ſed quoniam ſtuprum moliti ſunt, & garruli fuerunt, ob id in hunc quoque diem pœnas luunt: & reliquo mortalium generi inacceſſum & abditum eſt cœlum. Hujuſmodi eſt Deorum vita. Proinde etiam homines hiſce conſimilia & congrua in ipſorum cultu ſectantur. Ac primùm quidem ſylvas conſecrarunt, montes dedicarunt, ſuamque cuique Deo plantam aſſignarunt. Poſtea per gentes diſtributos colunt, ac veluti ſuos cives faciunt: nempe Apollinem Delphi, Deliique: Minervam Athenienſes, quæ vel ipſo Athenes nomine ſe ei reipubl. familiarem eſſe teſtatur, Argivi Iunonem, Mygdonii Rheam, Paphii Venerem. Rurſum autem Cretenſes Iovem affirmant non ſolùm apud ſe fuiſſe educatum, ſed etiam ſepulchrum ejus oſtendunt. At nos interim tam multis ſæculis fallimur, quum exiſtimamus Iovem tonare, pluere, aliaque omnia peragere: noſque illud latuit, eum jam olim fuiſſe defunctum, & apud Cretenſes ſepultum. Deinde verò fanis in honorem illorum erectis, ne tectis aut penatibus careant, effigies illorum exprimunt, adhibito ad id vel Praxitele, vel Polycleto, vel Phidia. At hi neſcio ubi viſos illos effingant, Iovem quidem barbatum, Apollinem verò ſemper puerum, Mercurium ducentem primam lanuginem, Neptunum nigro capillitio, cæſiis oculis Minervam. Attamen qui templa ingrediuntur, nec ebur ex Indis allatum, nec è Thra-

1 Ὁ μὲν Δελφὸς] Cæcil. in M. Fœl. qui tangit cætera hujus tractatus, quæ quidem etiam ſunt in Dialog. Deor. antea. ſcribe Ἀργεῖος, ut in Angl. Cod. *Beurd.*

1 Περὶ-

ὰν δ' Θράικης μεταλλεύῃ χρυσίον, ἀλλὰ τ Κρόνου καὶ Ρέας ἐς τὴν γῆν τὸν Φειδίου μετῳκισμένον, καὶ τὴν Πισαίων ἱερημίαν ἐπισκοπεῖν κελευσθέντα, καὶ ἀγαπῶντα εἰ λάβῃ πέντε ὅλων ἐτῶν ἡσυχῇ τις αὐτῷ παρέρχεσθαι ὀλυμπίων. ἡμῖν δὲ βωμὸς, καὶ [1] περιῤῥάνσεις, καὶ περιῤῥαντήρια, περισύγουσι τὰς ἱερείας. [2] βοῦν μὲν ἀροτῆρα, ὁ γεωργὸς· ἄρνα δὲ ὁ ποιμήν, καὶ αἶγα ὁ αἰπόλος. ὁ δὲ πλούσιος, λιβανωτὸν, ἢ πίτυρον. ὁ δὲ πένης, ἱλάσκεται τὸν θεὸν, φιλήσας μόνον τὴν αὐτοῦ δεξιάν. ἀλλ' οἶμαι ἤδη τινὲς, ἐπ' ἐκείνους γὰρ ἐπανέρχομαι, περιμένοντες τὸ ζῶον, καὶ πολὺ μᾶλλον ἐξετάσαντες εἰ σπλῆνες ἔσῃ, ἵνα μὴ δεηθέντες τι καταμηνύσωσι, περισύγουσι τῷ βωμῷ, καὶ φοβοῦνται τὸ ὀφθαλμοῖς δοκεῖν θεῖόν τι μυκώμενον, καὶ ὡς τὸ εἰκὸς δύσημον, καὶ ἡμίφωνον ἤδη τῇ θυσίᾳ ἐπωλεῖν. τίς γὰρ ἂν εἰκάσειεν ἡδέως, ταῦθ' ὁρῶντας τοὺς θεούς; καὶ τὸ μὲν πρόχαρμα φησὶ, μὴ παρεῖναι ἔνδον περιῤῥαντηρίων, ὃς τις μὴ καθαρὸς ἐπὶ τὰς χεῖρας· ὁ δὲ ἱερεὺς αὐτὸς, ἴσησιν ἠμφιεσμένος, καὶ ὥσπερ ὁ Κύκλωψ σκεύους, ἀναπίμπλησι, καὶ τὰ ἔγκατα ἐξαίρων, καὶ καρδιακῶν, καὶ τὸ αἷμα τῷ βωμῷ προσχέων. καὶ τί γὰρ ἂν δύσεως ἐπιτελῶν; ἐπὶ πᾶσι δὲ πῦρ ἀναφύσας, ἐπίθηκε, φέρων αὐτῇ δρυὸς πίονα, καὶ αὐτοῖς ἐλαίοις τὸ πρόβατον. ἢ δὲ κνίσσα, θυσίαις, καὶ ἐπιδημοῦσα τοῖς ἀνθρώποις, ἐπιτερπὴς ἦν τοῖς θεοῖς. ἐπεὶ δὲ ἅπαντα ἐπιτετέλεσται, καὶ ἡ ἱερεία ἐν τῷ ἀμφιθαλεῖ κεῖται, καὶ ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τῇ ἀπαρχῇ τῶν ἐντέρων ἐστὶν, ἐπιτίθεται τὸ ἔργον ἤδη τὸ ἐπὶ τῷ τέλει, καὶ τὸν μὲν ἀμνὸν ἐπὶ τῷ δέρματι τῷ αὐτοῦ ἐπιβαλὼν, καὶ τὸν ὄιν ἐπὶ τῷ ἀμνῷ, ἀπέρχεται ἔχων τὸ κρέας. ἐπὶ δὲ τοῖς ἐντέροις ἐπιτίθεται τὸ ἔργον ἤδη τὸ ἐπὶ τῷ τέλει, καὶ τὸν μὲν ἀμνὸν ἐπὶ τῷ δέρματι τῷ αὐτοῦ ἐπιβαλὼν, καὶ τὸν ὄιν ἐπὶ τῷ ἀμνῷ, ἀπέρχεται ἔχων τὸ κρέας. ἐπὶ δὲ τοῖς ἐντέροις

Thracia effossum aurum jam videre se arbitrantur, sed Saturni Rheæque filium à Phidia in terram hospitem translatum, & Pisanorum solitudinem observare jussum, hoc præmio contentum, si quinto quoque anno, præter Olympiorum propositum, ipsi quis sacra faciat. Tum autem constitutis aris, oraculique septis, & puris vasis, victimas adducunt: bovem aratorem agricola, agnum opilio, captam caprarius: alius thus, aut placentam. Pauper verò Deum, ejus tantummodo dextram osculatus, propitium reddit. Iam verò quum immolant (ad illos enim redeo) coronatam pecudem quæ multo ante, sit ne ad sacra legitima explorarunt, ne quam ex his mactent, quas vetat religio, ad aram adducunt & ob oculos Dei jugulant, flebile quiddam emugientem, utque verisimile est, bene ominantem, & jam dimidio vocis sono rei sacræ accinentem. Quis non conjiciat Deos hoc spectaculo delectari? Quin & pro foribus posita tabula denunciat, ne quis intra pura vasa consistat, qui non sit puris manibus. Tum ipse sacrificus sanguine fœdatus, non aliter quàm Cyclops ille pecudem incidit, intestina educit, cor avellit, & cruorem aræ circunfundit. Et quid tandem quod sit pietatis non peragit? Post omnia demum incenso igni, capram cum ipsa pelle portatam; cumque lana ovem imponit. Nidor interim ille divinus & sacer sursum fer-

1 Περιῤῥήσεις δὲ περιῤῥαντήρια] De his vocibus copiose alibi. *Bourd.*

2 Βοῦν ἀροτῆρα] De quo Hesiod. lib. 2. op. Nefas autem fuit, & capital lege Attica bovem aratorem necare vel mactare. Varr. c. 5. lib. 2. de re Rust. dico ad Pausan. *Idem.*

1 Δια-

ρηξεπὴς χωρεῖ ἄνω, καὶ ἐς αὐτὸν τ' ὄρφνιον [1] διασπίδια ἀ ῥέμβει. ὁ μέντοι σκύθης, καὶ πάσας τὰς ἱερουσίας ἀφεὶς, καὶ ἀγκυλομήρους πιπτικὰς, αὐτὸς ἀνθρώπους τῇ Ἀρτέμιδι παρέχεται, καὶ ὕστω πολλοὺς, ἀρίστῃ τῇ θεῷ. ταῦτα μὲν ἴσως μέτριά, καὶ τὰ τῶν Ἀσσυρίων γινόμενα, καὶ τὰ τῶν Φρυγῶν, καὶ Λυδῶν. ἢν δ' ἐς τὴν Αἴγυπτον ἔλθῃς, τότε δὴ τότε ὄψῃ πολλὰ τὰ σεμνὰ, καὶ ὡς ἀληθῶς ἄξια ἔργων. κεφαλὴν μὲν τὸν Δία κυνοκέφαλον ἢ τὸν βέλτιστον Ἑρμῆν, καὶ τὸν Πᾶνα ὅλον τράγον, καὶ Ἶριν τινὰ, καὶ κροκόδειλον ἕτερον, καὶ πίθηκον. εἰ δ' ἐθέλοις καὶ τοῦτα δαιμόνια ὄφρ' εὖ εἰδῇς, ἐκεῖσε πολλῶν σοφιστῶν, καὶ γραμματέων, καὶ ἀποφητῶν [2] ἐξευρημένων, διηγουμένων. ὥσπερ δὲ φησιν ὁ λόγος, [3] θύειν δ' ἐπίσταθε βέλτιστοι, ὡς ἄρα τῶν πολεμίων, καὶ τῶν γιγάντων τοὺς ἐπανέστησαν οἱ θεοὶ φοβηθέντες, ἦλθον ἐς τὴν Αἴγυπτον, ὡς ὑπὸ τοῦτοις λησόμενοι τοὺς πολεμίους. ἐνθ' ὁ μὲν αὐτῶν, ὑπέδυ τράγος. ὁ δὲ, κριὸν τὸν δ' ὄνος. ὁ δὲ, ἰχθύν. ὁ δὲ, κύων. διὸ δὴ εἰσέτι καὶ νῦν φυλάττεσθαι τοὺς τότε μορφὰς τοῖς θεοῖς. τοιγαροῦν ἐμέλησε τοῖς αὐτοῖς ἀποκεῖσθαι γραφίδα, περὶ ἣ ὥσπερ ἐπὶ μυελὸν. αἱ θυσίαι, καὶ παρ' ἐκείνοις αἱ αὐταί. πλὴν ὅτι πυθέσθαι τὸ ἱερεῖον, καὶ κρίναντα παραστάντες ἤδη πεφονεύμενον. οἱ δὲ, καὶ δακρύσι, μόνον ἀποφάξαντες. ὁ μὲν γὰρ Ἄπις ὁ μέγιστος ἐν τοῖς ἐκείνων θεοῖς, καὶ ἐς αὐτὸν τὸν οὐρανὸν ἀνεῖται, καὶ ἐπὶ τοσοῦτον ἐπαρθεὶς ἐπιφέρεται. ὁ δὲ ἐν τοῖς ἀνθρώποις ἐστὶ, καὶ ἐπὶ γῆς ἐστιν ὅσον χρόνον. ἐπειδὰν δὲ ἐκεῖνος ἐπὶ τὸν οὐρανὸν ἀνέλθῃ, τότε καὶ οὗτος ἐπὶ τὸν ἥλιον ἀναπηδᾷ. ἐπὶ τοσοῦτον ἐπαρθεὶς ἐπιφέρεται. ὁ δὲ ἐν τοῖς ἀνθρώποις ἐστὶ, καὶ ἐπὶ γῆς ἐστιν ὅσον χρόνον. ἐπειδὰν δὲ ἐκεῖνος ἐπὶ τὸν οὐρανὸν ἀνέλθῃ, τότε καὶ οὗτος ἐπὶ τὸν ἥλιον ἀναπηδᾷ.

fertur, & in ipsum usque cœlum subvectus, paulatim diffunditur. Verùm Scytha omissis omnibus hisce hostiis, ut quas viles existimet, ipsos homines Dianæ mactat, remque gratam Deæ sic facit. Hæc quidem fortasse modesta videantur, quæque factitant Assyrii, quæ Phryges, quæ Lydi. At si in Ægyptum venias: ibi demum, ibi res graves videbis multas, & cœlo revera dignas: puta Iovem arietino vultu: canino Mercurium illum optimum. Panem verò totum hircum, alium etiam ibin, alium crocodilum, & simiam. *Verum si discendo velis pernoscere & illa*, complures sophistas audies, & scribas, & prophetas qui tibi mento abraso narrent (Sed priùs ut dicunt *Fores occlude Prophane*) nimirum ut ab hostibus territi, illamque gigantum rebellionem veriti Dii in Ægyptum venerint, ut illic ab hostibus tuti latitarent: ideoque alius ipsorum hircum præ formidine induerit, alius arietem, alius feram, alius avem. Atque hinc esse ut Dii nunc etiam eas obtineant formas, quas id temporis assumpserant. Nam hæc diligenter mandata literis, idque ante annos plus decies mille in adytis posita servantur. Victimæ autem, etiam apud illos sunt eædem: nisi quòd hostiam luctu prosequuntur, jamque mortuæ membra circunfusi laniant, eamque soli sepeliunt, qui occiderunt. Nam Apis ille qui maximus ipsis

1 Διασπίδια] Homerica dictio, ut & versus sequens, qui lib. 5. *Bourd.*

2 Ἐξυρημένων] Sic de Dea Syr. *Bourd.*

3 Θύειν δ' ἐπίστασθε βέλτιστοι] Male Angl. βελτίοις. Callim. alii: καρδιαλκεῖν, & cætera hujus tractatus alibi exposui. *Idem.*

ῆς ϑεὸς αὐτοῖς, ἂν ἀποθάνῃ, τίς οὕτω ἀβέλτερος ποιεῖται τὴν κόμην, ὃς τις οὐκ ἀπεξύρησε, καὶ ψιλὸν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τὸν πόνδυς ἐπιδείξαται, κἂν ἡ Νίσα ἔχῃ πολὺ κάμου τὴν πορφυρᾶν; ἔστι δὲ ὁ Ἄπις ἐξ ἀγέλης ϑεὸς, ἐπὶ τῷ ὡραίτερον χειροτονεῖσθαι, πολὺ κομψότερος, καὶ σεμνότερος τῶν ἰδιωτῶν βοῶν. ταῦτα οὖν τὰ μεγάλα, καὶ ὑπὲρ τὰ πολλὰ πεπυθόμενα, δεῖσθαί μοι δοκεῖ, καὶ μὲ ἐπιμεμφόμενος, ὑβρίσαι, Ἡράκλειτε δὲ τινα, ἢ Δημόκριτον. καὶ μὲν, γελασομένου τὴν ἄνοιαν αὐτῶν. καὶ δὲ, τὴν ἄγνοιαν ὀδυρομένου.

ipsis est Deus, si moriatur, quis suam cæsariem adeò magni facit ut non detondeat, & nudo capite luctum præ se ferat, etiamsi vel purpuream Nisi comam habuerit? Est autem hic Apis Deus ex armento jam antea suffragiis designatus, ut pote multò formosior ac venerabilior gregariis illis bobus. Hæc quæ ita se habent, & à vulgo creduntur, mihi postulare videntur, non aliquem à quo reprehendantur, sed Heraclitum quempiam, aut Democritum: hunc quidem qui eorum rideat amentiam, illum qui deploret insciti am.

ΒΙΩΝ ΠΡΑΣΙΣ. | VITARVM AVCTIO.

ARGVMENTVM.

Argumentum hujus Dialogi planum est, vel ex ipsa inscriptione. Deridet enim philosophos, enumerando omnes propè illorum sectas, & exagitando ea, quæ in unaquaque earum ridiculè maximè docentur. Fingit autem venales illas proponi hominibus à Iove, mercatorum exemplo, ut, quemadmodum illi, quum mancipia, jumenta, aut etiam alias res vendunt, usum ac precium cujusque indicant, ita ipse quoque occasione hac mores, doctrinam, ac totam denique vitæ omnium rationem, majore licentia exponere atque irridere posset.

ΖΕΥΣ.

Σὺ μὲν ἁρμόδιά γε τὰ βάθρα, καὶ διασκεύαζε τὸν τόπον τοῖς ἀφικνουμένοις. σὺ δὲ φῆσον ἐξῆς διαγαγὼν τοὺς βίους. ἀλλὰ [1] κοσμήσας πρότερον, ὡς εὐπρεπεῖς φαίνηται, καὶ ὅτι πλείστους

IVPITER.

Tu quidem compone scamna, & locum advenientibus adorna: tu verò sistе vitas ordine adductas. Verùm eas priùs exorna ut formosæ appareant, & quamplurimos alli-

1 Κοσμήσας πρότερον] Mancipia cum proponerentur, onerari solebant. Plaut. Mart. *Bouhi.*

1 Ἀγα-

ἐπαίξοντας. σὺ δὲ ὦ Ἑρμῆ, κήρυττε, καὶ συγκάλει ἀγαθῇ τύχῃ τὰς ὠνητὰς ἤδη παρεῖναι πρὸς τὸ πωλητήριον. ἀποκηρύξομεν γὰρ βίας φιλοσόφους παντοδαπὰς, καὶ ποικίλων αἱρέσεων ποικίλας. εἰ δέ τις σὺν ἴσῃ τοῦ ξυνίοντος τάργύριον καταβαλέσθαι, εἰς νέωτα ἀποδοτέον, καὶ ἐγγυητάς. Ερ. πάνυ συνίασιν. ὥστε χρὴ μὴ ἀναβάλλεσθαι, μὴ δὲ κατέχειν αὐτούς. Ζ. πωλῶμεν οὖν. Ερ. τίνα θέλεις πρῶτον ἀποδόσθαι; Ζ. τοῦτονὶ τὸν κομήτην, τὸν ἰωνικὸν, ἐπὶ καὶ σεμνός τις οἴεται φαίνεσθαι. Ερ. ἔτω· ὁ πυθαγορικὸς, καταβαίνοι, καὶ πάρεχέτω τὸν ἀναβησόμενον τοῖς συνειλεγμένοις. Ζ. κήρυττε δή. Ερ. τὸ [1] ἄριστον βίον πωλῶ, τὸν σωτήριον. τίς ὠνήσεται; τίς ὑπὲρ ἄνθρωπον εἶναι βούλεται; τίς εἰδέναι πᾶν ἃ πάντες ἁρμονίαν, καὶ ἀναβιῶναι πάλιν; Αγ. τὸ μὲ εἶδες, σὺν ἀριθμῷ. τί δὲ μέλλεται εἰδέναι; Ερ. ἀριθμητικὴν, ἀστρονομίαν, γεωδαισίαν, γεωμετρίαν, μουσικὴν, γοητείαν. μόνην ἄκραν βλέπεις. Αγ. ἔξεστιν αὐτὸν ἀνακρίνειν; Ερ. ἀνάκρινε ἀγαθῇ τύχῃ. Αγ. πόθεν ἐσσί; Πυθ. σάμιος. Αγ. πῇ δὲ ἐπαιδεύθης; Πυθ. [2] ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ τοῖς ἐκεῖ σοφοῖς. Αγ. φέρε δή, ἵν' ἐγκωμιάσω σε, τί με διδάξεις; Πυ. διδάξω μὲν οὐδέν, ἀναμνήσω δέ. Αγ. πῶς ἀναμνήσεις; Πυθ. καθαρὸν παρέξας τὸν ψυχὴν

liciant. Tu autem Mercuri quod fœlix fauſtumque ſit, proclama, & emptores, ut jam ad forum adſint, convoca. Philoſophicas autem omnis generis, & variarum ſectarum vitas proclamabimus. Quòd ſi quis præſentes pecunias numerare nequeat, is dato ſponſore, ſequenti anno ſolvet. *Merc.* Multi conveniunt. Itaque nec differre, nec diu ipſos detinere par eſt. *Iup.* Vendamus igitur. *Merc.* Quem vis ut primum producamus? *Iup.* Ionicum illum comatum: gravitatem enim quandam præ ſe fert. *Merc.* Heus tu Pythagorice deſcende, teque his qui ſunt congregati, conſpiciendum præbe. *Iup.* Proclama. *Merc.* Optimam vitam vendo, & maximè venerandam: quis emet? quis homine major eſſe vult? quis cupit univerſitatis harmoniam noſſe & reviviſcere? *Mercat.* Forma certè non eſt illiberali: verùm quid potiſſimum ſcit? *Merc.* Arithmeticam, Aſtronomiam, Prodigiorum ſcientiam, Geometriam, Muſicam, Præſtigiorum artem: vatem ſummum vides. *Mercat.* Licet-ne ipſum interrogare? *Merc.* Quod fauſtum ſit, interroga. *Mercat.* Cujas es tu? *Pyth.* Samius. *Mercat.* Vbi verò inſtitutus es? *Pyth.* In Ægygto, apud ſapientes qui illic ſunt. *Mercat.* Age verò, ſi te emam, quid me docebis? *Pyth.* Nihil equidem te docebo, ſed commoneſaciam. *Mercat.* Quomodo commoneſacies? *Pyth.* Primùm animam tuam puram fa-

1 Ἄριστον βίον πωλῶ] Præco nuſquam rem venalem prædicabat ſine laudatione. Plaut. Stich. Cic. 3. de off. Horat. Epiſt. 2. li. 2. l. 37. de dolo malo. hoc paſſim. Hinc κήρυγμα pro laude. hinc præconium. *Bourd.*

2 Ἐν Αἰγύπτῳ] Sic alibi. Diog. Laërt. Apul. *Idem.* Plerique philoſophorum diſcendi & videndi varia cauſa, eo profecti ſunt: Pythagoras, Plato, Euripides, quod ibi & ſtudia florerent, & multi ſapientes viri reperirentur, de quo Laërt. & Phil. in vita Apoll. *Cogn.*

χλὼ ἐργασάμενος, καὶ τὴν ἐπωτὶδα ῥύπον ἐκκλύσας. Αγ. καὶ δὴ νόμισον ἤδη κεκαθάρθαι με. πῖς ὁ τρόπος τῆς ἀναμνήσεως; Πυθ. τὸ μὲν πρῶτον, ἡσυχία μακρὴ, καὶ ἀφωνία, καὶ πεντὲ ὅλων ἐτῶν λαλίαν μηδὲν. Αγ. ὥρα σοι ὦ βέλτιστε τὸν Κροίσου παῖδα παιδεύειν. ἐγὼ γὰρ λαλὸς, οὐκ ἀνδριὰς εἶναι βούλομαι. τί δὲ μετὰ τὴν σιωπὴν, ὁμως καὶ τὴν πεντετηρίαν; Πυθ. μουσικήν, ὦ μακαριώτατε ἀνασκήσας. Αγ. χαίρειν λέγεις, εἰ πρότερον κιθαρῳδὸν γενόμενον, κἄπα εἶναί σοφὸν χρή. Πυθ. εἶτ' ἐπιτάττοισιν, ἀριθμεῖν. Αγ. οἶδα καὶ τοῦτ' ἀριθμεῖν. Πυθ. πῶς ἀριθμεῖς; Αγ. ἕν. δύο. τρία. τέτταρα. Πυθ. ὁρᾷς, ἃ σὺ δοκεῖς τέτταρα, ταῦτα δέκα εἰσὶ, καὶ τρίγωνον τέλειος, καὶ ἡμέτερος ὅρκιος. Αγ. ἃ μὲν τὸ μέγιστον πίνυν ὄρκον τὰ τέτταρα, ἅπερ ἀκριβέστερα λόγου ἤκουσα, ἃ δ' μᾶλλον ἱερὰ. Πυθ. μηδ' ὦ ξεῖνε, εἶπεν γῆς τε πέρι, καὶ ἠέρος, καὶ ὕδατος, καὶ πυρὸς, ἧπερ αὐτοῖσιν ἡ φορὴ, καὶ οἰκεῖα ἕκαστα μορφὴν, καὶ ὄκως κινέονται. Αγ. μορφὴν μὲν ἔχειν τὸ πῦρ, ἠέρα, καὶ ὕδωρ; Πυθ. καὶ μάλα ἐμφανέα. ἃ γὰρ οἷά τε ἀμορφίην καὶ ἀχημοσύνην κινέεσθαι.

faciam, à sordibus quibus est immersa, repurgans eam. *Mercat.* Atqui finge me jam purum esse: quis erit commonefaciendi modus? *Pyth.* Primùm quidem, longa quies, & taciturnitas, & quinquennale silentium. *Mercat.* Ergo bone vir, [1] tibi Crœsi filius est erudiendus: ego enim loquax, non statua esse volo. Verùm quid post illud silentium, & quinquennium fiet? *Pyth.* In Musica, & Geometria exercebere. *Mercat.* Rem lepidam dicis: si priùs quàm sapiens fiam, citharœdum me esse oportet. *Pyth.* Post hæc numerandi artem addisces. *Mercat.* Nunc etiam numerare scio. *Pyth.* Quomodo numeras? *Mercat.* Vnum, duo, tria, quatuor. *Pyth.* Vides ea esse decem, quæ tibi quatuor videntur, & [2] perfectum trigonum, [3] nostrumque juramentum. *Mercat.* Per maximum igitur juramentum quatuor, nunquam neque diviniores, neque sanctiores sermones audivi. *Pyth.* Post hæc verò hospes, de terra, aëre, aqua, & igne scies, cujusmodi sit illis impetus, quam habeant formam, & quomodo moveantur. *Mercat.* Formam-ne habent ignis, aër, & aqua? *Pyth.* Certè manifestam. Neque enim sine forma & specie moveri possent. Præ-

1 *Tibi Crœsi filius est*] De quo ex Herodoto, Gellio, atque Cælio Rhodigino prolixè multa habes alibi. *Cogn.*

2 *Perfectum trigonum*] Sic vocat trigonum, cui quin sit perfectus triangulus nihil deest, neque enim rectangulo aut obtusiangulo triangulo absolutior est. *Idem.* Quod vocat hoc loco τρίγωνον τέλειος *triangulum perfectum*, nihil aliud est quam Triangulum æquilaterum: nam numerorum trigonissimus sic procedit ab unitate 1 2 3 4 5 6 7, & sic ad infinitum hoc modo. ∴ decem numerus sic positus efficit triangulum æquilaterum arithmetice, cujus latera sunt quatuor. *Palm.*

3 *Nostrumque juramentum*] Per quaternarium numerum jurare consueverant Pythagorei. Est autem jusjurandum ut Cic. in 3. de off. ait, affirmatio religiosa. *Cogn.*

1 Οὐδὲν

καὶ ἐπὶ τετάρτοις δὲ, γνώσεσθε τὸν θεὸν ἀρίθμὸν ὄντα, καὶ ἁρμονίαν. Αγ. Θαυμάσια λέγεις. Πυθ. ταῦτα δὲ τοῖσδε τοῖσιν εἰρημένοισιν, καὶ σεαυτὸν ἴσθι δοκέοντα, καὶ ἄλλον ὁρεόμενον, καὶ, ἄλλον ἐόντα εἴσεαι. Αγ. τί φῄς; ἄλλος εἰμὶ, καὶ οὐχ οὗτος, ὅσπερ νῦν σοὶ διαλέγομαι; Πυθ. νῦν μὲν οὗτος, πάλαι δὲ ἐν ἄλλῳ σώματι, καὶ ἐν ἄλλοις ὀνόμασιν ἐφαντάζετο. χρόνῳ δ' αὖθις, εἰς ἄλλο μεταβήσεαι. Αγ. τοῦτο φῄς, ἀθανάτην ἐσόδῳ με ἀλλαττόμενον εἰς μορφὰς πλείονας; ἀλλὰ τί δὲ μὴ ἐκεῖνος; τὰ δ' ἀμφὶ δίαιταν, ὁποῖός τις εἶ; Πυθ. ψυχῆιον μὲν [1] ἐδέην τι σιτέομαι. τὰ δ' ἄλλα, πάλαι κυάμων. Αγ. τίνος εἵνεκα μυσαττίζεις τοὺς κυάμους; Πυθ. ὅτι ἀλλ' ἱερά εἰσι, καὶ θαυμασίη αὐτῶν ἡ φύσις. πρῶτον μὲν γὰρ τὸ πᾶν γονή εἰσι. καὶ ἢν δαπέδοισι κυάμου ἐπὶ χλωροῦ ἐόντα, ὄψεαι τοῖσιν ἀνδρείοισι μορίοισιν ἐμφερέα τὸν φυλόν. ἐψηφένα δ', ἢν ἐπαφῇς ἐς τὸν σεληναίῳ νυξὶ μεμετρημένῃσιν. αὖθις ποιήσεις. τὸ δ' μεῖζον, Διὸς αἰσίοισι νόμοις, κυάμοισι τὰς ἀρχὰς αἱρέεσθαι. Αγ. καλῶς φαντάζῃ ἔφης, καὶ ἱερωτερικῶς. ἀλλ' [2] ἀποδυτέ, καὶ γυμνὸν γάρ σε ἰδεῖν βούλομαι. ὦ Ἡράκλεις, χρυσοῦς αὖτ' ὁ μηρός ἐστι. θεὸς, οὐ θνητός τις εἶναι φαίνεται. ὥστε ἀναστρέφεσθαι πάντως αὐτόν. πόσου τοῦτον ἐπριάμην; Ερ. δέκα μνῶν. Αγ. ἔχω, τοσούτου λαβών. Ζ. χαῖρε δ' ὠνητὸν

Præterea ipsum etiam Deum numerum esse, & harmoniam cognosces. *Mercat.* Mira narras. *Pyth.* Ad hæc quæ dicta sunt, te ipsum quoque unum videri, aliumque conspici, & alium esse scies. *Mercat.* Quid ais? alius sum, & non is qui tecum nunc colloquor? *Pyth.* Nunc quidem ille es, quondam verò in alio corpore, alioque nomine videbaris, & progressu temporis iterum in aliud transibis. *Mercat.* Hocne dicis, immortalem me fore dum plures in formas mutaber? Sed de his satis. Iam quod ad victus rationem attinet, qualis es? *Pyth.* Nullum quidem animal edo, sed reliqua omnia, præter fabas. *Mercat.* Quamobrem odisti fabas? *Pyth.* Non odi: sed sacræ sunt, & ipsarum natura mirabilis: ac primùm genitale sunt in totum, & si fabam adhuc viridem exueris, videbis eam virilibus membris simílem naturam habere. Elixam verò si certis noctibus Lunæ exposueris, sanguinem facies. Et quod majus est: consuetum est Athenienſibus, fabis magistratus eligere. *Mercat.* Præclarè & religiosè omnia dixisti. Verùm te exue: etenim nudum te videre volo, Hercle. Femur est illi aureum. Deus, non mortalis videtur esse. Itaque illum omnino emam. Quanti illum æstimas? *Merc.* Decem minis. *Mercat.* Tanti acceptum habeo. *Iup.* Scribe no-

1 Οὐδέν τι] Sic recte & Angl. Cod. hanc lect. agnoscit. hac de re dico ad Hel. *Bourd.* *Nullum animal*] Athen. Lyconis testimonio Pythagoram animatis vititatisse probat, Gell. lib. 4. cap. 11. *Cogn.*

2 Ἀποδυτέ] Id. in Eunuch. Casaub. ad Suet. de fabis Pythagoræ. Plin. Plut. omnes, Lucianus passim. rationem reddunt ὅτι αἰδοίοις ἔοικε ὅμοιον, alii aliam. *Bourd.*

σαμβᾶν τοῦτο μὲν, καὶ ὅλην ἐσίν. Ερ. ἐπαλιώτης ὦ Ζεῦ δοκεῖ ἢ εἶναι, ἢ ἀμφὶ Κρότωνα, καὶ Τάραντα, καὶ τὴν ταύτη Ἑλλάδα. κρίνει δ' ἐς, ἀλλὰ πειακόσιοι χρεὼν ἰόντες καὶ κρίνειν αὐτόν; Ζ. ἐπαγάπτωσιν. ἄλλον ἀναγάγωμεν. Ερ. βάλλ' ἢ αὐχμῶντα σκέπτου, ἢ ποντικόν; Ζ. πάνυ μὲν οὖν. Ερ. ὅτῳ, ὁ τὴν πήρην ἐξηρτημένῳ, ὁ ἐξωμίας; ἆλλε, καὶ σείσει σὺ κύκλῳ τὸ συνέδριον. βίον ἀνδρικὸν πωλῶ. βίον ἄρρενα, καὶ γυναικόν. βίον ἐλεύθερον. τίς ὠνήσεται; Αγ. ὁ κῆρυξ πῶς ἔφης; [2] πωλεῖς ἢ ἐλεύθερον; Ερ. ἔγωγε. Αγ. εἶτα δ' δίδιας μή σοι δικάσῃ ἀνδραποδίσασθαι, ἢ καὶ σωκαλίσεταί σε ἐς Ἄρειον πάγον; Ερ. ὑδὲν αὐτῷ μέλῃ τῶν πραττομένων, εἰδέναι γὰρ εἶναι παντάπασιν ἐλεύθερος. Αγ. τί δ' ἂν τις αὐτῷ χρήσαιτο, ῥυπῶντι, καὶ ὑπὸ καπνοδαιμόνως λιματτομένῳ; πλὴν εἰ μὴ σκαπανέα γε καὶ ὑδροφόρον αὐτὸν ἀποδείκνυσιν. Ερ. ὁ μέντοι, ἀλλὰ καὶ ἂν ῥωμαλέον αὐτὸν ἐπίστησῃς, πολὺ πιστότερα χρήσῃ τοῖς κυσίν. ἀμέλει, κύων αὐτῷ καὶ τοῦτο. Αγ. πολλοῦ δεῖ ἔτι, καὶ πίνα τὴν ἀσκησιν ἐπαγγέλλει; Ερ. αὐτὸν ἐρῶ. κάλλιστον γὰρ οὕτω ποιεῖν. Αγ. δίδιας τὸ σκυθρωπὸν αὐτοῦ, καὶ κατηφὲς, μή μιν ὑλακτήσῃ προσελθόντα, ἢ καὶ νὴ Δία δάκῃ γε. οὐχ ὁρᾷς ὡς δηλοῖ τὸ ξύλον, καὶ συνέσπακε τὰς ὀφρῦς, καὶ ἀπειλητικόν τι καὶ χολῶδες ὑπο-

nomen emptoris, & unde sit. *Merc.* Italus videtur esse Iupiter, ex iis qui Crotonem, & Tarentum, ibique sitam Græciam incolunt. Atqui non unus tantùm, sed propè trecenti ipsum communiter emerunt. *Inp.* Abducant. alium adducamus. *Merc.* Vis squalidum illum ex Ponto? *Iup.* Maximè. *Merc.* Heus tu, cui ex humeris pera dependet, accede, & confessum hunc circumeas. Vitam virilem vendo: vitam optimam, & generosam, vitam liberam; quis emet? *Mercat.* Quid dixisti? præco? tu ne liberum hominem vendis? *Merc.* Maximè. *Mercat.* Annon times plagii te accusèt, aut in Areopago tibi litem intendat? *Merc.* Nihil ipsi curæ est quòd venditur. Omnino enim liberum se esse putat. *Mercat.* At cui foret usui hic sordidus, tamque misere affectus: nisi quis fossorem, & aquæ gerulum facere ipsum velit. *Merc.* Non hoc tantùm: imò si ipsum quoque janitorem constitueris: ipso longè fideliore quàm aliis canibus utère: nimirum & ille canis appellatur. *Mercat.* Cujas autem est, & quam artem profitetur? *Merc.* Ipsum interroga: sic enim facere præstiterit. *Mercat.* Vultum ipsius severum & tristem timeo, & ne me accedentem allatret, aut per lovem mordeat: non vides ut baculum sustulit, & supercilia contraxit, & minaci iracundoque oculo obtuetur? *Merc.*

1 Ὁ τὴν πήρην ἐξηρτημένῳ ὁ ἐξωμίας] Ita vertit interpres. quasi ἐξωμία inveniatur pro humero, & legisset deleto articulo ἐξ ὠμίας distinctim. Sed longe abertat à vera interpretatione. Ὁ ἐξωμίας est, qui ἐξωμίδα habet & ea insignis est. ἐξωμὶς autem est vestis servilis, hic dicta, eo, quod humerum nudum & exertum ostendebat. Vide Gellium lib. 7 cap. 12, ubi eam vocem interpretatur. Vide Hesychium & Suidam in ea voce. *Palm.*

2 Πωλεῖς ἢ ἐλεύθερον] Incidit in pœnam legis Fabiæ qui liberum pro servo vendit. Sic tit. ult. institt. de publ. Iud. Apul. lib. 8. *Beurd.*

1 Τὴν

Merc. Ne timeas: cicur enim est. *Mercat.* Primùm quidem ô bone, cujas es? *Diog.* Omnis ego sum soli. *Mercat.* Quid ais? *Diog.* Mundi civem vides. *Mercat.* Quem verò imitaris? *Diog.* Herculem. *Mercat.* Cur igitur leoninam pellem non induis? nam baculo quidem illum refers. *Diog.* Hoc palliolum leoninæ pellis loco mihi est, & quemadmodum ipse, adversus voluptates pugnò non jussus sed sponte mea, cùm vitam repurgare constituerim. *Mercat.* Euge, quàm præclarum institutum. Sed quid te potissimùm scire dicamus? aut quam artem nosti? *Diog.* Liberos homines facio, & medeor affectibus. In summa veritatis & audaciæ in loquendo propheta esse volo. *Mercat.* Age Propheta si te emero, qua re me exercebis? *Diog.* Primùm ubi te accepero, & deliciis exuero, inque egestatem conjecero, te palliolo amiciam: deinde ad labores compellam: tum humi dormire, aquam bibere, & iis rebus quæ casu offeruntur, vesci faciam. Quòd si pecunias habes, meo consilio, eas in mare projicies: nuptias, liberos, patriamque non curabis: sed tibi nugæ erunt hæc omnia: & relicta domo paterna, specum, aut desertam turriculam, aut dolium inhabitabis: plena dupinis, & opistographis libris pera tibi erit. Hoc modo instructus, magno illo rege feliciorem te prædicabis. Si autem vapules, aut torquearis ab aliquo, nihil horum molestum esse putabis. *Mercat.* Quid dicis? num cæsus non dolebo? Ne-

1 Τῶι Ἡρακλέα] Cynici in tutela Herculis. Id. Lapithis, dixi alibi. *Bourd.*
2 Ἀκαθαρσίαι τ' βίου] Sic Dial. Hercul. & Æscul. *Idem.*

ἐὰν δὲ χαλάσῃς, ἢ κυφώσῃς τὸ δέρμα ἀπεσόλημας. Διο. τὸ ἐυσπιδὲς σὺ μὲν ζηλώσεις, μικρὸν ἀναλλάξας. Αγ. τὸ ποῖον; Διο. ἢ φρὴν σοι ἀλγήσῃ, ἢ ἡ γλῶσσα ἔσω ἀνάληθ. ἂ δὲ μάλιστα δεῖ ἀναισχύντῳ, ταῦτά ἐστι. τὰ μὲν χεῖρε εἶναι, καὶ θρασυν, καὶ λοιδορεῖας πᾶσιν ἕξῃς, καὶ βασιλεῦσι, καὶ ἰδιώταις. ὅταν δὲ ἀποδλέψοντά σε, καὶ ἀνθρεῖον ὑποδλέψον. βάρδαρος δὲ ἡ φωνὴ ἔστω, καὶ ἀπηχὲς τὸ φθέγμα, ὃ ἀπεχθῶς ὁμοιον κυνί. καὶ πρόσωπον ἡ σύντεμνε, καὶ βλεφάρισμα, καὶ βλεφαρίσμα, τοιοῦτον πρόσωπον πέπεισο. καὶ ὅλως, θηριώδη τὰ πάντα, καὶ ἄγριε. αἰδὼς δὲ, ἐπιείκεια, καὶ μετριότης, ἄπεστω, καὶ τὸ ἐυθυβόλον λαθέσθω δὲ πρόσωπον παντελῶς ὄφεως ἢ τὰ πολυανθρώπου ἢ χωρίου. καὶ ἐν ἀγορᾷ τύχοις μόνος, ὃ ἀκοινώνητος εἶναι δεῖ, μὴ φίλον, μὴ ξένον προσίεσθαι. καταλύσεις γὰρ τὰ τοιαῦτα τῆς ἀρχῆς ἐν ὀλίγῳ πάντων, ἃ μηδὲ ἰδίᾳ ποιήσειεν ἂν ὡς πρῶτον, φοβῇ. ὃ τῶν ἀφροδισίων αἰδοῖ τὰ μάλιστα. ὃ τέλος, ἢν σοι δοκῇ, πολυτόκα ὦ μὲν; ἢ σπήσω φησὶν, ἀπόπαυε. πρωτίστου σοι τὴν διάθεσιν ἀποξενῶμεν. Αγ. ἄπαγε, μιαρὰ γὰρ, ὃ ὦ ἀνθρώπινα λέγεις. Διο. ἀλλὰ βάσκε γε ὦ δᾶτ, καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις μετελθέτω. ὃ γὰρ σοὶ δεήσῃ παιδείας, καὶ λόγων, καὶ λήρων, ἀκ ἐπάτομος αὐτὴ σοὶ ὡς δεῖ ἡ ὁδὸς καὶ ἰδιώτης γὰρ ἀνὴρ, ἢν τύχῃ σκυθρωπὸς τις, ἢ παρορμήσῃ ἢ τέκτων. ἢ τραπεζίτης, ὅδεν σε καλύσει χωμῳδίων εἶναι. ἢν μὴδὲν ἢ ἀλλ' ἰσχνὸς καὶ τὸ πρόσωπον πικρὸν, καὶ λοιδορεῖσθαι ἱκανὸς, ἐκκλῆσις. Αγ.

Neque enim testudinis, aut carabi cutem circumtero. *Diog.* Illud Euripidis imitabere: paucis immutatis. *Mercat.* Quale illud est? *Diog.* Dolente mente, lingua sit dolens nihil. Hæc verò in primis adesse tibi necesse est. Oportet ut sis impudens, & audax, & omnibus sine delectu, tam regibus, quam privatis maledicas. Ira enim fiet ut omnes in te oculos conjiciant, teque fortem esse existiment. Barbara quoque vox, & sonitus absonus, ac planè similis sit canino. Intentus sit vultus: & gressus, qui talem vultum deceat: in summa, beluinus & agrestes sint mores omnes: absint autem verecundia, æquitas, & modestiæ erubescendi etiam facilitatem, de facie prorsus abstergas: loca hominibus frequentissima quæras, & in his solus, & sine ullo commercio esse velis, neque amicum, neque hospitem admiseris. Nam resistium modi hæc emporium dissolverent. In conspectu verò omnium ea facias, quæ nemo privatim quidem quispiam alius facere audet, & venerem maximè ridiculam eligas. Denique si tibi videtur, crudo polypo, vel sepia devorata mortem opperias. Haud illa felicius, quam tibi consuluimus. *Mercat.* Apage, scelesta enim & inhumana dicis. *Diog.* Sed, hercle, & sanè facillima, & quæ quis in hoc negocio assequatur. Neque enim ad gloriam consequendam tibi opus erit eruditione, orationibus, ac nugis. Verùm compendiaria ad illam via est. Nam etsi plebejus fueris, sive coriarius, sive fullamentarius, aut faber, aut numularius: nihil tamen vetat quo minùs sis admirationi, si modò adfit impudentia, & audacia, & convicijari egregiè didiceris. *Mercat.*

Ad

ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἡ διοικήσει σου, ναύτης δέ τις ἂν εἴης, ἢ κηπουρὸς εἰ σύ γε ἀμφοτέρωιν. ἀγε τοῦτο μὲν ἤδη ἐπίλαθου καὶ ἀπόδοσθαι ἐπεσὶ τὸ μίγνυσθαι δὲ ὀβολῶν. Ερ. ἔχε λαβών. ἢ γὰρ ἀμφοῖν ἀπεκδαξόμεθα, εἰ σχλεῖν καὶ βοᾶν, καὶ ἀπαντᾶν ἀπεξαπλᾶν ὑβρίζοντι, καὶ ἀγοράζοντι πανταχοῦ. Ζ. ἄλλον κάλει τὸν κυρμωδόν, τὸν ἐν τῇ πορφυρίδι, τὸν ἐστεφανωμένον. Ερ. ἄγε δὴ σωθῶμεν πάντες. πολυτελὲς τὸ χρῆμα, καὶ πλησίον διόμνυσι βίον ἄτον, ἡδύς. βίον πεζισμένης ἔσης. τίς ἐπιθυμεῖ τρυφᾶς; τίς αἱνεῖ τὸ ἀβρεπτεῖν; Αγ. ἐλθὲ σύ, καὶ λέγε ἄττ' εἰδὼς τυγχάνεις. αἰσθάνομαι γάρ σε, ἢν μὴ φέλιμος ᾖς. Ερ. μὴ σχλεῖ αὐτὸν ὦ βέλτιστε, μηδ' ἀπάγχεσθε. μεθύει γάρ. ἆρ' ἔσθ' ὅτι ἂν λάβοις παρ' αὐτοῦ, πλὴν γλαῦκας ὡς ὁρᾶς ὁλοσχοίνων. Αγ. καὶ τίς ἂν δύναιτο, περισκοπῶν διαφερόμενον ἔτι ἐκεῖ δοκεῖν ἀνθρώπειον; ἔασον ἤδη ἐκεῖνον μόνον, ὡς ἔοικε, καὶ φαλερὸν βαδίζειν καὶ πεσεῖσθαι. ἀλλὰ κἂν σὺ ὦ Ἑρμῆ, λάβε ὁπόσα ἐθέλεσιν αὐτῷ, ἢ ἃ μετὸν τυγχάνει. Ερ. τὸ μὲν ὅλον, συμβιῶναι δέξις, καὶ συμπαίζειν ἱκανὸς, καὶ κωμάσαι μετ' αὐλητρίδος ἐπιτήδειος ἐρωτᾶν δ' οὐκ ἔστιν ὅ τι. τἄλλα δ', πάμπολλα ἐπίσταται ὁ ἀνὴρ, καὶ ὀψοποιὸς ἐμπειρότατος, καὶ ὅλως, σοφίσαι ἡδυπαθείας. ἐπιτήδειός μοι δὲν Ἀθήνησιν. ἐθελήσει δ' ἐν Σικελίαν τοῖς τυράννοις, καὶ σφόδρα ἡδυκίμως παρ' αὐτοῖς. τὸ δὲ κεφάλαιον ἡδυπαθείας, ἅπαντα καλλιφρονεῖν, ἅπασι χρῆσθαι, πανταχοῦ ἐφαίζεσθαι τῶν ἡδέων. Αγ. ὥρα σοι ἄλλον ἐκλείπειν τῶν πλησίον τούτων, ὃς πολυχρημάτων. ἐγὼ δ', οὐκ ἐπιτήδειος τοιούτοις ἐμπορεύεσθαι, ἀλλ' ἀγαθὸν ἐπιζητῶ καὶ ἐπιεικῆ, καὶ ἐλεύθερον, καὶ ἐπιστήμονα τῶν καλῶν καὶ ἀγαθῶν, καὶ ἐλευθερίως ἔχοντα πρὸς τὰ χρήματα, καὶ ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς ἡδόμενον, καὶ ἐπὶ τοῖς κακοῖς λυπούμενον, καὶ ἐλεήμονα, καὶ φιλάνθρωπον, καὶ ἐλευθέριον, καὶ ἐπιεικῆ, καὶ ἐλεύθερον, καὶ ἐπιστήμονα τῶν καλῶν καὶ ἀγαθῶν, καὶ ἐλευθερίως ἔχοντα πρὸς τὰ χρήματα, καὶ ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς ἡδόμενον, καὶ ἐπὶ τοῖς κακοῖς λυπούμενον, καὶ ἐλεήμονα, καὶ φιλάνθρωπον, καὶ ἐλευθέριον,

Ad hæc non indigeo tua opera. forsan autem nauta, vel hortulanus per occasionem fieri posses: idque si velit iste duobus ad summum obolis te vendere. *Merc.* Eum accipe. Nam ab eo libenter liberabimur, cùm nos clamoribus obtundat, prorsusque omnes contumeliis & maledictis lacessiat. *Iup.* Alium accerse purpuratum illum & coronatum Cyrenæum. *Merc.* Agite, animum advortite omnes. Hæc res sumptuosa est, & divitibus indiget. Vita hæc jucunda, vita ter beata est. Quis cupit delicias? quis molliſſimum emet? *Mercat.* Accede tu, & dic quid noris. Emam enim te, si utilis fueris. *Merc.* Ne obturba ipsum, ô bone, neque interroga: ebrius enim est. Itaque non poterit tibi respondere, lingua, ut vides, titubans. *Mercat.* Ecquis mentis compos, emat tam corruptum & immodestum mancipium? quot unguenta olet, quàm lubrico, & errabundo gressu incedit! Sed dic Mercurii quibus artibus sit præditus, & quænam tractare soleat. *Merc.* In summa convivator est, & compotor egregius: & ad lascivas saltationes unà cum tibicina exercendas, amatori, & perdito cuipiam hero idoneus. Cæterùm parandorum bellariorum gnarus est, & in adornandis eduliis exercitatissimus: breviter voluptatis artifex est. Institutus autem est Athenis, & Siciliæ tyrannis servivit, apud quos in magno precio fuit. Summa verò propositi ipsius est, omnia contemnere, omnibus rebus uti, undique voluptatem conquirere. *Mercat.* Tempus est ut aliquem ex divitibus, & pecuniosis istis circunspiciendo quæras. Ego enim emen-

δικῶ ἱλαρὸν ἀνθρώπῳ βίον. Ερ. ἄπαγε τοίνυν ὦ Ζεῦ ἔτι ἡμῖν μίσεν. Ζ. μετάπεσον. ἄλλον περιάγαγε. μόλιον δὲ τὸν δύο τούτω, τὸν γελῶντα, τὸν Ἀβδηρίτην, καὶ τὸν κλαίοντα, τὸν ἐξ Ἐφέσου. ἅμα γὰρ αὐτὼ πιπρᾶσθαι βούλεσθον. Ερ. κατάβητον εἰς τὸ μέσον. τὼ ἀρίστω βίω πωλῶ. τὼ σοφωτάτω πάντων ἀποκηρύττομαι. Αγ. ὦ Ζεῦ τῆς εὐπορίας. ὁ μὲν, ὡς ἀληθῶς γελῶν. ὁδὶ, πῶς ἔοικε πενθήσειν. ὦκυρύε γὰρ τοσοῦτον. τί ταῦτ' ὦ οὗτος; τί γελᾷς; Δημόκριτος. ἐρωτᾷς; ὅτι μοι γελοῖα πάντα δοκεῖ τὰ πράγματα ὑμῶν, καὶ αὐτοὶ ὑμεῖς. Αγ. πῶς λέγεις; καταγελᾷς ἡμῶν ἁπάντων, καὶ περὶ ὧδε τίθεσθε τὰ ἡμέτερα πράγματα; Δημ. ὧδε ἔχει. ματαιότατον γὰρ ἐν αὐτοῖσιν ὁρῶ. κενὰ δὲ τὰ πάντα, καὶ ἄτομα φορᾷ, καὶ ἀπειρίη. Αγ. ἔμπεσεν, ἀλλὰ σὺ κενὸς ὡς ἀληθῶς, καὶ ἄπειρος. ὦ τᾶ ὕβρεως, ὡ πανοῦργε γελῶν; σὺ δὲ τί κλαίεις ὦ βέλτιστε; πολὺ γὰρ οἶμαι κρεῖττον σοὶ καταγελᾶν. Ηράκλειτος. ἠράμην γοῦν ὦ ξένε τὰ ἀνθρώπινα πράγματα ὀϊζυρὰ, καὶ δακρυόεντα, καὶ οὐδὲν αὐτέων, ὅτι μὴ ἐπικήριον. τῷ, δὴ οἰκτρότερόν τι σκέψεις, καὶ ὀδυρτικώτερον. τὰ μὲν περιόντα, ὡ δοκεῖ μεγάλα. τὰ δ' ὕστερα ἰσόρροπα, πάμπαν ἀνύπαρκτα. λέγω δὲ τὰς ἀκπυρώσιας, καὶ τὸν ἅπαντα συμφορμόν. τοιγὰρ ὀδυρτικὸν καὶ ὅτι ἴμπαλιν οὐδὲν, ἀλλ' ἅπαντες εἰς κυκεῶνα πάντα συνελίττονται, καὶ ἓν τοῦτο [1] τέρψις, ἀτερψίη. γνῶσις, ἀγνωσίη. μέγα, μικρόν. ἄνω, κάτω, ὠκεχρόνιον, καὶ ἀμ-

dæ hilari vitæ non sum idoneus. *Merc.* Iste, ô Iupiter, quantum apparet, inemptus nobis manebit. *Iup.* Amove illum, aliumque adduc: ac potiùs duos istos, scilicet ridentem illum Abderitam, & flentem illum Ephesium: simul enim vendi volunt. *Merc.* Descendite in medium. Vitas optimas vendo, omnium sapientissimos proclamo. *Mercat.* O rem contrariam Iupiter. Ille quidem perpetuò ridet: hic aliquem videtur lugere: omnino enim plorat. Heus tu, quid hoc sibi vult, quid rides? *Democ.* Interrogas? quoniam ridicula videntur omnia quæ facitis, ac vos ipsi, *Mercat.* Quid ais? nos omnes irrides, resque nostras nihili facis? *Democ.* Sic est. serium enim nihil ipsis ineſt, sed inania sunt omnia quæ facitis, & atomorum concursio, & infinitio. *Mercat.* Nequaquam, imò tu vanus es revera, & imperitus. O contumeliam! non desines ridere? Tu verò quid fles, ô optime? nam tecum colloqui longè, ut puto, melius fuerit. *Heracl.* Existimò enim ô hospes, calamitosas & flebiles esse res humanas, nihilque ex illis non esse fato obnoxium: eas idcirco miseror, & lamentor. Præsentia autem magni non facio: futura verò planè ærumnosa fore puto: conflagrationes dico, mundique totius calamitatem: ista sunt quæ ego deploro: quodque nihil stabile est: sed omnia in cyceonem quodammodo convoluntur: tum quod eadem res delectat, & offendit, estque cognitio, ignoratio, magnum, parvum: sursum, deorsum feruntur omnia, per-

1 Τέρψις ἀτερψίη] Sic χαμαὶ ἀχαιὸν, ἄσοφον σοφία, ἀσεβὲς ἀσέβεια, & mille simil. *Bourd.*

1 Πα-

μεθόρμια ἐν τῇ ἐμῷ παιδὶ. Αγ. τί γὰρ ἀ αἰών ἐστι; Ηερ. παῖς, παίζων, πεττεύων, διαφερόμενος. Αγ. τί δαὶ οἱ ἄνθρωποι; Ηερ. θεοὶ θνητοί. Αγ. τί δαὶ οἱ θεοί; Ηερ. ἄνθρωποι ἀθάνατοι. Αγ. αἰνίγματα λέγεις ὦ ξένε, ἢ γελοῖος σοφιστὴς εἶ; ἀπεχώρει χαῖρε ὥσπερ ὁ Λοξίας, οὐδὲν διαφέρεις. Ηερ. οὐδὲν γάρ μοι μέλει ὑμῶν. Αγ. τοιγαροῦν οὐδὲ ἀνήσεταί σε τὶς ὠνούμενος. Ηερ. ἐγὼ δὲ κέλομαι πᾶσιν ἡδέως οἰμώζειν, τοῖσιν ὠνεομένοισι, καὶ τοῖσι οὐκ ὠνεομένοισι. Αγ. τυτί τὸ κακὸν ὑ πόρνα μελαγχολίας ἐστὶ, ὑσὶ ὑπερον ἔγνω αὐτὸν ὠνήσομαι. Ερ. ἄπεχθές γ ὄντως μύσος. Ζ. ἄθλον λοπκήρυτες. Ερ. βάλε τ ἀθλιώτον ἐκεῖνον, τ σμόλον; Ζ. πάνυ μὰν ὦν. Ερ. δεῦρ ἐλθὲ σύ. βίον ἀγαθὸν, καὶ σωστὸν λοπκηρύτομεν. τίς ὠνεῖται τ ἱερώτατον; Αγ. εἰπέ μοι, τί μάλιστα εἰδὼς τυγχάνεις; Σωκρ. παιδαγωγὸς εἰμι, καὶ σοφὸς τὰ ἐρωτικά. Αγ. πῶς ὦν ἐγὼ πρίωμαί σε; παιδαγωγῶ γὰρ ἐδόμην, τὸ παιδὶ κάλλ ὕλη μοι. Σω. τίς δ' ἂν ἐπιτηδειότερος ἐμοῦ γένοιτο συνεῖναι καλῷ; καὶ γὰρ ἐρῶ τ σωμάτων ἐραστής εἰμι, τῶν ψυχῶν δὲ ἡγοῦμαι καλὰ, πᾶν ὅσον καὶ καλὸν ἐμοὶ ἐπαινέσεται, ἀκούσῃ οὐτοῦ λιγόντων μηδὲν ὑπ' ἐμοῦ δεινὸν παθεῖν. Αγ. ἄπαιρε λέγεις, τὸ παιδαγωγὸν ὄντως, μὴ πρὸς τ ψυχῆς τι πολυπραγμονεῖν. καὶ ταῦτα, ὑπ' ἐξουσίας, ὁ τὴν

perque vices in hoc sæculi ludo mutantur. *Mercat.* Quidnam est sæculum? *Heracl.* Puer ludens, ludens talis, contendens. *Mercat.* Quid verò homines sunt? *Heracl.* Mortales Dii. *Mercat.* Quid verò Dii? *Heracl.* Immortales homines. *Mercat.* Heus tu ænigmata dicis, an griphos componis? planè enim tanquam Apollo, nihil explicas. *Heracl.* Quia nihil vos curo. *Mercat.* Itaque neque quisquam mentis compos te est empturus. *Heracl.* At ego omnes à pueris plorare jubeo, tam eos qui me emunt, quàm qui non emunt. *Mercat.* Hoc malum ab insania non distat: neutrum horum emam. *Merc.* Inempti etiam hi manent. *Iup.* Alium proclama. *Merc.* Vis-ne facundum illum Athenienſem? *Iup.* Maximè. *Merc.* Accede tu. Vitam bonam & prudentem proclamamus, quis emet sanctissimum hominem? *Mercat.* Dic mihi, quam potissimum artem nosti? *Soc.* Pæderastes sum, & in rebus quæ ad amorem spectant prudens. *Mercat.* Qui ergo te emam? etenim opus habeo pædagogo, cùm mihi sit puer egregius. *Soc.* At quis magis me idoneus esse queat, qui cum egregio puero versetur? etenim non sum amator corporum: animam enim formosam esse duco: & quanquam sub eodem palliolo decumbunt, dicentes illos audies, à me nihil grave perpeti. *Mercat.* Incredibilia dicis, eum qui sit pæderastes, nihil præter animam curare, præsertim cùm jacendi sub eadem veste

1 Παιδεραστὴς] Tangunt τὰ ἐρωτικὰ Socratis Athen. Aristæn. Aristoph. & alii quos recensent clariss. præses I. Savar. ad Sido. Ego ad Petron. ubi interpretor illud sequens ὑπὸ ταυτὸν ἱμάτιον. Contra tamen multi, quos profert Ios. Merc. ad Aristæn. *Bourd.*

1 Τὰ

αὐτῷ ἱματίῳ κεκαλλιερημένον. Σω. καὶ μὲν ὀμνύω γέ σοι τὸν κύνα, καὶ τὴν πλάτανον ὅτῳ ταῦτ' ἔχειν. Αγ. Ἡράκλεις ἀπιστίας τῶν θεῶν. Σω. τί σὺ λέγεις; οὐ δοκεῖ σοι ὁ κύων εἶναι θεός; οὐχ ὁρᾷς τὸν Ἄνουβιν ὡς Αἰγύπτῳ ὅσος, καὶ τὸν ἐν οὐρανῷ σείριον, καὶ τὸν Κέρβερον τὸν ἐν ᾅδου τοῖς κάτω; Αγ. οὐ λέγεις. ἐγὼ γὰρ ἐξημάρτανον. ἀλλὰ τίνα βιοῖς τὸν τρόπον; Σω. οἰκῶ μὲν ἐμαυτοῦ τινα πόλιν ἀκαλλάσας, χρῶμαι δὲ πολιτείᾳ ξένῃ, καὶ νόμους νομίζω τοὺς ἐμούς. Αγ. ἐν εὐβουλίᾳ ἀκοῦσαί σου τῶν δογμάτων. Σω. ἄκουε δὴ τὸ μέγιστον, ὃ περὶ τῶν γυναικῶν μοι δοκεῖ. δοκεῖ μηδεμίαν αὐτῶν, μηδενὸς εἶναι μᾶλλον, πλὴν ἢ μετείναι τοῦ βουλομένου ἐν γάμῳ. Αγ. τί τοῦτο φῄς; ἀνηρῆσθαι τοὺς περὶ μοιχείας νόμους; Σω. νὴ Δία, καὶ ἁπλῶς γε πᾶσαν τὴν περὶ τὰ τοιαῦτα μικρολογίαν. Αγ. τί δὲ περὶ τῶν ἐν ὥρᾳ παίδων σοι δοκεῖ; Σω. καὶ ὅτοι ἔσονται τοῖς ἀρίστοις ἄθλον φιλῆσαι λαμπρόν, καὶ τεύξεται μὴν ἐργασαμένοις. Αγ. βαθὺ τὸ φιλοσόφημα. τὸ δὲ σοφίας, τί σοι τὸ κεφάλαιον; Σω. αἱ ἰδέαι, καὶ πάντ' ἔστιν ἀλλοδείγματα. ὁπόσα γὰρ δὴ ὁρᾷς, τὴν γῆν, τὰ ἐπὶ γῆς, τὸ οὐράνιον, τὴν θάλατταν, ἀπάντων τούτων εἰκόνες ἀφανεῖς ἐνεῖσιν ἔξω τοῦ ὅλου. Αγ. πῶς δὲ ἐνεῖσιν; Σω. ἀδαμῶς. εἰ γὰρ ὧδ' εἶεν, οὐκ ἂν εἶεν. Αγ. οὐχ ὁρῶ ταῦθ', ἃ σὺ λέγεις τὰ ἀλλοδείγματα. Σω. εἰκότως. τυφλὸς γὰρ εἶ τὴν ψυχὴν τὸ ὀφθαλμόν. ἐγὼ δέ, πάντων ὁρῶ εἰκόνας, καὶ σὲ ἀφανῆ, καὶ μὲ ἄλλα. καὶ ὅλως, διπλᾶ πάντα. Αγ. τοιαῦτ' ἂν καὶ σύ, εἰ, veste fiat copia. *Soc.* Atqui per canem, & platanum, rem sic habere, juro. *Mercat.* Hercle, quanta absurditas Deorum! *Soc.* Quid tu dicis? non videtur tibi canis esse Deus? Nonne vides quantus sit in Ægypto Anubis, in cœlo Sirius, apud inferos Cerberus? *Mercat.* Rectè dicis: ego verò peccavi: verùm quod vitæ genus instituis? *Soc.* Mihi ipsi civitatem quandam extruxi quam incolo: peregrina autem politia utor, meaque leges præscribo. *Mercat.* Vnum aliquod ex tuis dogmatibus audire velim. *Soc.* Audi ergo maximum illud, quo sententiam meam de uxoribus propono. Censeo nullam debere cujusquam esse propriam, sed ad quemvis accedere qui nuptias ejus appetat. *Mercat.* Quid ais? sunt ne abrogandæ leges de adulterio? *Soc.* Ita per Iovem, utque uno verbo dicam, reliquæ omnes nugæ ea de re constitutæ. *Mercat.* Quid verò tibi de pueris jam maturis videtur? *Soc.* Et hi optimatibus, qui præclari aliquid gesserunt, præmium erunt, ut eos ament. *Mercat.* Papæ quanta benevoli animi largitio? sed quæ tuæ sapientiæ est summa? *Soc.* Ideæ, & eorum quæ existunt paradigmata. Nam quæcunque vides, terram, quæ supra terram sunt, cœlum, mare, omnes horum imagines obscuræ extra universitatem existunt. *Mercat.* Vbi autem existunt? *Soc.* Nullibi: nam si alicubi essent, non essent. *Mercat.* Hæc quæ dicis paradigmata non video. *Soc.* Meritò: cæcus enim est tibi animæ oculus. Ego autem omnium rerum video imagines, & te latentem, & me alium: in summa, duplicia video omnia. *Mercat.* Ergo emendus es, sapiens cùm

σφὸς, καὶ ἐξυδρικὴς ὡς ὤν. φέρ' ἰδὼ τί καὶ πρᾶξεις με ὑπὲρ αὐτοῦ σύ. Ερ. δὺς δύο τάλαντα. Αγο. ὠνησόμεθα ὅσα φῄς: τἀργύριον μέντοι εἰς αὔριον κεφάλαιόν. Ερ. τί δ' ὄνομα; Αγο. Δίων συρακούσιος. Ερ. ἄγε λαβὼν ἀγαθῇ τύχῃ. τὸ ἐπικύρειον σε ἤδη καλῶ. τίς ὠνεῖται τοῦτον; ἔστι μὲν τοῦ γελῶντος ἐκείνου μαθητὴς, καὶ τοῦ μεθύοντος, ὃς μικρὰ πρόσθεν ἀπεκηρύττομεν. ἐν ᾧ πλέον οἶδεν αὐτῶν, παρέσται ἀσεβέστερος τυγχάνῃ. τὰ δ' ἄλλα, ἡδὺς, καὶ λιχνείας φίλος. Αγο. τίς ἡ τιμή; Ερ. δυὸ μναῖ. Αγο. λάμβανε. τὸ δεῖνα δὲ ὅπως ἴδω, τίνι χαίρει τῶν ἐδεσμάτων; Ερ. τὰ γλυκία σιτεῖται, καὶ μελιτώδη. καὶ μάλιστα [1] τὰς ἰχάδας. Αγο. χαλεπὸν μὲν ὄδεν. [2] ὠνήσομαι γὰρ αὐτῷ παλάθας τῶν καρικῶν. Ζ. ἄκουε καὶ σύ. τὸ [3] ἐν χερὶ κυρίας ἐκεῖνον, τὸ σκυθρωπὸν, τὸ ἀπὸ τῆς σοφῆς. Ερ. εὖ λέγεις. ἐοικὼς, καὶ ἐξυδρικὴς ὡς ὤν. φέρ' ἰδὼ τί καὶ πρᾶξεις με ὑπὲρ αὐτοῦ σύ. Ερ. δὺς δύο τάλαντα. Αγο. ὠνησόμεθα ὅσα φῄς: τἀργύριον μέντοι εἰς αὔριον κεφάλαιόν. Ερ. τί δ' ὄνομα; Αγο. Δίων συρακούσιος. Ερ. ἄγε λαβὼν ἀγαθῇ τύχῃ. τὸ ἐπικύρειον σε ἤδη καλῶ. τίς ὠνεῖται τοῦτον; ἔστι μὲν τοῦ γελῶντος ἐκείνου μαθητὴς, καὶ τοῦ μεθύοντος, ὃς μικρὰ πρόσθεν ἀπεκηρύττομεν. ἐν ᾧ πλέον οἶδεν αὐτῶν, παρέσται ἀσεβέστερος τυγχάνῃ. τὰ δ' ἄλλα, ἡδὺς, καὶ λιχνείας φίλος. Αγο. τίς ἡ τιμή; Ερ. δυὸ μναῖ. Αγο. λάμβανε. τὸ δεῖνα δὲ ὅπως ἴδω, τίνι χαίρει τῶν ἐδεσμάτων; Ερ. τὰ γλυκία σιτεῖται, καὶ μελιτώδη. καὶ μάλιστα [1] τὰς ἰχάδας. Αγο. χαλεπὸν μὲν ὄδεν. [2] ὠνήσομαι γὰρ αὐτῷ παλάθας τῶν καρικῶν. Ζ. ἄκουε καὶ σύ. τὸ [3] ἐν χερὶ κυρίας ἐκεῖνον, τὸ σκυθρωπὸν, τὸ ἀπὸ τῆς σοφῆς. Ερ. εὖ λέγεις. ἐοικὼς

cùm sis, & acutè cernas. Age videam quid tu à me pro ipso exigas. *Merc.* Da duo talenta. *Mercat.* Emi quanti dixisti : pecuniam verò in posterum numerabo. *Merc.* Quodnam igitur tibi nomen est? *Mercat.* Dion Syracusius. *Merc.* Age, quod fœlix, faustumque sit, accipe eum. Te jam voco Epicure. Quis hunc emet? Est risoris discipulus, Item illius ebrii, quos paulò ante proclamabamus. Vnius autem rei cognitione vincit ipsos, quatenus magis est impius. Cæterùm suavis est, & gulæ amans. *Mercat.* Quo precio venditur? *Merc.* Duabus minis. *Mercat.* Accipe. Verùm ut hoc quoque sciam, quibus delectatur eduliis? *Merc.* Dulcia edit, & mellita, maximè verò ficus. *Mercat.* Bene se res habet: emam enim ipsi caricarum massas. *Iup.* Alium accerse : illum videlicet ad vivum detonsum, severoque vultu Stoicum. *Merc.* Rectè dicis : videtur

1 Τὰς ἰχάδας] Ἰχάδας ἔ παλάθας ᾗ καρικῶν ἔ τὰ γλυκία ἔ μελιτώδη potissimum cupiebant, ipse passim Dial. seq. & aliis passim Athen. *Bourd.*

2 Ὠνήσομαι γὰρ αὐτῷ παλάθας τῶν καρικῶν] Sic vertit interpres, male. Nam si scriptum invenerat καρυκῶν, debebat emendare & legere καρικῶν, & vertere *massas Caricarum*, seu *ficuum è Caria*. Nam & παλάθη teste Eustathio est ἡ καρικῶν ὀπώρησις, quod Gallice dicimus *un cabas de figues* : & de ficubus hoc loco agitur, nam dixerat τὰ γλυκία σιτεῖται ἔ μάλιστα τὰς ἰχάδας, & infra in Revivisc. παλάθιον ἰχάδων dicit. At Caryca fuit intritum quoddam vel condimentum ex sanguine aliis rebus admixto factum, de quo nulla hic mentio: ficus vero è Rhodo & Cauno Caricis urbibus passim distrahebantur, & in Italiam usque portabantur, ut patet ex M. Crassi historia apud Ciceronem lib. 7 de divinatione. *Cum M. Crassus exercitum Brundisii imponeret, quidam in portu Caricas Cauno advectas vendens Cauna has clamitabat.* Sic & Chelidoniæ ficus à Chelidoniis insulis non longe à Cariæ littore sic dictæ. Ergo totus ille tractus Cariæ à Rhodo usque ad Chelidonias ficubus abundabat. Ideo & viliori pretio distrahebantur, & utiliores ad mancipia pascenda quod hic spectat emptor Diogenis. De ficubus autem è Rhodo, Cauno, & Chelidoniis vide Athenæum lib. 3 cap. 3. Pluta possem congerere, sed hæc credo sufficiunt ad firmandam lectionem καρικῶν. Palm.

3 Ἐν χερὶ κυρίας ἐκεῖνον] *Detonsum.* Mirum est Interpretes in his omnibus dialog. hac in re peccasse, dico postea. Angl. ἐν χερὶ κυρίας ἐκ. Bourd.

1 Mer-

ηται δ' ὃν πολύ γε πλῆθος αὐτὸν θεραπεύειν τὸ τοῦ τῶν ἀγορᾶν ἀπαντηκότων. αὐτὸν τὸν ἀρετὸν πολλῶν. τὸ βίον τὸ τελειότατον. πᾶς πάντα μόνος εἰδέναι θέλει; Αγο. πῶς τοῦτο φῄς; Ερ. ὅτι μόνος ὅτι σοφός. μόνος πλούσιος. μόνος δίκαιος. ἀνδρεῖος. βασιλεύς. ῥήτωρ. πλούσιος. νομοθέτης. καὶ τέλλαι, ὁπόσα ἐστίν. Ερ. ὑκεῖν ὦ γαθὲ, καὶ μάγειρος μόνος, καὶ τὸν Δία γε συντεθλῖψης, καὶ τέκτων, καὶ τὰ τοιαῦτα. Ερ. ἔοικεν. Αγο. ἐλθὲ ὦ γαθὲ, καὶ λέγε ὡς τὸν ὠνητὴν ἐμὲ ποῖος εἶ, καὶ ὡς ἂν εἰ σὺ ἄχθη πιπρασκόμενος, καὶ δῆλος ὦν. Χρύσιππος. ὑδαμῶς. ὁ γὰρ ἐφ' ἡμῖν ταῦτά ἐστιν, ὅσα δὲ σὺκ ἐφ' ἡμῖν, ἀδιάφορα εἶναι συμβέβηκεν. Αγο. ὁ μανθάνω ἢ λέγεις. Χρυ. τί φῄς, ὁ μανθάνεις ὅτι τῶν τοιούτων τὰ μὲν, ἐστι προηγμένα, τὰ δ' ἐμπαλιν ἀποπροηγμένα. Αγο. ὑδὲ νῦν μανθάνω. Χρυ. εἰκότως. ὁ γὰρ εἰ συνήθης τοῖς ἡμετέροις ὀνόμασιν, ὑδὲ κατάληπτικὴν φαντασίαν ἔχεις. ὁδὲ παιδεῖ ὁ τὴν λογικὴν γεωμέτρειαν ἐκμεμαθηκὼς μόνον τοῦτ' οἶδεν, ἀλλὰ καὶ σύμβαμα, καὶ προσύμβαμα, ὁποῖα, καὶ ὁπόσων ἀλλήλων διαφέρει. Αγο. ὡς τὸ φιλοσοφίας, μὴ φθονήσῃς κἂν τοῦτο εἰπεῖν ὅ, τι σύμβαμα, καὶ τί προσύμβαμα. καὶ γὰρ σὺκ οἶδ' ὅπως ἐπλήγην ὑπὸ τοῦ ῥυθμοῦ τῶν ὀνομάτων. Χρυ. ἀλλ' ἡδεῖς φθόνος. ὧν γάρ τις χωλὸς ἂν, αὐτῷ ἐκείνῳ τῷ χωλῷ ποδὶ προσπταίσας λίθῳ, τραῦμα ἐξ ἀφανοῦς λάβῃ, ὁ τοιοῦτος εἰ μὲν δῆπου σύμβαμα τὴν χωλείαν, τὸ τραῦμα ἴ,

tur enim magna multitudo, quæ ad forum accurrit, illum expectare. Ipsam virtutem vendo, vitam perfectissimam. Quis vult omnia scire solus? *Mercat.* Quid istud est quod dicis? *Merc.* Quòd solus hic sapiens est, solus pulcher, solus justus, fortis, rex, rhetor, dives, legislator, & alia quotquot sunt. *Mercat.* Num, ô bone, solus etiam coquus est, & coriarius, & faber, & similia? *Merc.* Sic videtur. *Mercat.* Accede ô bone, & dic mihi tuo emptori, qualisnam sis, ac primùm an doleas quòd venderis, & servis. *Chry.* Nequaquam: neque enim in nobis hæc sunt: quæcunque verò in nobis non sunt, ista indifferentia esse solent. *Mercat.* Non intelligo quid dicas. *Chry.* Quid ais? non intelligis quòd horum quædam sunt prælata, quædam non prælata. *Mercat.* Ne nunc quidem intelligo. *Chry.* Meritò quidem, neque enim assuetus es vocabulis nostris: neque imaginationem habes quæ facilè apprehendat. Verùm studiosus dialecticæ contemplationis, non hæc tantùm novit, verùm etiam qualiter, & quantum accidens, & præter accidens inter se differant. *Mercat.* Per Philosophiam quæso, ne invideas explicare, quidnam sit accidens, & præter accidens: nescio enim quomodo vocum istarum numero perculsus sum. *Chry.* Citra invidiam dixero. Siquis claudus existat, illisoque pede claudo ad lapidem ex inopinato vulnus acceperit, is certè accidens habet claudicationem, vulnus autem præter accidens

1 Μανθάνω ἢ λέγεις] Angl. ὅτι ἃ λεγ. sic id Cod. pro ὁποῖον ἃ ὁπόσον habet ὁποία ἃ ὁπόσα. Bourd.

1 Τῶν

ξυμβαμεν σοφίσλαβιν. Αγο. ὦ τ' ἀγχινοίας. τί δ' ἄλλο μείζιν φῆς εἰδέναι; Χρυ. [1] τ' λέγων πλεκτάνας, ἃς συμπλέξω τὰς σοσυμιλλῶσας, καὶ διαφερέτω, κ' σιωπᾶν, πειῶ, φιμὸν ἀπιχνῶς αὐτοῖς σφενδεῖς. ὅτομα δ' τῇ δυνάμει ταύτῃ, ὁ διάδημ@ συλλογισμός. Αγο. Ἡρακλεις, ἄμαχόν τινα, καὶ βίαιον λέγεις. Χρυ. εἰπὲ γᾶν. ἔστι σοι παιδίον; Αγο. τί μήν; Χρυ. τοῦτο ἰὼν πως κροκόδειλ@ ἁρπάσῃ, πλησίον ποταμῷ πλανζόμενον σύριν, κατά σοι ἀποδόσεσι ὑπισχνῆται αὐτὸ, ἰὼν εἶτ' τὰποδόσας δ' βρίφος, τί φήσεις αὐτὸν ἐγνωκέναι; Αγο. δυσαπόκριτόν ἐρωτᾷς. ἀποῶ γὰρ ὀπότερον εἰπεῖν, ἀπολάβοιμι. ἀλλὰ σὺ τῶς Διὸς ἀπόκρινάμεν@; ἀνάπαυσαί μοι τὸ παιδίον, μὴ κ' φλαῦρόν αὐτὸ κροκόδειλον. Χρυ. ἀλλ' ἀλλὰ γάρ σε διδάξομαι ἀμφοτέρως. Αγο. τὰ ποῖα; Χρυ. τ' ἀγνοοῦντα, καὶ τ' κυρεύοντα, καὶ ἐπὶ πᾶσι τοῖς Ἡλέκτραν, κ' τ' ἐγκεκαλυμμένον. Αγο. τίνα τοῦτον τ' ἐγκεκαλυμμένον, ἢ τίνα τῶν Ἡλέκτραν λόγους; Χρυ. Ἡλέκτραν μὲν σκιάδιον τῶν πάνυ, τῶν Ἀγαμέμνον@, ἢ τὰ αὐτὰ οἶδ' τι ἄμφω, καὶ σὺν οἶδ'. παρεσῶτ@ γὰρ αὐτῇ δ' Ὀρέστ' ἔτι ἀγνῶτ@, οἶδε μὲν Ὀρέστην ὄν ἀδελφὸς αὐτῆς. ὅτι δ' ἔστ@ Ὀρέστης, ἀγνοεῖ. τ' δ' αὖ ἐγκεκαλυμμένον, καὶ πάνυ γαμβρὸν

dens accepit. *Mercat.* O argutiam! præterea verò quidnam potissimum scire te profiteris. *Chry.* Retia sermonum, quibus implico, & obstringo, denique tacere cogo eos qui contra me disputant, planè frænum illis obducens. Isti verò tantæ orationis vi, nomen est, Syllogismus celeberrimus. *Mercat.* Hercle fortem & inexpugnabilem syllogismum dicis. *Chry.* Vide ergo, est-ne tibi puer? *Mercat.* Quid ni? *Chry.* Si crocodilus hunc ad flumen errantem nactus rapuerit, postea verò se redditurum polliceatur, hac lege ut verum dicas quod de pueri redditione decretum est: quid illum decreviſſe dices? *Mercat.* Quæstionem rogas, ad quam respondere difficile est: dubito enim utrum dicere debeam, quo puerum recipiam. Sed tu, quæso per Iovem, respondens, incolumem puerum mihi serva, ne priùs ipsum devoret. *Chry.* Bono es animo: etenim alia magis mira te docebo. *Mercat.* Quænam sunt illa? *Chry.* Istum sermones metentem, illumque dominantem, præterea eam quæ est supra omnes. Electram, & opertum illum. *Mercat.* Quis ille opertus sermo, aut quæ electra est quam dicis? *Chry.* Electram illam dico Agamemnonis valdè celebrem, quæ eadem novit simul & non novit. Astante enim Oreste illi adhuc incognito, novit quidem Orestem suum esse fratrem, hunc verò Orestem esse ignorat. Rursus verò opertum illum, ac planè mirabilem ser-

1 Τῶν λόγων πλεκτάνας] De quibus supra diximus. Habuit Chrysipp. multas argumentationum species, ut Soritem, Mentientem, Crocodilitem, Cornutam, Electram, Ignavam, Achillem, Metentem, Dominantem, Neminem, & alias quas vel ipse Aristoteles nusquam attigit, de quibus Laërt. in Zon. Fab. c. 10. lib. 1. Themist. orat. 14. Ipse hoc Dial. *Bourd.*

τὸν ἀκόσμη λόγον. Δόκει μοι, τὸν πατέρα οἶδα τὸν σαυτῆς; Αγ. ναί. Χρυ. πῶς οὖν, ὦ σοι παρεσήμανε τινὰ ἐγκεκαλυμμένον, ἔρημμα, τοῦτον οἶσθα, τί φήσεις; Αγ. δηλαδὴ ἀγνοεῖν. Χρυ. ἀλλὰ μὴν αὐτοσὶ τῷ ὁ πατὴρ ὁ σός. ὥστε εἰ τοῦτον ἀγνοεῖς, δῆλον εἰ τὸν πατέρα τὸν σὸν ἀγνοῶν. Αγ. ἔμοιγε. ἀλλ' ἀπεκαλύψας αὐτὸν, ἔσεμαι τῷ ἀληθείαν. ὅμως δ' οὖν τί σοι σοφίας τὸ τέλος, ἢ τί πράξεις ὡς τὸ ἀκορεστότατον τῆς ἀρετῆς ἀφικόμενος; Χρυ. ὡς τὰ πολλὰ πρὸς τὴν φύσιν κατασκευήσεσθαι. λέγω δὲ πλοῦτον, ὑγίειαν, καὶ τὰ τοιαῦτα. πρότερον δὲ ἀνάγκη πολλὰ πονῆσαι, λεπτογράφοις βιβλίοις παρεγκύψαντα τοῖς ὄμμασιν, καὶ σχόλια συναγείραντα, καὶ σολοικισμῶν ἐμπεπλεσμένον, καὶ ἀτόπων ῥημάτων. καὶ τὸ κεφάλαιον, ἡ ἡμῖν ψυχὴ σοφὸν, [1] ἵν' μὴ τρεῖς ἐφεξῆς ἐλλεβόρου πίῃς. Αγ. ψυχαλέα σε ταῦτα, καὶ δεινῶς ἀνδρικά. τὸ δὲ γνίφωνα εἶναι, καὶ τυφλύφον, καὶ δὴ παῖδα ὁρᾶν σοι πρέπον ἐστὶν, τί φῶμεν, ἀνδρὸς ἤδη πεπωκότος τὸν ἐλλέβορον, καὶ πλείω πρὸς ἀρετὴν; Χρυ. ναί. μόνον δὲν τὸ δανείζειν πρέπει ἂν τῷ σοφῷ. ἐπεὶ δὲ ἴδιον αὐτῷ συλλογίζεσθαι, τὸ δανείζειν δὲ, καὶ λογίζεσθαι τοὺς τόκους πρόσφορον εἶναι δοκεῖ δὲ συλλογίζεσθαι, μόνῳ ἂν εἴη δὲ ἀσυδαίως κατάπτυστον ἐκεῖνο, καὶ τοῦτο. καὶ ἡ μόνον γε ἀτοκῶς. ὥσπερ οἱ ἄλλοι τοὺς τόκους, ἀλλὰ καὶ τῶν ἑτέρους τόκους λαμβάνειν. ἢ γὰρ ἀγνοεῖς ὅτι τὸ τόκον οἱμᾷ, εἰσὶ

sermonem audies. Respondè mihi. nosti-ne tuum patrem? *Mercat.* Maximè. *Chry.* Quid igitur? si prope te statuerem quempiam opertum, atque interrogarem: Nosti-ne hunc? quid diceres? *Mercat.* Scilicet, me non nosse. *Chry.* Atque hic tuus erat pater. Itaque si illum non nosti, palam est te patrem tuum non nosse. *Mercat.* Nequaquam sed si ipsum detexeris, verum novero. Sed quinam tuæ sapientiæ est finis? aut quid facturus es, si ad virtutis fastigium perveneris? *Chry.* In his quæ natura prima sunt, versabor, dico divitias, sanitatem, & similia. Sed priùs oportet multos labores impendere, libris exiguis literis descriptis oculos admovendo, interpretationes congerendo, seque solœcismis atque absurdis vocibus implendo. In summa, te sapientem fieri fas non est, quin ter ex ordine helleborum biberis. *Mercat.* Egregia sunt ista tua, fortique viro digna. Verùm meticulosum esse fœneratorem (hoc enim tibi inesse video) num dicemus esse viri qui helleborum biberit, & justam virtutis magnitudinem attigerit? *Chry.* Maximè: solum enim sapientem fœnus exercere decet. Quandoquidem enim illius proprium est syllogismis concludere, fœnerari autem & usuras computare, atque syllogismis concludere, parum differre videntur, hoc etiam, ut & illud, soli studioso competit: nec illum simpliciter fœnus, quemadmodum alii solent, accipere decet, verùm etiam alterius quoque fœnoris fœnus. Nisi fortè ignoras fœnus aliud esse primum,

[1] Ἵν' μὴ τρεῖς] De his Hellebori potionib. dixi ad Petro. *Bourd.*

Αγ.

ἀρχὴν τοῦ πρώτου, οἶδ', δεύτερος, καὶ ἀπὸ τούτου ἐκείνου λόγους. ὁρᾷς δὲ δήπου καὶ ὃ συλλογισμὸν ἐποιήσατο, εἰ τὸν ἀρχὴν τὸν πρῶτον λήψεται; καὶ τὸν δεύτερον. ἀλλὰ μὲν καὶ τὸν ἀρχὴν τὸν λήψεται, ἄρα καὶ τὸν δεύτερον. Αγρ. ἦκεν καὶ μισθὸν πέρι τοῦ τοιούτου φιλοσόφου, ὃς σὺ λαμβάνεις ἐπὶ τῇ σοφίᾳ παιδὸς τὸν νέον, καὶ δῆλον ὅτι μόνῳ σοὶ τῷ διδασκάλῳ μισθὸν ἐπὶ τῇ ἀρετῇ λήψεται; Χρυ. μανθάνεις. ὑγὼ γὰρ ἡγοῦμαι σὲ οὐκ ἐμὴν λαμβάνειν, ἀλλὰ τοῦ δεδωκότος ἐμοὶ χάριν. ἐπεὶ γάρ ἐστιν ὁμοῦ τις διώκοντος, ὁ μὲν, ἀφελούμενος, ἐμαυτὸν μὲ ἀσκῶ εἶναι ἀφελούμενον, τὸν δὲ μαθητὴν, διώκτην. Αγρ. καὶ μὲν τοιοῦτον ἔφης, τὸν νέον μὲν εἶναι ἀφελούμενον, σὲ δὲ τὸν μόνον πλέοντα, διώκτην. Χρυ. σκώπτεις ὦ ἑταῖρε. ἀλλ' ὅρα μή σε λάθῃ ξύσας ἀναπεδείματα συλλογισμοῦ. Αγρ. καὶ τί δεινὸν λάθῃ με βίλος; Χρυ. λαβεῖν, καὶ σκληρὸν, καὶ ἀμφιβόλου τοῦ λήμματος. ὃ δὲ μέγιστον, ὦ ἑτάλε πάντως σε λαβεῖν λίθον. Αγρ. πῶς λίθον; ἐμὲ γὰρ Περσεὺς ὦ βέλτιστε εἶναί μοι δοκεῖς. Χρυ. ὧδε πως. ὁ λίθος σῶμα ἐστί; Αγρ. ναί. Χρυ. τὸ δὲ, τὸ ζῶον ἐ σῶμα; Αγρ. ναί. Χρυ. σὺ δὲ, ζῶον; Αγρ. ἔοικα γάν. Χρυ. λίθος ἄρα εἶ, σῶμα ὤν. Αγρ. μηδαμῶς. ἀλλ' ἀνάλυσόν με πρὸς τὸν Διὸς, καὶ ἐξ ὑπαρχῆς ποίησον ἄνθρωπον. Χρυ. ἐ χαλεπὸν, ἀλλ' ἵμαλινὶ ἀνθρωπε. ἐπὶ γάρ μοι, πᾶν σῶμα ζῶον; Αγρ. ἔ. Χρυ. τί δὲ, λίθος, ζῶον; Αγρ. ἔ. Χρυ. σὺ δὲ, σῶμα εἶ; Αγρ. ναί. Χρυ. σῶμα δὲ ὤν, ζῶον εἶ; Αγρ. ναί. Χρυ.

mum, aliud secundum, velut quandam illius progeniem. Vides autem quid syllogismus quidam concludat. Si primum tœnus acceperit, accipiet secundum. Atqui primum accipiet, Ergo & secundum. *Mercat.* Num ergo & de mercede, quam pro sapientiæ disciplina à juvenibus accipis; similia dicamus? & sit manifestum solum studiosum pro virtute mercedem accepturum esse. *Chry.* Intelligis. Certè non mea causa, sed dantis gratia accipio. Cùm enim alius sit effusor, alius comprehensor, me quidem ipsum, ut sim comprehensor, præparo, discipulum verò ut fiat effusor. *Mercat.* At tu contrarium dixisti, juvenem esse comprehensorem, te verò qui solus dives es, effusorem. *Chry.* Heus tu scommate me perstringis. Sed vide tu ne te petam indemonstrabili syllogismo? *Mercat.* Quid verò mali ex hoc telo accidet? *Chry.* Dubitatio, & silentium, mentisque subversio. Quod autem est maximum, si voluero, te celerrimè in lapidem convertam. *Mercat.* Quomodo lapidem me feceris? neque enim Perseus, ô bone, mihi esse videris. *Chry.* Hoc modo. Lapis est corpus. *Mercat.* Certè. *Chry.* Quid verò? nonne & animal est corpus? *Mercat.* Maximè. *Chry.* Tu verò, nonne es animal. *Mercat.* Sic videtur. *Chry.* Lapis igitur es, cùm sis corpus. *Mercat.* Nequaquam! sed me per lovem solve, & de novo fac hominem. *Chry.* Non est factu difficile: quare rursus sis homo. Dic enim mihi. Nonne omne corpus animal est? *Mercat.* Non. *Chry.* An verò lapis, animal est? *Mercat.* Non. *Chry.* Tu verò corpus-ne es? *Mercat.* Maximè. *Chry.* Corpus autem cum sis, animal-ne es? *Mercat.* Maximè. *Chry.*

σὺν ἄρα λίθος εἶ, ζῷόν γε ὤν. Αγο. ἆρα ἐποίησας, ὡς ἤδη μου τὰ σκέλη κρυώσαντος τῆς Νιόβης ἀπιψύχοιο, καὶ πέτρα ἦν. ἀλλὰ ὠνήσομαί γε σοῦ. πόσου ὑπὲρ αὐτοῦ κρίθωλῶ; Ερ. μυᾶς δώδεκα. Αγο. λάμβανε. Ερ. μόνος δ' αὐτὸν ἐώνησαι; Αγο. μὰ Δί', ἀλλ' ἅπαντες, ὅσοι ὁρᾷς. Ερ. πολλοί γε, καὶ τοὺς ὤμους καρτεροί. καὶ ἅ γε λέγουσι λόγου ἄξιοι. Ζ. μὴ λέγε τοῦτο. ἄλλον κάλει. Ερ. τὸν περιπατητικὸν σε φημὶ, τὸν καλὸν, τὸν τολυπευτὴν, τὸν πάνυ ὅλως ἐπιτήδειον. Αγο. ποῦ δέ τις ἐστί; Ερ. μέτεσι. ἐπιεικής. ἁρμοδίως τῷ βίῳ. τὸ δὲ μέγεθος, ὁπλίτης. [1] Αγο. πῶς λέγεις; Ερ. ἄλλον μὲν ὁ ἔκτοθεν φαρόμενον, ἄλλον δὲ ὁ ἔνδοθεν εἶναι δοκεῖ. ὥστε καὶ περὶ αὐτοῦ, μέμνησο, τὸ μὲ, ἑτερελκὲς, τὸ δὲ, ἑλκτερελκὲς καλεῖν. Αγο. τί δὲ γνωσκόμενα μέλισσα; Ερ. τρία εἶναι τὰ ἀγαθὰ, σὺ ψυχὴ, σὺ σῶμα, σὺ τὸ ἐκτός. Αγο. ἀνθρώπινα φρονεῖ. πόσα δέ ἐστιν; Ερ. εἴκοσι μυριάδες. Αγο. πολὺ λέγεις. Ερ. σὺν ὦ μακάρεσι. καὶ γὰρ αὐτὸς ἔχειν τι ἀργύριον δοκεῖ. ὥστε σὺν ἂν φθάνοις ὠνούμενος. ἔτι δὲ εἴσῃ αὐτίκα μάλα παρ' αὐτοῦ πόσου ἂν ὁ κάνναβις βιοῖ τὸ χρῆσον, ἐφ' ὅσον δὲ βάθος ἡ θάλασσα ὑπὸ δὲ ἡλίου καθαλάμπεται, καὶ ὁποῖά τις ἐστὶν ἡ ψυχὴ τοῦ ὀρίωνος. Αγο. Ἡράκλεις τῆς ἀκεφαλολογίας. Ερ. τί δῆτα, εἰ ἀκούσοις ἄλλα πολλὰ τούτων ὀξυδερκέστερα, γονῆς

Ergo non es lapis, animal cùm ſis. *Mercat.* Euge effeceras ut jam mea crura non aliter ac Niobes refrigerata & ſaxea facta eſſent. Attamen te emam. Quantum pro ipſo numerabo? *Merc.* Duodecim minas. *Mercat.* Accipe. *Merc.* Solus-ne ipſum emiſti? *Mercat.* Non per lovem: verùm illi omnes quos vides. *Merc.* Certè multi ſunt iique validis humeris, & colligente ſermone digni? *Iup.* Ne tempus teras: alium accerſe. *Merc.* Te Peripateticum accerſo, formoſum, divitem. Agite, emite hunc prudentiſſimum, qui omnia omnino ſcit. *Mercat.* Qualiſnam ille eſt. *Merc.* Modeſtus, æquus, vita bene compoſita: quodque maximum eſt, duplex. *Mercat.* Quid dicis? *Merc.* Alius quidem foris apparet, quàm intus eſſe videtur. Itaque ſi emas ipſum, memento internum hunc, externum illum appellare. *Mercat.* Quid verò potiſſimum novit? *Merc.* Novit triplicia eſſe bona, animæ ſcilicet, corporis, & rerum externarum. *Mercat.* Humana ſapit, ſed quanti venditur? *Merc.* Viginti minis. *Mercat.* Multum certè dicis. *Merc.* Nequaquam ô beate: etenim pecuniam aliquam habere ipſe videtur. Itaque non nimis citò ipſum emeris. Præterea autem protinus ab eo diſces quandiu vivat culex, & quàm profundè mare à ſole illuſtretur, & qualis ſit oſtrearum anima. *Mercat.* Hercle quanta argutia! *Merc.* Quid ſi audias alia multa his acutiora, de ſemine,

1 Αγο. πῶς λέγεις; ἄλλον μὲν ὁ ἔκτοθεν] Excidit, aut potius male trajecta eſt notatio perſonæ Mercurii. Eſſe debet. Αγο. πῶς λέγεις; Ερ. ἄλλον μὲν ὁ ἔκτοθεν. Deinde ubi notata Mercurii perſona, delenda eſt ἐς ὁ ἔνδοθεν εἶ δοκεῖ; Ερ. ὥστε ἂν περὶ αὐτὸν &c. Relege ἐς ὁ ἔνδοθεν εἶ δοκεῖ ὡς τὸ ἄν. Marc.

1 Ορ-

τε πέρι, καὶ γλύσιμος, καὶ τὸ ἐν παῖς μήτρας τὸ ἐμβρύων πλασικῆς; καὶ ὡς ἄνθρωπος μὴ γλασικὸν, [1] ὃν ὃ γλασικὸν, οὐδὲ πεπαιδόμενον, οὐδὲ πλοϊζόμενον; Αγ. πάνσεμνα φῄς, καὶ ὀνησιφόρα τὰ μαθήματα. ὥστε ἀνάγκη αὐτὸν ἐκνῆσαι. Ερ. εἶεν. πῖς λοιπὸς ἡμῖν [2] καταλέλειπται; ὁ σκεπτικός ἐστιν. σὺ ὁ πυρρίας, πρόσιθι, καὶ λάπαρύσιν χρὴ πάχος. ἤδη μὲ ὑπορρέουσιν οἱ πόλοι, καὶ ἐν ὀλίγοις ἡ πρᾶσις ἔσται. ὅμως δ', τίς καὶ τοῦτον ἀνήσεται; Αγ. ἔγωγε. ἀλλ' ἦν πρῶτον εἰπέ μοι, σὺ τί ἐπίστασαι; Φιλόσοφον. ἀδέν. Αγ. πῶς τοῦτ' ἔφησθα; Φι. ὅτι ἀδὲν ὅλως εἶναί μοι δοκεῖ. Αγ. ἀδὲ ἡμεῖς ἄρα ἐσμὲν πίες; Φι. ἀδὲ τοῦτο οἶδα. Αγ. ἀδ' ὅτι σὺ τίς ἂν τυγχάνεις; Φι. πολὺ μᾶλλον ἔτι τοῦτ' ἀγνοῶ. Αγ. ὦ τῆς ἀπορίας. τί δαὶ σοι τὰ σαθμια πωτὶ βάλῃ; Φι. ζυγοστατῶ σὺν αὐτοῖς τοὺς λόγους, καὶ πρὸς τὸ ἴσον ἀποβλέπω. καὶ ἐπιδὰν ἀκριβῶς ὁμοίους τε καὶ ἰσοβαρεῖς ἴδω, τότε δὴ ἀγνοῶ τὸ ἀληθέστερον. Αγ. τῶν ἄλλων δ', τί ἂν πραγμάτων ἐμμελῶς; Φι. τὰ πάντα πλὴν δυσπετῶν μεταδιώκειν. Αγ. τί δαὶ τοῦτό σοι ἀδύνατον; Φι. ὅτι ὦ γαθὲ, ὃ καταλαμβάνω. Αγ. εἰκότως. βραδὺς γὰρ, καὶ νωθὴς ἂν εἶναι δοκῶ. ἀλλὰ τί σοι τὸ πάλαι τὸ ἐπισώστιον; Φι. ἡ ἀμαθία, καὶ τὸ μήτε ἀκούειν, μήτε ὁρᾶν. Αγ. ὄκνει καὶ νωθὲς ἅμα, καὶ τυφλὸς εἶναι λέγεις. Φι. καὶ ἄκρατός γε πρόσειπε, καὶ ἀναίσθητον. καὶ ὅλως, ἓν σκώληκος ἀδὲν ἀφέρων. Αγ. ἀνηκέστου ἄρ' ἀφ' τοῦτο. πόσου

ne, & generatione, deque embryonis in utero formatione, utque risibilis est homo, non risibilis autem asinus, neque ad ædificandum, neque ad navigandum habilis? *Mercat.* Plane admiranda, & utilia præcepta narras. Itaque viginti minis ipsum emam. *Merc.* Esto. Quis adhuc reliquus est? Iste Scepticus: Accede tu Pyrrhia, statim proclamandus es: multi jam effluunt, & in paucis erit venditio. Verumtamen quis emet istum? *Mercat.* Ego. Sed primùm dic mihi, tu quid nosti? *Phil.* Nihil. *Mercat.* Quid ita? *Phil.* Quia nihil omnino mihi videtur existere. *Mercat.* Nos verò nihil-ne sumus? *Phil.* Neque hoc scio. *Mercat.* Neque tu es aliquis? *Phil.* Hoc multo etiam magis ignoro. *Mercat.* O ignorantiam! Verùm quid sibi volunt hæ statеræ. *Phil.* Sermones in illis trutino, & ad æqualitatem redigo: postquam autem eos exquisitè similes, & æquales esse ponderis cognovero, tunc quis horum verior sit, ignoro. *Mercat.* Ex aliis autem rebus, quid compositè facere soles? *Phil.* Omnia facio, præterquam quod fugitivos non persequor. *Mercat.* Quid? anne hoc tibi impossibile est? *Phil.* Quia, ô bone, non comprehendo. *Mercat.* Rectè, tardus enim & piger videris esse. Verùm quis tibi scientiæ est finis. *Phil.* Ignorantia: & nihil videre neque audire. *Mercat.* Ergo te surdum simul & cæcum dicis. *Phil.* Imò judicio etiam & sensu careo: breviter nihil à verme differo. *Mercat.* Propterea emendus es. Quanti

1 Ὃν ὃ γλασικὸν] Contra disputat Theod. Marcil. ad Pers. *Bourd.*
2 Καταλέλειπται] Angl. καταλείπῃ. Idem.

τὸν ἄξιον χρὴ φάναι; Ερ. μνᾶς ἀπτικῆς. Αγ. λάμβανε. τί φῄς ὦ οὗτος, ἐπιμένω σι; Φι. ἄδηλον. Αγ. μηδαμῶς. ἐάτημαι γὰρ, καὶ ταργύριον κατέβαλον. Φι. ἐπίσχου δὲ τοῦτο, καὶ λογίσωμαι. Αγ. καὶ μὰν ἀκολούθει μοι, καθάπερ χρὴ ἐμὲ οἰκέτην. Φι. τίς οἶδεν εἰ ἀληθῆ ταῦτα φῄς; Αγ. ὁ κῆρυξ, καὶ ἡ μνᾶ, καὶ οἱ παρόντες. Φι. πάρεισι γὰρ ἡμῖν τινες; Αγ. ἀλλ' ἔγωγέ σι καὶ ἤδη ἐμβαλὼν εἰς τὸ μύλωνα, πίσω εἶναι διατόπης κἄτ' ἐχείρω λόγον. Φι. ἐπίσχου περὶ τούτου. Αγ. μὰ Δί', ἀλλ' ἤδη γε ἀπεφηνάμην. Ερ. σὺ μὲ ποιῶν ἀπατεῶνα, καὶ ἀκολούθει τῷ πρίαμβῳ. ὑμᾶς δ' ἐς αὖθις παρακαλέσω. λάπκηρύξειν γὰρ τοὺς ἰδιώτας, καὶ βαναύσους, καὶ ἀγοραίους βίους μέλλομεν.

ti facis illum? *Merc.* Attica mina. *Mercat.* Accipe. heus tu quid dicis: te ne emi? *Phil.* Incertum est. *Mercat.* Nequaquam: emi enim, & pecuniam numeravi. *Phil.* Iudicium suspendo hac de re, & eam considero. *Mercat.* Atqui sequere me ut famulum decet. *Phil.* Quis scit num vera dicas? *Mercat.* Præco, mina, & qui adfuerunt. *Phil.* An aliqui etiam nobiscum sunt? *Mercat.* At ego te jam conjectum in pistrinum, adducam ut credas me tuum esse herum, secundum pejorem causam. *Phil.* Hac de re assensionem etiam retineo. *Mercat.* Sed per Iovem jam ostendi. *Merc.* Tu quidem desine obniti, & eum qui te emit, sequere. Vos autem cras advocabimus. Etenim idiotas, & fabriles, vilesque vitas proclamaturi sumus.

ΑΛΙΕΤΣ, Η ΑΝΑΒΙΟΥΝΤΕΣ.

PISCATOR, SEV REVIVISCENTES.

ARGVMENTVM.

Hic Dialogus, quasi quadam Apologia superioris est, quantum ad Luciani personam attinet. Exponit enim ille causam hic, cur toties in philosophos invehatur: Nempe quòd plerique simulato nomine, pro veris falsos se gerant, quæstumque magis, quàm virtutem sectentur. Series argumenti ita se habet: Finguntur Philosophi illi vetustiores, Pythagoras, Socrates, Plato, Aristoteles, Chrysippus, Diogenes, atque alii, ad ulciscendum Lucianum, cum propter alia convicia, tum quòd proximo Dialogo venales eos proposuerat, idque etiam vilissimo precio, ab inferis redire, ac revivisscere, commeatu in unum diem impetrato. Qui cùm illum saxis persecuti, in fugam conversum cepissent, occidere primùm statuerunt. Ille verò provocando ad ipsam Philosophiam, eoque obtento, ut caussam sibi dicere liceret, postquam à Diogene, ut pote Cynico, & cæteris liberiore, communi omnium nomine accusatus esset, tanquam qui contume-

tumeliosissimè omnes Philosophiæ cultores, viros de tota virtute & rebus mortalium optimè meritos, proscidisse.., ita se se defendit, ut diceret se minimè negare objecta, sed consilio & ratione adductum, & hæc, & plura etiam his fecisse: non quidem in veros Philosophos, sed in eos, qui nomine tantum illo se se jactarent, cùm interim non modo Philosophiam veram ignorarent, sed plane diversa etiam à præceptis & regulis illius factitarent. Proinde se non modò supplicio nullo dignum esse, sed contrà etiam præmiis, tanquam veræ Philosophiæ amatorem, atque assertorem, donari debere. Hoc Iudicio peracto, cum ille non solùm ab accusatione liberatus, verum etiam in societatem eorum, à quibus antè accusabatur, ascitus fuisset, à Philosophia deinceps & falsi illi Philosophiæ simulatores citantur, ut sua professionis causam redderent. Qui cùm judicium hoc omnes fermè declinassent, mittitur Lucianus unà cum Elencho, ut illos inquirant, ac bonos quidem honoribus afficiant, malos autem adempto habitu stigmate inurant. Sed prius quàm id fieret, Lucianus seu Parrhisiades (ita enim se se apud Philosophiam appellat) puta quò jam reipsa comprobaret, quod verbis antea dixerat, accepto hamo, eoque auro, carycis & placentis abscondito, quasi piscator aliquis, allectos & attractos simulatores istos capit, captos autem de communi reliquorum consensu de saxo præcipites mittit. Habet autem Dialogus hic duos titulos, quorum alter ab iis, quæ à principio geruntur nomen accepit, alter ab exitu seu Catastrophe, sumptus est. Simillimusque quod ad argumentum & ejus tractationem attinet; alicui veteris Comœdiæ fabulæ est.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

[1] Βάλλε, βάλλε τ' ηκπόρευθεν τοῖς ἀφθόνοις λίθοις. ἐπίβαλλε τ' βάλων. ἀθρόοι πίβαλλε καὶ κἀγὼ τῶν ἐρεμνῶν. πᾶσι τοῖς ξύλοις τ' ἀλιτήριον. ὅσον μὲν ἀφφύγῃ. κἀγὼ σὺ ὦ Πλάτων, βάλλε. κἀγὼ σὺ ὦ Χρύσιππε, κἀγὼ σύ. πάντες ἅμα ξυναστισώμεθ' ἐπ' αὐτὸν, ὡς πήρᾳ πήρᾳφιν ἀρήγῃ, βάκτρα ᾗ βάκτροις. κοινὸς γὰρ πολέμιος, κἀγὼ σὸν ἔστιν ὃν πᾶς ἡμῶν οὐχ ὕβρισε. σὺ ᾗ ὦ Διόγενες, εἴ ποτε ἄλλοτε, χρῶ

SOCRATES.

Impete, impete crebris lapidibus hunc execrandum, incessè glebis, incessè præterea testis, percute fustibus calumniatorem. Vide ne effugiat: & tu Plato, impete, & tu Chrysippe, & tu: omnes simul in illum obarmemur. [2] *Pera ut reddat opem pera, baculusque bacillo:* siquidem communis est hostis, nec è nobis est quispiam quem injuria non affecerit. Tu verò ô Diogenes, si unquam aliàs utere baculo,

1 Βάλλε] In hunc dialogum Brodæus Miscellaneis c. XXII. lib. III. *Marc.*

2 *Pera ut reddat opem*] Alludit ad hunc Homericum versum Iliad. 16.
Ὡς φρήτη φρήτρηφιν ἀρήγῃ, φῦλα κὲ φύλοις. Cogn.

τῷ ξύλῳ, μηδὲ ἀνῇς. διδότω τὴν ἀξίαν, βλάσφημος ὤν. τί τοῦτο; πεκμήκατε ὦ Ἀρίσιππε, καὶ μὴν οὐκ ἐχρῆν. [1] ἐστὶ σοφοὶ, μνησθεὶς ὃ Ὑδρελάου ὀργῆς. Ἀρισταπλες, ἐπιστρέβλατον ἐπ᾽ ὀλίγον. καλῶς ἔχει. ἐάλωκε τὸ θηρίον. εἰλήφαμέν σε ὠμιαρέ. ἴσθι γὰρ αὐτίκα δὴ πάντας ὅπως ἡμᾶς, σκαπτήρους. τῷ τρόπῳ δὲ ἦς αὐτὸν καὶ μετέπλθες; ποικίλον γάρ τινα ἐπινοῶμεν θανατὸν κατ᾽ αὐτὸν, ὥστε ἡμῖν ἐξαρκέσειν δυνάμενον. καθ᾽ ἕκαστον ἐπιάκις γὰρ δίκαιός ἐστιν ἡμῖν ἀπολωλέναι. Πλάτων. ἐμοὶ μέν, ἀνεσκολοπίσθαι δοκεῖ αὐτὸν τῇ Δίκῃ, [2] μαστιγούσθαι καὶ πρότερον. [3] τὼ ὀφθαλμὼ ἐκκεντῆσαι, τὴν γλῶτταν αὐτοῦ ἐκπεπλῦσθαι πρότερον ἀποτεμόντα. σοὶ δὲ τί Ἐμπεδόκλεις, δοκεῖ; Ἐμπεδοκλῆς. εἰς τὸν κρατῆρα ἐμπεσεῖν αὐτὸν, ὡς μάθοι μὴ λοιδορεῖσθαι τοῖς κρείττοσι. Πλα. καὶ μὴν ἄμεινον ἦν καθάπερ τινὰ Πενθέα, ἢ Ὀρφέα, [4] λακισθῆναι ὑπὸ πέτρασιν ὀρέων, μάθοντα, ἵνα ἂν καὶ μέρος αὐτοῦ ἕκαστος ἔχων, ἀπαλλάττοιτο. Λυκία. μηδαμῶς, ἀλλὰ πρὸς ἱκετείᾳ φείσασθέ μου. Σω. ἄφωρεν. οὐκ ἂν ἀφεῖεις ἔπ. ὁρᾶς δὲ δὴ ἃ ἦν Ὁμήρου ἃ λέγει, ὡς Οὐκ ἔστι λέοντ καὶ ἀνδράσιν ὅρκια πιστά. Λυ. καὶ μὴν καθ᾽ Ὁμήρου ὑμᾶς καὶ αὐτὸς ἱκετεύσω. ἀκούσεσθε γὰρ ἴσως τι ἔπη, καὶ ὃ παράψευδε ῥαψῳδήσας, μὴ ἐπιλάθησθε τῶν ἐμῶν ἐπῶν, μηδὲ ἐπιτρίψητε τὴν ἀοιδὴν, ἀλλὰ ἐπιμνησθέντες ἐκείνου, ἐπιτρέψητε καὶ ἐμοὶ ἀπελθεῖν ἀσινεῖ. ἐπεὶ καὶ ἐκεῖνος ἐπιορκήσας ἐτιμωρήθη. Σω. ἀλλὰ μὴν ἐπιορκήσεις γε ἐπιορκήσας, ἐὰν ἀπέλθῃς. Λυ. ἀλλὰ μὴν οὐκ ἐπιορκήσω. Σω. ἀλλὰ μὴν ἐπιορκήσεις

ταυτά μι. ζωγρεῖτ' ἀ κακὼν ἄνδρα, κὴ ἄξια δέχθε ἄποινα, χαλκόν τι, χρυσόν τι, τὰ δὴ φιλέουσι σοφοί τοῖ. Πλ. ἀπ' ἐδὲ ἡμεῖς ἀπορησόμθ' ἂν σὲ ὁμηρικῆς ἀντιλογίας. ἄγε δὴ, Μὴ δή μοι φύξιν μηχανήσῃ βάλλεο θυμῷ, χρυσὸν τοῖ λέξας, ἐπεὶ ἴκεο χεῖρας ἐμάς. Λυ. οἴμοι τῶ κακῶν. ὁ μὲν Ὅμηρος ἡμῖν ἄπρακτος, ἡ μιζόφη ἐλπίς. ἐπὶ τ' Εὐριπίδην δή μοι κάλεσόν τινα. τάχα γὰρ ἂν σκεῖνος σώσειέ μι. Μὴ κτεῖνε τ' ἱκέτιν. Πλα. τί δ' ἐμὲ κάκεῖνα Εὐριπίδου ἐστίν, Οὐ δεινὰ πάσχειν, δεινὰ τοὺς εἰργασμένους; Λυ. τῶν δ' ἕνεκά μοι ῥημάτων κτείνετέ μι; Πλα. νὴ Δία. φησὶ γὰρ σκεῖνος αὐτὸς, Ἀχαλίνων στομάτων, ἀνόμου τ' ἀφροσύνας, τὸ τέλος δυσχέρεια. Λυ. ἐκεῖν' ἐπειδὴ δέδοκται πάντως ἀπολλύναι, κὴ ἐξεμία μηχανὴ τὸ ἀφυγεῖν μι, φέρετε τοῦτο γοῦν εἴπατέ μοι, οἵτινες ὄντες, ἢ τί πεπονθότες [1] ἀνήκιστον θεοῖς ἡμῶν, ἀνήκιστα ὀργίζεσθε, κὴ ἐπὶ θανάτῳ συνελήφατέ μι; Πλα. ἄπνα μὲ ἔρχεσθ' ἡμᾶς τὰ δεινὰ, σαυτὸν ἐρώτα ἄ κάκιστε, [2] κὴ τοὺς καλοὺς σκείνους σου λόγους, ἐν οἷς φιλοσοφίαν τε αὐτοῖ κακῶς ἠγόρευες, κὴ ἐς ἡμᾶς ὕβριζες, ὥσπερ ἐξ ἀγορᾶς ἀπηνρύτους σοφοὺς ἄνδρας. κὴ τὸ μέγιστον, ἐλεύθερος. ἐφ' οἷς ἀχαριστήσαντες, ἀπελαλύκαμθ' ἐπὶ σὲ, ἀθρόοι σὺν ὀλίγοι τ' Ἰδιώτας, Χρύσιππος ὅδοσί, κὴ Ἐπίκουρος, κὴ Πλάτων ἐγὼ, κὴ Ἀριστοτέλης σκεῖνος, κὴ ὁ σιωπὴ μι. *Accipite as, aurumque viris sapientibus ultro, Munera grata, bonumque virum me prendite vivum. Plat.* Verùm neque nobis adversum te Homerica deerit responsio. Audi igitur: *Nec mihi mente fugam tu persuadere valebis, Postquam te teneo, licet aurea verba loquaris. Lucian.* Hei malorum, liquidem spes maxima Homerus nos frustratur. Ad Euripidem igitur mihi confugiendum, forsan enim ille me servaverit: *Ne supplicem occide, est nefas occidere. Plat.* Quid vero? nonne & illa sunt Euripidis? *Par est mala pati qui patraverunt mala. Lucian.* Nunc ergo verba propter hæc me occiditis? *Plat.* Rectè per Iovem: idem enim inquit, *Effranioris & exlegis dementia extremum infœlicitas occupat. Lucian.* Proinde quoniam omnino me interficere decreviſtis, nullumque mihi reſtat effugium, agite hoc ſaltem mihi indicate, quinam fitis, aut quid tam atrox à nobis perpeſſi, atrociter iraſcamini, meque occidendum comprehenderitis. *Plat.* Quibus nos affeceris contumeliis, à te ipſo ſceleratiſſime perquire, & à tuis bellulis ſermonibus, in quibus & Philoſophiam ipſam maledictis petiiſti, noſque contumeliis laceſſiviſti, cùm tanquam ex foro ſapientes viros, & quod maximum eſt, liberos, venderes. Quare indignati, impetrata à Plutone venia, adverſus te prodiimus, Chryſippus iſte, & Epicurus, & ego Plato, & Ariſtoteles ille, & ſilens iſte

1 Ἀνήκιστα] Angl. ἀμείλικτα. Bourd.

2 Καὶ τοὺς καλοὺς] Angl. Ὦ τοὺς κακοὺς ἐκείνους συλλόγους. Sanior ſcripta lectio cum Ironia. *Idem.*

πᾶν ἔτω. Πυθαγόρας, καὶ Διογένης, καὶ ἅπαντες, ὁπόσους διέσυρες ἐν τοῖς λόγοις. Λυ. ἀνέπαυσα. ἐγὼ γὰρ ἀπεκτονέναι με, εἰ μηδὲν ἐποίουν ἐγὼ τοιοῦτον ὑμᾶς ἐγκωμιάζων. ὥστε ἀπόρριψαι τοὺς λίθους. μᾶλλον δὲ φυλάττετε, χρήσιμοι γὰρ αὐτοῖς καὶ τὰ ἀξίων. Πλα. ληρεῖς. σὲ δὴ χρὴ πρώτιστον ἀπολωλέναι. καὶ ἤδη μὲ [1] λάθοι ἔχων τοσαῦτα κακὰ εἰργασμένος, ὅσα ἔοργας. Λυ. καὶ μὲν δὴ ἀφίεσαι, ὃν ἐχρῆν μόνον ἐξ ἁπάντων ἐπαινεῖν εἰκότως τιμῶντα, καὶ σώζειν, καὶ ὁμνύναι, καὶ εἰ μὴ φορτικὸν εἰπεῖν, κηδόμενα τῶν ἐπιτηδευμάτων σοῦ ἵστε ἀποκτενοῦντες, ἢν ἐμὲ ἀποκτείνητε, τί σωθήσεται ὑμῶν πιστικόν; ὁρᾶτε γὰρ [2] μὴ τὸ τῶν φιλοσόφων αὐτὸ ποιῆτε, ἀχάριστοι, καὶ ὀργίλοι, καὶ ἀγνώμονες φαινόμενοι τοῖς ἀνδρα ὠφελήσασι. Πλα. ὦ τῆς ἀναισχυντίας. καὶ χάριν σοι [3] τῆς κακηγορίας ἐφιλομάθησας; οὕτω ἀνδραποδώδης ἀληθῶς οἵᾳ λελέμαχε; ἢ καὶ δίεργασαι κατηλογῆ πρὸς ἡμᾶς ἐπὶ τῇ τοσαύτῃ ὕβρει, καὶ παρρησίᾳ τῶν λόγων; Λυ. πῶς γὰρ ἐγὼ ὑμᾶς, ἢ ποτὲ ὕβρικα, ὃς ἀεὶ φιλοσοφίαν τε ἐθαύμαζον λιπαρῶς, καὶ ὑμᾶς αὐτοὺς ἐπῃνουν, καὶ τοῖς λόγοις, οἷς κατελείφατε, ὡμίλουν. αὐτὰ γὰρ ἃ φημι ταῦτα, πόθεν ἄλλοθεν ἢ παρ' ὑμῶν ἐθαύμαζον, καὶ τῶν μίλτου ἀπανθισμάτων, ἐπιδεικνυμένων τοῖς ἀεὶ ἀπορεῖν; οἶδα, ἐπιστάσθω, καὶ γνωρίζειν ἐνόμιζον τὸ ἄνθος, οἷον, καὶ παρ' ὅτου, καὶ ὅπως ἀπελιξάμην. καὶ λόγῳ

iste Pythagoras, & Diogenes, omnesque quotquot sermonibus tuis infectatus es. *Lucian.* Respiravi. Non enim me interficietis, si intellexeritis qualisnam erga vos ego fuerim. Itaque abjicite lapides: imò potiùs asservate: vobis enim contra meritos usui erunt. *Plat.* Nugaris: te certè hodie mori necesse est: jamque ob perpetrata scelera, lapideum induas amictum. *Lucian.* Atqui viri optimi, quem solum ex omnibus laudare oportebat, familiarem vestrum, benevolum, contentientem, ac nisi grave est ut dicam, studiorum vestrorum procuratorem, probè scitote vos interfecturos, si me interficiatis, qui tot labores pro vobis exantlavi. Videte igitur ne hujus temporis philosophorum more faciatis, ingrati, iracundi, ac perfidi erga virum beneficum videamini. *Plat.* O impudentiam! Numquid tibi ob convitia gratiam debemus? verè hic cum mancipiis tibi rem esse existimat? an etiam tantam injuriam, & debacchationem verborum pro beneficio computabit? *Lucian.* Vbinam ego, vel quando injuria vos affeci? ego qui semper philosophiam sum admiratus, voique ipsos laudibus extuli, & cum sermonibus, quos reliquistis, assiduè sum versatus. Quin & hæc ipsa quæ dico unde quam à vobis accepta, & apicularum more decerpta hominibus ostendo? At illi laudant, & cognoscunt uniuscujusque florem, unde, à quo, & quomodo collegerim: meque oratione ob hoc flo-

1 Ἀδίκως ἔοικε] Iliad. 3. *Bourd.*
2 Μὴ τὸ τῶν Angl. καὶ τὰς φύλλας τῶν φιλοσόφων. Idem.
3 Τῆς κακηγορίας] Angl. κατηγ. Idem.

μὴ ἐμὲ ζηλῶσι τὴν ἀνθολογίαν. τὸ δὲ ἀληθὲς, ὑμᾶς, καὶ τὸν λειμῶνα τὸν ὑμέτερον, οἱ τοιαῦτα ἐξωμολογούμενοι ποικίλα, καὶ πολυειδῆ πως βαφὰς, εἴ τις ἐπιλέξασθαι καὶ ὠνήσασθαι, καὶ ἀναπλέξασθαι, καὶ ἁρμόσασθαι, ὡς μὴ ἀπᾴδειν ἀλλήλοις, ἔοικ' ὃς ἂν τῶν παρ' ὑμῶν, κακῶς ἂν ἔχειν ἐπιχειρήσειν διϊσχυρίσασθαι ἄνδρας, [1] ἀφ' ὧν εἶναί τις ἔδοξεν; οὐκοῦν εἰ μὴ τὸν Θάμυριν, ἢ τὸν Εὔρυτον ἔστι τῷ φύσιν, ὡς τοῖς μούσαις ἀοιδεῖν, παρ' ὧν ἔλαβε τὸν ᾠδὴν, ἢ τὸν Ἀπόλλωνα ἐρεθίσειεν, σιωπᾶν τοξεύοντα, καὶ τοῦτο, δοκεῖ ὅτι τὸ τοξικῆς. Πλατ. τοῦτο μὲν ὦ Ἡρακλεῖς, καὶ τὰς ῥήτορας ἔρρωσθαί σοι. σιωπῶσιν γὰρ ἐπὶ τῷ παράγματι, καὶ χαλεπωτέρως σε ἐπιδικάσουσι τῷ πόλματι, εἰ μὴ τῇ ἀδικίᾳ καὶ ἀχαριστίᾳ πρόσεισι, ὃς παρ' ἡμῶν τὸ τοξεύματα ὡς φῆς λαβὼν, καθ' ἡμῶν ἐτόξευες, ἵνα τοῦτον ὑποβάλῃς τὸν σκοπὸν, ἅπαντας ἡμᾶς ἀγαρίστους κακῶς. τοιαῦτα δέδρακε σὺ ἀπειληφαμὲν, ἀνθ' ὧν σοι τὸν λειμῶνα σύμπαντα ἀναπεπτάσαντες, οὐκ [3] ἐκωλύομεν δρέπεσθαι, καὶ τὸ ὠγκύλιον ἐμπλησαμένῳ, ἀπιέναι. ὥστε, ἅμα γε τοῦτο μείζονα, δίκαιόν ἂν εἴης ἀποδυσᾶν. Λυκ. ὀρθῶς; πῶς ὀργὰς ἀκίνητα, καὶ ἀδέκαστα τὰ δικαίων ὠφελεῖσθαι. καίτοι, οὐκ ἂν φήθην ποτὲ ὡς ὀργὴ Πλάτωνος, ἢ Χρυσίππου, ἢ Ἀριστοτέλους, ἢ τῶν ἄλλων ὑμῶν κακοδαιμονίᾳ ἄν. ἀλλά μοι εἰδυῖα σμήνας δὴ, florilegium commendant: imo verè vos ipsos, vestrumque pratum, qui tot tamque varios, ac multiplicis coloris flores produxistis, quos quis colligere, connectere, & concinnare norit, ita ut alterum ab altero non dissonet, numquid qui tam egregiè à vobis affectus fuerit, viris benefactoribus obloqui conabitur, quorum gratia existimationis alicujus esse reputatur? Ni ejusdem naturæ, cujus Thamyris, vel [2] Eurytus, ut musis occinat, à quibus canendi normam acceperit, vel Apollinem, idque jaculationis præceptorem, jaculando provocet. *Plat.* Hoc, ô generose, Rhetorum more dixisti. Igitur rei maximè est contrarium, & proteriorem tuam audaciam indicat, siquidem injuriam atque ingratitudinem præ se fert, si cùm à nobis, ut fateris jacula acceperis, adversùs nos jaculatus es, hunc unum scopum observans, ut nos omnes conviciis laceſſas. Talem à te consequimur gratiam, pro eo quod tibi pratum illud reservavimus: nec ut decerperes, plenoque sinu discederes, inhibuimus. Itaque ob id maximè dignus es qui moriaris. *Lucian.* An videtis? aures iræ præbetis: & quæ justa sunt minimè approbatis. Ego verò me nunquam in Platonis vel Chrysippi, vel Aristotelis vel aliorum vestri ordinis iram incidere posse existimassem, Verùm soli utique hinc

1 Ἀφ' ὧν] Angl. *ἀφ' ὧν ἔδη τις εἶ ἰδ.* Bourd. Ἀφ' ὧν εἶναί τις ἔδοξεν] Ἀφ' ὧν εἰδέναι, & pagina eadem *παρ' ὧν ἔλαφε τὴν ᾠδὴν.* Et illud. *δοκεῖ ὅτι τὸ τοξικῆς.* Marc.

2 *Eurytus*] Artem jaculandi sagittas ab Apolline accepit à quo deinde Hercules didicit. *Cogn.*

3 Ἐκωλύομεν] Angl. *ἐκωλύσαμεν* rectius. *Bourd.*

πόρρω εἶναι δ' τοιούτου. πλὴν ἀλλὰ μὴ ἄκριτόν γε ὦ θαυμάσιοι, μὴ ὃ πρὸ δίκης ἀποκτείνητέ με. ὑμίστερον γὰρ τοῦτο ἦν, μὴ βία, μὴ ὃ κῦ τὸ ἰσχυρότερον πολιτεύεσθαι, δίκῃ ὃ τὰ διάφορα διαλύεσθαι διδόντας λόγους, καὶ δεχομένους τὸν περὶ μέρους. ὥστε δικαστὴν ἑλόμενοι, κατηγορήσατε μὲν ὑμεῖς, ἢ ἅμα πάντες, ἢ ὅν τινα ἂν χειροτονήσητε ὑπὲρ ἁπάντων. ἐγὼ ὃ ἀπολογήσομαι πρὸς τὰ ἐγκλήματα. κἄπειτ' εἰ μέν τι ἀδικῶν φαίνομαι, κῦ τοῦτο αὐτὸς ἐμοῦ γνῶ τὸ δικαστήριον, ὑφέξω δηλαδὴ τὴν ἀξίαν. ὑμεῖς ὅ, βέλτιον ἂν εἴη τολμήσητε. ἢν ὃ τὰς αἰτίας ὑπερβάν, καθαρὸς ὑμῖν κῦ ἀνεπίληπτος ἐλεύσομαι, [1] ἀφῆσουσί μὲν οἱ δικασταί. ὑμεῖς ὅ, εἰς τοὺς ἐξαπατήσαντας ὑμᾶς, κῦ παροξύναντας καθ' ὑμῶν, τὴν ὀργὴν τρέψετε. Πλα. τοῦτο σκεῖνο ἐς πεδίον τὸ ἵππιον, ὡς ὠθισμένους με τοὺς δικαστὰς, ἀπίλθοις. φασὶ γάρ σε ῥήτορά, κῦ δικανικὸν πάνυ εἶναι, κῦ παντὸς μᾶλλον ἐν τοῖς λόγοις. τίνα ὃ κῦ δικαστὴν ἐθέλεις γενέσθαι; ὃν τινα μὴ σὺ διαφθείρῃς, οἷα πολλὰ ποιεῖτε ἄδικα, πείσεις ὑπὲρ σοῦ ψηφίσασθαι. Λυ. θαῤῥεῖτε. τοῦτο γε ἐάσω, ἀδύνατον τοιοῦτον διαπραξάμενον ὑποπτεῦσαι, ἢ ἀμφίβολον ἀξιώσειν ἂν ἡμᾶς, κῦ ὃς ἂς ἀποδώσειν μοι τὴν ψῆφον. ἐφεῖτο γάρ, τὴν φιλοσοφίαν αὐτὴν μεθ' ὑμῶν ποιήσομαι δικαστήριον ἔχων. Πλα. κῦ τίς ἂν κατηγορήσειεν, εἰ γε ὑμεῖς δικάσοιμι; Λυ. οἱ αὐτοί, κατηγορεῖτε, κῦ δικάζετε. ἀδύνατον δὲ τοῦτο δέδια. τοσοῦτον ὑπερφέρω τοῖς δικαίοις, κῦ σὺν πολλοῖς ἀπολογήσασθαι καταλαμβάνω. Πλα. τί

hinc procul abesse, mihi videbamini. At verò, ô admirandi, ne indemnatum, causaque non cognita me interficiatis. Vestrum est igitur ut nec violentia, nec fœvitia graviore agatis, sed jure controversias diluatis, locum dicendi causam pariter dantes, & accipientes. Itaque facto judicis delectu, vos quidem accusate vel simul omnes, vel aliquem qui id agat pro omnibus constituite. Ego verò adversus crimina me defendam: deinde siqua visus fuero in re injurius, idque de me judicium statuerit, meritas pœnas dabo: voique violentum nihil perpetrabitis. Si verò dicta causa, insons & ab omni culpa alienus inveniar, me judices dimittent: vos verò in eos à quibus decepti, & in nos instigati estis, iram convertetis. *Plat.* Hoc illud est in campum educere equum, ut deceptis judicibus abeas: siquidem te rhetorem, & causidicum vehementem, atque in orationibus valdè callidum esse dicunt. Quem autem judicem esse cupis? quem muneribus non corruptum (qualia injusta multa perpetratis) adducas ut pro te sententiam ferat? *Lucian.* Confidite: hujus utique rei gratia nullum talem arbitrum suspectum vel ancipitem, mihi contingere velim, & qui suum calculum injustè mihi tribuat. Ego Philosophiam ipsam vobiscum judicem eligo. *Plat.* Ecquis accusaverit, si nos judicemus? *Lucian.* Vosmetipsi accusate, & judicate. Neque enim illud timeo, tam justa causa antecello, tamque abundè causam me dicturum credo. *Plat.* Quid faciamus

1 Ἀφήσουσι μέν] Scribe ut in Angl. C. ἀφήσουσί μι. & sic interpres. *Bourd.*

1 Ἐγ-

τοιμεθ' ὦ Πυθαγόρα, καὶ Σώκρατες; ἔοικε γὰρ οὐκ ἄλογα ποιήσειν, δικάζειν ἀξιῶν. Σω. τί δ' ἄλλο, ἢ βαδίζωμεν ἐπὶ τὸ δικαστήριον; καὶ τὴν φιλοσοφίαν παραλαβόντες, ἀκούσωμεν ὅ, τι καὶ ἀπολογήσεται. τὸ μὲν δίκης γὰρ οὐκ ἐπιμέτρον, ἀλλὰ δεινῶς ἰδιωτικόν, ἀρχὴν λαβεῖν πιθανῶν ἀνθρώπων, καὶ τὸ δίκαιον ἐν τῇ χειρὶ πηδήσαν. παρέξομεν γὰρ ἀφορμὰς τοῖς κατηγορεῖν ἐθέλουσι, καταλύσαντες ἄνδρα μὴ δὶ ἀπολογησάμενον ὑπὲρ ἑαυτοῦ. καὶ ταῦτα, δικαιοσύνῃ χαίρειν αὐτοὶ λέγοντες. ἢ τί ἂν ἔποιμεν Ἄνυτον καὶ Μέλητον πρὸς, τοὺς ἐμοὶ κατηγορήσαντας, ἢ τοῦτον δικάζων, εἰ ἐτέρου πεθηξάμενος, μὴ ἂν τοῦ παραφέρειν ὕδατος μεταλάβοι; Πλα. ἄρτιστα ὑπομιμνήσκεις ὦ Σώκρατες. ὥστε ἀπίωμεν ἐπὶ τὴν φιλοσοφίαν, ἢ δὲ, δικαστέον. καὶ ἡμεῖς ἀκαπέσωμεν οἷς ἂν σκήνῃ λάχωμεν. Λυ. σὺν ὦ σοφώτατοι. ἀμείνων ταῦτα, καὶ νομιμώτερος. τοὺς μὲν τοίχους λίθους φυλάττειν ὡς ἔοικε. δείσας γὰρ αὐτῶν μικρὸν ὕστερον εἰς τὸ δικαστήριον. πῇ δ' τὴν φιλοσοφίαν εὕρωμεν; ἐγὼ γὰρ οἶδα ἔνδον οἰκεῖ. καίτοι πάνυ πολὺν ἐπλανήθην χρόνον ἀναζητῶν τὴν οἰκίαν, ὡς ξυγγνοίμην αὐτῇ. εἶτα συντυγχάνων ἄνδρασι προβεβηκόσι πεπεδημένοις, καὶ πώγωνας βαθεῖς κεκειμένοις, παρ' αὐτῆς οἰκείης ἥκειν φάσκουσιν, οἰόμενοι εἰδέναι αὐτὴν, ἀπηρώτων. οἱδὲ, πολὺ μᾶλλον ἐμὲ ἀγνοοῦντες, ἢ ὅσ' ὅλως ἀπεκρίναντό μοι, ὡς μὴ ἐλέγχοιντο σὺν εἰδότες, ἢ ἄλλῳ ἴσως αὐτ' ἄλλης ἀπεδείκνυον. ἐδέπω γὰρ καὶ τήμερον ἐξευρεῖν δεδύνημαι τὴν οἰκίαν. πολλάκις δ' αὐτὸς εἰκάσας, ἢ ξεναγήσαντός τινος, ἦκον ἐπὶ

mus Pythagora, & Socrates? Nam cùm iste vir judicio velit experiri, haud absurdè provocare videtur. *Soc.* Quid verò aliud, quàm ut ad judicium pergamus, assumptaque Philosophia quidnam sit responsurus audiamus? Nam causa non cognita cædere, non nostrum est, sed summæ ruditatis, hominum iracundorum, & jus in manu situm habentium. Nam obloqui volentibus occasionem præbebimus, si virum hunc non proposita sui defensione lapidibus petamus, idque nosmetipsi justitiam valere jubentes. Aut quid Anito & Melito accusatoribus meis, vel qui me tum damnarunt judicibus, respondebo, si hic aquæ non compos factus moriatur? *Plut.* Optimè admones ô Socrates. Itaque Philosophiam adeamus: illa verò judicet. Nos autem quicquid statuerit amplectemur. *Lucian.* Euge viri sapientissimi: meliora hæc & justiora: lapides verò ut dicebam, servate: iis enim in judicio paulò post opus erit. Verùm ubi quis Philosophiam inveniat? Nescio enim ubi habitet, quanvis longo circumerraverim tempore domum quærens, ut eam convenire possem. Inde in quosdam vilibus amictos vestibus, barbasque prolixas gestantes incidi, qui se ad eam conferre dicebant, quos scire ratus, interrogavi. At illi ejus rei me multò magis ignari, nihil omnino responderunt, ne ignorantiæ arguerentur, aut januam aliam pro alia ostenderent. Ego verò in hunc usque diem domum invenire nequivi. Sæpius autem ipse suspicans, vel ductore quopiam, ad quasdam januas perveni, certissimè

τινας ὑφῆς, βεβαίως ἐλπίσας τότε γῦν εὑρήσειν, πεμφιεσθμος τῇ πλήθει τῶν ἐσιόντων τε καὶ ἐξιόντων ἁπάντων σκυθρωπῶν, καὶ τὰ χρήματα αὐτοῖς ἀσταλῶν, καὶ φροντιστικῶν τινὰ προσώπων. μεθ' ὧν ἐν ξυμβληθεὶς, καὶ αὐτὸς εἰσῆλθον ὤν. εἶπε ἰδών μοι γυναικεῖόν τι καὶ ἀπολοιπόν, εἰ καὶ ὅτι μάλιστα ἐς τὸ ἀσφαλὲς καὶ ἀκριβέστερον ἑαυτὴν ἐπιρρύθμιζεν, ἀλλὰ κατεφαίνη μοι αὐτίκα ἀδῆλον τὸ ἄφρον δικῆν τῆς κόμης ἀκριβολογίαν ἐοῦσα, ἀδὲ ἔτι ἱματίοις τοῖς ἀναβολαῖς ἀνεπιπροσώπως προσέχουσα. προδηλον δὲ ἦν καὶ μιμήματι αὐτοῖς, καὶ ὡς ὑπερβολὴν τῆς ἀτεχνοτάτης δικῆς προχωρούσης. ὑπεφαίνετο δέ τι καὶ ψιμύθιον, καὶ φῦκος, καὶ τὰ ῥήματα πάνυ ἐπαιρόμενα. καὶ ἐπαινουμένη ὑπὸ τῶν ἐραστῶν, ἐς τὸ κάλλος ἔχαιρε. καὶ εἴ δεῖς ἦς, προχείρως ἐδέχετο. καὶ τὰς πλουσιωτέρας ἂν προκαθεσθεμένη πλησίον, τὰς πένητας τῶν ἐραστῶν ἀδὲ προσέβλεπε. πολλάκις δὲ καὶ γυμνωθείσης αὐτῆς τὸ ἀκρόστιον, ἰδεῖν προσδιέρχεται χρυσᾶ, τῶν [1] ἐγχλείων πυρίτροφα. τοῦτ' ἰδὼν, ἐπὶ πόδας αὖ δίχης ἀνέστρεφον, οἰκτίρας δηλαδὴ τὰς κατακαιομένας ἐκείνους, ἐληθμένους ἀπὸ αὐτῆς ὑπὸ τῆς ῥινός, ἀλλὰ δὲ πώγωνος, καὶ κατὰ τὸ Ἰξίονα εἰδώλῳ ἀντὶ τῆς Ἥρας ξυνόντας. Πλα. τοῦτο μὲν ὀρθῶς ἔλεξας. ἐ γὰρ προδηλον, ἀδὲ πᾶσι γνώριμον ἡ ὑβρις. πλὴν ἀλλ' ἀδὲν δεινὸς βαδίζειν ἐπὶ τὴν οἰκίαν. συνεπόμενα γὰρ [2] τὸ κεραμεικὸν ὑπομενοῦμεν αὐτόν. ἡδὲ, ἤδη που ἀφίξεται, ἐπανιοῦσα ἐξ Ἀκαδημίας, ὡς προπαρεσκευασμένη καὶ ἐν τῇ Ποικίλῃ. τοῦτο

mè tum inveniſſe ſperans, à multitudine ingredientium & egredientium ſumpta conjectura, qui omnes ſeveritatem præ ſe ferebant, forma decora erant, & vultu meditabundi. Quare inter hos deliteſcens ingreſſus ſum. Ibi mulierem vidi quandam non carentem fuco: & ſi in modum quàm maximè opportunum, & incomptum ſe aptabat: verùm ilico deprehendi eam dependulos capillos non relinquere inornatos, nec non veſtitus cultum ſtudioſè affectare. Manifeſtum autem erat eam his mundiciis eſſe ornatam, decoris tamen gratia, cultu qui neglectus videretur, uti. Apparebat autem creta, fucus, & verba perquam meretricia. Ab amatoribus autem laudata, valdè gaudebat: & ſiquis aliquid dediſſet, avidè excipiebat: & propè ſe opulentiores collocabat: at ne aſpiciebat quidem paupere amatores. Sæpius quoque cùm ſe præter mentem denudaſſet, torques aureos, anguillis craſſiores conſpiciebam. Hæc cùm vidiſſem, confeſtim ad pedes converſus ſum, nimirum miſeratus illos infœlices, qui non naribus, ſed barbis ad illam pertrahuntur, atque Ixionis inſtar, non cum Iunone, ſed ejus idolo congrediuntur. *Plat.* Hoc quidem rectè dixiſti: Non enim manifeſtum, notumque omnibus eſt oſtium: nec ad ipſius ædes ire oportebit. Hìc ènim in Ceramico ipſam opperiemur: jamque aderit illa revertens ex Academia ut in Pœcilo etiam deam-

1 Ἐγχείλιων] Angl. κλοιῶν. Bourd.
2 Ἐν Κεραμεικῷ] De his omnibus locus dicendi ad Pauſan. *Idem*

1 Πρό-

μὲν ὁσημέραι ἴσθ' ποιεῖν αὐτῇ. κρεῖττον δὲ ἤδη [1] πρόσιστιν. ὁρᾷς τὴν κόσμιον τὴν ὑπὸ τῷ χιμῶνι, τὴν ἀσθενῆ τὸ βλέμμα, τὴν ἐπὶ σωτηρίᾳ [2] ἠρέμα βαδίζουσαν; Λυ. πολλὰς ἐμοίγε ὁρῶ τὸ μὲ χιμῶνα, καὶ τὸ βάδισμα, καὶ τὴν ἀναβολήν. καίτοι μία πάντων ἦν ἀληθὴς φιλοσοφία καὶ σὺ αὐτοῖς. Πλα. οὐ λέγεις. ἀλλὰ δηλώσει ἥτις ἐστὶν, φθεγξαμένη μόνον. Φιλο. παπαῖ. τί Πλάτων καὶ Χρύσιππος ὤνω, καὶ Ἀριστοτέλης, καὶ οἱ λοιποὶ ἅπαντες, αὐτοὶ δὴ τὰ κεφάλαιά μου τῶν μαθημάτων, τί αὖθις εἰς τὸν βίον; ἆρά [3] τις ὑμῶν ἐλύπει τῶν κρίτων, ὀρχιζομένοις γοῦν ἐοίκατε. καὶ τίνα τοῦτον ξυλλαβόντες ἄγετε; ἦ [4] λωποδύτης ἦς, ἢ ἀνδροφόνος, ἢ ἱερόσυλός ἐστι; Πλα. νὴ Δία ὦ φιλοσοφία, πάντων γε ἱερόσυλον ἀσεβέστατος. ὃς τῷ ἱερωτάτῳ σὲ, κακῶς ἀγορεύειν ἐπιχείρησε καὶ ἡμᾶς ἅπαντας, ὁπόσοι σὲ ὠφελῆ σὺ μαθόντες, τοῖς μεθ' ἡμᾶς καλοῖς παιδεύμασι. Φιλο. εἶτα ἠναγκάσατε λοιδορησασθαί τινος, καὶ ταῦτα, εἰδότες ἐμὲ οἷα πρὸς τὰ κωμῳδίας ἀκούσασι τὸν Διονυσίοις; ὅμως φίλτατε αὐτῶν ἤγημαι, καὶ ὅτε ἐδικαζόμην, ὅτε ἠπατώμην ἐσπουδάσθαι. ἐρῶ γὰρ παίζειν τὰ εἰκότα, καὶ τὰ ξυνήθη τῇ ἑορτῇ. οἶδα γὰρ ὡς σὺν ἄν τι ὑπὸ σκώμματος χεῖρον ἠκούσατο, ἀλλὰ τοιαῦτα ὅσα ἂν ἡ καλὴ, ὥσπερ τὸ χρυσίον, ὑπομένουσα τοῖς κόμμασι, λαμπροτέρα φανεῖται. ὑμεῖς δ', σὺν deambulet: id enim quotidie facere consuevit. Quin potiùs jam præstò est. Vides-ne illam habitu decoram, aspectu mansuetam, & ob meditationem placidè incedentem? *Lucian.* Multas habitu, gressu, & vestitu videoo similes. Atqui hæc omnium una inter has est Philosophia. *Plat.* Rectè dicis. Verùm quænam sit, loquuta solùm, indicabit. *Phil.* Papæ! cur Plato, & Chrysippus, & Aristoteles, necnon reliqui omnes, ipsa mea disciplinarum capita apud superos? cur rursus in vitam? numquis ex inferis vobis fuit molestus? iratis similes estis. Quisnam iste est, quem comprehensum ducitis? numquid fur est, vel homicida, vel sacrilegus? *Plat.* Ita per Iovem, ô Philosophia, omniumque sacrilegorum maximè impius, qui te sanctissimam maledictis incessere conatus est, nosque omnes, quotquot abs te quippiam didicimus, ac posteris utendum reliquimus. *Phil.* Num maledicente quopiam indignati estis, cùm sciatis quænam ego à Comœdia audire soleo in Dionysiis? attamen ipsam amicam duco, neque in jus voco, seu accedens incuso: verùm convenientia, & festo consueta ludere sino. Novi enim nihil reddi deterius à scommate. Sed contrà, quod bonum est, quemadmodum aurum quum erutum inciditur, clariùs refulget, fitque splendidius. At vos nescio quomodo

1 Πρόσισιν] Angl. προσέρχῃ. Bourd.
2 Ἠρέμα] *Composite.* Idem.
3 Τὶς ὑμῶν] Angl. π. Idem.
4 Λωποδύτης] Angl. τυμβωρύχος. Has voces interpretantur Pollux, Hesych. Suid. copiosè interpres, Demosth. Liban. Arg. orat. contra Midiam. *Idem.*

1 Τῷ

εἶδε ὅπως ὀργίλοι, καὶ ἀγανακτικοὶ μεγάλα. τί δ' ἂν αὐτὸν ἄγχατε; Πλα. μίαν ἡμέραν τοῦτο ἐδικάσαμεν, ἥκομεν ἐπ' αὐτὸν, ὡς ὑβρικὼς [1] τὸν ἀξίωμα ὃν ἐδράκει. φῆμη γὰρ ἡμῖν διήγγελλον οἷα ἔλεγεν ἐπιὼν εἰς τὰ πλήθη καθ' ἡμῶν. Φιλο. εἶπε πρὸ δίκης ἄδικ' ἀπολογησάμενον ἀπολυτέον; δῆλον γὰρ ἐστιν εἰπεῖν τί θέλει. Πλα. ἔκ. ἀλλ' ἐπὶ σὲ τὸ πᾶν ἀναβαλλόμεθα. [2] καί σοι ὅ, τι ἂν δικῇ, τοῦτο ποιήσω πάλιν ἡ δίκης. Φιλο. τί φῄς σύ; Λυ. τοῦτο αὐτὸ ὦ δέσποινα φιλοσοφία, ἅπερ καὶ μόνη τἀληθὲς ἐξευρεῖν δύναιο, μόλις γὰρ ἀρτίως πολλὰ ἱκετεύσας, τὸ σοὶ φυλαχθῆναι τὴν δίκην. Πλα. νῦν ὦ κατάρατε, δέσποιναν αὐτὴν καλεῖς, πρὶν ἢ τὸ ἀπομάχεσθαι φιλοσοφίαν ἀπέφανεις, ὃ τοσούτῳ ἀπεκηρύττων ἑτέρῳ, καὶ μίαν δὺ' ὀβολῶν ἴσχυεν εἶδος αὐτῆς τῶν λόγων; Φιλο. ὁρᾶτε μὴ δ' φιλοσοφίαν αὐτός γε, ἀλλὰ γοητικὸς ἀνδρας ἐπὶ τῷ ἡμετέρῳ ὀνόματι πολλὰ καὶ μιαρὰ πράττοντας, ἠλέγχετε κακῶς. Λυ. εἶσῃ αὐτίκα, ἢν ἐθέλῃς ἀπλογισμένην ἀκοῦσαι. μόνον ἀπίωμεν ἐπ' [3] Ἄρειον πάγον. μᾶλλον γὰρ εἰς τὴν ἀκρόπολιν αὐτὴν, ὡς ἂν μὴ ἅπασι τοῖς ἐν τῇ πόλει. Φιλο. ὑμεῖς γ' ὦ φίλαι, ἐν τῇ ποικίλῃ πῶς περιπατήσατε.

modo iracundi, & queruli evaſiſtis. Cur igitur ipſum ſtrangulatis? *Plat.* Hoc unico die impetrato, contra illum venimus, ut injuriarum quas intulit, meritas pœnas exolvat. Nam fama nobis denuntiavit, qualia in vulgus progrediens adverſum nos dixerit. *Phil.* An eum indicta cauſa interficietis? atqui videtur velle quippiam dicere. *Plat.* Minimè. Sed negocium omne tibi committemus: quodque tibi viſum fuerit, litis finem faciet. *Phil.* Quid tu dicis? *Lucian.* Hoc idem ô hera Philoſophia. ſiquidem ſola veritatem invenire potes, multiſque precibus vix obtinui, ut cauſa tibi ſervaretur. *Plat.* Nunc, ô execrande, ipſam dominam appellas, at pridie Philoſophiam rem eſſe viliſſimam aſſerebas, cùm duobus obolis ſingulatim, unamquamque ſermonum ejus ſpeciem proclamares? *Phil.* Videre ne non Philoſophiam hic maledictis inſectatus ſit, ſed præſtigiatores viros ſub noſtro nomine multa & fœda perpetrantes. *Lucian.* Quam primùm cognoſces, ſi cauſam dicentem audire velis. Eamus tantùm in Areopagum, imò potiùs in ipſam arcem, ut tanquam ex ſpecula, omnia quæ in urbe ſunt, ſimul pateant. *Phil.* At vos amicæ, in Pœcilo tantiſper deambuletis. Ad

1 Τὸν ἀξίαν] Ἀξιᾶ, τιμᾶ, τίμησις, δοκέω αὐτὸ τὸ καλέσαι. Vt apud Latinos pretium, ſtipendium, & ſimilia. Euſt. ad Iliad. 1. Inter. Ariſtoph. alii. *Bourd.*

2 Καί σοι ὅπ ἂν δικῇ] Angl. ὃ σοι αὐ δικᾷ. Idem.

3 Ἄρειον πάγον] De loco & voce multa erudite vir ſanctus Gulon. Fulienſ. ad Dionyſ. Areop. dixit Suid. Interp. Ariſtoph. alii de quib. ad Pauſan. *Bourd.* Arium pagum Areopagum unico verbo: locus eſt Athenis ubi Oreſtes cauſam dixit, & ubi quæ ad Rempubl. ſpectabant ſeveriſſimè adminiſtrabantur. Sic dictus (teſte Pauſan. in Attic.) quod eo primo vocatus ſit Mars (quem Græci Arem vocant) in jus propterea quod Alirrhothium interfecerat. *Cogn.*

1 Par-

ἥξω γὰ ὑμῖν, ἀναδικάσασα τῷ δίκῃ. Λυ. τίνες δέ εἰσιν ὦ φιλοσοφία; πάνυ γὰ κόσμιαι καὶ αὐτὴ δοκοῦσιν. Φιλο. ἀρετὴ μὲν ἡ ἀνδρώδης αὕτη, σωφροσύνη ἥ ἐκείνη, καὶ δικαιοσύνη παρ' αὐτῷ. ἡ σεσηγυμένη ἥ παιδεία. ἡ ἀμυδρὰ δὲ αὕτη, καὶ ἀσαφὴς τὸ χρῶμα, ἡ ἀλήθεια ἐστιν. οὐχ ὁρῶ ἐγὼ πῃ καὶ λέγεις. Φιλο. τῷ ἀκριβῶς εἰσιόντι ἐκείνῃ οὐχ ὁρᾷς, τῷ γυμνῷ, τῷ ὑποφεύγοντι ἀεί, καὶ διολισθαίνοντι; Λυ. ὁρῶ νῦν μόλις. ἀλλὰ τί οὐχὶ καὶ ταύτας ἄγεις, ὡς πλήρεις ὑγιοῦς καὶ σύντονες τὸ σωφρονεῖν; τῷ ἀληθείαν δὲ μόνῃ, καὶ ξυνήγορον ἀναβιβάσασθαι σεσὸς τὴν δίκην βούλομαι. Φιλο. νὴ Δία, ἀκολουθήσετε καὶ ὑμεῖς. ὁ βαρὺ γὰ μέλλει δικάσειν δίκην. καὶ τοῦτο, περὶ ἡμετέρων ἐσομένην. Ἀλήθεια. ἄπιτε ὑμεῖς. ἐγὼ γὰ οἶδα ὅ,τι δεήσει ἀκούειν, ἃ πάλαι οἶδα ὁποῖά ἐστιν. Λυ. ἀλλ' ἡμῖν ὦ ἀλήθεια, σὺ δέονται ξυνδικάζοις ἄν, ὡς καὶ κεκαμηνύοις ἑκάστα. Φιλο. ἐκεῖνο ἐπαίνημαι καὶ τῶν παραπαιδίων τούτων, ὑπονοικτότατα μοι ὄντε. Λυ. καὶ μάλα ὁπόσας ἂν ἐθέλῃς. Φιλο. ἔπεσθον ὦ ἐλευθερία, καὶ παῤῥησία μεθ' ἡμῶν, ὡς τὸ δειλαιότατον τοῦτον ἀνθρωπίσκον ἐρήσῃ ἡμέτερον ὄντα, καὶ κινδυνεύοντα ἐπὶ μηδεμιᾷ σεσοφάσθαι δικαίᾳ, σῦσιν δυσπαθῆμεν. σὺ δὲ Ἔλεγχε, αὐτὸ τοῦτο ἐμεινον. Λυ. μηδαμῶς ὦ δέσποινα. ἡκίστα δὲ καὶ οὗτος, καὶ εἴ τις ἄλλος. ὁ γὰ τοῖς τυχοῦσι θηρίοις σεσοπολεμῆσαι δικαίως μοι, ἀλλ' ἀλαζόσιν ἀνθρώποις, καὶ δυσελέγκτοις ἀεί τισι λαβροψυχαῖς δύσκοσμήσεσι, ὥστε ἀναγκαῖος ὁ ἔλεγχος. Φιλο. ἀναγκαιότατος μὲν οὖν. ἄμεινον δ' εἰ καὶ τῷ ἀποδείξει σαφηλάζοις. Ἀλη.

Ad vos veniam quum litem dijudicavero. *Lucian.* Quænam hæ sunt, ô Philosophia? nam hæ quoque admodum honestæ videntur. *Phil.* Virtus est, virilis ista, Modestia illa, & juxta ipsam Iustitia. At antesignana Disciplina: obscura verò hæc, & dubii coloris, est Veritas. *Lucian.* Non video quam dicas. *Phil.* Incomptam illam, nudam, subterfugientem semper, ac subterlabentem non vides? *Lucian.* Nunc ægrè video. Sed quare has etiam non ducis, ut plenus, perfectusque sit consessus? siquidem veritatem patronam in judicium adducere volo. *Phil.* Per Iovem, vos quoque sequimini: non enim grave erit causam unam judicare, præsertim cùm de rebus nostris sit futura. *Ver.* Abite vos, nihil enim audire mihi est opus, quæ qualia sint jampridem novi. *Lucian.* Verùm ô Veritas, nostra interest, ut judicio interfis, atque singula indices. *Phil.* Igitur has famulas, mihi maximè benevolas adducam. *Lucian.* Imò & quotquot volueris. *Phil.* Sequimini Ingenuitas, & Loquendi libertas: ut miserum hunc homuncionem amatorem nostrum, ac nullo prætextu justo periclitantem, servare possimus. At tu Elenche, illic remane. *Lucian.* Nequaquam ô hera: sed hic quoque veniat, & siquis alius. Non enim mihi cum feris trivialibus erit depugnandum, sed cum arrogantibus hominibus, quos redarguere difficile est, cùm effugia semper inveniant. Quare necessarius est Elenchus. *Phil.* Ergo maximè necessarius. Melius si Demonstrationem etiam tecum assumas. *Ver.* Se-

ἅπαθι πάντες, ἐπείπερ ἀναγκαῖοι δοκεῖτε εἶναι τῷ δίκῃ. Ἀρ. ὁρᾷς, σωφρονιεῖται ἡμῶν ὦ φιλοσοφία, τῷ ἀληθείᾳ. Φιλο. εἶπε δεδίασι ὦ Πλάτων, καὶ Χρύσιππε, καὶ Ἀριστοτέλης, μή τι ψεύσηται ὑπὲρ αὐτῆς ἀληθεύουσα; Πλα. ὁ τοῦτο, ἀλλὰ δεινῶς πανοῦργός ἐστι, καὶ κολακικός. ὥστε παραπείσει αὐτούς. Φιλο. θαῤῥεῖτε. οὐδὲν ὑμῖν ἀδικήσει, δικαιοσύνης τοιούτης συμπαρούσης. ἀπίωμεν δή. ἀλλ' εἰπέ μοι σύ, τί σοι τοὔνομα; Λυ. ἐμοὶ Παῤῥησιάδης, Ἀληθινοῦ δὲ Ἐλεγξικλέους. Φιλο. ποταπὸς δέ; Λυ. Σύρος ὦ φιλοσοφία, δὲ ἐκ Εὐφρατηδίων. ἀλλὰ τί τοῦτο; καὶ γὰρ τούτων πολλοὺς οἶδα τῶν ἀντιδίκων μοι, οὐχ ἥττον ἐμοῦ βαρβάρους τὸ γένος, ὁ τρόπος δὲ, καὶ ἡ παιδεία, οὐκ ἐκ Σολέως, ἢ Κυπρίους, ἢ Βαβυλωνίους, ἢ Σταγειρίτας. καίτοι τοσοῦτόν σοι, εἴθ' ὅν γλῶτταν ἔλαττον, εἴθ' εἰ τῷ φωνῇ βάρβαρος εἴη τις, εἴτε ἡ γνώμη ὀρθὴ καὶ δικαία φαίνοιτο ἂν. Φιλο. οὐ λέγεις. ἄλλως γὰρ τοῦτο ἠρόμην. ἢ τύχῃ δέ σοι τις; ἄξιον γὰρ ἐπίστασθαι τοῦτό γε. Λυ. μισολαζὼν εἰμι, καὶ μισογέλως, καὶ μισοψόφους, καὶ μισότυφος. καὶ μισῶ πάντα τὰ τοιαῦτα εἴδη τῶν μιαρῶν ἀνθρώπων. πάνυ δὲ πολλοί εἰσιν οὓς οἶδα. Φιλο. Ἡράκλεις, πολυμισῆ πινα μίτῃ τῷ τέχνῃ. Λυ. οὐ λέγεις. ὁρᾷς γὰρ ὁπόσοις ἀπεχθάνομαι, καὶ ὡς κινδυνεύω δὲ αὐτῷ; ἢ μὰν ἀλλὰ τὴν τοιαύτην αὐτὴν πάνυ ἀκριβῶς οἶδα. λέγω δὴ τὴν ἀπὸ τῆς φιλῶ τὴν ἀρχαίαν

Sequimini omnes, siquidem necessarii ad judicium videmini. *Arist.* Vides ô Philosophia, sociam contra nos Veritatem, sibi assumit. *Phil.* An veremini Platonem, & Chrysippe, & Aristoteles, nequid in ejus gratiam mentiatur, Veritas cùm sit? *Plat.* Non hoc, sed callidus admodum est, & blandus, ita ut ipsam perluasione flectere possit. *Phil.* Confidite, nihil hac justitia præsente, iniquî fiet. Abeamus igitur. Verùm dic mihi tu, quod tibi nomen est? *Lucian.* Vocor [1] Parrhesiades, Alethionis Elenxiclei filius. *Phil.* Patria verò quænam? *Lucian.* Syria, ô Philosophia, juxta Euphratem. Sed quid hoc? Novi enim quosdam ex meis adversariis, non minùs me barbaros esse genere, moribus autem, & disciplina, non Solenses, aut Cyprios, aut Babylonios, aut Stagiritas. Quanquam quod ad te attinet, nihil refert, siquis voce sit barbarus, dummodo justè ac rectè sentire videatur. *Phil.* Rectè dicis. Verùm & hoc quæro, quamnam artem nosti? nam & hoc quoque scire est operæ pretium. *Lucian.* Arrogantiæ, imposturæ, mendacii, & fastus sum osor: & omne istiusmodi scelestorum hominum genus odi: admodum autem multi sunt, ut nosti. *Phil.* Hercle? multi odii artem exerces. *Lucian.* Rectè dicis. Vides igitur quàm multis odio sim, utque propter eam periclitor? Verùm & contrariam admodum artem probè novi: eam inquam, quæ ab amare principium

1 *Parrhesiades*] Παῤῥησιαζης dicitur, qui libere loquitur, unde Democares ob nimiam & procacem linguam Parrhesiastes dictus est. leg. Senec. lib. 3. de Ira. Cogn.

1 Ne-

ἴχνεσιν. Φιλαλήθης γὰρ, καὶ φιλόκαλος, καὶ φιλαπλοϊκὸς, καὶ ὅσα τῆ φιλοσοφίᾳ συγγενῆ. πλὴν ἀλλ' ὀλίγοι πάνυ τούτης ἄξιοι τῆς τέχνης. οἱ γὰρ ὑπὸ τῆ συμφορᾶ πεπτωκότες, καὶ τῆ μίσει οἰκειότεροι, ἀπηκριβωμένοι. κινδυνεύω τοιγαροῦν τὴν μὲν, ὑπ' ἀρχὰς δυσμενεῖν ἤδη, τὴν δὲ, πάνυ ἠκριβωκέναι. Φιλο. καὶ μὴν σὸν ἐχρῆν. ἔγωγε καὶ τάδε. ὥστε μὴ διαφορᾷ τὸ τέχνα. μία γὰρ ἐσθ', ἵν' εἶναι δοκῶσιν. Λυ. ἄμεινον σὺ οἶσθα ταῦτα ὦ φιλοσοφία. τὸ μὲν τοι ἐμὸν, τοιοῦτόν ἐστιν, οἷον τοὺς μὲν πονηροὺς μισεῖν, ἐπαινεῖν δὲ τοὺς χρηστοὺς, καὶ φιλεῖν. Φιλο. ἄγε δὴ, παρεσόμεθα γάρ ἵνα ἐχρῆν, σὺ πωῦν τε σὺ τῆ Ἀθηνᾶ τῆ [1] πολιάδος διακόσμησον. ἡ ἱέρεια, διάθες ἡμῖν τὰ βάθρα, ἡμεῖς δὲ, σὺ τοσούτῳ προσκωπήσομεν τὸν θεόν. Λυ. ὦ πολιὰς, ἐλθέ μοι καὶ τῶν ἀλαζόνων σύμμαχος, ἀναμνησθεῖσα ὁπόσα ἐπιορκοῦντων ὁσημέραι ἀκούεις αὐτῶν. καὶ ἃ πράττουσι δὲ μόνη ὁρᾷς, ὅτι δὴ ἐπίσκοπος οὖσα, νῦν κριτὰς ἀμύναξ αὐτούς. ἐμὲ δ' ἐᾶν πρεσβύτερον ἴδῃς, καὶ πολιὰν ὄσιν αἱ μέλαιναι, [2] συνεφεδρεύσασα τὸν σκωπτῆς, σῶζε. Φιλο. εἶεν, [3] ἡμεῖς, μὲν ὑμῖν καὶ δὴ κεχρήμεθα ἕτοιμοι ἀκούειν τοὺς λόγων, ὑμεῖς δὲ, σκοπεῖτε μόνον ἐξ ἁπάντων, ὅστις ἄριστα κατηγορήσει ἂν δοκῇ, ξυμφέρετε τὴν κατηγορίαν, καὶ διελέγχετε. ἀλλὰ οἷόν τε πάντας ἅμα λέγειν. σὺ δὲ ὦ Παῤῥησιάδη, ἀπολογοῦ τοσοῦτον.

cipium habet. Etenim Veritatis, Honeſtatis, ac Synceritatis ſum amator, atque omnium quæ amandis ſunt cognata. Verùm pauci admodum hac arte ſunt digni: qui verò ſub adverſa ſunt ordinati, magiſque odio familiares, ſunt infiniti. Periclitor igitur, illam quidem ob ſegnitiem dediſcere jam, ſed hanc nimium callere. *Phil.* Atqui non oportebat: ejuſdem enim ferunt eſſe & iſta, & illa. Itaque indiviſibilis eſt ars: nam unica eſt, etſi duæ eſſe videantur. *Lucian.* Meliùs tu hæc noſti, ô Philoſophia. Ego verò talis ſum ut pravos odio proſequar, probos verò laudem & amem. *Phil.* Age, quò oportebat, jam devenimus: Hic in Minervæ veſtibulo judicemus. Heus tu ſacerdos, diſpone ſedilia: nos interim Deam adorabimus. *Lucian.* Obſecro Dea, fer adverſus arrogantes opem, ac recordare quantum ipſos quotidie pejerantes audias. Et ſola quæ perpetrant, vides tanquam ſpeculatrix. Nunc illos ulciſcendi tempus adeſt. Si verò me vinci cernas, pluresque eſſe nigros calculos, tu tuo addito me ſerva. *Phil.* Eſto. Iam confedimus, querelas veſtras audire parati. Vos verò quempiam ex omnibus eligatis, qui optimè videatur accuſare, & accuſationem exponite, ac confutate. Non enim omnes ſimul loqui poſſibile eſt. Tu autem Parrheſiades dehinc reſpon-

1 Πολιάδος] Sic in Lapith. & apud Herod. lib. 5. Minervæ cognomentum, cujus rationem alibi reddimus, ead. dicta Πολίτις Ariſtophani & Πολιοῦχος Pindar. *Beurd.*

2 Συνεφεδρεύσασα τὸν σκωπτῆς] Proverbium, *Minervæ ſuffragium.* Mate.

3 Ἡμεῖς μὲν ὑμῖν ἤδη κεχρήμεθα] Ἡμεῖς μὲν ὑμῖν ἤδη κεχρήμεθα. Idem.

μεποιῆσθαι. Αν. τίς οὖν ὁ ἱππηδειότατος ἐξ ἡμῶν ἂν γένοιτο πρὸς τὴν δίκην σοὶ ὦ Πλάτων, ἢ τὸ μεγαλόνουν ἰσχνότης, καὶ ἡ καλλιφωνία δεινῶς ἀττικὴ, καὶ τὸ κεχαρισμένον, καὶ πιθανὸς μετὰ, ἢ τὸ σύνεσις, καὶ τὸ ἀκριβὲς, καὶ τὸ ἐπαγωγὸν τὸ καιρίως τοῦ ἀποδείξεως, πάντα ταῦτά σοι ἀθρόα παρεῖναι, ὥστε τὴν παρηγορίαν δέχειν, καὶ ὑπὲρ ἁπάντων εἰπεῖν τὰ εἰκότα. νῦν ἀναμνήσθητι πάντων ἐκείνων, καὶ συμφόρησον εἰς τὸ αὐτὸ, εἴ τι σοι παρὰ Γοργίου, ἢ Πώλου, ἢ Πρόδικου, ἢ Ἱππίου εἴρηται. δεινότερον ἀστεῖός ἐστιν. ἐπίσπαρε οὖν καὶ τὰς εἰρωνείας, καὶ τὰ καμψὰ ἐκεῖνα [1] καὶ συνεχῆ ἐρώτα. κἂν σοι δοκῇ, κἀκεῖνό σου παρακούσομαι, ὡς ὁ μέγας Ζεὺς [2] πτηνὸν ἅρμα ἐλαύνων, ἀγανακτήσειεν ἄν, εἰ μὴ αὐτῷ ὑπόχη τῶν δίκων. Πλα. μηδαμῶς. ἀλλά τινα τῶν σφοδροτέρων παραλεσώμεθα, Διογένη τοῦτον, ἢ Ἀντισθένη, ἢ Κράτητα, ἢ καὶ σὲ ὦ Χρύσιππε. ἐν γὰρ δὴ τοῖς τοιούτοις ἐν τῇ παρρησίᾳ, καὶ δεινότητι συλλογιστικῆς ὁ καιρὸς, ἀλλὰ πνεῖ ἐλεγκτικῆς, καὶ δικανικῆς ἀποδεικτικῆς. ῥήτωρ γὰρ ὁ Παρρησιάδης ἐστίν. Διογ. ἀλλ' ἐγὼ αὐτὸν κατηγορήσω. καὶ γὰρ ἐδὲ πάνυ μακρῶν οἴομαι τῶν λόγων δεήσεσθαι. καὶ ἄλλως γε, ὥσπερ ἄρτι ὀβελοῦ μοι, δύ' ὀβολῶν παρόντων ἀπεκηρυγμένου. Πλα. ὁ Διογένης ὦ φιλοσοφία, ἐρεῖ τὸν λόγον τὸν ὑπὲρ ἁπάντων. μέμνησο γὰρ ὦ γενναῖε, μὴ τὰ σαυτοῦ μόνον πρεσβεύειν ἐν τῇ κατηγορίᾳ, τὰ κοινὰ

spondebis. *Reviv.* Quis igitur è nobis maximè idoneus erit ad causam hanc agendam? tua Platonis mirabilis est animi celsitas, & Attico lepore referta facundia, venusta & persuasionis plena: etiam prudentia, & diligentia, nec non tempestiva demonstrationum pellacia, hæc omnia tibi abundè adsunt. Itaque dicendi primas suscipe, omniumque nomine quæ par est, eloquere. Nunc in memoriam revoca illa omnia, & in unum confer, siquid in Gorgiam, vel Polum, vel Prodicum, vel Hippiam à te est dictum, hic est ad dicendum habilior. Insperge igitur Ironias, crebrasque illas ac festivas interrogationes. Quin si videtur illud inculca, ut magnus ille Iupiter alatum impellens currum indignaturus est, nisi pœnas iste expendat. *Plat.* Nequaquam: sed ex his vehementioribus aliquem eligamus, Diogenem hunc, vel Antisthenem, vel Cratetem, vel etiam te Chrysippe: non enim elegantiæ in præsenti, nec facultatis conscribendi tempus est, sed refutationis & judicialis actionis apparatus. Rhetor enim est Parrhesiades. *Diog.* Proinde ipsum accusabo. Neque enim longa oratione opus fore arbitror: præterea me supra omnes injuria affecit, cùm duobus obolis venalis fuerim proclamatus. *Plat.* Diogenes ô Philosophia, omnium nomine verba faciet. Verùm, ô generose, memineris, non solùm pro te hac accusatione postulare, sed rem communem etiam re-

1 Καὶ συνεχῆ ἐρώτα] Καὶ συνεχῶ. Marc.

2 Πτηνὸν ἅρμα ἐλαύνων] Homer. Pind. à quibus Poëtæ omnes Latini leg. Mar. ad Horat. pag. 35. *Beurd.*

1 Ἐκκό-

ἢ ὁρᾷν. εἰ γάρ τι καὶ πρὸς ἀλλήλους διαφερόμεθα ἐν τοῖς λόγοις, σὺ δ', τοῦτο μὴν μὴ ἐξέτασε, μήποτ' ὤς τις ἐστὶν ὁ ἀληθέστερος νῦν λέγω. ὅλως δ', ὑπὲρ φιλοσοφίας αὐτῆς ἀγανακτῶ βλασφημουμένης, καὶ καλῶς ἀκηκόατε ἐν τοῖς Παῤῥησιάδου λόγοις. καὶ τὰς προαιρέσεις ἀφεὶς, ἐν αἷς διαφερόμεθα, ὃ κοινὸν ἅπαντες ἔχομεν, τοῦτο ὑπερμαχῶ ὅλως, εἰ μόνοι προεσκοπούμεθα, καὶ ἐν σοὶ τὰ πάντα ἡμῶν νῦν κινδυνεύει, ἢ σεμνότερα δόξαι, ἢ τοιαῦτα πιστεύθηναι, οἷα ἕτερος ἀπίφηνε. Διο. θαῤῥεῖτε, οὐδὲν ἐλλείψομεν. ὑπὲρ ἁπάντων ἐρῶ. κἂν ἡ φιλοσοφία δὲ πρὸς τοὺς λόγους ἐπικαθεῖται, φύσει γὰρ ἥμερος, καὶ πρᾷός ἐστιν, ἀφεῖναι διαφερομένην αὐτὸν, ἀλλ' ἐκ τῶν ἐμοῦ εὐθήσει, δείξω γάρ αὐτῇ ὅτι μὴ μάτην ξυλοφορῶμεν. Φιλο. τοῦτο μὲ μηδαμῶς, ἀλλὰ τῷ λόγῳ μᾶλλον. ἔοικεν γάρ, ἤδη τῆς ξύλης. μὴ μέλλε δ' ἔτι. ἤδη γὰρ [1] ἐκκέχυται τὸ ὕδωρ, καὶ πρὸς σὲ τὸ δικαστήριον ἀπολέλειπε. Λυ. οἱ λοιποὶ καθιζέσθωσαν ὦ φιλοσοφία, καὶ ψηφοφορείτωσαν μεθ' ὑμῶν. Διογένης δ', κατηγορείτω μόνος. Φιλο. ἐ δεδιὰς ἔτι μή σε καταψεφίσωνται; Λυ. ἀδαμῶς. πλείοσι γὰρ κρατῆσαι βάλομαι. Φιλο. γυναῖά σε ταῦτα. καθίσατε δ' ἔτι. σύ δ', ὦ Διόφυες, λέγε. Διο. οἵοι μὲν ἡμεῖς ἄνδρες ἐφοιτήσαμεν ἐπὶ τὸν βίον ὦ φιλοσοφία, πάνυ ἀκριβῶς οἶσθα, καὶ οὐδὲν δεῖ λόγων. ἵνα γάρ τὸ καθ' ἡμὲ σιωπήσω, ἀλλὰ Πυθαγόραν τοῦτον, ἐ Πλάτωνα, ἐ Ἀριστοτέλη, ἐ Χρύσιππον, ἐ τοὺς ἄλλους ἅπαντας ἐπιστάμεθα, ὅσοι τὰ ἀληθῆ ἐζήτησαν, καὶ ἐκ τῶν ἐναντίων ἐπεσκόπουν, ἐ τὰ δόξαντα ἐκείνοις ἐπαινοῦμεν, ἐ τὰ μὴ ἀρέσκοντα ἐπιτιμῶμεν, ἀλλὰ τὰ βέλτιστα ἐκλεγόμενοι, ἐκ τούτων τὸν βίον ἐκοσμοῦμεν. ἐ γὰρ ἐν τοῖς λόγοις ἐσμὲν, ἀλλ' ἐν τοῖς ἔργοις τὸ τέλος τῆς φιλοσοφίας. ἐ γὰρ ἐν τῷ σοφιστὴν ἢ ῥήτορα ἀποφῆναι τὸν νέον, ἀλλ' ἐν τῷ ἀγαθὸν καὶ δίκαιον ἄνδρα, ἐ τὸ ἐπὶ τοῖς λόγοις ἐγκώμιον, ἀλλὰ τὸ ἐπὶ τοῖς ἔργοις ἐπαινεῖσθαι. ἐ γὰρ ἐν τῷ τὰ ἐναντία ἐπιχειρεῖν ἀλλήλοις, ἀλλ' ἐν τῷ τὰ ἐναντία ἐπιτηδεύειν τοῖς λόγοις. ἐ γὰρ ἐν τῷ τὰ ἐναντία ἐπιτηδεύειν τοῖς λόγοις, ἀλλ' ἐν τῷ τὰ ἐναντία ἐπιτηδεύειν τοῖς ἔργοις. ἐ γὰρ ἐν τῷ τὰ ἐναντία ἐπιτηδεύειν τοῖς ἔργ

ροτέλλω, καὶ Χρύσιππον, καὶ τὰς ἄλλας, τίς σὺν οἴδεν ὅσα εἰς τὸ βίον καλὰ εἰσηκόμισεν; ἃ ἦ τοιάτας ὄντας ἡμᾶς, ὁ ῥητορεύσων ἀπολιπὼν τὸ δικαστήριον, ἤδη ἐρῶ. ῥήτωρ γάρ, ὡς φασιν οἱ, ἀπολιπὼν τὸ δικαστήριον, καὶ τὰς τῶν ἐκείνοις δοξοκομήσεις, ὁπόσον ἡ δεινότης, ἡ ἀκμὴ ἐπεπόρευτο τοῖς λόγοις, τοῦτο πᾶν ἐφ' ἡμᾶς συνεκδιασκήψων, εἰ πως ἐμοῦ μὲν ἀγροῦσι καὶ ὣς, γήθοις, καὶ ἀποτιθάνας ἀπεκαλῶν, τὸ τελευταῖον ἂν ἀναπείσων καταγελᾶν ἡμῶν, καὶ καταφρονεῖν, ὡς τὸ μηδὲν ὄντων. μᾶλλον δὲ καὶ μισεῖσθαι ὡσεὶ τὸ πολλῶν ἤδη πεποίηκεν αὐτὸς τε ἡμᾶς, καὶ σὲ τὴν φιλοσοφίαν, φλυαρίας, καὶ ληρους ἀπεκαλῶν τὰ σὰ, καὶ τὰ ἀπορρητότατα, ὧν ἡμᾶς ἐπαιδοῦσας, ἐπὶ χλευασμῷ διεξιὼν, ὥστε ἑαυτὸν μὲ, κομψεύεσθαι ποιεῖς τὸ θεατὴν, ἡμᾶς δὲ, ὑβρίζεσθαι. φύσει γὰρ τοιοῦτόν ἐστιν ὁ πολὺς λεὼς, χαίρειν τοῖς ἀποσκώπτουσι, καὶ λοιδορημένοις. καὶ μάλιστ' ὅταν τὰ σεμνότατα εἶναι δοκῶσι, διαφύρηται. ὥσπερ ἀμέλει καὶ πάλαι ἔχαιρεν Ἀριστοφάνει, καὶ Εὐπόλιδι, Σωκράτην τινὰ ἐπὶ χλευασίᾳ παράγουσιν ἐπὶ τὴν σκηνὴν, καὶ κωμῳδοῦσιν ἀλλοκότους τινὰς περὶ αὐτὸν κωμῳδίας. καίτοι ἐκεῖνοι μὲ καθ' ἑνὸς ἀνδρὸς ἐτόλμων τὰ τοιαῦτα, καὶ ἐν Διονυσίοις ἐφεμένου αὐτὸ δρᾶν. καὶ τὸ σκῶμμα, μέρος τι ἐδόκει τῆς ἑορτῆς. καὶ ὁ θεὸς ἴσως χαίρει, φιλόγελώς πως ὤν. ὁ δ', τοὺς ἀρίστους ξυγκαλῶν, ὡς πολλῷ φρονι-

Chrysippus aliique bona in vita introduxerint? Verùm quibusnam contumeliis, quanvis tales extiterimus, scelestissimus hic Parrhesiades nos lacessiverit, jam dicam. Cùm enim Rhetor ut ajunt, esset, derelicto foro, ac illius existimatione, quicquid vehementiæ, ac vigoris oratorii consecutus est, universo illo contra nos collecto, non desinit insectari maledictis præstigiatores ac deceptores subinde vocans, & vulgo, ut nos, tanquam nullius momenti simus, derideat, & contemnat persuadens. Quinimo multorum jam odium nobis tibique Philosophia, conflavit, nugas & commenta vocans tua documenta, resque maximè seria, quibus nos imbuisti, subsannatione incessens: ita ut à spectatoribus plausu excipiatur & laudetur: nos verò contumeliis afficiamur. Ea enim est vulgi natura, ut cavillantibus & conviciantibus gaudeant: ac præcipuè quum rebus specie gravissimis detrahitur: ut nimirum & olim gaudebat [1] Aristophane & Eupolide, quum hunc Socratem irrisionis gratia in scenam introducerent, & absurdas quasdam de illo comœdias commentarentur. Atque illi contra virum unum talia sunt ausi, etiam in Dionysiis, ubi id facere erat concessum, & cavillatio, festi pars quædam videbatur, ac si Deus ille fortassis gauderet, ut pote joci amans. Hic autem accitis optimis quibusque, multo jam tempore commen-

1 *Aristophanes & Eupolis*] De his Priscæ Comediæ scriptoribus Horat. Sat. 4. Eupolis floruit 88. Olympiad. principe Apollodoro, ut Euseb. observavit, hujus meminit Cic. in Brut. Baptas ejusdem fabula à nostro Luciano celebratus. *Segn.*

1 Am'ne-

ἅπας, & Δημοσθένους, & βλασφημίας πολὺς ἐς παχὺ βιβλίον ἐγγράψας, μεγάλῃ τῇ φωνῇ διαγορεύῃ ἡμῖν Πλάτωνα, Πυθαγόραν, Ἀριστοτέλη τοῦτον, Χρύσιππον ἐκεῖνον, ἐμὲ, καὶ ὅλως ἅπαντας, ὅτι ἑορτῆς ἐφιείσης, ὅτι ἰδίᾳ τι ὑμῶν πεπόν. εἰ γὰρ οὐ πάνυ συγγνώμιλον αὐτῷ τὸ πρᾶγμα, εἰ ἀμυνούμεθα, ἀλλὰ μὴ ἄρχων αὐτὸς ἔδρασε. καὶ τὸ πάντων δεινότατον, ὅτι τοῦτο ποιῶν, καὶ ὑπὸ τὸ σὸν ὄνομα ὦ Φιλοσοφία, ὑποδὺς καὶ ὑπαλλαττόμενος, τὸ ἀφιλόλογον ἡμῖν καὶ οἰκειότατον ὄντα, τοῦτο ξυναγωνιστὴν καὶ ὑπουργὸν λαβὼν κατ' ἡμῶν. ἔτι καὶ Μένιππον ἀναπείσας ἐπὶ τοῦτο ἡμῶν ἄνδρα ξυγκωμῳδὸν αὐτῷ τὰ πολλά. ὃς μόνος ἐμοὶ παρῆν, ὁδὲ καταγελᾷ μεθ' ἡμῶν ὡσθὲς τὸ κοινὸν, ἀνθ' ὧν ἁπάντων ἄξιον ἦσαν αὐτὸν ὑποσχεῖν τῷ δίκῃ. ἢ τί γὰρ ἂν εἰπεῖν ἔχῃ, τὰ σεμνότατα λοιδοροῦντα ἐπὶ τοσούτων μαρτύρων; λοιπὸν γὰρ ἡ ὡσθὲς ἐκείνους τοιοῦτον, εἰ δικασεῖσθε αὐτὸν κολακεύοντα, ὡς μὴ ἄλλος τις ἐπὶ κακοφθορίᾳ φιλοσοφίας. ἐπὶ τοῦτο τὴν συγχώρησιν ἄγειν, καὶ ὑβριζόμενον ἀνέχεσθαι, ἐμ μετριότητος, ἀλλ' ἀναισθησίας, καὶ δυθηλείας εἰκότως ἂν νομίζοιθ. τὰ μὲν γὰρ πλούτια, τίνι φορητά; ὃς κατέκρᾳ ἀνδράποδα θεραπαίνας ἡμᾶς ἐπὶ τὸ πωλητήριον, καὶ κήρυκα ἐπιστήσας, [1] ἀπεμπόλησιν ὡς φασι, τὰς μὲν, ἐπὶ πολλῶν, οἰνῶν δὲ, μνᾶς ἀττικῆς. ἐμὲ δ' ὁ πονηρότατος ὅτος, δυ' ὀβολῶν. οἱ παρόντες δ' ἐγέλων ἀνθ' ὧν αὐτοὶ τε ἀνελήλυθεμεν, ἀγανακτήσαντες. καὶ σὲ ἀξιοῦμεν τιμωρήσειν ἡμῖν, τὰ αἴσχιστα ὑβρισμένοις

mentatus, ac præmeditatus obtrectationes quasdam, easque magno libro complexus, magna voce Platonem, Pythagoram, Aristotelem hunc, Chrysippum illum, me, ac denique omnes maledictis insectatur, cùm neque festivitas id permittat, neque privatim ulla in re à nobis læsus fuerit. Hæc enim illi res veniam obtineret, si ut injuriæ vindicem, non ut aggressorem se gessisset. Sed illud omnium est gravissimum, quòd hæc faciendo, tuum ô Philosophia, nomen sibi vendicat, & repræsentato dialogo familiari nostro, eo adjutore & mimo contra nos utitur: ac præterea Menippo amico nostro ut multa secum cavillaretur, persuasit: qui solus non adest, neque nobiscum, prodita societate, accusat: pro quibus omnibus æquum est ut pœnas pendat. Quid enim contra hæc dicere posset, cùm res hasce gravissimas coram tot testibus carpserit? Quare illis in utilitatem vertat istud, si pœnas dantem spectaverint, ut nemo posthac Philosophiam contemnat. Quandoquidem hac in re silere, & contumeliam tolerare, non modestiæ, sed ignaviæ & amentiæ esse merito censeretur. Cæterum postrema, cuinam videantur tolerabilia? Siquidem nos tanquam mancipia in venalitium deductos, adhibito, ut ajunt, præcone, divendidit: nonnullos ingenti precio, quosdam mina Attica, me verò nequissimus hic, duobus obolis: ita ut circunstantes riderent. Eam ob causam indignatione perciti, & ipsi venimus, & te rogamus, ut nos turpissimis affectos injuriis, ulcisca-

1 Ἀπεμπόλησιν ὡς φασι] Recte Brodæus ἀπεμπόλησεν. Marc.

γοις. [1] Αν. δῦγα ὦ Διόγλυες, ὑπὲρ ἁπάντων καλῶς, ὁπόσα ἐχθλῶ, ἄπαντα ἐῤῥηκας. Φιλο. παυσασθε ἐπαινοῦντες. ἔγχλ τῷ ἀπολογουμένῳ. συ ὃ ὦ Παῤῥησιάδη, λέγε ἤδη· σοὶ γὰ το ὕδωρ ῥεῖ νῦν. μη μέλλε δή. Παῤῥη. ἀ πάντα μεν ὦ φιλοσοφία κατηγόρησε Διογένης, ἀλλὰ τὰ πλείω, ὅσα ἰῶ ἀλεπώτερα, σὺν οἶσθ' ὅ, τι παθὼν, παρέλιπεν. ἐγω δ' τοσάυτα δέα ἔξαρνος ἠλεγξα, ὡς σὺν εἶπον αὐτα, ἢ ἀπολογιαν τινὰ μεμελετηκὼς ἀφῖχθαι, ὥστε κὴ εἴ τινα ἡ αὐτος ὕστερον ἀπεσώπησεν, ἠ ἐγω, μη πρότερον ἔφην εἰρηκὼς, νῦν πρόθησειν μοι δοκῶ ὕστερον γὰ ἂν μαθεῖν ὃς τινας ἀπεκρυπτόμην, κὴ κακῶς ἐγέφυον, ἀλαζόνας, κὴ γόητας ἀποκαλῶν. καὶ μοι μόνον τοῦτο σκόπει φυλάττετε, εἰ ἀληθῆ πρὸς πάντων ἐρῶ. εἰ δὲ τι ὁλάτφημον, ἢ τραχὺ φαίνοιτο ἔχων ὁ λόγος, ἀ' ἐπ' ἐλέγχοντα ἐμὲ, ἀλλὰ ἐκείνους ἂν οἶμαι δικαιότερον αἰτιᾶσθαι, τὰ τοιαῦτα ποιοῦντας. ἐγω γὰρ ἐπειδὴ τάχιστα ξυνεῖδον ὁπόσα τοῖς ῥητορεύουσι τὸ δυσχερὲς ἀναγκαῖον πρόσεστιν, ἀπάτη, κὴ ψεῦδος, κὴ θρασύτης, κὴ βοὴ, κὴ ἀδοξίαι, κὴ μυρία ἄλλα, ταῦτα μὲν ὥσπερ εἰκὸς ἦν, ἀπέφυγον. ἐπὶ δὲ τὰ σα ὦ φιλοσοφία κάλα ὡρμήσας, ἠξίουν ὁπόσον ἔτι μοι λοιπὸν τοῦ βίου, καθ' ἡσυχίαν ὀκ ζάλης, κὴ κλύδωνος, εἰς εὔδιον πνα λιμένα ἐκπλεύσας, ὑπὸ σοι σκεπόμενος, καθεδιῶσαι. καὶ ἐπειδὴ μόνον παρέκυψα εἰς τὰ ὑμέτερα, σὲ μὲ ὥσπερ ἀναγκαῖον ἦν, κὴ τόδε ἅπαντας, ἐθαύμαζον, ἀρίστην βίου νομοθέτας οὔσης, ulciſcaris. *Revix.* Euge ὁ Diogenes omnia pro omnibus ut par erat, egregiè dixiſti. *Phil.* Deſinite laudare. Infunde reſponſuro. Tu verò Parrheſiades, viciſſim fare: tibi enim aqua nunc defluit: ergo ne cunctèris. *Parrh.* Non omnia mea, ô Philoſophia in accuſatione tua Diogenes recenſuit: ſed plura, quæ acerbiora erant, neſcio cur prætermiſit. Tantum verò aberit ut ea me dixiſſe negem vel præmeditatam quandam excuſationem prætendam, ut ſiqua hic ipſe reticuit, vel ego antehac non protuli, mihi nunc proponenda putem. ta enim intelliges, quoſnam arrogantes, & præſtigiatores appellans proclamaverim, & maledictis infectatus ſim. Proindè hæc ſolum obſervate, nunquid de cunctis verum dixero. Quòd ſi blaſphemi vel aſperi quid habere videbitur oratio; non me qui redarguo, ſed illos qui talia committunt, culpandos potiùs arbitror. Ego enim quum primum intellexi quam improbæ res cauſidicos neceſſariò comitentur, nimirum fraus, mendacium, temeritas, vociferatio, conflictatio, aliaque infinita: hæc equidem ut par erat, declinavi: & ad tua bona me conferens, ô Philoſophia, reliquum vitæ curriculum, tanquam ex procella & tempeſtate ad tranquillum portum appulſus, ſub tua tutela vivere expetivi. Ac poſteaquam obiter tantùm ſtatuta veſtra intuitus eſſem, te quidem ut neceſſum erat, hoſque omnes admirabar, qui optimæ vitæ fuiſ-

1 Αν. δῦγα ὦ Διόγλυες] Scribendum πλα. δῦγα &c. aut φιλόσοφοι. ὑῦγα. Marc.

1 Εἰ

καὶ τοῖς ἐπ' αὐτὸν ἐπιγομβίοις χεῖρας ὀρίζοντας, τὰ κράτιστα, καὶ ξυμφορώτατα ἀναδιδόντας, εἴ πῃ μὴ ἀναδέξαιντο αὐτὰ, μὴ δὲ διολισθάνοι, ἀλλ' ἀπνὶς ἀπολίποιεν ἐς τὰς κανόνας, ὡς σωφρονέκοιτο, σῶς τούτους ῥυθμίζοι, καὶ ἀπευθύνοι τὸ ἑαυτῶ βίον. ὅσῳ γὰ Δία καὶ τὰ καθ' ἡμᾶς αὐτὸς ὀλίγοι ποιῶσιν. ὁρῶν δὲ πολλὰς σὺκ ἔχων φιλοσοφίας ἐχομένους, ἀλλὰ δόξης μόνον τῆς ἀπὸ τῶ πράγματος, τὰ μὲ σῶ χειρὸς ταῦτα, καὶ δημόσια, καὶ ὁπόσα παντὶ μιμεῖσθαι ῥάδιον, οὐ μόλα ἐοικότας ἀγαθοῖς ἀνδράσι, τὸ ῥύπιον λέγω, καὶ τὸ βάδισμα, καὶ τἄλλα ἀναβολαίω. ἐπὶ δὲ τῶ βίω καὶ τῶ πραγμάτων ἀνηφθειρομένους τῷ σχήματι, καὶ τὰ ἀντία ἡμῖν ἐπιτηδεύοντας, καὶ διαφθείροντας τὸ ἀξίωμα τῆ ὑποκρίσεως, ἠγανάκτουν. καὶ τὸ πρᾶγμα ὅμοιον ἐδόκει μοι, καθάπερ ἂν εἴ τις ὑποκρινοῖτο τραγῳδίας, μαλθακὸς αὐτὸς ὤν, καὶ γυναικίας, Ἀχιλλέα, ἢ Θησέα, ἢ καὶ τὸ Ἡρακλέα ὑποκρινοίτο αὐτὸν, μήτε βαδίζων, μήτε φθεγγόμενος ἡρωϊκῶς, ἀλλὰ ῥυπαρῶς ὑπὸ πηλικούτῳ σωσωπίῳ. ὃν μὴ ἂν ἡ Ἑλένη ποτὲ, ἢ Πολυξένη ἀνάσχοιθ' πέρα ἂν μετρίως αὐτοῖς σωσοικοῦτα, ὡς ὅπως ὁ Ἡρακλῆς ὁ κωμικὸς, ἀλλά μοι δοκεῖ, τάχ' ἂν ἐπιτρίψαι τὸ ροπάλῳ καίων τὸ τοιοῦτον, αὐτόν τε, καὶ τὸ σωσωπεῖον, ὅτως ἀτίμως κατατηλυσμῶ σῶς αὐτῶ. τοιαῦτα καὶ αὐτὸς ὑμᾶς πάσχοντας, ὑπ' ἐκείνοι ὁρῶν, σὺκ ἤνεγκα τὼ αἰσχύνω τ ὑποκρίσεως, εἰ πίθηκοι ὄντες, ἐτόλμησαν ἡρώων σωσωπεῖα φορεῖαι, ἢ τ ἐν Κύμῃ ὄνοι μιμήσαιθ, ὃς λεοντῆ σῶ ἐναλλόμενος, ἠξίει λέων αὐτὸς εἶναι, σῶς ἀγνοοῦντας τὰς Κυμαίους ὀγκῶμενος μόλα τραχύ, fuissent institutores, & manus ad ipsos festinantibus porrigerent, & ad optima ac utilissima adhortarentur, siquis ea non tranigrederetur nec interlaberetur: sed intentis oculis ad regulas illas à vobis propositas, ad eas vitam suam componeret, ac dirigeret, quod quidem per lovem pauci nostrûm faciunt. Cùm autem viderem multos non Philosophiæ, sed gloriæ tantùm quæ ex ea capitur studio teneri: & in his quæ sunt in promptu & vulgaria, quæque cuivis imitari sit facile, viris bonis valdè similes esse barba dico, gressu, & vestitu: vita autem & factis specici contradicere, & studia vestris contraria amplecti, ac professionis dignitatem corrumpere, indignabar. Eaque res mihi videbatur similis esse Tragico histrioni molli & effœminato, qui Achillem, aut Theseum, aut Herculem ipsum ageret, cùm tamen neque incederet, neque loqueretur Heroicè, sed sub larva istiusmodi lasciviret: ut nec Helena, nec Polyxena, cùm id earum modestiæ minùs conveniret, tolerare possent. Nec se continuisset Herculès Callinicus, quin ocyssimè talem clava percussum contrivisset, ipsum inquam, & personam illam, quæ tam effœminatè eum repræsentando contaminasset. Et cùm ipse talia vos ab illis perpeti viderem, non tuli hypocriseos impudentiam: quòd cùm simiæ essent, personas Heroum assumere, vel Cumanum illum asinum imitari auderent, qui leonina pelle indutus, leo quoque ipse videri volebat, cùm adversus Cumæos ignaros valdè aspetum,

καὶ κωδωνοκτυπικὸν, ἄχρι δή τις αὐτὸν ξύλῳ καὶ λέοντα ἰδὼν, καὶ ὄνον, πολλάκις ἤλεγξε, καὶ ἀπεδίωξε παίων τοῖς ξύλοις. ὃ δὴ μάλιστά μοι δεινὸν ἐφαίνετο, τοῦτο ἦν. οἱ γὰρ ἄνθρωποι [1] εἴ τινα τοῦτον ἑώρων πονηρὸν, ἢ ἄχημον, ἢ ἀσελγῆ ἢ ἐπιπόνως, ὅσοι ἦσαν ὡς ἐμὲ φιλοσοφίαν αὐτῷ ἐπῃτᾶτο, καὶ τὸν Χρύσιππον εὐθὺς ἢ Πλάτωνα, ἢ Πυθαγόραν, ἢ ὅστις αὐτὸν ἐπώνυμον, ὁ ἀλαμπρτάνων ἐκεῖνος ἐποιεῖτο, [2] καὶ ὃ τὸν λόγους ἐποιεῖτο. καὶ ἀπὸ τοῦ κακῶς βιοῦντος, πονηρὰ ταῦτ' ὑμῶν ἐλάμβανον, τῶν μηδὲν πεπονηκότων. ὑμᾶς γὰρ ζῶντας ὑμᾶς ἡ ἐξέτασις αὐτῶν ἐλέγχει, ἀλλ' ὑμεῖς μὲν σὺν πολλῷ, ἐκεῖνον ἢ ἑώρων σαφῶς ἅπαντες δεινὰ, καὶ ἄσεμνα ἐπιπηδεύοντα, ὥστε ἐρημίαν ἡλίσκεσθε μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τῷ ὁμοίαν ἀμφοτέροις συγκεκαῦσθε. πῶς οὖν ἔγωγε ὁρῶν ἤνεγκα, ἀλλ' ἤλεγχον αὐτοὺς, καὶ διέκρινον ἀφ' ὑμῶν. ὑμεῖς δὲ, πρὸς ἐπὶ τούτοις δίκην, εἰς δικαστήριον ἄγετε. ὑκοῦν ἐγὼ τινα καὶ τῶν μεμυημένων ἰδὼν ἐξαγορεύοντα τῶν Θεῶν τὰ ἀπόῤῥητα, καὶ ἐξορχούμενον, ἀγανακτήσω, καὶ διελέγξω, ἐμὲ τοῦ ἀσεβεῖν ἡγήσεσθε εἶναι; ἀλλ' ὃ δίκαιον. ἐπὶ καὶ οἱ ἀθλοθέται [3] μαστιγοῦν εἰώθασιν, ὃν ἂν ὑποκριτὴς Ἀθηνᾶν, ἢ Ποσειδῶνα, ἢ τὸν Δία ὑποδύνων, μὴ κρο-

horrendumque rugitum ederet, donec quidam hoſpes ſe leonem, & aſinum videre ſæpe arguit, & fuſte cædens inſecutus eſt. Sed quod mihi videbatur maxime indignum, hoc erat: quòd nemo non eorum qui ex iis quempiam viderent flagitioſum quid aut turpe, aut impudicum committentem, Philoſophiam ipſam accuſabat: illico etiam Chryſippum, aut Platonem, aut Pythagoram, vel cujuſcunque cognomen, vel cujuſcunque doctrinam delinquens ille aſſumebat: & ex eo quòd malè viveret aliquis, de vobis multò antè vita functis malè ſentiebant. Non enim de vobis viventibus, ſed è medio ſublatis inquiſitio fiebat: omnes verò manifeſte cernebant eum atrocia, & indecora perpetrare: vos verò cum ipſo damnabamini, ſimilique calumnia pariter convellebamini. Equidem ego cùm hæc viderem non tuli, verùm eos redarguebam, & à vobis ſecernebam. At vos propter hoc honore me dignum, in judicium rapitis. Nunquid ſi initiatum quempiam viderem, arcana Dearum prodentem, ac in publicum myſteria efferentem, ideoque indignarer, & reprehenderem, me impium eſſe exiſtimaretis? At injuſtum eſt: quandoquidem certaminum quoque præfecti, eum hiſtrionem qui quum Minervam, vel Neptunum, vel Jovem aſſumpſit agendum, non rectè,

1 Εἴ τινα τοῦτον] Angl. τότον melius. *Bourd.* Corrigit Brodæus εἴ τινα τότων. Melius fuerit, εἴ τινα τοιοῦτον. Marc.

2 Καὶ ὃν λόγους] Angl. ὃν ὃν φόγους. Bourd. Καὶ ὃν λόγους ἐποιεῖτο] Brodæus ὃν ὃν λόγους προσεποιεῖτο. Sed melius illud ἐποιεῖτο, intelligi enim vult Lucianus: Si quis Stoicum, aut Platonicum, aut Pythagoricum ſe diceret, atque ita ſive tali ſchemate, ſive ſub tali perſona diſſertaret. *Marc.*

3 Μαστιγοῦν] Tangit hunc morem Interpres Ariſtophanis. & Oratores Græci. *Bourd.*

1 Τὸ

λῶς ὑποκείνοιδ, μηδὲ κατ' ἀξίαν τῶν θεῶν, καὶ οὐδὲν ἂν ὀρχίζοιτ' αὐτοῖς σκῆπτρον, ὅτι τὸ ἐσκευάμενον αὐτῶν, τὸ εὐθυμηπία, καὶ τὸ χαῖμα ἐνδεδυκότε, ἐπίτηδεῖαν παίειν τοῖς μαστιγοφόροις, ἀλλὰ καὶ ἡδίονδ ἂν οἶμαι, μαστιγωμένων. οἰκίτλων μὲν δ, ἢ ἄγκαλον, μὴ δεξιῶς ὑποκεκναλδ, μικρὸν τὸ πάθημα. τὸ Δία δ, ἢ τὸ Ἡρακλέα μὴ κατ' ἀξίαν ἐπιδείξαλδ τοῖς θεαταῖς, λύπηρότατον ἂν, καὶ αἰσχρόν. καὶ γὰρ αὖ καὶ τόδε πάντων ἀτοπώτατον ἐστιν, ὅτι τὰς μὲν λόγους ὑμῶν, πάνυ ἀκριβῶσιν οἱ παῖδοί αὐτῶν, καθάπερ δ ἐπὶ τούτῳ μόνον ἀναγιγνώσκοντες αὐτὰς, καὶ μελετῶντες, ὡς τοιαυτὰ ἐπιτηδεύοιεν, ὅτω βιῶσι. πάνυ γὰρ ὅσα φασὶν, οἷον χρημάτων καταφρονεῖν, καὶ δίκης, καὶ μόνον [1] τὸ καλὸν οἴεσδ ἀγαθὸν, καὶ ἀοργήτον εἶναι, τὸ λαμπρῶν τούτων ὑπερφορᾶς, καὶ ἐξ ἰσοτιμίας αὐτοῖς ἀμφιέζεσδ, καλὰ ὦ θεοί, καὶ σοφὰ, καὶ θαυμάσια λίαν ὡς ἀληθῶς. οἱ δ, καὶ αὐτοὶ ταῦτα ἐπὶ μισθῷ διδάσκουσι, καὶ τὰς πλουσίους πρίπουσι, καὶ ἐκ τοῦ ἀργύριον κεχήκασιν, ἀρπαλίστεροι μᾶλλον τῶν κωμῳδῶν ὄντες, δειλότεροι δ τῶν λαγῳῶν, κολακικώτεροι δ τῶν πιθήκων, ἀσελγίστεροι δ τῶν ὄνων, ἁρπακτικώτεροι δ τῶν γαλῶν, φιλονεικώτεροι δ τῶν ἀλεκτρυόνων. τοιγαροῦν [2] γέλωτα ὀφλισκάνουσιν, ὠδιζόμενοι ἐπὶ ταῦτα, καὶ ἐκ τὰς τῶν πλουσίων θύρας ἀκλήτως [3] παρεσθύμενοι, καὶ δεῖπνα πολυτέλητα δειπνοῦντες, καὶ ὑπ' αὐτοῖς τούτοις

rectè, neque ex dignitate Deorum simulavit, flagellare consueverunt. Ac non iracuntur ipsis Dii illi, quòd eum qui suas personas assumpsit, habitumque induit, flagelliferis cædendum tradiderunt, verùm ut puto, vapulantibus delectantur. Servum enim vel nantium minùs aptè agere, parvus est error. Sed Iovem aut Herculem non pro dignitate spectatoribus ostendere, turpe ac piaculo simile esse videtur. Quinimo etiam hoc omnium est absurdissimum, quòd cùm ex iis multi dogmata vestra exactè calleant: ita tamen vivunt, ac si illa ideo tantùm legerint, ac meditati sint ut contraria exerceant. Etenim quæcunque dicunt, ut contemnendas esse pecunias, & gloriam, solumque honestum bonum putandum, ira vacandum, & res hasce splendidas esse despiciendas, & cum ipsis æqualiter conversandum, eximia sunt ὁ Dii & scita, aut summopere miranda profectò. Verùm hi hæc ipsa mercede docent, & divites admirantur, & pecuniis inhiant, caniculis iracundiores, leporibus timidiores, simiis blandiores, asinis petulantiores, felibus rapaciores, gallis contentiosiores. Itaque risum movent, quum de his rixantur, & circum januas divitum se invicem pulsant, & in conviviis frequentibus epulantur, in eisque tædium laudando pariunt, ac præter decorum

sese

1 Τὸ καλὸν ἀγαθὸν] Summa Philosophiæ Stoicæ quam explicat Laërt. in Zen. *Bourd.*

2 Γέλωτα ὀφλισκάνουσιν] Sic apud Plat. Idem passim. *Idem.*

3 Παρεσθύμενοι] Sana quidem lectio, sed sanior Anglicana παρεγκωνιζόμενοι, quod passim cad. utatur, ut in Nigrin. vide. *Idem.*

ἐπαινοῦντες φορτικῶς, καὶ πίνουσι δὲ καλῶς ἔχοντος. [1] ἐμφορούμενοι, καὶ μεμψιμοιροῦσι φαιδρύνονται, καὶ ἐπὶ τῇ κύλικος ἀτρεμεῖ, καὶ ἀπρεπῆ φιλοσοφοῦντες, καὶ τὰ ἄκρατον ἐκφέροντες. οἱ ἰδιῶται δέ, ὁπόσοι ξυμπίνουσι, γελῶσι δηλαδὴ, καὶ καταπύνουσι φιλοσοφίας, εἰ τοιαῦτα καθάρματα ἐκπέφυκε. τὸ δὲ πάντων αἴσχιστον, ὅτι μηδενὸς δέοντος λέγειν ἕκαστος αὐτῶν, ἀλλὰ μᾶλλον πλείστου εἶναι τὸ στόμα κεκραγώς, μικροῦ ὕστερον αἰτεῖ προσελθών, καὶ ἀγανακτεῖ μὴ λαβών, ὅμοιον, ὡς εἴ τις ἐν βασιλικῇ χώρᾳ ὀρθὴν πάρεργον ἔχων, καὶ διάδημα, καὶ τἆλλα, ὅσα βασιλείας γνωρίσματα, προσαιτοίη, τὰ παντελέστερον δεόμενος. ὅταν μὲν δὴν αὐτός τι δέῃ λαμβάνειν, πολὺς ὁ λόγος δεῖ κοινωνικὸν εἶναι δεῖν λόγου, καὶ ὡς ἀδιάφορον ὁ πλοῦτος. καὶ τί γὰρ τὸ χρυσίον, ἢ τὰργύριον, ὕδατι ἐν τοῖς αἰγιαλοῖς ψηφίδων διαφέρον; ὅταν δέ τις ἐπικουρίας δέομενος ἑταίρου ἐν παλαιῷ, καὶ φίλου ἀπὸ πολλῶν, ὀλίγα αἰτῇ προσελθών, σιωπᾷ, καὶ ἀπορεῖ, καὶ ἀμηχανᾷ, καὶ παλινῳδίαν τοῦ λόγου ποιεῖ τὸ ἐναντίον. οἱ δὲ πολλοὶ περὶ φιλίας ἐκεῖνοι λόγοι, καὶ ἡ ἀρετὴ, καὶ τὸ καλὸν, ὡς οἶσθ' ὅπη ποτὲ εἰχέτην. πάντως ταῦτα ἀπεπλάσθη. [2] πτερόεντα δὲ ὡς ἀληθῶς ἔπη. μᾶλλον ὁσημέραι πρὸς αὐτοὺς ἐν ταῖς ἀφροδισιάσεις διαμαχόμενα. μέχρι γὰρ τούτου, φίλος ἕκαστος αὐτῶν ἐστὶν ὅσον ἂν μὴ ἀργύριον, ἢ χρυσίον ἢ προκείμενον ἐν τῷ μέσῳ

sese ingurgitant, & queruli apparent, & inter calices injucunda & absona philosophantur, ac merum non ferunt. Idiotæ autem quotquot compotant, rident scilicet, ac Philosophiam conspuunt, quoniam hujusmodi educat piacula. Illud verò omnium est turpissimum, quòd quum unusquisque eorum nullius se rei indigum profiteatur, sed solum divitem esse sapientem vociferetur, paulò post tamen poscit, & ni accipiat stomachatur: perinde ac siquis regiè ornatus rectam gestet tiaram, & diadema, cæteraque regni insignia, frivolarum tamen rerum indigus, mendicet. Proinde quum illis quippiam est accipiendum, multa oratione prosequuntur, oportere de suo libenter conferre, & indifferentes esse divitias: quid enim aurum & argentum littoralibus à lapillis differat? At quum vetus quispiam amicus & familiaris, opis egens, paucula quædam ex multis postulatum venit, taciturnitas, inopia, ruditas, & dictorum in contrarium palinodia. Varii autem illa de amicitia sermones, & virtus, & honestum quonam abeant ignoro: nam omnino avolantia, & verè alata verba hæc sunt, quibus illi quotidie in disputationibus inter se umbratili certamine depugnant. Eousque enim unusquisque eorum est amicus, quousque nec de auro, nec de argento, quicquam in medium affert. Quòd

1 Ἐμφορούμενοι] Copiosè hanc philosophantium συχίσεως explodit in Lapith. dixi supra. *Bourd.*

2 Ἐν τοῖς αἰγιαλοῖς ψηφίδων] Hac specie Proverbii utitur antea in Timon. *Idem.*

3 Πτερόεντα ἔπη] Ex Homero, cujus copiosus Interpres Apul. lib. 2. Florid. *Idem.*

1 Ba-

σφ. ὧν δέ τις ὀβολὸν ἐπιδείξηται μόνον, λέλυται μὲν ἡ εἰρήνη, ἀσπονδὰ δὲ, καὶ ἀκήρυκτα πάντα. καὶ τὰ βιβλία ἐξαλήλιπται, καὶ ἡ ἀρετὴ πέφυγεν, οἷόν τε οἱ κύνες πάσχουσιν. ἐπιδάν τις ὀστοῦν εἰς μέσους αὐτοὺς ἐμβάλῃ, ἀναπηδήσαντες, διάκεινται ἀλλήλους, καὶ τὸ ἁρπασθὲν ὀστοῦν. ὑλακτοῦσι. λέγεται δὲ [1] βασιλεύς τις Αἰγύπτιος, πιθήκους ποτὲ [2] πυρριχίζειν, διδάξας, καὶ τὰ ἡμέρα μιμηλότατα δὲ ἐστὶ τὰ ἀνθρώπινα, σκώπτειν πάσχετε καὶ ὀρχεῖσθαι, ἀλυρχίδας ἀμπεχόμενα, καὶ περισκοπίαι περικείμενα, καὶ μέχρι πολλοῦ δοκιμεῖν τὴν ἡλικίαν, ἄχρι δή τις θεατὴς ἀστεῖος, κάρυα τινὰ κόλπον ἔχων, ἀφῆκεν εἰς τὸ μέσον. οἱ δὲ πίθηκοι, ἰδόντες. καὶ ὀκλαδόμενοι τὰ ὀρχήσεως, τοῦθ' ὅπερ ἦσαν, πίθηκοι ἐφύοντο ἀντὶ πυρριχιστῶν, καὶ ξυνέστιζον τὸ περισκοπεῖον, καὶ τὴν ἐσθῆτα κατερρήγνυον, καὶ ἐμάχοντο περὶ τῶν ὀπώρας περὶ ἀλλήλους. τὸ δὲ σύνταγμα τῶν πυρριχῶν, διελέλυτο, καὶ κατεγελᾶτο ὑπὸ θεάτρου. τοιαῦτα καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε. καὶ ἔγωγε τοὺς τοιούτους καιρῷ ἠρόμην, καὶ ὅποτε παύσομαι διελέγχων, καὶ καμοῦμαι. νῦν ὑμῶν δέ, ἢ τῶν ὑμῖν ὁμοπαιδείων, εἰσὶ γάρ εἰσί τινες οἳ ἀληθῶς φιλοσοφίαν ζηλοῦντες, καὶ τοῖς ὑμετέροις νόμοις ἐμμένοντες, μὴ ὅτι μισεῖν ἐγὼ, οὓς ὑπερφυῶς εἰπεῖν τι, ἢ χαίρω. ἢ πῶς ἂν εἰπεῖν ἔχοιμι; πῶ γὰρ τοιοῦτο βεβίωται; τοὺς δ' ἀ-

Quòd si quis obolum tantummodò indicarit, confestim pax solvitur, omniaque turbantur, atque implacata redduntur, libri obliterantur, virtus aufugit, iisque accidit quod canibus, in quorum medium si quis os projecerit, exiliunt, seque invicem mordent, eique qui os præripuit, allatrant. Fertur autem rex quidam Ægyptius simias tripudiare docuisse, eaque animalia, (nam ad imitandum humanas actiones maximè sunt apta) celerrimè didicisse, ut purpureis vestibus induta, & personis circundata saltarent, idque spectaculum multo tempore claruisse, donec spectator quidam urbanus, quas nuces in sinu habebat, in medium projecit. Quibus conspectis, simiæ saltationis oblitæ, id quod erant, simiæ pro saltatoribus fuerunt, & personas conterebant, & vestem discerpebant, & pro fructu inter se pugnabant. Ita ut Pyrriches ordo solveretur, & à theatro derideretur. Talia & hi perpetrant; & ego tales insectatus sum conviciis, nec redarguere unquam desinam, & comicè perstringere. Sed quod ad vos, vobisque similes attinet (sunt enim sunt profectò nonnulli qui Philosophiam amplectuntur, vestrisque legibus immorantur) absit ita insaniam, ut quid probrosum & sinistrum proferam. Nam quid dicere possem? quid enim in vita simile commisistis? Sed ar-

ro-

1 Βασιλεύς τις Αἰγύπτιος] Cleopatra: tangit enim Cleopatræ simiam, ut in tract. Περὶ μισθωτῶν ἐν τοῖς λόγοις. Bourd. Atqui libro De mercenariis philosophis non est βασιλεύς τις Αἰγύπτιος. verum Κλεοπάτρα ἢ πίθηκος. Nisi forte an duæ historiæ sunt. Nam hic multi simii, ibi unus: hic nuces sive, καρύα ibi caricæ aut amygdalæ sive nuces Græcæ ἰσχάδες ἢ ἀμύγδαλον. Marc.

2 Πυρριχίζειν] Pro omni genere saltationis, ut id docet τοῦτο ἔστιν. Bourd.

1 Φι-

λαζόνας ἐκείνους, καὶ θεοῖς ἐχθροὺς ἄξιον εἶναι μισεῖν. ἢ σὺ γὸ ὦ Πυθαγόρα, καὶ Πλάτων, καὶ Χρύσιππε, & Ἀριστότελες, τί φατὲ πρόσηκειν ὑμῖν τοὺς τοιούτους, ἢ οἰκεῖόν τι, καὶ ξυγγενὲς ἐπιδείκνυσθαι τῷ βίῳ; ἦ Δία Ἡρακλῆν φασι, & Πίθηκος. ἢ διότι πωγωνίας ἔχουσι, & [1] φιλοσοφεῖν ἀσκοῦσι, & [2] σκυθρωποί εἰσι, Δι' ἅτταῦτα χρὴ ὑμῖν εἰκάζειν αὐτούς; ἀλλ' ἤνεγκα ἂν εἰ πιθανοὶ γοῦν ἦσαν & ἐπὶ τῇ ὑποκρίσει αὐτῆς. νῦν δ', βάτιον ἂν γοῦν ἀηδόνα μιμήσαιτο, ἢ ὅτοι φιλόσοφος. εἴρηκα τὰ ὑπὲρ ἐμαυτοῦ, ὁπόσα εἶχον. σὺ δ' ὦ ἀλήθεια, μαρτύρησον αὐτοῖς, εἰ ἀληθῆ ἐστι. Φιλο. μετάσχοιτ' ὦ Παρρησιάδη πορρωτέρω ἔτι. τί πείσωμεν ἡμεῖς; πῶς ὑμῖν εἰρηνίαν ἄγειν ἔδοξεν; Αρετη. ἐγὼ μὲν ὦ φιλοσοφία, μεταξὺ λέγοντος αὐτοῦ, [3] καὶ τῆς γῆς δύναμαι ἠνεσχόμην. ὅτως ἀληθῆ πάντα εἶπεν. ἐγνώριζον γοῦν ἅπαντας ἕκαστον τῶν ποιητῶν αὐτοῦ, καὶ φήμην ἔχον μεταξὺ τοῖς λεγομένοις, τοῦτο μὲν, ἐς τόνδε. τοῦτο δ', ὁ δεῖνα ποιεῖ. καὶ ὅλως ἔδειξε τοὺς ἄνδρας ἐναργῶς, καθάπερ ἐπὶ τῶν γραφῆς τὰ πάντα προσοικότας, οὐ τὰ σώματα μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰς ψυχὰς αὐτοὺς εἰς τὸ ἀκριβέστερον ἀπεικάσας. Φιλο. καίτοι πάνυ ἠρυθρίασα ὦ ἀρετή. ὑμεῖς δ', τί φατέ; Αν.

rogantes illos, & Deorum inimicos, odiò dignos esse puto. Tu enim Pythagora, & Plato, & Chrysippe, & Aristoteles, qua in re tales vobiscum dicitis convenire, aut proprium, ac cognatum in vita præstitisse? Ita per Iovem, Hercules, inquiunt, & Simia. An quia barbas habent, & se philosophari profitentur, & severitatem vultu prætendunt, propterea cum vobis sunt comparandi? An tulissem, si saltem illi ad simulationem fuissent apti. Nunc verò citiùs vultur luscîniam imitabitur, quàm illi Philosophos. Quæ pro me dicendi habebam exposui. At tu Veritas numquid vera sint apud ipsos testificare. *Phil.* Nunc longius ô Parrhesiades, absiste. Quid nos faciamus? quomodo vir hic vobis videtur dixisse? *Virtus.* Ego quidem ô Philosophia, dum iste perorabat, terram subire optabam: adeò vera omnia dixit. Itaque audiens unumquemque eorum qui talia faceret, agnoscebam: interimque ex iis quæ dicebantur, hoc ad istum, hoc verò ad certum illum qui faceret referebam. Denique viros illos perspicuè indicavit, tanquam ex aliqua pictura expressos: nec solùm corpora sed animas etiam ipsas absolutissimè effinxit. *Phil.* Ego quoque planè erubui, ô Virtus. Vos verò quid dicitis? *Reviv.* Quid

1 Φιλοσοφεῖν ἀσκοῦσι] Sic bene legit Interp. minus recte Cod. Angl. φάσκουσι. Bourd.

2 Σκυθρωποί εἰσι] Vt in Nigrin. & Lapith. & passim alibi. *Idem.*

3 Κατὰ τῆς δύναμ] Sic de merced. conduct. Ἔχει δ' ἂν σοφία συμπεσεῖν ἐκεῖνα πάντα. Sic adversus Indoct. Ἔχει τότε χάνειν σοι τὸν γῆν καὶ σαυτόν, sic ἐπειρ. πῶς ἂν μὴ γῆ κατάπιοι; eadem in Lapith. sic apud Heliod. lib. 1. ἠνεσχόμην δὲ καθαδύναι μᾶλλον habent ex Homeri Iliad. 4. τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθών. Simile illud est Æschyli Suppl.

Θέλοιμι δ' ἂν μοῖρά μοι
Βρόχου τυχεῖν ἐκ σαρκάνας. Idem.

1 ἢ μὰ-

τί ἄλλο, ἢ ἀφεῖναι αὐτὸν ἐγκλήματος, καὶ φίλον ἡμῖν, καὶ εὐεργέτην ἀναγράψαι; τὰ γὰρ τῶν Γλίσιν ἀτυχῶς πεπονθέναμεν, τραγῳδόν τινα τοῦτον ἐφ' ἡμῖν κεκινήκαμεν, ἀσύμενον τὰς Φρυγῶν ξυμφοράς. ἀδέτω γοῦν, καὶ τοὺς ἡμῖν ἐχθροὺς σκετραγῳδείτω. Διογ. καὶ αὐτὸς ὦ φιλοσοφία, πάνυ ἐπαινῶ τὸν ἄνδρα, καὶ ἀνατέθεμαι τὰ κατηγορήματα, καὶ φίλον ποιοῦμαι αὐτὸν, ἥγουμαι ὅτε. Φιλο. σύγε ὦ Παῤῥησιάδη. ἀφίεμέν σε τῶν αἰτιῶν, καὶ ἀπύσεις κρατεῖς. καὶ τὸ λοιπὸν, ἴσθι ἡμέτερος ὤν. Παῤῥ. ὡσοσκύνησα τὴν γε ἀρετήν. μᾶλλον δὲ τραχυκάτερον αὐτὸ ποιήσω μοι δοκῶ. σεμνότερον γάρ [1] ὦ μέγα σεμνὴ νίκη τὸν ἐμὸν βίον κατέχοις, καὶ μὴ λήξοις στεφανοῦσα. Αρε. ἐκεῖνο [2] δεύτερον κρατῆρος ἤδη καταρχώμεθα ὡσοκαλοῦμεν κἀκείνους, οὓς δίκλω κατέχουσι. κατηγορήσῃ δὲ Παῤῥησιάδης ἐκέτευε. Παῤῥ. ὀρθῶς ὦ ἀρετὴ ἔλεξας. ὥστε σὺ πρὶ συλλεγομαι, καθικύψας εἰς τὸ ὦτο, ὡσοκήρυττε τοὺς φιλοσόφους. Συλλογ. ἄκουε. σίγα. τοὺς φιλοσόφους ἥκειν εἰς ἀκρόπολιν ἀπολογησομένους ἐπὶ τῇ ἀρετῇ, καὶ φιλοσοφίᾳ, καὶ δίκῃ. Παῤῥ. ὁρᾷς; ὀλίγοι σωέρχονται, γνωρίσματος τὸ κήρυγμα. ἄλλως γὰρ, διδάσκει τὴν δίκλω. οἱ πολλοὶ δὲ αὐτῶν, ἃ δὲ σχολὴν ἄγουσιν, ἀμφὶ τὰς πλουσίας ἔχοντες. εἰ δὲ βάλοι πάντως ἥκειν, καὶ τάδε ὦ συλλογισμὲ κήρυττε. Φιλο. μηδαμῶς. ἀλλὰ σὺ

Quid aliud, quàm à crimine eum absolvi, inter amicosque & benefactores nostros ascribi debere? Planè enim nobis idem quod Illiensibus, accidit: hunc tanquam Tragœdum quempiam in nos excitavimus, qui Phrygum calamitates decantaret. Canat igitur, & Dei inimicos tragicè exagitet. *Diog.* Ego quoque ô Philosophia, planè hominem laudo, quæque illi objeci retracto: & quia generosus est, amicum eum facio. *Phil.* Euge ô Parrhesiades ab accusatione te absolvimus, in omnibus vincis. Cæterùm te nostrum esse scias. *Parrh.* Hanc primam adoravi: verùm aliud magis tragicum opus mihi superelle puto. Siquidem ô valdè veneranda Victoria quotidie vitam meam reddis venerabilem, nec coronare desinis. *Virtus.* Numquid igitur à secundo jam ordiamur cratere, & illos citemus, ut ob ea quibus in nos injurii fuêre, pœnas expendant? Parrhesiades autem unumquemque accusabit. *Phil.* Rectè ô Virtus, elocuta es. Quapropter heus tu minister Syllogisme in urbem te confer, & Philosophos advoca. *Syllog.* Audi, tace. Philosophi in arcem ascendant, ut apud Virtutem, Philosophiam, & Iustitiam accusationem diluant. *Parrh.* Videsne? pauci conveniunt citatione cognita. Nam justitiam præsertim timent. Nec ociosi sunt plerique ipsorum, dum circa divites versantur. Sed si vis ut veniant omnes, præconium his verbis pronuncia Syllogisme. *Phil.* Minimè: sed tu Par-

1 Ὦ μέγα σεμνὴ Νίκη] Ex Euripid. *Bourd.*

2 Δεύτερον κρατῆρος] Specie proverbii. De secundo cratere, Long. lib. 3. στοιμβ. Achil. Tat. lib. 2.

1 Σι-

ὦ Παῤῥησιάδη, φθεγκάλῳ, κρῖνόν σοι δοκεῖ. Παῤῥη. ἀλλ' τόδε χαλεπόν. ἄκουε. σίγα. ὅσοι φιλόσοφοι εἶναι λέγουσι, καὶ ὅσοι φθονῆσαι αὐτοῖς οἴονται δ' ὀνόματος, ἥκειν εἰς ἀκρόπολιν ἐπὶ τὸν Ἀσκληπιόν. δύο μναῖ ἑκάστῳ δεδήσονται, καὶ [1] σκιμπικαὶ πλακοῦς. ὃς δ' ἂν πρώτος βαθὺν ἐπιδείξηται, & [2] παλάθην ἰχάδων, δῶρόν μοι φθονεπιλήψεται. κρινεῖ δ' ἕκαστον σωφροσύνη μὲν, καὶ δικαιοσύνη, ἢ ἐγκράτεια, μηδαμῶς. οὐκ ἀναγκαῖα γὰρ τούτων μοι, ὦν μὴ παρῇ. πέντε γὰρ συλλογισμοὺς ἐξάπαντος. ὁ γὰρ ἡμῖν ἄνευ τούτων εἶναι σοφόν. [3] κεῖται δ' ἐν μέσοισι δύο χρυσοῦ τάλαντα, πᾶσι, δῆλον, ὃς μὴ πᾶσιν ἐναντίος ἔξοχος εἴη βαθεῖαι. ὡς πλήρης μὲν ἡ ἄοιδος ὠθιζομένων, ἐπὶ τὰς δύο μνᾶς ὡς ἥκιστα μόνοι. ᾠδαὶ γὰρ τὸ Πελασγικὸν ἄλσος, καὶ τὸ Ἀσκληπιεῖον ἔπειτα. καὶ ἐπὶ τὸ Ἄρειον πάγου, ἔπι πλείους. ἔνιοι γὰρ, καὶ τὸ Τάλω τάφον. οἱδὲ, καὶ πρὸς τὸ Ἀνακεῖον προσέλθοιεν κλίμακας, ἀνέπτησι βομβηδόν. νὴ Δία καὶ βοτρυδόν, ἴσμεν δ' ἐγώ. ἵνα καὶ καθ' Ὅμηρον εἴπω, ἀλλὰ κἀκεῖθεν οὐ μάλα πολλοί, κἀν τοῦθεν [4] μυρίοι, ὅσσά τε φύλλα, καὶ ἄνθη γίνεται ἦρι. [5] μέση γὰρ ἡ ἀκρόπολις ἐν βορυχῇ, κλαγγηδὸν προσφδιζόντων, καὶ παντοίων πτηνῶν. πώων. κηλακείαι. ἀναιδυντίαι. βακτηρίαι. λιχνείαι. συλλαβεῖν δὲ ἅπαντα, πρόσαρκτος ἡ ἄκρα, πήρα, κολακεία, ἀδολεσχία, βακτηρία, ἀναιδεία, λιχνεία, συλλα-

Parrheſiades, prout tibi viſum fuerit illos advoca. *Parrh.* Hoc non eſt difficile. Audi, tace. Quicunque ſe Philoſophos eſſe dicunt, & quicunque nomen hoc ad ſe ſpectare arbitrantur, ad diſtributionem in arcem veniant: duæ minæ ſingulis dabuntur, & ſeſamina placenta. Quicunque verò barbam profundam oſtenderit, ille caricarum maſſam inſuper accipiet. Nemo verò modeſtiam, & juſtitiam & continentiam afferat (hæc enim neceſſaria non ſunt, ſi non adſint) ſed ex modis omnibus quinque ſyllogiſmos. Non enim fas abſque his ſapientem eſſe *In medioque auri duo ſunt objecta talenta, Danda illi qui ſit melior certamine cuncto.* Papæ quàm refertus eſt conflictantium aſcenſus, poſtquam duarum minarum mentionem tantùm audiverunt. Ad Pelaſgium alii, alii juxta templum Æſculapii, & circum Areopagum etiam plures, nonnulli quoque penes Tali ſepulchrum: pars etiam admotis ſcalis templo Dioſcurorum, cum ſtrepitu aſcendunt, per Iovem etiam confertim, examinis apum inſtar: & ut Homeri verbis utar: ſed inde quamplurimi, illic quoque innumeri, *Quot folia & flores naſcuntur tempore verno.* Plena autem eſt arx brevi tempore cum clangore confidentium: eſtque undique pera, barba, adulatio, impudentia, baculus, edacitas, ſyllo-

1 Σκιμπικαὶ πλακοῦς] Dixi ad Petron. *Bourd.*

2 Παλάθην ἰχάδων] Hæc paſſim apud Lucianum hac de re Theophyl. Simoc. Epiſt. 14. ὁ δὲ Θεμίσιος ἐτοῖμος ἦν ἰχάδων τὰ πλεῖστα ἐκδέξασθαι & τὰς ἀκρίδας ἐκ οἴδε ὅπως ἀπερρόησεν, ὁ δὲ πρυμνᾶς ἐκαχλάνῃ, & μοίρην τινὰ ἄτῃ μᾶλλον κομίζεσθαι οἴκαδε, posteriorem hanc partem tangit in Lapith. *Idem.*

3 Κεῖται δ' ἐν μέσοισι] Parodia ex Iliad. σ. Idem.

4 Μυρίοι] Ex Homer. Il. β. pro ἦρι Angl. ἄρι. Idem.

5 Μέση δὲ] Caſaub. ad Athen. *Idem.*

χεσμός. Φιλαργυρία. οἱ ὀλίγοι ἦ, ὑπόσοι ἀφ' τὸ ἄφωνον κήρυγμα ἐκεῖνο ἀνήκεσαν, ἀφωνεῖς, καὶ ἄσημοι, ἀναμιχθέντες τῷ πλήθει τῶν ἄλλων, καὶ λελήθασιν ἐν τῇ ὁμοιότητι τῶν ἄλλων χαρακτήρων. τοῦτο γὰρ τὸ δεινότατόν ἐστιν ὦ φιλοσοφία, καὶ ὅ τις ἂν μίμψαιτό σε μάλιστα, τὸ [1] μὴ ἦ ἐπιδέκεσθαι γνώρισμα καὶ σημεῖον αὐτοῖς. πιθανώτεροι γὰρ οἱ ῥᾳθεῖς ἔτοι πολλάκις τῶν ἀληθῶς φιλοσοφούντων. Φιλο. ἔσω τοῦτο μετ' ὀλίγον. ἀλλὰ [2] διαιμεθα ἤδη. Πλα. αὐτὸς ἡμᾶς ἀφῶτας χρὴ τὰς πλατωνικὰς λαβεῖν. Πυθ. οὐκ, ἀλλὰ τὰς πυθαγορικὰς ἡμᾶς. πρότερον γὰ Πυθαγόρας λέω. Στω. λῆρεῖτε. ἀμείνους ἡμεῖς οἱ ἀπὸ τῆ στοᾶς. Περιπα. οὐ μὰ δί'. ἀλλ' ἔν γε τοῖς χρήμασι, ἀφῶτοι ἂν ἡμεῖς εἴημεν, οἱ οὐκ ἔτι ἐμπαίται. Επι. ἡμῖν τοῖς ἐπικυρείοις τὰς πλακοῦντας δότε, καὶ τὰς παλάθας. ἐκεῖ ἦ τῶν μὲν ἀφειμεθα, κἂν ὑστέρας δέῃ λαμβάνειν. Ακαδη. πῶς τὰ δύο τάλαντα; δείξομεν γὰ οἱ ἀκαδημαϊκοὶ ὅσον τῶν ἄλλων ἐσμὲν ἐρετικώτεροι. Στω. οὐχ ἡμῶν γε τῶν στωϊκῶν παρόντων. Φιλο. πώποτε δὲ φιλονεικοῦντες. ὑμεῖς ἦ οἱ κυνικοί, μήτε αὖτοῖν ἀλλήλοις, μήτε τοῖς ξύλοις παίεσθε. ἐπ' ἄλλα γάρ ἐστε κεκλημένοι. καὶ νῦν ἔγωγε ἡ φιλοσοφία, καὶ ἡ ἀρετὴ αὕτη, καὶ ἡ ἀλήθεια, δικάσομεν τίνες οἱ ὀρθῶς φιλοσοφοῦντες εἰσίν. εἶτα ὅσοι μὲν ἂν ἀρεσθῶσι τῷ τὰ ὑμῖν δοκοῦντα βιοῦντες, ἀθλιμησάσουσιν, ἄρεσοι κεκλημένοι. τὰς γοῦν ἦ, καὶ ἀδὲν ἡμῖν προσήκουσας, syllogismus, avaritia. Ac pauci illi, quotquot ad primum illud præconium ascenderunt, obscuri & ignoti, reliquorum turbæ immixti, sub aliarum formarum similitudine delitescunt. Est & hoc ὁ Philosophia molestissimum, & in quo te maximè quis reprehendat, quòd nullas illis notas & signa inussisti: siquidem præstigiatores isti, sæpius ad persuadendum, verè philosophantibus sunt aptiores. *Phil.* Fiet illud paulò post: sed jam excipiamus. *Plat.* Nos Platonicos par est accipere primos. *Pyth.* Minimè: sed nos Pythagoricos. Prior enim fuit Pythagoras. *Stoic.* Desipitis. nos Stoici sumus præstantiores. *Perip.* Minimè quidem: verùm nos ex Peripato primi simus in pecuniis. *Epic.* Nobis Epicureis date placentas, & caricarum massas. Quod ad minas attinet, expectabimus, quanvis oporteat nos postremos accipere. *Acad.* Vbi sunt illa duo talenta? siquidem nos Academici ostendemus, quantum aliis simus contentiosiores. *Stoic.* Non præsentibus nobis Stoicis. *Phil.* Desinite contendere, vos verò Cynici, ne vos invicem pulsetis, neque baculis cædatis: nam vos ad alia vocatos esse scitis. Nunc equidem ego Philosophia, & hæc Virtus, Veritasque judicabimus quinam sint qui verè philosophantur. Inde qui nostrum institutis vivere invenientur, fœlices erunt quòd optimi habiti fuerint. Sed præstigiatores illos, nilque ad nos spectantes, ma-

1 Μὴ ἦ] Angl. μαθὼν. Bourd.

2 Διαιμεθα ἤδη] Angl. ἤδη αὐτὸς sic erat legendum, aliter tamen Interpres & Mss. & Cod. Florent. *Idem.*

1 Θέρ-

κρυπὸς κακῶς ἐπιτρίψομεν, ὡς μὴ ἀνυποιοίνθ' ἃ ὑπὲρ αὐτὸς, ἀλαζόνες ὄντες. τί τοῦτο; φοβῇ μὴ Δία κᾆτ' ἂ γε κρημνῶν οἱ πολλοὶ, ἀλλόμενοι κενὴ σὶ ἂν ἡ ἀκρόπολις. πάλαι ὀλίγων τούτων, ὅσοι μεμενήκασιν, ἃ φοβηθέντες τὴν κρίσιν. οἱ ὑπηρέται ἀνέλεσθε τὴν σκάφην, ἵνα ὁ Κυνίσκος ἀπόρριψεν εἰς τὴν τροπῆ. φέρ' ἴδω τί κᾆ ἔχει, ἄρτος [1] Ἑρμοῦ, ἢ βιβλίον, ἢ [2] ἄρτος ἂ αὐτοπυρετῶν; Παῤῥη. οὐκ. ἀλλὰ χρυσίον τοῦτ', καὶ μύρον, [3] καὶ μαχαιρίδιον θυτικὸν, [4] καὶ κάτοπτρον, καὶ κύβους. Φιλο. ὦ γεναῖε. τοιαῦτά σοι ἵν' τὰ ἐφόδια ἃ ἀσκήσεως. καὶ μᾶ τούτων, κἄξιος λοιδορεῖσθ ἅπασι, καὶ τοῖς ἄλλοις παιδαγωγεῖν. Παῤῥη. τοιοῦτοι μὲν ἡμῖν ὗτοι. χρὴ ὑμᾶς σκοπεῖν ὁπόσα τρόπον ἀγνοούμενα ταῦτα πεπιστεῦσθαι, καὶ διαγνώστον οἱ συντυγχάνοντες οἵτινες οἱ ἀγαθοὶ αὐτῶν, καὶ οἵτινες αὖ πάλιν οἱ ἕτερα βίᾳ. σὺ δ' ὦ ἀλήθεια, ἐξάρεσκε. ὑπὲρ σᾶ γὰ τοῦτο χρὴ σε τὸ ψεῦδος, μὴ ἐν τῷ ἀγνοίᾳ λανθάνωσιν οἱ φαῦλοι τῶν [5] ἀνδρῶν ἐς τὰς χρήσεις μεμιγμένοι. Αλη. ἐπ

malos male perdemus: ne superbi illi quæ sunt supra se affectent. Quid hoc rei est? Fugitis per Iovem multi per confragosa desilientes: jamque arx est vacua: præter paucos illos qui judicium non formidantes remansere. Vos verò ministri peram tollite, quam Cynicus fugiendo abjecit. Age videam quid habeat, an lupinos, librumve, aut panes cibarios? *Parrh.* Minimè: sed aurum hoc, & unguentum cultrum sacrificuli? & speculum, & talos. *Phil.* Euge ô generose, hæc tibi exercitationis erant viatica: cumque his æquum esse censebas omnibus conviciari, atque alios docere. *Parrh.* Tales illi sunt nobis. Cæterùm oportet vos considerare, quo pacto desinent hæc ignota esse, & dignoscentur qui tecum consuescunt, quinam illorum sint boni, quinam contra alterius sint vitæ. Tu autem Veritas illud comperito. Nam è re tua fuerit, ut tibi mendacium non prævaleat: neu præ ignorantia pravi homines immixti bonis deliteſcant. *Verit.* Hac in re

1 Ἑρμοῦ] Dixi ad Petronii *lupinos*. Bourd.

2 Ἄρτος ἂπὸ αὐτοπυρετῶν] Hæc omnia in Dialog. mort. & in Catapl. *Idem.*

3 Καὶ μαχαιρίδιον θυτικὸν] *Secespita*. Casaubon. ad Suet. Aug. dico fuse alibi. *Idem.* Brodæus μαχαιρίδιον πυθικὸν. *Delphicum gladium*. Verùm ἀτυχῆ παυλίαν. Dixisset saltem *Delphi um cultrum*. Sed neque hoc neque illud Lucianus voluit, verum intelligi μαχαιρίδιον θυτικὸν cultellum sacrificatorium, sive cultrum ad sacrificia, ac festos dies atque epulas. Culter Delphicus necessitatis: cultellus sacrificatorius deliciarum & voluptatis. Non perstringit autem res ad usum hujusce Cynici ullas Lucianus, in pera ejus inventas, sed quæ summarum deliciarum sint, χρυσίον, μῦρον, μαχαιρίδιον θυτικὸν, κάτοπτρον, κύβους. *Aurum, unguentum, cultellum ad sacrificia, speculum, tesseras*, &c. Quemadmodum sacrificationes gumiis epularum occasiones fuerint, longum fuerit nunc edisserere. *Marc.*

4 Καὶ κάτοπτρον] Hæc eleganter apud Apul. in Apol. *Bourd.*

5 Ἀνδρῶν ἐς τὰς χρήσεις μεμιγμένοι] Alia Anglic. Cod. lectio οἱ φαῦλοι τῶν ἀνδρῶν τὰ ἐς χρήσεις μεμιμημένοι. Idem.

1 Θα-

αὐτῷ εἰ δοκεῖ Παῤῥησιάδῃ, ποιησώμεθα τὸ τοιοῦτον, ἐπὶ χρηστῷ ὥπλῳ, καὶ ἀνεπιβούλῳ ἡμῖν, καὶ σὺ ὦ φιλοσοφία, μᾶλιστα γαυμάζουσα, ξυλαβοῦσα μετ' αὐτῆς τ' ἔλεγχον, ἅπασι τοῖς φάσκουσι φιλοσοφεῖν σύντυχάνειν. εἰθ' ὃν μὲν ἂν σὺ ἴδῃς γνήσιον ὡς ἀληθῶς φιλοσοφίας, στεφανώσατε ' θαλλῷ στεφάνῳ, καὶ εἰς τὸ πρυτανεῖον καλέσατε. ὧν δέ τινι οἷοι πολλοί εἰσι, κατεφάτῳ ἀνδρὶ ὑποκριτῇ φιλοσοφίας ἐντύχῃ, τὸ πρόσωπον περιτάσας, ἀποκειράσθω τ' πώγωνα ὑπ' ἀρᾳ πᾶν περιτμηκερκυρᾷ μαχαίρᾳ, καὶ ἐπὶ δ' μετώπῳ στίγματα ἐπιβαλλέτω, ἢ ἐγκυπτάτω κ' τὸ μεσόφρυον. ὁ δ' τύπος δ' καυτῆρ, ἔστω ἀλώπηξ, ἢ πίθηκος. Φιλο. οὖρα ὦ ἀληθεια. ὁ δ' ἔλεγχος ὦ Παῤῥησιάδη, τοιόσδε ἔστω, οἷον ὁ τ' ἀετὸν φασὶ τ' ἥλιον εἶναι λέγατον. ἐ μὰ Δία. ὥστε κἀκεῖνος ἀνεπιβούλευτον τῷ φωτὶ, καὶ φασὶ σκεῖνο δοκιμάζειν. ἀλλὰ φασὶ χρυσίον, καὶ δόξαν, καὶ ἡδονὴν, ὧν μὴν ἂν αὐτῶν εἰδῇς ὑπερφρῶντα, καὶ μηδαμῶς ἐλκόμενον φασὶ τὴν ὄψιν, ἵνα τοῦτον ἔστω, ὁ τῷ θαλλῷ στεφόμενον. ὃν δ' ἂν ἀπτῇς λαβόλιπόντα, καὶ τὴν χεῖρα ἀρέξαντα ἐπὶ τὸ χρυσίον, ἀπάγειν ἐπὶ τὸ καυτήριον τοῦτον, ἀποκείρειν ex Parrhesiadis arbitrio, siquidem probus, ac nobis benevolus est visus, teque ô Philosophia maximè admiratur: ita faciamus: ut assumpto secum Elencho, conveniat omnes qui se philosophari profitentur: tum quem verè legitimum Philosophiæ ælumnum invenerit, corona coronet oleagina, & in prytaneum vocet. Si verò in aliquem, quales multi sunt, execrandum virum, ac Philosophiæ simulatorem inciderit, attritam vestem dilaceret, barbamque hirci tonsoria novacula abradat, frontique stigmata imprimat, vel inter media supercilia inurat sitque inustionis figura Vulpes, aut Simia. *Phil.* Euge Veritas. Talis autem ô Parrhesiades, sit Elenchus, qualis aquilarum pullus ad solem esse fertur. Non per Iovem tamen, ita ut lumen obtueantur, indeque probentur. Verùm expositio coram illis auro, gloria, voluptate, quem ipsorum ea despicere videris, & nequaquam ad aspiciendum trahi, is esto qui oleagino ramo coronetur. Quem verò fixis oculis intuentem, manumque ad aurum protendentem deprehenderis, hunc abrasa priùs barba, inurendum ab-

1 Θαλῷ στεφάνῳ] Sic postea τῷ θαλῷ στεφόμῳ, Grammatici Græci idem esse ajunt ac θαλλὸς, quid autem θαλλὸς Theocr. docet Eryll. Hesych. Suid. vocaverunt etiam ὄζον κρατὸς ut apud Hesych. verbo χίτλασον cujus locum emendat Clariss. Scal. χίτλῳ δὲ κρατὸς ὄζος ὕσπιος παρὰ χιείοις &c. vocaverunt Latini sagmina Gl. vet. *Sagmina* θαλλὸς, ἀποφόρια. Hac de re Athen. lib. 7. ferebantur in Panathenaica pompa, quique ferebant θαλλοφόροι dicti, ut vult Iuncus apud Stob. licet quidam asserant fuisse ramos olivæ quos manu gestabant, ut videatur esse illud Homericum σίμβλαι ἔχον ἐν χερσὶν usi sunt & Latini ut autor Ceir.

Pergit Amyclas spargens altaria thallo.

Quod Virg. 6. Æn. dixit

ramo frondentis olivæ. Bourd.

τε σεσίτευον τὸ πώγωνα. Παῤῥη. ὡς ἔδοξεν ἔσεσθαι ταῦτα ὦ Φιλοσοφία. καὶ ὄψῃ αὐτίκα μάλα τοὺς πολλοὺς αὐτῶν, ἀλωπεκίας, ἢ πιθηκοφόρους. ὀλίγους δὲ καὶ ἱστροκωμῳδοῦντας. εἰ βούλει δὲ μόνους, καίτοιγε ἀνάξω τινὰς ὑμῖν νὴ Δί' αὐτῶν. Φιλο. πῶς λέγεις, ἀνάξεις τοὺς φυγόντας; Παῤῥη. καὶ μάλα, ἂν ἡ ἱερεὺς μοι ἐθέλῃ παρὰ ὀλίγον χρῆσθαι τῷ ὁρμίσκῳ ἐκείνῳ καὶ τῷ ἄγκιστρῳ, ὅπερ ὁ ἁλιεὺς ἀνέθηκεν ὁ ἐκ Πειραιῶς. Ιε. ἰδοὺ δὴ λάβε καὶ τὸ κάλαμόν γε ἅμα, ὡς πάντ' ἔχοις. Παῤῥη. ἐκεῖν ὦ ἱέρεια, καὶ ἰχάδας μοι τινὰς δὸς ἀνύσασα, καὶ ὀλίγον δὲ χρυσίου. Ιε. λάμβανε. [1] Φιλο. τί πράττειν ἀνὴρ Παῤῥησιάδην; Παῤῥη. δελεάσας τὸ ἄγκιστρον ἰχάδι, καὶ χρυσίῳ, καθιζόμενος ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ τείχους, [2] καθῆκεν εἰς τὴν πόλιν. Φιλο. τί ταῦτα ὦ Παῤῥησιάδη ποιεῖς; ἦτοι τοὺς λίθους ἁλιεύσειν διέγνωκας ἐκ τῆς Πελασγικῆς; Παῤῥη. σιώπησον ὦ Φιλοσοφία, καὶ τὴν ἄγραν παρέμβυε. σὺ δὲ Πόσειδον ἁγροῦ, καὶ Ἀμφιτρίτη φίλη, πολλοὺς ἡμῖν ἀνάπεμπε τῶν ἰχθύων. ἀλλ' ὁρῶ πινα λαβρακα ὑμιχθῆ, μᾶλλον δὲ χρυσοφρυν. Ελθ. ὄκ. ἀλλὰ χαλκοῦς ἐστι. παρεισέρχεται δὲ τῷ ἀγκίστρῳ πεχηνώς. ὀσφραίνεται δὲ χρυσίου. ταλησίον ἤδη ἐστιν. ἤψαυσεν. εἴληπται. ἀναπαύσωμεν. Παῤῥε. καὶ σὺ ὦ ἔλεγχε, νῦν ξυσπιλαῦ τὸ ὁρμιᾶς. ἄνω ἴσι. φέρ' ἀβδυκας. *Parrh.* Hæc, ô Philoſophia, erunt, ut cenſes: & confeſtim permultos eorum vulpe, vel ſimia notatos videbis, paucos verò coronatos: quinimo ſi placuerit, nonnullos illorum vobis per Iovem huc adducam. *Phil.* Quid ais? fugientes adducis? *Parrh.* Ita quidem, ſi ſacerdos funiculum hunc, & hamum à Pirænſi piſcatore dicatum, velit mihi parumper commodare. *Sacerd.* En accipe, calamumque ſimul, ut habeas omnia. *Parrh.* Quin igitur Sacerdos, caricas aliquas, parumque auri da mihi properè. *Sacerd.* Accipe. *Phil.* Quidnam vir hic facere intendit? *Parrh.* Hamo carica & auro ineſcato, ſummo muro inſidens in urbem demiſit. *Phil.* Quid agis ô Parrheſiades? numquid lapides [1] ex Pelaſgico piſcari decreviſti? *Parrh.* Tace Philoſophia, ac prædam expecta. Tu verò piſcator Neptune, tu quoque chara Amphitrite, multos piſces nobis immitte. At lupum quendam ingentem video, vel potiùs auratam. *Libert.* Minimè. felis eſt, accedit ad hamum hians, aurum odoratur, prope jam adeſt, tetigit, captus eſt, attrahamus. *Parrh.* Tu quoque Elenche, nunc una funiculum arripe: attractus eſt. Age videam

1 Φιλο. τί πράττειν ἀνὴρ διανοεῖται; Παῤῥη. δελεάσας τὸ ἄγκιστρον ἰχάδι] Brodæus. ubi notata παῤῥησιάδης perſona reponi vult perſonam Αἰρετῆς. Sed fruſtra. Reſpondet enim Parrheſiades Philoſophiæ cum admiratione interroganti, terſiamque perſonam pro ſecunda uſurpanti oratoriè τί πράττειν ἀνὴρ διανοεῖται pro τί πράττειν διανοῆ ὦ παῤῥησιάδη; Mutavit perſonam ut exprimeretur admiratio rei novæ. Virtutis perſonæ locus hic nullus eſt. Patet autem etiam ſequente mox interrogatione Philoſophiæ τὶ ταῦτα, &c. *Marc.*

2 Καθῆκεν εἰς τὴν πόλιν] Καθῆκεν εἰς τὴν πόλιν. Idem.

3 *Ex Pelaſgico*] Pelaſgicum locus fuit Athenis juxta arcem, de quo antea dictum eſt. *Cogn.*

1 Αὖον

ἴδω τίς εἶ ὦ βέλτιστε ἰχθύων. [1] αὖων ἔτός γε. Ἡράκλεις τῶν ὀδόντων. τί τοῦτο ὦ ἡνιαλιώτατε ἔλαψας, λιχνεύων ὧδε τὰς πέτρας, ἔνδα λήσειν ἤλπισας, ὑποδενικώς; ἀλλὰ νῦν ἔσῃ φανερὸς ἅπασιν, ὁκ τῶν βορβορυχίων ἀπορτημμένος. ἐξέλωμέν τὸ δέλεαρ, καὶ τὸ ἄγκιστρον τυπτ. κενόν σοι τὸ ἄγκιστρον. ἡ δ' ἰχὰς ἤδη ἀφοσίωται, καὶ τὸ χρυσίον ἐν τῇ κοιλίᾳ. Διογ. μὰ Δία ἐξεμεσάτω, ὡς δὴ καὶ ἐπ' ἄλλως δελεάσαμεν. Παῤῥ. ὦ ἰχθ. τί φῄς ὦ Διόγλυες; οἶσθα τοῦτον ὅστις ἐστιν. ἢ ἀφοσίωσαι τί ἀνήρ; Διογ. ὑδαμῶς. Παῤῥ. τί δὲν; πόσου ἄξιον αὐτὸν χρὴ φάναι; ἐγὼ μὲ γὰρ δὺ' ὀβολῶν ἀφελῶν ἀφέλω αὐτὸν ἐπωπτσάμην. Διο. πολὺ λίγους. ἄῤῥωστός τε γάρ ἐστι, καὶ εἰδεχθὴς, καὶ σκληρὸς, καὶ ἄπτμος. ἄφες αὐτὸν κῦ κεφαλὴν ἀπὸ τῆς πέτρας. σὺ δὲ ἄλλον ἀνάπτωσον, κρθεὶς τὸ ἄγκιστρον. ἐκεῖνο μὴτοι ὄρᾳ ὦ Παῤῥησιάδη, μὴ κομπόμμός σοι ὁ κάλαμος, ἀπόκλασθῇ. Παῤῥη. ῥᾴῤῥᾳ ὦ Διόγλυες, κῦφοί εἰσι, καὶ τῶν ἀφύων ἐλαφρότεροι. Διο. νὴ Δία ἀφυίστατοί γε. ἀνάσπα ὅμως. Παῤῥη. ἰδὲ τίς ἄλλος ἕτερος ὁ πλατυς, ὥσπερ ἡμίτομος ἰχθὺς ἀφοσίωται; ψῆτά τις κεχηνὼς ἐς τὸ ἄγκιστρον κατέπτσεν. ἕλκετε. ἀνασπάσθω. τίς ἐστι; Διογ. ὁ πλατωνικὸς εἶναι λέγων. Πλατ. καὶ σὺ ὦ κατάρατε, ἥκεις ἐπὶ τὸ χρυσίον; Παῤῥη. τί φῄς ὦ Πλάτων; τί ποιῶμεν αὐτόν; Πλατ. λάβ τ αὐτῆς πέτρας καὶ ἕτερον. Διο. ἐπ' ἄλλων κρθείσθω. Παῤῥη. καὶ μὲν ὁρῶ τινα πύγκαλον ἀφοσιούμενα. ὡς ἂν ἐν βυθῷ δόξεις ποικίλον τὴν χρόαν, ποικίλας τινὰς ἐπὶ σῷ νώτῳ ἐπιχρύσους ἔχων deam quis sis ô piscium optime. Clamat ifte: quales hercle dentes! Quid hoc rei est ô generosissime, circa petras liguriendo captus es, ubi te latitaturum sperabas? at nunc à branchiis pendens manifestus eris omnibus. Escam hanc, & hamum hunc extrahamus. En vacuus hamus: carica cum auro ventri jam adhæret. *Diog.* Per Iovem evomat, ut alios etiam inescemus. *Parrh.* Bene habet, quid ais ô Diogenes? tune hunc quisnam sit nosti? num ad te attinet? *Diog.* Nequaquam. *Parrh.* Quid igitur? quo precio dignus hic est dicendus? ego enim pridie duobus obolis eum æstimavi. *Diog.* Nimium dicis: nam & cibo est *inutilis*, & turpis, & durus, & neglectus. Hunc in caput à saxo præcipitem da. Tu verò alium demisso hamo attrahe: atqui videsis ô Parrhesiades ne tibi calamus inflexus abrumpatur. *Parrh.* Confide Diogenes, leves sunt & aphyis tenuiores. *Diog.* Per Iovem levissimi: attamen trahe. *Parrh.* Ecce. Quisnam alius hic latus, tanquam semisectus piscis accedit? Pscetta quædam hamo inhians: deglutivit: tenetur: attrahatur: quisnam est? *Diog.* Platonicum se asserit. *Plat.* Et tu execrande ad aurum accedis? *Parrh.* Quid ais Plato? quid illo agamus? *Plat.* Ab hac eadem petra & ille. *Diog.* Ad capiendum alium demittatur. *Parrh.* Atqui bellissimum quendam accedentem video, ac si in profundo varii coloris appareat, ac vittas quasdam auratas super dorso habeat. Videsi-

1 Αὖων ἔτός γε] Hæc verba non sunt in Angl. Cod. *Bourd.*

πα. ὁρᾷς ὦ ἔλεγχε; ὁ τὸ Ἀριστοτέλους σχῆμα ποιούμενος, οὗτος ἐστιν. ἦλθεν. εἶπε πάλιν ἀπανήχθη. περισκόπει ἀκριβῶς. αὖθις ἐπανῆλθεν. ἔχανεν. ἐλίπτησε. ἀνιμήθου. Ἀρε. μὴ ἀνίρῃ με σὺ εἰ αὐτὸς ὦ Παρρησιάδη. ἀγνοῶ γὰρ ὅστις ἐστιν. Παῤῥη. ἀκῦν ἡ οὗτος Ἀριστοτέλης ἢ τῶν πετρῶν; Διο. ἀλλ' ἰδοὺ πολλοὺς μὲν τοὺς ἰχθῦς ὁρῶ καὶ ποικίλους, ἀκριβῶς δὲ τοὺν ἐπιφανείαν ἀπεσκληκότας, ἰχθύων δυσληπτοτέρους. ἦπου σαγήνης ἐπ' αὐτοὺς δεήσει. ἀλλ' ἐὰν πάρεσιν. ἴκανὸν εἰ κἂν ἕνα τινὰ ὧν ἁλιεύσωμεν. ἥξει γὰρ ἐπὶ τὸ ἄγκιστρον δηλαδὴ, ὃς ἂν αὐτῶν θρασύτατος ᾖ. Ελεγ. κάλει, εἰ δοκεῖ, σιδηρώσεις γε πρότερον ἐπιπολὺ τὴν ὁρμιᾶς, ὡς μὴ ἀποπρίσῃ τοῖς ὀδοῦσι, καταπιὼν τὸ χρυσίον. Παῤῥη. καλῶ. σὺ δ' ὦ Πόσειδον, ἐπιτέλει τὴν ἄγκυραν. βαθεῖα, μάχιμοι δὲ οἱ δελφῖνες. καὶ οἱ μὲν, ξιφήρεις πολλοὶ περιτρώγουσι τὴν ἰχάδα. οἱ δὲ, πρόσφωτες, ἔχουσι δὲ χρυσίον. οὐκ ἔχει. πρόεισι παῤῥησία μάλα καρτερός. φέρ' ἴδω τίνα ἐπώνυμον σεαυτὸν εἶναι λέγεις. καίτοι γελοῖός τε εἰμὶ ἀναγκάζων ἰχθῦν λαλεῖν. ἄφωνοι γὰρ αὐτοί. ἀλλὰ σὺ ὦ ἔλεγχε, εἰπὲ ὁπόταν ἔχῃ διδάσκαλον αὐτόν. Ελεγ. Χρύσιππον τοῦνυν. Παῤῥη. μαντάνω, διὰ χρυσίον οἶμαι πρόσωπον τοῦ ὀνόματος. σύ σ' ὦν Χρύσιππε, πρὸς τῆς Ἀθηνᾶς εἰπὲ οἷα τοὺς ἄνδρας, ἢ τοιαῦτα παραινεῖς αὐτοὺς ποιεῖν; Χρυ. νὴ Δία ὑβριστικῶς ἐρωτᾷς ὦ Παῤῥησιάδη. πρόσκειταί τί ἡμῖν ὑπολαμβάνων, τοιούτους ὄντας. Παῤῥη. εὖγε ὦ Χρύσιππε γενναίως. εἰ. οὕτω γὰρ καὶ αὐτὸς ἐπὶ κεφαλὴν μὴ

Videſ-ne Elenche? Hic eſt qui Ariſtotelem ſimulat: venit, deinde rurſus enatavit. circumſpice diligenter: iterum venit, hiavit, captus eſt: extrahatur. *Ariſtot.* Ne me Parrheſiades de ipſo interroges: quis enim ſit ignoro. *Parrh.* Numquid ô Ariſtoteles etiam, iſte è iaxo dejiciendus? *Diog.* At ecce multos hîc conſpicio piſces, paricolores, ſpinoſos, in ſuperficie aſperiores: echinis captu difficiliores. Verriculo opus eſſet, at non adeſt: ſatis erit ſi vel unum ex grege attrahamus: veniet autem ad hamum is nimirum qui eſt ipſorum audaciſſimus. *Elench.* Demitte, ſi videtur: priuſque ferro multum munias funiculum, ne eum devorato auro dentibus ſecet. *Parrh.* Demiſi. Tu verò Neptune capturam abſolve. Papæ! pro eſca depugnant: aliique ſimul multi caricam circumrodunt: alii verò adhærent auro tenaciter. Bene habet, valdè robuſtus aliquis transfixus eſt. Age ſciam cui te cognominem eſſe dicas. Atqui ridiculus ſum, qui piſcem loqui cogam. muti enim ſunt illi. Verùm Elenche, dic quemnam magiſtrum hic habeat. *Elench.* Chryſippum hunc. *Parrh.* Intelligo: puta quoniam aurum ineſt nomini. Tu igitur Chryſippe, per Minervam dicito: noſti-ne viros iſtos, vel ipſos ut talia faciant, hortaris? *Chry.* Per Iovem Parrheſiades interrogas contumelioſe, qui nobis cum talibus convenire ſuſpicaris. *Parrh.* Euge Chryſippe, generoſus es. Ergo & iſte cum aliis in

1 Ω' Πόσειδον] Auctior voce una Angl. Cod. παχεῖαν ἐπιτέλει τὴν ἄγκυραν. Bourd.

1 Pejs

τῶν ἄλλων, ἐπὶ τὴ ἀκανθώδης ἐστί. κὴ δέ μὴ ἀμφαρῇ τις τ λαιμὸν, ἐσθίων. Φιλο. ἄλις ὦ Παῤῥησιάδη τ ἄρρας, μὴ καί τίς σοι, οἷον πολλοί εἰσιν, οἰχῇ ἀπαράσας τὸ χρυσίον, κὴ τὸ ἄγκιστρον. ἐπεί σε ἀπόπεμψαι τῇ ἱερείᾳ δεήσῃ. ὥστε ἡμεῖς μὲ ἀπίωμεν ὡς περιπατήσοντες. καιρὸς ἦ κὴ ὑμᾶς ἀπίεναι ὥρην ἤκειν, μὴ κὴ ὑστερήμεροι γενήσεσθε τ ἀφιξεμίας. σὺ ἦ κὴ ὁ Ἔλεγχος ὦ Παῤῥησιάδη, κύκλῳ ἐπὶ πάντας αὐτοὺς ἰόντες, ἢ σφανῆτε, ἢ ἐγκαλεσάμενοι ὡς ἔφλω. Παῤῥη. ἔσῃ ταῦτα ὦ Φιλοσοφία. χαίρετε ὦ βέλτιστοι ἀνδρῶν. ἡμεῖς ἦ καπίωμεν ὦ Ἔλεγχε, κὴ πλῶμεν τὰ παρηγγελμένα, ποῖ ἦ κὴ ἀφῶμεν ἀπίεναι φῄς; ἢ ἐς τὴν Ἀκαδημίαν, ἢ ἐς τὴν Στοάν; ἢ ἀπὸ Λυκείου ποιησώμεθα τὴν ἀρχήν. οὐδὲν διοίσει τοῦτο. πλὴν οἶδα ἐγὼ ὡς ὅπου ποτ' ἂν ἀπέλθωμεν, ὀλίγου μὲ τ σφάσιν, πολλῶν ἦ τ καυτηρίων δεησόμεθα,

in caput præcipitetur: siquidem est spinosus: verendumque est, ne qui comederit guttur configat. *Phil.* Prædæ satis est ô Parrhesiades, nequis (ut multi solent) auro & hamo deglutitis abeat: deinde te sacerdoti rependere oporteat. Proinde nos eamus ambulatum. Tempus etiam est ut vos unde venistis revertamini: ne ultra præscriptum diem commoremini. Tu verò Parrhesiades, & Elenche, omnes in orbem obeundo, vel coronate, vel inurite, ut dixi. *Parrh.* Hæc fient Philosophia. Valete homines optimi. Nos verò Elenche descendamus, & jussa exequamur. Sed quò primùm erit eundum? Num in Academiam, vel in Stoam? A Lyceo initium faciamus: nihil hoc refert. At hoc ego novi, fore ut quocunque perveniemus, paucis coronis, multis cauteriis indigeamus.

ΚΑΤΑΠΛΟΥΣ, Η ΤΥΡΑΝΝΟΣ.

CATAPLVS, SIVE TYRANNVS.

ARGVMENTVM.

Vti supra in Menippo, divitum exitus ac pœnas descripsit, recitato etiam decreto, quo anima illorum in asinos migrare jubentur, ita hic sub Megapenthis persona, Tyrannorum vitam, mores, exitus, & qua tandem post hanc vitam, animorum supplicia & cruciatus illos maneant, exponit: amplificatis his etiam antithesi quadam, dum sutorem Micyllum, & Philosophum Cynicum, utrumque pauperem, alterum etiam virtuti ac sapientiæ deditum, cum illo componit. Illud videlicet innuens, quòd, qui potentiam & divitias sectantur, & vitam plerumque pessimam atque nequissimam agant, & mortem quàm gravissimam animo patiantur. Contrà autem, qui à rebus istis mundanis, iisdemque malorum omnium principiis & causis, animum remotum ac liberum habent, quique

virtutem præ iis, quæ vulgus appetit & miratur, colunt, illos & mortem contemnere ſolere, neque ullis conſcientia flagriis facilè perterreri. Tractat autem hæc, pro more ac inſtituto ſuo, fabuloſo rurſum dramate quodam, ficta umbrarum transfretatione apud Acherontem, in qua dum & tyrannus hic trajiciendus foret, mora cæteris, renitente ac mortem deprecante illo, injicitur. Quam rem Charonte atque aliis graviter ferentibus, tandem Mercurius collo attractum illum, in navem compellit, adjuvantibus ad id pauperibus illis Cyniſco & Micyllo. Porrò ubi jam trajectum eſſet, rurſus apud Rhadamanthum eodem pacto judicium ſubterfugere velle idem fingit, ſed tamen & ibi in medium protractus, & à Cyniſco accuſatus, extremo tandem ſupplicio damnatur.

ΧΑΡΩΝ.

Δεῦρο ὦ Κλωθοῖ, τὸ μὲν σκάφος τοῦτο, ἡμῖν πάλαι ὡτρεπὲς, καὶ [1] ἐπὶ τὴν ἀναγωγὴν ὡς μάλα παρεσκευασμένον· ὁ, τε γὰρ [2] ἄντλος ἀκέχυται, καὶ ὁ ἱστὸς ὤρθωται, καὶ ἡ ὀθόνη [3] παρακέκρυται, καὶ τὼ κωπῶν ἑκάστη [4] τετρόπωται. κωλύει τι ἤδη ὅσον ἐπ' ἐμοὶ, τὸ ἀγκύρεον ἀναπτάσασθαι, ἀποπλεῖν. ὁ δ' Ἑρμῆς βραδύνει, πάλαι παρεῖναι δέον. κενὸν γὰρ ἐπιβατῶν ὡς ὁρᾷς τὸ πορθμεῖον, τρίς ἤδη τήμερον ἀναπεπλευκέναι δυνάμενον. καὶ χειδὸν [5] ἀμφὶ βαλυτόν ἐστιν. ἡμεῖς γὰ, οὐδέπω ὀβολὸν ἐμπεπλήκαμεν. εἶτα ὁ Πλοῦτων οὐκ οἶδ' ὅπι ἐμὲ ῥαθυμεῖν οἴ-

CHARON.

Age Clotho jamdudum hæc ſcapha nobis eſt parata, & ad trajectionem commodè admodum inſtructa: ſiquidem exhauſta eſt ſentina, malus erectus, velum paſſum, remi ſinguli ſcalmo alligati: nihilque per me obſtat, quin extracta anchora ſolvamus. Moratur autem Mercurius qui jamdiu adeſſe deberet. Itaque vectoribus ut vides, vacuus eſt hic ponto, qui jam ter hodie trajeciſſe potuiſſet. Et jam ad veſperam vergit dies: nos autem nondum vel obolum lucrifecimus. Porrò Pluto, ſat ſcio, me interea deſidere ſuſpi-

1 Πρὸς ἀναγωγὴν] Ἀνάπλουν. Bourd.

2 Ἄντλος] Vocavit τὸ ἐν τῇ ἀντλίᾳ ὕδωρ, ſic & Grammatici. *Idem.*

3 Παρακέκρυται] Dictio Atticorum propria ἵνα χάφασιν τὸ ἴδιον τὴν ὀθόνιον τῇ κεραίᾳ συμβαλεῖν. Idem.

4 Τετρόπωται] Ἐν τῷ ξυροτηρίῳ ἐμβάλλει. Eſt autem ξυροτὴρ λᾶρος εἰς ὃν τὴν κόπτην ἐμβαλλουσιν: tangit Heſych. verb. ξυρόσασθαι. Idem.

5 Ἀμφὶ βαλυτὸν] Quid ſit βαλυτὸν ſatis abunde declarant Interp. Ariſtophan. ad Veſp. & ad Aves, Suid. Pollux. Emenda in hac voce Heſych. apud quem βαλητὸν τὴν δειλίαν ὥραν ἢ τὸ ἀρξῦον λύει τὸ βεῶν. ſcrib. βαλυτὸν. Euſt. ad illud Il. ω.

Ἤμος δ' ἠέλιος μετιὼν ἐς βαλυτὸν δύ

Hoc voluit Virg. 2. Ecl.

Aſpice aratra jugo refernnt ſuſpenſa juvenci.

Non quod ibi ſomniavit Servi. *Idem.*

1 Πα-

σεύτοις ὑπολήψεται. καὶ ταῦτα, παρ' ἄλλῳ ὕσης τὴ αἰτίας. ὁ γὰρ καλὸς ἡμῖν καὶ ἀγαθὸς νεκροπομπὸς, ὥσπερ τις ἄλλος καὶ αὐτὸς ἄνω τὸ τῆς λήθης ὕδωρ πεπωκὼς, ἀναβρίψας ἅπαξ ἡμᾶς ἐπιλέλησται. καὶ ἤτοι [1] παλαιᾷ μὴ τῇ ἐφήβων, ἢ κιθαρίζῃ, ἢ λόγους τινὰς διεξέρχεται, ἐπιδεικνύμενος τὸ λῆρον τὸν αὑτοῦ. ἢ παίζαπτε καὶ κλωστεύῃ ὁ γραῦς παρειλῆφεν. μία γὰρ αὐτῷ καὶ αὕτη τῶν τεχνῶν. ὅθ' ἥδιστ' ἂν ἐλαυνοίμεθ' ἅπαξ ἡμᾶς. καὶ ταῦτα, ἐξ ἡμισείας ἡμέτερος ὤν. Κλω. τί γὰρ οἶδας ὦ Χάρων, εἴ τις ἀσχολία ἐπέσπεισεν αὐτῷ. ἦ Διὸς ἐπὶ τῶλοιν δεηθέντος ἀπαγρήσασθαι ἅπαξ τὸ ἄνω πρᾶγμα; διακόνης γὰρ κἀκεῖνός ἐστιν. Χα. ἀλλ' οὐχ οὕτε ὦ Κλωθοῖ πέρα ἓξ μίαν διακόζειν κοινῇ κτήμασιν, ἐπὶ θύραις ἡμῖν ποτε αὐτὸν ἀπίσω δέον κατεσχήκαμεν, ἀλλ' ἐγὼ οἶδα τὴν αἰτίαν. παρ' ἡμῖν μὲν γὰρ ἀσφόδελος μόνον, καὶ [2] χοαί, [3] καὶ πόπανα, [4] καὶ σκαλύσματα. τὰ δ' ἄλλα, ζόφος, καὶ ὁμίχλη, καὶ σκότος. σὺ δ' ὑργᾷ, φασὶν πάντα, καὶ ἢ τι ἀμβροσία πολλὴ, καὶ τὸ νέκταρ ἄφθονον. ὥστε μοι δοκεῖ ἡδίων παρ' ἐκείνοις βραδύνειν ἔοικεν. καὶ παρ' ἡμῶν μὲ ἀνίσχεται, καθάπερ ὑπ' ἀθυμοτέρου τινὸς ἀποδιδράσκων. ἐπειδὰν γὰρ καιρὸς καπίνας, σχολὴ, καὶ βάδην, μόλις ποτὲ κατέρχεται. Κλω. μηκέτι χαλέπαινε ὦ Χάρων. πλησίον

spicabitur, idque cùm alius sit culpa. Cæterum bonus ille & egregius umbrarum dux, ut manium aliquis, ipse hausta apud superos oblivionis aqua, ad nos redire non meminit. Et vel cum ephebis luctatur, vel citharam pulsat, vel aliquas orationes pronunciat, suas nugas ostentans: vel alicubi furatur inter redeundum ille generosus: hæc enim est ejus artium una. Hic igitur liberè erga nos se gerit, idque cùm noster sit dimidia ex parte. *Clo.* At aliqui scis ὁ Charon, annon aliquod ipsi negocium acciderit, si diutiùs ad res superum ejus opera Iovi sit opus? Herus autem est & ille. *Ch.* At non ita ut communi ministro præter modum imperitare debeat: siquidem nos eum abeundi tempore nunquam detinuimus: sed ego causam scio. Nam apud nos est tantùm asphodelus, libamina, placentulæ, exequiæ: cætera verò, caligo, nebula, tenebræ. Sed in cœlo clara sunt omnia, ambrosia multa, nectar copiosum. Idcirco suaviùs apud illos morari mihi videtur: sed à nobis avolare solet, quasi è carcere aliquo aufugiat. Descendendi verò tempore, lentè, pedetentim, ægrè tandem advenit. *Clo.* Mitte iram istam Charon: nam hic prope adest

1 Παλαιᾷ μὴ τῇ ἐφήβων] Hæ omnes artes Mercurii jam enarratæ Dial. Deor. & Mort. *Bourd.*

2 Χοαί] Dico ad Heliod. χοαὶ, τὸ ὑπεχόμενον τοῖς ἀποθανοῦσι μελίκρατον. Idem.

3 Καὶ πόπανα] Horum usus maximus in sacris Dearum, ut patet apud Interph. Aristoph. Thesmoph. & Lucian. Necyo. quid sit autem πόπανον docent Poll. Hesych. Suid. *Idem.*

4 Καὶ σκαλύσματα] Τὰ περισφιγγόμενα τοῖς νεκροῖς. Interp. Aristoph. *piacula*, ἄγος γὰρ μίασμα. Hesych. *Idem.*

γὰρ αὐτὸς οὕτω ὡς ὁρᾷς, πολλάς τινας ἡμῖν ἄγων. μᾶλλον γὰρ ὥσπερ τι αὐτόλιτον, ἀθρόους αὐτοὺς τῇ ῥάβδῳ σοβῶν. ἀλλά τί τοῦτο; δεδεμένον τινὰ ὁρᾷς αὐτῶν. καὶ ἄλλον γελῶντα, ἵνα δέ τινα καὶ πήραν ἐξημμένον, καὶ ξύλον ἐν τῇ χειρὶ ὁρῶ ἔχοντα, ὁρμὴν ὑποροῦντα, καὶ τοὺς ἄλλους ἐπισπώδοντα. οὐχ ὁρᾷς γὰρ καὶ τὸν Ἑρμῆν αὐτὸν ἑλκόμενον, καὶ τὸν πόδε κεκινημένον. καὶ πανοῦργόν γε ἄνδρα τὸν φύσιν; τί ταῦτα ὦ Ἑρμῆ; τίς ἡ ἀσχολία; τετραγμένῳ γὰρ ἡμῖν ἔοικας. Ερ. τί δ' ἄλλο ὦ Κλωθοῖ, ἢ τοῦτον τὸν ἀλιτήριον ἀποδράσαντα μεταδιώκειν, ὀλίγου δεῖν [1] λειποτέως ὑμῖν τὴν μερίδα ἐμφύσαντα; Κλω. τίς δέ ἐστιν; ἢ τί βλάπτων ἀπεδίδρασκε; Ερ. τοῦτο μὲν φανερόν, ὅτι ζῆν μᾶλλον ἐβούλετο. ἔστι γάρ τις βασιλεύς τις, ἢ τύραννος ἀπὸ γῆς τῆς ὀδυρμῶν, καὶ ὧν ἀνακωκυῇ πολλῆς πενθεῖ μανίας ἐστρηλᾶς λέγων. Κλω. εἶθ' ὁ μάταιος ἀπεδίδρασκεν ὡς ἐπιβιώναι δυνάμενος, ἐπιλελοιπότος ἤδη τὸ ἐπικλωσμένον αὐτῷ νήμα; Ερ. ἀπεδίδρασκε λέγεις; εἰ γὰρ μὴ ὁ γηραιόπαις [2] ὅτος, ὁ τὸ ξύλον, συνῆρχησέ μοι, καὶ συλλαβόντες αὐτὸν ἐδήσαμεν, κἂν ὤχετο ἡμᾶς λαθὼν φυγών. ἀφ' ὧν γάρ μοι παρέδωκεν αὐτὸν ἡ Ἄτροπος, παρ' ὅλην τὴν ὁδὸν ἀντέτεινε καὶ ἀντέσπα. καὶ τὸν πόδε ἀντερείδων πρὸς τὸ ἔδαφος, ὁ παντελῶς ὀλίγωρος ἦν. ἐνίοτε γὰρ καὶ ἐκέτευε, καὶ καταλιπάρᾳ ἀφεῖναι πρὸς ὀλίγον ἠξίου, καὶ [3] πολλὰ δώσειν ὑπισχνούμενος. ἐγὼ γὰρ

adest ut vides, complures nobis adducens, vel potiùs densam turbam velut gregem virga abigens. Sed quid hoc rei est? Quendam inter ipsos vinctum, & alium ridentem, alium cui pera dependet, quique manu baculum tenet. Video, asperumque intuetur, alioisque accelerat. Annon & Mercurium ipsum sudore diffluentem, pedibus pulverulentis, anhelantem, adeò ut ipsi os spiritu sit plenum, cernis? Quid hoc rei est ô Mercuri? quæ hæc properatio? nobis enim perturbatus videris. *Merc.* Quid aliud ô Clotho, quàm quod sceleſtum hunc fugientem insequens, vobis hodie navis desertor propemodum sum factus? *Cl.* At quisnam est? aut quid sibi volens aufugit? *Mer.* Hoc manifestum est, quòd mallet vivere. Est autem rex aliquis, vel tyrannus, quantum ex ejulatu ejus conjicere est, ex eoque quod magna se fœlicitate privatum conqueritur. *Cl.* An stolidus ille aufugiebat quasi posset supervivere, cùm jam innexum illi filum defecisset? *Merc.* Aufugiebat dicis? Nam nisi generosissimus iste, qui baculum gestat, auxilio mihi fuisset: sicque ipsum comprehensum ligassemus nobis effugisset. Nam ex quo illum mihi tradidit Atropos, per totam viam obniti & retrahere, non destitit: sed pedibus solo firmiter innitens, nequaquam ductu fuit facilis. Interdum supplicabat & depreçabatur postulans se paulisper dimitti pollicensque multa se daturum. At ego, ut

1 Λειτόντως] Ο' μεταλιμπάνων τὴν ναῦν. Bourd.
2 Οὗτος ὁ τὸ ξύλον] Vt inferiùs ὃν ἐγὼ ὁ τὸ ξύλον. Marc.
3 πολλὰ δώσειν] Vt in Dial. mort. ex Homer. πολλὰ δ' ἐθέλειν. Bourd.

ὥσπερ εἰκὸς, οὐκ ἀνίεσαν, ὁρῶν ἀδυνάτων ἐφιέμενον. ἐπεὶ δ' ἤκουσ' αὐτὸ ἤδη τὸ σήμειον ἥμεν, ἐμὲ τὸν νεκρὸν ὡς ἕξος ἀπαριθμήσῃ τῷ Αἰακῷ, κἀκεῖνα λογιζομένῳ αὐτὸς, ὡσὸς τὸ σύμβολον τῆς ἀδελφῆς πεμφθὲν αὐτῷ σύμβολον, λαβὼν, οὐκ οἶσθ' ὅπως ὁ πρισκηπτέρφτος, ἀπιὼν ὡχθ. οὐδὲν δὲ νεκρὸς ἐς τὸ λογισμό. καὶ ὁ Αἰακὸς ἀναπείσας τοὺς ὁρῶς, μὴ ἐπὶ πᾶσιν ὦ Ἑρμῆ φησι, χρῶ τῇ κλεπτικῇ. ἄλλος σοι αἰ σὺ ἱερανὸ παιδιεί. τὸ νεκρῶν δ', ἀκριβῶ, καὶ ἐδαμῶς λαθεῖν δυνάμενα. πέπαρσαι ὡς ὁρᾷς ὡσὸς τοῖς χιλίοις ἔχ τὸ σύμβολον ἐγκεχαραγμένος. σὺ δέ μοι παρ' ἕνα ἥκεις ἄγων, εἰ μὴ τοῦτο φῄς, ὡς ὡσκληλόκασί σε ἡ Ἄτροπος. ἐγὼ δ' ἐρυθριάσας ὡσὸς τὰ λόγια, παχέως ὑπεμνήσθην τῶν κατὰ τὴν ὁδόν. καὶ πιδὴ ὠφελίπαν ἐδαμῶ τοῦτον εἶδεν, σωσεῖς τὴν ἀπόδρασιν, ἐδόκουν ὡς εἶχον πόχος κατὰ τὴν ἄγουσαν. ὡσὸς τὸ φῶς. ἔπιθ δ' αὐταίρετός μοι ὁ βέλτιστος ἅτ. καὶ ὥσπερ ἀπὸ ὕπαλληγος θέοντες, καθελαμβάνομεν αὐτὸν ἤδη ἐν Ταινάρῳ. ὡσὸς τοσοῦτον ἤλθε λαφυγεῖν. Κλω. ἡμεῖς δὲ ὦ Χάρον. ὀλιγωρίαν ἤδη τοῦ Ἑρμοῦ κατεγνώκημεν. Χα. τί δ' ἔτ' ἀμφιέσομεν, ὡς ἐχ ἱκανὸς ἡμῖν μεμψιμοίρης ἀπτισθῆς; Κλω. οὐ λέγεις. ἐμβαινέτωσαν. ἐγὼ δὲ ὡσχισεισαμένη τὸ βιβλίον, καὶ σὺν [1] τὴν ἀποκάθαρσιν καθεζομένη, ὡς ἕξος, ἐπιβαίνουσα ἐκαστον αὐτῶν, ἀριθμούμην τίς καὶ πόθεν, καὶ ὅπως τεθνεὼς τ τρόπον

ut par erat, non dimisi, videns impossibilia optantem. Porrò cùm jam in ipsis faucibus essemus, & defunctos Æaco pro more numerarem, ipsoque ille recenseret ad tesseram à tua sorore sibi missam, perditissimus iste neicio quomodo clam nobis aufugerat. Itaque mortuus unus summæ deerat: tum Æacus contractis superciliis: ne in omnibus Mercuri, utere arte furandi. Sufficiant tibi tui in cœlo lusus: accuratæ autem sunt mortuorum res, nec quicquam nos latere potest. Quatuor supra mille ut vides, inscriptos habet tessera. Tu verò præter unum adducis: nisi hoc dicas quòd te circumvenit Atropos. Ego rubore ad hæc dicta suffusus, eorum quæ in via acciderant protinus memini. Cumque circunspiciens istum neutiquam viderem, intellecta ejus fuga, quàm celerrimè per eam viam quæ ducit ad lucem sum secutus cum hoc spontaneo comite optimo: & tanquam è carceribus currentes, ipsum jam in Tænaro deprehendimus, usque adeò parum abfuit quin effugisset. *Cl.* Et nos ô Charon ignaviæ Mercurium damnabamus. *Ch.* Quid ergo diutius cunctamur, quasi non satis morati simus? *Cl.* Rectè dicis, inscendant. Ego verò sumpto in manibus libro, ingredientes singulos, qui, & unde, quoque pacto mortui sint, circum scalas sedens, pro more dignoscam, tu

1 Τὴν ἀποκάθαρσιν καθεζομένη] *In scalis sedens.* Hunc integrum versum omisit Interpres, *scalam* reddidimus. Est enim ἀποκάθαρσις (ut ex Sophocle in Mysis testatur Hesych.) κλίμαξ νεώς. Falluntur qui aliter. nam in Gl. Mſ. ἔστω κλεῖτυς ὁ τῶν νεῶν τύπος δι' ἧς ἐξιοχόμεθα, ἡ κλιμακίδιον σκάλα. Bourd.

1 Στὶ-

πον. σὺ δὲ προλαμβάνων, [1] σίζαζε, καὶ σωτήθι ὦ Ἑρμῆ, σὺ δὲ τὰ νεογνὰ τουτὶ πρῶτα ἐμβαλῶ. τί γὰρ ἂν καὶ ἀπεκρίναντό μοι; Ερ. ἰδοὺ δή σοι ὦ πορθμεῦ, τὸ ἀριθμὸν ὅσοι οἱ τριακόσιοι μετὰ τῶν σκηπτεμμένων. Χα. βαθεῖα ἡ διαῤῥοία. [2] ὀμφακίας ἡμῖν νεκροὺς ἥκεις ἄγων. Ερ. βάλε ὦ Κλωθοῖ, τοὺς ἀκλαύστους ἐπὶ τούτοις ἐμβιβασόμεθα; Κλω. τοὺς μογεροὺς λέγεις; ἄτοπα ποιεῖ. τί γὰρ με δεῖ πράγματα ἔχειν, [3] τὰ πρὸ Εὐκλείδου πῶς νῦν ἐξεπύζουσα; οἱ γὰρ ἐξήκοντα ὑμεῖς πέλετε ἤδη. τί τοῦτο; οὐκ ἐπακούουσί μου [4] βεβυσμένοι τὰ ὦτα γὰρ τῶν ἐπῶν. δεήσει πάλαι καὶ τούτους ἀραμένου Χαρωνίου. Ερ. ἰδοὺ πάλιν ὅτι δυεῖν. δέοντες πεντακόσιοι, πάντες καὶ [5] πέπειροι, καὶ καθ' ὥραν πεπυγμένοι. Κλω. νὴ Δί', ἐπὶ ἀσταφίδος γοῦν πάντες ἤδη εἰσί. τὰς τριακοντέτιδας ἐπὶ τούτοις ὦ Ἑρμῆ παρέλαβε. καὶ προῶτόν μοι εἰπατε, ὅπως ἀποθνήσκοντες, ἥκετε. μᾶλλον δ' αὐτὴ πρὸς τὰ γεγραμμένα ὑμῶν ἐπισκέψομαι. πολεμοῦντες ἀποθνήσκειν ἔδοξε χθὲς τῷ Μηδικῷ πεπαρμένοι ἐπὶ τοῖς ὀγδοήκοντα, καὶ τὸ Ὀξυάρτου υἱὸν μετ' αὐτῶν Γωβάρεω. Ερ. πάντου verò exceptos compone, & ordine colloca Mercuri. Verùm infantulos hosce primos injice: quid enim mihi respondere queant? *Merc.* En tibi ô portitor sunt hi numero trecenti cum iis qui fuerunt expositi. *Ch.* Papæ quàm opima præda! mortuos immaturos nobis adducis. *Merc.* Vis-ne Clotho cum his, indefletos introducamus? *Cl.* An senes dicis? ita facias. Quid enim opus est, ut ea quæ fuerunt ante Euclidem scrutando, negotium mihi facessam? Vos qui plusquàm sexagenarii estis, jam adeste. Quid hoc rei est? Ita-ne eorum aures annis sunt obturatæ, ut me non exaudiant? forsan & hos sublatos importare oportebit. *Merc.* En duodequadringenti, marcidi omnes, & præmaturi, suoque tempore decerpti. *Cl.* Per Iovem quandoquidem omnes jam sunt uvæ passæ. Saucios præterea adducito Mercuri. Vos quo mortis genere è vita excesseritis, mihi primùm dicite. Verùm ipsamet quid cuique vestrum inscriptum sit inspiciam. Decretum erat ut heri quatuor & octoginta pugnantes in Media occiderent, cumque his Gobares Oxyartis filius. *Merc.* Adsunt. *Cl.*

1 Στοίζαζε] Πύκαζε, σωίζαλλε, σίγαζε, σκίαζε, à σίζειν, unde σιπποὶ, Aristoph. Acharn. quæ interpretatio huic loco rectè convenit. *Bourd.*

2 Ὀμφακίας] Ἀώρους, μικροὺς, ἀνεψιότητος, τὸ τετελευτηκότα νήπια. Hanc vocem interpretatur Clar. Mercer. ad Aristæn. *Idem.*

3 Τὰ πρὸ Εὐκλείδου] In bello Peloponnesiaco cum Athenienses Lacedæmonii superassent, Athenis potiti triginta tyrannos statuerunt, quibus tandem depulsis Εὐκλείδης ἄρχοντος ἵνα μὴ μνησικακήσωσιν ἀλλήλοις οἱ πολῖται, σωφρόνως ἐποίησαν ὥστε τὰ πρὸ Εὐκλείδου ἄκυρα εἶναι. Hoc igitur nunc dicit ὅτι τὸ πάντα γεγόντων ἀναζητῆσαι τὸ βίον ἀ βέλομαι. Idem.

4 Βεβυσμένοι τὰ ὦτα, πεφραγμένοι] Sic in Satur. & de Merc-cond. Heliod. lib. 3. *Idem.*

5 Πέπειροι] Contra ὀμφακίαι, de quibus dictum antea: sic postea ἀσταφίδες. Idem.

1 Τὰ τ

ρεσι. Κλω. δὶ ἔρωζα αὐτὰς ἀπέρραξαν ἑπτά. καὶ ὁ φιλόσοφος Θεαγένης, ἀφ' ὧν ἐπείρων τὼ Μεγαρέῖ. Ερ. αὐτοὶ πλησίον. Κλω. πᾶ δ' οἱ περὶ τ βασιλείας ὑπ' ἀλλήλων ἀποθανόντες; Ερ. παρεσῶσιν. Κλω. ὁ δ' ὑπὸ τ μοιχῶ καὶ τ γυναικὸς φονευθείς; Ερ. ἰδὲ σοι πλησίον. Κλω. τὰς δὲ δικαστηρίων δῆτα παρόγαγε. λέγω δὴ [1] τὰς ἐν τυμπάνοις, καὶ τὰς ἀνεσκολοπισμένους. οἱ δ' ὑπὸ λῃστῶν ἀποθανόντες ἐκκεκίδεκα, πᾶ εἰσιν ὦ Ἑρμῆ; Ερ. πάρεισιν οἵδε οἱ τραυματίαι, ὃς ὁρᾷς. τὰς δ' γυναῖκας ἅμα βλέπω δεδραχώς; Κλω. μάλιστα καὶ τὰς ἀπὸ ναυαγίων. ἅμα γὰρ πεπύκασι, καὶ τ ὅμοιον τρόπον. καὶ τὰς ἀπὸ πυρετοῦ δ', καὶ τούτους ἅμα. καὶ τ ἰατρὸν μετ' αὐτῶν Ἀγαθοκλέα. πᾶ δ' ὁ φιλόσοφος Κυνίσκος, ὃν ἔδεξ τ Ἑκάτης τὶ δεῖπνον φαγόντα, καὶ τὰ ὄν τ κεδρεσίων ὠά, καὶ ταῦτ' τούτοις γε, [2] σηπύαν ἀμὴν, ἀποθανεῖν; Κυνι. πάλαι σοι παρῆσκον ὦ βελτίστη Κλωθοῖ. τί δέ με ἀδικήσασθαι, τοσοῦτον εἰάσας ἄνω τ χρόνον; χρεὼν γὰρ, ὅλον μοι τ ἄτρακτον ἐπικλώσας. καίτοι πολλάκις ἐπιρρήθην τὸ νῆμα ἀφαψῆσαι ἐλθεῖν. ἀλλ' οὐκ οἶδ' ὅπως ἄῤῥηκτον ἦν. Κλω. ἔφορόν σε καὶ ἰατρὸν εἶναι τ ἀνθρωπίνων [3] ἁμαρτημάτων ἀπολίμπανον. ἀλλ' ἐμβαινε ἀγαθῇ τύχῃ. Κυνι. μὰ Δί'. ἦν μὴ πεσὼν

Cl. Præ amoris impatientia septem sibi mortem consciverunt: & Theagenes propter Megarense scortum quo potiri non poterat. *Merc.* Hi propè adsunt. *Cl.* Porrò ubi illi qui de imperio certantes, mutuis se cædibus confecêre? *Merc.* Hic astant. *Cl.* Et qui ab adultero & uxore est interfectus? *Merc.* En tibi adest. *Cl.* Eos qui sententia judicis damnati fuerunt, adduc, fustibus inquam cæsos, & cruci affixos. Illi verò sedecim, qui à latronibus sunt interfecti ubi sunt Mercuri. *Merc.* Adsunt saucii illi quos vides. Porrò vis ut mulieres simul adducam? *Cl.* Maximè, & naufragio perditos: simul enim, parique modo perierunt. Simul etiam quos febris extinxit, cumque illis Agathoclem medicum. Cæterùm ubi est philosophus Cynicus, quem Hecates cœna, lustralibus ovis, quinetiam sepia cruda devoratis mori decretum erat? *Cyn.* Iamdudum tibi asto optima Clotho: sed qua in re injurium me tandiu apud superos reliquisti? Nam mihi fusum ferè totum agglomerasti, quanquam filum rumpere sæpe conatus sum ut venirem: sed nescio quo pacto infragile erat. *Cl.* Equidem te humanorum peccatorum inspectorem, & medicum relinquebam. Iam autem, quod fœlix faustumque sit, inscende. *Cyn.* Non per Iovem, quin

1 Τὰς ἐν τυμπάνοις] Rei cum ad supplicium ducerentur, solebant gestare tintinnabula ne populum incestarent, ut cives tinnitu illo moniti de via decederent. Zon. l. 2. Annal. hinc carnifices cum tintinnabulo, ut apud Plaut. Trucul. dico hac de re alibi: Sunt tamen qui τύμπανον hic interpretentur ξύλον ᾧ ἐδὲν παραδιδέντας φόνδυον. dixi de hoc supplicio ad illud Petron. *debeamus tenti perire.* Bourd.

2 Σηπύαν ἀμὴν] Sic antea βίαν φρασ. Idem.

3 Ἁμαρτημάτων] Angl. φραγμάτων. minus recte. *Idem.*

1 Με-

πρὸν γε τοῦτον τὸ δεδεμένον ἐμβιβασώμεθα. δέδια γὰρ μή σε ὑπεκπίσῃ δεόμενος. Κλω. φέρ' ἴδω τίς ἐστι. Ερ. [1] Μεγαπένθης ὁ Λακύδου τύραννος. Κλω. ἐπίβαινε σύ. Μεγα. μηδαμῶς ὦ δέσποινα Κλωθοῖ. ἀλλά με πρὸς ὀλίγον ἔασον ἀπελθεῖν. εἶπά σοι αὐτόμολος ἦξω, κἀλεύθερος μηδενός. Κλω. τί δ' ἔστιν, ὅ χάρεν ἀφικέσθαι θέλεις; Μεγα. τὴν οἰκίαν συμπλάσαι μοι πρότερον ἐπίτρεψον. [2] ἡμιτελὴς γὰρ ὁ δόμος καταλέλειπται. Κλω. λῆρος. ἀλλ' ἔμβαινε. Μεγα. ὀλίγου χρόνου ὦ μοῖρα αἰτῶ. μίαν με ἔασον μοῖραν τήνδε ἡμέραν, ἄχρις ἂν τὰ ἐπισκήψω τῇ γυναικὶ περὶ τῶν χρημάτων, εἴπω τε μέχρι εἶχον θησαυρὸν κατώρυγμένον. Κλω. [3] ἄφορεν. οὐκ ἂν τύχοις. Με. ἀπολεῖ δὲ χρυσὸς τοσοῦτος; Κλω. οὐκ ἀπολεῖται. θαῤῥεῖ τοῦτο ἕνεκα. Μεγακλῆς γὰρ αὐτὸν ὁ σὸς ἀνεψιὸς διαδέξεται. Μεγα. ὦ τῆς ὕβρεως, ὁ ἐχθρός, ὃν ὑπὸ ῥαθυμίας ἦγαγε καὶ ἀπέκτεινα; Κλω. σωθῆναι αὐτός. καὶ ἐποιήσετέ σοι ἔτη πεντήκοντα, καὶ μικρόν τι πρὸς, πῶς παλλακίδας, καὶ τὴν ἐθνῆτα, καὶ τὸ χρυσὸν ὅλον σου διαλαβών. Μεγα. ἀδικεῖς ὦ Κλωθοῖ, πέμπε τοὺς πολεμιωτάτους λάβ-

quin priùs vinctum hunc inscendere adegerimus: vereor enim ne te precibus à tua sententia dimoveat. *Cl.* Age videam quis sit. *Merc.* Lacydæ filius Megapenthes tyrannus. *Cl.* Inscende tu. *Megap.* Minimè domina Clotho: sed me paulisper reverti finito: deinde ultro à nemine vocatus veniam. *Cl.* Sed quid est, quorsum ad vitam redire vis? *Megap.* Permitte mihi ut domum priùs perficiam, quam semifactam reliqui. *Cl.* Deliras. inscende. *Megap.* Non multum flagito temporis ô Parca. Sine me unicum hunc diem manere apud superos, donec uxori de pecuniis mandata dedero, atque ubi defossum habebam thesaurum indicavero. *Cl.* Placuit. Non id consequeris. *Megap.* Num igitur tantum auri peribit? *Cl.* Non peribit: bono, quod ad hoc attinet, sis animo: consobrinus enim tuus Megacles id accipiet. *Megap.* O contumeliam! inimicus ille, quem præ ignavia ego antea non occidi? *Cl.* Ille ipse, tibique annos quadraginta superstes erit, imo paulò amplius, pellices tuas, vestes, & quicquid est auri nactus. *Megap.* Præter jus facis infensissimis hostibus attribuis. *Cl.*

Clotho, quum res meas mihi

1 Μεγαπένθης Λακύδου τύραννος] De hoc Megapenthe tyranno nihil me unquam legisse memini, & alibi, credo, non invenitur mentio de eo facta. Ex nomine videtur Græcus; ex iis vero, quæ infra dicit: ἐς τοσοῦτον ἐπιδώσειν μίκρος ἀνακαλέσασθαι Πισίδας, & Λύδοις ἐπιθῶ τὰς φύσας, videtur fuisse tyrannus cujusdam urbis in partibus Cariæ vel Ioniæ. Si quis de eo certiora docuerit, habebit: in eo enim fateor ignorantiam meam. *Palm.*

2 Ἡμιτελὴς ὁ δόμος] Iam hac de re diximus in Dial. Mort. Val. Flacc. lib. 6.

Conjux miseranda Caico
Linquitur & primo domus imperfecta cubili.

Sic postea ἀτελὲς μένῃ τὸ τεῖχος. Bourd.

3 Ἄφορεν] Sic passim antea κίκερι, ὄδοξεν. Idem. Hesychius: ἄφορεν. ἠμιώδη, ἢ παγίως δεδεμένον, ἢ κίκερι. Menagius.

1 Κλω-

ἡμῶσε. Κλω. σὺ γὰρ οὐχὶ Κυδιμάχου αὐτὸν ὄντα ὦ γενναιότατε παρειλήφεις, ἀπεκτόνας τε αὐτὸν, καὶ τὰ παιδία ἐπ' ἐμπίσοιν ἐποφάξας; Μεγα. ἀλλὰ νῦν ἐμὰ ἴσθι. [1] Κλω. ἀκήν ἐξήκει σοι ὁ χρόνος ἤδη τῆς κτήσεως. Μεγα. ἄκουσον ὦ Κλωθοῖ, ἃ σοι ἰδίᾳ, μηδενὸς ἀκούοντος, εἰπεῖν βούλομαι. ὑμεῖς δὲ, ἀπόστητε πρὸς ὀλίγον. ἂν μὲ ἀφῆς ἀποδρᾶναι, χίλια σοι τάλαντα χρυσίου ἐπισήμου δώσειν ὑπισχνοῦμαι σήμερον. Κλω. ἐπὶ γὰρ χρυσὸν ὦ γελοῖε, καὶ τάλαντα ἀφ' ἡμέρας ἔχεις; Μεγα. καὶ τοὺς δύο δὲ κρατῆρας εἰ βούλει, προσθήσω, οὓς ἔλαβον ἀποκτείνας Κλεόκριτον, ἔλκοντάς ἐκ περὶ χρυσοῦ ἀπόφορα τάλαντα ἑκατόν. Κλω. ἴλκετε αὐτόν. ἔοικε γὰρ σὺν ἐπεμβήσασθαι ἡμῖν ἰκών. Μεγα. μαρτύρομαι ὑμᾶς. ἀπλῆς μὴν τὸ τεῖχος, καὶ τὰ νεώρια. ἐξεπίλεσαν γὰρ ἂν αὐτὰ, ἐπιδεῖς [2] πέντε μόνας ἡμέρας. Κλω. ἀμέλησον. ἄλλῳ τινὶ μέλει. Μεγα. καὶ μὴν σὲ τοῦτό γε πάντως δύνωμαι αὐτῷ. Κλω. τὸ ποῖον; Μεγα. ἐς τοσοῦτον ἐπιδιῶναι, μέχρις ἂν ὑπαγάγωμαι Πισίδας, καὶ Λυδοῖς ἐπιθῶ τοὺς φόρους, καὶ μνῆμα ἑαυτοῦ παμμέγεθες ἀναστήσας, [3] ἐπιγράψω ὁπόσα ἔπραξα μεγάλα καὶ θαυμαστὰ ἐν τῷ βίῳ. Κλω. οὗτος, σὺν ἐπ' μιᾷ ἡμέρᾳ αἰτεῖς, ἀλλὰ χρὴ ἐκποιεῖν ἐτῶν ἑβδομήκοντα. Μεγα. καὶ μὴν ἐγγυητὰς ὑμῖν ἕτοιμος θήσομαι τάχος, καὶ τὴν ἐπαινόδου. εἰ βούλεσθε δὲ, καὶ ἀνάσθορον ὑμῖν αὐτὸ ἐμαυτὸν θήσω-

Cl. Nonne tu Cydimachi bona ipsa, ô generosissime, accepisti, occiso ipso: liberisque ejus cùm adhuc spiraret, jugulatis? *Megap.* Sed mea nunc erant. *Cl.* Itaque exactum est tui dominii tempus. *Megap.* Audi Clotho, quæ tibi privatim, nullo audiente volo dicere. vos paulisper secedite. Si me aufugere finas, mille signati auri talenta me tibi hodie daturum polliceor. *Cl.* Adhuc-ne ridiculum caput, talentorum meministi? *Megap.* Sed enim duos, si velis crateras addam, quos occiso Cleocrito accepi, utrumque pondo centum puri auri talentorum. *Cl.* Illum trahite. Nobis enim videtur non ingressurus ultro. *Megap.* Testor vos: murus manet imperfectus, & navium statio inchoata: quæ omnia exegissem, si solos quinque dies supervixissem. *Cl.* Ne cures: alius extruet. *Megap.* Atqui hoc saltem omnino æquum postulo. *Cl.* Quid hoc? *Megap.* Vt tantisper vivam dum Pisidas subjugavero, & tributum Lydis imposuero, mihique ipsi magnificentissimo monumento erecto, inscripsero quicquid magni, & Imperatore digni, à me in vita gestum fuerit. *Cl.* Heus tu, non unum diem postulas, sed fermè viginti annorum moram. *Megap.* Atqui festinationis, meique reditus sponsores vobis dare sum paratus. Imò si velitis etiam mei succedaneum tradam vobis Agape-

1 Κλω. ἀκὴν ἐξήκει σοι ὁ χρόνος] Ἐξήκει. Marc.

2 Πέντε μόνας ἡμέρας] Sanior hæc lectio quam quæ in Angl. Codic. πεντακαίδεκα. Solebant enim mortui in exorabulis suis à Plutone diem postulare, & ut plurimum πέντε. Sic in Dial. Mort. *Bourd.*

3 Ἐπιγράψω ὁπόσα] Eadem antea & in Toxar. & in Dipsad. tangit Theophr. Charact. περὶ μικροψυχίας. Idem.

1 Ἐκα-

σὺ τ' ἀγαπητόν. Κλω. ὦ μιαρὲ, ὃν ἤυχω πολλάκις ὑπὲρ γῆς κρεμαλιπεῖν; Μεγα. πάλαι τοῦτ' ἠυχόμην. νυνὶ δ' ὁρῶ τὸ βέλτιον. Κλω. ἦξε κἀκεῖνός σοι μετ' ὀλίγον, ὑπὸ τῶν νεωτέρων βασιλεύοντος ἀνηρημένος. Μεγα. ἔκαιν' ἀλλὰ τοῦτό γε μὴ ἀντείπῃς ὦ μιαρέ μοι. Κλω. τὸ ποῖον; Μεγα. εἰ δίναι βούλομαι τὰ μετ' ἐμὲ, ὄντινα ἐξῆ τὸ πρόπαν. Κλω. ἄκουε. μᾶλλον γὰρ ἀνιάσῃ μαθών. τὴν μὲν γυναῖκά σοι, μίδας ὁ δοῦλος ἐξεῖ. κἀπάλαι γ' αὐτὴν ἐμοίχευεν. Μεγα. ὁ κατάρατος, ὃν ἐγὼ πιθόμην αὐτῇ, ἀφῆκα ἐλεύθερον. Κλω. ἡ θυγατὴρ δ' ὅσε, τῶν παλλακίδων ἕν νυνὶ τυραννεῖ· ἐγκαλεχθήσῃ. εἰκόνες τ' κἀνδριάντες, ὡς ἡ πόλις ἀνέῳξέ σοι πάλαι, πάντες ἀναπτερώμενοι, γέλωτα παρέξουσι τοῖς θεωμένοις. Μεγα. εἶπέ μοι, τῶν φίλων τ' ἀδεὶς ἀγανακτεῖ τοῖς θρωμένοις; Κλω. τίς γὰρ σοὶ φίλος; ἢ σὺν τίνος αἰτίας δικαίας ξυνώμοσας; ἀγνοεῖς ὅτι κἀκ πάντες οἱ σεσκυνηκότες, κἀκ τῶν λεγομένων κἀκ πραττομένων [1] ἔκαζε ἐπαινοῦντες, ἢ φόβῳ, ἢ ἐλπίσι, τοῦτ' ἔδρων, τῆς ἀρχῆς ὄντες φίλοι, κἀκ σοὶ τὰ καιρὸν λαμβλέποντες; Μεγα. κἀκ μὲν ἀπέθνησκον σὺν τοῖς συμποσίοις, μεγάλῃ τῇ φωνῇ ἐπήυχοντό μοι πολλὰ, κἀκ ἀγαθὰ, σεσαποθνηκεῖν ἕκαστος αὐτῶν ἔντιμος, εἰ οἷόν τε εἶναι. κἀκ ὅλως, [2] ὅρκος αὐτοῖς ἦν ἐγώ. Κλω. τοιγαροῦν παρ' ἐνὶ αὐτῶν χθὲς δειπνήσας, ἀπέθανες. τὸ γὰρ τελεύταιόν σοι πιεῖν ἐνεχθὲν, ἐκεῖνο δούλει κατέπεμψέ σε. Μεγα. τοῦτ' ἄρα πικρόν μοι ἠδόμην. εἰ βούλομαι

petum. *Cl.* O scelestè, quem sæpe optasti in terra relinquere? *Megap.* Hoc olim optabam: sed video nunc quid sit satius. *Cl.* Veniet & ille tibi haud ita multò post, ab eo qui recens regem agit, è medio sublatus. *Megap.* Sed illud ô Parca tu mihi non negaveris. *Cl.* Quidnam? *Megap.* Scire velim ut res me defuncto se sint habituræ. *Cl.* Audi: nam edoctus magis angeris. Tuam uxorem Midas servus habebit, quam jam olim adulterio corruperat. *Megap.* Ille sceleroſus quem ejus suasu manumisi. *Cl.* Tua verò filia pellicibus ejus qui nunc tyrannidem obtinet, annumerabitur. Porrò statuæ, quas olim tibi urbs erexit, omnes eversæ, spectantibus risum præbebunt. *Megap.* Dic mihi, nullusne ex amicis ob ea quæ fiunt indignatur? *Cl.* Quisnam tibi fuit amicus? aut quis justa de causa conciliatus? Nescis omnes qui te adorabant, & eorum quæ dicebas ac faciebas singula laudabant, id vel metu, vel spe feciſſe? imperii nimirum amici erant, & temporis rationem habebant. *Megap.* Atqui cùm in conviviis libarent magna voce multa bona mihi precabantur, parati singuli ante me mori, si fieri posset. In summa per me jurabant. *Cl.* Quare heri cum quodam ex ipsis cœnatus, obiisti: nam poculum tibi postremò allatum huc te demisit. *Megap.* Hoc illud est quod amari quiddam sensi. Quid verò hoc

1 Ἔκαζε ἐπαινοῦντες] Vt illud, *laudant convivæ.* Convivæ, ut hic, parasiti: dixerunt viri Clar. ad Pers. dixi ad illud Petron. *ut forte canares poetam laudasti.* Bourd.

2 Ὅρκος ἦν ἐγώ] Iurant Parasiti per reges suos. *Idem.*

1 Εἰ μὲ

ἦ τοῦτ' ἔπραξε; Κλω. πολλά με ἀνακρίνεις. ἐμοῦσαν δέον. Μεγα. ἢ με πίσῃ μάλιστα ὦ Κλωθοῖ, διόπερ ἐπόθουν ἢ ὡς ὀλίγον ἐς τὸ φῶς ἀνακύψαι πάλιν. Κλω. τί ἦ τοῦτό ἐστιν; ἔοικε γάρ τι παμμέγεθες εἶναι. Μεγα. Καρίων ὁ ἐμὸς οἰκέτης, [1] ἐπὶ τάχιστά με ὑποθανόντα εἶδε, ᾤχετ' δείλιν ὀψίαν ἀνελθὼν ἐς τὸ οἴκημα, ἔνθα σκεύεμιλιν, σχολῆς οὔσης, ἡδέως γὰρ εἶδέ φύλακά τέ με, [2] Γλυκέριον τὴν παλλακίδα μου, καὶ πάλαι ἦ οἴμοι κεκοσμημένῃ, ἐπιπασασάμενον τὴν ὄψιν, ἰσοδυῆ, καθάπερ εἴθισται ἔνδον παρεῖναι. εἶτα ἐπειδὴ ἄλις εἶχε τῆς ἐπιδυμίας, ἀπεβλέψας ἐς ἐμέ, σὺ μέντοι φησὶν ὦ μιαρὸν ἀνηρώπιον, κἀκεῖνά μοι πολλάκις ἠδίκηκας σύστεινας. καὶ ταῦθ' ἅμα λέγων, παρέπλησέ τί με, καὶ κῆ ἠρέμης ἔπαισε. τέλος ἦ, πλατὺ χρεμπτάμενον, καὶ καθέπτυσας μου, καὶ ἐς τὸν αἰσθῶν χῶρον ἄπιθι ἐπισπῶν, ᾧ χθὲς. ἐγὼ ἦ, σοὶ ἐπιμπεράμενα μέ, σὺν εἶχον ἦ ὅμως ὅ, τι καὶ θράσειμι αὐτὸν, αὖος ἤδη καὶ ψυχρὸς ὤν. καὶ ἡ μιαρὸς ἦ παιδίσκη, ἐπὶ ψόφῳ, ὡσεισόντων τινῶν ἤθελτο, στέλλω χείσασα τὰς ὀφθαλμὰς ὡς δακρύσασα ἐπ' ἐμοὶ, κακύσασα, καὶ τὸν ὄμον ἐπικλαμμένη, ἀπῆκάτιζε. ὦ εἰ λαβοίμην; Κλω. παῦσαι ἀπειλῶν. ἀλλ' ἐμβηθι. καιρὸς ἤδη σε ἀπαντᾶν ἐπὶ τὸ δικαστήριον. Μεγα. καὶ τίς ἀξιώσει κατ' ἀνδρὸς τυράννου ψῆφον λαβεῖν; Κλω. κῆ τυράννου μὲν

hoc facinore voluit? *Cl.* Multa percunctaris, cùm jam insecendisse oportuisset. *Megap.* Vnum me maximè angit Clotho, cujus gratia paulisper ad lucem emergere cuperem. *Cl.* Quid istud est? id permagni quid videtur esse. *Megap.* Carion famulus meus quumprimum vidit me extinctum, circa vespertinum crepusculum, conclave in quo jacebam ingressus, cùm vacaret (neque enim me custodiebat quisquam) Glycerium pellicem meam, cum qua jam ante rem habere solebat, attractis foribus tanquam nemo intus esset, subegit. Deinde postquam libidini satisfecisset, conversis in me oculis. Tu quidem, inquit, homuncio sceleste, mihi plagas nihil commerito sæpe inflixisti. Cumque hæc diceret, simul vellicabat me, & alapas impingebat. Tandem cùm lato screatu me conspuisset & in regionem impiorum abire me jussisset, discessit. At ego quanquam ira succendebar, tamen quia jam frigidus & exanguis eram, hominem ulcisci non potui. Porrò sceleste famula cùm advenientium quorundam strepitum sensisset, oculis saliva inunctis, ac si me defleviſſet, ejulando, nomenque meum inclamando, discedebat: quos si prehendero. *Cl.* Desine minari: & inscende: jam enim tempus est ut in judicium concedas. *Megap.* Ecquis contra tyrannum pronunciare volet? *Cl.* Contra ty-

1 Ἐπὶ τάχιστά με ὑποθανόντα εἶδε] Cùm dicere debuisset ἐπὶ ἀποθανόν· οὕτως τοῦτο εἴρηται· Ἀττικὸς σχηματισμὸς Euripidi frequens: quod & notavit Eupipid. Schol. *Bourd.*

2 Γλυκέριον] Notant Grammatici Atticos ὑποκορίζοντας solere nomina secundæ sic transformare, ut ὑβριστὴν, ὑβρικὸν, γλυκέριαν, ὑβριστὸν, ὑβρικὸν, γλυκέριον. Idem.

1 Ἐπ

ἀδεὶς, κ᾽ νεκρῶ ᾖ ὁ Ῥαδάμανθυς, ὃν αὐτίκα μάλα ὀψὲ δίκαιον, καὶ κατ᾽ ἀξίαν ἐπιπλήττα ἑκάστῳ τῶν δίκλω. τὸ νῦν ᾖ ἔχον, μὴ ἀφῇς τι. Μεγα. κἂν ἰδιώτλω με ποίησον ὧν μοῖρα τ πενήτων ἑνα, κἂν δοῦλον ἀντὶ τ πάλαι βασιλέως. ἀναβιῶναί με ἔασον μόνον. Κλω. πῶς ᾖ ὁ τὸ ξύλον; καὶ σὺ ᾖ ὦ Ἑρμῆ, σύρετ᾽ αὐτὸν εἴσω τ ποδός. ἐγὼ δ᾽ ἂν ἐμβαίη ἑκών. Ἑρ. ἔπου νῦν δεκπίπτε. δέχου τοῦτον σὺ πορθμεῦ, καὶ τ δεινα. καὶ ὅπως ἀσφαλῶς ἀμέλᾳ πρὸς τ ἴσαν διδήσετον. Μεγα. καὶ μὴν σὺ τῇ πρεσβείᾳ κρῆζεσθαί με δεῖ. Κλω. ὅπ τί; Μεγα. ὅπ νὴ Δία τύραννος ἦν, κ᾽ δορυφόρους εἶχον μυρίους. Κλω. εἶτ᾽ ἀ δηλαδὴ σε παρέπλευσεν ὁ Καείαν, ὡτωσὶ σκαιὸν ὄντα; πικρὸν δ᾽ ἂν τὴν τυραννίδα ἔξεις, γλυσχέμβ᾽ ᾧ ξύλω. Μι. τολμήσῃ γὰρ Κυνίσκ᾽ ἐπανατείνασθαί μοι τ βάκτρον; σὺκ ἐγώ σε πρόσθεν, ὅπ ἀλοίτερος ἄγαν, κ᾽ τραχὺς ἦθα, καὶ ἐπιλυπηκὸς, μικρὰ δεῖν πρόσθε παττάλωσα; Κλω. τοιγαροῦν μένοις κ᾽ σὺ τῷ ἰσῷ πρόσθε παττάλωμβ᾽. Μίκυλλ᾽. εἰπέ μοι ὦ Κλωθοῖ, ἐμὲ ᾖ ἀδεὶς ὑμῖν λόγ᾽. ἢ δοὺπ πένης εἰμὶ, ἀφ᾽ τοῦτο καὶ παλαιτέρου ἐμβῆναί με δεῖ; Κλω. σὺ ᾖ τίς εἶ; Μι. ὁ σκυτοτόμος Μίκυλλ᾽. Κλω. εἶτα ἄχθη βραδύνων; ἆχ ὁρᾷς ὁπόσα ὁ τύραννος ὑπισχνεῖτα δώσειν, ἀφεῖς πρὸς ὀλίγον; ἡσύχα γὰρ ἔχε με, εἰ μὴ ἀγαπητὰ καὶ σοὶ ἡ διατριβή. Μι. ἄκουσον ὦ βελτίστη μοιρῶν. ἐπάνυ με ἡ Κύκλωπος σκαιὰ δώρεαξ ἐδωρεὰ, τὸ ὑπισχνεῖσθ᾽, ὅπ τύμβον ἐγὼ τ ἕξω τ κατιδεμένῃ ἂν τε γὰρ πρόσθον, ἄν τε τύμβιον, οἱ αὐτοὶ ὀδόντες πρεμνύουσιν. ἄλλως τε, ὁδὶ᾽ tyrannum nemo: sed contra mortuum Rhadamanthus, quem in ferendis pro cujusque merito sententiis, mox æquissimum videbis: quare in præsentia ne cunctaris. *Megap.* Privatum me & ex pauperibus unum, quinetiam pro rege servum facias licet, dummodo reviviscere me sinas. *Cl.* Vbi ille est qui fustem gerit? & tu Mercuri, istum correpto pede intrò trahite. Non enim inscendat ultro. *Merc.* Sequere nunc fugitive, accipe hunc tu portitor, atque illum: utque malo diligenter alligetur, cura. *Megap.* Atqui me primas occupare par est. *Cl.* Quid ita? *Megap.* Quia rex fui, innumerosque satellites habui. *Cl.* Annon te meritò vellicabat Carion, cùm sævus adeò fuisses? acerbam certè degustato hujus baculo tyrannidem obtinebis. *Megap.* Audebit-ne Cynisicus mihi baculum illidere? Nonne ego te nuper, quòd liberiùs, & asperiùs objurgares, cruci propemodum affixi? *Cl.* Quamobrem & tu malo affixus manebis. *Micyllus.* Dic mihi Clotho: nullam mei rationem habetis. An quia sum pauper me postremum inscendere par est? *Cl.* Tu verò quis es? *Micyl.* Sutor sum Micyllus. *Cl.* An molesta tibi est mora? Non vides quàm multa se daturum polliceatur hic tyrannus, si vel paulum in vitam remittatur? Quare me tenet admiratio, cur non & tibi mora sit jucunda. *Micyl.* Audi Parcarum optima. Non admodum me delectat munus illud Cyclopis, quum pollicetur se postremum Vtim voraturum: nam sive primum, sive postremum, iidem me dentes manent. Prætereà res meæ,

ὀμοῖα πάμπολ τοῖς τῶν πλησίον. [1] οὐ γὰρ διαμέτρου ἡμῶν οἱ βίοι φασίν. ὁ μὲν γὰρ τύραννος, εὐδαίμων εἶναι δοκῶν καὶ διὰ τὸν βίον, φοβερὸς ἅπασι, καὶ ἀπολιπὼν χρυσοῦ τοσοῦτον, καὶ ἀργύρου, καὶ ἐσθῆτος, καὶ ἵππους, καὶ δεῖπνα, καὶ παῖδας ὡραίους, καὶ γυναῖκας εὐμόρφους, εἰκῆτως ἠνιᾶτο. καὶ ἀπαπαύρεται αὐτῶν, ἤχθετο. [2] ὁ γὰρ οἷος ὅπως καθάπαξ ἐξῇ τινι σῶσαι χρυσὸν τοῖς τοιούτοις ἢ ψυχὴν, καὶ σὺν ἐξελᾷ ἀπαλλαττόμενος ῥᾳδίως, ἅτε αὐτοῖς πάλαι σφοδρὸν ἡρτημένος. μᾶλλον δ' ὥσπερ ἀῤῥηκτος ἡς ὁ τούτου δεσμὸς ἐστιν, ᾧ δεδέσθαι ξυμβέβηκεν αὐτῷ. ἁμέλει, κἂν ἀπάγῃ τις αὐτὸν μὴ βίᾳ, ἀναχωρεῖ. καὶ πάλαι ἄντικρυς φράσας, δεῖλοι πρὸς ταῦτα εὑρίσκομεν τὸν ἐπὶ τὴν ἄδην φέροντα ὁδόν. ἐπισφέρουσι γὰρ εἰς τὰ πίσω, ὥσπερ οἱ δυσερωτες, καὶ πόῤῥωθεν ἀποβλέπειν τὸ ὦν τῷ φωτὶ βλέποντες, οἷα ὁ μάταιος σκιᾶς ἐπείδ. καὶ παρὰ τὴν ὁδὸν ἀποδιδράσκων, κἀντεῦθα σε καταλιπαρῶν. ἐγὼ δὲ, ἅτε μηδὲν ἔχων σύνεχον τῷ βίῳ, οὐκ ἀγρὸν, οὐ οἰκίαν, οὐ χρυσὸν, οὐ σκεῦος, οὐ δῶρα, οὐκ εἰκόνας, εἰκότως οὖσαν λεῖ. κάπειδὴ μόνον ἡ Ἄτροπος ἔνδοσέ μοι, ἄσμενος ἀποῤῥίψας τὸν σμίλιν, καὶ τὸ κήτιμον, κρηπίδα πᾶσι τοῖς θεοῖς ἔχων, ἀναπηδήσας οὖν ἀνυπόδητος, οὐδὲ τὴν μελαντηρίαν ἀπονιψάμενος, εἱπόμην. μᾶλλον δὲ ἠγούμην, ἐς τὸ πρόσω ὁρῶν. ἐδέδει δέ με τῶν κατόπιν ἐπιστρέφειν, καὶ μετεκάλει. καὶ νὴ Δί' ὀπίσω τὸν νῶτον ἀναστρέψαντα, καὶ ἀνακαλοῦντα. ἀλλ' ἐγὼ ἐπὶ τὸ πρόσω ἔτι μᾶλλον ἐπεσπώμην, καὶ ἐπεφόρουν τὸν πόδα, καὶ ἐπέσπευδον, ἐπιλαθόμενος τῶν ὀπίσω, καὶ τὸν ἐμαυτοῦ ἀποδιδράσκων.

meæ, non ut divitum se habent. Nam vitæ nostræ ex diametro (ut ajunt) inter se distant. Hic enim tyrannus qui beatus in vita videbatur, horrendus omnibus ac suspiciendus, relicto tam multo auro, & argento, vestibus, equis, epulis, pueris floridis, & mulieribus formosis, non injuria cruciatur: ab iisque se abstractum gravatur. Etenim anima nescio quo pacto hisce veluti visco affixa hæret, nec facilè demigrare vult, ut quæ his jamdudum addicta sit. Quin potiùs ac si infragile sit vinculum istud quo ipsos illigari contingit, quum à quopiam vi abducuntur, altum ejulant. Ac cum in cæteris sint feroces, in hac via quæ ad inferos ducit, meticulosi deprehenduntur. Itaque veluti perditè amantes à tergo subinde respiciunt, & ea quæ apud superos geruntùr è longinquo cernere cupiunt: sicut stultus hic faciebat, cùm & in via fugeret, & hîc tibi supplicaret. At ego, ut qui nullum in vita pignus haberem, non agrum, non domuum multitudinem, non aurum, non supellectilem, non gloriam, non imagines, meritò ad mortem expeditus fui, ac postquam mihi solùm innuit Atropos, scalpro, soleaque libenter abjectis & crepidam præ manibus habens, ilico exilii discalceatus, nec abstersо atramento, sum secutus: imò potiùs præivi, ad anteriora respiciens: cùm nihil à tergo relictum me converteret, & revocaret. Et per Iovem jam pul-

1 Οὐ γὰρ διαμέτρου ἡμῶν οἱ βίοι] Mſ. ἡμῖν. Proverb. & πάνυ διαφερόντων. Bourd.
2 Οὐ γὰρ οἷός ἐστ' ὅπως] Interpungunt hunc locum Grammatici, & dici volunt ὡς οἷός γὰρ ὅπως. Idem.

ἤδη καλὰ τὰ παρ' ὑμῖν πάντα ὁρῶ. τό, τε γὰρ [1] ἰσοτιμίαν ἅπασιν εἶναι, καὶ μηδένα τοῦ πλησίον διαφέρειν, ὑπερήδιστον ἔμοιγ' ἂν δοκεῖ. πεμφίγομαι δὲ μάλ' ἁπαιτοῦντας χρέα τοὺς ὀφείλοντας σεσωῦσθαι, μὴ δὲ φόρους ἀποτελεῖν. τὸ δὲ μίσγειν, μὴ δὲ ῥιγοῦν τοῦ χειμῶνος, μὴ δὲ νοσεῖν, μηθ' ὑπὸ τῶν δυνατωτέρων ῥαπίζεσθαι. εἰρήνη γὰρ πᾶσα, καὶ τὰ πτώγματα εἰς [2] τὔμπαλιν ἀναστρεμμάτα. ἡμεῖς μὲν γὰρ οἱ πένητες, γελῶμεν, ἀσιῶντες ὥς γε οἱμώζουσιν οἱ πλούσιοι. Κλω. πάλαι δέ σε ὦ Μίκυλλε γελῶντα ἑώρων. τί δή ποτε ὃ τι μάλιστα σὺ γελᾷς; Μι. ἄκουσον ὦ πιμωτάτη μοι θεῶν. πορφυρικῶν ἄνθων τυρόντων, πάνυ ἀκριβῶς ἐώρων τὰ γιγνόμενα ὑπ' αὐτῶν. καί μοι εἰδυίᾳ τότε ἰσυθές πως εἶναι. τὴς τε γὰρ [3] πορφύρας τὸ ἄνθος ὁρῶν, ἐμαγαλιζόμην, καὶ τὸν ἀκηλεθέντων τὸ πλῆθος, καὶ τὸ χρυσοῦν, καὶ τὰ λιθοκόλλητα σκεύη, καὶ τὰς [4] κλίνας τὰς ἀργυρόποδας. ἔτι γὰρ καὶ ἡ κνίσσα ἡ τῶν σκευαζομένων εἰς τὸ δεῖπνον, ἀπίναιά μοι. ὥστε [5] ὑπερήνορά πως ἐς

pulchra apud vos omnia video. Nam pares omnibus esse honorum gradus: nullumque vicino præstare, res mihi longè suavissima videtur. Conjicio etiam hîc neque æs alienum à debitoribus repoſci, neque tributum pendi: quodque maximum est, neminem hyemo rigere, nec ægrotare, nec à potentioribus colaphos infligi. sed omnia pace consistere, resque hominum in contrarium versas esse. Nos enim pauperes ridemus, ac divites tristantur & plorant. *Cl.* Te jamdiu ridentem vidi Micylle: sed quid potissimum tibi risum movebat? *Micyl.* Audi, Dearum mihi maximè veneranda. Cùm apud superos propter tyrannum habitarem, valdè diligenter inspiciebam, quæ ab ipso fiebant: ac ille tunc mihi Deo par videbatur. Nam cùm purpuræ florem spectarem, & comitantium turbam, & aurum, & pocula gemmis distincta, lectosque pedibus argenteis suffultos, eum fœlicem prædicabam: præterea eorum quæ in cœnam parabantur, nidor me afficiebat. Itaque vir homine major,

1 Ἰσοτιμίαν] Hanc apud inferos æquasem honoris sedem, sic alibi vocat in Dial. Mort. & passim. *Bourd.*

2 Τὔμπαλιν] Mſ. ἐς τὸ ἔμπαλιν, τύπτειν εἰωθότα τοῖς γιγνομένοις ἐν τῇ ζωῇ. Idem.

3 Πορφύρας ἄνθος] Ἄνθος de re qualibet ridente, ut ἄνθος ἔφυκε. Sic apud Homer. ἄνθος πυρός·

Αὐτὰρ ὑπεὶ πυρὸς ἄνθος ὑπέπτατο, παύσατο δ' ὁλοῦ.

A quo Philoſtr. in Scamand. Æſchyl. Prometh. vincto τὸ σὸν γὰρ ἄνθος. Idem.

4 Κλίνας ἀργυρόποδας] Poteſt ſumi ἁπλῶς, ut in Somnio & alibi, poteſt etiam ſignificare λευκόποδας, ut ἀργυρόπεζα, λευκόπους, ut apud Catul. Epithal. Iul. & Manlii.

O cubile quot ô nimis
Candido pede lectule.

Τὰς κλίνας ἀργυρόποδας, licet ſciam hunc locum capi de lectulis ἐλεφαντόποσι. Idem.

5 Ὑπερήνορά πως] Mſ. Regius. ὥστε δὲ θεῖός τις ἀνήρ. Idem.

1 Τεμ-

ἀνὴρ καὶ [1] τρισόλβιος καὶ φαιδρότερος. καὶ μειονεκτῶ κομψίαν, καὶ ὀψιλόπερος, [2] ὅλῳ πήχει βασιλικῷ ἐπαιρόμενος τῇ τύχῃ, καὶ σεμνῶς περιβαίνων, [3] καὶ ἑαυτὸν ἐξυπτιάζων, καὶ τοὺς συντυγχάνοντας ἐκπλήττων. ἐπεὶ δὲ ἀπέθανεν, αὐτός τε παιγνιώδης ἄφθη μοι ἀποθυσάμενος τῷ τρυφῷ. κἀμοὶ δοκεῖ ἔτι μᾶλλον καταγέλαν, εἰ καὶ ἀπὸ τῆς κνίσης τερπόμενος μόνον· αὐτὸς δὲ τῇ δυσωδίᾳ, καὶ μακαρίζειν ἐπὶ τῷ ἀμοιρεῖν τοῦ ἐν τῇ λακωνικῇ θαλάττῃ κοχλίου. οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ τὸν θανεσῆν Γνίφωνα ἰδὼν τίνοντα, καὶ μεταμελούμενον, ὅτι μὴ ἀπέλαυσε τῶν χρημάτων, ἀλλ' ἄχυσος αὐτῶν ἀπέθανε, τῷ ἀσώτῳ Ῥοδοχάρει τῷ υἱέϊ ἀπολιπών, ὅτῳ γὰρ ἀγχιστα ἦν αὐτῷ γένος, καὶ σπουδαῖον ἐπὶ τὸ κληρονομεῖν τὴν τοῦ νόμου, οὐκ εἶχον ὅπως κωλύσωσι τὸ γάλωμα. καὶ μάλιστα μεμνημένον ὡς ἀχρεῖος ἀεὶ, καὶ ἀσχημονῶν ἦν, φρυνίδος τὸ μίσπυλον ἀναπλέων, καὶ μύωνος τοῖς δακτύλοις πλαττῶν, οἷς τάλαντα καὶ μυριάδας ἐλογίζετο, καὶ ψηφισμάριον συλλέγων τὰ μετ' ὀλίγον [4] ἐκλυθησόμενα σοὶ δὲ μακαρίτη Ῥοδοχάρης. ἀλλὰ τί σὺν ἀπερχόμενα ἤδη; καὶ μὴ ζῶντες γὰρ πλέοντες, τὰ λοιπὰ γελασόμεθα, οἰμώζουσι γὰρ αὐτὰς ὁρῶντες. Κλε. ἔμβαινε, ἵνα καὶ [5] ἀνιμήσητε

jor, & ter beatus videbatur, imò fermè pulchrior, & altior, toto cubito regio fortunæ successu se erigens, & graviter incedens, ac seipsum resupinans, obviosque obstupefaciens. Sed postquam vita functus est, ipse deliciis exutis, visus est mihi prorsus ridiculus: ac me ipsum magis irridebam qui sceleratum illum obstupuissem, fœlicitatem ejus ex nidore tantùm æstimando, & ob sanguinem, qui Laconici maris cochleis innascitur, beatum prædicando. Neque hîc solum mihi ludo fuit: sed cùm fœneratorem illum Gniphonem gementem viderem, & consilii pœnitentem, quòd pecuniis non esset fruitus, sed non gustatis illis obiisset, & nepoti Rhodochari facultates reliquisset (hic enim ipsi erat genere proximus, & primus ex lege in hæreditatem vocabatur) risum compescere non poteram: præcipuè cùm meminissem quàm pallidus & squalidus esset, vultumque curis tristem gereret, solisque digitis dives esset, quibus talenta, & myriadas supputabat, minutatim colligendo ea quæ paulò post à beato Rhodochari erant dissipanda. Sed quid jam hinc non solvimus? Etenim reliqua inter navigandum ridebimus, quum plorantes ipsos videbimus. *Cl.* Inscende, ut Portitor an-

1 Τρισόλβιος] Vt in principio Nigrini. *Bourd.*

2 Ὅλῳ τῷ πήχει βασιλικῷ] Tangit hunc locum Theod. Marcil. ad Horat. dixit autem βασιλικῷ, ἀντὶ τοῦ, μεγάλῳ, ὁ γὰρ βασιλικὸς πῆχυς ἴσχει ὑπὲρ τὸν ἰδιωτικὸν τρεῖς δακτύλους. Solet Lucianus tyrannos & cæteros supercilioſos Τιτανώδεις βλέποντας, his verbis attollere. *Idem.*

3 Καὶ ἑαυτὸν ἐξυπτιάζων] Sic passim alibi ἀντὶ τοῦ τείνων τὸ τράχηλον & τὸν ἰδίους ὄμους ἀφεσκοπούμενον, ὅτι γαυρῶν & ὑπερηφάνως ἀφεσταῶτ. Sic scriptum ad oram Mſ. Regii. *Idem.*

4 Ἐκλυθησόμενα] Angl. ἐκχύν. *Idem.*

5 Ἀνιμήσητε] Mſ. ἀναασθε. *Idem.*

ὁ πορθμεὺς τὸ ἀγκύριον. Χα. ἴτω, ποῖ φέρη; τἀλῆρες ἤδη τὸ σκάφος. αὐτῷ παίδιμι. ἐς αὔριον ἑωθέν σε ἀναπορθμεύσομεν. Μι. ἀδικεῖς ὦ Χάρων, ἐῶν ἤδη νεκρὸν ἀπολιμπάνειν ἀμέλει, κράψομαί σε τῷ Ραδαμάνθυι. εἰμὶ γὰρ κακῶν, ἤδη πλέουσιν, ἐγὼ δ' μόνος ὑπολειπόμενος. καίτοι, τί δ' ἀφινήσομαι κατ' αὐτούς; ἐγὼ γὰρ δίδια [1] μὴ ἀπαγορεύσας ἀποπνιγῶ, ἤδη πεθνεώς. ἄλλως τε, ἐδὲ τὸ ὀβολὸν ἔχων τὸ πορθμίον καταβαλεῖν. Κλω. τί τοῦτο; ἀναμενοῦν ὦ Μίκυλλε. ὁ γέρων ὅπου σε διελθεῖν. Μι. καὶ μὴν ἴσως ὑμῶν κἀγὼ ἀποκαλέσομαι. Κλω. μηδαμῶς, ἀλλὰ ἀποστελάμενος, ἀναλάβωμεν αὐτόν. καὶ σὺ ὦ Ἑρμῆ, [2] συνάρπασον. Χα. ποῦ νῦν καθεδεῖται; μεσὴ γὰρ πάντα ὡς ὁρᾷς. Ερ. ἐπὶ τὰς ὦμους εἰ δοκεῖ, ἐγὼ τυράννου. Κλω. καλῶς ὁ Ἑρμῆς ἐνόησεν. ἀναβᾶσα ἂν, καὶ τὸ πτέρυγα ἐγὼ ἁλιτηρίῳ καταπάτει. ἡμεῖς δ' ὁπλοῦμεν. Κυνι. ὦ Χάρων, καλῶς ἔχει σοι τὰς ἀληθείας αὐτοῦ εἰπεῖν. ἐγὼ τὸν ὀβολὸν μὲν οὐκ ἂν ἔχοιμι δοῦναί σοι, καθάπλου σύ. πλοῖον γὰρ ἀδὲν ἐσι τὸ πόρος, ὡς ὁρᾷς, καὶ τούτῳ ἐγὼ ξύλῳ. πάλαι δ', ὡς ἀντλεῖν ἐθέλης, ἑτοιμος, καὶ [3] παρέσκοπος εἶναι. μέμψη δ' ἀδέν, ὡ δύηρες, καὶ καρτερόν μοι ἐρετμὸν δὸς μόνον. Χα. ἐρεπε. καὶ τοι χαρὰ ἱκανὸν ἔσται σὲ λαθεῖν. Κυ. ἢ καὶ κατακελεύσει δείσας; Χα. νὴ Δί', ἢν ἐδῇς κέλευσμά τι

anchoram extrahat. *Ch.* Heus tu, quò pergis? plena jam scapha: ibi expecta: cras luce prima te trajiciemus. *Micyl.* Iniquus es, ô Charon qui mortuum jam exoletum relinquis. Te profectò apud Radamanthum injuriæ accusabo. Hei misero mihi! jam navigant: & ego solus hic relinquar. Atqui, cur ad eos natatu non contendo. Non enim timeo ne defatigatus suffocer, cùm jam mortuus sim: præsertim, cùm ne obolum quidem habeam quo naulum solvam. *Cl.* Quid hoc rei est? expecta Micylle: non enim fas est ita transfretare. *Micyl.* Atqui fortè prior vobis tranavero. *Cl.* Nequaquam: sed admota potiùs nave, ipsum recipiamus: tu quoque Mercuri nobiscum arripe. *Ch.* Vbi nunc sedebit? nam plena ut vides, sunt omnia. *Merc.* Tyranni humeris, si videbitur, insidebit. *Cl.* Hoc scitè Mercurius excogitavit. Ascende igitur, & sceleſti hujus cervicem conculca: nos autem fausté navigemus. *Cyn.* Æquum est ô Charon, ut verum hinc tibi dicam, ne obolum quidem pro trajectu tibi dare potero: præter peram enim quam vides, & baculum hunc, planè nihil habeo. Cæterùm si velis, sentinam exhaurire, & remigem agere sum paratus. Nec conquerêris, si modò agilem, firmumque remum mihi dederis. *Ch.* Remiga: nam hoc à te satis sit accipere. *Cyn.* Num remiges etiam cantu accendere opus erit. *Ch.* Per Iovem, siquidem nauticam aliquam exhorta-

1 Μὴ ἀπαγορεύσας] Mſ. ἀπνίσας. Lucianea prorsus dictio. *Beurd.*

2 Συνάρπασον] Angl. συναίαπασον. Idem.

3 Παρέσκοπος] Ἐπὶ τῇ κώπῃ καθήμενος. varia est κώπης acceptio quam vide apud Grammat.

1 Περὶ

τῶ ναυπηγῶν. Κυ. οἶδα κ᾽ πολλὰ ὦ Χάρων τῶ ναυπηγῶν ἀλλ᾽ ὁρᾷς, ἀντεπηχῶσιν ἕτεροι θρηνούσης. ὥστε ἡμῖν τὸ ἆσμα ἐπιζεφυχήσεται. Πλούτ. οἴμοι τῶν κτημάτων. Ἄλλ. οἴμοι τῶν ἀγρῶν. ὀτοτοῖ, τῶν οἰκίων οἵων ἀπέλιπον. Ἄλλ. ὅσα τάλαντα ὁ κληρονόμος ἀναθήσει λαβών. Ἄλλ. αἰ, αἰ, τῶν γονέων μου παιδίων. Ἄλλ. τίς ἄρα τὰς ἀμπέλους τρυγήσει, ἃς πέρυσι ἐφύτευσάμην; Ἑρμῆς. Μίκυλλε, σὺ δ᾽ ἐδὴν οἰμώζεις; καὶ μὲν δὴ ἡμεῖς ἀδακρυτὶ διαπλεύσαι πα. Μι. ἄπαγε. ἐδὲν ἐστὶ μᾶλλον ἐφ᾽ ὅτῳ ἂν οἰμώξωμαι δύπλοῦν. Ερ. ὅμως ἂν μικρόν τι [1] ἕως τὸ ἔθος ἐπισύναξον. Μι. οἰμώξομαι τοίνυν, ἐπειδή σοι ὦ Ἑρμῆ δοκεῖ. οἴμοι τῶν κατατμημάτων. οἴμοι τῶν κρηπίδων τῶν παλαιῶν. ὀτοτοῖ, τῶν σαθρῶν ὑποδημάτων. σὺ δ᾽ ἐπ᾽ ὀκνοδαίμων ἐωθεῖς ἐς ἐσπέραν ἄπλοιαν διαπλεῖν, ἐδὲ ᾧ χειμῶνος ἀνυπόδητός τε, καὶ ἡμίγυμνος ἀποιήσω, τὰς ὀδόντας ὑπὸ τῦ κρύους συγκροτῶν. τίς ἄρα μοι τὼ σμίλιν ἕξει, καὶ τὸ κεντητήριον; ἱκανῶς πεπλούτηκα. χρὴν δ᾽ ἤδη κ᾽ κεραπεπλοῦσθαι. Χα. ἄγε δὴ τὰ πορεῖα ἀποδυτέον ἡμῖν λοιπόν. κ᾽ σὺ δ᾽, δός. Δι. πάντων ἤδη ἔχω. δὸς κ᾽ σὺ τ᾽ ὀβολὸν ὦ Μίκυλλε. Μι. παίζεις ὦ Χάρων, [2] ἢ κατ᾽ ὕδατος φασιν ἤδη γεγράφεις. Δι. Μικύλλῳ ἤδη πὰ ὀβολὸν ἀπεδεδώκαμεν. ἀρχὴν δ᾽, ὅτι οἶδα εἰ τετράγωνόν ἐστιν ὀβολὸς, ἢ στρογγύλον. Χα. ὦ καλὴς ναυλλίας, καὶ ἐπικερδὲς πμέτερον. ἀποβαίνετε σὺ ὀ-

tationem tenes. *Cyn.* Multas equidem teneo Charon: verùm hi plorando, ut vides, obstrepunt: unde futurum est ut cantus nobis interturbetur. *Dives.* O meas possessiones! *Alius.* O meos agros! me miserum qualem reliqui domum! *Alius.* Quàm multa talenta hæres à me accepta dilapidabit! *Alius.* Væ væ meis infantulis! *Alius.* Quis vites meas, quas anno superiore plantavi, vindemiabit? *Merc.* Mycille, tu verò nihil ploras? atqui non fas est quenquam citra lachrymas navigare. *Micyl.* Apage: nam cùm fausta navigatione deferar, nihil est quod plorem. *Merc.* Attamen pro more paulum ingemiscito. *Micyl.* Plorabo igitur: quandoquidem ita vis, Mercuri. O meas soleas! ô veteres crepidas! cheu putres calceos! Non amplius infœlix, ego, ab aurora ad vesperam usque jejunus manebo: nec hyeme discalceatus, & seminudus obambulabo, dentes præ frigoris acerbitate complodendo: quis cultrum meum, quis subulam habebit? satis lamentatus sum, ferè jam ad portum appulimus. *Ch.* Age verò priùs naulum reddite: tu quoque redde: jam ab omnibus habeo: da tu quoque obolum Micylle. *Micyl.* Iocaris ô Charon, aut quemadmodum ajunt, in aqua scribis, qui à Micyllo obolum expectes: principio autem, ne novi quidem quadratus-ne, an rotundus sit obolus. *Ch.* Egregiam verò & quæstuosam navigationem hodiernam. Descendite tamen. Ego

1 Πρὸς τὸ ἔθος] Angl. ἀς τὸ ἔθος. Bourd.
2 Η᾽ κατ᾽ ὕδατος] Dictio, φασὶν, quæ sequitur, proverbium notat, de quo interpr. Catull. *Idem.*

μως. ἐγὼ δ' ἵππους, καὶ βᾶς, καὶ κύνας, καὶ τὰ λοιπὰ ζῶα μίτειμι. Ἀφαλεῖσθαι γὰρ κἀκεῖνα δεῖ. Κλω. ἄπαγε αὐτοὺς ὦ Ἑρμῆ παραλαβών. ἐγὼ δ' αὐτὴ, εἰς τὸ ἀντιπέραιος ἀποπλεύσομαι, Ἰνδοπάτην, καὶ Ἡραμίθρην τοὺς Σύρους ἀφίξουσα. πεπύσθαι γὰρ δὴ ὡς ἀλλήλοιν, περὶ γῆς ὅρων μαχόμενοι. Ερ. ὡσίωμεν ὦ ἄνες. μᾶλλον δ' πάντες ἑξῆς ἑπεσθέ μοι. Μι. Ἡράκλεες δ' ζόφου. πῶ νῦν ὁ καλὸς Μέγιλλος; ἢ τὴν Ἀφρώ τις σύνταφα εἰ καλλίων Φρύνης Σιμμίχη; πάνυ γὰρ ἴσα, καὶ ὁμόχροα, καὶ οὐδὲν ὅτε καλὸν, ὅτε κάλλιον. ἀλλ' ἤδη καὶ τὸ τριβώνιον, ὡσπερεὶ πέως ἄμορφον εἶναι δοκεῖν, ἰσότιμον γέγνεται τῇ πορφυρίδι δ' βασιλέως. ἀφανῆ γὰρ ἄμφω, καὶ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ σκότου κεκαλυμμένα. Κυνίσκε, σὺ δ' πῶ ποτε ἄρα ὢν τυγχάνεις; Κυνι. σύνταφα λέγω σοι Μίκυλλε. ἀλλ' ἅμα εἰ δοκεῖ, βαδίζωμεν. Μι. οὐ λέγεις, ἔμβαλέ μοι τὸν δεξιάν. εἰπέ μοι, ἐπιλέσθης γὰρ ὦ Κυνίσκε [1] τὰ Ἐλευσίνια, ἆρ' ὅμοια τοῖς ἐνθάδε σοι δοκεῖ; Κυνι. οὐ λέγεις. ἰδὼν ἂν ποτέ τινα δαδοχεῦσά τις, φοβερόν τι, καὶ ἀπειλητικὸν προσελθόντα. ἢ ἄρα πω Ἐλευσίς ἐστι; Μι. ἔοικεν ἀπό γε τοῦ σχήματος. Ερ. ὑπέλαμβανε τούτους ὦ Τισιφόνη, τεττάρας ἐπὶ τοῖς χιλίοις. Τι. καὶ μὴν πάλαι γε ὁ Ῥαδάμανθυς ὑμᾶς προσεμένει. Ραδα. προσιτω αὐτοὺς ὦ Ἑρμῆ. σὺ δ' ὦ Ἐρινύ. καὶ προσκάλει. Κυνι. ὦ Ῥαδάμανθυ, πρὸς πατρὸς, ἐμὲ πρῶτον ἐπίσκεψαι

Ego equos, & boves, & canes, reliquaque animalia adibo: nam oportet ut & illa trajiciant. *Cl.* Illos exceptos abducito Mercuri. Equidem in adversam ripam renavigabo Indopatem & Heramithrem Syræ filios advectura. Iam enim de finibus agrorum pugnando mutuis se vulneribus confecerunt. *Merc.* Heus vos, progrediamur: imò verò ordine sequimini me omnes. *Micyl.* Hercle quænam est hæc caligo? ubi nunc pulcher ille Megillus? aut quopacto dignoscat hic aliquis an Simmiche sit Phryna formosior? Quidvis enim hic par est, & concolor: pulchrum nihil, nihil pulchrius. Quin palliastrum meum, quod fœdum antehac videbatur, æquè nunc est in precio, atque ipsa regis purpura. Nam obscura sunt ambo, iisdemque tenebris immersa. Tu verò ubi tandem es Cynisce. *Cyn.* En tibi Micylle hic adsum: sed si videtur, simul eamus. *Micyl.* Probè dicis, dextram mihi injice. Dic mihi: tu enim Eleusiniis sacris es initiatus: num tibi quæ hic fiunt illis similia videntur? *Cyn.* Rectè dicis. Ecce quædam accedit facem gestans, terrificum quiddam & minitabundum obtuens. Annon est Erinnys? *Micyl.* Videtur certè ex habitu. *Merc.* Excipe Tisiphone hos quatuor supra mille. *Tisiph.* Atqui jamdudum Rhadamanthus hic vos expectat. *Rhad.* Adduc ipsos, Erinny. Tu verò Mercuri, illos ut pote præco accersе. *Cyn.* O Rhadamanthe, per patrem obsecro, pri-

1 Τὰ Ἐλευσίνια] Ἑορτὴ Apud Athenienses ἡ ὀπτελεμβὼν Δήμητρι καὶ Περσεφόνῃ, εἰς ἣν ἐχώρουν ἀνόπτα πάντα μυστήρια. De Eleusiniis, Scalig. ad lib. 7. Tibulli, & copiosè dico alibi. *Idem.*

1 Κυ-

ἀθροίζειν. Ραδα. τίνος ἕνεκα; Κυνι. πάντως βέλομαι κατηγορῆσαί τινος, ἃ συνεπίστασθαι πονηρὸν ὄντα αὐτὸν τὸν τρόπον; Ραδα. τίς δ' σύ; Κυνι. Κυνίσκος· ὦ ἄριστε. τὴν γνώμην φιλόσοφος. Ραδα. δεῦρο ἰὼν, καὶ στῆθι εἰς τὴν δίκην κατέναντι. σὺ δὲ σκόπει τοὺς κατηγόρους. Ερ. εἴ τις Κυνίσκου τυγχάνει κατηγορῶν, δεῦρο προσίτω. ὑβρίζει προσέρχεται. ἀλλ' οὐκ ἐκεῖνον τοῦτο ὦ Κυνίσκε. κόνδυλος δέ, ὅπως ἐπισκοπήσω σε καὶ ἀπὸ τῶν στιγμάτων. Κυνι. νῦν γάρ ἐγὼ στιγματίας ἐνομίζομαι; Ραδα. ὁπόσα ἂν τις ὑμῶν πονηρὰ ἐργάσηται τὸν βίον, καθ' ἕκαστον αὐτῶν ἀφανῆ στίγματα ἐπὶ τῆς ψυχῆς περιφέρει. Κυνι. ἰδοὺ σοι γυμνὸς παρέστηκα. ὥστε ἀναζήτει τοῦτο, ἄνευ σὺ φῂς τὰ στίγματα. Ραδα. καθαρὸς ὡς ἐπίπαν ὤν σοι, πλὴν τούτων τριῶν ἢ τεττάρων ἀμυδρῶν πάνυ, καὶ ἀσαφῶν στιγμάτων. καίτοι, τί τοῦτο; ἴχνη μέν, καὶ σημεῖα, τῶν ἐγκαυμάτων, οὐκ οἶδα δ' ὅπως ἐξαλήλιπται, μᾶλλον δὲ ὑπεκπέφευγε. πῶς ταῦτα ὦ Κυνίσκε, ἢ πῶς καθαρὸς ἐξ ὑπαρχῆς ἀναπέφηνας; Κυνι. ἐγώ σοι φράσω. πάλαι πονηρὸς δὲ ἀπαιδευσίαν γνούμενος, καὶ πολλὰ ἁμαρτὼν ἐμπολήσας στίγματα, ἐπειδὴ τάχιστα φιλοσοφεῖν ἠρξάμην, κατ' ὀλίγον ἀπέσυρα τὰς [1] κηλῖδας ὑπὸ τῆς ψυχῆς ἀπολυσάμενος. Ραδα. ἀγαθῇ γε τύχῃ, καὶ ἀνυσιμωτάτῳ χρησάμενος τῷ φαρμάκῳ. ἀλλ' ἄπιθι εἰς τὰς μακάρων νήσους, τοῖς ἀριστοις συνών. Ραδα. τίνος ἕνεκα; Κυνι. πάντως βέλομαι κατηγορῆσαί τινος, ἃ συνεπίστασθαι πονηρὸν ὄντα αὐτὸν τὸν τρόπον; Ραδα. τίς δ' σύ; Κυνι. Κυνίσκος· ὦ ἄριστε. τὴν γνώμην φιλόσοφος. Ραδα. δεῦρο ἰὼν, καὶ στῆθι εἰς τὴν δίκην κατέναντι. σὺ δὲ σκόπει τοὺς κατηγόρους. Ερ. εἴ τις Κυνίσκου τυγχάνει κατηγορῶν, δεῦρο προσίτω. ὑβρίζει προσέρχεται. ἀλλ' οὐκ ἐκεῖνον τοῦτο ὦ Κυνίσκε. κόνδυλος δέ, ὅπως ἐπισκοπήσω σε καὶ ἀπὸ τῶν στιγμάτων. Κυνι. νῦν γάρ ἐγὼ στιγματίας ἐνομίζομαι; Ραδα. ὁπόσα ἂν τις ὑμῶν πονηρὰ ἐργάσηται τὸν βίον, καθ' ἕκαστον αὐτῶν ἀφανῆ στίγματα ἐπὶ τῆς ψυχῆς περιφέρει. Κυνι. ἰδοὺ σοι γυμνὸς παρέστηκα. ὥστε ἀναζήτει τοῦτο, ἄνευ σὺ φῂς τὰ στίγματα. Ραδα. καθαρὸς ὡς ἐπίπαν ὤν σοι, πλὴν τούτων τριῶν ἢ τεττάρων ἀμυδρῶν πάνυ, καὶ ἀσαφῶν στιγμάτων. καίτοι, τί τοῦτο; ἴχνη μέν, καὶ σημεῖα, τῶν ἐγκαυμάτων, οὐκ οἶδα δ' ὅπως ἐξαλήλιπται, μᾶλλον δὲ ὑπεκπέφευγε. πῶς ταῦτα ὦ Κυνίσκε, ἢ πῶς καθαρὸς ἐξ ὑπαρχῆς ἀναπέφηνας; Κυνι. ἐγώ σοι φράσω. πάλαι πονηρὸς δὲ ἀπαιδευσίαν γνούμενος, καὶ πολλὰ ἁμαρτὼν ἐμπολήσας στίγματα, ἐπειδὴ τάχιστα φιλοσοφεῖν ἠρξάμην, κατ' ὀλίγον ἀπέσυρα τὰς [1] κηλῖδας ὑπὸ τῆς ψυχῆς ἀπολυσάμενος. Ραδα. ἀγαθῇ γε τύχῃ, καὶ ἀνυσιμωτάτῳ χρησάμενος τῷ φαρμάκῳ. ἀλλ' ἄπιθι εἰς τὰς μακάρων νήσους, τοῖς ἀριστοις συνών.

primum me inſpice. *Rhad.* Quorſum? *Cyn.* Omnino quendam accuſare velim, de iis quæ in vita me conſcio commiſit. Non enim dicta mea fuerint fide digna, niſi qualis ipſe ſim & quomodo vixerim, priùs manifeſtum fiat. *Rhad.* Tu verò quis es? *Cyn.* Cyniſcus, ô optime, profeſſione philoſophus. *Rhad.* Adeſdum, primuſque in judicio conſiſte: tu verò accuſatores accerſe. *Merc.* Siquis eſt hujus Cyniſci accuſator, huc prodeat. Nemo accedit: ſed hoc, Cyniſce, non ſufficit, quare veſtes exue, ut tua ſtigmata conſiderem. *Cyn.* Vbinam inuſta ſunt mihi ſtigmata? *Rhad.* Quod ſcelera quiſque veſtrûm in vita perpetravit, tot notas, ſed quæ non appareant, in anima circumfert. *Cyn.* Nudum ecce tibi me ſiſto: itaque iſtas perquire quas dicis notas. *Rhad.* Hic per omnia eſt purus, præter tres quatuorve planè obſcuras, evanidaſque notas: ſed quid hoc? veſtigia, ſignaque inuſtionum: ſed neſcio quo pacto deleta, imò potiùs exciſa ſint. Quid hæc ô Cyniſce, aut qui denuo purus es factus? *Cyn.* Ego tibi dicam. Olim cùm propter imperitiam pravus eſſem: multaſque ideo notas contraxiſſem, ſimul atque philoſophari cœpi, paulatim maculas omnes ex anima elui. *Rhad.* Bono profectò, & præſentiſſimo uſus es remedio. Sed in beatorum inſulas ito cum optimis conver-

1 Κηλῖδας ὑπὸ τ' ψυχῆς] Ο'γειδος. Sic rectè hanc vocem ed mentem Luciani interpretatur Heſyc. qui hac in voce conſulend. Interp. Ariſtoph. Suid. alia eſt κηλίδων acceptio alibi apud Lucianum. *Bourd.*

εἴσοις σωφρόνως. καταγέλαστος γε πρότερον ὃ φὴς τυραννεῖν, ἀλλὰς ἀποσκάλῃ. Micyl. καὶ τὰ μὲν ὦ Ῥαδάμανθυ, μικρόν ἐστι, καὶ βραχείας τινὸς ἐξετάσεως δεόμενον. πάλαι γὰρ σοι καὶ μυκὸς εἰμι. ὥστε ἐπίσκηπτε. Rada. τίς ἦν ὢν τυγχάνεις; Mic. ὁ σκυτοτόμος Μίκυλλος. Rada. εὖγε ὦ Μίκυλλε, καθαρὸς ἀκριβῶς, καὶ ἀνεπίγραφος. ἀπιθι καὶ σὺ πρὸς Κυνίσκον τουτονί. τὸν τύραννον ἤδη ἀποσκάλῃ. Er. Μεγαπένθης Λακύδου, ἥκετω. ποῖ τρέφῃ; ἀποστῆθι. σὲ τὸν τύραννον ἀποσκευῶ. ἀποσαλῶ αὐτὸν ὦ Τισιφόνη εἰς τὸ μέσον, [1] ἐπὶ πρόκλησιν ὠθοῦσα. σὺ δὲ ὦ Κυνίσκε, κατηγόρει, καὶ διέλεγχε ἤδη. πλησίον γὰρ ἀνὴρ ὑποστί. Cyni. τὸ μὲν ὅλον, οὐδὲ λόγων ἔδει. γνῶση γὰρ αὐτὸν αὐτίκα μάλα οἷός ἐστιν ἀπὸ τῶν στιγμάτων. ὅμως δὲ, καὶ αὐτὸς ἀποκαλύψω σοι τὸν ἄνδρα, καὶ δι' ὀλίγων δείξω φανερώτερον. ὑποστὰς γὰρ ὁ τραγικώτατος, ὁπόσα μὲ ἰδιώτης ὢν ἔπραξε, παραλείψειν μοι δοκῶ. ἐπὶ δὲ τὰς θρασυτάτας ἀποτολμήματα, καὶ θρυπτόμενος σωφρονῶν, ἐπαναστὰς τῇ πόλει τύραννος κατέστη, [2] ἀκρίτους μὲν ἀπέκτεινε πολίτας ἢ μυρίους. τὰς δὲ οὐσίας ἐκείνων ἀφαιρούμενος, καὶ πάντα ἀπὸ τοῦ ἀκροτηρίου ἀφικνούμενος, ἀδήμιλον μὲν ἀκλασίας ἰδίαν παρεκάλεσεν. ἀπαύστῳ δὲ ὠμότητι, versaturus. Quum priùs tyrannum quem dicis, accusaris, alios accersè. *Micyl.* Quod ad meam causam attinet, parva brevique inquisitione indiget. Iamdudum tibi nudus adsum: itaque me inspice. *Rhad.* At quisnam es? *Micyl.* Sutor Micyllus. *Rhad.* Euge Micylle, exquisitè purus es, nullisque stigmatibus notatus: abi tu quoque ad hunc Cynicum. Tyrannum jam accersè. *Merc.* Megapenthes Lacydæ filius prodeat. Quò te vertis? accede: te tyranne voco: ipsum Tisiphone in caput impulsum protrude in medium. Tu verò Cynisce accusa nunc & convince: vir enim iste propè adest. *Cyn.* Quanquam in universum verbis non est opus, siquidem eum, qualis sit, illico ex notis cognoscere posses, ipse tamen virum tibi retegam, & oratione clariùs ostendam. Ac [2] flagitia quæ ter sceleſtus ille commisit dum privatam vitam agebat, omittenda mihi censeo. Sed postquam ascitis in societatem audacissimis viris, collectisque satelitibus insurrexit, & tyrannus urbi præfectus est, plures quàm sexcentos indicta causa trucidavit. Deinde cùm singulis facultates eripuisset, summasque divitias attigisset, nullam libidinis speciem prætermisit, sed omni crudelitate, & con-

1 Ἐπὶ πρόκλησιν ὠθοῦσα] *Collo lymnixa*, Heliod. lib. 8. *Bourd.*

2 *Flagitia*] Eorum animis qui magnis se facinoribus, dum vitam agerent obstrinxerunt, inanes inustas esse docet, Platonem ridens qui sic in Gorgia loquitur: Ἀλλὰ σωφρόνως τε μεγάλα βασιλέως ζηλωτὸς ἔσῃ, ἢ ἄλλῳ ὁτῳοῦν βασιλέως ἢ δυνάστου κατεπείγει κάδιν ὑμῖν ὀργὴ ψυχῆς, ἀλλὰ διαπαντὸς ἀνάγκη μαίνῃ ὑπὸ ἀπρήκτων ἐπιθυμιῶν. Hoc attigit lib. 2. in Ruffin. Claudian.

Quid demens manifesta negas? en pectus inusta
Deformant macula. Cogn.

3 Ἀκρίτους μὲν] Has omnes tyrannorum artes alibi fusè exsequor. *Bourd.*

1 Ἀσκευ-

καὶ ὕβρεϊ κ' τ' ἀβλίαν πολιτῶν ἐκχέασθαι, παρθένους ἀφθείρων, καὶ ἐφήβους καπικύων, καὶ πάντα τρόπον τοῖς ὑπηκόοις ἐμπαροινῶν καὶ ὑπερηφίας μέρη, καὶ τύφω, καὶ ὅ τι ἂν τις συντυγχάνοντας φρυάγμασιν, εἰ δὲ κατ' ἀξίαν δύναιο ἂν παρ' αὐτῶ λαβεῖν τὸν δίκλω. ῥᾴδιον γᾶν ἂν τις τ' ἥλιον, ἢ τοῦτον [1] ἀσκαρδαμυκτὶ ἀποσέβλεψιν. ὁ μὲν καὶ τὸ τ' κλάσιν ἀπὸς ὠμότητα κατιδρῶν αὐτῶ, τίς ἂν διηγήσαιτ' δύναιθ', ὅσα μὴ ὃ τ' οἰκειοτάτων ἀπέχειθ'; κ' ταῦτα, ὅτι μὴ ἄλλως κτήτης ἐστὶ κατ' αὐτῶ ἀφθολή, αὐτίκα ἔσῃ, ἀποσκλίσας τὰς ὑπ' αὐτῶ πφοιδμένας. μᾶλλον ὃ ἄκλητοι ὡς ὁρᾶς πάρεισι. καὶ ἀνιστάμενος, ἄγχουσιν αὐτόν. ὅποι πάντες ὦ Ῥ'αδάμανθυ, ἀπὸς ὃ ἀλιτηρίᾳ πεθνᾶσιν. οἰμῳ, γυναικῶν ἕνεκα δύμόρφων ἐπιβουλόμενος. οἰδὲ, ἡίων πρὸς ὕβριν ἀπαρνούμενοι ἀχαλακτήσαντες. οἱ ἢ, ὅτι ἐπλούτουν. οἱ δὲ, ὅτι ἦσαν δίξιοι, καὶ σύφρονες, καὶ ἡδομᾶ ἠρίσκησθ' τοῖς δμωμένοις. Ραδα. τί πρὸς ταῦτα φὴς ὦ μιαρὲ σύ; Μεγα. τὰς μὲ φόνους ἔρρασμαι, ἃς λέγ'. τὰ δ' ἄλλα πάντα, τὰς μοιχείας, καὶ τὰς τ' ἐφήβων ὕβρεις, καὶ τὰς ἀφθορὰς τ' παρθένων, ταῦτα πάντα, Κυνίσκος μὲ κατψεύσατ'. Κυνι. ἐκὼν καὶ τοῦτον ὦ Ῥ'αδάμανθυ, παρίξω σοι μάρτυρας. Ραδα. τίνας τούτους λέγεις; Κυνι. ἀποσκάλλομαι ὦ Ἑρμῆ [2] τ' λύχνον αὐτῶ, καὶ τὸν κλίνλω. μαρτυρήσουσι γὰρ αὐτοὶ παρελθόντες, οἷα

contumelia contra miseros cives est usus, virgines vitiando, adolescentes stuprando, & quovis modo subditis insultando. Pro superbia verò, fastuque, ejusque in obvios fremitu, supplicium meritum sumere non possis. Faciliùs certè solem quispiam quàm illum intentis oculis conspexisset. Porrò nova etiam supplicia ad crudelitatem ejus explendam inventa, qui nec à necessariis abstinuerit, quis recensere possit? Quòd si ab eo interemptos huc advocaveris, statim cognoscès hæc inanem non esse calumniam, ipsi instructam. Imò verò non vocati adsunt ut vides, & circunstantes ipsum angunt. Hi omnes Rhadamanthe, ab hoc scelerato sunt interempti, alii propter formosas conjuges insidiis petiti, alii ad libidinem abductos fuisse filios stomachati: alii quod divites essent: alii quod boni, & prudentes, & nequaquam factis ejus delectarentur. *Rhad.* Quid ad hæc respondes sceleste? *Megap.* Quas dicit cædes, equidem perpetravi: reliqua verò omnia, nempe adulteria, in puberes libidinem, virginum stupra, hæc omnia Cynisci falsò criminatur. *Cyn.* Quin & horum testes tibi proferam Rhadamanthe. *Rhad.* Quosnam dicis? *Cyn.* Illius lucernam Mercuri accersè mihi, & lectum. Nam in medium progressi testabuntur, quænam ille

1 Ἀσκαρδαμυκτί] Ἀντὶ τοῦ καμμύειν. Sic Grammatici. dixi antea. *Bourd.*

2 Τὸν λύχνον & τὸν κλίνλω] Vt antea in Necyomantia induxit τὰς ψυχὰς τὸν ἥλιον ἀποτελεμένας σκιὰς ὑπὸ τ' σωμάτων accusantes τὰ παραγμένα ἡμῖν παρὰ τὸν βίον, sic nunc lucernam & lectum testes citat, alludens ad Græcos Philosophos & ἐπιτηδὲς ἐμπαίζει τὸν λύχνον & τὸν κλίνλω μαρτυροῦντα παραγαγών, siquidem Philosophis istis & τὰ φυτὰ erant etiam ἔμψυχα. Idem.

πρὸς τοῦτο συνηπίστωσε αὐτῷ. Ερ. ἡ κλίνη, καὶ ὁ λύχνος ὁ Μεγαπένθης παρῆσαν. ὅλα ἐποίησαν ὑπακούσαντες. Ραδα. εἶπατε δὲ ὑμεῖς ἃ συνίστε Μεγαπένθῃ τούτῳ. σωστέον δὲ σὺ ἡ κλίνη λέγε. Κλι. πάνυ ἀληθῆ κατηγόρησε Κυνίσκος. ἐγὼ μὲντοι παῦσαι εἰπεῖν ἃ δέδοικα. Ραδ. αἰσχύνομαι, αἰσχύνομαι. τοιαῦτα ἐμοῦ, ἃ ἐν ἐμοὶ διεπατήθη. Ραδα. σιώπησε μὴν καθάπερ τετρωμένος, μηδὲ εἰπεῖν αὐτὰ ὑπομένησον. καὶ σὺ δὲ ὁ λύχνος ἤδη μαρτύρει. Λυχ. ἐγὼ τὰ μὲν ἡμέρας μὲ, οὐκ οἶδα. οὐ γὰρ παρῆν. ἃ δὲ τῆς νυκτὸς ἐποίει, καὶ ἔπραττεν, οὐκ ἂν λέγειν. πολλὰ ἀλλὰ ἐθεασάμην γε πολλὰ, καὶ ἀρρητα, καὶ πᾶσαν ὕβριν ὑπερπεπαικότα. καίτοι πολλάκις ἐκὼν τὸ λύχνιον τοῦτο ἔπαυον, ἀποσβῆναι θέλων. ὁ δὲ, καὶ ἀποσβήσαί με τοῖς δημοσίοις, καὶ τὸ φῶς μου πάντα τρόπον καπνίσαντες. Ραδα. ἅλις ἤδη τῶν μαρτύρων. ἀλλὰ καὶ δικαίως τὴν πορφυρίδα, ἵνα καὶ τὰ ἀεθμὸν ἴδωμεν τῶν στιγμάτων. παπαῖ, ὅλον αὐτοῦ πελιδνὸν, καὶ [1] κατάχαλκον, μᾶλλον δὲ κυάνεόν ἐστιν ἀπὸ τῶν στιγμάτων. τίνα δὴ κολασθείη τρόπον; ἆρ' εἰς τὸν Πυριφλεγέθοντά ἐστιν ἐμβλητέον; ἢ τῷ Κερβέρῳ; Κυνι. μηδαμῶς. ἀλλ' εἰ θέλοις, ἐγώ σοι καινόν τινα καὶ πρέπωδες αὐτῷ πημωρίαν ὑποθήσομαι. Ραδα. λέγε, ὡς ἐγὼ σοι μεγίστην ἀπὸ τούτου χάριν ἴσομαι. Κυνι. ἔθος ἐστὶν οἷμαι τοῖς ἀποθνήσκουσι πᾶσι, πίνειν τὸ λήθης ὕδωρ. Ραδα. πάνυ μὲν δή. Κυνι. ὑκοῦν μόνον ἐξ ἁπάντων, ἄπολον ἔστω. Ερ. Μᾶτι

ille ſeſe conſciis perpetrarit. *Merc.* Et lectus & lucerna Megapenthis adſint: bene eſt quod obtemperarint. *Rhad.* Dicite igitur ea quæ vobis conſciis Megapenthes iſte commiſit. Tu verò lecte prior fare. *Lect.* Vera omnia Cyniſcus objecit: quæ quidem domine Rhadamanthe, pudet me dicere, ejuſmodi fuerunt quæ ſupra me patravit. *Rhad.* Manifeſtiſſimo teſtimonio eum damnas, quanquam ea efferre non ſuſtines. Tu verò Lucerna jam teſtare. *Lucer.* Equidem quæ facta ſint interdiu neſcio: non enim adfui: ſed quæ noctu faceret vel pateretur, piget me dicere. Cæterùm nefanda multa, & quovis injuriæ genere ſuperiora ſpectavi: quanquam ſæpe extingui volens, oleum ultro non bibebam. At ille me ſuis facinoribus adhibuit, meamque lucem modis omnibus contaminavit. *Rhad.* Iam ſatis eſt teſtium. Verùm purpuram quoque exue ut ſtigmatum etiam numerum videamus. Papæ! hic totus eſt lividus & notatus, imò potiùs notarum vi cæruleus. Quonam igitur ſupplicii genere eſt puniendus? An eſt in Phlegethontem injiciendus, Cerberove tradendus? *Cyn.* Nequaquam. Sed ſi velis novum quoddam ſupplicium, eique conveniens tibi proponam. *Rhad.* Dicas: nam ego tibi eo nomine gratiam habebo maximam. *Cyn.* Mos eſt, ni fallor, ut qui moriuntur, omnes aquam oblivionis bibant. *Rhad.* Maximè. *Cyn.* Omnium ergo ſolus hic à potu arceatur. *Merc.* At quam-

[1] Καπάχαλκος] Ex Platone Lucianus, ex Luciano Iulian. Imper. Cæſar. vide Clariſſ. Caſaubon. ad Perſ. dixit idem Lucianus alibi καὶ τὰτε ποικίλες. In re tamen diſſimili in Lexiphanis dial. *Bourd.*

1 Καὶ

δή; Κων. χαλεπὴν ὄντως ὑφέξει τὴν δίκην, μεμνημένῳ οἵῳ ἦν, καὶ ὅσην ἐδύνατο ἐν τοῖς ἄνω, καὶ ἀναπιμπλάμενον τὴν τρυφήν. Ραδα. Δῆλον. καὶ καταδικάσω, καὶ ἄγειν τὸν Τάνταλον ἀπαχθεὶς ἐκέλευσα, καὶ δεδέσθω, μεμνημένος ὧν ἔπραξε καὶ τὸν βίον.

quamobrem? *Cyn.* Graves ita dabit pœnas quum meminerit qualis esset quantaque potentia apud superos polleret, quumque delicias animo recolet. *Rhad.* Rectè dicis. Hunc in modum condemnetur, & ad Tantalum adductus ligetur, eorumque quæ in vita egit, recordetur.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΠΙ ΜΙΣΘΩ ΣΤΝΟΝΤΩΝ.

DE IIS QVI MERCEDE CONDVCTI IN DIVITUM familiis vivunt.

ARGVMENTVM.

Aulicæ vitæ molestias & incommoda oratione hac depingit Lucianus, quamque indigna ea sit homine, præsertim docto & liberaliter instituto, exponit. Confutatis etiam caussis iis, quibus se tuentur, qui hoc vitæ genus sectantur, & in servitutem ultrò sese præcipitant. Exordium ab attentione incipit, amplificando rei magnitudinem, fidemque faciendo dictis, ab eorum persona, qui in eadem vita aliquandiu vixerunt. Mox & benevolentiam captat Timoclis, ejus ad quem scribit ab officio amicitiæ, indicans se hac propterea illi scribere, ut quia illum jam olim de hac vita suscipienda, consilia agitare intellexerit, ne quid olim, si res malè cadat; & illum consilii sui pœnitere incipiat, accusare sese possit, ut à quo admonitus, aut revocatus non fuerit, præsertim quando sciat hanc vitam non modò per se difficilem atque periculosam esse: verùm etiam homini philosopho, aut quocunque denique disciplinarum genere docto, minimè convenire. Exordio in hunc modum peracto, confutationem statim subjungit earum caussarum, quibus sese tueri solent qui hoc vitæ genus ultro amplectuntur. Diluit autem omnes eas per inversionem, ostendens eam maximè vel sequi, vel negari, quæ illi cum primis evitare, vel consequi student: ac postremò etiam turpe esse homini docto & ingenuo, ob solam spem voluptatis alicujus, in voluntariam servitutem se dare. Atque hinc jam ad ipsam rem accedit: propositis per divisionem iis, de quibus dicturus sit. Principio igitur recenset quanta incommoda, quantaque molestia perferenda sint, antequam in aulam recipiaris. Deinde, quæ & quanta toleranda, atque adeo devoranda, ubi jam receptus fueris, circa prima convivia, circa pactionem mercedis, circa servitutem reliquam, quæ mox exceptum atque perdo-

domitum, paulatim in contemptum adducit, & ad adulandum impellit. Præterea & metu periculisque involvit, ob quæ variæ exinde querelæ, & vitæ mutatæ pœnitentia sequuntur. Atque hæc omnia non domi solùm perferenda esse indicat, verumetiam foris, ubi interim multò sordidiora ministeria imponuntur, etiam à mulieribus, quibus æquè ac virisadulandum est. Post hæc & circa munerum compensationes, quo pacto nuncii ac dispensatores conciliandi, & circa mercedis solutionem, quanta cum molestia exigenda illa, quantaque aliorum etiam invidia accipienda sit: & postremò, quàm ignominiosi exitus plerosque maneant, senes jam & exhaustos, cùm clam aut turpiter ab aula profugiunt, aut rejiciuntur. Quæ omnia ad finem, velut in tabella quadam proposita, brevi sed eleganti admodum imagine depingit, & ob oculos ponit, amplificatis etiam in media passim oratione iis, quæ maximè urgere aut commendare voluit.

Καί τί σοι πρῶτον ὦ Φιλότης, ἢ τί ὕστατον φασὶ καταλέξω τούτων, ἃ πάσχειν, ἢ ποιεῖν ἀνάγκη τὰς ἐπὶ μισθῷ συνούσας, καὶ πῶς τῶν ἀξιμάχων τούτων φιλίας ἐξεταζομένας, εἰ χρὴ φιλίαν τὴν τοιαύτην αὐτῶν ὀνομάζειν; οἶδα γὰρ πολλά, κοὐχ ἥδιστ' ἂν τὰ βλέπτα τὸ συμβαίνοντων αὐτοῖς, οὐκ αὐτὸς μὰ Δία ὃν τοιούτου πειραθείς. ὃ γὰρ οὐ ἀνάγκη μοι ὁ πεῖρα ἐμπέσοι, μὴ ἔ ὦ θεοί, γένοιτο, ἀλλὰ πολλοὶ τῶν ἐς τὸν βίον τοῦτον ἐμπεπλεκότων, ἐξηγοῦντο ὅσῳ μοι αἰρεῖ, ἅτε οὐ τὰ πρῶτα ὄντες, ἀποδυρόμενοι ὁπόσα, καὶ ὁποῖα ἔπασχον. οἵ δ' ὥσπερ οὐ δυσμνημόνευτον τῶν ἀποδρώντες, οὐκ ἀηδῶς μνημονεύοντες, ὧν ἐπεπόνθεσαν. ἀλλὰ γὰρ

Equid tibi primum Amice, & quid postremum ut ajunt, recensea, ex his quæ tum facere, tum pati coguntur qui mercedis gratia sese in alienum convictum tradunt, & in locupletum istorum amicitiam accensentur, si modò ejusmodi illorum servitutem convenit amicitiam appellare? Novi enim multa, atque adeò pleraque omnia eorum quæ ipsis accidunt, non quòd per Iovem ipse tale quid expertus sim (Neque enim mihi unquam incidit experiundi necessitas, ac nequando incidat, Dii prohibeant) sed quòd plerique eorum qui in hoc vitæ genus inciderunt, mihi confessi sint: quorum alii in ipsis malis etiamdum constituti, quæ & quanta ferrent, deplorabant: alii tanquam è carcere quodam profugi, non sine voluptate commemorabant ea quæ perpessi fuerant.

1 Καί τί σοι πρῶτον] Ex Theocriti Ptolemæo. *Marc.* Hoc initium sumptum est ex Homer. Odyss. lib. 9.

Τί πρῶτον, τί δ' ἔπειτα τί δ' ὕστατον καταλέξω;
Quid primum, quid mox, & quæ tandem ultima dicam. Cogn.

1 Διὸ

δύρεσθαι ἔνιοι θ, ἀναλογιζόμενοι οἷαι ἀπηλλάγησαν. ἀξιοπιστότεροι δ' ἦσαν οὗτοι [1] Διὰ πάσης ὡς εἰπεῖν τῆς πλεστῆς ἐξειληλυθότες, καὶ πάντα ἐξ ἀρχῆς ἐς πλοῦν ἐποπτεύσαντες. ὃ παρέργως ἔφη, ἐδόκει μοι ἡδέως ἐπήκοον αὐτῶν, καθάπερ ναυαγίων πνὰ, καὶ σωτηρίαν παράλογον διηγουμένων, οἵοί εἰσιν οἱ πρὸς τοῖς ἱεροῖς [2] ἐξυρημένοι τὰς κεφαλὰς, σὺν ἄμπελοι πολλοὶ τὰς τριχυμίας, καὶ ζάλας, καὶ ἀκρωτήρια, καὶ σκόλοπας, καὶ ἰσθμῶν κλάσεις, καὶ πηδαλίων ἀποκυλίσεις διεξιόντες. ἐπὶ πᾶσι γ, τὰς Διοσκούρους ἐπιφαινομένους. οἰκεῖοι γὰρ τοιαύτης τραγῳδίας ὄντι γε. ἢ τί ἄλλο ἂν μηχανῆς ἢ ὅτι τῷ καρχησίῳ καθεζόμενοι, ἢ πρὸς τοὺς πηδαλίοις ἐστῶτας, καὶ πρός τινα κίονα μαλακῶ ἀπευθύνοντας τὴν ναῦν, οἱ ἀσφαλέστερον ἔμελλεν, αὐτὴ μὲ ἠρέμα, καὶ κατ' σχολὴ ἀληλυθήσασθ, αὐτοὶ δ' ἀσφαλῶς ἀποβήσεσθ, χαίρετε καὶ εὐμενεῖς ἔστε θεῶν. οἱ μὲν δὴ τὰ πολλὰ τοῦτα πρὸς τὴν ἀνθρωπίνην χρείαν ἐπιτραγῳδοῦσιν, ὡς ἀληθείαν λαμπρύνοντες, ἢ δυσχερεῖς μόνον, ἀλλὰ καὶ θεοφιλεῖς τινες εἶναι δοκοῦντες. οἱ δ', τὰς σωτείς οἰκίαις χαιμώνας, καὶ τριχυμίας, καὶ τὴν Δίκα πτωκυμίας τε, καὶ δεκακυμίας εἰ οἷόν τε εἰπεῖν, διηγούμενοι, καὶ ὡς τὸ πρῶτον εἰσέπλευσαν, χαλεπῶς ὑποφαινομένης τῆς πλάγης, καὶ ὅσα πράγματα ἀληθῆ τὴν πλοῦν ἅλον ὑπέμειναν, ἢ δυσπνοῦντες, ἢ ναυπηγοῦντες, ἢ ὑπερφυτιλύμενοι τῇ ἅλμῃ. καὶ πλοῦν, ὡς πρὸς παρant. imò quantas effugissent ærumnas, computare juvabat. Atque hi quidem digniores mihi visi sunt, quibus fides haberetur, ut qui ejus sacri ritus omnes (ut ita dixerim) complevissent, omniaque ab initio ad finem usque perspexissent. Non ergo perfunctoriè, & oscitanter hos audiebam veluti naufragium aliquod, & inopinatam salutem enarrantes. Cujusmodi sunt isti, qui in templis deraso capite simul multi, decumanos fluctus, procellas, rupes, jacturas, malos fractos, gubernaculorum ruptiones narrant: in primis autem Dioscuros apparentes (nam hi propriè ad hanc tragœdiam pertinent) aut quempiam alium ex machina Deum summis antennis insidentem, aut clavo astantem, & ad molle aliquod littus navim dirigentem, ad quod ubi appulisset, futurum erat ut paulatim ac lentè solveretur, at ipsi tutò descenderent, idque ope ac favore divino. Itaque isti tam multa ad præsentem necessitatem tragicè exaggerant, ut à pluribus stipem accipiant, cùm non modò calamitosi, verùm etiam Diis chari videantur. Porrò ii dum quas tempestates in domibus tulerunt, illosque tertios, quintos, decimosque fluctus si fas est dicere, referrent: utque primum à littore solverint mari tranquillo, quotque molestias toto navigationis tempore sustinuerint, dum vel sitiebant, vel nauseabant, vel salo perfundebantur: denique ut infelici navigio in cautem quam-

1 Διὰ πάσης τῆς πλεστῆς ἐξέρχεσθαι] Proverb. de quo paræm. *Bourd.*

2 Ἐξυρημένοι τὰς κεφαλὰς] Herald. ad Martial. dixi ad Petron. τὸ γὰρ παλαιὸν οἱ ναυαγήσαντες ἀνδρόποτοι τοιοῦτο ἐπηχοῦντο χάριτι τοῦ ἱεροῦ κειράμενοι ἐκ τῆς αὐτῆς τύχης ὀλοφυρόμενοι. Bourd.

τραυ πνὰ ὕφαλον, ἢ σκόπελον ἀπόκρημνον, ἐκρήξαντες τὸ δύσηνον σκαφίδιον, ἀθλιοι κακῶς ἐξενήξαντο, γυμνοὶ, καὶ πάντων ἐνδεεῖς τῶν ἀναγκαίων. ὁ δὴ τούτοις, καὶ τῇ τούτων διηγήσει, ἐδόκουν μοι τὰ πολλὰ ὅτοι ὑπ' αἰσχύνης ἐπικρύπτεσθαι, καὶ ἐκόντες εἶναι ἐπιλανθάνεσθαι αὐτῶν. ἀλλ' ἔγωγε κἀκεῖνα, καί τι ἄλλα ὧν τῶν λόγων ξυνῆδεις, σύσκιον ἐποιούμην πρὸς τοιαύτας ξυνουσίας, ἃ δὴ ὀκνήσω σοι φάναι ὦ καλὲ Τιμόκλεις, διεξελθεῖν. δικαῖον γάρ μοι ὑπολαμβάνειν σε τούτου τοῦ βίου ἐπιθυμεῖν. καὶ ἐννόουν με, ὁπηνίκα περὶ τῶν τοιούτων ὁ λόγος ἐνέπεσεν. εἴπε ἐπήνεσέ τις τῶν παρόντων τὴν τοιαύτην μισθοφορὰν, τρυφερὰς εἶναι λέγων, οἷς μετὰ ταῦτα τοὺς φίλους ἔχειν τοὺς ἀρίστους Ῥωμαίων, καὶ δειπνεῖν δεῖπνα πολυτελῆ, καὶ ἀσύμβολα, καὶ οἴκοθεν ὑπὸ καλῷ, καὶ ἀποδημεῖν μετὰ πάσης ῥᾳστώνης, καὶ ἡδονῆς, ἐπὶ λύκου ζεύγους εἰ τύχοι ἐξυπτιάζοντας, ὥσπερ καὶ μισθὸν τῆς φιλίας, καὶ ὧν εὖ πάσχοντες τούτων λαμβάνειν, ὀλίγον ὄντα. ἀτυχῶς γὰρ ἔχουσι καὶ ἀηδῶς τοῖς τοιούτοις τὰ πάντα φύεται. ὁπότε δὴ ταῦτα ἤκουες, εὗρον ὅπως ἐπιχήσεις πρὸς αὐτὰ, καὶ πάνυ σφόδρα πρὸς τὸ δέλεαρ ἀπαπηκτισμένον παρείχας τὸ στόμα. ὡς δὴ τόλμα ἡμέτερον εἰς αὖθις ποτὲ ἀναίσιον ᾖ, μηδ' ἔχοις λέγειν ὡς ὁρῶντές σε τηλικοῦτο [1] μετὰ τῆς καρίδος ἄγκιστρον καταπίνοντα, οὐκ ἐπιquampiam sub undis latentem, aut in præruptum scopulum effracto miseri ægrè enatarint, nudi, cunctarumque rerum necessariarum inopes. Hæc inquam cùm referrent, visi sunt mihi multa præ pudore subticere, & volentes ac scientes oblivisci. At ego tum illa, tum alia nonnulla ex illorum narrationibus conjectans, deprehendi quicquid ærumnarum cum istiusmodi convictibus est conjunctum: quæ omnia, ô præclare Timocles, tibi percensere non gravabor. Iampridem enim mihi videor animadvertisse, te de capessenda hac vitæ ratione cogitare. Ac primùm quidem, cùm hac de re sermo incidisset, mox præsentium aliquis mercenarium istiusmodi vitæ genus laudare cœpit, fortunatissimos eos affirmans quibus cum eo quod amicos haberent Romanorum optimates, & sumptuosis in conviviis immunes epularentur, in splendidis ædibus versarentur, & omnigena cum recreatione, ac voluptate in alba rheda, si liberet, relupinati peregrinarentur, non parvi esset emolumenti mercedem amicitiæ, & benefactorum istorum accipere: cùm haud dubiè nec fata, nec culta, omnia istis proveniant. Hæc igitur, atque id genus alia cùm audires, animadverti ut his inhiares, & valdè patulum os ad escam præberes. Proinde ut in posterum culpa vacem, nec expostulare queas, quòd cum te videremus tantum cum squilla deglutientem hamum, non retineremus, nec priusquam

1 Μετὰ τῆς καρίδος ἄγκιστρον καταπίνοντα] Sic in Piscat. *Bourd.*

1 Ka-

λαβόμενοι, οὐδὲ πρὶν ἐμπεσεῖν τῷ λαιμῷ σπασαμένους, οὐδὲ σπιδηλώσαντες, ἀλλὰ σπαμείναντες ἐξεληλυθότα, καὶ ἐμπεπηγότα, ἤδη συρόμενον, καὶ σπρὸς ἀνάγκην ἀγόμενον ὁρᾶν, ὅτ' οὐδὲν ὄφελος, ἑστῶτες, ἐπισκυρόμεθα, ὅπως μὴ ταῦτα λέγῃς ποτὲ πάνυ εὔλογα, ἃ λέγεται, καὶ ἄφυκτα ἡμῖν, ὡς σὺκ ἀδικοῦμεν μὴ σπαμιλύσαντες, ἄκλυστον ἐξ ἀρχῆς ἀπόντων. καὶ τὸ δίκτυον γε αὐτὸ, καὶ τὴν κύρτην τὸ ἀδιέξοδον ἔκτοθεν ἐπὶ σχολῆς, ἀλλὰ μὴ ἔνδοθεν ὡς ἐν μυχῷ σπεισκήψησαν. καὶ ἐν ἀγκίστρῳ ἢ τὸ ἀγκύλον, καὶ πλὴν εἰς τὸ ἔμπαλιν ἐν σκόλοπος ἀναγραφὴ, καὶ τὰ τριαίνης πρὸς ἀμφὶς εἰς πρὸς χεῖρας λαβὴν, καὶ πρὸς τὴν γνάθον σπεφυσημένον ἀσπαιρόμενον, ἵν μὴ πάνυ ὀξέα, μηδὲ ἄφυκτα, μηδὲ ἀναγκαῖα τοῖς τραύμασι φαίνῃ βιαίως ἀπάντα, καὶ ἀμφίχυτα ἀπλαμβανόμενα, ἡμῶς μὴν ὧν τοῖς δειλοῖς, καὶ λίθ τοῦτο σπανῶσιν, ἀνάγραφε. σὺν τὸν ἢ σοφιστολίσας θαρρεῖν, ἐπιχείρει τῇ ἄγρᾳ, εἰ θέλεις, [1] καθάπερ ὁ λάρος, ὅλον σπεριχανὸν τὸ δίλεαρ. ῥηθήσει ἢ ὁ πᾶς λόγος. τὸ μὲν ὅλον, ἴσως λίθ σί. πλὴν, ἀλλ' ὅμως σὲ τῶν φιλοσοφούντων ὑμῶν μήτην, οὐδὲ ὁπόσοι ἀπαιδευτότερον τὴν σπαίρεσιν σπεφιλονίκῳ ὦ τῷ βίῳ, ἀλλὰ καὶ σπὲρ γραμματικῶν, καὶ ῥητόρων, καὶ μουσικῶν, καὶ ὅλον σπὲρ παιδείας σπανεῖναι, καὶ μισθοφορεῖν ἀξιώσῃς. κοινὸν ἢ ὡς [2] ἐπίπαν ὄντων, καὶ ὁμοίων σπᾶσι ξυμβαινόντων ἅπασι, δῆλον ὡς σὺκ ἐξαίρεσε μὲ, αἰσχύνῃ ἢ τὰ αὐτὰ ὄντα γίγνεσθαι τοῖς φιλοσοφοῦσιν, εἰ priusquam in guttur demergeretur, revelleremus, nec præmoneremus: sed quòd postquam illecto & impacto jam trahi, & per vim te duci, videre expectassemus, tum adstantes quum nihil opis afferri possit, fieremus: hæc inquam, ne aliquando possis dicere: quæ si dicantur, meritò omnino dicantur, nec à nobis refelli queant, quo minus peccasse videamur, quòd ista non prædixerimus: audi ab initio omnia. Ac rete quidem ipsum, sagenasque impervias, foris, non intus ex penetrali per ocium ante contemplare. Et cùm hami uncum, & reflexam aculei aciem, & tridentis cuspides in manus assumpseris, & ad malam inflatam expertus fueris: nisi prorsus acuta, nec inevitabilia, nec vulneribus infligendis molesta, & vehementer trahentia, & inexplicabiliter retinentia videantur: nos quidem inter formidolosos, atque idcirco famelicos adscribe: teque ipsum ad fiduciam hortatus, piscationem hanc aggredere, si vis, lari in morem totam escam hiatu deglutiens. Atque in universum quidem forsitan tua causa omnis hic sermo instituetur: quanquam non solum pro vobis philosophis, aut his quicunque vitæ gravius institutum sibi delegerunt: verùm etiam programmaticis, rhetoribus, & Musicis, omnibusque qui ad docendi munus cum aliis vivere, quæstumque facere proposuerunt. Cæterùm cùm ferè communia, similiaque sint ea quæ his omnibus accidunt: palam est philosophorum conditionem nihil eximii

1 Καθάπερ ὁ Λάρος] Ex proverb. λαρὸς χάσκει. Bourd.
2 Ἐπίπαν ὄντων] Mſ. ὃν παρόντων. Idem.

1 Ἐπί-

ἢ ὁμοίων τοῖς ἄλλοις ἀξιοῦσθαι, καὶ μηδὲν αὐτοὺς σεμνότερον οἱ μισθοδόται ἄρχειν. ὃ, τι δ' ἂν ὁ λόγος αὐτοὺς ἐπιὼν ἐξωθήσῃ, τοῦτο τῶν αἰτίαν μέγιστα μὲν οἱ ποιοῦντες αὐτοί, ἔπειτα δὲ οἱ ὑπομένοντες αὐτά, δίκαιοι ἔχειν. ἐγὼ δ' ἀναίτιος, εἰμὴ ἀληθείας καὶ παῤῥησίας ἐπίπροσθέν τί ἐστι. τοὺς μὲν τοιοῦτους ἄλλοι πολλοί, οἷον γυμνασταί τινες, ἢ κόλακες ἰδιῶται, καὶ μικροὶ τὰς γνώμας, καὶ πανοῦργοι αὐτόθεν ἀνθρωποι, ὅτι δικαίως ἄξιον τὸ τοιούτων σωρεύειν, εὐδὲ γὰρ ἂν πεισθεῖεν, ὅτι μὴ αἰτιῶνται κολακείας ἕνεκα, μὴ δικαιοπραγοῦντες τὸ μισθωτῶν, εἰ καὶ πάνυ πολλὰ ὑποφέροιντο τοῦ αὐτῶν. ἐπιτήδειοι γὰρ, καὶ οὐκ ἀνάξιοι τοιαύτης ἀμφιέσεως. ἄλλως τε, εὐδὲ χοῖεν ἂν τι ἄλλο, πλὴς ὅ, τι χρὴ δικαίως αὐτοὺς, παρέχειν αὐτοῖς ἐνεργούς. ἀλλ' ἴσως τις αὐτῶν ἀφέλῃ τοῦτο, ἄπειροι αὐτοῦ καὶ ἄρρωστοι ἐσονται. εὐδὲν ἂν ὅτι αὐτοῖς δεινὸν πάσχοιεν ἂν, ὅτι ἀκεῖνοι ὑφέξουσι δίκην, [2] εἰς τὴν ἀμίδα φασὶν ἐμπεσόντες. ἐπὶ γάρ τοι τὴν ὕφεσιν ταύτην ἐξ ἀρχῆς παρέρχον εἰς τὰς οἰκίας. καὶ ἡ τέχνη, φέρειν, καὶ ἀνέχεσθαι τὰ γιγνόμενα. ἀεὶ δ' ὧν ἀφεκτέον τοῦ παιδεύεσθαι, ἄξιον ἀγανακτεῖν, καὶ πειρᾶσθαι ὡς ἔνι μάλιστα μετάγειν αὐτοὺς, καὶ ἀπὸ ἀλόγου ἡδονῆς ἀφαιρεῖσθαι. δοκῶ δέ μοι καλῶς ἂν ποιῆσαι, εἰ τὰς αἰτίας, ἀφ'

eximii habere : imò eo turpiùs illis ista contingere, quòd ii qui conducunt, non aliis præmiis eos quam reliquos dignantur, nihilòque magis in honore habent. Quicquid igitur narrationis series inveniet, ejus culpam in eos potissimum conferre par est, qui talia faciunt, deinde in eos qui talia sustinent. Ego verò culpari non debeo, nisi veritas & libertas in dicendo reprehensionem mereatur. Verumenimvero reliquum hominum vulgus, puta palæstricos, adulatores ineptos, & sordidi animi, abjectique ingenii homines, ne operæ quidem pretium fuerit, ab istiusmodi convictibus dehortari, neque enim obtemperarent : neque illis vitio vertere æquum sit, quòd non relinquant suos conductores etiamsi plurimis contumeliis affecti ab illis fuerint. Sunt enim ad eam vitæ rationem accommodati, eaque non indigni : præsertim cùm nihil aliud habeant, ad quod se convertant, & in quo se exerceant : adeò ut siquis hanc vitam illis adimat, inertes ilico, desides, inutilesque sint. Quamobrem nec ipsi rem aliquam indignam patiuntur, nec illi contumelioli videantur, si (quod ajunt) in matellam imminxerint. Etenim jam inde ab initio ad contumelias illas parati sese in familias conferunt : atque sola hæc ars illis suppetit, ferre & perpeti quicquid acciderit. Cæterùm eruditorum causa, de quibus ante verba feci, meritò indignandum, & pro virili parte enitendum ut eos inde revocatos in libertatem vindicemus. Videor autem mihi rectè facturus, si causis, ob quas ad hoc vitæ genus

1 Ἐπίπροσθέν τί ἐστι] Angl. ὀπίσω τι. Bourd.

2 Εἰς τὴν ἀμίδα ἐμπεσόντες] Proverbium in fastosos divites, dixi ad Petron. Idem.

ὧν ἐπὶ τὸ τοιοῦτον βίον ἀφικνοῦνται τινες παρίξοπισθεν, δείξαμι ὑπάντων βιαίους, καὶ ἀναγκαίους. ὅτου γὰρ ἂν αὐτοῖς ἡ ἀπλουσία προσαναγκάσῃ, καὶ ἡ παρὰ τοῦ ἐνθάδε τῆς [1] ἐλευθερολογίας. οἱ μὲν δὴ πολλοὶ, τὴν πενίαν, καὶ τὴν τῆ ἀναγκαίων χρείαν προτείνονται, [2] ἵνα μὲν τοῦτο προσκαλυμμα εἶναι δοκῇ τῆς ἐπὶ τὸν βίον τοῦτον αὐτομολίας. καὶ ἀπαρρῆσιν αὐτοῖς νομίζουσι, εἰ λέγοιεν, ὡς ἐγγυγάμενοι ἄξιον ποιῆσαι τὸ καλιπονεῖσθαι τῷ ἐν τῷ βίῳ, τὴν πενίαν ἀφυγὴν ζητοῦντες. εὖτα ὁ Θέογνις πρόχειρος, καὶ πολὺ τό, Πᾶς γὰρ ἀνὴρ πενίῃ δεδμημένος, ἢ ὅσα ἄλλα δύσμορα ὑπὲρ τὴν πενίαν οἱ ἀγλωϊστοῦσι τῶν πάντων ἐξευλογοῦσιν. ἐγὼ δ' εἰ μὲν ἑώρων αὐτοὺς φυγὴν τινα ὡς ἀληθῶς τῆς πενίας ἀσκημένους ἐν τοιούτων ξυμπεσῶν, οὐκ ἂν ὑπὲρ τῶν ἄλλων ἐλευθερίας ἐμπεσεθολογοῦμαι πρὸς αὐτούς. ἐπεὶ δ' ὡς [3] ὁ καλὸς ἔφη ῥήτωρ, τοῖς τοιούτοις ἐπίοις ἐοικότα λαμβάνουσι, πῆ ἔτι μηχανῇ μὴ οὐχὶ τοῦτο κακῶς βεβουλεῦσθαι δοκεῖν αὐτοῖς, ἀεὶ μισθοὺς ὁμοίους αὐτοῖς τὸν ὑποθέσεως βίον; πενία γὰρ εἰς ἀεὶ, καὶ τὸ λαμβάνειν ἀναγκαῖον, καὶ ἀπόλλυσθαι ῥᾴδιον, οὐδὲ σῴζεσθαι ἐς φυλακὴν, ἀλλὰ τὸ δοθὲν, κἂν δοθῇ, κἂν ἀθρόως ληφθῇ, πᾶν ἀναλοῦται, καὶ τὴν χρείας ἐνδεῶς κατασκεδάσειεν. καλῶς γ' εἶχε, μὴ τοιαύτας τινὰς ἀφορμὰς ἐπινοεῖν, οἳ τὴν πενίαν τηροῦσι, ἀλλὰ βοηθοῦσιν μόνον nus quidam se conferunt, excussis, eas nec urgentes nec necessarias esse demonstravero. Sic enim omnis excusatio illis præripietur, primumque subeundæ servitutis voluntariæ argumentum. Plerique igitur paupertatem, & rerum necessariarum inopiam proponunt, satisque idoneum hunc prætextum obtendisse putant, quo suum illud ad vitam hanc transfugium excusent: ac sibi sufficere credunt, si dicant venia dignum esse quod faciunt, quum rei in vita molestissimæ, nempe paupertatis effugium quærunt. Postea Theognis est in promptu, crebrumque illud in ore. *Omnem namque virum paupertas enecat.* Et quotquot alia terricula abjectissimi quique poëtæ de paupertate protulerunt. Equidem si viderem ex hujusmodi convictu, eos verè paupertatis effugium aliquod nancisci, non admodum anxiè cum eis de amplectenda libertate disceptarem. Sed quandoquidem, ut egregius ille orator dixit, ægrotorum alimentis similia capiunt, qua ratione vitare possint, quominus in hoc ipsum malè sibi consuluisse videantur, nimirum semper illis manente eodem vitæ illius argumento? Semper enim manet paupertas, semper accipiendi necessitas, nihil quod seponatur, nihil superest quod reservetur. Verùm quicquid datum fuerit, ut detur, ut affatim capiatur, prorsus omne insumitur, ita tamen ut ne id quidem in usus sufficiat. At bene cederet, si non comminiscerentur occasiones hujusmodi, quæ paupertatem servant, eique duntaxat opitulan-

1 Ἐλευθερολογίας] De qua Herald. ad Mart. *Beurd.*
2 Ἵνα μὲν τοῦτο] Angl. *ἵνα μὲν τοῦτο.* Idem.
3 Ὁ καλὸς ἔφη ῥήτωρ ἔφη] Demosthen. contra Philipp. *Idem.*

αὐτῇ, ἀλλ' οἱ τέλειον ἐξαιρήσουσι. καὶ ὑπὲρ μὲν τοιούτου, καὶ εἰς βαθυκήτεα πόντου ἴσως ῥιπτεῖν ἐθέλω Θέογνι, καὶ πετρέων ὡς φῆς κατ' ἠλιβάτων. εἰ δέ τις ἀεὶ πένης, καὶ ἐνδεὴς, καὶ ὑπομισθὸς ὢν, οἷς πενίαν αὐτοῦ τοῦτο ἀφαιρεῖσθαι δόξαι, τοῦτο εἰδὼς πῶς ὁ τοιοῦτος οὐκ ἂν δόξειεν ἑαυτὸν ἐξαπατᾶν. ἄλλοι γὰρ πενίαν μὲν αὐτὴν οὐκ ἂν φοβηθῆναι, ὑβρὶ καὶ πλαγγόνῃ φασὶν, εἰ ἐδύναντο τοῖς ἄλλοις ὁμοίως πονοῦντες, οὐκ περιεῖναι τὰ ἀλφίτα. τῶν γὰρ, ὥσπερ νῦν, ἀπορίαν μὲν αὐτοῖς τὰ σώματα, ἢ ὑπογήρως, ἢ νοσώδη, ἐπὶ τοῦδε ῥᾴστην ἔσεσθαι τὴν μισθοφορὰν, ἀπηνθρακίαν. φέρ' οὖν ἴδωμεν εἰ ἀληθῆ λέγουσι, καὶ εἰ οὐκ ἔστιν ὡς ἀσχάλλουσιν αὐτοῖς τὰ δεδόμενα, μὴ πολλὰ, μὴ γὰρ πλείω τῶν ἄλλων πονοῦσιν. [1] εὐχὴ γὰρ ἂν εἴη τοιαῦτά γε, μὴ πονηπαῦσαι, μηδὲ καμόντας, ἔτι μᾶλλον ἀργαλέον λαβεῖν. τοσοῦτοι ἐσι, καὶ ῥηϊδίως κατ' ἀξίαν ἀδύναθεν. τοσαῦτα πονοῦσι, καὶ κάμνουσιν ὑπὸ τῆς συνουσίας, ὥστε πλείονος ἂν τεύξεται ἐπὶ τοῦτο μᾶλλον ἢ ὑγείας δεῖσθαι, μυρίων ὄντων ὁσημέρᾳ τῶν ἐπιτιθέντων τοῖς σώμασι, καὶ ὥσπερ ἐκάστῳ λοιμώσιν καὶ πονηπεύσιν. λέξομεν οὖν αὐτὰ ἐν τῷ παρόντι καιρῷ, ἐπειδὴ καὶ τὰς ἄλλας αὐτῶν δυσχερείας διεξιόμεν. τὸ γὰρ νῦν εἶναι, ἱκανὸν ὦ ὑποδείξαι, ὡς οὐδ' οἱ λέγοντες αὐτὰς ἀποδίδοσθαι τοῖς πένησι φασὶν, ἀληθεύοιεν ἄν. λοιπὸν δὴ καὶ ἀληθέσθαι μὲ, ἤκιστα γὰρ ὡς αὐτῶν λεγόμενον, ἡδονῆς ἕνεκα, καὶ

lantur, sed quæ illam planè tollerent. Atque forsitan idcirco, esset in altum mare projicienda, ut dicis Theogni, & præruptis de scopulis præcipitanda. At si quis semper pauper, & egenus, & mercede conductus mereat, hoc ipso sese arbitretur aufugisse paupertatem, non video qui fieri possit quominus hic ipse sese fallere videatur. Rursum alii negant sese paupertatem formidaturos, si modò reliquorum hominum in morem possint suo labore sibi victum suppeditare. At nunc sibi fractas esse corporis vires, seu senio, seu morbis, eoque ad eam vitam mercenariam videlicet facillimam confugere: Age igitur, verumne dicant videamus, & num ea quæ dantur, illis ex facili suppetant, nec multum, nec plus quàm alii in consequendo victu laborent. Nam id quidem etiam votis expetendum, ut citra laborem, nulloque negocio paratum argentum accipias. Sed hoc pro rei dignitate dici nequit: tantum laboris, tantum doloris in his convictibus perferendum, ut hic ne valetudo quidem ad id par sit, quippe cùm quotidie sexcenta non desint negocia, quæ corpus conficiant, adque extremam usque defectionem delassent. Verùm hæc idoneo tempore dicemus, quum reliquas etiam illorum molestias commemorabimus. In præsentia sat erat ostendere, neque eos vera dicere, qui ea de causa in servitutem addicere sese ajunt. Superest jam ut eam causam referamus, quæ quidem ut verissima est, ita ab illis minimè profertur: nempe istos voluptatis gratia, multis-

[1] Εὐχὴ γὰρ] In margine Regii Cod. αἱ γὰρ εὐχαὶ ὑπὲρ τῶν δεδωμένων ἀσχάλλουσι. Sic apud Lucianum Navig. *Bernd.*

[1] Εὖ-

τῶ πολλῶν καὶ ἀθρόων ἐλπίδων, ἐσαγηδᾶν αὐτὰς εἰς τὰς οἰκίας, καὶ πιμπλαμένους μὲν τὸ πλῆθος τοῦ χρυσοῦ, καὶ τῆς ἀργύρου, δαιμονίσως δ' ἐπὶ τοῖς δείπνοις, καὶ τῇ ἄλλῃ τρυφῇ, ἐλπίσαντας δ' ὅσον αὐτίκα χαιδὸν ἡδέως ἐπιτρίβουσι, πίεσθαι δὲ χρυσίου. τοῦτο ὑπάρχει αὐτοῖς, καὶ δῆλοι αὖτ' ἐλεύθερον τίθησιν. οὐχ ἡ τῶν ἀναγκαίων χρεία, ἣν ἔφασκον, ἀλλ' ἡ τῶν οὐκ ἀναγκαίων ἐπιθυμία, καὶ ὁ τῶν πολλῶν καὶ πολυτελῶν οἰκέτην ζῆλος. τοιγαροῦν ὥσπερ δυσέρωτας αὐτὰς καὶ κακοδαίμονας ἐρωμένας, [1] ἐντυχοί τινες, καὶ τρίβωνες ἐρώμενοι, παρφιλαδοῦντες, ὑπεργελικῶς ἀφείκασιν, ὅπως ἀεὶ ἐρασθήσονται αὐτῶν ἀπεραντοδύοντες, ἀπλαύσαι δ' τῶν παιδικῶν, ἀλλ' ὕδε μέχρι φιλήματος ἄκρου μεδοδιδόντες. ἴσασι γὰρ [2] ἐν τῷ τυχεῖν τὴν ἀφλυσιν τοῦ ἔρωτος γλυκυτέρην. τοῦτον ὑπαπλείουσι, καὶ ζηλοτυποῦσι φυλάττουσι. τὰ δ' ἄλλα, ἐπ' ἐλπίδος ἀεὶ τὴν ἐρασθὴν ἔχουσι. δεδίασι γὰρ μὴ αὐτὸν ἡ ἀπόγνωσις ἀπαγάγῃ τῶν ἄγαν ἐπιθυμίας, καὶ ἀνέρασθος αὐτοῖς γένηται. ἀπρεπεδίασιν ὧν, καὶ ὑπιχνοῦσι, καὶ ἀεὶ ποιήσουσι, καὶ χαλεύσουσι, καὶ ἐπιμελήσουσι πολυτελῶν. οὕτ' ἔλαθον ἄφρων γηράσαντες, [3] ἔξωροι γλυκύμωροι, καὶ ὕστερον δὲ ἐρᾶν, κακεῖνον δὲ μεδοδιδόναι. πέπρακται δ' ἐν αὐτοῖς ἡδὺ τὸ ἄπρακτον τοῦ βίου πέρας τὰ ἐλπίδες. τὸ μὲν δὴ δι' ἡδονῆς ἐπιθυμίαν ἄπαντα ὑπομένειν, tisque atque amplis spebus incitatos, in divitum familias insilire, auri, atque argenti vim admirando. Præterea quòd fœlices sibi videantur ob convivia, reliquasque delicias, sperentque futurum uti mox, nemine vetante, affatim aurum bibant. Hæc sunt quæ illos adducunt, atque ex liberis servos faciunt: non rerum necessariarum penuria quam prætexunt, sed non necessariarum cupiditas, atque ingentium illarum & amplarum opum admiratio. Enimvero quemadmodum miseros istos, atque infœlices amantes, callidi quidam & veteratores amasii receptant, & fastidiosè colunt, quò jugiter amantes, ipsis inserviant: cæterum pro amoris fructu, ne summum quidem oscului impertiunt: amorem enim facta copia dissolvi intelligunt? Hanc igitur amoris dissolutionem arcent, & diligenter cavent, cæterùm amantem spe semper retinent: metuentes ne desperatio minuat cupiditatis ardorem, amantemque à se alienet. Proinde semper arridents, pollicenturque, semper facturi sunt, semperque gratificaturi, semperque ingentium sumptuum rationem habituri: donec imprudentes ambo senuerint, atque utrique jam præterierit ætas, huic ad amandum, illi ad dandum. Itaque nihil ipsis in omni vita præter spem est peractum. Ac sanè propter voluptatis cupiditatem omnia ferre,

1 Ἐντυχοί δὲ τρίβωνες] Hoc habet ex Aristophane. σημαίνει δὴ perditionem τρίβωνες τοὺς ἀγυμνασιάρχους περὶ πράγματα. Bourd.

2 Ἐν τῷ τυχεῖν] Hæc sic dixit Helio. lib. 1. κέρδος γὰρ ἔρωτος τὸ ἔργον τὸ τέλος. Idem.

3 Ἔξωροι] Vt passim in Dial. mort. & alibi, contra ἄνδρες ὥριοι. Lucianus alibi Dio. in Iulio. *Idem.*

ἐ πάνυ ἴσως ὑπαίσιον, ἀλλὰ συγγνώμη, εἴ τις ἡδονῇ χαίρῃ, καὶ ταύτῃ ἐξ ἅπαντος περαπόῃ, ὅπως μεθέξει αὐτῆς. καίτοι αἰσχρὸν ἴσως, καὶ ἀνδραποδώδες, ἀποδύσασθαι ταύτῃ ἑαυτόν. πολὺ γὰρ ἡδίων ἡ ἐκ τῆ ἐλευθερίας ἡδονή. ὅμως δ' ἂν ἐχέτω τινὰ συγγνώμην αὐτοῖς, εἰ ἐπιτυγχάνοιεν, τὸ δὲ ἡδονῆς ἐλπίδα μόνον πολλὰς ἀηδίας ὑπομένειν, γελοῖον οἶμαι, καὶ ἀνόητον. καὶ ταῦθ', ὁρῶντας, ὡς οἱ μὲν πόνοι, σαφεῖς, καὶ ὠμόηλοι, καὶ ἀναγκαῖοι. τὸ δ' ἐλπιζόμενον ἐκεῖνο; ὅ, τι δὴ ποτε ἐστὶ τὸ ἡδύ, ὅτε ἐγένετό πω τυσύτε χρόνε. ὥσπερ δ', οἶδ' ἐγώσασθαι ἔοικεν, εἴ τις ἐκ τῆ ἀληθείας λογίζοιτο. οἱ μέν γε Ὀδυσσέως ἑταῖροι, γλυκὺν ἔνια τῶν λωτὸν ἐσθίοντες, ἠμέλουν τῶν ἄλλων, καὶ ὥσε τὸ παρὸν ἡδὺ, τὰ καλῶς ἐχόντων καταφρόνουν. ὥστε εἴ πώτητα ἄλογος αὐτῶν ἡ λήθη ἐκάλει, ὥσε τὸ ἡδὺ ἐκεῖνο τῆ ψυχῆς ἀφῃρεῖτο. τὸ δὲ λιμοῦ ξυνοῦσα, παρεσῶπα ἄλλῳ δ' λωτῷ ἐμφορεμένῳ, μηδὲν μεταδιδοῦσα, ὥσ' ἐλπιδ' μόνης, δ' κἂν αὐτὸν παραγυσασθαί ποτε δόξας, τὰ καλῶς καὶ ὀρθῶς ἐχόντων ἐπιλελησμένον, Ἡρακλέες ὡς καταγέλασον, καὶ πλησίον πινα ὁμηρικῶν ὡς ἀληθῶς δύομενον. τὰ μὲ τοίνυν ὥσε τὰς ξυνουσίας αὐτὰς ἄγοντα, καὶ ἀφ' ὧν αὐτὰς φέροντες ἐπιτρίπτουσι τοῖς πλουσίοις χρῆσθ' ὥσε ὁ, τι ἂν ἐθέλωσι, ταῦτά ἐστιν, ἢ ὅπ ἐγγύτερα τύτων. πλὴν, εἰ μὴ κἀκείνων ἂς μεμνῆσθ' ἀξιώσειε, τῶν καὶ μόνῃ τῇ δεξῇ ἐπαιρομένων, δ' ξυνῆκεν ὑπατρίδαις τι καὶ ὑπαρύ-

ferre, non omnino fortè vitio vertendum: quin magis venia danda ſiquis voluptate capiatur, & hanc undequaque conſectetur, ut ea portiatur: quanquam turpe forſan ac ſervile, ſiquis ob eam in jus alienum ſe tradat. Nam longè ſuavior eſt voluptas quæ ex libertate proficiſcitur. Attamen hoc illis aliquo pacto ignoſcendum ſi modò conſequantur. Verumenimverò ob ſolam voluptatis ſpem multas perferre moleſtias, ridiculum & ſtultum arbitror, maximè cùm videant labores eſſe certos, manifeſtos & inevitabiles: porrò illud quod ſperatur, quod nihil aliud tandem eſt niſi voluptas, ne tam longo quidem tempore contigiſſe: præterea nec veriſimile videri ut aliquando fiat, ſi modò quis rem ex veritate reputet. At Vlyſſis quidem ſocii, dulci deguſtata loto, reliqua negligebant, ac præſenti voluptate deliniti, honeſta contemnebant, ut non prorſus in illis cum ratione pugnarit honeſtatis oblivio: nimirum animo voluptatis illius ſenſu occupato. Verùm ſiquis famelicus alii cuipiam loto ſeſe ingurgitanti, nec quicquam inde impertienti, aſſiſtat, idque ſolam ob ſpem quòd credat fore ut & ipſi deguſtandum lotum aliquando porrigat: aſſiſtat inquam, recti atque honeſti oblitus, Dii boni, quàm hoc ridiculum, & verberibus Homericis revera dignum. Ergo quæ iſtos ad divitum convictum adducunt, & quibus impulſi ſeſe illis dedunt, ad quodcunque libitum fuerit utendos, hæc ſunt, aut his quàm ſimillima. Niſi ſiquis eos commemorandos eſſe judicet, qui ſola gloria incitantur, ad conſuetudinem cum illuſtribus, & opulentis viris captandam.

φοις ἀνθρώποις. εἰσὶ γὰρ οἳ κὴ τοῦτο φθονοῦσιν, κὴ ὑπὲρ τὰς πολλὰς νομίζουσιν, ὡς ἔγωγε τιμῶν ἴδιον, εἰ δὲ βασιλεῖ τῷ μεγάλῳ αὐτὸ μόνον σωφρονεῖν, κὴ σωφρονῶν ὁρᾶσθαι, μηδὲν χρηστὸν ἁπλοῦν ἢ ξυνουσίας. δεξαίμην ἂν. τοιαύτης γὰρ αὐτοῖς ἡ ὑποθήσεως ἔσης. φέρε ἤδη πῶς ἡμᾶς αὐτὰς ἐπισκοπήσωμεν, οἷα μὲν πρὸ βραχέος εἰσεληλύθαμεν κὴ τυχεῖν ὑπομένοντες, οἷα δ' ἂν αὐτοῖς ἤδη ὄντες, παρέχωσιν. ἐπὶ πᾶσι δὴ, ἥτις αὐτοῖς ἡ καταστροφὴ ἢ δράματος γένηται. ἐγὼ δὴ σχεδόν γε εἰπεῖν ἔστι, ὡς εἰ κὴ πόνηρα ταῦτα, δύληπτα γῆν, κὴ ἀ πολλὰ δεῖσθαι ἢ πόνου, ἀλλὰ γλῆσαι δεῖ μόνον. εἰτά σοι πέπρακται τὸ πᾶν δύμαρ ῶς. ἀλλὰ πολλῆς μὲ τῆ [1] ἀφθορομένης, σωσχεῖς κὴ [2] τῆ ἰυρσυλίας, ἐωθέν τε ἐξαναστάμενον, ἐσαμένην ἀθύμενον, κὴ ἀποκλειόμενον, κὴ ἀναίσχυντον εἶναι, κὴ ὀχληρὸν δεξιᾶς ὑπὸ ἰυρωρῷ κρατῶς συείζοντα, κὴ [3] ὀνομακλήτορι λιβυκῷ παπτόμενον. κὴ μισθὸν πλεῖστα τῆ μνήμης ἢ ὀνόματος. κὴ μὴν κὴ ἐσθῆτος ὑπὲρ τὸν ὑπάρχοντα δύναμιν ἐπιμεληθῆναι χρή, ὡς τὸ ἢ ἱερεπτυομένῳ ἀξίωμα, κὴ χρώματα αἱρεῖσθαι, οἷς ἂν ἐκεῖνος ἥδηται, ὡς μὴ ἀπαίδης, μὴ ἢ ὠσκρεὴς βλεπόμενος, κὴ φιλόπονος ἔπεσθαι, μᾶλλον ἢ ἡγεῖσθαι, ὑπὸ τῶ οἰκετῶν ὠθούμενον, κὴ ὥσπερ πομπὴν ἀναπληροῦντα, ὁ ἢ, κὰδὲ ὠσχολίᾳ πολλῶν ἐξῆς ἡμερῶν. ὧν δὲ ποτε κὴ τὰ ἄριστα πρᾶ-

dam. Sunt enim qui hoc admirandum, ſupraque plebem eſſe exiſtiment. Nam quod ad me propriè attinet, recuſarim vel cum magno Rege ſolummodo vivere, convictorque videri, ſi nullus ex eo convictu fructus ad me redeat. Cùm igitur cauſa ejus vitæ ſuſcipiendæ ſic illis habeat, age jam conſideremus apud noſmetipſos, cujuſmodi ſint illis perferenda priuſquam admittantur, & obtineant, cujuſmodi verò in ipſa vita jam conſtituti patiantur: poſtremò qualis fabulæ cataſtrophe illis contingat. Neque enim illud dicere licet, hæc etſi moleſta ſint, captu ſaltem eſſe facilia, neque multo labore ad ea opus eſſe, ſat eſſe ſimodò velis: quidvis poſtea factu fore facile. Imò neceſſe eſt ut diu ſurſum ac deorſum curſites, manè excitatus aſſiduè proforibus obverſeris, ut perdures quum protruderis, quum excluderis, quum impudens interdum atque importunus videris, quando janitori malè ſyriſſanti, ac nomenclatori Lybico ſubjiceris, quumque nominis tui recordationem mercede redimis. Quinetiam veſtitus tibi eſt apparandus ſupra tuas facultates, pro illius quem colis dignitate, deligendi colores quibus delectatur, ne diſcrepes, oculoſque illius offendas. Oportet etiam ut ipſum aſſecteris gnaviter, vel potiùs antecedas, atque interim à famulis protrudaris, ac veluti pompam quandam expleas. At ille per multos dies ne aſpicit quidem te. Quòd ſi res optimè tibi aliquando ceſſerit,

1 Τῆς Ἰυρσυλίας] Τῆς ἐν ταῖς Ἰύραις ποστολρείας, ut Ἰυρσυλεῖν καὶ Ἰύρσον διατρίβειν. De his officiis horridulorum comitum dictum paſſim. *Bourd.*

2 Ὀνομακλήτορι Λιβυκῷ] Hac de re Caſaubon. ad Sueton. ubi de ſervis Syris Savar. ad Sid. dixi ad Petron. *Idem.*

ξῃς, καὶ ἴδῃ σε, καὶ προσκαλέσας ἔρηταί τι, ὧν ἂν τύχῃ, τότε, πολὺς μὲν ὁ ἱδρὼς, ἀθρόον δὲ ὁ ἴλιγγος, καὶ τρόμος ἀκαιρος, καὶ γέλως τῶν παρόντων ἐπὶ τῇ ἀπορίᾳ. καὶ πολλάκις ἀπεκρίναό δέον πῶς ὦ βασιλεῦ τῶν Ἀχαιῶν, ὅτι χίλιαι νῆες ἦσαν αὐτοῖς λέγεις. τοῦτο οἱ μὲν χρηστοὶ, αἰδῶ σκάλεσαν. οἱ δὲ τολμηροὶ, δειλίαν. οἱ δὲ κακοήθεις, ἀπαιδευσίαν. σὺ δ' ἂν ἐπισφαλεστάτης περιαθεὶς τῶν αὐτῆς φιλοφροσύνης, ἀπῆλθες [1] καταδικάσας σεαυτὸν πολλὴν τὴν ἀπόγνωσιν. ἐπειδὴν δὲ πολλὰς μὲν ἀύπνους νύκτας ἰαύσῃς, ἡμέρα δ' αἱματόεσσα ἀμφάγῃς, ἃ μοι Δίκη τ' Ἐλένης ἕνεκα, οὐδὲ τῶν Πριάμου περγάμων, [2] ἀλλὰ τῶν ἑλπιζομένων πέντε ὀβολῶν, τύχης δὲ καὶ τραγικοῦ τινος θεοῦ σωτηρίου, ἐξέπεσες τούτου, εἰ οἶσθα ἃ μανθάνεις. καὶ τό μὲ πολυσίῳ ἡ ἀμφιβολὴ, οὐκ ἀηδὴς, ἐπαινουμένῳ, καὶ εὐδαιμονιζομένῳ. σοὶ δὲ, ὁ ὑπὲρ τῆς ψυχῆς ἀγών, καὶ ὑπὲρ ἅπαντος βίος τότε προκεῖσθαι δοκεῖ. ὑπεισέρχεται δὲ εἰκότως, τὸ μὴ σὲ ὑπ' ἄλλου ἂν καταδεχθῆναι προῒξ δ' προτέρου ἀποβληθέντα, καὶ δύξαντα εἶναι ἀδόκιμον. ἀνάγκη τοίνυν εἰς μυρίαν ἀμφιεθῆναι τότε, τοῖς μὲν ἀντεξεταζομένοις, φθονῆσαι, τίθεμαι γὰρ ἐγὼ ἄλλως εἶναι τῶν αὐτῶν ἀνταποκρινομένους, αὐτὸν δὲ πάντα εὐδαίμονα εἰρηκέναι νομίζοντα. φοβοῦμαι

rit, & te reſperexerit, & accerſitum quidlibet interrogarit, tum denique tum multus ſudor, multa æſtuatio, intempeſtiva trepidatio, ſannæque eorum qui adſunt ob tuam perplexitatem, ac ſæpe cùm ſit reſpondendum quis eſſet Græcorum rex, mille naves illis fuiſſe dicis. Hoc autem modeſti pudorem vocant, audaces timiditatem, improbi verò inſcitiam. Tu igitur primam hanc divitis comitatem periculoſiſſimam expertus, damnata tui animi magna imbecillitate diſcedis. Porrò ubi jam multas noctes inſomnes duxeris, multoſque dies cruentos egeris, non per Iovem Helenæ, & Priami pergamorum cauſa, verum ſpe quinque obolorum: contigerit autem tibi quiſpiam Deus tragicus qui tibi adſit: exinde reſtat ut exploreris num literas noris. Atque ea quidem exercitatio diviti non eſt injucunda, quippe qui laudatur interim, ac fœlix prædicatur. Cæterùm tibi videtur tum de anima, omnique vita propoſitum eſſe certamen: nam id meritò te ſubit, futurum ut alius nemo te admittat, cùm à priore rejectus fueris: viſuſque deſpicabilis. Cogeris igitur in varias curas diſtrahi, dum iis invides qui tibi reluctantur (finge enim & alios eſſe ejuſdem fortunæ competitores, te verò tibi videri cuncta tenuiter reſpondiſſe) dum etiam me-

1 Καταδικάσας] Κατηγορήσας. Bourd.

2 Ἀλλὰ τῶν ἑλπιζομένων πέντε ὀβολῶν] Ex hoc loco licet conjicere temporibus Luciani quinque obolos Græcos æſtimatos fuiſſe centum quadrantibus Romanis, & idem potuiſſe. Nam omnia officia ſalutationum & deductionum, quæ regibus ſuis præbebantur à clientibus & parasitis, mercedem habebant diurnam ſportulam vel cœnam rectam, vel ut plurimum, centum quadrantes, ut apud Martialem paſſim diſcimus, quam ſummam Græcis ſuis videtur Lucianus per πέντε ὀβολοὺς exprimere voluiſſe. *Talm.*

1 E'x

νον ᾖ, καὶ ἐλπίζοντα, καὶ πρὸς τὸ ἐκείνῳ ὡφέσιμον ἀπτνίζοντα. καὶ εἰ μὲν σκῶμμά τι τῶν λεγομένων, διακωύμενον. εἰ δ' ἡδέως ἀκούῃ, χαριζόμενα, καὶ εὖ ἐλπίσαντα καθηκόμενον. εἰκὸς δὲ πολλοὺς εἶναι τοὺς σοὶ φθονοῦντας, καὶ ἄλλους ἀντὶ σοῦ πρεμένους. ὧν ἕκαστος ὥσπερ ὁπλίτης τοξεύων, λέληθεν. ἔστ' οὖν σὸν ἄνδρα τὸ βαθεῖ πώγωνι, καὶ παλαιᾷ τῇ κόμῃ ἐξεπιζόμενον, εἰ καὶ οἶδεν ὠφέλιμα, καὶ τοῖς μὲν, δεικνῦται εἰδέναι, τοῖς δ', μή. μέσος δὲ τοσούτῳ χρόνῳ, καὶ πολυπραγμονεῖται σε ἅπας ὁ παρελήλυθὼς βίος. κἂν μέν τις ἡ πολίτης ὑπὸ φθόνου, ἢ γείτων ἔκ τινος δύπλοῦς αἰτίας ὡσκηκρακώς, ἀνακεκινόμενος ἔπῃ μοιχὸν, ἢ παιδεραστὴν, τῶν ἐκείνου [1] ἐκ τῶν Διὸς δέλτων ὁ μάρτυς. ἂν δ' πάντες ἅμα ἐξῆς ἐπαινῶσιν, ὑποπτοι, καὶ ἀμφίβολοι, καὶ δεδεκασμένοι. χρὴ τοίνυν πολλὰ δύνχῆσαι, καὶ μηδὲν ὅλως σφαλῆναι. μόγις γὰρ ἂν οὕτω κρατήσειας. εἶεν. καὶ δὴ εὐτύχητί σοι πάντα ἐκ τύχης μείζονος. αὐτός τε γὰρ ἐπῄνησε τοὺς λόγους, καὶ τοὺς φίλους οἱ ξυμπέμψουσι, καὶ οἷς μάλιστα πιστεύῃ τοιαῦτα, σὺκ ἀπιτήσεσθαι. ἔτι δ' καὶ ἡ γυνὴ βέλει, σὺκ ἀπιλέγει δ' δὲ ὁ ἐπίτροπος, ὅτι ὁ οἰκονόμος. ὁδὲ ὡς ἐμέμψατό σε τὸ βίον, ἀλλὰ πάντα ἴλεα, καὶ παίζοντα εἶναι τὰ ἱερά. κεκρότηκας δὲ ὦ μακάριε, [2] καὶ ἔστψαι τὰ ὀλύμπια. μᾶλλον δ' Βαβυλῶνα εἵληφας, ἢ τὴν Σάρδεων ἀκρόπολιν καθῆρηκας. καὶ ἔξεις τὸ τῆ Ἀμαλθείας κέρας, καὶ στεφανωθεὶς Ὀλύμπια ἢ τὰ Σαρδιανὸν ἄκρον κατέσχες. καὶ ἕξεις τὸ τῆς Ἀμαλθείας κέρας,

metuis, & speras, fixisque es in ejus faciem oculis: dumque peris, siquid negligat eorum quæ dicis: at gaudes siquid ridens audit, ac bona spe fultus consistis. Consentaneum autem est multos esse qui tibi adversentur, aliosque tuo loco ponere velint: quorum unusquisque clanculum velut ex insidiis in te jaculatur. Deinde cogita promissa barba, & cana cæsarie virum examinari, numquid bonæ rei norit, & aliis quidem scire, aliis secus, videri. Media interim ætas, omnisque tua vita anteacta curiosiùs disquiritur. Quòd siquis, vel civis invidia, vel vicinus levi quapiam de causa provocatus te deferat, & adulterum vel pæderastem dicat: illud vulgo tritum, ex Jovis tabulis est testis. Et si omnes pariter te laudent, suspecti, dubii, ac largitione redempti videbuntur. Operæ precium igitur est ut omnia prosperè tibi cedant, nihilque prorsus adversetur, nam hoc solùm pacto vincere possis. Age sanè, omnia etiam majore fortuna tibi successerint: ipse enim tuam doctrinam probavit, & amicorum præcipui, & quibus ille plurimam in rebus hujusmodi fidem habet, non sunt dehortati: præterea vult etiam conjux, non refragatur procurator, non œconomus. Nemo etiam tuam vitam insimulavit dextra omnia, omnique ex parte fausta sunt sacra. Vicisti igitur & beate, & coronatus es Olympia: imò potiùs Babylonem cepisti, vel Sardium arcem occupasti. Et habebis Amaltheæ cornu, &

1 Ἐκ τῶν Διὸς δέλτων ὁ μάρτυς] Proverb. *Bourd.*
2 Καὶ ἔστψαι τὰ Ὀλύμπια] Sic in Tim. *Idem.*

ρας, καὶ [1] ἀμέλξεις ὀρνίθων γάλα. δεῖ δὴ σοι ἀντὶ τῶν τοσούτων πόνων, μίκτρα ἡλίκα χθές ταχέως, ἵνα μὴ φυλλίου μόνον ὁ στέφανος ᾖ, καὶ τὸν μισθὸν, σὺν εὐκαταφρονήτῳ ὀφλήσας, καὶ τοῦτον ἐκ καιροῦ τῆς χρείας ἀπεραγμόνως ἀποδιδοὺς, καὶ τῷ ἄλλῳ πιλῷ ὑπὲρ τῆς πολλῆς ὑπαρχίας. πόνων δ' οἰκείων, καὶ πηλοῦ, καὶ ὁδόμων, ἐξ ἀγρυπνιῶν, ἀναπεπταμένων. ἐξ οὗ δὴ τοῦ εὐχῆς, [2] ἀποτίνασθαι τοὺς πόδας, καθεύδειν μόνα οἰκεῖα πράττοντα, ὧν ἕνεκα τῆς ἀρχῆς παρελήφθης, ἐν ὧν ἔμμισθος εἶ. ἐχρῆν μέν πως ὦ Τιμόκλεις, ἐν ἀδοῦ ἂν ᾖ μέγα κακὸν, ὑποκύψαντα φέρειν τὸ ζυγὸν, ἐλαφρόν τε, καὶ εὔφορον, καὶ τὸ μίκτρον, ἐπὶ χρυσοῦν ὄντα. ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον ὄν ἅπαντος δεῖ, μυελὸς γάρ ἐστιν ἀφορήτου, ἐλαφρότερον ἀνδρὶ σὺν αὐταῖς ἡδοναῖς σωμασίαις κεχυμένοις. σκέψαι δ' αὐτὸς ἐξῆς ἀκούων, εἴ τις ἂν αὐτὸ ὑπομεῖναι δύναιτο, παιδεία κἂν ἐπ' ἐλάχιστον ἀμιλληκώς. ἄρξομαι δ' ἀπὸ τοῦ πρώτου δείπνου, ὃ δοκῶ, ὃ σὲ εἰκὸς δειπνήσειν τὰ [3] πρωτόλεια τῆς μελλούσης ξυνουσίας. οὕτως οὖν πρόσιθι ξυγγελλων τις ἥκειν ἐπὶ τὸ δεῖπνον, σὺν ἀνομιλήτῳ οἰκέτῃ. ὃν χρὴ πρότερον ἵλεων ποιήσασθαι, προσευξάμενος εἰς τὴν χεῖρα, ὡς μὴ ἀδέξιος εἶναι δοκεῖς, τριάκοντα, πέντε δραχμῶν. ὁ δ', ἀκκισάμενος, καὶ ἄπαγε. πρὸς

gallinarum lac mulgebis. Iam ianè par est pro tantis laboribus quammaxima bona capias, ne corona tua sit duntaxat frondea, & merces non contemnenda præstituatur, eaque commodè ad usum nullo negotio persolvatur, reliquus item honor vulgari major tibi deferatur: te verò à laboribus illis, à luto, à cursitationibus, à vigiliis, in ocium recipias: & quod in votis esse solet, porrectis pedibus dormias, ea tantùm faciendo quorum causa primum receptus es, & conductus. Sic quidem rem se habere oportebat, Timocles, neque futurum erat ingens malum, subdita cervice jugum ferre, leve nimirum & portatu facile, quodque omnium est maximum, auro illitum. Sed multum abest ut ita se res habeat, imò nihil horum non desideratur: siquidem in mediis ipsis id genus convictibus sexcentæ res accidunt, ingenuo viro neutiquam tolerandæ. Quæ cùm ordine audieris, ipse tecum reputato, num ea perpeti quisquam queat, cui vel minimum cum eruditione commercium fuerit. Exordiar autem si videtur, à primo convivio unde consentaneum est te consuetudinem illam auspicaturum. Statim igitur ad te venit quispiam qui te ad cœnam accedere jubeat, famulus non incomis, quem tibi priùs propitium reddere oportet, inditis in manum, ne videaris incivilis, ad minimum quinque drachmis. Ille verò accissans, agape inquit: numquid

1 Ἀμέλξεις ὀρνίθων γάλα] Paræm. ὃ δὴ τῶν ὑπερφυῶν ἀγαθῶν. Bourd.

2 Ἀποτίνασθαι τοὺς πόδας] Quod antea in hoc dial. dixit ἐξυπνιάζοντα. sic in Pasaf. ὑπνῶν ὑφειμένως, tangit Casaubon. ad lib. 2. Suet. *Idem.*

3 Πρωτόλεια] Metaphorice sumit πρωτόλειαν ut patet apud Hesyc. Alii dixerunt πρωτοτόλειαν ut patet apud Achill. Tat. lib. 2. Scholiast. Æschyli ad Agamn. *Idem.*

1 Κοσμιό-

σοῦ ἔγωγε; ἦ μὴν Ἡρακλεῖς μὴ χάνοις ἐπαινῶν, πάλιν ἐπίσθη. καὶ ἅπασί σοι πλατὺ ἐγχαυών. σὺ δ' ἐσθῆτα κομιδῇ σεσηρεσμένην, καὶ σαυτὸν [1] κοσμιώτατα σχηματίσας, λουσάμενος ἥκεις, δεδιὼς μὴ πρὸ τῶν ἄλλων ἀφίκηαι. ἀπιέναι γάρ, ὥσπερ καὶ τὸ ὕστερον ἥκειν, φορτικόν. αὐτὸ δὲ τηρήσας τὸ μέσον ἔφ' ᾧ κομιεῖ, εἰσπλεύσας. καί σε πάνυ σπουδῇ ἐδέξαντο. καὶ παρακαλεῖόν τις, κατέκλινε μικρὸν ὑπὲρ ἔφ' ᾧ πλησίον, μὴ δύο που χεδὸν τῶν παλαιῶν φίλων. σὺ δ' ὥσπερ [2] ἔφ' Διὸς τὸ οἴκημα παρελθών, πάντα [3] πεφωράκεις, καὶ ἐφ' ἑκάστῳ τῶν πραττομένων, μετέωρος εἶ. ξένα γάρ σοι καὶ ἄγνωστα πάντα. καὶ ἥ τε οἰκετεία εἰς σὲ ἀποβλέπει, καὶ τῶν παρόντων ἕκαστος ὅ, τι πράξεις ἐπιτηρεῖσιν. ἐπεὶ αὐτὰ μὲν ἀμελεῖς τὰ πλησίον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ὀφθεὶς ποτὲ τῶν οἰκετῶν ἐποιήσω τοῦτο, ὅπως εἰς τοὺς παῖδας, ἢ εἰς τὴν γυναῖκα, [4] εἰ πολλάκις σὺ [5] περιωπῆς ἀποβλέψεις. οἱ μὲν γὰρ τὰ συμβεβηκότα ἀκηλεῖς ὁρῶντες ἐκπεπληγμένοι, εἰς τὴν ἀπειρίαν τῶν δραμένων ἀποσκώπτουσι, τεκμήριον ποιούμενοι μὴ πρὸ ἄλλου πρότερόν σε δεδειπνηκέναι, καὶ τὸ καινὸν εἶναί σοι τὸ [6] χειρόμακτρον πεμφθέν. ὥσπερ δὲ εἰκὸς ἰδίαν τε ἀνάγκην ἔχειν ἀποδείας, καὶ μήτε ὀψῶνα πεῖν αὐτεῖν τολμᾶν, μὴ δέξῃς οἰνόφλυξ πεσεῖναι, μή τε τῶν ὄψων ἐνδυπεφθέντων ποικίλων πρός τινα πύξιν ἐσκύβα-

quid ego à te accipiam? quibus addit, Dii prohibeant: tandem flectitur, ac discedit, latè deducto rictu te deridens. Porrò tu sumpta veste nitida, mundissimoque cultu, lotus venis, solicitus interim ne ante alios venias: inurbanum enim illud, sicuti postremum venire grave. Proinde observata opportunitate media ingrederis, teque omnino honorificè excipiunt. Tum arrepta manu, quispiam jubet te paulum supra divitem, inter duos fermè veteres amicos accumbere. Tuque veluti Iovis ædem ingressus, nihil non admiraris, & ad omnia quæ geruntur intentus es. Nova enim & incognita tibi omnia. Interim familia te spectat, & præsentium quisque quid facias, observat. Neque non ea res curæ est diviti, qui aliquos ex famulis præmonuit ut explorent quomodo in pueros, uxoremque te geras, num subinde ex obliquo respectes. At convivarum assecla quum vident te propter imperitiam ad ea quæ fiunt stupefactum, derident clanculum, conjectantes te nunquam ante apud quempiam alium cœnasse, novumque tibi esse, ut mantile apponatur. Proinde verisimile est necesse esse ut præ hæsitantia sudes, ac neque cùm sitias, potum petere audeas, ne vinosus videare, neque variis appositis opsoniis, &

Or-

1 Κεκοσμιώτατα σχηματίσας] Sic in Gall. explicat illud verbis seq. *Bourd.*

2 Τῶ Διὸς τὸ οἴκημα] Tangit Heliod. lib. 2. *Idem.*

3 Πεφωράκεις] Et apud Cic. in parad. *Idem.*

4 Εἰ πολλάκις] Ἢ εἰς παλλακὰς. Marc.

5 Περιωπῆς] Ἐκ φρονήσεως, ἀφεισιφλεων. Bourd.

6 Χειρόμακτρον] Hanc vocem ex Hesych. interpretatur Clarisc. Casaub. c. ult. lib. 9. Animad. ad Athen. profert hanc Lucianus sæpe alibi. *Idem.*

σμένων, εἰδέναι ἐφ' ὃ, ἢ πρόσωπον ἢ δεύτερον τὴν χεῖρα ἐνέγκῃς. ὑποβλέπειν δὲ ἐς τὸ πλησίον δεήσει, κἀκεῖνον ζηλοῦν καὶ μιμεῖσθαι τὴν ἀηδίαν. τὰ δ' ἄλλα, ποικίλῳ εἰ, καὶ θορύβου πλέως τῆς ψυχῆς, ὡς ἕκαστα τῶν πραττομένων ἐκπεπληγμένῳ. καὶ ἆρά μοι, εὐδαιμονίζεις τὸ πλούσιον καὶ χρυσοῦ, καὶ ἐλέφαντος, καὶ τοσαύτης τρυφῆς. ἄρτι γὰρ οἰκτίρεις σαυτὸν, ὡς τὸ μηδὲν ὤν, [1] εἶτα ζῆν ὑπολαμβάνεις. ἐνίοτε δὲ κἀκεῖνο εἰσέρχεταί σε; ὡς ζηλωτὸν ἵνα βιώσῃ [2] τὸν βίον, ἅπασιν ἐκείνοις ἐντρυφήσων, καὶ μεθέξων αὐτῶν ἐξ ἰσοδυμίας. οἴει γὰρ εἶναι Διονύσια ἑορτάσειν, καὶ τὰ κατὰ μεθοκίαν ὠρχεῖα ἀλαλάξεσθαι, καὶ ἡμέρᾳ ὠθισμοδίῳ, γλαφυρωτέραν ὑποχάραξαι σοι τὴν μέθυσον ἀφετέον, ὥστε σωτικὸν τὸ ὀμφακίνον ἐκεῖνο φθέγγεσθαι, Οὐ νέμεσις Τρῶας καὶ εὐκνήμιδας Ἀχαιοὺς πολλὰ πονεῖν καὶ ὑποδύεσθαι ὑπὲρ τοσαύτης εὐδαιμονίας. φιλοτησίαν τὸ ἐπὶ τούτῳ. καὶ σκύφον εὐμεγέθη λαβὼν αἴτησας, πρόπιέ σοι τῷ διδασκάλῳ. ἢ ὅ, ἵνα δήποτε ὠφεληθῇς. σὺ δὲ λαβὼν, ὦ, ἵνα μὴ, ἵνα σε καὶ αὐτὸν ὑπειπεῖν ᾖ, ἠγνόησας ὑπ' ἀπειρίας. καὶ ἀγροικίας δόξαν ὤφλες. ἐπίφθονῳ δὲ ἐν τῇ τοιαύτῃ ὑποστάσει σοὶ τῶν πολλοῖς τοῖς παλαιοῖς φίλων γεγήσεσθαι. καὶ πρότερον ἐπὶ τῇ παρακλήσει ἐλύπησας ἅπαντας αὐτούς. ὅτι τὴμερον ἦκον, πρεσβυτέρῳ ἀνδρῶν ordine quodam compositis, scias cui priùs aut posteriùs manum admoveas. Quare ad eum qui proximus accumbit respicias oportebit, eumque imitatus, convivii rationem addiscas. Cæterùm varius es, animoque penitus perturbato, quum singula quæ illic geruntur, stupes. Et modò divitem illum beatum prædicas, ob aurum, & ebur, tantasque delicias: modò te ipsum miserearis, qui quanvis nihil sis, vivere te tamen putas. Nonnunquam & illud in mentem venit, fore ut admirandam vitam vivas, quippe qui sis omnibus illis deliciis fruiturus, cunctorumque ex æquo particeps futurus. Arbitraris enim te Bacchanalia semper celebraturum. Quin & adolescentuli formosi ministrantes, placideque arridentes, elegantius in posterum hoc vitæ genus pollicentur: ita ut Homericum illud assiduò in ore habeas: *Haud vitio verti debet si Troia pubes, Armatique simul Danai*, multum laboris sustineant ob tantam fœlicitatem. Ad hæc accedunt ad bibendum invitatiunculæ. Ac postulato perquam ingenti scypho tibi aliquis præbibit, præceptorem te, aut alio quovis tandem nomine compellans. At tu recepto scypho, quid tibi sit respondendum, præ imperitia ignoras, & rusticus existimaris. Cæterum ea propinatio multorum veterum amicorum invidiam tibi creavit, quorum nonnullis jam ante tuo accubitu fuisti molestus, quod cùm adveneris modò, iis anteponare, qui multorum anno-

1 Εἶτα ζῆν] Ζῆν interpretati sunt viri doctissimi. *Burd.*

2 Τὸν βίον] Πρόσωπον. Hanc vocem interpretati Casaubon. ad Athen. Herald. ad Mart. *Idem.*

1 Πρ-

[1] πολυτῆ δυλείαν ἠντληκότων. ὥσθ' ὃν κ) τοιοῦτός τις ᾖ σὲ λόγος ἐν αὐτοῖς, τοῦτο ἡμῖν ὡσὶ τοῖς ἄλλοις δεινοῖς ἐλείπετο. κ) τῇ ἀρχῇ ἐστηλυδότων ἐς τὴν οἰκίαν, δευτέρους εἶναι. κ) μόνοις τοῖς Ἕλλησι τούτοις ἀνίκ') ἡ Ῥωμαίων πόλις. καίτοι τί ἐστιν ἐφ' ὅτῳ ὠφελημῶντας ἡμᾶς ; ἢ ῥημάτια δύσχρηστα λέγοντες, οἱουντιὴ τι παμμέγιστες ὠφελεῖν ; ἄλλο γ', ἢ ἡδοῖς ὅσα μὴ ἔπιεν, ὅπως γ' τὸ ἀβρεπτεῖον συλλαβὼν κατέφαγεν ; ἀπιρόκαλον ἄνθρωπος, [2] κ) λιμῶ πολίως. ἀλ' ὅταν λύκιόν ποτε ἄρτον ἐμφορηθεὶς, ἢ πίνη νομαδικὸν, ἢ φασιανὸν ὄρνιθος. ὧν μόλις τὸ ὀστοῦν ἡμῖν κατελέλοιπε. τρίτον ἄλλον ὦ μάκαιοι φησὶ, πίντε ἀ' ὅλων ἡμερῶν ὄψεσθε αὐτὸν, σταυρῷ ἔοικότα ὦ ἡμῖν τὸ ὄμοια ποτινώμενον. νῦν μὲν γὰρ ὥσπερ τὰ κοινὰ τῶν ὑπονδημάτων ὑπὸ πάντων ἐστὶν, ἐπιδὰν γ' παπηθῇ πολλάκις, κ) ὑπὸ δ' πολλῶν ἀνατπλαωθῇ, [4] ὑπὸ τῇ κλίνῃ ἀθλίως ἐρρίψεν), κόρεων ὥσπερ ἡμεῖς ἀνάπλεως. ὑμεῖνοι μὲν γὰρ τοιαῦτα ὑμῖν σὲ πολλὰ γρέφυσι. καὶ ἴσως ἤδη τῶς ἀμφιβολάς τινες αὐτῶν ἀμφισκιάζοντας. τὸ δ' ἐν συμπόσιον ὅλον οἷον ἐκεῖνο, στὶν ἐστὶ, κ) ὑμῖν σὲ οἱ πλεῖστοι τῶν λόγων. σὺ δ' ὑπ' ἀληθείας πλέον ἢ ἐκεινῶ ἐμπίων οἶνον λεπτὸν, κ) θριμέα, πάλαι τ' norum ſervitutem exantlarunt. Protinus itaque talia quædam de te inter illos dicta feruntur. Illud reliquis malis noſtris deerat, ut etiam illis qui nuper in familiam commigrarunt, poſthabeamur. Item, ſolis hiſce Græculis patet urbs Romana: quanquam quid eſt cur nobis præferantur? Num mirificam quandam utilitatem afferre videntur, quum miſera quædam verbula dicunt? Rurſus alius hæc. Annon vidiſti quantum biberit, & quàm avidè correpta fercula devorarit? Homo inelegans, & famelicus, qui ne per ſomnium quidem unquam fuerit [3] albo pane ſaturatus, multo minùs ave Numidica, aut phaſiano: è quibus vix reliqua nobis oſſa fecit. Porrò tertius, fatui, inquit, ante totos quinque dies, videbitis hunc pariter hîc inter nos quiritantem. Nam nunc quidem ut calcei novi ſolent, honorem & curam aliquam obtinet: ſed poſtquam crebrò calcatus, lutoque deformatus fuerit, ſub lectum miſerè abjicietur, cimicibus quemadmodum nos refertus. Illi igitur inter ſe talia de te multa verſant: jamque ex ipſis aliqui ad calumniandum ſe comparant. Quare totum illud convivium tuum eſt, & plurimi de te ſermones. Cæterum tu propter inſuetudinem, tenuis, acriſque vini plus æquo potus, jam-

1 Πολυτῆ δυλείαν] Vide quid dixerim ad hunc Petron. locum *veterem convivam*. Bourd.

2 Καὶ λιμῶ πλίως] *Graculus eſuriens*. Menagius.

3 *Albo pane*] Græcis album panem in deliciis fuiſſe, locis aliquot teſtatur Lucianus. Apud Athen. lib. 4. deſcribitur convivium Atticum in quo commemorantur panes λευκότατοι χοίρου. Græci panes elegantiores λευκὸς appellant, ſordidiores φαιούς. Cogn.

4 Ὑπὸ τῇ κλίνῃ] Laudat hunc locum Caſaub. ad Suet. p. 167. hanc eandem comparationem alibi repetit Lucianus. *Bourd.*

χαιρὸς ἐπεγεῖσθαι, πονήρως ἔχεις. καὶ ὅτε ὠφελεῖσθαί σοι καλὸν, ὅτε μένειν ἀσφαλές. ἀποπτυομένῳ τοίνυν σοι πότε, καὶ λόγων ἐπιλόγοις χαιρομένῳ, καὶ ῥαιμάτων ἐπιῥαιμάσι πυρεσσόντων, ἅπαντα γὰρ ἐπιδείκνυταί σοι τὰ αὐτὰ βλέπειν, κολακεύει ἡμικρανὶ ὑπομένεις μηδὲ ὁρᾶν τὰ χαιρόμενα, μήτ' ἀκούειν εἴ τις ᾄδοι, ἢ κιθαρίζοι, πάνυ τιμωμένῳ μειρακίσκῳ. ἀλλ' ἐπαινεῖς μὲν ὑπ' ἀνάγκης, σύγχα δὲ ἡ σισμῶ συμπεσεῖν σκέπα πάνυ, ἢ πυρκαϊὰν ἵνα ὠφσπυγαλήναι, ἵνα ποτὲ καὶ ἀφλυθῇ τὸ συμπόσιον. τοῦτο μὲ δή σοι τὸ ὠφελοῦν ὦ ἐπιῶρε, καὶ ἦλθεν σκεῖνο δεῖπνον, σὺν ἐμοὶ γε δὲ ἡμῖν, καὶ τῶ λευκῶν ἁλῶν ἡδίον, ὀπτήκῳ βέλομαι, καὶ ὀπόσου ἐλαχίστου ἐωνημένῳ. ἵνα γᾶν σοι τὴν ὀξυρεγμίαν τὴν ἐπὶ τούτοις παρῇ, καὶ τὸ σὺ τῇ νυκτὶ ἔμεῖν, ἐωνῆσθαι δεῖσα ὠφελεῖ δὲ μισθὸν ξυμβῆναι ὑμᾶς ὁπόσου τε καὶ ὁπότε δεῖ ἕτερος χρὴ λαμβάνειν. παρόντων δὲ δύο ἢ τριῶν φίλων, ὠφσκαλέσας σε, καὶ καθίζεσθαι κελεύσας, ἄρχεται λέγειν. τὰ μὲ ἡμέτερα, ὁποῖά ἐστιν, ἐώρακας ἤδη, καὶ ὡς τυφῶ σὺν αὐτοῖς οὐδὲ εἷς. ἀπαγωγὴν δὲ, καὶ πεζὰ πάνυ, καὶ δημόσιον. χρὴ δέ σε ὅπως ἔχειν ὡς ἁπάντων ἡμῖν κοινῶν ἐσομένων. μᾶλλον γὰρ εἰ τὸ κυρεώτερον, τῇ ψυχῇ σοι τῇ ἑαυτῇ, ἢ καὶ νὴ Δία τοῖς παιδίοις, εἰ παῖδες εἶεν αὐτῷ παιδευόντων δρόμοι, ἐπιτρέπων, ἢ ἄλλων μὴ ἐπίσης ἡγούμενον διαφέρειν. ἐπεὶ δὲ καὶ ὠφελίας τι δεῖ, ὁρῶ μὲ τὸ μέτριον καὶ αὔταρκες δεῖ σῦ τρόπου, καὶ συνίημι. ὡς ἐγὼ

jamdudum urgente alvo malè habes: attamen neque decorum tibi ante alios surgere, neque manere tutum. At producta interim potatione, dum sermo alius ex alio nascitur, dum spectaculo spectaculum accedit (omnia enim sua tibi ostentare cupit) non mediocriter discruciaris, cui non liceat, neque videre quæ geruntur, neque auscultare siquis voce citharaque canat, magni precii adolescentulus. At laudas tamen invitus: cæterùm animo illud optas, ut vel terræ motu illa omnia concidant, aut incendium aliquod renuncietur, quò tandem aliquando convivium dirimatur. Habes, amice, primum illud & suavissimum convivium, mihi certè nec cepa, nec sale candido jucundius, quando, quantumque liberè velim edenti. Vt igitur ructus acidos, qui hic accedunt, prætermittam, & nocturnum vomitum, manè vobis erit de mercede conveniendum: quantum, & quo anni tempore tibi sit accipiendum. Ergo præsentibus duobus, tribusve amicis, accersito te, & sedere jusso, sic loqui incipit. Cujusmodi sint res nostræ, utque nihil fastus ipsis ineat: jam vidisti, sed ut ostentatione carent, moderatæ sunt ac populares omnes. Sic autem animum inducas velim, ut omnia nobis fore communia putes. Ridiculum enim foret si cum potissimam mei partem, nimirum animam meam, vel per Jovem liberorum (siquos habeat liberos quibus eruditione sit opus) tibi committam, non aliarum item rerum te mecum ex æquo dominum ducam. Cæterum quando certi quippiam est præfiniendum, equidem video tuæ vitæ frugalitatem, animumque paucis contentum, atque intelligo

te

χ' μισθὸν ἐλπίδι σωσπαλύσας ἡμῶν τῇ οἰκίᾳ, ἢ δ' ἄλλων ἕνεκα, ἢ εὐοίας ἢ παρ' ἡμῶν, καὶ τιμῆς, ὧν ἂν πᾶσιν ἔξεις. ὅμως δ' ἐν ᾧ ἀφέσθω λ. σὺ δ' αὐτὸς ὅ, τι καὶ βέλει, λέγε, μεμνημένος ὧν φίλτατε κἀκείνων, ἃ σοὶ σὺ ἑορτῆς ἐπησίοις εἰκὸς ἡμᾶς παρέξειν. ὁ γὰρ ἀμελήσομεν ὐδὲ τῶν τοιούτων, εἰ καὶ μὴ νῦν αὐτὰ σεσωλήμεθα. πολλαὶ γὰρ οἶσθα ἔτεσι αἱ τοιαῦται ἀφορμαί. καὶ ὡς σμικρὰ τοίνυν ἀποβλέπων, μετριώτερον δηλονότι ἐπιβάλοις ἡμῖν τὸ μισθόν. ἄλλως τε, καὶ πρέπον ἂν εἴη τοῖς πεπαιδευμένοις ὑμῖν κρείττοσιν εἶναι χρημάτων. ὁ μὲν, ταῦτ' εἰπὼν, καὶ ὅλον σε ἀφῆσείας τῆς ἐλπίσι, τιθασὸν ἑαυτῷ πεποίηκε. σὺ δ', πάλαι τάλαντα, καὶ μυριάδας ὀνειροπολήσας, καὶ ἀγρὸς ὅλους, καὶ συνοικίας, συνὶς μὲν ἠρέμα τὸ μικρολογίας, σαίνεις δ' ὅμως τὴν κατοχέσιν. καὶ τὸ πάντα ἡμῖν καινὰ ἴσαμ, βέβαιοι, καὶ ἀληθῆς ἴσασ νομίζεις, ὅτι εἰδὸς ὅτι τὰ τοιαῦτα, [z] χείλεα μέν τ' ἐδίηνεν, ὑπερώλω δ' οὐκ ἐδίηνε. πλὰν τοῦτο δ' ὑπ' αὐδοῖς αὐτῷ ἐπίτρεψας. ὧδε, αὐτὸς μ', ἔ φεσιν ἐρεῖν, τὸ φίλων δὲ ἕκαστα τῶν παρόντων κελεύω, μέσον ἐλθόντα τὸ πρᾶγμα τοῦτο εἰπεῖν, ὃ μήτ' αὐτῷ γένοιτ' ἂν βαρὺ, καὶ πρὸς ἄλλα τῶν ἀναγκαιότερα δυπαιρῶν, μήτε τῷ ληψομένῳ εὐτελές. ὁδὶ, ἀμφέρων τις ὢν παίδων κολακείᾳ σεσοφῷ, ὡς μὴ σὺν εὐδαιμονίσαι εἰ φησι τῶν σὺ τῇ πόλει ἁπάντων ὦ δ' σὺν ἂν εἴποις, ᾧ γε τοῦτο προσῆν ὑπάρ-

te mercedis spe non adductum, in familiam nostram venisse, verùm aliarum rerum gratia, puta nostræ in te benevolentiæ, & honoris, quem apud omnes consequêris: aliquid tamen præfiniendum. Quinetiam ipse quid velis, dicito, habita ratione, vir amicissime, illorum etiam munerum quæ nos anniversariis festis tibi daturos est consentaneum: neque enim ista negligemus, & si hæc pactione non complectamur. Scis autem complures per annum ejusmodi occasiones incidere. Horum igitur habita ratione, æquiorem nimirum mercedem nobis irroges, præsertim cùm deceat vos eruditos viros, pecunias negligere. Ille his dictis totum spe te concussit, ac tibi tractabilem reddidit. Tu verò qui dudum talenta, multaque nummorum millia, totosque agros & domuum multitudinem somniaras, quanquam hominis parcimoniam tacitus apud te intelligis, tamen ob pollicitationem tibi blandiris: atque illud, *Communia nobis erunt omnia*, ratum verumque fore arbitraris: ignorans hujusmodi dicta, *Summis è labris, non imo è corde profecta*. Tandem præ pudore ipse illi jus statuendi defers: verùm ille facturum sese negat: & aliquem ex amicis præsentibus in eo negotio medium intercedere jubet, qui salarii modum pronuntiet, ut neque ipsi sit grave, in alia magis necessaria sumptus facienti, neque accepturo tenue videatur. Atque is seniculus quispiam à pueris cum adulatione educatus, heus tu, inquit, num inficieris, te omnium qui sunt in urbe esse fortunatissimum, cui hoc

z Χείλεα μὲν τ' ἐδίηνεν] Melius infra est χείλεσι μὲν τ' ἐδιήν. Marc.

χειν, ὁ πολλοῖς πάνυ γλιχομένοις, μόλις ἂν γένοιτο παρὰ τῆς τύχης. λέγω δ', ὁμιλίας ἀξιωθῆναι, καὶ εἰσίας κρατῆσαι, καὶ εἰς τὸν σὸν οἶκον τὸ τῆς Ῥωμαίων ἀρχῆς κοσμοδεσπότην; τοῦτο γὰρ ὑπὲρ τὸ Κροίσου πλοῦτον, καὶ τὰ Μίδου πολλῷ, εἰ σωφρονεῖν οἶσθα. εἶδον ἔγωγε πολλοὺς τῶν δοκίμων, ἐπελπισαμένους ἂν εἰ καὶ σμικρόν τι δόξης ἕνεκα, σωθῆναι τούτου, καὶ ὁρᾶν σοὶ αὐτὸν ἑταίρους, καὶ φίλους εἶναι δοκοῦντας. σὺ δὲ οὐκ ἔχω ὅπως σε τῆς εὐπορίας μακαρίσω. [1] ὃς καὶ σμικρὸν ῥοπὴν μισθὸν δι' τοιαύτης εὐδαιμονίας. ἀρκεῖν δέ νομίζω, εἰ μὴ πάνυ ἄσωτος εἶ, τοσοῦδέ τι εἰπὼν ἐλάχιστον, καὶ μᾶλιστα σοῖς τοῖς σοῖς σκείνας ἐλπίδας. ἀγαπᾶν δ' ὅμως ἀναγκαῖον. ἐγὼ δὲ σοὶ ἂν φυλῆν ἓν σοι δυνατὸν εἶναι ἀρκύων χρυσῶν. δέχῃ πίνων τὸ χαλκοῦν μύστης. καὶ τὰ σμικρὰ διώκοιτος εἰ σοῖς αὐτὸν, ἃ πάνυ σοὶ σπουδῶν, ὡς ὀξέως νύττοντα, μέχρις ἂν λάθῃς τέλεον αὐτῷ συνήθης γενόμενος. οἱ μὲν δὴ ἔξω ἄνθρωποι, τὸ μὴ τοῦτο ζηλοῦσί σε, ὁρῶντες σὺν τὸ κιγκλίδος ἀφεστῶτα, καὶ ἀκωλύτως εἰσιόντα, καὶ τῶν πάνυ τινὰ ἔνδον μαχόμενον. σὺ δ' αὐτὸς οὐδέπω ὁρᾷς, ὃ πολλοῦ ἕνεκα εὐδαίμων αὐτοῖς εἶναι δοκεῖς. πολλοῦ ἀλλὰ χαίρεις γε, καὶ σαυτὸν ἐξαπατᾷς, καὶ ἀεὶ τὰ μέλλοντα βελτίω γενήσεσθαι νομίζεις. τὸ δ' ἔμπαλιν ἢ σὺ ἤλπισας, γίγνεται, καὶ ὡς ἡ παροιμία φησίν, [2] Ἐπὶ μᾶλλον

hoc primum contigit quod multis valdè cupientibus vix à fortuna dari possit: nempe ut in hujus hominis consuetudinem admittaris, ut communes penates habeas, inque familiam in Romanorum imperio primariam recipiaris? Id enim Crœsi talenta & Midæ divitias superat, si modò modestus esse noris, Equidem multos vidi celebres viros, qui voluissent, etsi dandum quid fuisset, solius gloriæ causa, cum isto vivere, & hujus familiares, atque amici videri. Non possum tuam fœlicitatem satis prædicare, qui faustæ hujus fortunæ præmium etiam accipies. Ergo hoc sufficere putem, nisi planè sis nepos. Ac minimum quiddam pronuntiat, si præsertim cum tua spe comparetur. Attamen boni consulas necesse est. Neque enim jam possis effugere, cùm intra retia tenearis. Frænum igitur ore compresso recipis, eique non admodum torquenti, nec acutè pungenti te præbes obsequiosum, donec illi tandem paulatim assueveris. Tum homines qui sunt foris, eo nomine te admirantur, quòd te conspiciant intra cancellos versantem, nulloque prohibente ingredientem, & illustrem inter domesticos factum. At ipse nondum vides, quamobrem illis beatus videaris. Attamen gaudes, teque ipsum decipis, ac semper meliora fore putas, nihilominus accidit secus quàm speraveris, & quemadmodum adagio dicitur, Man-

1 Ὃς δὲ σμικρὸν ῥοπὴν μισθὸν δι' τοιαύτης] Ἐπὶ τοιαύτης. Marc.

2 Ἐπὶ Μανδραγόλαν] Parœm. de his quæ vergunt εἰς τὸ χεῖρον. ὁ γὰρ Μανδράγολας ἐξ ὀρῶν ποτὲ θησαυρὸν εὑρὼν ἐν Σάμῳ χρυσοῦν τρίβολον ἀνέθηκε τῇ Ἥρᾳ, τῇ δ' ὑστέρᾳ ἔτει ἀρχυροῦν, ἐκ τῶν γ' χαλκοῦν. Hujus meminit Plato Comic. ἐν Διὶ κακοδαίμονι. Bourd.

1 Θαυ-

ἠκεδέλη χωρεῖ τὸ πρᾶγμα, κατ' ἐκφυὴν ὡς εἰπεῖν τῶν ἡμέρων λάπυρα μικρυνόμενον, καὶ εἰς τὸ πίσω ἀναπεδίζον. ἠρέμα δὴ, ὥστε μὴ ὑπορρεῖ τὸ φῶς τότε πρῶτον ἀμβλέπων, ἀρχὴ καθίσεσιν, ὡς αἱ μὲν χρυσᾶ σκεύας ἐλπίδες, ἀδὲν ὄλβ, ἡ φῦσαί τινες ἦσαν ἐπίχρυσοι. βαρεῖς δ, καὶ ἀληθεῖς, καὶ ἀπαραίτητοι, καὶ σωτηρίοι οἱ πόνοι. τίνες οὗτοι ἴσως ἐρήσῃ μοι. ἔχ ὁρῶ γὰρ ὅ, τι τὸ ἐπίπονον σὺ παῖς τοιαύτης ξωυσίας ἴσθι, δεῖ ἐπεσῶ ἄτινα ἔφηθα τὰ καμάτηρά, καὶ ἀφόρητα. δεῖν ἄκουσον ὦ ἥβησις, μὴ εἰ κάμοιμ' ἔνεστι σὲ τῷ παρόντι μόνον ἐξετάζων, ἀλλὰ καὶ τὸ αὐχηρὸν, καὶ πατρικὸν, καὶ συνάλως δουλοπρεπὲς, ὃν σὲ παιδίσκην τ' ἀκρωμένους πλέμον. καὶ πρῶτόν γε μέμνησο μηκέτ' ἐλεύθερον τὸ ἀπ' ἐκείνου, μηδ' ὅλως πεῖδιν σεαυτὸν οἴεσθ. ταῦτα γὰρ ταῦτα, τὸ ἐλεύθερον τῶν ἐλευθερίων, τὰς προγόνας ἔξω δ' ὅδε καθελεῖν ἴδοι, ἐπιδὼν ἐπὶ τοιαύτῳ σαυτὸν λατρείαν ἀπεμπολήσας, εἰσίης. ἐ γὰρ ἐξηλήσῃ σὺ ἐλευθερία ξυνεισελθεῖν, ἐφ' ὕτινος ἀγλυπῆ πρᾶγμα καὶ πεπονὰ εἰσιόνλι. δοῦλον δ', εἰ καὶ πάνυ ἀχθέσῃ τῷ ὀνόματι καὶ ἐχ ἑνὸς ἀλλὰ πολλῶν δοῦλον ἀναγκαίως ἔσῃ, καὶ [1] θηριώδεσις ἐμπαγκάλως ἔωθεν ἐς ἐσπέραν, ἀσκελίῳ ἐπὶ μισθῷ. καὶ ἅπερ δὴ μὴ σε παιδὸν τῇ ἐλευθερίᾳ ξωντεμφθείς, [2] ὀψιμαθήσας δ, ἢ πόρρω που τῆς ἡλικίας παιδευόμενον ὡς αὐτῆς, ἐ πάνυ δύσκιμος ἔσῃ; ἐδὲ πολλῶ

Mandrabuli in morem res procedit, quotidie, ut ita dixerim, in deterius ruens, ac retrò labens. Vnde paulatim, velut in luce dubia, tum demum diſpiciens, intelligere incipis, aureas illas ſpes, nihil aliud fuiſſe quàm inauratas quaſdam ampullas: labores autem eſſe graves, veros, inevitabiles, atque aſſiduos. Quinam hi ſint forſan me rogabis: neque enim video quid in hac conſuetudine ſit adeò moleſtum, neque intelligo iſta quæ commemoras gravia, & intolerabilia. Audi igitur vir generoſe, non inſitne huic rei moleſtia ſolùm inquirens, ſed fœditatem, vilitatem, atque omnino ſervilitatem quam ineſſe dicam, non negligens. Principiò memineris ex eo tempore non amplius liberum atque ingenuum te putare, hæc enim omnia, genus, libertatem, progenitores extra limen relicturum te ſcias, quum in hujuſmodi ſervitutem temetipſum addicens, ingredieris. Siquidem libertas tibi comes ire nolet, rem tam ignobilem, humilemque ſubeunti. Servus itaque, etſi nomine ipſo graviter offenderis, non unius, ſed multorum neceſſariò ſervus eris: & capite obſtipo à diluculo ad veſperam, idque vili mercede, operam navabis. Adde quod non admodum probaberis, neque magni fies ab hero, ut qui ad ſervitium à puero non fueris inſtitutus, ſed ſerò didiceris, & ætate multum aliena

1 Θηριώδεσις] Homerica dictio, ut illud ſequens ἀσκελίῳ ἐπὶ μισθῷ. Bourd.

2 Ὀψιμαθήσας] Sibi ipſi Interpres dum ſubjungit ἢ πόρρω που τῆς ἡλικίας παιδευόμενον. Caſaub. ad Char. Theoph. *Idem.*

1 Διά-

ἄξιον τῆς διατρίβης. [1] Διαφθείρει γάρ σε ἡ μνήμη τῆς ἐλευθερίας ὑπεῖσα, καὶ ἀποσκιρτᾶν σοῦ ποιεῖ, καὶ δι' αὐτὸ σε τῇ δουλείᾳ πονηρὰν ἀπαλλάττειν. πλὴν εἰ μὴ ἀπορρίπτοντι, ὥσπερ ἐλεύθερόν σε νομίζεις τὸν μὴ Πυρρίᾳ, μηδὲ Ζωπυρίωνος εἶναι, μηδ' ὥσπερ τῆς βιθυνὸς ὑπὸ μεγαλοφρονος τοῦ κήρυκι ἀπημπολήθης, ἀλλ' ὁπόταν ὦ βέλτιστε, τῆς ὁμιλίας ἐπιτύχοις, ἀναμιχθεὶς τῇ Πυρρίᾳ, καὶ τῷ Ζωπυρίωνι, ὥσπερ νῦν τῷ χαλκῷ ὁμοίως τοῖς αὐτοῖς οἰκέτοις, καὶ λαοῦς οἰκεῖον ὄν, τι δήποτε ἐῶ τὸ διδόμενον, τοῦτο ἡ πρᾶσις ἐστί. κήρυκος γὰρ οὐκ ἔδει ἐπ' ἀνδρὶ ἑαυτὸν ἀποκηρύξαντι, καὶ μακρὰ χρόνῳ μηχανωμένῳ ἑαυτῷ τὴν διατρίβην. εἶτ' ὦ κάθαρμα, φαίλου ἂν ἐμάλιστα ὡς τὸ φιλοσοφεῖν φάσκοντα, εἰ μή σε τις ἢ πλέονος κεκτημένης συλλαβεῖν, ἢ λῃστὴς ἀπέδιδο, ὡκτείρεις ἂν σεαυτὸν, ὡς δὴ τῆς ἀξίαν δυσχερῶς. ἢ εἴ τις σε συλλαβόμενος, ἦγε δοῦλον εἶναι λέγων, ἐβόας ἂν τοὺς νόμους, καὶ δεινὰ ἐποίεις, καὶ ἠγανάκτεις, καὶ ὦ γῆ, καὶ θεοί, μεγάλῃ τῇ φωνῇ ἐκεκράγεις ἄν. σεαυτὸν ὄν, ὀλίγων ἕνεκα ὀβολῶν σὺ τούτῳ τῆς ἡλικίας, ὅτε καὶ εἰ φύσει δοῦλος ἦσθα, καιρὸς ἦν ὡς ἐλευθερίας ἤδη ὀρᾶν, αὐτῇ ἀρετῇ καὶ σοφίᾳ φέρων ἀπημπολήκεις, καὶ τοὺς πολλοὺς ἐκείνους λόγους αὐδηθείς, ὃς ὁ καλὸς Πλάτων, ἢ ὁ Χρύσιππος, ἢ Ἀριστοτέλης διεξελήλυθασι, τὸ μὲν ἐλεύθερον ἐπαινοῦντες, τὸ δουλοπρεπὲς δὲ ψέγοντες. καὶ οὐκ αἰσχύνῃ καλαξιν ἀνθρώπου τοῦ διατρίβης. [1] Διαφθείρει γάρ σε ἡ μνήμη τῆς ἐλευθερίας ὑπεῖσα, καὶ ἀποσκιρτᾶν σοῦ ποιεῖ, καὶ δι' αὐτὸ σε τῇ δουλείᾳ πονηρὰν ἀπαλλάττειν. πλὴν εἰ μὴ ἀπορρίπτοντι, ὥσπερ ἐλεύθερόν σε νομίζεις τὸν μὴ Πυρρίᾳ, μηδὲ Ζωπυρίωνος εἶναι, μηδ' ὥσπερ τῆς βιθυνὸς ὑπὸ μεγαλοφρονος τοῦ κήρυκι ἀπημπολήθης, ἀλλ' ὁπόταν ὦ βέλτιστε, τῆς ὁμιλίας ἐπιτύχοις, ἀναμιχθεὶς τῇ Πυρρίᾳ, καὶ τῷ Ζωπυρίωνι, ὥσπερ νῦν τῷ χαλκῷ ὁμοίως τοῖς αὐτοῖς οἰκέτοις, καὶ λαοῦς οἰκεῖον ὄν, τι δήποτε ἐῶ τὸ διδόμενον, τοῦτο ἡ πρᾶσις ἐστί. κήρυκος γὰρ οὐκ ἔδει ἐπ' ἀνδρὶ ἑαυτὸν ἀποκηρύξαντι, καὶ μακρὰ χρόνῳ μηχανωμένῳ ἑαυτῷ τὴν διατρίβην. εἶτ' ὦ κάθαρμα, φαίλου ἂν ἐμάλιστα ὡς τὸ φιλοσοφεῖν φάσκοντα, εἰ μή σε τις ἢ πλέονος κεκτημένης συλλαβεῖν, ἢ λῃστὴς ἀπέδιδο, ὡκτείρεις ἂν σεαυτὸν, ὡς δὴ τῆς ἀξίαν δυσχερῶς. ἢ εἴ τις σε συλλαβόμενος, ἦγε δοῦλον εἶναι λέγων, ἐβόας ἂν τοὺς νόμους, καὶ δεινὰ ἐποίεις, καὶ ἠγανάκτεις, καὶ ὦ γῆ, καὶ θεοί, μεγάλῃ τῇ φωνῇ ἐκεκράγεις ἄν. σεαυτὸν ὄν, ὀλίγων ἕνεκα ὀβολῶν σὺ τούτῳ τῆς ἡλικίας, ὅτε καὶ εἰ φύσει δοῦλος ἦσθα, καιρὸς ἦν ὡς ἐλευθερίας ἤδη ὀρᾶν, αὐτῇ ἀρετῇ καὶ σοφίᾳ φέρων ἀπημπολήκεις, καὶ τοὺς πολλοὺς ἐκείνους λόγους αὐδηθείς, ὃς ὁ καλὸς Πλάτων, ἢ ὁ Χρύσιππος, ἢ Ἀριστοτέλης διεξελήλυθασι, τὸ μὲν ἐλεύθερον ἐπαινοῦντες, τὸ δουλοπρεπὲς δὲ ψέγοντες. καὶ οὐκ αἰσχύνῃ καλαξιν ἀνθρώπου

na ad id erudiri cœperis. Excruciat autem te subiens libertatis memoria, facitque ut interdum reluctaris, & ob id servitus tibi molestior accidat. Nisi ad libertatem tibi sufficere putas, quod non Pyrrhiæ, nec Zopyrionis sis filius, nec, uti Bithynicum aliquod mancipium, à præcone vociferante divenditus. Atqui vir optime, quum instante novilunio Pyrrhiæ & Zopyrioni commixtus, mânum itidem ut alii famuli, porrigis, capilque quodcunque illud est tandem quod datur, hæc est venditio. Nam præcone nihil opus erat ad hominem qui sui fuerit præco, multoque tempore ipse sibi dominum ambiverit. Age sceleste, libenter dicam, in eum præcipue qui sese philosophum esse dicit, siquis te pirata captum inter navigandum, aut prædo in servitutem tradidisset, te ipsum deplorares, ut qui indignam fortunæ injuriam patereris: aut siquis manu injecta te duceret, servum esse asserens, leges inclamares, graviter ferres, atque indignareris: & ὁ terra, ὁ Dii, magno clamore vociferareris. Nunc verò, ipse te ob paucos obolos, id ætatis in qua, etiamsi servus natus esses, tamen tempestivum fuisset jam ad libertatem respicere, cum ipsa virtute ac sapientia adductum vendidisti, nihil illa reveritus quæ permulta ab egregio Platone, Chrysippo, Aristotele disseruntur, quum libertatem laudant, servitutem damnant. Nec pudet te cum hominibus as-

1 Διαφθείρ] Recordatio antiquæ libertatis servos excruciat, qualia narrantur de elephantis qui noste servitutem suam lugent. *Benrd.*

1 Λγ-

πους, καὶ [1] ἀγοραίοις, καὶ βωμολόχοις ἀντεξεταζόμενον, καὶ ἐν τοσούτῳ [2] πλήθει Ῥωμαϊκῶν μόνον ξενίζων [3] τῷ τρίζοντι, καὶ ποικίλως τὴν Ῥωμαίων φωνὴν βαρβαρίζων, εἶτα δειπνῶν δεῖπνα βορυβώδη, καὶ πολυάνθρωπα, [4] συγκλύδων πινῶν, καὶ τῶν πλείστων μοχθηρῶν. καὶ ἐν αὐτοῖς ἐπαινετῆς φορτικῶς, καὶ πίνεις πέρα τοῦ μετρίως ἔχοντος, ἑωθέν τε [5] ὑπὸ κώδωνι ἐξαναστὰς, δεισιδαίμων τοῦ ὕπνου τὸ ἡδιστον, συμπεραίτεις ἄνω, καὶ κάτω, [6] ἔτι τὸ χθιζὸν πλὸν ἔχων ἐπὶ τοῖν σκελοῖν. ὕστις δὲ πρεία μὴ σε θέρμων ἔσχεν, ἢ τὸ ἀρίσιν λαχάνων, ἐπίλιπον ἤδη καὶ αἱ κρῆναι ῥέουσαι τοῦ ψυχροῦ ὕδατος, ὡς ἐπὶ ταῦτά σε ὑπ' ἀμηχανίας ἐλθεῖν; ἀλλὰ δῆλον ὡς οὐχ ὕδατος, οὐδὲ θέρμων, ἀλλὰ πεμμάτων, καὶ ὄψων, καὶ οἴνου ἀηδοσμίᾳ ἐπηυμεῶν, ἐάλως, καθάπερ ὁ λάβραξ, αὐτὸν μάλα δικαίως τὸ ὀρεγόμενον τούτων λαμβὼν ἁλιπαρεῖς. ὧδε πόδας τιτιαρᾶν τὴν λιχνείας ταύτης πεπίχειρας. καὶ ὥσπερ οἱ πίθηκοι, κλοιῷ δεθεὶς τὸ τράχηλον, ἄλλοις μὲν, γέλωτα παρέχεις. σαυτῷ δ', δικεῖς πυφᾷν, ὅτι ἔσπεσε τὸ ἰχάδιον ἀφλόνως σοι τρωχεῖν. ἢ σὲ ἐλεύθερα, καὶ τὸ σύμβιες, αὐτοῖς φυλέτοις καὶ φρατόρσι, φρᾶδα πάντα, καὶ οὐδὲ μνήμη ἧς αὐτῶν. καὶ ἀγαπητὸν εἰ μόνοις ἀσσεντατοribus, mercenariis, & scurris ex æquo æstimari, & in tanta Romanorum turba solum peregrino in pallio versari, & malè linguam Romanam pronunciare, præterea tumultuosa convivia agitare, magna hominum copia, convenarum quorundam, ac plurimorum improborum conferta. Inter quæ laudas odiosè, bibisque præter modum: deinde manè ad tintinabulum expergefactus, discussa somni parte dulcissima, unà sursum ac deorsum circumcursas, hesterno luto tibiis etiamdum adhærente. An usque adeò lupinorum, aut agrestium olerum tenuit te penuria, & frigida manantes aqua fontes defecerunt, ut per desperationem ad ista devenires? At palam est te, non aquæ, non lupini, sed bellariorum & opsoniorum, ac vini fragrantis cupiditate captum fuisse, quemadmodum lupus ille piscis, tuoque merito eveniisse, ut avidas illas fauces hamus transfixerit. Itaque præstò sunt hujus intemperantiæ præmia: & perinde atque simiæ, à trunco revinctus collo: aliis quidem risui es: tibi verò deliciis affluere videris, cui liceat affatim expleri caricis. Cæterùm libertas, ingenuitas, cum gentilibus, & tribulibus ovanida sunt omnia, nullaque rerum istarum memoria. Ac ferendum foret, si res ista cum turpitudine solùm con-

1 Ἀγοραίοις & βωμολόχοις] Hæc verba sæpissimè solet conjungere, posterius alibi interpretor, prius Hesych. verbo ἀγοραῖα τέχνη. Bourd.

2 Πλήθει Ῥωμαϊκῶν] Angl. πλήθει ἀστικῶ. Idem.

3 Τῷ τρίζοντι] Angl. ὦ πώγωνι. Idem.

4 Συγκλύδων] Συμμίκτων & ἐπιπλόων. Sic ad oram Angl. Cod. *Idem.*

5 Ὑπὸ κώδωνι] Sic in fine hujus Dialogi. ὁ κώδων ἔχησι. Casaub. ad Suet. Aug. *Idem.*

6 Ἔτι τὸ χθιζὸν πλὸν ἔχων ὄπι τοῖν σκελοῖν] Hoc eo pertinet, quòd nulla Romanis feminalia. Dixi ad Propertii Eleg. III. lib. III. *Marc.*

των τὸ αἰχρὸν πρόσωπον τῷ πράγματι, δοῦλον ἀντ' ἐλευθέρου δοκεῖν, οἱ δὲ πόνοι μὴ κοινοὶ τοῖς πάνυ τούτοις οἰκέταις. ἀλλ' ὅρα εἰ μετεωπορεῖσθαί σοι δοκοῖς πεπαιγμένῃ τῇ Δρόμωνι καὶ Τιβίῳ προστεταγμένων. οὐ μὰ γὰρ ἕνεκα τῶν μαθημάτων ἐπῃνημένη φήσας παρεληφέναι σε, ὀλίγον αὐτῷ μέλει. τί γὰρ κοινὸν φασὶ λύρᾳ, καὶ ὄνῳ; πάνυ γοῦν οὐκ ὁρᾷς; ἐκπεπτωκότι τοῦ πόθου τὸ Ὁμήρου σοφίας, ἢ τὸ Δημοσθένους δεινότητος, ἢ τὸ Πλάτωνος μεγαλοφροσύνης. οὐ γὰρ ἂν τὸ ψυχῆς ἀφέλῃ τὸ χρυσίον, καὶ τὸ ἀργύριον, καὶ τὰς περὶ τούτων φροντίδας, τὸ κακοήθειον μόνον ἐστὶ τοῦτο, καὶ μαλακία, καὶ ἡδυπάθεια, καὶ ἀσέλγεια, καὶ ὕβρις, καὶ ἀπαιδευσία. ὁπόταν δή σε ἐπ' ἐκεῖνα μὴ, ἀδάμως. ἐπεὶ ὃ πώγωνα ἔχεις βαθὺν, καὶ σεμνὸς εἶ τὴν προσοψιν καὶ ἱμάτιον ἑλληνικὸν δύσκολος περιβέβλησαι, καὶ πάντες ἴσασί σε γραμματικὸν, ἢ ῥήτορα, ἢ φιλόσοφον, καλὸν αὖ δοκεῖ ἀναμεμίχθαι καὶ τοιοῦτόν τινα τοῖς πολλοῖς, καὶ προπομπεύειν αὐτῶν. δοξῇ γὰρ ἐκ τούτου καὶ φιλομαθὴς τῶν ἑλληνικῶν μαθημάτων, καὶ ὅλως, πρὸς παιδείαν φιλόκαλος. ὥστε κινδυνεύσεις ὦ ἑταῖρε, ἀντὶ τοῦ θαυμασίων λόγων, τὸ πώγωνα καὶ τὸ τρίβωνα μεμισθωκέναι. χρὴ δή σε ἀεὶ σὺν αὐτῷ ὁρᾶσθαι, καὶ μηδέ ποτε ἀπολείπεσθαι, ἀλλ' ἑωθεν ἐξαναστάντα, παρέχειν σαυτὸν ὀφθησόμενον ἐν τῇ θεραπείᾳ, καὶ μὴ λιπεῖν τὴν τάξιν. ὁδὸς ἐπίπεδος ἐνίοτε σοι τὴν χεῖρα, ἤ, ἢ ἂν τύχοι, λαβεῖ, τοῖς σύντροφοις. ἐπιδεικνύμενος ὡς ἡδεῖ ὁδῷ βαδίζων, ἀμελὴς ἐστὶ τῶν ὄπισθεν, ἀλλ' εἰς καλὸν τὴν σὺν τῷ conjuncta esset, quod è libero servus videaris: non labores etiam accederent cum illa famulorum colluvie communes. Sed vide num quæ tibi imperantur leviora sint his quæ Dromoni aut Tibio mandantur. Nam doctrinæ, cujus cupiditate simulârat te in familiam suam recepisse sese, exigua ipsi cura est. Quid enim, ut ajunt, asino cum lyra est commercii? Annon vides ut macerentur desiderio vel Homericæ sapientiæ, vel Demosthenicæ vehementiæ, vel Platonicæ sublimitatis? quorum ex animis siquis aurum, argentum, atque harum rerum curas tollat, nihil fuerit reliquum præter fastum, mollitiem, lasciviam, luxum, ferocitatem, & imperitiam. Atque ad ista nihil prorsum opus te. Verùm quoniam promissam habes barbam, & vultu gravitatem præ te fers, atque Græcanico pallio decenter amictus es, noruntque omnes te grammaticum esse vel rhetorem, vel philosophum, pulchrum ille sibi putat, ut hujusmodi quispiam suorum anteambulonum pompæ permiscatur. Futurum enim hac re, ut Græcanicarum disciplinarum studiosus, & omnino in eruditione elegans putetur. Itaque vir egregie, in periculum venis, ne non admirandas illas artes, sed barbam & pallium mercede locaveris. Proinde ut perpetuò apud illum conspiciaris oportet, nec absis unquam, sed diluculo excitatus in famulitio temet conspiciendum prebeas, nec ordinem deseras. Porrò ille nonnunquam injecta tibi manu, quicquid in mentem inciderit, de eo tecum nugatur, obviis ostentans, quàm ne per viam quidem ingrediens, incurius sit literarum, sed otium quod

σὺ δ' ἄθλιος, τὰ μὲν, καθεψαμένων, τὰ δ', βάδην ἄνω κάτω πολλὰ, καὶ κρέπουσα, τοιαύτη γὰρ ὡς οἶσθα ἡ πόλις, σφαιλῶν, ἱδρακώς τε, καὶ πνεύσιας. κἀκείνῳ ἔνδον πού τ' φίλων, ὡς ὃν ἦλθε λελειμμένῳ, μή δ' ὅπως κρανίζεις ἔχων, ὀρθὸς ὑπ' ἀσθενείας ἀναγινώσκεις τὸ βιβλίον ἀποχειρισάμενος. ἐπειδὰν δ' ἄστρον τε καὶ ἄκρον ἡ νὺξ καλάβῃ, λυσάμενος πονηρῶς ἄωρί, σὺν αὐτῷ πᾶν ἐλθὼν τὸ μεσονύκλιον ἥκεις ἐπὶ τὸ δεῖπνον, οὐκ ἔθ' ὁμοίως ἔντιμος, ἀλλ' ἀπολειπόμενος τοῖς παροῦσιν, ἀλλ' ἰὼ τις ἄλλος ἐπεισελθὼν νεανίσκος, ἐς τὰπίσω σύ. καὶ ἅπαξ ἐς τὴν ἀπιμητότητα γοητείαν ἐξωθεὶς, καταπίνουσι μόνος, μόνου τ' ἀπτόμενοι τῶν ὀστῶν, εἰ ἀφικοίμεθα μέχρι σῦ, καθάπερ οἱ κύνες ἀπεσθίουσιν, ἢ τὸ σκληρὸν τ' μαλάχης φύλλον, ᾧ τε ἄλλα σωσιλλῶσιν, εἰ ὑπερφυεῖη ὑπό τ' παρακειμένων, ἀσμένως ὑπὸ λιμοῦ ἀπολαψόμενον. ἡ μὲν γὰρ ἡ ἄλλη ὕβρις ἄπιστος. ἀλλ' ὅπως οὖν ἔχεις μοι, ἡ γὰρ ἀναγκαῖον ἐστι καὶ σὲ τ' αὐτῶν ἀεὶ τοῖς ξένοις, καὶ ἀγνώστοις ἀντιποιεῖσθαι. ἀγνωμοσύνη γὰρ ἡ τοῦτο γε, ὅτε ἡ ὄρνις ὁμοίως πᾶσι ἄλλαις, ἀλλὰ τῷ μὲ πλησίον, παχεῖα, καὶ πιμελὴς, σοὶ δ', [1] νεοττὸς ἠμίτομος, ἢ φάττα τις ὑποσκληρὸς, ὕβρεως ἀντικρὺς, καὶ ἀπιμία. πολλάκις δ' ἰὼ ἐπιλείποι ἄλλα πού, αἰφνιδίως ἐπὶ παρόντ' ἀφίγμενον ὁ λιμὸς τὰ σοὶ παρακείμενα φέρων, ἐκείνῳ ἀπαντήσεικεν, ὑποτοιβόμενος. σὺ γὰρ ἡμέτερος εἶ. πιπραμένῳ μὲ γὰρ σὸν

suppetit, ambulando in re honesta collocet. At tu miser nunc cursim, nunc gradatim, scansim sæpe & descensim (nam scis hujusmodi esse urbem) tum sudas, tum anhelas. Eo interim domi cum amico quopiam ad quem accessit, confabulante, cùm tibi locus desit ubi sedeas, librum in manum sumis, quem nescius quid agas, stans legis. Postquam autem impastum, impotumque te nox occupavit, vix intempestivè lotus circa noctem ferè mediam, ad cœnam venis, non amplius pari in pretio habitus, neque conspiciendus iis qui adsunt. Verùm siquis recentior advenerit, tu post tergum rejiceris. Itaque in angulum aliquem abjectissimum retrusus, accumbis testis eorum quæ apponuntur; olla duntaxat, si ad te usque pervenerint, more canum circumrodens: vel durum malvæ folium, quo reliqua involvunt, si fastidiatur ab iis qui priori loco accumbunt, præ fame libenter accepturus. Neque verò deest aliud contumeliæ genus. Tu neque ovum solus habes. Neque enim convenit ut eadem requiras quæ hospitibus atque ignotis ministrantur, siquidem hæc tua insciția est. Nec similis aliis tibi apponitur avis: verùm diviti illi pinguis & succulenta: tibi verò dimidiatus pullus, subduruśve aliquis palumbus, in manifestam contumeliam, & ludibrium. Sæpe etiam, siquanda desit alii, repente minister te præsente tollens ea quæ tibi erant apposita, ei apponit: illud tibi in aurem immurmurans: tu profectò noster es. Et quum vel fœta sus

1 Νεοττὸς ἠμίτομος] Omnia hujus paginæ reperiuntur in Lapith. *Bourd.*

μέσφ ἢ συὸς ὑποχαράξαι, ἢ ἐλάφου, χρὴ σὲ πάντως ἢ τὸ Προμηθέως μερίδα φέρειν, ὀσφῦν κεκαλυμμένην τῇ πιμελῇ. τὸ γὰρ τῷ μὲν ὑπερκεῖσθαι τὴν λοπάδα παρεστάναι, ἕως ἂν ἀπαγορεύσῃ ἐμφορούμενον, τὸ δ' ὅτῳ ταχέως ἐξαφαιρεῖν, τίνι φορητὸν ἐλαύνειν ἀνδρί, καὶ ὁπόσην αἰ ἔλαφοι τὴν χολὴν ἔχουσι; καίτοι ἀδέπω σκεῖνο ἔφην, ὅτι τὸ ἄλλων ἥδιόν τε καὶ παλαιότερον οἶνον πινόντων, μόνον σὺ πονηρὸν πίνα καὶ παχὺν πίνεις, θεραπεύων ἀεὶ ἐν ἀργύρῳ, ἢ χρυσῷ πίνειν, ὡς μὴ ἐλεγχθείης ἐπὶ τῷ χρώματι, ὅτως ἄπιμος ὢν ξυμποτής. καὶ εἴγε γε καὶ σκεύους ἐς χρῆσιν ἦν πιεῖν. νῦν δὲ πολλάκις αἰτήσαντα, ὁ παῖς ὑπὸ αἰσχύνης ἔοικεν. ἀνίᾳ δή σε πολλὰ, καὶ ἀθυμία, καὶ χεδὸν τὶ πάσχειν, καὶ μάλιστα ὅταν σε παρασύδεκιμῇ κίναιδός τις, ἢ ὀρχησοδιδάσκαλος, ἢ ἰωνικῶν ξωστήρων, ἀλεξανδρεωτικὸς ἀθροπύσκος. πῶς γὰρ οὐ τὰ ἐρωτικὰ ταῦτα ἀθυμοῦντι, καὶ γραμματίδια ὑπὸ κόλπῳ ἀκομιζόμενον, πόθεν σύ γ' ἴσοπλος καὶ ἀκείμενος; τυχαρὸν ἂν μυχῷ καὶ συμποσίῳ, καὶ ὑπ' αἰδοῦς κατηδεδυκὸς, γένοιο ὡς τὸ εἰκὸς, καὶ σαυτὸν οἰκτείρεις, καὶ αἰτιᾷ τὴν τύχην, ὑπὸ ὀλίγα σοι τὰ χαλεπὰ ἐπιψεκάσασαν. ἠδέως σ' ἂν μοι δεκὴς καὶ ποιητὴς ᾠδεῖς τὰ ἐρωτικὰ

sus media secatur, vel cervus: aut distributorem tibi modis omnibus propitium habeas oportet, aut Promethei partem feras, ossa nimirum adipe obducta. Nam quod ei qui supra te accumbit, patina finitur astare, quoad satiatus repudiet, te contrà tam celeriter prætercurrat, quis ferat, qui modò sit ingenuus, cuique quantum cervis insit bilis? Atque illud equidem nondum dixi, quòd reliquis suavissimum ac vetustissimum vinum bibentibus, tu solus malum quoddam & crassum bibis: semper curans ut in argento vel auro bibas, ne color arguat, te usque adeò neglectum esse convivam. Atque utinam ex eo ad satietatem bibere liceret. At nunc ubi crebro popoposceris, minister audisse dissimulat. Adde quod multa confertim, imò fere omnia te discruciant: maximè quum tibi cinædus aliquis antefertur, aut choreæ ducendæ præceptor, aut qui jocos Ionicos contexit Alexandrinus quispiam homunculus. Nam qui speres tu ut in accubitu æqueris iis qui amatoria submministrant, quique in sinu literulas gestant? Proinde in aliquo convivii latibulo præ pudore abstrusus, suspiras ut consentaneum est, teque ipsum deploras, tuamque fortunam incusas: quæ tibi ne gratiarum quidem guttulam aspersérit. Ac prorsus ita videris affectus, ut optes poëta fieri ut amatorias can-

1 Θεραπεύων ἀεὶ ἐν ἀργύρῳ ἢ χρυσῷ πίνειν] Legendum est χρυσῷ πίνειν, ut bene ad θεραπεύων referatur. Cæterum ex hoc Luciani loco colligitur jam eo tempore vitrum fuisse in usu vel crystallum, sed credo potius vitrum: nam crystallina pocula pretiosiora erant, quam ut Græculis dari solerent, aurum & argentum enim vilius. Ergo ut non biberent vitro transparente, in quo illaudati vini color deprehendebatur, cura iis erat adhibenda, ut biberent auro vel argento. Sed an illud vitrum fossile fuerit, de quo Herodotus lib. 3. an vero igne elaboratum, ut apud nos, dubium. *Palm.*

1 Χρὴ

κᾶν ἀσμήσπιν, ἢ κᾶν ἄλλα ποιήσαι, δύναται ἄδειν ἀξίως. ὁρᾷς γὰρ οἱ τὸ ὠφιμᾶται, καὶ δύδιμεῖν ἔστι. τοιγαροῦν σὺ ἂν εἰ καὶ μάγου, ἢ μάντιν τινὰ κεκλήσαι δεῖ, τὸ κλήρους πολυπλανήτους, καὶ ἀρχάς, καὶ ἀθρόους τοὺς πλούτους ὑπισχνεμένων. καὶ γὰρ αὖ κἀκείνους ὁρᾷς δὴ φερομένους ἐν ταῖς φιλίαις, καὶ πολλῶν ἀξιωμένους. κἂν ἐν τῷ γῆν τύπτων, ἡδέως ἂν ἠκροῶτο, ὡς μὴ ἀπόβλητος καὶ ὠφέλιμος εἴης. ἀλλ' ὑδὲ ὠφὸς τοῦτο ὁ καταδαίμων πέφυκεν εἶ. τοιγαροῦν ἀνάγκη μειδᾶσαι, καὶ σιωπῇ ἀνέχεσθαι, ὑπομένοντα, καὶ ἀμελούμενον. ἰὼ μᾶ γᾶ καπείπῃ σοῦ τις ψίθυρος οἰκέτης, ὡς μόνον οὐκ ἐπήνεσας τὰ δεσποίνης παιδάριον ὀρχούμενον, ἢ κιθαρίζοντα, κίνδυνος καὶ μικρὸς οὐκ ἂν πάγμεν. [1] χρὴ δὲ ἐν χέρσαις βατράχου δίκην διψῶντα, κεκραγμένα, ὡς ἐπίσημος ἔσῃ σὺ τοῖς ἐπαινοῦσι, καὶ κορυφαῖος, ἐπιμελούμενον. πολλάκις γὰρ καὶ τὰ ἄλλα σιωπησάντων, αὐτὸν ἐπιπεῖν, ἐσκεμμένον τινὰ ἔπαινον, πολλὴν τὴν κολακείαν ἐμφανίζει. τὸ μὲν γὰρ λιμῷ ξυνόν τι, καὶ νὴ Δία γυμνῶσαι, μύρῳ χεόμενον, καὶ στεφανοῦσθαι τὴν κεφαλήν, ἑτέρωθι καὶ γελοῖον. ἔοικας γὰρ τότε [2] σήλῃ ἑώλῳ τινὸς νεκροῦ, ἀγομένῳ συναγόμενον. καὶ γὰρ ἐκείνῳ κατακρώμενον

cantiones conscribas, sin minùs ab aliis conscriptas, dignè canere possis. Vides enim qua in re situm sit ut quis præferatur, ac probetur. Quin & illud ferre queas, ut magi quoque aut arioli personam, si necesse sit, induas, ex horum genere qui amplas hæreditates, qui imperia, qui cumulatas opes pollicentur: quandoquidem hos quoque vides à divitibus valdè amari plurimique fieri. Eoque vel unum quodlibet horum fieri percupias, ne rejiculus & inutilis fias. Atqui tu infœlix, neque ad ista es docilis. Quare necesse est ut te submittas, tacitusque clam apud te plorando feras te negligi. Etenim si te famulus aliquis susurro deferat, qui solus omnium non laudaveris heræ puerum saltantem, aut citharà canentem, ista scilicet ex re non leve discrimen impendet. Oportet igitur ut ranæ terrestris in morem sitiens vocifereris, atque operam des, ut inter laudantes sis insignis & præcipuus. Quin sæpiculè, silentibus reliquis, tibi provisa quæpiam laus est proferenda, quæ multam commonstret assentationem. Nam te esurientem & sitientem unguento collini, & capite gestare coronam, aliquantulum est ridiculum. Tunc enim similis es columnæ obsoloeti cadaveris, libamina ducentis. Nam ei infuso unguento,

1 Χρὴ δὲ ἐν χέρσαις Βατράχου δίκην διψῶντα κεκραγμένα] Videtur Lucianus abuti voce χέρσαις βατράχου hoc loco, & per id nomen φρύνου intellexisse, hoc est, rubetam, quod animal contentissime clamat. Nam ranæ terrestres, quæ in segetibus & passim inveniuntur, nullam emittunt vocem, clamant tantum ex, quæ in paludibus & aquis degunt, imo proprie non clamant: nam vox, quam emittunt, non concipitur in pectore, sed in ore admissa aqua, ut notat Plinius lib. XI. cap. 37 & 51. Ergo proculdubio Lucianus per χέρσαις βατράχου rubetam intellexit. *Palm.*

2 Στήλῃ ἑώλῳ τινὸς νεκροῦ] Proverb. & alibi. *Bourd.*

πης μύρου, καὶ τὸ στέφανον ἐπιθέντες, αὐτοὶ πίνουσι, καὶ δώμχθυτον τὰ παρεσκευάσμενα. [1] ἢν μὲν γὰρ καὶ ζηλότυπός τις ᾖ, καὶ παῖδες ὦσι, καὶ γυνὴ νέα γυνή, καὶ σὺ μὴ παντελῶς πόρρω Ἀφροδίτης ᾖς χαρίτων ἢ, σὸν τὸ εἰρωνικὸν τὸ πρᾶγμα, καὶ οὐ κίνδυνος οὐκ ἀπροφύλακτος. ὦτα γὰρ καὶ [2] ὀφθαλμοὶ βασιλέως πολλοί, καὶ μόνον πάλαι ὁρῶντες, ἀλλ' ἀεί τι καὶ προσεπιμετρῶντες, ὡς μὴ νυστάζειν δοκεῖν. δεῖ δὲ ὥσπερ ἐν τοῖς περσικοῖς δείπνοις κἀμὲ νθόντα, καὶ ἀκέραντα, δολόπτι μή τις εὐνοῦχός σε ἴδῃ προσολέψαντα μιᾷ τῶν παλλακίδων, ἐπεὶ ἄλλος γε εὐνοῦχος ὑπερμύρου πάλαι τὸ τόξον ἔχων, ἃ μὴ θέμις ὁρῶντα, [3] ἀμφιβόλῳ τῷ οἰστῷ μεταξὺ πίνοντος, τῷ γάλακτι. εἶτ' ἀπελθόντος δεῖπνα, μικροῦ τινος κωμῳδοῦντος. τὰ δὲ φιλίᾳ ἀλεκτρυόνων ἀνεγερθέντα, ὦ δείλαιος ἐγὼ φῄς, καὶ ἄθλιος, οἵας τὰς πάλαι ἀφειδῶς ἀπολιπὼν, καὶ ἑταίρας, καὶ βίον ἀπράγμονα, καὶ ὕπνον μετρίμνον τῇ ἐπιθυμίᾳ, καὶ ἀσπαστὰς ἐλευθέρας, εἰς οἷον βάραθρον φέρων ἑαυτὸν ἐνέστησα. πόνος ἕνεκα

to, & impoſita corona, bibunt ipſi, eduntque apparatas epulas. Porrò ſi zelotypus fuerit herus, eique ſint formoſi pueri, vel uxor juvenis, & tu non omnino ſis à Venere & Gratiis alienus, non eſt tuta pax, nec periculum contemnendum. Aures enim & oculi regis multi ſunt, qui non ſolùm vera vident, ſed ſemper aliquid addunt, ne connivere videantur. Quamobrem vultu demiſſo, quemadmodum in Perſicis conviviis, tibi eſt accumbendum, verito nequis eunuchus videat te oculos in concubinam aliquam conjicientem: moxque alter eunuchus, cui jamdudum arcus in manu tenſus eſt, qui videris quæ videre nefas, inter bibendum malam jaculo transfigat. Iam peracto convivio ubi paululum dormieris, ſub galli cantum expergefactus, O me miſerum, inquis, ô infortunatum, cujuſmodi priſtinos victus & amicos reliqui, & vitam tranquillam, ſomnumque ad cupiditatem dimenſum, ac liberas deambulationes, in quale barathrum memet incuſſi? Quorſum

1 Ἦν μὲν γὰρ ὁ ζηλότυπός τις ᾖ] Ἦν μὲν γὰρ. Marc.

2 Ὀφθαλμοὶ βασιλέως] Qui Sycophantæ, Eunuchi, dico alibi, & patet lineis ſeq. repetit ea in Dialogo adverſus Indoctum. *Bourd.* Facete ludit in homonymia vocis βασιλεύς. Nam Romæ reges appellabantur ii, qui convivia præbebant clientibus ſuis, ex Iuvenali & Martiale notum: regum autem (ut notum eſt) miniſtri dicuntur βασιλέως ὀφθαλμοὶ, in quo luſit cum multo riſu Ariſtophanes in Acharnis. *Palm.*

3 Διατείρας τῷ οἰστῷ] Διατείρας ἂν τ. ὁ. Atque hic κίνδυνος de quo ante dixit. *Marc.* De hoc Perſarum more tyrannico prorſus & minime συμποτικῷ nihil me nimi me legiſſe, & quis credat Perſarum reges vel proceres voluiſſe ſua convivia ſanguine humano pollui, & funeribus inquinari? & omnem convivandi lætitiam extingui mortis cogitatione & metu? id certe nec credo nec credibile eſt. Ideo allegorico ſenſu debet intelligi τὸ οἰστὸν. Nimirum acutiſſimum telum eſt calumnia, quam in convivam immoderatum vibrabat Eunuchus ille, inſuſurrando regis auribus & ejus zelotypum animum irritando. Sic ego intelligo, alius forte aliter. *Palm.*

ὦ θεοὶ, ἢ πίς ὁ λαμπρὸς μισθὸς ἀυτός ἐστιν; ἐ γὰρ ἦν ἄλλως μοι πολείω τούτων ὑπερέχειν δυνατὸν ἦν, καὶ παρῆν τὸ ἐλεύθερον, καὶ τὸ πάντα ἐπ' ἐξουσίας. νῦν δὲ τὸ Ϝ λόγῳ, λέων κρόκῃ δεδεὶς, ἄνω καὶ κάτω περισύρομαι, τὸ πάντων οἰκτιρον, ὑδὲ οὐδαμεῖ εἰδὼς, ὑδὲ κεχαλασμένον εἶναι δυνάμενον. ἰδιώτης γὰρ ἔγωγε τῶ τοιούτων, καὶ ἄτεχνος, καὶ μάλιστα ὀφθαλμόμματος ἀνθρώπου, πρόχειρα τὸ πεπραγμένα πεποιημένοις. ὡς ϝ, καὶ ἀχάριστός εἰμι κ' ἥκιστα συμποτικὸς, ὑδὲ ὅσον γέλωτα ποιῆσαι δυνάμενος. συνίημι ϝ ὡς κ' σὺ χλωπολλάκις βλεπόμενος, καὶ μᾶλλον ὅταν ἡδέως αὐτὸς αὐτῷ εἶναι θέλῃ. σκυθρωπὸς γὰρ αὐτῷ δοκῶ. καὶ ὅλως, σὺκ ἔχω ὅπως ἁρμόσωμαι πρὸς αὐτόν. ἐμὲ μὲν γὰρ ἐπὶ Ϝ σημεῖ φυλάττειν ἐμαυτὸν, ἀηδὴς ἐδόξα, καὶ μισογύνῃ φύσικτος. ἐμὲ ϝ μειδιάσαι, καὶ ῥυθμίσαι τὸ πρόσωπον εἰς τὸ ἡδίσιον, κατεφρόνησεν ἀϝὸς κ' διέπλυσε. καὶ τὸ πρᾶγμα ὁμοίον μοι δοκεῖ, ὥσπερ ἂν εἴ τις κωμῳδίαν ὑποκρίναιτο, πρακτικὴν πρόσωπεῖον σεσικεύμενον. τὸ δ' ὅλον, τίνα ἄλλον ὁ μάταιον ἐμαυτὸν βιώσομαι βίον, ἢ παρόντα τοῦτον ἄλλῳ βελτιωκώς; ἔτι σὺ ταῦτα ἀμφιλογίζομαι, ὁ κώδων ἤχησε. καὶ χρὴ τὸ ὁμοίων ἔχεσθαι, καὶ πρωϊνοτεῖν, καὶ ἐσθίειν, ὑπαλείψαντά με πρόπερον τὰς βυβῶνας, καὶ τὰς ἰγνύας, εἰ θέλεις ἀμφιέσθαι πρὸς τὸ ἄθλον. εἶτα δεῖπνον ὁμοίον, καὶ ἐς τὠὐτὼ αὐτῷ

sum Dii immortales? aut quàm splendidum est hoc premium? Non enim fieri poterat ut aliis hisce plures commoditates suppeterent: accedebat libertas, omniaque pro arbitrio faciendi potestas. Nunc verò, quod ajunt [1] leo cordula vinctus, sursum ac deorsum circumferor. Quodque omnium est maximè deplorandum: nec efficere possum ut placeam, nec gratiam emereri queo: harum enim rerum rudis sum, ac imperitus, maximè si cum illis comparer qui hæc velut artem profitentur. Proinde injucundus sum, ac minimè conviviis aptus, quippe qui ne risum quidem concitare norim. Quinimo sæpe molestum illi esse conspectum meum intelligo, ac in primis quum ipse seipso vult esse jucundior. Illi enim tetricus videor. In summa, nullo pacto ipsi accommodari possum. Etenim si meam gravitatem tuear, injucundus, ac propemodum fugiendus videor. Contrà si risero vultumque quam possum, maximè ad hilaritatem composuero, contemnit ilico, & respuit. Idque perinde mihi videtur esse ac si quis in persona tragica Comœdiam agat. Postremò quam tandem aliam vitam vivam mihi demens, posteaquam alteri hanc vixi? Dum hæc tecum loqueris, sonuit tintinabulum, tibique ad eadem est redeundum, obambulandum, standum, sed ceromate inunctis ante femoribus poplitibusque, si modò velis par esse labori. Deinde convivium idem, & eadem apparatum hora:

1 *Leo cordula vinctus*] Dicitur cum quis exiguo commodo detentus, apud aulicos ostentatur passim quod princeps tantum alat virum. *Cogn.*

ὥραν ἐξηγμένον. καίσοι τὸ τῆς διαίτης, ὡς τὸ πάλαι βίον ἀντίτροφα. καὶ ἡ ἀγρυπνία ἢ, καὶ ὁ ἱδρώς, καὶ ὁ κάμακος, ἤδη ὑπορυτίσιν ἢ φθίσιν, ἢ ἐμπυοκυμονίαν, ἢ κώλικα ἄλγημα, ἢ τὸν καλὸν ποδάγραν ἀναπλάττοντες. ἀπέχεις ἢ οὐκ ὀκνεῖς. καὶ πολλάκις καθικέσθαι δέον, οὐδὲ τὸ παρὸν συγκεχώρηται. σκῆψις γὰρ ἡ νόσος, καὶ φυγὴ τῶν καθηκόντων ἔδοξεν. ὥστε ἐξ ἁπάντων ὠχρὸς ἀεί, καὶ ὅσον οὐδέπω τεθνηξόμενος ἔοικας. καὶ τὰ μὲν σὺν τῇ πόλει, ταῦτα. λῶιον δέ που καὶ ἀπόδημῆσαι δέοι, τὰ μὲν ἄλλα εἰᾶν. ὑοῖτον ἢ πολλάκις, ὑστέρου ἐλθὼν, τετῦφθαι μέν σοι ἀποκεκλήρωται, καὶ τὸ ζῶν ἤδη περιμένειν, ἐς ἂν σὺν ἔτ' ὄσῃς καθαγωγῆς, τῷ μαχείρῳ σε, ἢ τῷ τῆς δεσποίνης κομμωτῇ, συμπαραθύουσιν, οὐδὲ τὸ φρυγάνων θαψιλῶς ὑποκαλόντες. σὺν οἷσπερ δέ σοι καὶ διηγήσεταί ὅ μοι Θεσμοπόλις ὁ Στωϊκὸς διηγήσατο, ξυμβὰν αὐτῷ πάνυ γελοῖον. καὶ τὴ Δί' οὐκ ἀνέλπιστον, ὡς ἂν καὶ ἄλλῳ ταὐτὸν συμβαίη. σωφὴν μὲν γὰρ πλουσία τις καὶ καταφανὴς σὺν τῇ πόλει. δεῖσαν ἢ καὶ ἀποδημῆσαί ποτε, τὸ μὲν πρῶτον, οἰκέτου παῖζειν ἔφη γελοιοπαίζων, συγκαθίζειν αὐτῷ ἐπὶ τῆς ἁρμαμάξης φιλοσόφῳ ὄντι, κἀναδῆσαι λευκὰ τὼ [1] πεπιτυλιγμένω τὰ σκέλη, καὶ τὸ πώγωνα ἐξευρημένον. ἀφ' ἡμῶν δὲ αὐτὸν οἰκέτην ὡς τὸ εἰκὸς ἦγε, καὶ τὰ-

ra: jamque vivendi ratio superiori contraria. Tum vigiliæ, sudor, defatigatio, paulatim quasi suffossis cuniculis inducunt vel rabem, vel pulmonis inflammationem; aut colicum dolorem, aut egregiam illam podagram. Attamen reluctaris: ac sæpe cùm tibi per valetudinem esset decumbendum, neque hoc conceditur: nam simulari morbus putatur, ut officia defugias. Itaque præter omnes perpetuò palles, & jam jam morituro similis es. Et hactenus quidem de iis quæ in urbe sunt ferenda. Quòd si quando sit peregrinandum (ut ne interim referam alia incommoda) sæpe fit ut pluvio cœlo, ubi postremus veneris (nam is locus tibi forte contigit) vehiculum opperiaris, donec nullo jam reliquo loco ubi diverseris, prope coquum aut heræ comptorem te reclinet, ne stipulis quidem affatim substratis. Nec me piget tibi referre quod Thesmopolis ille Stoicus narravit sibi accidisse, planè ridiculum illud, quod & ipsum alii cuivis accidere posse non desperaveris. Convivebat enim cum opulenta quadam ac delicata muliere ex illustribus illis civibus. Cùm autem aliquando peregrè proficiscendum esset, id primùm maximè ridiculum sibi accidisse dixit, traditum fuisse, sibi qui philosophus esset, quendam cinædum picatis cruribus, derasa barba, propè se collocandum: quem ut conjicio, illa secum honoris gratia ducebat. Nomen quoque

1 Πεπιτυλιγμένω τὰ σκέλη] Athen. lib. 12. Alexis, ex quo Lucianus hoc loco ut patet postea.

Οἷας δὲ πηλοκαπέλῳ τὴν ἅ
Ξυρημένον.

Dixi ad illud Petron. Salamandra. Sic in Demonacte, ubi pessimè interpr. *Iqui crura totumque corpus unguento solebant perungere.* verte ut hic Erasm. *Bourd.*

1 Xe-

νομα ἢ Ὦ κιναίδε ἀπιμνημόνευε. [1] χελιδόνιον γὰρ καλεῖσθαι. τοῦτο τοίνυν αὐτῷ τὸν ἠλίκον, σκυθρωπὸν, καὶ γέροντι ἀνδρὶ, καὶ πολιὰν τὸ γένειον, οἴεσθαι ἂν ὡς βαθὺν πώγωνα, καὶ σεμνὸν ὁ Θεσμόπολις εἶχε, καθημένῳ ἐζεσθαι φύκους ὑπεπτερωμένον, καὶ ὑπογεγραμμένον τὰς ὀφθαλμιὰς, καὶ λελωσεσκελωμβρον τὸ βλέμμα, καὶ τὸ τράχηλον ἐπικεκλασμένον. ἀ χελιδόνα μὰ Δί', ἀλλὰ γύπα πινὰ αὐτὸν ἐπτιλωμένον καὶ πώγωνα τὸ πλεφά. καὶ εἰ γε μὴ πολλὰ δεηθῆναι αὐτὸν, καὶ τὸ κεκρύφαλον ἔχοντα, ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἂν συγκεχέζεσθαι. τὰ δ' ἄλλα, παρ' ὀλίγον τὴν ὁδὸν μυρίας τὰς ἀηδίας ἀναχέσθαι, ὑπαδοντα, καὶ περιπίζοντα. εἰ δὲ μὴ ἐπεῖχεν αὐτὸς, ἴσως ἂν καὶ ὀρχεμβμὸν ἐπὶ τὰ ἀπήνης. ἔπραττε δ' ἂν τι καὶ τοιοῦτον αὐτῷ ἐπιτυχόντι. καλέσασα γὰρ αὐτὸν ἡ γυνὴ, Θεσμόπολί φησιν, [2] ὅπως ὄναιο, χάριν ἀμικρὰν αὐτὴν, δὸς, μηδὲν ἀντειπὼν, μηδ' ὅπως ἐπὶ τελεῖόν σε δεήσομαι θεῖμένας. Ὦ δ', ὅπῳ ἐκὼς ὦ, ὑποχόμενος πάντα πράξειν, δεόμαί σε τοῦτ' ἔφη, χρηστὸν ὁρῶσά σε, καὶ ἐπιμελῆ, καὶ φιλόστοργον τὸν κύναλωπὸν οἴσθα, τὸν μυρρίνην, ἀναλαβὼν εἰς τὸ ὄχημα, φύλακτίε μοι, καὶ ἐπιμελὲ, ὅπως μηδενὸς ἀνδρὸς ἔσται. βαρύνει γὰρ ἡ ἀθλία τὸν γαστέρα. καὶ χεδὸν ὡς ἐπίτοκος ἐστίν. οἱ δὲ κατάρατοι οὗτοι, καὶ ἀπιθεῖς οἰκέται, οὐχ ὅπως ἐκείνης, ἀλλ' οὐδ' ἐμοῦ αὐτῆς πολὺν ποιοῦνται λόγον ἐν ταῖς ὁδοῖς. μὴ τοίνυν τι σμικρὸν

que cinædi commemorabat: ajebat enim Chelidonium appellari. Hoc utique primum cujusmodi fuit, juxta virum tetricum, & senem, canoque mento (scis autem quàm profundam & venerabilem barbam habuerit Thesmopolis) assidere hominem fucatum, picturatis oculis, lubrico aspectu, fracta cervice, non Chelidonem per Iovem, *id est hirundinem*, sed vulturem magis, revullis barbæ plumis. Ac nisi magnopere deprecatus fuisset, rubrum etiam in capite gestans, assedisset. Præterea autem perpetuo hoc itinere molestias innumerabiles pertulisse sese illo cantillante, garrienteque: demum (nisi ipse hominem coërcuisset) fortassis etiam in rheda saltante. Secundo loco tale quiddam etiam sibi mandatum fuisse addebat. Accersito illo, mulier Thesmopoli, inquit, ita Dii tibi benefaciant, officium non exiguum poscenti præsta, nihil refragans, nec ut te sæpius rogem expectans. Cumque hic, ut par erat, omnia facturum se promisisset: hoc, inquit, te rogo, quandoquidem video te virum probum, diligentem, & amantem: caniculam quam nosti, Myrrhinam in vehiculum recipe, eamque mihi serva, & cura ne quid illi desit: misera enim illa gravi est ventre, & partui propinqua. At isti scelesti & immorigeri famuli, non dicam ejus, sed ne mei quidem ipsius magnopere rationem habent in peregrinationibus. Quare putes te mihi non mediocre be-

1 Χελιδόνιον γὰρ καλεῖσθαι] Sic Cleopatræ cinædus Χελιδών. Suidas in Κινναίδα. Marc.

2 Ὅπως ὄναιο] Idem Icarm. & alibi Latini dicunt *sic* Interpretes Horat. ad Od. 3. lib. 1. & Martial. ad Epig. 6. lib. 5. *Bourd.*

οἰεῖῆς δ᾽ ποιήσειν με, τὸ φιλτατόδακρύν μοι, καὶ ἥδιστον κυνίδιον ἀφαιρήσεσθαι. ὑπέσχετο ὁ Θεσμόπολις, πολλὰ ἱκετεύσης, καὶ μογοντος καὶ δακρυούσης. τὸ δὲ πρᾶγμα, παγγέλοιον ὦ, κυνίδιον ὂν ἐπὶ πλουσίᾳ τραπέζῃ μικρὸν ὑπὸ τὴν πώγωνα, καὶ καταρρῆπτον πολλάκις, εἰ καὶ μὴ τοῦτο ὁ Θεσμόπολις προσεπῆδε, καὶ [1] βαῦζον λεπτῇ τῇ φωνῇ. τοιαῦτα γὰρ τὰ μελιττάια, καὶ τὸ ἁβρὸν καὶ φιλόσοφον ἀπολιχμώμενον, μάλιστα εἴ τι καὶ χθιζὸν αὐτῷ ζωμοῦ ἐγκατεμέμικτο. καὶ ὁ κίναιδος, ὁ ξυνέδρων, οὐκ ἀμύσας ποτε καὶ εἰς τοὺς ἄλλους τοὺς παρόντας ἐν τῷ ξυμποσίῳ λάσκοντων, ἐπειδή ποτε καὶ ἐπὶ τὸν Θεσμόπολιν κατῆκε τὸ σκῶμμα. φασὶ γὰρ Θεσμοπολίδων ἔφη τοῦτο μόνον εἰπεῖν ἔχω, ὅτι αὐτὶ σωικὸν, ἤδη κυνικὸς ἡμῖν γεγένηται. τὸ δ᾽ ἐν κυνίδιον, καὶ πεφενακίσθαι ἐν τῷ πείσαι τὸν Θεσμοπολίδων ἐπυθόμην. τοιαῦτα ἐντρυφῶσι, μᾶλλον δὲ ἐνυβρίζουσι τοῖς ξυνοῦσι, καταμικρὸν αὐτοὺς χαριέντως τῇ ὕβρει παραπεδεύζοντες. [2] οἶδα δ᾽ ἐγὼ καὶ ῥήτορα τὸν Καρχάρων ἐπὶ τῷ δείπνῳ κελεύσαντα, μελετήσοντα μὲν τὸν Δί᾽ οὐκ ἀπαιδεύτως, ἀλλὰ πάνυ τορῶς, καὶ ξυγκεκροτημένως. ἐπηνέθη γὰρ μεταξὺ πινόντων, ὡς οὐδὲν ὕδωρ μεμετρημένον, ἀλλὰ ὡσεὶ οἶνω ἀμφορέα λέγων. καὶ τοῦτο ὑπεμνήσθη τὸ τόλμημα ἐπὶ

beneficium facturum, si carissimam mihi, jucundissimamque caniculam servaris. Recepit Thesmopolis cùm illa tantopere rogaret, ac propemodum fieret. Res autem prorsus ridicula erat: canicula è pallio paulum infra barbam prospectans, ac subinde immejens (etsi Thesmopolis hæc non addidit) ac gracili voce latrans (tales enim catellæ sunt in deliciis) neque non Philosophi mentum oblingens, maximè si quid pridiani juris inhæreret. Porrò cinædus assessor ille, nunquam insulte alios etiam qui convivio intererant dicteriis petens, postquam ad Thesmopolidem dicacitas pervenit, de Thesmopolide unum hoc dicere possum, eum è Stoico Cynicum jam nobis esse factum. Equidem audivi caniculam etiam in Thesmopolidis pallio peperisse. Hujusmodi ludibriis, imò potiùs contumeliis convictores excipiunt, mansuetos illos ad ferendas contumelias paulatim reddentes. Novi præterea Carcharorum oratorem, qui jussus in convivio declamavit, neutiquam ineruditè per Iovem, sed vehementer, magnoque cum applausu. Tum autem laudabatur inter bibendum, quòd non ad aquæ mensuram, sed ad vini amphoram diceret: ausumque illud susceptisse dicebatur pro ducentarum

1 Βαῦζον] Hanc vocem attigi ad principium Petron. *Bourd.*

2 Οἶδα δ᾽ ἐγὼ ῥήτορα τὸν Καρχάρων] Sic vertit Erasmus, nimirum putavit Carcharos fuisse populos ita vocatos, vel gentem forte Athenis degentem, ut Eumolpidæ, Phœnices, Eteobutadæ. At longè à veritate aberravit doctissimus ille vir. Legendum est sine majuscula καρχάρων, & interpretandum est *mordacium*, *asperorum*, *exertos dentes habentium*, nam κάρχαρος nihil aliud est quam καρχαρόδους. Sed ex hoc loco & aliis, quos jam superius notavi, conjicio Erasmum adhuc juvenem & nondum Græcæ linguæ satis callentem hanc versionem aggressum fuisse: nam sæpe peccat ejus dialecti ignoratione. *Palm.*

ἀληθοῦσαις δραχμαῖς ἐλέγθ. πῶς ἂν μὴ δὲν ἴσως μέτριον. ὡ δ' ποιητικὸς αὐτὸς, ἢ συγγραφικὸς ὁ πλούσιος ἢ, ὥσπερ τὸ δεῖνον τὰ αὐτῷ ῥαψῳδῶν, τότε καὶ μάλιστα ἀφῤῥαγῆναι χρὴ, ἐπαινοῦντα, κολακεύοντα, καὶ πρόσωπα ἐπαίνων καινοτέρων ἐπινοοῦντα. εἰσὶ δ' οἱ καὶ ἐπὶ κόμῃ θαυμάζεσθαι ἐθέλουσι. καὶ δεῖ Ἀδώνιδος αὐτοὺς, καὶ Ὑακίνθους ἀκούειν, πήχεως σύνοπτα τὴν ῥῖνα ἔχοντας. σὺ δ' οὐκ ἂν μὴ ἐπαινῇς, [1] ἐς τὰς λιθοτομίας τὰς Διονυσίου δύσῃς ἀφίξῃ, ὡς καὶ φθονῶν καὶ ἐπιβουλεύων αὐτῷ. χρὴ δ' καὶ σοφὸν, καὶ ῥήτορας εἶναι αὐτοὺς, κἂν εἴπῃ σολοικίσαντας τὸ χωρὶν, αὐτὸ τοῦτο τὸ Ἀττικῆς, καὶ ὃ Ὑμηττῷ, μεστὰς δεκεῖν τὰς λόγους, καὶ νόμον εἶναι τὸ λοιπὸν, ὅτου λέγειν. καίτοι φορητὰ ἴσως τὰ τῶν ἀνδρῶν. οἱ δὲ ἂν γυναῖκες, καὶ γὰρ αὖ καὶ τόδε τοῦτο τῶν γυναικῶν ἀτιμάζεται, τὸ εἶναί τινας αὐταῖς πεπαιδευμένους, μισθῷ ἑστιατορεῖς ξυνόντας, καὶ τὸ φορείου παρεπομένους, ἐν γάρ τι καὶ τοῦτο τῶν ἄλλων κεκωμῳδημένων αὐταῖς δοκεῖ, ὡ λέγεται ὡς πεπαιδευμένα τι εἶσι, καὶ φιλόσοφοι, καὶ ποιοῦσιν ἄσμενοι ὁ πολὺ τὸ Σαπφοῦς ἀποδέοντας. ἀλλ' δὴ τοῦτο, μισθωτοὺς καὶ αὐτοὺς ἀναγκαίους ῥήτορας, καὶ γραμματικοὺς, καὶ φιλοσόφους. ἀπεργάσονται δ' αὐτῶν πηνίκα, γελοῖον γὰρ καὶ τοῦτο, ὅτου μεζόνων [2] κεκμένους, καὶ τὰς κόμας ἀποπλεκομένας, ἢ ἀνδρὸς τὸ

rum drachmarum pretio. Hæc quidem fortasse sunt tolerabilia. Porrò si dives ipse aut poëteos fuerit, aut historiæ scriptor, qui sua scripta recitet in convivio, tum dilrumparis oportet laudando, assentando, novosque laudandi modos excogitando. Sunt autem qui volunt admirabiles forma videri: quos & si nares cubitali magnitudine amplas habeant, & Adonidas, & Hyacinthos oportet vocare. Quos nisi tu laudaris, protinus in lapicidinas Dionysiacas asportaberis, tanquam qui illi tum invideas, tum insidieris. Oportet etiam ut illi sint sapientes & oratores: ac quanvis solœcissimum aliquem commiserint, id quod dici solet. Attica eloquentia, & Hymetti melle plena videatur oratio, atque deinceps in legem abeat ut ita loquantur homines. Atqui ferenda fortasse faciunt viri. At verò mulieres (nam mulieribus hoc etiam studio est, ut doctos aliquos in suo convictu conductitios habeant, quique sese mercede affectentur) hoc quoque unum ad reliquum cultum pertinere putant, si dicantur eruditæ, si philosophæ, si carmina componere Sapphicis haud inferiora, ac propterea etiam hæ conductitios Rhetores, Grammaticos, & Philosophos secum circunducunt. Hos autem audire solent (id quod ipsum est ridiculum) quum vel comuntur, vel capillos religant, vel in convivio:

1 Ἐς τὰς λιθοτομίας] Τὰς Διονυσίου λατομίας dicit Athen. cap. 3. lib. 1. Iun. in Adag. Turn. cap. 16. lib. 22. lautumias vult legidico alibi. *Bourd* Meminit hujus carceris insignis à Dionysio extructi Cic. act. 7. in Ver. Plaut. in Capt. Liv. *Cogn.*

2 Κεκμενῶν] Mſ. κομμενῶν, male, nam sequitur τὰς κόμας ἀποπλεκομένας: essetque δὶς τὸ αὐτό. Idem.

δέπνου. ἄλλοτε γὰρ σὺν ἄγρυπνοι χολαὶ. πολλάκις δὲ καὶ μεταξὺ τῶν φιλοσόφων διεξιόντων, [1] ἡ ἄδεια παρεπλάθησε, ὥρεξε δὲ καὶ μοιχῷ γραμμάτιον. οἱ μὲν περὶ σωφροσύνης σεμνοὶ λόγοι, ἐστῶσι παρεμβύοντες ἕως ἂν ἐκείνη ἀνεγράψασα τῷ μοιχῷ, ἐπαναδράμῃ πρὸς τὸν ἀκρόασιν. ἐπιδὺς δέ ποτε ἀφ' μακρὰ τῶν χρόνων Κρονίων, ἢ Παναθηναίων ἐπιστάντων, πέμπτην τινὰ [2] ἐφεστρίδιον ἄθλιον, ἢ χιτώνιον ὑπόσαθρον, σὺν ταῦτα μάλιστα πολλὰ δεῖ καὶ μεγάλην χλιδὴν τὴν πομπήν. καὶ ὁ μὲν πρῶτος, δύο ἐπισκευασμένους ἀνακύσας καὶ διαστόλας, παρεθραμὼν, καὶ παρεμβύσας, ἀπῆρχται, μισθὸν σὺν ὀλίγῃ τῇ ἀγγελίας παρελαβών. ἐωθὲν δὲ τρισκαίδεκα ἤκουσι κομίζοντες, ἕκαστος ὡς πολλὰ εἶπε, καὶ ὡς ὑπέμνησε, καὶ ὡς ἐπιτρέπεις, τὸ καλλίων ἐπλέξαι διεξιών. ἅπαντες δ' ὧν ἀπαλλάττοντες λανθάνετε, ἔτι καὶ βρενθυόμενοι, ὅτι μὴ πολέων ἔδωκας. ὁ μὲν γὰρ μισθὸς αὐτοῦ, τριῶν δύο ὀβολοῖν, καὶ τεττάρων. καὶ βαρὺς αὐτῶν σύ, καὶ ὀχληρὸς δοκεῖς. ἵνα δ' ὧν λάβῃς, κολακεύτε μὲν αὐτὸν, καὶ ἱκετεύτε. θεραπευτὴς γὰρ ὁ οἰκονόμος, ἔστω μὲν, καὶ ἄλλως θεραπείας τρόπος. σὺν ἀμελητέον γὰρ δεῖ ὁ ξύμβολον, καὶ φίλον. καὶ τὸ λοιπὸν, ἤδη σεσωφρονισμένῳ ἱμαποκομπήλῳ, ἢ ἰατρῷ, ἢ σκυθρωπῷ δεῖπνου. ἄλλοτε γὰρ σὺν ἄγρυπνοι χολαὶ. πολλάκις δὲ καὶ μεταξὺ τῶν φιλοσόφων διεξιόντων, [1] ἡ ἄδεια παρεπλάθησε, ὥρεξε δὲ καὶ μοιχῷ γραμμάτιον. οἱ μὲν περὶ σωφροσύνης σεμνοὶ λόγοι, ἐστῶσι παρεμβύοντες ἕως ἂν ἐκείνη ἀνεγράψασα τῷ μοιχῷ, ἐπαναδράμῃ πρὸς τὸν ἀκρόασιν. ἐπιδὺς δέ ποτε ἀφ' μακρὰ τῶν χρόνων Κρονίων, ἢ Παναθηναίων ἐπιστάντων, πέμπτην τινὰ [2] ἐφεστρίδιον ἄθλιον, ἢ χιτώνιον ὑπόσαθρον, σὺν ταῦτα μάλιστα πολλὰ δεῖ καὶ μεγάλην χλιδὴν τὴν πομπήν. καὶ ὁ μὲν πρῶτος, δύο ἐπισκευασμένους ἀνακύσας καὶ διαστόλας, παρεθραμὼν, καὶ παρεμβύσας, ἀπῆρχται, μισθὸν σὺν ὀλίγῃ τῇ ἀγγελίας παρελαβών. ἐωθὲν δὲ τρισκαίδεκα ἤκουσι κομίζοντες, ἕκαστος ὡς πολλὰ εἶπε, καὶ ὡς ὑπέμνησε, καὶ ὡς ἐπιτρέπεις, τὸ καλλίων ἐπλέξαι διεξιών. ἅπαντες δ' ὧν ἀπαλλάττοντες λανθάνετε, ἔτι καὶ βρενθυόμενοι, ὅτι μὴ πολέων ἔδωκας. ὁ μὲν γὰρ μισθὸς αὐτοῦ, τριῶν δύο ὀβολοῖν, καὶ τεττάρων. καὶ βαρὺς αὐτῶν σύ, καὶ ὀχληρὸς δοκεῖς. ἵνα δ' ὧν λάβῃς, κολακεύτε μὲν αὐτὸν, καὶ ἱκετεύτε. θεραπευτὴς γὰρ ὁ οἰκονόμος, ἔστω μὲν, καὶ ἄλλως θεραπείας τρόπος. σὺν ἀμελητέον γὰρ δεῖ ὁ ξύμβολον, καὶ φίλον. καὶ τὸ λοιπὸν, ἤδη σεσωφρονισμένῳ ἱμαποκομπήλῳ, ἢ ἰατρῷ, ἢ σκυθρωπῷ

vio : aliàs enim non vacat. Cæterùm sæpe etiam interim dum Philosophus differit, interveniens ancilla literas ab adultero missas porrigit. Ac præclari illi de pudicitia sermones intermittuntur, opperientes donec illa rescripserit adultero, & ad auditionem redeat. Quum autem longo post tempore Saturnalibus, aut Panathenæis instantibus, miserit tibi miseram umbellam, aut subputrem tunicam, multam magnamque pompam celebrare oportet. Ac primus quidem, qui statim id facere destinantem subauscultarit dominum, præcurrit, priorque monet, & accepto non exiguo nuncii præmio, discedit. Manè verò tredecim veniunt referentes, ut unusquisque multa dixerit, ut submonuerit, ut sibi dato arbitrio commodiora subjecerit. Omnes itaque donati præmio discedunt : ac non sine murmure, quòd plura non dederis. Salarium enim ipsum est duorum circiter, & quatuor obolorum : idque si tu postules, gravis, & importunus videris. Quod ut accipias, hero ipsi blandiendum est & supplicandum: est & captandus officiis œconomus. Estque hic alius etiam servitutis modus. Neque verò negligendus is quem in consilium adhibet, nec amicus. Deinde quod acceperis, jamdudum debebatur vel vestiario, vel medico, vel cerdoni

1 Η' ἄδεια] *Serva* Hesych. ἄδεα, δέλη, παλλακή. Dictio quæ sæpe corrumpitur, ut doceo alibi. *Bourd.*

2 ἐφεστρίδιον ἄθλιον] Dixere Persii Interpretes ad illud :

Scis comitem horridulum trita donare lacerna.

Mss. Regius ad hunc locum μανθάνει τινὰ ἀμείνονα ἢ κακῶς φάλον νοεῖν. leg. Casau. fin. lib. 6. Anim. ad Athen. Hesych. & Suid. verbo χειρόμακτρον. Idem. Interpretatur Erasmus ἐφεστρίδιον *umbellam*, ut umbella Græce σκίαδιον dicitur. Debebat vertere *amiculum*, *paullam*, vel tale quid. *Talm.*

1 Θ'λιμς

τῷμῳ τινί. ἄρα δὲ σοι τὰ δῶρα, καὶ ἀνόνητα, πολὺς ὁ φθόνος. καί πως καὶ ἀβουλία τις ἐρέμνη ἐπεξανίσταται τοῖς ἀνδρα ἤδη τὰς κῆρας λόγοις ἡδέως ἐνδεχόμενοι. ὁρᾷ γὰρ ἤδη σε μὴ ἔτι τὸ σωζόμενον πᾶσιν ἀκτετρυχωμένον, καὶ τῷ ποδαγρᾶν ἀσθενίᾳ σκάζοντα, καὶ ἀπηυδηκότα, τὰ ποδάγρας ὑπανιέντα. [1] ὅλως γὰρ ὥσπερ ἐν [2] νοσιμώτῳ, οὕτω σοι ἀπανθισαμένῳ, καὶ τὸ ἐγκαρπότατον τῆς ἡλικίας, καὶ τὸ ἀκμαιότατον τοῦ σώματος ἐπιτρίψας, καὶ ῥάκος σε πολυχειδὲς ἐργασάμενος, ἤδη ἀπολέλοιπε. σὲ μὲν οἱ τὸ κόπτειν ἀπορίψαι φέρων, ἄλλον ὅπως τὰ δυναμένων τοὺς πόνους καρπώσεῖν ἀφοσιλήψεται. καὶ ἦτοι μεμφόμενον αὐτὸ ὅτι ἐπίσχεσας τότε, ἢ τὴν γυναικὸς ἄθυρμα παρθένον μᾶλλον ἀνὴρ ἀβροδίτας, ἢ ἄλλό τι τοιοῦτον ἐπικλεισθεὶς, νύκτωρ ἐγκεκαλυμμένος, ἐπὶ τραχήλου ὠσθεὶς, ἐξελήλυθας ἔρημος ἁπάντων, καὶ ἄπορος, τὰ βελτίστω ποδάγραν αὐτὴν γήρᾳ ἀβλαβῶν. καὶ ἃ μὲ τέως ἤδεις, ἀπεμφῶν σε τοσούτῳ χρόνῳ, ὠλάκει ἢ μείζω τὰ χαστέρα ἐργασάμενος, ἀπλήρωτόν τι, καὶ ἀπαρεμύθητον κακόν. καὶ γὰρ ὁ λαμὸς ἀπαιτεῖ σε ἔδυς. καὶ ἀπεμφυσήσαν αὐτὰ, ἀχαριστεῖ. καί σε οὐκ ἄν τις ἄλλος δέξαιτο ἔξωρον ἤδη γεγενότα, καὶ τοῖς γεγηρακόσιν ἵπποις ἐοικότα. ὧν ἀδὲ τὸ δέρμα ὁμοίως χρήσιμον. ἄλλως τε, καὶ ἡ

doni cuipiam. Quare intempestiva, atque inutilia tibi sunt dona, multaque accedit invidia, quinetiam calumnia sensim excitatur apud virum qui jam libenter admittit, siquid contra te dicatur: quippe qui perspiciat te jam assiduis laboribus attritum, & ad munia famulatus obeunda claudicantem, atque obaudientem, & podagram tibi suborientem. Proinde posteaquam id quod erat in te florentissimum decerpsit, ævique partem maximè frugiferam, ac præcipuum corporis vigorem detrivit: jamque te lacerum pannum reddidit: tum circunspicit in quod sterquilinium te deportatum abjiciat, atque alium perferendis laboribus idoneum in tuum locum assumat. Ibi insimulatus, vel quòd pusionem ejus tentaris, vel quòd homo senex uxoris ancillam virginem vitiaris, vel alio hujusmodi crimine impositio, noctu obvolutus, in cervicem extrusus, discedis desertus ab omnibus, & rerum omnium inops, optimam podagram unà cum senectute comitem sumens. Cùm interim quæ quondam sciveris, tanto temporis spatio dediciceris, tum ventrem culeo reddideris ampliorem, inexplebile quoddam, & implacabile malum (etenim gula ea quibus insuevit, flagitat: quæ quum dediscit, indignatur) nemo te posthac est recepturus, ut qui jam sis exoletus, & senio confectis equis similis: quorum ne pellis quidem perinde ac antea est usui. Quin ex hoc ipso

1 Ὅλως] Angl. ὅλως. Quod Luciani cum est, ut etiam antea notavimus, sic in Hermotimo, sive de sectis. & passim. *Bourd.*

2 Νοσιμώτατον] H. Sv. In Angl. Cod. Paginam 258. interpretatur Theod. Marcil. ad Pers. in pag. 479. lin. 17. αὐτὸ τὸ παρεπτῶτον. Anglic. Cod. habet ωφρτίτον, & ita legisse videtur Interp. *Idem.*

1 To-

ἐκ δ' ἀποδιήναι λαβοῦσι τοῦς τὸ μεῖζον εἰκαζομένη, μοιχόν, ἢ φαρμακέα τι, ἢ ἄλλο τοιοῦτον ἄλιον δεκάν ποιεῖ. ὁ μὲν γὰρ κατήγορος, καὶ σιωπῶν ἀξιόπιστος. σὺ δ' ἐκεῖνο, καὶ φεύγοντι τὸ τρόπον, καὶ τοῦς πᾶσιν ἀδικίαν δῆλον. τοιοῦτοι γὰρ ἅπαντες ὑμᾶς εἶναι οἴονται. καὶ μάλα εἰκότως. δεκᾶ γὰρ μοι τὰ τοιαύτης δόξης αὐτῶν, ὡς ἔχουσι τοῦς ὑμῶν, καὶ ξενιτευκέναι τὴν αἰτίαν. πολλοὶ γὰρ οἱ εἰς τὰς οἰκίας παρελθόντες, ὑπὲρ δ μηδὲν ἄλλο χρήσιμον εἰδέναι, μοιχείας, καὶ φαρμακείας ὑπέχοντα, καὶ χαρίζεσθαι ἐπὶ τοῦς ἐρωτικοῦς, καὶ ἀπατωγὰς τοῦς ἐχθροῦς. καὶ ταῦτα παιδεύσαντες λέγοντες, καὶ τρίβωνας ἀμπεχόμενοι, καὶ πώγωνας δὴ δικαιοφορήτους καθειμένοι. εἰκότως δὴ τὴν ὁμοίαν ταῦτα πάντων ὑπόνοιαν ἔχουσιν, ὃς ἀρίστους ὠνοῦ, τοιούτους ὁρῶντες, καὶ μάλιστα ἐπιτηρῆτες αὐτῶν τὴν σε τοῦς δείπνοις, ἢ τῇ ἄλλῃ ξυνουσίᾳ καλακείαν, ἢ τὴν τοῦ κέρδους δυσποτείαν. ἀποστυφόμενοι δὲ, αὐτὸς μισοῦσι, ἢ μάλα εἰκότως. ἢ ἐξ ἁπάντων ζητοῦσιν ὅπως ἄρδην ἀπολέσωσιν, ὡς δυνάμενοι. λοιδοροῦσι γὰρ ὡς ἐξαγριόσουσιν αὐτῶν τὰ πολλὰ σκήνη τῇ φύσεῳ ἀπόρρητα, ὡς ἅπαντας εἰδότες ἀκριβῶς, ἢ γυμνὸς αὐτὸς ἐπικρύπτοντες. τοῦτο τοίνυν ἀπαιτοῦσι αὐτούς. ἅπαντες γὰρ ἀκριβῶς ὅμοιοί εἰσι τοῦς καλλίστοις τούτοις βιβλίοις, ὧν χρυσοῦ μὲν οἱ ὀμφαλοί, πορφυρᾶ δ' ἔκτοθεν ἡ διφθέρα. τὰ δ' ἔνδον, ἢ Θυέστης ἐστὶ τῶν τέκνων ἐπώμνυ, ἢ Οἰδίπους τῇ μητρὶ ξυνὼν, ἢ Τηρεὺς δύο ἀδελφὰς ἅμα

ipso quod ejectus es, calumnia majorem ad verisimilitudinem conficta, facit ut aut adulter, aut veneficus, aut aliud quippiam tale videaris. Nam accusator etiam tacens fide dignus habetur: tu verò Græculus, moribus levibus, & ad scelus omne facilis. Vos enim omnes hujusmodi esse ducunt, idque jure optimo. Nam mihi causam advertisse videor cur ita de vobis sentiant. Etenim plerique qui in familias veniunt, quoniam boni aliud nihil norunt, divinationem ac veneficia pollicentur, amorum conciliationes, abductiones in hostes: idque eruditos sese affirmantes, palliis involuti, barbasque non contemnendas promittentes. Quare eadem de omnibus meritò suspicantur: quos optimos putabant, cùm tales videant, ac in primis usitatam illis, & in conviviis, reliquoque convictu adulationem observent, quinetiam in captando lucro servilem animum. Ejectos autem eos oderunt, neque injuria: & undiquaque rationem quærunt, qua si possint, eos tunditus perdant. Cogitant enim fore ut multa illa suæ naturæ arcana, ut quibus exactè sint nota, & qui nudos illos viderint, in vulgus efferant. Illud igitur eos angit. Omnes enim sunt similes pulcherrimis istis libris: quorum aurei umbilici, purpurea foris pellis: sed intus, vel est Thyestes liberos suos comedens, vel, Oedipus matris maritus, vel [1] Tereus cum duabus pariter sororibus rem habens. Ta-

1 *Tereus*] Cum sequeretur Prognem uxorem & ejus sororem Philomelam, ambæ versæ sunt in aves. Ovid. 6. Met. Pers. Sat. 6. *Cogn.*

1 Xxxi-

δπύων. τοιοῦτοι γὰρ αὐτοί εἰσι, λαμπροὶ, καὶ θαυμαστοὶ. ἔνδον δ' ὑπὸ τῇ πορφύρᾳ, πολλὴν τὴν τραγῳδίαν σκέπουσιν. ἔκφυσιν γὰρ αὐτῶν ἴσως ἐξειλήσῃς, δράμα δὲ μικρὸν εὑρήσεις Εὐριπίδου τινὸς, ἢ Σοφοκλέους. τὰ δ' ἔξω, πορφύρα δύσθηνος, καὶ χρυσοῦς ὁ ὀμφαλός. ταῦτ' οὖν ξυνιστάμενοι αὐτοῖς, μισοῦσι, καὶ ἐπιβουλεύουσιν, εἴ τις ἀπορίας, ἀκριβῶς κατανενοηκὼς αὐτὰς ὑπογραψαίμη, καὶ θεὸς πολλὰς ἐρᾷ. βούλομαι δ' ὅμως ἔγωγε ὥσπερ ὁ Κέβης σοὶ σκιαγραφῆσαι, εἰκόνα τινὰ ὧν τοιοῦτος σὺ βίον γράψαι, ὅπως εἰς αὐτὸν ἀποβλέπων, εἰδῇς εἴ σοι παρατητέον ἐστὶν εἰς αὐτόν. ἡδέως μὲν ἂν Ἀπελλῆ τινα, ἢ Παρράσιον, ἢ Ἀετίωνα, ἢ καὶ Εὐφρανορα ἂν ἐδεήθην ἐπὶ τὸν γραφὸν. ἐπεὶ δ' ἄπορον νῦν εὑρεῖν τινα ὅστις ἱκανὸς εἴη, καὶ ἀκριβῆ τὸν τέχνον, ψιλὴν ὡς οἷόν τί σοι ἐπιδείξω τὸν εἰκόνα. καὶ δὴ γράφω, θαυμάσια μὲν ὑψηλά, καὶ ἐπίχρυσα, καὶ μὴ κάτω ἐπὶ τῆς ἐδάφους, ἀλλ' ἄνω τῆς γῆς, ἐπὶ λόφου κείμενα, καὶ ἡ ἄνοδος ἐπίπολυ, καὶ ἀνάντης, καὶ ὀλισθον ἔχουσα, ὡς πολλάκις ἤδη τοῦ ἄκρου ἔσεσθαι ἐλπίσαντας, ἀπορραγέντας ἀφικέσθαι. ἔνδον δ' αὐτὸν ἡ ἐλπὶς, δίπροσωπος καὶ αὐτὴ, καὶ ποικίλα ἀμπεχομένη ἑσταλμένον, σφόδρα ἐκ πεπληγμένον τῇ εἰσόδῳ. τεῦτ' οὖν ἔχει δ', ἡ μὲν ἐλπὶς, ἀεὶ εὐθηνεῖ δέ. ἀγαδεξάμενοι δ' αὐτὸν ἄλλαι γυναῖκες, ἀπάτη, καὶ

Tales & ipsi sunt splendidi, & admirandi, sed qui sub purpura multam tragœdiam intus occulant: quorum unumquemque si evolveris, Euripidis alicujus, aut Sophoclis non parvam fabulam invenies, erunt verò foris splendida purpura, & aureus umbilicus. Harum itaque rerum sibi conscii, oderunt illos, atque insidias parant, siquis ab illis defecerit, qui eos probè cognitos depingat, qualesque sint, evulget. Iam verò libet mihi Cebetis illius exemplo & imaginem quandam hujus vitæ tibi depingere, quam contemplatus scire queas, hom ex usu tuo sit eam adire. Equidem magnopere cupiam, vel Apellem quempiam, vel Parrhasium, vel Aëtionem, vel Euphranorem ad tabulam hanc depingendam adhibere. Verùm quia fieri non potest ut aliquem artificem tam egregium, tamque absolutum nanciscar, tenuem pro virili imaginem tibi adumbrabo. Ergo pingatur sublime ac inauratum vestibulum, neque id humi situm in solo, verùm procul à terra, in collis fastigio, cujus aditus valdè sit acclivis & lubricus, ita ut plerumque, qui jam in vertice se fore sperarent lapso pede præcipitati cervicem frangant. Intus autem Opulentia sedeat, tota, sicuti videtur, aurea, formosa admodum, & amabilis. Porrò amatur ubi vix tandem conscendit, jamque ad fores accessit, obstupescat, oculis in aurum defixis. Deinde & Spes, quæ & ipsa specioso vultu est, & versicoloribus amicta, manu prehensum introducat, mirè jam ipso ingressu attonitum. Exinde Spes illi semper præcat: tum aliæ mulieres Fallacia, &

Ser-

κὴ ἀληθείᾳ, τ̃ ἄθλου ἀποδόσεως τῇ πόνῳ. ὁ δὲ, πολλὰ τ̃ ἄθλιον κατ̃γμένας, πλούτων, ἐγχειρεῖ σθαι αὐτὸν τῇ γήρᾳ, ἤδη ὑποσαθρ̃ν, κὴ πεπαμμένον τῷ χρόν. ὑστάτη ὃ ἡ ὕβρις ἐπιλαβομένη, συρίττει πρὸς τὸ ἀπόγνωσιν. ἡ δ' ἐλπὶς, τὸ ἀπὸ τότε, ἀφανὴς ἀπαπτάσθω, κὴ μηκέτι κατ' ἀς εἰσῆλθε τὰς χρυσᾶς θυρᾶς, ἔκ τινος δ' ἀπορρ̃ου ἢ λεληθυίας ἐξόδου ἐξωθείσθω, γυμνός. ὠχριάσω. ὠχρός. γέρων. τῇ ἑτέρᾳ μ̃, τῷ αἰδῶ σκέπων, τῇ δεξιᾷ ὃ, αὐτὸς ἑαυτὸν ἄγχων, ἀπαιτεῖτω δ' ἐξιόντα ἡ μετάνοια δακρύουσα ἐς ἀδ̃ν ὄφελον, κὴ τ̃ ἄθλιον ἐπιπολλύουσα. τοῦτο μ̃ ἔστι τὸ πλέον τ̃ γραφῆς. σύ δ' ἂν ὦ ἄριστε Τιμόκλεις, αὐτὸς ἤδη ἀκριβῶς ἐπισκοπῶν ἕκαστα, σύνοισεν εἴ σοι καλῶς ἔχει, ὡσελθόντα εἰς τὸν εἰκόνα κ' ταύτας τὰς θύρας, [1] ἐκείνῳ τῷ ἐμπαλιν αἰκριβῶς ὥσπερ σκῆπτρῳ. ὁ, τι δ' ἂν πρώτης μέμνησο σοφῶς λέγοντος, ὡς θεὸς ἀναίτιος, αἰτία ὃ ἑλομένου.

Servitus eum exceptum Labori tradant: hic verò miserum illum diu exercitatum tandem Senectæ tradat jam morbidum, & colore commutato. Postrema verò Contumelia, arreptum illum ad Desperationem pertrahat: ab eoque tempore Spes avolans evanescat. Tum ille non amplius per fores aureas per quas fuerat ingressus, sed per posticum & occultum exitum expellatur, nudus, ventricosus, pallidus, senex: læva pudorem occultans, dextra seipsum strangulans. Occurrat autem exeunti Pœnitudo frustrà lachrymans, & miserum insuper conficiens. Atque hic esto picturæ finis. Tu igitur optime Timocles, ipse diligenter consideratis singulis, expende num è re tua sit ut in hanc imaginem per aureas illas fores ingressus, per illas longè dissimiles tam turpiter excidas. Quicquid autem feceris, memineris sapientis illius, qui dixit, [2] Deum in culpa non esse, sed eum qui delectum fecerit.

1 Ἐκείνῳ τῷ ἐμπαλιν] Sensus facilior si legas ἐκείνης τ̃ ἐμπαλιν. Bourd.
2 *Deum in culpa non esse*] Considerat enim id quod est in hominum moribus ut cum ipsa incogitantia præcipites ruant in mala, deinde tamen iis irretiti culpent fortunam & numina. Homer. Odyss. 1. Æschyl. in Promet. *Cogn.*

---

[1] ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΠΙ ΜΙΣΘΩ ΣΥΝΟΝΤΩΝ.

APOLOGIA PRO IIS QVI MERCEDE CONDVCTI SERVIVNT.

ARGVMENTVM.

Hæc Apologia est, non in genere omnium eorum, qui mercede conducti serviunt, sed libri seu Orationis superioris propriè, & autho-

1 Ἀπολογία] Sufficiat mihi dixisse Petrum Moscllanum hujus Apologiæ lacu-

thoris ipsius Luciani. Nam post scriptum illud editum, senior jam in aulam atque familiam Cæsaris sese contulerat, & conditionem procuratoris, ut videtur, principis in Ægypto acceperat, ut infra ex ipsa quoque oratione patet. Hoc igitur factum suum, quia cum superiore scripto prorsus pugnare videtur, defendit primùm à divisione seu diversitate conditionum, quòd longe alia res sit, principi operam suam locare, quam apud divitem aliquem privatum servire. Deinde quòd non omnes mercenarios miseros dixerit, sed solùm eos, qui prætextu doctrinæ & literarum serviant: se verò alio pacto mercedem accipere, quàm illos, nempe cum prater salarium ingens, etiam in magna existimatione vivat: publicisque rebus procurandis præstitutus, tam certam quoque spem, totius alicujus provinciæ, aut regni aliquando administrandi, propositam habet. Denique quòd cùm nemo quicquam ferè gratis faciat, & tamen bonum virum conveniat, certo alicui operi intentum esse, neque ignaviter feriari, neque ipse adhucdum eo perfectionis venerit, ut omnem mercedem, aut honorem prorsus contemnere queat. Atque huic defensioni, præmittit Sabini (ejus ad quem scribit) accusationem per prosopopœiam, qua se ipsum fingit ab illo graviter accusari, ut qui supra quidem de servitute apud divites optimè atque utilissimè scripserit, nunc autem contrà, quasi mutata sententia, idem vitæ genus ingressus sit, perinde quasi aliud lingua sonare voluerit, aliud animo senserit, exaggerata hac vitæ, scriptorumque diversitate ac repugnantia, multis variisque tum similibus, tum exemplis. Exorditur autem per præoccupationem, à simulatione admirationis, quam & ipsam à circumstantiis ætatis & caussæ amplificat.

Πάλαι σκοπῶ σοῦ, ἐμαυτὸν ὦ κολὲ Σαβῖνε, ἄτινά σοι εἰκὸς ἐπιλθεῖν ἰδὼν εἰπεῖν, ἀναγνὺς ἡμῶν τὸ πρὸς τοὺς ἐπὶ μισθῷ σωμάτων βιβλίον. ὅτι μὲν γὰρ σὲ ἀγαλιᾷ διηξήεις αὐτὸ, καὶ πάνυ μοι φαίνεται. ἃ δὲ μεταξὺ κἀμὲ ἐπὶ πᾶσιν ὑπὸ σοῦ ἐλέγχῃ, πάνυ νῦν ἐφαρμόττειν ζητῶ τοῖς ἀνεγνωσμένοις. εἰ τίνων μὴ κακῶς ἔχω μαντικῶ δοκῶ μοι ἀκούειν σου λέγοντος, εἰπέ τις αὐτὸς ταῦτα

Jamdudum apud me cogito, præclare Sabine, quæ tibi nostrum de iis qui mercede conducti serviunt, libellum legenti in mentem venisse dicenda verisimile est. Nam quòd in eo legendo risum non tenueris, mihi certò constat: sed quid interim in singula diceres, id nunc nostris à te lectis accommodare quæro. Quare nisi malè vaticinor, te dicentem audire mihi videor. Ecquis iste est, qui cum

terpretem oculis suis in hac usum non fuisse, donec majus otium probandi. hujus Apologiæ pars potior in tractatu præcedente, quale illud statim ab initio ὡσὰν κλοιῷ τινὶ χρυσῷ, & pag. seq. *Beurd.*

μαρτυρῆς, καὶ καταγέλαστον ὅτου δεινὴν κῆρ ἔχει τοιάδε βίᾳ ἀνεξελήλυθεν, ἔπειτα πάντων ὁμολογούμενον, ὁσάκις φησὶ μεταπεσεῖν, ἐκὼν ἑαυτὸν φέρων εἰς δουλείαν ὅτου τοσαύτη, καὶ τοσαύτη λέληθεν οὖσα; πόσοι Μῆδαι, καὶ Κορῖσοι, καὶ Παλατῶλοι ἄλλοι μετέπεισαν αὐτὸν ἀφεῖναι μὲν τὴν ὑπὸ πολέμου φίλην καὶ συντροφον ἐλευθερίαν, ἀφεῖς δὲ αὖθις ἤδη τὴν Αἰακοῦ μνήμην, καὶ μονονοὺ τὸ ἔπειγον πέδαι ὑπὸ πορθμείῳ ἔχοντα, περίαπτον ἑαυτὸν ἕλκειν, καὶ φέρειν, καίτοι ὑπὸ κλοιοῦ τινι χρυσοῦ τὸ αὐχένα δεδεμένον, οἷα ἔστι τὰ τυφώντων πλούτων τὰ σφίγγια καὶ τὰ κορόλια. πολλὴ γὰρ ἡ Δαφνία καὶ τῶν βίων αὖθις τὸ σύγχυμμα, καὶ τὸ ἄνω καὶ πολιτεύειν χαρίεν, καὶ ἀνεστραφθαι τὰ πάντα, καὶ παλιντροπεῖν αὖθις τὸ χεῖρον, τάχ' ἂν εἴη, οὐχ ὑπὲρ cum hæc scripserit, & gravi adeò accusatione hoc vitæ institutum incesserit, postea tamen omnium oblitus, velut testula, quod ajunt, transmutata, seipsum ultrò in servitutem adeò manifestam, & conspicuam conjecit? Quot Midæ, quot Crœsi, quot Pactoli, vel toti hunc hominem à sententia dimoverunt, ut chiram illam, & à pueris connutritam libertatem repudiet, & quanquam ab Æaco non procul abesit, alterumque pedem in cymba Charontis propemodum habet, seipsum tamen trahendum, ac ferendum huc illuc præbeat, ac si collario quopiam aureo sit illigatus, quales sunt illi torques & colaria delicatorum divitum. Longè ergo vita quam nunc vivis, à tuo scripto dissidet, & hoc certè fuerit, quod ajunt, flumen sursum ferri, rerum omnium ordinem subverti, atque in deterius recantare, non Helenæ

1 Τὰ σφίγγια καὶ τὰ κορόλια] Hanc vocem interpretor alibi ut sequentem κορόλια. Bourd. Hæc ultima vox κορόλια non mihi videtur sana, & credo corruptam fuisse ab iis, qui σφίγγια intellexerunt armillas vel collaria, quasi ἀπὸ τοῦ σφίγγειν dictum foret σφίγγιον, omne id quod premit aut stringit aliquam corporis partem. At ego non possum sic intelligere σφίγγιον. Nam nec Graci viri nec Romani collaria aurea vel armillas gestabant, Barbaricus mos erat gestandi talia κοσμοπήματα, & ideo dictus est Torquatus Manlius ille Romanus, eo quod redierat à monomachia cum Gallo torque aureo insignis, quem detraxerat hosti, & eo spolio gloriabatur, cum mos non esset Romanis torques gestandi, quod in eo erat extraordinarium & ἐξαίρετόν τι: nam si plures Romani soliti fuissent talia ornamenta gestare, non fuisset ratio eum ita cognominandi ex re solita, & ei cum aliis Romanis communi. Mosellanus interpretatur σφίγγιον amuletum, sed nullum auctorem habet ejus significatus. Amuletum Græce dicitur περίαμμα, φυλακτόν, ἀποτροπαῖον, nec puto Lucianum in re, quæ per plures voces Græcis utitatas significari poterat, voluisse uti voce, cujus significatus erat omnino insolitus, & ignotus. Igitur σφίγγιον, ut arbitror, diminutivum est vocis σφίγξ, quod est animal è simiarum genere, quo minus & exilius, eo pretiosius & magis æstimatum: ea vocamus in Gallia *guenuches* & *apajous*. Eam vocem Græcam etiam Latinam fecit Plinius lib. 6. cap. 29. ubi de iis mercibus, quæ ab Adulito emporio Troglodytarum afferuntur, ait: *deferunt plurimum ebur, rhinocerotum cornua, hippopotamorum coria, celetum testudinum, sphingia, mancipia.* Et rursus eodem capite: *animal sphingion.* Talia animalia sæpe vidimus apud reges, principes viros, & luxuriantes divites, alligata per collum vel per ilia stipiti aliquando & sphæræ è ligno vel metallo, ne libere vagari sinantur, & sic alligata

παρέχοντα ἑαυτὰ ἅλικιδαν κλοίῳ δεδέντα, & auro etiam vel ligari vel ornari solita fuisse testatur ipse Lucianus infra adversus indoctum: πῶς γὰρ ὁ πίθηκος, ἢ παρῳμία φησὶ, κἂν χρύσια ἔχῃ σύμβολα. His positis pro κορέλια (quam vocem Mosellanus interpretatur *coralia*, tamquam si κοράλια scriptum esset) legendum puto κυρέσπα vel κορέσπα vel κωφέλια, quarum vocum idem est significatus, nimirum παιδία vel παιδάρια, & duarum quidem, quas primo loco posuit, frequentissima occurrunt exempla, ultimam κωφέλια. Hesychius habet sic: Κωφάλιον, παιδάριον, κόφινον, & paulo post: κωφάλισκον, μεταφάκιον. Sic autem intelligendi ratio est, quod Romani divites & luxuriantes pueros pulchritudine & corporis mollitie insignes trimulos vel quadrimos auro & gemmis ornatos habebant in deliciis, qualis erat ille Philocommodus Imperatori Commodo percarus, de quo Herodianus in Commodo: ὃν ἦν παιδίον πάνυ νήπιον, τέτταρα δὴ ἔτη γεγονὸς μόνον ἐσθῆτος, χρυσῷ ἢ ἐκ λίθων πολυτίμων κεκοσμημένων, οἷς ἀεὶ χαίρουσιν Ρωμαῖοι οἱ τρυφῶντες. *Erat autem puerulus valde simplex ex iis, qui nudi sine veste auro & gemmis ornati, quibus delectantur Romani luxui dediti.* de iisdem loquitur Dio Cassius lib. 48. παιδίον τι τῶν ψιθύρων οἷα αἱ γυναῖκες γυμνὰ, ὡς πλεῖστα δηλούμενα τρέφουσι. Quæ sic vertit Xylander: *puellus quidam, quales garrulitate amabiles matrona nudos delectationis causa alere solent.* Nec objiciatur pueris non convenire vocem ἅλικιδαν & κλοίῳ δεδέντα: vox ἅλικιδαν optime convenit voci σφίγγια, vox φέρεσθαι vero apprime convenit voci κορέσπα & aliis, quæ puellum significant. Simiæ trahuntur, pueri portantur: κλοίον simiæ datur, ut trahatur: puero ut ornetur. Ideo in nostra interpretatione nulla est absurditas. *Palm.* Quæ notaverit ad hæc verba eruditissimus J. Bochartus descriptione digna judicavimus. Verbotenus itaque ipse de Animalibus sacr. script. lib. 5. cap. 7. Part. 11. pag. 703. edit. Londinens. Locum hunc quisquis attente legerit mendosum esse fatebitur in voce κυρέλια, cum ea vox ad rem non faciat. in Oratione hac aulicæ vitæ molestias graphice depinxerat, & quam sit indignum docto homine & liberaliter instituto, tenuis lucelli spe illectum, magnatibus operam suam addicere. Tamen idem jam senior in *cæsaris* aulam se contulerat. Quod illi objiciens *Sabinus* quidam petit quot *Milo*, quot *Ciæsi*, quot *Pacholi* illi persuaserint ut chara illa libertate cui à pueris assueverat, abdicata se huc illuc trahendum ac raptandum præberet, καθάπερ &c. *Ac si collum revinctum haberet aureo quodam collari, qualia sunt delicatorum divitum monilia & corallia (id est monilia è corallio facta)* ita reddidit Cl. *Bottius*; sed quod illius pace dixero, ineptissime. Primo enim τὰ σφίγγια sunt *sphinges non monilia*. 2. Et vel si monilia reddas tamen τὰ σφίγγια & τὰ κυρέλια non erunt *monilia ex corallio* sed *monilia & corallia*. 3. Præterea ὦ πλούσιε *divites* inter *Romanos*, de quibus hic agitur, olim habuisse monilia corallina, merum somnium est, cum ne monilia quidem habuerint. Monile enim muliebre fuit ornamentum, ut notat *Servius* in librum septimum *Æneidos*. 4. Denique *Lucianus* inepte diceretur aureo collari esse revinctus qualia sunt divitum monilia corallina. Nam utut ponas divites habere monilia, tamen iis monilibus non dicentur esse *revincti*, quasi captivi detinerentur. Nec monile corallinum cum aureo collari tamquam simile conferri potest. Nihil enim est auro commune cum corallio. Itaque *Bottius* hunc *Luciani* locum intactum præterire debuisset potius quam illi tam ridiculum sensum affingere, & verbis auctoris tam parum consonum. Sed fortasse pro τὰ κυρέλια legendum τὰ παρδάλια vel πορδάλια, ut significetur *Lucianus* aurea catena esse revinctus, quomodo è simiarum genere sphingia, & pardalia, seu pantheræ vinciri solent in opulentiorum ædibus. Sphingia dicimus cum *Plinio* libri 8. c. 29. Et τὰ παρδάλια vel πορδάλια cum *Philosopho* libri secundi *Historiæ animalium* capite undecimo, & *Photio* in *Excerptis* ex *Philostrato*. Nobilissimus, atque idem doctissimus, mihique amicissimus *Dominus de Grentemesnil* τὰ κυρέλια mutat in τὰ κωφέλια. Cui conjecturæ suffragium adderem libens, si catelli vincti detinerentur, de quo hic videtur agi. Pro τὰ σφιγ-

Ε'λένης μὰ Δί', ὦ ἑταῖρε τῶν ἐπ' Ἰλίῳ γεγονότων, ἀλλ' ἔργῳ ἀναπεπομένων τε λόγων, καλῶς πρόσεσθι εἰρῆσθαι δεκέντων. ταῦτα μὲν πρὸς ἐαυτὸν, ὡς τὸ εἰκὸς, λέλεκταί σοι. ἐπιξήνης δ' ἴσως καὶ ὡδὶ αὐτῶν ἐμοὶ ξυμβαλεῖν πρὸ τοιαύτου, οὐκ ἀηδοῦς, ἀλλὰ φιλικῆς, καὶ οἵῳ σοι χρῆσθαι, καὶ φιλο-

lenæ per Iovem, nec eorum gratia quæ apud Ilium gesta sunt, sed quòd facto everia sunt ea, quæ ante probè à te dici videbantur. Hæc sanè tecum te dixisse verisimile est. Ac fortitan ad me ipsum ejus generis consilium attleres, non intempestivum, sed amicum, & quale tibi cum viro bono, tum philosopho

γία δ' τὰ κεφάλια legebam olim τὰ ψέλια δ' τὰ κολλάρια, *armillæ* & *collaria*, seu *monilia*. Quasi verborum hic esset sensus, *Lucianum* aureis vinculis detineri, qualia sunt opulentiorum armillæ & torques. Ὀ ψέλια proprie sunt *anguicui*, sed & *armillæ anguium figuram habentes*, *quæque brachium in anguium modum circumplicant*. Ἐ πικαρπίας ὄφεις vocat *Philostratus in Epistolis*. Et pluribus describit *Nonnus* libro quinto Dionysiæ. *Collarium* autem pro torque est *Romana* vox, qua *Plautus*, *Lucilius* & *Varro* usi sunt. unde קולרין *Kolarin* vel קולריא à *Kolarata Chaldæis* & *Thalmudistis*. Et græcis κολλάριον. Hesychius κλοιὸς, ὃν περιτίθεμεν δεσμῶν, κολλάριον, ἢ περὶ μανιακῶν. *Philoxenus* in *Glossis* κολλάριον *collarium*. *Aristophanis Scholiastes* ad *Vespas* κλοιὸς τὸ κολλάριον παρ' ἡμῖν λεγόμενον. Et in *Plutum*, κύριον δ' δεσμὸς ἐστὶ ξύλινος, ὃν εἰ μὴ κλοιὸν ὀνομάζουσιν οἱ δ' κακὸν lege κολλάριον. Itaque videbantur Luciani σφιγγία in ψέλια & κεφάλια in κολλάρια sine crimine posse mutari, quia hæ voces ab invicem non multum abludunt. Sed jam displicet hæc conjectatio. 1. Quia divites torquatos & armillatos non reperio, nisi inter barbaros, de quibus hic agi nemo dixerit. Torquatus quidem fuit *Manlius* sed peculiari de causa, quam nemo nescit. Ita etiam nonnulli alii, non tamen opum, sed virtutis causa torque donati. 2. κολλάρια ad pœnam potius quam ad ornatum pertinent. 3. Et vox erat ignota *Græcis* ævo *Luciani*, qui purissime scripsit, neque solet *Latina* vocabula usurpare. 4. Denique aurea vincula, quibus *Lucianus* detineri credebatur, conferri vix possint cum armillis, & monilibus, à quibus non detinentur, qui illis utuntur ad ornatum. Hæc igitur conferre jam malo cum catenis aureis, quibus *Romani* Magnates sphinges, & pardos devinciebant. Nam ad hæc quoque aurum adhibitum. Hinc de cervis *Martialis* libri primi *Epigrammate* 105.

Mordent aurea quod lupata cervi.

Et *Ovidius* de cervo quem occidit *Cyparissus Metamorphoseos* libro decimo:

Pendebant tereti gemmata monilia collo.

Et *Plinius* lib. 8. cap. 32. *Vita cervis in confesso longa, post centum annos aliquibus captis cum torquibus aureis.* Proinde sphinges quoque & pardos catenis aureis devinctos fuisse credibile est. Quo facit, quod ex *Philostrato* refert *Photius*. Αἰ. 241. Α'γνοεῖ ποτὲ ἐν Παμφυλίᾳ παρδάλεον ψεφθὲν ἄμα, ὃν περὶ τῷ δειρῇ ἔσειε χρυσᾶν δέλτα, καὶ ἐπεγέγραπτο Α'ρσακίοις γράμμασιν, βασιλεὺς Α'ρσάκης Θεῷ Νύσῃ. i. e. *Aliquando in* Pamphylia *captum fuisse pardalium* (id est *pantherum* seu *pardum*) *aureum torquem circa collum habentem*, Armeniis *literis ita inscriptum*, *Rex Arsaces Deo Nysæo*. Tamen si quis aliud vero similius proferat, illud lubenter amplectar. Modo id concedatur quod ut rem certam affero vocem κεφάλια in *Luciano* esse corruptam ac proinde nihil ex ea de coraclio posse elici. *Almeloovecen.*

1 Γλίῳ] Tangit in Piscat. & in Pseudolog. *Bourd.*

1 Ο'τι

σφῶ ἀνδρὶ πρέπουσα· ἢν μὲν οὖν κατ' ἀξίαν ὑποδύεσθαι τὸ σὸν πρόσωπον ὑποκρίνωμαι, οὐ ἂν ἡμῖν ἔχῃ, καὶ πρὸς λογίῳ δυσεμβ. εἰ δὲ μή, ἀλλὰ σὺ προθήσεις τὰ ἐνδέοντα. ἄρχε τοίνυν μεταμορφούσασθαι ἡμᾶς τῇ σκηνῇ, ἐμὲ μὲν σιωπᾶν, καὶ ἀνέχεσθαι τεμνόμενον, καὶ καιόμενον, εἰ δεῖ, ἐπὶ σωτηρίᾳ, σὲ δ' ἐπιπάττειν τὰ φαρμάκων, καὶ τῷ σμίλῃ ἅμα προσχεῖσθαι ἔχοντα, καὶ τὸ καυτήριον λάμπουσι. καὶ δὴ προσλαβὼν τῷ ῥήτορι, σὺ τοῦτο πρός με ὁ Σαβῖνος ἤδη λέγεις, πάλαι μὲν ὦ φιλότης, ὡς εἰκὸς οὐδεμίᾳ σοι τύχῃ τὸ σύγγραμμα, καὶ σὺ πολλοῦ ὠνητὸν δείχθῃ, ὡς οἱ τότε ἀκριβασάμενοι διηγοῦνται, καὶ δὴ καὶ προσ τοῖς πεπαιδευμένοις, ὅπως ὁμιλεῖν αὐτῷ, καὶ λαβεῖν χειρὸς ἔχειν ἠξίωσαν. ἢ τε γὰρ τῶν λόγων προσκοπὴ, καὶ ἡ ἱστορία πολλὴ, καὶ ἐμπειρία τῶν πραγμάτων, καὶ ὅτι ἕκαστα σαφῶς ἐλέχθη. καὶ τὸ μίγιστον, ὅτι χρήσιμα πᾶσιν ἦν, καὶ μάλιστα τοῖς πεπαιδευμένοις ὡς μὴ ἐν ἀγνοίᾳ σφᾶς αὐτοὺς εἰς δουλείαν ὑπάγειν. ἐπεὶ δέ σοι μεταδοξε βελτίω ταῦτ' εἶναι, καὶ τὴν μὲν ἐλευθερίαν μακρὰ χαίρειν ἐᾶν, ζηλῶσαι δ' τὸ ἀληθιεσθαι ἐκείνου ἰαμβεῖον, [1] Ὅτῳ τὸ κέρδος, πρὸς φύσιν δουλευτέον, ὅσα ὅπως μαθεῖς ἔπ ἀκμῆσαι σε ἀναγκάσῃ καὶ αὐτό. ἀλλὰ μηδὲ ἄλλῳ παρέχῃς τῶν τὸ πρόσθεν σοι βίον ὁρώντων, ἐπιλήθειν τὰ μεμαμμένα. εὖχε δὲ Ἑρμῇ τῷ

pho conveniat. Itaque si suam quam induo personam, ut decet egero, bene nobilicum agetur, & eloquentiæ Præsidi Mercurio sacrificabimus. Sin minus, quæ deerunt tu addes. Iam ergo fuerit tempus, ut transformata scena, ego quidem taceam, & me secari, atque uri sustineam, si ad salutem necesse sit, tu verò medicinas adornes, scalprum in promptu habens, & cauterium candens. Nunc igitur tu, ô præclare Sabine, à me acceptis dicendi vicibus, sic mecum agis. Olim quidem amice, liber hic tuus ut par erat in precio est habitus, & vulgo ostentatus (ut qui tum audiverunt, nobis narrarunt) & peculiariter apud eruditos, quotquot cum ipso versari, & præ manibus habere dignati sunt. Etenim & verborum apparatus culpa vacat, multamque historiam & rerum experientiam continet, & singula diluciдè dicuntur. Maximum verò est, quòd illa omnibus, ac potissimum eruditis conferunt: ne per rerum inscitiam sese in servitutem introducant. Sed cùm mutata sententia statueris vitæ aulicæ statum meliorem esse, & libertati longum valedicere, & jambicum illud generoso animo indignum imitari, *Vbi est lucrum natura adacta, servies:* vide ne quis id te legentem audiat: imò nulli corum: qui præsentem tuæ vitæ conditionem cernunt, tua scripta recensenda præbeas. Verùm ab Inferorum legato Mercurio precare,

1 Ὅτῳ τὸ κέρδος, πρὸς φύσιν δουλευτέον] Versus est Euripidis, ad quem olim paro ita allusit Antigonus Cocles ille, dum Demetrio filio suadere volebat, ut Philan Antipatri filiam & Crateri viduam jam ætate aliquantum provectam duceret uxorem, Demetrius vero ob inæqualitatem ætatis eas nuptias aspernabatur; dixit filio pater: Ὅτῳ τὸ κέρδος, πρὸς φύσιν γαμητέον. Refert Plutarchus in Demetrio. *Palm.*

χθονίῳ, καὶ τῶν ἀκηκόοτων πρότερον, πολλῷ λήθῃ καταστεδάσας. ἢ δῆλος τῷ ξ κρανίῳ μύθων τῶν πεπονθέναι, καὶ σαυτὸν ὁ Βελλεροφόντης, μαχεῖται τὸ βιβλίον. καὶ γὰρ τὸ Δί᾽ οὐκ ὀρῶ τῷ κατηγορίᾳ, ἤτις ἂν σύμπροσωπός σοι γένοιτο πρὸς τὰς κατηγορίας. καὶ μάλιστα, ὦ σὺν γέλωτι αὐτὸ ποιῶσιν, ἐπαινοῦντες μὲν τὰ γεγραμμένα, καὶ τῷ σὺ αὐτοῖς ἐλευθερίαν, αὐτὸν δὲ τὸ συγγραφέα δουλεύοντα ὁρῶντες, καὶ εἰκόνα ὑποπτήσσοντα τὴν αὐχένα τῷ ζυγῷ. σὸν ἀπεικότως ἂν λέγοιεν, εἰ λέγοιεν, ἤ τι ἄλλο ξ γυναῖκα ἀνδρὸς εἶναι τὸ βιβλίον, καὶ σὲ τὸ κολοιὸν, ἀλλοτρίοις πτεροῖς ἀγάλλεσθαι, ἢ εἴπερ σόν ἐστι, [1] ὑμοιᾶ σε τῷ Σαλαίθῳ ποιεῖν. ὃς πικρότερον καὶ μιχῶν τοῖς Κροτωνιάταις νόμον θεὶς, καὶ ζημιοῦμενον ἐπ᾽ αὐτῷ, μοιχεύων ξ ἀδελφὴν τὴν γυναῖκα. ὥστε πόθεν τοίνυν καὶ σὲ τὸν Σάλαυθον ἐκεῖνον, φαίη τις ἄν. μᾶλλον δὲ πολὺ μετριώτερος ἐκεῖνος, ἐρωτὶ μὲν ἁλοὺς ὡς ἔφασκεν ἀπλογούμενος, ἑκὼν δὲ μάλα οὐδαμῶς ἐς τὸ πῦρ ἁλόμενος, καίτοι ἐλεύσσων αὐτὸν ἤδη Κροτωνιατῶν, καὶ [2] ἐνδιδόντων φυγὴν εἰ βούλοιτο. τὸ δὲ σὸν, ὦ μικρὸν ἀτοπώτερον, ἀκούσιον μὲν ἐν τοῖς λόγοις τῷ ξ τοιαύτῃ βίᾳ δουλοπρεπίαν, καὶ καταγράφεσθαι εἴ τις εἰς πλουσίᾳ πινὸς ἐμπεσών, καὶ καθείρξας ἑαυτὸν, ἀνέχοιτο, μυρία τὰ δυσχερῆ πάσχων, καὶ ποιῶν. ὦ γέρον δὴ ὑστάτῳ, καὶ χρεὼν ἤδη ὑπὲρ τὸ ᾄδειν, ἵππος ἀχθυνῆ λατρείαν ἐπινεμημένε, ἢ

care, ut eos qui ista olim audiverunt, multa oblivione aspergat. Alioqui simile quid fabulæ illi Corinthiæ accidisse tibi videbitur, ut quemadmodum Bellerophontes, librum contra te ipsum scripseris. Per Iovem enim non video, quæ tua adversus accusatores, speciosa saltem defensio esse possit: præsertim si cum risu actionem intendant: ac laudent quidem tua scripta, & eam quæ illis inest libertatem: te verò scriptorem videant servientem, & sponte collum jugo subdentem. Itaque nihil absurdi pronunciarint si dicant, vel alius generosi viri esse hunc libellum, te verò graculum alienis plumis exultare: vel si tuus sit, te similia Salæthо facere, qui cùm legem durissimam Crotoniatis in adulteros tulisset, ob eamque admirationi esset, paulò post cum sui fratris uxore in adulterio est deprehensus. Quare non ineptè quispiam te Salæthum illum esse diceret. Nisi quòd longè tolerabilius est ejus factum, qui quod fecit, cùm causam ageret, amore se captum fecisse fatebatur, & sponte maximo animo in ignem insiliit: tametsi Crotoniatæ hominis miserebantur, & exulandi, si vellet, copiam faciebant. At tu fecisti multò absurdiùs, qui vitæ quidem ejusmodi servilem conditionem accuratè tuis in libris persequeris, eumque incusas qui in divitis famulitium incidat, & se velut in vincula conjiciens, infinitas molestias pati & inferre sustineat: at in extrema senectute, jam-

1 Ὁμοιᾶ σε τῷ Σαλαίθῳ] In margine Cod. Regii Ζαλεύκῳ, mendose, sunt enim variæ historiæ, patet conferenti. *Bourd.*

2 Ἐνδιδόντων φυγὴν] Hic rectè Interpres Atticam expressit dictionem. *Idem.*

1 Συγκλι-

μονον χὲ ἐμπομπεύσῃ αὐτῇ. ὅσῳ γὰρ φασιν ἐπισημότερος εἶναι δοκεῖς, τοσούτῳ καταγελαστότερος ἂν δόξειας εἶναι, ἀπηφανισμένος τῷ νῦν βίῳ τῷ βιβλίῳ. καίτοι τί δεῖ κεῖνα ἐπὶ σὲ κατηγορίαν ζητεῖν, μὴ τὴν ἀναισχυντοτραγῳδίαν λέγωσιν, Μισῶ σοφιστήν, ὅστις οὐχ αὑτῷ σοφός; σὲ δὲ παρήσουσι ἢ οἱ κατηγορεῖντες καὶ ἄλλων παραδειγμάτων ἐπὶ σέ. ἀλλ' οἱ μὲν, τοῖς τραγικοῖς ὑποκριταῖς εἰκάσουσιν. οἱ ἐπὶ μὲν τῆ σκηνῆς, Ἀγαμέμνων ἕκαστος αὐτῶν, ἢ Κρέων, ἢ αὐτὸς Ἡρακλῆς εἰσιν. ἔξω δὲ, Πῶλος, ἢ Ἀριστόδημος, ἀπορριμμοι τὰ σώσωπεῖα, γίγνονται ὑπομισθοι τραγῳδοῦντες, σκίπτωντες, καὶ συρτὰ τόμβοι. σίσοτε δὲ, μαστιγίμβοί τινες αὐτῶν, ὥσπερ τῷ θεάτρῳ δοκῇ. ἄλλοι δὲ, τὸ δὴ πιθήκιον πεπονθέναι σε φήσουσιν, ὃν Κλεοπάτρα τὴν πάνυ φασὶ γλυκεῖαν. σκεῖνον γὰρ διδαχθέντα πῶς μὲν ὀρχεῖσθαι πάνυ κοσμίως, καὶ ἐμμελῶς, καὶ ἐπιπολὺ σωμφρόνως μένοντα ἐν τῷ σχήματι, καὶ τὸ σχῆμα φυλάττοντα, καὶ τοῖς ἄδουσι ἕ αὐλοῦσι [1] συγκίμβον ὑμέναιον. ἐπεὶ δὲ εἶδεν ἰσχάδας οἴμαι, ἢ ἀμύγδαλον πόρρω κειμένην, μακρὰ χαίρειν φράσαντα τοῖς αὐλοῖς, καὶ ῥυθμοῖς, καὶ ὀρχήμασι, συναρπάσαντα, κατατρώγειν, ἀποῤῥίψαντα, μᾶλλον δὲ σωτερίψαντα τὸ πρόσωπον. καὶ σὺ τοίνυν φαῖεν ἂν, οὐχ ὑποκριτὴς, ἀλλὰ ποιητὴς ἦ καλλίων, ἕ νομοθέτης γλυκύμβος, ὑπὸ ταυτησὶ τῆ ἰσχάδι τοσοῦτον φαρμακευσεὶς, ἠλίγχθης πίθηκος ὤν, ἕ ἀπ' ἄκρας χίλως φιλοσοφῶν, καὶ jamque fere ultra limen illius, adeò illiberalem servitutem elegisti, ac propemodum de ea te jactas. Quanto itaque ut ajunt, insignior esse videris, tanto videaris risu dignior, cùm tua vita tuis scriptis reclamet. Ecquid attinet novam accusandi rationem adversùm te quærere, post admirandam illam tragœdiam quæ dicit. *Sapientem eum odi qui sibi ipse non sapit?* Nec alia tuis accusatoribus exempla in te decerunt. Verùm alii te tragœdiarum actoribus assimilabunt: quorum quisque in scena quidem est, vel Agamemnon, vel Creon, vel ipse Hercules: extra verò Polus, aut Aristodemus, depositis personis fiunt mercenarii tragœdiæ actores, qui excidunt, & exibilantur, & quorum aliqui nonnunquam flagris cæduntur, ut spectatoribus visum fuerit. Alii idem quod simiæ tibi concigisse dicent, quam celebris illa Cleopatra dicitur habuisse. Ea enim probè edocta, cùm aliquandiu compositè modulateque non sine magna spectantium admiratione, saltantis habitum exhibuisset, & decorum servasset, atque hymenæum voce ac tibia canentibus respondisset: posteaquam caricas puta vel amygdalam procul jacentem vidit, abjecta vel discerpta potiùs persona, tibiis, modulis, saltationibus longum vale dixit, correptam verò amygdalam arrodere cœpit. Sic etiam tu, dixerint illi, qui non histrio, sed author rerum pulcherrimarum, & legislator fuisti, objecta hac carica, te simiam esse prodidisti, ut qui summis tantum labiis sis philosophus, alia-

1 Συγκίμβον] Mſ. συγκιτέμβον, Bourd.

ἕτερα μὲν [1] κόδων οἶ φρισὶν, ἄλλα ἂ λέγων, ὡς εἰκότως ἂν τινα ἐπὶ σοὶ εἰπεῖν, ὅτι ἃ λέγεις, καὶ ἐφ' οἷς ἐπαινεῖσθαι ἀξιοῖς, χείλεα μέν σου ἐδύηνεν, ὑπερῴλω δὲ αὐχμῶσαν κεκαλέλοιπεν. τοιγαροῦν, ὦ δεῖ πόδα δύλος ἔπεσες δικλω, ὡς πετῶς μὲν φρασωμάρμῳ ὡς τὰς ἀνθρώπων χρείας, μὴ μικρὸν ἢ μονονοὺ κατὰ κηρυξιν ἐξομοσαμάρμῳ τὴν ἐλευθερίαν. καὶ εἰκὸς ἡ Ἀδράστεια τότε κατόπιν ἐρισῶσά σοι ἐδοκιμεῦτο, ἐφ' οἷς κατηγορεῖς τ' ἄλλων, καὶ καλεῖ, ὡς ἂν θεὸς εἰδῶς τὴν μέλασαν σοι ἐς τὰ ὄμματα μεζοδολὼ, καὶ ὅτι σὺ [2] εἰς τ' κόλπον πτύσας τοῦτον, ἀξίως κατηγορεῖν τ' ἀφ' ποικίλας τινὰς τύχας, τοιαῦτα πράττειν ὑπομένοντων. εἰ γὰρ ὑπόδοιτό τις τῷ λόγῳ τ' Αἰσχίνῃ μὴ τὴν κῆ τὸν Τιμάρχου κατηγορεῖν αὐτὸν ἀλῶναι, καὶ φανερὸν εἶναι τὰ ὄμματα πάσχοντα, πόσον ἂν οἶμαι δοκεῖ τ' ὁράντων ἡδὺς τ' γέλωτα, εἰ Τίμαρχον μὲν δύνειν ἐπὶ τοῖς καθ' ὥραν ἡμαρτημένοις, αὐτὸς δ' γέρων ἤδη, τοιαῦτα εἰς ἑαυτὸν παρῳνόμει; τὸ δὴ ὅλον, σκεύῳ τῷ Φαρμακοπώλῃ ἔοικας, ὃς λοιμηρύτιον βηλὸς φάρμακον, καὶ αὐτίκα παῦσιν τοῦ πάσχοντος ὑπιχνέμῳ, αὐτὸς μεταξὺ ἀπώμῳ ὑπὸ βηχὸς ἐφύετο. ταῦτα μὲν δὴ, καὶ τοιαῦτα πολλὰ ἕτερα εἴποι τις ἄν, οἷ σὺ κατηγορῶν ἐν ὕτως ἀμφιλαφεῖ τῇ ὑποθέσει, καὶ μυρίας τὰς ἀφορμὰς παρεχομένῃ. ἐγὼ δ' ἤδη σκοπῶ ἤν τινα καὶ πράπωμαι ὡς τὴν

aliaque mente occultes, alia dicas. Ita ut meritò de te quis dicere possit, ea quæ profiteris, & ex quibus laudem captas, labra tua quidem rigasse, palatum verò aridum reliquisse. Quamobrem ilico pœnas solvisti, qui cùm ante audacia procaci humanarum rerum necessitatibus insultaris, paulò post ipse libertatem velut sub præconibus abjuraris. Nec dubium est, quin Adrastea tum à tergo stans, te ea probantem quæ aliis vitio vertebas, derisérit, ut pote quæ cùm sit dea, sciverit futurum ut ipse mutata sententia ad similem vitæ genus transires, cumque priùs in tuum sinum non spuisses, accusare velles eos qui propter varias fortunæ vicissitudines, talia facere sustinent. Siquis igitur fingat Æschinem post gravem illam orationem qua Timarchum accusavit, ipsum quoque accusatum quòd eodem in facinore esset deprehensus, quantum putas spectantibus risum fuisse obortum, quòd Timarchum criminis, ad quod ætas hominem tulit, reum faceret, ipse verò jam senex eadem in se admitteret? Denique similis videris illi pharmacopolæ, qui cùm remedium contra tussim venditaret, eaque affectos statim liberaturum se polliceretur, interim ipse tussi torqueri cernebatur. Hæc atque id genus alia multa quispiam qualis tu accusando objiceret, in tam copioso argumento, quodque mille ansas adversario prebeat. At ego jam reputo qua via me ad defensionem con-

1 Κόδων οἱ φρισὶν] Malè omnes κόδων, patet apud Homer. Il. 9. *Bourd.*

2 Εἰς τ' κόλπον πτύσας] Sic in Dial. Navig. seu Vot. hac de re copiosè ad illud Petron. *ter me jussit expuere.* Idem.

1 H'λει

ἀπολογίαν. ἆρά μοι κράτιστον ἡγεῖσθαι, καὶ τὰ τῶν ἐπιτρέψαντα, καὶ ἀδικεῖν δοκοῦντα ἀγνώμονα, ἐπὶ τῷ κοινῷ σκεύει δικαιολογίαν καταφυγεῖν; λέγω δὲ τῷ τύχῃ, καὶ μοίρᾳ, καὶ εἱμαρμένῃ, καὶ δαιμονίᾳ συγγνώμῃ ἔχειν μοι τοὺς ἐπιτιμῶντας, εἰδότας ὡς οὐδενὸς ἡμεῖς ἐσμὲν κύριοι. ἀλλ' ὑπό τινος κρείττονος, μᾶλλον δὲ μοίρας τῶν ἀφειρημένων, ἀγόμεθα, οὐκ ἐκόντες, ἀλλ' ἀναγκαῖοι πανταπασιν ὄντες, ἃ ἂν λέγωμεν, ἢ ποιῶμεν. ἢ τοῦτο μὲν κομιδῇ ἰδιωτικὸν, καὶ οὐδ' ἂν σύ με ὦ φιλότης ἀνάξιον, τοιαύτην δικαιολογίαν ἀφιέμενον, καὶ σωφρονοῦντα τὸν Ὅμηρον ἀποδεξάμενος, καὶ σκεῖνα ἴσως φαυλωδῶς, Μοίρᾳ δ' ὅ πάντα φημὶ πεφυγμένον ἀνθρώπων εἶναι. καὶ τὸ, Γενομένῳ ἐπίνησε λίνῳ, ὅτε μιν τέκε μήτηρ. εἰ δὲ τὸν ἀφεῖς τὸν λόγον, ὡς οὐ πάνυ ἀξιόπιστον, σκεῦος λέγομι, μήτε ὑπὸ χρημάτων, μήτε ὑπ' ἄλλης τινὸς ἐλπίδος τοιαύτης ἐλλιαθεὶς, ὑποσῆναι τῷ παρεῦσαν σωφροσύνην, ἀλλὰ τῷ σύνεσιν, καὶ ἀνδρίαν, καὶ μεγαλόνοιαν ἀνδρὸς γνωμόσας, ἐζηλῶσαι κοινοποιῆσαι πράξεων τῷ τοιούτῳ, δέδοικα μὴ ὡς τῇ ἐπιφερομένῃ κατηγορίᾳ κολακείας αἰτίαν ὀφλήσω, κἄπα δύσκωμος [1] ἥλῳ φασὶν ἐκπρᾶσαι τὸν ἥλον, καὶ μείζονί γε τὸν σμικροτέρου. ὅσῳ κολακεία τῶν ἄλλων ἁπάντων κακῶν, τὸ δυσκολώτατον εἶναι, ὃ τῷ χείρονι νομίσαι. τί δ' ἄλλο, εἰ μήτε τοῦτο, μήτε σκεῦος λέγειν δοκεῖ, ὑπόλοιπόν ἐστιν, ἢ ὁμολογεῖν μηδὲ ἐν ὑγιὲς εἰπεῖν ἔχειν; convertam. Num optimum fuerit, ut ego sponte ignavus, dato tergo, nec improbitate negata, ad communem illam excusandi rationem confugiam? ad fortunam, inquam, ad fatum ejusque necessitatem inevitabilem, & veniam ab iis, qui me objurgant, deprecer, ut qui non ignorent nos rei nullius esse dominos, sed à potentiore regi, fortunæ scilicet unius, aut fati arbitrio, idque invitos, adeò ut culpa vacemus omnino quicquid dicamus, aut faciamus. An verò nimis est vulgaris hæc defensio, ac neque tu, amice, feras ut excusationem hujusmodi prætendam, & patronum Homerum habeam, ejusque hæc carmina proferam, *Fatorum nexus fugisse haud dixero quenquam.* atque illud: *Filum parca dedit nascenti matris ab alvos.* Quod si hac ratione omissa, tanquam fide parum digna, illud dicerem, neque pecunia, neque ulla alia hujusmodi spe ineseatum me, præsentem convictum ferre: sed prudentiam, fortitudinem, & magnanimitatem viri admiratum, rerum gerendarum consortem ei esse voluisse: vereor ne ad priorem accusationem adulationis accedat nota, deinde comperiar, quod ajunt, clavum clavo pellere, & majore quidem minorem: quatenus adulatio aliorum omnium malorum esse maximè servile, & ob hoc pessimum censetur. Quid igitur aliud, si neque hæc, neque illa dicenda videntur, nobis restat, nisi ut fateamur, nos sani nihil habere quod dicamus? Una mihi

[1] Ἥλου ἥλῳ] Sic in Dialogo pro Lapsu inter Saltand. Interpres Aristoph. Suid. Paræmiog. *Bourd.*

μία μοι ἴσως ἐκείνη ἄγκυρα ἔτι ἄθραυστος, ὀδύρεταί τὸ γῆρας, καὶ τὴν νόσον, καὶ μὴ τύχοιμι τὴν πτωχίαν, πάντα ποιεῖν καὶ πάσχειν ἀναπείθουσα, ὡς ἐκφύγοι τις αὐτήν. καὶ σὺ τοίνυν, σὺκ ἄκαιρον ἴσως καὶ τὴν Εὐριπίδου Μήδειαν ἐπαγαγέσθαι, παρελθοῦσα εἰπεῖν ὑπὲρ ἐμοῦ σκέψαι τὰ ἰαμβεῖα, μικρὸν αὐτὰ παρῳδήσασα, Καὶ γιγνώσκων μέ, οἷα δρᾶν μέλλω κακά. [1] Πενίαν ἢ, κρείσσων τῶν ἐμῶν βουλευμάτων. τὸ μὲν γὰρ τοῦ Θεόγνιδος καὶ ἐγὼ μὴ λέγω, τίς σὺκ οἶδεν σὺκ ἀπαξιοῦντα, καὶ εἰς βαθυκήτου κόλπου σφᾶς αὐτοὺς ῥίπτειν, καὶ κρημνῶν γε ἠλιβάτων, εἴ μέλλοι τις ὑπὸ πενίας ἀπαλλάσσειν τὸν πένητα; ταῦτα μὲν εἶναι δικεῖ, ἃ ἴσως ἂν ὡς σὺ τοιοῦτον ἀπελογήσασθαι ἔχοι, ὑπὲρ πάντ' ἀσφαλέστατον ἔχοντα. αὐτῶν. σὺ δέ μοι χαῖρε ὦ ἑταῖρε, ὡς ὑδενὶ τούτων ἐμοὶ χρησομένῳ, μὴ γὰρ τοσοῦτός ποτε λιμὸς καταλάβοι τὸ Ἄργος, ὡς τὸν κοίλιον Ἀραβίλιον ἀπειρεσίοις ἐπιχειρεῖν. ἀσὶ ἡμεῖς ὕτω πέντε ἀλόγους ἀπολογίας, ὡς ὑπ' ἀπορίας τὰ τοιαῦτα κρησφύγετα ἐπὶ τὴν κατηγορίαν ζητεῖν. ἀλλά μοι σκέψαι σύνοψιν, ὡς πάμπολυ τὰ τοιαῦτα ἀμφέρῃ, εἰς οἰκίαν τινὸς πλουσίου ὑπομισθὸν παρελθόντα, δηλαδὴ, καὶ ἀσίτως ὅσα μοι φησὶ τὸ βιβλίον, ἢ δημοσίᾳ πράττοντά τι τῶν κοινῶν, καὶ εἰς δύναμιν πολιτευόμενον, ἐπὶ τούτῳ δῆτα βασιλέως μισθοφορεῖν. ἐλθὼν δή. καὶ ἰδίᾳ καθεῖς ἑκάτερον. σκόπει. εὑρήσεις γὰρ τὸ τῶν μυσικῶν δὴ τοῦτο, ὃς ἀφ' πασῶν hi forsan illa superest anchora integra, ut senectutem & morbum deplorem: postea paupertatem, quæ ut evitari queat, hominem nihil non & facere, & pati persuadet. Quo loco fortè non fuerit intempestivum Medeam illam Euripidis ad opem vocare, quæ huc progressa, jambos illos nonnihil huc detortos pro me tibi occinat *Intelligo quàm sint mala, hæc quæ nunc paro, Sed mentis imperio reclamat pauperies.* Nam Theognidis illud, quanvis non citem, quis ignorat, qui non censet indignum, siquis se ipse vel in profundum mare projiciat, vel è rupe præcipitet, si modò paupertatem hoc pacto effugiat? Hæc videntur esse quæ quis in ejusmodi causa pro se dicere posset, quanquam eorum unumquodque non est admodum speciosum. Tu verò amice bono es animo, siquidem nulla hujusmodi defensione sum usurus. Neque enim tanta fames Argos urgere unquam poterit, ut cavam Arabiam ferere aggrediatur: neque nos adeò justæ defensionis inopes fuerimus, ut adacti penuria, hujusmodi perfugia adversus accusationem quæramus. Quin illud mihi considera quam magno hæc inter se discrimine distent videlicet in divitis alicujus familiam ingressum mercede servire, quæque meus recensèt libellus perferre, atque publicè rem populi tractantem, ac pro virili rempub. administrantem, hoc nomine stipendia ab imperatore accipere? Quare percurrens & seorsim utrumque disponens considera. Comperies enim (Musicorum illud proverbium; his per omnes) hoc

[1] Πενίαν ἢ κρείσσων] Melius alii Κρείσσον ἢ πενία. Bourd.

[1] τῶν

τὸ πρᾶγμα. καὶ τοσοῦτον ἐοικότας ἀλλήλοις τὰς βίας ὅσον μόλιβδος ἀργύρῳ, καὶ χαλκὸς χρυσῷ καὶ ἀνεμώνη ῥόδῳ, καὶ ἀνθρώπῳ πίθηκος. μισθὸς μὲν γὰρ δὴ κἀκεῖ, κἀνταῦθα, καὶ τὸ ὑπ' ἄκρῳ τάπεδον. τὸ δ' πρᾶγμα, παμπόλλῳ ἔχει τῷ διαφορᾶς. ἐκεῖ μὲν γὰρ δουλεία σαφὴς, καὶ ὁ πολὺ τῶν ἀργυρωνήτων καὶ οἰκετίδιον διαφέρουσιν οἱ ἐπὶ τῷ τοιούτῳ σπουδάζοντες. οἱ δὲ τὰ κοινὰ διαχειρὸς ἔχοντες, καὶ πόλεσι, καὶ ἔθνεσιν ὅλοις σφᾶς αὐτοὺς χρησίμως παρέχοντες, οὐκ ἂν εἰκότως ὑπὸ μόνῳ τῷ μισθῷ διαφθάλοιεν, καὶ εἰς ὁμοιότητα καὶ κοινωνίαν τῆς καταγελάσεως καθέλκοιεν. ἐπεὶ οὐκ ἂν φθάνοι τις ἀπάσας ἀναιρῶν τὰς τοιαύτας σπουδάσεις. καὶ ὅτε οἱ τοιαῦτα ἔθνη ἐπιτροπεύοντες, ἢ οἱ τὰς πόλεις ἁρμόττοντες, ἢ οἱ τὰς φάλαγγας, ἢ στρατόπεδα ὅλα ἐγχειριζόμενοι, ὀρθῶς ποιήσουσιν, ἐπεὶ καὶ μισθὸς αὐτῶν τῷ ἔργῳ σπουδῆς. ἀλλ' οὐκ ἀφ' ἑνὸς οἴμαι χρὴ ἀναπείθειν τὰ πάντα, ἀπὸ ἰσοτιμίας τῶν μισθοφορούντων καθιστάναι. τὸ δὴ ὅλον, ὦ τὰς μισθαρνίδας ἀπαιδεύτους ἐγὼ φαίλω βίου συνεῖναι ἔφασκον, ἀλλὰ τὰς ἐπὶ ταῖς οἰκίαις ἐπὶ σπουδαῖς παιδεύσεως δικαίοις, ὠφελείᾳ. τὸ δ' ὦ ἐπαῖρε τὸ ἡμέτερον πρᾶγμα, παντάπασιν ἐπιεργὸν ἐστιν, εἴγε τὰ μὲν οἴκοι, ἰσότιμα ἡμῖν. δημοσίᾳ δ', τὰ μείζονος ἀρχῆς κοινωνοῦμεν, καὶ τὸ μέσος συνδιαπράττομεν. ἔγωγ' ἂν εἰ σκέψαιο, δέξαιμ' ἂν σοι ὁ τὸ σωφρονεῖν τῆς αἰγυπτίας ταύτης ἀρχῆς ἐγκεχειρίσθαι, τὰς δίκας εἰσάγειν, καὶ τάξιν αὐταῖς τῶν σπουδασμάτων ἐπιθήναι, καὶ τὸ πραττο-

hoc est, *longissimo intervallo ea inter se dissidere:* tum has duas vitæ rationes tantum inter se convenire, quantum cum argento plumbum, æs cum auro, anemone cum rosa, cum homine simia. Siquidem & illic & hîc merces accipitur, & alteri est parendum. Sed in rei ratione ingens est dissonantia. Illic enim manifesta est servitus, & qui ad officium hujusmodi se conferunt, non multum emptitiis servis, & vernis præstant. Qui verò rempub. tractant, seque urbibus, ac totis gentibus utiles præbent, nullo jure ob solam mercedem traducantur, inque criminis similitudinem & communitatem trahantur. Alioqui fieri non poterit quin hac ratione præfecturæ omnes exautorentur, ut neque tot tantarumque gentium præsides, neque civitatum rectores, neque ordinum militarium ductores, imò nec ipsi totius exercitus imperatores rectè facere videantur: quando horum omnium laboribus proposita sunt præmia. Cæterùm unico mercedis nomine non oportet opinor, omnia evertere, nec mercedem accipientibus æqualem conditionis gradum tribuere. Denique non omnes mercenarios in vili vitæ ratione versari dicebam: sed eos qui in familiis doctrinæ prætextu serviunt miserabam. At nostrum negocium, ô amice, penitus est diversum: quanquam quæ ad domesticam vitam pertinent, nobis paria sunt cum illis: publicè tamen summi imperii participes sumus, ejusque partem cum rege administramus. Equidem ego, si consideres, videbor tibi non minimam Ægyptiaci regni portionem obtinere, dum lites instituo, ipsasque compono, dicto-

μῶν καὶ λεγομένων ἁπάντων ὑπομνήμασι γράφειν, καὶ τὰς παρατρεπομένας τῶν δικαιολογήτων ῥυθμίζειν, καὶ τὰς ἀρχὰς γνώσεις ἕως τοῦ σαφέστατον ἅμα καὶ ἀκριβέστατον σὺν πάσῃ τῇ μεγίστῃ ἀσφαλείᾳ φυλάττειν, καὶ ἀναδιδόναι δημοσίᾳ ἕως τοῦ ἀεὶ χρόνου ἀπηκριβωμένας. καὶ ὁ μισθὸς οὐκ ἰδιωτικὸς, ἀλλὰ παρὰ τοῦ βασιλέως. ὁ σμικρὸς ὠδίνων, ἀλλὰ πολυτάλαντος. καὶ τὰ μὲν τοιαῦτα ἦν, ἃ φαῦλα ἐλπίδες, εἰ τὰ εἰκότα γίνοιτο, ἀλλ' ἔθνη ἐπιτροπῆναι, ἢ τινας ἄλλας πράξεις βασιλικάς. ἐθέλω γὰρ οὐκ ἀφειδῶς χρησαμένῳ τῇ παῤῥησίᾳ, καὶ ὀμόσας χαρίσασθαι τοῦ ἐπιφερομένου ἐγκλήματος, καθ' ὑπερβολὴν ἀπολογήσασθαι. καὶ δή φημί σοι μηδένα μηδὲν ἀμισθὶ ποιεῖν. ἀσὶ γὰρ τοὺς τὰ μέγιστα πράττοντας, εἴπῃς, ὅτι μὴ ἦν βασιλεὺς αὐτὸς, ἀμισθός ἐστιν. ὁ φόρος λέγω, ὠδὲ δασμὸς, ὁπόσοι παρὰ τῶν ἀρχομένων ἐπίπεισι φοιτῶσιν, ἀλλ' ἔστι βασιλεῖ μισθὸς μέγιστος, ἔπαινοι, καὶ ἡ παρὰ πᾶσιν εὐκλεια, καὶ τὸ ἐπὶ ταῖς εὐεργεσίαις φιλοσκυπεῖσθαι. εἰκόνες ἦν, καὶ νεὼ, καὶ πεμένη, ὁπόσα, παρὰ τῶν ἀρχομένων ἔχουσι, μισθοὶ καὶ ταῦτά εἰσιν ὑπὲρ τῶν φροντίδων, καὶ φειδοῦς, ὧν ἐπιφέρονται φιλοσκοπήσαντες ἀεὶ τὰ κοινὰ, καὶ βελτίω ποιήσαντες, ὡς δὴ μικρὰ μεγάλοις εἰωθέναι, ὧν ἐθέλῃς, ἀρξάμενον ἀπὸ τοῦ σωροῦ κορυφῆς, ἐφ' ἑκάστῳ τούτων, ἀφ' ὧν συγκεῖται καταβαίνειν, ὄψῃ ὅτι μεγάλῳ καὶ σμικρότητι ἀφομοιοῦται τὰ ἀκροτάτῳ. τὰ δ' ἄλλα, μισοφίλοι ὑμεῖς ἅπαντες. εἰ μὲν οὖν τοῦτον ἐπτοήκειν τὸν νόμον, μηδένα μηδὲν πράττειν, ἕνεκας ἂν εἰκότως εὑρεῖν τὴν ἀδικημίαν. εἰ δὲ τοῦτο

dictorum factorumque omnium commentarios scribo, & litigantium orationes corrigo, principisque ipsius decreta in sensu dilucidissimo simul & exactissimo summa fide conservo, & in omne ævum reponenda reipub. trado. Deinde non à privato, sed à principe mercedem accipio, eamque non exiguam, sed multorum talentorum. Postea, si recta ratione res procedat, spes non inanis supereſt, ut alicui provinciæ præficiar, aut regium aliquod negotium mihi demandetur. Volo igitur loquendi libertate ingenti utens, & cum objecto crimine cominus congrediens, illud præstantissimè refellere. Equidem affirmo tibi neminem gratis quicquam facere. Nec summarum rerum administratores excipias, quando nec ipse rex mercedis est expers. Non dico tributa, neque vectigalia quæ quotannis penduntur à subditis : at regi merces fuerit maxima si laudetur, si ab omnibus celebretur, si pro collatis beneficiis adoretur. Imagines etiam, templa, delubra quæcunque à subditis habent, mercedis loco sunt & ipsa, pro curis, & providentia qua reipub. semper prospiciunt, eamque in melius provehunt. Et ut magnis parva componam, si initio à cumuli cacumine ducto, per singula ex quibus constat, descendere velis, nos non nisi magnitudine & parvitate à summis differre videbis : cæterùm mercenarios pariter omnes esse. Quòd si legem hanc tulisſem, ut nemo quicquam ageret, non injuria iniquitatis reus viderer. Sin hoc in libello nullibi à

me

μὴν ἀδικεῖ ⸗ βιβλία λέλεκται μοι, χρὴ ⸗ τ' ἀγαθὸν ἄνδρα ἐνεργεῖν εἶναι, π' ἂν ἄλλο ἐς δέον αὐτῷ χρῶτο, ἢ φίλοις συμπονῶν ὡς τὰ βέλτιστα, κἀν τῷ μέσῳ ὑπαίθρῳ πεῖραν αὐτὸ διδοὺς, ὅπως ἔχει πίστεως, καὶ ἀνδρὸς, καὶ εὐνοίας ὡς τὰ ἐγκεχειρισμένα, ὡς μὴ τὸ ὁμηρικὸν ὀνεῖνο, Ἔπλετον ἀρρὲς ἄχθος ἐπὶ χθονί. ὡς δὲ τῶν ὅλων, μεμνῆσθαι χρὴ τοὺς ἐπιτηδεύοντας, ὅτι ⸗ σοφῷ ὄντι μοι, εἰ δή τις καὶ ἄλλος ἐστὶ τῶν σοφῶν, ἐπιτιμήσουσιν, ἀλλὰ τῷ ὄντι ⸗ πολλὰ δήμου, λόγους μὲν ἀσκήσαντα, καὶ τὰ μέτρια ἐπαινεθέντα ὑπ' αὐτοῖς, ὡς ⸗ τῶν ἄκρων ὀνείρων τῶν κορυφαίων ἀρετῶν, ⸗ πάνυ γεγυμνασμένων. καὶ μοὶ Δί' ἀδὴν ἐπὶ τούτῳ ἀνιᾶσθαί μοι ἄξιον, ὅτι μὴ ⸗ ἄλλῳ ἐγὼ ἔων ὑπετύγχανε, τῷ ⸗ σοφῷ ὑποχεσιν ἀποπληρῶσι. σὺ μέντοι καὶ ἡσυχάσειεν ἂν ἐπιτιμῶντός μοι τῷ νῦν βίῳ, ἔγε ἐπιτιμάσθω. ὃν ὡς πολλῷ ἥδεως ἐπὶ ῥητορικὴν δημοσίᾳ μεγίστης μισθοφορᾶς ἐνεγκάμενον, ὁπότε κῦρ Ἰέαν ⸗ ἐσεῖδε Ὠκεανὸν καὶ τὸν κιλικικὸν ἅμα ἐπὶν ὑπέρας ἡμῖν, τοῖς μεγαλομίσθοις τῶν σοφιστῶν ὑπαελθυμένοις. τοῦτό σοι ὦ ἑπόμενε, κἀγὼ μυρίαις ταῖς ἀσχολίαις ὤν, ὅμως ἀπελογησάμην, ὡς ὑπερέργῳ ἡμῶν [1] τῷ λόγικῷ πεφυκότι καὶ ταλάντῳ μοι ὑπεχθῆναι. ἐπὶ τοῖς γε τοὺς ἄλλους καὶ συστρίψαντι, ἀποκρινάμενος ἔφην, ὡς εἰ μὲν ἐπὶ ψήφοις ἐκαλούμην, ἐπὶ τοῖς ἀπὸ τῶν ἀκρωτηρίων ἐπιτηδείοις ἐκ τῶν ἀγρῶν ἐπιτηδείοις ἐκ τῶν ἀγρῶν ἐπιτηδείοις ἐκ τῶν ἀγρῶν

νάμῳ πάντες καταγρῶσιν, ἱκανὸν ἂν εἴη μοι τὸ, [1] ὃ φρυνὶς Ἱππο-
κλείδῃ.

simul omnes accuſent, illud mihi ſuffecerit, Non curat Hippoclides.

1 Οὐ φρυνὶς Ἱπποκλείδη] Hæc dixerat antea, repetit in Hercule Ogmio, Proverb. ὅτι τι μὴ πάνυ σπουδαῖον ἡμῖν λεγόμενον. Legend. Heſych. ex Ariſtoph. *Bourd.* Εἰ μοι τὸ ὃ φρυνὶς Ιπ. Marc.

ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΕΝ ΤΗ ΠΡΟΣΑΓΟΡΕΥΣΕΙ ΠΤΑΙΣΜΑΤΟΣ.

PRO EO QVOD INTER SALVTANDVM VERBO LAPSVS FVERAT.

ARGVMENTVM.

[1] *Reſpondet hac Apologia, pro errato, quod inter ſalutandum ipſi exciderat, cum mane & in prima ſalutatione, quando χαῖρε, hoc eſt Ave ſeu ſalve dicendum fuerat, ipſe ὑγιαῖνε, hoc eſt, Vale dixiſſet. Orationis ſtatus eſt juridicialis aſſumptitius. Fatetur enim & ipſe peccaſſe ſe, quia ordinem inverterit, & quod poſtremum dici conveniebat, à principio uſurparit. Sed tamen culpam hanc mitigat atque elevat. Primùm uſu ac poteſtate ipſorum verborum, oſtendens τὸ χαίρειν non in principiis tantùm à veteribus, ſed etiam in fine atque diceſſu uſurpatum fuiſſe, ὑγιαίνειν autem utroque loco frequenter à multis, à quibuſdam etiam in principio ſemper poſitum fuiſſe, deinde & efficaciorem atque auſpicatiorem vim ac ſignificationem habere, idque probat multis & poëtarum & aliorum teſtimoniis adductis, item hiſtoriarum exemplis, ubi vel eodem errore ὑγιαίνειν pro χαίρειν poſitum fuiſſet vel aliàs uſurpatum, commodum aliquod utentibus attuliſſet. Poſt hæc ordinis inverſioni opponit eventum erroris, quòd tale verbum, pro alio dixerit, cujuſvis ſeu poteſtas, hoc eſt, valere ſeu ſanum eſſe, cuivis tempori, non matutino tantùm, conveniat, & quòd hæc ſalutatio cæteris potior atque efficacior ſit. Denique & principes hoc idem primum atque præcipuum ſuis mandant, ut ſalutis ſeu valetudinis curam gerant, & privati quoque in reſalutando ſalvos eſſe jubent. Hinc & cauſſam erroris ſive eventus hujus, in deum aliquem transfert. Animi autem conſternationem, quæ cauſſam errori dederit, à conſueto, & objecto ſeu caſu defendit. Deinde & vo-*

1 *Reſpondet & Apologia*] Scripta hæc diſſertatio πρὸς Ἀσκληπιὸν ut patet fine. Cauſa diſſertationis hæc eſt: ὑγιαίνειν, dixerat ἀντὶ τοῦ χαίρειν· αἱ γὰρ τῶν παλαιῶν προσρήσεις αἱ μὲν ἐωθιναὶ χαῖρε, αἱ δὲ ἑσπέριναι, ὑγίαινε. Bourd.

1 Ὀχεν-

& voluntatem principis pro se interpretatur ficta conformatione, idque argumento à consequentibus, & exemplo ducto. Ad finem, ficta alia ac nova objectione orationem in votum seu precati semi desinit. Exordium à loco communi sumitur.

Χαλεπὸν μὲν ἄνθρωπον ὄντα, δαίμονός τινος ἐπήρειαν ἀμφυγεῖν. πολὺ δὲ χαλεπώτερον ἀπλοΐαν εὑρεῖν ἀδιάλογον καὶ δαιμονίως πεπεισμένην. ἅπερ ἀμφότερα νῦν ἐμοὶ συμπέπτωκεν. ὃς ἀφικόμην ἕωθέν σε, ὡς προσεῖπον τὸ ἐωθινὸν, δέον τὴν σωτηρίαν ταύτην φωνὴν ἀφεῖναι, καὶ χαίρειν κελεῦσαι. ἐγὼ δὲ ὁ χρυσοῦς ἐπιλαθόμενος, ὑγιαίνειν σε ἠξίουν. δύσφημον μὲν καὶ τοῦτο, ἀλλ' ἐν καιρῷ γε, ὡς ἐμοὶ κατὰ τὴν ὥραν. ἐγὼ μὲν οὖν ἐπὶ τούτῳ δύσις ἔδοξόν τε, καὶ ἠρυθρίων, καὶ παντοίως ἐν ὑπ' ἀπορίας. οἱ παρόντες γε, οἱ μὲν, ἐγέλασαν, ὡς τὸ εἰκός. οἱδὲ, λυπεῖν ὑφ' ἡλικίας. οἱδὲ, χρηστῆς κεφαλῆς ἀνάμεσον ἔτι ᾠήθητό με εἶναι, εἰ καὶ ὀτιοῦν μάλιστα σὺ ἐπιεικῶς ἠνέγκας τὸ γεγονός. ὁθ' ὅσον ἄκρῳ τῷ μεσιάμῳ ἐπισημηνάμενος ἡ βλάπτης τὴν ἁμαρτίαν. ἔδοξεν, ἂν μοι καλῶς ἔχειν ἐγχειρῆσαι τινὰ ἐμαυτῷ συγχάψαι, ὡς μὴ πάνυ ἀνιώμενον ἐπὶ τῷ πταίσματι, μήθ' ἁφορῆσθαι ἡδίμενον, εἰ πρεσβύτης ἀνὴρ τοσοῦτον ἀπεφάλλει ἐν καλῶς ἔχοντι, ἐπὶ τοσούτων μαρτύρων. ἀπολογίας μὲν γὰρ ὁδὲν ἔδει εἰμὴ ὑπὲρ γλώττης, εἰς ὕπνον σύφεμον σύχλιν ὀλισθούσης, ἀρχόμενον μὲν ἂν ἡ χειροφῆς, πάνυ ἀπόρως συντύξεσθαι ᾠήμην τῷ σφαλήματι. σφαλοῦσα δ',

Difficile est, homo cùm sis fortunæ alicujus offensionem vitare: longè verò difficilius inopinati, divinoque impulsu commissi erroris defensionem invenire. Quod utrumque mihi nunc accidit, qui cùm mane te salutaturus adiissem, & consuetam hanc vocem emittere, teque salvere jubere debuissem, ego aureus ille obitus, valere te jussi. Quod quidem verbum boni est ominis, sed intempestivum, ut quod auroræ non conveniat. Ob id igitur sudabam, erubescebam, & præ inopia consilii pervarius eram. Eorum autem qui aderant, alii quidem ne lingua lapsum esse, ut erat consentaneum: alii verò præ ætate delirare, alii denique hesterna crapula plenum adhuc esse existimabant: tametsi tu animo maximè æquo casum hunc ferebas ut qui ne levi quidem risu ligaæ erratum notares. Visus sum igitur mihi præclarè factus si consolationem aliquam ipse mihi componerem, ne hoc lapsu nimis ægrè afficerer, neve intolerabile putarem, si senex ego, præsentibus tot testibus, à decoro tantum deflexi. Nihil enim, opinor, opus erat defensione ore lingua, quæ in tam boni omens precationem labendo incidit. Quare mihi scribere incipienti videbar in dubiam quæstionem incursurus esse: sed progredienti multa dicenda se ob-

1 Ὁ Χρυσοῦς] Sic apud Aristen. Epist. 1. & alibi quo notavit Doctiss. Mercer. Cætera summi Rhetoris & Philosophi doctrinam clarant. *Bourd.*

1 Πρὸ-

πολλὰ πρόφαινε τὰ λειπόμενα. ἐμοὶ μὲν οὖν ἱκανὸν ἦρξε αὐτὰ, ἢν μὴ δεῖ ἔτι χαίρειν αὐτῷ, καὶ ἔτι δὲ πρόσθεν, καὶ ὑμᾶς αἰνῶ προειπὼν τὰ εἰκότα. τὸ μὲν γὰρ χαίρειν, ἀρχαία μέν ἐστι προσηγόρευσις. ἐμοὶ μὲν ἐωθινὴ μόνον, δεῖ γὰρ τοῦ νῦν προφθάνειν ἐπεύξει, ἀλλὰ καὶ πρόσθεν ἢ ἰόντες ἀλλήλοις, ἔλεγεν αὐτό. ὃς τό, Χαῖρ' ὦ δυνάστα τῆς δὲ γῆς Τιρυνθίας. καὶ μὴν τὸ δεῖπνον ἐς λόγους ἤδη παρεινίει πεπόμβοι, ὡς ὁ, Χαῖρ' Ἀχιλλεῦ, δαιτὸς μὲν εἶσις σὴν ἐπιδώσεις, Οὐδυσσεῦ ὁπότε τὸν ἐπιστάλμην πρεσβείαν αὐτοῦ ἐρήτευε. καὶ ἤδη ἄπιτες παρ' ἀλλήλων, ὡς τὸ, Χάιρετ', ἐγὼ δ' ὑμῖν θεὸς ἄμβροτος, οὐκ ἔτι θνητός. ἰδιῶν ὃ καιρὸς ὃδὸς ἀπενεύμητο τῇ προτροπῇ, ἢ ὡς τὸν μόνον ὁ ἐωθινὸς, ὅτιγε καὶ ἐπὶ τὰ ἀπαισίων καὶ ἀπεύκτατον ὁμῶς ἐχρῶντο αὐτῇ, ὡσὸ τὸ Εὐριπίδου Πολυνείκης ἤδη πλησίον τὸν βίον, Καὶ χαίρετ', ἤδη γὰρ με προσβάλλουσι. καὶ ὅμως φιλοφροσύνης αὐτοῖς ἦν τὸ σύμβολον, ἀλλὰ καὶ ἀπιχθείας, καὶ δὴ μηκέτι χρήσεσθαι ἀλλήλοις. τὸ γὰρ κακοῦν χαίρειν φράσαι, τὸ μηκέτι φρονεῖν δηλοῖ. [1] πρὸς δὲ αὐτὸ Φιλιππίδης ὁ ἡμεροδρομήσας λέγεται ἀπὸ Μαραθῶνος ἀγγέλων τὴν νίκην, εἰπεῖν πρὸς τὸν ἄρχον-

obtulerunt: quæ tamen prius non dicam, quàm de verbis *Salvere*, *Bene agere* & *Valere*, quæ conſentaneum eſt, expoſuero. Verbum igitur *Salvere*, antiqua eſt ſalutatio, quam uſurpabant non ſolùm mane, primaque in compellatione, ſed etiam cum ante ſe mutuò non vidiſſent; quale illud eſt, *Salve ô ſoli rex iſtius Tirynthii.* Deinde à cœna cùm jam ad ſermones vinoſos converterentur: quale illud, *Salve Pelide nil cœna æqualis eges nunc.* quum ſuæ legationis mandata Vlyſſes ipſi exponeret. Præterea cùm jam à ſe mutuo diſcederent, quale illud, *Salvete, atque Deum me agnoſcite non mortalem.* Certum autem tempus nullum huic ſalutationi eſt attributum: neque ut nunc, ſolum matutinum, quandoquidem in infauſtis, abominandiſque rebus ſimiliter uſurpabant, ut Euripidis Polynices jam moriens, *Salvete*, inquit, *nam totus tenebris jam tegor.* Nec ſolùm illis erat benevolentiæ, ſed etiam odii ſymbolum, cùm ſignificarent nihil amplius inter ſe commercii fore. Nam qui longum ſalvere dixiſſet, innuebat ſe non amplius curaturum. Primus autem hoc verbo uſus fiſſe fertur Philippides, cùm uno die curſu iter à Marathone Athenas uſque emenſus victoriam ſedentibus ma-

1 Περὶ τοῦ αὐτὸ Φιλιππίδης ὁ ἡμεροδρομήσας] Erratum eſt ſæpiſſime in nomine ejus viri: multoneclius Herodotus lib. 6. qui eum Φειδιππίδην vocat. Nomen procùldubio ei inditum ob curſus celeritatem, utpote qui curſor eximius ἵππῳ ἐφειδέτο, cui non opus erat equo. Sic enim Græcis nomina ſæpe ab inſtituto & exercitatione nponebantur. Sic Πλωτῖνος ἀπὸ τῆς λέμβου τὸν πλοῦν. Sic Ἡρακλέα διὰ παντὸς χρόνου ἀλεξίκακον εἶναι. Sic Μελέαγρον ὅτι αὐτοῦ μέλλοντος τὴν ἀρχὴν τῆς ἀλυσιτηλοῦ κατέχειν. Sic Ἡφαιστὸν ὅτι διὰ τοῦ Ἡφαιστείου ἔκαε. Sic Πολύβιον διὰ τὸ μάτην οὐ πολλὰ ἰδεῖν. Sic Βελλεροφόντην ἀπὸ τοῦ Βελλέρου φόνου. Sic Τιτιμαίαν ὅτι τοῦτο μητρὸς Δυγκαίας αὐτοῦ ὠδῖνας, & ſexcenta talia. *Faſm.*

1 Τὸ

ξε καθημένης, καὶ προσιοντικότας ἅπερ ἦν τέλος τῆς μάχης, Χαίρετε, νικῶμεν. καὶ τοῦτο εἰπὼν, σωματοῦσθαι τῇ ἀγγελίᾳ, καὶ τῷ χαίρειν σωιεκπνεῦσαι. ἐν ἐπιστολῆς ἦ ἀρχῇ, Κλέων ὁ Ἀθηναίων δημαγωγὸς, ἀπὸ Σφακτηρίας ἔγραψεν χαίρειν πρῶτος, ἀναγγελίζομενος τὴν νίκην τὴν ἐκεῖθεν, καὶ τὴν τῶν Σπαρτιατῶν ἅλωσιν. καὶ ὅλως μετ' ἐκεῖνον ὁ Νικίας ἀπὸ Σικελίας ἐπιστελῶν, ἐν τῷ ἀρχαίῳ τῶν ἐπιστολῶν διέμενεν, ἀπ' αὐτῶν ἀρξάμενος τῶν πραγμάτων. ἀλλ' ὁ θαυμασιος Πλάτων, ἀνὴρ ἀξιόπιστος τεκμήρασθαι τῶν τοιούτων, τὸ μὲν χαίρειν κελεύειν καὶ πάνυ ἀποδοκιμάζειν ὡς μοχθηρὸν ὄν, καὶ ἀδέν πρεπόμενον ἐμφαίνων. τὸ δὲ εὖ πράττειν αὐτὸ αὐτῷ εἰσάγει, ὡς κοινὸν σώματός τε καὶ ψυχῆς εὖ διακειμένων σύμβολον. καὶ ἐπιστέλλων μὲν τῷ Διονυσίῳ, αἰτιᾶται αὐτὸν, ὅτι ποιῶν ἐς τὸν Ἀπόλλω, χαίρειν τὸν θεὸν προσεῖπεν, ὡς ἀνάξιον τῆς Πυθίας, καὶ οὐχ ὅπως θεοῖς, ἀλλ' οὐδ' ἀνθρώποις ἐξίοις πρέπον. ὁ μὲν γε θειότατος Πυθαγόρας, εἰ καὶ μηδὲν αὐτὸς ἡμῖν ἴδιον καταλιπὼν τῶν αὐτοῦ ἠξίωσεν, ὅσον [2] Οἰκέλῳ τῷ Λευκανῷ, καὶ Ἀρχύτᾳ, καὶ τοῖς ἄλλοις ὁμιλητοῖς αὐτοῦ πεπαιδεύσθαι, ὅτι τὸ οὐ πράττειν πρὸ ἁμαρτάνειν, ἀλλ' ἀπὸ τῶν ὑγιαίνειν ἀρχεσθαι ἐπέδειξεν. ἅπαντες γὰρ οἱ ἀπ' αὐτοῦ ἀλλήλοις ἐπιστέλλοντες, ὁπότε ἀσθενοῖεν τι γράφοιεν, ὑγιαίνειν εὖ μὲν οὖν ἐν ἀρχῇ παρεκελεύοντο, ὡς ἐν αὐτῷ ψυχῇ τε magistratibus, & de pugnæ eventu solicitis annunciaret. *Salvete : vincimus :* eoque dicto statim cum nuncio interiisse, & cum verbo *Salvere*, expirasse. In Epistolæ autem initio, Cleon ille Athenienſium tribunus, cùm ex Sphacteria scriberet, primo loco *Salvere* posuit, lætum illic partæ victoriæ nuncium mittens, expugnatis videlicet Spartanis. Denique post illum Nicias dux, cùm ex Sicilia scriberet, antiquam epistolarum formam retinuit, statim ab ipsis rebus exordiendo. Sed mirabilis ille Plato, vir fide dignus, & legum hujusmodi lator, hoc verbum *Salvere* jubet planè improbare tanquam malum, nihilque serium præ se ferens. Ejus autem loco verbum, *Bene agere*, introducit, tanquam commune corporis animique bene affectorum symbolum. Ac missis ad Dionysium literis, reprehendit ipsum, quòd versus in Apollinem scribens, Deum salvere jussisset, tanquam Deo indignum, ac nedum Diis, sed ne præstantissimis quidem viris decorum. At certè divinus Pythagoras, tametsi nihil ipse nobis proprium suorum scriptorum relinquere voluit, quantum ex Occello Lucano, & Archyta, aliisque ipsius discipulis conjicio, nec verbum, *Bene agere*, præposuit, sed à verbo *Valere* ordiri jussit. Itaque omnes ipsius sectatores, cùm ad se invicem literas mitterent, quoties scrit quippiam scribebant *Valere*, statim ab initio jubebant, ut quod tam cor-

1 Τὸ μὲν χαίρειν κελεύειν καὶ πάνυ ἀποδοκιμάζειν] Plana sententia est. Sed fortè si Lucianus scripserat ludens : τὸ μὲν χαίρειν, χαίρειν κελεύειν, καὶ πάνυ ἀποδοκιμάζειν, ut pagina sequent. πάνυ χαίρειν τῷ χαίρειν. Marc.

2 Οἰκέλῳ] Cod. Florent. Οἰκίλῳ. Bourd.

καὶ σώματι ἁρμοδιώτατον, καὶ συνόλως ἅπαντος εὐεπιληφὸς πεπληρῶσθαι ἀγαθοῦ. καὶ τὸ μὲν τρίπλευρον αὐτοῖς τρίγωνον, τὸ Δ. Μ. Η. Λ. Ν., τὸ πεντάγραμμον, ᾧ συμβόλῳ πρὸς τοὺς ὁμοδόξους ἐχρῶντο, ὑγίεια πρὸς αὐτῶν ὠνομάζετο. καὶ ὅλως ἡγοῦντο τὸ μὲν ὑγιαίνειν εἶναι, ὅπερ ἦν τὸ εὖ πράττειν, ὅτε τὸ χαίρειν πάντως καὶ τὸ ὑγιαίνειν. εἰσὶ δ' οἱ καὶ [1] τὴν τετρακτύν, ἣ μέγιστον ὅρκον αὐτῶν, [2] ἢ ἣ συπλῆ αὐτοῖς ἀριθμὸν ἀποτελεῖν. οἶδε, καὶ ὑγείας ἀρχὴν ἐκάλεσαν. ὧν καὶ Φιλόλαός ἐστι. καὶ τί σοι τοὺς παλαιοὺς λέγω, ὅπου καὶ Ἐπίκουρος ἀνὴρ πάνυ χαίρων τῷ χαίρειν, καὶ τὴν ἡδονὴν πρὸ ἁπάντων αἱρούμενος, ἐν ταῖς ἀποδιατριβαῖς ἐπιστολαῖς, εἰσὶ δ' αὐτῶν ὀλίγαι, καὶ ἐν ταῖς πρὸς τοὺς φιλτάτους μάλιστα, ὑγιαίνειν εὐθὺς ἐν τῇ ἀρχῇ προστάττει; πολὺ δ' ἂν καὶ ἐν τραγῳδίᾳ, καὶ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ κωμῳδίᾳ εὕροις τὸ ὑγιαίνειν, ὥσπερ τὸν εὐθὺς λέγοντα. τὸ μὲν γὰρ Οὐλέτε, καὶ μέγα χαῖρε, σοφῶς ἀποπεπαυμένον, ἵν' χαίρειν τὸ ὑγιαίνειν ἔχῃ. ὁ δ' Ἀλεξις, Ὦ θεοσθ', ὑγίαινε. ὡς χοιρινὸν ἐλήλυθας. ὁ δ' Ἀχαιὸς, Ἥκω πεπραχὼς εἰρηνά, σὺ δ' ὑγίαινέ μοι. καὶ ὁ Φιλήμων, Αἰτῶ δ' ὑγείαν πρῶτον. εἶτ' εὐπραξίαν. τρίτον δ', χαίρειν. εἶτ' ὀφείλειν μηδέν. ὁ μὲν γὰρ τὸ σκόλιον γράψας, ἵν' καὶ Πλάτων μέμνηται, τί καὶ αὐτός φησιν; corpori quàm animo erat accommodatissimum, omniaque simul hominis bona complectebatur. Et triplex, illorum triangulus qui alternatim inter se junctus, quinquelinearem figuram constituit, quo symbolo apud ejusdem sententiæ sectatores utebantur, Sanitas ab ipsis appellabatur. In summa, ipsum quidem Bene valere putabant esse, verùm neque *Bene agere*, neque *Salvere* omnino idem quod *Valere*. Sunt autem & qui Quaternionem maximum ipsorum juramentum, aut perfectum ipsis numerum perficere dicant: alii verò etiam valetudinis principium vocarunt: ex quibus etiam est Philolaus. Ecquid tibi priscos dicam, quando & Epicurus, quanquam verbo *Gaudere*, gaudebat, & voluptatem rebus omnibus anteponebat, in *epistolis* quas de rebus paulò gravioribus scripsit (quæ quidem sunt paucæ) & in iis quas ad amicissimos potissimum misit, statim à principio bene valere imperat? Sæpe etiam & in Tragœdia, & in veteri Comœdia statim à principio dictum illud *Bene valere* invenias. *Vale*, & multum mihi *Salve*, prudenter illi verbo *Salvere* verbum illud *Valere* præpositum habet. Alexis autem, *O Here Vale, ut tardè admodum advenis.* Achæus etiam, *Venio peracta re gravi, at tu mihi vale.* Et Philemon, *Primùm valere cupio, dein agere bene, Salvere tertio, ultimo debere nil.* Nam qui convivale illud carmen scripsit, cujus etiam meminit Plato, quid etiam ait? *Equi-*

1 Τὴν τετρακτύν] Huc pertinet quod est in aureo versu Pythagoræ:
Ναὶ μὰ τὸν ἡμετέρᾳ ψυχᾷ παραδόντα τετρακτύν
Παγὰν ἀενάου φύσεως. Bourd.

2 Ἢ ἣ σύπλη αὐτοῖς ἀριθμὸν ἀποτελεῖν, οἶδε ἐ ὑγείας ἀρχὴν] Ἢ ἣ σύπλη αὐτοῖς ἀριθμὸν ἀποτελεῖ, ἥδη ἐ ὑγείας. Marc.

Υγιαίνειν μὲ ἄρξον. τὸ δεύτερον, καλὸν ὑγιεία. τρίτον δ', πλουτεῖν. δ' χαίρειν. ὃ τὸ παρόν σοι ἐμνήσθη. ἵνα σοι τὸ γνωρισμώτερον ἐκεῖνο, καὶ πᾶσι λέξω μᾶλλον, Ὑγιαίνε πρεσβύτα μακάριε, μὴ σοῦ νέοιμι τὸ λειπόμενον βιοτᾶς. ὥστε εἰ πρεσβύτης ἐστὶν ὑγεία, καὶ τὸ ἔργον αὐτῆς τὸ ὑγιαίνειν, σεσημειῶσθαι τὰ ἄλλων ἀγαθῶν. μυρία δ' κ' ἄλλα ἔκ τε ποιητῶν, καὶ συγγραφέων, καὶ φιλοσόφων καταδείξαι σοι ἔχων, σεσημειῶσθαι τὸ ὑγιαίνειν, τοῦτο μὲ, παραιτήσομαι· ὡς μὴ εἰς ἀπειρηκαλίαν πινὰ μειρακιώδη σκώπτη μοι τὸ σύγγραμμα, καὶ κινδυνεύωμι ἄλλῳ ἄλῳ σκευρεῖν τὸν ἦλον. ὀλίγα δέ σοι τῶν ἀρχαίας ἰσοτιμίας, ὁπόσα μέμνημαι οἰκεία τῇ παρρησίᾳ σεσημειώσθαι, καλῶς ἔχειν ὑπέλαβον. ὅτε Ἀλέξανδρος τὸν [2] Ἰσσικὸν μάχῃ ἀγωνιεῖσθαι ἔμελλεν, ὡς Εὐμένης ὁ σαρδιανὸς ἐν τῇ πρὸς Ἀντίπατρον ἐπιστολῇ λέγει, ἕωθεν εἰσιὼν εἰς τὸν σκηνὸν αὐτοῦ ὁ Ἡφαιστίων, εἴτ' ἐπιλαθόμενος, εἴτε σκοπούμενος ὥσπερ ἐγὼ, εἴτε κατ' θεόν τινα τὸ καθεναγκασθεὶς, τοῦτον ἐμοὶ εἶπε, Ὑγίαινε βασιλεῦ, καιρὸς ἤδη διαπολεμεῖν. παραχθέντων δὲ τῶν περὶ τὸν πρόεδρον τὰ πρωτεροστέους, καὶ δὴ Ἡφαιστίωνος ὀλίγα δεῖν ὑπ' αἰδοῦς ἐκβαίνοντος, Ἀλέξανδρος δέχομαι εἶπε τὸν κλῆδινα. τὸ γὰρ σῶσαι ἐπιτυχεῖν ἀπὸ τῆς μάχης, ἤδη μοι ὑπισχνεῖται. Ἀντίοχος δ' ὁ σωτὴρ, ὅτε τοῖς Γαλάταις σωσάμενον ἔμελλεν, ἔδοξεν ὅταν ἐπιστέντα οἱ τὰ Ἀ-

Equidem hoc judico primum, Valere, dein pulchrum videri, Post esse ditem. Verbi autem *Salvere* omnino non meminit. Et ut notissimum quoque illud, & quod omnibus in ore est tibi dicam, *Superùm antiquissima Diva Salus. Tecum mihi liceat, Vivere quod superest.* Itaque si antiquissima est Sanitas, ejusque opus est *Bene valere*, bonum hoc aliis est anteponendum. Quanvis autem sexcenta alia exempla tum ex poëtis, tum ex historicis & philosophis commemorare possim, ubi verbum hoc *Valere* anteponunt, hoc tamen omittam, ne scriptum meum in juvenilem ineptiam incidat, & [1] clavum clavo trudere videar. Sed pauca ex veteri historia deprompta, quæ memoria teneo, scitè facturum putavi si propria huic causæ adscriberem. Quando Alexander pugnam illam ad Issum initurus erat, ut Sardianus Eumenes in epistola ad Antipatrum dicit, mane in ejus tentorium ingressus Hephæstion, sive oblitus, sive sicut ego perturbatus, sive etiam numine quopiam impellente adactus, idem quod ego dixit. Bene vale rex: tempus jam est in aciem duci exercitum. Conturbatis autem cæteris qui tum aderant ob inopinatam salutandi formam, ipsoque Hephæstione propemodum præ pudore exanimato, Alexander, recipio inquit omen: illud enim nos è pugna incolumes reversuros, jam mihi pollicetur. Antiochus autem cognomento Soter, quando cum Galatis prælium esset conserturus, Ale-

1 *Clavum clavo*] Id est, malum alio malo. Aristot. lib. 5. polit. c. penult. Cic. Tusc. 4. Cogn.

2 Ἰσσικὸν] Cod. Flor. ἐν Ἰσσῷ. Bourd.

λέξανδρον, κελεύειν σωφρονεῖν τὸν μέχρις ἀγχόνης τῇ σφαιρᾷ τὸ ὑγιαίνειν. καὶ τοῦτο τοῦτο σωφρονεῖν, τῶν γραμμάτων ἐκεῖνον νικῶν ἐνίκησε. καὶ Πτολεμαῖος ὁ Λάγου, Σελεύκῳ ἐπιστέλλων, σαφῶς ἀνέστρεψε τὸν τάξιν, ὃν ἀρχὴν μὲν τὸ ἐπιστολὰς ὑγιαίνειν αὐτὸν προεῖπων, ἐπὶ τέλει δέ, ἀντὶ τοῦ ἐρρῶσθαι ὑπογράψας τὸ χαίρειν, ὡς Διονυσοδώρου τὰς ἐπιστολὰς αὐτὸν συναγαγόντος φησίν. ἄξιον δὲ καὶ Πύρρου μνησθῆναι, ἀνδρὸς μετ' Ἀλέξανδρον τὰ δεύτερα ἐν στρατηγίαις συνενεγκαμένου, καὶ μνείας τοπαῖς τὰ τύχης συνεγκόντος. ὃν τοίνυν ἀεὶ θεοῖς εὐχόμενον, καὶ θύειν, καὶ ἀναιρεῖσθαι μὲν πώποτε ἢ νικῶν, ἢ βασιλείας ἄξιώμα μεῖζον, ἢ εὐκλείαν, ἢ πλοῦτον ὑπερβολῶν, ἤτησε παρ' αὐτῶν, ἀλλ' ἓν τοῦτο ἠυχέτο, ὑγιαίνειν. ὡς ἔσ' ἂν τοῦτ' ἔχῃ, ῥᾳδίως αὐτὰ τἄλλα προσεκτήσοιτο. καὶ ἄριστα εἶμοι ἐφρόνει, λογιζόμενον ὅτι μὲν οὐδὲν ὄφελος τῶν ἁπάντων ἀγαθῶν, ἐὰν τὸ ὑγιαίνειν μόνον ἀπῇ. ἀλλὰ νῦν ἐκάστου καιρὸς ἴδιος ὑφ' ἡμῶν ἀποδεδειγται. πάλαι ἂν εἴποιμι. σὺ δὲ τοῦτον ἐναλλαξας, εἰ καὶ μηδὲν ἄλλο ἔφησθα, ὁμως τῷ ὀρθῷ λόγῳ σὸν ἂν ἔξω εἶπες· νυνὶ δὲ ἁμαρτηκέναι, ὥσπερ ἂν εἴ τις σοὶ τῇ κνήμῃ τὸ κρανίον, ἢ τοῖς τῇ κεφαλῇ τὰς κνημίδας ἐπιθήσειε. ἀλλ' ἃ βέλτιστε, φαίλου ἂν καὶ σοῦ αὐτὸν, εἰκότως ἂν ταῦτ' ἔλεγες, εἴ τις ὅλως καιρὸς ὢν ὑγιείας μὴ δεόμεθα. νῦν δέ γ' ἐστὶν, καὶ μεσημβρία ἡμέρας, καὶ νύκτωρ, ἀεὶ τὸ ὑγιαίνειν ἀναγκαῖον.

Alexandrum in somniis aftare sibi putavit, qui juberet ut ante pugnam exercitui tesseram hanc *Valere* daret. Ac sub hac tessera præclaram illam victoriam est consecutus. Ptolemæus etiam Lagi filius missis ad Seleucum literis planè ordinem invertit, à principio quidem epistolæ valere illum jubens: pro eo autem ubi alii *Vale* scribunt, Salvere subscribens quemadmodum Dionysiodorus tradit, qui epistolas ejus collegit. Æquum etiam [1] Pyrrhi Epirotæ meminisse, qui post Alexandrum secundas tenuit in re militari, variasque fortunæ vices pertulit, hic cum Deos precando, sacrificando, & donaria consecrando semper veneraretur, nunquam tamen ab illis vel victoriam vel regni majestatem ampliorem, vel gloriam, vel divitiarum abundantiam postulavit, sed unum hoc, ut bene valeret precabatur ut pote cui, hoc fruenti cætera facillimè supperterent. Atque me judice optimè sentiebat, illud secum reputans, nullum cæterorum omnium bonorum fore fructum, si sola Sanitas abesset. Sed nunc cujusque proprium tempus quo usurpabatur à nobis est demonstratum. Fortassis autem dixerit quispiam. Tu verò hoc immutato, etsi nihil aliud dixisses, justa tamen de causa extra culpam non esses: perinde ac siquis galeam tibiæ, vel capiti ocreas alligaret. Verùm ô optime, ego illi responderem, meritò sanè hæc diceres, siquod in universum tempus esset quod sanitate opus non haberet. Nunc verò & manè, & meridie, noctuque bene valere semper necesse est: in pri-

[1] *Pyrrhi Epirotæ*] De quo Iustin. lib. 18. *Cogn.*

καὶ μάλιστα τοῖς ἄρχουσι, καὶ πολλὰ πράττουσιν ὑμῖν, ὅσῳ καὶ ὡς πολλὰ δεῖσθε σώματος. ἔτι δέ, εἰ μὲ χαίρειν εἶπων, μόνον σύφλωσε τῇ δεξιᾷ ἐχρήσατο, καὶ ἔστιν εὐχὴ τὸ πρᾶγμα. ὁ δὲ ὑγιαίνειν προσκελεύομενος, καὶ χρήσιμόν τι ὀφλισκάνει, καὶ ὑπομιμνήσκει τὸν θεὸς τὸ ὑγιαίνειν σωτηλῶσιν. καὶ ὁ σωεύχεται μόνον, ἀλλὰ καὶ προσεγγάλλει. τί δ' ἐχὶ [1] καὶ ἐν τῇ τῶ ἐντολῶν βιβλίῳ, ὃ ἀεὶ καὶ παρὰ βασιλέως λαμβάνετε, τοῦτο αὐτὸν ὑμῖν ἐστι παράγγελμα, τὸ [2] ὑγείας τὸ ὑμετέρας αὐτῶν ἐπιμελεῖσθαι; καὶ μάλα εἰκότως. οὐδὲν γὰρ ἂν εἴη ὄφελος, ὑμῶν πρὸς πᾶσα, μὴ ὅτω διαφεμένων. ἀλλὰ καὶ ὑμεῖς αὐτοί, εἰ μὴ κἀγὼ τὸ Ῥωμαίων φωνῆς ἐπαΐω, τὰς καθαρευούσας ἀποδεξιόμενοι, [3] τῇ τὸ ὑγείας ἐνόμιζε πολλάκις ἀμείβεσθε. καὶ τοῦτο πάντα εἶπον, ἐχ ὡς ὀκ ὠφελείας ἀφελὼν μὲ τὸ χαίρειν, ἐπιτηδεύσας δ' ἀντ' αὐτῦ εἰπεῖν τὸ ὑγιαίνειν, ἀλλ' ὡς τοῦτο μὲ ἄκων παθών. ἢ μαλοῖμ ἂν ὧ ξενίζων, καὶ τὰς καιρὰς τὸ καθαρευούσων καλλάπτων. χαίρω δ' ὁμολογῶ τοῖς θεοῖς, ὅτι μοι τὸ σφάλμα ἐς ἄλλο μικρῷ ἀσπάτερον τῶν τρέπει, καὶ εἰς τὸ ἄμεινον παρέλιστον. καὶ τύχε τὸ ὑγείας, ἡ Ἀσκληπιᾶ αὐτῦ ἐπίνοια τοῦτ' ἐπάχθη, δι' ἐμῶ σοι τὸ ὑγιαίνειν κατηχημένε. ἐπὶ

primis verò principibus vobis, qui multa negocia geritis, eoque ad multa sano corpore opus habetis. Præterea autem ille qui dixit *Salve*, auspicato tantùm principio est usus, eaque res est votum. Sed qui *valere* jubet, is & quiddam utile facit, & eorum admonet quæ ad sanitatem conferunt: nec comprecatur modò, sed etiam imperat. Quid autem? nonne in mandatorum libello, quem semper à rege quoque accipitis, hoc primum vobis præcipitur, ut vestram valetudinem curetis? Ac meritò sanè: neque enim ulla vestri utilitas ad res cæteras obeundas foret nisi integri ac sani essetis. Quinetiam vos ipsi, si Romanam linguam ego nonnihil intelligo, quum salutantes resalutatis, illis plerumque sanitatis nomine respondetis. Et hæc omnia dixi, non quòd verbum *Salvere* consultò demerim, & *Valere* pro eo dicere affectarim: sed quòd invito mihi exciderit: alioqui ridiculus essem si inusitatam vocem inducerem, & tempora salutationum immutarem. Gratiam autem Diis habeo, quòd mihi erratum hoc, in verbum aliud longè auspicatius est conversum, & in melius prolapsus sum. Et fortasse hoc Salutis vel Æsculapii ipsius consilio factum est, qui tibi per me sanitatem promittat. Nam quo

1 Καὶ ἐν τῇ τῶ ἐντολῶν βιβλίῳ] *Et in mandatorum libello.* Marc.

2 Τγείας τὴ ὑμετέρας αὐτῶν ἐπιμελεῖσθαι] Formula illa fuit: *Valetudinem tuam cura diligenter*, Aut, *Da operam ut valeas*, Aut, *Fac ut valetudinem cures.* Quæ formulæ in M. Tullii epistolis ad Terentiam uxorem. Sed illæ in epistolis extremis, in mandatorum verò libellis primis. Ἐντολῶν verò βιβλίον esse mandatorum libellum quem à principe accipiebant præsides & procoss. & ἐντολὰς βασιλέων esse mandata principum, patet Dionis lib. LIII. *Idem.*

3 Τῇ τὸ ὑγείας ἐνόμιζε πολλάκις ἀμείβεσθε] Formula est, *Vt vales?* ut Plauti Rud. sc. XXIX. *Idem.*

ἔγωγε, πῶς ἂν αὐτὸ ἔπαθον ἄνδρες φίλοι, μηδέπω πρόπαλον ἐν τῇ μακρᾷ βίῳ παροχθεὶς ὅμοιον; εἰ δὲ δεῖ καὶ ἀνθρωπίνῳ τινὰ ὑπὲρ ἐμαυτοῦ ἀπολογίαν εἰπεῖν, ἁδὴν ξένον εἰ πάνυ ἐπαυδακὰς ἐπὶ τοῖς ἀρίστοις ὑπὸ σπουδῆς γνωρίζεσθαι, ἐν τῷ ἄγαν ἐπιθυμίας εἰς τὸναντίον ἀμφιταραχθείς, ἐκπεσών. τάχα δ' ἂν τινα ἐκπλήξειε τὸ κατ' ὀρθὸν λογισμῶν, καὶ γραπτῶν πλῆθος. ὧν οἱ μὲν, προσωθοῦντες, οἱ δ', ἐν τῇ παξὶ τῶν προσαγορεύσεως μὴ μένοντες. σὺ δ' οὐκ οἶδ' ὅπως ἐν τοῖς ἄλλοις εἰς ἄνοιαν, ἢ ἀπαιδευσίαν, ἢ παραφρονίαν ἀμφέρῃ τὸ πρᾶγμα, αἰδὼς αὐτὸ σύμβολον, καὶ ἀφελείας ἐποίησε, καὶ ψυχῆς μηδὲν ἀγεραίον, καὶ ἔντεχνον ἐχούσης. ὡς τό γε πάνυ ἀρρέπαλέον ἐν τοῖς πιστοῖς, ἀ πόρρω θρασύτητος καὶ ἀναιδείας ἐστί. καὶ ἔμοιγε εἴη μηδὲν μὴ τοιοῦτον σφάλλεσθαι. εἰ δ' συμβαίη, πρὸς εὐφημίαν αὐτὸ τρέπεσθαι. ἐπὶ γοῦν τοῦ πρώτου Σεβαστοῦ, καὶ τοιόνδε πέπραται γένεσθαι. ὁ μέν, ἔτυχε δίκην τινὰ δικάσας ὀρθῶς, καὶ ἀπολύσας ἐγκλήματος τοῦ μεγίστου ἀδίκως συκοφαντούμενον ἄνθρωπον. ὁ δὲ, χάριν ὁμολογῶν μεγάλην τῇ φωνῇ, χάριν οἵαν σοι ἔφη ὦ αὐτοκράτωρ, ὅτι κακῶς καὶ ἀδίκως ἐδίωξας. καὶ τὸν τοῦ Σεβαστοῦ ἀγανακτησάντων, καὶ ἀφαπάσασθαι τὸ ἄνθρωπον ἐθελόντων, παύσασθε χαλεπαίνοντες ἔφη. οὐ γὰρ τῷ γλώττῃ αὐτὸ, ἀλλὰ τῷ γνώμῃ ἐξετάζειν ἄξιον. ἐκεῖνος μὲν, ἔπω. σὺ δ' εἶπε τῷ γνώμῃ σκέψαιο, πάνυ εὖγνωστος εὑρήσεις, εἶπε τῇ γλώττῃ, εὔφημος καὶ αὐτή. ἔοικα δ' ἐπαθεῖν ἤδη γενόμενος, πῶς ἂν αὐτὸ ἔπαθον ἄνδρες φίλοι, μηδέπω πρόπαλον ἐν τῇ μακρᾷ βίῳ παροχθεὶς ὅμοιον; εἰ δὲ δεῖ καὶ ἀνθρωπίνῳ τινὰ ὑπὲρ ἐμαυτοῦ ἀπολογίαν εἰπεῖν, ἁδὴν ξένον εἰ πάνυ ἐπαυδακὰς ἐπὶ τοῖς ἀρίστοις ὑπὸ σπουδῆς γνωρίζεσθαι, ἐν τῷ ἄγαν ἐπιθυμίας εἰς τὸναντίον ἀμφιταραχθείς, ἐκπεσών. τάχα δ' ἂν τινα ἐκπλήξειε τὸ κατ' ὀρθὸν λογισμῶν, καὶ γραπτῶν πλῆθος. ὧν οἱ μὲν, προσωθοῦντες, οἱ δ', ἐν τῇ παξὶ τῶν προσαγορεύσεως μὴ μένοντες. σὺ δ' οὐκ οἶδ' ὅπως ἐν τοῖς ἄλλοις εἰς ἄνοιαν, ἢ ἀπαιδευσίαν, ἢ παραφρονίαν ἀμφέρῃ τὸ πρᾶγμα, αἰδὼς αὐτὸ σύμβολον, καὶ ἀφελείας ἐποίησε, καὶ ψυχῆς μηδὲν ἀγεραίον, καὶ ἔντεχνον ἐχούσης. ὡς τό γε πάνυ ἀρρέπαλέον ἐν τοῖς πιστοῖς, ἀ πόρρω θρασύτητος καὶ ἀναιδείας ἐστί. καὶ ἔμοιγε εἴη μηδὲν μὴ τοιοῦτον σφάλλεσθαι. εἰ δ' συμβαίη, πρὸς εὐφημίαν αὐτὸ τρέπεσθαι. ἐπὶ γοῦν τοῦ πρώτου Σεβαστοῦ, καὶ τοιόνδε πέπραται γένεσθαι. ὁ μέν, ἔτυχε δίκην τινὰ δικάσας ὀρθῶς, καὶ ἀπολύσας ἐγκλήματος τοῦ μεγίστου ἀδίκως συκοφαντούμενον ἄνθρωπον. ὁ δὲ, χάριν ὁμολογῶν μεγάλην τῇ φωνῇ, χάριν οἵαν σοι ἔφη ὦ αὐτοκράτωρ, ὅτι κακῶς καὶ ἀδίκως ἐδίωξας. καὶ τὸν τοῦ Σεβαστοῦ ἀγανακτησάντων, καὶ ἀφαπάσασθαι τὸ ἄνθρωπον ἐθελόντων, παύσασθε χαλεπαίνοντες ἔφη. οὐ γὰρ τῷ γλώττῃ αὐτὸ, ἀλλὰ τῷ γνώμῃ ἐξετάζειν ἄξιον. ἐκεῖνος μὲν, ἔπω. σὺ δ' εἶπε τῷ γνώμῃ σκέψαιο, πάνυ εὖγνωστος εὑρήσεις, εἶπε τῇ γλώττῃ, εὔφημος καὶ αὐτή. ἔοικα δ' ἐπαθεῖν ἤδη γενόμενος,

quo pacto ipse equidem illud sine Deo commisissem, qui per longam ætatem antea nunquam simili modo fui perturbatus? Si quam verò facti defensionem humanam afferre oportet, nihil novum putes si quum à te in optimis cognosci properabam, nimia cupiditate conturbatus, in contrarium incidi. Iam & à recta cogitatione, militum etiam frequentia facilè quempiam deturbaverit, quorum alii adversos protrudunt, alii in ordine salutationis non manent. Tu verò, satiscio, quanvis alii factum hoc in amentiam, aut imperitiam, mentisve impotentiam detorqueant, illud pro verecundiæ & simplicitatis indicio accepisti, animæque nihil vafri nihil callidi habentis signum esse duxisti: nam nimia in his rebus audacia, à temeritate & impudentia non distat. Atque utinam mihi contingat nunquam in hunc modum errare: si verò contingat, id in fausstam precationem vertatur. Temporibus igitur primi Augusti, etiam tale quid accidisse dicitur. Hic enim cùm aliquando litem quandam rectè diremisset, hominemque calumniose accusatum maximo crimine absolvisset, ille gratias agens magna voce, gratiam, inquit, habeo tibi Imperator, quòd malè atque injustè judicasti. Ibi cùm qui Augustum circunstabant, indignarentur, hominemque discerpere vellent. Desinite indignari, inquit ille: neque enim linguam ejus, sed animum examinare æquum est. Sic quidem ille. Tu verò, sive mentem spectes, planè benevolum me comperies: sive linguam, ipsa quoque bene ominatur. Cæterùm videor hoc loci jam constitutus,

aliud

ρμῶ, εἰκότως ἄλλό τι φοβηθήσας, μή ποι δόξω ἐξεπίτηδες ἡμαρτηκέναι, ὡς τῷ ἀπολογίαν τοῦτον συγγράψασθαι. καὶ εἴη γε ὦ φίλτατε Ἀσκληπιὲ τοιοῦτον φανῆναι τὸν λόγον, ὡς μὴ ἀπολογίαν, ἀλλ' ἐπιδείξεως ἀφορμὴν εἶναι δοκεῖν.

aliud quiddam meritò veriturus, ne qui data opera erraſſe me putent, ut hanc ſcribendæ apologiæ occaſionem haberem. Atque utinam Æſculapi cariſſime, ejuſmodi hæc appareat oratio, ut non apologia, ſed oſtentationis occaſio captata videatur.

ΕΡΜΟΤΙΜΟΣ, Η ΠΕΡΙ ΑΙΡΕΣΕΩΝ.

HERMOTIMVS, SIVE DE SECTIS.

ARGVMENTVM.

Hic Dialogus didacticus eſt. Diſputat autem de ſectis philoſophorum, quænam optima ſit, & ad felicitatem quam omnes promittunt, certiſſimè ducat. Et quia impoſſibile apparet, ex tam multis, tamque diverſa ſentientibus, quid optimum atque veriſſimum ſit, eligere, tandem concluditur, Satius eſſe non philoſophari, quàm fruſtra ætatem ac operam in eo, quod aſſequi nequeas, conſumere. Series Dialogi ita ſe habet. Occaſionem & exordium ab inceſſu & habitu Hermotimi, Stoicæ philoſophiæ ſectatoris, ſumitur: qui, quoniam viginti jam annos perpetuos philoſophos audierat, neque tamen adhuc mediam ad virtutem viam ſuperaverat, diſputationi occaſionem & materiam ſubminiſtrat. Prima igitur quæſtio tractatur, quanto omnino tempore opus ſit, ad virtutem & felicitatem conſequendam. Luciano longitudinem illius ut nimiam accuſante, Hermotimo autem contrà præmia, & mercedem tanti laboris opponente. Atque hoc diſputationis proœmio, & quaſi quadam ſylva præmiſſa, mox ad principalem quæſtionem venitur, puta quænam philoſophorum ſecta certiſſima atque optima ſit, & quomodo eadem deprehendi debeat. Ibi Hermotimo Stoicam præferente, ejuſque rei rationes quaſdam non ſatis idoneas adhibente, à Luciano deridetur magis quàm confutatur. Idem autem mox totam hanc diſputationem quaſi de integro orditur. Ac primò quidem Virtutis Icone quadam propoſita, oſtendit cum multi adeò ſint, qui viam ad illam polliceantur, in tam diverſa turba, tamque gravi cauſa optimum & certiſſimum ducem quarendum atque eligendum eſſe. Quem cum alter ex Stoicis ſumendum eſſe, rurſum diceret, ejuſque rei argumentum etiam hic non ſatis idoneum afferret, Lucianus per proſopopœiam reliquorum philoſophorum, ſe ipſos immeritò, cauſſa indicta, damnari, ac Stoicis iſtis recentioribus, præponi, querentium, apologiam ſubjungit, Hermotimumque repre-

hendit, qui quos nunquam cognovit ac legerit, temerè adeò damnet. Et hunc locum ita concludit, ut dicat, quoniam in incerto sit, quænam philosophandi via aliis præferri debeat, omnes æquè relinquendas esse. Hinc variis similitudinibus utrinque res agitur, Hermotimo defendente Stoicam viam, & contendente, apud unum aliquem deprehensa veritate, non esse opus, alios ultrà consulere; contrà autem opponente Luciano, sed apud unum aliquem, nondum inventam ac deprehensam illam esse, & ob id pariter omnes perscrutandos & cognoscendos esse. Quo obtento, jam & de tempore agitur, quo ad cognoscendos omnes opus sit, quod tam longum præfinitur, ut impossibile videatur, vel partem illorum, etiam per omnem ætatem ab uno aliquo evolvi atque cognosci posse. Rursum igitur quod suprà concluditur, quoniam impossibile sit omnes evolvere, & tamen idem necessarium, si veram viam ad virtutem deprehendere velis, satius esse in totum ab illis abstinere. Et hinc quoque ad similitudines deveniunt, Hermotimo contrà hanc longitudinem temporis contendente, non esse necesse, ut omnium omnia scripta evolvantur, sed ex parte cognosci ac judicari totum posse. Luciano autem contrà negante, nisi si totum idem uniforme sit, & antea aliquando, quale sit, visum ac cognitum fuerit. Nam philosophiam ipsam non unius generis esse, sed de multis ac diversis rebus tractare. Post hæc idem aliis quoque argumentis ostendit difficultatem eligendi & judicandi, tum de ipsis viis, tum de ductoribus & præceptoribus. Deinde ut maximè de via & duce constet, incertam tamen ac vanam spem propositam esse, & hæc multis similitudinibus passim amplificantur. Postremò per fictionem concesso eo, ut Stoicorum optima via sit, testimonio ipsius Hermotimi comprobat, neminem adhuc illorum inventum fuisse, qui, quod promitteret aliis, ipse præstitisset. Denique & mores & vitam illorum cum effectu & effectu virtutis pugnare, quod & exemplo cujusdam Stoici præceptoris confirmat. Concludit igitur philosophandum hoc pacto non esse, id quod mox Hermotimus facit, ex pœnitentia, priore vita atque habitu rejectis.

ΛΥΚΙΝΟΣ.

Ὅστις ὦ Ἑρμότιμε τὴν βαδίσιν καὶ τὴν βάσιν ταύτην ἐπιστρέφων ἐπεσκόπεις, πρὸς τὸν διδάσκαλον ἐπειγόμενον ἔοικας. συνῆκας γάρ τι μεταξὺ πρεσβύτου, καὶ τὸ χείλη διεσπάλλουσες, καὶ τὸν ῥῖνα κατανεύουσαν, καὶ τὰς χεῖρας ὡς κάτω μετέφερες, ὥσπερ τινὰ ῥῆσιν ἐπὶ σαυτὸν λέγων

LVCIANVS.

Quantum ô Hermotime, cùm ex libello, tum ex gressus festinatione conjicio, ad præceptorem properare videris. Aliquid saltem inter eundum mente volvebas, & tacitè submurmurando labia motitabas manumque huc illuc ferebas, quasi orationem apud te digereres,

μῦθον. ἐρώτημα ἦ, ἢ πῶς τὰ ἀγκύλαν στωμύλεις, ἢ σκέμμα σοφιστικὸν ἀναφρυπτίζων, ὡς μὴ ἦ ὁδὸν βαδίζων χαλῶν ἄρτις, ἀλλ' ἀνεργὸς εἶης, ἀεί τι καινόμυθον πρόφασιν, καὶ ὁ πρὸ ὁδοῦ σοι γένοιτ' ἂν ἐς τὸ μηδὲν ἔργον. Ερμ. νὴ Δί' ὦ Λυκῖνε, τοιοῦτό τι. τὸν γὰρ χθιζὸν συνουσίαν, καὶ ἃ εἶπε πρὸς ἡμᾶς, ἀνεπεσκοπούμην, ἕκαστα ἐπὶν τὴν μνήμην ἔκαστα. χρὴ ἦ μηδένα καιρὸν οἴεσθαι περιεῖναι, εἰδότας ἁληθὲς ὃν τὸ ὑπὸ Κῴων ἰατρῶν εἰρημένον, ὡς ἄρα, [1] Βραχὺς μὲν ὁ βίος, μακρὴ ἦ ἡ τέχνη. καί τοι ἐμοὶ γε ἰατρικῆς περὶ τοῦτ' ἔλεγχος, σύμφορώτερον πρᾶγμα. Φιλοσοφία ἦ, καὶ μακρᾷ τῷ χρόνῳ ἀνέφικτος, ὦ μὴ πάνυ τις ἐγκρατῶς ἀτενὲς ἀεὶ ἢ γοργὸν ἐπιβλέπῃ ἐς αὐτήν. καὶ τὸ κινδυνεύεσθαι περὶ μικρῶν, ἢ ἆθλον εἶναι ἐν τῷ πολλῷ τὸ ἰδιωτῶν συρφετῷ ἐγκατολοφύρεσθαι, ἢ οὐδαιμονῆσαι φιλοσοφήσαντα. Αυ. τὰ μὲν ἆθλα ὦ Ἑρμότιμε, γαυριάσαι, ἠλίκα ἐρρήκης. οἶμαι γάρ σε ἢ πόρρω εἶναι αὐτῶν, εἴγε χρὴ εἰκάζειν τῷ τι χρόνῳ ὀπίσω φιλοσοφεῖς, καὶ πρὸσ ἐπὶ τῷ πόνῳ, οἷον μοι δοκεῖς μέτριον ἐκ πολλοῦ ἤδη ἔχειν δρόμου. εἰ γάρ τι μέμνημαι, χρόνον ἔνεστιν ἔτη τοῦτό ἐστι, ἀφ' οὗ σε οὐδὲν ἄλλο ποιοῦντα ἑώρακα, ἢ ὡζὰ τοὺς διδασκάλους φοιτῶντα, καὶ ὡς τὸ πολὺ ἐς βιβλίον ἐπικεκυφότα, καὶ ὑπομνήματά τ' συγγραφόμενον, ὠχρὸν ἀεὶ ὑπὸ φροντίδων, καὶ τὸ σῶμα κατεσκληκότα. δοκεῖς δὲ

res, vel quæstionem aliquam obliquam componeres, vel sophisticam speculationem excogitares, ut neque per viam incedens otiareris, sed operi sedulò vacares, aliquid serii semper faciendo, quodque ad præcepta tibi conferat. *Hermot.* Per Iovem Luciane, tale quiddam est. Nam quæ hesterno in conventu nobis dixit, singula repetens memoria recolebam. Æquum verò esse opinor nullum præterire tempus, siquidem verum esse scimus illud Coi medici dictum, Nimirum, *brevem esse vitam, artem verò longam.* Quod quidem de arte medica est effatus, quæ minore negotio perdiscitur. At Philosophia ne longo quidem tempore comprehenditur, nisi quis summa vigilantia acres oculos in eam semper defigat. Neque parvis de rebus periclitamur: aut enim in multa privatorum colluvie dispereundo miserum esse, aut philosophando fœlicem vitam ducere oportet. *Lucian.* Perquam admiranda certè sunt, ô Hermotime, præmia quæ dixisti. Cæterùm opinor, te ab iis non remotum esse, siquidem ducenda est conjectura ex tempore quod multum in philosophiæ studiis collocasti: præterea ex labore quem non mediocrem jamdudum impendisti. Nam si bene memini, hic ferme annus est vigesimus ex quo nihil aliud te facientem vidi, quàm præceptores frequentantem, & ut plurimum in librum incumbentem, & dissertationum commentarios describentem, ita ut perpetuò præ curis palleres, & corpore macresceres. Ac mihi videris ne per

1 Βραχὺς ὁ βίος] Primus Aphorismorum Hippocratis in quem multa Gallice infra in hoc dialogo. *Edvard.*

μοι ἀλλ' ὑδὶ ὄναρ ποτὲ ἀνίσας σαυτὸν, ὅπως ὅλως εἶναι σὺ τῷ πράγματι. παῦε δὴ σκοπεμένῳ μοι, φαίνῃ σὺν ἐς μακρὰν ἐπιλήψεσθαι τῆς εὐδαιμονίας ἐγὼ μὴ λέληθας ἡμᾶς καὶ πάλαι αὐτῇ συνών. Ερμο. πόθεν ὦ Λυκῖνε ὃς νῦν ἄρχομαι ἀναβαίνειν ἐς τὴν ὁδὸν, ἡσθεὶς ἀρετῆ πάνυ πόρρω καὶ τῆς [1] Ἡσιόδου οἰκεῖ, καὶ ἔστι ὁ οἶμος ἐπ' αὐτὴν μακρὸς τε, καὶ τραχὺς, ἱδρῶτα σὺν ὀλίγον ἴσως τοῖς ὁδιπόροις; Λυ. οὐχ ἱκανὰ δῆτ ἱδρωτά σοι ὦ Ἑρμότιμε, καὶ ὁδιπορῆ; Ερμο. δῆτα φημι. δύει γὰρ ὀκνοῦντί με παγκοδαίμονα εἶναι, ἐπὶ τὴν ἄκρην γενόμενον. τὸ γοῦν, ἀρχόμεσθα ἤδη ὦ Λυκῖνε. Λυ. ἀλλὰ τίνι χαλεπὴ, ὦ αὐτὸς δῆτα Ἡσιόδου ἥμισυ φῂς παντὸς εἶναι, ὥστε καὶ μέσην τὴν ἄνοδον εἶναί σε ἤδη λέγοντες, σὺν ἂν ἁμάρτοιμεν. Ερμο. εὖ δέπου δὲ γοῦν τοῦτο. πάμπολυ γὰρ ἂν ἡμῖν ἥνυτο. Λυ. ἀλλὰ πῶς γάρ σε φῶμεν τὴν ὁδὸν τυγχάνειν ὄντα; Ερμο. ἐν τῇ ὑπερείᾳ κάτω ἔτι ὦ Λυκῖνε, ἅρτι πεφοβημένον βιαζόμενον, ὀλισθηρὰν ἅμα, καὶ τραχεῖαν, καὶ δὴ χεῖρα ὀρέγοντα. Λυ. ἴσως ὁ διδάσκαλός σοι τοῦτο ἱκανὸς ποιῆσαι, ἄνωθεν ἐκ τῆς ἄκρας καθάπτων ὁ τοῦ Ὀλυμπίου Ζεὺς, χρυσῆν πως σειρὰν καθιείς, τοῖς αὐτοῦ λόγοις, ὑφ' ὧν σε ἀναπτᾶ δηλαδὴ, καὶ ἀνακουφίζῃ πρὸς αὑτόν τε καὶ τὴν ἀρετὴν αὐτὸς σὺν πολλῇ ἀναισθησίᾳ. Ερμο. αὐτὸ ἔρρωσθαι ὦ Λυκῖνε τὸ γιγνόμενον. ὅσον γὰρ ἐπ' ἐκείνῳ, πάλαι ἀνεσταλμένον ἂν, καὶ σωθὲν αὐτὸς. per somnium quidem unquam te ipsum relaxasse, ita totus in re fuisti. Itaque mihi hæc considerant, videris fœlicitatem brevi consecuturus, nisi nobis insciis cum ipsa jamdudum versaris. *Hermot.* Vnde illud conjicis Luciane, cùm in viam jam primum prolato capite prospiciam: virtus verò procul admodum ex Hesiodi sententia habitet, ejusque via sit longa & ardua, & aspera, nec euntibus paucum sudorem moveat. *Lucian.* Ergo nondum tibi satis est sudatum, neque satis confectum itineris? *Hermot.* Minimè inquam. Nihil enim prohiberet quominus per omnia beatus essem, si fastigium attigissem: at nunc adhuc, ô Luciane, incipio. *Lucian.* At principium, ille ipse Hesiodus, dimidium totius esse dixit. Itaque si dixerimus te jam in medio esse ascensu, à vero non aberraverimus. *Hermot.* Nequaquam hoc dixeris, etsi multum nobis confectum sit. *Lucian.* At ubinam itineris esse te dixerimus? *Hermot.* infra adhuc in ipsa montis radice, ô Luciane modò porrò ire conantem. Est autem lubrica, & aspera, & opus habet aliquo qui manum porrigat. *Lucian.* Proinde idoneus est ad id agendum præceptor tuus, desuper è cacumine, quemadmodum Homericus ille Iupiter, demissa catena aurea, suis nimirum præceptis, quibus te attrahat, attollatque, ad se, & ad virtutem, quò ipse jampridem conscendit. *Hermot.* Hoc ipsum quod fit, Luciane, dixisti. Etenim quantum ad illius operam attinet, jamdudum trahor sursum, & cum ipsis versor: sed quod ad me at-

1 Ἡσιόδου οἰκεῖ] Lib. 1. Oper. hæc tota dissertatio Hesiodum de via illa virtutis interpretatur. *Bourd.*

1 Πα-

τὸ δ' ἐμὸν, ἔτι σὺ δεῖ. Λυ. ἀλλὰ θαῤῥεῖν χρὴ, ὦ ἑταῖρε, ὑμῶν ἔχειν ἀγαθὸν, εἰς τὸ πέλας τε ὁδὸν ὁρῶντας καὶ τὸν ἄνω δαιμονίαν, καὶ μάλιστα ἐκείνην συμπεφυκυῖαν. πάλιν, ἀλλά τινα σοι ἐλπίδα ὑποφαίνεις, ὡς δή ποτε ἀναβησομένῳ; εἰς νέωτα εἰκάζεις ἐπὶ τὰ ἄκρα ἐπιβαίνειν σε, οἷον μὴ τὰ μυστήρια τὰ ἄλλα, ἢ [1] Παναθήναια; Ερ. ὀλίγου φῂς ὦ Λυκῖνε. Λυ. ἀλλ' ἐς τὸν ἑξῆς ὁλυμπιάδα. Ερ. καὶ τοῦτο ὀλίγου ὡς πρὸς [2] ἀρετῆς ἄσκησιν, καὶ εὐδαιμονίας κτῆσιν. Λυ. μὴ δύο μᾶλλον δὴ ὁλυμπιάδας πάντως. ἢ πολλοῦ γ' ἂν ὑμῶν ῥᾳθυμίαν κατεγνωκώς τις, εἰ μὴ δι' ὀλίγου τοσούτου χρόνου δύναισθε, ὅσον τῆς Διὸς ἡρακλείαν στηλῶν εἰς Γάδειρα ἀπελθεῖν. εἶτ' ἐπανελθεῖν ῥᾴδιον, εἰ καὶ μὴ εὐθὺ, μὴ δι' ἀεὶ βαδίζοι τις. ἀλλὰ καὶ τοῖς μέσῃ ἔθνεσι περιπλανώμενον. καί τοι πόσῳ τινὶ βέλτιον ὑψηλοτέραν καὶ λιοστερεστέραν θῶμεν εἶναι τὴν ἄκραν, ἐφ' ἧς ὑμῖν ἡ ἀρετὴ οἰκεῖ, [3] τὴν Ἀόρνιν ἐκείνης, ἐν ᾗ σὺ τοὺς ὀλίγων ἡμερῶν, Ἀλέξανδρον κατακρατοῦν εἶλες; Ερμο. ἀδὲν ὅμοιον ὦ Λυκῖνε. ἀδ' ἔστι τὸ πρᾶγμα τοιοῦτον, οἷον σὺ εἰκάζεις, ὡς ὀλίγῳ χρόνῳ κατεργασθῆναι, καὶ ἀλῶναι, ἀδ' ἂν μύεσι Ἀλέξανδροι σωφρονίσασιν, ἐπεὶ πολλοὶ ἂν οἱ ἀνιόντες ἦσαν. νῦν δ' ἀνέρχονται μὲν οὐκ ὀλίγοι μάλα ἐῤῥωμένως, καὶ προσέρχονται ἐπὶ πολύν. οἱ μὲν, ἐπὶ πάνυ ὀλίγον. οἱδὲ, ἐπὶ

attinet, adhuc sum inferior. *Lucian.* Atqui confirmandus est animus, cùm viæ finem, & sitam in summo fœlicitatem conspicias, maximè verò cohortante illo. Quam verò tibi spem facit, quum tandem aliquando conscenderis? An te anno sequenti in summo fore conjectabat, veluti post alia sacra, aut post Panathenæa? *Hermot.* Exiguum est quod dicis Luciane. *Lucian.* An subsequenti quinquennio? *Hermot.* Hoc quoque est exiguum cùm ad virtutem exercendam, tum ad fœlicitatem consequendam. *Lucian.* Proinde ad summum post duo lustra. Alioqui magnæ quis ignaviæ vos arguat, nisi id poteritis ex temporis spatio, quo quivis ter eat redeatque facilè à columnis Herculis ad Indos, quanvis neque rectà neque semper progrediatur, sed per gentes in medio sitas oberret. Atqui quanto altiorem, & acclivem vis ponamus esse verticem montis in quo vobis habitat virtus, Aorna illa petra, quam intra paucos dies Alexander summa vi occupavit? *Hermot.* Nihil simile est Luciane: nec ejusmodi est negotium, cujusmodi tibi fingis, ut brevi tempore conficiatur & capiatur, non si sexcenti Alexandri vires suas conjunxerint, quoniam multi sunt conati conscendere, nunc verò non pauci valdè forti animo conscendunt, & aliquantum pergunt, alii parum admodum, alii plusculum

1 Παναθήναια] De quibus, & aliis sacris ceremoniis dico copiosè σὺν θεῷ alibi. *Bourd.*

2 Ἀρετῆς ἄσκησιν] Hoc illud est quod Philosophos omnes exercuit tandiu, de quo locus alius dicendi, ut & de illo seq. εὐδαιμονίας κτῆσιν. Idem.

3 Τὴν Ἀόρνιν ἐκείνης] De hoc loco Id. Dial. Philipp. & Alex. Arr. Curt. alii. *Idem.*

πλέον. ἐπειδὰν δ' ἐς μέσον τὸν ὁδὸν ἔλθωσιν, πολλοῖς τοῖς λόποις καὶ δυσχερέσιν ἐντυγχάνοντες, ἀποδυσπετοῦσί τε, καὶ ἀναστρέφουσιν, ἀθυμοῦντες, καὶ ἱδρῶτι ῥεόμενοι, καὶ φέροντες τὸ κάμνειν. ὅσοι δ' ἂν εἰς τέλος ἀφικωνται, ὅποι ποτὲ τὸ ἄκρον ἀφικνεῖται, καὶ τὸ ἀπ' ἐκείνου, εὐδαιμονοῦσι, θεομακάριστοί τινα βίον τὸν λοιπὸν βιῶντες, οἷον, μύρμηκας ἀπὸ τῆς ὕψους ἐπισκοποῦντες ἡμᾶς τοὺς ἄνω. Λυ. παπαὶ ὦ Ἑρμότιμε. ἠλίκους ἡμᾶς ἀποφαίνεις. ὑδὲ κατὰ τοὺς πυγμαίους ἐκείνους, ἀλλὰ χαμαὶ παντάπασιν ἐν χρῷ τῆς γῆς. εἰκότως. ὑψηλὰ γὰρ ἤδη φρονεῖς, καὶ ἄνωθεν. ἡμεῖς δὲ ὁ συρφετὸς, καὶ ὅσοι χαμαὶ ἑρχόμενοι ἑσμέν, μὴ τὲ θεῶν καὶ ὑμῶν εὐσεβούμενα ὑπερνεφέλους γνωμένους, καὶ ἀνελθόντας οἱ πάλαι ἀποδέξει. Ἑρμῆ. εἰ γὰρ γνοίης καὶ ἀνελθεῖν ὦ Λυκῖνε, ἀλλὰ πάμπολυ τὸ λοιπόν. Λυ. ὅμως οὐκ ἔφηθα ὀπόσον, ὡς χρόνῳ ἀναβαλεῖν. Ἑρμῆ. οἶσθ' αὐτὸς γὰρ οἶδα ὦ Λυκῖνε πάνυ ἀληθῆ. εἰκάζω μέντοι ἐγὼ πολέων τὲ εἴκοσιν ἐτῶν ἔσεσθαι, μεθ' ἃ πάντως που καὶ ἐπὶ τῷ ἄκρῳ ἐσόμεθα. Λυ. Ἡράκλεις, πολὺ λέγεις. Ἑρμῆ. καὶ γὰρ ὦδε μεγίστων ὦ Λυκῖνε οἱ πόνοι. Λυ. τωὶ μὴν ἴσως ἀληθές. ὑπὲρ δὲ τὲ εἴκοσιν ἐτῶν, ὅτι βιώσῃ τοσαῦτα, πόσοις ἄρα, ὁ διδάσκαλός σε καθυπέσχετο, ἢ μόνον σοφὸς, ἀλλὰ καὶ μαντικὸς ὤν, ἢ χρησμολόγος τις, ἢ ὅσοι τὰς Χαλδαίων μηδοὺς ἐπίστανται; φασὶ γὰρ εἶδέναι τὰ τοιαῦτα. ἐγὼ δὲ σέ γε εἰκὸς ἐπὶ τῷ ἀθλῳ, εἰ βιώσῃ μέχρι τοῦ τῶν ἀρετῶν, τοσούτους πόνους ἀνέχαθ', πλειστον. Hermot. Cæterùm ubi medium itineris attigerint, multas difficultates & perplexitates nacti, fastidio capiuntur, & regrediuntur, anhelantes & sudore manantes, nec laborem ferentes. Quicunque autem ad finem perdurarint, hi ad fastigium perveniunt, ab eoque tempore fœlicitatis compotes facti, vitam quandam admirandam per reliquam ætatem vivunt, alioſque homines tamquam formicas è sublimi contemplantur. *Lucian.* Papæ Hermotime, quantulos nos facis, neque cum Pygmæis nos comparas, sed omnino cum humi repentibus animalculis. Meritò, nam alta jam à principio sapis. Nos verò vilis plebecula, & quotquot humi repimus, cum Diis etiam vos qui nubibus altiores evasistis, & quò jamdudum festinatis ascensu perveniſtis precatione venerabimur. *Hermot.* Vtinam Luciane daretur ascendendi facultas, sed viæ multum superest. *Lucian.* tamen non dixisti quantum, ut id cum tempore compares. *Hermot.* Neque enim ipse, Luciane, probè scio, nihilominus conjicio non pluribus quàm viginti annis opus fore, quibus exactis in summo jugo consistam. *Lucian.* Multum hercle dicis. *Hermot.* Etenim pro rebus maximis suscipiuntur labores. *Lucian.* Id fortè quidem est verum. Te verò tot annos, nempe viginti, victurum num præceptor tuus tibi est pollicitus, non solùm sapientia, sed divinandi etiam arte pollens, aut sortis dicendæ peritus, unus-ve ex illis qui Chaldaicam disciplinam callent? Ajunt quippe eos talia nosse. Neque enim sanè æquum foret ut incertus num usque ad virtutem sis victurus, tot labores sustine-

καὶ πελαυπορεῖν νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν, σὺν εἰδέναι εἰ σε ταλησίου ἤδη ἄκρα χρυόμενον, τὸ χρεὼν ἐπιστὰν, καὶ σπασαμένη λαβόμενον ποδὸς, ἐξ ἀπλάδος ἐλπίδος. Ερ. Ἄπαγε. δύσφημα γὰρ ταῦτα ὦ Λυκῖνε. ἀλλ' εἴη βιῶναι ὡς μίαν γοῦν ἡμέραν εὐδαιμονήσω, σοφὸς χρυόμενος. Λυ. καὶ ἱκανήσει ἀντὶ τῶν τοσούτων κακῶν ἡ μία ἡμέρα; Ερμη. ἐμοὶ μὲν καὶ ἀκριβελαίου ὁποσουοῦν ἱκανόν. Λυ. τὸ γὰρ δὴ λέγω ὅτι εὐδαίμονα, καὶ τοιοῦτον, ὡς πάνυ χρῆν ὑπομεῖναι δι' αὐτὰ, πόθεν ἔχεις εἰδέναι; ἢ γὰρ δὴ αὐτὸς πω ἀνελήλυθας. Ερμο. ἀλλὰ τῷ διδασκάλῳ πιστεύω λέγοντι. ὁ δὲ, πάνυ οἶδεν, ἅτε ἀκριβῶς ἤδη ὤν. Λυ. ἔλεγε δὲ θεὸς γεγὼς, ποῖα τὰ περὶ αὐτῶν, ἢ πόσα τὴν εὐδαιμονίαν εἶναι τὴν ἐκεῖ; ἦπου πολλὰ τοιαῦτα, καὶ δέξαι, καὶ ἡδονὰς ἀνυπερβλήτους; Ερμο. οὐφήμει ὦ ἐπαῖρε. οὐδὲν γὰρ ἔστι τούτων ἐν τῷ τὸν σὺν ἀρετῇ βίον. Λυ. ἀλλὰ πόσα φησὶ τάγαθὰ, εἰ μὴ ταῦτα ἔξειν τὸν τέλῳ ἀσκήσαντα ἐλθόντες; Ερμο. σοφίαν, καὶ ἀνδρίαν, καὶ τὸ δίκαιον, καὶ τὸ καλὸν αὐτὸ καὶ τὸ δίκαιον, καὶ τὸ πάνυ ἐπίστασθαι βεβαίως πεπεισμένον, ἢ ἐκεῖνα ἐγὼ. πολίτας δὲ, καὶ δέξαν, καὶ ἡδονὰς. καὶ ὅσα δὲ σωμάτῳ, πάντα ταῦτα κάτω ἀφῆκε, καὶ ἀπεδυσάμενον, ἀνέρχεται, ὥσπερ φασὶ τὸ Ἡρακλέα ἐν τῇ Οἴτῃ κατακαυθέντα, θεὸν γενέσθαι. καὶ γὰρ ἐκεῖνον ἀποβαλὼν ὁποσον ἀνθρώπινον εἶχε παρὰ τῆς μητρὸς, καὶ κατακαέν τε, καὶ ἀκηράτῳ φέρων τὸ θεῖον, ἀνέπτατο ἐς τοὺς θεοὺς διαλυθεντῆν

stineres, noctes dieſque ærumnas perferres, neſcius an te jam cacumini proximum Parca inſtans pede correptum tractura ſit ab imperfecta ipe avulſum. *Hermot.* Apage iſta Luciane, ſiquidem maledica ſunt. At viverem utinam, ut ſapientiam aſſecutus unicum ſaltem diem fœlicitate fruerer. *Lucian.* Et pro tot tantiſque laboribus unica dies tibi ſufficiat? *Hermot.* Mihi quidem etiam exiguum momentum ſatis eſſet. *Lucian.* Cæterùm unde noſſe potes rebus ſupernis ineſſe fœlicitatem, ut earum gratia quidvis perferre oporteat? Nunquam enim eò ipſe conſcendiſti. *Hermot.* At ego dicenti præceptori credo: planè enim id novit, ut qui jam ſit excelſiſſimus. *Lucian.* At per Deos, qualia illa, quam-ve illic eſſe fœlicitatem ajebat? Nunquid divitias aliquas, & gloriam, & voluptates incredibiles? *Hermot.* Bona verba quæſo, amice nihil enim iſta faciunt ad vitam cum virtute exigendam. *Lucian.* At quænam ſunt illa bona, niſi hæc ſunt, quæ habituros illos dicit qui finem exercitationis pertigerint? *Hermot.* Sapientia, fortitudo, honeſtum ipſum, & juſtum, & omnium, ut ſingula ſe habent, certa cum perſuaſione ſcientia. Divitias verò, gloriam, & voluptates, & quæcunque ſunt corporis bona, infra reliquit: & exutus aſcendit, ut combuſtum in Oeta monte Herculem Deum factum ferunt. Etenim ille cùm abjeciſſet quicquid humani à matre contraxerat, & puram atque incorruptam divinitatem ferret, illa ab igne diſcreta ad Deos ſubvo-

1 Περὶ τὸν ἐν τῇ ἀρετῇ βίον. ἀλλὰ πόσα] Excidit perſona Λυκίνου. Scilicet fuiſſe φησὶ τὸν ἐν τῇ ἀρετῇ βίον. Λυ. ἀλλὰ πόσα. Marc.

1 Λ'λλ'

ὑπὸ τ πυρός. καὶ ὅτι δὴ ὑπὸ φιλοσοφίας, ὥσπερ ὑπὸ πυρὸς, ἅπαντα ταῦτα παθόντες, ἃ τοῖς ἄλλοις ἀνοήτοις εἶναι δοκεῖ, σὺν ὀρθῷ δοξάζουσιν, ἀνελθόντες ἐπὶ τὸ ἄκρον, εὐδαιμονοῦσι, πλούτῳ, καὶ δόξῃ, καὶ ἡδοναῖς ἀλλ' οὐδὲ μεμνήμθοι ἔτι, καταγελῶντες τ τοιμθων ταῦτ' εἶναι. Λυ. νὴ τ Ἡρακλέα ὦ Ἑρμότιμε τ ἐν Οἴτῃ, ἀνδρεῖα, καὶ εὐδαίμονα λέγεις τοῦ ἐμοῦ πάππου. πολλοῦ, ἀλλὰ τόδε μοι εἰπέ. καὶ κατέρχονταί ποτε ἐκ τ ἄκρας, ἵν' ἐπελήσωνται χρησόμενοι τοῖς κάτω, ἃ καταγελῶσι; ἢ ἀνάγκη ἅπαξ ἀπελθόντας αὐτοὺς, μένειν, καὶ σωφρονεῖν τῇ ἀρετῇ, πλούτῳ, καὶ δόξῃ, καὶ ἡδοναῖς καταγελῶντας; Ερ. ἐμόνον τοῦτο ὦ Λυκῖνε, ἀλλ' ὃς ἂν ἀποτελεσθῇ τοῦτος ἀρετοῦ, ὅτε ὀργῇ, ὅτε φόβῳ, ὅτ' ἐπιθυμίας ὁ τοιοῦτος ἂν δουλεύῃ. ὑπὸ ἂν λυποῖτο. ὑδὲ ὅλως, πάθος ἔτι τοιοῦτον πάθοι ἄν. Λυ. καὶ μὴν εὖ γέ με δεῖ, μηδὲν ὀκνήσαντα, εἰπεῖν τἀληθές, [1] ἀλλ' εὐφημεῖν χρὴ οἶμαι, μὴ σοί ὅσιον εἶναι ἐξετάζειν τὰ τῶν τ σοφῶν γιγνόμενα. Ερμο. μηδαμῶς, ἀλλ' εἰπὲ ὅ, τι καὶ λέγεις. Δυ. ὅρα ὦ ἑταῖρε, ὡς ἔγωγε καὶ πάνυ ὀκνῶ. Ερμο. ἀλλὰ μὴ ὀκνῇ ὦ γενναῖε, πρός γε μόνον ἐμὲ λέγων. Λυ. τὰ μὲν τοίνυν ἄλλα ὦ Ἑρμότιμε, διηγημένα σοι παρεσόμεθα, καὶ ἐπίστευον ὅτως ἔχειν, σοφὸς τε γίγνεσθαι αὐτὸς, καὶ ἀνδρεῖος, καὶ δικαίως, καὶ τἆλλα. καί πως [2] συνελκόμενος πρὸς τ λόγον volavit. Ad hunc modum *hi à* philosophia, ceu ab igne quopiam spoliati his omnibus quæ aliis non rectè sentientibus, miranda videntur, conscendo cacumine beatam degunt vitam: nec divitiarum, gloriæ, ac voluptatum meminerunt ampliùs, sed eos deridentes qui hæc alicujus esse momenti sentiunt. *Lucian.* Sanè per Oeteum Herculem Hermotime, viris digna, & fœlicia de ipsis refers. Atqui id mihi dicas, Nunquid è fastigio descendunt unquam si velint, ut rebus infra relictis utantur? an verò ubi semel ascenderunt, manere coguntur, & cum virtute conversari, divitias, gloriam, & voluptates irridendo? *Hermot.* Non solùm hoc, Luciane, sed quicunque in virtute perfectus evasit, hujusmodi vir nec iræ, nec metu, nec cupiditatibus servit, nec tristitia, nec denique ulla animi perturbatione afficitur. *Lucian.* Sed enim si mihi, nihil verito fas esset verum dicere: sed linguis favendum puto, nec fas esse inquirere quæ sapientes faciunt. *Hermot.* Nequaquam, sed apertè loquere. *Lucian.* Vide, ô amice quàm verear. *Hermot.* At ne vereare, generosè, apud me solum dicere. *Lucian.* Enimvero alia quæ dixisti, Hermotime, sequebar, & ita se habere credebam: eosque esse sapientes, & fortes, & justos, & cætera: tuoque sermone quodammodo demulcebar: sed quum

1 Ἀλλ' εὐφημεῖν χρὴ] *Bona verba.* Sunt verba solemnis hujus formulæ σίγα πᾶς ἵζω λαός, εὐφημεῖν χρὴ. de qua copiosè Scal. ad Varr. pag. 94. leg. Schol. Sophoclis. ad Oedip. Col. & ad Philoct. dico alibi. *Bourd.*

2 Συνελκόμενος πρὸς τ λόγον] Sic in Nigrino & sæpe alibi. paginam 511. & seq. repetit in Lapith. *Idem.*

1 Ἐκεί-

ὑπὸ τῆ καὶ πλούτῳ ἔφησθα καταφρονεῖν σφᾶς, καὶ δόξης, καὶ ἡδονῶν, καὶ μήτε ὀργίζεσθαι, μήτε λυπεῖσθαι, πάνυ σπανίως, μόνως γάρ ἐσμεν, ἐπίσην, ἀναμνησθεὶς ἃ πρότερον εἶδον ποιοῦντα. βάλε φαίνομαι; ἢ ἱκανὸν καὶ οὕτω σε ὀνόμασται; Ερμο. μηδαμῶς, ἀλλὰ καὶ τοῦτο εἰπέ, ὅστις ἦν. Λυ. διδάσκαλος αὐτὸς ὑμῖν ὁ σός, ἀνὴρ τἄλλα καὶ ἀδὸς ἄξιος, καὶ γέρων ἤδη ἐς τὸ ὕστατον. Ερμ. τί δὴν δὴ ἐποίει; Λυ. τὸν ξένον οἶσθα τὸν Ἡρακλεώτην, ὃς σε πολλὰ συνεφιλοσόφει αὐτῷ, μαθητὴς ὤν; τὸν ξανθόν; τὸν ἐρεσχηνῆ; Ερμ. οἶδα ὃν λέγεις. Δίων αὐτῷ τοὔνομα. Λυ. ἐκεῖνον αὐτὸν, ἐπὶ τὸν μισθὸν οἶμαι μὴ ἀποδίδοὺς καὶ κρεμῶν, ἀπήγαγε πρὸς τὸν ἄρχοντα ἔναγχος, ὠφειλές γε αὐτῷ δοιμήσιον ὡς τὸν τραχηλον. καὶ ἐῴα, καὶ ὠρχίζετο. καὶ εἰ μὴ τῶν συνήθων τινὲς ὑπ' οἴκτου ἠνώμενοι, ἀφείλοντο τὸν νεανίσκον ἐκ τῶν χειρῶν αὐτοῦ, δι' ὅλης, ὡσφῦς ἂν, ἀπέτραγεν αὐτοῦ τῷ ῥίνα ὁ γέρων, ὅτως ἠμανάκτει. Ερμ. ποτηρὸς γὰρ ἀεὶ ἐκεῖνον, καὶ ἀγνώμων ὁ Λυκῖνος ὡς τὰς ἀποδόσεις. ἐπὶ τοὺς γε ἄλλους, οἷς δανείζει, πολὺς ὄντος, εὐδὲν τοιοῦτο πω ἀκήκοεν. ἀποδιδόασι γὰρ αὐτῷ καὶ κρεμῶν τοὺς τόκους. Λυ. τί δ', ἂν μὴ ἀποδιδῶσιν ὦ μακάριε, μέλει τι αὐτῷ, καθαρεύειν ἤδη κατὰ φιλοσοφίαν, καὶ μηκέτι ἐν τῇ Οἴτῃ καταλελειμμένων δρυμῶν; Ερμο. οἶμαι γὰρ ὅτι ἑαυτῷ χαίρειν ἐκεῖνον ὡς τὰ τοιαῦτα ἐπιτάττοντα; ἀλλ' ἔστιν αὐτῷ παιδία νεογνὰ, ὧν κήδεται, μὴ ἐν ἀπορίᾳ καταλίωσιν. Λυ. δέον ὦ Ἑρμότιμε ἀναγαγεῖν κἀκεῖνα ἐπὶ τὸν ἀρετὸν, ὡς συνωφελιμοῦσθαι αὐτῷ,

quum dixisti ipsos divitias contemnere, & gloriam, & voluptates, nec irasci, nec tristitiæ affici, hîc utique, soli enim sumus, hæsi, recordatus quæ facientem vidi: vis dicam quem? an verò, nomine etiam supresso, satis est? *Hermot.* Nequaquam: sed hoc etiam dicito quis ille sit. *Lucian.* Ille ipse præceptor tuus, vir aliàs venerandus, & jam summè senex. *Herm.* Quid igitur ille fecit? *Luc.* Hospitem illum Heracleotem nosti, qui multo jam tempore in iisdem Philosophiæ studiis discipulus ejus fuit? flavum illum? illum contentiosum? *Hermot.* Novi quem dicis: Dion vocatur ille. *Lucian.* Illum ipsum dico: quem cùm in tempore mercedem non penderet, nuper ad Prætorem duxit pallio ejus collo circumjecto: & clamabat interea & excandescebat. Ac nisi ex familiaribus ejus aliqui in medium venissent, & adolescentem è manibus ejus eripuissent, certò scias, senem illum ei nasum mordicus avulsurum fuisse, adeò stomachabatur. *Herm.* Malus enim est ille & ingratus, ô Luciane, in pendenda mercede. Alioqui in alios multos quibus pecunias fœneratur, nihil unquam tale constituit. siquidem præscripto tempore reddunt fœnora. *Lucian.* Quid verò, nisi reddant ô beate, id-ne curat ille quem Philosophia jam purgavit, nec rebus in Oeta monte relictis amplius indiget? *Hermot.* Putasne illum sui causa rerum harum studio teneri? Sed liberos habet parvulos, qui ne inopem vitam agant, solicitè curat. *Lucian.* Operæ precium esset Hermotime, ut & illi ad virtutem promoverentur, quò communi cum illo fœlicitate, divitias contemnendo,

πλούτου καὶ ἀφροδισίων. Ερμο. ἀ σχολή μοι ὦ Λυκῖνε πρὸς ταῦτα διαλέγεσθαί σοι. παρόδῳ γὰρ ἤδη ἀκροάσεως αὐτῆς, μὴ καί λάθω πλέως ἀπολειφθείς. Λυ. θαῤῥεῖ ὦ γαστέρ. τὸ τήμερον γὰρ [1] ἐκεχειρία ἐπήγγελται. ὥστε ἐγώ ἀφίημί σοι ὅσον ἔτι λοιπὸν τῆς ὁδοῦ. Ερμο. πῶς λέγεις; Λυ. ὅτι σὺ τῷ παρόντι οὐκ ἂν ἴδοις αὐτόν, εἴγε χρὴ πιστεύειν τῇ προφάσει. πιακίου γάρ οἱ ἐκρεμασθέντος χθὲς ἐπὶ πυλῶνος, [2] μεγάλοις γράμμασι λέγον, τήμερον ὁ συμφιλοσοφῖν. ἐλεγεῖο δ' παρ' [3] Εὐκράτει, τῷ πάνυ εὐπατρίδῃ χθές, χιλίθλια θυγατρὸς ἐπώνιδι, πολλά τε συμφιλοσοφῆσαι σὺν τῷ συμποσίῳ, καὶ ὡς Εὐθυδήμου τ' ἐν Περιπάτῳ παρεξωθῆναί οἱ, καὶ ἀμφισοβητῆσαι αὐτῷ, ὡς ἂν ἐκεῖνοι εἰώθασιν ἀντιλέγειν τοῖς ἀπὸ Στοᾶς. ὑπό τε αὖ τῆ κραυγῆς, πονήρως τὴν κεφαλὴν διατεθῆναι, καὶ ἰδρῶσαι μάλα πολλὰ ἐς μέσας νύκτας, ἀποκενεῖσθαι ὡς φασι τὸ συμπόσιον. ἅμα δ' καὶ ἐπεπώκει οἰμαι πλέον ἢ ἐχρῆν, τὸ περιόντων ὡς εἰκὸς φιλοτησίας ὑφαιρούντων. καὶ ἐσέδυσαν ἐς πλέον, ἢ κῦ μάρτυς. ὥστε ἀναῤῥῦψαι, ἡμέσαί τε ὡς ἔφασκον πολλά, καὶ μόγον ἀπελθεῖν ὀλαλαζόντα τὰ κρέα, ὁπόσα τῷ πατρὶ κατόπιν ἐώπει ὀψοφαγήσας, καὶ σημαινόμενον ἐπιμελῶς, τὸ ἀπ' ἐκείνου καθεύδειν, μηδένα εἰσδέχεσθαι παραγγέλλας. ταῦτα δὲ Μίδα ἤκουσα δ' οἰκέτου αὐτῷ δόντος, fruerentur. *Hermot.* Non vacat mihi, Luciane, tecum hisce de rebus disserere: propero enim ad audiendum ipsum, ne imprudens penitus absim. *Lucian.* Bono animo esto ô bone. Nam in hodiernum diem indictæ sunt feriæ. Quare ego tibi, quod viæ reliquum est, remitto. *Hermot.* Quid ais? *Lucian.* Fore ut in præsentia non videas ipsum, si programmati est credendum. Etenim appensa foribus tabella, majusculis elementis exarata, monebat his verbis, *Hodie dissertationibus philosophicis non vacabimus.* Porrò eum apud Eucratem filiæ suæ natalitia celebrantem, heri cœnasse dicebant: multa præterea super philosophicis rebus in convivio commentatum esse: adhæc adversùs Euthydemum Peripateticum nonnihil exasperatum esse, suscepta cum eo his de rebus contentione, pro quibus nunquam non cum Stoicis digladiari solent Peripatetici: præ nimia vociferatione, capitis dolorem contraxisse, & ad mediam usque noctem producta disputatione, plurimùm sudasse. Præterea plus æquo, opinor potaverat, cùm, ut verisimile est, qui aderant ipsum philotesiis provocassent: & supra sensis captum cibo se ingurgitarat. Itaque domum reversus, ut ajunt, multum evomuit: & acceptis numeratisque carnibus, quas à tergo stanti puero asservandas tradiderat, iisque diligenter obsignatis, ab eo tempore dormit, neminemque admitti jussit. Hæc à Mida famulo ejus accepi, cùm qui-

1 Ἐκεχειρία] Οὐκ δεῖ τὰς χεῖρας ἀπέχειν τοῦ ἔργου. Copiosè hac de re Schol. Aristoph. ad pac. Hesych. *Bourd.*

2 Μεγάλοις γράμμασι] Theod. Marcil. ad Pers. dico ad Heliod. *Idem.*

3 Εὐκράτει] Male antica ἀκρίσ. Idem.

1 Οὐκ

γεμόν πού τ' μαθητῶν, οἱ κ' αὐτοὶ ἀνίσρεφον μόλα πολλοί. Ερμ. Θαρρήσω ὦ πόπερ ὦ Λυκῖνε, ὁ διδάσκαλος, ἢ ὁ Εὐθύδημος, εἴ τι κ' τοιοῦτον ἔλεγεν ὁ Μίδας; Λυ. τὰ μὲν τοιαῦτα φασὶν ὦ Ἑρμότιμε, ὀγχνόμολα σφίσι γηρᾶσ. τὸ δ' ἐν πάλῳ τ' νίκης, καθ' ὑμᾶς ἐγένετο, καὶ ὀλιγοπλοῦ ὁ πρεσβύτης ὑπέρεσχε. τ' γὰρ Εὐθύδημον, ἢ ἀναμωπὶ φασιν ἀπλῆναι, ἀλλὰ τραῦμα παμμεγὲς ἔχοντα ἐν τῇ κεφαλῇ. ἐπὶ δὲ ἀλαζόνι ὦ, καὶ ἐλεγκτικός, καὶ πρὸς ἅπαντα ὃν ἤθελεν, οὐδὲ παρῆκε ῥᾴδιον αὐτὸν ἐλέγξαι, ὁ διδάσκαλος σε ὁ βέλτιστος, ὃν εἶχε σκύφον, νεστόρειον πινε κεχαραγμένῳ αὐτῷ, πλησίον κείμενον. καὶ ὅπως σκόπησον. Ερμ. ὦ γὰ ἄλλως ἐμοὶ ὦ τοῦς μὴ ἐθέλοντας ἔκειν πεῖσ κρεῖττον. Λυ. πῶς μὲν ὦ Ἑρμότιμε, πάνυ εὔλογα. ἢ πῶ δὲ παῶν Εὐθύδημον, ἄνδρα χέρσιν παράξωιεν, ἀφρικτον, καὶ ὑμᾶς κρεῖττονα, σκύφον ὕστω βαρὺν ἐν τῇ χειρὶ ἔχοντα; ἀλλὰ σχολὴν γὰ ἄγομεν, τί δ' ὀλιγῇ μοι ἐπαίρω ὅτι, ὃν τρόπον ὡμιλῆς τὸ πρῶτον φιλοσοφεῖν, ὡς κ' αὐτὸς εἰ δυνατὸν, ἐπισωδειποροίμην ὑμῖν, τοιαῦτα δὲ δεξάμενος; ἢ γὰ ἀποκλείσετέ με ἄλλως φίλοι ὄντες. Ερμ. εἰ γὰ ἐθελήσειας ὦ Λυκῖνε, ὄψῃ σὺ βραχὺ ὅσον διοίσεις τ' ἄλλων. παῖδας δ' ἴσθι οἴηση ἅπαντας ὡς πρὸς σέ. τοσοῦτον ὑπερέξεσθαι αὐτός. Λυ. ἱκανὸν εἰ μὴ εἴκοσιν ἔτη γηρώμην

quibusdam ex discipulis, qui non pauci domum regressi sunt, narraret. *Hermot.* Vter verò Luciane superavit meus-ne præceptor, an Euthydemus? numquid ea de re quidpiam dicebat Midas ille? *Lucian.* Primùm quidem ajebat, Hermotime, illos pugna pares fuisse: at victoriæ finem penes vos fuisse, & senem hunc longè superasse: neque Euthydemum incruentum abiisse, sed vulnus ingens in capite habentem. Cùm enim arrogans & contentiosus esset, nec persuaderi vellet, nec se facilè convincendum præberet, optimus ille præceptor tuus, Nestoreum scyphum, quem habebat præ manibus, ipsi prope se accumbenti in caput illisit: sicque victoriam obtinuit. *Hermot.* Rectè quidem: non enim aliter erat cum his agendum qui cedere melioribus nolunt. *Lucian.* Hæc certè æqua sunt Hermotime. Quorsum enim Euthydemus, virum senem exasperabat, alienum ab iracundia, animoque potiorem, cùm tam gravem scyphum præ manibus haberet? Sed enim otium jam agimus; cur non mihi tuo familiari exponas, quonam modo ad philosophiæ studia primùm te contuleris, ut & ipse si fieri possit vobiscum iter, hinc initium ducens, suscipiam? nam quæ vestra est amicitia, me non excludetis. *Hermot.* Si modò velis Luciane, brevi videbis quantum aliis præstabis. Omnes, certò scias præ te pueros existimabis, tantum ingenio præpollebis. *Lucian.* Sufficeret mihi, si post viginti annos, qualis nunc es,

1 Οὐσῆ ἀναμωπὶ] Vt in Tim. & passim alibi. *Bourd.*

2 Σκύφον Νεστόρειον] Talis ixa in Lapith. & apud Heliod. lib. 5. de Scypho Nestoreo Interp. Martialis ex Iliad. 11. *Idem.*

τοιῦτος, οἷος σὺ νῦν. Ερμ. ἀμέλει καὶ αὐτὸς κἂ σὺ μειρακιεύου, ἡρξάμην φιλοσοφεῖν πεντηκοντούτης ἤδη, ὁπόσα οἶμαι σὺ νῦν μέλλεις. Λυ. τοσοῦτος γὰρ ὦ Ἑρμότιμε. ὥστε τὸν αὐτὸν ἄγε λαβὼν, καὶμέ. δίκαιον μὲν οὖν καὶ τοῦτον μοι τοῦτο εἰπεῖν δίδοτε ἀπλέγειν τοῖς μαθητὴς, ἢν τι μὴ ὀρθῶς λέγεσθαι δοκῇ αὐτοῖς; ἢ οὐκ ἐξεστι τοῦτο τοῖς νεωτέροις; Ερμο. ὁ πάνυ. σὺ γ', ἢν τι βούλῃ, ἐρώτα μεταξύ, καὶ ἀντίλεγε. ῥᾷον γὰρ οὕτω μάθῃς. Λυ. οὔκουν τὴ τ' Ἑρμῆν ὦ Ἑρμότιμε αὐτὸν, ὃ ἐπώνυμον ὢν τυγχάνεις, ἀπαξ εἰπέ μοι, μία τις ὁδὸς ἐστι ἡ ἐπὶ φιλοσοφίαν ἄγουσα, ἢ τῶν Στωϊκῶν ὑμῶν, ἢ ἀληθῆ ἐγὼ ἤκουον, ὡς καὶ ἄλλοι πολλοί τινές εἰσι; Ερμο. μάλα πολλοὶ Περιπατητικοὶ, καὶ Ἐπικούρειοι, καὶ οἱ τὸ Πλάτωνα ἐπιχαριζόμενοι. καὶ αὖ Διογένης ἄλλοι τινὲς, καὶ Ἀντισθένης ζηλωταὶ, καὶ οἱ ἀπὸ τοῦ Πυθαγόρου, καὶ ἔτι πλείους. Λυ. ἀληθῆ τοῦτο. πολλοὶ γάρ εἰσι. πότερον δὲ ὦ Ἑρμότιμε, τὰ αὐτὰ ἅπαντες λέγουσιν, ἢ διάφορα; Ερμο. καὶ πάνυ διάφορα. Λυ. τὸ δέ γε ἀληθὲς οἶμαι πάντως που ἓν ὦ αὐτῶν, ἀλλ' ὃ πάντες, διάφορά γε ὄντα. Ερμο. φαίνῃ μοι ὦν. Λυ. ἴθι δὴ ὦ φιλότης, ἀπόκριναί μοι τοῦ, πότε πιστεύσας τὸ πρῶτον σὺ, ὁπότε ἤεις φιλοσοφήσων, πολλῶν σοι θυρῶν ἀνεῳγμένων, παρεὶς σὺ τὰς ἄλλας, εἰς τοῦ τῶν Στωϊκῶν ἦκες, καὶ δι' ἐκείνης ἤξεις ἐπὶ τοῦ ἀρετοῦ εἰσόδους, ὡς δὴ μόνης ἀληθοῦς οὔσης, καὶ τοῦ εὐθεῖαν ἐπιδεικνυούσης, τὰ δ' ἄλλων εἰς τυφλὰ καὶ ἀνέξοδα φερουσῶν; πότε

es, evaderem. *Hermot.* Ego profectò ætate qua nunc es, annos ferme quadraginta natus (idque ætatis esse te puto) philosophiæ operam dare cœpi. *Lucian.* Id sum ætatis Hermotime. Itaque eadem via me ducito: id enim æquum est. Ac primùm mihi dic, An discentibus copiam contradicendi facitis, siquid ipsis videatur non rectè dictum? an verò junioribus non conceditis? *Hermot.* Minimè. Sed tu, si quid volueris, interim quærendi & contradicendi copiam tibi facio: faciliùs enim ita disces. *Lucian.* Euge per Mercurium, Hermotime, cui es cognominis, dic mihi, est-ne unica via ad philosophiam, videlicet Stoicorum vestrorum: an verò verum est quod audivi, alios etiam esse complures? *Hermot.* Complures, nempe Peripateciti, Epicurei, Platonici: alii præterea Diogenis & Antisthenis æmuli, quinetiam Pythagorici, & longè plures. *Lucian.* Vera dicis: multi sunt. Vtrum autem Hermotime, eadem omnes, an diversa dicunt? *Hermot.* Omnino diversa. *Lucian.* Atqui unum omnino ex ipsis verum arbitror, non autem omnia, siquidem sunt diversa. *Hermot.* Maximè. *Lucian.* Age verò, amice, cuinam primùm credidisti, quando philosophiæ operam daturus ibas, ut cùm multæ tibi paterent fores, præteritis reliquis, in Stoicorum venires, & per eas ad virtutem aditum habere pares, ac si solæ veræ sint viæ rectæ indices, contrà verò reliquæ in cæca & devia ducant? Quonam tunc

1 Τοσαῦτα γὰρ ὦ Ἑρμότιμε] Τοσαῦτα γοῦν ὦ Ἑρμότιμε. Marc.

1 Μα-

τοῦτ' ἐπεμέλεια τότε; καὶ μὴ μοι τὸ νῦν δὴ τοῦτον σαυτὸν σύνοιδ', ὅτι οὔτε ἡμίσοφον, οὔτε σοφὸν ἤδη τὸ βελτίω κρίνειν ὑπὲρ τοὺς πολλοὺς ἡμᾶς δυνάμενον. ἀλλ' ὅπως ἀπεκρίνω; ὁποῖόν τότε ἦσθα ἰδιώτης, καὶ νῦν τὸ νῦν ἐμέ. Ερμ. ὃ σοιήσω ὦ, τί σοι τοῦτο βούλεται ὦ Λυκῖνε. Λυ. καὶ μάλ' ὀ πάνυ ἀγκύλον ἐρώμενον. πολλῶν γὰρ ὄντων φιλοσόφων, οἷον, Πλάτωνος, καὶ Ἀριστοτέλους, καὶ Ἀντισθένους, καὶ τῶν ὑμετέρων στοᾶς, καὶ Χρυσίππου, καὶ Ζήνωνος, καὶ τῶν ἄλλων, ὅσοι εἰσὶ, τοὺς, σὺ πιστεύσας, τοὺς μὲν ἄλλους εἴασας, ἓξ ἁπάντων ἕν στοᾶς ἐλόμενος, ἅπαξ στοᾶσησας, ἀξιοῖς κἀμὲ ταῦτα φιλοσοφεῖν; ἆρα καὶ σὲ ὥσπερ τὸ Χαιρεφῶντα ὁ Πύθιος ἐξέπεμψεν ἐπὶ τὰ Στωϊκῶν, ἀφέσεως ἐξ ἁπάντων στοᾶσησας; ἦθος γὰρ αὐτοῦ ἄλλοι ἐπ' ἄλλα εἶδος φιλοσοφίας στοᾶσιπτον, τὴν ἁρμόττουσαν οἰκείᾳ ἑκάστῳ εἶδον. Ερμ. ἀλλ' οὐδὲν τοιοῦτον ὦ Λυκῖνε. οὐδὲ ἠρόμην σέ γε τούτων τι πρίν. Λυ. πότερον, οὐκ ἄξιον θείας συμβουλίας ἡγούμενος αὐτὸ, ἢ ἱκανὸς ὢν αὐτὸς εἶναι ἐλέσθαι τὸ βέλτιον καθ' σαυτὸν, ἄνευ τοῦ θεοῦ; Ερμ. ὠμὰ χαίρ. Λυ. ἀκοὴν καὶ ἡμᾶς ἂν διδάσκοις τοῦτο στοᾶστον, ὅπως διαγνωστέον ἡμῖν σὺν ἀρχῇ, τίς ἡ ἀρίστη φιλοσοφία ἐστὶ, καὶ ἡ ἀληθεύουσα, καὶ ὧν ἂν τις ἕλοιτο, πυρεῖς τοὺς ἄλλους. Ερ. ἐγὼ σοι φράσω. ἐώρων τὰς πλείστας ἐπ' αὐτῷ ὁρμώσας. ὥστε εἰκάζον ἀμείνω εἶναι αὐτῶ. Λυ. πόσῳ πως πλείστας τῶν Ἐπικουρείων, ἢ Πλατωνικῶν, ἢ Περιπατητικῶν; ἠρέθμησας γὰρ αὐτὰς δηλαδὴ, καὶ

tunc argumento hæc deprehendebas? Ac ne te ipsum qualis nunc es consideres, sive es semisapiens, sive jam sapiens, qui optima præ multis nobis dijudicare possis. Sed ita responde ut idiota quispiam, qualis tunc eras, qualis & ego nunc sum. *Hermot.* Non intelligo, Luciane, quid hæc tua verba sibi velint. *Lucian.* Atque nequaquam obliqua percontor. Cùm enim multi sint Philosophi sectatores Platonis, & Aristotelis, & Antisthenis, majorumque vestrorum, Chrysippi, Zenonis, atque aliorum, quotquot sunt, cuinam, omissis aliis, credidisti, delectuque ex omnibus, quæ priùs dixisti: facto, secundum illa vis Philosophiæ studiis incumbere. Numquid etiam te, quemadmodum Chærephontem illum, Apollo Pythius ad Stoicorum placita misit, ubi prædixisset illos omnium esse optimos? Alium enim ad aliam philosophiæ speciem cohortari solet, quam, ut puto, unicuique convenire novit. *Hermot.* Sed nihil istiusmodi, Luciane, Deum de hisce rebus interrogavi. *Lucian.* Vtrum hanc rem divina consultatione indignam ducebas, an verò ipse tibi videbare satis idoneus ad eligendum per te, quod erat optimum, nullo consulto numine? *Hermot.* Ita mihi videbar. *Luc.* Quare etiam nos id primum doceas, quo pacto statim ab initio nosse queam quænam optima sit & verissima philosophia, & quam quis prætermissis aliis eligat. *Hermot.* Ego tibi dicam. Cùm viderem plurimos ad eandem se conferre: eam meliorem esse conjiciebam. *Lucian.* Quorum igitur numerosior erat turba, Epicureorum, an Platonicorum, an Peripateticorum? Eos namque perinde atque

ἀλλ' ἐν τοῖς χειροτονίαις. Ερ. ἀλλ' οὐκ ἠριθμησα ἐγώ. ἐνόμιζον δέ. Λυ. ὡς οὐκ ἐθέλεις διδάξαι με, ἀλλ' ἐξαπατᾷς, ὃς καὶ τὸ ποιητὴν εἰκασμὰ φῆς καὶ πλήθει κρῖναι, ἀποκρυπτόμενος λέγειν ὡς με πάλαι; Ερμ. ἀ μὴν τοῦτο ὦ Λυκῖνε, ἀλλὰ καὶ ἤκουον ἁπάντων λεγόντων, ὡς οἱ μὲν Ἐπικούρειοι, γλυκύθυμοι, καὶ φιλήδονοί εἰσιν. οἱ Περιπατητικοὶ δέ, καὶ φιλόπλουτοι, καὶ ἐριστικοί τινες. οἱ Πλατωνικοὶ δέ, πεπονθότες, καὶ φιλόδοξοί εἰσι. καὶ δὴ τῶν Στωϊκῶν, πολλοὶ ἔφασκον ὅτι ἀνδρώδεις, καὶ πάντα γιγνώσκειν. καὶ ὅτι ὁ τοιοῦτος ἰὼν τὴν ὁδὸν, μόνος βασιλεύς, μόνος πλούσιος. μόνος σοφός, καὶ σωτήρ, ἅπαντα. Λυ. ἔλεγον δὲ ταῦτα καὶ σὲ ἄλλοι δηλαδὴ περὶ αὐτῶν. ἀ γὰρ δὴ ἐκείνοις ἂν αὐτοῖς ἐπίστευσας ἐπαινέσαι τὰ αὐτῶν. Ερμ. ἀδυμῶς. ἀλλ' οἱ ἄλλοι ἔλεγον. Λυ. οἶμαι δὴ ἀπιθέσθαι, οὐκ ἔλεγον ὡς τὸ εἰκός. ὅτι δὲ ἦσαν οἱ τὰ ἄλλα φιλοσοφοῦντες. Ερμ. ἀ γὰρ. Λυ. οἱ δ' ἄρα ἰδιῶται ταῦτα ἔλεγον; Ερμ. καὶ μάλα. Λυ. ὁρᾷς ὅπως αὖθις ἐξαπατᾷς με. καὶ ἃ λέγεις τἀληθῆ. ἀλλ' οἶσθ [1] Μαργίτην διαλέγεσθαί τινι. ὡς πιστεύσω ὅτι Ἑρμότιμον. ἀνὴρ συνετὸς, ἐπὶ τοῦτο γεγραὼς τοσαῦτα καὶ φιλοσοφίας, καὶ φιλοσόφων ἀνδρῶν τοῖς ἰδιώταις ἐπίστευσε, καὶ κατὰ τοὺς ἐκείνων λεγόμενα, ἐπείθετο τῇ αἱρέσει καὶ τῇ κρείττονι ἀξίᾳ. ἃ γάρ πιστεύσαιμί σοι τοιαῦτα λέγειν. Ερμ. ἀλλ' οἶδα ὦ Λυκῖνε, ὅτι τοῖς ἄλλοις μόνον ἐπίστευον, ἀλλὰ καὶ ἐ-

in suffragiis numerasti. *Hermot.* At non numeravi, sed conjectavi. *Lucian.* Non vis docere me, sed decipis qui veritatem me celas, dicisque te numero & conjectura judicasse. *Hermot.* Non hoc solum Luciane, sed ex omnibus audivi Epicureos animum ad delicias, & ad voluptates appellere, Peripateticos verò divitiarum amantes esse, & contentiosos, Platonicos autem fastosos, & gloriæ cupidos. Sed quod ad Stoicos attinet, multi viriles illos esse, atque omnia cognoscere dicebant, eumque qui viam hanc insisteret solum divitem, solum regem, solum sapientem, omnia denique simul esse. *Lucian.* Videlicet ista de illis tibi dixerunt alii: neque enim illis sua laudantibus credidisses. *Hermot.* Nequequam: sed didicebant alii. *Lucian.* Qui contrariæ opinionis erant, id tibi, ut veri simile est, non dicebant. Hi autem erant qui in aliis disciplinis versantur. *Hermot.* Minimè. *Lucian.* An verò hæc dicebant idiotæ. *Hermot.* Maximè. *Lucian.* Vides ut me iterum decipis, nec vera loqueris: sed te cum Margite aliquo colloqui putas: ut credam Hermotimum virum prudentem, annos quadraginta natum, de philosophia & philosophis idiotarum opinioni credidisse, & ex eorum dictis præstantissimorum sectam delegisse. Non ego tibi hæc dicenti fidem adhibuerim. *Hermot.* At scias Luciane me non aliis solùm, sed mihi ipsi fidem adhibuisse.

1 Μαργίτην διαλέγεσθαι] Ἄργοι, μωρόν, De hoc Suid. ex Hesych. Interp. Arist. ad aves. *Bourd.* Inerte & nullius precii stolidoque homine, Margitis enim meminit ex Homero Arist. atque Clem. Alex. Demosth. apud Plut. Alexandrum puerum & Margitem nominabat. *Cogn.*

1 Ἐ'τ

μαντῇ. εἰσὶν γὰρ αὐτῶν κοσμίως βαδίζοντες, ἀναζεβλημμένοι εὐσταλῶς, φρονιμίζοντες ἀεὶ, ἀρρενωπίας, ἐν χρῷ κυρίας τὰς πλοκάς, ὀδὸν ἀόρατον, ἐφ' αὖ πάνυ ἐς τὸ ἀλλάφορον ὑπερεκπίπτον, ὡς ἔκπληκτον εἶναι καὶ κωμικὸν ἀπεχνῶς, ἀλλ' ἐπὶ μέσα καθεστήκασι, ὃ δὴ ἄριστον ἅπαντες εἶναί φασιν. Λυ. ἆρ' οὖν καὶ ἐκείνα εἶδες ποιοῦντας αὐτούς, ἃ μικρῷ πρόσθεν ἔλεγεν αὐτὸς ἐωρακέναι τὸν διδάσκαλον ὦ Ἑρμότιμε πρᾴτιοντα; οἷον, δανείζοντες, καὶ ἀπαιτοῦντες πικρῶς, καὶ φιλονείκως πάνυ ἐριζόντων ἐν ταῖς ξυνουσίαις, καὶ τἆλλα ὅσα ἐπιδείκνυσθε; ἢ τούτων ὀλίγον σοι μέλει, ἄχρις ἂν σύσταλὴς ἡ ἀναβολὴ, καὶ ὁ πώγων βαθὺς, καὶ ἐν χρῷ ἡ κυρά; καὶ πρὸς τὸ λοιπὸν ἄρα ἐχρῆν τυθῆναι κριόνα, καὶ ῥάβδῳ ἀκριβῆ τοιούτων, ὡς Ἑρμότιμός φησι. καὶ χρὴ λαβεῖν χημάτων, καὶ βαδισμάτων καὶ κυρᾶς ἀφικνεῖσθαι τὰς ἀρίστας. ὃς δ' ἂν μὴ ἔχῃ ταῦτα, μηδὲ σκυθρωπὸς ᾖ, καὶ φρονιστικὸς τὸ πρόσωπον, ἀποδεικνύσθω, καὶ ἀπόλητός. ἀλλ' ὅρα μὴ καὶ ταῦτα ὦ Ἑρμότιμε παίζεις πρὸς ἐμὲ, πειρώμενος, εἰ ἐξαπατῶμαι, σιωπῶ. Ερμο. Διὰ τοῦτ' ἐρωθα; Λυ. ὅτι ὦ γαθὲ, ἀνδριάντων ταύτην ἐξέτασιν λέγεις, τὴν ἀπὸ τῶν χημάτων, ἀδυνατώτερον γὰρ σκεῖνοι διακρίνεσθαι, καὶ τὰς ἀναβολὰς κοσμιώτερον, Φειδίου τινὸς, ἢ Ἀλκαμένους, ἢ Μύρωνος πρὸς τὸ εὐμορφότερον εἰκάσωσι. εἰ δὲ καὶ ὅτι μάλιστα χρὴ πανμάταν εἰδέναι. ἐόντων γὰρ αὐτῶν κοσμίως βαδιζόντων, ἀναζεβλημμένων εὐσταλῶς, φρονιστικῶν ἀεὶ, ἀρρενωπίας, ἐν χρῷ κυρίας τὰς πλοκὰς, ὀδὸν ἀόρατον, ἐφ' αὖ πάνυ ἐς τὸ ἀλλάφορον ὑπερεκπίπτον, ὡς ἔκπληκτον εἶναι καὶ κωμικὸν ἀπεχνῶς, ἀλλ' ἐπὶ μέσα καθεστήκασι, ὃ δὴ ἄριστον ἅπαντες εἶναί φασιν. Λυ. ἆρ' οὖν καὶ ἐκείνα εἶδες ποιοῦντας αὐτούς, ἃ μικρῷ πρόσθεν ἔλεγεν αὐτὸς ἐωρακέναι τὸν διδάσκαλον ὦ Ἑρμότιμε πρᾴτιοντα; οἷον, δανείζοντες, καὶ ἀπαιτοῦντες πικρῶς, καὶ φιλονείκως πάνυ ἐριζόντων ἐν ταῖς ξυνουσίαις, καὶ τἆλλα ὅσα ἐπιδείκνυσθε; ἢ τούτων ὀλίγον σοι μέλει, ἄχρις ἂν σύσταλὴς ἡ ἀναβολὴ, καὶ ὁ πώγων βαθὺς, καὶ ἐν χρῷ ἡ κυρά; καὶ πρὸς τὸ λοιπὸν ἄρα ἐχρῆν τυθῆναι κριόνα, καὶ ῥάβδῳ ἀκριβῆ τοιούτων, ὡς Ἑρμότιμός φησι. καὶ χρὴ λαβεῖν χημάτων, καὶ βαδισμάτων καὶ κυρᾶς ἀφικνεῖσθαι τὰς ἀρίστας. ὃς δ' ἂν μὴ ἔχῃ ταῦτα, μηδὲ σκυθρωπὸς ᾖ, καὶ φρονιστικὸς τὸ πρόσωπον, ἀποδεικνύσθω, καὶ ἀπόλητός. ἀλλ' ὅρα μὴ καὶ ταῦτα ὦ Ἑρμότιμε παίζεις πρὸς ἐμὲ, πειρώμενος, εἰ ἐξαπατῶμαι, σιωπῶ. Ερμο. Διὰ τοῦτ' ἐρωθα; Λυ. ὅτι ὦ γαθὲ, ἀνδριάντων ταύτην ἐξέτασιν λέγεις, τὴν ἀπὸ τῶν χημάτων, ἀδυνατώτερον γὰρ σκεῖνοι διακρίνεσθαι, καὶ τὰς ἀναβολὰς κοσμιώτερον, Φειδίου τινὸς, ἢ Ἀλκαμένους, ἢ Μύρωνος πρὸς τὸ εὐμορφότερον εἰκάσωσι. εἰ δὲ καὶ ὅτι μάλιστα χρὴ πανμάταν

buisse. Videbam enim ipsos decenter incedentes, frugaliter amictos, meditationibus semper intentos, aspectu tetricos, plurimos ad cutim tonsos, nihil molle, nihil quod medium excederet admittentes, quod vel stupendum, vel caninum esset: sed in medio statu constitutos, quem omnes optimum esse dicunt. *Lucian.* Annon ipsos etiam ea factitantes vidisti, quæ paulò ante dicebam ipie me vidisse præceptorem tuum factitantem? videlicet fœnerari pecunias, eas amarulenter repetere, in colloquiis pertinaciter contendere, & quæcunque alia ingenii sui documenta præbent? An verò hæc parum curas, si modò frugalis sit amictus, & promissa barba, & ad cutim abrasa coma? Quare in posterum regulam hanc, amussimque certam habeamus, ad hæc exploranda, ut ait Hermotimus. Sic ex habitu, & gressu, & tonsura quinam sint optimi dignoscendum. Qui autem hæc non habuerit, nec severo vultu & meditabundo fuerit, rejiciendus erit & repudiandus. At vide ne hisce etiam me ludas, periculum faciendo, num me decipi percipiam. *Hermot.* Quorsum hoc dixisti. *Lucian.* Quoniam hæc quæ capitur ex habitu cognitio, ad statuas pertinet. Omnino enim illæ habitu sunt elegantiore, & amictu ornatiore, quas vel Phidias aliquis, vel Alcamenes, vel Myron, ad absolutissimæ formæ archetypum expressit. Quòd si argumentum ex hujusmodi

1 Ἐν χρῷ ἡ κυρᾷ] Vt antea ἐν χρῷ κυρίας: quid legerit in his locis Interpres non video, nam Stoici dicti ἐν χρῷ κυρίας. *tonsi, cute tenus.* Ipse vero *longa coma venerandos, prolixa in capite cæsaries, capillus prolixior* ubique vertit. de his Iuvenal. Sat. 2. *atque supercilio brevior coma* hæc monebat Senator Clarissimus Godofred. Maluynus. Dixi hac de re antea. *Bourd.*

ρεαν τοῖς τοιούτοις, τί ἂν πάθοιτις, εἰ τυφλὸς ὢν ἐπιθυμοίη φιλοσοφεῖν; τῷ, ἔφην ἐγώ, τὸ τῶν ἀμείνω σθαίρεσιν ἀπεσημῆνθον, ὅτε χρῆμα, ὅτε βάδισμα ὀρᾶν δυνάμενον; Ερμο. ἀλλ' ἔμοιγε δοκεῖς τυφλὸς ὁ λόγος ὦ Λυκῖνε, καὶ δεῖ μοι μέλλειν τοιούτων. Λυ. ἐχρῆν μὲν ὦ χρηστε, κοινὸν τὸ γνώσεσθαι εἶναι τῶν μεγάλων, καὶ ἅπασι χρησίμων. πλὴν εἰ δοκεῖ, οἱ μὲν, ἔξω ἡμῖν φιλοσοφίας μενέτωσαν οἱ τυφλοὶ, ἐπεὶ τοῦ μηδὲ ὁρᾶσι. καίτοι ἀναγκαῖον ἦν τοῖς τοιούτοις μάλιστα φιλοσοφεῖν, ὡς μὴ πάνυ ἀχθοιντο ἐπὶ τῇ συμφορᾷ. οἱ δὲ δὴ βλέποντες, καὶ πάνυ ὀξυδορκεῖς ὄντες, τί ἂν δύναιντο συνιδεῖν τὸ τῆς ψυχῆς, ἀπὸ μὲ τοῦ ἔξωθεν ταύτης θεραπείας; ὃ δ' βούλομαι εἰπεῖν, τοιόνδε ἐστιν, οὐχ ὅτι τῶν γνώμης τῶν ἀνδρῶν ἔρωτα ποιήσεις αὐτοῖς, καὶ τῆς ἀμείνων γίγνεσθαί τι τῆς γνώμης. Ερ. καὶ μάλα. Λυ. πῶς ἂν οὖν τε σοι δοκῶ, ἀφ' ὧν ἔφησθα ἐκείνων τῶν γνωρισμάτων διορᾶν, τὰ ὀρθῶς φιλοσοφοῦντα, ἢ μή; ἐπεὶ τό γε φιλεῖ τὰ τοιαῦτα ἄδηλα εἶναι, ἀλλ' ἔστιν ἀπόρρητα, καὶ οὐ φανερὰ κείμενα, λόγοις δὲ συμπείσαι ἀναδεικνύμενα, καὶ ἔργοις τοῖς ὁμοίοις ὀψὲ μάλις. ὁ γὰρ Μῶμος, ἀκήκοας οἶμαι ἅπαντα ἡπάσθη ὑπὸ Ἡφαίστου. εἰ δὲ μὴ, ἀλλὰ νῦν ἄκουε. φησὶ γὰρ ὁ μῦθος ἐρίσαι Ἀθηνᾶν, καὶ Ποσειδῶνα, καὶ Ἥφαιστον σύμπαντας πρὸς. καὶ τὸ μὲ Ποσειδῶ, ταῦρον ἵνα ἀναπλάσαι. τὴν Ἀθηνᾶν δὲ, οἰκίαν ἐπινοῆσαι. ὁ Ἥφαιστος δὲ, ἄνθρωπον ἅμα συνεστήσαθ. καὶ ἐπὶ τοῦτ ἐπὶ τὸ Μῶμον ἦ-

modi rebus est capiendum, quid faciat cæcus si operam dare philosophiæ cupiat? quo pacto dignoscere queat eum qui meliorem sectam delegit, cùm neque habitum, neque gressum cernere possit? *Hermot.* At mihi Luciane non est ad cæcos sermo, nec talium curam gero. *Lucian.* Atqui conveniebat, ô bone, ut tantarum rerum, tamque omnibus utilium commune esset documentum. Sed enim si tibi ita videtur, cæci à Philosophia excluſi maneant, quoniam ne vident quidem: quanquam his necesse erat in primis philosophiæ studiis incumbere, ne prorsus sua calamitate gravarentur. Cæterùm qui vident, quanvis sint perspicacissimi, quonam modo ea quæ sunt animæ, ab hoc externo amictu perspicere queant? Istiusmodi autem est quod volo dicere; Non solùm sapientiæ virorum illorum amore captus, ipsos adivisti, sed in sapientiæ studio melior evadere voluisti. *Hermot.* Ita sanè. *Lucian.* Quomodo igitur potuisti, ex notis illis quas dixisti pervidere qui rectè, qui secus philosopharetur? Non enim ista perspici ita queunt, sed arcana sunt, & obscuro in loco posita, quæ vix tandem sermonibus & dissertationibus, operibusque similibus, animadvertuntur. Audisti puto qua in re momus Vulcanum reprehenderit: sin minus, audi nunc. Fert enim [1] fabula Minervam, Neptunum & Vulcanum de artis præstantia contendisse. Neptunum quidem taurum effinxisse, Minervam verò domum excogitasse. Porrò Vulcanus hominem composuit. Ac postquam ad Momum ventum est,

1 *Fabula*] Hujus fabulæ mentionem facit Plato. *Cogn.*

1 Τὴν

κον, ὅπερ διαφὴν ὠφείλοντο, ἡμᾶς μὲν οὖν ἐκεῖνο ἐκέλευε τὸ ἔργον, εἴ μὴ ἄλλο, ἅπαν ἡπάτηκε, περιττὸν ἀνεῖπε λέγειν. ἐπὶ δ' ἀνθρώπῳ τοῦτο ἐμέμψατο, καὶ τὸ ἀρχιτέκτονα ἐπέπληξε τῷ Ἡφαίστῳ, διότι μὴ καὶ θυρίδας ἐπέθηκε αὐτῷ καὶ τὸ στέρνον, ὡς ἀναπεπταμένων, γνώσεσθαι πᾶσιν ἅπασι τὰ βούλοιτο, καὶ ἔπεσθαι, καὶ ἢ ψεύδεται, ἢ ἀληθεύει. ἐπεὶ οὖν μὴ ἦν ἄπο ἀμβλυόττων, ὅτῳ δεῖ τὸ ἀνθρώπων διανοεῖσθαι. σὺ δ' [1] ὑπὲρ τὸν Λυγκέα ἡμῖν δόξεις, καὶ ὁρᾷς τὰ ἔνδον ὡς ἔοικε λαβὼν τὸ στέρνον, καὶ ἀνέῳκταί σοι τὰ κάτω, ὡς εἰδέναι μὴ μόνον ἃ βούλεται, καὶ ἃ γιγνώσκει ἕκαστος, ἀλλὰ καὶ πόσους ἀμείνων ἢ χείρων. Ερμῆ. παίζεις ὦ Λυκῖνε. ἐγὼ δέ, καὶ θεὸν εἰλόμην. καὶ δέ μοι δοκεῖ καλῶς. ἱκανὸν δὲ τοῦτο πρὸς γε ἐμέ. Λυ. ὅμως σὺν ἂν εἴποις, ὦ ἑταῖρε, καὶ πρὸς ἐμέ, ἀλλὰ συμπλέψῃ με πολλαχοῦ; Ερ. δοῦλον γὰρ ἄν σοι ἀρίσκοι, ὃν ἂν εἴπω. Λυ. ἔκ ὦ γαθέ. ἀλλ' ὅδὸν ἡγήσεις εἰπεῖν ὁπόσον ἄν με ἀρίσοιτο. ἐπεὶ δ' ἂν σὺ ἐκὼν ἀποκρύπτῃ, καὶ φθονεῖς ἡμῖν ὡς μὴ ἐξ ἴσου χρώμενός σοι φιλοσοφήσοντες ἐγὼ πειράσομαι ὅπως ἂν οἷός τε ὦ κατ' ἐμαυτὸν ἐξεύρειν τινὰ ἀκριβῆ περὶ τούτων κρίσιν, καὶ τὸν ἀσφαλέστατον αἵρεσιν. ἄκουε δὴ καὶ σύ, εἰ βούλει. Ερμο. ἀλλὰ βούλομαι ὦ Λυ-

est, quem arbitrum delegerant, is considerato uniuscujusque opere, in aliis quidem quid reprehenderit, supervacaneum esset referre: at in homine hoc carpsit, & Vulcanum architectum increpavit quòd non ipsi etiam in pectore ostiola feciisset, quibus apertis, innotesceret omnibus quid vellet, & cogitaret: an mentiretur, an vera diceret. At ille quidem veluti cæcutiens ita de hominibus statuebat. Tu verò nobis vel ipso Lynceo es perspicacior qui, sicuti videtur, per pectus ipsum quæ intus sunt cernis patentque tibi omnia, adeò ut non solùm certò teneas quid quisque velit & cogitet. verùm etiam uter sit melior aut deterior. *Herm.* Ludificaris me, Luciane. Ego verò Dei ductu delectum habui, neque me pœnitet electionis: & hoc mihi satis est. *Luc.* Attamen ne sic quidem mihi, amice, exponas, sed me in infima plebe periturum usque despicies? *Hermot.* Nihil enim placuerit tibi, eorum quæ dixero. *Lucian.* Minimè, ô bone: verùm nihil vis dicere quod mihi placeat. Quandoquidem igitur de industria me celas, mihique invides ne in philosophiæ studiis par tibi evadam, operam dabo ut per me possim adinvenire exactam judicandi rationem, ac certissimam eligendi normam. Itaque tu etiam si vis audi. *Hermot.* Equidem volo Lu-

1 Τ'πὲρ τ̃ Λυγκέα] Vt in Contempl. *Bourd.* Perspicaces intelligentes & acute subtiliterque videntes Lyncei dicuntur, non à Lynce animali, sed à Lynceo Argonautarum uno qui dictitabat ultra parietem videre, Hieronym. contra Ioa. Origenistam. Val. Flacc. lib. 1.

Quamque cethera Iupiter umbra
Perdiderit, solus transibit sydera Lynceus.

Plin. lib. 4. c. 10. Cic. de eo Lucianus Icaromenip. & Dial. Menippi & Tiresiæ. *Cogn.*

κῆς. ἴσως γάρ τι γνώσεσθον ἐρεῖς. Λυ. σκόπει δή, καὶ μὴ καταγελάσῃς, εἰ παντάπασιν ἰδιωτικῶς ἀναζητῶ αὐτό. ἀνάγκη γάρ ἔτως, ἐπεὶ μὴ σὺ ἐθέλεις σαφέστερον εἰπεῖν, εἰκὸς ἄμεινον. ἔστω δή μοι ἡ μὲν ἀρετὴ, τοιόνδε τι, οἷον, πόλις τις εὐδαίμονας ἔχουσα τὰς ἐμπολιτευομένους, ὡς φαίη ἂν ὁ διδάσκαλος ἡμῶν, εὐκλεῖς πᾶσι ἀφιγμένους, σοφοὺς ἐς τὸ ἀκριβέστατον, ἀνδρείους ἅπαντας, δικαίους, σωφρονας, ὀλίγων μὲν ἀποδεομένους. οἷα δὴ πολλὰ γίγνεται παρ' ἡμῖν, ἁρπαζόντων, καὶ βιαζομένων, καὶ πλεονεκτούντων, οὐδεὶς ἂν εἴποι φασὶν οὐ σκληρῇ τῇ πόλει θορυβοῦσθαι, ἀλλ' εὐειρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ ξυμπολιτεύεσθαι. μᾶλλα εἰκότως, ἃ γὰρ ἐν πάσαις ἄλλαις πόλεσιν οἶμαι τὰς στάσεις, καὶ φιλονεικίας ἐμοὶ δοκῶ, καὶ ὧν ἕνεκα ἐπιβουλεύουσιν ἀλλήλοις, ταῦτα πάντα σκεύη ἐστὶν ἐκείνοις. οὐ γὰρ ὅτε χρυσίον ἔστι, ὅτε ἡδονὰς, ὅτε δόξας ὁρῶσιν, ὡς διαφέρειν περὶ αὐτῶν, ἀλλὰ πάλαι τὰ πόλεως ἐξεληλάκασιν αὐτὰ, ὡς ἀναγκαῖα ἡγησάμενοι ξυμπολιτεύεσθαι. ἔστι γοῦν τινα, καὶ παντοδαπώτατα βίου βιῶσι, ξυνωνυμία, καὶ ἰσότης, καὶ ἐλευθερία, καὶ ἐξ ἀλλοις ἀγαθοῖς. Ερ. τί δὴν ὦ Λυκῖνε; σὺκ ἄξιον ἅπασιν ἐπιθυμεῖν πολίτας γίγνεσθαι τῆς τοιαύτης πόλεως, μήτε καμάτων ὑπολογιζομένους τὸν ἐν τῇ ὁδῷ, μήτε τοῦ μήκους τῆς χρόνου ἀπαγορεύοντας, εἰ μέλλουσιν ἀδικήμασι, ἐγγραφήσεσθαι καὶ αὐτοὶ, καὶ μεθέξειν τῆς πολιτείας; Λυ. νὴ Δί' Ἑρμότιμε, πάντων μάλιστα ἐπὶ τούτῳ σπουδαστέον. τί δ' ἄλλο, ἀμελητέον. καὶ μήτε πατρίδος τῆς σύταυθα ἐπιλαμβανομένης, πολλὴ ποιητέον λόγος

Luciane, præclarum enim quidpiam fortè dices. *Lucian.* At vide ne me irrideas, si illud inscitè perquiram. Ita enim facto opus esse video, siquidem tu qui nosti quid sit melius, clarius explicare non vis. Virtus igitur mihi esto qualis urbs quam fœlices cives incolant (sicuti tuus præceptor inde reversus dicere possit) summè sapientes, fortes omnes, justi, moderati, parum Diis inferiores. Cujusmodi autem multa fiunt apud nos rapinam, violentiam, avaritiam, neminem in ea urbe audere videas, ut ajunt, sed pacati munera Reipub. simul obeunt. Nec injuria. Quæ enim aliis in urbibus seditiones, & contentiones excitant, & quorum gratia alter alteri molitur insidias, omnia è medio illorum sunt sublata. Neque enim aurum, non voluptates, non honores respiciunt, ut de ipsis contendant: verùm jam olim hæc rati non necessaria ad civilem societatem, urbe expulerunt. Itaque tranquillam quandam, modisque omnibus fœlicem degunt vitam bonis legibus, æqualitate, libertate, aliis denique bonis instructam. *Hermot.* Quid igitur Luciane? annon æquum est ut urbis istiusmodi cives fieri omnes cupiant, nec laboris in via sustinendi rationem habendo, nec ob temporis prolixitatem animum despondendo, dummodo ubi eò pervenerint, civium numero ipsi inserantur, & civitatis jure donentur. *Lucian.* Sanè per Iovem Hermotime, in hoc omnium maximè est incumbendum: quidvis autem aliud negligendum: & neque patriæ hîc retinentis multa ratio habenda est,

γη, μήτε παίδων, ἢ γονέων, ὅταν εἰσὶν ἐπικατεχόντων, καὶ κλαυθμυριζομένων ἐπικλᾶσθαι, ἀλλὰ μάλιστα μὲν κἀκείνους παρακαλεῖν ἐπὶ τὴν αὐτὴν ὁδόν. εἰ δὲ μὴ ἐθέλοιεν, ἢ μὴ δύναιντο, [1] ἀποστὰς αὐτῶν, χωρεῖν εὐθὺ τῆς παντὸς εὐδαιμονοῦσης πόλεως. κἀμὲ οὖν ἀπερρίψαντας τὸ ἱμάτιον, εἰ τύχοι ἐπειλημμένοι καπρυκίου, ἐσύρμοον σκέπτε, εἰ γὰρ δέοι μή σε τις [2] ἀποκλείσῃ, [3] κἀμὲ γυμνὸν σκέπτε ἥξειν. ἤδη γάρ ποτε κἀλλοτε πυθομένου ἀνδρὸς ἥκειν δεξόμενον, ὅπως τὰ ἐκεῖ πράγματα ἔχοι, καί με πρέσβεσιν ἐπέμψαι οἱ αὐτὸς τὴν πόλιν. ἠρώτησέν γάρ αὐτὸς. κἀμὲ ἐλθόντα, ἐγγράψειν, καὶ φυλέτην ποιήσεσθαι, καὶ φορτίας μεταδώσειν τῶν αὐτῶν, ὡς μηδὲν πάντων ἀνδαιμονοίην. ἀλλ' ἐγὼ σὺν ἐπιθυμίᾳ τῶν ἀνοίας, καὶ νέος ἔτι πάνυ, ὡς πεντεκαιδέκα χρόνου ἐτῶν. ἴσως γὰρ ἂν αὐτὸ ἤδη ἀμφὶ τὰ τεσσάρεια, καὶ τοῖς παισὶ μὴ ἄν. ἔλεγε δ' ὅτι τῆς πόλεως, εἴη μίμημα, ἀλλά τε πολλὰ, καὶ ἤδη καὶ παῖδε, ὡς ξύμπαντες μὲν ἐπήλυδες, καὶ ξένοι εἶεν, αὐθιγενὴς δὲ οὐδείς. ἀλλὰ καὶ βαρβάρους ἐμπολιτεύεσθαι πολλοὺς, καὶ δούλους, καὶ ἀμόρφους, καὶ μικρούς, καὶ πενήτας. καὶ ὅλως, μετέχειν τῆς πόλεως τὸν βουλόμενον. τὸν γὰρ δὴ νόμον αὐτοῖς, σὺν ἀπὸ τιμημάτων ποιεῖσθαι τὴν ἐγγραφὴν, οὐδ' ἀπὸ χρημάτων, ἢ μεγέθους, ἢ κάλλους. οὐδ' ἀπὸ γένους, οὐδὲ λαμπρῶν ὀνομάτων. ἀλλὰ ταῦτα μὲν, οὐδὲ νομίζεσθαι παρ' αὐτοῖς, ἀπορρίπτειν δ' ἐκέλευε πάντα τὰ

est, neque exorari oportet parentum, aut liberorum, ei qui habuerit, detinentium complorationibus: sed illi maximè ad iter idem suscipiendum sunt cohortandi. Quòd si nolint, aut non possint, excussis illis, rectà ad urbem illam ab omni parte beatam erit contendendum, imò relicto pallio, si eo prehensio detinerent, erumpendum. Neque enim metuendum est nequis excludat te nudum eò venientem. Iam enim aliàs virum senem audivi differentem, quomodo ibi se res habeant, iisque me, ut sibi ad urbem illam comes irem, hortabatur. Ipse enim se præiturum, cumque venissem civibus inserturum & tribulem facturum, suo sodalitio donaturum me, pollicebatur, ut cum omnibus fœlicitate fruerer. Sed ego, quæ juvenilis fuit amentia, tunc nondum quindecim annos natus, illi morem non gessi: quod si fecissem, forte jam in suburbio, ipsisque portis consisterem. Porrò de civitate, si bene memini, cum alia multa, tum etiam hæc prædicabat, omnes esse advenas, neminem indigenam: quinetiam multos barbaros in ea versari, & servos, & deformes, & parvos, & pauperes: denique participem fieri urbis quicunque vellet, siquidem lex ipsis, ut nulla census habita ratione, non habitus, non magnitudinis, non pulchritudinis, non generis, non illustrium majorum civitate donent: cùm hæc nihili ducant. Oportere autem, ut quicunque jus civitatis

1 Ἀποστὰς αὐτῶν] Angl. ἀποστάντα αὐτῶν, Mend. *Bourd.*
2 Ἀποκλείσῃ] Vt in Dial. Meret. *Idem.*
3 Καὶ γυμνὸν] Καὶ deest in Mſ. & Aug. Cod. *Idem.*

πολίτιν γένεσθ, σώφρονα, καὶ ἐπιθυμίαν τῶν καλῶν, καὶ πόνον, καὶ τὸ ἀλυπαρὲς, καὶ τὸ μὴ ὑποδῦναι, μὴ δὲ μαλακισθῆναι πολλοῖς τοῖς δυσχερέσι, μηδὲ τρίβωνι ὀδὸν συντυχόντος. ὡς ὅστις ἂν ταῦτ' ἐπιδείξηται, καὶ διεξέλθοι, πορεύσεται εὐθὺς τὴν πόλιν, αὐτίκα μάλα πολίτης ὢν ἅπασι τοῖς ὅστις ἂν ᾖ, καὶ ἰσότιμος ἅπασι, τῷ δὲ χείρων, ἢ κρείττων, ἢ δυσπατρίδης, ἢ ἀγλωττὸς, ἢ δῆλος, ἢ ἐλεύθερος, εἰδὲ ἄλως εἶναι, ἢ λέγεσθαι σὺν τῇ πόλει. Ερμο. ὁρᾷς ὦ Λυκῖνε, ὡς ἐμοὶ μέτεστιν, εἰδὲ περὶ μικρῶν κάμνω, πολίτης ἐπιθυμῶν γένεσθαι καὶ αὐτὸς ὅτου καλῆς καὶ εὐδαίμονος πόλεως; Λυ. καὶ γὰρ αὐτὸς ὦ Ἑρμότιμε, δι' αὐτῶν σοι ἐρῶ. καὶ σὸν ἔστιν ὅ, τι ἂν μοι ᾖ τούτων εὔξαιμι γένεσθαι. εἰ μὲν ἐν πλησίον ἦν ἡ πόλις, καὶ φανερὰ ἰδεῖν ἅπασι, πάλαι ἂν δι' ἴσου μηδὲν ὑποδιάσας, αὐτὸς ἤειν ἐς αὐτὴν, καὶ ἐπολιτευόμην ἂν σὺν πολλοῖ. ἐπεὶ δ' ὡς ὑμεῖς φατε, σύ τε, καὶ Ἡσίοδος ὁ ῥαψῳδὸς, πάνυ πόρρω ἀπῴκισται, ἀνάγκη ζητεῖν ὁδόν τε τὴν ἄγουσαν ἐπ' αὐτὴν, καὶ ἡγεμόνα τὸν ἄριστον. ἢ σὺν οἷς σὺ ὄτου χρῆναι ποιεῖν; Ερμῆ. καὶ πῶς ἂν ἄλλως ἔλθοι τις; Λυ. ἐκεῖνο [2] σοὶ μὲν ἐπὶ τὸ ὑπισχνεῖσθαι, καὶ φάσκειν εἰδέναι, πολλὴ ἀφθονία τῶν ἡγησομένων. πολλοὶ γὰρ ἕτοιμοι παρεσεσθαι αὐτὸ χθόνες, ὁμοίως ὑπόσοι εἶναι λέγοντες. ὁδὸς γεμὴν ὁμία ἡ αὐτὴ φαίνεται, ἀλλὰ πολλαὶ, καὶ διάφοροι, καὶ οὐδὲν ἀλλήλαις ὅμοιαι. ἡ μὲν γὰρ, ἐπὶ τὰ ἑσπέρια. ἡ δὲ, ἐπὶ τὴν ἕω φέρειν ἔοικεν. ἡ δὲ, ἐπὶ

tatis indipiscitur, intelligentiâ polleat, cupiditate rerum honestarum teneatur, laborem & macritatem non detrectet, non detergum, non molleſcat, quum multas in via moleſtias nanciſcitur. Eum autem qui iſta præſtiterit, & ad urbem uſque iter peregerit, protinus eſſe civem omnibuſque æqualem, quicunque tandem fuerit. Nec pejor, an melior, nobilis an ignobilis, ſervus an liber ille ſit, vel prorſus eſſe, vel dici in urbe. *Hermot.* Vides Luciane, ut non fruſtra, nec parvis de rebus laboro, quum tam pulchræ, tamque fœlicis urbis ipſe civis fieri cupio? *Lucian.* Ego quoque Hermotime, eadem tecum amo, nihilque eſt quod ante iſta conſequi optem. Quòd ſi propinqua urbs eſſet, & omnium conſpectui expoſita, jampridem, probè ſcias, nihil ambigens, ad eam profectus fuiſſem, & in ea jamdiu verſarer. Siquidem igitur, ut dicitis, tu nimirum & poëta Heſiodus, longiſſimè eſt ſemota, neceſſe eſt viam quærere quæ eò ducit, optimum etiam ducem. Nonne tu ſic faciendum putas? *Hermot.* Ecquo pacto quiſpiam alia ratione eò perveniret. *Lucian.* Adeſt tibi ingens hominum multitudo qui te ducturos promittant, & ſe viam tenere dicant. Multi namque adſunt ad hoc parati, qui ſe indigenas profitentur. Via autem non unica, eademque, ſed multæ, ac diverſæ, nihilque inter ſe ſimiles apparent: hæc enim ad occaſum, illa ad ortum ferre videtur: hæc ad Septentrionem, illa

1 Πολίτιν ὄντα] Angl. Bourd.
2 Σοὶ μὲν ὅπη] Mend. *Idem.*

1 Απο-

πὸς ἄρκτους. καὶ ἄλλη, δύθ' ἡ μεσημβρίας. καὶ ἡ μὲ, ἀφ' λειμώνων, καὶ φυτῶν, καὶ σκιᾶς, εὔυδρος, καὶ ἡδεῖα, οὐδὲν ἀντίτυπον, ἢ δύσβατον ἔχουσα. ἡ δ', πετρώδης, καὶ τραχεῖα, πολλὰ ἥλιον, καὶ δίψος, καὶ κάμαθον ἐπιφαίνουσι. καὶ ὅμως, αὐτὴ πᾶσιν ἐπὶς τὴν πόλιν ἄγειν λέγονται, μίαν ὁδὸν, ἐς τὰ συμπώματα τελουτῶσιν. ἔνθα δή μοι καὶ ἡ πᾶσα ἀπορία ἐστίν. ἐφ' ὧ γὰρ ἂν ἔλθω αὐτῶν, ἀνὴρ κατὰ τὴν ὁδὸν τὸ ἀτραπὸ ἕκαστος ἔφευγε, ἐν τῇ εἰσόδῳ μόλα ὡς ἀξιόπιστος ὁρᾶν τε τὴν χῶραν, καὶ ἐπιτρέπειν τὴν αὐτῷ ἀπόνοιαν, λέγων ἕκαστος αὐτῶν μὲν τὴν εὐθεῖαν εἰδέναι. τὰς δ' ἄλλας, πλανᾶσθαι, μήτε αὐτὰς ἐληλυθότας, μήτε ἄλλοις ἡγήσασθαι δυναμένοις ἀκολουθήσαντας. κἂν ἐπὶ τ πολιτίον ἀφίκωμαι, κἀκεῖνο τὰ ὅμοια ὑπισχνεῖται ἐπὶ τ αὐτῆ ὁδῷ, καὶ τὰς ἄλλας κωμίζει, καὶ ὁ παρ' αὐτῷ ὄμιλος, καὶ ἐξῆς ἅπαντες. τό, τε τοίνυν τὸ πλῆθος τ ὁδῶν, καὶ τὸ ἀνόμοιον αὐτῶν, καὶ μετρίως περάσαντά με, καὶ ἀπορεῖν ποιεῖ. καὶ μάλιστα οἱ ἡγεμόνες ὑπερλαφυσσόμενοι, καὶ τὰ ἑαυτῶν ἕκαστοι ἐπαινοῦντες. ἃ γὰρ οἶδα ἐγὼ τινα πραπόμενον, ἢ πρὸ, μᾶλλον ἀκολουθήσασ, ἀφικοίμην ἂν ἐπὶς τὴν πόλιν. Ερμῆ. ἀλλ' ἐγώ σε [1] ἀπολύσω τ ἀπορίας. τοῖς γὰρ ἐσθωδιποροῦσιν ὦ Λυκῖνε πίστευσας, οὐκ ἂν σφαλείης. Λυ. πῶς λέγεις; τοῖς κατὰ ποίαν ὁδὸν ἐλθοῦσιν; ἢ τίνι τ ἡγεμόνων ἀκολουθήσασιν; αὖθις γὰρ ἡμῖν τὸ αὐτὸ ἄπορον, ἐν ἄλλῃ μορφῇ ἀναφαίνεται, ἀπὸ τ πραγμάτων ἐπὶ τοὺς ἄνδρας μεταλλυθῆσι. Ερμῆ. πῶς τοῦτο φῄς; Λυ.

illa ad meridiem. Rursus hæc quidem per prata, plantas, & umbram, humida, jucunda, nihil duri, nihil asperi habet. Illa verò petricosa, aspera, multum solis, & sitis, & laboris exhibet. Attamen hæ omnes ad urbem illam, quæ una est, ducere dicuntur, quanquam in contraria desinunt. Inde perplexa dubitatione totus teneor. Nam in quamcunque ipsarum venero, unusquisque qui in viæ principio stat, in aditu fide dignus manum porrigit, & in suam ingrediar hortatur, quam rectam esse se solum scire dicit: alios verò aberrare, qui neque eò ipsi pervenerint, neque aliis sequentibus præire possint. Quod si ad vicinum accessero, ille etiam similia de via sua pollicetur, aliisque obtrectat: sic & vicinis ipsius, omnesque deinceps. Quare cum multitudo, tum dissimilitudo viarum non mediocriter me turbat, facitque ut hæream dubius, maximè verò duces qui summa pervicacia contendunt, suaque singuli laudibus extollunt. Nescio enim ad quam conversus, aut quem potiùs sequens, ad urbem illam perveniam. *Hermot.* At ego te ab omni hæsitatione liberabo Luciane. Nam si iis qui priùs iter confecerunt fidem habeas, non aberrabis. *Lucian.* Quibus dicis? quam viam ingressis? aut quem ducem sequutis? iterum enim nobis idem dubium, in alia forma appareret, facto à rebus ad homines transitu. *Hermot.* Quonam modo istud dicis? *Lucian.* Quoniam

[1] Ἀπολύσω τ ἀπορίας] Vt in Nigr. & Hercul. Gall. & passim. *Bourd.*

ὅτι ὁ μὲν, τῷ Πλάτωνι τραπόμενος, καὶ συνοδοιπορήσας μετ' αὐτοῦ, ἐκείνῳ ἐπαινέσεται δηλονότι. ὁ δὲ, τῷ Ἐπικούρῳ ἑκάτερον. καὶ ἄλλος ἄλλῳ. σὺ δὲ, τίνι ὑμετέρᾳ, ἢ πῶς ἂν ἔρμόσαιμι ἐγὼ τοῦτο; Ερμο. πῶς γὰρ οὔ; Λυ. εἰ πίνων ἀπέλυσάς με τῆς ἀπορίας, ἀλλ' ἔτι ὁμοίως ἄγνοῶ τὴν μᾶλλον χρὴ πιστεύσαι τῶν ὁδοιπόρων. ὁρῶ γὰρ ἕκαστον αὐτῶν, καὶ αὐτὸν, καὶ τὸν ἡγεμόνα, μιᾶς πεπειραμένον, καὶ ἐκείνῳ ἐπαινοῦντα, καὶ λέγοντα ὡς αὕτη μόνη ἄγει ἐπὶ τὴν πόλιν, εἰ μήτοι ἔχω εἰδέναι εἰ ἀληθῆ φησιν. ἀλλ' ὅτι μὲν ἀφίκτην πρός τι πλῶν, καὶ εἰδέ ἵνα πόλιν, δῶσω αὐτῷ ἴσως. [1] εἰ δὲ ἐκείνην εἶδεν, ἣν ἐγὼ, οὐ ἢ ἐπιθυμοῦμεν ἐγώ τε, καὶ σὺ πολιτεύσασθαι, ὡς δέον εἰς Κόρινθον ἐλθεῖν, ὃ δ' εἰς Βαβυλῶνα ἀφικόμενον, οἴεται Κόρινθον ἑωρακέναι, ἄδηλον ἔμοιγ' ἔτι. εἰ γὰρ πάντες ὁ τινὰ πόλιν ἰδὼν, Κόρινθον εἶδεν, ἔστι δὲ μόνη πόλις ἐστὶν ἡ Κόρινθος. ὃ δὴ μάλιστα εἰς ἀπορίαν με καθίστησιν, ἐκεῖνό ἐστι, τὸ εἰδέναι ὅτι πᾶσα ἀνάγκη μίαν εἶναι τὴν ἀληθῆ ὁδόν. καὶ γὰρ ἡ Κόρινθος μία ἐστίν. εἰ δ' ἄλλαι, παντὸς μᾶλλον, ἢ εἰς Κόρινθον ἄγουσιν, εἰ μή τις ὕπου σφόδρα ἄδικαίοις, ὡς εἴσαξ καὶ τὴν εἰς Ὑπερβορέους, καὶ τὴν εἰς Ἰνδοὺς ἄγουσαν, εἰς Κόρινθον στέλλειν. Ερμῆ. καὶ πῶς οἷόν τε ὦ Λυκῖνε; ἄλλη γὰρ ἀλλαχόσε ἄ-

niam hic qui in Platonis viam est digressus, eumque ducem sequitur, illam videlicet laudabit, ille verò viam Epicuri, & alius aliam: tu verò vestram. Nam qui non ita fiat Hermotime? *Hermot.* Et cur non? *Lucian.* Proinde dubium non solvisti, sed adhuc similiter ignoro cuinam ex viatoribus potiùs fides adhibenda sit. Video namque unumquemque ipsorum, ipsumque & ducem unius periculum feciſſe, quam laudat, dicitque solam esse quæ ad urbem ducat. Ego autem scire nequeo num verum dicat. Sed illi fortè concessero, quòd ad finem aliquem devenerit, & aliquam urbem viderit. Cæterùm num illam viderit, quam oportebat, in qua ego & tu versari percupimus (ut si Corinthum venire oporteat, at ille Babylonem profectus Corinthum vidisse se putet) etiamnum mihi non constat. Neque enim qui civitatem aliquam vidit, Corinthum vidit: siquidem non sola urbs est Corinthus. Illud autem omnium maximè incertum me facit, quòd scio unam esse necessariò, eamque veram viam: siquidem unica est Corinthus. Aliæ verò quovis potiùs quàm Corinthum ducunt: nisi quis adeò mente sit captus, ut eam quæ ad Hyperboreos, & ad Indos ducit, Corinthum mittere putet. *Hermot.* At qui id fieri possit Luciane? alia namque

aliò

1 Εἰ δὲ ἐκείνην εἶδεν, ἣν ἐγὼ, οὐ ἢ ἐπιθυμοῦμεν ἐγώ τε καὶ σὺ πολιτεύσασθαι, ὡς δέον εἰς Κόρινθον ἐλθεῖν, ὁ δ' εἰς Βαβυλῶνα ἀφικόμενος οἴεται Κόρινθον ἑωρακέναι, ἄδηλον ἔμοιγ' ἔτι. εἰ γὰρ πάντες.] Locum totum adscripsi, quia librariorum culpa distortissimus est verbis ultrò citroque pessimè trajectis. In seriem verò suam redigi & recorrigi sic potest: εἰ δὲ ἐκείνην εἶδεν, ἣν ἐγὼ οὐ ἢ ἐπιθυμοῦμεν ἐγώ τε καὶ σὺ πολιτεύσασθαι, ἄδηλον. Ἠ δέας εἰς Κόρινθον ἐλθεῖν ἐγὼ, ὁ δ' εἰς Βαβυλῶνα ἀφικόμενος οἴεται Κόρινθον ἑωρακέναι, ἄδηλον ἔμοιγ' ἔτι. εἰ γὰρ πάντες. Marc.

1 Εἰ

γή. Λυ. ἀκῦν καλὶ Ἑρμότιμε, ὑμεροῦς δεῖ βυλῆς ἐπὶ τὶω αἱρεσιν ἔ οἶῶν τε, καὶ ἡμεῖσιν. ὑδὲ τῦτο δὴ τὸ ἔ λόγε ποιήσομεν, ἵνδα ἂν ἡμᾶς οἱ πόδες φέρωσιν, ἐκεῖσε ἄπιμεν. ἐπὶ λήσομεν ὕπως, ἀντὶ ἔ εἰς Κόρινθον ἀγόμενοι, τὶω ἐπὶ Βαβυλῶν, ἢ Βάκτρων ἀπίοντες. ὑδὲ γὸ ὑδὶ ἐκεῖνο καλῶς ἔχῃ, τῇ τύχῃ ἐπιτρέπειν, ὡς πέρα ἂν τὶω ἀρίστην ἑλομένους, εἰ κ ἀπὸ ἑξετάσεως ὁρμήσαιμεν ἐπὶ μίαν ἔ ὁδῶν ἠνιναῦν. δυνατὸν μ γὸ κ τῦτο γένοιτ. καὶ ἴσως ποτὲ ἐγένετο ἐν τῷ μακρῷ χρόνῳ. ἡμεῖς δέ γε πρὸς ἔ ὕπω μεγάλων, ὐκ οἶμαι δεῖν ὅλως ἀναῤῥιπτεῖν, ὑδὶ ἐς στενὸν κομιδῇ καθακλείειν τὶω ἐλπίδα, ἐπὶ ῥιπὸς ὡς ἡ παροιμία φησὶ, τ Αἰγαῖον, ἢ τ Ἰόνιον διαπλεύσαι θέλοντας. ὅτι ὑδὲ ἀπασεμεθ' ἂν δίκλους τὶω τύχω, εἰ τοξεύσασα, κ ἀκοντίζσα, μὴ πάντως ἔτυχε ἔ ἀληθοῦς, ἑνὸς ὅτ' ἂν μυελοὶς τοῖς ψευδέσιν, ὅπερ ὑδὲ τῷ Ὀμηρικῷ τοξότῃ ὑπῆρξεν. ὃς, δέον τὶω πελειάδα καθατοξεῦσαι, ὁ ἦ, τὶω μέλανδον ἔτρησε. ὁ τεῦκρος οἶμαι. ἀλλὰ πολὺ ἐκεῖνο εὐλογώτερον τ πολλῶν, τοξικὸν ὄντα, κ ἀποτείναντα τῷ τοξεύματι ἐλπίζειν, ἢ πάντως ἐκεῖνο τὸ ἐν ἐξ ἁπάντων. ὁ ἦ κίνδυνος ὅτι μικρὸς, εἰ ἀντὶ ἔ ἐπ' εὐθὺ ἀγώμενος, ἐς τ πεπλανημένων μίαν ἀγνοοῦντες, ἐμπέσοιμεν, ἐλπίζοντες ἄμεινον αἱρήσεσθαι τὶω τύχω ὑπὲρ ἡμῶν, aliò tendit. *Lucian.* Quare egregie Hermotime non parvo opus est consilio in eligendis cùm viis, tum ducibus. Neque quod dictitant, faciemus, quocunque nos pedes ferant, ibimus. Nam sic non per eam quæ Corinthum, sed quæ Babylonem, aut Bactra ducit, imprudentes iremus. Neque enim bene consultum est, si fortunæ rem committamus, ut tanquam optimam eligentes, etiam sine perveſtigatione, in unam aliquam quamcunque tandem temerè feremur. Illud enim fieri potest, & fortè jam olim in tanta temporis longinquitate factum est. Nec equidem par esse puto, ut de rebus adeò magnis spem temerè abjiciamus, aut in angustum coactam concludamus, virgultea scapha, quod ajunt, Ægæum aut Ionium mare transmittere volentes. Quando neque fortunam rectè accusaremus, si sagittando, & jaculando, Verum non sit prorsus assequuta, quippe quod in sexcentis mendaciis est unicum. Quod ne Homerico quidem sagittario concessum est, qui cùm sagittis columbam petere debuisset, funem rupit. Is autem opinor Teucer fuit. Sed longè magis rationi est consentaneum, speres fore ut multa vulnerentur, & in teli jactum incidant, quàm omnino unum illud ex omnibus. Non exiguum autem esse periculum, si non in rectam, sed in aliquam ex deviis incidamus, imprudentes, sperantes fore ut meliorem pro nobis fortuna eligat, ex-

1 Ἐπὶ ῥιπὸς] Paroemiogr. hoc autem proverbium εἴρηται ὅτι ἔ πάνυ σπέρων ἐς τὴν μόνην εἰς λῆψιν ὠφέλειαν ἀποβλέπουσιν. Bourd. Ἐπὶ ῥιπὸς ὡς ἡ παροιμία φησὶ, τ Αἰγαῖον, ἢ τ Ἰόνιον διαπλεῦσαι θέλοντας] Θεῶν θέλοντ', κἂν ὅτι ῥιπὸς πλέοις, inquit Poëta ἄδηλον. Similiter Aristophanes in Pace: Κίρδος ἔκατι, κἂν ὅτι ῥιπὸς πλέοις. Menagius.

1 Δι-

εἰσιέναι οἴομαι. ἐγὼ γὰρ ἄναγρέψας ἔτι, καὶ ἀναστοχάσομαι ὀπίσω ῥᾴδιον, καὶ ἅπαξ ἐπιδοὺς τῇ πολείσῃ τὰς αὐτὸν, τὸ δεύτερον λυσάμενον, ἀλλ' ἀνάγκη σὺν τῷ πελάγει ἀμφέρεσθαι, ναυτιῶντα ὡς τὸ πολύ, καὶ δεδιότα, καὶ κεφαλαργοῦντα ὑπὸ τοῦ πλοῦ, ὅλον ἐξ ἀρχῆς περιπλεύσαντι, ἀναβάντα ἐπὶ σκοπήν τινα, σκέψασθαι εἰ ἐπίφορόν ἐστι, καὶ ἔλεον τὸ πνεῦμα τοῖς εἰς Κόρινθον ἀμφιπλεύσαι ἐθέλουσι. καὶ νὴ Δία, κυβερνήτην ἄν τὸν ἄριστον αἱρεῖσθαι, καὶ ναῦν δύπαχῆ, οἵαν ἁρμόσαι πρὸς τηλικοῦτον κλύδωνα. Ερμ. οὕτω γε ἄμεινον ὦ Λυκῖνε ἢ ξυμπολύ. πλὴν οἶδά γε ὅτι ἀπείρως ἂν πύκλῳ περιελθών, σὺν ἄλλοις ἂν εὐρεῖς, οὔτε ἡγεμόνας ἀμείνους, οὔτε κυβερνητὰς ἐμπειροτέρους τῶν Στωϊκῶν. καὶ ἢν ἐθελήσῃς γε ἀφικέσθαι ποτὲ πρὸς Κόρινθον, εἰκότως ἔχῃ, τῶν τε Χρυσίππου, καὶ Ζήνωνος ἴχνη προϊών. ἄλλως δ', ἀδύνατον. Λυ. ὁρᾷς τοῦτο ὡς ὑπόπτως ὦ Ἑρμότιμε εἴρηκας; εἶποι γὰρ ἂν αὐτὸ καὶ ὁ τῶν Πλάτωνι ξυνοδοιπορῶν, καὶ ὁ Ἐπικούρῳ ἑπόμενος, καὶ οἱ ἄλλοι, μὴ ἀνιέναι με εἰς τὴν Κόρινθον, εἰ μὴ μετ' ἐαυτοῦ ἔκοιτο. ὥστε, ἢ πᾶσι πιστεύειν χρὴ, ὅσοι γελοίοτεροι, ἢ ἀπιστεῖν ὁμοίως. μακρὰ γὰρ ἀσφαλίσεσθαι τὸ τοιοῦτον, ἄχρις ἂν εὐθυμαχὸν πλοῦν ἐπιτύχωμεν. ἔτι φέρε, εἰ καὶ ἐτοίμως νῦν ἔχω, ἀγνοῶν ἔτι ὅστις ἐξ ἁπάντων ἐστὶν ὁ ἀληθεύων, ἐλοίμην τὰ ὑμέτερα σοὶ πιστεύσας, ἀνδρὶ φίλῳ, ἄπειρα μέντοι γε εἰδότι τὰ τῶν Στωϊκῶν, καὶ μίαν ὁδὸν ἐδεσπόσυτα τοιοῦτον, ἔπειθε θεῶν τις ἀναβιῶναι ποιήσειε Πλάτωνα, καὶ Πυθαγόραν, καὶ Ἀριστοτέλη, καὶ τοὺς ἄλλους,

exprimo ni fallor. Neque enim amplius reverti, & retro incolumem servari facile est, si quis fune soluto navi se commiserit: verùm necesse est in pelago jactari, plerumque nauseando, trepitando, & capitis gravedine laborando propter fluctuum agitationem, cùm operæprecium fuisset ab initio ante discessum conscensa specula explorare num navigabile esset mare, & secundus flaret ventus Corinthum navigare volentibus: & per Iovem optimus quispiam gubernator eligendus fuisset, & bene compacta navis, quæ tantis fluctibus sustinendis par esset. *Hermot.* Sic quidem Luciane, multò melius fieret. Verùm scio equidem te perlustratis omnibus, non alios, non meliores duces, non peritiores gubernatores quàm Stoicos inventurum: & si quando Corinthum proficisci velis, illos secuturum per Chrysippi & Zenonis vestigia incedendo: alioqui non possis. *Lucian.* Vides Hermotime ut hoc ex communi sententia dixisti? Id ipsum enim dixerit qui Platonem comitatur, & qui Epicurum sequitur, aliique, me non nisi secum Corinthum aditurum. Itaque vel omnibus credendum, quod maximè ridiculum est, aut similiter diffidendum: quod est longè tutissimum, donec vera pollicentem invenerimus. Age verò, si ut nunc sunt res meæ ignorans adhuc quis ex omnibus verum dicat, vestras partes, tibi credendo, deligerem, viro quidem amico, sed Stoicæ tantùm disciplinæ gnaro, deinde Deorum aliquis in vitam

solamque hanc viam ingresso: revocaret, Platonem & Pythagoram, & Aristotelem atque alios:

οἶμ, ὦ Λουκιανὲ, ἐρωτῶσί με, καὶ τὴν Δίκην εἰς δικαστήριον ἀναγόντες, ὕβρεως ἔγραψαν δικάζοιντο, λέγοντες, ὦ βέλτιστε Λυκῖνε, τί ποιῶν ἢ τίνι ποτὲ πιστεύσας, Χρύσιππον, καὶ Ζήνωνα τοσούτοις ἡμῶν, πρεσβυτέροις ὄντων τοῦ Δημόλυ, χθὲς, καὶ πρῴην γνωρίμους, μήτε λόγων μεταδοὺς ἡμῖν, μήτε πειρασθεὶς ὅλως ὧν φαμὲν, εἰ ταῦτα λέγοιεν, τί ἂν ἀπεκινάμεν αὐτοῖς; ἢ ἐξαρκέσει μοι, ἂν εἴπω ὅτι Ἑρμότιμον ἐπίσταμαι φίλον ἀνδρὶ; ἀλλὰ φαῖεν ἂν οἶμαι ὅτι, ἡμεῖς ὦ Λυκῖνε, τὸν ἴσμεν τὸν Ἑρμότιμον τοῦτον, ὃς τίς ποτέ ἐστι, καὶ ὁπόθεν ἡμᾶς. ὥστε τὸν ἐγὼ ἀπάντων κατεγνώσκειν, οὐδὲ ἐρήμου ἡμῶν κατεδικάσατον, ἀνδρὶ πιστεύσαντε μίαν ὁδὸν εἰς φιλοσοφίαν, καὶ οὐδὲ ταύτην ἴσως ἀκριβῶς κατειδότι. οἱ δέ γε νομοθέται ὦ Λυκῖνε, οὐχ ὅτω προστίθησι τοῖς δικασταῖς ποιεῖν, οὐδὲ ἕτερα μὲ ἀκούειν, τὸν ἕτερον, τὸν ἐὰν λέγειν παρ' ἑαυτὸ, ἃ οἴεται ξυμφέρειν, ἀλλ' ὁμοίως ἀμφοῖν ἀκροᾶσθαι, ὡς ῥᾷον ἀντιξετάζοντας τοὺς λόγους, εὑρίσκοιεν τἀληθῆ τε, καὶ ψεύδη. καὶ ἴσως γε μὴ ὅτω ποιῶσιν, ἐφίενται δίδωσιν ὁ νόμος εἰς ἕτερον δικαστήριον τοιαῦτα, ἅπερ εἰκὸς ἐρεῖν αὐτούς. ἢ τάχ' ἄν τις αὐτῶν καὶ προσέρροιτό με, εἰπέ μοι λέγων ὦ Λυκῖνε, εἴ τις αὐτῶν μηδὲ πώποτε ἄλλως ἀνθρώπους ἰδὼν, οἵοι ἡμεῖς ἐσμὲν, ἀφ' τὸ μὴ ἀποδεδημηκέναι τὸ παράπαν, ἐν ἅπασι συλλόγῳ τῶν Αἰθιόπων διϊσχυρίζοιθ, καὶ λέγοι μηδαμοῦ τῆς γῆς ἀνθρώπους εἶναι λευκοὺς, ἢ ξανθοὺς, μηδὲ ἄλλο τι, ἢ μέλανας, ἆρα πιστεύοιτ' ἂν ὑπ' αὐτῶν; ἢ εἴποι τις ἂν πρὸς αὐτὸν τῶν πρεσβυτέρων Αἰθιόπων, σὺ μὲν, πόθεν ταῦτα ὦ

lios: illi autem circunstantes interrogarent me, & tractum in jus, contumeliæ singuli reum facerent, dicentes, Quid causæ fuit, optime Luciane, cur adhibita nescio cui fide, Chrysippum & Zenonem nobis longè senioribus, heri ac pridie natis anteposueris, cùm neque nobiscum communicaveris, neque eorum quæ dicimus, periculum feceris. Si hæc dicerent, quidnam illis responderem? Num sufficerit, si dicam, me Hermotimo viro amico credidisse? At, scio, dicerent illi. Nos, Luciane, Hermotimum hunc non novimus, neque ille nos. Quare nec omnes despiciendi, nec indicta causa condemnandi fuimus, ei fidem adhibendo qui unicam in philosophia viam, ac neque eam fortassis exquisitè noverit. At, ô Luciane, non præscribunt judicibus legislatores ut ita faciant, nimirum ut altero tantum audito, alteri facultatem dicendi ea quæ conferre sibi putat, non concedant: sed utramque partem pariter audiant, ut faciliùs examinatis orationibus, verum & falsum comperiant. At nisi sic faciant, potestatem facit lex ad judicium aliud provocandi, ut sibi dicenda dicant. Aut si fortè quispiam illorum interrogaret me, dicens, Dic mihi, Luciane, si quis Æthiops qui homines alios quales nos sumus nusquam vidisset, quòd nunquam omnino peregrè fuisset profectus, in aliquo Æthiopum cœtu affirmaret, diceretque nullibi gentium homines esse albos, vel flavos, nec alteriùs coloris quàm nigros, numquid ipsis fidem faceret? Diceret autem ipsi aliquis ex senioribus Æthiopum, Tu verò audacissime, unde hæc nosti,

θρασύτατε οἶσθα, ὦ γὰρ ἀπεδήμησας παρ' ἡμῶν ὁπόσε, οὐδὲ μὰ Δία πρὸς αὐτοῖς τοῖς ἄλλοις οἷδας ὁποῖά ἐστι, φαίην ἂν ἔγωγε δικαία ἐρωτῆσαί σε τὸν προσεζητῶν, ἢ πῶς ὦ Ἑρμότιμε συμβαλοῦσις; Ερμο. ὑπο. [1] δικαιότατα γὰρ ὑπώπτευσας δικεῖ μοι. Λυ. καὶ γὰρ ἔφυσα ὦ Ἑρμότιμε. ἀλλὰ τὸ μὲν τοῦτο, οὐκ ἐπ' οἶδα, εἰ ὁμοίως καὶ σοὶ δοξάσει ἐμοὶ μὲν γὰρ καὶ τοῦτο πάνυ δοκεῖ. Ερμο. τὸ ποῖον; Λυ. ἐπαξόμενος ὁ ἀνὴρ, καὶ φήσει ὡσεί με ὧδέ πως. ἀναλογιοῦ τίνων κέκθω σε ἡμῖν ὦ Λυκῖνε, τῶν Στωϊκῶν μόνα εἰκὸς ἡγεῖσθαι ὁ σὸς φίλος ἔστω, ὁ Ἑρμότιμος. ἀπόδημήσας ἢ μηδὲ πώποτε, μήτε εἰς Πλάτωνος, μήτε πρὸς τὸν Ἐπίκουρον, μὴ ὅλως ποῦ ἄλλου πρός. εἰ τοίνυν λέγοι, μηδὲν ὄντα καλὸν εἶναι, μηδ' ἀληθὲς παρὰ τοῖς πολλοῖς, οἷα τὰ τῶν ἄλλων ἐστί, καὶ ἃ ἐκεῖνα φησὶν, οὐκ ἂν εὐλόγως δρασὺς εἶναι δόξειέ σοι, πρὸς πάντων ἀποφαινόμενος. καὶ πῶς τε, ἐν οἷς, οὐδὲ πώποτε ἐξ Αἰθιοπίας τὸν ἕτερον πόδα ἀπεβεβηκώς; [2] τί βάλλ' ἀποκρινώμεθα αὐτῷ, τὸ ἀληθέστερον ἐκεῖνο δηλαδὴ, ὅτι ἡμεῖς τὰ μὲν Στωϊκῶν, καὶ πάνυ σκεπτόμεθα, ὡς ἂν κρῖναι τοῦτο φιλοσοφεῖν ἀξιώσειεν. οὐκ ἀγνοοῦμεν ὃ καὶ τὰ ὑπὸ τῶν ἄλλων λεγόμενα. ὁ μὲν διδάσκαλος, καὶ ἐκεῖνα μεταξὺ καὶ διέξεισιν ὡς ἡμᾶς, καὶ ἀναπείθει μὲ αὐτὸν, [3] ὡσθεὶς αὐτός. ἢ νομίζεις σὺ τοῦτο σωφρονοῦμεν ἡμῖν τὸν ἀμφὶ τὸν Πλάτωνα; ignorare. Præceptor enim illa quoque inter differendum nobis proponit, idemque subvertit. Num verò hic tacituros existimas Pla-

nosti, nusquam enim peregrè à nobis es profectus, neque scis qualia sint quæ apud alios populos extant, annon rectè dicerem senem hunc justa interrogasse? aut quid tu Hermotime consilii habes? *Hermot.* Id ipsum. Nam mihi videtur eum justissimè consternasse. *Lucian.* Et mihi quidem Hermotime. Sed quod posthac dicturus sum, nondum scio an id mecum sentias: id enim equidem omnino sentio. *Hermot.* Quale-nam illud est? *Lucian.* Addet nimirum ille, & sic mihi dicet. Eadem igitur ratione, Luciane, nobis proponatur aliquis, qui sola Stoicorum placita calleat, sicuti amicus hic tuus Hermotimus: nec peregrè unquam sit profectus, neque ad Platonis Academiam, neque ad Epicurum, neque omnino ad alium quempiam. Itaque si diceret nihil ita pulchrum, nihil ita verum apud multos reperiri, qualia Stoicorum sunt, quæque illi asserunt, annon meritò tibi videretur esse temerarius, qui de omnibus definiret, idque cùm unius sectæ gnarus esset, neque unquam ex Æthiopia vel alterum pedem protulisset. Quid vis ipsi respondeam? Verissimum illud videlicet, Nos Stoicorum placita etiam perdiscere, ac si secundum illa philosophari velimus: sed quæ dicuntur ab aliis non

Pla-

1 Δικαιότατα γὰρ ὑπώπτευσας] Δικαιότατον γὰρ ὑπώπτευσας. Marc.

2 Τί βάλλ' ἀποκρινώμεθα αὐτῷ, τὸ ἀληθέστατον] Excidit notatio personæ. Ἑρμότιμε, scilicet fuisse, αὐτῷ, Ἑρμοτ. τὸ ἀληθέστατον. Idem.

3 Περιόντες αὐτός. ἢ νομίζεις] Excidit notatio personæ Λυκίνε. πεφοβημένος αὐτός. Λυκ. ἢ νομίζεις. Idem.

1 Oiue-

πους, καὶ Πυθαγόραν, καὶ Ἐπίκουρον, καὶ τοὺς ἄλλους. ἀλλ' ἐὰ ἀναγελάσωμαι ἂν εἰπὼν ὡς ἐμὲ, οἷα ποιεῖ ὁ Λυκῖνος ὁ ἐπικωμῳδούμενος ὑπὸ Ἑρμοτίμου. ἄξιοι τοῖς ἀνιδίοις ὡδὲ ἡμῶν πιστεύειν, καὶ οἴεσθαι τοιαῦτα εἶναι τὰ ἡμέτερα, ὁποῖα ἂν ἐκεῖνοι φῶσιν, ἢ σὺ εἰδότες, ἢ κρυπτόμενοι τὸ ἀληθές. ἀκοῦσον δέ· ἐάν τις τῶν ἀθλητῶν ἰδὴ ἀσκούμενον ὑπὸ τῷ ἀγῶνος, καλπίζοντα εἰς τὸν ἀέρα, ἢ πυγμὴν πληγὴν ἵνα κατενέγκῃ, ἢ ἀντιπαγκρατίῳ δῆθεν παίοντα, σὺ δὲ ἀνακηρύξῃ αὐτὸν, ἀγωνοθέτης ὤν, ὡς ἀκμάζοντα ἵνα. ἢ ἐκεῖνα μὲν οἴσῃ ῥᾳδίως εἶναι, καὶ ἀσφαλῆ τὰ νεανεύματα, ὑδένος ἀντιφερομένου αὐτῷ, τῷ δὲ νικῶντι τοιαῦτα κρίνεις, ὁπόταν κατεγνωσμένον τὸν ἀντίπαλον αὐτοῦ, καὶ κρατήσῃ, ὃ δὴ ἀπαγορεύσῃ. ἄλλως δέ, ἐὰ μὴ τοίνυν μὴ δὲ Ἑρμότιμος, ἀφ' ὧν ἂν οἱ διδάσκαλοι αὐτῶν σκιαμαχοῦσι ὡς ἡμᾶς λάβωσι, οἴεσθαι κρατεῖν αὐτούς, ἢ τὰ ἡμέτερα τοιαῦτα εἶναι, ὡς ἀναπεπταμένους ῥᾳδίως. ἐπεὶ τὸ τοιοῦτον ὅμοιον ἂν εἶναι τοῖς τῶ παιδίων [1] οἰκοδομήμασιν. ἃ κατασκευάσαντες ἐκεῖνοι ἀθρόα, οὕτως ἀναπέπτωκεν. ἢ καὶ νὴ Δία τοῖς τοξεύειν μελετῶσιν. οἱ κέρφη ἵνα σωρήσαντες, ἵππους ἐπὶ κοντῶ πήξαντες, ἀπόρρω ὡθήσαντες, σχολάζοντ' ἀφιέντες. καὶ ὧν τύχωσί ποτε, καὶ διαπίπτουσι τὰ κέρφη, ἀνέκραγον οὗτος, Platonicos, & Epicureos, tum etiam alios? Annon in risum soluti dicerent, qualia facit familiaris tuus Hermotimus, Luciane: æquum censet adversariis fidem de rebus nostris habere, & dogmata nostra putat esse cujusmodi dicunt illi, sive ea nesciunt, sive verum celant. Numquid siquem ex athletis exercentem se viderit ante certamen, calcitrantem in aërem, aut pugnis inanem quampiam plagam inferentem, quasi cæderet adversarium, ideo illum certaminis præses ut invictum statim proclamabit? Annon contrà existimabit facilem esse ac tutam hanc strenuitatem, nullo ipsi repugnante adversario: tum verò decernendam victoriam, quum adversarium ipsum expugnarit & devicerit: hic vero cesserit alioqui nequaquam? Proinde neque Hermotimus ab iis de quibus præceptores sui adversus nos absentes, ut adversus umbras pugnant, illos victores esse putet, vel talia esse nostra, ut facilè subvertantur. Quoniam illud esset persimile puerorum ædiculis, quas illi infirmas parant, & protinus subvertunt. Vel per Iovem iis qui sagittando se exercent, qui colligatis stipulis, contoque infixis, nec procul positis emisso telo jaculantur, & si fortè stipulas attigerint & penetrarint, ilico

1 Οἰκοδομήμασιν] Eadem Iul. Imperator in Epist. Ἴσα τοῖς Ὀμηρικοῖς παισὶ παίζοιμι, οἱ παρὰ τὰς θῖνας ὅτι ἂν ἐκ πηλοῦ πλάσωσιν, ἀριθμὸν αἰσχρὸν κλύζεσθαι. Locus autem Homeri quem imitandum sibi proponit Iulia. est Iliad. 5. Tangit Pisid.

Ὡς συλλογισμῷ βύβλιδα κύματα,
Καὶ κῦμα χαῦνον παιδικῶν ἀθυμάτων,
Τὰ λεπτὰ κάρφη συλλεγόντων εἰς σχολήν.

Habet sequens illud ἀσχόλιον ἀθυμοσύνιον. Ex Homero. *Bourd.*

ὡς τι μέγα ποιήσαντες, εἰ διεξελήλυθεν αὐτοῖς τὸ βέλος ἀφ' ἵππου. ἀλλ' ὁ Πέρσαι γε ἀπὸ ἵππου πολεμοῦσιν, καὶ Σκυθῶν, ὅσοι τοξόται. ἀλλὰ τοῦτο μὲν αὐτοὶ κινούμενοι ἀφ' ἵππων, ὡς τὸ πολὺ τοξεύουσιν. ἐπεὶ καὶ τί, καὶ τὰ τοξεύματα κινεῖται ἀξίως, ἐκ ἑστῶτα, οὐδὲ προσμένοντα τὸ βέλος, ἔστ' ἂν ἐμπέσῃ, ἀλλὰ ἀφιπτάμενα ὡς ἔνι μάλιστα. θηρία γοῦν ὡς τὸ πολὺ καταλαμβάνουσι, καὶ ὀρνίθων ἔνιοι τυγχάνουσιν. ὧν δὲ ποτε καὶ ἐπὶ σκοτὸν δεῖ προσβῆναι καὶ τόνε τὸν πληγῆς, ξύλον ἀνάπτυπον, ἢ ἀστία ὡ μυδοίνιλω προσβέβλημοι, διελαύνουσι, καὶ ἀπὸ πίτυος, καὶ δι' ὅλων σφίσι χωροῦσι τὰς οἰσύας. εἰπὲ τοίνυν ὦ Λυκῖνε παρ' ἡμᾶς Ἑρμοτίμῳ, ὅτι οἱ διδάσκαλοι αὐτὰ φεύγοντα προβεβλημένοι, καταβαλοῦσι. εἶτα φασὶν, ἀνδρῶν ὡπλισμένων κεκρατηκέναι. καὶ εἰκόνας ἡμῶν γραψάμενοι, πυκτεύουσι πρὸς ἐκείνας. καὶ κρατήσαντες ὡς τὸ εἰκὸς κρατεῖν ἡμῶν οἴονται. ἀλλὰ φαίημεν ἂν ἡμεῖς πρὸς αὐτοὺς τὰ τοῦ Ἀχιλλέως ἐκεῖνα, ἃ φησι πρὸς τὸν Ἕκτορος, Οὐ γὰρ ἐμῆς κόρυθος λάσεσθαι μέλλον. ταῦτα μὲν οἱ ξυμπαίζοντες, ὡς τῷ μέρει ἔοικεν. ὁ Πλάτων δ' ἂν μοι δοκῇ καὶ διηγήσεσθαί τι τῶν ἐν Σικελίᾳ, ὡς ἂν εἰδὼς τὰ πολίτικα. τὸν γοῦν συρακούσιον Γέλωνα, φασὶ δυσώδη εἶναι τὸ σῶμα, καὶ τοῦτο ἐπιπολὺ λαθεῖν αὐτὸν, ὑπ' ἐνὸς τολμήσαντος ἐλεγχθὲν τυχόντα ἀνδρα, μέχρι δή ἵνα γυναῖκα ξεῖνον σωτερχθεῖσαν αὐτῷ, τολμήσαι καὶ εἰπεῖν ὅπως ἔχοι. τὸ δ', ὡς ἅπαξ τῷ γυναῖκα ἐλθοῦσα τῷ ἑαυτοῦ, ὀργιζεσθαι, ὅτι σὺκ ἐμιῶυσε πρὸς αὐτὸν, ilico exclamant ac si rem magnam præstiterint, quòd telum ipsis hæc cremia transverberarit. Atqui non Persæ, non Scythæ quotquot sunt sagittarii, sic faciunt. Sed primùm quidem ipsi dum ab equis moventur, ut plurimum jaculantur. Deinde etiam, ea quæ sagittis petunt moveri volunt, nec loco consistere, nec telum expectare donec inciderit, sed ut plurimum aufugere. Feras autem plerumque sagittis conficiunt, & volucres nonnulli assequuntur. Quòd si quando opus est ut ictum in scopum intendere experiantur, lignum solidum, vel scutum è crudo bovis tergore confectum proponentes transfigunt, atque ita suas etiam sagittas arma penetraturas credunt. Quare ô Luciane Hermotimo dic nostro nomine, præceptores ipsius proposita cremia telis petere, deinde dicere armatos homines à se superatos esse, inque nostras imagines depictas pugiles agere, quibus ut par est superatis nos victos esse existiment. At illis dicere possit unusquisque nostrûm ea quæ de Hectore Achilles, *Namque meæ galeæ faciem spectare timebunt.* Hæc simul omnes, singulatim unusquisque dixerit. Mihi autem videtur Plato aliquid ex iis quæ in Sicilia acciderunt, ut qui multa sciat, narraturus. Dicunt enim Geloni Syracusanorum tyranno fœtidum os fuisse, idque ipsum perquam diu latuisse, cùm nemo virum qui rex esset, arguere auderet, donec peregrina mulier cum ipso congressa, ut res se haberet, dicere ausa est. Eum verò ad uxorem iratum venisse, quòd fœtoris quem ipsa potissimum nosse debuerat, minimè

εἰδῆτε μάλιστα τὴν δυσωδίαν. τὴν δ', ἔφη, συγγνώμην ἔχειν αὐτῇ. οὐδὲ γὰρ ἂν μὴ πεπειρᾶσθαι ἄλλης ἀνδρὸς, μηδὲ ὁμιλῆσαι πλησίον, οἰηθῆναι ἅπασι τοῖς ἀνθρώποις τοιοῦτό τι δοκεῖν ἐξ στόματος. καὶ Ἑρμότιμος τοιγαροῦν ἅτε μόνοις τοῖς Στωϊκοῖς ξυὼν, φαίη ἂν ὁ Πλάτων, εἰκότως ἀγνοεῖ ὁποῖα τὰ ἄλλων τὰ στόματά ἐστιν. ὅμοια δ' ἂν καὶ Χρύσιππος εἴποι, ἢ ἔτι πλείω τούτων, εἴπερ λιπὼν αὐτὸν ἀκηκόειν, ἐπὶ τὰ Πλάτωνος ἐρμήσαιμι, πίστεως πρὸ τῷ μόνῳ Πλάτωνι ὁμιλητῶν. ἵνα τε λόγῳ ξυνιόντων φημὶ, ἄχρις ἂν ἄδηλον ᾖ τίς ἀληθὴς ἐστι φιλοσοφίας αἵρεσις οὐ φιλοσοφίᾳ, μηδὲ μίαν αἱρεῖσθαι. ὕδερος γὰρ ἐς τὰς ἄλλας τὸ τοιοῦτον. Ἑρμ. ὦ Λυκῖνε, ποῦς τ' ἐστίας, Πλάτωνα μὲν, καὶ Ἀριστοτέλη, καὶ Ἐπίκουρον, καὶ τὰς ἄλλας ἀτρεμεῖν ἐάσωμεν. ὁ γὰρ κατ' ἐμὲ ἀναγωνίζεσθαι αὐτοῖς. νῦν δ', ἐγώ τε, καὶ σὺ, ἐφ' ἡμῶν αὐτῶν ἐξετάσωμεν εἰ τοιοῦτόν ἐστι τὸ φιλοσοφίας πρᾶγμα, οἷον ἐγὼ φημι αὐτὸ εἶναι. Αἰθίοπας δ', ἢ τὸν Γέλωνος γυναῖκα, τί ἐδὲ καλεῖτ' ἐκ Συρακουσῶν ἐπὶ τὸ λόγου; Λυ. ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲν ἀπίτωσαν ὁπόσων, εἰ σοι δοκεῖ περιττοὶ εἶναι ποῦς τὸ λόγου. σὺ δ' λέγε ἤδη. δῶμα γὰρ τι ἐρεῖν ἔοικας. Ἑρμ. δοκεῖ μοι ὦ Λυκῖνε καὶ πάνυ δυνατὸν εἶναι μόνον τὸν τῶν Στωϊκῶν ἐκμαθόντα, εἰδέναι τἀληθὲς ἀπὸ τούτων, κἂν μὴ τὰ τῶν ἄλλων ἐπιξέλθῃ τις ἐκμανθάνων ἕκαστα. ὥσπερ γὰρ σκέπῃ, ὧν τις λέγη ποῦς σὲ μόνον· τοῦτο, ὡς αἱ δύο δυάδες, τὰ τέτταρα ἀριθμοῦ ἀπολεῖσιν, ἆρα δεήσει πρόσθεν σε πανταπασι τῶν ἄλλων, ὅσοι ἀριθμητικοὶ, μή τις ἄρα εἴη πέρας numerum absolvere: num erit circumeundum ut ex omnibus aliis arithmetices peritis scisciteris, numquis sit qui eas quinque

mè monuisset. Ipsam autem sibi veniam concedi deprecatam esse, quòd non alium experta virum, neque propiùs collocuta, talem à viris omnibus animam ore exhalari putaret. Itaque Hermotimus quia cum solis Stoicis commercium habuit, dixerit Plato, qualia sint aliorum ora meritò ignorat. Similia quoque Chrysippus, atque his plura diceret; si ipsum incognitum relinquerem, & soli cuipiam ex iis qui cum Platone versati sunt adhibita fide, ad Platonem me conferrem. Vno verbo summam complectens dico, Dum incertum fuerit quænam vera sit Philosophiæ secta, nullam esse eligendam. Hoc enim est in alias contumeliosum. *Hermot.* Per Vestam obsecro Luciane, Platonem, Aristotelem, Epicurum, aliosque missos faciamus. Neque enim cum illis confligere me decet. Cæterùm nos, ego inquam & tu, per nos ipsos discutiamus, num sit res philosophica, cujusmodi eam esse affirmo. Æthiopas autem, aut Gelonis uxorem, quid ex Syracusis ad hunc sermonem vocare opus erat? *Lucian.* Procul sanè abeant, si tibi ad sermonem hunc videntur supervacanei. Tu verò jam loquere: videris enim mirum quid dicturus. *Hermot.* Videtur mihi Luciane, id omnino fieri posse, ut qui Stoicorum duntaxat placita didicerit, ex his verum noscat, quanvis aliorum singula discendo non persequutus sit. Sic etiam considera, siquis hoc solùm tibi dixerit geminas dyades quaternarium

τε, ἢ ἑπτὰ λέγων αὐτὰς εἶναι; ἢ αὐτίκα εἰδείης ἂν ὅτι ἀνὴρ ἀληθῆ λέγει; Λυ. αὐτίκα ὦ Ἑρμότιμε. Ερμῃ. τί ποτ' ἂν ἀδύνατον εἶναί σοι δοκεῖ, συντυγχάνοντά τινα μόνον τοῖς Στωϊκοῖς λέγουσι τἀληθῆ, πεῖσθαί τι αὐτοῖς, καὶ μηκέτι διττὰς τὰς ἄλλων, εἰδότι σόν ἂν ποτε τὰ τέτταρα πέντε γίνοιτο, ἀλλ' ἂν μυρίοι Πλάτωνες, ἢ Πυθαγόραι λέγωσιν; Λυ. ἀλλ' οὐδὲν πρὸς ἔπος ὦ Ἑρμότιμε. τὰ γὰρ ὁμολογούμενα, τοῖς ἀμφισβητουμένοις εἰκάζεις, πάνυ διαφέροντα αὐτῶν. ἢ τί ἂν φαίης; ἔστιν ὥτινι συντυγχάνεις, λέγοντι τὰς δύο δυάδας σωτηρίους, τὰ ἑπτὰ, ἢ ἕνδεκα ἀριθμὸν ἀποπλεῖν; Ερμῃ. σὺν ἔγωγε. ἢ μαίνοιτ' ἂν ὁ μὴ τέτταρα ξυμβαίνειν λέγων. Λυ. τί δαί, συντυγχάνεις ποτε, καὶ σοὶ χαρίεντι, πειρᾶν ἀληθεύειν, Στωϊκοῖ ὄντι, καὶ ἐπικουρείῳ, μὴ διαφερομένοις περὶ ἀρχῆς, ἢ τέλους; Ερμῃ. ἀθαμῶς. Λυ. ὅρα τινὰ μήπως με παραλογίζῃ ὦ γοναῖε. καὶ πῶς, φίλον ἴσως. ζητοῦντων γὰρ ἡμῶν οἵτινες ἀληθεύουσι περὶ φιλοσοφίαν, σὺ τοῦτο παρατρέπεις, ἅδηλος φέρων τοῖς Στωϊκοῖς, λέγων ὡς ὅτοί εἰσιν, οἱ τὰ δὶς δύο, πέντε τιθέντες. ὅπερ ἄδηλον εἰ ὄντως ἔχει. φαῖεν γὰρ ἂν οἱ Ἐπικούρειοι, ἢ Πλατωνικοὶ, σφᾶς μὲν ὄντως ξυνιέναι, ἡμᾶς δ', πέντε, ἢ ἑπτὰ λέγειν αὐτά. ἢ δοκεῖ σοι τοῦτο ποιεῖν, ὁπότεν ὑμεῖς μὲν μόνον τὸ καλὸν, ἀγαθὸν ἡγεῖσθε εἶναι, οἱ Ἐπικούρειοι δ', τὸ ἡδὺ; καὶ ὅταν ὑμεῖς λέγητε σώματα εἶναι ἅπαντα, ὁ Πλάτων δὲ νομίζῃ καὶ ἀσώματόν τι ἐν τοῖς ὄντα εἶναι, ἀλλ' ὅτῳ ἔφλω, πλεονεκτικῶς πάνυ τὸ ἀμφισβητούμενον συλλαβών,

aut ſeptem conſtituere dicat? annon illico intellexeris eum virum vera dicere? *Lucian.* Ilico Hermotime. *Hermot.* Cur igitur fieri non poſſe putas, ut qui in Stoicos vera dicentes tantùm inciderit, ipſis credat, nec aliis opus amplius habeat, cùm ſciat nunquam fore ut quatuor quinque ſint, non ſi ſexcenti Platones, aut Pythagoræ dicant. *Lucian.* Nihil ad verſum, ô Hermotime. Nam ea quæ certa ſunt dubiis aſſimilas, valdè inter ſe diſſidentia. Aut quid dicas? Eſtne aliquis in quem incideris qui dicat geminas dyadas conjunctas, ſeptenarium, aut undecenarium numerum conſtituere? *Hermot.* Non ego, aut inſaniret, qui quatuor non convenire diceret. *Lucian.* Quid autem? incidiſti-ne aliquando, (per gratias obſecro da operam ut verum eloquaris) in Stoicum aliquem & Epicureum, qui de principio, aut fine non diſſiderent? *Hermot.* Nuſquam. *Lucian.* Vide, ô generoſe, ne me, præſertim amicum fallas. Cùm enim quæramus quinam in philoſophia verum dicant, tu illud præreptum, Stoicis attribuiſti, dicens hos eſſe qui bis duo quatuor eſſe ſtatuerint. Quod quidem an ita ſe habeat incertum eſt. Etenim Epicurei vel Platonici dicere poſſent, ſe quidem ita componere, nos verò quinque aut ſeptem illa eſſe dicere. Annon videntur tibi hoc facere, quando vos ſolum honeſtum bonum eſſe ducitis, Epicurei verò ſolum jucundum, & quando vos dicitis Corporea eſſe omnia: Plato verò putat aliquid in rerum natura eſſe incorporeum? Sed quod dixi, avidè prorſus quæſtionem comprehendens,

ut

[1] ὡς ἀταμφιλόγως ἴδιον τῶν Στωϊκῶν δίδως αὐτὸ ἔχειν, κἀμὲ ἀναλαμβανομένην τὸ ἄκαν, καὶ λεγόντων αὐτῶν τοῦτο εἶναι, ἵνα δὴ κελεύσεις μάλιστα οἶμαι δεῖ. ἂν μὲν οὖν σοὶ δόκῃ τοῦτο, ὡς Στωϊκῶν ἐστι μόνοις τὰ δὶς δύο, τέτταρα εἶναι, ἄρα σιωπᾷν χρὴ τοῖς ἄλλοις. ἄλλως δ' ἂν αὐτὰ ταῦτα πάντες ἀμφισβητῶμεν, πάντων ὁμοίως ἀκουστέον, ἢ εἰδέναι ὅτι πρὸς χάριν δικάζειν δεξόμεθα. Ερμο. ἔμοιγε δοκεῖς ὦ Λυκῖνε ξυνιέναι πῶς βέλομαι ἐκπῖν. Λυ. ἀκοῦσαι σοφίσασθαι χρὴ λέγειν, εἰ ἐπιτρέπεις τι, ἀλλὰ μὴ τοιοῦτον φήσεις. Ερμο. ἴσως αὐτίκα οἷόν τι λέγω. ἤλθομεν γάρ ποτε ἐπὶ τὸν Ἀσκληπιεῖον, ἢ ἐς τὸ Διονύσου τὸ ἱερόν. εἶτα μέντοι φιάλην τινὰ τῶν ἱερῶν κατανοήσαντες δῆτα ἀμφοτέρους ἐρᾶν ἐπῆλθεν αὐτοῖς, ὁπότερος ὑπὸ κόλπου ἔχοι τὴν φιάλην. Λυ. καὶ μάλα. Ερ. ἔχοι δὲ πάντως ὁ ἑτέρω. Λυ. πῶς γὰρ οὔ, εἴ γε κατέλαβεν; Ερμῳ. ἐκεῖνο ἂν οὖν τῷ πρώτῳ φαίνοιτο ἄριστα αὐτῷ, σὺν ἔτι τὸ ἑτέρου κατηγορεῖν. φαίνοιτο γὰρ ὡς σὺν ἔχοι. Λυ. πρόδηλον. Ερμῳ. καίτοι μὴ ἀνεύρομεν τὸν τῷ ἕτερον φαίνεσθαι κόλπον, ὁ ἑτέρου πάντως ἔχοι. καὶ οὐδὲν ἐρεύνης οὐδὲ ὕτου δεῖ. Λυ. ἔχοι γάρ. Ερμῳ. καὶ ἡμεῖς δοίημεν εἰ ἀνεύρομεν ἤδη παρὰ τοῖς Στωϊκοῖς τὴν φιάλην, σὺν ἔτι ἐρευνᾶν τὰς ἄλλας ἀξιώσομεν; ἔχοντες ὃ πάλαι ἐζητοῦμεν. ἢ τίνος χάριν ἔτι κάμνοιμεν; Λυ. οὐδενός, ἀλλ' ἀνεύροιτε. καὶ ἀνεύροιτε, ἔχοιτε εἰδέναι, ὡς ἐκεῖνο ἦν τὸ ἀπολωλός. ἢ εἰ ὅλως ut citra controversiam Stoicis proprium illud habendum dedisti, quanvis id sibi vendicarent alii, suumque esse affererent, hic certè judicio potissimum opus esse existimo. Si igitur palam est solorum esse Stoicorum putare bis duo esse quatuor, jam est aliis tacendum. Sed quamdiu de hoc ipso contendent, omnes pariter sunt audiendi, aut pro comperto habendum quòd ad gratiam judicare videbimur. *Herm.* Non videris mihi, Luciane, intelligere quid dicere velim. *Lucian.* Clariùs ergo est dicendum: num diversum quid, non verò tale quid eloquêris. *Hermot.* Scies illicò cujusmodi sit quod dico. Ponamus enim duos aliquos in Æsculapii, vel Bacchi fanum ingressos, deinde sacrum aliquam phialam amissam esse: ambos perscrutari oportebit, uter illorum abditam in sinu phialam habeat. *Lucian.* Maximè. *Hermot.* Omnino autem alter habet. *Lucian.* Quidni, siquidem amissa est? *Hermot.* Proinde si ipsam apud priorem inveneris, non etiam alterum exues: palam enim est non habere *Lucian.* Palam est sanè. *Hermot.* Si verò in sinu prioris non invenerimus, alter omnino habet, neque sic ulla perscrutatione opus est. *Lucian.* Habet enim *Hermot.* Ergo nos quoque si jam apud Stoicos phialam invenerimus, alios perscrutari amplius nolumus, habentes quod jamdudum quærebamus. Etenim cujus rei gratia adhuc laboraremus? *Lucian.* Nullius: siquidem invenistis, & inventa scire potestis, id esse quod amissum fuerat: aut si planè cognitum

1 Ὡς ἀταμφιλόγως ἴδιον τῶν Στωϊκῶν δίδως αὐτὸ ἔχειν] Δίδως αὐτοῖς ἔχειν. Marc.

γνώριμον ὑμῖν εἶη τὸ ἀνάθημα. νῦν δὲ ὦ ἑταῖρε, πρόπερσι μὲν δύο εἰσὶν οἱ παρελθόντες ἐς τὸν νεών, ὡς ἀναγκαῖον εἶναι τὸ ἕτερον αὐτοῖν, τὰ φῶρα ἔχειν, ἀλλὰ μάλα πολλοὶ ἦσαν. εἶτα καὶ τὸ ἀποβλητέον αὐτὸ, ἀφηλον ὄν, ἢ ποτέ ἐστιν, εἴτε φιάλη ἐστὶν, ἢ σκύφος, ἢ στέφανος. ὅσοι γὰρ ἱερεῖς, ἄλλο ἄλλο εἶναί λέγουσι, καὶ οὐδὲ περὶ τῆς ὕλης αὐτῆς ὁμολογοῦσιν. ἀλλ' οἱ μὲν, χαλκοῦ. οἱ δὲ, ἀργύρου. οἱ δὲ, χρυσοῦ. οἱ δὲ κρατιστέρου εἶναι αὐτὸ φάσκουσιν. ἀνάγκη τοίνυν ἅπαντας ἀποδῦσαι τοὺς εἰσελθόντας, εἰ βέλει εὑρεῖν. τὸ ἁπλοῦν. καὶ γὰρ ἂν ὦ φίλε τοῦτο εὑρὼν εὐθὺς οὗτος φιάλην χρυσῆν, ἔτι καὶ τοὺς ἄλλους σοι ἀποδυτέον. Ερμ. Διὰ τί ὦ Λυκῖνε; Λυ. ὅτι ἀφηλον εἰ φιάλη τὸ ἀποβλητέον ἦν. εἰ δὲ καὶ τοῦτο πάντων ὁμολογηθείη, ἀλλ' ὅτι γε χρυσῆν ἅπαντες φασὶν εἶναι τὴν φιάλην. εἰ δὲ καὶ μηδεὶς γνώριμος ἡμῖν, ὡς φιάλην ἀποβλητὸν χρυσῆν, καὶ σὺ ὦ φίλε τοῦτο εὑρὼν φιάλην χρυσῆν, οὐδὲ οὕτω πω τοὺς ἄλλους διερευνήσαιο τοὺς ἄλλους. οὐ γὰρ δῆλόν πω εἰ αὐτὴ ἦν ἡ ζητουμένη. ἢ σὺ οἴει πολλὰς φιάλας εἶναι χρυσᾶς; Εο. ἔγωγε. Λυ. ἀλλοτί δὴ ἐπὶ πάντας εἶναι ἐρευνῶντα, καὶ τὰ παρ' ἑκάστῳ εὑρεθέντα πάντα, εἰς μέσον καταθέντα, εἰκάζειν ὅ, τί ποτε αὐτῶν πρέπει ἂν εἶναι κτῆμα οἰκεῖον. καὶ γὰρ αὐτὸ τὴν πολλὴν ἀπορίαν παρέχόμενον, τοῦτό ἐστιν ὅτι ἕκαστος τῶν ἀποδυσαμένων ἔχει τι πάντως. ὁ μὲν, σκύφον. ὁ δὲ, φιάλην, ὁ δὲ, στέφανον. καὶ ὁ μὲν, οὐ χαλκοῦ. ὁ δὲ, οὐ χρυσοῦ. ὁ δὲ, ἀργύρου. εἰ δὲ ὃ ἔχει, τοῦτο ἱερὸν ἐστιν, οὐδέπω δῆλον, πᾶσα τοίνυν ἀνάγκη ἀπερεῖν,

tum vobis esset donarium. Nunc autem, amice, Primùm quidem duo in templum non sunt ingressi, ut necesse sit alterum ipsorum habere furta, sed quamplurimi. Deinde etiam incertum est quidnam id sit quod amissum est, phiala-ne aliqua, an scyphus, an corona. Quotquot enim sunt sacerdotes, alius aliud esse dicunt, ac neque de materia ipsâ conveniunt: sed alii æneum, alii argenteum, alii aureum, alii stanneum ipsum esse dicunt. Itaque planè necesse est eos omnes qui ingressi sunt exuere, si rem amissam invenire velis. Ac quanvis apud primum phialam auream statim inveneris, exuendi tibi sunt etiamnum alii, *Hermot.* Quid ita Luciane? *Lucian* Quia non liquet, sit-ne phiala quod amissum erat. Tametsi verò hoc omnes confiteantur: non tamen omnes auream phialam esse affirmant. Ac etiamsi notissimum id esset amissam esse phialam auream, tuque phialam auream apud primum invenisses, ne sic quidem alios perscrutari desineres. Etenim sit-ne Dei illa, tibi non constat: aut non putas multas esse phialas aureas? *Hermot.* Sanè censeo. *Lucian.* Oportebit igitur omnes perscruteris, & omnibus quæ apud unumquemque inveneris, in medio depositis, conjicias quodnam ex iis divinum donarium existimare conveniat. Etenim hoc multam dubitationem præbet, quòd eorum qui exuti fuerunt, unusquisque omnino aliquid habet: hic scyphum, ille phialam, alius coronam: Hic quidem ex ære, ille verò ex auro, alius tandem ex argento. An verò sacrum sit, quod habet, nondum liquet. Quare prorsus cogeris

ὅτι πινὰ ἱερόσυλον εἴπῃς. ὅπως μὴ, καὶ εἰ πάντες τὰ ὅμοια εἶχον, ἄδηλον ἦν καὶ ὅπως, ὅστις ὁ τὰ Θεοῦ ὑφηρημένος, ἔστι γὰρ καὶ ἰδιωτικὰ ἔχειν. τὸ δ' ἄπορον ἡ ἀγνοία, ἐν ἐστιν οἶμαι, τὸ ἀνεπίχρεφον εἶναι τῷ ἀπολομένῳ φιάλῳ. ἡμῶν γὰρ φιάλη ἀπολωλέναι. ὡς εἰ μὲ ἐπιγέγραπτο Θεοῦ τὸ ὄνομα, ἢ ἀναθέντος, ἦτον ἂν ἐναμνομόν. καὶ ἀργοῦντες τῷ ἐπιγραμμάτῳ, ἐπιπαύμεθ' ἂν ἀπόδυοντες, καὶ ἐνοχλοῦντες τὰς ἄλλας. οἶμαι δέ σε ὦ Ἑρμότιμε, καὶ ἀρῶνας ἤδη γυμνικοὺς ἑωρακέναι πολλάκις. Ερμο. καὶ ὀρθῶς οἴει. πολλάκις γὰρ, καὶ πολλαχόθι. Λυ. ἦ οὖν ποτε καὶ ἐπὶ τοὺς Ἀθλοθέτας αὐτοὺς ἐκαθέζου; Ερ. νὴ Δία ἔναγχος Ὀλυμπιάσιν ἐπὶ τὰ λαιὰ τῷ Ἐκμανοδικῶν, Εὐανδρίδου τοῦ Ἠλείου θέαν μοι προκαθαλόντος ἐν τοῖς ἑαυτοῦ πολίταις. ἐπεθύμουν γὰρ ἐγγύθεν ἅπαντα ὁρᾶν τὰ πρὸ τοῦ Ἐκμανοδίκαις γινόμενα. Λυ. οἶσθα οὖν καὶ τοῦτο, πῶς κληρώσιν ὅν τινα ὧδε τινὶ χρὴ παλαίειν, ἢ παγκρατιάζειν; Ερμ. οἶδα γάρ. Λυ. ἔκδὸς ἀμείνων σὺ εἶπας, ἐγγύθεν ἰδεῖν. Ερμο. τὸ μὲ παλαιὸν, ἐπὶ Ἡρακλέους ἀγωνοθετοῦντος, φύλλα ἐλαίης. Λυ. μὴ μοι τὰ πάλαι ὦ Ἑρμότιμε, ἀλλ' ἃ εἶδες ἐγγύθεν, ἐκεῖνα λέγε. Ερ. [1] κάλπις ἀργυρᾶ πρόκειται ἱερὸς τοῦ Θεοῦ. εἰς

geris dubitare quem sacrilegum appelles. Quandoquidem etsi omnes similia haberent, neque sic constaret, quisnam Deo sacra iustuliſſet. Etenim hæc etiam privata habere licet. Ignorantiæ autem una, opinor, est causa, quòd amissa phiala nullo titulo sit inscripta. Ponamus enim amissam esse phialam, quæ si vel Dei vel ejus qui consecravit, nomen inscriptum haberet, minus laboraremus: & inventa ea quæ titulo notata esset, alios exuere & perturbare desineremus. Opinor autem te, Hermotime, etiam gymnicos ludos sæpe jam vidisse. *Hermot.* Et rectè quidem opinaris, nam & sæpe, & multis in locis vidi. *Lucian.* Numquid igitur etiam aliquando juxta Athlothetas consedisti? *Hermot.* Per lovem nuper in Olympiis ad judicum lævam: Evandrida Elei filio inter suos cives spectaculum mihi præoccupante. Omnia enim quæ à judicibus fiunt, propiùs videre cupiebam. *Lucian.* Scisne igitur & hoc quomodo sorte comperiant cuinam cum quoque sit luctandum, aut pancratio decertandum? *Hermot.* Planè scio. *Lucian.* Quare tu melius dicere possis, ut qui propiùs videris. *Hermot.* Olim cum præsideret Hercules, lauri folia. *Lucian.* Ne mihi prisca, Hermotime, sed quæ propiùs vidisti, narres. *Hermot.* Argentea urna Deo sacra in medio po-

1 Κάλπις ἀργυρᾶ πρόκειται] Sic infra in hoc Dialogo in calpidem, sive capidem, sive capedinem, sive capidulam, sive capeduncelam (tot enim nominibus Romani vas illud denominant) solebant injicere sortes luctantium, & currentium, ut patet lineis seq. unde rectè in Gl. Phil. *urna κληρωτὴς, κάλπις. ὑδρία*, nec male doctus Grammatic. Hesych. apud quem *κάλπις ἐπὶ βαδίσεις ἢ εἶδος ὁρίμα*, tangit enim rem quæ sortes sequitur, sc. equorum agitationem: de Latinis nominibus superius allatis dico alibi, ut & de sortibus. *Bourd.*

ταὐτὸν ἐμβάλλοντ᾽ κλῆροι μικροὶ, ὅσον δὴ κυαμιαῖοι τὸ μέγεθος, ἐπιγεγραμμένοι. ἐγγράφεται δ᾽ ἐς δύο μέν, ἄλφα ἐν ἑκατέρῳ. ἐς δύο δ᾽, τὸ βῆτα. καὶ ἐς ἄλλους δύο, τὸ γάμμα. καὶ ἐξῆς κατὰ τὰ αὐτὰ, ἕως πλείους οἱ ἀθληταί ὦσι, δύο ἀεὶ κλῆροι τὸ αὐτὸ γράμμα ἔχοντες. ἐπειδὰν δὲ τῶν ἀθλητῶν ἕκαστος, ἐπευξάμενος τῷ Διΐ, καθεὶς τὴν χεῖρα ἐς τὴν κάλπιν, ἀναιρῇ τὸν κλῆρον ἕνα. καὶ μετ᾽ ἐκεῖνον, ἕτερος, καὶ παρεσῶν μεταφόρος ἑκάστῳ, [1] ἀντίσχῃ αὐτῷ τὴν χεῖρα, ἃ περέχων ἀναγνῶναι ἔδει, ἃ τὸ γράμμα ἐστὶν, ὃ ἀνέσπασεν. ἁπάντων δ᾽ ἤδη ἐχόντων, ὁ Ἀλυτάρχης οἶμαι, ἢ τῶν Ἑλλανοδικῶν αὐτῶν εἷς, σὺν ἐπιγελῶτι τοῦτο μέμνημαι, περιὼν, ἐπισκοπεῖ τοὺς κλήρους ἐν κύκλῳ ἑστώτων. καὶ ὅτε τὸ μὲν τὸ ἄλφα ἔχοιεν, τῷ δὲ ἑτέρῳ ἄλφα ἀνέσπακτο, παλαίειν ἢ παγκρατιάζειν συνάπτει. τὸ δὲ τὸ βῆτα, τῷ τὸ βῆτα ὁμοίως. καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς ὁμογράμμους κατὰ ταὐτά. ὅτῳ μὲν γὰρ, ὦ ἄριστοι ὧν εἰσιν οἱ ἀγωνισταί, οἷον ὀκτὼ, ἢ πέσσαρες, ἢ δώδεκα. ὦ δὲ περιττοί, πέντε, ἑπτὰ, ἐννέα, γράμμά τι περιττὸν ἐνὶ κλήρῳ ἐγγραφέν, συμβάλλει αὐτοῖς, ἀντίγραφον ἄλλο σὺν ἔχον. ὃς δ᾽ ἂν τοῦτο ἀναπάσῃ, ἐφεδρεύει, περιμένων ἕως ἂν ἐκεῖνοι ἀγωνίσωνται. ὃ γὰρ ἔχει τὸ ἀντίγραμμα. καὶ ἔστι τοῦτο ὅ μικρὸν δύτυχέα ἔστ᾽ ἀθλητῆ, τὸ μέλλειν ἀκμῆτα τοῖς κεκμηκόσι συμπαίειν. Λυ. ἔχ᾽ ἀτρέμα. τίνα γὰρ

posita est: in eam parvæ sortes conjiciuntur, fabæ magnitudine, literis inscriptæ. Duabus, utrique nimirum *alpha*. inscribitur: duabus item *beta*, duabus quoque aliis *gamma*. ac deinceps, ordine literarum, si sint athletæ plures, duæ semper sortes eandem literam habent. Tum athletarum quisque accedit, & invocato Iove, manuque in urnam immissa, unam ex sortibus trahit, & post eum alter. Et astans unicuique flagellifer, protensa manu obstat quominus legant quænam sit litera quam traxit. Sed quum jam habent omnes, Alytarches opinor, aut judicum unus (non enim hoc amplius memini) circumeundo, sortes in orbem stantium inspicit. Sicque eum qui *alpha*. habet, cum eo qui *alpha*. alterum traxit, aut lucta aut [2] pancratio decertaturum committit: eum quoque qui *beta*. cum eo qui *beta*, similiter, aliosque eadem ratione qui easdem literas sortiuntur. Sic enim committuntur, si pari numero sint athletæ, ut octo, vel quatuor, vel duodecim, si verò impares, quinque, septem, novem, supervacua aliqua litera uni sorti inscripta, unà cum aliis in urnam mittitur, literam aliam sibi respondentem non habens: quam qui traxerit, victori imminet, expectans dum illi certaverint: non enim oppositam literam habet. Nec parva est ista fœlicitas athletæ, quòd viribus integer, cum defessis est certaturus. *Lucian.* Quiesce. Hoc enim potissimum

1 Ἀντίσχῃ] Angl. ἀνίσχῃ. Bourd.

2 *Pancratio*] Pancratium quid tradit Lucianus de Gymnas. Philostratus de athletis refert pancratium palæstram simul & pugillatum vocari. *Cæn.*

ἐλάμβανον μάλιστα. ἀκὴν σπείσαντες ὄντες, ἀνεπαύσαντο ἅπαντες, καὶ ἔσχον τὰς κλήρους. σκέψαι δὴ, βούλομαι γάρ σε Ἑρμοδίκῳ ἀντὶ ῥήτορος ποιῆσαι, [1] ἐπισκόπησον τὰ γράμματα. καὶ ἐὰν πρότερον οἴμωξῃς μᾶλλον ἂν ὅτις ὁ ἔφεδρός ἐστιν, ἢ μὴ ἐπὶ πάντας ἔλθῃς, καὶ συζεύξῃς αὐτούς. Ερμ. πῶς ὦ Λυκῖνε τοῦτο φῄς; Λυ. ἀδύνατόν ἐστιν οὕτως εὑρεῖν τὸ γράμμα ἐκεῖνο τὸ δηλοῦν τὸν ἔφεδρον. ἢν τὸ μὲ γράμμα ἴσως ἂν εὕρῃς, ἐὰν μὲν εἴσῃ μὲ εἰ ἐκείνός ἐστιν. ἐὰν δὲ παρέλθῃς ὅπ τὸ. κ. ἢ τὸ. μ. ἢ τὸ. ι. ἐπὶ τὸ χειροτονεῖν τὸν ἔφεδρον. ἀλλ' ἐπιδὰν τοῦ. α. συντύχῃς, ζητεῖς τὸν ἕτερον α. ἔχοντα, καὶ εὑρὼν, ἐκείνης μὲν ἤδη σωιέζυξας. σὺ τυχὸν δ' αὖθις τοῦ βῆτα, τὸ ἕτερον βῆτα ὅπως ἐστὶ ζητεῖς, τὸ ἀντίπαλον τοῦ εὑρεῖν. καὶ ἐπὶ πάντων ὁμοίως ἄχρις ἂν ἐκεῖνός σοι παρελειφθῇ, ὁ τὸ μόνον γράμμα ἔχων τὸ ἀσυζύγητον. Ερμ. τί δ' εἰ ἐκείνῳ πρόσοιτο, ἢ δευτέρῳ συντύχῃς, τί ποιήσεις; Λυ. ἔμβραν ἀλλὰ σὺ ὁ Ἑρμοδίκης, ἐθέλω εἰδέναι ὅ, τι καὶ πρᾶξεις. πότερον, αὐτίκα ἐρεῖς ὅτι ὅτός ἐστιν ὁ ἔφεδρος, ἢ δεήσῃ ἐπὶ πάντας ἐν κύκλῳ ἐλθόντα ἰδεῖν, εἰ πῶς αὐτοῦ γράμμα ὁμοιόν ἐστιν, ὡς ἔγωγε μὴ τὰς πάντων κλήρους ἴδοις, ἕως ἂν μάθοις τὸν ἔφεδρον; Ερμ. καὶ μὲν ὦ Λυκῖνε, ῥᾳδίως ἂν μάθοιμι ἐπὶ γᾶν τὸ σπεῖσα, ἵνα τὸ. ε. εὕρω πρόσθεν, ἢ δεύτερον, οἶδα ὅτι ἔφεδρος ὁ τοῦτο ἔχων ἐστί. Λυ. πῶς ὦ Ἑρμότιμε; Ερμ. ὅτι. τὸ. α. δύο αὐτῶν ἔχουσι. καὶ τὸ. β. ὁμοίως δύο. τὰ λοιπὰ δὲ πεπάρων ἅπαντων,

mum egebam. Itaque cùm sint novem traxerunt omnes. habentque sortes. Tu verò circumeundo (nam te pro spectatore judicem facere volo) literas inspice, Non priùs cogniturum te puto quis sit imminens victori futurus, quàm ad omnes veneris, eosque copulaveris. *Hermot.* Quomodo hæc dicis, Luciane? *Lucian.* Non potes illiço literam illam invenire quæ victori imminentem indicat, Aut literam fortè inveneris, nec tamen scies ille ne sit. Non enim ante dictum est, literam *cappa.* vel *my.* vel *jota.* eam esse quæ ephedrum designat. Sed quum in *alpha.* incideris, quæris alium qui *alpha.* habeat, quo invento eos ad luctam copulas. Deinde quum in *beta.* incidisti, quæris ubi sit *beta.* alterum, inventò oppositum. Et sic cum omnibus agis, donec, ille tibi relictus fuerit, qui solitariam adversario carentem literam obtinet. *Hermot.* Quid? si in illum primum, vel secundum incideris, quid facies? *Lucian.* Nihil equidem: verùm tu judex scire velim quid sis facturus. Vtrum dices hunc esse ephedrum, an verò in orbem eundo omnes erunt inspiciendi, num alicubi litera sit ipsi similis, ut nisi sortes omnium videris, ephedrum nosse non possis? *Hermot.* Atque Luciane facilè novero saltem in novem: si literam *Epsilon.* invenero primam, aut secundam, scio ephedrum esse eum qui hanc habet. *Lucian.* Quomodo Hermotime. *Hermot.* Isto. Literam *alpha.* duo ex ipsis habent: literam etiam *beta.* duo similiter: ex reliquis au-

1 Ἐπισκόπησον] Angl. ἐπισκοπεῖς. Mend. infra in hoc dial. nomina loquentium variè confusa erant. *Bourd.*

οἱ μῦ, τὸ. γ. οἱ ῦ, τὸ. δ. πάντως ἀπεσπάκασι, καὶ ἀνήλωται ἤδη ἐς τὰς ἀθλητὰς ὀκτὼ ὄντας τὰ τέτταρα γράμματα. δῆλοι δ' ὅτι μόνον ἂν ἔτι ὕστερον εἴη τὸ ἑξῆς γράμμα τὸ. ε. καὶ ὁ τοῦτο ἀνεσπακὼς, ἔφεδρός ἐστι. Λυ. πότερον ᾧ Ἑρμότιμε, ἐπαινέσωσι τὸ σωφέτερον, ἢ θέλεις ἀντείπω τί γε μοι δοκῶ, ὁποῖα ἂν ᾖ. Ερμο. νὴ Δία, ἀλλ' ἀπορῶ μέντοι ὅ, τι ἂν εὔλογον ἀντείποιμι ἔχοις ὥσθ' τὸ τοιοῦτον. Λυ. σὺ μὲν γὰρ ὡς ἑξῆς πάντως γραφομένων γραμμάτων, εἴρηκας, οἷον, ὥσφοτε Ϝ. α. δεύτερος ῦ Ϝ. β. καὶ τὸν τρίτον ἄχρις ἂν ἐς ἓν αὐτῶν τελεύτησῃ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀθλητῶν. καὶ δίδωμί σοι ὀλυμπιάσιν ἕτω γένεσθαι. τί δαὶ, εἰ ἐξελόντες ἀπάντων πέντε γράμματα, ἐξ ἁπάντων τὸ. χ. καὶ τὸ. σ. καὶ τὸ. ξ. καὶ τὸ. κ. καὶ τὸ. θ. τὰ μὲν γὰρ ἄλλα τέτταρα, διπλᾶ ἐπὶ τῶν κλήρων τῶν ὀκτὼ γράφομεν. τὸ ῆ. ξ. μόνον ἐπὶ Ϝ συνάπτε· ὁ δὲ καὶ δηλοῖ ἐμοὶ μὲν ἡμῖν τὸ ἔφεδρον. τί ποιήσεις ὥσθ' τὸν εὑρὼν τὸ. ξ. τῷ, ἀλλ' γνώσῃ ἔφεδρον ὄντα τὸ ἔχοντα αὐτὸ, μὴ ἐπὶ πάντας ἐλθὼν εὕρῃς ἑαυτῷ συμφωνοῦντα; ὑμᾶς γὰρ εἰκὸς ὥσπερ νῦν τῇ τάξει αὐτῶν τεκμαίρεσθαι. Ερ. δυσαπόκριτον τοῦτο ἐρωτᾷς. Λυ. ἐὰν δὲ καὶ ἕτερος τὸ αὐτὸ ἐπισκήψῃσιν, τί γὰρ εἰ μὴ ῆ γράμμασι γραφοιμὶ ἐπὶ τῶν κλήρων, ἀλλὰ τινὰ σημεῖα, καὶ χαρακτῆρας, οἷα πολλὰ Αἰγύπτιοι γράφουσιν ἀντὶ τῶν γραμμάτων, κυνοκεφάλους πάσῃ ὄντας, καὶ λεοντοκεφάλους ἀνθρώπους; ἢ ἐκεῖνα μὲν ἐάσομεν, ἐπείπερ ἀλλ- autem quatuor, alii literam *gamma*. alii *delta*. omnino extraxerunt: & jam in athletas octo quatuor literæ assumptæ sunt. Constat igitur solam deinceps supereſſe literam *epsilon*. eumque ephedrum esse à quo extracta fuerit. *Lucian.* Vtrum te Hermotime, ob singularem ingenii industriam laudem: an vis, quæ mihi objicienda videntur, opponam? *Hermot.* Volo per Iovem, namque animi pendeo, nescius quid probabile habeas his opponendum. *Lucian.* Etenim tu, ut literæ ex ordine omnino pinguntur, dixisti, veluti primum *alpha*. secundum *beta*. & pro suo ordine cætera, donec in ipsorum unum desinat numerus athletarum. Sic in [1] Olympiis fieri tibi concedo. Quid autem si electis nullo ordine quinque literis ex omnibus videlicet, *chi*. & *sigma*. & *zeta*. *ro*. *cappa*. & *theta*. nam quatuor alias sortibus octo duplices inscribimus: solam autem *zeta*. nono, quæ nobis ephedrum erat indicatura. Quid facies quum *zeta*. primam inveneris quomodo dignosces ephedrum esse eum qui ipsam habuerit, nisi omnium perquisitione facta nihil consonum ipsi repereris? Non enim uti nunc ex eorum ordine conjicere posses. *Hermot.* Hoc interrogas cui respondere difficile est. *Lucian.* En id ipsum alia ratione considera. Quid si non literas sortibus inscriberemus, sed signa, & characteres aliquos qualia multa literarum vice pingunt Ægyptii, caninis nimirum, aut leoninis capitibus homines? an verò missa faciemus illa, siquidem sunt aliena?

1 *Olympiis*] Olympicum certamen quinto quoque anno fieri solebat in honorem Iovis Olympici, cujus autorem Herculem fuisse putant. *Cogn.*

λίνητά ἐστι; φέρε δὴ τὰ μονοειδῆ καὶ ἁπλᾶ ἐπιχειρήσωμεν, ὡς οἷόν τε εἰκάσαστες ἀνθρώπους ἐπὶ δυοῖν κλήροιν, δύο ἵππους ἐπὶ δυοῖν, καὶ ἀλεκτρυόνας δύο, καὶ κύνας δύο. τῶν δὲ σύνατῳ, λέοντα ἐγὼ τὸ ἐπίσημον. ὧ τοίνυν τῷ λεονθοφόρῳ τούτῳ κλήρῳ σὺ δέχῃ συντύχῃς, πόθεν ἕξεις εἰπεῖν ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ τὴν ἔφεδρον ποιῶν, ὧ μὴ παρελθοντός ἄπαυξις ἐπιὼν, εἴ τις καὶ ἄλλῳ λέοντα ἔχῃ; Ερμο. οὐκ ἔχω ὅ, τι σοι ἀποκρίνωμαι ὦ Λυκῖνε. Λυ. εἰκότως. οὐδὲ γὰρ ἐγὼ ἀπόφασιν οὐδεμίαν. ὥστε ὧ ἐξελωμεν ἢ τὴν ἔχοντα τὴν ἱερὰν φιάλην σύρειν, ἢ τὴν ἔφεδρον, ἢ τὴν ἀγοντα ἡγησόμενον ἡμῖν, ἐς τὴν πόλιν ἐκείνην τὴν Κόρινθον, ἐπὶ πάντας ἀναγκαίως ἀφιξόμεθα, καὶ ἐξεπίτηδες μὲν ἄκρως πειρώμενοι, καὶ δαπανῶντες, καὶ παρελθόντες. μόλις γὰρ ἂν ὕστατοι παλαῖοι ἐκμάθοιμεν. καὶ εἴγε τις μέλλει σύμβουλός μοι ἀξιόπιστος ἔσεσθαι, φιλοσοφίας πέρα, ὧ τινα φιλοσοφητέον, ὅτῳ ἂν εἷς μόνῳ ὁ τὰ τοῦ παντὸς αὐτὸς λεγόμενα εἰδῶς. οἱ δ' ἄλλοι, ἀπλεῖς. καὶ οὐκ ἂν πιστεύσαιμι αὐτοῖς, ἔστ' ἂν καὶ μιᾶς ἀπέρασθοι ὦσι. τάχα γὰρ ἂν ἡ ζήτησις ἐκείνη εἴη. ἐ γὰρ δὴ εἴ τις ὠνήσησόμενον καλὸν ἄνθρωπον, λέγοι τοῦτον εἶναι κάλλιστον ἀνθρώπων ἁπάντων, πιστεύσαιμεν αὐτῷ, ἢν μὲ εἰδῶμεν ὅτι πάντας ἀνθρώπους ἐώρακεν. ἴσως μὲν γὰρ καὶ οὗτος καλός. εἰδὲ πάντων κάλλιστος, οὐκ ἂν ἔχοι εἰδέναι, μὴ ἰδὼν ἅπαντας. ἡμεῖς δὲ, οὐκ αὐτὸ μόνον καλὸν, ἀλλὰ ὃ κάλλιστον ζητοῦμεν. καὶ ἢν μὴ τοῦτο εὕρωμεν, οὐδὲν ἡμῖν δόλιον πεπράχθαι ἡγησόμεθα. ἐ γὰρ ἀγαπήσομεν ὁποῖόν δήνα? Age verò uniformia & simplicia illa inscribamus, quantum fieri potest homines duabus in sortibus exprimendo, duos equos in duabus, & gallos duos, & canes duos. Nonæ verò leonis imago insculpta sit. Proinde si in leoniferam hanc sortem initio incideris: unde dicere possis hanc esse quæ ephedrum constituit, nisi omnes scrutando circunspicias, numquis alius leonem habeat? *Hermot.* Nihil habeo Luciane, quod tibi respondeam. *Lucian.* Non injuria. Nihil enim est speciosi. Quare si velimus invenire vel eum qui sacram phialam habet, vel ephedrum, aut ducem qui nos optimè in urbem illam Corinthum ducat, ad omnes necessariò accedemus, summaque diligentia tentando, & exuendo, & circunspiciendo explorabimus. Etenim vix ita veritatem ediscemus. Quòd si quis fide dignus mihi futurus est super Philosophia consiliarius, qui consulat quam persequi debeam, hic esto unicus, qui quæ ab illis dicuntur, omnia norit: reliqui autem nullius momenti. Nec ipsis crediderim dum etiam unius erunt nescii, quæ omnium fortè sit optima. Neque enim siquis adducto homine formoso, diceret hunc esse omnium hominum formosissimum, ipsi crederem, nisi eum omnes homines vidisse scirem. Forsitan enim etiam hic est formosus: sed scire non potest sit-ne omnium formosissimus, cùm omnes non viderit. At nos non formoso duntaxat, sed formosissimo opus habemus, quem nisi invenerimus nobis nihilo plus actum putabimus. Non enim contenti erimus in qualemcumque tandem for-

πότι καλῶ αὐτοχόντες, ἀλλ' ἐκεῖνο τὸ ἀκρότατον ζητοῦμεν κράμα, ὅσῳ ἀνάγκη ἓν εἶναι. Ερμο. ἀληθῆ. Αν. τί οὖν ἔχεις μοι λοιπὸν εἰπεῖν, ἀπείρως ὅλως καὶ ἀπειρημένον τῇ φιλοσοφίᾳ, καὶ ὃς τὰ τε τοῦ Πυθαγόρου, καὶ Πλάτωνος, καὶ Ἀριστοτέλους, καὶ Χρυσίππου, καὶ Ἐπικούρου, καὶ τἄλλων λεγόμενα εἰδώς, πλούτων, μίαν ἑλέσθαι ἐξ ἁπασῶν ὁδὸν, ἀληθῆ τε δοκιμάσας, καὶ πεῖραν λαβών, ὡς μόνη ἄγει εὐδαιμονίας; εἰ γάρ τινα τοιοῦτον εὕροιμεν, πανσόμεθα πράγματα ἔχοντες. Ερμο. εὖ ῥᾴδιον ὦ Λυκῖνε τοιοῦτον ἄνδρα εὑρεῖν. Λυ. τί δὴ οὖν προσδοκῶμεν ὦ Ἑρμότιμε; σὺν ἀπαραιτήτῳ οἴμοι, ἐπὶ μηδενὸς ἡγεμόνος τοιούτου ἐς τὰ ὕπαρχα εὐπορεῖν. ἆρα τὸ δὲ πάντων κράτιστόν ἐστι, καὶ ἀσφαλέστατον, αὐτὸν ἕκαστον ἑλόμενον, ἀφ' πάσης ἀποσείσασθαι χωρῆσαι, καὶ ἐπισκέψασθαι ἀκριβῶς τὰ ὑπὸ πάντων λεγόμενα; Ερμο. ἔοικεν οὕτω γε τἀπόντα. πολὺ σκέψασθαι μὴ σκαιότερον ἦ, ὃ μικρῷ πρόσθεν ἔλεγες, ὡς εὐ ῥᾴδιον ἐπιδῦναι ἑαυτὸν, καὶ πιτάσασθαι τὸν ὀρθιον, ἀναδραμεῖν αὖθις. πῶς γὰρ οἷόν τι πάσας ἐπιλαθέσθαι τὰς ὁδοὺς ἐν τῷ πρόσθεν, ὡς φῂς κεχαρισμένῳ; Λυ. ἐγὼ σοι φράσω, τὸ δὲ Θησέως σκέλος μιμησόμεθα. καί τι λίνον ἔφασκε ποτὲ ἡ παλαιὰ Ἀριάδνης λαβόντες, εἴσιμεν ἐς τὸ λαβύρινθον ἔχοντες, ὡς ἔχοιεν ἀπραγμόνως μηρύσασθαι αὖτό, ἐξιέναι. Ερμο. πῶς ἂν δὴ ἡμῖν Ἀριάδνη γένοιτ' ἄν; ἢ πόθεν δὲ λίνα εὐπορήσομεν; Λυ. θαῤῥεῖ ὦ ἑταῖρε. δοκῶ γάρ μοι εὑρηκέναι. ὃ τινα ἐχόμενοι, ἐξέλθοιμεν ἄν. Ερμο. τί δὴ τοῦτό ἐστιν; formoſum inciderimus: ſed ſummam illam formæ elegantiam, quæ neceſſario eſt una, quærimus. *Hermot.* Vera ſunt hæc. *Lucian.* Quid igitur, mihi ne habes aliquem dicendum, qui omnem in philoſophia viam ſit expertus, & à Pythagora à Platone, ab Ariſtotele, à Chryſippo, ab Epicuro, aliiſque dicta ſciat: denique qui unam viam ex omnibus elegerit, quam veram comprobarit, & experientia didicerit ſolam eſſe quæ ad fœlicitatem rectà ducit. Nam ſi quempiam hujuſmodi reperiſſemus, difficultatibus hærere deſineremus. *Hermot.* Ejuſmodi virum invenire Luciane, non eſt facile. *Luc.* Quid faciemus igitur Hermotime? Non abjiciendus eſt animus, quia nullus in præſentia nobis ſuppetit dux hujuſmodi. Numquid hoc omnium eſt optimum & tutiſſimum, ut quiſque ab initio exorſus, ſectam omnem percurrat, & quæ ab omnibus dicuntur, accuratè inſpiciat? *Hermot.* Id ex te faciendum videtur: niſi quod paulò ante dicebas, repugnet, videlicet eum qui ſe mari tradiderit, & velum expanderit, non facilè denuo recurrere. Nam qui poterit omnes peragrare vias, qui in prima, ut dicis, detinebitur? *Lucian.* Exponam illud tibi. Illud Theſei commentum imitabimur, ſiloque ab illa Ariadne tragica accepto, in quemvis labyrinthum ingrediemur, ut illud deducentes nullo negocio egredi poſſimus. *Hermot.* Quænam igitur nobis Ariadne fuerit? aut unde filum comparabimus? *Lucian.* Bono ſis animo, amice. Mihi enim inveniſſe videor, cujus ductum ſequuti, egrediamur. *Hermot.* Quidnam igitur illud eſt?

Lu-

Λυ. σὸν ἐμὸν ἑρῶ, ἀλλὰ πυθ- ἑσθαι, τὸ νήφειν, καὶ μέμνησο ἀπιστεῖν. ὡ χαῖρε μὴ ῥᾳδίως πιστεύσομεν ἀκούοντες, ἀλλὰ δικαιικῶς αὐτὸ ποιῶμεν, ἀπολιπόντες καὶ ταῖς ἐξῆς λόγοις, ἴσως εὐμαρῶς ἂν τὰς λαβυρίνθους διαφύγοιμεν. Ερμο. εὖ λέγεις. καὶ τοῦτο ποιῶμεν. Λυ. εἶεν. ἐπὶ τίνα δὴ αὐτῶν τρεπόμεθα ἄλλοισιν ἄν; ἢ τὸν μὲν ἀδὴν διοίσῃ; δεξάμενοι δ' ἀφ' ὁτουοῦν, οἷον, ἀπὸ Πυθαγόρου, ὡ ὅτῳ τύχῃ, πόσῳ ἂν χρόνῳ οἰόμεθα συμφοιτῆν τὰ Πυθαγόρου ἅπαντα; καί μοι ἐξείρῃ καὶ τὰ ἐπ' ἐκεῖνα τὰ τῆ σιωπῆς. συν δ' ὧν ταῖς πέντε, ἱκανὰ τριάκοντα οἰόμην. εἰ δὲ μή, ἀλλὰ πάντως γε εἴκοσι. [1] Ερμο. ϑῶμεν ὅτως. εἶτα ἐξῆς τῷ Πλάτωνι θετέον δηλαδὴ ϑεοσῶτα ἑπτά. ἔπι μὲν καὶ Ἀριστοτέλη σὸν ἐλάτω. [2] Λυ. ὡ χαῖρε. Ερμο. Χρυσίππῳ δέ γε ὐκ ἔπ ἐρήσομαί σε πόσα. οἶδα γὰρ ἔγωγε σὲ ἀκούσας, ὅτι τεσσαρακοντα μόνας ἱκανὰ. [3] Λυ. ὅτως. Ερ. εἶτα ἐξῆς Ἐπικούρῳ, καὶ ταῖς ἄλλοις. ὡς ἢ πολλὰ τοῦτα τίθημι, σκέψαι μάθοις ἂν, ὡ συνοῆσῃς ὅσοι ὀγδοηκοντούτεις εἰσὶ Στωϊκοὶ, ἢ Ἐπικούρειοι, ἢ Πλατωνικοὶ, ὁμολογοῦντας μὴ πάντα εἰδέναι τὰ ἑαυτῶ αἱρέσεως ἕκαστος, ὡς μηδὲν οὐδὲν σφίσιν ἐς τὰ μαθήματα. εἰ ἢ μὴ, ἀλλὰ Χρύσιππός γε, καὶ Ἀριστοτέλης, καὶ Πλάτων φαῖεν ἄν. καὶ ταῦτα,

Lucian. Non meum dicam, sed sapientum cujusdam, nempe, *Sobrius esto*, & *memento diffidere*. Etenim si non facilè auditis credamus, sed more judicum, aliis quoque loquendi copiam fecerimus, facilè forsitan ex labyrinthis effugiemus. *Hermot.* Rectè dicis. Hoc faciamus, *Lucian.* Esto. Sed quem ipsorum primum adibimus? an verò nihil interest? Si à quolibet inceperimus, veluti à Pythagora, si ita contingat, quantum temporis collocandum putamus in perdiscendis Pythagoræ placitis? Excipe mihi illos silentii annos. Opinor autem cum illis quinque trigenta satis fore: sin minus, omnino quidem viginti. *Hermot.* Ponamus ita esse, Deinceps verò totidem alii Platoni sunt concedendi: nec pauciores etiam Aristoteli. *Luc.* Non certè. *Hermot.* Chrysippo autem quot sint tribuendi, te non interrogabo amplius. Scio enim ex te audisse, quadraginta vix sufficere posse. *Lucian.* Ita sanè. Deinde Epicuro, & aliis. Quòd autem non nimis multos pono, inde perdisces, si animadvertas quot sint octogenarii Stoici, vel Epicurei, vel Platonici, quorum quisque fatetur sibi nondum esse cognita suæ sectæ omnia placita, adeò ut nihil ipsis ad præcepta desit. Sin minus, Chrysippus saltem & Aristoteles & Plato confiteantur, & an-

1 Ερμο. Θῶμεν ὅτως, εἶτα ἐξῆς] Excidit notatio personæ Luciani, nempè Ερμο. Θῶμεν ὅτως. Λυ. εἶτα ἐξῆς. Marc.

2 Λυ. ὡ χαῖρε. Ερμο. Χρυσίππῳ δέ γε] Malè trajecta nomina personarum. Esse debet: Ερμο. ὡ χαῖρε. Λυ. Χρυσίππῳ δέ γε. Idem.

3 Λυ. ὅτως. Ερμο. εἶτα ἐξῆς Ἐπικούρῳ] Rursus vitiosa personarum trajectio: Lucianus enim voluit: Ερμο. ὅτως. Λυ. εἶτα ἐξῆς Ἐπικούρῳ. Patet sine ejusdem paginæ. *Idem.*

ὁ Σωκράτης οὐδὲν φαυλότερος αὐτῶν. ὃς ἐκεκράγει πρὸς ἅπαντας, οὐχ ὅπως μὴ παύσω, [1] ἀλλὰ μήσ' ὅλως εἰδέναι τί. ἢ τοῦτο μόνον, ὅτι οὐκ οἶδε. λογισώμεθα δὴ ἐξ ἀρχῆς. εἵκοσι τῷ Πυθαγόρᾳ ἐπιψηφῶ. εἶτα Πλάτωνι τοσαυτί' ἕτερα. εἶτα ἐξῆς τοῖς ἄλλοις. πόσοι σ' ἐν ταῦτα συμπεσοῦσι, ὦ κεφαλαίῳ χρώμενοι ἂν, εἰ δέκα μόναις θέμεν τὰς αἱρέσεις ὦ φιλοσοφίᾳ; Ερμῆ. ὑπὲρ δέκα ἥκουσα ὦ Λυκῖνε. Λυ. βάλε δὴ ἀφαιροῦμεν τὸ τέταρτον, [2] ὡς πεντεκαίδεκα ἔτη ἱκανὰ εἶναι, ἢ τὸ ἥμισυ ὅλου; Ερμῆ. αὐτὸς ἂν εἰδείης ἄμεινον, ἐγὼ δ' ὁρῶ τοῦτο, ὅτι ὀλίγοι ἂν κἀν ὅτῳ λάβῃ πασῶν ἐξέλθοιεν, ὦ χρυσῆς οὕτως ὀξέλμοι. Λυ. τί δ' ἂν πάθοι τις ὦ Ἑρμότιμε, εἰ τοιοῦτόν ἐστι τὸ πρᾶγμα; ἢ ἀναπεπταμένα σκεῖνα τὰ ἤδη ὁμολογημένα, ὡς σὺν ἂν ἡμῖν ἕλοιτο σὺν πολλῶν τὸ βέλτιστον, μὴ δὲ πειραθεὶς ἅπαντων. ὡς τὸν μὲ ἀνὸ πάντας αἱρήμενοι, μανικὰ κἀλλοι, ἢ κεἰ τῇ πλήξῃς ἀναζητοῦντες, οὐχ ὅτως ἐλέγομεν; Ερμῆ. νεί. Λυ. πᾶσι τοίνυν ἀνάγκη ἐπὶ ταὐτὸν τὸν βιῶναι ἡμᾶς, εἰ μέλλοιμεν δ' τε αἱρήσεσθαι, ἀπάντων πειραθέντες, καὶ ἑλόμενοι, φιλοσοφήσειν. καὶ φιλοσοφήσαντες, εὐδαιμονήσειν. πρὶν δ' ὅτῳ ποιῆσαι, ὦ σκότῳ φασὶν ὀρχήσεσθ' ἂν, οἷς ἂν τύχωμεν πρόσω πεσόντες, καὶ ὅ, τι ἂν πρῶτον ἐς τὰς χεῖρας ἔλθῃ, τοῦτ' εἶναι τὸ ζητούμενον ὑπολαμβάνοντες, ἀφ' τὸ μὴ εἰδέναι πλήξῃς. εἰ δ' καὶ ὄρθριμεν ἄλλως κατά πινα ἀγαθὴν

& ante hos Socrates, nihilo deterior ipsis, qui magna voce apud omnes professus est non se non omnia, sed prorsus nihil scire, nisi hoc solum quòd nihil sciret. Denuo igitur ab initio supputemus, Pythagoræ viginti posuimus, deinde Platoni totidem aliis, atque aliis deinceps. Quot igitur essent anni isti in summam collecti, si decem tantùm sectas in philosophia numeraremus? *Herm.* Plures quàm ducenti Luciane. *Luc.* Vis igitur quartam partem auferamus: ita ut sufficiant anni quindecim, vel denique dimidium? *Herm.* Videris ipse quid sit satius. Ego equidem hoc video, fore ut pauci sectas omnes percurrant, tametsi ab ipso ortu incipiant. *Lucian.* Quid igitur faciat aliquis Hermotime si ita se res habet? an subvertenda sunt ea quæ jam confessi sumus, neminem videlicet electurum unquam id quod ex multis est præstantissimum, nisi facto priùs omnium periculo: ita ut qui citra experientiam delectum non habuerit, divinatione potiùs aut judicio Veritatem perquirat. Annon hoc dicebamus. *Hermot.* Ita sanè. *Lucian.* Proinde summopere est necessarium ut ætatem tantum temporis agamus, si & bene delecturi sumus, omnium facto periculo, factoque delectu philosophiam amplexuri, & philosophiam callentes, beati futuri. Sed priusquam id fecissemus, in tenebris (quod ajunt) saltaremus impingentes in quæcunque incideremus: & quod primum veniret in manus, id quod quæritur, esse putaremus, propter veritatis ignorationem. Quòd si etiam alicubi bona quadam fortuna

1 Ἀλλὰ μήσ' ὅλως εἰδέναι τί. ἢ τοῦτο μόνον] Εἰδέναι τὶ ἢ τοῦτο μ. Marc.
2 Ὡς πεντεκαίδεκα] Cod. Angl. πεντήκοντα ἑκατόν. Mend. *Bourd.*

1 Pla-

πόχλω ἀπειπόντες αὐτῷ, εἰχ ἥξομεν βεβαίως εἰδέναι, εἰ σκεῖνό ἐστιν ὃ ζητοῦμεν. πολλὰ γὰρ ἐστι ὅμοια αὐτοῖς, λέγοντα ἕκαστον αὐτὸ εἶναι τἀληθέστατον. Ερμο. ὦ Λυκῖνε, σὸκ οἶσθ' ὅπως εὔλογα μ' ἀνιᾷς μεταξὺ λέγων. ἀλλ' ἄγε, εἰρήσεται γὰρ ἀληθῆ, ὃ μετρίως ἀνιᾷς με διεξιὼν αὐτά, καὶ ἀπελθολογώμενον ἀδέν δέον. ἴσως δ' ἂν εἴοικα σὸκ ἐπ' ἀγαθῷ ἐξεληλυθέναι τήμερον ἐκ τῆς οἰκίας. καὶ ἐξελθών, ἐντετυχηκέναί σοι. ὃς με πλησίον ἤδη τῆς ἐλπίδος ὄντα, εἰς ἀπορίας φέρων ἐμβέβληκας, ἀδύνατον ἀπφαίνων τὴν ἀληθείας τιμὴν εὕρεσιν, ἐτῶν γε τοσούτων διομόλου. Λυ. ἀκὴν ὦ ἑταῖρε, πολὺ δικαιότερον μέμφοιο ἂν τῷ πατρί σε Μενεκράτει, καὶ τῇ μητρί, ἢ τίς ποτ' ἐκαλεῖτο, ἃ γὰρ οἶδα, ἢ κ' πολὺ ἀφθονώτερον τῇ φύσει ἡμῶν, ὅτι σε μὴ κ' τὸ Τιθωνοῦ πολυετῆ, καὶ μακρόβιον ἔθεσαν, ἀλλὰ ἀφελόμενοι μὴ πλείω βιῶναι ἢ μήκιστον ἐτῶν ἑπτὰ ἑκατόν, ἄνθρωπον ὄντα, ἐγὼ δ' μᾶλλόν σε σπεύδοντα, εὔεργ ἢ ἐκ τῶν λόγων ἀπέφαίνον. Ερμῆ. ἀκ. ἀλλ' ὑβρισής ἀεί σὺ, καὶ ἀκ οἶσθ' ὅ, τι παίζων, μισεῖς φιλοσοφίαν, καὶ ἐς τὰς φιλοσοφοῦντας ἀποσκώπτεις. Λυ. ὦ Ερμότιμε, ἤτις μὲ ἡ ἀληθεία ἐστὶν, ὑμεῖς ἂν ἄμεινον εἰπόιτε οἱ σοφοί, σύ τε, καὶ ὁ διδάσκαλος. ἐγὼ δ', ἓν τοσοῦτον οἶδα, ὡς ἡ πάνυ ἐστὶν αὐτὴ τοῖς ἀκούουσιν, ἀλλὰ παρώδεικται ὑπὸ τῶν ψεύδους ἀνθρώπων. εὐπροσωπότερον γὰρ ἐκεῖνο. καὶ λῷον τοῦτο, ἥδιον. ἡ δὲ, ἅτε μηδὲν κίβδηλον ἑαυτῇ συνειδυῖα, μετὰ παῤῥησίας λαλεῖ τοῖς ἀνθρώποις, καὶ λῷ τῷ ἄχθει αὐτῇ, ἐδὲ γέ σοι καὶ σὺ τῶν ἀχθῶ μοι,

tuna in illud delapsi invenerimus, certò scire non poterimus, sitne id quod quærimus. Sunt enim multa ipsis similia, quæ singula affirmant se illud Verissimum esse. *Hermot.* Nescio, Luciane, quàm probabilia mihi videaris dicere, verùm ut verum dicam, non mediocriter me discrucias ista differendo, nimiumque argutè disquirendo, cùm nihil opus sit. Fortasse etiam inauspicatò videor hodie domo pedem extulisse, cùm egressus in te inciderim, qui me spei jam proximum, in desperationem injecisti, Veritatis inventionem impossibilem esse ostendens, ut quæ tot annos requirat. *Lucian.* Proinde multò justiùs cum patre tuo Menecrate, & matre tua, quodcunque tandem illi nomen fuerit (neque enim teneo) expostulares: vel etiam potiùs cum natura nostra, quòd te non ut Tithonum annosum & longævum fecerint: sed homini vitam centum annorum quàm longissimam præfiniverint. Cæterùm ego tecum considerando reperi, quod è dissertatione nostra consequutum est. *Hermot.* Minimè: sed tu semper es contumeliosus, atque haud scio quid faciat ut Philosophiam oderis, & philosophiæ studiosos cavilleris. *Lucian.* Quæ sit Veritas, Hermotime, vos qui sapientes estis, tu videlicet, & tuus præceptor, melius diceretis. Ego verò hoc tantum scio, ipsam audientibus non valdè esse jucundam, sed à mendacio plerumque obscurari: quod quia speciosius, ideo & jucundius est. Sed hæc, ut pote nullius impuritatis sibi conscia, magna libertate apud homines loquitur, eoque nomine molesta est. En etiam tu sanè es mihi infensus, qui te-

πάληθὲς ἐξευρόντι περὶ τούτων μᾶλλον, καὶ δηλώσοντι, οἷον ἐρῶμέν τε καὶ σὺ, ὡς ἂν πάνυ ῥᾳδίων. ὥσπερ εἰ ἀνδριάντα ἐρῶν τυγχάνοις, καὶ ὠήθης τεύξεσθαι, παραλαμβάνων ἄνθρωπον εἶναι, ἐγὼ δὲ, καπηλὸν ὡς λίθου, ἢ χαλκοῦ ὄντα, ἐμήνυσα τοῦτό σε τῶν ἀδυνάτων ἐρᾶν, καὶ τότε δύσνουν ἐμὲ εἶναι ὅτι ἂν σωτῆρ, διὰ σὲ οὐκ εἶων ἐξαπατᾶσθαι, ἀλλὰ σῴζεσθαι, καὶ ἀνέλπιστα ἐλπίζοντα. Ερμ. ἀκοῦσον τοῦτο ὦ Λυκῖνε φῄς, ὡς ἡ φιλοσοφητέον ἡμῖν, ἀλλὰ χρὴ δρᾶν παραδιδόντας αὐτὰς, ἰδιώτας καταβιῶναι. Λυ. καὶ πῶς τοῦτο ἤκουσας ἐμοῦ λέγοντος; ἐγὼ γὰρ οὐχ ὡς ἡ φιλοσοφητέον φημὶ, ἀλλ' ἐπίσης φιλοσοφητέον, ἐπεὶ τε πολλαί εἰσιν ἐπὶ φιλοσοφίαν ἐκφοραὶ, καὶ δρεπτὸν ἄγειν φάσκουσι. ἢ σὺ ἀληθῆς οὐ ταύτας, ἀλλ' ἄκεντρον ποιησάσας τὴν αἵρεσιν. ἀλλ' ἄκουε δέ μου· ἡμῖν ἐφαίνετο, πολλῶν ἐσομένων, ἐλέσθαι τὸ ἄριστον, εἰ μὴ ἐπὶ πᾶσιν ἦν τοῖς πειράσθαι. εἰπέ τοι μοι περὶ ἡμῶν ὅτῳ δοκοῦμεν. σὺ δὲ, πῶς ἀξιοῖς; οὐδὲν γὰρ ἐρήσομαι, ὅτῳ προσέχω ἂν συντυχὴς, τούτῳ ἕψῃ, καὶ συμφιλοσοφήσεις; καίτοι ἔρημον ποιήσεταί σε; Ερμ. καὶ τί σοι ἀποκρινοίμην ἂν ἔτι; ὃς ὅτε αὐτὸν ἵνα κρίνειν οἷόν τε εἶναι φῄς, ὦ μὴ φοίνικος ἔτη βιάτω, πάντως σε κύκλῳ περιόντα, καὶ πειράσθαι, ὅτι τοῖς προπεπειραμένοις πιστεύειν ἀξιοῖς, ὅτι τοῖς πολλοῖς ἐπαινεῖσι, καὶ μαρτυροῦσι. Λυ. τίνας φῄς τοὺς πολλοὺς εἰδέναι, καὶ πεπειραμένους ἅπαντων; εἰ γάρ τις πιστὸς ἔστι, ἱκανὸς ἔμοιγε

tecum hisce de rebus Veritatem comperi, & explicavi qualia sint ea quæ ego & tu amamus, quàm non sint inventu facilia. Veluti si statuam amares, eaque te potiturum putares, hominem esse existimans. Ego verò qui lapidem, aut æs esse perspexissem, pro mea in te benevolentia tibi significarem, te rerum quibus potiri nequeas, amore capi, & tunc me tibi infensum putares, quòd te absurda nec speranda sperantem decipi non sivissem. *Hermot.* Hoc igitur Luciane dicis: nobis non esse dandam operam philosophiæ, sed desidiæ addictis privatam vitam exigendam. *Lucian.* Et ubi me hæc dicentem audisti? Non enim dico non esse philosophiæ incumbendum: sed liquidem philosophiæ est incumbendum, multæque sunt viæ quarum quæque affirmant se ad philosophiam & virtutem ducere, nec perspicuum est quænam ex ipsis vera sit, accuratè faciendum esse delectum. Nam mihi videbar proposítis multis, quod esset optimum eligere non posse, nisi omnium fieret periculum. Deinde longum visum est experimentum. Tu verò quid sentis. Rursus enim te interrogabo, quem primum nancisceris, eum-ne sequeris, & cum eo philosophiæ operam dabis? is verò te lucrum insperatum putabit? *Herm.* Ecquid tibi respondeam ampliùs? qui neminem judicare posse asseris, nisi phœnicis annos vivat, omnes in orbem pellustrando, & tentando: neque iis qui priùs experti sunt, nec collaudantibus, nec testimonio probantibus credere æquum censes. *Lucian.* Quosnam dicis multos illos qui facto cunctorum periculo probè norunt? Siquis enim est istiusmodi, sufficiat

ἀφῆκε, καὶ ὅσα ἔτι πολλῶν διέσῃ. ἐμοὶ δὲ τὰς ὅσα εἰδέναι λέγῃς, οὐδὲν δέομαι τοῦ πολλοῦ καὶ σοφιστικοῦ με πεῖσαι, ἄρχεις ἂν ἃ μηδὲν, ἢ ἃ εἰδότες, ἅπαντα ἀποφαίνοντας. Ερμ. μόνος δὴ σὺ πλανῆς κομιδῆς, οἱ δ' ἄλλοι, ὁπόσοι ἅπαντες, ὅσοι φιλοσοφοῦσι. Λυ. κομψῴδεῖ μοι ὦ Ἑρμότιμε, λέγων, ὡς ἐγὼ ἀφικόμην πρὸ ἁπάντων τῶν ἄλλων, ἃ πάντων ὅλως ἐν τοῖς εἰδόσι. καὶ ὃ μνημονεύσας ἂν ἔφην, ὅτι αὐτὸς εἰδέναι πλανῆς ὑπὲρ τοὺς ἄλλους ἀξιοπιστόμενος, ἀλλὰ μὴ πάντων αὐτὸ ἀγνοεῖν ὁμολογῶν, Ερμο. ἀλλ' ὦ Λυκῖνε, τὸ μὲ ἐπὶ πάντως ἐλαττῶν χρῆναι, καὶ πειρᾶσθαι, ὡς φασι, καὶ τὸ μὴ ἂν ἄλλως ἐλάττω τὸ βέλτιον, ἢ ὕστως, σύλλογον ἴσως. Ὃ δὲ τῷ πάρεστι ἐκάστῳ τοσαῦτα ἔτη διαδιδόναι, παγχάλεπον, ὥσπερ οὐχ οἷόν τε ὂν ἀπ' ὀλίγων, κομιδῇ δεῖν τε πολλῆς. ἐμοὶ δὲ καὶ πάνυ ῥᾴδιον εἶναι δοκεῖ ταῦτα, καὶ ὑπὸ πολλῆς ἀσχολίας διόμενον. φασί γέ τοι τὸν πλαστῆν τινα, Φειδίαν οἶμαι, ὄνυχα μόνον λέοντος ἰδόντα, ἀπ' ἐκείνου ἀναλελογίσθαι ἡλίκος ἂν ὁ πᾶς λέων γένοιτο, κατ' ἀξίαν δὲ ὄνυχος ἀναπλασθείς. καὶ σὺ δέ, ἤν τις σοι χεῖρα μόνην ἀνθρώπου δεῖξῃ, ἢ ἄλλο σῶμα κεκαλυμμένον, εἰσῃ οἶμαι αὐτίκα ὅτι ἄνθρωπός ἐστι ἢ κεκαλυμμένον, κἂν μὴ ἢ πᾶν σῶμα ἴδῃς. καὶ τοίνυν τὰ μὲ κεφαλαιώδη, ὧν ἅπαντες λέγουσι, ῥᾴδιον κομισθῆναι ἐν ὀλίγῳ μορίῳ ἡμέρας. τὸ δὲ ὑπερεκπεσεῖν τοῦτο, καὶ μετρίως ἢ ἐξετάσεως δεόμενον, ἐ πάνυ ἀναγκαῖον εἰς τὴν αἵρεσιν ἢ βελτίονος, ἀλλ' ἔνεστι κεῖνα καὶ ἀπ' ἐκείνων. Λυ. παπαῖ ὦ Ἑρμότιμε, ciat mihi etiam unus, nec multis opus fuerit. Porrò si imperitos proferas, non me illorum multitudo adducet ut credam, donec aut nihil, aut unum scire de omnibus ostendant. *Hermot.* Proinde tu solus Veritatem perspexisti: aut cæteri quotquot philosophantur inepti sunt. *Lucian.* Falsò me accusas Hermotime, quòd me ipsum aliis anteponam, & in eruditorum ordine collocem. Nec eorum meministi quæ dicebam, quando altiùs quàm alii veritatem me nescire contendebam, sed eam cum omnibus ignorare confitebar. *Hermot.* Atqui Luciane, ad omnes accedendum esse, quæque dicunt tentanda, neque alio quàm hoc modo eligendum id quod est melius, rationi forsan est consentaneum. Sed tot annos unicuique experimento impendendos, planè ridiculum, quasi verò non possint è paucis cuncta perdiscere. Mihi quidem cum planè facilis res ista videtur esse, tum non multa disquisitione opus habere. Dicunt utique statuarium quendam, puto Phidiam, leonis ungue tantùm conspecto, ex eo æstimasse quantus foret leo totus, ad rationem unguis formatus. Tu verò si quis solam hominis manum tibi commonstret, obvelato corpore reliquo scies illico hominem esse, id quod obvelatum est, quanvis totum corpus non videas. Itaque summa capita eorum quæ dicunt omnes, exigua diei particula facile est perdiscere. Sed hæc nimium accurata & longa perquisitio, non est admodum necessaria ad melioris electionem: sed ab iis quæ dixi judicium sumere licet. *Lucian.* Papæ Hermotime,

ὡς ἰσχυρὸν πεῖσαι εἰρηκας, λέοντ' ἀπὸ μερῶν ἀξιῶν ξυλα εἰδέναι. καίτοι ἐγὼ ξυναδικεῖν ἀκούσας, μίμνημαι, ὡς ὁ μὲν τὸν ὅλον εἰδὼς, εἰδείη ἂν καὶ τὸ μέρος. ὁ δὲ μόνον τὸ μέρος, ἀκέραιον καὶ τὸν ὅλον. ἆρα καὶ μοι τοῦτ' ἀπόκρινον, ὁ Φειδίας ἂν ποτε ἰδὼν ὄνυχα λέοντος, ἔγνω ἂν ὅτι λέοντος ἐστιν, εἰ μὴ ἐπεφύκει ποτὲ λέοντι ὅλον; ἢ σὺ ἀνθρώπου χεῖρα ἰδὼν, ἔχοις ἂν εἰπεῖν, ὅτι ἀνθρώπου ἐστὶ, μὴ σεσηπὸν εἰδὼς, μήδ' ἐπιφανῶς ἄνθρωπον; τί σιγᾷς; ἢ βέλτιόν ἐστιν ἀπαρέσκομαι ὑπὲρ σοῦ τοῖς μὲν ἀναγκαῖα, ὅτι σὺν ἂν εἶχες; ὥστε κινδυνεύει ὁ Φειδίας ἄπρακτος ἀπηλλυγήναι, μήτιν' ἀναπλάσας τὸν λέοντα. εἰδὲν γὰρ σοῦ τὸ Διόνυσον ὧν φαμὶ λέγων. ἢ πῶς ταῦτ' ἐκείνοις ὅμοια; τὸ μὲν γὰρ Φειδίᾳ, καὶ σοὶ, εἰδὲν ἄλλο ἢ γνωρίζειν τὸ μέρος αὐτοῦ ἰῷ, ἢ τὸ εἰδέναι τὸν ὅλον, ἄνθρωπον λέγω καὶ λέοντα. τὸ φιλοσοφίας ἦ, οἷον τῆς Στωϊκῶν, πῶς ἂν λάβοι τὸ μέρος καὶ τὰ λοιπὰ εἴδοις; ἢ πῶς ἂν ἀποφαίνοιο ὡς καλά; εἰ γὰρ οἶδα τὸν ὅλον, εἰ μέρη ἐκείνά ἐστιν. ὁ δὲ φῂς, ὅτι τὸ κεφάλαιον ῥᾴδιον ἀκούσαι ἀπάσης φιλοσοφίας, τὸ ὀλίγῳ μορίῳ ἡμέρας, οἷον, ἀρχὰς αὐτῶν, καὶ τέλη, καὶ τὰ θεὸς οἷον ἶναι, τὰ ψυχὰ, καὶ ὅτι ἀσώματα πάντα φασὶ, ἔνιοι δὲ καὶ σώματα εἶναι ἀξιοῦσι. καὶ ὅτι οἱ μὲν, ἡδονὴν, οἱ δὲ, τὸ καλὸν, ἀγαθὸν, καὶ εὐδαιμονίαν λέγουσι. καὶ τὸ

quam fortia hæc sunt quæ dixisti, quum vis totum ex partibus nosse. Quamquam contraria audire memini, eum scilicet qui totum norit, partem etiam nosse, sed qui partem duntaxat norit, totum non nosse. Hoc etiam mihi respondeto, num [1] Phidias conspecto leonis ungue, leonium esse cognovisset, ni leonem integrum aliquando vidisset? Vel tu, conspecta hominis manu, hominis esse dicere posses, cùm antea neque nosses, neque vidisses hominem? Cur taces? Numquid vis ut pro te ad rem pertinentia respondeam, quia non posses? Itaque periculum est ne Phidias infecta re abeat, leone frustra formato. [2] Nihil enim ista ad Bacchum, quæ à te proponuntur, faciunt. Vel quomodo hæc illis similia sunt? Neque enim Phidiæ, tibiquè alia cognoscendarum partium causa fuit, quàm prior totius cognitio: hominis dico & leonis. In Philosophia etiam ut in Stoïca, quo pacto ex parte reliqua cognosces? aut quo pacto demonstrabis esse honesta? non enim novisti totum cujus illæ partes sunt. Verùm quod dicis facile esse philosophiæ totius summa capita audire exigua diei particula, nimirum quæ sint rerum principia, qui fines, quid de Diis sentiant, quid de anima: quinam omnia esse corporea dicant, quinam incorporea censeant: quodque alii quidem voluptatem, alii verò honestum, summum bonum ac fœlicitatem esse statuant: atque id genus alia:

1 *Phidias*] Plut. in commentario de defectis oraculis videtur ad Alcæum referre. ὁ κατ' Ἀλκαῖον, inquit, ἐξ ὄνυχος τὸν λέοντα γεγραφοντας. Cogn.

2 *Nihil ista ad Bacchum*] Hæc clausula in proverbium abiit. quo significatur illa nihil ad rem attinere, & nimium inæqualem esse comparationem, idem in Baccho. vide Etasm. Chiliad. *Idem.*

1 Καὶ

πειῶτα. ὑπωοὶ μὲ ἀκούσωμεν, ἀποφῆναι ῥᾴδιον, καὶ ἔργον εὐδύ. εἰδέναι δ' ὅτις ὁ παλησὴ λόγων ἐστὶν, ὅσῳ μὴ ὑχὶ μέρεός ἐστιν ἡμέρας, ἀλλὰ πολλῶν ἡμερῶν δέηται. ἢ τί γὰ σὲ οἰόμεθα παθόντες, ὑπὲρ αὐτῶν τούτων ἑκατοντάδας, καὶ χιλιάδας βιβλίων ἔγραψαι συγγεγράφασιν, ὡς πίσασιν οἶμαι ἀληθῆ εἶναι ἃ ὁλίγα σὲ εἶνα, καὶ ἃ σοι εὐδηλα ῥᾴδια, καὶ σύμφωνα. νῦν δ' μάντιος οἶμαι δεῖσθαί σοι καὶ ταῦτα ὡς τὴν αἵρεσιν τ κρειττόνων, εἰ μὴ ἀνίσχυ τὴν ἀφαιρεῖσθαι, ὡς ἀκριβῶς ἐλίας αὐτὸς, ἅπαντα, καὶ ὅλον ἔκαστον καθενὸς. ἐπίτομος γὰ αὕτη ἥκιστ' ἄν. ὃν ἔχοσα σχεδιολογὸς, ἀλ' ἀναβολὰς, εἰ μεζοσιλάμβανε τ μάντιν, ἀκούσας τ κεφαλαίων ἁπάντων, σφαγιάζοιο ἐφ' ἑκάστοις. ἀπαλλάξῃ γάρ σε ὁ Θεὸς μυρίων πραγμάτων, δείξας σὺ τῷ ἓν ἱερεῖα ἅπαξ σοι αἱρετέον. εἰ δ' βάλῃ, καὶ ἄλλό γε ἀπραγμονέστερον ὑποθήσομαί σοι, ὡς μὴ ἱερεῖα καθιῇς τωπὶ, [1] καὶ θυσιάζῃ τῷ μηδ' ἱερία πνὰ τ μεγαλομίδων παρακαλεῖν. ἀλλ' ἐς κάλπιν ἐμβαλὼν γραμματεῖα, ἔχοντα τ φιλοσόφων ἑκάστ τὄνομα, κέλευε παῖδα τ ἀπίσων [2] ἀμφιθαλῆ πνα, ἀποσπάσαι ὡς τὴν κάλπιν, ἀνελίας ὅ, γε ἂν ἀποτύχοι ὑπὸ τὴν χεῖρα ἔλθῃ τ γραμματεῖον, καὶ τελοιπὸν κ' τ λαχόντα ἐκεῖνον, ὅστις ἂν ᾖ, φιλοσοφεῖν.

lia: hæc quidem sic audita fuisse, demonstrare facile est, nulliusque negotii: sed scire quis vera dicat, vide ne non unius diei particulam requirat, sed multis diebus indigeat. Aut cur illi de his ipsis rebus centenos, millenosque libros singuli conscripserunt, nisi ut persuaderent, opinor, vera esse pauca illa, & quæ intellectu facilia tibi videntur. Nunc autem vate, ut puto, indiges hîc ad meliorum electionem faciendam, nisi recipias disquisitionem illam, ut quum omnia, & unumquemque totum exploraveris, accuratè deligas. Hæc enim sic fuerit compendiosa, nec ambages, nec moram habebit, si accersito vate, auditisque summis omnium capitibus, ad singula victimas immolaris. Nam te Deus infinitis negociis liberabit, in sacro hepate quænam sint eligenda tibi demonstrans. Quòd si velis, aliud etiam minoris negocii compendium tibi subjiciam, quod sequutus neque victimas offeras, neque aliquem ex sacerdotibus magna mercede conducendis ascisças. Sed conjectis in urnam literulis, quæ uniuscujusque philosophi nomen habeant, jube impuberem puerum cui parens uterque sit, ut ad urnam accedens eam literam extrahat quæ prima sub manum venerit, atque in posterum illius qui tibi sorte obtigerit, quicunque sit, philosophiam sectare. *Her-*

1 Καὶ θυσιάζῃ τῷ μηδ' ἱερία πνὰ τ μεγαλομίδων παρακαλεῖν] Ac sacrifices eo ipso, quòd non advoces sacrificum aliquem pretiosum, &c. Sed fortè an fuit, & θυσιάζῃ θεῷ, μηδ' ἱερία θέον πνὰ τ μεγαλομίδων παρακαλεῖν, & sacrifices Deo, neque opus sit accersere sacrificum aliquem pretiosum. Marc.

2 Ἀμφιθαλῆ] Patrimum, ἀμφοτέρους πὶς γονῆσι θαλλοντα, & μηδενὸς ὀρφανισθέντ. Sic hanc vocem, ex Interprete Aristophan. ad aves, interpretantur Scal. ad Catull. Marcil. ad Horat. Morem tangunt Interpretes Theocriti, Eustath. ad Homer. *Bond.*

Ερμῆ. ταυτὶ μὲ ὦ Λυκῖνε βαμβαλοχανὲ, καὶ σὲ κῦ σέ. σὺ δ' εἰπέ μοι, ἤδη ποτὲ οἶνον ἐπρίω αὐτός; Λυ. καὶ μάλα πολλάκις. Ερμῆ. ἆρ' οὖν ὥσπερ ἅπαντες οἱ κύκλῳ τὰς ὑπὸ τῇ πόλει καπήλους, ἀποζευόμενος, καὶ διαβάλλων, καὶ ἀντιξεπίζων τὰς οἴνους; Λυ. οὐδαμῶς. Ερμῆ. χρὴ γὰρ οἶμαί σοι τὸ τοιοῦτον χρῆμα καὶ ἀξίως συνηδόμενον ἀποφέρεσθαι. Λυ. νὴ Δία. Ερμῆ. καὶ δὴ γε ὀλίγου σπεύσας ἀφίκου, εἶχες ἂν εἰπεῖν ὁποῖός ἅπας ὁ οἶνός ἐστιν; Λυ. εἶχον γὰρ. Ερμῆ. εἰ δ' ἦλθες παρελθὼν τοῖς καπήλοις, ἐπειδὴ κατύλλω πρίασθαι βέλομαι, δῆτα μοι ὦ ἑταῖρε σκέψαι ὅλον ἐκφυσῶν ὑμῶν τὸ πῖον, ὡς ἀφαυανοῦς ἐπῆλθον, μάθοιμι ὅστις ἀμείνων τὸ οἶνον ἔχει, καὶ ὅθεν μοι ὠνητέον. εἰ ταῦτ' ἔλεγες, σὸν ἂν οἶμαι κατεγελάσαι σε αὐτός; εἰ δ' ἐπιτηδείου σοι σχολῆς, πολλ' ἂν καὶ παρῆν ἔτι ὑδατος; Λυ. οἶμαι ἔγωγε. καὶ δικαιά γ' ἂν παθοιμι. Ερμῆ. κῦ ταυτὶ δὴ καὶ σὺ φιλοσοφίαν. τί δεῖ σκέψασθαι τὸ πῖον, δυεμβῦσι ἀπ' ὀλίγου καὶ γεύμασθαι εἰδέναι ὁποῖον τὸ πᾶν ἐστιν; Λυ. ὡς ὀλιοθηρᾷς ὦ Ἑρμότιμε, καὶ ἀληθεύφασεις σὺ τὸ χαιρῶν. πλὴν, ἀλλ' ἀτηρούς γε. οἱ μὲν γὰρ σκιαμαχοῦσιν, ἐς τὸ αὐτὸν κύβον ἐμπίπτουσι. Ερμῆ. πῶς τοῦτ' ἔφης; Λυ. ὅτι ὁμολογούμενον παραλαβὼν, καὶ γνώριμον ἅπασι τὸν οἶνον, εἰκάζεις αὐτὸ τὰ ἀνομοιότατα καὶ ἐν ἀμφισβητήσιν ἅπαντες ἀφανῆ ὄντα. ὥστε ἔγωγε σὸν ἔχω εἰπεῖν καθότι σοι ὅμοιόν φιλοσοφίᾳ καὶ οἴνῳ εἴη. ἆρα κῦ τοῦτο μόνον, ὅτι καὶ φιλόσοφοι ἀποδύονται ὡς μαθήσοντες, ὥσπερ οἱ καπήλοι γευσόμενοι; Ἢ καὶ ἄλλο τι ἔστιν ἐν τῷ φιλοσοφεῖν καὶ οἴνου κρίνειν; Λυ. ἔστιν ἄλλο τι. Ερμῆ. ἀλλὰ μὴν ἐν τῷ γε ἀποδύεσθαι ὅμοιοι ἐσμέν. Λυ. ἀληθῆ λέγεις. Ερμῆ. ἀλλὰ μὴν καὶ ἐν τῷ ἀναβάλλεσθαι τὰ ἱμάτια. Λυ. καὶ τοῦτο. Ερμῆ. καὶ μὴν καὶ ἐν τῷ ἀναπηδᾶν ἐκ τοῦ κρεβατίου

πλοι, περισσεύμοι γε οἱ πολλοὶ, καὶ δολώσαντες, καὶ κεκραμενηκότες. ὑπισχνήσομαι δ' ἐπισκοπήσαμενος, τί καὶ λέγεις. τὸ οἶνον φῆς τὸ ὃν τοῦ πίθου ὅλου αὐτὸν αὑτοῦ ὅμοιον εἶναι. καὶ μοὶ δοκεῖ ἄτοπον. ἀλλὰ καὶ εἴ τις γεύσαιτο δεξουσάμενος ὀλίγον ὅσον αὐτὸ, εἶτα αὖτίκα ὑπνώσας ἄπαις ὁ πίθος ἦν. ἀκόλουθον καὶ τοῦτο, καὶ οὐδὲν ἂν ἔχοιμί τι ἀντιτείνειν. ἆρα δὴ καὶ τὸ μετὰ τοῦτο, φιλοσοφία, καὶ οἱ φιλοσοφοῦντες, οἷον, ὁ διδάσκαλος ὁ σὸς, ἆρα τωῦτα σοὶ ὑμῖν λέγει σήμερον, καὶ περὶ τούτων, ἢ ἄλλα ἄλλοτε; πολλὰ γάρ ἐστι. φανερὸν ὦ ἑταῖρε. ἢ οὐκ ἂν οἰκὸς ἦν παρέρμιες αὐτῷ καὶ τὴν Οὐσίαν ξενεῖν, καὶ ξενιπλατύνειν, εἰ τὰ αὐτὰ ἤλεγχε, ἀλλ' ἀπέχρη ἄν σοι καὶ ἅπαξ ἀκηκοέναι; Ερ. πῶς γὰρ οὔ; Λυ. πῶς οὖν οἷόν τέ σοι ἐστὶ, λέγε δ' ἐμοί τε καὶ τούτῳ γεύσασθαι εἰθίσας τὸ πάντα; ἢ γὰρ τὰ αὐτά γε, ἀλλ' ἀεὶ ἕτερα καινὰ ἐπὶ καινοῖς ἐλέγετο. οὐχ ὥσπερ ὁ οἰνοχόος ὁ αὐτὸς ἐστὶ, ὥστε ὦ ἑταῖρε, ἐστὶ μὲν ὅλον σκεπτὸν τὸν πίθον, καὶ ἄλλως, μεθύσαι βέλτιστε, ἀτεχνῶς γὰρ [1] ἐν τῷ πυθμένι δοκεῖ μοι ὁ Θεὸς καταφρύψας τὸ Φιλοσοφίας ἀγαθὸν ὑπὸ τῶν τρυγῶν αὐτῶν, δεῖσθαι ἂν ὅλον ἐξαντλῆσαι εἰς τέλος. ἢ ἴσως ἐν οὐρῇ τὸ νεκτάριον ἐκεῖνο πόμα, ὃ πάλαι θηρᾶν μοι δοκεῖς. σὺ δ' οἴει τὸ τοιοῦτον αὐτὸ εἶναι, ὡς εἰ μόνον γεύσαιο αὐτοῦ, καὶ ταύσαιο μικρὸν ὅσον, αὐτίκα πάνσοφον γεγηθόμενον, [2] ὥσπερ φασὶν ἐν Δελφοῖς τὸν

nes, commiscendo, adulterando, & malè metiendo. Ad hunc autem modum quod dicis consideremus. Vinum quod est in dolio totum sibi simile esse dicis. Neque id per Iovem est absurdum. Verùm etiam siquis haustam vel minimam particulam gustaverit, cogniturum illico quale sit dolium integrum. Hoc quoque est consentaneum, neque huic contradixero. At vide posthac, philosophia, & philosophi, veluti præceptor tuus, num hæc quotidie dicit vobis, & de iisdem verba facit, an verò aliàs alia proponit? multa enim sunt, ut patet, amice. Annon verò etiamnum, ut par est, apud ipsum, instar Vlyssis circumeundo, & oberrando perduras, si eadem loquitur, vel tibi satis est aliquid semel inaudiviſſe? *Hermot.* Quidni? *Lucian.* Quinam igitur potuisti ex primo gustu omnia cognoscere? Non enim eadem, sed nova semper alia novis addebantur. Nec uti vinum, semper idem erat, adeò ut nisi vas totum exhauseris, nequicquam inebriatus obambulaveris. Nam planè in fundo sub ipsa fæce mihi visus est Deus Philosophiæ summum bonum abstrusisse. Itaque totum ad extremum exhaurire oportebit: alioqui nectaream illam potionem quam jamdiu sitire mihi videris, nusquam invenias. Porrò tu putas hujusmodi esse philosophiam, ut si solùm degustaveris, ac de ea tantillum traxeris, protinus evadas omnibus sapientiæ numeris absolutus, Veluti de illa divinatrice Delphica perhibent, quæ simul-

1 Ἐν τῷ πυθμένι] Ex Hesiod. *Bourd.*

2 Ὥσπερ φασὶν ἐν Δελφοῖς] Dico ad Pausan. *Idem.* Delphos tellus à principio vaticinari solita fuit, quæ paulo post Daphnem constituit à qua Themis can-

σεμνολογ, ἐπειδὰν πίῃ ᾧ ἱερὰ νάμαθ', ἔνθεον δόξῃς χρηνταζ, καὶ χρᾶν ᾖδις ἔοικεν. ἀλλ' ἐχ ὅπως ἔχειν ἔοικε. σὺν' ἂν ὑπὲρ ἥμισυ ᾧ πίθος σκιππακώς, σὰρ χρᾶζ ἔτι ἔλιγας. ὄρα πίνων μὴ τῷδὶ μᾶλλον φιλοσοφία ἔοικεν. ὁ μὲ γὰρ πίθος, ἔτι μένοιτ' σοι, καὶ ὁ κάνθαρος, σύνεσιν δὲ μὴ οἶνος, ἀλλὰ πανσπερμία ἰς πυρὸς ὑπὲρ ἄνω. καὶ μᾶν τοῦτο, κύαμοι. εἶτα, κρέμβοι. εἶτα, ἐρέβινθοι, καὶ ἄλλα ποικίλα ὀπός. εἰ δὲ σὺ ἀνήσαζ ἐλθὼν ᾧ σπερμάτων, καὶ ὃς ἀφελὼν ᾧ πυρὸν, ὥσπερ λύ, ἀνέδωκέ σοι δίγμα ἐς τὸν χαῖρα, ὡς ἴδοις, ἆρα ἂν ἔχοις ἂν εἰπεῖν εἰς σκεῖνο ἀποβλέπων, εἰ καὶ οἱ ἐρέβινθοι καθαροί, καὶ οἱ κύαμοι ἀμφίκενοι; Ερμ. ἀδαμῶς. Λυ. ἐ τοίνυν ἀδὲ Φιλοσοφίαν ἀφ' ἑνὸς, ὧν φήσ τις ᾧ σοφὸς εἶναι, μόνου ἂν ἅπασιν ὁποῖά ἐστιν. ἐ γὰρ ἓν τι λύ, ὥσπερ ὁ οἶνος, ὥσπερ σὺ αὐτὸν ἀποκρίνῃς, ἀξιῶν ὁμοίαν εἶναι τῇ γνώμῃ. τὸ δ', ἑτερόδοξόν τι ὤφθη, ἐ παρέργως τ ἐξετάσεως δεόμενον. οἶνον μὲ γὰρ φαῦλον πρίασθαι, κὰν δυοῖν ὀβολοῖν ὁ κίνδυνος. αὐτὸν δὲ πικρὸν τῇ συμφορᾷ ἀπολέσθαι, ὡς καὶ αὐτὸς ἐν ἀρχῇ ἔφησα, ἐ μικρὸν εἶναι κακόν. ἄθρησον, ὦ μᾶ, ὅλον ἀξιῶν σκεπεῖν τ πίθον, ὡς κοτύλιον πρίασθαι, ζημιώσῃ ἂν τ κάνθαρον, ὅτῳ ἀπέθρικε μυόμυον. φιλοσοφία δ', ἐδὲν ἂν τοιοῦτο πάθοι, ἀλλὰ κἂν ὅτι πάμπολλα πίῃς, ἐδὲν ἐλάττων simulatque ſacra fluenta degu-ſtarat, illico afflata numine, conſulentibus oraculum reſpon-ſa dabat. Atqui rem non ita ſe habere veriſimile eſt. Itaque tu cùm jam dimidium dolii bibiſſes, incipere adhuc perhibebas. Ergo vide ne huic potiùs ſimilis ſit philoſophia. Nam dolium adhuc & caupo tibi maneat, atque inſit non vinum, ſed omnifaria ſemi-num mixtio: triticum deſuper, poſtea fabæ, deinde hordeum, & ſub his, lentes, mox cicera, præterea varia alia ſemina. Iam ſi ſemina emere velis, & inſti-tor accepto tritico tibi ſpecimen inſpiciendum in manum indide-rit: poſſes-ne illud intuitus dice-re, an cicer mundum, an lentes maceratu faciles, an fabæ non inanes inſint? *Hermot.* Nequa-quam. *Lucian.* Proinde neque Philoſophiam ab uno quod pri-mum quis dixerit, univerſam cujuſmodi ſit cognoſces. Non enim unum quid eſt, ſicuti vi-num, cum quo eam comparas, ſpecimini ſimilem eſſe ratus. Sed hæc aliud quiddam eſt, quod diſ-quiſitione non perfunctoria opus habet. Nam malum vinum e-mere, jacturam affert duorum obolorum: ſed in fæce diſperire non exiguum eſt malum. Alio-qui qui totum vas epotare volue-rit, ut ſeſtarium emat, damno cauponem afficiet, tam inſolen-ter deguſtando. Sed philoſophiæ nihil tale accidit: verùm etſi quamplurimum biberis, vas ta-men

eandem facultatem adepta eſt, à Themide autem Apollo dono accepit, qua de re Pauſan. in Phocicis. *Coen.*

1 Καὶ ἄλλα ποικίλα ποός. εἰ δὲ σὺ ἀνήσαδαι ἰθέλων] Καὶ ἄλλα ποικίλα, ποός εἰ δὲ σὺ ἀγήσαδαι ἰθέλων, *& alia omnimoda. Accedis verò tu emere volens.* Marc.

1 Κα-

ὁ πίθος γέμει), οὐδὲ ζημιώσεται ὁ κάπηλος. ἐπιῤῥεῖ γὰρ [1] κατὰ τὴν παροιμίαν τὸ πᾶγμα, ἐξαντλούμενον εἰς τὸ ἄμπαλιν, ἢ ὁ τῶν Δαναϊδῶν πίθος. σὲ δὲν μὲν τὸ ἐμβαλλόμενον ὑπὸ συνέχει, ἀλλὰ διέῤῥηξε λίθος. σοπῦσαι γὰρ, ὦ ἀφέλητε τι, τελεῖον τὸ λοιπὸν χώσεται. εἰθέλω δέ σοι καὶ ἄλλο ὅμοιον εἰπεῖν φιλοσοφίας περὶ γεύσεως. καὶ μή με νομίσῃς βλασφημεῖν περὶ αὐτῆς, ὦ εἶπον ὅτι φαρμάκου ὀλεθρίου ἔοικεν, οἷον κανθαρίδι, ἢ ἀκονίτῳ, ἢ ἄλλῳ τοιούτῳ. ὑδὲ γὰρ τούτων, ἐπειδὰν μεταφορᾷ ἔσῃ λάκτιστος ὤν, εἴ τις ὀλίγον ὅσον ἀκροβελίου ἀπογεύσας αὐτῶν, ἄκρου τοῦ ὄνυχος ἀπογεύσαιτο. ἀλλὰ μὴ τοσοῦτον ὅσον χρὴ, καὶ ὅπως, καὶ ᾧ οἷς, σὺν ὧν δεήσοιτο προσενεγκάμενος. σὺ γὰρ ἡδέως τὰλάντιον ἐξαρκεῖν, ὡς ἁπλῶς εἰπεῖν τοῦ ὅλου γνῶσιν. Ερμο. ἔσω τοῦτο, ὡς βάλῃ Λυκῖνε. τί δὲν ἐκρατοῦ ἔτη χρὴ βιῶναι, καὶ τοσαῦθ' ὑπομεῖναι πάγματα; ἢ σὸν ὧν ἄλλως φιλοσοφήσαιμι; Λυ. ἐγὼ γὰρ ὦ Ερμότιμε. καὶ δεινὸν ὑδὲν, εἴγε ἀληθῆ ἔλεγες σὺ δέχῃ, ὡς ὁ μὲν βίος, βραχὺς, ἡ δὲ τέχνη, μακρή. νῦν δὲ σοι οἶσθ' ὅ, τι παθὼν ἀγανακτῶ, εἰ μὴ αὐθημερὸν ἡμῖν πεῖν δύναι ἥλιον, Χρύσιππος, ἢ Πλάτων, ἢ Πυθαγόρας ᾖσιν. Ερμο. θεῖρχῃ με ὦ Λυκῖνε, καὶ συμπλακήσει ἐς στενὸν, ὑδὲν ὑπ' ἐμοῦ δεινὸν παθὼν. ὑπὸ φθόνου δηλαδὴ

men non imminuitur, neque cauponi damnum infertur. Nam juxta proverbium labor exhaustus affluit, & contra quàm Danaidum dolio evenit. Illud enim non continet, quod infunditur, sed protinus perfluit, hinc verò siquid absfuleris, plura tamen reliqueris. Cæterùm aliud quiddam simile de Philosophiæ gustu tibi volo dicere: ac ne putes me in ejus infamiam loqui si dixero similem esse exitiali pharmaco, veluti cicutæ, vel aconito, vel id genus alii. Neque enim ista quanquam sunt lethalia, mortem inferant, siquis tantillum ex iis abrasum summo ungue degustaverit. Sed nisi quantum, quomodo, & cum quibus oportet sumpseris, mori possis. Tu verò vel minimum, ad perficiendam totius cognitionem sufficere volebas. *Hermot.* Ista, Luciane, sint, prout vis. Quorsum igitur centum annos vivere, & tot negocia sustinere oportet? annon aliter philosophari possemus? *Lucian.* Nequaquam, Hermotime. Neque id grave est: si verum est quod initio dicebas, [2] vitam esse brevem, artem verò longam. At nescio qui nunc fiat, ut stomacheris, si non hodie antequam sol occidat Chrysippus, aut Plato, aut Pythagoras evadas. *Hermot.* Tu me obsides Luciane, & in angustum adigis, nihil à me mali passus: præ invidia nimirum,

1 Κατὰ τὴν παροιμίαν] Sic illa, ἄλλο μὲν ἐξαντλῶ ἢ ὑπορρεῖ, consule paræmiographos. In Anglic. Cod. dramata paginæ 556. omnino corrupta. *Bourd.*

2 *Vitam esse brevem*] Virg. 10. Æn.

Breve & irreparabile tempus
Omnibus est vitæ.

Horat. Od. 4. lib. 1. Iuvenal. Sat. 9. *Cogn.*

δὲ, ὅτι ἐγὼ μὲν, πρὶν ἢ παρὰ τοῖς πράγμασι, σὺ δ' ἀλιγώρησας ἑαυτοῦ, τηλικοῦτος ὤν. Λυ. οἶσθ' οὖν ὃ θέλεις; ἐμοὶ μὲν, ὥσπερ νοσοῦντι παρόντι, μὴ περιόρᾶν τὸ νοσεῖν, ἀλλ' ἐπανορθοῦν· σὺ δ' ὡς ἔχεις, περιόρᾶ εἰς τὸ παράφρονα εἶναι, καὶ πρᾶττε πᾶν ἐξ ἀρχῆς σοι διειλεγμένα περὶ τούτων. Ερμο. ἀλλ' οὐκ ἐᾷς σὺ βίαιον ὄντα ἀπολογεῖσθαί με, ἐὰν μὴ περιφῇς ἀπάτην. Λυ. [1] καὶ μὲν δὴ εἰδέναι χρὴ, ὡς οὐκ ἄν ποτε ἄλλο εἴποιμι. βίαιον δ' λέγων ἐμὲ, [2] ἀντίτιον δοκεῖς μοι κρίνειν τὸ ποιητὴν αἰτιᾶσθαι αὐτὸν, ἐς ἃν μὴ ἕπεσθαί σοι λόγῳ συμμαχήσας, ἀφέλῃ τὸ βίας, ἤδη ἀρχόμενον. ἰδὲ γάρ, καὶ πάλιν πολλῷ βιαιότερα φαίη ἄν σοι ὁ λόγος, σύδ' ἐκεῖνον παρεὶς, ἐμὲ ἴσως αἰτιάσῃ. Ερ. τὰ ποῖα; ἠνωμένος γὰρ εἶ ἅπασι κἀκείνοις αὐτῷ. Λυ. οὐκ ἐκανὸν εἶναί φησι τὸ πάντα ἰδεῖν, καὶ διεξελθεῖν δὲ αὐτῶν, ὡς ἔχειν ἤδη ἱλιάδα τὸ βέλτιστον, ἀλλ' ἔτι δεῖν μείζονι σοφίᾳ. Ερμο. τίνι τούτῳ; Λυ. κριτικῆς τινὸς ἅμα ἠνωμένης, καὶ ἐξετασικῆς διανοίας, καὶ νοῦ ὀξέος, καὶ ἀμφοίας ἀκριβοῦς, καὶ ἀδεκάστου, οἷον χρὴ εἶναι τὸν τοῖς τοιούτοις κριτὴν ὄντα ὀλίγου, καὶ σοφιζόμενον ἅπασι, εἰς μέσον αἰρεῖσθαι ἀμφιλαλοῦσι, καὶ βραδύνοντα, πολλάκις ἐπισκοπτόντα, μήτε ἡλικίαν δὲ λέγειν ἐνδεᾶ, μήτε χρῆμα, ἢ δόξαν ἐπὶ σημείᾳ καθήμενον, ἀλλὰ κατὰ τοὺς Ἀρεοπαγίτας αὐτὸ ποιοῦντα, ὅσοι ἐγὼ μὲν, πρὶν ἢ παρὰ τοῖς πράγμασι, σὺ δ' ἀλιγώρησας ἑαυτοῦ, τηλικοῦτος ὤν. Λυ. οἶσθ' οὖν ὃ θέλεις; ἐμοὶ μὲν, ὥσπερ νοσοῦντι παρόντι, μὴ περιόρᾶν τὸ νοσεῖν, ἀλλ' ἐπανορθοῦν· σὺ δ' ὡς ἔχεις, περιόρᾶ εἰς τὸ παράφρονα εἶναι, καὶ πρᾶττε πᾶν ἐξ ἀρχῆς σοι διειλεγμένα περὶ τούτων. Ερμο. ἀλλ' οὐκ ἐᾷς σὺ βίαιον ὄντα ἀπολογεῖσθαί με, ἐὰν μὴ περιφῇς ἀπάτην. Λυ. [1] καὶ μὲν δὴ εἰδέναι χρὴ, ὡς οὐκ ἄν ποτε ἄλλο εἴποιμι. βίαιον δ' λέγων ἐμὲ, [2] ἀντίτιον δοκεῖς μοι κρίνειν τὸ ποιητὴν αἰτιᾶσθαι αὐτὸν, ἐς ἃν μὴ ἕπεσθαί σοι λόγῳ συμμαχήσας, ἀφέλῃ τὸ βίας, ἤδη ἀρχόμενον. ἰδὲ γάρ, καὶ πάλιν πολλῷ βιαιότερα φαίη ἄν σοι ὁ λόγος, σύδ' ἐκεῖνον παρεὶς, ἐμὲ ἴσως αἰτιάσῃ. Ερ. τὰ ποῖα; ἠνωμένος γὰρ εἶ ἅπασι κἀκείνοις αὐτῷ. Λυ. οὐκ ἐκανὸν εἶναί φησι τὸ πάντα ἰδεῖν, καὶ διεξελθεῖν δὲ αὐτῶν, ὡς ἔχειν ἤδη ἱλιάδα τὸ βέλτιστον, ἀλλ' ἔτι δεῖν μείζονι σοφίᾳ. Ερμο. τίνι τούτῳ; Λυ. κριτικῆς τινὸς ἅμα ἠνωμένης, καὶ ἐξετασικῆς διανοίας, καὶ νοῦ ὀξέος, καὶ ἀμφοίας ἀκριβοῦς, καὶ ἀδεκάστου, οἷον χρὴ εἶναι τὸν τοῖς τοιούτοις κριτὴν ὄντα ὀλίγου, καὶ σοφιζόμενον ἅπασι, εἰς μέσον αἰρεῖσθαι ἀμφιλαλοῦσι, καὶ βραδύνοντα, πολλάκις ἐπισκοπτόντα, μήτε ἡλικίαν δὲ λέγειν ἐνδεᾶ, μήτε χρῆμα, ἢ δόξαν ἐπὶ σημείᾳ καθήμενον, ἀλλὰ κατὰ τοὺς Ἀρεοπαγίτας αὐτὸ ποιοῦντα, ὅσοι

rum, quoniam ego nonnihil in præceptis profeci, tuque te ipsum, ætate tam grandis, negligis. *Lucian.* Scis igitur quid facias? Mihi quidem tanquam insanienti mentem ne advertas, sed delirare sinas: tu verò, ut jam te habes, in via progredere, & quæ ab initio de his decreviſti perage. *Hermot.* At tu in me es adeò violentus, ut nihil eligere sinas, niſi cuncta tentarim. *Lucian.* Atqui me nunquam aliud dicturum, probè scias oportet. Quumque violentum me appellas, videris mihi insontem, juxta Poëtam, incusare, niſi dum altera pro te faciens oratio, quod jam illatum est, auferat à violentia. En tibi etiam violentiora multò proponeret oratio. Sed illa fortè omissa me incusabis. *Hermot.* Qualianam? miror enim si aliquid indictum reliquerit. *Lucian.* Dicit non sufficere omnia vidiſſe, eaque percurriſſe, ut quod est optimum eligere possis: sed re maxima adhuc opus esse. *Hermot.* Quanam illa? *Lucian.* Iudicii quodam acumine, & admirande, & examinandi arte, & mente solerti, & acri atque incorrupto ingenio, quale illud esse debet quod de rebus tantis est judicaturum: aut nequicquam omnia visa fuerint. Ac rei tali non exiguum tempus tribuendum affirmat: omnibusque in medio positis eligendum eum qui differt, & cunctatur, sæpe contemplando, quique non cujusque dicentis ætatem, non habitum, non sapientiæ opinionem reverenter habet, sed Areopagitarum more fa-

[1] Καὶ μὲν δὴ εἰδέναι] Καὶ μὲν δ' εἰδέναι. Marc.

[2] Ἀντίτιον δοκεῖς μοι κρίνειν τὸ ποιητὴν αἰτιᾶσθαι αὐτὸν] Αὖτως. Idem.

ται. οἱ δὲ νυκτὶ καὶ σκότῳ διορύξαντες, ὡς μὴ ἐς τὰς λήψεις, ἀλλ' ἐς τὰ λεγόμενα ἀποβλέπωσιν. καὶ τότε ἤδη ἐξέσται σοι βεβαίως ἀλυμπίῳ φιλοσοφεῖν. Ερμ. μὴ τὸν βίον φῄς. ἐκ γὰρ τούτων ἕκαστος ἀνθρώπων βίῳ ἐξαρκέσειεν ἂν ὡς ἐπὶ πάντων ἀληθεῖν, καὶ ἕκαστον ἀκριβῶς ἐπιδεῖν. καὶ ἐπιθυμῶ, κρῖναι. καὶ κρίναντα, αἱρεῖσθαι. καὶ αἱρόμενον, φιλοσοφῆσαι. μόνως δὴ ὕστερος διορθῶναι φῄς πάλησις, ἄμωμος ἢ οὔ. Λυ. οὐκοῦν γάρ σοι εἰπεῖν ὦ Ἑρμότιμε, ὅτι οὐδὲ τοῦτό πω ἱκανόν, ἀλλ' ἔτι μοι δοκεῖμεν ἀληθείαν ἡμῶς αὐτοὺς, οἰόμενοι μὴ τι διορυκίναι βέβαιον. διορύττει δ' οὐδείς, ὥσπερ οἱ ἀλιεῖς ποτὲ μὲν ἐκ δίκτυα, καὶ βάρος τινὸς αἰσθόμενοι, ἀνέλκουσιν, ἰχθῦς πομπίλους γε ἐλπίζοντες. εἶτα, ἐπειδὰν κόμιστον ἀποστῶσιν, ἢ λίθος τις ἀναφαίνεται αὐτοῖς, ἢ κεφάλιον, ψάμμῳ σεσαγμένον, σκότα μὴ καὶ ἡμεῖς τι τοιοῦτον ἀνασπάκαμεν. Ερ. ἀ μηχάνα τί σοι τὰ δίκτυα ταῦτα βούλει; ἀπεχθῶς γάρ με ἀποβάλλεις αὐτοῖς. Λυ. ἴσως πειρᾷ διεκδῦναι. σὺν θεᾷ γὰρ οἶδα νεῖν, εἰ καί τις ἄλλος. ἐγὼ γὰρ καὶ ἐφ' ἅπασιν ἕλκομεν πειρώμενοι, καὶ τοῦτο ἐρασμιεῖται ποτε, οὐδέπω δὲ τοῦτο δῆλον ἔσεσθαι νομίζω, εἴ τις ἐξ αὐτῶν ἴσχει τὸ ζητούμενον, ἢ πάντες ἀμοίρους ἀγνοοῦσι. Ερμ. τί φῄς; οὐδὲ τούτων τις πάντως ἴσχει; Λυ. ἄδηλον. ἢ σοὶ φαίνεται δοκεῖ ἅπασιν ψεύδεσθαι, τὸ δ' ἀληθὲς, ἄλλο τι εἶναι ἢ ὅτου μηδενὸς αὐτῶν τυγχάνομεν; Ερμ. πῶς οἴσθα; Λυ. ἴσως. ἴσως γὰρ ὁ μὲν ἀληθὴς ἀριθμὸς ἡμῖν, ἐνίκησεν. οἷον, κυάμους τις facit: qui noctu & in tenebris indicant, ne dicentes, sed quæ dicuntur, respiciant. Et tunc licebit tibi philosophari quum certò elegeris. *Hermot.* Post vitam dicis. Ex his enim sequitur nullius hominis vitam satis longam esse posse, ut omnia perlustret, & accuratè singula perspiciat, perspectaque judicet, judicata eligat, delectuque habito philosophetur. Hac enim sola ratione, non alia verum inveniri posse asseris. *Lucian.* Piget me tibi dicere Hermotime, neque hoc sufficere: verùm adhuc videmur nosmet ipsos fallere, quum certi quippiam inveniſse putamus, attamen nihil invenimus? quemadmodum piscatores, qui retibus sæpe demissis, perceptoque aliquo pondere, trahunt ut qui se magnam piscium copiam irretiviſse sperent. Deinde postquam trahendo delassati fuerint, aut ingens lapis, aut vas arena refertum ipsis apparet. Vide ne nos etiam quippiam hujusmodi traxerimus. *Hermot.* Non intelligo quid ista retia sibi velint: nam me iis planè irretitum tenes. *Lucian.* Ergo da operam ut effugias. Iuvante enim Deo natare scis, siquis etiam alius. Etenim etsi omnes experiendo perlustremus, idque aliquando faciamus, nequaquam planum esse hoc existimo, num quis illorum habeat quod quæritur, an verò similiter omnes ignorent. *Hermot.* Quid ais? an id horum omnino nullus habet? *Lucian.* Non liquet. An tibi videtur fieri non posse ut mentiantur omnes, ipsaque Veritas alia quæpiam res sit, quam eorum nemo invenerit? *Hermot.* Qui potest fieri? *Lucian.* Hoc modo. Sit enim verus nobis numerus, viginti. Exempli cau-

ἄκρου ἐς τὴν χεῖρα λαβὼν, ἐπικλείσας μιᾷ, ἐρωτᾷ τὸν ἄνδρα ἴσως, ὁπόσοι εἰσὶν οἱ κύαμοι ἐν τῇ χειρὶ αὐτῷ. εἶδεν εἰκάζοντας, ὁ μὲν, ἑπτὰ ὁ δὲ, τριάκοντα λέγοντα, ὁ δέ τις, δέκα, ἢ πεντεκαίδεκα. καὶ ὅλως, ἄλλος ἄλλον ἴσως ἀριθμόν. συμβέβηκεν μόνοις καὶ τυχὸν ἴσως ἀληθεύσαι. ἢ γάρ; Ερμ. ναί. Αν. εἰ μὲν οὖν μηδὲ τῶν ἀδυνάτων, ἅπαντας ἄλλον ἄλλως ἀριθμεῖν εἰκότως, τοὺς ψευδεῖς, καὶ οὐκ ὀλίγους, μηδένα δὲ αὐτῶν φάναι, ὅτι εἴκοσιν ὁ ἀνὴρ κυάμους ἔχει. ἢ τί φῄς; Ερμ. οὐκ ἀδύνατον. Αν. οὐκοῦν ἐπὶ τούτου τοίνυν ἅπαντες μοὶ δοκοῦσι φιλοσοφοῦντες περὶ εὐδαιμονίας ζητεῖν ὁποῖόν τί ἐστι, καὶ λέγουσιν ἄλλο ἄλλό τι αὐτὸ εἶναι. ὁ μέν, ἡδονήν. ὁ δέ, τὸ καλόν. ὁ δέ, ὅσα ὑπερφέρει φασὶ τοῖς αὐτῆς. εἰκὸς μὲν οὖν καὶ τοῦτον ἓν τὶ εἶναι τὸ εὐδαιμονεῖν. ἴσως ἀπεικὸς δὲ καὶ ἄλλό τι παρ' αὐτὰ πάντα. καὶ δοίημεν ἡμεῖς ἀναπαλιν ἢ ἐλέγχειν, ἐᾶσον πρὸς δόξαν εὖ ἔχειν, ἐπιμελῶς ἐκεῖνο τὸ τέλος. ἴσως δ' οἶμαι ἐκεῖνόν φασιν ὑμῖν φαίνεσθαι, ὅτι ἔγνωκας πάλαι. καὶ πάντως ἔχει τις αὐτὸ εἰδὼς ἢ φιλοσοφεῖν. εἶπε μοῦ τοῦτο, τὸ ἐξῆς ἂν ἦν ζητῆσαι, ὦ πρεσβύτατον ἐστί. Ερμ. ὥστε ὦ Λυκῖνε, τοῦτο φῄς ὅτι δεῖ ἂν ἅψῃ πάσης φιλοσοφίας χωρῆσαι μόνον, ἐκεῖ τότε πάντως ἔξω μόνον τάλαντός σοι εἶναι. Αν. μὴ ἐμὲ ὦ ἑταῖρε ἐρώτα, ἀλλὰ τὸν λόγον αὐτὸν. καὶ ἴσως ἂν ἀποκρίναιτό σοι ὅτι οὐδέπω, ἐς ἂν ἄλλον ἢ εἴ τι τοιοῦτον ἐστὶν, ὃν ὅτου λέγουσιν. Ερμ. οὐδέ ποτε ἄρα ἐξ ὧν σὺ φῄς, εὑρήσομεν, οὐδὲ φιλοσοφήσομεν, ἀλλὰ δεήσει ἡμᾶς ἰδιώτην τινὰ βίον ζῆν, ἀπο-

sa, fabis viginti in manum sumptis, & concluſis, quiſpiam decem homines interroget, quot fabas in manu habeat, hi verò conjectantes, alius quidem ſeptem, alius triginta dicat: alius decem aut quindecim, denique alius alium numerum: accidit ut aliquis fortè fortuna verum dicat, nonne? *Hermot.* Ita certè. *Lucian.* Ergo neque hoc impoſſibile eſt, ut omnes alii alios numeros dicant, eoſque falſos, & qui non ſunt: adeò ut nullus eorum dicat virum in manu viginti fabas habere. Tu quid ais? *Hermot.* Impoſſibile non eſſe. *Lucian.* Eodem modo quicunque philoſophantur quærunt cujuſmodi res ſit fœlicitas, & alius aliud eam eſſe dicit: hic quidem voluptatem, ille honeſtum: alius alia de ipſa comminiſcitur. Veriſimile igitur eſt unum quiddam ex illis eſſe fœlicitatem. Nec eſt abſurdum, præter hæc omnia quiddam aliud eſſe. Ac nos ſecus quàm oportet, ante inventum principium ad finem videmur feſtinare. At opinor, priùs oportebat manifeſtum eſſe, Veritatem eſſe cognitam, & omnino eſſe penes aliquem ex philoſophis qui eam norit. Deinde ex ordine quærendum erat, cui ſit fides adhibenda. *Hermot.* Itaque hoc aſſeris Luciane, nos tametſi philoſophiam omnem obiverimus, nunquam tamen facultatem nobis paraturos inveniendi veritatem. *Lucian.* Ne me interroges ô bone, quin potiùs iſtum ſermonem: & fortaſſe reſpondebit tibi nuſquam hoc fore quoad incertum fuerit, num unum quiddam illorum ſit? de quibus hi verba faciunt. *Hermot.* Proinde nunquam, ut ex tuis dictis colligo, inveniemus, neque operam phi-

πάσας δ' φιλοσοφεῖν. Λυ. [1] τῦτο ξυμβαίνῃ γε ἐξ ὧν φῄς ἀδύνατον εἶναι φιλοσοφῆσαι, καὶ ἀνέφικτον ἀνθρώπῳ γε ὄντι. ἀξιοῖς γὰρ τὴ φιλοσοφήσειν μέλλοντα, ἱλαρᾶς παρῆναι φιλοσοφίαν τῷ χρήσιμον. ἡ δ' αἵρεσις, ὅτι σοι ἔδοξε μόνως ἀκολούθως ἂν ἔχειν, εἰ λάβῃ παῖδας φιλοσοφίας χορήσοντας, ἐλοίμεθα τῷ ἀληθεστάτῳ. εἶτα λογιζόμενον ἐτῶν χρόνῳ, ὁπόσον ἐκφυγεῖν ἐκανός ἐστιν, ὑπερεξέπιπτες, ἀπομηκύνων τὸ περῶγμα ἐς ἕτερας ἄλλας, ὡς ὑπερμυρίων γενεᾶς πλήθει δ' ἐκφεύξει βίον. πλούτων ὄν, καὶ τῦτο αὐτὸ ὑκ ἀνενδιάστως ἀποφαίνεις, ἄδηλον εἶναι λέγων, εἴπερ εὑρήσει τις τῶν φιλοσόφων πάλαι πλήθει, [2] εἶτα καὶ μή. σὺ δ' πῶς Ἑρμότιμε δύναιο ἂν ἐπομόσαι μοι εἰπὼν ὅ, [3] τι εὕρηκε τῶν αὐτῶν; ἐγὼ μέν, ὑκ ἂν ὀμόσαιμι. καίτοι πόσα ἄλλα παρεῖδον ἐκόντα σοι, ἐξεπίτηδες μακρὸς καὶ αὐτὰ διόμενα; Ερμ. τὰ ποῖα; Λυ. ὑκ ἀκούεις τῶν Στωϊκῶν, ἢ Ἐπικουρείων, ἢ Πλατωνικῶν εἶναι φασκόντων, τὰς μέν, εὐδόκιμα τὰς λόγους ἐκφεύγειν, τὰς δ', μὴ, καίτοι πάνυ ἄλλα πάνυ ἀξιοπίστους ὄντας; Ερμ. ἀληθῆ ταῦτα. Λυ. τὸ τοίνυν ἀφικέσθαι τὰς εἰδότας, καὶ ἀφιγνῶναι, ἀπ' τῶν ὑκ εἰδότων μέν, φασκόντων δ', ὅ σοι δοκεῖ πάνυ ἐργῶδες εἶναι; Ερ. καὶ μάλα. Λυ. δεῖσθ τοίνυν σε, philosophiæ dabimus, sed ea abdicata, vitam privatam vivamus oportebit. *Lucian.* Illud quidem accidit quod dicis, non esse promptum philosophiæ incumbere, eamque ab homine comprehendi non posse. Iubes enim ut is qui philosophiæ operam est daturus, optimam primum eligat. Ipsius autem delectus accuratè habendi ratio in hoc solo consistere videtur, si perlustrata omni philosophia, verissimam eligamus. Deinde annorum quoque numerum computando, quantus unicuique perscrutandæ sufficiat, supergressus es, rem in alia sæcula producens, ita ut veritatis inventio præstitutum uniuscujusque vitæ tempus transgrediatur. Postremò, hoc ipsum etiam ambiguum reddis quum dicis esse incertum, num à priscis philosophis inventa sit veritas, nec-ne. Tu verò Hermotime qui posses interposito jurejurando affirmare ab ipsis inventam esse? ego quidem jurare nolim. Quàm multa verò alia prætermitto lubens, quibus indagatione longa esset opus. *Herm.* Quænam illa? *Lucian.* Nonne audis Stoicos, aut Epicureos, aut Platonicos dicentes, hos quidem rerum omnium rationes tenere, illos verò minimè, quanquam cæterùm fide sunt penitus digni? *Hermot.* Vera hæc sunt. *Lucian.* Proinde dijudicare, & dignoscere peritos ab imperitis, semet tamen peritos perhibentibus, nonne tibi prorsus operosum videtur? *Hermot.* Ita sanè. *Lucian.* Oportebit igitur, si Stoi-

1 Τῦτο ξυμβαίνῃ γε] Delenda nota personæ Λυ. Marc.

2 Εἶτα ἐ μὴ. σὺ δ' πῶς Ἑρμότιμε] Excidit nota personæ, εἶτα ἐ μὴ. Λυ. σὺ δὲ πῶς. Idem.

3 Τί εὕρηκ' περὶ αὐτῶν; ἐγὼ μὲν ὑκ ἂν ὀμόσαιμι, καί τοι πόσα ἄλλα] Excidere nomina personarum, videlicet τί εὕρηκ' περὶ αὐτῶν. Ερμο. ἐγὼ μὲν ὑκ ἂν ὀμόσαιμι. Λυ. καί τοι πόσα ἄλλα. Idem.

1 Τῷ

οἱ μίσθιοι Στωϊκῶν τὸ ἄριστον ἐσπᾷς, οὐ κῆ μὴ ἐπὶ πάντας, ἀλλ' ὧν ὅπι τοὺς πλείστους αὐτῶν ἐλθεῖν, κῆ πειρᾶσθαι, κῆ τὸ ἀμείνω σοφισταῖς διδάσκαλον, γυμνασάμενόν γε σοφῶς, κῆ κρατικῶς τὸ τοιοῦτον δύναμιν παρασχόμενον, ὡς μὴ σε λάθῃ ὁ χείρων αἱρησόμενος. κῆ σὺ κῆ σοῦ τοῦτο ὄρος, ὅσου δεῖ ἔχειν, ὃν ἐκὼν παρῆκα, διδιὼς μὴ σὺ ἀγανακτήσῃς. κράτιστόν γε μίγνυσθαί τι ἄμπα, κῆ ἀναγκαιότατον, ἐν τοῖς τοιούτοις, λέγω δὴ τοῖς ἀδήλοις τε, κῆ ἀμφιβόλοις, ἐν τούτῳ ἔστιν οἶμαι. κῆ μάτην σοι αὔτη πίστις, κῆ βέβαιος ἐλπὶς ἐπὶ τῷ ἀληθείᾳ τε κῆ εὑρέσει αὐτῆς, ἄλλη ἢ εἰ μὴ ἡπιοῦν, ἢ τὸ κεράσειν δύνασθαι, κῆ χωρίζειν ἀπὸ τῶν ἀληθῶν τὰ ψεύδη, κῆ ὑπάρχειν σοι κῆ τοὺς ἀγνοουμένους διαγινώσκειν ἄ, τε δόκιμα, κῆ ἀκίβδηλα, κῆ ἃ ἀνακεκραμένα, κῆ εἴ ποτε τοιούτῳ τινὶ σύνεσμι, κῆ τύχοιμι πορευόμενος, ἧσις ἐπὶ τῷ ἐξέτασιν τῶν λεγομένων· εἰ μὲν μή, εὖ ἴσθι ὡς οὐδὲν κωλύσει σε τῶν ῥηθέντων ὑφ' ἑκάστου, ἢ μᾶλλον προθεῖναι ἀκηλήθειαν ἁπλῶς τὰ προσόντα. μᾶλλον δὲ [1] τῇ ἐπιτραπέζιον ὕδατι ἔοικεν ἔσῃ, ἐφ' ὃ, τι ἂν μέρος ἐλκύσῃ σε ἡ τοῦ δακτύλου ἀγωγή. ἢ κῆ νὴ Δία κολάσαι τινί, ἐπ' ὄχθῃ ποσίμῳ πεφυκότι, κῆ σοῦ πᾶν τὸ πίνον κεκμηκότος, κῆ μικρὰ τῆς αὔρας ἁψαμένης, ἁψασκαλεύσῃ αὐτόν, ὡς εἴ γέ τινα εὕρῃς διδάσκαλον, ὃς ἀπο-

exigua afflans aura commoverit.

Stoicorum optimum es cognitu-rus, si non ad omnes, saltem ad maximam eorum partem accedas, factoque experimento meliorem tibi præceptorem præstituas, qui te priùs exerceat, & de his judicandi facultatem tibi suppeditet, ne nescius deteriorem elegeris. Atqui tu hoc etiam perpende, quantum temporis requirat, quod ultrò prætermisi, veritus ne stomachareris. Quamquam quod maximum simul, & summè necessarium, est in rebus hujusmodi, obscuris inquam, & ambiguis, unum hoc est opinor. Et sola tibi firma, certaque spes consequendæ veritatis relicta est, aliud autem nihil, quàm ut discernere queas & sejungere vera à falsis, utque argentariorum in morem *dignoscere* possis quæ proba, & syncera, & quæ adulterina. Hanc facultatem tandem consequutus, & artem, conferre te potes ad eorum quæ dicuntur explorationem: sin minus probè scias, nihil prohibiturum quominus ab unoquoque, quod ajunt, nare traharis, & prærnonstrata fronde, perinde ut oves sequaris. Vel aquæ potiùs, quæ apponitur mensæ, similis eris: in quamcunque partem te quispiam traxerit, summo digito duceris. Vel per lovem arundini ad fluvialem ripam enatæ, semet ad quemcunque flatum flectenti, quam vel ita si præceptorem invenias, qui ali-

[1] Τῇ ἐπιτραπέζιον] Hoc est τῷ ὅτι τὸ τραπέζης ἐπιχεόμενον ὕδατι, ὁ διὰ τῶν ἰσοῤῥοπίαν ἔχει τὸ ἀπερίγκλιτον τῆς τραπέζης ὅτι χωρὰς μέσου, ἔχει τὸ ὁμοφυὲς ἐπαισχυνόμενος τῷ δακτύλῳ ὀχεσπηγνυμένῳ αὐτὸ φίλει ἕπεσθαι, ῥυτὴς φύσιν ὑπάρχον, ἔχει ἀτρεμεῖν μὴ πεφυκός. Cætera usque ad pag. 560. crebræ sunt repetitiones comparationum quæ passim alibi. *Bourd.*

δείξεως πέρι. καὶ τὸ τὸν ἀμφισβητοῦντα ἀφελέσθαι, τέχνην τινὰ οἶμαι, διδακτέον σοι, πάσης δηλαδὴ περιττὸν ἔχων. οὐτε γὰρ σοι τὸ βέλτιστον φανεῖται, καὶ τάληθὲς ὑπαχθὲν τῇ ἀποδεικτικῇ πειστῇ τέχνῃ, καὶ τὸ ψεῦδος ἐλεγχθήσεται. καὶ σὺ βεβαίως ἐλόμενος, καὶ κείσαι, φιλοσοφήσεις. καὶ τὴν τελεσθῆναι δίκαιον κτησάμενος, βίου μετ' αὐτῆς, ἅπαντα συλλήβδην ἔχων τὰ ἀγαθά. Ερ. οὗτα ὦ Λυκῖνε. πολὺ γὰρ τῶν ἀμείνω, καὶ ἐλπίδος ἐμοὶ μείζους ἐχόμενα λέγεις, καὶ ζητητέον ὡς ἔοικεν ἡμῖν ἀνὴρ τις τοιοῦτος, ἀφγωστικός τε, καὶ ἀφελητικὸς ποιήσων ἡμᾶς. καὶ τὸ μέγιστον, ἀποδεικτικός. ὡς τά γε μὴ τοῦτο, ῥᾴδια ἤδη, καὶ ἀσχάλλητα, καὶ ὃ πολλῆς ἀμφισβητήσεως δέομενα. καὶ ἴσως ἤδη χάριν οἶδά σοι, ἐξευρόντι συμπομπόν τινα τοιοῦτον ἡμῖν, καὶ ἀρίστην ὁδόν. Λυ. καὶ μᾶλλον ἤδεσθαι ἂν μοι εἰθείης εἰκότως. ἡδὺν γάρ σοι ἐξεύρηκὼς ἔδειξα, ὡς ἐγγυτέρω σε τοιήσειν τῆς ἐλπίδος. τὸ δ', πολὺ πορρωτέρω γεγόναμεν, ἢ τὸ πρῶτον ἦμεν. καὶ κατὰ τὰς παροιμιαζομένης, πολλὰ μεταξὺ σπεύσαντες, ὁμοίως ἐσμὲν. Ερμο. πῶς τοῦτο φῄς; πάνυ γάρ τι λυπηρόν τι, καὶ δύσκλητι ἐρεῖν ἔοικας. Λυ. ὅτι ὦ ἑταῖρε, κἂν εὕρωμεν ὑποχείμενόν τινα εἰδέναι τε ἀποδεῖξαι, καὶ ἄλλον διδάξειν, σὺκ αὐτὸν οἰόμεθα πεισόμενον αὐτῷ, ἀλλά τινα ζητήσομεν τὸ κεῖνα δυνάμενον, εἰ ἀληθῆ ὁ ἀνὴρ λέγει. κἂν τοῦτο εὑρήσομεν, ἄδηλον ἔτι ἡμῖν, εἰ ὁ ἐπιγνώμων ὅτῳ οἶδε ἀφγνώσεται τὸ ὀρθῶς κεκινῆσθαι, ἢ μή. καὶ ἐπ' ἄλλην τέχνην. ἀποδεικτικὸν γὰρ καὶ τοῦτον ἀναγκαῖον εἶναι, καὶ τὸ τῶν ἀμφισβητουμένων ἀφελέσθαι, τέχνην τινὰ οἶμαι, διδακτέον σοι, πάσης δηλαδὴ περιττὸν ἔχων. οὐτε γὰρ σοι τὸ βέλτιστον φανεῖται, καὶ τάληθὲς ὑπαχθὲν τῇ ἀποδεικτικῇ πειστῇ τέχνῃ, καὶ τὸ ψεῦδος ἐλεγχθήσεται. καὶ σὺ βεβαίως ἐλόμενος, καὶ κείσαι, φιλοσοφήσεις. καὶ τὴν τελεσθῆναι δίκαιον κτησάμενος, βίου μετ' αὐτῆς, ἅπαντα συλλήβδην ἔχων τὰ ἀγαθά. Ερ. οὗτα ὦ Λυκῖνε. πολὺ γὰρ τῶν ἀμείνω, καὶ ἐλπίδος ἐμοὶ μείζους ἐχόμενα λέγεις, καὶ ζητητέον ὡς ἔοικεν ἡμῖν ἀνὴρ τις τοιοῦτος, ἀφγωστικός τε, καὶ ἀφελητικὸς ποιήσων ἡμᾶς. καὶ τὸ μέγιστον, ἀποδεικτικός. ὡς τά γε μὴ τοῦτο, ῥᾴδια ἤδη, καὶ ἀσχάλλητα, καὶ ὃ πολλῆς ἀμφισβητήσεως δέομενα. καὶ ἴσως ἤδη χάριν οἶδά σοι, ἐξευρόντι συμπομπόν τινα τοιοῦτον ἡμῖν, καὶ ἀρίστην ὁδόν. Λυ. καὶ μᾶλλον ἤδεσθαι ἂν μοι εἰθείης εἰκότως. ἡδὺν γάρ σοι ἐξεύρηκὼς ἔδειξα, ὡς ἐγγυτέρω σε τοιήσειν τῆς ἐλπίδος. τὸ δ', πολὺ πορρωτέρω γεγόναμεν, ἢ τὸ πρῶτον ἦμεν. καὶ κατὰ τὰς παροιμιαζομένης, πολλὰ μεταξὺ σπεύσαντες, ὁμοίως ἐσμὲν. Ερμο. πῶς τοῦτο φῄς; πάνυ γάρ τι λυπηρόν τι, καὶ δύσκλητι ἐρεῖν ἔοικας. Λυ. ὅτι ὦ ἑταῖρε, κἂν εὕρωμεν ὑποχείμενόν τινα εἰδέναι τε ἀποδεῖξαι, καὶ ἄλλον διδάξειν, σὺκ αὐτὸν οἰόμεθα πεισόμενον αὐτῷ, ἀλλά τινα ζητήσομεν τὸ κεῖνα δυνάμενον, εἰ ἀληθῆ ὁ ἀνὴρ λέγει. κἂν τοῦτο εὑρήσομεν, ἄδηλον ἔτι ἡμῖν, εἰ ὁ ἐπιγνώμων ὅτῳ οἶδε ἀφγνώσεται τὸ ὀρθῶς κεκινῆσθαι, ἢ μή. καὶ ἐπ'

aliquam artem calleat, qua demonstrationes, & dubiorum dijudicandorum rationem te doceat, negotia nimirum habere desines. Siquidem quod est optimum illico tibi comparebit, ipsaque veritas adducta arte illa demonstrativa, atque mendacium deprehendetur: tuque certo delectu habito, & firmo adhibito judicio philosophaberis: & ter optabilem fœlicitatem assecutus, cum ipsâ simul omnia bona possidens vitam exiges. *Hermot.* Euge Luciane. Nam longè meliora hæc sunt quæ dicis, & spem non mediocrem præ se ferunt. Et quærendus videtur nobis hujuscemodi vir, qui nos dignoscendi, & distinguendi, quodque maximum est, demonstrandi facultate instruat, ita ut hæc postea facilia, nec operosa sint, nec multæ exercitationis indiga. Atque ego tibi gratiam habeo, quòd compendiariam hanc & optimam viam nobis commentus sis. *Lucian.* Atqui nullo jure mihi gratiam habeas: neque enim tibi quicquam meo marte inventum commonstravi, quo te spei propiùs admoverim. Sed longè quàm antea remotiores sumus: utque vulgo fertur, exhausto labore multo, eodem in statu consistimus. *Hermot.* Qui hoc dicis? Nam triste quiddam, vixque sperandum dicturus videris. *Lucian.* Quòd ô amice, quanvis inveniamus aliquem qui se & demonstrationem scire, eamque alium docere velle profiteatur, non statim ipsi fidem ut puto habebimus, sed quæremus aliquem qui judicare queat, an vera loquatur ille. Ac quanvis hunc comparaverimus, nondum liquet num explorator iste norit dignoscere rectè judicaturum, nec-ne. Et in hunc,

αὐτὸν αὖθις τοῦτον, ἀλλὰ ἐπιγώμονος οἴμαι δεῖ. ἡμεῖς γὰρ πόθεν ἂν εἰδείημεν ἀφικέσθαι τὸ ἄκρον κελεύειν δυνάμενον; ὁρᾷς ὅπως τοῦτο ἀποτείνῃ, καὶ μὴ ἀπεργάσῃ γέγωνε, φήσαί ποτε, καὶ κωλαφθῆναι μὴ δυνάμενον; ἐπὶ καὶ τὰς ἀποδείξεις αὐτὰς, ὁπόσας οἷόν τε εὐρίσκειν, ἀμφισβητημένας ὄψει, καὶ μηδὲν ἐχούσας βέβαιον. εἰ γὰρ τελείως αὐτῶν, δι' ἄλλων ἀμφισβητουμένων πίστεως ἡμῖν βιάζοιτο εἰδέναι. εἰ δ', ταῖς πάνυ ἀποδήλοις τὰ ἀφανίστατα συναπτούσας, ἀδύνατον τοῖς καινοῖς καὶ ἀπόδειξις αὐτῶν εἶναι φάσκουσιν. ὥσπερ εἴ τις οἴοιτο ἀπόδειξιν εἶναι Θεὸς, διότι βωμοὶ αὐτῶν ὄντες φαίνοιτο. ὥστε ὦ Ἑρμότιμε, οὐκ οἶδ' ὅπως καθάπαξ οἱ ἐν κύκλῳ ἰόντες, ἐπὶ τὴν αὐτὴν ἀρχὴν, καὶ ἀπορίαν ἐπανειλήλυθαμεν. Ερμ. οἷά με ἠργάσω ὦ Λυκῖνε, ἀνθρακάς μοι τὸν θησαυρὸν ἀποφήνας, καὶ ὡς ἔοικεν, ἀπολεῖταί μοι τὰ τοσαῦτα ἔτη, καὶ ὁ κάμαξ ὁ πολύς. Λυ. ἀλλ' ὦ Ἑρμότιμε, σμικρὸν ἔλαττον ἀνίασον, ἵνα συνοίσῃς ὅτι ὁ μόνος ἔξω μένεις τῶν ἐλπιζόντων ἀγαθῶν, ἀλλὰ πάντες ὡς ἔπος εἰπεῖν, σὺν ὀλίγοις σκιᾶς μάχονται οἱ φιλοσοφοῦντες. ἢ τίς ἄρα δύναιτο δι' ἀπείρου ἀπάντων χωρῆσαι, ὧν ἔφλω; ὥσπερ ἀδύνατον καὶ αὐτὸς λέγεις εἶναι. νῦν δ', ὅμοιόν μοι δοκεῖς ποιεῖν, ὥσπερ εἴ τις δακρύοι, καὶ αἰτιῷτο τὴν τύχην, ὅτι μὴ δύναιτο ἀνελθεῖν ἐς τὸ ὄρφνιον, ἢ ὅτι μὴ βύθιος πανδὺς εἰς τὴν Ἀτλαντίδα, ἢ ἀπὸ Σικελίας ἐς Κύπρον ἀναδύσεται, ἢ ὅτι μὴ ὀρθὸς πλοῖον ἀφημιεῖ ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος, [1] εἰς Ἰνδὸς πλεῖ. hunc, alio exploratore rursum opus esse puto. Nos enim undenam discernere nossemus eum qui optima potest judicare? Vides-ne quò usque protendatur, & ut immensum fiat, suspenso esse animo, & non posse comprehendere, siquidem ipsas etiam demonstrationes, quotquot inveniuntur, controversas videbis, nihilque certi habere. Nam harum plurimæ per alia dubia persuadere nos cogunt scire: aliæ obscurissima manifestis conjungentes, quæ nihil commune cum ipsis habent, demonstrationes eorum esse affirmant. Veluti si quis putaret se demonstraturum esse Deos, quia illis structæ aræ cernuntur. Itaque Hermotime, nescio quomodo, ut qui in circulo currunt, ad principium ipsum, eandemque dubitationem redivimus. *Herm.* Qua me affecisti injuria Luciane, carbones mihi pro thesauro commonstrans. Vtque verisimile est, tot anni, tantumque laboris mihi peribit. *Lucian.* At multò minùs mœrebis, Hermotime, si cogitaris te non solùm speratis bonis excludi, sed omnes ut ita dicam, philosophos de asini umbra digladiari. Numquis ea omnia quæ dixi, obire posset? Id quod ipse etiam fieri non posse confiteris. Nunc autem mihi videris idem facere, ac siquis fleret, & fortunam incusaret, quòd in cœlum ascendere non posset, vel quòd urinando in mare ingressus, à Sicilia in Cyprum delatus non emergeret: vel quòd tanquam volucris in sublime sublatus uno die à Græcia ad Indos non devolaret. Cau-

[1] Εἰς Ἰνδὸς πλεῖ] Εἰς Ἰνδὸς πλεῖν, pro πλεῖν τὴν ὁδὸν. Sic Thucydides: Εἰς Φάρσαλον ἐτέλεσε. id est, Pharsalum pervenit. *Menagius.*

1 Ke

τὸ δ' αἴτιον τῆ λύπης, ὅτι ἠλπίκει ἐμοὶ, ἢ ὄναρ ποτὲ ἰδὼν τοιοῦτον, ἢ αὐτὸς αὐτῷ ἀναπλάσας, ἢ ἐνθυμηθεὶς ἐξετάσας εἰ ἐφικτὰ δύναιτο, καὶ τῇ ἀνθρώπῳ φύσει. καὶ δὴ καὶ σὺ ὦ ἑταῖρε, πολλὰ καὶ θαυμαστὰ ὀνειροπολεῖν ἔοικας ὁ λόγος, καὶ δὴ ὕπνου ἀπολορεῖν ἐποίησεν. εἶτα ὀρχεῖταί σοι, ὅτι μόλις τὰς ὀφθαλμὰς ἀνοίγων, καὶ τὸ ὕπνου ῥᾳδίως ἀποσείμενος ὑφ' ἡδονῆς ὧν ἐώρας; πάσχεις δ' αὐτὸ καὶ οἱ τῶν [1] κενῶν μαθημάτων ἐπαΐοντες ἀναπλάττοντες, ὧν μεταξὺ πλουτοῦσιν αὐτοῖς, καὶ θησαυροὺς ἀνορύττουσι, καὶ βασιλεύουσι, καὶ τἄλλα δεδαιμονῶσιν, οἷα ποιοῦσὴ Θεὸς ἐκείνη ῥᾳδιουργεῖ, ἢ Εὐχὴ μεγαλόδωρος ὖσα, καὶ ὅσος ὑδὼν ἀπλέγματα, κἂν πήνης θήλη τις γενέσθαι, κἂν κηλοσιαῖος τὸ μέγεθος, κἂν ὅρη ὅλα χρυσᾶ δείσαντα. διὰ τοῦτο τοιοῦτόν σοι ἐνυπνιον αὐτοῖς ὁ παῖς ἐπεισελθὼν, ἔρημα τὰ ἀναγκαῖα, οἷον, ὄψον ἄρτος ἐνηέτου, ἢ ὅ, τι ἢ φαῦλον ἐπὶ τὰ ἀπαιτοῦντα τὰ τοιαῦτα, ὧν πολλῶν ἐπεμφόντα, ὅτι μὴ ἀγανακτοῦσιν, ὡς τῶν δ' ἐσομένων καὶ παρευχόμενοι ἀφαιρεῖται ἃ πάντα σοὶ ἔνεστα τάχαλά. καὶ ὀλίγου δεῖν τῶν ῥῖνα δ' παιδὸς ἀπέτμησαν. ἀλλὰ σὺ ὦ φιλότης, μὴ πάθῃς αὐτὸ ἐπ' ἐμὲ, εἰ σε θησαυρὸς ἀνορύττοντα, καὶ πετόμενον, καὶ πάντα σοφὰ ἐννοίας ὑπερφυεῖς ἐνθυμούμενον, καὶ ἐλπίδας ἀνυφίκτους ἐλπίζοντα,

Causa autem hujus tristitiæ ea est, quòd hoc speraverat, cùm tale quid olim vel in somnis vidisset, vel ipse sibi finxisset, nec priùs perquisivisset an ea optaret quæ consequi posset, & quæ cum hominis natura convenirent. Te verò amice, multa & admiranda versantem in somniis, ubi te pupugit hæc oratio, è somno exilire fecit. Deinde succensès ipsi, vix adhuc oculos aperiens, nec facilè somnum excutiens præ voluptate eorum quæ vidisti. Idem accidit iis qui beatitatem inanem sibi confingunt, si interea dum diteſcunt, & thesauros effodiunt, & reges agunt, & in cæteris fœlices sunt (qualia multa Dea illa Euche, hoc est, Votum facilè operatur, donis magnificum, nullaque in re contradicens, sive quis velit fieri volucer, sive colossæa magnitudine conspicuus, sive montes toros aureos invenire) Si igitur hæc illis animo versantibus, veniat puer qui necessariarum rerum aliquid postulet, velut unde panis sit emendus, vel quid respondendum ei qui mercedem conductæ domus jamdudum expectans reposcit, ita stomachantur, ac si qui interrogavit, & interpellavit omnibus illis bonis ipsos privasset: ac parum abest quin pueri nasum mordicus avellant. Verùm, amice, ne eo sis animo erga me, si te effodientem thesauros, & volantem, & eximias cogitationes concipientem, & quæ nequeas assequi sperantem, ego

1 Καὶ μαθημάτων] Sic in Diologo Navig. seu Vot. Talis autem illa est qualis fœlicitas Micylli in Gallo ἃ ἐγὼ οὐδ' ὅπως ἐγγενοίμην, τοιαῦτα τοῖς ὀνειρώττουσιν ἐμποιοῦσα τὰ εἰς τὸν φὼν & διατρέιαν, καὶ, ὅτι μηδὲν ἴσως ἔχει & βέβαιον, quæ omnia rectè interpretatur Gregor. Nazianzen. qui (ut alibi dixi) totus est in Luciano. *Bourd.*

1 *Hip-*

φίλῳ ὄν, ἃ ἐξεῖδον διὰ παντὸς τοῦ βίου, ὀνείρου μηδὲ μίαν ἴσως, ἀτὰρ ὀνείρου γε συνόντα. Δειναστὸν γὰρ, ἀξιῶ σχάσειν τι τῆς ἀναγκαίου. καὶ ὅ σοι προπέμψω εἰς τὸν λοιπὸν τοῦ βίου, τὰ κοινὰ ταῦτα φρονοῦντα. ἐπεὶ, ὃ γὰρ νῦν ἔσχατόν, καὶ ἐπιπόνως ἐδὲν τῶν Ἱπποκενταύρων, καὶ Χιμαιρῶν, καὶ Γοργόνων διαφέρῃ. καὶ ὅσα ἄλλα ὀνειρογοῦσι, καὶ ποιηταὶ, καὶ γραφεῖς ἐλαύνοντες ὄντες, ἀνασπλάττουσιν, ἢ τὰ γλυφόμενα πάντοτε, ἢ γλυφὰ δυνάμενα. καὶ ἅμως ὁ πολὺς λεὼς πιστεύουσιν αὐτοῖς, καὶ κηλοῦνται ὁρῶντες, ἢ ἀκούοντες τὰ τοιαῦτα. Δεῖ τὸ ξένα, καὶ ἀλλόκοτα εἶναι. καὶ σὺ δὴ μυθοποιὸν ἄνδρα ἀκούσας, ὡς ἔστι τις γυνὴ ὑπερφυὴς τὸ κάλλος, ὑπὲρ τὰς Χαρίτας αὐτὰς, [2] ἢ τὴν Οὐρανίαν εἶναι, μὴ σκοπήσας ἐξετάσας εἰ ἀληθῆ λέγει, καὶ εἰ ἔστι πᾶν τὸ γῆς ἢ ἄνθρωπον αὐτὴ, ἤρως οὗτος, ὥσπερ φασὶ τὴν Μήδειαν, ἐξ ὀνείρου ἐρασθεὶς ἐφάνη καὶ Ἰάσονος. ὃ δὴ μάλιστά σε ὠθεῖ τὰ ἔρωτα ἐπιζάλλειν, καὶ τὰς ἄλλας, ὁπόσαι καὶ αὐτὴ σοι εἰδώλων ἐρῶσι, τοῦτο λύειν, ὅσα μοι εἰκάζοντι φαίνεται, τὸ τὰ λέγειν ἐκεῖνον πρὸς τὰ γυναῖκας, ἐπίπαν ἐπιστεύθη τὸ ψεῦδος, ὅτι ἀληθῆ λέγει, ἀκόλουθα ἐπάγειν. εἰς τοῦτο γὰρ ἐμοιγε μόνον, καὶ δοκοῦσα εἶλκεν ὑμᾶς τὰ βίνης ἐπίπαν ἅπαξ τῶν ψευδῶν λαβεῖν ἐπιδώκητε αὐτῷ, καὶ ἤρχου ἐπὶ τὸν ἀληθινὸν, δι' ἧς ἔλεγεν ὁδοῦ. ῥᾴδια γὰρ οἶμαι τὰ μὴ ταῦτα.

ego tuus amicus, nõn permiſi tẽ per omnem vitam, cum ſomnio, fortè quidem jucundo, ſed tamen ſomnio converſari: ſed volo ut experrectus res agas quæ ex uſu ſunt, & quæ te communia cogitantem per reliquum vitæ ſpatium comitentur. Siquidem quod modò faciebas, & mente verſabas, nihil ab [1] Hippocentauris, & Chimæris, & Gorgonibus differt: nec ab aliis quæ ſomnia, quæ poëtæ, quæ pictores liberi confingunt, quæ nec fuerunt unquam, nec eſſe poſſunt: quibus tamen vulgus credit, talibuſque viſis vel auditis demulcetur, quia nova ſunt & monſtroſa. Et tu audito quopiam fabulatore qui dicat eſſe mulierem aliquam inſigniter formoſam, Gratiis ipſis, & Vraniæ formoſiorem, priùs quàm expenderis an vera dicat, & an ſit uſpiam gentium hæc mulier, amore ſtatim captus es, ut perhibent Medeam ex ſolo ſomnio exarſiſſe in Iaſonis amorem. Quod autem te potiſſimum ad amorem illexit, alioſque quotquot illius ſimulachri tecum amore inflammantur, hoc fuit ut mihi conjicienti videtur, quòd qui de muliere verba faciebat, ſiquidem creditus eſt primùm vera dixiſſe, conſentanea orationi inducebat. In id enim ſolum intenti eratis, ideoque vos naſo trahebat poſtquam ſemel primam anſam ipſi tradidiſtis, & ad dilectam ducebat ea via, quam rectam dicebat. Facilia enim ut puto quæ poſtea ſunt agenda. Neque quiſpiam ex

1 *Hippocentauris, & Chimæris*] Virg. 6. Æn. facit. Centauros & Scyllas in infernum veſtibulo ſtabulare cum ſomniis. Centauros & Chimæram fuiſſe negat Lucret. lib. 4. & 5. *Cogn.*

2 Ἢ τὴν Οὐρανίαν εἶναι] Ἢ τὴν Οὐρανίαν ἐπεῖνον, &c. nempe ἐρασθέντα. Marc.

1 Ἢ ἐδὲν

καὶ ἀδεῖς ὑμῶν ἔπ ἐπιστρεφόμενος εἰς τὸν εἴσοδον, ἐξήτασεν εἰ ἀληθὴς ἐστι, καὶ εἰ μὴ ἐλαφὸς, καθ' ὧν οὐκ ἐχρῆν εἰσελθὼν, ἀλλ' ἠκολούθησε τοῖς ἔμπροσθεν ἴχνεσι, καθάπερ τὰ πρόβατα τῷ ποιμένι τὸν αὐτῶν ἡγεμόνα, οἷον ἐπὶ τῇ εἰσόδῳ, καὶ κατὰ τὸν δρόμον σκέψασθαι, εἴπερ εἰσπητέον. ὁ δὲ φημι, σαφέστερον ἂν μάθοις, ἢν πρὸς τὸν ὅμοιον ἀποβλέψῃς αὐτῷ. λέγουσι γάρ τινες τῶν μεγαλοτόλμων τούτων ποιητῶν, ὡς γένοιτό ποτε τρικέφαλος, καὶ ἑξαχεὶς ἄνθρωπος, ἂν τοιοῦτον τοῦτο ἀπεργασθῇ δόξῃ, μὴ ἐξετάσας εἰ δυνατὸν, ἀλλὰ πιστεύσας, εὐθὺς ἀναλήψῃ ἂν ἐπάγοι καὶ τὰ λοιπὰ, ὡς καὶ ὀφθαλμοὺς ὁ αὐτὸς εἴχεν ἓξ, καὶ ὦτα ἓξ, καὶ φωνὰς τρεῖς ἅμα ἠρίθμει, καὶ ἤδειν δεῖ τριῶν στομάτων, καὶ δακτύλους τριάκοντα ἔχειν, ὥς ὥσπερ ἕκαστος ἡμῶν δέκα τοῖν ἀμφοτέροιν χερσί. καὶ εἰ πολεμεῖν δέοι, αἱ τρεῖς μὲ χεῖρες ἐκέκτηντο, πέλτην, ἢ μάχαιραν, ἢ ἀκοντίδιον εἶχεν. αἱ τρεῖς δ', ἢ μὲ, πέλεκιν κατέφερεν. ἡ δ', λόγχην ἠρήκει. ἡ δ', τῷ ξίφει ἐχρῆτο. καὶ τίς ἐπ ἂν ἀπιστήσειε τοῦτα λέγοντα αὐτῷ; ἀκήλητα γὰρ τῇ ὄχῃ, ὥσπερ ἡς ἐχρῶ εὐθὺ σκοπὸν, εἴπερ δεκτέα, καὶ εἰ συγχωρητέα ὕπως ἔχειν. ὧν δ' ἄπαξ σκέψα δῷς, ἐπιῤῥεῖ τὰ λοιπὰ, καὶ ὅποτε φήσῃ. καὶ τὸ ἀπιστεῖν αὐτοῖς σὸν ἐπ ῥᾴδιον, ἐπειπερ ἀκήλητα, καὶ ὁμοιά ἐστι τῇ συγχωρηθείσῃ ὄχῃ, ἅπερ καὶ ὑμεῖς πάσχετε. τὸν γὰρ δὴ ἔρωτα καὶ σωφροσύνας, σὸν ἐξετάσαντες τὰ καὶ τίνα εἴσοδον ἐκέκτηνται, ὅπως ὑμῖν ἔχει. σωζωρεῖτο γὰρ ἃ ἀ-

ex vobis ad ingressum conversus inquirebat, num esset verus, & an per oblivionem ingressus esset eam viam quam devitare oportebat. Verum præeuntium vestigiis insistebat, sequendo ut oves præcedentem pastorem, cùm æquum fuisset statim in aditu perpendere numquid erat ingrediendum. Clarius autem intelliges quod dico, si tale quiddam non absimile compares cum ipso. Nam si aliquis ex poëtis illis summè audacibus dicat olim fuisse tricipitem quendam, & senis manibus instructum hominem: tuque hæc primùm nullo negocio admiseris, & prius credideris, quàm exploraveris an id fieri possit: pari ratione reliqua etiam inferet, eum scilicet sex etiam oculos, & sex aures habuisse, tresque simul voces emisisse, triplicique ore comedisse, & digitos triginta, non ut nostrum unusquisque in ambabus manibus decem habuisse, & si bellandum esset, tres manus singulas, peltam, parmam Persicam, aut clypeum tenuisse: tres verò, hanc quidem securim incussisse, illam verò hastam vibrasse, aliam autem gladio usam fuisse. Ecquis ipsi hæc dicenti non crederet? Nam cum initio conveniunt, quod protinus erat considerandum, an admittendum, & concedendum esset ita se habere. Sed si semel illa concesseris, influunt reliqua, nec sistentur unquam. Nec jam facile est fidem illis denegare, siquidem consentanea sunt & similia concesso principio. Quæ vobis etiam accidunt. Tantus enim est vester amor & alacritas, ut non scrutati quòmodo se habeant, quæ vobis in aditu offeruntur, progrediamini rerum con-

κηλωδίας ἐληλύθατε. οὐκ ἐννοεῖτε εἰ μὴ γένοιτ' ἂν ἀκήλητον τὸ αὐτῶν, καὶ ψεῦδος ὄν. οἷον. εἰ τις λέγοι τὰ δὶς πέντε, ἑπτὰ εἶναι. καὶ σὺ πιστεύσειας αὐτῷ, μὴ ἀριθμήσας ἐπὶ σαυτοῦ. ἐπάξω δηλαδὴ, ὅτι καὶ πεντάκις πέντε. τεσσαρεσκαίδεκα πάντως ἐστί. καὶ μέχρις ἂν ὅτου ἐξελέγξῃ, οἷός τε ἡ γραμμικὴ γεωμετρία ποιεῖ. κἀκείνη γὰρ τὰς ἀρχὰς ὑποθεμένη, ἀλλόκοτά τινα αἰτήματα αἰτήσασα, καὶ συγχωρηθῆναι αὐτῇ ἀξιώσασα, εὐθὺ συρραίνειν δυναμένα, σημεῖα τινα ἀμερῆ, καὶ γραμμὰς ἀπλατεῖς, καὶ τὰ τοιαῦτα, ἐπὶ σαθροῖς τοῖς ἥκιστα βεβαίοις τούτοις οἰκοδομεῖ τὰ τοιαῦτα, καὶ ἀξιοῖ εἰς ἀπόδειξιν ἀληθῆ λέγειν, ἀπὸ ψεύδους τὴν ἀρχὴν ὁρμωμένη. κἀγὼ τοιγαροῦν καὶ ὑμεῖς δίκαιοι τοῖς ἀρχαῖς τῆς παραδόσεως ἐκείνης, πιστεύετε τοῖς ἐξ ἧς. καὶ γνώσεσθε τὴν ἀληθείας αὐτῶν τὴν ἀκήλητον ἠναιδῶς εἶναι, ψευδῆ ὄντα. εἶτα οἱ μὲν ὑμῶν, ἐναποθησόμενοι τοῖς ἐλπίσι, πρὶν ἰδεῖν τἀληθές, καὶ καταγνῶναι τῶν ἐξαπατησάντων ἐκείνων. οἱ δ', κἂν αὐθωπιν ἐξηπατημένοι, ὑφέποντι γέροντες ἤδη γεγονότες, οὐκέτι ἀναστρέφειν, αἰδούμενοι εἰ δεήσοι τηλικοῦτοι ὄντες ἐξομολογήσασθαι, ὅτι πρόφημα παίδων ἔχοντες, ἐσυλίσαμεν. ὥστε ἐμμένουσι τοῖς αὐτοῖς, ὑπ' αὐχένης, καὶ ἐπαινοῦσι τὰ παρόντα. καὶ ὁπόσους ἂν δύνωνται, ὡσαύτως ἐπὶ τὰ αὐτὰ, ὡς ἂν μὴ μόνοι ἐξηπατημένοι ὦσιν, ἀλλ' ἔχωσι συμμυθίαν τὸ καὶ πολλοὺς καὶ ἄλλους τὰ ὅμοια παθεῖν αὐτοῖς. καὶ γὰρ αὖ κἀκεῖνο ὁρῶσιν, ὅτι ἐν τἀληθὲς εὕρισκον, οὐκ ἔτι σεμνοὶ, ὥσπερ νῦν καὶ ὑπὲρ τοὺς πολλοὺς δόξοντες, οὐδὲ τιμήσουσ' ὁμοίως. οὐκ ἂν δὴ

sequentia pertracti: nec in mentem veniat, an falsum etiam sit quod priori est consentaneum. Veluti, siquis dicat, bis quinque septem esse, & credas ipsi, non facta apud te supputatione: inferet etiam quater quinque quatuordecim omnino esse: quod quidem faciet quousque libuerit: qualia etiam admirabilis geometria facit. Illa enim iis qui artem exordiuntur, absurda quædam postulata proponens, eaque sibi concedi volens, quanquam consistere nequeunt, individua puncta, latitudinem non habentes lineas, & id genus alia putridis super fundamentis ædificat, cumque à falso principio exordiatur, vera tamen ad faciendam demonstrationem vult dicere. Haud secus etiam vos datis uniuscujusque sectæ principiis, iis quæ inde sequuntur fidem habetis, & eorum consequentiam, etsi falsam, veritatis indicium esse existimatis. Tum pars vestrum conceptis spebus immoriuntur, antequam veritatem viderint, & impostores illos cognoverint: pars verò quanvis se deceptos sentiant tandem ad senium jam provecti regredi metuunt, cùm pudeat ipsos id ætatis confiteri, se puerilibus negociis occupari, non intellexisse. Proinde in iisdem studiis præ pudore perseverant, & præsentem conditionem laudant: & quoscunque possunt ad eadem hortantur, ne soli sint decepti, sed hoc solatii habeant: quòd multi etiam alii communibus secum malis conflictantur. Etenim id vident, fore ut si verum faterentur, non amplius ut nunc, & supra plebem venerandi viderentur, & simili honore afficerentur. Quare non ultro fa-

ἡκόντες εἴποιεν εἰδότες ἀφ' οἵων ἐκπεσόντες, ὅμοιοι τοῖς ἄλλοις δόξουσιν. ὀλίγοις δ' ἂν πάνυ σπάνοις τύχοις, τὸν ἀνδρείας τολμῶσι λέγειν, ὅτι ἐξημπίεσται, καὶ τὰς ἄλλας ἀπορρέπειν, τὸ ὁμοίων πεπειραμένους. εἰ δ' ἔν τινι τοιούτῳ σπάνοις, φιλαλήθη τε καλὰ τὸ τοιοῦτον, καὶ χρηστὸν, καὶ δίκαιον. καὶ εἰ βούλει, φιλόσοφον. ἐγὼ γὰρ ἂν φθονήσαιμι τούτῳ μόνῳ τῷ ὀνόματι. οἱ δ' ἄλλοι, ἢ εἰδέναι ἀληθὲς ἴσασιν οἰόμενοι εἰδέναι, [1] ἢ ἰδόντες, ἀποκρύπτονται τὸν δειλίας, καὶ αἰσχύνης, καὶ τῆς παρὰ τῶν βελτίων. καίτοι ὅσοι τὴν Ἀθηναν, ἅπαντα μὲν ἃ ἔφλω, ἐκσυμφλῶ, αὐτῇ καθεδαλόντες, [2] καὶ λήθη τις ἴσω αὐτῶν, ὥσπερ τῶν ἐπὶ Εὐκλείδου ἄρχοντος πεπραχότων. τοσοῦτόν γε ταύτην φιλοσοφίαν ὀρθὴν εἶναι τῶν Στωϊκῶν, ἄλλην δὲ μηδεμίαν ἡγεῖσθαι, εἴδωμεν εἰ ἐφικτὴ αὕτη, καὶ δυνατή ἐστιν. ἢ κρίνειν κρίνουσι, ὁπόσοι ἐφίενται αὐτῆς. τὴν μὲν γὰρ κατοχήσεις ἀκριβῶς μεμφθεῖσάν τινας, ἵνα μὴ σύδαιμονήσουσιν οἱ ἐς τὸ ἀκριβῶς ἐληλυθότες. μόνος γὰρ τούτους πάντα συμπαθοῦσιν ἕξειν τὰ τῷ ὄντι ἀγαθά. τὸ μὲν ταῦτα, σὺ ἄμεινον εἰδέναι, εἰ ἄρα σύντυχοις Στωϊκῷ τοιούτῳ, [3] καὶ Στωϊκῶν τῷ ἄκρῳ, οἷον μήτε λυ-

fateantur, cùm non sint nescii fore ut si his rebus excidissent, similes aliis censerentur. In perpaucos autem incidas, qui præ fortitudine audeant confiteri sibi impositum fuisse, aliosque dehortentur, qui similia experiuntur. Quòd siquem ejusmodi virum nancisceris, hunc veritatis amantem, & bonum, & justum, & si velis philosophum appella. Huic enim soli appellationem illam non invidero. Cæteri verò, vel nihil veri sciunt, scire putantes, vel si sciant, id metus aut pudoris causa occultant, & quia volunt aliis honore præferri. Porrò, per Minervam, quæcunque disputavi, missa faciamus hoc ipso loco abjecta, & eorum inducatur oblivio, qualis fuit rerum ante Euclidem ducem gestarum. Ponamus autem rectam esse præ omnibus hanc Stoicorum philosophiam, & dispiciamus numquis eam adipisci queat, vel num frustra laborent quicunque ejus consequendæ desiderio flagrant. Etenim promissiones admirandas audio, quando qui summum fastigium attigerint, fœlicitate potientur. Solos nimirum illos bonis simul omnibus haud dubiè potituros. Sed enim quod dicam deinceps, meliùs ipse noris, si quem nactus fueris istiusmodi Stoicum & inter Stoicos summum, qui posset nec mœ-

1 Ἢ ἰδόντες] Angl. εἰδότες. Bourd.

2 Καὶ λήθη τις ἴσω αὐτῶν, ἅπαντες τῶν ἐπὶ Εὐκλείδου ἀρχόντων] Duo inveniuntur Euclidæ inter Archontas, quorum nomina supersunt. Primus anno 2 Olympiadis 88 quinto anno belli Peloponnesiaci, de quo non est hic sermo. Alter anno 2 Olymp. 94, quem intelligit hoc loco Lucianus, eo enim Præturam obtinente facta est amnestia, ut narrat Xenophon lib. 2 Hellenicorum. Ideo sæpe apud auctores historiæ & rhetoras fit mentio τῶν ἐπὶ Εὐκλείδου, quorum non licebat meminisse, nec ea exprobrare, & eo anno Athenienses respublica instaurata fuit, facta inter cives pace. *Palm.*

3 Καὶ Στωϊκῶν τῷ ἄκρῳ] Melius quam in Anglic. ἐς Στωϊκὸν τὸ ἄκρον. Bourd.

πλαγ, μήθ' ὑφ' ἡδονῆς κρατεῖσθαι, μήτ' ὀργίζεσθαι, φθόνου δ' κρείττονι, καὶ πλούτου καταφρονεῖν, καὶ σωφρόνως διάκεισθαι, οἷον χρὴ τὸν ἡνίοχα εἶναι, καὶ γνώμονα ἔχειν τῶν βραχέων βίου. ὁ γὰρ καὶ μικρόπολιν εὐδίαν, ἀπλῆς, κἂν σκιὰν πλείω ἔχῃ. εἰ δ' τοῦτο μή, ἀδίαιτον διάκεισαι. Ερμῆ. ἀδύνατον τοιοῦτον εἶδεν. Λυ. εὖγε ὦ Ἑρμότιμε, ὅτι μὴ ψεύδῃ ἐκών. εἰς τί γὰρ ἀποβλέπων φιλοσοφεῖς, ὅταν ὁρᾷς μήτε τὸν διδάσκαλον τὸν σὸν, μήτε τὸν ἐκεῖνον, μήτε τὸν ἄλλον αὐτῶν; μηδ' ἂν εἰς ἐνάτην γενεὰν ἀναβαίνῃς μηδένα αὐτῶν σοφὸν ἀνευρεῖν; καὶ δῆτα τοῦτο εὐδαίμονα ἀριθμήσω; ἐγὼ γὰρ ἂν ἐκεῖνο ὀρθῶς εἴποιμι, ὡς ἀπόχρη κἂν πλησίον γένῃ τῆς εὐδαιμονίας. ἐπὶ μὲν γὰρ ὄφελος. ὁμοίως γὰρ ἔξω τοῦ ὁδοῦ ἑστὼς, καὶ ἐν τῷ ὑπαίθρῳ, ὅ, τι οὐδὲν τῶν ἔνδον ἔξω ἐστὸς, καὶ ὁ πόρρω. διαλλάττουσι δ' ἂν ὅτι μᾶλλον ἔτος ἀνιάσεται, ὁρῶν ἐγγὺς οἷον ἑστὸς. εἶπε. ἵνα πλησίον γένῃ τῆς εὐδαιμονίας, σῶσον γάρ τοῦτό σοι, τοσοῦτο πονεῖς, καὶ τοσοῦτον ἀναλίσκεις σεαυτόν. καὶ οὐδὲν δεδιὼς μὴ κέ σε ὁ βίος ὁ τοσοῦτος ἐν ἀκηδίᾳ, καὶ κώμῳ, καὶ ἀργυρίᾳ κάτω κεκυφότα. καὶ εἰσαῦθις πονήσεις ὡς φῄς ἄλλα εἴκοσιν ἔτη τελαίσεις, ἵν' ὀγδηκοντούτης γρυμίζῃς. ἢ τίς ἐγγυητής ἐστί σοι, ὅτι βιώσῃ τοσοῦτο; ὅμως ἧς ἂν θῇς μηδέπω εὐδαιμονίαν, εἰ μὴ μόνος οἷς πύξεσι τοῦτο, καὶ αἱρήσειν διώκων. ὁ μὲν σὲ μᾶλλα πολλοὶ, καὶ ἀλαζόνι, καὶ ὠκυτέροι παρεσπολὺ διώκοντες, ἐ κατέλαβον. ἀλλὰ καὶ καταλάβοι εἰ δεκεῖ, καὶ ἔχοι

mœrore affici, nec à voluptate pellici, nec irasci: invidia autem validior, & divitiarum contemptor, atque in universum fœlix esset, qualem oportet esse regulam, & indicem vitæ quæ secundum virtutem vivitur. Etenim in quo vel minimum quid desideratur, imperfectus est, tametsi cæteris omnibus abundet. Si tamen hoc non obtinuerit, nondum est fœlix. *Hermot.* Nullum talem vidi. *Lucian.* Euge Hermotime, quia non mentiris ultro. Ad quem igitur finem intentus philosophiæ vacas, quando neque tuum præceptorem, neque illius, neque illo priorem, neque si ad decimam generationem ascenderis, quenquam Stoicorum perfectè sapientem, & propter hoc fœlicem fuisse vides? Neque enim illud rectè dixeris sufficere, siquis fœlicitati proximus fuerit: siquidem inde nihil emolumenti. Nihilo secus enim extra viam, & sub dio sumus, tum qui foris ad januam stat, tum qui procul adhuc distat. Differunt autem quòd ille magis discrucietur, qui è propinquo videt ea quibus est privatus. Deinde ut proximè ad fœlicitatem accedas (illud enim tibi concedam) tot labores te ipsum absumendo exantlas: & tibi in tædio & labore, & vigiliis deorsum procumbenti tantum ætatis præteriit. Ac denuo, ut ais, alios viginti ad minimum annos in labore exiges, ut evadas octogenarius. Ecquis sponsor tibi te tot annos victurum fidem fecit? Nihilominus eorum eris qui nondum sunt compotes fœlicitatis, nisi tu solus hoc te consequuturum putes, & persequendo capturum, quod ante te plerique & strenui, multoque velociores persecuti, non assecuti sunt. Sed si videtur, assequere, totum

asse-

ὅλον συλλαβών. τὸ μὲν δὴ πρῶτον, οὐχ ὁρῶ ὅ, τί ποτ' ἂν εἴη πέρασθον, ὡς ἀνταξιον δοκεῖν τῶν πόνων τῶν τοσούτων. ἔπειτα ἐς πόσον ἔτι τὸ λοιπὸν χρόνον ἀπλαισιος αὐτῇ, χάρων ἤδη, καὶ παντὸς ἡδέως ἔξωρος ὤν, καὶ τ' ἄλλα πόλλ' φασὶν οἱ τῇ σορᾷ ἔχων, εἰ μή τι ἐς ἄλλον ὦ γλυκαίε βίον παρασκευάζεις σαυτόν. ὡς ἐς ἐκεῖνον ἐλθὼν, ἄμεινον διαζήσεις, εἰδὼς ὁπόθεν τρόπον χρὴ βιῶν. ὅμοιον, ὡς εἴ τις ἐς τοσοῦτον σκοπάζοι τι, καὶ σύντεμνοι, ὡς δεινήσων ἄμεινον, ἄχρις ἂν λάθῃ τοῦ λιμοῦ διαφθαρείς. ἀλλὰ μὰν, ὁρᾷ ἐκεῖνό γε καὶ νενόηκας εἶναι, ὡς ἡ μὲν ἀρετὴ, οὐ ἔργοις δῆπου ἐστὶν, οἷον οὐ τῷ δίκαια πράττειν, καὶ σοφὰ, καὶ ἀνδρεῖα. ὑμεῖς δ', τὸ δ' ὑμεῖς ὅπως εἴπω, τὰς ἄκρας τῶν φιλοσοφούντων φημὶ, ἀφέντες ταῦτα ζητεῖν, καὶ ποιεῖν, ῥημάτια δύσνια μελετᾶτε, καὶ συλλογισμὰς, καὶ ἀπορίας, καὶ τὸ πλεῖστον τοῦ βίου ἐπὶ τούτοις διαπρίβετε. καὶ ὃς ἂν κρατῇ σου αὐτοῖς, καλλίνικος ὑμῖν δοκεῖ. ἀφ' ὧν οἶμαι καὶ τὸ διδάσκαλον τοῦτον θαυμάζετε, χαίροντα ἄνδρα, ὅτι τὰς παρομιλίας ἐς ἀπορίαν καθίστησι, καὶ οἶδεν ὡς χρὴ ἐρίζειν, καὶ σοφίσασθαι, καὶ παναρτῆσαι, καὶ ἐς [1] ἄφικτα ἐμβαλεῖν. καὶ τ' ἀφροῦν ἀπέχων ἀφίντος, ὅτος δ' ὡς τοῦτ' ἐρεῖ τὸ ἔρεα, ὧδέ τ' ἀλοιὸν ἀχολεῖ ὄντα, τὰ φύλλα καθαίροντες ἀλλήλων ἐν ταῖς ὁμιλίαις. ἢ γὰρ ἄλλα ἐστὶν, ἃ πράττετε ὦ Ἑρμότιμε πάντες ἴωμεν ἐς ἐσπέραν; *Ερμ.* οὐκ, ἀλλὰ ταῦτα. *Λυ.* ἢ οὖν οὐχὶ ἡ

assecutus obtine. Non video tamen primùm quanti sit momenti illud bonum, ut sit dignum tot laboribus præmium: deinde quandiu per reliquum vitæ tempus eo fruêris, cùm jam senex lis, & ætate ad quamvis voluptatem intempestiva, pedemque alterum quod ajunt, in capulo habeas: nisi te ô generose, ad vitam aliam hac exercitatione præparas: ut quum ad eam veneris, suaviùs vivas, quomodo vivendum sit edoctus. Perinde ac si quis se exercitiis præpararet ac instrueret ad meliùs cœnandum, donec imprudens fame necaretur. Atqui ne illud quidem, ut puto, animadvertisti, virtutem in actione consistere, velut injustè, sapienter, & fortiter factis. Vos autem, (at vos quum dico, summos illos philosophos intelligo) omisso horum quærendorum & faciendorum studio, verbula misera meditamini, & syllogismos, & dubia, maximamque vitæ partem in hisce conteritis: in quibus qui vicerit, victor egregius vobis videtur. Quo puto nomine etiam hunc vestrum præceptorem miramini, senem virum, quòd secum versantes in dubia conjiciat, & calleat quo pacto interrogare, sophismatis implicare, dolosè agere & in laqueos inevitabiles immittere oporteat. Ac sic omisso planè fructu qui ex opere percipitur, circa corticem estis occupati, folia tantùm alii in alios in veitris disputationibus effundentes. An verò alia sunt quæ facitis omnes Hermotime, à mane ad vesperam? *Hermot.* Minimè: sed hæc ipsa. *Lucian.* Annon igitur rectè

1 Ἄφικτα] Angl. & Mſ. ἄφυκτα. Bourd.

ὀρθῶς τις φαίη, τὴν σκιὰν ὑμᾶς διῤῥύειν, ἐάσαντας τὸ σῶμα, ἢ δ' ὄφεως τὸ σύφαρ, ἀμελήσαντας δ' ἑλκεῖν; μᾶλλον δ' τὸ ὄρυγιον ποιεῖν, ὥσπερ εἴ τις εἰς ὅλμον ὕδωρ ἐμχέας, ὑπέρῳ σιδηρῷ πλήττοι, πρᾶγμα ἀναγκαῖόν τε καὶ πρόσφορον οἰόμενος, ἂν εἰδὼς, ὅτι ἂν λοπάδα φασὶ τὰς ὄμικας πλήττειν, ὕδωρ ἐμχέας τὸ ὕδωρ μιμῇ. καί μοι δὸς σκοπῶμεν ἤδη ἔρεσθαί σε. εἰ ἐβούλου ἂν ἔξω τῶν λόγων τὰ ἄλλα ἐοικέναι τῷ διδασκάλῳ, ὥστε μὲ ὀργίλον, ὥστε δ' μικρολόγος, ὥστε δ' φιλόνεικος ὤν, καὶ φιλήδονον, νὴ Δί' εἰ μὴ πάνυ πολλοῖς δοκεῖ. Ερμῆ. πῶς γάρ; Λυ. ὦ Ἑρμότιμε, θέλεις διηγήσομαί σοι τοῦτο ἥκιστα, ὑπὲρ φιλοσοφίας τινὸς λέγοντος πάνυ γαργαλεωτέρου, ᾧ παμπόλλοι τῶν νέων ἐπὶ σοφίαν πλησιάζουσιν; ἀπαιτῶν γὰρ παρά τινος τῶν μαθητῶν τὸν μισθὸν, ἡμιανάκτῃ, λέγων ὑπερήμερον εἶναι, καὶ σκοπεῖσθαι δ' ὀφλήμασιν, ὃν ἔδει ὡς ἐκκαίδεκα ἡμερῶν ἐκπλακέντα τῇ ἔνῃ καὶ νέᾳ. ὅτε γὰρ σωφρονίζοι. καὶ ἐπὶ τούτοις ἡμιανάκτῃ. παρεῖναι ὁ θεὸς δ' νεανίσκου, ἄρρενος ἀνθρώπου, καὶ ἰδιώτου ὡς οἷός τε ὑμέτερα, πάππω σοι εἶπεν ὦ γαμφόστομε, τὰ μέγιστ' ἠδικῆσθαι λέγων, εἰ ῥημάτια ἀξιᾷ σὲ πριάμενος, μηδὲ πω [1] ἐκπέπαμθαι διάφορον. καίτοι ἃ μὲ ἡμῖν πέπρακας, ἔτι ἔχεις καὶ αὐτὸς, καὶ οὐδὲν ἔλαττον γέγονε σοι τῶν μαθημάτων. τὰ δ' ἄλλα, ὧν ἐξ ἀρχῆς ἐπιθυμῶν, σωιήσασί σοι τὸν νεανίσκον. ὅσῳ δὲν ἀμείνων γεγένῃ διὰ σέ.

rectè quis dixerit, vos relicto corpore umbram venari, vel serpentis exuvium neglecto tractu? vel potiùs idem agere, ac siquis infusam in mortarium aquam ferreo pistillo tunderet, ratus se rem necessariam, & conducibilem agere: cùm tamen ignoret aquam similiter aquam manere, quanvis tundendo, quod ajunt, humeros decutiat. Permitte mihi ut te hic interrogem, num excepta eruditione per omnia præceptori tuo similis esse velles, nimirum ita iracundus, ita minutus, ita rixosus, ita voluptarius, tametsi per Iovem non multis videatur. *Herm.* Quibusnam? *Lucian.* Vis Hermotime tibi narrem, quæ nuperrimè virum quendam senio confectum, quem ad sapientiam discendam plurimi juvenes adeunt, de philosophia differentem audivi? Cùm enim à quodam ex discipulis mercedem exigeret, indignabundus dicebat eum debiti tempus præstitutum præteriisse, quem oportebat ante sedecim dies, mensis triceſimo nimirum id persolvisse. Sic enim inter se convenisse. ideoque indignabatur. Tum adolescentis avunculus qui aderat, homo rusticus, ac præ vobis imperitus, desine, inquit, ô admirande, dicere te maxima injuria fuisse affectum si à te verbula mercati, mercedem nondum solvimus. Etenim ea quæ nobis vendidisti, etiamdum ipse habes, neque quicquam tibi de tuis præceptis est imminutum. Cæterùm quod ab initio optabam, quum hunc adolescentem tibi commendavi, nihilo melior tua opera factus est. Quippe qui vicini

1 Ἐκπέπαμθαι διάφορον] Rectè ibi Interpres. Est enim διάφορον ex Suid. τὸ τίμιον merces. Cætera hujus Dialogi antea sum interpretatus. *Bourd.*

ὃς τὴν μὴ γείτονα Ἐχεκρατίδης τὴν θυγατέρα συναρπάσας, παρθένον οὖσαν, διέφθειρε. καὶ ὀλίγου δεῖν ἄφυλαν βιασάμενος, εἰ μὴ ἐγὼ πολλὰ τοῦ πλημμελήματος ἀζημίωσα τὸν ἀνδρὸς ἔτι Ἐχεκράτους. τῇ μητρὶ γὰρ τοῦ παιδὸς ἐρράπισεν, ὅτι αὐτὸν ἐλάβετο τοῦ κόλπου συγκαμπτόμενον τὴν κόδην, ὡς ἔχοι συμβολὰς εἰς τὰ κοινὰ δείπνου. τὰ μὲν γὰρ εἰς ὀργὴν, καὶ θυμὸν, καὶ ἀναισχυντίαν, καὶ θρασύτητα, καὶ ψόγους, μακρῷ τινι ἄμεινον ἔχει νῦν. καίτοι ἐβουλόμην ἂν αὐτὸν εἰς ταῦτα ὠφελῆσαι τοῦ σοῦ μόνου, ἅπερ οἶσθα εἰδέναι, ἃ καθ' ἡμέραν ἡμῖν ἡμέρας ὑδὶ διαμένοις, ἐπὶ τὸ δεῖπνον διεξέρχεται, ὡς κροκόδιλον ἥρπασε παιδίον, καὶ ὑπέσχηται ἀποδώσειν αὐτὸ, ἂν ἀπαντείνῃ ὁ πατὴρ σὺν οἷσθ' ὅτι. ἢ ὡς ἀναγκαῖόν ἐστιν ἡμέρας ὔσης, μὴ νύκτα εἶναι. σύοιτο δὲ κἂ κέρατα ἡμῖν ὁ γυναῖος ἀναφύσαι, σὺν οἷσθ' ὅπως εἰπὼν τὸ λόγον. ἡμεῖς δ', μαλῶμεν ἐπὶ τούτοις. καὶ μάλιστα ὅταν ἐπιθυσάμενος τὰ αὐτὰ, μελετᾷ πρὸς αὐτὸν ἕξεις ἀνὰς, καὶ ἀρέσεις, καὶ καθαλίσεις, καὶ φαντασίας, καὶ τοιαῦτα πολλὰ ἀνόμαζε διεξιών. ἀκούομεν δ' αὐτοῦ λέγοντος, ὡς καὶ ὁ Θεὸς σὺν ὑμεναίῳ ἐστὶ, ἀλλὰ διὰ πάντων πεφοίτηκεν, οἷον, ξύλων, καὶ λίθων, καὶ ζώων, ἄχρι καὶ τῶν ἀτιμοτάτων. καί γε μητρὸς ἐρομένης αὐτὸν τί ταῦτα λαρεῖ, καθαγελάσας αὐτῆς, ἀλλ' ὦ τὸ λῆρον τοῦτον ἔφη σαμφθῶ ἀκριβῶς, ὑδὶ κωλύσῃ μεμόνον πλεῖστον, μόνον βασιλέα εἶναι. τὰς δ' ἄλλας, ἀνδράποδα, καὶ καθάρματα νομίζεσθαι, ὡς πρὸς ἐμέ. τοιαῦτα δ' ἀνδρὸς εἰπόντος, ὁ φιλόστοργος ὅσα οἷόν ἀπικρίσεις ἀπεκρίνατο ὦ Ἑρμότιμε, ὡς πρεσβυτέρῳ σοὶ ἐμοὶ νεωτέρῳ; ἢ ἐκεῖνα μὲν ἐᾶν, ἐπὶ τὰ ἐμὰ δὲ ἰέναι; ἐγὼ γὰρ ἐκεῖνα μὲν ἐάσω, ἐπὶ τὰ ἐμὰ δὲ ἰέναι κελεύω.

vicini mei Echecratis filiæ virgini raptæ vitium intulit: & de vi illata fuisset accusatus, nisi ab Echecrate paupere talento scelus redemissem. Matri etiam ipsi nuper alapas impegit, quia ipsum in sinu efferentem cadum deprehenderat, ut haberet, ni fallor, symbolas quas in convivia conferret. Etenim quantum ad iracundiam, excandescentiam, impudentiam, audaciam, & mendacium attinet, superioribus annis longè meliùs sese habebat, quàm nunc. Atqui maluissem ut in his corrigendis apud te profecisset, quam illa didicisset, quæ quotidie nobis, è quorum re non est, in cœna disserit: scilicet ut crocodilus puerum rapuit, quem se redditurum promisit, si nescio quid responderet pater: vel ut necesse est noctem non esse, si dies est. Nonnunquam etiam generosus ille cornua nobis affingit, nescio quomodo sermonem connectens. Nos autem hæc deridemus. Maximè verò quum obturatis auribus, apud se meditatur habitus quosdam, & dispositiones, & comprehensiones, & imaginationes, multaque id genus nomina commemorando. Quinetiam ipsum audimus dicentem, Deum in cœlo non esse, sed omnia permeare, veluti ligna, lapides, animalia, imò etiam vilissima. Quumque mater ipsum interrogat, cur ita nugetur, ipsam irridet: sed si has nugas, inquit, diligenter didicero, nihil obstabit quominus sim solus dives, solus rex: alios verò mancipia, & piacula præ me putem. Cùm hæc dixisset vir ille, vide mi Hermotime, cujusmodi responsum, quàm sene dignum philosophus ille red-

πικλώ. ἔφη γὰρ, ἀλλ' εἴ γε μὴ ἐμοὶ ἐπαληθεύσει ὅτος, σὺν οἷς μακρὰ χαίρων ἂν αὐτὸν ἐξηργάσασθε; ἢ καὶ τὴν Δία ἴσως τῷ δημίῳ παρεδώκατε; ὡς νῦν γε χαλινόν τινα ἐμβεβλήκει αὐτῷ ἡ φιλοσοφία, καὶ τῷ ὄντι πρὸς τῶν ἀδίκων. καὶ ἀλλοκότου, μετριώτερός ἐστιν ὑμῖν, καὶ φορητὸς ἦν. φεῦ γὰρ τινα αἰσχύνην αὐτῷ, εἰ ἀναξίῳ φαίνοιτο ἐσθῆτος, καὶ ὀνόματος. ἃ δὴ συνεπαναγκάζει, παιδαγωγεῖ αὐτόν. ὥστε δίκαιος ἂν εἴην, εἰ καὶ μὴ ὧν βελτίω ἀπέφηνα μισθὸν παρ' ὑμῶν λαβεῖν, ἀλλ' ὧν οἷόν τε, ἃ μὴ δίδρακεν, αἰδήμονα φιλοσοφίαν, ἐπεὶ καὶ αἱ τιτθαὶ παιδία λέγουσι τὰ τῶν παιδίων, ὡς ἀπιτίον αὐτῆς ἐς διδασκαλ. καὶ γὰρ ἂν μηδέπω μανθάνειν ἄμεινόν τι δύνανται, ἀλλ' ὧν φαῦλον οὐκ ἐργάζονται κακῶς μανόντες. ἐγὼ μὲν οὖν τὰ ἄλλα πάντα ἀποδώσω μοι δοκῶ, καὶ ὁπόταν ἂν ἐγέλῃς τὰ εἰδότων τὰ ἡμέτερα, ἥκειν μοι ἐς αὔριον ὀφλακεύων, εἴ τι ὅπως ἐρωτᾷς, καὶ πῶς ἀποκρίνει, καὶ ὅσα μεμάθηκε, καὶ ὅσα ἤδη ἀνέγνωκε βιβλία, καὶ ἀξιωμάτων, καὶ συλλογισμῶν, καὶ καταλήψεως, [1] περὶ καθηκόντων, καὶ ἄλλα ποικίλα. εἰ δ' ἡ τῶν μητέρα ἔτυπτεν, ἢ παρθένους σωφρονίζει, τί τοῦτο πρὸς ἐμέ; ἃ γὰρ παιδαγωγὸν με ἐπεφήνατε αὐτῷ. τοιαῦτα μέσον ἄνδρωπος ὑπὲρ φιλοσοφίας ἔλεγε. σὺ δ' ἂν αὐτὸς ἂν φαίης, ὦ Ἑρμότιμε, ἱκανὸν εἶναι ὡς ἀφ' τοῦτο φιλοσοφεῖσθαι, diceres Hermotime, satis esse, si ob id philosopharemur, ut nihil

diderit. At nisi, inquit, is fcadodixisset mihi, Nonne multò atrociora commissurum fuisse putas? aut fortè per lovem carnifici tradendum? At nunc frænum saltem injecit ipsi philosophia, & præter hanc verecundia. Propterea vobis est modestior, atque etiam tolerabilis. Hoc enim illi pudorem incutit, si indignus appareat habitu, & nomine, quæ comitantia ipsum moderantur. Itaque justus fuero, si mercedem à vobis accepero, non quòd meliorem reddiderim, sed pro iis saltem quæ non admisit reveritus philosophiam. Siquidem etiam nutrices talia de pueris dicunt, nimirum præceptoris ædes illis adeundas esse. Etenim quanvis boni aliquid nondum possint discere, saltem nihil mali committent dum ibi manebunt. Cæterùm omnes officii mei partes implesse mihi videor. Assume autem quemcunque volueris qui doctrinæ nostræ sit gnarus, & cras veni: videbis ut interrogat, & ut respondet, & quæ didicit, & quos libros jam legit, de axiomatibus, de syllogismis, de comprehensione, de officiis: aliaque diversa. Quòd si vel matrem percussit, vel rapuit virgines, quid hæc ad me attinent? non enim me pædagogum ipsi præfecistis. Hæc ille senex de philosophia disserebat. Tu-ne etiam diceres Hermotime, satis esse, si ob id philosopharemur, ut nihil

1 Περὶ καθηκόντων] Περὶ καθήκοντος, singulari numero, libros inscripsere Zeno, Cleanthes, Chrysippus, Panætius. Officia, numero multitudinis maluit Cicero. *Quod de inscriptione generis, non dubito quin καθήκον officium sit: nisi quid tu aliud. Sed inscriptio plenior* de Officiis, inquit ille lib. 13. epist. ad Atticum, epist. 2. τὰ καθήκοντα quoque legere est apud Suidam in καθήκοντα, & apud Laertium in Zenone Cittiæo. *Menagius.*

1 Καὶ

ὡς μηδὲν τῶ φαυλοτέρων πράττοιμεν; ἢ ἐπ' ἄλλας ἐλπίσιν ἐξ ἀρχῆς φιλοσοφεῖν ἠξιώμεν. ἆρ' οὐχ οὕτω τὸ ἰδιωτῶν κρατιστοποιεῖ εἰκὸς ἦν ὑπονοεῖν. τί οὖν ἀπεκρίνῃ καὶ τοῦτο; Ερμῶ. τί γὰρ ἄλλο, ἢ ὅτι καὶ δακρύσαι ὀλίγα ἔδει; εἰς τοσοῦτο μὲ κατέκλυσε ὁ λόγος ἀληθὴς ὤν, καὶ ὀδύρομαι ὅσον οὐδέπω χρόνον ἀνάλωτα, καὶ παρ' ἔτι μικρὸς οὐκ ὀλίγους πλοῦν ἀντὶ τῶν πόνων. νυνὶ γὰρ ὥσπερ ὑπὸ μέγεθος ἀνιαρῶν, ὁρῶ οἷα μὲν ἔστιν ὧν ἤσαν, ὁπόσα δ' ἀπώνητο ἀφ' ἑαυτῶν. Λυ. καὶ πῶς δεῖ δακρύων ὦ χρηστὲ; τὸ γὰρ ἐμοὶ τοῦτο σπουδαῖον οἰκεῖν, ὃν Αἴσωπος διηγεῖτο. ἔφη γὰρ ἄνθρωπόν τινα ἐπὶ τῇ ἠιόνι καθεζόμενον, ἐπὶ τὴν κυματωγὴν, ἀριθμεῖν τὰ κύματα, σφαλερὸν ὄν, ἀχθεσθῆναι, καὶ ἀνιᾶσθαι, ἄλλῃ δὴ τὸν περιόντα ἐπιδεῖξαι εἰπεῖν αὐτῷ, τί ὦ γύναιε ἀνιᾷ τὸ παρελθόντων ἕνεκα; δέον τὰ ἐντεῦθεν ἀριθμεῖν, ἀμελήσαντα ἐκείνων. καὶ σὺ πίναν ἐπίσχες ὅτῳ σοι δοκεῖ, εἰς τὸ λοιπὸν ἂν ἄμεινον ποιήσεις βίον τε κοινὸν ἅπασι βιῶν ἀξίων, καὶ συμπολιτεύσῃ τοῖς πολλοῖς, ἐλπίζων καὶ σὺν αἰσχύνῃ, ὦ πρὸς Διὸς φρονήσεις, εἰ χρόνων ἄνθρωπος μεταβήσῃ, καὶ μεταχωρήσεις πρὸς τὸ βέλτιον; ταῦτα πάντα ὦ φιλότης, ὁπόσα εἶπον, μή με νομίσῃς κατὰ τῆς Στοᾶς παρεσκευάσθαι, ἢ ἔχθραν τινὰ ἐξαίρειν πρὸς Στωϊκὰς ἐπαγγελλόμενον εἰρηκέναι, ἀλλὰ κοινὸς ἐπὶ πάντας ὁ λόγος. τὰ γὰρ αὐτὰ, πρὸς σὲ εἶπον ἄν, εἰ τὰ Πλάτωνος, ἢ Ἀριστοτέλους ἥρησαι, τῶν ἄλλων ἀκλήτων ἐρήμῳ καθαγνύς. νῦν δ' ἐπεὶ τὰ Στωϊκῶν ὑπεθέμησας, πρὸς τοῦτο

hil eorum quæ pejora sunt committeremus? Annon ab initio alia spe inducti vacare philosophiæ volebamus? Nonne ut omnia perlustrando rudi vulgo moderatiores essemus? Quid igitur nonne hoc responderes? *Hermot.* Quid aliud, quàm quod propemodum lachrymor, usque adeò me commovit vera tua oratio. Et quod impendi tempus lugeo, & quos feci sumptus, mercedes non exiguas pro laboribus pendendo. Nunc enim tanquam ex ebrietate ad me rediens, video cujusmodi illa sint quæ amabam, & quantas ærumnas pro illis exhauserim. *Lucian.* Sed quid ô bone lachrymis est opus? Nam id prudentius esse puto, quod Æsopus in fabulis commemorat: ubi dicit, quendam in littore maris consedisse ut numeraret undas, & doluisse ac graviter tulisse quòd erraret, donec adveniens vulpes dixit ipsi: Cur ô generose propter præteritas undas cruciaris? Oportet ut omissis illis hinc numerare incipias. Et tu quandoquidem ita tibi videtur, in posterum meliùs feceris, si communem omnibus vitam vivere decreveris, & cum vulgo versaris, nihil absurdi aut fastuosi sperans. Nec te pudeat, siquidem sapis, quod senex consilium mutaris, & ad meliora transeas. Hæc omnia quæ dixi, ne putes amice me adversùs Stoicos instructum, quasi mihi cum illis essent susceptæ peculiares inimicitiæ, dixisse. Sed est communis in omnes hæc oratio. Eadem enim in te dixissem, si vel Platonis, vel Aristotelis sectatorem te præbuisses, cæteris indicta causa damnatis. Nunc verò siquidem disciplinam Stoicam prætulisti,

Στοὰν ἀποπτύσας ὁ λόγος ἔδοξεν, ὑδὲ ἐξαίρεσθαι πρὸς αὐτὸν ἔχειν. Ερμῆ. οὐ λέγεις. ἄπειμι γὰρ ἐπαυτὸ τοῦτο, ὡς μεταβαλοίμην καὶ αὐτὸ δὴ τὸ χρῆμα. ὄψει γάρ σου εἰς μακρὸν ὥσπερ τῶν λεσπου, καὶ βαθὺν, ὥστε δύσπειν κεκλασμένον, ἀλλ' ἄντικα πάντα, καὶ ἐλαύνεσθαι. τάχα δ' ἂν πορφυρίδα μεταμφιάσομαι, ὡς εἰδεῖεν ἅπαντες, ὅτι μηκέτι μοι τὰ λήρων ἐκείνων μέτεστιν. ὡς εἴθε γε καὶ ἐξεμέσαι δυνατὸν ἦν ἅπαντα ἐκεῖνα, ὁπόσα ἤκουσα παρ' αὐτῶν. καὶ οὐ ἴσθι, ὅτι ἂν ἄκνησα [1] καὶ ἐλλέβορον πιεῖν διὰ τοῦτο εἰς τὸ ἔμπαλιν, ἢ ὁ Χρύσιππος, ὅπως μηδὲν ἔτι ἐνοήσαιμι ὧν φασι. σοὶ δ' ὦν ὑπὲρ μικροῦ χάριν οἶδα ὦ Λυκῖνε, ὅτι με περιφερόμενον ὑπὸ θολερᾶς καὶ βαθείας χειμάρρου, καὶ πταίοντα, ἐπιδιδόντα ἐμαυτὸν, καὶ ἤδη σχεδὸν τῷ ὕδατι, ἀνέσπασας, ἐπιστὰς τὸ τῆς Τραγῳδῶν τοῦτο, Θεὸς ὡς μηχανῆς ἐπιφανείς. δικῶ δέ μοι σου ἀλόγως ἂν καὶ ξυρήσασθαι τὴν κεφαλὴν, ὥσπερ οἱ ὑπὲρ τῶν ναυαγίων ἀποσωθέντες ἐλάθηται, ὅτι καὶ σωτήρια τίμιεται ἄξιον, τοσαύτην ἀχλὺν ἀποστίσαμένου τῶν ὀμμάτων. φιλοσόφου δ' ἐς τὸ λοιπὸν, κἂν ὅπωσπότε ὑπὸ ὁδὸν βαδίζων σύτυχω, ὅτι μὴ ὑπεκπεσοῦμαι, καὶ φεύξομαι, ὥσπερ τοὺς λυττῶντας τῶν κυνῶν.

in Stoicos invehi visa est *oratio*, quanquam nihil in ipsos habet peculiare. *Hermot.* Rectè dicis. Iam itaque abeo ut habitum etiam ipsum mutem. Videbis igitur propediem, neque barbam ut nunc hirsutam & profundam, neque victus rationem temperatam, sed remissa & libera omnia. Mox purpuram induam, ut norint omnes, non ampliùs esse rem mihi cum nugis illis. Atque utinam ea omnia evomere possem quæ ex ipsis audivi. Ac probè scias, neque me pigeret helleborum bibere propter hoc ipsum, alio fine quàm Chrysippus, ne quid eorum quæ dicunt, mihi veniret in mentem. Quare magnam habeo tibi gratiam Luciane, quòd me à turbido asperoque torrente jactatum, *meopte motu* traditum, & secundo flumine cum aqua fluentem retraxisti, mihi juxta Tragœdorum illud superveniens, Deus ex improviso ostensus. Videor autem mihi non absurdè facturus si caput abrasero, ut qui è naufragio incolumes evaserunt, veluti festivitatem meæ salutis hodie celebraturus, excussa ex oculis meis tanta caligine. Porrò in posterum quemcunque philosophum, etsi invitus inter eundum nancisear, non secus ac rabiosos canes aversabor, & devitabo.

1 Καὶ ἐλλέβορον πιεῖν διὰ τοῦτο εἰς τὸ ἔμπαλιν ἢ ὁ Χρύσιππος] Alii multi bonique hoc de Carneade. Edissertavi hoc *ἀμφίλογον* ad A. Persii Sat. v. *Marc.* Ipse Lucianus infrà, vitæ Historiæ libro 2. *ἀκούομαι δὲ καὶ περὶ Χρυσίππου*, &c. Diximus pluribus ad Laërtium. *Menagius.*

HE-

ΗΡΟΔΟΤΟΣ, Η ΑΕΤΙΩΝ. | HERODOTVS, VEL AETIO.

ARGVMENTVM.

Ostendit hac præfatione Lucianus, se exemplo Herodoti, & post hunc Aëtionis pictoris adductum, ut in conventu totius Macedoniæ, exhibere se, ac specimen aliquod sui præbere voluerit. Esse enim compendiosiorem hanc viam ad laudem & gloriam comparandam, quàm singulas civitates circumeundo, magno negocio, multoque tandem tempore inclarescere. Exordium à voto incipit, pòst narratione utriusque & Herodoti, & Aëtionis exemplum exponit, qua quia majorem scripti hujus partem absolvit, utriusque nominis titulum quoque dedit. Hinc Adaptatio sequitur, qua suum institutum cum superioribus exemplis comparat, amplificata per collationem, præsenti conventui cum Olympico, à loci & hominum qualitate. Postremò petit, ut illorum exemplo, se quoque pro aliquo mediocri Oratore habeant, non cum optimis ac vetustissimis illis, sed cum præsentibus conferendo.

ΑΕΤΙΩΝ.

Εἰθὸτε εἴτε μὲ χὴ τἆλλα μιμήσασθαι δυνατὸν λῷ. ἐ πάντα φημὶ ὅσα ωεθσῆν αὐτῷ, μεῖζον γὸ δίχης τῶτο γε, ἀλλὰ καὶν ἐν ὰ τ ἀπάντων, οἷον, ἢ κάλλῳ τ λόγων, ἢ ἁρμονίαν αὐτῶν ἢ τὸ οἰκεῖον τῇ Ἰωνίᾳ, χὴ ωεθσφυὲς, ἢ τ γνώμης τὸ ωρεπτὸν, ἢ ὅσα μυρία καλὰ ἐκεῖνῳ ἅμα συλλαβὼν ἔχοι, πέρᾳ τ εἰς μίμησιν ἐλπίδος. ἀ ἐ ἐποίησεν ἐπὶ βίς συγγράμμασι, κὴ ὡς πολλαχῶς βίς Ἕλλησιν ἐν βεβαιῇ κειτέῃ, ἐγὼ χ σὺ, κὴ ἄλλῳ ἂν μιμησαίμεθα. ¹ πλοῦσιος γὸ οἴκοθεν ἐκ τ Καρίας

AETIO.

Vtinam verò & alias Herodoti virtutes imitari possem, non dico omnes quibus fuit præditus: major enim voto res hæc foret: verùm ex omnibus unam, videlicet aut orationum elegantiam, aut earundem compositionem, aut propriam & naturalem Ionicæ linguæ dictionem, aut sententiarum præstantiam, aut quæcunque cum infinita, tum pulchra confertim habet, imitationis spem excedentia. Verùm quæ pro libris à se conscriptis fecit, utque multifariam Græcis brevi innotuit, ego & tu, & quivis alius facilè imitaremur. Nam domo ex Caria

1 Est λαλιὰ sive ωεθσλαλιὰ, cujusmodi etiam suprà Insomnium, & infrà ρὲι τῦ οἴκου. Et ἱπποίας ἢ βαλανείου. Et ωρὲι τ δηλάδων. Marc.

2 Πλούσιος γὸ οἰκόθεν ἐκ τ Καρίας] Cum Plinio non concordat Lucianus, nec

εἰας δὴ τὸ Ἑλλάδι, ἐσκηπτόμενος ἐς ἑαυτὸν, ὅπως ἂν τάχιστα, καὶ ἀπραγμονέστατα ἐπίσημος, καὶ θεατὸς ἔσοιτο, καὶ αὐτὸς, καὶ τὰ συγγράμματα. τὸ μὲν δὴ θέατρον, νῦν μὲν Ἀθηναίοις, νῦν δὲ Κορινθίοις ἀναγνώσεται, ἢ Ἀργείοις, ἢ Λακεδαιμονίοις ἐν τοῖς μέσοις, ἐργάσιμος, καὶ μακρὸν ἡγεῖτο εἶναι, καὶ πρόσω τι μικρὸν ἐν τῷ τοιούτῳ ἔσεσθαι. ἔχειν δέοι ἀφαιρεῖν τὸ πρᾶγμα, ἢ δὲ καὶ ἀφαίρεσιν ὅπως καὶ ὀλίγοι ἀγείρων, καὶ συλλίγων τῶν γνώσιν, ἐπισκόλοις δὲ εἰ δυνατὸν εἴη, ἀθρόως πως λαβεῖν τὰς Ἑλλήνας ἅπαντας. ἐνίστατο δὲ Ὀλύμπια τὰ μεγάλα. καὶ ὁ Ἡρόδοτος, τοῦτ' ἐκεῖνο ἥκειν οἱ νομίσας τὸ κεφάλαιον, ὃ μάλιστα ἐγλίχετο, παλίθροον τὴν πανήγυριν, ἅπαντας ἤδη τοὺς ἐπισήμους συνειλεγμένων, παρελθὼν ἐς τὸ ἐπιθέατρον, οὐ θεατὴς, ἀλλ' ἀγωνιστὴς Ὀλυμπίων παρεῖχεν ἑαυτὸν, ᾠδὴν ἐκ

ria rectà in Græciam navi profectus, apud se disputiebat quo pacto quàm celerrimè, minimoque negocio inclarescerent, & celebraretur ipse, ipsiusque scripta. Sed enim terras obeundo, nunc Athenienſibus, nunc Corinthiis ea legere, vel Argivis, vel Lacedæmoniis vicissim, operosum, & longum esse ducebat: & moram in hoc fore non exiguam prospiciebat. Quare statuebat negocium contrahere, non ita particulatim ac paulatim notitiam congregando, & colligendo. Ideoque diligenter observabat, an Græcos unà congregatos alicubi omnes deprehendere posset. Itaque cum Olympia magna celebrarentur, Herodotus, illam ejus quod expetebat obtinendi occasionem, obvenisse sibi ratus, observata celebritatis frequentia, cùm jam undiquaque optimates convenissent, in

edis sacrarium ingressus est ubi non spectatorem, sed certatorem Olympiorum ipse se exhibebat, historias à se conscriptas ca-

nec Suidas cum Luciano. Nam Plinius lib. 12. cap. 4. de ebore hæc alt: *tanta erat eboris auctoritas ubi noſtra* CCCX *anno*; *Tunc enim auctor ille* (Herodotus) *hiſtoriam eam condidit in Thuriis in Italia.* Non igitur è Caria ſolvens adiit Græcos & conventum Olympiacum, ut hiſtoriam ſuam in ea celebritate recitaret (ut hoc loco ſcribit Lucianus) ſi eam tum demum ſcripſit, cum patria relicta factus eſt Thurius civis. At Suidas cum Plinio & Luciano pugnat. Sic enim ſcribit in voce Ἡρόδοτος· μετῆλθε δὲ εἰς Σάμον διὰ Λύγδαμιν τὸν ἀπὸ Ἁρτεμισίας τρίτον τύραννον Ἁλικαρνάσσου. ὃς ἦν τῇ Σάμῳ ἕνεκα τοῦ Ἰάδα ἐκπεσὼν διάλεκτον ἔγραψεν ἰαστὶ καὶ βίβλους θ', id eſt, *ſeceſſit vero Samum propter Lygdamin tertium ab Artemiſia tyrannum Halicarnaſſi factum. Sami igitur & dialectum Ionicam exercuit, & hiſtoriam ſcripſit in libris novem.* Quis eam litem dirimet? Plinius antiquior, Lucianus omnis Græcanicæ antiquitatis, ſi quis alius, callens. Suidas ſua omnia ex antiquis auctoribus, qui ſuo tempore extabant, habet. Conjecturæ etiam utrinque militant. Ex laudibus, quibus abunde perfundit Artemiſiam, videtur ea ſcripſiſſe, dum ſub tyrannide Lygdamidis ejus fœminæ nepotis vivebat. At contra dialectus Ionica, qua exacte utitur, ſuadet eum non amplius Halicarnaſſum habitaſſe, quando hiſtoriam ſcripſit: nam Dorica dialectus ibi erat in uſu. Itaque quando πρεῖα me torquet, (ut verbis Ciceronis utar) nullo præjudicio te oneraboleſtor, & integrum hoc ἀκίνημα tibi relinquam examinandum. *Palm.*

1 Ὀλυμ-

ἰσθμίας, καὶ κηλῶν τὰς παρόδους, ἄχρι ἧς καὶ Μούσας κληδῆναι τὰς βίβλους αὐτῶν, σπουδὴ καὶ αὐτὰς ἔσας. ἤδη ἂν ἅπαντες αὐτοῦ ἤκουσαν πολὺ μᾶλλον, ἢ τοὺς [1] Ὀλυμπιονίκας αὐτός. καὶ σὺν ἔστιν ὅστις ἀπήκουσε· ἐμοὶ δὲ Ἡρόδοτος ὀνόματι, οἱ μὲν, αὐτοὶ ἀκούσαντες ἐν Ὀλυμπίᾳ, οἱ δὲ, ἐκ τῶν τὰ παντηγύρεως ἠκόντων πυνθανόμενοι. καὶ εἰ πᾶν γε φανείη μόνον, ἐδείκνυθ' ἂν τῷ δακτύλῳ. οὗτος σκεῖνος Ἡρόδοτός ἐστιν, ὁ ἐκ μάχας Περσικὰς Ἴασι συγγραφεύς. ὁ ἐκ νίκας ἡμῶν ὑμνήσας. τοιαῦτ' σκεῖνος ἀπέλαυσε τῆς ἱστορίας, ἐν μιᾷ συνόδῳ πανδήμῳ πᾶσι κοινῷ ψῆφον τῆς Ἑλλάδος λαῶν, καὶ ἀνακηρυχθεὶς οὐκ ὑφ' ἑνὸς μὰ Δία κήρυκος, ἀλλ' ἐν ἁπάσῃ πόλει, ὅτε ἔκαστος ἦν τῶν πανηγυριστῶν. ὁπόσῳ ὕστερον καθίσταντες, ἐπιτεμόν τινα ταύτῃ ὁδὸν εἰς γνῶσιν, Ἱππίας τε ὁ ἐπιχώριος αὐτῶν σοφιστὴς, καὶ Πρόδικος ὁ Κεῖος, καὶ Ἀναξιμένης ὁ Χῖος, καὶ Πῶλος ὁ Ἀκραγαντῖνος, καὶ ἄλλοι συχνοὶ, λόγους ἔλεγον ἀεὶ ἐς αὐτοὺς τοὺς τῶν πανηγύρεων, ἀφ' ὧν γνώριμοι ἐν βραχεῖ ἐγίνοντο. καὶ τί σοι τὰς παλαιὰς ἐκείνους λέγω σοφιστὰς, καὶ συγγραφέας, καὶ λογοποιούς, ὅπου ἐς ἃ πλησταῖα τούτοις ἐς Ἀεπίωνα φασὶ τὸ ζωγράφον, συγγράψασθαι τὸν Ῥωξάνης ἐς Ἀλεξάνδρου γάμον, εἰς Ὀλυμπίαν ἐς αὐτὸν ἀγαγόντα, τῷ εἰκόνα ἐπιδείξαντα, ὥστε Προξενίδαν ἑλλανοδίκην τότε ὄντα, ὑπόθεσιν τῇ τέχνῃ

canendo, & præsentes demulcendo, ita ut libros ejus novem Musarum nominibus nuncuparint. Proinde jam erat illis multò notior, quàm Olympiorum victores. Nec quisquam erat cui nomen Herodoti esset inauditum: cùm alii in Olympia audivissent, alii ex iis qui ex celebritate venerant, accepissent. Ac sic ubi tantùm appareret, digito monstrabatur: hic ille est Herodotus, qui Persicas pugnas Ionicè conscripsit, qui victorias nostras celebravit. Hoc ille commodi ex suis historiis reportavit, quòd in uno conventu ab omni populo commune suffragium accepit, nec ab uno præcone per Iovem, sed in omni urbe, unde panegyristarum quisque erat promulgatus. Quod postea cùm animadvertissent, hanc esse viam compendiosam ad cognitionem parandam. Hippias illius gentis sophista, & Prodicus Ceus, & Anaximenes Chius, & Polus Agrigentinus, aliique complures, orationes habebant semper ad publicum totius Græciæ conventum, unde brevi innotescebant. Ecquid tibi priscos illos sophistas, historicos & oratores recenseo, quandoquidem postremo hoc tempore dicunt pictorem Aëtionem Roxanes & Alexandri depictas nuptias in Olympiam tulisse, ac imaginem spectandam ostentasse, adeò ut Proxenides, quem tunc certaminum judicem Græci constituerant, artis præstan-

1 Ὀλυμπιονίκας] Casaub. ad Theocr. Scal. ad Catull. ex Suid. innominato. de Hippia, ipse postea. Cic. Apul. de Prodico, Xenophon; & nos ad somnium Luciani, de Anaximene & Polo. idem in Piscatoris dial. Aristot. Diog. Laert. de Aetione, Theocrit. Epithap. Æsopi. de nuptiis Alexandri & Roxanes, Artia. Casaub. Bourd.

1 Τῶν

γαμβρὸν ποιήσασθαι τὸν Ἀετίωνα. Ἐπὶ τοῦ θαύματος οὖν τῇ γραφῇ αὐτοῦ ἤρετό τις, ὡς τὸν Ἑλλανοδίκην δι' αὐτὸ, εἰ ἐπιχωρίῳ τῷ Ἀετίωνι συνάψασθαι τὸν ξυγετὸν τὸν γάμον. ἔστιν ἡ εἰκὼν ἐν Ἰταλίᾳ. καλὴν εἶδον, ὥστε καὶ σοὶ ἂν εἰπεῖν ἔχοιμι. θάλαμός ἐστι ἐξαίσιος, καὶ κλίνη νυμφική. καὶ ἡ Ῥωξάνη κάθηται, πάγκαλόν τι χρῆμα παρθένος ἐς γῆν ὁρῶσα, αἰδουμένη ἑαυτὸν τὸν Ἀλέξανδρον. ἔρωτες δέ τινες μειδιῶντες, ὁ μὲν κατόπιν ἐφεστὼς, ἁπτὴν [1] τῆς κεφαλῆς τὴν καλύπτραν, καὶ δείκνυσι τῷ νυμφίῳ τὴν Ῥωξάνην. ὁ δέ τις, μάλα δηλικῶς ἀφαιρεῖ τὸ σανδάλιον ἐκ τοῦ ποδὸς, ὡς κατακλίνοιτο ἤδη. ἄλλος δὲ Χλανίδος τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐπιλημβάνεται ἔρως, καὶ ἕτερος ἄλλῃ αὐτὸν ὠθεῖ τὴν Ῥωξάνην, πάνυ βιαίως ἐπισπώμενος. ὁ βασιλεὺς δέ, αὐτὸς μὲν, στέφανον ἅμα ἀρίστῃ τῇ παιδὶ. πάρεδρος δέ, καὶ νυμφαγωγὸς, Ἡφαιστίων συμπαρέστηκε, δᾷδα καιομένην ἔχων, μειρακίῳ πάνυ ὡραίῳ ἐπηρεισάμενος, Ἔρωτι ὄντι ἐμφερεῖ. ὁ γὰρ ἐπιχείρατός τε τόνυμα. ἑτέρωθι δέ τις εἰκὼν, ἄλλοι ἔρωτες παίζουσιν ἐν ὅπλοις τοῖς τοῦ Ἀλεξάνδρου, δύο μὲν τὴν λόγχην αὐτοῦ φέροντες, μιμούμενοι τοὺς ἀκοντοφόρους, ὅπως δὴ φέροντες, βαρεῖαν. ἄλλοι δὲ δύο, ἕνα τινὰ ἐπὶ τῆς ἀσπίδος καθειμένου, βασιλέα δῆθεν καὶ αὐτὸν, σύροντες, τὸν [2] ὀχάνην τῆς ἀσπίδος ἐπιλημβανόμενοι. εἷς δέ τις τῶν ζωγράφων ἐπελθὼν ὕπλιον κείμενον, λοχᾶν ἔοικεν, ὡς φοβήσειεν αὐτοὺς, ὅπως

stantia delectatus, Aëtionem filii generum asciverit? Sed quæret aliquis quid adeò miri picturæ illius inesset, ut Græcorum judex ideo Aëtioni peregrino filiam nuptum collacarit. Est imago in Italia, quam equidem vidi, adeò ut quidnam sit illud tibi dicere possim. Thalamus est elegantissimus, & nuptialis lectus, ubi sedens Roxane, & adstantem Alexandrum reverita, quod maximè virginem decet, in terram intuetur. Cupidines quoque ridentes, quorum alter à tergo stans, à capite flammeum aufert, & sponso Roxanen commonstrat: alter verò serviliter admodum sandalia pedibus detrahit, ut jam decumbat. Alius etiam Cupido Alexandrum amiculo arreptum magna admodum vi ad Roxanem trahit. Tum rex ipse coronam puellæ porrigit. Sponsæ verò assessor, & dux Hephæstion astat, facem ardentem tenens, formoso valdè juveni innixus: hunc Hymenæum esse puto: nomen enim non est inscriptum. Ex altera verò tabulæ parte, alii Cupidines in armis Alexandri ludunt, quorum duo ejus hastam ferunt, similes bajulis illis, qui trabis onere gravantur. Duo verò quendam super clypeo jacentem, quasi regem ipsum, arreptis clypei ansis trahunt. Porrò unus in thoracem supinè jacentem ingressus insidianti est similis, ut ipsos quum trahendo ad se per-

1 Τῆς κεφαλῆς τὴν καλύπτραν] Dixi ad Petron. de tædis Hymenæi, notum & multa Sc. ad Catull. *Bourd.*

2 Ὀχάνην] Ὀχάνη· ἡ τοῦ ἀσπίδος ἀντιλαβή. Hesych. & Interp. Aristoph. ad Equit. *Idem.*

1 Δεῖ-

ἐπ' αὐτὸν χρόνον σύροντες. ἐπειδὰ δ' ἄλλως τοῦτό ἐστι, εἰδὶ ἐξεπράσσετο σὺν αὐτοῖς ὁ Αἰσίων, ἀλλὰ δηλοῖ δ' Αλεξάνδρου καὶ τὸ εἰς τὰ πολεμικὰ ἔρωτα. καὶ ὅτι ἅμα καὶ Ροξάνης ἦρα, καὶ τὸ ὅπλον σὺν ἐπελέλησο. πλὴν ἀλλ' ἥ γε εἰκὼν αὕτη, καὶ ἄλλως γαμήλιόν τι ἐπὶ τῇ ἀληθείᾳ διεφάνη ἔχουσα, ὡρμησε δ' ἐπὶ μὴν τὸν Αἰσίωνι τὸν δ' Προξενίδα θυγατέρα. καὶ ἀπῆλθε γήμας καὶ αὐτὸς, παρὰ μὲν τὸν Αλεξάνδρου γάμον, ὑπὸ συμφωνησάντων βασιλεῖ, μισθὸν εὐκοσμίας γάμου, ὡσαύτως ἀληθῆ γάμον. Η' ἐγὼ δὲ μὴν ἐπαύσειμι γὰρ ἐπ' ἐκεῖνον, ἐκείνῳ τὸν Ολυμπίων τὸν πατήσειν ἡγεῖτο, καὶ συγγραφέα γαμήσειν [1] δεῖξαι τοῖς Ελλησι τὰς Ελληνικὰς διεξιόντα, ὡς ἐκεῖνο διεξῆλθεν. ἐγὼ δ', καὶ ὡς φίλοις, μή μοι κραυβασίαν ὑπολάβητε, μὴ δ' ἅμα ἐμοὶ ζηλοῦν τοῖς ἐκείνου. ἴλεως ὁ ἀνήρ. ἀλλὰ τοῦτό γε ὅμοιον παθεῖν φημι αὐτός. ὅτε γὰρ τοῦ χρόνου ἐπεδήμησα τῇ Μακεδονίᾳ, ὡς ἐμαυτὸν ἐσκοπούμην, ὅπῃ μοι χρήσιμον τὸ πρᾶγμα. καὶ ὁ μὲ ἔρως ἦν ὦ λῶ, ἅπασι γνωσθῆναι, καὶ ὅτι πλείστοις Μακεδόνων δεῖξαι τὰμά. τὸ δ' αὐτὸν τοῦτο ἐγίνετο, πλωικαῖτε δ' ἔτυς ξυγγίγνεσθ πολὺ ἐκάστῳ, σὺν ὑμῖν ἐφαινέτο. εἰ δ' τηρήσειμι πλὴν ὑμῶν πλὴ σύνοδον, εἶτα παρελθὼν ἐς μέσον δείξαιμι τὸν λόγον, ἐς δέον ἅπας ἀκηκοήσεσθαί μοι τὰ τῆ δύχης. αὐτοί τε ἂν ἤδη συνελαύνε-

perveniſſent, perterrefaciat. Neque verò hæc ſunt ludicra, neque ſupervacaneam operam in his Aëtio collocavit: ſed Alexandri ſtudium in res bellicas indicant, eumque ſimul & Roxanen amaſſe, & armorum immemorem non fuiſſe. Verumenimvero hæc imago nuptiale quiddam præ ſe ferebat, ut quæ Proxenidæ filiæ nuptias Aëtioni conciliaret, qui uxore ducta abiit, ac præter Alexandri nuptiarum propoſitum, ab auſpice rege veras nuptias, mercedem expreſſæ nuptiarum imaginis accepit. Herodotus quidem: nam ad ipſum redeo, Olympiorum celebritatem idoneam ducebat, ad fidem Græcis faciendam admiratione dignum eſſe ſcriptorem, qui, quemadmodum ille, res Græcanicas memoriæ tradidit. Sed quod ad me attinet, etiam per Iovem Philium quæſo ne inſanire me ſuſpicemini, cumque rebus illius meas comparare. Propitius ſit mihi vir ille. Verùm idem quod illi, accidiſſe mihi dico. Quum enim primùm in Macedoniam ſum profectus, apud me diſpiciebam, quid in hoc negocio mihi gerendum. Iamque omnibus innoteſcendi amore tenebar, atque etiam quàm plurimis Macedonibus mea ſcripta oſtendendi. Sed obambulando, cum quaque urbe commercium habere eo anni tempore non facile videbatur. Sed ſi obſervato hoc conventu veſtro venirem & ederem orationem, commodè ſic, quæ in votis erant, eventum ſortitura cenſebam. Vos itaque con-

1 Δεῖξαι τοῖς Ἕλλησι τὰς Ἑλληνικὰς διεξιόντα] Τὰς Ἑλληνικὰς πίπτας διεξιόντα. Marc.

2 σ'α

τε, [1] ὅπερ ὄφελον ἐξ ἁπάσης πόλεως. αὐτὸ δὴ τὸ κεφάλαιον Μακεδόνων ἅπαντων. καὶ γὰρ δὴ καὶ πόλις ἡ δεῖξις, ὅπου ὁ κλεινὸς Πίσαν μὲν Διΐ, αὐτὸν δὲ τῶν ἐκεῖθεν γενοχωρείαν, καὶ [2] σκηνὰς, καὶ καλύβας, καὶ πίττης. οἵ τε αὖ πανηγυρίσται, καὶ συροφοιτῶντες ἄχλοι, ἀθλητῶν ἢ μᾶλλον φιλοθεάμονες, οὐ παρεργῶ οἱ πολλοὶ τὴν Ἡροδότου πρόνοιαν, ἀλλὰ ῥητόρων τε, καὶ συγγραφέων, καὶ σοφιστῶν οἷς δοκιμώτατοι, ὅσων ἐμικτόν ἦλθ. μὴ τοίνυν ὀλίγου πολὺ εὐδοξότερον φαίνῃ ἢ Ὀλυμπιών. ἀλλ' ἰὼν μὲ ὑμεῖς [3] Πολυδάμαντι, ἢ Γλαύκῳ, ἢ Μίλωνι ἀγωνίσησθέ με, κομιδῇ ὑμῖν δόξω ῥᾳδιουργὸς ἄνθρωπος εἶναι. ἰὼ ἰὼ πολὺ ἐκείνων ἀπαλαιότητος τῶν μύθων, ἐν αὐτῷ μόνον λουσάμενοι ἥκετε, τάχ' ἂν δ' πάνυ [4] μασιγώσιμον ὑμῖν δόξαιμι, ὡς ἐν μηλικίῳ σταδίῳ, ἱκανὸν ἔμοιγ' ἂν καὶ τοῦτο.

conveniſtis ex ſingulis civitatibus quique præſtantiſſimi, neque non lectiſſima omnium Macedonum ſumma. Conventum veſtrum excipit civitas optima, non ut Piſa loco anguſto, tentoriis, tuguriis, & æſtu. Præterea panegyrin agitant, non vilis plebecula, magis cupida ſpectandi athletas, vulgus Herodoti negligens: ſed rhetorum, hiſtoricorum & ſophiſtarum omnium celeberrimi: adeò ut jam parum mihi deeſſe videatur, quin mea actio perinde ut Olympiorum celebris ſit habenda. Sed ſi vos Polydamanti, vel Glauco, vel Miloni me contendatis, homo audax admodum videbor. Sin verò longè illorum remota memoria, per ſe ſolum exutum videritis, fortè nequaquam verberibus dignus centebor: quòd tanto in ſtadio mihi utique ſufficerit.

1 Ὅπερ ὄφελον] Rectè ibi Opſop. nam ὅπερ ὄφελον dictum ἀπὸ τοῦ μᾶλλον οἱ μεγίστοι ἢ ἀξιολογώτατοι. Bourd.

2 Σκηνὰς ἢ καλύβας ἢ πίττης] Voces interpretatus ſum alibi: Rem tangit Suet. Iul. c. 39. *Ad quæ omnia ſpectacula tantum undique confluxit hominum, ut plerique advenæ aut inter vicos, aut inter vias tabernaculis poſitis manerent, ac ſæpe pro turba, eliſi examinatique ſint plurimi, & in his duo Senatores.* Idem.

3 Πολυδάμαντι] Perſ. Sat. 1. & ibi Interp. *Idem.*

4 Μασιγώσιμος] Dixit antea & ſæpè repetit alibi. *Idem.*

ΖΕΥΞΙΣ, Η ΑΝΤΙΟΧΟΣ.

ZEVXIS VEL ANTIOCHVS.

ΑΡΓΥΜΕΝΤΥΜ.

Apologia quædam, ſcriptorum Luciani, eſt, qua ille oſtendit non tantum novitati ſeu peregrinitati ſtudere ſe, ſed & rerum, ſa-

1 Περσαλικὸν. Vt ſuprà. Habita verò etiam iſta in theatro. Patet ſine hac Lalix. *Marc.*

tentiarumque elegantia, deinde & aptæ compositionis harmonia. Cæterùm quod sola novitas illorum in admiratione sit, fieri communi quadam hominum natura, qui sola novitate plerumque detineantur, interim aliorum nulla habita ratione. Idem enim & Zeuxidi olim in pictura Centauri, in quam præter novitatem argumenti, multam artem impenderat, & Antiocho, in pugna contra Galatas accidisse, hostibus novitatem & insolentiam elephantorum, non ipsius apparatum pertimescentibus. Tractatur autem eadem fermè ratione, qua & superior oratio: nisi quòd hic ipsa caussa à principio ponitur, exempla autem, eaque amplificata sequuntur. Etiam tituli eadem ratione, ut suprà, impositi sunt.

1 Ἐναγχος ἐγὼ μὲν ὑμῖν δείξως, τὸν λόγον, ἀπῆειν οἴκαδε. ὡς δὲ σιωπῆς δὴ μοι τῶν ἀκηκοότων πολλοὶ κωλύσ γε δόξειν οἴμαι καὶ τοιαῦτα ὡς φίλος ἤδη ὄντας ὑμῖς λέγειν, ὡς δὲ σιωπῆς δὴ ἐδεξιοῦντο, καὶ ξυνεμέζαν ἐμαυτόν. ἐπιπλὺ γὰρ παρεμυθητῶντες, ἄλλος δ' ἄλλοθεν ἐβόων, καὶ ἐπῄνουν, ἄχρι ὧν καὶ ἐρυθριῶν με, μὴ ἄρα ὑπὲρ τὸν ἀξίας τὸν ἐπαίνων ἐπλεονεκτήμην. τοῖς δὲ κεφάλαιον αὐτοῖς, τὸν λόγον, καὶ πάντες ἐν καὶ τὸ αὐτὸ ἐπισυμφέροντο, τῶν γνώμων τῶν συγγραμμάτων ξένων ὄντων, καὶ πολὺν ἐν αὐτῇ τὸν νεωτερισμόν. μᾶλλον δ' αὐτὰ εἰκὸς ἀμείνους, ὡς ἐκεῖνοι ἀπεφέροντο. ὧν τὸν καινοτητῶν. Ἡράκλεις τὸν δεξιολογίας. δυσχερῶν δ' ἀνθρώπων. οὐδὲν ἂν τις εἴποι τὸν ἐπαίνους νεαρώτερον. οἱ μὲν, τοιαῦτα πολλὰ ἔλεγον, ὡς ἐκεῖνόν γε δηλαδὴ ὑπὸ τὸν ἀκρασίας. ἢ τίνα γὰρ ἂν αἰτίαν εἶχον ψεύδεσθαι, καὶ κολακεύειν τὰ τοιαῦτα, ξένον ἀνθρωπον, καὶ πάνυ πολ-

[illegible] um nuper habita apud vos oratione domum me conferrem, eorum qui me audiverant multi me convenerunt (nihil enim prohibere puto quominus etiam ista vobis dicam, qui jam amici mei estis,) & tanquam mirabundi salutarunt. Qui dum itinere multo me deducerent, alius aliunde exclamabat & laudabat, ita ut erubescerem, metuens ne laudum meritis longè inferior essem. Fuit igitur illis hæc laudationum summa: & omnes unum idemque approbabant, cum insuitatam scriptorum materiam, tum multum in ea novitatis studium. Multò verò satius est referre eademque quæ illi pronunciarunt. O novitatem! ô admirabilem orationem! Ingeniosus homo est: nihil quisquam hoc tuo artificio novius esse dixerit. Illi talia multa dicebant, prout oratione mea commoti fuerant. Nam quid eis causæ fuisset cur mentirentur, atque his laudibus blandirentur homini extraneo: cæterùm ipsis non mul-

1 Ἐναγχος] Huic dissertationi (quoniam de hac locus alius dicendi) non immoror: paucæ variantes lectiones, & quæ lectorem cuidam non morentur. *Bourd.*

λῆς αὐτοῖς φορυτὸς ἄξιον τὰ ἄλλα; πλὴν ἐμοὶ, εἰρήσεται γὰρ, ὑμῖν μετρίως λυπεῖ ὁ ἔπαινος αὐτῶν. καὶ ἐπειδή ποτε ἀπελθόντων καὶ ἐμαυτὸν ἐλυόμην, ἐνενόουν. ἐκεῖνο τοῦτο μόνον χαρίεν ταῖς ἐμαῖς ἔνεστιν, ὅτι μὴ σωπᾷ, μηδὲ κατὰ τὸ κοινὸν βαδίζει ταῖς ἄλλοις, ὀνομάτων τε ἄρτι καλῶν ἐκ αὐτοῖς, καὶ ὡς τὸ δίκαιον κανόνα συγκειμένων, ἢ νὴ ὄξος, ἢ δεινότητος πινὸς, ἢ χάριτος Ἀττικῆς, ἢ ἁρμονίας, ἢ τέχνης τὰ ἐφ' ἅπασι, τὰ τῶν πόρρω ἴσως τυμῆν. εἰ γὰρ ἐν παρέντες αὐτὰ ἐκεῖνα, ἐπῄνουν μόνον τὸ καινὸν τε καὶ παράπεισον, καὶ ξενίζον. ἐγὼ δὲ ὁ μισητὸς, ὥμην ὀπότε ἀναπεισθέντες ἐπαινοῖεν, πάλαι μήτοι καὶ αὐτὸ τοῦτο προσάλλεσθαι αὐτοὺς, ἀληθὴς γὰρ εἶναι τὸ τοῦ Ὁμήρου, καὶ τὴν νέαν ὠδὴν κεχαρισμένην ὑπάρχειν τοῖς ἀκούσασιν. εἰ μὲν τοσοῦτόν γε, ὥστε ὅλον τῇ καινότητι νέμειν ἀξίαν, ἀλλὰ τὴν μὲν, ὥσπερ ἐν παρασκευῇ μοίρα τινὶ προσμετρεῖν τι, καὶ παρὸς τὸ ἔπαινον συντελεῖν καὶ αὐτήν. τὸ δὲ πᾶν ὅλη ἐπαινούμενον, καὶ ὑπὸ τῶν ἀκούοντων ὑφηνιόμενον, ὀκνεῖν εἶναι. ὥστε εἰ μετρίως ἐπῄνουν, καὶ σκυθρωπάζων πιστεύειν αὐτοῖς, ἵνα καὶ μόνον ἐν τοῖς Ἕλλησιν εἶναι λέγωσι. καὶ τὸ πιαίνεται. τὸ δὲ κατὰ τὴν παρρησίαν, ἄνθρακες ἡμῶν ὁ θησαυρὸς ἦσαν. καὶ ὀλίγα δέομαι μυθολογῆσαι τινὸς ἐπαίνου ἐπαινεῖσθαι παρὰ τούτων. ἐξελὼν γὰρ ὑμῖν καὶ τὸ τοῦ Ζεύξεως διηγήσασθαι. ὁ Ζεῦξις ἐκεῖνος, ἄριστος γραφέων ἁπάντων, εἰ δημοσίᾳ, καὶ εἰ κοινὰ πᾶσι σὺν ἔγραφεν, ἢ ὅσα πάνυ ὀλίγα, Ἥρωας, ἢ Θεοὺς, ἢ πολέμους, ἀεὶ δὲ καινοποιεῖν ἐπειρᾶτο. καί τι ἀλλόκοτον ἂν καὶ ξένον ἐπινοήσας, ἐπ' ἐκείνῳ

multum curando? Verumtamen me, neque enim dissimulabo, non mediocriter laus illorum cruciabat: & hæc solus ab illis relictus apud me cogitabam. Ergo solum meis scriptis hoc inest jucundum, quòd consuetæ compositionis non sunt, neque communi cum aliis pede procedunt. Sed fortè procul à meis scriptis remota sunt pulchra vocabula, ad veterem regulam composita, ingenii acumen & solertia, & gratia Attica, & sermonis cohærentia, & ars quæ in omnibus existit. Non enim omissis illis, solam instituti novitatem, & insolentiam collaudassent. At stolidus ego quum subsilientes me laudarent, statim quidem id ipsum etiam addituros putabam. Verum enim illud Homeri, Novam quamque cantilenam audientibus esse gratam. Nec tantum, nec totum novitati tribuendum sentiebam, quæ est veluti quædam ornamenti accessio, & laudis complementum: illa verò esse quæ revera laudantur, & ab auditoribus acclamatione excipiuntur. Itaque non modicè commovebar eò penè adductus ut iis crederem, qui unum ac solum inter Græcos esse me prædicabant: aliaque id genus. Sed quod vulgo fertur, Carbones erant noster thesaurus. Ac propemodum ut præstigiator aliquis ab ipsis laudor. Volo itaque pictoris institutum vobis explicare. Zeuxis ille omnium pictorum præstantissimus, popularia illa, & communia, aut quæ perpauca sunt, Heroas, aut Deos, aut bella non pingebat, sed novi quippiam comminisci semper conabatur, cumque insolens & novum quid excogitasset,

τὴν ἀκρίβειαν τῆς τέχνης ἐπιδείκνυ-
ται. ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις τολμήμασι,
καὶ θήλειαν Ἱπποκένταυρον ὁ Ζεῦ-
ξις αὐτὸς ἐποίησεν, ἀναπεφυσημέ-
νοις ἐπὶ τοῖς παιδίοις ἱπποκενταύροις
δίδυμα, κομιδῇ νηπίοις. τὸ εἰκόνος
τούτης ἀντίγραφός ἐστι νῦν Ἀθήνη-
σι, ὡς αὐτὴν ἐκείνην ἀκριβέστα-
τα μεταλαμβάνον. τὸ δὲ ἀρχέτυπον
αὐτὸ, Σύλλας ὁ Ῥωμαίων στρατηγὸς, ἐλπίζω μὴ τἄλ-
λων εἰς Ἰταλίαν πεμπομένων. ἔπει-
τα εἰς Μαλέαν οἴμαι καταδύσης
τῆς ὁλκάδος, ἀπολέσθαι ἅπαντα, καὶ
τὴν γραφήν. πολλὰ μὲν καὶ τῶν
εἰκόνων τῶν εἰκόνος εἶδον. καὶ αὐτὸς
ὑμῖν ὡς ἂν οἷός τε ὦ, δείξω τῷ λό-
γῳ, ἃ μοι τῆς Διὸς γραφικὸς εἶν,
ἀλλὰ πάνυ μέμνημαι, ἃ δὲ πολ-
λοῖς ἰδίᾳ ἔν τισι τῶν γραφέων Ἀθή-
νησι. καὶ τὸ ὑπερβαλλόμενον τότε
τὴν τέχνην, τάχ' ἂν μοι καὶ νῦν
ἔτος τὸ σαφέστερον δηλῶσαι συναγω-
νίσαιτο. ἐπὶ χλόης γὰρ καθειμένης ἡ Κέν-
ταυρος αὕτη πεποίηται, ὅλη μὲν
τῇ ἵππῳ χαμαὶ κειμένη, καὶ ἀπο-
τέταται εἰς τὸ πρόσω οἱ πόδες. τὸ
δὲ γυναικεῖον ὅσον αὐτῆς, ἡρέμα ἐ-
πήρται, καὶ ἐπ' ἀγκῶνος ἐστίν. οἱ
δὲ πόδες οἱ ὄπισθεν, οὐκ ἔτι. καὶ
γὰρ ἀνίστανται, οἷον ἐπὶ πλάγιον
κειμένης. ἀλλ' ὁ μὲν, ὀκλάζοντι
ἔοικεν, ὃν ἀγκῶνι ὑπεστηλωμέ-
νῃ τῇ ὀπλῇ. ὁ δὲ, ἔμπαλιν ἐπανί-
στα, καὶ δὴ ἐφάπτεσθαι ἀγκλαδᾶται,
οἷον εἰσὶν ἵπποι, πειρώμενοι ἀναπηδᾶν. τῶν νεογνῶν δὲ, τὸ
μὲν ἄνω, ἔχει αὐτὴ ἐν τοῖς ἀγκάλαις, καὶ τρέφει ἀνθρωπικῶς, ἐπέ-
χουσα τὸ γυναικεῖον μαστόν. τὸ δὲ ἕτερον, ἐκ τῆς ἵππου θηλάζει, ἐς τὸ
πωλικὸν τρόπον. ἄμφω δὲ τῆς εἰκόνος, οἷον ἀπὸ πηγῆς ἱπποκέν-

fect, in eo solertiam artis ostendebat. Inter cætera audacia opera Zeuxis fœminam Hippocentaurum fecit, pueros hippocentauros geminos admodum parvos nutrientem. Hujus imaginis exemplum nunc est Athenis, ad veram imaginem accuratissimè expressum: ipsum verò archetypum Sylla Romanorum imperator, cum rebus aliis in Italiam misisse terebatur. Deinde circum Maleam submersa navi oneraria, omnia, ipsamque picturam periisse. At veræ imaginis imaginem vidi, quam oratione quoad fieri poterit, vobis ostendam: non per lovem quòd facultate graphicè exprimendi sim præditus, sed quia planè memini, quippe quam nuperrime in pictoris cujusdam ædibus viderim Athenis. Ipsa verò admiratio in quam tunc ars me rapuit, fortasse mihi etiam nunc ad rem dilucidiùs declarandam adminiculo erit. Hæc Centaurus in virenti gramine facta est: eaque parte qua equam refert, humi jacet tota, pedesque posteriores retro extenduntur. Qua verò mulier est, sensim exurgit, & cubito incumbit. Pedes autem anteriores non sunt itidem porrecti, ut pote quæ super latere jaceat: sed alter, in genu inflexo est similis, subtracta ungula curvus: alter contra exurgit, & solum prehendit, quod fere faciunt equi, quando subsilire conantur. Infantium autem alterum desuper ulnis complexa humano more nutrit, muliebrem mammam ori applicans: alterum equino lactat ubere equarum in morem. Cæterum ex superiori tabulæ parte velut è specula, mulieris illius infantes utrinque nutricantis maritus Hippocen-

πωγός πς, ἀπὸ ἐκείνης δηλαδὴ τὰ βρέφη ἀμφοτέρωθεν πηνικμένης, ἐπιτυπῆ μελῶν, οὐχ ὅλῳ φαινόμενον, ἀλλ' ἐς μέσον τὸ ἵππου, λέοντι ὄντα σκύμνον ἀνέχων τῇ δεξιᾷ, καὶ ὑπὲρ ἑαυτὸν αἰωρῶν, ὡς ἐπιδείξαιτο σοφὸν παιδιᾷ τὰ βρέφη. τὰ μὲν οὖν ἄλλα τὰ γραφῆς, ἐφ' ὅσα θεῖς ἰδιώτης ἐμοὶ, καὶ πάντῃ ἐμφανῆ ὄντα, τῷ ὅλῳ ὅμως ἔχει δύναμιν τὸ τέχνης. οἷον, τὸ δοκιμάσαι πῶς χρὴ κεῖσθαι ἐς τὸ σύμπαν, καὶ τὴν χρωμάτων ἀκριβῆ τῷ κρόσει, καὶ σύμμετρον τῷ ἐπιπολῇ ποιήσασθαι, καὶ σκιάσαι ἐς βάθος. καὶ τὸ μεγάθους τε λόγον, καὶ τῷ τε μέτρῳ πρὸς τὸ ὅλον ἰσότητα, καὶ ἁρμονίαν, γραφέων παῖδες ἐπαινέσονται. οἷς ἔστιν εἰδέναι τι τοιοῦτον. ἐγὼ δὲ Ζεύξιδος ἐκεῖνο μάλιστα ἐπῄνεσα, ὅτι ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ ὑποθέσει ποικίλως τὸ σοφὸν ἐπεδείξατο τῆς τέχνης, τὸ μὲν ἀνδρὸς, ποιήσας πάντῃ φοβερὸν, καὶ κομιδῇ ἄρρενα. σοβαρὸν τῇ χαίτῃ. λάσιον τὰ πολλά. ὁ κὴν τ ἵππου αὐτὸ μόνον, ἀλλὰ καὶ καθ' ἕτερον δὲ ἀνθρώπου. καὶ ἐξάπτας αὐτῷ τὰς ὦμους ἐπὶ πλεῖστον, τὸ βλέμμα, καίτοι μελῶν ὄντα, θηριῶδες ὅλον, καὶ ὀρεινόν τι, καὶ ἀνήμερον. τοιοῦτον μὲν ἐκεῖνον. τὸν θήλειαν δὲ, ἵππῳ μὲν τὰ καλλίστης, οἵαι μάλιστα αἱ Θετταλαὶ εἰσιν, ἀδμῆτες, ἔπη, καὶ ἄθικτοι. τὸ δὲ ἄνω ἡμίτομον γυναικὸς, πίγκαλον, ἔξω τῶν ὤτων. ἐκεῖναι δὲ μόναι, σατυρώδη ἐστὶν αὐτῇ. καὶ ἡ μίξις δὲ, καὶ ἡ ἁρμογὴ τῶν σωμάτων, καθὸ σωμάπλεκται, καὶ συνδέεται τῷ γυναικείῳ τὸ ἱππικὸν, ἠρέμα, καὶ οὐκ ἀθρόως μεταβαίνουσα, καὶ ἐκ θατέρου ἐς θάτερον πεπομένη, λανθανόντως τῷ ὄψει ἐκ θατέρου εἰς τὸ ἕτερον καταγομένη.

taurus, inclinatus ridet, nec totus apparet, sed media parte equi: catulum leonis dextra sustinet, & supra se attollit, ut hoc lusu pueros territet. Porrò reliquæ picturæ partes, quanquam nobis rudibus & idiotis, non sunt planæ & conspicuæ, omnem tamen artis virtutem habent: Vti linearum quàm rectissimos ductus, & colorum scitam mixtionem, & eorum opportunam applicationem, & commodam inumbrationem. At magnitudinis proportionem, & mensurarum ad totum æqualitatem atque compagem pictores commendent, quorum muneris est talia scire. Ego verò Zeuxidis illam industriam potissimum laudarim, quòd in uno eodemque argumento variè artis excellentiam demonstravit: ut pote qui virum fecit prorsus terribilem, ac vehementer agrestem, coma superbum, multa ex parte hirtum, non solùm qua equus, sed etiam qua homo est, & sublimibus finxit humeris, vultu, quanquam ridentis, tamen planè ferino, & montano, & immansueto. Sic quidem illum expressit. Porrò fœminam ad equæ pulcherrimæ speciem extulit, quales potissimum sunt Thessalæ indomitæ, & sessoris expertes. Dimidiam verò mulieris partem, summa elegantia formavit: exceptis auribus, quas solas habet satyricis similes. Cæterùm mixtio, & commissura corporum quatenus muliebris pars cum equina coit & conjungitur, sensim, non affatim transiens, & paulatim descendens, aspectu non percipitur, ita ex altero in alterum lenis fit deductio. Porrò

τὸ νεογνὸν ἢ τὸ ἐν τῇ νηπίῳ, ὁμῶς ἄγριον, καὶ οὐ τοῦ πατρὸς ἤδη φοβερόν. καὶ τοῦτο θαυμάσας, οἷον ἔδοξέ μοι, καὶ ὅτι παιδικῶς μάλα ὡς τὸ σκύμνον ἐπὶ λέοντος ἀναβλέψασι, μέχρι τῆς ἡλικίας ἐκφέρος ἐπιλελημένοι, οὐ χρὴ τῇ μητρὶ ἀφομοιοῦσθαι. ταῦτα δὴ ὧν ἐπιδειξάμενος ὁ Ζεῦξις, αὐτὸς μὲν ὠφέλησε ἐκπλήξειν τοὺς ὁρῶντας ἐπὶ τῇ τέχνῃ. οἰδὰ, αὐτίκα μὲ ἐῶσιν. ἢ τί γὰρ ἂν ἐποίουν, καλέσας θεάσασθαι σὺν τυγχάνοντες; ἐπῄνουν ἢ μάλιστα πάντες, ἄσμενοι καὶ αὐτοὶ ἐκεῖνοι. τὸ ἐπιποίας τὸ ξένον, καὶ τῷ γνώμῃ τὸ γραφῆς ὡς νέαν, καὶ οἷς ἔμαθεν ἠγνοημένοις ἡμῖν. ὥστε ὁ Ζεῦξις συνεὶς ὅτι αὐτοὺς ἀσχολεῖ ἡ ὑπόθεσις καινὴ οὖσα, καὶ ἀπάγει τὸ τέχνης, ὡς οὐ παρέργῳ πρέπον τῷ ἀκριβείᾳ τὸ σφυγμάτων, ἀλλὰ δὴ ἔφη ὦ Μικκίων ἀφὸς τὸ μαθητὴ, περίελε ἤδη τὴν εἰκόνα. καὶ ἀρθέντος, ἀπεκαμίζετο οἴκοθεν. ὅτου γὰρ ἡμῶν, τὸ πηλὸν τὸ τέχνης ἐπαινῶσι. τὸ δὲ ἐφ' ὅτῳ, εἰ καλῶς ἔχει, καὶ τῷ τέχνῃ, ἢ πολλὰ ποιοῦντα λόγον. ἀλλὰ παρόδοκιμεῖ τῷ ἀκριβείαν τὸ ἔργων ἡ τὸ ὑποθέσεως καινοτομία. ὁ μὲν Ζεῦξις, ἄπορος. ὁρμὴ ὑπέργον ἴσως. Ἄνοπλος ἦ, ὁ σωτὴρ ἐπικληθεὶς, καὶ ὅτῳ ὁμοίον τι παθεῖν λέγεται σὺν τῇ πρὸς Γαλάτας μάχῃ. εἰ βούλεσθε, διηγήσομαι καὶ τοῦτο, ὁποῖον ἐγένετο. εἰδὼς γὰρ ἀλκίμους ὄντας, καὶ πολλῇ παμπόλλους ὁρῶν, καὶ τὴν φάλαγγα καρτερῶς συναραρυῖαν, καὶ ἐπὶ μετώπου μὲ πεφαλαγγισμένους τοὺς θαλυφόρακας αὐτῶν, ἐς βάθος ἦ ἐπὶ τετράρων, καὶ εἴκοσι τεταγμένους ὁπλίτας, ἐπὶ κέρως δὲ ἑκατέρωθεν τῷ ἵππου διαμυείαν ὄπιν, ἐκ ἧς δὲ μέσου, τὸ ἅρμα τῷ

rò infantum alter, non secus ac pater, agrestis est, & in tenera ætate jam terribilis. Et hoc mihi visum est admiratione dignum, quòd uterque dum uberatenent, cuti matris affixi, leoninum catulum pueriliter respiciant. Itaque cùm hæc singulari artificio expressisset Zeuxis, existimavit se artis præstantia spectantes in admirationem tracturum. Illi autem actutum exclamabant. Quid enim facerent pulcherrimum nacti spectaculum? Enimvero laudibus illum extollebant omnes, ob quæ me nuper illi, nempe ob insolens inventum, novumque picturæ consilium prioribus ignotum. Vt verò Zeuxis animadvertit eos argumenti novitate capi, & ab artis contemplatione avocari, ita ut rerum scitè expressarum industriam parvi penderent, Age Miccio, dixit ad discipulum, picturam involve, & sublatam domum auferte. Hi namque nostræ lutum artis laudant: sed mentis & scopi, num rectè, & ex arte factum sit opus, nullam rationem habent. Verùm argumenti novitas operis præstantiam gloria vincit. Ita quidem se gessit Zeuxis, forsan quàm par erat iracundiùs. Cæterùm Antiocho, cui cognomen Soteri, simile quiddam in pugna adversus Galatas accidisse fama est. Quam historiam vobis narrabo si vultis. Cùm sciret Galatas viribus pollere, magnasque videret esse eorum copias, phalangem fortiter conjunctam, in fronte propugnatores loricis æneis instructos, in medio cataphractos quatuor & viginti ordinatos, in cornu utrin-

[1] ἐκπεδήσαντας μέλλοντας, ὀρεπανηφόρους ὀγδοήκοντα, καὶ σιωπηρίδας ἐπ' αὐτοῖς δὶς τοσούτους, πάντα πονηρὰς εἶχε τὰς ἐλπίδας, ὡς ἀμάχων ὄντων ἐκείνων αὐτῶν. ἐκεῖνο γὰρ δὴ ὀλίγου τὴν σπουδὴν ἐκείνης ἐδημοκόπησεν, ὁ μεγαλωστὶ, οὐδὲ κατ' ἀξίαν τοῦ πολέμου ἀφίκτο, κομιδῇ ὀλίγους ἄγων, καὶ τούτων πλάστικον τὸ πολὺ, καὶ ψιλικόν. οἱ γυμνῆτες δὲ, ὑπὲρ ἥμισυ τῆς φαλαγγος ἦσαν. ὥστε ἐδόκει αὐτῷ ἤδη σπένδεσθαι, καὶ πάνυ εὐπρεπῆ λήψεσθαι εἰρήνην τοῦ πολέμου. ἀλλὰ Θεοδότας ὁ Ῥόδιος, ἀνὴρ γενναῖος, καὶ πλουσίων ἔμπειρος, ὡς εἶπε περὶ αὐτοῦ, καὶ ἦσαν γὰρ ἐκκαίδεκα ἐλέφαντες τῷ Ἀντιόχῳ. τούτοις ἐπέλυσεν ὁ Θεοδότας, πῶς μὴ ἔχειν, ὡς οἷόν τε κρυψαυχένιους, ὡς μὴ καταδήλους εἶναι ὑπερφαινόμενοι τῆς φάλαγγος. ἐπειδὴ δὲ σημεῖον ὁ σαλπιγκτὴς, καὶ δεῖν συμπλέκεσθαι, καὶ εἰς χεῖρας ἰέναι, καὶ ἡ ἵππος ἡ τοῦ πολεμίου ἐπλαίνητο, καὶ τὰ ἅρματα οἱ Γαλάται, ἀνοίξαντες τὴν φάλαγγα, καὶ λαβόντες ἐπεφῶσι, τότε ἀνὰ τέτταρας μὲν τοὺς ἐλεφάντων ἅπαντας ἐφ' ἑκάτερα θεῖς ἵππευσι. τοὺς ὀκτὼ δὲ ἀντεπαφεῖναι θεῖς ἁρματηλάταις, καὶ συναγαγεῖς. εἰ γὰρ τοῦτο γένοιτο, φοβηθήσεσθαι αὐτῶν ἔφη οἱ ἵπποι, καὶ ἐς τοὺς Γαλάτας αὖθις ἐμπεσοῦνται φεύγοντες. καὶ ὅπως ἐγένετο. ὁ γὰρ ἑτέρου ἰδόντες ἐλέφαντα ὅτι αὐτοὶ Γαλάται, ὅτι οἱ ἵπποι αὐτῶν, ὅτι πρὸς τὸ παρεσκευασμένον τοῦ ὄψεως ἐπαρέχθησαν, ὥστε πόρρω ἔτι τῆς θηρίων ὄντων, que viginti millia equitum, porrò è medio currus octoginta falcatos erupturos, præterea bis totidem bigas. Hæc cùm videret, malum pugnæ eventum expectabat, ut cui cum invictis militibus esset decertandum. Ipse enim ob brevitatem temporis cum exercitu, nec magnificè, nec pro belli dignitate instructo venit, perpaucos adducens, eosque peltatos plerosque, & levis armaturæ milites, plus mediam partem exercitus. Itaque videbatur ipsi jam fœdus iciendum esse, & decoram belli solutionem inveniendam. Verùm Theodotas Rhodius, vir generosus, aciei instruendæ peritus, eum se præsente animis cadere non sivit. Antiochus sedecim elephantos habebat, quos Theodotas occultari jussit, quandiu fieri posset, ne exercitum supereminentes apparerent: sed posteaquam tubicen signum dedisset, & congrediendum atque ad manus veniendum esset, & equitatus hostium procederet, & Galatæ aperta, divisaque phalange currus immitterent, tunc cum quaternis elephantis utrinque occurrere equitibus & reliquos octo aurigis, bigarumque ductoribus immittere. Hoc enim facto, inquit, ipsorum equi perterrebuntur, & in Galatas impetum facient fugientes. Talisque fuit consilii eventus. Cùm enim nec Galatæ, nec ipsorum equi elephantos antea vidissent, ita novo elephantorum spectaculo turbati sunt, ut quanquam adhuc procul erant illæ belluæ,

[1] Ἐπισάσαντας] In Angl. Cod. pro quo ex fide Mss. & Cod. Florent. reposuimus ἐκπεδήσαντας. Bourd.

[1] Ita-

ἐπὶ μόνον [1] τετριγότων ἤκουσαν, καὶ τὰς ὀδόντας εἶδον ἀπολάμποντας ἐπισημότερον, ὡς ἂν ἐκ μέλανος παντὸς σώματος, καὶ τὰς ῥοπὰς ὑπεραιρομένας, ὡς εἰς ἁρπαγὴν ὑπεραιρομένας, πρὶν ἢ τὸ τόξευμα ἐξεκινήθη, ἐκκλίναντες, σὺν ἀδηνῇ κόσμῳ ἔφυγον. οἱ μὲν πεζοὶ, περιπεφραγμένοι ὑπ' ἀλλήλων τοῖς δορατίοις, καὶ συμπατούμενοι ὑπὸ τῶν ἱππίων, ὡς εἶχον, ἐμπεσόντων ἐπ' αὐτούς. τὸ ἅρμα δὲ ἀναστρέψαν, καὶ πάλιν ἐμπαλιν εἰς τὰς οἰκείους αὖ αἵματι διεφέρετο ὑπ' αὐτῶν, ἀλλὰ τὸ τοῦ Ὁμήρου Δίφρος δ' ἀνακυμβαλίζετο. οἱ ἵπποι δ' ἐπίπαν ἄπρακτοι τὸ δίχα ὁδοῦ ἀπερίσκοποι, καὶ ἀναχόμενοι τῶν ἐλεφάντων, τοὺς ἐπιβάτας ἀπεβαλλόντες, κεῖνο ὅπερ κροτάλιζον τίμνοντες νηὸς Δίας, καὶ διαιρεῦντες τοῖς ὀρεπάνοις, εἴ τινας τῶν φίλων κατεβάλοιεν. πολλοὶ δ' ὡς ἐν παραχῶ τοσούτῳ [2] κατεβάλοντο. ἐπὶ τοῖς δὲ καὶ ἐπὶ ἐλέφασιν συμπατοῦντες, καὶ συναναβρίπτοντες ἐς ὕψος τοῖς ῥοπομαίοις, καὶ συναρπάζοντες, καὶ τοῖς ὀδοῦσι περιπείροντες. καὶ τέλος, οἵτοι κατὰ κράτος ἐδηδίδασι τῷ Ἀντιόχῳ τὴν νίκην. οἱ Γαλάται δ' οἱ μὲν, ἐπεθήκησαν, πολλοὶ δὲ φόνῳ ἠλωμένοι. οἱδὲ, ξῶντες ἑλαμβάνοντο. πλὴν παῦρόν γε ὁλίγοι, ὁπόσοι ἔφθασαν ἐς τὰ ὄρη ἀναφυγόντες. οἱ Μακεδόνες δ', ὅσοι σὺν Ἀντιόχῳ ἦσαν, ἐπαιώνιζον. καὶ στεφανοῦντες ἄλλος ἄλλαχόθεν, ἀνίδον τὴν βασιλέα, καλλίνικον ἀναβοῶντες. ὁδὲ, καὶ δακρύσας ὡς φασιν, Αἰσχυνώμεθα ἔφη ὦ στρατιῶται, οἷς μὲ ἡ σωτηρία σὺν ἐκκαίδεκα τέ-

belluæ, quum tantùm ſtridentes audiverunt, & dentes inſigniter candentes viderunt, velut ex toto nigro corpore, & proboſcides tanquam ad rapinam ſublatas, priuſquàm emiſſum fuiſſet telum, verſis retrò habenis, nulloque ordine aufugerint. Sed enim pedites ſe invicem haſtis configentes, ab equitibus in ipſos prolapſis conculcabantur. Currus autem ſubverſi, denuo in ſuos non ſine ſanguine ferebantur: ac juxta illud Homeri. Surſum ac deorſum volvebantur currus. At verò equi cùm ſemel à recta via declinaſſent, elephantorum impetum non ſuſtinentes, ſeſſores excutiebant, & currus ſtrepebant proſcindentes per lovem, & diſſecantes falcibus, quoſcunque ex amicis dejeciſſent: multi autem, ut in tanto tumultu, dejiciebantur: quos elephanti ſequebantur conculcantes, & in altum ſuis proboſcidibus projicientes, unaque rapientes, & dentibus transfigentes. Tandem illi ſuo robore victoriam Antiocho tradiderunt. Galatæ autem alii, magna clade edita, occubuerunt: alii vivi capti ſunt, paucis exceptis qui in montes confugerunt. Porrò Macedones quicunque cum Antiocho in prælium deſcenderant, pæana canebant, & accurrentes aliunde alius, victorem regem clamantes coronabant. At ille lachrymatus, ut ajunt, Pudeat nos, inquit, ô milites, quibus harum ſede-

1 Τετριγότων] Mart. Delrio ad Senec. leg. putat τραχυτήτων. Bourd.
2 Κατεβάλοντο] Mſ. Regius κατελαμβάνοντο. Idem.

τοις θηρίοις ἐχθίστῳ, ὡς εἰ μὴ τὸ κρανίον ὃ θεάμασι ἐξέπληξε τὰς πολεμίους, τί ἂν ἡμεῖς ἡμῶν ὠφελήσαιμεν; ἐπί τε τῷ τροπαίῳ, κελεύσῃ ἄλλο μηδὲν, ἐλέφαντα ἢ μόνον ἐγκολάψαι. ὥρᾳ τοίνυν με σκοπεῖν, μὴ κἀγὼ τοιοῦτον ἢ τῷ Ἀντιόχῳ. τὰ μὲν ἄλλα, οὐκ ἀξία μάχης. ἐλέφαντες δέ τινες, καὶ ξένα μορμολύκεια τοῖς θεωμένοις, καὶ θαυματοποιία, ἄλλως ἐκεῖνα γὰρ ἐπαινοῦσι πάντες. οἷς οὐ ἐγὼ ἐπεποίθειν, ἃ πάνυ ταῦτα τὸ λόγῳ παρ' αὐτοῖς ἐστιν. ἀλλ' ὅτι μὲ θηλεῖα Ἱππόκενταυρος γεγραμμένη, τοῦτο μόνον ἐκπλήττει. καὶ ὥσπερ ἐστὶ καινὸν, καὶ τερατῶδες δοκεῖ αὐτοῖς. τὰ δ' ἄλλα, μαθὼν ἄρα τῷ Ζεύξιδι πεποίηται. ἀλλ' ἀμαθῶν. γραφικοὶ γὰρ ὑμεῖς, καὶ μὴ τέχνης ἔτι ὁράτε. εἰ μόνον ἀξία ἃ θεάτρῳ δείκνυσι.

fedecim belluarum ope salus obtigit: ita ut nisi spectaculi novitas hostes perterruisset, quid nos præ ipsis fuissemus? Trophæo autem nihil nisi elephantum insculpere jussit. Itaque jam tempus est ut considerem, num ego sim Antiocho similis. Cætera quidem quæ pugna non sunt digna: sed tantùm sunt elephantes, & nova terriculamenta spectantibus metum & admirationem parientia, tamen ab omnibus laudantur. At quibus confidebam, horum rationem non habent: sed hoc solum mirantur, depictam videlicet Hippocentaurum fœminam: idque, sicut est, novum & monstrosum ipsis videtur. At cætera nequicquam à Zeuxide facta sunt. At non nequicquam. Etenim vos qui estis pingendi periti, etiam cum arte singula expenditis, dummodo digna sint quæ in theatro spectanda proponantur.

ΑΡΜΟΝΙΔΗΣ. | HARMONIDES.

ΑΡΓΥΜΕΝΤΥΜ.

Commendat se amico, ex principibus cuidam suo, adductus, ut ipse fingit, exemplo Harmonidæ, qui cùm magistrum suum de paranda gloria & immortalitate consuluisset, monitus ab eodem fuerit, ut artem quam à se didicisset, non omnibus Græcis, nam id impossibile fore, sed optimatibus ac præstantissimis quibusque ostentaret, sic enim fore, ut cùm illi ipsi laudati fuerint, ubicunque ipsum laudarent, veram ex eo gloriam ac laudem consequeretur. Statuisse igitur se eodem pacto, & huic commendari se, suaque debere, ut qui primum ea præstantia, eoque judicio sit, ut quod ipse suo calculo approbasset, deinde & cæterorum omnium probaretur, amplificando hanc personæ illius excellentiam, per colla-

† Non est προσλαλιὰ sed Σύστασις sive commendatio. *Marc.*

‡ Τῶν-

lationem. Deinde & ex eadem patria secum natus sit, ut vel eo nomine favere ac patriocinari sibi debeat. Postremò & à scriptorum ratione facilitatem ac meritum causæ ostendit. Orditur statim ab expositione exempli, cujus occasione adductum ac motum sese fingit. Concludit autem Orationem per comprecationem & votum, à Diis precando, ut cœptam laudem suam crescere ac perpetuam esse velint. Titulus eadem ratione, qua in superioribus inditus est.

Ἁρμονίδης ὁ αὐλητὴς, ἤρετό ποτε Τιμόθεον διδάσκαλον αὑτῷ ὄντα, εἰπέ μοι ἔφη ὦ Τιμόθεε, πῶς ἂν ἐνδεξ[ι]ῶς γαιρίμλω ἐπὶ τῇ τέχνῃ; καὶ τί ποιῶν ἔσομαι, εἴσονταί με οἱ Ἕλληνες ἅπαντες; τὰ μὲν γὰρ ἄλλα σοῦ ποιῶν, ἐδιδάξω με ἤδη ἁρμόσασθαι τ αὐλὸν εἰς τὸ ἀκριβέστ, καὶ ἐμπνεῖν εἰς τὸ γλωσσίδα λεπτόν π, καὶ ἐμμελῆς, καὶ ὑποκαλλεῖν τὰς δακτύλους σύαφῶς ὑπὸ πυκνῇ τῇ ἄρσ, καὶ θέσ, καὶ βαίνειν ἐν ῥυθμῷ, καὶ σύμφωνα εἶναι τὰ μέλη πρὸς τ χορὸν, καὶ τ ἁρμονίας ἑκάστης ἀφυλάττειν τὸ ἴδιον. [2] τ Φρυγίε, τὸ ἔνθεον. τ Λυδίε, τὸ βακχικόν. τ Δωρίε, τὸ σεμνόν. τ Ἰωνικῆς τὸ γλαφυρόν.

Harmonides tibicen Timotheum magistrum olim his verbis interrogavit. Dic mihi Timothee, quomodo arte mea clarus evadam, & quid faciam unde me Græci omnes norint? Nam alia quidem tuo beneficio jam didici, scilicet tibiam accuratè componere, tenuem & canorum sonum in lingulam inspirare, & appositè digitos crebrò tollendo & ponendo applicare, & ad numeros progredi, modosque ad chorum consonos facere, & Harmoniæ cujusque proprietates observare. Phrygiæ impetum divinum, Lydiæ furorem, Doricæ gravitatem, Ionicæ jucunditatem. Hæc inquam

1 *Timotheum*] Hic nobilissimus sub Alexandro magno floruit, de cujus Musica, qua Alexandrum ad bellum accendere solebat, meminit Dio, in lib. de Regno. *Cogn.*

2 Τῆς φρυγίε] Sunt Harmonidæ quatuor solum musicæ modi principales, Phrygius, Lydius, Dorius & Ionicus: cum tamen qui de musica scripserunt, quinque constituant, addentes his quatuor Æolium, ut Plato 3. de Rep. Athen. lib. 14. Cassiodor. Epist. 40. lib. 2. & libr. de Music. Nisi sub Dorio Æolium involvat, hæc enim duo sæpe confunduntur, ut in Pindaro qui cum Doricè scriberet, vocavit musam suam αἰολίδα μοῦσαν. Affignat autem τῇ φρυγίᾳ τὸ ἔνθεον ubi malè Interpres Obsop. *attonitum.* volvit enim Harmonides *religiosum*, ut paterloeis citat. & apud Apulejum libr. 1. Florid. Sed de tonorum istorum qualitate omnes isti fere inter se dissentiunt: tribuit Ionio τὸ γλαφυρὸν. Interpres *suavitatem*, vertendum erat *varium* ut apud Apulejum loc. cit. sic sæpe apud Homer. γλαφυρὸν pro eo quod multos recessus multasque latebras habet. *Bourd.* Modorum seu nomorum ratio circumscribitur. Phrygio tribuit τὸ ἔνθεον Bacchanalem licentiam, Dorico severitatem, Ionico jucunditatem Apul. lib. 1. Florid. Plut. & Boëth. in Music. *Cogn.*

πωῦτε μ' ἐν πάντα ἐκμεμαθήκα παρὰ σοῦ. τὰ μέγιστα γ', καὶ ὧν ἕνεκα ἐπεθύμησα τῆς αὐλητικῆς, οὐκ ὀρῶ πῶς ἂν ἀπ' αὐτῆς μοι περιγενοίθη ἡ δόξα, ἢ παρὰ τῶν πολλῶν, καὶ τὸ ἐπίσημον εἶναι ἐν πολλῇσι, καὶ δείκνυσθαι τῷ δακτύλῳ. καὶ μὴν πάντα φαιῶ, δύης ἐπιρρέσθαι πάντας εἰς ἐμὲ, καὶ λέγειν τοὔνομα, ὅτι σὺ εἶ Ἁρμονίδης ἐσσὶ, ὁ ἄριστος αὐλητής. ὥσπερ ὅτε καὶ σὺ ὦ Τιμόθεε, τοσοῦτον ἐλθὼν οἴκοθεν ἐκ Βοιωτίας, ὑπηύλησας τῷ Παυδιονίδῃ. καὶ νικήσας ἐν τοῖς Αἴαντι τοῖς ἐμοῖσιν, [1] ἔ ἀμώνυμόν σοι ποιήσω τὸ μέλος, ἀϊδεὶς μὲν, ὃς ἠγνόει τοὔνομα, Τιμόθεον ἐκ Θηβῶν. ἀλλ' ἴσθι ἂν καὶ νῦν φαιῆς, σπεύσουσιν ἐπὶ σὲ πάντες, ὥσπερ [2] ἐπὶ τὴν γλαῦκα τὰ ὄρνεα. [3] τοῦτ' ἐστὶ, δι' ἃ σφῷ ἡυξάμην αὐλητῆς γενέσθαι, καὶ ὑπὲρ ὧν ἐπόνησα τὸν πόνον τὸν πολύν. ἐπεὶ τἄλλα αὐλεῖν αὐτὸ, ὦ δὲ ἔδοξεν εἶναι δι' αὐτὸ, οὐκ ἂν ἐξαίμην, ἀγνώστῳ μοι περιγενόμενον, οὐδ' εἰ Μαρσύας, ἢ Ὄλυμπος ἠθέλησαν μέλλοιμι λαθάνειν. [4] οὐδὲν γὰρ ὄφελος ἀποῤῥήτου φασὶ, καὶ ἄφαντος ἡ Μουσικῆς. ἀλλὰ σὺ ἔφη καὶ ταῦτα

quam omnia ex te didici. Sed maxima illa quorum gratia artem ludendi tibia expetivi, nescio quomodo inde mihi obvenire queant, celebris apud multos opinio, & in cœtibus claritudo, ut digito monstrer, & ubicunque visus fuero, protinus omnes in me convertantur, & nomen dicant. Hic ille est Harmonides tibicen præstantissimus. Quemadmodum quando, cùm primùm domo è Bœotia venisses, Pandionidi tibicinem egisti: cumque in Aiace furente, eum vicisses qui tuo cognominem cantum modulabatur, nemo erat, qui nomen tuum, Timotheum Thebanum ignoraret. Imò etiam nunc ubicunque visus fueris, ad te concurrunt omnes, ut ad noctuam aviculæ. Hæc sunt quorum gratia tibicen evadere optavi, & pro quibus magnum illum laborem exhausi. Quandoquidem tibia canere, per se citra famæ accessionem non expetiverim, si ignoto mihi obtingat, non si Marsyas, aut Olympus non sentiens evasurus sim. Siquidem in celebris, & ignotæ Musicæ nullum est emolumentum. At tu, in-

1 Τῆ ὁμάνυμόν σε] Τῆ ὁμωνύμῳ σε. Marc.

2 Ἐπὶ τὴν] *Aves circa noctuam.* Cætera enim sunt Interpretis non Luciani, de hoc proverb. Aristot. Laert. Dio Chrysostomus, alii. *Bourd. Ad noctuam*] Noctua noctu videt, canit & volat sola, odiosa cæteris avibus in quas astuta utitur dimicatione, nam avicularum multitudine circumdata resupina pedibus pugnat, collectaque in arcum rostro & unguibus tota tegitur, ei auxiliatur accipiter, fœdere quodam naturæ, ut inquit Plin. Laërtius scribit, Timonem Philiasium hoc nomine maximè reprehendisse Arcesilaum quod is populares plausus non aliter consectaretur, atque noctua frequenti avium conventu claudi consuevit.

Hæc ait & turbam dextra lavaque frequentem
Ingreditur, volucres ululas mirantur inepta,
Illa stupet solidum, sed tu vanissimè, plebis
Captator, quid ob hæc tam non præclara superbis?

Sic Apologum Ang. Politia. in sua Lamia exponit. *Cogn.*

3 Ταῦτ' ἐστὶ δι' ἃ σφῷ ἡυξάμην] Δι' ἃ σφῷ ἠυξάμην. Marc.

4 Οὐδὲν γὰρ] Τῆς λανθανούσης μουσικῆς ἀδὲς λόγος. Vide Interpr. Persii ad Sat.

παίδευσόν με, ὅπως μοι χρήσιμον κἀμοιγε τῷ τέχνῃ. καί σοι δὶς τοῦτο ἔσομαι τῷ χάριν, καὶ ἐπὶ τῇ αὐλήσει, καὶ τῷ μέτρῳ, καὶ ἐπὶ τῇ δόξῃ αὐτῆς. ἀποκρίνεται δὲ αὐτῷ ὁ Τιμόθεος, ἀλλ' ὦ Ἁρμονίδη, ἐρᾷς μὲ ἔφη οὐ σμικρᾶ ἀγαθοῦ πράγματος, ἐπαίνου, καὶ δόξης, καὶ ἐπισήμους εἶναι, καὶ γνωρίσεσθαι ὑπὸ τῶν πολλῶν. τοῦτο γ', εἰ μὲ ἐθέλοιμι πως εἰς τὸ πλῆθος παρελθὼν ἐπιδεικνύμενος, ἐθέλοις προέσθαι, μακρὰν ἂν χρόνου, καὶ οὐδὲ ὅπως ἅπαντες ἔσονταί σε. τῷ γὰρ ἂν δυνατὸν ἢ θέατρον, ἢ στάδιον ὅτω μέγα, ἐν ᾧ πᾶσιν αὐλήσεις ἔξεστιν Ἕλλησιν; ὡς γ' ποιήσας γνωσθήσοι αὐτοῖς. καὶ ἐπὶ τὸ πείρασ ἀφίξῃ τῆς δόξης, ἐγὼ καὶ τοῦθ' ὑποθήσομαί σοι. σὺ γὰρ αὐλεῖ μὲν ὑπὸ τῶν θεάτρων σόφιστα. ἀτὰρ, ὀλίγοι μελίττα σοι τῶν πολλῶν. ἡ δὲ ἐπίτομος, καὶ ῥᾷστα ἐπὶ τὴν δόξαν ἄγουσα, ἥδε ἐστίν. εἰ γὰρ ἐπιλεξάμενος τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι τοὺς δρίστους καὶ ὀλίγους αὐτῶν, ὅσοι κορυφαῖοι, καὶ ἀναμφιλόγως θαυμασοί, ἐπ' ἀμφότερα πίσοι, εἰ τούτοις φανεὶ ἐπιδείξαιο τὰ αὐλήματα, καὶ ὅτοι ἐπαινέσονταί σε, ἅπασιν Ἕλλησι νόμιζε ἤδη γεγνῆσθαι γνώριμος ὃν ὅτω βούλει. καὶ τὸ παράγραμμα ὅρα πῶς σεμνόν ἐστι. εἰ γὰρ οὓς ἅπαντες ἴσασι, καὶ οὓς θαυμάζουσιν, οὗτοι γ', ὅσοντινά σε αὐλητὴν δίδασκουσιν ὄντα, τί σοι δεῖ τῶν πολλῶν, οἵτε πάντες ἀγνοήσουσι τοὺς ἀμείνον κρί-

inquit, doce me etiam hæc quomodo mihi me ipso, & arte sit utendum. Ac tibi duplici nomine gratiam habebo, cùm propter tibiæ cantum quem callebo, tum quod maximum est, propter gloriam quam ex eo obtinebo. Cui sic respondet Timotheus. Rem non exiguam, ut probè scis Harmonides, laudem & gloriam amas, qua sis insignis, & à vulgo cognoscaris. Sed hoc, si in cœtus prodeundo ut specimen artis edas, tibi parare velles, longum foret, neque sic te nossent omnes. Etenim ubi gentium, aut theatrum, aut stadium ita magnum inveniretur, in quo Græcis omnibus tibia modulareris? Vt autem illis innotescas & voti tui compos fias, hoc consilium tibi dabo. Tu quidem in theatris tibia nonnunquam lude, sed vulgus parum tibi sit curæ. Hæc via quæ ad gloriam ducit est compendiaria & facillima: si collectis Græciæ optimatibus, eorumque paucis, quicunque primores sunt, & citra controversiam admirandi, spectatæ utrinque fidei, si inquam his tuæ modulationis specimen exhibeas, & hi te laudent, puta te tam brevi tempore Græcis omnibus jam innotuisse. Et vide qua ratione rem hanc tibi construo. Nam si ii quos norunt, & miranțur omnes, te præclarum tibicinem esse cognoscent, quid vulgo tibi opus, qui meliores rerum judices

Sat. 1. *Bourd.* Hujus Adagii sensus est, quasvis egregias dotes ingenii, si non proferas, perinde esse quasi non habeas. Suet. in Nero. Gell. c. ult. lib. 13. Ovid.

Tu licet ad Thamyram superes, atque Orphea cantu
Non erit ignota gratia magna lyra. Cogn.

1 Τί σοι δεῖ τῶν πολλῶν] Vt mima illa, satis est equitem mihi plaudere. *Bourd.*

1 Ἀναμ-

νυμ δυσμαθοῦς; ὁ γὰρ τοι πολὺς ὄχλος, αὐτοὶ μὲν ἀγνοοῦσι τὰ βέλτια, βαναυσοτέρνης οἱ πολλοὶ αὐτῶν. οὐτοι δ' ἂν οἱ πεπαίκοντες ἐπαινέσωσι, πιστεύσει μὴ ἂν ἀλόγως ἐπαινεθῆναι τοῦτον. οὕτε ἐπαίνεσεν καὶ αὐτοί. καὶ γὰρ ἂν καὶ ἐν ταῖς ἀγῶσιν, οἱ μὲν πολλοὶ θεαταὶ εἰσι κρότησαί ποτε, καὶ συρίσαι. κεκρᾶναι δ' ἐπὶ πέντε, ἢ ἕξ, ἢ ὅσοι δή. τοῦτο ὁ μὲν Ἁρμονίδης οὐκ ἔφθη ποιῆσαι, μείζω γὰρ αὐλῶν φασιν, ὅτε τοσοῦτον ἠγωνίζετο, φιλοπρωτεργήσας ἐαυτοῦ, καὶ ἐσεφάνωσε τῷ αὐλῷ, καὶ ἐν τῇ σκηνῇ ἀπέθανε, τὸ αὐτὸ καὶ τοσοῦτον καὶ ὑστάτην αὐλήσας ἐν Διονύσοις. ὁ μέντοι Τιμοθέου λόγος, οὐκ αὐλητοῦ, οὐδ' Ἁρμονίδου μόνον εἰρῆσθαι μοι δοκεῖ, ἀλλὰ πᾶσιν, ὅσοι δόξης ὀρέγονται, δηλοῦντι τὰ ἐπιδεικνύμενοι, καὶ ὧν ἔστι πολλῶν ἐπαίνων δέοντες. ἔγωγ' οὖν ὁ ποτὲ καὶ αὐτὸς συνοίσειν τι ὁμοίως ὁρῶν καὶ ἐμοὶ ἐδόκουν, καὶ ἐζήτουν ὅπως ἂν πάντες γνωσθείην πᾶσι, τῷ Τιμοθέου λόγῳ ἑπόμενος, ἐσκοπούμην ὅστις ἄριστος εἴη ἐν τῇ πόλει, καὶ ὅτῳ πιστεύσουσιν οἱ ἄλλοι, καὶ ὃς ἀνὴρ πάντων δέκεσειεν ἄν. ὅτῳ ἔμελλες ἡμῖν φαίνεσθαι τῷ δικαίῳ λόγῳ, ὁπόσῳ τὸ κεφάλαιον δεῖ σε ἀπάσης ὁ γνώμων φαίνεσθαι, καὶ ὁ ὀρθὸς κανὼν ἐν τοιούτων. εἰ δέ σοι δόξαιμι τάμοὶ, καὶ σὺ ἐπαινέσειας αὐτά, ἐᾶν γὰρ οὕτω φανήσεσθαι. καὶ δὴ ἐπὶ πέντε ἦκεν με ἐλπίδες, ἐν μιᾷ ψήφῳ τὰς ἁπάσας λαβόντα. ἢ τίνα γὰρ ἂν ἄλλον ἐλόμην, ἐχὶ καὶ πάνυ ἂν εἰκότως νομισθείην; ὡς λόγῳ γε ἑνὸς ἀνδρὸς [1] ἀναρίθμους

dices omnino sequetur? Siquidem popularis ista multitudo, quæ magna ex parte mechanicis opificibus constat, fere semper ea quæ sunt optima ignorat. Quemcumque autem proceres laudaverint, eum non temerè laudatum credunt. Itaque & ipsi laudabunt. Quippe in ipsis quoque certaminibus multi sunt spectatores, qui aliquando applaudunt, & explodunt: at septem aut quinque, aut quot libet judicium ferunt. Hæc quidem Harmonides non præstitit. Etenim inter tibias ut fertur, cùm primum in certamen descendisset, ambitiosiùs spiritum intendens, in ipsa tibia expiravit, & in scena non coronatus obiit, cùm idem & primum & postremum in Bacchanalibus tibia cecinisset. Hoc Timothei consilium, non tibicinibus, non Harmonidæ tantum dari mihi videtur, verum omnibus qui gloriam appetunt, & publicum ingenii specimen edentes, vulgi laudem reposcunt. Proinde ego quum similia de rebus meis animo versabam, & quærebam qua ratione quamprimum innotescerem omnibus, Timothei consilium secutus, considerabam quis civium esset præstantissimus, & cui fidem cæteri adhiberent, quique pro omnibus sufficeret. Tu igitur nobis revera talis videri debebas, quoniam virtutis omnis caput es, ut ajunt, gnomon & recta regula rerum hujusmodi. Quòd si mea scripta tibi commonstrarem, eaque laudares, fieret ut sic agnoscerentur, & continuò spei compos essem, in uno calculo cunctos allecturus. Annon si aliquem tibi præferrem, errare meritò existimarer? Itaque juxta proverbium, in uno viro aleam ju-

1 Ἀναρίθμους ἐν ἀνδρὶ] Vide Paræmiog. sic in Dialogo pro Imaginibus. Bourd.

1 Τοῦ

ψηφῳ τ κύβου. τὸ δ' ἀληθὲς, ὥσαφ ἂν εἰ ἅπασι παρῆν ἀνθρώποις ἐπιδεικνύμενος τοὺς λόγους. ἦλθον γὰρ, ὡς καθ' ἕνα τι, καὶ σὺν ἅπασι πάντων συνειλεγμένων, μᾶλλον αὐτοὺς ἁπάντων ἂν ἤθελε. οἱ μὲν γὰρ τ Λακεδαιμονίων βασιλεῖς, τ ἄλλων ἑκάστου μίαν ψῆφον φερόντων, ἐκεῖνοι μόνοι ἑκάτερος αὐτῶν, δύο ἔφερον. σὺ δὲ, καὶ τὰς τ ἐφόρων, καὶ τὰς τ γερόντων ἀθρόας, καὶ ὅλως ἁπάντων ὁ πολυψηφότατος ἐν παιδείᾳ. σύ γε καὶ μᾶλιστα ὅσῳ [1] τῶν λόγων ἀεὶ καὶ σώζεται φέρεις, ὃ καὶ θαρρεῖν με πρὸ πολλοῦ ποιεῖ, διά γε τὸ μέγεθος καὶ τολμήματος, καὶ πάνυ δικαίως ἂν φοβοῖτ' ἐγώ. κἀκεῖνο δὴ νὴ Δία, ἀθρόον καὶ αὖ πρὸ θαρρεῖν ποιεῖ, τὸ μὴ παντάπασιν ἀλλότριον τἀμὰ εἶναί σοι. ὃς πολείτης τε ἐκείνης εἰμὶ, καὶ πολλάκις δὴ ἐποίησας, τὸ μὲ ἀθρόον, ἰδίᾳ, τὸ δὲ δεύτερον, κοινῇ μὴ παντὸς δ' ἔθνους. ὥστε καὶ νῦν ἐμοὶ εἰς τὸ χεῖρον ῥέπουσιν αἱ ψῆφοι ἐν τῷ λόγῳ, καὶ ἐλάττους ὦσιν αἱ ἀμείνους, σὺν τῷ τ Ἀθηνᾶς ἀθρόᾳ, ἀναλήψῃ τὸ σὸν ἔθος σαυτῷ. καὶ τὸ ἐπανόρθωμα οἰκεῖόν σοι δοκεῖτω. καὶ γὰρ ἐγὼ δὲ ἐκεῖνό μοι ἱκανὸν, εἰ πολλοὶ ἐθαυμάσαν ἀθρόον εἰ ἔνδοξ' ἤδη ἐγὼ, εἰ ἐπαινοῖντ' ἀθρόοι τ ἀκουόντων οἱ λόγοι. πάντα ἐκεῖνα, ταχὺ ἰόμενα ὀνείρατά φασι, καὶ [2] ἐπῶν σκιαί. τὸ δ' ἀληθὲς, ἐν πρὸ πολλοῦ δειχθήσεται. ὅτ' ἀκριβὴς ὁρᾶν τ ἐμῶν. ἐδὲν ἀμφίδοξον ἔπι, ἐδ' ὡς ἄν τις ἐνθυμήσειεν, ἀλλ' ἢ ἄριστον καὶ παιδείαν ἐκεῖνο

jaciemus. Ac revera, perinde fuerit ac si omnium gentium hominibus meos libros ostendam. Etenim liquet quòd & seorsim singulos, & collectim universos ingenii præstantia antecellis. Sanè Lacedæmoniorum reges, cùm reliqui unum quisque calculum ferrent, ipsi soli, uterque duos ferebant. At tu ephororum, præterea senum, denique omnium calculos in eruditione æquas, eoque magis quòd album semper & salutiferum fers. Quo fit ut in præsentia confidam, cùm alioqui ob magnitudinem ausi meritò metuerem. Quinetiam illud animum addit per Iovem, quòd meæ res alienæ tibi non censeantur: cùm ex ea urbe sim oriundus, quam primum quidem privatis, deinde etiam publicis beneficiis tota cum gente cohonestasti. Quare si fortè nunc in pejus vergant calculi in sententiis ferendis, & pauciores sint qui meliores: tu adjecto Minervæ suffragio, ex te ipse quod deerit suppleto, tibique proprium supplementum censeatur. Neque enim id mihi sufficit, si multi ante sunt admirati, si clarus ego jam sum, si meæ orationes ab auditoribus laudantur. Illa omnia ut est in proverbio, somnia sunt evanida, & verborum umbræ. Cæterùm ipsa veritas nunc ostendetur. Hic lucubrationum mearum exactus est terminus. Non amplius est dubium, nec quisquam ambiget, quin id omnium optimum juxta disciplinas existimari oporteat, quod tibi

1 Τῶν λόγων] De his calculis res nota. *Bourd.*

2 Ἐπῶν σκιαί] Sic legit Interpres & Paræmiog. In Anglic. Cod. rectius ἐπείνων σκιαί. ut σκίας ὄναρ apud Pind. *Idem.*

νομίζεσθαι, στί γε δόξαν, ἢ πάντων. φέρεμεν ἢ χρή, ὡς ὕτω μέγαν ἀγῶνα χωρῆσε. δέξαιμην γὰρ ἂν Θεοί, λόγε ἄξιοι. καὶ βεβαιώσαιτε ἡμῖν τὰ ἀφ' ἑτέρων ἄλλων ἔπαινον. ὡς τὸ λοιπὸν θαρρήσωμεν, εἰς τὰς πλείους παρεῖναι. [1] πᾶν γὰρ ἤδη στάδιον, ἥπιον φοβερᾶ τῷ Ὀλύμπια τὰ μεγάλα νενικηκότι.

tibi visum fuerit. Sed eum bona verba dicere par est, qui in tantum certamen descendit. Vtinam certè pretio digni censeamur ô Dii, ac eam quæ nobis ab aliis eventura est, laudem confirmetis, ut in posterum fidenti animo in publicum prodeamus. Quippe omne stadium minùs reformidandum est ei, qui magna Olympia devicerit.

1 Πᾶν γὰρ ἤδη στάδιον ἥπιον φοβερᾶ τῷ τὰ μεγάλα Ὀλύμπια νενικηκότι] Hoc loco τὰ μεγάλα non παρέλκει, sed eo, quod in pluribus locis Græciæ certamina sacra celebrabantur sub Olympiorum nomine, ideo dixit Olympia magna ad differentiam eorum, quæ minus celebria erant. Intelligit igitur Olympia magna, quæ Pisæ ad Alpheum celebrabantur, quæ & antiquissima à Pelope & Hercule erant, & celeberrima non solum in tota Hellade, sed etiam Italia, Sicilia, Asia, Ægypto, Syria, Cyrenaica, concurrentibus ad spectaculum, & athletas & quadrigas eo mittentibus: minora vero Olympia erant, quæ celebrabantur Dio Macedoniæ ab Archelao rege instituta, quod nos docet Demosthenis Scholiastes ad orationem περὶ παραπρεσβείας his verbis: τὰ Ὀλύμπια δὲ φασὶν Ἀργέλαον ἐν Δίῳ τῇ Μακεδονίας κατάστησαν, ἄγετο δὲ ἐπ' ἐνίοις, ὡς φασὶν, ἡμέραις ἑπτακαίδεκα ταῖς μέσαις. Eodem nomine erant etiam Athenis, ut docet Pindari Schol. ad Olymp. 7 ad hæc verba, κρατεῖς ἐν Ἀθήναις. Sic enim commentatur: εἴη δὲ ἂν ἴσως Παναθήναια ἢ τὰ Ἡράκλεια, ἢ τὰ Ὀλύμπια, &c. Vetus inscriptio Romana, de qua Iosephus Scaliger lib. de emendatione temp. quinto pag. 476 Olympia etiam post Panathenæa recenset & Hesychius Ὀλύμπια ὁ Ἀθήνησιν ἀγών. Item alia Olympia, quæ Smyrnæ, & alia, quæ Pergami, & alia Alexandriæ, quorum mentionem fieri in Pandectis asserit idem Scaliger. Respectu igitur horum omnium certaminum, quæ sub nomine Olympiorum diversis locis celebrabantur, dicta sunt Olympia magna ea, quæ Pisæ committebantur. *Palm.*

ΣΚΥΘΗΣ, Η ΠΡΟΞΕΝΟΣ.

SCYTHA, SEV HOSPES.

ARGVMENTVM.

[1] *Laudat Macedonicos quosdam cives, patronos, ut videtur, suos: ut à quibus maximè adjutus atque apud cæteros promotus fuerit. Facit autem hoc collatione quadam Anacharsidis Scythæ & Solonis Athenienſis, ad quem cùm alter Athenas profectus, à Toxa-*

1 Περσαλικὰ. Habita verò in Macedonia & quidem ut conjecturam feceris Thessalonicæ. Pateſcet legenti insià. *Marc.*

1 Περ-

re, populari ſuo adductus fuiſſet, & humaniter acceptus ab illo, & brevi toti civitati notus atque acceptus factus eſt. Eodem igitur pacto & ſe, cùm in Macedoniam veniſſet ab omnibus, ut ad illos, de quibus encomium hoc inſtituit, diverteret, iiſdemque ſeſe commendaret, admonitum fuiſſe, ait. Vt enim apud Athenienſes aliquando Periclem, Ariſtotelem & Solonem, quaſi caterorum omnium inſtar fuiſſe, ita hos inter Macedonas reliquos excellere. Titulum, ex eadem ratione qua ſuperiores, hac quoque oratio habet. Catera plana ſunt.

Οὐ [1] πρῶτος Ἀνάχαρσις ἀφίκετο ἐκ Σκυθίας Ἀθήναζε παιδείας ἐπιθυμίᾳ τῆς Ἑλληνικῆς, ἀλλὰ καὶ Τόξαρις πρὸ αὐτοῦ, σοφὸς μέν, καὶ φιλόκαλος ἀνὴρ, καὶ ἐπιποθούμενος φιλομαθῶν τῶν δρίσιων. εἰσὶ δέ, οἱ μὲν βασιλείου γένους ὄν, οἱ δὲ τῶν πιλοφορικῶν, ἀλλὰ Σκυθῶν τῶν πολλῶν, καὶ δημοτικῶν, οἷοί εἰσι παρ' αὐτοῖς οἱ ὀκταπόδες καλούμενοι. τοῦτο δέ ἐστι, δύο βοῶν διαστόλω εἶναι, καὶ ἀμάξης μιᾶς. ὅτε ὁ Τόξαρις, ἀσθ' ἁπλῶς ἐπὶ ὀπίσω ἐς Σκύθας, ἀλλ' Ἀθήνησιν ἀπέθανε. καὶ μετὰ πολὺ, καὶ Ἥρως ἔδοξε. [3] καὶ σφίσιν αὐτὸ ξείνῳ ἰατρῷ οἱ Ἀθηναῖοι. τοῦτο γὰρ τὸνομα, ἥρως γενόμενος, ἐπικτήσατο. τὸν δ' αὐτὸν τρόπον τῆς ἐπωνυμίας, καὶ ἀνθ' ὅτου ἐς τοὺς ἥρωας κατελέγη, καὶ τῶν Ἀσκληπιαδῶν εἷς ἔδοξεν, οὐ χρεὼν ἔστω διηγήσασθαι, ὡς μάθητε, ὅτι Σκύθαις μόνοις ἐπιχώριον ὂν ἀπα-

Non primus Anacharſis diſciplinæ Græcanicæ ſtudio ex Scythia venit Athenas: ſed ante illum Toxaris, vir ſapiens honeſtatis & ſtudiorum optimorum amans. Non erat autem regiæ ſtirpis, nec eorum qui pileos geſtant, ſed unus è vulgo & plebe Scytharum: cujuſmodi ſunt qui apud illos vocantur [2] Octipedes: quo ſignificant aliquem duorum boum, uniuſque plauſtri eſſe dominum. Hic Toxaris nuſquam ad Scythas rediit, ſed Athenis diem obiit. Nec multo poſt, & Heros eſt habitus, & ipſi quanquam peregrino Medico Athenienſes hoſtias immolant. Nam hoc nomen, heros factus, inſuper adeptus eſt. Sed enim cauſam nominis, & quamobrem in heroum numerum eſt relatus, unuſque ex Aſclepiadibus habitus, non erit fortè alienum narrare, ut cognoſcatis, non Scythis tantùm moris eſſe immorta-

1 Πρῶτος] Sic reſtè, & patet hac narratione, mendoſe in aliis πρεσβύτων. Bourd. Vide hujus vitam & Epitaphium apud Laërtium. *Cogn.*

2 *Octipedes*] Scythico proverbio dicebantur quibus ruſticanæ tantum opes erant, quique duos poſſiderent boes, & currum unum: inter opes enim ruſticanas præcipuè recenſet Heſiod. bovem aratorem. *Idem.*

3 Καὶ ἐτίμησιν αὐτῷ ξείνῳ ἰατρῷ οἱ Ἀθηναῖοι] Malè Interpres: *Et ipſi quamquam peregrino Medico, Athenienſes hoſtias immolant.* ἐτίμησιν αὐτῷ, ξείνῳ ἰατρῷ. hoc eſt, *ipſi hoſtias immolant, ſub nomine peregrini Medici.* Menagius.

1 Πάμ-

ϑανατίζειν, καὶ [1] πέμπειν ἀφ' ἑαυτῶν Ζάμολξιν, ἀλλὰ καὶ Ἀθηναίοις ἐξεῖναι Θεοπομπεῖν τοὺς Σκύθας. ἐπὶ τῷ Ἐλκάδος καὶ τῶν λοιμῶν τὸ μέσον, ἔδεξεν ἡ Ἀρχιτέλους γυνὴ, ζηλοπαθήσασα ἀνδρὸς, ἐπισταμένη οἱ [2] τὸν Σκύθην, κελεύσαι εἰπεῖν Ἀθηναίοις, ὅτι παύσονται τοῦ λοιμοῦ ἐχόμενοι, ἢν τοὺς πανώπλους οἶνῳ πολλῷ ῥαίνωσι. τοῦτο συχνάκις γινόμενον, ἐπεὶ ἠμέλησαν Ἀθηναῖοι οἱ ἀκούσαντες, ἅπασι μηκέτι λοιμῶδες αὐτοὺς, εἴτε, ἀτμός τινας πονηροὺς ὁ οἶνος σβέσας τῇ ὀδμῇ, εἴτε ἄλλο τι τοῖον εἰδὼς ὁ ἥρως ὁ Τόξαρις, ἅτε ἰατρικὸς ὤν, συνεξέλυσεν. ὁ δὲ ὧν μισθὸς τῶν ἰάσεων, ἐπὶ τῷ τῶν ἀπεδεδεγμένων αὐτῷ, λεύκος [3] ἵππος καταδυόμενος ἐπὶ τὴν μνήμην. ὅθεν ἐδηλοῦτο ἡ ἐπὶ τῇ μνήμῃ, καταστολὴ αὐτῷ, σὺν τοιαύτῃ σκεπάσει τὸν οἶνον. καὶ χρεὼν κεῖσθαι ὁ Τόξαρις πεπεμμένος, τῇ τε ἐπιγραφῇ γνωσθείς, εἰ καὶ μὴ πᾶσα ἐφαίνετο. ἔτι καὶ μᾶλλον ὅτι ἐπὶ τῇ σήλῃ Σκύθης ἄνωθεν ἐγκεκόλαπτο, τῇ λαιᾷ τόξον ἔχων ἐντεταμένον, τῇ δεξιᾷ δ', βιβλίον ὡς ἐόντα. ἔτι καὶ νῦν ἔστιν ἰδεῖν αὐτὸ ὑπὲρ ἡμᾶς, καὶ τὸ τόξον ὅλον, καὶ τὸ βιβλίον. τὰ δὲ ἄλλα τῆς σήλης, καὶ τὸ κεφάλαιον, ὁ χρόνος ἤδη ἐλυμήνατό που. ἔστι δὲ πολὺ ἀπὸ τοῦ Διπύλου, ἐν δεξιᾷ εἰς Ἀκαδήμειαν ἀπιοῦσιν, ἀμέσως τὸ χῶμα, καὶ ἡ σήλη χαμαί. πολλὰ ἀλλ' ἐστεφάνωται ἀεί. καὶ φασὶ πυρεταίνοντάς τινας, ἤδη πεπαῦσθαι ἀπ' αὐτοῦ. καὶ μὴ

talitate donare, & ad Zamolxim mittere, sed etiam Athenienſibus licere Scythas in Græcia Deos facere. Quo tempore ſæva peſtilentia graſſabatur Athenis, exiſtimavit Architelis areopagitæ viri uxor, aſtantem ſibi Scytham juſſiſſe ut Athenienſibus diceret ceſſaturam peſtem, ſi vino multo conſpergerent angiportus. Quod cùm ſæpe feciſſent (non enim conſilium neglexerunt Athenienſes) non amplius graſſata eſt peſtis, ſive vapores infeſtos odore ſuo vinum extinxit, ſive quid aliud efficacius cognitum heros Toxaris, ut pote medendi peritus, conſuluit. Itaque curationis merces, etiam nunc illi perſolvitur, videlicet albus equus qui ad ejus monumentum immolatur: unde accedentem illum, Dimænete oſtendit illa de vino mandata dediſſe. Atque ibi inventus eſt Toxaris ſepultus, ipſaque inſcriptione cognitus, quanquam integra non apparebat. In primis verò quòd ſuper columnam Scythico vir ornatu ſculptus erat, læva intenſum arcum tenens, dextra librum ut videbatur. Et etiamnum præter ejus dimidium, & arcum totum, & librum videas: reliquum verò columnæ, & faciem, temporis longinquitas jam labefactavit. Eſt autem non procul à Dipylo, à læva in Academiam euntium, non magnus tumulus, humique cippus, verùm ſemper eſt coronatus: & ajunt quoſdam febricitantes ab eo ſublevatos (neque id per

1 Πέμπειν περὶ τὸν Ζάμολξιν] Dico alibi. *Bourd.* Καὶ πέμπειν ὡς ἐπὶ τὸν Ζάμολξιν. Marc. Morem hunc mittendi ad Zamolxim ſcribit Herod. & Strab. in 7. Suid. in dictione Ζαμόλξις. Cogn.

2 Τὸν Σκύθην] Τὸν Τόξαριν. Menagius.

3 Ἵππος] Dico alibi. *Bourd.*

I Ἐπὶ

ἢ Δί, οὐδὲν ἄπιστον. ὃς ὅλην πο-
τὲ ἰάσατο τὴν πόλιν. ἀλλὰ γὰρ ἐπὶ
τοῦτο ἐμνήσθην αὐτοῦ, ἵνα μὴ ἐπ-
ὶ Τόξαρις. Ὁ Ἀνάχαρσις δ', ἅτε
καταπεπλοκώς, ἀνὴρ οὐκ Ἑλληνικὸς,
οἷα δὴ ξένος, καὶ βαρβαρικὸς, καὶ
μετρίως πεπαιδευμένος ἐπὶ τῷ γνώ-
μῃ. πάντα ἀγνοῶν. ψοφοδεὴς
ὢν τὰ πολλὰ. οὐκ ἔχων ὅ, τι
χρήσαιτο ἑαυτῷ. καὶ γὰρ σωφρὼν καὶ
καταγέλωτος ἄξιος ἦν ὁρᾶσθαι ἐπὶ
τῇ σκευῇ, καὶ ὁμογλώσσων οὐδένα
ἐώρασκε. καὶ ὅλως, μετεμέλειν
αὐτῷ ἤδη τῆς ὁδοῦ, καὶ ἐδεδίει, μὴ
ἐδεήθη μόνον τοῦ Ἀθηναίου, ἐπὶ
πόδα ἂν ὀπίσω χωρεῖν. καὶ
πλοίοις ἐπιβαίνων, πλεῖν αὖθις ἐπὶ
Βοσπόρου. ὅλην δὲ πολλὴ ὁδὸς ἐμελ-
λεν αὐτῷ ἔσεσθαι οἰκαδὲ ἐς Σκύθας.
ὅτῳ ἐχρήσατο τῷ Ἀναχάρσιδι, σύ-
τυγχάνω δοίμων τις ἀγαθὸς, ὡς ἀ-
ληθῶς ὁ Τόξαρις ἤδη ἐν τῷ Κερα-
μεικῷ. καὶ τὸ μὲ ᾠδῆσθαι, καὶ ὅλη
αὐτὸν ἐπιστάσασθαι, παντοδαπὸς ἐσπ-
εῖπε μόγις, καὶ χαλεπῶς ἔμελλε γ
αὐτὸν γνώσεσθαι τὸν Ἀνάχαρσιν, ἅτε
γλυκὺς [2] τὸ δοκιμωτάτῳ ὄντα, καὶ
ἐν τοῖς ᾠδοῖσι Σκυθῶν. ὁ Ἀνά-
χαρσις δ', πῶς ἂν ἐκεῖνον ἔγνω ὁ-
μοεθνῆ ὄντα. ἑλλάδι ἐσταλμένον,
ὑπεξυρημένον τὸ γένειον, ἄζωστον,
ἀσίδηρον, ἤδη σωμύλον, αὐτῶν τῶ
Ἀττικῶν ἕνα τὸν αὐτοχθόνων; ἔτω
μετεπεποίητο ὑπὸ τοῦ χρόνου. ἀλλὰ
Τόξαρις Σκυθιστὶ ᾠδοσειπὼν αὐτὸν,
καὶ σὺ ἔφη Ἀνάχαρσις ὢν τυγχά-
νεις, ὁ Δαυκέτου; ἐδάκρυσεν ὑφ'
ἡδονῆς ὁ Ἀνάχαρσις, ὅτι καὶ ὁμό-
φωνον εὑρηκὼς ἄνδρα, καὶ τὸν εἰ-

per Iovem à vero abhorret) qui totam urbem olim sanavit. At enim ad id veniemus cujus gratia mentionem ejus feci. Vivebat adhuc Toxaris, quum navi devectus Anacharsis, ex Pyræo venit, veluti peregrinus & barbarus, animo non mediocriter perturbato, omnia ignorans, ad multa meticulosus, nescius quid ageret. Siquidem à quibus videbatur, ludibrio haberi se ob vestem intelligebat: & nullum eandem linguam callentem inveniebat. Atque omnino jam illum susceptæ profectionis pœnitebat, & vilis duntaxat Athenis, vestigia retrorsum relegere decreverat: atque conscenta navi, rursus in Bosporum navigare, unde non multum illi itineris domum ad Scythas conficiendum restabat. Sic affecto Anacharsidi, bonus quispiam dæmon incurrit, nimirum Toxaris in Ceramico. Ac primùm quidem patria vestis ipsum pertraxit: deinde Anacharsidem nosse non futurum erat ipsi difficile, ut qui ex lectissimo genere ortum ducebat, & inter Scytharum primores locum obtinebat. Vnde verò Anacharsis gentilem illum esse agnovit, cùm Græcam vestem gereret, abraso mento esset, discinctus, sine ense, jam facundus, & ex Atticis indigenis unus. Adeò jam temporis spatio erat immutatus. Verùm Toxaris Scythica lingua ipsum affatus: nonne tu, inquit, es Anacharsis Daucetæ filius? Lachrymatus est præ gaudio Anacharsis, quòd lingua sibi consonum aliquem inveniisset, quique nosset qua-

1 Ἐπὶ πόδα ὀπίσω χωρεῖν] Gallicè similiter dicimus, *retourner sur ses pas.* Menagius.

2 Τὸ δοκιμωτάτῳ] Anglic. Cod. τῷ δοκιμωτάτων. Bourd.

δόπι ὅστις ἦν ὁ Σκύθης, καὶ ἤρε-
θ. σὺ δ' πόθεν οἶσθα ἡμᾶς ὦ ξέ-
νε; καὶ αὐτὸς ἔφη ἐκεῖθέν εἰμι
παρ' ὑμῶν, Τόξαρις τὔνομα, ἐ
τ ἐπιφανῶν, ὥστε κ ἐγνωσμένος ἄν σοι
εἴην αὐτό. μῶν ἔφη ὁ Τόξαρις
εἶ, οὗτος ὃ ἐγὼ ἤκουσα, ὡς τις Τό-
ξαρις ἔρωτι τ Ἑλλάδος, ἀπολι-
πὼν καὶ γυναῖκα καὶ Σκυθίαν, καὶ
παιδία νεογνὰ, οἴχοιτο εἰς Ἀθήνας,
καὶ νῦν ἀμφιτέθραι κεῖθι, πεμφθεὶς
ὑπό τ ἀρίστων; ἐγὼ ἔφη ἐκεῖνός εἰ-
μι, εἴ τις κἀμοῦ λόγος ἦν παρ' ὑ-
μῖν. ἀκοῦσαι ἥδ' ὃς ὁ Ἀνάχαρσις,
μαθητήν σε ἴσθι μοι γεγονηκέναι,
καὶ ζηλωτὴν τ ἐρωτ, ὃν ἠράσθης,
ἰδεῖν τὴν Ἑλλάδα. καὶ κατὰ
γε τὴν ἐμπειρίαν ταύτην. ἀπεδη-
μήσας, ἦκω σοι, μυρία παθὼν ὑπὸ
θαλάττης μέσης ἔτι. καὶ εἰ μὴ
σοὶ σύντροφος, ἔγνως ἂν ἤδη πρὶν ἥλιον
δῦναι, ὁπόσων αὖθις ἐπιταῦθα κρημνῶν.
ἔστις ἐπιλαμψάμενος, ξένα κ ἄγνωστα
πάντα ὁρᾶν. ἀλλὰ πρὸς Ἀκινάκου,
καὶ Ζαμόλξιδος, τ πατρῴων ἡμῖν
θεῶν, σύ με ὦ Τόξαρι περιλαβών, ξεναγήσον, κ δεῖξον τὰ
κράτιστα τ Ἀθήνησιν. εἶπε κ τὰ σὺ
ἄλλη Ἑλλάδι, νόμιμα τὰς ἀγω-
γὰς, καὶ ἀνδρῶν τὰς βελτίστας,
καὶ ἤθη, καὶ πανηγύρεις, καὶ βίους
αὐτῶν, κ πολιτείαν, δι' ἃ πρὸ σὺ τε,
κἀγὼ μᾶλλον, τοσουτῳδὶ ὀδὸν ἤκομεν.
κ μὴ πρόσθεν ἀφεῖναί σε τῶν ἀναγ-
καίων ποιήσωμαι. τοῦτο μὲν ἔφη ὁ Τόξαρις,
ἄκρατα ἐρωτικὸν εἰρήκεις, ἐπὶ τὰς ἡδο-
νὰς αὐτὰς ἐλθόντα, οἵαι δὴ πρόσ-
θεν. πολὺ ἀλλὰ διάφορα. ἐ γὰρ ἂν
ὡς φῂς, ἀπόληθι, ὑσὶ' ἂν ἀφίη σε
θᾶσσον ἡ πόλις. οὐχ ὅπως ἀλίγα
τὰ θελγητρα ἔχει πρὸς τὰς ξένας,
ἀλλὰ μάλα ἐπιλήψεταί σε, ὡς
μήτε γυναικὸς ἔτι, μήτε παιδῶν,

qualis inter Scythas esset: tum interrogavit. Tu verò unde me nosti hospes? Cui ille, Vestras ego sum, appellor Toxaris, non clara stirpe oriundus, ut ex eo tibi notus sim. Num, inquit, Toxaris ille es, quem audivi amore Græciæ, relictis in Scythia uxore, liberisque infantibus, Athenas venisse, ibique nunc degere, & apud optimates in precio esse? Ego inquit, ille sum, si qua de me apud vos fama superest. Proinde, inquit Anacharsis, scias factum esse me discipulum tuum, tuique amoris æmulum, quo perductus es ut Græciam videres. Itaque negotionis hujus exemplo peregrè profectus, venio mala sexcenta passus apud gentes in medio sitas. Ac nisi in te incidissem, decreveram, antequam sol occidisset, gressum ad navim referre, ita turbatus eram quòd peregrina, & ignota omnia conspicerem. At per Acinacem, & Zamolxin Deos nostrates, tu me assumptum ô Toxari, circumducito, & quæcunque Athenis sunt pulcherrima mihi commonstrato. Deinde cætera quæ sunt in reliqua Græcia, & leges optimas, & viros præstantissimos, & mores & celebritates, & vitam ipsorum, & reip. administrationem: ob quæ tu, ego verò post te, tantum itineris emensi sumus: nec redire non spectatis iis me sinas. Hoc equidem, inquit Toxaris, minimè amanter dixisti, te vix fores ingressum, fuisse retrogressurum. Atqui confidenti sis animo: neque enim abibis, ut ais, neque te urbs facilè dimittet. Nec adeò exiguas habet illecebras ad retinendos peregrinos, ut non te capiat, & uxoris, ac liberorum, siquos

σὲ σοι ἤδη εἰσὶ μεμηνᾶσι. ὡς δ' ἂν τάχιστα πᾶσιν ἰδοις τὴν πόλιν τῶν Ἀθηνῶν, μᾶλλον ἢ τὴν Ἑλλάδα ὅλην, καὶ τὰ Ἑλλήνων καλὰ ἐγὼ ὑποδήσομαί σοι. ἔστι σοφὸς ἀνὴρ οὐτοσὶ, ἐπιχώριος μὲν, ἀποδημήσας δὲ μᾶλλα πολλὰ εἰς τε Ἀσίαν, καὶ εἰς Αἴγυπτον. καὶ τοῖς ἀρίστοις τῶν ἀνδρῶν συγγεγόνοτα, τὰ ἄλλα, εἰ δὲ πλησίον, ἀλλὰ καὶ κομιδῆ πένης, ὥστε χάριτα ὕτω δημοσίᾳ ἐστιλμένον. πάλιν οὖν γε τὴν σοφίαν, καὶ τὴν ἄλλην ἀρετὴν, πάνυ τιμῶσιν αὐτὸν. ὥστε καὶ νομοθέτης χρῆναι τοὺς τὰ πολιτείαν, καὶ ἀξιοῦσι καὶ τὰ ἐκείνα τοιαῦτα συγχωρεῖν βιῶν. εἰ τοίνυν φίλον κτήσαιο, καὶ μεγάλης οἰκίας ἀνὴρ ἔσῃ, πᾶσιν νομιζόμενος τὸν Ἑλλάδα σὺν αὐτῷ ἴσαν. καὶ τὸ κεφάλαιον ἤδη ἂν εἰδείης τὸ τῆδε ἀγαθὸν, ὡς οὐκ ἔστιν ὅ, τι ἂν μεῖζον σοι καλὸν χαρίσασθαι δυναίμην, ἢ συσκήνους ἐκείνῳ. μὴ τοίνυν μέλλωμεν ἔφη ὁ Τόξαρις ὁ Ἀνάχαρσις, ἀλλά με λαβὼν, ἄγε πρὸς αὐτόν. ἀτὰρ σκόπει δέοντα, μὴ δυσχερὴς σοὶ δόξω, καὶ σὺ παρέργῳ ἤδη σε τὴν ἔντυξιν ποιήσῃ ἡμῶν. σὺ φράσεις δέ, ἔσπερ ὃς, σκόπει τὰ μέγιστα χαρίσασθαί μοι δοκῶ, ἀφορμὴν διδάσκων τε ἐς ξένον ἄνδρα εὐποιΐας. ἴσως μέντοι. εἰσὶ γὰρ ὅστις τοῖς ξένοις ἡ αἰδὼς, καὶ ἡ ἄλλη ἐπιείκεια, καὶ χρηστότης. μᾶλλον δὲ καὶ δώρημα αὐτὸν αὐτὸς ἡμῖν ποιήσεται, ὁ ἐπὶ σπουδαίας, ὁ λαλῶν ἐσωτέρω. καὶ ἅμα ποιήσεται τὸ Σόλωνα, τοῦτο σοι ἄφη δῶρον μέγιστον ἥκειν ἄγων, ξένον ἀνδρα, φιλίας διάμορον. Σκύθης δὲ ἔστι τε πρὸ ἡμῶν δύο τετραετιῶν. καὶ ἡμᾶς τοῦτο πάλαι ἀφεὶς ἥκει σπουδάζομεν ὑμῶν, καὶ τὰ πάλλιστα ὁ-

siquos habes oblivionem non inducat. Vt verò quàm celerrimè vniversam Athenarum urbem, imò Græciam totam, & res Græcorum præclaras videas, tibi consilium dabo. Hìc est vir sapiens, indigena quidem, sed qui diu in Asia & Ægypto peregrinatus est, & cum optimis quibusque viris versatus. Cæterum non dives, sed pauper admodum. Videbis senem hoc modo populi more amictum. Verumtamen cum propter sapientiam, tum propter alias virtutes ipsum colunt: adeò ut eo legislatore utantur ad reipub. administrationem, ejusque præceptis in vita instituenda parere dignentur. Si hunc tibi amicum paraveris, & cujusmodi vir sit, didiceris, in eo te Græciam universam habiturum puta, & bonorum quæ illic sunt summam cogniturum, ita ut nullo majori officio tibi possim gratificari quam si te huic commendavero. Ne igitur cunctemur ô Toxari, inquit Anacharsis, sed me ad illum ducito. Sed enim illud vereor, ne sit aditu difficilis, tuamque pro me postulationem flocci faciat. Bona verba quæso, inquit ille, rem maximè gratam ipsi me facturum puto, quum occasionem offeram benefaciendi viro peregrino. Sequere me solummodo. Nam cognoscès quanta sit illius in hospites reverentia, quanta æquitas, ac benignitas. Imò potiùs forte quadam hic ipse ad nos accedit, nempe ille qui cogitabundus secum loquitur. Simul Solonem compellans, hoc tibi magnum, inquit, donum adduco, virum peregrinum, amicitiæ indigum. Est autem Scytha ex nostræ gentis nobilibus. Attamen bonis omnibus ibi relictis, vobiscum conversatu-

ψόμην τ Ἑλλάδ. κἀγὼ [1] ἐπ-
τομόν τινα ταύτην ἐξεύρον αὐ-
τῷ, ὅπως ῥᾷστα καὶ αὐτὸς μάθοι
πάντα, καὶ γνώριμος γένοιτο τοῖς
ἀρίστοις. τοῦτο δή σοι ἐπιδείκνυ-
μι καὶ παραδίδωμι. εἰ πίνων ἐγὼ Σό-
λωνα οἶδα, ὅτι ποιήσεις, καὶ
[2] προξενήσεις αὐτόν, καὶ πολίτην
γνήσιον ἀποφανεῖς τ Ἑλλάδος. καὶ
ὀφθῆναί σοι ἔφην μικρὸν ἔμπροσθεν ὦ
Ἀνάχαρσι, πάντα εὐρηκὼς ἤδη,
Σόλωνα ἰδών. τοῦτο αἱ Ἀθῆναι.
τοῦτο ἡ Ἑλλάς. σὸν ἔπι ξέν. σύμπαντές σε ἴσασι. πάντες σε φι-
λοῦσι. τηλικοῦτόν ἐστι τὸ κτῆμα τ παιδεύσεως τοῦτον. ἀπάντων ἐπιλήσῃ τ
σὺ Σκυθίας, συνὼν αὐτῷ. ἔχεις δ ἀπεδημίας τὰ ἆθλα, ᾧ ἔρωτι τὸ
τέλος. ἔτός σοι ὁ Ἑλληνικὸς κανών. τοῦτο ὅδ' ὅρος τ φιλοσοφίας
τ Ἀττικῆς. ὅτῳ πίνων γένωσκε, ὡς
σύδαιμονίσεται ὧν. ὃς συνίσῃ Σό-
λωνι, καὶ φίλῳ χρήσῃ αὐτῷ. μακρὸν ἂν εἴη διηγήσασθαι, ὅπως μὲ
ἥδη ὁ Σόλων τῷ δώρῳ, οἷα ᾤ εἶ-
πεν. ὡς ᾤ τὸ λοιπὸν συνῆσαν, ὁ
μὲν, παιδεύων, καὶ διδάσκων τὰ
κάλλιστα, ὁ Σόλων, καὶ φίλον ἄν-
θρωπον ποιῶν τ Ἀνάχαρσιν, καὶ προθυ-
μούμενος τοῖς Ἕλλησιν καλοῖς, καὶ
πάντα τρόπον ἐπιμελούμενος, ὅπως
ἡδίστῃ διατρίψῃ αὐ τῇ Ἑλλάδι.
οὐδὲ, τὴν πολὺ σοφίαν αὐτοῦ,
καὶ μηδὲ τ ἕτερον πόθον ἐκὼν εἶναι
ἀπολειπόμενον. ὡς γὰρ ὑπῆρξεν
αὐτῷ ὁ Τοξαρὶς ἐξ ἑνὸς ἀνδρὸς ᾧ
Σόλωνος, ἅπαντα ἔγνω αὐ ἀκριβῶς,
καὶ πᾶσιν ἦν γνώριμος, καὶ ἐπι-
μᾶτο δι' ἐκεῖνον. οὐ γὰρ μικρὸν ἦν
Σόλωνα ἐπαινῶν, ἀλλ' οἱ ἄνθρωποι τὸ

rus, & res Græciæ præclaras vi-
surus venit. Porrò ei hoc com-
pendium excogitavi, ut facillimè etiam omnia discat, & optimis quibusque innoteſcat, nimirum ut ipſum tibi adducerem. Ergo ſi Solonem bene novi, ſic facies, ipſum ſuſcipies, & verum Græciæ civem efficies. Iamque Anacharſi, quod paulò antè dicebam, viſo Solone, omnia vidiſti. Hoc ſunt Athenæ, hoc eſt ipſa Græcia. Non amplius es peregrinus, omnes te norunt, omnes te amant. Tantum bonorum in hoc ſene tibi conſiſtere puta. Res Scythicas, cum ipſo converſans, oblivioni trades. Habes tuæ peregrinationis præmia, finem amoris. Hic tibi Græca eſt regula, Atticæ philoſophiæ exemplum. Cognoſce igitur te eſſe fœliciſſimum, qui cum Solone verſaberis, eoque amico uteris. Longum eſſet referre quantum hoc munere delectatus ſit Solon, & quibus verbis reſponderit, utque deinceps mutua conſuetudine ſint uſi, hic quidem Solon, inſtituens & docens pulcherrima quæque; & omnibus amicum faciens Anacharſin, Græcorumque optimis adducens, tum omne ſtudium adhibens, ut quàm jucundiſſimè in Græcia vivens renideret. Ille verò ejus ſapientiam admiratus, ne altero quidem pede lubenter à ſenis latere ſecedens. Prout igitur pollicitus fuerat, Toxaris, ex unico Solone omnia momento cognovit: omnibuſque notus erat, & propter illum in precio habebatur. Non enim Solon parum eum laudabat. Verùm homi-

1 Ἐπιτομόν τινα ταύτην] Supple ὁδόν. Menagius.
2 Προξενήσεις αὐτῷ] Sic Demoſthenes; προξένεις αὐτῶν. Idem.

1 Οὐκ-

τοῦτο, ὡς νομοθέτῃ ἐπῄδοντο, ἐφίλουν, ὡς σπουδαίους δοκιμάζοι. καὶ ἐπίστευον ἀρίστους ἄνδρας εἶναι τὰ πάντα. καὶ ἐμυήθη μὲν βαρβάρων Ἀνάχαρσις, δημοτὴς δὲ γενόμενος, εἰ χρὴ Θεοξένῳ πιστεύειν καὶ τοῦτο ἱστορήσαντι περὶ αὐτοῦ. καὶ οὐκ ἂν δὴ ἀνέστρεψεν οἴκαδε εἰς Σκύθας, εἰ μὴ Σόλων ἀπέπεμψε. βούλεσθε δὴ ἤδη ἐπαγάγω τῷ μύθῳ τὸ τέλος, ὡς μὴ ἀκέφαλος φαίνοιτο; ἆρα γὰρ εἰδέναι ἂ πάνυ μοι δέοντα; ὁ Ἀνάχαρσις οὖν Σκυθίαν, καὶ Τόξαρις παρῆν εἰς Μακεδονίαν ἥκειν, ἐπὶ καὶ Σόλωνα μάρτυρα ἄνδρα ἐπιφανῆ ἐξ Ἀθηνῶν. φημὶ δὴ ὅμοιόν τι καὶ αὐτὸς παθεῖν τῷ Ἀνακάρσιδι. καὶ πῶς χαρίεντα, μὴ νεμεσήσητέ μοι τὴν εἰκόνα, εἰ βασιλικῷ ἀνδρὶ ἐμαυτὸν εἰκάσω. βάρβαρος μὲν γὰρ κἀκεῖνος. καὶ δὴν τι φαίης ἂν τὰς Σύρας ἡμᾶς φαυλοτέρας εἶναι τῶν Σκυθῶν. ἀτὰρ; ὡδὶ καὶ τὸ βασιλικὸν εἰσποιῶ τάχα εἰς τὴν ὁμοιότητα, κατ' ἐκεῖνα δή. ὅτε γὰρ πρῶτον ἐπεδήμησα ὑμῶν τῇ πόλει, ἐξεπλάγην μὲν δὴ ἰδὼν τὸ μέγεθος καὶ τὸ κάλλος, καὶ τὴν ἐμπολιπομένων τὸ πλῆθος, καὶ τὴν ἄλλην δύναμιν, καὶ λαμπρότητα πᾶσαν. ὥστε ἐπιπολὺ ἐτεθήπειν πρὸς ταῦτα, καὶ οὐκ ἐξήρκουν τῷ θαύματι, οἷόν τι καὶ [1] ὀνησιπάτης ἐκεῖνος νεανίσκος ἐπεπόνθει πρὸς τὴν τοῦ Μενελάου οἰκίαν. καὶ ἔμελλον ὥσπερ ἀλεξιθήσεσθαι τῷ χρώματι, ἰδὼν πόλιν ἀκμάζουσαν ἀκμὴν τοσαύτην, καὶ τὴν τοιαύτην, ἀνθοῦσαν ἀγαθοῖς

mines, ut legislatori parebant, sic amabant, quos ille probaret, eosque viros optimos denique esse credebant. Solus verò ex barbaris initiatus est Anacharsis civitate donatus: si Theoxeno fides est habenda, qui hoc etiam de ipso memoriæ prodidit. Sed neque ut puto, nisi mortuo Solone, rediit ad Scythas Anacharsis. Vultis igitur fabulæ finem jam subdam, ne sine capite obambulet? Proinde jam tempus est cognoscendi cujus rei gratia Anacharsis ex Scythia, & Toxaris in præsentia venerunt in Macedoniam, ad quos Solonem etiam virum senem adduxi ex Athenis. Dico simile quid mihi accidisse atque Anacharsidi: ac per Gratias ne mihi similitudinem vitio vertite, si cum viro regio meipsum comparo. Etenim etiam barbarus ille erat. Nec ulla in re nos Syros Scythis illis deteriores esse dixeris: neque res meas cum regia dignitate in similitudinem adduco, sed cum illis quæ dixi. Quum enim primùm in vestram urbem veni, statim obstupui, visa magnitudine, & pulchritudine ipsius, & incolarum multitudine, aliaque potentia, omnique splendore. Itaque diu attonitus hærebam, nec satis mirari illa poteram. Cujusmodi quiddam insulari illi juveni Menelai ædes contemplanti accidit. Ac futurum erat ut animo sic afficerer intuitus urbem tam præclarè vigentem, ac juxta poëtam, bonis omnibus florentem, quibus

1 Ὀνησιπάτης ἐκεῖνος] Telemachus apud Homer. Odyss. repetit alibi. *Bourd.* Telemachus. *Menagius.* Telemachus sc. ex Insula Ithaca, Homer. Odyss. δ. Menalai domum ex auro, argento, electro, & ebore concinnatam, cum stupore quodam miratur. *Cogn.*

πᾶσιν, εἰς ἄλλα πόλις. ὅτω δὲ ἔχων, ἐσκοπούμην ἤδη σοὶ τὸ πρακτέον. καὶ τὸ μὲν δεῖξαι τὸ λόγων ὑμῖν, πάλαι ἐδέδεκτο. πῶς γὰρ ἂν ἄλλοις ἐδείξα, σιωπῇ παρεδοὺς τηλικούτῳ πόλιν; ἐζήτουν γὰρ, ὅσοι ἀποκρύψομαι τὰληθές, εἰπόνες οἱ πρόχοντες εἶεν, καὶ οἷς ἂν τις ἐπιτρέψειεν, καὶ συγγραψάμενον ἐπιστάτας, συναγωνιστὰς χρῶτο πρὸς τὰ ὅλα. οὐ ταῦτά μοι ἐχ εἷς, ὥσπερ τῷ Ἀναχάρσιδι καὶ ἕτερον βάρβαρον, ὁ Τόξαρις, ἀλλὰ πολλοί, μᾶλλον δ' ἑκάστης τὰ αὐτὰ, μόνον οὐκ αὐταῖς συλλαβαῖς ἔλεγον. ὦ ξένε, πολλοὶ μὲν καὶ ἄλλοι χρηστοὶ, καὶ δεξιοὶ ἀνὰ τὴν πόλιν, καὶ οὐκ ἂν ἀλλαχόθι τοιούτους εὕροις ἄνδρας ἀγαθούς. δύο δὲ μάλιστα ἐστὸν ἡμῖν ἄνδρε ἀρίστω, τὸν μὲν, καὶ ἀξιώματι, πολὺ πρόχοντε ἁπάντων. [1] παιδείᾳ δὲ, καὶ λόγων δυνάμῃ, τῇ Ἀττικῇ δεκάδι συναριθμοῖτ' ἂν. ἡ δὲ συνουσία δύο μὲν ἡδονὰ ἐρωτικὴ πρὸς αὐτούς. καὶ τοῦτ' γίγνεται, ὅ, τι ἂν ἄριστον ᾖ τῇ πόλει. τὸν μὲν γὰρ χρηστότητα, καὶ τὸν φιλανθρωπίαν, καὶ τὸ σεμνὸν τοσοῦτον ἀνεπίφθονον, ὡς τὸ μετ' εὐνοίας αἰδέσιμον, ὡς τὸ πρᾶον, ὡς τὸ εὐπρόσοδον, αὐτὸς ἂν ἄλλοις διηγοίμην, πειρηθεὶς μικρὸν ὕστερον. ὡς μᾶλλον γνωρίσῃς, μιᾶς ὡς αὐτῆς οἰκίας ἐστὸν, υἱὸς, ὡς πατρὸς. ὁ μὲν, εἴ τινα Σόλωνα, ἢ Περικλέα, ἢ Ἀριστείδην ἐπινοεῖς. ὁ δὲ, υἱός. ὡς ὀφθεὶς μὲν αὐτίκα, ἁπάξηται

bus civitas florere poteſt. Sic affectus, diſpiciebam quid faciendum eſſet. Iamque olim vobis aliquam orationem edere decreveram: Nam quibus aliis edidiſſem, tanta urbe ſilentio præterita? Quærebam enim, neque celabo veritatem, quinam proceres eſſent, & quos aggreſſus, præſules conſcripta de illis hiſtoria, ad omnia uterer adjutoribus. Hic mihi non unus, ut Anacharſidi, atque hic barbarus Toxaris, ſed multi, imò omnes eadem, tantùm non iiſdem ſyllabis, reſpondebant. Multi quidem, iique boni & induſtrii viri, ô hoſpes, in urbe ſunt, nec alibi bonos ejuſmodi viros invenires. Verum duos potiſſimum viros optimos habemus, genere, & authoritate omnibus præſtantes: quos eruditione, & dicendi facultate, cum Attica decade recte comparaveris. Populi autem erga eos benevolentia planè eſt amatoria. Et hoc fit, quod eſt civitati optimum. Nam benignitatem, & humanitatem erga hoſpites nullamque in tanta magnitudine invidentiam, ac reverentiam cum benevolentia conjunctam, & manſuetudinem, & morum facilitatem, ipſe paulò poſt expertus aliis narrabis. Atque ut mireris impenſiùs, unius ejuſdemque ſunt familiæ, filius & pater: hic quidem ſi Solonem, aut Periclem, aut Ariſtidem animo verſas. Ille verò filius, ſimul atque viſus fuerit tibi, te rapiet: adeò

1 Παιδείᾳ δὲ & λόγων δυνάμῃ τῇ Ἀττικῇ δεκάδι παραβάλλοις ἄν] Vincentius Opſopœus interpres ſic vertit; quomodo legerit neſcio: videtur tamen legiſſe Ἀττικὴ δεκάτῃ, & ſibi intellexiſſe μέσῃ, quaſi fuerit quædam decima muſa Athenis. Sed ea δίκας non ad muſas referri debet, ſed ad decem illos oratores celebriores, qui Athenis floruerunt, & quorum vitas ſcripſit Plutarchus, quod (credo) ſatis manifeſtum videbitur noſtro lectori. *Palm.*

1 Οἷος-

σι. ὅτω μέγας ἐστὶ, ἢ καλὸς ἀρρενωπὴν ἅμα τὴν εὐμορφίαν. εἰ γὰρ μόνον [1] οἰχήσεται σὺν δὲ τῷ ὅτων ἀναδησάμενος. τοσαύτην Ἀφροδίτην ἐπὶ τῇ γλώττῃ ὁ νεανίσκος ἔχει. ἤδη τοι πόλις ἅπασα κινδύνους, ἀκούσιον ὁπότ' ἂν δημηγορήσων παρέλθοι. ὀπιθόν φασι τὸν τότε Ἀθηναίους, [2] ὡς τὸν τοῦ Κλεινίου παῖδα, παρ' ὅσον τοῖς μὲν, ὅτι εἰς μακρὰν μεταμέλησε τοῦ ἔρωτος, ὃν ἠράσθησαν τοῦ Ἀλκιβιάδου. τοῦτον γὰρ, ἡ πόλις οὐ φιλεῖ μόνον, ἀλλὰ καὶ αἰδεῖται ἤδη ἀξιοῖ. καὶ ὅλως ἐν τούτῳ ἡμῖν δημόσιον ἀγαθόν ἐστι, καὶ μέγα ὄφελος ἅπασιν, ἀπὸ δ' ὅτου, εἰ δὲ αὐτός τι καὶ ὁ παῖς αὐτοῦ, δέξαιντό σε, καὶ φίλον ποιήσαιντο, πᾶσιν ἔχεις τὸν πόλιν. καὶ ἐπίσπεσθαι χρὴ τὸν χεῖρα τοῦτο μόνον, καὶ σὸν ἴσ' οὐδεμίαμοι πρὸς σέ. τοῦτο καὶ τοῖς Διὶ ἅπασιν ἔλεγον, εἰ χρὴ καὶ ὅρκῳ ἐπάγειν τὸν λόγον. καί μοι νῦν πειρωμένῳ, τὸ πολλοστὸν τῶν παρόντων εἰρηκέναι ἔδοξε. ἐγὼ ἴδρας τοίνυν, νὴ [4] ἀμβολὰς ἔργον ὡς ὁ Κεῖος φησὶν, ἀλλὰ χρὴ πάντα μὲ κάλων κιρεῖν, πάντα δὲ πρᾴτειν, καὶ λέγειν, ὡς φίλοι ἡμῖν τοιοῦτοι γένοιντο. ἐν γὰρ τοῦτ' ὑπάρξῃ, εὖ δια πάντα, καὶ πλοῦς ἔσται, καὶ λειοκύμων ἡ θάλασσα, καὶ ὁ λιμὴν πλησίον.

adeò magnus est, & masculâ quadam formâ decorus: qui si tantummodo loquatur, ducet te ab auribus revinctum. tantam verborum suavitatem in lingua sitam hic juvenis habet. Quinetiam universa civitas ad audiendum inhiat, quoties ad populum verba facturus prodit. Cujusmodi quiddam Athenienses in Cliniæ filio accidisse dicunt, nisi quod non multò post eos amoris pœnituit, quo [3] Alcibiadem sunt prosecuti. Hunc autem civitas non diligit solùm, sed reverentia etiam dignatur. Denique hoc nobis populare bonum est hic vir, & ingens commoditas omnibus. Hic si te, ejusque pater susceperint, & amicum fecerint, totam civitatem habebis, & solummodo intendenda est manus, nec tuæ res amplius ambiguæ erunt. Hæc per Iovem dicebant, omnes, si adhibendum etiam est juramentum orationi. Ac mihi jam harum rerum periculum facienti, minimam partem eorum quæ supersunt dixisse videor. Quare nec desidiam, nec dilationem patitur hoc opus, ut ait poëta Cejus. Verùm movendus omnis rudens, nihil non faciendum ac dicendum, quo illorum amicitiam nobis conciliemus: qua si potiamur placida sunt omnia, navigatio secunda, tranquillum mare, & in propinquo portus.

1 Οἰχήσεται σὺν δὲ τῷ ὅτων ἀναδησάμενος] Lege ἐλκύσεται σὺν δὲ τῷ ὅτων ἀναδησάμενος, & ita videtur legisse interpres. *Palm.*

2 Περὶ τὸν τοῦ Κλεινίου] Legend. Plut. in Alcibiad. *Bourd.*

3 *Alcibiadem sunt prosecuti*] Hoc abunde scribit Plut. in Alcibiad. Aristophan. in ranis. Valer. Max. lib. 7. *Cogn.*

4 Ἀμβολὰς ἔργον] Tangit hunc versum Heliod. lib. 2. ἐργ.
Αἰσὶ δ' ἀμβολίαχες ἀτὴς ἄτιμοι πυλαῖς. *Bourd.*

ΠΩΣ ΔΕΙ ΙΣΤΟΡΙΑΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΝ.

QVOMODO HISTORIA CONSCRIBENDA SIT.

ARGVMENTVM.

Didascalicus liber est, continens præcepta ac regulas de historia scribenda. Dividitur autem in duas partes. In priore expósito fine seu officio Historici, & confutatis iis, qui duplicem Historiæ finem faciunt, Vtile videlicet & Delectabile, mox vitia recensét, quæ tum in verbis, & compositione, tum in ipsis rebus vitanda sunt, & hoc sub exemplis aliorum, quo quique modo aut genere peccarint, ostendendo. In posteriore autem parte primum, quæ afferre ad hanc rem, quæque antea quasi domi suæ comparata habere debeat, is qui ad scribendam historiam accedit, exponit. Deinde regulas primum de rebus, deinde de expositione & phrasi verborum, postremò & de partibus operis tradit: etiam hic exemplis aliorum præcepta sua confirmando. Orditur autem ab occasione, quam collatione Abderitici morbi amplificat.

[1] Ἀβδηρίταις φασὶ Λυσιμάχου ἤδη βασιλεύοντος, ἐμπεσεῖν τι νόσημα ὦ καλὲ Φίλων τοιοῦτο, [2] πυρεταίνειν μὲν δὴ πάντα τὸν ἄστεως παυδημεὶ ἅπαντας, ἀπὸ τῆς ἄστεως σύδην ἐρρωμένους, [3] καὶ λιπαρεῖ τῷ πυρετῷ. τὸν δὲ τέλει ἑβδόμῳ, τοῖς μὲν, αἷμα πολὺ ἐκ ῥινῶν ῥυὲν, τοῖς δὲ, ἱδρὼς ἐπιγενόμενος πολὺς καὶ ὄτου, ἔλυσε τὸ πυρετόν. ἐς γέλοιον δέ τι πάθος περιῆσε τὰς γνώμας αὐτῶν. ἅπαντες γὰρ ἐς τραγῳδίαν παρεκινοῦντο, καὶ ἰαμβεῖα ἐφθέγγοντο, καὶ μέγα ἔσωνε. μάλιστα δὲ τὸν Εὐριπίδου Ἀνδρομέδαν ἐμελῴδουν, καὶ τὸν τοῦ Περσέως λόγον [4] ἐν μέλει

[1] Abderitis ajunt Lysimacho jam regnante, morbum, optime Philo, hujusmodi quendam incidisse, videlicet primùm omnes in tota civitate febri corruptos fuisse, eaque à primo statim die valida, & continua. Circa septimum autem diem, aliis multam sanguinis è naribus fluxionem, aliis copiosum sudorem obortum, febrim solvisse. Cæterùm ridicula quædam perturbatio mentes illorum obsedit. Omnes enim ad tragœdiæ actionem permovebantur, & jambos recitabant, & vociferabantur. In primis verò Euripidis Andromedam flebiliter canebant, & Persei sermonem concinnè refere-

1 *Abderitis*] Conscribendæ historiæ ratio, ex Euripidis Andromeda. *Cogn.*
2 Πυρεταίνειν] Anglic. *πυρέττειν*, sic pag. seq. ὡς *πυρέξαι*. **Bourd.**
3 Καὶ λιπαρεῖ τῷ πυρετῷ] Sic apud Hippocr. & Gal. *Idem.*
4 Ἐν μελ.] Angl. *ἐν μέρ.* Idem.

[1] Ἐπὶ

διξήεσαν. καὶ μετὰ ὦ ἡ πόλις ὠχρᾶν ἁπάντων, καὶ λεπτῶν, τ' ἐσεσυρμένων σκηνικῶν τραγῳδῶν, σὺ δ' ὦ Θεῶν τύραννε, καὶ ἀνθρώπων Ἔρως. καὶ τἄλλα μεγάλη τῇ φωνῇ ἀναβοώντων, καὶ τοῦτο ἐπίπολυ, ἄχρι δὴ χειμὼν, καὶ κρύος μέγα γενόμενον, ἔπαυσε ληρεῦντας αὐτούς. αἰτίαν δέ μοι δοκεῖ ἔσχε τοιοῦτος ἐξαρχεῖν, Ἀρχέλαος ὁ Τραγῳδὸς, εὐδοκιμῶν ποτε, μεσοῦντος θέρους ἐν πηλῷ τῷ φλογμῷ τραγῳδήσας αὐτὸς τὴν Ἀνδρομέδαν, ὡς πυρέξαι τε λέγεται τοὺς πολλοὺς, καὶ ἀναστάντας ὕστερον εἰς τὴν τραγῳδίαν παραλιπεῖν, ἐπιπολὺ ἐμφιλοχωρήσης τῇ Ἀνδρομέδᾳ τῇ μνήμῃ αὐτῶν. καὶ ἔτι Περσέως ἔτι σὺν τῇ Μεδούσῃ, τὸν ἐκάστου γνώμονα ἐμπεφωλεύουσι ὡς ἐν ἔφασαν [1] ἐνὶ παραβαλεῖν, τὸ Ἀβδηριτικὸν σκεῦος τοῦτο, καὶ νῦν τοὺς πολλοὺς τὸ πεπαιδωμένον περιελήλυθεν. ὥστε τραγῳδεῖν, ἔλαττον γὰρ ἂν τοῦτο παρέπαιον, ἀλλοτρίοις ἰαμβείοις, καὶ φαύλοις κατεχόμενοι, [2] ἀλλ' ἀφ' ἑαυτῶν δὴ τὰ ἐν ποσὶ ταῦτα κεκίνηται, ὁ πόλεμος ὁ πρὸς τοὺς βαρβάρους, καὶ τὸ ἐν Ἀρμενίᾳ τραῦμα, καὶ οἱ συνεχεῖς νίκαι, οὐδεὶς ὃς οὐ γράφει. μάλιστα δὲ Θουκυδί-

rebant. Plenaque erat civitas pallidis omnibus, macilentisque ieptimanis illis tragœdis, illudque ô tu Deorum, tu tyranne hominum Amor, aliaque magna voce clamantibus, idque perquam diu, donec hyems magno cum frigore oborta delirium ipiorum compescuit. Causam verò ejus rei mihi videtur præbuisse Tragœdus Archelaus, illo tempore celebris, qui media æstate multo æstu Andromedæ fabulam ipsis egit. Ita ut multi ex theatro redirent febricitantes, & sequenti die mentibus everti in eandem tragœdiam delaberentur, illorum memoriæ suaviter inhabitante Andromeda, ac Perseo unà cum Medusa singulorum animis adhuc obvolante. Vt igitur, alterum, quod ajunt cum altero comparetur, Abderiticum illud malum etiam hoc tempore pleroſque doctorum invasit: non ut ipsi quoque tragœdias agant, nam in hoc minùs delirarent, alienis jambicis, iisque haud malis occupati. Sed ex quo res præsentes moveri cœperunt, puta bellum istud contra barbaros, & acceptum in Armenia vulnus, & continuæ illæ victoriæ, nemo non historiam conscribit. Imò verò Thucydides,

1 Ἐνὶ παραβαλεῖν] Vide Paræmiog. *Bourd.*

2 Ἀλλ' ἀφ' ἑαυτῶν δὴ τὰ ἐν ποσὶ ταῦτα κεκίνηται] Libet hic misereri sortem humanam & imperium fati in famam virorum illustrium, & temporis injurias in literas & monumenta historica. Ecce ex tanto historicorum numero, quorum multitudinem perstringit, & Satyrice irridet Lucianus, quis usque ad nos duravit? imo cujus nomen tantum notum est? Si non per Capitolinum foret, qui in M. Antonino & Vero jejune & brevissime aliquid de iis bellicis eventibus muginavit, omnino ignoraremus, de quo bello intelligi deberent hæc Luciani verba. Clades igitur ea in Armenia accepta fuit, quando Severianus natione Celta legatus & dux Romani exercitus contra Osroën regem missus, ab Othryade quodam Parthorum duce cæsus est, & copiæ deletæ, ut nos docet Lucianus hic & supra in Pseudomanti. Continuæ vero victoriæ, de quibus hic loquitur noster,

δαι, καὶ Ἡρόδοτοι, καὶ Ξενοφῶντες ἡμῖν ἅπαντες. καὶ ὡς ἔοικεν, ἀληθὲς ἄρ' ἦν ἐκεῖνο, τὸ, [1] Πόλεμος ἁπάντων πατὴρ, εἴ γε καὶ συγγραφέας τοσούτους ἀνέφυσεν, [2] ὑπὸ μιᾷ τῇ πληγῇ πάντας τοὺπὶ τοῦ φιλοσόφου ὠφεληθῆναι, καὶ ἀκούοντά με, τὸ [3] Σινωπικὸν ἐκεῖνο εἰσῆλθεν. ὁπότε γὰρ ὁ Φίλιππος ἐλέγετο ἤδη ἐπαλαίνειν, οἱ Κορίνθιοι πάντες ἐπεφέροντο, καὶ ἐν ἔργῳ ἦσαν. ὁ μὲν, ὅπλα ἐπισκευάζων. ὁ δὲ, λίθους ἐπιφέρων. ὁ δὲ, τοὺς οἰκοδομῶν τὸ τεῖχος. ὁ δὲ, ἔπαλξιν ὑποστηρίζων. ὁ δὲ ἄλλος, ἄλλο τι τῶν χρησίμων ὑπουργῶν. ὁ δὴ Διογένης ὁρῶν ταῦτα, ἐπὶ μηδὲν ἑαυτῷ ὄν, καὶ πρᾶγμα ποιῶν, ὑδρίᾳ γὰρ αὐτὸς ἐχρῆτο, ἀμφιλαφὲς μάλα καὶ αὐτὸς σκύλιε τὸ πίθον, ὡς ἂν ἐντύχοιεν οἱ πολῖται, ἵνα καὶ πάνυ ἔρημία, τὰ ταῦτα ποιῶν ὁ Διόγνητος, κυλίων ἄφνω κἀγὼ τὸ πίθον, ὡς μὴ μόνος δοκοίην ἐν τοσούτοις ἐργαζόμενος. καὶ τὸς ἦν ὁ Φίλων, ὡς μὴ μόνος ἄφωνος εἶναι ἐν ὄχλῳ πολυφώνῳ τῇ ἀγορᾷ, μόνος ὥσπερ Κωμικὸς ἀργυροφόρημα, κεχηνὼς σιωπῇ ἀκροώμενος, καλῶς ἔ-

des, Herodoti, & Xenophontes nobis facti sunt omnes. Et ut apparet, verum fuit illud, Bellum omnium pater est, quandoquidem historiarum scriptores tam multos una hac plaga procreavit. Hæc igitur, amice, videnti & audienti mihi Sinopensis illius factum in mentem venit. Quando enim Philippus cum exercitu jam adventare ferebatur, perturbati & operi intenti omnes Corinthii, alius arma adornabat, alius lapides comportabat, alius muros substruebat, alius propugnaculum suffulciebat, alius aliud quod ad rem pertineret subministrabat. Quæ cùm videret Diogenes, & nihil haberet quod ageret, nulla enim in re quispiam ipsius *ministerio* utebatur, pallio succinctus, ipse etiam dolium in quo habitabat, magna [3] per Cranium sedulitate sursum ac deorsum volvebat. Ac rogante quopiam ex familiaribus, cur hoc facis Diogenes? Meum etiam dolium voluto, inquit, ne solus inter tot laborantes ociari videar: Quare Philo, ego etiam ne solus tam loquaci tempore sim mutus, neque velut Comicum satellitium, hians silentio prætervehar, rectè fac-

tu-

noster, intelligi debent de bello Parthico, quod post illam in Armenia cladem gestum est per quadriennium ducibus Statio Prisco, Avidio Cassio, & Martio Vero, qui Parthos ad Euporum, Mediæ urbem maxima clade affecerunt, Armeniam vindicarunt, Artaxatis captis, & Babylonem usque penetrarunt, ut discimus ex dictis Capitolini locis. Fuit profecto insignis ea expeditio, & quæ proculdubio famam merebatur, sed ite famæ avidi homunculi, & æternum nomen sperate ex facinoribus vestris, quorum memoriam pauca sæcula penitus abolent, nos certe ut plurimum plusquam Lethæa oblivio manet. *Palm.*

1 Πόλεμος] Sic in Icaromenippo. πόλεμον δὲ ὅλων πατέρα εἶναι ἀδύνατον. Hac de re copiosè Lipsius. *Bourd.*

2 Ὑπὸ μιᾷ τῇ πληγῇ] Angl. *ὁρμῇ*. Idem.

3 *Per Cranium*] Cranium schola seu gymnasium, in quo Diogenes degebat ante Corinthum ut scribit Laërt. lib. 6. ἐντύχοιεν μὴν αὐτὸν διάγοντα ἐν τῷ Κρανείῳ τοῦτ' ἔστι τῷ Κυνοσάργει γυμνασίῳ. Cogn.

2 Τοῖς

χειν ὑπέλαβον, ὡς δυνατόν μοι κυλίσαι τὸ πίθον. οὐκ ἰσοφαὲς συγγράφειν, εἰδὲ πάζεις αὐτὸς διηγήσαι, οὐκ ἄτοπ μεγαλόστομος ἐγώ. μηδὲ τοῦτο δείσῃς ὦ ἑμῶ. οἶδα γὰρ ἡλίκος ὁ κίνδυνος, εἰ κ τ πετρῶν κυλίσ πς. κἀγὼ μάλιστα, οἷον τύμβον τοῦτο σμίκριον, εἰδὲ πάνυ καρτερῶς κεκερασμένον. διὸσ γὰρ αὐτὸν μέλλω ὡς μικρόν λιθίδιον ὡσοσπαίσασθαι, συλλέγειν τὰ ὀρρωκῶ. τί δ' ἔγνωσ μοι; κἀγὼ ὅπως ἀσφαλῶς μηδὲν βάλω τ πολέμι, αὐτὸς ἔξω βίλος ἐσὸς, ἐγώ σοι φράσω. ἐμὲ μὲ καπνῶ, κἀγὼ κύμασ, κἀγὼ φροντίδων, ὅσων τὸ συγγράφειν ἔνεσιν, ἀφέξω ἱκανῶσ. ὦ δ' ἀμύνειν δὲ πῶσ μικρὸν, κἀγὼ ὑποθήκασ σοὶ τὰσ ὀλίγασ ὑποθήσομαι τοῖς συγγράφουσιν, ὡς κρατυνθεῖμι αὐτοῖς τ οἰκοδομίας, εἰ κ μὴ τ ἐπιγραφῆς, ἄκρον γε τῆ δακτύλῳ ἐμῆ πηλὸν ἀποψαύσομαι. κρίτοι δὲ ὦ Θουκυδίδεσ οἱ πολλοὶ δεῖν οἴονται σφίσιν ἐπὶ τὸ πρᾶγμα, ὡ μέγιστον ἡ τέχνης πῶς ἐπὶ τὸ βαδίζειν, ἢ βλέπειν, ἢ ἰδίαν. ἀλλὰ πάνυ ῥᾴδιον, ἐ ἀφεκτέον, κἀγὼ ἅπασι φαίην ἰσοφαὲς συγγράψαι, ἰῶ πς ἐμιμήσασθαι τὸ ἔπαινον δύνῃ. τὸ γ, οἶσθά πω κ αὐτὸς ὦ ἑταῖρε, ὡς ὦ τ ἀμείνω χαιρέσεων, δὲ ῥᾳδίωσ ἀποτρῆναι δύναμίν τοῦτ' ἐσὶν, ἀλλὰ τὸ εὖ λέγειν, κἀγὼ ἄλλο πλῆν τ Θουκυδίδ ἐθέμενοσ, ἰῶ πς ὡς ὁ Θουκυδίδης φησὶν, ὡς ἀεὶ κτῆμ ἐσ τοῦπιὸν ἐπιγράψαι. οἶδα μὲ ὡ πάνυ πολλῶς αὐτῶν ἐπιγράψαν, οἵους γ κ πάνυ ἐπαχθῆς δέξαι. κἀγὼ μάλιστα ὁπόσοις δὴ πεπλάσμαι ἤδη, κἀγὼ τῆ κεφῆ δέδιγμαι ἡ ἰσοφαὲς. ἐὰ γ κ ἐπάμυν

cturum me putavi, si quoad possem dolium volutarem, non autem historiam conscriberem, nec res gestas narrarem: non equidem adeò sum temerarius, neque etiam hoc de me timeas licet. Novi enim quantum hoc sit periculum, si quis per saxa volvat, tale in primis quale meum est doliolum, ne validè quidem satis fictum, adeò ut si vel ad exiguum lapidem offendat, illicò testulæ sint colligendæ. Quid igitur decretum mihi est? & quomodo in belli partem veniam extra teli jactum constitutus? Dicam equidem tibi. A fumo, & fluctu, & curis quæ scriptorem historiæ circumstant, abstinebo me ipsum. Sed parvam admonitionem, hasque præceptiones paucas scribentibus subministrabo: ut ex ædificationi saltem illis adsim, etiamsi ab inscriptione abfuero, summo digito lutum attingendo. Quanquam neque admonitione pleriquè opus esse sibi ad hanc rem putant, non magis quàm aliqua arte ad vadendum, aut videndum, aut edendum: sed planè facillimum ac promptum, & cujusvis hominis esse existimant, historiam scribere, siquis modò verbis exprimere possit quod in mentem venit. Cæterùm ipse nosti, amice, istud neque esse ex facillimis, neque ex iis quæ componi negligenter possunt: sed siquid aliud ex iis quæ oratione traduntur cura opus habet, hoc certè habere, siquis ut Thucydides ait, historiam quasi perpetuam possessionem adornet. Scio equidem fore ut paucos admodum ab errore revocem, nonnullis etiam molestus videar, quibuscunque in primis opus jam est absolutum, & historia in publicum edita. Quòd si ab iis qui

tum

τὸ τ' τότε ἀκραασαμένων, μανία, εἶτα ἐλπίς, ὡς οἱ τοιοῦτοι μεταποιήσουσιν, ἢ μεταγράψασί γε τ' ἅπαξ κεκυρωμένων, καὶ ὥσπερ ἐς τὰς βασιλείας αὐλὰς ἀπεκειμένων. ὅμως δ', ἢ χεῖρον καὶ τοῖς αὐτοὺς σημείους εἰρῆσθαι, ἵν' εἴ ποτε πολεμῶ ἀλλῳ συμβαίη, ἢ Κελτοῖς τοῖς Γέταις, ἢ Ἰνδοῖς τοῖς Βακτρίοις, ἢ δὲ τοῖς ἡμᾶς γε τολμήσειεν ἄν τις ἀπάντων ἤδη χειρωμένων, ἔχοντι ἄμεινον σωπᾶν, τ' κανόνα τοῦτον προσαγαγόντες, ὡσπερ γε δεῖν αὐτοῖς ὁρίσαι εἶναι. εἰ δ' μή, αὐτοὶ μὲ δεῖ τότε τῷ αὐτῷ κανόνι, ὥσπερ καὶ νῦν, μετρῆσαι τὸ πρᾶγμα. ὁ ἰατρὸς δ', ἢ πάνυ ἀνιάσεται, ὡς πάντες Ἀβδηρίται ἐκόπτες Ἀνδρομέδαν τραγῳδῶσι. Διτταὶ δ' οὖν εἰσὶν αἱ συμβουλῆς ἔργα, τὰ μὲν αἱρεῖσθαι, τὰ δὲ φεύγειν διδάσκειν, φέρε πρῶτα εἴπωμεν, ἅπερ ἀνάκτεον τῷ ἱστορίαν συγγράφοντι, καὶ ὧν μάλιστα καθαρεύτεον. ἔπειτα, οἷς χρώμενον, οὐκ ἂν ἀμάρτοι τ' ὀρθῆς, καὶ ἐπ' αὐτὸ ἀγαγὼν, ἐγκλίνοι τε οἷαν αὐτῷ ἐκτέον, καὶ πάξειν ὡς πῇ τοῖς ἔργοις ἁρμοστέον, καὶ μέτρον ἑκάστῳ, καὶ ἃ σιωπητέον, καὶ οἷς συνιστορητέον, καὶ ὅσα παραλειπτέον ἀμείνω, καὶ ὅπως ἑρμηνευτέον αὐτὰ, καὶ συναρμοστέον. τοῦτα μὲν, καὶ τὰ τοιαῦτα, ὕστερον. νῦν δ', τὰς κακίας ἤδη ἐπωμεν, ὁπόσαι τοῖς φωνῇ συγγράφουσι παρακολουθοῦσιν. ἃ μὲν δὴ κοινὰ πάντων λόγων ἐστὶν ἁμαρτήματα, ἔν τε φωνῇ, καὶ εὐρυθμίᾳ, καὶ ἁρμονίᾳ, καὶ τῇ ἄλλῃ ἀπαγγελίᾳ, μακρὸν τε ἂν εἴη ἐπελθεῖν, καὶ τ' παρούσης ὑποθέσεως ἀλλότριον. κοινὰ γὰρ ὡς ἔφην ἁπάντων λόγων ἐστὶν ἁμαρτήματα ἔν

tum audiverunt, etiam est laudata, insania profecto fuerit, sperare illos aliquid immutaturos, aut transcripturos esse eorum, quæ semel rata facta sunt, & veluti in regiam aulam relata. Sed tamen non absre fuerit, etiam ipsos admonere: ut si bellum aliud Celtæ contra Getas, vel Indi contra Bactrianos aliquando committant (nemo enim jam subjugatis omnibus contra nos movere ausit) meliùs componere possint, adhibita hac regula, si recta videatur ipsis: sin minùs ipsi etiam tunc, eodem quo nunc cubito rem metiantur. Medicus autem non admodum ægrè feret, si omnes Abderitæ Andromedam ultro agant. Cùm autem duplex sit *consilii opus*, & alia eligere, alia vitare *doceat*: age primùm dicamus *quænam* fugienda sint ei qui historiam scribit, & à quibus maximè purum se tueri debeat. Deinde quibus rebus utendo non aberraverit à recta via, & eò quò tendit ducente: nempe quo exordio incipiendum, quo ordine res inter se sint componendæ, quis modus singulis adhibendus, quæ silentio prætereunda, quibus immorandum, & quomodo exponenda, & coaptanda, quæ percurrere est satius. Atque hæc quidem, & his similia posteriore loco tractabimus. Nunc autem ea vitia commemorabimus, quæ sequuntur malè scribentes. Quæ igitur communia sunt orationum vitia in voce, in concinnitate, in sententia, cæteriſque inſicitè compositis, longum esset persequi, & ab instituto præsenti etiam alienum. Nam communia, ut dixi, omnium orationum sunt vitia in voce, & concin-

ni-

φωνῇ, καὶ ἀμουσίᾳ. ἃ ἢ ἐν ἱστορίᾳ ἁμαρτάνῃ, τὰ τοιαῦτα ἃ ἄνθρωπος ἐπιτηρῶν, οἷα κάμοὶ πολλάκις ἀκροωμένῳ ἔδοξε. καὶ μάλιστα μὲν ἁπασιν αὐτοῖς ἀνεπιτήδευτα τὰ ὦτα. σὺν ἀκαίρῳ ἢ μεταξὺ καὶ ἀπομνημονεύσαι ἐνίοτε, παραδείγματος ἕνεκα, τῶν ἤδη ἔμπροσθεν συγγεγραμμένων. καὶ τοιγαροῦν μὲ ἐκεῖνο, ἠλίκον ἁμαρτάνουσιν, ἐπισκοπήσωμεν. ἀμελήσαντες γὰρ οἱ πολλοὶ αὐτῶν ἓ ἱστορεῖν τὰ γεγενημένα, [1] τοῖς ἐπαίνοις ἐχόντων, καὶ στρατηγῶν διατρίβουσι, τοὺς μὲν οἰκείους, εἰς ὕψος ἐπαίροντες. τοὺς πολεμίους ἢ, περὶ ἓ μετρίως καταβριπτοῦντες, ἀγνοοῦντες ὡς ἡ γενναία τοῦ ἰαμβικοῦ διάνοια, καὶ διατετείχισται ἡ ἱστορία ἀπὸ τοῦ Ἐγκωμίου, ἀλλά τι μέγα τεῖχος ἐν μέσῳ ἐστὶν αὐτῶν. καὶ τὸ τῶν Μουσικῶν δὴ τοῦτο, δὶς διὰ πασῶν ἐστι φασὶν ἄλληλα. εἴγε τοῦ μὲν ἐγκωμιάζοντος, μήτε ἐνὸς μέλος, ὑπομένειν ἐπαινέσαι, καὶ διαφέρειν τὸ ἐπαινούμενον. καὶ εἰ ψευσαμένου ὑπάρχοι τυχεῖν ἓ τέλους, ὀλίγου ἂν φροντίσειεν. ἢ ἓ, οὐκ ἂν τι ψεῦδος ἐμπέσοι ἡ ἱστορία, ὑδὲ [2] ἀκριβαίου ἀνάσχοιτο. ἀ μᾶλλον, ἢ τοῦ δρομέως, ἰατροῖς πεῖθες φασιν, τοῦ τραχεῖαν ἀρτηρίαν δέξασθαι, ἂν τι ἐς αὐτὸν καταπτύσῃ. ἔτι ἀγνοεῖν ἔοικασιν οἱ τοιοῦτοι, ὡς ποιητικῆς μὲν, καὶ ποιημάτων, ἄλλαι ὑποχύσεις, καὶ κανόνες ἴδιοι. ἱστορίας ἓ, ἄλλοι. ἐκεῖ μὲν γὰρ, ἀκρατὴς ἡ ἐλευθερία, καὶ νόμος εἷς, τὸ δόξαν τῷ ποιητῇ. ἔνθεν γὰρ, ἡ κάτοχος ἐκ Μουσῶν, καὶ ἵππων ὑπερτέρων ἅρμα

nitate verborum. Quæ verò in historia quidam peccant, talia comperies observando, qualia mihi sæpe audienti sunt visa: maximè verò si omnibus illis patulas aures præbueris. Sed non intempestivum fuerit, quædam interim exempli causa commemorare, ex iis quæ jam ita conscripta sunt. Ac primum quidem illud, quantum peccent, consideremus. Quum plerique ipsorum, neglecta rerum gestarum narratione, in laudibus Imperatorum, & Ducum immorantur, suos quidem in cœlum extollentes, hostes verò præter modum deprimentes, nescii historiam non angusto isthmo, sed magno intergerino muro distinctam & divisam esse ab Encomio: quodque ajunt Musici bis per omnes chordas inter se distare. Siquidem is qui Encomium scribit, hoc unum curat, ut quovis modo quem laudandum suscepit, extollat & oblectet: ac parvi pendit, si mentiendo finem assequatur. At historia nihil falsum, ne pauxillum quidem inseri sibi permittit, non magis quàm medici dicunt tracheam seu asperam arteriam, absorptum in se quicquam recipere. Hi præterea videntur ignorare poëtices & poëmatum alias esse promissiones, regulasque proprias, historiæ autem alias. Illic enim est mera libertas, unaque lex, quod poëtæ visum fuerit. Etenim fanaticus est, & à Musis afflatus: & sive equos alatos currui jun-

1 Τοῖς ἐπαίνοις ἐχόντων & στρατηγῶν διατρίβουσι] Ἐν διατρίβειν, ut infra in hoc Dialogo. καὶ ἀδιατρίβοντες, & immorantes, & in Demonactis Vita & σκώπτειν & οἷς ἀδιατρίβειν. Marc.

2 Ἀκριβαίου] Angl. ἀκριβῶν. Bourd.

ξαλῆ, καὶν ἐφ' ὕδατος ἄλλης, ἢ ἐπ' ἀνηρείκων ἄκρων θύσσανοις ἀναβιβάσηται, φθόνος ἂν δεῖς. εἰ δ' ὁπόταν ὁ Ζεὺς αὐτῶν [1] ὑπὸ μιᾶς σειρᾶς ἀναπάσας αἰωρῇ ὁμοῦ γῆν, καὶ θάλατταν, ἐκδίασι, μὴ διαῤῥαγείσης ἐκείνης συντριβῇ τὰ πάντα κατεπηχθέντα. ἀλλὰ [2] κἂν Ἀγαμέμνονα ἐπαινέσαι θέλωσιν, οὐδεὶς ὁ κωλύσων, Διὶ μὲν αὐτὸν ὅμοιον εἶναι τὴν κεφαλὴν, καὶ τοὺς ὀφθαλμούς, τὸ στέρνον δὲ, τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τὸν Ποσειδῶνα. τὸν δὲ ζώνην, τὸν Ἄρεα καὶ ὅλως, σύνθετον ἐκ πάντων θείων χρὴ εἶδος εἶναι τὸν Ἀτρέως, καὶ Ἀέροπος. οὐ γὰρ ἱκανὸς ὁ Ζεὺς, οὐδὲ ὁ Ποσειδῶν, οὐδ' Ἄρης, μόνος ἕκαστος ἀναπληρῶσαι τὸ κάλλος αὐτοῦ. ἢ ἱστορία δὲ, ὦ τοιαύτης κολακείας τοιαύτην προσλάβῃ, τί ἄλλο, ἢ ποίησις ἡ ποιητικὴ γένηται, καὶ μεγαλοφωνίας μὲν ἐκείνης ἐστερημένη, τὸν λοιπὸν δὲ πεζὸν μὲν καὶ ἰσόμετρον, καὶ δὲ αὐτὸ ἐπισημότερον ἐκφαίνουσα; μέγα τοίνυν, μᾶλλον δὲ ὑπὲρ μέγα τοῦτο κακὸν, εἰ μὴ εὐδιάλυτος ἡ χωρίζουσα τὰ ἱστορίας, καὶ τὰ ποιητικῆς, ἀλλ' ἐπισύρῃ τῇ ἱστορίᾳ τὰ [3] ἐπέρως κεκραμένα, τὸ μῦθον, καὶ τὸ ἐγκώμιον, ἐς τὰς ὑπερβολάς. ὥσπερ ἂν εἴ τις ἀθλητὴν τῶν κορυφαίων τούτων, ἐς κεκοσμημένον [4] ἁλουργίσι ποικίλαις, ἐς τῇ ἄκρᾳ κόσμου τῇ ἐπιφανείᾳ, ἐς φύκιον ἐντείνοι, ἐς ψιμύθιον τῇ προσώπῳ, Ἡρακλέους ὡς καταγέλαστον αὐτὸν ἀπεργάσαιτο, αἰσχύνας τῇ κόσμῳ ἐκείνῳ. ἐς δ' τοῦτο φημὶ

jungere voluerit, sive super aquam alios, aut super summas aristas cursuros conscendere faciat, nemo vetat. Neque quum Iupiter ipsorum, una catena suspensam simul terram, ac mare attraxerit, metuunt ne dirupta illa conterantur præcipitata omnia. Quinetiam si Agamemnonem laudare velint, nemo prohibet quominus capite & oculis Iovem, pectore verò fratrem ejus Neptunum, balteo Martem referat. Atque omnino illum Atrei, & Aëropes filium ex Diis omnibus quiddam compositum esse oportet. Neque enim sufficit Iupiter, neque Neptunus, neque Mars, ut pulchritudinem ipsius singuli compleant. At verò historia siquam hujuscemodi adulationem recipiat, quid aliud quàm pedestris quædam poëtice redditur, ista grandiloquentia carens: reliquam verò loquacitatem prodigiosam verbis nudam, ideoque manifestiorem, prodens? Magnum igitur, imò plus quàm magnum hoc malum, siquis nesciat ea quæ historiæ, & poëtices sunt propria separare, sed introducat in historiam alterius ornamenta, fabulam nimirum, & laudem, eosque qui his insunt excessus. Non secus ac siquis validum ac vehementer robustum athletam purpura alioque meretricio ornamento indueret, & faciei fucum ac cerussam illineret, hercle quam ridiculum illum faceret, illo ornatu defœdatum? At non hoc dico quasi non fit

1 Ὑπὸ μιᾶς] Angl. Χτὸ. Bourd.
2 Κἂν Ἀγαμέμνονα] Homer. Iliad. 2. Achil. Tat. lib. 1. Idem.
3 Ἑτέρας] Angl. ἑτέρας. Idem.
4 Ἁλουργίσι] Angl. ἁλουργὶς π. Idem.

1 Οὐ-

ὡς ἐχὲ τὴ ἐπαινετέον· ἀλλ' ἐν καιρῷ τῷ σφοδρὰ ἐπαινετέον, καὶ μέτρον ἐπαινέτου τῷ σφόδρα, τὸ μὴ ἐπαχθὲς εἶναι ὑστερον ἀκαιρωτερμένοις αὐτοῖς. καὶ ὅλως, ὡς τὰ ἐπίδεικτικὰ ἐπιτήδειόν μοι δοκεῖ ὑστερον ἐπιδείξομαι. ὅσοι δ' οἴονται καλῶς ἀμφιρεῖν εἰς δύο τὸν ἔπαινον, εἰς τὸ πρέπον, καὶ χρήσιμον· καὶ ἀφ' τούτου σκοπεῖσθαι τὸ ἐγκώμιον εἰς αὐτὸν, ὡς πρέπον, καὶ σύμφορον τοῖς ἐντυγχάνουσι, ὁρᾷς ὅσον τὰληθὲς ἡμαρτήκασι; σχεδὸν μὲν, κἀκεῖνοι ἀμφιρίσει χρώμενοι. ἐν δὲ ἔργῳ ἔπαινος καὶ τέλος, τὸ χρήσιμον, ὅσῳ δ' ἂν ἀληθὲς μόνον σώζηται. τὸ πρέπον δ', ἄμεινον μὲν, εἰ καὶ αὐτὸ προσγένοιτο, ὥσπερ καὶ κάλλος ἀθλητῇ. οὐ δὲ μὴ, [1] ἤδιον κωλύσει ἀφ' Ἡρακλέους γοῦν Νικόστρατον τὸν Ἰσιδότου, γενάδαν ὄντα, καὶ τὸν ἀνδρωνιτῶν ἰσχυρότερον ἀλκιμώτερον, εἰ αὐτὸς μὴ αὐχήσει ὀφθῆναι ὢν

sit aliquando in historia laudandum: sed convenienti tempore laudandum, eique rei modum adhibendum esse censeo, ne qui eadem in posterum legent, molestia afficiantur. Et in summa, hæc ita sunt moderanda, quasi posteris scribantur, ut & paulò post ostendemus. Porrò qui historiam in duo rectè dividi putant. In Iucundum, & Vtile, & ob id encomium etiam in eam ascisscunt, tanquam sua jucunditate legentes delectans, vides quantum à vero aberrent? Primùm quidem, quum falsa divisione utuntur. Vnum enim historiæ opus, unusque finis est Vtilitas, quæ ex veritate colligitur. Iucundum verò melius erit, si illam, ut forma athletam sequatur. Sin minùs, nihil vetat ab Hercule prognatum esse Nicostratum Isidoti filium, cùm sit generosus, & utroque colluctatore fortior, si ipse facie turpissimus

1 Οὐδὲν κωλύσει ἀφ' Ἡρακλέους γοῦν Νικόστρατον τὸν Ἰσιδότου γενάδαν ὄντα] Hic locus prima facie videtur sanus & integer, at postquam exactius præcedentia & sequentia examinavi, mihi videtur deesse una literula, ut bene quadret ad sensum auctoris, qui talis est: *si pulchritudo & vires concurrant in athleta, non erit spernendum tale consortium, sed deformitas in athleta, modo robur invictum & experientia adsint, non impediet, quominus præmia reportet, & insignis existimetur athleta.* Igitur in toto eo sermonis tractu, nullus est locus mentioni de nobilitate. Ideo τὸν ἀφ' Ἡρακλέους γοῦν non videtur consonare toti ratiocinationi, & aberrat ab auctoris scopo. Ideo non suspicor, sed firmissime credo Lucianum scripsisse ἤδιον κωλύσει ἢ ἀφ' Ἡρακλέους γοῦν, quod quidam non intelligentes & putantes debere intelligi Nicostratum è prosapia Herculis & octavum ab Hercule fuisse, quod est trinepotis filium, & videntes id impossibile esse ex ratione temporis, literam numeralem ἢ sustulerunt. At ὀγδοον ἀφ' Ἡρακλέους non de stirpe intelligendum, quasi fuerit ille Nicostratus Heraclides, sed de ordine eorum, qui luctæ & pancratii palmam simul eadem reportaverant die, quorum primus numeratur *Hercules*, secundus *Caprus Elejus*, de quo jam supra ad Pausaniam in Heliacis p. 170 diximus, tertius *Aristomenes Rhodius*, quartus *Protophanes Magnesius*, quintus *Straton Alexandrinus*, sextus *Marsyas Alexandrinus*, septimus *Aristeas Stratonicensis*, octavus *Nicostratus Cilix Agaates*, de quo hic loquitur Lucianus, qui luctam & pancratium vicit Olympiade 204, quem etiam memorat Pausanias Heliac. 1. Et ex hoc loco & Pausania corrigendus est Olympionicarum catalogus à Iosephò Scaligero publicatus, ubi *Stratio*

vo-

τῷ ὄψει, Ἀλκαῖος ἢ ὁ καλὸς ὁ Μιλήσιος, ἀνδρωνίζοιτο αὐτῷ, καὶ ἐρώμενος ὡς φασι Νικοστράτου ἄν. καὶ τοίνυν ἡ ἱστορία, εἰ μὲ ἄλλως τὸ περιὸν παρεμπορεύσαιτο, πλεῖστ' ἂν τὰς [1] ἐργάτας ἐπαπάσαιτο. ἄχρι δ' ἂν καὶ μόνον ἔχῃ τὸ ἴδιον σκέλος, λέγω ἢ τῷ τῆς ἀληθείας δήλωσιν, ὀλίγου δεῖ καλὴ φαίνεται. ἐπὶ κακείνῳ εἰπεῖν ἄξιον, ὅτι ἀδὲ περιὸν ὂν αὐτῇ τὸ κομιδῇ μυθῶδες, καὶ τὸ τῆς ἐπαίνου μάλιστα ἐφάπτεσθαι, παρ' ἑκάτερα βλέπουσιν ἀκόοισιν δοκεῖ, μὴ τῆς συφετοῦ, καὶ τῆς πολλῷ δήμου ἐπινοοῦσι, ἀλλὰ τῶν δικαστικῶν, καὶ νὴ Δία συκοφαντικῶς ἐφεστὼς γε ἀκροασαμένων. ὡς σὺν ἂν ἡ λάθοι τὸ ψεῦδος μόνον, ὀξύτερον μὲν ἢ Ἄργος ὁρῶν ἅπαν, καὶ παντεχὲς ὂν ὅλον. ἐξεταζόντων ἢ τὰ λεγόμενα ἑκάστου ἐξεπίζοντας, ὡς τὰ μὲ ἀληθῆ κεκαμένα, οὕτως ἀπορρίπτειν, παραδέχεσθαι ἢ τὰ δόκιμα, καὶ ἔννομα, καὶ ἀκριβῆ τὸν τύπον ἐκεῖνος ἐκβολέσαντα. χρὴ καὶ συγγράφειν. τὰ δ' ἄλλων ὀλίγου φροντίζῃ, κἂν λοιδορῶσιν ἐπαινῶντες. ὧν δ' ἀμελήσας σκέλους, ἡδονῆς πέρα ἢ μετρίᾳ τῷ ἱστορίᾳ μύθοις, καὶ ἐπαίνοις, καὶ τῇ ἄλλῃ ζωπίκῃ, τάχις' ἂν ὁμοίαν αὐτὸν ἐξαργάσαιτο τῷ τοῦ Λυδίᾳ Ἡρακλεῖ. ἐοικέναι

mus videatur, Alcæus autem formosus ille Milesius ipsius Nicostrati amasius, cum eo colludatur. Proinde historia si jucundum auctarii vice haberet, multos quibus scriberetur, alliceret. Sed quatenus propriam habet duntaxat perfectionem, veritatis dico patefactionem, pulchritudinem parvi pendit. Hoc quoque dici meretur, rem valdè fabulosam, quodque in laudem maximopere inclinat, utrinque audientibus non esse jucundum: dum non de fæce hominum & promiscua plebe hoc intelligamus, sed de iis qui judicantium, ac per Iovem, sycophantarum more auscultant: quos nihil subterfugere potest, ut pote acutius Argo, & toto corpore intuentes: mensariorum autem more singula quæ dicuntur explorantes, ita ut adulterina protinus abjiciant, proba & legitima, atque ad verum typum expressa recipiant. Ad quos respiciat oportet qui historiam conscribit: aliòs verò parum curet, quanvis laudando disrumpantur. Sed si hisce neglectis historiam præter modum fabulis, laudibus, aliisque blanditiis jucundam reddas, celerrimè similem eam efficies Herculi Lydio. Quam te alicubi depictum vi-

vocatur, male. Error natus ex eo, quod forte literis fugientibus legebatur παγκράτιον ἐπάλαιε τρὶς στραται, unde divinavit exscriptor τρίκων στράτης. Cum ergo Nicostratus ille victor renuntiatus fuerit Olymp. 204, à Troja vero capta ad primam Olympiadem numerentur anni quadringenti octo circiter, Hercules verò vixerit ante Trojam captam una generatione ad minus, manifestum est Nicostratum illum non posse numerari octavum ab Hercule secundum generationem, cum numerando triginta annos in unaquaque generatione, ut volunt Chronologi, vix sufficerent quadraginta generationes. Itaque vero verius est debere legi, τῷ Ἡρακλεῖ, & intelligi non de statua, sed de victoriis Olympiacis luctæ, & pancratii. *Palm.*

1 Ἐργάτας] Angl. ἐγκαστὰς. Bourd.

1 Ἀν-

χάρ πω σι εἰκὸς μεμαμμένον, τῇ Ὀμφάλῃ δουλεύοντα, πάνυ ἁλόντων σκυλεύσασθαι, σκεύη μὲν, τὴν λέοντα αὐτῆ περιβεβλημένην, καὶ τὸ ξύλον ἐν τῇ χειρὶ ἔχουσαν, ὡς Ἡρακλέα δῆλον ὄντα. αὐτὸν δ', ἐν κροκωτῷ, καὶ πορφυρίδι, ἔργα ξαίνοντα, καὶ παιόμενον ὑπὸ τῆς Ὀμφάλης τῷ σανδάλῳ. καὶ τὸ θέαμα αἴσχιστον, ἀφεστῶσι μὲν ἑδὴς ἐσμεῖν, καὶ μὴ προσιζάνουσι, καὶ ἐν θεᾷ τὸ ἀνδρῶδες ἀχρημάτως καταθηλυνόμενον. καὶ οἱ μὲν πολλοὶ, ἴσως καὶ ταῦτά σε ἐπαινέσουσι[1]. οἱ ὀλίγοι δ' ἐκεῖνοι, ἂν σὺ καταφρονῇς, μάλα ἡδὺ, καὶ ἐς κόρον γελάσουσι[1], ὁρῶντες τὸ [1] ἀσύμφυλον, καὶ ἀνάρμοστον, καὶ δυσκόλως ἐν πράγματι. ἐκάστῳ γὰρ δὴ τὸ ἰδιότροπον, καλόν ἐστιν. εἰ δ' τοῦτο ἐναλλάξειας, ἀκαλλὲς τὸ αὐτὸ πᾶσι τὴν χρῆσιν γίνεται[1]. διὸ λέγειν ὅτι οἱ ἐπαινοι, ἐπὶ μὲ ἴσως πρέποι, τῷ ἐπαινουμένῳ. τοῖς δ' ἄλλοις, ἐπαχθές. καὶ μάλιστα ἐν ὑπερβολαῖς τὰς ὑπερβολὰς ἔχωσιν, οἷας αὐτοὶ οἱ πολλοὶ ἀπεργάζονται, τὴν οὐσίαν τῶν πρὸς ἐπαινουμένων θηρώμενοι, καὶ συναγωνιῶντες, ἄχρι δ' πᾶσι φανῇ τὴν κολακείαν ἐξεργάσαντες. οὐδὲ γὰρ κατὰ τύχην αὐτὸ δρᾶν ἴσασιν, οὐδ' ἐπισκιάζουσι τὴν ἀπάτην. ἀλλ' ἐμπεσόντες, ἀθρόα πάντα, καὶ ἀπίθανα, καὶ γυμνὰ διεξίασιν. ὥστε οὐδὲ τυγχάνουσιν ἃ μάλιστα ἐφίεντο. οἱ γὰρ ἐπαινούμενοι πρὸς αὐτῶν, μισοῦσι μᾶλλον, καὶ ἀπορρίπτουσιν ὡς κόλακας, οὐ πειθόμενοι. καὶ μάλιστα ὑπ' ἀνδρώδους τὰς γνώμας ὄσιν.

vidisse verisimile est, pictum illum Omphalæ servientem, atque alieno admodum ornatu indutum: Illam videlicet leonina ejus pelle vestitam, clavam manu tenentem, eoque Herculem præ se ferentem: Ipsum verò crocoto purpuraque amictum, lanificio incumbentem, ac sandalio Omphalæ vapulantem. Quodque turpissimum est spectaculum, vestis à corpore abhorrens, nec ei habilis, partemque Dei virilem indecorè effœminans. Ac multi quidem fortassis etiam hæc tua laudabunt, pauci verò illi quos tu contemnis, suaviter admodum, & ad satietatem usque ridebunt, aspicientes indoctam, dissonam, maleque cohærentem rei compositionem. Nam quod uniuscujusque rei proprium est, id pulchrum est. Quod si mutaveris, id ipsum deforme ad usum redditur. Omitto dicere, laudes uni fortasse, ei puta qui laudatur, esse jucundas: aliis autem molestas: in primis si ingentes hyperbolas habeant: quales plerique faciunt, dum eorum quos laudant, benevolentiam captant, iisque immorantur, donec omnibus manifestam adulationem reddant. Neque enim secundum artem id facere norunt, neque assentationem tegunt, sed irruentes conferta omnia, & incredibilia, nudaque exponunt. Quare non consequuntur, quod maximè intendunt. Nam qui ab illis laudantur, oderunt potiùs, & aversantur ut adulatores: idque rectè: & maximè si generoso animo sint præ-

1 Ἀσύφυλον] Flor. & Angl. ἀσύμφυλον & ἀσύμφολον. Bourd.

ὥσπερ [1] Ἀριστοβούλῳ μυθομαχίαν γεγράφαντι τοῦ Ἀλεξάνδρου, καὶ Πώρου, ἀναγνόντι αὐτῷ τοῦτο μάλιστα τὸ χωρίον τῆς γραφῆς, ὡς ἐδόκει γὰρ χαριεῖσθαι τῷ μάγειρῳ τῷ βασιλεῖ, ἐπιψεύδεσθαι ἀριστείας τινὰς αὐτῷ, καὶ ἀναπλάττειν ἔργα μείζω τῆς ἀληθείας, λαβὼν ἐκεῖνον τὸ βιβλίον, τελευτῆς δ' ἐτύγχανεν ἐν τῷ ποταμῷ τῷ Ὑδάσπῃ, ἔρριψεν ἐπὶ κεφαλὴν εἰς τὸ ὕδωρ, ἐπιπών, καὶ σὲ ἤδη ὅπως ἔχρῃν ὦ Ἀλεξάνδρε, τοιαῦτα ὑπὲρ ἐμοῦ μυθομαχοῦντα, καὶ ἐλέφαντας ἐν ἀκροπόλῳ φονεύοντα. καὶ ἔμελλέ γε ὅπως ἀναγκάσειν ὁ Ἀλέξανδρος, ὅς γε οὐδὲ τῷ Δεινοκράτει τόλμαν ἠνέσχετο, τοσοῦτον ἐν τῷ Ἄθῳ εἰκόνα ποιήσειν αὐτοῦ, καὶ μεταρρυθμίσειν τὸ ὄρος εἰς ὁμοιότητα τοῦ βασιλέως. ἀλλὰ κόλακα οὐδεὶς ἐπιγνοὺς τὸν ἄνθρωπον, οὐκ ἐᾷ οὐδ' εἰς τὰ ἄλλα ὁμοίως ἐχρῆτο. ἐν τοίνυν τοῖς τοιούτοις, ὅστις εἰ μήπως κωμικῆς ἀνοίας ἐστί, ὡς χαίρειν τὰ τοιαῦτα ἐπαινέσεται; ὧν δ' ὑποκρίσεις οἱ ἔλεγχοι, ὥσπερ οἱ ἀμφορεῖς τῶν ἀνθρώπων. καὶ μάλιστά γε τὰ γύναια τοῖς γραφεῦσι διαπελάζουσα, ὡς καλλίστας αὐτὰς γράφειν. εἰσὶ γὰρ ἄμεινον ἔχειν τὸν ὄψιν, ἢν ὁ γραφεὺς αὐτῆς ἐρυθρότερόν τι τοῦ λευκοῦ [2] ἐπανθήσῃ, καὶ τὸ λιθοειδὲς ἐγκαταμίξῃ πολὺ τοῦ φαρμάκου. τοιοῦτοι δὲ συγγράφοντων οἱ πολλοὶ εἰσὶ τὸ τίμημεν, καὶ τὸ ἴδιον, καὶ τὸ χρειώδες, ὃ, τι ἂν σὺν τῇ ἰσοφείᾳ ἐλπίσωσι, [3] θεραπεύοντες. ὡς μισθοῦ γε καλῶς εἶχεν, ἐς

præditi. Quemadmodum Aristobulo accidit, qui singulare certamen Alexandri & Pori conscripsit. Eo enim legente hunc potissimum locum quo pugnam hanc describerat (putabat enim se maximam gratiam apud regem initurum, falsò assignatis illi rebus quibusdam præclarè gestis, effictisque factis veritate majoribus) Alexander librum accepit (tum autem in flumine Hydaspi navigabant) eumque præcipitem in aquam projecit: & te, inquiens, eodem modo decebat Aristobule præcipitari, qui talia pro me singulari certamine pugnaveris, & elephantos sagitta interfeceris. Et certè ita fuerat indignaturus Alexander, ut qui nec architecti illius audaciam ferre potuerit, pollicentis se montem Atho ad illius imaginem efficturum, montemque ipsum ad regis similitudinem transformaturum: nec eo homine quem adulatorem agnovit, ad res cæteras ampliùs ut antea sit usus. Vbi igitur in hisce est lucundum? nisi quis ita sit amens, ut hujusmodi laudibus oblectetur, quarum in promptu est confutatio: quemadmodum deformes homines, potissimum verò mulierculæ, quæ pictoribus mandant, ut se quàm pulcherrimas pingant. Arbitrantur enim meliùs habituram sibi esse faciem, si pictor ipsis & plurimum ruborem illinat, & pigmento multum candoris immisceat. Tales hodie sunt plerique scriptores, qui propriæ utilitati, quam ex historia speraverint, inserviunt. Quos odisse convenit, ut qui

1 Ἀριστοβούλῳ] Γράψαντος. Anglic. Ἀριστόβουλον γράψας. Bourd.
2 Ἐπανθήσῃ] Angl. ἐπάνθισεν. Idem.
3 Θεραπεύοντες] Angl. θεραπεύειν. Idem.

1 Παρ'

μ τὸ πυρὸν, κόλακας ἀσθενῆς, ἢ ἀτέχνως ὄπτις. ἰς τύπτον ἦ, ὑπτίαν πᾶς τις ἐπιβολὰς τὴν ἄλλην πραγματείαν λαμφαίνοντας. εἰ δέ τις πάντως τὸ πρῶτον ἡμῖν κατασμίχθαι δεῖν τῇ ἱστορίᾳ φάσκοι, τὰ ἄλλα, ἃ σοι ἀληθείας πρόκειται ἐν ᾧ ἄλλοις κάλλεσι ἦ λόγου, ὧν ἀμελήσαντες οἱ πολλοὶ, τὰ μηδὲν ἀφέλιμα ἐπισκυκλοῦσιν. ἐγὼ δ' ἂν ἐν δυνηθῶμεν ὁπόσα μέμνημαι ἐναγχος ἐν Ἰωνίᾳ συγγραφέων τινῶν, καὶ νῦ δία ἐν Ἀχαΐᾳ ἀφόλως ἀκούσας τ αὐτὸν τοῦτον πόλεμον διηγουμένων. καὶ ἀφὸς χαρίτων, μηδεὶς ἀπιστήσῃ ᾧς λεχθησομένοις, ὅτι γ' ἀληθῆ ἐστι κἂν ἐπομόσαιμι, εἰ ἀσφὲς ὦ ὅρκον ἐπιτηδεία συγγράμματι. εἷς μέν ἦς αὐτῶν ἀπὸ Μουσῶν ἄρξασθαι, ἀνακαλῶν τὰς Θεὰς συνεφάψασθαί ἦ συγγράμματος. ὁρᾷς ὡς ἐμμελὴς ἡ ἀρχὴ, καὶ [1] ἀφ' ποδὸς ἡ ἱστορία, καὶ πῇ τυχὸν εἰδὼς τ λόγων πρέπουσα; εἶτα μικρὸν ὑποβάς, Ἀχιλλεῖ μὲν, τ ἡμέτερον ἄρχοντα εὐκάζει, Θερσίτῃ δ', τ τ Περσῶν βασιλέα, οὐκ εἰδὼς ὅτι ὁ Ἀχιλλεὺς ἀμείνων ὦ αὐτῷ, εἰ Ἑκτορομάχοιτο, ἢ Θερσίτῃ καθηρεῖ. καὶ εἰ προσθεν μ ἔφυγεν ἐθλός τις, ἐδίωκε δ' ἂν μὲν ἀμείνων. εἶτ' ἐπῆλθ' ὑπὲρ αὐτῷ π ἐγκώμιον, ᾗ ὡς ἄξιον ἦν συγγράψαι τὰς πράξεις, ὅτω λαοσσόος ὄσσε. ἤδη δ' ἀπὸν, ἐπήνει ᾗ τὴν πατρίδα τὴν Μίλητον, ἀσμενισθεὶς; ὡς ἄμεινον ποιοῦ τοῦτο ἦ Ὁμήρου, μηδὲν μνησθέντος τ πατρίδος. εἶτ' ἐπὶ τέλει ἦ προοιμίου laudabat: addens se Homero meliùs agere, qui patriæ non meminit. Deinde in fine procœmii planè ac dilucidè pollicequi in præsens manifesti adulatores, & inertes sint: in posterum verò, suspectam ob veritatis excessus rem totam reddant. Quòd si quispiam omnino putat toti historiæ jucunditatem esse permiscendam, præstet cætera illa, quæ veritate comite delectabilia sunt inter reliqua orationis ornamenta: quibus plerique neglectis, ea quæ nihil ad rem, ingerunt atque involvunt. Ego verò etiam narrabo quæcunque memini nuper audire me, cùm in Ionia, ac per Iovem in Achaia, quosdam historiarum scriptores idem hoc bellum exponentes auscultarem. Ac per Gratias nequis fidem à me dicendis deneget: siquidem vera illa esse jurejurando affirmarem, si commentario jusjurandum inserere urbanum foret. Vnus quidem ex illis statim à Musis exorsus est, invocando Deas, ut opus scribenti adessent. Vides quàm concinnum principium, quàm in promptu historia, quàm tali orationis speciei conveniens? Deinde paulùm progressus, Achilli nostrum Imperatorem, Thersitæ Persarum regem comparabat: ignorans meliorem ipsi futurum fuisse Achillem, si Hectorem potiùs quàm Thersiten interfecisset, & si prior fortis quispiam fugeret, eum autem fortior persequeretur. Deinde in sui encomium addebat, dignum esse se qui res adeò splendidas scriptis mandaret. Indeque jam profectus patriam suam Miletum

1 Παρὰ πόδα] Rectè Anglic. Cod. *apel.* Sic Apolog. de Merced. Cond. de hoc proverb. Hesych. Pollux. Casaub. ad Charact. Theoph. *Bourd.*

μὲν ὑπῃχεῖτο Ἀμφρήδω καὶ σαφῶς, ὑπὸ μεῖζον μὲ ἄρειν τὸ ἡμέτερον, τὰς βαρβάρους ἢ καθοπλεμήσειν καὶ αὐτός, ὡς ἂν δύνηται. καὶ ἤρξατο μὲ τῆς ἱστορίας ὅπως, ἅπαν ἅμα τὸ ἔθ πολέμου ἀρχῆς διεξιών. ὁ γὰρ μιαρώτατος, καὶ κάκιστ' ἀπολούμενος. Οὐολόγασος, ἤρξαθ πολεμεῖν, διὰ αἰτίαν τοιάνδ'. ὅτ' μὲ, τοιαῦτα. ἕτερος ἢ Θουκυδίδου ζηλωτὴς ἄκρος οἷος, ὃς μάλα τῷ ἀρχετύπῳ εἰκασμένος, ἐς τὴν ἀρχὴν ὡς εἰπεῖν, σὺν τῷ ἑαυτοῦ ὀνόματι ἤρξαθ, χαλεπώτατον ἀρχῶν ἁπάντων, καὶ ὑμεῖς ἔ Ἀττικὴν ἀπεπνίσατε. ὅρα γὰρ, [1] Κρεπήριος Καλπυρνιανὸς Πομπήϊος πολίτης, συνέγραψε τὸν πόλεμον τῶν Παρθυαίων, καὶ Ῥωμαίων, ὡς ἐπολέμησαν ἀλλήλοις, ἀρξάμενον οὐδὲν ξωιστὶ μᾶλλον. ὥστε μετὰ μὲ τοιαύτην ἀρχὴν, τί ἂν σοι τὰ λοιπὰ λέγοιμι, ὁποῖα ὁ Ἀρμενία ἐδημηγόρησε, τὸν Κερκυραῖον αὐτὸν ῥήτορα ἀδικήσας μᾶλλον; ἢ οἷον Νισιβηνοῖς λοιμὸν, τοῖς μὴ τὰ Ῥωμαίων αἰρομένοις ἐπήγαγε, παρὰ Θουκυδίδου χρησάμενον ὅλον ἄρδην; πλὴν μόνε ἔ Πελασγικέ, καὶ τὰ τείχη τὰ μακρὰ. ὃν οἷς οἱ τότε λοιμώξαντες, ᾤκησαν. τὰ δ' ἄλλα, καὶ δὴ Αἰθιοπίας ἤρξαθ. ὥστε καὶ ἐς Αἴγυπθον κατίδη, καὶ ἐς τὴν βασιλέως γῆν τὴν πολλήν. καὶ ὃν ἐκείνη μὲ ἔμεινεν οὐ ποιῶν. ἐγὼ δὲ ἐπαθόμην αὐτὸν ἔτι καλέπαινε τὰς ἀθλίας Ἀθήναιας ὃν Νισιβέϊ, ἀπῆλθον, ἀκεραίως εἰδὼς καὶ ὅσα ἀπῆλθον, ἐρεῖν ἔμελλε. καὶ γὰρ αὖ καὶ τοῦτο ἐπεικῶς πολὺ νῦν ἐπ, τὸ οἴεσθ τοῦτο εἶναι θεῖς

cebatur, ſeſe res noſtras in majus evecturum: barbaros contrà quoad poſſet debellaturum. Atque hunc quidem in modum eſt orſus hiſtoriam, ſimul & cauſas vnde id bellum cœpiſſet, commemorando. Nam ſceleſtiſſimus ille & peſſimè perditus Vologeſus hac de cauſa bellum movere cœpit. Atque hic quidem in hunc modum. Alter verò ſummus Thucydidis imitator, valdè ſimilis archetypo, cum ſuo nomine principium duxit ut ille, feſtiviſſimum illud principiorum omnium, animumque Atticum ſpirans. Vide enim, Creperius Calpurnianus Pompeji civis conſcripſit bellum Parthorum, & Romanorum, quo pacto illud inter ſe geſſerunt ab eo moto ſtatim exorſus. Itaque poſt iſtiuſmodi principium, quid dicam tibi cætera quæ in Armenia peroravit, Corcyrenſem illum oratorem repræſentans? aut qualem peſtem Niſibenis immiſerit, qui Romanorum partes ſequi noluerant, omnia prorſus à Thucydide mutuatus, excepto Pelaſgico ſolo, longiſque muris, in quibus habitarunt, qui tunc peſte laborabant. Cæterùm ab Æthiopibus etiam cœpit: quare in Ægyptum etiam deſcendit, & in magnam illam regis terram, in qua, idque rectè, manſit. Ego itaque relicto illo miſeros Athenienſes Niſibe ſepeliente, abii, ſatis ſciens etiam ea quæ me digreſſo dicturus erat. Nam rurſus abundè illud ſuppetit, putare hoc eſſe Thu-

1 Κρεπήριος Καλπυρνιανὸς Πομπήϊος πολίτης] Inepte vertitur *Creperius Calpurnius Pompeji civis*, pro *Pompejopolita* vel *Pompejopolitanus*. Lucas Holſtenius in notis ad Steph. de urbibus in ΠΟΜΠΗΙΟΝΠΟΛΙΣ. Alm.

1 Συνε-

Θυκυδίδῃ ἐοικότα λέγειν, εἰ ὀλίγον ἐντρέψας, τὰ αὐτὰ ἐκείνῳ λέγοι τις μικρὰ κἀκεῖνα, ὡς ἂν αὐτὸς ἂν φαίης. ὑ δὲ αὐτῷ νὴ Δία, κἀκεῖνα ὀλίγου δεῖν παρέλιπον. ὁ γὰρ αὐτὸς ἅτ᾽ συγγραφεὺς, πολλὰ κὴ τῶ ὅπλων, κὴ τῶ μηχανημάτων, ὡς Ῥωμαῖοι αὐτὰ ὀνομάζουσιν, ἅπερ ἀνέγραψε, κὴ τάφρων, ὡς ἐκεῖνοι, κὴ χάρακων, κὴ τὰ τοιαῦτα. καὶ μοι ἐνόησεν ἡλίκην τὴ ἀξίωμα τῆ ἱστορίας, κὴ ὡς Θυκυδίδῃ πρέπει, μεταξὺ τῶν Ἀττικῶν ὀνομάτων, τὰ Ἰταλικὰ ταῦτ᾽ ἐγκεῖσθαι, ὥσπερ τὴν πορφύραν ἐπιχρωμένοις, κὴ ἐμπρέποντα, κὴ πάντως σωφρονίζα. ἄλλο δέ τις αὐτῶν, ὑπόμνημα τῶν γεγονότων γνησίων συναγαγὼν ἐν χαρτῇ, κομιδῇ πιζόν, κὴ χαμαιπετές, οἷον κὴ στρατιώτης ἂν τις τὰ καθ᾽ ἡμέραν ἀπογραφόμενος, συνέγραψεν, ἢ τέκτων, ἢ κυβερνήτης συμπλεόντων τῇ στρατιᾷ. πλὴν ἀλλὰ μετριώτερός γε ὁ ἰδιώτης ἅτ᾽ ἦν, αὐτὸς μὲ αὐτὸν δῆλον ἂν, εἰ ἦν, ἄλλῳ δέ τινι χαρίσεται, κὴ δυνησομένῳ ἱστορίαν μεταχειρίσασθαι πεπονηκώς. τοῦτο μὲν ἠτιασάμην αὐτῷ, ὅτι ὥσπερ ἐπέγραψε τὰ βιβλία τραγικώτερον, ἢ κῇ τῶ τῆ συγγραφομένων τύχῃ, Καλλιμόρφῳ ἰατρῷ τῶν τῶν κυβερνήτων ἕκτης ἱστορίων Παρθικῶν. κὴ ὑπεμέμφατο ἐκάστῃ ὁ ἀριθμός. κὴ νὴ Δία, τὸ εὐσύνοπτον ὑπέρψυχρον ἐποίησεν. ὥτε συναγαγὼν οἰκεῖον εἶναι ἰατρῷ ἱστορίαν συγγράφειν, εἴγε ὁ Ἀσκληπιὸς μέν, Ἀπόλλωνος υἱὸς, Ἀπόλλων δ᾽, μουσηγέτης, κὴ πάσης παιδείας ἄρχων. κὴ ὅτι δεξάμενος ἐν τῇ Ἰάδι γράφειν, ὅτι οἷός ὅτι δύναμαι, αὐτίκα μάλα ἐπὶ τῶν

Thucydidi similia dicere, si parum reveritus, ea quæ sunt ipsius diceret quispiam, parva & illa, ut ipse dixeris etiam. Non ob eam causam per Iovem, & parum abfuit quin illa prætermiserim. Nam idem hic scriptor multa quoque armorum & tormentorum genera iisdem nominibus quibus illa Romani vocant, perscripsit, & fossam, itidem ut illi, & pontem, & similia dixit. Ac mihi cogita quanta hæc historiæ dignitas, & quàm Thucydidi conveniens, inter Attica vocabula, Italica ista interponi tanquam ornantia purpuram eique decora & consonantia. Alius verò quispiam ipsorum nudum rerum gestarum commentarium in scripta relatum : admodum pedestre, humique serpens composuit : perinde ac siquis miles, aut faber, aut caupo, qui cum exercitu circumvagaretur, ea quæ quotidie geruntur, annotasset. Verùm modestior est hic privatus, qui qualis sit, statim apparuit atque alteri cuipiam, qui sit gratus, & historiam possit aggredi, materiam submiuistravit. Hoc unum in eo reprehendere velim, quòd ita tragicè suos libros inscripsit, magis quam pro scriptorum ipsorum fortuna, Callimorphi medici hastatorum legionis sextæ, historiarum Parthicarum : & subscriptus erat unicuique libro numerus. Ac per Iovem, proœmium etiam plus quam frigidum fecit, ita colligens, Medici proprium esse historiam conscribere, siquidem Æsculapius est Apollinis filius, Apollo Musarum dux, & omnis eruditionis princeps. Deinde quòd & Ionica lingua exorsus scribere, mox nescio qua sententia derepente ad communem

κοινὴν μεπλεγεν, ἰατρείλω μὲ λίγων, καὶ πίσλω, καὶ ἀκόσε. καὶ νῦσι. τὰ δ' ἄλλα, ὅσα ὁμοδίαιτα τοῖς πολλοῖς, καὶ τὰ πλεῖστα, οἷα ἐκ τριόδου. εἰ δέ με δεῖ καὶ σοφῶ ἀνδρὸς μνησθῆναι, τὸ μὲν ὄνομα, ἐν ἀφανεῖ κείσθω, τῷ γνώμῃ δ' ἐρῶ. καὶ τὰ πρόλω ἐν Κορίνθῳ συγγράμματα, κρείττω πάσης ἐλπίδος. ἐν δοχῇ μὲν γὰρ δίγης ἐν τῇ πρώτῃ & πρωιμίᾳ θεσίσθω, [1] συνηρώτησε τὰς ἀναγνώσκοντας, λόγον πάνσοφον δεῖξαι ἀσύδην, ὡς μόνῳ ἂν τῷ σοφῷ πρέποι ἱστορίαν συγγράφειν. εἶτα μὴ μικρῷ, ἄλλῳ συλλογισμός. εἶτα, ἄλλῳ. καὶ ὅλως, ἐν ἅπασι χρήμασι συνηρώτητο αὐτῷ τὸ πρῶτον τὸ τῆ κολακείας ἐς κόρον. καὶ τὰ ἐγκώμια, φορτικὰ, καὶ κομιδῇ βωμολοχικά. ἔδει ἀσυλλόγιστα μύθοις, ἀλλὰ συνηρωτημένα, καὶ συνηγμένα κἀκεῖνα. καὶ μὲν κἀκεῖνο φορτικὸν ἔδοξέ μοι, καὶ ἥκιστα φιλοσόφῳ ἀνδρὶ, καὶ πώγωνι πολιῷ, καὶ βαθεῖ, πρέπον, τὸ ἐν τῷ πρώτοιμίῳ εἰπεῖν, ὡς ἐξαίρετον τοῦτο ἔξει ὁ ἡμέτερος ἄρχων, ἔργα τὰς πράξεις καὶ φιλόσοφοι ἤδη συγγράφειν ἀξιοῦσι. τὸ γὰρ τοιοῦτον, εἰ καὶ ἄρρα, ἡμῖν ἔοικε καθαλιπεῖν λοιδορίαν, ἢ αὐτὸν εἰπεῖν. καὶ μὲν, δεῖ ἐκείνῳ ὅσιον [2] ἀμνημονεῦσαι, ὃς τοιάνδε δοχὴν ἤρξατο. Ἐπορεύετο ἐπὶ Ῥωμαίων, καὶ Πέρσων. ipſum dicere par erat. At verò hoc exordio eſt uſus. Venio

tranſiit, ἰατρείλω dicens, & πίσλω, & ἀκόσε, & νῦσι. Cætera verò cum vulgo communia, plurima etiam ceu ex trivio deſumpta. Quòd ſi oportet me ſapientis viri meminiſſe, nomen quidem in obſcuro ſit poſitum, ſententiam autem dicam, ſcriptaque Corinthi nuper edita, omni ſpe meliora. Statim enim à principio, in prima exordii periodo, quæſtionem lectoribus proponebat, ſermonem omnino eruditum exhibere properans, quòd ſoli ſapienti hiſtoriam ſcribere conveniret. Deinde paulò poſt ſyllogiſmus alius ſequebatur, deinde alius. Denique in omni figura quæſtionibus ſcatebat ipſi procœmium ad ſatietatem uſque adulatorium. Moleſta quoque valdeque ſcurrilia encomia, ſyllogiſtica tamen, & diſputatoria, & contracta illa. Quinetiam illud perquam ineptum mihi videbatur, & viro philoſopho, & barba cana, promiſſaque minimè dignum, quòd in procœmio diceret, Principem noſtrum hoc præter cæteros eximium habiturum, quòd ejus res geſtas etiam philoſophi memoriæ jam prodere dignarentur. Nam iſtud, ſiquidem tale erat, nobis cogitandum potius relinqui, quàm neque fas eſt illius obliviſci, qui dicturus de Romanis & Perſis. Et

1 Συνηρώτησε τοὺς ἀναγνώσκοντας] *Dialectice cum lectoribus diſſertavit.* ut cis pauca, ἀλλὰ συνηρωτημένα & συνηγμένα κἀκεῖνα, *ſed dialectice interrogata collectaque etiam illa.* Mars.

2 Ἀμνημονεῦσαι] Eodem ſenſu dixit Lærtius: quod ego ad Lærtium obſervavi. *Immemoria* ſimiliter pro oblivione, uſurpavit Papinianus l. 44. de acquirenda vel amittenda poſſeſſione: *peregrè profecturus, pecuniam in terra, caſtodiæ cauſâ, condiderat: cum reverſus, locum theſauri immemoriâ non repeteret, an deſiſſet pecuniam poſſidere.* Menagius.

1 Ὀρμᾶσθαι

καὶ μικρὸν ὕστερον. ἔδει γὰρ Πέρσῃσι χρυσὸν κακῶς. καὶ πάλιν, ἦν Ὀσρόης, τὸ, οἱ Ἕλληνες Ὀξυρόην ὀνομάσαν. καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα. ὁρᾷς, [1] ὁμοῖον ὅτον ἐκείνῳ, παρ' ὅσον ὁ μὲν, Θουκυδίδης, ὅτον ἦν, Ἡρόδοτος δὲ μάλα εὖ κεῖ. ἄλλον τις ἀοίδιμον ἐπὶ λόγων δυνάμει, Θουκυδίδην καὶ αὐτὸς ὁμοῖον, ἢ ὀλίγῳ ἀμείνων αὐτῷ, πάσας πόλεις, καὶ πάντα ὄρη, καὶ πεδία, καὶ ποταμοὺς ἐρμηνεύσας ἅπερ τὸ σαφέστατον, καὶ ἐχυρόταθον, ὡς ὤετο. τὸ ἦν, ἐς ἐχθρῶν κεφαλὰς ὁ ἀλεξίκακος τρέψει. τοσαύτη ψυχρότης ἐνῆν ὑπὲρ τὸν καππαδοκικὸν χιόνα, καὶ τὸ κρύσταλλον τὸ κιλικόν. ἡ γὰρ ἀσπὶς ἡ δὲ αὐτοκράτορος, ἄλλῳ βιβλίῳ μόνῃ ἐξηρμήνευτο αὐτῷ. καὶ Γοργὼν ἐπὶ δὲ ὀμφαλῷ, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῆς ὑπὸ κυανοῦ, καὶ λευκοῦ, καὶ μέλανος. καὶ ζώνη [2] ἰριοειδὴς, καὶ δράκοντες ἑλικηδὸν, καὶ βοστρυχηδόν. ἡ μὲν γὰρ Οὐολογάσου ἀναξυρὶς, ἢ ὁ χαλινὸς δὲ ἵππου, Ἡρακλεὶς ὅσους μυριάδες ἔπτων ἐκρατοῦν τότων, καὶ οἷα ἐν ἡ Ὀσρόου κόμη, ἀμφίνομος τὸ Τίγρητος. ὁ ἐς οἷον ἄντρον κατέφυγε κισσὸς, ὁ μυρρίνης, καὶ δάφνης, ἐς πάντα συμπεφυκότων, καὶ σύσκιον ἀκριβῶς ποιούντων αὐτό. σκόπει ὡς ἀναγκαῖα τῇ ἱστορίᾳ ταῦτα, καὶ ὡς οὐκ ἄνευ αὐτῶν, ἢ δι' ἐμοῦ τι τῶν ἐκεῖ πραχθέντων. ὑπὸ γὰρ ἀδυνατείας τὸ ὃν τοῖς χρησίμοις, ἢ ἀγνοίας τὸ λευκὸν, ἐπὶ τὰς τοιαύτας τὸ χωρίον καὶ ἄντρων ἐκφάσεις τρέπον. καὶ ὁπόταν ἐς πολλὰ καὶ μεγάλα πράγματα ἐμπέσωσιν, ἰσοῖ-

Et paulò post. Necesse enim erat Persis malè evenire. Et rursum fuit Osroës, quem Græci Oxyroën nominant : aliaque id genus multa. Similis hic illi, nisi quòd ille quidem Thucydidem, hic verò Herodotum bene admodum referebat. Alius quispiam dicendi facultate celebris, ipse etiam Thucydidi similis, vel paulò melior ipso, omnes civitates, omnes montes, & campos, & fluvios, quàm planissimè & validissimè, ut sibi videbatur, est interpretatus. Sed quod in hostium capita vertat malorum averruncator Hercules: tanta frigiditas inerat, ut Caspias nives, & glaciem Gallicam superaret. Clypeus quidem Imperatoris vix toto libro illi descriptus est, & Gorgon in umbone, ejusque oculi ex nigro, albo, & cæruleo compositi : & iridi similis balteus, orbique & cæsariei in modum implicati dracones. Nam Vologesi bracca, aut frænum equi, ô Hercules,quot millia versuum unumquodque horum continebat ! Et qualis erat Osroæ coma, per Tigrim natantis : & in quale antrum effugit, tectum hedera, myrto, lauroque, quæ eodem loco creverant, illudque accuratè umbrosum fecerant. Considera igitur quam hæc ad historiam sint necessaria, & quam non absque his, ea quæ illic gesta sunt scire poteramus. Nam præ imbecillitate cognitionis utilium, & præ ignorantia dicendorum, ad hujusmodi locorum & antrorum descriptiones divertuntur. Ac quoties in multa præclarè gesta inciderint, similes sunt famulo

1 Ὅμοιος] Ante hanc dictionem est ὑ in Angl. Cod. mendosè. *Bourd.*
2 Ἰριοειδὴς] Angl. ἰγοειδὴς. Idem.

κωσιν οἰκέτῃ νεοπλούτῳ, ἄρτι δ' ἀπότου κληρονομήσαντι. ὃς ὅπου τοῦ ἐσθῆτος οἶδεν ὡς χρὴ περιβαλέσθαι, ὅπου δειπνῆσαι καὶ νόμιμον. ἀλλ' ἐμπηδήσας πολλάκις, ὀρνίθων, καὶ συείων, καὶ λαγῴων παρακειμένων, ὑπερεμπίπλαταί τινος πυὸς, ἢ πεφύκεν, ἐς ἂν ἀμφίσχυῃ ἔδιτον. ὅτῳ δ' ὅν, ὃν παρεῖπον, καὶ τραύμασι συνίχρασε πάνυ ἀπίστοις, καὶ ἀνιάτοις ἁπάντως, ὡς εἷς δακτύλου δ' ποδὸς τὰ μέγιστα τρωθεὶς πῃ, αὐτίκα ἐπλάσθησαν. καὶ ὡς ἐμβοήσαντος μόνου Πρίσκου δ' στρατηγοῦ, [1] ἑπτὰ δ' ὀκτὼ τοὺς πολεμίους ἀπέθανον. ἔτι γ', καὶ σὺ τῷ τῶν νεκρῶν ἀριθμῷ, τοῦτο μὲν, καὶ ἀληθὲς τὸ μεγαλομμύθιον σὺ τοῖς τῶν ἀρχόντων ἐπιστολαῖς ἐψεύσω. ἐπὶ γὰρ Εὐρώπῃ, τῷ μὲν πολεμίων, ἀπολωλεῖν μυριάδας ἑπτὰ, καὶ τελάκοντα, καὶ ἓξ ἀπὸ τοσούτων ἀφανισθείσας. Ῥωμαίων γ', μόνους δύο, καὶ τραύματα μόνα γ' [2] ἑνιαῖα. τοῦτο γὰρ οἶδα εἴ τις ἂν ἀΰφρονῶν, ἀνάσχοιτο. καὶ μὴν κἀκεῖνο λεκτέον, ὡς μικρὸν ὄν. [3] ὥσπερ γὰρ δ' ἡμιδὴ Ἀττικὴς εἶναι, καὶ ἀποκεκλῃδῶσθαι τὴν φωνὴν ἐς τὸ ἀκριβέστερον, ἠξίωσεν ὅπου τὰ ὀνόματα ποιῆσαι τοῖς Ῥωμαίοις, καὶ μεταχρᾶσθαι ἐς τὸ ἑλληνικὸν, ὡς [4] Κρόνον μὲν, Σατουρῖνον λέγειν. Φρόντιν δὲ, τὸν Φρόντωνα. Τιτάνιον δ', τὸν Τιτιανὸν, καὶ τἄλλα πολλὰ γελοιότερα. ἐπὶ δ' αὐτοῦ ὅτου, καὶ τὸ Σεβηριανοῦ πλάσμα ἔγραψεν, ὡς οἱ μὲν ἄλλοι πάντες ἐξηπατήθησαν, διόρθωσιν ἐφ' ἑαυτοῦ ποιησάμενος. ἀπολωλέναι γὰρ αὐτὸν, ἐπὶ λο recens ditato ex domini hæreditate, qui non novit quo pacto sit induenda vestis, neque ut ex lege cœnandum est: sed in mensam sæpe irruens, quanvis appositæ sint gallinaceæ, suillæ, leporinæ carnes: pulmento aliquo lic impletur, ut inter edendum disrumpatur. Hic igitur quem antè dixi, descripsit vulnera planè incredibilia, & atrocia mortis genera, veluti, ut quidam in majore pedis digito vulneratus, illicò decessit, & ut inclamante solùm exercitus duce Prisco, septem & octo hostes occiderunt. Præterea & in occisorum numero, etiam contra quàm in Imperatorum epistolis scriptum continetur, hoc mentitus est. Nam circa Europum hostium septuaginta millia cum ducentis triginta sex cecidisse dicit. Romanorum verò duos tantum, novemque fuisse vulneratos: quæ haud scio an sanæ mentis quisquam ferre queat. Quinetiam illud, non exiguum quidem, est dicendum. Nam præ nimio studio Atticæ elegantiæ, utque quàm accuratissimè voces puras redderet, voluit eodem pacto, & Romanorum nomina efferre, & in Græca transcribere: veluti Cronon: Saturninum dicere, Phrontin autem, Frontonem, Titanium, Titianum, & id genus alia multò magis ridicula. Hic ipse præterea de Severini morte scripsit: quòd cæteri quidem omnes decepti sunt, qui putarunt ipsum gladio interfectum esse, cùm tamen

1 Ἑπτὰ δ' ὀκτὼ] Angl. εἴκοσι. Bourd.
2 Ἑνιαῖα] Angl. εἰ. Idem.
3 Τ' ὥσπερ] Flor. τοῦ. Idem.
4 Κρόνον] Angl. Κρόνιον. Idem

ἀπεχόμην. τοῦτον δὲ αὐτοῖς ἀλυπότατον δόξαι τὸ δικαίως, οὐκ εἰδὼς, ὅτι τὸ μὴ πάσης ἐκείνου ἦσαν, πρὸ ἡμερῶν ἑπτὰ ἐτελεύτησε. λάθοιτο δ', καὶ ἐπὶ πλεῖστον ἀφαρκεῖσιν οἱ πολλοὶ, ἐκτὸς εἰ μὴ τῦθ' ὑπολάβοι τις, ὡς Ὀσροὴς εἰσῆκε βουλόμενον ἕως ἂν Σεβηριανὸς λιμῷ ἁλῷ. καὶ ἁμαρτὸν οὐκ ἐπῆγαγε λοιμὸν τῇ ἐδέδμης. τὰς δ', καὶ ποιητικοῖς ὀνόμασιν ὦ καλὲ Φίλων οὐ ἰσοῖα χρωμένης, ἅπερ ἄν τις εἴπῃ, τὰς λέγοντας, ἰλίλιξε μὲν ἡ μηχανὴ, τὸ τεῖχος δ' ἔπεσεν, μεγάλως ἐδόμησε; καὶ πάλιν οὐ ἴσῃ μέρη τῆ καλῆς ἰσοῖας, ἔδοσαν μὲν δὴ, ὅπως τοῖς ὅπλοις περισμήχοιτο, καὶ ὅπλου καὶ κώδωνος ἅπαντες οἰκεῖα. καὶ ὁ στρατηγὸς ἐμερμήριζεν, ᾧ τρόπῳ μάλιστα ἐπισταίη τοῖς τείχεσι. εἶτα μεταξὺ ὅπως δύπαλη ὀνόμαζε, καὶ δημοτικὰ, καὶ πλουκὰ πολλὰ παρεισέδυσε, τὰ, ἐπίσκιλιν ὁ στρατοπεδάρχης τῇ κυρίῳ. καὶ οἱ στρατιῶται ἠγόρασον τὰ ἐγχείριδια. καὶ ἤδη λελυμμένοι περὶ αὐτοὺς ἐγίνοντο. καὶ τὰ τοιαῦτα. ὥστε τὸ σχῆμα ἑκάστης εἶναι τραγῳδῆ, τὸ ὑπόδημα μὲν πόδα, ἐπ' ἐμβάτην ὑψηλὴν ἐπεζευγμένον, χαλκοῦν δ', σανδαλον ὑποδεδεμένον, καὶ μὴν καὶ ἄλλως ἴδιός ἐν, τὰ μὲν εὐσχήμονα, λαμπρὰ, καὶ τραγικὰ ἢ ἐς ὑπερβολὴν μακρὰ συγχεάφοντας, ὡς ἐλπίσαι γεωμετρεῖ ἡλίκα τὰ μετατιθῶσι πάντως ἀκούσεσθαι. τὸ σῶμα δ' αὐτὸ, τῆ ἰσοῖας μικρὸν ἢ

tamen inedia perierit. Hæc enim mors omnium minimè molesta ipsi visa est, cum ignorit trium fuisse dierum, opinor, totum id malum: multos verò ad diem usque septimum inediam perferre. Nisi siquis hoc putet Osroën astantem expectasse, dum Severianus fame esset enectus: & ob hoc eum per septem dies in aciem non eduxisse. Porrò eos qui & poëticis vocabulis, optime Philo, in historia utuntur, quonam loco ponamus? eos qui dicunt, ἰλίλιξε, STRIDOREM DEDIT machinæ, & murus cadens, vehementer ἐδόμησε, FRAGOREM DEDIT. Et in altera parte præclaræ hujus historiæ. [1] Edessa igitur ita περισμήχοιτο CIRCVMSTREPEBAT armis, & ὅπλου & κώδωνος SONVS, ac STREPITVS erant illa omnia. Et Imperator ἐμερμήριζε ANIMO VERSABAT, quo pacto potissimum muros invaderet. Deinde inter hæc tam vilia nomina, plebeia, & inopia multa infarta erant, veluti ἐπίσκιλιν ὁ στρατοπεδάρχης τῇ κυρίῳ SCRIPSIT CASTRORVM PRAEFECTVS DOMINO. Item οἱ στρατιῶται ἠγόρασον τὰ ἐγχείριδια. MILITES EMEBANT NECESSARIA. Item ἤδη λελυμμένοι περὶ αὐτοὺς ἐγίνοντο IAM LOTI AD IPSOS VENERVNT: & similia. Quare mihi res hæc videtur esse similis tragœdo, qui altero pede, in alto cothurno incedat, altero subligatum sandalium ferat. At verò alios etiam reperias, qui procœmia splendida, tragica, & summopere prolixa componant, quo speres te, quæ sequuntur omnino miranda, esse auditurum. At corpus ipsum historiæ parvum & ingenerosum

1 *Edessa*] Edessa Arabiæ civitas antea Antiochia dicta ut scribit Plin. lib. 5. c. 24. Cogn.

καὶ ἀληθὴς ἐπάγοντας, ὡς καὶ τοῦτο ἐοικὸς παιδίῳ, εἴ ποτε ἴδοις παίζοντα, Θεσσαλὸν Ἡρακλέους μεμιγμένα, ἢ Τιτᾶνα ὠφελείμενον. δεῖ γὰρ οἱ ἀκούοντες, ἐπιφθέγγεσθαι αὐτοῖς, τὸ, [1] ὤλβιον ὄρος. χρὴ δὲ μὴ ὅπως, ἀλλ' ὅμοια τὰ πάντα, καὶ ὁμόχροα εἶναι, καὶ σωφρόνως τῇ κεφαλῇ τὸ ἄλλο σῶμα, ὡς μὴ χρυσῆν μὲν τὸ κράνος εἴη, χώραξ δὲ πάνυ γελοῖος ἐκ ῥακῶν ποιῆν, ἢ ἐκ δερμάτων σαπρῶν συγκεκροτημένος. καὶ ἡ ἀσπὶς οἰσυίνη, καὶ χλιαίνη ὠδὲ πῆς κνήμης. ἴδοις γὰρ ἂν ἀφθόνως τοιούτους συγγραφέας, ὥσπερ Ῥοδίων Κολοσσὸν τὴν κεφαλὴν ναυάγῳ σώματι ἐπιθέντας. ἄλλους αὖ ἔμπαλιν ἀκεφάλους τὰ σώματα εἰσάγοντας, ἀσωμοιμάστους, καὶ δύο ἐπὶ τοῖς πραγμάτων, οἳ καὶ προσπαιρίζοντας τῷ Ξενοφῶντι ὥσπερ χοιρίδιον, Δαρείου, καὶ Παρυσάτιδος παῖδες γίνονται δύο. καὶ ἄλλους τοὺς παλαιοὺς, οὐκ εἰδότες ὡς δυνάμει τινὰ προοίμια ἐστι λεληθότα τοῖς πολλοῖς, ὡς σὺ ἄλλοις δείξομεν. κεῖται γοῦν πάντα φορητά ἐστιν, ὅσα ἢ ἑρμηνείας, ἢ τάξεως ἁμαρτήματά ἐστι. τὸ δὲ καὶ τοὺς τόπους αὐτοὺς ψεύδεσθαι, καὶ διαπλέοντας μόνον, ἀλλὰ καὶ σταθμοὺς ὅλους, τίνι τῶν καλῶν ἔοικεν; εἰς γὰρ ὅτου ῥᾳθυμίας σωφρονοῦντα τὰ πράγματα, ὅτε σύριος ἦν ἐντυχών, ὅτε τὸ λεγόμενον δὴ τοῦτο, τοῖς ἐπὶ κυρείαν τὰ τοιαῦτα μυθολογοῦσιν ἀκούσας. ὥστε τοῦτ' Εὐράπτου λέγων, ὅτως ἔφη. Ἡ δὲ Εὐρώπη, καὶ μὲν δὴ ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ

sum subtexunt. Ita ut hoc simile sit puero, sicubi Cupidinem vidisti ludentem, personam Herculis permagnam, vel Titanis induentem. Statim igitur auditores inclamant ipsis illud, PARTVRIVIT MONS. Decet autem non ita, sed similia, ejusdemque coloris omnia esse, & capiti reliquum corpus respondere, ut non aurea sit galea, thorax, planè ridiculus, ex pannis alicunde vetustis, aut putridis pellibus consutus. Item vimineus clypeus, & tibialia ex corio porcino facta. Videas enim perquam multos hujusmodi historiarum scriptores, qui [2] Rhodii Colossi caput, pumilionis corpori imponant. Vt rursùm alios qui corpora sine capite inducant, absque proœmiis, & statim à rebus ipsis incipientes: qui etiam in societatem ascisciunt Xenophontem, qui sic orsus est. Darii & Parysatidis duo filii nascuntur: atque veteres alios: cùm nesciant, protestate quædam esse proœmia, quæ multos latent: ut in aliis ostendemus. Quanquam hæc omnia tolerabilia sunt, quæcunque elocutionis, aliusve dispositionis sunt vitia. At verò in locorum descriptione mentiri, non parasangas modò, sed totas etiam mansiones, cuinam honesto comparabimus? Vnus igitur tam ignaviter res ipsas collegit, quàm qui neque in Syrum incidit, neque quod dici solet, eos audivit qui talia in tonstrinis fabulantur. Quare sic de Europo locutus est. Europus sita est in Mesopotamia, dua-

1 ὤλβιον ὄρος] Paræmiog. *Bourd.*

2 *Rhodii*] Inter Colossos & statuas ingentes in primis celebratur Colossus Rhodius pedibus centum & quinque altus. *Cogn.*

πτωμίαν, σταθμοὺς δύο ἀπὸ Εὐφράτου ἀπέχουσαν. ἀποικίσαν δ' αὐτόθι Ἐδεσσαῖοι. καὶ οὐδὲ τοῦτο ἀπέχρησεν αὐτῷ, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐμὴν πατρίδα τὰ Σαμόσατα, αὐτὸς εὐ τῷ αὐτῷ βιβλίῳ δράμῳ ὁ γραικύλος, αὐτῇ ἀκροπόλῃ, καὶ τείχεσι μετέθηκεν ἐς τὴν Μεσοποταμίαν, ὡς ἐκατέρωθεν αὐτὴν ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν ποταμῶν, ἐκπατίζειν εὐ μέρει παραμειβομένων, καὶ μυχοὺς καὶ πίσσας ψαύοντων. τὸ δή, καὶ γελοῖον, εἴσει νῦν ὦ Φίλων ἀπολογίαν σοι, ὡς ὁ Παρθυαῖος, οὐδὲ Μεσοποταμίτης εἰμὶ ἐγὼ, οἷς με φήσων ὁ γαμβρὸς συγγραφεύς, ἀπώκισε. καὶ Δία κάκεῖνο καμιὰν πιθανὸν ἐδόκει Σεβηριανῷ ὁ αὐτὸς οὗτος εἰπεῖν ἐπομωσάμενος, ὃ μὲν ἀκοῦσαι πάντων τῶν ἐξ αὐτοῦ ἔργων ἀφθονίτων. ὅτι γὰρ ξίφει ἐτελεύτησεν αὐτὸν ἀπολαβεῖν, ὅτι φαρμάκου πιεῖν, ὅτι βρόχου ἅψασθαι, ἀλλά τινα θανάτου ἐπινοῆσαι τραγικὸν, καὶ τὴν τόλμην ξενίζουσαν. τυχεῖν μὲν γὰρ αὐτὸν ἔχοντα παμμιγῆ σκεύωρίαν ὑάλου, τὸ καλλίστης ὑάλου. ἐπὶ δὲ πάντως ἀποθανεῖν ἔγνωσαν, καταξῆσαι τὸ μέτρον. τὸ σκύφον, εἰς τὸ θραυσθέντων χρήσασθαι εἰς σφαγὴν, συντρῖψαι τῇ ὑάλῳ τὸ λαιμόν, ὅπως ὁ ξιφίδιον, ὁ λογχάριον οὗρεν, ὡς ἀνδρεῖός γε αὐτὸς, καὶ ἡρωϊκὸς ὁ θανάτου γλυκύς. εἶτα ἐπειδὴ Θουκυδίδης ἐπιτάφιόν τινα εἶπε τοῖς περὶ τὸν [1] πόλεμον ἐκείνοις νεκροῖς, καὶ αὐτὸς ἠνήσατο χρῆναι ἐπειπεῖν τῷ Σεβηριανῷ. ἅπασι γὰρ αὐτοῖς, ὡς τὸ ὑδὲν ἄλλον τοῦ εὐ Ἀρμενίᾳ κακοῦ, τὸ Θουκυδίδην, ἢ ἅμιλλα. φάναι δὲ τὸ

duabus manſionibus ab Euphrate diſtans: eam autem coloniam deduxerunt Edeſſæi. Neque hoc ſatis illi fuit: ſed & patriam meam Samoſata, generoſus ille, in eodem libro ſublatam unà cum ipſa arce, & muris in Meſopotamiam tranſtulit, ita ut terminaretur utroque flumine, quæ utrinque proximè prætervehuntur, & muros propemodum alluunt. Hoc etiam ridiculum eſſet, Philo, ſi nunc apologiam tibi contexerem, quòd neque Parthus, neque Meſopotamita ſim, inter quos relatum me, egregius iſte ſcriptor collocavit. Quin & illud per Iovem admodum credibile idem dixit de Severiano, appoſito etiam juramento, quòd audiviſſet ex aliquo eorum, qui ex eo ipſo opere aufugerunt: neque gladio illum mori voluiſſe, neque venenum bibere, neque laqueo collum innectere, ſed mortem quandam tragicam, & audacia mirandam excogitaſſe. Etenim cùm haberet ingentia vitrea, pulcherrimo ex vitro pocula: & mori decreviſſet, maximum omnium fregiſſe, unoque ejus fragmento ad ſui cædem uſum eſſe, quo guttur incidit. Ita neque gladiolum, neque lanceam nactus eſt, quò virilem & heroicam mortem ſibi inferret. Poſtea autem quoniam Thucydides funebrem orationem habuit pro iis qui primi eo in bello occubuerunt, ipſe quoque talem pro Severiano habendam eſſe cenſuit. Omnibus enim ipſis cum Thucydide, qui nequaquam in culpa fuit eorum malorum quæ in Armenia acciderunt, eſt contentio. Severiano

1 Τῶ πολίμω ἐκείνοις νεκροῖς] Ἐκείνω v. Marc.

2 Λε-

Σισυφιδῶν μεγαλοπρεπῶς, ἀναβιβάζεται ἐπὶ τὸ τάφον Ἀφρανίου τινὰ Σίλωνα ἑκατόνταρχον, ἀντιζωνιστὴν Περικλέους, ὃς τοιαῦτα καὶ τοσαῦτα ἐπέρρητόρευσεν αὐτῷ, ὥστε με τὴ τὰς χάριτας πολλὰ πάνυ δακρύσαι ὑπὸ τοῦ γέλωτος. καὶ μάλιστα ὁπότε ὁ ῥήτωρ ὁ Ἀφρανίος, ἐπὶ τέλει τοῦ λόγου δακρύων ἅμα σὺν οἰμωγῇ ἐξεπαθεῖτο, ἐμέμνητο τῶν πολυτελῶν ἐκείνων δείπνων, καὶ ἀποστάσεων. εἶτα ἐπέθηκεν Αἰάντειόν τινα τῷ κορυνίδι. ἀπασάμενος γὰρ τὸ ξίφος διὰ μέσου πάνυ, καὶ ὡς Ἀφρανίου εἰκὸς ἦν, πάντων ὁρώντων, ἀπέσφαξεν ἑαυτὸν ἐπὶ τῷ τάφῳ, ὥστε ἀναξίως ἂν μὲ τοῦ σοφωτάτου ἀποθανεῖν, οἷ τοιαῦτα ἐῤῥητόρευε. καὶ τοῦτο ἔφη ἰδόντας τοὺς παρόντας ἅπαντας, ἡσυχάσαι, καὶ ὑπερπαινέσαι τὸν Ἀφρανίου. ἐγὼ δὲ καὶ τἆλλα μὲ αὐτὸν κατεγίγνωσκον, μᾶλλον δὲ ζωμῶν, καὶ [1] λοπάδων μεμνημένον, καὶ ἐπιδακρύοντα τῇ τοῦ πλακοῦντος μνήμῃ; τοῦτο δὲ μάλιστα ἠπαξάμην, ὅτι μὴ τὸ συγγραφέα, καὶ διδάσκαλον δὲ δράματος ἀποστροφέως, ἀπῄσχυνε. πολλοὺς δὲ καὶ ἄλλους ὁμοίους τούτοις ἔχων σοι ὡς ἐταῖρε καταλεῖψαι, ὀλίγων ὧδε ἐπιμνησθείς, ἐπὶ τὸν ἑτέρου ὑπόσχεσιν ἤδη μεταβήσομαι, τὸν συμβουλὸν, ὅπως ἂν ἄμεινον συγγράφοι λίαν. εἰσὶ γάρ τινες, οἳ τὰ μεγάλα μὲν τῶν πεπραγμένων, καὶ ἀξιομνημόνευτα δηλοῦσιν, ἢ δηλοῦσιν. ὑπὸ δὲ ἰδιωτείας, καὶ ἀπειροκαλίας, καὶ ἀγνοίας τοῦ λεκτέου, ἢ σιωπῶσιν, τὰ μικρότατα πάνυ λιπαρῶς, καὶ φιλοπόνως ἐρ-

riano igitur magnificè sepulto, ad tumulum adducit Afranium quendam Silonem Centurionem, æmulum Periclis, qui talia ac tanta pro ipso peroravit, ut per Gratias, præ effuso risu abundè lachrymarer, in primis quum rhetor iste Afranius, sub perorationem cum miserabili affectu lachrymans, sumptuosarum cœnarum, & propinationum illarum mentionem faciebat. Deinde Ajacis coronidem imposuit. Nam gladio admodum generosè è vagina educto, idque ut Afranium decebat, omnium in conspectu, super tumulo se ipsum jugulavit, non indignus per Martem qui multò ante mortuus fuisset, si talia declamasset. Atque hoc dixit, præsentes omnes qui id viderunt, miratos esse, summisque laudibus Afranium extulisse. Ego verò etiam cætera damnabam, ut qui tantùm non offarum, & ollarum meminisset, & memoriæ placentarum illachrymaretur. Hoc verò maximè reprehendi, quòd non scriptore ipso, & actore fabulæ hujus ante se jugulato, mortuus sit. Multos autem etiam alios his similes, amice, enumerare possem tibi, cùm tamen paucos commemoraverim. Verùm ad alteram promissionis partem jam transibo, puta ad consilium, quo pacto quis historiam meliùs conscribat. Sunt enim quidam, qui rerum gestarum maximas, & memoria dignissimas, prætermittunt, aut percurrunt. Præ imperitia autem, & ineptia, & ignorantia cùm eorum quæ dicenda, tùm quæ tacenda sunt, res minimas admodum prolixè & la-

1 Λεπάδων] Flor. λοπαδίων. Bourd.

μηδένσιν ἐμβραδύνοντες. ὥσπερ ὤν τις Ζ Διὸς, Ζ τὸ Ὀλυμπίᾳ τὸ μὲν ὅλον κάλλος τοσοῦτον καὶ τηλικοῦτον ὄν, μὴ βλέποι, μηδ' ἐπαινοῖ, μηδὲ ἕξις σὺν εἰδόσιν ἐξηγεῖτο. Ζ ὑποδύσ ἄ, τό, τι ἀδυερὰς, καὶ τὸ ὄξυσιν ἡμμόζοι, καὶ τὸ κρηπῖδος τὸ ἄρυθμον. καὶ τιῶπι πάνυ μετὰ πολλῆς φρονπδ⊙ διεξιών. ἔγωγ' ἂν ἤκουσά τιν⊙ τῶν μὲν ἐπ' Εὐρώπῃ μάχῶν σὺν ὀλίγοις ἑπτὰ ἔπεσι δηλωθεμόνι⊙. εἴκοσι ἄ μέτρα. ἢ ἔτι πλείω ὕδα]⊙ [1] ἀνηλωκότ⊙ εἰς ψυχρὸν, καὶ οὐδὲν ἡμῖν προσήκουσαν διηγήσιν, ὡς μαῦρός τις ἱππεὺς Μαυσάκας τέθνεμε. ὑπὸ δόψυς πολυανθρώπ⊙ ἀνὰ τὸ ὄρη, καταλάβοι Σύρους τινὰς Ζ ἀρχοίκων, ἄριστον δηλουμένους. καὶ ὅτι τὰ μὲν πρῶτα, εἰκαίνοι φοβηθεῖν αὐτόν. εἶτα μέντοι μαθόντες ὡς Ζ φίλων εἴη, κατεδέξαντο, καὶ εἰστιάσαντο. καὶ γάρ τινα τυχὸν αὐτῶν ἀποδεδημηκότα καὶ αὐτὸν [2] εἰς τὴν Μαύρων. ἀδελφὸν αὐτοῦ, ὃν τῇ γῇ στρατευόμενον, μῦθοι τὸ μὲν τοῦτο μακροὶ, καὶ διηγήσεις, ὡς ἠρώτησιν αὐτὸς ἐν τῇ Μαυρουσίᾳ, καὶ ὡς ἴδοι τοὺς ἐλέφαντας πολλοὺς ἐν τῷ αὐτῷ στωμυλομένους, καὶ ὡς ὑπὸ λέοντ⊙ ὀλίγου δεῖν καταβρωθείη, καὶ ἡλίκους ἐχθὲς ἐπρίατο ἐν Καισαρείᾳ. καὶ ὁ ἠμπορὸς συγγραφὰς, ἀφεὶς τὰς ἐν Εὐρώπῃ γενομένας σφαγὰς τοσαύτας, καὶ ἐπιδόσεις, καὶ ἀποσπάσεις ἀναγκαίας, καὶ φύλακας, καὶ ἀντιφύλακας, ἄχρι βαθείας ἑσπέρας ἀφειμένῃ ὁρᾷ Μαλχίωνα τὸν Σύρον ἐν Καισαρείᾳ, laborioſe immorando perſequuntur. Non aliter ac ſiquis Iovis Olympici pulchritudinem univerſam, quæ tanta eſt ac talis, nec videat, nec laudet, neque etiam iis, qui de ea neſciunt, quicquam narret: ſed ſubſellii rectitudinem, & expolitionem, & crepidæ concinnitatem admiretur, & hæc planè magno ſtudio exponat. equidem audivi quendam, qui pugnam eam quæ ad Europum commiſſa fuit, ne totis quidem ſeptem verbis percurrit: viginti autem menſuras aut etiam amplius, aquæ conſumpſit in frigidam, & nihil ad nos pertinentem narrationem: ut Maurus quidem eques nomine Mauſacas præ ſiti per montes errans, Syros quoſdam agreſtes prandium apponentes deprehenderit, utque primùm illi formidarint ipſum: deinde hominem, ubi ex amicis eſſe intellexiſſent, receperint, & cibum præbuerint. Nam illorum fortè quidam in Mauritaniam aliquando profectus fuerat, cùm frater ipſius ea in terra militaret, & narrationes, ut ipſe in Mauruſia venatus ſit, utque multos elephantos eodem in loco ſimul paſcentes viderit, utque propemodum à leone devoratus fuerit, & Cæſareæ magnos piſces emerit. Et egregius hic hiſtoricus, omiſſis tot cædibus circa Europum factis, tot hoſtium impetibus, & fœderibus neceſſariis, & cuſtodibus inter ſe oppoſitis, uſque in profundam veſperam ſubſtitit aſpiciens Malchionem Syrum Cæſariæ ſcaros

[1] Α'νηλωκότ⊙] Flor. Α'νηλωκότα. Bourd.
[2] Εἰς τὴν Μαύρων] Angl. εἰς τ Μαῦρον. Idem.

[1] Σκέ-

[1] σκάρος παμμεγέθεις ἀξίνας ὠνήμαρον. εἰ δὲ μὴ νὺξ κατέλαβε, τάχα καὶ σωιδείπνῳ μετ' αὐτῶν, ἤδη τῶν σκάρων ἐπεκρατημένων. ἄτερ εἰ μὴ ἐνεμέμαρτο ἐπιμελῶς τῇ ἱστορίᾳ, μεγάλα ἂν ἡμεῖς ἠγνοηκότες ἦμεν, καὶ ἡ ζημία Ῥωμαίοις ἀφορητος, εἰ Μαυσάκης ὁ Μαῦρος διέψων, μὴ δοῦρε πιέσῃ, ἀλλ' ἀδεῶς ἐπανάλθῃ ἐπὶ τὸ στρατόπεδον. καίτοι πόσα ἄλλα μακρᾷ ἀναγκαιότερα ἐκὼν ἐγὼ νῦν παρέημι. ὡς καὶ αὐλητρὶς ἦλθεν ἐκ τοῦ πλησίον κώμης αὐτοῖς, καὶ ὡς δῶρα ἀλλήλοις ἀντέδοσαν, ὁ Μαῦρος μὲν, τοῦ Μαλχίωνι λόγχην, ὁ δὲ, τοῦ Μαυσάκα πόρπιν. καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα ἃ ἐπ' Εὐρώπῃ μάχης, οὐπω δὴ πω κεφάλαια. τοιγάρτοι εὐήθεις ἂν τις εἴποι τοὺς τοιούτους, τὸ μὲ ῥόδον αὐτὸ μὴ βλέπειν, τοὺς ἀκηνθας δὲ αὐτῷ τοὺς παρὰ τὴν ῥίζαν ἀκριβῶς ἐπισκοπεῖν. ἀλλ' ὦ Φίλων, μάλα καὶ ὅτου γελοῖον, ὃς τὸν ἕτερον πόδα οὐ Κορίνθου πώποτε ἀπενεγκὼν, ὅλῃ [2] κεγχρεῶν ἐπεδημήσατο, οὔτε με Συρίαν, ἢ Ἀρμενίαν ἰδὼν, οὐδὲ ἤρξατο. μέμνημαι γάρ. [3] ὥσπερ ἀφθαλμῶν ἀπιστότερα. γράφω τίνων ἃ εἶδον, οὐχ ἃ ἤκουσα. καὶ ὅτως ἀκριβῶς ἅπαντα ἐωράκει, ὥστε τοὺς δράκοντας ἔφη τῶν Παρθυαίων, σημεῖον δὲ πλήθους τοῦτο αὐτοῖς, χιλίας γὰρ εἶναι ὁ δράκων ἅμα ζῶσας δράκοντας, παμμεγέθεις εἶναι γεννωμένους ἐν τῇ Περσίδι ingentes ementem. Et nisi nox ipsum occupasset, fortè etiam scaris jam apparatis cum ipso cœnasset. Quæ nisi ille tam diligenter historiæ tradidisset, res magnas ignoraturi eramus: & damnum hoc Romanis intolerabile fuisset, si Mausacas iste titiens, potum non inveniſſet, sed incœnatus ad castra rediisset. Atqui quàm multa alia longè magis necessaria, volens ego nunc prætereo? ut & tibicina quædam er propinquo vico ad eos venit, utque alter alteri dona dederunt, nempe Maurus hic Malchioni lanceam, ille Mausacæ fibulam: atque alia id genus multa, ipsa certè præcipua capita pugnæ in Europo commissæ. Proinde meritò dixerit quispiam, tales scriptores, rosam quidem ipsam non videre, spinas autem quæ juxta radicem enascuntur, accuratè contemplari. Alius, ὁ Philo, hic etiam admodum ridiculus, qui ne alterum quidem pedem extra Corinthum extulerat unquam, neque ad Cenchreas usque profectus fuerat, nedum Syriam, Armeniamve viderat, in hunc modum exorsus est. Memini enim. Aures quàm oculi minùs fide dignæ sunt. Quare scribo quæ vidi, non quæ audivi. Atque ita diligenter omnia viderat, ut diceret Parthorum dracones (signum autem hoc multitudinis est ipsis, mille enim dracones vivos draco producit) ingentes esse, & in Persi-

de

1 Σκάρος παμμεγέθεις ἀξίνας ὠνήμαρον] Σκάρος παμμεγέθεις ἐς σολλὰ ἀξίνας ὠ. Marc.

2 Κεγχρεῶν] Angl. Κεγχρείων. Bourd.

3 Ὥσπα ὀφθαλμῶν] Idem de domo & de saltatione, & sæpius alibi, habet Thurio oratore. Iulia. Imperat. Epist. ὁ Θέμων ὅπα εἶπεν ἀνθρώποις ὀφθαλμῶν ἀπιστότερα. Idem.

1 Παμ-

δι, μικρὸν ὑπὲρ τὴν Ἰβηρίαν. τούτους δ', πῶς μὲ ἐπὶ πολὺ μεγάλων ἀνδρωμένους, ὑψηλὰς αἰωρεῖσθαι. καὶ προῤῥωθεν, ἐπιλανθάνεσθαι, δεῖν ἐμποιεῖν. ὁ δὲ αὐτὸς δὴ πρὸς τῷ ἔργῳ, ἐπιόντας ἐμοὶ ἔφη, λύσαντες αὐτοὺς, ἐπαφιέναι τοῖς πολεμίοις. ἀμείνω πολὺ τὰ ἡμέτερα ὅπλα καθοπλίσαι. καὶ ἄλλους, [1] περιπειραθέντων αὐτοῖς, ἀποπνιγῆναι, καὶ συγκλασθῆναι, πολλὰ δ' ἐφεστὼς ὁρᾶν αὐτὸς, ὁ ἀσφαλεῖ μάλιστα ἀπὸ δένδρου ὑψηλοῦ ποιούμενος τὴν σκοπήν. καὶ δὴ καὶ ἐποίησε, μὴ ὁμόσε χωρήσας θεῖος ἡρεῖος, ἐπεὶ οὐκ ἂν ἡμεῖς γραμμάτων ἄνω συγγραφέα τὸν εὐχόμεθα, καὶ ἀπὸ χειρὸς αὐτὸν μεγάλα καὶ λαμπρὰ ἐν τῷ πολέμῳ τούτῳ ἐργασάμενον. καὶ γὰρ κινδύνους πολλοὺς, καὶ ἐτρώθη πρὸς Σοῦρᾳ, ἀπὸ δὲ Κρανίου βληθεὶς παθεῖν ἐπὶ τῷ Λέρνῃ. καὶ πρὸς τοὺς Κορινθίων ἀκούοντας ἀνεγίνωσκε, τοὺς ἀκριβῶς εἰδότας, ὅτι μεθ' ἡμῶν τοῖχος μεχρεμμένου πόλεμον ἑωράκασι, ἀλλ' οὐδ' ὅπλα ἐκείνου γε ἤδεσαν, οὐδὲ μεχανήματα, οἷά ἐστι, οὐδὲ [2] τάξεων, ἢ καταλοχισμῶν ὀνόματα. νῦν γὰρ ἔμελεν αὐτῷ τὰ λεγόμενα φάλαγγα, ἐπὶ κέρως δὲ λέγειν τὸ ἐπὶ μετώπου ἄγειν. εἰς δέ τις βέλτιστος, ἄπαντα ἐξ ἀρχῆς ἐς τέλος τὰ πεπραγμένα, ὅσα ἐν Ἀρμενίᾳ, ὅσα ἐν Συρίᾳ, ὅσα ἐν Μεσοποταμίᾳ, τὰ ἐπὶ τῷ Τίγρητι, τὰ ἐν Μηδίᾳ, πανταχησοῦ ὑφ' ὅλοις ἅπασι ἐξελαθὼν, συνέγραψε. καὶ τοῦτο ποιήσας, ἱστορίαν συγγεγραφέναι φησί. τῷ μέντοι ἐπιγραφῷ ὀλίγα δεῖν μακροτέραν δὲ βιβλίῳ ἐπέγραψεν, Ἀντιοχιανὸν δὲ Ἀπόλλωνος ἱερονίκου. longiorem inscripsit, his verbis :

fide generari paulùm supra Iberiam : hos autem longuriis antea illigatos, in altum attolli, & procul adventantibus, metum incutere. In ipso verò prælio, quando congrediuntur, solutos ipsos in hostes immittunt. Nimirum multos nostrorum hoc pacto devoratos esse : alios verò ipsis transfixos, fuisse necatos & confractos. Se autem astitisse, & vidisse, cùm in tuto ab arbore excelsa spectaret. Et rectè sanè fecit, quòd cum hisce bestiis congressus non sit. Neque enim nos tam egregium scriptorem nunc haberemus, qui manu ipse hoc in bello magna & præclara gessisset. Etenim multa pericula subiit, & vulneratus est juxta Suram, cùm à Cranio videlicet Lernam iret. Atque hæc Corinthiis audientibus recitabat, qui probè sciebant ipsum ne in pariete quidem vidisse depictum bellum : ac neque arma novisse, neque quales sint machinæ, neque qualia aut acierum, aut ordinum nomina. Prorsus enim ipsi curæ fuit, obliquam quidem, phalangem vocare : dicere autem cornua instruere, quod est exporrecta fronte educere. Quidam etiam optimus, quæcunque à principio ad finem usque gesta fuerunt in Armenia, in Syria, in Mesopotamia, ad Tigrim, in Media, quingentis non integris versibus complexus, conscripsit : quo facto historiam à se scriptum ajebat. Inscriptionem verò propemodum libro Antiochiani Apollinis sacri certaminis

1 Περιπειραθέντων] Legendum, ἀθλοπειραθέντων. Sic Plutarchus. *Menagius.*
2 Τάξεων, καταλοχισμῶν] Τάξεων ἢ καταλοχισμῶν. Marc.

Δόλιχον γάρ τις οἶμαι τὸ παισὶ νενικηκὸς τὰ ἐν Ἀρμενίᾳ, καὶ Μεσοποταμίᾳ. καὶ τὰ Μηδίᾳ Ῥωμαίοις νῦν πραχθέντων ἀφήγησις. ἤδη δ' ἐγώ τινων καὶ τὰ μέλλοντα συγγεγραφηκότος ἤκουσα, καὶ τὴν λῆξιν Οὐολογάσου, καὶ τὴν Ὀσροηνῶν σφαγὴν, ὡς ἐμβληθήσεται τῷ λέοντι. καὶ ἐπὶ πᾶσι, τὸ πεπόθητον ἡμῖν ἐπιμένει. ὅτι πάνυ μεμαχημένως ἅμα ἔχων, ἐσπουδὴν ἤδη πρὸς τὸ τέλος τῆς γραφῆς. ἀλλὰ καὶ πόλιν ἤδη τὰ τῇ Μεσοποταμίᾳ ᾤκισε, μεγάθει τε μεγίστην, καὶ κάλλει κηλλίστην. ἔτι μέντοι ἐπισκοπεῖ, καὶ ἀμφιβάλλεται, εἴτε Νίκαιαν αὐτὴν ἀπὸ τῆς νίκης χρὴ ὀνομάζεσθαι, εἴτε Ὁμόνοιαν, εἴτε Εἰρήνην. καὶ τοῦτο μὲν ἔτι ἀκέλευστον, καὶ ἀνώνυμος ἡμῖν ἡ καλὴ πόλις σκοπὴν, λήρου πολλοῦ, καὶ κηρύζης συγγραφικῆς μέμυσε. τὰ δ' ἐν Ἰνδοῖς πραχθησόμενα, ὑπισχνεῖται ἤδη γράψειν, καὶ τὰ ὠκεανοῦ καὶ ἔξω θαλάττης. καὶ οὐκ ὑπισχνεῖται ταῦτα μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸ εὐθύμιον τῆς Ἰνδικῆς ἤδη σεσωτάκασι, καὶ τὸ τρίτον τάγμα. καὶ οἱ Κελτοὶ ἐν Μαύροις μοίροις ὀλίγη σπουδῇ Καισάρων πάντες ἅτοι ἐπεραιώθησαν τὸν Ἰνδὸν ποταμόν. ἅ, τι ἂν πράξωσιν, ἢ πῶς δέξονται τοὺς ἐλεφάντων ἐπιβάτας, οὐκ εἰς μακρὰν ἡμῖν ὁ Ἰαμβλιχεὺς συγγραφεύς, ἀπὸ Μηζύρεω, ἢ ἀπ' Ὀξυδρακῶν ἐπιστελεῖ. τοιαῦτα πολλὰ ὑπ' ἀπαιδευσίας ληρῶσι, τὰ μὲν ἀξιόγελα ἐφ' ὁρῶντες, ὅτ' εἰ βλέποιεν, κατ' ἀξίαν αἰσχύνην δυνάμενοι, ἐπιποιοῦντες δὲ, καὶ ἀναπλάττοντες ὅ, τι κεν [1] ἐπ' ἀκριβείμεν γλῶτταν φασὶν ἔλθῃ. ἐν ἐπὶ τῷ ἀριθμῷ τῶν βι-

minis victoris (Dolichum enim puer vicerat) eorum quæ in Armenia, Mesopotamia, & Media à Romanis nunc gesta sunt, historica narratio. Iam & quendam ego audivi, qui futura scripserat, cùm Vologesi expugnationem, tum Osroæ cædem, ut leoni objiciendus erat: postremò triumphum illum nobis exoptatissimum. Ita vatis in morem se habens, jam ad finem scribendi properabat. Quin & civitatem in Mesopotamia idem jam condidit, magnitudine maximam, & pulchritudine pulcherrimam. Adhuc tamen deliberat, an eam Nicæam à victoria nominari conveniat, an verò Homonoeam, an etiam Iræneam. Et hoc adhuc est anceps, manetque nobis sine nomine præclara illa civitas, multis nugis, & fastu historico referta. Quæ autem apud Indos agentur, ea se jam scripturum promisit, & maris exterioris circumnavigationem. Neque tantum hæ sunt promissiones, sed Indicæ historiæ proœmium jam est compositum, & ordo tertius. Et Galli, parsque exigua Maurorum, hi omnes cum Cassio fluvium Indum trajecerunt. Cæterùm quid facturi sint, aut quomodo elephantorum incursus excipient, non multò post egregius ille scriptor, à Muziride vel Oxydracis ad nos scribet. Multa hujuscemodi præ inscitia nugantur, quæ sunt digna visu non videntes, neque si videant, ea pro dignitate exponere scientes, sed excogitantes, & effingentes, quicquid (ut ajunt) temerè in linguam venerit: etiam librorum numero, mul-

[1] Ἐπ' ἀκριβείμεν] Ἐπὶ ἐν ῥῆμα in Cod. Flor. *Bourd.*

[1] Ἀπ-

Ελίαν ἔτι σημειώμεθα, καὶ μάλιστα ἐπὶ ταῖς ἐπιγραφαῖς. καὶ γὰρ αὖ καὶ αὖτη, παγγέλοιοι. Δευτέρου Παρθικῶν νικῶν, τρισὶ δὲ. καὶ αὖ Παρθίδος, τρίτου, δεύτερος, ὡς Ἀτθίδος δηλονότι. ἄλλος ἀστειότερος τοῦ πολύ. [1] ἀνέγνων γὰρ Δημητρίου Σαγαλασσέως Παρθονικικὸν. ὃς ὡς οὐ γέλωτα ποιήσασθαι, καὶ ἐπισκῶψαι τὰς ἱστορίας ὕτω κωλὰς ὄσας, ἀλλὰ δι' χρησίμου ἕνεκα. ὡς ὅσις ἂν ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα φύγῃ, πολὺ μέρος ἤδη ἐς τὸ ὀρθῶς συγγράφειν ἔτος προσείληφε. μᾶλλον δ' ὀλίγων ἔτι προσδεῖται, ἕνα ἀληθὴς σκεῦός φησιν ἡ Διαλεκτικὴ, ὡς τὸ ἀμέσων ἢ ἀκρίβεια ἄρσις, τὸ ἕτερον πάντως ἀντίσοχμα. καὶ δὴ τὸ χωρίον σοι φαίη τις ἂν ἀκριβῶς ἀνακεκάθαρται. καὶ οὔ τε ἄκανθαι, ὁπόσαι ἦσαν, καὶ βάτοι, σκεκομμέναι εἰσί. τὰ δ' ἄλλα ἐρείπια, ἤδη διαφόρηται. καὶ εἴ τι πρακτὸν δὴ, καὶ τοῦτο λείον ἐστιν. ὥστε οἰκοδομεῖν τι δεῖ ἤδη, καὶ αὐτὸν ὡς δείξῃς, σὺν ἀνατρέψαι μόνον τὰ τῶν ἄλλων ἡμιπέδως ὠκοδομημένα, ἀλλά τι καὶ αὐτὸς ἐπινοῆσαι δεξιόν. καὶ ὁ ἀδεὴς ἄν, ἀλλ' ὑσὶ ὁ [2] Μῶμος μωμήσασθαι δύναιτο. Φημὶ τοίνυν τὰ ἄριστα ἱστορίαν συγγράφοντα, δύο μὲν ταῦτα πορυφαιότατα οἴκοθεν ἔχοντα, ἥκειν, σύνεσίν τε πολιτικὴν, καὶ δύναμιν ἑρμηνευτικήν. τὸν μὲν, ἀδίδακτον ὄντα τῶν κεφαλαίων προφέρειν, τὴν δὲ, παρὰ τῶν τὰ τοιαῦτα μεμαθηκότων λαβόντα, ἐξηγεῖσθαι. ὧν θάτερον οὐδεμιᾶς τέχνης παραδοθὲν, ἀλλὰ φύσεως ἔργον ἐστὶ, καὶ ἐπὶ μόνοις τοῖς ἐκ τῆς φύσεως ἐπαινεῖται. τὸ δὲ ἕτερον, ἐκ τῶν τὰ τοιαῦτα μεμαθηκότων ἔστιν ἀναλαβεῖν. καὶ ἐγὼ μὲν ἔφην ἂν τὸν μέλλοντα ἱστορίαν γράφειν, ταῦτα δύο ἔχειν δεῖν, καὶ τὴν ἐξήγησιν αὐτῶν. ἄλλος δ' ἄλλα ἴσως ἐρεῖ. οὐδὲν δὲ κωλύει. ἐπεὶ καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα τῶν ἀνθρώπων ἄλλα ἄλλοις ἐπαινεῖται. ἐμοὶ δὲ ἀρέσκει

φύσεως δῶρον. ἡ δύναμις ἡ, πολλῇ τῇ ἀσκήσει, καὶ συμπεχεῖ τῷ πόνῳ, καὶ ζήλῳ τῷ δεχαίων συμπεμμένη ἔσω. ταῦτα μὲν δὴ ἄπεχνα, καὶ οὐδὲν ἐμοὶ συμβάλλει δόμβρε. εἰ γὰρ συνετὸς καὶ ὀξεῖς ἀποφήνειεν τὸν μὴ ἀφῷ τῆ φύσεως τοιούτους φησὶ τοῦτο ἡμῖν τὸ βιβλίον. ἐπὶ πολλῷ ἂν, μᾶλλον ἢ ὧν πάντως ἰῶ ἄξιον, εἰ μεζωποίησαι καὶ μεζωκοσμῆσαι τὰ τηλικαῦτα ἐδύνατο. ἢ οὐκ μολίβδου χρυσὸν ἀποφῆναι, ἢ ἄργυρον [1] ἀπὸ κασσιτέρου, [2] ἢ ἀπὸ Κόνωνος, Τίτορμον, ἢ ἀπὸ Λεωτροφίδου, Μίλωνα ἐξεργάσασθαι. [3] ἀλλά πως τὸ τῆς τέχνης, καὶ τὸ τῆς συμβουλῆς χρήσιμον, οὐκ εἰς πίστιν τῶν ὑποκειμένων, ἀλλ' εἰς χρῆσιν αὐτῶν τοῖς ὑποκειμένοις. οἷον τι ἀμέλει καὶ Γναθων, καὶ [4] Ἡρόδικος, καὶ Θέων, καὶ εἴ τις ἄλλος γυμναστὴς [5] ὑποσχοιτο ἂν σοι τὸν Περδίκκαν παραλαβόντι, εἰ δὴ αὐτός ἐστι ὁ τῆς μητρὸς ἐραστὴς, καὶ λάθρα τοῦτο κατασκήπτοις, ἀλλὰ μὴ Ἀντίοχος ὁ τοῦ Σελεύκου Στρατονίκης εἰκὼν, ἀποφαίνειν ὀλυμπιονίκου, καὶ Θεαγένους τοῦ Θασίου, ἢ Πολυδάμαντα τοῦ Σκοτουσσαίου ἀντίπαλον, ἀλλὰ τοῖς ἀθλητικοῖς ὑποδοχὴν δύναται τοῦτο ὑποδεχόμενος τὸ γυμναστικὸς ἀπαλλαλὺ ἀμείνω ἀποφαίνειν μὴ τὸ τέχνης.

donum. Exponendi autem facultas, exercitatione multa, labore assiduo, & priscorum imitatione comparanda est. Atque hæc quidem extra artem sunt, neque me consultore indigent. Neque enim prudentem & acutum reddere eum, qui non fuerit natura, talis meus hic libellus pollicetur: siquidem magni faciendus, imò potiùs cuivis anteferendus foret, si res hujusmodi transformare & immutare posset. Puta vel ex plumbo aurum facere, vel ex stanno argentum, vel ex Conone Titormum, vel ex Leotrophide Milonem efficere. Verùm artis, & consilii hæc est utilitas, non ut suppeditent ea quæ adsunt, sed ut illis convenienter uti doceant. Quo pacto nimirum & Iccus, & Herodizes, & Theon, & siquis alius palæstræ magister, polliceretur tibi se acceptum Perdiccam (si hic ille est qui novercam amavit, ex eoque contabuit, at non Antiochus Seleuci filius Stratonices illius amore captus.) Olympionicen reddituros, & vel Theageni Thasio, vel Polydamanti Scotussæo æquiparandum: quum materiam eximiam à natura datam, ad palæstræ exercitationem suscipiendam, multò præstantiorem arte redderent. Qua-

1 Ἀπὸ κασσ.] Flor. ἀπ. Bourd.

2 Ἢ ἀπὸ Κόνωνος Τίτορμον, ἢ ἀπὸ Λεωτροφίδου Μίλωνα.] Ex hoc loco licet conjicere, Cononem illum ducem famigeratum fuisse corpore parvum & exilem: nam & ille Leotrophides, qui Miloni opponitur, à comico Aristophane in Avibus ut parvus & exilis traducitur, & ab ejus Scholiaste ut talis notatur: de Titormo vero, & ejus mirandis viribus vide Ælianum lib. 12. cap. 22. *Palm.*

3 Ἀλλά πως τὸ τῆς τέχνης, καὶ τὸ τῆς συμβουλῆς χρήσιμον, οὐκ εἰς πίστιν] Χρήσιμον; ὡς v. n. Marc.

4 Ἡρόδικος] Angl. Ἡρόδικος. Bourd.

5 Ὑποσχοιτο ἂν σοι, τὸν Περδίκκαν] Οὐ τῶν Περδίκκαν. Marc.

1 Ἀπὸ

ὅστ[1] ἀπίστω καὶ ἡμῶν τὸ ἐπίφθονον τοῦτο τῆς ὑποχίσεως, εἰ τέχνην φαμὲν ἐφ' ἅτῳ μειζόνῳ καὶ χαλεπωτέρᾳ τῆς πραγματικῆς ἐφευρηκέναι. ἐπεὶ γὰρ οὐδενὶ συγγραφέα φαμὲν, ἀλλὰ τῇ φύσει συνετῇ, καὶ ἅμα τοῦτο λόγους ἡκριβωμένῳ ὑποδείξειν ὁδοὺς τινας ὁρᾷς, εἰ δὴ τοιαύτην φαίνοιτο. οἷς χρώμενον, ῥᾴδιον ἂν καὶ συμφέροντα πλείστην ἄγει τῷ τοιούτῳ τὸ σκοπόν. καίτοι, ὃ γὰρ ἂν φαίης ἀκούσεσθαι τὸ σωστὸν εἶναι τῆς τέχνης, καὶ διδασκαλίας, ὧν ἀγνοεῖ. ἐπεὶ καὶ σκιμπαίζει μὴ μαθὼν, καὶ ἠύλει, καὶ πάντα ἂν ἠπίστατο. νῦν δ' μὴ μαθὼν, οὐκ ἄν τι αὐτῶν χαρίεντι ἐργάσαιτο. ὑποδείξαντι δέ τινι, ῥᾷστά τε ἂν μάθοι, καὶ ὧν μετάσχοι ἐφ' αὐτῷ. [2] καὶ τοίνυν καὶ ἡμῖν τοιοῦτός τις ὁ μαθητὴς νῦν παραδεδόσθω, σωτεῖναί τι, καὶ εἰπεῖν οὐκ ἀγχίνους, ἀλλ' ὀξὺ διδόντος, οἷον ἐν πράγμασι χρήσασθαι ἂν, εἰ ἐπιτύχοιεν, [3] καὶ γνώμιλον τραπωτικὸν, ἀλλὰ μὴ τὸ πολιτικῆς, καὶ Ἐμπειρίαν στρατηγικὴν ἴσχειν. καὶ τὴ Δία, καὶ ἐν στρατοπέδῳ χαρίεις ποτε, καὶ γυμναζομένους, ἢ τακτομένους στρατώτας ἐωρακὼς, καὶ ὅπλα εἰδὼς, καὶ μηχανήματα ἴσως, καὶ τί ἐπὶ κέρως, καὶ τί ἐπὶ μετώπου. πῶς οἱ exercentur, seu quum in aciem educuntur, viderit, & arma, & machinas aliquas norit, & quid sit diductis cornibus, quid exporrecta fronte aciem instruere: quomodo cohortes, & turmæ

Quare à nobis abiit hæc promissionis invidia, ut artem aliquam rei adeò magnæ & difficili nos inveniſſe dicamus. Neque enim quemvis acceptum, historiæ scriptorem nos reddituros asserimus: sed ei qui sit natura prudens, & in dicendo optimè exercitatus, viam aliquam rectam, si qua talis apparet, ostensuros, qua utendo citiùs ac faciliùs, ad propositum scopum perveniat. Neque enim dixeris eum qui fuerit intelligentia præditus, arte & doctrina carum rerum quas ignorat, opus non habere: quoniam si absque doctrina citharam pulsare, & tibia canere posset, etiam omnia sciret. Nunc autem non edoctus nihil eorum manu pulsare posset: sed docente aliquo facillimè disceret, & rectè per se ipsum administraret. Proinde nobis quoque nunc talis discipulus tradatur, qui neque ad intelligendum, neque ad dicendum sit ignavus, sed acutum tueatur, possitque rebus uti, si committantur illi, ac militarem animum habeat, & cum prudentia politica, Imperatoriam experientiam. Denique per Iovem, in castris etiam sit versatus, & milites ipsos, seu quum ad prælia

1 Ἀπίστω] Aristen. loc. cit. *Bourd.*

2 Καὶ τοίνυν ἐν ὑμῖν τοιοῦτός τις ὁ μαθητὴς νῦν παραδεδόσθω, σωτεῖναί τι ἐν εἰπεῖν οὐκ ἀγχίνους ἀλλ' ὀξὺ διδόντος] Παραδεδόσθω, σωτεῖναί τι ἐν εἰπεῖν ἀγχίνους. *d. i. f.* Marc.

3 Καὶ γνώμιλον τραπωτικὴν, ἀλλὰ μὴ τὸ πολιτικῆς, ἐν Ἐμπειρίαν στρατηγικὴν ἴσχειν] Καὶ γνώμιλον τραπωτικὴν, ἀλλὰ μὴ πολιτικῆς; ἐν ἐμπειρίας στρατηγικὰς ἴσχειν. Requirit in historiarum scriba mentem præditam & rei militaris aliqua notitia, & scientia politica, & usu imperatorio. Eant, videant nostri sæculi historiarum scribillones, ecquid ejusmodi trogalia in suo sinu aut penu inveneruni. *Idem.*

λόχοι, πῶς οἱ ἱππεῖς, καὶ πότερον, καὶ τί ἐξελαύνειν, ἢ ἀνελαύνειν. καὶ ὅλως, ὁ τὰ κατοικίδιόν τις, ὑφ' οἷς πιστεύειν μόνον τοῖς ἀπαγγέλλουσι. μᾶλλον δ' καὶ ἀφ' ἁπάντων, ἐλεύθερος ἔστω τῷ γνώμῃ, καὶ μήτε φοβείσθω μηδέν, μὴ δ' ἐλπιζέτω μηδέν. ἐπὶ ὄμοις δ' ἔστω ἀεὶ τοῖς φαύλοις δικασταῖς, ἀφ' οὗ χάριν, ἢ ἀφ' οὗ ἀπέχθειαν ἐπὶ μισθῷ δικάζουσι. ἀλλὰ μὴ μελέτω αὐτῷ [1] μήτε Φίλιππος ἐκκεκομμένον τὸ ὀφθαλμὸν ὑπὸ Ἀστέρος τοῦ Ἀμφιπολίτου τοξότου ὄντος Ὀλύνθου. ἀλλὰ τοιοῦτον, οἷον δεῖ χθέσθαι. μήτ' Ἀλέξανδρον ἀνιάσθω ἐπὶ τῇ Κλείτου σφαγῇ, ὁμοίως τῷ συμποσίῳ γιγνομένῃ, εἰ σαφῶς ἀναγραφοίτο. οὐδὲ Κλέωνα αὐτὸν φοβείσθω, μέγα τῇ ἐκκλησίᾳ δυνάμενον, καὶ κατέχων τὸ βῆμα, ὡς μὴ εἴπῃ ὅτι ὀλέθριος ἢ μανικὸς ἄνθρωπος ἔστω. οὐδὲ ἡ συμπασαπόλις τῶν Ἀθηναίων, ὅτι τὰ ἐν Σικελίᾳ καὶ ἰσορρῇ, καὶ τὸν Δημοσθένους λῆψιν, ἢ τὸν

mæ ordinentur, unde & quid equum emittere, quid obequitare. Denique non sit ex iis qui domi desident: neque solùm iis credat qui renuntiant. In primis verò, & ante omnia, libero sit animo, ac neque quemquam metuat, neque quicquam speret? quoniam similis esset malis judicibus, qui vel ad gratiam, vel ad odium accepta mercede sententiam ferunt. At non curet, neque Philippum oculo ab Astere Amphipolitano sagittario ad Olynthum orbatum: sed talem ostendat qualis tunc erat. Neque ipsi se excruciet Alexander ob Cliti cædem crudeliter in convivio perpetratam, si planè sit depingendus. Neque ipsum deterreat Cleon, quòd in concione sit præpotens, & tribunal contineat, quominùs ab eo pernicioſus, & insanus homo pronuncietur. Neque tota civitas Athenienſium, si clades in Sicilia acceptas memoret, captum Demosthenem, mor-

1 Μήτε Φίλιππον ἐκκεκομμένον τὸ ὀφθαλμὸν ὑπὸ Ἀστέρος τοῦ Ἀμφιπολίτου τοξότου ὄντος Ὀλύνθου] Non concordat Lucianus cum Historicis, qui id negotium attigerunt. Omnes fere uno consensu scriptum reliquerunt id evenisse Philippo in Methones obsidione. Diodorus lib. 7. ὁ δὲ Φίλιππος τὴν μὲν πόλιν κατέσκαψε, τὴν δὲ χώραν διένειμε τοῖς Μακεδόσι, ἐν δὲ πολιορκίᾳ ταύτῃ συνέβη τὸν Φίλιππον εἰς τὸν ὀφθαλμὸν πληγῆτα τοξεύματι διαφθαρῆναι τὴν ὄψιν. de Methona vero loquitur. Sic & Strabo lib. 8. παρὰ Θερμυδίᾳ δ' ἐστὶν ἀντιπεραίοις Μεθώνη φρουρὰ ὁμώνυμος τῇ Μακεδονικῇ, ἐν ᾗ Φίλιππος ἐξεκόπη τὸν ὀφθαλμὸν πολιορκῶν. Solinus cap. 14. *in regione Magnesia Methone oppidum situm est, quod cum obsideret Philippus Alexandri Magni pater, damnatus est oculo jactu sagittæ, quam jecerat Aster oppidanus.* Quo in loco notandus est error Solini, qui Methonem Magnesiæ cum Macedonica confundit. Nam ea Methone, quam obsidebat Philippus, alia erat à Magnesiaca ex verbis expressis Strabonis lib. 9. ἐξῆς δ' αἱ ὑπὸ Φιλοκτήτῃ πόλεις καταλέγονται, ἃ μὲν ἐν Μεθώνῃ ἵστησι τὴν Θρᾳκικῆς Μεθώνης, ἐν ᾗ κατέσκαψε Φίλιππος. quod dictum sit obiter. Idem ait Harpocration Μεθώνη· Δημοσθένης Φιλιππικοῖς λόγοι ἐν τῇ ἐν Θρᾴκῃ, ἐν πολιορκῶν Φίλιππος ἐξεκόπη τὸν δεξιὸν ὀφθαλμόν. Suidas etiam in voce Κάρμος de Philippo: Μεθωναίοις δὲ τοῖς ὑπὸ Θρᾴκης πολεμῶν τὸν ὀφθαλμὸν ἐπηρεῖ Ἀστὴρ τις ὄνομα βαλὼν αὐτὸν βέλει. Plutarchus in Parallellis causam forte erroris præbuit Luciano, nam ille sic de hoc negotio: Φίλιππος Ὀλυνθίους ἐν Μεθώνῃ βαλλόμενος πυρεύσας, ἐν βιαζόμενος ἐπὶ τὴν Σαυδάτου στοαμὴν διαζεύγη

Νικίᾳ πλώτω, καὶ ὡς ἐδίψων, καὶ οἷον τὸ ὕδωρ ἔπινον, καὶ ὡς ἐφονεύοντο πίνοντες οἱ πολλοί. ταῦτα γὰρ, ὅστις δικαιότατον, οὐδενὸς τῶν νῦν ἐχόντων αὐτὸς ἕξειν τοῦ αὐτοῦ, ἴσως τὰ δυσχώρως, ἢ ἀνοήτως μεγαλυμφῶς ὡς ἐπράχθη διηγήσεται. ὁ γὰρ ποιητὴς αὐτῶν, ἀλλὰ μιμητὴς ἦν. ὥστε κἂν ναυμαχίαν μεγάλην τινὰ, τότε δὴ σκεῖνο ὁ καταδύων ἐστί. καὶ φεύγοντα, δὴ σκεῖνο ὁ διώκων, [1] ὅτου εἰ μὴ ὄξασθαι δέον μή τι παρέλιπεν. ἐπίτηδες, εἰ σιωπήσας αὐτὰ, ἢ ὡσὸς τἀναντία εἰπὼν ἐπανορθώσασθαι ἐδύνατο, ῥᾷον ἂν ἐν καλάμῳ λεπτῷ τὸ Θουκυδίδου ἀπατρέψαι μὲ τὸ δὲ παῖς Ἐπιπολαῖος ἀθρόον ἕμμα, καταδῦσαι ἂν τοῦ Ἑρμοκράτους τριήρη, καὶ τὸ καταράκτου Γύλιππον λαπίδραι μεταξὺ λιθοτριχίζοντα, καὶ λαπιφροδίοντα τὰς ὁδούς. καὶ τέλος, Συρακουσίους μὲν εἰς τὰς λιθοτομίας ἐμβαλεῖν, τοὺς δὲ Ἀθηναίους ἐξελεῖν Σικελίαν, καὶ Πελοπόννησον, μὴ τὸ παρόντων ἂν Ἀλκιβιάδου ἐλπίδων. ἀλλ' οἶμαι, τὰ μὲν πραχθέντα, οὐδὲ Κλωθὼ ἂν ἔτι ἀνακλώσειεν, οὐδὲ Ἄτροπος μεταστρέψειε. ἂν δὴ συγγραφέως ἔργον ἦν, ὡς ἐπράχθη εἰπεῖν. τοῦτο δὲ σὸν ἂν δύναιτο, mortuum Niciam dicat, quomodo siti laborarunt, qualem aquam biberunt, & ut plerique potu perierunt. Nam quod est justissimum, nemo sanæ mentis existimabit, eum in culpa esse, si quæ infœliciter, aut stultè gesta sunt, ut gesta sunt, narrabit: siquidem talium non est author, sed nunciator. Quare sive prælio navali ceciderint, non is est qui eos submersit: sive fugiant, non is est qui persequitur, nisi optandum erat, ne quid prætermitteret. Quandoquidem si ea tacendo, aut in diversum narrando, corrigi possent, facillimum fuerat Thucydidi uno ac tenui calamo, munitiones Epipolarum invertere; Hermocratis triremem submergere, & execrabilem istum Gylipum confodere interea dum vias obstruit, & fossis intercludit: denique & Syracusanos in lapicidinas conjicere; Athenienses verò copiam facere, tum Siciliam, tum Italiam, cum prima illa Alcibiadis spe, circumnavigandi. At puto, quæ facta sunt, neque Clotho revolvat denuo, neque Atropos immutet. Proinde historici unum est opus ut res prout gestæ sunt, exponat. Hoc autem facere non poterit, do-

Σῶμα πέρσαι, ὑπό τινος τῶν Ὀλυμβίων Ἀστέρος ὀνόματι ἐπεξιόντα τῇ ὀφθαλμίᾳ. Et hæc habet, ut ait, ex Callisthene in 3 Macedonicorum, & ex eo, quod sive ille, sive Callisthenes dixit, ὑπό τινος τῶν Ὀλυμβίων, putavit Lucianus id evenisse in Olyntho. At nihil obstat, quin Aster ille sive Amphipolitanus fuerit, ut ait hoc loco Lucianus, sive Olynthius, ut ait Plutarchus, fuerit in copiis Olynthiorum auxiliariis in Methones obsidione, &, ut omnia quadrent, potuit esse Amphipolitanus patria, Olynthiis militans inter auxilia Methonensium. Trogus apud Iustinum lib. 7. ait in Philippum prætereuntem de muris sagittam jactam oculum effodisse, & in eo cum Plutarcho pugnat, qui dum trajicere conaretur Sandanum fluvium, oculum amisisse ait. Sed de Sandano illo fluvio nullus alius meminit præter Stobæum, qui ex Plutarcho habet, & eum Sardonem vocat in textu, in margine vero Sandanum. Ergo nihil in eo certi. *Palm.*

1 Ἑκτὸς εἰ μὴ ὄξασθαι δέον, μή τι παρέλιπεν] *Extra quam quod ei optandum, nihil prætermisisse*, sive *ne quid prætermiserit.* Marc.

ἄχρις ἂν ἢ φοῦκῃ Ἀρταξέρξῃ ἰατρὸς αὐτῷ ὢν, ἢ ἐλπίζῃ Κάνδυν πορφυρᾶν, καὶ στρεπτὸν χρυσᾶν, καὶ [1] ἵππον τῶν Νισαίων λήψεσθαι μισθὸν τοῦ σὺν τῇ γραφῇ ἐπαίνου. ἀλλ' ὁ Ξενοφῶν αὐτὸ ποιήσει δήπου συγγραφούς, οὐδὲ Θουκυδίδης, ἀλλὰ κἂν ἰδίᾳ τισὶν πολὺ ἀναγκαιότερον ἡγήσηται τὸ κοινὸν, καὶ τὴν ἀλήθειαν ὡς πλείονος ποιήσεται τῆς ἔχθρας. κἂν φιλῇ, ὅμως οὐκ ἀφίσεται ἁμαρτάνοντος. ἓν γὰρ ὡς ἔφλω, τοῦτο ἴδιον ἱστορίας, καὶ μόνῃ ὑπόκειται τῇ ἀληθείᾳ, εἴ τι ἱστορίαν γράψων ἔοι. τὰ δ' ἄλλων ἁπάντων ἀμελητέον αὐτῷ. καὶ ὅλως, πᾶσιν εἰς, καὶ μέγιστον ἀκροατὴς, ἀποβλέπειν μὴ εἰς τοὺς νῦν ἀκούοντας, ἀλλ' εἰς τοὺς μεταπαῦσι σωφρονισθήσεσθαι τοῖς συγγράμμασιν. εἰ δὲ τὸ ἡδὺ τοῦτο καὶ τερπνόν τις ἡγεῖται, τὸ τῶν κολακευόντων μέρος εἰκότως ἂν νομισθείη. ὃς πάλαι ἡ ἱστορία ἐξ ἀρχῆς οὖσα ἀπέφραξε μέσον, ἢ κωμωδικὸν ἢ γυμναστικόν. Ἀλεξάνδρῳ γὰρ κἀκεῖνο ἀπομνημονεύουσιν. ὃς ἡδέως ἂν ἔφη ὁπόσοι ὀλίγον ἀνεβίων ὧν Ὀνησίκριτος ἀπέγραψεν, ὡς μάθοιμι ὅπως ταῦτα οἱ ἄνθρωποι τότε ἀναγινώσκουσιν. εἰ γὰρ νῦν αὐτὰ ἐπαινοῦσι, κἀποκάμνοντες, μὴ θαυμάσῃς. οἶσθα γὰρ μικρόν τι τῆς ἡδονῆς ταύτης ἀναπαύσειν ἕκαστος τὸν παρ' ὃν donec vel [1] Artaxerxem metuerit, qui ejus est medicus, vel speraverit Candyn purpureum, vel torquem aureum, & ex Nisæis equis aliquem se esse accepturum, videlicet laudum scripto insertarum mercedem. At neque Xenophon illud faciet, justus scriptor [3] neque Thucydides: sed sive privatim aliquos oderit, id quod publicum est, magis necessarium putabit esse veritatemque pluris faciet quam inimicitiam: sive amaverit, tamen non parcet illi, quisquis peccaverit. Vnum enim hoc, ut dixi, historiæ est proprium: ac soli veritati immolandum, ei qui ad scribendam historiam se contulerit: cætera verò negligenda omnia. Vna denique ulna, certaque mensura est, ut non ad præsentes auditores aspicias, sed ad eos qui in posterum, in legendis scriptis hisce versabuntur. At siquis continuò benevolentiam captat, meritò in adulatorum parte recensebitur: quos olim historia statim ab initio est aversata, non minùs quam comendi artem, gymnastice. Alexandri igitur hoc quoque dictum refertur. Libenter, inquit, in vitam redirem, Onesicrates, post mortem, ut cognoscerem quo pacto hæc legerent homines qui tum erunt. Quòd si nunc ea laudant, & amplectuntur, mirum non est: putant enim isto non parvo illectamento quisque sibi se benevolentiam meam concilla-

1 *Artaxerxem*] Testantur Hebræi scriptores numen hoc, Persarum regibus commune fuisse, perinde ac Cæsaris Romanorum imperatoribus. *Cogn.*

2 *Ἵππον τῶν Νισαίων*] De quibus dico alibi. *Bourd.* Nisæa regio est Partyenes haud procul Caspiis montibus, ea equos præstantissimos maximosque aluit quibus reges ipsi uterentur. Strab. lib. 11. Plin. lib. 6. c. 25. Plutar. in Pyrrho, Nisæi equi meminit. *Cogn.*

3 *Neque Thucydides*] Æmilius Probus in Themistocle & Cic. in Bruto Thucydidem plurima fide dignum putaverunt. *Idem.*

1 Tri-

ἡμῶν δύνοιαν. Ὁ μήρῳ γᾶν, καίτοι φῶς τὸ μυθῶδες τὸ πλεῖστον συγγραφόν ὑπὲρ Ἀχιλλέως, ἤδη τις πιστεύειν τινὲς ὑπάρχοντα, μόνον τοῦτο εἰς ἀπόδειξιν τῆς ἀληθείας μέγα τεκμήριον τιθέμενοι, ὅτι μὴ ἂν περὶ ζῶντος ἔγραφεν. ἐγὼ δ' ἐξεύρισκον, ὅτου ἕνεκα ἐψεύδετ' ἄν. [1] τοιοῦτος δή μοι ὁ συγγραφεὺς ἔστω ἄφοβος, ἀδέκαστος, ἐλεύθερος, παῤῥησίας, καὶ ἀληθείας φίλος. ὡς ὁ Κωμικός φησι, [2] τὰ σῦκα σῦκα, τὴν σκάφιν δ', σκάφιν ὀνομάσων, οὐ μισῶ, οὐδὲ φιλίαν νέμων, οὐδὲ φοβούμενος, ἢ ἐλεῶν, ἢ αἰσχυνόμενος, ἢ δυσωπούμενος. ἴσος δικαστὴς ἅπασιν, ἄχρι τοῦ μὴ δικαίου ἢ ἀπιστουμένου πλεῖον ἢ ἧττον, ξένος ἐν ταῖς βίβλοις, καὶ ἄπολις, αὐτόνομος, ἀδασίλευτος, εἴ τί τῳδὶ, ἢ τῷδε δοξεῖ λογιζόμενος, ἀλλὰ τί πέπραχε λέγων. ὁ δ' ἂν Θουκυδίδης, οὗ μάλα τοῦτο εὐνομήτησε, καὶ διέκρινεν ἰστορίαν, καὶ ποίημα συγγραφικῷ, ὁρῶν μάλιστα θαυμαζόμενον τὸ Ἡροδότου, ἄχρι ἂν καὶ τὰς Μούσας κληθῆναι αὐτοῦ τὰ βιβλία. κτήμασι γὰρ φησι μᾶλλον εἰς ἀεὶ συγγράφειν, ἢ ὡς εἰς τὸ παρὸν ἀγώνισμα. καὶ μὴ τὸ μυθῶδες ἀπαμάξασθαι, ἀλλὰ τῷ ἀληθεῖ τὸ μεμιγμένον ἁπλεῖσθαι τοῖς ὕστερον. καὶ ἐπιγνῶναι τὸ χρήσιμον. καὶ ὁ πόλεμον ἂν ἅς φρονῶν ὑποθοῖτο ἰσοτέλειας, ὡς εἴ ποτε καὶ αὖθις τὰ ὅμοια κατ-

ciliaturos. Itaque Homero, quanvis multa fabulosa de Achille scripserit, aliqui adducuntur ut credant, solum hoc ad demonstrationem veritatis magnum existimantes argumentum, quòd non de vivo illo scripsit. Nullam enim causam reperiunt, cujus gratia mentiretur. Talis igitur mihi Historicus esto: ut metu careat, muneribus non corrumpatur, liber sit, dicendi libertatem ac veritatem amet: & quemadmodum ait ille Comicus, ficus ficus, ligonem ligonem nominet, nihil odio, nihil amicitiæ tribuens, non parcens, aut misereſcens, aut erubescens, non verecundans: æqualis judex ac benevolus omnibus, ita ut alterutri plus æquo nihil tribuat, peregrinus in libris, civitate carens, suis legibus vivens, nulli regi subjectus: non quid huic, illive sit placiturum, cogitans, sed id quod actum est, exponens. Thucydides igitur hoc bene admodum lege sancivit, & virtutes ac vitia historicorum inter se discrevit, cùm videret Herodotum in maxima admiratione esse, adeò ut Musæ vocarentur ipsius libri. Nam satius est, inquit, possessiones in perpetuum, quàm certamen in præsens conscribere: nec amplecti fabulosa, sed posteritati relinquere veritatem. Deinde & utilitatem addit: & quem quisque prudens orationis finem statuere debeat, ut siquando similia rursus acciderent,

1 Τοιοῦτος] Notæ sunt sive Characteres historici, de quibus Cic. 1. de leg. & 2. de Orat. Strab. lib. 1. Polib. lib. 12. Niceph. Greg. princip. histor. *Bourd.* Historicus omni metu carere debet, dicendi libertatem ac veritatem amare ut sit vere παῤῥησιαστής. leg. Cicer. 2. de Orat. *Cogn.*

2 Τὰ σῦκα] Sic passim. *Bourd.* Τὰ σῦκα, σῦκα, τὴν σκάφιν δ', σκάφιν ὀνομάσων] Male Interpres *scaphum ligonem* interpretatur. Id est, *sinum, situlam.* Hesychius: σκάφαι, ὁπλοθήκαι: id est, τρύζλια. Menagius.

καλόν, ἔχειν φησὶ πρὸς τὰ παρόντα χρήσιμα ἀποβλέποντες, καὶ χρῆσθαι [1] τοῖς ἐν πόλει. καὶ τῶν μὲν γνώμην τοιαύτην ἔχων ὁ συγγραφεύς, ἥκέτω μοι. τῷ δὲ φωνὴν, καὶ τὸ ἑρμηνείας ἰσχύι, τῷ μὲν σφοδρὸν ὀνείρων, καὶ κριτικὸν, καὶ συνεχῆ τοῖς ἐποδοῖς, καὶ ἀγκυλίων τοῖς ἐπιχειρήσεσι, καὶ τῷ ἄλλῳ τῆς ῥητορείας δεινότητα, μὴ κομιδῇ πεπυγμένον δὲ χρῆσθαι τῷ χαράττῃ, ἀλλ' εἰρωνικώτερον ἀφικείμενον. καὶ ὁ μὲν νῦς, σύντομος ἔστω, καὶ πυκνός. ἡ λέξις δὲ, σαφὴς, καὶ πολιτική, οἵα ἐπισημότατα δηλοῖ τὸ ὑποκείμενον. ὡς δὲ τῇ γνώμῃ ὁ συγγραφεὺς σκηπτὸν ὑπεθέμεθα, παῤῥησίαν, καὶ ἀλήθειαν, ὅτῳ δὲ καὶ τῇ φωνῇ αὐτὸν, εἰς σκηπτὸς ὁ λόγος· σαφῶς δηλῶσαι, καὶ φανότατα ἐμφανίσαι τὸ πρᾶγμα μήτε ἀπῤῥήτοις, καὶ ἔξω πάσης ὀνόμασι, μήτε τοῖς ἀγοραίοις τούτοις, καὶ καπηλικοῖς, ἀλλ' ὡς μὲν τὰς πολλὰς συνιέναι, τὰς δὲ πεπαιδευμένας ἐπαινέσαι. καὶ μὲν δὴ σχήμασι κεχρημένῳ ἀνεπαχθέσι, καὶ τὸ ἀνεπιτηδεύτως μάλιστα ἔχειν. ἐπὶ τοῖς καιροῖς τῶν ῥυθμοῖς τοῦ ζωμοῦ ἐοικότας ἀποφαίνει τοὺς λόγους. καὶ ἡ μὲν γνώμη κοινωνείτω, καὶ ἀθουπεπτέστερον καὶ ποιητικῆς, παρ' ὅσον μεγαλήγορος, καὶ διηρθμένη καὶ ἐκείνη. καὶ μάλιστ' ὁπόταν ἀθλοπαίζειν, καὶ μάχεσθαι, καὶ ναυμαχίας, συμπλέκηται, δεῖσα γὰρ τότε ποιητικὴ πνοὴν ἀνέμου ἐπερεμάσσηται τὰ ἀφάτα, καὶ σωβοίσηται ὑψηλὸν, καὶ ἐπ' ἄκρων τῶν κυμάτων τὴν ναῦν. ἡ λέξις δὲ ὅμως ἐπὶ γῆς βεβηκέτω,

rent, ad hæc, inquit, descripta respicientes, rebus civitatis rectè uti possent. Ac hujusmodi sententiæ scriptor ad me veniat, vocem autem & expositionis vim, illam quidem vehementem & asperam, ac periodis continuam, & argumentationibus rotundam, præterea reliquam oratoriam facultatem non afferens, ne admodum acuminatus scribendi initium faciat, sed sedatiorem se præbeat. Sententiæ autem inter se cohæreant, ac solidæ sint: dictio verò perspicua & civilis, quàm significantissimè materiam explanans. Nam ut menti scriptoris hosce scopos proposuimus, dicendi libertatem, & veritatem: ita & voci ejus unus hic esto scopus, ut rem planè aperiat, & quam lucidissimè declaret, verbis neque obscuris, neque ab usu remotis, neque etiam vulgaribus hisce & tabernariis, sed quæ vulgus intelligat, & eruditi laudent. Quinetiam figuris ornetur non molestis, & non affectatis: siquidem illud orationem condimentis similem reddit. Ac sententia sit particeps, & affinis etiam poëtices, quatenus grandiloqua est illa, & in sublime elata: idque in primis quoties aciebus, & pugnis, navalibusque præliis concurrit. Opus enim tunc erit poëtico quopiam vento, qui secundo flatu vela impleat, ac sublimem, perque summos fluctus sublatam navem provehat. Ac dictio tamen humi incedat, cum pulchritudine quidem, ac magnitudine eorum quæ dicuntur sublata: & iis quàm maxi-

1 Τοῖς ἐν πόλει] Sic legit Interpres, aliter longè in Cod. Petri Golmani ἐν πόσι. Bourd.

1 Συ-

τῷ μὲ κράμβῃ, καὶ τῷ μεγάθει τῶ λεγομένων φυτεπαιεγμένη, καὶ ὡς ἔνι μάλιστα ὁμοιομένη, μὴ ξηπίζεσθαι ἢ, μᾶλλ' ὑπὲρ τὸ κριεὸν σοβεῖσθαι. κίνδυνος γὰρ αὐτῇ τό, τε μέγεθος διακινῆσαι, καὶ κατενεχθῆναι εἰς τὸ τῆς ποιητικῆς Κορύβαντος. ὥστε μάλιστα πιστέον τὴν καλινδῆ. καὶ σωφρονητέον, εἰδότας ὡς ἱπποτυφία τις, καὶ οὐ λόγοις πάλαι δὲ μικρὸν γάγγραμα. ἄμεινον ἂν ἐφ' ἵππου ὀχουμένῃ τότε τῇ γνώμῃ, τὴν ἐμμανῆ ἀσκὸν πεζῇ συμβαδίζειν, ἐχομένῳ δ' ἐφιππίου, ὡς μὴ ἀπολείποιτο τὸ φορεῖν. καὶ μὴν καὶ συνήθη τὸ ὀνομάτων διακράτου, καὶ μέσῃ χρηστέον, ὅπερ ἄγαν ἀφιστάντα, καὶ ἀπαρτῶντα, τραχὺ γάρ, ὅπερ ῥυθμοῦ παρ' ὀλίγον, ὡς οἱ πολλοὶ, συνάπτοντα. τὸ μὲν, γὰρ ἐπιπλῆκτον. τὸ δὲ ἀηδὲς τοῖς ἀκούσασι. πολὺ δὲ πράγματα αὐτὰ, καὶ οὐχ ὡς ἔτυχε [1] συνταχτέον, ἀλλὰ φιλοπόνως καὶ φιλαπαρνήτως πολλάκις περὶ τῶν αὐτῶν ἀνακρίνοντα. καὶ μάλιστα μὲν παρόντα, καὶ ἐφορῶντα. εἰ δὲ μὴ τοῖς ἀδιακριτοτέροις ἐξηγουμένοις ἐπιτρέπειν, καὶ ὡς εἰκάσειεν ἄν τις, ἥκιστα ἐπὶ τοῖς χαίρειν, ἢ ἀπέχθειαν ἀφαιρήσειν, ἢ ἐπιθήσειν τοῖς μεγίστοις. καὶ ταῦτα ἤδη καὶ χαρακτὴς τις, καὶ συνεκτικὸς καὶ παιδευτήριον ἔσται. καὶ ἐπιδεῖν ἀθροίσῃ ἅπαντα, καὶ τὰ παλαιὰ, ἐπὶ τὸν μὲν ὑπόμνημα καὶ συνυφαινέτω αὐτῷ, καὶ σῶμα ποιείτω ἀκμὴς ἔτι, καὶ ἀδιάρρωτον. εἶτα ἐπιδεῖς τὴν τάξιν, ἐπιγράπτω τὸ κράμβῃ, καὶ χρωννύτω τῇ λέξῃ, καὶ χρηματιζέτω. καὶ ῥυθμιζέτω. καὶ ὅλως ἰοικέτω τότε τῷ Διὸς Ὁμήρου, ἄρτι maximè assimilata: sed nihil peregrini præ se ferat, nec intempestivè exultans, quasi quodam furore concitetur. Periculum enim est, ne quod maximum est, de statu mentis emoveatur, & in istum Corybantem poëtices impingat. Quare maximè tunc fræno credendum, & ratione utendum: illud scientes, quòd & in verbis non mediocre malum est inanis gloria seu hippotyphia. Proinde satius fuerit sententia super equo incedente, dictionem humi currere, ephippio adhærentem, ne à vehementia cursus superetur. At verò temperata, mediáque compositione vocabulorum est utendum, ut neque nimium distrahas illa & dissocies: id enim foret asperum, neque quod plerique student, numerosè connectas: alterum enim vitiosum est, alterum auditoribus injucundum. Res autem ipsæ non sunt temerè construendæ, sed sæpe de iisdem magno studio & labore interrogandus, ille in primis qui præsens fuerit, & testis oculatus: sin minùs iis advertendus animus qui narrabunt incorruptiùs, & quos putaveris minimum ad gratiam, vel odium rebus gestis detracturos vel addituros. Iam etiam hîc esto aliquis ad id quod probabilius erit, tum conjiciendum, tum componendum habilis. Ac postquam omnia, vel maximam partem collegerit, primùm ea in commentarios regerat, & corpus adhuc rude & informe componat. Postea superaddito ordine formam inducat, dictionis colorem adhibeat, rebus explicandis, numeris aptandis vacet. Denique Homerico illi Iovi similem se præstet, qui nunc eque-

1 Συνταχτέον] Angl. συναχτέον. Bourd.

τὴν μὲ ἱππόπολιν Θρηκῶν γῆν ὁρῶντι, ἄρα ἢ τὴν Μυσῶν. καπὶ τοῦτο γὰρ αὐτὸς, ἄρα μὴ τὰ Ῥωμαίων ἰδίᾳ ὁράτω, καὶ δηλέτω ἡμῖν οἷα ἐφαίνεθ αὐτῷ ἀφ' ὑψηλῆς ἀρωγῆς, ἄρα ἢ τὰ Περσῶν. εἰτ' ἀμφότερα, εἰ μάχοιντο. καὶ ἐν αὐτῇ ἢ τῇ διατάξει, μὴ ἁπλῶς ἓν μέρος ὁράτω, μήδ' ἐς ἕνα ἵππεα, ἢ πεζὸν, εἰ μὴ Βρασίδας ἦς εἷς ἐφεπόμενος, ἢ Δημοσθένης ἀπακόπλων τὴν ἐπίδοσιν, ἐς τὰς ναυπηγίας μὲ τὰ ἐφόρτια, καὶ εἴ τι παρεκελεύοιντο, κἀκεῖνο ἀκούετω, καὶ ὅπως, καὶ ἢ τινι γνώμῃ, καὶ ἐπιποίᾳ ἐπέζευν. ἐπειδὴν ἢ ἀναμιχθῶσι, καιρὸς ἔστω ἡ θέα, καὶ ζυγοστατείτω τότε, ὥσπερ ἐν τῷ τὰ χρυσώματα. καὶ συνδιωκέτω, καὶ συμφυγέτω. καὶ πᾶσι τούτοις μέτριον ἐπέσθω, μὴ ἐς κόρον, μήδ' ἀπειροκάλως, μηδὲ νεανικῶς, ἀλλὰ ῥᾳδίως ἀπαλλεύσθω. καὶ ἡνίκα ἂν τοῦτο δὴ πᾶν τοῦτο, ἐπ' ἐκεῖνα μεζόνως ἀνέστω, ἵνα κατεπείγῃ. εἶτα ἐπανίστω λυθεὶς ὁπόταν ἐκεῖνα κελῇ. καὶ ὡς πάνυ σπουδέτω, καὶ ὡς δύνατον, ἐμμαχεσάντω, καὶ μεταπιπτέσθω ἀπ' Ἀρμενίας μὲν, εἰς Μηδίαν, ἐκεῖθεν ἢ ῥοιζηδὸν ἐπὶ, εἰς Ἰβηρίαν, ἔνθα ἢ εἰς Ἰταλίαν ὡς μηδενὸς καιρὸν ἀπολείποιτο. μάλιστα ἢ κατόπτρου ἐοικὼς ἐνδεχέσθω τὴν γνώμην, ἁπλῆν, καὶ λιπαρὰ, καὶ ἀκριβῆ τὸ κέντρον, καὶ ὁποίας ἂν δέξῃ τὰς μορφὰς τῶν ἔργων, τοιαύτας καὶ δεικνύτω αὐτά. διάφορον ἢ, ἢ παραλλάξειν, ἢ ἑτεροχρόμον, μηδέν. ἃ γὰρ ὥσπερ τοῖς ῥήτορσι γράφουσιν, ἀλλὰ τὰ μὲν, λελεγμένα ἐστὶ, καὶ εἰρήσεται. πέπρακται γὰρ ἤδη. δεῖ

equestrium Thracum nunc Mysorum terram aspicit. Eodem enim pacto & ipse, nunc ad Romanorum, nunc ad Persarum res seorsim respiciat, & quales sibi ex alto despicienti apparuerint, nobis exponat: deinde utrosque si pugnaverint, contempletur. At verò in ipsa acie, ne ad partem unam, neque ad equitem unum, aut peditem oculos convertat, nisi Brasidas fuerit, qui de navi prosiliat, vel Demosthenes qui descensum in terram prohibeat. Ac primùm quidem duces intueatur, ac siquid jusserint, illud audiat, & quomodo, quaque sententia & consilio aciem instruxerint. Postquam autem manus consertæ fuerint, communis esto contemplatio, ac tum, velut in trutina examinet ea quæ geruntur, simul etiam persequatur, simulque fugiat. Et omnibus hisce modus adhibeatur, ne ad satietatem usque ne ineptè, ne juveniliter, sed facilè absolvatur. Atque his hîc subsistere jussis, si festinet, ad illa transeat: deinde solutus redeat, quum illa revocaverint. Ac ad omnia properet, & quatenus fieri potest, idem tempus habeat: transvoletque ex Armenia in Mediam: hinc autem uno impetu in Iberiam, inde in Italiam, ita ut nullam occasionem prætermittat. Præcipuè autem speculo similem mentem præbeat, liquido nimirum & splendido, quodque accuratum centrum habeat, & quales operum formas receperit, easdem etiam tales spectandas exhibeat: at nihil perversum, nihil colore, nihil specie diversum reddat. Non enim perinde atque oratoribus scribunt, sed hæc quidem sunt, quæ dici debent, & dicentur, siquidem jam facta sunt: verùm ea collocare

τάξαι, καὶ εἰπεῖν αὐτά. ὥστε, ὅ τι εἴπωσι ζητητέον αὐτοῖς, ἀλλ' ὅπως εἴπωσιν. ὅλως δ', νομιστέον τὴν ἰσοτέλειαν συγγραφονθε, Φειδίᾳ, ἢ Πραξιτέλῃ χρῆναι ἰσικέναι, ἢ Ἀλκαμένει, ἢ τῷ ἄλλῳ σκείνων. ὧ δ' ἂν δοκῇ σκεῖνοι χρυσὸν, ἢ ἄργυρον, ἢ ἐλέφανθα, ἢ τῷ ἄλλῳ ὕλῃ ἐποίησαν. ἀλλ' ἦ μὴν, ὑπῆρχε, καὶ πρόπαλαι ἐτύλη, Ἠλείοις, ἢ Ἀθηναίοις, ἢ Ἀργείοις πεποιεσμένον. οἱ δ', ἔπλαττον μόνον, καὶ ἔπρισον τὴν ἐλέφανθα, καὶ ἔξεον, καὶ σκόλλων, καὶ ἐρρύθμιζον, καὶ ἐπήνθιζον τῷ χρυσῷ. καὶ τοῦτο ὧ ἡ τέχνη αὐτῶν, εἰς δέον [1] Οἰκοδομήσασθαι τῷ ὕλῃ. τοιοῦτο δὴ τοι καὶ τὸ ὃ συγγραφῶ ἔργον, εἰς καλὸν ἀφῆξαι τὰ πεπραγμένα, καὶ εἰς δύναμιν εὐαρμόσαι ἐπίδειξαν αὐτά. καὶ ὅταν τις ἀκροώμενος οἴηται, μεθαυτοῦτα ὁρᾶν τὰ λεγόμενα, καὶ μὴ τοῦτο ἐπαινῇ τότε δὴ τότε ἀπηκρίβωται, καὶ τὸ οἰκεῖον ἔπαινον ἀπέλαβε τὸ ἔργον, τῷ τε ἰσοτέλει Φειδίᾳ. πάντων δ' ἤδη παρεσκευασμένων, καὶ ἀπροιμίαστον μέν ποτε ποιήσεται τῷ λόγῳ, ὅταν μὴ πάνυ κατεπείγῃ τὸ πρᾶγμα, προθοιμιάσασθαί τι ἐν τῷ προοιμίῳ. δυνάμει δ' καὶ τότε προοιμίῳ χρήσεται, τῷ ἀποσαφῆσαι περὶ ὅ λεκτέον. ὁπόταν δὲ ὁ προοιμιάζηται, ἀπὸ δυοῖν μόνοιν ἄρξεται. οὐχ ὥσπερ οἱ ῥήτορες ἀπὸ τριῶν, ἀλλὰ τὸ τε δύνοιας παρεῖς, προσοχὴν, καὶ εὐμάθειαν ὑποθέσθαι τοῖς ἀκούσασι. προσέξεσι μὲν γὰρ αὐτῷ· ὡς περὶ μεγάλων, καὶ ἀναγκαίων, καὶ οἰκείων, καὶ χρησίμων

care ordine, & exponere oportet. Quare, non quid dicant, ipsis est quærendum, sed quomodo dicant. Prorsùs autem putandum est, eum qui historiam scribit, Phidiæ, aut Praxiteli, aut Alcameni, aut alii cuipiam illorum similem esse oportere. Neque enim illi aurum, vel argentum, vel ebur, aut quamve materiam faciebant: sed ea præexistebat, & suppeditantibus Eleis, vel Athenienfibus, vel Argivis, præparata erat. Illi verò fingebant tantùm, & secabant ebur, & poliebant, & conglutinabant, & concinnabant, atque auro incrustabant. Et hoc illorum artis erat, commodè materiam exædificare. Hujusmodi etiam est scriptoris opus, ut quæ facta sunt, rectè disponat, eaque quàm fieri potest, clarissimè proponat. Ac quando auditor, se ea quæ narrantur, audire putaverit, ac postea laudaverit, tum demum opus hoc erit absolutum, propriamque laudem historico illi Phidiæ, seu artifici suo reportarit. Porrò jam adornatis omnibus, aliquando etiam sine procœmio exordietur, scilicet quum res non admodum urgebit, ut opus præfatione aliqua præparetur. Potentia verò etiam tunc procœmio utetur, quo dicenda declaret. Quum autem procœmium adhibebit, à duabus tantùm rebus exordietur, non more rhetorum à tribus: sed omisso benevelentiæ loco, attentionem & docilitatem parabit auditoribus. Ipsi enim animum advertent, si de magnis rebus, aut necessariis, aut ad ipsos pertinentibus, aut utilibus, se dicturum ostenderit. Intel-

1 Οἰκοδομήσασθαι] Flor. Οἰκονομήσασθαι. Bourd.

1 Ἀλλ'

ἐρεῖ. δύμαθῆ δὲ, καὶ σαφῆ τὰ ὕστερα ποιησέ. τὰς αἰτίας προθεκτέμψω. καὶ τελευτίζων τὰ κεφάλαια τῶν μεμνημένων. τοιάτοις προοιμίοις οἱ ἄριστοι τῶν συγγραφέων ἐχρήσαντο. Ἡρόδοτος μέν, ὡς μὴ τὰ γενόμενα ἐξιτηλα τῷ χρόνῳ γένηται, μεγάλα, καὶ θωμαστὰ ὄντα, καὶ τοῦτο, νίκας Ἑλληνικὰς δηλῶσα, καὶ ἥττας βαρβαρικάς. Θουκυδίδης δ', μέγαν τε καὶ αὐτὸς ἐλπίσας ἔσεσθαι, καὶ ἀξιολογώτατον, καὶ μείζω τῶν προγεγενημένων σκέψιν τὸν πόλεμον. καὶ γὰρ παρήμασα ἐν αὐτῷ μεγάλα ξυνέβη γενέσθαι. μέγα δὲ τὸ προοίμιον ἀνάλογον τοῖς πράγμασιν, ἢ μηκυνόμενον, ἢ βραχυνόμενον. σαφὴς δὲ, καὶ διαρρεὴς ἔσα ἡ ἐπὶ τὴν διήγησιν μετάβασις. ἅπαν γὰρ ἀπραγῶς τὸ λοιπὸν σῶμα τῆς ἱστορίας, διήγησις μακρά ἐστιν. ὥστε πρὸς τὴν διηγήσεως δρεπτέος καλλικεφαλαιώσασθαι, λέξεώς τε, καὶ ὁμαλῶς προϊέναι. καὶ αὐτὴ ὁμοίως, ὥστε μὴ πρόσχαυνον, μήτε ῥωλαίνεσθαι. ἔπειτα τὸ σαφὲς ἐπανήκειν τῇ λέξει, ὡς ἔχω, μεμηχανημένον, καὶ τὴν συμπεπλοκὴν τῶν πραγμάτων. ἀπολύσα γὰρ καὶ σύντελῆ πάντα ποιήσε. καὶ τὸ πρῶτον ἐξεργασάμενον, ἐπιζεύξαι τὸ δεύτερον ἐχόμενον αὐτῷ, καὶ ἀλύσεως τρόπον σωμηρμοσμένον, ὡς μὴ διακεκρίσθαι, μηδὲ διηγήσεις πολλὰς εἶναι, ἀλλήλαις παρακειμένας, ἀλλ' ἀεὶ τὸ πρῶτον τῷ δευτέρῳ, μὴ χειτιάν μόνον, ἀλλὰ καὶ κοινωνεῖν, καὶ ἀνακεκρᾶσθαι τῷ ἄκρῳ. πάσῃ ἐπὶ πᾶσι χρήσιμον. καὶ μάλιστα εἰ μὴ λόγεσα τὸ λεκτέον ἔπη. καὶ τοῦτο προέξεσθαι χρὴ μὴ τοσοῦτον ἀπὸ τῶν ὀνομάτων, ἢ ῥημάτων, ὅσον ἀπὸ τῶν πραγμάτων. λέγω δὲ εἰ παρεθέοις μὲ τὰ

tellectu autem facilia, & plana posteriora faciet, si causas præmittet, & rerum gestarum summa capita præfiniet. Procœmiis hujusmodi optimi historiarum scriptores usi sunt. Herodotus quidem, ne res gestæ longinquitate temporis interirent, magnæ adeò, atque admiratione dignæ, idque cùm victorias Græcorum, & clades barbarorum declarent. Thucydides autem, quòd magnum etiam ipse bellum illud futurum existimaret, & memorabile maximè, & ante gestis majus, cùm in eo magna damna contigissent. Magnum autem erit procœmium, quod rebus proportione respondebit, seu longum, seu breve fuerit. Transitio autem ad narrationem mollis & placida sit. Omnino enim omne reliquum historiæ corpus, longa est narratio. Quare & virtutibus orationis exornetur, leviter & æqualiter procedens, sibi similis, ita ut neque extet, neque hiatus habeat. Deinde & perspicuitas efflorescat, dictione, ceu dixi, & complexione rerum adornata. Absoluta enim & perfecta omnia reddet: & primo ad finem perducto, mox secundum inferet, illi continuatum, & in modum catenæ coaptatum, ut nihil interruptum insit, neque multæ sint narrationes mutuò sibi adjacentes: sed semper quod primum est, secundo non vicinum sit modò, sed etiam cum eo communicet, & per extrema commisceatur. Brevitas in omnibus est utilis: & maximè si rerum dicendarum inopia non fuerit: & hanc non tam à nominibus & verbis, quàm à rebus ipsis suppeditari oportet. Dico autem si parva, minusque necessa-

μικρὰ, καὶ ἥττον ἀναγκαῖα, λέγοις δ' ἱκανῶς τὰ μεγάλα. μᾶλλον δ', καὶ ἀφελκτέον πολλά. εἰδὲ μὴ ἐπὶ τοὺς φίλους, καὶ πάντα ἡ παρεσκευασμένα, ἀλλ' ἔστω ἐν μέσοις τοῖς πίναξι, καὶ ἐν ὀρνέοις, καὶ λοπάσι τοσαύταις, καὶ συσὶν ἀγρίοις, καὶ λαγωοῖς, καὶ ὑποδασυπόδεσι, καὶ σπυρίδων ἀφῆσις, καὶ ἔστω, εἰ καὶ ἐκεῖνο παρεσκεύασο. ἀμελήσεις δὲ τῶν σύνηθεστέρων. μάλιστα δὲ σωφρονητέον ἐν ταῖς τῶν ὀρῶν, ἢ πιχῶν, ἢ ποταμῶν ἐρημίαις, ὡς μὴ δύναμιν λόγων ἀπιστουμένων παρεπιδείκνυσθαι δοκῇς, καὶ τὸ σαυτῷ δρᾶν, παρεὶς τὴν ἱστορίαν, ἀλλ' ὀλίγον ἐφαπτόμενον, ἵν' ἐκ χρησίμου, καὶ σαφοῦς ἕνεκα, μεταβῇσθ, ἀφυγὼν τὸ ἔχον τὸ ἐν τῷ πράγματι, καὶ τὴν τοιαύτην ἅπασαν λιχνείαν, οἷον ὁρᾷς τὸν Ὅμηρον ὡς μεγαλόφρονα ποιεῖ. καίτοι ποιητὴς ὤν, ἐξηγεῖται τὸν Τάνταλον, καὶ τὸν Ἰξίονα, καὶ Τιτυὸν, ἐν τοῖς ἄλλοις. εἰ δὲ Παρθένιον, ἢ Εὐφορίωνα, ἢ Καλλίμαχος ἔλεγε, πόσοις ἂν οἴει ἔπεσι τὸ ὕδωρ ἄγειν ἐπὶ τὸν χεῖλον τοῦ Ταντάλου ἠνάγκασε; εἶτα πόσοις ἂν Ἰξίονα ἐκύλισε; μᾶλλον δ' ὁ Θουκυδίδης αὐτὸς, ὀλίγα τοιούτων εἰδὼς τοῦ λόγου χρησάμενον, σκέψαι ὅπως οὗτος ἀφίστησι, καὶ μηχάνημα ἐρημώσας, ἢ πολιορκίας χῆμα δηλώσας ἀναγκαῖον, καὶ χρειώδες ὄν, ἢ ἔπ πόλεων ἀχῆμα, ἢ Συρακουσίων λιμένα. ὅταν μὲν γὰρ τὰ λοιμὸν διηγῆται, καὶ μακρὸς εἶναι δοκῇ, σὺ τὰ πράγματα σύνοησον. ἔσῃ γὰρ ἔτι τὸ τάχος. καὶ ὡς φεύγοντα ὅμως ἐπιλαμβάνεται αὐτοῦ τὰ μέγιστα μένα. πολλὰ ὄντα. ὧν δέ ποτε ὁ λόγος ἐρῶντά τινα δέησῃ σιωπᾶν, καὶ ἐπὶ τούτοις ἐπιμένειν, ἐπὶ τοῦ Ἀρχιδάμου τοῦ Λακεδαιμονίου ἐποίησε Θουκυδίδης, ἐν τῷ πρὸς Ἀθηναίους λόγῳ, ὅτε ἐκέλευε μὴ πολεμεῖν, ἀλλὰ διαλύεσθαι πρὸς Λακεδαιμονίους. ἐπὶ τοσοῦτον γὰρ ἐπιμένει τοῖς ἐπιχειρήμασι, καὶ τοσοῦτον ἐπιμένει χρόνον, ὅσον ἐπιμένειν ἐδόκει τοῖς ἀκούουσιν ἀνεκτὸν εἶναι. ἐπεὶ δὲ ἐπεβόησαν, καὶ ἐκέλευσαν ἐπὶ τὸ ἔργον ἰέναι, ἐπὶ τοσοῦτον ἐπέμεινε

σάμαιν, μᾶλιστα μὲ ἐοικότα τῷ προσώπῳ, καὶ τῇ πράγματι, οἰκεῖα λεγόντων. ἔπειτα, ὡς σαφέστατα καὶ πιθανώτατα, πολλὰ ἐφεῖται σοι τότε καὶ ῥηθροῦσαι, καὶ ἐπιδεῖξαι τὸν τῶν λόγων δεινότητα. ἔπαινοι μὲν γὰρ, ἢ ψόγοι, πάνυ περιεσκεμμένοι, καὶ περιεσκεμμένοι, καὶ σωφρόντως. καὶ μὴ ἀποδείξεων, καὶ πραγμάτων, καὶ μὴ ἀκριβῶν, ἐπεὶ ἔξω γε διηγήσεως εἰσὶν οἱ εἰσι, καὶ τὸν αὐτὸν Θεόπομπον αἰτίαν ἕξεις, φιλαπεχθήμονας κατηγορῆσαι τῶν τοιούτων, καὶ λοιδορίαν ποιεῖσθαι τὸ πρᾶγμα, ὡς κατηγορεῖν μᾶλλον, ἢ ἱστορεῖν τὰ πεπραγμένα. καὶ μὴν ἐὰν μῦθός τις παρεμπέσοι, λεκτέον μὲν, ὡς μὴν πιστέον πάντως, ἀλλ' ὡς μέσῳ θετέον τοῖς ὅπως ἂν ἐθέλωσιν, εἰκάσαι περὶ αὐτῶν. σοὶ δ' ἀκίνδυνον, καὶ σοὶ ἀδίκημα ἐπιβεβαιοῦν. τὸ δ' ὅλον, σκόπει μοι μέμνησο. πολλάκις τὸ αὐτὸ ἐρῶ. καὶ μὴ σοὶ τὸ παρὸν μόνον ὁρῶν γράφε, ὡς οἱ νῦν ἐπαινέσωσιν σε, καὶ τιμήσωσιν, ἀλλὰ καὶ σύμπαντα αἰῶνα ἐσόμενον, σοὶ τὰς ἔπειτα μᾶλλον σύγγραφε, καὶ παρ' ἐκείνων ἀπαίτει τὴν μισθὸν τῆς γραφῆς, ὡς λέγεται καὶ σοὶ σά. ἐκεῖνον ἀμείνω τοι ἐλεύθερος ἀνὴρ ἦν, καὶ παῤῥησίας μεστός. ὑδὲ κολακεύικον, οὐδὲ δολοπρεπῆ, ἀλλ' ἀληθείας ἐπὶ πᾶσι, τοῦτ' εἰ σωφρονοίη τις, ὑπὲρ πάσας τὰς νῦν ἐλπίδας ζεῖτο ἄν, ὅτως ὀλιγοχρονίους ὄσας. ὁρᾷς τὸν Κνίδιον ἐκεῖνον δοχπέκτονα, οἷον ἐποίησεν; οἰκοδομήσας γὰρ τὸν ἐπὶ τῇ Φάρῳ πύργον, μέγιστον, καὶ κάλλιστον ἔργων ἁπάντων, ὡς πυρσεύοιτο ἀπ' αὐτοῦ τοῖς ναυτικοῖς ἐπὶ πολὺ τὸ θαλάττης, καὶ μὴ κατάφερηται εἰς τὴν Παρατονίαν, ducendus, convenientia perſonæ, reique propria, eaque quàm planiſſimè dicantur: niſi quòd licet tibi tunc rhetorem agere, & gravitatem orationis oſtentare. Etenim laudes, aut vituperia parcè, circunſpectè (ita ut calumnia vacent) præterea cum demonſtratione, & celeriter ac tempeſtivè adhibenda ſunt: ſiquidem hæc à foro ſunt aliena. Alioqui in eadem eris culpa qua Theopompus, qui plurimos odioſè nimis accuſat, & eam rem in ſtudium quoddam vertit, ut accuſet magis, quam res geſtas hiſtoriæ tradat. Iam verò & fabula: ſi qua fortè incidat, dicenda quidem erit, non tamen confirmanda, ſed in medio ponenda iis qui ut volent, de ea conjecturam facient. Tibi verò ſit extra periculum, & in neutram partem inclinet. In univerſum autem illud memineris: ſæpius idem dicam. Ne ad præſens tempus duntaxat reſpiciens, ſcribas, ut qui nunc vivunt te laudent & colant: ſed ad univerſum ævum cogitationem intendens, ob poſteritatem potiùs hiſtoriam componas, & ab illis mercedem ſcriptionis depoſcas, ut & de te aliquando dicatur: Ille ſanè vir fuit liber, & ad dicendum fiducia plenus: nihil adulatorium, neque ſervile, ſed veritatem in omnibus ſecutus. Qui ſapiet, hoc ſupra ſpes præſentes, quæ adeò ſunt momentaneæ, ponat. Annon vides Cnidium illum architectum ut fecerit? Cùm enim extruxiſſet illam in Pharo turrim, maximum, atque pulcherrimum omnium operum, ut ex ea accenſæ faces magno maris ſpatio navigantibus illucerent, ac ne in Paratoniam,

φρατονίαν, παγχάλεπον ὥς φασιν ὅπου, καὶ ἀφάνιστον, εἴ τις ἔμπεσοι εἰς τὰ ἕρματα. οἰκοδομήσας δὲ τὸ ἔργον, ἔνδοθεν μὲν τῷ λίθῳ τὸ αὐτοῦ ὄνομα ἐπέγραψεν. ἐπιχρίσας δὲ πηλῷ, καὶ ἐπικαλύψας, ἐπέγραψε τὸνομα τοῦ τότε βασιλεύοντος, εἰδὼς ὅτι καὶ ἐλπίς, πάνυ ὀλίγον χρόνον συνεκπεσούμενα τῷ χρώματι, σωφανησόμενον δὲ, Σώφρονος Δεξιφάνους Κνιδίου, Θεοῖς σωτῆρσιν ὑπὲρ τῆς τῶν σωζομένων. ὅτως δὴ σκεῖνος εἰς τὸν τότε καιρὸν, οὐδὲ τὸν αὐτοῦ βίον τὸ ὀλίγον ἐώρα, ἀλλ' εἰς τὸν νῦν, καὶ τὸ ἀεὶ, ἄχρις ἂν ἑστήκῃ ὁ πύργος, καὶ μένῃ αὐτοῦ ἡ τέχνη. χρὴ τοίνυν καὶ τὴν ἱστορίαν ὧδε γράφειν, σὺν τῇ ἀληθεῖ μᾶλλον ἢ πρὸς τὴν μέλλουσαν ἐλπίδα, ἧπερ σὺν ἡδονῇ τοῖς νῦν ἐπαινουμένοις. οὕτός σοι κανὼν καὶ τέθμη ἱστορίας δικαίας. καὶ εἴ μὲ τεθνηκότα πρὸς αὐτῆς. εὖ ἂν ἔχοι, καὶ εἰς ὅσον ἡμῖν χάρασπλαι. εἰ δὲ μή, [2] κεκύλισται ὁ πίθος ὁ Κνιδίου.

niam, locum, ut ajunt, omnino periculosum, & inextricabilem, siquis in scopulos inciderit, deferrentur. Postquam igitur hoc opus exædificasset, intus in saxis suum nomen inscripsit: quo calce illita occultato, nomen ejus qui tum regnavit, superinscripsit, ratus, id quod etiam evenit, fore ut brevi admodum, literæ illæ cum illita calce caderent: hoc verò appareret: Sostratus Cnidius, Dexiphanis filius, Diis servatoribus pro salute navigantium. Hoc pacto neque temporis illius, neque brevis suæ vitæ rationem habebat: sed ad præsens, perpetuumque tempus respiciebat, quòd dum turris illa staret, sua ars etiam maneret. Quare sic etiam cum veritate potiùs ad spem futuram, quàm cum adulatione, ad eorum qui nunc laudantur voluptatem, historia est conscribenda. Hæc tibi historiæ justæ regula & amussis: ad quam siqui perpendant, bene se res habet, & commodum hæc à nobis scripta sunt: sin minùs, volutatum est in Cranio dolium.

1 Ἀλλ' εἰς τὴν νῦν, καὶ τὴν νῦν καὶ τὴν ἀεὶ] Ἀλλ' εἰς τὸν νῦν, καὶ τὸν ἐπιτα. κ. τ. ἑ. Marc.

2 Κεκύλισται ὁ λίθος ὁ Κνιδίου] Κεκύλισται ὁ πίθος, &c. Refert ad dolium Diogenis. *Idem.*

ΑΛΗΘΟΥΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΛΟΓΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.

HISTORIÆ VERÆ LIBER PRIMVS.

ARGVMENTVM.

Vt suprà Historiæ præcepta & regulas tradidit, ita in his duobus libris, exemplum ejusdem proponit, non quidem rerum verè gestarum, sed fictarum, simul ut formam aliquam operis, ceu videtur, proponeret, simul ut animos à rebus seriis avocatos, paulisper

lisper reficeret & delectaret. Quid autem in his narrationibus potissimum spectandum sit, nempe qua occasione, quove consilio argumentum hoc tractarit, ipse in proœmio exponit.

Ωσπερ τοῖς ἀθληταῖς καὶ περὶ τὸ τοῦ σώματος ἐπιμέλειαν ἠσκημένοις, οὐ τὸ ἀκριβὲς μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸ γυμνασίων φρονητὸν ἐστιν, ἀλλὰ καὶ τὸ καιρὸν γνῶναι πότε ἀνέσεως, μέρος γάρ τῆς ἀσκήσεως τὸ μέτριον αὐτὸ ὑπολαμβάνουσιν, ὅτω δὴ καὶ ἐμοὶ λόγοις ἐπαγωνιζομένῳ ἠγοῦμαι προσήκειν μὴ τὸν πολλὸν τοῦ ἀναγνώσεσθαι ἀνεῖναί τε τὸν διάνοιαν, καὶ πρὸς τὸ ἔπειτα κάμπτειν ἀκμαιοτέραν παρασκευάζειν. γένοιτο δ' ἂν ἐμμελὴς ἡ ἀνάπαυσις αὐτοῖς, εἰ τοῖς τοιούτοις τῶν ἀναγνωσμάτων ὁμιλοῖεν, ἃ μὴ μόνον οὐκ ἔστιν τι καὶ χαλεπὸν ψιλὸν παρίξει τὸν ψυχαγωγίαν, ἀλλά τινα καὶ θεωρίαν οὐκ ἄμουσον ἐπιδείξει, οἷόν τι καὶ περὶ τῶνδε τῶν συγγραμμάτων φρονήσειν ὑπολαμβάνω. ἐγὼ μόνον τὸ ξένον τῆς ὑποθέσεως, ἀλλὰ τὸ χαρίεν τοῦ θαυμαστοῦ ἐπαγωγὸν ἕξειν αὐτοῖς, ἀλλ' ὅτι καὶ ψεύσματα ποικίλα, πιθανῶς τε καὶ ἀναλήθως ἐξευρόντα ἐγκεῖσθαι οὐκ ἀκαιρολόγητος ἔσται τινὰ ἡνίκα τῶν παλαιῶν ποιητῶν τε, καὶ συγγραφέων, καὶ φιλοσόφων, πολλὰ περιττὰ καὶ μυθώδη συγγεγραφότας. ὃς καὶ ὀνομαστὶ ἀνέγραφον, εἰ μὴ καὶ αὐτὸς σοὶ οὐκ τῆς ἀναγνώσεως φαίνεσθαι ἔμελλε. Κτησίας ὁ Κτησιόχου, ὁ Κνίδιος, συνί-

Mos est athletarum, ac eorum qui summa diligentia corpus exercent, non modò bonæ habitudinis, atque exercitationis rationem habere, verùm etiam tempestivæ remissionis, quam maximam utique exercitationis partem arbitrantur. Idem literarum studiosis convenire duco, ut post multam rerum seriarum lectionem, animum relaxent, eumque ad laborem postea suscipiendum, vegetiorem comparent. Conveniens autem hoc ocium fuerit ipsis: si talium rerum in lectione versentur, quæ non solùm ex facetiis, & lepore tenuem animi recreationem præbeant: verùm etiam non rudem speculationem præ se ferant, quale quiddam de hisce scriptis sensuros existimo. Non enim solummodò materiæ novitas, atque instituti festivitas, neque quod varia mendacia, probabiliter, & verisimiliter confinximus, eos ad legendum illiciet: sed quòd eorum quæ narrantur, singula non sine morsu taxant aliquem veterum poëtarum, & scriptorum & philosophorum, qui portentosa, & fabulosa multa literis mandarunt: quorum nomina subjecissem, nisi futurum esset ut ea tibi ex lectione innotescerent. Ctesias Cnidius, Cte-

1 *Mos est athletarum*] Præfatio in veras narrationes, in qua de corporis & animi cura agit, ac docet quibus modis utriusque labores sint moderandi. De remissione studiorum leg. Quintil. lib. 1. c. 4. Cic. in off. Senec. de vitæ tranquillit. c. 15. & ult. *Cogn.*

1 Ἀλ-

γραψε περὶ τῆ Ἰνδῶν χώρας, καὶ τῶν περὶ αὐτοῦς, ἃ μήτε αὐτὸς εἶδε, μήτε [1] ἄλλω εἰπόντ@ ἤκουσεν. ἔγραψε δ' καὶ Ἰαμβοῦλ@ περὶ τῶν ἐν τῇ μεγάλῃ θαλάττῃ, πολλὰ παραδόξα, γνώσεμον μὲν ἅπασι τὸ ψεῦδος πλασάμεν@, ὅμως ἀτερπῆ οὐκ ὄμως σωθεὶς τῷ ὑποθέσει. πολλοὶ δ' καὶ ἄλλοι τὰ αὐτὰ τούτοις περιελόμενοι, συνέγραψαν, ὡς δὴ πᾶς ἑαυτῶν, πλάνας τε, καὶ ἀποδημίας, θηρίων τε μεγέθη ἑτερόπους, καὶ ἀνθρώπων ἀμότητας, καὶ βίων ἡμιότητας. ἔρχεται δ' αὐτοῦς καὶ διδάσκαλ@ τοιαύτης βαμβολοχίας, ὁ δ' Ὁμήρ@ Ὀδυσσεύς, ὃς περὶ τ' Ἀλκίνοον διηγάμεν@ ἀνέμων τε δυλείαν, καὶ μονοφθάλμους, καὶ ἀνθρόφαγους, καὶ ἀγρίους πινὰς ἀνθρώπους. ἔτι δ' πολυκέφαλα ζῶα, καὶ τὰς ὑπὸ φαρμάκων τῶν ἑταίρων μεταβολὰς, οἷα πολλὰ ἐκεῖν@ ἀπὸ ἰδιώτας τὰς Φαιάκας ἐτεραπεύσατο. τούτοις δ' ἐν ἐντυχὼν ἅπασι, δ' ψεύσασθαί μ', ἃ σφόδρα τὰς ἄνδρας ἐμεμψάμην, ὁρῶν ἤδη σύνηθες ὂν τοῦτο καὶ τοῖς φιλοσοφεῖν ὑπισχνεμένοις. ἐκεῖνο

Ctesiochi filius, de Indorum regione, iisque rebus quæ apud ipsos sunt, ea scripsit quæ neque ipse vidit, neque ex aliis relatione accepit. Iambulus quoque de his quæ in mari magno sunt, multa præter hominum opinionem literis mandavit, & notum quidem mendacium finxit, attamen non insuave argumentum contexuit. Alii præterea multi facto similis argumenti delectu, suos errores ac peregrinationes, ingentia belluarum corpora, hominum feritates, & invisitatos mores narrarunt. Cujusmodi scurrilitatis author & magister ipsis fuit [2] Homericus ille Vlysses, qui apud Alcinoum & ventorum servitutem, & unoculos, & crudivoros, & feros quosdam homines: præterea multorum capitum animalia, sociosque meretricum veneficiis mutatos, multaque monstris similia rudi [3] Phæacum populo edisserens est mentitus. In quæ omnia cùm incidissem, non magno vitio viris illis vertebam quòd mentirentur, cùm jam viderem id illis esse consuetum qui se philosophos esse profitentur. Illud verò in iis mi-

1 Ἄλλως εἰπόντ@] Longè rectius in Flor. Cod. quem sequutus est Interpres ἄλλως διηθεύοντ@. Probatur illius historia, vel qui rebus interfuit, vel qui è commentariis eorum qui adfuerunt hausit: unde illud in historico fide dignum ἐκ ἡμεῖς ἐθαυμάσθα, qua de re locus alius dicendi. *Bourd.*

2 *Homericus*] Vlysses in patriam rediturus, gravi exorta tempestate, primùm in Ciconum littus appulsus est. Atque inde rursus solvens simili tempestate ejectus in Aphricam, ad Lotophagorum gentem pervenit: inde in Siciliam delatus est, ubi Cyclopi oculum eruit, præusto stipite. Hinc in Æoliam navigans, ab Æolo ventos coactos, in utrem obtinuit: postea ad Læstrygonas, tum ad Circen pervenit, post hæc in insulam Syrenum delatus est. Inde Scyllam transiens & Charybdim, in Siciliam pervenit, tandem in Phæacensium portum adnatavit. *Cogn.*

3 *Phaacum populo*] Alcinoo Corcyræ regi & ejus populis Phæacibus Vlysses Læstrygonas, Cyclopas & alia monstra à se conficta narrabat, & iis omnia vera esse persuadebat: unde Iuvenal.

Tam vacui capitis populum Phaaca putavit. Idem.

ἀλ' αὐτῶν ἐθαύμασα, εἰ σώμενοι λήσειν οὕτω ἀληθῆ συγγράφοντες. διόπερ καὶ αὐτὸς ὑπὸ κενοδοξίας ἀπολιπεῖν τι σπουδάσας τοῖς μεθ' ἡμᾶς, ἵνα μὴ μόνος ἄμοιρος ὦ τοῦ σοῦ τῆς μυθολογίας ἐλαύνειν, ἐπεὶ μηδὲν ἀληθὲς ἰσορεῖν εἶχον, ἐδίδουν γὰρ ἑαυτὸν ἐξιόλογον, ἐπὶ τὸ ψεύδεσθαι ἐτραπόμην, πολλῷ τῶν ἄλλων ὑγιαινόντερον. κἂν ἓν γὰρ δὴ τοῦτο ἀληθεύσω λέγων, ὅτι ψεύδομαι, ὥστε δι' ἄν μοι δικαίως καὶ τοῦ τῶν ἄλλων κατηγορίαν ἐκφυγεῖν, αὐτὸς ὁμολογῶν μηδὲν ἀληθὲς λέγειν. γράφω τοίνυν περὶ ὧν μήτ' εἶδον, μήτ' ἔπαθον, μήτε παρ' ἄλλων ἐπυθόμην. ἔστι γὰ μὴ γὰρ ὅλως ὄντων, μὴ γὰ τοῦ λόγου γοητεύειν δυναμένων. διὸ δεῖ τοὺς συντυγχάνοντας μηδαμῶς πιστεύειν αὐτοῖς. Ὁρμηθεὶς γάρ ποτε ἀπὸ Ἡρακλείων στηλῶν, καὶ ἀφεὶς ἐς τὸ ἑσπέριον Ὠκεανὸν, ὑπὸ ἀνέμου τοῦ βορέου ἐποιούμην. αἰτία δέ μοι τῆς ἀποδημίας, καὶ ἐπιθυμία, καὶ περιεργία τῶν καινῶν ἐπιθυμία, καὶ τὸ βούλεσθαι μαθεῖν ὅ, τι τὸ τέλος ἐστὶ τοῦ Ὠκεανοῦ, καὶ τίνες οἱ πέραν κατοικοῦντες ἄνθρωποι. τούτων γά τοι ἕνεκα, πάμπολλα σιτία ἐνεβαλόμην. ἐναύλου τε καὶ ὕδατος ἐνεθέμην. πεντήκοντα τε τῶν ἡλικιωτῶν ἐσωσποιησάμην, τοῖς αὐτοῖς ἐμοὶ γνώμην ἔχουσι. ἔτι τε, καὶ ὅπλων πολύ τι πλῆθος παρεσκευασάμην. καὶ κυβερνήτην τὸν ἄριστον μισθῷ μεγάλῳ πείσας, παρέλαβον. καὶ τὴν ναῦν, ἄκατον τε οὖσαν, ὡς ἐκ μέγαν καὶ βίαιον πλοῦν ἐκπεπτωκάμην. ἡμέρας μὲν δὴ τε καὶ νύκτας ὑπὸ ἀνέμῳ πλέοντες, ἔτι τε γῆς ὑποφαινομένης, ὑπ σφόδρα βιαίως ἀπηγόμεθα. τῇ ἐπιούσῃ τε, ἅμα ἡλίῳ

dum magna vi provecti ſumus.

miratus ſum, ſi cùm non vera dicerent, id alios latere exiſtimarent. Quapropter cùm ipſe etiam præ gloriæ ſtudio, poſteris aliquid relinquere velim, ne ſolus expers ſim libertatis in comminiſcendis fabulis, quandoquidem veri nihil habeo quod narrem (nihil enim memorabile mihi contigit) ad mendacium me converti, multò æquiùs quàm alii. Nam etſi unum hoc verè dicam quòd mentior, idcirco tamen aliorum criminationem evitaturus mihi videor, quòd ipſemet me nihil veri dicere fateor. Ea igitur ſcribo quæ neque ipſe vidi, neque paſſus ſum, neque ex aliis audivi, quæ præterea neque omnino ſunt, neque ab initio eſſe potuerunt. Quare qui hæc legerit, nullam eis fidem adhibeat oportet. Egreſſus olim ab Herculeis columnis, & in Occidentalem Oceanum delatus, ſecundo vento navigavi. Cauſa autem hujus peregrinationis & argumentum fuit animi curioſitas, & novarum rerum cupiditas, cùm ſcire vellem tum quis Oceani finis eſſet, tum qui homines ultra Oceanum habitarent. Idcirco igitur multum commeatum impoſui, & aquæ quantum ſatis erat, ac coætaneos quinquaginta ejuſdem animi mecum adjunxi, & armorum copiam paravi, gubernatoremque optimum magno pretio conductum accepi. Navim autem quæ actuaria erat, ut pote ad magnam ac violentam navigationem munivi. Cùm itaque diem & noctem ſecundo vento navigaremus, adhuc apparente terra, non admodum Sequenti verò die, ſimul oriente

ſole,

ἐπίσχον, ὁ, τε ἄνεμος ἐπεδίδου, καὶ τὸ κῦμα ἠυξάνετο, καὶ ζόφος ἐπεγίνετο, καὶ οὐκ ἔτ' ἐδύνατο στῖλαι τὸν ὀθόνην δυνατὸν ἦν. καὶ ἐπιπεσόντες δὲ τῷ πνεύματι, ἐφερόμεθα ἡμέρας ἑνενήκοντα. τῇ ὀγδοηκοστῇ δ', ἄφνω σκιὰν ὑπολαμβάνομεν ἠλίου, καθορῶμεν δὲ πόρρω ὄντα ὑψηλὴν, καὶ θαμινὴν, ἐν τραχεῖ περιεχομένην τῷ κύματι. καὶ γὰρ ἦν τὸ πολὺ τῆς ζάλης καταπαυόμενον. προσχόντες δὲ, καὶ ἀποβάντες, ὡς ἂν ἐκ μακρᾶς πλανοπορίας πολὺν χρόνον ἐπὶ τῆς γῆς κείμεθα. Διαναστάντες δ' ὅμως, ἀπεκρεμάμεν ἡμῶν αὐτῶν, τριάκοντα μὲν φύλακας τοῦ νεὼς καθεσθῆναι ἐκέλευσαν, ἕκαστοι δ' ἡμῶν ἐπανελθεῖν ἐπὶ κατασκοπῇ τοῦ ἐν τῇ νήσῳ. προελθόντες δ' ὅσον σταδίους τρεῖς ἀπὸ τοῦ γιαλοῦ τῆς δ' ὕλης, ὁρῶμεν πέτραν ζάλην λευκὴν πεποιημένην, Ἑλληνικοῖς γράμμασι κατακεκαραγμένην, ἀμυδροῖς δ', καὶ ἐκπεπτεμμένοις, λέγουσαν, ἄχρι τούτου Ἡρακλῆς καὶ Διόνυσος ἀφίκοντο. ἦν δ' καὶ ἴχνη δύο πλησίον ἐπὶ πέτρας, τὸ μὲν, πλεθριαῖον, τὸ δ' ἔλαττον. ἐμοὶ δοκεῖν. τὸ μὲν, τοῦ Διονύσου τὸ μικρότερον. τὸ δὲ μεῖζον δ', Ἡρακλέους. προσκυνήσαντες δὲν, προήειμεν. ὅπου δὲ πολὺ παρήειμεν, καὶ ἐφιστάμεθα πολλαχοῦ, [1] οἶνον ῥέοντι ὁμοιότατον μάλιστα, οἷον ὁ Χῖος ἐστιν. ἄφθονον δ' ἦν ῥοῦμα, καὶ πολὺ, ὥστε σπανίως ἂν γεωπόροις ἐνεῖναι δύναιτο. ἐπεὶ δὲ ἡμῖν πολὺ μᾶλλον πιστεύειν τῷ ἐπὶ τῇ ζάλης ἐπιγράμματι, ὁρῶσι τὰ σημεῖα τοῦ Διονύσου ἐπιδημίας. δόξαν δὲ μοι ἂν ὅθεν ἄρχεται ὁ ποταμὸς κατανοῆσαι, ἐπεβάλλομεν. Cúmque fluminis principium investigare statuissem,

sole, & ventus increvit, & fluctus intumuit, & caligo suborta est, neque jam contrahi velum poterat. Itaque nos vento commisimus, & tradidimus, diesque novem & septuaginta fluctuavimus. Verùm octogesima die, oriente jam sole repentè non procul conspicimus Insulam altam, arboribus consitam, non aspero fluctu circumsonantem: jam enim magnus procellæ impetus quieverat. Quam cùm adiissemus, & descendissemus, ut ex multa maris molestia diu humi jacuimus: deinde verò surreximus: & è nobis triginta delegimus qui ad navis custodiam remanerent, viginti verò qui mecum ad insulæ explorationem ascenderent. Per sylvam igitur tria circiter à mari stadia progressi, æneam columnam videmus, Græcis literis, sed exoletis & attritis inscriptam. Verba erant, Huc usque devenerunt Hercules & Bacchus. Erant autem vestigia duo in propinquo saxo, unum jugeris magnitudine, alterum minus: ita ut minus istud Bacchi, alterum Herculis esse mihi videretur. Tum adorato loco processissemus, Nec dum longè abieramus, quum venimus ad fluvium, qui vino Chio simillimus fluebat. Fluxus autem copiosus multusque erat, adeò ut alicubi navibus esset pervius. Nobis verò in mentem venit, ut inscriptioni columnæ majorem multò fidem adhiberemus, cùm signa peregrinationis Bacchi animadverteremus.

[1] Οἶνον ῥέοντι] Similia apud Eustath. in Amorib. *Bourd.*

μαθεῖν, ἀνήεν δ' ἀπὸ τοῦ ῥεύματος. καὶ πηγὴν μὲν ἑώρων αὐτοῦ, πολλὰς δὲ καὶ μεγάλας ἀμπέλους, πλήρεις βοτρύων. ἀπὸ δὲ τῶν ῥιζῶν ἀναφυόμενος οἶνος διαυγὴς, ἀφ' ὧν ἐρρεῖτο ὁ ποταμός. καὶ ἦν ἰχθῦς ἐν αὐτῷ πολλοὺς ἰδεῖν, οἵους μάλιστα ἐν τῷ χροιᾷ καὶ τῷ χυμῷ τοιούτους. ἡμεῖς γὰρ ἀρξάμενοι αὐτῶν πίνας, καὶ ἐμφαγόντες, ἐμεθυσθημεν, ἀμέλει, καὶ ἀναπεμφθέντες αὐτοῦ, διείσκομεν τρυγὸς μεστούς. ὕστερον μέντοι ἐπινοήσαντες τοὺς ἄλλους ἰχθῦς, τοὺς ἀπὸ τοῦ ὕδατος ἀπομιγνύντες, ἐκεράσαμεν τὸν σφοδρὸν τοῦ οἰνοφανείας. τότε δὲ τὸ ποτιμον προσενεγκάμενοι, ἦν ἡδέως ἐπὶ, εὐθυμεν ἀμπέλων χρῆμα περᾶσαι. τὸ μὲν δὴ κάτω τῆς γῆς, ὁ στέλεχος αὐτοῦ, διερρηῶς, καὶ παχύς. τὸ δ' ἄνω, γυναῖκες ἦσαν, ὅσον οὐ τὸ λαγόνας, ἅπαντ' ἔχουσαι πλήρη. τοιαῦτα παρ' ἡμῖν τὸν Δάφνιν γράφουσιν ἄρτι τοῦ Ἀπόλλωνος καταλαμβάνοντος, καὶ δενδρομένου. κάτω δὲ τοῦ δακτύλων ἄκραι ἐξεφύοντο αὐτοῖς οἱ κλάδοι, καὶ μεσταὶ ἦσαν βοτρύων. καὶ μὴν καὶ τὰς κεφαλὰς ἐκόμων ἑλικί τι, καὶ φύλλοις, καὶ βότρυσι. προσελθόντες δ' ἡμᾶς, ἠσπάζοντο, καὶ ἐδεξιοῦντο, αἱ μὲν, Λύδιον, αἱ δὲ, Ἰνδικὴν, αἱ πλείους δ', τὴν Ἑλλάδα φωνὴν προϊέμεναι. καὶ ἐφίλουν δ' ἡμᾶς ἅτις τύχοι. ὁ δ' φιλησάς, αὐτίκα ἐμέθυε, καὶ παρέφορος ἦν. ἁπτόμεναι μὲν τοι οὐ παρεῖχον δ' ἁρπάζειν, ἀλλὰ ἤλγυνον, καὶ ἔδων, ἀποσπωμένων. αἱ δ', καὶ μίγνυσθαι ἡμῖν ἐπεθύμουν. καὶ δύο τινὲς τῶν ἑταίρων πλησιάσαντες αὐτοῖς, οὐκ ἔτ' ἀπελύοντο, ἀλλ' ὁμοῦ τοῦ αἰδοίου ἐδέδεντο. συνεφύοντο γὰρ, καὶ συμφυεῖς ἦσαν, ἀνέμου τὸ ῥεῦμα. καὶ πηγὴν μὲν ἑώρων αὐτοῦ, πολλὰς δὲ καὶ μεγάλας ἀμπέλους, πλήρεις βοτρύων. ἀπὸ δὲ τῶν ῥιζῶν ἀναφυόμενος οἶνος διαυγὴς, ἀφ' ὧν ἐρρεῖτο ὁ ποταμός. καὶ ἦν ἰχθῦς ἐν αὐτῷ πολλοὺς ἰδεῖν, οἵους μάλιστα ἐν τῷ χροιᾷ καὶ τῷ χυμῷ τοιούτους. ἡμεῖς γὰρ ἀρξάμενοι αὐτῶν πίνας, καὶ ἐμφαγόντες, ἐμεθυσθημεν, ἀμέλει, καὶ ἀναπεμφθέντες αὐτοῦ, διείσκομεν τρυγὸς μεστούς. ὕστερον μέντοι ἐπινοήσαντες τοὺς ἄλλους ἰχθῦς, τοὺς ἀπὸ τοῦ ὕδατος ἀπομιγνύντες, ἐκεράσαμεν τὸν σφοδρὸν τοῦ οἰνοφανείας. τότε δὲ τὸ ποτιμον προσενεγκάμενοι, ἦν ἡδέως ἐπὶ, εὐθυμεν ἀμπέλων χρῆμα περᾶσαι. τὸ μὲν δὴ κάτω τῆς γῆς, ὁ στέλεχος αὐτοῦ, διερρηῶς, καὶ παχύς. τὸ δ' ἄνω, γυναῖκες ἦσαν, ὅσον οὐ τὸ λαγόνας, ἅπαντ' ἔχουσαι πλήρη. τοιαῦτα παρ' ἡμῖν τὸν Δάφνιν γράφουσιν ἄρτι τοῦ Ἀπόλλωνος καταλαμβάνοντος, καὶ δενδρομένου. κάτω δὲ τοῦ δακτύλων ἄκραι ἐξεφύοντο αὐτοῖς οἱ κλάδοι, καὶ μεσταὶ ἦσαν βοτρύων. καὶ μὴν καὶ τὰς κεφαλὰς ἐκόμων ἑλικί τι, καὶ φύλλοις, καὶ βότρυσι. προσελθόντες δ' ἡμᾶς, ἠσπάζοντο, καὶ ἐδεξιοῦντο, αἱ μὲν, Λύδιον, αἱ δὲ, Ἰνδικὴν, αἱ πλείους δ', τὴν Ἑλλάδα φωνὴν προϊέμεναι. καὶ ἐφίλουν δ' ἡμᾶς ἅτις τύχοι. ὁ δ' φιλησάς, αὐτίκα ἐμέθυε, καὶ παρέφορος ἦν. ἁπτόμεναι μὲν τοι οὐ παρεῖχον δ' ἁρπάζειν, ἀλλὰ ἤλγυνον, καὶ ἔδων, ἀποσπωμένων. αἱ δ', καὶ μίγνυσθαι ἡμῖν ἐπεθύμουν. καὶ δύο τινὲς τῶν ἑταίρων πλησιάσαντες αὐτοῖς, οὐκ ἔτ' ἀπελύοντο, ἀλλ' ὁμοῦ τοῦ αἰδοίου ἐδέδεντο. συνεφύοντο γὰρ, καὶ συμφυεῖς ἦσαν, ἀνέμου

sem, adverso fluxu ascendi, atque ibi quidem nullum fontem inveni, sed magnas multasque vites uvis refertas: quarum cujusque ex radicibus guttæ limpidi vini fluebant, ex quibus flumen efficiebatur: in quo multos pisces colore & sapore vino maximè similes cernere erat. Ex quibus cùm aliquos piscati essemus ac comedissemus, temulenti evasimus: quos etiam præcidentes, fæce plenos inveniebamus. Sed postea re animadversa, commixtis piscibus aliis qui in aqua versantur, vini illius, unde vescuntur isti, vehementiam temperavimus. Trajecto autem flumine, quà trajici poterat, portentosas vites invenimus. Nam truncus inferior qui à terra surgit ramosus erat & crassus: superior autem mulieres erant, ab utero ferè sursum omnia perfecta habentes. Talem apud nos Daphnen describunt, quam cùm Apollo jam comprehenderet, in arborem versa est. A summis autem earum digitis exoriebantur palmites uvis pleni. Quin & capitibus pro comis inerant capreoli, & folia, & uvæ. Nos autem accedentes salutabant, & dextras jungebant: quarum aliæ Lydia, aliæ Indica, plurimæ Græca lingua loquebantur. Nos quoque ore deosculabantur, & qui osculum acceperat, illicò ebrius & mentis inops reddebatur. At fructum decerpi non sinebant, sed quum avellebatur, dolebant, & clamabant. Nobis autem commisceri gliscebant: duoque ex sociis cum illis congressi, solvi non potuerunt, sed ex pudendis connexi sunt. Statim enim coaluerunt, ac inter se radices egerunt.

ρεμιζόντο. καὶ ἤδη αὐτοῖς κλάδοι ἦσαν οἱ δάκτυλοι, καὶ πᾶσι ἕλιξι περιπλεκόμενοι, ὅσον οὐδέπω καὶ αὐτοὶ καρποφορήσειν ἔμελλον. καὶ παλιπόντες δὴ αὐτὰς, ἐπὶ ναῦν ἐφυγόμεν. καὶ τοῖς ἀπολειφθεῖσι διηγησάμενοι ἐλθόντες πέ τι ἄλλα, καὶ [1] ἐπαῖραν τὴν συμπλοκήν, καὶ τὴν ἀμπελομιξίαν. καὶ λαβόντες ἀμφορέας πινάς, καὶ ὑδροφορήσαντες τι ἄμα, καὶ ὀψὲ ποταμοῦ οἰνισάμενοι, καὶ αὐτοῦ πλησίον αὐλισάμενοι, ὕπνου ἀπήχθημεν ὑπὸ σφόδρα βιαίῳ πνεύματι. περὶ μεσημβρίαν δ', οὐκ ἔτι τῆς νήσου φαινομένης, ἄφνω τυφὼν ἐπιγενόμενος, καὶ περιδινήσας τὴν ναῦν, καὶ μετεωρίσας, [2] οἷον ἐπὶ σταδίους τρισχιλίους, οὐκ ἔτι καθῆκεν εἰς τὸ πέλαγος, ἀλλ' ἄνω μετέωρον ἐξηρτημένην, ἄνεμος ἐμπεσὼν τοῖς ἱστίοις, ἔφερε κολπώσας τὴν ὀθόνιον. ἐπὶ δ' ἡμέρας, καὶ τὰς ἴσας νύκτας ἀεροδρομήσαντες, ὀγδόῃ καθορῶμεν γῆν τινα μεγάλην ὑπὸ ἀέρα, καθαρῶς νήσῳ λαμπρὰν, καὶ φαιδρειδῆ, καὶ φῶς μεγάλον κεκλαμπρυσμένην. προσενεχθέντες δὴ αὐτῇ, καὶ ὁρμισάμενοι, ἀπέβημεν. ἐπισκοπήσαντες δὲ τὴν χώραν, διείσκομεν οἰκουμένην τε, καὶ γεωργουμένην. ἡμέρας μὲν ἦν, ὑδὶ δὲ αὐτόθεν καθεωρῶμεν. νυκτὸς δὲ ἐπιγενομένης, ἐφαίνοντο ἡμῖν ἄλλαι νῆσοι πλησίον, αἱ μὲν, μείζους, αἱ δ', μικρότεραι, πυρὶ τὴν χρόαν προσοικεῖαι. καὶ ἄλλη δέ τις γῆ κάτω, καὶ πόλεις ἐν αὐτῇ, καὶ ποταμοὺς ἔχουσα, καὶ πελάγη, καὶ ὕλας, καὶ ὄρη. τοιαῦτα δὴ τὴν καθ' ἡμᾶς οἰκουμένην εἰκάζομεν. δόξαν δ' ἡμῖν καὶ ἐπὶ παράπαν

runt. Iamque digiti ipsis erant palmites, & capreolis circumimplicabantur, jamjamque fructum laturi erant. Quibus relictis ad navim fugimus: quò reversi, iis qui remanserant, cum alia narravimus, tum sociorum connectionem & commixtionem cum vitibus. Sumptis exinde amphoris, aquam simul, & è fluvio vinum hausimus, ac prope eum pernoctavimus. Diluculo autem, spirante non vehementi vento, solvimus. Meridie verò, cùm non appareret ampliùs insula, turbo repentè exorsus est, qui circumvolutam, & in sublime elevatam navim, ad ter mille ferè stadia, non jam in pelagus deposuit, sed sublatam suspendit, ingruensque ventus, sinuatum carbasum impulit. Septem ergo dierum, totidemque noctium iter per aërem emensi, octava die cernimus in aëre magnam quandam terram, velut insulam lucidam, rotundam, magna luce micantem: in quam delati, portumque ingressi descendimus. Tum regionem explorantes, comperimus eam habitari, & coli. Ibi interdiu nihil cernebamus, noctu aliæ insulæ nobis apparebant, hæ quidem majores, illæ verò minores, quarum color ignem referebat. Erat & alia subtus terra, quæ urbes & fluvios, & maria, & sylvas, & montes in se continebat, quam conjiciebamus eam esse, quæ à nobis incolitur. Sed cùm vellemus ulte-

1 Συμπλοκὴν δ'] Hæc desunt in Cod. Florent. *Bourd.*

2 Οἷον] Quidam legendum putant ὅσον. Idem.

ρω προσελθεῖν. ξυνελήφθημεν τοῖς Ἱππογύποις παρ' αὐτῆς καλουμένοις, ἀπαντήσαντες. οἱ δ' Ἱππόγυποι, ἤτοί εἰσιν ἄνδρες ἐπὶ γυπῶν μεγάλων ὀχούμενοι. καὶ καθάπερ ἵπποις τοῖς ὀρνίοις χρώμενοι, μεγάλοι γὰρ οἱ γῦπες, καὶ ὡς ἐπίπαν τριτικέφαλοι. μάθοι δ' ἂν τις τὸ μέγεθος αὐτῶν ἐντεῦθεν. νεὼς γὰρ μεγάλης φορτίδος ἐστὶ, ἕκαστον τῶν πτερῶν, μακρότερον καὶ παχύτερον φέρεσθαι. τούτοις δὴ τοῖς Ἱππογύποις προστέτακται ἐπιπτομένοις τὴν γῆν, εἴ τις δύναιτο ξένον, ἄγειν ὡς τὸ βασιλέα. καὶ δὴ καὶ ἡμᾶς ξυλαβόντες, ἤγαγον ὡς αὐτόν. ὁ δὲ, ἰδὼν ἀσμένως, καὶ λαβὼν τὴν στολὴν εἰπὼν, Ἔλαθες ἄρα ἡμᾶς ἔφη ὑμεῖς ὦ ξένοι. τυμφησάντων δὲ, πῶς δὴν ἀφίκεσθε ἔφη τοῦτον τὸν ἀέρα διελθόντες; καὶ ἡμεῖς τὰ πάντα αὐτῷ διηγούμεθα. καὶ ὃς δεξάμενος τὸ καθ' ἑαυτὸν ἡμῖν διεξῆλθε, ὡς καὶ αὐτὸς ἄνθρωπος ὢν, τύπτομαι ἐνδυμίων, ὑπὸ τῆς ἡμετέρας γῆς κατεύδων, ἀναρπασθεὶς ποτε καὶ ἀφικόμενος, βασιλεύσειε τῆς χώρας. εἶναι δὲ τὴν γῆν ἐκείνην ἔλεγε, τὴν ἡμῖν κατὰ φαινομένην σελήνην. ἀλλὰ θαρρεῖν τε παρεκελεύετο, καὶ μηδένα κίνδυνον ὑφορᾶσθαι. πάντα γὰρ ἡμῖν παρέσεσθαι ἀγαθὰ ἐνόμιζε. διὸ δὴ καὶ θαρρήσαντες ἔφη τὸ πόλεμον, ὃν ἐπφέρομεν τοῖς ὑπὸ τὸν ἥλιον κατοικοῦσιν, ἀπάντων εὐδαιμονέστατον παρ' ἐμοὶ καθιώσεσθε. καὶ ἡμεῖς ἠρόμεθα τίνες τε εἶεν οἱ πολέμιοι, καὶ τὴν αἰτίαν

ulterius progredi; ab Hippogypis quos sic vocant, in quos incidimus, comprehensi fuimus. Hi autem Hyppogypi, homines sunt, qui magnis vulturibus vehuntur, illisque avibus tanquam equis utuntur. Nam magni, & ut plurimum tricipites sunt vultures. Hinc autem illorum magnitudinem discas, si dixerimus eos singulas alas, navis onerariæ malo longiores, & crassiores ferre. His igitur Hippogypis ea cura demandata est, ut terram circumvolitent, & siquem peregrinum inveniant, eum ad regem adducant. Illi nos comprehensos ad ipsum ducunt: qui ut nos conspexit, &, ex veste conjecit, Vos ô hospites, inquit, Græci estis. Ille assentientibus nobis, quomodo, inquit, tantum aërem pervagati huc deveniſtis? Et nos illi rem omnem retulimus. Tum ille incipiens, ea quæ sibi acciderant nobis narrabat: ut ipse homo cùm esset nomine [1] Endymion, ex nostra terra in somnis raptus est, & huc delatus, regioni imperaverit. Dicebat autem illam esse terram, quæ luna nobis videtur: sed bono esse animo, nullumque periculum suspicari jubebat, quoniam necessaria cuncta nobis erant adfutura. Quòd si ex animi sententia, inquit, bellum quod Solis incolis nunc infero, prosperè confecero, omnium fœliciſſimè apud me vivetis. Hinc nos interrogavimus qui essent hostes, quæ-

1 *Endymion*] Pastor fuit admodum formosus, qui cum in Latmo monte obdormivisset, aliquando à Luna deosculatus est, quæ in ejus amorem ita exarsit, ut fratri bigas suas agitandas dederit. Senec. in Hyppolyt.

Aut sit obscura Dea clara mundi nocte deserta
Nitidosque fratri tradidit currus alite regendos.

Ovid.

Latmius Endymion non est tibi, Luna, pudore. Cogn.

1 Ἐπι-

τίων τ' Ἀμφόρας. ὁ δ', Φαέθων φησὶν, ὁ τ' ἐν τῷ ἡλίῳ κατοικοῦντων βασιλεὺς, οἰκεῖται γὰρ δὴ καὶ κεῖνο ὥσπερ καὶ ἡ σελήνη, πολλὸν ἤδη καὶ ἐκ ἡμῶν πολεμεῖ χρόνον. ἤρξατο δ' ἐξ αἰτίας τοιαύτης. Τῶν ἐν τῇ ἀρχῇ τῇ ἐμῇ πότε τοὺς ἀπορωτάτους συναγαγὼν, ἐβουλήθην ἀποικίαν εἰς τ' ἱππομύρμηκων στεῖλαι, ὅπως ἔρημον, καὶ ὑπ' ἐκ μηδενὸς κατοικούμενον. ὁ τοίνυν Φαέθων φθονήσας, ἐκώλυσε τῶν ἀποικίαν, καὶ μέσον τ' πόρον ὑπαντήσας ἐπὶ τ' Ἱππομυρμήκων. τότε μὲν δὴ νικηθέντες, ὑ γὰρ ἡμῖν ἀντίπαλοι τῇ παρασκευῇ, ἀνεχωρήσαμεν. νῦν δ', βούλομαι αὖθις ἐξενεγκεῖν τ' πόλεμον, καὶ ἀγγελίαν τῶν ἀποικίαν. ὡς ἂν ἐθέλητε, κοινωνήσατέ μοι τῆς τόλμ. χῶπας δ' ὑμῖν ἐγὼ παρέξω τ' βασιλικῶν ἕνα ἑκάστῳ, καὶ τῶν ἄλλων ὅπλισιν. αὔριον δ' ποιησόμεθα τῶν ἔξοδον. ὅπως ἔφλω ἐγὼ γενέσθω, ἐπειδή σοι δοκεῖ. τότε μὲν δὴ παρ' αὐτῷ ἑστιαθέντες, ἐμείναμεν. ἕωθεν δ' Ἀμφιτρίτης, ἐπεστόμεθα. καὶ γὰρ οἱ σκοποὶ πλησίον εἶναι ἐσήμηναν τοὺς πολεμίους. τὸ μὲν πλῆθος τ' στρατιᾶς, δέκα μυριάδες ἐγένοντο, ἄνευ τῶν σκευοφόρων, καὶ τ' μηχανοποιῶν, καὶ τ' πεζῶν, καὶ τ' ξένων συμμάχων. τούτων δὲ ὀκτακισμύριοι μὲν ἦσαν οἱ Ἱππόγυποι, δισμύριοι δὲ, οἱ ἐπὶ τῶν λαχανοπτέρων. ὄρνεον δὲ καὶ τοῦτ' ἐστὶ μέγιστον, ὥστε τ' πτερῶν λαχάνοις πάντῃ λέπειν. τὰ δ' ὠκύπτερα ἔχει, ῥιδακίνοις φύλλοις μάλιστα ὡσεισικότα. ἐπὶ δὲ τούτων, οἱ Κεγχροβόλοι τεπράχθη, καὶ οἱ Σκορδομάχοι. ἦλθον δὲ καὶ ἀπὸ τ' ἄρκτου Σύμμαχοι, τρισμύριοι μὲν Ψυλλοτοξόται, πεντακισμύριοι δὲ Ἀνεμοδρόμοι. τούτων δὲ, οἱ μὲν

quæque dissidii causa. Tum ille, Phaëton, inquit, Solis incolarum rex, ille enim incolitur sicuti & Luna, jamdiu bellum contra nos gerit. Cœpit autem hac de causa. Ego olim pauperrimis quibusque, qui erant in meo regno, collectis, coloniam in Luciferum, tunc desertum & à nemine habitatum, mittere volui. Phaëthon autem invidia commotus, transitum prohibuit, medio in itinere in Hippomyrmecibus occurrens. Tunc quidem victi, non enim apparatu æquales eramus, secessimus. Nunc autem denuo bellum inferre, & coloniam accersere volo. Si velitis igitur, estote socii expeditionis, unumque ex regiis vulturibus unicuique, aliamque armaturam præbebo: & cras proficiscemur. Ita fiat, inquam, siquidem hæc tua est sententia. Tunc epulis ab ipso excepti, mansimus. Diluculo autem, quoniam ab exploratoribus hostes appropinquare nunciabatur, acies instructa est nobis excitatis. Quare exercitus constabat centum millibus, exceptis lixis, & machinarum fabris, peditibus & conductitiis militibus. Horum autem octinginta millia erant Hippogypi, & eorum qui à Lachanopteris vehebantur, viginti millia. Avis etiam hæc est maxima, oleribus undiquaque loco pennarum hirta. Quæ verò ex his velociores erant, pennas habebant lactucæ foliis maximè similes. His vecti Cenchroboli, & Scorodomachi ordinantur. Venerunt etiam à Septentrione auxiliares copiæ, Psyllotoxotæ numero triginta millia, Anemodromi quinquaginta millia. Ex his quidem Psyl-

ψυλλοτοξόῳ), ἐπὶ ψυλλῶν μεγάλων ἱππάζονται. ὄθεν καὶ τὴν τοιαύτην ἄσκησιν ἔχουσι. μέγεθος τῶν ψυλλῶν, ὅσον δώδεκα ἐλέφαντες. οἱ μὲν Ἀνεμοδρόμοι, πεζοὶ μὲν εἰσι, φέρονται δὲ ἐν τῷ ἀέρι ἄνω τῶν πτερῶν. ὁ δὲ τρόπος τῆς φορᾶς, τοιόσδε. χιτῶνας ποδήρεις ὑπεζωσμένοι, κηλιδώσαντες αὐτὺς τῷ ἀνέμῳ, καθάπερ ἱστία, φέρονται ἄσπερ τὰ σκάφη. τὰ μὲν δὴ οἱ τοιοῦτοι ἐν ταῖς μάχαις στιλβοῦσί εἰσιν. ἐλέγοντο δὲ καὶ ὑπὲρ τὴν Καππαδοκίαν ἀστέρων ἥξειν, Στρουθοβάλανοι μὲν, ἑπτακισμύριοι, Ἱππογέρανοι δὲ, πεντακισχίλιοι. τούτους ἐγὼ οὐκ εἶδα μέν. οὐ γὰρ ἀφίκοντο. διόπερ οὐδὲ χρῆναι αὐτῶν τὰς φύσεις ἐτόλμησα. περίεστι γὰρ καὶ ἄπιστα περὶ αὐτῶν ἐλέγετο. αὕτη μὲν δὴ Ἐνδυμίωνος ἡ δύναμις. σκευὴ δὲ πάντων ἡ αὐτή. κράνη μὲν λεπὸν τὸ κυάνεον. μεγάλοι γὰρ παρ' αὐτοῖς οἱ κύαμοι καὶ κερατοφόροι. θώρακες δὲ φολιδωτοὶ πάντες, ἐρμίνιοι. τὰ γὰρ λέπη τῶν ἐρμίνων συρράπτοντες, ποιοῦντι θώρακας. ἀρρήκτου δὲ ὄντος γίγνεται τοῦ ἐρμίνου τὸ λέπος, ὥσπερ κέρας. ἀσπίδες δὲ καὶ ξίφη, οἷα τὰ Ἑλληνικά. ἐπὶ δὲ κνημοῖς λῶ, ἐτάξατο ὧδε. τὸ μὲν δεξιὸν κέρας, εἶχον οἱ Ἱππόποδες. καὶ ὁ βασιλεὺς τὰς ἀρίστους περὶ αὐτὸν ἔχων. καὶ ἡμεῖς σὺν τούτοις ἦμεν. τὸ δὲ εὐώνυμον, οἱ Λαχανόπτεροι. τὸ μέσον δὲ, οἱ σύμμαχοι, ὡς [1] ἕκαστοι. τὸ δὲ πεζὸν, ἦσαν μὲν ἀμφὶ τὰς ἑξακισχιλίας μυριάδας, ἐτάχθησαν δὲ ὧδε. δράκοντες παρ' αὐτοῖς πολλοί, καὶ μεγάλοι γίγνονται, πολὺ τῶν Κυκλάδων νήσων

lotoxotæ in magnis pulicibus equitant, unde & appellationem habent. Pulicum verò magnitudo eſt circiter duodecim elephantorum. Anemodromi autem ſunt pedites, & ſine pennis in aëre feruntur. Modus autem quo feruntur talis eſt. Succingunt talares tunicas, quibus velorum inſtar ſinuatis, tanquam naves aguntur. hi autem in præliis plerumque ſunt peltati. Dicebantur autem ab his ſtellis quæ Cappadociæ imminent, adventuri Struthobalani numero ſeptuaginta millia, Hippogerani quinquaginta millia. Hos ego non vidi, quia non venerunt. Ideo neque ipſorum naturas deſcribere auſim: etenim portentoſa & incredibilia de his dicebantur. Et is quidem erat Endymionis exercitus. Omnium armatura eadem. Fabales erant galeæ: magnæ autem apud illos & duræ ſunt fabæ. Loricæ ſquameæ, ex lupinis omnes, Loricas enim ex conſutis lupinorum ſiliquis conficiunt. Lupini autem ſiliqua, tanquam cornu ibi naſcitur infragilis. Scuta, & enſes ſunt quales Græcorum. Vbi verò ſeſe obtulit occaſio, ſic in aciem inſtructi ſunt. Dextrum cornu, Hippogypi tenebant, & rex, circa ſe optimos quoſque habens, inter quos nos etiam eramus. Lævum Lachanopteri. Medium auxiliarii utique ſinguli. Peditatus autem circiter ſex millibus myriadum conſtabat: qui ſic in aciem inſtructi ſunt. Aranex apud illos multæ ac magnæ ſunt, Cycladibus inſulis unaquæque mul-

1 Ἕκαστοι] Angl. ὡς ἑκάστοις ἐδόκει. Bourd.

1 Ara-

ἔκφυσις μείζων. τούτοις ἐφεστήκεσαν ὀνοφῆναι τῶν μεταξὺ τῆς Σελήνης, καὶ τοῦ ἑωσφόρου ἀέρος. ὡς δὲ τάχιστα ἐξεπρήσθησαν, καὶ πεδίον σφ' ἐποίησαν, ἐπὶ τούτοις παρέταξε τὸ πεζόν. ἡγεῖτο δὲ αὐτῶν, Νυκτερίων ὁ Εὐδιανακτίου. τρίτος αὐτός. τῶν δὲ πολεμίων, τὸ μὲν δεξιὸν εἶχον οἱ Ἱππομύρμηκες. καὶ ἐν αὐτοῖς, ὁ Φαίθων. θηρία δὲ ἦν μέγιστα, ὑπέρογκα, τοῖς παρ' ἡμῖν μύρμηξι παραπλήσια, πλὴν τοῦ μεγέθους. ὁ γὰρ μέγιστος αὐτῶν, καὶ διπλέθρου ἦν. ἐμάχοντο δὲ, οὐ μόνον οἱ ἐπ' αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ μάλιστα τοῖς κέρασιν. ἐλέγοντο δὲ ὅτι εἶεν ἀμφὶ τὰς πέντε μυριάδας. ἐπὶ δὲ δεξιᾷ αὐτῶν, ἐτάχθησαν οἱ Ἀεροπώνωπες, ὄντες καὶ ὅτι ἀμφὶ πέντε μυριάδας, πάντες τοξόται, κάνωψι μεγάλοις ἐποχούμενοι. μετὰ δὲ τούτους, οἱ [1] Ἀεροκορδάκες. ψιλοὶ πάντες. καὶ πεζοί. πλὴν μάχιμοί γε καὶ ὅτοι. πρόρριζον γὰρ ἐσφενδόνων ῥαφανίδας ὑπερμεγέθεις. ὁ γληθεὶς δὲ σφ' ἐπολίγου ἀντέχειν ἐδύνατο. ἀπέθνησκε δὲ, [2] δυσοσμίας τινὸς αὐτίκα τῷ τραύματι ἐπιζυομένης. ἐλέγοντο δὲ [3] χρῆναι τὰ βέλη μολάχης ἰῷ. ἐχρῶντο σφ' αὐτῶν, ἐπεχείρησαν οἱ Καυλομύκητες, ὁπλῖται ὄντες, καὶ ἀγχέμαχοι τὸ πλῆθος μύριοι. ἐκλήθησαν δὲ Καυλομύκητες, ὅτι ἀσπίσι μὲν μυκητίνοις ἐχρῶντο, δόρασι, δὲ καυλίνοις, τοῖς ἀπὸ τῶν ἀσπαραγῶν. πλησίον δὲ αὐτῶν, οἱ Κυνοβάλανοι ἔκειντο, ὃς ἔπεμψαν αὐτοῖς οἱ τῆς Σείριος κατοικοῦντες, πενταμυριὰς μείζων. Has jussit intexere medium aëris, quod à Luna in Luciferum diffunditur. Quod ubi primùm fecerunt, campumque straverunt, in eo peditatum instruxit, cui præerat Nycterion Eudianactis filius. Tertius ipse. Hostium autem lævum cornu tenebant Hippomyrmeces, inter quos medius Phaëthon. Bestiæ autem sunt maximæ, alatæ, formicis nostris assimiles, excepta magnitudine. Harum maxima duorum erat jugerum. Non solùm autem qui ipsis insidebant, sed etiam ipsæ maximè cornibus pugnabant: & horum quinquaginta ferè millia esse dicebant. In dextro autem collocati sunt Aëroconopes quorum quinquaginta ferè millia erant, omnes sagittarii, magnis culicibus insidentes. Post hos autem Aërocordaces, expediti quidem illi ac pedestres, verùm bellicosi: nam raphanos ingentes eminus vibrabant, quibus qui fuerat percussus ne paulum quidem resistere poterat, & fœtore ulceri protinus superveniente moriebatur. Nam sagittæ malvæ veneno delibutæ dicebantur. Hos juxta constituti Caulomycetes armati, cominus pugnantes, numero decies mille. Dicuntur autem Caulomycetes, quoniam scutis quidem fungeis utebantur, hastilibus verò asparagorum virgultis. Collocati sunt prope ipsos Cynobalani quinquies mille, quos Sirii canis incolæ ipsi misserunt. Et

1 Ἀεροκόρδακες] Interpres sequutus est Anglicanum Cod. in quo Ἀεροκόρακες. Bourd.

2 Δυσοσμίας] Angl. *Δυσωδίας*. Idem.

3 Χρῆναι] Vt in Nigr. & in Tox. *Bourd.*

χιλίοι. καὶ ἦσαν ἄνδρες καινοσχῆμονες, ἐπὶ βαλάνων πτερωτῶν μαχόμενοι. ἐλέγοντο δὲ κἀκείνων ὑστερίζειν τὸ συμμάχων, ὅς τι καὶ τῇ Γαλαξίᾳ μετεπέμπετο σφενδονήτας, καὶ οἱ Νεφελοκένταυροι. ἀλλ' ὀψὲ μὲν, τῆς μάχης ἤδη κεκραμένης ἀφίκοντο, ὡς μήποτε ὄφελον. οἱ σφενδονῆται δὲ, ἀσθενὲς ἔλως παρεγένοντο. διόπερ φασὶν αὐτοῖς ὕστερον ὀργισθῆναι τὸ Φαέθοντα, πυρπολῆσαι τοὺς χώρους. τοιαύτη μὲν καὶ Φαέθων ἐπὴν ἀσκησιν. συμμίξαντες δὲ, ἐπειδὴ τὰ σημεῖα ἤρθη, καὶ ὠγκήσαντο ἑκατέρων οἱ ὄγκοι, τέτοιοι γὰρ ἀντὶ σαλπίγγων χρῶντο, ἐμάχοντο. καὶ τὸ μὲν δεξιὸν κέρας τῶν Ἡλιοτῶν, αὐτίκα ἔφυγε καὶ ἐς χαῖνας δεξάμενοι τοὺς Ἱππογύπους. καὶ ἡμεῖς εἵπόμεθα κτείνοντες. τὸ δὲ ἀριστερὸν σφῶν αὐτῶν, ὑπερφθὰν ἐπὶ τὸ ἡμέτερον δεξιὸν κέρας. καὶ ἐπιπλήσσουσι οἱ Ἀεροκόνωπες διώκοντες, ἄχρι ὠθῶς τοὺς πεζούς. σὺν τοῖσδε δὲ κἀκείνων ἐπιβοηθησάντων, ἔφυγον ἐπικλίναντες, καὶ μάλιστα ἐπὶ ἦθοντο τοὺς ἐπὶ τὸ δεξιὸν κέρας σφῶν τετακμένους. τὸ δὲ πρωτῆς λαμπρᾶς γενομένης, πολλοὶ μὲν ζῶντες ἁλίσκοντο, πολλοὶ δὲ καὶ ἀπηρεῖτο. καὶ τὸ αἷμα ἔῤῥεε. πολὺ μὲν ἐπὶ τῶν νεφῶν, ὥστε αὐτὰ βάπτεσθαι, καὶ ἐρυθρὰ φαίνεσθαι, οἷα παρ' ἡμῖν δυσμὰς ἢ ἁλίου, φαίνονται. πολὺ δὲ καὶ εἰς τὴν γῆν καταίσσειν, ὡς τε μοι εἰκάζειν, μὴ ἄρα τοιοῦτο ποθ' καὶ παλαι ἄνω γένοιτο, ὅτε ὄμβρος ὑπέλαβεν αἵματι ὑσαι τὸν Δία ἐπὶ τῷ τοῦ Σαρπηδόνος θανάτῳ. ἀναῤῥίψαντες δὲ καὶ τὰ διώξεως, δύο τροπαῖα ἐστήσαμεν, τὸ μὲν, ἐπὶ τῶν ἀραχνίων τῆς πεζομαχίας. τὸ δὲ τῆς ἀερομαχίας, ἐπὶ τῶν νεφῶν. ἄρτι δὲ τούτων γιγνομένων, ἠγγέλοντο

Et hi canina facie homines, alatis glandibus invecti pugnabant. Dicebant autem posteriores venire aliquos ex commilitonibus, funditores scilicet, quos ex Galaxia advocaverat, & Nephelocentauros: qui commisso prælio advenerunt. At utinam nunquam venissent. Sed funditores non venerunt omnino. Quare iratum illis Phaëthontem, igne regionem vastasse ajunt. Et is quidem Phaëthontis exercitus erat. Postquam verò signa erecta sunt, & utrorumque afini ruditu constrepuêre, nam his tubicinum loco utuntur, congressi pugnarunt. Tum lævum cornu Heliotarum protinus aufugit, quia venientes ad manus Hippogypos non sustinuit: quos secuti interficiebamus. Interea verò dextrum illorum cornu, sinistrum nostrum superabat: quum etiam egressi Aëroconopes ad pedites usque insequebantur, qui opem hîc ferentibus illis, declinantes fugerunt, & maximè quum devictum. Latus lævum sensérunt. Illis in fugam insignem conversis: multi vivi capti sunt, multi etiam cæsi, quorum sanguis fluebat, multus quidem in ipsas nubes, ita ut colore rubro inficerentur, & apparerent quales apud nos occidente sole cernuntur: multus etiam in terram stillabat: ita ut conjicerem, num tale quid olim in cœlo contigisset, quum in morte Sarpedonis Iovem sanguine pluisse Homerus existimavit. Posteaquam fugatis illis reversi sumus, duo trophæa statuimus, unum pedestris pugnæ in telis aranearum commissæ, alterum aëriæ in nubibus consertæ. His modò peractis, nunciatum est

ab

το ὑπὸ τ σκοπῶν οἱ Νεφελοκένταυροι, προστελαύνοντες. ὃς ἤδη τε μάχης ἐλθεῖν τῷ Φαέθοντι. καὶ δὴ ἐφαίνοντο προσιόντες, θέαμα ἀξιοθέατον, ἐξ ἵππων πλεμπτῶν, καὶ ἀνθρώπων συγκείμενοι. μέγεθος δ, τῶν μὲν ἀνθρώπων, ὅσον ἀ τῆ Ῥοδίων Κολοσσὸ ἐξ ἡμισείας ἐς τὸ ἄνω. τῶν δ' ἵππων, ὅσον νεὼς μεγάλης φορτίδος. τὸ μέντοι πολύδους αὐτῶν, οὐκ ἀνέγραψα, μὴ τῷ καὶ ἄπιστον δόξῃ. τοσοῦτον λῶ. ἡγεῖτο δ αὐτῶν ὁ οἷ ἦ Ζωδιακῆ τοξότης. ἐπεὶ δ ἤσθοντο τοὺς φίλους νενικημένους, ἐπὶ τ Φαέθοντα ἔπεμπον ἀγγελίαν αὖθις ἐπίνικον. αὐτοὶ δ ἀμπαξάμενοι, τεπεριγμένοις ἐμπίπτουσι τοῖς σελωνίταις, ἀπαίκτοις τῷ τῇ δόξῃ καὶ τὰ λάφυρα διεσκεδασμένοις. καὶ πάντας μὲν τρέπουσιν. αὐτὸν δ τὸν βασιλέα κυκλοῦσι πρὸς τὴν πόλιν, καὶ τὰ πολεῖται τ ὀρείων αὐτῆ κτίσιν. ἀνίασασιν δ καὶ τὰ τροπαια, καὶ κατέδραμον ἅπαν τὸ ὑπὸ τ ἀραχνῶν πεδίον ὑφασμένον. ἁμὲ δ, καὶ δύο πύας τ ἱππέων, ἐζώγρησαν. ἤδη δ παρῆν καὶ ὁ Φαέθων. καὶ αὖθις ἄλλα τροπαια ὑπ' ἀκείνων ἵστατο. ἡμεῖς μὲν δὴ ἀπηγόμεθα ἐς τ ἥλιον αὖθημερόν, πρὶν χεῖρε ὀπίσω δεθέντες ἀραχνίᾳ ἀπηγόμεθα. οἱ δ, πολιορκεῖν μὲν οὐκ ἐγνωσάν τὴν πόλιν. ἀναστρέψαντες δ, τὸ μεταξὺ ᾗ ἄστεος ἀπετείχιζον, ὥστε μηκέτι τοὺς αὐτοὺς ἀπὸ ᾗ ἥλιον πρὸς τὴν σελήνην δύνειν. τὸ δ τεῖχος, λῶ διπλοῦν περιελαττόν. ὥστε σαφὴς ἐκλειψις ᾗ σελήνης ἐγίγνετο. καὶ νυκτὶ διηνεκεῖ, πᾶσα κατεῖχετο. πιεζόμενος δ τοῖς ὁ Ἐνδυμίων, πέμψας, ἱκέτευε καθαιρεῖν τὸ οἰκοδόμημα, καὶ μὴ

ab exploratoribus Nephelocentauros adventare, quos Phaëthonti ante prælium adveniſſe oportuiſſet. Hi quum adfuerunt, ſpectaculum incredibile præbuerunt, ex equis alatis, & hominibus compoſiti. Magnitudo horninum erat ex dimidio corpore ſurſum quanta Rhodii Coloſſi: equorum verò, quanta magnæ navis onerariæ. Multitudinem ipſorum equidem non ſcripſi, ne cui incredibilis videatur, tanta erat. Præfectus illis erat Zodiaci Sagittarius. Vbi autem devictos amicos cognoverunt, nuncium Phaëthonti miſerunt, ut rediret. Tum ipſi inſtructa acie irruerunt in Selenitas turbatos, & ab hoſtium fuga inconditos, & ad auferenda ſpolia diſperſos, quos omnes in fugam vertunt, adeoque regem ipſum ad urbem uſque perſequuntur, ejuſque quàm plurimas aves conficiunt. Avulſerunt etiam trophæa, totumque campum ab araneis contextum decurrerunt: me quoque duoſque ex ſociis vivos ceperunt. Iamque & Phaëthon aderat: & ſub illis alia trophæa ſtaruerunt. Nos autem ipſo die ad Solem deducti ſumus, manibus à tergo araneæ ſegmento illigatis. Hi civitatem non obſidere decreverunt: ſed reverſi medium aëris vallaverunt: ita ut non amplius radii Solis ad Lunam pervenirent. Duplex autem erat murus, nubeus, ita ut Lunæ manifeſta defectio facta fuerit, & continua nocte tota oppreſſa. Quare preſſus Endymion, miſit legatos qui orarent ut hoc ædificium de-

1 Τῆ Ῥοδίων] Angl. Ῥοδίᾳ. Bourd.

σφᾶς ἐξιοῦσιν ἐπὶ πολέμιον βιαιότερον ἐλθεῖν. ὑπισχνεῖτο δὲ καὶ φόρους πολλοὺς, καὶ σύμμαχος ἕπεσθαι, καὶ μηκέτι πολεμήσειν. καὶ ὁμήρους ἐπὶ τούτοις, δύναμαι ἤθελεν. οἱ δὲ περὶ τὸν Φαέθοντα, ἀγανακτήσαντες δὶς ἐκκλησίας, τῇ πρεσβείᾳ μὲν, ἀδὺν παρέλυσαν τὸ ὀργῆς. τῇ ὑστεραίᾳ δὲ, μετέγνωσαν. καὶ ἐγένετο ἡ εἰρήνη ἐπὶ τούτοις. κατὰ πόδας συνῆκαν ἐποιήσαντο οἱ Ἡλιῶται καὶ οἱ σύμμαχοι πρὸς Σελωίτας καὶ τοὺς συμμάχους, ἐπὶ τῷ καθελεῖν μὲν τοὺς Ἡλιώτας τὸ ἀφετήχισμα, καὶ μηκέτι ἐς τὸν σελήνιον ἐσβάλλειν. ἀποδόναι δὲ καὶ τοὺς αἰχμαλώτους, ῥητῶν ἕκαστον χρημάτων. τοὺς δὲ Σηληνίτας, ἀφεῖναι μὲν αὐτονόμους τοὺς καὶ ἄλλως ἀστέρας. ὅπλα δὲ μὴ ἐπιφέρειν τοῖς Ἡλιώταις. συμμαχεῖν δὲ τῇ ἀλήνῃ, ἤν τις ἐπίῃ. φόρον δὲ ὑποτελεῖν ἑκάστους ἔτους τὸ βασιλέα τῶν Σεληνιτῶν τῷ βασιλεῖ τῶν Ἡλιωτῶν, δρόσου ἀμφορέας μυρίους. καὶ ὁμήρους δὲ σφῶν αὐτῶν δύναμαι μυρίους. τὸν δὲ ἀποικίαν τὴν ἐς τὸ Ἐωσφόρου, κοινὴν ποιεῖσθαι, καὶ μετέχειν τὸν ἄλλων τὸν βουλόμενον. ἐγγεγράψαι δὲ τὰς συνθήκας στήλῃ ἠλεκτρίνῃ, καὶ ἀναθῆναι τὸν μέσῳ τῷ ἀέρι ἐπὶ τοῖς μεθορίοις. ἄμφασαν δὲ Ἡλιωτῶν μὲν, Πυρωνίδης, καὶ Θερίτης, καὶ Φλόγιος. Σεληνιτῶν δὲ, Νύκτωρ, καὶ Μήνιος, καὶ Πολυλαμπής. τοιαῦτα μὲν ἡ εἰρήνη ἐγένετο. σὺν δὲ τὸ τεῖχος καθῃρέθη, καὶ ἡμᾶς τοὺς αἰχμαλώτους ἀπέδοσαν ἐπεὶ δὲ ἀφικόμεθα ἐς τὸν σελήνην, ὑπήντασαν ἡμῖν, καὶ ἠσπάζοντο μὲν δακρύων, εἴ τι ἐπιέρροι, καὶ ὁ Ἐνδυμίων αὐτός. καὶ ὁ μὲν, ἠξίου μένειν παρ' αὐτῷ, καὶ κοινωνεῖν τῆς ἀποικίας, ὑπισχνούμενος δώσειν αὐτῷ γαμετὴν τὴν ἑαυτοῦ παῖδα. γυναῖκες γὰρ οὐκ εἰσὶ παρ' αὐτοῖς.

demolirentur, nec finerent se in tenebris versari. Quod ut consequeretur, promittebat se tributa persoluturum, belli socium futurum, nec ampliùs bellum illaturum. Insuper & obsides offerebat. Phaëthon autem & socii bis convocato concilio, primò quidem in ira perstiterunt, postremò sententiam mutarunt. Ac pacis conditiones hujusmodi fuerunt. Fœdus inierunt Heliotæ & horum socii cum Selenitis eorumque sociis, hac lege ut Heliotæ vallum dejiciant, neque posthac Lunam invadant, statutoque precio captivos reddant. Selenitæ verò ut stellas alias liberas dimittant, arma non amplius Heliotis inferant: vicissim autem opem ferant, siquis invaserit: tributum verò quotannis pendat rex Selenitarum regi Heliotarum, decies mille roris amphoras, & de suis decies mille det obsides: missa verò ad Luciferum colonia fiat communis, & qui volet, aliorum sit particeps. Tum fœdera columnæ electrinæ insculpantur, medioque in aëre in confiniis erigatur. Ex Heliotis fidem dederunt Pyronides, Therites, & Phlogius: ex Selenitis, Nyctor, Menius, & Polylampes. Facta est pax istiusmodi. Confestim murus eversus est, nosque captivos reddidère. Vbi ad Lunam reversi sumus, cùm socii tum Endymion ipse nobis obviam venerunt, & cum lachrymis salutarunt. Atque hic quidem rogabat, & ut apud se maneremus, communique colonia uteremur, & mihi filium (nam apud ipsos mulieres nullæ sunt) nuptui collocaturum polli-

ἐγὼ δ' ἠθελημῶς ἐπειθόμην, ἀλλ' ἠξίουν ἀποπεμφθῆναι κάτω εἰς τὴν θάλατταν. ὡς δ' ἔγνω ἀδύνατον ὂν πείθειν, ἀποπέμπει ἡμᾶς, ἑπτὰσας ἐπτὰ ἡμέρας, ἃ σὺν τῷ μεταξὺ ἀφετρίβων ἐν τῇ σελήνῃ, κατενόησα, καινά, καὶ παράδοξα, πάντα βάλεμαι εἰπεῖν. Πρῶτα μὲν τὸ μὴ ἐν γυναικῶν γίνεσθαι αὐτὰς, ἀλλ' ἀπὸ τῶν ἀρρένων. γάμοις γὰρ ταῖς ἄρρεσι χρῶνται. καὶ ἀσὶ ὄνομα γυναικὸς ὅλως ἴσασι. μέχρι μὲν δὶς καὶ τέτταρα ἐτῶν, γαμεῖ ἕκαστος. ἀπὸ δ' τούτων, γαμοῦ αὐτός. κύουσι δ' οὐκ ἐν τῇ νηδύϊ, ἀλλ' ἐν ταῖς γαστροκνημίαις. ἐπειδὰν γὰρ συλλάβῃ τὸ ἔμβρυον, παχύνεται ἡ κνήμη. καὶ χρόνῳ ὕστερον ἀνατρέψαντες, ἐξάγουσι νεκρόν. ἀνοίξαντες δ' αὖτε ὠὸς τὸ ἄνεμον κεχηνότα, ζωοποιοῦσι. δοκεῖ δέ μοι καὶ ἐς τὰς Ἑλληνας ἐκεῖθεν ἥκειν τὸ γαστροκνημίας τόνομα, ὅτι παρ' ἐκείνοις ἀντὶ γαστρὸς κυοφορεῖ. μεῖζον δ' τούτου ἄλλο δηλήσομαι. γένος ἔστι παρ' αὐτοῖς ἀνθρώπων, οἱ κηλεμόβοι Δενδρῖται. γίνεται δ' τὸ τρόπον τοῦτον. ὅταν ἀνθρώπου τὸ δεξιὸν ἀποτμήσαντες, ἐν γῇ φυτεύσωσι. ἐκ δ' αὐτοῦ, δένδρον ἀναφύεται μέγιστον, σάρκινον, οἷον φαλλός. ἔχει δὲ καὶ κλάδους, καὶ φύλλα. ὁ δὲ καρπὸς, ἔστι βάλανοι πηχυαῖοι τὸ μέγεθος. ἐπειδὰν δὲ πεπανθῶσι, τρυγήσαντες αὐτὰς, ἐκκολάπτουσι τοὺς ἀνθρώπους. αἰδοῖα μὲν τοι σφίσιτε ἔχουσιν. οἱ μὲν, ἐλεφάντινα. οἱ δὲ πένητες αὐτῶν, ξύλινα. καὶ ἅμα τούτων ὀχοῦσιν, καὶ καπηλεύουσι ταῖς γαμεταῖς αὐτῶν. ἐπειδὰν δὲ γηράσῃ ὁ ἄνθρωπος, οὐκ ἀποθνήσκει, ἀλλ' ὥσπερ καπνὸς ἀφανιόμενος, licebatur. At ego nequaquam parui, ſed dimiſſionem in mare popoſci. Is verò ut cognovit ſe non perſuaſurum, nos ſeptenis diebus convivio exceptos dimiſit. Quæ autem interim dum apud Lunam commorabar, animadverti nova, & incredibilia, hæc narrare volo. Primùm quidem illi ex mulieribus non gignuntur, ſed ex maribus: maſculis enim nuptiis utuntur: ac neque nomen mulieris omnino norunt. Quare ad quintum & vigeſimum uſque annum quiſque nuptum datur: exinde nuptum accipit. Concipiunt non in ventre, ſed in ſuris. Concepto fœtu, crus craſſeſcit, tandem ſuo tempore præcidentes, mortuos educunt: tum expoſitos illos ad ventum hiantes, vitæ tradunt. Atque inde mihi ad Græcos veniſſe videtur illud gaſtrocnemiæ nomen, quod apud illos ventris loco ſura concipit. Sed aliud hoc majus dicam. Genus hominum apud illos eſt, qui Dendritæ dicuntur. Hi hoc modo naſcuntur. Dextrum hominis teſticulum in terra plantant: ex eoque exoritur arbor maxima, carnea, ceu priapus, habetque ramos, & folia, fructus verò ſunt cubitales glandes: quas quum maturæ fuerint, decerpunt, & ex iis homines excludunt. Pudenda autem habent appoſititia, quidam eburnea, pauperes verò lignea, quibus coëunt, & conjugibus miſcentur. Poſtquam autem ſenuerit aliquis, non moritur, ſed in fumum reſolutus aër

1 Ἀλλ' ἐν ταῖς γαστροκνημίαις] Ioſephus Acoſta Hiſtoriæ Indicæ cap. 38. lib. 4. Marc.

1 Περι-

ἀὴρ γίγνεται. τροφὴ δὲ πᾶσιν ἡ αὐτή. ἐπειδὰν γὰρ πῦρ ἀνακαύσωσι, βατράχους ὀπτῶσιν ἐπὶ τῶ ἀνθράκων. πολλοὶ δὲ περὶ αὐτοὺς εἰσιν ὑπὸ τῆς ἀέρος πετόμενοι. ὀπτωμένων δὲ, [1] περικαθεζόντες, ὥσπερ δὴ περὶ τράπεζαν, λάπτουσι τὸν ἀναθυμιώμενον καπνὸν, καὶ δειπνοῦσι. σιτεῖται μὲν δὴ τοιούτῳ σιτίῳ. ποτὸν δὲ αὐτοῖς ἐστιν, ἀὴρ ἀποθλιβόμενον εἰς κύλικα, καὶ ὑγρὸν ἀνιέις, ὥσπερ δρόσον. οὐρεῖν μὲν οὐ πεφύκασι, καὶ ἀφοδεύουσιν. ἀλλ' οὐδὲ τέτρηται, ὡσπερ ἡμεῖς. ἀλλ' οὐδὲ τῶν σωμασίων οἱ παῖδες [2] ἐν ταῖς πυγαῖς παρέχουσιν, ἀλλ' ἐν ταῖς ἰγνύσιν, ὑπὲρ τῶν γαστροκνημίων. ἐκεῖ γὰρ εἰσι τετρημένοι. κάλλος δὲ νομίζεται παρ' αὐτοῖς, ἤν τις φαλακρὸς καὶ ἄκομος ᾖ. τοὺς δὲ κομήτας καὶ μυσοπώγωνας. ἐπὶ δὲ τῶν κομητῶν ἀστέρων, τἀναντίον, τοὺς κομήτας καλοὺς νομίζουσιν. ἐπεδήμουν γάρ τινες, οἱ καὶ τοῖς ἐκείνων διηγοῦντο. καὶ μὴν καὶ ἡμέρα φύσει, μικρὸν ὑπὲρ τὰ γόνατα. καὶ ὄνυχας ἐν τοῖς ποσὶν οὐκ ἔχουσιν, ἀλλὰ πάντες εἰσὶ μονοδάκτυλοι. ὑπὲρ δὲ τὰς πυγὰς ἐκφύει αὐτῶν, κράμβη ἐκπεφυκὼς μακρὸς, ὡσπερ οὐρὰ, ἀεὶ θάλλουσα καὶ ὑπὸ ἀναπίπτουσα, καὶ κατακλωμένη. ἀμολύντου δὲ μέλι δριμύτατον. κατειδόν τι [3] πονοῦσιν, ἢ γυμνάζωνται, γάλακτι τῶν τὸ σῶμα [4] ἀλείφουσιν, ὥστε καὶ πυρὸς ἅπτουσιν, ὀλίγον ὦ μέλιτος ἐπιτήξαντες. ἔλαιον δὲ πιεῖται ἀπὸ τῶν κρεμμύων τῶν λιπαρόν τε, καὶ εὐῶδες, ὥσπερ μύρον. ἀμπέλους δὲ πολλὰς ἔχουσιν ὑδροφόρους. αἱ

aër fit. Cibus est omnibus unus. Nam super accensi ignis prunis ranas assant, quæ apud ipsos magno numero in aëre volitant: quibus assatis, velut ad mensam circunfusi, evaporatum ex illis fumum lambunt, & epulantur. Ac tali quidem cibo aluntur. Potus est aër in calicem expressus, qui liquorem roris instar ex se reddit. Non mingunt autem, nec egerunt, neque ea qua nos parte perforati sunt. Neque pueri natibus rem obscœnam præstant, verùm poplitibus supra suram, ubi perfossi sunt. Pulcher apud illos habetur, qui calvus est, & depilis: sed comatos abominantur. Contrà quàm apud eos qui cometas stellas inhabitant: nam comatos pulchros existimant. Quidam enim advenerunt, qui nobis illorum mores narrarunt. Barbam autem paulum supra genua producunt: nec in pedibus ungues habent: at unicus illis est digitus. In speciem caudæ brassica cujusque natibus innascitur, prolixa, semper virens, quæ & resupino cadente non frangitur. Mel acerrimum emungunt: qui siquando vel labori, vel exercitationi incubuerint, lacte totum corpus oblinunt, ita ut modico melle instillato, caseus ex eo coaguletur. Oleum ex cepis exprimunt pingue admodum & unguenti instar, odoratum. Multas vites habent aquæ feraces: uva-

1 Περικαθεζόντες] Angl. περικαθεζόμενοι. Bourd.

2 Ἐν ταῖς πυγαῖς] Cassius, si quid in execrando tali scelere, Angl. C. ἐν ταῖς ἴδραις. Idem.

3 Πονοῦσιν] Τύπτουσιν. In Mſ. *Idem.*

4 Ἀλείφουσιν] Mſ. & Cod. Angl. ἰῶσιν, aliter tamen legit Interp. *Lemn.*

1 Πυ-

ηδ ῥᾷγας τ βοτρύων, εἰσὶν ὥσπερ χάλαζα. καί μοι δοκεῖ ἐπιδὺν ἐμπεσὼν ἄνεμος ἀφεῖσαι τὰς ἀμπέλους ἐκείνας, τότε ὡς ἡμᾶς κατακλύσῃ χάλαζα, ἀφῤῥαγέντων τ βοτρύων. τῇ μὲν τοι γαστρὶ, ὅσα πέφυκε χρῆσθαι, τηδύπτει ἐν αὐτῇ, ὅσων δέονται. ἀνοικτὴ ηδ αὐτοῖς αὖτη, καὶ πάλιν κλειστή ἐστιν. ἔντερον δὲ ἐν αὐτῇ ὑδὲ ἦπαρ φαίνεται, ἢ τῶτο μόνον, ὅπ δασεῖα ἔντοσθε, καὶ λάσιός ἐστιν. ὥστε καὶ τὰ νεογνὰ ἐκπεσὸν ῥιγῶσιν, ἐς τὸν τοῦτον κατοδύνη. ἐσθὴς δ τοῖς μὲν πλουσίοις, ὑαλίνη, μαλθακή. τοῖς πένησι δ, χαλκῆ, ὑφαντή. πολύχαλκα ηδ τὰ ἐκεῖ χωρία. καὶ ἐρ χαλκὸν ὕδατα κατορύξαντες, ὥσπερ τὰ ἔρια. σέβομαι μέντοι τ ὀφθαλμῶν, οἵους ἔχουσιν, ὀκνῶ μὴ εἰπὼν, μή τις με νομίσῃ ψεύδεσθαι ἀφ τὸ ἄπιστον τ λόγου. ὅμως δὲ καὶ τῶτο ἐρῶ. τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐξαιρετοὺς ἔχουσι. καὶ ὁ βουλόμενος ἐξελὼν τοὺς αὐτοῦ, φυλάττει ἐς ἂν δεηθῇ ἰδίων. ὕτω δὲ ἐνθέμενοι, ὁρᾷ καὶ πολλοὶ τοὺς σφετέρους ἀπολέσαντες, παρ ἄλλων χρήσασθαι ὁρῶσιν. εἰσὶ δ' οἳ καὶ πολλοὺς ἀποβλέποντας ἔχουσιν, οἱ πλούσιοι. τὸ ὦτα δὲ, πλατύνων φύλλα ἐστὶν αὐτοῖς, πλὴν γε τοῖς ἀπὸ τ βαλάνων. ἐκεῖνοι ηδ μόνοι ξύλινα ἔχουσι. καὶ μὴν καὶ ἄλλο θαῦμα ἐν τοῖς βασιλείοις ἐθεασάμην. κρήτηρα μέγαν κεῖται ὑπὲρ φρέατος, ὑ πάνυ βαθέος. ἂν μὲν δὴ εἰς τὸ φρέαρ καταδῇ τις, ἀκούει πάντων τ παρ' ἡμῖν ἐν τῇ γῇ λεγομένων. ἐὰν δὲ εἰς τὸ κρήτηρα ἀποβλέψῃ, πάσας μὲν πόλεις, πάντας δὲ ἔθνη ὁρᾷ, ὥσπερ ἐφεξῆς ἐκάστοις. τότε καὶ τὰς οἰκείας ἐγὼ ἐθεασάμην, καὶ πᾶσαν τὴν πατρίδα. εἰ δὲ κἀκεῖνοί με εἶδον, σὺκ ἔπ ἔχω τὸ ἀσφαλὲς εἰπεῖν.

uvarum autem acini sunt veluti grando. Ac mihi videtur, diruptis uvis illis in nos grando cadere, quum ventus irruens vites concusserit. Ventre tanquam sacculo utuntur, eique quicquid opus habent, indunt. Nam illis aperiri, rursus claudi potest. Neque in illo intestinum ullum, aut hepar apparet: sed solummodò intus est villosus, & hispidus: ita ut pueruli quum rigent, in eum subeant. Amictus divitibus quidem vitreus, mollis: pauperibus verò æneus, contextus. Nam ea loca æris sunt feracia: quod illi aqua maceratum, ut lanam carpunt. Quales autem habeant oculos, dicere vereor, nequis ob rei absurditatem, mentiri me putet. Attamen etiam hoc dicam. Oculos exemptiles habent: quique vult suos exemptos servat, dum iis ad cernendum opus habeat: quos quum reposuit, cernit. Multique propriis amissis, alienos mutuantur, & cernunt. Quique multos reconditos possident, illi divites sunt. Aures iis sunt platani folia, præter quam iis qui formantur ex glandibus. Illi enim soli ligneas habent. Porrò miraculum aliud in regia vidi. Super puteo non admodum alto positum est speculum maximum. Et qui in puteum descenderit, audit omnia quæ apud nos dicuntur in terris. Qui verò in speculum conspicatus fuerit, civitates omnes, gentes omnes videt, ac si omnibus interesset. Tunc familiares omnes, omnemque patriam vidi: an verò & illi me viderint, satis exploratum non habeo.

Qui

ὅπως δὲ μὴ πιστεύσῃ ταῦτα ἅπαντες ἔχειν, ἂν ποτε καὶ αὐτὸς σκᾶφος ἀφίκηται, ἔσεσθαι ὡς ἀληθῆ λέγω. πότε σ' οὖν ἀσπασόμεθα τὰ βασίλεια, καὶ τοὺς ἀμφ' αὐτὸν, ἐμβάντες, ἀνήχθημεν. ἐμοὶ δὲ καὶ δῶρα ἔδωκεν ὁ Ἐνδυμίων, δύο μὲν ὑάλινα χιτώνια, πέντε δὲ χαλκᾶς, καὶ πανοπλίαν ἑρμίνην. ἃ πάντα ἐν τῷ κηΐῳ κατέλιπον. σωὶ πεμπτῇ δὲ ἡμῖν καὶ Ἱππογύπιος χαλίης, ὃς ἡμᾶς ἐκόμισεν ἄχρι σταδίων πεντακοσίων. ἐν δὲ τῷ παράπλῳ, πολλὰς μὲν καὶ ἄλλας χώρας παρημείψαμεν, ἐσεπλέομεν δὲ καὶ τὸν ἐμπόριον ἄρτι σωοικιζόμενον. καὶ ἐκβάντες, ὑδρευσάμεθα. ἐμβάντες δὲ εἰς τὸ Ζωδιακὸν, ἐν ἀριστερᾷ ἐσεπλεύσαμεν τὸν ἥλιον, ἐν χειμῶνι τὴν γῆν ἐσπλέοντες. ἀγὼ ἀπεπέμφθην, καίτοι πολλὰ τῶν ἑταίρων ἐπιθυμούντων. ἀλλ' ὁ ἄνεμος οὐκ ἀφῆκεν. εὐθέως δὲ μέντοι τὴν χώραν εὐδαίμονά τε, καὶ πίονα, καὶ εὔυδρον, καὶ πολλῶν ἀγαθῶν μεστήν. ἰδόντες δ' ἡμᾶς οἱ Νεφελοκένταυροι, μισθοφορήσοντες ἐσ τὸν Φαέθοντα, ἐπέπληττον ἐπὶ τῶν ναῶν. καὶ μαθόντες ὑμετέρους, ἀπεχώρησαν. ἤδη δ' καὶ οἱ Ἱππόγυποι ἀπελαλύζεσαν. πλώσαντες δ' τὴν ἐπιοῦσαν νύκτα, καὶ ἡμέρην, τῇ ἐπαύριον ἀφικόμεθα ἐς τὴν Λυχνόπολιν καλεομένην, ἤδη τὰ κάτω πλέοντες διώκοντες. ἡ δὲ πόλις αὕτη, κεῖται μεταξὺ τῆς Πλειάδων, καὶ τῆς Ὑάδων ἀέρος. παπεινοτέρα μέντοι τῆς Ζωδιακῆς. ἀποβάντες δ', ἄνδρα μὲν οὐδένα μὲν εὑρομεν, λύχνους δὲ πολλοὺς περιφερομένους, καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ, καὶ περὶ τὰ λιμένα ἀμφιπεφόρους. τοὺς μὲν, μικροὺς, καὶ ὠχροὺς εἰπεῖν, πένητας. ὀλίγους δὲ τοὺς

Qui autem hæc ita se habere non credet, siquando illuc ipse se contulerit, me vera dixisse cognoscet. Tum salutato rege, ejusque aulicis, navi conscensa solvimus. Cæterùm munera mihi dedit Endymion, vestes quidem vitreas duas, æreas autem quinque, lupineamque panopliam, quæ omnia in ceto amisi. Misit & nobiscum Hippogypos mille, qui nos quingentis stadiis deducerent. Inter navigandum, multas quidem etiam alias regiones præterlapsi sumus: Appulimus verò ad recens conditam apud Luciferum civitatem, ubi ad hauriendam aquam descendimus. Hinc Zodiacum ingressi, solem à sinistra prætergressi sumus, terræ margini adnavigantes. Non enim descendimus, quanquam id socii magnopere expetebant. Sed non permisit ventus: quanquam videbamus regionem fœcundam, pinguem, irriguam, multorumque bonorum plenam. Porrò Nephelocentauri, hi videlicet qui Phaëthonti meruerant, nos conspicati in navem devolarunt: sed cùm fœdus initum didicissent, abierunt. Et jam Hippogypi discesserant. Cæterùm cùm navigassemus sequenti nocte, ac die, circa vesperam pervenimus ad Lychnopolin, quam vocant: jam iter nostrum ad inferiora secantes. Hæc autem urbs sita est in medio Plejadum, & Hyadum aëre, Zodiaco utique inferior. Vbi cùm descendissemus, hominem quidem nullum invenimus, sed lucernas multas circumcurrentes, & in foro, & circa littus deambulantes, alias quidem parvas, & ut ita dicam pauperes, paucas verò magnas & potentes,

splen-

μεγάλων, καὶ δυνατῶν, πάνυ λαμπρὰς, καὶ περιφανεῖς. οἰκήσεις δ' αὐτοῖς, καὶ λυχνεῶνες ἰδίᾳ ἑκάστῳ πεποίηνται. καὶ αὐτοὶ ὀνόματα ἔχουσιν, ὥσπερ αἱ ἄνθρωποι. καὶ φωνὴν περιεμένων ἠκούομεν, καὶ ἤδεσαν ἡμᾶς ἥκοντας ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ξενίᾳ ἐκάλουν. ἡμεῖς δ', ὅμως ἐφοβούμεθα. καὶ ὅτι δεινῆσαι, ὅτι ὑπανῶσαι τὰς ἡμῶν ἐτόλμησαν. δρᾶσαι δ' αὐτοῖς οὐ μέση τῇ πόλει πεποίηται. ἔνθα ὁ ἄρχων αὐτῶν, δι' ὅλης νυκτὸς κρίνει, ὁπόσοι κακῶν ἔκρασαν. ὃς δ' ἂν μὴ ὑπακούσῃ, καὶ ἀποδυσάμενος ἀποθνῄσκειν, ὡς λιπὼν τὴν τάξιν. ὁ δὲ θανάτου ἐπισωθῆναι, παρεστῶτες δὲ καὶ ἡμεῖς, ἐωρῶμεν τὰ γινόμενα, καὶ ἠκούομεν ἅμα τῶν λύχνων ἀπολογουμένων, καὶ τὰς αἰτίας λεγόντων, δι' ἃς ἐφοβήθησαν. ἔνθα καὶ τὸ ἡμίτριτον λύχνον ἐγνώρισα. καὶ περιπεσὼν αὐτῷ, ἐρωτῶ τε κατ' οἶκον ἐπυνθανόμην, ὅπως ἔχοιεν. ὁ δὲ μοι πάντα διηγήσατο. τὴν μὲν οὖν νύκτα ἐκείνην, αὐτοῦ ἐμείναμεν. τῇ ἐπιούσῃ δὲ, ἄραντες, ἐπλέομεν πλησίον τῶν νιφάδων. ἔνθα δὴ καὶ τὴν Νεφελοκοκκυγίαν πόλιν ἰδόντες, ἐθαυμάσαμεν. ὑμῶν δὲ ἐπόθησαν αὐτῆς. ἡ γὰρ εἶα τὸ πρῶτον. βασιλεύει μέντοι αὐτῶν Κόρωνος ὁ Κοττυφίωνος. καὶ ἐγὼ ἐμνήσθην Ἀριστοφάνους τοῦ ποιητοῦ, ἀνδρὸς σοφοῦ, καὶ ἀληθοῦς, καὶ μόνου ἐφ' οἷς ἔγραψεν ἀπιστουμένου. τρίτῃ δ' ἀπὸ ταύτης ἡμέρᾳ, καὶ τὴν Ὠκεανὸν ἤδη σαφῶς ἐωρῶμεν. γὴ δὲ ἀδαμάς, πλοῦτος τῶν ὀρῶν τῇ αἴγλῃ. καὶ αὐτὴ δὲ, [1] πυρώδεις ἤδη, καὶ ὑπηωγηὶς ἐφαντάζοντο. τῇ τετάρτῃ δὲ περὶ μεσημβρίαν, μαλακῶς συῤῥέοντος τοῦ πνεύματος, καὶ σωιζάνοντος, ἐπὶ τὴν θαλάττιον

splendidas admodum, & illustres. Domus illis, & lychneones seorsim cuique suppetebant, & nomina ceu homines habebant: easque vocem emittentes audiebamus, nullamque injuriam nobis inferebant, imò ad hospitium invitabant. Attamen metuebamus, nec quisquam nostrum, apud illas cœnare, aut dormire ausus est. Palatium autem illis in media urbe est extructum, ubi per totam noctem sedet earum princeps, unamquamque nomine compellans. Quæcunque non paret, ad mortem condemnatur, ut aciei desertrix: extingui mors illis est. Ibi nos astantes, ea quæ fiebant, considerabamus, simulque lucernas respondentes audiebamus, causasque dicentes cur serò venirent. Hic lucernam nostram agnovi, eamque alloquens sciscitabar, quomodo se haberent res domesticæ, eaque mihi omnia narravit. Itaque ibi noctem illam commorati, postridie solvimus, ac prope nubes navigavimus. Hic visa urbe Nephelococcygia, mirati sumus: in eam tamen non descendimus, quia ventus non sinebat. Rex illorum est Coronus filius Cottyphionis. Tum memini Aristophanis poëtæ, viri sapientis & veridici, cui frustra non credideris in his quæ dixit. Tertia autem ab hac die Oceanum jam manifestè videbamus: terram verò nusquam, nisi aërias illas, quæ jam igneæ ipsæ & micantes mihi videbantur. Quarta verò die circa meridiem molliter aspirante aura & subsidente, in mare de-

[1] Πυρώδεις] Angl. πυρώδης. Bourd.

κατεστήμεθα. ὡς δὲ τῷ ὕδατι ἐψαύσαμεν, ἡσυχίαν ὡς ὑπερηδόμεθα, καὶ ὑπερεχαίρομεν, καὶ δεῖπνον πᾶσιν ἐπὶ τῶν παρόντων ἐποιούμεθα. καὶ ἀποβλέψαντες, συνηθύμεθα. καὶ γὰρ ἦν τις γαλήνη ἔσω, καὶ ὑπεδέδυ τὸ πέλαγος. Ἔοικε δὲ ἀρχὴ κακῶν μειζόνων γίγνεσθαι πολλάκις ἡ ἐπὶ τὸ βέλτιον μεταβολή. καὶ γὰρ ἡμεῖς δύο μόνας ἡμέρας ἐν ὕδατι πλεύσαντες, τῇ τρίτῃ ὑποφαινούσης, ἐπὶ ἀνίσχοντα τὸν ἥλιον ἄφνω ὁρῶμεν θηρία, καὶ κήτη. πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα, ἃ δὴ μέγιστα ἀπάντων, ὅσον σταδίων χιλίων καὶ πεντακοσίων τὸ μέγεθος. ἐπῄει δὲ κεχηνὼς, καὶ ἐπὶ πολὺ παρῆκτο τὴν θάλατταν, ἀφρόν τε ἀνελυόμενον, καὶ τοὺς ὀδόντας ἐφαίνετο, πολὺ τῶν παρ' ἡμῖν φαλλῶν ὑψηλοτέρους. ὀξεῖς δὲ πάνυ, ὥσπερ σκόλοπες. καὶ λάμνας, ἅπερ ἐλεφαντίνας. ἡμεῖς μὲν δὴ τὸ ὕστατον ἀπήλαις ἐπισπόντες, καὶ προσλαβόντες, ἐμίσγομεν. τὸ δὲ, ὕδωρ παρῆν. καὶ ἀναβρόξασαν ἡμᾶς, αὐτῇ νηὶ κατέπιεν. ἐ μέντοι ἔφθη συναρπάξαι ἅπαντα, ἀλλ' ἐξ τὸ δεσμωτήριον ἡ νηῦς εἰς τὸ ἔσω διεξέπεσεν. ἐπεὶ δὲ ἔνδον ἦμεν, τὸ μὲν πρῶτον, σκότος ἦν, καὶ οὐδὲν ἑωρῶμεν. ὕστερον δὲ αὐτὴ ἀναχανοῦσα, εἴδομεν κῆτος μέγα, καὶ πάντη πλατύ, καὶ ὑψηλὸν, ἴκελον μυρεμάδρῳ πέλᾳ σοικός. ἔκειτο δ' ἐν μέσῳ καὶ μικροῖς ἰχθύσι, καὶ ἄλλα πολλὰ θηρία συγκεκμηκότα, καὶ πλοῖον ἱστία, καὶ ἄγκυραι, καὶ ἀνθρώπων ὀστᾶ, καὶ φορτία. ἐν μέσῳ δὲ, καὶ γῆ, καὶ λόφοι ἦσαν, ἐμοὶ δοκεῖν, ὧν τῆς ἰλύος, ὑπὸ κατέπινε συνιζάνουσα. ὕλη δὲ ἐπ' αὐτοῖς, καὶ δίνδρα παντοῖα ἐπεφύκει, καὶ λάχανα ἐβεβλαστήκει, καὶ ἐρίκη πάνυ ἐξειργασμένα

deponimur. Vt verò aquam attigimus, mirum quantopere lætaremur & gauderemus, unde ex iis quæ ſuppetebant omnibus cœnam exhibuimus, cumque tranquillum & placidum eſſet mare in id ad natandum nos projecimus. Videtur autem plerumque mutatio in melius majorum malorum eſſe principium. Nam bidui tantùm navigatione peracta cùm tertius illuceret dies, verſus orientem ſolem repente videmus beluas, & cete: multa etiam alia. Ex quibus unum maximum erat omnium mille circiter & quingentorum ſtadiorum magnitudine. Adveniebat hians, ac jamdiu mare perturbans, ſpumaque circunfuſum, ac dentes exerens, phallis noſtris multò longiores, omnes inſtar pali acutos, & inſtar eboris candidos. Itaque nos ultimum vale viciſſim dicentes, & amplexantes præſtolabamur. Illud verò jam aderat, & nos abſorbens cum ipſa navi deglutivit. At dentibus non confregit priùs quàm per eorum raritatem intro navis decidiſſet. Poſtquam intus fuimus, primùm erant tenebræ, nihilque videbamus. Tandem eo hiante videmus cetum ingentem, undiquaque latum, altumque, civitatis capacem, quæ incolarum decem millia capere poſſet. In medio quoque parvi erant piſces, aliæque multæ beluæ conciſæ, naviumque mali, & anchoræ, hominumque oſſa, & onera. Circa medium verò, & terra, & colles erant, ut conjicio, ex eo quem abſorpſerat limo, accumulati. In his innata erat ſylva, arboreſque omnigenæ, oleraque accreverant, omniaque cultis agris erant ſimi-

νοις. Περίμετρος δὲ τῆς γῆς, σταδίοι διακόσιοι καὶ τετρακισχίλιοι. Ἐν δὲ ἰδίᾳ τὴν θαλάττιαν, λάρους, καὶ ἀλκυόνας, ἐπὶ τῶν δένδρων νοσσεύοντας. τότε μὲν δὴ ἐπὶ πολὺ ἐδακρύομεν. ὕστερον δὲ ἀναζήσαντες τὰς ἐπείρους, τὸν μὲν ναῦν ὑπεζευξάμεθα. αὐτοὶ δὲ τὰ πυρεῖα στρέψαντες, καὶ ἀναλαύσαντες, δεῖπνον ὧν τῶν παρόντων ἐποιούμεθα. παρέκειντο δὲ ὄφεια καὶ παντοδαπὰ κρέα τῶν ἐχθύων. καὶ ὕδωρ ἔτι τὸ ὂν ἡδὺ ἐωσφόρου ἐλάμβανον. τῇ ἐπιούσῃ δὲ ἀναζεύγνυντες, εἴποτε ἀναχάνοι τὸ κῆτος, ἐωρῶμεν ἄλλοτε μὲν ὄρη, ἄλλοτε δὲ μόνον τὸν ἀέρα ὀνόν, πολλάκις δὲ καὶ νήσους. καὶ γὰρ ἠλπίζομεν, φερομένων αὐτῶν ὀξέως ἐπὶ πᾶν μέρος τῆς θαλάττης. ἐπειδὴ δὲ ἐθαδὲς τῇ ἀληθείᾳ ἐγιγνόμεθα, λαβόντες ἐπὶ τὰ ἐπείρους, ἐβαδίζομεν ἐς τὴν ὕλην, διασκεψόμενοι τὰ πάντα βαλόμενοι. ἔπω δὲ ὅλας πέντε διελθόντες σταδίους, οὖρον ἱερὸν Ποσειδῶνος, ὡς ἐδήλου ἡ ἐπιγραφή. καὶ μετ' ὀλίγον, καὶ πίθους πολλοὺς, καὶ φιάλας ἐπ' αὐτῶν, πλησίον τε, πηγὴν ὕδατος ἀφυγρῆς. ἔτι δὲ ἐκ πυκνὸς ὕλακήν ἠκούομεν, καὶ καπνὸς ἐφαίνετο πόρρωθεν. καὶ πῦρ καὶ ἔπαυλιν εἰκάζομεν. σπουδῇ δὲ βαδίζοντες, ἐφιστάμεθα πρεσβύτῃ καὶ νεανίσκῳ, μόλα σεσθύμως πρασσόμενα ἐργαζομένοις, καὶ ὕδωρ ἐπὶ τῆς ἐπ' αὐτῶν διοχετεύσιν. ἡδέντες δὲ ἄρχε, καὶ φοβηθέντες, ἔστημεν. κἀκεῖνοι δὲ πρῶτον ἡμῖν ὡς τὸ εἰκὸς πάσχοντες, ἀνασῶσαι παρεσκευάσαντο. χρόνῳ δὲ ὁ πρεσβύτης ἔφη, τίνες ὑμεῖς ἄρα ἐστὲ ὦ ξένοι; πόθεν ἔφη, τὸ σαλίον δειμάνοντες, ὦ ἄνθρωποι δυσχεῖς, ἡμῖν ὁμοπλήσιοι; καὶ γὰρ ἡμεῖς ἄνθρωποι ὄντες, καὶ ἐν γῇ τραφέντες, νῦν θαλάττιοι γεγόναμεν,

similia. Circuitus terræ ducentorum & quadraginta ſtadiorum erat. Erat etiam videre, marinas aves, laros, & halcyones in arboribus nidificantes. Ac tum plurimum flevimus. Tandem cùm ſociorum animos erexiſſem, navim fulcivimus: ipſique accenſo ex attritis ſilicibus igne, ex iis quæ aderant cœnam paravimus. Appoſitæ ſunt multæ omnigenum piſcium carnes, & aquam ex Lucifero allatam adhuc habebamus. Sequenti die excitati, ſiquando hiaſſet cetus, nunc montes, nunc cœlum duntaxat, ſæpe verò inſulas conſpicabamur. Etenim eam ad omnem maris partem velociter ferri percipiebamus. Poſtquam autem huic manſioni fuimus aſſuefacti, aſſumptis ſeptem ſociis, omnia luſtrandi ſtudio, per ſylvam ambulabam. Nec dum tota quinque ſtadia emenſus, Neptuni quoddam ſacellum inveni, quemadmodum declarabat inſcriptio: nec multò poſt, ſepulchra multa, deſuperque cippos, juxtaque fontem aquæ limpidæ. Quinetiam latratum canis audivimus, eminuſque apparuit fumus, unde domum ibi eſſe conjiciebamus. Itaque greſſum accelerantes offendimus ſenem & adoleſcentem, qui valdè alacriter ſulcum faciebant, in eumque aquam è fonte derivabant. Ergo læti ſimul, ac territi conſtitimus. Pariter & illi, ut conſentaneum erat, muti aſtiterunt. At tandem aliquando Quinam eſtis ô hoſpites? inquit ſenex. Vtrum ex marinis Diis eſtis, an infœlices homines nobis ſimiles? Etenim nos qui ſumus homines in terris olim enutriti, marini nunc

καὶ συνηχόμεθα τῷ ἀληθείᾳ τότε ἡνίκα, οἶδ' ὃ πάσχομεν, ἀκριβῶς εἰδότες. πεπλεύκαμεν γὰρ εἰκάζομεν, ζῆν δὲ πιστεύομεν. ὡδὶ πως ἐγὼ εἶπον. καὶ ἡμεῖς τοι ἄνθρωποι νεηλυδεῖς ὦ πάτερ ἐσμὲν, αὐτῇ σκάφῃ πεσόντες καταποθέντες. ἀφικόμεθα δὲ νῦν, βουλόμενοι μαθεῖν τὰ ἐν τῇ ὕλῃ ὡς ἔχει. πολλὴ γάρ τις καὶ λάσιος ἐφαίνετο. δαίμων δέ τις ὡς ἔοικεν ἡμᾶς ἤγαγε, εἴ τι ἀληθείας, καὶ εἰσαμέναις ὅπῃ μὴ μάθοις ἐν τῷδε καθειργμένοις τῇ ὕλῃ. ἀλλὰ φράσον ἡμῖν τὴν σαυτοῦ τύχην, ὅστις ὢν, καὶ ὅπως δεῦρο ἐλήλυθας. ὁ δὲ, ἐπ' ἀστέρων ἔφη ἐρεῖν. ἀλλὰ πρόσθεν παρ' ἡμῶν, πρὶν ξυνεῖναι τὰ παρόντων μεταδόντας. καὶ λαβὼν ἡμᾶς, ἦγεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν. ἐπεποίητο δὲ αὐτόθεν. καὶ τραπέζας ὑπεστορέσθη. καὶ τἄλλα ἐξήρτυτο. ὡς δὲ ἡμῖν λάχανά τε, καὶ ἀκρόδρυα, καὶ ἰχθῦς, ἐπὶ δὲ καὶ οἶνον ἐγχέας, ἐπειδὴ ἱκανῶς ἐπορέσθημεν, ἐπυνθάνετο ἃ ἐπεπόνθεμεν. κἀγὼ πάντα ἐξῆς διηγησάμην, τόν τε χειμῶνα, καὶ τὰ ἐν τῇ νήσῳ, καὶ τὰ ἐν τῷ ἀέρι πλῶν, καὶ τὰ πόλεμον, καὶ τἄλλα, μέχρι τῆς ἐς τὸ κῆτος καταδύσεως. ὁ δ' ὑπερθαυμάσας, καὶ αὐτὸς ἐν μέρει τὰ καθ' αὑτὸν διῆλθε, λέγων, τὸ μὲν γένος ἐμὶ ὦ ξένοι Κύπριος. ὁρμηθεὶς δὲ κατ' ἐμπορίαν ἅπαν τὸ πατρῷόν μου παιδὸς, ὃν ὁρᾶτε, καὶ ἄλλων πολλῶν οἰκετῶν, ἔπλεον εἰς Ἰταλίαν, ποικίλον φορτίον κομίζων ἐπὶ νεὼς μεγάλης, ὧν ἐπὶ σώματι τῶν κητῶν ἁλῶναι ἴσως ἐπύθεσθε. μέσῃ μὲν ἦν Σικελίας, δύσχωρος διεπλεύσαμεν. ἐκεῖθεν δ' ἁρπασθέντες ἀνέμῳ σφοδρῷ, πρωΐοις εἰς τὴν

sumus, & cum hac qua continemur bellua fluctuamus, nec quid simus, satis novimus: periisse quidem videmur, sed vivere credimus. Ad hæc ego, Et nos inquam, ô pater homines advenæ novi sumus, pridie cum navi ipsa deglutiti. Accessimus autem studio discendi quo modo ea se habeant, quæ in sylva sunt, etenim magna densaque videbatur. Deus autem aliquis ut verisimile est nos adduxit, ut te viso sciremus nos hac in bellua non solos esse inclusos. Sed tuam ipsius fortunam nobis edissere, quisnam sis, & quo pacto huc introveneris. Ille verò, Non priùs dicam, inquit, nec intelligetis ex me, quàm hospitio excepti præsentibus bonis fruamini: simulque nos acceptos in ædes duxit, quas sibi idoneas construxerat, in iisque toros ædificarat, aliaque instruxerat. Cùm autem olera, & glandes, piscesque apposuissent, præterea etiam vinum infudissent, postquam saturi fuimus, rogabat quid nobis accidisset. Cui omnia ordine exposui, scilicet tempestatem illam, & quid in Insula contigisset, tum navigationem in aëre, bellumque & cætera quò usque in cetum ingressi sumus. Is verò summopere miratus, res suas vicissim explicabat, genere quidem, hospites, ajebat ille, sum Cyprius. Verùm è patria cum hoc filio quem videtis, cumque multis aliis famulis, ad mercaturam profectus, in Italiam, navi magna, quam in ore ceti dissolutam fortè vidistis, mercibus variis onusta navigabam. Atque ad Siciliam usque fœliciter navigavimus: Indeque vehementi vento abrepti, tertia die in

Occa-

Ὠκεανὸν ἀπήχθημεν. ἔνθα πρὸ κήτεα ἔδεν τρέχοντες, καὶ αὐτανδροι καὶ ζωοὶ ἔτι ὄντες, δύο ἡμεῖς, τῶν ἄλλων ἀπολομένων, ἐσώθημεν. θάψαντες δὲ τοὺς ἑταίρους, καὶ ναὸν τῷ Ποσειδῶνι δειμάμενοι, τυτοὶ τὸν βίον ζῶμεν, λάχανα μὲ κηπεύοντες, ἰχθῦς δὲ σιτεύμενοι, καὶ ἀκρόδρυα. πολλὴ δ' ὡς ὁρᾶτε ἡ ὕλη. καὶ μὲν καὶ ἀμπέλους ἔχει πολλὰς, ἀφ' ὧν ἥδιστος εἶνος γίνεται. καὶ τὸν πηγὸν δ' ἴσως εἴδετε καθίστε καὶ ψυχροτάτε ὕδατος. δύλω δ' ἀπὸ τῶν φύλλων ποιάμεθα, καὶ πῦρ ἄφθονον καίομεν, καὶ ὄρνεα δ' θηρεύομεν τὰ εἰσπίπτοντα, καὶ ζώντας ἰχθῦς ἀγρεύομεν, ἐξιόντες ἐπὶ τὰ βαθύτατα τῦ θηρός, ἔνθα καὶ λαύομεθα, ὁπόταν ἐπθυμήσωμεν. καὶ μὲν καὶ λίμνη ἐ πόρρω ἐστὶν ἁλμυρὸς, γεμάτη ἰκάδι τῶν ἀσίμετρον, ἰχθῦς ἔχουσα παντοδαπές. ἐν ᾗ καὶ νηχόμεθα, καὶ πλέομεν ἐπὶ σκάφος μικρὸν, ὃ ἐγὼ σωσιπηγησάμην. ἔτη δὲ ἡμῖν ἐστὶ τὰ ἑβδομήκοντα τῶν τε, ἐπτὰ, καὶ ἑκάστε. καὶ τὰ μὲν ἄλλα, ἴσως φέρειν δυνάμεθα. οἱ δ' γείτονες ἡμῖν, καὶ πάροικοι, σφόδρα χαλεποί, καὶ βαρεῖς εἰσιν, ἄμικτοί τε ὄντες, καὶ ἄγριοι. ἢ γὰρ ἔφλω ἐγὼ, καὶ ἄλλοι τινές εἰσιν ἐν τῷ κήτει; πολλοὶ μὲν ἦν ἔφη, καὶ ἄζηνοι, καὶ τὰς μορφὰς ἀλλόκοτοι. τὰ μὲν γὰρ ἐσπέρια, καὶ ἑῳαῖα τῆς ὕλης, Ταριχάνες οἰκοῦσιν, ἔθνος ἐγχελυωπὸν, καὶ κραδοσαθέσωπον, μαχίμων, καὶ γραυῦ, καὶ ἀμφοῖν. τὰ δ' ἑσπέρας πλάγιος, καὶ τὸ δεξιὸν τεῖχος, Τετρανομβδῆται. τὰ μὲν ἄνω, ἀνθρώποις ἐοικότες. τὰ δ' κάτω, θηρὶ γαλεώπιδι. ἤπιον μέντοι ἀδικοῦσι τῶν ἄλλων. τὰ λαιὰ δ', Καρκινόχειρες, καὶ Κυνοκέφαλοι, συμμαχίαν τε, καὶ φιλίαν πρὸς ἑαυτὰς ἐποιήμενοι. τὰν δ' μεσόγειαν, νέμονται Παγουρᾶδαι, καὶ Ψιττο-

Oceanum delati sumus, ubi cetum nacti, unà cum navi comitibusque absorpti, mortuis aliis, nos duo evasimus. Sepultis autem sociis, erectaque Neptuno æde, vitam hanc vivimus, olera colentes: vescimur autem piscibus & glandibus. Magna verò, ut vides, est sylva, viteisque multas habet, ex quibus jucundissimum vinum oritur: & fortè fontem optimæ & frigidissimæ aquæ vidistis. Lectum frondeum facimus, copiosum ignem succendimus, involantes aves aucupamur, & vivos pisces piscamur in belluæ branchia egressi: ubi lavamus, siquando velimus. Quinetiam non procul est stagnum salsum, ambitu viginti stadiorum, quodvis piscium genus continens, in quo namus, & navigamus in parva scapha quam ipse compegi. Annus autem ex quo absorpti fuimus, hic est vigesimus septimus. Cætera autem forsitan tolerare possemus: sed vicini nostri, & accolæ vehementer difficiles sunt, & molesti, inhumani & agrestes. Numquid, inquam ego, alii quoque ceto insunt? Multi, inquit ille, hospitibus læves, ac visu deformes. Nam occidentalem & extremam sylvæ partem Tarichanes incolunt: gens anguillarum aspectu, carabea facie, bellatrix, audax, crudivora. Latus ad dextram aliud Tritonomendetes tenent, superioribus partibus similes hominibus, inferioribus verò felibus: aliis utique minùs injurii. Lævum verò Careinochires, & Cynocephali fœdere & amicitia inter se juncti. Mediterraneam denique regionem Paguradæ, & Psitto-

ποδες, γένος μάχιμον, ἐ δρομικώτατον. τὰ ἰσχία ὄπισθε αὐτοῖς τῆς γαστρὸς, τὰ σκέλη μακρὰ, ἔρημός ἐστι, σφοδρὸν ἐγκλύζόμενα τῇ θαλάττῃ. ὅμως ὅσα τοῦτο ἐγὼ ἔχω, φόρον Ψιττόποδιν ὀστρεοτρόφων ἑκάστου ἔτους, ὄστρεα πεντακόσια. τοιαύτη μὲν ἡ χώρα ἐστίν. ἡμῖν δὲ χρὴ ὁρᾶν ὅπως ὀνησόμεθα τοσούτοις ἔθνεσι μάχαις, καὶ ὅπως βιοτεύσομεν. πόσοι δ' ἔφλω ἐγὼ εἶναι πάντες εἰσί; πολέμιοι ἔφη ἡ χιλίων. ὅπλα δὲ τίνα εἰσὶν αὐτοῖς; ἀδὲν ἔφη, πλὴν ὅσα ἐκ ἰχθύων. ὀκτὼ ἔφλω ἐγὼ, ἄρας ἂν ἔχοι λέγειν μάχης ἐλθεῖν αὐτοῖς, ἅτε ὄντα ἀνόπλοις, αὐτούς γε ἀνοπλισόμενος. εἰ γὰρ κρατήσομεν αὐτῶν, ἀδεῶς τοιποῦν οἰκήσομεν. ἴδοξε ταῦτα. καὶ ἀπελθόντες ἐπὶ ναῦν, παρεσκευαζόμεθα. αἰτία δὲ ἦν πολέμιν ἔμελλεν ἔσεσθαι, ἦ φόρου ἡ σὺν λύσεως, ἤδη τὸ ἀποτελεσμένος ἐσπάνιος. καὶ δὴ οἱ μὲν, ἔπεμπον, τὸ δασμὸν ἀπαιτοῦντες. ὁ δὲ, ὑπερφυῶς ἀποκεκλεισμένος, ἀπεδίωξε τοὺς ἀγγέλους. ἀποστὰν δὲ οἱ Ψιττόποδες, καὶ οἱ Παγουρίδαι, χαλεπαίνοντες τῷ Σκιν θάρῳ, τοῦτο γὰρ ἐκαλεῖτο, μὴ πολὺ θορύβου ἐποίησαν. ἡμεῖς δὲ, τὸν ἔφοδον ἀποπυθόμενοι, ἐξαυλισάμενοι, ἀναμείναντες, λόχον πρὸ ἀποστάξαντες ἀνδρῶν τέσσαρα, καὶ ὀκτὼ, ἔρρωντο δ' αὐτοῖς ἐν τῇ σπήλαιῳ, ἐπειδὴν ἴδωσι παρελθόντας τοὺς πολεμίους, ἐπανίσασι. καὶ ὅπως ἐποίησαν. ἐπαναστάντες γὰρ, κατόπιν ἐκόπτον αὐτούς. καὶ ἡμεῖς δὲ, καὶ αὐτοὶ, πάντα καὶ ὀκτὼ τὰ ἀελεθμὸν ὄντες, καὶ γὰρ καὶ ὁ Σκινθαρος, καὶ ὁ παῖς αὐτοῦ, συνεστρατεύοντο, ἠντιάζομεν. καὶ συμμίξαντες ἡμῖν, καὶ ῥώμῃ, διεκινδυνεύομεν. τέλος δὲ τροπὴν αὐτῶν ποιησάμενοι, καὶ

podes, genus bellicosum, curſuque velociſſimum. Sed quæ ad Orientem verſus ipſius beluæ os ſita ſunt, multa quidem deſerta ſunt, ut quæ mari proluuntur. Ego tamen hæc teneo, vectigal pendens Pſittopodibus, oſtrea quingenta quotannis. Et regio hæc hoc modo ſe habet. Eſt autem operæ precium ut proſpiciamus quomodo cum tot gentibus congredi poterimus, & qua ratione vivemus. Quot inquam ego, omnes hi ſunt? Plures, inquit, quàm mille. Quænam verò ipſorum ſunt arma! Nullis, inquit, niſi piſcium oſſibus utuntur. Igitur, inquam ego, nobis optimè cedet ſi cum illis pugnemus, ut pote armatis cum inermibus. Si enim ipſos ſuperabimus, poſthac intrepidè locum hunc incolemus. Quæ ut probavimus, ad navim reverſi, accingebamur. Belli autem futura erat hæc cauſa, quòd tributum non penderetur. Inſtante jam pacti tempore, miſerunt illi tributi petitores. Hic verò ſuperbè reſpondens, nuncios perſequutus eſt. Primùm igitur Pſittopodes, & Paguradæ Scintharo, ſic enim vocabatur, irati, magno tumultu irruerunt. Nos verò adventum ſuſpicantes, poſitis quinque & viginti virorum inſidiis, foris illos expectabamus. Iis verò qui in inſidiis erant præſcriptum erat, ut inſurgerent, ubi prætergreſſos hoſtes vidiſſent: quod etiam fecerunt. Nam erecti à tergo ipſos cædebant. Nos etiam ipſi, viginti quinque numero (etenim Scintharus, ejuſque filius una militabant) obviam venimus, congreſſique animo, viribuſque decernebamus. Denique converſos in fugam, ad ſuas uſque

τεθήξαμεν, ἄχρι ἐπὶ τὰς φωλεὰς. ἀπίθανον δ τὸ μὴ πολεμίων, ἑβδομήκοντα, καὶ ἑνὸς ἡμετέρου. ἡμῶν δ, εἷς, καὶ ὁ κυβερνήτης, τριγλης πλαγρᾷ λοξοπαρεὶς τὸ μετάφρενον. ἐκείνῃ μὲν δὴ τῇ ἡμέρᾳ, καὶ τῇ νυκτὶ, ἐπηυλισάμεθα τῇ μάχῃ, καὶ τροπαιον ἐστήσαμεν, μάχην ξηρὰν Δελφῖνος ἀναπήξαντες. τῇ ὑστεραίᾳ δ, καὶ οἱ ἄλλοι αὐθόμενοι, παρῆσαν, τὸ μὲν δεξιὸν κέρας ἔχοντες οἱ Ταριχᾶνες, ἠριστο δ αὐτῶν Πήλαμυς, τὸ δ' εὐώνυμον, οἱ Κυνοκέφαλοι. τὸ μέσον δ, οἱ Καρκινόχειρες. οἱ δὲ Τετρωνομένδητες, τὴν ἡσυχίαν ἦγον, ἀδετέρως συμμαχεῖν ἀναιρούμενοι. ἡμεῖς δ, ἀναπαησάντες αὐτοῖς ἐπὶ τὸ Ποσειδώνιον, ἀνασειόμεθα, πολλῇ βοῇ χρώμενοι. ἀντίαχε δ τὸ κῆτος, ὥσπερ τὰ σάλπιγγα. τρεψάμενοι δ αὐτὸς ἅτε γυμνῆτας, καὶ κατεδιώξαντες ἐς τὴν ὕλην, τοὐπίσω ἐπεκρατήσαμεν τῆς γῆς. καὶ μετ' ὀλίγον κήρυκας ἀποστείλαντες, νεκρούς τε ἀπῃτήσαμεν, καὶ περὶ φιλίας διελεγόμεθα. ἡμῖν δ οὐκ ἐδόκει ἀπιέναι. ἀλλὰ τῇ ὑστεραίᾳ χωρήσαντες ἐπ' αὐτὸς, πάντας ἄρδην ἐξενήψαμεν, πλὴν τῶν Τετρωνομενδήτων. ὅτοι δ ὡς εἶδον τὰ γενόμενα, ἀμφημάτες ὁπὸ τῶν βαγχίων, ἀφῆκαν αὐτὸς εἰς τὴν θάλατταν. ἡμεῖς δ τὴν χώραν ἐπελθόντες, ἔρημην ἤδη ὄσαν, καὶ πολεμίων τὸ λοιπὸν ἀδεῶς κατοικοῦμεν, τὰ πολλὰ γυμνασίοις τε ἐκ κωμογασίοις χρώμενοι, καὶ ἀμπελουργοῦντες, καὶ τὰ καρπὸν συγκομιζόμενοι τὰ ἀπὸ τῶν δένδρων. ἐν ὅλῃς, ἰσόκεμεν ἐοῖς ὁ δεσμωτηρίῳ μεγάλῳ ἐκ ἀφύκτῳ πυρφόρῳ, καὶ λελυμένοις. ἐνιαυτὸν μὲν δὴ ἐν μῆνας ὀκτὼ τοῦτον διήγομεν τὸν τρόπον. τῷ δ' ἐνάτῳ μηνὶ, πεπληρωκότι, ἐπὶ τὴν ἀνατολὴν, ἐπὶ τὸν ὄρθρον ἐκ κόμῃ ἀνοιξιν, ἅπαξ

que latebras insequuti sumus. Cæsi sunt ex hostibus centum & septuaginta, è nostris unus, & gubernator, tergum triglæ costa perfossus. Die igitur & nocte illa in prælio mansimus, & trophæum statuimus, arida spina Delphini suspensa. Postridie alii etiam re cognita adfuerunt. Dextrum quidem cornu Tarichanes, quos Pelamus ducebat: lævum Cynocephali, medium Carcinochires tenebant. Nam Tritonomendetes quiescebant: neutri parti favente. At nos circum Neptuni templum illis obvii facti, magno cum clamore manus conseruimus, & ut antra solent, cetus resonabat. His in fugam versis, ut pote qui essent expediti, & in sylvam abactis, postmodum terra potiti sumus. Nec multò post missis præconibus cadavera sustulerunt, & de ineunda amicitia compellarunt. Sed visum non est fœdus cum illis percutere: quin postera die eos aggressi, omnes funditus cecidimus præter Tritonomendetes, qui ut videre quæ contigerant, dilapsi per cetî branchias, in mare desilierunt. Igitur regionem ingressi, jam hostibus vacuam, postea sine meta habitavimus, palæstris & venationibus nos exercentes, vineas colentes, decerptumque ex arboribus fructum comportantes. Denique similes iis fuimus, qui in magno carcere, unde nulla spes effugii, conclusi, deliciis & voluptatibus indulgent. Quam vitæ rationem annum & menses octo exegimus. Sed noni mensis die quinta, circa secundam oris apertionem (hoc enim uno-

ἐδ δὲ τῶτο κ' τὸ ὥραν ἐκάστην ἐπιὸ τὸ Κῆτος, ὥστ ἡμᾶς ὡὸς τὰς ἀποίξεις τεκμαίρεσθ τὰς ὥρας, ἐφάνη δὲ τὸ δευτέραν ὡς ἑῶ ἀνοιξιν, ἄφνω βοή τε πολλὴ, κ' θόρυβος ἠκούετο, ὥσπερ κελεύσματα, κ' ἐρετῶν παρακλήσεις ἦν. ἀνερπύσαμεν ἐπ' αὐτὸ τὸ τόμα τ' θηρίε. κ' τότε τῶν ὀδόντων, καθεωρῶμεν ἅπαντα. ὧν ἐγὼ εἶδον θεαμάτων ἀπιθανότατον, ἄνδρας μεγάλους ὅσον ἡμισταδιαίους ἐν φιλίαις, ἐπὶ νήσων μεγάλων καθεωρέοντας, ὥσπερ ἐπὶ τριήρων. εἰδὼς μὲν ἀπίστως ἐοικότα ἱστορήσων. λέξω δ' ὅμως. Νῆσοι ἦσαν ἐπιμήκεις μοι, ὡ πάνυ ὑψηλαί, ὅσον ἑκατὸν σταδίων ἐκάστη τὸν περίμετρον. ἐπὶ δ' αὐτῶν ἵσταντο τ' ἀνδρῶν σκέψαι ἀμφὶ τὰς ἕκαστ, κ' ὀκτώ. τούτων δ' οἱ μὲν παρ' ἑκάτερα τ νήσε κωπήλατοι, ἐφιζῆς ἑκατεπλάτυνε, κυπαρίσσοις αὐτοκλάδοις μεγάλαις, κ' αὐτοκόμοις, ὥσπερεὶ ἐρετμοῖς. κατόπιν δὲ ἐπὶ τ πρύμνης. ὡς εἶδόκ, κυβερνήτης ἐπὶ λόφε ὑψηλῦ ἑστήκει, χαλκῶν ἔχων πηδάλιον, σταδίων τὸ μῆκος. ἐπὶ δὲ τ πρῴρας, ὅσον πεντεκαίδεκα ἀπλισμένοι αὐτῶν ἐμάχοντο, πάνυ ἐοικότες ἀνθρώποις, πλὴν τ κόμης. αὕτη δὲ, πῦρ ἦν, κ' ἐκαίετο. ὥστε μὴδὲ κορύθων ἐδέοντο. ἀπὸ δὲ ἱστίων, ἄνεμος ἐμπίπλαν τὴν ὕλην, πολλῇ σὺν ῥοπῇ σὺ ἐκόπῃ, ἐκόλπου τε αὐτὸν, κ' ἔφερε τὸν νῆσον, οἷ ἐβέλοι ὁ κυβερνήτης. κελεύσεις δ' ἐφεστήκει αὐτοῖς. κ' πρὸς τὴν ἐρετσίαν ἐξίως ἐκίνει, ὥσπερ τὰ μακρὰ τ πλοῖα. τὸ μὲν δὴ πρῶτον, δύο ἢ τρεῖς ἑωρῶμεν. ὕστερον δ' ἐφάνησαν ὅσον ἑξακόσιοι. κ' ἀμφίστασις, ἐπολέμουν, κ' ἐναυμάχουν. πολλοῖς δὲ κ' τῦτο κ' τὸν ὥραν ἐκάστην ἐπιὸ τὸ Κῆτος, ὥστ ἡμᾶς ὡὸς τὰς ἀποίξεις τεκμαίρεσθ τὰς ὥρας, ἐφάνη δὲ τὸ δευτέραν ὡς ἑῶ ἀνοιξιν, ἄφνω βοή τε πολλὴ, κ' θόρυβος ἠκούετο, ὥσπερ κελεύσματα, κ' ἐρετῶν παρακλήσεις ἦν. ἀνερπύσαμεν ἐπ' αὐτὸ τὸ τόμα τ' θηρίε. κ' τότε τῶν ὀδόντων, καθεωρῶμεν ἅπαντα. ὧν ἐγὼ εἶδον θεαμάτων ἀπιθανότατον, ἄνδρας μεγάλους ὅσον ἡμισταδιαίους ἐν φιλίαις, ἐπὶ νήσων μεγάλων καθεωρέοντας, ὥσπερ ἐπὶ τριήρων. εἰδὼς μὲν ἀπίστως ἐοικότα ἱστορήσων. λέξω δ' ὅμως. Νῆσοι ἦσαν ἐπιμήκεις μοι, ὡ πάνυ ὑψηλαί, ὅσον ἑκατὸν σταδίων ἐκάστη τὸν περίμετρον. ἐπὶ δ' αὐτῶν ἵσταντο τ' ἀνδρῶν σκέψαι ἀμφὶ τὰς ἕκαστ, κ' ὀκτώ. τούτων δ' οἱ μὲν παρ' ἑκάτερα τ νήσε κωπήλατοι, ἐφιζῆς ἑκατεπλάτυνε, κυπαρίσσοις αὐτοκλάδοις μεγάλαις, κ' αὐτοκόμοις, ὥσπερεὶ ἐρετμοῖς. κατόπιν δὲ ἐπὶ τ πρύμνης. ὡς εἶδόκ, κυβερνήτης ἐπὶ λόφε ὑψηλῦ ἑστήκει, χαλκῶν ἔχων πηδάλιον, σταδίων τὸ μῆκος. ἐπὶ δὲ τ πρῴρας, ὅσον πεντεκαίδεκα ἀπλισμένοι αὐτῶν ἐμάχοντο, πάνυ ἐοικότες ἀνθρώποις, πλὴν τ κόμης. αὕτη δὲ, πῦρ ἦν, κ' ἐκαίετο. ὥστε μὴδὲ κορύθων ἐδέοντο. ἀπὸ δὲ ἱστίων, ἄνεμος ἐμπίπλαν τὴν ὕλην, πολλῇ σὺν ῥοπῇ σὺ ἐκόπῃ, ἐκόλπου τε αὐτὸν, κ' ἔφερε τὸν νῆσον, οἷ ἐβέλοι ὁ κυβερνήτης. κελεύσεις δ' ἐφεστήκει αὐτοῖς. κ' πρὸς τὴν ἐρετσίαν ἐξίως ἐκίνει, ὥσπερ τὰ μακρὰ τ πλοῖα. τὸ μὲν δὴ πρῶτον, δύο ἢ τρεῖς ἑωρῶμεν. ὕστερον δ' ἐφάνησαν ὅσον ἑξακόσιοι. κ' ἀμφίστασις, ἐπολέμουν, κ' ἐναυμάχουν. πολ-

quoque anni tempore semel faciebat Cetus, ita ut ex apertione, anni tempora conjiceremus) circa secundam, inquam, apertionem, & clamor multus, & tumultus audiebatur, veluti exhortantium nautarum, & remigantium. Quibus turbati, ad belluæ os prorepsimus, stantesque intra ejus dentes aspiciebamus omnia. Spectaculorum quæ vidi inusitatissimum, hoc fuit, homines nimirum magni, dimidii stadii statura, qui magnis insulis tanquam triremibus navigabant. Et quanvis sciam me non verisimilia narraturum, dicam tamen. Insulæ erant non admodum altæ, sed longæ, singulæ centum stadiorum ambitu: in quibus ex viris illis circiter viginti & octo navigabant. Horum aliqui utrinque insulæ lateribus insidentes ordine remigabant, cupressis magnis unà cum suis frondibus, tamquam remis. Ponebatur autem ad ipsam puppim, ut videbatur, gubernator in colle alto stabat, gubernaculum æneum, unius stadii longitudine regens. Ad proram verò, ex his quadraginta circiter armati pugnabant, hominibus, præter comam, omnino similes: hæc enim ignis erat, & ardebat, adeò ut galeis non esset opus. Pro velis verò ventus ingruens in sylvam, quæ plurima cuique inerat, sinuabat illam: & quò vellet gubernator insulam deferebat. Præfectus autem ipsis instabat, ipsi verò confestim ad remigium movebantur, quemadmodum longæ naves consueverunt. Primùm igitur duos aut tres videbamus: postremò sexcenti apparuerunt: qui inter se dissidentes bellum, prœliumque navale committebant.

Mul-

λοις μὲν οὖν ἀντιπροσβολὴ σωτηρίαν ἐποιοῦντο ἀλλήλοις. πολλαὶ δὲ καὶ συνεπλάκησαν ναυμαχίαι, καρτερῶς διηγωνίζοντο, καὶ οὐ ῥᾳδίως ἀπελύοντο. οἱ μὲν γὰρ ἐπὶ τῆς πρῴρας πεπυργωμένοι, πᾶσαν ἐπιδείκνυντο εὐψυχίαν. ἐπιβαίνοντες, καὶ ἀναιροῦντες. ἐζώγρει δὲ οὐδείς. ἀντὶ δὲ χειρῶν σιδηρᾶν, πολύποδας μεγάλας σκιδδεσμοῖς ἀλλήλοις ἐπερίπτων. οἱ δὲ, ἀμπλεκόμενοι τῇ ὕλῃ, κατεῖχον τὸν πλοῦν. ἔβαλλον δὲ καὶ ὀστρέοις, καὶ ἐπέτρωσκον ὀστρέοις τε ἀμφοτέρων πληθύσι, καὶ σπόγγοις πλειστιαίοις. ἡμίτου δὲ τὸ μὲν, Αἰολοκένταυρος. τὸ δὲ, Θαλασσοπότης. καὶ μάχη αὐτοῖς ἐμεμήνη, ὡς ἐδόκει, λείας ἕνεκα. ἐλέγετο γὰρ ὁ Θαλασσοπότης πολλὰς ἀγέλας δελφίνων καὶ Αἰολοκενταύρου ἁλιπλακίας, ὡς ἐδόκει, ἐπικαλεῖσθαι ἀλλήλοις, καὶ τὰ ὀνόματα τῶν βασιλέων ἐπιβοᾶσθαι. τέλος δὲ, νικῶσιν οἱ τοῦ Αἰολοκενταύρου. καὶ νήσους τε τὰς πολεμίων καταδύσασθαι ἀμφὶ ὧραν πεντήκοντα, καὶ ὀκτὼ καὶ ἑξήκοντα ἄλλας τριῶν λαμβάνειν αὐτοῖς ἀνεφάνη. οἱ δὲ λοιποὶ, πρὸς μεσημβρίαν κρουσάμενοι, ἔφυγον. οἱ δὲ, μέχρι πρὸς δυσμὰς διώξαντες, ἐπειδὴ ἱστόρουν, τραπόμενοι ἐπὶ τὰ ναυάγια, τὰ πλείστων ἐπεκράτησαν, καὶ τὰ ἑαυτῶν ἀνέλοντο. καὶ γὰρ ἐκείνων κατέδυσαν νήσους ἐπὶ ἐλάττοις τοῦ ὀγδοήκοντα. ἔσχατον δὲ καὶ πρόπαιον τῆς μεσημβρίας, ἐπὶ τῇ κεφαλῇ τοῦ Κήτους μίαν τῶν πολεμίων νήσων ἀνασκολοπίσαντες. ἐκείνῃ μὲν τῇ νυκτὶ ἐπὶ τὸ ἡμέτερον ἠλίσκοντο, ἐξάψαντες αὐτὰ τὰ λάσπαια, καὶ ἐπ' ἀγκυρῶν πλησίον ὁρμισάμενοι. καὶ γὰρ ἀγκύραις ἐχρῶντο μεγάλαις, καλίναις, καρτερικαῖς. τῇ ὑστεραίᾳ δὲ ἱλάσαντες ἐπὶ τοῦ κήτους, καὶ τοὺς οἰκείους θάψαντες ἐπ' αὐτῇ, ἀπέπλεον ἡδόμενοι,

Multæ quidem oppositis proris contritæ sunt, multæque dissolutæ submersæ sunt. Aliæ confligentes fortiter certabant, neque facilè ab invicem solvebantur. Nam qui in prora instructi pugnabant, omnem incessendo & cædendo industriam ostendebant: & nemo vivos capiebat. Ac pro ferreis rostris magnos polypos invicem connexos jaciebant, qui sylvæ complicati Insulas tenebant. Percutiebant etiam & vulnerabant ostreis, quorum unum currum impleat, & spongiis magnitudine jugeris. His autem præerat Æolocentaurus. Illis vero Thalassopotes. Quibus ob prædam orta est pugna: nam Thalassopotes dicebatur multos Æolocentauri delphinum greges abegisse, ut audire erat ex mutuis exprobrationibus, & ex eo quòd nomina regum inclamabant. Tandem vicerunt qui ab Æolocentauro stabant, & insulas circiter centum & quinquaginta submerserunt, & tres alias cum viris ipsis ceperunt: at reliquæ collisa puppi fugerunt. Quas ubi paulùm persecuti fuissent, sub vesperam ad naufragia reversi, plurima obtinuerunt, suasque res receperunt: nec pauciores quàm octoginta insulas submerserunt. Tum insularis pugnæ trophæum in capite Ceti statuerunt, suspensa una ex hostium insulis. Illa igitur nocte circa belluam demorati sunt, alligatis ipsi navium retinaculis, sactaque statione ad anchoras. Nam magnis, vitreis, & validis anchoris utebantur. Postridie cùm supra cetum sacra fecissent, suosque ibi sepeliviſſent,

ἡμῖν ὥσπερ παιᾶνας ᾄδοντες. ταῦτα μὲν τὰ ἐν τῷ νησομαχίᾳ γενόμενα.

læti, & ut pæana canentes, abierunt. Hæc sunt quæ insulari in pugna acciderunt.

ΑΛΗΘΟΥΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΛΟΓΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

HISTORIÆ VERÆ LIBER SECVNDVS.

Ἐγὼ δ' ἀπὸ τούτου μηκέτι φέρειν ἐμαυτὸν ἐδυνάμην, ἀλλὰ μενόντων μοι τῶν αὐτῶν, ἀχθομένου τε τῇ μονῇ, μηχανήν τινα ἐζήτουν, δι' ἧς ἂν ἐξελθεῖν γένοιτο. καὶ τὸ μὲν πρῶτον, ἔδοξεν ἡμῖν διορύξαι τὸ δεξιὸν τοῖχον, ἀπειρήκειμεν. καὶ δὴ προσάμενοι, διεκόπτομεν. ἐπειδὴ δὲ προελθόντες ὅσον πέντε σταδίους, οὐδὲν ἠνύομεν, ἔδοξεν ὀρύγματος ἐπιπροσθεμένου. τῷ δὲ ὕλῃ καῦσαι διέγνωμεν. ὅπου γὰρ ἂν τὸ κῆτος ἀποθνῄσκειν. εἰ δὴ τοῦτο γένοιτο, ῥᾴδια ἔμελλεν ἡμῖν ἔσεσθαι ἡ ἔξοδος. προσάμενοι οὖν ἀπὸ τοῦ πρώτου ἐκαίομεν. καὶ ἡμέρας μὲν ἑπτὰ ἐν νυκτὶ ἴσως ἀναισθήτως εἶχε τοῦ καύματος. ὀγδόῃ δὲ ἐσπάτησε σαίεσθαι αὐτὸ νοσῶν τι. προῆκεν γὰρ οὐ μέγα. καὶ ἔπειτα ἀνεκάνετο, πολὺ σαθρότερον. ἐνάτῃ δὲ, καὶ δεκάτῃ, πάλιν ἀπενεκρώθη, καὶ δυσὶν ἔδει. τῇ δωδεκάτῃ δὲ, μόγις συνησθόμεθα ὡς οἱ μή τις χανόν τος αὐτοῦ ὑπορρήξειε τοὺς γομφίους, ὥστε μηκέτι συγκλεῖσαι, κινδυνεύσομεν κεχαλασθέντες ὑπὸ νεκρῷ αὐτῷ ἀπολέσθαι. ὅπου δὴ τὸ στόμα μεγάλαις δοκοῖς διερείσαντες, πλοῖα πολλὰ ἐπεσκευάζομεν, ὕδωρ τε ὡς ὅπλεῖστον ἐμβαλόμενοι, καὶ τἆλλα ἐπιτήδεια. πυθέσθαι δ' ἔμελλεν ὁ Σκίνθαρος. τῇ δ' ἐπιούσῃ, τὸ μὲν, ἤδη πεθνηκός. ἡμεῖς δ'

Ἐξινde cùm illam vitæ rationem ferre non possem ampliùs, illiusque mansionis me tæderet, quærebam quanam arte nobis exitus pateret. Ac primùm nobis visum est effosso pariete dextro fugam tentare. Sed cùm pertundere cœpissemus, & ad quinque progressi stadia nihil effecissemus, à fossione destitimus: sylvam verò incendere decrevimus, ut sic Cetus moreretur: quod si fieret, facilis egressus nobis futurus esset. Itaque initium incendii ab extremitate duximus: at ille dies septem totidemque noctes se uri non sensit. Octava tandem ac nona illum ægrotare intelleximus: quum ignavius hiabat, quum siquando hiaret, statim os comprimebat. Decima denique & undecima mortuus est, & fœtuit. At duodecima vix sensimus nos periclitari ne in cadavere concluſi moreremur, nisi quis dentes molares suffulciret, ita ut fauces non ampliùs præcluderet. Ita verò ore magnis trabibus diducto, navim parabamus, tum plurimam aquam, tum alia necessaria imponendo. Gubernator futurus erat Scinthurus. Postera die jam mortuus erat Cetus, quum retractam navim,

ἀναλύσαντες τὸ πλοῖον, καὶ ἀφ' ἧς ἀναμιμήσαντο ἀφεσαγόντες, καὶ ἐς ἀέρτων ἐξάψαντες, ἠείρομεν κατὰ πέλαγος ἐς τὸ μέσον. ἐπιβάντες δ' ἐπὶ τὰ νῶτα, καὶ θύσαντες τῷ Ποσειδῶνι, αὐτοῦ ἔδοξε τὸ πρόπαιον, ἡμέρας τρεῖς ἐπαυλισάμενοι, γλυκερὸν γὰρ ἦν, τῇ τετάρτῃ ἀπαλλάσσεσθαι. ἔνθα δὴ πολλοῖς τε τῶν ναυμαχησάντων νεκροῖς ἀπαντῶμεν, καὶ θαυμαστὰ ἐλλοπόμεθα. καὶ τὰ σώματα κατειμαρτρώντες, ἐναμφιζόμεθα. καὶ ἡμέρας μέν τινας ἐπλέομεν, δύσκρατον ἀέρα χειμῶνος. ἔπειτα βορέης σφοδρὸς πνεύσας, μέγα κρύος ἐνέβαλετο. καὶ ὥστ' αὐτὸν πᾶν ἐπάγη τὸ πέλαγος. οὐκ ἐξεπιπολῆς μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐς βάθος, ὅσον ἐς πεντηκοντόργυιάς. ὥστε καὶ ἀπορύξαι, ἀφθόνως ἐπὶ τῷ κρυστάλλῳ. ἐπειρώμεθα δὲ τῷ πλοίῳ φέρειν ἐ δυνάμενοι, τοιόνδέ τι ἐπενοήσαμεν. ὁ δὲ τῶν γνώμῃσιν ἀποφησάμενος, ἐλῶ ὁ Σκίνθαρος. σκάψαντες γὰρ ἐν τῷ ὕδατι κατάλαιον μέγιστον, ἐν τούτῳ ἐμείναμεν ἡμέρας τρεσκαίδεκα, πῦρ ἀναπαίοντες, καὶ σιτούμενοι τοὺς ἰχθῦς. ἀπείρομεν δὲ ἀπορύττοντες. ἐπεὶ δὲ ἤδη ἐπέλιπε τὰ ἐπιτήδεια, ἀφεσελθόντες, καὶ τὸν νεῶν πεπηγὸν ἀναπασάμενοι, καὶ πετάσαντες τὸν ὀθόνιον, ἐνεφόμεθα ὥσαφ πλέοντες λείας καὶ ἀφεσηνῶς, ἐπὶ δ' πύγε διολισθάνοντες. ἡμέρᾳ δὲ πέμπτῃ ἀλέα τε ἐλῶ, καὶ ὁ πάγος ἐλύετο. καὶ ὕδωρ πανταχόθεν ἐξίγνετο. πλύσαντες δὲ ὅσον τετρακοσίας σταδίους, νήσῳ μικρᾷ καὶ ἐρήμῃ ἀφεσηνέχθημεν. ἀφ' ἧς ὕδωρ λαβόντες, ἐπλελαίκεμεν ἤδη, καὶ δύο ταύρους ἀγελίης κρατησάμενοι, ἀπεπλύσαμεν. οἱ δὲ τῶν ταύρων ἔτυχον, τὰ κέρατα οὐκ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἔχοντες, ἀλλ' ὑπὸ τοῖς ὀφθαλμοῖς, ὅσε

vim, & per raritatem dentium deductam, & explicatam, in mare demisimus. Tum conscenso dorso factisque ibi juxta trophæum Neptuno sacris, post tridui moram, quarto die, quia placidum erat mare, discessimus. Hìc nos in multa navali prælio devictorum cadavera incidimus & impegimus, quorum corpora metiti mirabamur. Posteaquam autem temperato cœlo utentes, aliquot dies navigavimus: ortus est vehemens boreæ flatus, unde adeò magnum frigus, ut totum mare concreverit, non in superficie modò, sed in quadringentarum ulnarum profunditatem, ut egressi super glaciem curreremus. Sed cùm perseverantem ventum ferre non possemus: tale quiddam excogitavimus: author autem consilii fuit Scintharus. Maximum antrum in aqua fodimus, in quo dies triginta mansimus ignem accendendo, & piscibus victitando, quos inter fodiendum inveniebamus. Sed ubi jam defecit commeatus, egressi navem impactam avulsimus, ac velum expandimus, perque glaciem delabentes, lævitèr & lenitèr tanquam navigantes trahebamur. Quinta autem die glacies tepore liquescebat, omniaque rursus aqua fiebant. Inde trecenta circiter stadia emensi, in parvam desertamque insulam delati sumus, unde hausta aqua, quoniam nobis jam defecerat, confectisque arcu duobus sylvestribus tauris, solvimus. Hi autem tauri non in fronte, sed sub oculis, ut vole-

bat

ὥσπερ ὁ Μῶμος ἠξίου. μετ' ὀλίγον δὲ εἰς πέλαγος ἐμβαίνομεν, οὐκ ἄδηλον, ἀλλὰ γάλακτος. καὶ ἦσαν οἱ ὦτοι ἐφαίνετο λόφοι, πλήρεις ἀμπέλων. ὧν δὲ ἡ νῆσος, τυροῦ μέγιστος πάνυ συλλεπτηκώς, ὡς ὕστερον ἐμφαγόντες ἐμάθομεν, σταδίων εἰκοσιπέντε τὸ μέγεθος. αἱ δὲ ἄμπελοι βοτρύων πλήρεις. ὁ μὲν τοῖς οἶνον, ἀλλὰ γάλα ἐξ αὐτῶν ἀπεθλίβομεν. ἱερὸν δὲ ἐν μέσῃ τῇ νήσῳ ἀνῳκοδόμητο, Γαλατείας τῆς Νηρηΐδος, ὡς ἐδήλου τὸ ἐπίγραμμα. ὅστις δὲν χθόνιος ἐκεῖ ἐμοίραμεν, ὄψιν πηρὸν ἢ σπόνδυλον ἢ παρείχατον ἢ τὸ ἐκ τοῦ βοτρύων γάλα. βασιλεύειν δὲ τούτων τῶν χωρίων ἐλέγετο Τυρὼ ἡ Σαλμωνέως μὲν τοῦ Αἰολίδου ἀπαλλαγήν, ποσίδι δὲ Ποσειδῶνι λαβοῦσα τὸν πόντον. μείναντες δὲ ἡμέρας ἐν τῇ νήσῳ πέντε, τῇ ἕκτῃ ἐξωρμίσαμεν, αὔρας μὲν πνεούσης ἀκραιμπέστης, λειοκύμονος δὲ ὕσης τὸ γαλάτιον. τῇ ὀγδόῃ δὲ ἡμέρᾳ πλέοντες, οὐκ ἔτι ἐν γάλακτος, ἀλλ' ἤδη ἐν ἁλμυρᾶς καὶ κυανῆς ὕδατι, καθορῶμεν ἀνθρώπους πολλοὺς ἐπὶ τῆς πελάγους ἀφθόνους, ἅπαντα ἡμῖν ὡσαύτως ποιοῦντας, καὶ τὰ σώματα, καὶ τὰ μεγέθη, πλὴν μόνον τῶν ποδῶν. τοιοῦτοι γὰρ φίλιπποι εἶχον. ἀφ' ὧν δὴ ὁρμῶμεν καὶ ἐφαλλόμενοι Φελλόποδες. ἐθαυμάζομεν δὲ ἰδόντες ἐβαπτιζομένους, ἀλλ' ὑπερέχοντας τῶν κυμάτων, καὶ ἀδεῶς ὁδοιποροῦντας. οἱ δὲ, καὶ προσῆσαν, καὶ ἠσπάζοντο ἡμᾶς ἑλληνικῇ φωνῇ. ἤλπιζόν τι εἰς Φελλὸν τῶν αὐτῶν πατρίδα ἐπείγεσθαι. μέχρι μὲν δὴ

bat [1] Momus, habebant cornua. Nec multò post in mare non aqueum, sed lacteum ascendimus: ubi alba insula vitibus referta apparebat: quæ maximus erat caseus vehementer coagulatus, ut eo postea comesto didicimus: quæque viginti quinque stadiorum longitudine constabat. Vites autem uvis scatebant, ex quibus non sanè vinum, sed lac expressimus. In media insula, templum Galateæ Nereidi sacrum extructum erat, ut inscriptio declarabat. Itaque quandiu ibi mansimus, opionium & cibum terra nobis præbuit: potum, lac ex uvis expressum. Tyro Salmonei filia post obitum, hoc honore à Neptuno decorata, regionum harum imperio potiri dicebatur. Exactis in insula quinque diebus, sexta portum egressi sumus impellente nos aura, & tranquillo ab undis mari stante. Porrò octava die cùm non amplius in lacte, sed in aqua salsa cæruleaque navigaremus, multos homines supra mare decurrentes cernimus, corporibus & magnitudine nobis omnino similes, sed non pedibus, quos habebant suberinos: unde Phellopodes, ut puto, vocabantur: quos quum non demergi, sed supra fluctus extare, intrepideque incedere videremus, admiratione capiebamur. Illi ad nos accesserunt, & Græca lingua salutarunt: dixeruntque se in patriam Phello properare. Hi nos aliquandiu sunt co-

[1] *Momus*] Lucianus hic alludere videtur ad id quod de Momo scripsit Aristoteles de partib. animal. lib. 3. eum naturam incusasse quod bobus cornua in capite non in armis potius addiderit; videlicet quod vehementius possint ferire. Id Lucianus in Nigr. Cogn.

τῷ συνωδοιπόρων ἡμῖν ἀνδρῶν. εἶτα ἀποτραπόμενοι τὴν ὁδὸν, εὐθὺ δύομεν, δύπλοιαν ἡμῖν ἐπευξάμενοι. μετ' ὀλίγον δὲ, πολλαὶ νῆσοι ἐφαίνοντο. πλησίον μὲν ἐξ ἀριστερᾶς ἡ Φελλὼ, ἐς ἣν σπεύδομεν, πόλις ἐπὶ μεγάλου κατ' ὄγκου Φελλὼ κατοικημένη. πόρρωθεν δ', καὶ μᾶλλον ἐν δεξιᾷ πέντε μέγιστα καὶ ὑψηλότατα. καὶ πῦρ πολὺ ἀνεκαίετο. κατ' ἀὴρ τῶν ὄρεων, μία πλατεῖα, καὶ λαμπρὰ, σταδίους ἀπέχουσα ὡς ἐλάττους πεντακοσίων. ἤδη δ' πλησίον τε ἦμεν. καὶ ἡδυσμός τις αὖρα προεπνεύσεν ἡμᾶς, ἡδεῖα καὶ διάδηλος, οἵαν φησὶν ὁ συγγραφεὺς Ἡρόδοτος, ἀπὸζειν τὴν εὐωδίαν Ἀραβίας. οἷον γὰ ἀπὸ ῥόδου, καὶ νάρκισσου, καὶ ὑακίνθου, καὶ κρίνων, καὶ ἴων, ἔτι δ' μυρσίνης, καὶ δάφνης, καὶ ἀμπελάνθης, τοιοῦτον ἡμῖν τὸ ἡδὺ προσέβαλλεν. ἡδόμενοι δ' τῇ ὀδμῇ, καὶ χρησὰ ἐκ μακρῶν πόνων ἐλπίσαντες, κατ' ὀλίγον ἤδη πλησίον τῆσου ἐγιγνόμεθα. ἔνθα δὴ καὶ θεωροῦμεν λιμένας τε πολλοὺς εὐκάτω ἀκλύστους καὶ μεγάλους, ποταμούς τε διαφυγαῖς ἐξιόντας ἠρέμα ἐς τὴν θάλατταν. ἔτι δ' λειμῶνας, καὶ ὕλας, καὶ ὄρνεα μουσικὰ, τὰ μὲν ἐπὶ τῶν ἡιόνων ἀδόντα, πολλὰ δὲ καὶ ἐπὶ τῶν κλάδων. ἀὴρ δ' καθαρὸς καὶ δύπνου παρεκτικὸς τὴν χώραν. καὶ αὖραι δέ τινες ἡδεῖαι διέπνεον, ἠρέμα τὴν ὕλην διασείουσαι. ὥστε καὶ ἀπὸ τῶν κλάδων κινουμένων, πρέπα καὶ συνεχῆ μέλη ἀπεσυρίζετο, ἐοικότα τοῖς ἐπ' ἐρημίας αὐλήμασι τῶν παλαιῶν αὐλῶν. καὶ μὴν καὶ βοὴ σύμμικτος ἠκούετο, comitati à latere currentes: poſtea averſi à via, fœlicem navigationem comprecati iverunt. Paulò poſt inſulæ multæ apparuerunt. Propè quidem à læva Phello, ad quam illi feſtinabant, quæ civitas ſuper magno, rotondoque ſubere habitatur. At è longinquo, & ad dextram magis, quinque maximæ, & excelſiſſimæ, ubi multis ignis accenſus erat. [1] Ad proram autem lata, humiliſque una, diſtans ſtadiis non minùs quingentis. Iamque propè eramus quum mirabilis quædam aura nos afflavit, ſuavis & odorata, qualem à fœlici Arabia ſpirare dicit hiſtoricus Herodotus: nam qualis à roſa, narciſſo, hyacintho, liliis, violis, præterea myrto, lauro, ampelanthe, talis odor ſuaviter nobis aſpiravit: quo dum recreabamur, & boni aliquid longis ex laboribus ſperabamus, paulatim ad inſulam acceſſimus. Hîc & portus videmus plurimos tranquillos, & magnos, fluvioſque limpidos in mare leniter ingredientes. Præterea prata, & ſylvas, & canoras aves, quarum aliæ in littoribus, multæ verò ſuper frondibus canebant. Aër lenis, & placidè ſpirans regioni circunfuſus: ac ſuaves auræ perſpirantes leniter ſylvam movebant: ita ut ex motis ramis dulces & continui cantus ederentur, ſimiles iis modulationibus, quæ in deſertis obliquis à fiſtulis reddi ſolent. Quinetiam promiſcua vox audiebatur,

1 *Ad proram*] Proditum eſt à veteribus poëtis eſſe quaſdam in Oceano inſulas ad quas poſt mortem deferuntur eorum animæ qui ſanctè religioſeque vixerint, Homer. Lucianus de luctu. *Cogn.*

ὦ θορυβώδες, ἀλλ' οἷα χθὲς ἦν ἐν συμποσίῳ, τὸ μὲν, αὐλούντων, ἄλλων δὲ, ἐπαινούντων, ἐνίων δὲ, κρότου τινὰ καὶ ᾠδὴν, ἢ κιθάρᾳ. τούτοις ἅπασι κηλούμενοι, κατήχθημεν. ὁρμισάμενοι δὲ τῷ πλοίῳ, ἀπεβαίνομεν, ἐς Σκίνθαρον ἐν αὐτῇ, καὶ δύο τῶν ἐπιπλόων λαβόντες. ἐφοιτῶντες δὲ διὰ λειμῶνος ἀνθηροῦ, ἐντυγχάνομεν τοῖς φρουροῖς, καὶ [1] περιπόλοις. οἱ δὲ, δήσαντες ἡμᾶς ῥοδίνοις στεφάνοις, ὅτι γὰρ μέγιστος περὶ αὐτοῖς δεσμός ἐστιν, ἀπῆγον ὡς τὸν ἄρχοντα. παρ' ὃν δὴ καὶ ὁδὸν ἠκούσαμεν, ὡς ἡ μὲν νῆσος αὕτη τῶν μακάρων ἐστὶν ὁ δὲ ἄρχων ὁ μὲν Κρὴς Ῥαδάμανθυς. καὶ δὴ ἀναχθέντες ὡς αὐτὸν, ἐν τάξει τῶν δικαζομένων ἵστημεν τέταρτοι. ἦν δὲ ἡ μὲν πρώτη δίκη, περὶ Αἴαντος τοῦ Τελαμῶνος, εἰ χρὴ αὐτὸν σωθῆναι τοῖς ἥρωσιν, εἰ μὴ. κατηγορεῖτο δὲ αὐτοῦ, ὅτι μεμήνοι, καὶ ἑαυτὸν ἀπεκτόνοι. τέλος δὲ, πολλῶν ῥηθέντων, ὁ Ῥαδάμανθυς ἀπεφαίνετο. νῦν μὲν αὐτὸν πόμβροι καὶ ἐλλεβόρῳ, ὑπὸ Ἱπποκράτῃ τῷ Κῴῳ ἰατρῷ. ὕστερον δὲ σωφρονήσαντα, μετέχειν καὶ συμποσίου. δευτέρα δὲ ἦν κρίσις ἐρωτική, Θησέως καὶ Μενελάου περὶ τῆς Ἑλένης ἀμφισβητούντων, ποτέρῳ αὐτῶν χρὴ συνοικεῖν. καὶ ὁ Ῥαδάμανθυς, ἐδίκασε Μενελάῳ συνεῖναι αὐτῷ, ἅ τε πολὺ τοσαῦτα πονήσαντι, καὶ κινδυνεύσαντι καὶ γάμου ἕνεκεν. καὶ γὰρ αὐτῷ Θησεῖ καὶ ἄλλας εἶναι γυναῖκας, τήν τε Ἀμαζόνα, καὶ τὰς τοῦ Μίνω

tur, non tumultuoſa, ſed qualis in convivio ederetur, quum alii tibia canunt, alii laudant, nonnulli etiam ad tibiam, vel citharam ſaltant. Dum his demulcebamur, in portum devenimus: in quem appulſa navi, & relictis in ea Scintharo, duobuſque ſociis deſcendimus. Et cum procederemus per floridum pratum in cuſtodes, & excubiarum circuitores incidimus, qui nos roſeis coronis, quod eſt maximum apud ipſos vinculum, vinctos ad regem deduxerunt. A quibus in via intelleximus eam eſſe beatorum Inſulam, in eaque regnare [2] Cretenſem Rhadamanthum: ad quem adducti, ſtetimus in quarto judicandorum ordine. Prima cauſa erat [3] de Ajace Telamonio, an illi in Heroum numero eſſe liceat, necne. Accuſabatur autem quòd furiis actus ſeipſum neciſſet. Denique multo priùs habito ſermone viſum eſt Rhadamantho, ut nunc bibiturus helleborum, Hippocrati medico Coo traderetur, exinde ad mentem reverſus, heroum convivio intereſſet. Secunda cauſa amoris erat, Theſei ſcilicet & Menelai pro Helena contendentium, utri illa cohabitare debeat. Et eam quidem Rhadamanthus adjudicavit Menelao, ut qui tot labores exantlaſſet, tot pericula pro nuptiis adiiſſet: ſiquidem uxores alias, Amazonem illam, & filias Minois Theſeus habebat.

1 Περιπόλοις] Angl. φευτόλοις. Bourd.

2 *Cretenſem Rhadamantum* | Rhadamantus Lyciæ rex filius Iovis ex Europa Minois & Æaci frater vir juſtiſſimus: vide Virg. 6. Æn. *Cogn.*

3 *De Ajace Telamonio*] Occubuit ad Trojam ut ſcribunt Sophocles in Ajac. & Dictys Cretenſ. in Hiſtor. *Idem.*

1 O mi-

θησαυρούς. τρίτη δ' ἐδικάσθη περὶ προεδρίας, Ἀλεξάνδρῳ τῷ τοῦ Φιλίππου, καὶ Ἀννίβᾳ τῷ Καρχηδονίῳ. καὶ ἔδοξεν προέχειν ὁ Ἀλέξανδρος. καὶ μοι ὧν αὐτοῦ ἐπὶ βραχὺ Κῦρον τὸν Πέρσαν, τὸν πρότερον. τότε δὴ ἡμεῖς προσηνέχθημεν. καὶ ὁ μὲ ἤρετο, τί πεπόνθοντες, ἐπὶ ζῶντες ἱερὸν χωρίον ἐπεβαίνομεν. ἡμεῖς δὲ, πάντα ἐξῆς διηγησάμενοι. ἔπου δὲ μεθεστήκειμεν ἡμῶν, ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐσκέπτετο, καὶ τοῖς συνέδροις ἐκοινοῦτο περὶ ἡμῶν. συνήδρευον δὲ ἄλλοί τε πολλοὶ, καὶ Ἀριστείδης ὁ δίκαιος, ὁ Ἀθηναῖος. ὡς δ' ἔδοξεν αὐτῷ, ἀπορήναι, τῆς μὲ πολυπραγμοσύνης καὶ τῆς ἀποδημίας, ἐπεσθαι ἀποδόμενον, δέκα πρὸς δύο. τὸ δὲ νυνὶ, ῥητὸν χρόνον μείναντας ἐν τῇ νήσῳ, καὶ συνδιατρίβοντας ἑαυτοῖς ἥρωσιν, ἀπελθεῖν. ἔπειτα δὲ καὶ τὴν προθεσμίαν τῆς ἐπιδημίας, μὴ πλείον μησὶν ἑπτά. τοιούτου, αὐτομάτων ἡμῖν τῶν στεφάνων ἀφιπτυόντων, ἐλελύμεθα, καὶ εἰς τὴν πόλιν ἠγόμεθα, εἰς τὸ τῆς μακαρίας συμπόσιον. αὕτη μὲν δὴ ἡ πόλις πᾶσα χρυσῆ. τὸ δ' τεῖχος ἀδάμαντος σμαραγδίνου. πύλαι δὲ εἰσὶν ἑπτὰ πᾶσαι μονόξυλοι κινναμώμιναι. τὸ ῥᾴστου ἔδαφος τῆς πόλεως καὶ τὸ ἐντὸς τοῦ τείχους γῆ ἐλεφαντίνη. ναοὶ δὲ πάντων θεῶν, βηρύλλου λίθου οἰκοδεμημένοι. καὶ βωμοὶ ἐν αὐτοῖς μέσοις, μονόλιθοι, ἀμεθύστινοι, ἐφ' ὧν θυσίαι τῶν ἑκατόμβας. περὶ δὲ τὴν πόλιν, ῥεῖ ποταμὸς μύρου τοῦ ἀκρίστου, τὸ πλάτος πηχέων ἑκατὸν βασιλικῶν. βάθος δὲ, ὅσον νεῶν δίμαρῶν. λουτρὰ δὲ ἐστι αὐτοῖς, οἶκοι μεγάλοι, ὑάλινοι, τῷ κινναμώμῳ ἐγκεκιρμένοι.

bebat. Tertia causa judicata est, utrum Alexandro Philippi filio, an verò Annibali Carthaginensi priores partes deberentur: visumque est ut præcelleret Alexander, eique posita est sedes juxta priorem Cyrum Persarum regem. Nos quarto loco adducti sumus. Tum ille nos interrogavit, cur vivi adhuc ad sacrum hunc locum veniissemus. Nos autem illi ex ordine cuncta narravimus. Tum nobis è loco paululum summotis, secum diu pensitabat, & de nobis cum assessoribus communicabat. Consederant autem ei, cùm alii multi, tum etiam Athenienſis ille Aristides cognomento justus, ex cujus sententia decretum est ut vita functi curiositatis, & peregrinationis pœnas daremus. Nunc verò, postquam præscriptum tempus in Iniula mansissemus cum heroibus conversantes, inde abiremus. Terminum autem mansionis: non ampliùs quàm mensium septem præscripsit. Hinc sponte sua defluentibus coronis soluti sumus, & in urbem ad beatorum convivium adducti. Hæc urbs tota est aurea, muroque smaragdino cincta. Porrò septem sunt portæ ex solo cinamomi ligno: pavimentum civitatis, & quæ intra mœnia est terra, eburnea. Deorum omnium templa ex berylo lapide constructa sunt, in iis aræ maximæ, ex uno lapide nimirum amethysto constant, in quibus hecatombas immolant. Circa civitatem fluit amnis unguenti optimi, cujus latitudo centum cubitorum regiorum est, altitudo ad natandum commoda. Porrò balnea magnas vitreas domos habent, in quibus cinamomum uritur. Aquæ

ἀντὶ μὲν τοῦτοι δ' ὕδατος, ὁ τοῖς πυέλοις δρόσος θερμὴ ἐστιν. ἐσθῆτι δὲ χρῶνται, ἀράχνιοις λεπτοῖς, πορφυροῦς. αὐτοὶ δὲ σώματα μὲν οὐκ ἔχουσιν. ἀλλ' ἀναφεῖς, καὶ ἄσαρκοι εἰσι. μορφὴν δὲ καὶ ἰδέαν μόνον ἐμφαίνουσι. καὶ ἀσώματοι ὄντες, ὅμως ἔν ἐστασι, καὶ κινοῦνται, καὶ φθέγγονται, καὶ φωνὴν ἀφιᾶσι. καὶ ὅλως ἔοικε ψυχὴ τις ἡ ψυχὴ αὐτῶν περιπολεῖν. τὸν δὲ σώματος[1] ὁμοιότητα περικειμένη. εἰ γὰρ μὴ ἅψαιτό τις, οὐκ ἂν ἐλέγξειε μὴ εἶναι σῶμα τὸ ὁρώμενον. εἰσὶ γὰρ ὥσπερ σκιαὶ ὀρθαὶ, καὶ μέλαιναι. γηρῶσκει δ' οὐδείς. ἀλλ' ἐφ' ἧς ἂν ἡλικίας ἔλθῃ, ταύτην διαμένει. ἡμῖν δὲ ἡ νὺξ παρ' αὐτοῖς γίγνεται, ὅταν ἡμέρα πάνυ λαμπρὰ. ἀλλὰ καθάπερ τὸ λυκαυγὲς οὔπω ὡσαύτως ἐστὶν, μηδέπω ἀνατείλαντος ἡλίου, τοιοῦτόν φῶς ἐπέχει τὴν γῆν. καὶ μῆνάς καὶ ὥρας, μίαν ἴσασι δὲ ἔτους. αἰεὶ γὰρ παρ' αὐτοῖς ἔαρ ἐστὶ, καὶ εἷς ἄνεμος πνεῖ ὁ ζέφυρος. ἡ δὲ χώρα, πᾶσι μὲν ἄνθεσι, πᾶσι δὲ φυτοῖς ἡμέροις τε καὶ σικελικοῖς τέθηλεν. αἱ μὲν γὰρ ἄμπελοι, δωδεκαφόροι εἰσι, καὶ κατὰ μῆνα ἕκαστον καρποφοροῦσι. τὰς δὲ ῥοιὰς, καὶ τὰς μηλέας, καὶ τὴν ἄλλην ὀπώραν, ἐλέγον μὲν εἶναι τρισκαιδεκάφορον. ἐνὸς γὰρ μηνὸς δὲ παρ' αὐτοῖς Μινῴου, δὶς καρποφορεῖν. ἀντὶ δὲ πυρῶν, οἱ στάχυες ἄρτους ἑτοίμους ἐπ' ἄκρου φύουσιν, ὥσπερ μύκητας. πηγαὶ δὲ πρὸ τῆς πόλεως ὕδατος μὲν, πέντε, καὶ ἑξήκοντα, καὶ τριακόσιαι. μέλιτος δὲ, ἄλλαι τοσαῦται. μύρου δὲ, πεντηκόσιαι. μικρότεραι μέντοι αὗται. καὶ ποταμοὶ γάλακτος ἑπτὰ, καὶ οἴνου ὀκτώ.

quæ vice ros est tepidus in pelvibus: vestibus utuntur purpureis, ex tenuissimis aranearum telis. Illi corpora non habent, sed sunt impalpabiles, & sine carne. Formam autem & speciem tantùm præ se ferunt. Incorporei tamen cùm sint, stant, moventur, intelligunt, & vocem emittunt. In summa, videtur eorum anima nuda circumvagari, similitudine corporis circumdata. At nisi quis tetigerit, non possit deprehendere non esse corpus quod videt. Nam sunt ut umbræ rectæ, non nigræ. Nemo etiam senescit, sed ea qua venit ætate, permanet. Neque etiam nox apud ipsos, neque prorsus clara dies est: sed quale est sub auroram crepusculum nondum orto sole, talis lux terram habet. Vnum quoque duntaxat noverunt annî tempus. Nam apud ipsos semper est Ver, unusque ventus spirat Zephyrus. Ac locus omnibus floribus, omnibus plantis cùm mansuetis, tum umbrosis viret. Etenim vineæ duodecies ferunt, & singulis mensibus fructum edunt: malos etiam, & punicas, cæteraque pomos ter decies ferre dicunt. Nam mense, quem Minoum appellant, bis fructum producere tradunt. Frumenti vice, spicæ paratos panes in summitate, ut fungos emittunt. Fontes circum urbem sunt, aquæ quidem trecenti sexaginta quinque, mellis verò, alii totidem, unguenti quingenti, sed hi minores sunt. Flumina lactis, septem: vini, octo.

1 Ὁμοιότητα] Angl. ὁμοιότητι. Aliam tamen lectionem sequutus est Interpres. *Edit.*

1 Sta-

τὸ δ' συμπόσιον, ἔξω τ' πόλεως πεπείηται, ἐν τῷ Ἠλυσίῳ καλλιμήλῳ πεδίῳ. λειμὼν δέ ἐστι κάλλιστος. καὶ περὶ αὐτὸν, ὕλη παντοία, πυκνὴ, ἐπισκιάζουσα τὰς κατακειμένας. καὶ φορμοὶ μὲν ἐκ τ' ἀνθέων ταυτοεἰδῶν), ἀμφορεῖς) δ', καὶ ἀμφίβυσοι ἕκαστα οἱ ἄνεμοι, πλὴν οἴνου δ' οἰνοχοῆν. τάττα γὰρ οὐδὲν δέονται), ἀλλ' ἔστι δένδρα περὶ τὸ συμπόσιον ὑάλινα, μεγάλα, δ' ἀμφιγεγάτης ὑάλης. ὁ καρπὸς δ' ἐστὶ τούτων τ' δένδρων, ποτήρια παντοῖα καὶ ἐκ κρατῆρος, καὶ τὰ μεγέθη. ἐπειδὰν δή τις ἐς τὸ συμπόσιον, τρυγήσεις ἴη, ἢ καὶ δύο τ' ἐκπωμάτων, ἐμφορεῖται). τὰ δ', αὐτίκα οἴνου πλήρη γίνεται). οὕτω μὲ πάντων. ἀνὰ δ' τ' στέφανοι, αἱ ἀηδόνες, καὶ τἄλλα τὰ μουσικὰ ᾄδουσι, ἐκ τ' πλησίον λειμώνων θῖς στόμασιν ἀνθολογοῦντες, καταπίπτῃ αὐτὰς μετ' ᾠδῆς ὑπερπετόμενα. καὶ μίαν καὶ μυρίζουσι) ἁδύ. νιφέλαι πυκναὶ ἀναπνέουσαι μύρων ἐκ τ' πηγῶν, καὶ δ' ποταμοὶ, καὶ ἐπιῤῥέουσι τὸ συμπόσιον, ἠρέμα τ' ἀνέμων ἀποβλύζοντων, ὕπνῳ λεπτῷ, ὥσπερ δρόσῳ. ἐπὶ δ' τῷ δείπνῳ, μουσικῇ τε, καὶ ᾠδαῖς χολάζουσιν. ᾄδει δ' αὐτοῖς τὰ Ὁμήρου ἔπη καλίστα. καὶ αὐτὸς δὲ πάρεστι, καὶ συνᾴδεται αὐτοῖς, ὑπὲρ τ' Ὀδυσσέα κακεκέμενον. οἱ μὲν δὴ χορῷ, ἐκ παίδων εἰσὶ, καὶ παρθένων. ἐξάρχουσι δὲ, καὶ συνᾴδουσιν, Εὐνομός τε ὁ Λοκρὸς, καὶ Ἀρίων ὁ λέσβιος, ἐς Ἀνακρέων, ἐς Στησίχορος. ἐς γὰρ ἐς τοῦτον παρ' αὐτοῖς εἰκασμένον, ἤδη τ' Ἑλένης αὐτῷ διηλλαγμένης. ἐπειδὰν δὲ ὕστοι πάντων). ᾄδοντες, δεύτερος

octo. Convivium extra urbem in Elysio campo celebratur: quod pratum est pulcherrimum, & circa illud, nemus omni arborum specie constitum, umbram faciens discumbentibus: stratum autem è floribus substernunt. Omnia ministrant, & afferunt venti: præter quàm quòd vinum non fundunt: siquidem eo non indigent. Nam circa convivium sunt arbores vitreæ magnæ, summè pellucidi vitri: omniumque arborum fructus sunt pocula ex omni specie operis, & magnitudinis. Vbi autem quis ad convivium accesserit, unum vel duo pocula decerpta mensis apponit: eaque vino protinus implentur. Sic quidem bibunt. Pro sertis verò luscinix, cæteræque volucres canoræ, flores è proximis pratis ore legentes, ipsos tanquam nive, cum cantu supervolando, aspergunt. Porrò & ad hunc modum inunguntur. Nubes densæ unguentum ex fontibus, & flumine attractum, convivio imminentes, ventis sensim exprimentibus: tenuissimum quiddam velut rorem pluunt. Atque in cœna Musicæ vacant, & cantilenis, in primisque canuntur Homeri versus, ipseque adest, & supra Vlyssem discumbens cum illis epulatur. Choreæ sunt è pueris & virginibus: inter quos cantum auspicantur, concinuntque Eunomus Locrus, Arion Lesbius, & Anacreon, & [1] Stesichorus: quem Helena jam ipsi reconciliata apud eos vidi. Et postquam hi finem canendi fecerunt, succedit chorus secundus

1 *Stesichorus*] Poëta propter Helenæ vituperationem oculis captus non prius, nisi placato palinodia oblæso numine, videre potuit Lucianus Macrob. *Cogn.*

χορὸς παρίεχε] σὺν κύκνοις, καὶ χελιδόσι, καὶ ἀηδόσιν. ἐπειδὰν δὲ καὶ αὐτοὶ ἄσωσι, τότε δὴ πᾶσα ἡ ὕλη ἐπαυλεῖ, τὸ ἀνίημαι κηταρχόντων. μίγνυσι δὲ καὶ ὡδὴ Ἀφροδισίων ἐκεῖνο ἔχουσι, πηγαί εἰσι δύο [1] περὶ τὸ συμπόσιον, ἡ μὲν, γέλωτος, ἡ δὲ, ἡδονῆς. σὺν τούτων ἑκατέρας, πάντες οἱ δεῖπνοι τὰ ἀμφίας πίνουσι. καὶ τελειοῦσιν ἡδόμενοι, καὶ γελῶντες, ἀμφότερα. βέλομαι δὲ εἰπεῖν καὶ ἐπισήμους ἤδη τινας παρ' αὐτοῖς ἐθεασάμην. πάνυ μὲν τοὺς ἡμιθέους, καὶ τοὺς ἐπὶ Ἴλιον στρατεύσαντας, πάλαι δὲ καὶ Λοκρὸν Αἴαντα. ἐκεῖνον δὲ μόνον ἔφασκον οὐ τοῦ τῶν ἀσεβῶν χώρου κολάσεως βαρβάρων δὲ, Κύρους τε ἀμφοτέρους, καὶ τὸν Σκύθην Ἀνάχαρσιν, καὶ τὸν Θρᾷκα Ζάμολξιν, καὶ Νομᾶν τὸν Ἰταλιώτην. καὶ μὴν καὶ Λυκοῦργον τὸν Λακεδαιμόνιον, καὶ Φωκίωνα, καὶ Τέλλον, τοὺς Ἀθηναίους. καὶ τοὺς σοφοὺς, ἅπαν πλεονάσαι. εἶδον δὲ καὶ Σωκράτους τὸν Σωφρονίσκου, ἀδελφιδοῦν μὲν Νέστορος, καὶ Παλαμήδους. περὶ δὲ αὐτὸν, ἅπαν Ὑακίνθου τε τοῦ Λακεδαιμονίου, καὶ ὁ θεσπιεὺς Νάρκισσος, καὶ Ὕλας, καὶ ἄλλοι καλοί. καί μοι ἐδόκει ἐρᾶν καὶ Ὑακίνθου. τὰ πολλὰ δ' ὡς ἐκεῖνον διήλεγχον. ἐλέγετο δὲ καὶ ζηλοτυπῆσαι αὐτῷ ὁ Ῥαδάμανθυς, καὶ ἠπειλημένην πολλάκις ἐκκαλεῖν αὐτὸν ἐκ τῆς νήσου, ὡς Φλυαρῶν, καὶ μὴ θέλοντα ἀφεῖς τὴν εἰρωνείαν, διώκειν. Πλάτων δὲ μόνος οὐ παρῆν, ἀλλ' ἐλέγετο καὶ

dus ex cycnis, hirundinibus, & philomelis, quæ postquam cecinerint, jam tota sylva ventis auspicantibus resonat. Maximum autem ad lætitiam illud habent, quòd circa convivium duo sunt fontes, unus quidem risus, alter verò voluptatis: ex quibus ambobus initio convivii omnes bibunt, deinde reliquum læti ac ridentes exigunt. Cæterùm aliquos ex insignibus viris, quos apud eos vidi, recensere volo, omnes quidem [2] semideos, & qui contra Ilium militarunt, præter Ajacem Locrensem, quem solum in sedibus impiorum supplicio affici affirmabant. Ex barbaris autem utrumque Cyrum, Scythamque Anacharsim, & Thracem Zamolxin, & Numam Italum, quinetiam Lycurgum Lacedæmonium, Phocionemque & Tellum Athenienses, & excepto Periandro, sapientes omnes. Vidi etiam Socratem Sophronisci filium, cum Nestore, & Palamede nugantem: circa quem erant Hyacinthus Lacedæmonius, & Thespiensis Narcissus, Hylas, aliique formosi. Videbatur autem mihi, idque multis argumentis, Hyacynthum amare. Et ferebatur Rhadamanthus illi succensere, ac sæpenumero comminatus esse, si pergeret ineptire, & nisi omissa simulatione convivaretur, se illum ex Insula ejecturum. Solus Plato non aderat, sed conditam à se

1 Περὶ] Angl. παρὰ. Bourd.

2 *Semideos*] Semidei non integri dii, neque homines sed altero parente divino, altero humano, aut semidei ratione virtutis. Tertull. quatuor Gentilium deorum differentias fuisse scribit, quorum quidam selecti & majorum gentium dii vocati sunt, quidam Semidei & Heroes, quidam Medioximi, & quidam Semones. *Cogn.*

αὐτὸς ἐν τῇ τοῦ αὐτοῦ ἀναπλασθείσῃ πόλει οἰκεῖν, χρώμενον τῇ πολιτείᾳ, καὶ τοῖς νόμοις, οἷς συνέγραψε πολιτεύεσθαι. οἱ μὲν τοιοῦτοι ἀμφ' Ἀρίσιππόν τε, καὶ Ἐπίκουρον, τὰ πρῶτα παρ' αὐτοῖς ἐφέροντο, ἡδεῖς τε ὄντες, καὶ κεχαρισμένοι, καὶ συμποτικώτατοι. παρῆν δὲ καὶ Αἴσωπος ὁ Φρὺξ. τούτῳ δὲ, ὅσα καὶ μιλτοποιοῦ χρῶν. Διογένης μὲν γὰρ ὁ Σινωπεὺς, τοσοῦτον μετέβαλε τὸ τρόπον, ὥστε γῆμαι Λαΐδα τὴν ἑταίραν, ὀργιάδαί τε τοῦ μίσους πολλάκις ἀνιστάμενον, καὶ παρενοεῖν. τῶν δὲ Στωϊκῶν, οἱδεὶς παρῆν. ἐπὶ γὰρ ἐλέγχου ἀναβαίνειν τὸ τῆς ὀρθοῦ λόγου. ἡκούομεν δὲ καὶ ὡδὲ Χρυσίππου, ὅτι ὁ σοφὸς ἐν αὐτῷ ἐπιδεῖται τῆς νέσου θέμις, πρὶν τὸ πέπερι ὃν ἑαυτὸν ἐκκαθάρῃ. τοὺς δὲ Ἀκαδημαϊκοὺς ἔλεγον ἐθέλειν μὲν ἐλθεῖν, ἐπέχειν δ' ὅπη, καὶ διασκέψασθαι. μὴ δὲ γὰρ αὐτὸ τοῦτο πως καταλαμβάνειν, εἰ καὶ νῆσός τις τοιαύτη ἐστίν. ἄλλως τε, καὶ τῷ ἐπὶ τῆς Γαδαμάνθυος οἴμῳ κελεύειν ἐδεδικέναι, ὅτι καὶ τὸ κρατίστειον αὐτοὶ ἀπηρκότες. πολλοὺς δὲ αὐτῶν ἕκαστον ὁρμηθέντας, ἀκηλυθεῖν τοῖς ἀφικνουμένοις, ὑπὸ ναυτίας δὲ ἀπολείπεσθαι, μὴ καταλαμβάνοντας, καὶ ἀναστρέφειν ἐκ μέσης τῆς ὁδοῦ. οὗτοι μὲν οὖν [1] ἦσαν ἀξιολογώτατοι τῶν παρόντων. πιμῶσι δὲ μάλιστα τὴν Ἀχιλέα. καὶ μὴν τοῦτοι, Θησέα. ὡδὲ δὲ συνουσίας, καὶ ἀφροδισίων, ὕπου φορυσί. μίτρηται μὲν ἀναφανδὸν, πάντων ὁρώντων, καὶ γυναιξὶ καὶ ἄρσεσι, ἐν ὁδαμῶς τοῦτο αἰσχρὸν αὐτοῖς δοκεῖ. μόνῳ δὲ Σωκράτης διέμενυτο, ἢ μᾶλλον καθαρῶς πλησιάζειν τοῖς νέοις. καὶ μέντοι πάντες αὐτὸν ἐπορκεῖν κατεγίγνωσκον.

se civitatem habitare dicebatur, ubi repub. & legibus, quas tulerat, uteretur. Porrò Aristippus, & Epicurus primas apud illos terebant, cùm jucundi, hilaresque essent, & compotores suavissimi. Aderat & Phryx Æsopus, quo morione utuntur. Ac Diogenes Sinopensis, tantùm à pristinis moribus degeneravit, ut Laidem meretricem uxorem duxerit, & subinde surgendo temulentus saltet, debaccheturque. At Stoicorum nullus aderat: etenim arduum virtutis collem conscendere dicebantur. Quin & de Chrysippo audivimus, illi fas non esse priùs in insulam ingredi, quàm quartò se helleboro purgarit. Academicos venire velle dicebant, sed hærere adhuc, & considerare, quòd non satis capiant talisne sit insula, necne. Verùm ut conjicio, Rhadamanthi judicium metuerunt, ut qui vim judicandi sustulerint. Quanquam multos ex ipsis impulsos esse dicebant ad eos sequendum, qui præcesserant: sed præ pigritia defecisse, nec assequi potuisse, sed è medio itinere rediisse. Ergo eorum qui aderant, hi maximè memorabiles erant. In primis verò Achillem, & post hunc, Theseum colunt. Quod ad coitum, & Venerem attinet, ita sentiunt. Commiscentur palam, omnium in conspectu, idque cùm fœminis, tum maribus: quod haudquaquam turpe arbitrantur. Solus Socrates dejerabat, se cum adolescentibus innocenter versari, & quidem cùm omnes illum dejerare scirent:

1 Ἦσαν ἀξιολογώτατοι] Flor. λογικώτατοι. Bourd.

1 Ea-

πολλάκις γὰρ ὁ μὲν Ὑάκινθος, ἡ δὲ Νάρκισσος, ὡμολόγουν. ἐκεῖνος δ', ἠρνεῖτο. αἱ δὲ γυναῖκες, εἰσὶ πᾶσαι κοιναί, καὶ οὐδεὶς φθονεῖ τῷ πλησίον, ἀλλ' εἰσὶ τοῦτο μάλιστα Πλατωνικώτατοι. καὶ οἱ παῖδες δέ, παρέχουσι ταῖς βουλομέναις, οὐδὲν ἀπολέγοντες. ὅπου δὲ δύο ἢ τρεῖς ἡμέραι διεληλύθεισαν, καὶ παρεληλύθει ἐγὼ Ὁμήρου τοῦ ποιητοῦ, σχολῆς οὔσης ἀμφοῖν, τά τε ἄλλα ἐπυνθανόμην, καὶ ὅθεν εἴη, λέγων τοῦτο μάλιστα παρ' ἡμῖν εἰσὶ τῶν ζητεῖται. ὁ δέ, αὐτὸς μὲν ἀγνοεῖν ἔφασκεν. οἱ μὲν, γὰρ Χῖον. οἱ δὲ, σμυρναῖον. πολλοὶ δέ, κολοφώνιον αὐτὸν νομίζουσιν. εἶναι μέντοι ἔλεγε Βαβυλώνιος. ἐκ παρὰ γε τοῖς πολίταις, οὐχ Ὅμηρος, ἀλλὰ Τιγράνης καλεῖται. ὕστερον δὲ ὁμηρεύσας παρὰ τοῖς Ἕλλησιν. ἀλλάξαι τὴν προσηγορίαν. ἔτι δὲ καὶ πρὸς τῇ ἀγεννεστέραν σχεῖν ἐπωνυμίαν, εἰ ὑπὸ ἐκείνοις εἴη γεγραμμένοι. καὶ ὃς ἔφασκε πείθειν; αὐτὸς εἶναι, καταγινώσκειν δὲ τῶν ἀμφὶ τὸν Ζηνόδοτον, καὶ Ἀριστάρχου Γραμματικῶν πολλὴν τὴν ψυχρολογίαν. ἐπεὶ δὲ ταῦθ' ἱκανῶς ἀπεκέκλειτο, πάλιν αὐτὸν ἠρώτων, τί δή ποτε λάθρᾳ τὸ μηνίδιον τὴν ἀρχὴν ἐποιήσατο. καὶ εἶπεν ὃς, ὅτιπερ ἐπλήγη αὐτῷ, μηδὲν ἐπιτηδεύσαντι. καὶ μὴν κἀκεῖνο ἐπεθύμουν εἰδέναι, εἰ πρότερον ἔγραψε τὴν Ὀδύσσειαν τῆς Ἰλιάδος, ὡς πολλοί φασιν. ὁ δέ, ἠρνεῖτο. ὅπερ μὲν γὰρ οὐδὲ τυφλὸς ὢν, ὃ καὶ αὐτὸ πρὸς αὐτοῦ λέγουσιν, αὐτίκα ἠπιστάμην. ἐώρᾳ γὰρ, ὥστε οὐδὲ πυνθάνεσθαι ἐδεόμην. πολλάκις δὲ καὶ ἄλλοτε τοῦτο ἐπέσκεψα, εἴ ποτε αὐτοσχολὴν ἄγοντα ἑώρων. πρέπων γὰρ ἂν τι ἐπυνθανόμην αὐτοῦ. καὶ ὃς, προθύμως πάνυ ἀπεκρίνετο. καὶ μάλιστα τῇ δίκῃ, ἐπειδὴ

rent: siquidem Narcissus & Hyacinthus fatebantur, ille verò negabat. Communes sunt fœminæ omnes, neque quisquam vicino invidet: sed sunt in hac re maximè Platonici. Pueri quoque sui copiam volentibus faciunt, nihil reluctantes. Vix autem, duos tresve dies ab adventu meo præterierant, quando Homerum adivi, cùm utrique vacaret: & cùm alia sciscitatus sum, tum cujas esset, dicens illud apud nos adhuc maximè controverti. Ille verò se nescire, respondit. Nam quidam Chium, alii Smyrnæum, nonnulli Colophonium arbitrantur. Ipse verò se Babylonium esse ajebat: & à suis civibus, non Homerum, sed Tigranem vocari: postea verò cum apud Græcos obses esset, appellationem mutasse. Præterea rogabam, num ab ipso scripti essent versus illi qui rejiciuntur. Ille autem subs omnes esse asseverabat. Quare Zenodoti & Aristarchi Grammaticorum frigidas observationes damnabam. Vbi autem hæc abundè respondisset, iterum rogabam quamobrem ab ira poëmatis initium duceret. Sic enim, inquit, mihi nihil studio agenti in mentem venit. Tum & illud scire cupiebam, an, quod multi dicunt, Odysseam Iliade priorem scripserit. Ille verò negabat. Ipsum verò cæcum non esse, quod etiam dicunt, mox cognovi: vidi enim. Itaque veritus sum percontari. Quin idem alias sæpe agebam, ubi illi vacare viderem. Cumque illum adirem, & interrogarem, is ad omnia promptè respondebat, præsertim

post-

ἀναφήσειν. ὧδε γάρ τις γραφὴ κατ' αὐτοῦ ἀπενεγθῆναι ὕστερον ἀπὸ Θερσίτου, ἐφ' οἷς αὐτὸν ἐν τῇ ποιήσει ἔσκωψε, καὶ νικήσειν Ὅμηρος, Ὀδυσσέως σωηγορήσαντος. ἐς δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους τούτους, ἀφίκετο καὶ Πυθαγόρας ὁ Σάμιος, ἐπτάκις ἀλλαγείς, καὶ ἐν τοσούτοις ζώοις βιοτεύσας, καὶ ἐκτελέσας τὰς ψυχῆς τὰς περιόδους. ὧν δὲ χρυσοῦς ἦλον τὸ δεξιὸν ἡμίτομον. καὶ ἐμελέτη μὲν συμπολιτεύεσθαι αὐτοῖς, ἐνεδιάζετο δὲ ἔτι, πότερον, Πυθαγόραν, ἢ Εὔφορβον αὐτὸν ὀνομάζειν χρή. ὁ μὲν τοι Ἐμπεδοκλῆς, ἤλγει μὲν καὶ ὅτε περιέφθη. καὶ τὸ σῶμα ὅλον ἀπληνέν. ἐμοὶ δὲ παρεδόκησέ γε, καί τοι πολλὰ ἱκετεύων. προῆκτο δὲ ὁ χορὸς, ἐνέκα ὁ ἀγὼν, τὰ παρ' αὐτοῖς γενησόμενα. ἠγωνοθέτει δὲ Ἀχιλλεὺς τὸ πέμπτον, καὶ Θησεὺς τὸ ἕβδομον. τὰ μὲν δὴ ἄλλα, μακρὸν ἂν εἴη λέγειν. τὰ δὲ κεφάλαια τῶν πραχθέντων, διηγήσεμαι. [2] πάλαι μὲ νικήσει Κᾶρος ὁ ἀφ' Ἡρακλείας, Ὀδυσσέα περὶ τῶν ὅπλων καταγωνισάμενον. πυγμὴν δὲ ἴσην ἐχέτην Ἀρείῳ τε καὶ Αἰγυπτίῳ, ὃς ἐν Κορίνθῳ τέθαπται, καὶ Ἐπειῷ, ἀλλήλοις συνελθόντων. παγκρατίῳ δὲ ἐπῆλθεν ἆθλα παρ' αὐτοῖς. τὰ μέντοι δρόμου, οὐκ ἔπ μέμνημαι τίς νικήσε. ποιητῶν δὲ, τῇ μὲν ἀληθείᾳ, πολὺ ἐκράτει Ὅμηρος. νικήσει δὲ ὅμως Ἡσίοδος. τὰ δ' ἆθλα, ἦν ἅπασι στέφανος, πλακεὶς ἐκ πτερῶν παῶ

postquam causam vicit. Nam illum contumeliæ Thersites accusaverat, quòd se in poëti esset cavillatus. At patrocinante Vlysse vicit Homerus. Eodem tempore advenit Pythagoras Samius septies mutatus, qui in tot animalibus vixit, & animæ errores consummavit. Aurea autem tota erat pars ejus dextra: & visum est, ut communi cum illis republica uteretur: & dubitabat adhuc utrum Pythagoræ, an [1] Euphorbi nomine appellandus esset. Venit etiam Empedocles ille circumcoctus, totoque corpore assatus: ac receptus non est, quanvis id multis precibus postularet. Progressu verò temporis initum est certamen quod apud illos Thanatusia vocatur. Quintum Achilles: septimum Theseus instituit. Porrò quid in totum actum sit, commemorare longum esset: verùm summam, & capita rerum perstringam. Lucta vicit Carus Heraclides, qui pro corona cum Vlysse decertavit. Pugilatu fuerunt pares Arius Ægyptius, qui Corinthi sepultus est, & Epeus unà congressi. Pancratii autem nulla præmia apud eos proponuntur. Nec ampliùs memini quis cursu superaverit. Ex poëtis, ut verè dicam, quanquam longè excellebat Homerus, vicit tamen Hesiodus. Cæterùm præmia omnibus erant corona ex pavonum plumis contexta, Tum

1 *Euphorbi*] Trojanus fuit adolescens Panthi filius fratris Hecubæ, teste Homero Il. 17. leg. Laert. in Pythag. & Ovid. lib. 15. Met. *Cogn.*

2 Πάλαι μὲ νικήσει Κᾶρος ὁ ἀφ' Ἡρακλείας] Sic vertit interpres, nullibi invenio Carum illum luctatorem egregium. Rursus hoc loco legendum est Κάπυος ὁ ἀφ' Ἡρακλείας, *Capius post Herculem primus*, de quo supra fusè diximus. *Palm.*

νίαν. ἄρὰ δὲ ἐξ ἀγῶνος σωτηρίας γενομένης, ἠγγέλθη οἱ ἐν τῷ χωρίῳ τῶν ἀσεβῶν κολαζόμενοι, ἀπορρήξαντες τὰ δεσμὰ, καὶ τῆς φρουρᾶς ἐπικρατήσαντες, ἐλαύνειν ἐπὶ τὴν νῆσον. ἡγεῖτο δὲ αὐτῶν, Φάλαριν τε τὸν ἀκροφαντῖνον, καὶ Βούσιριν τὸν Αἰγύπτιον, καὶ Διομήδη τὸν Θρᾷκα, καὶ τὸν ἐπὶ Σκείρωνα, καὶ Πιτυοκάμπτην. ὡς δὲ ταῦτ' ἤκουσεν ὁ Ῥαδάμανθυς, ὁπλίζεται τοὺς ἥρωας ἐπὶ τοὺς πολεμίους. ἡγεῖτο δὲ Θησεύς τε, καὶ Ἀχιλλεὺς, καὶ Αἴας ὁ Τελαμώνιος, ἤδη σωφρονῶν. καὶ συμμίξαντες, ἐμάχοντο. καὶ οἱ μὲν ἥρωες, Ἀχιλλέως τὰ πλεῖστα κατορθώσαντος. ἠρίστευσε δὲ καὶ Σωκράτης ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ τεταγμένος πολὺ μᾶλλον, ἢ ὅτε ζῶν ἐπὶ Δηλίῳ ἐμάχετο. ὑποστάντων γὰρ τὸν πολεμίων, οὐκ ἔφυγε. καὶ τὸ ὑπεσταλμένον ἀπεῖπε λίθ. ἐφ' οἷς καὶ ὕστερον ἐξηρέθη αὐτῷ ἀγαστῖνον, καλός τε, καὶ μέγας παραδόσεως τοῦ σοφιστοῦ. [6] ἔνθα συγκαλῶν τοὺς ἑταίρους, διελέγετο, νεκρομαθημένον τὸ πᾶν σοφισταῖς ἀνύσας. συλλαβόντες δὲ τοὺς νενικημένους, καὶ

Tum absoluto certamine nunciatum est eos qui in impiorum loco plecterentur, ruptis vinculis, & superata custodia in insulam irrumpere. Eorum verò duces esse [1] Phalarim Agrigentinum, [2] Busirim Ægyptium, [3] Diomedem Tracium [4] & Scironem, & [5] Pityocampten. Quibus auditis Rhadamantus, ad litus Heroas componit. Ducebat exercitum Theseus, & Achilles, & Ajax Telamonius, jam mentis compos. Illi consertis manibus pugnarunt: viceruntque Heroës Achille in primis rem strenuè gerente. Fortiter se gessit & Socrates in dextro cornu constitutus, multoque fortiùs, quàm quum vivus adhuc apud Delium pugnaret. Nam ingruentibus hostibus non fugit, sed intrepido vultu constitit. Ideoque præmio donatus est, horto videlicet suburbano, magno & pulchro, in quem convocatis aliis differebat: quem locum Necracademiam nuncupavit. Comprehensos igitur, & vinctos illos qui

1 *Phalarim*] Hic Agrigentinorum tyrannus, cui Perillus taurum æneum fabricavit quo impositi noxii dum torrerentur tauri mugitum reddebant. Sen. lib. 2. de Clem. c. 4. & lib. 2. de Ira. *Cogn.*

2 *Busirim*] Busiris rex Ægyptiorum Neptuni & Libiæ filius qui Thrasii concilio hospites inviolabat incognitos, & eorum sanguine pluviam eliceret cujus penuria Ægyptus novem annis laboraverat. Senec. loco cit. *Idem.*

3 *Diomedem*] Diomedes rex Thraciæ dum equos suos humana carne aleret, in Tytida opido truculentus ab Hercule equis ipsis ad devorandum objectus est. Ovid. 9. Met. *Idem.*

4 *Et Scironem*] Latronem insignem qui proximos Megaris scopulos insidens, in viatores prætereuntes, nullo non crudelitatis genere sæviebat, hunc Theseus occidit. *Idem.*

5 *Pityocampten*] Schinim insignem latronem, qui circa Isthmi initium teste Pausan. miro crudelitatis genere sæviebat. de eo Plutarch. in Thes. *Idem.*

6 Ἔνθα συγκαλῶν τοὺς ἑτάρους] Sic legit interpres. At ego puto legendum ἑταίρους, nam & infra in Demonacte discipulos Socratis, de quo hic loquitur, ἑταίρους vocat: εἰσὶν δ' οἱ τινὲς τῶν ἑταίρων, & rursus: τῶν ἑταίρων τις ἐφη τωγε. Palm.

1 Ar

δήσαντες, αὖθις ἀπέπεμψαν ἐπὶ μᾶλλον κολασθησομένους. ἔχαψε δὲ καὶ τοῦτῳ τῷ μάχην Ὅμηρος. καὶ ἀπιόντι μοι, ἔδωκε ζ' βιβλία κομίζειν τοῖς παρ' ἡμῖν ἀνθρώποις. ἀλλ' ὕστερον κ' τοῦτα μ' τ' ἄλλων ἀπωλέσαμεν. ὧν ἡ ἀρχὴ δ' ποιήματος αὕτη, Νῦν δέ μοι ἔννεπε μοῦσα μάχην νεκύων ἡρώων. τότε δ' ὧν κυάμους ἐψήσαντες, ὥσπερ παρ' αὐτοῖς νόμος, ἐπειδὴν πόλεμον κατορθώσωσιν, εἰστιῶντό τε ἐπινίκια, καὶ ἑορτὴν μιχίστην ἦγον. μόνῳ δ' τούτῳ ὑ μετέσχε Πυθαγόρας, ἀλλ' ἄσιτος πόρρω ἐκαθέζετο, μυσαττόμενος τὴν κυαμοφαγίαν. ἤδη δ' μηνῶν ἓξ διεληλυθότων, καὶ μεσοῦντα τ' ἕβδομον, νεώτερα συνίστατο πράγματα. Κίνυρας γὰρ ὁ δ' Σκινθάρου παῖς, μέγας τε ὢν, καὶ καλὸς, ἤρα πολὺν ἤδη χρόνον τ' Ἑλένης. καὶ αὕτη δ' οὐκ ἀφανὴς ἦν, ἐπιμανῶς ἀγαπῶσα τ' νεανίσκον. πολλάκις γὰρ κ' δίνδυον ἀλλήλοις ἐν τῷ συμποσίῳ, καὶ πεῖσαι. καὶ μόνοι ἐξανιστάμενοι, ἐπλανῶντο καὶ τὴν ὕλην. καὶ δὴ τὰ ἐρωτῶν, κ' ἀμηχανίας, ἐβουλεύσατο ὁ Κίνυρας ἁρπάσας τὴν Ἑλένην. ἐδόκει δ' κἀκείνη ταῦτα, οἴκαδε ἀπιόντας ἐς τινα τ' ἐπικειμένων νήσων, ἤτοι ἐς τὴν Φοινὰ, ἢ ἐς τὴν Τυρόεσσαν. συνωμόσαντο δ' πάλαι συνεπιλήψεσθαι τρεῖς τ' ἑταίρων τ' ἐμῶν, τοὺς θρασυτάτους. τῷ μὲν πατρὶ, οὐκ ἐμήνυσε ταῦτα. ἠπίστατο γὰρ τὰ αὐτὰ κολασθησόμενον. ὡς δ' ἐδόκει αὐτοῖς, ἐπλευν τὴν ἐπὶ Φοινὰν. καὶ ἐπὶ νυὸς ἐγένετο, ἐγὼ μὲ ὐ παρῆν. ἐτύγχανον γὰρ ἐν τῷ συμποσίῳ κεκοιμημένος. οἱδὲ, λαθόντες τοὺς ἄλλους, ἀναλαβόντες τὴν Ἑλένην, ταὐτὰ ἀπῆλθον ἀπὸ χθόνος. περὶ

qui victi fuerant, multò graviùs puniendos iterum dimiserunt. Pugnam hanc scripsit Homerus, suosque libros abeunti mihi dedit, ad nostros homines deferendos. Sed eos unà cum reliquis posteà amisi. Hujusmodi autem erat poëmatis initium. *Nunc mihi Musa refer pugnam heroum extinctorum.* Tunc igitur cùm pro more fabas coxissent, *re in* bello præclarè gesta, Epiniciorum epulum celebrarunt, & solenne festum egerunt. Solus Pythagoras abstinuit, seditque procul impastus, ab illo fabarum esu abhorrens. Iam verò sex mensibus exactis, circa septimi medium, novæ res ortæ sunt. Nam Cinyrus Scinthari filius, magnus, & formosus, Helenam jamdudum amabat, Ipsamque juvenis insano amore captam esse, manifestum erat: siquidem in convivio alter alteri annuebat, & præbibebat, solique surgentes in sylva deerrabant. Tandem præ amoris impotentia consilium cepit Cinyrus rapiendi Helenam. Hoc verò probabat illa, ut in aliquam adjacentium insularum sive in Phello, sive in Tyroessam secederent. Iamque olim conjuratos tres ex meis sociis, audacissimos assumpserunt. Nec patri hoc significavit, quia sciebat se illi pœnas daturum. Atque ut decreverant, consilium exequuti sunt. Vbi verò nox advenit non adfui, quia in convivio dormiebam. Tum illi clam aliis correpta Helena, maturè se subduxe-

1 Κολασθησόμενον] Floren. κωλυθησόμενον. Bourd.

δὲ τὸ μεσεύχτιον ἀνεγρόμενος ὁ Μενέλαος, ἐπὶ ἔμαξε τὴν σύνευνον γυναῖκα, βοήν τε ἴσχ. καὶ τὸ ἀδελφὸν Ἀγαλαέων, ἅμα σφῶν τὰ βασίλεια καὶ Ῥαδαμάνθυν. ἡμέρας δ' ὑποφαινούσης, ἔλεγον οἱ σκοποὶ κατόπτην τὴν ναῦν, ἱ πολὺ ἀπέχουσαν. ὅτω δὴ ἐμβιβάσας ὁ Ῥαδάμανθυς πεντήκοντα τῶν ἡρώων εἰς ναῦν μονόξυλον, ἀσφοδελίνην, παρήγειλε διώκειν. οἱδὲ, ὑπὸ σπουδῆς ἐλαύνοντες, περὶ μεσημβρίαν κατέλαμβάνουσιν αὐτὸς, ἄρτι εἰς τὸ γαλακτώδη Ὠκεανὸν ἐμβαίνοντας, πλησίον τῆς Τυρρίσσης. ἔνθ' τοσοῦτον ἦλθον ἀφ' ἑαυτῶν. καὶ ἀνιαθέντες μὲν τὴν ναῦν ἀλύσει ῥαδίᾳ, κατέπλεον. ἡ μὲν δὴ Ἑλένη, ἐδάκρυέ τε, καὶ ἤχθετο, καὶ συνεκαλύπτετο. τοὺς δ' ἀμφὶ τὸ Κίνυρον ἀνακρίνας ὕστερον ὁ Ῥαδάμανθυς, εἴ τινες καὶ ἄλλοι αὐτῶν σωίσασιν, ὡς οὐδένα εἶπον, εἰς τὸ αὐδίων δῆσας, ἀπέπεμψεν ἐς τὸ ἀστρῶν χῶρον, μαλάχῃ ὕστερον μαστιγώσων. ἐψηφίσαντο δὲ καὶ ἡμῖν ἐμβιβάσαντες ἀπέπεμπειν ἐκ τῆς νήσου, τὴν ἐπιοῦσαν ἡμέραν μόνην ἐπιμείναντες. ἔνθα δὴ ἐγὼ ἠνιάμην τι, καὶ ἐδάκρυον, οἷα μέλλων ἀγαθὰ καταλιπὼν, αὖθις πλανησόμενος. αὐτοὶ μὲν οὖν παρεμυθοῦντο λέγοντες, ὡς πολλῶν ἔτι τῶν ἀφίξεσθαι πάλιν ὑπὸ αὐτούς. καί μοι ἤδη φρόνου τι, καὶ κλισίαν ἐς τὸν αὐτὸν παρεδείκνυσαν, πλησίον τῆς ἀρίστου. ἐγὼ δὲ ὑποστὰς τῷ Ῥαδαμάνθυϊ, πολλὰ ἱκέτευον εἰπεῖν τὰ μέλλοντα, καὶ ὑποδεῖξαί μοι τὸν πλοῦν. ὁ δὲ, ἔφασκεν ἀφίξεσθαι μὲ ἐς τὴν πατρίδα, πολλὰ δὲ ὑστερον πλανηθέντα, καὶ

duxerunt. Menelaus autem cùm circa medium noctis excitatus, thorum vacuum sensisset, protinus clamore sublato, & fratre secum accepto, ad regiam Rhadamanthi contendit. Porrò illucescente die ajebant exploratores navim procul distantem apparere. Itaque Rhadamanthus cùm quinquaginta heroës in navim asphodelinam, solidoque ex ligno conflatam imposuisset, jussit eos persequerentur. At illi remis alacriter incumbentes, eos circa meridiem deprehendunt, cùm jam in lacteum Oceanum introirent: tantum viæ emensi erant, ut elaberentur. Cum igitur navem rosea catena revinxissent, reversi sunt. Ac Helena quidem flebat, & erubescebat, & se operiebat. Et cùm ex Cinyro, sociisque priùs perquisivisset Rhadamanthus, numqui alii conscii essent, neminemque dixissent: vinctos ex pudendis homines, malvaque priùs cæsos in sedem impiorum amandavit. Decreverunt etiam nos ante præstitutum tempus ex insula dimittere, concessa unius posteræ diei commoratione. Hic ego mœrore correptus lachrymabar, ut pote qui ejusmodi fœlicitate relicta rursus erraturus essem. At illi consolabantur, quòd futurum dicerent: ut propediem ad se redirem. Iamque mihi futuram sedem, vicinumque optimis quibusque tentorium ostendebant. Ego verò Rhadamanthum compellans obnixè rogabam, ut futura mihi prædiceret, & navigationem præmonstraret. Is autem me multis priùs erroribus, & periculis exantlatis, in patriam redi-

ditu-

1 Πολὺ ἀπέχουσαν] Flor. ὑποπολὺ, malè, & aliter Interp. *Bourd.*

1 Πῶς

μνδυνδύσαντα, τῇ χρόνῳ, ὁπόταν τὸ ἐπαινούμενον ἀθανασίαν ἠξέλησεν, ἀλλὰ δὴ καὶ ἐκείνους τὰς πλησίον νήσους, ἐφαίνετο ἤδη πέντε τὸν ἀριθμόν, καὶ ἄλλη ἑκτὴ πόρρωθεν, ταύτας μὲν εἶναι ἔφασκε τὰς τῶν ἀπιστῶν, τὰς πλησίον, ἀφ' ὧν δὴ ἔφη ὁρᾶς τὸ πολὺ πῦρ καιόμενον. ἑκτὴ δ' ἐκείνη τὸ ὀνείρων ἡ πόλις. μετ' αὐτὴν δ', ἡ τὸ Καλυψοῦς νῆσος. ἀλλ' ἀδέπω σοι φαίνεται. ἐπειδὰν δὲ ταύτας ἀμφιπολεύσῃς, τότε δὴ ἀφίξῃ ἐς τὴν μεγάλην ἤπειρον τὴν ἀντίπαν τῇ ὑφ' ἡμῶν κατοικουμένῃ. ἐντεῦθεν δὲ πολλὰ παθὼν, καὶ ποικίλα ἔθνη διελθὼν, καὶ ἀνθρώπους ἀμίκτους ἐπιδημήσας, χρόνῳ ποτὲ ἥξεις εἰς τὴν ἑτέραν ἤπειρον, ποσσῶν ἔπη. καὶ ἀναπάσας ἀπὸ τῆς γῆς μαλάχης ῥίζαν, ὠρεξέ μοι ταύτην, κελεύσας ἐν τοῖς μεγίστοις κινδύνοις ταύτῃ φοσθαι χεῖρα. παρήνεσε δὲ καὶ εἴ ποτε ἀφικοίμην εἰς τὴν γῆν, μήτε [1] πῦρ μαχαίρᾳ σκαλεύειν, μήτε θέρμους ἐσθίειν, μήτε παιδὶ ὑπὲρ τὰ ὀκτωκαίδεκα ἔτη πλησιάζειν. τούτων γὰρ μεμνημένον, ἐλπίδας ἔχειν τοῦ εἰς τὴν νῆσον ἀφίξεως. τότε μὲν οὖν τὰ περὶ τὸν πλοῦν παρεσκευαζόμην. καὶ ἐπεὶ καιρὸς ἦν, συνεστιώμην αὐτοῖς. τῇ ἐπιούσῃ δ' ἐλθὼν πρὸς Ὅμηρον τὸν ποιητὴν, ἐδεήθην αὐτοῦ ποιῆσαί μοι δίστιχον ἐπίγραμμα. καὶ ἐπειδὴ ἐποίησε, στήλην βηρύλλου λίθου ἀναστήσας, ἐπέγραψα πρὸς τῷ λιμένι. τὸ δ' ἐπίγραμμα, ἦν τοιοῦτο.

Λυκιανὸς παῖς πᾶσι φίλοις μακάρεσσι θεοῖσιν
Εἶδέ τε, καὶ πάλιν ἦλθε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.

diturum reſpondit. Sed tempus reditus addere noluit: at indicatis vicinis inſulis, quæ numero quinque apparebant, aliaque ſexta longiùs, hæ ſunt, ajebat, impiorum inſulæ vicinæ, in quibus ignis accenſi multum vides. Illa verò ſexta Somniorum eſt urbs, & poſt illam Calypſûs inſula, quæ tibi nondum apparet. Quas poſtquam præternavigaveris, tunc in magnam continentem devenies, ei quam incolimus oppoſitam. Hic multa paſſus, variaſque gentes pervagatus, & apud inhumanos homines peregrinatus, tandem aliquando in alteram terram devenies. Hæc ubi dixiſſet, evulſam è terra malvæ radicem mihi porrexit, jubens ut eam maximis in periculis invocarem. Admonuit etiam ut ſiquando in hanc terram devenirem, ignem gladio ne foderem, ne-ve lupinis veſcerer, ne-ve puero ſupra octodecim annos nato congrederer: quorum ſi meminiſſem, reditum hanc in inſulam ſperarem. Ibi demum navigationis commeatum comparavi, cumque opportunum eſſet, cibum cum illis ſumpſi. Die verò ſequenti, Homerum adivi rogaturus, ut duorum verſuum epigramma mihi conderet. Quod ubi fecit, erecta berylli lapidis columna, juxta portum inſcripſi. Erat autem epigramma hujuſmodi:

Lucianus charus divis hæc cuncta beatis
Vidit, & hinc patrias iterum remeavit ad oras.

Illa

[1] Πῦρ μαχαίρᾳ σκαλεύειν] De hac ſuperſtitione locus alius dicendi, præceptum eſt Pythagoræ. *Bourd.*

Μείναι δ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν, τῶν ἐπισὺς ἀναχθέντων. ἔνθα μοι κ) Ὀδυσσεὺς ἐπιστολὴν, λάθρα τῆς Πηνελόπης δόντος ἐπιτολὴν εἰς Ὠγυγίαν τὴν νῆσον Καλυψοῖ κομίζειν. συνέπεμψε δέ μοι ὁ Ῥαδάμανθυς τὸν πορθμέα Ναύπλιον, ἵν' εἰ κατακομισθείημεν εἰς τὰς νήσους, μηδεὶς ἡμᾶς συλλάβοι, ἅτε κατ' ἄλλην ἐμπορίαν πλέοντας. ἐπεὶ δ' τὸ δύωδη ἀέρος ἐπιόντος παρελήλυθειμεν, αὐτίκα ἡμᾶς ὀδμή τε δεινὴ διεδέχετο, οἷον, ἀσφάλτου, κ) θείου, κ) πίσσης, ἅμα καιομένων. κ) κνῖσα δ' παχεῖα, κ) ἀφόρητος, ὥσπερ ἀπ' ἀνθρώπων ὀπτωμένων. κ) ὁ ἀὴρ ζοφερὸς κ) ὀμιχλώδης, κ) κατέσεχεν ἑαυτῷ δρόσος πτῖλον. κ) μέντοι κ) μαστίγων ψόφος ἠκούετο, κ) οἰμωγὴ ἀνθρώπων πολλῶν. ταῦς μὲν δὴ ἄλλοις, ἃ ἐπεσήχομεν. ἧς δ' ἐπέβημεν, τοιάδε ἦν. κύκλῳ μὲν πᾶσα κρημνώδης, κ) ἀπόξηρος, πέτραις, κ) τραχυσι κατεσκληκυῖα. δένδρον δ', οὐδὲ ὕδωρ ὁπόθεν. ἀτερπὲς δὲ ὅμως κ) τὰς κρημνὰς, ἐπῄμπλα δέ πῃ ἀκανθώδης, κ) σκολόπων μεσὴς ἀτραπὸς, πολλὴν ἀμορφίαν τῆς χώρας διελθόντες. ἐλθόντες δ' ἐπὶ τὸν εἱρκτὸν, κ) τὸ πλατύτερον, ἐσῆμεν ἔνθα μὲν τὸν φύσιν ἔτι τόπου ἐζωμένοι. τὸ μὲν δὴ ἔδαφος αὐτὸ, μαχαίρας, κ) σκόλοψι πάντη ἐξηνθηκός. κύκλῳ δὲ, ποταμοὶ ἐρρέεον, ὁ μὲν, βορώδης, ὁ δ' ἕτερος δὲ, ἄμματος. ὁ δὲ ἕτερος, πυρὸς, πάνυ μέγας ὅσος, κ) ἀπέρατος. κ) ἐρίς, ὥσπερ ὕδωρ. κ) ἐκυμαίνετο, ὥσπερ θάλασσα. κ) ἰχθῦς δ' εἶχε πολλούς. τοὺς μὲν θηλοῖς ἐοικότας. τοὺς δὲ μικροὺς, ἄνθρακι πεπυρωμένοις. ἐκάλουν δὲ αὐτοὺς

Illa die commoratus: poſtera deducentibus Heroibus diſceſſi. Huc me conveniens Vlyſſes, inſcia Penelope epiſtolam ad Calypſonem in Ogygiam inſulam deferendam tradit. Nobiſcum etiam Rhadamanthus portitorem Nauplium miſit, ut ſi in Inſulas deferremur, nemo nobis tanquam mercatum alium adeuntibus, manus injiceret. Poſtquam verò progreſſi odoratum aërem præterivimus, continuò neſcio quis odor teterrimus, velut bituminis, ſulphuris & picis, ſimul ardentium, nos excepit. Nidor etiam gravis & intolerabilis, qualis aſſorum hominum: obſcurus quoque & caliginoſus aër, à quo ros quidam piceus diſtillabat. Quin & verberum ſtrepitus exaudiebatur, & multorum hominum ejulatus. Ad alias autem non applicuimus. Illa verò quam conſcendimus, talis erat. Tota circum præceps & arida, cautibus & ſaxis aſpera. At neque arbor, neque aqua inerat. Irrepſimus tamen per præcipitia, perque ſpinoſam, aculeiſque plenam ſemitam proceſſimus, perque multam regionis deformitatem tranſivimus. Et cùm ad carcerem, ſuppliciique locum deveniſſemus, primùm quidem naturam ejus mirati ſumus. Nam ſolum ipſum gladiis, paliſque efloreſcebat ubique, circum quod duo fluvii, cœnoſus unus, ſanguineus alter fluebant: intus verò igneus, atque hic ingens & immenſus, qui velut aqua fluebat, & maris inſtar agitabatur, piſcibus etiam ſcatebat, quorum aliquot torribus ſimiles erant, parvi verò, carbonibus ignitis, quos

Ly-

Λυχνίσκους. ἔσοδον δὲ μία, στενὴ λίθῳ πάντων. κατὰ πυλωρὸς ἱσταται Τίμων ὁ Ἀθηναῖος. παρελθόντες δὲ ὅμως, σὺν Ναυπλίῳ καθηγεμόνι, εἴδομεν οὓς μὲν βασιλέας, πολλοὺς δὲ ἰδιώτας. ἐν σιδήρῳ καὶ ἐγκρεμαζομένους. εἴδομεν δὲ καὶ τὸν Κίνυρον καπνῷ ὑποτυφόμενον, ὑπὸ τῶν αἰδοίων ἀπηρτημένον. ἐφοστίζουσι δὲ οἱ ξεναγηταὶ καὶ τοὺς ἐκάστων βίους, καὶ τὰς αἰτίας, ἐφ' οἷς κολάζονται. καὶ μεγίστας ἀπασῶν τιμωρίας ὑπέμενον οἱ ψευσάμενοί τι περὶ τὸν βίον, καὶ οἱ μὴ τἀληθῆ συγγεγραφότες. ἐν οἷς καὶ Κτησίας ὁ Κνίδιος ἦν, καὶ Ἡρόδοτος, καὶ ἄλλοι πολλοί. τούτους ὧν ὁρῶν ἐγὼ, χρηστὰς εἶχον εἰς τὸπίσω τὰς ἐλπίδας. ἠδέως γὰρ ἐμαυτῷ ψεύδος εἰπόντι συνηπιστάμην. ταχέως ὧν ἀναστρέψας ἐπὶ ναῦν, ᾗ ἐδυνάμην φέρειν τὸν ὦψιν, ἀπασασάμην τὸν Ναύπλιον, ἀπέπεμψα. καὶ μετ' ὀλίγον, ἐφαίνετο πλησίον ἡ τῶν ὀνείρων νῆσος, ἀμυδρὰ, καὶ ἀσαφὴς ἰδεῖν. ἔπαχθ ἦ καὶ αὐτὴ τοῖς ὀνείρασι τὸ πρόσπλησιον ὑπεῖχεν· γὰρ ἀσφαλὲς ἡμῖν, καὶ ὑπόφευγα, καὶ πορρωτέρω ὑπέβαινε. κατελαβόντες δὲ ποτε αὐτὴν, καὶ ἐπαλλάσσοντες ἐς τὸ ὕπνου λιμένα ἀσφαλῶς ὁρμούμενον, πλησίον τῶν πυλῶν τῶν ἐλεφαντίνων, ἢ τὸ τοῦ Ἀλεκτρυόνος ἱερόν ἐστι, καὶ δείλην ὀψίαν ἀπεβαίνομεν. παρελθόντες δ' ἐς τὴν πύλην, πολλοὺς ὀνείρους καὶ ποικίλους ἐωρῶμεν. ἐξῆν δὲ βάλομεν καὶ τὰ πόλεως εἰπεῖν, ἐπεὶ μηδ' ἄλλο τινὶ μέχρι τοῦ περὶ αὐτῆς. ὃς δὲ καὶ μόνος ἐπεμνήσθη Ὁμήρου, ὁ πάνυ ἀκριβῶς συνέγραψε. κύκλῳ μὲν καὶ πᾶσαν αὐτὴν ὕλη ἀπέφυκε. τὰ δένδρα δ' ἐστὶ μήκωνες ὑψηλαὶ, καὶ μανδραγόραι. καὶ ἐπ' αὐτῶν πολὺ τὸ

Lychniscos vocabant. Aditus unus, & perquam angustus erat. Ianitor adstabat Timon Athenienſis. Ingressi tamen duce Nauplio, vidimus eos qui supplicio afficiuntur, reges multos, privatos multos: quorum nonnullos agnovimus. Vidimus & Cinyrum, fume denigratum, & ex pudendis suspensum. Addebant & perductores singulorum vitas, pœnarumque causas: quarum omnium maximas illi sustinebant, qui in vita mentiti erant, quique non vera scriptis mandarant. Inter quos erat & Ctesias Cnidius, & Herodotus, aliique multi. Quos cùm viderem, bonam in posterum spem concepi, nam nullius mendacii conscius mihi eram. Itaque ad navem statim reversus, neque enim tale spectaculum ferre amplius poteram, salutato Nauplio discessi. Ac paulò post non procul apparebat Somniorum insula, obscura, visuque non perspicua, quæ Somniis quiddam simile habebat. Nobis enim accedentibus cedebat, & subterfugiebat, ac longiùs se subducebat. Sed ea tandem comprehensa, appulsaque navi in portum qui Somnus appellatur, prope portas eburneas, ubi ædes est Gallinaceo sacra, sub obscuram vesperam descendimus. Hic portam ingressi, multa, diversaque Somnia vidimus. Sed de urbe primùm verba facere volo: quoniam nemo adhuc de ea scripsit: & qui solus ejus meminit Homerus, non admodum accuratè scripsit. Circum hanc undique sylva surgit: cujus arbores alta sunt papavera, & mandragoræ, quibus magna multitudo vesper-

πλῆθος νυκτερίδων τοῦτο γὰρ μόνον ἐν τῇ νήσῳ κίνει ὄρνεον. ποταμὸς δὲ παραῤῥεῖ πλησίον, ὑπ' αὐτῶν καλούμενος Νυκτιπόρος. καὶ πηγαὶ δύο ἐπὶ ταῖς πύλαις, ἐνόμασται καὶ ταύταις, τῇ μὲν, Νήγρετος, τῇ δὲ, Παννυχία. ἡ δὲ περίβολος τῆς πόλεως, ὑψηλός τε, καὶ ποικίλος, λίθοις τοῖς χροιὰν ὁμοίοις. πύλαι μέντοι εἴπιστον, οὐ δύο καθάπερ Ὅμηρος εἴρηκεν, ἀλλὰ τέτταρες. δύο μὲν ἐστὸς τὸ τῆς βλακείας πεδίον ἀποβλέπουσαι, ἥμεν, σιδηρᾶ, καὶ δὲ, κεράμου πεποιημένη, καθ' ἃς ἐλέγοντο ἐκπέμπειν αὐτὸν οἱ τε φοβητροί, καὶ φονικοὶ, καὶ ἀπηνεῖς. δύο δὲ, ἐστὸς τὸ λιμένα, καὶ τὴν θάλατταν αἱ μὲν, κερατίνη, αἱ δὲ, καθ' ἃς ἡμεῖς παρήλθομεν ἐλεφάντινη. εἰσιόντων δὲ εἰς τὴν πόλιν, ἐν δεξίᾳ μέν ἐστι τὸ Νυκτῶον, σέβεται γὰρ Θεῶν τοῦτον μάλιστα, καὶ τὴν Ἀλήκτρυόνα. ἐκείνου δὲ πλησίον ἔστι λιμένος τὸ ἕτερον πεποίηται. ἐν δεξιᾷ δὲ, τὸ τοῦ Ὕπνου βασίλειον. ἔστι γὰρ δὴ ἀρχὴ παρ' αὐτοῖς, σατράπας δύο, καὶ ὑπάρχους πεποιημένους, Ταραξίωνά τε τὸν Ματαιογένους, καὶ Πλουτοκλέα τὸν Φαντασιωνος. ἐν μέσῃ δὲ τῇ ἀγορᾷ, πηγή ἐστι, ἣν καλοῦσι Καρεῶτιν. καὶ πλησίον ναοὶ δύο, ἀπάτης, καὶ ἀληθείας. ἔνθα καὶ τὸ ἄδυτόν ἐστιν αὐτοῖς, καὶ τὸ μαντεῖον, ὃ κατέχει καὶ κατέχρησεν Ἀντιφῶν, ὁ τῶν ὀνείρων ὀνοκρίτης, τοῦτο ἐπὶ τοῦ Ὕπνου λαχὼν τὴν τιμήν. αὐτῶν μέντοι τῶν ὀνείρων, ὅτε φύσις, ὅτε ἰδέα ἡ αὐτή. ἀλλ' οἱ μὲν, μακροί τε ἦσαν, καὶ καλοὶ, καὶ ἡδεῖς. οἱ δὲ, μικροί, καὶ ἄμορφοι. καὶ οἱ μὲν, χρυσοῖ, ὡς ἔφαινον. οἱδὲ, πεπηνοί τε, καὶ εὐτελεῖς. ἦσαν δὲ καὶ αὐτοῖς καὶ πλεκτοί τινες, καὶ πεφαντασμένοι, καὶ ἄλλοι, καταπεφυγμένοι εἰς ποικιλίαν διεσκευασμένοι. οἱ μὲν, εἰς βαπλίας, spertilionum insidet. Nam sola hæc avis nascitur hac in Insula, juxtaque fluvius præterlabitur qui Nyctiporus illis appellatur. Sunt & circum portas fontes duo quibus suum est nomen, huic Negretus, illi Pannychia. Mœnia civitatis excelsa sunt, & varia, iridi colore simillima, Enimvero portæ sunt non duæ, ut dixit Homerus, sed quatuor. Quarum duæ quidem Mollitiei respiciunt campum: altera ferrea, fictilis altera, per quas horrenda, sæva, & immitia somnia proficisci dicebantur. Duæ verò ad portum & mare conversæ, altera cornea, altera eburnea, per quam ingressi sumus. Civitatem ingressis ad dextram Noctis est templum: quam Deam potissimùm colunt: & Gallinaceum, cui prope portum ædes sacra constructa est. Ad sinistram verò Somni regia. Is enim apud ipsos regnat, satrapis duobus & præfectis creatis, nimirum Taraxione Matæogenis filio, & Plutocle Phantasionis. In foro medio fons est quem Careotin vocant: duoque adjacent delubra, Imposituræ, & Veritatis. Vbi & illorum est adytum, & Oraculum, cui præfectus erat interpres Antipho, somniorum ille conjector, hunc apud Somnum honorem sortitus. Somniorum autem, neque natura, neque forma eadem est. Sed longa sunt alia, pulchra, & jucunda: alia brevia, & deformia. Nonnulla etiam aurea, ut videbantur: nonnulla quoque abjecta, & vilia. Erant & inter illa quædam alata, & monstrosa: & alia velut in pompam instructa, nimirum in Reges,

in

οἰσθ' ἐς Θεὸς, οἰσθ' ἐς ἄνδρα τοιαῦτα διεσκευασμένοι. πολλὰς δ' αὐτῶν καὶ ἐγνωρίσαμεν, πάλαι παρ' ἡμῖν ξυνοικήσας. οἱ δ', καὶ ἀσπασίως, καὶ ἡσυχάζοντες, ὡς ἂν καὶ συνήθεις ὑπάρχοντες, καὶ ἀναλαβόντες ἡμᾶς, καὶ καταπεμπάσαντες, πάνυ λαμπρῶς, καὶ δεξιῶς ἐξένιζον, τήν τε ἄλλην ὑποδοχὴν μεγαλοπρεπῆ ἀναδιδάσαντες, καὶ ὑπισχνούμενοι βασιλέας τε ποιήσειν, καὶ σατράπας. ἔνιοι δ', καὶ ἀπῆγον ἡμᾶς ἐς τὰς πατρίδας, καὶ τὰς οἰκείας ἐπεδείκνυον, καὶ αὐήμερον ἐπανῆγον. ἡμέρας μὲν οὖν τριάκοντα, καὶ ἴσας νύκτας παρ' αὐτοῖς ἐμείναμεν, καθαδόντες, δειπνούμενοι. ἔπειτα δ', ἄφνω βροντῆς μεγάλης καταῤῥαγείσης, ἐγερθέντες, καὶ ἀναδραμόντες, ἀνήχθημεν ἐπισιτισάμενοι. τριταῖοι δ' ἐκεῖθεν τῇ Ωγυγίᾳ νήσῳ προσχόντες, ἀποβαίνομεν. τεττερες δ' ἐγὼ λύσας τὴν ἐπιστολὴν, ἀνεγίνωσκον τὰ γεγραμμένα. ἦν δ' τοιάδε. Ὀδυσσεὺς Καλυψοῖ χαίρειν. Ἤδη μὲ ὡς τὰ πρῶτα ἐξέπλωσας ἀπὸ σοῦ, τὴν χειδίαν κατασκαπτόμενον, ναυαγίᾳ χρησάμενον, μόλις ὑπὸ Λευκοθέας ἀσφαλῶς ἐς τὴν τῶν Φαιάκων χώραν. ὑφ' ὧν ἐς τὴν οἰκίαν ἀποπεμφθείς, κατέλαβον πολλὰς τῶν γυναικῶν μνηστῆρας, ἐν βίᾳ ἡμετέρας τυφώσας. ἀποκτείνας δ' ἅπαντας, ὕστερον ὑπὸ Τηλεγόνου ἐκ Κίρκης μοι γνωρίμου, ἀνηρέθην. καὶ νῦν εἰμὶ ἐν τῇ μακάρων νήσῳ, πάνυ μεγαλαν ἐπὶ τῷ καταλιπεῖν τὴν σοὶ δίαιταν, καὶ τὴν ὑπὸ σοῦ παρεσκευασμένην ἀπαναισίαν. ὧν ἂν καιρὸν λάβωμαι, ἀποδράς, ἀφίξομαι πρὸς σε. ταῦτα μὲν ἐδήλωσε ἡ ἐπιστολή. καὶ δὴ ἡμῶν, ὅπως ξενισθείημεν. ἐγὼ δ', προελθὼν ὀλίγον ἀπὸ θαλάττης, εὗρον τὸ ἀντήλαιον τοιοῦτον, οἷον Ὅμηρος ἐν Θεοῖς, & alia hujusmodi. Quin ex illis multa agnovimus, quæ apud nos videramus olim: quæ & nos adibant, ac veluti jam familiaria salutabant: & quæ nos acceptos, sopitosque splendidè admodum, & eleganter exceperunt, apparato alio magnifico diversorio, ut quæ se nos factura reges & satrapas pollicerentur. Nonnulla & in suam quemque patriam abduxêre „ & domesticos ostendêre, rursus eadem die reduxêre. Diebus ergo triginta, totidemque noctibus, dormientes, epulantes apud ea mansimus. Postea tonitru cum ingenti fragore edito, excitati exiliimus, saturique discessimus. Inde in Ogygiam tertio die delati descendimus. Priusque resignatis literis, quæ scripta erant, legebam. Erantque illa hujusmodi: Vlysses Calypsoni Salutem. Velim scias me, ubi primùm rate instaurata, abs te discessi, facto naufragio; vix incolumem à Leucothea delatum in regionem Phæacum. A quibus domum dimissus, deprehendi multos uxoris procos, qui rebus nostris ad voluptatem uterentur: quos cum omnes interfecissem, tandem à Telegono, quem ex Circe susceperam, è medio ipse sublatus sum. Nunc autem in beatorum insula sum, ubi tui convictus relicti pœnitet me, & illius immortalitatis quam obtuleras. Quòd si per occasionem licebit, arrepta fuga, ad te veniam. Et hæc quidem epistola significabat: præterea rogabat ut hospitio nos exciperet. Ego autem paulum à mari progressus, talem inveni speluncam, qualem Homerus de-

πε, καὶ αὐτὴν παλασιεργᾶσαν. ὡς δ' τὴν ἐπιστολὴν ἔλαβε, καὶ ὑπεδέξατο, ὡσπερ μὴν, ἐπιπολὺ ἐδάκρυεν. ἔπειτα δ', παρεκβλὴ ἡμᾶς ἐπὶ ξενίαν, καὶ εἰσία λαμπρῶς καὶ περὶ δ' Ὀδυσσέως ἐπυνθάνετο, καὶ περὶ τ' Πηνελόπης, ὁπόσα εἴη τὸν ὄψιν, καὶ εἰ σωφρονοίη, καθάπερ Ὀδυσσεὺς πάλαι περὶ αὐτῆς ἐκόμπαζε. καὶ ἡμεῖς τοιαῦτα ἀπεκρινόμεθα, ἐξ ὧν εἰκὸς ἦν αὐτὴν φρονεῖσθαι αὐτοῖ. τότε μὲν οὖν ἀπελθόντες ἐπὶ ναῦν, ἐπλησίον τ' ἠϊόνος ὠκοιμήθημεν. ἕωθεν δ' ἀναζόμενοι, σφοδρότερον κατὰ νῶτον δ' πνεύματος. καὶ δὴ χειμασθέντες ἡμέρας δύο, τῇ τρίτῃ περιπίπτομεν τοῖς Κολοκυνθοπειρατῆς, ἄνδρασι δ' εἶσιν ὕστι ἄρχιοι, ὁπόσοι τ' πλησίον νήσων ληστεύοντες τὰς περιπλοίους. πλοῖα δ' ἔχουσι μέγιστα κολοκύνθια, τὸ μῆκος πηχῶν ἓξ. ἐπειδὰν γὰρ ξηράνθωσι, κοιλάναντες αὐτὴν, καὶ ἐξελόντες τὸν ὀπτερόν, ἐμπλέουσιν, ἐσοῖς μὲν τοὶ ἀνδρες κωλαμίνοις, αὐτὴ δ' ὁ ὀδόνης, τῷ φύλλῳ τ' κολοκύνθης. περισταλάντες δ' ἡμῖν, ἀπὸ δύο πλημμάτων ἐμάχοντο, καὶ πολὺς κατετραυμάτιζον, βάλλοντες αὐτὴ λίθων. τῷ δ' ἐρέμνῳ τ' κολοκυνθῶν, ἀγχιμάχως δ' ἐπιπολὺ ναυμαχήσαντες, περὶ μεσημβρίαν, ἐδόμεν κατόπιν τ' Κολοκυνθοπειρατῶν, περιπλοίους τὰς Καρυοναύτας. πολέμιοι δ' ἦσαν ἀλλήλοις, ὡς ἐδείξαμεν. ἐπειδὴ γὰρ κἀκεῖνοι ἤσθοντο αὐτὰς ἐπόντας, ἡμῶν μὲ ὠλιγώρησαν. τραπόμενοι δ' ἐπ' ἐκείνας, ἐναυμάχουν. ἡμεῖς δ' ἐν τοσούτῳ ἐπάραντες τὸν ὀδόνην, ἐφεύγομεν, ἀπολιπόντες αὐτὰς μαχομένας. καὶ δῆλοι ἦσαν κρατήσοντες οἱ Καρυοναῦται, ἅτε καὶ πλείους. πάντες γὰρ εἶχον πληρώματα, καὶ ἀπὸ ἰχνεοδεσcripsit, ipsamque lanificio operam dantem. Postquam literas accepit, admisitque, primùm quidem abundè flevit: deinde nos ad hospitium invitavit, epulisque splendidis excepit, interim de Ulysse multa sciscitans, & de Penelope, cujusmodi forma esset: num casta esset quemadmodum olim de ea jactaverat Ulysses. Nos verò ea quibus potissimum eam delectari conjiciebamus, respondemus. Tum ad navem digressi, prope littus obdormivimus. Mane verò vehementiùs insurgente vento solvimus. Tandem post bidui tempestatem, die tertia in Colocynthopiratas incidimus: qui homines sunt feri, eosque prædantur qui ex vicinis insulis circumnavigant. At verò maximas habent naves ex cucurbitis, sex cubitos longas. Nam exsiccatam aliquam cavant, egestaque medulla navigant, utentes arundineis malis, & lini vice, cucurbitæ folio. Itaque in nos impetu facto, duabus ex navibus instructi pugnarunt, multosque sauciarunt è nostris, vice lapidum jaculati grana cucurbitarum. Cumque jamdiu cominus è navi pugnaremus, circa meridiem ponè Colocynthopiratas vidimus adnavigantes Caryonautas: qui ut postea declararunt, hostili in se invicem erant animo. Nam ut eos adventare senserunt, nobis neglectis in eos conversi è navi conflictati sunt. Nos interea sublato velo, relictisque conflictantibus illis, fugam arripuimus. Manifestò autem superiores futuri videbantur Caryonautæ, ut qui plures erant. Nam instructæ illis erant naves quinque, è quibus

σέρον νεῶν μαχόμενοι. τὸ γὰρ πλοῖον λίθ αὐτοῖς κελύφοις, κορύνης ἡμίτομος, κεκενωμένοις. μέγεθος ἐκάστη ἡμιτόμου ἐς μῆκος, ὀργυιαὶ πεντεκαίδεκα. ἐπὶ δ' ἀπακρύψαμεν αὐτὰς, ἰώμεθά τε τὰς τραυματίας, καὶ τολοιπὸν ἐν τοῖς ὅπλοις ὡς ἐπίπαν ἦμεν, ἀεί τινας ἐπιβουλὰς προσδεχόμενοι. ἦ μάτην. ὅπου γὰρ δεδύκει ὁ ἥλιος, καὶ ἀπὸ τινος ἐρήμης νήσου προσήλαυνον ἡμῖν ὅσοι ἔκοσιν ἄνδρες, ἐπὶ δελφίνων μεγάλων ὀχούμενοι λῃσταί τινες. καὶ οἱ δελφῖνες αὐτοὺς ἔφερον ἀσφαλῶς. καὶ ἀναπηδῶντες, ἐχρεμέπιζον, ὥσπερ ἵπποι. ἐπεὶ δὲ πλησίον ἦσαν, ἀφιέντες οἰμὴν, ἔνθεν, οἷδε, ἔνθεν, ἔβαλλον ἡμᾶς σηπίαις ξηραῖς, καὶ ὀφθαλμοῖς κροκίνοις. τοξεύοντων δὲ ἡμῶν, καὶ ἀκροπιζόντων, οὐκέτι ὑπέμειναν. ἀλλὰ προέντες οἱ πολλοὶ αὐτῶν, πρὸς τὴν νῆσον κατέφυγον. περὶ δὲ τὸ μεσονύκτιον, γαλήνης ὕσης, ἐλάθομεν προσκείλαντες Ἀλκυόνος κολιᾷ πυμμεγάθει. σταδίων μὲν ἑξήκοντα λίθ αὐτῆ τὸ περίμετρον. ἐπέπλει δὲ ἡ Ἀλκυών, τὰ ὠὰ θάλπουσα, ἐ πολὺ μείων τ κολιᾶς. καὶ δὴ ἀναπεφάμην, μικρῷ μ κατέδυσε τὴν ναῦν τῷ ἀνέμῳ τ πλερῶν. ὡχρὸ γὰρ φόβου σα, ὀρεκτόν τινα φωνὴν προϊεμένη. ἐπεβάντες δὲ ἡμεῖς, ἡμέρας ἤδη γενοφαινούσης, ἐθεώμεθα τὴν κολιὰν, κεδίᾳ μεγάλῃ προσοικοῦσαν, ὡς δένδρων συμπεφορημένων. ἐπλῶ δὲ καὶ ὠὰ πεντακόσια, ἔκαστον αὐτῶν χίου πίθου προσπλησίαζον. ἤδη μέντοι καὶ οἱ νεοττοὶ ἐνέδυεν ἐφαίνοντο, καὶ ἔκραζον. πελείοισι γὰρ ἀφικόμενοι ἐν τ ὠῶν, νεοττὸν ἅπλετον ἐξεκολάψαμεν, ἔκοσι γυπῶν ἀδρότερον. ἐπεὶ δὲ πλέοντες ἀπέχομεν τ κολιᾶς ὅσον σταδίους

bus fortioribus pugnabant: siquidem erant corticeæ, ex dimidio nucis evacuato, eratque unumquodque quindecim ulnas longum. Vbi verò è conspectu eorum evasimus, saucios curare cœpimus, & postea in armis stetimus, aliquas insidias semper expectantes: nec frustra. Nondum enim sol occiderat, quum à deserta quadam insula, viri circiter viginti magnis delphinibus insidentes, nobis adequitabant: quos latrones tutò vehebant delphines, perinde ac equi subsultantes & hinnientes. Cùm autem jam adessent hinc atque hinc divisi, nos aridis sepiis, & cancrorum oculis petebant. Verùm cùm illos sagittis & jaculis incesseremus, nec sustinere possent, saucii multi ad Insulam confugerunt. Circa mediam verò noctem, cùm mare tranquillum esset, in Alcyonis nidum miræ magnitudinis non advertentes appulimus. Nam circuitus ejus sexaginta stadiorum erat. Illi insidebat Alcyon ova fovens, nido non multò minor: quæ cùm avolaret, navim alarum vento propemodum submersit. Itaque lugubri quadam voce emissa aufugit. Nos verò illucescente die in nidum ingressi, similem illum ingenti navi, & ex congestis arboribus conflatum contemplabamur. Inerant autem ova quingenta, quorum unumquodque Chio dolio erat capacius: jamque pulli intus crocitantes conspiciebantur. Cùm igitur unum ex ovis securibus præcidissemus, pullum implumem viginti vulturibus ampliorem exclusimus. Postquam autem digressi fuimus propè ducentis à nido stadiis, magna

ἀφηνσίας, πέφυκε ἡμῖν μεγάλα, καὶ θαυμάσια ἐπεσήμηνεν. ὃ, τι δὲ σὺ τῇ πρύμνῃ χαίσκῳ ἄφνω ἐπεφύκεις, καὶ ἀνεβόησε, καὶ ὁ κυβερνήτης Σκίνθαρος φαλακρὸς ἤδη ὢν, ἀνεκόμησε. καὶ τὸ πᾶσιν ἤδη ἀναδεδόσθαι, ὁ γὰρ ἰσὸς ἡ νεὼς ἐξεβλάστησε, καὶ κλάδους ἀνέφυσε, καὶ ἐπ' ἄκρῳ ἐκαρποφόρησεν. ὁ δὲ καρπὸς, ὦ σύκα, καὶ συφοραὶ μεγάλαι, ὅπως πέπειροι. ταῦτ' ἰδόντες, ὡς τὸ εἰκὸς ἐπερρέχθημεν, καὶ ἠυχόμεθα τοῖς Θεοῖς ἀποτρέψαι τὸ ἀλλόκοτον. ὅπως δὲ πεντηκοντόρις σταδίους διελθοῦσα, εἴδομεν ὕλην μεγάλην, καὶ λάπους, πτύον, καὶ κυπαρίττους. καὶ ἡμεῖς μὲν εἰκάσαμεν ἤπειρον εἶναι. τὸ δὲ ὦ πέλαγος ἄβυσσον, ἀφείλοις δένδροις καὶ φυτεύομενον. εἰσῆλθ δὲ τὰ δένδρα ὅμως ἀκίνητα, ὀρθὰ, καθάπερ ἐπιπλέοντα. πλησιάσαντες δὲ ὧν, καὶ τὸ πᾶν κατανοήσαντες, οὐκ ἀπορῶ εἰχόμεθα τί χρὴ δρᾶν. ὅτε γὰρ ἀφ' ἑ δένδρων πλεῖν δυνατὸν ἦν, πυκνὰ γὰρ, καὶ σφηκῶν ὑπῆρχεν, ὅτ' ἀναστρέφειν ῥᾴδιον ἐδόκει. ἐγὼ δ' ἀναβὰς ἐπὶ τὸ μέγιστον δένδρον, ἀπεσκόπουν τὰ ἐπέκεινα ὅπως ἔχοι. καὶ ἑώρων ἐπὶ σταδίους μὲ πεντήκοντα ἢ ὀλίγῳ πλείους, τὴν ὕλην ὄντων. ἔπειτα δ' αὖθις ἕτερον ὡκεανὸν ὑποδεχόμενον. [1] καὶ δὴ ἐδόκει ἡμῖν ἀναπεμένοις τὴν ναῦν ἐπὶ τὴν κάμπην ἑ δένδρων, πυκνὴ γὰρ ἦν,

gna, mirandaque prodigia nobis obvenerunt. Nam proræ chenifcus ſubitò alas emiſit, & exclamavit: & gubernator Scintharus qui jam calvus erat, comam denuo produxit: quodque eſt omnium incredibiliſſimum, ipſe navis malus germinavit, & ramos propagavit, & in vertice fructum edidit: qui ficus erant, uvæque permagnæ nondum maturæ. His viſis non immeritò turbati ſumus, & à Diis precati ut portentoſam viſionem averterent. Necdum quingentis ſtadiis proceſſeramus, quum vidimus maximam ſylvam, eamque pinis & cupreſſis horridam. Nos autem eſſe continentem arbitrabamur. At erat immenſæ profunditatis pelagus, radice carentibus arboribus conſitum: Ipſæ tamen arbores ſtabant immobiles, erectæ, ac ſi ſupernatarent. Quò cùm acceſſiſſemus, remque totam animadverſiſſemus, quid facto eſſet opus, ambigebamus. Neque enim per arbores, quia denſæ, contiguæque erant, navigare poteramus: neque redire facile videbatur. Itaque in altiſſimam arborem conſcendi, ex qua contemplarer quomodo res illic ſe haberent: ac vidi ſylvam hanc quinquaginta vel paulò plura ſtadia protenſam, alterumque deinde Oceanum ſuccedentem. Tunc nobis viſum eſt navim arborum comæ imponere, quoniam

1 Καὶ δὴ ἐδόκει ἡμῖν ἀναπεμένοις τὴν ναῦν ἐπὶ τὴν κάμπην ἑ δένδρων] Perridicula iſta ſuper ſilvæ ramis navigatio, ſive ὑλίεις πλοῦς: ſed videntur fidem facere Joſephus Acoſta & illi quos narrationis ſuæ fundos auctoreſque habet, Hiſtoriæ Indicæ cap. 30. lib. 4. Ipſa ejus hæc ῥητὸς narratio. *Un de nos freres homme digne de foy nous conta, que s'eſtant égaré & perdu dans les montagnes, ſans ſçavoir qu'elle part ny par où il devoit aller, il ſe trouva dedans des buiſſons ſi épais, qu'il fut contraint de cheminer ſur iceux ſans mettre les pieds en terre, par l'eſpace de quinze jours entiers, & que pour y voir le Soleil, & pour remarquer quelque*

ὑπερβιβάσαι, εἰ δυναίμεθα, ἐς τὴν ἑτέραν θάλατταν. καὶ ὅπως ἐποιοῦμεν. ἐκδήσαντες γὰρ αὐτὴν κάλῳ μεγάλῳ, καὶ ἀνελθόντες ἐπὶ τὰ δένδρα, μόλις ἀνεμησάμεθα. καὶ ἱέντες ἐπὶ τὸ κλαῖδον, πτερώσαντές τε τὰ ἱστία, κατὰ τὸ δυνατὸν ἐν θαλάττῃ ἐπλέομεν, ἕως ἀνέμῳ κατωθούμενοι ἐπεραιούμεθα. ἔνθα μὲ τὸ Ἀντιμάχου ἔπος ἐπῆλθε. φησὶ γάρ που κἀκεῖνος, Τοῖσι δ' ὑλήεντα δι' οἴδματος ἔρχομένοισι. διελθόντες δ' ὅμως τὴν ὕλην, ἀφικόμεθα ἐπὶ τὸ ὕδωρ, καὶ πάλιν ὁμοίως κατιέντες τὰς ναῦς, ἐπλέομεν διὰ καθαροῦ, καὶ διαυγοῦς ὕδατος, ἄχρι δὴ ἐπιπλέομεν χάσμασι μεγάλοις ἐν ὕδατι διεστῶτι μαθυμένῳ, καθάπερ ἐν τῇ γῇ πολλάκις ἑωρῶμεν ὑπὸ σεισμῶν γιγνόμενα διαχωρήματα. ἡ μὲν δὴ ναῦς, καθέλοντων ἡμῶν τὰ ἱστία, ῥᾳδίως ἔξω παρ' ὀλίγον ἐλθοῦσα κατενεχθήναι. ὑπερκύψαντες δὲ ἡμεῖς, ἑωρῶμεν βάθος ὅσον σταδίων χιλίων, μάλα φοβερόν, καὶ παραδοξον. εἰσῆκτο γὰρ τὸ ὕδωρ ὥσπερ μεμερισμένον. ἀριστερὰ μὲν ὄψεσθαι δ' ἦν δεξιὰ, ὁρᾶμεν πόρρωθεν ῥέφος ἐπεζευγμένον ὕδατι, σταδίων τε πλάτη ἦν τὸ ἐπιφάνειαν, καὶ τῆς ἑτέρας θαλάττης ἐς τὸν ἕτερον διαφόρου. διαπλάσαντες. ἐν ταῖς κώπαις, καὶ ἐκεῖνο παρεδράμομεν, καὶ μὴ πολλῆς ἀγωνίας ἐπεραιώσαμεν. ὕποτε διαδοκήσαντες. τυπτοῦσιν ἡμᾶς ὑπὸ δέλτα πίλαγός τε διαπνεῖς, καὶ νῆσος ἐ μεγάλη, δύσοπτος συνοικεμένη. σύμπλους δ' αὐτῇ ἄνθρωποι ἄγριοι, Βουκέφαλοι, κέρατα ἔχοντες, οἷον παρ' ἡμῖν τὸ Μινώταυρον ἀναπλάττουσιν. ἀποδύ-

niam densa erat, & si possemus, in alterum mare transferre. Quod & fecimus. Navim enim magno fune colligatam, conscensis arboribus, vix subveximus. Quam cum super ramis posuissemus, explicatis velis, tanquam in mari navigabamus, cùm protrudente vento tractim duceremur. Hic & mihi Antimachi poëtæ versus in mentem venit: nam alicubi ille dicit: *Iis qui sylvosum tentant per cærula cursum.* Sylva tamen superata, ad aquam devenimus: atque iterum navi pariter demissa per puram & limpidam aquam navigavimus, donec hiatui magno incubuimus, quem dirimens aqua fecerat, quemadmodum in terris à terræ motu voragines fieri nonnunquam videmus. Navis autem mox detractis velis, facilè constitit, quanquam parum abfuit quin delaberetur in præceps. Nos autem deorsum intuentes, voraginem perquam horrendam & incredibilem, mille circiter stadiorum vidimus. Nam aqua velut divisa stabat. Ad dextram verò circunspicientes cernimus procul pontem continuatum, aqua duo maria quoad superficiem jungente, & ex alio mari in aliud defluente. Ergo remorum vi prætervecti sumus, magnoque labore præter spem trajecimus. Hinc nos suscepit mare placidum, Insulaque non magna ad quam facilis est aditus. Hanc incolunt homines feri, Bucephali, cornuti qualem apud nos Minotaurum fingunt. Hic de-

que chemin en cette foreſt ſi eſpaiſſe & pleine de bois, il avoit beſoing de monter au coppeau des plus grands arbres pour la deſcouvrir le chemin. Marc.

τις ἦ, καθησύχομεν ὑδρευσόμενοι, καὶ τοὺς μὲν οὐδὲν λυπήσομεν, εἰ πορεύσοιμεν. σὺν ἔπ γὰρ ἐλθόμεν. καὶ ὕδωρ μὲν αὐτοῦ πλησίον εὑρήσομεν. ἄλλο δ' οὐδὲν ἐπιφανεῖται, πλὴν μυκηθμός πολὺς ἐκ πρόσω ἠκούετο. δόξαντες ἐν ἀγέλῃ εἶναι βοῶν, κραυγῇ τε προχωροῦντες, ἐπεσημάνθημεν τοῖς ἀνθρώποις. οἱ δὲ, ἰδόντες ἡμᾶς, ἐδίωκον. καὶ ἡμεῖς μὲν ἕτερόν τινα λαμβάνομεν. οἱ δ' λοιποὶ, ὡς τὴν θάλατταν κατεφύγομεν. ἔνθα μέντοι πάντες ἀπολιπόμενοι, ἐγὼ μὲν ἐδόκουν ἡμῖν ἀπομωσήσειν τοὺς φίλους, ἐμπεσόντες τοῖς Βουκεφάλοις, τὰ κρέα τῶν ἀπηρτημένων ἀφαιρουμένοις. φοβησαντες δ' πάντας, ἐδιώκομεν, καὶ κτείνομεν μὲν ὀσους, πεντήκοντα, καὶ ζῶντας αὐτῶν δύο λαμβάνομεν, καὶ αὖθις ὀπίσω ἀνεστρέφομεν, τὰς αἰχμαλώτους ἔχοντες. ὀπίσω μέντοι οὐδὲν εὑρήσομεν. οἱ μὲν ἄλλοι, παρῆσαν ἀπεσφαγμένους τοὺς παρειλημμένους. ἐγὼ δὲ, σὺν ἐδοκίμαζον. ἀλλὰ δῆτα, ἐφύλαττον αὐτοὺς, ἄχρι δὴ ἀφίκοντο πρὸς τοὺς Βουκεφάλους πρέσβεις, ἀπαιτοῦντες ἐπὶ λύτροις τοὺς σωαλημμένους. σωίσεμεν γὰρ αὐτῶν ἀφωδύντων, καὶ χρεῶν πολυκαμένων, ὥσπερ ἱκετεύοντων. τὰ λυτρα δ' ἦν τοιάδε πολλοὶ, καὶ ἰχθῦς ξηροὶ, καὶ κρόμμυα, καὶ ἔλαφοι τέτταρες, τρεῖς ἐκείνη πόδας ἔχουσα, δύο μὲν τοὺς ὀπισθεν. οἱ δὲ πρόσω, ἓς ἕνα συμπεφύκεσαν. ἐπὶ τούτοις λαβόντες τοὺς συναλιμμένους, καὶ μίαν ἡμέραν ἐπιμείναντες, ἀνήχθημεν. ἤδη δ' ἰχθύες τε ἡμῖν ἐφαίνοντο, καὶ ὄρνεα παρίπτατο, καὶ ἄλλα ὁπόσα γῆς πλησίον ὄσης, σημεῖα πρὸφαίνεται. μετ' ὀλίγον δ', καὶ ἄνδρας εἴδομεν καινὰ τρόπῳ ναυπλίας χρωμένους. αὐτοὶ γὰρ καὶ ναῦται, καὶ νῆες ἦσαν.

descendimus ut aquatum iremus, & commeatum, ſicubi poſſemus, quia jam defecerat, caperemus. Nec procul aquam illic invenimus: at præterea nihil apparebat, ſed multus mugitus non procul audiebatur. Ergo rati boum eſſe gregem, paulatim progreſſi, in homines incidimus: qui nos ubi viderunt, inſequuti, tres ex ſociis ceperunt: reliqui verò ad mare confugimus. Armati deinde omnes (neque enim ſocios inultos negligere conſilium erat) irruimus in Bucephalos, qui carnes occiſorum inter ſe dividebant. Terrefactos omnes inſequuti ſumus, & quinquaginta circiter interfecimus, duoſque ex illis vivos cepimus, quos vinctos trahentes, denuo reverſi ſumus. At commeatum nullum invenimus. *Quare non*nulli ſuadebant ut captivi jugularèntur: at mihi non probabatur: quin vinctos ſervavi, donec legati à Bucephalis repeterent: redimerentque captivos. Etenim ex nutibus, & mœſto quodam mugitu, velut ſupplicantes intelligebamus. Erat autem redemptionis precium, multi cæſi, piſces ſicci, cepæ, & quatuor cervi, quorum unicuique tres erant pedes, duo quidem poſteriores, in unum verò coaluerant anteriores. His conditionibus redditis captivis, unum tantùm diem commorati diceſſimus. Iamque piſces nobis apparebant, & aves advolabant, & ejuſmodi alia, quæ terræ vicinæ ſigna eſſe ſolent, occurrebant. Paulò poſt homines vidimus qui nova ratione navigabant. Ipſi enim & nautæ & naves erant.

Quem

λέξω ὑ Ꝑ πλῆ τ τρόπον. ὕπλοι κείμῳοι ἐπὶ Ꝑ ὕδατ Ꝓ, ὀρθώσαντες τὰ αἰδοῖα, μεγάλα ὑ φέρουσιν, ἐξ αὐτῶν ὀθόνιον πεπάσαντες, καὶ ταῖς χερσὶ τὰς πηδῶνας κατέχοντες, ἐμπίπτ Ꝓ Ꝑ ἄνεμος, ἔπλεον. ἄλλοι ὑ μὴ τούτοις, ἐπὶ φελλῶν καθήμῳοι, ζεύξαντες δύο δελφῖνας ἡλαυνόν τε, καὶ ἡνιόχουν. οἱ ὑ ἐφεδίοντες, ἐπισύρ Ꝓ τὰς φελλάς. ἤτοι ἡμᾶς ὕπτ ἠδίκων, ὕτε ἔφυγον, ἀλλ' ἤλαυνον ἀδεῶς τε, καὶ εἰρωνικῶς, τὸ εἶδος Ꝑ ἡμετέρας πλοίας θαυμάζοντες, καὶ πάντοθεν περισκοπῦντες. ἑσπέρας ὑ ἤδη ἐσχήκαμεν νήσῳ μεγάλῃ, καταγείου δὲ αὐτῇ τῶν γυναικῶν ὡς νομίζομεν, Ἐκάβδα φωνῇ προϊεμένων. προσήεσαν γὰρ, καὶ ἐδεξιοῦντο, καὶ ἠσπάζοντο, πάνυ ἐπιμελῶς κεκοσμημένοι, καλαὶ πάσαι, καὶ νεανίδες, ποδήρεις τὰς χιτῶνας ἐπισυρόμεναι. ἡ μὲν νῆσος, καλεῖτο Καβαλοῦπα. ἡ δὲ πόλις αὖτη, Υδαμαρδία. [1] λαβοῦσαι δ' ἂν ἡμᾶς αἱ γυναῖκες, ἑκάστη ἐσχεῖ ἑαυτῇ ἄπηγε, καὶ ξένον ἐποιεῖτο. ἐγὼ ὑ μικρὸν ὑποστὰς, ἀ γὰρ χρηστὰ ἐμαντεύομην. ἀκριβέστερόν τε ἐσκοπούμην, ὁρῶ πολλῶν ἀνθρώπων ὀστᾶ, καὶ κρανία κειμένα. καὶ τὸ μὲν, βουλῇ ἰσθένας, καὶ τὰς ἐπαίρας συγκαλεῖν, καὶ ἐς τὰ ὅπλα χωρεῖν, οὐκ ἐδοκίμαζον. ἐσχιζόμην Ꝓ δὲ τῇ μαλάχῃ, πολλὰ ἡυχόμην αὐτῇ ἀλεξικάκῳ ἐν τ παρούσῃ κακῶν. μετ' ὀλίγον ὑ, τ ξένης ἀλεξανδρίδος, εἶδον τὰ σκέλη ἀ γυναικὸς, ἀλλ' ὄνου ἁπλᾶς. καὶ δὴ παραμείν Ꝓ τὸ ξίφ Ꝓ, συλλαμβάνω τε αὐτῇ. καὶ δήσας, ἐφ' ἵππου ἄγειν ἐκέλευον. ἡ δὲ, ἄκουσα μὲν, εἶπε δὲ ὅμως, αὐτὰς μὲ εἶναι θαλάσσης. Quem navigationis modum explicabo. Supini super aquam jacentes, erectis pudendis, quæ grandia ferunt, ex iis linteum extendebant, & manibus pedem tenentes, incidente vento navigabant. Post hos, & alii suberibus insidentes, junctis duobus delphinis remigabant, & equitabant, alii præcedentes subera trahebant. Hi neque injuria nos affecerunt, neque fugerunt, sed intrepidè, & pacatè vehebantur, nostræ navis figuram mirantes, & undique circumspectantes. Sub vesperam appulimus ad insulam non magnam, quæ ut arbitrabamur, à mulieribus Græca lingua loquentibus habitabatur. Nam ad nos accesserunt, & exceperunt, salutaruntque meritricio cultu comptæ, pulchræ omnes, & juvenculæ, talares tunicas trahentes. Insulæ nomen erat Cabalusa, civitatis Hydamardia. Itaque nos susceperunt hæ mulieres, & secum quemque singulæ abduxerunt, hospitemque fecerunt. At ego substiti, quia nihil boni vaticinabar: & circunspiciens accuratiùs multorum hominum ossa, & calvarias jacentes vidi. Cumque nec vocem attollendam, nec convocandos socios, nec ad arma eundum esse judicarem: acceptam in manus malvam obnixè orabam ut ex præsentibus malis evaderem. Ac paulò post cùm ministraret hospita, non crura mulieris, sed asini ungulas vidi. Mox eam educto gladio corripio, & vinctam de omnibus interrogo. Illa verò, quamvis invita, dixit tamen, se

1 Λαζῆσαι] Angl. διαλαχῆσαι. Bourd.

λικοσίας γυναῖκας, [1] Ὀνοσκελίας προσαγορευομένας. τροφὴν δὲ ποιεῖσθαι τοὺς ἐπιδημοῦντας ξένους. ἐπιδὰν δὲ ὕφη μεθυσθῆναι αὐτοὺς, συνωσθῆσθαι, κραιπαλῶντας ἐπιχειρεῖν. ἀκούσας δὲ ταῦτα, σκεύαν μὲ κατέλιπον αὐτοῦ δεδεμένον. αὐτὸς δὲ ἀνελθὼν ἐπὶ τὸ τεῖχος, ἐβόων τε, καὶ τοὺς ἑταίρους συνεκάλεσα. ἐπὶ δὲ συνῆλθον, τὰ πάντα ἐμηνύουν αὐτοῖς, καὶ πέ τε ὀστᾶ ἐδείκνυον, καὶ ἤγαγον ἔσω ὡς τὸν δεδεμένον. ἠδὲ, αὐτίκα ὕδωρ ἐγένετο. καὶ ἀφανὴς ἦν. ὅμως δὲ, τὸ ξίφος εἰς τὸ ὕδωρ καθῆκα, πειρώμενος. τὸ δὲ, αἷμα ἐγένετο. πειθόμενοι δὴ ἐπὶ ναῶν κατελθόντες, ἀπεπλέομεν. καὶ ἐπὶ ἡμέρας τινὰς ἐπλέομεν, τὴν τε ἤπειρον ἀποβλέποντες, εἰκάζομεν εἶναι τὴν ἀντίκρυς τῇ ὑφ' ἡμῶν οἰκουμένῃ κειμένην. ὡς δὲ συνῆσαν ἤδη, καὶ ὡς συνεζεύγνυμεν, τὸν τε μέλλοντα ἔσεσθαι ἐσκοποῦμεν. καὶ τοῖς μὲν, ἔδοξε ἐπιβᾶσι μόνοις αὖθις ὀπίσω ἀναστρέφειν. τοῖς δὲ, τὸ μὲν πλοῖον αὐτοῦ καταλιπεῖν. ἀνελθόντας δὲ εἰς τὴν Μεσόγαιαν, πειρωμένους τῶν ἐνοικούντων. ἐν ὅσῳ δὲ ταῦτα ἐλογιζόμεθα, χειμὼν σφοδρὸς ἐπιπεσὼν, καὶ διασπάσας τὸ σκάφος τοῦ αἰγιαλοῦ διέλυσεν. ἡμεῖς δὲ, μόλις ἐξενηξάμεθα, τὰ ὅπλα ἔκφερες, καὶ εἴ τι ἄλλο εἶος τε ἦν ἁρπασάμενοι. ταῦτα μὲν τὰ μέχρι τῆς ἑτέρας γῆς συνενεχθέντα μοι ἐν τῇ θαλάττῃ, καὶ διὰ τῆς πλεῦσαι ἐν ταῖς Νήσοις, καὶ ἐν τῷ ἀέρι, καὶ μὴ ταῦτα ἐν τῷ Κήτει, καὶ ἐπεὶ ἐξήλθομεν, παρά τε τοὺς Ἥρωας, καὶ τοῖς ἀνεμοφυγίοις, καὶ τὰ πλούσια, διὰ τῶν Βουκεφάλων, καὶ τῶν Ὀνοσκελίων. τὰ δ' ἐπὶ τῆς γῆς, ἐν ταῖς ἑξῆς βίβλοις διηγήσομαι.

se mulieres esse marinas, quæ Onoscelæ appellantur: & peregrinis hospitibus vesci. Nam inebriatis, inquit, concumbimus, & manus violentas sopitis afferimus. His auditis vinctam illam ibi reliqui: tum ipse conscenso tecto clamavi, & socios convocavi. Quibus ubi convenissent, rem omnem significavi, & ossa ostendi, intusque ad vinctam illam duxi: verùm protinus in aquam versa est, & evanuit. Ego verò experiri volens, gladium in aquam condidi, illaque mox facta est sanguis. Ocyus igitur repetita navi solvimus. Hinc postquam illuxit dies, terram conspeximus quam conjiciebamus esse eam quæ orbi nostro est opposita. Provoluti igitur, & precati, quid futurum esset, dispiciebamus. Quibusdam autem placebat ascendere duntaxat, ac denuo redire: aliis verò illic relicta navi, ad regionem mediterraneam, exploratum incolas proficisci. Quæ dum cogitaremus, oborta vehemens tempestas, navim littori impactam comminuit. Nos verò armis, & quod quisque poterat, correptis ægrè enatavimus. Hæc sunt quæ mihi donec ad terram alteram venirem, in mari, & navigando in Insulis, & in aëre, ac postea in Ceto, & cum ab eo exissemus, apud Heroas, & Somnia: postremò apud Bucephalos & Onoscelas contigêre. Quæ verò in terra acciderunt, sequentibus libris enarrabo.

1 Ὀνοσκελίας] De his copiosè Cœlius, tangit vir Clarissimus Gilbert. Gaulminus ad Psellum. Interp. Aristoph. ad Ranas. *Bourd.*

TY-

ΤΥΡΑΝΝΟΚΤΟΝΟΣ. | TYRANNICIDA.

ARGVMENTVM.

Quod ad Argumentum Declamationis attinet, infrà ab ipso authore ponitur. Caterùm genus orationis Iudiciale est. Status Qualitatis. De eo enim potissimum quaritur: Dignus ne sit præmio Tyrannicidæ, qui filium tyranni occidit, an non. Incidit tamen legalis quoque. Nam & de eo, qui tyrannicida vocandus sit, & de legis sententia disputatur. Exordium attentione & docilitate comparanda fermè consumitur, dum & summam petitionis, & rei magnitudinem pariter ac novitatem exponit. Nisi quòd interim & benevolentiam sibi ex merito facti, & adversario ex suspicione invidiam parat. Narratione, gravitatem atque sæviciam tyrannidis primùm persequitur, ejusque omnem caussam in filium tyranni transfert, ut videatur videlicet certo consilio filium ante patrem aggressus esse, deinde & modum peractæ cædis & consilium suum exponit. Hinc Propositio sive petitio sequitur. Post quam confirmatio, in qua principio petitionem suam commendat amplificatione eventus & bonorum, quæ ex hoc facto secuta sint, cum adversarii objectione comparata. Deinde verbis legis opponit definitionem tyrannicidæ, à genere comprobatam, puta quòd non solùm is, qui sua manu & gladio tyrannum occidit, hoc nomine dicendus sit, sed etiam qui per alium, & quocunque modo illum tollit. Postea etiam à fine legis argumentatur contra scriptum. Vltimo locum, quem Rhetores à summo ad imum vocant, sive etiam communem, tractat: in quo consilium sive voluntas, conatus, actio, eaque per comparationem, aut affectionem amplificata, postremò & eventus considerantur. Peroratio autem locis patheticis constat, nam ipse quidem pro se affectus movet à modo & instrumento actionis, à tyranni autem persona, hypotyposi quadam, seu descriptione dictorum ac factorum illius. Ad finem Propositionem repetit, & sui beneficii veluti memoriam quandam in auribus auditorum relinquit.

Ἀνῆλθέ τις εἰς τὴν ἀκρόπολιν ὡς ἀποκτενῶν τὸν τύραννον. καὶ αὐτὸν μὲν οὐχ εὗρε. τὸν δὲ υἱὸν αὐτοῦ ἀποκτείνας, καταλιπὼν τὸ ξίφος ἐν τῷ σώματι. ἐλθὼν ὁ τύραννος, καὶ τὸν υἱὸν ἰδὼν ἤδη νεκρὸν, τῷ αὐτῷ ξίφει ἑαυτὸν ἀπέκτεινεν. αἰτεῖ ὁ ἀνελθὼν, καὶ τὸν τυράννου υἱὸν ἀνελὼν, λέγει, ὡς τυραννοκτόνος.

Quidam in arcem conscendit, ut tyrannum occideret: quem cùm non inveniſſet, filium occidit, & gladium in corpore reliquit. Vbi venit tyrannus, filiumque vidit mortuum, eodem gladio se confecit. Qui in arcem conscenderat, & tyranni filium interfecerat, præmium ut tyrannicida poscit.

Δύο τυράννους ἀπεκτείνας, ὦ ἄνδρες δικασταί, μιᾶς ἡμέρας, τὸν μὲν, ἤδη παρηκμακότα, τὸν δ', ἀκμάζοντα, καὶ σχεδὸν ἀμφοτέρην τὴν ἀδικημάτων ἐπιτομὴν περγν, ἦλθον μίαν ὅμως ἐπ' ἀμφοτέροις αἰτήσων δωρεάν, μόνην τῶν πώποτε τυραννοκτόνων πληγῇ μιᾷ δύο πονηροὺς ἀπεσκυλακεμενος, καὶ φονεύσας, τὸν μὲν παῖδα, τῶν ξίφει· τὸν πατέρα δὲ, τῇ πρὸς τὸν υἱὸν φιλοστοργίᾳ. ὁ μὲν ἐν τυράννος, ἀνθ' ὧν ἐποίησεν, ἀναιδῶ ἡμῖν δέδωκε πωρείαν, ζῶν μὲν, τὸν υἱὸν ἐπιδεῖν ἀφωπλισμένον τῶν τῆς πλούτου· πελούταιον δὲ, ἀναγκασθέν τὸ δαδεξόπλον αὐτὸς αὐτῶν χειρὶ τυραννοκτόνον. ὁ παῖς δὲ ὁ ἐκείνου πέφυκε μὲν ἐμὸς, ἐπηρέτησε δέ μοι καὶ δραπέτην πρὸς ἄλλον φόνον, ζῶντ μὲν σωφρονικῶν τῷ πατρὶ, μὴ θανάτῳ δὲ πατροκτονήσας, ὡς εὐνοϊκῶ. τῷ μὲν ὧν τυραννίδα ὁ πώσας εἰμὶ ἐγώ. καὶ τὸ ξίφος, ὁ πάντα εἴργασται, ἐμόν. τῷ δὲ πεῖσαι συνλαξα τὸν φόνων, καὶ τὸν τρόπον ἐναντιώσας τὸν τῶν πονηρῶν τελούτης. τὸν μὲν ἰσχυρότερον, καὶ ἀμυνάσθαι δυνάμενον, αὐτὸς ἀνειλών. τὸν γέροντα δ', μόνῳ δαχωρήσας τῷ ξίφει. ἐγὼ μὲν ὧν καὶ ἐπιστοργὴν τ ἐπὶ τούτοις ὦμιλω γενέσθαι μοι παρ' ὑμῶν, καὶ δωρεὰς λῆψεσθαι ἰσοτελεῖς τοῖς ἀνηκεστοις, ὡς ἂν ὑ τὸν παρόντων ἀπαλλάξας ὑμᾶς μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸν μελλόντων κακῶν ἐλπίδος, καὶ τὸν ἐλευθερίαν βέβαιον δοκῶν, μηδενὸς δαλελειμμένου κληρονόμου τῶν ἀδικημάτων. μεταξὺ δ' κινδυνεύων, τοσαυτα κατορθώσας, ἀμή-

Cum duos eadem die tyrannos occiderim judices, alterum quidem ætate jam affecta, alterum annis florentem, & ad scelerum successionem capessendam paratum: unicum tamen pro ambobus præmium petitum venio, qui quidem unus omnium quotquot tyrannicidæ fuerunt, unico vulnere duos maleficos fuerim amolitus, necique dederim, filium videlicet ense, patrem verò summo filii desiderio. Itaque tyrannus pro his quæ commisit, abundè magnas pœnas nobis dependit, quippe qui & vivus aspexerit filium priùs immaturâ morte sublatum, & quod omnium est inusitatissimum, compulsus sit denique, sui tyrannicida fieri. At filius quidem illius à me est peremptus: cæterùm occisus, ad cædem alteram, suam operam mihi commodavit: dum qui vivo patri scelerum socius fuerat, ejusdem post mortem, quatenus licuit, patricida extitit. Ego itaque sum is qui tyrannidem sustuli, meusque gladius, qui omnia confecit. Sed cædis ordinem commutavi, & modum conficiendi sceleratos innovavi: quum robustiorem, & qui se tueri poterat, ipse peremi: senem verò soli gladio concessi. Quibus de causis quiddam etiam amplius à vobis me consequuturum putabam, & præmia laturum quæ numero interemptos æquarent: ut pote qui non modò præsentibus malis, sed futurorum etiam formidine vos liberarim, quique nullo scelerum hærede relicto stabilem in libertatem vos asseruerim. Interim tamen, re tam strenuè gesta, in

ρασος ἀπελθεῖν παρ' ὑμῶν, καὶ μόνῳ τούτῳ τῷ νόμῳ ἀμοιβῆς, ὃς διεφύλαξα. ὁ μὲν οὖν ἀντιλέγων, ὅτου δοκεῖ μοι ὁ κηδόμενος ὡς φησι τοῦ κοινοῦ τοῦτο ποιεῖν, ἀλλ' ἐπὶ βίᾳ πεπλουτηκὼς λελυπημένῳ, καὶ ἀμυνόμενος τὸ συμβὰν ἐκείνοις ᾧ θανάτου αἴτιον γεγενημένοι. ὑμεῖς δ', ἀναχωρεῖτέ μοι ὦ ἄνδρες δικασταί, ὡς ὀλίγου τὰ σὰ τῇ τυραννίδι, καθὼς εἰδέναι ὑμῖν ἀκριβῶς δεήσει. καὶ γὰρ τὸ μέγεθος ἔστω μάθητε ἂν τῆς ἐξουσίας τῆς ἐμῆς, καὶ αὐτοὶ μᾶλλον σώφρονες ἔσεσθε, λογιζόμενοι ὧν ἀπηλλάγητε. ἐγὼ γὰρ ὥσπερ ἄλλοις πολλοῖς ἤδη συμβέβηκε πολλάκις ἀπολλὼν καὶ ἡμεῖς τυραννίδα, καὶ μίαν δυοῖν ὑπομένομεν ἐπιθυμίαν δεσπότου, ἀλλὰ μόνοι τοῦ παντὸς τὸ ὅμοιον δυσχεσάντων, δύο ἀνθ' ἑνὸς τυράννους εἴχομεν, καὶ πρὸς διπλᾶ οἱ δυσχερεῖς ἀδικήματα διαρρέομεν, μετριάτερος δ' ὁ πεισθεὶς ἐμοὶ τῶν πολλῶν, καὶ πρὸς τὰς ὀργὰς ἠπιώτερος, καὶ πρὸς τὰς κηλίδας ἀμολύτερος, καὶ πρὸς τὰς ἐπιθυμίας βραδύτερος, ὡς ἂν ἤδη τῆς ἡλικίας τὸ μὲν σφοδρότερον τῆς ὁρμῆς ἐπισχούσης, τὰς δὲ τῶν ἡδέων ὀρέξεις χαλιναγωγούσης. καὶ πρός γε τὴν ὀργὴν τῶν ἀδικημάτων ὑπὸ τῶν παίδων ἄκων προσηχθημένος ἐλεγόμην, ὁ πάντα τυραννικὸς αὐτὸς ὤν, ἀλλ' ἔκων ἐκείνου. φιλότεκνος γὰρ ἐς ὑπερβολὴν ἐφύην, ὡς ἔδειξε. καὶ παῖδα ὁ παῖς ἐμὸν αὐτῷ, καὶ ἐκείνῳ ἐπίστευε. καὶ ἡδικεῖ ὅσα κελεύοι, καὶ ἐκόλαζεν ὃς προσκέποι, καὶ παῖδα ὑπηρέτῃ. καὶ ὅλως, ἐτυραννεῖτο ὑπ' αὐτοῦ, καὶ δεύτερος ἦν ὁ παῖδος ἐπιθυμιῶν ἐμοί. ὁ γεγενημένος δ', τῆς μὲ τιμῆς in discrimen adducor, ne præmio fraudatus à vobis discedam, soluſque mercedem non feram, quam leges à me servatæ præstituunt. Quare qui contradicit, is mihi videtur non reipub. studio, quemadmodum dicit, hoc facere, sed quòd illos periisse doleat, & illorum mortis authorem ulcisci cupiat. Vos autem judices, mihi pauliſper attendite, dum tyrannidis mala, tametsi optimè nostis ipsi, commemoro: siquidem hoc pacto futurum est, ut & mei beneficii magnitudinem intelligatis, & ipsi plus capiatis voluptatis, reputando quibus malis liberati sitis. Neque enim, sicut aliis quibusdam sæpe accidit, simplicem etiam nos tyrannidem, & unicam servitutem sustinuimus, nec unius domini libidinem pertulimus: verùm soli omnium quos similis habuit calamitas, duos pro uno tyrannos habebamus, & in geminas injurias distrahebamur infœlices. Porrò senex multò moderatior erat, quippe in ira mitior, in suppliciis lenior, ad voluptates tardior: ut pote cui jam ætas vehementiam appetitus cohiberet, voluptatumque cupiditates refrænaret. Quin ad susci-pienda scelera nolens, à filio impelli ferebatur, cùm ipse non admodum tyrannicus esset, sed illi morem gereret. Nam nimiopere filium amabat, ut re declaravit. Omniaque illi erat filius, illi parebat, quas volebat injurias, inferebat, afficiebat supplicio quoscunque præcipiebat, ac in omnibus obsecundabat. Denique filius tyrannum agebat in patrem, pater filii cupiditatum erat satelles. Tametsi huic ætatis causa honorem ce-

παρεχώρει καθ' ἡλικίαν ἐκείνῳ, καὶ μόνῳ ἐξίστατο τῆς ἀρχῆς ὀνόματος. τὸ δ' ἔργον τῆς τυραννίδος, καὶ τὸ κεφάλαιον, αὐτὸς ἦν. καὶ τὸ μὲν πιστὸν καὶ ἀσφαλὲς, ἀπ' αὐτοῦ παρεῖχε τῇ δυναστείᾳ. τῷ δ' ἀπόλαυσιν, μόνῳ ἐκέρδαινε τῶν ἀδικημάτων. ἐκεῖνος ἦν ὁ τοὺς δορυφόρους συνέχων, ὁ τοὺς φρουροὺς κρατύνων, [1] ὁ τοὺς τυραννουμένους ἐκκόπτων, ὁ τοὺς ἐπιβουλεύοντας φοβῶν. ἐκεῖνος, ὁ τοὺς ἐφήβους ἀναπαίων, ὁ συνεζεύγνυ τοῖς γάμοις, ἐκείνῳ αἱ παρθένοι ἀπήγοντο, καὶ εἴ τινες σφαγαὶ, καὶ εἴ τινες φυγαὶ, καὶ χρημάτων ἀφαιρέσεις, καὶ βάσανοι, καὶ ὕβρεις, πάντα ταῦτα τολμήματα ἦν νεανικά. ὁ γάρων δ' ἐκεῖνος, ἠκολούθει, καὶ συνῆδεν, καὶ ἐπῄνει μόνον τὰ τοῦ παιδὸς ἀδικήματα, καὶ τὸ πρᾶγμα ἡμῖν ἀφόρητον κατεσκεύαζε. Ὅταν γὰρ αἱ τῆς γνώμης ἐπιθυμίαι τῷ ὄντι τῆς ἀρχῆς ἐξουσίαν παρασκεύωσιν, οὐδένα ὁρᾶν ποιοῦνται τῶν ἀδικημάτων. μάλιστα δ' ἐκεῖνο ἐλύπει, τὸ εἰδέναι μαινόμενον, μᾶλλον δ' ἀϊδιον τὴν δουλείαν ἐσομένην, καὶ ὅτι ἀμφοῖν τοῖν δεσποτῶν ἀμφοτέροις τοῖς πόλαι, ἄλλοτε ἄλλῳ δεσπότῃ, καὶ πονηρῷ, κληρονόμημα γενησόμενον τὸν δῆμον, ὡς ἔοικε μὲ ἄλλοις ἔτι μικρά τις ἐλπὶς αὐτὴ, τὸ λοιμώξεσθαι, καὶ ὡς αὐτὸς λέγειν, ἀλλ' ἤδη πεπίστευται, ἀλλ' ἤδη τεθνήξεται. καὶ μετ' ὀλίγον ἐλεύθεροι ἐσόμεθα. ἐπ' ἐκείνῳ δ', ὃς ἦν τοιοῦτον ἠλπίζετο, ἀλλ' ἑαυτῷ μὲν ἤδη ἕτοιμον τὸν τῆς ἀρχῆς ἀφεδρον. τοιγαροῦν οὐδεὶς ἐπεχείρει τις ἐπόλμα τῶν γυναικῶν, καὶ τὰ αὐτὰ ἐμοὶ παρεσκευάζετο, ἀλλ' ἀπέγνωσο πάν-

debat adolescens, soloque imperii à nomine temperabat: ipse tamen tyrannidem exercebat, ejusque caput erat. Et quanquam tutamentum præsidiumque principatus ab illo mutuabatur, scelerum tamen emolumentis solus fruebatur. Ille erat qui satellites continebat, qui custodiam muniebat, qui tyrannidem affectantes è medio tollebat, qui insidiatores deterrebat, qui ephebos subducebat, qui conjugia violabat. Illi virgines adducebantur: tum siquæ cædes, siqua exilia, & pecuniarum expilationes, & cruciatus, & contumeliæ, ea omnia juvenis temeritate gerebantur. Porrò senex ille obsequebatur, socium scelerum sese præbebat, & filii flagitia duntaxat comprobabat. Imò res intolerabilis nobis creabatur. Nam quum animi cupiditates ex imperio licentiam assumunt, nullum flagitiis modum imponunt. In primis verò illud me discruciabat, quòd prospicerem diuturnam, imò potiùs æternam fore eam servitutem, & per successionem aliàs alii domino, tradendam rempub. populumque homini sceleste hæreditatis initar obventurum. Id enim aliis spem non exiguam facit, quod reputant, quod inter se dicunt: at mox coërcebitur, at mox demorietur, postmodum liberi erimus. Sed de illis, tale nihil sperabatur: quin jam paratum tyrannidis hæredem intuebamur. Itaque nullus ex generosis, iisque qui in meam eunt sententiam, rem aggredi audebat: sed desperabatur omnino libertas,

1 Ὁ' τὸν τυραννευόμενος ἐκκόπτων] Malè interpres: *qui tyrannidem affectantes, è medio tollebat.* τὸν τυραννευόμενος, hoc est, *tyrannide vexatos.* Menagius.

τάπασιν ἡ ἐλάττεία, καὶ ἄμαχος ἡ τυραννὶς ἐδόκει, πρὸς τοσούτους ἐσομένης τῆς ἐπιχειρήσεως. ἀλλ' οὐκ ἐμὲ ταῦτ' ἐφόβησεν, οὐδὲ τὸ δυσχερὲς τῆς πράξεως λογισάμενον ἀπέκνησα, οὐδὲ πρὸς τὸ κίνδυνον ἀπεδειλίασα. μόνος ἦ μόνος πρὸς ἅπαντας ἰσχυρὸν καὶ πολλῷ τῷ τυραννίδι. μᾶλλον ἦ οὐδὲ μόνος, ἀλλὰ μὴ ξὺν ξίφει ἀφεὶς ξὺν συμμεμαχημένῳ, καὶ τὸ μέγας συμπατρομαχοντηκότος, πρὸς ὀφθαλμῶν μὲ, τῷ πλούτῳ ἔχων, ἀλλαξόμενον ἦ ὅμως τῷ κοινῷ ἐλάττειαν [1] τ σφαγῆς τ ἐμῆς. σὺν τυχὼν ἦ τῇ πρώτῃ ῥοπῇ, καὶ τερψάμενος ὁ ῥᾳδίως τὰς δορυφόρους, καὶ τ σὺν τυγχάνοντα κτείνων, καὶ τὸ ἀνθιστάμενον πᾶν ἀμφιθείρων, ἐπὶ τὸ κεφάλαιον αὐτὸ τ ἔργων ἰέμενος, ἐπὶ τῷ μόνῳ τ τυραννίδος ἰσχύν, ἐπὶ τῷ ὑπάρξαντι τ ἡμετέρων συμφορῶν. καὶ ἐπιστὰς τῷ τ ἀκροπόλεως ῥωμαλέῳ, καὶ ἐδὼν ἡνικαῦτα ἀμυνόμενον, καὶ ἀνθιστάμενον πολλοῖς τραύμασιν, ὅμως ἀπέκτεινα. καὶ ἡ μὲ τυραννὶς, ἤδη καθήρητο, καὶ πέφρακτό μοι τὸ τόλμημα. καὶ τὸ ἀπ' ἐκείνου, πάντες μὲ ἐλάττεσθαι, ἐλείπετο δ' ὁ γέρων ἔτι μόνος ἀνοπλος, ἀποβεβληκὼς τοὺς φύλακας, ἀπολωλεκὼς τ μεγαν ἐκεῖνον αὐτῷ δορυφόρον, ἔρημος, οὐδὲ ἡνιαίας ἔτι χειρὸς ἄξιος. σὺ τοίνυν τοιοῦτος ὢν ἐμαυτὸν ὦ ἄνδρες δικασταὶ, τὰ τοιαῦτα ἐλογισάμην. πάντ' ἔχω μοι κεκλῶς, πάντα πέπρακται, πάντα κατώρθωται, τίνα ἂν ὁ παράλογος κηλαθείη τρόπον; ἐμοὶ μὲν γὰρ ἀναξίως ἔχει, καὶ τ ἐμῆς δεξιᾶς, καὶ μάλιστα ἐπ' ἔργῳ λαμπρῷ,

tas, atque inexpugnabilis videbatur tyrannis: quippe cùm esset cum tam multis confligendum. At me nihil ista deterruerunt, neque perpensa negocii difficultate refugi, neque periculum reformidavi. Verùm solus, solus inquam, adversus adeò validam, magnamque tyrannidem, vel potiùs non solus, sed gladio comite conicendi, qui mecum pugnavit, & ex parte tyrannum interemit, quum mors mihi ob oculos interim versabatur, perpendebam tamen me mea cæde publicam libertatem redempturum. Ergo cùm in primam custodiam irruissem, nec facilè satellites summovissem, quemvis obvium interimens, quodvis obstaculum amoliens, ad ipsum negocii caput tendebam, ad unicum tyrannidis robur, ad calamitatum nostrarum argumentum. Et facto in arcis propugnaculum impetu, cùm viderem illum fortiter sese tuentem, & resistentem, multis tamen vulneribus occidi. Et jam erat sublata tyrannis, jam tum mihi confectum facinus: ex eo tempore liberi omnes: nisi quòd supererat senex solus, inermis, ejectis custodibus, amisso magno illo suo satellite, desertus, neque forti ampliùs dextra dignus. Ibi nimirum mecum ipse judices, hæc animo reputabam. Cuncta mihi præclarè habent, cuncta confecta, cuncta gesta sunt ex animi sententia. Quomodo verò puniatur qui superstes est? Me quidem, meaque dextra nequaquam est dignus, præsertim si post splendidum, & juvenile, & ge-

1 Τῆς σφαγῆς τ ἐμῆς] Ταῖς ἐμαῖς. Marc.

καὶ νεανικῷ, καὶ ἡγεμονίαν ἀνηρημένῳ, καὶ ἐπιχειρῶντι κἀκείνῳ τὸν σφαγέα. ἄξιον δέ τινα δεῖ ζητῆσαι δήμιον. ἀλλὰ μὴ τὸν συμφοραῖν, μὴ ἢ τὸν αὐτὸν κερδαίνειν. ἰδέτω, πολλαθήτω δεδακέρμενον ἐχέτω τὸ ξίφος. τοῦτο τἄλοιπα ἐπιτέλομεν. ταῦτα βυλευσάμενος, αὐτὸς μὲ ἐκποδὼν ἀπηλλαγμένον. ὁ δ', ὅπερ ἐγὼ προμηθούμενος ἐμέλλω, διεπράξατο, καὶ ἐτυραννοκτόνησε, καὶ τέλος ἐπέθηκε τῇ ἐμαυτοῦ δράσει. παρεσμὶ δὲ κομίζων ὑμῖν τὸν δημοκρατίαν, καὶ δεῖρεῖν ἤδη ἀποκηρύττων ἅπασι, καὶ τὸν ἐλευθερίαν ἀναγαλιζόμενος. ἤδη δὲ ἀπλαῖσε τὰ ἔργων τὰ ἐμῶν. κενὴ μὲν ὡς ὁρᾶτε πανταχοῦ ἡ ἀκρόπολις. ἐπιτέτραφε δ' ὑδεὶς, ἀλλὰ κῆμᾶς ἔξεστι, καὶ δικάζειν, καὶ ἀντιλέγειν κὰ τοὺς νόμους. καὶ πάντα ταῦτα μεγίστην δὶ ἐμὲ ὑμῖν, καὶ ἀφ' τὸν τόλμαν τὸν ἐμὸν. καὶ ἑνὸς ἐκείνου φόνῳ, μεθ' ὃν σὸν ἔτι ζῆν πατὴρ ἐδυνάσθη. ἀξιῶ σ' οὖν ἐπὶ τούτοις, τὸν ὀφειλομένων δοθῆναί μοι παρ' ὑμῶν δωρεὰν, ὑ φιλοκερδὴς, ὑδὲ μικροψύχης τις ὢν, ὑδ' ἐπὶ μισθῷ τὸν πατρίδα ἐνεργετῶν εὐσημερήμενος, ἀλλὰ βεβαιωθῆναί μοι βυλόμενος τὰ κεκριμένα τῇ δωρεᾷ, καὶ μὴ ἀφελκηθῆναι, μήδ' ἀδόξου ἡγεμόνος τὸν ἐπιχείρησιν τὸν ἐμὸν, ὡς ἀπτλῆ, καὶ χέρος ἀναξίαν πεκρυμένον. ὅτοσι δ' ἀπλήγε, καὶ φησὶν, σὸν δοῦλον ποιεῖν με πρᾶξαι θέλοντα, καὶ δωρεὰν λαμβάνειν ὑ γὰρ εἶναι τυραννοκτόνον, ὑδὲ πεπρᾶχθαί μοι τὸν τὸν νόμον, ἀλλ' ἐνδεῖν τι τῷ ἔργῳ τῷ ἐμῷ, ὥστε ἀπαίτησιν τὸ δωρεᾶς. πυνθάνομαι τίνων αὐτῶν, τί λοιπὸν ἀπαιτεῖς παρ' ἐμοῦ; σὸν ἐβουλήθην; σὸν ἀνῄλθον; σὸν ἐφό-

& generosum facinus interimatur, priorem illam cædem dedecoraturus. Dignus illo carnifex est quærendus: sed post calamitatem, ne vel hanc ipsam lucrifaciat: videat, crucietur, appositum habeat ensem, huic cætera mando. Hæc ubi mecum statuissem, ipse illinc discedo. At ille fecit quod prædivinaveram, tyrannum occidit, meæque fabulæ finem imposuit. Adsum igitur popularem administrationem vobis adportans, cunctisque ut bono sint animo pronuncians, lætumque libertatis nuncium evulgans. Iam meis fruimini factis: vacua, sicut videtis, sceleratis hominibus est arx. Imperat nemo, honores deferre licet, & causas agere, & ex legibus contradicere. Atque hæc omnia vobis mea contigerunt opera, meaque fortitudine, & ex unius illius cæde, post quem pater non potuit amplius vivere. Igitur dignum censeo, ut his pro meritis debitum mihi à vobis præmium tribuatur, non quòd lucri sim amans, & sordidus, & de patria bene mereri mercedis gratia statuerim: verum quòd cupiam officia mea præmio confirmari, nec iis detrahi, neque inglorios fieri meos conatus, si judicentur irriti & honorario indigni. At hic contradicit, negatque æquum facere me, qui munere decorari, & præmium ferre velim. Neque enim tyrannicidam esse me, neque quicquam à me pro legis sententia confectum esse: verum facinori meo deesse quiddam, ad hoc ut præmium postulem. Ex illo igitur quæro, quid præterea requiris à me? nonne volui? nonne ascendi? nonne occidi? nonne

νευσε; σὸκ ἠλευθέρωσα; μή τις ἐπιτάττῃ; μή τις κελεύῃ; μή τις ἀπιλεῖ δεσπότης; μὴ τίς με τῶν ἡκκλήτων διέφυγεν; σὸκ ἂν εἴποις. ἀλλὰ πάντα εἰρήνης μεστὰ, καὶ πάντες οἱ νόμοι, καὶ ἐλευθερία σαφὴς, καὶ δημοκρατία βέβαιος, καὶ γάμοι ἀνυβρίστοι, καὶ παῖδες ἀδεεῖς, καὶ παρθένοι ἀφαλεῖς, καὶ ἑορτάζουσα τὴν κοινὴν εὐτυχίαν ἡ πόλις. τίς οὖν ὁ τούτων ἁπάντων αἴτιος; τίς ὁ σκῆνα μὲ ποιήσας, τὸ δὲ πνευματικὸν; εἰ γάρ τις ἐστὶ τῶν ἐμὲ τιμᾶν δίκαιος, παραχωρῶ τὸ γέρας. ἐξίσταμαι τῆς δωρεᾶς. εἰ δ' μόνος ἐγὼ πάντα διεπραξάμην, πολεμῶν, κινδυνεύων, ἀνιῶν, ἀναιρῶν, καλέζων, δι' ἀλλήλων τιμωρούμενος, τί μου βασκαίνεις τὰ κεκτημένα; τί μ' ἀχάριστον πρὸς με τὸ δῆμον ποιεῖς εἶναι; ὁ γὰρ αὐτὸν ἐφόνευσε τὸν τύραννον. ὁ δὲ νόμος, τυραννοκτόνῳ δίδωσι τὴν ἀμοιβήν. ἀμφίρρυτον εἰπεῖν μοι τί ἡ αὐτὸν ἀνελεῖν, ἢ δι' ἣν ἀνῄρηκεν ἀποφυγεῖν τὴν αἰτίαν. ἐγὼ μὲν, οἶδεν οἶμαι, ἀλλὰ τοῦτο μόνον ὁ νομοθέτης εἶδε, τὴν ἐλευθερίαν, τὴν δημοκρατίαν, τὴν τῶν δεινῶν ἀπαλλαγήν. τοῦτ' ἐπῄνησε, τοῦτ' ἄξιον ἀμοιβῆς ὑπέλαβεν, ὅσῳ σὸκ ἂν εἴποις μὴ δι' ἐμὲ μᾶλλον. εἰ γὰρ ἐφόνευσε δι' ὃν σὲ ζῆν σὸκ ἐδύνατο, αὐτὸς εἰργάσω μὴ τὴν φυγήν. ἐμοῦ ὁ φόνος, ἢ χεὶρ ἐκείνη. μὴ τοίνυν ἀκριβολογοῦ ἔτι περὶ ὧν τρόπῳ τὸ πέλευτῆς, μηδ' ἐξέτασε ὅπως ἀπέθανεν, ἀλλ' εἰ μηκέτ' ἔστιν. εἰ δὲ ἐμὲ τὸ μηκέτ' εἶναι ἔχει ἐπὶ κἀκεῖνο προεξεπίστευσέ μοι δεκεῖς, καὶ συναφανίσειν τὰς ἐγχείρας, εἴ τις μὴ ξίφει, ἀλλὰ λίθῳ, ἢ ξύλῳ, ἢ ἄλλῳ τῷ τρόπῳ ἀπέκτεινε. τί εἰ λιμῷ ἐξεπολιόρ-

ne libertatem peperi, numquis imperat? numquis jubet? numquis minatur dominus? numquis ſceleratorum meas effugit manus? haudquaquam dixeris. Sed omnia plena pacis, omnes reſtitutæ leges, manifeſta libertas, ſtabilis democratia, inviolata conjugia, tuti pueri, ſine periculo virgines, publicamque tœlicitatem ſolennibus feriis celebrat civitas. Quis igitur horum omnium eſt author? quis illa repreſſit? hæc peperit? Nam ſi priorum quiſquam honore hoc ſit dignus, præmium cedo, à petendo munere deſiſto. Quòd ſi ſolus omnia peregi, audens, periclitans, crucians, perimens, alterum in altero puniens, quid mea calumniaris officia? cur minimè gratum erga me reddis populum? atenim tu non occidiſti tyrannum. Porro lex tyrannicidæ præmium decernit. Verùm dic mihi, quid intereſt utrum ipſe interimas, an mortis cauſam præbeas? Mea ſententia, nihil. Verùm hoc ſolum ſpectavit legis conditor, libertatem, democratiam, malorum ſublationem. Huic honorem decrevit, hoc præmio dignum judicavit: quod opera mea contigiſſe non negaveris. Nam ſi eum occidi ſine quo vivere non poterat, ipſe cædem peregi: occidi ego, ſed illius manu. Itaque ne diſcepta de cædis modo, neque illud perpende quemadmodum interierit, verùm an jam perierit, & an quod periit, id à me ſit profectum. Siquidem & illud excuſſurus mihi videris, & his adverſus de republ. bene meritos calumniis uſurus: ſiquis non gladio, verum lapide ligno-ve, vel alio quovis modo peremit. Quid ſi fame ty-

καὶ τὸ τόλμημον, τὴν ἀνάγκην τὴν τελευτῆς παρέχων, ἀπήτεις ἂν καὶ τότε παρ' ἐμοῦ αὐτὸ χειρα τὴν σφαγήν; ἢ σιδεῖν ἔλεγές μοι τι ἄσσον τοῦ νόμου; καὶ ταῦτα, χαλεπώτερον ἢ κακούργου πιφοιτυμένου; ἐν μόνον ἐξέπεζε, τοῦτο ἀπαίτει, τοῦτο πολυπραγμόνει. πᾶς τῶν πονηρῶν λείπεται, ἢ πᾶς ἐλπὶς ἢ φόβος, ἢ πᾶ ὑπομνήμης τῶν συμφορῶν. εἰ γὰρ καθαρὰ πάντα, καὶ εἰρωνικὴ, συκοφαντητὸς ἐστι τοῦ τέρπειν τὰ πεπραγμένων χρωμένων, ἀποστερεῖν ἐθέλειν τὴν ἐπὶ τοῖς πεπονημένοις δωρεάν. ἐγὼ γὰρ καὶ τοῦτο μέμνημαι διηγρευμένον ἐν τοῖς νόμοις, οὐκ ἐσιμὴ ἀφὴ τὴν πολλὴν δυλείαν, ἐπιλέλησμαι τὸ αὐτοῖς εἰρημένον, εἴτίας θανάτου εἶναι δικάς, εἴ τις αὐτὸς ἀπέκτεινεν, ἢ εἴ τις μὴ αὐτὸς μὲ ἀπέκτεινε, μὴ γὰρ τῇ χειρὶ ἔδρασε τὸ ἔργον, ἠνάγκασε γὰρ, καὶ παρέχειν ἀφορμὴν ἢ φόνου τὰ ἴσα, καὶ τοῦτον ἀξιοῖ ὁ νόμος αὐτὸν ἀντικολάζεσθαι. μόλα δικαίως. ὁ γὰρ ἐβούλετο ἢ πεπραγμένα ἴσον γίγνεσθαι τὸ τῆ ἀδείας. καὶ τοιγαροῦν λοιπὸν ἡ ἐξέτασις ἢ τρόπου τῆ σφαγῆς. εἶτα τὸν μὲν ὕστερα ἀπεκτόνοτα, καλάζειν ὡς ἀνδροφόνον δικαιοῖς, καὶ ὑδαμῶς ἀφιέναι θέλεις. τὸν δὲ καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον οὐ πεποινηκότα τὴν πόλιν, ἢ τὸ ὁμοίαν ἀξιώσεις τοῖς ἀνῃρημένοις. ὑδὲ γὰρ ἐκεῖνο ἂν ἔχοις λέγειν, ὡς ἐγὼ μὲν tyrannum obsedissem, ad mortis necessitatem compellens, numquid etiam tunc cædem mea manu peractam à me exigeres? aut aliquid desiderari diceres quo legi satis fieret? idque cum scelestus ille genere mortis atrociori ceciderit? Vnum hoc perquire, hoc reposce, hoc excute, quis nocentium supersit, aut quæ metus expectatio, aut quæ calamitatum recordatio. Quòd si purgata omnia, si pacata, calumniatoris est modum rei gestæ reprehendendo, præmio frustrare velle, quod iis debetur, quæ virtute confecta sunt. Equidem & illud memini in legibus differi, nisi fortè ob diutinam servitutem, eorum quæ in illis dicuntur, oblitus sum: causam mortis esse duplicem, puta siquis ipse occidit, aut si non ipse quidem occidit, neque manu facinus peregit verùm compulit, præbuitque mortis occasionem. Ex æquo & hunc quoque supplicio, affici oportere lex censet, idque jure optimo. Audaciam enim facto minùs valere noluit. Et postea supervacaneum est cædis rationem quærere. Deinde hunc qui sic occiderit, nequaquam absolvendum, sed tanquam homicidam puniendum esse censebis. Eum verò qui consimili modo remp. beneficio affecit, debito benemeritis præmio non dignaberis. Neque enim illud dicere possis, me quidem imprudentem fe-

1 Καὶ παρέχειν ἀφορμὴν τῷ φόνῳ τὰ ἴσα, ᾧ τοῦτον ἀξιοῖ ὁ νόμος αὐτὸν ἀντικολάζεσθαι μόλα δικαίως] Καὶ παρέχειν ἀφορμὴν τῷ φόνῳ, τὰ ἴσα, ᾧ τοῦτον ἀξιοῖ ὁ νόμος αὐτὸν ἀντικολάζεσθαι, ᾧ μόλα δικαίως. Marc.

2 Οὐ γὰρ ἐβούλετο] Καὶ γὰρ ἐβούλετο. Etenim voluit par esse facto id quod extra metum sive periculum facti, τὸ τῆ ἀδείας, nempe ἀφορμὴν ἴσως παρέχειν. Idem.

3 Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον] Τοῦτον τρόπον. Idem.

1 Καὶ

ἁπλῶς αὐτὸ ἔπραξα, ἠκολούθησε δέ τι τύχῃ ἄλλως χρηστόν, ἐμοῦ μὴ βεληθέντος. τί γὰρ ἐπεδέδειν, ἢ ἰσχυρότερος περιγενόμενος; τί γὰρ κατέλιπον τὸ ξίφος ἐν τῇ σφαγῇ, εἰ μὴ πάντως τὸ ἐσόμενον αὐτὸ προεμαντευόμην; οὐκοῦν εἰ μὴ τοῦτο φῂς, ὡς ἐ τύραννος ὁ πεθεὶς ὢν, ἐδὲ ταύτην εἶχε τὴν προσηγορίαν, ἐδὲ δωρεὰς ἐπ' αὐτῷ πολλὰς; εἰ ἀποθανόντι, ἤδεως ἂν ὑμεῖς ἐδώκατε. ἀλλ' οὐκ ἂν ἐποίεις. εἶτε ἢ τύραννος προεμαντεύετο, τὴν τοῦ αἰτίου ἀποκτόνου τῆς σφαγῆς, οὐκ ἀποδώσεις τοῦ δωρεάν; ὦ τῆς πολυπραγμοσύνης. μέλλ δέ σε πῶς ἀπιθανεῖν, ἀπολαύοντα τῆς ἐλευθερίας, ἢ τὸν τοῦ δημοκρατίαν ἀποδεδωκότα, ἐρησόμενόν τι προσαπαιτῆς; καίτοι ὅ γε νόμος ὡς φῂς, τὸ κεφάλαιον ἐξεπύζη τῶν πραγμάτων. τὰ δὲ μέσα ἢ πάντα ἐᾷ, καὶ οὐκ ἔτι πολυπραγμονεῖ. τί γὰρ καὶ ὑπὲρ ἐξελάσας τὸν τύραννον, ἤδη πάλαι ἔλαβε τυραννοκτόνου; καὶ μάλα δικαίως. ἐλευθερίαν γὰρ ἀντὶ δουλείας παρέσχητο. τὸ δ' ὑπὲρ ἐμοῦ μεμψιμοιρεῖν, ἢ φυγὴ, ἤδε δευτέρας ἐπαναστάσεως ἐλπὶς, ἀλλὰ παντελὴς καθαίρεσις, καὶ παντελὴς ἀθλία πατρὸς ἢ χώρας, καὶ ῥιζόθεν τὸ δεινὸν ἅπαν ἐκκεκομμένον. καί μοι θεῶν Θεῶν ἤδη ἀπ' ἀρχῆς ἐς τέλος, εἰ δοκεῖ, πάντα ἐξετάσατε, εἴ τι τοῖς τοῦ νόμου ἐναλίσκεται, καὶ εἰ σώζει τὴν πολιτείαν ὀφειλόντων τυραννοκτόνων, σκοπεῖτα μὲν δὴ γνώμῃ προϊόντι χρὴ ἡμερίαν, καὶ φιλόπολιν, καὶ σῴζειν τὴν κοινὴν κινδυνεύοντα ἐξέλασιν, καὶ τὴν οἰκείαν θανάτου τῶν πολλῶν σωτηρίαν ὑπομένοντα. ἆρ' ἂν σώσ

feciſſe, ſed exitum quendam commodum, præter animi ſententiam, fortuitò ſequutum fuiſſe. Nam quid amplius formidaſſem, eo qui validior erat, interempto? Cur verò gladium in vulnere reliquiſſem, niſi planè quod erat eventurum, id ipſum prædivinaſſem? Niſi fortè illud dices, eum qui extinctus eſt, tyrannum non fuiſſe, neque appellationem hanc habuiſſe, neque vos multum præmii hoc nomine, ſi ille fuiſſet occiſus, decreturos fuiſſe. Atqui dicere non queas. An interfecto tyranno, ei qui cædis cauſam præbuit, præmium denegabis? O curioſitatem! laboras quo pacto perierit, cùm interim libertate fruaris: aut ab eo qui democratiam reſtituit, ſupervacaneum aliquid requiris? Atqui lex, uti fateris, caput rei geſtæ quærit: media verò miſſa facit omnia, neque ultra curioſiùs excutit. Quid enim? annon ſiquis tyrannum expuliſſet, tyrannicidæ præmium jam cepiſſet? cepiſſet jure optimo: ſiquidem ille pro ſervitute libertatem contuliſſet. Id verò quod à me patratum eſt, non exilium habet, non inſtaurandæ tyrannidis metum: verùm abſolutam ſublationem, totiuſque generis internecionem, omneque malum radicitus exciſum. Ac mihi per Deos, jam ab initio ad finem uſque ſi videtur, rem totam perpendite, numquid eorum quæ pertinent ad leges ſit prætermiſſum, numquid in me deſideretur ex his, quæ tyrannicidæ adeſſe debent. Primùm animus illi generoſus ſuppetat oportet, qui ſit civitatis amans, qui ſe quàm remp. periclitari malit, qui propria morte populi redimat ſalutem. Num

mihi

τῦτο ὀκνεδήσατε, ἐμοὶ λακίσθην, ἢ προσεδόκησέ τινα τῶν ἀφ' ἑσπέρας κινδύνων ἀπώκνησα; ὄσα ἂν εἴποις. μόνε τοίνυν ἐπὶ τύτῳ ἔπεμενον, καὶ νόμιζε δι' ἡλῆσαι μόνον, καὶ δι' βυλεύσασθαι ταῦτα, εἰ μὴ χρηστὸν ἀπεδεικνύμην. ἔκ τε τῆς γνώμης αὐτῆς κατασκεύαζε με, μόρος ἄξιον, ὡς ἀνδρὸς τὸν λαμβάνειν. ἐμοὶ μὲν δυνηθέντι, ἄλλα δὲ μετ' ἐμὲ τετυραννοκτονηκότι, ἄλογον εἰπεῖν μοι, ἢ ἄχαριν μὸν ὠφελεῖν; καὶ μάλιστα εἰ ἔλεγε, ἄνδρες, ἐβελόμην; ἠθέλησα, ἐπεχείρησα, ἐπεραθλω τὴν γνώμης, μόνον ἄξιός εἰμι μισθοῦ, τί ἂν ἀπεκρίνω τότε; νῦν δὲ, ὃ τῦτό φημι, ἀλλὰ καὶ ἀνῆλθον, καὶ κινδύνευσα, καὶ μυρία ὅσα τῆς δι' νεανίσκε σφαγῆς ἐποίησα. μὴ γὰρ ὅτι ῥᾴδιον, μηδὲ δύσχρις ὑπολάβητε εἶναι τὸ πρᾶγμα, φρυρεῖν ὑπερῆναι, καὶ δορυφόρων κρατῆσαι, καὶ πρέψασθαι τοσύτις μόνον, ἀλλὰ χαλεπὸν τὸ μέγιστον τῇ τυραννοκτονίᾳ, καὶ τὸ πεφάλαιον τῦ ἔργων, τῦτό ἐστι. ὃ γὰρ δὴ αὐτός με ὁ τύραννος, μέγα, καὶ δυσάλωτον, καὶ δυσκατέργαστόν ἐστι, ἀλλὰ τὸ φρυρεῖν, καὶ συνέχειν τὸν τυραννίδα. ἃ πᾶς ἂν νικήσας, πάνυ ῥᾳδίως κατώρθωσε. καὶ τὸ λοιπὸν, ὀλίγον. τὸ γὰρ δὴ ἄχθος τῦ τυράννου ἀφελεῖν, ὅσον ἂν ὑπῆρξέ μοι, μὴ ἔχειν τοὺς αὐτὸς φυλάκων, καὶ δορυφόρων ἀπάντων κεκρατηκότι, κἀκείνος ἁπάντως ἀφηνιακότι. ὃ δὴν ἔπεσθήμι, ἀλλ' ἐπὶ τύτων αὖθις μένω. φυλακῆς ἐκράτησα. δορυφόρες ἐκύκησα. τὸ τύραννον, ἀφύλακτον, ἄοπλον, γυμνὸν, ἀπέδωκα. τιμῆς ἄξιος ἐπὶ τύτοις εἶναί

ihi quicquam hac parte defuit? num mollem me præstiti? num præcognitis periculis, per quæ mihi perrumpendum esset, per ignaviam reformidavi? Profectò non potes dicere. Hac igitur tantum in parte commorare, existima me tantùm voluisse, ac statuisse ista, etsi nihil commodi evenerit, & me pro sola voluntatis deliberatione præmium reposcere, ut qui tamquam bene meritus illud accipiam. Num si voluntati meæ facultas defuisset, alius verò post me tyrannum occidisset, dic quæso absurdum-ne, & præter æquum foret, præmium dare? Ac in primis si dicerem, Cives volui, statui, aggressus sum, voluntatis experimentum dedi, solus honorario sum dignus. Quid tum respondeas? At nunc non hoc dico: sed ascendi, periculum adii, ante cædem adolescentis innumera præstiti. Neque enim usque adeò facile & expeditum putetis, præsidia superare, satellites opprimere, unumque hominem tam multos amoliri. Quin istud penè maximum est omnium, quæ sunt in tyrannicidio, totiusque negocii caput. Nam ipse jam tyrannus non magna res est, neque expugnatu, neque confectu difficilis: verùm ea quæ tuentur, continentque tyrannidem: quæ quidem si quis superaverit, voti compos evasit, & pusillum est id quod supereſt. Sed ad tyrannos pervenire nunquam mihi contigisset, ni priùs qui illos cingebant custodes oppressissem, omnesque satellites ante debellassem. Nihil amplius addo, sed his rursum insisto. Custodiam oppressi, satellites devici: tyrannum incustoditum, inermem, nudum reddidi. Vtrum rebus hisce confectis, honore dignus

tibi

σοι δικῶ, ἢ ἔτι ἀπαιτῆς παρ' ἐμοῦ τ φόνου; ἀλλ' εἰ κ φόνου ζητεῖς, οὐδὲ τοῦτο ἐνδεῖ. ὑσ' ἀναίμακτός εἰμι, ἀλλ' ἔργασμαι μεγάλων κ γυναίων σφαγῶν, νεανίσκε ἀκμάζοντ@, κ πᾶσι φοβερᾷ. δι' ὃν ἀνεπιβούλευτ@ κἀκεῖν@ ἐμοὶ, ὡ μόνῳ ἐπιῤῥᾴ. ὃς ἀντὶ πολλῶν ἤρκεῖ δορυφόρων. ἆρ' οὖν σὺ ἀξι@ ὡδ@ δωρεᾶς, ἀλλ' ἄτιμος ἐπὶ τηλικούτοις ἠδικημαι; τί γὰρ εἰ δορυφόρου ἕνα, τί δ' εἰ ὑπηρέτην τινὰ τ τυράννου ἀπέκτεινα; τί δ' εἰ οἰκέτην τίμιον, ὃ μέγα ἂν ἔδοξε κ τοῦτο, ἀνελόντα σὺ μέσῃ τῇ ἀκροπόλει, σὺ μέσοις τοῖς ὅπλοις, φόνου πινὸς ἐργάσαλ τ δ' τυράννου φίλου; νῦν δ' κ τ προνοούμενον αὐτὸν ἰδέ. ὁὸς ἦν τυράννου. μᾶλλον δ' τύραννος χαλεπώτερ@, κ δεσπότης, ἀπροσιτώτ@, κ ὠμότερ@, κ ὑβριστ@. τὸ δ' μέγιστον, κληρονόμος τ ὅλων, κ ἀφέλοιτο, κ ἐπιπολὺ ἀσφαλείαν τοῖς ἡμετέροις συμφοραῖς διωάμθ@. βούλει τοῦτο μόνον πεπρᾶχθαί μοι; ζητεῖ ἔτι τ τύραννον ἀφεπφευγότες; μέρας δὴ ἐπὶ τούτοις αὐτῶ. τί φατέ; ὑ γιγνεται; οὐχὶ κἀκεῖνον ὑφεωρᾶτε; ὑ δεσπότης; ὑ βαρύς; σὺκ ἀφόρητ@ ἦν; νῦν δ' κ τὸ κεφάλαιον αὐτὸ ἐνοήσατε. ὁ γὰρ ὅτ@ ἀπαιτεῖ παρ' ἐμοῦ, τοῦτο ὡς ἐμὴν, ἄρασα διεπραξάμην, κ τ τύραννον ἀπέκτεινα ἑτέρου φόνῳ, οὐχ ἁπλῶς, οὐδὲ πληγῇ μιᾷ, ὅπερ οὐκτιότερον ἦν αὐτῷ, ἐπὶ τηλικούτοις ἀδικήμασιν, ἀλλὰ λύπῃ ἀσθασανίσας πολλῇ, κ σὺ ὀφθαλμοῖς δείξας τὸ φίλτρον οἰκτρῶς ἀσθενέμενα, ἣν σὺ ἡλικίᾳ, εἰ κ

tibi videor, an adhuc à me interemptionem exigis? Quin si illam quæris, neutiquam desideratur. Non sum incruentus verùm cædem peregi magnam & strenuam: nempe florentis juvenis, omnibusque formidabilis: propter quem & ille ab insidiis tutus erat, quo solo fretus stabat, qui complurium satellitum vices implebat. Annon igitur, quæso te, præmio dignus videor: an verò tantis rebus gestis honore defraudor? Quid enim si satellitem unum, quid si ex tyranni ministris quempiam interemissem? quid si charum famulum? annon hoc quoque magnum visum fuisset, conscendisse, media in arce, mediis in armis aliquem è tyranni familiaribus jugulasse? Nunc eum qui occisus fuit, considera. Filius tyranni erat. Imò potius crudelior tyrannus, inexorabilis dominus, ad supplicia dirior, ad contumelias violentior, quodque est maximum, hæres & successor omnium, quique nostras calamitates in longum posset prorogare. Vin' hoc solum mihi confectum esse? profugum verò tyrannum adhuc vivere? Iam horum nomine præmium reposco. Quid dicitis? non dabitis? annon & illum verebamini? annon dominus? annon gravis? annon intolerandus erat? Porro nunc ipsum negocii caput animadvertite. Etenim quod hic à me requirit, hoc quoad potui, optimè confeci, & tyrannum aliena cæde occidi, non simpliciter, nec uno vulnere, quod ipsi maximè optandum fuisset, tantorum videlicet scelerum conscio: sed cùm multo mœrore priùs torsissem, id quo nihil habebat, charius, miserabiliter prostratum ob oculos ponens, filium in ætate militari,

πονηρὸν, ἀλλ' ὃν κ) ἀκμάζοντα, κ) ὅμοιον τῷ πατρὶ, ἄμικτον, κ) λύσσῃ ἐμπεπλησμένον. τοῦτ' ἔστι πατέρων τὰ τραύματα. ταῦτα ξίφη δικαίων τυραννοκτόνων. οὕτω θανάτου ἄξιον ὠμῶν τυράννων, αὐτὴ πωμοία πρέπουσα τοσούτοις ἀδικήμασι. τὸ δ' οὐδὲ ἀπολαύειν, τὸ δ' οὐδὲ ἀγνοῆσαι, τὸ μηδὲν τοιοῦτο θάμβος ἰδεῖν, οὐδὲν ἔχειν τυραννικῆς κολάσεως ἄξιον. ἐγὼ γὰρ ἠγνόουν ὦ οὗτος, οὐκ ἠγνόουν, οὐδὲ τῶν ἄλλων οὐδείς, ὅσην σοὶ σὺ δύνοιαν ἔσῳζες τοὺς παῖδας τοιοῦτοι. ὁ δὲ, κ) πρεσβύτερος τῶν ἄλλων εἶχεν, εἰκότως, ὁρῶν μόνον σοῦτον κηδεμόνα, κ) φύλακα τῆς τυραννίδος, κ) μόνον ἀσφαλούμενον ἐν πατρὸς, κ) τὴν ἀσφάλειαν τῇ ἐχθρᾷ παρεχόμενον. ὥστε εἰ κ) μὴ διὰ τὴν δύνοιαν, ἀλλὰ διὰ τὴν ἀπογνωσιν, οὐδὲ ἤπιστα μὲν τεθνηξόμενον αὐτὸν, κ) λοιπόμενον, ὡς οὐδὲν ἔτι ἐν ζῇ ὄφελος τῷ σὺ ἐν παιδὸς ἀσφαλείας καθηρεμένης. ἅπαντα τοίνυν αὐτὸ ἀθρόα ἐπεισῆλθε, τὴν φύσιν, τὴν λύπην, τὴν ἀπόγνωσιν, τὸ φόβον, τὰς ἐπὶ τοῖς μελλόντων ἐλπίδας χρηστὰς, ἐπ' αὐτὸν ἐχρησάμην τοῖς συμμάχοις, κ) ἐφ' ἑαυτὸν τὴν τελευταίαν ἐκείνην σκέψιν κατηνάγκασα, ἀπέθανεν ὑμῖν ἄπεικος, λελυπημένος, ὀδυρόμενος, δακρύων, πεπληγὼς πτύσας, ὀλιγοχρόνιον μὲν, ἀλλ' ἱκανὸν πατρί. κ) τὸ δεινότατον, αὐτὸς ὑφ' αὑτοῦ, ὅσπερ θανάτων οἰκτίστως, κ) πολλῷ χαλεπώτερος, ἢ εἰ ὑπ' ἄλλου γίνοιτο. πῶς μοι τὸ ξίφος; μή τις ἄλλος τοῦτο γνωρίζῃ; μή τις ἄλλος ὀφθῇ τοῦτο

tari, tametsi sceleſtum, creſcentem tamen, & patri ſimilem, ſanguine, taboque oppletum. Hæc ſunt parentum vulnera, hi juſtorum tyrannicidarum gladii: hæc mors digna crudelibus tyrannis, hæc ultio tantis ſceleribus congrua. Cæterum protinus interire, protinus ſibi excidere, nihil habet tyrannico ſupplicio dignum. Non enim ignorabam vir egregie, non ignorabam, nec alius quiſquam quanta benevolentia filium proſequeretur, quamque vel tantillum illi ſuperſtes eſſe nollet. Omnes enim patres fortaſſe hoc erga liberos ſunt animo: ſed hic aliis quiddam amplius habebat, idque meritò: quippe qui videret illum unicum eſſe qui curaret, ſervaretque tyrannidem: quique pro patre pericula ſolus adiret, & tutamen imperio adderet. Itaque ſi non ob benevolentiam, ſaltem ob deſperationem rerum ſciebam brevi moriturum ipſum, quum reputaret nihil commodi in vita futurum ampliùs, tutamine filii ſublato. Nimirum effeci ut hæc omnia catervatim ipſum circunſtarent, natura, dolor, deſperatio, formido, quique metus in poſterum imminebant. His adverſus illum auxiliis ſum uſus, ipſumque ad id extremum conſilium adegi. Interiit vobis orbus, excruciatus, plorans, lachrymans. Luxit luctum, non eum quidem diuturnum, verùm qui patri ſatis magnus eſſet. Poſtremò quod eſt omnium acerbiſſimum, ipſe ſibi necem conſcivit, quod quidem mortis genus miſerrimum eſt, & longè atrocius, quàm ſi ab alio inferatur. Ubi mihi gladius? numquis alius hunc agnoſcit? num cujuſpiam alius hæc

fuit

λῶ; τίς αὐτὸ εἰς σὲ ἀκρόπολιν ἀνεκόμισε; σοῦ δ' τυράννου τίς ἐχρήσατο; τίς αὐτὸ ἐπ' ἐκεῖνον ἀπέστειλεν; ὦ ξίφος κοινὸν, καὶ λαβέσθαι σ' ἐμοῦ καταρᾶσθαι. μετὰ τοσούτους κινδύνους, μὴ τοσούτους φόνους ἀμελήσωμεν, καὶ ἀπάξιοι δοκῶμεν δωρεᾶς. εἰ γὰρ ὕστερ μόνον τοῦτο τὸ πρᾶγμα ἦν παρ' ὑμῶν, εἰ γὰρ ἔλεγεν, ἄνδρες, δόσθαι ἐβουλόμην τῷ τυράννῳ, καὶ ἀνόητον ὄντ' δ κομψὸν μεμηχανημένον, ξίφος τοῦτο ἐμὸν ὑπηρέτησε, καὶ σοὶ τὸ τέλος ἐλευθερίας σπουδάσαι ποιεῖ, τοῦτο πρὸς τε τὴν δωρεᾶς ἄξιον νομίσατε. δικαίως οὕτω δημοτικὸν κτῆμα; οὐκ ἂν ἠμείψασθε; οὐκ ἂν ἐν τοῖς διαφανέσι ἀνεχρέψατε; οὐκ ἂν τὸ ξίφος ἐν τοῖς ἱεροῖς ἀνεθήκατε; οὐκ ἂν μετὰ θεῶν οὐκοῦν σεβασθείητε; νῦν μοι σκέψασθε, οἷα πανουργήσας εἰκὸς ὁ τύραννος, οἷα δ' εἰρηκέναι σοῦ τὸ πλοῦτος. ἐπὶ γὰρ ἐμοὶ φονεύομενος, καὶ παρασκόμενος πολλοῖς τραύμασιν εἰς τὸ φανερὸν σύριγξε, ὡς ἂν μάλιστα λυπήσειν ἔμελλον τὸ μεμψιμοιρότατα, ὡς ἂν ἐκ τοῦ θεάτρου θᾶσσον ἀφεστηκόσιν, ὁ μὲν, ἀνεβόησεν οἰκτρὸν, ἐπικωκύσας τὸν γαμβρικόν, ὁ βασιλεὺς, ὁδὲ συμμαχεῖ, ἤδη γὰρ πρόσθεν ὕστερ, καὶ ἀοδυνᾶ, ἀλλὰ θᾶττον τὸν οἰκεῖον κακῶν. ἐγὼ γὰρ ἀπηλλαττόμην, ποιητὴς μὲν τῆς ὅλης τραγῳδίας μεμψιμοιρῶν, καταλιπὼν δὲ τῷ ὑποκριτῇ τὸν νεκρὸν, καὶ τὴν σκηνὴν, καὶ τὸ ξίφος, καὶ τἄλοιπα τοῦ δράματος. ἐπίσταὶ δ' ἐκεῖνος, καὶ ἰδὼν ἦδη, ὃν εἶχε μόνον ἀλλᾶσθαι ἐμπνέοντα, ἡμιφονευμένον. ἐμπεπλησμένον δὲ φόνου. καὶ τὰ τραύματα σπυχνὰ. καὶ πολλὰ. καὶ καίρια. ἀνεβόησε τοῦτο, πίπτει armatura? quis eum in arcem intulit? ante tyrannum quis eo est usus? quis eum illi misit? O particeps, ô meorum egregiè factorum successor enis, post tanta pericula, post tantas cædes contemnimur, & indigni præmio judicamur. Nam si hujus tantùm nomine præmium à vobis deposcerem, si dicerem, judices, Tyranno cùm mori vellet, idque temporis inermem esse se deprehendisset, gladius hic meus inservivit, & ad consequendam libertatem omnibus auxilio fuit, hunc honore & præmio dignum judicassetis: porrò domino tam popularis boni gratiam non retulissetis? Nonne inter eos qui de repub. sunt bene meriti, scripsissetis? nonne gladium inter sacra monumenta reposuissetis? nonne cum Diis illum veneraremini. Nunc cogitate, quid tyrannum feciisse, quid ante mortem dixisse verisimile sit. Quum enim juvenis qui à me trucidabatur, & multis vulneribus confodiebatur in corporis partibus magè conspicuis, ut quàm maximè parentem discruciarem, & primo conspectu perturbarem, miserabiliter inclamavit, parentem implorans, non opitulatorem, non adjutorem. (sciebat enim illum esse senem & imbecillum) sed domesticorum malorum spectatorem. Nam ego interim discesseram, author qui fueram totius tragœdiæ, relinquens actori cadaver, scenam, gladium, & reliqua quæ ad actum fabulæ pertinebant. Tum ubi supervenit ille, viditque filium quem habebat unicum, paulum spirantem, sanguinolentum, cæde plenum, & vulnera continua, multaque, & lethalia. Sic exclama-

κτον. ἀπηρήμεθα. πεφονεύμεθα. τετυραννοκτονήμεθα. ποῦ ὁ σφαγεύς; τίνι με τηρεῖ; τίνι με φυλάττει, λιπὼν αὐτὸν τοσαυτηνικαῦτα ἀπολελειμμένον, ἢ μή τι ὡς γέροντα ὑπερφρονεῖ καὶ τῇ βραδυτῆτι κολάζειν δίον, καὶ ὀλιγωρεῖ μου τὸ φόνευμα, καὶ μακροτέραν μοι τὴν σφαγὴν ποιεῖ. καὶ ταῦτα λέγων, ἐζήτει τὸ ξίφος. αὐτὸς γὰρ ἄνωθεν ἐπ' ἐμοὶ, λιπὼν τὸν παῖδα τραῦμα ἔχοντα. ἀλλ' οὐ δὲ τοῦτο ἐνόησεν. πάλαι γὰρ ἐπ' ἐμοὶ ὑπ' ἐμοῦ τοῦτο τοσαυτηνικαῦτα ἐσκευασμένον, καὶ ὡς τὸ μέλλον τόλμημα κατελελειμμένον. ἀπαντᾷ δὴ τὸ σφαγεῖς, καὶ ἅμα τραύματος ἐξελὼν τὸ ξίφος, φησὶ πρὸς μικρὸν μέν με ἀπεκτεινας. νῦν δ' ἀνάπαυσον ξίφος. παρὰ πατρὸς πυθόμενος ἀνδρὸς μύθου ἐλθὲ, καὶ πρεσβυτικῇ χειρὶ δυσχερῆ σωτηρίαν. ἀπόσφαξον. τυραννοκτόνησον. καὶ ἅμα πυθέσθαι ἀπόλαυσον. εἶθε ταχέως σοι συνέτυχον. εἶθε τὴν πάλαι πρόλαβον ἅμα φόνῳ. ἀπέθανον ἄν, ἀλλ' ἦ ὡς τύραννος μόνον. ἀλλ' ἔπι νομίζων ἔχειν ἔκδικον, νῦν δ' ὡς ἄτεκνος· νῦν δ' ὡς οὐδὲ φονέως δύπορῶν. καὶ ταῦθ' ἅμα λέγων, ἐπῆρε τὸν σφαγέα, πέμων. ὁ δ' ἀμύμων. ἐπιθυμῶν μὲν, ἀσθενῶν δὲ πρὸς τὴν ὑπηρεσίαν ἅμα τολμήματος. πόσαι κολάσεις ταῦται; πόσαι τραύματα; πόσοι θάνατοι; πόσαι τυραννοκτονίαι; πόσαι δυρεσίαι; καὶ τέλος, ἐωράκατε πάντες τὴν μὲν νεανίαν πεφευγότα, δὲ μικρὸν, οὐδὲ ὀλιγωρίαν ἔργον. τὸ πρεσβύτου ὄν, αὐτῷ πρεσκεχυμένον, καὶ τὸ αἷμα ἀμφοῖν ἀνακεκραμένον. τὸν ἐλεεινότερον ὀκτείνω, καὶ ἐπινίκιον ᾠδὴν ᾄδω, καὶ πᾶ ἔργα ἅμα ξίφος ἅμα ἐμοὶ αὐτὸ δὲ τὸ ξίφος ἐν μέσῳ ἀμφοτίmam, meique gladii facinora.

mavit, O nate, extincti, interempti sumus tamquam tyranni. Vbi jugulator? cui me servat? cui me relinquit? qui quidem per te filii jam ante sum è medio sublatus, numquid me tanquam senem contemnit? & quasi lento supplicio sim plectendus, mortem mihi prorogat, & longiorem cædem mihi reddit. Atque hæc locutus, ensem quærebat. Ipse enim inermis erat, eo quòd per omnia filio confideret. Verùm ne is quidem defuit, ut qui jamdudum fuisset à me paratus, atque ad facinus futurum relictus. Avulso igitur ense è jugulo, & è vulnere exempto, paulò ante, inquit, me occidisti. Nunc finem malis impone ô ensis: ades lugenti patri solatium, senilemque manum & infœlicem adjuva, jugula, occide tyrannum, luctu libera: utinam prior ia te incidissem, utinam priorem cædis locum occupassem. Occidissem quidem, sed tanquam tyrannus duntaxat, sed qui erederem mihi superesse ultorem. Nunc autem tanquam liberis orbus, nunc tanquam occisore carens occumbo. Atque interea dum hæc diceret, gladium adegit tremens, neque sat potens. Cupiebat quidem, sed non suppetebant vires ad facinus exigendum. Quot hîc supplicia? quot vulnera? quot mortes? quot tyrannicidia? quot præmia? Et ut finem faciam, vidistis omnes, juvenem quidem illum priùs prostratum, non exiguum, nec facile opus. Senem postea ipsi circumfusum, amborumque sanguinem commixtum, libertatis illam & victorialem victimam, meique gladii facinora. At gladius ipse in medio amborum,

τέρων ἐπιδεικνύμενον, ὡς οὐκ ἀναξίων μεγάλης καὶ διατόνου, καὶ μαρτυρόμενον ὅτι μοι πιστῶς διηκονήσατο, τοῦτο ὑπ' ἐμοῦ γιγόμενον, μικρότερον ἦν. νυνὶ δ' λαμπρότερόν ἐστι τῇ καινότητι. κἀγὼ ὁ μὲ καθελὼν τὸν τυραννίδα πᾶσιν, εἰμὶ ἐγώ. μεμέρισται δ' ἐς πολλὰς τὸ ἔργον, ὥσπερ ἐν δράμασι. καὶ τὰ μὲν πρῶτα, ἐγὼ ὑπεκρινάμην. τὰ δεύτερα δ', ὁ παῖς. τὰ τρίτα δ', ὁ τύραννος αὐτός. τὸ ξίφος δ', πᾶσιν ὑπηρέτησεν.

rum, declarans quàm non domino indignum se præstitit, testansque quam fidelem operam mihi navarit. Hæc res à me gesta minoris esset momenti, nisi novitate illustrior fieret. Atque is sum ego, qui tyrannidem sustuli. Cæterùm actio in multos est distributa, ut in fabulis fieri solet. Ac primas quidem partes egi ipse: secundas autem filius: porrò tertias Tyrannus ipse: gladius autem omnibus inservivit.

ΑΠΟΚΗΡΥΤΤΟΜΕΝΟΣ. | ABDICATVS.

ARGVMENTVM.

Argumentum Orationis infra patet. *Porrò genus judiciale est, Status qualitatis. Sub hac enim & Abdicationis causas Quintilianus ponit, quarum duas species facit: alteram Criminis perfecti, & alteram imperfecti, ad quam & præsens causa hac pertinet. Exordium maxima ex parte querela constat. Nam & de iniquitate patris conqueritur, qui se non secundum artem, sed ad præscriptum curare jubeat, & de ingratitudine, ut qui pro beneficio restituta sanitatis, eam sibi nunc gratiam referat, ut iterum abdicare cogitet. Hanc querelam, personarum, sua & noverca videlicet, conditionibus amplificat: Invidia paterna accusationis etiam occurrens à consueto & more patris, id quod statim ab initio facit. Exordium Propositio sequitur, cui Narrationem submittit, non tam exponendæ actionis gratia, quàm ut anteactam vitam suam & beneficium in patrem collatum judicibus commendet. Confirmatio tribus locis consumitur: primo, quo ostendit non licere patri, ut in familiam receptum, denuo abdicet, à caussa legis & voluntate legislatoris, quod argumentum similitudine & fictionibus, seu καθ' ὁμοιον amplificat. Secundo, quo iniquum esse docet, se, tam bene meritum de patre iterum abdicari, & pro præmio, pœna affici. Hic locus variè amplificatur, ex qualitate beneficii, à conditione personæ, à difficultate & accidentibus artis, à natura & lege &c. cat. Postremo, neque causas abdicationis satis idoneas aut efficaces esse probat. Neque enim se quicquam peccasse, neque nunc cogi debere, ut arte sua ubivis*

utatur, idque exemplo reliquarum artium, & ob artis hujus conditionem & præstantiam, deinde ex sua persona, qui illam non impensis patris, sed tum, cùm à familia alienus esset, didicerit, alioqui etiam necessitatem quandam rei absurdam consecuturam esse. Denique non posse curari hunc morbum: quo loco multa de qualitate corporum, morborum & medicina in genere disputat, ostenditque etiam si aliàs sanabilis hic morbus esset, in nonverca tamen suspicionis periculum sibi metuendum esse, si quid ipsum fallat, aut ars destituat, atque ita Orationem concludit, admonens patrem periculi superioris, in quod ne iterum per iram & indignationem recidat, cavere ipsum jubet.

Ἀποκηρυχθείς τις, ἰατρικὴν ἐξέμαθε. μαίνεται ὁ πατήρ, καὶ νῦν ἤδη ἀπογνωσόμενοι ἰασάμην αὐτὸν φαρμάκῳ δόσει, ἀνελήφθη αὖθις εἰς τὸν οἶκον. μὴ ταῦτα, μεμνῆσθε τῶν μητρυιῶν, ἰάσασθαι κελεύομεν, ἀποκηρύττειν.

Quidam abdicatus artem medicam didicit Patrem insania laborantem reliquis medicis desperantibus, dato pharmaco cùm sanasset, denuo receptus est in familiam. Post hæc novercam insania correptam sanare jussus, abdicatur.

Οὐ καινὰ μὲν ταῦτα ἐπράχθη δικασταῖς, οὐδὲ παράδοξα, νῦν δ' ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἐν τῇ παρούσῃ μανίᾳ γιγνόμενα, οὐδὲ νῦν πρῶτον τὰ παιδία ὀργίζεται, ἀλλὰ πρόχειρος ἔστω ὁ νόμος αὐτῷ, καὶ συνήθως ἐπὶ τὰς ἀφιεινείας τὸ δικαστήριον. ἐμοὶ δὲ καινότερον νῦν συμπέπτωκε, ὅτι ἐγκλημα μοι ἴδιον σόν ἔχω, κινδυνεύω δὲ πρεσβείαν ὑπὲρ ἐμαυτοῦ πρεσβεύειν τέχνης, εἰ μὴ πάνυ δύναται πείθεσθαι τούτῳ κελεύοντι. δ' τί ἄλλοτ' ἂν ἀποκηρύττοιτο, ἢ ἀπειθοῦντος ἐπιτάγματος, ὅταν ἐγὼ μὴ δύναται, ἀλλ' ὡς ὁ πατὴρ βούλεται; ἐβουλόμην μὲν ἔν τινι ἰατρικῷ, καὶ πιεῖν τι ἔχειν φάρμακον, ὃ μὴ μόνον τὰς μεμηνότας, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀδίκως ὀργιζομένους, πιεῖν ἐδύνατο, ἵνα καὶ τὸν ἐμὸν πατέρα νόσημα ἰασαίμην. νυνὶ δὲ τὰ μὲν τῆς μανίας αὐτῷ, πάλαι πέπαυται. τὰ δὲ τῆς ὀργῆς, μὴ πάλιν

Haudquaquam nova sunt hæc *Iudices*, neque miranda quæ in præsentia facit pater: neque nunc primùm ad hunc irascitur modum, verùm lex hæc illi facilis est, & assuetus ad hanc causam accedit. Nunc verò novum illud mihi accidit genus calamitatis, quòd etsi nullum crimen privatum sustineo, tamen artis nomine pœnas dare periclitor, nisi huic *jubenti* per omnia parêre possit. Qua re quid sit absurdius? uti curem ex præscripto, non ex artis facultate, sed ex patris voluntate? Optarim equidem ut Medicina, etiam hujusmodi remedium haberet, quod non solum insanientes, sed etiam injustè irascentes liberare posset, quo etiam patris morbo mederer. Nunc autem ipsa quidem insania levatus est: cæterùm iracundia magis ex-

λον ἐπιτίνει. καὶ τὸ δεινότατον, τοῖς μὲ ἄλλοις ἅπασι, σωφρονεῖ. κατ' ἐμὲ δ' ἔξ ἀρχῆς παράνοσός ἐστιν, μόνῳ μαίνεται. τὴν μὲν μισθὸν τῆς ἀρχῆς, ὁρᾶτε οἷον ἀπολαμβάνω, ἀπκηρυττόμενος· τὸν αὐτὸν πάλιν, καὶ δ' ἡμᾶς ἀποτιμᾶται· δύσπεφον, ὥσπερ ἀφ' ὑπ' ἀναληφθεὶς ὑπὸ ὀλίγου, ἵν' ἀπμότερος ἡμῶν πολλάκις ἐκπεσὼν τ' οἰκίας. ἐγὼ δ', εἰ μὲ τοῖς δυνατοῖς, ἀδὲν κελεύσθηναι βουλόμην. προσῆλθον γὰρ ἄκλητος ἦκον ἐπὶ τὸν βοηθεῖαν. ὅταν δὲ ἡ πλέως ἀπεγνωσμένον, ἀδὲ ἐπιχειρεῖν βούλομαι. ἐπὶ δ' γυναικὸς ταύτης, ἀκήρως, καὶ ἀτολμότερος εἰμι. λογίζομαι γὰρ οἷα πάθοιμ' ἂν ὑπὸ δ' πατρὸς ἀποτυχών. ὃς ἀδὲ δρᾷμεν· τ' ἀρχῆς, ἀπκηρύττομαι. ἄχθομαι μὲ δὴ ὦ ἄνδρες δικαίως ἐπὶ τῇ μητρυιᾷ, χαλεπῶς ἔχοντι. χρηστὸν γὰρ ἦν, καὶ ἐπὶ τῷ πατρὶ δὲ ἐκείνῳ ἀνιαμένῳ. τὸ δ' μίσος, ἐπ' ἐμαυτῷ ἀπιτεῖν δοκεῖν, καὶ ἃ προσπάτομαι ὑπάρχειν ἀ δυναμένῳ, καὶ δ' ὑπερβολὴν τ' νόσου, καὶ ἀωδίνειαν τ' πίχνης. πολὺ δ' δίκαιον οἶμαι ἀπκηρύττεσθαι, τ' ἃ μὴ δύναται ποιεῖν, μὴ δ' τῷ δρᾶν ὑπεχνέμενον. δ' ἃς μὲ ἂν αἰτίας καὶ πρότερον ἀπεκήρυξέ με, ῥᾴδιον συνιδεῖν ὑμᾶς τ' παρόντων. ἐγὼ δ' κ' πρὸς ἐκείνας μὲ ὡς οἶομαι, ἱκανῶς τῷ μεταπαῦσαι βίῳ ἀπολογησάμενος. κ' τοιοῦτ' δ', ὃ νῦν ἐγκαλεῖ, ὡς ἂν οἷός τε ὦ ἀπολογήσομαι, μικρὰ ὑμῖν διηγησάμενος τ' ἐμαυτοῦ. ὁ δ' δυσκόλως, κ' δυσπειθὴς ἐγὼ, ὁ παπιχύων τ' πατρὸς, καὶ ἀνάξια πράττων δ' ἡμῶν, τότε μὲν αὐτῷ τε πολλὰ ἐκείνα βοῶντι, καὶ ἀφπομένῳ, ὀλίγα χρῆναι ἀντιλέγειν ᾠόμην. ἀπελθὼν δ' τ' exacerbatur. Quodque est omnium gravissimum, erga cæteros omnes est sanus, insanus in me unum à quo est curatus. Videtis igitur cujusmodi mercedem curationis feram, quum rursus ab illo abdicor, rursus alienor à familia, ceu ob id ipsum ad breve tempus receptus, ut majore infamia sæpius ejicerer domo. At ego quidem in his quæ præstare queam, jussa patris non expecto: ut qui nuper non accersitus ad opitulandum venerim. Verùm ubi res est planè deplorata: tum nec aggredi velim. Porrò in hac muliere multo minùs ausim: nec temerè: siquidem reputo quid in me sit facturus pater, si res non successerit, cùm jam abdicet non aggressum curationem. Quare Iudices, novercæ graviter laborantis vicem doleo: erat enim bona. Deinde patris nomine quem hujus morbus cruciat. Maximè tamen mei ipsius causa, qui videar immorigerus patri, cùm non possim quæ jubeor præstare, partim ob morbi magnitudinem, partim ob artis imbecillitatem. At sanè non arbitror æquum esse ut abdicer, si quod efficere non queam, id ne recipiam quidem. Itaque quibus de causis priùs abdicarit me, facile fuerit ex hoc negocio conjicere: ad quas equidem vita post acta, satis ut opinor, respondi. Ad hæc autem quæ nunc objicit, pro virili sum responsurus, si priùs de meo statu paucis vobis exposuero. Ego intractabilis, & immorigerus ille, patrem dedecorans, & indigna meo genere patrans, id quidem temporis multa id genus vociferanti, & asseveranti, paucis contradicendum esse duxi. Verùm do-

οἰκίας, ὑπόμιζον μοι ὀνησήσειν ἔσασθαι μίζα, καὶ ψῆφον ἀληθῆ τὸ μὴ ταῦτα βίον, καὶ τὸ φαύλως πάμπολυ τοῦ τοῦ πατρὸς ἐγκλημάτων ἐκείνων ἀφεσηκότα, καὶ ὡς τὰ κάλλιστα τῶν ἐπιτηδευμάτων ἀσυνδυκήτα, καὶ τοῖς ἀρίστοις συνόντα. ὡσεωρώμιλω ὃ κὴ τοιοῦτόν τι, καὶ ὑπώπτδυσι μὴ δὴ ὡς ὁ σφόδρα κηδεσηκότος πατρὸς αὐτὸν ὀρχίζεσθαι, κὴ ἐγκλήμασι ψευδῆ καθ' ὑὸν σωπήσειν. κὴ ἦσαν τινες, οἱ μανίας δοχὴν ταῦτ' εἶναι νομίζοντες, κὴ ἀπειλὴν, κὴ ἀκρασθολισμὸν, οὐκ ἐς μακρὰν ἐπιτεσυμβὸν τοῦ κακὸν, μίσος ἄλογον, κὴ νόμου ἀπλωῆ, κὴ βλασφημίας ὡσχίρους, κὴ ὀνασήμειον σκυθρωπὸν, κὴ βοὴν, κὴ ὀργὴν, κὴ ὅλως, χολῆς μεστὰ πάντα, ἀὸ δὴ τέχνη μοι κὴ ἰατρικῆς δέησιν ποτὲ ὡσοσδόκων. ὑποδημήσας δὴν, κὴ τοῖς δυσκιμωτάτοις τῶν ἐπὶ τῶ ἀλλοδαπῆς ἰατρῶν συγγενόμενος, κὴ πόνῳ πολλῷ, κὴ ὠφυμίᾳ λιπαρεῖ χρησάμενος, ἐξέμαθον τὴν τέχνην. ἐπανελθὼν ὃ, κατέλαμβάνον τὸν πατέρα, σαφῶς ἤδη μεμηνότα, κὴ ὡσὸ τῶν ἐπιχωρίων ἰατρῶν ἀπεγνωσμένον, οὐκ ἐς βάθος ὁρῶντων, ὑὸν ἀκριβῶς φιλοκερδούντων τὰς νόσους. καὶν ὅσῳ γε εἰκὸς ἦν ποιεῖν χρηστὸν ἡὸν, ὥστε ἐμνησικάκησα τῶ ἀποκηρύξεως, ὥστε μετάπεμπτος ὑγιὰς ὠφελημένα. ὑδὲ γὸ εἶχόν τι αὐτῶ ἴδιον ἐγκαλεῖν, ἀλλὰ πάντα ἐκείνα ἦν ἀλλότρια τὰ ἁμαρτήματα. κὴ ὡσωῤ ἔφην ἤδη, τὸ νόσημα. παρελθὼν δὲν ἄκλητος, οὐκ οὖδὺς ἰασάμην, ὁ γὸ ὥστε ποιεῖν

mo cedens, existimavi fore mihi magni instar, verique calculi vice, si vitam posteà viverem, qua me à paternis illis criminibus quàm longissimè abesse appareret, & honestissimis studiis dedisse operam, cumque optimis viris habuisse consuetudinem. Iam verò & hujusmodi quiddam prospiciebam, ac suspicabar fore, ut pater, qui non admodum animo constaret, mihi sine causa succenseret, falsâque in filium crimina strueret. Neque deerant qui ista morbi initium interpretarentur, minasque & tela mox irruituri mali, nempe odium absque causa, mores asperos, parata convicia, censuram severam, clamorem, iram, denique bilis omnia plena. Ob quæ mihi aliquando medicina opus fore credebam. Proinde peregrè profectus, ac probatissimorum, quos in peregrinis regionibus nancisci potui, medicorum doctrina usus, plurimo labore, vehementique animi studio artem perdidici. Postea reversus, invenio patrem manifesta insania jam laborantem, & ab hujus loci medicis desperantibus destitutum: qui non altiùs introspiciunt, nec admodum exactè morbos dijudicant. At ego sanè, sicuti par erat facere frugi filium, neque abdicationis injuriam memini, neque dum accersirer expectavi. Neque enim erat quicquam, quod illi propriè imputare possem: verùm peccata illa omnia fuerant alicna: morbi nimirum, ut modò dixi. Cùm igitur non vocatus accessissem, non illico sum medicatus, neque enim id nostri est mo-

1 Καὶ ὑπώπτδυσι μὴ δὴ ὡς ὁ σφόδρα] Καὶ ὑπώπτδυσι μὰ Δῖ ὡς ὁ σφόδρα. Similis menda etiam Demosthenis Olynthiaca II. quæ vulgò I. numeratur. Ad quam ea de re dixi. *Marc.*

1 Δῖ

ἄγος ἐστὶν ἡμῖν, ἀδὲ ταῦτα ἡ τέχνη ὠφέλιμος, ἀλλὰ πάντων ἀφῶτον διδασκόμεθα σωφρόνων εἶτα ἰάσιμόν ἐστι τὸ νόσημα, εἴτ' ἀνήκεστον, καὶ ὑπερβεβηκὸς τὰς ὁρὰς τῆς τέχνης. καὶ πλινήκυῖα, ὧν μὲν μέτα χείρων ἦ, ἐπιχειρῶμεν, καὶ πᾶσαν ἀπορίαν ἐσφερόμεθα σῶσαι τὸ νοσοῦν. ὧν δ' ἐκκρατηκὸς ἤδη, καὶ γενικηκὸς τὸ πάθος ἴδωμεν, ἀδὲ πλὴν ὀρχὴν ἀφέσαιπτόμεθα, νόμον πρὸ παλαιῶν τῶν ἀφεπατόρων τῆς τέχνης ἰατρῶν φυλάττοντες. οἱ φασι μὴ δεῖν ἐπιχειρεῖν τοῖς κεκρατημένοις. ἰδὼν ὧν τὸ πατέρα ἔπ αὐτοὺς τῆς ἐλπίδος, καὶ τὸ πάθος ἤχ ὑπὸ πλὴν τέχνην ἐπιπολὺ τηρήσας, καὶ ἀκριβῶς ἐξετάσας ἕκαστον, ἐπεχείρουν ἤδη, καὶ τὸ φάρμακον τεθαρρηκότως ἐνέχεον. καίτοι πολλοὶ τῶν παρόντων ὑπώπτευον πλὴν δόσιν, καὶ πλὴν ἴασιν διέβαλλον, καὶ ὡς κατηγορίας παρεσκεύαζον. παρῆν δ' καὶ ἡ μητρυιὰ φοβουμένη, καὶ ἀπιστοῦσα ἀ τῷ μιστεῖν ἐμὲ, ἀλλὰ τῷ δεδιέναι, καὶ ἀκριβῶς εἰδέναι πατρὸς ἐκεῖνον ἀμεκείμενον. ἠπίστει γὰρ μόνη τὰ πάντα σωθῆναι, καὶ ὀμοδιαίτῃς τῇ νόσῳ. πλὴν, ἀλλ' ἔγωγε ἀδὲν ἀποδιλιάσας, ἠπιστόμην γὰρ ἀ ψεύσεσθαί με τὰ σημεῖα, ἀδὲ ἀφεδώσεσθαι πλὴν τέχνην ἐπῆγον τὴν ἴασιν ἐκκαιρότατ ἐπιχειρήσας. καίτοι κἀμοί τινες τῶν φίλων, σωιεβούλευον μὴ θρασύνεσθαι, μή πῃ ἀμφολλίπνα μείζω ἐνέγκῃ μοι τὸ ἀπατυχεῖν, ὡς ἀμυσομένου τὸ πατέρα φαρμάκῳ, καὶ μνησικακήσοντα, ὧν ἐπιπόνησεν ὑπ' αὐτοῦ. καὶ τὸ κεφάλαιον, σῷ-ῳ μὲ ἤδη ἐμοὶ δοκῶ ἦν, καὶ ἐσωφρόνησα πάλιν, καὶ πάντα διεγνωσκον. οἱ παῖδες δ', ἐμοὶ accerserem, quasi acceptarum injuriarum memor, patrem veneno ultus essem. In summa, protinus ille convaluit, pristinæque redditus sanitati, omnia cognovit. Familiares admirabantur, lau-

moris, neque id præcipit ars. Verum omnium primum observare docemur, sanabilisne sit morbus, an insanabilis, transiliatque artis terminos. Ac tum si ejusmodi sit malum, ut commodè possimus aggredi, aggredimur, totoque adnitimur studio: ut ægrotum servemus. Sed si affectum jam invaluisse, superasseque viderimus, nec manum omnino admolimur, idque vetustam quandam primorum medicinæ parentum legem observantes: qui negant tentandos esse morbos qui jam invaluerunt. Itaque cum patrem adhuc intra spem esse cognoscerem, neque affectum arte potiorem, diu observatis ac pensitatis singulis, ita demum aggressus sum, atque cum fiducia, pharmacum porrexi. Quanquam multi qui aderant, hanc pharmaci administrationem suspectam habebant, & meam medicationem calumniabantur, jamque ad accusandum se comparabant. Aderat etiam noverca pavida, & diffidens, non quòd me odisset, sed quòd metueret, cùm probè sciret illum graviter laborare. Nam sola noverat omnia, quippe familiaris, assiduoque ægrotanti convivens. Attamen ego nulla re deterritus, siquidem sciebam fore ut neque signa me fallerent, neque ars me proderet, observato tempore opportuno adhibui medelam. Quanquam nonnulli ex amicis mihi suadebant ne fiderem, ne fortè si res malè succederet, majorem calumniam mi-

θαύμαζον. ἐπὴν δὲ καὶ ἡ μητρυιὰ, καὶ φανερῶς πᾶσιν ἦν χαίρουσα, καίμοι εὐδοκιμοῦντι, καὶ κείνῳ συφορᾶντι. ἔτω δ' ὃν, μαρτυρεῖν γὰρ αὐτὸ ἔχω, μήτε μελαγχολίας, μήτε σύμβολόν τινα ἐφ' τούτων ἐφθαλεῖν, ἐπειδὴ τὸ πᾶν ἤκουσε τῶν παρόντων, ἔλυε μὲν τὴν ἀποκηρυξιν, ὡὸν ἢ ἐξ ὑπαρχῆς ἐποιεῖτό με, σωτῆρα καὶ εὐεργέτην ἀποκαλῶν, ἀκριβῆ πεῖραν εἰληφέναι ὁμολογῶν, καὶ ὅτι τὸ ἐμπεσὸν ἐκείνων ἀπολογούμενον. τοῦτο ἡδόμενον, οὐ φράσαιμι μὴ πολὺς, ὅσοι παρῆσαν χρηστοί. ἐλυπεῖ δ' ἐκείνους, ὅσοις ἀποκήρυξις ἡδὺ, ἡδίων ἀναλήψεως. εἶδον γὰρ τότε πάντας ὁμοίως ἐν ἀμφιβόλῳ τῷ πράγματι, ἀλλ' οὐχ τὸν καὶ χρόαν τρεπομένου, καὶ βλέμμα παραγομένου, καὶ ὥσπερ ὀργισμένου, εἶτ' ἐκ φθόνου, καὶ μίσους γίγνεται. ἡμεῖς μὲν ὡς τὸ εἰκὸς ἐν εὐφροσύναις, καὶ θυμηδίαις ἦμεν, ἀλλήλοις ἀπειλοφότες. ἡ μητρυιὰ δ' μὴ μικρὸν, οὐχ νοσεῖν ἤρξατο, νόσον ὦ ἄνδρες δικαίᾳ χαλεπὴν, καὶ παράλογον. λέγομεν γὰρ οὐχ τὸ θεῖον, παρεφύλαξα. ἐ γὰρ ἀπλῆν, ἐ δ' ἐπιπόλαιον τὴν μανίας τὸ εἶδος, ἀλλά τι παλαιὸν ἐνοικιδιὸν ἐν τῇ ψυχῇ κακὸν ἀπέρρηξε, καὶ ἐς τὸ μέσον ἐξενίκησε. πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα ἡμῖν ἐστι σημεῖα τῶν ἀνιάτων μεμηνότων. ἐν δ' ἐκεῖνο κρίνον ἐπὶ τῇ γυναικὶ ταύτῃ παρεφύλαξα. ὠθεῖ μὲν γὰρ τοὺς ἄλλους, ἠμερωτέρα, καὶ πειθὰ ἐστι. καὶ παρόντων, εἰρήνην ἄγει ἡ νόσος. ἂν δέ τινα ἰατρὸν ἴδῃ, καὶ τοῦτ' ἀκούσῃ μόνον, κατ' ἐκείνου μᾶλλον παροξύνεται. ὅπερ καὶ αὐτὸ τοῦτο, δεῖ πονήρως καὶ ἀπηνέως ἔχειν ἐστὶ

dabat noverca, palamque gaudebat, & quòd inclaruissem, & quòd ille resipuisset. At hic quidem, nam id de ipso testari possum, neque cunctatus, neque quoquam his de rebus adhibito in consilium, re ex familiaribus cognita, irritam fecit abdicationem, ac denuo me filium fecit: servatorem ac beneficum appellans, sese certum mei experimentum cepisse confitens, deque illis ante factis semet excusans. Hoc factum multos quidem, quotquot boni aderant, exhilaravit: sed eos afflixit, quibus abdicatio filii erat revocatione jucundior. Proinde tunc vidi non eodem modo ea re gaudentes omnes, sed colorem alicujus mutatum, vultum perturbatum, faciem iracundam, quemadmodum ex invidia, odioque solet accidere. Nos igitur ut consentaneum est, altero alteri reddito, in lætitia, animique gaudiis versabamur. Cæterùm noverca paulò post, statim ægrotare cœpit, morbo Iudices gravi, & inopinato: quem statim ab ortu tetrum observavi. Neque enim simplex, & levis insaniæ species, sed vetustum quoddam jamdudum in anima delitescens malum erupit, victoriaque parta in apertum prodiit. Sunt autem nobis multa quoque alia insanabilis insaniæ signa. Verùm illud unum commune in hac muliere animadverti, quòd erga cæteros pacatior est ac mitis, illisque præsentibus conquiescit morbus: sed siquem medicum viderit, vel si de medico tantùm audierit, in hunc supra modum exasperatur. Quod & ipsum argumento est, illam maligno & insanabili malo teneri.

Hæc

πικμήριον. ταῦθ' ὁρῶ, ἐγὼ μὲ ἠνιώμην, καὶ τὴν γυναῖκα ὠκτιρον ἀξίαν ὄσαν, καὶ ὅλως τὸ συμπεπονθὸς δυσχεραίνον. ὁ πατὴρ ἢ ἐκεῖνο ἰδιωτίας, ἃ γὰρ οἶδεν ὅτι ἐχθὴν ἔσχατον καὶ κακὸν, ὅτι τὴν αἰτίαν, ὅτι τὸ μέγεθος ἢ πάθος, οὐδὲν ἦλθεν ἰδὼν, καὶ τὸ ὅμοιον ἐγχέαι φάρμακον. ὥετο γὰρ εἶναι μανίας εἶδός, καὶ μίαν τὴν νόσον, καὶ παραπλήσιμα τούτου, καὶ ὁμοπλησίαν τὴν θεραπείαν ἐκφέρων. ἐπεὶ ἢ, ὅπερ ἀληθέστατον, ἀδύνατον εἶναι φημι σώζεσθαι τὴν γυναῖκα, καὶ ἡτιάσθαι ὑπὸ τῆ νόσου ὁμολογῶ, ἀγανακτεῖ, καὶ ὀργίζεται, καὶ φησὶν ἐκόντα καθυφίεσθαι, καὶ ἀγανακτεῖν ἐμοὶ τὴν ἀσθένειαν τῆ τέχνης. καὶ πάσχω μὲ σύνηθες τοῖς λυπουμένοις. ὀργίζονται γὰρ ἅπαντες τοῖς μὴ παῤῥησίας τάληθῆ λέγουσι. τοίνυν ἔμοιγε ὡς ἂν εἴος τε ᾖ, διαλογισόμενος πρὸς αὐτὸν, καὶ ὑπὲρ ἐμαυτοῦ, καὶ τῆ τέχνης. καὶ ἀποκρινοῦμαι δὴ ἢ νόμω ἄρξομαι, καθ' ὃν ὅτις με ἀποκηρύξαι βάλεται, ἵν' αὐτῆ οὖν τι καὶ ἀπόπεμψον τὴν ἐξουσίαν. ὁ γὰρ ἅπασι τοῖς πατὴρ ὁ νομοθέτης, οὐδὲ πάντως υἱέας, οὐδὲ ὁπόσοις ἂν ἐθέλωσιν ἀποκηρύττειν συγκεχώρηκεν, οὐδ' ἐπὶ πάσαις αἰτίαις, ἀλλ' ὥσπερ τοῖς πατράσι τὰ τελικοῦτα ὁρίζας ἐφῆκεν, ὅτι καὶ τὰ παίδων πρόνοησιν, ὡς μὴ ἀδίκως αὐτὸ πάσχωσι. καὶ ἀφ' τοῦτο οὐκ ἐλεύθερον ἦφη γίγνεσθαι, οὐδ' ἄκεντρον τὴν παιδείαν, ἀλλ' ὡς δικαστὴν ἐκάλεσε, καὶ δοκιμαστὰς ἐκάθισε τοὺς μήτε πρὸς ὀργὴν, μήτε ἀφελοῦ τὸ δίκαιον κενοῦντας. ἤδη γὰρ πολλοῖς πολλάκις ἀλόγως αἰτίας ὀργῆς παρε-

Hæc cùm perſpicerem, equidem acerbè ferebam, miſerebarque mulieris ut debui, præter meritum tanto laborantis infortunio. At pater ob inſcitiam, neque enim novit, vel originem mali quo tenetur, vel cauſam, vel affectus magnitudinem, juſſit ut medicarer, ac ſimile pharmacum exhiberem: arbitratus idem eſſe inſaniæ genus, eundem morbum, eandem invaletudinem, quæ ſimilem curandi rationem admitteret. Verùm ubi, quod veriſſimum eſt, dico fieri non poſſe ut ſervetur mulier, meque morbo imparem eſſe fateor, indignatur, & ſuccenſet, aitque me ſtudio detrectare, ac mulierem deſtituere, mihi crimini vertens artis imbecillitatem. Atque huic quidem accidit quod dolentibus ſolet: liberè verum dicentibus ſuccenſent. Verùm ego pro viribus illi reſpondebo, tum meo ipſius nomine, tum artis. Ac primùm quidem à lege incipiam, ex qua hic me vult abdicare, quò intelligat ſibi non eſſe poſthac eandem abdicandi facultatem, quæ priùs fuit. Neque enim legiſlator omnibus, ô pater, iſtam poteſtatem permittit, neque uti quoſlibet filios, neque quoties libuerit, neque quibuſlibet de cauſis, abdicent. Verùm ut patribus conceſſit certis de cauſis iraſci, ita proſpexit & liberis, ne id immerentibus accidat. Ideoque juſſit ne libera eſſet, ac citra judicium vindicta, ſed ad judices vocat, æſtimatores conſtituit, qui neque per iracundiam, neque per calumniam judicent quod juſtum eſt. Noverat enim frequenter accidere multis, ut iniquas ob cauſas ad iram com-

σαμένας. καὶ τὸ ἱμᾶ, ψευδῆ τινι λεχθεὶς πεισθόμενον, τὸ ζῆ, οἰκίτῃ πιστεύοντα, ἢ γυναίῳ ἐχθρᾷ, ὤκνει μὲν οὐκ ἀδίκως χαλεπαίνειν τὸ πρᾶγμα, οὐδ' ἐξ ἐρήμης τὰς παῖδας ἀζήμους ἁλίσκεσθαι, ἀλλὰ καὶ ὕδωρ ἐγχεῖται, καὶ λόγος ἀποδίδοται, καὶ ἀπεξέπεσεν ὕδατι κατελείπετο. ἐπεὶ τοίνυν ἔξεστι καὶ ἐμὲ ἐγκαλεῖν μήτε ὁ πατὴρ κύριος, ἐμὲ κελεύει εἰ δίκαια αἰτιᾶται, ὑμεῖς οἱ δικάζοντες, αὐτὸ μέ, ὃ μοι ἐπιφέρει, καὶ ἐφ' ᾧ νῦν ἀγανακτεῖ, μηδέπω σκοπεῖτε. πρότερον δ' ἐκεῖνο ἐξετάσατε, εἰ ἔτι δοτέον ἀποκηρύττειν αὐτῷ, ἄπαξ ἀποκηρύξαντι, χρησαμένῳ τῇ ἐξουσίᾳ ἐμοὶ νόμῳ ἐξουσίᾳ, καὶ ἀποστερήσαντι τὸν πατρικὴν ταύτην δυναστείαν. εἶτ' αὖθις ἀναλαβόντι. καὶ λύσαντι τὴν ἀποκήρυξιν, ἐγὼ μὲν γὰρ ἀδικεῖσθαι ἔτι φημὶ τὸ τοιοῦτον, ἀπειρήτους ἡδονὰς, καὶ τὰ παίδων τὰς ἡμερίας, καὶ πολλὰς τὰς καταδίκας, καὶ τὸ φόβον αὐδίου, καὶ τὸ νόμον, ἅρα μὲν συνορίζεσθαι, μὴ μικρὸν ἢ λύεσθαι. καὶ πάλιν ἐμοίως ἰσχυρὸν εἶναι. καὶ ὅλως, ἅτε καὶ πάντα τρίφεσθαι τὰ δίκαια, ὡς τὸ ἐπὶ πολὺ δοκεῖν τοῖς πατράσιν. ἀλλὰ τὸ μὲν πρῶτον ἄξιον ἐφίεναι, καὶ ἀγανακτεῖν συναγανακτεῖν, καὶ κύριον τὰ ἡμερίας ποιεῖν τὸ μεμνῆσθαι. ἐπὶ δ' ἅπαξ ἀναλώσῃ, τὴν ἐξουσίαν, καὶ παραχρήσηται τῷ νόμῳ, καὶ ἐμπλησθῇ τὸ ὀργῆς, εἶτα, μὴ ταῦτα ἀναλαβὼν, χρηστὸν εἶναι μεταπιθεῖς, ἐπὶ τούτων ἀνάγκη μὲν μένειν, καὶ μηκέτι μεταπηδᾶν, μηδὲ μεταβαλλόμενον, μηδὲ μεταποιεῖν τὴν κρίσιν. ἐμὲν γὰρ τὸ μεμνῆσθαι, πονηρὸν ἢ χρηστὸν ἀποφῆναι, οὐδὲν εἰμὴ γνώσομαι μόνον.

commoverentur: hic quidem cùm falsæ calumniæ crederet: ille famulo, vel uxori infensæ fidem haberet. Quare noluit rem injudicatam agi, neque indefensa causa liberos statim condemnari: verùm aqua infunditur, dicendi fit copia, nihil inexcussum relinquitur. Quandoquidem igitur hoc solum authoritatis datur patri, ut in jus vocet: & vobis judicibus, ut an justa sit accusatio, judicetis: id quidem quod mihi imponit, & cujus gratia nunc indignatus, nondum spectate, sed illud priùs expendite, num amplius abdicandi jus ipsi sit concedendum, cùm semel abdicaverit, jamque sit usus facultate quam lex concedit, atque paternam potestatem expleverit: deinde rursum in familiam receperit, & priorem abdicationem abrogarit. Nam ego iniquissimum istud esse dico, ut infinitæ sint liberorum pœnæ, multæque condemnationes, & perpetuus metus: utque lex nunc irato inserviat, nunc abrogetur: rursum ut eodem modo valeat: denique ut jus sursum ac deorsum volvatur, prout ex occasione patribus visum fuerit. Verùm initio æquum quidem erat ut concederet, cùmque indignante indignaretur, ac puniendi jus faceret ei qui genuisset. Porrò ubi semel potestatem absumpserit; ac lege abusus sit, iram expleverit, post hæc rursum in familiam receperit, & in hanc opinionem transierit, ut frugi putet, in his perseveret necessum est, neque postea resiliendum, neque retractanda sententia, neque rescindendum judicium. Etenim nullum erat judicium ut puto, quo ex se natum cognosceret, frugi-ne, an contrà esset evasurus. At-

καὶ ἀφ' τοῦτο τὰς ἀναξίους ἔ ἀγνώς διαπείλας συγκεχώρηται, τοῖς ὅτι ἀγνοοῦν ἀναθρεψαμένοις. ὅταν δὲ μὴ κατ' ἀνάγκην, ἀλλ' ὑπ' ἐξουσίας αὐτός τις ὑφ' ἑαυτοῦ καὶ δοκιμάσας ἀναλάβῃ, τίς ἔτι μηχανὴ μεταβάλλεται, ἢ τίς ἔτι χρῆσις ἀπόλοιπος ἔ νόμου; φαίη γὰρ ἂν ὁ τοῦ νομοθέτης, εἰ πονηρὸς ἦτ' ὢν, καὶ ἔ ἀπηνυχθήναι ἄξιος, τί παλαὶ ἀνεκάλεις; τί δ' αὖθις ἐπανῆγες εἰς τὴν οἰκίαν; τί δ' ἔλυες τὸν νόμον; ἐλεύθερος γὰρ ἦθα, καὶ ἔ μὴ ποιεῖν ταῦτα κύριος. ἢ γὰρ δὴ συγγνώμῃ σοι δοτέον τοῖς νόμοις, εἰ δὲ ποῦς τὰς σὰς μεταβολὰς ἀνάγαις τὰ δικαστήρια. ἀρ' ἄρα μὲν λύεις, ἄρα ἂ κυρίους εἶναι τοὺς νόμους, καὶ τοὺς δικαστὰς καθῆς μάρτυρας. μᾶλλον ἢ ὑπηρέτας τοῦ σοὶ δοκοῦντος, ὁτὲ μὲν κολάζοντας, ὁτὲ ἢ ἀφαλαμβάνοντας, ὁπόταν σοὶ δοκῇ. ἅπαξ μεμύηκας, ἅπαξ ἀνατέτροφας, ἅπαξ καὶ τὸ ἀπηνηρύθειν ἀντὶ τούτων ἔχεις. καὶ τότε, ὦ δικαίως αὐτὸ ποιεῖν δοκῇς. τὸ δ' ἅπαξ τοῦτο, καὶ αἰδιον, καὶ πολὺ, καὶ ῥᾴδιον, μεῖζον ἤδη τοῦ πατρικῆς ἐστι ἐξουσίας. μὴ δὴ ποῦς Διὸς ὦ ἄνδρες δικασταὶ συγχωρήσητε αὐτῷ ἐκούσιον τὴν ἀνάληψιν ποιουμένῳ, καὶ λύσαι τὴν γνῶσιν ἔ πάλαι δικασηρίῳ, καὶ ἀκυρώσαι τὴν ὀργὴν, αὖθις ἐπὶ τὴν αὐτὴν πρωρείαν ἀναγαγεῖν, καὶ ἐπὶ τὴν ἐξουσίαν τὴν πατρικὴν ἀνατρέχειν, ἧς ἔξωρος ἤδη, καὶ ἐωλος ἡ φροντίς, καὶ μόνῳ τούτῳ ἄκυρος, καὶ προσδεδακτυλημένη. ὁρᾶτε γάρ που καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις δικασηρίοις, ὡς ἀπὸ μὲν τῶν κλήρῳ λαχόντων δικαστῶν, ἢν τις ἄδικον οἴηται γεγονέναι τὴν κρίσιν, δίδωσιν ὁ νόμος εἰς ἕτερον ἐφεσιν δικασήριον. ἢν δὲ

Atque hanc ob causam genere indignos abdicare concessum est, quos quum educabant, cujusmodi futuri essent nescibant, Cæterùm ubi non coactus, sed suapte sponte atque authoritate ex sese comprobatum recipit, qua deinde ratione possit mutare factum, aut quis supereſt legis usus? Etenim dixerit legislator, hic si improbus erat, dignusque quem abdicares, cur revocasti? cur in familiam denuo reduxisti? cur legem irritam fecisti? Nam liber eras, tuique juris ut hoc non faceres. Neque enim tibi concedendum est ut leges eludas, neque ut ad animi tui mutationes judicia trahantur: neque ut leges nunc irritæ fiant, nunc authoritate polleant, judices interim testes sedeant, imò potiùs tuæ voluntatis ministri: modò punientes, modò absolventes, quandocumque tibi visum fuerit. Semel genuisti, semel educasti, pro his etiam semel abdicare potes: tum quidem quum id justè agere videberis. Verùm ut hoc fiat sine fine, ut perpetuò, ut frequenter, ut facilè, id supra patris jus est. Quare per Iovem Iudices ne permittatis huic, qui sua sponte receperit, superioris judicii sententiam irritam fecerit, iram exauthoraverit, ut rursum me ad eandem pœnam provocet, & ad paternam potestatem recurrat, cujus exoletum jam & inutile est privilegium, huicque soli invalidum, & ante hac consumptum. Etenim illud considerate, quemadmodum in aliis judiciis, ubi judices sorte ferunt sententiam, siquis perperam pronunciatum existimat, permittitur ad alios judices provocare. Sed siqui sua sponte

ἀνὴρ ἐκόντος αὐτοῦ συνδῦντας δικαστὰς, καὶ ἀναγκάσθησι ἐπιτρίψασι διαίτην, οὐκ ἔστι. οἷς γὰρ ἐξὸν μὴ ἦν τὴν ἀρχὴν ἐμμένειν, εἰ τούτοις τοῖς αὐθαιρέτοις ἔλιπε, τί χρὴ νῦν δικαστοῖς τοῖς ἐγνωσμένοις. ἄτοπον δὲ καὶ σύ. ὃν ἐξὴν μηκέτ' ἀναλαμβάνειν, εἰ μὴ ἦν ἄξιος ἰδικῇ ἢ ζῆλος, τοῦτον εἰ χρηστὸν ἡγησάμενος εἶναι πάλιν ἀνειλήφας, οὐκ ἔτ' ἀποκηρύττειν ἔξεις. ὃν γὰρ οὐκ ἄξιον αὖθις καθιέναι ταῦτα, ὑπ' αὐτοῦ σοῦ μεμαρτύρηται, καὶ χρηστὸς ἂν ἀναμολόγηται. ἀμεταστάτου δὲ τὴν ἀνάληψιν, καὶ τὴν ἀληθινὴν βέβαιον εἶναι σοφοκλέα, μὴ κρίσει ἄτοπα πολλὴν, καὶ δύο δικαστήρια. ἓν μὲν τὸ πρῶτον, ἐφ' ᾧ παρητήσω. δεύτερον δὲ τὸ σὸν, ὅτι μεταβουλεύσω, καὶ ἀνάδικον ἐπίστασαι τὸ πρότερον ἐγνωσμένα λύσας, βεβαιοῖς τὰ μετ' ἐκεῖνα βεβουλευμένα. μένε πίνων ἐπὶ τῷ πλουτεῖν, καὶ φύλαττε τὴν σαυτοῦ κρίσιν, ἣν πρόσθεν σε εἶναι δεῖ. τοῦτο γὰρ ἔδειξέ σοι. τοῦτ' ἐδοκίμασας. τοῦτ' ἐκύρωσας. ἐγὼ μὲν οὖν εἰ μὴ φύσει παῖς ἦν, ἠθέλησε δ' ἀποκηρύττειν ἤθελες, ἐξεῖναί σοι φάμην. ὁ γὰρ τὴν ἀρχὴν ποιῶν δυνατὸν ἦν, τοῦτ' ἄδικον λύειν ἅπαξ γεγενόμενον. τῷ δὲ καὶ φύσει, καὶ αὖθις ἀναιρέσει, καὶ γνώμῃ ἐπιτετιμημένον, πῶς οὐ λογίζῃ αὖ ἀπορεῖσθαι, καὶ πολλάκις τοῦ μιᾶς οἰκετοπλήθου ἀπεστερῆσθαι; εἰ δ' οἰκέτης ἦν ἐτύγχανον, καὶ τὸ μὲν πρῶτον πονηρὸν οἰόμενος, ἐπίδοσις, μεταπαιδεύσας δ' ὡς υἱὸν ἠδίκουν, ἐλεύθερον ἀφῆκας εἶναι. [1] ἆρ' ἂν σοι πρὸς ταῦτα ἀγανακτοῖμι, αὖθις ἐξὸν

sponte de judicibus convenerint, delectisque arbitris causam commiserint, non idem licet. Etenim siquis, quorum sententiis initio stare non cogebatur, hos sponte delegerit, jam æquum est boni consulere quæ statuerint. Itidem sanè & tu, quem non amplius recipere licebat, nisi videretur genere dignus, hunc si frugi esse arbitratus iterum admiseris, non amplius abdicandi jus habebis: siquidem indignum esse, in quem hæc denuo fiant ipse testatus es, jam de integro frugi esse filium confessus. Itaque non pœnitere receptionis, sed firmam reconciliationem esse convenit, post sententiam toties pronunciatam, ac rem bis judicatam, primùm quando abdicasti, deinde quando sententiam mutasti, & in patrimonii portionem asseruisti, rescissis decretis superioribus, confirmas illa quæ postea sunt placita. Proinde persevera in his quæ proximè statuisti, tuumque ipsius judicium serva. Pater sis oportet, quandoquidem id decrevisti, id probasti, id ratum fecisti. Ego quidem si natura non essem filius, sed adoptatum abdicare velles, ne id quidem tibi licere existimarim. Quod enim liberum erat initio non facere, id semel factum iniquum est rescindere. Porrò eum qui primum natura sit filius, postea judicio, sententiaque accersitus, quæso num par est rursum expellere. & eadem necessitudine sæpius privare? Si verò servus essem, tuque primùm ratus improbum, in vincula conjecisses, deinde cognita innocentia, me manumisisses, num tibi alias irascenti, in eandem ser-

1 Ἆρ' ἂν σοι πρὸς ταῦτα ἀγανακτοῖμι, αὖθις ἐξὸν ἐς τὸν ἐμοῖχον διαλύσαι ἐπαμύνειν;

ὡς τὴν ὁμοίαν δουλείαν ἐπανάγειν; ἀδήλως. τὰ γὰρ τοιαῦτα, βέβαια, καὶ ἀμεταπτώτους κύρια ὑπάρχειν οἱ νόμοι ἀξιοῦσιν. ὑπὲρ μὲν δὴ τῶν μηκέτ' ἐξεῖναι τοῦτο ἀποκηρύττειν, ὃν ἅπαξ ἀπεκήρυξας, ἐκὼν ἀνείλαβεν, ἔστι πολλὰ εἰπεῖν ἔχων, ὅμως, παύσομαι. σκέψασθε δ' ἤδη οἷον ὄντα, καὶ ἀποκηρύξῃ με. καὶ ἀδίκως τοῦτό φημι, ὡς τότε μὲ ἐλάττην, νῦν δ' ἰατρόν. ἀδίκως γὰρ ἂν ὠφελῆς τοῦτο ἢ τύχῃ συναγωνίσατο. ἀλλ' ὅτι τοτε μὲν νέον, νῦν δ' ἤδη καὶ ὠφελεθέντα, καὶ τὸ πρὸν δ' μηδὲν ἀδικῆσαι ἂν δόξαι τὰ ἡλικίας ἔχοντα μικρὸν γὰρ ἴσως καὶ τοῦτο. ἀλλὰ τότε μὲ, εἰ καὶ μηδὲν ἠδικημένον ὡς ἂν ἔγωγε φαίην, ἀλλ' ὅμως ἀπεστέρησε, παρῆκεν δ' οἰκίας. νῦν δ' σωτῆρα ἴσαγχος, καὶ ἱερέα τὴν γαλήνιον, ἢ τί γλυκὺ ἂν ἀπολαύσειεν, τοιοῦτον δ' ἐμὲ, καὶ πολιτικὸν κίνδυνον ἀμφιφοίτητε, τοῖς τοιούτοις δίκης ἀμείβεσθε τὸ θεραπείας εἰκότως, ἀλλ' ἵνα λόγον ἔχητε, ἀλλ' ὅτῳ ῥᾳδίως ἐπιλελήσεσθε, καὶ ἐπὶ τῶν ἑρημίαν ἐλαύνειν, ἢ ἐρηθέντ' ἂν δικαίως, ἐφ' οἷς ἀδίκως ἐξεβάλητε, μὴ μόνον σ' ἀμνησικακήσαι, ἀλλὰ καὶ σώσαι, καὶ συθρονεῖν ἐθελοκακήσαι. ἐ γὰρ μικρὸν ὦ ἄνδρες δικαστὴ, ἀλλὰ τὸ τυχὸν οὐ πεποιηκὼς αὐτὸν, ὅμως τοιοῦτον νῦν ἀξιῶ. ἀλλ' εἰ καὶ ὅτῳ ἀγνοεῖ τὰ

servitutem revocare liceret? Nequaquam. Igitur istiusmodi acta leges firma volunt esse, ac perpetuò valere. Ego cùm pluribus etiam argumentis docere possem, non esse jus huic abdicare denuo quem semel abdicatum sponte sua receperit, tamen ea missa faciam. Nunc spectate cujusmodi filium parat abdicare. Neque hoc dicam me tunc imperitum fuisse, nunc esse medicum (nihil enim ars in hac causa suffragetur) tum juvenem, nunc ætate provectum, ut ætas etiam ipsa fidem faciat me nihil peccasse. Nam leve fortitan hoc quoque. Sed tunc quidem, quanquam nulla injuria, ut ego quidem dixerim, at neque beneficio affectus, à familia me alienavit. Nunc verò cùm recens illi author fuerim salutis, ac beneficus extiterim, exigor. Qua re quid esse possit ingratius? ut mea servatus opera, tantoque à discrimine elapsus, sanationem illam statim factis hujusmodi pensetis, nulla meritorum habita ratione: sed usque adeò facilè oblivioni mandarit, atque in solitudinem abigat eum qui jure sit obsecutus, quum præter jus ejiceretur: neque solùm non meminerit injuriæ, verum etiam & salutem attulerit, & sanæ menti restituerit? Neque enim exiguo Iudices, neque vulgari in hunc collato beneficio, tamen hujusmodi malis nunc videor dignus. Porrò quanquam hic ignorat, quo in

ἀγαν; ἀδήλως. τὰ γὰρ τοιαῦτα βέβαια ἢ διὰ παντὸς κύρια ὑπάρχειν οἱ νόμοι ἀξιοῦσι] Tale forte fuit Græcorum jus, sed in eo jus Romanum à Græco differt. Nam actio ingrati competebat patrono adversus libertum ingratum, qui si causa cadebat, retrahebatur ad servitutem per sententiam judicis. Lege *Deprehensus* 5. ff. de jure patronatus, & lege *Qui manumittitur* 12. Cod. de operis libertorum, & lege *Si manumissus* 2. & lege *Liberti* 3, & lege *Libertina* 4. Cod. de libertis & eorum liberis. *Talæus.*

τότε, πάντες ὑμεῖς ἴστε οἷα ποιῶν-
τα αὐτὸν, καὶ πάσχοντα, καὶ ὅπως
διακείμενον, ἐγὼ δ' ἀθλαδῶν, τὸ
μὲ ἄλλων ἰατρῶν ἀπηγωνίσμενον, τὸ
δ' οἰκείων φυγόντων, καὶ μηδὲ
πλησίον προσιέναι τολμώντων, τοιοῦ-
τον ἀπέφηνα, ὡς μὴ καταγελᾶν δύ-
νασθαι, καὶ τοῦτο τὸ νόμιμον διαλέμα-
σθαι. μῶλον δ' ὁρᾶς ὦ πάτερ τὸ
παράδειγμα, τοιοῦτον ὄντα σε παρ'
ὀλίγον οἷα τῶν ἡ γυνὴ ἐστι, τοῦτο τὴν
δεξαίαν φρένησιν ἐπανήγαγον. ἆ
δίκαιον ἦν τοιαύτην μοι χάριτας ἀντ'
ἐκείνων τῶν ἀμοιβῶν, ἀλλὰ κατ' ἐ-
μοῦ σε μόνον σωφρονεῖν. ὅπου γὰρ
μὴ μικρᾷ ὑπ' ἐμοῦ δύνηται σοι,
καὶ ἀπ' αὐτῶν, ὧν ἐγκαλεῖς δῆ-
λόν ἐστιν. οὐ γὰρ ὡς σὺ ἐχάτοις ἔ-
σπευδον τὸν γυναῖκα, καὶ πεμπονή-
σας ἔχεσπον, σὲ ἰώμενον μισεῖς,
πῶς δ' πολὺ μᾶλλον, ὅπου σε τὸ ὁ-
μοίων ἀπήλαυνε, ὑπορλαπᾶς, καὶ
χαίρειν ὁμολογεῖς, τὸ ὅπου δεινῶν ἀ-
πηλλαγμένον; σὺ δ' ὅπου ἀγνωμο-
νεῖσθαι σωφρονήσας δίκης ἐς δικα-
σήριον ἄγεις, καὶ σπουδμένον κο-
λάζεις, καὶ ἐπὶ τὸ δεξαίον σκέπτο-
νος μῖσος ἀναπέχεις; καὶ τὸν αὐτὸν
ἀναγιγνώσκεις νόμον, καλὸν γὰρ τὸ
μεθὸν ἀποδιδοὺς τῇ τύχῃ, καὶ ἀ-
ξίας ἀμοιβὰς τὸ φαρμάκων ἐπὶ τὸ
ἰατρὸν, ὑγκαίνιον μόνον. ὑμεῖς δ'
ὦ ἄνδρες δικασταί, τὸ δυνατὸν
τούτῳ κολάζειν ἐπιτρέψετε, καὶ τὸ
σώσαντα ἐξελαύνειν, καὶ τὸ σωφρο-
νήσαντα μισεῖν, καὶ τὸ ἀναιρήσαντα τι-
μωρεῖσθαι. ἔτι, λῷστα τὰ δίκαια
ποιῆτε. καὶ γὰρ εἰ τὰ μέγιστα τῶν
ἁμαρτάνων ἐτύγχανον, λῷ μοι πᾶς
ἂ μικρᾷ εὐφροσύνῃ χάρις, ἐς
ἦν ἀπολέσποτα τοῦτον, καὶ ἧς με-
μνημένον, καλῶς εἶχε, τὸ μὲ πα-

in ſtatu tunc fuerit, vos tamen omnes noſtis, quid facientem, quid patientem ipſum, quomodo affectum, ego curandum ſuſceperim: ac medicis reliquis deſperantibus, fugientibus familiaribus, nec propiùs accedere audentibus, talem reddiderim, ut etiam accuſare, ut & de legibus diſſerere poſſit. Quin potiùs exemplum vides pater: cùm propemodum talis eſſes, qualis nunc eſt uxor, ad priſtinam ſanitatem te revocavi. Quare non eſt æquum ut pro his officiis, hujuſmodi gratiam mihi reponas, neque in me ſolummodo ſanus ſis. Etenim te non mediocribus à me beneficiis affectum eſſe, vel ex his ipſis liquet, quibus me criminaris. Quem enim odiſti, quia uxorem in extremo periculo verſantem, graviſſimeque affectam non ſano, qui fit ut non potiùs ſummopere diligas, quia te ſimili morbo liberavi? & gratiam habeas tam acerbis ereptus malis? At tu, quod quidem eſt ingratiſſimum, ſimulatque ad te rediſti protinus in jus trahis: reddita ſalute punis, & ad priſtinum odium recurris, eandem legem recitas. Egregiam igitur mercedem perſolvis arti, dignamque pro remediis refers gratiam, qui quidem adverſus medicum tantum ſanus es. Vos autem judices, huic concedetis, ut de benemerito pœnas ſumat, ut ſalutis authorem expellat, ut eum qui ſanitati reſtituerit, oderit, ut per quem revixit, ulciſcatur. Non, ſi quod juſtum eſt, facietis. Etenim ſi maximum aliquod flagitium in præſentia commiſiſſem, tamen non mediocrem gratiam ante debebat, quò cùm ille reſpiceret, cujus cum meminiſſet, conveniebat hunc præſentem injuriam negligere, & ob

illa

ρόντων κἀζαφρονεῖν, δι' ἐκείνην ἧ
πρόχειρον τὴν συγγνώμην ἔχειν.
καὶ μάλιστα εἰ τηλικαύτη τις ἡ
διόρθωσις τυγχάνῃ, ὡς πάντα ὑ-
περπαίειν τὰ μεταπεπτωκότα. ὅπως οἶ-
μαι καὶμοὶ πρὸς τοῦτον ὑπάρχειν,
ὃν ἔσωσα, καὶ ὃς ἧ βίᾳ παντὸς
χρεώσης εἰμί μοι, καὶ ᾧ τὸ εἶναι,
καὶ τὸ σωφρονεῖν, καὶ τὸ σωτήριον
παρέχηται. καὶ μάλιστα ὅτι οἱ
ἄλλοι πάντες ἤδη ἀπηγόρευσαν, κ
ἧττους εἶναι ὡμολόγουν τ νόσου. τοῦ-
το γὰ μεῖζον οἶμαι ποιεῖν τὴν ἐμὴν
διόρθωσιν, ὡς ὅτε ὁ υἱὸς ἂν τότε,
ὅτε ἀναγκαῖόν τ θεραπείας ἔχον αἰ-
τίαν, ἀλλ' ἑλεύθερον κρίσεως, κ
ἀλλότριον, τ φυσικῆς αἰτίας ἀφε-
ιμένον. ὁμως ἠ ἠμέλησα, ἀλλ'
ἐθελοντὴς, ἄκλητον, αὐτεπάγ-
γελτον, ἦκον. ἐβοήθησα, ἀπεστα-
λισπάρην. ἰασάμην. ἀνέρησα, κ
τ πατέρα ἐμαυτῦ διεφύλαξα, κ
ὑπὲρ τ λοιπκηρύξεως ἀπελογησά-
μην, καὶ τῇ διοίᾳ τὴν ὀργὴν ἔπαυσα, καὶ τ νόμον ἔλυσα τῇ φι-
λοσοργίᾳ, κ μεγάλης διορθώσεως
τὴν εἰς τὸ ἧμον ἐπαινοδον ἐπεσά-
μην, καὶ σ ὅτως ἐπισφαλεῖ καιρ-
ῷ τὴν πρὸς τ πατέρα πίστιν ἐπε-
δειξάμην, καὶ μ τ τέχνης ἐμαυ-
τὸν εἰσεπόησα, καὶ γνησίως ὑὸς
σ τοῖς δεινοῖς ἀνεφάνην. πόσα γὰρ
οἴεσθε πεῖσαί με; πόσα κακῶν
παρόντα; ὑπηρετῶν; καμοφυ-
λακτῶν; νῦν μὲν, ἕκοντα τῇ δ
πατρὸς ἀκμῇ. νῦν δ, τὴν τέχνην
ἐπαγαγὼν, ὡς ὀλίγον σβεσθέντ
δ κακῶν. ἔστ δ τ ὄντων ἁπάντων
τούτων σ τῇ ἰατρικῇ τὸ ἐπισφα-
λέσθαι, τὰς τοιούτους ἴασις, καὶ
πλησιάζειν ὅτω ἀμηκεμένοις. ἐς
γὰρ τὰς πλησίον πολλάκις ἀφιᾶσι
τὴν λύπαν, ἐπιζέουσι δ πά-
θος. καὶ ὅμως ὡς ἐδὲν τούτων
ἀπώκνησα, κὐδ' ἀπεδειλίασα. συν-

illa priora facilè ignoscere, maximè si tam ingens sit beneficium, ut omnia superet, quæ postea possint accidere. Quod equidem mihi in hunc competere puto, quem servavi, qui mihi vitæ totius est debitor: cuique hæc præstiti, ut sit, ut sapiat, ut intelligat: præsertim cùm cæteri omnes jam desperarent, sequo morbo vincendo impares esse faterentur. Nam & illud, opinor, ad meriti mei magnitudinem accedit, quòd cum id temporis filius non essem, cùm nulla de causa curationem suscipere cogerer: verùm liber essem, alienus, naturali causa solutus, tamen non neglexi, sed ultroneus, non vocatus, non jussus adii, succurri, assiduus fui, sanavi, restitui, meum patrem servavi, de abdicatione me purgavi, iram benevolentia sedavi, legem pietate sustuli, magnoque beneficio reditum in familiam emi, & in tempore adeò periculoso fidem erga patrem demonstravi, meque ipsum artis ope insinuavi, ac tristibus in rebus legitimus filius apparui. Quàm multa enim me fuisse passum arbitramini, quantum & exhausisse laborum? dum assideo, dum obsequor, dum opportunitatem observo, nunc cedens patris vehementiæ, nunc artem admovens, morbo paulatim inclinante. Est enim hoc omnium quæ sunt in medicina periculosissimum, hominibus hujusmodi mederi, & ad sic affectos accedere. Fit enim non rarò, ut exæstuante malo, rabiem in proximos emittant. At nihil horum subterfugi, nihil reformidavi: sed

σὸν ἦ, καὶ πάνυ πρόπειν ἀντιξεπεζόμενον τῇ νόσῳ, τὸ παλυπαῖον διαφθεῖραι τῷ φαρμάκῳ. μὴ γὰρ πάνυ τις ἀκύπους δύθεως ὑποληφθῇ τις, ποιῶν ἦ, ἢ πόσος ὁ κάμνων ἐγχείρει φάρμακον. πολλὰ γὰρ καὶ τούτου χρὴ ἕνεκα δεῖ, καὶ προδιορθοῦσθαι τῇ πόσει, καὶ προδιαπυρώσαι ῥᾴδιον ἐς ἕαυτὸ τὸ σῶμα, καὶ ἐπιτήδειον ἔξεως φορτίοις, κινήσεσι, καὶ ἐγκαίνοις, καὶ οἷς χρὴ πρόσφορα, καὶ κινήσει ἐς ὅσον χρήσιμον, καὶ ὕπνῳ ἐπιθοῦναι, καὶ ἡρεμίαις μηχανώμενον, ἅπερ οἱ μὴ ἄλλο τι νοσοῦντες, ῥᾳδίως πειθήσειν ἄν. οἱ μεμηνότες ἦ, ἅτε τὼ ἐλευθερίαν ἔχοντε, δυσκίνητοι, καὶ δυσπειθέστατοι, καὶ τῷ ἰατρῷ ἐπισφαλεῖς, καὶ τῇ θεραπείᾳ δυσκατεργάστοις. [1] ὅταν γὰρ πολλάκις πεπείσωμεν, ἤδη πλησίον ὑγιείας ἦμεν, καὶ ἐλπίσωμεν ἐμπεσεῖν τι μικρὸν ἀκαίρημα, ἐπανορθώσαντος ἅπαντα ῥᾳδίως ἐκεῖνα ἀνατρέψαι, καὶ ἀναπόδιστα τὴν θεραπείαν, καὶ τὴν τέχνην διέφθειρε. τὸν δὴ τοιοῦτον πάντ' ἀναμεμνημένος, καὶ ὅτου χαλεπὸν νοσήματος ἀφαιρεθῆναι, καὶ πάντων παλῶν τὸ δυσκολώτατον νενικηκώς, ἐπὶ τούτῳ ἀπαναχθείσιν ἐπιτρέψετε, καὶ τοὺς νόμους ὡς βέλτιστα ἑρμηνεύσει, καὶ διέρχεσθε συγχωρήσετε, καὶ τῇ φύσει παλεμεῖν αὐτὸν ἐάσετε; ἐγὼ τῇ φύσει πειθόμενος, σώζω, καὶ ἀφυλάκτων ὦ ἄνδρες δικάσαι τὸ πατέρα ἐμαυτοῦ, καὶ ἀλιτεῖν ὅτῳ. εἰ δ' τὸ διερμηνεῦσαι παῖδα τοῖς νόμοις ὡς φησιν, ἀκηλιδῶν ἀφθείρῃ, καὶ δ' ἡμᾶς ἀπορεῖ, μισοπαις ὢν

sed cum ipso conversans, morboque adversans modis omnibus, tandem pharmaco superavi. Ne verò quisquam hoc audito protinus cogitet, quis, quantus-ve labor miscere pharmacum. Etenim multa sunt prius facienda, præstruenda via potioni, præparandum corpus, quò facilius recipiat medicationem, totiusque corporis habitus curandus, inaniendo, extenuando, cibis idoneis alendo, ad quidvis utile movendo, somnos considerando, quietes ciendo: quibus in rebus alio morbo laborantes facilè pareant. At qui laborant insania, ob animi libertatem intractabiles sunt, gubernatu difficiles, ipsi medico periculosi, & curatione vix expugnabiles. Proinde sæpenumero cùm effecerimus, ut jam adesse morbi finem speremus, leve aliquod erratum incidens, renovato malo, cuncta illa superiora facilè subvertit, curationem impedit, artem fallit. Eum igitur qui hæc omnia sustinuerit, qui cum morbo tam gravi luctatus sit, qui malum malorum omnium expugnatu difficillimum vicerit, huic ut iterum abdicet, permittetis, utque leges in benemeritum interpretetur suo arbitratu, concedetis, atque eum cum ipsa natura bellum gerere sinetis! Ego naturæ obsequens, Iudices, mihi ipsi patrem, licèt in me fuerit injurius, servo & custodio. Quòd si filium benemeritum, leges, ut ait, secutus, perdit, & à familia alienat: hic nimirum erit liberorum

[1] Ὅταν γὰρ πολλάκις πεισώμεν, ἤδη πλησίον ὑγιείας τε τέλους & ἐλπίσωμεν, ἐμπεσόν τι μικρὸν] Ὅταν γὰρ πολλάκις εἰσώμεν ἤδη πλησίον ὑγιείας τε τέλους, & ἐλπίσωμεν, ἐμπεσόν τι &c. *Mars.*

[1] Τὶ

ω, ἐγὼ φιλοπάτωρ γίγνομαι, ἐγὼ τῇ φύσει ἀσπάζομαι, ὁ δὲ τὰ τῆς φύσεως παρρησίᾳ, καὶ ἡδονῇ δίκαια, ὦ πατερ, μισῶν ἀδίκως. ὦ παιδὸς, φιλῶν ἀδικώτερον. ἐγκαλῶ γὰρ ἐμαυτῷ, ὅτι πατρὸς ἀναγκάζοντος, ὅτι μισῶμαι, ἐδίου φιλῶ. καὶ φιλῶ πλέον, ἢ σωφρονῶ. καίτοι γε ἡ φύσις τοῖς πατράσι τοὺς παῖδας μᾶλλον, ἢ τοῖς παισὶ τοὺς πατέρας ἐπιτέτακε φιλεῖν. ἀλλ' ὁ δὲ ἐκεῖνα καὶ τοὺς νόμους παρρησίᾳ, οἱ τοὺς ἐδὲν ἠδικηκότας παῖδας τῷ γῆρᾳ φυλάττουσι, καὶ τῇ φύσει, ἢ τοὺς γνησίως ἔλεῳ ὡς πόνῳ τε μαιηνημόνων πολὺν, ἐκ ὅπως μείζους δόξας οὐσίας ἔχων ὡς ἐμὲ, μείζονα τὰ δίκαια μοι τῶν οὐσίας ἐισφέρῃ, καὶ ἐπιδιώσει. ἢ τὸ γε ἔλαττον, ἐμὲ μιμεῖται, καὶ ζηλοῖ καὶ φίλτρον; ἀλλ' οἶμαι τὸ συμφορᾶς. ὥσπερ καὶ μισεῖ φιλοῦντα, καὶ ἀγαπῶντα ἐλαύνῃ, καὶ ἐξεργατοῦται ἀδικεῖ, καὶ ἀσπαζόμενον ἀποκηρύττῃ, καὶ τοὺς φιλοπαίδας νόμους, ὡς μισοπαίδας κατ' ἐμοῦ μεταχειρίζεται. ὦ μάχης, ὡ ἐσσαμένης πάτερ τοῖς νόμοις καὶ τῇ φύσει. οὐκ ἔστι ταῦτα οὐκ ἔστιν ὡς θέλεις. κακῶς ἐμέμφθης ὦ πάτερ, κακῶς κατηγόρηκας τοὺς νόμους. ἐ πολεμεῖ φύσις τοῖς νόμοις ἐν ταῖς ἐυνοίαις· ἀναγκαῖόν ἐστιν ἀπ' ἐκείνοις ἐναντία, καὶ συναγωνίζονται τῇ λύσει τὰ ἀδικημάτων. ὑβρίζεις τὰ δίκαια τῶν. ἀδικεῖς τῶν φύσιν. τί δὲ τοὺς νόμους συναδικεῖς τῇ φύσει; ὡς κακὸς, καὶ δικαίως, καὶ φιλόπαιδας εἶναι θέλοντας, ἐ συγχωρεῖς, καθ' ἑνὸς παιδὸς ὡς πολλῶν κινδῦνον πολλάκις, καὶ ἡσυχάζειν οὐκ ἐᾷς ἐ ταῖς πικρείαις τοὺς ἐ ταῖς

rorum oſor, ego pius in patrem. Ego naturam amplector: ille naturæ documenta temnit, & jura violat. O patrem injuſtè odio proſequentem! O filium injuſtiùs amantem! Nam mihi ipſi vitio verto, patre compellente, quòd exoſus ego, cùm non debeam, amo, & plus quàm par eſt amo. Atqui natura comparatum eſt, ut patres liberos ament magis, quàm liberi parentes. Verùm hic ſtudio tum leges contemnit, quæ filios nihil commeritos familiæ ſervant: tum naturam, quæ parentes ad vehemens natorum deſiderium trahit. Non ſolum enim cùm majora benevolentiæ erga me habeat principia, majorem, uti debebat, benevolentiam non affert & addit: aut quod minus eſt, me ſaltem imitatur, meumque amorem æmulatur. Sed ô calamitatem! quin inſuper odit amantem, amantem expellit, benemeritum lædit, complectentem abdicat, legeſque liberis faventes, ceu liberis infenſas, in me torquere conatur. O bellum, quod contra naturam legibus moves pater. Non ſunt iſta, non ſunt, inquam, ut tu vis. Leges bene conditas malè interpretaris pater. Non pugnat natura cum lege, in his quæ ad benevolentiam pertinent. Hìc inter ſe conſentiunt, ſibique invicem auxiliantur ad delendas injurias. Contumelia benemeritum afficis, naturam offendis. Cur legibus quoque ſimul cum natura facis injuriam? Quæ cùm honeſtæ, juſtæ, & liberorum amantes eſſe cupiant, eſſe non pateris, quum eas adverſus unum filium, tamquam adverſus multos moves: nec quieſcere finis in ſuppliciis, quæ velint in bene-

τῶ παίδων πρὸς τοὺς πατέρας φύσεως ἡσυχάζειν ἐθέλοντας. καίτοιγε ἐπὶ τοῖς μηδὲν ἠμφισβητήσει, μὴ ὁ κερδῶος. καὶ μὲν οἵγε νόμοι καὶ ἀχαριστίας δικάζειν δίδοασι καὶ τῶν τοὺς εὐεργέτας μὴ ἀντοῦποιοῦντων. ὁ δὲ πρὸς τοῦ μὴ ἀμείψεσθαι, καὶ ἐπ' αὐτοῖς οἷς εὖ πέπονθε κολάζειν ἀξιῶν, σκέψασθε εἴ τινα ὑπερβολὴν ἀδικίας ἀπολέλοιπεν. ὡς μὲν οὖν ὅτε ἀπεκηρύττειν ἔπ τούτῳ ἔξεστιν, ἅπαξ ἤδη τοῦ πατρικοῦ ἐξουσίαν ἀπαλλεγώσαντι, καὶ χρησαμένῳ τοῖς νόμοις, ὅτε ἄλλως δίκαιον εὑρέτην εἰς τὰ τηλικαῦτα γεγραμμένον ἀπιστεῖσθαι, καὶ τὰ οἰκίας ἀξιωτέον, ἱκανῶς οἶμαι δέδεικται. ἤδη δὲ καὶ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ αἰτίου ἴλλωμεν τῆς ἀποκηρύξεως, καὶ τὸ ἔγκλημα ἐξετάσωμεν ὁποῖόν ἐστιν. ἀνάγκη δὲ αὖθις ἐπὶ τοῦ γνώμου ἀναδραμεῖν καὶ νομοθέτου. ἵνα γάρ σοι τοῦτο πρὸς ὀλίγον δῶμεν, τὸ ἐξεῖναι ὁσάκις ἂν ἐθέλῃς ἀποκηρύττειν, καὶ κατά γε τὸ εὐεργέτου πρόσωπον τοῦ ἐξουσίαν ταύτην συγχωρήσωμεν, οὐχ ἁπλῶς οἶμαι, δεῖ ἐπὶ πάσαις αἰτίαις ἀποκηρύξεις. ὧδε τοῦτ' ὁ νομοθέτης φησίν, ὅτ' ἂν τύχῃ ὁ πατὴρ αἰτιασάμενος, ἀποκηρυττέτω. καὶ ἀποχρῆ θέλοντα μόνον, καὶ μέμψασθαι. τί γὰρ ἂν ἐδέησε δίκης; ἀλλ' ὑμᾶς ποιεῖ τοῦτο ὦ ἄνδρες δικασταὶ σκοπεῖν, εἴτ' ἐπὶ μεγάλοις καὶ δικαίοις ὁ πατὴρ ὀργίζεται, εἴτε μή. ἀκοῦσαι τοῦτο ἤδη ἐξεστάσατε. ἄρξομαι δὲ ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ μύθου εὐθύς. τὰ μὲν δὴ πρῶτα τῆς σωφρονίσης καὶ πατρὸς, λύσις ἐμοῦ τῆς ἀποκηρύξεως, καὶ σωτὴρ καὶ εὑρέτης, καὶ πάντα ἐμοὶ ἐγώ. καὶ δέδοικα οἶμαι τούτοις ἔγκλημα πρόσφορον ἐδύνατο. τὰ μὲν

volentia liberorum erga parentes conquiescere: quanvis non latæ sint in eos qui nihil peccarint. At sanè leges ingratitudinis actionem concedunt in eos, qui benemeritis non retulerint gratiam. At eum qui non modò gratiam non refert, sed pro beneficiis acceptis pœnam inferre vult, considerate num quicquam facere possit iniquius. Itaque non licere huic denuo abdicare, qui paternam potestatem semel explevit, ac lege sit usus: præterea non esse æquum, eum qui tanta contulerit beneficia expellere, & familia exigere, satis opinor demonstratum. Nunc autem ad ipsam abdicationis causam veniamus, & crimen cujusmodi sit, expendamus. At rursus ad legislatoris mentem recurramus, necesse est. Etenim ut istud tibi demus ad breve tempus, licere quotiescunque velis abdicare, utque præterea potestatem istam tibi largiamur adversus benemeritum: haud tamen simpliciter, opinor, neque quibuslibet de causis abdicabis. Neque hoc dicit legis conditor. Quicquid utcunque criminatus fuerit pater, abdicato: & satis esse voluisse tantùm, & queritum esse. Nam si id esset, quid opus erat foro? Verùm vos istud expendere jubet, judices, num gravibus, ac justis de causis iratcatur pater, nec ne. Hoc igitur jam considerate. Exordiar autem ab iis quæ protinus iniuiam hujus sunt secuta. Primum omnium quod fecit sanæ menti redditus, abdicationem refecidit: ego servator, beneficus, breviter omnia eram. In his, ni fallor, nihil criminis esse poterat. Deinde

ταῦτα ; , [1] τί τ' πάντων αἴτια ; τίνα ἡεχαπίαν ; τίνα ἐπιμέλειαν ἡῦ πεμῆκα ; πότε ἀπήγη ἐχθυόμην ; τίνας πότας ἀκαίρους, τίνας κώμους ἐγκαλεῖς ; τίς ἀσωτία ; τίς προποσκὸς ὑπέστη ; τίς ἠπάτηθ ; ἀδὲ εἷς. κἀγὼ μὲν ταῦτά ἐστι, ἐφ' οἷς μάλιστα ὁ νόμος ἀποκηρύττειν ἐφίησιν. ἀλλὰ νοσεῖν ἤρξαθ' ἡ μητρυιά ; τί ἂν ἐμοὶ τὰτ' ἐγκαλεῖς. κἀγὼ νόσου δίκην ἀπαιτεῖς ; ἄ φησιν. ἀλλὰ τί ; ὅτι ἡεχαπίνειν ἀφεστάμεν- ῳ , ἀ ἤλασε κ' λέγ τὰτ' ἂν ἀξιῳ εἶης ἀποκηρύξας, ἀπειθῶν τῷ πατρί. ἐγὼ ἡ τὸ μὲ οἷα ἀφεστάτ- ῳνπ αὐτῷ, ὑπακοῦειν ἀ δυνάμῳ, ἀπειθεῖν δοκῶ, ὡς ὀλίγου ὑπερ- ῆσεμι. ἀφέτεζον δ' ἁπλῶς ἐκεῖ- νό φημι, ὡς ἀ ταῦτ' ἀφεστάτειν ὅτε τάτῳ γίδωσιν ὁ νόμος, ὅτ' ἐ- μοὶ τὸ ἀεῖθεζ' πᾶσι πάντως ἀ- ναγκαῖον. ἐν δ' ἂν τοῖς τ' ἀφε- στεμμένοις, τὰ μ, ἀνάξιά ἐστι, τὰ δ' ὀργῆς, κἀγὼ πιμελείας ἄξια, ἐὰν νοσῇς αὐτὸς, ἐγὼ ἡ ἀμελῶ. ἐὰν τ κατ' οἶκον ἐπιμελεῖαζ, ἐγὼ ἡ ὀλιγωρῶ. ἐὰν τὸ κατ' ἀγρὸν ἐπι- σκοπεῖν ἀφεστάτῃς, ἐγὼ ἡ ὀκνῶ. πάνζε ταῦτα, κἀγὼ τὰ τοιαῦτα ἀ- λόγως ἔχ τὰς ἀφάσεις, κἀγὼ τὰς μέμψεις παιζικάς. τὰ δ' ἄλλα, ἐφ' ἡμῖν ἐστι τοῖς παισίν, οὐχ τῶν τεχνῶν, κ τ τάτων χρήσεις. κἀγὼ μάλιστα, εἰ μηδὲν αὐτὸς ὁ πατὴρ ἀδικοῖτο. ἐπεί τοι ἂν τῳ γράφειν πατὴρ ἀφεστάτῃ, ταῦτα μ τέκνον γράφε, ταυτὶ ἡ μή, κἀγὼ τῷ μου- σικῷ, τῷδέ μ τὴν ἁρμονίαν κρᾶε, τῷδε ἡ μή. κἀγὼ τῷ χαλκεῖ δοῦλ, τοιαῦτα μὴ χάλκευε, τοιαῦτα ἡ μή, ἄγε ἂν τις ἀπάγχοιτο ἀποκη-

de quid est omnium quod accusit? Quod obsequium? quam curam filio dignam prætermisi? quando foris cubui? quas intempestivas potationes, quas comessationes objicis? quæ propinatio? quis leno pulsatus est? quis accusavit? Nemo profectò. Atqui hæc sunt ob quæ præcipuè lex permittit abdicare. At cæpit ægrotare noverca. Quid istud mihi vertis crimini? & morbi pœnam à me reposcis? Non repoco, inquit. Sed quid? Quod eam curare jussus, recusas, ob hoc dignus fueris qui abdiceris, quippe immorigerus patri. Ast ego cujusmodi sint ista quæ jubet, in quibus cùm obsequi nequeam, videar immorigerus, paulisper differam. Sed illud priùs simpliciter dico: neque legem huic concedere ut quidvis imperet, neque me cogere ut in omnibus omnino paream. Hujusmodi sunt mandata quædam, ut si non parueris, pœnæ non sis obnoxius: quædam id genus, ut nisi obtemperaris, iram & supplicium merearis: veluti si ægrotes, ego verò non curem: siquid rerum domesticarum sit curandum, & ego negligam: si rei rusticæ inspectionem demandes: & ego recusem. Hæc omnia, idque genus alia, probabilis paternæ querelæ prætextus afferunt. Porrò cætera liberorum sunt arbitrii, quæ ad artes, earumque usum pertinent: maximè si nulla in re patri fiat injuria. Iam sicui pictori præcipiat pater: hæc pinge fili, non illa. Rursum musico, Harmoniam hanc pulsa, non illam: tum fabro ærario: ista cude, non illa: num quisquam illam parietur

[1] Τί τ' πάντων αἴτια] Αἰτιᾶ. Marc.

ρύθμιζε, ὅπι μὴ κῦ τὸ ἐκείνῳ δεκτὸν ὁ παῖς χρῆται τῇ τέχνῃ; ἀλλ' εἰς ἰατρικὴς, ὅσῳ σεμνοτέρα ἐστι, καὶ τῷ βίῳ χρησιμωτέρᾳ, τοσούτῳ κῦ ἐλευθεριωτέρᾳ εἶναι προσήκει τοῖς χρωμένοις, καὶ πᾶσι προνομίαν ἔχειν τὸν τέχνῃ δίκαιον τῆ ἐξουσίᾳ τῆς χρήσεως. ἀναγκάζεσθαι γὰρ μηδὲν, μηδὲ προστάτεσθαι, πρᾶγμα ἱερὸν, καὶ Θεῶν παίδευμα, καὶ ἀνθρώπων σοφῶν ἐπιτηδεύμα. μήτε ὑπὸ δουλείαν νόμε, μήτε ὑπὸ φόβον, καὶ πειθοῦς δικαστηρίε, μήτε ὑπὸ ψῆφον, καὶ πλῆθος ἀπειλὴν, καὶ ὀργὴν ἰδιωτικήν. ὥστε καὶ εἴ τῳ τοῦτο σοι σαφῶς ὑπῆρχε, κῦ βλαβήσεσθαι ἔλεγον, ὦ βέλομαι, δὲ ἰσχυρὰν δυνάμενον, ἀλλ' ἐμαυτῷ μόνῳ τῶν τέχνῳ οἶδα, κῦ τῷ πατρὶ, τοῖς δ' ἄλλοις ἅπασιν ἰδιώτης εἶναι βέλομαι, πῶς τύραννον ὄντα βίαιον, ὡς ἀναγκάσει ἂν ἄκοντα χρήσθαι τῇ τέχνῃ; τὰ γὰρ τοιαῦτα, ἱκετείαις, καὶ δεήσεσιν, ἢ νόμοις, καὶ ὀργαῖς, καὶ δικαστηρίοις ἁρμόττει οἰκεῖα προσήκει. πείθειν τὸν ἰατρὸν χρὴ, ἢ κελεύειν. βούλεσθαι, ἢ φοβεῖσθαι. ἐπὶ τῶν θεραπείαν οὐκ ἄρεσθαι. ἐκόντα γὰρ ἐρχόμενον, ἤδεσθαι, πατρικῆς δ' ἀναγκης ἀμοιρεῖν. ἁπλῆς ἡ τέχνη, ὅπερ τοῖς ἰατροῖς κῦ δημόταις αἱ πόλεις πεμπόν, καὶ προεδρίας, κῦ ἀτελείας, κῦ προνομίας δίδασι. τοῦτο μὲν οὖν ἁπλῶς ἂν εἶχον εἰπεῖν ὑπὲρ τ τέχνης, εἰ κῦ σὺ διδαξαμένῳ με, κῦ πολλὰ ἐπιμελη-

tur abdicare filium, eo quòd non ex ipsius arbitrio artem exerceat? Nemo opinor. [1] Atqui medendi ars quanto est honoratior, vitæque conducibilior, tanto convenit esse liberiores qui eam exercent: ac justum est ut ars in exercendi facultate aliquod privilegium habeat: nec cogatur, nec imperio subjiciatur, res sacra, Deorum doctrina, sapientum hominum studium: nec servituti legis submittatur, neque timori, pœnisque tribunalium, neque suffragiis, neque patris minis, neque indocti hominis iræ sit obnoxia. Proinde si tibi palam & apertè ita respondissem, Nolo curare cùm possim, sed mihi soli artem didici: ac patri, cæterisque omnibus imperitus esse volo: quis est tyrannus usque adeò ferox, ut [2] arte uti nolentem cogat? Nam hujusmodi officia, supplicationibus & precibus, non legibus, ira, judiciis elicere convenit. Oportet medico persuadere non jubere, ut velit, non ut metuat, non est ad curationem trahendus sed ultro ac lubens accedat oportet, immunis à compulsione patris. Immunis est ars ipsa, quandoquidem etiam civitates publicitus honores, præeminentias, immunitates, privilegia medicis tribuunt. Hæc igitur in genere poteram artis nomine respondere, etiam si tu me illam docuisses, multum studii, multum pe-

1 *Atqui medendi ars*] A conditione artis medicæ cujus studium erat olim cum primis honorificum ut Galen. & Erasm. comprobant. *Cogn.*

2 *Arte uti*] Vitruvius in Præfat. lib. 6. sic scribit, Alexis poëta Comicus dicebat, Athenienses ob eam rem esse laudandos, quòd cum omnium Græcorum leges cogant parentes ali à liberis, Athenienſium non omnes, sed eos tantum qui liberos artibus erudii essent. Ita Plut. in Solon. *Idem.*

1 Ὅμω-

δέντ@, κ) ἀναλώσαντ@, ὡς μοὶ δοκεῖμι πᾶσ μίαν ὅμως θεραπείαν, τοῦτ@ δυνατὸν ὄσαν, ἀντέλεγον. νεανί ἢ καὶκεῖνο σύνοισθα, ὡς παντάπασιν ἄχαριν ποιεῖς, σὺκ ἐὼν μὲ χρῆσθ μετ' ἐλευθερίας ἐμῆ κτήμασι. τοῦτ@ ἐγὼ τὸν τέχνην οὐχ ὑπὸ σοῦ ὢν σ@ ἐξέμαθον, ἀδὲ τῷ σῷ νόμῳ ὑποκείμεν@. κ) ὅμως σοὶ μεμάθηκά σοι, κ) σοῦ ἀπῆς ἀπολέλαυκας, ἀδὲν παρὰ σοῦ πᾶσ τὸ μαθεῖν ἔχων. τίνα διδάσκαλον ἐμιθώσω; τίνα φαρμάκων ἀπόθεσιν; ἀδέν' ἰώπιαθεν. ἀλλὰ πενόμεν@ ἐγὼ, κ) τὸ ἀναγκαῖον ἀπορούμεν@, κ) τὸ δι' ἀδασκάλων ἐλεεῖσθ@, ἐπαιδεύθημεν. καί μοι τοιαῦτα παρὰ σοῦ πατρὸς ἰῶ πᾶσ τὸ μαθεῖν ἐφόδια, λύπη, κ) ἐρημία, κ) ἀπορία, μῖσος οἰκείων, κ) ἀπορροφὴ συγγενῶν. ἀντὶ τούτων τοίνυν χρῆσθαί μ τῇ τέχνῃ ἀξιοῖς, κ) δεσπότης εἶναι θέλεις τ' οὐ σὺκ ἦσθα δεσπότης πεπρεσβυμένων. ἀλάπα εἴ π σε κ) πάσπερον ἐκὼν ἠ πᾶσοφείλων, οὐ ἐποίησα, μὴ ἢ μίαν μὴ δὲ τὰ χάριν ἀπαιτεῖσ δυνάμεν@, ἠδὴ δεῖ τὸν δίποιαν τὸν ἐμὴν, ἀνάγκλιν ἐς τὸλειπόν μοι ῥηΐσ, ἠδὲ τὸ ἐκόντ@ εὐεργατῆσαι, ἀφορμὴν ἢ ἄκοντ@ κελεύσ κατισχῆναι. ἠδὲ ἔθος ὑπάρξαι τοῦτο, τὸ ἄπαξ τινὰ ἰασσάμενον, πάντ@ς ἐς ἀεὶ θεραπεύειν. ὁπόσ@ς ἂν ὁ θεραπευθεὶς θέλῃ, ἐπεὶ δικαίω@ ἂν ἔτι κεἰ ἡμῶν εἴημεν τὸ@ θεραπευομένους κεχειρωτωκότες, κ) μισθὸν τὸ δουλεύειν αὐτοῖς, κ) τὸ πάντ@ κελεύσιν ὑπηρετεῖν παρεδωκότες. ἢ τί ῥηΐοιτ' ἂν ἀδικῶτερον; δόπ σε νοσοῦντα χαλεπῶς ἔτως ἀνέσησα, ἀφ' τοῦτο νομίζεις

pecuniarum impendisses, ut discerem, & unam hanc curationem, quam præstare possem, tamen recusassem. Nunc verò cogita quàm iniquam rem agas, qui me, mihi à me ipso partis uti, non sinas. Hanc ego artem perdidici, cùm neque tuus essem filius, neque tuis legibus obnoxius. Atque hanc tamen tibi didici: hujus fructum primus percepisti, etsi nihil ad eam discendam suppeditaveris. Quem præceptorem mercede conduxisti? quem pharmacorum apparatum comparasti? Nullum omnino. Verùm inops ego, rerumque necessariarum indigens, à præceptoribus mei miseritis sum edoctus. Nam abs te patre mihi ad discendum dabatur hujusmodi viaticum, molestia, solitudo, egestas, familiarium odium, cognatorum aversatio: pro quibus uti arte mea postulas, vique earum rerum esse dominus, quas mihi paravi cum dominus non esses. Contentus esto siquid antehac ultro, nullo provocatus officio, bene de te sum meritus: cùm nullo nomine ullam gratiam abs te reposcere possem. Cæterùm non convenit sanè ut meum beneficium mihi in posterum necessitatem pariat, ut quod volens benefeci, occasionem præbeat, ut postea nolenti præcipias: utque in consuetudinem vertatur, ut qui semel aliquem sanaverit, semper deinde curet omnes quos voluerit is qui sanatus est. Etenim quos curassemus, eos nobis dominos creassemus: & nosmet ipsos ipsis tradidissemus, pro mercede servitutem acceptari, & ad omnia quæ jusserint, obtemperaturi. Qua re quid esse potest iniquius? Quoniam te graviter laborantem restitui, ob id

ἐξεῖναί σοι κωλυσαρχῆσθαί μοι τῇ τέχνῃ; τοῦτο μὲν οὖν εἶχον ἂν λέγειν, εἰ καὶ δυνατά μοι εἴη τοῦτο ποιῆσαι. ἐγὼ μὲν οὖν πάντως ἅπασι, μηδὲ τοῖς ἀνάγκαις ὑπήκουσι. νῦν δὲ ἤδη σκέψασθε καὶ οἷα ἐστὶν αὐτὸ τὸ ἐπιτάγμα. ἐπεὶ γὰρ ἐμὲ ἰάσω φησὶ μεμηνότα, μίμηνε δὲ καὶ ἡ γυνὴ, καὶ τὰ ὅμοια πάσχει, τοῦτο γὰρ οἴεται, καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων ὁμοίως ἀπήγγειλαν, δύνασαι δὲ σὺ πάντα ὡς ἔοικας, ἰᾶν καὶ τοῦτο, καὶ ἀπὸ πάντα ἤδη τὸ νόσημα. τοῦτο δὲ, ὅταν μὲν ἀπλῶς ἀκούσῃς, καὶ μᾶλλον ἰδιώτῃ, καὶ ἀπείρῳ ἰατρικῆς. εἰ δὲ μὲ ἀκούσεται τάχα τῆς τέχνης δικαιολογουμένου, μαθήσεται ἂν ὡς ὅτε πάντα ἡμῖν δυνατὰ ἐστιν, οὐθ' αἱ τῶν νοσημάτων φύσεις ὁμοιοπαθήσουσι, οὔτ' ἴασις ἡ αὐτὴ, ὅτε φάρμακα τὰ αὐτὰ, ἐπὶ πάντων ἰσχυρά. καὶ τότ' ἴσως δῆλον, ὡς παμπολὺ δεῖ μὴ βούλεσθαί με, τὸ μὴ δύνασθαι διαφέρειν. ἀνάσχεσθε δὲ μικρὰ τῶν τοιούτων φιλοσοφοῦντος, καὶ μὴ ἀπειρόκαλον, μήδ' ἐξωφώνιον, μήδ' ἀλλότριον, ἢ ἀκαίρως γνήσιον εἶναι τῶν τοιούτων λόγων. ὡς οὔτε μὴ δὴ σωμάτων φύσεις, καὶ κράσεις ἴσαι αἱ αὐταί, κἂν ὅτι μάλιστα ἐκ τῶν ὁμοίων συνεστάναι ὁμολογῶνται, ἀλλὰ τὰ μὲν, τοιάδε. τὰ δὲ, τοιάδε μᾶλλον ἢ ἧττον μετέχει. καὶ λέγω τοῦτο ἐπὶ τῆς ἀνθρείας, ὡς οὐδὲ τοῦτο πᾶσιν ἴσον, ἢ ὅμοιον, ὅτε τῇ χροιᾷ, ὅτε τῇ συστάσει, διαφορᾷ δὴ καὶ μεγέθει, καὶ εἴδει, ἀνάγκη καὶ τὰ νοσήματα ἐγγίνεσθαι αὐτοῖς. καὶ τὰ μὲν, ὀλίγα εἶναι, καὶ ἐπὶ τοῖς τραπίοις ἀναπεφαγμένα. τὰ δὲ, τέλεον ἀπηγνωσμένα.

existimas tibi jus esse abutendi mea arte? Hæc ego dicere possem, etsi quæ præstare possem, ea mihi imperaret, nec omnibus omnino, vel invitus obtemperassem. At nunc etiam perpendite, cujusmodi sint hujus mandata. Quandoquidem, inquit, me insanientem sanasti, atque uxor etiam insanit, similique affectu laborat, sic enim opinatur, eodemque modo à cæteris medicis est destituta, tuque ut re comprobasti, potes omnia, sanato hanc quoque, & morbo libera. Quòd siquis ita simpliciter audiat, vehementer æquum videatur, præsertim illiterato, artisque medicæ imperito. Sin autem me auscultetis pro arte respondentem, intelligetis nos neque omnia posse, neque contimiles morborum naturas, nec eandem medendi rationem, nec eadem remedia in omnibus efficacia. Ac tum palam fiet, quantum intersit, nolis quippiam, an non possis. Vos interim patienter attendite mihi de rebus hisce philosophanti, & existimate nec inelegantem, nec extra causam, nec alienam à re, nec intempestivam fore de his disputationem. Primùm sanæ naturæ corporum ac temperamenta, nequaquam sunt eadem, tametsi maximè in confesso est iisdem ex elementis constare. Verùm alia de his, alia de illis magis aut minùs participant: idque de virorum corporibus etiam dico, quæ neque omnibus æqualia, similiave cum temperamento, tum constitutione: unde necessariò consequitur, ut morbi quoque tum magnitudine, tum specie differentes his accidant: utque alia sanatu sint faciliq, atque ad curationem sponte propensa, alia rursùm prorsùs de-

νος, καὶ ῥᾳδίως ἁλισκόμενα, καὶ πρὸς ἀκριβοῦς ὑπὸ τῶν νοσημάτων λαμβανόμενα. τὸ τοίνυν οἴεσθαι πανταχοῦ πυρετὸν, ἢ πάσας φθίσεις, ἢ ἐπιληψίαν, ἢ μανίαν, μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἴσην τῇ ὑγιεῖ σώματος, ἃ σωφρονοῦντων, οὐδὲ λελογισμένων, οὐδὲ τῶν διαπεπονηκότων ἐστὶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ τοῦ αὐτὸ τοῦτο μὴ τοῦδε, ῥᾴδιον ἰᾶσθαι. οὐ γὰρ τῷδε, ὥσπερ ἔστι. ὥσπερ οἶμαι καὶ πυρὸν, ὡς τὸν αὐτὸν ἐς διαφόρους χώρας ἐμβάλῃς, ἄλλως μὲν ἐν τῇ πετρώδει, καὶ βαθείᾳ, καὶ ποιᾷ ἀρούρῃ, καὶ αὐλίῳ, καὶ εὐήνεμον, καὶ ἐξεργασμένῃ ἀναφύεσθαι, διαλήσει οἶμαι, καὶ αὐτόφορον, καὶ πολύχυτον καρπὸν. ἄλλως δὲ ἐν ὄρει, καὶ πετρώδει γηδίῳ. ἄλλως δὲ ἐν δυσηλίῳ. ἄλλως δὲ ἐν ὑπωρείᾳ. καὶ ὅλως, διαφόρως κατὰ ἑκάστους τόπους, ὅτου δὲ καὶ τὰ νοσήματα διὰ τοὺς ὑποδεξαμένους τόπους. ἢ αὐθορυφ, ἢ αὐτόφατα, ἢ ἐλάττω γίγνεται. τοῦτο δοίνυν ὑπερβὰς ὁ πατὴρ, καὶ ὅλου ἀνεξέτασον καταλιπὼν, ἀξιοῖ πᾶσαν μανίαν τὴν ἐν ἅπασι σώμασι, ὁμοίαν εἶναι. καὶ τὴν θεραπείαν ἴσην. πρὸς δὲ τούτοις. θρασύτοις δοῦσι. ὅτι τὰ γυναικεῖα σώματα πάμπολυ τῆς ἀνδρείας διαφέρει πρός τε νόσον διαφθοράν. καὶ πρὸς θεραπείας ἐλπίδα, ἢ ἀπόγνωσιν, ῥᾴδιον καταμαθεῖν. τὰ μὲν γὰρ τῶν ἀνδρῶν σώματα, καὶ εὔτονα, πόνοις, καὶ κινήσεσι, καὶ ὑπαίθρῳ διαίτῃ γεγυμνασμένα. τὰ δὲ, ἐκλελυμένα, καὶ ἀσυμπαθῆ ἐν σκιᾷ πεπαφθημένα, καὶ λόγῳ ἀπράγμονι ἐνδεδιαιτημένα, καὶ θερμῷ ἀπορίᾳ, καὶ ὑγρῷ ἀφθόνῳ ἐπιῤῥοίᾳ. εὐαλωτότερα δοίνυν τῆς ἀνδρείας, καὶ ταῖς νόσοις ὑποκείμενα, καὶ τῷ ἰᾶσθαι δεσperata, ut quæ facilè corripiantur, & vi à morbis expugnentur. Proinde siquis existimet quamlibet febrim, aut quamlibet tabem, aut peripneumoniam, aut insaniam quolibet in corpore unam, atque eandem esse genere, nec inter prudentes, nec inter doctos, nec inter eos qui his rebus exquirendis laborarunt est reponendus. Quin idem malum in hoc corpore facilè sanabitur, in illo minimè. Quemadmodum opinor, si generis ejusdem triticum in diversos agros immittas: aliter in plano solo, profundo, irriguo, aprico, ventis salubribus exposito, exculto proveniet, eritque fructus uber, lætus, copiosus. Rursum aliter in monte, & petricosa terra, aliter in opaca, aliter in monti subjecta: denique variè pro varia loci natura. Itidem & morbi pro ratione corporum in quæ inciderint, aut majores, & uberiores, aut minores eveniunt. Verùm his omissis pater, nec omnino discussa re, vult quamvis insaniam quovis in corpore consimilem esse, similemque desiderare curationem. Præter hæc quæ tam multa sunt, facilè cognoveris, muliebria corpora longè à virilibus differre, vel ad morbi corruptionem, vel ad sanandi spem, aut desperationem. Siquidem virilia bene compacta sunt, nervosa: laboribus, agitationibus, vita subdiali exercitata. Contrà fœmina, flaccida, malè compacta, in umbra alita, candida ob sanguinis inopiam, caloris penuriam & humoris supervacanei copiam. Quare facilius corripiuntur quàm virilia, ut pote morbis exposita, nec curationem

σθαι μᾶλλον ἢ πρὸς μανίαν εὐχερέστερα. ἅτε γὰρ πολὺ τὸ ὀργίλον, καὶ κοῦφον, καὶ εὐκίνητον ἔχουσι, ὀλίγῳ τε τῷ σώματι αὐτῶν δύναμιν, ῥᾳδίως εἰς τὸ πάθος τοῦτο κυλισθήσονται. καὶ δίκαιον τοίνυν ἀπὸ τῆς ἰατρικῆς τὸν ὁμοίως ἐπ' ἀμφοῖν χρησόμενον ἀπαιτεῖν, εἰδότας ὡς πολὺ τὸν μέσον, βίου παντὸς, καὶ πράξεσιν ὅλαις, καὶ πᾶσιν ἐπιτηδεύμασιν, ἐξ ἀρχῆς αὖθις κεχωρισμένον. ὅταν τοίνυν λέγῃς, ὅτι μαίνεται. σκόπει δὲ ὅτι καὶ γυνὴ θᾶττον μαίνεται. καὶ μὴ σύγχει πάντα τὰ τῆς μανίας ὑπ' αὐτῶν ὀνόματα. εἰ καὶ τῷ αὐτῷ δοκεῖ. ἀλλὰ χωρίσας ὥσπερ ἐστὶ, καὶ ὃν τρόπον τὴν φύσιν, τὸ διάφορον ἑφ' ἑκάστου σκόπει. καὶ γὰρ ἡμεῖς, ὅταν εἰς ἀρχὴν τὸν λόγον εἰπεῖν μέλλωμεν, τοῦτο πρῶτον ἐπισκοπεῖμεν, φύσιν σώματος καὶ νοσεῖν, καὶ κρᾶσιν. καὶ πότερον πλέον τε μετέχῃ, καὶ εἰ θερμότερον, ἢ ψυχρότερον, ἢ ἀκμάζον, ἢ παρηκμακός. καὶ μέγα, ἢ μικρόν. καὶ παμέλες, ἢ ὀλιγόσαρκον. καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα. καὶ ὅλως ἂν τις αὐτὰ σκοπεῖν ἐπιχειρήσῃ, πάνυ ἀξιόπιστος ἂν εἴη, ἀπηκριβωκὼς τὰ, ἃ ὑπισχνέομαι. ἐπεὶ καὶ τῆς μανίας αὐτῆς μυρία εἴδη ἐστὶ, καὶ παμποίκιλος ἔχει τὰς αἰτίας, καὶ οὐδὲ τὰς προσηγορίας αὐτὰς ὁμοίας. ἢ γὰρ ταυτὸν ὀνομάσειν, καὶ διδάσκειν, καὶ λυπῆσαι, καὶ μεγήνειν, ἀλλὰ ταῦτα πάντα ἢ μᾶλλον ἢ ἧττον ἔχουσι τῇ νόσῳ, ὀνόματά ἐστι. αἰτίαι τε, τοῖς μὲν ἀνδράσιν, ἄλλαι. ταῖς δὲ γυναιξὶν, ἕτεραι. καὶ τῶν ἀνδρῶν αὖτων, τοῖς μὲν νέοις, ἄλλαι. τοῖς δὲ γεγηραόσι, διάφοροι. οἷαι, νέοις μὲν, πολλῆς ὡς τὸ πολὺ, χάριτος δὲ, διαβολὴ ἄκαιρος, καὶ ὀργὴ ἄλογος πολλάκις. τοῖς δὲ γέρουσι, μικρὸν ἐπιλαθομένοις, ἢ ἐπὶ μικροῖς ἀγανακτοῦσιν, ἢ ἐπὶ μηδενὶ, ἢ ἐπὶ τοῖς ἐναντίοις. καὶ ἐπὶ τοῖς μὲν νέοις, ἀκρασία τροφῆς, καὶ ἀφροδισίων, καὶ ὕπνου, καὶ ἀργίας, καὶ ἀπονοίας, καὶ ἀπειροκαλίας, καὶ ἀμαθίας, καὶ ἀνοίας, καὶ ἀκολασίας, καὶ ἀσωτίας, καὶ ἀπληστίας, καὶ ἀναισχυντίας, καὶ ἀναιδείας, καὶ ἀπιστίας, καὶ ἀκαιρίας, καὶ ἀσυνεσίας, καὶ ἀσυνετίας, καὶ ἀσυμφορίας, καὶ ἀσυμβουλίας, καὶ ἀσυμβατίας, καὶ ἀσυμφωνίας, καὶ ἀσυμπαθείας, καὶ ἀσυμπαθ

πις κατ' οἰκείαν ἐμπεσοῦσα, τὸ μὲν πρῶτον, διετάραξεν, εἶτα κατ' ὀλίγον ἐς μανίαν μετέπεσεν. γυναικῶν δὲ πολλὰς καθυβρίζουσι, καὶ ῥᾳδίως ἐς τοῦτο νόσου ἐπάγουσι. μάλιστα δὲ μῖσος κατά τινος πολὺ, ἢ φθόνος ἐπ' ἐχθρᾷ δυστυχοῦσι, ἢ λύπη τις, ἢ ὀργὴ κατ' ὀλίγον. ταῦτα γοῦν ἐνθυμούμενα, καὶ μακρὰ χρόνῳ συτιφόμενα, μανίαν ἀπέτελεσ. τοιαῦτα σοι ὦ πάτερ, καὶ ἡ γυνὴ πέπονθε, καὶ ἴσως τι λελύπηκεν αὐτὴν ἔναγχος. οὐδὲν γὰρ ἐκείνη ἐμοί, πολλοῦ γε, καὶ σοῦ ἂν οὐκ ἔτ' παρόντων ὑπ' ἐκτροῦ γεραιτυφίας δύναιτο, ὡς ἔγωγε ἄλλος τις ὑποχοίη, εἴ τις ἀπεκδιάξειε, μισῆ τοῦτο ὡς ἀδικοῦντα ἐμέ. καὶ μὴν κακεῖνο ὦ πάτερ, σοῦ ἂν ὀκνήσαιμι εἰπεῖν, ὅτι εἰ καὶ μὴ πάλαι ὅπως ἀπέγνωστο, ἀλλά τις ἔτι σωτηρίας ἐλπὶς ὑπεφαίνετο, σοῦ ἂν οὐδὲ ὅτῳ ῥᾳδίως προσψαύσαιμι, οὐδ' αὖ προχείρως φάρμακον ἐγχέαι ἐπόλμησα, ἀλλὰς τῷ πάλαι τ' πολλῶν δυσφημίαν. ὁρᾷς ὡς οἴονται πάντες εἶναί τι μῖσος πρὸς τοὺς πρώτους πάσαις μητρυιᾶς, κἂν ὥσι χρηταί, καί που καὶ μᾶλλον μανίαν ταύτην γυναικείαν αὐτὰς μεμηνέναι; τάχα δ' ἂν τις ὑπώπτευσεν, ἄλλως χωρήσαι τοῦτο κακεῖ, καὶ τῶν φαρμάκων ἀδυνήτων, κακοήθη, καὶ δολερὰν τὴν προπέτειαν γεγονέναι. καὶ τὰ μὲν τῆς γυναικὸς ὦ πάτερ, ὅπως ἔχει. καὶ πάνυ μοι πεπηρηκὼς λέγω. ὅ ποτε ῥᾷον ἴξει, κἂν μυελάκις πίῃ τὸ φάρμακον. ἀλλὰ τοῦτ' ἐπιχειρεῖν σοὶ ἄξιον, εἰ μὴ πρὸς μέγιστον τὸ δόκιμον μετεπεπείκεις, καὶ κακοδοξίαν προσκαλεῖν θέλεις. ἴσασι γὰρ οἱ ὁμοτέ-

penumero incidit: ac initio perturbat animum: deinde paulatim in insaniam convertit. Porrò mulierum corpora multæ res infestant, & facilè in morbum adducunt: præsertim siquem vehementer oderint, aut inimico fœlicitatem invideant: liquid molestum sit, aut sicui succenseant? hæc succensa, longoque tempore alita, inianiam efficiunt. Hujusmodi quippiam pater, uxori tuæ accidit: & fortè nuper aliquid ipsi mœrorem intulit: nihil enim illa oderat. At morbo tenetur: nec his malis ullius medici cura eripi possit. Quod siquis alius se facturum promittat, siquis eam liberarit, tunc me oderis licet, velut injurium. Atqui etiam illud ô pater, non verebor dicere: etiamsi non prorsus esset, ut est, desperandum, sed adhuc aliqua salutis spes ostenderetur, nec sic quidem facilè manum admoverem, neque potionem ministrare statim auderem, videlicet ve itus fortunam: ac multorum hominum obtrectationem. Vides, ut omnes arbitrantur, privignos invisos esse novercis omnibus, etiamsi probæ fuerint, easque hanc ceu communem quandam mulierum inianiam insanire. Quare facilè suspicaretur aliquis, si malum hoc secus eveniret, nec profuissent remedia, perfidam ac dolosam fuisse curationem. Atque uxoris tuæ, pater, ita sese res habet, quodque prorsus exploratum habeo tibi dico: nunquam meliùs est habitura, & si millies pharmacum biberit. Ideoque curationem aggredi æquum non est, nisi in hoc solum me urges, ut frustrer, meque infamia vis operire. Patere ut mihi ejusdem artis professores invi-

χων φθονεῖας. ἐμὲ δὲ μὲ ἀποκηρύξῃς πάλιν, ἐγὼ μὲν καίτοι πάντων ἔρημος γιγόμενος, οὐδὲν κω σοῦ δεινὸν εὔξομαι. τί δ' ἂν, ὅταξ μὴ γένοιτο, αὖθις ἡ νόσος ἐπανέλθοι, φιλεῖ γάρ πως τὰ τοιαῦτα ἐρεθιζόμενα, πολυπλοκεῖν, τί με χρὴ ποιῆσαι, ἢ πρὸς ταῦτα μὲν οὐδὲν κὴ τότε, κὴ ἄ ποτε λείψω τῇ τάξει, ἵνα τὰς παῖδας ἔταξεν ἡ φύσις, οὐδὲ ἔ γήρως τὸ ἐπ' ἐμαυτῷ ἐπιλήσομαι. εἶτ' ἂν σωφρονήσῃς, αὖθις ἀναλαμβάνειν πότοτε πιστεύσω με δεῖ; ὀργὰς ἤδη, κὴ ταῦτα ποιῶν, ἐπιπαρὼν τῷ νόσῳ, κὴ ὑπομιμνήσκεις τὸ παθος. χρὴς, κὴ σωφρόνει, ὦ τυραννικῶν κακῶν ἀναφύλαξ, ἀμφιπίνη, κὴ βοᾷς. κὴ τὸ μέγιστον, ὀργίζῃ, ἔ σῶς μῖσος τρέπῃ, ἔ τὰς νόμους ἀνακαλεῖς. οἵμοι πάτερ, τοιαῦτ' ἄν σε ἔ τὰ πάλαι μανίας τὰ σωφρόνια.

deant. Quòd si me rursum abdicaris, ego quidem quanvis rebus omnibus destituar, tamen tibi grave nihil imprecabor. Sed quid si, quod avertat Deus, redeat morbus, solent enim hujusmodi mala irritata recurrere, quid erit mihi faciendum? Curaturum me, probè scias, tum quoque, nec unquam officio defuturum, quod liberis natura præscribit: nec generis, quoad in me fuerit, oblivisçar. Deinde si resipueris, num mihi credendum fore ut me denuo recipias unquam? Vides jam, ut ista quum facis, morbum accersis, & affectum reditus commonefacis. Heri ac nudiustertius tantis elapsis malis, contendis, vociferaris: quodque gravissimum est, itasceris: ad odium te convertis, legesque revocas. Hei mihi pater, istiusmodi fuerant superioris insaniæ tuæ prooemia.

ΦΑΛΑΡΙΣ ΠΡΩΤΟΣ. | PHALARIS PRIMVS.

ARGVMENTVM.

Phalaris Agrigentinorum tyrannus fuit: cui faber quidam Perillus sive Perilaus, taurum æreum obtulit, ita factum, ut in eum homines damnati conjecti, succenso igne torrerentur, atque inter cruciandum, dum vociferarentur, mugitus boum ederent. Hunc taurum fingitur hic Delphos mittere, ut ibi in templo inter cætera donaria, deo consecraretur. Et quia apud omnes pro crudelissimo atque immanissimo idem habebatur, & ob id metuebat, ne donum hoc Delphi, ut ab impio & nefario profectum, rejicerent, Oratione hac contra famam hanc de se sparsam, per Legatos sese defendit. Oratio generis judicialis est, status qualitatis. Nam & tyrannidem occupasse, & nocentes quosdam puniisse, se fatetur, sed id jure ac necessitate quadam factum ostendit. Exordium à voto incipit. Narratione consilia & cæptas suscepta tyrannidis, & quo modo eandem gesserit: postremò etiam qua necessitate, ad supplicia sumenda, & custodiam corporis comparandam, compul-

pulsus fuerit, exponit, qua & ipsa confirmandi vicem habent. Post hæc autem Confirmatio sequitur, qua se à crimine crudelitatis defendit, Argumentis à simili, à legibus & caussa, à signis & comparatione sumptis. Elevando interim etiam tyranni nomen & invidiam ab exemplis, & exaggerando necessitatem puniendi, ob multitudinem periculorum in dies in hoc genere succrescentium. Peracta caussa, ad commendationem muneris transit, quam à caussis & honestate dedicationis trahit. Peroratio à persona Legatorum sit, qua asseveratione dictorum, & ipsorum obtestatione perficitur.

Ἔπεμψεν ἡμᾶς ὁ Δελφοὶ ὁ ἡμέτερος δυνάστης Φάλαρις, ἀξοῦσας τῷ Θεῷ τὸ τοῦδον τῦτον, καὶ ὑμῖν ἀφελεξόμενος τὰ εἰκότα ὑπέρ τε αὐτῦ ἐκείνου, καὶ ὑπὲρ ᾧ ἀνέθηκεν. ὧν μὲν δὴ ἕνεκα ἥκομεν, τοῦτό ἐστιν. ἃ δὲ λέγειν ὑμᾶς ἐπέστειλεν, Ἐγὼ φησὶν ὦ Δελφοὶ, καὶ πρὸς πάσι μὲ τοῖς Ἕλλησι, τοιῦδόν τινα ὑπολαμβάνειν, οἷόπερ εἶμι, ἀλλὰ μὴ οἷόπερ ἡ πρὸς τῶν μισούντων, καὶ φλυαρούντων φήμη παῖς τῶν ἀγνοούντων ἀκριβῶς πρὸς ἐδωδὴν ἐποίησεν, ἀντὶ τῶν πάντων ἀλλαξάμενον ἂν. μάλιστα δ' παρ' ἡμῖν ὅσῳ ἱερεῖ τε ἦτε, καὶ πάρεδροι τῷ Πυθίᾳ, καὶ μονοὶ συνοικοῦσι, καὶ [1] ὁμορόφιοι τῷ Θεῷ. ἠγοῦμαι γὰρ, εἰ ὑμῖν ἀπολογησάμενος, καὶ πείσαιμι μήτ' ὠμὸς ὑπειληφθαι, καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασι δι' ὑμῶν ἀπολελογημένος εἶναι. καλῶ δ', ὃν ἱερὸν τοῦτον αὐτὸν μάρτυρα, ὃν οὐκ ἔνι λίπα προσλογίσασθαι, καὶ ψεύδεσθαι λόγῳ προσχαρίζειν. ἀνθρώπους μὲν γὰρ, ἴσως ἐξαπατῆσαι ῥᾴδιον. Θεὸν δ', καὶ μάλιστα τοῦτον, λαθεῖν ἀδύνατον. ἐγὼ γὰρ εἰ τῷ ἀφανῶν εἰμι Ἀκραγαντῖνος, ἀλλ' εἰ καί τις ἄλλος δι γεγονὼς, καὶ τραφεὶς ἐν

Misit nos, ô Delphi, princeps noster Phalaris, Deo taurum hunc adducturos, & vobis vera cùm de se ipso, tum de donario dicturos. Itaque hæc sunt quorum gratia huc venimus. Cæterùm hæc vobis exponenda mandavit. Ego, inquit, ô Delphi, talem mei existimationem esse apud Græcos omnes, qualis sum, at non qualem me odio prosequentium, aut invidorum fama mendax apud ignotos traduxit, omni lucro permutarim. In primis verò apud vos, quatenus sacri estis & Pythii assessores, ac tantùm non Dei familiares, & contubernales. Etenim existimo si me vobis purgavero falsoque in crudelitatis suspicionem veniisse persuasero, fore ut & apud alios omnes hæc mea defensio per vos valeat. Porrò eorum quæ dicam, Deum ipsum testem appello, quem nemo fallere, nemo falso sermone decipere possit. Etenim forsitan hominibus facilè imponas sed Deum, maximè verò istum, latere nequeas. Ego equidem non ex obscuris Agrigentinis, verùm si quisquam alius, ex illustri loco natus, libereque

[1] Ὁμορόφιοι τῷ Θεῷ] Οἱ ὑπὸ τῇ αὐτῇ στέγῃ οἰκοῦντες. Bourd.

ἐ Αὐ-

λυθερίως, καὶ παιδείᾳ ἀστείᾳ τραφεὶς, ἀεὶ διετέλουν, τῇ μὲ πολὺ δημοτικὸν ἐμαυτὸν παρέχων, τοῖς δὲ συμπολιτευομένοις, ἐπιεικῆ, καὶ μέτριον. βίαιον δὲ, ἢ σκαιὸν, ἢ ὑβριστικὸν, ἢ [1] αὐθέκαστον, ἀδύνατα ἀδὲν ἐπικαλεῖ μοι τῷ τότε ἐμαυτοῦ βίῳ. ἐπειδὴ δὲ εἶδον τοὺς τότε πολιτευομένους ἐπιβουλεύοντας, καὶ ἐξ ἅπαντος τρόπου ἀνελεῖν με ζητοῦντας, ἐνθένδε ἡμῶν ποτὲ ἡ πόλις, μίαν ταύτην ἀποφυγὴν καὶ ἀσφάλειαν εὗρεσιν τοῦ αὐτῶν ἅμα, καὶ τῇ πόλει σωτηρίαν, εἰ ἐπιβαίην τῇ ἀρχῇ, ἐκείνους μὲν ἀπειλαμι, καὶ παύσαιμι ἐπιβουλεύοντας, τὴν πόλιν δὲ σωφρονεῖν κατασκευάσαιμι. καὶ ἦσαν γὰρ τότε ὀλίγοι τῶν ἐπαινούντες ἀνδρες μέτριοι, καὶ φιλοπόλιδες, οἳ καὶ τῷ γνώμῃ ἤδεσαν τὴν ἐμὴν, καὶ τὰ ἐπιχειρήσεσθαι τὴν ἀνάγκην. τούτοις συναγωνιστὰς χρησάμενος, ῥᾳδίως ἐπεράτωσα τῆς ἐπιχειρήσεως. τοιοῦτον δὲ, οἷ μὲν, τότε ἐπαρρησίαζον, ἀλλ' ὑπῆκουον. ἐγὼ δὲ ἤρχον· ἡ πόλις δὲ [2] ἀπαρρησίαστος ἦν. σφαγαὶ δὲ, καὶ ἐλάσεις, καὶ δημεύσεις, οὐδὲ κατ' ὀλίγον ἐπιβεβουλευκότων εἰσαγόμην. καίτοι ἀναγκαῖον τὰ τοιαῦτα βουλεύειν τὸν ἀρχὴν τὴν δυνάμεως μέλλοντα. φιλανθρωπία γὰρ καὶ πραότητι, καὶ τῇ ἡμέρᾳ, καὶ ἰσοτιμίας, καὶ παρρησίας ἐγὼ ἤλπιζον εἰς τὸ πλεῖστον ἐπισκήψαι τοῖς τότε. οὐδὲ γὰρ ἐξ μὲ ἐχθροῖς ἐποιούμην, καὶ διηλλάγμην, ἐς συμβόλοις, ἐς συνεστίοις ἐχρώμην τοῖς πολίταις αὐτῶν. τὴν

que educatus, & ingenuis artibus imbutus, semper urbi me popularem præbui, & in administranda repub. collegis æquum & moderatum præstiti. Violentiæ autem, aut sævitiæ, aut contumeliæ, aut severitatis, nemo me prioribus illis vitæ annis incusavit. Verùm cùm perspicerem eos qui à me diffidebant in administranda repub. insidias mihi moliri, omnibusque modis mei interficiendi occasionem captare: cumque tunc inter se cives dissiderent, unicum illud effugium, securitatemque reperi, mihi, civitatique salutem, si occupato principatu, illos coërcerem & insidiatores compescerem, civitatemque ad moderationem adigerem. Erantque non pauci viri & modesti, & reip. amantes qui hæc comprobarent, cum mentem meam atque instituti necessitatem nossent. Horum opera usus, facilè cœpti compos factus sum. Exinde illi non amplius turbas excitabant, sed obtemperabant, ego autem imperium obtinebam: ipsaque urbs loquendi libertate privata erat. Cæterùm cædes, expulsiones, proscriptiones, ne in insidiatores quidem exercui: quanquam hæc ad principatus in primis tuitionem audere est necesse. Etenim humanitate, clementia, mansuetudine, & honoris æqualitate mirum in modum sperabam me illos ad præstandam obedientiam pertracturum. Statim igitur data fide cum inimicis in gratiam redii, & eorum plerisque consultoribus, & convictoribus usus sum. Et cùm urbem

1 Αὐθέκαστον] Ἀποζέλβιτον, ἀπεραγκάλυπτον, ut apud Hesych. cæteræ hujus vocis significationes huic loco non conveniunt. *Bourd.*

2 Ἀπαρρησίαστος] Angl. ἀσίαστος. Idem.

1 Hoc

ἡ πόλις αὐτὴ ὁρῶν ὀλιγωρίᾳ τῶν παρεστώτων διεφθαρμένη, τὰ πολλῶν κλεπτόντων, μᾶλλον ἢ ἀρπαζόντων τὰ κοινὰ, ὑπάτων τε ἐπιβολαῖς ἀνεκτησάμην, καὶ οἰκοδεμημάτων ἀναστάσεσιν ἐκόσμησα, καὶ τειχῶν περιβολῇ ὠφέλησα, καὶ τὰς παρεστώσας, ὅσαι ἦσαν κοιναὶ τῇ τῶν ἐφεστώτων ἐπιμελείᾳ, ῥᾳδίως ἐπηύξησα, καὶ τὰ νεολαίας ἐπιμελούμενος, καὶ τὰ μεγίστων πρώτους, καὶ τὰ δῆμον τε θέας καὶ θρεμματίας, καὶ πανηγύρεσι, καὶ διηθροισίαις, διὰ παντὸς. ὕβρεις δὲ παρῆνουν, ἢ ἐφήβων θαφθορὰς, ἢ γυναικῶν ἁπαγωγὰς, ἢ δορυφόρων ἐπιπέμψεις, ἢ ἡσσόνων ἐπιλήψεις, δεσποτικὰς μοι καὶ ἀνάσσας λῶ. ἤδη δ' καὶ περὶ τῆς ἀφέσεως τῆς ἀρχῆς, καὶ καθέδρας τῆς δυναστείας ἐσκοπούμην, ὅπως μόνοι ἀσφαλῶς παύσαιτο ἂν τις ἐνοῶν. ἐπὶ τοῦτο ἀρχὴν αὐτὸ, καὶ πάντα πράττειν, ἐπανθεῖς ἤδη, καὶ σὺν φθόνῳ κεκρυπτῆσθαι ἐδόκουν. τὸ δ' ὅπως μηκέτι τοιαύτης πόνος ἱερωσύνης ἐπίστατο ἡ πόλις, τοῦτ' ἐζήτουν ἔτι καὶ νῦν μοὶ ὁ λόγος ἦν. οἶδα, οἶδα τε σωτηρίᾳ ἐπ' ἐμοὶ, καὶ ὡς ἔδει πρόπυ τ' ἐπιβουλῆς, καὶ ἀπιστίας ἐκοσμήθη, καὶ σωφροσύνης σωτηρίᾳ ἐποιεῖσθε, καὶ ὅταν ἤδροιζον, καὶ χρήματα ἐπορίζοντο, καὶ τὰς ἀσυμπότους ἐπικαλοῦντο, καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα δεῦρο Λακεδαιμονίους, καὶ Ἀθηναίους ἐπρεσβεύοντο. ἃ μὲν οὖν ἐμοὶ ἐμοῦ αὐτοῦ, εἰ ληφθείην, ἐδέδεκτο, ἤδη αὐτοῖς, καὶ ὅπως με αὐτοχειρίᾳ ἀφανίσαιεν ἠπείλουν. καὶ ἐς κολάσεις ἐπεῖον, δημοσίᾳ προβαλλόμενοι, ἐξεῖπον. ἃ μὲ δὴ μηδὲν παθεῖν τοιοῦτον οἱ θεοὶ αἴτιοι, φωράσαντες τὴν ἐπιβολήν. καὶ μάλιστά γε ὁ Πύθιος, ὀνείρατά τε

bem ipsam incuria magistratuum labefactatam, multi expilarent, imò diriperent publicum ærarium, aquæ ductibus recreavi, & ædificiorum extructionibus exornavi, mœnibusque munivi, & proventus quotquot magistratuum cura communes erant, facilè auxi: juventutis curam gessi, senum commodis prospexi. Populum verò spectaculis largitionibus, solennitatibus, epulisque publicis continui. Virginum autem stupra, adolescentum corruptelæ, conjugum abductiones, satellitum immissiones, minæ heriles, meis etiam auribus abominanda erant. Iam verò de imperio dimittendo, & principatu deponendo apud me consilium inibam, cogitans qua in ratione vitæ tutò conquiescerem. Siquidem principem agere, omniaque administrare, provinciam gravem, invidiosam, ac laboriosam esse existimabam. Hoc verò etiam quærebam quo pacto hujusmodi administratione civitas non amplius opus haberet: & ineptus ego de his ambigebam. Atque hi jam in me conspirabant, deque insidiarum & defectionis modo deliberabant, & conjurationes adornabant, arma colligebant, pecunias parabant, & vicinorum opem implorabant, & legatos in Græciam ad Lacedæmonios & Athenienses mittebant. Nam quæ illi de me, si caperer, decreverant, & ut ad mortem mea manu mihi consciscendam adacturi essent, minabantur, & quæ supplicia comminiscerentur, publicè torquentes, effercebant. Sed Diis acceptum refero, quòd detectis insidiis, nihil hujusmodi passus sim: in primis verò Apollini Pythio, qui insomnia mi-

hi

ωθείξας, καὶ τὰς μιλυσίνδας ἔκρυψα ἐπιπέμπων. ἐγὼ δ' ὑπαὼρ ἤδη ὑμᾶς ὦ Δελφοὶ, ἐπὶ δ' αὖτε δείσας νῦν τῇ λογισμῷ χρώμενος, ἀξιῶ δεῖν τότε πρακτέον μοι συμβαλεῖσθαι, ὅτε ἀφυλάκτως ἐλάγχανε δεῖν ληφθεὶς, ἐζήτουν πῶς σωτηρίαν εὕρω τῶν παρόντων. ὡς ὀλίγον ἂν τῇ γνώμῃ ἐς Ἀκράγαντα παρ' ἐμὲ ἀποδημήσαντες, καὶ ἰδόντες τὰς παρασκευὰς αὐτῶν, καὶ τὰς ἀπειλὰς ἀκούσαντες, εἴπατε τί δεῖ ποιεῖν, φιλανθρώπῳ χρήσασθαι τρόπῳ αὐτοὺς ἔτι, καὶ φείσασθαι, καὶ ἀνέχεσθαι, ὅσον αὐτίκα μελήσειν τὰ ὑστερα. μᾶλλον δ' ἐμοὶ ἤδη ἐστὶ χαίρειν τῶν σφαγῶν, καὶ τὰ φίλτατα ἐν ὀφθαλμοῖς ὁρᾶν ἀπολούμενα. ἢ τὰ μὲν τοιαῦτα πάνυ πολλὰς εἶναι, γνώμας δ', καὶ ἀνδρῶν δεξιοτήτα, καὶ πολλῶν ἐμπορεῖσθαι, ἐν ἡδυπαθείᾳ ἀνδρὸς ἀναπαυομένου, μεταθεῖν ἐκείνης. ἐμοιγὲ δὲ οὐ τὸ σύνηθες, τῶν ἐς τὸ ἐπιὸν ἀσφάλειαν ζητεῖν. ταῦτ' οἶδ' ὅτι συμβαλοῦσθε ἄν. τί δὴν ἐγὼ μὴ τοῦτ' ἐποίησα; μεταπαλάμᾳ τὰς πίστις, καὶ λέγω μεθ' ὑμᾶς αὐτοῖς, καὶ τοὺς ἐλέγχους ζητῶ, καὶ σκοπῶ, καὶ ἐξελέγχω ἕκαστα, ἐπεὶ μηδὲ αὐτοὶ ἐπ' ἐξαρνήσεσθαι, ἡνυτηκότα ἀραιναντῶν τὸ πλέον. ἐχ ὅτι ἐπιβεβουλεύκατε, ἀλλ' ὅτι μὴ εἰμὶ ὑπ' αὐτῶν ἐν σκεπῇ τῇ ἀσφαλεστάτῃ μένων, ἵνα ἐξ ἀρχῆς ἐνθυμοῦμαι. καὶ τὸ μὲν σκέπην, φυλακὴν μὲ ἐμαυτῷ, ἀσπαλῶ. σκέπην δ' τὰς ἀεὶ ἐπιβουλεύοντάς μοι κολάζων. εἰθ' οἱ ἄνθρωποι ἐμὲ μὲν ὠμότητος αἰτιῶνται, ὅτι ἐπὶ λογιζόμενοι ἀρὰ ποτὲ ἐμοὶ ἵνα μὴ πάσχω τῶν ἀρχῆ. ἀποβλέποντες δ' τὰν μέσον, καὶ ἐφ' οἷς ὠμολάζοντο, τὰς πιμωρίας αὐτὰς ἐπῄνουν,

hi præmonstravit, & rerum singularum monitores misit. Proinde tunc ô Delphi, cùm in eodem metu, cogitatione versati sitis, puto vos mihi de rebus tum agendis consilium dedisse, quum incautè propemodum captus, urgentibus in malis salutem quærebam. Itaque mente Agrigentum ad me suscepta brevi peregrinatione, visisque apparatibus, & auditis illorum minis, quid facto opus esset dixistis. Scilicet an humanitate amplius erga illos uti, ignoscere, & mox extrema passurus, perferre: ac potiùs nudam cædem sustinere, reliquè charissimas ob oculos pereuntes cernere, quàm stolidi cujuspiam hæc esse reputando, & quæ generosum ac virilem animum decent cogitando, & prudentis ac offensi viri iram suspiciendo, illos ulciscì, mihique ex iis quæ suppetunt, securitatem in posterum parare deberem. Hoc sat scio, consilium mihi dedistis. Quid igitur postea feci? Accersitis reis, dataque illis dicendi copia, productis argumentis, & singulis accuratè exploratis, posteaquam non amplius inficiari poterant, de ipsis supplicium sumpsi, indignatus non tam quòd mihi posuissent insidias, quàm quòd non sivissent eo in proposito permanere, quod ab initio prosequendum mihi constituera. Ab eoque tempore semper custodia satellitum me munio, & eos qui mihi moliuntur insidias, punio. Tum homines crudelitatis me accusant, non reputantes amplius ab utro nostrùm hujus mali ortum sit principium. Sublatis autem iis quæ sunt in propatulo, & causis ob quas puniuntur, ipsa supplicia criminantur,

τὰς δεκάσας ἐν αὐτοῖς ἁμάρτῃς. ὅμοιον ὡς εἴ τις παρ' ὑμῖν ἱερόσυλόν τινα ἰδὼν λίθῳ τὸν πέτρας ῥιπτούμενον, ἃ μὴ ἐπόλμησεν, μὴ λογίζοιτο, ὡς νύκτωρ ἐς τὸ ἱερὸν παρῆλθε, καὶ κατέσπασε τὰ ἀναθήματα, καὶ ἔξω ἤψατο, κατηγορίᾳ ἂν ὑμῶν πολλῷ τῷ ἀχριότητι, ὅτι Ἕλλωτες εἰσὶ, καὶ ἱερὰ εἶναι λέγοντες, ὑπεμείνατε ἄνδρα τὸν Ἕλλωτα τῶν πλησίον καὶ ἱερὸν. καὶ γὰρ ἐκεῖνόν που τὸν πόρον τῆς πόλεως εἶναι λέγουσι· καὶ πέτρᾳ κεκλάσθαι τοιαύτῃ ἀφεθέντα. ἀλλ' οἶμαι αὐτοί τι γελάσεσθε, ἐὰν τῶνδε λέγῃ τις καθ' ὑμῶν, καὶ οἱ ἄλλοι πάντες ἐπαινέσονται ὑμῶν τὴν κρίσιν. τὸ δ' ὅλον, οἱ δῆμοι οὐκ ἐξετάζοντες ὁποῖός τις ὁ τῆς πράγμασιν ἐφεστὼς ἐστὶν, εἴτε δίκαιος, εἴτ' ἄδικος, αὐτὸ ἁπλῶς τὸ τῆς τυραννίδος ὄνομα μισοῦσι, καὶ τὸ πρᾶγμα. κἂν Αἰακὸς, ἢ Μίνως, ἢ Ῥαδάμανθυς ᾖ, ὁμοίως ἐξ ἁπάντων ἀπελεῖν ἐπιδύσονται, τοὺς μὲ πονηροὺς αὐτῶν, ὡς ὀφθαλμῶν ἐνθέμενοι, τοὺς δὲ χρηστοὺς, τῇ κοινωνίᾳ τῆς ἐπιτηδεύσεως, τῷ ὁμοίῳ μίσει συμπεπλεκόμενοι. ἐγὼ δὲν ἀκούω ἐν παρ' ὑμῖν τῶν Ἑλλήνων πολλοὺς γενέσθαι τυράννους σοφοὺς ὑπὸ φαύλου ὀνόματος δεδεγμένους, χρηστὸν δὲ ἕκαστον ἤδη ἐπιδεδειγμένους. ὧν οἰκίων, καὶ λόγους εἶναι βραχεῖς ἐν τῷ ἱερῷ ὑμῶν ἀπκειμένους, ἀγάλματα, καὶ ἀναθήματα τῷ Πυθίῳ. ὁρῶντες δὲ τοὺς νομοθέτας τῷ πλασικῷ εἴδει τὸ πλεῖον νέμοντας, ὡς τῷ γε ἄλλων εἶδει ὄφελος, εἰ μὴ φόβος ἔσται, καὶ ἐλπὶς τῆς πλάσεως. ἡμῖν δὲ τοῦτο πολλῷ ἀναγκαιότερον τοῖς τυράννοις· ὅσῳ ἔστι ἀναγκαῖον ἐξηγεῖσθαι· καὶ μισοῦσί τε ἅμα, καὶ ἐπιβουλεύουσι

tur, & eas quæ videntur inesse crudelitates. Perinde ac si quis viso apud vos sacrilego, qui ex saxo præcipitaretur, tacinus ejus non expenderet, ut in templum noctu est ingressus, & donaria abstulit, & in statuam manus injecit: sed vos magnæ crudelitatis accusaret, quod cùm Græci & sancti esse perhibeamini, Græcum hominem prope templum (nam non procul ab urbe saxum esse ferunt) hujusmodi supplicio subjicere sustinueritis. At vos, opinor, ridebitis, si quis hæc in vos dicat: ac cæteri omnes, vestram in impios crudelitatem probabunt. In summa, populi qui non perpendunt, qualis ille sit qui rerum administrationi est præfectus, justus-ne an injustus, simpliciter ipsum tyrannidis nomen oderunt: ipsum tyrannum, quanvis sit Æacus, vel Minos, vel Rhadamanthus, modis pariter omnibus è medio tollere approperant, quum malos illorum sibi ob oculos ponunt, bonos verò communem ob appellationem eodem odio complectuntur. Cæterùm audio apud vos quoque in Græcia multos fuisse tyrannos sapientes, qui sub hoc vitioso ut videtur, nomine, benignos & mansuetos se præbuerunt, quorum nonnullorum orationes breves, vestro in templo repositæ sunt, ut ornamenta ac donaria sint Pythio. Respicite autem etiam legumlatores qui multum speciei pœnarum tribuunt, quasi cæterarum rerum nulla sit utilitas, nisi metus adsit & pœnæ expectatio. Quod nobis tyrannis longè magis est necessarium, quo magis per vim præsumus, & cum osoribus ac insidiatoribus versa-

ἀνθρώπους συμβαίνειν, ὅπερ μηδὲ τῶν μυθολογικῶν ὄφελός τι ἡμῖν γίγνεται, ἀλλὰ τῆς τῶν Ὑδρας μύθου τὸ πρᾶγμ' ἔοικεν. ὅσους γὰρ ἂν ἀκρωτηριάσωμεν, τοσοῦδε πλείους ἡμῖν ἀναφύονται· καὶ κολάζειν ἀφορμαί. φέρειν δὴ ἀνάγκη, καὶ τὸ ἀνατρυόμενον ἀκρωτηριάειν αἰεί, καὶ ἐπικαλεῖν τὸν Δία καὶ τὸν Ἰόλεων, εἰ μέλλομεν ἐπικρατήσειν. τὸ γὰρ ἅπαξ εἰς τὸ τοιοῦτον ἐμπεσεῖν ἠναγκασμένον, ὅμοιον χρὴ τῇ τοῦ θρέμματος καὶ αὐτὸν εἶναι. ἢ φειδόμενον τοῦ πλησίον, ἀπολωλέναι. ὅλως δὲ, τίνα οἴεσθε ὕστερον ἄχρειον, ἢ ἀπήμερον ἀνθρώπου εἶναι, ὃς ἥδεται μαστιγούμενος, καὶ οἰμαγῶν ἀκούων, καὶ σφαττομένους ὁρῶν, εἰ μὴ ἔχει τινὰ μεγάλην κολάζειν αἰτίαν; ποσάκις γὰρ ἐδάκρυσα μαστιγωμένων ἄκων, ποσάκις δ' ἐθρήνησα, καὶ ὀδύρεται τὴν ἐμαυτοῦ τύχην ἀναγκάζομαι, μείζω κλαυσαι αὐτὸς, καὶ χρονιωτέραν ποιούμενον; Ἀνδρὶ γὰρ φύσει μὲ ἀγαθῷ, ἀλλ' ἐξ ἀνάγκης πικρῷ, πολὺ δὲ κολάζειν τὸ κολάζειν χαλεπώτερον. εἰ δ' ἐξῆν μὴ παρὶν αἰτίας εἰπεῖν, ἐγὼ ἂν εἰ αἵρεσίς μοι προτεθείη, πότερα βούλομαι, κολάζειν τινὰς ἀδίκως, ἢ αὐτὸς ὑπ' ἐκείνων, οἵ τις, ὡς ἐδίδη μεθύοντας, ἐλοίμην ἂν τεθνάναι μᾶλλον, ἢ μηδὲν ἀδικοῦντ' κολάζειν. εἰ δέ τις φαίη, βούλῃ ὦ Φάλαρι, αὐτὸς τεθνάναι ἀδίκως, ἢ δικαίως κολάζειν τοὺς ἐπιβάλλοντας; τοῦτο βουλοίμην ἄν. αὖθις δ' ὑμᾶς ὦ Δελφοὶ, συμβουλεύω καλῶς; πότερον, ἄκοντα ἀδίκως ἀποθνήσκειν, ἢ ἀδίκως κτείνειν τὸν ἐπιβουλεύσαντα; ἐδόκει ὑμῖν οἰμαι ἀνόητός εἶναι, ὃς οὐκ ἂν ἀποκτείνειν ζῆν μᾶλλον, ἢ σώζειν

famur, quandoquidem terricula nullius sunt emolumenti, sed res nostra fabulæ de Hydra similis est. Quanto enim plures præciderimus, tanto plures puniendi occasiones nobis suppullulant. At ferre necesse est, semperque renatum caput præcidere, & Iolai exemplo per lovem inurere, si victoriam consequi cupimus. Eum enim qui semel in hæc incidere coactus fuerit: similem esse materiæ oportet, aut propinquis parcentem, perire. In summa quem hominem adeò sævum & inclementem esse putatis, ut flagris cedere, ejulatus audire, & cedes videre delectetur, nisi magnam infligendæ pœnæ causam haberet? Quoties igitur flevi dum flagris alii cædebantur? Quoties verò meam ipsius fortunam lugere ac deplorare cogor, ego qui gravius supplicium ac diuturnius sustineo? Etenim viro natura bono, verum ex necessitate sævo, multò durius est de aliis sumere, quàm de se sumi supplicium. Quòd si mea sententia liberè est dicenda, ego equidem si mihi daretur optio, utrum aliquos injustè punire mallem, an potiùs ipse mori: probè sciatis, me propriam mortem nihil cunctando electurum esse potiùs, quàm ut insontes supplicio afficiam. Dixerit etiam aliquis, mavis Phalari, ipse injustè mori, quàm insidiatores justè punire: mallem certè. Rursus enim vos, ô Delphi, in consilium voco: utrum satius sit, injustè mori, an verò injustè servare eum qui sit insidiatus. Nemo, me judice, adeò vecors est, qui non malit vivere, quàm inimicos ser-

Hæc pag. ex Epist. Phalaridis. *Bourd.*

σὺς ἐχθρὸν, ἀπολωλότας. καίτοι πόσους ἐγὼ καὶ τῶν ἐπιχειρησάντων μοι, καὶ φανερῶς ἐληλεγμένων, ὅμως ἔσωσα; οἷον Ἄκανθον τουτονὶ, καὶ Τιμοκράτην, καὶ Λεωγόραν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, παλαιᾶς συνηθείας τῷ ὄντι αὐτοὺς μνημονεύσας. ὅταν δὲ βουληθῇτε τύραννοι εἰδέναι, τοὺς ἀσφοιτῶντας εἰς Ἀκράγαντα ξένους ἐρωτήσατε ὁπότερον ἐγὼ κρείττων αὐτοῖς εἰμι, καὶ εἰ φιλανθρωπότερος τοῖς προσφεύγουσι τοῖς παρ' ἐμοῦ. ὃς γὰρ καὶ σκοπὸς ἐπὶ τὸ λιμένιον ἔχω, ἐπὶ πύθησθε, πόσοι, καὶ ὅθεν κομιζόμενοι, ὡς κατ' ἀξίαν τιμῶν, ἀπέπεμπόμην αὐτούς. ἵνα δὲ καὶ ἐξετάσητε φοιτῶντας παρ' ἐμοὶ, οἱ σοφώτατοι τῶν Ἑλλήνων, καὶ ἡ φύγετε τὸν σωφρονέστατον τῶν ἐμοῦ. ὥσπερ ἐμοὶ καὶ περὶ ἐμοῦ ὁ σοφὸς Πυθαγόρας ἦκεν ὡς ἡμᾶς, ἄλλα μὲν ὑπὲρ ἐμοῦ ἀκηκοώς. ἐπεὶ δ' ἐπιέρχθη, ἀπῆλθεν ἐπαινῶν με τὴν δικαιοσύνης, καὶ ἐλεῶν τὴν ὠμότητα τὴν ἐμήν. εἶτα εἶσθε τὸν ὀθνεῖον φιλάνθρωπον ὄντως ἀδίκως τοῖς οἰκείοις προσφέρεσθαι, εἰ μή τι ἀλλοφρόνησας ἠδικήθη; τοῦτο μὲν οὖν ὑπὲρ ἐμαυτοῦ ἀπολελόγημαι ὑμῖν, ἀληθῆ, καὶ δίκαια, καὶ ἐπαίνου μᾶλλον ὡς ἐμαυτὸν πίθῳ, ἢ μίσους ἄξια. ὑπὲρ δὲ ἀναθήματος, καιρός μοι καὶ τοῦτο εἰπεῖν ὀλίγα, καὶ ὅπως τὸ τοῦργον τοῦτον ἐκτησάμην, οὐκ ὀκνῶ σοι λέγειν, μὴ δῶτε μοι νείμαι, ὡς τυράννῳ ἐπιδυμήσαντι κτημάτων. ἀλλὰ Περίλαος ὁ τῆς ἡμετέρας, χαλκοῦς μὲν ἀγαθὸς, πονηρὸς δὲ ἄνθρωπος. οὗτος πάμπολυ τὸ ἐμῆς γνώμης διημαρτηκὼς, ὡς ἐμὲ χαριεῖσθαί μοι, εἰ καινόν τινα κόλασιν ἐπινοήσειεν, servando, perire. Quanquam quot ego ex iis qui me aggressi sunt, & convicti palam, servavi? Quorum de numero est Achanthus iste, & Timocrates, & Leogoras ejus frater: veteris quæ mihi cum illis intercessit consuetudinis recordatus. Cæterùm quum me nosse volueritis, ex hospitibus qui Agrigentum frequentant quærite qualis sim erga ipsos, & num eò appellantibus humanum me præbeam. Qui exploratores in lixtoribus habeo qui scisciteutur, quinam sint & unde navigarint, ut illos merito honore exceptos dimittam. Nonnulli quoque ad me consultò veniunt, Græcorum sapientissimi, neque meam conversationem fugiunt. Quemadmodum nuper sapiens ille Pythagoras ad nos venit, cùm longè alia de me inaudivisset: qui posteaquam mei periculum fecisset, discessit me justitiæ nomine collaudans, & misereſcens quòd crudelitatem coactus exercerem. Postremò putatis-ne eum qui erga peregrinos animo est tam humano, tantam in proprios cives injustitiam exercere, nisi præter modum injuria afficiatur? Hæc sunt meæ apud vos defensionis argumenta, vera, & justa, laude potiùs, ut mihi persuadeo, quàm odio digna. Quod ad hoc donarium attinet, jam tempus est ut audiatis, unde & qua ratione taurum hunc comparavi, non elocata statuarii opera. Neque enim tam sum demens, ut hujusmodi possessiones optem. Sed Perilaus nostras, artifex quidem egregius, homo verò improbus, cùm à mea sententia longè aberrasset, existimavit se rem mihi gratam facturum, si novum aliquod supplicii genus excogitasset, quasi

ὡς ἐξ ἅπαντος κολάζειν ἐπῃρμένη. ἡ δὲ κομίζων, πρόσιχον ἰδοὺ, ἔφη μοι κομίζων, πρόσιχον ἰδοὺ, καὶ σοὶ τὸ ἀκριβέστατον εἰσομένῳ. κινήσας γὰρ αὐτὴν, καὶ μυκηθμὸν ἐοικότα μόνον οὐχὶ τοῦ ἀμφυγόντος εἶναι δοκεῖν. ἰδὼν δ', ἀνέκραγον ἀθρόως, ἄξιον τὸ κτῆμα τοῦ Πυθίου. πιπτόντος δὲ ταῦρος τοῦ Θεοῦ, ὁ δὲ Περίλαος παρεστὼς, τί δ', ἦ μήν, ἔφη τῇ σοφίᾳ τῇδε δοὺς αὐτὴν, καὶ τῇ χρείᾳ, ἣν παρέχεται; καὶ ἀνοίξας ἅμα τὸ θυρίον τοῦ τοίχου, ἔνδησον, ἔφη, κολάζειν ἐθέλῃς, ἐμβιβάσας εἰς τὸ μηχάνημα τοῦτο, καὶ προσκλείσας, προσθεὶς δὲ τοῖς αὐλοῖς τοῖσδε τοὺς μυκτῆρας τοῦ βοὸς, πῦρ ὑποκαίειν κελεύσειν. καὶ ὁ μὲν, οἰμώξει, καὶ βοήσεται, φλιπτόμενος ταῖς ὀδύναις ἐχόμενος, ἡ βοὴ δὲ, μέγ' τὸ αὐλῶν μέλη σοι δηλώσει, οἷα λιγυρώτατα, καὶ ἐπωλήσει θρηνῳδὸς, καὶ μυκήσεται χαριέστερον, ὡς τὸ μὲ, κολάζεσθαι, σὺ δ', τέρπεσθαι μᾶλλον ποιήσεις. ἐγὼ δ' ὡς τάχιστα ἥκουσα, ἐμυσαχθέμην τὴν ἀπανθρωπίαν ἐμίσησα τοῦ ἀνδρὸς, καὶ τὴν ἐπίνοιαν ἐμίσησα τοῦ προσκαλέσαντος, καὶ οἰκείαν αὐτὴν ἐμαυτῇ ἐποιησάμην. καὶ ἅμα δὴ ἔφην ὦ Περίλαε, εἰ μὴ κενὴ ἄλλως ὑπόσχεσις ταῦτά ἐστι, δεῖξον ἡμῖν αὐτὸς εἰσελθών, τὴν ἀλήθειαν τῆς τέχνης, καὶ μίμησαι τὰς βοῶντας, ἵν' εἰδῶμεν εἰ καὶ ἀρῇς μέλη, μέγ' τὸ αὐλῶν φθέγγεται. πειθόντων δὲ τούτοις

modis omnibus supplicium de-
reis sumere cuperem. Is bovem
fabricatum mihi attulit, vitu
pulcherrimum, & ad veri bovis
imaginem accuratissimè expres-
sum. Tantùm illi motus, &
mugitus deerant, quo minùs vi-
vus esse putaretur. Illo viso sta-
tim exclamavi, dignum Pythio
munus: mittendus ad Deum hic
taurus. Tum Perilaus astans,
quid si, inquit, nosses qua fit ar-
te compositus, & quem in usum
formatus? Ac simul aperto tauro
ad dorsum, Siquem, inquit,
punire velis, conjecto illo, &
in hac machina conclusо tibias
hasce naribus bovis admoveri, &
ignem succendi jube. Tum e-
julabit, & vociferabitur, perpe-
tuis detentus doloribus. Ejus
verò clamor, maximè stridulum
per tibias cantum efficiet, & lu-
gubre quiddam modulabitur,
mugitum quoque mœstissimum
edet: ita ut dum punietur ille,
tu modulatione interim oblecte-
ris. Quibus auditis artificis sæ-
vitiam abominatus sum, & ma-
chinæ inventionem odi, propria-
que ipsi pœnam imposui. Et age, inquam, ô Perilae: ne
vana videatur esse tua promissio,
ipse ingressus, nobis veritatem
artis comproba, ac vociferan-
tes imitare, ut cognoscamus,
num ea sit tibiarum modulatio
quam dicis. Dicto audiens fuit
Pe-

1 Καὶ ἀνοίξας] Legend. Interpr. Persii. *Bourd.*

2 Περσιθέναι] Ἀντὶ τοῦ περσιθῆ. Attic. *Idem.*

3 Ὡς τὸ μὲν κολάζεσθαι, σὺ δὲ τέρπεσθαι, μεταξὺ καταλύμενον] Hæc ultima vox in mendo cubat. Silet ad eam interpres, nec emendavit, vix exprimere tentavit. Καταλύω est molo, mola frango, qui significatus non convenit huic loco. Lege meo periculo καταπαλύμενον, id est, *delenitum*, sensu manifesto & apto. *Palm.*

1 Περ-

ὁ Περίλαος. ἐγὼ δ', ἐπεὶ ἔνδον ἐῶ, κατακλείσας αὐτὸν, πῦρ ὑφάπτειν κελεύω, λαμβάνων εἰπὼν τὴν ἄξιον μισθὸν τῆς δημιουργίας συντύχης, ἵν' ὁ διδάσκαλος τῆς μουσικῆς πρῶτος αὐτὸς αὐλήσῃ. καὶ ὁ μὲν, δίκαια πάσχει, λαμβάνων τὰ αὐτοῦ σύμμετρα. ἐγὼ δ', ζῶντα, καὶ ἔτι ἔμπνουν ἔνδον τὸν ἄνδρα, ἐξαιρήσας κελεύσας, ὡς μὴ μιάνῃ τὸ ἔργον ἀποθανὼν, σπένδω μὲν ἄπυρον καὶ κρημνῶν ῥίπτειν κελεύσας. καθαρὸς δ' εἰμὶ, ἀπέπεμψα ὑμῖν ἀναπησόμενον τῷ Θεῷ, καὶ ἐπιγράψας γε ἐπ' αὐτῷ κελεύσας τὴν πᾶσαν διήγησιν. ἐπαλήθευσε δὲ ἐμοὶ τύχη. τὸν πρίνινον τὸν Περίλαον. τὴν ἐπίνοιαν τὴν κακίαν. τὴν δικαιοσύνην τὴν ἐμὴν. τὴν πεῖραν ἡμερίαν. τὸ δὲ σοφὸν χαλκίου μέλη. τὴν ἀρχὴν τὴν πίθου τὸ μυκτῆς. ὑμεῖς δ' ὦ Δελφοὶ, δίκαια ποιήσετε, θύσαντες μοὶ κατὰ ἐμὲ μὲν τὰ πρόσθεν, ἀναλήψεσθε δὲ τὸν ταῦρον τὸν καλὸν ἐν ἱερῷ, ὡς πάντες εἰδῆτε οἷον ἐγὼ ἐκ τοῦ πονηροῦ εἰμι, καὶ ὅπως ἀμύνομαι τὰς ἀδικίας ἐς κακίαν ἐπιθυμίας αὐτῶν. ἱκανὸν γὰρ καὶ τοῦτο μόνον δηλῶσαί μοι τὸν τρόπον, Περίλαος κολασθείς, καὶ ὁ ταῦρος ἀναπτηξείς, καὶ μηκέτι φυλαχθεὶς ἐκ ἄλλων κολαζομένων αὐλήσασθαι, μηδὲ μελῳδήσας ἄλλο ἢ, ταῦτα μόνα τὰ δὲ τυχόντα μυκήσασθαι, καὶ ὅτι τὸ μόνον αὐτῷ. καὶ πῖρον ἔλαβον τὸ τέχνης, καὶ κατέπαυσα τὴν ἄμουσον ἐκείνην, καὶ ἀπάνθρωπον ᾠδήν. καὶ τὰ μὲν παρόντα, ταῦτα παρ' ἐμοῦ τῷ Θεῷ ἀναθήσω δ' κ ἄλλα πολλάκις, ἐπειδάν μοι παρόχῃ μηκέτι δίκας κολάσαι. ταῦτα μὲν ὦ Δελφοὶ τὰ ἐμὰ δ' Φαλάριδος, ἀληθῆ πάντα, κ οἷα ἐπράχθη ἕκαστα. καὶ

Perilaus: quo intus concluso, ignem succendi jussi, dicens, debitum arti tuæ tam admirandæ præmium accipe, ut musicæ magister primus ipse tibia canas. Atque hic quidem pro meritis est exceptus, suæ ipsius excellentis industriæ fructum percipiens. Sed viventem & adhuc spirantem educi jussi, ne opus, ei immoriens, contaminaret: utque insepultus per scopulos præceps daretur, imperavi. Bovem autem expiatum vobis mihi dedicandum Deo: omnemque de illo historiam inscribere jussi, mei dedicantis nomen, Perilaum artificem, consilium ipsius, justitiam meam, conveniens supplicium, periti illius fabri modulationes, primam Musices experientiam. Vos autem Delphi, justè facietis, si pro me unà cum legatis sacra feceritis, taurumque in eleganti delubro dedicaveritis, ut norint omnes qualis sim in homines nefarios, & quo pacto insignes illorum perpetrandi sceleris cupiditates ulciscar. Itaque solo hoc facto meos mores abundè indicavi, quum supplicio affectus est Perilaus, & dedicatus taurus, nec amplius ad aliorum torquendorum modulationes reservatus, postquam solos artificis sui mugitus cecinit: in quo solo artis periculum feci, & barbaræ illi atque inhumanæ cantioni finem imposui. Atque hæc quidem in præsens Deo offerre libuit. Quinetiam alia sæpe dedicabo, quum hoc beneficii in me contulerit, ut nemini pœnas inferre opus amplius habeam. Hæc equidem, ô Delphi, quemadmodum à Phalaride facta sunt, singula quàm verissimè percensuimus.

δικαιοι ἂν εἶημεν πιστεύεσθαι ὑφ' ὑμῶν, μαρτυρέντες ὡς ἂν ϵ εἰδότες, καὶ μηδὲν μᾶλλον ϵ ψεύδεσθαι νῦν αἰτίαν ἔχοντες. εἰ δ' δεῖ, καὶ δεηθῆναι ὑπὲρ ἀνδρὸς μᾶλλον πονηροῦ δεῖ; καὶ ἄκων; ἡμᾶς ἀναγκάζειν ἡναγκασμένους, ἱκετεύομεν ὑμᾶς ἡμεῖς οἱ Ἀκραγαντῖνοι, Ἕλληνές τε ὄντες, καὶ τὸ δίκαιον δυσεκβίαστον τ' ἄνδρα, φίλον εἶναι ἐθέλοντες, καὶ πολλὰ ϵ δημοσίᾳ, καὶ ἰδίᾳ ἕκαστον ὑμῶν εὖ ποιῆσαι ὡρμημένον. λάβετε δ' αὐτοῦ τὸν ταῦρον, καὶ ἀνάθετε, καὶ εὔξασθε ὑπέρ τε τῆς Ἀκραγαντίνων, καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ Φαλάριδος. καὶ μήτε ἡμᾶς ἀπράκτους ἀποπέμψητε, μήτε θεῖον ἀποτρήσητε καλόν τε ἄμα, καὶ δικαιότατα ἀναθήματος.

Ac digni ſumus quibus fides à vobis habeatur, cùm illi re cognita teſtimonium perhibeamus, nullamque mentiendi cauſam habeamus. Quòd ſi etiam eſt ſupplicandum pro viro quem falsò ſuſpicantur improbum, quippe qui invitus & coactus in malos animadvertit, vobis ſupplicamus nos Agrigentini, qui & Græci ſumus, & ex antiquo Dores, ut virum complectamini qui veſtram benevolentiam captat, quique publicè ac privatim veſtrum unumquemque beneficiis multis demereri ſtuduit. Vos igitur ipſimet taurum accipite, & dedicatum appendite: ac pro Agrigento proque ipſo Phalaride vota concipite: ac nolite nos infecta legatione dimittere, ne & illum contumelia afficiatis, & Deum pulcherrimo ſimul & juſtiſſimo munere privetis.

ΦΑΛΑΡΙΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

PHALARIS SECVNDVS.

ARGVMENTVM.

Declamatio brevis, ſed arguta eſt, qua ex Delphicis ſacerdotibus quidam ſuadere fingitur, quò donum Phalaridis, de quo in ſuperiore Oratione agitur, in templum recipiatur, ac deo conſecretur. Genus cauſæ Deliberativum eſt, Status negocialis. Exordium habet denſum, ut in quo una ferè periodo, & ſuſpiciones eas, quibus favore aliquo adductus, aut aliàs corruptus, ad ſuadendum acceſſiſſe videri poterat, à ſe removet, & ſola benevolentia, ſtudioque communis utilitatis ad dicendum ſe progreſſum eſſe, docet: deinde & dociles & attentos eadem brevitate facit. Poſt Exordium Propoſitio ſequitur. Hanc confirmat primùm ex locis honeſtatis, oſtendens, impium ac propè ſacrilegum fore, ſi donum hoc à templo excludatur, neque enim quenquam poſthac quicquam oblaturum eſſe & deum ſuis ſacris, ac debito cultu privatum iri. Deinde contra voluntatem ipſius dei eſſe, ut qui certis indiciis ac ſignis declaraverit, gratam iſtam legationem ſibi eſſe. Hinc

quod

quod de crudelitate tyranni objiciebatur, diluit, confutatis testimoniis à conditione persona & incertitudine: & contrà ab officio admonet, ut sacra magis procurent, & deo operentur potiùs quàm judiciis vacent. Post hæc ad locum utilitatis transit, docetque contra communem utilitatem fore si dona excludantur. Nam ex his omnem proventum esse Delphorum, & omnem item famam & gloriam. Denique nullo veterum exemplo hoc fieri. Et si maximè in deliberationem hanc rem vocare velint, officio eos uti debere, justè ac liberè judicantium, non ex affectu aliquorum æstimare. Peroratio, repetitione argumentorum, cum admonitione eorum incommodorum, quæ ex hac re consecutura sint, & quòd nihil temere innovandum sit, perficitur.

Οὔτε Ἀκραγαντίνοις ὦ ἄνδρες Δελφοὶ, [1] περίξεινος ὢν, οὔτε ἰδιόξεινος αὐτῷ Φαλάριδος, οὔτ' ἄλλῳ ἴσχυσα πρὸς αὐτὸν, ἢ δίκαιος ἰδίαν αἰτίαν, ἢ μελλούσης φιλίας ἐλπίδα, τοῦ μὴ πρίσθαι ἀπέσας τὰ ἡκόντων παρ' αὐτοῦ, ἱκανὴν ἡγοῦμαι δικαιότητα, καὶ τὸ δίκαιος ἅμα, καὶ τὸ κοινῇ συμφέρον, καὶ μάλιστα τὸ Δελφοῖς πρέπον σωφρονοῦντι, ἀνίημι παραινέσαι ὑμῖν μήτε ὑβρίζειν ἄνδρα δυνάμει δίκαιον, μήτ' ἀνάθημα ἤδη τῷ Θεῷ καθωμολογημένον, ἀπαλλοτριοῦν. καὶ τοῦτο τιῶν τὰ μεγίστων εἰς ἀεὶ τὐπομνημα γενησόμενον, τέχνης κομιδῆς, καὶ ἐπινοίας κομιδῆς, καὶ δικαίας κολάσεως. ἐγὼ μὲν οὖν καὶ τὸ εὐδικᾶσαι ὑμᾶς ὅλως δεῖ τοῦτο, καὶ [2] δημιουργὸς ἡμῖν σωθῆναι τὴν ἀφορεσίαν, εἰ χρὴ δικαζ τὸ ἀνάθημα, ἢ ὁπίσω αὖθις ἀποπέμπειν, ἀνόσιον ἤδη εἶναι νομίζω. μᾶλλον δ', εἰ ὑπερβολὴ ἀσεβείας ἀπολειπται. εἰδὲν γὰρ, ἀλλ' ἢ ἰσορροπία

Ego ô Delphi, cùm neque publicum Agrigentinis, neque privatum Phalaridi ipsi hospitium ante hac præbuerim, nec aliam privatam tribuendæ illi benevolentiæ causam, aut olim ineundæ amicitiæ spem habeam: & legatos qui ejus nomine venerunt audiverim æqua modestaque perorantes, siquidem & pietati simul, & publicæ utilitati, præcipuè verò ei quod Delphis decorum est, censeo consulendum, surrexi vos cohortaturus, ne viri principis pietatem offendatis, ne etiam Deo jam destinatum munus alienetis. Præsertim cùm trium maximarum rerum perpetuum futurum sit monumentum artis elegantissimæ, inventionis pessimæ, & justi supplicii. Itaque quòd & quid faciendum sit ambigitis, quodque magistratus vobis proposuerunt deliberandum, num munus sit suscipiendum, num verò ablegandum, impium esse puto: imò potiùs ab impietate summa non abesse. Neque enim aliud hæc res erit, nisi sa-

1 Περίξεινος] Differentiæ inter περίξενον & ἰδιόξενον, multæ, quas tradunt Grammatici. *Bourd.*

2 Δημιουργὸς] Deest in Anglic. Cod. *Idem.*

τὸ πρᾶγμά ἐστι, μακρῷ τ' ἄλλων χαλεπώτερον. καὶ ὅσον ἔδει τὸ ἦθος ἀναπεῖσαι συλᾶν, τὸ μὴ ἐθέλειν δόξαι τοῖς ἀναπεῖσαι βουλομένοις ἐπιτρέπειν ἀσεβεῖν. δέομαι δ' ὑμῶν Δελφὸς καὶ αὐτὸς ὤν, καὶ τὸ ἴσον μετέχων τε τῆς δημοσίᾳ εὐκλείας, εἰ φυλάττοιθ', καὶ τῆς εὐσεβείας δόξης, εἰ σὺν τῷ παρόντων ὠφελήσοιθ', μήτ' ἀποκλείειν τὸ ἱερὸν τοῖς εὐσεβοῦσι, μήτε τὴν πόλιν ὡς ἅπαντας ἀνθρώπους ἀμφισβήτειν, ὡς τὰ πεμπόμενα τῷ Θεῷ συνεφαπτῆσθαι, καὶ ψήφου, καὶ δικαστηρίου δεικνύειν τὰς ἀναπείσεις. ὁ δὲ εἰς ἀναίδειαν τολμήσειεν ἄν, εἰδὼς ἀπροσδόκητον τὸν Θεὸν, ὃ, τι ἂν μὴ ὠφέλιμον Δελφοῖς δοκῇ. ὁ μὲν δὴ Πύθιος τὴν δικαίαν ἤδη ταύτῃ ἔδωκε ἀναίρεσιν ψῆφον ἤνεγκεν. εἰ γὰρ ἐμίσει τὸν Φάλαριν, ἢ τὸ ζῷον αὐτὸ ἐμυσάττετο, ῥᾴδιον ἦν σὺν τῷ Ἰονίῳ μέσῳ καταδῦναι αὐτό, μὴ δ' ἀγύσης ἀναφθόν. ἀλλὰ, πολὺ τοίνυν σὺν εὐδίᾳ τε ἀπεπλεύσειεν, ὡς φασι, παρέχειν αὐτοῖς, καὶ σῶς ἐς τὴν Κίρραν κατάρας. ὧ γῆ δῆλον, ὅτι προσέσται τῷ δῶρῳ μεγάλῃ εὐσέβεια. χρὴ δὲ καὶ ὑμᾶς τὰ αὐτὰ ἐκείνῳ ψηφισαμένους, προσθεῖναι καὶ τῷ παρόντι ταύτῃ τῷ ἄλλῳ κόσμῳ τὸν ἱερόν. ἐπεὶ πάντων ἂν εἴη τοῦτ' ἀποπώτατον, πίνυσαστί ἵνα μεγαλοπρεπὴς ἅτις δῶρον θεᾷ, τῷ καταδήσασθαι σὺν τῷ ἱερῷ ψῆφον λαβεῖν, καὶ μισθὸν κομίσασθαι τῆς εὐσεβείας, τὸ κεφάλαιον μὴ ἐθέλειν ἀναπείθειν ἄξιον. ὁ μὲν ἐν ταύτῃ μοι ἐγνωκὼς, καθάπερ σὺν τῷ Ἀκραγαντίνῳ ἄρτι καταπεπλευκὼς, σφαγάς τινας, καὶ βίας, καὶ ἁρπαγὰς, καὶ ἁρπαγαῖς ἐπαγομένῃ τῷ

sacrilegium, aliis longè atrocius. Nec minùs impium erit factu, Deo donaria dedicare volentibus, id faciendi facultatem non concedere, quàm jam dedicata depeculari. Vos autem oro, ego qui sum ex Delphorum numero, & publicæ gloriæ, si conservetur, ex æquo particeps, & contrariæ opinioni obnoxius, si ex præsenti negotio contingeret, ne piis hominibus templum præcludatis, neque civitatem nostram omnium hominum calumniis traducendam objiciatis, ac si quæ Deo mittuntur munera calumnietur, & calculo, judicioque donaria dedicantes probet. Nemo enim dicare quicquam audeat, certior factus, Deum benevolentia nulla susceptorum, quod priùs Delphis visum non fuerit. Quare Pythius justum de donario suffragium jam tulit. Nam si vel Phalarin odisset, vel munus ipsum averſaretur, facilè fuerat cum oneraria navi qua advehebatur illud in medio Ionio submergere. At ille contrà dedit ipsis, quemadmodum testantur, ut & sereno cœlo trajicerent, & incolumes in Cirrham appellerent. Vnde liquet, ipsum monarchæ pietatem accipere, cui vos astipulantes oportet, hunc taurum reliquis templi ornamentis adjungere. Siquidem hoc esset omnium absurdissimum, ut qui munus adeò magnificum, deo misissent, vestris calculis ab ingressu templi arceretur, ac præmium impietatis reportaret, videlicet judicatus indignus, qui donum Apollini offerret. Cæterum is qui à me dissentit, tanquam ex Agrigento recens delatus, cædes quasdam, & injurias, & rapinas, & deprædationes tragicè exaggerabat

τυραννου, μόνον οὐκ αὐτόπλους γενομένῳ λέγων, ὃν ἴσμεν οὐδ' ἄχρι Ἰονίου πλοῦν ἐκπεπλευκότα. χρὴ δὲ τὰ μὲν τοιαῦτα, μὴ δὲ τοῖς πεπονηκόσι φάσκουσι πάνυ πιστεύειν δικαίως. ἄδηλον γὰρ εἰ ἀληθῆ λέγουσιν, ὡς ὅπως αὐτοὺς, μὴ ἃ ἐπεβούλευσε πάσχωσι. εἰ δ' ὅντα γε πέπρακται τοιοῦτον ἐν Σικελίᾳ, τοῦτ' ἐν Δελφοῖς ἀναγκαῖον πολυπραγμονεῖν, εἰ μὴ αὐτὶ ἱερέων ἤδη, δικασταὶ εἶναι ἀξιοῦμεν. καὶ δίκαιον ἡγοῦμαι, καὶ ἄλλα θεραπεύοντ' τὸν Θεὸν, καὶ συναναπηδᾶν, εἴ πέμψειέ τις, σκοποῦντας, καθήμενος, εἴ πως τὸ ὑπὲρ Ἰονίου δικαίως, ἢ ἀδίκως τυραννεῖ. καὶ τὰ μὲν τ' ἄλλα, ἐᾶν τε ὅπη κε βούλεται. ἡμῖν δ', ἀναγκαῖον οἶμαι τὰ ἡμίτερα αὐτῶν εἰδέναι, ὅπως τι πάλαι διέκειτο, καὶ ὅπως νῦν ἔχει, καὶ τί ποιοῦσι, λῶον ἔσται. ὅτι μὲ δὴ σὺ κρημνοὺς τε οἰκεῖσθαι αὐτοὶ, καὶ πέτρας γαμφοῦσθαι οἴεσθε Ὅμηρον χρὴ σκέπτεσθαι, δηλώσειν ἡμῖν, ἀλλ' ὁρᾶν πάρεστι τοῦτο. καὶ ὅσον ἐπὶ τῇ γῇ, βαθεῖ λιμῷ ἀεὶ σινῶμαι ἄν, τὸ δ' ἔργον, καὶ ὁ Πύθιος, καὶ τὸ χρηστήριον, καὶ οἱ θύοντες, καὶ οἱ δύσεβοῦντες, τοῦτο Δελφῶν τὰ πεδία. ταῦθ' ἡ σοφὸς Ὅμηρος. ἐντεῦθεν ἡ εὐπορία, ἐντεῦθεν αἱ προφαί. χρὴ γὰρ τἀληθῆ σοὶ γε ὑμῖν αὐτοὺς λέγειν, καὶ τὸ λεγόμενον ὑπὸ τῶν ποιητῶν, ἄσπαρτα ἡμῖν, καὶ ἀνήροτα φύεται τὰ πάντα ὑπὸ γαμηγόῳ Θεοῦ, ὃς

bat à tyranno factas, ferme se testem oculatum fuisse dicens, quem scimus ne ad navigium quidem usque profectum fuisse peregrè. Ac neque iis credendum omnino qui ista se perpessos esse asserunt. Etenim incertum est vera-ne dicant, siquidem non possunt non criminari ea quæ explorata habemus. Quòd si tale quid in Sicilia factum est, Delphis non necesse est ut ejus satagant, nisi non sacerdotes, sed judices esse jam velimus: & cum nostri sit officii victimas immolare, aliumque cultum Deo præstare, & siquis donaria mittat, ea simul consecrare, contemplantes sedeamus, num qui trans Ionium mare habitant justo vel injusto imperio regantur. Atque res quidem aliorum se habeant prout voluerint. At nobis opinor esse pernecessarium, ut proprias norimus, tum quis olim earum fuerit, tum quis nunc sit status, & quid magis ex usu sit nostro facere. Nam quod in præcipitiis habitemus, & rupes colamus, Homerus monitor nobis, non est expectandus, qui nobis hæc patefaciat: sed coram oculis hæc intuemur. Et quantum in terra est, in extrema fame semper versaremur: verùm templum ipsum, & Pythius, & oraculum, & qui sacrificant, & qui pietatem exercent, hi Delphorum sunt campi, hi proventus, hinc abundantia, hinc alimenta. Par enim est ut vera dicam vobis, etiam quod à poëtis dicitur, [1] citra sementem, citraque culturam omnia nobis proveniunt, agricolæ Dei opera: qui non so-

1 *Citra sementem*] Quæ citra nostram operam casu nobis eveniunt ἄσπαρτα & ἀνήροτα contingere dicunt Græci. Id in Paras. & in Rhetor. Didasc. Natum à fabula Insularum Fortunatarum, de quibus Homer. Odyss. 9. Horat. & Lucianus. *Cogn.*

ὑ μόνοι τὰ ἀγαθὰ τοῖς ἄλλοις ἀγαθὰ γιγνόμενα παρέχῃ, ἀλλ' εἴτε ὁ Φρυξὶν, ἢ Λυδοῖς, ἢ Πέρσαις, ἢ Ἀσσυρίοις, ἢ Φοίνιξιν, ἢ Γετικοῖς, ἢ Ὑπερβορείοις αὐτοῖς, πάντα ἐς Δελφοὺς ἀφικνεῖται. καὶ τὰ δόξαντα, μετὰ τοῦ Θεοῦ, καὶ εὐπορεῖμεν, ἡμεῖς πρώτοι ὑφ' ἁπάντων, καὶ εὐδαιμονίζομεθα. τοιαῦτα τὰ ἀρχαῖα. τοιαῦτα τὰ μέχρι νῦν. καὶ μὴ παυσαίμεθά γε ὧν βιώντες. μέμνηται δ' ὑδεὶς πώποτε ψῆφον ὑπὲρ ἀναθήματος παρ' ἡμῖν ἀναβληθεῖσαν, οὐδὲ κωλυθεῖσαν πρὸς θυσίαν, ἢ ἀναθέσεως. καὶ νῦν τοῦτ' οἶμαι καὶ αὐτὸ ἐς ὑπερβολὴν αὐξηθῆναι τὸ ἱερὸν, καὶ ὑπερπλῆσθαι ὑπὸ τῶν ἀναθημάτων. δεῖ τοίνυν μήθ' ὑπὸ τοῦ παρόντος καινοῦσθαι μηδὲν, μήθ' ὑπὸ τὰ πάτρια νόμιμα καθιστάναι, φιλοκερδεῖν τὰ ἀναθήματα, καὶ ψηφολογεῖν τὰ πεμπόμενα, ὅθεν, καὶ ἀφ' ὅτου, καὶ ὁποῖα. δεξαμένους δ', ἀπραγμόνως ἀναθέναι, ὑπηρετοῦντας ἀμφοῖν, καὶ τῷ Θεῷ, καὶ τοῖς δώσουσιν. δικεῖν δ' μοι ὦ ἄνδρες Δελφοὶ, ἄριστα βουλεύσεσθαι περὶ τῶν παρόντων, εἰ λογίσοιντο πρῶτον ὑπὲρ ὅσων, καὶ ἡλίκων ἐστὶν ἡ σκέψις. πρῶτον μὲν, ὑπὲρ θεοῦ, καὶ τοῦ ἱεροῦ, καὶ θυσιῶν, καὶ ἀναθημάτων, καὶ εἰδῶν ἀρχαίων, καὶ ἑορτῶν παλαιῶν, καὶ δεξιᾶς μαντικῆς. ἔπειτα, ὑπὲρ τῆς πόλεως ὅλης, καὶ τῶν συμφερόντων τῇ τε κοινῇ ἡμῶν, καὶ ἰδίᾳ ἑκάστῳ Δελφῶν. ἔπι πᾶσι δ', τὸ δοξάζεσθαι πᾶσιν ἀνθρώποις εὐκλείας, ἢ κακοδοξίας. τούτων γὰρ οὐκ οἶδα εἴ τι μεῖζον, εἰ σωφρονεῖτε, ἢ ἀναγκαιότερον ἡγήσηται

solùm ea bona nobis exhibet quæ apud alios nascuntur: sed siquid est apud Phryges, aut Lydos, aut Persas, aut Assyrios, aut Phœnices, aut Italos, ipsos-ve Hyperboreos, omnia ad Delphos veniunt: & nos secundum à Deo honorem ab omnibus consequimur, opulenti, fœlices sumus. Hæc olim, hæc hactenus obtinuimus: atque utinam ita vivere non desinamus. Nemo meminit latum à nobis usquam fuisse suffragium, quo quemquam à sacrificando, vel offerendo donario prohibuerimus. Quam ob causam, opinor, ipsum templum mirum in modum auctum est, & donariis summopere locupletatum. Quare neque quicquam in præsentia est innovandum, neque præter patriam consuetudinem lex constituenda: non accuratè expendenda donaria, nec genus quærendum, unde, à quo, & qualia sint. Sed citra curiositatem suscipiendo consecranda sunt, ut utrisque cùm Deo tum piis hominibus inserviamus. Videmini autem mihi, viri Delphi, rebus præsentibus optimè consulturi, si primùm reputetis quæ res, quantæque in considerationem veniant: ac primùm quidem Deus, & delubrum, & sacraficia, & donaria, prisci mores, antiqui ritus, & gloria oraculi: deinde civitas universa, & communis nostrûm, & privata singulorum Delphorum utilitas: denique apud homines omnes gloria, vel infamia. Quibus nescio numquid majus, si sapitis, magis-ve necessarium existimabi-

1 Φιλοκερδεῖν] Rectius fortean φυλοκερδεῖν, ut est in Anglicano Cod. per stirpes donaria discernere, sequitur enim καὶ ψηφολογεῖν τὰ πεμπόμενα. Bourd.

1 Ω φίλ-

Θε ἄν. περὶ μὲ γὰρ ὧν βουλόμεθα, ταῦτά ἐστι. ὁ Φάλαρις τύραννος ἦν, οὐδὲ ταῦρος ἦν μόνον, ἀλλὰ πάντες βασιλεῖς, καὶ πάντες δυνάσται, ὅσοι νῦν χρῶνται τῷ ἱερῷ, καὶ χρυσὸς, καὶ ἄργυρος, καὶ ὅσα ἄλλα τίμια, πολλὰ πολλάκις ἀνατεθήσεται τῷ Θεῷ. ὥρα τοίνυν μὲ ἤδη, τὸ κεφάλαιον τοῦ Θείου ἐξετάζεται, ἄξιον. τίνος ἕνεκα, μήθ' ὡς αἰεὶ, μήθ' ὡς τὸ πάλαι τὰ περὶ τῶν ἀναθημάτων ποιήσομεν. ἢ τί μεμφόμενοι τοῖς παλαιοῖς ἦμεν, καινοθυμήσομεν. καὶ ἐφ' ᾧ μὴ ἦ πώποτε, ἐφ' ᾧ τὴν πόλιν οἰκοῦμεν, καὶ ὁ Πύθιος χρᾷ, καὶ αἱ τρίπους φθέγγεται, καὶ ἡ ἱέρεια ἐμπνεῖ, μαθόντες ἡμῖν, νῦν καταστησόμεθα, κρίνειν, καὶ ἐξετάζειν τοὺς ἀναθέντας. καὶ μὰν ἐξ ἐκείνου μὲν ἐσ πάλαι ἴδιος, ἐσ ἀνέδην καὶ πᾶσιν ἐξεῖναι, ὁρᾶτε ὅσων ἀγαθῶν ἐμπέπλησται τὸ ἱερὸν, ἁπάντων ἀναθέντων, καὶ ὑπὲρ τὴν ὑπάρχουσαν δύναμιν οἷον δωρουμένων τὸν Θεόν. εἰ δ' ὑμεῖς αὐτοὺς δοκιμάσεις, καὶ ἐξετάσεις ἐπισήσετε τοῖς ἀναθήμασιν, οὐκοῦν μὴ καταράσωμεν ἔτι δοκιμασθησόμενοι ἔτι, ἀδίκως ἐπαμῦσαι, τινὰ δίκην αὐτὸν καθιστάναι, καὶ ἀναλίσκουσι, καὶ καταδαπανῶσι, παρ' αὐτὰ κρίνειν, καὶ ὑπὲρ τὸν ὅλον κινδυνεύειν. ἢ τίνι βίωτον, εἰ κριθήσεται ἐσ ἀναθήναι ἀνάξιος;

bitis. Atqui hæc sunt de quibus consultamus: non unicus Phalaris tyrannus, non hîc taurus, non æs tantùm, sed omnes reges, omnes principes, quotquot templo nunc utuntur: præterea aurum, & argentum, & quæcunque alia pretiosa, multa sæpe Deo dedicabuntur. Primùm enim expendendum quid cum Dei voluntate conveniat: cujus rei gratia, neque ut semper, neque ut olim moris fuit, in dedicandis donariis nos geramus: aut quid in constitutionibus antiquis reprehendentes, novis rebus studeamus. Et quod nunquam ex quo hanc urbem incolimus, & Pythius oracula reddit, & tripos loquitur, & sacerdos numine afflatur, fecimus, nunc instituamus, ut qui huc mittunt munera, judicio & examini fiant obnoxii. Atqui cùm ex prisco illo instituto liceret omnibus nullo discrimine munera offerre, videte quot bonis cumulatum sit templum, omnibus offerentibus, & supra facultates nonnullis Deum donariis cohonestantibus. Quòd si vosmet ipsos censores & indagatores donariis præficiatis, vereor ne desit nobis quod in posterum probemus, nemine se constituente reum, & sumptus ac impensas æquo animo faciente, ut judicetur, deque omnibus in periculum veniat. Num cui acerbo non fuerit vita, si judicetur indignus qui Deo donaria consecret?

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ, Η ΨΕΥΔΟΜΑΝΤΙΣ.

ALEXANDER, SEV PSEVDOMANTIS.

ARGVMENTVM.

Historica narratio est, vitam & res Alexandri cujusdam impostoris, qui se Podalirii filium faciebat, & pro vate venditabat, expenens, lectu jucundissima, non per se modò, verum etiam quòd sub hujus prastigiatoris exemplo, aliorum atque similium, quorum nonnullos superior atas quoque tulit, scelera atque impostura deprehendi, coarguique possint. Proœmio, difficultatem suscepti operis collatione quadam amplificat, institutumque suum, exemplo defendit. Hinc ad Narrationem descendens, à descriptione persona orditur. Catera plana sunt.

Σὺ μὲν ἴσως [1] ὦ φίλτατε Κέλσε, μικρόν τι τῶν, καὶ φαῦλον οἶμαι τὸ σοφίσμα, σοφιστεῦσαι τὸν Ἀλεξάνδρου τοῦ Ἀβωνοτειχίτου, καὶ γόητος βίον, [2] καὶ ἐπιτηδεύματα αὐτοῦ, καὶ τολμήματα, καὶ μαγγανείας εἰς βιβλίον ἐγγράψαντα, πέμψαι. τὸ δ', εἴ τις ἐθέλοι σοφὸς τὸ ἀκριβὲς ἐκμαθεῖν ἐπιχείρημα, οὐ μεῖόν ἐστι, ἢ τοῖς Ἀλεξάνδρου καὶ Φιλίππου πράξεις ἀναγράψαι. τοσοῦτος [3] εἰς κακίαν ἦν, ὅσος οὐδὲ λόγου ἄξιος. ὅμως δ', εἰ μὴ συγγνώμης ἀναγνώσεσθε μέλλοις, καὶ τὰ ἐνδιατρίβοντα τοῖς ἐσχεδιασμένοις σοφολογείοις, ἐπισκήψαντι σοι τὸ ἄθλιον. καὶ τῶν Αὐγείου βουστασίων, εἰ καὶ μὴ πᾶσαν, ἀλλ' εἰς δύναμίν γε τὴν ἐμαυτοῦ, ἀπαλλάξαι

Tu quidem charissime Celse, levem fortè quandam ac facilem provinciam mandare putas, quum injungis ut Alexandri Abonotichitæ impostoris vitam, & commenta, facinora, præstigiasque libro complexus tibi mittam. Verùm siquis accuratè singula persequi velit, hoc non minoris est negocii, quàm Alexandri Philippi filii res gestas conscribere: tantus fuit ille scelere, quantus hic virtute. Attamen si cum venia lecturus sis, & quod decrit narrationi, suppleturus, hunc laborem subibo. Et [4] Augiæ bubile, si non omne, saltem pro mea virili repurgare nitar, pau-

1 Ὦ φίλτατε Κέλσε] Is est Celsus, Philosophus Epicureus, qui contra Christianos scripsit, & contra quem scripsit Origenes. Videndus Valesius ad Eusebium. *Menagius.*

2 Καὶ ἐπιτηδεύματα αὐτοῦ] Ἐπιτηδεύματα vox à librariorum putilagine, pro Attica ἐπιτροπεία. Lexicographi tamen eam obtrusere quasi prox sive proba vox esset. Henricus Stephanus rectè omisit. Patet autem quoque hoc ipso inferius Luciani dialogo, ubi est ἐπιτροπεία. Marc.

3 Εἰς κακίαν] Angl. ἐς κακίαν. Bourd.

4 *Augiæ bubile*] Allegoria proverbialis in hominem aut rem majorem in modum inquinatam, qua etiam usus est in Fugitivis. *Cogn.*

1 Καὶ

ρεας περιόσομαι, ὀλίγας ὅσας τ' ἀφίνων ἐπιφορήσας, ὡς ἀπ' ἐκείνων πεμμίξιο πόση πᾶσα, καὶ ὡς ἀμείτρητο· ἢν ἡ κόπρος, ἢν τρισχίλιοι βόες ἐν πολλοῖς ἔτεσι ποιῆσαι ἐδύναντο. αὐθήμερα μὲν οὖν ὑπὲρ ἀμφοῖν, ὑπέρ τε σοῦ, καὶ ὑπὲρ ἐμαυτοῦ. σὺ μὲν, ἀξιῶ σε, μνήμην, καὶ γραφὴν ἀσεβείας ἄνδρα τρισκατάρατον. ἐμοὶ δ', ἀνδρὶ πονηρῷ ἐπὶ τοιαύτῃ ἱστορίᾳ, καὶ πράξεσιν ἀνθρώπου, οὐ σὺκ ἀναγνώσεσθαι ὡς τ' παιδιὰν ἡμῶν ἢν ἄξιον, ἀλλ' ἐν παιδιᾷ τινὶ μείζονι ἡσύχου ἀγαθοῦ, καὶ πιθήκων, καὶ ἀλωπέκων σπαρακτόμενον. ἀλλ' ἢν τις ἡμῖν ταύτην ἐπιφέρῃ τὴν αἰτίαν, ἔχομεν ἐκ αὐτοῦ τοῦ παραδείγματος τοιοῦτον ἀνειγκεῖν. [1] καὶ Ἀρριανὸς γὰρ ὁ τοῦ Ἐπικτήτου μαθητὴς, ἀνὴρ Ῥωμαίων ἐν τοῖς πρώτοις, καὶ παιδείᾳ περὶ ὅλον τὸν βίον συγχρώμενος, ὁμοίου τινὸς παθῶν, ἀπολογήσαιτ' ἂν ἐκ ὑπὲρ ἡμῶν. Τιλλιόβορα γὰρ τοῦ λῃστοῦ κακεῖνου βίον ἀναγράψαι ἠξίωσεν. ἡμεῖς δ', πολὺ ἀμαρτέρᾳ λῃστὴ μνήμην ποιησόμεθα, ὅσῳ μὴ ἐν ὕλῃ, ἐ ὄρεσιν, ἀλλ' ἐν πόλεσιν αὐτοῦ ἐλῃστευεν, [2] ὁ Μινύας μόνον, ἀλλὰ τὴν Ἴδην κατεῖχον, ἀλλ' ὀλίγα τ' Ἀσίας μέρη τὰ ἐρημότερα λεηλατῶν

paucis aliquot elatis cophinis, ex quibus conjicias, quantus quamque immensus fuerit fimus universus, quem ter mille boves multis annis reddere potuerunt. Sed interim tibi: mihique ipsi à vituperio metuo. Tibi quidem qui velis memoriæ literisque mandari virum longè sceleratissimum. Mihi verò qui operam collocem, inscribenda hujusmodi historia, rebusque gestis hominis, quem à viris eruditis legi non deceret, sed in frequentissimo, amplissimoque theatro spectari à simiis, aut vulpibus disceptum. Quanquam siquis hoc crimen nobis impegerit poterimus ipsi exemplum simile producere. Etenim Arrianus ille Epicteti discipulus, vir inter Romanorum primarios habitus, & per omnem vitam in literarum studio versatus, cùm simile quid fecerit, pro nobis responderit. Nam is quidem Tillibori latronis vitam describere non censuit indignum. Nos verò latronis longè crudelioris mentionem faciemus, quippe qui non in sylvis & montibus, sed in urbibus ipsis est latrocinatus: nec Minyam tantum & Idam pergrassatus, nè-

que paucas quasdam Asiæ, easque desertiores partes depopulatus,

1 Καὶ Ἀρριανὸς γὰρ ὁ τοῦ Ἐπικτήτου μαθητὴς] Scripsit is, teste Simplicio, non solùm Dissertationes Epicteti, verùm etiam Enchiridion. *Menagius.*

2 Οὐ Μινύας μόνον, ἀλλὰ τὴν Ἴδην κατεῖχον, ἀλλ' ὀλίγα τ' Ἀσίας μέρη τὰ ἐρημότερα λεηλατῶν] Quæ sit illa Μινύα regio, juxta cum ignarissimis ignoro. Μινύας γὰρ dicta est aliquando Orchomenus in Bœotia, sed quam longe ab Asia, toto Ægæo mari intercedente, nullus ignorat. In Pamphylia fuit quædam regio, quæ Μινύας dicebatur, non Μινύας. Sed & hæc nimis longe ab Ida & locis, ubi sua latrocinia exercebat Tilliborus ille. Tu lector, si mihi credis, leges confidenter, Μυσίαν. Nam Mysiæ provinciæ erat Ida mons in Asiâ; si Asiæ vocem latius accipias, & satis vicina Asiæ proprie dictæ. Ideo nulla est ratio dubitandi, quin nostra emendatio sit vera & proba. *Palm.* Οὐ Μινύας μόνον, Τὴν τ' Φρυγίας. Stephanus. *Menagius.*

2 Po-

τῶν, ἀλλὰ πᾶσαν ὡς εἰπεῖν τὴν Ῥωμαίων δύχὴν ἐμπλήσας τῆς λῃστείας τοῦ αὐτοῦ. σοφίσομαι δέ σοι αὐτὸν ὑπογράψω τῷ λόγῳ, ὡς τὸ ὁμοιότατον εἰκάσας τῷ μορφῷ, ὡς ἂν δύναμαι, καίτοι μὴ πάνυ γραφικός τις ὤν. τὸ μὲν δὴ σῶμα, ἵνα σοι καὶ τοῦτο δείξω, μέγας τε ἰδεῖν, καὶ καλὸς ἰδεῖν, καὶ εὐοπτικὸς ὡς ἀληθῶς. λόγχης τὴν χεῖρα, τὸ ἀριστερὸν δὲ πάνυ λαμπρόν. κόμην τὴν μὲν, οἵαν, τὴν τε, καὶ ἀνεσταλμένον ἐπικείμβρον, οὐ μέλαν εἰκασμένην, καὶ τὰς παρειὰς ὅσον ὑπὸ ἀλλοτρίᾳ, λειοθῆναι. ὀφθαλμοὶ, πολὺ τὸ χαρᾶσον, καὶ ἔνθεον φθεγγόμενοι. φώνημα, ἡδίστη τε ἅμα, καὶ λαμπροτάτη. καὶ ὅλως, ἁδαμοῦ μεμπτὸς ὑπὸ τοῦτό γε τοιόσδε μὲν τὴν μορφήν. ἡ ψυχὴ δέ, καὶ ὁ γνώμη, ἀλεξίκακε Ἡράκλεις, καὶ Ζεῦ ἀποτρόπαιε, καὶ Διόσκουροι σωτῆρες, πολεμίοις, καὶ ἐχθροῖς σὺν χαῖρι ἡμῖν, καὶ συμμαχίας τυγχάνειν πιθανόν. σωφροσύνῃ μὲν δὴ, καὶ ἀγχινοίᾳ. καὶ δεξιότητι, πάμπολυ τῶν ἄλλων διέφερε καὶ τέχνας παρέρχεται, καὶ δόμησις, καὶ μνημονικὸν, καὶ ὅσα τε μαθήμασι σοφοὺς, πάντα ταῦτα εἰς ὑπερβολὴν ἦκεν ὑπάρχων αὐτός. ἐχεφρόνει δὲ αὐτοῖς εἰς τὸ χαίρειν. καὶ ὄργανα τούτοις ἡνιᾶα ὑποβεβλημένα

tus, ſed univerſam, ut ita dicam, Romanorum ditionem ſuo latrocinio complevit. Primùm autem hominem tibi verbis depingam, formam ejus quàm proximè repræſentans: etſi non ſim pingendi admodum peritus. Corpore igitur, ut tibi etiam hoc indicem, procerus erat, & aſpectu decorus, planè divina ſpecie, colore candido, barba non admodum hirſuta, coma tectus partim nativa, partim appoſititia, ſcitè admodum efficta, quam aſcititiam eſſe vulgus ignorabat. Oculi verſatiles illi divina quadam acie refulgebant: vox ſuaviſſima erat, pariterque clariſſima. In ſumma quoad iſta, nulla ex parte poterat improbari. Hæc quidem illius forma erat. Cæterùm mens atque animus, ὁ malorum depulſor Hercules, & averſor hoſtium Iupiter, ſervatoreſque Dioſcuri: in hoſtes potiùs contingat incidere, quàm cum ejuſmodi quopiam habere commercium. Siquidem ingenio, ſolertia, acumine longè præſtabat cæteris. Tum curioſitas, docilitas, memoria, & ad diſciplinas ingenii fœlicitas, horum unum quodque ſupra quàm dici poſſit, illi ſuppetebat: quibus tamen peſſimam in partem eſt uſus. Et egregiis hiſce inſtrumentis inſtru-

1 Πολιμοις] Sic in Somnio, ſeu Gallo ἐχθροῖς ὅτῳ πλεκτὸν ἡμῖν. Æſchylus Prometh. vinct.

Ερ. χλιδᾶν ἐᾶσκας τοῖς παροῦσι πήμασι.
Πρ. χλιδῶ; χλιδῶντας ὧδε τοὺς ἐμοὺς ἰγώ
Ἐχθροὺς ἰδόμην.

Ex quo Plaut. Aſin. Act. 3. ſc. *Agedum.*
Ar. Hem adſpectu video? utinam malè qui mihi volunt ſic videant.
Sic Terent. Eunuch. Act. 4. Sc. 3. Albin. Conſ. ad Liv.
Vibi gemit, & vultum miſerabilis induit unum.
Gentibus adverſis forma ſit illa, precor.
Idem Albin. etiam. *Boural.*

τα ἔχων, αὐτίκα μάλα τῶ ἐπὶ κακίᾳ ἀληθοῦς τῶν, ἀκρότατος ἀπαντλάθη ὑπὲρ τὸν Κίρκωπας, ὑπὲρ τὸν Εὐρύβατον, ἢ Φρυνώνδαν, ἢ Ἀριστόδημον, ἢ Σώστρατον. αὐτὸς γὰρ τῷ γαμβρῷ [2] Ῥυπιλιανῷ ποτὲ γράφων, καὶ τὰ μετριώτατα ὑπὲρ αὐτοῦ λέγων, Πυθαγόρας ὁμοίως εἶναι φησίν. ἀλλὰ ἵλεως μὲν ὁ Πυθαγόρας εἴη, σοφὸς ἀνὴρ, καὶ τοῖσι γνώμῃσι θησπίσιος. εἰ δ' ἐκ τοῦτων ἐγκαλύπτοι, παῖς ἂν τὺ εἶδε ὅτι φαῦλος αὐτὸν εἶναι ἔδοξε. καὶ φαῦλος γελοῖον, μή με νομίσῃς ἐφ' ὕβρει τοῦτο τῷ Πυθαγόρᾳ λέγειν, ἢ σωφρόνειν πειρώμενον αὐτὸς εἰς ὁμοιότητα τῶν πράξεων. ἀλλ' εἴ τις τὰ χαίρουσα, καὶ βλασφημοῦσα τῶν ἐπὶ ἀληθοῦς φέρει τῷ Πυθαγόρᾳ λεγομένων, οἷς ἔγωγε οὐκ ἂν πειθοίμην ὡς ἀληθέσιν οὖσιν, ὅμως συναγάγοι εἰς τὸ αὐτὸ πολλοστὸν ἂν μέρος ἅπαντα σκέπτων ἡμῶν ὁ Ἀλεξάνδρου δεινότητος. ὅλως γὰρ ἐπινόησόν μοι, καὶ τῇ λογισμῷ ἀληθοῦπασον ποικιλοτάτῃ πνὰ ψυχῆς κρᾶσιν, ὀκ ψεύδους, καὶ δόλων, καὶ ἐπιορκιῶν, καὶ κακοτεχνιῶν συγκεκμαγμένῳ, ῥᾳδίως, τολμηρὸν, παρεγχόλον, φιλόπονον ἐξεργάσασθαι τε καὶ ἐπιτηδεῖα. καὶ πιθανὸν, καὶ ἀξιόπιστον, καὶ ὑποκριτικὸν τῶν βελτίστου, καὶ τῇ συμβουλοτάτῳ τῶν βουλήσεως ἐοικότα. ὑδεὶς γὰν τοιοῦτον εὕροι, ὃν ἀπῆλθε δόξαν λαβὼν ὑπὲρ αὐτοῦ, ὡς εἴη πάντων ἀνθρώπων χρηστότατος, καὶ ἐπιστructus, illicò omnium qui scelerибus essent nobilitati, facilè summus evasit, superior [1] Cercopibus, superior Eurybato, vel Phrynonda, vel Aristodemo, vel Sostrato. Qui cùm Rutilliano genero aliquando scriberet, ac de se modestissimè loqueretur, Pythagoræ semet assimilabat. At verò sit mihi propitius Pythagoras, vir sapiens, & mente divina: sed si ætate hujus vixisset, puer, sat scio, præ hoc visus fuisset. Sed heus tu per Gratias, cave putes hæc in Pythagoræ contumeliam me dicere, quasi velim eos similitudine rerum gestarum committere. Verùm si quis deterrima quæque & probrosissima, quæ de Pythagora per calumniam feruntur (quibus equidem haudquaquam fidem perinde ut veris habuerim) si quis tamen conferat in unum, ea omnia non fuerint Alexandrinæ versutiæ pars minima. Prorsum enim imaginare mihi, & cogitatione finge, quàm maximè variam ingenii temperaturam, ex mendacio, dolis, perjuriis, maleficiis compositam, promptam, audacem, præcipitem, efficiendis iis quæ excogitasset, gnavam, apositam ad persuadendum, fide dignam, ad simulandum optima quæque aptam, & consilio contraria præ se ferentem. Nemo igitur cum illo primum congressus, non discessit quin hanc opinionem de illo susceperit, ut eum mortalium omnium optimum, æquissimumque, præterea simpli-

1 *Cercopibus Eurybato*] Nobiles facinorosi. Meminit horum & Æschines adversus Ctesiphontem ἔτι γὰρ Φρυνώνδας, ἔτι Εὐρύβατος, ἔτι ἄλλοι ἴδοις πώποτε τῶν πάλαι πονηρῶν τοιοῦτος μέγας ἢ γένος ἐγένετο. vide Erasm. ad Proverb. Ne in Iampygum incidas. *Cogn.*

2 *Ῥυπιλιανῷ*] Sic legit Interpr. ex Cod. Florent. *Bouh.*

κίστα]ν, καὶ ὡραῖος, ἀπολοιπότως τι, καὶ ἀφιλάργυρος ἐπὶ πᾶσι τούτοις, τὸ μεγαλοψυχὸς ὡραῖος, καὶ τὸ, μηδὲν ἀεὶ μικρὸν ἐποιεῖν, ἀλλ' ἀεὶ τοῖς μείζοσιν ἐπέχειν τὸν νοῦν. μειρακίσκον μὲν ὄν ἔτι ὢν, πάνυ ὠφέλιμον, ὡς οἶμαι διὰ τὸ καλάμους τεκμαίρεσθαι, καὶ ἀκούειν τὸν διηγημάτων, ἀνίδην ἐπόρνυσι, καὶ σωλῶν ἐπὶ μισθῷ τοῖς [1] διοδεύοις. αὐτὸς δὲ τοῖς ἄλλοις, λαμβάνων τις αὐτὸν ἐρᾶσθαι χρὴς, τὰ μαγείας, καὶ ἐπῳδὰς ἠπατεσίους ἐπαιχνιδίων, καὶ χρεοῖσι ἐπὶ τοῖς ἐρασταῖς, καὶ [2] ἐπαγωγὰς τοῖς ἐχθροῖς, καὶ θησαυροῦν ἀνακαλύπτας, καὶ κλήρων ἀφέδρας. ἔτι δὲ ἰδὼν ὀφθαλμὸν παῖδα, καὶ σφόδρα ὑπηρετικὸν τὸν αὐτῷ πράξεων ἑτοιμότατον, ἐκ μέσου ἐρῶντα τὸν κρείττω τοῦ αὐτοῦ, ἢ αὐτὸς τὸν ἄμεινον τοῦ ἐκείνου, ἐξεπαίδευσέ τε αὐτὸν, καὶ διετέλει ὑπουργὸς, καὶ ὑπηρέτης, καὶ ἀφανὴς χρώμενος. ὁ δ' αὐτὸς ἐκεῖνος, δημοσίᾳ μὲν δῆθεν ἰατρὸς ὤν, ἠπίστατο δὲ καὶ τὰ [3] Θῶνος δ' Αἰγυπτίᾳ γυναῖκα, φάρμακα πολλὰ μὲν ἐσθλὰ μεμιγμένα, πολλὰ δὲ λυγρά. ὧν ἁπάντων κληρονόμος, καὶ ἀφέδρας [4] αὐτὸς ἐγένετο. ὧν δὲ ὁ διδάσκαλος ἐκεῖνος, καὶ ἐρασὴς τοῦ γάμου Τυανεύς, [5] τοῦ Ἀπολλωνίου τοῦ Τυανεῖ πάνυ συγγενομένων, καὶ τὰ πάντα αὐτοῦ περιεφθάκασιν. ὁρᾷς ἐξ

pliciſſimum, minimeque fallacem judicaret. Accedebat ad hæc omnia grandium rerum conatus, cum nihil puſillum cogitaret, ſed ad maxima ſemper animum appelleret. Itaque cùm eſſet adhuc adoleſcens, venuſtus admodum, ut licebat ex ſtipula conjicere, & ex iis audire qui narrabant, promiſcuè ſcortabatur, & rogantibus ſui copiam mercede faciebat. Inter alios autem, accipit ipſum amans quidam præſtigiator, ex iis qui magias & miras incantationes profitentur, tum artes ad conciliandam in amoribus gratiam, ad immittenda in inimicos mala, ad eruendos theſauros, ad hæreditates ſuſcipiendas. His cùm eximiæ indolis puerum conſpexiſſet, & ad miniſtrandum ſuis actionibus propenſiſſimum: ut pote qui non minùs illius amaret maleficium, quàm ipſe hujus formam: erudivit eum, ſemper deinceps adjutore & miniſtro eſt uſus. Atque is apud populum medicinam profitebatur: & norat quemadmodum Thonis Ægyptii conjux [4] Pharmaca mixta, ſalubria multa, & noxia multa. Quorum omnium hæres hic & ſucceſſor fuit. Porrò doctor ille & amator, natione Tyaneus erat, ex iis qui cum illo Apollonio Tyaneo verſati erant, totamque illius tragœdiam pernoverant. Vides quanam

1 Διοδεύοις] Angl. βυλουμένοις. Bourd.

2 Ἐπαγωγὰς τοῖς ἐχθροῖς] Flor. ἐπαγωγὰς ἐπὶ τοῖς ἐχθροῖς. Idem.

3 Θῶνος] Angl. Θοὼνος & ita Interp. *Idem.*

4 *Pharmaca*] Hoc carmen pluribus in locis eſt apud Homerum, præcipuè Odyſſ. δ. quod uſurpatur in medicos imperitos, qui non raro venenum pro remedio miniſtrant. *Cogn.*

5 Αὐτὸς] Angl. ἐαὐτ. Bourd.

6 Τῶν Ἀπολλωνίου τοῦ Τυανεῖ πάνυ συγγενομένων] Τῶν Ἀπολλωνίῳ τῷ Τυανεῖ τὰ πάντα, &c. *Marc.* Hujus vitam 8. libris Philoſtrat. deſcribit. hunc Herocles Chriſto æquiparavit: contra quem Euſeb. ſcripſit. *Cogn.*

a Πα-

εἶδες σοι λαμπρὸν ἄθλημα λέγω; ἤδη γὰρ σοι τὸν Ἀλέξανδρον πεμπταλάντου, καὶ ὁ Τυανεὺς ἐκεῖνος ἀποθανόντος, τὸ λοιπὸν καθεστὼς, ἀπηνθηκὼς ἤδη καὶ ὥρας, ἀφ' ἧς περίεσχε ἰδιώτης, σὺν ὀπτῷ μικροῦ ἤδη ὀπυίῃ. ἀλλὰ χρηναῖος Βυζαντίῳ τινὶ χρονογράφῳ, ἐς τὰ κωμίκια ἐς τοὺς ἀγῶνας πολὺ κωμικωτέρῳ τῷ φύσει, Κόκκωνᾶς γὰρ ἐπικαλεῖτο οἶμαι, ὡμιλήκασι ζητεύοντες καὶ τοὺς [1] παχεῖς τῶν ἀνθρώπων. ὅτῳ γὰρ αὐτοὶ τῇ περιέσει τῶν μόνων φωτῶν τοὺς πολλοὺς ἀνομάζουσιν, ἀπατεύοντες. οἷς ἦν τοῦτο, καὶ Μακεδὼν γυναῖκα πλουσίαν, ἔξωρον μὲν, ἐραστὸν δ' ἔτι εἶναι βουλομένην, ἐξαγόντες, ἐπιστεύσατό τε παρ' αὐτῆς, καὶ ἀνηλίσκετο ἐς τὸ βιῶναι εἰς τὴν Μακεδονίαν. Πελλαία [2] ἦν ἐκείνη, πάλαι μὲν εὐδαιμονοῦσα χωρὶς τῶν Μακεδόνων βασιλέων, νῦν δὲ τεταπεινὴ, καὶ ὀλίγους τοὺς οἰκήτορας ἔχουσα. ὑπαυδᾶ ἰδόντες δράκοντας παμμεγέθεις, ἡμέρους πάνυ, καὶ πλατεῖς, ὡς καὶ ὑπὸ γυναικῶν περίεσθαι, καὶ παιδίοις συγκαθεύδειν, καὶ πατρυιὰς μὴ ἀμαυρεῖν, καὶ γάλα πίνειν ἀπὸ θηλῆς κατατιτθίοις, [3] πολλοὶ δὲ γίνονται τοιοῦτοι παρ' αὐτοῖς, ὅθεν καὶ τὸ περὶ τὴν Ὀλυμπιάδος μῦθον διαφοιτῆσαι πάλαι εἰκὸς, ὡς ποτὲ αὐτῇ τὸν Ἀλέξανδρον, δράκοντι πιθανὸν οἶμαι τοιοῦτῳ συγκαθεύδοντι αὐτῇ

nam è schola tibi hominem referro? Verùm ubi jam barba plenus esset Alexander, Tyaneo illo vita defuncto, ad egestatem redactus, cùm oris gratia defloruisset, unde victum parare poterat, nihil postea parvum agitabat animo. Sed inito commercio cum Byzantino quodam annalium scriptore, omnium qui in certamina descendunt, ingenii longè sceleratissimi: Cocconas autem cognominabatur ut puto: circumibant impostoris ludificantes, ac pingues homines (sic enim illi peculiari magorum lingua vulgus appellant) detondentes. Inter hæc, Macetin mulierem opulentam nacti sunt, exoleta jam forma: sed quæ etiamdum amabilis haberi studeret. Ab hac victus copia suppeditabatur, quam ex Bithynia in Macedoniam usque sunt secuti. [2] Pellæa autem erat illa, qui locus olim floruit sub Macedonicis regibus: nunc à paucis, iisque humilibus incolitur. Ibi cùm immani magnitudine dracones conspicerent, cicures ac mansuetos, adeò ut à mulieribus alerentur, & cum pueris cubarent, & se concubari sustinerent, neque se premi indignè ferrent, denique infantum more lac è papilla sugerent (quales apud illos sunt permulti; unde verisimile est olim illam de [4] Olympiade fabulam increbruisse, quando concumbente cum illa hujusmodi puto quopiam dracone, Alexandrum conceperat, unum ex his ser-

1 Παχεῖς] Sic pag. seq. *Board.*

2 *Pellæa*] Macedoniæ civitas est, ubi etiam Alexander Magnus natus dicitur. Solebant mulieres Pellæ dracones alere, eosque ætate frigoris causa collo circumdare. *Cogn.*

3 Πολλοὶ δὲ] De serpentibus Pelleis Casaub. ad Suet. lib. 3. *Board.*

4 *Olympiade*] Matre Alexandri, de qua dial. Diog. & Alexand. *Cogn.*

τῇ, ὠνοῦν) ἢ ἐρπετῶν ἢ τὸ κάλλιστον, ὀλίγων ὀβολῶν. κἀκ τοῦτο τὸν Θουκυδίδην, ἄρχῃ ὁ πόλεμος ὁ ἐμός ἤδη. ὡς γὰρ ἂν δύο κάκισται, καὶ μεγαλότολμοι, καὶ ἅμα συνελθόντες, ῥᾳδίως προτρέποιντο τὸ πρὸς κακουργίαν ἅπαντες ἐς τὸ αὐτὸ συμβαλόντες, ῥᾳδίως προτρέποιντο τὸ τῶν ἀνθρώπων βίον ὑπὸ δυοῖν τούτοιν μεγίστοιν πραγμάτοιν, ἐλπίδος, καὶ φόβου, καὶ ὅτι ὁ τούτων ἑκατέρῳ ἐς δύο χρήσασθαι δυνάμενος, πολλὰ ἂν ἐπιτυγχάνειν. τὸ ἀμφοτέροις γὰρ, καὶ τῷ δεδιέναι, καὶ τῷ ἐλπίζοντι, εὖρον τὸν προγνῶναι ἀναγκαιοτάτην τε, καὶ πανδεινοτάτην οὖσαν, καὶ Δελφοὺς ὅτου πάλαι πλουτοῦσι, καὶ ἀοιδίμους γεγονέναι, καὶ Δῆλον, καὶ Κλάρον, καὶ Βραγχίδας, οἳ ἀνθρώπων ἀεὶ, δι' ὃς προέπιον πορφύρας, τὸν ἐλπίδα, καὶ τὸ φόβον, φοιτώντων ἐς ἑκατὸν, καὶ προμηθῶν τὰ μέλοντα δεομένων. καὶ δὴ καὶ ἑκατόμβας θύοντας, καὶ χρυσοῦς [3] πλίνθους ἀναπήγνυντας. πῶς οὖν ἀλλήλους τρίφοντες, καὶ πυκνοῦντες. χρηστῶν συμπαλαι. καὶ χρησμῶν ἐδεήθησαν. εἰ γὰρ τοῦτο μόνον ἐμηχανήσαντο αὐτοῖς, αὐτίκα πολλοὶ τε καὶ δυσείμονες ἔσονται ἠλπιζον, [4] ὅσῳ μείζονας ἢ καὶ τὸν αὐτὸν αὐτοῖς ἀσυνεξίαν ἀπήντησαν αὐτοῖς, καὶ κρεῖττον διεφάνη τὰ ἐλπίδος. τοιγαροῦν τὸν σκέψιν ἐποιοῦντο, ὅθεν ποθ' ἂν ἄρξειε τὸ χρεών, διὰ τί γὰρ ἂν ἄρχῃ ἐκ τόπου ἂν γένοιτο τὸ ἐπιχειρήσειν. ὁρῶσι δὲ Κορινθίους ἐν τῷ Χαλκηδόνι serpentibus, qui esset pulcherrimus, paucis obolis emunt. Atque ut Thucydidis utar verbis, hinc jam bellum oritur. Nimirum cùm duo facinorosissimi, magnaque audentes, neque non ad maleficia promptissimi, societatem inivissent, facilè perpenderunt [1] hæc duo potissimùm in hominum vita tyrannidem obtinere Spem, atque Metum, quorum utroque siquis commodè uteretur, fore ut illicò ditesceret. Nam utrique, Metuenti scilicet, & Speranti, maximè necessariam atque optatissimam esse præscientiam videbant: atque hac via Delphos olim ditatos, factosque celebres: præterea Delum, Clarum, & Branchidas: nimirum hominibus per hos quos dixi tyrannos Spem, ac Metum, ad templa confluentibus, ac futura prædiscere cupientibus, ideoque hecatombas immolantibus, aureosque lateres dedicantibus. His inter se versatis, atque ultro citroque agitatis, oraculum, & cortinam constituere statuerunt. Etenim si res ea processissent, sperabant ie protinus divites ac fœlices fore. Quod quidem negocium primam iplorum expectationem longe superavit, & spe melius evenit. Hinc despicere cœperunt, primùm quem locum deligerent, deinde qua ratione cœptum auspicarentur. Cocconas igitur Chalcedo-

1 *Hæc duo potissimum*] Metus & spes divinationem & auguria repererunt. Qui impense cupiunt, suis votis undecunque blandiuntur, & quidvis in omnem optati eventus partem trahunt. Qui vero misere cupiunt, quavis ex re solatium formidinis aucupant. vide Lucianum in Char. & in Demonact. *Cogn.*

2 Καὶ Διλφοὺς] Sic in Iove trag. & Icarom. *Bourd.*

3 Πλίνθους] Sic in Contempl. *Idem.*

4 Ὅσῳ μείζονας] Angl. ἐπὶ μείζον. Idem.

1 Καὶ-

τα ἐδοκίμαζεν ἐπιτηδειότατον εἶναι, καὶ ἐμπόρων χωρίον, τῇ τε Θρᾴκῃ, καὶ τῇ Βιθυνίᾳ συνεχῶν· οὐκ ἐκεῖς ἀπὸ τῆς Ἀσίας, καὶ Γαλατίας, καὶ τῶν ὑπερκειμένων ἐθνῶν ἀπάντων. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος, ἔμπαλιν τὰ οἰκεῖα πράξειν, λέγων ὅσῳ ἀληθῆς λώ, ὅσῳ τῶν τοιούτων ἄρχειν, καὶ ἐπιχαίρησιν, ἀνδράσιν δεῖν πράγων, καὶ ἡλιθίοις τοῖς ὑποδεξομένοις, οἵους τοὺς Παφλαγόνας εἶναι ἔφασκεν, ὑπερφυῶς τὸ τοῦ Ἀβώνου τεῖχος, δεισιδαίμονας τοὺς πολλοὺς, καὶ ἠλιθίους, καὶ μόνον εἰ φανείη τις αὐλητρὶς, ἢ κυμβάλοις κρούουσα ἐπιμόλῃ, κοσκίνῳ τὸ τοῦ λόγου μαντευόμενον, αὐτίκα μάλα πάντας κινήσειν ὅσους αὐτὸν, καὶ ὥσπερ πᾶν τὸ ἐπιφοιτῆσον συνελκύσειν. ὀλίγης δ' οὖν τοῦτο γενομένης αὐτοῖς γλυφῆς, τέλος, οἰκήσειν ὁ Ἀλέξανδρος. καὶ ἀφικόμενοι εἰς τὴν Χαλκηδόνα, ἔχρησαν γὰρ τῇ ὁμοίως ἡ πόλις αὐτοῖς ἔχειν ἔδοξεν, οὐ τῷ Ἀπόλλωνι ἱερᾷ, ὅσῳ παλαιότατόν ἐστι Χαλκηδονίοις, κατορύξαντες δέλτους χαλκᾶς, λεγούσας, ὡς αὐτίκα μάλα ὁ Ἀσκληπιὸς σὺν τῷ πατρὶ Ἀπόλλωνι, μέτεισιν εἰς τὸ πόντον, καὶ καθέξει τὸ τοῦ Ἀβώνου τεῖχος. αὗται αἱ δέλτοι ἐξεπίτηδες ὀρυχθεῖσαι, ἀλφοιτῆσαι ῥᾳδίως τὸν λόγον εἰς πᾶσαν τὴν Βιθυνίαν, καὶ τὸν πόντον ἐποίησαν. καὶ πολὺ ὅσῳ τὰ ἄλλα, εἰς τὸ τοῦ Ἀβώνου τεῖχος. ἐκεῖνοι γὰρ καὶ νεὼν αὐτίκα ἐψηφίσαντο ἐγείραι, καὶ τὰς θημελίους ἤδη ἔσκαπτον. συνῳδὰ δὲ μ

donem idoneam esse censebat, ut pote regionem mercatoribus frequentem, Thraciæ, Bithyniæquæ confinem, neque ab Asia, Galatiaque longè dissitam, cunctis item imminentibus populis. At è diverso patriam suam præferebat Alexander: dicens quod res erat: ad res hujusmodi incipiendas, & auspicandas opus esse pinguibus & stolidis hominibus qui admittant, cujusmodi Paphlagones affirmabat esse hos qui supra murum Aboni habitant, nempe superstitiosos plerosque & stolidos: qui siquis tantùm apparuerit, tibicinem, aut tympanistam, aut cymbala pulsantem adducens, cribro, quod ajunt, vaticinans, illicò vehementer in illum omnes inhient, & perinde ut cœlum quempiam intueantur. Qua de re cùm nonnihil inter eos controversiæ fuissent, tandem vicit Alexander. Igitur cùm Chalcedonem venissent (nam id oppidum visum est hac parte nonnihil illis conducibile habere) in Apollinis templo, quod est apud Chalcedonios antiquissimum, tabellas æreas defodiunt, quæ dicerent, brevi admodum Æsculapium una cum patre Apolline in Pontum adventurum, atque Aboni murum inhabitaturum. Eæ tabellæ cum essent de industria repertæ, facilè effecerunt ut hic rumor in omnem Bithyniam, & Pontum dimanaret: multò au-

tem ante alios in Aboni murum. Nam illi statuerunt protinus templum erigere: jamque locum fundamentis effodiebant. Relictus hic

in

1 Κοσκίνῳ μαντεύομενον] Paroemiogr. *Bouxd. Cribro vaticinans*] Stultè de rebus occultis divinans, paroemia sumpta à divinationis genere quod suspenso circumactoque cribro peragebatur. *Cogn.*

Κοκκωνᾶς, ὁ Χαλκηδόνι κωπελείπτης, διπλάς τινας, καὶ ἀμφιβόλους, καὶ λοξὰς χρησμὰς συγγράφων. καὶ μετ' ὀλίγον ἐπαλάσας τὸν βίον, [1] ὑπὸ ἐχίδνης εἰλκυσθείς. [2] παρεσκεύαστο δὲ ὁ Ἀλέξανδρος καὶ ὧδε, καὶ πλοκάμους κατειλιγμένος, μεσόλευκον χιτῶνα πορφυρᾶν ἐνδεδυκώς, καὶ ἐμάστιζε ὑπὲρ αὐτῆς λευκὴν ἀναβεβλημένος, ἅρπην ἔχων ἐν τῇ Περσίᾳ, ἀφ' ἧς ἑαυτὸν ἐγενεαλόγει μητρόθεν. καὶ οἱ ὄλιθροι ἐκεῖνοι Παφλαγόνες, εἰδότες αὐτῆς ἄμφω τοὺς γονέας ἀφανεῖς, καὶ πενιχροὺς, ἐπίστευον τῷ χρησμῷ, λέγοντι,

Περσίδας ἡρωΐλῃ, φοίβῳ φίλος ἐστὶ γενέσθαι,
Διὸς Ἀλέξανδρος, Ποδαλειρίου αἵματος ἁγνοῦ.

Οὗτος ἄρα ὁ Ποδαλείριος μάχλος, καὶ γυναικομανὴς τὴν φύσιν, ὡς λέγουσι Τρίκκης ἄχρι Παφλαγονίας [3] σύρεσθαι ἐπὶ τὴν Ἀλεξάνδρου μητέρα. [4] ἔχρησε δὲ καὶ λεγόμενος χρησμὸς ἤδη, ὡς Σιβύλλης ἀθρόως προφητευσάσης,

Εὐξείνου πόντοιο παρ' ἠιόσι ἄγχι Σινώπης,
Ἔσσεταί τις ἀνὴρ Τύρσιν ὑπ' Αὐσονίοισι θεσπίζων,
Ἐκ μονάδος δεκάδας τε πεντάδας, τρισσὰς δεκάδων τε,
Πάντ' ἐπέρας μονάδας, καὶ εἰκοσάδα τρισσάδα τε,
Ἀνδρὸς ἀλεξητῆρος ὀνομαινούσης τετράκυκλον.

in Chalcedone Cocconas, ancipitia quædam, atque ambigua, obliquaque conscribit responsa. Deinde post, viperæ, ut opinor, morsu necatur. Accersitur in hujus locum Alexander jam comatus, cæsariæ promissa, purpuream tunicam albo distinctam indutus, supra eam candida veste amictus: falcem tenens more Persei, à quo se maternum genus ducere prædicabat. At perditissimi illi Paphlagones, quanquam ambos illius parentes norant obscuros atque humiles, credebant oraculo ita canenti:

Persides genere, gratus Phœbo iste videtur:
Divus Alexander Podalirii sanguine cretus.

Hic nimirum Podalirius libidinosus erat, ac natura mulierosus, adeò ut à Tricca ad Paphlagoniam usque in Alexandri matrem sit incitatus. Repertum est aliud oraculum quasi Sibyllæ prædivinantis,

Ad maris Euxini littus, juxtaque Sinopam,
Tyrside erit quidam Ausonia de gente sacerdos:
Qui prima ex monade ac decade ex triplici referabit,
Quinque alias monades, vicenaque ter repetita,
Quadrorbem numerum, referentem nomina divi,
Qui veniet laturus opem mortalibus agris.

Ale-

1 Τὸ ὑπὸ ἐχίδνας] Dico ad lib. 2. Heliod. *Bourd.*
2 Περσεπίμπτη] Angl. περσέπμπτη. Idem.
3 Στύλῃ] Malè in Angl. Cod. στίλεσθαι. vocem στύλεσθαι alibi interpretor. *Idem.*
4 Εὔρητο] Minus rectè in Angl. Cod. εἴρητο. Idem.

1 Καὶ

Εἰσβαλὼν γὰρ ὁ Ἀλέξανδρος μὴ τοιαύτης τραγῳδίας, ἀλλὰ πολλῷ ἐς τὴν πατρίδα περίβλεπτος ἦν, καὶ λαμπρὸς ὢν, μεμηνίαν ὡσανεὶ ἐμπνεόμενος εἰκότως, [1] καὶ ἀφρὸν ὑποπιμπλάμενος τὸ σόμφ. μεδύων δ' ἦν τοῦτο ὑπῆρχεν αὐτῷ, φυόμενον ἐκ βαρβαρικῆς βοτάνης τὴν ῥίζαν ἀλφιμαχοσυναμώρου. ᾗ δ', ἠΐου ἦν, καὶ φοβερὸν εἶδεν ὁ ἀφρός. ἐπενοήθη δ' αὐτοῖς πάλαι, καὶ κατεσκεύασε, μηφαλῆ δράκοντος ἐνδυνίαν, ἀληπεμόρφου τι ἐπιφαίνεσθαι, κατάγραφον, πάνυ εἰκασμένη, ὑπὸ ῥιζῶν ἐκπεύας ἀνοίγεσθαί τι, καὶ αὖθις ἐπιλείπεσθαι τὸ σόμφ. καὶ γλῶττα, οἷα δρακόντων δίπλη, μέλαινα ἐφέλκυστο, ὑπὸ τειχῶν δ' αὐτὴ εἱλημμένη. ᾗ δ' ἐπιμαῖος δ' δράκων, ἐφύπαρχε, καὶ εἶκοι ἐπέφερε, κ' κρεῶν ἐπιφαινόμενον αὐτοῖς, καὶ συντεταγμένοις ἐσόμβοις. ἤδη δ' ἀρχαῖς δέον, μηχανᾶται τοιόνδε. Νύκτωρ γὰρ ἐλθὼν ἐπὶ τὰς θεμελίους ἔτι νεοτάτας ἀρτιθεμένας, σωρεύσας δ' ὅσα αὐτοῖς ὕδατος, ἢ αὐτόθεν πόθεν [2] συμβεβόμενον, ἢ ἐξ ὑφαντὸν πόσου, ἐνταῦθα κρυπτόμενος χάνεσιν οὐκ ἀφανεσμένην, ἔνθα φυλάττειν ἐρημίαν τινὰ ἐκπεφύκασιν. καὶ βυθίσας τοῦτο ἐς μυχὸν δ' πολλῷ, ὁπίσω αὖθις ἀπεκάτιεν. ἔωθεν δ' ὁμοῦ ἐς τὴν ἀγορὰν ἀφικόμενος δ' περὶ τὸ οἰκοδόμει ἔχων, κατὰ χρυσοῦ καὶ τοῦτο, καὶ τὴν ἄρπην ἀκονίαν φέρων, οἷον ὁμοῦ τὴν κόμην ἄνθεν, ὥσπερ οἱ τῇ μητρὶ ἀποτάτο circum pudenda tectus erat, cumque falcem illam ferret, solutamque comam simul quateret, eorum more qui à Cybele Deo-

Alexander itaque multo post in patriam cum hujusmodi tragœdia ingressus, conspicuus erat ac splendidus, cum sese nonnunquam afflatum numine simularet, ore spuma pleno. Id quod ille lanariæ herbæ ad tingendum aptæ radice commanducata facilè efficiebat. Cæterùm illis divinum quiddam ac formidandum spuma illa videbatur. At multo antea sibi finxerant, paraverantque è linteis confectum draconis caput, speciem humanam præ se ferens, lineis notatum, planeque expressum, quod pilis equinis os aperiret, & clauderet. Tum lingua, sicut est draconum, bisulca atra prominebat, quæ & ipsa trahebatur à pilis. Porrò Pellæus ille draco jampridem erat in promptu, domique alebatur, ab illis cum res postularet, ostendendus, unaque partem tragœdiæ acturus, vel princeps potiùs hujus fabulæ futurus. Iam verò cum esset incipiendum, tale quiddam machinatur. Cùm noctu venisset ad recens effossa templi fundamenta, in quibus constiterat aqua, sive quòd indidem alicunde confluxerat, sive quod ex æthere deciderat? Illic anserinum ovum priùs excavatum deponit, quod serpentem recens editum occultabat. Id cùm altè demersisset in abditas luti cavernas, rursum illinc discessit. Manè verò cùm nudus in forum prosiliisset nisi quod subligari, eoque inau-

1 Καὶ ἀφρῷ ὑποπιμπλάμενος] De his impostorum & agyrtarum artibus alius locus dicendi. *Bourd.*

2 Συμβεβόμενον] Minus commodè in Angl. C. συμβεβόμενον. Idem.

γείροντές τε, καὶ [1] ἐνθαζόντες, ἐδημηγόρει, ἐπὶ βωμόν τινα ὑψηλὸν ἀναβας, καὶ τῷ πόλει ἐμφανέζειν, αὐτίκα μάλα δείξεσθαι σύαρχῆ τὸν Θεόν. οἱ παρόντες ᾗ, συνδεδραμηκότι γὰρ σχεδὸν ἅπασα ἡ πόλις ἅμα γυναιξί, καὶ γέρουσι, καὶ παισίοις, ἐπεθήπησαν, καὶ ηὔχοντο, καὶ προσεκύνουν. ὁ ᾗ, φωνάς τινας ἀσήμους φθεγγόμενος, οἵαις χρῶνται ἂν Ἕρμείαν, ἢ Φοινίκων, ἐξεπλήττε τοὺς ἀνθρώπους, σὺν εἰδότας ὅ, τι λέγει. πλὴν τόδε μόνον, ὅτι πᾶσιν ἐγκατεμίγνυε τὸν Ἀπόλλωνα, καὶ τὸν Ἀσκληπιόν. εἶτ' ἔθει δρόμῳ ἐπὶ τὸ ἐσόμβωμα νεώ. καὶ ἐπὶ τὸ ὄρυγμα ἐλθὼν, καὶ τῷ [2] περιπεδομμένῳ ᾗ χρησείῳ πηγῆς, ἐμβὰς ἐς τὸ ὕδωρ, ὕμνησε τε ἡδὺν Ἀσκληπιὸν, καὶ Ἀπόλλωνα μεγάλῃ τῇ φωνῇ, καὶ ἐκάλεε τὸν Θεὸν ἥκειν [3] τύχῃ ἀγαθῇ εἰς τὴν πόλιν. εἶτα φιάλην αἰτήσας, ἀναδέντος τινὸς, ῥᾳδίως ὑποβαλὼν, ἀνιμᾶτο μὴ ᾗ ὕδατος, καὶ ᾗ πηλὸν τὸν ὠὸν ἐκεῖνο, ὃν ᾧ ὁ Θεὸς αὐτὴ κατεκέκλειστο, κηρῷ λάδικῷ, καὶ ψιμυθίῳ τῷ ἁρμογῇ ᾗ πάμπολυ ξυγκεκραμένῳ, καὶ λαβὼν αὐτὸ εἰς τὰς χεῖρας, ἔχειν ἔφασκεν ἤδη τὸν Ἀσκληπιόν. οἰδὲ, ἀτενὲς ἀπέβλεπον ὅ, τι κὴ γένοιτο. πολὺ σπέρδον ἐσαμήσαντες τὸν ὠὸν ἐν τῷ ὕδατι ὀρυσσόμενον. ἐπεὶ ᾗ κὴ κατέξας αὐτὸ ἐς φιάλην τὴν χεῖρα, ὑπεδέξατο τὸ ᾗ ἑρπετὸν ἐκεῖνο ἔμβρυον, καὶ οἱ παρόντες εἶδον κινούμενον, καὶ περὶ τοῖς δακτύλοις εἰλούμενον, αἰσίκραζον δῆθεν, καὶ ἠσπάζοντο τὸν Θεὸν, καὶ τὴν πόλιν ἐ-

Deorum matre affiati conveniunt, conscensa sublimi ara concionabatur, eamque civitatem beatam prædicabat, quæ mox Deum propalam esset ostensura. Porrò qui aderant (nam concurrerat universa propè civitas una cum mulieribus, senibus, pueris) admirabantur, vota faciebant, & adorabant. At ille voces ignotas sonans, quales sunt Hebræorum aut Phœnicum, attonitos eos reddebat, ut qui non intelligerent quid diceret: nisi solum hoc, quòd Apollinem & Æsculapium passim admiscebat. Deinde ad designatum templum cursu contendebat, accedensque ad fossam, illumque fontem oraculo præstructum, ingressus aquam, magna voce canebat laudes Apollinis & Æsculapii, invitabatque Deum ut bonis avibus in urbem veniret. Postea cùm postulatam phialam quispiam dedisset, eamque facile immersisset, unà cum aqua lutoque haurit & ovum illud, in quo nimirum ille Deum concluserat, cujus operculi commissura cera alba & cerussa erat ferruminata. Id cùm manu cepisset, affirmabat sese jam tenere Æsculapium. Interim illi intentis oculis aspiciebant quid accideret, multò priùs admirati ovum in aqua repertum. Postquam autem eo fracto, serpentis illius fœtum in cavam manum recepit, quique aderant moventem sese eum conspexerunt, ac digitis circumvolventem, exclamare cœperunt, & salutare Deum, & civitatem beatam

1 Ἐνθαζόντες] Angl. ἐνθαζόμενοι. Bourd.
2 Περιπεδομμένῳ] Cæteri Cod. περιπεπυμμένῳ. Idem.
3 Τύχῃ ἀγαθῇ] Flor. τύχῃ τῇ ἀγαθῇ. Idem.

1 Κ4

μεγαλόφρονα, καὶ χαυδὸν ὑπάρχοντα ἐπιπάλλειν τῇ δόξῃ, καὶ πλούτους, καὶ ὑγιείας, καὶ τὰ ἄλλα ἀγαθὰ αὐτῶν παρ' αὐτοῦ. ὁ δὲ, δημοσίᾳ αὖθις ἐπὶ τῷ οἰκίδιον ἦν, φέρων ἅμα καὶ τὸν δρηγόνθην Ἀσκληπιὸν δὶς τεχθέντα, ὅτι ἄλλοι ἅπαξ πίπτουσιν ἄνθρωποι, σὺν δὲ κορωνίδος μὲν Διΐ, ὀρνέου δὲ κεράσης, ἀλλ' ἐκ χιλὸς μεμιγμένον. ὁ δὲ λεὼς ἅπας, ἠκολούθει, πάντες ἔνθεοι, καὶ μεμηνότες ὑπὸ τῆς ἐλπίδων. ἡμίεργος μὲν ἦν, οἷοι ἔμενον, ἐλπίζων, ὅσῳ ἐὼν ὑπὸ τῆς φήμης, αὐτίκα μάλα πομπώδης τῆς Παφλαγόνων συμφορᾶς. ἐπὶ δὲ ὑπερεπίπλησε σὺν ἡ πόλις, ἀπάντων τὰς ἡμιφόλιας, καὶ τὰς καρδίας ἐξωγκυρημένων, οὐδὲν ἐοικόσιν σθένεσιν ἀνδράσιν, ἀλλὰ μόνῃ τῇ μορφῇ μὴ ὑγιῆ σεσῶσθαι εἶναι ἀμφιεσμένων, ὃν οἰκίσκῳ πὶ ἐπὶ κλίνης καθεζόμενον, μάλα ἡσυχαίως ἐπαλμένον, λαμβάνει εἰς τὸν κόλπον τὸ Πελλαῖον ἐκεῖνον Ἀσκληπιὸν, μάλιστά τε, καὶ κάλλιστον ὡς ἔφην, ὄντα. καὶ ὅλον τῷ αὐτοῦ τραχήλῳ ἐξελίσσει, καὶ τῷ ἀρχὴν ἔχω ἀφεὶς, πολὺς δὲ ἦν, ὡς ἐν τῷ σφυγμίῳ σφυκνούσθαι αὐτοῦ, καὶ χαμαὶ τὸ μέσον ἐπισύρεσθαι, μόνῳ τῷ κεφαλῷ ὑπὸ μάλης ἔχων, καὶ ἀναρύπτων, ἀναχαμένης πάσῃ ἐκείνῃ, πρὸφαινε τῷ ἐθνίνῳ κεφαλῷ καὶ δαίμονα ἐν χιτῶνι, ὡς δῆθεν ἐκείνῃ ἐν φαινομένῃ πάντως ὕπνῳ. εἰτά μοι ἐπινόησον οἰκίσκον ἐκ πάνυ φαιδρὸν, ὀλίγῳ εἰς κόσμον ἐν φωτὸς δεχόμενον, tam prædicare. Tum votis affatim quisque implebatur, thesauros, opes, sanitatem, aliaque id genus bona flagitando. Hic ille rursus cursim sese domum abripuit, unà secum asportans modò editum in lucem Æsculapium, bis natum, cùm semel alii nascantur homines, idque non ex Coronide per Iovem, hoc est, non ex cornice, sed ex anseré progenitum. Populus autem universus sequebatur, omnes à Deo afflati, & ob spes animo conceptas furore correpti. Ergo interdiu domi se continebat, sperans fore, id quod & evenit, ut fama permoti, Paphlagonum pars maxima statim concurreret. Posteaquam autem redundavit hominibus, quibus omnibus jam ante cerebrum, & cor esset exemptum, quique nulla ex parte similes essent viris pane victitantibus, verùm qui præter solam figuram nihil à pecudibus distarent: in quibusdam ædiculis, in lecto sedens eo cum ornatu qui vatem mirè deceret: accipit in sinum Pellæum illum Æsculapium, qui ut dixi, maximus erat & pulcherrimus. Quem cum suo collo totum circumvolvisset, caudam foras prominere sinens (erat autem ingens adeò, ut non solum in sinu ipsius effunderetur: sed etiam pars humi traheretur) solum caput sub ala abditum tenens, illo ferente omnia, caput illud draconis ex linteo confectum, altera ex parte tunicæ ostendebat, ac si illius, qui apparebat, omnino esset. Iam mihi cogita non admodum illustres ædiculas, neque luminis ad satietatem usque capaces, tum

1 Καὶ τὰς καρδίας ἐξωγκυρημένων] Ἐξωγκυρημένων. Itaque sequitur σεσῶσθαι pagina sequente. *Mate.*

καὶ πλῆθος ἀνθρώπων συγκλύδην, πεπερασγμένων, καὶ ὡσεὶ κεκπεπληγμένων, καὶ πάσι ἐλπίσιν ἐπαιωρωμένων. οἷς εἰσελθοῦσι, περάτιον ὡς εἰκὸς τὸ πρᾶγμα ἐφαίνετο, ὅτι δή τίνος μικρὸς ἑρπετὸς, ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν τοσοῦτον δράκοντος πρηνίσιον ἀνθρωπόμορφον. καὶ ταῦτα, καὶ πλαστόν. ἠπείχοντο δ' αὐτίκα ὡσὲς τὴν ἔξοδον. καὶ πρὶν ἀκεσθῶς ἰδεῖν, ἐξελαύνοντο ὑπὸ τῶν ἀεὶ ἐπισιόντων. ἐπετρύπητο δὲ καὶ τὸ ἀντίθυρον ἄλλη ἔξοδος, οἷόν τι τὰς Μακεδόνας ὁ Βαβυλῶνι ποιῆσαι ἐπ' Ἀλεξάνδρῳ νοσοῦντι λόγος. ὅτι ὁ μὲν, ἤδη πονήρως ἔχων. οἱ δ', ὡσεστάντες τὰ βασίλεια, ἐπόθουν ἰδεῖν αὐτὸν, καὶ ὡσοσιοῦν τὸ ὕστερον. τὴν δ' ἐπίδειξιν ταύτην, οὐχ ἅπαξ ὁ μιαρὸς, ἀλλὰ πολλάκις ποιῆσαι λέγεται. καὶ μάλιστα εἴ τινες τῶν πλουσίων ἀφίκοιντο νεαρώτεροι. σὺ τοιγοῦν ὦ φίλε Κέλσι, εἰ δεῖ πάλιν λέγειν, συγγνώμην ἔχειν ἀπαίτει τοῖς Παφλαγόσι, καὶ Ποντικοῖς ἀνοήτοις, παχέσι, καὶ ἀπαιδεύτοις ἀνθρώποις, εἰ ἐξηπατήθησαν ἀπτόητοι δράκοντι. καὶ γὰρ τοῦτο παρεῖχε τοῖς βυλομένοις ὁ Ἀλέξανδρος. ὁρῶντές γε σὺν ἀμυδρᾷ τῇ φωτὶ τὸν κεφαλὸν δῆθεν αὐτοῦ ἀνοιγνύντα τε, καὶ συγκλείοντα τὸ στόμα, ὥστε πάνυ τὸ μηχάνημα ἐδόκει τῷ Δημοκρίτῳ πρὸς, ἢ καὶ αὐτὸς Ἐπικούρῳ, ἢ Μητροδώρῳ, ἢ πρὸς ἄλλον, ἀδαμαντίνην ὡσὲς ταῦτα, καὶ τὰ τοιαῦτα τὴν γνώμην ἔχοντα, ὡς ἀπιστῆσαι, καὶ ὄψει λαβεῖν, εἰκάσαι, καὶ εἰ μὴ δύρειν τὸ πρόπαν ἐδύνατο, σκεῖνο γὰν ὡσπεπεισμένον, ὅτι λέληθεν αὐτὸν ὁ πρόπος ἡ μαγγανεύας. τοσοῦτον πᾶν, ψοῦδός ἐστιν, ὃ γνῶναι ἀδύνατον. κατ' ὀλίγον δὲ καὶ ἡ Βιθυνία, καὶ ἡ Γαλατία

tum hominum convenarum turbam, qui tumultuentur jam antè ſpebus referti & erecti: quibus ingreſſis viſa res eſt, ut par erat, portentoſa, videlicet ex modò puſillo ſerpente, intra paucos dies tam immanem extitiſſe draconem, humana ſpecie, & inſuper manſuetum. Protinus autem ad egreſſum accelerabantur, & priuſquam accuratè eſſent contemplati, expellebantur ab iis qui novi ſemper ingrediebantur. Eratque è regione januæ patefactum aliud oſtium ad exeundum: cujuſmodi ægrotante Alexandro Macedonas in Babylone feciſſe ferunt: cùm illi graviſſimè affectum ipſum, obſeſſa regia intueri, & ſupremùm alloqui cuperent. Atque hoc ſpectaculi ſceleſtus hic non ſemel, verùm crebriùs exhibuiſſe dicitur: maximè ſiqui divites novitii adveniſſent. Hoc loco, mihi Celſe, ſi verum fateri oportet, æquum eſt veniam dare Paphlagonibus ac Ponticis illis, craſſis & ineruditis hominibus, ſi draconem tangentes deluſi ſunt. Nam hoc quoque largiebatur Alexander iis qui voluiſſent: cùm viderent in obſcura luce caput nimirum illius nunc aperire, nunc claudere os tanto artificio, ut res planè Democritum aliquem requireret, aut certè Epicurum, Metrodorumve, aut quempiam alium, qui adverſus hæc & ſimilia mentem haberet adamantinam, ut non crederet, ſed quid res eſſet, conjiceret: quanquam modum invenire non poſſet: idque ſaltem antè perſuaſum haberet, ſe modum ignorare præſtigiaturæ: cæterùm quicquid id eſſet falſum eſſe, ac fieri non poſſe. Brevi ergo confluxit tum Bithynia, tum Galatia,

λαπίας, καὶ ἡ Θρᾴκη, συνίᾳσι, ἑκάστῳ τὸ ἀπαγγελλόντων ὡς τὸ ἑαυτοῦ λέγοντι, ὡς καὶ γεγονότα ἤδη τὸν Θεὸν, καὶ ὕστερον ἄψασθαι μετ' ὀλίγον παμμεγέθους αὐτοῦ γεγονότος, καὶ τὸ σχῆμα ἀνθρώπῳ ἐοικότι. γραφαί τε ἐπὶ τούτῳ, καὶ εἰκόνες, καὶ ξόανα, τὰ μὲν, ἐκ χαλκοῦ, τὰ δ', ἐξ ἀργύρου εἰκασμένα. καὶ ὄνομά γε τῷ Θεῷ ἐπιτηδεῖον, Γλύκων γὰρ ἐκαλεῖτο, ἐκ τοῦ ἐμμέτρου καὶ θείου ἀποτελέσματος. ἀπεφήνατο γὰρ Ἀλέξανδρος,

Εἰμὶ Γλύκων, πρόγονος δέ μοι ἦμαρ Διὸς υἱός
φάος ἀνθρώποισι.

Καὶ ἐπειδὴ πάντες ὧν, ὅσα ἔτυχε τῷ πάντα ἐμιμεῖτο, καὶ λεῴων τοῖς ἀποβάσεσι καὶ θαυμάζειν παρ' Ἀντιόχου ἦν ὁ Κιλικίας τὸ εὐδόσιμον λαβών, καὶ γὰρ καὶ οὗτος μετὰ τὸν τοῦ πατρὸς τελευτὴν Ἀμφιάρεων, καὶ τ' ἐν Θήβαις ἀφανισθῆναι αὐτῷ, ἐπέσπασε τὰ οἰκεῖα, εἰς τὴν Κιλικίαν ἀφικόμενος, ἐπανάστασιν ἀπήλαυσε, συνθησόμενος δ' αὐτὸς τοῖς Κίλιξι τὰ μέλλοντα, καὶ δὴ ὀβολοὺς ἐφ' ἑκάστῳ χρηστηρίῳ λαμβάνων. ἐπεὶδὴ δὲ τὸ εὐδόσιμον λαβὼν ὁ Ἀλέξανδρος, ἐπέλεγε πᾶσι τοῖς ἀφικνουμένοις, ὡς μαντεύσοιτο ὁ Θεὸς, ἐρωτᾶν τινα συνιόντα. ἐπάλουν δ' ἕκαστον, ὃ βέλτιστ' ἂν, καὶ μάλιστα μεθεῖεν ἐθέλοι, εἰς βιβλίον ἐγγράψασθαι, κατασφραγισάμενα τι, καὶ κατασημήνασθαι κηρῷ, ἢ πηλῷ, ἢ ἄλλῳ τινὶ τοιούτῳ. αὐτὸς δ' λαβὼν τὰ βιβλία, καὶ ὡς τὸ πλῆθος κατέπληξεν, ἤδη γὰρ ὁ νεὼς ἐνῄρχετο, καὶ ἡ σκηνὴ παρεσκευάζετο, καλέσας ἅμα τῇ τάξει τοὺς διδαξομένους ὑπὸ κήρυκι, καὶ θεολόγῳ, καὶ ἀρξὰς δ' Θεοῦ ἀκέσεσι ἔλεγεν, τὸ μὲν βιβλίον ἀποδόσεσι σωφρονοῦσιν ὡς εἶχε, τὴν

tia, & Thracia, eorum qui renunciabant unoquoque, ut fit, affirmante seſe nascentem vidisse Deum, deinde paulo post eundem contrectasse factum jam grandem admodum, vultu etiam homini assimilem. Accedebant ad hæc picturæ, imagines, signa Deum referentia, partim ærea, partim argentea. Postremò nomen etiam inditum: nam Glycon appellatus est: idque jussu divino carmine prodito. Nam sic eloquutus est Alexander,

Ex Iove tertia ſtirps, Glycoſum, ille ſalutifer orbi.

Et cum jam ferret opportunitas, ut cujus rei gratia erat omnia machinatus, scilicet responsa daret petentibus, divinaretque, accepta ansa ab Antilocho qui in Cilicia vatem egerat: nam is quoque post patris Amphiarai obitum, & ipsius apud Thebanos interitum, domo pulsus, atque in Ciliciam profectus, haud incommodè rem gessit, cùm futura prædicens Cilicibus, binos obolos pro singulis responsis acciperet. Inde igitur arrepta ansa prædicit Alexander omnibus qui advenerant, fore ut Deus ipse responsa daret, cujus rei diem certum indicit. Iussit autem ut quisque quod requireret, & maximè discere vellet, id in libello conscriberet, quem consutum, cera vel luto, vel simili re quapiam obsignaret. Ipse verò receptis libellis in adytum ingressus (jam enim extructum erat templum, & apparata cortina) ordine per præconem ac theologum, vocaturus erat eos qui tradidissent: cumque à Deo singula esset edoctus, libellos redditurus, ita ut

ὃ αὐτὸς ἀπόκειται, ὑπογεγραμμένου αὐτοῦ ἔπος, ἀμειβομένου τοῦ Θεοῦ περὶ ὅτου τις ἔροιτο. ἐμοὶ δὲ τὸ μηχάνημα τοῦτο, ἀνδρὶ μὲ οἷον σοί, εἰ δὲ μὴ φορτικὸν εἰπεῖν, καὶ οἷον ἐμοί, σαφὲς δηλον, καὶ γνῶναι ῥᾴδιον. τοῖς δὲ ἰδιώταις, καὶ κρυζῆς μεστοῖς τὴν ῥῖνα, περίεργον, καὶ παντὶ ἀπίστου ὁμοιον. ἐπινοήσας γὰρ ποικίλας τὰ σφραγίδια τὰς λύσεις, ἀπεγίνωσκέ τε τὰς ἐρωτήσεις ἐφ' οἷς, καὶ πρὸ δοκεῖν ἔφη αὐτὰς ἀπηκριβῶσθαι. εἶτα κατειλήσας αὖθις, καὶ σημηνάμενος, ἀπεδίδου μὲν πολλὰ θαυμάζοντος τοῖς λαμβάνουσι. καὶ πολὺ ἐν παρ' αὐτοῖς τὸ, πόθεν γὰρ ἔτος ἠπίστατο, ἃ ἐγὼ πάνυ ἀσφαλῶς σεσημηνάμην, αὐτῷ ἔδωκα ὑπὸ σφραγῖσι δυσμιμήτοις, εἰ μὴ Θεός τις ἀληθὴς ὁ πάντα γιγνώσκων ἦν. τίνες δ' αἱ ἐπίνοιαι, ἴσως ἐρήσῃ με. ἄκουε τοίνυν, ὡς ἔχεις εἰδήσῃ τὰ τοιαῦτα. ἡ μὲν πρώτη μοι εὕρεσις ἦν φίλτατε Κίλαι, βελόνην πυρώσας, τὸ ὑπὸ τὴν σφραγῖδα μέρος τοῦ κηροῦ λιφθήκαν, ἐξήρει, καὶ μικρὸν τὴν ἀνάγνωσιν, τῇ βελόνῃ αὐτῆς ἐπιχλιάνας τὸ κηρὸν, τὸν τε κάτω ὑπὸ τῷ λίνῳ, καὶ τὸ αὐτοῦ τὴν σφραγῖδα ἔχοντα, ῥᾳδίως συνεκόλλα. ἑτέρῳ δὲ τρόπῳ ὁ λίβανος καὶ μύρον. σκόροδον δὲ τοῦτο ἐστι σὺν πίττῃ βηρυτίᾳ καὶ ἀσφάλτῳ, καὶ λίθῳ τοῦ λιβανωτοῦ τετριμμένῳ, καὶ κηρῷ, καὶ κρόκῳ. ἐκ τούτων ἁπάντων, ἀναπλάσας τὸ κολλύριον, καὶ θερμήνας πυρὶ, σιάλῳ τὴν σφραγῖδα ἐπεχρίσατο, ἐπιπάσῃ, καὶ ἀπέματτε τὸν τύπον. εἶτα αὐτίκα ξηρὸν σκέψας γενόμενον, λύσας ῥᾳδίως, καὶ ἀναγνοὺς τὰ γεγραμμένα, ἀπεδίδου τῷ ἐρομένῳ. ἄλλος δὲ τρόπος ἦν ἐπὶ τοῖς ἐπιστολίοις, ὅταν ἐπιστείλῃ τι τῶν ἀπορρήτων, ἢ ἐρωτηθῇ ὑπὸ τοῦ ἐρομένου, ἐπὶ τοῖς ἐπιστολίοις ἐπιστείλῃ

ναγνὺς, ἐπιθεὶς τ κηρὸν, ἀπετύπτε, ὥσπερ ἐκ λίθε τινὸ αὐτῷ σφραγῖδα δ μάλα τῇ δεχομένῳ ἐοικυῖαν. τρίτον ἄλλο ἐσθ τούτοις ἄκουσον. πρίν γδ ἐς κώλαν ἐμβαλὼν, ἢ κολλῶσι τὰ βιβλία, καὶ κηρὸν ἐκ τούτε ποιήσας ἔτι ὑγρὸν ὄντα, ἐπετύφ τῇ σφραγῖδι. καὶ ἀφελὼν, ὡπίκα ἦ ξηρὸν γένοιτο, καὶ κέρδ, μᾶλλον ἦ σιδήρε παχυτέρε, τούτῳ δὴ ἐχρῆτο ἐσθ τ τύπον. ἔτι ἦ κ ἄλλα πολλὰ πρὸς τοῦτο ἐπινενοημένα, ὧν οὐκ ἀναγκαῖον μεμνῆσθ ἁπάντων, ὡς μὴ ἀπειρήκαλοι εἶναι δοκοίημεν, κ μᾶλιστα σὲ, ἐν οἷς κ μάλιστα συνέγραψας, καλλίστοις τ ἄμα, καὶ ὠφελιμωτάτοις συγγράμμασι, κ δυναμένοις σωφρονίζειν τὰς ἐντυγχάνοντας, ἱκανὰ ἐνδεικνύμενα, καὶ πολλῷ τούτων πλείονα. ἔχρη δ', καὶ εἰθίσασι, πολλῇ τῇ συνέσει ἐντεῦθεν χρώμενον, καὶ τὸ ἀκριβὲς τῇ ἐπιοίσῃ ἐξευρίσκειν, οἷς μ, λοξὰ, καὶ ἀμφίβολα πρὸς τὰς ἐρωτήσεις ἀποκρινόμενον. οἷς ἦ, κ πάνυ ἀσαφῆ. χρησμωδικὸν γδ κ τοῦτο αὐτῷ ἐδόκει. τοὺς ἦ, ἀπέτρεπεν, ἢ προτρέπεν, ὡς ἄμεινον ἔδοξεν αὐτῷ εἰκάζοντι. τοῖς ἦ, ἐρεσπείας πρᾶλεγε, καὶ ἀγείτας, εἰδὼς ὅσῳ ἐν δεχῇ ἔφλω, πολλὰ καὶ χρήσιμα φάρμακα. μάλιστα ἦ εὐδοκίμει παρ' αὐτῷ αἱ κυτμίδες, ἀκόπε τ ὄνομα πεπλασμένον, ἐκ λίπος δρακείᾳ σωτηθεισμένον. τὰς μὲν ἐλπίδας, καὶ εὐημερίας, καὶ κλήρον ἀγαθοῖς, εἰσαῦθις ἀεὶ ἀπεβάλλετο, εὐσεβὴς ὢν ἔτι καὶ πάνυ ὁπόταν ἐθελήσω ἐγὼ, καὶ Ἀλέξανδρ ὁ εὐσεφήτης μὲ δεηθῇ, καὶ δέηται ὑ-

posita cera, idem sigillum ad archetypi similitudinem scitè effictum, tanquam ex lapide reformabat. Tertiam aliam rationem præter has accipe. Calce in gluten quo libros agglutinant injecta, atque ex his veluti cera confecta, mollem adhuc eam sigillo admovebat, statimque detrahebat. Nam illicò sicceſcit, adeò ut cornu, vel potiùs ferro reddatur solidius. Hac ad imprimendum signum uti consueverat. Alia præterea multa ad id illi sunt excogitata, quorum omnium meminisse non necesse est, ne ineptus videar, maximè cùm in his quos de magorum artibus conscripsisti commentariis tum pulcherrimis, tum utilissimis, quique modestos reddere queant lectores, abundè multa retuleris, & his multo copiosiora. Reddebat igitur oracula & divinabat non mediocri ad eam rem utens ingenio, arteque negocium reddens probabilius: dum aliis obliqua quædam & ambigua, aliis penitus obscura respondebat ad ea quæ proponebantur. Quandoquidem & hoc oraculis ille convenire judicabat. Alios dehortabatur, alios adhortabatur, prout sibi magis conducere conjectasset. Nonnullis remedia morborum, vitæque rationes præscribebat, cùm sciret, ut initio diximus, complura atque efficacia pharmaca. Maximè autem ab ipso probabantur Cytmides, remedii contra lassitudinem, adipe suillo confecti, confictum nomen. Porrò spes, rerumque prosfectus, & hæreditatum obventus semper in aliud tempus rejiciebat, hoc addens, Cuncta hæc tum obtingent quum volam, quumque meus vates Alexander me rogabit, proque vobis vota

πὲρ ὑμῶν. ἐπίπαν δ' ἡ μισθὸς ἑφ' ἑκάστῳ χρημαῦ, δραχμὴ καὶ δυ' ὀβολώ. μὴ μικρὸν οἰηθεὶς ἀ ἐπαίρει, μήδ' ὀλίγον μεμψῆαζ τ πόρον τοῦτον, ἀλλ' εἰς ἑπτὰ, καὶ ὀκτὼ μυριάδας ἑκάστε ἔτους ἤροιζεν, ἀνὰ δέκα, καὶ πεντεκαίδεκα χρημὰς τ ἀνθρώπων τῶν ἀπλησίας ἀναδιδόντων. λαμβάνων δ, οὐκ αὐτὸς ἐχρῆτο μόνῳ ἀδ' εἰς πλοῦτον ἀπιθησαύριζεν, ἀλλὰ πολλὰς ἤδη περὶ αὐτὸν ἔχων συνεργὰς, καὶ ὑπηρέτας, καὶ πωλητὰς, καὶ χρημοφύλακας, καὶ ὑπογραφέας, καὶ ἐπισφραγιστὰς, καὶ ἐξηγητὰς, ἅπασιν ὁμοίως ἑκάστῳ τὸ κατ' ἀξίαν. ἤδη δέ τινας καὶ ἐπὶ τοῦ ἀλλοδαπὴν ἐξέπεμπε, φήμας ἐμποιήσοντας τοῖς ἔθνεσι τοῖς ἐ μυστικὰ, καὶ διηγησομένους, ὡς θεοί εἰσι, καὶ ἀνδρες ἀφικτοὶ, καὶ κλέπτας, καὶ λῃστὰς ἐξιλογοῦσι, καὶ θησαυρὰς ἀνορύσσειν παρέχοντι, καὶ νοσοῦντας ἰάσασθε. οἷσις δ' καὶ ἤδη ἀπεθεώσατο, ἀπαρῆσιτ. ὁμόμας δ' καὶ ἀθέμιτος ἀπαντα χρῆν ἐργάζεθ, καὶ θυσίαι, καὶ ἀναθήμασι, καὶ ἀπλάστοις τῆ θεοφήτη, καὶ μαθητῆ ἐ Θεοῦ. καὶ γὰ ἐκ ἔστ' ἐξέπεσεν ὁ χρησμὸς,

Τέμψαι κέλομαι τ ἐμὸν θεοφάντορα θεσπιν.

Οὐ γὰρ μοι κτέανων μέλει ἄγαλμα, ἀλλ' ὑποφήτης.

Ἐπεὶ δ' ἤδη πολλοὶ τ νῦν ἐγένοντο, ὥστε ἐ ὰν μίαν βαθείας ἀναφέροντες, συνίστασθ ἐπ' αὐτὸν, ἐ μόλιθ' ὅσοι Ἐπικούρε ἐπαῖροι ἦσαν, καὶ ὰ πᾶσι μαγγανεία, καὶ συσκιὴ ἐ δεσμωτῶ, ἀναφέρ φόβητρόν τ ἐπ' αὐτοὺς, λέγων, ἀθέους ἐμπεπλῆαζ, καὶ Χριστιανὸν faciet. Merces erat unicuique responso præstituta, nempe drachma cum obolis duobus. Ne verò pusillum & exiguum fuisse putes amice, hunc quæstum, cum in annos singulos septem aut octoginta millia congereret, hominibus usque adeò avidis ut singuli decem, vel quindecim rogationes traderent. Cæterum iis quæ accipiebat, non utebatur, solus, nec ad congerendas in thesaurum opes reponebat: sed multos secum habebat adjutores, ministros; exploratores, tum qui versibus oracula conderent, tum qui responsa servarent, qui subscriberent, qui obsignarent, qui interpretarentur, quorum unicuique pro merito lucrum impartiebat. Iam & emissarios aliquos in regiones alienas emandarat, qui oraculi famam in gentes inferrent, affirmarentque ipsum prædicere, invenire fugitivos, fures ac prædones indicare, thesauros effodiendos ostendere, ægrotos curare, quosdam etiam vita defunctos in vitam revocare. Vndiquaque igitur cum conflictatione concurrebatur: victimæ, donaria, duplicatæ vestes prophetæ discipuloque Dei offerebantur. Iam enim & tale quoddam oraculum exierat,

Muneribus decorare meum vatem, atque ministrum,
Præcipio: nec opum mihi cura, at maxima vatis.

Verum ubi jam plerique prudentes homines, velut ex alta ebrietate emergentes, in ipsum conspirassent, maximè Epicuri sectatores: & in urbibus omnis præstigiatura, fictusque fabulæ apparatus deprehenderetur, quendam ipsis terrorem incutit, dicens, impiis, & Christianis impleri

Pon-

τὸ Πόντου. οἱ περὶ αὐτῶ τολμῶσι τὰ κάκιστα βλασφημεῖν. ὃς σαύλοις λίθοις ἐλαύνειν, ἔχειν ἐξέλασιν ἵλεω ἔχειν τὸ Θεῖον. περὶ δὲ Ἐπικούρου, καὶ τοιοῦτόν τινα χρησμὸν ἀπεφθέγξατο. ἐφεδρεύει γάρ τινα τῷ πάλαι ὁ ἅιδης Ἐπίκουρος, μολυβδαίναις ἥφαι ἔχων πόδας, ὁ βορβόρῳ κείμενος. ἅτε γοῦν μοχθίζεις ἐπὶ μέγα ἄρθη τὸ χρηστήριον, ὁρῶν τὰς ἐρωτήσεις τῶν θρασυτάτων σωφιστῶν, καὶ πεπαιδευμένας, ἄλλως δὲ, ἀσόφους, καὶ ἀκόρεστος αὐτῷ ὁ πόλεμος θεὸς Ἐπίκουρος ἦν. μάλα εἰκότως. πῶς γὰρ ἄλλῳ δικαιότερον θρασυπολέμῳ γένηται ἄνθρωπος, καὶ περιττῶς φίλῳ, ἀληθείας δὲ ἔχθρας, ἢ Ἐπικούρῳ, ὃς δὲ τῇ φύσει τῶν πραγμάτων κεχαραγμένῳ, καὶ μόνῳ τῶν ἐν αὐτοῖς ἀληθεῖς εἰδότι; οἱ μὲν γὰρ ἀμφὶ τὸν Πλάτωνα, καὶ Χρύσιππον, καὶ Πυθαγόραν, φίλοι. καὶ εἰρήνη βαθεῖα θεοῖς σοφοῖσιν ἦν. ὁ δὲ ἄντικρυς Ἐπίκουρος. ὥστε γὰρ αὐτὸν ἀνόμαζεν. ἔχθιστος. δικαίως πάνυ τοῦτο ἐν μάλιστα ἐν παιδιᾷ πεῖραμεν. διὸ δὲ τῷ Ἀμάστρι ἐμίσει μάλιστα τῶν ποντικῶν πόλεων, ὅτι ἠπίστατο τὰς περὶ Λέπιδον, καὶ ἄλλας ὁμοίως αὐτοῖς, πολλὰς σοφὰς ἐν τῇ πόλει. ἐδεῖ ἐχρησμῴδησε ποτὲ τοῖς Ἀμαστριανοῖς ἅδεσθαι. ὁπότε δὲ ἐτόλμησεν ἀδελφοῦ συγκλητικοῦ χρησμῳδῆσαι, καὶ καταγέλαστος ἀπήλλαξεν, οὐκ οἶδα ὅτι αὐτὸς πλάσασθαι χρησμὸν δεῖξαι, ὅτι τὸ ποιῆσαι θεὸς καιρὸν αὐτῷ δυσκόλυμον. μεμφομένῳ γὰρ αὐτῷ στομάχου ὀδύνην, πρεσβεύειν βουλόμενον

Pontum: à quibus audacter maledictis peſſimis impeteretur. Quos juſſit lapidibus expellerent: ſi Deum habere propitium vellent. Porrò de Epicuro, hujuſmodi prodidit oraculum. Sciſcitanti cuipiam quid ageret apud inferos Epicurus: plumbeis, inquit compedibus vinctus, in cœno ſedet. Et adhuc miraris ſi magnopere crevit oraculi celebritas, cùm videas interrogationes adeuntium, quàm ſint prudentes, quamque eruditæ? Omnino autem ſævum & implacabile cum Epicuro illi erat bellum, idque jure optimo. Nam cum quo tandem juſtius bellum gerat, homo præſtigiator, portentorum amans, verique inimiciſſimus, quàm cum Epicuro qui rerum naturam perſpexit, quique ſolus quid iis veri inſit, apprimè novit? Verùm Platonis, Chryſippi, & Pythagoræ amicus erat, altamque cum illis pacem colebat. At intractabilis ille Epicurus (ſic enim eum nominabat) erat illi plurimum inviſus, nec immerito, quippe qui hæc omnia ridicula & ludicra duceret. Quam ob cauſam inter urbes Ponticas Amaſtrim in primis oderat: quoniam ſciebat eos qui cum Lepido erant, alioſque his conſimiles, complures in urbe verſari. Nec unquam Amaſtriano cuiquam oraculum reddidit: quin ubi conaretur fratri Proconſulis reſpondere, deridiculè diſceſſit, cum nec ipſe inveniret quemadmodum idoneum oraculum fingeret, nec haberet qui ſibi in tempore poſſet componere. Nam cùm illi de ſtomachi dolore conquerenti, vellet præſcribere, uti ſuillum pedem cum

1 Καὶ μόνῳ τῶν ἐν αὐτοῖς ἀληθεῖς εἰδότι] Petronius: *Ipſe pater veri, doctis Epicurus in hortis.* Plura teſtimonia congeſſi ad Laërtii Epicurum. *Menagius.*

1 Μόνῳ

ὅσον πόδα μὴ μᾶλλον ἐκκαθαιρόμενον ἐφίεσι, ὅπως ἴφη,

[1] Μάλβακα χοιρείων ἱερῆ κυμίνδυι σιπύδνῳ.

Πολλάκις μὲν ὡς ἔφην, ἔδειξε τὸν δράκοντα τοῖς βουλομένοις, οὐχ ὅλον, ἀλλὰ τὴν ἀρχὴν μόλιστα δὲ τὸ ἄλλο σῶμα ἐφωδιάζηται, τὴν κεφαλὴν δή, ὑπὸ κόλπῳ ἀφέατον φυλάττων. ἐπειδὴ δὲ ἅπαξ τὸ πλῆθος, ὑπισχνεῖτο δὲ λαλήσαι παρέξειν τὸν Θεὸν αὐτὸν, ἄνωθεν ὑποφήτην χρησμῳδοῦντα. εἶτα δὲ μαλακῶς μαγγανεύσας ὑπηρέτης ἀμφὶ τὸν κεφαλὴν ἐκείνης τὸν μεμηχανημένην ἐφ' ὁμοιότητα διέρους, ἄλλως πως ἔξωθεν ἐμβεβλημένον, ἀπεκρέμητο ἐφ' αἷς ἐρωτήσεις τὸν φωνὴν ἀμφὶ δὲ ὀθονίοις ἐκείνοις Ἀσκληπιῷ προσαπῄστης. ἐκαλεῖτο δὲ οἱ χρησμοὶ ὅτοι, αὐτόφωνοι. καὶ ἐ πᾶσιν ἐδίδοντο, οὐδὲ ἀνέδην, ἀλλὰ τοῖς ἀπερύφοις, καὶ πλουσίοις, καὶ μεγαλοδώροις. [2] ὁ γὰρ Σεβηριανὸς δοθεὶς ὑπὲρ τὸ ἐς Ἀρμενίαν ἐλάσαι, τὸ αὐτόφωνον καὶ αὐτὸς ἐπεπείκει γὰρ αὐτὸν ἐπὶ τὴν ἐπιβολὴν, ὅπως ἴφη,

cum malva præparatum ederet, hunc in modum ait,

Malvaca porcorum ſacræ cum minato Sipydno.

Sæpe quidem, ut dixi, oſtendit draconem iis qui vellent, non totum, ſed caudam potiſſimùm, & reliquum corpus prætendens, caput ne videretur abditum in ſinu ſervabat. Cumque magis attonitam vellet reddere multitudinem pollicitus eſt ſeſe exhibiturum ipſum Deum loquentem, ac fine interprete reſponſa dantem. Deinde non magno negotio gruum arteriis contextis, & per illud arte aſſimilatum caput inſertis, alio quopiam per has foris inſonante, ad interrogata reſpondebat, voce per Æſculapium illum linteo confectum ad aures promanante: quæ reſponſa ipſius voce reddita vocabantur: neque quibuſlibet, neque paſſim dabantur: verùm ſplendidis, opulentis, ac munificis. Itaque quod Severiano redditum eſt, ſuper expeditione in Armeniam ſuſcipienda, erat ex Autophonis. Adhortans enim illum ad regionis illius invaſionem, ſic ait,

Par-

[1] Μάλβακα] A malva Latino, μάλβα, μαλβακὶς, μάλβαξ. Menagius.

[2] Ὁ γὰρ Σεβηριανὸς δοθεὶς ὑπὲρ τὸ ἐς Ἀρμενίαν ἐλάσαι] Num de Severiano intelligendum illo, qui ab Hadriano nonagenarius cæſus fuit, de quo Dio in Hadriano? non puto. Nam ſub Trajano floruit ante ejus impoſtoris tempora, & hic paulo poſt Gallus Κελτὸς dicitur, & mortuus eſt, ut videtur, in ea expeditione, ut videtur innuere paucis lineis inferius: ἐπειδὴ πυθοῖς ὁ ἀλίσκομαι ἐκεῖ ὁ Κελτὸς ἐπέζαλε, ἐ ἀπήλλαξεν, αὐτῇ γραπία ὑπὸ τῶ Ὀθρυάδι κατακεῖται. Nam hæc voces ἀπήλλαξεν κατακοπὶς, non mihi videntur aliter poſſe intelligi, quam de ejus clade & morte; hanc autem expeditionem nullus, quod ſciam, antiquorum memoravit, niſi forte aliquid muſſitavit de ea Capitolinus in Vero, & Dio in Marco, qui ut puto, de eo negotio pluribus tractaverat, quæ ſuppreſſit Xiphilinus, & de hac expeditione intelligenda ſunt hæc Capitolini verba de Vero imperatore: *Nam cum interfecto legato, caſis legionibus, Syriis defectionem cogitantibus oriens vaſtaretur, ille in Apulia venabatur & apud Corinthum & Athenas inter Symphonias & cantica navigabat — duces autem confecerunt Parthicum bellum Statius Priſcus & Avidius Caſſius & Martius Verus* [per] *quadriennium. Ita ut Babylonem & Mediam pervenirent, & Armeniam vindicarent.* Tempus concordat, & Armenia vindi-

cam

Πάρθυς, Ἀρμενίοις τε, ἠδ' ὑπὸ δουρὶ δαμέντας,
Νεῖσεις Ῥώμην, καὶ Θύμβριδος ἄγλαὸν ὕδωρ,
Στέμμα φέρων πορφυρέοισι, μεμιγμένον ἀκτίνεσσιν.

Εἶτ' ἐπειδὴ πειθὴς ὁ ἡλίδιος ἐκεῖνος κιλτὸς, εἰσέβαλε, καὶ ἁπτήλαξεν, αὐτῇ γραπτίδι ὑπὸ τῷ Ὀθρυάδῃ κωλωκηπίδι. τοῦτο μὲν τὸ χρησμῷ ἐξαιρεῖ ἐκ τῶν ὑπομνημάτων, ἐπέθηκε δ' ἄλλον αὐτῷ αὐτοῦ,

Μὴ σύγ' ἐπ' Ἀρμενίοις ἐλάαν φραδέω. ἐ γὰρ ἄμεινον,
Μή σοι ἠλυξάπιν αἰὴν τόξα ἄπο λυγρόν.
Πότμον ἐπισπεῖσαι, πώσῃ βιότοιο, φάος τε.

Καὶ γὰρ αὖ καὶ τοῦτο σοφάτατον ἐπενόησε, τὰς μιξοχρονίους λῆσμονὰς ἐπὶ θεσπεσίᾳ τῇ κακῶς προτυθηπισμένων, καὶ ἀποπτυσμένων. πολλάκις γὰρ τοῖς μὲ νοσοῦσι, καὶ τελευτῆς, ὑγίεια ἐπηγγέλλετο. ἀποθνῄσκοντων δ', χρησμὸς ἄλλος ἕτοιμος ἦν παλιμῳδῶν,

Μηκέτι δύσῃς νόσου λυγρῆς ἐπαρωγήν.
Πότμος γὰρ προφανὴς, ἠδ' ἀκφυγέειν δυνατὸν σοι.

Εἰδὼς δ' τὰς τὸ Κλάρῳ, καὶ Διδύμοις, καὶ Μαλλῷ, καὶ αὐτὰς αὐδηεμένας ἐπὶ τῇ ὁμοίᾳ μαντικῇ τιμῇ, φίλας αὐτὰς ἐποιεῖτο, πολλὰς δὲ προσιόντων πέμπων ἐπ' αὐτὰς, λέγων,

Parthis, Armeniisque citato
Marte subactis,
Romam urbem repetes, & clarum
Tybridis undas.
Vertice serta geres mixta radiis distincta serenis.

Deinde posteaquam vecors ille Gallus, incursione facta, cum exercitu ab Othryade fuisset cæsus, hoc oraculum sustulit à monumentis, aliudque ejus in locum substituit hujusmodi.

Agmen in Armenios ne duc: neque enim expedit istud.
Ne tibi fœmineis vir amictus vestibus, arcu
Exitium immittat, vitaque ac lumine privet.

Siquidem & hoc callidissimè commentus fuerat, ut priora oracula quæ perperam, maleque evenissent, posterioribus emendaret. Sæpius enim ægrotis priusquam morerentur prædixerat fore ut convalescerent: quibus morientibus alterum oraculum illicò paratum erat, quod superiori diversa caneret,

Posthac desino opem lethali quærere morbo.
Mors etenim manifesta, nec evitare licebit.

Porrò cùm non ignoraret, qui in Claro, ac Didymis, Malloque responsa dabant, ipsos quoque hujusmodi quadam arte divinandi celebres haberi, eos sibi reddebat amicos missis ad eos pleriſque consultoribus, his verbis,

Nunc

---

eata eam fuisse Romanis ablatam antea innuit. Ex hoc igitur Luciani loco illustratur Capitolinus, & nomen legati adjiciendum, qui fuit Severianus Celta, & nomen ducis Persarum Othryades, quod tamen Græcum sonat: & non dubito aliter apud Persas expressum fuisse, sed mos fuit Græcorum omnia barbara nomina ad suum sonum accommodare. *Palm.*

Εἰς Κλάρον ἴθι νῦν, τέμεϊ πατρὸς ὡς ὄπ' ἀκούσῃ.

καὶ πάλιν,

Βρογχίδεω ἀδύτοισι πελάζεο, καὶ κλύε χρησμῶν.

καὶ αὖθις,

Εἰς Μαλλὸν χώρῃ, Ἰαπίσμασι τ' Ἀμφιλόχοιο.

Ταῦτα μὲ ἐντὸς τοῦ ὅρου μέχρι τῆς Ἰωνίας, καὶ Κιλικίας, καὶ Παφλαγονίας, καὶ Γαλατίας. ὡς δὴ καὶ οἱς τὴν Ἰταλίαν διεφοίτησε μαντεῖα τὸ κλέος, καὶ εἰς τὴν Ῥωμαίων πόλιν εἰσέπεσεν, ἐδεῖς ἂν πᾶς σὺν ἄλλῳ σπουδῇ ἐπείγετο, οἱ μὲν, αὐτοὶ ἰόντες, οἱ δὲ πέμποντες. καὶ μάλιστα οἱ δυνατώτατοι, καὶ μέγιστον ἀξίωμα ἐν τῇ πόλει ἔχοντες. ὧν πρῶτος καὶ κορυφαῖος ἐλήλυθε Ῥουτιλιανὸς, ἀνὴρ τὰ μὲν ἄλλα, καλὸς, καὶ ἀγαθὸς, καὶ τὰ πολλαῖς τέχναις Ῥωμαϊκαῖς ἐξησκημένος. τὰ δὲ περὶ τοὺς θεοὺς, πάνυ νεανίου, καὶ ἀλλόκοτα περὶ αὐτῶν πεπιστευκὼς, οἱ μόνον ἀληλιμμένον τε λίθον, ἢ ἐστεφανωμένον ἰδόμενος, προσεκύνει ἀεὶ, καὶ προσεκυνᾶν, καὶ ἐπὶ πολὺ παρεστὼς, καὶ δεόμενος, καὶ τἀγαθὰ παρ' αὐτοῦ αἰτῶν. ἐπεὶ τοίνυν ἀκούσας τὰ περὶ τὸ χρηστήριον, μικρὰ μὲν ἐδόκησεν ἀφεὶς τὴν ἐγκεχειρισμένην τάξιν, εἰς τὸ τοῦ Ἀβώνου τεῖχος ἀναπτῆναι. ἔπεμπε δὴ ὧν ἄλλους ἐπ' ἄλλοις. οἱ δὲ πεμπόμενοι, ἰδιῶταί τινες οἰκέται ῥᾳδίως ἐξαπατηθέντες, ἐπανήεσαν. τὰ μὲν, ἰδόντες. τὰ δὲ, ὡς ἰδόντες, καὶ ὡς ἀκούσαντες διηγούμενοι, καὶ προσεπιμετῳδοῦντες ἔτι πλείω τούτων, ὡς σύμπροθυμοι εἶεν τῷ δεσπότῃ. ἐξήκοντα γὰρ τὰ ἄθλια γέροντα, καὶ εἰς μανίαν ἐρρωμένως σείοντα. ὁθὲν, ὡς ἂν τοῖς πλείστοις καὶ δυνατωτάτοις φίλος ὢν, πείθοντο. Ἐπὶ τοσοῦτον μὲν οὖν ἡ ἀκοὴ τοῦ χρηστηρίου ἐξικνεῖται.

Nunc Claron ito mei vocem patris auditurus.

Et rursus,

Branchidica accedas adyta, atque oracula quaras.

Et iterum,

Mallon abi, Amphilochi quærens oracula vatis.

Et hactenus quidem de iis quæ intra patriæ fines usque ad Ioniam, Ciliciam, Paphlagoniam, Galatiamque designavit. Vtverò & Italiam oraculi fama pervasit, & ad ipsam Romanorum urbem pervenit, nemo non eò certatim properabat: alii ibant ipsi, alii mittebant, potissimum hi qui potentia, & authoritate plurimùm in Repub. pollebant: quorum princeps caputque fuit Rutillianus, vir aliàs quidem honestus ac probus, tum compluribus in præliis Romanorum spectatæ virtutis: sed qui in his quæ ad Deos pertinent, parum sanè saperet, & de iis absurda crederet: adeò ut sicubi lapidem vel inunctum, vel coronatum conspexisset, continuo procideret, atque adoraret, ac diutiùs advolutus vota faceret, bonaque ab illo peteret. Hic igitur audita oraculi fama, parum abfuit, quin relicto exercitu, quem tenebat, in Aboni murum avolarit. Alios autem post alios eò legabat. Porrò qui mittebantur, imperiti quidam famuli facilè decepti, domum redibant, alia quidem visa, alia verò tanquam visa & audita narrantes, atque his plura accumulantes, quò fierent domino commendatiores. Itaque senem infœlicem iusflammabant, & in vehementem insaniam impellebant. Hic verò, ut qui plurimis, ac potentissimis erat amicus,

περιήγ, τὰ μ̃, διηγεμόν· ὡς ἀκέστιε ὦδε τ̃ πεμφθέντων. τὰ ῆ, κ̀ παρ' αὐτ̃ προσῆθεις. εἰσπλησθ σ' ὧν τ̀ πόλιν, κ̀ διεσάλευσεν ὅλ·, κ̀ τ̃ ἐν τ̃ αὐλ̃ τὰς πλείστας διεθορύβησεν. οἱ αὐτίκα κ̀ αὐτοὶ ἠπείγοντο ἀκοῦσαί π τ̃ κατ' αὐτούς. ὁ ῆ, τοὺς ἀφικνουμένους φιλοφρόνως ὑποδεχόμ·, ξενίοις τ ἐ παῖς ἄλλοις δωρεαῖς πολυτελέσιν ἐργαζόμ· αὐτ, ἀπέπεμπεν, οὐκ ἀπαγγελοῦντας, μόνον τὰς ἐρωτήσεις, ἀλλὰ ἐ ὑμνήσοντας τὸν Θεὸν, κ̀ προφ̃α ὑπὲρ ᾧ μαντεύε, κ̀ αὐτ̃ ψάσομένους. κ̀ μηχανᾶταί π ὁ περισκαπτόμ· σὺν ἄσφορ·, ὑδὲ ᾧ προσεχόντ· λαν̃ ἄξιον. λύειν γὰρ τὰ πεμπόμενα βιβλία, κ̀ ἀναγινώσκειν ἐ π δύναι ἀσφαλὲς, κ̀ ὠμηχανισθησόμενόν σ τοῖς ἐρωτήσεσι, καπῆλθ αὐτοὺς, κ̀ σὺν ἀπέπεμπεν, ὡς ἀπαχθείας, κ̀ μόνους κ̀ ὅλως λέγ τὸ δέ· ἔχοι τοὺς πεπομφότας, μεμνημένους οἷα λιὼ ἃ ἤρετο. συνῆσαν ᾗ οἷα εἰκὸς τοὺς πλουσίους, ἐ μέγα δυναμένους, τὰς πύσεις πυνθάνεσθ. ἐλάμβανεν δ' πολλὰ παρ' ἐκείνων, εἰδότων ὅτι αὐτοὺς ἐστὸς ἔχ τ δέκεσθαι. βούλομαι δέ σοι ἐ τ Ρ'υπλλιανοῦ διδάγματων χρησμῶν εἶναι αὐτῶν. πυνθανομένῳ γὰρ αὐτ̃ περὶ ᾧ παιδὸς ἐκ προτέρας γυναικὸς παιδείας ἄρσεν ἔχοντ·, ὁπόσα προσήκοιτο διδάσκαλον τ μαθημάτων αὐτῷ, ἔφη,

Πυθαγόραν, πολέμων τε ἀγήτορα ἠδ' ἀοιδόν.

Εἶπε μετ' ὀλίγας ἡμέρας ᾧ παιδὸς ἀπαλλαγέντ·, ὁ μ̀, ὑπόφ, κ̀ ὐδὲν εἶχε λέγειν πρὸς τὰς αἰτιωμένους, ὦδε πόθεν ὅτως ἐληλιcus, eos adibat narrans cùm ea quæ à se missis acceperat, tum ea quæ ex sese effinxerat. Quare urbem hic implevit & concitavit: & plerosque ex aulicis expavefecit: qui de suis etiam rebus aliquid audire compulsi sunt. Porrò Alexander advenientes comiter excipiebat, ac xeniis, aliisque magnificis donatos muneribus, ad eum remittebat: hoc agens uti non solùm renuntiarent oracula, verùm etiam Dei laudes canerent, ac portentosa quædam de oraculo, deque ipso mentirentur. Excogitat etiam ter scelestus ille quiddam neutiquam insitum, & ingeniosius quàm ut vulgari latroni conveniat. Etenim resignatis ac perlectis libellis, si quid invenisset quod cum interrogantis discrimine ac periculo conjunctum videretur, apud se detinebat, neque remittebat, quò videlicet sibi manciparet, ac solùm non servos redderet ob metum eos qui miserant, quum illis in mentem veniret, quibus de rebus consuluissent. Intelligebat autem ut verisimile est, eos qui opibus ac potentia præcellerent, ejusmodi rogationes proponere. Ab his munera quam plurima ferebat, quippe qui non ignorarent se intra casses ejus teneri. Libet autem aliquot ex his responsis commemorare, quæ Rutilliano reddidit. Huic scisciscanti de filio, ex uxore priore suscepto, jam ad disciplinas maturo, quem præceptorem in literis illi instituendo adhiberet, respondit,

Pythagoram, egregieque cantentem prælia vatem.

Deinde paucis post diebus extincto puero, ipse quidem hærebat, nec habebat, quod incusantibus responderet, oraculo videlicet ita re

γμένῃ ☿ χρησμῷ. ὁ ☽ Ρ'υτιλλιανὸς αὐτὸς φθάσας ὁ βέλτιστος, ἁπλοῦν τὸν ὑπὲρ ☿ μαντείας, λέγων, τοῦτο αὐτὸ σημαίνειν τὸ Θεῖον, καὶ δι' αὐτὸ ζῶντα μὴ, κελεύσαι μαθητὴν διδάσκαλον ἑλέσθαι αὐτῷ. Πυθαγόραν δ', καὶ Ὅμηρον πάλαι τεθνεῶτας, οἷς εἰκὸς τὸ μετρίκιον ἐν ᾅδου νῦν σωιεῖναι. τί τοίνυν μέμφεσθ' ἄξιον Ἀλεξάνδρῳ, εἰ τοιούτοις ἀνθρωπίσκοις συδιατρίβειν ἠξίωι; αὖθις δ' πυθανομένῳ αὐτῷ τὴν τῇ ψυχὴν διεδέξατο, ἔφη,

Πρῶτον Πηλείδης ἐγάμει. μετὰ ταῦτα, Μέναιδρον.

Εἶθ' ὃς νῦν φαίνῃ μοι ἐοικέναι ἁλιὰς ἀκτῖς.

Ζήσας δ' ὀγδώκοντ' ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν λυπήσαντας.

Ὁ δ' ἑβδομηκοντούτης ἀπέθανε μελαγχολήσας, ὑδὲ παρεμείνας τὴν τοῦ Θεοῦ ὑπόκρισιν. καὶ ὅτ☿ ὁ χρησμὸς ☿ Αὐτοφόνων ἦν. ἐφ' ᾧ μὲν δ' αὐτῷ ποτε ☾ ἐδεῖ γάμου, ῥηθὲν ἔφη,

Γῆμον Ἀλεξάνδρου τ', σεληναίης τ' ὑμέναια.

Διεδεδίκει δ' πάλαι λόγον ὡς τ' θυγατρὸς, ἵν' ἔχοι ὁ σελήνης αὐτῷ χρωμένης. τὴν γὰρ [a] σελήνην ἔρωτι ἀλόντα αὐτοῦ, καθεύδοντά ποτε ἰδοῦσα, ὅπερ αὐτῇ ἔθος, κρυφθέντα ἐρᾶν ☿ καλῶν. ὅθ' ἡδέως μετὰ ταῦτα ὁ συνεστώτ☿ Ρ'υτιλλιανὸς, οὗ ἐπέμπει ἐπὶ τὴν κόρην, καὶ τὰς γάμους συνιστᾷ ἑξηκοντούτης νυμφίῳ, καὶ συνεῖναι τὴν παρθενικὴν σελήνην ἑκατόμβοις ὅλαις ἱλασκόμ☿, καὶ ☿ ἐπιφοιτᾶν οἷς ☾ αὐτὸς οἰόμ☿ γαμετὴν. ὅθ' ὡς ἄπαξ ☿ ☌ Γ'ηλίᾳ

re præsenti confutato. At Rutillianus optimus ultrò occupans, defendebat oraculum affirmans Deum portendisse hoc ipsum, cùm jussisset neminem è vivis adolescentulo deligi præceptorem, sed Pythagoram potius, atque Homerum jam olim defunctos, quibuscum credibile esset eum jam versari. Quid igitur Alexandro vitio vertere convenit, si cum homunculis hujusmodi versari optavit? Rursus eidem percontanti cujus tandem animam esset sortitus, ait,

Principio fueras Pelides, deinde Menander.

Deinde is qui nunc es, post fax phœbea futurus.

Octoginta ævum, & centum produxeris annos.

At hic septuagenarius ex insania interiit, haud expectato Dei promisso: quanquam hoc quoque oraculum ex Autophonis erat. Eidem etiam aliquando de uxore ducenda percontanti, disertè respondit,

Ducito Alexandronatam, Lunaque puellam.

Siquidem jam olim rumorem disseminarat, filiam quam habebat, è Luna sibi susceptam fuisse, quæ sui amore capta fuisset, quum dormientem aliquando conspexisset: cùm ipsi sit familiare formosos dormientes adamare. Tum Rutillianus vir prudentissimus, nihil cunctatus, protinus accersit puellam, nuptias conficit sexagenarius sponsus, & concumbit, socrum suam stolidis hecatombis Lunam placans: seque ex cœlitibus unum evasisse putans. At hic rem in Italia semel

a Σελήνην] Hæc de re Suet. Calo. *Bourd.*

σεραγμένων ἐλάσσω, [1] μείζω ἀεὶ ἐπεσπάτο, καὶ πάντοσε τὴν Ρωμαίων ἀρχὴν ἔπεμπε χρησμῳδούς, ταῖς πόλεσι προλέγων, λοιμοὺς, καὶ πυρκαϊὰς φυλάττεσθαι, καὶ σεισμούς. καὶ ἀσφαλῶς βοηθήσειν ὡς μὴ γένοιτό τι τούτων, αὐτὸς ὑπισχνεῖτο αὐτοῖς. ἵνα δὲ πινα χρησμὸν Αὐτόφωνον Ϛ αὐτὸν, εἰς ἅπαντα τὰ ἔθνη ὁ τῆ λοιμῆ διεπέμψατο. ἦν δὲ τὸ ἔπος ἓν,

Φοῖβ' ἀκερσεκόμης λοιμὸν νεφέλαν ἀπερύκει.

Καὶ τοῦτο ἦν ἰδεῖν τὸ ἔπος πανταχοῦ ἐπὶ τῶν πυλώνων γεγραμμένον, ὡς δὴ λοιμὸν ἀλεξιφάρμακον. τόδε ἐς τοὐναντίον τοῖς πολεῖσι περιέστη. κατὰ γάρ πινα τύχην αὐτῶν μᾶλλόν τι οἱ οἰκίαι ἐπληρώθησαν, ἃς τὸ ἔπος ἐπεγέγραπτο. καὶ μή με νομίσῃς τοῦτο λέγειν ὅτι ἀφ' τὸ ἔπος ἀπώλοντο, ἀλλὰ τύχη τοῦ ἔτους ἐγένετο. τέγας δ' οἱ πλεῖοι ἐπικαθαιρέντες τῷ σίγλῳ, ἠμέλουν, καὶ ῥᾳθυμότερον διῆγον, ἐδόκει τῇ χρησμῳδῷ ὡς τὸν τόσον σωτηρίαν ἔσεσθαι τῶν ὑπομοχθούντων αὐτῶν συλλαβάς, καὶ τὸ ἀκερσεκόμου Φοίβου ἀποτρέποντα τὸ λοιμόν. ἀδυνάτως μέντοι ἐν αὐτῇ Ρώμῃ κατεσκεύαστο πάνυ πολλοῖς τῶν σωωμοτῶν, οἳ τὰς ἐκβάσεις γνώμας διήγγελλον αὐτῷ, καὶ τὰς ἐρωτήσεις προεμήνυον, καὶ ὧν μέλλοιτο ἐφίεσθαι, ἃς ἐτίμων αὐτὸν ὡς τὰς ἀποκρίσεις, καὶ πρὶν ἥκειν τὰς πεμπομένας καταλαμβάνειν. καὶ ὡς μὲν τὰς ἐν τῇ Ἰταλίᾳ, τοιαῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα

mel aggressus majora in dies excogitabat, & in omnes Romanæ ditionis partes, qui perferrent oracula, dimittebat: prædicens civitatibus cavendam esse pestilentiam, incendia, terræ motus: se certa remedia traditurum, ne quid horum accideret, pollicebatur. Vnum etiam oraculum Autophonum ipsum pergentes omnes grassante peste divulgavit, unico carmine comprehensum,

Intonsus nubem pestis depellit Apollo.

Quod carmen videre erat pro foribus ubique scriptum: tanquam adversus pestilentiam remedio futurum. Sed ea res contrarium apud plurimos eventum est sortita. Nam nescio quo casu eæ potissimùm domus inanitæ sunt, quibus carmen erat inscriptum. Neque verò putes me dicere carmen fuisse in causa ut interirent. Quin hoc casu quodam sic accidit, cùm ferè plerique freti carmine, negligentiùs & segniùs vixerint, nihil adversus pestem præter oraculum adhibentes, quasi syllabas pro se pugnantes, & intonsum Apollinem telis pestem propellentem haberent. Exploratores etiam ex sua conjuratione quamplurimos Romæ constituerat, qui sibi qua quisque mente esset indicarent, ac priusquam oraculum adiissent, illi significarent quidnam essent percontaturi, quidque potissimum cuperent, ut priusquam venissent qui mittebantur, ille jam ad respondendum esset paratus. Atque hæc quidem & id genus alia machinamenta, adversus Italicas urbes præ-

1 Μείζω ἀεὶ ἐπεσπάτο] Flor. μᾶλλον ἀεὶ ἐπεσπάτο. Paginas sequentes alibi interpretor. *Bourd.*

πξοιμηχανᾶτο. πλειστῶ τι γὰρ πᾶσι σωίσασθαι, καὶ δαδουχίας. καὶ ἱεροφαντίας, τριῶν ἐξῆς ἀεὶ πλειμένων ἡμερῶν. καὶ ἐν μὲ τῇ πρώτῃ, πρόρρησις ὧδ' ἔστω Ἀθηναίοις, τοιαύτη. εἴ τις ἄθεος, ἢ Χριστιανὸς, ἢ Ἐπικούρειος, ἦκε κατάσκοπος τῶν ὀργίων, φευγέτω. οἱ δ' πιστεύοντες τῷ Θεῷ, πλείσθωσαν τύχῃ τῇ ἀγαθῇ. εἶτ' αὖθις ἐν δεκάτῃ ἐξέλασις ἐγίνετο. καὶ ὁ μὲ, ἐγὼ τοῦτο λέγω, ἔξω Χριστιανός. τὸ δὲ πλῆθος ἅπαν ἐπιφθέγγετο, ἔξω Ἐπικούρειος. εἶτα λοιπὸς ἐγίνετο λοχεία, καὶ Ἀπόλλωνος γένεσις, καὶ Κορωνίδος γάμος, καὶ Ἀσκληπιοῦ ἔκτισις. ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ, Γλύκωνος ἐπιφάνεια, καὶ ἥλωσις τοῦ Θεοῦ. τρίτῃ δὲ ἡμέρᾳ, Ποδαλειρίου τοῦ υἱοῦ, καὶ τῆς μητρὸς Ἀλεξάνδρου γάμος. Δαδὶς δ' ἐκαλεῖτο, καὶ δᾷδες δ' ἐκαίοντο. καὶ πλούσιον, σελλώνης, καὶ Ἀλεξάνδρου ἔρως. καὶ κατακείμενη ἐν Ῥωπικιανῷ ἡ γυνὴ, ἐδαδοῦχει δ', καὶ ἱεροφαντεῖ ὁ Ἐνδυμίων Ἀλέξανδρος. καὶ ὁ μὲ, καθεύδων δῆθεν, κατέκειτο ἐν τῷ μέσῳ. κατεκάη δ' ἐπ' αὐτὸν ἐκ τῆ ὀροφῆς ὡς ἐξ ὑφασμοῦ ἀντὶ τῆ σελλώνης, Ῥωπικία τις ὡραιοτάτη, τῆ Καίσαρος οἰκημάτων πιὸς γυνὴ, ὡς ἀληθῶς ἐρῶσα τοῦ Ἀλεξάνδρου, καὶ ἀντερωμένη ὑπ' αὐτοῦ. καὶ ἐν ὀφθαλμοῖς τοῦ ὅλου θεάτρου ἐκείνη ἀνθεῖς, φιλήματά τε ἐγίνετο ἐν τῷ μέσῳ, καὶ περιπλοκαί. εἰ δ' μὴ πολλαὶ ἦσαν αἱ δᾷδες, τάχ' ἂν τὸ ἐν τῷ ὑπὸ κόλπου ἐπράπτετο. μὴ μικρὸν δ', εἰσῆλθ πάλιν ἱεροφαντικῶς ἐσκυασμένος ἐν πολλῇ τῇ σωπῇ. καὶ αὐτὸς μὲ ἔλεγε μεγάλῃ τῇ φωνῇ, Ἰὴ Γλύκων. ἐπεφθέγγετο δ' αὐτὸς, Ἰὴ Γλύκων. πραίστruxerat. Nam & initiationes quasdam instituerat, tædarum per manus tradendarum gestationes, & sacrorum cæremonias, quæ quidem tribus ex ordine diebus continenter peragerentur. Ac primo quidem die, Athenienſium ritu, denunciatio fiebat hujusmodi. Siquis impius, aut Christianus, aut Epicureus mysteriorum explorator accessit, discedat. Sed qui Deo credunt, fœliciter initientur. Sub hæc protinus exigebantur, illo præeunte ac dicente, Foras pellantur Christiani. Tum multitudo acclamabat universa, Foras pellantur Epicurei. Dehinc Latonæ puerperium agebatur, & Apollinis nativitas, tum Coronidis nuptiæ, demum nascebatur Æsculapius. Secundo die Glyconis ortus, Deique nativitas. Tertius dies Podalirii, & matris Alexandri erant nuptiæ, Qui Dadis appellabatur, à facibus quæ accendebantur. Postremò Lunæ & Alexandri amor, ac nascens Rutilliani conjunx. At verò facem gestabat mysteriaque agebat Endymion Alexander, qui dormiens in medio jacebat: atque in eum è tecti fastigio, tanquam è cœlo, Lunæ vicem agens descendebat, Rutillia quædam formosissima, cujusdam è Cæsareæ domus præfectis uxor, quæ nimirum Alexandrum amabat, & ab illo vicissim amabatur. Tum ob oculos perditissimi illius mariti, oscula in propatulo, & complexus fiebant. Quòd nisi complures tædæ fuissent, forsan nonnihil eorum quæ sub sinu fieri solent, patratum fuisset. Paulo post rursum introibat ornatu sacerdotali, multo cum silentio. Deinde ipse primus clara voce sonabat, Io Glycon. Assonabant

τῷ ἐπακολυθοῦντες δύμολπίδαι δῆθεν, καὶ κήρυκές τινες Παφλαγόνες, καρβατίναις ὑποδεδεμένοι, πολλὸν τὸν σκορδάλμιον ἐρυγγάνοντες, ἴη Ἀλέξανδρε. πολλάκις δ' ἐν τῇ διαδρομῇ τῶν τοῖς μυστικοῖς σκιρτήμασι γυμνωθεὶς ὁ μηρὸς αὐτῶ ἐξεπίτηδες, χρυσοῦς διεφαίνη, ἀλομφάλῳ ὡς εἰκὸς ἐπικεχρύσωτο περιπλοκῇ καὶ ὡς τὸν αὐγὴν τῆ λαμπάδων ἀποπλύνοντο. ὥστε ἐξυμβῆναι ποτὲ ζητήσεως δύο περὶ τῆ μακροσόφων ὑπὲρ αὐτῶ, εἴτε Πυθαγόρου ψυχὴν ἔχει ἀφ' ἧ χρυσῶν μηρῶν, εἴ τι ἄλλο ὁμοίως αὐτῇ, καὶ τὸν ζήτησιν ποιήσαι αὐτῷ Ἀλεξάνδρῳ ἐπιτετευγότων, ὁ βασιλεὺς Γλύκων χρησμῷ ἐλύσατο τὸν ἀπορίαν,

Πυθαγόρου ψυχὴ, ποτὲ μὲ φθίνῃ, ἄλλοτε δ' αὖξῃ.
Ἦ ἐ θεοφθιτὸν, δίης φρενὸς ἐστὶν ἀπορρώξ.
Καί μιν ἔπεμψε πατὴρ ἀγαθῶν ἐπαρωγόν.

καὶ πάλιν,

Ἐς Διὸς εἶσι, Διὸς βληθεῖσα κεραυνῷ.

Προλέγων δὲ πᾶσιν ἀπέχεσθαι παιδὸς συνουσίας ὡς ἀσεβὲς ὄν, αὐτὸς τοιόνδε τι ὁ ξυνάδας ἐπεχείρησε. ταῖς γὰρ πόλεσι ταῖς Ποντικαῖς, καὶ ταῖς Παφλαγονικαῖς, ἐπάγγελλε θεοπρόπους πέμπειν ἐς τελετὰς, ὑμνήσοντας παρ' αὐτῷ τὸν Θεόν. καὶ ἔδει δοκιμασθέντας, καὶ σωφρονισθέντας τὰς ὑπερτάτας, καὶ ἀφροδισιάτατος, καὶ κάλλει διαφέροντας, πεμφθῆναι. ὃς ἐγκλεισάμενος, ὥσπερ ἀγοραστοῖς ἐχρῆτο συγκαθεύδων, καὶ πάνυ τρόπον ἐμπορευόμενος. καὶ νόμος ἦν ἐπεσπόμενον ὑπὲρ τὰ ὀκτωκαίδεκα ἔτη, μηδένα τῷ αὐτῷ σώματι δεξιᾶς, μηδὲ φι-

bant autem egregii cantores, & præcones quidam Paphlagones, carbatinis calceati, plurimum allii nidorem ructantes. Io Alexander. Porrò subinde inter gestandas tædas, atque inter mysticas saltationes, femur illius de industria renudatum, aureum apparebat, pelle ut conjicio, inaurata circundata, & ad tædarum fulgorem relucente. Itaque cum inter duos desipienter sapientes de eo orta esset quæstio utrum ob femur aureum, animam Pythagoræ haberet, an aliam Pythagoricæ illi similem, & hanc controversiam ad ipsum Alexandrum retulissent: rex Glycon oraculo dubium solvit,

Pythagoræ mens emorituraque, orituraque vicissim.
Vatis at est animus divina è mente profectus,
Hunc pater auxilio misit justisque, piisque.

Et rursum.

Tecta Iovis repetit, Ioviali fulmine tactus.

Porrò cum denunciaret omnibus, ut à puerorum concubitu abstinerent, ceu re nefaria, vir ille egregius hujusmodi dolum excogitavit. Ponticis ac Paphlagonicis urbibus imperabat, ut tertio quoque anno mitterent oraculorum consultores qui Dei laudes apud se canerent. Et spectatos, selectosque illos, nobilissimos, ætate florentissimos, formaque eximios mitti oportebat. Quibus inclusis perinde ut emptitiis ad libidinem abutebatur, modis omnibus in eos debacchari solitus. Præterea legem condiderat nequis major annis octodecim sese admoto ore com-

λήμασιν ἀπαξίας, ἀλλὰ τοῖς ἄλλοις ὡσπείπερ τῷ χεῖρα κύσαι, μόνης τῆς ὠφελίας καταφιλῆ. καὶ σκαλίπτο ἔστι οἱ ὑπὸ τῷ φιλήματι τοιαῦτα σύντυφῶν, τοῖς ἀνοήτοις διετίλα, γυναιξὶ τε ἀνέδην ἀμφιθείραν, καὶ παισὶ συνῆν. καὶ δὴ μέγα, καὶ οὐκετὸν ἐκείνῳ, εἴ τῳ γυναικὶ ὡσπερόλέψειεν, εἰ ἢ καὶ φιλήματος ἀξιώσειεν, ἅπαν τῷ ἀγαθὴν τύχην ᾠήτο ἥκειν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτῆς εἰσρυήσασαν. πολλαὶ ἢ καὶ ἤυχον πτοκίνας παρ' αὐτῷ, καὶ οἱ ἄνδρες ἐπιμαρτύρων ὅτι ἀληθῶς λέγουσιν. ἐθέλω δέ σοι καὶ ἀμφὶ τούτων διηγήσασθαι ἢ Γλύκωνος, καὶ ἢ Σακέρδωτος, παιδὸς τῳ ἀνδρός, ὁποίοι τινὲς τὴν σύνεσιν εἶεν καὶ ἃ ἐρωτήσειαν. ἀνέγνων ἢ αὐτὸν, χρυσοῖς γράμμασι μεμαμμένον ἐν Τίῳ, ἐν τῇ ἢ Σακέρδωτος οἰκίᾳ. εἰπέ μοι ἔφη ὦ δέσποτα Γλύκων, τίς εἶ. ἐγὼ ἢ δ' ὃς, Ἀσκληπιὸς νέος, ἄλλος παρ' ἐκείνου τὸ πρότερον. πῶς λέγεις; ἡ θέμις ἀκοῦσαί σε τοῦτό γε. πόσα ἢ ἡμῖν ἔτη ἀναμένεις χρησμῳδῶν; τρίτον ἔτος τοῖς χιλίοις. εἶτα, ποῖ μεταχήσῃ; εἰς Βάκτρα, καὶ τὴν ἐκεῖ γῆν. δεῖ γὰρ ἁπλαῦσαι καὶ τοὺς βαρβάρους ἐπιδημίας τῆς ἐμῆς. τὰ δ' ἄλλα χρησίμεια, τὰ μὲν Διδύμοις, καὶ τὰ μὲν Κλάρῳ, καὶ τὰ μὲν Δελφοῖς, ἔχουσι τὰ πρόσπορα τὰ ἀπόλλωνος χρησμῳδεῖν, ἢ ψυδεῖς εἰσιν οἱ νῦν ἐκπίπτοντες ἐκεῖ χρησμοί; μηδὲ τοῦτ' ἐξελέγχης εἰδέναι. ἐγὼ ἢ δ' ὃς, ἐμοῦμαι μὴ τὰ νῦν βίου; κἀμοὶ λῷον. εἶτα, ἔπος. εἶτ' ἀνὴρ σοφὸς, καὶ σωφρὼν ἐμείων Ἀλεξάνδρου. τοιοῦτος μὲν ὁ Γλύκων τῷ Σακέρδωτι plecteretur, ne-ve cum basio salutaret: sed reliquis manum duntaxat osculandam porrigens, solis formosis osculum dabat: quibus inde cognomen inditum, ut intra osculum constituti dicerentur. Hunc in modum perpetuo stolidis illudebat, uxores impunè stuprabat, & cum pueris consuescebat. Quin magnum quiddam, omnibusque optandum videbatur, si cujus uxorem vel aspexisset modò. Si quam etiam osculo dignatus fuisset, nemo non prosperam fortunam affatim in suam domum existimabat influxuram. Multæ præterea se ex ipso etiam peperisse gloriabantur, easque verum dicere mariti testabantur. Lubet etiam dialogum tibi referre Glyconis & Sacerdotis, viri cujusdam Tianei, cujus sapientiam cognosces ex iis quæ scitatus est. Hunc equidem legi aureis literis Tii descriptum, ipsis Sacerdotis in ædibus. Die mihi, inquit, domine Glycon quisnam es? Sum, ille inquit, novus Æsculapius. Num alius ab illo priore? quid ais? haud fas est ut istud audias. Quot verò annos oracula dando permansurus es? Ad millesimum tertium. Deinde quò demigraturus? Ad Bactra, atque in eas regiones: siquidem oportet etiam barbaros mea præsentia frui. At reliquæ sortes, quæ in Didymis, Claro, Delphisque redduntur, utrum ab authore proficiscuntur Apolline, an vana sunt quæ illic redduntur oracula? Ne istud quidem scire cupiveris, nefas enim. Cæterùm ego quis tandem post hanc vitam futurus sum? Camelus. deinde equus, postea vir sapiens, nec inferior Alexandro vates. Hujusmodi fuit Glyconis cum Sacerdote colloquium.

διελέχθη. ἐπὶ τέλει δ', χρησμὸν ἤμελλεν ἐφθέγξασθαι, εἰδὼς αὐτὸν Λεπίδου ἑταῖρον ὄντα,

Μὴ πίθυ Λεπίδῳ, ἐπὶ οἱ λυγρὸς οἶτος ὀπηδεῖ.

Πάνυ γὰρ ἐδεδίει τὸν Ἐπίκουρον, ὡς ὠφελοῦσαν, ὃς πᾶσαν ἀντίπαχνον, καὶ ἀπροσφιῆ τὴν μαγγανείαν αὐτοῦ. ἔνια γοῦν πᾶσι τοῖς Ἐπικουρείοις τολμήσασα καὶ διελέγξαι αὐτὸν ἐπὶ πολλῶν παρόντων, εἰς κίνδυνον ἐμικρὸν καθέστησεν. ὁ μὲν γὰρ ὠφελῶν, ἴλεῳ μεγάλῃ τῇ φωνῇ, σὺ μάντευε ὦ Ἀλέξανδρε, τὸν δεῖνα παραλαβόντα ὠφελῆσαι οἰκέτας αὐτοῦ τὸν ἡγεμόνα τῶν Γαλατῶν, τὸν ἐπὶ δισσοῖς ἀνέπεισας, ὡς ἀπεκτονότας τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν Ἀλεξανδρέα παιδεύοντα. ὁ δὲ νεανίσκος, ζῇ, καὶ ἐπανελήλυθε ζῶν μὲν τὸν τῶν οἰκετῶν ἀπόλεσεν, ἡμῖν δὲ καὶ σοὶ ἐχθροῖς ἐστιν. τοιοῦτον δέ τι ἐγένετο. [1] ἀναπλεύσας ὁ νεανίσκος εἰς Αἴγυπτον ἄχρι τοῦ κλύσματος, πλοίοις ἀναγομένοις, ἐπείσθη καὶ αὐτὸς εἰς Ἰνδίαν πλεῦσαι. καὶ ἐπειδὴ πέρ ἐβράδυνεν, οἱ δυσχεῖς ἐκεῖνοι οἰκῖται αὐτοῦ, σπεύδοντες ἢ τὸ πρὸ Νείλου πλεῖσται διεφθάρθαι τὸν νεανίσκον, ἢ καὶ ὑπὸ λῃστῶν, πολλοὶ δὴ ἦσαν τότε, ἀνῃρῆσθαι, ἐπανῆλθον, ἀπαγγέλοντες αὐτοῦ τὸν ἀφανισμόν. εἶτα ὁ χρησμὸς quium. Postremò & oraculum carmine reddidit: cum non ignoraret ipsum esse Lepidi amicum,

Ne pare Lepido, namque huic fatum instat acerbum.

Etenim ut ante dixi, metuebat Epicurum, ut pote sapientem suis artibus atque imposturis infensum. Itaque ex Epicureis quempiam, ausum multis præsentibus ipsum coarguere, in discrimen non parvum adduxit. Nam is illi magna voce dictum venit. Tu nimirum Alexander Paphlagoni cuidam persuasisti, ut servos suos apud Galatiæ præfectum capitis accerseret, ut qui filium ipsius qui Alexandriæ erudiebatur, occidissent. Atqui vivit adolescens, incolumisque reversus est, famulis supplicio jam affectis, qui tuo impulsu bestiis traditi perierunt. Porrò istiusmodi quiddam acciderat. Cùm adolescentulus in Ægyptum amne adverso navigasset, provecto ad inundationem usque navigio, persuasus etiam est ut in Indiam usque navigaret. Cumque diutius abesset, infœlices illi ipsius ministri, rati vel in Nilo navigantem interiisse adolescentem, vel etiam à latronibus (nam id temporis permulti grassabantur) esse peremptum, reversi sunt domum, renunciantes eum è medio sublatum esse. Deinde proditum oraculum,

1 Ἀναπλεύσας ὁ νεανίσκος εἰς Αἴγυπτον ἄχρι τοῦ κλύσματος πλοίοις ἀναγομένοις] Ita vertit Erasmus. At si Ptolemæum consuluisset l. 4. tab. Afr. 3. didicisset Κλύσμα esse nomen proprium loci in littore maris Rubri, ubi præsidium erat, dicitur enim φρούριον ibi, & ut ex hoc loco conjicio, ubi navigia per Nilum & Ptolemæum fluvium, qui à Trajano renovatus & repurgatus fuerat, adducebantur ἀνάγεσθαι, & sic navigatio in Indiam fiebat. Idcirco lege cum majuscula Κλύσματος, & vertes *usque ad Clysma adducto navigio.* Non dubito autem id nomen fuisse à Græcis impositum ei loco Ptolemæis regnantibus ob accessiones maris rubri, quæ illuc penetrabant, & eum locum ἐκλύζειν lavabant. Vide quæ notavi ad Strabonem pag. 804. *Palm.*

σμὸς, κ᾽ ἡ κακοδαίμων, μεθ᾽ ὧν ἐπύθετο ὁ νεωτέρου, διηγεῖτο τὴν ἀποδημίαν. ὁ δέ, ταῦτα ἔλεγεν. ὁ δ᾽ Ἀλέξανδρος, ἀγανακτήσας ἐπὶ τῷ ἐλέγχῳ, καὶ μὴ φέρων ὑπ᾽ ἀνοίας τὴν ἀλήθειαν, κελεύει τοὺς παρόντας λίθοις βαλεῖν αὐτὸν, ἢ καὶ αὐτοὺς ἀναγεῖς ἔσεσθαι, κ᾽ Ἐπικούρους κληθήσεσθαι. τὸ δή, βάλλειν ἀρξαμένων, Δημόστρατός τις ἐπιδραμὼν τῷ Πόντῳ, περιτρέπει τε καὶ ἀποκτείνει, ἐρρύσατο δ᾽ ἀνάτου τὸν ἄνθρωπον, μικρὰ δεῖν καταλιθωθέντα πάνυ δικαίως. τί γὰρ ἔδει μόνον φονεῦσαι σὺν τοσούτοις μεμηνότα, κ᾽ ἀποκτεῖναι τὴν Παφλαγόνων μωρίας; καὶ τὰ μὲν καθ᾽ ἑκάστους τοιαῦτα. εἰ δέ τινι περιπεπλεγμένον κ᾽ πάσῃ χρησμῶν, πρὸς μιᾶς ἢ τῶν δ᾽ ἀπαίζειν ἐμέλλετο, καὶ ἐφεμένῳ δὲ κήρυκος εἰ ἀπαίζοι, πῦρ ἦν, ἀνέπτυε ἔνδοθεν ἐς κόραξας, οὐκ ἐπὶ τὸ τοιοῦτον ἅπαν στρεπτὸς ἐδέχθη, ἅπαν πυρὸς, ἢ ὕδατος ἐκπεπώκει, ἀλλ᾽ ἔδει γὰρ πρὸς γῆς ἑλαύνεσθαι, ὡς ἀστεῖον, καὶ ἄμετρον, κ᾽ Ἐπικούρειον, ἅπερ ἐμοὶ ἡ μεγίστη λοιδορία. ἦν γὰρ κ᾽ γελοιότατον ἐποίησεν ὁ Ἀλέξανδρος. εἶδεν γὰρ τῶν Ἐπικούρου δόξας, τὸ κάλλιστον ὡς οἶδα τοῦ βιβλίου, κ᾽ πεφαλαιώδες, ἀφεῖλκεν τὸ πάνδορος σοφίας τὸ δύγμακτον, κατέστησε ἐς τὴν ἀγορὰν μέσην, ἔκαυσεν ἐπὶ ξύλων συκίνων, ὡς δῆτεν αὐτὸν καπνὸς, κ᾽ τὴν ἀσωδὸν ἐς θάλασσαν ἐξέβαλεν, ἔπι κ᾽ χρησμὸν ἐπιφθεγξάμενος,

lum, damnati famuli, post hæc adest adolescens, qui suam peregrinationem enarrat. At Alexander indignatione percitus quòd coargueretur, nec veritatem exprobrationis ferens, eos qui aderant jussit ut lapidibus illum impeterent, alioqui & ipsos impios futuros, atque Epicureos appellandos. Verùm ubi petere cœpissent, Demostratus quidam qui versabatur in Ponto, primus hominem amplexus morti subduxit, propemodum lapidibus obrutum, idque jure optimo. Quid enim attinebat unum inter tot insanientes, sanum esse, atque à Paphlagonum stultitia malum sibi accersere. Et hæc quidem illi evenerunt. Cæterùm advocatis ex oraculorum ordine consultoribus (quod fiebat pridie quàm responsa redderet) præcone rogante an vaticinari vellet, si cuipiam ex adyto respondisset, in malam rem, neque tectum amplius hominem hujusmodi excipiebat, neque ignis aquæve particeps fiebat? verùm erat illi solum aliud alio vertendum, tanquam impio, & Epicureo: quod quidem probrum erat omnium gravissimum. Quare unum quid ridiculum designavit Alexander. Nactus proprias Epicurei opiniones, librum, ut scis, longè pulcherrimum, summatim Epicureæ disciplinæ decreta complectentem, medium in forum deportavit, [2] ac lignis ficulnis exussit, tanquam videlicet authorem ipsum exurens: cineremque in mare projecit, edito insuper eam in rem oraculo,

Edico

1 Καὶ ἐρομένῳ τὸν κήρυκα εἰ θεσπίζοι, πῦρ δὲ ἀνέπτυε ἔνδοθεν ἐς κόρακας] Καὶ ἐρομένῳ τὸν κήρυκα, εἰ θεσπίζοι; τὸ δὲ ἀνέπτυεν ἔνδοθεν, ἐς κόρακας. Marc.

2 *Ac lignis ficulnis*] Ex ligno ficulno fumum existere acerrimum ac molestissimum Plut. in Sympos. pernibet. Si quâ igitur ratio Alexandrum Pseudomantem

Πυρπολέειν κέλομαι δόξας ἀλαοῖο γέροντος.

Οὐκ εἰδὼς ὁ κατάρατος ὅσων ἀγαθῶν τὸ βιβλίον σκῆπτρον τοῖς εὐτυχοῦσιν αὐτοῦ γίγνεται, ὅσην αὐτοῖς εἰρήνην, καὶ ἀπραγμοσύνην, καὶ ἀλυπτερίαν συνεργάζεται, διεμπίπτων μὲν, καὶ φασμάτων, καὶ πραγμάτων, ἀπαλλάττον, καὶ ἐλπίδων ματαίων, καὶ ἀδεσπότων ἐπιθυμιῶν, νοῦν δὲ, καὶ ἀλήθειαν ἐμπλέον, καὶ καθαίρον ὡς ἀληθῶς τὰς γνώμας, ἀχ [1] ὑπὸ δαδὶ, καὶ σκίλλη, καὶ ταῖς τοιαύταις φλυαρίαις, ἀλλὰ λόγῳ ὀρθῷ, καὶ ἀληθείᾳ, καὶ παῤῥησίᾳ. ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις ἴσε τι καὶ μέγεθος τὸ μηδὲν ἔχειν μιαρὸν ἐν ἑαυτοῖς ἀκοῦσαι. Ἔχων γὰρ ὁ μικρὸν ἐπίσασιν ἐπὶ τὰ βασίλεια, καὶ τὸν αὐλὸν, καὶ τὸ Γυπικιανὸν [2] διδυμεῶνα παράδοξον, ἀφῆκε πέμπειν χρησμὸν ἐν Γερμανίᾳ πολέμου ἀκμάζοντος, ὅτε Θεὸς Μάρκος ἤδη τοῖς Μαρκομάνοις, καὶ Κουάδοις συνεπλέκετο. ἠξίου δὲ ὁ χρησμὸς δύο λέοντας ἐμβληθῆναι ζῶντας εἰς τὸν Ἴστρον μὴ πολλῶν δεομένων, καὶ θυσιῶν μεγαλοπρεπῶν. ἄμεινον δὲ αὐτὸν εἰπεῖν τὸν χρησμὸν,

Εἰς δίνας Ἴστροιο διηπείοιο πεσεῖσθαι,
Ἐμβαλέειν κέλομαι διὸς Κυβέλης θεράποντας,
Θῆρας ὀρεσσιφόρους, καὶ ὅσα τρέφει Ἰνδικὸς ἀὴρ
Ἄνθεά, καὶ βοτάνας εὐώδεας. αὐτίκα δ' ἔστω
Νίκη, καὶ μέγα κῦδος, ἅμ' εἰρήνῃ ἐρατεινῇ.

Edico decreta senis comburere caci.

Haud perpenderat sceleſtus ille, quantum is liber commoditatum lectoribus afferret, quantamque ipſis pacem, tranquillitatem, libertatemque pareret, propterea quòd à pavoribus, ſpectris ac prodigiis liberaret, tum ſpes inanes, atque immodicas adimeret cupiditates, mentem ſanam, ac veritatem inderet, planè luſtraret animum, non tæda, & ſcilla, aliiſque id genus nugamentis, imò recta ratione, veritate, ac loquendi libertate. Accipe jam facinus quoddam hominis ſceleratiſſimi, unum inter omnia multò impudentiſſimum. Cùm jam non mediocrem in Regiam, aulamque Cæſaream aditum ſibi patefeciſſet, ingreſſumque ad Rutilianum inter cives celebrem: vigente Germanico bello mittit oraculum, quando divus Marcus cum Marcomanis, & Quadis confligebat. Illo jubebat ut duos leones in Danubium immitterent, cum multis aromatibus, magnificiſque victimis. Sed præſtat ipſum oraculum referre,

Gurgitibus fluvii turgentis ab imbribus Iſtri,
Immiſiſſe duos Cybeles edico miniſtros,
Monte feras alitas: tum quantum alis Indicus aër
Florum atque herbarum bene olentum: moxque futura eſt
Et victoria, pax & amabilis, & decus ingens.

His

tem impulit ut Epicurci κυρίας δόξας ficulnis cremaret lignis, ea (ut opinor) fuit, non ut eum nullius pretii philoſophum judicaret. *Cogn.*

1 Ὑπὸ δαδί] Male Cod. Angl. ὕσαπ. Bourd.

2 Εὐδυμεῶνα παράδοξον] Hæc deſunt in Flor. Cod. *Idem.*

Γενομένων δὲ τούτων ὡς προσέταξε, τοὺς μὲν λέοντας ἀνηκριβώσας ἐς τὸν πολέμιον, οἱ βάρβαροι ξύλοις κατεπεφάσκοντο, ὡς τινας κύνας, ἢ λύκους ξενικούς. αὐτίκα δὲ τὸ μίσχιον τοῦ κώμου τοῖς ἡμετέροις ἐφάνη, θυμυδρὸν μὲν ἔτι καὶ ἀχρεῖον ἀθρόων ἀπολομένων. ἔπειτα ἠκολούθησε τὰ περὶ Ἀκυληίαν γενόμενα, καὶ ἡ ἀνδρικὴ τῆς πόλεως σκέψις ἄλωσιν. ὁθὲν, ὡς τὸ ἀποδεδειγμένον τῷ θελφικῷ σκηνῷ ἀπολογίαν, καὶ τὸ δὲ Κροίσῳ χρησμῷ ψυχρῶς παρῆκε, νέκυν μὲν γὰρ προσπεῖν τὸν ἡττον, μὴ μέντοι δηλῶσαι Ῥωμαίων, ἢ τῶν πολεμίων. ἤδη δὲ [1] πολλῶν ἐπιρρεόντων, καὶ ἡ πόλεως αὐτῶν θλιβομένης ὑπὸ τῶν πλήθους τὸ ἐπὶ τὸ χρησιμώτερον ἀφικνεῖσθαι, καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἀφορμὴ μὴ ἰσχύσης, ἐπινοεῖ τοῖς ἐυκπεσοῦσι καλλίμορος χρησμός. λαμβάνων γὰρ τὰ βιβλία, ἐπεκοιμᾶτο ὡς ἔφασκεν αὐτοῖς, καὶ ὡς ὅταν δὲ δὴ δὲ ἡσυχίαν ἀπεκρίνετο. ἐμέντοι σαφεῖς τοὺς πολλοὺς, ἀλλὰ καὶ ἀμφιβόλους, καὶ τετραγυμένους. καὶ μόλιστα εἴ ποτε ἡσσοῖτο ἀνεργάσασθαι τὸ βιβλίον, κατεσφραγισμένον. ἐ γὰρ [2] παρακινδυνεύων τὸ ὑπαλλὸν ἄλλως ὑπέγραφε, χρεωμοῖς πρέπον καὶ τοιοῦτον οἰόμενον. καὶ ἦσαν τινες ἐξηγηταὶ ἐπὶ τούτῳ καθήμενοι, καὶ μισθὸς οὐκ ὀλίγος ἐπέκειτο δὲ δὲ τοῖς τοιούτοις χρησμοῖς ὑπολαμβανόντων ἐπὶ τὴν ἐξηγησιν, ἐ μόλυσθαι αὐτῶν. καὶ τοῦτο αὐτῶν τὸ ἔργον ὑπεμισθοῦτο δῶ. ἐπῆλθε γὰρ οἱ ἐξηγηταὶ τῷ

His factis ut præscripserat, leones cùm in regiones hostium enatassent, barbari tanquam canes, peregrinosve lupos, fustibus confecerunt. Tum protinus nostrorum magna strages est edita, viginti fermè millibus simul extinctis. Deinde secuta sunt ea quæ in Aquileia contigerunt, quum parum abfuit quin illa urbs caperetur. At is ad id quod evenerat Delphicam illam defensionem, Crœsoque redditum oraculum, frigidè detorsit: dicens deum quidem prædixisse victoriam, haud tamen explicuisse, utrum Romanorum esset futura, an hostium. Tandem cùm jam plurimi confluerent, premereturque civitas eorum multitudine qui ad oraculum ventitabant, neque suppeditandis rebus ad victum necessariis sufficeret, oraculi genus comminiscitur, quod nocturnum appellabatur. Siquidem acceptis libellis indormire se ajebat, & tanquam divinitus in somnio edoctus respondebat: nihil certi tamen, sed ambiguè plerumque ac confusim, maximè siquem libellum accuratiùs obsignatum conspexisset. Nam citra resignandi periculum, quicquid temerè in mentem veniisset, subscribebat: ratus & hoc ipsum convenire oraculis. Erant autem ad id nonnulli constituti interpretes, qui mercedem non exiguam colligebant ab iis qui hujusmodi capiebant oracula, ut ea enarrarent, explicarentque. Atque hoc illorum munus erat conductitium. Nam interpretum quisque talentum Atticum pendebat Ale-

[1] Πολλῶν ἐπιῤῥεόντων] Cod. Anglic. πολλῶν ἐπὶ ἐπολλῦ πιεῤῥόντων. Bourd.
[2] Παρακινδυνεύων τὸ ὑπαλλὸν] Angl. Cod. παρακίνδυνον τὸ ἰδιθλον. Idem.

Ἀλεξάνδρῳ, πάλαι μὲν Ἀττικὴν ἱκάτευες. σὺ οὖν ἦ, μήτε ἐρωμένου τινὸς, μήτε πεμφθέντος, ἀλλ' ὑδὲ ὅλως ὄντος, ἐχρησμῴδεῖ ὡσὲ ἔκπληξιν τῶν ἀνοήτων, οἷον καὶ τοῦτο,

Δίζεαι ἥτις σὴν ἄλοχον μέλλει παγχρυσέην λεκτροῖς,
Καλλιπρόσωπον ὑπὲρ λευκὴν [1] σκελάγ κ' ὄθμα,
Δῆλος ἀρχεγόνοιο, τῷ, δὴ σύ γε πάντα πεπόνθας.
Σπεῦσον γὰρ σημεῖον. ὅδ' αὖθις σὴν πυρφόρον εἶδεν,
Ἀντίδοπον τοῦτον ὕβρεως ἰδίας λαπάρην.
Ἀλλ' ἐπὶ σοὶ δὴ φάρμακ' ἀπ' αὐτῶν λυγρὰ τέτυκται,
Ὡς μήτ' εἰσαίοις, μήτ' εἰσοράοις ἃ πάσχεις.
Εὑρήσεις γὰρ οὗτον ὑπὸ σὴν λέχος ἀγχόθι τοῖχον,
Πρὸς κεφαλῆς, καὶ σὴν θρεπτὸν παῖδα φύσαντ Καλυψώ.

Τίς οὖν ἂν Δημόκριτος διαπεμφθείς, ἀκούσας ὀνόματα, καὶ τόπους ἀκριβῶς; εἶτα μετ' ὀλίγον κατέπλευσεν ἂν, συνεὶς τὴν ἐπίνοιαν αὐτῶν. ἀλλὰ καὶ βαρβάρους πολλάκις ἔρχεσθαι, εἴ τις τῇ πατρίδι ἐρωτῴη φωνῇ συρεῖ, ἢ κιλικὶ, ἢ βαβυλῶνος ἐξουσίαν πολὺς ἐπιδημοῦντας ὁμογενεῖς τοῖς ἐρωτῶσι. Διὰ τοῦτο καὶ πολὺς ὁ μίσθος χρόνος ὢν τοῦ τὰ δόντας τῶν βιβλίων, καὶ τῆς χρησμῳδίας, ὡς ὁ τοιοῦτος κατὰ σχολὴν [2] λύσαιτο τὰ οἱ χρησμοὶ ἀσφαλῶς, καὶ διέξοδον οἱ ἑρμηνεύσαι δυνάμενοι ἔσχεν, οἷον καὶ

Alexandro. Nonnunquam etiam cùm neque consuleret, neque missus esset quispiam, imò cùm neque esset hujusmodi quippiam, oraculum edebat ut stultos homines obstupefaceret, quale illud,

Illum quare, tua qui clam te scandit apud te
Conjugis in thalamum, vultumque oculisque decora.
Primigenum, cui tu credebas omnia, vernam.
Ejus enim florem libasti, hoc dedecus ille
Nunc tibi compensans, cum conjuge dormit herili.
Verùm, quid faciant, ne audire, & cernere possis,
Illi lethiferum tibi adornavêre venenum.
Invenies que tuo sub lecto, tum prope murum,
Ad caput: est illis tua conscia serva Calypso.

Quis Democritus auditis accuratè nominibus & locis, non commotus fuisset? Verùm cognita eorum arte, illicò despuisset. Quinetiam barbaris non rarò respondit, siquis patria lingua, puta Syriacè vel Gallicè scisciteretur, quoties difficile erat invenire conterraneos eorum qui rogationem proposuissent. Proinde multum temporis intercedebat inter libelli donationem, & oraculi redditionem, quo videlicet interim per ocium posset & tutò solvere libellos, & nanciscì qui cuncta possent interpretari. Quale

1 Σκελάγ κ' ὄθμα] Verbum σκαλὰξ alibi, credo, non invenitur. Ideo credo id fuisse deterioris notæ, ut sæpe obscœna verba à sola viliore plebe usurpantur. Forte fuit Paphlagonicum & Abonitichitis solis familiare: videtur καὶ τῶ ἄχρι ἐκ σκαλάξιον deduci. *Palm.*

2 Λύσαιτο] Angl. διάλυσιν. Bourd.

ἀ τῷ Σκύθῃ δοθεὶς χρησμὸς ἦν. [1] Μόρφι ἐβάργυλις εἰς σκιλὼ χνίγχμερφγκ λείψῃ φάος. [2] ἄλλως πάλιν ἔτε παρῆλ, ἔτε ὅλως πῃ ὄψῃ, ἔφη ἀνὴρ μάντις. ἀπαφίρεν ὀπίσω. ὁ γὰρ πέμψας σε, πύθηται νῦν δ' γείτονος Διοκλέους τήμερον, ληστὰς συνειλήφασιν Μάγνον, καὶ Κέλερος, καὶ Βυβάλον. εἰ δὲ μὴ ἤδη δέδενται ληφθέντες. ὁλίγους δὲ καὶ τοὺς ἐμοὶ δοθέντας ἄνεσον. ἐρωμένῳ γάρ μοι οἱ φαλακρός ἐστιν Ἀλέξανδρος, καὶ κωλασιαμηναμένῳ ἐπείρασε, καὶ συφαιῶς, νυνὶ δὲ φερτὸν χρησμὸς νυκτερησίου, Σαβαρδαλάχου Μάλαχ Ἄττις ἄλλος ἦν. καὶ πάλιν ἐμοὶ ἐρωμένῳ σὺ δύο βιβλίοις ἀμφορέοις τὸν αὐτὸν ἐρώτησιν, πόθεν ἦν Ὅμηρος ὁ ποιητής, ἐπ' ἄλλα καὶ ἄλλα ὀνόμασιν, τῷ ἐπέρᾳ μὲ, νυνὶ δὲ ἐξαπατηθεὶς νῦν δ' ἐμοῦ νεανίσκου. ἐρωτηθεὶς γὰρ ἐφ' ὅ, τι ἦκε, διερωτᾶσαι ἔφη αὐτὸν τοῦ ὁδοῦ πάλιν·

Κυτμίδι σε χρίεσθαι κέλομαι, δροσίλω τόκε Λητῶς.

Τῷ δ' ἐπέρᾳ, ἐπειδὴ καὶ τοῦτο [3] ἠκηκόει, ὡς ἐρωμένῳ δὲ πέμψαντι, εἴτε μοι πάλιν εἰς Ἰταλίαν, εἴτε πεζοπορῆσαι λῷον, ἀπεκρίνατο εὐθὺς αὐτοῦ τὸ Ὅμηρον,

Μὴ σύ γε πάλαμάσθαι, πεζὴν δ' ἦκεν ἐπ' οἴμου ἰέναι.

Πολλὰ γὰρ τοιαῦτα καὶ αὐτὸς ἐπιQuale fuit hoc oraculum Scythæ cuidam redditum: Morphi ebargulis in umbram chnenchicranc, relinquet lucem. Aliàs rursum cùm nec adesset quispiam, nec omnino tale quid esset, citra carmen elocutus est. Redito unde venisti. Nam qui te misit, à vicino Diocle hodie est interemptus, cùm Magnus, Celer, & Bubalus latrones advenissent, qui comprehensi jam detinentur in vinculis. Nunc etiam accipe pauca quædam quæ mihi ipse respondit. Cùm sciscitarer esset-ne calvus Alexander: & libellos accuratè & palam obsignassem: responsum nocturnum subscribitur, Sarbardalachi Malach Attis alter erat. Rursum cùm diversis libellis eandem rogationem proposuissem, Cujas esset poëta Homerus, idque alio atque alio nomine, alteri quidem subscripsit, à puero meo deceptus, qui interrogatus quorsum venisset, ut remedium, inquit, petam, adversus lateris dolorem:

Cytmide te jubeo, & Latona rore perungi.

Alteri verò, quoniam à me missum consultorem audiverat sciscitantem, utrum mihi in Italiam navi, an pedibus contendere satius esset, respondit, nihil quidem quod ad Homerum attineret,

Carpe viam pedibus, rate ne sulcaveris undas.

Multa id genus adversus ipsum sum

[1] Μόρφι] Angl. C. sic habet hanc barbariem, sive, ut ipse alibi dixit ἀσαφῆ ἐ ἄσημα.

Μορφοῦ βαργύλω ἰχὶ ἀγχνέχψ φάος δι. Bourd.

[2] Ἄλλως] Ὅλως Angl. ἄλλως. Idem.

[3] Ἠκηκόει] Post hanc vocem sic legitur in Angl. Cod. ἐρωμένῳ τοῦτον ἐ πλουσίου τος. Idem.

[1] Ρ'φ-

μηχανησάμενον αὐτῷ, οἷον δὴ καὶ τοῦτο μίαν ἐρώτησιν ἐπερωτήσας, ἐπιγράψας τῇ βιβλίῳ καὶ τὸ ἔθνος, δραχμὰς ὀκτὼ χρησμοῖ ὀκτὼ, ψευσαμένους τὸν ὀνόματα, καὶ τὰς ὀκτὼ δραχμάς, καὶ τὸ γεγονὸς ἐπὶ τοῖς τοιούτοις πέμψας. ὁδὶ, πεισθεὶς τῇ ἀπατεμπτῇ δὴ μισθῷ, καὶ τῇ ἐπιγραφῇ δὴ βιβλίου, ὡς μίαν ἐρωτήσειν, ἣν ὃ αὐτὸς, πρὶν ἀλῶναι τὴν μαγγανείαν Ἀλέξανδρον, ὀκτὼ μοι χρησμοὺς ἔπεμψεν, ὅτι γῆς φασιν, ὅτι οὐρανοῦ ἀπτόμενος, ἀνοήτους ὄντας, καὶ δυστοήτους ἅπαντας. ὡς ὕστερον ἀνεδόμην, καὶ ὅτι Ρουτιλιανοῦ ἐμὲ ἀπέτρεπον δὴ γάμου, καὶ δὴ πάνυ ὡφελεῖσθαι ταῖς δὴ χρησμῳδίαις ἐλπίσαντα, ἐμοὶ ὡς τὸ εἰκὸς, καὶ ἔχθιστον ἤδη. καί ποτε ἐπὶ ἐμὲ ἐσκώπτετο τῷ Ρουτιλιανῷ, ἔφη,

Nuptiali sævis gaudet scortis, spurcoque cubili.

Καὶ ὅλως, ἤχθιστος εἰκότως ἦν ἐγώ. κἀπειδὴ εἰσῆλθον με εἰς τὴν πόλιν ἤδεσθη, καὶ ἔμαθεν ὡς οἰκεῖον εἶναι ὁ Λυκιανὸς, ἐπηγόμην ὃν καὶ στρατιώτας δύο, λογχοφόρον, καὶ κοντοφόρον ὡσὰν δὴ ἡγεμόνα τῆς Καππαδοκίας, φίλα τοτε ὄντα λαῶν, ὡς με ἀπαντήσεσθαι μέχρι τῆς Γαλατίας, αὐτίκα μεταγνόντες δεξιῶς πάνυ, καὶ μὴ πολλῆς φιλοφροσύνης. ἐλθὼν ὃ ἐγὼ, καὶ καλούμενος πολλὰς εἰς αὐτὸν. συνεπηγόμην ὃ καὶ τὰς στρατιώτας τύχῃ τινὶ ἀγαθῇ. καὶ ὁ μὲν, προὔτεινέ μοι κύστιν τῇ δεξιᾷ, ὥσπερ εἰώθεσιν οἱ πολλοῖς. ἐγὼ ὃ ὡσφρυς ὡς φιλήσων, δήγματι χρησάμενος πάνυ μικρῷ δεῖν χωλὴν αὐτὴν ἐποίησα τὴν χεῖρα. οἱ μὲν δὴ παρόντες, ἄγχειν με, καὶ πιέειν ἐσὰν machinatus, quale & illud, quum propositâ unica interrogatione, pro more inscripsi libro, cujusdam rogationes octo, nomen aliquod ementitus, missis octo drachmis, quodque ad eas præterea accedit. Sed hic persuasus missâ mercede, & libri inscriptione, ad rogationem unam, quæ hæc erat quando deprehendendus esset impostor Alexander, octo misit oracula, quæ neque cœlum, quod ajunt, neque terram attingerent, verùm insulsa, & difficilia intellectu omnia essent. Quod cùm postea persensisset, præterea me Rutillianum à matrimonio dehortari conatum esse, & suasisse ne suas spes in divinatione prorsus reponeret: odio me prosequebatur, ut par erat, sibique acerrimum hostem judicabat. Et Rutilliano de me aliquando percontanti, respondit,

Noctivagis gaudet scortis, spurcoque cubili.

In summa, jure me invisissimum habebat. Proinde cum me in oppidum advenisse sensisset, illumque Lucianum esse cognovisset (adduxeram autem milites duos, alterum lancea, alterum conto armatum, quos à Cappadociæ præside mihi tum amico acceperam, quo me ad mare usque deducerent) accersit illicò, comiter admodum, magnaque cum humanitate. Ego cùm advenissem, complures apud illum reperio. Porrò mecum etiam milites, quod bene vertit, adduxeram. Tum ille manum mihi porrigit osculandam, ut vulgo consueverat. Ego admotus, tanquam osculum daturus, acri morsu corripio, ita ut parum abfuerit, quin mancam illi manum reddiderim. Itaque qui aderant, strangulare me, & cædere conati sunt,

ἀπειρῶντο, ὡς ἱερόσυλον. κ) σφᾶς τρόπον τινὰ ἀγανακτήσαντος ὅτι Ἀλέξανδρον αὐτὸν, ἀλλὰ μὴ τὸν προφήτην προσεῖπον. ὁ δ', πάνυ ἡσυχαίως καρτερήσας, καταπαύει τι αὐτοὺς, καὶ ὑπισχνεῖτο πλοῦν μὲ ῥᾳδίως διαπρᾶξειν, καὶ δείξειν τῷ Γλύκωνι ἥρωά τινα, ὃν κ) τοὺς πάνυ πλουσιωτάτους, φίλους ἀπεργάζεται. καὶ μεταξὺ μὲν ἅπαντας, ἐδημοκοπεῖτο πρὸς με, λέγων πάνυ μοι εὐδόκει κ) τὰ ὑπ' ἐμοῦ Ῥουτιλλιανῷ συμβουλεύματα· κ) τί πάθοιμι, ταῦτά με εἰρώτα, δυνάμενον ὑπ' ἐμοῦ ἐπὶ μέγα προκόπτειν παρ' αὐτῷ. κἀγὼ ἀσμένως ἤδη ἐδεχόμην τὴν φιλοφροσύνην ταύτην, ὁρῶν οἱ κινδύνου καθεστῶτος. καὶ μετ' ὀλίγον προσῆλθον φίλως ὑποδεχομένῳ. κ) τοῦτο μεταξὺ διαύλου τοῖς ὁρῶσιν ἔδοξεν, ὅτι μοι [1] ῥᾳδίως γιγομένης μεταβολῆς. εὐθὺς δή με ὑπολύειν προσῆκτο, ξένια, καὶ δῶρα πολλὰ πέμψας, μόνῳ γέ σοι τῷ Ξενοφῶντι ἔτυχον ἐπιδημοῦντι, τὸν πατέρα, κ) τοὺς ἐμοὺς εἰς Ἄμαστριν προπεμπομένους, ὑπεδεξάμην καὶ ἀναβιβάσας, καὶ πλοῖον αὐτοῖς παρέχειν, κ) ἐφίστας τοὺς ἀπάξοντας. κἀγὼ μὲν ὡμίλουν ἁπλῶς τι εἶναι, κ) δεξιόν. ἐπεὶ δ' κατὰ μέσον τὸν πόντον ἐγιγόμεθα, δακρύοντα ὁρῶν τὸν κυβερνήτην, κ) τοῖς ναύταις τι ἀνταλλάττοντα, οὐκ ἀγαθὸν εἶχον τῷ τὰ μελλόντα τὰς ἐλπίδας. ἦν δ' αὐτοῖς ἐπεταλμένον ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἀγομένης, ῥίψαι ἡμᾶς εἰς τὴν θάλασσαν. ὅπως εἰ ἐγεγένητο ῥᾳδίως αὐτῷ ἐπεποιήκειτο πρὸς ἐμέ. ἀλλὰ δακρύσαντα ἐκεῖνον, ἔπεισε κ) τοὺς συναύτας μηδὲν δεινὸν ἡμᾶς ἐργάσασθαι.

sunt, ut sacrilegum: priùs etiam indignati, quòd Alexandrum illum, non autem prophetam, compellassem. Sed id oppidò quàm generosè ferens, compescebat ipsos, meque placidum facilè redditurum pollicebatur, virtutemque Glyconis ostensurum, qui sæviſſimorum etiam hominum amicitiam sibi conciliat. Moxque ablegatis omnibus, mecum expostulavit, asserens se scire quæ Rutilliano suasissem: ecquid me læsisset ut ista in se facerem, cùm sua opera possem apud illum magnas ad res promoveri. Quam equidem humanitatem accipiebam libenter, perspiciens quo in periculo constitutus essem: & paulo post factus illi amicus prodivi. Neque iis qui videbant, res ea parum stupenda videbatur, quòd tam facilè fuissem commutatus. Postea cùm navi discedere statuissem, missis xeniis, donisque multis (solus autem cum Xenophonte eram, patre cum reliquis meis in Amastrim præmisso) pollicetur & navim præbiturum sese, & remiges qui nos aveherent. Quod quidem animo simplici, atque officiosè fieri censebam. Sed ubi jam in medio mari essemus, videremque lachrymantem gubernatorem, & nautis nescio quid contradicentem, non bene de rerum mearum eventu sperare cœpi. Erat autem ipsis ab Alexandro mandatum, ut in altum provecti, nos in mare præcipites darent. Quod si factum fuisset, facilè quod mecum gerebat bellum confecisset. Sed is qui lachrymabatur, connautas flexit, nequid in nos gravius patrarent. Et

1 Ῥᾳδίως] Flor. Col. ῥᾳδία γιγομένη μὲν ἡ μεταβολή. Bourd.

1 In

καὶ οὕτως ἐμὲ εἶφη, ἔτη ἑξήκοντα ὡς ὁρᾷς ἀνεπίληπτον βίον, καὶ ὅσον ἀνθρωπικῶς, οὐκ ἂν βουλοίμην ἐν τούτῳ τῷ ἡλικίας καὶ γυναῖκα, καὶ παῖδα ἔχων, μιαίνειν φόνου τὰς χεῖρας, δηλῶν ἐφ' ἅπερ ἡμᾶς ἀνειλήφει, καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου ἀνατεταγμένα. καταλέγομεν ἡμεῖς τοὺς Αἰγιαλούς, ὧν καὶ ὁ καλὸς Ὅμηρος μέμνηται. ὀπίσω ἀπήλαυνεν. ἔνθα ἐγὼ ἀνθρώπους δύρων Βοσπορανούς τινας πρέσβεις, παρὰ Εὐπάτορος τοῦ βασιλέως εἰς τὴν Βιθυνίαν ἀποίχεσθαι ἐπὶ κομιδῇ τῆς ἐπετείου συντάξεως, καὶ διηγησάμενοι αὐτοῖς τὰ περὶ αὐτῶν καὶ ἡμᾶς κίνδυνον, καὶ δεξιῶς αὐτῶν τυχόν, ἀναλαβόντες εἰς τὸ πλοῖον, ἐμβιβάζομεν εἰς τὴν Ἄμαστριν, ἔνθα τοσοῦτον ἐλθὼν ἀπεφαινόμην. τοιοῦτόν τε αὐτοὺς ἐπιχορυσόμενον αὐτῷ, καὶ πάντα καλὰ ἀκούειν, ἀμύνασθαι βουλόμενον, καὶ ὡς τάχιστα ἐπιβουλὴν ἤδη μισῶν αὐτὸν, καὶ ἴχνος ἡγούμενον ἀφ' τὴν τοῦ τοίχου μιαιφονίαν, καὶ ὡς τὴν κατηγορίαν ὡρμημένην, πολλὰς συναγωνιστὰς ἔχων, καὶ μάλιστα τοὺς ἀπὸ Τιμοκράτους τοῦ Ἡρακλεώτου φιλοσόφους. ἀλλ' ὁ τότε ἡγούμενος Βιθυνίας. καὶ τοῦ Πόντου, αὐτὸς ἐπῆλθε, μετανοοῦντας ἱκετεύων, καὶ ἀντιβολῶν παύσασθαι. ἀφῆκε γὰρ τὴν ὡς Ῥουτιλιανὸν σύνοδον, μὴ ἂν δύνασθαι καὶ εἰ φανερῶς λάβοι ἀδικοῦντα, κολάσαι αὐτόν. ὅτου μὲν ἀνεκόπην τῆς ὀργῆς, καὶ ἀνεπαυόμην, οὐκ εὐθέως ἡσυχάζομεν, ἐφ' ὅτου δίκης ἀφ-

Et sic me est alloquutus. Annos natus, ut vides, sexaginta, cùm anteactam vitam inculpatè, & piè exegerim, nolim in ætate tam grandi, præsertim cùm uxorem & liberos habeam, homicidio manus inquinare: indicans videlicet, cujus rei gratia nos suscepisset, quæque sibi mandasset Alexander. Expositis autem nobis [1] in Ægialos, quorum etiam egregius Homerus meminit, iter relegit. Ibi fortè nactus præternavigantes legatos quosdam Bosporanos, Eupatoris regis nomine in Bithyniam proficiscentes, ut tributum annuum deportarent, periculum quod me circunsteterat narravi: tum sese commodos & faciles præbuerunt: quorum in navim receptus, incolumis in Amastrim perveni, postquam parum abfuisset quin periissent. Exinde adversus eum arma sumebam, omnemque movebam funem, quò hominem ulciscerer, quem jam ante structas insidias oderam, proque summo hoste ducebam, propter morum impietatem. Iamque ad accusationem intenderam animum, non paucis mecum facientibus, & maximè qui erant ex Timocratis Heracleotæ schola philosophi. Verùm qui tum Bithyniæ Pontoque præsidebat nos cohibuit, pene supplicans & obsecrans ut desisteremus. Etenim ob necessitudinem quæ sibi cum Rutilliano intercederet, nequaquam posse supplicio afficere, nec si manifesto in crimine deprehendisset. Atque ita quidem ab iracundia destiti, meque repressi, rem æquam, apud judicem hoc modo af-

1 *In Ægialos*] Ægialeus Phoronei, seu, ut alii volunt, Inachi filius fuit, cui Apis, cùm in Ægyptum trajiceret, regnum Argivorum reliquit. Ab eo Ægialea cognominata fuit quæ postea à Pelope Peloponnesos dicta est. *Cogn.*

κεμένῳ. οὐκοῦν ἦ πῶς ἐ μέγα ἐν τοῖς ἄλλοις τὸ τόλμημα τοῦ Ἀλεξάνδρου, τὸ αὐτήσαι ἀφ' ἑαυτοῦ μετονομασθῆναι τὸ Ἀβώνου τεῖχος, καὶ Γλυκωνόπολιν κληθῆναι, καὶ νόμισμα κοινὸν ἐγκεχαραγμένον, τῇ μὲν, τοῦ Γλύκωνος, τῇ δ' ἑτέρᾳ, Ἀλεξάνδρου, σύμμικτά τε τοῦ πάππου Ἀσκληπιοῦ, καὶ τοῦ ἵππου ἐκείνου τοῦ παχυμήτορος τοῦ Περσέως ἔχοντα; ὡσεισπαίσας δ' ἀφ' ἑαυτοῦ, ὅτι ἔμελλε χρησμὸν ἐρεῖν ἑαυτῷ, ὅτι ἔτη μὲν πεντήκοντα, καὶ ἑκατὸν, εἰ τι κεραυνοῦ βληθείη, ἀπολαύειν, οἰκτίστῳ τέλει, μηδὲ ἑβδομήκοντα ἔτη γεγονώς, ἀπόλλυται, ὡς Ποδαλειρίου υἱὸς ἀφεστηκὼς τὸ πόδα μέχρι τοῦ βουβῶνος, καὶ σκωλήκων ζέοντας, ὅτε τοῦ μὲν ἐφωράθη φαλακρὸς ὤν, παρέχων τοῖς ἰατροῖς ἐπιορέχειν αὐτοῦ τῷ κεφαλῷ ἀφ' οὗ τὸν ὀδόντα, ὃ δὴ ἂν ποιῆσαι ἐδύνατο, μὴ ἀχθῆναι φενάκης ἀφῃρημένης. τοιοῦτο τέλος ἦν Ἀλεξάνδρου τραγῳδίας. καὶ αὕτη ἦν πάντως φήμη τοῦ ἡ κεφαλὴ ἐμφύεσθαι, ὡς εἰκάζειν ὡσεισπαίσας τινὸς τὸ τοιοῦτο, εἰ καὶ κατὰ τύχην συνέβη. ἔδει δὲ καὶ τὸ ἐπιτάφιον αὐτῷ ἄξιον γενέσθαι τοῦ βίου, καὶ ἀγῶνα τινὰ συστῆσαι ὑπὲρ τοῦ χρησμοῦ συνωμοτῶν, καὶ μάντεων, ὅσοι κορυφαῖοι ἦσαν, ἀνελθόντων ἐπὶ Λβιτηνοῦ τὸν Ῥωμαϊκὸν; τίνα χρὴ ὡσεκλῆναι αὐτῶν, καὶ Λβδέραν τὸ μαντεῖον, καὶ στεφανωθῆναι τῇ ἱερᾷ σπείρᾳ, ὡσφηκίᾳ στεμμάτι. ὧν δὲ οὐ καὶ αὐτὸς καὶ Παῖτος ἰατρὸς τοῦ τέχνου, πολιώτης ὤν, ὅτε ἰατρὸς πρέπων ἦν, ὅτε πολιὸς ἀνδρὶ τοιούτῳ πρέπων. ἀλλ' ὁ ἀγωνοθέτης Ῥωμαῖος, ἀστεφάνωτος αὐ-

affectum, aggredi non ausus. Sed quid? annon & hoc inter alia facinus audax Alexandri: à principe Romano postulare, ut Aboni murus, commutato vocabulo Ionopolis appellaretur, utque numisma novum signaretur, altera quidem ex parte, Glyconis imagine, altera verò Alexandri, qui insignia avi Æsculapii, & Persei, unde maternum genus ducebat, falcem teneret? Cæterùm cum edito oracuło de se prædixisset, fatis decretum esse ut annos centum & quinquaginta viveret, dehinc fulmine ictus moreretur: interitu maximè miserando, nondum septuaginta natus annos, interiit, videlicet (uti conveniebat Podalirii filio) pede ad inguen usque putrefacto, & vermibus scatens. Quo tempore etiam deprehensum est, quòd esset calvus, cùm medicis caput humectandum præberet, ad mitigandum cruciatum: quod haudquaquam, nisi detracto galericulo, facere potuissent. Hunc habuit exitum Alexandri tragœdia, atque hæc fuit totius fabulæ catastrophe: ut videri possit providentia quadam res esse gesta, quanquam casu sic evenit. Restabat illud, ut & epitaphium vita acta dignum illi fieret: nec non certamen aliquod statueretur, ut qui oraculo conjurarant, & quotquot insignes impostores erant, sese ad Rutillianum arbitrum conferrent, à quo pronunciaretur quis esset præferendus ad successionem oraculi suscipiendam, quis sacerdotali, propheticaque corona redimiendus. Inter hos erat Pætus, professione medicus, jam canus, qui ista nec medico, nec homini cano decora faciebat. At certaminis arbiter Rutillianus, eos demisit incoro-

na-

πρὸς ἀπέπεμψεν αὐτὸ, τῷ σοφῷ πιπίαν φυλάττων μὴ τῷ συνῦσθεν ἀπαλλαγήν. τοιαῦτα ὦ φιλότης, ὀλίγα ἐκ πολλῶν ἐδείγματος ἕνεκα γράψαι ἠξίωσα, καὶ σοὶ μὲν χαριζόμενος, ἀνδρὶ ἑταίρῳ, καὶ φίλῳ, καὶ ὃν ἐγὼ πάντων μάλιστα θαυμάσας ἔχω, ἐπί τε σοφίᾳ, καὶ τῷ σεμνῷ ἀληθείας ἔρωτι, καὶ τρόπων πραότητι, καὶ ἐπιεικείᾳ, καὶ μελήτῃ βίου, καὶ δεξιότητι πρὸς τὰς συνουσίας. τὸ τελέον δ', ὅπως καὶ σοὶ ἥδιον, Ἐπικύρῳ [1] τιμαρῶν, ἀνδρὶ ὡς ἀληθῶς ἱερῷ, καὶ θεσπεσίῳ τὴν φύσιν, καὶ μόνῳ μετ' ἀληθείας τὸ καλὸν ἐγνωκότι, καὶ ξυνδεδεκότι, καὶ ἐλεύθερωτῆ τε ὁμιλεσαίντων αὐτῷ χρωμένῳ. οἶμαι δ' ὅτι καὶ τῖς ἐντυχὼν, χρήσιμόν τι ἔχειν δόξει ἡ γραφή. τὰ μὲν, διεξελέγχουσα, τὰ δ', ἐν τοῖς τε δὴ φρονίντων γνώμοις βεβαιοῦσα.

natos, ipsi sibi divinationem servans, postquam hinc demigrasset. Hæc amice, ex multis pauca, exempli gratia scribenda putavi, ut tibi gratificarer, viro familiari & amico, & quem ego omnium maximè suspicio, & propter sapientiam, veritatisque studium, morumque mansuetudinem & moderationem, atque ob vitæ tranquillitatem, & erga familiares humanitatem tuam. Tum etiam, quòd tibi fuerit jucundius, ut Epicurum ulciscerer, virum verè sacrum, ingenioque divino, quique solus quæ verè sunt honesta noverit, & tradiderit, liberosque reddiderit eos, qui secum haberent consuetudinem. Denique arbitror fore ut iis qui legerint, nonnihil utilitatis afferre hic libellus videatur: dum quædam redarguit: quædam in mentibus eorum qui bene sentiunt, stabilit.

1 Τιμωρῶν] Angl. βοηθῶν. Bourd.

ΠΕΡΙ ΟΡΧΗΣΕΩΣ. | DE SALTATIONE.

ARGVMENTVM.

Defendit hac Oratione saltandi artem Lucianus, contra Cratonem quendam, à quo studium ejus rei reprehendebatur, ut effœminatum ac molle, ac viro, præsertim philosopho indignum. Colligit autem honestatem ac dignitatem artis, Primùm ab antiquitate, multis ac variis exemplis ostendens, quantum in usu saltandi studium veteribus fuerit, & quantopere eo omnes propè gentes jam inde ab initio delectata sint, quibus item laudibus eam artem cum poëta tum alii quidam celebrarint. Confutata interim tragœdia, Comœdiaque præstantia, quarum certamina atque actiones Crato saltationibus anteposuerat. Deinde & præstantiam artis à difficultate commendat, docens multarum ac variarum rerum peritum, multisque tum ingenii tum corporis dotibus saltatorem præditum

esse

esse oportere. Inter quæ & effectum ac vim artis prosequitur, docens non oblectare tantùm eam, verùm & corporis agilitatem quandam decentem atque utilem inde comparari, roburque & vires augeri. Deinde & animi quandam sapientiam ac mores hominum formari. Idque exemplis tum philosophorum, tum barbarorum quorundam amplificat. Postremò & vitia saltatorum aliquot recenset, & præcipuè quantum noceat, ut aliàs, ita vel in primis in hac arte Cacozelia seu nimia affectatio, exemplis docet, quæ res & ipsa ad difficultatem artis confirmandam pertinet. Exordium ab occasione sumitur. A quo mox Cratonis reprehensio sequitur, qui studium hujus rei in Luciano reprehendit, à persona qualitate & modo rei, addita etiam amplificatione quadam à collatione, quam antequam ad rem accedit, Lucianus, ab inæqualitate refutat, ipsumque Cratonem indignè & absurdè facere ostendit, qui rem nec visam, nec cognitam, temerè reprehendat. Atque ita ad argumentum, illo auscultandi operam pollicente, descendit.

ΛΥΚΙΝΟΣ.

Ἐπὶ τοίνυν ὦ Κρέτων, δεινήν τινα ταύτην κατηγορίαν σὺ πολλὴ οἶμαι παρεσκευασμένος κατηγόρησας, ὀρχησταῖν τε, καὶ αὖτις ὀρχηστικῆς, καὶ ὅσοι τῶν ἡμετέρων τῇ τοιαύτῃ θέᾳ, ὡς ἐπὶ φαύλῃ, καὶ γυναικείᾳ πράγματι μεγάλῃ σπουδὴν ποιούμενοι, ἄκαιρον ὅσον ἔοικε πράττομεν, καὶ ὡς λέληθας σαυτὸν ἔν μικρῷ [1] τῷ ἐν τῷ βίῳ ἀγαθῶν κατηγορῶν. καὶ συγγνώμην σοι, εἰ ἐξαρχῆς βίῳ αὐχμηρῷ συζῶν, καὶ μόνον τὸ [2] σκληρὸν, ἀγαθὸν ἡγούμενος, ὑπ' ἀπειρίας αὐτῶν τῆς κατηγορίας ἀξίαν εἶναι νενόμικας. Κρα. ἀτὰρ δίκαιος ὢν ὦ λῷστε, καὶ ταῦτα, παιδείᾳ σπουδαίᾳ, καὶ φιλοσοφίᾳ τὰ μέτρια ὁμιλήσας, ἀφθόνως ὦ Λυκῖνε ἔφυς τὰ βελτίω σπουδάζειν, καὶ τοῖς πα-

LVCIANVS.

Quandoquidem tu Crato, jam olim opinor acerba accusatione adornata, criminatus es saltationes, ipsamque saltandi artem, insuper & nos qui hujusmodi spectaculo gaudemus, ac si in re frivola & muliebri multum operæ ponamus, audi obsecro, quantum à recto aberraris, & ut per imprudentiam rem omnium in vita humana optimam accusaris. Sed danda tibi venia, si asperæ vitæ ab initio addictus, & solam austeritatem optimam ratus, eas præ imperitia dignas accusatione censuisti. Cra. Cùm vir sies, ô optime, idque liberalibus disciplinis innutritus, & in philosophiæ studiis mediocriter versatus, remisso rerum, ô Luciane, optimarum exercitio, & pri-

1 Τῶν ἐν τῷ βίῳ ἀγαθῶν κατηγορῶν] Ἀποστερῶν. Marc.

2 Σκληρὸν] Mordet Stoicum allusione ad generalem Stoicorum thesim. Beurd.

e Rég-

λαιοῖς σωμεῖναι, κάθησαι καταυλούμενον, ἡλυδρίαν ἄνδρωπον ὁρῶν, ἐθῆσι μαλακαῖς, καὶ ἄσμασιν ἀηδέσι συνεζευγμένον, καὶ μιμούμενον ἑρωπικὴ γύναια τῆ πάλαι, τὴς μοιχλοπίτας Φαίδρας, καὶ Παρθενόπας, καὶ Ῥοδόπας πάσας, καὶ τεῦπε πάντα ὑπὸ κρούμασι, καὶ περιτρόμασι, καὶ ποδῶν κτύπῳ καταγέλαστα ὡς ἀληθῶς πράγματα, καὶ ἧκιστα ἐλευθέρῳ ἀνδρὶ, καὶ οἵῳ σοι πρέποντα, ὥστε ἐγωγε πυθόμενον ὡς ἐπὶ τοιαύτῃ θέᾳ χολάζοις, οὐκ ἠδέσθην μόνον ὑπὲρ σοῦ, ἀλλὰ καὶ ἀνιάθην, εἰ Πλάτωνος, καὶ Χρυσίππου, καὶ Ἀριστοτέλους ἐκλαθόμενον, καθήσαι, τὰ ὅμοια πεπονθὼς τοῖς τὰ ἅπαντα περὶ κωμῳδίας. καὶ ταῦτα, μυρίων ἄλλων ἔντων ἀκροαμάτων, καὶ θεαμάτων σπουδαίων, εἰ τύχοιμι δεόμενος τῶν κυκλικῶν αὐλητῶν, καὶ τῶν κιθαρῳδῶν τὰ ἤθεσι πρεπόντων. καὶ μάλιστα τῶν σεμνῆς τραγῳδίας, καὶ τῆς φαιδροτάτης κωμῳδίας, ἃ ᾧδε ἐναρμόνια εἶναι φήσιν. πολλῆς δὲ ἂν ἡγοῦμαι σοι δεῖσθαι παρασκευῆς, εἰ βέλοι μὴ παντάπασιν ἐκπεσεῖν, καὶ τῶν σπουδαίων ἀγέλης ἐξελαθῆναι. καίτοι τό γε ἄμεινον ἐκεῖνό ἐστι οἶμαι, δεῆσαί τὸ πᾶν ἰάσασθαι, καὶ μηδὲ τὴν ἀρχὴν ὁμολογεῖν τι τοιοῦτον πεφυκέναι σοι. πρὸς δὴ τοῦτον, ὅρα ὅπως μὴ λάθῃς ἡμῖν ἐξ ἀνδρὸς ᾠδὴ πάλαι, Λυδή τις, ἢ Βάκχη γεγόμενον. ὅπερ εἰ σὺν ἂν ὄγκλημα εἴη μόνον, ἀλλὰ καὶ ἡμῶν, εἰ μή σε κατὰ τὴν Ὀδυσσέα δεῖ λωτοῦ λάθρα ἀποσπάσαντες, ἐπὶ τὰς συνήθεις ἀφετηρίδας ἐπανάξομεν, πρὶν λάθῃς πλέων ὑπὸ τῶν ἐν τῷ θεάτρῳ σειρήνων κατεχημένον. καίτοι ἐκεῖνο

prisorum commercio, sedes tibiæ modulis aurem præbens, & hominem effœminatum spectans, mollibus vestibus, & lascivis cantilenis sibi placentem, tum prisci sæculi mulierculas amatorias imitantem nempe libidinosissimas Phædras, & Parthenopas, & Rhodopas. Et hæc omnia cum citharæ pulsationibus, ejusque procacibus frequentamentis, & pedum strepitu, revera ridicula, nec ingenuum hominem, & qualis tu es, decentia. Quare quum ego certior sum factus te hujusmodi spectaculo vacare, non solùm me tui puduit, sed etiam acerbè tuli quòd tu Platonis, & Chrysippi, & Aristotelis oblitus, sedes eodem modo affectus quo quibus aures penna leniter fricantur. Maximè verò cum alia sint innumera gravia & seria quæ audiri, & spectari possint, siquis hæc requirat, nempe circumforanei tibicines, & qui ad citharam legibus consentanea canunt. Ac in primis gravis tragœdia, plenaque hilaritatis comœdia quæ spectaculis convenire putarunt. Itaque, ô generose, multa tibi defensione opus erit apud eruditos, si nolis omnino tecerni, & è virorum gravium grege expelli. Atqui istud mihi optimum factu videtur, ut his omnibus negatione mediaris, nec initio, te tale quid deliquisse, fatearis. In posterum verò vide, ne imprudens ex viro quem olim egisti, nobis Lyde, vel Bacchia fias. Quæ non modò tua, sed etiam nostra foret culpa, si non Vlyssis in morem à loto abstractum, ad consueta literarum studia te reduceremus, priusquam imprudens à Sirenibus in theatro excubantibus plenè occuperis. Verùm illæ quidem solis auri-

ὥσθ᾽ καρὲ ἀκούειν τῆ φωνῆ δυνάμην. ὥστε ἔδη σιωπήσομαί σοι. καὶ λέγε ὁπόσα ἐθέλοις, ὡς μὴ ἢ ἀκούοντός μου. Lucr. οὖν ἂ Κράτων. καὶ τοῦτο ἐδεόμην μάλιστα. ἔσῃ γὰρ κατ᾽ ὀλίγον εἰ λῆρος εἰναί σοι δόξῃ τὰ λεχθησόμενα. καὶ σκόπει γε ἐκεῖνο πάνυ ἀγωνιείσῃ μοι δοκεῖς ὡς εἰ νεώτερον τὸ τῆς ὀρχήσεως ἐπιτηδεύμα τοῦτό ἐστιν, ἐ ἢ [1] χθὲς, καὶ σοφὸν δεξάμενον, οἷον καὶ τὰς σοφωτέρας ἡμῶν, ἢ τὰς ἐκείνων ἀλλ᾽ εἶναι τὰληθέστατα ὀρχήσεως πέρι γενεαλογοῦντες, ἅμα τῇ σοφῇ γενέσθαι τὸ ὅλον φαῖεν ἂν σοι ἡ ὄρχησιν ἀναφῦναι, τῷ ἀρχαίῳ ἐκείνῳ ἔρωτι συναναφανέσαν. ἡ γὰρ χορεία τῶν ἀστέρων, καὶ ἡ τῶν ἀπλανῶν τῶν πλανήτων συμπλοκὴ, καὶ εὔρυθμος αὐτῶν κοινωνία, καὶ εὔτακτος ἁρμονία, τὸ σοφώτατόν ἐστι ὀρχήσεως δείγματά ἐστι. κατ᾽ ὀλίγον ἢ αὔξεσθαι μὴν, καὶ τὸ σοφὸν τὸ βέλτιον ἀεὶ προσδέχεσθαι τυγχάνουσα, νῦν ἔοικεν ἐς τὸ ἀκριβέστερον ἐκπεπαιδεῦσθαι, καὶ γεγυμνάσθαι ποικίλον τι, καὶ παναρμόνιον, καὶ πολύμυθον ἀγαθόν. σοφὸν δὲ φασι Ῥέαν ἡδεῖσθαι τῇ τέχνῃ, ὑφ᾽ Φρυξίᾳ μὲν, τοὺς Κορύβαντας, ὑπὸ Κρήτῃ δὲ, τοὺς Κουρῆτας ὀρχήσασθαι. καὶ ἐ τὰ μίτρια ἀναβεβῶσθαι τέχνης αὐτῶν. οἱ γὰρ σοφορχήμονοι, διεσώσαντο αὐτῇ τὸν Δία, ὥστε ἐ σῶσαι εἰκότως ἂν ὁ Ζεὺς ὀφείλειν ὁμολογεῖν αὐτοῖς, ὑπφυγὼν λῆ τοὺ αὐτῶν ὄρχησιν τοὺς πατρῴους ὀδόντας, ὑπ᾽ ὅπλοις δὲ αὐτῶν ἡ ὄρχησις ἦν, τὰ ξίφη μεθ᾽ ἡδονῆς κρατοῦντων σοφοὺς τοὺς ἀσπίδας, ἐ πηδῶντων ἴνθεον ἦν, ἐ [2] πολεμικόν.

præbere, cùm ſine cera res malas audire poſſim. Quare tibi ſilentium impertiam : dic verò quidquid libuerit, ac ſi nemo audiat. *Luc.* Rectè profectò, Craton: & hoc expetebam maximè. Nam brevi cognoſces an quæ dicentur, nugæ tibi ſint cenſendæ. Ac primùm quidem omnino ignorare mihi videris,non novam eſſe hanc artem Saltationis, nec heri, vel pridie natam, puta majorum noſtrorum, aut proavorum memoria. Sed qui quàm veriſſimè Saltationis ortum docuerunt, affirmant ſimul cum prima rerum univerſitatis generatione Saltationem ortam eſſe, & cum Amore vetuſtiſſimo illo Deo in lucem prodiiſſe. Etenim ipſâ ſyderum chorea, & ſtellarum errantium cum non errantibus conjunctio, earumque concinna communio, & conſtans harmonia, Saltationis illius primigeniæ ſunt indicia. Quæ paulatim incrementa capiens,& in dies additionem in melius obtinens, nunc ſummam perfectionem videtur attigiſſe, & in varium quoddam, omnino concinnum, multipliciſque ſcientiæ Bonum evaſiſſe. Primùm autem dicunt Rheam hac arte delectatam, in Phrygia quidem, Corybantas, in Creta verò, Curetas ſaltare juſſiſſe. Neque parum ars eorum illi profuit : quippe circumſaltantes ſervarunt illi Iovem, ita ut ipſis mercedem ſalutis debere ſe Iupiter confiteatur, ſiquidem per ſaltationem illorum paternos dentes effugit. Saltabant autem armati, & gladios ad ſcuta collidebant interim, & furibundum bellicumque quiddam ſaliebant,

1 Χθὲς ἐ σοφόν] Vide Paræmiogr. *Bourd.*

2 Πολεμικόν] Hanc ſaltationem σοφὸν vocat Callimach. hym. εἰς Δία. Idem

1 Ma-

ρῦ ϑ, Κρητῶν οἱ κρότιστοι σύεργοὶ ἅπαντὸ δύσαντες αὐτὸ, ἄειστοι ὀρχησμοὶ ἐγήοντο, οὐχὶ δὶ ἰδιώτην μόνον, ἀλλὰ ϵ οἱ βασιλικώτατοι, ϵ αὐτοπτεύσαν ἀξιώντες. ὁ γὰρ Ὅμηρος τὸν Μηριόνην τὸν αἰχμὴν βωλόμενον, ἀλλὰ χορμῆσαι, ὀρχησὴν ἐποίησε. καὶ ὅπως ἄρα ἐπίσημος ἦν, ϵ γνώριμον ἅπασιν ἐπὶ τῇ ὀρχηστικῇ, ἔστε οὐχ οἱ Ἕλληνες μόνον ταῦτα ἐπίστανται περὶ αὐτοῦ, ἀλλὰ ϵ οἱ Τρῶες αὐτοί, κρότοι πολέμιοι ὄντες. ἐώρων γὰρ οἶμαι ϵ τὸν τὸ πολεμεῖν αὐτῷ κυβερνῆτα, ϵ ἀγυιᾶτιν, ὧν ἐξ ὀρχήσεως σκίμπτεται. φησὶ γὰρ τὰ ἔπη ὧδέ πως, [1] Μηριόνη, τάχα κέν σε ϵ ὀρχησμὸν περ ἐόντα, Ἔγχος ἐμὸν κατέπαυσεν. ϵ ὅμως ὑ κατέπαυσεν αὐτόν. ἅτε γὰρ ἠσκημένον τὸ τῇ ὀρχηστικῇ, ῥᾳδίως οἶμαι διεδίδρασκε τὰς ἐπ' αὐτὸν ἀφέσεις τῶν ἀκοντίων. πολλοὺς γὰρ ϵ ἄλλους τῶν ἡρώων εἰκὸς ἦν τοῖς αὐτοῖς ἐγγεγυμνασμένους, ῥᾳδίως τὸ πεζὸν μὲν παρεκπεπτωκότα, ἱκανὸν ἡγεῖσθαι τὸν Νεοπτόλεμον, Ἀχιλλέως μὲν παῖδα ὄντα, πάνυ γὰρ ἀμφεῖψαντα ἐπὶ τῇ ὀρχηστικῇ, καὶ εἶδος τὸ κάλλιστον αὐτῇ προστηθεικότα, Πυῤῥίχιον ἀπ' αὐτοῦ κεκλημένον. ϵ ὁ Ἀχιλλεὺς ταῦτα ὑπὲρ τοῦ παιδὸς πυνθανόμενος, μᾶλλον ἔχαιρεν οἶμαι, ἢ ἐπὶ τῷ κάλλει. καὶ τῇ ἄλλῃ ἀλκῇ αὐτοῦ. τοιγαροῦν τὴν Ἴλιον τίνας ἀνάλωσεν ἴσως, ἢ ἐκείνην ὀρχηστικὴν κατέλαβε, καὶ εἰς ἴδιον ϵ κατέβρισε. Λακεδαιμόνιοι μὲν, ἄειστοι Ἑλλήνων εἶναι δοκοῦντες, ϵ ἐκ Πολυδεύκους, καὶ Κάστορος [2] καυκατίζειν μαθόντες, ὀρχήσεως ϑ ϵ τοῦ-

bant. Mox Cretenſium præſtantiſſimi, ſummo ſtudio idem exercentes, optimi ſaltatores evaſêre, non tantum homines privati obſcuro loco orti, ſed & nobiliores, ac primates. Quare Homerus non quòd Merionem ſugillare, ſed laudis ornamento decorare vellet, Saltatorem compellavit: qui eò claritudinis & notitiæ apud omnes venit ob ſaltandi peritiam, ut hæc non Græci ſolùm, ſed & ipſi Trojani; quanquam hoſtes, de illo comperta haberent. Videbant enim, ut puto, ejus in bellando agilitatem, concinnumque motum quem ex ſaltatione acquiſiverat. Verſus Homeri ſic loquuntur: *Te mea, Merione, quanvis ſaltare peritum, Haſta cito ſtravisſet.* Nec tamen ipſum proſtravit. Etenim ut pote in ſaltandi arte exercitatus, facilè, opinor, contorta in ſe jacula devitabat. Et quanquam complures heroës recenſere poſſem in hoc ſtudiò exercitatos, qui ex eo artem fecerunt, unum puto ſufficere Neoptolemum Achillis filium, qui Saltandi arte præcelluit, eique ſpeciem pulcherrimam addidit, Pyrrichiam ab ipſo denominatam. Quibus de filio auditis Achilles, magis ut opinor, eſt gavisus, quàm ob illius pulchritudinem & robur. Quare Ilium quod hactenus fuerat inexpugnabile, hæc illius ſaltandi induſtria diruit, & ſolo æquavit. Lacedæmonii quoque, qui Græcorum cenſebantur præſtantiſſimi, cùm ex Polluce & Caſtore didiciſſent caryatiſſare, quod ſaltationis genus

1 Μηριόνη] Iliad. Φ. Bourd.
2 Καρυατίζειν] De hac voce copiosè ad Pauſan. *Idem.*

ἡ ὄλδος, ὁ Καρύατις ἐ Λακωνικῆς διδασκόμενον, ἅπαντα μὲν μιμεῖσθαι ποιοῦσιν, ἄχρι ἐ πολεμεῖν ἐσθ' αὐλὸν, καὶ ῥυθμὸν, καὶ βάσεις ἔμβασιν ἐ παίδες, καὶ τὸ σεμνὸν σωφρονικὸν Λακεδαιμονίοις ἐσθ' τῷ μάχην ὁ αὐλὸς ἐπόδιδωσι. τοιγαροῦν καὶ ἐπαίνων ἁπάντων, μουσικῆς αὐτοῖς, καὶ εὐρυθμίας ἀγωνίας. ἴδοις δ' ἂν κ' τοὺς ἡβῶντας αὐτῶν ἐ μέσου ὀρχεῖσθαι, ἐ ὁπλομαχεῖν μεμηνότας. ὅταν γὰρ ἀπεργασιστάμενοι, καὶ παίσαντες ἀλλήλους, καὶ παιδέντες, ὁ τῷ μέρει παύσωνται, εἰς ὄρχησιν αὐτοῖς ἐ ἀγωνίαν τελευτᾷ. καὶ αὐλητὴς μὲν, ὁ τῷ μέσῳ κάθηται ἐπαυλῶν, ἐ κτυπῶν τῷ ποδί. οἱ δὲ, κύκλῳ περὶ ἀλλήλοις ἑπόμενοι, χήμασι παντοίοις ἐπιδείκνυνται ἐσθ' ῥυθμὸν ἐμβαίνοντες, ἄρτα μὲν πολεμικὸν, ἐ μετ' ὀλίγον ἐ χορδικὸν, ἃ Διονύσῳ καὶ Ἀφροδίτῃ φίλα. τοιγαροῦν καὶ τὸ ἄσμα, ὃ μεταξὺ ὀρχούμενοι ᾄδουσιν, Ἀφροδίτης ἐπίκλησίς ἐστι, καὶ ἐρώτων, ὡς συγκωμάζοιεν αὐτοῖς, καὶ συνορχοῖτο. καὶ ᾄδουσιν ἐ τὸ ἄσματον, δύο γὰρ ᾄδεται, διδασκαλίαν ἔχει ὡς χρὴ ὀρχεῖσθαι. πάρα γάρ φασιν ὦ παῖδες πόδα μεταβάτε, καὶ κωμάσατε βέλτιον. τυτθὸν, ἄμεινον ὀρχήσεσθε. ὅμοια ἐ καὶ οἱ ἐ Ὅρμον καλούμενον ὀρχούμενοι ποιοῦσιν. ὁ ἐ Ὅρμος, ὄρχησίς ἐστι κοινὴ ἐφήβων τε, καὶ παρθένων, παρ' ἃ χορεύουσιν, καὶ ὡς ἀληθῶς ὅρμῳ ἐοικότων. καὶ ἡγεῖται μὲν ὁ ἔφηβος, τὸ γενναῖον ὀρχούμενος, καὶ ὅσοις ὕστερον τὸ πολέμου χρήσει. ἡ παρθένος ἐ, ἔπεται κοσμίως, τὸ ἁβρὸν χορεύειν διδάσκουσα, ὡς εἴη ἐ Ὅρμῳ ἐκ σωφροσύνης, καὶ ἀνδρείας, ὁ ἐδὸς, ὁ Καρύατις ἐ Λακωνικῆς διδασκόμενον, ἅπαντα μὲν μιμεῖσθαι ποιοῦσιν, ἄχρι ἐ πολεμεῖν ἐσθ' αὐλὸν, καὶ ῥυθμὸν, καὶ βάσεις ἔμβασιν ἐ παίδες, καὶ τὸ σεμνὸν σωφρονικὸν Λακεδαιμονίοις ἐσθ' τῷ μάχην ὁ αὐλὸς ἐπόδιδωσι. τοιγαροῦν καὶ ἐπαίνων ἁπάντων, μουσικῆς αὐτοῖς, καὶ εὐρυθμίας ἀγωνίας. ἴδοις δ' ἂν κ' τοὺς ἡβῶντας αὐτῶν ἐ μέσου ὀρχεῖσθαι, ἐ ὁπλομαχεῖν μεμηνότας. ὅταν γὰρ ἀπεργασιστάμενοι, καὶ παίσαντες ἀλλήλους, καὶ παιδέντες, ὁ τῷ μέρει παύσωνται, εἰς ὄρχησιν αὐτοῖς ἐ ἀγωνίαν τελευτᾷ. καὶ αὐλητὴς μὲν, ὁ τῷ μέσῳ κάθηται ἐπαυλῶν, ἐ κτυπῶν τῷ ποδί. οἱ δὲ, κύκλῳ περὶ ἀλλήλοις ἑπόμενοι, χήμασι παντοίοις ἐπιδείκνυνται ἐσθ' ῥυθμὸν ἐμβαίνοντες, ἄρτα μὲν πολεμικὸν, ἐ μετ' ὀλίγον ἐ χορδικὸν, ἃ Διονύσῳ καὶ Ἀφροδίτῃ φίλα. τοιγαροῦν καὶ τὸ ἄσμα, ὃ μεταξὺ ὀρχούμενοι ᾄδουσιν, Ἀφροδίτης ἐπίκλησίς ἐστι, καὶ ἐρώτων, ὡς συγκωμάζοιεν αὐτοῖς, καὶ συνορχοῖτο. καὶ ᾄδουσιν ἐ τὸ ἄσματον, δύο γὰρ ᾄδεται, διδασκαλίαν ἔχει ὡς χρὴ ὀρχεῖσθαι. πάρα γάρ φασιν ὦ παῖδες πόδα μεταβάτε, καὶ κωμάσατε βέλτιον. τυτθὸν, ἄμεινον ὀρχήσεσθε. ὅμοια ἐ καὶ οἱ ἐ Ὅρμον καλούμενον ὀρχούμενοι ποιοῦσιν. ὁ ἐ Ὅρμος, ὄρχησίς ἐστι κοινὴ ἐφήβων τε, καὶ παρθένων, παρ' ἃ χορεύουσιν, καὶ ὡς ἀληθῶς ὅρμῳ ἐοικότων. καὶ ἡγεῖται μὲν ὁ ἔφηβος, τὸ γενναῖον ὀρχούμενος, καὶ ὅσοις ὕστερον τὸ πολέμου χρήσει. ἡ παρθένος ἐ, ἔπεται κοσμίως, τὸ ἁβρὸν χορεύειν διδάσκουσα, ὡς εἴη ἐ Ὅρμῳ ἐκ σωφροσύνης, καὶ ἀν-

nus Caryis urbe Laconiæ docebatur, omnia cum cantu faciebant, adeò ut ad tibiarum modulos, & rythmum, moderatumque pedes ingressum prælia committere solerent. Ac primùm quidem conserendarum manuum signum Lacedæmoniis tibia dabatur. Proinde duce Musica, & modulorum concinnitate, victoriam de omnibus reportabant. Vidisses autem eorum adolescentes, non minùs saltandi artem, quàm armis pugnandi rationem discere. Cùm enim summis digitis colluctari, ac se mutuò cædere desiissent, in saltationem lucta desinebat. Tum tibicen tibia canens in medio sedebat, pédibusque strepebat. Illi verò alii alios ex ordine sequentes, omnigenas corporis figuras ad numerum ingredientes, nunc bellicas, mox saltatorias Baccho Venerique gratas exprimebant. Proinde etiam carmen, quod inter saltandum canebant, cognomentum à Venere, & Cupidinibus acceperat, ac si unà cum illis choreæ & saltationi indulsisset. Alterum autem ex carminibus, etenim duo canebantur, saltandi præcepta continebat. Procul, ajunt, ô pueri, promovete pedem, & tripudiate meliùs, hoc est elegantiùs saltate. Similia faciebant qui Hormum saltabant. Est autem Hormus, Saltationis genus commune cùm adolescentibus, tum virginibus, alternatim ad choream dispositis, & monile revera repræsentantibus. Solet autem adolescens chorum ducere, more juvenili saltans, quo postea in bello utatur. Hunc modestè sequitur puella, fœmineum saltare docens: ut Hormum ex Temperantia & Fortitudine com-

δείας πλεκόμενον. καὶ αἱ Γυμνοπαιδίαι δέ, αὐτοῖς ὁμοίως ὄρχησίς ἐστιν. ἃ δὲ Ὅμηρος ἐπὶ τῇ Ἀριάδνης ἐν τῇ ἀσπίδι πεποίηκε, καὶ ᾧ χορῷ, ὃν αὐτῇ Δαίδαλος ἤσκησεν, ὡς ἀνεγνωκότι σοι παρείημι, καὶ τὰς ὀρχήσεις δὲ τὰς δύο, ἃς ἐκεῖ ὁ ποιητὴς κυβιστητῆρας καλεῖ, ἡγουμένους δὲ χοροῦ. καὶ πάλιν, ἃ ἐν τῇ ἀσπίδι λέγει, Κῶροι δ' ὀρχηστῆρες [1] ἰδίνδουν, ὡς τι καὶ λίσσοιτο τοῦτο δὲ Ἡφαίστου ἐμποιήσαντος τῇ ἀσπίδι. τὰς μὲν δὴ Φαίακας καὶ πάνυ εἰκὸς ἦν ὀρχήσεσι χαίρειν, ἁβρούς τε ὄντας, καὶ ἐν πάσῃ εὐδαιμονίᾳ διῳκημένους. ὁ γὰρ Ὅμηρος τοῦτο αὐτοῖς μάλιστα ἐπαινῶν τὴν Ὀδυσσέως ἐπὶ [2] ταῖς μαρμαρυγαῖς τῶν ποδῶν ἡδέως. ἐν μὲν Θεσσαλίᾳ, τοσοῦτον ἐπέδωκε τὸ ὀρχηστικὸν ἢ ἄσκησις, ὥστε τοὺς προστάτας, καὶ προαγωνιστὰς αὐτῶν, προορχηστῆρας ἐκάλεσε, καὶ δηλοῖ τοῦτο αἱ τῶν ἀνδριάντων ἐπιγραφαί, ὃς ἔθνεσι δρεπτεύσαντα ἀνέστησε. πρέπειν γὰρ φησι προορχηστῆρα τὴν πόλιν. καὶ αὖθις, Ἐλλατείαι τὰς εἰκόνας ὁ δῆμος, ὃν ὀρχησαμένων τῶν μάχαν. ἐγὼ λέγειν ὅτι τελεστικὸν δρχαῖον εὐδαιμόνων ἐστὶν εὑρεῖν, ἄνθρ ὀρχήσεως, Ὀρφέως δηλαδὴ, καὶ Μουσαίου, καὶ τὸν τότε δρόμων ὀρχήσεων καθεστηκυῖαν αὐτοῖς, ὡς τι καὶ λίσσοιτο καὶ τοῦτο νομοθετησάντων σὺν ῥυθμῷ, καὶ ὀρχήσεως μυείᾳ. ὅτι δ' ἔστιν ἔχει, compositum rectè dicamus. Erant & illis Gymnopodiæ, genus Saltationis. Cæterùm quæ Homerus memoriæ prodidit in clypeo super Ariadne, & choro quem illi instituerat Dædalus, ea, ut tibi lecta prætermitto: præterea duos illos saltatores quos ibidem poëta Cybesteteras vocat chorum ducentes. Rursum quæ clypeo ineſſe memorat, *Cernere erat juvenesque duos agitare choreas*: tanquam rem omnium pulcherrimam saltationem clypeo Vulcanus addidisset. Etenim verisimile erat Phæacas choreis gaudere, ut qui deliciis affluerent, ac in omni felicitatis genere degerent. Proinde Homerus, hoc præcipuè illorum in rebus admirantem facit Vlyssem, & pedum micationes contemplantem. Atque in Thessalia tantum crevit Saltationis exercitatio, ut populi præsides, eorumque antesignanos, præsaltatores nuncuparint. Quod indicant statuarum inscriptiones, quas strenuis viris erigebant. Prætulit enim, præsaltatorem civitas. Et iterum Elationi posuit hanc imaginem populus, propterea quòd pugnam rectè desaltarit. Mitto illud, nullas unquam apud veteres celebratas fuisse festivitates, sine saltatione, quippe quas Orpheus, Musæus, atque optimi id temporis saltatores instituerunt, atque hoc, ut honestissimum quiddam, rhythmo & saltatione initiari sanxerunt. Quòd autem hoc ita se habeat, æquum est ut orgia

1 Ἐνίνδουν] Locus est in clypeo Achillis Il. Σ. ubi ἐδίνεον. Vnde error Luciani scribentis, omnes enim Cod. habent ἐνίνδουν. Bourd. Κῶροι δ' ὀρχηστῆρες ἰδίνδουν] Homerus, Iliade XVIII. ubi est ἐδίνεον. Marc.

2 Ταῖς μαρμαρυγαῖς] Παιδήματα, σωτηρίαι τῶν ποδῶν κινήσεις. Pollux, Hesych. Bourd.

τὰ μὲν [1] ὄρχια σιωπᾶν ἄξιον, τὰ δὲ ἀμύητον ἕνεκα. ὅπερ ἴσασιν, ὅσοι πάντες ἀκηκόασιν, ὅτι τοὺς ἐξαγορεύοντας τὰ μυστήρια, [2] ἐξορχεῖσθαι λέγουσιν οἱ πολλοί. ἐν [3] Δήλῳ δέ γε οὐδὲ αἱ θυσίαι ἄνευ ὀρχήσεως, ἀλλὰ σὺν τοῖς τῇ μὲν μυστικῆς ἐχόντων, παίδων χοροὶ συνελθόντες ἐν αὐλῇ, καὶ κιθάραι, οἱ μὲν, εἰσῆρχοντο, ὑπορχούμενοι ἔνθα ἦν οἱ ἄριστοι, προκεκριμένοι ἐξ αὐτῶν. τὰ γὰρ ἐκ τῶν χορῶν ἁρμόζοντα τούτοις ὑπορχήματα ἐκαλεῖτο, καὶ ἐμπίπλησι τῶν τοιούτων ἡ λύρα. καὶ τί σοι τὰς Ἰνδικὰς λέγω, ὅταν καὶ Ἰνδοὶ, ἐπειδὰν ἕωθεν ἀναστάντες, προσεύχωνται τῷ ἡλίῳ, οὐκ ἴσασιν ἡμεῖς τὴν χεῖρα κύσαντες, ἡγούμεθα εὐχὴν ἡμῶν εἶναι τὴν δεξιάν, ἀλλ' οὗτοι πρὸς τὴν ἀνατολὴν στάντες, ὀρχήσει τὸν ἥλιον ἀσπάζονται, χειροπαίζοντες ἑαυτοὺς σιωπῇ, καὶ [4] μιμούμενοι τὴν χορείαν τοῦ Θεοῦ. καὶ τοῦτ' ἐστὶν Ἰνδῶν καὶ εὐχὴ, καὶ χοροὶ, καὶ θυσία. διὸ δὴ τούτοις ἱλεοῦνται τὸν Θεὸν δύο, καὶ δεκάμηνος, καὶ δυοκαίδεκα τὰ ἡμέρας. Αἰθίοπες δέ γε, καὶ πολεμοῦντες, σὺν ὀρχήσει αὐτὸ δρῶσι. καὶ σὺν ἂν ἀφῇ τὸ βέλος ἀϊδίῳ ἀνὴρ, ἀφελὼν τὴν κεφαλῆς, τοιούτῃ γὰρ ἄντι φαρέτρας χρῶνται, ἀκροβολίσηται αὐτῇ ἀκοντιζόμενα τὰ βέλη, εἰ μὴ πρότερον ὀρχήσαιτο, καὶ τῷ σχήματι ἀπειλήσειε, καὶ προκαταπλήξειε τῇ ὀρχήσει τὸν πολέμιον. ἄξιον δὲ, ἐπὶ τῷ Ἰνδῷ

orgia reticeant, propter non initiatos. Sed illud omnes audiunt, eos à vulgo desaltasse dici, qui mysteria prodiderunt. Porrò nulla in Delo sacra sine saltatione peragebantur, sed cum ea, etiam musica adhibebatur. Puerorum chori cum tibia, citharaque ingressi tripudiabant, quibus canentibus optimi quique saltationem accommodabant, ex eorum numero delecti. Quare cantilenas hisce choris conscriptas, Hyporchemata vocabant, talibusque lyra impleta fuerat. Quid verò Græcos tibi commemorem, cùm Indi quoque posteaquam mane surrexerunt, Solem precentur, non quemadmodum nos manum deosculati, perfectam precationem esse putamus. Sed illi ad ortum excitati, saltatione Solem salutant, silentio semetipsos componentes, Deique choream imitantes. Et hæc Indorum est præcatio, & chori, & sacrificium. Quibus bis, puta oriente & desinente die, Deum placant. Æthiopes verò bellum cum saltatione ineunt. Nec quisquam Æthiopum, sagittam à capite demptam, (nam hoc loco pharetra utuntur, ipsi radiorum instar tela circumligantes) emittit, quin priùs saltaverit, ac specie minatus sit, & saltatione hostem antè deterruerit. Æquum verò est, ut India

1 Ὄρχια σιωπᾶν] Hac de re alibi, attigi ad Petron. *Bourd.*

2 Ἐξορχεῖσθαι] Prophani δὲ ἀμύητοι ab omnibus sacris arcebantur, nec licebat, si temerarii in ceremonias irrupissent, ea quæ viderant vulgare, hæc appellabant ἐξορχεῖσθαι, qua de re dicendum alibi. *Idem.*

3 Δήλῳ] Initium facit probandi nulla olim sacra facta ἄνευ ὀρχήσεως. Qua de re ipse in Elench. Clem. Alex. Protrept. & Stromat. 1. Dionys. Areopag. Ecclesiast. Hierar. c. 1. laudat hunc locum Casaub. c. 6. lib. 14. Anim. ad Athen. *Idem.*

4 Μιμούμενοι] Iulianus Imper. hymno Solis. *Idem.*

δικλώ, καὶ τὴν Αἰθιοπίαν διεξελθόντας, καὶ εἰς τὴν γείτονα αὐτῶν Αἴγυπτον καταβῆναι τὸν λόγον. δοκεῖ γάρ μοι ὁ παλαιὸς μῦθος καὶ Πρωτέα τὸν Αἰγύπτιον, οὐκ ἄλλό τι, ἢ ὀρχηστήν τινα ψυχὰς λέγειν, μιμητικὸν ἄνθρωπον, καὶ πρὸς πάντα σχηματίζεσθαι, καὶ μεταβάλλεσθαι δυνάμενον, ὡς καὶ ὕδατος ὑγρότητα μιμεῖσθαι, καὶ πυρὸς ὀξύτητα διὰ τὴν τῆς κινήσεως σφοδρότητα, καὶ λέοντος ἀγριότητα, καὶ παρδάλεως θυμὸν, καὶ ἐνδρὸς δένδρου. καὶ ὅλως, ὅ, τι καὶ θελήσειεν. οὐδὲ μῦθος, τοῖς Ἕλλησιν ἀπὸ τοῦ ἀναζητῆσαι, τὴν φύσιν αὐτοῦ διηγήσασθαι, ὡς γενομένην πάντα, ἀφ' ἑαυτῆς ἐμιμεῖτο, ὅπερ δὴ καὶ τοῖς νῦν ὀρχηστρίοις ἀπόκειται. ἴδοις τ' ἂν ἐν αὐτοῖς τοῖς τὰ αὐτὰ κρίνειν ἀκίνητα μεταπιπτούσης, καὶ αὐτὸν μιμουμένης τὸν Πρωτέα. εἰκάζειν δὲ χρὴ καὶ τὴν Ἔμπουσαν τὴν ἐς μυρίας μορφὰς μεταβαλλομένην, τοιαύτην τινὰ ἄνθρωπον τοῦτο μόνον διαφέρουσαν, ἐπὶ τούτοις δίκαιον μὲν ἦν τὴν Ῥωμαίων ὀρχήσεως ἀμνημονεῖν, ἵν' οἱ δίκην ἐπ' αὐτῶν, τῷ πολεμικωτάτῳ τῶν Θεῶν Ἄρει, οἱ Σάλιοι καλούμενοι, ἱερωσύνης τοῦτο ὄνομα, ὀρχοῦνται σὺν τοῖς ὅπλοις, καὶ ἱερωπιστὶ. Βιθυνὸς μῦθος καὶ ἔτος, ὑπὲρ πάντων τῶν Παλαιστικῶν ἀκροτήτων, οἱ τὸν Περσέα δαίμονα πολεμικὸν, τὸν Τιτάνων αἷμα ἔνα, [1] ἢ τῶν Ἰδαίων δακτύλων, τοῦτο ἔργον ἀποιημένον, τὸ σώφρονα παιδεύειν, διδασκαλίαν διδοῦ τοῦ Ἥφαιστος τὸν Ἄρη, παῖδα μὲν ἔτι, σκληρὸν δὲ, καὶ [2] πέρα τοῦ

dia & Æthiopia peragratis, in vicinam Ægyptum oratione descendamus. Vetus enim illa fabula Proteum illum Ægyptium, nihil aliud quàm saltatorem fuisse mihi innuere videtur, hominem imitandi peritum, quique in varias species & formas mutare se posset, ut & aquæ humiditatem, & ignis celeritatem in motus vehementia, & leonis immanitatem, & Pardalis impetum, & arboris quassum, denique quicquid vellet, imitaretur. Cæterùm hæc fabula, rem contra omnium opinionem assumens, quasi in ea mutaretur, quæ imitabatur, ingenium ipsius explicavit. Qua facultate & hujus temporis saltatores sunt prædita: ac proinde videris ipsos eodem tempore confestim immutari, ipsumque Proteum imitari. Quinetiam conjiciendum est, Empusam quæ in formas innumeras mutabatur, hujusmodi saltatricem à fabulis fuisse traditam. Præter hæc æquum est, ut neque Romanæ saltationis obliviscamur, quam Romanorum nobilissimi quique, Marti Deorum bellicolissimo, qui Salii vocantur, quod est sacerdotii nomen, gravissimam & religiosissimam exercent. Neque hæc Bithyna fabula, multum ab instituto Italorum abhorret, quæ perhibet Priapum bellatorem Deum, unum opinor ex Titanibus aut Dactylis Idæis, opus illud factum, ad rerum militarium institutionem, Martem à Iunone acceptum adhuc puerum, sed durum, ac præter modum virilem,

1 Ἢ τῶν Ἰδαίων δακτύλων] De his Pollux & vir Clarissimus Isaac. Casaub. c. 5. lib. 1. Animad. ad Athen. *Bowd.*

2 Πέρα τοῦ μετρίου] De eod. Dial. Apoll. & Bacchi. *Idem.*

μαστέον ἀνδρικὸν, μὴ πρότερον ὁπλομαχεῖν διδάξαι, πρὶν τέλειον ὁρχηστὴν ἀπεργάσασθαι. καὶ ἐπὶ τούτῳ, καὶ μισθὸς αὐτῷ ὑπὸ τῆς Ἥρας ἐγένετο, δεκάτην ἀεὶ τῶν ἐν τῷ πολέμῳ σκυλευομένων τῷ Ἄρει, παρ' αὐτῆς λαμβάνειν. τὰ μὲν δὴ [1] Διονυσιακὴ, καὶ Βακχικὴ, οἶμαί σε μὴ φθέγξεσθαι ἐμοῦ ἀκοῦσαι, ὅτι ὄρχησις ἁπάντων πάντα ἐστίν. τριῶν γὰρ ὄντων τῶν γνωριμωτάτων ὀρχήσεων, [2] Κόρδακος, καὶ σικινίδος, καὶ ἐμμελείας, οἱ Διονύσου θεραπεύοντες, οἱ Σάτυροι, τούτας ἐφευρόντες, ἀφ' αὐτῶν ἐκείνην ὠνόμασαν. καὶ τούτῃ τῇ τέχνῃ χρώμενος ὁ Διόνυσος, Τυρρηνούς, καὶ Ἰνδούς, καὶ Λυδοὺς ἐχειρώσατο, καὶ φῦλον ὅτι μάχιμον τοῖς αὐτοῖς διάσεσι κατεπρήσατο. ὥστε ὦ θαυμάσιε, ὅσον μὴ ἀνόσιον ἦν κατηγορεῖν ἐπιπεδύρᾳ Θεῷ τι ἅμα, καὶ μυστικῷ, καὶ τοσούτοις θεοῖς ἐστιᾶσθαι σπουδάζοντι. καὶ ἐπὶ τιμῇ αὐτῶν θαυμάσῃ, καὶ τοσαύτῃ τέρψει ἅμα, καὶ παιδιᾷ ὠφελίμῳ παρεχομένῃ. θαυμάζω δέ σε κἀκεῖνο, εἰδὼς Ὁμήρου, καὶ Ἡσιόδου μάλιστα ἐραστὴν ὄντα σου· οὐδὲ γὰρ ἐπὶ τοὺς ποιητὰς ἐπέρχομαι, πῶς ἀντιφθέγξασθαι ἐκείνοις τολμᾷς, ὃς τὸ πάντων ὄρχησιν ἐπαινοῦσιν. ὁ μὲν γὰρ Ὅμηρος, τὸ ἥδιστα, καὶ κάλλιστα καλέσαι, ὕπνον, καὶ φιλότητα, καὶ μολπὴν, καὶ ὄρχησιν, μόνα ταῦτα ἀμύμονα ὀνόμασε, ὡσαμαρτυρήσας τῇ Διὶ καὶ τὸ ἡδὺ τῇ μολπῇ, ἅτε ἀμφοτέρων τῇ ὀρχήσει ὡσθείσῃ. καὶ ὠδὴ γλυκεῖα

rilem, non priùs armis depugnare docuisse, quàm perfectum saltatorem reddidisset. Quamobrem & merces illi à Iunone destinata est, ut decimam partem spoliorum bello partorum à Marte semper acciperet. Neque enim arbitror te expectare ut ex me audias Dionysiaca & Bacchica, illa omnia genus fuisse saltationis. Cùm itaque tria sint celeberrima saltationum genera, puta Cordax, Sicinnis, & Emmeleia, quibus Satyri Bacchi ministri inventis, singulis à se nomen indiderunt: hac saltandi arte utens Bacchus, Tyrrhenos, Indos, & Lydos subjugavit, & gentes adeò bellicosas ipsis cum thiasis saltatione debellavit. Quocirca, ô admirande, vide ne sit impium in crimen vocare tam divinum institutum, & mysticum, & tantis à Diis studiosè cultum, & in ipsorum honorem exerceri solitum, & quod tantam oblectationem simul, & utilem lusum exhibet. Sed illud de te miror, cùm sciam te Homeri & Hesiodi amantissimum esse (Iterum enim ad poëtas redeo) qua fronte illis contradicere audias, qui præ omnibus Saltationem laudant. Nam Homerus res omnium suavissimas & pulcherrimas recensens, nempe somnum, amorem, cantum, & saltationem, solam hanc inculpatam appellavit, ascribens per Iovem, cantui dulcedinem, quæ ambo arti saltandi adsunt, & cantio dulcis, & in-

1 Διονυσιακὴ] Copiosè Long. ποιμεν. lib. 2. *Bourd.*

2 Κόρδακος] Tres enumerat saltationum species, quarum inventores prohibentur Satyri Κόρδακα, Σικιννίδα, & Ἐμμέλειαν, de prima Theodor. Marcil. ad Horat. Vlpian. Demosth. Interpres ad Olynth. 2. pag. 215. Hesych. Pollux, de secunda iidem Pollux & Hesych. de ultima, Plato, Interpres Aristophanis ad nubes, & Hesych. apud quos rescribe Σίκιννις. Idem.

2 Ἀλ-

ἐμὲ, καὶ ὀρχησομὲς ἀμύμων, ὃν σὺ νῦν μωμᾷς ἐπιστὰς. καὶ πάλιν ἐν ἑτέρῳ μέρει τῆς ποιήσεως. [1] Ἄλλῳ μὲν γὰρ ἔδωκε Θεὸς πολεμήια ἔργα, Ἄλλῳ δ' ὀρχηστύν τε, καὶ ἱμερόεσσαν ἀοιδήν. ἱμερόεσσα γὰρ ὡς ἀληθῶς, ἡ μετ' ὀρχήσεως ᾠδὴ, καὶ δῶρον Θεῶν τοῦτο κράτιστον. καὶ ἔοικεν εἰς δύο διῃρῆσθαι ὁ Ὅμηρος τὰ πάντα πράγματα, πόλεμον, καὶ εἰρήνην, τοῖς δὲ πολέμοις μόνα τούτοις ὡς κράτιστα ἀντιπαρεικέναι. ὁ δὲ Ἡσίοδος, οὐ παρ' ἄλλα ἀκούσας, ἀλλ' ἰδὼν αὐτὸς ἐωθεν ᾄδοὺς ὀρχουμένους τὰς μούσας, ἐκ δὲ χῆς τοῦτο τὸ ἐπῶν τοῦτο περὶ αὐτῶν τὸ μέγιστον ἐγκώμιον διηλθέτην, ὅτι [2] περὶ κρίνων ἰοειδέα πόσσ' ἀπαλοῖσιν ὀρχεῦντας, καὶ πυκνὸς τὸ βωμὸν περιχορεύουσι. ἀλλὰ σὺ μὲ ὦ γύναι, μανιωχῇ θυμοχόῳ, ὑποζεύξεις εἰς τὴν ὀρχηστικήν. ὁ Σωκράτης δὲ, σοφώτατος ἀνὴρ, εἴγε πιστευτέον τοῦτο περὶ αὐτοῦ λέγοντι τῷ Πυθίῳ, οὐ μόνον ἐπῄνει τὴν ὀρχηστικὴν, ἀλλὰ καὶ συμπροθυμεῖσθαι αὐτὴν ἠξίου, μίμησιν νέμων εὐρυθμίας, καὶ εὐσχημοσύνης, καὶ κινήσεως ἐμμελοῦς, καὶ εὐχημοσύνης δὲ κινημάτων. καὶ σὺν ἡδονῇ τὸν γέροντα ἀνὴρ, ἐν ᾧ τῶν ἀνθρώπων μαθημάτων τοῦτο ἡγεμονικὸν εἶναι, ἐμπαιδεύεσθαι περὶ ὀρχηστικῶν οὐκ ἀπαξίωσε σπουδαίων τι ἀγαθὸν ἔσεσθαι. καίτοι σαθρὸν καὶ inculpata Saltatio, quam tu nunc vituperare cogitas. Rursus alia in parte suæ poëseos, ait. *Nam Deus, hunc belli reddit virtute, choreis Illum, aliumgrato cantus modulamine clarum.* Suavis enim perfectò cantilena quæ cum Saltatione est conjuncta, & hoc Deorum munus pulcherrimum. Ac mihi videtur Homerus mortalium res omnes in duo divisisse, Bellum, & Pacem, & rebus bellicis has solas ut pulcherrimas opposuisse. Atque Hesiodus, qui ex alio non audivit, sed ipsemet vidit statim ab auroræ exortu saltantes Musas, sui carminis initio de illis hoc maximum profert encomium, Nimirum eas circum fontem ferrugineum mollibus pedibus tripudiare, choreas agentes circum patris aram. Tu verò generosè, tantum non cum Diis pugnans, in saltandi artem es contumeliosus. Verùm Socrates, vir sapientissimus, si hoc de ipso dicenti Pythio est credendum, non modò laudavit artem saltandi, sed eam etiam discere voluit, cùm concinnitati, elegantiæ, motui decenti, ejusque quod movetur venustati plurimum tribueret. Nec veritus est ætate jam grandior Saltationem inter maximè serias disciplinas habere: nec ei perdiscendæ parum erat operæ impensurus, quem etiam leviora discere non piguit: sed tibicinarum quoque scholas frequentavit, neque à meretrice muliere Aspatia serium quippiam audire dedignatus est. Atqui ille artem

1 Ἄλλῳ] Iliad. ν. Bourd.

2 Περὶ κρίνων] Hesiod. in Theog.
Καὶ τε περὶ κρήνην ἰοειδέα πόσσ' ἀπαλοῖσιν
Ὀρχεῦνται, ἐν βωμὸν ἐυδμήτου Κρονίωνος. Idem.

1 Ἐμ-

ἄρτι ἐχρημάτιζε ἐώσης τῆς πίτυος, καὶ οὐδὲν εἰς τοσοῦτον καλὸν διαφερομένης. εἰ δὲ τὰς τῶν ἐπὶ μέγιστον σωφροσύνης αὐτῆς ἐζήτει, οἶδα, οἶδα, πάντων ἂν σκεῦός γε ἀφέλιμον, μόνῳ τῷ θεάματι τούτῳ τῶν ἂν σωθείης, καὶ τὰς παῖδας ὅτι ἂν ἄλλο τι σοὶ αὐτὴ διδάξαι. δοκεῖς δέ μοι ὅτι Κωμῳδίαν, καὶ Τραγῳδίαν ἐπαινῶν, ἐπιλελῆσθαι ὅτι καὶ ἑκατέρας ἑκείνων ὀρχήσεως ἴδιόν τι εἶδος ἐστιν. οἷον, Τραγικὴ μέν, ἡ Ἐμμέλεια. Κωμῳδικὴ δέ, ὁ Κόρδαξ. σύνηθες δὲ καὶ τρίτον. Σικιννίδης σοφιστὴς ὠρχήσατο. ἐπὶ δὲ τοῦ ἀρχῆς ἕκαστος τὴν ὄρχησιν, τῇ Τραγῳδίᾳ, καὶ τῇ Κωμῳδίᾳ, καὶ αὐλητὰς κυκλίους, καὶ κιθαρῳδίαν, συμφωνίαν ταύτην, καὶ λέγεται σπονδὴν σπεῖσαι, φέρε τῶν ἀνταξίως σοφῶν τὴν Ὀρχήσεως ἕκαστον αὐτῶν. καίτοι τὸ μὲν αὐλεῖν, εἰδέναι, καὶ τῇ κιθάρᾳ, παρᾶσθαι. μέρη γὰρ τὰ τῆς Ὀρχήσεως ὑπηρετικὰ καὶ ταῦτα. τὴν Τραγῳδίαν δέ γε ἆρα ἔχομεν σχῆμα καθεμιᾶς αὐτῶν, οἷα ἐστὶν, ἃς εἰδέχθης ἄρτι, καὶ φοβερὸν θέαμα εἰς μῆκος ἄῤῥυθμον ἠσκημένον ἄνθρωπος, [1] ἐμβάσεις ὑψηλοῖς ἐπηχήμασι, πρόσωπον ὑπὲρ κεφαλῆς ἀπατεῶνα ἐπικείμενον, καὶ πόμα κεχηνὸς πέμμεσα, ὡς καταπίνειν τοὺς θεατάς. ἐῶ λέγειν σωτηρίδια, καὶ σωτηρίδια, σοφιστὴν, καὶ ἐπηχητὴν παχύτητα σωματοειδῆ, ὡς μὴ δὲ μῆκος ἡ ἀῤῥυθμία σὺν λεπτῷ μᾶλλον ἐλέγχοιθ. εἶτ' ἴδοιεν αὐτὸς κεχηνώς, ἑαυτὸν ἀνακλῶν, καὶ κατέχων, ἵνα μὴ ἐκπέσῃ τὸ πρόσωπον, καὶ ἐπιστρέφων τὸν ὄγκον, καὶ ἀναπλάττων τὸν ἐπίπλαστον τοῦτον ὀφθαλμὸν

πεπλῶν, σόλοικα δ' ἐξευρόντα τὰ ἰαμβεῖα, καὶ τὸ δὴ αἴσχιστον, μελῳδῶν πάνυ συμφορᾶς, καὶ μόνης τῆς φωνῆς ὑπόδηλον παρέχων ἑαυτόν. τὰ γὰρ ἄλλα, τοῖς ποιηταῖς ἐμέλησε, σεσωπηκότι ποτὲ γλυκυθύμοις. καὶ μέχρι μὲν Ἀνδρομάχης τις, ἢ Ἑκάβης ἦσε, φορητὸς ἡ ᾠδή. ὅταν δ' Ἡρακλῆς αὐτὸς εἰσελθὼν μανῳδῇ, ἐπιλαθόμενος αὐτοῦ, καὶ μήτε τοῦ λεοντῆν ἀναδήσεις, μήτε τὸ ῥόπαλον, ὃ σοφώτατε, [1] σολοικίσας οὕτω φορυῶν εἰκότως φαίη ἄν τις τὸ σχῆμα. καὶ γὰρ αὖ, ὅπερ συμβαίνει τῇ ὀρχηστικῇ, τὸ, ἄνδρας ὄντας μιμεῖσθαι γυναῖκας, καινὸν τοῦτο καὶ τῆς Τραγῳδίας, καὶ τῆς Κωμῳδίας ἔγκλημα ἂν εἴη. πλείους γὰρ εὑρεθεῖεν τῶν ἀνδρῶν αἱ γυναῖκες. ἡ Κωμῳδία δ', [2] καὶ τῶν σοφισμάτων αὐτῶν τὸ καταγέλαστον, μέρος δ' ἐστὶν αὐτῆς γενόμενον, οἷα Δάων, καὶ Τιζίων, καὶ μαγείρων σοφίσματα. τὸ δὲ Ὀρχηστὴν χῆμα, ὡς μὲ κάσμιον, καὶ ὠφέλιμος, οὐκ ἐμὲ χρὴ λέγειν. δῆλα γὰρ ταῖς μὴ τυφλοῖς ταῦτα. τὸ δὲ σοφισμάτων αὐτό, ὡς κάλλιστον, καὶ τῷ ὑποκειμένῳ δράματι ἐοικός, ἐ κεχηνὸς δ', ὡς σκέπτα, ἀλλὰ συμμεμυκός. ἔχει γὰρ πολλὰς τὰς ὑπὲρ

quens, & distorquens, nunnunquam jambos cantillans, quodque turpissimum est, calamitates modulans, ac soli voci semet obnoxium præstans. Nam cætera priscis poëtis curæ fuerunt. Et quandiu quis Andromachen, aut Hecubam agit, tolerabilis est cantio. Sed quum Hercules in scenam ingressus carmen lugubre canit, sui oblitus, nec reveritus leoninam pellem, & clavam qua circundatur, istud sanæ mentis homo, solœcismum meritò vocarit. Quinetiam quod in arte saltandi vituperabas, viros nimirum esse mulierum imitatores, hoc quidem commune & Tragœdiæ, & Comœdiæ est vitium: ac plures in iis sunt mulieres quàm viri. Quinetiam Comœdia, ridiculas personas, partem oblectationis ipsi tribuit, quales sunt Davorum, Tibiorum, & coquorum personæ. Sed enim Saltationis habitus, quàm sit ornatus & decorus nihil attinet me dicere, cùm hæc non cæcutientibus sint perspicua. Ipsa verò persona est elegantissima, subjectæque fabulæ convenit, nec illorum instar, hiat, sed comprimitur. Nam complures habet qui pro se vociferantur. Nam olim Saltatores ipsi

1 Σολοικίσας] Dictum in Nigrino. Veteres Grammatici σολοικίσαι interpretantur quidquid fit perperam σολοικία τὸ ἁμαρτάς. Bourd.

2 Καὶ τῶν σοφισμάτων αὐτῶν τὸ καταγέλαστον μέρος τῆς τερπνῆς αὐτῆς γενόμενον, οἷα δάων, καὶ τιζίων καὶ μαγείρων σοφίσματα] Hæc ultima sic vertit bonus Opsopœus, supine sane, imo ridicule: putavit scilicet legendum δαΐδων, vel ex δαΐδων per crasim posse fieri δάων, ut ex κλεάτων κλεῶν, sed sine exemplo. Tum quid foret *Lampadum personæ?* meræ nugæ, & ægri somnia. lege cum majuscula Δάων & Τιζίων. Servorum quippe sunt nomina, qui sæpe in comœdiis inducuntur ab origine & patria sic dicti. Nam Δάοι Herodoto sunt quædam gens in Persia pastoralem vitam agens. Τίζιοι vero sunt Phryges. Nam teste Suida Τιζία erat Φρυγία ὄλη. Universa Phrygia Tibia dicebatur. Terentius à nomine Δάου suum Davum formavit. Sunt igitur Carica nomina servorum, non lampades aut tibicines, ut somniavit Opsopœus. *Palm.*

1 Ο''π

αὐτῶ βοᾶν ἔδει. πάλαι μὲ γὰρ αὐτὸ καὶ ἤδη, καὶ ὠρχοῦντο. εἶτ' ἐπειδὴ κινυμένων, τὸ ἄθυμον τῶν ᾠδῶν ἐπεπαύετο, ἄμεινον ἔδοξεν ἄλλους αὐτοῖς ὑπᾴδειν. αἱ γὰρ ὑποθέσεις, καιναὶ ἀμφοτέρως, καὶ ὠδή τι ἀμφικεκαμμένη τῶν τραγικῶν αἱ ὀρχηστικαί, πολλῷ ὅσῳ ποικιλώτεραι αὗται, καὶ πολυμαθέστεραι, καὶ μυείας μείζονος ἔχονται. εἰ δὲ μὴ συναγωνιᾷ ἡ Ὄρχησις, σκέψαι τοῦτο ἡμεῖς εἶναι αἰτίαν, τὸ δόξαι, ὃς ἀγωνοθέτοις μείζων, καὶ σεμνότερον τὸ πρᾶγμα, ἢ ὥστε εἰς ἐξέτασιν καλεῖσθαι. ἐῶ λέγειν [1] ὅτι πόλις ἐν Ἰταλίᾳ, ἣ Χαλκιδικῆς ἡβᾷ ἡ ἀρίστη, καὶ τοῦτο ὥσπερ τι κόσμημα, τῆς παρ' αὐτοῖς ἀγῶνι πρεσβεῖον. ἐθέλω δέ σοι συνεπαινέσαι ἤδη ἀπολογησαμένῳ ὑπὲρ τῶν παραλελειμμένων τοῦ λόγου, παμπόλλων ὄντων, ὡς μὴ δόξαι ἀγνοίας, ἢ ἀμαθίας παρέχωμαι. ὃ γάρ με λέληθεν ὅτι πολλοὶ πρὸ ἡμῶν περὶ Ὀρχήσεως συγγεγράφοτες, τὴν πλείστην ἀφιερώκασι τῇ γραφῇ ἐπαίνους, πάντα τὰ Ὀρχήσεως τὰ εἴδη ἐπεξιόντες, καὶ ὀνόματα αὐτῶν καταλέγοντες, καὶ οἵα ἑκάστη, καὶ ὅθ' ὅτε εὑρέθη, πολυμαθείας τοῦτο ἐπίδειξιν ἀγάμενοι παρέξειν. ἐγὼ δέ, μᾶλλον μὲν τοῦτο περὶ ταύτης φιλοπαίσας, ἀπιθάνοτόν τι, καὶ ὀψιμαθὲς, καὶ ἰμαντῆ ἄκαιρον οἴομαι εἶναι. καὶ ἀφεὶς τοῦτο παρέλκειν. ἔπειτα δέ, κἀκεῖνό σε ἀξιῶ συνοῆσαι, ὅτι ἐν τοῖς ἐγκωμίοις τοῖς ἄλλοις ἐπαινεῖται μὲν ἡ ἐμμέλεια, καὶ ἡ εὐρυθμία, καὶ ἡ εὐσχημοσύνη, καὶ ἡ τῶν μορίων ἁρμονία, καὶ ἡ τῶν σχημάτων ἀκρίβεια, καὶ ἡ τῶν ἐνθυμημάτων ἐπιτηδειότης, καὶ ἡ τῶν ἐπῶν ἐκλογή, καὶ ἡ τῶν ἐννοιῶν ἀκολουθία, καὶ ἡ τῶν ἐπιφωνημάτων ἐπιστροφή, καὶ ἡ τῶν ἀναπαύσεων ἐμμελὴς διάθεσις, καὶ ἡ τῶν ἀναβολῶν ἐπιτυχία, καὶ ἡ τῶν ἐκβάσεων ἐπιμέλεια, καὶ ἡ τῶν ἐπιλόγων ἐπιτήδευσις, καὶ ἡ τῶν ἀναγνωρισμῶν ἐπιθυμία, καὶ ἡ τῶν περιπετειῶν ἔκπληξις, καὶ ἡ τῶν ἀπροσδοκήτων ἔκβασις, καὶ ἡ τῶν ἀναγκαίων ἐπιτυχία, καὶ ἡ τῶν ἀπορουμένων εὐπορία, καὶ ἡ τῶν ἀπιθάνων πιθανότης, καὶ ἡ τῶν ἀδυνάτων δύναμις, καὶ ἡ τῶν ἀκαίρων καιρός, καὶ ἡ τῶν ἀτόπων οἰκειότης, καὶ ἡ τῶν ἀσυνήθων συνήθεια, καὶ ἡ τῶν ἀπεμφαινόντων ἐμφασις

ξ μεμνῆσ, ὅτι μοι νῦν ὁ πᾶσσ Ὀρχησιν πρόκειτ᾽ ἡροσαλογεῖν, ὁδὶ τοῦτο τ᾽ σκοπὸν ὑπειρησιάμην τῷ λόγῳ, Ὀρχήσιν ὀνόμασ᾽ ἁπασῶν μεθηρμοσασ, πλὴν ὅσων ἐν ὀλίγῃ ἐπιμνήσθην, τὰς ἡρωικωτέρας αὐτῶν ὑποχειρισάμην. ἀλλὰ τὸ μὲ τῷ παρόντι μοι κεφάλαιον ἐν λόγῳ, τοῦτ᾽ ἐστ᾽, τὴν τῶν Ὀρχήσιν ἐπαινέσαι, καὶ δεῖξαι ὅσα ἐν αὐτῇ πρέπει, καὶ χρήσιμα προσλαβοῦσα ἔχει, ἐπὶ πλεῖον ἐξαμῆναι εἰς τοσοῦτον κάλλ᾽ ἐπιδιδοῦναι, ἀλλὰ καὶ τὸ Σεβαστὸν μάλιστα. οἱ μὲν γὰρ ὑποῦσαι σπουδαίαι, ὥσπερ τινὲς ῥίζαι, καὶ γεμέλιοι τ᾽ Ὀρχήσεως ἦσαν. τὸ δ᾽ ἄνθος αὐτῆς, καὶ τ᾽ τελεώτατον κάρπον, ὥσπερ νῦν μάλιστα ἐς τὸ ἀκρότατον ἐπιτέλεσται, τοῦτο νῦν ὁ ἡμέτερος λόγος διεξέρχεται, παρεὶς τὸ θερμοῦ ῥίζειν, καὶ χάριεν Ὀρχεῖσθ, καὶ τἄλλα, ὡς μηδὲν τῇ νῦν ταυτῇ ἐπιπονήσῃ. ὁδὶ γὰρ σπουδαῖον τ᾽ Φρύγιον τ᾽ Ὀρχήσεως εἶδος, τὸ παρόντινον, καὶ συμποτικὸν μὲν μέθης γεγόμενον, ἀρχοίκως πολλάκις ὑπὸ αὐλημα γυναικεῖον ὀρχούμενον, σφοδρὰ, καὶ κάμνοντος πηδήμασι, καὶ νῦν ἐπὶ ταῖς ἀρχοικίαις ἐπιπολάζοντα, ὑπ᾽ ἀγροίας παρέλιπον, ἀλλ᾽ ὅτι μηδὲν ταῦτα τῇ νῦν Ὀρχήσ κοινωνεῖ. καὶ γὰρ ὁ Πλάτων ἐν τοῖς νόμοις, τὰ μὲν, τίνα εἴδη ἐπαινεῖ ταύτης, τὰ δὲ, πάνυ ἀποξοῖ, ἀμφιρρῶν αὐτὰ ἐς τὸ πρέπον, καὶ τὸ χρήσιμον. καὶ ἀπολαύειν αὐτῶν ἀχημοτέρων, ἐσθλὰ μὲν, καὶ γαμμάζοντα δὲ πρὸς. καὶ ἐκ μὲν αὐτῆς Ὀρχήσεως,

meminiſſe velim, mihi non eſſe propoſitum ut nunc omnis Saltationis genus recenſeam, neque hunc orationi meæ ſcopum inſtituiſſe, ut Saltationum nomina enumerem, præterquam earum quas ut generaliores delectas initio commemoravi. Verùm in præſentia mihi caput orationis iſtud eſt, ut nunc uſitatam Saltationem laudem, planumque faciam quantùm cùm voluptatis, tum utilitatis in ſe complectatur, & ut non olim cœpit tántum elegantiæ incrementum capere, ſed potiſſimùm Auguſti temporibus. Quippe priores illæ tanquam radices & fundamenta Saltationis fuêre. Sed florem illius, & abſolutiſſimum fructum, qui nunc maximè ſummam perfectionem attigit, noſtra hæc oratio exponit, omiſſa thermayſtride, & gruis Saltatione, & aliis, ut quæ nunc uſitate non conveniant. Neque enim Phrygiam illam Saltationis ſpeciem, petulantem & convivalem, quæ cum ebrietate exercetur, ruſticis plerunque ad muliebrem tibiæ cantum ſaltantibus ſaltus vehementes & laborioſos, & qui etiamnum ruri redundant, ignarus omiſi: ſed quia cum hujus temporis Saltatione nihil commune habet. Quandoquidem Plato in legibus, alias quidem hujus ſpecies probat, alias omnino reprobat, eas dividendo in Iucundam, & Vtilem, & ex illis indecentiores exigendo, alias verò anteponendo, & admirando. Et hæc quidem de Saltatione

1 Κατὰ τ Σεβαςὸν] Godofredus Malvynus Clariſſimus Senator monuit Interpretem judicio & oculis abuſum ſuis, dum iſta vertit, *nec minus de ſe exhibens reverentia.* Fraudi fuit, puto, quod Græci nominibus propriis majuſculas literas præfigere neglexerint, dicere debuit *præcipuè circa Auguſti tempus.* Bourd.

1 Πλά-

τοσαῦτα. τὸ γὰρ πάντα ἐπιξιόντα μηκύνειν τὸν λόγον, ἀπιθάνολον. ἀρκεῖ γὰρ τὸν Ὀρχηστὴν αὐτὸν ἔχειν χρὴ, καὶ ὅπως δεῖ ἡσυχάζ, καὶ ἃ μεμαθηκέναι, καὶ οἷς κρατύνειν τὸ ἔργον, ἤδη σοι δίειμι, ὡς μάθῃς, ἃ τῶν ῥαδίων, καὶ τὸν δύμισα χειρίστων ὄντα τῷ τέχνῳ, ἀλλὰ πάσης παιδεύσεως ἐς τὸ ἀκριβέστατον ἀφικνυμένῳ, ὃ μυσικῆς μόνον, ἀλλὰ καὶ ῥυθμικῆς, καὶ γεωμετρικῆς, καὶ τῶν φιλοσοφίας μάλιστα, τὰ τε φυσικῆς, καὶ τὰ ἠθικῆς. τῷ γὰρ διαλεκτικῷ αὐτῆς περιεργίαν, ἀκμιθον αὐτὴν νομίκειν. ἐμοὶ δὲ Ῥητορικῆς ἀφίκηκεν, ἀλλὰ ἐκ ταύτης μετέχει, καθ' ὅσον ἤθους τε, καὶ πάθους ἐπιδεικτικὴ ἐστιν, ὧν καὶ οἱ ῥήτορες ἐφίενται. οὐκ ἀπήλλακται δὲ καὶ γραφικῆς, καὶ πλαστικῆς, ἀλλὰ καὶ τῶν τοιούτοις διρυθμίσεως μάλιστα μιμεῖσθαι φαίνεται, ὡς μηδὲν ἀμείνω μήτε Φειδίαν αὐτῆς, μήτε Ἀπελλῆν εἶναι δοκεῖν. πρὸ πάντων δὲ, Μνημοσύνῃ, καὶ τῇ θυγατρὶ αὐτῆς Πολύμνιαν, ἵλεων ἔχειν αὐτὴν πρόκειται, καὶ μεμνῆσθαι πειρᾶται ἁπάντων. καὶ γάρ τοι τὸν Ὁμηρικὸν Κάλχαντα, τὸν Ὀρχηστὴν εἰδέναι χρὴ, τά τε ὄντα, τά τ' ἐσόμενα, πρό τ' ἐόντα, ὡς μηδὲν αὐτὸν λελαθέναι, ἀλλ' εἶναι πρόχειρον τῇ μνήμῃ αὐτῶν. καὶ τὸ μὲ κεφάλαιον τὸν ὑποθέσεως, μιμητικὴ τις ἐστιν ἐπιστήμη, καὶ δεικτικὴ, ἐκ τῶν ἐνθυμημάτων ἐξαγορευτικὴ, καὶ τῶν ἀφανῶν σαφήνειαν. καὶ ὅπερ ὁ Θουκυδίδης περὶ τοῦ Περικλέους φησὶν, ἐπαινῶν τὸν ἄνδρα, τοῦτο καὶ τὸν τοῦ Ὀρχηστοῦ ἀκρότατον ἂν ἐγκώμιον εἴη, γνῶναί τε τὰ δέοντα, καὶ ἑρμηνεῦσαι αὐτά. ἑρμηνείαν δὲ νῦν, τὴν σαφήνειαν τῶν χημάτων λέγω. ἃ δὲ

tione dicta sufficiant. Etenim singulis persequendis orationem producere, ineptum est. Verum ea quæ Saltatorem habere oportet, & rationem qua eum exerceri par est, & quæ didicisse, quibusque opus munire debet, jam tibi expediam: ut noris hanc artem non esse ex facilibus, & parabilibus, sed ex iis quæ disciplinæ cujusvis fastigium pertingunt, non solùm musices, sed etiam rhythmices, & geometrices, cùm primis verò tuæ philosophiæ & physices, & ethices: sed supervacuam illam dialectices anxietatem, parum sibi commodam existimavit. Neque verò abhorret à Rhetorica, sed & illius est particeps, quatenus mores & affectus demonstrat, quos ipsi etiam rethores exprimere student. Neque aliena est à pingendi, & fingendi arte, verùm illarum in exprimendis membris concinnitatem maximè imitari videtur: ut nequaquam illa præstantior vel Phidias, vel Apelles videatur. Ante omnia verò Mnemosynen, ejusque filiam Polymniam, sibi propitiam obtinere proponit, & omnium meminisse conatur. Etenim juxta Calchantem Homericum, necesse est Saltatorem scire, *Quæ sint, quæ fuerint, quæ mox ventura trahantur*: ut eorum nihil ignoret, imò expeditam memoriam habeat. Quod autem est argumenti caput, hæc scientia est imitatrix, demonstrativa, mentis conceptuum explicatrix, & obscurorum declaratrix. Et quod de Pericle, ipsius in laudem dixit Thucydides, hæc etiam summa fuerit Saltatoris laus, nosse quid deceat, idque explicare. Nunc verò interpretationem, habituum explicationem dico. Ma-

πᾶσαν τὴν ἔργων χορηγίαν, ἡ παλαιὰ ἱστορία ἔχει, ὡς προεῖπον, καὶ ἡ παρ' ἐμοῦ λόγος αὐτῆς μνήμην τε, καὶ μετ' ἀκριβείας ἐπίδειξις. ἀπ' ἀρχῆς γὰρ χάους οὖσης, καὶ τῆς πρώτης ἀπὸ κόσμου γενέσεως ἐξαρμῶσαι, χρὴ αὐτὸν ἅπαντα εἰδέναι, ἄχρι τῆς κατὰ τὴν Κλεοπάτραν τὴν αἰγυπτίαν. τοῦτο γὰρ τὴν ἀφήγησιν πρέπειν ἐστὶν ἡμῖν ἢ δὲ Ὀρχηστὴ πολυμάθεια, καὶ τὰ ἀφ' μίσου μάλιστα ἴσα, ἐπιστῆναι τοῖς, Ἀφροδίτης γένεσις, Τιτάνων μάχης, Διὸς γενέσιον, Ῥέας ἀπάτην, λίθου ὑποβολήν, Κρόνου δεσμὰ, τὰ τῶν τριῶν Ἀδελφῶν κλῆρον. εἶτα ἐξῆς, Γιγάντων ἐπανάστασιν, πυρὸς κλοπὴν, ἀνθρώπων πλάσιν, Προμηθέως πόλασιν, ἔρωτος ἰσχὺν ἐκπύρου. καὶ μὴν πεῦκα, Δήλου πάλην, Λητοῦς ὠδῖνας, καὶ Πύθωνος ἀναίρεσιν, καὶ Τιτυοῦ ἐπιβολὴν, καὶ τὸ μέσον τῆς θαλάσσης ὄρφνον, [1] πηνοῦ τε ἀετῶν. Δώνηλίσπα ἐπὶ τούτοις, καὶ τὴν μεγάλην ἐπὶ τούτῳ βίου ναυαγίαν. καὶ λάρνακα μίαν, λείψανον δὲ ἀνθρωπείων γένους φυλάττουσαν, καὶ ὅπ λίθων ἀνθρώπους πάλιν. εἶτα, Ἴάχου σπαραγμὸν, καὶ Ἥρας δόλον, καὶ Σεμέλης κατάφλεξιν, καὶ Διονύσου ἀμφοτέρας τὰς γενέσεις, καὶ ὅσα περὶ Ἀθηνᾶς, καὶ ὅσα Ἡφαίστου, καὶ Ἐρεχθονίου, καὶ τὴν ἔριν τὴν περὶ τῆς Ἀττικῆς, [2] καὶ Ἁλιρρόθιον, καὶ τὴν πρώτην ἐν Ἄρεως πάγῳ κρίσιν. καὶ ὕλας, τὴν Ἀττικὴν πᾶσαν μυθολογίαν. ἐξαιρέτως δ', τὴν Δήμητρος πλάνην, καὶ Κόρης εὕρεσιν, καὶ

Materiam autem omnem operi suppeditat vetus historia, ut ante dixi, ejusque prompta recordatio, & cum decore demonstratio. Nam statim à chao, primaque mundi origine, ducto initio, usque ad Cleopatræ Ægyptiæ tempora, ipsum cuncta scire necesse est. Hoc enim sæculorum intervallo nobis circunscribatur multiplex illa scientia Saltatori comparanda. Mediaque potissimùm sciat, Cœli sectionem, Veneris partus, Titanum pugnam, Iovis nativitatem, Rheæ fraudem, lapidis suppositionem, Saturni vincula, trium fratrum sorte divisam hæreditatem. Deinde Gigantum seditionem, ignis furtum, hominum formationem, Promerhei supplicium, Amoris utriusque robur. Post hæc Deli errationem, Latonæ parturientis dolores, Pythonis cædem, Tityi insidias, & medium terræ aquilarum volatu inventum. Præterea Deucalionem, magnumque illius ætate naufragium, & unicam arcam quæ generis humani reliquias conservavit, rursusque natos ex lapidibus homines. Postea Iachi laceratione, & Iunonis dolum, & Semeles conflagrationem, & Bacchi utramque stirpem. Quæ de Minerva, quæ de Vulcano, & Erichthonio referuntur, & illam de Attica disceptationem, primumque in Areo pago judicium. Denique omnem illam Atticam fabularum enarrationem. Præcipuè autem Cereris vagationem, repertam Proserpinam, Celei

1 Πήνου τε ἀετῶν] Fabula hæc apud Pindar. Cætera sunt nomina fabulis notissima. *Bourd.*

2 Καὶ Ἁλιρρόθιον] *Et Halirrothium*, de quo ad Pausan. hæc omisit Interpres. *Idem.*

Κιλεῦ ξενίαν, καὶ Τριπτολέμου γεωργίαν, καὶ Ἰκαρέως ἀμπελουργίαν, καὶ τὴν Ἠριγόνης συμφοράν, ἔτι ὅσα περὶ Βορέου, ἔτι ὅσα περὶ Ὠρειθυίας, καὶ Θησέως, καὶ Αἰγέως. ἔτι δὲ, τὴν Μηδείας ἐπανοδον, καὶ αὖθις εἰς Πέρσας φυγὴν, καὶ τὰς Ἐρεχθέως θυγατέρας, καὶ τὰς Πανδίονος, ἃ τι καὶ θρᾴκη ἔπαθον, καὶ ἔπραξαν. εἶτα, ὁ Ἀκάμας, καὶ ἡ Φυλλὶς, καὶ ἡ πρωτέρα τοῦ Ἑλένης ἁρπαγὴ, καὶ ἡ γραφὴ τῶν Διοσκούρων ἐπὶ τὴν πόλιν, καὶ τὸ Ἱππολύτου πάθος, καὶ Ἡρακλειδῶν κάθοδος. Ἀτεχνῶς δὲ καὶ ταῦτα εἰκότως ἂν νομίζοιθ. ταῦτα μὲν τὰ Ἀθηναίων, ὀλίγα πάνυ δείγματος ἕνεκα, ἐκ πολλῶν τῶν παραλελειμμένων διῆλθον. ἑξῆς δὲ, Μέγαρα, καὶ Νῖσος, καὶ Σκύλλα, καὶ πορφυρᾶς πλόκαμος, καὶ Μίνωος πόρος, καὶ περὶ τὴν Ἑρμῆτ ἀχαριστία. οἷς ἑξῆς ὁ Κιθαιρὼν, καὶ τὰ Θηβαίων, καὶ Λαβδακιδῶν πάθη, ἔτι Κάδμου ἐπιδημία, ἔτι βοὸς ὄκλασις, καὶ ὄφεως ὀδόντες, καὶ σπαρτῶν ἀνάδοσις. καὶ αὖθις, ἔτι Κάδμου εἰς δράκοντα μεταβολὴ, καὶ πρὸς λύραν πίχασις, καὶ μανία τοῦ ποιητοῦ, καὶ ἡ γυναικὸς αὐτοῦ ἡ Νιόβης ἡ μεγαλαυχία, καὶ ἡ ἐπὶ τῇ πένθει σιγὴ, καὶ τὰ Πενθέως, καὶ Ἀκταίωνος, καὶ τὰ Οἰδίποδος, καὶ Ἡρακλῆς σὺν τοῖς ἄθλοις αὐτοῦ ἅπασι, καὶ ἡ τῶν παίδων σφαγή. εἶθ' ἡ Κόρινθος τελεία καὶ αὐτὴ μύθων, τὴν Γλαυκὴν, καὶ τὸν Κρέοντα ἔχουσα. καὶ πρὸς αὐτῶν, τὸν Βελλεροφόντην, καὶ τὴν Σθενέβοιαν, καὶ ἡλίου μάχην, καὶ Ποσειδῶνος. καὶ μὴν ταῦτα, τὴν Ἀθαμάντος μανίαν, καὶ τὴν Νεφέλης παίδων [1] ἐπὶ τοῦ κριοῦ τὴν

lei hoſpitalitatem, Triptolemi agriculturam, factam ab Icario vitium plantationem, Erigones calamitatem. Præterea quæcunque de Borea, quæcunque de Orithyia, de Theſeo & Ægeo memoriæ prodita ſunt. Adde Medeæ ſuſceptionem, rurſus ejuſdem ad Perſas fugam, regis Erechthei, & Pandionis filias, & quæ in Thracia paſſæ ſunt, & fecerunt. Nec ignorandus eſt illi Acamas, non Phyllis, non primus Helenæ raptus, tum Caſtoris, & Pollucis adverſus urbem expeditio, neque non mors Hippolyti, & reditus Heraclidarum. Nam & hæc Attica meritò cenſeantur. Et hæc quidem ex rebus Athenienſium, pauca ſanè exempli gratia, ex multis à me prætermiſſis percurri. Hæc ſequuntur, Megara, Niſus, Scylla, purpurei crines, Minois tranſitus, & erga de ſe benemeritam ingratitudo. Deinceps Cithæron, Thebanorum & Labdacidarum ærumnæ. Cadmi peregrinatio, bovis procubitus, ſerpentis dentes, ſatorum ortus. Rurſus Cadmi in draconem mutatio, & ad lyram murorum ſubſtructio, murorum ſtructoris inſania, & Niobes uxoris ipſius jactantia, atque in luctu ſilentium: tum ea quæ Pentheo, Actæoni, & Oedipo contigerunt. Item Hercules cum omnibus ipſius laboribus, & liberorum ejus internecio. Deinde & ipſa Corinthus ſcatet fabulis, Glaucam & Creontem habens: & ante eos Bellerophontem, Sthenebœam, Solis & Neptuni pugnam. Poſt hæc Athamantis inſaniam, & Nepheles liberorum in ariete fugam aëriam,

[1] Ἐπὶ τοῦ κριοῦ τὴν διαίσιον φυγὴν] Τὴν διαπόντιον φυγήν. Marc.

[1] Καὶ

Ἀλφέσιον φυγὴν, Ἰνᾶς, καὶ Μελικέρτου ὑποδοχήν. ἐπὶ τούτοις, τὰ Πελοπιδῶν, καὶ Μυκήνας, καὶ τὰ ἐν αὐταῖς, καὶ ἀφ' αὐτῶν, Ἴναχος, καὶ Ἰὼ, καὶ ὁ φρουρὸς αὐτῆς Ἄργος, καὶ Ἀτρεύς, καὶ Θυέστης, καὶ Αἰρόπη, καὶ τὸ χρυσοῦν δέρας, καὶ Πελοπίας γάμος, καὶ Ἀγαμέμνονος σφαγὴ, καὶ Κλυταιμνήστρας τιμωρία. καὶ ἐπ' αὐτοῖς τούτων, ἡ τῶν ἑπτὰ λοχαγῶν στρατία, καὶ ἡ τῶν φυγάδων γαμβρῶν καὶ Ἀδράστου ὑποδοχὴ, καὶ ὁ ἐπ' αὐτοῖς χρησμὸς, καὶ ἡ τῶν πεσόντων ἀταφία, καὶ Ἀντιγόνης μετὰ ταῦτα, καὶ Μενοικέως ἀπώλεια. καὶ τὰ ἐν Νεμέᾳ ὑ, ἡ Ὑψιπύλη, καὶ Ἀρχέμορος, ἀναγκαιότατα τῇ ὀρχήσει μνημονεύματα καὶ ἀφ' αὐτῶν, εἰδέναι τὴν Δανάης παρθενίαν, καὶ Περσέως γένεσιν, καὶ τὸν ἐπὶ τὰς Γοργόνας ἆθλον αὐτοῦ προεπιμελῶς. ᾧ οἰκεία καὶ ἡ Αἰθιοπικὴ διήγησις, Κασσιόπεια, καὶ Ἀνδρομέδα, καὶ Κηφεὺς, ἃς καὶ ἄστροις ἐγκατέλεξεν ἡ τῶν μὴ ταῦτα πίστις. ἐκεῖνα ὑ τὰ ἀρχαῖα τὰ Αἰγύπτου, καὶ Δαναοῦ, εἰδέναι, καὶ τὴν ἐπιβαλάμιον ἐπιβουλήν. οὐκ ὀλίγα ὑ καὶ ἡ Λακεδαίμων τοιαῦτα παρέχει, τὸν Ὑάκινθον, καὶ τὸν Ἀπόλλωνος ἀνταραγὴν ζεφύρου, καὶ τὴν ὑπὸ τοῦ δίσκου τοῦ μειραξίου σφαγὴν, καὶ ἐκ τοῦ αἵματος ἄνθος, καὶ τὴν ἐν αὐτῷ αἰάζουσαν ἐπιγραφὴν, καὶ τὴν Τυνδάρεω ἀνάστασιν, καὶ τὴν Διὸς ἐπὶ τούτῳ κατ' Ἀσκληπιοῦ ὀργήν. ἔτι ὑ, καὶ τὸν Πάριδος ξενισμὸν, καὶ τὴν Ἑλένης ἁρπαγὴν μετὰ τὴν ἐπὶ τοῦ μήλου κρίσιν. νομιστέον γὰρ τῇ Σπαρτιατικῇ ἰσοτελίᾳ, καὶ τὴν Ἰλιακὴν συνῳδίαν, πολλὴν εἶναι, καὶ πολυπρόσωπον. καθ' ἕκαστον γὰρ τῶν ἐκεῖ πεσόντων, δρᾶμα

aëriam, Inûs & Melicertæ susceptionem. Ad hæc accedunt res Pelopidarum, Mycenæ, & quæ ibi gesta sunt: & ante illos Inachus, Io, custosque ipsius Argus, Atreus, Thyestes, Aërope, vellus aureum, Pelopiæ nuptiæ, cædes Agamemnonis, Clytemnestræ pœna. Quin & ante illos, septem principum adversus Thebas expeditio, & profugorum Adrasti liberorum susceptio, proditumque de illis oraculum, & cæsorum interdicta sepultura, ob eamque Antigones & Menœcei interitus. Quæ etiam gesta sunt in Nemea, Hypsipile, & Archemorus, ea sunt quibus Saltatoris memoria instructa esse debet. Ante quæ gesta, sciet Danaës virginitatis custodiam, Persei nativitatem, certamen quod adversus Gorgonas suscepit: cui etiam est propria rerum Æthiopicarum narratio, Cassiopea, Andromeda, Cepheus, quos etiam astris inservit, eorum qui postea vixerunt credulitas. Prisca quoque illa Ægypti & Danai facta, & connubiales insidias non ignorabit. Nec pauca id genus præbet Lacedæmon, Hyacinthum, & rivalem Apollinis Zephyrum, puerique cædem à disco illatam, ortumque ex ejus sanguine florem, & gementem æ in eo inscriptionem, Tyndari instaurationem, & Iovis ob id in Æsculapium excandescentiam. Præterea hospitio susceptum, Helenæ raptum, post latum de pomo judicium. Planè enim existimandum Iliacam historiam copiosam & multiplicem cum Spartana esse conjunctam. Itaque juxta unumquemque in Troia

τῇ σκιωῇ ἀσκεπτ. καὶ μεμνῆ-
σθ δεῖ τούτων ἀεί, μάλιστα δὲ ὅσοι τ
ἁρπαγῆς δίψος, ἄχρι τ ἐν τοῖς
νόστοις γενομένων, καὶ τ Αἰνείου
πλάνης, καὶ Διδοῦς ἔρωτ⊙, ὧν
ἐστι ἀκούσαι καὶ παρὰ τοῖς τ Σκύ-
θαις θράσος, καὶ τὰ ἐν Σκυρῳ
τῶν παρθένων, Ὀδυσσέως μα-
νία, καὶ Φιλοκτήτου ἐρημία. καὶ
ὅλως, ἡ πᾶσι Ὀδυσσεῖ⊙ πλάνη,
καὶ Κίρκη, καὶ Τηλέγονο⊙, καὶ ἡ
Αἰόλου τ αὐτῶν δυναστεία, καὶ τὰ
ἄκρα, μέχρι τ τ μνηστήρων τιμω-
ρίας. καὶ ἐν τούτοις, ἡ κτ Παλα-
μήδους ἐπιβουλὴ καὶ ἡ Ναυπλίου
ὀργὴ, καὶ ἡ Αἴαν⊙ μανία, καὶ
ἡ ἐκείνου ἐν τοῖς πέτραις ἀπώλεια.
ἔχει πολλὰς ἀφορμὰς καὶ Ἠλεῖοις
ἀρχεῖα πειραθῆναι. τ Οἰνόμαον.
τ Μυρτίλον. τ Κρόνον. τ Δία.
τοὺς ἀγῶνας τ Ὀλυμπίων ἀγωνι-
στάς. πολλὰ δὲ καὶ ἐν τῇ κατ Ἀρκα-
δίαν μυθολογία. Δάφνης φυγή.
Καλλισοῦς θηρίωσις, Κενταύρων
παροινία, καὶ Πανὸς γενεαί. Ἀλ-
φειοῦ ἔρως, καὶ ὕφαλ⊙ ἀποδημία.
ἀλλὰ κἂν εἰς τὴν Κρήτην ἀ-
φίκῃ τὸν λόγον, πάμπολλα κἀκεῖ-
θεν ἡ Ὄρχησις ἐφελκύσεται. τὴν Εὐ-
ρώπην. τὴν Πασιφάην. τοὺς ταύ-
ρους ἀμφοτέρους. τ Λαβύρινθον.
τὴν Ἀριάδνην. τὸν Φαίδραν. τ
Ἀνδρόγεων. τ Δαίδαλον. τ Ἴκαρον.
τὸν Γλαῦκον. τὴν Πολυίδου μαντικήν. τ Τάλω. τ χαλκοῦν τ
Κρήτης φύλακα. κἂν εἰς Αἰτω-
λίαν μετέλθῃς, κἀκεῖ πολλὰ ἡ
ὄρχησις κατελαμβάνει. τὴν Ἀλθαίαν.
τ Μελέαγρον. τὴν Ἀταλάντην. τ
Δαλὸν, καὶ ποταμὸν καὶ Ἡρακλέους
πάλην, καὶ Σειρήνων γόητας, καὶ
ἐχινάδων ἀνάδυσιν, καὶ μὴν τὴν μυ-

occiſorum, fabula ſcenæ propo-
nitur. Atque horum memorem
illum eſſe oportet ſemper, in
primis quæ ſtatim à raptu, ad
procerum Græcorum uſque redi-
tus in patriam acciderunt, & Æ-
neæ errorum, & Didûs amoris.
A quibus alienæ non erunt quæ
aguntur fabulæ de Oreſte, illiuſ-
que herois apud Scythas auſa.
Nec verò abſona quæ ante hæc ac-
ciderunt, ſed rebus Iliacis cogna-
ta, Achillis in Scyro cum virgi-
nibus converſatio, Vlyſſis inſa-
nia, & Philoctetæ deſertio. De-
nique univerſa Vlyſſis vagatio,
Circe, Telegonus, Æoli in ven-
tos imperium, & reliqua uſque
ad procorum pœnas. Atque an-
te hæc, ſtructæ Palamedi inſidiæ,
Nauplii ira, Ajacis inſania, &
alterius naufragium ad ſcopulos
factum. Quinetiam Elis multa
Saltatoribus argumenta ſuppedi-
tat, nempe Oenomaum Myrti-
lum, Saturnum, Iovem, pri-
mos Olympiorum athletas. Fa-
bularum etiam ſeges eſt in Arca-
dia, Daphnes fuga, Calliſtûs fe-
rina vita, Centaurorum temu-
lentia, & Panos generationes,
Alphei amor, & ſubter mare pe-
regrinatio. Quòd ſi etiam ora-
tione in Cretam pervenias, com-
plura inde corrogabit Saltatio,
nimirum Europam, Paſiphaën,
utrumque taurum, Labyrin-
thum, Ariadnen, Phædram,
Androgeum, Dædalum, Icarum,
Glaucum, Polyidi vaticinium,
Talo, æneum Cretæ cuſtodem.
Si in Ætoliam quoque tranſli-
veris, ibi multa ſumit Saltatio,
Althæam, Meleagrum, Atalan-
tam, Dalum, fluvii & Hercu-
lis luctam, Sirenum procreationem, Echinadum ortum, &
Alc-

ἔλαιον, Ἀλκμεώνιον θ' οἴκησιν. εἶτα, Νέσσον, καὶ Δειανείρας ζηλοτυπίαν, ἧφ' ἣ τὴν ἐν Οἴτῃ πυρὰν. ἔχει καὶ Θρᾴκη πολλὰ τῇ ὀρχηστορικῇ ἀναγκαῖα. τὸ Ὀρφέως. τὸ ἐκείνου ἀπαρχηθμὸν, καὶ τὴν λάλον αὐτοῦ κεφαλήν. τὴν ἐπιπλέουσαν τῇ λύρᾳ, καὶ τὸ Αἷμον, καὶ τὴν Ῥοδόπην, καὶ τὴν Λυκούργου κόλασιν. καὶ Θετταλία δ' ἔτι πολλὰ παρέχεται. τὸ Πελίου. τὸ Ἰάσονος. τὴν Ἀλκήστιν. τὸ τῶν πεντηκοντόρων νεῶν σῶλον. τὴν Ἀργὼ. τὴν λάλον αὐτῆς τρόπιν. τὰ ἐν Λήμνῳ. τὸ Αἰήτου. τὸ Μηδείας ὄνειρον. τὸ Ἄψύρτου ἀπαρχηθμὸν, καὶ τὰ ἐν τῷ παρόπλῳ χθόμενα. καὶ μὴν πρῶτα, τὸ Πρωτεσίλαον, καὶ τὴν Λαοδάμειαν. κἂν εἰς τὴν Ἀσίαν πάλιν ἀφίξῃ, πολλὰ καὶ ἐκεῖ δράσεις. ἡ μὲν Σάμος σύριγξ, καὶ τὸ Πολυκράτους πάθος, καὶ τὸ ἁμαρτὸς αὐτοῦ μέχρι Περσῶν πλάνη. καὶ τὰ ἐπ' ἀχαιόπρῳ, ἢ τῷ Ταντάλῳ φλυαρία, καὶ ἡ παρ' αὐτοῖς Θεῶν ἰσίασις, καὶ ἡ Πέλοπος χειρομία, καὶ ὁ ἐλεφάντινος ὦμος αὐτοῦ. καὶ ἐν Ἰταλίᾳ δ', ὁ Ἠριδανὸς, καὶ Φαέθων, καὶ αἱ λιγυραὶ ἀδελφαὶ θρηνοῦσαι, καὶ ἤλεκτρον δακρύουσαι. ἔστιν καὶ ὁ ταῦρος καὶ αἱ Ἑσπερίδες, καὶ τὸ φρουρὸν τὸ χρυσοῦν σπόρας δράκοντος, καὶ τὸ Ἄτλαντος μόχθον, καὶ τὸ Γηρυόνου, καὶ τὴν ἐξ Ἐρυθείας ἔλασιν τῶν βοῶν. οὐκ ἀγνοήσῃ δ' καὶ τὰς μυθικὰς μεταμορφώσεις ἁπάσας, ὅσαι εἰς δένδρα, ἢ θηρία, ἢ ὄρνια ἠλάχησαν, καὶ ὅσαι ἐκ γυναικῶν ἄνδρες ἐγένοντο. τὸ Καινέως λέγω, καὶ τὸ Τειρεσίου, καὶ τὰς τοιούτους. καὶ τὰ Φοινίκης δ', Μύρραν, καὶ τὰ Ἀσσύριον ἐκεῖνο πένθος μεμιγμένον. καὶ ταῦτα ἔστιν. καὶ τὰ νεώτερα δ', ὅσα μὴ

Alcmæonis ſedata inſania habitationem. Deinde Neſſum, & Deianiræ zelotypiam, ideoque ſtructam in monte Oeta pyram. Multa etiam habet Thracia Saltationis ſtudioſo neceſſaria, Orpheum, ejuſque lacerationem, ejus caput loquens, cumque lyra innatans, Hæmum, Rhodopen, Lycurgi ſupplicium. Porro plura etiam Theſſalia ſuppeditabit, Peliam, Iaſonem, Alceſtim, quinquaginta navium claſſem, Argo, ejuſque loquacem carinam, res Lemnias, Æëten, Medeæ ſomnium, Apſyrti dilaniationem, quæque inter navigandum acciderunt. Poſtea Proteſilaum, & Laodamiam. Rurſus ſi in Aſiam denuo digrediaris, multæ etiam ibi ſunt fabulæ. Statim occurret Samus, Polycratis calamitas, ejuſque filiæ ad Perſas uſque erratio: quæque ſunt antiquiora, ſcilicet Tantali loquacitas, tum Deorum apud eundem convivium, Pelopis carnium concifio, & elephantini humeri appoſitio. In Italia verò Eridanus, Phaëthon, lugenteſque ejus ſorores in populos converſæ, & electrum lachrymantes. Hic quoque ſciet Heſperidas, & cuſtodem aurei pomi draconem. Atlantis laborem, & Geryonem, boumque ex Erythia abactionem. Neque ignorabit etiam omnes fabuloſas transformationes, quæcunque in arbores, aut feras, aut aves factæ ſunt, & quæcunque in viros ex mulieribus tranſiverunt, Cæneum dico & Tireſiam, alioſque hujuſmodi. In Phœnicia, Myrrham, luctumque illum Aſſyrium diviſum. Hæc etiam cognoſcet atque recentiora,

τὴν Μακεδόνων ἀρχὴν ἐπολυμήνυσέ τε Ἀντιπάτρῳ, καὶ ἔρωτι Σελεύκου ἐπὶ τῇ Στρατονίκης ἔρωτι. τὰ δὲ Αἰγυπτίων μυστικώτερα ὄντα, ἔστιν μὲν, συμβολικώτερον ἢ ἐπιδείξεται τὸν Ἔπαφον λέγω, καὶ τὸν Ὄσιριν, καὶ τὰς τῶν Θεῶν εἰς τὰ ζῶα μεταβολάς. πρὸ πάντων δὲ, τὰ περὶ τοὺς ἔρωτας αὐτῶν, καὶ αὐτοῦ τοῦ Διὸς, καὶ εἰς ὅσα ἑαυτὸν μετεσκεύασεν. ἔστιν δὲ καὶ τὴν ὑπ' ᾅδου ἅπασαν τραγῳδίαν, καὶ τὰς κλαύσεις, καὶ τὰς ἐφ' ἑκάστῃ αὐτῶν, καὶ τὴν Περίθου, καὶ Θησέως ἄχρι τοῦ ᾅδου ἐπειρείαν. συνελόντι δὲ εἰπεῖν, εἰδέτω τὰ ὑπὸ τοῦ Ὁμήρου, καὶ Ἡσιόδου, καὶ τῶν ἀρίστων ποιητῶν, καὶ μάλιστα τῆς τραγῳδίας λεγομένης, ἀγνοησάτω. ταῦτα πάνυ ὀλίγα ἐκ πολλῶν, μᾶλλον δὲ ἀπείρων τὸ πλῆθος ἐξελὼν, τὰ κεφαλαιωδέστατα κατέλιξα, τὰ ἄλλα τοῖς τε ποιηταῖς ἅδειν ἀφεὶς, καὶ τοῖς ὀρχησταῖς αὐτοῖς διδασκάλοις, καὶ σὺ παρεξεργάσεσθαι κελεύσας ὁμοιότητα τῶν παρειλημμένων, ἅτε ἄπειρα πολλαχοῦ καὶ παρὰ τὰ κατὰ ἴκνιον τῆς ὀρχήσεως παρεπεφερόμενα καὶ παρεπιμεμιδμένα κἄλλα ἀναγκαῖον. ἐπεὶ δὲ μιμητικός ἐστι, καὶ κινήμασι τὰ ᾠδόμενα δείξειν ἐπιχειρεῖται, ἀναγκαῖον αὐτῷ, ὅταν καὶ τοῖς ῥήτορσι, συμφέρειαν ἀσκεῖν, ὡς ἔοικεν τὰ δεικνυμένων ὑπ' αὐτοῦ δηλοῦν, μηδενὸς ἐξηγητοῦ δεόμενον. ἀλλ' ὅταν ἴφη ὁ Πυθικὸς χρησμὸς, δεῖ τὸν ῥαψῳδοῦντα ὄρχησιν, καὶ καφῦ σιωπήν, καὶ μὴ λαλέοντ]α δὲ ὀρχησθαι, ἀκούειν. ὁ δὲ καὶ Δημήτριον τὸν Κυνικὸν παθεῖν

quæ post Macedonum imperium ausus est Antipater, & Seleucus ob amorem Stratonices. Abstrusiora Ægyptiorum arcana cognoscet quidem, sed magis ex conjectura demonstrabit: Epaphum dico, & Osirin, & Deorum in animalia mutationes. Ante omnia verò, quæ ad eorum amores pertinent, ipsiusque Iovis, & quas in formas seipsum mutaverit. Sciet etiam omnem Inferorum tragœdiam, cùm supplicia, tum eorum causas. Pirithoi & Thesei ad inferos usque societatem servatam. Vt autem paucis omnia comprehendam, nihil eorum quæ ab Homero, Hesiodo, præstantissimisque poëtis, in primis verò tragicis dicta sunt, ignorabit. Hæc admodum pauca ex multis, imò potiùs ex infinitis sylvam hanc selectam, ac veluti summa capita percensui. Reliqua verò poëtis canenda, & saltatoribus ipsis demonstranda, tibique juxta dictorum similitudinem invenienda reliqui. Quæ omnia Saltatori præparare, priusque seponere necesse est, ut in promptu habeat, & quavis occasione promat. Qui siquidem est imitator, & gestibus se repræsentaturum pollicetur ea quæ canuntur, ei necessarium est, ut & oratoribus, ut perspicuitatem exerceat, qua quicquid demonstrabit, ita declaret, ut enarratore non egeat. Sed quod Pythico oraculo proditum est, oportet ut qui Saltationis est spectator, mutum intelligat, & *non loquentem* audiat. Quod Demetrio Cynico etiam accidisse ferunt.

1 Καὶ καφῦ] Tangit vetus oraculum quod quidem sic apud Plut. Καὶ καφῦ σιωπὴν, ἐᾶν τ' λαλέοντ]α δεῖν. Bourd.

1 Τοῦ

λέγωσιν. ἐπὶ γὰρ τῷ αὐτὸς ὄμοιά σοι κατηγορῶ τῆς ὀρχηστικῆς, λέγων δ' αὐλῶν, καὶ τῶν συρίγγων, καὶ τῶν κυμβάλων, παίρεργόν τι τὴν ὀρχησιν εἶναι, μηδὲν αὐτὸν ποιεῖν τὸ δρᾶμα σκιαγραφοῦντα. κινήμασιν γ' ἄλλοις ἄλλως κίνησιν, καὶ μίμημα, ἡδονὴν αὐτῇ νὴ Δία σοφόν, τὸ δ' ἀνθρώπων τοῖς μὲν τὸ σχῆμα γοητευομένοις, ἐσθῆτι σεμνῇ, καὶ προσωπείῳ ὑπύρει, αὐλῷ τε, καὶ περιπλοκῇσι, καὶ τῇ τῶν ᾀδόντων διαφανίᾳ, οἷς κρεμάσαι μηδὲν ὃν τὸ δ' ὀρχήσασθαι πρᾶγμα. ὁ τότε κρίνας Νέρωνα διδασκάλων ὀρχηστὴς, οὐκ ἀσύνετος, ὡς φασιν, ἀλλ' εἴ καί τις ἄλλος, ἴσον τε ἱστορίας μνήμῃ, καὶ κινήσεως κάλλει διενεγκών, ἐθέλοι δ' Δημητρίῳ διαφωνησάτω οἰμαι τῷ δήσει, ἰδεῖν ὀρχούμενον. ἐπιὼν κατηγορεῖν αὐτοῦ. καὶ ὑπῆρχετό γε ἄνευ αὐλοῦ, καὶ ἀσήμων ἐπιδείξασθαι σοι. ὃ δ' ὅπως ἐποίησεν. ἡσυχάσας γὰρ τοῖς τε κυμβάλοις, καὶ τοῖς αὐλοῖσι, καὶ αὐτοῦ Διδαγγιλίας τοῦ χοροῦ, αὐτὸς ἐφ' ἑαυτῷ ὠρχήσατο τὸν Ἀφροδίτης καὶ Ἄρεως μοιχείαν, ἅλιον μηνύουσα, καὶ Ἥφαιστον ἐπιβουλεύουσα, καὶ τοῖς δεσμοῖς ἀμφοτέρους, τόν τε Ἀφροδίτην, καὶ τὸν Ἄρη σαγηνεύουσα, καὶ τοὺς ἐφιστῶτας θεοὺς ἔκπληκτον αὐτῶν. καὶ τὸν Ἄρη μὲν τὸν Ἀφροδίτην, ὑποδεδικότα δ', καὶ ἱκετεύοντα τὸν Ἄρη, καὶ ὅσα τῇ ἱκεσίᾳ ταύτῃ πρόσεστιν, ὥστε τὸν Δημήτριον ὑστερηθέντα τοῖς γοητευομένοις, τοῦτον ἔπαινον ὑποδῦσαι τῷ μίμῳ τοῦ ὀρχηστοῦ, ἀνέκραγε γὰρ, καὶ μεγάλῃ τῇ φωνῇ ἀνεφθέγξατο, ἀκούω ἄνθρωπε ἃ ποιεῖς, οὐχ ὁρῶ μόνον, ἀλλά μοι δοκεῖς [1] ταῖς χερσὶν αὐταῖς λαλεῖν. ἐπεὶ

runt. Qui cùm perinde ac tu Saltandi artem accuſaret, dicens tibiæ, fiſtularum, & ſtrepituum, Saltatorem velut auctarium eſſe, quippe qui nihil ad fabulam conferret, ſed inſulſum alioqui motum adhiberet, eumque inanem, & ab omni ratione ſejunctum. Cæterùm homines qui hac in re præſtigiis illuderentur, veſtitu ſerico, decenti larva, tibiaque, & laſcivis cantilenis, & canentium vocalitate, quibus exornari Saltatorem nihil eſt opus. Tunc Saltator qui celebris erat tempore Neronis, neutiquam imperitus, ut ajunt, ſed ſiquis etiam alius, cùm hiſtoriæ memoria, tum geſtus elegantia præcellens, rem ut puto, æquiſſimam à Demetrio poſtulavit, nimirum ut ſe ſaltantem ſpectaret, deinde accuſationem intenderet. Promiſit verò ſe nullis tibiis, nullis cantilenis adhibitis ſaltaturum: quod etiam præſtitit. Nam indicto ſilentio & ſtrepentibus, & tibia canentibus, ipſique choro ipſe per ſe ſaltavit Veneris, & Martis adulterium, Solem indicantem, Vulcanum inſidiantem, vinculis ambos, Venerem cum Marte illaqueantem, Deos ſpectaculo aſſiſtentes, Venerem pudore ſuffuſam, ſubverentem, ſupplicantemque Martem, & quæcunque alia complectitur hæc fabula: ita ut Demetrius ſummopere Saltatione illa exhilaratus, maximam hanc Saltatori laudem tribuerit, quum exclamavit, magnaque voce pronunciavit, Audio quæ facis, ô homo, nec video tantùm, ſed manibus ipſis loqui mihi videris. Quo-

1 Ταῖς χερσὶν] Hinc Lesbonax Mitylenæus vocavit eos χειροσόφους, & Lexipha-

ἢ τὸ Νέρωνα ἐσιόντα τῷ λόγῳ, βουλομένῳ τὸ βαρβάρου ἀνδρὸς τὸ ἐπὶ σοὶ αὐτῷ ὀρχήσει χαριζόμενον εἰπεῖν, ὅτι μίμησις ἐπαινοῦ ὀρχηστικῆς γένοιτ' ἄν. τὸ γὰρ σὲ τοῦτο βαρβάρων βασιλικὸς τις ἀνὴρ πάνυ τι χρήσιμον ἦκον ὡς τὸν Νέρωνα, ἐλέγετο μὲν τὰ ἄλλα τὴν ὀρχησιν σκέπτεσθαι, ὅτω σαφῶς ὀρχήσοιτο, ὡς καίτοι μὴ ἐπαΐοντα τὰ ᾀδόμενα. ἡμιέλλην γάρ τις ὤν, ἐτύγχανε συνιέναι ἁπάντων. καὶ δὴ ἀπιὼν ἤδη ἐς τὴν οἰκίαν ὁ Νέρων δεξιωσόμενος, καὶ ὅ, τι βούλοιτο αἰτεῖν κελεύοντος, καὶ δώσειν ὑπισχνουμένου, τὸν ὀρχηστὴν ἔφη δεῖν, τὰ μέγιστα σύμμαχον εὑρήσειν. ὁ δὲ Νέρων ἐρομένου τί ἂν σοι χρήσιμος γένοιτο σκύθης, ἀπροσίκους ἔφη βαρβάρους ἔχω, οὐχ ὁμογλώττους, καὶ ἑρμηνέων ἡ ῥᾳδίου δύσπορον ἀκοῦσαι. ὧν ἂν τινος δέοιμαι, ἀφεστῶσι δέ, ἔφασκε μοι ἑρμηνεύσαι. τοσοῦτον ἀρκεῖ καθ' ἑαυτὸ ἡ μίμησις τῆς ὀρχήσεως, ἐπίσημός τε, καὶ σαφὴς φανεῖσα, ἢ δι' ὅλης ἀφῃρῆσθαι, καὶ ὁ σκοπὸς τῆς ὀρχηστικῆς, ἡ ὑποκειμένη ἐστὶν, ὡς ἔφην καὶ πρὸ αὐτοῦ, καὶ τοῖς ῥήτορσιν ἐπιτηδευομένη. καὶ μάλιστα τοῖς τὰς κεκλαυμένας ταύτας μελίτας διεξιοῦσιν. οἶδα γὰρ καὶ ἐν ἐκείνοις μᾶλλον ἐπαινουμένην, τὴν οἰκείαν τοῖς ὑποκειμένοις σχέσεις, καὶ μὴ ἀπῳδὸν εἶναι τὸ λεγόμενον τῇ εἰσαγομένῃ ᾠδῇ, ἢ τυραννοκτόνον, ἢ πενήτων, ἢ γεωργῶν, ἀλλ' ἐν ἑκάστῳ τούτων τὸ ἴδιον, καὶ τὸ ἐξ ἀ-

Quoniam verò circa Neronis tempora noſtra verſatur oratio, volo viri barbari ſuper eodem ſaltatore tibi referre teſtimonium, quod maximæ Saltationis laudi vertitur. Quidam enim ponticus barbarus, homo regius cum ob negocium ad Neronem veniſſet, hunc unà cum aliis Saltatorem contemplabatur, adeò perſpicuè ſaltantem, ut quanquam eorum quæ canebantur nihil exaudiret, (nam erat ſemigræcus) omnia tamen intelligeret. Iam verò cùm ad ſuos regreſſurus eſſet barbarus, eumque Nero liberaliter tractaret, & ſiquid vellet, petere juberet, ac ſe daturum polliceretur. Si mihi, inquit, Saltatorem dederis, me hoc munere plurimum exhilarabis. Percontante verò quem ipſi uſum domi præſtiturus eſſet, Finitimos, inquit, barbaros habeo, lingua diſſimiles, nec ad intelligendos illos, interpretes comparare facile eſt. Siquo igitur egeam, hic nutu mihi ſingula interpretabitur: tantum ipſum perculerat, imitatio Saltationis, cùm inſignis, & perſpicua apparuiſſet. Cæterum exercitatio cui maximè incumbit, & ſcopus Saltationis, eſt repræſentatio, cui eodem modo quo rhetores dat operam, præcipuè quo qui vacant declamationibus quas vocant. At hæc quoque Saltatoribus præcipuè laudi datur, ut propoſitis perſonis geſtu reſpondeat, nec ea quæ dicuntur, ab introductis optimatibus, aut tyrannicidis, aut pauperibus, aut agricolis diſcrepent, ſed in horum unoquoque quod proprium exiſtit, & eximium, demon-

phanes Luciani leg. Athen. c. 8. & 16. lib. 1: & cap. ult. lib. 4. cætera quæ ad ſaltationem ſpectant, ut de Bauciſmo, Betarmo, Hormo, & aliis fuſius alibi. *Bourd.*

ρετον δείκνυσι. ἐθέλω γάρ σοι καὶ ἄλλο βαρβάρου φῆσιν ἐπὶ τούτοις εἰπεῖν. ἰδὼν γὰρ πέντε πρόσωπα τῇ ὀρχήσει παρεσκευασμένα, τοσούτων γὰρ μερῶν τὸ δρᾶμα ἦν, ἐζήτει ἅτε ὁρῶν τὴν ὄρχησιν, τίνες οἱ ὀρχησόμενοι, καὶ ὑποκεκινήμενοι τὰ λοιπὰ πρόσωπα εἶεν. ἐπεὶ δὲ ἔμαθεν ὅτι αὐτὸς ὑποκεκινήσεται, καὶ ὑπορχήσεται τὸ πάντα, ἐλελήθεις ἔφη ἓν σῶμα μὲ τοῦτο ἔχων, πολλὰς δὲ τὰς ψυχὰς ἔχων. τοιοῦτος μέν ὁ βάρβαρος. οὐκ ἀπικὸς δὲ καὶ οἱ Ἰταλιῶται τὴν ὄρχησιν Παντόμιμον καλοῦσιν, ἀπὸ τοῦ δρωμένου σχεδόν. καλὴ γὰρ καὶ ἡ Ποιητικὴ παράκλησις ἐκείνη, τὸ ὦ παῖ ποντίου θεοῦ πεῖραν νόου ἔχων, πάσαις πολίεσσιν ὁμιλῶν. καὶ τὴν ὄρχησιν ἀναγκαῖα, καὶ δεῖ πρόσφυτον τοῖς πράγμασι, συνοικειοῦν ἑαυτὸν ἑκάστῳ τῶν δρωμένων. τὸ δὲ ὅλον, ἦθος, καὶ πάθη δεῖξαι, καὶ ὑποκεῖσθαι. ἡ ὄρχησις ἐπαγγέλλεται, νῦν μὲν ἐρῶντα, νῦν δὲ ὀργιζόμενόν τινα εἰσάγουσα, καὶ ἄλλον μεμηνότα, καὶ ἄλλον λελυπημένον. καὶ ἅπαντα τοῦτα μιμεῖσθαι πράγματος. τὸ γὰρ ἀναδιδάξασθαι, τὰ αὐτῆς ἡμέρας ἄρδην μὲν Ἀθήμας μεμηνὼς, ἄρδην δὲ Γῆν φοενημένην δείκνυται. καὶ ἄλλοτε Ἀτρέως ὁ αὐτός. καὶ μὴν μικρὸν, Θυέστης. εἶτα, Αἴγισθος, ἢ Ἀερόπη. καὶ πάντα ταῦτα ἑὸς ἀνθρώπου ἐστί. τὰ μὲν δὴ ἄλλα θεάματα, καὶ ἀκούσματα, ἑνὸς ἑκάστου ἔργα τὰ ἐπίδειξιν ἔχει, ἢ γὰρ αὐλός ἐστι, ἢ κιθάρα, ἢ ἁβρὰ φωνῆς μελῳδία, ἢ τραγικὴ δραματοποιία, ἢ κωμικὴ γελωτοποιία, ὁ δὲ ὀρχήσεως, τὰ πάντα ἔχει συλλαβὼν, καὶ ἔνεστι ποικίλως, καὶ μιμητικῶς ἀναπλάσαι αὐτὸ ἰδεῖν, αὐ-

monstretur. Volo itaque tibi sententiam referre quam super his tulit alter barbarus: qui cùm quinque personas Saltatori paratas vidisset, nam tot partibus constabat fabula, unum conspiciens Saltatorem quærebat, quinam essent saltaturi, & reliquas personas acturi. Postea verò quàm intellexit, eundem acturum, & saltationem omnem executurum esse. Nesciebam, inquit, ô optime, te unum quidem hoc corpus, sed plures animas habere. Et hæc quidem barbarus ille. Nec immeritò Itali saltatorem Pantomimum appellant, ab eo fermè quod agitur. Nec inelegans est poëtica illa cohortatio, ô fili, Polypi marini mentem habens, omnibus in urbibus versare, quæ Saltatori est necessaria, quem rebus adhærentem, oportet semetipsum quibusque factis applicare. In universum autem Saltatio pollicetur se mores & affectus demonstraturam, & simulaturam, nunc quidem amantem, nunc iracundum aliquem introducens: mox alium insanientem, alium mœrentem: atque omnia ista servata mensura. Quare quod maximè est admirandum, eodem die Athamanta furentem, & Inonem metuentem repræsentat. Aliàs Atreus ipse est, paulo post Thyestes, deinde Ægisthus, aut Aërope, quæ omnia unus homo refert. Alia quidem quæ spectanda, vel audienda exhibentur, unam quampiam rem ostendunt: aut enim tibia est, aut cithara, aut vocis modulatio, aut tragica fabulæ actio, aut comica scurrilitas. Verùm Saltator hæc omnia complectitur, cujus variùm, & miscellaneum apparatum videre

λὸν, σύριγγα, ποδῶν κτύπον, κυμβάλων ψόφον, ὑποκριτῶν ἀφωνίαν, ἀῤῥοντων ὁμοφωνίαν. ἔστι δὲ τὰ μὲν ἄλλα, ἑκατέρου τοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἔργα ἐστὶ τὰ μὲν, ψυχῆς, τὰ δὲ, σώματος. ἐν δὲ τῇ ὀρχήσει, ἀμφότερα συμμέμικται. καὶ γὰρ ἀγωνίας ἐπίδειξιν τὰ γιγνόμενα ἔχει, καὶ σωφρονικῆς ἀσκήσεως εἰρηται. τὸ δὲ μέγιστον, ἡ σοφία τοῦ δρωμένου, καὶ μηδὲν ἄξιον λόγου. Λεσβώναξ γάρ τις ὁ Μιτυληναῖος, ἀνὴρ καλὸς, καὶ ἀγαθὸς, χειροσοφὸς τὰς ὀρχήσεις ἀπεκάλει, καὶ ἤδη ἐπὶ τῷ θέᾳ αὐτῶν, ὡς βελτίων ἀναφρίψων λόγος ἦν ἡάπτει. Τιμοκράτης δέ ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ, ἰδών ποτε ἅπαξ τὸν ἐξεπίτηδες ἐπιτηδὲς, ὀρχησάμενον τὰ αὐτοῦ ποιοῦντα, οὐκ με ἔφη ἠάμησεν ὁ τῆς φιλοσοφίας αἰδὼς ἀπέτρεψεν. εἰ δ' ἔστιν ἀληθῆ τὰ τοῦ ψυχῆς ὁ Πλάτων λέγει, τὰ τρία μέρη αὐτῆς καλῶς ὁ ὀρχησὴς δείκνυσι, τὸ θυμικὸν, ὅταν ὀργιζόμενον ἐπιδείκνυται. τὸ ἐπιθυμητικὸν, ὅταν ἐρῶντας ὑποκρίνηται. τὸ λογιστικὸν, ὅταν ἥκηται τῶν παθῶν χαλιναγωγῇ. τοῦτο μὲν γὰρ τὸ ἁπλοῦν μέρος τῆς ὀρχήσεως, καθάπερ ἡ ἀρὴ τὸ τοῖς αἰσθήσεσι παρίστασθαι, κρίσεως δὲ οὐδενὸς, καὶ τὸ τοῖς ὀρχήμασιν ὁμοφωνίας, τί ἄλλο, ἢ τὸ ἓν Λεσβοκλέους ἐπαληθεύειν, τὸ καλὸν ἐπαινεῖν, [1] καὶ μέγιστον τέλος ἡγεμόνα τοιοῦτο καὶ τοῦτο εἶναι. ἔκεινος δὲ πῶς καὶ οὐκ ἐπόμενον τοῖς τῆς ὀρχηστικῆς θεωρίαις σιωπῆς, ὅτι καὶ αὐτὴ Πυ-

est, tibiam, fistulam, pedum strepitum, cymbali sonum, actoris vocalitatem, canentium concentum. Præterea alia quidem alterutrius in homine partis sunt opera, alia mentis, alia corporis. Verùm hæc in Saltatione commixta sunt. Nam ea quæ fiunt, mentis demonstrationem, & corporei exercitii vim habent. Maximum verò istud est, nempe rerum quæ aguntur sapientia, quum nihil præter rationem committitur. Quocirca Lesbonax Mytilenæus vir honestus, ac bonus, Saltatores Manu sapientes appellabat, ibatque spectatum ipsos, tanquam melior à theatro reversurus. Timocrates autem ejus præceptor viso quondam semel (nec de industria aderat) saltatore res suas agente, Quali inquit, mea me erga philosophiam verecundia, spectaculo privavit. Quod si vera sunt quæ de anima differit Plato, tres ejus partes præclarè ostendit Saltator, Vim irascendi, quando irascentem exprimit: desiderandi, quando amantes repræsentat, ratiocinandi, quando singulos affectus ceu fræno regit. Et hoc quidem per omnes Saltationis partes sparsum est, ut Tactus per omnes sensus. Porrò cum pulchritudinis & concinnæ inter saltandum formæ curam suscipiat, quid aliud quàm Aristotelis sententiæ veritatem confirmat, pulchritudinem laudantis, atque tertium ei in bonis locum tribuentis. Cæterùm quendam audivi de saltatricium personarum silentio juveniliùs dicentem, hoc Pytha-go-

[1] Καὶ μέγ@ τέλος ἡγεμόνα] Immo καὶ μέγ@ βέλτιςον. Nam τέλος, τὰ χρήματα, Ipse in Eunucho ἐμὲ σοφὸν κεκτῆσθαι χρημάτων, ἀλλὰ τέλος τοῦτο ἡ ἀγαθὸν ἐστὶ τοῦτο οἶμαι. Marc.

101

ἐπιτηδεύματος. ἔτι δὲ καὶ τὰ ἄλλα ἐπιτηδεύματα, τό τε μέτριον, τό τε πρέπον, τό τε χρήσιμον ὑπαισχυνόμενον, μόνη ἡ ὄρχησις ἄμφω ἔχει. καὶ πολὺ τὸ χρήσιμον ὠφελιμώτερον, ὅσῳ μὴ δεῖ περαιτέρω γίγνεσθαι. πόσῳ γὰρ τοῦτο ὁρᾶν ἡδίον, ἢ πυκτεύοντας νεανίσκους, καὶ ἀμφὶ μεσομβρίας, καὶ παλαίοντας ἄνδρας ἐν κόνει, ἢ ὃ ὄρχησις πολλάκις ἀσφαλέστερον ἅμα, καὶ σωφρονέστερον, καὶ πρεπόντερον ἐπιδείκνυται. τὸν μὲν οὖν γυμνάσιον κίνησιν ἡ ὀρχηστικὴ, καὶ τροφὰς αὐτῆς, καὶ σκληραγωγίας, καὶ πόνους, καὶ ὑπνασμούς, τοῖς μὲν ἄθλοις, πρὸς εἶναι συμβέβηκεν ὁρᾶσθαι. τοῖς δὲ συνεργοῦσιν αὐτοῖς, ὑγιεινότατα. γυμνάσιον δὲ τὸ κάλλιστόν τε ἅμα, καὶ εὐρυθμότατον ἐξ ἧς φαίην ἂν ἔγωγε εἶναι. μαλάττον τε τὸ σῶμα. καὶ κάμπτον. καὶ κουφίζον. καὶ εὐχροίας εἶναι ποιεῖ μεταβολὴν διδασκουσ' ἰσχύν τε οὐ μικρὰν ἐμποιοῦν τοῖς σώμασι. πῶς οὖν οὐ παραμύθιόν τι χρῆμα ἡ ὀρχησις; ἥγουμαι μὲν τὴν ψυχὴν, ἀσκοῦσα δὲ τὸ σῶμα, τέρπουσα δὲ τὰς ὁρώσας, διδάσκουσα δὲ πολλὰ τῶν καλῶν τοῖς ἀκούουσι, καὶ κυμβάλοις, καὶ μέλεσι εὐρυθμίαις, καὶ κηλήσεσι, καὶ τερπνοῖς ὀφθαλμῶν καὶ ἀκοῆς. εἰ γὰρ φαίης εὐφωνίαν ζητοῦσι, πῶς ἂν ἁμαρτοῖ τις εὐφωνίας, ἢ ποίου πολυφωνότερον ἄκουσμα, ἢ ἐμμελέστερον, εἴ τε αὐλὸς, καὶ σύριγξ τὸ λιγυρώτερον, ἢ λύρα καὶ κιθάρα ἁπλαῦστα; σεμνὸν δὲ καὶ ἀμείνονα τὸν ἦθος ὁμιλεῖν τῇ τοιαύτῃ θέᾳ χρῆσθαι, ὅταν ὁρᾷς τὸ βέλτιον μᾶλλον τοῦ κακοῦ χαριέστερον, ἢ ἐπιδεικνύον τοῖς ἀδικήμασιν. καὶ ὅλως, τὸ ἦθος τὸ ὁρώντων παιδαγωγοῦν. ὃ δὴ ἐπὶ μᾶλλόν ἐστι τῆς ὀρχήσεως ἴδοις ἂν μάλιστα. τὰ γὰρ πεπραγμένα κακὰ μισοῦντας, καὶ τοῖς παθοῦσιν ἐλεοῦντας, καὶ ὅλως τὸ ἦθος τῶν θεατῶν ἐπιτηδείως διακεῖσθαι.

goricum præceptum innuero. Præterea cùm vitæ actionum, aliæ oblectationem, aliæ utilitatem polliceantur, sola Saltatio utramque obtinet: eoque utilitas est commodior, quòd cum voluptate accedit. Quanto enim hoc visu jucundius, quàm videre pugnis decertantes juvenes, ac sanguine manantes, aliosque in pulvere luctantes, quos plerumque Saltatio tutiùs simul, & decentiùs, & jucundiùs demonstrat. Quocirca concitatus Saltationis motus, ejusque conversiones, & circumductiones, & saltus, & resupinationes, aliis quidem spectantibus oblectamento fuêre: ipsis verò actoribus saluberrima. Etenim illud ego gymnasiorum pulcherrimum, & aptissimum esse affirmaverim, quod emollit corpus, flexibile, & leve reddit, & ad mutationem promptum esse instituit, robusque non exiguum corporibus acquirit. Qui ergo rerum omnium maximè conciona non sit Saltatio, quæ mentem acuit, corpus exercet, spectantes oblectat, priscaque multa docet tibiis, cymbalis, carminum concinna compositione, & mulcedine oculos & aures afficiente. Itaque si perfectam vocis actionem requiris, ubi alibi, aut quodnam auditionis argumentum invenias, quod pluribus & concinnioribus vocibus constet, seu tibia, & fistula magisonorum? His abundè satis in Saltatione frueris. Mitto dicere, quod hujusmodi spectacula frequentando, moribus melior evades, quando theatrum malefacta odisse vides, & injuria affectos deflere, denique spectantium mores formare. Quod verò præcipuè in Saltatoribus est lau-

παιδίσκη, τοῦτο ἤδη ἱερᾶ, τὸ καὶ ἰσχύν τε ἅμα, καὶ ὑγρότητα τῶν μελῶν ἐπιδείκνυσι, ὁμοίως παρόδεξον εἶναί μοι δοκεῖ, ὡς εἴ τις σὺν τῷ αὐτῷ καὶ Ἡρακλέους τὸ κραταιὸν, καὶ Ἀφροδίτης τὸ ἁβρὸν δεικνύοι. ἐθέλω ᾗ ἤδη καὶ ὑποδεῖξαί σοι τῷ λόγῳ, οἷόν με χρὴ εἶναι τὸ ἄριστον ὀρχηστὴν ἐν τῇ ψυχῇ, καὶ σώματι. καίτοι καὶ μὰ ψυχῆς, ὡσαύτως τὰ πολλοῦ. μνημονικόν τε δεῖ, καὶ εὐφυᾶ, καὶ ξυνετὸν, καὶ ὀξὺν ἐπινοῆσαι, καὶ καιρῷ μάλιστα ἐσχεδάζ φημι δεῖν αὐτόν. ἔτι δ', κεφαλικόν τε πεπαιδεῦσθαι, καὶ ἀσμένιστον, καὶ μελῶν τε δρίσεων ἀφωνητικόν, καὶ τῶν κακῶς πεποιημένων ἐλεγκτικόν. τὸ δὲ σῶμα, καὶ τὸ Πολυκλείτου κανόνα ἤδη ἐπιδείξειν μοι δοκῶ. μήτε γὰρ ὑψηλὸς ἄγαν ἔστω, καὶ πίονα δὲ μετρίως ἐπιμήκης, μήτε παπινὸς, καὶ ναυώδης τὴν φύσιν, ἀλλ' ἴμμετρος ἀκριβῶς. ὅτι πολύσαρκος, ἀπίθανον γὰρ, ὅτι λεπτὸς ὡς ὑπερβολή. σκιλιτώδης τοῦτο, καὶ νεκρικόν. ἐθέλω γοῦν σοι καὶ δῆμον τὸν ἐμὸν φωνὴν τὰ τοιαῦτα ἐπισημαίνεσθαι, βοὰς εἰπών. [1] οἱ γὰρ Ἀντιοχεῖς, εὐφυέστατον πόλις, καὶ ὄρχησιν μάλιστα πρεσβεύουσα, ὥσπερ ἐπιστρεῖ τῶν λεγομένων, καὶ τῶν γιγνομένων ἔγκυρος, ὡς μηδένα μηδὲν αὐτῶν λαθεῖν. μικροῦ μὲ γὰρ ὀρχηστὴν εἰσελθόντα, καὶ τὴν Ἕκτορος ὀρχουμένην, μιᾷ φωνῇ πάντες ἀνεβόησαν, ὡς Ἀστυάνακτ', Ἕκτωρ ἦ πού; ἄλλοτε δέποτε μικρὸν πρὸς ὑπὲρ τὸ μέτριον ὀρχεῖσθαι τὸν Καπανέα ἐπιχειροῦντα, καὶ σφενδάλεον τοῖς Θηβαίοις τείχεσιν, ὑπερβῆναι ἔφασαν τὸ τεῖχος, οὐδὲν σοι

laudandum, jam illud dicam, nempe vires simul, & membrorum mollitiem colere, æquè mihi videtur insolens, ac siquis in eodem argumento, & robur Herculis, & mollitiem Veneris ostentaret. Iam etiam tibi subjicere volo hac oratione, qualem anima & corpore optimum Saltatorem esse oporteat. Quanquam plurima antè dixi de animæ dotibus. Quippe memorem, solertem, prudentem, acutum ad comminiscendum, & ad occasionem spectandam in primis, eum oportere esse affirmo: præterea poëmatum censorem, carminum & modulorum præstantissimorum judicem, & vitiosorum reprehensorem. Cæterùm corporis modum juxta Polycleti canonem definiam. Neque sit nimium procerus, & immodicè longus, neque humilis, & natura nanus, sed exquisitè mediocris: neque carnosus, hoc enim insitum: neque gracilis impensè, hoc enim aridi cadaveris præ se fert imaginem. Memorabo etiam tibi populi cujusdam ad hujusmodi notanda non inertis exclamationes. Antiochiæ cives ingeniosissimi, & Saltationis observantissimi, ita dicta, factaque singula notant, ut neminem quicquam eorum lateat. Cùm enim pusillus Saltator ingressus esset, & Hectorem saltaret, una voce exclamarunt omnes, hic videtur Astyanax, ubinam est Hector? Aliàs etiam, quum quidam immodicè procerus Capaneum saltare aggrederetur, & Thebanorum muros adoriri, Transcende, dixerunt, murum, tibi

[1] Οἱ γὰρ Ἀντιοχεῖς] Iul. Imp. Misop. *Bourd.*

[1] Καὶ

δὲ πλίνθου, ἢ ἐπὶ ξ πυγῶ ζ, καὶ πυελῶν ὀρχησιῶ, πηδᾶν μεγάλα πειρωμένω, δύσμορε ἴφασιν φῶτα τὸ θυμέλης. τὸ ζ σύνολον τοῦ πάνυ λεπτοῦ ἐπιδόσεως, καλῶς ἔχει ὡς νοσοῦντι. τότων δὲ ξ γελοίως ἕνεκα ἐπαινεῖσθαι, ἀλλ' ὡς ἔοικε ὅτι καὶ δῆμοι ὅλοι μεγάλω σπουδὴν ἐποιήσαντο ἐπὶ τῇ ὀρχήσει, ὡς καὶ ῥυθμίζειν τὰ καλὰ, καὶ τὰ αἰσχρὰ αὐτῆς δύνασθαι. σύνεσιν ζ τοιοῦτον πάντως ἔσται, καὶ τὸ σῶμα λελυμένον τε ἅμα, καὶ συμπαγῆ, ὡς λυγίζεσθαί τε ὅπῃ καιρὸς, καὶ στωμύλλειν κορτερῶς, εἰ τύχοι δέοι. ὅπ ζ ἔστι ἀπιθανὴ ὄρχησις καὶ τὸ εὐσχημόνως χειρονομίας, ἀλλὰ μετίσχει καὶ τοῦ Ἑρμοῦ, καὶ Πολυδεύκους, καὶ Ἡρακλείους, ὃ ἀθλήσαι καλῶν ἴδοις ἂν, ἐφίεσθαι τῶν μιμήσεων ἀναγκάζει. Ἡρακλῆς μὲν δὴ τὰ δὶ ὀμμάτων φαινόμενα, πιστότερα εἶναι τοῦ ὦτα δοκεῖ. ὀρχήσει ζ, καὶ τὰ ὦτα, ἢ ὀφθαλμῶν κατάστασιν. ὅτῳ ζ ἡδεῖα ὄρχησις, ὥστε ἂν ἰδεῖν τις, εἰς τὸ θέατρον παρέλθοι, ἐσωφρονίσθη ἰδὼν ὅσα ἔρωτι κακὰ πέλει. καὶ λύπη ἐκφύγοι, ἐξέρχεται δὲ θεάτρου φαιδρότερος, ὡσανεὶ τι φάρμακον ληθεδαιόν. καὶ κῆ τὸ ποιητικὸν, νηπενθές τε, καὶ ἄχολον πιών. σημεῖον ζ τὸ αὐτὸς τὰ χαιρόμενα οἰκειοῦσθαι, καὶ δὲ γοερίζειν ἔκφυσιν τοῦ ὁρῶντα τὰ δεικνύμενα, τὸ δακρύειν πολλάκις τὰς θεατὰς, ὁπόταν τι οἰκτρὸν καὶ ἐλεεινὸν φαίνηται.

tibi ſcalis nihil eſt opus. Quum etiam obeſus, & craſſus quidam Saltator, ſaltum ingentem moliretur, quæſumus te, inquiunt, parce thymelæ. Contrà ſummopere gracili, tanquam ægrotanti acclamarunt, Bene habe. Hæc ego non jocandi gratia commemoravi, ſed ut ſcias totos populos artem Saltandi magno ſtudio coluiſſe, adeò ut virtutes, & vitia ejus deprehendere potuerint. Poſtea ſit planè mobilis Saltator, corpore ſoluto ſimul & compacto, ita ut poſtulante tempore flecti queat, & firmiter, ſi ſit opus, conſiſtere. Quòd autem aliena non ſit Saltatio à manuum geſticulatione quæ fit in certaminibus, ſed particeps Mercurii, Pollucis, & Herculis editarum in certamine virtutum, facilè videris, ſi ſingulis imitationibus animum applices. Herodoto ſanè quæ oculis excipiuntur, certiora eſſe videntur, quàm quæ auribus. Saltationi verò & oculorum & aurium judicium præſtò eſt. Vſque adeò autem movet Saltatio, ut ſiquis amans, ad theatrum accedat, ad ſanam mentem redeat, quum viderit quàm mali ſint amoris exitus: & triſtitia affectus, egrediatur ex theatro hilarior, tanquam potus pharmacum quod oblivionem inducat, & ex poëta luctum, & mœrorem tollat. Quòd autem iſta populo fuerint familiaria, & ea quæ demonſtrabantur, ſpectantium quiſque norit, argumento ſunt lachrymæ à ſpectatoribus non rarò profuſæ, cùm lugubre quippiam & miſerabile vide-

1 Καὶ Ἡρακλῆς ὃ αὐλήσαι καλῶν] Lego ὃ ἀσκῆσαι, & ſic etiam videtur legiſſe interpres. Aliquis poſſet etiam jure ſuſpicare legendum eſſe καικῶν, nam pugillatus, in qua plagas multas pati neceſſe erat, potius videtur dici debere ἀσκῆσαι καικῶν. Palm.

1 Τὰς

ἡ μὲν γὰρ Βακχικὴ ὄρχησις, ἐν Ἰωνίᾳ μάλιστα, καὶ ἐν Πόντῳ ἀσκεῖται μένη, καίτοι σατυρικὴ οὖσα οὕτω κατέχει τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἐκεῖ, ὥστε καὶ τὰ τυμπανίσματα ἔκαστοι κατὰ μέρος ἀπάντων ἐπιλαθόμενοι τῶν ἄλλων, κηλοῦνται δὲ ἡμέρας Τιτᾶνας, καὶ Κορύβαντας, καὶ Σατύρους, καὶ βουκόλους ὁρῶντες. καὶ ὀρχοῦνται μὲν τοῦτο οἱ δυνατώτατοι, καὶ πρωτεύοντες ἐν ἑκάστῃ τῶν πόλεων. οὐχ ὅπως αἰδήμονες, ἀλλὰ καὶ μέγα φρονοῦντες ἐπὶ τῇ πράγματι μᾶλλον ἢ ἐπ' εὐγενείᾳ, καὶ λειτουργίαις, καὶ ἀξιώμασι πρεσβυτικοῖς. ἐπὶ δὲ τὰς δρεστὰς ἔφιλον ἴσως ὀρχήσεις, ἄκρως καὶ ἴσως κριτὰς αὐτῶν. ἴσως μὲν οὖν τὸ σῶμα, οὐκ ἔδεικτο. τὰς δὲ διανοίας, ὅτως ἐπιτηρεῖν οἷμαι δύναιο ἄν. πολλοὶ γὰρ αὐτῶν διὰ ἀμαθίαν, ἀμήχανον ὅσον ἄπαντες εἶναι σοφοὶ, καὶ σολοικίσαι δεινὰς τὸ τῇ ὀρχήσει ἐπιδείκνυνται. οἱ μὲν, ἀλογακινούμενοι, καὶ μηδὲν ὡς φασι πρὸς τὴν χορδήν. ἕτερος μὲν γὰρ ὁ πούς, ἕτερος δ' ὁ ῥυθμὸς λέγει. οἱ δὲ, εὐρυθμοῦσι μὲν, τὰ πράγματα δὲ μεταλλάττουσι, ἢ πρόσχημα, οἷον ἐγὼ ποτὲ ἐδὼν μεμνημαι. [1] Τὰς γὰρ Διὸς γενέσεις ὀρχούμενός τις, καὶ τὸν μὲν Κρόνον πεινοφαγίαν, παραρχεῖτο ὡς Θυέστου συμφοράς, τῷ ὁμοίῳ παραγράμματι. καὶ αὖ τὸν Σεμέλης κατακεραυνούμενον βαλλομένῳ πρόσωπῳ, τὸν Γλαύκου αὐτῷ ἐκμαζε, μεταλλάττων ὅπου. ἀλλὰ τοιαῦτα μὲν τοιούτων ὀρχήσεων, ὀρ-

derent. Bacchica Saltatio, in Ionia præcipuè, & Ponto celebrari solita, quamquam satyrica, gentis illius animos ita mancipavit, ut singuli statutis temporibus cæterarum rerum omnium obliti, solidum diem desideant spectantes Titanas, Corybantas, Satyros, & bubulcos. Quod saltationis genus nobilissimi quique, & cujusque civitatis primores saltabant, neque ob id erubescebant, imò potiùs gloriabantur magis quàm ob nobilitatem, munera publica, & dignitates majorum. Postea verò quam Saltatorum virtutes dixi, eorundem etiam accipe vitia. Sed enim corporis vitia jam ostendi: mentis autem vitia ad hunc fere modum opinor, observabis. Multi enim illorum præ insciti, siquidem fieri nequit ut periti sint omnes, turpibus inter saltandum solœcismis delinquunt. Quùm hi quidem inepte moventur, & ut ajunt, nihil ad chordam: alia quippe pes, alia rhythmus loquitur. Illi verò concinnè quidem, sed res prioris vel posterioris temporis saltationi accommodant, quod videre me memini. Quidam enim Iovis generationes, & Saturnum liberos devorantem saltatione repræsentans, præter argumentum Thyestæ calamitates repræsentabat, rei similitudine decipiens. Rursum alius Semelen fulmine percussam agens, ipsi Glaucen assimilabat, tempore posteriorem. Verum ob ejusmodi saltatores, Saltationem non

[1] Τὰς γὰρ Διὸς γενέσεις ὀρχούμενός τις] Interpres sic vertit, & videtur legisse τοῦ γὰρ Διὸς γονέας. Sed multo melior vulgata lectio γενέσεις, id est, *nativitatem, natalitia.* Palm.

[1] Al-

χήσεως αὐτῆς οἴμαι καθαγνωτέον, οὐδὲ τὸ ἔργον αὐτὸ μισητέον, ἀλλὰ τοὺς μὴ, ὥσπερ εἰσὶν, ἀμαθεῖς νομιστέον. ἐπαινετέον δὲ τοὺς εὐνόμους, καὶ κατὰ ῥυθμὸν τὸ τέχνης ἱκανῶς ἔχοντας θρώττοντας. ὅλως δὲ, τὸ ὀρχεῖσθαι δεῖ παντελῶς ἀπηκριβῶσθαι, ὡς εἶναι τὸ πᾶν εὔρυθμον. εὔμορφον. σύμμετρον. αὐτὸ αὑτῷ ἑοικός. ἀσυκοφάντητον. ἀνεπίληπτον. μηδαμῶς ἁμαρτίας. ὡς τὸ δρᾶσιν πεπραγμένον πᾶς εὐφυμήσεις. ὀξὺν τὴν παιδείαν. βαθεῖαν τὰς ἐννοίας. ἀνθρώπινον μᾶλλον. ὁ γὰρ ἔμπειρος αὐτῷ τότ' ἂν γένοιτο εὐπαλὴς σοφὸς τὸ θεατὴν, ὅταν ἔκφορος τὸ ὁρώντων γνωρίζῃ τὰ αὑτοῦ. μᾶλλον δὲ ὥσπερ εἰς κατόπτρου, τὴν ὄρχησιν ἑαυτοῦ βλέπῃ, καὶ ἃ πάσχει αὐτὸς, καὶ ἃ ποιεῖν εἴωθε. τότε γὰρ οὐδὲ κατέχειν ἑαυτοὺς οἱ ἄνθρωποι ὑφ' ἡδονῆς δύνανται, ἀλλ' ἀθρόοι πρὸς τὸ ἔπαινον ὁρμῶσι, τὰς τε ἑαυτῶν ψυχὰς ἔκφορος εἰκόνας ὁρῶντες, καὶ αὐτὰς γνωρίζοντες. ἀπεχώρει γὰρ τὸ Δελφικὸν ἐκεῖνο, τὸ Γνῶθι σαυτὸν, εἰς τὴν θέαν εἰσῆς αὐτοῖς παρεγίνετο. καὶ ἀπέρχονται λαβόντες θεάτρου ἃ τε χρὴ αἱρεῖσθαι, καὶ ἃ φεύγειν μεμαθηκότες, καὶ ἃ πρότερον ἠγνόουν διδαχθέντες. γίνεται δ' ὥσπερ ἐν λόγοις, ὅταν καὶ ἐν ὀρχήσει ὁ πρὸς τὰ πολλὰ λεγόμενα κακοζηλία, ὑπερβαίνοντων τὸ μέτριον τῆς μιμήσεως, καὶ πρὸς μὲν δείνωσιν ἐπιτεινόντων. καὶ εἰ μέγα τι δεῖξαι δέοι, ὑπερμέτρως ἐπιδεικνυμένων. καὶ εἰ ἁπαλὸν, καθ' ὑπερβολὴν θηλυνομένων, καὶ τὰ ἀνδρώδη, ἄχρι μὲν ἀρχείου, καὶ θηριώδους προκεχώρηκεν, οἷον ἐγώ ποτε μίμημα ἰδὼν ποιεῖν-

non puto condemnandam, neque exercitium ipsum odio prosequendum, sed illos potiùs, ut sunt, imperitos censendos: contrà laudandos, qui servatis legibus, & rhythmo artis, commodè cuncta obeunt. In summa, oportet Saltatorem omnibus numeris esse absolutissimum, ut omnis actio sit concinna, decora, congrua, sibi similis, calumniæ, & reprehensioni non obnoxia, nequaquam imperfecta oportet, inquam, Saltatorem temperatas ex rebus præstantissimis habere cogitationes, eruditione esse acutum, animi conceptionibus profundum, maximè humanum. Itaque perfectam à spectatoribus laudem consequitur, quum quisque spectantium sua ipsius acta demonstrari noverit, imò potiùs velut in speculo, se ipsum in Saltatore conspexerit, tum quæ sibi accidunt: tum quæ facere solet. Tunc enim homines præ voluptate nequeunt se continere, quin ad effundendas laudes confertim proruant, quum singuli animarum suarum imagines cernunt, ac se ipsos agnoscunt. Planè enim Delphicum illud, Nosce te ipsum, ex hujusmodi spectaculo reportant: atque è theatro discedunt, quæ expetenda, quæ fugienda sint edocti, & eorum quæ ignorabant, notitiam adepti. Cæterùm ut in orationibus, sic in Saltatione, accidit, quæ à multis appellatur Mala affectatio, quoties imitationis modum transgrediuntur, & re-

quo vehementius eam intendunt: & siquid magnum est demonstrandum, illud justo majus demonstrant: siquid verò molle, illud summopere effœminant: & viriles actiones ad immanitatem usque ferinam evehunt. Quod Saltatorem quendam olim facientem me-

πε ὀρχηστὴν, διδεκιμῶσι σφόδρα. σωστὸν μὲ τάλλα, καὶ ἡμμάζεσθαι ὡς ἀληθῶς ἄξιον. σὺν οἷδα ὅ τι καὶ τύχῃ εἰς ἀχήμονα τοιοῦτον δι' ὑπερβολὴν μιμήσεως ἐξοκείλασι. ὀρχουμένῳ γὰρ τὸν Αἴαντα, μὴ τὴν ἅλωσιν δόξης μανιόμενον, εἰς τοσοῦτον ὑπερεξέπεσεν, ὥστε οὐχ ὑποκρίνασθαι μανίαν, ἀλλὰ μανέσθαι αὐτὸς εἰκότως ἂν τις ἔδοξεν. ἐνὸς γὰρ τῶν σιδηρᾶ ὑποδήματα τυπτόντων, τὴν ἐσθῆτα κατέρρηξεν. ἑνὸς δὲ τῶν ὑπαυλούντων, τὸν αὐλὸν ἁρπάσας, καὶ Ὀδυσσέως πλησίον ἑστῶτος, καὶ ἐπὶ τὴν ἡνίκα μέγα φρονοῦντος, διέκλε τὴν κεφαλὴν, κατανεύσας. καὶ εἰ μὴ ὁ πῖλος ἀντέσχε, καὶ τὸ πολὺ τῆς πληγῆς ἀπεδέξατο, ἀπολόλει ἂν ὁ καθεδούμενον Ὀδυσσεύς, ὀρχησὴ δεδραπαίουλα ἐπεσών. ἀλλὰ τὸν μὲν θέατρον ἅπαν, συνεμάνη τῷ Αἴαντι, καὶ ἐπῄνουν, καὶ ἔβοων, καὶ τὰς ἐσθῆτας ἀπερρίπτουν. οἱ μὲν συρφετώδεις καὶ αὐτὸ τοῦτο, ἰδιῶται, οἱ μὲ ἀχήμονες σὺν ἐσχασμένοι, οὐδὲ τὸ χεῖρον, ἢ τὸ κρεῖττον ὁρῶντες, ἄκριτον ὄχλον μίμησιν τῶν πάνυ τὰ τοιαῦτα οἰόμενοι εἶναι. οἱ ἀστειότεροι δέ, συνιέντες μὲν, καὶ αὐδυσμένοι ἐπὶ τοῖς γινομένοις, σὺν ἐλέγχοντες δὲ σιωπῇ τὸ πρᾶγμα. τοῖς δὲ ἐπαίνοις, καὶ αὐτοὶ τὴν ἀνοιαν τῆς ὀρχήσεως ἐπικαλύπτοντες, καὶ ἀκριβῶς ὁρῶντες ὅτι σὺν Αἴαντος, ἀλλ' ὀρχηστοῦ μανίας τὰ γινόμενα ἦν· ἡδὺ δ' ἐκείνοις τούτοις ὁ γλυκὺς, ἀλλὰ καὶ μακρῷ τούτου γελοιότερον ἔπραξε. καθεσθεὶς γὰρ εἰς τὸ μέσον ἐν τῇ βουλῇ, δύο ὑπατικῶν μέσος ἐκαθέζετο, πάνυ δεδιότων μὴ καί αὐτῶν τινα ὥσας κενὸν μανιώσῃ, λακῶν. καὶ τὸ πρᾶγμα οἱ μὲ, ἐθαύμαζον. οἰδὲ, ἐγέλων. οἱ δ', ὑπεπώπτευον, μὴ ἄρα

memini me videre: qui priùs celebris erat, cætera sanè prudens, & admiratione dignus: sed qui nescio quo casu in repræsentationem nimiopere indecoram eruperat. Cùm enim Ajacem, simul atque causa excidisset, furentem Saltatione referret, tantùm à Saltationis decoro excidit, ut non repræsentare insaniam, sed insanire ipse meritò videretur. Vnius enim ex illis qui ferreis soleis strepebant, vestem discidit: unius etiam ex illis qui tibia succinebant, correpta tibia, astantis Vlyssis, & ob victoriam sese efferentis caput, ea percutiens, divisit: ac nisi pileus obstitisset, & vehementiam ictus excepisset, infelix ille Vlysses, dementem Saltatorem nactus, periisset. Quinetiam totum theatrum cum Ajace furebat, saltabant, vociferabantur, vestes projiciebant. Ac plebeii, idque idiotæ, decorum non percipientes, neque quid deterius, quidve melius sit, cernentes, has actiones summam affectus imitationem esse existimabant: urbaniores verò, tametsi rem probè intelligebant, & ob eam erubescerent, non tamen reprehendebant silentio: sed laudibus amentiam Saltationis contegebant, & non Ajacis, sed Saltatoris amentiæ esse hæc quæ fiebant, planè videbant. Non enim, generosus ille, hisce contentus, quidquam mustò magis ridiculum admisit. Progressus enim in medium senatum, inter duos consulares viros medius sedit, qui metuebant, ne aliquem ex suo

confessu arietis instar verberandum caperet. Quam audaciam alii mirabantur, alii laudabant. Alii verò suspicabantur fore ut à ni-

mia

ὡς δ' ἄζαν μιμήσεως, εἰς τὴν τῶ πράξεως ἀληθείαν ὑπηνέχθη. καὶ αὐτὸν ῥᾴστοι φασὶν ἀποψῶσθαι, ὅτε μετανοῆσαι ἐφ' οἷς ἐποίησεν, ὥστε καὶ νοσῆσαι ὑπὸ λύπης, ὡς ἀληθῶς ἐπὶ μανίᾳ κρατηγορῆσθαι. καὶ ἐδήλωσέ γε τοῦτο σαφῶς αὐτός. [1] αἰτούντων γὰρ αὐθις τὸν συστασιωτῶν αὐτὸν τὸν Αἴαντα ὀρχήσασθαι αὐτοῖς, ἀφελκυσθήμεν τὸ ὑποκριτικὸ, ἵνα φῶς τὸ ἥμερον, ἱκανόν ἐστιν ἅπαξ μανῆναι. μᾶλιστα δ' αὐτὸν ἠνίασεν ὁ ἀνταγωνιστὴς, καὶ ἀντίτεχνος. ὃ γὰρ ὁμοίῳ Αἴαντι αὐτὸν γεγραφότι, ὅτε κατμίως, καὶ σωφρόνως τὴν μανίαν ὑπεκρίνατο, ὡς ἐπαινεθῆναι, μείνας αὐτὸς τὸ τῆς ὀρχήσεως ὅρον, καὶ μὴ παρελθὼν εἰς τὴν ὑπόκρισιν. τοιαῦτα σοι ὦ φιλότης, ὀλίγα ἐκ πολλῶν παρειδεῖξα ὀρχήσεως ἔργα, καὶ ἐπιτηδεύματα, ὡς μὴ πάνυ ἄχθοιό μοι ἐρωτικῶς θεωμένῳ αὐτά. εἰ δ' βεβλήθεις κρίνωνησαί μοι τὸ θέας, οὐ οἶδα ἐγὼ πάνυ ἀλωσόμενόν σε, καὶ ὀρχησομένην τάχα ταχέως. ὥστε ἴδοις δικαίως τὸ τῆς Κίρκης ἐκεῖνο ἐπος σοὶ εἰπεῖν, τὸ, Θοιμὶ μ' ἔχει, ὡς ἔτι πίων τάδε φάρμακ' ἐλάχθης. ἐλάχθησῃ γὰρ, καὶ μὰ Δί' οὐκ ὄνος κεφαλὴν, ἢ συὸς καρδίαν ἕξεις. ἀλλ' ὁ μὲν νόος σοι, ἀμπεδώτερος ἔσῃ. σὺ δ', ὑφ' ἡδονῆς ἴδε ὀλίγον ἔκνεφε· ἄλλῳ μεθυσθήσεσθαι πιεῖν. ὅταν γὰρ ὁ Ὅμηρος τὴν τῆς Ἑρμοῦ ῥάβδον τὴν χρυσῆν λέγῃ, ὅτι

mia insaniæ affectatione, ad veram insaniam transiret. Et sanè perhibent illum cùm ad se rediisset, ita facti pœnituisse, ut prætristitia ægrotaverit, quòd verè objecta sibi fuisset insania. Quod ipse manifestè declaravit. Rogantibus enim factionis sodalis ut eundem Ajacem saltaret in sui gratiam. Satis est, inquit, quod histrionem in theatro agens, semel insanivi. Maximè verò discruciavit ejus animum adversarius, ejusdem artis æmulus, qui similis Ajacis descripti, ita ornatè & modestè insaniam repræsentavit, ut laudem reportarit, quòd intra Saltationis fines se continuerit, nec in actione furiosum egerit. Hæc tibi, ô amice, pauca ex perquam multis decerpta Saltationis, facta, & studia ostendi, ne mihi admodum succenseas, quòd ea libenter contemplor. Quòd si velles mecum spectaculi esse particeps, probè scio te illecebris illius captum iri, & Saltationis insano amore insuper furiturum. Itaque nihil opus erit, ut illud Circes occinam tibi, *Demulsum, obstupui poto te haud esse veneno.* Nam demulceberis, nec per Iovem, asini caput, aut suis cor habebis: verùm tibi mens firmior erit. Ac præ voluptate quam perceperis, ne pauxillum quidem alii de cyceone bibendum imperties. Nam quod dicit Homerus de aurea Mercurii virga, quòd

1 Α ἰτούντων γὰρ αὖθις τὸν συστασιώτων] Interpres rursus ita vertit, sed male: συστασιώτων enim hoc loco aliud significat, & uno quidem verbo Latine dici vix potest ejus vocis significatus, *fautor* tamen maxime accedit, sed generalius sumitur. Συστασιώτης ille est, qui à partibus saltatoris stat, qui illi favet, & est ex ejus factione. Nam diversæ erant in theatro, ut & in circo, factiones, alii Bathyllo, alii Mnesteri, alii Paridi favebant, & sæpe ea de causa in theatro στάσεις fiebant, unde vox στασιώτης, & composita συστασιώτης. Verte igitur *postulantibus iterum partium ejus fautoribus.* Palm.

καὶ ἀνδρῶν ὄμματα θέλγει, δι' αὐτῆς ὧν ἐθέλῃ, τὰς δ' αὖτε, καὶ ὑπνώοντας ἐγείρει, τοῦτο ἀπεχθὰς ἔργασται ποιεῖ, καὶ τὰ ὄμματα θέλγουσα καὶ ἐγερτρείνη ποιοῦσα, καὶ ἐπιζέρουσα τῶν διανοιῶν ἑκάστοις τὰ δρωμένων. Κρη. καὶ μὲν ἤδη ἐγὼ ὦ Λυκῖνε, πείθομαί τί σοι, καὶ ἀναπέπταμαί ἔχω δὲ τὰ ὦτα, καὶ τὰ ὄμματα. καὶ μέμνησό γε ὦ φιλότης, ἐπισθὰν εἰς τὸ θέατρον ἴῃς, καὶ ἐμοὶ δὲ σαυτῷ θέαν καλλαμβάνειν, ὡς μὴ μόνος σοφώτερος ἡμῶν ἐπανίοις.

quòd quorum hominum oculos voluerit, ea demulcet, alioſque dormientes excitat? hoc planè facit Saltatio, quæ oculos demulcet, & expergefacit, & ad ſingula quæ fiunt, diſcutienda, mentem excitat. *Cra.* Atqui ego jam credo tibi Luciane, jamque mihi patent aures, & oculi. Ac memineris ſaltem quum ad theatrum ibis, me tecum unà ſpectatum abducere, ne ſolus ſapientior inde revertaris.

ΛΕΞΙΦΑΝΗΣ. | LEXIPHANES.

ARGVMENTVM.

Deridet hoc dialogo Lucianus Cacozelos iſtos, & affectatores obſcuri, atque inuſitati ſermonis: qui dum verbis plerumque obſoletis, & ab ultima vetuſtate repetitis, interdum etiam novis & à ſe conflctis, omnia obſcurant, & quaſi quibuſdam tenebris involvunt: egregiè eloquentes, ac docti perhiberi cupiunt. Ficto ad hoc exemplo Lexiphanis cujuſdam, quem, dialogum quendam, ad imitationem (ut ipſe quidem videri vult) ſympoſii Platonis compoſitum, recitantem introducit, adeò ineptum atque ridiculum, ut propter verborum obſcuritatem, qua tamen ejuſmodi ſunt, ut vix ab ipſis illis, antiqua comœdiæ ſcriptoribus, ex quibus pleraque ea deſumpta ſunt, ſi redeant, intelligi ſatis poſſe videantur: res quoque & ipſum argumentum ejuſmodi ſint, ut non facilè quicquam frigidius excogitari queat. Quo illud nimirum indicare voluit, affectatores iſtos, dum non res, quas dicant, ſed verba, ad quæres accommodent, quærunt, in utroque pariter ridiculè ac ſtultè ſeſe dare ſolere. Subjicit tamen ad finem paraneſes quaſdam, quibus eundem hunc Lexiphanem, rectam eloquentiæ, ac ſtudiorum bonorum rationem edocet. Quale quiddam infra quoque in Rhetorum didaſcalo facit, ubi duplicem ad eloquentiam comparandam viam proponit: alteram aſperam quidem, ſed veram ac rectam, alteram autem compendioſam ac facilem, ſed ad novum atque affectatum iſtud genus, cujus exemplum hic proponit, ducentem.

LY-

ΛΥΚΙΝΟΣ.

[1] Λεξιφάνης ὁ καλὸς μὲν βιβλίον. Λε. τὸ Δι' ὦ Λυκῖνε, χράμμοι ἐστὶ [2] τηπινόν τι ἢ ἐμῶν [3] νεοψμόν. Λυ. ἤδη γάρ τι καὶ σὺ αὐχμῶν ἡμῖν χράφεις; Λε. εἰ δὲ τι, ἀλλ' αὐχμὸν εἶπον. ἀλλ' ὅρα σοι τὸ ἀρτιχραφὲς ἔτω καλῶν. σὺ δ', [4] κυχελόδυσα ἔοικας ἔχειν ἔτι. Λυ. σύγγνωθι ὦ ἑταῖρε. πολὺ γὰρ μοι αὐχμᾶ τὸ νεοχμὸν μετ' ἐμοῦ. ἀλλ' εἰπέ μοι, τίς ὁ νῦν τῆς συγγράμματος; Λε. ἀντισυμποσιάζω τῷ Α' ελίωνι σὺν αὐτῷ. Λυ. πολλοὶ μὲν οἱ Α' ελίωνες. σὺ δ', ὅσον ἀπὸ τοῦ συμποσίου, [5] τὸν Πλάτωνά μοι δοκεῖς λέγειν. Λε. ὀρθῶς ἀνέγνως. τὸ δὲ λεγόμενον, ὡς ἄλλῳ παντὶ ἀνέγνων ἂν ἐκεῖ. Λυ. ἐκεῖνο ὀλίγα μοι

LYCINVS.

Lexiphanes, formosus ille, cum libro adest. *Lex.* Per Iovem, Lycine meum est hoc scriptum hornum & recens. *Lyc.* Iam enim nobis quippiam de squaloribus scribis. *Lex.* Haud equidem. Neque verò squalorem dixi: sed venustas quædam est, scriptum adhuc recens ita appellare. Tu autem aures sordibus oppletas videris habere. *Lyc.* Ignosce, amice, nam hæ voces, αὐχμὸς & νεοχμὸς multum affinitatis inter se habent. Sed dic mihi, quodnam est scripti istius argumentum? *Lex.* Convivium, ab illo Aristonis, hic diversum instituo. *Lyc.* Multi quidem Aristones sunt: sed tu, quantum ex symposio colligere licet, Platonem dicere mihi videris. *Lex.* Rectè agnovisti. Cæterùm quod dicitur, ut cuivis alteri fuisset inexplicabile. *Lyc.* Proinde mihi pauca ipsius libri

1 Λεξιφάνης] Cogor longiores in hunc Dialogum diatribas componere ut cacozeli & antiquarii istius Lexiphanis quæquæ vocabula ponderentur: de similibus, Horat. Martia. Suet. Aug. c. 86. & ibi interp. *Bourd.*

2 Τηπινόν τι] Ὡς ἀπὸ τῆς χύτης, χθεσινόν, ἅτως ἀπὸ τῆς τήτης, τηπινόν, σημαῖνον τὸ ἐπήτειον ἤτοι τῆ αὐτῆ ἔτως, ex quo οἱ Δωριεῖς dicunt σατὶς, unde σατάνισι πυρὶ leg. Scholiast. Aristoph. ad Nub. *Idem.*

3 Νεοχμόν] Mſ. Regius auctior voce una, nempe κομιδῆ: per νεοχμὸν autem intelligi νεωστὶ εἰργασμένον, ἀφ' οὗ ἐ ῥῆμα τὸ νεοχμῶ νέον ἔχω unde νέοχον. Hæc dictio etiam Thycydidi frequens, qua uti solet αὐτὶ τοῦ νέον, ἐφεσφάτῳ, hanc Lexiphanes postea vult significare τὸ ἀρτιχραφές. Idem.

4 Κυχελόδυσα] Mſ. Regius habet κυφαλῆτα, sed recepta lectio melior est, magisque alludit ad illud pag. sequentis ὀπισθύρα ἢ Κυφαλὶς κυφαλὴν κυφαλὶς & κυφαλὶς (sic enim apud Hesych. & Interp. Aristoph. ad Pacem) ὁ τὸ ἄτιον ῥύπῳ λέγῃ, dicitur etiam τὸ ὀστρακεῦν ἀγγεῖον ἐν ᾧ τοὺ ἄρτους ἀποτίθενται, sic dictum διὰ τὸ κεκρύφθαι τὴν ἅλμην, ut vult doctissimus Christianus ad Aristoph. εἰρ. sic etiam vocabant alveos è vitilibus unde Cypsellus rex Corinthiorum Æthionis filius, sic dictus quod ἀπορύγῃ παρὰ τὸ μυῆς κέκρυπται ἐν τῷ κυφέλῳ, Cujus posteritas diu postea Corinthi regnum tenuit, dico ad Pausan. Tangit Lucianus pag. seq. dum ait ἔτι Κύφελός τις ἔτ' Πεισανδρῳ. Vide Scal. ad Euseb. *Idem.*

5 Τὸν Πλάτωνα] Aliter Apul. de dogmate Platonis, qui vult Platonis patrem Aristonem, ipsum Aristotelem dictum, fuit & Aristo Ceus qui scripsit ἐρωτικὰ, de quo Clarissimus Casaub. ad Athen. c. 4. lib. 15. *Idem.*

αὐτῷ ἀπάγωδε ⸗ βιβλίον, ὅπως μὴ παντάπασιν ἀπλεκτοπόλιμον ᾖ ἀκόπως. νίκησας γάρ τοι ἔοικας οἰκαδήσειν ἡμῶν ἀπ' αὐτῶν. Λε. τὸ μὲν ἔρεπτα, [1] πεδῖ κοπίδαλε. σὺ δ', ὅπως ποιήσας τὰ ὦτα, ἤδη ἄκουε. ἀπίτω δ' ἡ [2] ἐπιβύστρα, ἡ κυψελίς. Λυ. λέγε θαῤῥῶν. ὡς ἔμοιγε ὅτι κύψελός τις, ὅτι περίανδρος ἐν τοῖς ὠσὶ κεῖται. Λε. σκόπει δὴ μεταξὺ ὅπως [3] διαπεραίνομαι ὦ Λυκῖνε τὸν λόγον, εἰ [4] εὔαρχός μοι ἐστὶ, καὶ πολλὴν τὴν εὐλογίαν ἐπιδεικνύμενος, καὶ εὔλεξις, ἂν δῇ, [5] εὐώνυμος. Λυ. ἔοικε τοιοῦτος εἶναι, σὰς μὲν ὦν. ἀλλ' ἄρξαι ποτέ. Λε. εἶτα δειπνήσεσθε ἢ οἷ ὡς ὁ Καλλικλῆς. εἶτα τὸ δειλινὸν [6] περιδιησόμεθα ἐν Λυκείῳ. νῦν δ' ἤδη καιρός ἐστι χρείας τὸ [7] ἡλιοκαὲς, καὶ ὕδατος τοῦ εἴλλω θέρους, καὶ λουτρῶν, δρεπτητῖν. καὶ ἤδη μοι [8] ἀπιτητία. σὺ δ' ὦ παῖ, [9] στλεγγίδα μοι, καὶ βύρσαν, καὶ φωσύνια, καὶ [10] ῥύμματα, ναυπαλεῖς

libri recita, ut ne omnino hujus epuli ſim expers: videris enim nectar ex ipſo quoddam nobis pocillaturus. *Lex.* Tu cavillatorem humi projice, auribuſque factis permeabilibus auſculta jam: abſit autem obturatrix iſta Cypſelis. *Lyc.* Dic audacter. Nam mihi neque Cypſelus aliquis, neque Periander in auribus reſidet. *Lex.* Adverte itaque interea Lycine quo pacto peragam orationem: an commodum principium habeat, ac multum eloquentiæ præ ſe ferat, bonis dictionibus & verbis ornata. *Lyc.* Nidetur eſſe talis, tua cùm ſit. Sed incipe tandem. *Lex.* Poſtea cœnabimus, inquit Callicles. Deinde in Lyceo veſperi obambulabimus. Iam nunc autem tempus eſt inſolatum ungendi, & ad ſolis ſplendorem apricandi, & poſtquam laverimus, panem eſitandi. Atque adeò abeundum jam eſt. Tu verò puer, ſtrigilem mihi, veſtem pelliccam, lintea, & ſaponem in bal-

1 Πεδῖ] Antiquè dictum pro χαιρὲ, ἀφὸ τὸ πέδον. Bourd.

2 Ἐπιβύστρα] Leg. Scholiaſt. Ariſtophan. ad Plut. *Idem.*

3 Διαπεραίνομαι] De hac dictione locus dicendi ad vitam Demonactis. *Idem.*

4 Εὔαρχος] Εἰ καλὸν ἐχ ἀρχὴν, ἐ φευκτέον. Hoc enim potiſſimum curabant miſelli ſcriptores illi, ut exordium reliquo opere longè ſplendidius eligerent. Quod antea Lucianus notavit tractatu, De conſcribenda hiſtoria, & ſæpe alibi poſtea. Imitati illi præceptum Pindari Od. 7. Olymp.

Ἀρχέτω δ' ἀρχὰ, φέρεται
Χρὴ δέμας πλατυγᾶς.

Citat Lucianus dial. Hippiæ. *Idem.*

5 Εὐώνυμος] Ἀγαθὸς ὀνόματι χρῆσθαι. Qua de re copioſè diſſerit tractatu, Quomodo conſcribenda ſit hiſtoria. *Idem.*

6 Περιδιησόμεθα] Περιέλθωμεν, γυμνασώμεθα, de hac voce vide Caſaub. ad Athen. *Idem.*

7 Ἡλιοκαὲς] Viſitatum magis ἡλιόκαυσον, καυσιθέρον ἐν ᾧ ἥλιος. Hac de re Interpretes Petronii ad illa, *modica uſtione uſus.* Idem.

8 Ἀπιτητία] Πορθητία. Idem.

9 Στλεγγίδα] Interpretes Perſii & Apulei: dixi ad Petron. Ibid. ἐ βύρσαν. De hac balneorum ſupellectile omnes dixerunt. Ibid. ἐ φωσύνια. intelligit veſtem cubitoriam, ſive καμισιάριον, diminutum à φάσων, τὸ λινοῦν ἱμάτιον. Heſych. *Idem.*

10 Ῥύμματα] Τείμματα, σμήγματα, σπανία. Tangit Caſ. ad Athen. c. 10. l. 8. Scho-

τὸ βαλανεῖον, καὶ τὴν πίλησον κομίζειν. ἔχεις ἢ χαμαίζηλον δεῖπνον τοῦ [1] ἐγγυθήκου ἐνταῦθα ὀβολοῦ. σὺ δὲ τί καὶ πράξεις ὦ Λεξίφανες, ἥξεις, ἢ [2] ἐλινύσεις ἔτι αὐτοῦ; καίτοι ἔγωγε ἤδη [3] τρίπαλαι λαπῶ. σὺκ ἐνδέχεται τοίνυν ἔχειν. καὶ τοὐμοῦ τοῦ τρόπου μαλακίζομαι, ἐπ' [4] ἀγραύλου ὀχήσεις, ὁ γὰρ ἀγραυλοκλάστης ἐπίσπερχής, κἀμοὶ [5] ἀσκωλιάζειν αὐτός. ἀλλὰ καὶ ἐγὼ αὐτῷ [6] σὺκ ἀκμὴς ὢν τῷ ἀγρῷ. κατέλαβον γὰρ τοὺς ἐργάτας [7] λιγυρίζοντας τοῦ πατρὸς ᾠδήν. τοὺς δέ, τάφον τῷ ἐμῷ πατρὶ κατασκευάζοντας. συντυμβωρυχήσας δὴ αὐτοῖς, καὶ τοῖς ἀναχῶσι τὰ [8] ἄνδηρα, καὶ αὐτὸς ὀλίγα συγχαιροπονήσας, ἐκείνους μὲν, ἀφεῖκα, ἅτε τι κρύους ὄντος, καὶ ὅτι

balneum mitte, & ablutoriam affer. Habes autem humi juxta armariolum duos obolos. Tu verò quid facies Lexiphanes, venieſne, an ampliùs hìc moraberis? At inquam ego, jam dudum lavaturio. Neque enim facilè incedo, & ex iis quæ circa anum ſunt, malè habeo, mula vectus clitellaria. Nam accelerabat mulio, tametſi claudicaret ipſe. Sed & in ipſo agro abſque labore non fui. Nam operarios deprehendi cantionem æſtivam cantillantes, eos nimirum, qui patri meo ſepulchrum extruebant. Poſtquam igitur unà cum illis fodiſſem, & iis qui egeſta terra marginem aggerebant, ipſe parumper operi manum admoviſſem, illos tum vigentis frigoris, tum uredinis cauſa

Scholiaſt. Ariſtophan. Acharn. Ibid. ναυσολεῖν. ναυσολεῖν τὸ βαλανεῖον, ἢ τὸ πίλησον κομίζειν διὰ τὸ αὐτό. Sic Ariſtophan. Theſmoph. junxit ναυσολεῖν, vult intelligi κομίζειν, ἀλλὰ καρπαλίμως κομίζειν. Bourd.

1 Ἐγγυθήκην] Κιβώτιον. Hanc dictionem interpretatur Caſaub. c. 13. lib. 5. Animad. ad Athen. *Idem.*

2 Ἐλινύσεις] Διατρίψεις. Heſych. dicitur etiam ἐλινύσις, ὅτοι ὑπνώσεις, λήξεις, ἡσυχάσεις, χαλάσεις. Vide Interp. Ariſtoph. Theſmoph. Pollux. *Idem.*

3 Τρίπαλαι] Πάλαι. Ibid. λαπῶ. ἐπιθυμῶ λαβεῖν. Ibid. οὐκ ἐνδέχεται· ἀδύνατος. Ibid. τρέμω, ἀφισδάνω. Hanc vocem interpretatur Erotianus. Illud eſt quod apud eundem Erotianum Lyſimachus vocavit σφιγκτῆρα, ut emendavit Doctiſſimus Chriſtianus ad Erotian. & ad Ariſtoph. εἰρη. vocat poſtea τὸ ὄρθιον ſequenti pag. *Idem.*

4 Ἀγραύλης] Sic vocem hanc interpretur Heſych. τὸ ἐπὶ τῷ ἵππων ζύλιν ὃ κρατοῦσιν οἱ κεκθιζόμενοι. τίθεται δὲ ἐπὶ τῶν ἀναβατῶν ὄνων, οἱ δὲ κεῖ τὸ πλεῖον μέρος τοῦ σωματίου ἐμίσιον ἵππος ἔλεγον· ἐνίοτε δὲ πάντα ἁπλῶς τὸ σωματοῦντα ὑποζυγίοντα. Videtur autem Lexiphanes ex ſequentibus ἀγραύλου poſuiſſe ἀντὶ τοῦ ἡμιόνου, ſequitur enim ἀγραυλοκλάστης ἐπίσπερχής ὅτοι ἱππικόμορφος. Idem.

5 Ἀσκωλιάζειν] Ἐφ' ἑνὸς ποδὸς ἁλλόμενον, dicitur & ἀσκωλίζειν Heſych. apud quem relcribe ἁλλόμενοι ἀσκωλιάζειν. Illud eſt quod Galli dicunt *aller à cloche pied* cùm pes alter incurvatur: hanc vocem multis interpretatur Scholiaſt. Ariſtoph. ad Pluton. *Idem.*

6 Οὐκ ἀκμὴς] Μὴ κεκμηκώς. Idem.

7 Λιγυρίζοντας] Ἁδοντας quia ᾠδὴν λιγυρὴν dixerunt Homer. & Heſiod. de his ruſticorum cantilenis Long. lib. 2. & 4. ποιμέν. Idem.

8 Ἄνδηρα] Τὰ χείλη τῶν τοπαμῶν. De quibus dixi ad lib. 1. Heſiod. *Idem.*

[1] κρύμματα. οἶδα γὰρ ὡς τὸ κρύος σφοδρὸν γένεται τοῖς κρύμμασι. ἐγὼ δὲ περιελθὼν τὰ [2] ἀρόμματα, σκόροδά τι εὗρον ἐν αὐτοῖς πεφυκότα. καὶ [3] γηπατίδας πάσας ἀνορύξας, καὶ τὸ σκαφίδιον, ἧπερ βοτανίσας λαχανοδοτεῖμεν, ἔτι δὲ [4] κάχρυς περιέμενον, ἅπερ δὲ οἱ λειμῶνες ἀνθοσμίαν ἦσαν, ὡς αὐτοπροσώπως βαδίζειν, ἀνατεθεὶς ἐπὶ τὸν ἀγρόν, ἐσκάρισα τὸν ὄρρον. καὶ νῦν βαδίζω τε ὀδυνηρῶς, καὶ ἰδίως ἁλμῶ, καὶ μαλακιῶ τὸ σῶμα, καὶ δέομαι λῆσαι ἐν τῷ ὕδατι ἐκπλεῖσαι. χαίρω δὲ μὴ κρύμμασιν λουόμενος. [5] ἀποθριξόμην δ' ἂν ἐκ παιδὸς ὑπ' οἴκου τῇ [6] Λεκιθοπώλιδι, ἢ ἔδει τὴν [7] χυμαιοπώλην με περιμένειν. κεῖται γοῦν ἐπὶ τὰ σίλλα ἀπαντᾶν. ἀλλ' εἰς καιρὸν

sa dimisi. Scis autem in vehementi frigore uredines fieri. Ego verò cultos agros obambulans, in iis nata allia reperi. Ac terræ clavis aliquot effossis, scanariisque herbis, & Bracanis esui collectis, præterea, & hordeo coëmpto (nondum enim prata floribus erant fragrantia, ut pedibus incederem) sublatus in mulam attrivi summum podicem, unde nunc cum dolore gradior, & frequenter sudo, & corpore langueſco, opusque habeo quamplurimum in aqua pernatare. Iuvat autem post laborem ablui. Proin & ipse curriculo puerum ablegabo, quem verisimile est, vel apud Lechitopolidem, vel apud eum qui sacculos vendit me expectare: quamquam edictum illi fuerat ut ad selga obviam veniret. Sed hic in tempore,

1 Κρύμματα] Profert hunc locum Clarissimus Casaubon. Animad. ad Athen. cap. 19. lib. 3. Iunge ab eo dictis Interpr. Virg. ad illud Georg.

Bortus penetrabile frigus adurit.

Sic apud Long. lib. 3. ποιμὴν πρύσσει μὲν ὧν ἐξαίσιον ἐς αὖξαν βίαιος ἐπέκεισε Pisid. Cosmurg.

Χειμῶνος ἔργα, καὶ τὰ δένδρα σωτρεῖ
Ἐκ τῶν πυρέξας τὴν πρύος μαραίνει. Bourd.

2 Ἀρόματα] Τὰ ἀρότρῳ ἐξειργασμένα πεδία, ἀροτριώματα, χυτρώματα. Hesych. Schol. Aristoph. ad Pac. *Idem.*

3 Γηπατίδας] Γηπάτιλοι, εἶδη λαχάνων. Idem.

4 Κάχρυς] Ὄσπριον. Idem.

5 Ἀποθριξόμην] Quidam legunt ἀποθρίξομαι, depilabo. *Idem.*

6 Λεκιθοπώλιδι] Τὰ ἁλιπασμένα ἢ βεβρεγμένα ὀσπρία πωλοῦσι. Idem.

7 Χυμαιοπώλην] Τὰς ἐντέρας παράσκοντι, ἢ ἰχθύδια ἐν τῇ ἰχθύι ἢ ἰχθυοπωλείᾳ apud eum qui vendit piscium intestina sive quisquilias quæ χυμαίαι ἢ χυμίαι. de qua dictione Casaubon. ad Athen. cap. 11. & 19. lib. 7. ubi reprehendit eos qui sacculum vertunt. Inde χυδ *hilum* quales minuti illi pisciculi, de quibus Apulejus lib. 2. Milesi. *Idem.*

8 Ἐπὶ τὰ σίλλα] Locus hic, ut alii multi in cacozeo isto, perobscurus, quem ut concipiam altius repetenda mihi vocis originatio. Σίλλα πόλις ἐστὶ Πισιδίας, ὅτι κακῶς ἔζων οἱ ἄνθρωποι, ἐς ἀλλήλους ἐκοινώνουν, ut testatur Scholiast. Aristophan. ad Vesp. Igitur qui totam hanc narrationem attentè perleget, videbit Lexiphanem voluisse intelligere τὰ κοινὰ δεσπωτήρια, non tam hominum ad ea confluentium multitudinem denotans, quam res communes sive viles de quibus hic perpetuus sermo est: decora sanè metaphora, quidam hic legunt τ' ἀσύλλητ mendose. *Idem.*

1 Πυ-

ὥστοσι αὐτὸς ἐμπολήσας με ὡς ὁρᾷς [1] πυρεάτλιον τί που, καὶ [2] ἐγκυρφίας, καὶ [3] γήπια, καὶ φύκης, καὶ [4] οἶσον τυτνί, καὶ λωγάνιον, καὶ ⸗ βοὸς τὸ πολύπλοκον ἔγκωλον, καὶ φώκιδας. οὕτω δὲ Ἀττικίων, ὅπ μοι ἄκαιρον ἐποίησας τὸν πολὺ ὦ οὗτε. ἐγὼ ⸗ ἦλθ᾽ ὅς, [5] σίλλῳ δ᾽ ὦ δίκαιός μεμψίμοιρ᾽, οἱ περιορᾶν. καὶ ⸗ πῶς χθὲς ἐδείπνεις; μῶν δῆθ᾽ Ὀνομαρχείου; ὁ μὲν Δί᾽ ἐγὼ, ἀλλ᾽ ἀρρόνδε φοιτῶμι, [6] ψύπτων κραυγάνας. οἶσθα ⸗ ὡς φιλογρὸς εἰμι. ὑμεῖς ⸗, ἴσως ᾠήθητέ με [7] λακτιγεῖν κοπίδιον, ἀλλ᾽ εἰσιὼν, ταῦτά τε καὶ τἄλλα ἡδύνου καὶ τὸν κρόμβον σμῆν, ὡς θριδακίνας μοι πίοιτε ἡμῖν. ἐγὼ ⸗ [8] ξηραλοιφήσω ἀπιὼν. καὶ ἡμεῖς ἦ δ᾽ ὃς ὁ Φιλῖνος, ἐγώ τε, καὶ Ὀνόμαρχος, καὶ Ἑλλάνικος ἅτοσί, ἑψόμεθα. καὶ γὰρ ὁ γνώμων σκιάζει μέσην πόλον. καὶ

pore, ut video, adest, mercatus panem colostratum, & alios subcineritios, & virescentes cepas, & fucas, & cœbum istum, & leporinam carnem, & multiplex ac rugosum bovis intestinum, & phoctas. Rectè factum abs te Atticion, quòd magna itineris agendi parte me sublevasti. Ego verò inquit ille, sillus propemodum, here factus sum, dum te circunspicio. Cæterùm ubi tu heri cœnasti? Num apud Onomacritum? Haud quaquam per Iovem, inquam ego, sed contento cursu rus ivi. Scis autem me ruris esse amantem. Vos autem fortasse putabatis me cottaborum strepitu ludere. Verùm ingressus, hæc & alia condito, & mactram abstergito, ut thridacinas nobis pinsatis. Ego autem abiens in sicco ungar. Et nos, inquit Philinus, ego, & Onomarchus, & Hellanicus iste sequemur. Nam gnomon medium horologium inumbrat, & verendum

1 Πυρεάτλιον] Τὸν ἐκ πλιδάνου ὀπτηθέντα ἄρτον: alii tamen *πυρεάτλιον* idem esse dicunt ac *πύον* quod conveniret cum dulciariis Interpr. Atistophan. ad Vespas. Casaub. quæ Gallis *tarteletes*. Bourd.

2 Ἐγκυρφίας] Ἄρτους ἐξ ὧν εἶπον ἀνώδυ. De quibus jam dixi, ubi de Empedocle cinericio. *Idem.*

3 Γήπια] Κρόμμυα. Hanc dictionem variè Grammatici efferunt γήπια, γῆθυα, γήτεια. De quibus Hesych. Suid. *Idem.*

4 Οἶσον] Τὸ ἐπιτράχηλον, τὸ ὑπὸ τῷ τραχήλῳ, τῷ βοὸς κάλλιστον. Poll. *Idem.*

5 Σίλλῳ] Διαστρόφους τοὺς ὀφθαλμούς. Idem.

6 Ψύπτων] Ἀ ψόφος. Quod etiam spiro significat, itaque inter varias hujus vocis acceptiones, rectè Hesych. Ψύπτα, ὅτι τῷ ταχέως ἀσθμαίνειν λέγεται. Igitur ψύπτων κραυγάνας, ταχέως θραύσῃ. Idem.

7 Λακτιγεῖν κοπίδας] Παίζειν. Nam λακτιγεῖν κοπίδας, ἢ κοπιδίζειν, εἶδός ἐστι παιδιᾶς. Recteque Hesych. λάκτιξ, ψόφος κοπίδος ὁ ὑπὸ σοτηρίας χυόμενος. Rectè inquam, ille, nam ludendo, cottabos cogebant sonum emittere Valer. Max. cap. 11. lib. 3. *Theramenes porrectam veneni potionem non dubitanter hausit, quodque ex ea superfuerat jocabundus infisum humo clarum edere sonum coegit.* Copiosè de variis cottaborum generibus Tzetz. Scholiast. Aristophan. Athen. viri Clarissimi Flor. Christian. ad Vespas. Theodor. Marcil. ad Horat. hic lusus apud Gallos *casse-pot*. Idem.

8 Ξηραλοιφήσω] Vide Hesychium, apud quem rescribe ξηραλειφεῖ. De his unctionibus Theod. Marcil. ad Pers. *Idem.*

δίω. μὴ ἀλλ' [1] λυτρίῳ ἀπολουσώμεθα, κατόπιν τῶν Καρμάντων, μὴ δὲ σύρφακος βύζιον ἀπιζόμενοι, καὶ ὁ Ἑλληνικὸς ἔφη, ἐγὼ δὲ οὐ [3] δυσωπῶ. καὶ γάρ τι κόρος μοι [4] ἐπιπεφίλωθεν, καὶ [5] σκαρδαμυκτῶ θαμὰ, καὶ δρυπεπὴς εἰμι, καί τι ἀμμώδες μοι [6] φαρμάκου, καὶ δίομαι Ἀσκληπιάδου τινὸς ὀφθαλμιατροῦ. ὃς παρέξας, καὶ ἐγχρίας μοι φάρμακον, [7] ἀπεγυρίασεν ποιήσειν τὰς ὀφθαλμὰς, καὶ μηκέτι [8] λημαλέας εἶναι, μηδ' ὑπερυθρὸν βλέπειν. τοιαῦτα ἅττα διεξιόντες ἅπαντες οἱ παρόντες, ἀπήειμεν. καπειδήπερ ἤκομεν εἰς τὸ γυμνάσιον [9] ἀπηνθηκότες ἤδη, ὁ μὲν τις [10] ἀκροχειρισμοῦ, ὁ δὲ, [11] τραχηλισμοῦ, καὶ ὀρθοπάλη ἐχρῆτο. ὁ δὲ, [12] λίπα χρισάμενος, [13] ἐλυγίζετο. ὁ δὲ [14] ἀντίβολος τοῦ κωρύκου. ὁ δὲ, [15] μολυβδαίνας χερ-

dum est ne in sordido balneo lavemus, à tergo Carimantum, cum fæce vulgi confertim nos trudente. Tum Hellanicus, ego inquit, ægrè intueor, & mihi turbidæ sunt pupillæ, & nicto frequenter, recens etiam flevi, mihique medicina uti gestiunt oculi, habeoque opus aliquo Æsculapii filio, oculis medendi perito, qui turbato, infusoque mihi medicamento efficiat ut ruborem oculi deponant, nec ampliùs lippitudine laborent, & humidum videant. Collatis inter nos hujusmodi sermonibus, omnes qui aderamus, abivimus. Et postquam venimus ad gymnasium, exuti vestibus, alius summis digitis, flexu cervicis, & recta luctabatur, alius pinguedine perunctus, membra distorquebat, alius pila contendebat, alius plumbeos la-

1 Λυτρίῳ] Τῷ λουτρῷ, ὑγιεινῷ ὕδατι. Bourd.
2 Μετὰ τὸ σύρφακος] Συρφετώδες ὄχλου ἐκ χυδαίου. Idem.
3 Δυσωπῶ] Ἀμβλυωπῶ. Idem.
4 Ἐπιπεφίλωθον] Ταραττόμενον, σκοτίζεσθαι. Idem.
5 Σκαρδαμυκτῶ] De hac voce à me dictum antea. *Idem.*
6 Φαρμάκου] Φαρμάκων δεῖ. Idem.
7 Ἀπεγυρίασεν] Ἀποκαθάρειν τὸ αἷμα τῶν ὀφθαλμῶν. Idem.
8 Λημαλέας] Διύγρους, ἀπὸ τοῦ λημᾶν ἐκ λήμων, quæ sunt περὶ τοὺς κανθοὺς τῶν ὀφθαλμῶν σκοπαιγίαν συστάσεις ἐμφαίνουσαι, τῶν ὀφθαλμῶν ἀκριβεστέρας. Sic in dial. Quomodo Historia scribenda sit. *Idem.*
9 Ἀπηνθηκότες] Ἀποδυσάμενοι τὰ ἱμάτια. Idem.
10 Ἀκροχειρισμοῦ] Genus luctæ ἀκροχειρισμὸς qua solebant ἀκροῖς χερσὶ παλαίειν, quoniam autem in plicaturis & nodis digitorum frequenter solebant vitam oppetere, ἀκρόχειρες dicti ἀνδρῶνες. Idem.
11 Τραχηλισμοῦ] *Succolatione* ut in Cynic. τοῖς τραχήλοις ἄγαν succolare. Hanc luctæ speciem Beotii vocant βασκαλίζειν. vocabant enim Beotii βάσκαλα τοὺς τραχήλους Hesych. Igitur certare τραχηλισμοῦ est ἀπὸ τραχήλου κρατίζειν. Idem.
12 Λίπα χρισάμενος] Ex Homero. *Idem.*
13 Ἐλυγίζετο] Hanc vocem alibi interpretor. *Idem.*
14 Ἀντίβολος] Τοῦ κωρύκου. Hoc est ἀπειλημμένου τῷ κοιλίᾳ τοῦ ἀντιπάλου. Qua de re dico ad Heliod. lib. 10. vide Scalig. ad Euseb. Hunc locum quidam capiunt de pila sparsina. Unde genus exercitii quod fit cum folle, dictum κωρυκομαχία. Idem.
15 Μολυβδαίνας χερμάδας] Virgil. 5. Æneid. Plut. in Thes. *Idem.*

κραδίνης ἀναγόδλω ἔχων, ἐχαιροβόλα. [1] εἶτα σωτρεβίντας, καὶ ἀλλήλους καταπατησάμβρος, καὶ ἐμπεπλέγμενοι τοῦ γυμνασίου, ἐγὼ μὲν, καὶ Φιλῖνος ἐν τῇ θερμῇ πύελῳ κατακεκλύσμεθα, ἐξήκεμβα. οἱ λοιποὶ δέ, [2] τὸ ψυχροβαφὲς κέρμα [3] διλαφνίσαντες, καρήνου ὑπολουχοι ἐγενόμεθα. ἀναφυέντες δὲ αὖθις, ἄλλοσε ἄλλα ἐφερόμβρ. ἐγὼ μὲν, ὑπεδησάμβρος, [4] ἐξυόμην τὴν κεφαλὴν τῇ ὀδοντῇ ξύστρᾳ, καὶ ἦν δὲ κρηπὶς, ἀλλὰ σκαφίον ὀκιγκάρμην, ὡς ἂν ὁ τοῦ Μάσσα τὸν κόμιον, καὶ τὴν κορυφαίαν ἀποκειρομένου. ἄλλος, [5] ἐθερμοτρέφη. ὁ δὲ, ἦρε [6] τὸν νῆστιν. ὁ δὲ, ἰχθύας ποιῶν τοὺς ῥαφανίδας, ἐμυζίλατο [7] δὲ ἐχθυηρῷ ζωμῷ. ἄλλος, ἤσθιε [8] φαυλίας. ὁ δὲ, [9] ἐμβρόφῳ τῷ κελλῷ. καὶ πανδὴ κακοῦς ἦν, ἐπ' ἀγκώνος ἐσθιόμβρος, [10] ἔκειτο δὲ καὶ ὀκλαδίας,

lapides obnixè tenens, manu jaciebat. Deinde ubi mutuò exercuissemus nos, & tergo vicissim tulissemus, gymnasioque illusissemus, ego & Philinus in calido labro abluti, discessimus. Reliqui verò ubi caput frigida tinctum, Delphinum more immersissent, mirabili quodam modo inter aquas adnatabant. Reversi autem iterum diversa diversis locis agebamus. Ego quidem subligatis crepidis, caput fricabam dentato strigile: non enim in cepii sed in scaphii modum tonsus eram, ut qui non multo antè mentum ac verticem detondissem. Alius autem calida glutiebat, alius ventrem rejectabat, alius raphanis in tenues partes concisis, absorbebat sallum ac pisculentum jus ex cavato pane, alius agrestes olivas comedebat, alius hordeum ingurgitabat. Atque ubi jam tempus erat, in cubitum inclinati cœnabamus: positæque erant sellæ, & grabatula

1 Εἶτα σωτρεβίντας] Ἀλλήλους διατρίψαντες. Hanc integram periodum interpretatur Casaubon. ad Athen. cap. 19. lib. 3. *Bourd.*

2 Τὸ ψυχροβαφὲς] Τὸ ἐν τῇ ψυχρᾷ πύελῳ βαπτισθέν. Idem.

3 Διλαφνίσαντες] Δίκην διλαφίων κυζιήσαντες. Idem.

4 Ἐξυόμην] Ἐκτινιζόμην. Hanc lineam profert & interpretatur Clarissimus Casaubon. loco citat. ut & illud sequens ὁ κηπίον. Duæ fuerunt apud Græcos usitatissimæ tonsuræ species, σκαφίον & κήπος de quibus hic loquitur, τὸ μὲν σκαφίον τὸ ἐν χερσὶ, ὁ δὲ κῆπος τὸ ἀπὸ μετώπου. Scholiast. Aristophan. ad aves. Hesych. Pollux, Suid. *Idem.*

5 Ἐθερμοτρέφη] Τὰς θέρμας ἐτρεφεν. Idem.

6 Τὸν νῆστιν] Prodigiosa transfatio a gutture ad anum. *Idem.*

7 Τῷ ἐχθυηρῷ ζωμῷ] Vel muria vel garo utrumque enim è liquore piscium, vide Scalig. ad Auson. *Idem.*

8 Φαυλίας] Τὰς ἐλαίας λέγουσι. Plin. Cels. Varr. de re rustic. *Idem.*

9 Ἐμβρόφῳ τῷ κελλῷ] Sic apud Aristoph. Vesp. τῷδε φασὶ βοᾶσθαι. Idem.

10 Ἔκειτο δὲ καὶ ὀκλαδίας] De quibus in Lapith. & in Cynic. ὀκλαδίαι, δίφροι, sive chiramaxium, sive sella gestatoria. Nam ὀκλαδίας, δίφρος ταπεινὸς ὢν οἱ ἀκόλουθοι φέρονται τοῖς εἰς τὰς ἀγορὰς ἐξιοῦσι πλουσίοις, ἢ παισὶ τῶν νομέως παρὰ τὸ ὀκλάζειν, ut vult Hesych. Galli vocant *chaize brisée*, δίφρος συγκεκλασμένος, ἢ αὐτὸ μόνον ἐστιν ἁπλοῦς πάνυ δὲ εὐτελὴς, Scholiast. Aristophan. ad Equit. De hac sella gestatoria L. Senec. cap. 12. de brevit. vitæ Martial. Epig. 17. lib. 12. Sueto. Nero. c. 26. Vitell. c. 16. hujus usum ulterius pro sequi non est otii. *Idem.*

καὶ [1] ἀσκάντης. τὸ μὲν δεῖπνον [2] ἦν ἀπὸ συμφορῶν. παρεσκεύαστο δὲ πολλὰ, καὶ ποικίλα, ἀγκλὰ [3] ὕεια, καὶ χελίδες, [4] καὶ ἀτριαῖα, καὶ πτερύγες ὄνος τὸ ἐμβρυοδέχον ὕστερον, [5] καὶ λοβὸς ἐκ παχύνης, [6] καὶ μυτίλωτος, [7] καὶ ἀδυρτάκη, καὶ τοιαῦτά τινες [8] ἡφυκτίαι, καὶ [9] θρυμματίδες, καὶ [10] θρῖα, καὶ [11] μελιτίδιον. τῶν δὲ [12] ὑποδυχίων, [13] τὰ σκλάγχνα πολλὰ, καὶ ὅσα ὀράκινα τὸ δέρμα, καὶ

la quædam. Erat etiam collatitia cœna, multaque & varia apparata, bifidi suum pedes, laterum pulpæ, & sumen, & suis nuper enixæ intestinum quo fœtus recipit, & fibra auris è sartagine, & alliatum, & abyrtace, & similia quædam condimenta, thrymmatides, frictillæ foliis ficulnis involutæ, & dulciaria ex melle. Et ex natatilibus cartilaginea multa, & quæcunque testis te-

1 Ἀσκάντης] Εὐτελεῖς κρέασι. Interpres Aristophan. *ἐκμυκοδε* vertit. *Bourd.*

2 Ἦν ἀπὸ συμφορῶν] Dico ad illud Petronii, *Nos ut ad tam viles accessimus cibos.* Idem.

3 Ὕεια] Πίδες χοίρειοι. Idem.

4 Καὶ ἀτριαῖα] Copiose vir Clarissimus Isaac. Casaubon. ad Athen. c. 16. lib. 3. Animad. *Idem.*

5 Καὶ λοβὸς ἐκ παχύνης] Vel ut in aliis ἐκ πηγάνε. Nam idem esse volunt Grammatici, ut Interp. Aristophan. ad Equit. Hesych. Pollux. videtur autem λοβὸς ἐκ παχύνης. Sic enim in Convivii dial. condimentum aliquod hepatis fuisse, de quo Suid. & Poll. conficiebatur ex melle, sesamo, & caseo, legend. Hesych. Sed fortean Luciani stylo fuit λοπὰς, de qua dictione copiose autores quos nuper citavi. *Idem.*

6 Καὶ μυτίλωτος] Quid sit, docet Scaliger ad Moretum, sed χοῖρος μυτίλωτος ἐστὶ ἐκ σκορόδων. Idem.

7 Καὶ ἀδυρτάκη] Clariss. Isaac. Casaubonus ad Athen. cap. 35. lib. 3. tangit aliam hujus vocis interpretationem. Est enim hic ἀδυρτάκη βρῶμα βαρβαρικὸν ἐκ διατρήματος ἐκ κρεάτων, ἐκ τυρίου & aliis oleribus, unde apud Hesychium ἀδυρτακοποιός, ὁ τὰ κρέμματα ἐκ μελιτώματα κατασκευάζων. Idem.

8 Ἡφυκτίαι] Aliis ἡφυκτίαι, quod idem est, intelligit autem ἐκτρίμματα ἐκ τραγήματα ἀπολυτά. Idem.

9 Θρυμματίδες] Sic nominare solent omne genus dulciariorum ἀπὸ τοῦ θρύπτω, ἀπὸ τοῦ τρίβω, Hesych. effertur autem hæc dictio vel per ι. vel per υ. ut patet apud eundem Grammaticum. v. θρυμματίς. Idem.

10 Θρῖα] Quidam simpliciter per θρῖας intelligunt φύλλα συκῆς, sed ibi capiendum est pro omni alia quod vel συκῆς ἢ ἐλαίας foliis involvitur, hoc autem vocabant ὀπικόμματα, leg. Casaubon. ad Athen. c. 24. lib. 3. *Idem.*

11 Μελιτίδιον] Πάχυλοι, μάζαι μέλιτι δεδυμέναι, quæ & μελιτόεσσαι. Idem.

12 Ὑποδυχίων τὰ σκλάγχνα] Vocant σκλάγχνα ὅσα ἁπαλά. Hesych. Suid. Poll. Casaub. *Idem.*

13 Τὰ σκλάγχνα πολλὰ] Genus piscium cartilagineum. Galenus in Expositione vocum Hippocratis: σκλάγχνα ἅπαν ὅσον κηλείται ὅσα λεπίδας οὐκ ἔχει, ἐκ ξυστικά. Sic autem appellatur ἀπὸ τοῦ σκίας: quod ejus cutis noctu luceat. σκιάω, σκιάζω, σκιάχω, σκιάχον. Galenus de Alimentis libro 3. Τραχὺ δὲ κακεκτὸν ἐστὶ τὸ νωτιαῖον τὸ δέρμα τοῦ τοιούτου ἐστὶ ζώου. (σκιάχου) Plinius ait hujus vocis, auctorem esse Aristotelem: quod falsum est: cum ea usus fuerit Hippocrates: ut ad Aristotelem Iulius Cæsar Scaliger observavit. Verba Plinii sunt

[1] πηρὸν πυτίνῃ τε [2] ὠὰ Σαργάνης, καὶ κοπαίδες, καὶ ὄρνις σύντροφος, καὶ ἀλεκτρυὼν ἤδη ἀπωδός. καὶ [3] ἴδιν ὅλον ἱπποκῇ εἰχομεν, καὶ βοὸς λοπογώμμονος κωλῆν. ἄρτοι ῥᾴστοι ἦσαν σφαῖροι, ὑ φακῶλοι, καὶ ἄλλοι τυμιώτοι, ὑστερήμασι δ' ἐοικότες. καὶ λάχανα, τί τὰ ὑπόπικα, καὶ τὰ κατοφυῆ. οἶνος δ' ἦν ὑ γάρον, ἀλλὰ δ' ἀπὸ βότρυος, ἡδὺ μὲν [4] ἀγλυδώνης, ἀσκεῖτο δ' ἔτι. [5] ποτήρια δ' ἔκειτο παντοῖα ἐπὶ [6] τ' Δελφινίδος τραπέζης· [7] ὁ κρυψιμέτωπος, καὶ τραπέζης μύτορυργος, δίλαβη ἔχων τὰν [8] κίρκον, καὶ [9] βομβύλιος, καὶ δειροκύπελον, καὶ [10] γηλῆτι πολλά, οἷα [11] Θερικλέους ἄπτα, [12] εὐρυχόῃ τε, καὶ ἄλλα εὔτρητα. τὰ μὲν, Φωκαΐδος. τὰ δ', Κνιδόθεν. πάντα ῥᾴστοι [13] ἀπεμαφάρητοι, καὶ ὑμενόθραυστοι.

teguntur, & pisces pontici sportis excepti, & anguillæ, & gallina altilis, & gallus qui canere desiit. Etiam piscis erat paratus, & ovem totam in furno aslatam habebamus, & bovis annoti pernam anteriorem. At verò panes aderant siliginei, non mali, & alii novilunares post festum dilati, & olera cùm parva, tum ingentia. Vinum erat non vetus, sed ex iis quæ ex utribus offeruntur, quod non amplius mustum, nondum tamen planè coctum erat. Pocula verò generis omnis Delphinidi mensæ imposita erant, puta frontis occultator, crater, clavatus, Mentorum opus, ansam prehensu facilem habens, & bombylius, & dirocypelum, & fictilia multa, qualia Thericles coquebat, multi capacia, latique oris; quædam ex Phocæa, quædam Cnido allata, levia omnia, tenerisque ex testis facta. Erant etiam cym-

sunt libro 9. cap. 24. *selachos appellavit Aristoteles primus.* Occurrit autem hæc vox apud Hippocratem libro 2. de morbis, & libro 1. & 2. de semine. *Menagius.*

1 Τάριχος] Κόμματα ἁλτικὰ. Bourd.

2 Ἐκ Σαργάνης] Σαργάναι δέσμοι ἐκ πλέγματα χερατώδη, ἐκ κοπαίδες, αἱ ἀπὸ τῆς κοπαίδος λίμνης ἰγχέλεις. De quibus Scholiast. Aristophan. Acharn. & Hesych. *Idem.*

3 Ὅλον ἱπποκῇ] Ἐν κριθίνῃ ὀπτὸν. Idem.

4 Ἀγλυδώνης] Ἀνδῆς. Idem.

5 Ποτήρια] Leg. Interpr. Petron. ad illud *cecidit mensa cum argento.* Casaubonus ad Athen. c. 2. lib. 11. *Idem.*

6 Τῆς Δελφινίδος τραπέζης] Τῆς φόδης ἐχούσης εἰς τύπον δελφῖνος ἐξεργασμένης. Quæ Delphica vocabatur, de qua Wower. ad Petron. locum cit. *Idem.*

7 Ὁ κρυψιμέτωπος] Κρύπτων τὸ μέτωπον τῷ πίνακι. Idem.

8 Κίρκον] Leg. Hesych. *Idem.*

9 Βομβύλιος] Στρέγγλον. Ut interpretatur Scholiast. Aristophan. ad Vespas. *Idem.*

10 Γηλῆτι] Ὀξυκαρὲς. Idem.

11 Θερικλέους ἄπτα] Interpretatur hunc locum vir Clarissimus Isaac. Casaubon. ad Athen. c. 6. lib. 11. *Idem.*

12 Εὐρυχόῃ] Πλατεῖα. Idem.

13 Ἀπεμαφάρητα] Ἐλαφρότατα διὰ λεπτότητα. Idem.

1 Κυμ-

[1] κυμβία δ' ἦν, καὶ [2] φιαλίδες, καὶ ποτήρια [3] γραμματικά. ὥστε μεστὸν εἶναι τὸ [4] κυλίκιον. ὁ μὲν γὰρ [5] ἱπνολέβης, ὑπεκπεφλάζων, εἰς κεφαλὴν ἡμῖν [6] ἐπίτεφτε τοὺς ἄνθρακας. ἐπίνομεν δ' ἀμυνὰ, καὶ ἤδη [7] ἀκροθώρακες ἦμεν. εἶτ' ἐχειρίζομεθα [8] κακχαεῖδι. καὶ εἰσεκαλεῖτό τις [9] ἡμῖν τὸν ποδοκτύπαν, καὶ [10] Τριγωνίστριαν. μετ' ὀλίγον δέ τις, [11] ἐπὶ τὸν κατάληψιν [12] ἀναρριχησόμενος, ἐπεφόρητο ἐζητεῖ. [13] ὁ δὲ, λακίνδα ἔπαιζεν. ἄλλος, [14] ἐρρικρῆτο σὺν γέλωτι τὸν ὀσφύν. καὶ ἐν τούτῳ λελυμένοι, εἰσεκώμασαν ἡμῖν αὐτοπάγκαλοι, Μεγαλώνυμός τε ὁ δικόβλωψ, καὶ Χαιρέας ὁ χρυσοτέκτων, ὁ κατὰ νώτου ποικίλος, καὶ ὁ [15] Ὠοκάταξις Εὔδημος. καίτοι προύμαθον αὐτοὺς, τί παρόντες, ὀψὲ ἥκοιεν. ὁ μὲν δὴ Χαιρέας, ἐγκεκλικὼς, [16] λεῖον τινα ἐκρότει,

cymbia, parvæque phialæ, literisque inscripta pocula, ita ut plenus esset abacus. At verò lebes furnarius ebulliens, nobis in caput evertit carbones. Bibimus autem continuis haustibus, & jam inebriati eramus, exinde cancharide ungebamur. Tum quidem introduxit nobis Podoctypam, & Trigonistriam. Alius deinde in tabulatum assultans, irrumpendi locum quærebat, alius digitorum crepitu ludebat, alius cum risu lumbos lasciviter agitabat. Atque interea cùm jam lavissemus, ad nos, non accersiti, petulanter irruperant, Megalonymus causidicus, Chæreas aurifex, tergo variegatus, & Oocataxis Eudemus. Quos interrogavi quid causæ esset, cur serò venirent. Tum Chæreas, ego, inquit, segmentum & in-

1 Κυμβία] Στεφάνυλα ἢ βαθία. Bourd.
2 Φιαλίδες] Στεφάνυλαι ἢ ἀζατῆ. Idem.
3 Γραμματικὰ] Γράμματα ἔχοντα. Plaut. Rud. *Idem.*
4 Κυλίκιον] Δοχεῖον. Idem.
5 Ἱπνολέβης] De quo Flor. Christ. ad Vesp. Interpretes Macrobii de Miliario. *Idem.*
6 Ἐπίτεφτε] Ἀναρίπτει. *dissipuit.* Idem.
7 Ἀκροθώρακες] Μέσον πῶς μεθύοντες. Idem.
8 Κακχαεῖδι] Ἐντρίμματι μυρωδί. Idem.
9 Ἡμῖν τὸν ποδοκτύπαν] Τύμπανον. Idem.
10 Τριγωνίστριαν] Ὄργανον μουσικὸν, ὅταν ὑπὸ τῷ γόνατι κυλίμενον. leg. Hesych. verb. τρίγωνον. Idem.
11 Ἐπὶ τὴν κατάληψιν] Κλίμακα, ἐφίαμα. Hesych. Poll. *Idem.*
12 Ἀναρριχησόμενος] Ἀναβάς. Idem.
13 Ὁ δὲ λακίνδα ἔπαιζεν] Παρὰ τὸ λακεῖν, ἢ λακᾶν, κροτεῖν, βοᾶν, ὡς φόδιν ὀρχεῖσθαι. Idem.
14 Ἐρρικρῆτο σὺν γέλωτι τὸν ὀσφύν] Diceret Petron. *risu latera commovebat.* lego enim ἐρρικτῆτο. ῥικτεῖσθαι, *Insultando lumbos agitare*, inde ῥικτὸς de quo Grammatici. *Idem.*
15 Ὠοκάταξις] Corrige, ὠτοκάταξις, & vide nos ad Laërtium in Lycone pag. 208. *Menagius. Idem.*
16 Λεῖον] Intelligit γυναικεῖον ὄχμον, παρὰ τὸ ἰδὺ εἶδ. Ut quibusdam risum est. *Bourd.*

1 Ἐλ-

καὶ [1] ἐλλόδια, καὶ [2] πέδας τὴν θυγατρὸς τὴν ἐμὴν. καὶ ἅμα τοῦτο ὑμῖν ἐπιδείκνυμι ἀφῖγμαι. ἐγὼ δ' ἔφη ὁ Μεγαλόνυμος, ὦδε ἄλλα εἶχον. οὐ μὲν γὰρ [3] ἄδικος ἡ ἡμέρα, ὡς ἴστε, καὶ ἄλογος, ὡς ἂν εἴη. [4] ἐχεγλωττίας ὄσης, ὅτε ῥητορεύειν εἶχον, ὅτε ἠμεροδίκευον, ὡς [5] ὑδροκοτεῖν. πυθόμενος δ' ὅτι ὁ τραπεζίτης ἁπλοῦς ἐστι, λαῶν, [6] ἄχρωτα ἱμάτια, ὑφήτεια, καὶ [7] ἀφόρητα ὑποδήματα, ἐξέφρησα ἐμαυτόν. εἶτ' ἀύξας σύτην χαίνω δαδοῦχόν τε, καὶ ἱεροφάντην, καὶ τοῖς ἄλλοις [8] ἀῤῥητοποιοῖς, Δεινίαν σύρουσιν [9] ἄγχνι ἐπὶ τὸν ἀγχόνην, ἔγκλημα ἐπάγοντας, ὅτι νομίζει αὐτούς. καὶ τοῦτο, οὐ εἰδὼς ὅτι ἐξ ὧν ἀπεῴηται, ἀνώνυμόν τί ἐστι, καὶ ἄῤῥητον ὀνομάζει, ὡς ἂν ἱεροφάνται ἤδη γεγονημένοι. σὺ οὖν δὴ ἐγὼ οὐ λέγεις, τὸν Δεινίαν. ἐκάλεσε δέ μ' ὄνομα. ἔστι δὲ δὴ ὃς ἐν τοῖς [10] σκιροφορείοις ἐγκαθεζόμενος ἄνθρωπος, τὸν αὐτόληκυθον, καὶ [11] αὐτοκατάκλινον, ἀεὶ σκυρωτόν, [12] ἐνδρομίδας ὑποδούμενος, inaures, & pedicas filiæ meæ apparabam: ideoque ad repotia vobis adveni. At ego, inquit Megalonimus, aliis rebus occupatus fui. Non enim judicialis, sed nefastus fuit dies, ut scitis. Proinde cum esset silentium in foro, neque perorare licuit, neque per diem dicendo aquam dispensare. Cùm autem audivissem imperatorem fore conspiciendum vestibus inusitatis, bono stamine textis, subligatisque calceis antea non gestatis, me ipsum foras proripui. Exinde statim incidi in Daduchum, & Hierophantem, aliosque arcana facientes, qui Diniam obtorto collo trahebant ad magistratum, accusantes quòd ipsos nominasset, idque cùm sciret eos ex quo initiati fuissent, esse sine nomine, neque ampliùs nominandos, ut pote sacrinomines jam factos. Nescio, inquam ego, quemnam hunc Diniam dicas. Vocabat igitur me nomine. Est, inquit in tabernis aleatoriis homo perditus, ex egenis ac vilibus istis, semper comatus ac squalidus, endromidum, aut

1 Ἐλλόδια] Ἐνώπια, quidam τὰ ἔνδον. Interpretantur de his Scholiast. Aristophan. & Pollux. *Bourd.*

2 Πέδας] Χειροφίλλια. Idem.

3 Ἄδικος ἡ ἡμέρα] Ἡ μὴ ἔχουσα λόγον δικανικὸν. cùm justitium est. *Idem.*

4 Ἐχεγλωττίας] In qua linguis dantur feriæ, τὸν ἀργὸν ποιοῦσαν τὴν γλῶτταν. Idem.

5 Ὑδροκοτεῖν] Πρὸς ὕδωρ κυλίνδουν τὸ μέσον τῆς λέξεως. Quod patroni dicerent ad clepsydram. nota res. *Idem.*

6 Ἄχρωτα] Καινὰ. οἷς οὐδεὶς ἐχρήσατο. Idem.

7 Ἀφόρητα] Μήπω φορηθέντα. Idem.

8 Ἀῤῥητοποιοῖς] Τοῖς τὰ μυστήρια τελοῦσιν. De quibus locus alius dicendi. *Idem.*

9 Ἄγχνι] Τάκτικος. Vox Cretensis de qua vide Interpr. 12. tabul. *Idem.*

10 Σκιροφορείοις] Τοῖς κυβιστηρίοις, διὰ τὸ ἐν σκίρῳ τὸν διατρίβειν ἔχειν. Idem.

11 Αὐτοκατάκλινον] Simpliciter αὐτοκάβδηλα dicunt Grammatici αὐτοχέδια, ἢ ποιήματα αὐτιλῶ. Idem.

12 Ἐνδρομίδας] De his calceis Hesych. Tertull. *Idem.*

1 Bau-

ἢ [1] βαυκίδας, [2] ἀμφιμάχαλον ἔχων. τί δῆτα οὗτος ὁ ἐμοὶ ἔφυσεν [3] ἀμαχέτη δίκλω, ἢ [4] λαξ πατήσας, ἤλθε, καὶ μὲν οὐκέτι με ᾄδοντα ὄψει. [5] πῶς αὐλεύομαι ἤδη, [6] ἔμπεδός εἰμι. ὁ γὰρ πρόπαππός, καίτοι [7] ἀπιμαχλώντι κερπώδεσμά τε αὐτῷ ἐπιθέντες, καὶ ἀπελθόντιον ἐν πεδοκήκαις, καὶ ποδοστράβας, ἐπαίσιον εἶναι. ὥστε ἐν δεσμοῖς ὤν, ὑπὸ ἕλκους τε ὁ κακοδαίμων ὑπὸ τῆς δίκης, καὶ ποδάγρᾳ ἦν, καὶ χρήματα ἀντιψυχὰ δίδοναι ἤθελεν. ἐμὲ γὰρ τοῦτ' ὄφλ' ὁ Εὔδημος, ὑπὸ [8] τὸ ἀκροκνεφὲς μετ' ἐλάβη Δαμασίας, ὁ πάλαι μὲν ἀθλητής, καὶ [9] πολυνίκης, νῦν δὲ ἤδη ὑπὸ γήρως ἐξαθλῶν ὤν. οἶδα δὲ χαλκῆν, τὴν ἐν Ὀλυμπίᾳ ἐν τῇ ἀγορᾷ. καὶ τὰ μὲν, πεπῶν. τὰ δ' ὧν, διετίλεσα. ἐξοικιεῖν γὰρ ἔμελλε τὴν θυγατέρα εἰς ἀνδρὸς τὸν θυγατέρα, καὶ ἤδη ἐκόσμουν αὐτὴν. εἶτα μεμιερόν τι κακὸν ἐμπεσὸν, [10] διέκοψε τὴν ἑορτήν. ὁ γὰρ υἱὸς αὐτῷ ὁ Δίων, οὐκ οἶδ' ἐφ' ὅτῳ λυπηθεὶς, μᾶλλον δὲ [11] ἀσεχθείᾳ χρηθεὶς, ἀπήγξατο ἑαυτόν. καὶ ὃς ἦν, ἀπωλώλει ἄν, εἰ μὴ ἐγὼ

aut baucidarum calceamento subligatus, & manicata veste indutus. Quid igitur, inquam, dedit-ne pœnas aliquo modo, an calcibus calcans, aufugit? Atqui, dixit ille, qui antea tibiæ cantu recreabatur, jam vinctus est. Nam imperator à reliquo grege segregatum, circundatis illi manicis, intentoque collari, in podicis ac tibialibus tormentis degere hominem fecit. Quare vinctus ille miser præ metu pedebat, & crepabundus erat, pecuniaque vitam redimere volebat. Me verò, inquit Eudemus, sub diluculum accersivit Damasias, is qui olim athleta fuit, multasque victorias retulit: nunc autem præ senectute à certaminibus abstinet. Nosti æream statuam in foro positam. Ac alia quidem picando, alia inflammando peregi. Domo enim ad maritum hodie filiam erat deducturus, jamque exornabat illam: cùm interea anxium quoddam malum interveniens diremit festum. Nam filius ipsius Dion, nescio qua causa, mœrore affectus, imò Deorum aliquo odio agitatus, seipsum strangulabat. Atque ut probè scitis, periisset ille, nisi super-

ve-

1 Βαυκίδας] Baucides calceamenti genus crocei coloris, ut scribit Pollux. Hesych. vult βαυκίδας ὑποδήματα γυναικεῖον πολυτελές. Erant etiam albæ baucides apud effœminatos. leg. Casaub. ad Athen. c. 4. lib. 4. *Bourd.*

2 Ἀμφιμάχαλον] Ἱμάτιον. Idem.

3 Ἀμαχέτη] Καπὶ παξέτου. De hac voce consule Grammaticos. *Idem.*

4 Λὰξ πατήσας] Θαρσαλέως εἰσῆλθε. Vt apud Homer. λὰξ ποδὶ παίσας. Idem.

5 Πῶς αὐλεύομαι] Λόγοις βαλλόμενος. Idem.

6 Ἔμπεδός] Διεσῴθη. Idem.

7 Ἀπιμαχλώντι] Ἐξυδερίζοντι, ἐπιμαχλῶντι, dicitur taurus ὁ τὰ ἀγέλης ἐξοτεροῦν qui etiam dicitur ἐπιμαχλὴς. Grammatici per κερπώδεσμα & ἀπελθόντιον intelligunt χειρόδεσμα & τραχηλόδεσμον. Idem.

8 Τὸ ἀκροκνεφὲς] Τὸν ὄρθρον. Idem.

9 Πολυνίκης] Πολλὰ νικήσας. Idem.

10 Διέκοψε τὴν ἑορτήν] *A troublé la feste.* Idem.

11 Θεοσχθείᾳ χρηθεὶς] Τῇ τῶν Διῶν ἐχθρᾳ θεὶς. Idem.

ἐ Ὀλυμ-

ἐπισὰς, ἀπαγχόνισά τὸ αὐτὸν, καὶ παρέλυσα τὸ ἐμβεβηχὸς, ἐπιπολύ τι [1] ὀκλάξ διαθεωρήσω, ἐπιστόμαν τὸν ἄνθρωπον, [2] βαυκαλῶν, καὶ [3] διακωδωνίζων, μή πῃ ἔτι συνεχὴς εἴη τὸν φάρυγγα. τὸ δὲ μάλιστα ἐπῆσαν, ἐκεῖνο ἦν, ὅτι ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶν αὐτῆς τὰ ἄκρα, [4] διεπέσαμεν. μᾶν ἐκεῖνον ἦν σὺ ἐγὼ φῂς Δίωνα, τὸν κρεαπώγωνα, καὶ [5] λακκοχέσαν, τὸν [6] μύρτωνα, καὶ [7] χοιροτρόκτην νεανίσκον, [8] ἀναφλῶντα, [9] καὶ βλιμάζοντα, ἢν τινα [10] παιδὰ, καὶ [11] πόδωνα ἀδ- veniens ego laqueum ipsi solvissem, diu in genua procumbendo assidens, hominemque compungens, cantillans, & undiquaque explorans, num alicubi adhuc compressum haberet guttur. Quod autem potissimùm profuit, illud erat, quod ambabus manibus comprehensa illius latera, vi compressi. Num illum, inquam ego, Dionem dicis, cinædum, ferotum pendens habentem mulierosum, & lentiscum rodentem adolescentem, mastrupantem, & obscœna tractantem, siquidem bene mutoniatum, & præputio ca-

1 Ὀκλάξ] Homerica dictio de qua Eustathius & cæteri Grammatici, ἐπὶ γόνυ καμφείς. Bourd.

2 Βαυκαλῶν] Διασείων ἢ βοᾷ καλῶν. Quales ferè sunt quæ pueris occinuntur naniæ. *Idem.*

3 Διακωδωνίζων] Metaphora ducta ab equis quos explorabant tympano εἰ ψοφώδεις εἶεν, ἢ εἰ δουλοῖεν ὑποψύχειν δύνασθαι), μήπως εἰ πολίμια εἰς κίνδυνον ὑπ' αὐτῶν ἐμβλήθείεν, ut patet apud Scholiast. Aristophan. ad Ranas, qui alias etiam hujus vocis metaphoras exponit. alii simpliciter διακωδωνίζειν dicunt esse ἀντὶ τῦ συρίττειν. Idem.

4 Διεπέσαμεν] Hac voce interpretatur illud præcedens συμπλὰς ἢ φάρυγγα. Attamen pro διεπέσαμεν in Mſ. Cod. reperitur διέσπα, quæ est præcedentis vocis interpretatio. *Idem.*

5 Λακκοχέσαν] Λακκὸ τρῶκτον, λακκοκαταπύγωνα. De qua voce Aristophan. Athen. lege Hesych. verb. λακκοπίδα. Idem.

6 Μύρτωνα] *Turpem illum & mollem*, sic enim ἐκάλουν τὸν μαλακὸν & αἰσχρὸν, nominabant enim μύρτον τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον ut patet apud Scholiast. Aristophan. Lysist. *Idem.*

7 Χοιροτρόκτην] Τὸν χίνον ἐσθίοντα, τοῦς ὀδόντας τῦ στόματος. Sic quidam Grammatici, aliter tamen Hesychius qui vult schinum hac ratione comedi solitum ut dentes candefierent εἰώθασι τὸν χίνον τρώγειν οἱ καλλωπιζόμενοι, ἵνα τῦ λόγου εἶεν ὀδόντας. Vtuntur adhuc nobiles Hispani. *Idem.*

8 Ἀναφλῶντα] Anceps & varium de hac voce inter Grammaticos certamen, quidam enim interpretantur ζύειν, ἢ μαλάττειν, ut Hesychius & Scholiast. Aristophan. ad Ranas, alii ἀναφλῶντα, dicunt esse γυμνοῦντα τὸ αἰδοῖον αἰσχρῶς. ut Alcidamas ille Cynicus in Convivii dial. καὶ ἄμα παρεγύμνα ἑαυτὸν μᾶλλον, ἀσχρὸς τοῦς τὸ αἴσχιστον. Sic apud Theophrastum Charact. ὦφελ. βδελυρ. ὑποστησάς γυμνεῖν ἐλεύθερας ἀναπεφυκὸς δεῖξαι τὸ αἰδοῖον. Alii ἀναφλᾶν interpretantur χειροτριζειν τὸ αἰδοῖον quam significationem sequutus est Iacob. Micyll. Interpres. *Idem.*

9 Βλιμάζοντα] Simpliciter Aristophanes ex quo Hesychius interpretatur βλιμάζοντα, θλίβοντα, ὑβρίζοντα, unde βλίμμα τροπηλακισμὸς, ὕβρις. Aliter tamen Didymus, aliter Suidas. Suidæ potior interpretatio qui vult βλιμάζειν, τὸ τὰ ὑπογάστρια & τὰ σήθεα ἀπτεσθαι, ὥσπερ ἐποίουν οἱ τὰς ὄρνιθας ὠνούμενοι. Idem.

10 Παιδὰ] Mſ. παιώδη. Idem.

11 Πόδωνα.] Etiam de hac voce dubitant Grammatici, quidam enim simpli-

θητιμ μὲν. ἐῶν. ἐκεῖνός γε καὶ [1] λεκηλίθ. ἀλλάπιζε τὴν Θεὸν ἤδη· ὃς ὁ Εὔδημος θαυμάσας, Ἄρτεμις γάρ ἐστιν αὐτοῖς ἐν μέσῃ τῇ αὐλῇ, [2] σκοπάδειον ἔργον, ταύτῃ προσιοντες, ὅ, τε Δαμοίτης, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, πρεσβύτης ἤδη, καὶ τὴν κεφαλὴν πολιὰς ἀκριβῶς, ἱκέτευον ἐλεῆσαι σφᾶς. ἡ δ', αὐτίκα ἐπένευσε, καὶ σῶς ἦν. καὶ νῦν Θεόδωρον, μᾶλλον δὲ σαφέστερον Ἀρτεμίδωρον ἔχετε τὸ νεανίσκον. ἀνέῤῥωσε δὲ αὐτῇ τάπτε ἄλκα, καὶ βέλη, καὶ τόξα, ὅτι χαίρει τούτοις. πρόσφορος γάρ, καὶ σκηπτόλλ., καὶ πολεμικὸς ἡ Ἄρτεμις. πίνομεν δὲ καὶ ἡδὺς ὁ μεγαλώνυμος. καὶ γὰρ καὶ λάγυνον τουτονὶ, [3] παρηβηκότ., ἣν ἐγὼ ὑμῖν κομίζων, καὶ [4] τυρὸν τρυφαλίδας, καὶ ἐλαίας χαμαιπετεῖς. φυλάττω δ' αὐτὰς ὑπὸ [5] σφραγῖσι θριπηδεστάτοις. καὶ ἄλλας [6] ἐλαίας νόστιμους, καὶ πλακοῦντα τυπὶ ποτέρια, ὀξυόδρακα, [7] ἐμπυδάκωτα, ὡς ἐξ αὐτῶν πίνομεν. καὶ πλακοῦντα ἐξ ὑστέρου, [8] κρωβύλωδη τὴν πλοκήν. σὺ δ' ὦ παῖ, πλέον μοι τοῦ ὕδατ]ος ἔγχει, ὡς μὴ κρησιβαρεῖν δοξαίμεν. κἄπειτά σε τὸ παιδεσπότου κελεῦσαι ἐπὶ σοί. ἴστε γὰρ ὡς ἀδηκῶμεν, καὶ διέμπλεον

carentem sentiat, eum admittens. At ille certè etiam delicatus, & gulosus. At Deam, inquit, Eudemus admiratus, nam in media aula posita est ipsis Diana, Scopadeum opus: ad hanc procidentes & Damasias, & uxor ejus, jam anus, & capite prorsus cano, supplicabant ei, ut sui misereretur. Illa autem statim annuit: & nunc Theodorum: seu potiùs Artemidorum adolescentem hunc habent. Quare præter alia, tum sagittas, tum arcus ei consecrarunt, quia his delectatur. Sagittaria enim, & jaculatrix, & bellatrix Diana est. Bibimus igitur, inquit Megalonymus. Etenim & lagenam hanc vini vetustioris vobis affero, & casei recentis massas, & olivas humi collectas, custodio autem illas sub sigillis carioßissimis, aliasque natatiles olivas, & lutea hæc pocula, acuti testacea, & destillantia, ut ex ipsis bibamus: præterea placentam ex intestinis concinnatam, & quibusdam quasi crobylis intextam. Tu verò puer plus aquæ infundas, ne capite gravari incipiam, ac deinde in te castigatorem accersam. Scitis enim quam graviter doleam, quamque densum caput habeam, ne-

pliciter *puerum* interpretantur aliud alii quos vide apud Doctissimum Christian. explicatione hujus vocis, & vocis Δηλοὶ ad Aristophan. pacem. Scalig. in Priap. *Bourd.*

1 Λεκηλίθ.] Λεκηλάθιλ., *patinarius* ut Vitell. apud Suet. *Idem.*

2 Σκοπάδειον] Τὸ Σκόπα ἔργον τὸ ἀγαλματοποιοῦ. De quo Plin. *Idem.*

3 Παρηβηκότ.] Οἷτε παλαιὸν. Idem.

4 Τυρὸν τρυφαλίδας] Intelligit τὸ δὴ τυρῶ πλεγμῶα καμμάπα. Idem.

5 Σφραγῖσι θριπηδεστάτοις] *Sigillis vermiculatis.* Dico ad Paulan. *Idem.*

6 Ἐλαίας νόστιμους] Distinguit ἐλαίας χαμαιπετεῖς sive ἀφ' ἑαυτῶν πεπτώσας ἀ νόστιμους, quas κολυμβάδας vocant Grammatici & Colymbades Latini. *Idem.*

7 Ἐμπυδάκωτα] Mſ. Regius ὀπωδάκωτα πυθμένα κελεὺ ἔχοντα. Idem.

8 Κρωβύλωδη] Ὁ χέρδιλ τὸν κελεόν. Idem.

1 Συν-

ἴχω τῷ κεφαλῇ. μῶν ἦ τι ποτὲ, [1] συνυθλήσομεν, οἷα, καὶ ἄπιθ' εἰώθαμεν. ὁ γὰρ ἄκαιρον δήπουθεν [2] ἐνοινοφλύειν. ἐπαινῶ τοῦτο ἔφην ἐγώ. καὶ γὰρ ὅπως ὄφελος ἐσόμεθα τῆς ἀπαιδίστου ἄκρας. οὐ λέγεις ἦδη ὃς ὁ Καλλικλῆς. τὸ γὰρ ἐρεχθείειν ἀηδέως συχνάκις, λαληδιζάνη γίγνεται. ἐγὼ ἦ δ' ὃς ὁ Εὔδημος, κρύος γάρ ἐστιν, ἡδίον ἂν οὖζω ῥεγκτέρῳ ὑποπυκνάζοιμι. καὶ γὰρ χειμοθήης εἰμὶ. καὶ χλιανθείς, ἥδιον ἀκούσομαι τῶν χειροσόφων τούτων, ὅ τι αὐλητοῦ, καὶ τὸ βαρβιτῳδεῖν. τί ταῦτα ἔφησθα ὦ Εὐδήμε ἦ δ' ἐγώ; ἀλογίαν ἡμῖν ἐπιτάττεις ὡς ἀσήμοις οὖσι, καὶ ἀπιγλωττισμένοις. ἐμοὶ ἦ, ἡ γλῶττά τε ἤδη [3] λογᾷ, καὶ δὴ ἀνηρέμουμα ὡς ἀρχαιολογήσων ὑμῖν, καὶ καταλείψων λάσι γνώτης ἄπαυστος. ἀλλὰ σὺ τὸ ὄμβριον εἰργάσω μοι, ὥσπερ εἴ τις ὀλκάδα τριάρμου ὑπὸ ἠέρι πλέουσαν, ἐμπεπλημπλαμένην δ' ἀκαπὶς, [4] διφορεῦσί τε, καὶ [5] ἀκρωκυμάτοισι, [6] ἐκπερᾶν τινας ἀμφισόμους, καὶ ἰκάδας σιδηρᾶς ἀφεὶς, καὶ ναυσιπίδας, ἀνακαιτίζοι δ' ἐρέμνὸ τὸ βόθιον, φθονῶν τὰ δώλωμία. ἰκέλη ἦδ' ὃς, σὺ μὲ εἰ βάλῃ, πλεῖ, καὶ νεῖ, καὶ θεῖ κῦμ' τοῦ κλύδωνος. ἐγὼ ἦ, ἀπολαύσομαι πίνων ἄμμι, ὥσπερ ὁ δ' Ὁμήρου Ζεὺς, ἢ ἀπὸ φαλάκρων, neque vaporibus pervium. Post potum autem unà nugabimur, qualia, & quæ consuevimus. Non enim intempestivum scilicet hoc, temulenter agere. Tum ego, laudo, inquam, isthuc. Summum enim Atticæ proprietatis emolumentum sumus. Rectè dicis, inquit Callicles. Nam nugis mutuò provocare nos voluptatem quandam affert. Ego verò, inquit Eudemus, frigus enim est, meraciori vino malim intus stipari. Nam frigore pereo, & calfactus libentiùs audivero digitis gesticulantes istos, & tibicinem hunc & barbitœdum. Quid hæc ais Eudeme? inquam. An tu silentium nobis imperas, tamquam ore carentibus, & lingua privatis? Mihi verò & lingua jampridem dicturit, adeoque jam animo proveheba?, quasi antiqua quædam vobis narraturus, & lingua vos omnes abluturus. Sed tu mihi perinde fecisti, ac siquis navem onerariam, tribus instructam velis, secundo vento navigantem, implentibus lintea. Notis prosperè labentem, perque summos fluctus euntem, retinaculis ancipitibus, anchoris ferreis, navalibusque pedicis demissis retineat, & cursus impetum inhibeat, invidens videlicet tranquillitati. Proinde tu, inquit, si placet naviga, nata, & curre per tempestatem. Ego autem interea bibens, de terra, ut Homericus ille Iupiter, vel è rupibus, vel

1 Συνυθλήσομεν] Συφλυαρήσομεν. Consule Grammat. *Bourd.*

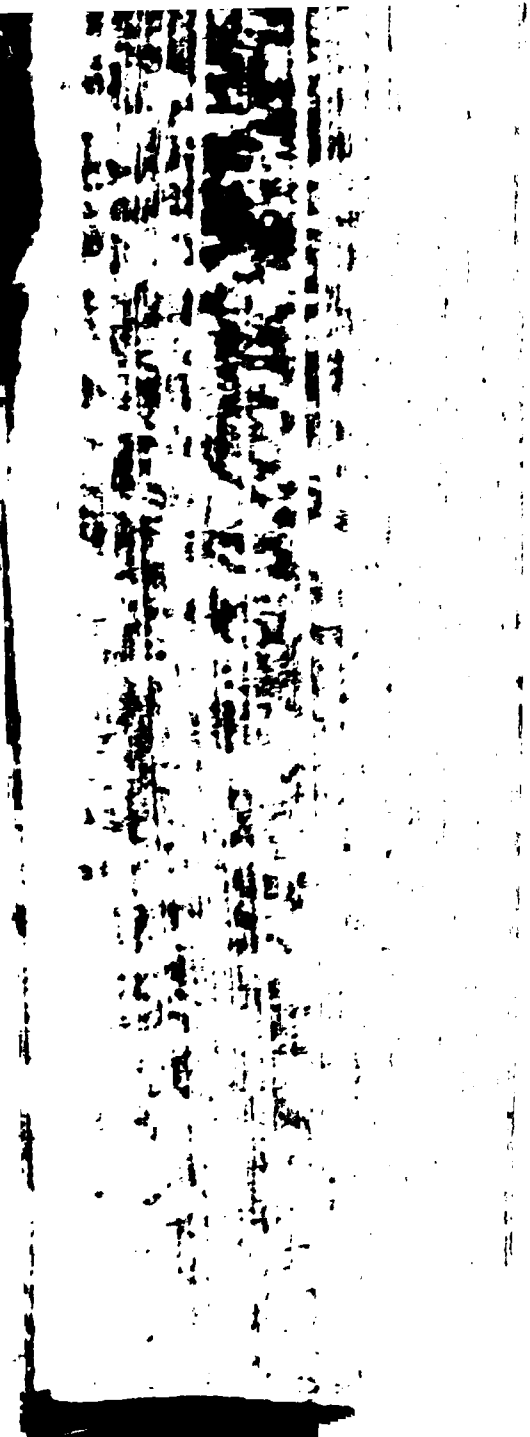
2 Ἐνοινοφλύειν] Quidam interpretantur *en être yvre, être table*, sed rectior eorum interpretatio qui dicunt esse ἐρίζειν ἐν τῇ οἰνοφλυγίᾳ, & sic Lat. Interp. *Idem.*

3 Λογᾷ] Τέτριγε λέγειν ὀπιθυμεῖ. Vt M. Fœlix Octavio. *Idem.*

4 Διφορεῦσι] Φορῷ ἠερίῳ πνεύματι φερομένῳ. Idem.

5 Ἀκρωκυμάτοισι] Μετρίοις τοῖς κύμασι διολισθαίνουσαν. Idem.

6 Ἐκπερᾶν] Sic vocat τὰς ἀγκύρας ἀπὸ τοῦ ἔχειν. Leg. Casaub. ad Athen. c. 21. lib. 3. *Idem.*

ἀπὸ τ ἀκρεγχίας, ὄψομαι ἀφερόμενον σέ τι, κ τὴν ναῦν πτύμνην ἀπὸ ἔμεμι κατερραμμένων. Λυ. ἅλις ὦ Λεξίφανες κ ποτῦ, κ ἀναγνώσεως. ἐγὼ γὰρ ἤδη μεθύω σοι, κ ναυτῶ. κ ἢν μὴ πάχιστα ἐξεμέσω ταῦτα πάντα, ὀπόσα διεξεληλύθης, οὐ ἴδοι, κραυσπάσειν μοι δοκῶ, περιβομβούμενον, ὑφ' ὧν κατεσκέδασάς μου ὀνομάτων. καίτοι τὸ μὲν ἄρξιον, γελᾶν ἐπῆλθέ μοι ἐπ' αὐτοῖς. ἐπειδὴ δ πολλὰ, κ ταῦτα ὅμοια ἦν, ἠλέησέ σε τ κακοδαιμονίας, ὁρῶν εἰς λαβύρινθον ἄφυκτον ἐμπεπλωκότα, κ νοσεῖντα νόσον τὴν μελίσηι. μᾶλλον δ, μελαγχολῶντα. ζητῶ δ' ἐμαυτὸν, ὁπόθεν τὰ τοσαῦτα κακὰ συνειλέξω, κ ἐν ὁπόσῳ χρόνῳ, κ ὅτου κατεκλείσθης εἰς τὸν τοσοῦτον ἐσμὸν ἀτόπων κ διαφθορῶν ὀνομάτων. ὧν τὰ μὲ, αὐτὸς ἐποίησας. τὰ δ' κακοζηλίαι πόθεν ἀνακαλῶν κ τὸ ἰαμβεῖον, ὅλοια, θνητῶν ὀλίγων τὰς συμφορὰς. τοσοῦτον βόρβορον συνειρεῖσας, κατηλώτησάς μου, μηδέν σε δεινὸν εἰργασμένου. δοκεῖς δέ μοι μήτε φίλον πινὰ, ἢ οἰκεῖον, ἢ σύνηθ ἔχειν, μή τε ἀνδρὶ ἐλευθέρῳ πώποτε, κ παῤῥησίαν ἄχρι σήμερον συντυγχάνειν. ὃς τάληθὲς εἰπὼν, ἔπαυσεν ἂν σε ὑδέρου μὲ ἐχόμενον, κ νῦν δ πύσεως διαῤῥαγῆναι κινδυνεύοντα, σαυτῷ δ, δύσερκτον εἶναι δοκοῦντα, κ δύρωσίαν οἰόμενον τὴν συμφορὰν. ὃ νῦν μὲ τ ἀνοήτων, ἐπαινούμενον, ἀγνοούντων δὲ πύρχεις. νῦν δ τ πεπαιδευμένων, εἰκότως ἐλεεῖσθαι. ἀλλ' εἰς καλὸν γάρ τινὶ Σώπολιν ὁρῶ τ ἰατρὸν ἐπιόντα. φέρε τοῦτῳ ἐγχειρέσαν-

vel è cœli vertice, te fluctibus agitatum spectabo, & navim ipsam de puppi vento versatam. *Lyc.* Satis ô Lexiphanes, & potus, & lectionis istius. Quare jam sum ebrius, & nauseo, ac nisi quamprimum, quæcunque recitasti, evomuero, probè scias, videor mihi mox fore insanus, obstrepentibus mihi undique verbis istis, quæ mihi modò offudisti, quanquam illa risu excipere principio in mentem mihi veniebat. Verùm posteaquam multa, omniaque similia erant, miserebat me infœlicitatis tuæ, cùm te in labyrinthum irremeabilem incidisse, morboque maximo laborare, imò potiùs atra bile percitum viderem. Itaque apud me ipsum cogito, unde tam multa mala collegeris, & quàm longo tempore, & ubi denique conclusum habueris tantum examen absurdarum & distortarum vocum, quarum alias quidem ipse finxisti, alias autem defossas alicunde eruens, juxta jambicum illud, *Pereas miserias qui eligis mortalium*, tantum cœnum undequaque coactum in me exhausisti, qui nullam tibi injuriam intuli. Porrò videris, mihi neminem amicum, aut familiarem, aut benevolum habere, neque in virum ingenuum, & libere loquentem incidisse, qui vera monendo, te liberaret ab hac intercute aqua qua teneris: ob quem affectum periculum est, ne disrumparis: quanquam tibi ipsi bene habito corpore videris esse, & calamitatem hanc pro bona valetudine ducis, & à stolidis, qui tuum ignorant morbum, laudaris: at meritò à doctis miseratione dignus putaris. Verum siquidem hunc Sopolim medicum video commodum accedentem, age huic te

σε, καὶ ἀμηλεχθέντες ὑπὲρ τοῦ νόσου, ἴασίν τινα σοι εὑρώμεθα. συνετὸς γὰρ ἀνὴρ, καὶ πολλοὺς ἤδη παρειλαβὼν, ὥσπερ σὺ ἠμιμανεῖς, καὶ κορυζῶντας, ἀπήλλαξεν, ἐγχέας φάρμακον. χαῖρε Σώπολι. καὶ τουτονὶ Λεξιφάνη τὸν ἑταῖρον, ἐπιμέλου ὡς οἶσθα ἡμῖν ὄντα, λήρου δ' νῦν, καὶ ξύνη τοῦτ' τῷ φωνῷ νόσῳ ξυμφόρῳ, καὶ κινδυνεύοντα, ἤδη πολὺς ἀπολωλέναι, σώσον ἐνί γέ τῳ τρόπῳ. Λε. μὴ ἐμὲ Σώπολι, ἀλλὰ τουτονὶ Λυκῖνον, ὃς παραφρων μακρὰ, καὶ ἄνδρας περιφρονεῖν οἴεται. καὶ γὰρ τὸ Μνησάρχου τὸ Σάμιον, σιωπὴν, καὶ γλωτταλγίαν ἡμῖν ἐπιβάλλ. ἀλλὰ μὰ τὴν ἀναίσχυντον Ἀθηνᾶν, καὶ τὸ μέγαν θηρομάχην Ἡρακλέα, οὐδ' ὅσον ὦ χύ, καὶ ὦ φυεῖ φροντιοῦμεν αὐτοῦ. ὀπτιδόμην δ' ἂν μὴ ὅλως ἐντυγχάνειν αὐτῷ. ἔοικε γὰρ μυωψήσειν, τοιαῦτα ἐπιπνέων καὶ ἀκεόν. καὶ ἤδηγε ἄπειμι τὸν ἐπὶ τὸ ἑπαίρειον Κλεινίαν, ὅτι πυνθανομαι χρόνῳ ἤδη ἀκοῦσαι τὸν γυναῖκα, καὶ τοιοῦτόν τι νοσεῖν, ὅτι μὴ ῥεῖ. ὥστε ὑπὸ οὐδ' ἀναβαίνῃ αὐτῷ. ἀλλ' ἄθλιός, καὶ ἀνήρετός ἐστι. Σω. τί δ', νοσεῖ ὁ Λυκῖνος Λεξιφάνης; Λυ. οὐ τί τοῦτο ὦ Σώπολι σὺκ ἀκούεις, οἷα φθέγγεται; καὶ ἡ-

te tradamus, & expositio morbo tibi remedium aliquod inveniamus. Vir enim prudens est, & multorum, qui ut tu semi insani & fatui erant, suscepta curatione, eos à morbo infuso pharmaco liberavit. Salve Sopoli, atque hunc Lexiphanem nostrum, ut scis, socium, suscipe curandum, qui nunc nugis, & peregrino circa sermonem morbo est correptus, & periclitatur ne prorsus pereat, eumque quocunque tandem modo serva. *Lex.* Nequaquam me, Sopoli, sed Lycinum istum, qui manifestè desipit, & homines mentis compotes, mente labare putat: & juxta Samium illum Mnesarchi filium, silentium, & linguæ ignaviam nobis intendit. Sed per Minervam non erubescentem, perque magnum Herculem ferarum debellatorem, ne tanti ipsum, quantum [2] Gry, vel Phuy faciamus. Moneo autem omnino ne obviam quidem ipsi esse veniendum. Videor verò mihi etiam ringi, quum talia increpantem audio. Ac jam utique abeo ad sodalem Cliniam: quoniam audio uxorem ejus jampridem non laborasse mentibus, & ideò ægrotare, quod non fluant. Quare non amplius inscenditur, sed inaccessa, & inculta manet. *Sop.* Quid verò Lycine, an ægrotat Lexiphanes? *Lyc.* Annon audis Sopoli, hæc ipsa quæ loquitur? Et nobis qui nunc cum ipso

1 Μακρὰ] Μάτην ἀκούει. Sic quidam Interpretes quasi originatione vocis ludentes: sed melius qui interpretantur τὰ μακρὰς φρονεῖ, qua de re Scholiast. Aristophan. ad Equit. & hoc vult Lexiphanes dum subjungit: ὃς ἄνδρας περιφρονεῖν οἴεται. Cætera communia sunt. *Bourd.*

2 *Gry vel Phuy*] Minimum quiddam significat, aut sordes unguium, rem videlicet vilissimam, aut vocem suillam, quam edere solent si qui gravantur sermonem respondere. hinc hyperbole proverbialis apud Græcos, Ne χὺ quidem loquitur, pro eo quod est ne tantillum quidem. Aristophan. *Cogn.*

μῶς τὰς νῦν ὡθισμιλλᾶσθαι κατελιπών, ὃς χιλίων ἐτῶν ἡμῖν διαλέγεται, διαστρέφων τὴν γλῶτταν, καὶ ταυτὶ τὰ ἀλλόκοτα σωπισθείς, καὶ αὖθις ποιούμενος ἐπ' αὐτοῖς, ὡς δή τι μέγα εἴη, εἴ τι ξενίζοι, καὶ τὸ καθεστηκὸς νόμισμα τῆς φωνῆς διακόπτοι. Σω. μὰ Δί' ὦ μικρόν γέ τινα λέγεις τὸν νόσον ὦ Λυκῖνε. βοηθητέα γοῦν τῷ ἀνδρὶ πάσῃ μηχανῇ. καὶ χρὴ θεοῦ δ' ὅτῳ χαλεπῶν τινι φάρμακον τοῦτο κεραστέον, ἀπῆναι, ὡς πιὼν, ἐμέσειε. φέρε αὐτὸς οὗτος πίθι ὦ Λεξίφανες, ὡς ὑγιὴς, ἡμῖν, καὶ καθαρὸς γένοιο, τῆς τοιαύτης τῶν λόγων ἀτοπίας κεκωθείς. ἀλλὰ πίθηθί μοι, καὶ πίθι, καὶ μέχρι ἔσῃ. Λε. οὐκ οἶδ' ὁ καὶ δράσητέ μοι ὦ Σώπολι, σύ τε, καὶ Λυκῖνος, παρασκευάσαντες τουτὶ τὸ φάρμακον. δέδοικα γὰρ μὴ πλάκα γένοιτό μοι τοῦτο τῶν λόγων τὸ πόμα. Λυ. πίθι, καὶ μὴ μέλλε, ὡς ἀνθρώπινα ἤδη φρονοίης, καὶ λέγοις. Λε. ἰδοὺ πείθομαι, καὶ πίνω. Φοῦ, τί τοῦτο, πολὺς ὁ βορβορυγμός. ἐγγαστρίσθυόν τινα ἔοικα πεπωκέναι. Σω. ἄρχου δὴ ἐμεῖν. βάθυ. σκόπει τοῦτο τί, μῶν. εἶτα μετ' αὐτό, ἐξελήλυθε τὸ, κάππα. εἶτα ἐπ' αὐτοῖς, τὸ, ἦδη ὅς, καὶ ἀμηχάνη, καὶ λῶστε, καὶ δὴ πάλιν, καὶ συνεχὲς τὸ, ἄπαξ. βιάσῃ δ' ὅμως, καὶ κάτες εἰς τὸν φάρυγγα τὰς δακτύλους. ὑδέπω τὸ ἵκταρ ἐμέσηκας, ὐδὲ τὸ σκορδινᾶζ, ὐδὲ τὸ τευπέζειαζ, ὐδὲ τὸ σκύλε-

ipso versabamur, relictis, quasi ante mille annos nobiscum sermocinatur, linguam distorquens, & absurda ista componens, magnoque studio id faciens, ac si magnum quid foret. si peregrinis verbis utatur, receptamque sermonis monetam adulteret. *Sop.* Per Iovem non parvum refers morbum ô Lycine. Itaque homini quavis arte est subveniendum. Atque adeò divino quodam instinctu cuipiam intùs pharmacum hoc mixturus domo abivi, ut epoto hoc vomat. Age tu Lexiphanes primus ipse bibe, ut sanus & purus nobis fias, tali verborum absurditate evacuatus. Verùm pare mihi, bibe & convalesces. *Lex.* Nescio quid mihi facietis Sopoli, tu & Lycinus, pharmacum hoc ebibendum præbentes. Metuo itaque ne hæc sermonum potio mihi ruinam creet. *Lyc.* Bibe neque cunctaris, ut humana deinceps sapias, & loquaris. *Lex* Ecce pareo, & bibo. Eheu quid hoc rei est: Quantus tumultus ventris? [1] Equidem divinatorem aliquem dæmonem mihi videor bibisse. *Sop.* Incipe igitur vomere. Papæ. Primum hoc *μῶν*. Deinde post illud exivit *κάππα* istud, postea *ἦδη ὅς*, & *ἀμηχάνη*, & *λῶστε*, & *δὴ πάλιν*, & continuum illud *ἄπαξ*. At coge tamen, & digitos in fauces immitte: nondum enim *ἵκταρ* illud evomuisti, neque illud *σκορδινᾶζ*. neque *τευπέζειαζ*, ne-

1 *Equidem divinatorem*] Alludit ad Euryclem, cujus Aristophan. mentionem facit his versib.

Μιμησάμενος τὴν βρυκλείους μαντείαν ἐκ διάνοιαν
Εἰς ἀλλοτρίας γαστέρας ἐνδὺς κωμῳδικὸν πολλὰ χέσθαι.

Euricles autem ventiloquus fuit Athenis, qui vera ariolari credebatur, quòd genium haberet intra viscera: ab eo arioli ἐγγαστρίδ ἐκ βρυκλῖδ vocabantur. Suid. Plut. in libello de defs. oracul. Voss.

1 Non

θαι. πολλὰ ἔτι ὑπολέλυται, καὶ μεσὴ σοι αὐτῶν ἡ γαστήρ. ἄμεινον γὰρ εἰ καὶ κάτω ἀφεχωρήσειν ἂν ἔνια. ἡ γὰρ στλεγγὶς μέγαν τὸν ψόφον ἐργάσεται συνεκπιεζόμενον τῷ πάμπαν. ἀλλ' ἤδη μὲν καθαρός ἐστι, πολὺ δέ τι μεμψιμοιρεῖν ὑπολοιπον ὑπὸ τοῖς κάτω σπλάγχνοις. σὺ δὲ τὸ μὲν τοῦτο, ἀφελὼν αὐτὸν ὦ Λυκῖνε, μεταπαίδευε, καὶ δίδασκε, ἃ χρὴ λέγειν. Λυ. ἔστω ποιήσομεν ὦ Σώπολι, ἐπιδὴ καὶ ἡμῖν ὡρμήθη τὰ δέοντα σύ. καὶ σὺ δὲ τὸ λοιπὸν ὦ Λεξίφανες, ἢ συμβαλῇ, εἴπερ ἄρ' ἐθέλεις ὡς ἀληθῶς ἐπαινεῖσθαι ἐπὶ λόγοις, κἂν τοῖς πολήταις δόκιμος εἶναι, τὰ μὲν τοιαῦτα πάντα, φεῦγε, καὶ δάπτεσθε. δεξάμενον δὲ τὸν λεπτὸν ποιητῶν, καὶ ὑπὸ διδασκάλοις αὐτοῖς ἀναγνῶς, μέτιθι ἐπὶ τοὺς ῥήτορας. καὶ τῇ ἐκείνων φωνῇ συντραφείς, ἐπὶ τὸ Θουκυδίδου, καὶ Πλάτωνος σὺν καιρῷ μέτιθι, πολλὰ καὶ τῆς καλῆς κωμῳδίας, καὶ τῆς σεμνῆς τραγῳδίας ἐγγυμνασάμενον. ἀπὸ γὰρ τούτων, ἀπαυθα τὰ κάλλιστα ἀπεσπασμένον, ἴσως τις σὺ λόγοις, ὡς νῦν γε ἐλελήθεις σαυτὸν τοῖς ὑπὸ τῶν κορυφαίων εἰς τὸν ἀγορᾶν πλατυτρόποις ἰσοκὼς, κεχρωσμένον μὲν τῇ μίλτῳ, καὶ τῷ κυανῷ. τὸ δὲ ἔνδεσθαι, ῥηλινός τε, καὶ εὔθρυπτος; ὤν. ἐὰν τοῦτο ποιῇς, προσελέγχου τὸν ἐπὶ τῇ ἀπαιδευσίᾳ ἔλεγχον ὑπομένων, καὶ μὴ αἰδεσθεὶς μισαμφιδήτων, ψαρῶν ὁμιλήσεις πεῖς πολήτῃ, καὶ ὑ καταγελασθήσῃ, ὥσπερ νῦν, οὐδὲ ἀφ' ἑσπέρας ἐπὶ τῷ χείσῃ τοῖς ἀγοραίοις ἔσῃ, Ἕλλην, καὶ Ἀττικὸν ὑποκαλύπτων σε, τὸν μὲν βάρβαρον ὄντα τοῖς σαφεστάτοις ἀριθμεῖσθαι ἀ-

neque barbarus, inter maximè neque σαφέστατος. Multa latent adhuc abdita, quibus tibi venter est plenus. Satius autem fuerit si per inferiora quoque secernantur nonnulla. Quare στλεγγὶς magnum edet strepitum cum flatu erumpens. At jam mundus quidem hic est, nisi siquid reliquum est in inferioribus intestinis. Tu verò posthac Lycine eum acceptum dedoce, & quæ dicenda sunt institue. *Lyc.* Ita faciemus Sopoli, siquidem via nobis à te est strata. Et quod reliquum est te moneo Lexiphanes, si cupis veram in dicendo laudem consequi, ac in multitudine hominum celebrari, omnia hujuscemodi fuge, & aversare. Vbi autem exorsus fueris ab optimis poëtis, eosque sub præceptoribus legeris, transi ad oratores. Tum educatus cum illorum sermone, ad Thucydidis & Platonis scripta in tempore accede, multum & in pulchra Comœdia, & in gravi tragœdia te exercendo. Ex his enim ubi pulcherrima decerpseris, in dicendi facultate existimationem obtinebis. Vt nunc quidem non animadvertebas, te iis similem esse, quæ ad forum à lutifigulis finguntur, esse quidem illitum minio ac cæruleo, intus verò luteum & fragilem. Hæc si feceris, teque aliquantisper argui inscitiæ sustinueris, nec dedisce erubueris, confidenter in multitudine versaberis, neque sicuti nunc, derideberis, neque etiam in ore pejori conditione melioribus eris, Græcum & Atticum te vocantibus, qui neperspicuos recenseri dignus sis.

ξιον. πρὸ πάντων δὲ ἐκεῖνο μέμνησό μοι, μὴ μιμεῖσθαι τὸν ὀλίγον πρὸ ἡμῶν γενομένων σοφιστῶν τὸ φαυλότατον, μηδὲ ἀρχαϊσθίειν ἐκεῖνα, ἅπερ νῦν, ἀλλά τι μᾶλλον τοιοῦτο, καὶ ζηλωτὸν, ζηλᾶν δὲ τὰ ἀρχαῖα τῶν ἀνδρειγμάτων. μὴ δέ σε θελχέτωσαν αἱ ἀνεμώναι τοῦ λόγου, ἀλλὰ κατὰ τὸν τῶν ἀθλητῶν νόμον, ἡ στερρά σοι τροφὴ, σιτώδης ἔστω. μέλιτος δὲ, χάριτος, καὶ σαφηνείας δῦσε, ὧν παμπόλυ λίαν νῦν ἀπολέλειψο. καὶ ὁ τύφος δὲ, καὶ ἡ μεγαλαυχία, καὶ ἡ κακοήθεια, καὶ τὸ βρενθύεσθαι, καὶ λαρυγγίζειν, ἀπέστω. καὶ τὸ λοιδορεῖσθαι τὰ τῶν ἄλλων, καὶ οἴεσθαι ὅτι ὡς τοῦτο ἔσῃ αὐτὸς, ἢν τὰ πάντων συκοφαντῇς. καὶ μὴν κἀκεῖνο μικρὸν, μᾶλλον δὲ τὸ μέγιστον ἁμαρτάνεις, ὅτι μὴ πρότερον τὰς διανοίας τῶν λέξεων πεπαίδευσαι· ἔπειτα κατακοσμεῖς τοῖς ῥήμασι, καὶ τοῖς ὀνόμασιν, ἀλλ' ἢν τι ῥῆμα ἔκφυλον εὕρῃς, ἢ αὐτὸς πλασάμενος εἰπεῖν καλὸν, τούτῳ ζητεῖς διάνοιαν ἁρμόσαι, καὶ ζημίαν ἡγῇ, ἂν μὴ ἐφεύρῃς αὐτό που, κἂν τῷ λεχθέντι μηδὲν ἀναγκαῖον ἢ οἷον πρέπον τὸ μέλαπυ, ἀεὶ εἰδὼς ὅ, τι σημαίνει, ἀπείρηκας, ἀδὴν ἔοικας τῷ κεκωφωμένῳ. καὶ οἱ μὲν ἰδιῶται πάντες, ἐπῄνεσαν, κατὰ δὲ ξένια πληγὴν τὰ ὦτα. οἱ δὲ πεπαιδευμένοι, ἐπ' ἀμφοτέροις, καὶ σοὶ, καὶ τοῖς ἐπαινοῦσιν, ἐγέλων. τὸ δὲ πάντων καταγελαστότατον ἐκεῖνό ἐστι, ὅτι ὑπερφυῶς εἶναι ἀξιῶν, καὶ

Ante omnia verò memineris [1] non imitari sophistarum qui ante nostram ætatem fuêre, vilissima quæque, neque ea depascere, ut nunc, sed talia conculcare, prisca verò exempla imitari. Neque verò te demulceant anemonæ verborum, sed juxta legem athletarum, solidus cibus tibi sit familiaris. In primis verò [2] Gratiis, & Perspicuitati sacrifica, à quibus nimiopere nunc eras alienus. Fastus autem, & jactantia, & morositas, elata & curiosa loquutio absit. præterea acerbitas illa ridendi aliorum scripta, & hæc opinio, fore ut primus sis, si omnium orationes reprehendas. Iam verò illud non parvum, sed potiùs maximum vitium committis, quòd non antea paratis sententiis quàm verbis, postea verbis eas exornas: sed sicubi perigrinum verbum reperias, aut quod finxeris egregium esse ducas, huic sententiam accommodare quæris, ac damnum quoddam existimas, si illud alicubi non intruseris, etiamsi ad id quod dicitur, eo minimè sit opus, quemadmodum paulo antè ὁ μέλαπα illum, cùm nihil argumento conveniret, nescius quid significaret, projecisti. Cujus vocabuli peregrinitate, omnes idiotæ atque indocti perculsis auribus obstupuerunt: docti verò amborum causa, tui nimirum, & eorum qui te laudabant, riserunt. Illud verò omnium maximè ridiculum est, quod cum plus quàm Atticus videri cupias, & ser-

1 *Non imitari*] Sophistæ passim à Platone perstringuntur, ut quodam in loco dicat eos esse evidentem discipulorum perniciem. *Cogn.*

2 *Gratiis*] Hesiod. in Theogo. tres facit. de his hymnus Orphei. *Idem.*

1 De-

τὴν φωνὴν εἰς τὸ ἀρχαιότατον ἀπηκριβωμένον, τοιαῦτα ἴσως, μᾶλλον δὲ τὰ πλεῖστα ἐγκαταμιγνύειν τοῖς λόγοις, ἃ μηδὲ παῖς ἄρτι μανθάνων, ἀγνοήσειεν. οἷον ἐκεῖνα, πῶς οἴσῃ, καὶ γῆς δύναμ' ἠυχόμην, ἀκούων σου ἐπιδεικνυμένου, ὅτι χιτώνιον μὲν, καὶ τὸ ἀνδρεῖον ὦν λέγεις. δμῳλάειαν δὲ, καὶ τὰς ἄρρενας τῶν ἀκολούθων ἀπεκάλεις. ἃ τίς οὐκ οἶδεν ὅτι χιτώνιον μὲν, γυναικὸς εἶδος, δμῳλάειαν δὲ, τὰ θήλεα καλοῦσι; καὶ ἄλλα πολὺ τούτων σαφέστερα, οἷον τὸ ἵκετο, καὶ τὸ ἀπαντιόωσαν, καὶ τὸ καθεδεῖς, οὐδὲ μετοικισμὸν τῆς Ἀττικῆς φωνῆς. ἡμεῖς δὲ, οὐδὲ ποιητὰς ἐπαινοῦμεν τοὺς καὶ γλώττῃ χαίροντας ποικίλῃ. τὰ δὲ σὰ, ὡς πρὸς μέτρον ᾠδὴν ἁλλεῖν, καθίκοιο ὁ Δωσιάδα βωμὸς ἂν εἴη, καὶ ἡ δὲ Λυκόφρονος Ἀλεξάνδρα, καὶ εἴ τις ἔτι τούτων τῶν φωνὴν κακοδαιμονίστερος. ἂν ταῦτα ζηλώσῃς, καὶ μεταμάθῃς, τὰ ἄριστα βεβουλευμένον ἔσται σαυτῷ ἔσῃ. ὧν δὲ λάθῃς αὖθις εἰς τὸν λιχνείαν καταλιθὼν, ἐμοὶ μὲν λελυπημένῳ ἡ νουθέτησις, σὺ δὲ σαυτὸν αἰτιάσῃ, ἂν γε καὶ ξυνῇς χείρων γενόμενον.

sermonem ad vetustissimum usum diligenter componere, talia quædam, imò plurima intermisces verba, quæ ne puer quidem, qui nuper discere cœpit, ignorare queat. Qualia sunt illa πῶς οἴσῃ, καὶ γῆς δύναμ' ἠυχόμην, ἀκούων σου ἐπιδεικνυμένου, quum χιτώνιον, etiam virilem vestem dici putabas: δμῳλάειαν autem masculos pedisequos appellabas. Quæ quis non novit, χιτώνιον quidem muliebrem vestitum dici, δμῳλάειαν verò fœminas? Atque alia multa longè his manifestiora quale est ἵκετο, & ἀπαντιόωμεν, & καθεδεῖς, quæ ne inquilina quidem sunt Attici sermonis. Nos autem neque eos laudamus poëtas, qui verbis minùs usitatis poëmata scribunt. Tua verò, ut pedestrem orationem cum carmine conferamus, perinde ut [1] Dosiadæ Ara, & Lycophronis Alexandra sese habent, & siquid istis sermone etiam miseriore scriptum est. Hæc si imitatus fueris, & priore relicto dideceris optimè tibi consulueris. Sin autem imprudens iterum in istam ganeam prolapsus fueris, à me quidem plenam admonitionem acceperis: sed si utique te deteriorem factum intellexeris, teipsum accusabis.

1 *Dosiada Ara*] Sunt qui exponunt & intelligunt Epigramma Theocriti quod βωμὸς inscribitur, ac Troili Epitaphium continet admodum obscurum. *Cogn.*

ΕΥΝΟΥΧΟΣ. | EVNVCHVS, SEV PAMPHILVS.

ARGVMENTVM.

Historica quædam narratio est, qua Dioclis & Bagoæ, Peripateticorum philosophorum, inter se contentionem exponit. Eunuchus autem inscribitur, quod potissima contentionis pars in eo versetur: utrum Eunuchus debeat, aut possit philosophum agere, cum alter ab indignitate rei, & ab accidentibus philosophicæ professionis hoc negaret, alter autem exemplis, & fine seu officio philosophi, item à consequentibus sese tueretur. Vbi interim tacitè illud quoque indicat Lucianus, quòd ea tum ætate philosophi ex vitiis & sceleribus magis, quàm ex doctrina, & vitæ integritate censebantur. Exordium ab admiratione trahitur, qua attentos facit, amplificando conditionem & professionem personarum, & rei qualitatem.

ΠΑΜΦΙΛΟΣ.

Πόθεν ὦ Λυκῖνε, ἢ τί γελῶν ἡμῖν ἀφίξαι; ἀεὶ μὲν γὰρ φαιδρὸς ὢν τυγχάνεις. τοτὲ δὲ τοῦ γέλωτος δοκεῖς εἶναι μοι δοκεῖν, ἐφ' ὅτῳ μηδὲ κατέχειν δυνατὸς εἶ τὸ γέλωτα. Λυ. ἐξ ἀγορᾶς μὲν ἥκω σοι ὦ Πάμφιλε. δὲ γέλωτος, ἀποπέμψω σε, ἵνα ἀκούσῃς οἷα δίκη δικαζομένη παρεγγυώμην, φιλοσόφων πρὸς ἀλλήλους ἐριζόντων. Παμ. πρὸ τοῦτο μὲν ὡς ἀληθῶς γελοῖον λέγεις, τὸ, φιλοσοφοῦντας δικάζεσθαι πρὸς ἀλλήλους, δέον, εἰ καί τι μέγα εἴη, κατ' εἰρήνην σὺν σοφίᾳ διαλύεσθαι τὰ ἐγκλήματα. Λυ. πόθεν ὦ μακάριε κατ' εἰρήνην ἐκεῖνοι, οἷα ξυμπεσόντες, ὅλας ἀμάξας βλασφημιῶν κατεσκέδασαν ἀλλήλων, κεκραγότες

PAMPHILVS.

Vnde nobis ô Lycine, aut quidnam ridens advenis? Tu quidem semper es hilaris, verùm hoc solito majus videtur esse, de quo risum compescere nequeas. *Lyc.* E foro advenio tibi Pamphile. Porrò mox efficiam ut tu quoque mecum rideas, simul atque audieris, cujusmodi, Philosophorum inter se contendentium, litis actioni interfuerim. *Pam.* Iam isthuc ipsum profectò ridiculum est quod ais, philosophos invicem lites agitare. Cùm oportuisset, etsi res erat magni momenti, animo tranquillo controversiam componere. *Lyc.* Vnde illi? ô beate, animo tranquillo litem diremissent, qui solida plaustra convitiis onusta, alter in alterum effuderunt, vociferantes, miraque pervica-

1 ὅλας ἁμάξας βλασφημιῶν] Παροιμία ἐπὶ τῶν ἄγαν ὑβριστικῶς ἀλλήλοις χρωμένων. Sic apud Gallos *une charretée de paroles*, Bourd.

1 Ἵνα

ρῆτες, ἢ ὑπερδιαπινόμβοι; Παμ. ἔστιν ὦ Λυκῖνε, ὥσθ' ὑπὲρ λόγων διεφέροντο τὰ σωφρονοῦντα, ἑτερόδοξοι τυγχάνοντες; Λυ. ἥκιστα ὡς. ἀλλ' ἑτερόδοξόν τι τοῦτο ἦν. ὁμόδοξοι γὰρ ἄμφω, καὶ ἀπὸ τῶν αὐτῶν λόγων. δίκη δ' ὅμως συνεστήκει, καὶ διαφορὰ ψηφοφορούντων ἦσαν οἱ ἄριστοι, καὶ πρεσβύτατοι, καὶ σοφώτατοι τῶν ἐν τῇ πόλει. καὶ ἐφ' ὧν ἄν τις ἡδέως, οὐχὶ μέλλοντα τηλικαύτην ἀναισχυντίαν τραπόμενον. Παμ. ἦρ' οὖν λέγεις ἂν ἤδη τὸ κεφάλαιον τῆς δίκης, ὡς καὶ αὐτὸς εἰδείης ὅ, τι σοι τὸ κεκινηκὸς εἴη τὴν τοσαύτην ἅλωπα. Λυ. συντέτακται μὲν ὦ Πάμφιλε, ὡς οἶσθα, οὐ βασιλέως μισθοφορά τις ἡ φωλὴ καὶ χάνη τοῖς φιλοσόφοις, Στωϊκοῖς λέγω, καὶ Πλατωνικοῖς, καὶ Ἐπικουρείοις, ἔτι καὶ τοῖς οὐ δεῖ Περιπάτου, τὰ ἴσα τούτοις ἅπασιν. ἔδει δὲ δοκιμάσαι τὸν αὐτῶν τινα, ἄλλον ἀντικαθίστασθαι, ῥᾳστώνῃ δίκης ψήφου τὸν λέγοντα. καὶ τὰ ἆθλα, ἃ βοείη τις ἂν καὶ τρίποδι, ἢ [1] ἱερεῖον, ἀλλὰ μύρια καὶ τὰ σεαυτοῦ, ἐφ' ὅτῳ συνέναι τοῖς νέοις. Παμ. οἶδα ταῦτα. καί τινα φασὶν αὐτῶν εἰσαγαγεῖν ἀποθανεῖν, τῶν Περιπατητικῶν οἶμαι τὸν ἕτερον. Λυ. αὕτη ὦ Πάμφιλε ἡ Ἑλένη, ὑπὲρ ἧς ἐμαχέσαντο οὗτοι ἀλλήλοις. καὶ ἄχρι γε τούτου γελοῖον ἦν ἐν αὐτοῖς, ὡς τὸ φιλοσόφους εἶναι φάσκοντας, καὶ

vicacia contendentes? *Pam.* Nunquid Lycine, de disciplinis pro more disceptabant, quòd essent diversæ factionis? *Lyc.* Nequaquam: sed aliud quippiam hoc erat. Nam ejusdem sectæ erant ambo, ejusdemque scholæ: & tamen orta inter eos lis erat: quam qui cognoscebant judices, erant civitatis optimates, natu maximi, & sapientissimi, apud quos quispiam inconcinnè loquutus pudefiat, tantum abest ut ad tantam impudentiam convertatur. *Pam.* Quin tu igitur litis argumentum exponis, quò videlicet ipse etiam cognoscam quæ res tibi tantum risum concitarit? *Lyc.* Scis Pamphile salarium, idque neutiquam exiguum, ab imperatore fuisse constitutum singulis Philosophorum generibus, puta Stoicis, Platonicis, Epicureis, præterea Peripateticis, ita ut unicuique sectæ præmium esset æquale. Cæterùm demortuo ex his quopiam, alius in ejus locum subrogandus erat qui esset optimatum calculis probatus. Porrò præmium, non erat pellis bubula juxta poëtam, nec porcellus: verùm singulos in annos decem millia nummorum, quos accipiunt, uti doceant juventutem. *Pam.* Hæc scio. Quin ajunt quempiam ex illis diem nuper obiisse: alterum, ni fallor, è Peripateticis. *Lyc.* Hæc ipsa Helena, Pamphile, propter quam illi certamine singulari conflictabant. Et hactenus nihil in illis erat ridendum, nisi quòd cum philosophos esse se profiterentur, ac pe-

1 Ἱερεῖον] Locum Homeri emendavimus, in quo Erasmus *sacrificii porcellum* verterat, dum legit ὑείου. Bourd. Carmen est Homer. ex Iliad. χ Virg. lib. 12. Æn. hoc ita interpretatus est:

Nec enim levia aut ludicra petuntur
Præmia, sed Turni de vita & sanguine certant. Cogn.

[1] χρημάτων καταφρονεῖν. ἔπειθε, ὑπὲρ τέκνων, ὑπὲρ πατρίδος κινδυνευούσης, καὶ ἱερῶν πατρώων, καὶ τάφων προγονικῶν, ἀγωνίζεσθαι. Παμ. καὶ μὴν καὶ τὸ δόγμα τοῦτό γε ἐκ τοῖς Περιπατητικοῖς, τὸ μὴ σφόδρα καταφρονεῖν χρημάτων, ἀλλὰ τρίτον τι ἀγαθὸν καὶ τοῦτο εἶναι. Λυ. ὀρθῶς λέγεις. φασὶ γὰρ ἐν τούτοις καὶ τὰ πάτρια ἐγγίνεσθαι αὐτοῖς ὁ πόλεμος. τὰ μὲν τοιαῦτα ἦν, ἤδη ἄκμαζε. πολλοὶ μὲν ἦδη καὶ ἄλλοι, τὸ ἐπιτάφιον δὲ λαμπρότατον σὺν ἠγωνίζοντο. δύο δὲ μάλιστα ἦσαν οἱ ἀμφισβητοῦντες αὐτῶν, Διοκλῆς τε ὁ περιβόητος, εἶδες ὃν λέγω, τὸ ἐριστικόν, καὶ Βαγόας ὁ εὐνοῦχος εἶναι δοκῶν. τὰ μὲν δὴ τοῦ λόγου, ἐπηγώνισε αὐτοῖς, καὶ τὴν ἐμπειρίαν ἐπιτηδεύσας τῶν δογμάτων ἐπιδείξασθαι, καὶ ὅτι τοῦ Ἀριστοτέλους, καὶ τοῦ σύμπαντος δεικνύντων, ἐνίκα. καὶ μὰ τὸν Δί', οὐδὲ πρὸς αὐτῶν ἀμείνων λῦ. τὸ δὲ τέλος τῆς δίκης, εἰς τοῦτο προῆκεν. ἀφίεται γὰρ ὁ Διοκλῆς δεικνύων τὸ αὑτοῦ, μεταβαίνει ἐπὶ τὸν Βαγόαν, καὶ διελέγχειν ἐπιχειρεῖ μάλιστα τὸν βίον αὐτοῦ. κἀκεῖνα ἦν ὁ Βαγόας, ἀνεξήταζε τὸν ἐκείνου βίον. Παμ. εἰκότως ὦ Λυκῖνε. καὶ τὰ πολλὰ γὰρ λόγου πρὸς τοῦτο μᾶλλον ἐχρῆν εἶναι αὐτοῖς, ὡς ἔλεγε, οἱ διηκριβωμένοι, ἐπὶ τοιούτου τοῦ πολίτου ἀφορμὴν λαβεῖν μοι δοκῶ, τὸν ἄμεινον βιοῦντα μᾶλλον, ἢ τὸν εὖ εἰδότα λόγοις αὐτοῖς προχειρότερον ζητῶν, καὶ οἰκειότερον τῇ

pecunias contemnere, tamen earum gratia perinde atque pro patria in discrimen adducta, pro religione majorum, pro monumentis progenitorum decertarent. *Pam.* Atqui Peripateticorum istud est decretum. Non admodum esse negligendas pecunias, sed eas in tertio bonorum genere censendas. *Lyc.* Rectè dicis. Nam ista quidem ajunt: & more majorum bellum ipsis ortum est. Verùm quæ secuta sint postea, jam accipe. Primùm complures alii, in defuncti illius funebribus ludis decertabant: sed inter hos præcipuæ duo viribus pares: puta Diocles ille senex: nosti quem dicam: contentiosum illum: præterea [1] Bagoas qui Eunuchus esse videtur. Inter hos priùs de philosophicis decretis est decertatum: & uterque specimen suæ doctrinæ dedit, quo se Aristoteles dogmatum sectatorem esse ostendit. Ac per Iovem in hoc certamine neuter altero superior erat. Quare litis exitus hic fuit. Diocles desinens suæ eruditionis specimen edere, ad Bagoam transivit, ac vitam illius præcipuè arguere conatus est. Bagoas itidem istius vitam taxabat. *Pam.* Idque merito Lycine: siquidem ejus rei magis erat habenda ratio. Proinde si ego causæ judex fuissem, majori studio ut mihi videtur, eum quæsivissem qui moribus præstantior, quàm qui in disputando promptior esset: atque illi potiùs quàm huic vi-

1 Χρημάτων καταφρονεῖν] Εἰς Ἀριστοτέλους ἀποκαίνεται, qui pecuniam efficit μέρος τῆς εὐδαιμονίας. Bourd.

2 Βαγόας] Barbara lingua significat Eunuchum, quin Ovid. de Amorib. servum puellæ custodem Bagoüm appellat:

Quem penes ejt dominam servandi cura Bagoüm. Cogn.

1 Εὖ-

νίκην νομίζων. Λυ. οὐ λέγεις. καὶ μὰ ὀ μῶφον τὸ τοῦτο ἔχεις. ἐπεὶ ἦ ἄλις μὲ εἶχον βλασφημιῶν, ἄλις ἦ ἐλέγχων; τὸ πλοῦτεῖον; ἤδη ὁ Διοκλῆς ἔφη, μὴ ἦ πὼ δεκτὸν ἡμῖν εἶναι τῷ Βαγώᾳ, μεταποιεῖσθαι φιλοσοφίας, καὶ τὸ ἐπ' αὐτῇ ἀρετεῖον, οὐκοῦν γε ὅσιον, ἀλλὰ τοὺς τοιούτους ὥσπερ τοὺς τῶν λοιμοκαθάρτων ἠξίου, ἀλλὰ καὶ ἱερῶν αὐτῶν, καὶ συμπάντων ἀπείργειν, καὶ τῶν κοινῶν ἀπάντων συλλόγων, δυσειδίσιόν τι φαντάζειν, καὶ δυσαντητον θέαμα, εἴ τις ἔωθεν ἐξίοι ἐκ τῆς οἰκίας, ἰδεῖ τοιοῦτόν τινα. καὶ πολὺς ὢν ὁ περὶ τούτου λόγος, ὡς οὔτε ἄνδρα, οὔτε γυναῖκα εἶναι τὸν Εὐνοῦχον λέγουσιν, ἀλλά τι σύνθετον, καὶ μικτὸν, καὶ παράτοπον, ἔξω τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως. Παμ. κοινόν γε τὸ ἐγκλημα φῆς Λυκῖνε. καὶ ἤδη γελῶν καὶ αὐτὸς ὁ ἑταῖρος ἐθάρρυνεν, τὸν ἀποδέξασθαι τοιαύτης κατηγορίας ἄπειρον. τί δ' ἂν ἔτι; ἆρα τῷ ἡσυχίαν ἄγειν; ἢ τί φῶμεν ταῦτα καὶ αὐτὸς ἀντιπεῖν ἐτόλμησε; Λυ. τὰ μὲν πρῶτα, ὑπ' αἰδοῦς, καὶ δειλίας, οἰκείου γὰρ αὐτοῖς τὸ τοιοῦτον, ἐπιπολὺ ἐσιώπα, καὶ ἐρυθρία, καὶ ἰδίων φαιδρὸς ἦν. τέλος δὲ, λεπτόν τι, καὶ γυναικεῖον ἐμφθεγξάμενος, ὡς δίκαια παιεῖν ἔφη τὸν Διοκλέα, φιλοσοφίας ἀποκλείοντα, Εὐνοῦχον ὄντα, ἧς καὶ γυναιξὶ μετεῖναι. καὶ παρῄνει τὴν Ἀσπασίαν, καὶ Διοτίμαν, καὶ Θαργηλίαν, συνηγορήσαι αὐτῷ. καί τις ἀκροατὴς [1] Εὐνοῦχος ὢν Κελτῶν, ὀλίγου ὡς ἠνίκησε νομίζων. *Lyc.* Οὐ λέγεις. Καὶ μὰ τὸν Φθόνον τοῦτο ἔχεις. Ἐπεὶ δὴ ἄλις μὲν εἶχον βλασφημιῶν, ἄλις δὲ ἐλέγχων; τὸ πλοῦτεῖον; ἤδη ὁ Διοκλῆς ἔφη, μὴ δὴ πὼ δεκτὸν εἶναι τῷ Βαγώᾳ, μεταποιεῖσθαι φιλοσοφίας, καὶ τὸ ἐπ' αὐτῇ ἀρετεῖον, οὐκοῦν γε ὅσιον, ἀλλὰ τοὺς τοιούτους ὥσπερ τοὺς τῶν λοιμοκαθάρτων ἠξίου, ἀλλὰ καὶ ἱερῶν αὐτῶν, καὶ συμπάντων ἀπείργειν, καὶ τῶν κοινῶν ἀπάντων συλλόγων, δυσειδίσιόν τι φαντάζειν, καὶ δυσαντητον θέαμα, εἴ τις ἔωθεν ἐξίοι ἐκ τῆς οἰκίας, ἰδεῖ τοιοῦτόν τινα. καὶ πολὺς ὢν ὁ περὶ τούτου λόγος, ὡς οὔτε ἄνδρα, οὔτε γυναῖκα εἶναι τὸν Εὐνοῦχον λέγουσιν, ἀλλά τι σύνθετον, καὶ μικτὸν, καὶ παράτοπον, ἔξω τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως. Παμ. κοινόν γε τὸ ἐγκλημα φῆς Λυκῖνε. καὶ ἤδη γελῶν καὶ αὐτὸς ὁ ἑταῖρος ἐθάρρυνεν, τὸν ἀποδέξασθαι τοιαύτης κατηγορίας ἄπειρον. τί δ' ἂν ἔτι; ἆρα τῷ ἡσυχίαν ἄγειν; ἢ τί φῶμεν ταῦτα καὶ αὐτὸς ἀντιπεῖν ἐτόλμησε; Λυ. τὰ μὲν πρῶτα, ὑπ' αἰδοῦς, καὶ δειλίας, οἰκείου γὰρ αὐτοῖς τὸ τοιοῦτον, ἐπιπολὺ ἐσιώπα, καὶ ἐρυθρία, καὶ ἰδίων φαιδρὸς ἦν. τέλος δὲ, λεπτόν τι, καὶ γυναικεῖον ἐμφθεγξάμενος, ὡς δίκαια παιεῖν ἔφη τὸν Διοκλέα, φιλοσοφίας ἀποκλείοντα, Εὐνοῦχον ὄντα, ἧς καὶ γυναιξὶ μετεῖναι. καὶ παρῄνει τὴν Ἀσπασίαν, καὶ Διοτίμαν, καὶ Θαργηλίαν, συνηγορήσαι αὐτῷ. καί τις ἀκροατὴς [1] Εὐνοῦχος ὢν Κελτῶν, ὀλίγου ὡς ἠ-

victoriam adjudicassem. *Lyc.* Rectè dicis: meque ejusdem sententiæ habes. Verùm ubi jam convitiis & maledictis essent satiati: tandem Diocles dixit, neque principio Bagoæ fas esse, ut pote eunucho, philosophiæ operam dare, ejusque præmia sibi vendicare. Imò hoc hominum genus, non solùm ab hoc contubernio secludendum: verùm ab ipsis etiam sacris, purisque vasis, & à publicis omnibus cœtibus ejiciendum censuit: ostendens inauspicatum quoddam, occursuque infaustum fore spectaculum, siquis mane domo egressus, quempiam hujusmodi videret. Atque hac de re multis verbis differebat, affirmans Eunuchum neque mulierem esse, neque virum, sed quiddam ex utroque compositum, & conflatum, planeque monstrum, ab hominum natura alienum. *Pam.* Novum crimen narras Lycine. Iamque & ipse ad ridendum impellor, ô amice, tam inauditam accusationem audiens. Sed alter ille quid? num obticebat? an verò ipse ausus est ad ista respondere? *Lyc.* Initio quidem pudore ac metu (nam id istis est familiare) diutius obticebat, & erubescebat, eumque sudare manifestum erat. Tandem tenuem quandam ac muliebrem edens vocem, negabat æquum facere Dioclem, qui se quòd Eunuchus esset, à philosophia secluderet, cum qua mulieres etiam commercium haberent. Adducebantur Aspasia, Diotima, Thargelia, quæ causam illius adjuvabant. Præterea Academicus quidam Eunuchus natione Gallus, qui paulò ante no-

1 Εὐνοῦχος ὢν Κελτῶν] Intelligit Arelatensem Philosophum Favorinum de quo in vita Demonactis. *Bourd.*

μῶν ἐδοκιμάσας τὸ τῆς Ἔμπης. ὁ Διοκλῆς ἦ, κἂν εἶναι αὐτὸν, εἴπερ ἰδὼν καὶ τὸ ὀμφάριον μετεποιεῖτο, εἶρξεν ἄν, εἰ καὶ παλαιὰς αὐτὰ τὰ δραχμὰς τοῖς πολλοῖς δόξαι. καί πως καὶ αὐτὸς ἀπεμνημόνευε λόγους, ἃ περὶ εὐνούχου τινὸς Στωϊκῶν, καὶ Κυνικῶν μάλιστα εἰρημένους πρὸς τὸ γελοιότερον, ἐπὶ τῷ ἀπελεῖ τὸ σώματος. τὸ τοίνυν δεῖν τοῖς δικασταῖς ἡ ἀγωγὴν, καὶ τὸ σεμνὸν ἤδη τὸ σκέμματος, τοῦτο ἐντυγχάνειν ὄν, εἰ δοκιμασθὲν εὐνοῦχος, ἐπὶ φιλοσοφίαν παιδεύειν, καὶ νέων προστασίαν ἐγχειρίζειν ἀξιοῦν. τὸ μὲν, καὶ χρῆναι, καὶ σώματος εὐμορφίαν προσεῖναι φιλοσόφῳ δεῖν λέγειν. τὸ δὲ μέγεθος, πώγωνα βαθὺν ἔχειν αὐτόν. καὶ τοῖς προσιοῦσι, καὶ μᾶλλον βαλλομένοις βλωθρίοις, ἀξιόπιστον, τὸ στέφειν τὰς μυελίας, ὡς χρὴ τοὺς βασιλέως λαφύρους. τὸ δὲ Εὐνοῦχον, καὶ τὸ βακτηλίαν, χαίρειν εἶναι. τὰς μὲν γὰρ καὶ πεπιεσθαί ποτε ἀνδρείας, τοῦτον δὲ ἐξ ἀρχῆς οὐδὲ λαγωοκέφαλον, καὶ ἀμφίβολόν τι ζῷον εἶναι καὶ ταυτὶ τοῖς κοράκοις, οὐ μήτε ἀριθμεῖσθαι, μήτε κόραξιν συναριθμοῦσθαι ἄν. δὲ ἦ, ὁ σωματικὸν λέγων εἶναι τὸν ἔρωτα, ἀλλ' ἀλλὰ ψυχῆς, καὶ τὸ γαμῆσαι ἐξέπεσεν οὐκ ἀγνοεῖν, καὶ τὸ τὸ δεγμάτων ἐπιστήμης. εἰθ' ὁ Ἀριστοτέλης ἐκαλεῖτο μάρτυς ἐν λόγῳ, εἰς ὑπερβολὴν θαυμάσας Ἑρμείαν τὸν Εὐνοῦχον, τὸν ὑπὸ Ἀπαρνέως τυραννηθέντα, ἀρχὴν καὶ θύειν αὐτῷ καὶ ταυτὰ τοῖς Θεοῖς. καίτοι καὶ ἐτόλμησε παρελθεῖν ὁ Βαγώας τοιοῦτον, ὡς πολὺ ἐπιτηδειότερος εὐνοῦχος τοῖς νέοις διδάσκαλος, εἰ δὲ βραδυτέρᾳ τινὰ πρὸς αὐτὸν ἐν δέξασθαι δυνάμῃ, εἰδὲ ἐν ἐπιδεῖξαι.

nostram ætatem inter Græcos claruit. Verùm Diocles, etiam illum ipsum, si extaret, & similia curaret, etiam prohibuisset, nihil expavefactus, opinione quam apud vulgus obtinebat. Idem etiam quædam commemorabat in eum à Stoicis, potissimùm verò à Cynicis dicta ad concitandum risum, de mutilo corpore. Hac in re judicum cognitio versabatur & caput quæstionis erat. Num Eunuchus censendus esset idoneus qui ad philosophiam admitteretur, quique juvenibus præfici postularet. Cùm alter diceret oportere habitum, & corporis integritatem philosopho adesse, maximè verò gerendam illi esse promissam barbam, quòd videlicet iis qui discendi studio accedunt, vir fide dignus appareat, non indignus decem illis millibus drachmarum, quæ ab imperatore capiuntur. Cæterùm Eunuchorum conditionem etiam quàm Spadonum esse deteriorem: siquidem hi virile quiddam aliquando sunt experti: at illi statim ab initio excisa est virilitas, estque anceps animal, non aliter quàm cornices, quas neque in columbis, neque in corvis annumerare possis. Alter contrà responderet, eo judicio non de corporis agi figura, sed de animi virtute, proinde mentis qualitatem, & dogmatum cognitionem esse expendendam. Ejus rei testis citatus Aristoteles, qui Hermeam Eunuchum, Atarnensem tyrannum supra modum sit admiratus: adeò ut illi perinde atque Diis sacra fecerit. Ausus est & illud addere Bagoas, multò magis idoneum esse erudiendis adolescentibus eunuchum, cùm nullam ob ipsos calumniam recipere possit, neque

So-

κρίτης ὑπεῖπε ἔγκλημα πηλοῦ ἄν, ὡς ἀλλοφθείρειε τὸ μειράκιον. ἐπεὶ δὲ καὶ εἰς τὸ ἀληθινὸν μᾶλλον ἐνεκώφη, χαμελίντης τοῦτο ὡς γοῦν ἤκουσε, ὥσπερ ῥίψιν. εἰ γὰρ δὴ πάντων ἔφη βαθὺν κρίνοιεν δεῖν τὸν φιλοσοφοῦντα, τὸ πρᾶγμα ἂν δικαιότερον ὡφελῆσαι πάντων. ὑπὲρ τούτου, πρῖτος ἁμὴν παρεστώς, τὸ δὲ ὄνομα ὑπ' ἀφανείᾳ κείσθω, καὶ μὴν ἔφη ὦ ἄνδρες δικασταί, οὗτοι οἱ πρὸς γνάθους λεῖοι, καὶ τὸ φώνημα γυναικεῖοι, καὶ τἄλλα δυσέγχως ἔοικεν, εἰ λουσάσθω, πάνυ ἀνδρεῖος ὑμῖν φανεῖται. εἰδὲ μή, ψεύδονται οἱ ταῦτα αὐτὸν λέγοντες, καὶ μοιχὸς ἐάλω ποτὲ, ὡς ὁ [1] Ἄξων φησὶν [2] ἄρρα γε ἄρρησι ἔχων. ἀλλὰ τότε μὲ εἰς τὸ Εὐνοῦχον ἀναφυγὼν, καὶ τοῦτο κρησφύγετο ῥᾳδίως, ἀφείθη, ἀπιστησάντων τὴν κατηγορίαν τῶν τότε δικαστῶν, ἀλλὰ τὰ φανερὰς ὄψεως. νῦν δ', κἂν παλινῳδήσαί μοι δοκῇ, ὅτι ταῦτα μισθὸν ἕνεκα. τούτων δὴ λεγομένων, τοῦ δὲ πάντων μᾶλλον ἐλίγγιε, ὡς τὸ εἰκός. Βαγώας δ' μᾶλλον ἐταράττετο, καὶ πανταχοῦ ἦν εἰς μυρία περιπλανώμενος χρώματα, καὶ ψυχρῷ τῷ ἱδρῶτι ῥεόμενος. καὶ ὅτι συγκαταθέσεως τοῦ τῆς μοιχείας ἐγκλήματος καλῶς ἔχειν ὤετο, ὅτι ἀληθὲς αὐτῷ τὸ κατηγορεῖσθαι ταύτῃ εἰς τὸ παρόν γε ἀγῶνα ἢ μὴ εἶναι. Παμ. γελοῖα ὦ Λυκῖνε ὡς ἀληθῶς ταῦτα, καὶ ἔοικεν ἀτὸ τύχοντος ὑμῖν ἀφηγεῖσθαι πρὸς τὸν ἀγῶνα ἡμῖν ἐνεγκεῖν. Λυκ. ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἐᾶσον ἡμᾶς· ἐκεῖνο δὲ εἰπὲ, τί ἐστιν ὃ ἐπὶ τῷ Εὐνούχῳ ἐγκαλοῦσιν; Παμ. ἀκούσατε δὴ τοίνυν ὦ ἄνδρες δικασταὶ τῆς κατηγορίας. ἐπεὶ γὰρ ἐκ τῆς ἀγορᾶς ἐπανήκομεν, ἐγὼ καὶ οὗτος, ἐπὶ τὸ ἄριστον ἐβαδίζομεν ἐς τὴν οἰκίαν τὴν ἐμὴν, ἐνταῦθα δὴ ἐπιτυγχάνομεν τῷ Εὐνούχῳ ἐν τῷ προαστείῳ ἀναπαυόμενον, ἐν τῷ ἐμῷ κήπῳ, ἐν τῷ ἐπὶ τῇ ἐξόδῳ τῇ πρὸς τὸν Κεραμεικὸν, ἐν τῷ ἐπὶ δεξιᾷ ἰόντι

ρτεχῆαζ. τὸ δ' ἦν πάλω, τί ἐγένετο, καὶ πῶς ἔγνωσαν ὑπὲρ αὐτῶν οἱ δικασταί; Λυ. οὐχ ὁμόψηφοι πάντες ἦσαν, ἀλλ' οἱ μὲν, ἀξίων ἀπαδύσασθαι αὐτὸν, ὑπωπτεύοντες τὸν δεσπότην, ἐπισκοπεῖν εἰ δύναιτο φιλοσοφεῖν, τάχα πρὸς τὸ ἔργον. οἱδὲ, ἔπι γελοιότερον μεταστειλαμένους παῖδας ἐξ εἰκήματος γυναικῶν, κελεύειν αὐτὸν συνεῖναι, καὶ ὁπόσοι, καὶ ποῖα τῶν δικαστῶν τὸ πρεσβύτατόν τι, καὶ παιδάριον ἐφιστῶτα, ὁρᾶν εἰ φιλοσοφεῖ. μόγις δ', ἐπὶ πολὺς ὁ γέλως κατέσχε, καὶ ἀδύς ὅστις ὁ τὸν γαστέρα ἤλγει βρασσόμενον ὑπ' αὐτοῦ, ἐγνωσαν [1] ἀναπέμπειν εἰς τὴν Ἰταλίαν ἀκατάκριτον εἰς τὴν δίκην. καὶ νῦν ἄπορός μοι, πρὸς τὸν τοῦ λόγου ἐπίδειξιν ὡς φασι, γυμνάζεται, καὶ προσκοπάζεται, καὶ κατηγορίαν συγκροτεῖ, καὶ τὸ τῆς μοιχείας ἔγκλημα ὑποκρίνεται, σκωπτόμενόν τε αὐτὸς καὶ ὑπ' ἐκείνου καὶ τοὺς φαύλους τῶν ῥητόρων τοῦτο ποιοῦν, καὶ εἰς τοὺς ἄνδρας τὸ ἀντίδικον σκώπτοντα ἔγκλημα καλλίονα τοῦ Βαγώου ἦ, ἔπειτα ὡς φασι μέλαν, καὶ ἀνδρίζεται τὰ πολλά. καὶ δὴ χειρὸς ἔχει τὸ πρᾶγμα καὶ πάλω, κρατήσειν ἐλπίζει, ἢν ἐπιδείξῃ ὡς ἥδιον χείρων εἴη τῶν τὰς ἵππους ἀναβαινόντων ἄνων. αὕτη γὰρ ὦ ἑταῖρε, φιλοσοφίας δρίστη κρίσις ἔοικεν εἶναι, καὶ ἀπόδειξις ἀναπόλεπτος. ὥστε καὶ τὸν υἱὸν, ἔπ δή μοι παιδὴ νέος ἐστὶν, εὐξαίμην ἂν, εἰ τὴν γνώμην, εἰδὲ τὴν γλῶτταν, ἀλλὰ τὸ αἰδοῖον ἕτοιμον εἰς φιλοσοφίαν ἔχειν.

luptatem præbuerunt. Verùm quò tandem res evaſit? Et quid ſuper his pronuntiarunt judices? *Lyc.* Non erat eadem omnium ſententia. Sed alii volebant ut nudatum illum, quemadmodum in emptitiis ſervis fieri conſuevit, inſpicerent, num quod ad teſtes attinet, philoſophari poſſet. *Alii* rem magis iſta ridiculam ſtatuebant: nempe ut mulieribus aliquibus è luſtro accerſitis, juberent illum congredi & coire, aſtante interim è judicibus quopiam, qui ætate provectiſſimus, & fide ſpectatiſſima eſſet, qui inſpiceret num philoſophum ſe præſtaret. Poſtea verò, cùm riſus omnes occuparet, & nemo non cachinnans ventre doleret, viſum eſt ut integra cauſa in Italiam rejiceretur. Et nunc alter, ut ajunt, ad eloquentiæ oſtentationem ſemet exercet, atque inſtruit, & accuſationem adornat, quodque ſuæ cauſæ maximè adverſatur, adulterii crimen commovet. Quod quidem facit iſte, more malorum rhetorum, quum ex ipſo crimine adverſarium inter viros recenſet. At Bagoas, ut ajunt, diverſa curat, ac ſæpe virum agit, negotiumque præ manibus habet: & ſe tandem victoria potiturum ſperat, ſi modò docere poſſit ſe nihilo deteriorem eſſe aſinis equas ineuntibus. Id enim, amice, viſum eſt optimum philoſophiæ documentum, atque una demonſtratio, quæ refelli non queat. Proinde optarim ut filius meus, qui eſt juvenis admodum, non animum & linguam, ſed penem ad philoſophiam paratum haberet.

1 Ἀνταπέμπειν εἰς τὴν Ἰταλίαν ἐκπέμψαι τὴν δίκην] *Que la cauſe fut renvoyée en Italie.* Bourd.

DE

ΠΕΡΙ ΑΣΤΡΟΛΟΓΙΑΣ. | DE ASTROLOGIA.

ARGVMENTVM.

Astrologiæ defensio quadam est, à dignitate videlicet, quam ab antiquitate, & præstantia eorum, qui illam ab initio coluere trahit, & à certitudine, quam ex similibus, & signis, ratiocinatione quadam colligit. Recenset autem principio varias gentes & populos, à quibus illa inventa, tractata, ac locupletata fuerit. Deinde & homines, & quid quisque in illa singulatim vel observarit, vel tractarit. Quo loco & fabulas pleraque Græcorum Poëtarum, de Orpheo, Tiresia, Atreo, Thyeste, Bellerophonte, Phryxo, Dædalo, Endymione, Phaëtonte, ac cæteris quibusdam explicat. Postremo & utilitatem artis tradit, quo futuris rebus per hanc observatis, & mala facilius tolerare, ut pote providentes illa, possumus, & bonorum spe nos ipsos confirmare. Exordio docilem facit, statim proposito de quo, & qualiter dicturus sit, & objurgat eos qui artem, ob imperitiam utentium ac profitentium reprehendunt.

Ἀμφὶ τε ἀστρων, ἀμφὶ τε οὐρανοῦ ἡ γραφή. οὐκ αὐτῶν ἀστέρων, οὐδ' αὐτοῦ οὐρανοῦ, ἀλλὰ μαντικῆς, καὶ ἀληθείης, ἡ δὴ ἐκ τουτέων ἐς ἀνθρώπων βίον ἔρχεται. ὁ δ' ἐμὸς λόγος, οὐκ ὑποθημοσυνέων ἕνεκά ἐστιν, οὐδὲ διδασκαλίων ἐπαγγέλλεται, ὅκως τοιούτων τῶν μαντοσυνέων διεξεκτέον, ἀλλὰ μέμφομαι οἷσι σοφοὶ ἐόντες, τὰ μὲν ἄλλα, ἐπασκέουσι, καὶ πᾶσι τοῖς ἑωυτῶν ἀπηλάουσι. μάλιστα δ' Ἀστρολογίῃ, ἔστε πιέζουσιν, ἔστ' ἐπασκέουσι. καὶ ἦλθε σοφίη, παλαιὴ, οὐδὲ νέον ἐς ἡμέας ἀφίκετο, ἀλλ' ἔστιν ἔργον δὴ παλαίων βασιλήων, θεοφιλέων. οἱ δ' νῦν, ἀμαθίῃ, καὶ ῥᾳθυμίῃ, καὶ ἀσθενίῃ, μισοπονίῃ, κείνοισί τε ἀντίξοα φρονέουσι, καὶ ὅτ' ἂν ἀνθρώπων ἐπικυρέωσι, ψεύδεα μαντευομένοις, ἄχθονται, καὶ αὐτῇ Ἀστρολογίῃ

De cælo, deque astris agit hic libellus: non de ipsis quidem astris, non de ipso cælo, verùm de divinatione ac veritate, quæ ab illis in hominum vitam proficiscitur. Hic autem tractatus, neque præcepta continet, neque doctrinam profitetur, quo pacto divinationem hanc assequi liceat. Sed illud queror, doctos omnes cùm in cæteris omnibus exerceant sese, suisque omnibus tradant, solam Astrologiam nec habere in pretio, nec exercere. Atqui hoc doctrinæ genus vetustum est, neque nuper ad nos pervenit: sed inventum est priscorum regum, quos Dii amabant. At hujus ætatis homines non solùm insciti, socordiaque, verùm etiam odio laboris, diversa ab illis sentiunt. Cumque forte inciderint in eos qui falsa prædicunt astra culpant, & Astrologiam ipsam

μισῆσαι. οὐδὲ μὴν ὅτι ὑγιὲς, ὅτι ἀληθὲς νομίζουσι, ἀλλὰ λόγου ψυδέος, καὶ ἀτεμμάλιου, καὶ ἀνοήτου ἐμοὶ δοκεῖ φρονήσαντες. ὅτι γὰρ τέκτονος αἰδρείη, τεκτοσύνης αὐτῆς ἀφυὴν, οὐδὲ αὐλητέων ἀμουσίη, Μουσικῆς ἀσοφίην. ἀλλ' οἱ μὲν, ἀμφοτέρης τῆς τέχνεων, ἐκφύσῃ δὴ σὺν ἑωυτῇ σοφή. ταῦτα μὲν δὴ Αἰθίοπες τόνδε τὸν λόγον ἀνθρώποισι κατεστήσαντο. αἰτίη δ' αὐτέοισι, τὰ μὲν, ἡ σοφίη σφέων ἔθνεος καὶ γὰρ τἄλλα, τῶν ἄλλων σοφώτεροι Αἰθίοπες. τὰ δὲ, καὶ τὸ οἰκήσεως ἦθος εὐμηχανίη. αἰεὶ γὰρ σφέας αὔρη, καὶ γαλήνιαίη περικέαται). οὐδὲ τῶν ἔτεος τροπέων ἀνέχουσι), ἀλλ' αὐ μιῇ ὥρῃ οἰκέουσι. ἰδόντες δὲν ταῦτα τὴν σελήνην οὐκ ἐς πάμπαν ὁμοίην φαινομένην, ἀλλὰ πολυειδέα τε γινομένην, καὶ οὐ ἄλλοτε [1] ἄλλῃ μορφῇ τρεπομένην, ἐδόκεον αὐτοῖσι τὸ χρῆμα θωύματος καὶ λόγου ἄξιον. ἔνθεν δὴ ζητέοντες. εὗρον τοιόνδε τὴν αἰτίην, ὅτι οὐκ ἴδιον τῇ σελήνῃ τὸ φέγγος, ἀλλά οἱ παρ' ἡελίου ἔρχεται) εὗρον δὲ καὶ τἄλλων ἀστέρων τὴν φορὴν, τὰς, δὴ πλάνητας ἡμεῖς καλέομεν, μύνοι γὰρ τἄλλων ἀστέρων κινέονται, φύσιν τε αὐτῶν, καὶ δυναστείην, καὶ ἔργα, τὰ, ἕκαστος ἐπιτελέουσιν. εὗ δὲ, καὶ ὀνόματα αὐτοῖσιν ἐπέθεσαν. οὐκ ἐνόμαζον, ὅκως ἔδοξεν, ἀλλὰ σημῆνα. ταῦτα μὲν δὴ Αἰθίοπες εὖ τῇ ὁρμῇ ἐπέβλεψαν. μετὰ δὲ, γείτονες ἦσαν Αἰγυπτίοισιν, ἁπλόα τὸν λόγον παρέδοσαν. Αἰγύπτιοι δὲ παρὰ σοφέων ἐκδεξάμενοι ἡμιεργίαν τὴν μαντικὴν, ἐπὶ μέζον ἤγαγον,

ipsam oderunt, quam neque sanam, neque veracem putant, sed falsam, & inanem: non rectè ut mihi quidem videtur, sentientes. Neque enim ob imperitiam fabri, ars ipsa culpatur: neque ob cantoris insciticiam, Musica ipsa est inerudita, quin illi potiùs artium sunt ignari, quarum unaquæque suapte natura scita est. Primùm igitur Æthiopes hanc rationem mortalibus tradiderunt. In causa fuit, partim ejus gentis sapientia. Nam inter cætera, reliquos homines sapientia superant Æthiopes: partim regionis quam incolunt opportunitas: nam perpetua cæli serenitate, & tranquillitate obducuntur, nec anni mutationes patiuntur, sed eadem temperiæ fruuntur. Itaque cùm viderent Lunam non eodem semper vultu apparere, sed variam fieri, & in aliam subinde formam verti, visa est ea res admiratione & disquisitione digna. Deinde cùm inquisissent, repererunt hanc esse earum rerum causam, quòd Lunæ non esset lumen proprium, sed à sole mutuatum. Invenerunt etiam aliarum stellarum motus, quas errones appellamus, nam stellarum hæ solæ moventur: præterea naturam earum, ac potestatem, & effectus quos unaquæque præstat. Quinetiam nomina ipsis indiderunt, non quæ essent utcunque nomina, sed rerum signa, quemadmodum putabant. Hæc igitur in cœlo perceperunt Æthiopes: postea finitimis Ægyptiis imperfectam artem tradiderunt. Porrò Ægyptii divinandi rationem quam ab illis dimidiatam acceperant, in majus provexerunt: quippe qui mensuram etiam, ad quam una

[1] Ἄλλῃ μορφῇ] In Flor. Cod. ἄλλῳ μορφὴν. Bourd.

[1] *Nam*

μήτρα τε ἐξ ἑκάστης κινήσεως ἐσημήναντο, καὶ ἐτῶν ἀριθμὸν, καὶ μῆνας, καὶ ὥρας διεπέξαντο. καὶ μηνῶν μὲν σελήνη μέτρον, ἡ σελήνη, καὶ ἡ ταύτης ἀναστροφὴ ἐμήνυσε. ἔτους δὲ, ἥλιος, καὶ ἡ τοῦ ἡλίου περιφορὰ, οἶδε, καὶ ἄλλα ἐμήνυσε πολλῷ μείζω τούτων. ἐκ γὰρ δὴ τοῦ παντὸς οὐρανοῦ, καὶ ἀστέρων τῶν ἀπλανῶν, ἀπλανείων τε, καὶ διαστάσεων, καὶ ὅλως ἅμα κινουμένων, δυώδεκα μοίρας ἐπέμοιρε τοῖς κινουμένοις, καὶ οἰκεῖα ζῶα ἑκάστοις, ἅπερ αὐτῶν ἐς ἄλλην μορφὴν μεμιμήκασι. τῷ μὲν, ἐριφίων. τῷ δὲ, ἀνθρώπων. τῷ δὲ, θηρῶν. τῷ δὲ, πτηνῶν. τῷ δὲ, κτηνῶν. διὸ τέως δὴ καὶ ἱερὰ τὰ Αἰγύπτια πολυειδῆ ποιεῖται. ἅτε γὰρ πάντες Αἰγύπτιοι ἐκ τῶν δυώδεκα μοιρῶν παῖδες ἐγεγενόμεθα, ἄλλοι ἄλλοίων μοιρῶν ἐχόμενοι. καὶ κριὸν μὲν σέβονται, οὐχὶ ἐς κριὸν ἀπέβλεπον. ἰχθῦς δὲ σιτέονται, οὐ κύνες ἰχθῦς ἐπονομήναντο. οὐδὲ τράγοι κτείνουσι, δοκοῦσι δὲ τράγοιαι ἥδεται. καὶ οἱ ἄλλοι τὰλλα, ἀπ' ἐκείνων ἐλάβοντες. καὶ μὲν καὶ παῦροι ἐς ἡμᾶς ἔτι ἡσαν τοιοῦτοι σεβιζόντες. καὶ ὁ Κρὶς αὐτοῖς χρῆμα ἱερώτατον, τὸν χαρίεν ἐπίνυκτον. καὶ οἱ ἐκεῖ μάντεις τὰ ἀναπλήσαι, σημεῖον τῆς ἐκείνου δὲ τοῦ κριοῦ μάντεις. δὲ μετὰ πολλὸν δὴ, καὶ Λίβυες ἐπέβησαν δὲ λόγου. καὶ γὰρ τὸ Λιβύων μαντεῖον δὲ Ἀμμωνος, καὶ τοῦτο ἐστὶ κριὸς, καὶ ἐς τὸν τούτου σοφὸν ἀριθμὸν

unaquæque ſtella movetur indicarint. Ad hæc annorum, menſium, ac temporum numerum inſtituerint. Atque hi quidem luna, ejuſque converſione menſes metiuntur: annum verò ſole, ejuſque circuitu definiunt. Illi etiam his majora commenti ſunt. Nàm ex univerſo cœlo, reliquiſque ſtellis, inerrantibus, & fixis, neque ſe ſimul moventibus, duodecim partes effecerunt in his etiam quæ moventur, & unamquamque ſuis animantibus repræſentarunt, partim marinis, partim feris, partim hominibus, partim volatilibus, partim pecudibus. Vnde & ſacra Ægyptiorum variè fiunt. Neque enim omnes Ægyptii ex omnibus partibus divinabant: ſed aliis alii utebantur partibus. Itaque arietem colunt, qui ad arietem ſpectant, piſcibus non veſcuntur, qui piſces annorarunt. Nec hircum occidunt, qui Capricornum noverunt: & alii alia, prout ſinguli venerantur. Quinetiam Taurum in cœleſtis tauri honorem colunt. [1] Nam Apis apud illos, res in primis ſacra, regionem depiſcitur: & qui eam incolunt partem, oraculum quoque dicarunt, ſignum videlicet divinationis, quam à cœleſti tauro petunt. Nec multo poſt Libyes quoque artem hanc ſunt aggreſſi: ſiquidem & oraculum [2] Ammonis quod eſt apud illos, ad cœlum, & hujus ſententiam refertur.

1 *Nam Apis*] Oſiris rex Ægypti, tandem in deos relatus cum uxore ſua Iſide, colitur ſub imagine bovis. *Cogn.*

2 *Ammonis*] Ammon Iovis Epitheton, hoc eſt, arenarius. Iupiter enim arietis ſpecie in extremo Libyæ arenoſo colebatur. Ammonis oraculum erat olim, ut Mela ſcribit, fidei inclytæ, ubi reſponſa orationè non dabantur, ſed nutu & ſignis, ut ſcribit Strabo. *Idem.*

[1] Περὶ τῆ Ἀμμωνα. καὶ ὅτι κελεσθῆναι τοιόντῳ. ἴγνωσαν δ τυτῶν ἴκιστα καὶ Βαβυλώνιοι. ὅτοι δὲ λέγουσι καὶ αὐτὸ τὸ ἄθλον. ἐμοὶ δ δοκεῖ, πολλὸν ὕστερον ἐς τύτες ὁ λόγος ἀφίκθη. Ἕλληνες δ, ὅτε παρ' Αἰθιόπων, ὅτε παρ' Αἰγυπτίων Ἀστρολογίης πέρι ἔδιξαν ἤκυσαν, ἀλλὰ σφίσιν Ὀρφεὺς ὁ Οἰάγρυ, καὶ Καλλιόπης, ταῦτ' τὰδε ἀπηγήσατο. ὃ μέλλα ἐμφανίως, ἐδὲ ἐς φάος τὸ λόγον αὐτοῦ ἤνεγκεν, ἀλλ' εἰς γρυπτίλω καὶ ἱερολογίλω, οἵη Δαναοὶ ἐκεῖνα. πηξάμενος δ λύρλω, Ὀργιά τε ἐποιεῖτο, καὶ τὰ ἱερὰ ἤειδεν. ἠδὲ λύρη, ἐπλάμιζεν ἔσπε, τλὼ τῆ κινεομένη ἀστέρων ἁρμονίλω συνεβάλλετο. ταῦτα Ὀρφεὺς διζήμενος, καὶ ταῦτα ἀνακίνεον, πάντα ἤγλα γ καὶ πάντων ἐκρᾶτεν. ὃ δ' ἐκείνλω τλὼ λύρλω ἔθελπεν, ὐδὲ οἱ ἄλλης ἴρατο μισοργίης, ἀλλ' αὐτὴ Ὀρφέως ἡ μεγάλη λύρη. Ἕλλοις τε πέδε πιέοντες, μοίρλω τὸ αὐτῆ ὀφρυῆ ἀπέκειντο. καὶ ἀστέρες πολλοὶ καλέοντες λύρη Ὀρφέος. ὧν δέ κοτε Ὀρφέα ἴδῃς, ἢ λίθαισιν, ἢ χρυσῆ μεμιμημένον, μέσσῃ ἄξῃ ἐκτελῶ ἀείδοντι, μὴ χαίρειν ἔχει τλὼ λύρη. ἀμφὶ δὲ μιν, ζῶα μυρία ἕσπεν. τὰ οἷς μὲ ἀνθρωπος, καὶ ταῦρος, καὶ λέων καὶ, ἴκεσθον, οὗτ' ἂν ἐκεῖνα ἴδῃς, μέμνησό μοι τύτων, καὶ ἐκείνα ἀείδη, καὶ ἢ μὲ ἡ λύρη, καὶ ἢ μὲ ταῦρος, ἢ ἀκρῶς λέων. Ὀρφέως ἐπαΐσιτε. ὧν δ', τὰ, λέγω πᾶσα γραῖς, αὐτὰ δὲ καὶ τὸ τῆς ἀετῦ

tur, juxta Ammonem, quem illi arietis specie fingunt. Calluerunt hæc omnia & Babylonii, atque hi quidem affirmant se primos omnium fuisse. Verùm ut existimo, multò posteriùs ad istos scientia pervenit. At verò Græci, nec ab Æthiopibus, nec ab Ægyptiis de Astrologia quicquam audiverunt: verùm illis Orpheus Oeagro Cálliopeque prognatus, primus ista memoravit, non ille quidem admodum dilucidè, neque rem in lucem produxit, sed sententiam præstigiis ac mysticis involucris obtexit. Nam concinnata lyra Orgia celebrabat, sacrasque cantiones decantabat. Porrò lyra cùm septem haberet chordas, concentum mobilium stellarum repræsentabat. Hæc conquirens, atque hæc agitans Orpheus, omnia demulcebat, omniaque vincebat. Neque enim lyram illam spectabat, neque illi musices alterius studium erat: verùm hæc magna illa Orphei lyra. Quibus rebus Græci honorem tribuentes, locum illi in ipso cælo designarunt, & complures stellæ Orphei lyra vocantur. Quòd siquando videris Orpheum, vel saxo expressum, vel coloribus effictum, sedet in medio canenti similis, lyram manibus tenens. Circum hunc animantium innumera multitudo, inter quæ & homo, & taurus, & leo. Cùm horum singula videris, horum quæso memineris, qualis illius sit cantus, qualis lyra, qualis taurus, qualis leo Orpheum audiant. Quòd si eorum quæ dico, causas intelligas, tum & in cœlo horum

1 Περὶ τῆ Ἀμμωνα.] Anglic. Codic. Φησὶ τῆ Ἀμμωνα. Cætera hujus dissertationis ex Callimacho & Manilio repetit in Cæniis, pluribus interpretor alibi. Bond.

1 Thæ-

καὶ δέρκει ἑκάστων τυτίων. λέγεται ὁ Τειρεσίην, ἄνδρα Βοιώτιον, ὃς, δὴ κλέος μαντοσύνης πέρι πολλὸν ἀείρεται, τοῦτον τὸ Τειρεσίην οἱ Ἕλληνες εἰπεῖν, ὅτι τοῖς πλανωμένων ἀστέρων, οἱμαι, θήλειες. οἱδὲ, ἄρρενες ἔασιν, οὐκ ἴσα ἐπιτελέουσι. τῷ, καί μιν διφυέα χρείως, καὶ ἀμφίδρομον Τειρεσίην μυθολογέουσι, ἄλλοτε μὲν θῆλυν, ἄλλοτε δὲ ἄρρενα. Ἀτρέϊος δὲ, καὶ Θυέστεω περὶ τῆ πατρώη βασιληίη φιλονεικεόντων, ἤδη τοῖσι Ἕλλησιν ἀναφανδὸν Ἀστρολογίη τε, καὶ σοφίης τῆς ἀρχαίης, μέλεσι ἔμελε. καὶ τὸ ξυνὸν τὸ Ἀργείων, ἄρχειν ἔγνωσαν ἑωυτῶν, ὅσις δὲ ἑτέρου σοφίην ἐκφερέστερος, ἦεν δὴ Θυέστης μὲν, κελεύει σοφίσι τὸ ἐν τῷ οὐρανῷ σημηνάμενον, ἐκφαίδειξαι. λέγει τέων δὴ ἄρνα χρύσεον Θυέστη γενέσθαι μυθολογέουσι. Ἀτρεὺς δὲ, ἥλιόν τε, καὶ τὴν ἀναπολέων αὐτῷ λόγων ἐποιήσατο, ὅτι οὐκ ἐς ὡυτὸν φορέων ἥλιός τε, καὶ ὁ κόσμος κινέονται, ἀλλ' ἐς ἀντίξοον ἀλλήλοις διαφερόμενοι. καὶ οἱ νῦν δύσιες, δυκίουσι δὲ κόσμου δύσιες ἐόυσαι, δὲ ἡλίου ἀναπολαὶ εἰσι. τάδε εἰπόντα, βασιλῆά μιν Ἀργείοι ἐποιήσαντο, καὶ μέγα κλέος ἐπὶ σοφίῃ αὐτῷ ἐγένετο. ἐγὼ δὲ καὶ περὶ Βελλεροφόντεω τοιάδε φρονέω. πλεῖστον μὲν οἱ γενέσθαι ἵππον ὑπέλαβε πτόρμην, δυκίου δέ μιν τούτῳ τῷ σοφίην μεθέποντα, ὑψηλά τε φρονέοντα, καὶ ἄστροισι ὁμιλέοντα, ἐς ὑπερτὸν ὄχεα τοῦ ἵππου ἀναβῆναι, ἀλλὰ τῇ διανοίῃ. ἴσα δέ μοι καὶ ἐς Φαέθοντα τὸν Ἀθάμαντος εἰρήσθω. τὸν, δὴ κεραυνῷ χρυσέῳ δι' αἰθέρος ἐλάσαντα μυθέονται. καὶ μάρτυι καὶ Δαίδαλον τὸν Ἀθηναῖον, ξείνῃ μὲν ἡ ἱστορίη, δυκίου γέ μιν οὐκ ἔζωε Ἀστρολογίης, ἀλλὰ οἱ αὐτὸς μάλιστα ἐ-

rum unumquodque contemplator. Fertur autem & Tiresias, genere Bœotius, divinandi gloria fuisse multum celebris. Hunc Tiresiam apud Græcos ajunt dixisse, stellarum errantium alias esse fœminas, alias mares, nec eadem efficere. Vnde eundem Tiresiam ancipiti quoque sexu fuisse fabulantur, nunc fœminam, nunc marem. Porrò Atreo & Thyeste de paterno regno decertantibus, jam tum maximam Astrologiæ, cœlestisque doctrinæ curam fuisse Græcis palam est. Ac publico consensu statuerunt Argivi, ut uter scientia præcelleret, is imperio potiretur. Ibi Thyestes arietem illis in cœlo demonstravit, atque hinc aureum arietem Thyestæ fuisse proditum est fabulis. Atreus verò de sole, deque vario illius exortu loquutus est, ostendens non eodem modo ferri solem & mundum, sed contrario inter se cursu rapi: & qui nunc videtur occasus, cùm sit occasus mundi, solis exortum esse. Hæc loquutum, Argivi regem crearunt, magnamque doctrinæ laudem est assequutus. Equidem & de Bellerophonte similia sentio. Nec alatum illi fuisse equum admodum credo: verùm arbitror illum disciplinam hanc sectantem, sublimiaque cogitantem, & inter astra versantem, in cœlum non equo ascendisse, sed animo. Eadem de Phryxo Athamantis filio dixerim, quem aureo ariete per aërem vectum fabulantur. Quin & ipsum sanè Dædalum Athenienſem, etiamsi res est nova auditu, tamen haud existimo eum ab Astrologia fuisse alienum: sed & ea maximè usum

χρήσασθαι, καὶ παιδὶ τῷ ἑαυτοῦ κοινωνῆσαι, Ἴκαρος ἦν, νεότης, καὶ ἀπερισκεψία χρεώμενος, καὶ οὐκ ἐπιεικὲς διζήμενος, ἀλλ' ἐς πόλον αἰρθεὶς τῷ νῷ, ἐξέπεσε τῆς ἀληθείας, καὶ πάντος ἀπεσφάλη καὶ λόγου, καὶ ἐς πέλαγος κατεμίχθη, ἀβύσσου πρηγμάτων. τὰ, Ἕλληνες ἄλλως μυθολογέουσι, ἐκ κήλου ἐπ' αὐτῷ οὐ τῇδε τῇ διαλύσει Ἡφαίστου εἰκῇ κηλέουσι. τάχα δὲ καὶ Πασιφάη παρὰ Δαιδάλῳ ἀκούσασα ταύρου τε πέρι, καὶ οὐ τοῖς ἄστροις φαινομένου, καὶ αὐτῆς Ἀστρολογίης, εἰς ἔρωτα καὶ λόγου ἀπίκετο. ὅθεν νομίζουσιν ὅτι Δαίδαλός μιν τῷ ταύρῳ ἐνύμφισεν. εἰσὶ δέ, οἳ καὶ κατὰ μέρεα τὴν ἐπιστήμην διελόντες, ἕκαστοι αὐτῶν ἄλλα ἐπενοήσαντο, οἱ μὲν, τὰ ἐς τὴν σελήνην, οἱ δὲ, τὰ ἐς Δία, οἱ δὲ, τὰ ἐς ἥλιον συναγείραντες, δρόμους τε αὐτέων πέρι κατέσκον, καὶ δυνάμιος. καὶ Ἐνδυμίωνα μέν, τὰ ἐς τὴν σελήνην διετάξαντο. Φαέθοντα δὲ, καὶ ἡλίου δρόμον ἐπεμελήσαντο, οὐ μέν γε ἀτρεκέως, ἀλλ' ἀπλόα τὰ λόγου ἀπολιπόντες, ἀπίθανεν. οἱ δὲ τάχα ἀγνοέοντες, ἡλίου παῖδα Φαέθοντα δείκνυσι, καὶ μῦθον ἐπ' αὐτῷ ὑδαμῇ πεσὸν διηγέονται. ἐλαύνοντα γάρ μιν ἀφ' ἡλίου τὸ πατρὸς αἰτέειν τὸ δὲ φωτὸς ἅρμα νιοχεύειν. τὸ δέ, δύναμαί τοι, καὶ ὑπωπτεύοντα τὴν ἐπιστίης τὸ νόμιον. ὁ δὲ Φαέθων, ἐπειδὴ ἀνέβη τὸ ἅρμα, ἡλικίη, καὶ ἀπειρίῃ, ἄλλοτε μὲν, ἐκτὸς ἐλαύνει ἡνιόχευε, ἄλλοτε πολλὸν τῆς γῆς ἀπαιωρέμενον. τοὺς δὲ ἀνθρώπους, κρύος τε καὶ ἀλκὸς οὐκ ἀνασχετὸν διέφθειρεν. ἐπὶ τοῖσι δὴ τὸν Δία μεγακτίονα, βαλεῖν πρηνέσσαι, καὶ παιδὶ τῷ ἑαυτοῦ κοινωνῆσαι, Ἴκαρος ἦν, νεότης, καὶ ἀπερισκεψία χρεώμενος, καὶ οὐκ ἐπιεικὲς διζήμενος, ἀλλ' ἐς πόλον αἰρθεὶς τῷ νῷ, ἐξέπεσε τῆς ἀληθείας, καὶ πάντος ἀπεσφάλη καὶ λόγου, καὶ ἐς πέλαγος κατεμίχθη, ἀβύσσου πρηγμάτων. τὰ, Ἕλληνες ἄλλως μυθολογέουσι, ἐκ κήλου ἐπ' αὐτῷ οὐ τῇδε τῇ διαλύσει Ἡφαίστου εἰκῇ κηλέουσι. τάχα δὲ καὶ Πασιφάη παρὰ Δαιδάλῳ ἀκούσασα ταύρου τε πέρι, καὶ οὐ τοῖς ἄστροις φαινομένου, καὶ αὐτῆς Ἀστρολογίης, εἰς ἔρωτα καὶ λόγου ἀπίκετο. ὅθεν νομίζουσιν ὅτι Δαίδαλός μιν τῷ ταύρῳ ἐνύμφισεν. εἰσὶ δέ, οἳ καὶ κατὰ μέρεα τὴν ἐπιστήμην διελόντες, ἕκαστοι αὐτῶν ἄλλα ἐπενοήσαντο, οἱ μὲν, τὰ ἐς τὴν σελήνην, οἱ δὲ, τὰ ἐς Δία, οἱ δὲ, τὰ ἐς ἥλιον συναγείραντες, δρόμους τε αὐτέων πέρι κατέσκον, καὶ δυνάμιος. καὶ Ἐνδυμίωνα μέν, τὰ ἐς τὴν σελήνην διετάξαντο. Φαέθοντα δὲ, καὶ ἡλίου δρόμον ἐπεμελήσαντο, οὐ μέν γε ἀτρεκέως, ἀλλ' ἀπλόα τὰ λόγου ἀπολιπόντες, ἀπίθανεν. οἱ δὲ τάχα ἀγνοέοντες, ἡλίου παῖδα Φαέθοντα δείκνυσι, καὶ μῦθον ἐπ' αὐτῷ ὑδαμῇ πεσὸν διηγέονται. ἐλαύνοντα γάρ μιν ἀφ' ἡλίου τὸ πατρὸς αἰτέειν τὸ δὲ φωτὸς ἅρμα νιοχεύειν. τὸ δέ, δύναμαί τοι, καὶ ὑπωπτεύοντα τὴν ἐπιστίης τὸ νόμιον. ὁ δὲ Φαέθων, ἐπειδὴ ἀνέβη τὸ ἅρμα, ἡλικίη, καὶ ἀπειρίῃ, ἄλλοτε μὲν, ἐκτὸς ἐλαύνει ἡνιόχευε, ἄλλοτε πολλὸν τῆς γῆς ἀπαιωρέμενον. τοὺς δὲ ἀνθρώπους, κρύος τε καὶ ἀλκὸς οὐκ ἀνασχετὸν διέφθειρεν. ἐπὶ τοῖσι δὴ τὸν Δία μεγακτίονα, βαλεῖν πρηνέσσαι,

esse, eandemque perdocuisse filium. At Icarus cum juventutis calore & superbia, non facilia disquireret, sed ad ipsum usque polum animo tolleretur, à veritate excidit, totaque arte aberravit, & in mare rerum immensæ profunditatis præceps decidit. De quo Græci secus fabulantur, qui ab ipso sinum ejus maris Icarium temerè vocant. Forsitan etiam Pasiphaë, cùm de tauro qui apparet inter astra, deque Astrologia loquentem Dædalum audivisset, in artis amorem incidit: unde factum existimant, ut illam Dædalus tauro copularit. Sunt autem qui scientiam in portiones partiti, in singulis partibus singuli elaborarint, alii quæ ad Lunam, alii quæ ad Iovem, alii quæ ad Solem pertinent congerentes, neque non cursum ac motum, vimque illorum. Atque Endymion Lunæ rationem tradidit, [1] Phaëthon solis cursum deprehendit, non certò quidem, sed imperfectam artem moriens reliquit. Hæc qui ignorant, Solis filium Phaëthontem putant, fabulamque de ipso haudquaquam veram narrant: adiisse Solem partem, ac postulasse ab eo ut sibi liceret lucis currum moderari: illum concessisse, & qua ratione aurigandum esset monuisse. Phaëthontem verò conscenso curru, ob ætatem, & imperitiam, modò terræ propinquum, modò procul ab ea in sublime evectum, aurigam egisse, interim homines frigore atque æstu intolerabili confectos fuisse. Ob hæc indignatum Iovem ingenti fulminis telo percussisse Phaë-

1 *Phaëton*] Hanc fabulam persequitur Ovid. lib. 2. Met. Plat. Timæo. Arist. lib. 4. de Mundo. Lucret. lib. 5. *Cogn.*

ἦρε Φαέθοντα μεγάλῳ. πενθοῦσα δὲ μιν, αἱ ἀδελφεαὶ ἀθεῖσαι, πένθος μέγα ἐποίεον, ἕως τε μετέβαλλον τὰ εἴδεα. καὶ νῦν εἰσιν αἰγείροις, καὶ τὸ ἤλεκτρον ἐπ' αὐταῖς δάκρυον στάλάουσιν. οὐχ ὅτω τοῦτο ἐγήρυσε, οὐδὲ ὅσιον αὐτοῖσι πείθεται, οὐδὲ ἡλίῳ παῖδα ἐποιήσατο, οὐδὲ ὁ παῖς αὐτοῦ ἀπέβανε. λέγουσι δὲ καὶ ἄλλα Ἕλληνες πολλὰ μυθώδεα, τοῖσιν ἐγὼ οὐ μάλα τι πείθομαι. κῶς γὰρ δὴ ὅσιον πίστεῦσαι παῖδα Αἰνείλω τὸ Ἀφροδίτης γενέσθαι, καὶ Διὸς Μίνω, καὶ Ἄρεϊ Ἀσκάλαφον, καὶ Αὐτόλυκον Ἑρμέω; ἀλλ' ὅτου ἵκετο αὐτέων, θεοφιλέες ἐγίνοντο. καὶ σφίσι γινομένοισι, τὸ μὲ, ἡ Ἀφροδίτη, τὸ δὲ, ὁ Ζεὺς, τὸ δὲ, ὁ Ἄρης ἐπέβλεψεν. ἐκόσοι γὰρ δὴ ἀνθρώποισι ἐν τῇ γενεῇ ταύτῃ εἰκθέατοί εἰσιν; ὅτοι ὅκως τοκέες, ἑωυτοῖσι πάντα ἐκτελέα ἐκπελίσσι, καὶ χρόᾳ, καὶ μορφῇ, καὶ ἔργα, καὶ ἤθεα. καὶ βασιλεὺς μὲ ὁ Μίνως, Διὸς ἠγαθοῦ, καλὸς δὲ Αἰνείης, Ἀφροδίτης βουλῇσι ἐγένετο. κλέπτης δὲ Αὐτόλυκος. ἡ δὲ οἱ κλεπτικὴ, ἐξ Ἑρμέω ἀπίκετο. ἔθηκεν οὐδὲ τὸν Κρόνον ὁ Ζεὺς ἔδησεν, οὐδὲ ἐς τάρταρον ἔρριψεν, οὐδὲ τἄλλα ἐμήσατο, ὁκόσα ἄνθρωποι νομίζουσιν, ἀλλὰ φέρεται γὰρ ὁ Κρόνος τῷ ἔξω φορῷ, πολλὸν ἀπ' ἡμέων, καὶ οἱ πλανῆτα ἡ κίνησις, καὶ ἐ ῥηϊδίη τοῖσι ἀνθρώποισι ὁρᾶσθαι. διὸ δὴ μιν ἐτάσιον λέγουσιν, ὅκως πεπλήρωται. τὸ δὲ βάθος τὸ πολλὸν δὲ τάρταρος, τάρταρος κάλεεται, καὶ λίστε ἔκ τι Ὁμήρου δὲ ποιητέον, καὶ δὲ Ἡσιόδου ἐπέων μάθοι ἄν τις τὰ παλαιὰ τοῖς Ἀστρολόγοισι ὁμοφωνέοντα. δοκεῖ ἄν δὲ τῷ σιρῷ δὲ

Phaëthontem. Quem dejectum sorores magno luctu prosequebantur, donec immutarent formas. Atque nunc hæ sunt populi: & lachrymarum vice, quibus fratrem deplorabant, electrum destillant. Nequaquam hæc ita gesta sunt, neque pium his habere fidem, neque Soli filius fuit, neque illi filius interiit. Sed & alia multa fabulosa Græci narrant, quibus non admodum credo. Nam quî pium sit credere [1] Æneam fuisse Veneris filium, Minoëm Iovis, Ascalaphum Martis, Autolycum Mercurii? Verum quisque horum Diis chari fuerunt, quos nascentes, hunc Venus, illum Iupiter, alium Mars respiciebat. Etenim quicunque in generatione præsident hominibus, ii veluti parentes, omnia sibi similia producunt, colore, forma, factis, animo. At rex quidem Minos Iovis auspiciis, Æneas formosus Veneris favore est natus, fur verò Autolycus: quæ furacitas illi ex Mercurio contigit. Iam verò nec Saturnum Iupiter in vincula conjecit, nec præcipitem in Tartara dedit, neque cætera machinatus est, quæ putant homines. Verùm Saturnus externo motu fertur procul à nobis: segnis illi motus, nec hominibus animadversu facilis: quam ob causam illum veluti vinctum stare dicunt. Cæterùm ingens aëris altitudo Tartarus appellatur. Sed potissimùm ex Homeri poëtæ Hesiodique carminibus liceat intelligere priscorum fabulas cum Astrologia consentire. Quum autem

1 *Æneam*] De eo Eustat. in lib. 2. Iliad. Homer. Hymno Veneris. *Cogn.*

Διὸς ἀπηγήσατο, καὶ ὃ ἡλίου τὰς βολὰς, τὰ, δὴ ἐγὼ ἤμελλε εἶναι συμβάλλομαι, καὶ τὰς πόλεις, τὰς, ἐν τῇ ἀσπίδι Ἥφαιστος ἐποιήσατο, καὶ τὸν χορὸν, καὶ τὸν ἁλωτόν. τὰ μὲν γὰρ ἐκ τοῦ εἰς τὸν Ἀφροδίτου αὐτοῦ, καὶ ὃ Ἄρεως τοῦ μοιχείου λέκτρου, καὶ τὰ ἰμφανέα, οὐκ ἄλλοθεν, ἢ ἐκ τῆσδε τῆς σοφίης πεποιημένα. ἐν γὰρ δὴ τῷ Ἀφροδίτη καὶ ὃ Ἄρεϊ ὁμιλοῦντε, τῷ Ὁμήρου ἀοιδῷ ἀπεργάζεται. ἐν ἄλλοισι δ' ἔπεσι τὰ ἔργα ἐκείνου αὐτίκα διωρίσατο, τῇ Ἀφροδίτῃ μὲν εἰπών,

Ἀλλὰ σύγ' ἰμερόεντα μετ' ἔργα γάμοιο.

τὰ δὲ ὃ πολέμου,

Ταῦτα δ' Ἄρηϊ θοῷ, καὶ Ἀθήνῃ πάντα μελήσει.

Ἅτε οἱ παλαιοὶ ἰδιῶται, μᾶλλον μαντήσι ἐχρέοντο, καὶ ἐν παλαιῷ αὐτῷ ἐποιοῦντο. ἀλλ' ὅτε πόλιας ᾠκιζον, οὐδὲ τεῖχος περιεβάλλοντο, ὅτε φόνος ἐρχάζοντο, ὅτε γυναῖκας ἐγάμεον, πρὶν ἂν δὴ τοῦτο μάντιν ἀκοῦσαι ἔκρηνε. καὶ γὰρ τὰ μαντήια αὐτόθεσι, οὐκ ἔξω Ἀστρολογίης ἐῶ, ἀλλὰ τοῦτο μοῦνο Δελφοῖς, παρθένον ἔχει τὴν προφητεύειν, σύμβολον τῆς παρθένου τῆς ἐρεχθείης. καὶ δράκων ὑπὸ τῷ τρίποδι φρίσσει, ὅτι καὶ ἐν τοῖσι ἄστροισι δράκων φαίνεται, καὶ ἐν Διδύμοις δὲ, μαντήιον δ' Ἀπόλλωνος, ἐμοὶ δοκεῖ, καὶ τοῦτο ὡς τὸ ἱερὸν Διδύμων ὀνομάζεται. ὅτου δὲ αὐτοῖσι λόγιμα ἱερώτατον ἡ μαντοσύνη ἐδόκεεν. ὥστε δὴ Ὀδυσσεὺς, ἐπειδὴ ἄκμασε τοὺς μνηστῆρας ἀνελεῖν ἀνδρηϊοτάτῳ, ἐπελήσατο ἀγγελίης ἀκοῦσαι τοῦ τὰ ἐοῦτῷ ἀπηγημένων, ἐς τὸν Ἅιδην ἀπίκετο, οὐκ ὄφρα ἴδῃ νέκυας, καὶ ἀτερπέα χῶρον, ἀλλ' εἰς λόγους ἐλθεῖν Τειρεσίῃ ἐπιθυμέων. καὶ ἐπειδὴ ἐς τὸν

tem Iovis catenam narrat, ac Solis jacula, hæc utique dies esse conjicio, & urbes, quas in clypeo finxit Vulcanus, & chorum, & aream. Nam quæcunque de Veneris & Martis adulterio dixit: deque detectione, haud aliunde quàm ex hac scientia sunt conficta, quandoquidem Veneris & Martis concursus, Homericæ cantilenæ præbet argumentum: in aliis autem versibus utriusque effectum descripsit: Veneris, quum ait,

Tute Venus jucunda magis connubia cura:

belli verò,

Cuncta cito hac cura fuerint Marti atque Minervæ.

Quæ cùm intelligerent veteres illi, maximè divinationibus utebantur, nec eam otiosam esse putabant, adeò ut nec urbes conderent, nec mœnia circunducerent, neque quenquam occiderent, neque ducerent uxores, priusquàm de singulis à vate responsum accepissent. Etenim nec ipsa oracula ab arte Astrologica erant aliena, Verùm apud Delphos virgo prædicendi munere fungitur, & cœlestem virginem denotat. Ac Draco sub tripode vocem edit, quoniam & inter stellas draco conspicitur. In Didymis verò est templum Apollinis, & hoc ficuti mihi videtur, à cœlestibus illis Geminis denominatur. Vsque adeò verò Divinatio visa est illis res sacra, ut Vlysses etiam: cùm errando fessus vellet certò de rebus suis cognoscere, ad inferos penetrarit, non quòd videret umbras, & locum inamœnum, sed quòd cuperet cum Tiresia colloqui. Qui simul atque

χῶρον ἦλθεν, ἔνθα ἡ Κίρκη ἐσήμηνε, καὶ ὄσσαιψε τὸ βόθρον, καὶ τὰ μῆλα ἔσφαξε, πολλῶν νεκύων παρεόντων, οὐ τοῖσι καὶ τὸ μητρὸς τὸ ἑωυτῦ ὁ Ὀδυσεὺς πιεῖν ἐπελόντων, ἐ σοφίστεον ἀφῆκεν ἐδενὶ, ἐδὲ αὐτῇ τῇ μητρὶ, πρὶν Τειρεσίεω γεύσασθαι, καὶ ἐξαναγκάσαι εἰπεῖν οἱ τὸ μαντήιον. καὶ ἀνέχεθ, ἀψάμενον ὀρέων τὸ μητρὸς τὸν σκιόν. Λακεδαιμονίοισι ἢ Λυκοῦργος τὸν πολιτεύειν πᾶσαν ὧν ἐν ἀρχῇ διεπέφαθ, καὶ νόμον σφίσιν ἐποιήσατο μηδαμῶ μὲ ἢ ἐς πόλεμον ἀναχωρέειν, πρὶν τὸν σελήνεην πλήρεα γενέσθ. ἐ γὰρ ἔσθ ὁμοίως ἐνὶ τὸν δυνατείην, αὐξανομένης τ σελήνεης, καὶ ἀφανιζομένης. πάντα ἢ ὑπ' αὐτῇ διοικέεσθ, ἀλλὰ μᾶλλον Ἀρκάδες τοῦτο ἐδὲ ἐξαφθ, ἐδὲ ἐπίστανται Ἀστρολογίην οἱ ἐόντες ἢ, καὶ ἀσοφίη, λέγουσι κ τ σελήνεης ἐμμένειν ἀρχαιοτέρους, οἱ μὲν ἂν τῶ ἡμέων ἔτι πρόσθεν ἦσαν φιλομάντιες. οἱ δὲ, νῦν. οἱ μὲν αὐτῶν, ἀδύνατόν ἐόν φασι λέγουσιν, ἀνθρώποισι τέλον δοῦναθ μαντικῆς. ἐ γὰρ εἶναί μιν ἔτι πίστιν, ἔτι ἀληθέα. ἐδὲ τ Ἄρεα ἢ τ Δία τὸν τῆ ἀρχαῖα ἡμέων ἕνεκα κινέεσθ, ἀλλὰ τ μὲ ἀνθρωπήιων πρηγμάτων ἐδεμίην ὥρην ἐκεῖνοι ποιέεσθ, ἐδέ ἐστι αὐτοῖσι θεὸς πάντα ποιεῦντι. κ σφέας ἢ χρεὼν τ ἐπιφορῆς ἀναστρέφοντας. ἄλλοι ἢ Ἀστρολογίην ἀψυδέα μὲ, ἀνωφελέα δ' εἶναι λέγουσιν. ἐ γὰρ

que ad locum pervenit, quem Circe monstrarat, foveam fodit, oves mactavit, cumque complures adessent umbræ, atque inter has matris quoque, sanguinem bibere cupientes, non priùs permisit ulli, ne matri quidem, quàm Tiresias gustasset, & sibi vaticinium edere coegisset: potuitque interim matris umbram videre sitientem. Lacædemoniis autem [1] Lycurgus omnem Reip. administrationem ex cœlo instituit, legemque tulit ne in bellum prodirent unquam ante plenilunium. Non enim existimabant eandem esse civitatis administrationem crescente luna, & evanescente, cùm ab ea regantur omnia. Porrò [2] Arcades soli hæc non receperunt, nec in precio habuerunt Astrologiam, sed quæ illorum est imperitia & stultitia, ajunt se Luna esse antiquiores. Nostri majores igitur, usque adeò fuerunt Astrologiæ studiosi. Hujus verò ætatis homines, alii dicunt fieri non posse ut homines finem Artis divinandi inveniant, cùm ea neque certa sit, neque vera, neque Mars aut Iupiter nostra causa in cœlo moveatur, sed neque rerum humanarum curam ullam gerant, neque quicquam cum his commercii habeant: verùm per se motus necessitate circumagantur. Alii dicunt Astrologiam non mendacem quidem, at inutilem esse. Non enim mutari

1 *Lycurgus*] Plenilunium magna superstitione antiquis colebatur, & in eo mulieres partu facilius levari scribit Plutarch. Prælium Lacedæmonii ante plenilunium ex Lycurgi præcepto non inibant. Erasm. in Adag. Aceslæi luna. *Cogn.*

2 *Arcades*] Arcades in summam morum immanitatem efferati sunt, quòd cæteris omnibus amplectentibus astrologiam, cæteraque liberales disciplinas, quarum cultu mansuescunt hominum ingenia soli contempserint, seque fecerint ipsa Luna antiquiores. Serv. in 2. Georg. *Idem.*

ὑπὸ μεγαλοφυΐας, ἀλλ' ἀστείας, ὀκνῶ τῶν μείζονα ἐπάγειν). ἐγὼ δ', ὡς παῖδι ἄμφω σαφῆ ἔχω εἰπεῖν, ὅτι οἱ μὲν ἀστέρες, ὦ τοῦ μεγίστου τοῦ σφαίρου εἵλιγγι), παρέρχονται δ' οὗτοι τὴν κατὰ μέρος ἴσχυσιν ἐπιόντες). ἢ ἐλάσεις ἵππων μὲν θεοῦ), καὶ ὀρνίθων, καὶ ἀνδρῶν κλονεομένων λίθους ἀποσαλεύσας, καὶ κόρθυνα δονήσας ὑπὸ τῶν ἀνέμων ἢ ὁρμῆς, ὑπὸ δὲ τῆς δίνης τῶν ἀστέρων μηδὲν ἄλλο γίγνεσθαι, καὶ σὺ μὲν ὀλίγου πυρὸς ἀπορροίᾳ ἐς ἡμᾶς ἔρχῃ), καὶ τὸ πῦρ ἐκ δὲ ἡμᾶς καίει τι, οὐδὲ οἱ μέλει σοῦ ἡμετέρου θάλπους. ἀστέρων δ' οὐδεμίαν ἀπορροίαν δεχόμεθα· καὶ μάτην τῇ Ἀστρολογίᾳ τὰ μὲν φαῦλα ἐοῦλα ποιοῦσι, ἀδύνατοι εἰσι. οὐδὲ ἀκούομεν τὰ τῶν ἀπορρεόντων πραγμάτων, ἀλλὰ τὰς χρειωμένας πάρεσι ὠφελεῖ. τὰ μὲν ἐοῦλα εἰδότας ἀφιξόμενα, πολλὸν ἀπέσεσθαι δύναται. τὰ δὲ φαῦλα, ἀμαρτόντας ἔλεγον). ἐ γὰρ σφισιν ἀγνοίᾳσι ἐπέρχῃ), ἀλλ' ἐν μελέτῃ, καὶ προσδοκίᾳ, ῥᾳδία, καὶ πρόσω ἰοῦσι). τάδε Ἀστρολογίης πέρι, ἐμοὶ ἐπιλαμβάνει.

tari vaticinio, quæcunque decreta fatis instant. At ego sanè utrisque respondere possum, stellas in cœlo suo quidem motu volvi: cæterùm obiter ejus motus effectum ad nos pervenire. An vis currentis equi, & avium, & hominum motu lapides subsilire, stipulasque moveri ventis cursu concitatis, cæterum vertigine syderum nihil aliud effici? Tum ab igni exiguo calor ad nos permanat neque nostra tamen causa quicquam ignis urit, neque illi curæ est noster æstus: ab astris autem nihil ad nos defluit? At sanè fieri non potest ut per Astrologiam ex malis bona faciamus, neque earum rerum quæ ab illis ad nos demanant, quicquam mutemus. Sed hanc utilitatem ars affert utentibus. Bona multò antè delectant eos, qui ventura præscierint. Quæ verò non imprudentibus accidunt, facilè accipiuntur. Neque enim in illos irruunt: sed quia cogitata sunt & expectata, levia, mitiaque videntur. Hæc mea est de Astrologia sententia.

ΔΗΜΩΝΑΚΤΟΣ ΒΙΟΣ.

DEMONACTIS VITA.

ARGVMENTVM.

Oratio demonstrativi generis est, quæ historica ac didascalica tamen dictioni propior, quàm encomiastice. Describit autem genus, vitam, studia, eruditionem & professionem Demonactis philosophi, quæque idem & privatim & publicè fecerit, & ab aliis passus fuerit. Præterea & apomnemoneumata seu dicta illius memorabilia, aut aliàs argutè ac salsè responsa, in quibus recensendis, potissimam orationis partem consumit. Postremò etiam quæ circa

circa mortem & sepulturam illius acta, quibusque officiis & honoribus illum Athenienses & reliqui Graci prosecuti sint. Exordio attentos potissimum facit, laudando suam ætatem, quod ea quoque viros memoria ac laude dignos, & veteribus illis, Herculi & Socrati simillimos, procrearit. Cujusmodi sint Demonax hic & Bœotius ille Sostratus, de quo alibi ipse fecerit mentionem.

Ἐμελλεν ἄρα μὴ ἦ ὁ καθ' ἡμᾶς βίος τοπαντάπασιν ἄμοιρος ἔσται ἀνδρῶν λόγου καὶ μνήμης ἀξίων, ἀλλὰ καὶ σώματος δρεπτοῦ ὑπερφυᾶ, καὶ γνώμῃ ἄκρως φιλοσόφου, καθάπαξ εἰπεῖν. λέγω δὲ εἰς τε Βοιώτιον Σώστρατον ἀναφέρων, ὃν Ἡρακλέα οἱ Ἕλληνες ἐκάλουν, καὶ ὡσπερ εἶπον. καὶ μάλιστα εἰς Δημώνακτα τὸν φιλόσοφον. ὃς καὶ εἶδον αὐτὸς, καὶ ἰδὼν, ἐθαύμασα. θαυμάσιον δὲ τοῦ Δημώνακτος, καὶ ἐπιμνήσεσθαι σπουδάζω. ἐπεὶ μὲν ὧν Σωκράτει, ὁ ἄλλος βιβλίῳ μάλιστα πλατεῖ μοι, καὶ διδύμῳ, μεγάθος τε αὐτοῦ, καὶ ἰσχύος ὑπερβολῇ, καὶ ὁ ὕπαιθρος ὁ τοῦ Παρνασσοῦ δίαιτα, καὶ ὁ ἐπίπονος δύσις, καὶ τροφαὶ ἄγριοι, καὶ ἔργα οὐκ ἀπροσδόκητα ὀνόματος, καὶ ὅσα ἡ λῃστὰς αἴρων ἔπραξεν, ἢ ὁδοποιῶν τὰ ἄβατα, ἢ γεφυρῶν τὰ δύσπορα. ἐπεὶ δὲ Δημώνακτος, ἄδην δίκαιον λέγειν ἀμφοῖν ἔσεσθαι, ὡς ἐκείνος τε ἀξίᾳ μνήμης εἴη τοῖς ἀρίστοις τόκοις κατ' ἐμὲ, καὶ οἱ γνωσιμώτατοι τὴν γένεσιν, καὶ πρὸς φιλοσοφίαν ὁρῶντες, ἔχοιεν μὴ πρὸς τὰ δόκιμα μόνα τῶν ἀνδρειγμάτων σφᾶς αὐτοὺς ῥυθμίζειν, ἀλλὰ καὶ τὸν ἡμετέρου βίου κανόνα προτίθεσθαι, καὶ ζηλοῦν ἐκεῖνον, ἄρεσιν ὧν οἶδα ἐγὼ

Profectò, neque nostra ætas viris laude & memoria dignis in totum expers futura erat: sed aliquem etiam virtute corporis eximium, ingenioque summè philosophum editura. Quod autem dico, ad [1] Bœotium illum Sostratum refero, quem Græci Herculem vocabant, & esse putabant. In primis verò ad Demonactem philosophum: quos & ipse vidi, & visos suspexi: cumque altero nimirum Demonacte diutissimè consuetudinem habui. De Sostrato verò alio in libro scripsi, ejusque magnitudinem declaravi, ac roboris excellentiam: præterea ejus apud Parnassum sub dio vivendi rationem, lectumque laboriosum, & alimenta montana, & opera à nomine non absona. Insuper quæ præclarè gessit, quum aut latrones è medio sustulit, aut viam in inviis fecit, aut trajectu difficilia ponte junxit. Iam verò æquum est ut duarum rerum gratia de Demonacte verba faciam, ut & quantum in me erit, viri præstantissimi memores sint illius, & generosissimi quique juvenes: & ad philosophiam respicientes, possint non modò ad vetera exemplа se componere, sed ab ætate nostra sumptam regulam sibi proponere, illumque imitari, qui omnium phi-

1 *Bœotium illum Sostratum*] Hujus fortasse meminit in Dial. Mort. & in Alexand. Pseudom. Sostrati cujusdam Sicyonii, Pausan. meminit in Eliac. lib. 2. Cogn.

φιλοσόφων ἡδόμην. ἐῶ γὰρ τὸ μὴ ἡδύς, Κύπριος, ἀλλὰ τῶν ἀφανῶν, ὅσοι εἰς ἀξίωμα πολιτικὸν, καὶ κτῆσιν. ἐμοὶ, ἀλλὰ καὶ πάντων τούτων ὑπερόντων ἡδόμην, καὶ ἀξιώσας ἑαυτὸν τοῦ κοινίσιον, ὡς φιλοσοφίαν ὥρμησεν, οὐκ Ἀγαθοβούλῳ μὲν Διΐ, οὐδὲ Δημητρίῳ τῷ αὐτῷ, οὐδὲ Ἐπικτήτῳ ἐπιμεμφόντων, ἀλλὰ πᾶσι μὲν συνεχρήσθη τούτοις, καὶ ἐπὶ Τιμοκράτει τῷ Ἡρακλεώτῃ, σοφῷ ἀνδρὶ, φασὶν τε καὶ γνώμῃσι μάλιστα κεκοσμημένῳ. ἀλλ' ὁ γὰρ Δημώναξ, οὐχ ὑπὸ τούτων τινὸς ὡς ἔφην ἀναπεπεισμένος, ἀλλ' οἰκείᾳ ὁρμῇ τὰ καλὰ ὁρμῆς, καὶ ἐμφύτῳ τινὶ φιλοσοφίαν ἔρωτι οὐκ παιδιὰν δοὺς κεκινημένῳ ὑπερεῖδε μὲν τὴν ἀνθρωπίνην ἀγαθῶν ἅπαντων, ὅλον ἑαυτὸν ἀναδοὺς ἐλευθερίᾳ, καὶ παῤῥησίᾳ, διετέλεσεν, αὐτός τε ὀρθὸς, καὶ ὑγιὴς, καὶ ἀνεπιλήπτῳ βίῳ χρώμενος, καὶ τοῖς ὁρῶσι, καὶ ἀκούουσι παρέχων τὸν ἑαυτοῦ γνώμονα, καὶ τὸν τῆς φιλοσοφίας ἀληθέστατον. ἐμὲν [1] ἀνίπποισι ποσὶ τὸν τοῦ λόγου τοῦτον ἥξειν, ἀλλὰ καὶ ποικίλοις συμπόροις ἐμέτρησε, καὶ τῶν πολλῶν ἐμίμησε, καὶ λίαν ἤσκησε. καὶ τὰς τῶν φιλοσοφίᾳ προσαρέσεις, οὐκ ἐπ' ὀλίγον, ἀλλὰ καὶ τὸν παρόντα χρόνον, ἄκρον τοῦ δακτύλου ἀψάμενος, ἐπίστατο. καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐγυμνάσατο, καὶ πρὸς καρτερίαν διεπονήσατο. καὶ τὸ ὅλον, ἐμεμελήκει αὐτῷ μηδενὸς ἄλλου προσδεῖσθαι εἶναι. ὥστε

philosophorum quos novi præstantissimus fuit. Erat itaque Demonax genere Cyprius, non obscuro loco natus, quantum ad dignitatem civilem, & possessionem attinebat. Verum hic omnibus illis excelsior factus, & se ipsum rebus pulcherrimis dignum ratus, ad philosophiæ studium se contulit, non per Iovem ab Agathobulo, neque à Demetrio ante ipsum, neque ab Epicteto excitatus: sed cum his omnibus est conversatus, præterea cum Timocrate Heracleota, sapiente viro, eloquentia & ingenio ornatissimo. At Demonax, à nullo eorum, ut dixi, invitatus, sed propria ad res præclaras alacritate, & insito erga philosophiam amore, statim à puero permotus, omnia humana bona despexit: cumque se libertati, & loquendi fiduciæ totum tradidisset, in ea constanter perstitit, cùm & ipse tectam, sanam, inculpatamque vitam viveret, & videntibus atque audientibus exemplum exhiberet, animum suum, veritatemque quam in philosophando observabat. At non illotis, quod ajunt, pedibus, ad hæc studia accessit: sed & cum poëtis fuerat enutritus, & plurima memoriæ mandarat, & in dicendo se exercuerat. Ea verò quæ in Philosophia tractantur, non paulum, neque ut est in proverbio, summo tantum digito attigerat, sed exactè tenebat. Præterea corpus exercuerat, & ad tolerantiam laboribus assuefecerat. Breviter, Hoc curavit, ne alterius cujusquam egens esset. Quare postquam

1 Ἀνίπποισι ποσὶ] Vide Paræmiog. *Bourd.* Neutiquam inexercitatus neque rudis, quo proverbio etiam usus est in Rhetor. præcept. *Cogn.*

ἱκανὴ καὶ ἔτι ἑαυτῇ λέγειν, ἐκὼν ἀπῆλθε δὲ βίᾳ, πολὺν ὕστερον αὐτῷ λόγον τοῖς ἀεὶ ἐσομένοις τῶν Ἑλλήνων καταλιπών. Φιλοσοφίας δὲ οὐδὲ μίαν ἐν ἀκριβείᾳ ἤσκει, ἀλλὰ πολλὰς εἰς τοῦτο καταμίξας, ἐπ' ἀμφοτέροις τισὶν αὐτῶν ἔχαιρεν. ἐσθῆτι δὲ τῇ Σωκρατικῇ μᾶλλον ἐκέκοσμητο, εἰ καὶ τῇ κόμῃ, καὶ τῇ βίᾳ μάλιστα τὴν Σινωπέα ζηλῶν ἐδίζητο, ἐπ' ὀλίγον δὲ παρεκάθηται τὰ εἰς τὸν ἀστεῖον, ὡς ἠναγκάζοντο, καὶ ἀπεβλέπετο ὑπὸ τῶν συντυγχανόντων, ἀλλ' ὁμοδιαίτως ἅπασι, καὶ πένης ὢν, καὶ ἐπ' ὀλίγον τύφῳ κρατηθείς, συνῆν, καὶ ξυνεπολιτεύετο, καὶ τῷ μὲν δήμῳ Σωκράτης εἰρωνείαν ἐπιπλέκων, χαίρων δὲ Ἀττικῆς μούσης ἀπεφαίνων τὰς συνουσίας, ὡς τὰς ἐπιπλησσούσας ἀπιέναι, μήτι καταφρονήσαντας ὡς ἀφρόνως, μήτε τὸ σεμνοπρεπὲς τῶν ἐπιτιμήσεων ἀποφεύγοντας. παντοίως δὲ ὑπὸ εὐφυΐας ἠσκημένος, καὶ κοσμιωτέρους ἀφαπολῦ, καὶ φαιδροτέρους, καὶ θεοῦ τὸ μέλλον εὐελπίδας. ὁπόταν γάρ ἄφρη κεκραγώς, ἢ ὑπερδιατεινόμενον, ἢ ἀμαιακτῶν, ἢ ἀεὶ ἐπὶ ἐπιτιμῶν τῷ δέοι. ἀλλὰ τῶν μὲν ἁμαρτημάτων, κατηπίλειτο. τοῖς δὲ ἁμαρτάνουσι, συνεγίνωσκε, καὶ τὸ παράδειγμα ἀφῃρεῖτο τῶν ἰατρῶν ἡξίου λαμβάνειν, τὰ μὲν νοσήματα ἰωμένων, ὀργὴν δὲ τοὺς τοὺς νοσοῦντας ἀπωθουμένων, ἠγεῖτο γὰρ ἀνθρώπου μὲν εἶναι τὸ ἁμαρτάνειν, Θεοῦ δέ, ἢ ἀνδρὸς ἰσοθέου, τὰ πλημμελούμενα ἐπανορθοῦν. τοιούτῳ δὴ βίῳ χρώμενος, εἰς ἑαυτὸν μὲν ἀδεὴς ἦν. φίλοις δὲ συνέπασχε τὰ εἰκότα, καὶ τοὺς μὲν δυστυχοῦντας ἀκοῦσαι

quam ſenſit ſe ſibi non ampliùs ſufficere, ultro è vita migravit, multo de ea re Græcorum præſtantiſſimis ſermone relicto. Philoſophiæ verò non unam ſpeciem ſelectam colebat: ſed multis ad id commixtis, qua gauderet non patefecit. Apparebat quidem eum Socrati ſe magis addixiſſe, tametſi habitu, & vitæ frugalitate Diogenem æmulari videretur. Non tamen adulterabat ea quæ ad victum pertinebant, admirationis emerendæ gratia, utque ab iis reſpiceretur quibuſcum verſaretur. Verùm ne tantillum quidem faſtu correptus, communi cum aliis vivendi ratione utebatur, & communibus reip. legibus parebat. Porrò [1] Socraticam ironiam non admittebat, ſed Attica gratia ſuas diſputationes implebat, ita ut ejus diſcipuli abirent, nec contemnentes eum ut non generoſum, nec reprehenſionum ejus ſeveritatem refugientes: ſed pervarii præ lætitia fierent, & longè modeſtiores, atque hilariores, deque futuro bene ſperarent. Nunquam itaque viſus eſt vociferans, aut ſupra modum contendens, aut indignans, etſi aliquis illi eſſet increpandus. Ipſa quidem peccata inceſſebat, ſed peccantibus ignoſcebat, petito à medicis exemplo, qui morbos quidem curant, iram verò in ægrotos non exercent. Exiſtimabat enim hominis eſſe peccare: Dei verò, & viri Deo paris errata emendare. Quare cùm ita vitam inſtituiſſet, nulla re indigebat: amicis verò, ubi par erat, operam præſtabat. Quorum ſiqui ſecunda fortuna frui vi-

[1] *Socraticam ironiam*] Hinc Socrates dictus εἴρων, utebatur enim (ut ait Cic. 1. de off.) libenter ea diſſimulatione quam Græci εἰρωνείαν vocant. *Cozn.*

τῶν αὐτῶν, ὑπεμίμνησκεν ὡς ἐπ' ὀλιγοχρονίοις τοῖς δεινοῖσιν ἀγαθοῖς ἐπαιρομένους. τοὺς δ', ἢ πένιαν ὀδυρομένους, ἢ φυγὴν δυχεραίνοντας, ἢ γῆρας, ἢ νόσον αἰπαμβροῦς, σὺν γέλωτι παρεμυθεῖτο, ὡς οὐ μακρὸν αὐτοῖς πάσομεν μὲν τὰ ἀνιῶντα, λήθη δέ τις ἀγαθὴ, καὶ κακῶν, καὶ ἐλευθερία μακρὰ, πάντας σὺν ὀλίγῳ κατακαλύψει. ἐμελε δ' αὐτῷ καὶ ἀδελφοὺς φιλιάζοντας διαλλάττειν, καὶ γυναιξὶ πρὸς τοὺς γαμηκότας εἰρήνην ἀγυπνεῖν. καί που καὶ δήμοις ταραττομένοις ἐμμελῶς διελέχθη. καὶ τοὺς πλείστους αὐτῶν, ἔπεισεν ὑπουργεῖν τῇ πατρίδι τὰ μέτρια. τοιοῦτός τις ἦν ὁ τρόπος τῆς Φιλοσοφίας αὐτοῦ, πρᾶος, καὶ ἥμερος, καὶ φιλόδωρος. μόνον αὐτὸν ἦλθε φίλα νόσος, ἢ διαβολὴ, ὡς ἄν καὶ τὸ μέγεθος τῆς εὐανθρωπίας ἀγαθὸν, τῷ φιλεῖν ἠγάθμον. καὶ διὰ τοῦτο φίλος μὲν ἦν ἅπασι, καὶ οὐκ ἔστιν ὅντινα σὺν οἰκείῳ σώματι, ἀνθρωπότερα ὄντα. πλέον δ', ἢ ἔλαττον ἔχαιρε, συνὼν υἱοῖς αὐτῶν μέτροις ἐξισαμβρῶν, ὁπόσοι ἂν ἐδόκουν αὐτῷ ὑπὲρ τὴν τῆς ἡλικίας ἐλπίδα διαφορτάνειν. καὶ τοῦτο πάντας μὴ χαρίεντας, καὶ Ἀφροδίτης αὐτοὺς ἐπιτηδείους, καὶ ἐλευθέρους, ὡς ἀεὶ τὸ κωμικὸν σκεῦος, τὴν πεῖραν τοῖς χείλεσιν αὐτοῦ ἐπικρῆναι. τοιγαροῦν καὶ Ἀθηναίων ὁ, τι σύμπας δῆμος, καὶ οἱ κατὰ πόλιν, ὑπερφυῶς ἐθαύμαζον αὐτὸν, καὶ διετέλουν, ὡς τινα τῶν κρειττόνων θεσπεσίως βλέποντες. καίτοι κατὰ ἀρχὴν θεσσίκρυς τοῖς πολλοῖς αὐτῶν, καὶ μῖσος ἐμέσου ἔσχε τοῖς πλήθεσιν ἐπήσατο, ἐπί τε τῇ παῤῥησίᾳ, καὶ ἐλευθερίᾳ. καί τινες ἐπ' αὐτὸν συνίστησαν Α-

viderentur, eos commonefaciebat, ne bonis ad breve tempus duraturis efferrentur. Eos verò qui vel paupertatem lugerent, vel exilium molestè ferrent, aut senectutem, morbumve incusarent, cum risu consolabatur, quòd non viderent brevi futurum ut ea quibus affliguntur, cessarent: bonorum autem & malorum oblivio, longaque libertas, omnes intra breve temporis spacium exciperet. Ipsi etiam curæ erat dissidentes inter se fratres conciliare, & uxoribus pacem cum viris firmare. Aliquando etiam apud populum seditionibus perturbatum concinnam orationem habuit, multosque illorum adduxit ut patriæ modestè subservirent. Hoc modo se in Philosophiæ usu mitem, mansuetum & hilarem præbuit. Solummodo amici vel morbus, vel mors ipsum affligebat: quasi maximum in rebus humanis bonum, amicitiam duceret. Ideoque amicus erat omnibus, nec fuit quisquam qui homo esset, quem familiarem non existimaret. Plus autem, minusve lætabatur, eorum solummodo consuetudinem devitans, quotquot illi videbantur propter spem obsequii delinquere. Et hæc omnia ea cum gratia, & venere faciebat, dicebatque, ut semper, juxta Comicum illud Suadela labiis illius insideret. Itaque Athenienſium cùm omnis populus, tum magistratus, summopere illum mirabantur, eumque ut ex optimatibus quempiam semper conspexerunt. Quanquam principio multos offendit, & odium non minus quàm à multitudine contraxit, propter libertatem, & loquendi fiduciam: & multi in illum Any-

νυθι, καὶ Μιλήσιοι. τὰ αὐτὰ κατηγορήσαντες, ἅπερ κἀκεῖνοι τότε, ὅτι ἄτε θεὸν ἄφθη πώποτε, ἄτε ἐμυήθη μόνος ἀπάντων τῶν Ἑλλήνων. ὡς ἅπερ ἀνδρείως μόλα στεφανωσάμενος, καὶ καθαρὸν ἱμάτιον ἀναλαβών, καὶ παρελθὼν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, τὰ μὲν, ἠμελῶς, ὡς ἦ, καὶ πρὸς τοῦτο ἢ κἂν τῷ ἑαυτῷ σχήματι ἀπελογήσατο. ὡς γὰρ τὸ μὴ πεθυκέναι πώποτε τῇ Ἀθηνᾷ, μὴ θεμιτὸν εἶναι τοῖς ἀνδράσιν Ἀθηναίοις εἰ μὴ ὡσαύτως αὐτῇ ἔθυσε. [1] οὐδὲ γὰρ δεῖσθαι αὐτοὺς τῶν παρ' ἐμοῦ θυσιῶν ὑπελάμβανον. ὡς δ' ἥκιστα τὸ τῶν μυστηρίων, τοιοῦτον ἔφη ἔχειν τὴν αἰτίαν, ὃ μὴ καινοποιεῖν σφίσι τὸ πλεῖστον, ὅπερ ἂν τὰ φαῦλα ἢ τὰ μυστήρια, ἐ σιωπήσεται ὡς τοὺς μηδέπω μεμυημένους, ἀλλ' ἀποτρέψει αὐτοὺς τῶν ὀργίων. ἂν τε καλὰ, πᾶσιν αὐτὰ ἐξαγορεύσειν ὑπὸ φιλανθρωπίας, ὥστε τοὺς Ἀθηναίους ἤδη λίθους ἐπ' αὐτὸν ἐν ταῖν χεροῖν ἔχοντας, πτάκας αὐτοῖς, καὶ ἴλεως γενέσθαι αὐτίκα. καὶ τοσαυτεύσειν δεξαμένους, τιμᾶν, καὶ αἰδεῖσθαι. καὶ τὰ πλούσια, θαυμάζειν. καίτοι οὕτως ἐν δέοντι τῶν ὡς αὐτοὺς λόγων, τραχυτέρᾳ ἐχρήσατο τῇ σκοπιᾷ. ἄνδρες γὰρ ἔφη Ἀθηναῖοι, ἐμὲ μὲν ὁρῶντες ἐστεφανωμένον, ὑμεῖς ἤδη καὶ ἐμὲ καθεύσεσθε. [2] τὸ γὰρ πρότερον, οὐκ ἐκαλλιερήσατε. βούλομαι δ' ἴσως τοῦ θεοῦ τὸ εὐτύχως τι ἅμα, καὶ ἀσφαλῶς ὑπ' αὐτῆς λελεγμένον. ἄρξασθαι δὲ ἀπὸ Φαβωρίνου καλόν,

ti & Meliti insurrexerunt, qui eadem Demonacti objiciebant, quæ illi olim Socrati, quòd nemo sacra facientem illum animadvertisset, quodque solus omnium nunquam Eleusiniis initiatus fuisset. Ad quæ viriliter admodum coronatus, nitidaque veste amictus, & in concionem progressus, partim moderatè, partim asperiùs quàm pro sua professione, respondit. Etenim ad hoc, quòd nusquam sacra fecisset Minervæ, Nolite mirari, inquit, Athenienses, si priùs illi nunquam sacrificaverim, neque enim illam oblatis à me sacrificiis indigere putabam. Ad alterum verò accusationis partem nempe mysteriorum, eam dixit sibi esse causam, cur cùm illis hactenus non fuisset festivitatis particeps, quia sive mala forent mysteria, nondum initiatis non reticuisset, sed ab orgiis eos avertisset, sive bona, ea præ humanitate omnibus exposuisset, adeò ut Athenienses qui jam lapides in illum contorquendos præ manibus habebant, erga illum mites, & placidi evaserint illico: atque ex illo cœperint eum colere & revereri, denique admirari. Quamquam statim ab initio orationis ad illos habitæ, asperiore usus est procemio. Viri enim inquit, Athenienses, cùm me jam videatis coronatum, jam me immolate. Etenim nunquam antehac litastis. Nonnulla etiam addere volo, scitè & urbanè ab illo dicta. Bonum autem fuerit [3] à Phavorino, & iis

1 Οὐδὲ γὰρ δεῖσθαι] Minut. Fœl. Octavio. *Edvard.*

2 Τὸ γὰρ πρότερον οὐκ ἐκαλλιερήσατε] Innuit credo Socratis condemnationem & mortem, cujus pœnitentia cœpit paulo post Athenienses, ideo in ea hostia non litavere, nam hostia, de qua litatur, non est pœnitenda. *Palm.*

3 *A Phavorino*] De quo Philistrat. lib. 1. Sophistar. *Cogn.*

1 Καὶ

καὶ ὧν ἀρξ ἐκεῖνον εἶπεν. ἐπεὶ γὰρ ὁ Φαβωρῖνος ἀκούσας πως, ὡς ὁ μάλιστα ποιοῖτο τὰς ὁμιλίας αὐτῷ, καὶ μάλιστα τὸ τῶν μελῶν, τὸ ὑπερκλασθὲν σφόδρα, ὡς ἀθηνᾶς, καὶ γυναικεῖον, καὶ φιλοσοφίᾳ ἥκιστα πρέπον, προσελθὼν, ἠρώτα τὸν Δημώνακτα, πίς ὢν χλιδάζοι τὰ αὐτῷ. ἄνθρωπος ἔφη, οὐκ ἀκριβῶς ἔχων τὰ ὦτα. [2] ἐγκειμένου δὲ τοῦ σοφιστοῦ, καὶ ἐρωτῶντος, πίνα δὴ καὶ ἐφόδια ἔχων ὁ Δημώναξ, ἐκ παιδὸς ἐς φιλοσοφίαν ἥκεις, [3] ὄρχεις ἔφη. ἄλλοτε δέ ποτε ὁ αὐτὸς προσελθὼν, ἠρώτα τὸν Δημώνακτα, τίνα αἵρεσιν ἀσπάζεται μᾶλλον τὸ φιλοσοφίας. ὁ δὲ, τίς γάρ σοι εἶπεν ὅτι φιλοσοφῶ; καὶ ἅπιων ἤδη, παρ' αὐτὸ τὸ δεῖπνον μάλα ἡμᾶς ἐφίλησεν. ὁ δὲ, ἐρωτήσαντος ἐφ' ὅτῳ γελᾷ, σκῶν ἔφη, γελοῖόν μοι εἶναι ἔδοξεν, εἰ σὺ δὴ ὁ πώγωνος ἀξιοῖς κρίνειν τοὺς φιλοσοφοῦντας, αὐτὸς πώγωνα οὐκ ἔχων. ὁ δὲ σταδίως ποτὲ σοφιστὴς Ἀθηναῖος ἀνδρικωτάτου, καὶ λέγοντος ἑαυτῷ αὐτὸν ἐπαινόν τινα τοιοῦτον, ὅτι πάσης φιλοσοφίας πεπείρασται, εἰ μέν σοι δοκῶ, ἔφη, ἃ ἐλεγον, ἐὰν Ἀριστοτέλης με καλῇ ἐπὶ τὸ Λύκειον, ἕψομαι. ἂν Πλάτων ἐπὶ τὴν Ἀκαδημίαν, ἀφίξομαι. ἂν Ζήνων ἐπὶ τὴν Ποικίλην, ἀφτήξομαι. ἂν Πυθαγόρας καλῇ, σιωπήσομαι. ἀναγκαῖος δὲ ὁ μέσος τοῦ ἀκροωμένου, ὅτος

& iis quæ illi dixit incipere. Cùm enim ex aliquo Phavorinus audisset, illum suas dissertationes ludibrio habere: maximè verò membrorum in illis nimium fractas delicias, ut non generosam, at muliebrem mollitiem, ac Philosophiæ minimè convenientem, Demonactem adiit, ab eoque quæsivit, quisnam esset à quo subsannaretur: homo, inquit, cui sunt aures deceptu non faciles. Instante verò quodam Sophista, atque interrogante, Quibusnam viaticis instructus ὁ Demonax, à puero ad Philosophiam accessisti: Testiculis, inquit. Idem aliàs Demonactem adiit, & interrogavit, quam philosophiæ sectam magis amplecteretur. Quis verò, inquit, tibi dixit me philosophari? jamque abiens suaviter admodum rilit. Illo verò interrogante quid esset quod rideret, Demonax ridiculum, inquit, mihi visum est, si tu barba tenus judicandos putas philosophos, qui barbam ipse non habes. Sidonio etiam qui Rhetor Athenis olim clarus fuit, dicente in ipsius laudem, eum philosophiam omnem esse expertum (malum autem non erit ea referre quæ dixit) Si me ad Lyceum vocarit Aristoteles, sequar: si ad Academiam Plato, veniam: si ad Pœcilen Zeno, commorabor: si vocarit Pythagoras, tacebo. Surgens igitur è medio auditorum, Heus tu, inquit, nomi-

1 Καὶ μάλιστα τὸ τῶν μελῶν] Sic hæc verba bonus Opsopœus interpretatus est, quasi hoc loco μελῶν de membris accipiendum esset. Infœliciter certe, ne dicam ridicule. At tu verte: *& maximè in illis carmina fracta & minimè generosa.* Palm.

2 Ἐγκειμένου δὲ τοῦ σοφιστοῦ] Malè Interpres: *Instante verò quodam Sophista*, vertendum: *Instante verò Sophista*: hoc est, Favorino. *Menagius.*

3 Ὄρχεις ἔφη] Spàdo fuit Favorinus. *Idem.*

Ἐπὶ τὴν Ποικίλην] Anglic. ὅπῃ τῇ ποικίλῃ. **Bourd.**

ἔφη, ἀσφαλιπὸν τὸ ὄνομα, καλεῖ σε Πυθαγόρας. Πύθωνος δέ τινος τῶν Μακεδονίας ἀνωφύντων, νεανίσκου ἀγαθοῦ, ἐρεχθέντος αὐτὸν, καὶ ἀσφάλιστον ἐρωτήματα σοφιστικὸν, καὶ κελεύοντος ἐπὶν δὲ συλλογισμὸν τινὰ λύσιν, ἵν' ἔφη οἶδα τέκνον, [1] ὅτι παρανῶ. ἀγανακτήσαντος δὲ ἐκείνου ἐπὶ τῇ τῆς ἀμφιβολίας σκώμματι, καὶ συναπειλήσαντος, αὐτίκα σοι μάλα τὸν ἄνδρα ἐπιδείξω. ὁδὶ, σὺν γάλωτι ἡμῶν εἶπεν. καὶ γὰρ [2] ἄνδρα ἔχεις; ἐπὶ δὲ τῷ ἀθλητῇ καταγελασθεὶς ὑπ' αὐτοῦ ὅτι ἐωθὼς ἄφνω ἀνηνείνατο ἀμπεχόμενον, ὁλυμπιονίκης ὤν, ἐπάταξεν αὐτὸν εἰς τὸν κεφαλὸν λίθῳ, καὶ αἷμα ἔρρυη, οἱ μὲν παρόντες, ἠγανάκτουν, ὡς αὐτὸς ἕκαστος τετυπτημένος, καὶ ἐβόων ἐπὶ τὸν ἀνθρωπον ἰέναι. ὁ δὲ Δημώναξ, μηδαμῶς ἔφη ἄνδρες φεύγει τὸν ἀνθρωπον, ἀλλ' ἐπὶ τὸν ἰατρόν. ἐπεὶ δέ ποτε καὶ χρυσοῦν δακτύλιον ὁδῷ βαδίζων εὗρε, γραμμάτιον σὺν αὐτῷ θεὶς ἀπαιτοῦντος τὸν ἀπολέσαντα, ὅστις εἴη ὁ δακτυλίου δεσπότης, ἥκειν. καὶ εἰπόντα ἀκριβῶς αὐτὸν, καὶ λίθον, καὶ τύπον, ἀπολαμβάνειν. ἦκεν οὖν τις μειρακίσκος ὠραῖος, αὐτὸς ἀπολωλεκέναι λέγων. ἐπεὶ δ' ὑδὲ ὑμῖν ἔλεγχος, ἄπιθι ἔφη ὦ παῖ, καὶ τὸν ἑαυτοῦ [3] δακτύλιον φύλαττε. τοῦτον γὰρ οὐκ ἀπολώλεκας. ὁ δὲ ἀπὸ τῆς Ῥωμαίων βουλῆς τις Ἀθήνησιν ὢν αὐτῷ δείξας πᾶν ἄφρον, ἠλυδρίαν τε, καὶ ἀβρακελασμένην, ἀσφάλισαι δέ σε ἔφη ὁ ἐμὸς υἱὸς αὐτοσί. καὶ ὁ Δημώναξ, ἀλλ' ἐρρωμένον γε, καὶ ἀνδρώδη.

mine compellans, vocat te Pythagoras. Præterea Pythone quodam ex prætextatis Macedonibus, juvene formoso illum provocante, ac quæstionem sophisticam proponente, jubenteque ut syllogismi solutionem diceret, unum inquit, novi fili, quòd concluderis. Cumque ille indignaretur, ob scommatis ambiguitatem, & comminaretur, statim tibi virum ostendam. Hic verò ridens interrogavit. Etenim virum-ne habes? Cùm etiam athleta quidam ab eo derisus quòd florida veste indutus cerneretur, cùm esset Olympiorum victor, illi vulnus lapide in caput inflixit, unde manavit sanguis. Quod qui aderant indignabantur, ac si percussus quisque fuisset, & clamabant ut ad Proconsulem iret. Sed Demonax, Nequaquam inquit, viri ad Proconsulem, sed ad medicum. Olim etiam cùm deambulando annulum inveniisset aureum in via, appositâ in foro schedulâ, poscebat ut qui annulum amisisset, quicunque tandem illius dominus esset, veniret, & indicato pondere, gemma, & typo, eum reciperet. Venit ergo formosus adolescens, qui se amisisse ajebat. Qui cùm sani nihil diceret, Abi, inquit, ô puer, tuumque annulum serva, etenim hunc non amisisti. Quispiam verò è Romanis senatoribus, cùm Athenis ipsi filium ostendisset, valdè formosum, sed effœminatum & deliciis fractum: salutat te, inquit, meus hic filius. Tum Demo-

1 Οὐ παρανῶ] Legendus Doctissimus Flor. Christian. ad εἰρη. Aristoph. *Bond.*

2 Ἄνδρα ἔχεις] Dixi ad illud Petron. *quæque virum quærunt.* Idem.

3 δακτύλιον] De hac dictione alibi. *Idem.*

μώναξ, καλὸς ἦφη, καὶ σοῦ ἄξιος, καὶ τῇ μητρὶ ὁμοιος. τὸν δὲ Κυνικὸν ἐν ἄρκτου δέρματι φιλοσοφοῦντα, οὐκ Ὀνώρατον, ὥσπερ ὠνομάζετο, ἀλλ' Ἀρκεσίλαον καλεῖν ἠξίου. ἐρωτήσαντος δέ τινος εἰ αὐτὸς ὀλίγος δύναιμι εἶναι δοκεῖ, μόνον δύναιμι ἔφη τὸν ἐλεύθερον. ἐκείνου δὲ φήσαντος πολλοὺς ἐλευθέρους εἶναι, ἀλλ' ἐκεῖνον νομίζω, ἢ μήτε ἐλπίζοντά τι, μήτε δεδιότα. ὁδὶ, καὶ πῶς ἂν ἔφη τοῦτό τις δύναιτο; ἅπαντες γὰρ ὡς τὰ πολλὰ τούτοις δεδουλώμεθα. καὶ μὴν ἔφη, εἰ κατανοήσεις τὰ τῶν ἀνθρώπων πράγματα, δύροις ἂν αὐτὰ ὅτε ἐλπίδος, ὅτε φόβου ἄξια, παυσαμένων πάντως καὶ τῶν ἀναιρῶν, καὶ τῶν ἡδέων. Περεγρίνου δὲ Πρωτέως ὑπερσκώπτοντος αὐτὸν, ὅτι ἐγέλα τε πολλὰ, καὶ τοῖς ἀνθρώποις ἀσυσπαίζει, καὶ λέγοντος, Δημώναξ, ὁ Κυνὴς; ἀπεκρίνατο, Περεγρῖνε, οὐκ ἀνθρωπίζεις; [1] καὶ μὴν καὶ φυσικόν τινα περὶ τῶν ἀντιπόδων διαλεγόμενον, ἀναστήσας, καὶ ἐπὶ φρέαρ ἀγαγὼν, καὶ δείξας αὐτῷ τὴν ἐν τῷ ὕδατι σκιὰν, ἤρετο, τοιούτους ἄρα τοὺς ἀντιπόδους εἶναι λέγεις; ἀλλὰ καὶ μάγον τινὸς εἶναι λέγοντος, καὶ ἐπῳδὰς ἔχειν ἰσχυρὰς, ἃς ἐπ' αὐτῶν ἅπαντας ἀναπείθειν, καὶ παρέχειν αὐτῷ ὁπόσα βούλεται, μὴ θαυμάζε ἔφη. καὶ γὰρ αὐτὸς ὁμότεχνός σοί εἰμι, καὶ εἰ βούλῃ, ἔπου μοι τὴν ἀρτοπώλιν, κἀγὼ ἄψῳ σε μιᾶς ἐπῳδῆς, καὶ μικρῷ φαρμάκῳ πείσουσα αὐτὴν δοῦναί μοι τὸν ἄρτον, ἀντιτίθεμαι τὸ τοιοῦτον, ὃς τε ἴσον τῇ ἐπῳδῇ δυνάμενον. ἐπεὶ δὲ

monax, pulcher ille est, inquit, teque dignus, & matri similis. Porrò Cynicum in pelle ursi philosophantem, non Honoratum, quod illi nomen erat, sed Arcesilaum vocandum censuit. Cùm quidam interrogasset, quis illi terminus fœlicitatis esse videretur, respondit, solum esse fœlicem eum qui liber sit. Illo autem subjiciente multos esse liberos, At illum puto, inquit, qui neque sperat, neque timet quicquam. Ille verò, quomodo, inquit, hoc fieri potest? omnes enim ut plurimum his servimus. Atqui, inquit, si res humanas perpenderis, eas neque spe, neque metu dignas esse comperies, quum tristia, & jucunda omnia cessaverint. Peregrino autem Protei filio ipsum objurgante quòd sæpe rideret, & hominibus illuderet, dicenteque Demonax, nonne Cynicum agis? Respondit, Peregrine, nonne tu hominem? Physicum quoque de Antipodibus differentem, surgens ad puteum deduxit, illique umbra in aqua demonstrata, quæsivit, Numquid tales esse Antipodas asseris? Præterea quopiam magum se esse profitente, carminaque efficacia habere, quibus omnes illiceret, & exhiberet quæcunque vellet, Ne miregis, inquit. Nam eandem quam tu artem calleo, Et si placet ad pistricem me sequere, & videbis me unica incantatione, & exiguo pharmaco ipsam adducturum, ut mihi det panem nummum innuens, æqualem cum incantationibus vim obtinentem. Cùm verò

1 Καὶ μὴν & φυσικόν τινα περὶ τῶν ἀντιπόδων διαλεγόμενον] Tzetzes in Chiliadibus. *Menagius.*

1 He-

Ἡρώδης ὁ πάνυ, ἐπὶ τῷ Πολυδεύκει ὡς ὥρας ἀποθανόντι, καὶ ἄξιόν ὄντα ζεύγνυσθαι αὐτῷ, καὶ ἅρματος παρόντος, ὡς ἀναβησόμενον, καὶ θέοντα ἐπιτηδείως ἔχοντα, ἀποστελλων, Φησὶ, Πολυδεύκης ἵνα κομίζω σοι τὰ ἐπιστολά. ἀθύμου δ' ὄντος καὶ οἰηθέντος ὅτι τὸ κοινὸν καὶ τοῦτος τοῖς ἄλλοις συνεξάρξει τοῦ πένθους αὐτῷ, καὶ εἰπόντος τί δὲ ὁ Δημώναξ, Πολυδεύκης ἀξιοῖ, αἰτιᾶται σε ἵνα μὴ ἥκῃς ἐπ' αὐτόν. ὁδὶ αὐτὸς, ἐφ' ὃν πορεύῃ, καὶ σὺ σεαυτὸν παραπείρασαι, ἀποστελλων, ἴλιγγα μόγις τι εἶναι, καὶ δύναται αὖ τὴν ἀναγαγεῖν ἡ παιδὸς τὸ εἴδωλον, ἐὰν μόνοι αὐτῇ τρεῖς τινας ἀνθρώπους ἀναφέρωσιν, μηδένα πάντα πεπενθηκότας. ἐπαπορῶν δ' ἑαυτῷ ἐνδιατέλει, καὶ διαπορῶν, ἐξ ὅτου εἰς τοσοῦτον ἀπῆν τὸ ἀνθρώπειον, εἰ τὸν ὦ γελοῖε, μόνῳ σοὶ φόρτος παρεῖναι νομίζεις, μηδένα ὁρῶν πένθους ἄμοιρον; καὶ μὴν καλόν γε τὸ ἐπιγελᾶν ἐξεῖναι, τῶν τὰ πολλὰ ὁμιλίαις παλαιαῖς καὶ ξέναις ἀναμίγνυσθαι χρωμένων. ἐπεὶ γάρ ἐρωτήσαντά τινα μετ' ὀλίγον ὅπως, καὶ ὑπηρετοῦντος ἄλλου δούλου, ἐγὼ μὲν σε, ἔφη, ἐκάλεσα, τῷ ἑταίρῳ. σὺ δὲ μοι εἰς Ἀγαμέμνονος δοκεῖς ἀποκρίνεσθαι. καὶ ποτὲ Δημώνακτος εἰς τὸ Ἀσκληπιεῖον, καὶ θορυβουμένου ὑπὲρ τοῦ υἱέος, πάνυ ἴσως σοφοῦ ἀγαθοῦ τ' Ἀσκληπιοῦ, εἶπε, δύναται καὶ τοῦδε ἡμῶν συμβουλεύειν ἀκέσιον. ἰδὼν δέ ποτε δύο τινὰς φιλοσόφους κομιδῇ ἀπαιδεύτους ἐν ζητήσει ἐρίζοντας, τὸ Herodes illustris, Pollucem immatura morte sublatum lugeret, currumque vellet ipsi jungi, & tanquam ascensuro præstò esse: aggressus hunc, Demonax, à Polluce, inquit, epistolam tibi affero. Cùm autem ille gavisus esset, & putaret illum cum suo dolore in communi concurrere, dixit, Quid igitur ὁ Demonax, sibi vult Pollux? incusat te, quòd ad ipsum non proficiscaris. Hic ipse, alteri filium lugenti, & in tenebris se coërcenti, dicebat se esse magum, & filii umbram ex inferis ipsi reducere posse, si tres tantum homines illi nominaret, qui neminem unquam luctu essent prosequuti. Cum ergo hic diu secum hæsitaret, siquidem, opinor, neminem hujusmodi proferre poterat, tandem ait, ὁ ridicule, an te solum intolerabilia ferre existimas, neminem videns luctus expertem? Quinetiam eos risu dignos censebat, qui in sermonibus utebantur planè vetustis vocabulis, & peregrinis. Itaque cùm aliquando quempiam aliquid interrogasset, illeque plus quàm Atticè respondisset, Ego quidem, inquit, amice nunc te interrogavi, tu verò mihi, ut Agamemnonis tempore respondes. Dicente quopiam ex amicis, abeamus Demonax in fanum, Æsculapii, pro filii salute oraturi, Valdè surdum, inquit, Æsculapium existimas, si non potest nos hinc precantes exaudire. Cùm aliquando duos vidisset philosophos magnopere ineruditos in quæstione altercantes, alterum

1 *Herodes*] Atticus, hujus Herodis Gellius, Spartianus, Pausan. & alii meminêre & Philostrat. in Sophist. *Cogn.*

ἢ τὸ μὴ, ἄτοπα ἐρωτᾶν, τὸ δὲ, ὑδρίαν φέρειν λέγειν ἀπερειπόμενον, δοκεῖ ὑμῖν ὦ φίλοι ἔφη, ὁ μὲν ἕτερος τὴν, τράγον ἀμέλγειν, ὁδὲ, αὐτῷ κόσκινον ὑποτιθέναι; Ἀγαθοκλέους ὃ Περιπατητικοῦ μέγα φρονοῦντος, ὅτι μόνος αὐτὸς ἦν, καὶ πρῶτος τῶν διαλεκτικῶν, ἔφη, καὶ μὴν ὦ Ἀγαθόκλεις, εἰ μὲν πρῶτος, καὶ μόνος· εἰ δὲ μόνος, καὶ πρῶτος. Κεθήγου δὲ ὑπατικοῦ, ὁπότε ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Ἀσίαν ἀπιὼν περιόδευεν τὴν πατρίδι, παιδὰ καθιάλαστα καὶ λέγοντος, καὶ ποιοῦντος, ἐπιδὴ τὶς ἐπιείκων τῆς ὁρᾶν τοῦτο, ἔλεγεν αὐτὸν μέγα κήδαιμον εἶναι, μὰ τὸν Δί ἔφη ὦ Δημώναξ, οὐ μέγαν, καὶ Ἀπολλώνιον δέ ποτε τὸν φιλόσοφον ἰδὼν μὴ πολλῶν τῶν μαθητῶν ἐξελαύνοντος, ἤδη δὴ ἀπιὼν μετεπέμπετο, ὡς ἐπὶ παιδείᾳ τοῦ βασιλέως σωτηρίου, [1] προσέρχεται ἔφη ὁ Ἀπολλώνιος, καὶ οἱ συναυτῶν αὐτῷ. ἄλλα δέ ποτε ἐρωτῶντος εἰ ἀθάνατος αὐτῷ ἡ ψυχὴ δοκεῖ εἶναι, ἀθάνατος ἔφη, ἀλλ' ὡς πάντα. τοῦ μέντοι Ἡρῴδου ἤκουσε ἀληθεύειν τὸν Πλάτωνα, φάμενον μίαν ἡμῖν ψυχὴν εἶναι. ὁ δὲ εἶναι τὰ αὐτῆς ψυχῆς, [2] Ρηγίλλου, καὶ Πολυδεύκη, ὡς ζῶντας ἐσᾶν, καὶ τὰ τοιαῦτα μελετᾶν. ἐπύθετο δέ ποτε καὶ Ἀθηναίους ἐρωτῆσαι δημοσίᾳ, τὰ περίττωσις ἀκούσας, διὰ τίνα αἰτίαν ἀπελαύνουσι τοὺς βαρβάρους. καὶ τοῦτο, ὃ πλεῖστον αὐτοῖς κατέχησε μύθου

rum abſurda rogantem, alterum nihil ad rem reſpondentem. Nonne videtur vobis, inquit, ô amici, horum alter hircum mulgere, alter illi cribrum ſupponere? Cùm Agathocles Peripateticus ſeſe efferret, quòd ſolus dialecticorum eſſet primus. Atqui, inquit, Agathocles, ſi primus, non ſolus, ſi ſolus non primus. Porrò cùm Cethegus vir Conſularis, quando per Græciam in Aſiam proficiſcebatur, futurus patris in exercitu vicarius, ridicula multa & diceret, & faceret. Poſteaquam ex amicis quiſpiam eadem videns diceret illum magnum ſcelus eſſe: per Iovem, inquit, Demonax non magnum. Cùm verò Apollonium philoſophum aliquando conſpexiſſet, cum multis diſcipulis in equo diſcedentem, quando accerſitus abibat, ut regis eſſet præceptor, Accedit, inquit, Apollonius, ejuſque Argonautæ. Alio verò interrogante num ipſi anima videretur immortalis. Immortalis, inquit, ſed ut cætera omnia. De Herode dicebat verum dixiſſe Platonem, affirmantem haud unam nobis eſſe animam. Neque enim eſſe ejuſdem animæ Regilaum & Polluecm, ut vivos epulis excipiat, & talia meditetur. Auſus eſt quoque aliquando Athenienſes publicè interrogare, audita ſacrorum præfatione, quam ob cauſam barbaros excluderent, idque cùm ea ſacra Eu-

1 Προσέρχεται, ἔφη, ὁ Ἀπολλώνιος, καὶ οἱ Ἀργοναῦται αὐτῷ] Iocus eſt in voce *Argonautæ*. Nam Apollonium & ejus diſcipulos inſimulabat avaritiæ, utpote qui Romam cum magiſtro ad Imperatorem ibant, ut divites ibi fierent, ſicut Argonautæ ad vellus aureum, de qua expeditione extat egregium poëma omnibus notum Apollonii alterius, ad quod alludit. *Palm.*

2 Ρηγίλλου καὶ Πολυδεύκη] Ρηγίλλαν καὶ Π. Marc.

[1] Εὐμόλπου, βαρβάρου, καὶ Θρᾳκὸς ὄντος. ἐπεὶ δέ ποτε πλεῖν μέλλοντα αὐτὸν ἤρετό τις γειμῶνος, ἆρα τῶν ἰχθύων καταποθήσῃ; καίτοι ἀγνώμων ἂν εἴην ἔφη, ὅτι ὑπὸ ἰχθύων καταδαῶναι, τοσούτους αὐτὸς ἰχθῦς καταφαγών. ῥήτορα δέ τινα κάκιστα μελετῶντα, σωτεβάλοιτο ἀσκεῖν, καὶ γυμνάζεσθαι. ἔφη, εἰπόντος ἀεὶ ἐπ' ἐμοῦτὰ λέγω, εἰκότως τοίνυν ἔφη τοιαῦτα λέγεις, μωρῷ ἀκροατῇ χρώμενος. καὶ κιθαρῳδόν ποτε ἰδὼν δημοσίᾳ ἐπὶ μισθῷ μαινόμενον, ὐχ ὁρῶ ἔφη ἔφ' ὅτῳ τὸν μισθὸν ἀπαιτεῖς. εἰ μὲν γὰρ ὡς ἀλλάξαί τι δυνάμενος τῶν ἐπικεκλωσμένων, ὀλίγου αἰτεῖς, ὀλίγου ἂν αἰτῇς. εἰ δὲ ὡς δέδοκται τῷ Θεῷ πάντα ἔσεσθαι, τί σοι δύναται ἡ μαινική; πρεσβύτῃ δέ τινι Ῥωμαίῳ εὐσωματοῦντι, καὶ τὸν σύνοικον αὐτοῦ μάχην πρὸς παῖδαλον ἐπιδεξαμένῳ, καὶ ἐρομένῳ πῶς σοι Δημώναξ μεμαχῆσθαι ἔδοξε, καλῶς ἔφη, ἂν ξύλινον τὸν ἀνταγωνιστὴν ἔχῃς, καὶ μάλα καὶ πρὸς τὰς λύπας τὸν ἐρωτήσαντα, πάνυ εὐσχήμων παρεσκεύασε. ἐρομένου γάρ τινος ἐπὶ χλιάσασμῷ, εἰ χιλίας μνᾶς ξύλων κρύπτω ὦ Δημώναξ, πόσαι μναῖ ἂν καπνὸν γένοιντο, φησὶν ἔφη τῶν ἀποδῶν. καὶ τὸ λοιπὸν πᾶν, καπνός ἐστι. Πολυβίῳ δέ τινος, κωμῳδῇ ἀπαιδεύτῳ ἀληθάπτῃ, καὶ σαλοίκῃ, εἰπόντος, ὁ βασιλεὺς μετὰ Ῥωμαίων πολιτείᾳ τετίμηκεν, ἔδει σε ἔφη Ἕλλησι μᾶλλον, ἢ Ῥωμαίοις ποιῆσαι. ἰδὼν δέ ποτε τὸν εὐπερύφανον, ἐπὶ τῷ πλάτει τῆς πορφύρας μέγα φρονοῦντα, κύψας

Eumolpus barbarus & Thrax inſtituiſſet. Cùm etiam hyeme eſſet navigaturus, dixit quiſpiam ex amicis, Annon times ne ſubmerſa navi à piſcibus devoreris? Atqui demens eſſem, inquit, ſi à piſcibus depaſci metuerem, cùm tot piſces ego ante comederim. Cuidam verò Rhetori peſſimè declamanti, ſuaſit ut exercitationi incumberet. Cumque hic dixiſſet, ſemper apud me declamo, Meritò utique iſta dicis, cùm auditore ſtulto utaris. Viſo etiam vate qui mercedis gratia publicè vaticinabatur, Non video, inquit, quamobrem mercedem exigas. Etenim ſi hoc nomine exigis, quaſi aliquid ex fati decretis mutare poſſis, parum illud eſt, quamtumcunque poſtularis. Sin autem omnia ut Deo viſum eſt eventura ſunt, quid poteſt tua vaticinatio? Quodam verò ſene Romano corpore bene habito, armatam adverſus palum pugnam commonſtrante, & interrogante, Quomodo Demonax tibi pugnaſſe videor. Rectè, inquit, ſiquidem ligneum adverſarium habebas. Quinetiam ad dubias quæſtiones aptè erat comparatus. Interrogante enim quopiam ludibrii gratia, Si mille minas ligni combuſſero, Demonax, quot erunt fumi minæ? Pondera inquit, cinerem, & reliqua omnia fumus erunt. Polybio quodam, homine valdè indocto, & inepto, dicente, Imperator Romanorum civitate me donavit, Vtinam, inquit, te Græcum potius quàm Romanum feciſſet. Cùm & prætextatum quendam vidiſſet, purpuræ latitudine ſuperbientem, admoto illius auri

[1] Εὐμόλπου] Dico alibi. *Bourd.*

αὐτῷ σοὶ τὸ ὄς, καὶ τὸ ἐδῆτος λαβόμενος, καὶ δείξας, ἔφη, τοῦτο μήποτε σοὶ σὺ, σοβοῦσιν ἐφορᾷ, καὶ ἐμὲ πρόσωθεν. ἐπεὶ μήποτε λαβόμενος, ἄκοντος εἰς τὸ ὕδωρ ζέον ἐμβῆναι, καὶ ἡπόρουτό τις ὡς δαιδαλιάσοιτο, εἰπέ μοι ἔφη, ὑπὲρ πατρίδος αὐτὸ πείσοιτ' ἂν μᾶλλον; ἐρωμένῳ δέ τινος οἵᾳ νομίζεις εἶναι τὰ ἐν ᾅδου, ἐρόμενον ἔφη, κἀκεῖθέν σοι ἐπιστελῶ. Ἀδμήτῳ δέ τινι ποιητῇ φαύλῳ, λίαν μακρὰν ἐπιγραφὴν μονόστιχον ἐπιγεγραμμένῳ, ὅτι ἐν ταῖς ἀληθείαις κεκίνδυνεν ἐπιγραφῆναι αὐτῷ τῇ στήλῃ, ἃ χρῆναι ἦν καὶ αὐτὸ εἰπεῖν,

Γαῖα λάου Ἀδμήτου ἔλυτρον, βῆσ' εἰς θεὸν αὐτός,

Γελάσας, εἶπεν, ὅτι καλόν ἐστιν ὦ Ἄδμητε τὸ ἐπίγραμμα, ὥστε ἐβουλόμην αὐτὸ ἤδη ἐπιγεγράφθαι. ἰδών δέ τις ἐπὶ τῶν σκελῶν αὐτοῦ οἷα τοῖς χάροψιν ἐπεκάς γίγνεται, ἤρετο, τί τοῦτο ὦ Δημώναξ; ὁ δέ, μεμάθηκε, Χάρων με ἔδακεν ἔφη. καὶ μέντοι καὶ Λακεδαιμόνιόν τινα ἰδὼν τὸν αὐτοῦ οἰκέτην μαστιγοῦντα, παῦσαι ἔφη, ἀμύτιμον σαυτὸν τοῦτον ἀπόφαινε. [1] Δανάης δέ τινος πρὸς τὸν ἀδελφὸν δίκην ἐχούσης, κρίνε ἔφη. ἦ γὰρ εἶ Δανάη ἡ Ἀκρισίου θυγάτηρ. μάλιστα δὲ ἐπολέμει τοῖς ἐπὶ πρὸς ἀλήθειαν, ἀλλὰ πρὸς ἐπίδειξιν φιλοσοφοῦσιν. ἔνα γὰρ ἰδὼν Κυνικὸν, τρίβωνα μὲν, καὶ πήραν ἔχοντα, [2] ἀντὶ δὲ βακτη-

auri capite, prehensâque veste, & commonstrata, inquit, hoc ante te ovis ferebat, & ovis erat. Cùm lavans in balneis, in aquam ferventem inscendere reformidaret, & quispiam eum ut meticulosum argueret, Dic mihi, inquit, Num pro patria id ipsum passurus eram? Interrogante quodam, Qualia in Orco esse existimas? Præstolare, inquit, indeque tibi per literas significabo. Cuidam etiam Admeto malo poëtæ, dicenti se monostichon epigramma scripsisse, quod testamento mandasset inscribi suo cippo, quod referre non fuerit deterius,

Corpus humo tegitur, Admetus ad astra volavit,

Effuso risu, dixit, Adeò elegans, Admete, est epigramma, ut illud jam inscriptum esse optarim. Cùm vidisset quispiam eum cruribus innixum, prout accidere solet senibus, interrogavit. Quid hoc rei est? Demonax. Ille verò ridens, inquit, Charon me momordit. Intuitus Lacedæmonium servum suum flagris cædentem, Desine, inquit, servo tuo similem te ostendere. Cùm Danaë quædam fratri litem intenderet, judicio contende, inquit, Non enim es Danaë Acrisii filia. In primis verò adversus eos pugnabat, qui non ad veritatis investigationem, sed ad ostentationem philosopharentur. Quare viso Cynico qui tritum pallium & peram habebat, pro baculo verò

1 Δανάης δέ τινος πρὸς τὸν ἀδελφὸν δίκην ἐχούσης, Κρίνε ἔφη, ἦ γὰρ εἶ Δανάη Ἀκρισίου θυγάτηρ] Locus sanè frigidus ex nomine Acrisii, quasi Ἀκρίσιος ἀνὴρ κρίσιος. Nisi fortè an dixit, non enim es Acrisii filia, intelligi volens, non enim es turri clusa ut Acrisii filia, sed prodire potes. Aut, Procede in publibum litigatura: non enim metus ne quis tam deformem Iupiter te rapiat. *Marc.*

2 Ἀντὶ δὲ τῆς βακτηρίας ὑπέζωκεν κορυνήτην] Melius, τρίβωνα μὲν ἔχοντα

ἐλᾶς, ὑπέρογκον κιναιδίαν, καὶ λέγοντα ὅτι Ἀντισθένης, καὶ Κράτητος, καὶ Διογένους ἐστὶ ζηλωτής, καὶ ψεύδη ἔφη. σὺ γὰρ Ὑπερίδου μαθητὴς ἂν τυγχάνεις. ἐπεὶ μέντοι πολλοὺς τῶν ἀθλητῶν ἑώρα κομμοχόπους, καὶ τῷ νόμῳ τὸ συναγώνιον, ἀντὶ τοῦ παγκρατιάζειν δικαίως, οὐκ ἀπεικότως ἔφη, τοὺς νῦν ἀθλητὰς, οἱ παρομορτοῦντας, λέοντας καλοῦσιν. ἀστεῖον δὴ παίγνιον αὐτὸ, καὶ δηκτικὸν ἅμα, τὸ πρὸς τὸν ἀνθύπατον εἰρημένον. ὧν γὰρ τὰ πτερύμενα τὰ σκέλη, καὶ τὸ σῶμα ὅλον. Κυνικὸν δέ τινα ἐπὶ λίθου ἀναβάντα, ὡς αὐτὸ τοῦτο κατηγορῶν αὐτοῦ, καὶ εἰς κιναιδίαν ἀμφιβάλλοντα, ἀγανακτήσας, καὶ παραπαιδῆναι τὸν Κυνικὸν κελεύσας, ἐμέλλεν ἢ ξύλοις στυγίψειν, ἢ καὶ φυγῇ ζημιώσειν. ἀλλ' ὅμως Δημώνακτι συγγνώμην ἔσχεν αὐτῷ, καί τινα πύστιν τοῖς Κυνικοῖς παῤῥησίαν ἀσυνόμου. εἰπόντος δὲ ἀνθυπάτου, νῦν μέν σοι ἀφίημι αὐτὸν, ἂν δὲ ὕστερόν τοιοῦτόν τι τολμήσῃ, τί παθεῖν ἄξιός ἐστι; καὶ ὁ Δημώναξ, δηλαδὴ κιναιδῆναί τότε αὐτὸν κέλευσον. ἄλλῳ δέ τινι τραγῳδίαν ἅμα, καὶ ἴθυνε δὲ μειζόνως τῷ ῥόπτρῳ ἐμπεσοῦσθαι, ὡς βασιλέως

verò vehementer vociferabatur, dicebatque se Antisthenis, Cratetis, & Diogenis esse æmulum. Ne mentiaris, inquit. Tu enim es Hyperidæ discipulus. Cùm athletas multos videret malè, præterque certaminis legem pugnantes, atque non pancratio sed morsu decertantes, Non abs re, inquit, nostri temporis athletas, comitantes socii, leones appellant. Vrbanum quoque, simulque mordax est illud quod Proconsuli dixit. Erat enim ex iis cui illita pice sunt crura, totumque corpus. Cùm autem Cynicus quidam lapide consensio, hoc ipsum illi objiceret, ac impudicitiæ accusaret, indignatus Proconsul, Cynicum pertrahi jussit, quem aut fustibus contusurus, aut exilio mulctaturus erat. Verùm Demonax fortè interveniens, veniam pro eo deprecatus est, quòd pro consueta Cynicis loquendi libertate id ausus esset. Respondente autem Proconsule, Nunc quidem impune istum tibi dimitto: sed si posthac tale quippiam ausus fuerit, quas pœnas meretur? Tum Demonax, illum jubeto dropace inungi. Alteri cui Rex & castrorum & maximi exercitus imperium crediderat quærenti qua ratione

πέραν ἔχοντα, ἢ τὸ δὲ ἡ βακτηρίαν ὑπέρογκον, κιναιδίαν τε, &c. nempe κωνικὸν. Marc. Hæc, ut leguntur, sunt nive frigidiora, & ne micam quidem salis habent. Sed unius vocula emendatione patebit facetus satis jocus. Lego igitur ὅτι τῇ βακτηρίᾳ, non vero ἀντὶ τῆς βακτηρίας. locus est, quod Cynicus ille innixus baculo, quod gestamen erat Cynicorum, contenta voce clamans se esse Antisthenis, Cratetis & Diogenis & eorum sectæ imitatorem, à Demonacte irrisus est & subsannatus. *Imo* (inquit) *Hyperidis videris esse discipulus.* Ludens in voce Ὑπερίδης, quam ab ὑπερείδω fingit derivari, quod est *innitor*, eo quod innisus erat baculo. Hyperides autem fuit rhetor Athenensis celeberrimus, forte fuit etiam Philosophus ejus nominis, de quo tamen nihil legi. *Palm.*

1 Δεῦρο παιδῆναι] Dixi ad illud Petronii *Salamandra supercilia tua exussit.* Bourd.

ἐρομένῳ πῶς ἂν ὁ τις ἄριστα ἄρξῃ, ἀόργητος ἔφη. καὶ ὀλίγα μὲ λαλῶν, πολλὰ ἦ ἀκύων. ἐρομένου δέ τινι εἰ καὶ αὐτὸς τηλικοῦτος ἐσθίοι, εἶτ' ἂν ἔφη τοῖς μωροῖς τὰς μυίσσας πήνειν τὰ κηρία; ὡσὶ ἦ τῇ Ποικίλῃ ἀνδριάντα ἰδὼν τὴν χεῖρα ἀπεκεκομμένον, ὑφ' ἑνὸς ποτε ἔφη Ἀθηναίους εἰκόνι χαλκῇ τιμηκέναι τὸν Κυναίγειρον. καὶ μὲν καὶ Ῥηγῖνον τὸν Κυπρίον, λέγω δὴ τὸν χωλὸν, τὸν ὑπ' ἐμοῦ παιπάλῃ, ἰδὼν ἐπίπολυ τοῖς Περιπατητικοῖς ἐνδιατριβόντα, ἐδόκει ἔφη ἀναιχμωτέρου χωλοῦ περιπατητικοῦ. ἐπεὶ δέ ποτε ὁ Ἐπίκτητος ἐπιτιμῶν ἅμα συνεβούλευεν αὐτῷ ἀγαγέσθαι γυναῖκα, καὶ παιδοποιήσασθαι, πρέπειν γὰρ καὶ τοῦτο φιλοσόφῳ ἀνδρὶ, ἕτερον ἀνθ' αὑτοῦ τεκνολιπεῖν τῇ φύσει, ἐλεγχικώτερον ὡς αὐτὸν ἀπεκρίνατο. ὑπὲρ ὦ Ἐπίκτητε, δός μοι μίαν τῶν σαυτοῦ θυγατέρων. καὶ μὲν καὶ τὸ ὡς Ἑρμῖνον τὸν Ἀριστοτελικὸν ἄξιον ἀπομνημονεῦσαι. εἰδὼς γὰρ αὐτὸν πανουργότατον μὲν ὄντα, καὶ μυρία κακὰ ἐργαζόμενον, τὸν Ἀριστοτέλη δὲ, καὶ λίαν σοφὸν αὐτὸν τὰς δέκα κατηγορίας ἔχοντα, Ἔμεινε ἔφη, ἀληθῶς ἄξιος εἶ δέκα κατηγοριῶν. Ἀθηναίων δὲ συνεβούλευόν ποτε ζῆλον τῶν Κορινθίων καταστήσασθαι θέατρομαχιῶν, ὡσοπλῶν εἰς αὐτὰς, μὴ ὡσόπερον ἔφη ταῦτα ὦ Ἀθηναῖοι ψηφίσησθε, ἂν μὴ δῶ ἐλέου τὸν βωμὸν καθέλητε. ἐπὶ δὲ εἰς Ὀλυμπίαν ποτὲ ἐλθόντα αὐτὸν, Ἠλεῖοι εἰκόνα χαλκῆν ἐψηφίσαντο, μηδαμῶς τοῦτο ἔφη ὦ ἄνδρες Ἠλεῖοι, μὴ δόξητε ἐνυβρίζειν

tione quispiam optimè imperare possit, Si ira vacet, inquit, & pauca quidem loquatur, multa verò audiat. Scisitanti cuidam num & ipse placentis vesceretur, Numquid existimas apes fatuis suos favos facere? Apud Pœcilen cùm statuam conspexisset manu mutilam. Tandem aliquando, inquit, Athenienses æneâ imagine Cynægirum cohonestarunt. Quinetiam cùm Rufinum Cyprium, claudum illum dico, Peripateticum, vidisset diu in pergulis versantem, Claudo Peripatetico, inquit, nihil est impudentius. Cum aliquando Epictetus simul objurgando suaderet ei ut duceret uxorem, & liberis procreandis operam daret, cùm hoc etiam viro philosopho conveniat, ut suo loco alterum naturæ relinquat, argutissimè ei respondit. Da mihi igitur, Epictete, unam tuarum filiarum. Illud etiam est memoratu dignum, quo Herminum Aristotelicum notavit. Etenim cùm sciret illum quovis scelere fœdatum esse, innumeraque flagitia perpetrare, Aristotelem verò, ejusque decem categorias in ore semper habere, Hermine, inquit, decem categoriis revera es dignus. Athenienſibus aliquando consultantibus ad Corinthiorum imitationem de constituendo spectaculo gladiatorum, Ne priùs, inquit, Athenienses hæc decernatis, quàm misericordiæ aram subvertatis. Cùm in Olympiam aliquando veniſſet, eique imaginem æneam erigere decreviſſent Elei, Nequaquam istud facietis, inquit, viri Elei, ne majores vestros afficere probro videamini,

1 Τὸν Κυναίγειρον] Cujus historia notissima ex Herod. Diodor. Sicul. Valer. Maxim. Suid. *Bourd.*

1 Αὐ-

τῶν σοφιστῶν ὅμιλον, ὅτι μήτε Σωκράτους, μήτε Διογένους εἰκόνα ἀνατεθείκασιν. ἔλεγε δ' αὐτὸ ποτε καὶ πρὸς τὸν τῶν νόμων ἔμπειρον τινα λέγοντα, ὅτι κινδυνεύουσιν ἄχρηστοι εἶναι οἱ νόμοι, ἢν τε πονηροῖς, ἄν τε ἀγαθοῖς γεγράφωνται. οἱ μὲν γὰρ οὐ δεῖται νόμων. οἱδὲ, ὑπὸ νόμων οὐδὲν βελτίους γίγνονται. τὸ δ' Ὁμήρου ἴσχυν ἔνια ἤδη μάλιστα,

Κάρτιστοι δ' ὅμως οἵ, τ' ἀμφὶ θοῇσιν ἄνακτι,
οἵ, τε πολὺ ἔργοισι.

Ἐπῄνει δὲ καὶ τὸν Θερσίτην, ὡς Κυνικόν τινα δημηγόρον. ἐρωτηθεὶς δέ ποτε τίς αὐτῷ ἄρίστος τῶν φιλοσόφων, ἔφη, πάντες μοι θαυμασταί. ἐγὼ δὲ, Σωκράτη μὲν σέβω, θαυμάζω δὲ Διογένην, καὶ φιλῶ Ἀρίστιππον. ἔζησε δὲ ἔτη ὀλίγα δεόντα τῶν ἑκατὸν, ἄνοσος, ἄλυπος, οὐδένα συνοχλήσας ἢ αἰτήσας. φίλοις χρήσιμος. ἔχθρὸν οὐδένα οὐδὲ πώποτε ἴσχυσε. καὶ τοσοῦτον ἔρωτα ἔσχεν ἅπας αὐτὸν Ἀθηναῖοί τε αὐτοὶ, καὶ ἅπασα ἡ Ἑλλὰς, ὥστε παρελθὼν, ὑποξανίστασθαι μὲν τοὺς ἄρχοντας, σιωπὴν δὲ γίγνεσθαι πάντων. τὸ πλῆθος δὲ, ἤδη ὑπέργηρως ὢν, ἄκλητος εἰς ἓν τύχοι παρῆν οἰκίαν, ἐδείπνει, καὶ εἰσῆλθε, τῶν οἰκούντων Θεοῦ τινα ἐπιφάνειαν ἡγουμένων τὸ πρᾶγμα, καί τινα ἀγαθὸν δαίμονα εἰσεληλυθέναι αὐτοῖς εἰς τὴν οἰκίαν. παρελθὼν δὲ, αἱ ἀρτοπώλιδες ἀνθεῖλκον πρὸς αὐτὰς, ἑκάστη ἀξιοῦσα παρ' αὐτῆς λαμβάνειν τὸν ἄρτον. καὶ τοῦτο δύσκολον ἑαυτῇ ἡ δεδωκυῖα ᾤετο. καὶ μὴν καὶ οἱ παῖδες ὑπ' ἔρωτος ἐφέροντο αὐτῷ, πατέρα ὀνομάζοντες. σπάνιος δέ ποτε Ἀθήνησι γινομένης, εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν. καὶ φασὶ μόνον, σιωπᾷν

mini, quòd neque Socrati, neque Diogeni statuam reposuerunt. Ipsum etiam hæc legum perito dicentem audivi, periculum esse nè sint irritæ leges, sive malis, sive bonis scribuntur. Etenim hi non egent legibus, illi à legibus nihilo meliores redduntur. Vnum potissimùm Homeri versiculum canere solebat:

Strenuus & segnis fato moriuntur eodem.

Laudabat autem Thersiten, tanquam Cynicum concionatorem. Interrogatus quis illi potissimùm ex philosophis probaretur, Omnes, inquit, admiratione sunt digni: verùm ego Socratem colo, Diogenem admiror, Aristippum amo. Vixit annos ferme centum, nullo morbo, nullo mœrore affectus: nemini ullam molestiam intulit, nihil à quoquam petivit: amicis officiosum se præbuit, nullum unquam inimicum habuit. Atque ipsum amore tanto prosequuti sunt Athenienses atque universa Græcia, ut prætereunti magistratus assurgerent, magnumque silentium omnes agerent. Postremò, cùm jam esset senio confectus, non vocatus in quamcunque domum incidisset præteriens, in ea cœnabat, & dormiebat: quam qui incolebant hoc aliquem esse Dei exortum ducebat, & bonum aliquem genium in ædes ingressum. Prætereuntem verò pistrices certatim ad se trahebant, unaquæque cupiens ut à se panem acciperet: & quæ dedisset, hoc sibi cedere fœlicitati putabat. Quinetiam illi poma solebant offerre pueri, patrem illum vocantes. Seditione verò Athenis aliquando orta, in concionem ingressus est: cumque solummodò apparuisset, silen-

ἐποίησεν αὐτός. ὁδὶ, ἰδὼν ἤδη μετεγνωκότας, ὑδεὶν εἶπεν, καὶ αὐτὸς ἀπῆλθεν. ὅτι δ σωφρονεῖ σὺν ἕθ' οἵῳ τε ἦν αὐτῷ ἐπικουρεῖν, εἰπὼν πρὸς τοὺς παρόντας τὸ συναγώνιον τῶν κηρύκων πόδα,

Λήγ' ἐμὲ ἀγὼν τὸ κραδίην ἄδλων τιμίας.

Καιρὸς δ καλεῖ μηκέτι μέλλειν.

Καὶ πάντων ἀποχόμενος, ἀπῆλθε βίᾳ φασδρὸς, καὶ οἷος ἀεὶ τοῖς εὐτυχήσασιν ἐφαίνετο. ὀλίγον δ πρὸ τῆς τελευτῆς ἐρομένου τινὸς αὐτὸν ὅπως ταφῆς τύχοι, μὴ πολυπραγμονεῖτε ἔφη. ἡ γὰρ ὀδμὴ με διαφθερεῖ. φαῦλον δ σκεῦος, τί ἂν σὺν αἰσχρὸν ὀρνέοις, καὶ κυσὶ βορὰν ὠφελοῦντα τηλικοῦτον ἀνδρὸς σῶμα; καὶ μὴν ὑδὲν ἄτοπον ἔφη τοῦτο, εἰ μέλλων καὶ ἀποθανὼν, ζώοις τισὶ χρήσιμος ἔσομαι, οἱ μὲντοι Ἀθηναῖοι, καὶ ἆλγος αὐτὸν δημοσίᾳ μεγαλοπρεπῶς, καὶ ἐπιτελοῦσι ἐπένθησαν, καὶ τὸν λοιπὸν τὸν λίθινον, ἐφ' οὗ εἰώθασι ἀποκαμόντες, ἀναπαύεσθαι, ὠφσικύουν, καὶ ἐστεφάνουν εἰς τιμὴν τοῦ ἀνδρὸς, ἡγιάσθαι ἱερὸν εἶναι καὶ τὸν λίθον, ἐφ' οὗ ἐκαθέζετο. ἐπεὶ δὲ καὶ τῶν ἑταίρων, σὺν ἔστι ὅς τις σὺν ἀπήντησε. καὶ μάλιστα τῶν φιλοσόφων. ὅτοι μέντοι ὑπανύστες, ἐκόμιζον αὐτὸν ἄχρι πρὸς τὸ τάφου. πλεῖστοι ὀλίγα πάνυ σὺν πολλῶν ἀπομεμόνωσαι. καὶ ἔστιν ὅστις τούτων τοῖς ἀναγινώσκουσι λογίζεται, ὁποῖος ἐκεῖνος ἀνὴρ ἐγένετο.

tium ipsis imposuit. Quos cùm resipuisse vidisset, nihil loquutus abiit. Porrò cùm intellexisset se sibi non amplius opem ferre posse, dicta ad præsentes, qua in certamine præcones uti solent clausula. Iam finis est pulcherrimorum munerum certaminis: non esse differendum amplius tempus monet. Et cùm ab omnibus abstinuisset hilaris è vita migravit, & qualis obviis semper apparuit. Paulò verò antequam moreretur, interrogante quopiam, De sepultura quid imperas? Ne hujus rei satagatis, inquit, etenim fœtor me sepeliet. Respondente autem illo, Quid igitur, annon turpe fuerit, si tanti viri corpus volucribus & canibus dilaniandum objiciatur? Atqui nihil est absurdum, si mortuus quoque nonnullis animalibus utilis sum futurus. Cæterùm Athenienses magnifico funere illum elatum publicè sepelierunt, diuque luxerunt: ac sedem lapideam, super qua fatigatus quiescere solebat, adorarunt, & in viri honorem coronarunt, rati sacrum etiam esse lapidem, in quo sedisset. Nemo verò est qui funus non sit comitatus: ac potissimùm ex philosophis, qui suppositis humeris illum, tulerunt ad sepulchrum usque. Hæc perpauca ex multis commemoravi, ex quibus lectori colligere liceat, cujusmodi vir ille fuerit.

1 Αὐτὸν δημοσίᾳ] Non attendit ad vocem δημοσίᾳ. Interpres *cum luctu publico extulerunt.* ut Lycias Rhetor in Epithaphio ὁ πόλις αὐτὸς ἐπένθησε ἐθαψε δημοσίᾳ, *publicè, sive funere publico, sive publico luctu.* de luctu publico longissima narratio. Licet videatur satisfactum ad Martial. & Pers. *Bourd.*

AMO-

ΕΡΩΤΕΣ. | AMORES.

ΑΡΓΥΜΕΝΤΥΜ.

Hoc dialogo de amoribus, & eorum voluptate disputatur, introductis Charicli & Callicratidæ personis, quorum alter amorem mulierum ut antiquiorem, & natura magis consentaneum, deinde & diuturniorem, magisque mutuum, & utrinque oblectantem, defendit, alter autem turpem istum in pueros affectum, sed honesto tamen, & philosophico nomine palliatum, commendat. Confutato eo quod alter de natura ducta opposuerat, & proposita muliebrium vitiorum insolentia ac fœditate. Occasio dialogi ex repetitione & memoria antehabiti sermonis sumitur, invitante ad hoc etiam temporis opportunitate. Exordium autem & præparatio disputationis ab attentione & rei magnitudine, quam longa deinde narratio sequitur, continens causam & quasi fundamentum totius negotii, in qua illa quoque non indigna lectu sunt, descriptio templi Gnidiacæ Veneris, & exemplum impotentis amoris, quo quidam ipsam deæ statuam noctu aggressus est. Cujus commemoratio, contentioni ac disputationi principium & ingressum facit. Caterùm haud scio, an & hic philosophos tacitè perstringat Lucianus, dum paderastas esse, solis illis permittit.

ΛΥΚΙΝΟΣ.

Ἐρωτικῆς παιδιᾶς ἐπαΐρέ μοι Θεόμνηστε, ἐξ ἑωθινοῦ πεπληρωκὼς ἡμῶν τὰ κεκμηκότα πρὸς τὰς σωτικὰς ἀκροάσεις ὦτα. καί μοι σφόδρα δέονται τοιαύτης ἀνέσεως, οὐκ ἀφεκτέος ἡ τοιούτων ἐπιλαρῶν σου λόγων ἐρρύη χάρις. ἀσθενὴς γὰρ ἡ ψυχὴ διλυκιᾶς ἀκροάσεως ἀνέχεσθαι. πεφύκασι δ' οἱ φιλόπονοι πόνοι, μικρὰ τῶν ἐπιχθῶν φορτίδων χαλασθέντες, εἰς ἡδονὰς ἀνίεσθαι. πάνυ δή με νῦν τὸ ὄρθρου, ἡ τοῦ ἀκηλήτου σου [2] λόγου αἰμύλη, καὶ

LVCIANVS.

Amatorio lusu, amice Theomneste, summo mane nostras aures continuo studio defessas implevisti: multique relexationem hujusmodi vehementer sitienti, jucundorum sermonum tuorum affluxit tempestiva gratia. Infirmior enim animus est, quàm ut studia continua sustinere queat. Desiderant autem soliciti labores, ut paulum relaxatis gravibus curis, in voluptates remittantur. Quare me sub diluculum, hæc blanda, dulcisque lascivorum verborum

1 Ἐρωτικῆς] Non esse Luciani sed alicujus qui Lucianum supervixerit jam monui præfatione ad Lectorem, videtur esse Aristeneti. Incertus Interpres lectorem curiosum sæpissimè decipit. *Bourd.*

2 Λόγου] Anglic. *discourse.* Idem.

γλυκεῖα παιδὶ παιδάριον. ὥσ' ὀλίγου δεῖν, Ἀριστείδης σύμοιζον εἶναι, [1] τοῖς Μιλησιακοῖς λόγοις ὑπερκηλεύμενον. ἄχθομαί τι νὴ τὰς σὰς ἔριδας, οἷς πλατὺς εὑρίσκῃ σκοπὸς, ὅπ πέπαυσαι διεγείμενος. καί σε ὡς αὐτῆς ἀπιόλεθρον [2] Ἀφροδίτης, εἰ ὡσεὶά με λέγειν ἔοικας, εἴ τις ἄρρω, ἢ κὴ νὴ Δία ἧλυς ἱφεῖται σοι πόθος, ἠρίκρον τῇ μνήμῃ σκηκαλίσκεσθαι κὴ ἡδέως [3] ἑορτικὴν ἄγοντας ἡμέραν, Ἡρακλεῖα ζώντες. σὺν ἀγνοεῖς ἢ δήπου τὸ Θεῖον ὡς ὀξὺς ἐπὶ πρὸς Ἀφροδίτην. ἤδιστ' ἂν δικεῖ μοι τὸν λόγον τὰς ζυσίας ποιήσασθαι. Θεόμνηστος. Ἥκιστον ἄν μοι ὦ Λυκῖνε, [4] θαλάττης κόμιζε, κὴ πυκνὰς ἀπ' ὠκεανῦ νιφάδας ἀριθμήσειας, ἢ τὰς ἐμὰς ἐρωτας. ἴσως δ' ἂν ἄπαυτον αὐτῶν κενὴν ἀποδειλεῖφθαι φαρέτραν νομίζω. κἂν ἐπ' ἄλλον τινὰ πτῆναι θελήσωσι, ἄνωλον αὐτῶν ἡ δεξιὰ γελασθήσῃ. χαίδον γὰρ ἐκ τ' ἀντιπαιδὸς ἡλικίας εἰς τὰς ἐφήβους κεχθεὶς, ἄλλας ἐπ' ἄλλων ἐπιθυμίας βιωκλῶμαι. ἀφθόνοι ἔρωτες ἄθλιον, κὴ πρὶν ἢ λῆξαι τὰς πρώτας, ἄρχονται δεύτεροι, κἀφλωα Λερναῖα τ' παλιμφυῆς Ὑδρας πολυπλοκάτερα, μᾶλλ' Ἰόλεων βοηθὸν ἔχειν δυνάμενα. πυρὶ γὰρ ὁ σβεννὺς πῦρ. οὕτω τὶς ὑγρὸς τοῖς ἔμπροσθεν ὁμοιοῦται μύων, ὃς ἅπαν κἀκεῖθεν εἰς αὐτὸν ἁρπάζων, ἐπ' ὐδεὶ κόρῳ πωύεται. κἀγὼ σωτικὸς ἀπορεῖν ἐπέρχεταί μοι, rum tuorum ſuadela valdè exhilaravit. Itaque parum abfuit, quin Ariſtides mihi viderer eſſe, Mileſiis ſermonibus ſupra modum delinitus. Doleoque per amores tuos, quibus latus inventus eſt ſcopus, quòd narrare deſiiſti. Ac te per ipſam obſecramus Venerem, ſi abundè mihi dicere videris, ſi quod maſculum, aut muliebre te inceſſit per Iovem deſiderium, ſenſim memoria elicias. Nam alioqui feſtum diem celebramus: Herculi ſacra peragentes. Cæterùm haud ignoras quam acer ad Venerem fuerit hic Deus. Proinde lubentiſſimè videtur mihi hæc ſacrificia ſermonum eſſe admiſſurus. *Theom.* Citiùs verò Luciane, maris fluctus, denſaſque nives è cœlo delabentes numeraveris, quàm meos amores. Itaque vacuam omnem eorum pharetram relictam eſſe puto: ac ſi ad alium avolare volent, inermis ipſorum dextra ridebitur. Propemodum enim quum ex adoleſcentia inter ephebos ſum receptus, aliis atque aliis cupiditatibus demulceor. Alii amores aliis ſuccedunt, ac priùs quàm definant primi, incipiunt ſecundi, Lernæa capita, magis quàm renaſcentis Hydræ multiplicia, quæ neque auxiliatorem Iolaum habere poſſint. Non enim ignis igni extinguitur, ita humidus quidam aſilus meis oculis inhabitat, qui omnem formam ad ſeſe rapiens, nulla ſatietate expletur. Ac aſſiduè dubitare mihi in mentem venit, quænam fit hæc

1 Τοῖς Μιλησιακοῖς λόγοις] Interpres Apulei ad Mileſias. *Bourd.*

2 Ἀφροδίτης] Interpoſitio (εἰ ὡσεὶά με λέγειν ἔοικας) ſed reſcribe (εἰ μὲ ὡσεὶ λέγειν ἔοικας.) Marc.

3 Ἑορτικὴν ἄγοντας ἡμέραν] Iulian. Imperator Cæſar. *Bourd.*

4 Θαλάττης κόμιζε] Vtjn Catull. *Idem.*

1 Ἐδὲ

τὸς ὅτῳ Ἀφροδίτης ὁ χόλῳ. ὁ γὰρ Ἡλιάδης ἐγώ τις, οὐδὲ Λημνιάδων ἔρις, οὐδὲ Ἱππολύτειον ἀγροικίαν ὀφρυώμενῳ, ὡς ἱλασθῇ τὸ Θεῖον τοῦτο ἄπαυστον τοῦτο ὀργήν. Λυκῖνος. πίπαυσο δ' ἐπιπλάσσων καὶ δυσχερῆ τοιοῦτος ὑποκρίσιος Θεόμνηστε. ἄχθη γὰρ ὅτι τούτῳ τῷ βίῳ ἡ τύχη σοι ἐπλήρωσέ σε, καὶ χαλεπὸν εἶναι νομίζεις, εἰ γυναιξὶν ὡραίαις, καὶ μὴ παιδίοις τὸ καλὸν ἀνθρώποις ὁμιλεῖς; ἀλλά σοι καὶ καθαρσίων τέχνα δήπου δεῖ τὸ δυχερὲς ὅτου νόσημα. δεινὸν γὰρ τὸ πάθος. ἀλλ' ἐχέ τοῦτον τὸν πολὺν σὺ χάριν λῆρον, δαίμονα σαυτὸν εἶναι νομιεῖς, ὅτι σοι ὁ Θεὸς οὐκ αὐχμηρὰν γαμετὴν ἐπέκλωσεν, οὐδ' ἀμπόρικος ἄλλως, καὶ τραπώτου τὸ ὄπλοις βίον, ἀλλὰ λιπαρὰ παλαίστρα μέλησί σοι, καὶ φαιδρὰ μὲ [1] ἑώθης μέχρι ποδῶν τοῦ τρυφοῦ καθειμένη. ἀμελεῖν δ' ἡσυχίης κόμης ἐπιμέλεια. τὸ γαμοῦ ἐρωτικῶν ἀμέρων, καὶ αὐτὸ τὸ βασανίζου, δύρομένη, καὶ γλυκὺς ὀδὺς ὁ δὴ πόθος δάκνει. πιερίσιος γὰρ, ἐλπίζεις. τυχὸν δ', ἀπολέλαυκας. ἴσῃ δ' ἡδονῇ τὸ παρεῖναι, καὶ τὸ μέλλον. ἵναγχος γὰρ διεγυμνοῦ σε τὸν πολὺν, ὡς καὶ παρ' Ἡσιόδῳ [2] καταλόγου, ὧν ἐρᾷ ἦσθα ἡρῴδης, ἱλαροὶ μὲ [3] τῶν ὀμμάτων αἱ βολαὶ πικρῶς ἀνυμεναίνοντο. τοῦ φαιδροῦ δ' ἵματος Λυ-

hæc ira Veneris. Non enim ego sum Heliades quispiam, neque Lemniadum contentio, neque agreste illud Hippolyti supercilium, ut implacabilem hanc iram Deæ in me irritem. *Luc.* Omitte fictitiam hanc, Theomneste, & difficilem actionem. Etenim ægrè fers quod te huic vitæ conditioni fortuna destinavit, & acerbum esse putas, si cum formosis mulieribus, cumque pueris pulchrè florentibus versaris? Sed tibi purgatione ad morbum adeò molestum forsitan opus erit: gravis enim est hic affectus. Quin tu potiùs effusa multa hac dementia, beatum esse te putabis, quòd non squalidæ agriculturæ, non mercatoriis erroribus, non militari in armis vitæ conditioni te destinavit Deus, sed pingues palæstræ tibi sunt curæ, ac splendida vestis ad pedes usque delicatè demissa. Eleganter verò compositæ comæ studium, ipsaque oblectationum amatoriarum tentatio delectat, dulcisque desiderii dens mordet. Dum enim periculum facis, speras: ubi verò consequutus es, frueris. Pari autem voluptate præsens, & futurum afficiunt. Paulò ante igitur cum narrares longum istum, perinde ac apud Hesiodum, catalogum eorum quos inde ab initio amasti, suaves quidem oculorum tuorum faces molliter liquescebant. Parem autem Lycambæ illius filiæ te-

1 Ἑώθης μέχρι ποδῶν] Quales Medorum fluxorum sive laxorum vestes, sic ποδήρης χιτὼν, Aristenet. Epistol. 15. libr. 1. leg. Xenophon. 8. Pædiæ. Diodor. Sic. libr. 2. omnes. *Bourd.*

2 Καταλόγου] Qui inscribebatur ἡοῖαι. De quo viri Clarissimi Daniel Heinsius & Ioannes Meursius ad Hesiod. Tangit ipse Lucianus dissertat. cum Hesiodo. sic in Lapith.

Ἦ οἷα πρότ' ἄρ' ἦμεν. Idem.

3 Τῶν ὀμμάτων αἱ βολαὶ] Sic insita in hoc Dial. Aristen. Epist. 1. *Idem.*

1 Bu-

κῶμον ἡγεμὼν λεπτὸν ἀφηδύναν, ἀπ' αὐτῆς δ' ἀκμῆς ὀδὺς δῆλος ἦς, οὐκ ἀοίδιμον μόνον, ἀλλὰ καὶ φίλον ἐπ' αὐτοῖς μήμασι ἰδεῖν. ἀλλ' εἴ τί σοι δέ κῷ τῶν Ἀφροδίτου φείδου λείψανον ἀφεῖπε, μηδὲν ἀπερύψῃ. τῷ δὲ Ἡρακλεῖ, τῷ θυσίαν σύτηλῃ παρέχῃ. Θεο. [1] βυφάγος μὲ ὁ δαίμων ὦ Λυκῖνε, καὶ [2] πᾶς ἀκμήσιος ὡς φασι τὸ θυσιῶν ἥκιστα περπέμεται. ἐπεὶ δ' αὐτῷ τῷδε ἑτήσιον ἑορτῶν λόγῳ χαρίζομαι, αἰρεῖ ἐμοὶ δικηστὴς, ἐξ ἑωθινοῦ ἀβροπαθεῖσαι, κἀρεῖ ἔχωσιν. ἢ δὲ σὴ μοῦσα, ἡ σωφόνως μεθερμοσμένη ἀστειῶς, ἱλαρῶς τῇ Θεᾷ συνδιημερεύσαιμεν. καί μοι γνῶθι δικηστὴς ἴσος, ἐπεὶ μηδ' εἰς ἕτερόν σε δέ πάθος ῥέποντα ὁρῶ. ποτέρους ἀμείνονας ἡγῇ τοὺς φιλόπαιδας, ἢ τοὺς γυναίοις ἀσμενίζοντας; ἐγὼ μὲν γὰρ ὁ πολυαὶς ἑκατέρῳ, καθάπερ ἀκριβὴς τροπάνη, παῖς ἐπ' ἀμφοτέρῳ πλάσιγξιν, ἰσορρόπως πολαυστέον μοι. σὺ δ' ὁπότερ' ἂν, ἀδεκάστῳ κρατῇ τῷ λογισμῷ τὸ βέλτιον αἱρήσῃ. παίζω δὴ ἀπελὼν ἀκριβῶν ὦ φιλότης, ἐὼ πεπίστευκέ σοι ψῆφον ἡ περὶ τῶν ἐμῶν ἐρώτων κρίσις, ἄδη φέρε. Λυ. παιδιᾶς ὦ Θεόμνηστε, καὶ γέλωτος ἡγῇ τῶν

tenuem vocem jucundè referens, ab ipso statim habitu præ te ferebas, quòd non illos solùm, verùm etiam illorum memoriam amares. Sed siquid tibi ex ea navigatione quam secundum Venerem suscepisti, reliquum superest, ne id nos cela, sed absolutum Herculi sacrificium præsta. *Theom.* Taurivorus est iste Deus, Luciane, & sacrificiis citra fumum peractis, ut ajunt, minimè delectatur. Sed postquam annuam ipsius festivitatem sermone celebramus, meæ quidem narrationes ab aurora productæ, satietatem pariunt. Tua verò Musa à consueto translata studio, hilariter cum Deo diem hunc exigat. Ac mihi æquus esto judex, siquidem neutram in partem hujus affectus propendentem te video. Vtros meliùs habere putas, puerorum amatores, an qui fœminas amplectuntur? Nam ego utroque perculsus, perinde atque accurata trutina, lancibus utrinque stantibus, æquilibrio feror. Tu verò qui extra hanc sortem es, incorrupto judice nimirum ratione, quod melius fuerit, eliges, Proinde omni recusandi simulatione sublata, ô amice, quem calculum tibi de meis amoribus judicium credidit, jam feras. *Luc.* Ludicram hanc, & ridiculam narrationem putas Theomneste, attamen etiam serii

1 Βυφάγος] Philostrat. tabul. Theodam. *Bourd.* Sunt qui Herculem bis integrum devorasse bovem scribunt, semel apud Lindum urbem, & iterum apud Oriopas Thiodamantis bovem: Callimachus Hymno *eis Αρτεμ.* fabulatur Herculem jam in Deos relatum, nihilominus inexplebilis edacitatis esse.

ὦ γάρ
Πάσσατ' ἀδηφαγίης, ὅτι οἱ παρὰ νηδὺς ἰάνθη
Τῇ πρὶν ἀροτρείδαο συνάντετο Θειοδάμαντι.
Tanta erat ingluvie, quanta, cùm scinderet arvum,
Occurrit Dryopum ductori Thiodamanti:

Exinde mansit apud Lindios ritus ut bos arator Herculi cognomento βυδόινα immoletur cum multa dirarum imprecatione. Philostrat. Vit. lib. 2. Lactant. lib. 1. c. 21. *Cogn.*

2 Πᾶς ἀκμήσιος] Legend. Athen. lib. 1. *Bourd.*

δήμησιν. ἦσθ' ἐπαγγέλλεταί τι καὶ σπουδαῖον. ἔγωγ' οὖν [1] ἐξ ὑπογύου τῆς ἐπαχθείσης ἠψάμην, οἶδας ὅτι λίαν ἀλλ' ὑπὸ παλαιᾶς, ἐξ ὅτου δυοῖν ἀνδροῖν ἀκριβῶς, περὶ τούτων σπουδῆς ὡς ἀμιλλωμένοιν, ἔτι τὴν μνήμην ἔναυλον ἔχω. διήρητο δ' αὐτῶν ἅμα τοῖς λόγοις τὰ πάθη. καὶ σὺ οὐκ ἄπορος εἶ κατ' ἀμφοτέρων ψυχῆς εὐπορίαν ὢν, διπλοῦς ἄρνους μισθὸς, τὴν μὲν, βουκολέων, τὸν δ' ἄρνυσθαι μηλανομούμενον. ἀλλ' ὁ μὲν, ὑπερφυῶς παιδικῆς ἥδετο, τῇ θήλειᾳ Ἀφροδίτῃ βάραθρον ἡγούμενος. ὁ δ' ἀνωμάλου ἔρωτος ἄρρην, εἰς γυναῖκας ἐπλάγη. δυοῖν δὴ μαχομένοιν παθῶν ἀγωνοθετήσας ἅμιλλαν, ὁσὴν ἂν εἴποις δυναμένην, ὡς ὑπερεθορύβησε. καί μοι τὸ τέλος ἴσχει, πῶς ἀκοαῖς συνεφέρετο χαίδου, ὡς ὀρθίως εἰρημένα. πᾶσαν δὲ ἐπιμνήσεως ἀφορμὴν ἐκ πολλῶν ἀναλήμψομαι, ἃ πρὸ ἀμφοῖν ἤκουσα λεγόντοιν, καὶ τὸ ἀκριβὲς ἐπίξεμί σοι. Θεομ. καὶ μὴν ἔγωγε ἀπαίστως ἔνδην, ἀπαντικρὺ καθεδουμένη σε, ἀγγέλῳ Αἰακίδην ὁπότε λήξειεν ἀείδων. σὺ δ' ἡμῖν τὰ πάλαι κλέα τῆς ἐρωπικῆς Ἀφροδίτης, μελῳδίᾳ προαίνεσον. Λυ. ἐπ' Ἰπελίαν μοι πλεῖν ἀφορμωμένῳ, παχυναυτῶν σκάφος ἐπιβήσασθαι, τούτων τῶν ὀλιγόστων, οἷς μάλιστα χρῆται [2] Λιβυρνοὶ δοκοῦσιν, ἔθνος Ἰονίῳ κόλπῳ παροικισμένον. ὡς δ' ἐκέλευ, πάντας ἐπαγωγέας θεοὺς εὐσεβώσας, καὶ Διὰ ξένιον ἵλεων σωτηρίαν τῆς ἀποδημίας γραπτὰς ἐπικαλεσάμενος, ἀπ' ἄστεος ὀχήσας ζεύγλῃ κατῆρες

serii quiddam pollicetur. Itaque ego rem nuper aggressus sum, sciens non admodum diu esse, ex quo auditis duobus viris de hac re ceu vehementer dimicantibus, recentem adhuc memoriam habeo. Divisi autem erant eorum cum orationibus etiam ipsi affectus. Neque perinde ac tu, qui animi facilitate insomnis duplicem mercedem capis, hanc armenta regens, pecora illam candida pascens. At hic quidem supramodum amore puerorum delectabatur, muliebrem Venerem barathrum esse ducens: ille autem ab amore masculo purus, libidine in fœminas consternabatur. Cùm igitur duorum affectuum inter se pugnantium certamen instituëris, dicere non possim quantum ex ea re cepi voluptatis. Et mihi sermonum vestigia, ut quæ nuper dicta sunt, auribus fermè oblignata hærent. Omni igitur objurgationis ansa è medio submota, quæ & ambobus loquentibus audivi, accuratè tibi commemorabo. *Theom.* Quinetiam ego hinc surgens, è regione tui sedebo, Æacidam expectans dum carmina finiat ille. Tu verò nobis veterem gloriam amatoriæ differentiæ canendo perage. *Luc.* Instituenti mihi in Italiam navigare, velox navigium erat paratum, ex biremibus istis, quibus Liburni, gens quæ ad Ionium sinum habitat, potissimùm uti videntur. Quantum autem in me erat, Deos omnes patrios precatus, & invocato Iove hospitali, ut expeditionem peregrè susceptam propitius adjuvaret, ab urbe vehiculo mulari

1 Ἐξ ὑπογύου τ' ἐπαχθείσης] Ἐξ ὑπογύου τ' ἐπ. Marc.

2 Λιβυρνοὶ] De his navigiolis Reiar. Veget. c. 33. lib. 4. Appia. in Illyric. Beurd.

1 Ἐπὶ-

ἐπὶ θάλατταν, εἶτα τὰς ἐξεπέμποντάς με δεξιουμένους, ἠκολούθει δὲ παιδιὰς λιπαρὰς ἔχλαζον, οἱ συνεχῶς ἡμῖν σύντροφοι ὄντες, ἀκριβῶς διεζευγμένοι. τῆς πρύμνης γὰρ ἐπιβάς, ἐγγὺς ἐμαυτὸν ἵδρυσα τῆς κυβερνήτου. καὶ ῥᾳδίως τοῦ τε ἐλατῆρος μικρὸν ἀπὸ τῆς γῆς ἀναχθέντος, ἐπειδὴ μέλαν ἐκ πόντου ἤμιν ἀνέμισεν αὔρισι, τὸ ἰσχίον εὐθὺ τοῦ μεσοκώλου ἀκρωτηριαίου τὸ κέρας ἐστησάμεθα, εἶτ' ἀθρόας καὶ τὰ κώλα τὰς ὀθόνας ἐκχάσαντες, πρύμνῃ πεπταμένῃ δὲ λινῇ, κατ' ὀλίγον οἰμῇ βίλας ἐλάτῃσι ῥοίζῳ διεπλέομεν, βαρὺ δὲ κύμασιν ἀπορυχομένοις ἐπὶ τὴν χέζουσαν αὐτὰς πρῷραν. ἀλλ' ἄχρι μὲν οὐ τοῦ μεσοῦ παρεπλέομεν, ἀσμενῆς, ἡ παιδιὰς ἐκόμπασε συνηνέχθη, κρύφις δ' πάνυ μηκύνειν. ὡς δ' τὰ Κιλικίας τὴν ἄφαλον ἀμείψαντες, εἰχόμεθα δὲ Παμφυλίης κόλπου, Χηλιδονίας ὑπερθέοντες, οὐκ ἀμόχθητοι τὰς ὠτυχίας τὰ παλαιᾶς Ἑλλάδος ὅρους, ἐκβὰν τε Λυκιακῶν πόλεων ἐπεξιόντες, μύθοις τὸ πολλὰ χαίροντες. ἤδειν γάρ σου αὐτοῖς σαφῶς διδασκαλίας ἐφ' ἕλειψανον. ἄχρι τὰ ἡλιάδες ἀφάμενοι Ῥόδου, τὸ συνεχὲς τὰ μεταξὺ πλοῦ διήνυσαμεν ὡς ὀλίγον ἐκείμην. Οἱ δὲ ἀνιέντες, τὸ σκάφος ἕλκον εἰς γῆν ἀπαγάγοντες, ἐγγὺς ἐκάθισαν. ἐγὼ δὲ ὑπεστρωσάμην μοι ξενῶνα ἁπάντικρυ τοῦ Διονυσίου καὶ ἡλιηδόμενος, ὑπερφυὴς ἀπλαύστως ἐμπιπλάμην. ἔτι δ' οὕτως ἡ πόλις ἁλία, πρέπον ἔχουσα τῷ θεῷ τὸ κάλλος. εὐπρεπὲς δὲ τὰς τοῦ Διονύσου στοὰς,

lari ad mare descendebam. Iis deinde qui me deducebant valere jussis (me autem frequens eruditorum turba sequebatur, qui nobiscum assiduò versari soliti, ægrè dissociabantur) conscenis puppi, juxta gubernatorem me collocavi. Tum impetu remigum brevi à terra in altum provecti, siquidem à tergo etiam auræ nos agitabant, malo è media navi erecto statim carchesio antennam astrinximus. Deinde velis per funes confertim effusis, sensim impletis vento linteis, nihilo minori impetu, opinor, quàm sagitta pervolavimus, fluctibus graviter infrementibus circa proscindentem ipsos proram. At verò quæ inter navigandum seria vel jocosa contulerimus, longiùs hîc persequi tempus non sinit. Postquam autem maritimam Ciliciæ oram prætervecti, Pamphilium sinum contigimus, ultra Chelidoneas, fœlices illos veteris Græciæ terminos, haud citra laborem cursu elati, ad singulas Lyciæ civitates divertimus, fabulis sæpe nos oblectantes. Nullæ enim in ipsis manifestæ cernuntur fœlicitatis reliquiæ: donec ad Soli sacram Rhodum delati, continuum navigationis hactenus actæ laborem aliquantisper interpellare decrevimus. Remiges itaque navigio è mari in terram subducto, prope littus tentoria fixerunt. Ego verò parato mihi hospitio, è regione templi Dionysii lento gradu progrediebar, summa interim voluptate fruens. Est enim re ipsa Solis hæc urbs, convenientem Deo pulchritudinem præ se ferens. Porticus autem templi Dionysii obam-

1. Ἐνέμισεν] Angl. ἐχέμισεν. Bourd.

2. Ad-

ἐφέστη χαλκῆν κοπτόμενον, ἅμα τῇ τέρπουσᾳ τὴ ὄψιν, ἡρωϊκὰς μύθους ἀνεμιμνήσκομεν. δύο γάρ μοι δοκῶ, ἢ καὶ τρεῖς ἀποστρέψαντα ὀλίγου λαθέσθαι, πᾶσαν ἡδονὴν ἀφιγμένοι. πολλὰ δὲ καὶ αὐτὸς ἐκ τῆς εἰκασίας περιελάμβανον. ἤδη δέ τινα ἄλλος ἔλεγεν, καὶ λαθόντα μοι βαδίζειν οἰκαδε, τὸ ἥδιον ἐπὶ ξένης ἀπήντησέ μοι κέρδος, ἄνδρες ὧν παλαιᾶς χρόνου συνήθεις, ὡς ἐμοὶ αὐτὸς ἀγνοεῖν μοι δοκεῖς, πρώϊμος ἡμῖν ἰδὼν ἐπιφοιτῶντας σεσωφρόνηκε. τὸν δὲ Καλλίνθην Χαρικλέα νεανίαν ὄντα ἄμορφον ἔχοντά τι, καὶ κωμωδικῆς ἀσκήσεως, ἅτε οἰκοῦντα γειτόνοις συνορῶ ζόμενον. ἅμα δὲ αὐτῷ καὶ Καλλικρατίδαν τὸν ἀθηναῖον, τὸν τρόπον, ἀπλοϊκόν. σωφρονοῦντος γὰρ πολιτικῶν λόγων σοφιστὴ, καὶ τοιούτοις ἐγκρατεῖς. ὧν δὲ καὶ σύμμαχα γυμνασικὸς, ἐ δὲ ἄλλό τι μοι δοκεῖν τὰς παλαίστρας ἀγαπῶν, ἢ ἀφ' ἧς παιδικὸς ἔρωτος. ὅλως γὰρ εἰς τοῦτο ἐκλόνει. τῇ δὲ σφῶν τὸ ἦλυ μίσει, πολλὰ καὶ Προμηθεῖ κατηρᾶτο. πάρεστιν δὲ ἰδὼν ἐκπρεπές με, γνῶσις, καὶ χαρᾶς πλέοι σφεδραμοῦν. εἰθ' ὁποῖα φιλεῖ, ἐξιλασάμενοι, ὡς αὐτὸν ἐλθεῖν ἐκπρεπὲς νέμειν με. καίγε φιλονεικοῦντας ὁρῶν περαιτέρω, τὸ μὲ πρεσβύτερον εἶπον ὦ Καλλικρατίδα, καὶ Χαρίκλεις, ἄμφω καλῶς ἔχει ἐστὶ ὑμᾶς παρ' ἐμοὶ φοιτᾶν, ἵνα μὴ πολὺν τὸν ἔριν ἐγείρητε. πλεῖς δὲ ἐφιξῆς ἡμέρας, τρεῖς γὰρ συνταῦθα, ἢ τέτταρας διέγνωκα μένειν, ἀμοιβαίως ἀγέσιάσετέ με, κλήρῳ

obambulans, singulas picturas contemplabar, una cum ea voluptate, quam ex contemplatione capiebam, heroicas illas fabulas memoria repetens. Statim enim mihi duo, vel etiam tres propemodum præcipui supervenêre, qui omnem historiam mihi narrabant, pleraque etiam ipse conjectura percipiebam. Et cum jam satis essem contemplatus, domumque ire cogitarem, quod jucundissimum est in peregrina regione lucrum mihi obtigit, viri jam olim familiares, quos neque ipse non nosse mihi videris, cum sæpe huc ad nos itantes videris. Nempe Chariclem illum Corinthium, adolescentem haudquaquam deformem, aliquid ex arte fucandi habentem, ut qui mulieribus, opinor, pulchritudinem ostentare affectaret. Vna quoque cum ipso Callicratidem Athenienſem, moribus ingenuum. Nam se veluti ducem in civilibus orationibus, & in hoc forensi genere dicendi gerebat. Erat autem & corporis exercitationibus deditus, ob nihil aliud, ut mihi videtur, palæstras amans, quam ob puerorum amores: nam ad hoc prorsus animo consternabatur. Atque ob odium quo fœminas prosequebatur, multa etiam Prometheo imprecari solebat. Cum igitur uterque è longinquo me conspicatus esset, gaudio, lætitiaque pleni accurrunt. Deinde quemodmodum fieri solet, me salutatum uterque ut ad se venirem, rogabant. Quos cum amplius hac de re viderem contendentes, hodie quidem inquam Callicratida & Charicles, vos ambos hodie ad me venire par est, ne majorem contentionem excitetis. Sequentibus autem diebus (nam tres vel quatuor hic commorari constitui) vicissim convivio me excipietis, quis prior id faciat sorte

ληφεὶς ὁ ξένος. δοκεῖ τοῦτο. κἀκεῖνον μὲν τὴν ἡμέραν εἰσάρχειν ἐμοί. τῇ δ' ἐπιούσῃ, Καλλικρατίδας. εἶτα μετ' αὐτὸν, ὁ Χαρικλῆς. ἐώρων δὲ καὶ ἐν τῷ ἐσθῆτι εὐαρχῆ τὸν ἑκάστου λῆψιν πρόνοια. ὁ μὲν γὰρ Ἀθηναῖος, διμόρφοις παισὶν ἐξήσκητο. καὶ πᾶς οἰκέτης αὐτῷ χειδὼν ἀγένειος ἦν, μέχρι δ' ἔτι τὸν ὑποχαράττοντο αὐτοῖς γένειον ἀπεσκληκότες. ἐπαιδὰν δ' ἰσχνοὶ αἱ παρειαὶ τυκωθῶσιν, οἰκουρικοὶ, καὶ τὸ Ἀθήνησι χρεὼν κηδεμόνες ἀπεστέλλοντο. Χαρικλεῖ μὲν πολὺς ὀρχηστρίδων, καὶ μαστροπῶν χορὸς εἵπετο. καὶ πᾶν τὸ δώματον, ὡς ἐν Θεσμοφορίοις, γυναικῶν μεστὸν ἦν, ἀνδρὸς ἔσω ἀκεραῖον παρόντος, εἰ μή τι που νήπιον, ἢ γέρων ὑστερηλιξ ὀψοποιὸς ἀφθείη, ἐς χρόνον ζηλοτυπίας ὑποψίαν οὐκ ἔχοντος. ἦν μὲν δὴ ὡς ἔρικε, καὶ τοῦθ' ἑκάτερα τῶν ἀμφοτέρων γνώμης δείγματα. πολλάκις μὲν ἐπ' ὀλίγον ἀψαμαχία τινὶς ἐπ' αὐτοῖς ἐκινήθησαν, ἀλλ' ὡς πέρας ἔχειν τι τοῦ ζητήσεως, ἀλλ' ἐπὶ κριτοῦ ἦν ἀνάγκη, σύμπλους ἐγενόμεθα αὐτοῖς ἐπιχωρίοις. διενοούμεθα δὲ εἰς Γνίδον ἀπαίρειν ὁμοίως ἐμοὶ. καὶ δόξαν ἡμῖν Κνίδῳ τῆς ὁρμίσασθαι καὶ θέας, καὶ τὸ Ἀφροδίτης ἰδεῖν ποθήσαντες ἱερὸν, ὑμνεῖται δὲ τοῦτο τὸ τῆς Πραξιτέλους δημιουργείας ὄντως ἐπαφρόδιτον, ἠείρομεν τῇ γῇ προσωτέρω ἡμῶν, αὐτῆς οἱμαι τῆς Θεοῦ λιπαρᾷ γαλήνῃ πομπολούσης τὸ σκάφος. τοῖς μὲν

sorte dijudicando. Hoc illis placuit. Atque illa quidem die fui convivii magister, sequenti verò Callicratides, deinde post ipsum Charicles. Porrò animadvertebam in convivio, manifesta utriusque affectionis indicia. Nam Athenienſis ille formosis pueris prorsus instructus erat, omnesque servi ipsi propemodum imberbes erant, non amplius apud illum habitare soliti, cum prima lanuginis lineamenta ducerentur. Postquam verò genæ barba densiore tegerentur, dispensatores, & fundorum quos Athenis habebat procuratores amandabantur. At verò Charicles magnus saltatricum & psaltriarum chorus sequebatur: ac tota illius domuncula, perinde ut in Cereris sacris, erat mulieribus referta, nec vir vel momentum aderat, nisi infans aliquis, aut senex decrepitus, videlicet coquus conspiceretur, in quem ob ætatem zelotypiæ suspicio non caderet. Erant igitur & hæc, ut dixi, utriusque satis certa animi documenta. Verumtamen sæpe breves aliquæ velitationes inter ipsos movebantur, ac si finem aliquem quæstio non haberet. At cum jam solvendi tempus esset, navigationis socios etiam volentes ipsos accelerabam. Nam perinde atque ego in Italiam navigare constituebant. Et cum nobis visum esset in Cnidum spectandi causa appellere, & Veneris templum videndi desiderio flagraremus (celebratur autem ibi Praxitelis promptitudinis illud vere amabile) paulatim ad terram subvecti sumus, ipsa, opinor, Dea, plena tranquillitate navigium deducente. Cæteris

igi-

1 Λιπαρᾷ γαλήνῃ] Λιπαρὲς hic pro λιπαρῶς positum videtur. id est, συνεχῶς assidue. Ita mox infra pag. 882. Λιπαροῖς τοῖς χείλεσιν. id est, assiduis, frequentibus osculis. *Menagius.*

1 Τὸ

ἢν ἄλλοις, ἔμελον αἱ συνήθεις παρασκευαί. ἐγὼ δ', ὁ τὸ ἐρωτικὸν ζῶον ἑκατέρωθεν ἐξαψάμενος, κύκλῳ περιῆον τὸν Κνίδιον, οὐκ ἀγελαστὶ τὸ περιμυδιτικῆς ἀηδαισίας μετέχων, ὡς οὐ Ἀφροδίτης πολλὰς ἂν Σωκράτει, καὶ ἄλλα, ὅσα πάρεστιν ἡμῖν ἡδύνασθαι, περὶ τὸν ἐμβεβληκότες, ἐπὶ τὸ νεὼν τῆς Ἀφροδίτης βαδίζομεν, νὼ μέν, ἐγώ τε, καὶ Χαρικλῆς πάνυ σφόδρα. Καλλικρατίδας δὲ ὡς ἐπὶ θέαν ἥλικα ἄκαν, ἥδιον ἂν οἶμαι τὸ Κνιδίας Ἀφροδίτης τὸ σὸν θεατρικὸς ἀντιπαλλαξόμενον ἔρωτα. καί πως οὕτως ἡμῖν ἀπ' αὐτῆς ἡ τιμέντις, ἀφροδίσιοι περιπνέουσαι αὔραι. τὸ μὲν γὰρ αἰθρίον, οὐκ εἰς ὕδατος ἄγονον μάλιστα, λίθοις πλακὶ λείαις ἐστρωμένον, ἀλλ' ὡς ὁ Ἀφροδίτης, ἅπαν ἦν ἐγκύμονι ἡμέρων κηπῶν, ἃ ταῖς κόμαις εὐθαλέσιν ἄχρι πόρρω βρυόντα τὸ πέριξ ἀέρος σωματοφόρων. περιῆν γε μὴν ἡ πυκνόκαρπος ὑπηλὴ μυρρίνη τῷ διαστήματι αὐτῆς, δαψιλὴς πεφυκυῖα, ἢ τὰ λοιπῶν δένδρων ἔκφυτα, ὅσα κάλλους μετείληχεν. ἡδὴ αὐτὴ γήρᾳ ἤδη χρόνῳ πολιὰ κομῶσα νέοις κλωσὶν ἦν ὡραία. τούτοις δὲ ἀνεμέμικτο καὶ τὰ κηπῶν μὲ ἄλλως ἄγονα, τῷ δὲ εὐμορφίαν ἔχοντα καρπὸν, κυπαρίττινα, καὶ πλατανίνων αἰθέρια μήκη. καὶ σὺν αὐτοῖς, αὐτόμολος Ἀφροδίτης ἡ τὸ θεῖον πάλαι φυγὰς Δάφνη. πανταχοῦ δένδρων, περιπλέκεται ὁ φίλερως περιστρυ-

igitur consueta arma curæ erant. Ego verò amatorium istud par utrinque admotum habens, Cnidum circum circa obambulabam, non sine risu figulinæ istius protervitatis participem me præbendo, ut in Veneris civitate. Porticus autem Sostrati, & alia quæ nos oblectare poterant, cùm primum obivissemus, ad Veneris templum imus, nos scilicet, ego & Charicles, admodum alacriter: Callicratides autem, ut ad muliebre spectaculum, invitus, libentiùs ut opinor, Veneri Cnidiæ Theipiensem illum Cupidinem permutaturus. Tum stastim ab ipso delubro venereæ nobis aspirarunt auræ. Nam subdialis pars atrii, non in pavimentum maximè infœcundum, lapidum lævibus tabulis instrata erat: sed ut in Veneris templo, tota erat fructuum mitium ferax, quorum arbores frondibus virentibus, in longum usque promanantibus ambientem aërem contegebant. Abundè verò fructu densa myrtus, apud dominam suam pullulaverat, jam ab ortu ampla: singulæque arbores reliquæ quotquot pulchritudinem sunt sortitæ nequaquam exacta jam ætate longa, canæ arescebant, sed præ vigore turgentes & crescentes, novis ramis erant formosæ. His etiam admixtæ erant, quæ alioqui fructuum quidem non sunt feraces, sed fructus loco pulchritudinem habent: cyparissorum videlicet, & platanorum aëriæ proceritates: interque ipsas transfuga Veneris Laurus, aliàs verò ab hac Dea fugitiva. Cui vis autem arbori circumvoluta amatrix illa hedera obserpebat,

1 Τὸ ἐρωτικὸν ζῶον] De quo Marcil. ad Horat. Mercer. ad Aristen. pag. 229. sic in principio dial. Pro lapsu inter saltandum. *Bourd.*

κιτλός. ἀμφιλαφεῖς ἄμπελοι, πυκνοῖς κατηρτλω βότρυσι. περιστερᾳ γὰρ Ἀφροδίτη μῦ Διονύσῳ. κὴ τὸ παρ' ἀμφοῖν ἡδὺ, σύγκερασθον. εἰ δ' ἀπολυχθεῖεν ἀλλήλων, [1] ἧττον εὐφραίνουσιν. ἦν δ' ὑπὸ ταῖς ἄκαν παλιυσκίοις ὕλαις, ἱλαραὶ κλισίαι τοῖς ἐνεσκᾶζ ἥλιοσιν. εἰς ἃ [2] τῶν μὲν ἀστικῶν, σπανίως ἐπιφοίτων τινές. ἀθρόοι δ' ὁ πολιτικὸς ὄχλος ἐπανηγύριζεν, ὄντως Ἀφροδισιάζοντες. ἐπὶ δ' ἱκανῶς τοῖς φυτοῖς ἐπερρῳμεθα, εὖσα ἔτι παρῆιμεν. ἡ μὲν δὴ θεὸς, ἐν μέσῳ κεκλίσμενη. παρέας ἦ λίθε, διαθαλπομένη κάλλιστον ὑπερήφανον, κὴ σιτηρᾶ μέλπη μικρὸν ὑπομειδιῶσα. πᾶν ἦ τὸ κάλλος αὐτῆς ἀκάλυπτον, ἁδμιᾶς ἐσθῆτος ἀμπεχόσης μεμύνσθαι, πλὴν ὅσα τῇ ἑτέρᾳ χειρὶ τῷ αἰδῶ λειληθότος ἐπικρύπτειν. τοσοῦτο μᾶλλον ἡ δημιουργὸς ἴσχυσε τέχνη, ὥστε τῷ ἀντίτυπον ὕδατι, κὴ κηρηρῷ ἔτι λίθε φύσιν, ἐκφῦσαι μέλεσιν ἐπιπρέπειν. ἀγὸν Χαρικλῆς, ἐμμανὴς π, κὴ παρακφορὸν ἐμβοήσας, οὕτω χαίρῃ ὦ εἶπε θεῶν ὁ Διὰ τοιοῦτο δεθεὶς Ἄρης. κὴ ἅμα ὠθισθραμὼν, λιπαρεῖς τοῖς χείλεσιν ἐφ' ὅσον ἦν δυνατὸν ἐκτείνων τὸ αὐχένα, κατεφίλει.

bat, & vites fœcundæ crebris racemis dependebant. Est enim Venus cum Baccho jucundior, quodque ab utroque dulce proficiscitur, est contemperatum. Quòd si à se invicem disjungantur, minùs exhilarant. Erant autem sub opacis hisce sylvis, amœna tabernacula, eorum usui qui intus vellent convivari comparata. Quò nonnulli quidem urbani rarò se conferebant: sed populi frequens turba solenniter conveniebat, re ipsâ Veneri indulgentes. Postquam autem abundè plantis oblectati fuimus, in templum introivimus. Cujus in medio posita est, ex Pario marmore, opus sanè pulcherrimum, & diducto ore [3] paulum subridens. Tota autem ejus pulchritudo detecta, nulla veste ipsam tegente, nuda conspicitur, nisi quòd oblita sui, altera manu pudenda abscondit. Tantum autem ars opifex valuit, ut solida adeò, duraque lapidis natura, singulis membris conveniret. Charicles igitur insanum quiddam & furibundum exclamans, O fortunatissime, inquit, Deorum Mars, qui propter hanc vinctus fuisti. Et simul accurrens, plenis labiis, quoad fieri potuit extento collo deosculabatur illam. Ta-

1 Ἧττον εὐφραίνουσιν] Ἧττον ἐφραίνουσιν. Marc.

2 Τῶν μὲν ἀστικῶν] Τοῖς ἀστικοῖς oppositi, τὸ πολιτικὸν ὄχλον, &c. notabili discrimine. *Idem.* Mirum est Lucianum opponere τοῦ ἀστικοῦ τῷ πολιτικῷ ὄχλῳ· nam πόλις & ἄστυ urbem significant, & si hic locus bene se habet, fateor me non intelligere eam differentiam. Credo scripsisse Lucianum τὸ μὲν ἀγροικῶν. Nam habitantibus in agris non tam placent trichilæ & arborum implexarum umbracula, quippe quibus talia quotidie in suis sylvis, hortis & agris videntur. Urbium civibus vero, qui nihil aliud quam marmora & nudos lapides vident, jucundiora sunt viridaria & hortorum amœnitates & arborum comæ luxuriantes. Nam ut ait Satyra: —— *voluptates commendat rarior usus.* Ideo in eo Veneris luco urbani frequentes festum illud agitabant. *Palm.*

3 *Paulum subridens*] Veneris Gnidiæ templum, & lucum & statuam Lucianus egregie est exequutus, ut & Plin. lib. 36. *Cæga.*

1 Καὶ

σιγῇ δ' ἐφησὺς ὁ Καλλικρατίδης, κἀθ' ἑαυτὸν ἀπηυμύζειν. ἔστι δ' ἀμφίθυρος αὐτῆς ὁ νεώς, καὶ τοῖς θέλουσι τὴν Θεὸν ἰδεῖν ἀκριβῶς, καὶ κατὰ νώτου, καὶ ἵνα μηδὲν αὐτῆς ἀθαύμαστον ᾖ. δι' ἀμφοτέρας δὲ ἴσι τῆς ἑτέρας πύλης παρελθοῦσι, τὸν ὄπισθεν δόμον ἀφθῆναι. δόξαν δὲ ὅλην τὴν Θεὸν ἰδεῖν, εἰς τὸ κατόπιν ἤδη σκηνῆς περιήλθομεν. εἶτ' ἀνοιγείσης τῆς θύρας ὑπὸ τῆς κλειδοφύλακος εἷναι πιστευθείσης γυναῖκα, θαυμαστὸν αἰφνίδιον ἡμᾶς εἶχε καὶ κάμνοντας. ὁ γὰρ ἀθηναῖος, ἡσυχῇ πως μικρὸν βλέψας, ἐπὶ τὰ παιδικὰ μέρη τῆς Θεᾶς κατέπληξεν, ἀθρόως πολὺ καὶ Χαριτλείας ἐμμανέστερον ἀνεβόησεν. Ἡράκλεις, ὅση μὲν τῆς μεταφρένου εὐρυθμία, πῶς δ' ἀμφιλαφεῖς αἱ λαγόνες, ἀγκάλισμα χειρὸς πλήρες. ὡς δ' εὐπερίγραφοι τῶν γλουτῶν αἱ σάρκες ἐπικυρτοῦσαι, μήτ' ἄγαν ἐκπιπτοῦσαι, αὐτοῖς ὀστέοις ὑποστελλόμεναι, μήτε εἰς ὑπέρογκον ὄγκον χωρούμεναι πίστιχα. τῶν δὲ τοῖς ἰσχίοις εἰσφερομένων ἐξ ἑκατέρου τύπου, τόν ἂν εἴποι τις ὡς ἡδὺν ὁ γέλως μηδὲ τοῦτο, καὶ κνήμης, ἐπ' ὀλίγον ὑποπιμπλάμενος ἄχρι ποδός, ἠκριβωμένοι ῥυθμοί. τοιοῦτον ἄρα Γανυμήδης ὑποφέρων, Διὶ τὸν νέκταρ ἥδιον ἐγχεῖ. ὑβρίζει μὲν γὰρ Ἥβης, τόν ἂν ἐγὼ ἀφαιρούμενος, ποτὸν ἐδεξάμην. ὑπερφυῶς τοίνυν ὁ Καλλικρατίδης βοῶν, ὁ Χαριτλῆς ὑπὸ τῆς σφόδρα θάμβους, ὀλίγου δεῖν ἐπιπλὴξ πικρόν τι, καὶ ῥᾴον ὑπὸ τοῖς ὄμμασι τέλος ἀνύσαι. ἐπὶ τῷ δὲ θαυμάζειν ὁ κόρος ἡμᾶς ἀπήλαυνεν, ἐπὶ θατέρῳ μηδὲ ἄπλετον εἰδέναι, ὥστε τὸ ἐνθένδε κηλίδα. ἤλγησε δ' αὐτὸν τὸν

Tacitè verò astans Callicratides, apud se mirabatur. Est autem bifloris ipsius ædes, ut possint qui volunt Deam accuratè inspicere, etiam à tergo, utque nihil ipsius cum admiratione non spectes. Facilè itaque licet per alteram portam accedentibus, posteriorem decorem intueri. Proinde cùm nobis visum esset totam Deam videre, in posteriorem templi partem circumivimus. Ac recluſa janua ab ædituo, qui & ipse creditur mulier esse, repente ad pulchritudinem illam obstupuimus. Itaque Atheniensis ille: qui paulò antè tacitus intuebatur, visis Deæ partibus, quæ in pueris appetuntur: continuò longè quàm Charicles, insaniore modo exclamavit: Hercle quanta dorsi concinnitas: ut prominentes lumbi amplexantis manus implentes! quàm scitè circunscriptæ clunium pulpæ incurvantur, neque tenues nimis ipsis ossibus astrictæ, neque in immensam effusæ pinguedinem! Formarum autem, quæ coxis utrinque velut obsignantur, nemo dicere possit, quàm suavis sit risus: femoris & tibiæ in rectum protentæ ad pedem usque, accurata proportio. Talis igitur & Ganymedes in cœlo, Iovi nectar jucundiùs infundit. Non enim ego ab Hebe ministrante potum acceperim. Cùm autem hæc quasi numine quodam correptus Callicratidas exclamaret, Charicles præ vehementi stupore, propemodum diriguit, humidum quendam & manantem in oculis dolorem colliquans. Cæterùm postquam ab admiratione satietas nos avertit, in altero femore maculam conspicimus, ut in veste labem. Cujus deformitatem arguebat reli-

ἀμορφίαν ἡ ἕξις τὸ κάλλος τοῦ λίθου λαμπρύνῃς. ἐγὼ μὲν οὖν πιθανῇ τὰληθὲς εἰκασίᾳ τοπάζων, φύσιν φημὶν ἔμμελῆ τοῦ λίθου τὸ βλεπόμενον εἶναι. πάθος γὰρ οὐδὲ τοῦτον ἐστὶν ἕξιν. πολλὰ γὰρ τοῖς κατ' ἄκρον εἶναι δυναμένοις καλοῖς, ἡ τύχη παρεμποδίζει. μέλαινάν οὖν ἐπιπλῶσαν φυσικήν τινα κηλῖδα νομίζων, καὶ κατὰ τοῦτο δὴ Πραξιτέλους ἐθαύμαζον, ὅτι τοῦ λίθου τὸ δύσμορφον, ὡς τοῖς ἤθεσιν ἐλέγχεται δυναμένοις μίσεσιν ὑπέκρυψεν. ἡ δὲ παρεισῦσα πλησίον ἡμῶν ζάκορος, ἀπίστου λόγου καινὴν παρεδύσετο ἱστορίαν. ἔφη γὰρ οὖν ἀσήμου χθιζὸς νεανίου. ἡ δὲ πρᾶξις, ἀνώνυμον αὐτὸν ἐστίγησε, πολλάκις ἐπιφοιτῶντα τῷ τεμένει. σὺν δειλαίᾳ δαίμονι ἐραστὴς ἦν Θεᾶς, καὶ πανήμερον αὐτὸν εὐδιατρίβουσα τῷ ναῷ, κατηρᾶτο ἔχειν δεισιδαίμονος ἀγωγείας δίκησιν. ἔκ τε γὰρ ἑωθινῆς κρίτης, πολὺ φθάνων τὸν ὄρθρον, ἐπιφοίτα, καὶ μὴ δύσιν ἄχρι ἐλάθιζεν οἴκαδε. τῷ δ' ὅλῳ ἡμέρᾳ ἀπαντικρὺ τῆς Θεᾶς καθιζόμενος, ὀρθὰς ἐπ' αὐτῷ διλωτικὰς πὰς τῶν ὀμμάτων βολὰς ἀπήρειδεν. ἄσημοι δ' αὐτῷ ψαθυρισμοὶ, καὶ κλεπτομένης λαλιᾶς, ἐρωτικὴ διεπερᾴνοντο μίμψεις. ἐπειδὰν δὲ καὶ μικρὸν ἐπαίδων ἑαυτὸν λαθροκηλῆσαι θελήσειε, φθονεπὴς, τῇ δὲ πρακτίδι πέπαρος ἀστραγάλους Λιβυκὰς ἀπαριθμήσας, διεπίπτυε τῷ ἐλπίδι. καὶ ἑαλὼν μὲν ἐπὶ σεμνῷ, μάλιστα δ' εἴ ποτε τῷ θείῳ αὐτῷ δύσκολός τις, μηδενὸς ἀστραγάλου πεσόντος ἴσου χήμασι, φθονικὴν, ἐπιθυμίας τοῦ-

quus totius marmoris nitor. Itaque ego verisimili conjectura veritatem colligendo, id quod apparebat, ex natura lapidis esse existimabam. Nam neque hujuscemodi rerum casus alieni sunt. Et iis quibus summè pulchris licebat esse, multa fors impedimenta objicit. Proinde nigrum nævum marmori innatum ratus, etiam hac parte Praxitelem admirabar, quod eam lapidis deformitatem in iis partibus abscondisset quæ minus reprehendi possent. At ea quæ nobis adstabat æditua, novam incredibilis orationis historiam tradidit. Dixit enim adolescentem quendam non obscuro loco natum (nomen autem taceri fecit actio) crebrò ad delubrum hoc ventitantem, infœlici quodam genio impulsum, Deam hanc amasse, & quia totos plerumque dies in templo commorabatur, ab initio religiosæ sanctimoniæ existimationem obtinuisse. Nam statim à lecto matutino, multò auroram prævertens, huc ventirabat, ac post solis occasum invitus domum repetebat: totumque diem è regione Deæ sedendo, rectas oculorum faces in ipsam assiduò defigebat: atque interim nescio quæ secum susurrabat, cumque loquentia subriperetur, amatorias peragebat querelas. Et cum vellet affectus illius molestiam paulum lenire, affatus Deam, quatuor talos Libycæ capreæ in mensam denumerando, lusu spem experiebatur. Ac quoties jecerat id quod intendebat, maximè siquando Deam ipsam feliciore jactu sortitus erat, nullo talo pari figura cadente, adorabat eam, sperans se id esse consequuturum quod ex-

ἐκλεπτομένης λαλιᾶς] καὶ κλεπτομένης λαλιᾶς. Mss.

ἐ καὶ

ξεσθ νομίζων. εἰσὶ δ' ὁποῖα φιλεῖ, φωλεὸς κῆ τ' ἂν πραπίζης ῥίψειεν, εἰσὶ δ' ἐπὶ τὸ δυσφημότερον ἀναγαίειν, ὅλῃ Κνίδῳ κακοφρόνως, ὡς ἐπ' ἀνηκέστῳ συμφορᾷ, καὶ κατᾴδει. καὶ δὲ ὀλίγα συναρπάσας, ἐπέρα βόλον τῷ πρὶν ἀσυχίαν ἐπιφέρουσι. ἤδη δ' πλέον αὐτὴ τ' πάθους ἐρεθιζομένη, τοῖχος ἅπας ἐκαρασσέτο, καὶ πᾶς μαλακὸς λίθος ἁβρὸν φλοιὸς Ἀφροδίτῃ καλῷ ἐκάρασσεν. ἐπρᾶτο δ' ἐξίσου Διὶ Πραξιτέλης. καὶ πᾶν ὅ, τι κειμήλιον αὐτῆς οἴκοι φυλάττοιτο, τοῦτ' ἐκεῖ ἀνάθημα τ' Θεᾶ. πέρας, αἰ σφοδρὰ τ' ἐς αὐτὴν πόθων ἐπιτάσις ἀπενόησεν. εὑρέθη δ' τόλμας τ' ἐπιθυμίας μαστροπός. ἤδη γὰρ ἐπὶ δύσιν ἡλίου κλίνοντος, ἡρέμας λαθὼν τὰς παρθένους, ἔπιδε τ' θύρας παρεισρύη. καὶ ἐς ἀφανὲς ἐδωτάτω, χειρὸν εἰσ' ἀναπείσας ἠτρέμα. σαφῶς δ' τ' ζακόρων ἔξω τῷ θύρᾳ ἐφελκυσαμένων, ἔνδον ὁ καινὸς Ἀγχίσης κατεθέατο. καὶ τί γὰρ ἀρρητα νυκτὸς ἐγὼ τόλμαν, ἢ ἄλλο, ἐπ' ἀκριβὲς ὑμῖν διηγεῖσθαι; τ' ἐρωτικῶν ἐξεπλακεῖν ἴχνη ταύτῃ μετ' ἠμέραν ἄφθη, καὶ τὸ σπῖλον εἶχεν ἡ Θεός, ὃν ἔπαθεν ἔλεγχον. αὐτὸν γοῦν τ' νεανίαν, ὡς ὁ δημώδης ἐσορεῖ λόγος, ἢ κρ' πετρῶν φασιν, ἢ κρ' πλακὸς κύμασι ἐκχυθέντα, παντελῶς ἀφανῆ γενέσθαι. ταῦτα τ' ζακόρων διηγουμένων, μειδιᾷ τ' λόγῳ Χαρικλῆς, ἐκεῖ τὸ θῆλυ κἂν λίθινον ᾖ, φιλεῖται. τίς δ' οὖν ἔμψυχον εἶδε τοῦτο καλόν; ἆρ' οὐκ

expetebat. Sin autem, uti solet, malè per mensam jecisset, & tali in pejoris ominis partem surrexissent, toti Gnido malè precabatur, quasi ob immedicabilem, funestamque cladem: & paulò post correptis illis, alio jactu priorem errorem emendabat. Iam verò cùm affectus ejus magis irritaretur, totus paries insculpebatur, omnisque mollis arboris cortex formosam Venerem prædicabat. Eodem autem in pretio cum Iove Praxiteles erat. Et quicquid pretiosæ supellectilis domi servabatur, id in donarium Deæ offerebatur. Postremò, nimia desideriorum vehementia in eo in insaniam versa est: & inventa est ejus cupiditatis mastupatrix audacia. Cùm enim Sol ad Occasum jam inclinaret, sensim ita ut qui aderant non animadverterent, post januam clam irrepsit: & in intima parte stans, ut cerni non posset, ita se tacitus continebat, ut propemodum non spiraret. Ædituis autem januam foris pro more trahentibus, novus iste Anchises intus est conclusus. At quid ego arcanæ noctis audaciam accuratiùs vobis exprimam, aut quispiam alius? Amatoriorum amplexuum vestigia hæc postridie conspecta sunt: & maculam hanc habebat Dea, eorum quæ passa erat, indicem. Ipsum verò adolescentem, ut vulgo fertur, vel de saxis, ajunt, vel in marinos fluctus præcipitem datum, omnino evanuisse. Atque hæc cùm ministra templi narraret, interea exclamans, Charicles, Igitur fœmineum genus, inquit, etsi sit saxeum, amatur. Quid autem siquis animatam videret istiusmodi formam? an-

1 Καὶ πᾶς μαλακὸς λίθος φλοιὸς] Notum ex Theocrit. Virg. Atistem. *Bourd.*

ἂν ἡ μία νὺξ τῶν Διὸς σκήπτρων ἐπημῶτο; μειδιάσας ὁ Καλλικρατίδας, οὐδέπω φησὶν ἴσμεν ὦ Χαρίκλεις, εἰ πολλῶν ἀκουσόμεθα τοιούτων διηγημάτων, ὅταν εἰς Θεσπιὰς ἥκωμεν. καὶ νῦν ὁ τοῦ σοῦ ζηλωμένης Ἀφροδίτης εὐαρμής ἐστι τοῦτο δείγμα, πῶς ἐρωμένῳ Χαρικλέους, ἄγαν ἁπαλῶς μοι ἔδοξε λέγειν, ὁ Καλλικρατίδας. ἔφη γάρ, ὡς ὁ ἐρασθεὶς νεανίας, πανύχιε σχολῆς λαβόμενος, ὥσθ' ἅλιν δ' ἀπάθης ἔχειν ἐξουσίαν ἠρεσθήναι, παιδικῶς τῷ λίθῳ προσωμίλησε, βουληθεὶς οἷόν ὅπ μηδὲ πρόσθεν εἶναι τὸ ἧλυ. πολλῶν δ' ἀκεῖται ἀφυλακτημένων λόγων, ὦ συμμιγῆ κραιπαλῶσαι ἐγὼ χορυδοί, ἄνδρες εἶπον ἑταῖροι, ἢ μὴ κόσμον ἥκετε ζητήσοντες, ὡς ὠρχεπής ἐν νόμῳ παιδείας. ἀπαλλαχθέντος δ' ἀπάκτου, καὶ πέρας ἅδην ἐχέσης φιλονεικίας, ὁ μὲν αὐτὸς ἑαυτῷ δόξης, ἑκάτερος δοκιμάσθω. καὶ γὰρ ἅδέπω καιρὸς ἐπὶ ναῦν ἀπιέναι. τῇ δ' σχολῇ καταχρηστέον εἰς ἱλαρίαν, καὶ μὴ τέρψεως ὠφελήσαι δυναμένῳ φθονητέον. ὑπεκτάντος δ' ἐκεῖνου, πολὺς γὰρ ὁ κατ' εὐσέβειαν ἐπιφοιτῶν ὄχλος, εἰς ἓν τι τῶν συμποσίων κλισίωμεν, ὅπως δὴ ἡσυχίας ἀκούσεταί τε, καὶ λέγειν ἅτ' ἂν βουλομένοις, ἐξῇ. μεμνῆσθαι δοκῶ, ὡς ὁ τήμερον πεπηθεὶς, οὐκ ἔτ' αὖθις ἡμῖν περὶ τῶν ἴσων διοχλήσει. καλῶς ἔδοξε ταῦτα λέγειν. καὶ συγκαταινεσάντων, ἐξήειμεν. ἐγὼ μὲν ἡδόμενος, εὐδαιμόνως με πιέζούσης φροντίδος. οἷόν ἐπὶ συνουσίας, μεγάλῳ σὺν ἑαυτοῖς σκίψιν ἄνω καὶ κάτω κυκλοῦντες, ὡς περὶ τῶν προσηκόντων ἐπιτηδευμάτων ἐσόμενοι διαλεξόμενοι. ἐπεὶ δὲ ἐν τῷ προαστείῳ τῷ πρὸς τῇ θαλάττῃ ἐγενόμεθα, ἐνταῦθα δὴ ἐκάθεζόμεθα, ἐν τῷ ἐπὶ τῆς ἀκτῆς πλατάνῳ, ἐν ᾗ τὸ ὕδωρ ἐκ πέτρας ἀναβλύζον ἐπὶ τὸν ἐπιμήκη κρατῆρα ἐρρύη, ἐν ᾧ τὰ ἄνθη τὰ ἐκ τῶν ἀνθεμίδων ἐπιπλέοντα ἐθεώμεθα. ἐνταῦθα δὴ ἐκάθεζόμεθα, ἐν τῷ ἐπὶ τῆς ἀκτῆς πλατάνῳ, ἐν ᾗ τὸ ὕδωρ ἐκ πέτρας ἀναβλύζον ἐπὶ τὸν ἐπιμήκη κρατῆρα ἐρρύη, ἐν ᾧ τὰ ἄνθη τὰ ἐκ τῶν ἀνθεμίδων ἐπιπλέοντα ἐθεώμεθα.

annon una nox Iovis sceptris æquiparetur? Subridens autem Callicratidas, Nondum, inquit, scimus Charicles, an multas hujusmodi narrationes audituri simus, siquando Thespias venerimus. Et nunc sanè Veneris illius quam æmularis, manifestum est hoc indicium. Quo pacto, interrogante Charicle, admodum verisimiliter dicere Callicratidas visus est mihi. Dixit enim, amatorem illum adolescentem, otio noctis solidæ potitum, ita ut totam istius affectus exatiandi facultatem haberet, quasi cum puero, cohæsisse marmori, cùm vellet nimirum, neque anteriori parte esse fœminam. Multis itaque absque delectu effutitis verbis, composito illorum tumultu promiscuo, Viri, inquam, amici, modestam insistite disputationem. Etenim decora est eruditionis lex. Sublata igitur hac incomposita, & nullum finem habente contentione, vicissim pro sua uterque sententia, orationem instituite. Nondum enim tempus est ad navem redeundi, hocque otio utendum ad hilaritatem, & ad ea studia quæ cum delectatione prodesse possint. Proinde hinc è templo abscedentes (multa enim turba religionis gratia huc ventitat) ad unum ex conviviis accumbamus, ut per otium & cum silentio, & audire, & dicere quæ cuique libet, liceat. Illud autem memineritis, quòd qui hodie victus fuerit, is non ampliùs de iisdem nobis molestus futurus sit. Visus sum rectè hæc dicere: iisque comprobantibus exivimus: ego quidem lætus, nulla me premente cura: illi verò cogitabundi, magnam in animis speculationem sursum ac deorsum versantes, perinde ac si de prioribus par-

πίας ἀγωνιῶμοι Πλαταιᾶσιν; ἐπὶ σὶ ἤκομεν εἰς τὸ σωτηρίους, καὶ παλίνσκιον, ὥρας θέρους ἀναπαυτήριον, ἡδὺς εἰπεῖν ὁ τόπος ἐγώ, καὶ γὰρ οἱ κίτ κηρυφὼ λιγυρὸν ὑπηχοῦσι τέττιγες, ὁ μέσος πάνυ διαπεπαῶς καθεζόμενος, αὐτὸν ἐπ' αὐτῆς ὀφρύσι τὸν Ἡλιείαν ἔχων. καθεσθεὶς δὲ ἀμφοτέρους κλῆρον ὑπὲρ σοῦ, σίνα χρὴ πρότερον εἰπεῖν, ἐπειδὴ Χαρικλῆς ἐλελόγχει πρότερον, ἤρξω σύ γε ἀρχὰς τοῦ λόγου διακελευσάμενος. ὁ δὲ, τῇ [1] δεξιᾷ τὸ πρόσωπον ἀνατείλας, ἡσυχῇ, καὶ μικρὸν ἐπισχών, ἄρχεται τῇ δὲ πρὸς σὲ διαθέσει τοῦ ὑπὲρ σοῦ λόγου Ἀφροδίτη, σὶ βοηθὸν αἱ ἐμοὶ δέησις καλοῦσιν. ἅπαν μὲν γὰρ ἔργον, κἂν βραχὺ τὶ ἰδίας πειθοῦς ἐπισπᾶται, πλειόνων τὸν ἐστι. οἱ δὲ ἐρωτικοὶ λόγοι, πρεπόντως σε δέονται. σὺ γὰρ αὐτῶν γνησιωτάτη μήτηρ. ἴδη δὴ γυναιξὶ συμπαρομαρτοῦσα, καὶ θήλεια. χάρασιν δὲ καὶ τοῖς ἀνδράσι μάλιστα ἄρρεσιν, ὡς ἐθελυνθήσεται. ἐγὼ δὲ ἀρχὴν τοῦ λόγου, τὴν πρώτην πάντων μήτερα, καὶ πάσης γενέσεως πρωτόγονον, ὧν ἀξιῶ, μάρτυρα ἐπικαλοῦμαι. λέγω δὲ [2] τὴν ἱερὰν τοῦ ὅλου φύσιν. ἣ τὰ πρῶτα πρὸς ἁρμονίαν τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου, γῆν, ἀέρα, πῦρ, ὕδωρ, τῇ πρὸς ἄλληλα τούτων ἐπικρασίᾳ πᾶν ἐζωογόνησεν ἔμψυχον. ἐπίσταμαι δὲ ὅτι θνητὸν σῶμα ὕλης δημιούργημα, καὶ βραχὺς χρόνος ὁ τοῦ ζῆν ἐκφέρων καὶ θείμορον, τὴν ἑτέρᾳ φθορὰν, ἄλλαις γενέσεσιν ἐμηχανήσατο, καὶ τὴ partibus apud Platæas essent decertaturi. Postquam autem venimus in densum & opacum, pro æstatis tempore, quietis locum, Suavis hic locus, inquiens ego, Nam supra verticem canorum resonant cicadæ, in medio more judicis, consedi, ipsam illam superciliis Eliæam præ me ferens. Proposita autem utrisque sorte, utrum priore loco dicere oporteret, posteaquam Charicles priorem locum sortitus est, continuò ut orationem auspicaretur, hortatus sum. Ille verò postquam faciem dextra paululum attrivisset, ac paulisper hæsisset ad hunc modum orditur: Te domina Venus, te auxiliatricem mihi pro te dicenti meæ preces vocant. Nam cuicunque operi, vel tantillum propriæ suadelæ instillaveris, absolutissimum esse solet. Tum verò amatorii sermones tua opera magnopere indigent: quorum es maximè germana mater. Ades itaque mulieribus patrona, tu cùm sis fœmina. Largire autem & viris ut maneant mares qualès nati sunt. Ego igitur statim ab initio orationis, primam omnium matrem, primamque generationis radicem, eorum quæ propono, testem advoco. Dico autem sacram illam Vniversorum naturam, quæ primis illis inter se conglutinatis mundi elementis, terra videlicet, aëre, igne, & aqua, mutua illorum & temperata commixtione, omne procreavit animatum. Deinde sciens nos esse materiæ mortalis opificium, & breve vitæ tempus unicuique præstitutum, effecit ut unius interitus, alterius esset ortus, & mo-

1 Δεξιᾷ τὸ προσωπον ἀνατείλας] Dixi alibi, hoc sæpe repetit Lucianus. *Bourd.*

2 Τὴν ἱερὰν τοῦ ὅλου φύσιν] Hac de re copiosè Interpretes Lucretii. *Idem.*

θνήσκοντι, τὸ πεπρωμένον ἀντιμέτρησιν, ἵνα ταῖς παρ' ἀλλήλων ἀφδοχαῖς εἰς τὸν ἀεὶ χρόνον ζῶμεν. ἐπεὶ δ' ὦ ἄπορον ἐξ ἑνός τι γενέσθαι, διπλῶ σε ἐκόσμησε φύσιν ἑκατέρου γένους. τοῖς μὲν ἄρρεσιν, ἰδίας καθόδους ἀπερμάτων καὶ σπερμῶν, τὸ θῆλυ δ' ὥσπερ χώρας τινὰς δεχείους ὑπεφήνασε. κοινὸν δὲ ἀμφοτέρου γένους πόθον ἐγκεράσασα, συνέζευξεν ἀλλήλοις θεσμὸν ἀνάγκης ὅσιον, καὶ χρήσασα μίσει ἑκάτερον τῆς οἰκείας φύσεως ἑκάτερον. καὶ μήτε τὸ θῆλυ ἄρρεν φύσιν ἀρρενοῦται, μήτε τὸ ἄρρεν ἀτρέπτως μαλακίζεται. ἀφ' οὗ δ' αἱ σὺν γυναιξὶν ἀνδρῶν ὁμιλίαι, μέχρι δεῦρο τὸν ἀνθρώπινον βίον ἀθανάτοις ἀφδοχαῖς φυλάττουσιν. εὐδεὶς ἀνὴρ ἀπ' ἀνδρὸς αὐχεῖ γενέσθαι. δυοῖν δ' ὀνομάτοιν σεβασμίοιν πᾶσιν τιμὴ μύσιν, ἐξ ἴσου πατρὶ μητρὶ προσκυνοῦνται. κατ' ἀρχὰς μὲν ὃν ἔθ' ἡρωϊκῷ φρονοῦν ὁ βίος, καὶ τὸν γοῦν θείων σέβων ἀρετῶν, οἷς ἐνομοθέτησεν ἡ φύσις ἐπιθαρρεῖ. καὶ καθ' ἡλικίας μέτρα γυναιξὶ ζευγνύμενοι, γενναίων πατέρες ἐγίνοντο τέκνων. κατ' μικρὸν δ' ὁ χρόνος ἀπ' ἐκείνου δὲ μειζόνως εἰς τὰ τῆς ἡδονῆς κατεδύσαν βάραθρα, [1] ξένας ὁδοὺς, καὶ παρηλλαγμένας ἐπλασάν ἔτερον. εἶτ' ἤ πάντα τολμῶσα τύχη, τὴν φύσιν αὐτῆς παρηνόμησεν. καί τις ἄρρην ὀφθαλμοῖς τὸ ἄρρεν εἶδεν ὡς θῆλυ, δυοῖν θάτερον, ἢ τυραννικῶς βιασάμενος, ἢ πείσας πανούργως. συνῆλθε δ' εἰς μίαν κοίτην μία φύσις αὐτὸς δ' ἑαυτοῖς ὀργῶντες, ἔδρασαν, ἔδρασαν πάσχουσιν

morienti quod naſcitur rependit, ut mutuis ſucceſſionibus in perpetuum vivamus. Quoniam verò fieri non poterat ut ex uno aliquid procrearetur, duplicem in unoquoque genere naturam effinxit, largitus maribus ſeminis propriam emiſſionem, fœminam verò ceu genituræ receptaculum faciens. Communi igitur utrique generi indito deſiderio, illos inter ſe conjunxit, ſancta neceſſitatis lege præſcripta, ut in propria natura uterque maneat, nec præter naturam marem fœmina, nec mas fœminam turpiter agat. Atque hoc pacto virorum cum mulieribus conſuetudines, in hoc uſque tempus, hominum vitam ſucceſſionibus immortalem conſervant. Nullus vir ex viro ſe natum eſſe gloriatur: ſed intra duo venerabilia nomina, omnis honor manet, eorum qui ex æquo patrem ac matrem adorant. Initio igitur cùm adhuc heroica ſaperet vita, & vicinam Deorum coleret virtutem, legibus à natura conſtitutis obtemperebat. Ac ſervato ætatis modo, cum mulieribus conjuncti, generoſorum patres fiebant liberorum. Verùm paulatim tempus ab illa magnitudine ad voluptatis voragines deſcendens, novas & commutatas fruendi vias aperuit. Deinde, quæ nihil non audet voluptas, naturæ legem violavit. Quare aliquis primus oculis marem conſpexit, tanquam fœminam, duorum alterum, aut tyrannica vi cogens, aut doloſis verbis inducens. Venitque una in unum lectum natura: nec cùm ſe coëuntes conſpicerent, eorum quæ faciebant, aut patiebantur, ipſos puduit.

[1] Ξέναις ὁδοῖς] Sic Latini iſtud obſcenum *viam* & *locum* dixerunt. *Bourd.*

[1] Καὶ

ἠδύνατο. [1] κατὰ πετρῶν δὲ φασιν ἀγόνων σπείραντες, ὀλίγης ἡδονῆς ἀνίκητα κακὰ ἐξεμάξαντο μεγάλων ἀδοξίαν. εἴποις γὰρ εἰς τοσοῦτον τυραννικῆς βίας ἡ τόλμα προέκυψεν, ὡς μέχρι σιδήρου τὴν φύσιν ἱερουλῆσαι. τὸ δ' ἄρρενον τὸ ἄῤῥενι σκευάσαντες, εὗρον ἡδονῆς παρέλκουσαν μέτρα. οἱ δ' ἄθλιοι, καὶ δυσχαῖς, ἵν' ἐπαυλέσιν ὦσι παῖδες, οὐδὲ ἔτι ἄνδρες, ἀμφίβολον αἴνιγμα διπλῆς φύσεως, ἅτ' εἰς ὃ μηκύνωσι φυλαχθέντες, ἅτ' ἤδοντες ἐφ' ὃ μετέπεσον. τὸ δ' ἐν νεότητι ἀθρόαν ἥβης ὄχλος, εἰς γῆρας αὐτοὺς μεταβαίνειν οὐκ ἐῶσαν. ἅμα γὰρ ἐν παισὶν ἀριθμοῦνται, καὶ μηκύνουσιν, οὐδὲν ἀνδρῶν μεταξὺ μέσον ἔχοντες. ὅπως ἡ μιαρὰ, καὶ πάντας κακῶς διδάσκαλος τρυφὴ, ἄλλων ἀπ' ἄλλης ἡδονὰς ἀναμοχλεύοντες ἐπινοῶσι, μέχρι τοῦ οὐδὲ ῥηθῆναι δυνατὸν ὑπὸ ῥιπῆς νόσου κατὰ λιθεῖν, ἵνα μηδὲν ἀγνοῇ μέρος ἀπλήστου. εἰ δ' ἐφ' ὧν ἡ αἰσχύνη ἐσκότωσεν, ἡμᾶς ἔκρυβε ἴδρυτο. τοῖς μὴ γνωσθεῖσιν ἐν ὁμιλίαις ἐκκύπτομεν, καὶ πάντες ὁμοίως ὁ βίος ἐκαθάρευεν. ἀμέλει δὲ καὶ τοῖς οὐδὲν ἐκ τοιούτου ἀλγοῦσιν ἀναίσθητος ἀναγραφὴ ἐκ δυσωδῶν ζώων, ἄχρι οὗ τῆς φύσεως τομωτέρα φυλακτὴ. λέοντες, οὐκ ἐπιμαίνονται λέουσι, ἀλλ' ἡ κατὰ Ἀφροδίτην ὀργὴ τοῦ θηλυ τὴν ὄρεξιν αὐτῶν σκιρτᾷ. [2] ταῦρος ἀγελάρχης βουσὶν ἐπιθόρνυται, καὶ κριὸς ὅλην τὴν ποίμνην ἄῤῥενος πλήρη σπέρματος. τί δ', ὑ συῶν μὴ σύνας μεταδιώκουσι κάπροι, λυκαίνας δ' ἐπιμίγνυται λύκοι; καθόλου δ' ἐπιπᾶν, οὐθ' οἱ ἀέρια ροιζοῦντες ὄρνιες, οὔθ' ὅσα τὴν ὑγρὰν κατ' ὕδατος εἴληχε

duit. Et quod, ajunt, semine per steriles rupes projecto, brevem voluptatem magna infamia permutarunt. Dixeris verò tyrannicæ violentiæ audaciam eò usque esse progressam, ut jam sacrilego ferro naturam deprædentur. Et masculo maribus exhausto, supervacaneos voluptatis modos invenerunt. Miseri autem illi & infœlices, ut eò magis pueri sint, non ampliùs viri manent, ambiguum naturæ duplicis ænigma, cùm neque ad quod nati sunt, conserventur, neque id, ad quod transiêre, habeant: & flos ille qui in juventute permanet, eos in præmaturum senium tabefacit. Simul enim pueris annumerantur, & consenuerunt: nullum virilis ætatis intervallum habentes. Ita sceleſta illa, & omnis mali magistra mollities, voluptates impudicas, aliam ex alia, excogitando, in eum morbum, qui neque decorè dici possit, prolapsa est, ut nullam obscœnitatis partem ignoraret. Quòd si in iis, de quibus Providentia legem sancivit, unusquisque nostrùm sese firmaret, mulierum congressu contenti essemus: & ab omni probro pura foret vita. Certè inter ea animantia, quæ nihil ex mala affectione depravare possunt, illibata naturæ lex custoditur. Leones non insaniunt in leones, sed venus tempestiva, libidinem eorum in fœminam excitat. Taurus armenti dux cum bobus miscetur: & Aries totum gregem masculo implet semine. Quid autem? annon suum cubilia sectantur apri, lupas autem ineunt lupi? Et ut in summa dicam, neque quæ aërem perstrepunt aves, neque quæ humidam

1 Κατὰ πετρῶν ἀγόνων] De hoc Prover. Paræmiogr. *Bourd.*
2 Ταῦρος ἀγελάρχης] Longus lib. 4. *Idem.*

λῆξιν. ἀλλ' ὦδέ πῃ ἐπὶ γῆς τι ζῶον, ἄῤῥενος ὁμιλίας ἐπωρίχθη, μήτε ἡ ἀκίνητος τῆς φύσεως τὸ δόγμα. ὑμεῖς δὲ ὦ μάτην ἐπὶ τῷ φρονεῖν εὐλογιμοι, ἡμεῖον ὡς ἀληθῶς φαῦλον ἀνθρωποι, τίνι νοσῳ ξυνομήσαντες, ἐπὶ τὴν κατ' ἀλληλων ὕβριν ἠρέθισθε; τίνα τῆς ψυχῆς τυφλὼ ἀναισθησίαν κακὸν ἔχοντες, ἀμφοῖν ἡσχύνητε, φεύγοντες ἃ διώκειν ἔδει, καὶ διώκοντες ἀφ' ὧν ἔδει φεύγειν; καὶ πῶς ἔνα τοιοῦτον ζηλῶν πάντων ἐλομένων, οὐδὲ εἷς ἔσῃ. ἀλλὰ γὰρ σύνεσθε τοῖς σωκρατικοῖς νῦν ὁ ξανθιππος ἀναφύεται λόγος, ὑφ' οὗ παιδικαὶ μὲν ἀκοαὶ, πλείων εὐδεῖς λογισμῶν φαινακίζονται. τὸ δὲ ἤδη καὶ φεύγειν εἰς ἄκρον ἔχον, οὐκ ἂν ὑπαχθεῖναι δύναιτο. ψυχῆς γὰρ ἔρωτα πλέκοντες, καὶ τὸ τοῦ σώματος εὔμορφον αἰδέμμοι φιλεῖν, ἀρετῆς καλοῦσιν αὐτοὺς ἐραστάς. ἐφ' οἷς μοι πολλάκις καγχάζειν ἐπῆρχε. τί γὰρ παίοντες ὦ σεμνοὶ φιλόσοφοι, τὸ μὴ ἤδη μακρῷ χρόνῳ δεδικηκὸς ἑαυτῷ πεῖραν ὁποῖόν ἐστιν, ὦ πολιὰ σωφρόνησις, καὶ γήρως ἀρετὴν μαρτυρεῖ, δι' ὀλιγωρίας ἀπολιπόντες. πῶς γὰρ ὁ σοφὸς ἔρως ἐπὶ τὸ νέον ἐπιβήσεται, μηδέπω τῶν λογισμῶν ἐν αὐτῷ πρὸς ἃ πεπαίσονται κρίσιν ἐχόντων. ἢ νόμος ἐστὶ, πᾶσιν μὴ ἀμορφίαν ποιητέας εἶναι κακίαν. οὐδὲ δι' ὡς ἀγαθὸν ἐπαινεῖται τὸ καλόν. ἀλλά τοι καὶ τὸ μέγα ἀληθείας σοφώτατον Ὅμηρον, Εἶδος, τίς ἀκιδνότερος πέλε ἀνήρ;

Ἀλλὰ θεὸς μορφὴν ἔπεσι σέφε. οἱ δέ τ' ἐς αὐτὸν
Τερπόμενοι λάσιουσιν, ὐδ' ἀσφαλέως ἀγορεύει,

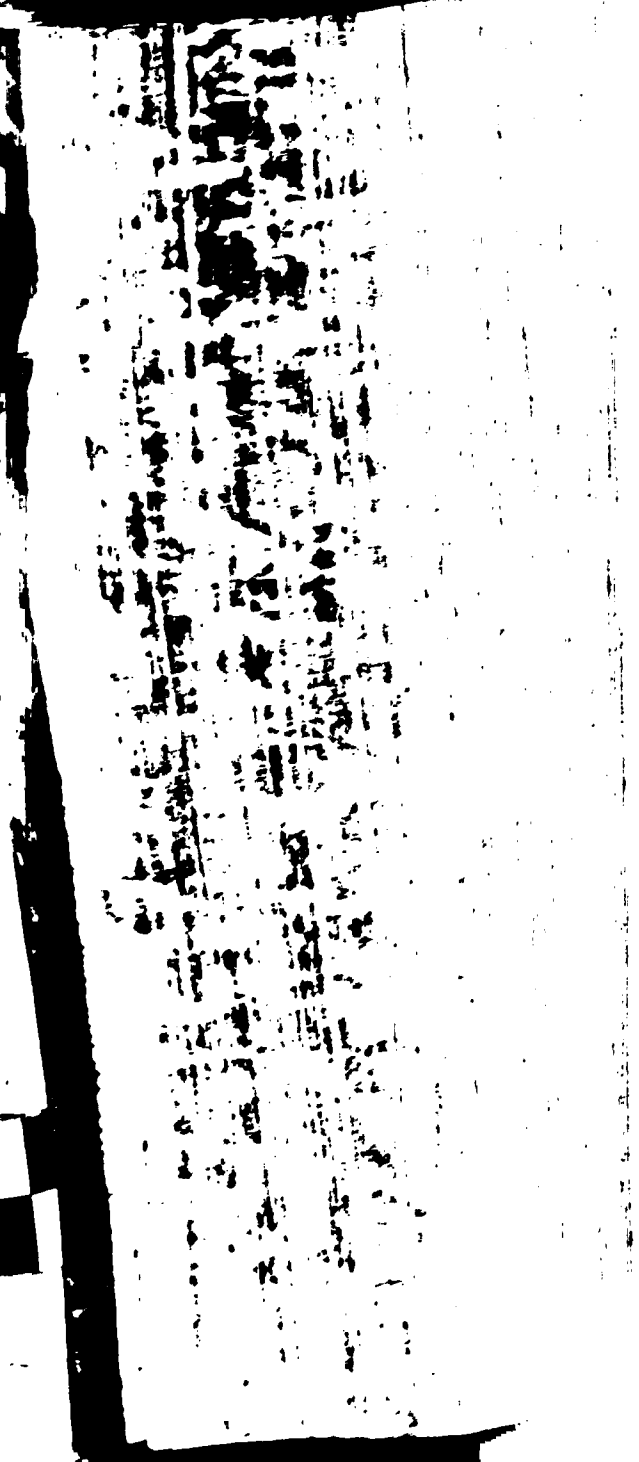
midam aquæ fortitæ sunt mansionem, neque etiam aliquod in terris animal congressum maris appetit, sed manent inter ea immota Providentiæ decreta. Vos verò homines qui frustra nomine sapientiæ bene auditis, animal revera malum, quonam novo morbo delinquentes in mutuum flagitium provocati estis? Quonam animi cæco stupore effuso, adeò utraque aberratis à via, ea fugientes quæ sectari, & sectantes ea quæ fugere oportebat? Quæ si quisque singulatim imitari velit, ne unus quidem supererit. At enim hîc Socraticis præclara illa renascitur oratio, qua pueriles aures, perfectis ratiocinandi viribus adhuc carentes, decipiuntur. Illud autem quod jam per prudentiam ad summum evasit, subduci facilè nequit. Animi enim amorem quendam comminiscuntur, & cùm corporis pulchritudinem amare vereantur, virtutis sese vocant amatores: ob quæ mihi sæpe accidit ut in cachinnos erumpam. Quare ô venerandi philosophi, quod jam longo tempore sui experimentum præbuit, quale sit, cui canities conveniens, & senectus virtutis dat testimonium, per negligentiam dimittitis? omnis autem præclarus ille amor in juvenem concitatur, cùm vis ratiocinandi nondum habeat ad quæ judicium convertat? An lex hæc est, ut omnis quidem deformitas pravitatis damnetur, quod verò pulchrum est, id statim tanquam bonum laudetur? At juxta magnum illum veritatis interpretem Homerum,

Alius pulchro minùs enitet ore.
At formam eloquio Deus ornat, eumque tuentur
Læti omnes: suavi intrepidus commixta pudore,

Hic

Αἰδῖ μειλιχίῃ. μὴ ἓ πείπῃ ἀχεομένοισιν.
Ἐρχόμενον δ' ἀνὰ ἄστυ, θεὸν ὡς εἰσορόωσι.
καὶ πάλιν ἐν πύκα λάζων,
Οὐκ ἄρα σοί γ' ἐπὶ εἴδει, καὶ φρένες ἦσαν.
Ἀμείλιχος δὲ καλὸς Νιρεὺς ὁ σοφὸς Ὀδυσσεὺς πολύτροπος ἐπαινεῖται. πῶς οὖν φορητὸς ἂν, ἢ δικαιοσύνης, ἢ τινος ἄλλης ἀρετῶν, αἳ πλείοσιν ἀνδράσι συνέλκουσι εὐλήχασι τάξιν, ἀδύτοις ἔρως ἐνέστηκε, τὸ δ' ἐν πᾶσι κάλλος ἐξυβρίζων ὁρμὰς παλῶν ἐκίνει; πάνυ γὰρ ἐρᾶν ἐοικὸς Φαίδρου τὸν Λυσίαν ὦ Πλάτων, ὃν πεφιλήκει, ἢ τιμᾶν ἀρετὴν Φιλεῖν Ἀλκιβιάδην ἐκεῖνος ἐᾷ, διότι ἡκροτηριάζει τὰ Θεῶν ἀγάλματα, καὶ τὴν ἐν Ἐλευσῖνι τελετὴν αἰῶδα πότον ἐξορχεῖται φωναί. τίς ἐρασὴς ὁμολογεῖ γενέσθαι, ὡσθεδομένων Ἀθηνῶν, καὶ Δεκελείας ἐπιτειχιζομένης, ἐν βίᾳ τυραννίδα βλέπον τα; ἀλλ' ἄχρι μὲν ἀδύτου καὶ τῆς ἱερᾶς Πλάτωνα πάντων ἐμπλεῶ, πᾶσιν ἐπήρατος ἦν. μειρακίσκος δ' ἀπὸ παιδὸς εἰς τὸν ἄνδρα, καθ' ὃν ἡλικίαν ἡ τέως ἀτελὴς φορήτης ὁλόκληρον εἶχε τὸ λογισμόν, ὑπὸ πάντων ἐμισεῖτο. τὰ δὲ παίζουσιν αἰσχροῖς ὀνομάτων ἐπιφερόντες αἰδῶ, ψυχῆς ἀρετὴν λέγουσι τὴν δὲ σώματος δύπερ ἔπεισαν, οἱ φιλόνεοι μᾶλλον, ἢ φιλόσοφοι; καὶ ταῦτα μὲν ἡμῖν ὑπὲρ δὲ μὴ δοκεῖν ἐπιφθόνων ἀνδρῶν φιλαπεχθημόνως μνημονεύειν, ἐπὶ τοσοῦτον εἰρήσθω. μικρὰ δ' ἀπὸ τῆς ἄγαν ἀπειθοῦς ἐπὶ τὴν ὑμετέραν ὦ Καλλικρατίδα καταβὰς ἡδονὴν, ἐπὶ δίκῃ παιδικῆς χορήσεως πολὺ τὴν γυναικείαν ἀμείνω. καὶ τόμε πρῶτον, ἐγὼ πᾶ-

Hic fatur, medioque in cœtu præstat honore.
Perque urbem aspiciunt gradientem numinis instar,
Rursum alibi dixit,
At tibi formoso sub corpore nulla fuit mens.
Certè formoso illo Nireo cordatus Vlysses magis laudatur. Quo pacto igitur sapientiæ quidem, aut justitiæ, cæterarumque virtutum, quæ cum perfectis viris consortem nactæ sunt ordinem, nullus amor incessit, illa verò quæ pueris inest forma vehementissimos affectuum impetus excitat? Prorsus igitur Phædrum ô Plato amare oportebat propter Lysiam, quem prodidit: aut Alcibiadis virtutem diligere par erat, quia Deorum statuas mutilabat, & in sacris Eleusiniis inter potandum voces mysteria produnt. Quis confitetur se amatorem factū esse cùm Athenæ proderentur, & Decelia muris cingeretur, & vitæ tyrannidem videret? At donec quidem barba nondum, juxta sacrum illum Platonem, obsitus erat, omnibus fuit amabilis. Sed postquam à puero in virum transiit, qua ætate intellectus, qui hactenus fuerat imperfectus, integram ratiocinandi vim obtinebat, ab omnibus odio habebatur. Quid igitur turpibus affectibus vocabulorum inscribentes verecundiam, animi virtutem appellant corporis elegantiam, juvenum isti amatores magis quam sapientiæ? Atque hæc quidem à nobis dicta sufficiant, ne clarorum virorum nimis invidiosè mentionem facere videamur. Parumper autem à vehementiori studio, ad vestram Callicratida, voluptatem descendens, ostendam puerorum consuetudine muliebrem multò esse potiorem. Ac primum, omnem ego delectationem

σω λάλασσιν ὑγιᾶμεν πρανοτέρω εἶναι, τῷ χρονιωτέρω. ἐξεῖα γὰρ ἡδονὴ διαπίπτουσα, φθονερὴ περὶ ἡμῖν ἡ γαυδήναι πεπαυμένη. τὸ δ' ἀφρεῖον, ὃ τῇ παρέληγε κρεῖττον, ὡς εἴθε καὶ βίου μακροῦ πρόθεσίας ἡμερολόγῳ ἡμῖν ἐπέκλασε μοῖρα, καὶ τὸ πᾶν ἦν διηνεκὲς ὑγίεια, μηδεμιᾶς λύσης τῷ ἀφρείῳ συνεμφανίης. ἑορτὴν γὰρ ἂν, ἢ παντὸς εἶν τὸ ὅλον χρόνον ἡγοῦμεν. ἀλλ' ἐπεὶ τὸ μεῖζον ἀγαθὸν ὁ βάσκανος δαίμων συνέφθονεν, ἵνα γοῦν τοῖς παροῦσιν ἥδιστα τὰ παρέληγε. γυνὴ μὲν ἀπὸ παρθένου μέχρις ἡλικίας μέσης, πρὶν ἢ τελέως τῷ ἐχάτῳ ῥυτίδα ἢ γῆρας ἐπιδραμεῖν, ἀνάσκαλον ἀνδράσιν ὁμίλημα. κἂν παρέλθητε τὴν ὥρας, ὅμως ἡ ἐμπειρία ἔχει τι λέξαι τοῦ νέου σοφώτερον. εἰ δ' ἥκουσιν ἐτῶν ἀκμαιοτέρων παῖδάς τις, αὐτὸς ἔμοιγε δοκεῖ παρηγορῶν, ἀμφίζολον Ἀφροδίτῃ μεζοδιώκειν. σκληροὶ γὰρ οἱ τῶν μελῶν ἀπαυθρωπίης ἔχει. καὶ τραχὺ μὲν αὖ ἢ πάλαι μαλακοῦ πυκνωθὲν ἰξύος τὸ ἦβεῖον. οἱ δ' ἀφυεῖς μηροὶ θριξὶν, ὥσπερεὶ ῥυπῶντες. ἃδ' ἐπ τούτων ἀφαιέσεα, τοῖς πεπειρακόσιν ἡμῖν εἰδέναι παρέχει. γυναικὶ μὲν αὖ πάσῃ, ἡ δ' ἀρώματος ἐπισίλδει χάρις, καὶ δασυλλίδι μὲν ἀπὸ τοῦ βοτρύχων τὰ κιφαλῆς ἕλικες, ὑακίνθοις τὸ κυανὸν ἀνθοῦσιν ὅμοια πορφύροντες. οἱμὲν, ἐπινώπιοι κέχυνται, μεζοφρέων κόσμος. οἱδὲ, παρ' ὦτα, καὶ προζώφους, πολὺ τοῦ λειμῶνι ἑλόπεροι σελίνων. τὸ δ' ἄλλο σῶμα, μηδ' ἀκαρῆ τερπὸς αὐτῆς ὑποφυομένης, ἠλέκτρῳ φασὶν, ἢ Σιδωνίας ὕελος ἀφριζύτερον ἀπαστράπτει. τὶδ' ἐχὶ τοῦ ἡδίονος καὶ

nem censeo jucundiorem esse, quæ diuturnior est: siquidem voluptas quæ celerrimè prætervolat, priusquam sensu percipiatur, desinit. Id verò quod oblectat eo præstantius, quò magis abundat. Vtinam & vitæ longos terminos parca illa Parca nobis præfinivisset, totumque hoc spatium perpetua esset sanitas, quæ mentis edaci molestia vacaret. Nam quasi festum, & celebritatem aliquam totum hoc tempus duceremus. Verùm postquam malignus dæmon majora bona nobis invidit, in præsentibus utique rebus, dulcissima illa sunt quæ protrahuntur. Itaque mulier à virginitate ad mediam usque ætatem, priusquam extrema illa senectutis ruga incurset, viris amplexu digna est consuetudo, ac quanvis præterierit venustas, experientia tamen habet aliquid dictu sapientius quàm juvenes. At verò siquis puerum viginti annorum aggrediatur, is mihi affectione pathica laborare videtur, ambiguam venerem sectando. Nam & duri sunt membrorum thori jam adulti & viriles, atque asperum quidem, pro eo quod molle fuit olim, obsitum crebra lanugine mentum, & femora pilis pullulantia quasi squallerent. Quæ verò sunt his occultiora, vobis, qui periculum ejus rei feciſtis, cognoscenda relinquo. In omni autem muliere, semper coloris resplendet gratia, & largæ cirrorum capitis texturæ, perinde ac pulchrè florentes hyacinthi, nigricantes, aliæ quidem per tergum effunduntur, scapularum decus, aliæ verò secundum aures, & tempora, multò quàm in pratis apium est, crispiores. Reliquum verò corpus, ne minimo quidem ipsis subnascente pilo, Electro, ut ajunt, aut vitro Sidonio lucidius effulget. Cur autem

τὰς ἀλληπαθεῖς μιζοδιωκτέον, ἐπεὶ δὲν ἐξίσα τοῖς ἀφτιθεῖσι οἱ πάσχοντες ὀφραίνονται; χειδὸν γὰρ ἢ κ' ἡμεῖς τοῖς ἀλόγοις ζώοις τὰς μοίρεις ἀφτεβὰς ἀσμβρίζομεν, ἀλλά πως φιλοπάροχοι συζυγίας, ἡδέως ζῶντες ἀγαθοὶ σὺν ἀλλήλοις ἡγούμεθα, καὶ τὰ δυσχερῆ κυφότερα μετ' ἀλλήλων. ὅθεν εὑρέθη τράπεζα κοινὴ, καὶ φιλίας μεσίτις τοράπεζαν ἐφεῦρον ἔμφρονες, χαρὶ τῶν ἀφελομένων ἀπομετρεῖσθαι ἀπόλαυσιν, ἢ μόνοι τὸ ἥμισυ, εἰ τύχοι, πίνοντες οἶνον, ἢ δὲ καθ' αὐτὰς τὸ πολυτελῶν κιμκλάμενοι σῖτον, ἀλλὰ δεκτὸν περιὸν ἐκφεύγ τὸ μετ' ἄλλων. καὶ τὰς ἡδονὰς κοινωσάμενοι μᾶλλον, εὐφραινόμεθα. αἱ μὲν δὴ γυναικεῖαι συμόδοι, τ' ἀπολαύσεως ἀνίδοσιν ὁμοίαν ἔχουσιν. ἀκμήλως γὰρ ἐξίσας ἀφιέντες, ἡδέως ἀπολαύσασαι, εἰγε μὴ δικαστὴ Τειρεσίας παρεκτέον, ὅτι ἡ θήλεια πάρψις ὅλη μοίρα πλειονεκτεῖ τῶν ἄῤῥενα. καλὸν δ' οἶμαι μὴ φιλαύτως ἀπολαῦσαι ἡλιθιοῦσθαι, ὅπως ἰδιᾷ τι χρηστὸν ἀπόσοντας σκοπεῖν, ὅλῳ παρὰ τὰ λαμβάνοντας ἡδονὴν, ἀλλ' ὑμεῖνο μεσεπαθοῦσις, ἢ τυγχάνουσιν ἀνίπαραχεῖν ὁμοίαν. τοῦτο δ' οὐκ ἂν ἐπὶ παίδων εἴποις τις, ἐκ ἔστω μέμηνεν. ἀλλ' ὁ μὲν, ἀφθεὶς ἢ νομίζῃ ποτὲ τοῦτο, τῶν ἡδονὴν ἐξαίρετον λαβὼν, ἀπέρχεται. τῷ δ' ὑβρισμένῳ, κατ' ὀλίγας μὲν ὀδυνᾶται, καὶ δάκρυα. μικρὸν δ' ὕστερον χρόνον τ' ἀλγηδόνος καλασάσης, πλέον ἢς φασιν ἡδὲν ἂν ἐχλήσιας. ἡδυπὴ δ' ἐδ' ἡπορῶν. εἰ δ' δεῖ τι καὶ θερεπρεπέστερον εἰπεῖν, δεῖ δ' ὡ Ἀφροδίτης πάντα ἀπεῖ: ἀλλ' ὁ μὲν ἀφθεὶς τοιαύτης ἀπολαύσεως μεταδιωκτέον, ἐπεὶ δὲν ἐξίσα τοῖς ἀφτιθεῖσι οἱ πάσχοντες ὀφραίνονται; χειδὸν γὰρ ἢ κ' ἡμεῖς τοῖς ἀλόγοις ζώοις τὰς μοίρεις ἀφτεβὰς ἀσμβρίζομεν, ἀλλά πως φιλοπάροχοι συζυγίας, ἡδέως ζῶντες ἀγαθοὶ σὺν ἀλλήλοις ἡγούμεθα, καὶ τὰ δυσχερῆ κυφότερα μετ' ἀλλήλων. ὅθεν εὑρέθη τράπεζα κοινὴ, καὶ φιλίας μεσίτις τοράπεζαν ἐφεῦρον ἔμφρονες, χαρὶ τῶν ἀφελομένων ἀπομετρεῖσθαι ἀπόλαυσιν, ἢ μόνοι τὸ ἥμισυ, εἰ τύχοι, πίνοντες οἶνον, ἢ δὲ καθ' αὐτὰς τὸ πολυτελῶν κιμκλάμενοι σῖτον, ἀλλὰ δεκτὸν περιὸν ἐκφεύγ τὸ μετ' ἄλλων. καὶ τὰς ἡδονὰς κοινωσάμενοι μᾶλλον, εὐφραινόμεθα. αἱ μὲν δὴ γυναικεῖαι συμόδοι, τ' ἀπολαύσεως ἀνίδοσιν ὁμοίαν ἔχουσιν. ἀκμήλως γὰρ ἐξίσας ἀφιέντες, ἡδέως ἀπολαύσασαι, εἰγε μὴ δικαστὴ Τειρεσίας παρεκτέον, ὅτι ἡ θήλεια πάρψις ὅλη μοίρα πλειονεκτεῖ τῶν ἄῤῥενα. καλὸν δ' οἶμαι μὴ φιλαύτως ἀπολαῦσαι ἡλιθιοῦσθαι, ὅπως ἰδιᾷ τι χρηστὸν ἀπόσοντας σκοπεῖν, ὅλῳ παρὰ τὰ λαμβάνοντας ἡδονὴν, ἀλλ' ὑμεῖνο μεσεπαθοῦσις, ἢ τυγχάνουσιν ἀνίπαραχεῖν ὁμοίαν. τοῦτο δ' οὐκ ἂν ἐπὶ παίδων εἴποις τις, ἐκ ἔστω μέμηνεν. ἀλλ' ὁ μὲν, ἀφθεὶς ἢ νομίζῃ ποτὲ τοῦτο, τῶν ἡδονὴν ἐξαίρετον λαβὼν, ἀπέρχεται. τῷ δ' ὑβρισμένῳ, κατ' ὀλίγας μὲν ὀδυνᾶται, καὶ δάκρυα. μικρὸν δ' ὕστερον χρόνον τ' ἀλγηδόνος καλασάσης, πλέον ἢς φασιν ἡδὲν ἂν ἐχλήσιας. ἡδυπὴ δ' ἐδ' ἡπορῶν. εἰ δ' δεῖ τι καὶ θερεπρεπέστερον εἰπεῖν, δεῖ δ' ὡ Ἀφροδίτης πάντα ἀπεῖ:

tem non & mutuos voluptatum affectus persequar quandoquidem ex æquo cum iis qui agendo afficiuntur, patientes quoque oblectantur? Ferè enim non ut bruta animantia, solitarias commorationes amamus, sed amica societate conjuncti, & quæ bona sunt, inter nos mutuo jucundiora, & adversa, inter nos mutuo leviora ducimus. Vnde & inventa est mensa communis, & apposita amicitiæ mediatrice illa, debitam ventri voluptatem admetimur, non soli Thasium, si contingat, bibentes vinum, neque singuli per se preciosis cibis nos implentes, sed illud videtur delectabile, quo quisque tum alio fruitur. Ac voluptatibus inter nos communicatis, majori lætitia afficimur. Illi igitur cum mulieribus congressus simílem delectationis permutationem habent. Nam illi sese mutuo æqualiter afficientes, majori cum voluptate digrediuntur: nisi Tiresiæ judici est attendendum, quòd videlicet muliebris delectatio, tota parte masculam superat. Honestum autem esse arbitror, non nimio sui amore frui volendo, quo pacto privatim aliquid commodi auferant, spectare, totam ab aliquo voluptatem accipientes, sed illo, quod percipiunt diviso, similia retribuere. Atqui nemo adeò insanus est, qui hoc de pueris possit dicere. Sed alter quidem affectus, quocunque tandem modo hæc existimat, eximia voluptate percepta abit: illi verò qui contumeliam hanc passus est, principio quidem dolores & lachrymæ oboriuntur, verùm ubi per tempus paulum remisit, nequaquam ut ajunt majorem molestiam intuleris: voluptas autem ne ulla quidem est. Quòd si aliquid etiam curiosius oportet dicere, oportet autem in Veneris delubro, muliere

μῶφ, γυναικὶ μᾶ ὦ Καλλικρατίδα, καὶ παιδικώτερον χρώμενον, ἔξειν οὐ φρονητέα, διπλασίας ἀπολαύσεως ὁδὸς ἀνοίγεται. τὸ γὰρ ἄρρεν, ὑδενὶ τρόπῳ χαριζόμενον θηλείᾳ ἀπολαύσειν. ὡς εἰ μὲ ὑμῖν δύναται, πῶς ἀλλήλαις ἢ ἡμεῖς ἀποτειχιοῦμεθα. εἰκὸς τοῖς ἄρρεσιν ὀλιγωρεῖν μὴ μὴ ἄρρενων ὁμιλίαις, πῶς τὸ λοιπὸν ἐραστῶν ἀλλήλαις καὶ γυναῖκες. ἄγε νυν ὦ νεώτερε χρόνε, καὶ τὰ ξένων ἡδέων τολμήτα, καινὰς ὁδὸς ἄρρενος τρυφῆς ἐπινοήσας, χάρισαι τῇ ἴσῃ ἐξουσίαν καὶ γυναιξίν. ἀλλήλαις ὁμιλησάτωσαν, ὡς ἄνδρες. ἀσελγῶν ἢ ὀργάνων ὑποζυγωσάμεναι τέχνασμα, ἀπόρων πρόσπον αἴνισμα, ἡμιμόθωσιν γυνὴ μὴ γυναικὸς, ὡς ἀνὴρ. τὸ γὰρ εἰς ἀκριβὲς παιδίας ἥκειν ὀνομα, αἰσχύνομαι καὶ λέγειν, τὰ τελεσικῆς ἀσελγείας, ἀνέδην πομπεύεται. πᾶσα σὴ ἡμῶν ἡ γυναικωνῖτις, ἴσα φιλαινὶς, ἀνδρογυνίας ἔρωτας ἀσκημονοῦσα. καὶ πόσῳ κρεῖττον εἰς ἄρρενα τρυφὴν βιάζεσθαι γυναῖκα, ἢ τὸ γνήσιον ἀνδρῶν, εἰς γυναῖκα θηλύνεσθαι. τοιαῦτα σωφρόνως μεθ' ἡδονῆς παθαινόμενον ὁ Χαιρεκλῆς ἐπαύσατο, δεινόν τι καὶ θηρεῶδες ὑπὸ τοῖς ὄμμασιν ὑποβλέπων. ἐμοὶ δὲ μικρὸν καθαρσίου χρῆναι πρὸς τὰς παιδικὰς ἔρωτας. ἐγὼ γὰρ, ἡσυχῇ μειδιάσας, καὶ πρὸς τὸ Ἀθηναῖον ἤρεμα τὸν ὀφθαλμὸν παρβαλὼν, παιδιᾶς ἕνεκα καὶ γέλωτος ὦ Καλλικρατίδα, δικαιῶ καθεδεῖσθαι πρὸς σὲ καὶ σκέψασθαι, μὴ οἶσθ' ὅπως ὑπὸ τὸ Χαιρεκλέους δεινότητος ἐπὶ πλεῖστον ἠγμαι. χρεὼν γὰρ ὡς ἐν Ἀρείῳ πάγῳ πρὸς φόνου καὶ πυρκαϊᾶς, ἢ νὴ Δία φαρμάκων ἀγωνιζόμενος, ὑπερφυῶς

liere licet Callicratida, pueri modo utendo delectari aperta illius fruendæ duplici via. Nullo enim modo masculus muliebrem voluptatem præbet. Quare siquidem & vobis placere possunt mulieres, nos alii in alios munitionem extruamus. Si verò masculos cum masculis congredi decet, mulieres quoque sese mutuo in posterum ament. Age nunc ô junior ætas, & novarum voluptatum legislatrix, posteaquam novas masculæ mollitici vias excogitasti, parem quoque mulieribus largire potestatem. Congrediantur & illæ inter se, quemadmodum viri: commisso autem lascivorum instrumentorum machinamento, prodigioso seminis expertium ænigmate mulier cum muliere concumbat, ut vir. Et quod in aurem rarò venit vocabulum, pudet etiam dicere, illius Tribadum obscœnitatis, impudenter agitetur. Omne verò gynæceum nostrum, sit Philænis, semimares quosdam amores turpiter usurpans. Et quanto melius est in masculam libidinem cogi mulierem, quàm generosum illum virorum animum in mulierem effœminari? Talia cum magna contentione, inter dicendum indignatus, postquam dixisset Charicles finem fecit, horrendum & ferinum oculis intuens. Videbatur autem mihi & expiatione uti contra masculos amores. Ego verò tacitè subridens & sensim oculos in Athenienſem conjiciens: lusus, inquam, & risus, Callicratida, judicem consedisse me arbitratus, nescio quo pacto Charicles vehementia ad serias cogitationes adductus sum. Propemodum enim quasi in Areopago de cæde, atque incendio, aut per Iovem etiam de veneficio lis esset, animo fuit supra modum commoto.

ἐπεθήκατο. κομιεῖς δὲ ὁ νεῶν, εἰ ποτε καὶ ἄλλοτε, ἀπαιτεῖν σε τὰς Ἀθήνας. Περικλέους δὲ πιθοῦ, ὃς τὴν δίκην ἐπέθηκε τοῖς Μακεδόσιν ἀνθοπλισμένοις γλώσσας, ἵνα τῷ σῷ λόγῳ ἀφελέσθαι, μιᾶς τῆς σῆς νυκὶ δημηγορίᾳ ἀπαμυνθείσῃ. μικρὸν δὲ ἐπίσχων ὁ Καλλικρατίδας, ἰδίᾳ δὲ λέγειν ἔδοξε μοι πεπαιρομένῳ, ὡς λίαν ἀγωνίας μεστὸς εἶναι, λόγων ἀμφισβήτησιν εὐάρχειν. εἰ γυναιξὶν ἐκκλησίαι, καὶ δικασήρια, καὶ πολιτικῶν πραγμάτων ἐμοὶ μετουσία, πρεσβεύοι ἄν, ἢ πρωτάτης ἐκεχειροτόνητο, καὶ σε χαλκῶν ἀνδριάντων τοῖς ἀγοραῖς ὡς Χαρίκλεες εἵλκυσεν, εἰδὼν δὲ ἢ αὐτὴ ὡδὶ αὐτῶν, ὁπόσῳ πρέσβεις καὶ σοφίαν ἐδίκευν, εἰ τις αὐτοῖς τὴν δίκην ἐξουσίαν ἐφῆκεν. ἵνα μὴ ἀνυδὴς ἂν εἶπον. ἐχὶ Σπαρτιάτικαι ἀνθοπλισμέναι Τελέσιλλαι, δι' ἣν ὁ Ἄρης Θεὸς ἀριθμεῖται γυναικῶν Ἄρης. ἐχὶ τὸ μελιχρὸν ἐκεῖνο Λεσβίων Σαπφὼ, καὶ ἡ τῶν Πυθαγορείων σοφίας θυγάτηρ Θεανώ. πάντα δ' ὑδὲ Περικλῆς ἂν ἂν Ἀσπασίᾳ συνηγόρευσεν. ἀλλ' ἐπειδὴ δίκαιον ἀρρένας ὑπὲρ θηλειῶν λέγειν, εἴπωμεν δὲ ἄνδρες ὑπὲρ ἀνδρῶν. σὺ δὲ ἵλεως Ἀφροδίτη γένοιο. καὶ γὰρ ἡμεῖς τὸν σὸν ἔρωτα τιμῶμεν. Ἐγὼ μὲν οὖν οὐδαμοῦ ἄχρι παιδιᾶς, ἱλαρὸν τὸν ἔρωτα ἡμῖν προκόψαι. ἐπεὶ δὲ οἱ αὐτοὶ τούτου λόγοι καὶ φιλοσοφεῖν ὑπὲρ γυναικῶν ἐπανοῦσιν, ἁρμόσει τὴν ἀφορμὴν ἅπασαν. μᾶλλον γὰρ ὁ ἁβρὸς ἔρως κοινὸν ζητεῖ, καὶ ἡδονῆς ἐστιν ἔργον. εὐξαίμην γὰρ ἄν, εἴπερ ἦν ἐν δυνατῷ. τὴν

moto. Tempus igitur, si unquam antea fuit, nunc maximè est, ut Athenas repetas: Periclis autem suadelam, & decem illorum rhetorum linguas contra Macedonas armatas, unica tua oratione exerceas, actionum earum quæ in Pnyce haberi consueverunt, unam aliquam recordando. Postquam igitur paulum hæsisset Callicratidas (videbatur autem mihi ex facie conjicienti, contentionis esse plenus) adversariam orationem orditur. Si mulieribus, inquit, concionum, & fori, cæterarumque civilium rerum concessa esset communicatio, dux & præses illarum creatus fuisses: ac te statuis æneis per fora passim positis, Charicles, cohonestarent. Fermè enim ne ipsæ quidem pro se ipsis, quæcunque sapientia præcellere videntur, siquis ipsis dicendi potestatem permitteret, cum tanta contentione dicerent. Non illa quæ contra Spartanos armata processit Telesilla, propter quam Mars inter mulierum Deos numeratur Argis. Non mellita illa, qua se Lesbus jactat Sappho, & Pythagoricæ doctrinæ filia Theano, fortassis neque Pericles ita [1] Aspasiæ patrocinatus esset. At siquidem mares decet pro fœminis dicere, dicamus & viri pro viris. Tu verò propitia Venus esto. Etenim nos tuum Amorem veneramur. Ego certè putabam, jucundam hanc disputationem nostram ad jocum usque esse processuram. Quia verò animadverti istius orationem pro mulieribus etiam philosophari, libenter occasionem hanc arripui. Solus enim masculus amor, commune virtutis, ac voluptatis est opus. Optarim autem, si id fieri posset, &

[1] *Aspasia*] Idem Lucianus in Gallo testatur Pythagoram Aspasiam Periclis Atheniensium scortum aliquando fuisse. *Cogn.*

1 Fa-

ἐπήκοόν ποτε τῶν Σωκρατικῶν λόγων πλατάνιστον, Ἀκαδημίας καὶ Λυκείου δένδρου δυτυχέστερον, ἐγγὺς ἡμῶν ἑστάναι, πεφυκυῖαν ἔνθ' ἡ Φαίδρου προσπαίκλισις ἦν, ὥσπερ ὁ ἱερὸς εἶπεν ἀνὴρ, πλείστων ἀψάμενον χαρίτων. αὐτὴ τάχα ἂν ὥσπερ ἡ σὺ Δωδώνη φηγὸς ἐκ τῶν προθύρων ἱερεῖα λαρρήξασα φωνὴν, τὰς παιδικὰς ὑφήμησεν ἔρωτας, ἔτι δ' καλὸν μεμνημένη Φαίδρου. καλὸν ἐπεὶ τοῦτ' ἀμήχανον, ἦ γὰρ πολλὰ μεταξὺ ἔρημα πεδία ἐσιόντα, θαλασσάτε ἠχήσασα, ξένοι τε ἐπ' ἀλλοτρίας γῆς ἀπειλήμμεθα, ἐ πλεονέκτημα Χαρικλείας ἐστὶν ἡ Κνίδος, ὅμως τἀληθὲς ἐ προδώσομεν, εἴξαντες ὄκνῳ. μόνον ἡμῖν σὺ δαῖμον ἵλεως, καὶ εἴης παράσχοις, φιλίας σύγκαμον, ἱεροφάντα μυητείων ἔρως, ἐ κακὸν πήτιον, ὁποῖα ζωγράφων παίζουσι χεῖρες, ἀλλ' ὃν ἡ πανσθένιστος ἐβλάστησεν ἀρχὴ, τέλειον οὐδὲν πεφθέγξα. σὺ γὰρ ἐξ ἀφανοῦς καὶ κεχυμένης ἀμορφίας τὸ πᾶν ἐμόρφωσας. ὥσπερ δ' ὅλως κόσμου ποιῶν ἀφελὼν τὸ περικείμενον χάος, οὕτω μὲ ἐς ἑκάστου ταραχῶν μυχοὺς ἐφυγάδευσας, ἔνθα ὡς ἀληθῶς σιδήρειαί τε πύλαι, καὶ χάλκεος οὐδὸς, ὅπως ὑπ' ἀρρήκτου δεσμοῦ φρενῶν, ἐ ἐμπαλιν ὀδεύσῃ. λαμπρᾷ δ' φωτὶ τῷ ἀμφυρᾶν νύκτα πεζόντες, παυόμεθ' ἀψύχου τινὸς ψυχὴν ἔχοντος ἐχθροῦ δημιουργός. ἐξαίρετον δ' ἱκέτευσας ὁμήλικιν ἀνθρώποις, τὸ σεμνὸν φιλίας πάθος σωθῆναι, ἵν' ἐξ ἀκμῆς καὶ ἀπαλῆς ἔτι ψυχῆς ἡ εὐνοια συνεκτρεφομένη,

& platanum illam, quæ Socraticos olim ſermones auicultavit, arborem Academia & Lyceo fœliciorem, prope nos ſtare naram ubi Phædri fuit accubitus. quemadmodem ſacer ille vir dixit, gratia præditus plurima. Fortaſſis ipſa quoque, ut [1] fagus illa Dodonea, ex ramis ſacram rumpens vocem, puerorum amores prædicaret, memor adhuc formoſi illius Phædri. Verùm quia fieri illud non poteſt, Nam quàm multi medii, inter utroſque, Montes umbroſi, & reſonantes æquoris undæ: hoſpiteſque in terra aliena relicti ſumus, magnumque Charicli momentum affert Gnidus: veritatem tamen metu victi non prodemus. Tu modò nobis ætherie Deus, in tempore aſſiſte, amicitiæ fautor, & arcanorum ſacerdos Cupido, nequaquam pravus infans, qualem pictorum manus jocando fingunt, ſed quem primario ſemine Principium procreavit, perfectum protinus editum. Tu enim ex obſcura, atque confuſa deformitate, Vniverſum hoc formaſti. Proinde ſublato, tanquam communi totius mundi ſepulchro, circunfuſo illo chao, illud quidem in ultimi Tartari receſſus fugaſti, ubi verè ſtant Ferrati poſtes, atque ærea limina portis, ut inſuperabili addictum cuſtodiæ, à reditu prohibeatur. Splendidæ autem luci obſcura nocte prætenta, omnium & anima carentium, & animam habentium opifex fuiſti. Præcipuam verò hominibus concordiam infundendo, graves illos amicitiæ affectus conjunxiſti, ut ex anima malitiæ adhuc experte, & tenera, connutrita benevolentia in virilem per-

1 *Fagus Dodonea*] Vide proverbium Dodoneum & Cœlium Rhodiginum lib. 29. c. 15. Sophoclem in Trachiniis de geminis columnis. *Cogn.*

1 Καὶ

σὸς τὸ τέλειον ἀπηρώ). χαίρει μὲν γὰρ, ἀληθοῦς ἀναπηρίας εὑρέτην φάρμακον. μόνον δ' ὁ ἄρρην ἔρως, φιλοσόφου καλὸν ἐν ψυχῇ ἐπίταγμα. πᾶσι δὲ τοῖς ὑπὲρ τὸ ἀναγκαῖον ἐπὶ τελείοις διηρτίσθαι ἐπιτάγματα, ἢ ὅσα τὰ παρ' αὐτὰ χρείας ἐπιδεῖ). καὶ πάντῃ δὲ ἀναγκαίου τὸ καλὸν κρεῖττον. ἄχρι μὲν οὖν ὁ βίος ἀμαθὴς ἦν, εὐδίπτου τοῦ καθ' ἡμέραν πόρου, τὸ βέλτιον δύσκολον, ἀπαπτῶς ἐπ' αὐτὰ τὰ ἀναγκαῖα σπουδάζετο. ἐπεὶ δὲ ἀγαθῆς διαίτης ἐπέλιπεν ὁ χρόνος, ὑπαρκεῖν εὑρέσει. ἐπειδὴ δὲ αἱ μὲν ἐπουσιώδεις χρείαι πέρας εἶχον, οἱ δὲ ἐπιμηχανήμασι ἀεὶ λογισμοῖς τὰ ἀναγκαῖα ἀφελόντες ἠυκαίρουν, ἐπιοῦσιν ἐπὶ τὰ κρείττονα, οὐ τότε κατ' ὀλίγον ἐπιζητοῦσι συμπύθοντο. τοῦτο δ' ἡμῖν ἀπὸ τῶν ἐσχατιαιτέρων τεχνῶν ἔνεστιν εἰκάζειν. αὐτίκα πρῶτοι πάντων ἄνθρωποι γεωμόροι, καὶ καθ' ἡμέραν λιμῷ φάρμακον ἐζήτουν. εἶθ' ἁλισκόμενοι τῇ πρὸς τὸ παρὸν εὐδαιμονίᾳ, καὶ λαμβάνοντες ἐκ ἑαυτῆς ἐλαίου τὸ βάλανον, τῷ εἰκαίᾳ πόᾳ ἐπιτρίβοντες, καὶ μαλθακοῖς ῥίζαις ὀρύττοντες, καὶ τὰ πλεῖστα δρυὸς καρπὸν ἐσθίοντες. ἀλλ' ἦ μὲν, ἀλόγοις ζώοις μὴ χρόνον ἐρίζειν. ὅτε δὲ τυρὸν, καὶ κεφὴν εὗρον αἱ μαμμῶν ἐπιμέλειαι, ἐφεύρεσιν κατ' ἔτος ἀνανεάζουσα, καὶ ἃ δὲ μηκέτι ἂν εἴποι τις, ὅτι ὀρῦς, γαῖ- ᾗ ἀμείνων. τί δ' οὐκ ἂν ἀρχῇ μὴ λύπη βίᾳ, σκίπης δεηθέντες ἄνθρωποι, πάλαι, ἠρέμα δείσαντες, ἀμφίσταθ', καὶ σπήλυγας ὀρῶν, κρύος καθοῦσαις ἐκτενόμεσθα. ἢ πάλαι ῥιζῶν, ἢ φυτῶν αὖα χειλώμα-

perfectionem consummaretur. Nam inventum quidem est conjugium, necessariæ successionis remedium. Solus verò amor masculus, animi Philosophici pulchrum est mandatum. Omnia verò ea quæ ex integro ad decorem exercitatione provehuntur, plus honoris consequuntur, quàm ea quæ præsenti necessitate opus habent. Atque omnino honestum necessario est præstabilius. Itaque quamdiu rudis fuit hominum vita, nondum quotidiana experientia, quod melius est, per ocium quærendo: æquo animo in rerum necessariarum usum se contrahebat: cùm melioris vivendi rationis, urgens tempus, inventionem non suppeditaret. Postquam verò urgentes rerum necessariarum usus finem capiebant, ac posterorum cogitationes à necessitate liberatæ, occasiones captabant res meliores comminiscendi, exinde paulatim scientiæ accreverunt. Cujus rei argumenta ex absolutissimis artibus capere licet. Primi homines ut primùm creati fuêre, contra famem quotidianam remedium quærebant. Tum præsenti indigentia compulsi, cùm per inopiam consilii, quod melius erat, eligere non liceret, trita herba vescebantur, modò molliores radices effodiendo, modò plerumque quercus fructum comedendo. At posterior ætas, hæc brutis animantibus edenda abjecit. Sationem autem frumenti & hordei agricolarum diligentia invenit, reperta ratione, qua quotannis illa renascerentur. Ac neque insanus quispiam dixerit quercum esse aristam præstantiorem. Quid autem? nonne ab ipso vitæ initio homines tegumento indigentes vellera, feris excoriatis, induerunt, & spelunças montium, quas contra frigus subirent, excogitarunt? aut olim radicum, plan-

τε. τίνα ἢ δεῖ τύπον μιμήσεσθαι, ἐπὶ τὸ κρεῖττον ἀεὶ μεταίροντες, ὕφηναν μὲν ἑαυτοῖς χλανίδας, οἴκους δὲ φιλίσαντο. καὶ λεληθότως αἱ περὶ ταῦτα τέχναι τὸ χρόνῳ λαβοῦσαι διδάσκαλον, ἀπὸ μὲν λιτῆς ὑφῆς, τὸ παιδικὸν ἐποίκιλαν. ἀπὸ δὲ δυπλῶν ἀμφιλίαν, ὑψηλὰ τέρεμνα, καὶ λίθων πολυτέλειαν ἐμηχανήσαντο, καὶ γραμμὴ τοίχων ἀμορφίαν διεσθῆσι βαφαῖς χρωμάτων κατέγραψαν. πάλιν ἐκείθεν γε τούτων τὰ τεχνῶν, καὶ ἐπιστημῶν, ἄφαντος ἦσαν, καὶ βαθεῖαν ἐπιπεπειρμένη λήθην, ὡς ἀπὸ μικρᾶς λύσεως καὶ σμικρᾶς εἰς πᾶς ἑδιας ἀνίπτιλεν ἀκτῖνας. ἔκαστος γὰρ φύσει τι, παρεδίδου τοῦ μετ' αὐτόν. διὸ ἡ μὲν δεχομένη τὰ λαμβανόντων, εἰς ἔμαθεν ἤδη πεσεῖσθαι, τὸ σύνδεσμον ἐπλήρωσε. μὴ δή τις ἔρωτος ἀρρένειαν ἀπαιτείτω πάλαι δὲ παλαιᾶς χρόνος. γυναιξὶ γὰρ ὁμιλεῖν ἀναίσχυντον λῶν, ἵνα μὴ πάλιν ἀπερεμῶν ἡμῶν φθερῇ τὸ ἦθος. αἱ δὲ ποικίλαι σοφίαι, τὰ φιλοκάλου ταύτης ἐρετῆς ἐπιθυμίαι, μόλις ὑπὸ μηδὲν ἑαυτὸν ἀνίχνευσεν αἰῶνος εἰς τὸ μέσον ἔμεινον ἔχειν, ἵνα τῇ θείᾳ φιλοσοφίᾳ, καὶ τὸ παιδεραστεῖν συναυξήσῃ. μὴ δῆτα Χαρίκλεις, ὃ μὴ πρότερον εὕρητο, τοῦτο ἐπινοήσεν αὖθις ὡς φαῦλον εὕρηται, μήσε ὅπως τὰ παιδικῶν ἐράσται αἱ γυναικεῖαι σύνοδοι πρεσβυτέρας ἐπιγράφοντ' χρόνους, ἐλάττω δ' ἕτερον. ἀλλά τι μὲ παλαιὰ τὰ ἐπιτηδεύματα, ἀναίσχυντα νομίζομεν. ἃ δὲ αὖθις εὐδοκολήσας τοῖς λογισμοῖς ὁ βίος ἐπεξεύρει, εἰς ἐκείνην ἀμείνω πεμπτέον. ἐμοὶ μὲν γὰρ ὀλίγα καὶ γελᾶν ἔναισχος ἐπῆλθ', Χαρικλείας ἄλογα ζῶα, καὶ

tarumve ſiccas cavitates? Sed ſumptam ab his imitationem, in melius ſemper provehentes, veſtes ſibi texere, & domos ædificare cœperunt. Senſim verò artes illæ quæ circa hæc verſantur, tempus magiſtrum nactæ, pro vili panno, pulchriorem veſtem variegarunt: proque vilibus domunculis altas ædes, lapidumque magnificentiam fabricarunt, nudamque parietum deformitatem floridis colorum tincturis depinxerunt. Verùm unaquæque harum artium & ſcientiarum, muta cùm ſit, & oblivioni profundæ ſubjecta, tanquam à parvo occaſu, paulatim in proprios exorta eſt radios. Vnuſquiſque enim à ſe aliquid repertum, poſteriori tradidit: tum iſta accipientium ſucceſſio, ſemper aliquid iis quæ antea didicerat, apponendo, quod deerat explevit. Nequis igitur amores maſculos ab antiquis temporibus depoſcat. Tum enim neceſſe erat cum mulieribus congredi, ne genus noſtrum ſeminis penitus expers interiret. Variæ autem doctrinæ, & elegantioris hujus virtutis cupiditates, vix tandem per tempus, quod nihil imperveſtigatum relinquit, in lucem venturæ erant, ut cum divina philoſophia, puerorum amores adoleſcerent. Quare Charicles, ne quod antea non fuit inventum, ſed poſtea excogitatum, ut pote malum arguas. Neve ob id, quod puerorum amoribus muliebres congreſſus antiquioribus inſcribuntur temporibus; minores alteros putes. Sed vetera quidem ſtudia, putamus neceſſaria, ſed quæ poſtea ratiocinationibus vacans hominum vita adinvenit, ut illis meliora, in pretio ſunt habenda. Mihi verò propemodum in mentem venit, ut riderem modò, quum Charicles bruta animantia,

&c

τὴν Σκυθῶν ἐρημίαν ἐπαινῶν. ὀλίγου γὰρ καὶ τὰ ἄγαν φιλογεωκίας καὶ μετρίου, γλιχόμενον ἄλλου. ὑδὲ γὰρ ὡς εἰκαίῳ φλεγόμενον, οἷς ἐπιχειρεῖ λέγειν, ὑποσταλμένῳ τῷ τῆς φωνῆς τόνῳ, τὸ ῥηθὲν ἐκλέπτειν, ἀλλ' ἐπηρμένῃ φωνῇ λαρυγίζων, Οὐκ ἐρῶσι φησὶν ἄρκτοι λέοντες, ὑδ' ἄρκτοι, καὶ σύες, ἀλλ' αὐτῶν τὸ θῆλυ μόνον ὁρμὴ κρατεῖ. καὶ τί θαυμαστόν; ἃ γὰρ οὐ λογισμὸν δικαίως ἂν τις ἔλοιτο, ταῦτα τοῖς μὴ δυναμένοις λογίζεσθαι διὰ ἀφροσύνην οὐκ ἔνεστιν ἔχειν. ἐπεὶ τοι Προμηθεύς, ἢ Θεῶν τις ἄλλος, εἰ νῦν ἐκείνῳ συμβάλοιεν ἀνθρώπινον, οὐκ ἂν ἐρημίαν, καὶ βίον ὄρειον αὐτὸς ἐποίησεν, ὑδὲ ἀκήλητος προφὴν εἶχον. ἐξίστα γὰρ ἡμῖν ἱερὰ δειμαίνοντες, καὶ μέσην ἑστίαν τὴν ἰδίαν ἑκάστῳ οἰκῶν, ὑπὸ τοῖς κοινοῖς ἐπολιτεύοντο νόμοις. τί δὴ παράδοξον, εἰ ζῶα τὰ φύσεως παίγνια μηδὲν, ὧν λογισμοὶ παρέχονται τῷ τὰ θεσπεσίας λαβεῖν ἠυτυχηκότι, σωφρονεῖν μὴ τῶν ἄλλων καὶ τὰς ἄρρενας ἐπιθυμίας; οὐκ ἐρῶσι λέοντες. ὑδὲ γὰρ φιλοσοφοῦσιν. οὐκ ἐρῶσιν ἄρκτοι. τὸ γὰρ οὐ φιλίας κρεῖττον, οὐκ ἴσασιν. ἀνθρώποις δ' ἡ μετ' ἐπιστήμης φρόνησις οὐ δυσκόλως πείθεται τὸ καλλίστου ἕλεσθαι, βεβαιοῦσι τοῖς ἐρῶσι τὰς ἄρρενας. μὴ τοίνυν ὦ Χαρίκλεις, ἀκολάστῳ βίῳ συμφορήσας ἐπαιρικῷ διηνεκῶς, γυμνοῖ τῷ λόγῳ τὸ σεμνότητος ἡμῶν κατασκόπτε, μηδὲ τὸ ἀράνιον ἔρωτα τῷ νηπίῳ συναριθμεῖ. λογίζου δ' ὀψὲ μὲν ἡλικίας, τὰ τοιαῦτα μεταμανθάνειν. ὅμως δ' ἂν λογίζου νῦν γε, ἐπειδήπερ ἡ ἀφέτερον, ὅτι διπλοῦς θεὸς ὁ ἔρως, ἡ κ' μίαν ὁδὸν φοι-

& Scytharum solitudinem laudabat: imò ferè etiam præ nimia contentione eum quòd Græcus esset, pœnitebat. Neque enim veluti qui contraria loqueretur, quibus dicere aggrediebatur, dicta summisso vocis tono furabatur, sed elata voce proclamans, Haud amant, inquit, se mutuò leones, neque ursi, aut sues, sed illos sola fœminei congressus cupiditas tenet. Ecquid hoc adeò mirum? Quæ enim ex ratiocinatione meritò aliquis capit, ea illis qui præ vecordia ratiocinari nequeunt, consequi non licet. Nam si Prometheus, vel Deorum quispiam alius, cuilibet animanti mentem humanam indidisset, non solitudo, non vita montana pasceret illos, neque promiscua pabula haberent: sed ex æquo nobiscum templis ædificatis, & inhabitatis quisque mediis privatæ domus laribus, communibus regerentur legibus. Quid igitur mirum, si animalia naturæ damnata, quibus nihil eorum quæ ratio suppeditat, à Providentia accipere contigit, cum cæteris masculâ libidine privantur? Non amant se mutuò leones: neque enim philosophantur. Non amant ursi, quia quod est in amicitia pulchrum non intelligunt. At hominum illa cum scientia conjuncta prudentia, ex eo quod sæpius fecerat periculum, optimum quod erat, eligens, masculos amores omnium firmissimos esse judicavit. Quare noli Charicles, meretriciis protervæ vitæ narrationibus comportatis, gravitatem nostram nudo sermone insectari: nec cœlestem illum Amorem infanti illi annumerare. Sed tandem ætate, relictis aliis, ad hujusmodi studia transeundo, at certè nunc apud te considera, siquidem id non feceris priùs, quòd Amor duplex est Deus, non una

τῶν, ἀδὲ ἐπὶ πολλῆς τὰς ἡμετέρας ψυχὰς ἐρεθίζων. ἀλλ' ὁ μὲν, ὡς ἂν οἵμαι, ἡμιθεὴς ἦπια φρονῶν, ἁδίνος αὐτῷ τῷ Διὸς ἐπιχεῖν δυναμένῳ λογισμῷ, πολὺς ἐν ταῖς τῶν ἀφρόνων ψυχαῖς ἀθροίζεται. μάλιστα δ' αὐτῷ γυναικεῖοι πόθοι μέλουσιν. ἕτος ἐστὶν ὁ τῆς ἐφημέρου ταύτης ὕβρεως ἐπαίτης, ἀκόλουθος φορᾷ τοῦ βυλόμβου ἄγων. ἕτερος δ' ἱερὸς ἀγωγὸς πατὴρ χρόνων, σεμνὸς ὀφθῆναι, καὶ πάνυ γε ἱεροπρεπὴς θέαμα, σωφρονούντων παιδίας παιδῶν, ἥπιος ταῖς ἐμφύτοις Διονύσοις ἐμπνέων. καὶ λαχόντες ἴλεων τὸν δαίμονα, ἡδονὴν δρεπτῇ μεμιγμένῳ ἀπαλλόμεθα. διὰ γὰρ ὅπως χρὴ τὴν πρακτὴν παιδείαν παρῇ ὁ ἔρως. εἷς δ' ὀνόματος οὐχ ὁμοία τὰ πάθη κεκραμένης. καὶ γὰρ αἰδὼς, ὠφελείας ὁμοῦ καὶ βλάβης ἀμφίβολός ἐστι δαίμων. Αἰδὼς, ἣν ἀνδρὸς μέγα σέβεται, ἢ σ' ὀνίνησιν. ὁμὴν δὲ ἐρέθων χθὼν ἐστὶν ἐν, ἀλλ' ἐπὶ γαίας εἰσὶ δύο. τὴν μὲν κεν ἐπαινέσειε νοήσας, ἣ δ' ἐπιμωμητή. Διὸ δ' ἄνδρα θυμὸν ἔχουσιν. ἁδὲν ἂν παράδοξον, εἰ πάθος, δρεπτῇ κρατοῦν στοιχεῖον ἔχειν ἔτυχεν, ὥστε ἔρωτα καλεῖσθαι, καὶ τὴν ἀκόλαστον ἡδονὴν, καὶ τὴν σωφρονοῦσαν εὔνοιαν. γάμους δὲ φησι τὸ μηδὲν οἴεσθαι, ἓν τὸ ἦλυ δ' βίᾳ φυγαδεύειν, ἵνα πῶς μείνωμεν ἄνθρωποι; ζηλῶν μὲν ἂν χρὴ τὸν σοφώτατον Εὐριπίδην, εἰ δίκαι' ἄνευ γυναικὸς σωίζοι, ποιοῦντες ἐπὶ ἱερὰ, καὶ ναοὺς, δρυμούς, καὶ χρυσοῦ τέκνα ἀνδρὸς ἀφόβως ἐσπέμποντες. ἀνάγκη γὰρ βαρὺ κατ' αὐχένα ζυγὸν ἡμῖν ἐπιθεῖσα, τοῖς

via ad nos ventitans, neque uno ſpiritu noſtros animos inceſſens. Sed alter, ut arbitror, puerilia ſapiens, cujus mentem nulla ratio gubernare poteſt, frequens in animis inſipientium congregatur: atque ipſi muliebria potiſſimùm deſideria curæ ſunt. Et hic eſt quotidianæ iſtius contumeliæ ſocius, abſque diſcrimine cuicunque volenti ſeſe celeriter applicans. Alter verò Amor, priſcorum pater temporum, viſu grave, ſacrumque omninò ſpectaculum, promus temperatorum affectuum, blandum quiddam uniuſcujuſque mentibus inſpirat. Tunc propitium nacti hunc Deum, voluptatem virtuti immixtam amplectimur. Geminos enim revera, juxta Tragicum, ſpiritus efflat Amor. Vnum autem & commune nomen diſſimiles affectus habet. Nam & Verecundia, utilitatis pariter & damni anceps eſt Dea,

Qua ſimul & fructus homini, & mala plurima confert.

Neque vero unicum eſt genus contentionum, ſed

Sunt gemina in terris, quibus altercantur in unum
Mortales cauſæ, varia quoque mente trahuntur,
Hanc laudet prudens, damnandam reprobet illam.

Nihil igitur mirum, ſi affectus virtuti communem appellationem eſt ſortitus, ita ut Amor vocetur, & flagitioſa illa voluptas, & modeſta hæc benevolentia. Nuptias igitur pro nihilo ducis, inquit, & fœmineum genus è vita expellis? deinde quo pacto maneamus homines? Beatum equidem eſſet ex Euripidis ſapientiſſimi ſententia, ſi abſque illo cum mulieribus congreſſu, ad ſacra, & templa Deorum ventitantes, argento atque auro liberos à ſucceſſione mercaremur. Neceſſitas enim gravi jugo noſtris cervicibus im-

κελδομένοις πιθαρχεῖν βιάζεϊ. τὸ μὲν οὖν καλὸν αἱρώμεθα τοῖς λογισμοῖς, εἰκέτω ὁ τῇ ἀνάγκῃ τὸ χρειῶδες. ἄχρι τέκνων, γυναῖκες ἀριθμὸς ἔστωσαν. ἐν ὁ τοῖς ἄλλοις, ἄπαγε μή μοι γένοιτο. τίς γὰρ ἂν εὖ φρονῶν ἀνέχοιτο δωίδαιτο, ἐξ ἑωθινὴ γυναικὸς ἀρχιζομένης ἐπικτήτου σοφίσμασιν; ἧς ὁ μὲν ἀληθῶς χαρακτὴρ, ἄμορφον. ἀλλότριοι ὁ κόσμοι, τὸ τ' φύσεως ἀπρεπὲς βαλλόμενοι. εἰ γὰρ ἀπὸ τ νυκτέρων κοίτης ὡς ὄρθρον ἂν ἴδοι τις ἀνεστραμένας γυναῖκας, αἰσχίων νομίσῃ θηρίων τ πρὸ μιᾶς ὥρας ὀνομαζομένων δυσκυδοίμων. ὅθεν ἀκριβῶς οἰκοι καθείργυσιν αὐτὰς, ὑδονὴ τ ἀρρένων βλεπομένας. χρᾶσις ὁ, ὦ θεσπαισίδων ὁ σύμμορφον ὄχλον, ἐν κύκλῳ παρεσῶσι, ποικίλοις φαρμάκοις καὶ φαρμακώδεσι τὸ δυσχρὲς ὡσώσασθαι. ὑγρὸν ὕδατον ἀκράτῳ ῥάμμασι τ ὑψηλὸν ἀπονιψάμεναι κάρη, δύεις ἄπλυτον αὐχμὸν ἐχούσας πρὸς πρόσωπον, ἀλλ' ἐφ' ὅλαις τ ἀφασμάτων σωρεύσεις, τ ἀνθῆ ἐπ' ὡσώσασθαι χρῶτα φαιδρύνουσιν. ὡς ὁ ἐπὶ δημοτελεῖς πομπῆς, ἄλλο τις ἄλλη τῶν ὑπηρετουσῶν ἐσκευάσατο, λευκανίδας, ὀχρυφᾶς, ἐπ' ὡσώσας, ἔστ' πτά τε. κἀγὼ κοιλίσκῳ ἐν φαρμακοπώλαι, πυξίδων ὄχλον, ἀσπίδα μεστὸν πολλῆς κακοδαιμονίας. ἐν οἷς ὀδόντων σμηκτικαὶ δυνάμεις, ἢ βλέφαρα μελάνουσα τέχνη ἐπαυξάνεϊ. τὸ ὁ πλεῖστον ἀναλίσκῃ μέρος ἡ πολυκὴ τ τριχῶν. αἷς μὲν, ὅσ φαρμάκοις ἐρυθαίνειν δυνάμενοις ἀπὸς ἡλίου μεσημβρίαν, τὰς πολυκόμους, ἴσας ταῖς τ ἑῴων χθονιαῖς, ξανθὰ μεταβάπτουσιν ἄνθη, τὴν ἰδίαν καταχρώννυσαν φύσιν. ὁπόσαις ὁ ἀρκεῖν ἡ μέλαινα χαίτη νομίζεϊ, imposito, imperatis parere nos cogit. Quod pulchrum igitur est, id ratione eligamus, & cedat utilitas necessitati. Quod ad liberorum procreationem attinet, mulieres aliquo sint in numero. In cæteris verò rebus, apage ne mihi ulla fuerit. Quis enim sanæ mentis sustinere queat, mulierem à summo statim mane ascititiis impostur is sese comentem? Cujus nativa facies, verè turpis est, aliena verò ornamenta, naturæ deformitatem tegunt. Siquis ergo mulieres ad auroram à nocturno lecto videat surgentes, turpiores putabit esse bestiis, quæ ante unam horam malè-ominatæ nominarentur. Vnde diligenter domi sese concludunt, ut ne ab ullo viro conspiciantur. Anus autem & ancillarum formæ confimilis turba circunstant variis medicaminibus infœlices illas facies inficiendo. Neque enim ubi aquæ mero latice profundam crapulam abluêre, protinus ad serium aliquod negocium se conferunt? sed crebræ medicamentorum compositiones, fœdam faciei cutem exornant. Perinde autem ut publica pompa, ancillarum alia aliud administrat, pelves argenteas, gutturnia & specula, utque in pharmacopolæ officina, pyxidum turbam, plena multæ infœlicitatis vascula. In quibus dentium vis abstersiva, aut palpebris denigrandis ars comparata reconditur. Maximam autem partem textura capillorum absumit. Nam aliæ quidem medicamentis rubefaciendi ad solis meridiem vim habentibus, capillos perinde ut la-

narum coloribus, flavo inficiunt flore, propriam damnantes naturam. Aliæ verò quibus nigra coma videtur ad formam sufficere, o-

τὴ γαμμηκότων πλοῦτον εἰς τοῦτο ἀναλίσκουσιν, ὅλου Ἀραβίαν χεδὸν ἐκ τῶ τριχῶν ἀπαπνέουσαν. σιδηρᾶ τε ὄργανα, πυρὸς ἀμβλεία φλογὶ χλιανθέντα, βίᾳ τὴν εἰλίκων ἀλότητα διαπλέκει. καὶ μὴ φείδεσθαι μὲν ἐκ μέσου τὸ ὀφρύων ἐφελκυσμάτων κόμην, βραχὺ τῶ μετώπω μεθίκμιον ἀφιᾶσι. σβαρῶς δὲ ἄχρι τῶ μεταφρένων οἱ ὄπισθεν ἐπισκλάδοντες πλόκαμοι. καὶ μὴν τοῦτο, ἀνθοβαφῆ πέδιλα τὰ σαρκὸς εὐδοτέρως τὰς πόδας ἐπισφίγγειν, καὶ λεπτοϋφῆς ἐς περόφασιν ἐσθῆς, ὡσεὶ δὲ δικεῖν γεγυμνῶσθαι. πάντα δὲ τὰ αὐτὸς αὐτῆς γυμνότερα δὲ προσώπου, χωρὶς τῶ ἀμφέπλως περιπεπτυκότων μαζῶν, ἃς ἀεὶ περιφέρουσι δεσμούμενα. τί δῆτα τὰ τούτων πλουσιώτερα κοσμοδιξίνιον; λίθους ἐρυθραίους ἢ τῶ λοβῶν, πολυζάλωτον ἠερτημένους βέλος, ἢ τὰς περὶ κορμοῖς, καὶ βεβρίσθαι δράκοντας, ὡς ὄφελον ὄντως ἀντὶ χρυσίου, δράκοντες εἶναι. καὶ στεφάνη μὲν τὸ κύκλῳ τῶ κεφαλῶ περιδεῖται, λίθοις Ἰνδικοῖς διάστεπτος. πολυτελεῖς δὲ τὰ αὐχένων ὅρμοι κοσμοῦσιν. καὶ ἄχρι τῶ ποδῶν ἐκάστων κρόκος ἐπῆκται ὁ ἄθλιος χρυσός, ἅπαν εἴ πῶ σφυρὸν γυμνῶται, περισφίγγων. ἄξιον δὴ ἦν σιδήρου τὰ περίσφυρα σκέλη περιδῆσαι. καὶ πεδὰν αὐτῶν ὅλου τὸ σῶμα νόμης δύμορφίας ἐξαπατῶντα καὶ διαμαγδύβη, τὰς ἀναυχμώτους παρειὰς ἐρυθαίνουσιν ἐπιχρέστοις φύκεσιν, ἵνα τὴν ὑπέρλυκον αὐτῶν, καὶ πίονα χροιὰν, τὸ πορφυροῦν ἄνθος ἐπιφοινίξῃ. πῶς ἂν ὁ μὴ τὴν ποσεύτην δαπανὴν βίῳ; δύθι δὲ τὰ οἰκίας ἔχοιεν. [1] καὶ πᾶς ἡμᾶς

mnes maritorum opes in hanc impendunt, totam penè Arabiam ex capillis spirantes: ferreaque instrumenta, ignis obtusa flamma calefacta, vi quadam cincinnorum flexus inter se implicant: ac illæ comæ curiosius ad supercilia usque attractæ, breve interstitium fronti relinquunt. Post tergum autem à scapulis usque demissi capilli superbè succutiuntur. Huc accedunt & variis coloribus tincta sandalia intra carnem pedes ipsos astringentia: & tenuis, prætextu tantùm assumpta, vestis, ne nudæ videantur. Omnia autem quæ intra ipsam sunt cognitu faciliora quàm facies, præter turpiter dependentes illas mammillas, quas semper circunferunt obligatas. Quid opus est mala istis opulentiora recensere? lapillos Erythræos, à fibris aurium multi pretii pondus, suspensos, aut circumpositos manibus, brachiis-ve dracones illos, qui utinam pro auro, verè dracones essent. Etiam corona caput in orbem ambit, gemmis Indicis stellata. Pretiosa autem de cervicibus monilia dependent, & usque ad extremos pedes miserum illud descendit aurum, si quid malleoli nudum est, totum revinciens: at æquum erat hæc religata crura ferro vinciri. Quum verò totum corpus adulterinæ formositatis fallaci elegantia fuerit incantatum, impudentes etiam genas illitis fucis rubefaciunt, ut summè candidum, & pinguem ipsarum colorem, purpureus nitor superadditus, rubere faciat. Cæterùm quæ vita tantum sequitur apparatum? E domo statim egrediuntur, & spectator omnis maritos enecat. Quorum non-

1 Καὶ πᾶς ἡμᾶς ὑπηρίσων τὸν γαμμηκότας, ἢν εἶδον οἱ κακοδαίμονες ἄνδρες

τὰς ἐπιτρίβων τὰς γαμικὰς, ὧν εἰσὶν οἱ κωκυδαίμονες ἄνδρες, οὐδὲ αὐτὰ ἴσασι τὰ ὀνόματα, Καλιάδας εἰ τύχοι, καὶ Γενετυλλίδας, ἢ τὴν Φρυγίαν δαίμονα, καὶ τὸν δυείρατα Κῶμον ἐπὶ τοῖς ποιμέσι. πλεῖται δὲ ἀπόρρητοι. καὶ χωρὶς ἀνδρῶν, ὄπισθα μυστήρια. καὶ γὰρ τί δεῖ κεκλίκειν ἀμφιβόλῳ ψυχῆς; ἐπειδὰν δὲ τούτων ἀπαλλαγῶσιν οἶκοι, δύσι τὰ μακρὰ λουτρά. καὶ πολυτελὴς μὲν καὶ ἡδεῖα τράπεζα, πολὺς δὲ ὁ μὴ τοῦ ἀνδρῶν ἀκκισμός. ἐπειδὴν γὰρ ὑπερπλέωσι γλύσιντας ταῖς παρ' αὐταῖς χαριμαρρίαις, οὐκ ἔτ' ἂν δὲ φάρυγγος αὐταῖς ἄλλο δέχεσθαι δυνατὸν οὐδὲ σιτίον, ἄκοπις δακτύλοις ἐπιχρέφουσι, τὸ δὲ ἡμίσεων ἕκαστον λαγὼν δύοντες, νύκτως ἐπὶ τούτοις διηγέμεναι, καὶ [2]τὰς ἐταιρόχρωτας ὕπνους, καὶ ἡλυτηρίῳ δύσει χάμευσαν. ἀφ' ἧς ἀναστὰς ἕκαστος, δύσι λουτροῦ χρεὼς ἔστι. τοιαῦτα μὲν δὴ δίστεθῶς βίου τεκμήρια. τὸ δὲ ψυχροτέρων εἴ τις ἐξελήσειε τὸ ἀληθὲς κατὰ μέρος ἐξετάζειν, ὅπως καταράσαιτο Προμηθεῖ, τὸν μενάνδρειον ἐκεῖνον ἀπορρήξας φωνήν. εἶτ' ἂ δικαίως ἀποστεπταλαλούμενον γράφουσι τὸν Προμηθέα πρὸς ταῖς πέτραις, καὶ γλύπτ' αὐτὸν λαμπάς.

nonnullorum infœlices viri, ne ipsa quidem norunt nomina, [1] Coliadas, si fors ferat, & Genetyllidas, aut Phrygiam illam Deam, & Comum illum, pastorem perditè amantem. Sed arcana sunt sacra, & absque viris suspecta mysteria. Quid enim attinet & animorum corruptelas complecti? Postquam autem his peractis iterum discesserunt: domi statim longa balnea, & sumptuosa ac suavis mensa, multaque erga viros simulata recusatio, nam cùm satis superque ingluviem impleverint, neque gutrur ipsarum cibi quicquam ampliùs recipere possit, quasi summis digitis inscribant, singula fercula degustant, noctes ad hæc narrantes, & diversorum corporum somnos, & lectum muliebritate refertum, ex quo quisque surgens, lavacro opus habet. Atque hæc sunt vitæ constantis argumenta. Verùm siquis eorum quæ acerbiora sunt, veritatem vellet particulatim examinare, revera Prometheum execraretur in hanc erumpens Menandri vocem.

Ergo immerentem dictitant Prometheæ,
Pendere fixum Caucasi de rupibus?
Re-

δὲ αὐτὰ ἴσασι τὰ ὀνόματα, καλιάδας, εἰ τύχοι, & γενετυλλίδας καὶ τὴν Φρυγίαν δαίμονα] Locus iste est mutilus, si quid in his video, & post γαμικὰς ponenda est hiatus nota. Nam Καλιάδας & Γενετυλλίδας non sunt nomina eorum spectatorum, qui miserò maritos zelotypia conciant, sed numinum cognomina, quorum lucos & templa frequentabant Græcæ mulieres. Deest igitur aliquid, ut si hæc desint aut tale quid: γαμικὰς, & εἰς τὰ τελούμενα φοιτήσεις τῶν θεῶν, ὧν εἰσιν, &c. Sic sensus constaret, qui nullus est, ut nunc legitur. *Palm.*

1 *Coliadas*] Genetyllis Veneris cognomina sunt apud Aristophan. de quibus vide Pausa. in Attic. *Cogn.*

2 Τὰς ἐταιρόχρωτας ὕπνους] Interpres *diversorum corporum somnos*. Aliud enim corpus habent feminæ vigilantes & ornatæ vestibus: aliud, nudæ & dormientes in lectis. Ovidius: *pars minima est ipsa puella sui.* An de colore feminarum intelligendus Lucianus. *Menagius.*

ἄλλο δ' ὁ ἦ ἦν ἀγαθὸν, ὦ μισητὴ οἶμαι ἅπασι τοῖς θεοῖς. γυναῖκας ἔπλασεν; ὦ πολυμηχανήματα, ἔθνος μιαρόν. γαμεῖ τις ἄνθρωπος; γαμεῖ λάθρᾳ. λοιπὸν γὰρ ἐπιθυμίαν καὶ γαμηλίου λέχους, μοιχὸς σύντροφον. ἔστ' ἐπιβουλαί, καὶ φαρμακεῖαι, καὶ νόσοι, χαλεπώτατος φθόνος, μετ' ὀλίγον πᾶσα τοῦ βίου γονή. τίς ταῦτα τὰ ἀγαθὰ διακρίνει; τίνι βίος ὁ δυσυχὴς οὐ γυμήρης; ἄξιον τοίνυν ἀνδρείαν τοῖς θηλέσι κακοῖς, πλὴν ἄρρενα τὴν παιδαγωγόν. ὀρθὸς ἀναστὰς ὁπὸ τοῦ ἀζύγου κοίτης, τὸ ἐπὶ τῷ ὁμευνέτιν ἔπι λοιπὸν ὕπνον ἀποτινάξαμενος, [1] ὕδατι λιτῷ πλὴν ἱερᾶν χλαμύδα ταῖς ἰσωμίοις περόναις συνάψας, λαὸν τὸν πατρῴας ἑστίας ἐξέρχεται [2] κάτω κεκυφὼς, τὴν μυθίαν τὸ ἀπάντων ἐξαναλῶν ὀφθαλμῶν. ἀκόλουθοι δ' καὶ παιδαγωγοὶ, χορὸς αὐτὸν κόσμιος ἕπονται, τὰ σεμνὰ τὸ δρεπτῆς τὸ χαρτὸν ὅπλα κρατοῦντες. ὑπεῖσδυ κτενὸς εὔθμητος κόμης καλαύλησιν δυναμένας, ὑδὲ ἔσοπτρα τὸ ἀνημμένον χαρακτῆρα ἀχράδος εἰκόνας, ἀλλ' ἢ πολύπλυκοι δέλτοι καθ' ἕπεται ἀκολουθοῦσι, ἢ παλαιῶν ἔργων δρεπτὰς φυλάττουσαι βίβλοι. κἂν εἰς Μουσικὴν δοῦσι ποιητὰν, αὐλὸς λύρα. πᾶσι δὲ τοῖς φιλοσόφοις ψυχῆς μαθήμασι λιπαρῶς ἐμπλησθεῖσι, ἐπειδὴ ἡ περίοδος τὸ ἐγκυκλίου ἀγαθῶν κορεσθῇ, τὸ σῶμα ταῖς ἐλευθερίοις ἀσκήσεσι σπουδῇ. ἱππαλεὶ γὰρ ἵπποι

Repertus ignis huic, aliud nihil boni.
Sed quod Deos odisse cunctos credidi,
Invenit idem fœminas, ô Dii boni,
Genus sceleſtum. Ducit aliquis conjugem?
Clam ducit: & mox cupiditates plurimæ,
Et nuptiali mœchus illuditthoro,
Venena dehinc, inſidiæ, morbi, invidia,
Graviſſima, evo fœmina omni quam fovet.

Quiſnam hæc bona ſectatur? cujus animum adeò infœlix vita demulceat? Æquum igitur fuerit muliebribus hiſce malis opponere maſculam puerorum vivendi rationem. Poſtquam mane ſurrexit ex lecto non conjugali, reliquumque ſomnum ab oculis abſterſit aqua vili, & ſacram chlamydem humeralibus fibulis aſtrixit, paterna domo egreditur capite demiſſo, ac neminem omnium ex adverſo intuens. Aſſeclæ autem, & pædagogi, turba conveniens ipſi, ſequuntur, venerabilia virtutis inſtrumenta manibus tenentes, non ſecti pectinis inciſuras, quibus coma demulceri queat, neque ſpecula formarum oppoſitarum, non pictas imagines: ſed vel multiplices pugilares à tergo ſequuntur, vel veterum virtutes operum cuſtodientes libelli: quòd ſi adeunda ſit Muſici ſchola, ſequitur ſonora lyra. Omnibus autem philoſophicis animi diſciplinis abundè exercitatus, ubi jam mens cyclicis illis bonis ſatiata fuerit, corpus quoque liberis exercitationibus excolit. Nam illi curæ ſunt equi Theſſali, breviter-

1 Τ' ὕδατι λιτῷ] In Angl. Cod. legitur ὕδατι λιτῷ καὶ χιτωνίσκον χλαμύδα ταῖς ἰσωμίοις περόναις. Bourd.

2 Κάτω κεκυφὼς καὶ μηδένα τ' ἀπάντων ἐξαναλῶν ὀφθαλμῶν] Si quid mihi credis lector, leges τ' ἀκαταπάστων, non τ' ἀπάντων, id eſt, *occurrentium*: meliore multo ſententia. *Palm.*

1 Α' πατ-

μίλησιν αὐτῷ. καὶ βραχὺ τὴν νέον ἐς πολεμικὰς, εἰρήνῃ μελετᾷ τὰ πολεμικὰ, ἀκινδύνως ἀφιεὶς, καὶ βέλη δι' ἀέρος ἐκ δεξιᾶς ἀποπέμπων. εἶθ' αἱ λιπαραὶ παλαῖστραι, καὶ ὡς ἡλίῳ μεσημβρινῷ θάλπει ἐξομοίζεται τὸ σῶμα πυκνόμενον. οἵ τε τῶν ἀγωνίων πόνων λαμπαλάζοντες ἱδρῶτες, μεθ' ἃς λιτραὶ σωτομοὶ, καὶ τράπεζα τῇ μὲν μικρὸν ἐπινήφουσα πρὸς ἓξ. πάλιν γὰρ αὐτοὺς διδάσκαλοι, καὶ παλαιῶν ἔργων αἰνιττόμεναι, καὶ ἐπιμελήμασι μνῆμαι, τίς ἀνδρείῳ ἦρως, ἢ τίς ἐπὶ φρονήσει μαρτυρήμενος, ἢ οἵοι δικαιοσύνῃ, καὶ σωφροσύνῃ ἠσκήσαντο. τοιαύταις δρεπτῆς ἁπαλὴν ἔτι τὴν ψυχὴν ἐπάρδων, ὅταν ἐπέρχῃ τὴν πρᾶξιν ὁρίσῃ, τὸ χαῖρον ἀναγκῇ τὸ ὀφειλόμενον δασμὸν ἐπιμετρήσας, ἡδίους ὕπνους καθεύδῃ; τοῖς μεθ' ἡμέραν καμάτοις ἐπηρεμῶν ἐπὶ χρόνον. τίς οὖν ἂν ἐρασὴς ἐφήβου γένοιτο τοιούτου; πῶς δ' ἂν τυφλαὶ μὲν αἱ τῶν ὀμμάτων βολαὶ, περὶ δὲ τὰ ἀμφοῖν λογισμοί; πῶς δ' οὐκ ἂν ἀγαπήσαι τὸν παλαίστρας μὲν Ἑρμῆν, Ἀπόλλωνα δὲ λύρας, ἱππασίᾳ δὲ ὡς Κάστορα, Θείας δ' ἀρετὰς ἀφ' ἑνὸς διώκοντα σώματος. ἀλλ' ἡμὶ μὲν δυσμόρως ὑφήνιοι, βίον εἰη διηνεκῆ ἔτι, ἀπαντικρὺ δ' φίλα καθέζεσθαι, καὶ πλησίον ἡδὺ λαλεῖν ἀκούειν. ἐξίοιτ' ἂν αὐτὰ, σωφροσύνα, καὶ παντὸς ἔργου κοινωνία ἔχοι. δόξαιμι δ' ἂν ἐρᾶν τις δι' ἀπλαίας, καὶ ἀκλινοῦς βίου, τὸ συμφέρον ἀλύπως εἰς γῆρας ὁδοῦσαι, μηδεμιᾶς τύ-

viterque juventutem domans in pace meditatur res bellicas, ſpicula emittendo, certaque dextra ſagittas vibrando. Deinde & unctæ palæſtræ, & ad ſolis meridianum calorem oppletur pulvere corpus denſatum, deſtillanteſque contentioſorum laborum ſudores, poſt quos lavacra brevia, & menſa ſobria, rebus paulo pòſt gerendis non adverſa. Rurſum enim ipſi præceptores, & veterum operum exempla inſinuantes & curantes recordationes. Nempe quis heros fortis fuerit, quis ob prudentiam publico teſtimonio cohoneſtatus, aut qui juſtitiam ac temperantiam amplexati fuerint. Hujuſmodi virtutibus tenerum adhuc animum imbuens, quando jam veſpera rebus gerendis finem imponit, tributo, quod ventri ex neceſſitate debetur depenſo, ſuaviores ſomnos dormit, poſt diurnos iſtos labores ad tempus conquieſcens. Quis igitur talis ephebi non fieret amator? cui verò adeò fuerit hebes oculorum acies, & luxata mentis ratiocinatio? Quomodo verò non amaret illum, in palæſtris quidem Mercurium, inter lyras autem Apollinem, equitatorem verò ceu Caſtorem, ac divinas virtutes mortali corpore proſequentem? At mihi quidem ô Dii cœleſtes, utinam perpetua ſit hæc vita, ex adverſo amici ſedere, & ſuave loquentem propè audire, & cum exeunte, ſimul exire, & omne cum eo opus commune habere. Optarit igitur amator, ut ſuus amaſius, per illæſam, & inconcuſſam vitam, abſque moleſtia poſſit ad ſenectutem pervenire nul-

1 Ἀπαντικρὺ τῦ φίλα καθέζεσθαι, καὶ πλησίον ἡδὺ λαλεῖν ἀκούειν] Reſpexit ad Oden Sapphus, à Catullo Latine redditam. *Menagius.*

χας παραστήσω βάσκανον ἐπήρειαν. εἰ δὲ καὶ οἵαν ἀνθρωπίνης φύσεως νόμος, [1] νόσον ἐπιψαύσειεν αὐτῷ, κἀμοῦ συνοσήσω, καὶ ἅμα χειμερίᾳ θαλάττῃ ἀναχθέντος συμπλεύσομαι. κἂν τυραννικὰ βία δεσμὰ περιάψῃ, τὸν ἴσον ἐμαυτῷ σιδηρον περιθήσω σίδηρον. ἐχθρὸς ἅπας ὁ μισῶν ἐκεῖνον ἐμὸς ἔστω, καὶ φιλήσω τοὺς παρ' αὐτὸν δυσκόλως ἔχοντας εἰ δὲ λῃστὰς, ἢ πολεμίους ἁπαντήσω ἐπ' αὐτὸν ὁρμῶντας, ἀπαντήσομαι καὶ ἅμα δυνάμει. κἂν ἀποθάνῃ, ζῆν σοι οὐ δώσομαι. πολλὰ μὲν οὖν τοιαῦτα τοῖς μετ' ἐκεῖνον ὑπ' ἐμοῦ παρημένοις ἐπιτηδεύσομαι, κρύβδην ἀμφοτέροις ἐπιχώσειν πάρος. ὀστέοις δὲ ἀναμίξουσι ὀστέα, μὴ δὲ τὴν κωφὴν κόνιν ἀπ' ἀλλήλων ἀφαιρήσω. τοιοῦτοι δή τινες παρέξουσιν οἱ ἐμοὶ πρὸς τοὺς ἀξίους ἔρωτες, ἀλλ' ἡ θείοις γέρασι ἡρωϊκὴ φρόνησις ἐνομοθέτησεν. ὧν οἷς ὁ φιλίας ἔρως, ἄχρι θανάτου συνέζευκται. Φωκὶς ὦν παῖδα ἔτι κόρον, Ὀρέστην Πυλάδῃ συνῆψε. θεὸν δὲ τοὺς πρὸς ἀλλήλους παῖδας μεσίτην λαβόντες, ὡς ἐφ' ἑνὸς σκάφους τὸν βίον συνέπλευσαν. ἀμφότεροι Κλυταιμνήστραν ἀπήρων, ὡς Ἀγαμέμνονος παῖδες. ὑπ' ἀμφοῖν Αἴγισθος ἐφονεύθη. τὰς Ὀρέστην [2] ἐλαυνούσας ποινὰς, Πυλάδης σὺν αὐτῷ μᾶλλον. κεκοινώνηται συμπαθείας. τῷ δὲ ἑταίρῳ φίλτατα, καὶ τοῖς Ἐλλάδος ἄρχουσι ἐμέτρησαν, ἀλλ' ἐπὶ

nullius fortunæ invidam impreſſionem expertus. Quòd ſi verò etiam qualis eſt humanæ naturæ conditio, morbus quiſpiam ipſum invaſerit, cum ægrotante pariter ægrotabo: ſi etiam per mare procelloſum feratur, cum eo navigabo. Quòd ſi etiam tyrannica vis illi vincula inneƈtat, par ferrum mihi circundabo. Quicunque illum oderit, meus inimicus erit, eumque benevolentia proſequentes amabo. Si verò prædones, vel hoſtes videam in ipſum irruentes, præter vires etiam armabor: ſi moriatur, vivere non ſuſtinebo. Poſtrema autem mandata iis, quos proximè poſt illum amavi, iſta dabo, ut commune ambobus ſepulchrum accumulent: & oſſa inter ſe permiſcendo, ne mutum quidem pulverem à ſe mutuo ſeparent. Atque hæc non primi expriment mei amores quibus dignos proſequor: ſed illa Diis proxima, heroum prudentia, velut quadam lege ſancivit: in quibus amicitiæ ille amor, ad mortem uſque ſimul expiravit. Phocis à teneris annis Oreſtem Pyladi conjunxit: qui cùm Deum mutuorum affectuum mediatorem accepiſſent, perinde atque in uno eodemque vitæ navigio ſimul navigarunt. Ambo Clytemneſtram interemerunt tanquam Agamemnonis filii, ambo Ægiſthum occiderunt. Pœnas quibus agitabatur Oreſtes, ægriùs ferebat Pylades, cùm damnaretur. Nec amatoriam illam amicitiam Græciæ terminis metiti ſunt: ſed ad ulti-

1 Νόσος] Anglic. νόμος ἐπιψαύσειεν αὐτῷ. Bourd.

2 Ἐλαυνούσας ποινὰς] Dixi ad Petron. *Bourd.* Delphis obſeſſus furiis, Apollinis conſilio venit Athenas in Minervæ delubrum, cujus conſilio vincens, reverſus eſt Argos. Has verò ferias placans vocavit Eumenidas apud Æſchylum. *Cozn.*

1 Ἐγέ-

τὰς ἐσχάτας Σκυθῶν τέρμονας ἔπλευσαν. ὁ μὲν, νοσῶν. ὁ δὲ, θεραπεύων. τὴν γοῦν Ταυρικὴν γῆν ἐπιβαίνοντας, αὐτοὺς ἡ μητροκτόνος αὐτοὺς ἐρινὺς ἐξεδέχετο. καὶ τὸ βαρβάρων ἐν κύκλῳ περιεστώτων, ὁ μὲν, ὑπὸ τῆς συνήθους μανίας πεσών, ἔκειτο. Πυλάδης δὲ,

Ἀφρὸν ἀπέψα, σύμφωτός τ' ἐπημέλει,
Πέπλοις τε πηρὸν κάλυπτεν ὄψιν εἵμασιν,
Οὐκ ἐρωτικῶς μόνον, ἀλλὰ καὶ πατρὸς ἐνδεικνύμενος ἦθος. ἠνίκα γὰρ ἐκείνη θατέρῳ μένοντι ἐπὶ τῇ φονολήπτῳ, τὸ ἕτερον εἰς Μυκήνας ἀπίοιεν, κομιδῇ γραμματεῖα, μένειν ὑπὲρ ἀλλήλων ἀμφότεροι θέλουσιν, ἑκάτερος ἐν θατέρου ζῶντι ζῆν ἑαυτὸν ἡγούμενος. ἀπωθεῖται δὲ τὰς ἐπιστολὰς Ὀρέστης, ὡς Πυλάδην λαβεῖν ἀξιωτέρας, μόνον οὐκ ἐρασθεὶς αὐτ' ἐρωμένου γεγονώς.

Τὸ γὰρ σφαγῆναι τόσον', ἐμοὶ βάρος μέγα.
Ὀναισθλῶν γάρ εἰμ' ἐγὼ τὰς συμφοράς.

καὶ μετ' ὀλίγον φησὶ,

Τῷδε μὲ δίκτυον λύσε,
Πέμψω γὰρ Ἄργος, ὥστε σοι κακῶς ἔχειν.

Ἡμᾶς δ' ὁ χρήζων, κτεινέτω. Καὶ γὰρ οὕτως ἔχει τὸ πρᾶγμα. ὅταν γὰρ ὁ παῖδα ὁ ἀστασίαστος ἔρως σώφρονα, ἐπὶ τὴν ἡδὴ λογίζεσθαι δυναμένην ἡλικίαν ἀνδρωθῇ, τὸ πάλαι φιλῆσαν, ἀμοιβαίως ἐρᾶσθαι ἀντιπαιδεύσει. καὶ δυσχερὴς αἰσθέσθαι ποτέρα πότερος ἐρᾶται ἐστιν, ὥσπερ ἐπ' ἐσόπτρου τὸ ἓν φιλήσαν τῷ δυοῖν ἐπὶ τὸ ἑαυτοῦ εἶδος πεσόντι εἰδώλῳ. τί δὴ δεῖ καθ' ἡμᾶς βίον ξένον αὐτὸ τὸ τρυφὴν ἀνειδίζειν θείοις νόμοις ἐναντίον, ὃν ultimos Scytharum fines navigarunt: alter morbo laborans, alter morbum emolliens. Et cùm in Tauricam terram ascenderent, statim occisæ matris Erinnys ipsos velut hospitio excepit: ac barbaris undique circunstantibus, alter quidem ex consueta insania collapsus, jacebat, Pylades autem spumam oris abstergebat, atque corporis Curam gerens, tegebat illud vestibus, non amatoris modo, sed & patris affectum præ se ferens. Quando igitur decretum fuit, ut altero ad cædem manente, alter literas laturus Mycenas, proficisceretur, ambo manere alter pro altero volunt, uterque in altero vivente, se ipsum vivere existimans. Epistolas à se removet, tanquam Pylade digniore, qui illas acciperet, tantum non amator pro amato factus.

Perire namque hunc est onus mihi grave:
Namque ego ille sum qui calamitates has veho.

Et paulò post dicit,

Huic quidem da litteras,
Argos enim mittam, tibi ut res bene habeat,
Occidat autem nos, cui opus.

Nam sic se habet totum negotium. Quando enim à puero simul enutritus amor ille serius, in eam ætatem, quæ ratiocinatione uti potest, confirmatus fuerit, id quod olim est amatum, mutuos amores rependit, adeoque difficile est percipere uter alterius sit amator, cùm perinde ac è speculo, amantis benevolentiæ in amatum similis cadat imago. Quid igitur ceu peregrinam voluptatem nobis exprobras, id quod vitæ nostræ proprium est, & divinis legibus de-

Ἀληθὴς ἐφ' ἡμᾶς κωδικὸς, ἀσφαλῶς ᾗ αὐτὸ δεξάμενοι, μεθ' ἁγνῆς Ἀφροίας νεωκορήσομεν. ὅλως δὲ ὡς ἀληθῶς καὶ τῷ τῶν σοφῶν λόγῳ, ᾧ παῖδές τε νέοι, καὶ μάνυχας ἵπποι. γηράσκει δ' ὁ μέρων κεῖνος ἐλαφρότατος, κἄρρωστ' ἐρίζουσιν. αὖξε μὲν Σωκρατικὴ διδασκαλία, καὶ τὸ λαμπρὸν σωτήριον τῆς ἀρετῆς δικαστήριον, τοῖς Δελφικοῖς τρίποσιν ἐπῃνέθη. χρησμὸν γὰρ ἀληθείας ὁ πύθιος ἐξήνεγκεν, ἀνδρῶν ἁπάντων Σωκράτης σοφώτατος. ὃς ἅμα τοῖς ἄλλοις μαθήμασιν, ἐξ ὧν τὸν βίον ὤνησε, καὶ τὸ παιδεραστεῖν ὡς μάλιστα ὠφελεῖν ἐθεσπίσατο. δεῖ γὰρ τοὺς νέους ἐρᾶν, ὡς Ἀλκιβιάδης Σωκράτους. ὃς ὑπὸ μιᾷ χλαμύδι παρὰ τοῦ ὕπνους ἐκοιμᾶτο. καὶ ἔγωγε τὸ Καλλιμάχειον ἐπὶ πᾶσι τοῖς λόγοις ἥδιστα ἐπιθείμην ἂν ἅπασι κήρυγμα,

Αἴθε γὰρ ὧν κέρδιστον, ἐπ' ὄμμασι λίχνα φέρητε,
Ἔρχιον ὡς ὑμῖν ἤρεσε παιδοφιλεῖν.
Ὡς δ' αὐτίκα [1] ἐρᾶσθε, πόλιν κεδνὴν ἐσιδόντες ἴχεσθε.

Τοιοῦτ' εἰδότες ὦ νεανίαι, σωφρόνως παισὶν ἀγαθοῖς ὁμιλεῖτε, μὴ γὰρ ὀλίγης τέρψεως ἕνεκα, τῷ μακρὰν ἀκμὴν ἡδονὴν ἐνεγκεῖν, ἄχρι τῆς ἀκμῆς πλανᾶσθε τὸ τοῦ φιλεῖν πάθος ἀσεβάνετε. τὸ δ' ἐρᾶσθαι ἔρωτα ἀσυκοφάντητον, εἰς γῆρας ἀπὸ παίδων βέβαιον τηρεῖτε πάθος. τοῖς γὰρ οὕτω φιλοῦσιν, ἥδιστος μὲν ὁ βίος ζῇ χρόνος, ἀδήμιτος ἀπεριπτώς συνειδήσεως παρανόσου. ἀεὶ δὲ μοι

definitum, perque ſucceſſionem ad nos tranſmiſſum. Libenter verò ipſum recipientes, cum pura mente, veluti rem ſacram tractamus. Nam verè beatus ille eſt, juxta ſapientum ſententiam,

Cui pueri molles, & equi ſolidam ungulam habentes,
Huic minimum gravis eſt cana ſenecta viro,
Si quem adamant pueri.

Socraticæ verò doctrinæ, & ſplendidum illud virtutis examinandæ judicium, etiam Delphicis cortinis eſt approbatum. Nam veritatis oraculum Pythius reddidit, omnium virorum Socrates ſapientiſſimus: qui pariter cùm cæteris præceptis, quibus vitam humanam promovit, & puerorum amorem, ceu rem præcipuè utilem, admiſit. Convenit autem juvenes amare, ut Alcibiadem Socrates, qui ſub una eademque patris chlamyde ſomnos dormivit. Atque equidem Callimachi illud præconium, ad finem orationis libentiſſimè omnibus apponerem,

Namque utinam cupido ſectantes lumine amatos,
Erchius ut pueros juſſit amare ſenex,
Sic & ametis eos, fortique habitetis in urbe.

His cognitis adoleſcentes, modeſtè cum bonis pueris verſamini, neque modicæ delectationis gratia, longa effuſa benevolentia, uſque ad vigorem ætatis, fictos amandi affectus protendite: ſed cœleſtem Amorem adorantes, à pueritia ad ſenectutem uſque firmos affectus conſervate. Nam hoc pacto amantibus, ſuaviſſimum eſt vitæ tempus, nulla inhoneſta conſcientia inhabitante. Celebris autem illorum fama, poſt

[1] Ἔρχεσθε] Anglic. ἐρᾶτε. Bourd.

[1] Ἄμε-

ἀνάγκην εἰς πάντας ἀφοιτῶσι κληδόνες. εἰ δ' δεῖ Φιλοσόφων παισὶ πιστεύειν, οἵ γε μὴ γῆν ἐκδέχεται τὰς ταφὰς ζηλωτάς. οἱ δ' [1] ἀμείνω ἀπολαύοντες, ἔχουσι τὸ ἄφθαρτον. τοιαῦτα δὲ Καλλικρατίδα σφόδρα νεανικῶς συμπλεκομένου, Χαρικλέα μὲν ἂν δευτέρα λέγειν πείθωμαι, ἐπέσχον. ὥρα γὰρ ἦν ἐπὶ ναῦν καταίνας. διωμόσαν δ' ὅ, τι φρονοῖεν ἀποφήνασθαι, δὶς ἀλλήλοις τὰς ἑκατέρων λόγους διεξιόντες. ἐγὼ δὲ ἐξ ὑπογυίου φημὶ, τὰ παρημελημένως, ὑμῖν ἃ ἐπαίρει, τοὺς τῶν λόγων ἔοικεν ἀπηχεδιάσθαι, διὰ ταχέος δ', καὶ τὴν Διὸς ἐρωμένης φροντίδα συναρπάσαντα ἔστιν ἴσως. χρεὼν γὰρ ἤδη ἐστὶν, ὅ, τι τοῦ λοιποῦ εἰπεῖν ἑτέρῳ δίκαιον παρήκειν. καὶ πολλὴ μὲν ἡ τῶν πραγμάτων ἐμπειρία, πολλὴ δὲ καὶ ἡ τῶν λόγων δεινότης. ὡς ἔγωγε ἂν εὐδαίμων, εἴπερ ὦν σὺ δυνατός, ἡνίας θηρεμένης ἐκείνου ὁ χαρίεν, ἵν' ἀμφω νενικηκότες, ἐξίοιμεν βαδίζοντε. πολὺν ἐπιδιὰ πρὸ πάντων σοὶ ἔοικατε, καὶ αὐτὸς σὺ τοῦ μεταξὺ πολὺ, ὥστε τῶν αὐτῶν ἐπέκεινα διοχλεῖσθαι, τὸ μάλιστα δίκαιον εἶναί μοι δοκεῖν, ἀποφαίνομαι. γαμεῖ μὲ, ἀνδρώπου βιωφελὲς πρᾶγμα, καὶ μακάριον, ὁπόταν εὐτυχῇ. παιδικὰς δ' ἔρωτας, ὅσοι φιλίας ἀγνὰς δίκαιοι σέβεσθαι, μόνης φιλοσοφίας ἔργον ἡγοῦμαι. διὸ δὴ γαμητέον μὲν ἅπασι, παιδεραστεῖν δ', ἀφεῖσθαι μόνοις φιλοσόφοις. ἥκιστα γὰρ ἐν γυναιξὶν ὁλόκληρος ἀρετὴ φύεται. καὶ σύ γ' ὦ Χαρίκλεις, μηδὲν ἀ-

post mortem ad omnes passim emanat. Quòd si verò Philosophis adhibenda est fides, etiam æther post terram eos excipit, qui ista sectantur: qui meliori fato morientes, præmium hoc virtutis incorruptibile consequuntur. Atque hæc cum Callicratidas, valdè juveniliter jactando amplificasset, Charicles denuo dicere conantem, repressi, tempus enim erat ut ad navem descenderemus. Rogantibus autem illis, ut de eo quod sentirent sententiam dicerem, breviter enumeratis utriusque orationis argumentis. Non temerè, inquam, & negligenter, amici, orationes istæ videntur à vobis effutitæ ex tempore, sed continuæ & solidæ meditationis per Iovem manifesta hæc vestigia sunt. Nam eorum quæ ab utroque dici poterant, fermè nihil est prætermissum. Multa verò rerum inest experientia: sed major verborum gravitas. Itaque optarim equidem, si fieri posset, Theramenes ille cothurnus fieri, ut ambo victores æquo pede procederetis. At quoniam nihil remissuri videmini, & ego inter navigandum, non decrevi de rebus iisdem interpellari, id quod mihi maximè videtur justum esse, pronunciabo. Nuptiæ quidem ad vitam hominum promovendam res in primis utilis, & beata, quoties ex sententia contingunt. Puerorum autem amores, qui casta amicitiæ jura conciliant, solius Philosophiæ opus esse duco. Quare omnibus quidem conjugio est vacandum: sed pueros amare, solis Philosophis relinquatur. Minimè enim mulieribus perfecta virtus innascitur. Tu verò Charicles nequaquam

1 Ἀμείνοι ἀπολαύοντες] Angl. Cod. ἀμείνονα βίον ἀπολ. Bourd.

1 Πλα-

χλοδῆς, εἰ πῆς Ἀθήνας ἡ Κόρινθος εἶξε. καγὼ μὲ ὑπ' αἰδοῦς σωτόμως λόγῳ τῷ κείσιν ἐπιταδύσας, ἐξανέστην. ἐώρων γὰρ ὑπερκυπτηρῆ τὸν Χαρικλέα, ὡς ἀχθόμενος ἂν ἡντινιοῦν κατάκειτον. ὁ δ' Ἀθηναῖος, [1] ἱλαρῷ τῷ τρόπῳ φαιδρὸς ἀναπηδήσας, ὡσηεὶ σφόδρα σεσωρευκώς. εἴκασεν ἄν τις αὐτὸν τὸ Σαλαμῖνι Πέρσας κατανενικηκέναι. καὶ τοῦτό τε κείσεως ἀπηλαύομεν, λαμπρότερον ἡμῖν ἑστιάσεσθαι αὐτοῦ τὰ νίκια. καὶ γὰρ ἄλλως τῷ βίῳ μεγαλοφρονέστερος. ἡσυχῇ γε καὶ τὸν Χαρικλέα παρηγορούμεν ἐπὶ τῇ δεινότητι τοῦ λόγου, σωτικῶς ὑπερθαυμάζοντες, ὅτι δυσχερεστέρῳ μέρει δυνατῶς συνηγόρησεν. ἀλλ' ἡμᾶς μὲν ἡ Κνίδου ἀφῆσιν, καὶ τὸ ἐνδὸν τῇ Θεᾷ λαλῆσαι, αὐγὴν ἱλαρὰν ἄμφω, καὶ παιδιὰν δύμοσον ἐχούσῃ, τῆδε πῃ διεκείμην. σὺ δέ, ὦ Θεόμνηστε, ὁ τῶν ἑαλωκότων ἡμῶν συμβουλευτὴς μνήμων, εἰ δικαίως τότ' ἤνεσα, πῶς ἂν ἀπόφηναι; Θεο. Μελιτίδην, ἦ Κόρινθον οἴει με φῶς θεῶν, ἵνα τοῖς ὑπὸ σοῦ δικαίως κεκριμένοις συνηδέως φέρω ψῆφον; ὃς ὑπ' ἄκρας ἡδονῆς τὸ λεχθὲν ἀφῆσθαι σὺν τῇ Κνίδῳ οἰόμενος, ὀλίγου τὸ βραχὺ τοῦτο δυσχερὲς αὐτὸν ἡγεμόνα εἶναι, τὸ νέον σκέτιον. ὅμως δ' ἦν, ἡδὺ γὰρ ἀπεκεῖς σὺ ἑορτὴν λέγοντ', πᾶς γέλως κἂν ὠφέλειν δοκεῖ, τὸν ἄγαν ὑπὸ [2] τοῦ παιδερασταῦ κατωφρυωμένους λόγους, ἐπαύμαζον μὲν ἐπὶ τῇ σεμνότητι, πολὺ δὲ πάνυ

quam ægrè feras, si Athenis Corinthus cedet. Equidem ego præverecundia brevi oratione accelerato judicio surrexi. Animadvertebam enim Chariclem supra modum tristem, propemodum ac si morte damnatus fuisset. Athenienſis autem alter, lætoquodam modo alacer exiliens, incedebat valdè insolenter. Putasses ipsum ad Salaminem Persas navali prælio debellasse. Et hoc sanè tem ex judicio consequutus sum, quòd splendido victoriæ convivio nos excepit. Etenim erat aliàs vita magnificentior. Tacitè etiam Chariclem sum consolatus, ob gravitatem verborum, assiduè admirando, quòd difficiliori parti, tam potenter esset patrocinatus. Cæterum & illa in Gnido commoratio, quæque apud Deam dicta sunt, habentia pariter & serium hilare, & jocum eruditum, ad hunc ferè modum dirempta sunt. Tu verò Theomneste, qui obsoletam harum rerum memoriam nobis excitasti, si judex tum fuisses, quam sententiam tulisses? *Theom.* Melitidem, aut Corœbum me putas esse per Deos, ut iis quæ justè judicasti, contrariam sententiam feram? Qui quidem præ summa eorum, quæ modò dicebantur, voluptate, in Gnido commorari me putabam, propemodum parvam hanc domunculam, ipsum illud templum esse existimans. Sed tamen (nihil enim indecorè die festa dicetur, & risus omnis, etiamsi nimius fuerit, ad celebritatem pertinere videtur) orationem illam ab amatore puerorum, cum nimio supercilio prolatam, admirabar quidem ob gravita-

1 Ἱλαρῷ τῷ ὄγκῳ] Angl. τῷ σεσοφότι. Aliter tamen Interpres nec malè. Bourd.

2 Τοῦ παιδερασταῦ] Florent. Codic. τῶ παιδερασταῖν. Idem.

1 Εὖ-

ἡμᾶς ὁμίλει, ἐφήβῳ παιδὶ συνδημηρεύοντα, παιπαλεύσας δίκας ὑπενφέρειν, καὶ τοῖς ὄμμασι δὲ καλλος μόνον ἁπτὰ ἀφυσιλύζοντα, ἐξὸν ἀρύσασθαι, διψῆν ὑπομένειν. ὑμᾶς δὲ χρὴ τὸ θεωρεῖν ἐρώμενον, ὑσὶ ἀπυπερὺ κρημνίζειν, καὶ λαλεῖν ἀκύειν, ἀλλ' ὥσπερ ἡδονῆς κλίμακα συμπηξάμενον ἔρως, ἀφ' ὧν, ἴχνη βαθμοὶ ὄψεως, ἵνα ἴδῃ. καὶ θιγεῖν, ποθεῖ ἀφυσίζειν ἐφάψασθαι. δὶ ἄκρων γὰρ δακτύλων καὶ μόνον θίγῃ, τὸ τ' ἀπαλαύσιος, εἰς ἅπαν ἀλφεῖ τὸ σῶμα. τυχὼν δ' ὁμοίως τούτου, τρίτον πεῖραν ἐπάγει φιλήμασιν, οὐκ ἀνὼ τρέσας, ἀλλ' ἠρέμα χείλη ἀφσιγγίσας χείλεσιν, ἃ πρὶν ἢ ψαῦσαι τελείως ἀπίῃ, μηδὲν ὑποψίας ἴχνος καταλιπών. εἶτα ἀφ' τὸ παρῆκαν ἁρμοζόμενον, ἀεὶ λιπαρεστέρως μὲ ἀσπάσμασιν ἐπέτεινεν, ἕως ὅτε καὶ ἁλῶναι ἠνυχῆ τὸ σῶμα. τὸ δὲ χειρῶν ἁδρίαις παρείαις δέχεν. αἱ γὰρ φανεραὶ τὸ αἰσθητὸν συμπλοκαὶ, τὴν ἡδονὴν σιωπᾶσιν. ἡ λαθραίως ὑρῶσα ἡ δεξιὰ καὶ κόλπῳ δύσει, μαστὸς βραχὺ τὴν φύσιν ὑπερθιδῶσα πιέζει. καὶ σφεγγώσης γαστρὸς, ἁμφιλαφὴς τοῖς δακτύλοις ἐπιδράττεται ὁμαλῶς. μὴ τοῦτο, καὶ ἀφροτόκνιον ἄνθος ἦσθα. καὶ τὸ παῤῥητ' ἀναμετρήσασθαι μέλλει; τοσαύτης τυχὼν ἐξουσίας ὁ ἔρως, θερμότερος πρὸς ἅπτεσθαι προάγεται. εἶτ' ἀπὸ μηρῶν ἀφοιμιασάμενον, καὶ τὸ κνιζητὸν αὐτὸ ἐπαπτέειν. ἐμοὶ μὲ ὕπω παιδεραστὴν γένοιτο. μετεωρολέσχαι δὲ, καὶ ὅσοι τὴν φιλοσοφίαν ὀφρῦν ὑπὲρ

tatem, sed ad demulcendum animum parum facere arbitrabar, cum puero impubere quotidianam consuetudinem habere, & interim Tantali pœnas sustinere, ac pulchritudine oculos tantum non inundante cum haurire liceat, sitim perferre. Neque enim satis est aspicere eum quem amas, neque ex adverso sedentem, & loquentem audire, sed perinde atque scalis quibusdam voluptatis compactis, amor primum visus gradum habet, ut aspiciat amatum: deinde ubi aspexerit, cupit adductum contingere. Summis itaque digitis, tametsi solum attigerit, fruitionis istius delectatio totum corpus mox percurrit. Postquam autem hoc potitus est facilè, tertium osculi conatum addit, non statim curiosum illum, sed labia labiis admovendo sensim, quæ priusquam planè contingat, abstitit, nullo suspicionis vestigio relicto. Deinde verò ad id quod porrigitur applicans sese, semper exquisitioribus amplexibus illiquescit, interdum quoque tacitè os diducens. Nec manuum ullam segnem esse finit. Nam manifestæ, eorum quæ sensu percipiuntur, amplexationes, voluptatem conglutinant. Aut etiam dextra molliter per sinum subingressa, mammillas, pro sua natura, modicè extantes, premit: & solidi ventris exuberans illud digitis contrectat æqualiter. Post hæc, & primam succrescentis pubis lanuginem.

At quid attinet me occultiora ista longiùs persequi? Tantam igitur nactus potestatem amor, fervidius quoddam opus attingit. Tum ducto à femoribus exordio, juxta Comicum ipsum percutit. Mihi quidem ita pueros amare contingat. Illi verò qui de rebus sublimibus, nugantur, quique philosophiæ supercilium, supra

ipsa

αὐτοὺς τοὺς προτέρους ὑπερήρκασι, σεμνῶν ὀνομάτων κομψῶν τοὺς ἀμφιθέους παιμφανίδωσιν. [1] ἐρωτικὸς γὰρ ὦ, εἴ τις ἄλλος, καὶ ὁ Σωκράτης. καὶ ὑπὸ μίαν Ἀλκιβιάδης αὐτῷ χλαινίδα κλιθεὶς, οὐκ ἀπλῆς ἀνέστη. καὶ μὴ θαυμάσῃς. [2] οὐδὲ γὰρ ὁ Πάτροκλος ὑπ' Ἀχιλλέως ἠγαπᾶτο, μέχρι δὴ τῆς ἀπαντικρὺ κορίζας, δέγμενος Αἰακίδην ὁπότε λήξειεν ἀείδων. ἀλλ' ὦ καὶ τῆς ἐκείνων φιλίας [3] μεσίτης ἡδονή. τίνων γὰρ Ἀχιλλεὺς τὸν Πατροκλεῖ θανάτον, ἀπεμέσητον πάθος ὡς τὸν ἀληθείαν ἀπέρρηγε. [4] μερῶν τε τῶν οὐσίας ὁμιλίαν κρείττω. τοὺς μὲν γὰρ ὀνομαζομένους παρ' Ἕλλησι κωμῳδοὺς, οὐδὲν ἄλλο, ἢ δήλους ἐρωτὰς νομίζω. πέρα φόβος αἰσχρῶν τούτων εἶναι λέγειν, πλὴν ἀληθῆ γε τὰ τῆς Κνιδίας Ἀφροδίτης. Λυ. ἴστ' ἀνέξομαί σε φίλε Θεόμνηστε, ἄλλην ἀρχὴν καταβαλλόμενόν τέταρτον λόγων, ἧς ἀκούειν τὸ ἑορτῆς μέγιστον εἰκὸς ἐστι. τἄλλα δ', ἐμῶν ὦτων πόρρω ἀπεικέτω. ἀφέρμοι δ' ἂν παρέλκειν πλείω χρόνον, εἰς ἀγορὰν ἐξιόντας. ἤδη γάρ εἰκὸς ἐστι, ὑφάπτεσθαι τὴν Θεᾶ τὸν πυρόν. ἔστι δ' οὐκ ἄπρακτος ἡ θέα, τὸ Οἴτῃ παῖδων ὑπομιμήσασθαι τοὺς παρόντας.

ipsa tempora attollunt, gravium verborum insolentia indoctos pascant. Amori enim deditus fuit Socrates, si quisquam alius, & sub uno eodemque pallio cum eo cubans Alcibiades, non intactus surrexit. Ac ne mireris: neque enim ab Achille Patroclus amabatur, eatenus ut ex adverso illi sederet. Æacidem expectans, dum cantus finiat ille. Sed erat & illorum amicitiæ mediatrix voluptas. Cùm igitur Achilles Patrocli mortem gemeret, parum custodito affectu in veritatem erupit. Femorum & tuorum sancta conversatio melior. Illos verò qui apud Græcos [5] comastæ vocantur, nihil aliud quam manifestos amatores existimo. Fortè dixerit aliquis hæc dictu esse turpia: at per Gnidiam Venerem sunt vera. *Luc.* Nec te feram, chare Theomneste, aliud principium tertii sermonis ponentem, quod audire festo solùm die par est: cætera verò procul à meis auribus amandare. Sed omissa diuturniori mora, in forum exeamus. Verisimile enim est Deo jam accendi rogum. Nec injucundum est illud spectaculum quod ea commemorat præsentibus, quæ in Oeta passus est.

1 Ἐρωτικὸς γὰρ ἦν, εἴ τις ἄλλος, ὁ Σωκράτης] Ipse Socrates apud Lucianum in Auctione Philosophorum, παιδεραστὴς εἰμι. ὃ σοὶ τὰ ἐρωτικά. Menagius.

2 Οὐδὲ γὰρ ὁ Πάτροκλος ὑπ' Ἀχιλλέως ἠγαπᾶτο] Similiter Martialis lib. 11. ep. 44. Æacidæ potior levis amicus erat. Aliis Achilles, Patrocli τὰ παιδικά. Idem.

3 Μεσίτης ἡδονή] An μέσιτης. Idem.

4 Μερῶν τε τῶν οὐσίας ὁμιλίαν κρείττω] Tragici cujuspiam, aut Comici, versiculus. *Idem.*

5 *Comastæ*] Vox est Eidilliorum scriptoribus usitatissima, pro his qui cantu puellis blandiuntur & earum amorem captant Theocr. Idyll. 3. *Cogn.*

Τίλος τοῦτο τὸ Λυκίνου μέρος.

DE-

DECLAMATIO

D. ERASMI ROTERODAMI,

Luciani Tyrannicidæ respondens.

ARGVMENTVM.

Ejusdem generis hæc cum Tyrannicida, ejusdemque status est, sed adversaria. Vt enim illic contenditur præmium esse dandum tanquam tyrannicidæ, ei qui filium tyranni interfecerat: ita hic negatur eum satisfecisse legi, aut tyrannicidam esse, qui non ipsum tyrannum, sed filium tyranni occidisset. Exordio benevolentiam captat, à persona Iudicum, deinde calumniæ adversarii, qua in suspicionem adductus fuerat, quasi ipse quoque tyrannidi faveret, quia illi præmium dandum negabat, respondet per absolutionem primùm, deinde & per inficiationem ex locis conjecturalibus, elevata, interim illius persona, atque ipso vicissim in suspicionem, ex modo actionis vocato. Post exordium propositio sequitur cum attentione, & admonitione Iudicis, quorsum in hac caussa maximè spectare debeat, atque inde ad confutationem venitur. In qua primùm refelluntur ordine capita illa, qua alter in argumento ab imo ad summum tractarat, puta Voluntas, Conatus, Effectus. Ac voluntati quidem opponit voluntatem legis, ut quæ non quid quisque voluerit, sed quid effecerit, spectet, neque cogitationes, sed facta præmiis compenset. Conatum verò elevat variis ac multis similibus & exemplis, ostendens in nullo pacto, aut contractu, aut certamine, aut aliis denique id genus rebus satis esse, conari aliquid & cœpisse, sed præstari oportere. Effectum conditiones sequi, non conatum. Et quòd alter etiam conatum in legibus spectari dixerat, id distinguit, ostendens diversam esse rationem præmiorum & pœnarum. In maleficiis interim & voluntatem puniri, in beneficiis autem nunquam præmium dari, nisi ei, qui quod lex proponit, re ipsa effecerit. Postremò & patriæ gratis inservire ac officium præstare cives debere & illum satis mercedis pro conatu suo retulisse, laudem & gloriam. Effectum autem refellit, quia non simpliciter id effecerit, quod lex jubet, sed fortuna seu numine ita ferente, eadem filii, mortem patris consecutam esse. Non enim quia ipsius gladio tyrannus postea seipsum confecerit, ob id ipsius hoc factum esse. Deinde etiam incertum fuisse exitum, & quidnam pater, occiso filio facturus fuerit, & hic consilium quoque petituris subvertit, primò aut incertum & periculosum, neque certis rationibus firmatum, de-

inde etiam ut fictum, & post eventum rei, demum simulatum. Denique non idem esse occidere, id quod lex jubet, & mortis caussam qualemcunque prebere: idque iterum multis similibus probat. Atque hoc loco disputationem suprà cœptam renovat, de eo quatenus voluntas in legibus spectatur, & in quibus per se sufficiat, nempe in maleficiis & non in beneficiis, & ob id neque hic præmium illi deberi, ut qui cœperit, non absolverit beneficium. Confutatis igitur hoc pacto voluntate, conatu & effectu, quarto loco id aggreditur, quod petitor in narratione potissimum amplificat, puta filium fuisse caput & caussam tyrannidis, eoque sublato, etiam tyrannidem sublatam fuisse. Ac primò quidem filium ostendit non fuisse tyrannum, neque tyrannidis caput, confutatis signis, & cæteris rationibus: qua alter ad eam rem probandam adduxerat. Deinde, ut maximè fuerit, legem jubere ipsum tyrannum non ut quisque tyranno similis, aut nocentior etiam est, occidere. Et hic multis verbis de authoritate legum disputat, & quod non temerè verba legum huc aut illuc deflectenda sint, alioqui multa pericula & incommoda ex eo secutura esse. Postremò etiam ipse locum ab imo ad summum tractat, & ut alter voluisse, egisse, effecisse se dixerat, ita hic contrà neque animum ad rem gerendam habuisse illum, neque rectâ via aggressum esse, neque denique id quod lex jubet, perfecisse ostendit. Et sub hac orationem concludit, brevi capitum repetitione, & conformatione seu prosopopœia, legum, reipubl. & deorum quoque expostulantium cum petitore, ut iniquè & præter meritum, præmium petente.

Si mihi caussa hæc Iudices, apud concionem popularem quæ studiis potiùs, quàm exacto rerum judicio duci consuevit, esset agenda, ac non magis apud Iudices ex honestissimis ordinibus delectos, nimirum gravissimos sapientissimosque, nonnihil profectò vererer, ne omnium animis nova hac & insperata lætitia gestientibus, atque (ut ita dixerim) exultantibus, nec satis attentos, nec dociles essem auditores habiturus. Porrò faventes, benevolosque multò minus: quippe qui frontem modo, quasique personam hujus negotii intuentibus, non faciem ipsam propiùs contemplantibus videri fortasse possim, in communi totius civitatis gaudio, tum autem in caussa tam pupulari, velut importuniùs obstrepere atque obturbare. Enimvero quum omnis affectus inutilis est ad rectè judicandum, tum ingens, intemperans, atque exundans lætitia, non solùm judicium omne funditus tollere solet, verumetiam nostri sensus non rarò nobis eripere: præsertim (si quemadmodum hæc nostra) post graves diuturnasque calamitates, ac veluti tempestatem sævissimam repentè præterque spem (quasi portus quidam) fuerit objecta. Quid autem tam acerbum liberæ multitudini, quàm servitus? Quid tam dulce, quid tam exoptatum, quàm libertas? Itaque non rebus modo ipsis, sed ad inanibus harum rerum vocabulis, plebis animus queat ad quid libet im-

impelli: maximè primis his aliquot diebus, dum gaudiorum adhuc velut æstus quidam impotens, omnia sursum ac deorsum miscet, dum lætitiæ temulentia, dum gratulandi dulcis quædam ebrietas pectus occupans, animum ad cogitandum instituere non sinit. Verùm vestra iudices singularis sapientia perspicacitasque non hoc tantùm scrupulo me levat, verùm & hanc mihi fiduciam suppeditat, uti sperem futurum, ut hoc contradicendi munus, quod equidem nec invidentia, nec favore in Tyrannidem (sicut iste calumniabatur) sed solita mea, & (ut opinor) nota Reipub. charitate suscepi, vobis non modò non invidiosum, sed favorabile, plausibileque videatur. Etenim postquam viderem manifesta quadam Deorum benevolentia, post diuturnam ac miserrimam illam servitutem, toties Reip. votis expetitam libertatem aliquando contigisse, nihil priùs curandum nobis esse judicavi, quàm ut gratos nos exhiberemus in eos, à quibus nobis tam egregia felicitas esset profecta, quò videlicet munus suum huic urbi proprium, perpetuumque facere vellent, & constabilire, tuerique quod largiri non essent gravati, meminissemusque iisdem in manu esse, ut eriperent ingratis, quod optantibus dedissent. Sunt autem vel primæ gratitudinis partes, intelligere videlicet, cui beneficium acceptum ferre debeas. Et hac una ratione mortales divinæ beneficentiæ gratiam referre possumus: si beneficium acceptum agnoscamus: si celebremus, si ad illos authores referamus. Neque mihi committendum putavi, ut dum nimium candidi in civem esse volumus, in deos ingrati impiique reperiamur. Neque enim isthoc nomine nunc perinde laboratur, ne hoc præmii pereat ærario, & hujus lucris accrescat (quanquam id quoque longa jam tyrannide exhaustius est, quàm ut inde temerè dari præmia conveniat immerentibus.) Illud agitur, ne dii immortales, qui hujus malè consulta, nobis verterunt bene, hoc tantum munus à nobis tanquam ingratis reposcant, si quod ipsis solis debetur honoris, laudis, gratiæ, id illis fraudatis, in hominem contulerimus. At quem hominem obsecro? Nempe qui quum privatus contra leges juvenem occiderit, atque hac temeritate sua restitutæ libertatis periculosam occasionem modo præbuerit, idque adeò imprudens (uti mox docebimus) non veretur pulcherrimum tyrannicidæ titulum diis eripere, sibi arrogare: Reipub. diem dicere, ac leges ipsas in jus vocare: civitatem ingratitudinis ream agere, nisi sibi totam hanc felicitatem ferat acceptam. Nullum quidem judices facinus speciosius tyrannicidio, nullum diis dignius: verùm hoc impudentior, qui sibi laudem tam eximiam usurpat immeritus. Nullum præmium honestius illustriusve, quam quod tyrannicidæ debetur. Sed hoc impensius accuratiusque spectandum, ne temerè decernatur indigno. Permulta siquidem, permulta ad id requiruntur, ut hoc tam egregio titulo, tam divino præmio dignus quis esse videatur: quorum nihil in hunc competere, paulò pòst evincemus. Proinde cùm non tolerandæ improbitatis mihi videatur, qui legibus tum homicidii, tum temeritatis pœnas debeat,

eum à legibus præmium omnium maximum petere: petere dixi, imò flagitare: & ita flagitare, ut etiamsi unum ex hujus arbitrio dependerint, tamen multa insuper isti creditori sint debituræ. Quæ cuncta quum postulare jure potuisset: maluit tamen homo verecundus, unico persoluto, reliqua sibi deberi ut haberet nimirum, quod obnoxiæ Reip. quoties libido sit, possit improperare. Tum illud utrum risu potiùs, an odio dignum existimem, quòd in tribunalibus, quod apud ornatissimum severissimorum judicum consessum, Thrasonem quendam nobis è comœdia retulit? Sensistis judices, ut è corona plerique risum tenere nequierint, dum personatus iste Hercules tragœdiam illam suam nobis recitabat: de sese terque quaterque tyrannicida, de sapiente illo gladio commilitone suo, qui per se prudens senem interemit: digno videlicet, qui inter sydera collocetur, domino in deorum numerum relato Dii boni, quibus phaleris, quibus fucis, quibus ampullis facinus illud nobis suum ornavit, jactavit, exaggeravit? quàm militari jactantia, quàm Stentorea voce, quàm fastuoso vultu, quàm arrogantibus superciliis, quàm stupidis oculis, suum ipse vobis encomium detonabat? Quæso Iudices, ut etiam nunc hominis vultum diligenter attendatis: nonne vobis minitari videtur? nonne dicere? ni mihi præmium decreveritis, haud feretis impune, incolumi divino illo meo, ac fortissimo gladio, qui vel sine me, meas vices, ubi lubebit, acturus est. Quis tandem istam ferat jactantiam, vel in eo, qui verè tyrannum occidisset? Hæc quoque me caussa Iudices (neque enim inficiandum est) commovit, ut hujus obsisterem petitioni, vel magis, ut immoderatam arrogantiam, ut odiosam hujus imputationem retunderem. Videbam jam inde ab initio, quum certatim universa civitas diis libertatis authoribus grataretur, ut hic sese ira tumens in medium ingesserit, quàm indignè tulerit victimas diis servatoribus immolatas. Sibi hunc honorem eripi, sese unicum esse restitutæ libertatis authorem proclamabat, leges, aras, focos, omnia publica, privataque, suæ dextræ, suo magnifico gladio deberi. Agite quid futurum denique Iudices auguramini, si id ad hujus intolerabilem jactantiam, vestra authoritas, vestra comprobatio, si præmium quasi pignus accesserit? Quid, nisi ut tyranno submoto, alter quidam huic civitati paretur, qui ventosæ linguæ, gloriæque quasi tyrannidem quandam exerceat? Qui quotidie nobis odiosam istam suam tragœdiam ingerat, quotidie dextram istam Herculanam & gladium prodigiosum minitetur? Utrum est hoc Iudices tyrannide liberari, an mutare Tyrannum? Videtis ipsi quàm minaci fronte me jam obtueatur. Quid mihi succensses? Quid minitaris oculis? Quid terres supercilio? An mihi non licebit libertate in contradicendo (tuo scilicet munere) uti, quum tu sic abutare? qui liberum tibi putaris (id quod etiam in proscenio leges fieri vetant) crimen tam atrox, tam capitale in civem impingere, tantùm quia libuit, idque apud Iudices iratos, in tam frequenti civium corona, quod nequeas vel levissimo confirmare argumento?

Si-

Siquidem quàm reliqua gloriosè, tam illud impudenter dicebas, mihi nullam fuisse causſam, quare tibi contradicendi partes susciperem, nisi quo tyranni necem, quæ me discruciaret scilicet, ulciscerer. Quo quidem tuo exemplo si vicissim in te liberet uti, mox intelligeres quàm atrocia, quanto probabiliùs in te possint retorqueri. Nam tuum istud tam invidiosum (quemadmodùm tu quidem existimabas) convicium, me longè minùs, etiam territabat, quàm (quod vulgo dicunt) ex pelvi redditum fulgur. Etenim præterquam quòd neque affinitas, neque cognatio, neque necessitudo, neque emolumentum, neque prorsus alia res ulla mihi cum tyranno interceſſit, cur mea referret illum vivere, sine quibus rebus nullam in quenquam criminis hærere suspicionem, tu quoque scires, nisi nunquam tribunalia vidisses, ac nisi hodie devium te lucelli spes feciſſet jureconsultum: equidem arbitror, meam fidem, integritatem, pietatem, totamque meam vitam sic huic Reipub. spectatam esse, ut isto crimine tibi potiùs improbitatis odium, quàm mihi suspicionem ullam conciliaris. Vides quàm multis adductus sim causſis, ut tibi obsisterem? Denique (si scire vis) bona civium pars id à me enixissimè flagitavit, ut sui patrocinium adversum te capesserem, negantes sibi videri tyrannide liberos sese, nisi te à tyrannicidæ præmio dejicerem. Non quòd pudeat homini debere hanc felicitatem: tametsi id quoque durum, ei debere qui sic imputet. Sed debere arroganti, sanè quàm molestum est: at debere, cui non debeas, istuc verò non gravissimum modò, verum etiam stultissimum. Equidem ne leoni quidem, vel verbo refrager, si modò is promereatur: sed obnoxium esse tam importuno imputatori, tum qui nihil juverit, id verò bis miserum est, bis stultum est. Nullus enim insolentiùs exprobrat beneficium, quàm qui quod non dedit, id vult dedisse videri. Sed finge mihi nullam esse causſam cur tibi me opponerem, nisi quia sic animo lubitum sit meo, profectò nihil habes quod mihi jure succenseas. Etenim quum apud Iudices tam sanctos agatur: si verè præmium meruisti, non tibi honorem eripio, verùm etiam vehementer illustro, quando non paulò magnificentius est tyrannicidæ præmium eviciſſe, quàm tuliſſe. Sin minus, æquus veniam dabis, si boni civis fungor officio, si nullo meo emolumento Remp. debiti præmii ream defendo, si stultitiæ crimen, si imprudentiæ infamiam à civitate depello, si non sino, ut nostro omnium periculo hæc urbs in deos existat ingrata. Postremò si deorum immortalium causſam ago, quibus honorem debitum tu conaris intervertere, ut vel hinc sat liqueat, quanta religione reliquam causſam egeris, qui statim ingrediens tam impudenter sis calumniatus: Contradicit igitur, contra Remp. favet tyranno. Quanquam ego illud quoque liberæ civitatis esse judico, hoc loco vel tyrannorum causas citra fraudem agere licere. Neque tamen à vobis postulo Iudices, ut vel mihi prosit in causſa hoc meum erga Remp. studium, vel huic obsit tam insolens arrogantia: imò non deprecor invidentiæ suspicionem, non refugio vel atrociſſimam illam, quam

iſte mihi conabatur impingere, invidiam, ut tyranno faviſſe videar, niſi certioribus, quàm ut à quoquam refelli poſſint, argumentis evinço, niſi demum & adverſario perſuadeo, modò ne tergiverſetur, ut quàm maximè civiliter quis agat, nullum ei deberi præmium. Sin exactiùs, ſeveriuſque, pœnam etiam ab ipſo deberi. Quæ quidem dum quàm poteſt breviſſimè facio, quæſo Iudices, ut me attentis animis atque auribus audiatis. Meminiſtis Iudices, ut iſte inter dicendum ſubinde nobis conatus ſit ob oculos ponere, id unum ſpectare juſſerit, quantis malis tyrannide ſimus levati. Hoc paſſim inculcabat, hac re bonam orationis partem occupabat, nihil nos aliud perpendere voluit, niſi quòd gravem ſervitutem toleraſſemus, nunc optata libertate frueremur. Nimirum id tantùm vos ſpectare voluit, quod ad hoc judicium nihil attinebat. Neque enim hoc in quæſtionem venit, quàm miſera ſit tyrannis, quàm optanda libertas. Sed de illo cognoſcitis Iudices, quum libertas huic urbi ſit reſtituta, quanta hinc laudis portio hujus virtuti debeatur, & an id quod eventu cum hujus facto conjunctum eſt, idem cum ejus merito conjunctum videri oporteat. Relegam autem eadem veſtigia, quibus ipſe in cauſſam ingreſſus eſt, quod equidem refellendi genus ſimpliciſſimum eſſe puto ſequarque partes illas, quibus iſte rem ſecuit, id nimirũ agens, ut quemadmodum ingenioſi convivatores iiſdem carnibus alio atque alio modo coquendis, condiendiſque efficiunt, ut multa opſoniorum genera videantur, itidem iſte nobis ex unico homicidio multa faciat tyrannicidia. Repetam igitur ordine gradus illos, quibus iſte facinus ſuum ſibi viſus eſt mirificè attollere, & in quibus identidem reſtitabat. Quòd ſi me deturbante, vel in uno quolibet conſiſtere poterit: tum ipſe ſeſe victorem pronuntiet licebit. Quot tyrannicidia, inquit, quot præmia? Primum quòd volui, deinde quòd conatus ſum. Tum autem quòd filium occidi plus quàm tyrannum. Poſtremò, quòd pater ob mortem hujus ſibi necem conſcivit. Principio quòd voluit Iudices, quis non levius eſſe videat, quàm ut ſit refellendum? niſi quòd iſte tanta voce intonabat, toties inculcabat, quòd tyrannum voluiſſet occidere, atque id (ut nihil jam accideret) tamen præmio dignum aſſeverabat. Quid autem tam ridiculum, quàm nudæ voluntatis præmium à lege flagitare? quæ adeò nihil ad ſe pertinere putat, quid velint aut in animo ſtatuant homines, ut neque pœnam irrogent ſi quid velis modo perperam (neque præmium oſtendant, ſi quid officioſè velis: verùm id unumquemque voluiſſe interpretantur, quod nulla vi coactus effecerit. Ergone, inquies, non magna facti pars eſt voluiſſe, quod quidem arduis in rebus vel ſolùm ſufficere ſolet? Rectè ſanè. Sed apud deos modo: quippe quibus ſolis perſpicuum eſt, quid nolis aut velis, ab his præmium expectandum, ſi quid præclarum animo conceperis. Lex hominum vices agit: & quid in obſcuris illis ſinuoſi cordis ſpecubus mortales agitent, adeò ſua referre nihil putat: ut non dicam abdita aut ſuſpicioſa, ſed ne ea quidem admittat quæ populari ſunt opinione famaque jactata. Poſtremò ut non niſi comperta recipiat, non audiat niſi quæ ſunt certiſſi-

tissimis argumentis deprehensa, probata, evicta. Cedo, quod est facinus tam nefarium, cujus simplex voluntas in crimen unquam est vocata? Ista judicia Æaci, Rhadamanthique tribunalibus servantur. Hic mihi non quid volueris, sed quid feceris adferto. Quòd si nulla lex ulli flagitio supplicium minatur, quod in animo statueris, quæ tandem est impudentia, pro merito quod præstare volueris duntaxat, perinde quasi præstiteris, à lege quasi præmium postulare? Quæ quidem quum ad id unum sit comparata, ut maleficia vel deterreat, vel coërceat, multoque magis ad ejus partes pertineat, nocentibus erogare pœnam, quàm bene merentibus largiri præmia (id quod mox copiosius demonstrabimus) posteaquam in criminibus non accipit insimulationem meræ voluntatis, quæso te, in petendis præmiis ostentationem voluntatis admittet? Quis autem est civium vel quantumlibet ignavus, qui non velit tyrannum occidere, si tutò liceat? Quis non vel leno, saltem emolumenti causa velit? Denique quis non facilè simulare possit voluisse se: videlicet quò præmium gratis auferat? Vis itaque dicam, quantum hoc totum habeat momenti, voluisse occidere? Nempe perinde est, quasi te somniaris occidisse. Par pari pensari convenit. Qui præstitit beneficium, ei lex beneficium rependit: atqui bene voluit tantùm, ei quid debetur, nisi ut vicissim bene velit resp. Inunc, & hoc in gradu nos jube consistere. Rem tam eximiam, inquis, animo versavi, statui, decrevi: an præmium negabitis? Non fraudaberis præmio, si isthoc nomine postules: verùm illud interim præmii feres, velut homo nimium perfrictæ frontis, irrisus, explosus, exhibilatus discedes, quem non puduerit id à lege postulare, quod ne leno quidem ausit à quoquam petere, ut rem pro voluntate auferat, nemo tam vecors qui concedat, ut voluntatem nescio quam, hoc est, minus quàm verba pretio redimat. At non volui tantùm, inquis: verùm & periclitatus sum, ascendi, submovi satellites. Primùm isthuc tu quidem consultè facis, quod de gradu illo desiliisti, in quo nimis profecto incommodè stabas, quanquam ne in hoc quidem multò commodiùs constiteris. Nam etiam si paulò minus absurdum videatur, haud ita multò minus impudens tamen est, quum lex palàm præmium decernat ei, qui factum præstiterit, te quod conatus modo sis, præmium poscere. Ergo-ne hoc quidem juris erit apud te legibus, quod per illas est civi privato cum cive privato? Age quid siquis civium tecum iniisset contractum, ita ut ille pecuniam stipulatus, tu conditionem pactus esses, mirum ni suo uterque periculo, atque is nondum præstita conditione, nummos his verbis abs te petat: Cedo mercedem, conatus sum, tentavi, adnisus sum: an non protinus impudenti homini respondebis: Cedo conditionem? Nam de tuo conatu quid mea refert? quandoquidem effectum abs te pactus sum, non conatum. Puta totidem verbis tibi nunc respondere legem: Agnosco contractum, non muto pacta: debeo præmium, sed si tu conditionem præstitisti, si tyrannum occidisti. Verbis aut obligantur, aut absolvuntur homines. Si

conato pollicita sum præmium, non gravabor dare: sin ei qui fecerit peregisset, quod tandem jus est referre quod est stipulatus, me non ferre quod sum pacta? In privatis ac minutis contractibus nemo tam improbus invenitur, ut lucrum conditione promissum postulet, non præstita conditione, nemo tam stultus ut det, si quis postulet: & tu à Rep. maximum omnium præmium postulas, quòd conatus modò sis? Nihil mihi nisi nugas adfers, donec illud unum audiam, quod te præstare oportebat. Volui, inquis, ascendi, perrupi custodias, submovi satellites, quantulum jam est illud quod supererat? Quid adhuc desideras? Nempe nihil in te desidero præter illud, cui soli debebatur præmium. An non intellexisti in istiusmodi contractibus duplex esse periculum: quorum alterum ad hunc tantùm, alterum ad illum propriè pertineat: videlicet persolvendæ mercedis, & præstandæ conditionis? Ego meo periculo præmii dependendi onus recipio, neque tua referre putes, neque refert quàm angusta mihi res, unde corradendum quod debeam precium. Tu itidem conditionem tuo suscipis periculo, neque mea quicquam interest, quo sudore, quo periculo sit ea tibi præstanda. Totam istam curam, totum hoc negotium tibi relinquo. Quod si ego jam præstita abs te conditione commemorem tibi in agris meis malè provenisse segetes, merces naufragio periisse, nihil avelli à malis debitoribus, non sine gravi dispendio conflari posse pecuniam, quam tibi debeam, dic obsecro nonne nugas agere me dices, negans horum quicquam ad te pertinere? Hoc uno modo posse satis fieri tibi, si pecunia numeretur. Neque quisquam est judex tam iniquus, quin te tuo utì jure fateatur. Et mihi pulchrè satisfactum existimas, si tu mihi tragœdiam adferas, quantum adieris periculi, quantum sudorum, quantum vigiliarum exhauseris, dum studes præstare conditionem? Res est (mihi crede) calumniosior, scrupulosiorque quàm ut legibus tam occupatis conveniat, alienam expendere voluntatem, alienos pensiculari conatus: quorum suos quisque nimio solet æstimare, non suos difficile est ad amussim perpendere. At facti, facilis est æstimatio. Proinde ea in legis cognitionem cadit: hinc reliqua omnia consuevit metiri. Tametsi non piget interdum æqui bonique rationem habere. Verùm in his litibus, quæ de vetere illa formula pendent, inter bonos bene agier oportet: at in contractibus, quæ neque vi, neque dolo coierunt, quid est quod à præscripto recedatur, nisi quis velit omnino à pactis discedere? Quid vis? Circunspice, & si potes usquam invenire exemplum, non nego præmium. Sæpenumero in pugilum Olympicis, sæpe in certamine spectator (opinor) sedisti. Cedo, num quando vidisti quenquam tam impudentem, qui palmam sibi hoc nomine vendicaret, quòd strenuè certasset? Non arbitror, atque id in re penè ludicra, certè ad voluptatem comparata. Et tu in tam serio omniumque splendidissimo negotio id tibi postulas, quod in scenicis illis pudeat vel impudentissimum tentare? Age quoties & illud vidisti evenire, ut qui sese fortissimè, doctissimèque gessisset in cursu,

is

is à præmio longissimè abesset, & ignaviſſimo faveret eventus? Habeat ille sanè, quod causetur, excidisse habenas, consternatum equum, fractam rotam, jactet se vel arte, vel viribus tanto præcellentiorem, quanto Therſitæ præstitit Achilles, nisi metam prior attigerit, profectò postulandi præmii jus nullum habebit, fortunam suam incusare licebit. Cæterùm Agonothetæ non indignabitur: propterea quòd hoc animo in certamen descenderit, ut ejus uteretur conditione, id est, ita demum præmium ferret, si virtuti fortuna favente vicisset. Alioqui si conatui, non tantum effectui præmium deberetur, tot palmis esset opus, quot in Olympicum certamen venissent. Quamquam in hujusmodi ludis, qui solemnitatis voluptatisque gratia proponuntur, fit interdum, ut victis quoque præmia statuantur, non honoris, sed solatii gratia: verum seriis in rebus, atque adeò periculosis, quænam obsecro lex unquam mercedem statuit, nisi si quis facinus peregisset: & ita peregisset, ut omnes numeros implerit? A quo tu quantum absis, mox audies: nam nunc de conatu tantum agimus. Lex igitur civicam promittit coronam ei, qui civem in bello servarit. Quis unquam ad hunc honorem vel aspiravit, quòd se telis objecerit, quòd non sine multis vulneribus discesserit? Profectò nisi cive servato, nemo civicam petit. Quis unquam his verbis muralem petiit: Acriter contendi Iudices, ut mœnia superarem. Omnia feci, sed depulsus sum. Quantumlibet enisus sit, nisi conscenso muro, nemo tam inverecundus ut muralem coronam sibi deberi dicat. Obsidionalem nemo flagitat, nisi depulsa obsidione. Postremò nullus honos petitur, nisi ab eo qui id effecerit, ad quod honor invitat. Qui navim in tempestate desertam ad littus perduxerit, huic ex lege vendicatio est earum rerum, quæ navi vehebantur, Quorsum attinet hîc tuam jactare peritiam, sudores, pericula, conatus? Nihil non feceris, quo navem in tutum reduceres, sed victus tempestate deseruisti, audebis quicquam ex his quæ sunt in navi, tibi vendicare? Aut si ausis, futurum speras, ut quisquam te vel pilum sinat attingere? Non opinor. Si quis unquam ovationem, supplicationem, triumphum obtinuit, quòd ad victoriam omnibus nervis esset enisus, quòd gnaviter se gesserit in bello, nisi superior discesserit, nisi præscriptum à lege numerum hostium fuderit, aude & tu tibi præmium promittere, quòd tyrannicidium sis aggressus. Quòd si nemini hominum memoria contigit, desine tibi nova spe blandiri, desine inaudito exemplo postulare, quod sperare sit improbissimum, dare postulanti stultissimum. Noli nobis commemorare, quanto capitis periculo murum arcis conscenderis, qua virtute satellitium tyrannicum perruperis, alios depueris, alios occideris: quorum maximam partem tibi liberum est fingere. Ad obtinendum tyrannicidæ præmium, duobus duntaxat verbis est opus, tyrannum occidi. Quantumvis conatum exaggeres, alleves, attollas, non nisi tyrannicidæ debetur præmium. Alioqui quid dices si eodem illo die, quo tu arcem conscendisti, permulti pariter aggressi, sua quisque

virtute freti: quorum nemo tamen tyrannum interemisset: utrum omnes tyrannicidæ præmio potientur ex æquo, nempe quia conati? Age quid si multis strenuè rem aggressis, uni cuipiam, qui sit omnium ignaviſſimus (ut non ſemper virtuti reſpondet fortuna) eum contingat interficere, an non præteritis reliquis hic unus honorem auferet? Quamobrem tandem? Non quia plus adierit periculi, ſed quoniam id confecit, cui lex honorem decrevit. Hic tu fortaſſe rurſus incipies deplorare, fruſtra ſumptam operam, negabis æquum eſſe virtutis egregios conatus merito fraudari præmio, niſi fortunæ ſuffragio adjuventur. Sed quæ tandem poteſt eſſe iniqua conditio, quam nemo compellitur accipere, niſi cui cordi ſit? Quantumlibet iniqua conditio proponitur, eam nimirum facit æquiſſimam, quiſquis ſuapte ſponte recipit. In aleæ ludo (ſi fas eſt hoc exemplum conferre) quid iniquius, quàm vel ſummum artificem ab imperitiſſimo ſuperari, ſi modo jactus commodè cadat? Atque id adeò nemo tanquam iniquum cauſatur: propterea quod cui luſus hujus lex non probatur, ei liberum erat non ſuſcipere. Itaque lex quod præſtari velit, id palàm atque in medio proponit. Quid abs te præſtari poſſit id tibi relinquit expendendum. Illa nihil mavult, quàm ut res quàm optimè cadat: quod ſi poſteaquàm nihil jam intentatum reliqueris, quò minus effeceris, per fortunam ſtetit, intelligis (opinor) nihil habere te, quod legi ſuccenſeas. Fortunam, ſi ita lubet, in jus voca, cum lege nihil tibi rei: quæ ut nihil promittit, ita nihil debet, niſi præſtanti. Neque verò exiſtimemus Iudices, iſtud à majoribus qui hanc legem tulerunt, ſine ſumma ratione fuiſſe factum, ut conato præmium non eſſe ſtatuendum putarint: videlicet illud caverunt, non tantum ne ancipites iſtas & inexplicabiles hujuſmodi de conatu lites invitarent, verumetiam quòd intelligerent tyrannicidii conatum non poſſe, niſi ſummo civitatis periculo ſuſcipi. Vnde futurum proſpiciebant, ut ſi conatui præmium ſtatuiſſent, temeritate conantium reſp. ſubverteretur potiùs quàm reſtitueretur. Etenim tyrannis quid aliud eſt quàm grave capitaleque civitatis hulcus? huic ſi quis medeatur, ei merces digna propoſita eſt, quam ita demum ferat, ſi remedium præſentaneum attulerit. Verùm huic malo neminem oportet admoliri manum, niſi certum artificem, qui ſua diligentia peritiaque fretus, non ſinat hoc licere fortunæ, ut dum ipſe ſalutem dare conatur, illa vitam penitus eripiat. Quid? utrum tu igitur in ejuſmodi diſcrimine conatum præmio judicas invitandum eſſe: an potiùs pœna deterrendum, niſi quod conatus eſt quiſpiam, idem præſtiterit? Nec illud te ſublevat, quod mihi videbare ratiocinando colligere, quum lex in maleficiis pœnam irroget ſimplici ſceleris molitioni, par eſſe ut multò magis in benefactis conatus habeat rationem: nam oportere legem multo propenſiorem videri ad compenſandam virtutem quàm ad retaliandam culpam. Atque vide quàm hîc tota erras via. Principio non animadvertis hoc tyrannicidii facinus toto genere à reliquis diſcedere, propterea quod aliorum molitio cum privato molientis periculo

culo modò conjuncta est: hujus cum publico reipub. discrimine copulata, ut temerè moliri tyrannicidium nihil aliud sit, quàm temeritate privata rem omnium prodere. Deinde lex nec in quovis crimine, nec qualemcunque conatum in quæstionem venire sinit, verùm in paucis duntaxat, quæ vel propter insignem atrocitatem hoc odii merentur, vel ejusmodi sunt, ut priùs exitium adferant, quàm conatus dent significationem: quod genus parricidium, veneficium, proditio. Postremò non vides nihil esse simile, totaque natura ratione neque discrepare, pœnæ legitimam irrogationem, & honoris largitionem. Nam alterum quidem propriè legum munus, alterum quasi quædam de jure concessio, legisque candor (ut ita dixerim) quidam est. Hoc ita habere sic demum intelliges, si reputes quàm multa sint quæ lex jubeat, addita pœna, ni pareas: quàm multa item vetet, nisi obtemperaris, supplicium minitans: contrà, vix unum atque alterum esse, ad quæ præmio sollicitet. Quædam enim ejusmodi sunt, ut durum ac servile videatur ad ea metu mali adigi: quo de genere sunt, uxorem ducere, operam dare liberis. Hîc lex nimirum urbaniùs ac verecundiùs tecum agit, patris, non magistratus sumit habitum, precio ad id invitat, quod alioqui gratuitò te præstare decebat. Rursus alia tamersi id genus sunt, ut à quovis non improbo cive præstari velle oporteat, tamen & fortiora videntur, quàm ut à multis præstari queant: & periculosiora, quàm ut multi velint suscipere: nam inhumanum videtur cuiquam vitæ suæ contemptum imperare: ad hæc igitur præmio animat, quasique calcar addit virtuti. Proinde non oportet hanc legum indulgentiam longius trahere, quàm ad quæ semel ipsa astringit. Nec mirandum est si attentior, si vigilantior, si exactior est in proprio naturalique munere suo, quàm in eo in quo pro temporis ratione in alienas partes descendit. Huic adstipulatur illud, quòd novis etiam criminibus exemplum, aut novum nova lege solet institui, aut à simili lege mutuo sumi. Neque tamen idem fieri consuevit, si quis quid novi facinoris cum laude patravit, ut præmium à simili constitutione decernatur: nisi lex extet, quæ nominatim honorem statuat ejus facto, quod roget, vix habebit: quod postulet, haudquaquam. Cur enim legi necesse sit passim civium suorum officium mercede redimere? quandoquidem ne sit impunita improbitas, id publicitus omnium refert: at probus esse nemo gratis potest. Quid autem est quod non vel gratus patriæ debeat civis? cui si vel animam impenderis, quid mirandum, si quod acceperas, id restituis? Vt supplicio dignus sis, nisi parenti pietatis officium persolvas, non præmium illico tibi debeatur, si persolvas. Itidem, si quid in leges committas, non potes effugere supplicium: at non statim illæ tibi præmium debituræ sint, si quid cum officio feceris. Nam si cives omnes sese in officio continerent, ne opus quidem esset ullis legibus: quippe quæ non ad bonos mores comparatæ, sed malis è moribus natæ sunt, id quod verè vulgo dictitant, ac pharmaci vice fungantur. Finge itaque nullas esse leges quemadmodum de aureo Saturni

turni ſeculo fabulantur poëtæ, ſuo quemque ſponte fungi officio: an tu hîc clamabis perire benefacta, quòd nulla lex præmium decernat? Vti lex non minatur niſi improbis, ita non pollicetur optimis civibus. Quorſum enim opus promiſſo, quum virtus abſoluta abundè ſeipſa contenta ſit? Proinde petere quod illa non ſit pollicita, profectò plus quàm impudentiſſimum eſt: improbè flagitare quod ea candidè civiliterque promiſerit, civis eſt probitatis non ſatis ſpectatæ. Tu quid merueris, paulò poſt excutietur: interim finge ſanè præcipuam quandam utilitatem attuliſſe, cui tamen ex lege præmium non debeatur. Vtrum protinus clamitabis infrugiferum fuiſſe officium, civitatem in jus vocabis, plebem ingratam vociferabere, minitabere judicibus, niſi tibi mercedem ex animi tui ſententia decernant? An potiùs ipſam virtutem abundè magnum ſui præmium judicabis? Oblectabis te conſcientia recti. Hunc eſſe maximum fructum officii duces, quòd de aliis citra tuum emolumentum benemerendo ad deorum benignitatem videaris accedere? Nimirum hæc tibi futura ſunt ſatis, ſi modò civis ſis optimus. Quòd ſi non contentus iſtis, aliud adhuc neſcio quod præmium deſideres, certè maximo proximum eſt gloria: hoc tu jam propemodum tuliſti. Quanto metiris precio, volitare per ora mortalium, celebrari, laudari, digitis notari mille, oculos omnium in te conjectos circumferre? Iſta, inquam, vel maxima præmii pars: nam pecunia ſanè quàm exiguum momentum adfert. Tu conatus duntaxat es, permagna portio, vel caput potiùs ipſum tuo deeſt facinori. At cum interim his rebus frueris, dum non occiſo, tamen velut tyrannicida celebraris, quæſo te, quantula pars abeſt è tuo præmio quod laturus eras, etiamſi tyrannum occidiſſes? Poſtremo iſthuc ipſum præmium, penè dixerim, invidendum mihi videtur, quod jam tibi licuit toties Reip. tyrannicidium imputare, quod in celebri judicio tibi contigit honeſtiſſimum præmium flagitare, & in tam frequenti theatro ſpectante rep. magnificam iſtam tuam tragœdiam peragere. Mihi videtur ludices, beneficii tuliſſe gratiam, quiſquis exprobrare beneficium potuit. Tu fortunæ, tu deorum munus imputas civitati, & ſunt fortaſſis qui tibi libertatem acceptam ferant. An hæc tanta præmia contemnis? quæ vel verò tyrannicidæ ſufficere debuerant, niſi lex maluiſſet præmio conatum ab effectu diſtinguere. Quamque nullum me hercle præmium magis congruit ei, qui tyrannum conatus ſit occidere, nec occiderit, quàm ut illi contingat tyrannicidæ præmium ſperare, nec ferre tamen. Hiccine erat ille gradus, in quo nos tecum commorari jubebas? Quanquam hoc nomine tuus conatus minus promeretur præmium, quod aliorum propoſito fortuna modo defuit, tibi voluntas, ut ais. Effeciſti quod voluiſti id quod erat neceſſe, nec feciſti, nec voluiſti. Sed jamdudum alium gradum (ut video) circumſpectas, in quem te recipias: nam in hoc quàm citra omnem præmii ſpem conſiſtas, intelligis. Age ſequemur te per omnia, & aliunde aliò fugitantem perſe-

sequemur, nec usquam finemus consistere. Atqui non tantùm aggressus sum, inquis, verumetiam occidi, nempe filium: atque id facinus in duo secas tyrannicidia, & quòd filium sustuleris plusquam tyrannum tum tyrannidis successorem: & quòd parenti, necato filio, mortis causam ministraris. De illo mox nunc hoc cujusmodi sit inspiciamus. Parentem ais abs te, jugulato filio, eadem occisum opera: negas enim referre, qua via peremeris, modo sustuleris: imò splendidius isthuc videri vis, quòd tuo quidem ense, verùm ipsius dextera sit interemptus. Hæc tam honesta, Iudices, oratio possit parum attentum fallere, præsertim hoc rem fucis illis suis & phaleris venditante, dum nobis ob oculos ponit validum illum florentemque juvenem, sic patri adamatum, crebris vulneribus confossum: parentem senem miserum, illi circunfusum, eodem exanimatum ense, sanguinem utriusque inter se confusum. Ista quidem dictu splendida, sed quid ad tuam causam attinent? Nemo tam cæcus qui non videat, nemo tam effrons qui neget, spectaculum illud multò omnium jucundissimum extitisse civitati, quum senem tyrannum juveni videret incumbentem, exanimem exanimi, & in altero gauderet sese levatum malis præteriris, in altero futurorum metu. Hæc quum per se maxima, quum Reip. sint gratissima, quid attinet verbis exaggerare? Illud unum in hoc judicio vertitur, utrum tibi acceptum ferri oporteat, quòd pater sine controversia tyrannus occisus est, an fortunæ superûmque dexteritati. Quòd enim tuo gladio peremptus est, id verò quàm est futile nihilique. Quid si tuo gladio ab eo qui eum utendum abs te rogasset, tyrannus esset necatus, num tu protinus tyrannicidæ præmium petitum venires? Lex occisori pollicetur honorem, tu eum jugulasti, de quo certè controversum esse poterat, tyranni nomine censendus esset, nec ne: eum de quo nihil erat dubitationis reliquisti. Si prudens, prudens excidisti à præmio: sin metu, multò minus etiam causæ est postulandi muneris. Verùm illud tute vehementer urgebas, uti prudens volensque reliquisse viderere. Sed quod tandem erat istud tuum consilium, quum tibi sic in manu esset, non toto metu liberare Remp. sed ultorem tui facinoris, & verum certumque tyrannum relinquere? intelligebas (ut ais) omne negocium confectum extincto juvene, propterea quòd modis omnibus futurum præscires, ut senex illico sibimet eodem gladio necem conscisceret. Videte Iudices, in manifestissimo mendacio qua rima conatur elabi: nisi divinandi scientiam commentus fuisset, non poterat hinc explicare sese. Siquidem hæc vel augur, vel haruspex, vel vates diceres, fortasse nonnullos invenires, qui ista prædicanti fidem essent habituri. Nunc quid impudentius? quid vanius? quid veri dissimilius, quàm asseverare, id certum præscisse te, quod tale sit, ut quivis alius exitus potiùs fuerit expectandus? An conjecturis es assequutus id eventurum quod evenit? At quid aliud effici conjecturis poterat, nisi ut vel sperares, vel suspicarere? Porro in

re

re tam ancipiti, quæ dementia erat ſpem incertam ſequi, diſcrimen certum negligere? Sed audiamus obſecro certas illas conjecturas, quibus hic noſter vates præſenſit inopinatum omnibus exitum. Iam ætate feſſus erat, inquis, jam viribus defectus, nec obtineri jam autumabat poſſe tyrannidem adempto filio. Tum indulgentius amabat, quàm ut filio vellet eſſe ſuperſtes. Nonne ſentis hæc adeò non eſſe naturæ rerum conſentanea, ut jam omnibus videantur eſſe confutata, vel priuſquam refellantur? Vtrum ſeni mentem ullam fuiſſe putas, an non putas? Si non putas, fieri potuit ut illi tutum videretur, quod neutiquam erat tutum, atque ita protinus toto falleris augurio: ſin putas ſapuiſſe, cur erat quod uſque adeo diffideret? Quaſi vero tyrannis viribus duntaxat unius hominis, ac non multò magis ingenio, verſutia, calliditate, largitione, crudelitateque contineatur, quæ omnia ſi magis in ſenem quàm in adoleſcentem competunt, cur tu in diverſum torques augurium? An non illa ætas uſu rerum callentior eſt? an non altius diſſimulat? an non cavet diligentius? an non proſpicit oculatius? iraſcitur implacabilius? tenacius injuriæ meminit? meliuſque in longinquum conſulit? His ſolis rebus imperium tyrannicum adminiſtratur. In militiæ duce quantulum eſt illud momentum, quod corporis vires adferunt? at in tyrannide profectò multò minus. Cur magis illum terreret ademptus filius, quàm extinctus ſatelles quiſpiam audacior? quum arx ſupereſſet approbè munita, ſupereſſent opes, arma, ſatellitum ingens agmen, tot in civitate factioſi potenteſque, qui non ſolùm tyranni partes adjuvabant, verùm etiam tyrannos agebant: quos equidem ſpero nunc nobis non eſſe metuendos (nolim enim infauſta ominari) at ita tamen, ne nimium ſecurè negligantur. Vſque adeone ſenem cruda viridique (quod omnes norunt) ſenecta callidum, animoſum, ambitioſum, non ſtultum, una filii mors conſternavit, ut rebus deſperatis protinus è vita ſibi migrandum duxerit? præſertim quum ille patris dominatum nihilo reddiderit tutiorem, ſed multò invidioſiorem, idque ob libidinem, atque ætatis inſolentiam temeritatemque, adeò ut expedierit propemodum illi ad ſtabiliendam tyrannidem filium è medio tolli. Etenim quo propius ad juſti regni ſpeciem acceſſerit tyrannis, hoc minus eſt invidiæ obnoxia, magiſque tuta. Iuvenis ille ſolum hoc augebat, quod maximè tyrannos ſolet evertere. Vera illa tyrannidis munimenta in callidi ſenis pectore erant collocata. Sed tenerius adamabat filium, quàm ut defuncto poſſet ſupereſſe. De matercula quapiam privata loqueris, an de viro ſene, callido, crudeli, denique tyranno? Quid ego ludices, in eo ſermone argumentis coarguendo ſumam operam, quem ipſa natura, quem mos, quem communis omnium ſenſus repudiat? Quis unquam iſthuc audivit? tyrannum uſque adeo pio in liberos fuiſſe animo, ut non dicam commori voluerit, ſed convivere commodè quiverit? Credite mihi, privatorum iſti ſunt affectus. Tyrannus neque quid natura, neque quid pietas, neque omni-

no quid sit officium novit. Exuit hæc omnia, simulatque tyrannum induit. Omnia commodis, omnia metu, omnia necessitate metitur. Solos hos amat (si quos tamen ille amat, qui vel deos ipsos odit) quos aut metuit, & tollere nondum expedit, aut quorum opera ministerioque ad fulciendum imperium indiget. Quòd si ullos ille posset amare, similes certè sui diligeret, impios, violentos, rapaces, sceleſtos, quando nihil ad conciliandam charitatem efficacius morum similitudine. Atqui ne improbi quidem illi chari sunt, nisi quatenus adjuvant, adeò ut præposterum, vel perversum potiùs quendam Stoicum tyrannus exprimat. Neque enim quisquam tam Stoicus fuit, ut æquè vacarit omnibus affectibus atque tyrannus: hoc modo illos discernit, quod philosophus honesto metitur sua consilia, hic commodo. An ille ullum pietatis igniculum in quenquam mortalium sentire potuit, qui in patriam vitæ parentem altricemque, qui in cœlites omnium bonorum autores tam sit impius, ut illam crudeliſſima opprimat servitute, horum phana despoliet, jura contemnat? Verùm ut largiamur tibi nonnihil, sinamusque te privatos affectus in tyrannicum pectus, hoc est, ignem in flumen transferre, an tandem persuadebis illud, usque adeo indulgenter illum adamasse filium, usque adeo in eum omnes vitæ suæ spes, voluptates, opesque semel contulisse, ut illo sublato, ne minimam quidem vitæ causam sibi reliquam esse putaret? Repete, non dicam ex hac civitate, verùm ex universo mortalium genere: non ex hoc seculo, sed ab orbe condito, & ab ipso (si vis) Promethei simulacro. Quotus quisque fuit pater, quota quæque matercula, quæ ob liberorum necem sibi fatum accersiverit? Naturalis hic dolor, & quem nemo ferè non modestè ferat. Privatis parentibus vel indulgentissimis, muliercularum intemperantissimis affectibus mediocris luctus sufficit, tyranni in filium charitati non nisi solam mortem satisfacturam esse tu Lynceus prævidebas? Age, hoc quoque tibi donamus, vicerit homo tyrannus privatorum in liberos pietatem, vicerit indulgentia materculas omneis: qui tibi compertum esse potuit, utrò se dolor paternus inclinaret? In rabiem, an in desperationem? Quo diligebat impotentius, hoc erat probabilius, ut senex natura ferus, civibus infensus, vel maximè vellet esse superstes, vel ob id denique, quò veterem illam iram, nunc filii nece acerrimè exasperatam irritatamque Reip. suppliciis saturaret. Quòd si aliàs vitæ pertæsum fuisset, hæc nimirum una causſa poterat illum in vita retinere. Quid autem senili animo vindictæ cupidius? An nescis quàm impotentes ætas illa concipiat impetus, quo rapiatur æstu, quo flagrare soleat incendio, si quando atroci insignique contumelia lacessatur? Quæ verò potuit esse atrocior, quàm filii cædes sic amati, ut tu quidem ais? Hæc nimirum quicquid in illo fuerit unquam crudelitatis, quicquid sævitiæ, quicquid immanitatis: si qua sanguinis sitis, si qua suppliciorum fames, denique si quid tyrannicum, id omne semel de integro poterat excitare, quasique re-

no-

novare. Mitiora etiam animalia datæ orbitatis injuria, in rabiem solet agere: & tu in tyranno (quo nullum animal immitius) nihil tale metuendum esse certissimus augur existimasti, quod in Tigribus videmus evenire? Quòd si tibi uni compertum erat, tyranno sic in deliciis esse filium, quid igitur aliud tua fiebat opera, nisi ut sæviissima illa Tigris, rapto catulo, in rabiem versa, in miseram hanc civitatem dilaniandam discerpendamque insiliret? Id si non evenit, magna diis gratia, tibi magnum debetur malum: qui quantum ad te pertinet, tam diram beluam in nostra capita fortunasque immiseris. Elige nunc utrum malis, an verum fateri, nihil fuisse tyrannocum nostris affectibus commune, an confingere sic adamasse, ut matercularum quoque vicerit delicias. Certè neutro modo tua constabit divinatio: quæ nisi constiterit, non est quod ad ejus rei laudem aspires, quæ fortunæ commoditate te imprudente evenerit. Postremò donemus & hoc tibi, ut præscieris, & certum præscieris, deos videlicet quopiam te certiorem faciente (nam alioqui fieri nequaquam potuit) perinde est ac si non præscieris, quum præscientiæ tuæ hodem legi facere non possis. Profer quibus prædixeris id eventurum quod evenit: doce quis deorum quando isthuc tibi prænunciarit, nihil habes quod dicas. Verùm posteaquam rem feliciter evenisse videres, tum demum post factum vates esse cœpisti, quemadmodum vulgò tum fieri, tum dici consuevit, post eventum stultos etiam sapere: & quo fortunæ beneficium verbis in te transmoveres, tragœdiam istam nobis comminisci cœpisti, causas reperisti, quibus præsciisse videare. Sed dii boni, quàm non bonum poëtam te præstitisti, qui tam inconsistentia, tam cum natura pugnantia finxeris, sævissimum tyrannum ob pietatem erga filium ultrò vitam fugisse: ob unius capitis necem tutum sibi non putasse in vita commorari, quum omnia supersessent quibus tyrannis & paratur & obtinetur, sublato eo in quo omne tyrannidis præsidium collocarat, repentè rebus suis diffisum ad inferos abiisse. Age, mitto nunc argumenta, hæc omnia vera, non ficta credemus esse, tametsi ne fucum quidem ullum habent veri, si mihi ex omni hominum memoria vel unum tyrannum potes nominare, qui liberos suos sic adamarit, ut non spadones ac pallacas longè prætulerit: qui sic illis indulserit? ut non suspectos haberet observaretque: qui sic illis sit fisus, ut non in barbaris quibusdam latronibus, ac servis stigmaticis plus quàm in illis fiduciæ posuerit. Ego tibi permultos referre possim, qui filios sic oderint, ut vivos esse pati non possent: adeò metuerint, ut ne cibum quidem unà capere vellent: adeò diffiderent, ut tum demum se tutos esse putarent, si quis illos è medio submovisset. Nullus inutilior tyranni satelles quam filius. Ex extremâ barbarie conductitios mavult ille sicarios, fugitivos, homicidas, sacrilegos: his vitam suam mavult committere, qui sua patria frui non possint, & alienam evertere gaudeant, qui barbaricis ferinisque viribus antecellant, & gigantes illos impios referant: qui propter animi cupiditatem non difficilè

ficilè ad quidvis periculi ſuſcipiendum perducuntur, & propter ingenii feritatem à nullo facinore abhorrent. Hi ſunt idonei tyrannorum miniſtri, hi fiducia, munimentum, præſidiumque tyrannidis multò tutiſſimum: hos ſi quis ademerit, cauſſam videatur dediſſe, cur rebus tyrannus diffidat. Nam filius qua tandem ratione dominatum ſuſtinebat? Ætate? at utilior ætas grandior: Robore? unus erat: Prudentia? magis ſapit ſenecta: Cuſtodiis quas obtinebat? at ſi adverſus patrem obtinebat, mors illius ſeni etiam optanda. Si patris nomine, quid niſi unus ſatelles ademptus erat? Nam cuſtodiæ quò deficerent, niſi ad eum cui alebantur? Tutior igitur erat futurus tyrannus amoto filio. Res enim tyranno ſuſpecta, filius violentus & inſolens, propterea quòd reliqui illi Barbari ſolo lucro contenti ſunt. Filius illud præmium ſpectat, tyrannidis ſucceſſionem. Nec ullus pietati locus, ubi mentem poſſidet dira regnandi libido. Ibi contemptis naturæ legibus, & filium horret pater, & patris interitum optat filius. Sed dicturis jamdudum neſcio quid: mane, præſenſi, nihil inexpugnatum omittam. urges, Niſi præter modum adamavit filium, niſi dimittus eſt, cur ſibi mortem conſcivit? Iſthuc verò meritò demirandum, quippe quòd præter omnium, ac tuam etiam ſpem evenit. Verùm ego nihil ad me pertinere puto, ut tibi rationem reddam, quid illi dii in mentem immiſerint, ut ſibi vim adferret: hoc tantum evincere ſat eſt, te nullis conjecturis hunc exitum certò præſcire potuiſſe, quantumlibet amarit filium: tametſi cauſa non admodum obſcura. Iam deorum ſi qui fuerunt huic infenſi Reip. iras diuturna noſtra calamitas ſatiaverat. Iam propitios noſtra vota, noſtra ſacra commoverant: aderat illud fatale tempus, quum impius ille ſenex diis atque hominibus dignas admiſſorum pœnas daturus erat. Iam aderant ultrices Erynnes, aderant Furiæ, facibus & hydris omnibus armatæ: hæ illi mentem ademerunt, hæ vanam formidinem incuſſerunt, hæ attonitum ad ſpontaneam ſui cædem impulerunt. Nihilminus arbitrabatur quàm fugiſſe, qui filium peremerat, quàm una cæde contentum fore, qua quidem una in re jure potes gloriari, quòd tyrannum vehementer fefelleris. Virum eſſe putabat, qui hoc facinus peregiſſet. Credebat eſſe talem, quales audierat eſſe ſolere tyrannus, qui magno ſuæ vitæ contemptu, tyranni caput impeterent: qui non adorirentur facinus, niſi ratione probè perſpecta, qua poſſent perficere. Hanc ſuſpicionem Pan ille, aut ſi quis alius eſt deus, novis terriculis exagitabat. Arbitrabatur inſtare ſibi carnificem, ſenſit adeſſe neceſſitatem illam fatalem, quam nemini nocentium vitare licuit. Itaque quod hujus urbis pietati, quod deorum bonitati debetur, cur tu id phaleratis dictis in te transferre conaris? Vbi diſcrimen erat ſubeundum, ibi fugitabas: nunc ubi res præter ſpem pulchrè cecidit, tutumque putas, fortunæ laudem in te derivas. Sed finge diverſum exitum fuiſſe conſequutum, pone tyrannum ira percitum, paſſim cives ad exquiſita ſupplicia rapere, proſcribere, jugulare, in exilium agere, poſſeſſionibus exuere. Quid hic dices. Non fines,

opinor eorum malorum cauſam in te tanquam in authorem referri fortunæ argumento culpam deprecaberis. Negabis tibi imputandum eſſe, ſi quid fortuitò præter propoſitum evenerit. At nunc nonne injurium eſt, quod boni, fortunæ commoditate præter ſpem evenit, id totum in te velut authorem velle traducere? Etenim te nihil expectaſſe minùs, quàm id quod evenit, vel ipſa res clamitat. Si hoc animo conſcendiſſes arcem, ut filium, non patrem occidiſſes, credi poterat te talem quandam ſpem animo concepiſſe: nunc caſu neſcio an metu potiùs in juvenem incidiſti, & tum denique divina iſta mens & futurorum præſaga, ſed quæ non niſi poſt eventum ſua prodat oracula, te corripuit. Quum eſſet fugiendum, ibi demum Iudices, in re tam tumultuoſa, ſecum velut ocioſus conſultare cœpit, utrum ſenem ſua dextra dignum exiſtimaret, ibi demum prævidere cœpit, fore ut pater ipſe ſibi manus adferret. Et quò commentum tam impudens Iudices, efficiat paulò probabilius, quæ nec vidit, nec videre potuit, ea perinde deſcripſit, nimirum (ut jactat) poëta, quaſi ſpectator aſtiterit, quid in mentem venerit tyranno, quid dixerit, quid fecerit, quomodo ferrum ſtrinxerit. Ejuſdem profectò impudentiæ fingere præſciſſe ſe, quod eſſet eventu conſequuturum, & quod non videris, id ita narrare quaſi videris. Quantò meliùs tuo commento, id eſt, fabulæ ſua fides conſtitiſſet, ſi ita finxiſſes: te quum peremptò juvene, ſtricto gladio ad ſenem ire deſtinaſſes, repentè à tergo adfuiſſe Palladem illam Homericam, & jam euntem capillis revocaſſe te: vetuiſſe ne tam luculentum facinus ſenili cæde obſcurares, ſeſe citra tuam operam curaturam, ut ille ſuapte manu, ſed tuo gladio peremptus, gloriæ tuæ nihil tenebrarum offunderet, ſed multum etiam adderet lucis: dehinc abditum te per rimam contemplatum, vel (quod eſt te dignius) repentè deam ſepſiſſe te nebula, ut tyrannicæ neçis tutus & otioſus ſpectator aſſiſteres, nec priùs illinc diſceſſiſſe, quàm negotium omne confectum vidiſſes. Hæc ſi confinxiſſes, paulò minùs malum poëtam te præſtitiſſes? Sed ocium, opinor, non ſuppetebat ad omnes fabulæ parteis commodè tractandas, videlicet lucri cupiditate te protinus ad præmium poſtulandum rapiente. Nunc vel ipſa te prodit inconſtantia, figmentique coarguit. In arcem aſcendiſti, quò tyrannum occideres, neque tum prævidebas, quod ſole ipſo clarius videri vis. In medio negotio ſubito, neſcio quis deus, oculos tibi reſtituit, ut videres futurum id quod accidit. Porrò ſi veris fidem facere voluiſſes, narrare debueras quemadmodum nocturnus explorator furtim arcem conſcenderis, in ædes clanculum irrepſeris, fortè fortuna obvio nemine, non dicam ut tolleres aliquid, ſed ut experireris, ſi quod tutò facinus poſſes deſignare: hæc molienti commodùm faviſſe fortunam: itaque quum adoleſcentem ſolum atque incuſtoditum offendiſſes (ut eſt ea nimirum ætas ſecurior, periculique minus cogitans: præterea diuturna tyrannis jam magnam metus partem exuerat) tum haud ſcio (ut mores illius erant) multo vino ſepultum, atque immodica libidine defeſſum, fortiter jugu-

gulasse scilicet, & somnum illi cum morte, id est, germanum (ut ait Homerus) cum germano conjunxisse: deinde ubi jam cardines procul stridere cœpissent, exaudito videlicet morientis gemitu, ibi te metu exanimatum ita fugisse, ut non vacarit gladium è vulnere tollere, quem nec parricidæ, nec sicarii solent relinquere, ne deprehendantur. Interea domi latitasse te, jamdudum de fuga cogitantem, & longinquas aliquas, semotasque mundi latebras animo circunspectantem, in quibus abditus posses irritati patris sævitiam fallere. Iamque te ad spontaneum exilium accincto, repentè in vulgus exiisse famam, liberam esse civitatem, tyrannum unà cum filio jugulatum, reliquos metu fugisse, authorem ignorari facinoris. Ibi repentè ad novam tuæ fabulæ catastrophen immutasse te animum, & qui prius de salute fueras sollicitus, protinus ad præmii spem arrectum fuisse, lucrique aviditate, priusquàm tibi satis esset excogitata ratio, qua totam hujus inopinati eventus laudem in te traduceres, prosiliisse in medium: id quod vidimus, clamitasse tuum illum esse ensem, tuum facinus, non unum præmium tuæ virtuti fore satis. Hæc nemo non credidisset, sunt enim rerum naturæ consentanea, usu comprobata, omnium opinione recepta. At tu dum sedulò quidem, sed tamen parum ex arte, tuam nobis præscientiam niteris persuadere, quàm multa comminiscere, non dicam tota facie à vero distantia, verumetiam cum sensu communi, cum more, cum natura penitus pugnantia? primum tyrannum tam maternè filium adamasse, ut sine eo vivere noluerit: sic ob unius mortem metu fuisse consternatum, ut in vita manere non sit ausus: sic illi toto pectore fisum, ut ipse nullas circum se custodias haberet: adeò fracti animi fuisse, ut tam chari pignoris truculenta cæde non potuerit ad ultionem inflammari tam invalidum, ut tua dextra fuerit indignus, tam inermem, ut ni tu illi gladium reliquisses tuum, defuturum fuisset, quo se jugularet. Non vides quòd non competat tam insignis in tyrannum pietas, tam secura in eam ætatem fiducia, tantus metus in hominem, excepto filio, reliquis omnibus præsidiis munitum, tanta consternatio in hominem tot periculis exercitatissimum, tanta imbecillitas in iratum? Quid igitur erat, cur tu senem illum tantopere contemperis, ut indignum habueris, qui tua ista magnifica dextera jugularetur? Tune indignum judicabis quem occideres, quum eum Resp. non putarit indignum quem formidaret, quem maximo suo cum dolore ferret. Non talem illum Iudices, non talem sensimus, ut cuiquam contemnendus videri debuerit. Neque tu eum unquam contempsisti, nisi fortè contemnere est, miserè formidare. Sciebas arcem armis refertam, sciebas supersesse satellites, quorum vel unus (si seni vires deerant) sufficiebat jugulando tibi. Non ignorabas (id quod nemo nostrûm nescit) quantum virium illi partim exercitatio, partim ingenii feritas etiam in illa senecta reliquerat. Tum non te fugiebat, frigidum illud senium sic interdum acri dolore inflammari, ut juveni-

bus etiam validissimis sæpenumero fuerit intolerandum, si quando solitum illud robur quod ætatis gelu velut obtorpuerat, magno aliquo animi motu recanduit. Quis autem tam invalidus est, ut non illi pudor, ira, dolor ingens vires suppeditet? Hoc erat videlicet cur tu filium quàm patrem malueris occidere, quòd illum inopinantem, inermem, dormientem fortuna objecit. Cum hoc pugnandum erat, armato, vallato, irato denique. Hoc erat cur gladium relinqueres, ratus ne tantisper quidem morari tutum, dum reciperes, metuens videlicet ne tantillum sarcinæ te redderet in fuga tardiorem. Reliquisti invitus, quo tyranno prodi posset: sed prodi maluisti quàm deprehendi. Neque ego nunc formidinem tuam accuso, imò miror magis quòd pedibus consistere, quòd fugere potueris, quum audires moveri tyrannicam familiam, stridere arma: intelligeres tibi non cum puero, sed cum vigilantibus viris, accinctis, armatis, sobriis, irritatis, denique cum rabioso patre dimicandum esse: non quòd illum usque adeò filii mors commoveret, sed quòd arbitraretur, & haud scio an verè se petitum fuisse, dexteram tuam errasse tantùm in filio. I nunc & spera, non dicam hos iudices viros omnium perspicientissimos, sed vel è media plebe quenquam esse tam mucosis naribus, cui non suboleat, imò qui non planè odoretur, præsentiatque totam hanc fabulam abs te confictam. Et quod poëtæ solent, quum hærent in explicando tragœdiæ argumento, hanc veluti deam divinationem arte quadam induxisti, quò præsensionem tuam judicibus probares, sine qua videbas præmium obtineri non posse. Sed occasionem, inquit, ministravi paternæ mortis, qui gladium quo se feriret reliquerim: atque id solum non modo satis esse putat ad petendum præmium, verùm etiam meritum esse, ut ipse ensis inter arma deorum consecretur, dominus pro deo præsenti colatur. O hominem suavem, si has spes verè concepit: impudentem, si quum non speret, postulat. Ita-ne tyranno gladius erat defuturus, nisi tuum illum reliquisses? Tu in arcem arma, hoc est, in sylvam ligna portanda putasti? Nisi fortè tuum illud ferrum magicis precaminibus erat imbutum, ut ultro ad mortis adegerit necessitatem: an verò nihil referre putas, quàm præbeas occasionem, quomodo, quo animo? Primum, gladium reliquisti, quo nihil minùs deest Tyranno: nunquam ferrum abest, non in cubili, non in triclinio, non in sacris: reliquisti metu trepidus. Tua quidem in re illud interim demiror, qua fronte eum gladium tuum ausis appellare, quem habueris pro derelicto Metu: inquam, exanimatus reliquisti, quem postea receptum optabas: reliquisti rem ancipitem. Quid si tyrannus illum eundem ensem in civium jugulos distrinxisset? quid si eodem lectos aliquot ex hujus urbis juventute adolescentes filio suo inferias mactasset? Si tyrannum occidisti, quia tuo occisus est gladio, & horum omnium indigna cædes ad te pertinebit: quippe cujus ense peracta est. Id si non evenit, nihil ad te pertinet, nam anceps occasio quam in partem cadat, id diis in manu est:

est: si bene verterit, nihil gratiæ debetur ei qui dedit imprudens: sin malè, temeritas imputatur. Neque enim culpa vacat, qui periculosam ministrat occasionem: quæ si feliciter, mirentur omnes: sin infeliciter, meritò accidisse dicant. At quanto prababilius erat, futurum ut tyrannus tuo ense alios in usus abuteretur. Scio me judices hæc pluribus refellere verbis, quàm necesse videatur, quippe tam frivola: verùm id propositum est, nullum illius argumentum non excussum, non exagitatum, non revictum prætermittere. Quare quæso ne pigeat ita ut antehac fecistis, patienter atque attentè cognoicere, dum hunc ab gradu firmissimo dejicio, Hic sibi vehementer fidebat, hunc acriter urgebat locum. Negabat vitari posse, quin præmium deberetur, quod patri necis causam ministrasset, si non relicto gladio (nam hoc opinor argumentum jam habet pro derelicto) certè necato filio. Nam ita in legibus dissertum ajebat, nihil interesse utrum manu sua quis occidat, an mortis causam præbeat. Addebat, æquum esse, ut cùm in maleficiis causam datam imputarent leges ad supplicium, multò magis idem observarent in benefactis ad præmium. Hæc ajebat memimisse se in legibus esse disputata, illud addens Thrasonicum, nisi sibi diuturna servitus legum memoriam obliterasset. Non tu legum oblitus propter diutinam desuetudinem, sed nunquam quid sibi velint leges inquisisse videris. Bis enim hic erras, qui neque causæ datæ rationem, neque dantis animum discernas, id quod legibus traditum est, nec animadvertis longè diversam esse rationem maleficii & beneficii imputandi. Quid ais nove juris interpres? Itane satis esse judicas vel ad pœnam, vel ad præmium, qualemcunque quomodocunque causam dedisse? Nihil igitur refert, Hector an Ajacem occiderit manu, an gladium illum dederit, quo se postea confodit? Atqui hanc laudem nunquam ille sibi vendicasset: tametsi probabile videri poterat, in eum usum hosti ab hoste datum fuisse ferrum. Quin ergo fabros ærarios omnes vel ad pœnam vocamus, vel ad præmium, quoties armis in eorum officina perfectis, aut jugulantur cives, aut servantur? Postremò cur hoc quod tu petis præmium, non ensis istius tui opifex petit potiùs? Tyrannus gladium erat habiturus, te non porrigente: tu porrigere non poteras, nisi hujus industria tibi ministrasset. Age si telo inter venandum temerè misso, fortè tyrannum vicinum interfecisses, clamares tibi tyrannicidæ deberi præmium, an potiùs nihil tibi deberetur laudis, quòd imprudens & inscius jaculum torsisses? Imò in jus potiùs vocandus esses, qui missi teli temeritate civem (quod in te fuit) occideris: nam quod in tyrannum incidit, id nihil ad te. Quid si caupo vinum lene ac suave, quale Polyphemo dedit Vlysses, tyranno vendidisses, atque ille ejus dulcedine captus, avidiùs sese ingurgitasset, eaque re concepta febri decessisset, auderes-ne caupo, vini titulo tyrannicidæ præmium flagitare? At quis non te cum tua flagitatione, ut temulentum, vinoque madidum explauderet? Cæterum quanto frigidiore titulo nunc idem postulas?

Vtcunque conjecturis præcipi poterat: ut ætas vinosa tam illicibili vino avidiùs, intemperantiusque frueretur, crapulam consequeretur morbus, præsertim in sene: morbum mors, vulgò hæc eveniunt. Tu eam tyranno mortis causam dedisti, cujus nullum extat in hominum memoria exemplum. Quis enim antehac ob filii necem sibi manus intulit? Accedam propius. Finge te tyranni coquum esse: probè callere palatum domini, medicos interdicere cibum, quo tamen ille oppidò quàm lubens vescatur: interminari morbum capitalem, ni temperet: id te non fugere. eum cibum tu arte tua, cupediisque & condimentis magis ac magis illecebrosum reddis, consequitur edentem morbus, quem prædixerant medici: emoritur tyrannus, liberatur civitas. Hiccine coquus è culina in forum prosiliens, & adhuc jure madens, fuligine niger, tyrannicidæ præmium postulabis? Mortarium, tonsillum, & ollas ostentabis, arma scilicet quibus tyrannidem expugnaris? Non eris (opinor) tam impudens in ea causa, qua tamen ista tua multò est absurdior. Nam illi voluntas occidendi non defuit, probabilem præbuit causam. Tu nec in hoc jugulasti filium: quò pater ultrò vitam relinqueret, & causam dedisti, ad quidvis potius quàm ad istud idoneam. Accipe exemplum tuo similius, quàm ovum sit ovo (quod ajunt) simile. Quid si tyranni amicam, quam ille miserè ac perditè deperisset, occidisses: eaque cognita re tyrannus sibi vitam abrumperet, auderes ad præmium aspirare? auderes dicere, te certum præsciisse, fore ut tyrannus sponte fugeret è vita? Certè quanquam plures amicas extinctas sequuti sunt, quàm filios, nemo tamen tibi crederet, nemo tibi præmium decerneret, tuum factum periculosum & anceps diceret: omnes fortunæ gratias haberent, cujus commoditate res ea feliciter cessisset. Tibi abundè magnum præmium existimarent, si commissi venia donatus discederes. Primum igitur diversam imputandi maleficii, & adscribendi beneficii rationem conveniet distinguere, deinde causæ æqualitatem, postremò animum: atque ita demum liquebit, quid tibi lex debeat. Nam quòd ajebas legem prolixiorem esse oportere ad reddendum præmium, quàm ad infligendam pœnam, id in privilegiis, quæ in exemplum non vocantur, fortasse locum habet. In jure communi longè secus est. Siquidem (uti superius demonstravimus) nulli nocenti lex non minatur pœnam: paucis benefactis præmium ostendit. Tum in maleficiis etiam conatum simplicem supplicio prosequitur: in benefactis semper exitum requirit. Nec mirum, nec iniquum, si lex est diligentior in eo negotio, ad quod unum est nata atque instituta, quàm in eo, in quo temporis ratione tanquam alienas sibi sumit partes. Ergo in utroque communiter spectat, ut causa sit idonea: deinde ut animus adsit, non tantùm casus. Hoc rursum interest, quòd in benefactis nec causa idonea, nec animus idoneus satis facit legi, nisi his accesserit eventus item idoneus. In malefactis, si quid nocendi animi tentes, non expenditur nec eventus, nec causa: sed ex animo factum

ctum tuum lex metitur. Sic enim judicat, tibi nihil ad ſcelus defuiſſe præter fortunam: qua te ſublevari, quod tandem jus ſit? In eventu ſimul & cauſam datam, & animum expendit. Si animum vitioſum comperit, nihil moratur cauſam, quàm ſit idonea, putat animum & eventum ad pœnam commerendam ſufficere. Sin animo ſimplici data eſt cauſa mali idonea, & non conſequitur eventus: lex quaſi connivet ad id, & non putat ad ſuam cognitionem magnopere pertinere. Sin eventus eſt conſequutus, etiam ſi de animi vitio doceri non poteſt, tamen temeritatis & negligentiæ nomine pœnam irrogat: partim propter ſuſpectam dantis voluntatem, partim ut hæc latebra peccantibus eripiatur, imprudens feci, diſcantque homines vel ſuo periculo cavere, quod alieno faciant periculo. Ergo qui prudens & ſciens, certam atque evidentem noxæ cauſam dederit: eum perinde lex cenſet, quaſi facinus manu peregerit. Veluti ſi quis hoſtem opibus copiiſque juverit, perinde eſt ac ſi ipſus arma contra ferat. Siquidem id ſuppeditavit, ſine quo bellum geri non poterat. Aut ſi quis inimicum ſuum per dolum navigio ſolutili imponendum curet, ut naufragio intereat, aut in conclave penſili teſtudine inducat, ut ruina opprimatur: aut juxta lectulum ægroti, loco pharmaci venenum ponat, futurum ſperans ut eo hauſto pereat, tametſi non bibit ægrotus, tamen veneficii poſtulari poteſt qui poſuit, propter vicioſam animi voluntatem. Nam vehementer erat probabile id eventurum, quod ille moliebatur. Huic ſi detrahas nocendi voluntatem, nihil illi cum lege rei futurum eſt. Si detracta nocendi voluntate, apponas eventum: non effugiet temeritatis crimen, niſi illum inculpata ignorantia abſolverit. Porrò ſi in loco non ad id deſtinato, puta in via publica, aut in fundo alieno, arcu temet exerceas: lex tecum non agit, niſi ſi quem occideris, aut vulneraris, aut ſi cui damnum dederis. Cæterùm quod facis, tuo facis periculo. Quòd ſi quid horum conſequutum eſt, cum lege tibi res eſt. Neque tibi tua patrocinabitur imprudentia: quippe quæ culpa temeritatis non vacet. Siquidem in te fuerat præcavere, quod probabiliter poterat prætimeri. Vides quanto diſcrimine diſſita ſint, inter quæ tu nihil intereſſe dicebas. Primùm non ſtatim imputatur ad præmium, quod ad pœnam, idque non à malignitate legum latoris, ſed partim ex ipſa rei natura proficiſcitur, partim à legum officio. Deinde diſcernitur animus, cauſa data dijudicatur: ſpectatur eventus. Age nunc ſi libet, tuam cauſam, qûa tuum facinus æſtimari vis, expendamus. Finge te certam, inevitabilem mortis cauſam tyranno dediſſe, ſed imprudentem, nulla tibi ſit præmii petitio. Quis enim inſciens bene mereri dicitur? Fortibus viris præmia dantur, non fortunatis tantùm. Nam evicimus jamdudum, opinor, ne poſthac affirmes te in hoc jugulaſſe filium, ut pater ſibi necem conſciſceret: quod eventurum ne vates quidem quiſquam præſcire poterat, tu nec ſuſpicari. Imò poſteaquam rem plenam diſcriminis, fortunæ arbitrio commiſiſti, quia bene ſucceſſit,

hoc nomine lex te non postulat: at idem si malè evenisset, temeritatis pœnas eras debiturus. Neque enim tibi succurreret inculpata ignorantia. Quid enim æquè formidandum erat, quàm ne tyrannus, simulatque occiso filio se peti insidiis persensisset, omnia tyrannidis mala in nos conduplicaret? Iam ut de animo res tibi constet, tausam dedisti non solùm non idoneam, verumetiam periculosissimam Reip. Vin' hoc tibi argumento evidentissimo demonstrari? Finge te quempiam è civibus vitio occidisse: tum extincti patrem id facere, quod modò fecit tyrannus. Verum tu duplici cædis crimine teneberis, an simplici: Simplici opinor. At uxor & mariti mortem imputabit, qui necato filio, seni causam mortis dederis: atque his fermè tuis argumentis utetur. Indulgentissimè filium adamabat, in illum omnem familiæ curam reclinaverat, illo se oblectabat atque hæc de privato sene cum fide dicet, quæ tu de tyranno nimis durè (ne dicam ridiculè) dicebas. Addet ea te scisse, prævidisse futurum, ut ille vitam fugeret orbatus filio, in quo uno omnia vitæ oblectamenta collocarat. Non tibi defuisse jugulandi senis voluntatem, sed hoc tantum egisse, ut miserabiliùs sua dextra perimeretur, ut odium tuum pleniùs miseri patris malis exaturares. Ideo juvenem necasse, in hunc usum gladium in vulnere reliquisse. Vides quanto sunt hæc probabiliora in hoc, quàm in tuo negotio: & tamen negabis paternam necem ad te pertinere, atque animi suspicionem, causæ qualitate purgabis. Negabis causam idoneam fuisse, cur ille sibimet manus adferret. Te nec præscire, nec timere potuisse id, quod sit consequutum: quòd rarum extet exemplum patris, ob filii necem sponte fugientis è vita. Alioqui futurum fuisse, ut & mater sibi fatum accerseret: quippe quam impotentius amare sit consentaneum, ac minus adversum dolorem animi viribus valere. Hæc non dubitares tibi profutura, ad alterum crimen depellendum, & prodessent dubio procul. Atqui quod in maleficiis valet, ne qui imputetur, id multò magis in hac causa valet, ne quid acceptum feratur. Ibi te liberaret à voluntatis suspicione, quòd causas parum idoneas dederis, hic ex causis multò minùs idoneis propter personam tyranni, videri vis non modò quod evenit, fuisse suspicatus, verumetiam certum præscisse. Ibi temeritatis postulari non poteras, propterea quòd tametsi vitio abs te data est causa, tamen idonea non sit ad id quod evenit. Imò ipsi tota res imputabitur, & legibus pœnas dabit, sepultura prohibitus, quòd civitati citra causam idoneam, civem unum ademerit. Tibi non nisi unius filii mors imputabitur, etiam si mater quoque & filiæ & sorores, & tota tribus hujus necem fuerit imitata. Hic poterat, nisi feliciter evenisset: quippe ubi summum Reipublicæ periculum & verteretur, & prætimeri probabiliter posset. Venio nunc ad quartum illud præsidium, Iudices, quod iste tutissimum, ac penè inexpugnabile judicabat: unde ego illum ita deturbabo, ut non solùm sit non habiturus, quò tyrannicidii & hujus laudis arcem obtineat: verùm

rùm vix etiam latebram inventurus, ubi temeritatis ac maleficii pœnam effugiat, quò nimirum intelligat, quàm non inimicè, non curiosè (ut ajebat) tecum agam: ut quum possim in crimen ac pœnam vocare, sat habeam ab honore non promerito secludere. Ait si tibi deberi præmium, vel hoc uno nomine, quòd juvenem occiderit, jam pluſquam tyrannum, tum tyrannidis paratum hæredem, etiam si hunc eventum dii non dedissent, ut senex ipse vitam abrumperet. O deploratam impudentiam? Tu tibi præmium peteres, si tyrannum tuæ furiæ non essent ultæ? Dii quidvis potiùs dederint, quàm isthuc quod tu fingis. Sed tamen fingamus interim oratione, quandoquidem id tutò licet: tametsi ad solam mentionem inhorrescit animus. Tune, inquam, occiso filio, relicto sene vivo, tyrannicidæ præmium peteres? An potiùs nec ipse superesses, qui posses petere: nec esset Resp. quæ dare posset? Nam tu aut exquisitis suppliciis exanimaris, aut in extremis Orcadis exul delitesceres: nos pro tyranno jam immanissimum carnificem pateremur: & tuum caput ubicunque terrarum latitares, diris imprecationibus devoveremus, qui nostua incogitantia, vel præcipiti magis lucri cupidatate in tantam malorum tempestatem conjecisses. Sed re filius erat tyrannus (inquis) patri præter inane nomen nihil erat reliquum. Quid ego audio? duos igitur hæc civitas tyrannos alebat? Nam de patre nemo unquam dubitavit, quin tyranni vocabulum mereretur. Quando autem antehac unquam fando auditum est, duos una in civitate sedisse tyrannos? id quod magis etiam natura repudiat, quàm eodem in corpore gemina capita. In iisdem alvearibus duo se reges pariter non ferunt. In armentis taurus tauro cedere cogitur. In iisdem lustris non convenit duobus inter se leonibus: & tyrannos (quo nullum animal efferacius) parem in eadem urbe patitur? Non vides necessariò fieri, ut è duobus, aut alter alterum oppugnet, aut alter alteri cedat? Vtrum tu fuisse mavis in patre, an in filio? Si juvenis adversus senem obtinebat tyrannidem, quid à Repub. præmium postulas? Tyranni partes adjuvisti, non Reipub. Sin patri cessit: quid tandem illum vocare potes, nisi tyranni vel præfectum, aut satellitem? Quandoquidem seniori tyrannicam appellationem ne tu quidem audes detrahere. Verùm ut quoquo modo tyrannidem omnem in adolescentem oratione derivares, quàm multa tu quidem non ex re, sed pro causæ tuæ commoditate comminiscebaris? Cæterum quàm in his confingendis decori, quod in personis situm est, nullam habuisti rationem? Sic enim (ut memini) inducebas in fabulam senem jam ætate mitem, & qui omnem tyrannidis acerbitatem ob senectam exuisset: non secus atque mala, quæ paturæ acerba, tempore mitescunt, & in alium abeunt succum. Porrò juvenem ferocem, illo incolumi gerentem tyrannidem, jamque patri vivo succedentem. Privatus pater familias non fert filium se vivo successorem: & tu vis isthuc credi in tyranno? Ille non sinit ullum è liberis rem domesticam ex animi sui libidine moderari: & tyrannus scite veluti

abdicans imperio, negocium omne in adoleſcentem rejecerat? Non dubito, quin & ipſe videris, quàm dura ſint iſta, & quàm à communi ſenſu abhorrentia. Verùm quid faceres, niſi tales perſonas induxiſſes, exitum invenire tragœdia tua non poterat? Quæſo te, an unquam auditum eſt Tyrannum ætate miteſcere? Quando tu definies ea quæ ſunt privatorum, quæ bonorum principum, tyrannis tribuere? Vt eodem igni cera molleſcit, limus dureſcit: ita ætate plerique redduntur mitiores ac temperantiores, tyrannus magis exaſperatur. Vt tempus nonnullis pomis amaritudinem adimit, ut vinis nonnullis acorem conciliat: itidem tyrannis non adimit ſævitiam ætas, ſed exaggerat. Vis ipſiſſimam tyrannici ingenii tibi demonſtrem imaginem? Spinam cogita, quæ quo magis ſeneſcit, eo pungit acrius. Echinos cogita, qui quo plus habent ætatis, hoc teſta ſunt aſperiore. Vulgaribus ingeniis fortaſſe nonnulla vitia ſenecta vel detrahit, vel certè mitigat, etiam ſi plura irritat, nonnulla parit. At tyrannorum mentibus ad ſcelus, ad crudelitatem natis, ſcelere & immanitate imbutis atque educatis, præter vitiorum omnium incrementum adferre ſenecta quid poteſt? Niſi fortè libidinem adimit? Quanquàm iſta Tyrannidis quantula tandem eſt portio? Sed eſto fuerit ſanè propter ætatem ad voluptates ſegnior, verum erat faſtidioſior: unde fit, ut imbecillior ſit ad coitum, ad raptum avidior. Fortaſſe pauciores huic execabantur ephebi, ſed inſigniores. Pauciores producebantur virgines, ſed exquiſitiores. Cur non autem & plures? videlicet quo ſenile faſtidium optione & varietate vinceret. Hoc ita eſſe, quot ego tibi teſtes citare poſſem, qui quò nobiliores ſunt, quò fortuna præſtantiores habent liberos, hoc magis eis à flagitioſiſſimi ſenis cupiditate metuebant. An tu putas unà cum viribus ſeneſcere libidinem? Multò ſecus habet. Imò quantum ætas improborum hominum facultati detrahit, tantum adjicit cupiditati. Quanquam tyrannicum animum his in rebus non tam voluptatis uſus capit, quàm noſtra delectat contumelia. Vt frigeat in ſene tyranno Venus, certè fervet vigetque malitia, ſævitia, nocendi libido. Poſtremò totum illud vitiorum agmen, quæ propria tyrannorum ſunt, cupiditas, rapacitas, improbitas, impudentia, impietas, iracundia, violentia, impotentia, ſuſpicio, fraus, perfidia, crudelitas, implacabilitas, immanitas, perjurium (Quid autem oportet omnia commemorare nobis omnibus heu nimium nota?) horum inquam nullum non ætate fit acerbius, propterea quòd juventa nonnunquam naturæ bonitate vincitur: præterea quædam mala nondum didicit: at ſenecta, ſi quid pudoris, ſi quid humanitatis, ſi quid melioris ingenii à natura inſitum eſt, id omne multo ac diuturno flagitiorum uſu penitus exuit, & prorſum in immaniſſimam quandam feram abiit. Id ita eveniſſe, Iudices, in execratiſſimo illo ſene, quid ego coner argumentis docere, quum ſua cuique memoria abundè ſatis exemplum ſuppeditet? Quòd ſi juvenis ſeſe gerebat inſolentiùs, videlicet patris abutens imperio: num-

tu

tu hunc continuo tyranni nomine donabis. Ergo ex eadem tyrannide ſexcentos tyrannos facilè reddideris. Nam quis eſt omnino in tyranni familia, vel extremum mancipium, qui non ipſe penè tyranno ſit ferocior, violentior, ſceleratior? Filius, inquis, emolumentis imperii potiebatur: patri præter nomen nihil ceſſit. Quaſi verò non ſit iſthuc omni tyrannidi commune. Longe minima fructuum pars, qui ſolent ex tyrannide capi, ad ipſum redire tyrannum. Quemadmodum in latrocinio fieri conſuevit: prædæ communiter in omnes diſtribuuntur, vel in eos potiùs quorum opera capiuntur. Alioqui non cohærebit cohors illa ſcelerata: niſi dux ille, quiſquis fuerit, plus etiam permittat ſuis, quàm ſibiipſi. Solum nomen ſibi propriè vendicat. Et in nullos eſt tyrannus indulgentior, quàm in ſcelerum miniſtros: quippe quorum opera ſentiat ſuum imperium contineri. Proinde ſub unius umbra ſatelles omnis, omnis miniſter, familiaris leno, tyrannidem quandam in cives exercet. Ridiculè fecero, ſi hoc quoque coner argumentatione probare, Iudices. Vidimus, ſenſimus, experti ſumus, niſi fortè tam diutinæ calamitatis memoriam, tam pauculi dies obliteraverunt. Neque enim eſſet res uſqueadeo miſera tyrannis, ſi unius modò foret toleranda violentia. Quot ferendi latrones, quot ſacrilegi, quot ex extrema barbarie advenæ, feris quàm hominibus ſimiliores? Neque deſunt, qui ſe ſimulent apud tyrannum ſceleribus ſuis gratiam promeritos eſſe: quò nimirum hoc nomine metuantur à civibus. Horum igitur unumquemlibet tyrannum appellabis, & pro quolibet occiſo tyrannicidæ præmium petes? Non in tantum omnem exues pudorem opinor. Sed pater ætate feſſus, omnem dominatum in filium tranſtulerat, quicquid tyrannicum in urbe gerebatur, id juvenis violentia committebatur. Sed iſthuc quantum abſit ab imagine veri, quis tam cæcus, ut non videat? quis tam oblivioſus, ut non poſſit experimento refellere? Ego tibi complures nominare ſatellites poſſum filio inſolentiores. Ad hæc, veriſimillimum eſt nullius inſolentiam minus approbaſſe ſenem quàm filii, vel quòd odit omnem tyrannidis affectatorem omnis tyrannus, vel quòd intelligit ex illius facinoribus longè plus invidiæ odiique ſibi conflari (Callidiſſimi autem tyranni eſt, eatenus legitimum imitari regnum, quatenus obtineri tyrannis poſſit) vel quòd pater etiam peſſimus, tamen liberorum nonnihil offenditur vitiis, & ad crudelitatis miniſteria alienis quàm ſuis uti mavult. Quòd ſi clam patre rapinas, raptus, atque id genus facinora deſignabat filius, profectò non tyrannum agebat, ſed inſolentem ſatellitem. Sin approbante patre, quaſique per illum exercente tyrannidem, utri tandem par erat imputari commiſſa, huic per quem gerebantur, an ei cujus authoritate arbitrioque fiebant? Non arbitror obſcurum, quin huic cui in manu erat nutu ne fierent vetare. Quid autem non agunt per alios tyranni? Nam ipſi quidem neque pueros emaſculant, neque virgines abripiunt, neque proſcribunt, neque bona diripiunt, neque phana diſpo-

dispoliant, neque hæreditatibus manum injiciunt, neque compilant ærarium, neque tormentis excruciant, neque quenquam jugulant, neque armis vicos expugnant: neque incendunt villas. Totum hunc tyrannicum ludum per ministros exercent. In unum tamen tyrannici nominis invidia competit, in unum occidendum lex præmium instituit, in unum stringendi ferri jus facit, illos suæ cognitioni reservat. Quorum ut quisque sua opera tyranno profuit, ita aliud atque aliud vocabulum imponi potest, certè tyranni vocabulum nemini congruit, nisi uni illi, sub cujus veluti clypeo, tota illa pernicioſissimorum hominum colluvies latitat. Arbitror vobis, Iudices, sæpenumero auditum esse, id quod eleganter à doctissimis viris est scriptum, tyrannis non longas modò, verumetiam plurimas esse manus, plurimos oculos, eosque acerrimos, plurimas aures, easque longissimas. Omnino prodigiosum quoddam est animal tyrannus, multoque Titanibus illis Briareo & Encelado portentosius, centenis capitibus, centenis linguis, centenis manibus, pedibusque. Quot enim habet scelerum ministros, totidem habere membra videtur. Atque ut ex membris corpus, ita tyrannis ex hujusmodi constat ministris. Verùm ut illud quod corpus appellatur nihil est aliud, quàm quiddam omnibus ex membris aggregatum, ita in tyrannide unum quippiam est, quod neque pes sit, neque manus, neque ullum aliud membrum, contineat autem universa: at ita contineat, ut ab iis possit separari, idque tyrannus vocatur. Proinde exaggera quantumlibet juvenis insolentiam, violentiamque, præfectum arcis voces licebit, oculum nomines licebit, aut si mavis dextram: aut si ne id quidem satis, præcipuum tyranni caput dicas licebit: tyrannum certè vocare nequaquam potes. Vnum enim illud portentum tyranni nomine censet, cujus authoritate tituloque cuncta hæc membra velut animantur: idque unum forti civi permittit occidere. Non vult te in oculum aliquem involare, non sinit ut caput aliquod amputes, ne tale quiddam eveniat, quod de Lernæa hydra fabulantur poëtæ, ut pro uno capite resecto, duo pestilentiora subnascantur: pro uno excusso oculo, plures acriores succedant: pro una rescissa dextera, multæ robustiores subpullulent: unius vitæ te dominum, arbitrumque constituit, qui sibi sit ausus tyranni vindicare nomen: quo sublato futurum sit ut membra reliqua quasi destituta spiritu, emoriantur, aut certè sanentur. At quid ego tecum jam accuratis argumentationibus ago? Possum illico tuis te verbis revincere, ac veluti tuo te laqueo capere. Iuvenem paulo antè magnum patris satellitem nominabas. Non inficiabere. Rursum alio loco dicebas omnem tyrannidem occupasse filium: solius appellationis honorem cessisse. Quî convenit eundem & satellitem & tyrannum appellari? Tum si cessit, non igitur usurpavit tyranni nomen. Contractus autem verbis aut rati sunt, aut rescinduntur. Lex hac tecum formula contraxit, si quis tyrannum occiderit, præmium ferat. Quid tu mihi juvenis flagitia commemoras?

ras? Id te lex voluit occidere, quotcunque illud esset animal, quod tyrannus diceretur. Magnum (ut ipse fateris) satellitem occidisti, non tyrannum: quid tibi cum lege rei est? At rem, inquis, legis sequutus sum, non syllabas: eum interfeci, qui caput erat tyrannidis, paratus hæres paterni dominatus: libertatem peperi, servitutem sustuli: hoc lex sensit, hujus rei authori præmium præstituit, Satellitem, inquam, occidisti, nihil moror quantum, quàm gravem, quàm ferocem, quàm scelestum: satellitem tamen occidisti tyrannidis, non caput: aut si caput, unum è pluribus. Sed hæc omnia tibi ex animi sententia largiamur: fuerit sanè res tota tyrannidis filius: pater nihil nisi vocabulum quoddam inane tyranni: quemadmodum in fabulis habetur, Echo nympham, nihil aliud quàm meram quandam fuisse vocem sine corpore. Qui tibi licuit in re tanta, à verbis legis discedere? præsertim ita dilucidis, ut perspicuum magis nihil esse possit, & commentitiam interpretationem domi tuæ natam in judicium adferre? Ego Iudices, nullum in Remp. exemplum pernicioſius induci posse judico, quàm si consuescant homines calumnioſi à præscripto legum recedere: & interpretamento, quod ad prætexendum facinus quisque suum maximè idoneum comminisci queat, id Iudicibus objicere. Quis autem unquam meminit de legis sententia quæri solere, nisi quum in scripto quiddam apparet ambiguè, obscuréve dictum: aut quum ex verbis & eventu absurditas quæpiam extitit, eaque manifesta? In priore non cujusvis commentum, sed juris prudentium responsa, sed Iudicum sententia recipi solet. In hoc posteriore, necessitas ipsa compellit aliquantisper à legis vocibus deflectere: & æquitatem juris potiùs, quam verba spectare. Duplex itaque periculum videtis Iudices: alterum ne superstitioſa cavillatione literarum legis ab eo quod lex spectavit abducamur: alterum ne passim à præscripto discedendo, leges omneis & judiciorum religionem subvertamus. Quorum illud quidem multò levius est: propterea quod vix unquam accidat, ut legislator obscurè quid voluerit, explicuerit: aut absurdum quiddam exoriatur. Hoc multò periculoſissimum, pernicioſissimumque. Etenim quæ tandem lex futura est, quam versutus calumniator, quò pœnam effugiat, non facilè possit aliquo commento subvertere? Neque quisquam non elabetur è judicio vestro nocens, nisi qui sit usque adeo nullius ingenii, ut ne frivolam quidem aliquam commentatiunculam queat invenire. Atque ut cuique commodum erit, aut animi libido feret: ita pro sene juvenem, pro tyranno satellitem, pro homicidio tyrannicidium: & passim aliud pro alio interpretabitur. Vestra interim Iudices religio, vestrum jusjurandum, qua tandem ratione servabitur: quibus nihil futurum est certi, quod in cognoscendo sequamini: verum ambiguas diversasque litigatorum conjecturas spectare necessum erit? Ergo quum in omni causa maximopere cavendum est, ne sine gravissima ratione à legis præscripto discedatur: tum in hac non periculoſum mo-

modò, verùm etiam absurdissimum : quum legis verbis nihil possit esse dilucidius : sententia nihil æquius : interpretamento quod præter legis mentem inducitur, nihil pestilentius. An credimus legis hujus autorem usque adeo infantem, & verborum inopem fuisse, ut dicere non potuerit : qui quovis modo Tyrannidem sustulerit, huic præmium est, si modò istuc sensisset ? Neque verò fugit illum, totam tyrannidem per satellites & præfectos exerceri solere, permultosque in his esse vel Tyrannis ipsis sceleratiores : atque ut ita dixerim, Tyrannicos magis, & omnino supplicio digniores: nisi & omnium omnia ministrorum scelera Tyranno imputarentur. In unum tamen illum, qui hoc nomine censetur, tibi ferro grassandi facultas data est. In reliquos non tibi permittitur idem : non quòd illos vita dignos judicet lex, sed quòd unius cæde totam tyrannidem tolli velit, non multorum cæde reddi duriorem. Tuum erat legi simpliciter parere : neque ejus verba quasi plumbeam quandam regulam ad tuum facinus accommodare, verum ad illius præscriptum factorum tuorum rationem instituere. Præsertim in hoc exemplo, quo non aliud potest admitti pestilentius, ut ex legis arbitraria interpretatione, quem velis, interficiendi tibi pro tua libidine licentiam sumas. Non illud hîc spectandum, judices, quam invisus Reip. sit, qui occisus est, quam majore etiam supplicio dignus: verùm id etiam atque etiam perpendere oportet, exemplum præter leges jugulandi homines, semel in civitatem receptum, semel vestris sententiis approbatum, denique præmio compensatum, quo tandem licentiæ sit processurum. Quod iste sibi in tyranni filium licere voluit, hoc alius sibi volet in ditissimum quenque civium licere : Quisquis pauper à locuplete contumelia afficietur, protinus tyrannum eum appellabit, & veneno aut ferro adorietur. Postremò si cui magistratus non placebit, si cui judex erit invisus, non dubitabit è medio tollere. Porrò ad facinoris defensionem, Sophistam quempiam aut sycophantam consulet (si ipse ingenio stupidiore fuerit) & novam legis interpretationem vobis adducet : dicet nil aliud sensisse legislatorem, quàm ut hujusmodi civium genus non nomine, sed re tyrannidem agentium, ferro, igni, veneno tollatur è medio. Atque ita brevi futurum est, ut quod in uno factum semel & probavimus, & gavisi simus : id in multis sæpius & doleamus, & improbemus. Credite mihi, non mediocre discrimen neque convenienter accipiendum, ut titulo reperto, privatus hominem indemnatum interficiat. Id ita esse facilè liquebit, siquidem animadvertimus, nihil omnium esse, quod lex parciùs, circumspectiusque permiserit. Etenim (si memini) tribus duntaxat temporibus lex indulsit, ut quis citra judicium hominem occidat. Primùm adulterum, sed in uxore deprehensum: id quod in temperanti & insuperabili mariti dolori donatum est. At ita si corpus utrumque pariter interimat, si argumentis idoneis deprehensum fuisse doceat. Deinde in vi depellenda. At ita si demonstres te mortem effu-

effugere nequiisse, nisi mortem intulisses: id lex ita interpretatur, quasi sese tueri potiùs sit istuc, quàm alium occidere. Vterque tamen facti sui rationem reddere compellitur, statim sese prodere, nec expectare donec in jus trahatur: atque (ut ita dicam) ultrò semet reum facere cogitur. Quòd si omnia constabunt argumenta: ita demum à lege dimittitur, ut venia, non laude dignus esse videatur. Postremò in tyrannicidio: ubi propter periculi suscepti magnitudinem lex præmium quoque proponit: at ita, si eum quem tibi lex isto velut insigni tyrannici nomine denotavit, fortiter occideris: non si sceleſtum alio scelere susti[illegible]ris: neque patietur te jus occidendi permissum, latiùs quàm ad unicum tyranni caput trahere, nisi si quis obsistat, ut per illius necem tibi necesse sit ad illum penetrare. Iamque hoc factum tuum secunda illa ratione defenditur. Huic tertio generi fortasse proxima videatur hostem in bello feriendi facultas: quam tuæ tamen libidini lex non permisit. Nisi palàm hostis sit declaratus, nisi in Imperatoris verba juraris, nisi ille aciem eduxerit, nisi signa canere jusserit, tibi fraudi futurum est, hostem interfeciſſe. Tu dicturus es: Hostem occidi, nam plus quàm hostilia faciebat, nomen hostis tantùm aberat, re hostem agebat. Lex respondebit, suarum partium fuisse, hostem declarare, ac tuo fortasse scelere fruetur: verùm ne serpat exemplum, pœnas de te sumet. Quid autem aliud abs te factum est? Vnum tibi lex nominatim designaverat: tu illius vocabulum tuapte authoritate in alium transfers, quod nisi in unum non potest competere: neque traduci debet ab eo cui lex attribuerit, ne tibi fas sit aliquando quem voles magistratum, quem voles Iudicem, quem voles civem, tyrannum appellare. Neque verò sine gravissimis causis lex tot vinculis astrinxit hanc in vitam alterius licentiam. Perpendit nihil majus eripi cuipiam posse, quàm vitam: vidit in extinctum facilè varias causas confingi etiam impunè posse, quandoquidem ille non sit refutaturus, qui jacet. Vidit quàm multis titulis suum quisque dolorem posset prætexere, si post occisum hominem ulla causa recipiatur, præter eas quæ legibus sint expressæ. Quid quòd gravatim sibi quoque lex permisisse videtur, ut homini vitam eripiat? quàm comperta, quàm multa requirit argumenta, quàm multa concedit reo, quàm malignè agit cum actore, quem non nisi suo periculo vult accusare: quantum spatii largitur ei qui defertur: quàm liberam Iudicum rejectionem. Quantum igitur à mente legis abesse putes, ut cuilibet permittat, vel pro suo privato dolore, vel domestica juris interpretatione, hoc est, subversione in cujusquam vitam grassari? Neque ad rem pertinet, quantum criminum acervum exaggeres, quantumvis etiam verorum, addo notorum: dicas parricidam, sacrilegum, incestum, proditorem, peculatorem, veneficum interfeci. Tyrannum lex jubet occidi. Atqui hic unus multis tyrannis erat sceleratior, pestilentiorque civitati. Ad ista tam multa crimina, lex tibi verbo respondebit: nihil moror quam fuerit sceleroſus, qui periit? in unum tyrannum tibi jus feceram occidendi;

in reliquos in jus trahendi. Si detulisses: auditus, revictus, damnatus à me palàm pœnas dodisses, omnique Reip. salubri exemplo fuisses. Nunc tu privata libidine interficiens, pro saluberrimo exemplo perniciosissimum in civitatem induxisti; & legum instaurationem à legis violatione auspicaris: hoc est, malis malo mederi studes. At me clàm esse putas: quàm multi sint in hac turba vita indigni, morte dignissimi? At eos meæ cognitioni, non tuis manibus servo: sunt fora, sunt tribunalia, sunt Iudices, sunt carceres, secures, carnifices. Cur tu mihi præire conaris? Cur nullo mandante magistratum occupas? & dum Tyrannicida videri vis, tyrannum imitaris? Nam quo alio nomine tantopere mihi est invisus ille, nisi quòd mihi parere recusat, & præire conatur? Ei demum ferrum tractare licebit, cujus manibus ego permisero. Si juvenem occidisses, quòd non alia patuisset ad tyrannum via, darem veniam necessitati: nunc occidisti, non obsistentem, non auxilium ferentem patri, sed patris opem implorantem. Hujus unius cæde contentus discessisti, tyrannum nec impetisti, in quem unum tibi jus feceram. Meum erat expendere, utrum ex usu Reipub. fuerit, an juvenis occideretur: malueram illum exquisitioribus excruciatum supplicüs, exemplum omnibus edere. Neque hæc dico Iudices, quasi parum gaudeam pariter cum patre sublatum filium: utinam eadem opera simul omnes sint oppressi, quibuscunque tyrannus placet. Sed quis prohibet, simul & gaudere, quòd deorum bonitas nobis hanc rem benè verterit, & tamen non committere, ut hujus temeritas, si judicio comprobetur, in legem atque in exemplum trahatur? Nec de juvenis injuria vindicanda nunc agitur, sed de legis violatæ majestate. Non enim pœnæ est, ut cuiquam personæ præter jus extincti odium in scelere suffragetur. Neque tam spectandum in quem commissum sit facinus, quàm quo exemplo commissum. Alioqui cur non eadem opera fas sit in tyranni nepotes, pallacas, pueros, uxores, liberos, lenones grassari? Bonam tyrannidis partem uxor sæpenumero suggerit. Ad summam immanitatem nonnunquam libertus aliquis, aut vernula instigat: cur non & hos jugulas, si tibi jus est æstimatione privata meritorum civem jugulare? Quid quòd est aliquid tyranno nocentius, in quod tamen haudquaquam tibi jus sit occidendi? Finge esse qui totam hanc urbem, templa, domos, curiam conatus sit incendere, imò qui jam compluribus locis ignem subjecerit; sed incendium subito exorto imbri restinctum: authorem non obscurum, verùm abditum latitare. Eum forte fortuna repertum, manu tua trucidas. Num lex tuum factum approbabit? Non opinor. Atqui tyranno ille quanto erat nocentior? Tanto mirum, quanto est atrocius civitatem semel funditus evertere, quàm expilare: cives universos uno igni finire, quàm in pauca quædam sævire capita. Et tamen in unum tyrannum stringendi ferri potestas privatim permittitur. Illum deferendi modò jus habes. Hic in re tam aperta legis mentem calumniari, & novo interpretamento tuum facinus palliare: quid tandem aliud est,

quàm

quàm legum authoritatem evertere, atque id per cuniculos quosdam agere quod tyrannus palàm ac vi facere consuevit? In recipienda lege fas est populo causam, æquitatemque legis excutere. Cæterùm receptæ, & longo jam usu comprobatæ, simpliciter oportet obtemperare. Neque enim existimandum est majores illos nostros, viros sine controversia sapientissimos, ita sine gravissimis rationibus instituisse, ut privatim interficiendi Tyranni facultas unico capite finiretur. Primùm ad jugulandi licentiam, fenestram aperiendam civibus non putaverunt: deinde perspiciebant tyrannidem fatale quoddam esse Reip. malum, quod minore noxa toleraretur, quàm malè exagitaretur: neque posse semel tolli, nisi ipsius cæde. Quo submoto, videlicet qui legibus imperabat, non parebat, jam nihil opus esse privata audacia, nimirum illis in reip. administrationem vindicatis. Quod si tyrannus in jus vocari potuisset, ne hunc quidem tuæ dextræ arbitrio permisissent. Videbant & illud: tyrannidem nonnullam habere monarchiæ legitimæ speciem: hoc tantum interesse, quòd in monarchia populus regi paret, rex legibus: in tyrannide omnia unius libidini subjecta sunt. Rex publicam spectat utilitatem, tyrannus privatim suam: unde publicitus expedit, ut tyranno veluti principi legitimo civitas pareat, donec idoneus aliquis vindex extiterit, qui legum authoritatem in pristinum statum restituat, atque id unius (si fieri potest) capitis jactura. Nam hac moderatione in fatalibus illis pestibus, quæ totum Reip. quasi corpus corripiunt, legum prudentia consuevit uti: ut exemplo magis, quàm admissi talione, morbo medeatur: ne dum civitatem sanare studet, magnam civitatis partem interimat. Hinc est quod in seditionibus publicis non nisi in ipsos authores consuevit animadverti, reliquis quos tempestas illa commoverat, dari veniæ: aut vix etiam dari venia, qui in publico Reip. tumultu quietem egissent. Quæ potest autem pestis esse fatalior, quam tyrannis? Quæ se se latius in civitatis membra diffundit? Quota quæque urbis pars ab hoc vitio syncera potest esse? Omitto jam quicquid est ambitiosorum, ære alieno obstrictorum, scelere contaminatorum, barbarorum (nam hæc tota sentina hominum tyrannide gaudet. ut in qua nullis majora, quàm sceleratis sint præmia) bonos etiam cives hoc malum involvit, dum vel timent fortunis suis, vel rectum judicant servire tempori. In hoc itaque rerum statu leges non extinctæ, sed oppressæ modò, cautim & circumspicienter agunt: intelligunt hoc ulcus citra summam civitatis perniciem exasperari non posse, unius capitis dispendio commodè sanari posse. Quare docto cuipiam medico præmium ostendunt, digito demonstrant, quod membrum secari velint, quibus abstineri. Caput indicarunt illæ, tu dextram secuisti. Illæ tyrannum, tu tyranni satellitem occidisti. Quo præmio dignus? Nempe eo quo qui morbo insciter exagitato, totum hominem in extremum vitæ discrimen adducat, quo qui hominem legibus vetantibus occidat. Neque ego nunc te cædis reum ago, agat alius fortassis, cuicunque lubitum erit: verùm illud modò

consilium fuit, ostendere tibi quam insignitæ sit imprudentiæ in ea causa, tam eximiam tibi vendicare laudem, tam egregia poscere præmia, in qua nequeas obtinere, si modo tecum exactius ac severius agatur, ut graveis pœnas effugias. I nunc & curiosum me voca: qui tam candidè, tamque civiliter tecum agam: ut quum te possim in grave discrimen vocare, sat habeam legis & Reipub. causam defendere, ne circumventa præmium dare cogatur ei, qui nihil boni sit promeritus. Id quod non Iudicibus modò (quibus istuc jam dudum liquere puto) verùm tibi etiam ipsi cupio persuadere: & facturum me confido, si modo tantisper animum possis attendere. Vin' igitur, ut quemadmodum tu faciebas, itidem & nos summatim totam causam ob oculos revocemus? dispiciamusque quàm multa tuo in facto desiderentur ad id, ut legi satisfeceris: & quantum tu sis hallucinatus, quum multa diceres etiam superesse? Tria quædam requirit lex, & ita requirit, ut si quodlibet horum desit, aut pœnam te, aut certè nihil gratiæ debere se credat. Quorum ego non unum aliquod, sed unumquodque deesse docebo. Quod si facio, utrum æquo animo cedes præmio, an impudenter petere persistes? Ergo rem accipe. Nisi tria hæc tibi constiterint, non est quòd tyrannicidæ præmium petas: Animus, via, & effectus. Animus duo quædam complectitur, vel quid speraris, vel quid proposueris. Nam si tyrannum per imprudentiam occidisses, si præter propositum, non magis profectò præmium tibi debeatur, quàm si quis tyranno amicissimus idem fecisset, nam idem potuit accidere. Tu porrò quid propositi in arcem attuleris, ipse videris: ita demum legi persuasum erit, te voluisse occidere tyrannum, si occideris. Non occidisti, atque id etiam quum tibi in manu fuerit (ut ais) si libuisset interficere. Lex negat sua referre, utrum tyrannicidii propositum in arcem non attuleris, an allatum repentè mutaris. Iam quid speraris, excutiamus. Quanquam isthuc leges non ita valde curiosè pensiculantur: sed tamen in tam absoluto facinore partes omneis constare oportet. Quid enim si tyrannum interfecisses, quò tyrannidem ipse occupares, utrum præmium sperares? an supplicium metueres? Quid si quo privatum animi tui dolorem ulciscereris, tyrannum occidisses, atque id esset palàm, num præmium auderes poscere? Quid, si latrones tyrannum forte fortuna obvium obtruncassent, num ad hunc honorem aspirarent? Quid si quis tyranno privatim infensus, magna te pecunia conduxisset, quò ei tyranno venenum dares, dedisseque, num quæso, tyrannicidæ præmium postulares? Ego hic tecum non ago conjecturis: nihil dico in vitam tuam, quæ quidem obscurior est, quàm ut tu, alioqui tam glorioſus, quicquam de ea ausus fueris dicere: illud unum affirmare non dubitem, qui tyrannum quum tutò licuerit, non occidit, planè noluit occidere. Qui eum occiderit, cujus mors extremum exitium Reip. videretur allatura, potius quàm ullam commoditatem: is aut privatum dolorem ulcisci voluit, non libertatem publi-

cam

tam vindicare, aut emolumentum ſuum ſequutus eſt Reip. periculo, non ſuo periculo Reip. ſtuduit prodeſſe. Poſtremò non potes niſi gloriæ jejunio adductus videri, qui tam inſolenter ſe jactat. Non poteſt non videri lucrum ſequutus, qui tam improbè præmium flagitat. An non vides igitur quantopere hac parte à tota legis mente diſſentias? quem illa tuæ vitæ periculo ſua cauſa voluit occidere, eum tu non periculosè in Remp. irritaſti: quem ſua cauſa noluit occidi, eum tu maximo noſtro periculo tui compendii, aut animi fortaſſe gratia jugulaſti. Sed finge te animum tyrannicida dignum ad facinus attuliſſe, lucri perinde ut vitæ contemptorem: magni tamen refert, qua ratione tyrannidem tollere aggrediaris. Iam enim omnia tibi ex animi tui libidine largior, quæ tamen nemo alius tibi conceſſurus eſt. Te in filio jugulaſſe patrem, in non tyranno tyrannum. Largior iſtuc Delium aliquem tibi prædixiſſe, ut certum præſcire potueris, quod ipſe etiam vix divinare Delius potuerit. Licuiſſe tibi patrem occidere, ſi libuiſſet, verùm hoc pœnæ genus tibi magis placuiſſe. Suſtuleris ſanè tyrannidem, idque nova quadam & inuſitata ratione. Vides quàm multa tibi dono. Tamen obſiſtam tibi, nec ſinam ferre præmium, propterea quòd ea via ſuſtuleris, quæ legi non probatur, quæ non expediat moribus civitatis, quæ non ſit forti viro digna. Age quid ſi tyranni filium infantem in cunis jugulaſſes, & rurſum adfuiſſet Delius ille, per quem certum præſcire poſſes, fore ut necato puero pater ſibi mortem accerſeret, atque id eveniſſet, utrum te tanquam tyrannicidam ſuſpiceret Reſpub. an potiùs tanquam immanem & ferum hominem execraretur, qui in eam ſævieris ætatem, cui etiam ab hoſte armato parcitur, quæ leonibus etiam miſeranda videatur? Quin ergo? Vtetur tuo maleficio Reſpub. cæterum exemplum haudquaquam probabit. Quid ſi tyranni uxorem: quam ille miſerè deamaret, per vim conſtupraſſes, atque ille ejus impatiens contumeliæ, fugerit è vita: utrum tyrannicidii laudem flagitabis an raptus & adulterii ſupplicium potiùs formidabis? Res obſcura non eſt, Conferam tuo facto propiora. Quid ſi tyranni medicus quum eſſes, veneno ægrotanti dato, illum ſuſtuliſſes, utrum ut veneficum oderit te Reſp. an ut virum fortem admirabitur? Tyrannum ſublatum gaudebit, facti rationem, modumque deteſtabitur. Quid ſi quum te tyrannus familiariter uteretur, tu in convivio prætextu neceſſitudinis venenum porrigeres? Denique ſi per magicas imagines ac maleficas quaſdam devotiones tyranno vitam ademiſſes: utrum à lege præmium, an pœnam expectares? Atqui tyrannidem utcunque ſuſtuliſti. Eventu gaudet lex. Verùm exemplum tam pernicioſum in Rempub. non recipit: ut conſueſcant cives ſcelus ulciſci ſcelere, patrem in filio jugulare. Vides quantum momenti ſit in modo, viaque, ut factum tuum approbetur? Quod lex permittit ut fiat, non ſtatim permittit, ut id via qualibet efficias. Adulterum ferro occidere licet, veneno aut incantamentis non licet. Cur ita? Quia peſtilens

exemplum omnino tractare venena. Nec id ulla causa quantumvis honesta, finit in civitatem irrepere. Quid quòd ne hostem quidem veneno, aut malis artibus interficere fas est? Nam nusquam non improbat maleficia lex: & veneno tincta tela etiam in bellis interdicta sunt. Quòd si modus facti spectatur in his, in quibus nullum petitur præmium, quanto magis id fiet in his, in quibus summum petitur? Lex triumphum statuit ei, qui certum hostium numerum fuderit. Fuderit aliquis non acie, sed aquis & pabulo veneno tinctis. Vtrum cives hunc æquis oculis spectare poterunt triumphantem, an potiùs sicuti veneficum oderint, aversabuntur, execrabuntur? Quid quòd privatis etiam in rebus via, modusque perpenditur: quò magis idem oportebit, tum in publico, tum in splendidissimo facinore, ut à quo conveniat omnem sceleris suspicionem abesse? Age illud tecum reputa, si medico mercedem pactus esses, quò te morbo levaret, atque ille non pharmacis sed maleficiis & incantamentis morbum exemisset, utrum præmium dabis, an magis hominem in jus trahes? injuriæ malis artibus datæ reum ages? Clamabit ille, morbo te levavi, qua via quid istuc tua refert? Hoc tantum spectabas, ut morbo liber esses, ei rei merces est promissa. Ingratum te vocabit, qui nisi sua opera, ne esses quidem, qui præmium negare posses. Tu protinus respondebis, opinor, medico te præmium esse pollicitum, non mago, neque debere quicquam nisi rem malam ei qui beneficium malè dederit quanquam ne dedisse quidem videtur, qui malum malo tollit. Id enim motare est incommodum, non amovere. Dices enim animo nocitum, dum corpori subvenitur. Atque istam litem vinces, etiam iniquo judice. Atqui eadem, aut melior etiam, & vincibilior est tecum causa legi, quàm quæ tibi futura fuerat cum medico. Nam ibi de privata mercedula disceptaretur: hic de publico honore. Ibi falsus est unus, hic legi fraus facta, per quam cautum oportuit, ne quisquam civium circumveniatur. Ibi salus data, certa quidem & efficaci sed suspecta & improbata via: hic nefario scelere (cur enim non sic appellatur homicidium, quod in civem contra legem admissum sit?) non libertas restituta, sed in extremum discrimen adducta Respublica quandoquidem tuum factum perinde habet, ac si meditus quispiam ad curam mercede conductus, venenum pro remedio ministret: quod tamen ægrotanti (ita ut non rarò consuevit accidere) per occasionem morbum adimat. Qui revaluit, suis fatis acceptum feret quod vivat. tibi mortem, tametsi vitarit, imputabit. Neque sua referre putabit, utrum imperitia, an perperam, ac studiosè pro pharmaco venenum porrexeris: propterea quòd tui fuerat officii: aut non suscipere negocium, aut fidem simul, & artem, & industriam, ac diligentiam, & quicquid à probato artifice solet requiri, ad curam adferre. Sed age, sinimus adhuc possidere tequod dudum sumus largiti: ut planè ista via tyrannum occideris. citra ullum Reipub. discrimen. Lex non approbabit facinus tuum

nisi

nisi non tantùm à crimine, verùm etiam ab omni criminis specie procul abfuerit: ne videlicet ea quæ in hoc potissimum adhibita est in civitatem, ut maleficium omne secludat, incolumitatem suam quam conveniebat, aut Deo cuipiam, aut certè Diis simillimo homini acceptam referri, sceleri debere dicatur. Non approbabit, inquam, nisi Tyrannum ipsum quem nominatim indicavit ipsa quaque permittit via sustuleris: ne per rimam istam periculosum exemplum in Remp. irrepat. Postremò non nisi ferro, non clancularii is ac maleficis artibus: nisi virtute, nisi manu, nisi vitæ tuæ manifesto contemptu tyrannum trucidaris. Neque enim hoc tantùm spectat lex, ut Tyrannus in præsens submoveatur: verùm illud multò magis respicit: ut omnes mortales intelligant in ea civitate viros esse fortes, qui non vereantur vitæ suæ dispendio patriæ commodis consulere: ac præclari exemplo facinoris, omnes etiam in posterum ab affectatione tyrannidis deterreantur: cùm videant in ea civitate nullum esse tyrannis satis tutum præsidium: quandoquidem illud nemo nescit, qui vitæ suæ sit contemptor, eum esse alienæ vitæ dominum. Nam quod omnino satellitium, quæ excubiæ, qui parietes, quæ arx, quæ arma adversus hujusmodi animum Tyranni caput defendant: qui patriæ libertatem sua vita bene credat emi? Postremò autem: ut maximè tibi constet animus, ut constet via, id quod est totius negotii caput, non effecisti. Tantum enim abest ut tyrannum occideris: ut quantum in te fuit, tyrannidem majorem in modum auxeris, interfecto tyranni filio. Quid autem refert, malitia, an stultitia Remp. in discrimen adduxeris? Nam illo quod vulgò dicunt nihil verius: Intempestivam benevolentiam nihil à simultate differre. Tantum abest ut occideris tyrannum: ut ne suspicari quidem potueris id eventurum, ut ipse semet occideret. Sed juvenem occidisti patre insolentiorem: quid tum postea, si patri & hujus scelera lex imputat? Magnum proinde tyranni satellitem, non Tyrannum occidisti. Sed paratum tyrannidis hæredem occidisti: in tyrannidem succedit, qui prior, qui potior est in occupando. Verùm esto sanè, certum hæredem sustuleris: igitur qui tyrannus erat futurus, interemisti. Atqui quod futurum est, id nondum est. Porrò lex eum qui jam tyrannus sit, tolli jubet: non quem aliquando futurum divines. An qui statuam ex pacto debeat, & rudem truncum præstiterit, fidem persolvisse videatur? Non arbitror. Vbi nunc igitur sunt illa tam multa, quæ tibi ad præmium postulandum supererant? Vides quàm ne unum quidem omnium tibi constet, quorum nihil oportebat deesse. Volui, inquis: id demum voluisse te lex credit, quod effeceris. Postea è re nata propositum est commutatum. Hoc igitur præmii tibi debetur, quod ei, qui in Olympiis medio è curru, relicta meta, ad carceres reflectit habenas. At periclitatus es. Proinde id laudis auferes, quod is qui sudavit in Olympiis, nec vicit. Sed occidisti denique: verùm eum, quem neque lex permittebat arbitrio tuo, neque ex usu publico fuerat

occidi. At bene vertit civitati, quod feciſti. Numini igitur gratia debetur, tali, qualem Palladem Atticis fuiſſe ferunt: dequa proverbium extat: quòd Athenienſium malè conſulta, in bonum exitum vertere conſuevit. Non tu leges ſervaſti, ſed ſuſtuliſti: non libertatem reſtituiſti, ſed numen aliquod huic urbi propitium, quod eventum tuæ temeritati debitum, ſua commoditate à nobis avertit, quod tuam ſtultitiam nobis vertit in occaſionem reſtituendæ libertatis. Non ego ingratum erga te populum conſtituo, imò tu populum ingratum in Deos reddere laboras: quem cum ſemel in periculum vocaris, ne pro ſimplici Tyrannide duplicatam pateretur, nunc rurſum in diſcrimen trahere conaris, ne ab iratis ſuperis in priſtinam ſervitutem, aut gravius aliquod infortunium retrudatur. Quid tu te fucis & phaleratis dictis in alienum meritum inſinuas? Quid tibi in eo negocio laudem univerſam vendicas, ex quo præter pœnam temeritatis, nihil ad te redire meritò poſſit? Si Reipublicæ, ſi Iudicibus probare potes, animum tuum Tyrannicida dignum, qui nullum periculum vitæ Reipublicæ cauſſa recuſarit: ſi facinus non ſcelere, non perniciſo exemplo, ſed legitima via peregiſti, ſi fortuna tuis egregiis conatibus bene expeditum dedit eventum: aude Tyrannicidam te vocare: aude pulcherrimum, ac penè divinum munus à Republica poſcere, aude nobis ſervatas leges, reſtitutam civitatem: aude templa, aras, focos, fortunas omneis, tutos pueros, inviolatas virgines, impolluta matrimonia, denique hoc ipſum quod hîc lege & apud Iudices agimus, exprobrare: aude mihi minari, quòd obſtiterim: aude civitatem ingratitudinis inſimulare, niſi laudem promeritam perſolverit: aude Iudices, vel iniquos, vel corruptos clamitare, niſi ſuis ſententiis præmium tibi decreverint. Contrà: ſi ſuſpectum quid volueris, ſi periculoſum, ſi contra leges, ſi cum ſcelere conjunctum quod feceris: ſit pudor, ac deſine tandem improbè præmium flagitare, quod nulla ratione promeruerit: pœnam, ſi ſapis, incipe deprecari. Iſthuc fortaſſis ab æquitate Iudicum, à civitate deorum munere læta, queas impetrare. Neque enim putes unum me te à præmio deterrere. Imaginare iſthac in cauſſa pariter & leges, & Rempub. & deos tibi adverſari. Puta leges his tecum verbis agere: Si nos verè reſtitutas videri vis, ſine noſtram authoritatem primùm in hac tua cauſa valere. Longè plus laudis ex hoc judicio referes: ſi nobis ceſſeris: ſi parueris: ſi tuam cupiditatem noſtro ſubmiſeris arbitrio: ſi primum exemplum in te civibus ediderit, revixiſſe nos: ſi monſtraris civitati jam non ex ſceleratorum libidine, ſed ex noſtro præſcripto cuique vivendum eſſe. Atque altera ex parte Rempub. hac tecum oratione uti puta. Si civem bonum mihi præſtare ſtudes, noli hanc ſtultitiæ notam mihi inurere: ut in poſterum re cognita, dicar erubuiſſe quadam gaudiorum ei præmium decreviſſe, cui pœna magis deberetur: noli mihi deos, quos vix denique tam diutinis votis, tot ſacris, tot precibus, tot meis malis placavi, commovi, pro-

propitios reddidi, denuo per ingratitudinem iratos atque infensos reddere. Sine ut mihi per te liceat, saltem illorum beneficio frui; Quòd si te neque leges, neque Respub. commovet: certè Deorum orationem vereri debes, quos ita tecum agere putato. Quid tu in nostræ laudis possessionem ingeris? Quid honori nostro invides? Cur non finis nos in hanc civitatem perpetuò benignos esse? Cur tu ipse tam ingratus existis? Civitas hæc semel mihi restitutam libertatem debet, tu bis debes, commoditati nostræ: & quòd Rempub. servavimus, cujus tu pars es, & quòd commoditate nostra tuam periculosam stultitiam, vel scelus potiùs in maximam felicitatem verterimus. Etenim nisi nos dextri, propitiique adfuissemus, quid aliud tu quàm perieras, & per te Respub.? Quòd si planè contendis, ut præmium aliquod feras, abundè magnum præmium à nobis persolutum est, quòd per nos res à te malè instituta, bene verterit. A legibus meritò major relata gratia, si nostræ prosperitatis respectu, temeritatis simul & sceleris veniam condonarint. A civitate satis amplam laudem feres, si ea patiatur, ut in restitutæ libertatis historia tuum quoque nomen admiscatur. Hac laudis parte contentus desine nobis debitum velle præripere, civitati munus nostrum eripere, legibus authoritatem adimere. Sed finem facio, nimirum exstillata jam aqua. Quod superest, nunc vestræ partes sunt Iudices, statuere, utrum secundum leges, secundum Deos, secundum Rempubl. sententiam dicere, an secundum hunc gloriosum ostentatorem pronunciare velitis. Vtrum hanc urbis felicitatem hujus temeritati, hujus sceleri acceptam ferrè malitis, sæpius exprobrandam, & brevi fortassis à superis iratis (id quod abominor) auferendam an in Deos quibus sine controversia tota debetur, referre, eorundem pietate servandam, augendam, beneque fortunandam. Vtrum magis ex usu sit, ut primo hoc judicio statim leges circumventæ dicantur, an ut appareat legum restitutarum severitatem; & Iudicum sapientiam adversus unius iniquam postulationem valuisse.

IOANNIS GEORGII GRAEVII Notae & emendationes in LVCIANVM.

In dialogo contra eum, qui dixerat Prometheus es in verbis, pag. 18 legitur: Τὸ γὰρ πῆς κλεπτικῆς, καὶ γὰρ κλεπτικῆς ὁ θεὸς, ἄπαγε τοῦτο μόνον, σὺ δὲ εἴπερ σοφίαν τὴν ἡμετέραν. Latinos interpretes si consulas, nihil hoc loco est obscurius: Sic enim vertunt: *Quod enim est furti. (nam furti est aliquis Deus) apage hoc solum, non dixeris inesse nostris scriptis.* Non poterat insulsius. Quis enim intelligat: *Quod enim est furti!* dein quid hoc ad rem esse furtorum deum, sive is sit Mercurius, sive quis alius. Non perceperunt mentem Luciani. Primo post ἄπαγε cum veterioribus editionibus pone distinctionem. ἄπαγε τοῦτο μόνον, & verte: *sed quod ad furandi artem attinet, (Nam & furandi arte hic Deus insignis est) absit. hanc solam nostris ineſſe non dices.* forte, inquit Lucianus, Prometheus dicor, quod furatus sim, ut ille ferula ignem est furatus & coelo subduxit. Apage hac sola in re nunquam Prometheo comparabor. sequitur: ἢ δῆλος ἦν γὰρ ἂν κλίπτομαι, εἰ μὴ ἄρα τις ἐμὲ διέλαθε τοιούτους πτερυγωμένας καὶ τραγελάφους καὶ αὐτὸς συντεθεικώς; *Vnde enim furaremur, niſi quis me latet, qui tales pinuum incurvatores & hircocervos ipſe compoſuerit.* Sic interpres. Quis autem ex hac versione intelligat, qui sint illi pinuum incurvatores, & quid illi hic agant, ubi de furto loquitur. Ignorarunt πιτυοκάμπτας esse centauros. Suidas πιτυοκάμπτης ὁ κένταυρος. sic proprie dictus est Sinis centaurus quem Theseus occidit. de quo Ovid. VII Metam:

Occidit ille Sinis magnis male viribus uſus
Qui poterat curvare trabes, & agebat ab alto
Ad terram late ſparſuras corpora pinus.

Vertendum itaque, *niſi quis me fugit, qui tales centauros, & hircocervos ipſe compoſuerit.* suos vero dialogos ex comicis salibus, & gravibus sententiis, ex philosophicis disputationibus haustis, compositos, ut paulo ante ostendit, vocat centauros & hircocervos, quo scribendi genere nemo ante Lucianum fuerat usus. Paullo ante in eodem dialogo p. 14, scribe ἰπνοποιὸς, pro ἰπνοποιὸς qui furnos facit. quod non monerem, nisi omnes editiones hanc mendam pervasisse viderem.

In Prometheo pag. 181 leve quoque mendum occurrit in omnibus editis, quod tamen interpretes Latinos fefellit, & ut locum male verterent, effecit: Dixit Prometheus curam hominum Diis non magis gravem esse posse, quam pastori curam gregis, καὶ εἰ τοιοῦτόν ἐστιν ἐρωδιὸς τοῦτο, καὶ ἡδὺ ἄλλως, καὶ ἀφροντὶς σὺν ἀπιρκῆς ἔχουσά τινα λιγυρίαν. Ottomarus Luscinius vertit: *quando operoſum iſtud ſi-*

bi

bi videbitur : cum alioqui cura illa propter conjunctam exercitationem non admodum appareat esse injucunda. Salmuriensis autem interpolator : *Cui si sit hoc operosum, est etiam jucundum, & haec non insuavis sollicitudo quandam habet exercitationem.* sed legendum : οὐκ ἀπειρῶ ἔχουσά τινα ἀγωνίαν. Verte : *& si ei hoc sit laboriosum, jucundum tamen etiam est, & ista sollicitudo suavem habet exercitationem*, sive *conjuncta est cum suavi labore.* Paullo ante eadem pag. anima haec verba interrogatione : ἐγὼ δὲ τί τοῦτ' ἔφην ; ὅτι μὴ γιγνομένων τῶν ἀνθρώπων ἁμάρτυρον συνέβαινε τὸ κάλλος εἶναι τῶν ὅλων. *Quorsum haec dixi? Quia nisi essent homines, universi pulchritudo testibus careret.* Superius pag. 178 omnino ex Codice cum Anglicano, tum alio, cujus excerpta penes me sunt, legendum, *εἰ κρεῶν ὀλίγων ἕνεκα τηλικαῦτα ὀργίζει. si parvae carnis caussa tantopere indignatur.* & statim, cur non, ut jusserat Bourdelotius, & ipsi canones τῶν γραμματικῶν παιδῶν jubent, rescripserunt sequentes editores praesertim Mss. volentibus, παραλλαχμήσαντα. Est enim a παραλλαχμίζω. sed pag. 182 ἐξ' ὅτι ἡμῖς ὦ πυρὸς ἀπολωλέκαμεν, ἐξ ὅτε καὶ παρ' ἀνθρώποις ἐστι ; *unquamne accidit, quòd ignis jacturam fecerimus, ex quo ille apud homines est.* sic Atticos loqui ἐξ' ὅτε, non ἐξ' ὅτι norunt qui vel primis labris Atticos scriptores degustarunt. In somnio pag. 11 itidem ὅτι pro ὅτε scribendum. χειμερινὸς ὄνειρος, ὅτι μάκιστα εἰσὶ αἱ νύκτες. *hibernum somnium, cum noctes sunt longissimae.* inepte interpres : *quoniam noctes sunt longissimae*, quia legebatur ὅτι.

Pag. 192, in colloquio Iunonis & Iovis, omnino ex Ms. lege : καὶ συνοικεῖ ἡμῖν τῶν ἐπὶ κεφαλὴν μοι ἐπαχθῶν. Vulgo ἡμῖν omittitur.

Pag. 194 in eodem colloquio ex eodem Ms. restituendus est perturbatus in editis locus. Cum Iupiter descripsisset Vulcani sordes & squalorem, qui Diis ministrarat, subjicitur ἡδέως ταῦτα. ὃ γὰρ καὶ ᾤδη πολὺ ὁ οἰνοχόος ἐμοῦ ἐμπίπτει τῇ συμποσίῳ τῶν Θεῶν. Contra mentem Luciani : *suavia haec sunt. adeoque multum ille pocillator cohonestat Deorum convivium.* Sed. Ms. ἥβης. ἡδὺ ταῦτα. Ζεῦς. ὑγὰρ ἡ ᾤδη πολὺ ὁ οἰνοχόος ἔπεσε τῇ συμποσίῳ. Iun. *suaviora haec sunt.* Iup. *etenim jam olim ille pincerna non decebat convivium deorum.* Iuno ait suaviora haec sunt, videre obstirpa fuligine Vulcanum, quam amasium pocula cum oculis marito praebentem.

Pag. 195. Colloquio Iunonis & Iovis. ἄνθρωπος εἶναι χρηστὸν, ὦ ἥβη, καὶ συμποτικόν. vertunt : *hominem esse benignum Iuno, & hilarem convivam. Benignitati* hic nullus locus. χρηστὸς Latinis est homo *commodus*, facilitate morum insignis. Plaut. Mil. *convivа commodus.* Cic. pro Murena : *Nemo Catone proavo tuo, commodior, communior, moderatior fuit ad omnem rationem humanitatis.* Sic inferius. pag. 219 in dearum judicio : ἱκανὴ μὲν, ἄγροικός δὲ. *Commoda quidem, sed rustica.* ubi interpres, *sat quidem formosa.*

ποσα. sed talia ὅσα κήνις. Sic inferius in hoc dialogo ἀπαιδεύτους vertit *insolentes*, cum sint, *inepti*, *decori*, *rudes*.

Pag. 197. Μὴ ἄρχισον ἱκνεῖσθ' ἃ ὑπὲρ αὐτὸν ἐπῳδῶν. Potestne stultius & absurdius quicquam verti, quam ista verba sunt translata? *Ne quid tempestivum consequatur, quando res, quae supra se sunt concupiscit.* Et tamen, absurdius iidem interpretes in dialogo de saltationibus, μὴ ἄρχισον ἱκνῶμαι, *nunquam ego venustatem consequar.* Cum sint imprecationis formulae ex Aristophane hauſtae. Latini dicunt, *male pereat, dii deaeque eum perdant, qui rem supra suam sortem affectavit.* Potuissent tamen, saltem Bourdelotius, haec emendare, cum Isaacus Casaubonus ὁ πάνυ animadverſ. lib. 11, c. 14 in Athen. tum & in lectionibus Theocriteis, dudum obſervarit elegans hoc dicendi genus, & explicarit ſcitiſſime.

Pag. 198 Χρὴς δὲ συμπαλαισμένῳ τὸν ἔρωτα leg. συμπαλαίμβῳ τ' ἔρωτι. ſic videtur legiſſe interpres, cum transfert, *Heri provocato Cupidine.* ſtatim pro ὑφίλκων τὸ ποδὶ Mſ. ὑφελῶν τὸ ποδὶ, quaſi pedes illi ſurripuerit. quamvis & vulgatum poſſit ferri.

Pag. 198 in Colloquio Apollinis & Vulcani habes deſcriptionem teſtudinis a Mercurio inventae, ex qua lyram confecit, ſed male intellectam & imperitiſſime verſam. χελώνην πω νεκρὸν δρὸν ὄργανον ἀπ' αὐτῆς συνιστήκει. Πήχεις γὰρ ἐναρμόσας, καὶ ζυγώσας, ὕπειτα καλάμους ἐμπήξας, καὶ μηχάνιον ὑποθεὶς, ἐπιβαλὼν ἐπτὰ χορδὰς, μελῳδεῖ πάνυ γλαφυρῶς ἃ ἄφατα. In editione Salmurienſi haec eſt iſtorum verborum interpretatio: *Teſtudinem mortuam alicubi nactus, ex ea compegit inſtrumentum. brachiis enim adaptatis, & ſuperinducto jugo, deinde calamis infixis, & ſubjecto hemiſphaerio, & intentis inde ſeptem chordis elegans adeo & concinnum quiddam modulatur.* non ſane muſice. Deſcriptio haec eſt petita ex hymno in Mercurium, qui tribuitur Homero, ut olim obſervavit maximus Scaliger ad Manilium. ſed cum in illa queritur omiſſum eſſe τὸ κιθαρίσδειν, dicendum enim fuiſſe ὕπειτα καλάμους ἐμπήξας, καὶ ἐπ' ἄρμα βόεον ἀρθρομήσας, καὶ μηχάνιον ὑποθεὶς, verum erat, ſi καλάμους ſcripſiſſet Lucianus, & hymni auctorem κ' πόδα ſequendum ſibi exiſtimaſſet. Cum vero corii bovilli, quo ceu theca lyram Mercurii tegebat hymnus, mentionem omiſiſſet, & accommodaſſet ejus deſcriptionem ad ſui temporis mores, locus nullus erat arundinibus in lyra. pro καλάμους legendum ex Mſ. κολάβους. κόλαβοι ſunt paxilli, vel claviculae, quibus fides in lyris intenduntur. Homero Odyſſ. φ dicuntur κόλοπες,

Ῥηϊδίως ἐπίνυσσε νέῳ ἐπὶ κόλλοπι χορδήν.
Facile intendit nova clavicula fidem.

Vbi Euſtathius: κόλοψ ὁ δηλῶν τοὺς ὕπερθεν κόλαβους, δι' ὧν τείνονται αἱ τοιαῦται χορδαί. καὶ οὕτω φασὶ λεγόμενον, διότι τὸ παλαιὸν οὐκ ἐκολάπτων ταῖς κόλαψι τὰ βοῶν ἔτι δηλονότι τὰ οἰῶν. quaere ibi plura.

Vi-

Vides ex colloso illo corio, quod est in cervicibus boum & ovium, olim istos verticillos esse factos, quod tamen negat Scaliger, qui postea conficiebantur ex lignis. πήχεις vero sunt manubria. Hyginus *brachia* vertit, ζυγὸς vero, sive ut aliis ζύγωμα jugum, est transversum transtillum, in summa cithara, cui chordae annectebantur. μαγάδιον est ligneus asserculus qui subjiciebatur fidibus, sine quibus nullum illae sonum edebant, olim erat calamus, postea lignum quadratum, quod hodie adglutinatur musicis instrumentis, olim supponebatur, ut erudite Scaliger ostendit. Qui veteres lyras in nummis & marmoribus, ubi saepius occurrunt, vidit, facilius haec intelliget. Locus autem sic vertendus est: *Testudinem mortuam cum alicubi invenisset ex ea instrumentum musicum compegit. Manubria enim adaptavit, & jugum addidit, & adfixit claviculas, & subjecit asserculum, fidesque intendens septem valde tenerum & concinnum quid cecinit.* Eadem omnia recensetur inferius in lyra Polyphemi in Colloquio Doridos & Galateae, excepto μαγαδίῳ. pag. 240: Αὕτη ἡ πηκτὶς οἵα κρανίον ἐλάφου γυμνὸν τῶν σαρκῶν. κεῖται τὰ μὲν κέρατα πήχεις ὥσπερ ἦσαν. ζυγώσας ᾧ αὐτὰ καὶ ἐνάψας τὰ νεῦρα, ἀδὲ κάλλιστα ἐδιεφίλει, ἐμελῳδεῖ ἄμουσόν τι καὶ ἀκρῳδόν. Sic legendus iste locus lepidissimus. *Ipsa lyra solummodo erat cranium cervi, nudatum carne, cornua* vero *erant quasi manubria, quibus cum jugum adjecisset, & fides alligasset quas non fidiculis tendebat, agreste quiddam & absonum canebat*, legendum autem οἵα, *solummodo* non οἵα, ut editur vulgo. Vides hic κάλλιστα dici, qui dicitur κάλλιστος in dialogo superiore. Cranium cervi erat πηκτὶς, quod in Mercurii lyra, testudo, cornua vero erant πήχεις, sed κάλλιστοι nulli, aut iis non utebatur.

Pag. 204 in eodem dialogo scribe ex Mſ. ἅπερ ὁ Ζεὺς ἐπέστειλε. *quae Iupiter mihi mandavit.*

Pag. 207 in colloquio Iovis Aesculapii, & Herculis, videtur scribendum: σὺ δ' ἴσως καὶ ὁμοῖα βεβίωσαι, ἡμῖν; *Ergone aequalia & similia sunt quae a nobis gesta sunt in vita?*

Pag. 209 in colloquio Mercurii & Apollinis: ἤρα μὲ οὐ πολλῷ αὐτὸς, ἀμελούμενος δ', καὶ μὴ φέρων τὴν ὑπερηφανίαν, ἐγὼ μὲ ἀνέρριψα ὥσπερ εἰώθειμεν τὸ δίκτυον, ἐς δ' ἄνω ὁ δ & quae sequuntur. Vides pendere sensum, & nihil esse ad quod referatur ἀμελούμενος δ' καὶ μὴ φέρων. sed omissa est vox, ex Mſ. restituenda: ἤρα μὲ οὐ πολλῷ καὶ αὐτὸς, ἀμελούμενος δ' κ' μὴ φέρων τὴν ὑπερηφανίαν ἐξέλαθε, ἐγὼ μὲ. &c. *jamdudum etiam & ipse amabat, sed neglectus & non ferens fastidium insidias struxit.*

Pag. 220 Ἀλλὰ μεταξὺ λόγων ἤδη πολὺ προϊόντες ἀπεπαύσαμεν τῶν ἀστέρων. *sed inter colloquendum multum progressi jam a stellis recessimus*, sive, ut non male interpres, *stellas emensi sumus.* sic loquitur etiam in Icaromenippo πεμπόλυ τῶν νεφῶν ἀπεπαύσαμεν, ubi Erasmus *cum plurimum nubium essem emensus.* Sed Budaeus & Stephanus hunc locum suspectum habent & aliter scripsisse Lucianum putant.

Et

Et rursus in dialogo Doridis & Thetidos: ἐπειδὴ πολὺ ἀπὸ τῆς γῆς ἀπεπλεύσαμεν, ἀφῆναι εἰς τὸν βυθὸν ἐκέλευσαν. *postquam longe a terra provecti in altum erant.* Vides hoc loquendi genus familiare fuisse Luciano. Hesych. ἀπεπλεύσθη· ἀπέπλευσαν. leg. ἀπεπλεύσαμεν.

Pag. 220. rectius in Ms. scribitur Ἐρ. ἐκεῖνο. ἀλλ' ἐπειδὴ πλησίον γῆς ἐσμέν.

Pag. 221. Scribe Ἢ ἡ ἀγῶνος τὸ ἄθλον ἔστω *praemium certaminis erit*, non ἢ ἄθλον. ut recte in initio hujus dialogi scriptum est. *Vide* quae notavi ad Soloecistam.

Pag. 223. Μὴ μόνας ἴχω τὰς ἀλένας λευκὰς ut sc. Iuno, quae Homero semper dicitur λευκώλενος & βοῶπις. paullo post: ἢ δέδια μή σοι ἐλίγχιστα τὸ γλαυκὸν ἢ ὀμμάτων ἄνδ' ἢ φοβερὸν βλεπόμενον. vertunt: *An vereris ne tibi objiciat coeruleum illum oculorum colorem, qui nihil metuendi prae se ferendo adspicitur.* Davus sum non Oedipus, aenigma Latinae versionis non expedio. sed sim licet Davus, scio tamen nec Oedipum id explicaturum. Hoc autem dicit Venus: *Num metuis ne in te reprehendat caeruleos illos oculos, si sine illo, quo metum incutis, videantur.* τὸ φοβερὸν vocat κόρυθα, qua φοβεῖν δικαίαν illam velle Venus ait. Putabant autem τὸ γλαυκὸν ἢ ἐφελκῶν gratius reddi galea; Superius in dialogo Vulcani & Iovis: γλαυκῶπις μέ, ἀλλὰ κορυθεῖ γε τοῦτο γε κόρυς. sine illa caesios oculos Minervam dedecere.

Pag. 224. Ὥρα σοι καὶ τἄλλα ἤδη σκοπεῖν, εἰ καλά σοι δόξει ἢ νύμφης ἐμῆς. Ms. Ὥρα σοι καὶ τἄλλα ἤδη σκοπεῖν, εἰ καλά σοι καὶ δόξει ἢ ψεύδη ἢ ἐμοῦ. non est respuenda haec scriptura. *vide* an *nec pulchra etiam tibi sint praemia suffragii mei*, quod scilicet pro me tuleris. mox pag. 225. perperam legitur in omnibus editionibus ἢ Ἀργόθεν, pro Ἀργόθεν. recte sic scribitur. *e conjectura.*

Pag. 226. Ὅπως μὲ τάχα χωρήσῃ, ἄθλιος ὦ Ἀφροδίτη. ut olim legendum conjeceram, inveni postea, ut non pauca alia in Ms. Ὅπως μὲ τοῦτο χωρήσῃ ἄθλιον ὦ Ἀφροδίτη. *quomodo haec successura sint obscurum est Venus.* mox in eodem Ms. scribitur πρίν γὰρ καὶ μὲ προφθέσθαι εἶναι ὑμῖν παρόντας. sed vulgatam non damno.

In colloquio Martis & Mercurii pag. 228, narrat Neptunum, Iunonem & Minervam conspirasse in Iovem, eumque constituisse in vincula conjicere, utque metu hujus coitionis Iupiter perculsus in varias se formas verterit. Respicit ad Homeri locum, in Iliad. α. v. 39.

Ὅππότε μιν ξυνδῆσαι Ὀλύμπιοι ἤθελον ἄλλοι,
Ἥρή τ' ἠδὲ Ποσειδάων, καὶ Παλλὰς Ἀθήνη.
Cum ipsum vincire dii alii voluerunt
Iuno & Neptunus & Minerva.

In colloquio Mercurii & Majae pag. 233, καὶ νῦν ἄρα ἥκουσά μου δόξαν Σιδῶνος ὡδί τι καθεσθεὶς ἡγαπηκὼς ἐφ' ὧν πέπομφέ με ἀγόμενον ὁ, τι ἀγάπης ἡ παῖς. Haec non quilibet intelligat. Est enim fabula, quam tangit, non ex protritis, & pervulgatis. Narrant & Iovem cum ex femore Dionysum peperisset, sublatum jussisse ad Inonem Cadmi filiam,

filiam, Semeles sororem perferri, & ὡς κόρῃ, pro puella ibi educari. vide Apollodor. III Biblioth. Itaque dicit Mercurius se nunc eo missum esse a Iove visum, quid ageret illa puella, nimirum Dionysus.

In colloquio Cyclopis & Neptuni pag. 241. lege, ut bene codex antiquus prae se fert, ἐκεῖ γὰρ ἐπέῤῥηκε τῇ ὁδῷ τὸ πλῆμμα. dein idem liber procul dubio rectius pro vulgato ἐπιβιβάσατε, scribit ἐπιβιβάσατε. sic & apud Synes. ἐπιβιβάσαι: sed alibi quoque apud Lucianum hoc vocabulum occurrit, nusquam, si recte memini, ἐπιβιβάσατε, sed ἐπιβιβᾶ non infrequens est Graecis scriptoribus.

Pag. 245 in colloquio Menelai & Proteos videtur scribendum esse: ἀ̓ῆ ἀπιστεῖς, καὶ τὸ πρᾶγμα ψεῦδος εἶναι δοκεῖ φαντασία τις ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἐγειρομένη. *Quod si non credis, & haec res tibi videtur falsa quaedam species quae oculis objicitur.* In vulgatis male legitur πρᾶγμα ψεῦδος.

Pag. 247. Πολυδίψιον ἢ τὸ Ἄργος. Homerus Iliad. δ. v. 171. Vide ibi scholia, quae Didymo tribuuntur, qui ostendit Argos non esse siticulosum, & aliter hoc vocabulum esse accipiendum, cujus varias significationes notat, uti & Strabo lib. VIII, unde videtur ille Schaliastes sua hausisse. Ibidem. ἐκεῖνο ζεῦξον τὸ ἅρμα. ἢ τοῦτο μὲ πολλὴν ἴσχε τιὼ Ἀμφιτρύων ὑπάγειν τοὺς ἵππους τῇ ζεύγλῃ, καὶ τὸ ἅρμα ἐπισπᾶζειν; σὺ ἢ ἀλλά δελφῖνά μοι τινὰ τῶν ἐκεῖσε παράσχησον, ἐφ᾽ ἁρπάσομαι γὰρ ἐπ᾽ αὐτὸν τάχιστα. Male hic locus habitus est & a librariis, & ab interpretibus, qui sic eum transtulerunt. *Proinde currum junge: vel an hoc longiorem rebus moram injiciet, submittere equos jugo, & currum apparare? Tu vero potius delphinum mihi aliquem ex velocibus illis huc siste, inequitando enim illi quam celerrime provehar.* Sed dele interrogationis notam. Adfirmat enim Neptunus hoc moram injicere, si currus jungatur. Dein σὺ ἢ ἀλλά, est *saltem*, ut apud Aristoph. Νεφελ.

Σὺ δ᾽ ἀλλὰ τόπον λίξιόν τιν᾽ ἡμῖν ποιήσεις.

Sic autem verte: *Junge itaque currum, aut si hoc longiorem moram affert, equis imponere jugum, & currum apparare, saltem delphinum mihi aliquem ex velocibus illis adducito, in quo equitans celerrime provehar.* Mox distingue. ὦγα. ἀπηλαύνωμεν. *bene. abeamus.* sic superius in eadem pagina perperam distinguitur καὶ ἀπὸ τὰ ἄλλα, παιδοῦφ ἀόκνως εἶναι αὐτάς. delendum enim comma. sententia enim est ἀόκνως ἀπὸ τὰ ἄλλα. leve hoc quidem, sed tamen in omnibus editionibus depravate legitur.

Prava quoque distinctione laborat locus in sequente dialogo Noti & Zephyri pag. 249, ὡς ἀπηγγείλατε ἐκεῖ. νύφη ἤδη. ἵνα γένηται καὶ αὐτὰ ἢ τὸ πρᾶγμα. sed deletis punctis scribe, ὡς ἀπηγγείλατε ἐκεῖ, νύφη δὲ ἤδη, ἵνα γένηται καὶ αὐτὰ καὶ τὸ πρᾶγμα. *ut ibi nixa, gravida enim jam est, dea fiat & ipsa, & quod natum erit.* Nimirum Epaphus dein distingue: ἴρξῃ ἤδη, ὁ Ἑρμῆς ἔφα, τὸ πλεῖστον, καὶ ἡμῶν ἕκας

δι-

δεσποινα, Praeteritque, Mercurius dixit, navigantibus, & noſtra erit domina. Vide & ſuperius dialogum Iovis & Mercurii.

Pag. 251. in colloquio Neptuni & Nereidum; Mſ. jubet legi ἐπ' ἄκρῳ ἴδηι ἐν τῇ τροάδι ἢ ἐν τῇ χερρονήσῳ πλεύσατε. Sed, ut dixi, in Troade, aut in Cherſoneſo mox ſepelietur. ſcilicet Thracica. male ἢ in editis omiſſum. Mox idem codex addit, ὀυτεῖνο ϛ ϖαμμέδων ἐμικρὸν ἔσῃ αὐτῇ. hoc vero ſolatium non parvum ei erit. paullo poſt ἀλλὰ κηκείνην σῶσαι δήσῃ, χαεσταμβῶ τῷ Διονύσῳ. dudum mihi fuit ſuſpectus hic locus, & mihi perſuaſeram legendum eſſe χαεστάμβου ſc. σε. Sed in Mſ. poſtea reperi bene ſcribi χαεσταμίνους, ſc. ἡμᾶς nos, te nimirum Neptunum, & nos Nereidas. Cum poſtea dicit illum non mereri hanc gratiam, σὺν ἔχρη ὕστι ποιῆσαι, notat illius novercalem malitiam in Nepheles filios, Phryxum & Hellen. poſt codex εἰκότως. ναυίας γὰρ ἡ δύναϛῶ ἀντίχειν σοι τῇ φορᾷ. in vulgatis κὴ δύναται. non longe ab his repone ex eodem codice ἐκπλαγῖσα, κὴ τῷ δείμϐῃ ἅμα συχεθεῖσα κὴ ἰλιγγιάσασα, ϖρὸς τὸ ϖροδρομεῖν τ' πλήσιος. Perculſa, & pavore ſimul correpta, & vertigine ad volatum celerrimum. non enim natarunt Phryxus & Helle, ſed per aerem ſunt lati. vid. Apollod. Bibliothec. lib. 1. In Mſ. tamen pro δείμϐῃ, ſcribitur etiam δίλαι, quod non probo, quamvis poſſemus explicare. ſed συχεθεῖσα, pro vulgato χεθεῖσα, cunctis ſat ſcio, bellis hominibus arridebit. in fine ſcribe Νεφέλην Nephelen cum in vulgatis non edatur tanquam proprium.

Ibid. In colloquio Iridis & Neptuni in principio bene liber ſcriptus: τὴν νῆσον τὴν πλανωμίνην, ὦ πόσειδον, τὴν ἀναϖαεθεῖσαν. In eodem dialogo in fine ſcribe, ut olim conjeci, & poſtea Mſ. firmari didici. πάντα εἶναι δύσχρη, omnia eſſe parata. vulgo legitur πάντα εἶναι δύσχρηϛα, & vertitur praeclare omnia ſe habere. inepte.

In colloquio Xanthi & Maris lege ἴσμενος μὲν τὰς πλιάδας κὴ μυείσας. Ex Homero hauſit, qui Iliad. φ.

Καίοντο πλειάδες κὴ ὑάδες τε μυείσαι,
Τείχεϊ ἐγχάλκεν τε κὴ ἰχθύϊ.

In colloquio Doridis & Thetidis pag. 255. τί δὲ τί ἔκραζεν ὁ Θέτι, ἐκπόντι κομίζῳ. Interpres: Quid agebat illa quando ingrediebatur? ſi Graeca ſana eſſent, vertenda erant, quid agebat illa, quando attingebat ſc. ciſtam. Sed refingendum ex Codice vetuſto ἐκπόντι κομίζῳ quando immittebatur in ciſtam. mox idem codex ἐμειδία ϖρὸς τὴν θάλασσαν, ſcribit ὑπεμειδία ϖρὸς τὴν θαλάσσαν. ſubridebat conſpecto mari, ſeu alludebat ad mare.

In ſequente dialogo Neptuni & Enipei pag. 256. τί δ', Δῆ τὸ τοῦτο ἐχρῆν σε ϖροαρπάσαι τ' ἔρωτα. ſic leg. cum editiones oſtentent, Δῆ τάδε ἐχρῆν σε ϖροαρπάσαι. Quid enim? num te propterea praeripere meum amorem, ſive puellam, quam amabam, decebat. Dein in his verbis ἄμμιν; ἔφης γὰρ ἀπιὼν, delenda interrogatio, & inter-

pre-

pretandum. *Nequaquam. dixisti enim abiens.* Vertunt inscite: *Nihilne? dixisti enim abiens.* Mox ὅτι τοῦ ἐμοῦ σὺ δίφρου τότε, est *quod tuum vicem*, seu *meo loco tum voluptatem cepisti.* sexcenties τοῦ ἐμοῦ sic accipitur apud Lucianum.

In colloquio Tritonis & Nereidum pag. 256. Κέλσι που τῶν τῆς βασιλέως ἱππικῶν, Rex ille est Polydectes, rex Seriphi de quo Ovid. & Apollodorus lib 2. statim plenius vetus liber: ἐπεὶ δὲ ἀφίκετο εἰς τὴν Λιβύην, ἔνθα ἦσαν. *postquam profectus est in Libyam, ubi erant.* deinde idem liber addit τίνας. πῶς ὦ τερπνὸν μᾶλλον, ἢ καὶ τίνας ἄλλους συμμάχους ἦγεν. post pag. 258. ἢ ὃς ἂν ἴδῃ σου ἐτ' ἄλλο μᾶλλον πώποτε ἴδοις; interrogationis nota tollenda, & substituendum punctum. pag. 259. Τί γὰρ ἡ παῖς ἠδίκει ἡμᾶς, εἰ τι ἡ μήτηρ ὑπερηλαίνετο τότε, καὶ ὑβρίζειν ἐδόκει; Sed videtur pro τότε scribendum πώποτε. *Qua enim puella injuria nos affecit, si mater olim fuit superba, & pulchriorem se existimavit.*

In colloquio Mercurii & Charontis pag. 268. καὶ ἀκίσεων ὑπὲρ ἕξ ἴσως πέντε ὀβολοὺς ἐγὼ καταβαλὼν. Vertunt: *& pro acu ad resarciendum velum quinque obolos exolvi.* Καταβάλλειν est frequenter *pendere, exolvere.* Sed καταβάλλειν ὀβολὸν ἀκίσεων, *pendere obolum pro acu* Graecis insolens est loquendi genus, qui dicunt ὑπὲρ ἀκίσεως καταβάλλειν ὀβολόν. Olim itaque existimavi locum hunc esse mendosum, & Lucianum scripsisse πέντε ὀβολοῖς ἐγὼ καπήλευον, aut πέντε ὀβολῶν. *quinque drachmis emi acum.* λαμβάνειν & καταλαμβάνειν Graecis, inprimis Aristophani, saepe est emere, comparare, ut apud Latinos *sumere.* Cic. VII ad fam. ep. 23. *Tu autem ignarus instituti mei, quanti ego genus omnino signorum omnium non aestimo, tanti ista quatuor aut quinque sumsisti.* Ibidem. *Est mihi gratissimum tanti a te aestimatam consuetudinem vitae victusque nostri, primum ut eam domum sumeres.* Horat. *Quae parvo sumi nequeunt obsonia captas.* Si quis tamen contendat a libris antiquis non esse recedendum, non valde repugnabo, si sic distinguas: ἀκίσεων ὑπὲρ ἕξ ἴσως, πέντε ὀβολοὺς ἐγὼ καπήλευον, acum ad velum sc. ὠνησάμενος, *emi*, quod λέγω κρίνω repetendum, *quinque obolos ego pependi.* Ceterum in antiquo codice ad vocem ἀκίσεων tanquam explicatio adscripta est haec vox σκυτοῤῥάφιον. Sic posteriorum temporum scriptores vocarunt ἀκίσεων: ut notavit Etymologici magni auctor, quem vide in ἀκίσεα.

In colloquio Plutonis & Mercurii p. 269, πολλὰ κρίνων & δύο μόλις λεγομένου αὐτὸν κατεπλήξε. vertunt: *ille etiam saepe admodum scite ipsos lactat & spe inani pascit.* Sed ἐπαλπίζειν qui usurpet, aut qui in hac notione usurpet, novi neminem. Persuasi itaque mihi legendum esse ἀπηλπίζε, *ad desperationem eos redigit.* ἀπαλπίζειν enim est desperare, & cum casu quarto, ad desperationem redigere. De Solao qui reviruit vide Hyginum, fab. 103.

In Terpsionis & Plutonis colloquio pag. 271, Bourdelotius recte vidit legendum esse ἀλλοτρίοις ἐπιχαίνειν, *alienis inhiatis.* & firmant

mant excerpta Mſ. vulgatum ἐπιχαίρειν eſt ab hoc loco alieniſſimum. mox pro συνίντες ὑμῶν τὴν πανουργίαν, ſcribendum Mſ. ſuadente, συνιέντες ὑμῶν τῇ πανουργίᾳ. *qui intelligunt veſtras artes* aut aſtutiam. non lon abhinc in eod. Mſ. οἱ δ' ὑπερίσχιοι τοὺς ὀδόντας καταμελαθέντες. *illi vero deriſi frendent dentibus*, quod multo magis mihi probatur quam, quod in editis extat, ἀποκνυζῶντες, *dolore ardentes*. eſt enim valde durum, & quod vix alibi reperias, hoc verbum.

In dialogo ſequente Zenophantae & Callidemidae, videtur verbum excidiſſe, in his, ὑπιχνέμενόν ἐπ' ἐμοὶ πεθήξειν, quae ſic tranſtulerunt, *id mihi fore pollicens*, ut *meo bono quam primum moreretur*. Sed Lucianus reliquerat, puto, ὡς ἐπ' ἐμοὶ κληρονόμῳ πεθηξόμενον. *me haerede inſtituto brevi moriturum*. In eodem dialogo prava diſtinctio impoſuit intepretibus, qui iſta verba ἐκπιεῖν τάχιστα ὁ Θεόδωρος αἰτήσῃ πιεῖν, πῇ δ' ἐπιεικῶς, ζωρότερον ἐμβαλὼν ἐς κύλικα, ἕτοιμον ἔχειν αὐτό. *ut celerrime ſimul atque Theodorus potum poſceret, (bibit autem abunde) praeſentibus in calicem injectum in promptu haberet*, Addit Bourdelotius ζωρότερον *celerius* hoc loco notare, ut ex Homero interpretetur Plutarchus ſympoſiacon decad. 5. ſed interpungendum eſt, ἐκπιεῖν τάχιστα ὁ Θεόδωρος αἰτήσῃ πιεῖν, πῇ δ' ἐπιεικῶς, ζωρότερον, ἐμβαλόν ἐς κύλικα ἕτοιμον ἔχειν αὐτό. *ut celerrime ſimul atque Theodorus poſceret, bibit enim copioſe, meracius, immittere ut poſſit in calicem, paratum habeat illud*, venenum nimirum. haec jungenda, αἰτήσῃ πιεῖν ζωρότερον, cum merum poſcet, In fine ἦκε γὰρ ὧν σὺν ἀλλοφόρῳ ἀσφαλέστερον, εἰ ὀλίγῳ βραδύτερον ἦν. ſic Mſ. *veniſſet enim ad te* ſc. κλῆρον *hereditas*, *communi illa via*, *licet paullo tardius*. ſic & apud Latinos hereditas dicitur venire, quae ab heredibus cernitur. Florus. 11, 20. *Inuſitata & incognita quadam felicitate, relictae regiis hereditatibus opes, & tota inſimul regna veniebant*. Sic & Cicero, aliique.

In Chemonis & Damnippi dialogo pag. 274, Mſ. κατασφαλθεὶς ἀβλίως, *miſere deceptus*. Vulgatus: κατασφαλθεὶς ὁ ἄβλιος. In Simyli & Lyſiſtrati colloquio pag. 276 emendatius in membranis exaratur: ἀλλ' ἐπίρρῳ μοι ὦ γέροντες παρ' ἄλλων τάχα. *Mihi a optime*, *ab aliis bona adfluebant*: vulgo ὑπίρρῳ.

In Charontis, Mercurii, & diverſorum mortuorum dialogo, nam recte in inſcriptione hujus dialogi additur in codice vetuſto, ἐν πορφυρῷ ἀλλοφόρῳ, pag. 278 ὁ δὲ τὴν πορφυρίδα ἔτι καὶ τὸ διάδημα ὁ βλοσυρὸν, τίς ὢν τυγχάνει; Vertitur: *Hic vero purpuratus & diademate vinctus*, *facie truculentus*. Quis es tu? Sed Mſ. pro βλοσυρὸς habet ἀλυπῆς. *hic vero qui & veſte & diademate purpureus eſt*. Quis es tu? ibid. pag. 279. τὰ ἐπιτάφια inepte vertitur *epitaphia*, cum ſint *veſtimenta funebria*. ibid. pag. 280 Κεφ. τὸ ἐνίκησα. in Mſ. pro Κεφ. eſt Νικηρός. Eſt enim alius quam Crato nimirum miles, ſine nomine. pag. 281. Μίκιπ & ἔτοιμα λαβὼν ἀπ-

Alia

λκιν τ ναυπηγὸν ἀπὸ τ αὐτ, ἐπὶ τὸ ἀνωδίκα χρησάμ. Valde obscure vertitur, sic ut verba longe recedant a Graecis: *Menippus iste sumta securi qua naves fabricant, eam resecabit scansorio navis tabulato suppositum.* pro ἐπὶ τὸ in Mss. est ἐπὶ τοῦ. sed aut legendum est ἐπὶ τοῦτο aut ἐπὶ τοῦτον pro ἐπὶ τὸ πάν, ut ius est Lucianus, sicut illo Menander in Messania, ut auctor est Pollux Onomast. x, 24. sic autem vocabatur τραπέζα μαγειρική, in qua secabant in frusta carnes assandas, vel coquendas. pro ἐπὶ τοῦτον veteres addidere ἐλίου, ἔξιον, ἐπίτηνον. dictam esse istam mensam coquorum ἐλεὸν quia ex oleis conficiebatur, auctor est Hesych. quam vocalios ἐλίου scribere deceat, & aliunde petere hujus vocis originem, vide in ἐλαῖος. Apud Pollucem multissime vertitur ἐλαιοθετηρία cella: vide & lib. VI. cap. 13. ubi eadem repetit Pollux. Cenerum in prius laudato capite pro ἐπὶ τοῦτον Mss. ut hic Lucianus, prae se fert, ἐπὶ τοῦτο, sed non in verbis Menandri, quae statim ex ejus Messania affert; nec in lib. VI, c. 13. Utrumque veteres videntur usurpasse ἐπὶ τοῦτον, & ἐπὶ τοῦτο, sed tamen non vetustissimi, recentiora enim sunt vocabula. Sane non nisi apud novae Comoediae scriptores ἐπὶ τοῦτο reperiri, & quidem Menandrum Pollux tradit locis in laudatis. Sed ἐπὶ τοῦτον veteres quoque usos discimus ex Eustathio ad Odyss. φ. v. 237. ubi ἐπίξυον exponit ἐπὶ τοῦτον. Τὸ δὲ παρόμοιον κεφαλὰς ἐπὶ ἔστασαν, ἃ ὡς ἂν ἐπίξυον ἤτοι ἐπὶ τοῦτον ἢ ἐπὶ τὴν ἐπικρέμειν φησὶ ὅτι κρεμῶντο. qui locus admodum facit ad hujus nostri Luciani explicationem. vide quoque antiqua scholia ad hunc locum Homeri, in quibus male legitur ὡς τοιαῦτα ὡς ἐπίξυον, ἤγουν ἐπὶ τοῦτον, ὅτι κρεμῶντο. pro ἐπίξυον. sic & male legitur apud Hesych. ἐπίξυλα pro ἐπίξυον, τὰ παρ' ἑαυτοῖς ἐπίκρεμνα. Ἀναβάθρα est sive scala qua in navem altiorem aut tabulatum, qua in lintrem aut scapham pervenire commode possumus. Utitur hoc vocabulo alibi quoque Lucianus. Verte Luciani locum: *Menippus iste capta securi, qua naupegi utuntur, eam resecabit, usus pro mensa, seu scamno, quo secanda imponuntur, tabula, qua scapha conscenditur.*

In ead. pag. Rhetor ait: ἀλλ' ἐδὲ ἀνάπλεως, sed scribendum ἀλλ' ἐδὲ, esse, quod alibi quoque saepiuscule apud nostrum occurrit, sed saepius corruptum. dicitur pro οὐδὲ. In fine dialogi vocem unam addit Mss. πάντως διακοσιοστὸν. πάντως vulgo deest.

Pag. 288. in Gryllis dialogo. ἐμὲ ἀνάγκη ἢ ἐμὲ σε. Sunt Ajacis verba ad Ulyssem colluctantem. Il. Η. v. 214.

In ead. pag. περὶ δὲ Ἀφροδίτης παρέχε τὸ κεφάλαιον. περὶ ἧς μισεῖς. Miratur Bourdelotius cur Ἀφροδίτης dicat, cum Ἀφροδίτα appellarit. & merito miratur. Mss. ostendit hoc vocabulum esse mendose in editis exaratum, tum pro Ἀφροδίτης scribit Ἀφροδίτα, ut scribendum est.

Pag. 289. pro ἐπίρρως σωὼν lege, ut legendum vidit Latinus interpres *inhonestus semivir*, cum amicis consuescens hoc est, meretricibus. Pag. 299. Τὴν Θετταλὴν ἐπαοιδὸν. Mss. Θετταλικὴν ἐπαοιδὸν. Scio οἱ Θεσσαλοὶ, & similia, sed Lucianum haec obsoleta non amare id

quoque scio. mox idem codex pro ἀ Ἀφροδίτης αὐτὸς, scribit, ἀ Ἀφροδίτης αὐτὸς, eos non divellens, sive diducens. sed in vulgata sententia eadem est.

Pag. 295. Mentem Luciani non ceperunt interpretes, in his verbis, πᾶν γὰρ ἐλάττω ἐφάνη τὸ παρὰ Διὸς γενέσθαι δοκῶν. quae sic sunt interpretanda: *Omne enim id videtur minus, quod a Deo creditur geri.* Dixit id multum imminuit gloriam tuam & res gestas, quia venditabas te Deum esse, seu Dei filium. Id enim quod a Deo geri creditur contra homines, quia Deus omnia potest, & longe viribus omnium hominum est potentior, non tanti faciant homines, nec putant virtuti adscribendum, sed potentiae divinae omnibus humanis opibus majore. Vertunt: *Nam etsi haec a Deo geri viderentur, Dii tamen longe inferiora agere visus es.* Vides quam male. In fine dialogi pag. 295. ἄορτον Mf. non ἄορτον, sed utroque modo scriptum hoc vocabulum inveniri, & in usu esse docuit Eustathius ad Dionysium Perlegeten.

Pag. 296. in dialogo Achillis & Antilochi perperam in omnibus libris excusis, quos vidi, scribitur οἱ γὰρ ἄ, τὰ μέλιστα, οἱ ἄνω ῥαψῳδήσαντες, cum ὅτι scribendum sit, ὅτι μάλιστα ut ὅτι τάχιστα, maxime, celerrime. *licet maximopere celebrarint homines.*

Pag. 297. legitur in editis. Ἄλλως τε, ὁρᾷς ἅπαν ὅσον ἐστὶ καὶ ἐν ἡμῖν εἶδε; μὴ μικρὸν δὲ καὶ Ὀδυσσεὺς ἀφίξεται πάντας. φέρε δ' ἐγκωμιάσω καὶ ἡ γοργονία σὺ πεφόβησαι. sed qui hunc locum inspexerit attentius, animadvertet, scribendum & distinguendum eum sic esse. Ἄλλως τε ὁρᾷς, ἅπαν ὅσον ἐστὶ καὶ ἐν ἡμῖν εἶδε. μετὰ μικρὸν δὲ καὶ Ὀδυσσεὺς ἀφίξεται. πάντας φέρε δ' ἐγκωμιάσω καὶ ἡ γοργονία σὺ πεφόβησαι. *Vides alioquin, quantum turba sociorum tuorum simus hic. Non longe post autem hoc veniet quoque Ulysses. Omnino solatium afferet sociepas earumdem rerum.* Nam *solamen miseris socios habuisse malorum.* In fine dialogi haeret quoque macula, quam ante compluresannos eluimus, sed nunc nobis adstipulari Mf. gaudemus: sic enim in illo legitur: ἀκούσῃ γὰρ καὶ φίλτατε Νιρέως ἡμᾶς, μὴ καὶ γέλωτα ὀφλῶμεν ἄοκνοι ὄντες, σιωπᾶν ἐγχειροῦντες. *Fixum nobis est tacere, ferre, convellere, nisi velimus ludibrio esse, ne tu, sopeuremus talia.* Non δίδυμα ἡμᾶς, quod in editis est, respuit omnino sensus hujusmodi. Quis enim illis hoc dedit, & concessit? Imo dicit sibi deliberatum esse, sibi & firmam fuisse sententiam omnia potius ferre, quam inanibus querelis risum conciliare.

In dialogo Diogenis & Herculis, pag. 299. cum hic dixisset, quicquid in se fuisset Amphitruonis obisse, quicquid Iovis, vivere, & apud superos frui sempiterna beatitate; ille vero repositisse, duos igitur Hercules esse natos ex Alcmena gemellos, alterum Amphitruonis, alterum Iovis filium, respondit Hercules, ἐγὼ δὲ μόνος, ὁ δ' αὐτὸς ἄμφω ἦμεν. Ratio loquendi & sententiae requirit ut legas ἦμεν, & vertas: *nequaquam fatur. solus enim ambo eram.* Ego Hercules solus eram ambo, filius Iovis & Amphitruonis. Ἀσύνετος est

saepe

saepe μόνοι. Aristoph. αὐτοὶ γάρ ἐσμεν. *Soli enim sumus.* & superius in dialogo Mercurii & Solis, αὐτοὶ γὰρ ἡμεῖς ἐσμεν. *soli enim nos sumus.* αὐτὸς ἁμὲ ἄμεινον, est ut apud Phaedrum, *Aesopus cum solus esset familia.* In eodem dialogo paullo ante, τὸ μὲν τόξον γυμνὸν ἦν καὶ ἀφύλακτον. Mſ. τὸ μὲν ξύλον γυμνὸν ἦν καὶ ἀφύλακτον. Sed nihil mutandum. Alluſit ad Odyſſ. λ. v. 606.

Γυμνὸν τόξον ἔχων ἐπὶ νευρῇφιν ὀϊστόν.
Nudum arcum habens, & ad nervum ſagittas.

Veteres enim thecas habebant, in quibus ut arma cetera, reconditos quoque circumferebant arcus, ne coeli injuria violarentur. Eos expediebant, cum res exigeret.

In fine dialogi lepidiſſime Diogenes: Αὐτὸς δ' ἐμὲ Δία μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν, ἀλλὰ τοῖς βελτίοσιν τεκμῄρ σύνεσμι, Ὁ μὲν καὶ τῆς τοιαύτης ψυλλολογίας καταγελῶν. Nihil quidem hic eſt difficultatis, ſed venuſtas tamen hujus loci perſpici ſatis non poteſt, niſi obverſetur memoriae locus Homeri, ad quem alluſit. Is eſt Odyſſ. λ. v. 600.

Τὸν δ' μετ' εἰσενόησα βίην Ἡρακληείην
Εἴδωλον. αὐτὸς δ' μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι
Τέρπεται ἐν θαλίῃς, καὶ ἔχει καλλίσφυρον Ἥβην.
Poſt hunc vidi Herculem
Simulacrum, ipſe vero cum immortalibus diis
Oblectatur conviviis, & habet pulchris pedibus Hebem.

Verum pro ψυλλολογίας in Luciano Mſ. habet ψυχρολογίας. *tam frigidae ſententiae.* optime ſane. quae ſit ψυχρότης & ψυχρολογία nemo poteſt ignorare, niſi qui nec Longinum, nec alios Rhetores vidit.

Pag. 304. in colloquio Menippi & Aeaci ἀμβροτὰ ὡς ἀληθῶς κράνια. *vere imbecilla capita*, non caduca, ut interpretes. Ad Homeri locum reſpexit, in Odyſſ. κ. v. 251.

Πολλὰ δ' γυναῖκες νεκύων ἀμβροτὰ κράνια.
Multum vero precare mortuorum imbecillia capita.

Pag. 306. Legitur in editionibus: πολλοὶ τῶν φιλοσοφῶν λέγεσι, καὶ πάνυ χύμενοι αὐτοὶ καὶ τὰ βαδίσματα οἱ θεάσασθαί τις, ἄκρους φιλοσόφους. μάλα πολλοὶ τὰ δ' ἀπὸ ἐσθῆτος εἰπεῖν. Hunc locum foedatum eſſe dudum vidi, ſed quomodo purgari poſſet, non videbam. Excideruntenim voces, quas ubi ex Mſ. repoſueris, cognoſces emaculatum. Sic autem in illo ſcribitur: πολλοὶ τῶν φιλοσοφῶν λέγεσι, καὶ πάνυ χύμενοι αὐτοὶ, καὶ τὰ βαδίσματα οἱ θεάσασθαί τις, ἄκρους φιλοσόφους, μάλα πολλοί. Zω. μάλα πολλοὺς ἐώρακας. Mer. ἀλλ' ἐώρακας, εἶπεν, οἷον ἦλθε παρὰ σὲ Ἀριστιππον καὶ Πλάτωνα. *Multi ſunt eorum ſe philoſophari profitentur. Ac habitum quidem ipſum & incoeſſum ſi quis adſpiciat, ſummi philoſophi videntur, ſane quam multi.* Soc. *valde multos vidi.* Mer. *ſed vide qualis ad te veneris Ariſtippus, & ipſe Plato.* De Platonis & Ariſtippi luxuria vide Theodoret. θεραπευτ. β ex ipſo Xenophonte, vide & Athen. XIII

Dipnoſoph. de amore Platonis in Archeanaſſam Colophonienſem. Inde & ab Antiſthene Σάθων dicitur, quaſi diceres Priapum. Athen. lib. xi. Sequitur, paucis verbis interjectis, qui prava laborat interpunctione locus, quem ſic reſtitues: Εὐδαίμων ὦ Σώκρατες ἅπας εἶ. τάχα γοῦν πάντες ἂν σε θαυμάσιον εἶναι ἄνδρα νομίζοιεν, ὃς πάνυ ἐγκεκίνηκας τοῦτο, διὰ γὰρ εὐμοιρίαν τὰληθῆ λέγειν, οὐδὲν εἶπας. *Felix homo es, Socrates. In his omnes te virum admirandum fuiſſe exiſtimant, & omnia iſta noviſſe*, cum nihil, *verum enim dicendum eſt, ſcias.* Hinc Socratem alii fuiſſe idiotam dicunt, & vere dicunt.

In dialogo Charontis & Menippi pag. 308. male vertunt haec verba: μάτην ἂν ἔσῃ πολλὰς τριήρεις πλέων, *num ergo tam longo trajectu te gratis transvexere*, cum illorum haec ſit ſententia: *nihil igitur tibi proderit tam longa navigatio confecta*, cum obolum naulon non tecum attuleris. ſed paullo ante melius Mſ. κἄγω τὴν ξύλῳ σε παιτάξας ἀφαλοῦν τὸ κεφάλιον. male in editis σε παιτάξας.

In dialogo Nirei, Therſitae & Menippi pag. 313. vide quam inepte diſtinguatur haec Θερσίτου, non longe ab ejus initio: πῶς ἂν ἔτι πρόπαλον οἴμαι; χρὴ γὰρ τοῦτο εἶναι, hanc ineptam diſtinctionem non poterat non inepta ſequi verſio. Sed ſic interpungendum: πῶς ἂν κἀγὼ ἔτι; πρόπαλον, οἶμαι, χρὴ γὰρ τοῦτο εἰδέναι. *Quinam vos eſtis? Prius enim, opinor, decet hoc ſcire.*

In eodem dialogo paullo poſt: ἄγε δή σοι ὦ Μένιππε ὄνομα καὶ δήμου φάθι. ἡγοῦ. *Iam vero tempus eſt ut pronuncies, o Menippe, utro alterum formoſiorem putes.* ſic interpres. Sed in Graecis non eſt, *ut pronuncies* haec inſerſerunt ut ſententiam eliciant, quae nulla eſt, nec enim haec ſolent ſubaudiri, quae facere tempus praecipit. reſcribendum ex Mſ. ἄγε σὺ δὲ ὦ Μένιππε ὄνομα καὶ δήμου φάθι. ἡγοῦ. *Vide tu vero Menippe quem pulchrienem ducas.*

Pag. 314. In dialogo Chironis & Menippi. ἤκουσα ὡ χείρων, ὡς φασὶν, ἐπιθυμήσαντα ἀποθανεῖν. Chiron eſt Deus mortuus. vid. Apollod. Biblioth. lib. 2.

Pag. 316. in dialogo Diogenis & Antiſthenis: Ὁ δὲ Ἀριάκης γηραιὸς γὰρ ἤδη, καὶ τὴν Διὶ σὺν ἄσημος τῷ ὄψει εἰς τὸ βαρβαρικὸν, ἤχθετο. Latinus interpres: *Arſaces autem (ſenior enim jam erat per Iovem pro barbarico illo ritu facie non inhoneſta, graviter ferebat.* Abhorret a Graecae linguae genio haec locutio σὺν ἄσημος τῷ ὄψει εἰς τὸ βαρβαρικὸν. ut & ab indole Latinae linguae, *pro barbarico ritu non inhoneſta facie eſt.* Aliter interpungendum eſt, ſi velis Lucianum emendate & humane locutum eſſe; ſic autem diſtingue, σὺν ἄσημος τῷ ὄψει, εἰς τὸ βαρβαρικὸν ἤχθετο *non illiberali facie, barbaro more ferebat aegre*, ut ſolent barbari. hoc eſt εἰς βαρβαρικὸν quod non male verterunt *barbarico ritu*, ſed male conjunxerunt cum facie. ſic εἰς τὸ ξυμμαχικὸν apud Thucyd. lib. 6. eſt *pro ſocietate inita.* Paullo ante κύμβια ſunt pocula cymbae forma. Conjungit ea quoque cum phialis Demoſth. Orat. in Mid.

Ibid.

Ibid. οὕτω δὴ ὑποθεὶς τῷ σοφίσματι, αὐτὸν δὴ Ἀχαιρεῖ καὶ τὸν ἵππον. Cogitabam olim ὅπως δὴ ὑποθεὶς τῷ σοφίσματι αὐτὸν δὲ Ἀχαιρεῖ καὶ τὸν ἵππον. *sic vero subjecta sarissa ipsum & equum perfodit.* sed nunc conjecturae praefero lectionem Mſ. αὕτως δὲ ὑποθείς.

Pag. 318. Ὁ μὲν Βλεψίας αὐτὸς, ἑαυτῶ κατηγορῶ φήσας, πολλῶ τῶ ὄντι. dele duo commata, ut loquuntur, poſt αὐτὸς & φήσας, quae in omnibus editionibus conſpiciuntur, & interpretare: *prior ipſe ſe accuſavit multae dementiae.*

Ibid. πολλῶ ἔμοιγε δὴ τῶν τοιούτων παρόντων τί γένοιτο. Amabo, quid hic loci eſt τῶν τοιούτων τί γένοιτο. Nec id profectum eſt a Luciano, qui ſcripſit, παρόντων τότε γένοιτο, *attulerunt mihi voluptatem tunc gementes.*

In dial. Menippi & Tireſiae p. 319. melius Mſ. ἅπασι γὰρ ἡμῖν ὁμοίως τὰ ὄμματα κενά. Vulgo, ὄμματα τὰ ὄμματα κενά.

Ibid. τίς ὁ Φινεὺς ἦν, ἢ τίς ὁ Λυγκεύς; Phineus fuit vates oculis captus, vid. Apollod. Biblioth. lib. 1. Lynceus ἐξυδρισθεὶς. Eurip. Med.

Pag. 320. οὐδὲν χαλεπὸν ὦ Τειρεσία. interpres: *nihil acerbi, Tireſia.* imo: *non grave eſt quod quaero*, ſeu difficile explicatu. Sic in βίον πρᾶον, χαλεπὸν μὲν οὐδὲν. *nil grave eſt.*

Ibid. Καὶ οἱ μαστοὶ ἀπετάθησαν, poteſt ferri. Cenſeo tamen Lucianum ſcripſiſſe, καὶ οἱ μαστοὶ ἀπετάκησαν. *mammae marcuerunt. mammae factae ſunt pannoſae*, ut Martialis loquitur.

Pag. 321. in initio dialogi Ajacis & Agamemnonis: εἰ σὺ μανεὶς ὦ Αἶαν σαυτὸν ἐφόνευσας, ἐμὲ λήψεσθαι δὲ καὶ ἡμᾶς ἅπαντας, τί αἰτιᾷ τὴν Ὀδυσσέα. Pro ἐμέλησας, quod nihili eſt, & omnes tamen obſidet editiones, ſcribe ἐμέλλησας. *Si tu, cum furore corripiebaris, Ajax, te ipſe interfeciſti, noſque omnes concidebas, quid Vlyſſem accuſas?* μελίζειν eſt membratim concidere. Ajax furore percitus pecudes jugulabat, & cum in illas graſſaretur, putabat ſe Graecorum obtruncare duces. Res nota. vide Sophoclis Ajacem flagelliferum v. 297 & ſequ. In Mſſ. tamen legitur ἐμέλλησας, quod ſi quis malit, non repugnabo; ſubaudiendum autem φονεύειν, *nos etiam occiſurus eras.* Statim cum Agamemnon dicit Ajacem noluiſſe apud inferos alloqui, reſpicit ad Homerum, quem vide Vlyſſ. λ v. 543, & 526. ſicut & quae inferius de Theti arma in medium ponente narrat Agamemnon, ex eodem loco petita ſunt, v. 545. Quod addit poſtea de Trojanis ſententiam ferentibus, & quae reſpondet Ajax, *novi, quae me damnarit*, intelligenda ſunt ex verſu ſequente Homeri.

Παῖδες δὲ Τρώων διηκόσιοι καὶ Πάλλας Ἀθήνη.

De hac conqueritur etiam apud Sophoclem in laudata fabula.

Pag. 324. In νεκυομαντείᾳ ſtatim poſt initium Philonidae verba ſunt corruptiſſima: ὁ μένιππος οὗτός ἐστιν ὁ κύων; ὕμεινον ἄλλως, εἰ μὴ ἐγὼ Διφιλίππω μενίππως ἤλως. Vertit Thomas Morus: *Num nam hic Menippus eſt, canis ille? Non hercle alius, niſi ego forte ad Me-*

nippos omnes hallucinor. Interpolator autem Salmuriensis: *Nonne hic Menippus canis est ille? non hercle alius, nisi hallucinor omnes pro Menippis accipiens.* Sed quis Graece doctus intelligat quid sit διαβλέπειν Μενίππους ἄλλους, aut qui sustineat affirmare id significare haec verba, quod volunt interpretes. Luciani manus est: Οὐ Μένιππός ἐστιν ὁ κύων; δῆλον ἀλλ', εἰ μὴ ἐγὼ διαβλέπω. Μενίππους ἁλ. *Nonne hic Menippus est ille canis? non hercle alius, nisi male video. Menippus ipse est.* Μενίππους ἁλ. est idiotismus Atticus, quo usus etiam est in dialogo Diogenis & Herculis pag. 298. οὐχ Ἡρακλῆς οὗτός ἐστιν, δῆλον ἀλλὰ μὰ τὸν Ἡρακλέα. τὸ δέρμα, τὸ ῥόπαλον, ἡ λεοντῆ, τὸ μέγεθος. ἁλ. Ἡρακλῆς ἐστίν. *An non Hercules hic est? non alius mehercule. Arcus, clava, leonina magna statura. ipse Hercules est.* Mox in hoc versu Tragici:

Νεότης μ' ἐπῆρε, καὶ θράσος δ' νέᾳ πλέον,

Leg. ex Mſ. Νεότης μ' ἐπῆρε, καὶ θράσει δ' νέᾳ πλέον.

Novitas rei me incitavit, & audacia animi magis.

Pag. 331. pro αἰσχυλὸ προσφόρεια, lege ἐσχυλὼ προσφόρεια, ut ostendi in lectionibus Hesiodeis ad Theogon. v. 768.

Pag. 339. φυλῆς Ἀλιβαντίδ. Finxit lepide hanc vocem, ut & illas quae praecedunt. Ἀλίβαντες sunt νεκροί. vide Hesych. Ibid. scribendum: ὦ τέκνον φησὶ, τὴν μὲν αἰνίαν οἶδα σου τὴν ἀπορίαν, ὅτι δοξάζεις τὰ σοφὰ ἐμοὶ, καὶ τὰ αὐτὰ γιγνώσκοντα σὺ ἑαυτοῖς. *O fili confusam scio tuae perplexitatis, a sapientibus ipsis professam, qui non eadem inter se sentiunt.* σὺ in omnibus editis desideratur. Aliud est ἃ τὰ αὐτὰ γιγνώσκει ἑαυτῷ, nimirum *a se ipso dissentire.*

Pag. 348. Μὴ ἦ ἱμπίδα οὐχ ὅπως τοῦτον ἐν ἄρσαξ δυνάμ. Pulchre ἱμπίδα pro vulgato ἴλιδα reposuit Bourdelotius, sed pro ὅπως, quod in editis est, scribendum ὅπως. οὐχ ὅπως est *nedum*, usus etiam est in Prometheo & alibi. In eadem pag. inepte haec vertuntur: ἀλλὰ τὸ παθμεῖον αὐτὸ ἀξιοῖς γίνεσθαι τῶν σῶν ἢ τοιούτων κρίσιν, *sed cymbam ipsam harum rerum judicio dignam censes*, cum sit; *sed cymbam ipsam existimas esse, ubi de talibus judicium fieri necesse sit.* Sic & pag. 351. τὸ παρεστὸς μοι ἐλευθέρως λέγειν non bene vertitur, *ea quae urgent libere dicere*, hoc enim voluit Lucianus: *mentis cogitata libere dicere.* παρίσταμαι est in mentem venire, animo obversari. Plat. in Phaedone: ὅσα μοι παρίσταται, *ita ut mihi videtur, ut sentio.*

Pag. 351. Excidit particula ἂν, quam repones, licet Mſ. non praeciperet, in quo tamen legitur. ἥρμοσεν ἴσως ἀποφήνασθαι φανεῖσιν, ἢ Βοιωτοῖς, ἢ Δελφοῖς αὐτοῖς, ἢ τι τοιοῦτον ἢ λεοντῇ. vulgo ἢ τι τοιοῦτον λεοντῇ.

Pag. 352. Ὁ τὸν πορφυρᾶν ἰοδήτα ἱματιοπραγμάτ. legendum. mox Mſ. ἄρα κλωδὸς γενικὴ, vulgo γενικῶς. Quae autem generositas in capitibus hominum truncandis, & palo suffigendis? sed forte scrib. γενικῶς *strenue*, *fortiter*. mox scribe νέον τὸ ἀμφιρύτη ex Hom. Odyſſ. α. v. 40. minuta haec sunt, sed tamen omnes,

manes, quas vidi, editiones deturpant. Quae de Maeandrio dominum suum Polycratem prodente scribit, non leguntur apud Herodotum, sed ex alio Historico illa hausit. Apud Herodotum sponte sua proficiscitur Polycrates ad Oroetem. pag. 353 perperam in omnibus editionibus legitur ἱππίης pro ἰητρίης. pag. 358. κάτθιτον ὁμῶς ὁ τ' ἄπιμβος ἀπὸ. Hos sex versus Lucianus ex variis Homeri locis παραφράζων contexuit.

Pag. 362. Περὶ Θυσιῶν. ναὶ μὰ δοκῶ ὁρᾷς αὐτὸν, scribendum ex Mſ. ναὶ μὰ δοκῶ ὁρᾷς, quamvis & sine Mſ. ope facile quivis, qui animum attendit, sic scribendum esse videre possit. De Diana vero irata, quod neglecta fuerit in Oenei sacrificio, vide Homerum Iliad. 1. v. 530. de epulis autem, quibus duodecim Deos exceperunt Aethiopes Iliad. α. v. 425. Ibid. liquet ex praecedentibus scribendum esse, τὴν ἐκ τῆ Αὐλίδος εἰς Ἴλιον ἀφορμὴν παρθένον βασιλικῆς. non ut legitur in editionibus πρὸς τὸν. *Hunc vero ex Aulide in Ilium navigationem virgine regia* emere. Τὸν nimirum Agamemnonem qui Iphigeniae sacrificio redemit prosperum cursum & ferentes ventos.

Pag. 363. scribendum omnino ex Codice Anglicano, quod monuit Bourdelotius, & firmant mei libri excerpta: ὁ μὲν γὰρ ἰκμὼν (vulgo absurdissime ὁ μὲν γὰρ ἰκμαντόμβη) τὸ μὲν ἀλῶναι τὸν τῶν τρώων ἀπείρατον ἔφη τὸ Ἀχαιῶν βοῶν ἀνδιχα πρὸς πίπλον. Res habetur apud Homerum Iliad. γ.

Pag. 365. Dicitur Iuno peperisse Vulcanum βάναυσον, καὶ χαλκέα, καὶ πυρίτην. Vertit interpres: *fornacarium, & fabrum aerarium, & ignipotentem.* βάναυσον est arte sordida seu sellularia quaestum faciens. sed πυρίτην Graecis esse ignipotentem, qui circa ignem versatur, mihi persuaderi non potest. πυρίτην lapidem & gemmam quis ignorat? πυρίτης ἄρτος dixit Phrynichus apud Pollucem. In Mſ. est πυριτὴν. sed hujus vocis exemplum quaero. Forte scripsit Lucianus πυρωτὴν, qui igne utitur in flando, & coquendo aere, a πυρόω. Habes hanc vocem in hac notione apud scriptorem libri Esdrae.

Pag. 366. χαλκῆς· ἴση. Iliad. α. δὸς ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ.
Ibid. ἀναφερομένων κλισιῶν ἐλισσομένων τροχῶν πασῶν. Il. α. v. 310.

Pag. 369. θύρας δ' ἐπίθυε βέβηλοι. *fores occlude prophane.* Sic vertunt. Num Prophani occludebant fores? Ejiciebantur voce praeconis, ἐκὼν, ἐκὼν ἔστω βέβηλοι. legendum ex Anglicano Codice, θύρας δ' ἐπίθυσθε βεβήλοις. *foris occludite profanis*, hoc est a foribus removete, nec admittatis profanos. Non nego tamen apud alios quoque scriptores legi βέβηλοι, qui hunc versum laudant, ut apud Sextum Empiricum.

Βίον ἀρέσκει pag. 371. Ἄριστον βίον πωλῶ interpres *viam optimam vendo*, & pag. 374. βίον ἀνδρικὸν πωλῶ, βίον ἄριστον, καὶ γενναῖον, βίον ἐλεύθερον. *vertunt vitam virilem vendo, vitam optimam & generosam, vitam liberam.* rectius vertas, *vita optimum, vita virilem, generosum, liberum.* hoc est, qui optime vivit, qui viriliter, generose, non

effoeminate, libere vivit. Est loquendi genus Graecis tritissimum.

Pag. 378. ἄπραχ(ν) ἔοικεν ὦ Ζεῦ ὅτ(ι) ἡμῖν μένειν. leg. ex Mſ. ut olim conjeceram ἄπραχ(τ)ον ἔοικεν ὦ Ζεῦ ὅτ(ι) ἡμῖν. & sic legisse videtur Latinus interpres, qui recte vertit: *Iste, o Iupiter, quantum apparet inemptus nobis manebit.* sic & p. seq. eodem modo scribendum ἀπραχθεὶς καὶ ὄνοι μένειν. mox pag. 378. ex eodem Mſ repone, ἅμα γὰρ αὐτὰ πιπρᾶσαι βέλομαι. *ambo enim vendere simul volo.* in edd. βούλεσθον. *volunt.* & statim idem liber ὁ δὲ πᾶς ἔοικε πηδᾶν. quod est ἰδιωτικώτερον quam vulgatum πτύειν. mox male vertitur ἐγὼ δ' κέλομαι πᾶσιν ἡδέως οἰμώζειν, *at ego omnes a pueris plorare jubeo*, cum ἡδέως sit *omnes*, *cujuscunque aetatis*, ut dudum viri docti observarunt, vide Suidam, & Glossas Herodoti a viro doctissimi Gothofredo Iungermanno, meo necessario, olim cum Herodoto editas.

Pag. 380. ubi loquitur de ideis, ἐγὼ δ' πάντων ὁρῶ εἰκόνας, κἂν εἰ ἀφανῆ καμὲ ἄδει, sic omnino legendum, perperam καμὲ ἄδειν, in editis.

Pag. 382. ubi Stoicus, ex suae familiae disciplina dividit bona inter ἀξιωγμένα, & ἀπεξιωγμένα ἀξιωγμένα Cicero, vertit *prodicta*, quae aliis in eligendo praeferuntur, ἀπεξιωγμένα, interpretatur *rejecta*, quae nulla aestimatione digna sint. vide Lipsii manuductionem ad Stoicam Philosophiam. II, 23.

Pag. 390. in Revivisentibus auctior est vetus Codex. κεκμήκοτα δ' Ἐπίκυρε καὶ Ἀρίστιπε.

Pag. 391. Procul dubio rectius Mſ. εἴπατέ μοι, οἵτινες ὄντες, ἢ τὰ πονηρὰ ἀνήκεστα ἀφ' ὑμῶν, ἀμείλικτε ὀργίζεσθε. *dicite mihi, qui sitis, & quid tam atrox a me in vos commissum sit, qui tam implacabiliter irati estis*, invenit etiam Bourdelotius in Anglicano. Mox excerpta mea, pro vulgato, τὰς καλὰς ἐκείνους σου λόγους, aeque ut Anglicanus τὰς καλὰς ἐκείνας συλλόγους, quod non erat rejiciendum. *tua illa pravia colloquia* σύλογ(ι)ον enim apud Demosthenem est colloquium, & circulus colloquentium, ut docuit Budaeus ὁ πάνυ.

Pag. 396. Εἶτα εὗρον γύναιον τι οὐχ ἁπλοϊκὸν, εἰ καὶ ὅπ μᾶλιστα εἰς τὸ ἀσφαλὲς καὶ ἀκόσμητον ἑαυτὴν ἐπῤῥύθμιζεν. Vertunt: *ibi mulierem quandam vidi non carentem fuco, & ſi in modum quam maxime oportunum & incomtum ſe aptabat.* Est ne τὸ ἀσφαλὲς *in modum quam maxime oportunum*? Hoc credant, qui nondum aere lavantur. legendum εἰς τὸ ἀφελὲς καὶ ἀκόσμητον, & verte: *Ibi mulierem quandam vidi non ſimplicem, etſi ſe compoſuiſſet, ut videretur maxime infucata, & incultа.* In aliis quoque locis hoc vocabulum ἀφελὲς, quod frequentius in Luciano reperitur, corruptum est in ἀσφαλὲς, uti videbimus. Mox addit cum muliere illa forte invita nudaretur, ſe vidiſſe in illa ἐλαφρὰ χρυσᾶ τ' πλοκῶν παχύτερα, *torques aureos boiis craſſiores.* Sic enim & codex Anglicanus, & mei excerpta, longe ἐμφαλωτέρους, quam quod in editis circumfertur, τ' ἐγχέλεσι παχύτερα. Sunt enim τὰ πλοῖα & ὁ πλοκὸς vincula ſive ferrea, ſive alius materiae craſſiora, quibus & captorum

rum colla, manus, pedes vinciuntur, ut & quibus canes mordaces coërcentur. Xenoph. II. ἑλληνικ. οἵτε ὥσπερ τοὺς δεδεκότας πλοίῳ δήσαντες παραδιδόασιν, ὅτῳ κακεῖνοι ὑμᾶς παραδόντες τῷ ἠδικημένῳ τούτῳ ὧδε οἰχόμενοι ἀπίοντες. *Sicut qui mordent catena vinciendos tradunt, ita illi* (Lacedaemonii) *vos postquam tradiderunt populo isti injuria affecto tradiderunt.* Apud Eusebium Hist. Eccles. V, 32. vinculum ferreum quo martyrum colla vinciebant, dicitur πλοῖος σιδηρεῦς Prudentio est *boia. Colla boiis impedit.*

Pag. 397, locus est elegantissimus, sed ab interpretibus pessime acceptus de convitiis, & scommatibus. Οἶδα γὰρ ὡς οὐκ ἄν τι νέον σκώμματος χεῖρον γένοιτο, ἀλλὰ τὸ παλαιὸν ὥσπερ ἂν ἡ πολὺ, ὥσπερ τὸ χρυσίον, ἀπαυράμενον τοῖς κόμμασι λαμπρότερον ἀποφαίνῃ, καὶ φανερώτερον γένηται. vertitur: *Novi enim nihil reddi deterius a scommate. sed contra quod bonum est, quemadmodum aurum, quod erutum inciditur, clarius refulget, fitque splendidius.* Quid hoc *aurum quod erutum inciditur*? Num incisio reddit aurum splendidum? num κόπτειν χρυσὸν est aurum incidere? Κόπτειν est ferire, signare aurum. & κόμμα est signum in nummo percussum, hinc numisma ποινῇ κόμματι, quod aliter dicitur παρακεκομμένον, malae notae, nummus adulterinus. hic tamen κόμμα est ipsa percussio, cum in moneta nummus feritur, ille actus feriendi, legitur autem pro ἀπαυράμενον in Mss. ἀποτυπούμενον, quod valde placet. Est igitur ἀποτυπούμενον τοῖς κόμμασι χρυσίον aurum detersum ipsa percussione dum in officina monetariorum ab operis rude aurum feritur, & signatur, fitque cum signatum est splendidius. quod qui in officinis illis aurum & argentum viderunt signari, non possunt ignorare. Sicut igitur aurum, inquit, cum in moneta percutitur, signo iis a malleatoribus, impresso, fit splendidius, sic convitia & scommata rem bonam reddunt meliorem. Si quis tamen velit vulgatam tueri pertinacius, potest exponere, monetam recentem, quae modo ex triumvirorum A. A. A. F. F. officina est protracta. sed ego Mss. scripturam laudo proboque.

Pag. 398. Ἤτοι καὶ μόνη τάληθὲς ἐξευρεῖν δύναται. Malim cum Mss ἤτοι καὶ μόνη τἀληθὲς ἂν εὑρεῖν δύναιτο. Inferius ἐν τῇ ποικίλῃ rectius vertas cum C. Nepote *in Poëcile*, quam cum interpretibus *in Poëcilo*.

Pag. 401. Praestat quoque ex eodem libro scribi ὅστις ἄριστα κατηγορήσων δοκεῖ. *qui videtur optime accusaturus*, quamvis vulgata possit ferri.

Pag. 409. Libri istius excerpta firmant Anglicanum, in quo legitur καὶ δὴ τοῦ τῶν πλουσίων ἥρως ἀπάλλας παραγκωνιζόμενος, quod merito probat Bourdelotius. sed pag. 412. is ipse male damnat Codicis Anglicani lectionem, in quo, ut & meis excerptis rectius scribitur, καὶ φιλοσοφεῖν φάσκουσιν, *& qui dicunt se philosophari, se esse philosophos*, pro quo dixit pag. 414: Οὐσι φιλοσόφοι τὴν λίγυσιν, quam quod legitur in editionibus, καὶ φιλο-

σοφῶν ἀσκῆσι, quod est *in philosophia se exercent, philosophiae dant operam*, quamvis id quoque possit tolerari, alterum tantum praeferendum est. Hanc enim vim habet, venditant se pro philosophis, cum non sint.

Pag. 414. recte utique Mſ. μυρίοι, ὅσα ϗ φύλλα ϗ ἄνθεα γίνε᾽). ὥρη. est enim ex Hom. Iliad. β. v. 468. ἦρι est interpretatio. ὥρη n. accipitur cum pro vere tum pro aestate, ut ad Hesiodum ostendi.

Pag. 415 τὸ μὴ ϗ ἐπιδάλλον γνώσεσθαι ϗὴ σημεῖον αὐτοῖς. Non est hic locus dī, Recipiendum omnino quod Anglicanus codex & mea excerpta prae se ferunt, μηδὲν ἐπιδάλλον γνώσεσθαι. quod & videtur agnovisse Latinus interpres. Statim nihil certius scribendum esse, quod & Bourdelotius probat, cum Anglicano & meo: δεχόμεθα ἤδη αὐτούς. Plat. ἡμᾶς πρώτους. nec minus probandum ex iisdem membranis pag. 410. τυχεῖν ἐπιτηδ τῶν ὄντων. *fac ut cito aliquid capiamus.*

In Cataplo pag. 436. mirum Bourdelotium non recepisse Mſ. Anglicani scripturam, qui vere cum meis excerptis scribit, ϗ σὺ Ἑρμῆ συμπάταγον & *tu simul extrahe*, quamvis vulgata non sit exsibilanda.

In dialogo de Mercede Conductis, menda tam aperta qui potuit tot editores effugere, praesertim cum Latinus interpres veram lectionem in suo libro reperisse videatur. Pag. enim 451; εἰς ἔλαθον ἄφνω γνησιωτέρους ἑαυτοῖς νομίσαντες ϗὴ ἥττων ϑ ἐρᾶν, καὶπεῖτα ϑ μισησόντων, legendum εἰς ἔλαθον ἄμφω γνησίους. recte Latinus: *donec imprudentes amho sensuerint.*

Pag. 455. Καὶ δὴ δύνχαιρά σοι παίζω ὁ τυχὼν μείζονος. leg. ex Mſ. ϗ δὴ δύνχαιρά σοι παίζω. δύνχαιρ μείζονος. *Age omnia tibi succedant. Mirum in modum felix es.*

Pag. 476. Nullus dubito ex eodem codice refingendum esse ϗὴ ὁ μὲν πρῶτος δίδυς, ἵν᾽ σκιρτῶμένῳ ϖδηκόσας ϑ διωκόντι, ϖσθραμὼν ϗὴ ϖσμηνύσας ἀπέρχ). *Et primus quidem illico, etiamnum cunctantem dominum audiens, praecurrens ante alios nunciat.* Vulgo, ϗὴ ὁ μὲν πρῶτος, δίδυς ἐπισκιρτῶμένῳ ϖδηκόσας ϑ διωκόντι, ϖσθραμών. Vertunt: *ac primus quidem, qui statim id facere destinantem subauscultarit dominum, praecurrit, priorque monet.* σκιρτῶμαι est cunctor, dubito. unde σκιρτῶσι qui de omnibus dubitabant.

Pag. 480. legitur in Mſ. ἐγχειρισάσθω αὐτὸν τῷ γήρᾳ, ἤδη ὑπονοστοῦντα ϗὴ παρειμένον ϑ χρῶτος, cujus color est detritus, cujus vividus color est extinctus. Sed vulgatam non sollicito. παρειμένον ϑ χρῶτος, cujus color est immutatus, evanuit. Sic enim Homerus loquitur Iliad. ε. v. 733.

Τῶν ϗ τρίτου χρὼς, ἀδὴ πις ἴτυλη
ϖσσατο εἰξας δὴ πρὶν νεκρῷ δηιάσαι.
Eorum mutabatur color, neque quis sustinebat
Procurrens pro mortuo pugnare.

In Apologia pag. 482 locus est vexatissimus, in quo ingenium exer-

exercuerunt viri magni Bochardus & Palmerius, nec non Cl. Bootius? *Μονωχὶ τ ἵππον πάλι ἐν τῷ παραδείσῳ ἴχνεσι, παρέχει ἑαυτὸν ἱλαπάζειν καὶ φέρεσθαι, κομᾷ δὲ ὑπὸ κλοιῷ τινι χρυσῷ τ αὐχένα δήσαντος, οἷά ἐστι τ τετραφότων πλησίον τὰ σφιγγία καὶ τὰ κνεφάλια.* Vocem *κνεφάλια* nihili esse, & Graecis ignotam jam viri docti monuerunt. Non vero amuleta, non collaria intelligi, aut has voces *σφιγγία* & *κνεφάλια* significare posse iidem docuerunt verissime. Non possum tamen subscribere doctissimo Palmerio, qui ex Hesychio *κνεφάλια*, vel *κνεφάνα* legendum esse scivit. Pueros, illas delicias dominorum & dominarum, apud Romanos aureis catenis vinctos hinc inde ductos esse, quo vellent illos sequi, nusquam lectum neque auditum. Certum est animal intelligi. quamvis autem nihil ad rem faciat locus Philostrati, quem ex Photio attulit Bochardus, ille enim tantum significat pardum aureo collari ab Arsace ornatum dimissum & consecratum fuisse Nysaeo Deo, eumque torquem ideo ejus collo fuisse inditum, ut signum esset consecrationis, non ut in aula vinctus traheretur & duceretur ad spectantium voluptatem, sic etiam cervorum & hinnulorum cervices collaribus, ut etiam nunc in principum aulis, cingebantur: sed loquitur de animali, quod torque, quo ducebatur & trahebatur ad libitum domini, instar *σφιγγίου*, simiae. Quamvis igitur, nihil ad rem hanc, de qua loquitur Lucianus, faciat iste locus Philostrati, nec in historiis occurrat pardalus sic fuisse domitus, ut in opulentiorum aedibus fuerit circumductus, facit tamen pro Bochardo quod legatur in praecedente dissertatione in mercede conductis, ubi de eadem re loquitur, illos, qui divitibus operam suam locant, similes esse leoni, qui alligatus funiculo hinc inde ducebatur. Ibi philosophus, cum viderat se libertatem perdidisse, queritur pag. 471: *Νῦν δὲ τὸ μὲν λόγῳ, λέων περίεργη δήθεις ἀνω καὶ κάτω περιεύομαι. Nunc vero, ut solent dicere, leo filo vinctus sursum ac deorsum circumferor.* Nam quamvis proverbium sit, traxit tamen originem a vero. Nota est historia Androclis ex Gellio & Aeliano. vide Plin. Hist. Natural. lib. VIII. c. 16. Sic & pantheras & pardos cicuratos & olim fuisse constat ex vita Elagabali, & aliis historicorum monumentis, uti etiam nunc in India ad venandum cicuratur. Martialis lib. I. ep. 84:

Picta quod jugo delicata collo
Pardus fustinet.

His puto posse defendi emendationem magni Bochardi; neque tamen ausim eam veram praestare. Facile possent alia substitui. sed sine ope libri veteris, in meo hic nullum est praesidium, nihil affirmarim.

Pag. 490. locus est vexatissimus, de quo ante complures annos meam consuluit sententiam Amplissimus Daventriensium Consul, Gisbertus Cuperus, nunc Consessui Potentissimorum Ordinum Belgicae foederatae, qui Hagae Comitum est, adscriptus, quem honoris caussa nomino. Diu, fateor me torsit, vanisque conjecturis

diu

diu me & virum excellentem frustratus sum. Verba sunt: Σὺ δὲ βαθέως ἐπεῖπε, ὡς οὐδενὶ τούτων ἡμῖν χρησομένῳ, μὴ γὰρ τοσαύτης πεῖναν λιμὸς κοιλάδος τὸ Ἄργος ὡς τὴν κοίλην Ἀραβίαν ἐπιχειρεῖν. Interpres Latinus: *Neque enim tanta fames Argos urgere unquam poterit, ut cavam Arabiam ferere aggrediatur.* Quae aut ubi gentium olim cava illa Arabia? Novi κοίλην Συρίαν, coele Syriam: meminit Ἄργος dici κοῖλον sophoci, uti αὐθεῖλε κοίλῳ eidem, & Homero Λακεδαίμονα κοίλην, cavam Lacedaemonem. *Sic* enim Graeci vocabant loca in vallibus, & humili loco sita, non *in* montibus. Sed Arabiam cavam esse nemo usquam reperiet. Si quae dicenda esset Arabia κοίλη, certi magna felicis Arabiae pars inter montes in vallibus feracissimis posita, sic esset dicenda, non illa fabulosa & deserta. Erasmus tamen Roterodamensis, ille Batavorum doctissimus, ex hoc loco proverbium sibi visus est expiscari, quod Centur. I. Chiliadis II. inseruit & sic explicat: τὴν κοίλην Ἀραβίαν ἀρόσεις, *cavam Arabiam ferere*, pro frustra sudare, aut in re perdifficili, nec admodum frugifera operam sumere, adlato hoc loco Luciani. Plutarchi locus quem Luciano attexit est plane ἀσεσοδιάτος, & male a summo viro intellectus & translatus, de quo alias. Sed, crede mihi, nullam unquam fuisse cavam Arabiam nec usquam eam reperies, licet in ipso solis curru orbem terrarum lustres, aut alatis draconibus cum Triptolemo per omnes gentes circumferaris. Et, si quae esset, quid tamen illa ad Argivos? Num ad famem avertendam illi ex Europa in ultimam Asiam ad Arabiam colendam proficiscerentur? λῆρος, λῆρος. Mea excerpta scribunt portentosius ὡς τὴν κυλλαφρύδιαν. Mihi tamen ad veram lectionem aditum aperuerunt. Legendum enim: ὡς τὴν κυλλάφρυδιν ἀρόσειν ἐπιχειρεῖν. *ut Cyllarabin velint ferere.* Fuit Cyllarabis gymnasium in Argolide. Hesych. κυλλάφρυδις δίσκος ἢ γυμνάσιον ἐν Ἄργει. Meminit hujus gymnasii etiam Plutarchus in vita Agidis & Cleomenis cum narrasset Cleomenem agrum Argivorum & omnem segetem perdidisse funditus: addit ὡς μήτε τὴν κυλλάφρυδιν γενόμενον τὸ γυμνάσιον, ἀπεχέρνιβα θεσσαλίσειν πῦρ, ἐκλύσειν, ὡς τὸ τοῦ μεγάλου πόλιν ὑπ' ὀργῆς μᾶλλον ἢ κοιλῶς αὐτὴν πεπυγμένην. *Postquam tamen ventum ad Gyllaribin est, & subdere facis aggressi sunt gymnasio, obstitit; ostendens illa quae Megalopoli egissent irate potius, quam bene a se gesta esse.* Liv. XXXIV, 26: *Misit expeditos pedites equitesque, qui circa Cyllarabin (gymnasium id est minus trecentos passis ab urbe) cum erumpentibus a porta Lacedaemoniis proelium commiscerent.* Pausanias in Corinthiacis vocat κυλλαφρύδα γυμνάσιον, & sic a Stheneli filio appellatum esse auctor est. vide quae ad laudatum Livii locum adfert contra Casaubonum, qui velit apud Livium legi *circa Cyllarabis gymnasium*, Iacobus Gronovius, magni parentis non minor filius. Istud gymnasium sacrum fuit, & ut pleraque alia, dedicatum diis, itaque usibus humanis exemtum, ut ager ejus coli non potuerit. Inde proverbium hoc natum.

In

In Hermotimo pag. 508. πάπαι ὦ Ἑρμότιμε, ἀλλ' οὐκ ἡμεῖς ὁμοφαίνοις, οὐδὲ κατὰ τοὺς πυγμαίους ἐκείνους, ἀλλὰ χαμαὶ παντάπασιν οὐ χαμαὶ ἀλλὰ κατὰ γῆς. interpres: *Papae Hermotime, quantulos nos facis, neque cum pygmeis nos comparas, sed omnino cum humi repentibus mimalibus.* Sed χαμαὶ οὐ χαμαὶ ἀλλὰ κατὰ γῆς num sunt humi repentia animalia? non sic Graeci loquuntur, sed dicendum fuisset τοὺς χαμαὶ ὄντας, aut ῥέπουσιν. sicut statim, ὅσοι χαμαὶ ἑρπύδμοι ἐσμὲν, sed veram scripturam nobis ostendit Mss. Ἀλλὰ χαμαιπετῶς παντάπασιν οὐ χαμαὶ ἀλλὰ κατὰ γῆς. In praecedente pag. 507 non frustra idem codex: οἱ τὴν μὴ δίκαιον, μηδ' ἀεὶ βαδίζειν τὴν. fane ἀπελαύνειν hoc est quam vulgatum δίκην. Solet enim ὁδὸς in his frequentissime omitti. sic apud Xenoph. δίκαιος ἐξεπιστῆναι. *a recta via aberrare.* exempla passim obvia, nec tyronibus ignota.

Pag. 513. Τί δ' ἂν γένοιτο μοι ἐπείρου ὄντι, ὃν πρόπαν ἀμελῶ τὸν ἀκόλουθον φιλοσοφεῖν, ὡς μὴ αὐτὸς οἷός τε ὢν, ἐπισυνοδιπορεύειν ὑμῖν, τοιαύτῃδε ἐρωτήσει; Monstrosum verbum ἐπισυνοδιπορεύειν potuerunt ne tam diu tolerare editores? Inposterum ex Mss. scribe & distingue: ὡς μὴ αὐτὸς οἷός τε ὢν, συνοδιπορεύειν ὑμῖν τοιαύτῃδε ἐρωτήσει. ut *ipse, si etiam nunc fieri possit, vobiscum iter, capiam, indoctum faciens*, unde scilicet vos cœpistis.

Pag. 522. Dicit Lucianus, si quis in illam beatorum civitatem velit adsciſci, ei sufficere σύνεσιν, καὶ ἐπιθυμίαν τῶν καλῶν, καὶ πόνον, καὶ τὸ ἀλιπαρές, καὶ τὸ μὴ ὀκνεῖν. vertitur: *intelligentia pollear, cupiditate rerum honestarum teneatur, laborem & macritatem non detrectet, non det tergum.* Primo *macritas* barbarum est, Latini dixissent *macies*, seu *macritudo*. Dein licet Latinum esset, quid hic macies facit ad jus civitatis consequendum? Mss. pro ἀλιπαρὲς scribit λιπαρὲς, & sic fine controversia scripsit Lucianus. λιπαρὲς est assiduitas, familiaris Luciani vox, quam cum τῷ πόνῳ non semel junxit. Vertendum autem *sufficit ingenium, cupiditas rerum honestarum, labor, assiduitas, non tergum dare*, sc. ad civitatem consequendam, hoc est non viam, cui te dederis, deserere.

Pag. 528. recte Marcilius conjecit διαμόπιζα γὰρ ἐπαναλῆξαι ἀκαπνί, legendum esse pro σκαπάλῃ, Mss. hanc conjecturam stabilientes; & vertendum *justissime videtur illum increpuisse*, non ut vulgo, *conturbasse*.

Pag. 535. Scribendum ex Mss. καὶ γὰρ αὖτε τῶν πολλῶν ἀπορέοντα ἐμοὶ φαίνεται εἶναι, ὅτι ἅπαντες τὸν λογοδαιμονικὸν παίνους. *hoc magnam dubitationem affert, quod eorum qui exercentur, unusquisque omnino aliquid habet.* in editis legitur λογοδαιμονίων, hoc est *qui exercent*.

Pag. 536. Recte meus cum Angl. ἀνέχῃ αὐτῶν τῶν χείρων. *manus alatas.* utrap. Hom. ἀναχὼν τῶν χειρῶν. male vulgo ἀντίχῃ τῶν χειρῶν. Sic & pag. 537. rectius iidem libri ἐπισκοπῆς τὰ γεγραμμένα pro vulgato ἐπισκόπων. *circumiens inspicis litteras.*

Pag. 542. Dixit Hermotimus, plures ducentis annis, juxta calcu-

lum Luciani, impendendos esse omnium sectarum placitis discendis, respondit Lucianus, age auferamus quartam partem, ὡς πεντακόσια ἔτη ἐγγυᾶ εἶναι, ἢ τὸ ἥμισυ ὅλου. πεντακόσια ἔτη, non possunt esse tres partes ducentorum annorum. Quis non videt Lucianum reliquisse, ut Anglicanus & meus prae se fert, πεντήκοντα καὶ ἑκατόν. *centum & quinquaginta*. & si dimidium detraxeris, *centum* sufficient. quamvis corrupte scribatur πεντήκοντα in Mss.

Pag. 562. Ista verba εἰς ἐνθύμησιν οὐ πρὸ γένοιτο ἂν ἀκόλουθόν τι αὐτῶν, καὶ ψεῦδος ὄν, pessime interpretantur: *nec in mentem veniat ni falsum etiam sit, quod priori est consentaneum*, cum haec sit sententia: *non considerantes sicubi quid se invicem consequatur*, (vel *sibi congruat*,) *quamvis falsum sit*. ut si quis credat bis quinque esse septem, *credat etiam* quatuor quinque esse quatuordecim. paullo post δόντες τὰς ἀρχὰς τῶν αἱρέσεων ἑκάστοις, non est, ut Latinus, *datis unius cujusque sectae principiis*, sed *admittentes, concedentes principia unius cujusque sectae*. statim haec quoque verba non intellexerunt interpretes, καὶ ἄξιοι οὐδὲ ἀκοῦσαι ἄλλῃ λέγειν, καὶ ψεῦδος ἀπὸ ἀρχῆς ὁρμώμενον, *eumque a falso principio exordiatur, vera tamen ad falsam demonstrationem velit dicere*. Haec ex Graecis verbis ne fidiculis extorqueas, quae sic interpretanda: *& postulat pro demonstratione vera dicere, ex falso principio progredienti*. hoc est pro demonstratione vult haberi principium, quod ponit, quia verum dicat, seu hoc ipsum verum dicere, quod jactat, vult pro demonstratione accipi, cum tamen illud principium, quod pro vero circumfert, sit falsum.

Pag. 563. Τὰς μὲν γὰρ νεογνίους ἀνάγκη θαυμαστὰς τινας, ὑπὸ τῶν ἐλπίδων ἐπαίρεσθαι εἰς τὸ ἀκρότατον. Latinus interpres: *Etenim prorsus necesse est admirandas audio, quando qui summum fastigium attigerint, felicitate potientur*. ὑπὸ τῶν hic quam frigeat nemo non videt. Lucianus manus est ἐλπίδων εὐδαιμονίαν, *ad quantam felicitatem perventuri sint*. Superius in somnio: ἐλπίδα τὰ ἀγαθὰ πολλὴν λιβυκὸς χειμὼν. *quanta bona conflaveris, si evadas flaturus*. sic alibi apud nostrum ἐλπίδα θαυμάσιον, *quam admiranda*. Nihil tritius.

Pag. 566. Quaerit Lucianus, num Hermotimus excepta eruditione, velit praeceptori suo similis esse, ἆρα γὰρ ἐρᾷς, ὅτου ἐστὶ μισογέλωτος, ὅτου δὲ φιλόνικος ὢν, καὶ φιλήδονος τὰ Δί', εἰ καὶ μὴ πολλοὶ σοφολοὶ δοκεῖ. Ἑρμ. πάνυ γε. Λυ. ἆ Ἑρμότιμε, ὡραίως ἀνηγάγομεν. primo male μισογέλωτος vertitur *ita minutus*, cum sit *sordidus*, avarus; dein quid interrogatio πάνυ γε sibi velit non video. Nam cum dixisset Lucianus, velis ne praeceptori tuo praeter doctrinam similis esse, cum sit tam iracundus, tam sordidus, tam rixosus, & voluptatis per Iovem amans, licet multis non videatur talis esse. Subdit Hermotimus: *Quibus nam*? Sed Lucianus subjicit narrationem de sordibus & iracundia alterius Philosophi senioris, quae quaestioni Hermotimi non conveniunt. Cum tamen omnino ad convincendum Hermotimum ostendendum fuisset, quibus nam videretur esse

φιλό-

φιλόδοξος; nec quicquam ſoleat omitti a Luciano, quod ad Hermotimi pertinaciam expugnandam faciat. Itaque haec cum accuratius expendiſſem, perſuaſi mihi levi mutatione locum hunc foede inquinatum ſic poſſe purgari: οὐ γὰρ μὴ τοῖς πολλοῖς δοκεῖ. τί σιγᾷ ὦ Ἑρμότιμε. *Quid taces Hermotime.* maxime hanc meam emendationem firmat antiquiſſima editio Luciani Florentina, anni 1496, quam primam eſſe puto, in qua legitur quidem νοί γε, ſed ſine diſtinctione perſonarum. Sic n. illa habet: Εἰ γὰρ μὴ τοῖς πολλοῖς δοκεῖ νοί γε ὦ Ἑρμότιμε. Aequis lectoribus non difficulter, ſpero me probaturum, hic me non fefelliſſe Divam Criticen.

Pag. 567. Mirum eſt in editis legi ὅτι αὐτῷ ἐλάθετο, ὑπὸ κόλπῳ οἰκονομίζοντα τὸ κάδιον. Quid eſt κάδις, aut ubi invenitur? leg. κάδον, hoc eſt *vini cadum in ſinu efferentis.* quae mox addit de crocodilis, & cornibus, intelligenda ſunt de ſyllogiſmis Stoicorum, quos ſic nominabant. vide ſuperius in βίον πρᾶσιν. In ead. pagina ὁ φιλόσοφος ἔφη οἷα δὴ παῖς ὄντα ἀπεκρίνατο ὦ Ἑρμότιμε, ὡς πρεσβυτικῶν. Vertitur: *vide mi Hermotime cujuſmodi reſponſum, quam ſene dignum philoſophus ille reddiderit.* Atqui πρεσβυτικὸν reſponſum eſt *ſenile reſponſum*, ut patet ex ſequentibus: ἐπεὶ καὶ αἱ πάνυ παιδία λέγουσι οἷα τὰ παιδία, ὡς ἀπιστίαν αὐτοῖς ἐς διδασκάλου. καὶ γὰρ ἂν μηδένα μαθεῖν ἀγαθόν τι δύνωνται, ἀλλ' ἂν φαῦλον ἥδιον ποιήσουσιν ἐκεῖ μένοντες. *ſiquidem etiam aviae talia de pueris dicunt, nimirum ad magiſtrum illis eundum, nam licet boni nihil poſſint diſcere, nihil mali tamen committent, dum ibi manebunt.*

Pag. 569. Cum Hermotimus deploraret jacturam temporis, quam impenderat philoſopho, reſpondet Lucianus, nihil lachrymis profici, prudentius facturum, ſi Aeſopo in fabulis monenti obſequatur: ἔφη γὰρ ἄνθρωπόν τινα ἐπὶ τῇ ἠϊόνι κυβεύοντα, ἐπὶ τῷ κυματοῦντι, ἀριθμεῖν τὰ κύματα. *ubi dicit*, inquit interpres, *quendam in littore maris conſediſſe, ut numeraret undas.* vides ἐπὶ τῷ κυματοῦντι plane omitti ab interprete. Sed locum hunc mendoſum eſſe non animadvertiſſe interpretes vix credi poſſet, niſi res ipſa loqueretur. Ipſi Grammaticorum canones docebant, dicendum fuiſſe ἐπὶ τῇ ἠϊόνι κυβεύοντα τῷ κυματοῦντι. Mſ. pro ἐπὶ τῷ κυματοῦντι ſcribit ἐπὶ τῷ κυμαντῷ. quod argumento eſt ἐπὶ τῇ ἠϊόνι eſſe gloſſam, & interpretationem magiſtri, quae in contextum irrepſit. Indubio ſcripſit Lucianus: ἔφη γὰρ ἄνθρωπόν τινα ἐπὶ τῷ κυμαντῷ κυβεύοντα ἀριθμεῖν τὰ κύματα. *Dixit enim quendam in crepidine littoris conſediſſe, ut numeraret fluctus.* Κυμαντὸς eſt ὁ αἰγιαλὸς κυματώδης, littus, quod fluctibus pulſatur. Heſych. Κυμαντὸν, ῥηγμὸν, κύματος ὑπερχυσιν. Uſus etiam hac voce Lucianus eſt in Catapſo: Ἀνέξομαι δ' εἰσὶ πέτραι καὶ ἐξέχουσι προβεβλημέναι τῆς πλευρᾶς, καὶ φοβερωτάτου τοῦ κύματος κυμαντοῦ, καὶ τὸ ἦχον μέγα. *Erant vapes multae & asperae, quas fluctus pulſabant, & valde horribilis erat illa crepido & magnus ſtrepitus.* Extat etiam apud Herodotum in Calliope, ut dudum Budaeus obſervavit, apud quem tamen malo ſcribitur κυματοῦντα, & in Mſ. Luciani κυμαντοῦ. Euſtath.

ſtath. ad Odyſſ. ε. ἐπιπαχεῖ, ἐξοχαὶ ἐν τοῖς πολεμικοῖς καὶ πολιτικοῖς ἀνδράσι. μᾶλλον δὲ τόπου σημαντικὸν ἔχοντος. ἔνθα καὶ ἐπὶ τυτέων, ποσὶ ἄρτιος μὴ δυναμένη δηλαδὴ σωθῆναι. καθ' ὁμοιότητα δὲ τύτου, καὶ κορυφαῖος πᾶς ὁ ἐν ἀκρῳ ὢν ἔνθα δηλαδὴ τὸ κόκκυξ ἄγνυται.

Ibid. dicit ſe haec diſputaſſe contra Stoicos, non quod ſingulari quodam odio illos prae ceteris philoſophorum ſectis proſequatur, ſed quod Hermotimus huic ſe mancipaſſet, idem dicturus, ſi aut Platonem aut Ariſtotelem ſectaretur. ſed in Graecis verbis menda latet. Sic eduntur: τὰ δὲ αὐτὰ ἂν σὲ εἶπον ἂν εἰ τὰ πλάτωνος, ἢ Ἀριστοτέλους ἥρησο, τὸν ἄλλων ἀκριβῆ ἐρώμενον κατηγορῶν. ſed quid eſt ἥρησο? legendum omnino ἥρησο. ſi aut Platonem aut Ariſtotelem praetuliſſes, ſectatus eſſes. αἱρεῖσθαί τινος eſt aliquem ſectari. Hinc αἱρέσεις ſunt ſectae philoſophorum. pag. ſeq. κατολεσχημένη λέξις eſt adſtricta ſevera vivendi ratio, quam in victu & amictu tenebant philoſophi, cui opponuntur ἄνετα πάντα καὶ ἐλεύθερα, *libera omnia & ſoluta* ut Cicero loquitur. Sic & Plutarch. in Lycurgo duram illam diſciplinam, qua pueri Lacedaemoniorum coercebantur vocat λέξιν κατολεσχημένην.

In Herodoto pag. 572 haec verba ἔνιοι ἐξίεσι λέγεσθαι τὸ πρᾶγμα. ἐγὼ δὲ λέξιν αὐτοῦ τοῦ ἐλίσσειν ἀγκίσειν καὶ συλλέγειν τὸν γνώμονα, videntur, ratione locutionis emendatae poſtulante, ſic eſſe reſcribenda, ἔνιοι ἐξίεσι λέγεσθαι τὸ πρᾶγμα, ἐγὼ δὲ λέξιν αὐτοῦ τοῦ ἐλίσσειν ἀγκίσειν καὶ συλλέγειν τὸν γνώμονα. *Noluit igitur ita rem diſcerpere, neque partitione tali minutatim colligere & comparare ſibi ſcamam.* Nam quamvis participia ſaepe ponantur pro infinitivis, ut Grammatici loquuntur, hic tamen locum non habent, pendent enim ab ἐξίεσι καὶ ἐγὼ. Nec dubito quin pag. 573. ſit ſcribendum· οἱ δὲ ὡς ἐπὶ τὸ πανηγύρεως ἥκοντα πυνθανόμενοι. in editionibus ἐπὶ non habetur, cum tamen ſententia loci vocem eam requirat. Non longe a fine pag. 576. Graeca laborant prava diſtinctione. Sic enim haec verba interpungenda: Non convenit huc vilis plebs, ἀλλὰ μετρίων τε καὶ συγγενῶν καὶ σοφιστῶν οἱ δεκαπέντε. ὅσον δ' μικρὸν ἔδει μὴ τὴν ἐκκλησίαν ὑπὸ πολλοῦ ὄχλου ἐκλείπειν φαίνεσθαι τὸν Ὀλυμπίασι. Sic quoque legiſſe videtur Obſopoeus, qui hunc locum bene vertit.

Pag. 578. In Zeuxide Τὸ δὲ Ὁμήρου, καὶ τὸν ἵππον ἐπὶ μεγαλοφροσύνῃ ὑπάρχειν. Alludit ad Odyſſ. θ. v. 351.

Pag. 580. Cum Lucianus deſcripſiſſet Centaurum foeminam duobus infantibus ubera praebentem a Zeuxide mirifice deſcriptam, cujus tabulae exemplum viſebatur Athenis, cum ipſum Zeuxidis αὐτότυπον a Sulla miſſum Romam ad Maleam naufragio interciſſet, plurima alia fuiſſe in illa tabula divina plane & admiranda, quae artis rudes fugiant, elegantes autem ſpectatores, & eruditos oculos advertant maxime, & in admirationem rapiant, praecipue vero pictores qui multa videant, quae nos non videamus, καὶ τὸ μεγαλοφυὲς τὸν λόγον, καὶ τὸν τῆς μίξεως τρόπον τὸ ἄλογον ἰσότητα, καὶ ἁρμονίαν χαρίεσσαν παιδὸς ἐπιμύσσοντος, οἷς ἴχνεσι τοῦ γραφέως. Sic in Latinum

tinum transtulerunt hunc locum: *Ad magnitudinis proportionem, & mensurarum ad totum aequalitatem atque compagem pictores commendent, quorum muneris est talia scire.* Τὸ ὅλῳ inepte & insulse opponuntur μέτρα. Novi quidem μέτρα seu mensuras in pictura, de quibus Philostratus junior in prooemio Iconum, & Plinius. Sed ἰσότης καὶ ἁρμονία simpliciter est symmetria, neque μέτρων ἰσότης quicquam aliud esse potest quam συμμετρία. Si ergo vulgatam tenemus lectionem, cujus rei erit illa μέτρων ἰσότης. Membra vero & partes recte opponuntur toti. Illarum aequalitas debet respondere toti. Legendum igitur est, τῶ μερῶν πρὸς τὸ ὅλον ἰσότητα. *partium cum toto congruentiam & aequalitatem.* Dionysio Longino πρὸς ὕψος dicitur συμμετρία τῶ μελῶν πρὸς ὅλον, cum ait: τὸ καλὸν ἐκ συμμετρίας τῶ μελῶν καθιστάντων αὐτὴ πρὸς ἄλληλά τε καὶ πρὸς ὅλον. *Pulchritudo corporis est conformitas membrorum recte constitutorum ad se invicem, & ad totum.* Aliis est ἀναλογία. Ciceroni 1. de off. *partium convenientia, & apta membrorum compositio.* Plinio in epistolis *congruentia & aequalitas membrorum*, lib. 11 ep. 5: *Si avulsum statuae caput, aut membrum aliquod inspiceres, non tu quidem posses ex illo congruentiam aequalitatemque deprehendere, posses tamen judicare an id ipsum satis elegans esset.* Sic *aequalis & congruens* jungit quoque Suetonius de Tiberii corporis habitu: *Latus ab humeris & pectore, coeteris quoque membris usque ad imos pedes aequalis & congruens.* hoc est, verbis Luciani ὧν πάντων τῶ μέλων πρὸς τὸ ὅλον ἰσότης καὶ ἁρμονία. Hoc autem inter praecipuas egregii artificis curas & notas nosse partium συμμετρίαν & ἀναλογίαν cum toto. hujus majorem habebant rationem, quam similitudinis. Illam tribuebant arti & exercitationi, hanc ingenio & judicio artificis. Vitruvius id ipsum requirit in architectis, lib. 111. 1: *Sacrarum aedium membra, ad universam totius magnitudinis summam, ex partibus singulis convenientissimum debent habere commensum responsum.* Hunc Luciani locum sic puer fere emendavi, cum cum aequali Ioanne Schiltero, necessario meo, qui nunc illustrissimo Duci Saxoniae est a consiliis, & inter Iurisconsultos doctos & elegantes non ultimum locum tenet, ante triginta annos hunc scriptorem evolverem, & excuterem. Recte vero me vidisse excerpta Mſ. quae tredecim ab hinc annis nactus sum, ostendunt, in quibus μεμῶν legitur; quamvis sine iis ipsa ratio sic scribendum esse jubeat.

Pag. 581. Zeuxes jubet hanc tabulam propositam pueros domum ferre, quia spectatores non artificium laudabant, sed novitatem & insolens argumentum, dicens: ὅτι γὰρ ἡμῶν ἡ πολὺ ἡ πόνος ἐπαινέσει, ἡ δι' ἑφ' ἑτέρῳ, εἰ καλῶς ἔχει, καὶ κῦ τῶ πόνῳ, ἢ πολὺν ποιήσεται λόγον. Interpres Salmuriensis: *Hi namque nostrae lutum artis laudant, sed mentis & scopi num recte & ex arte factum sit opus, nullam habent rationem.* Mirum τὸ ἐφ' ἑτέρῳ esse *mentem & scopum.* Opsopaeus plane omisit. ἐφ' ἑτέρῳ, ἐφ' ᾧ, ἐφ' οἷς, Graecis est, quae

de causſa, qua in re. Herod. Polymn. πυθόμενοι ἐφ' οἷς ἦλθον, *ſciſciſanti qua de cauſſa veniſſet.* Sed in Luciano deeſt verbum, ad quod referatur ἐφ' ὅτῳ. Puto igitur excidiſſe τὸ δεῖ, idque abſorptum eſſe a ſequente vocula εἰ, quo nullum in priſcis membranis frequentius eſt erratum. ſi igitur ſcribas, τὸ δ' ἐφ' ὅτῳ δεῖ, εἰ καλῶς ἔχει, ἢ ἐς τλὼ τίχνίω ἐ πολὺν ποιεῖ λόγον. *Illorum vero, propter quae oportet,* ſc. ἐπαινεῖν, laudare picturam, *num recte & ſecundum artem ſit facta, nullam habent rationem.*

Pag. 582. Δίφρος δ' ἀνεκυμβιλίσθη. Ex Homeri Iliad. π. v. 389. Mox κεῖνʼ ὄχεα κροτίλιζον, ex ejuſdem poëtae Iliad. λ. 160. petita ſunt.

In Harmonide pag. 588: ὅτου γὰρ ἂν σὺ ἴμιλλες ἡμῖν φαίνεσθαι τῷ δικαίῳ λόγῳ, ὅτι καὶ τὸ κεφάλαιον ἀρετῆς ἁπάσης ὁ γνώμων φασὶ, καὶ ὀρθὸς κανὼν τῶν τοιούτων. In hoc loco vertendo aliud egerunt interpretes. Salmurienſis: *Tu igitur nobis revera talis videri debebas, quoniam virtutis omnis caput es, ut ajunt, gnomon & recta regula.* Alii pejus. Laborat locus prava diſtinctione, quae ſic eſt emendanda: ὅτου δὲ ἄρα σὺ ἴμιλλες ἡμῖν φαίνεσθαι τῷ δικαίῳ λόγῳ, ὅτι καὶ τὸ κεφάλαιον, ἀρετῆς ἁπάσης ὁ γνώμων, φασὶ, καὶ ὀρθὸς κανὼν τῶν τοιούτων. *Tu igitur revera talis nobis eſſe exiſtimaris,* nimirum princeps civitatis, *quodque ſane praecipuum eſt, omnis virtutis norma, ut ajunt, & talium regula.* Κεφάλαιον inepte copulari cum ἀρετῆς, & omiſſa copula, & inepta ſententia oſtendit. Μέλλω eleganter hic eſt δοκιμάζομαι exiſtimor, ita me comparo ut pro tali habear & exiſtimer, ut apud Homerum, quem Lucianus ubique ſequitur:

Καὶ γὰρ ἐγὼ ποτ' ἴμιλλον ἐν ἀνδράσιν ὄλβιος εἶναι.
Ego quoque olim judicabar inter homines beatus eſſe.

Vbi Scholiaſtes: ἴμιλλον, ἐφικνεῖτο, ἐνομιζόμην.

Ibid. pag. 589. Non intellexerunt interpretes haec verba, ὅτου ἀκριβὴς ὅρος τῶν ἰμάντων. διὸν ἀμφιδέξιον ἔτι, ὅσʼ ὡς ἂν τὸ ἐνδιάτειτον ἀπὸ ἄρκτου καὶ παιδείας δικῆ νομίζεσθαι, σύγε δίξαι ἢ πάντων. Salmurienſis ſic tranſtulit: *Hic lucubrationum mearum exactus terminus. Non amplius eſt dubium, nec quiſquam ambiget, quin id omnium optimum juxta diſciplinas exiſtimari oporteat, quod tibi viſum fuerit.* ἢ πάντων omiſit in verſione. Cetera ſatis inſcite. Verte: *Hic certus meorum ſcriptorum ſcopus eſt. Nihil dubii reliquum, adeo ut nec in poſterum quiſquam dubitaturus ſit, ſit ne hoc omni eruditione refertiſſimum, quod tuum fert ſuffragium, an omnium.* Nimirum tuum ſuffragium mihi eſt & aliis etiam erit, inſtar omnium.

Pag. 592. In Scytha; Καὶ ἀρίζηλα κεῖθι ὁ Τόξαρις πεπαμένος, τῇ τ ἐπιγραφῇ γνωθὶς, εἰ καὶ μὴ πᾶσα ἐφαίνετο. ἔτι καὶ μάλιστα & quae ſequuntur. Diſtingue, πᾶσα ἐφαίνετο ἔτι, καὶ μάλιστα. *quamquam non integra nunc extet, & maxime.*

Pag. 593. Ἀνάχαρσις δ' πόθεν ἂν οἰκεῖον ἔγνω ὁμοιπῆ ὄντα, ἐλληνιεῖ ἐσταλμένον. verte: *Anacharſis autem unde cognoviſſet Toxarin*

to-

popularem ſuum eſſe, qui Graeco more veſtitus incedebat. deinde, ἀσίδηρον, ἤδη τομώλον. verte *ſine ferro, & jam lepidum*, ſeu *elegantem, in alloquio blandum*, quales erant Attici; non *facundum*, ut interpres. conſuetudine Graecorum depoſuerat Toxaris illam auſteritatem & triſtitiam frontis & oris, quae Scythis propria erat, unde dicitur, σκυθρωπία. ἀσίδηρον autem dixit Toxarin fuiſſe, quia Scythae ſemper ferro ſuccincti erant: Toxaris vero Graecorum mores induerat, & palliatus incedebat, ſine acinace.

Pag. 594. Καὶ αὐτὸς ἔφη σπεύδειν εἶναι παρ' ὑμᾶν, Τόξαρις τοῦνομα, ὃ τῷ ἐπιφανῶν, ὥστε καὶ ἐγνωσμένος ἂν σοι κατ' αὐτό. Cur in Latinis verſionibus praeteritur κατ' αὐτό? Videtur ſignificare *pariter*. *Non ſum ex illuſtribus natus, ut ego tibi notus ſim pariter*, ſicut tu mihi. εἰς αὐτὸ & κατ' αὐτό. ſaepe eſt *pariter, ſimul*.

Ibid. Οὐκοῦν, ἦ δ' ὅς ὁ Ἀνάχαρσις, μαθητὴν σε ἴσθι μὲ γεγενημένον, καὶ ζηλωτὴν & ἐραστήν. *Proinde, inquit Anacharſis, ſcias factum me diſcipulum tuum, tuique amoris aemulum.* Hic etiam in interpretatione ὅς omiſſum, nec poterat verti, niſi diſtinctio apponatur. οὐκοῦν, ἦ δ' ὅς, ὁ Ἀνάχαρσις, μαθητήν σε. *Ergo, inſit ille, Anacharſis ſcilicet, ſcito me tuum diſcipulum eſſe, & aemulatorem tui amoris.* Sic paullo poſt, pag. 595. Εὐφήμει, ἦ δ' ὅς, ἐκεῖνο τὸ μέγιστον χαριεῖσθαί μοι δοκῶ. *Bona verba quaeſo, inquit ille, rem gratiſſimam me ei facturum puto.* Nihil apud Platonem crebrius, quam ἦ δ' ὅς, *inquit ille*. Paullo poſt κατ' εὐτυχίαν male vertitur *forte quadam*, cum ſit *bona fortuna, bonis avibus*.

Pag. 596. Προξενήσεις αὐτὸν, non ſimpliciter eſt, *ſuſcipies illum*, ut vult interpres, ſed *hoſpitio publico ſuſcipies illum, erit publicus ejus hoſpes, loca lautia praebebis*, ut Romani loquebantur.

Eadem pagina vitioſe legitur, &, ut vara ſequitur vibiam, vertitur inſulſiſſime hoc: καὶ πάντα τρόπον ἐπιμελόμενον, ὅπως ἥδιστα διατρίψῃ ἐν τῇ ἑαυτοῦ, *tum omne ſtudium adhibens, ut quam jucundiſſime in Graecia vivens renideret.* Quid eſt, *jucundiſſime renidere in Graecia?* Erratum leve mirum tot editoribus & interpretibus impoſuiſſe: lege ὅπως ἥδιστα διατρίψῃ ἐν τῇ ἑαυτοῦ. *ut ſuaviſſime in Graecia aetatem ageret, ex animi ſententia viveret in Graecia.* Paullo ante pag. 594. οἴχοιτο εἰς Ἀθήνας, καὶ νῦν διατρίβει κεῖσε. *ivit Athenas, & nunc ibi habitat.* Sexcenties alibi. Saepe autem π & τ permutantur a librariis. Sic ſuperius pro ἐπιτρέπῃ oſtendimus reſcribendum eſſe ἐντρέπῃ.

Ibid. Ἀλλ' οἱ ἄνθρωποι καὶ τοῦτο ὡς νομοθέτην ἐπείθοντο, ἐφίλουν, ὡς ἐκεῖνον δικαιοζόοι. cur in verſione praetermittunt καὶ τοῦτο? Sic enim Salmurienſis: *Verum homines, ut legiſlatori parebant, ſic amabant, quos ille probaret.* Alius: *Verum hominibus & hoc moris erat, ut legiſlatori parebant, ſic amabant quos ille probaret.* Scribae cum in diſtinctione non nihil aberrarint, tenebras offuderunt interpretibus. Sic diſtingue, ἀλλὰ οἱ ἄνθρωποι, καὶ τοῦτο ὡς νομοθέτην ἐπείθοντο, ἐφίλουν ὡς ἐκεῖνος δικαιοζόοι, & verte, *homines autem, & in*

haec ve tanquam legislatori suo obsequebantur, amabant quos ille probabat.

Pag. 598. Καὶ τὸ μὲν δεῖξαι τῷ λόγῳ ὑμῖν. est & *specimen dare mearum orationum.* Sic ἀπόδειξις est specimen. usus etiam Petronius: *Rogo te, mihi apodixin defunctoriam redde*, hoc est, ede leve aliquod specimen, ut recte exponit Ioannes Frid. Gronovius lib. IV. observ. c. 13.

Pag. 599. Distinguendum: καὶ ἐπιστῆσαι χρὴ τῷ χείρους, τοῦτο μόνον, καὶ οὕτω ἔτι σωθήσεσθαι τὰ σά. *Manus protendenda est, hoc solum* sc. si fecerit, *res tuae non amplius fluctuabunt.*

Ibid. Καί μοι δεῖ πειρωμένῳ τὸ πολλοῖς τῶν σοφιστῶν εἰρηκέναι δεῖξαι. sic leges. vulgo male ἴδοξε, sententia refragante. *Et mihi, jam experto vix millesimam partem, quae illis insunt, dixisse visi sunt.* sc. πάντες, vel οἱ πολλοί, qui vestras virtutes praedicabant.

In Libello, quomodo sit conscribenda historia, pag. 600. non longe a principio scribendum: Περὶ δὲ τὸν ἐδίδυμον τοῖς μὲν ἄλλοις πολὺ ὑπολείπειν, τοῖς δὲ ἰσχνὸς ἐπιχειρεῖν πολὺς, καὶ ὅπως ἴλυος τὸ πυρετιῶν. Vulgo male πολὺς καὶ ἀτοπος, sine ullo sensu.

Pag 603. Τῶ μὲν καπνῶ, καὶ κόμαις, καὶ φροντίδι, ὅσην τῇ συγγραφεῖ ὑπεῖναι, ἀνέξω ἐμαυτὸν ὦ πολῖται. Vere Ms. τῇ συγγραφῇ. *a fumo, fluctibus, & curis, quibus tenetur scriptor* sc. historiae, *abstinebo.* Et sic interpretes transtulerunt, ac si legissent συγγραφεῖ.

Pag. 606. Ἐπ' ἀνθερίκων ἄκρων θᾶσσον ἢ σταχύων ἀναβαίνειν. Allusit ad locum Hesiodi, qui apud Eustathium, ex libris perditis, habetur:

Ἄκρον ἐπ' ἀνθερίκων καρπὸν θέει, οὐδὲ κατάκλα.
Ἀλλ' ἐπὶ πυρφόρων ἀθέρων δρομάσσει πόδεσσι.
Super summum aristarum fructum cucurrit, neque fregit.
Sed super triticearum spicarum cacumina currebat pedibus

Vbi notandum vox πυρφόρους, ignota Lexicographis. Vsus est etiam Lucianus hoc loco in Tom. II. in dialogo pro Imaginibus. Statim, ὁπότε ὁ Ζεὺς, est ex Iliad. Θ. Mox; μέγα τοῦτο, μᾶλλον τι ὑπὲρ μέγα τοῦτο κακὸν, εἰ μὴ οἷόν τις χωλεύειν τὰς ἰσοπέδας, καὶ τὸ ποικιλτικὸν, ἀλλ' ἐκπεσόντ' ἐκ ἰσοπέδων τὸ δ' ἑτέρως κεκραμένῳ. Latinus interpres: *Magnum igitur, imo plusquam magnum hoc malum, si quis nesciat ea quae historiae, & poëtices sunt propria separare, sed introducat in historiam alterius ornamenta, fabulam nimirum & laudem, eosque qui his insunt excessus.* Non damno hanc lectionem, neque versionem. ἑτέρως sc. ποικίλης. Excerpta tamen mea cum Anglicano codice scribunt τὸ δ' ἑταίρας κεκραμένῳ. *meretricia lenocinia, fucos meretricios*, sic vocat in historia poetarum fabulas, laudes & hyperbolas. ideoque in sequente periodo, dicit hoc idem esse ac si athletam robustum quis ἀλειψάμενον πορφύραις, καὶ τῷ ἄλλῳ κόσμῳ τῷ ἑταιρικῷ, *indunat purpureis vestibus & alio meretricio ornatu.* in verbis praecedentibus dixit ἂν εἴ τις ἀθλητὴν τῶν ἀρτιῶν τοῦτον καὶ κραιδῆ πρέπον. *si quis athletam validum ac vehementer robustum.*

sc. fu-

sc. fuco expoliat. στίμμι sunt ex robore quasi concreti, quos Germani & Belgae vocant boom-star the manneu.

Pag. 607. In Mss. hic locus sic legitur. ὅσοι δ' οἶονται κωλῶς ἀξιοῦν, εἰς δύο τοῦ ἱστορίου, εἰς τὸ πίστιον καὶ χρήσιμον, κιβδήλῳ τῇ ἀξιοῦσι χρώμενοι, καὶ ἀξ τῶν εἰσαγομένων καὶ τὸ ἐγκώμιον ἐς αὐτοῦ, ὡς πρῶτον καὶ δύφρασιον, τοῦτο δὲ τὸν χαίνειν ὁρᾶς ὅσον πλῆθος ἡμῶν πάρεστι, σχῶτον μὲν, ὡς ἔφην, κιβδήλῳ τῇ ἀξιοῦσι χρώμενοι. ὃ γὰρ ἔργον. quod nec praetereundum, nec rejiciendum existimo.

Sequitur pag. 608. non longe post: καὶ τοίνυν ἡ ἱστορία, εἰ μὲν ἄλλως τὸ πίστιον περιμαρμαίνοιτο, πολλὰς ἂν τὰς ἐρωτᾶς ἐπαγάγοιτο. interpres Salmuriensis: *Proinde historia si jucundum auditorii vim haberet, multos, a quibus scriberetur, alliceret.* Inepta ratio. Non plures invitarentur ad scribendas historias, de historicorum enim multitudine conqueritur, sed ad legendas. Historiae enim illae, quae posthabito vero soli studebant jucundo, ludibrio & taedio gravibus viris erant, & a nemine legebantur, nisi mulierculis & adolescentibus, ut hac tempestate, Romanensium, ut vocant, fabularum scriptores. Verum hujus loci scripturam nobis servavit codex Anglicanus, apud Bourdelotium, & excerpta nostra, in quibus ἐρωτᾷς legitur, quod pro ἐρᾷσι reponendum. Et sic legisse videtur Micyllus ut ex versione patet: *Quare historia, siquidem obiter & velut auditorium jucunditatem additum habeat, complures amatores ad se allicit.* Paucis verbis interpositis, male scribitur & intelligitur hic locus: ἐπ κἀκεῖνο σκοπῶ ἄξιον, ὅτι καὶ πρῶτον τὸ αὐτῷ τὸ κωμῳδῇ μυθῴδες, καὶ τὸ τῷ ἱστορίῳ μάλιστα ἀδόκητος, παρ' ἑκάτερον τοῖς ἀκούσι λύ, μὴ τῷ συμφέροντι καὶ τῷ πόλει δῆμοι ἐπιδοῦσι, ἀλλὰ τοῖς δικασταῖς, καὶ τὸ Δία συκοφαντικῶς ἀδόκητα γε ἀκροωμένοις. Vertunt: *Hoc quoque dici meretur, rem valde fabulosam, quodque in laudem maximopere inclinat, utrinque audientibus non esse jucundam, dum non de faece hominum & promiscua plebe hoc intelligamus, sed de iis, qui judicantium, ac per lovem, sycophantarum more auscultant.* μὴ ponitur quidem non nunquam pro *nisi*, sed in hac notione non memini infinitivum sequi. παρ' ἑκάτερον ἀκούοντες, interpretantur, *utrinque audientes*, quod quid sit non intelligo. Mss. recte: παρ' ἑκάτερον ἀκούσαι, λύ μὴ τῷ συμφέροντι καὶ τῷ πόλει δῆμον ἐποιεῖ. *in utroque*, vel *in utrovis eorum*, (fabulis sc. nimiis, & operosis laudibus) *audientibus, non esse jucundum, si non faecem plebis & vulgus cogitet, sed vos.* τὰ δ' ἐπαινοῦντα μάλιστα ἀδόκητα, sunt *laudes nimiae, quae offendunt audientis animum.* sic ἀδόκητα λέγειν apud Diod. Sic. ea dicere quae ingrata sunt, & indignationem movent.

Pag. 610. Καὶ σὺ ὦπις Κερκώπη, τοιοῦτον ὄντα ἐμοὶ μισογελῶτα, καὶ ἐλέφαντα τὸ ἀκριτὸν φονεύοντα. Scio ut defendi possit haec scriptura, verum persuasum tamen habeo Lucianum scripsisse, καὶ ἐλέφαντα ἐπὶ ἀκριτὸν φονεύοντα. *una sagitta elephantes interficientem.* quod & Mss. prae se fert, ut nunc deprehendi, cum haec ex meis schedis,

in quas ante viginti quinque annos has conjecturas inscripseram, excerperem, ut dubium nullum reliquum sit, vere me conjecisse.

Ibid. Οἴονται γὰρ ἄμεινον ἕξειν τὴν ὄψιν, ἢν ὁ γραφεὺς αὐτοῖς ἐρύθημά τι πλέον ἐπανθήσῃ, καὶ τὸ λοιπὸν ἐγκαυματίξῃ πολὺ τῆς φαρμάκου. Recte interpres: *Arbitrantur enim melius se habituram faciem, si pictor illis plurimum ruboremillinat; & pigmento multum candoris admisceat.* Sed pro ἐπανθήσῃ scribendum ἐπανθίσῃ. Accedit proxime liber Anglicanus, quem vidit Boudelotius, qui legit ἐπανθίσει. Ἀνθίζειν & ἐπανθίζειν est pingere, floridis coloribus inficere. Herodot. Clejo, πανδαισίῃσι φαρμάκοισι κεκαρμένας χαίνας propugnacula picta variis coloribus. Noster inferius in hoc ipso libro: Οἱ δ' ἐκέλευον μόνον, καὶ ἅπτειν τε ἐλίφαιρόν, καὶ ἕλκειν, καὶ ἐκάμνειν, καὶ ἐρρύθμιζον, καὶ ἐπανθίζον τῷ χρυσῷ. *Illi vero tantum formabant & secabant ebur, & polisebant, & conglutinabant, & concinnabant, & auro inducebant.* Sophoc. εἰ γάρ σε μὴ γαῖαν ὧδ' ἰωδινοῦσαν Τε enim non cognoscent sic coloratum. Synesius: καὶ οὕτως ἐπανθεῖ μοι τῇ ἐπαρείᾳ ἐρύθημα. *& statim meus genus rubore perfundebatur.* Ἄνθος saepe est color. ἄνθη τῶν εἰκόνων sunt picturae Philostrato. Hesych. ἄνθη χρώματα. Moschopulus τὴν ἀνομασίαν Ἀττικῶν συνεσχηκὼς. λέγει δὲ τὸ βαπτὸν ἄνθος λίγνιτι ἄνθος καὶ μεταφορικῶς τὸ χρῶμα. ὡς δηλοῖ τοῦ φιλοσόφου τὸ τῆς ἰδέας ἀνθοῦ μαίνεται, ἀντὶ τοῦ χρώματος. ἴσα δὲ τῷ βαπτῷ τὸ. καλὸν λίγνι ἀνθοκοσμοῦσι πήνας ὑπὲρ ἐρεσπίδη. Sic legenda sunt haec verba. Locus Euripidis est in Hecuba v. 468.

Ἐν κροκέῳ πέπλῳ
Ζεύξουσιν ἅρμασι πώλους
Ἐν ἀνθεμοκολλήτοις ποικίλ-
λουσ' ἀνθρακοχύτοις πήναις.

Vbi interpretes pessime: *in crocea veste jungam currui equos, in artificiosis variegans croceo flore decoris tapetibus.* Ἀνθρακοχύτοι πήναι sunt fila variis coloribus tincta, licia diversorum colorum. Πῆναι πέπλων, κρόκη, subtemen, fila. χρυσοπήναι vestes aureis filis pictae, Virgil. *picturatae auri subtemine vestes.* Restituenda est haec vox Polluci lib. x, c. 10, ubi recenset vocabula ad lanificium & textrinam pertinentia: καὶ πῆνα καὶ πήνισμα, καὶ πηνίζεσθαι. Interpres: *penam fusum ducere, deducere.* Quid lanificio cum pena. lege πῆνα. Euripides autem sic vertendus: *In crocea veste jungam currui equos, artificiosis pingens diversis coloribus filis.* Ἐν ἀνθεμοκολλήτοις ποικίλλουσι πήναις est pro ποικιλλούσαις ἀνθεμοκολλήτοις πήναις.

Pag. 612. Καὶ τὴν ἀρχὴν ὡς ἐκείνῳ, καὶ τῇ ἑαυτοῦ πάσῃ ὑφηγεῖτο, χαριεστάτην ἀρχὴν ἀπασῶν, καὶ ὑμνεῖ δ' Ἀττικὴν ἀνανεύσασαν. Interpres: *Cum suo nomine principium duxit ut ille, festivissimum illud principium omnium, animumque Atticum spirans.* Inepte animus Atticus tribuitur exordio. Lucianus scripsit χαριεστάτην ἀρχὴν ἀπασῶν, καὶ ὑμνεῖ δ' Ἀττικὴν ἀνανεύσασαν. *elegantissimum omnium exordiorum & thymum Atticum redolens;* hoc est Atticam elegantiam. ut dudum emendandum ostendi in lectionibus Hesiodeis. Pertinet huc quod Phi-

Philostratus minor lib. 11. εἰκόνων de Pindaro prodidit: Αἱ ἔνδοθεν μέλιτταν ἐπεισφέρουσαι τὸ παιδίον, ἐπιβάλλουσι τὸ μέλι, καὶ τὰ κέντρα ἀνέλκουσαι, δέδοικα ἔγχυσιν μέλιτος πέμψαι ἥκουσι, καὶ λαβεῖν Ἑλικωνίδων καὶ Ἀθηνῶν. καὶ γὰρ τοῦτο εἶμαι αὐτὰς συρίττειν Πινδάρῳ. *Quae vero intus apes sunt infantem curant, labris mel infundentes, aculeosque, ne puerum laedant, contrahentes. Ex Hymetto fortasse veniunt, & pinguibus inclytisque Athenis: hoc enim ipsum puto Pindaro instillasse.* mel nimirum Hymettium.

Pag. 612. Καὶ γὰρ ὡς ἡ τοῦτο ἐπιεικῶς πολὺ νῦν ἐστι. τὸ οἴεσθαι τοῦτο εἶναι τοῖς Θουκυδίδου ἐοικότα λέγειν, εἰ ὀλίγον ἐντρέψας, τὰ αὐτὰ σμικρὰ λέγοι τις μικρά· κἀκεῖνα, ὡς ἔμοιγε αὐτὸς ἂν φαίης. ὑπὲρ δὲ αὐτοῦ νὴ Δία μᾶλλον ὀλίγου δεῖν παρέλιπον. Salmuriensis: *Nam rursus abunde illud suppetit, putare hoc esse Thucydidi similia dicere, si parum reverentus; ea quae sunt ipsius, diceret quispiam, parva & illa, ut ipse dixeris etiam. Non ob eam causam per Iovem, & parum abfuit quin illa praetermiserim.* Ecquid poterat monstrosius? Est ne qui intelligat, quid interpres sibi velit. In Graecis verbis nihil est quod paullo humaniorem moretur. Illorum vero haec est sententia: *Et hoc namque valde frequens nunc est, quod putent Thucydidem egregie se referre, si quis paullulum mutatis Thucididei quis dicat, & illa quidem parva, ὡς ἔμοιγε αὐτὸς ἂν φαίης*, hoc est, *ut ipse fatearis. Et ista, per Iovem, parum abest, quin omiserim.* Est hoc genus loquendi, ὡς ἔμοιγε αὐτὸν ἂν φαίης, Thucydidi frequens, quod illi stulti imitatores, servum pecus, saepius inculcabant, aliaque, paucis immutatis, quod & avorum nostrorum memoria in illis, qui Ciceroniani volebant videri, non raro fuit exagitatum ab iis, qui veram Ciceronis imitandi rationem tenebant.

Pag. 613. De illo qui nudos belli illius commentarios ediderat, perinde ac si nauta aut caupo annotasset, quae in castris essent gesta: πλὴν ἄλλα μετριώτερός γε ὁ ἰδιώτης οὗτος ἦν, αὐτὸς μὲν αὐτὸς δῆλος ὢν, οἷος ἦν, ἄλλῳ τέ τινι χαρίεντι, καὶ δυνησομένῳ ἐπαξίαν πραγματεύσασθαι πανηγυρικήν. Interpres: *Verum modestior est hic privatus, qui qualis sit, statim apparuit, atque alteri cuipiam, qui sit gratus, & historiam possit aggredi, materiam subministravit.* Num ὁ χαρίεις est gratus? nugae. οἱ χαρίεντες Graecis sunt homines docti, politi, elegantiore doctrina exculti. Sic οἱ χαρίεντες apud Aristotelem frequenter opponuntur, τοῖς πολλοῖς, plebi, sive indoctis, idiotis. οἱ χαριέστατοι τῶν ἰατρῶν apud nostrum alibi *doctissimi Medicorum.* Dein pro πανηγυρικὴν legendum ex Mf. εὐπανηγυρικὰς, eleganter. Sic igitur hunc locum verte: *Verum modestior est hic inornditus scriptor, qui statim qui sit ostendit, (sive cur sic scripserit, prodit) alii doctiori, & qui par sit historiae scribendae, materiam praebuit.* quod & Ciceronem, in commentario sui consulatus, & Iulium Caesarem in commentariis de bello Gallico & civili secutos esse veteres referunt. εὐπανηγυρεῖν est eleganter in alicujus gratiam laborare, operam alicui rei navare alterius commo-

do, jemand boos schreiben / ut eodem modo loquuntur Germani & Belgae. quae notio hujus vocis a Lexicorum scriptoribus non fuit observata. Paullo post Tragicam inscriptionem librorum vocat, plenam tumoris, & fastus, cum quis magnifica nomina sibi & libro imponit. Τὸ μὲν ἡμιτραγικὸν αὐτῷ, ὅτι ὅπως ἐπιγράψει τὰ βιβλία πομπικώτερον, ἢ κἂν νῦν ἔτι συγγραμμάτων τύχῃ, Καλλιμόρφου ἱστῶ ἅμα ἔτι Κοντοφόρου ἵππης ἱστορίαν Παρθενῶνος. Tragicum inscriptionem vocat, quod suo nomini Καλλιμόρφου adjecerit ἱστῶ ἅμα ἔτι Κοντοφόρου ἵππης, quia hoc & a veterum consuetudine est alienum, & fastum prae se fert quendam Tragicum, hoc est qualis Regibus in Tragoediis tribuitur. Inde illud Satyrici: *Grandia Sophoclei bacchatur carmen hiatu.* Sic interius pag. 17. Καὶ μὲν κἀλλοις ἴδοις ἂν τὰ μὲν σεσοφισμα λαμπρὰ, καὶ πομπικὰ, καὶ ἐς ὑπερβολὴν μοχθηρὰ χαίροντας. *At vero alios etiam reperias, qui proœmia splendida, tragica, & summopere prolixa scribant.* Quid si Lucianus vixisset nostro tempore, & vidisset & inscriptiones librorum portentosas, nihil non grandibus verbis promittentes, & auctorum magnifica nomina, non uno versu contenta, ut miser Callimorphius prae his sit modestissimus, quantum nigri salis illi fuisset perdendum, ad hanc infaniam emendandam. Cum dicit κοντοφόρου ἅμα ἵππης subauditur τάξεως, centuriae sextae hastatorum medicus. τάξις est centuria, ut *ordo* apud Latinos. Hinc *ordinis ducibor* centurio. Iustin. *Ordines nemo nisi sexagenarius duxit.* Duae τάξεις erant σώματος, hoc est manipulus, τάξις non est legio; ut Latinus cepit interpres.

Pag. 615. Γοργὼν ἐπὶ δ' ἰμφαλῷ Ex initio Iliad. λ. ubi Agamemnonis clypeus sic describitur.

Ibid. Καὶ ζωστὴ ἐφοιτᾶς. Mf. ἠφοιτᾶς. male, vide Hom. Il. λ. v. 27.

Pag. 616. Procul dubio recte Mf. Anglic. & noster: καὶ ὡς ἐμοὶ μόνου Πρίσκου δ' τραπήτῳ, ἐπτὰ καὶ εἴκοσι δ' πολιμίων ἀπίθανον, aut ut meus liber, ἐξίθανον. sic mox iidem codices Κρόνιον, non κρόνος. Illo enim exprimere Graece voluit *Saturninum.* κρόνος enim non *Saturninus*, sed *Saturnus.*

Pag. 617. Ἐλέλιξε δ' μηκωνὴ, & τὸ πῖχυ δ' πολὺ μιχάλας ἐδάπτου, ut & sequentia sunt verba Homerica.

Ibidem castigat scriptorem historiae, qui alibi multa poëtica, alibi plebeia & barbara vocabula suae intexuerat historiae. Inter plebeia etiam est τὸ ἐγχηζόντας. sed locus ille sic videtur esse interpungendus & corrigendus: καὶ οἱ τραπῆται ἡγέοντο τὰ ἐγχηζόντας, δ' ἦδη λιλαίρετο αὐτὰ ἐνδοῦσθαι. *& milites emebant sibi victum, & lauti illis indulgebant.* ἐγχηζόντας Ciceroni & Tacito sunt *utensilia, copiae victui necessariae.* sed Graecum vocabulum apud nullum bonae notae scriptorem invenies. Paullo ante πλουσίους ἐνόμιζε, non *inopia multa infarta*, ut stulte & sine sententia vertit interpres, sed *mendicis convenientia*, aut, ut Seneca loquitur, *verba ad summam caveam spectantia.*

Pag.

Pag. 619. Νὴ Δία κἀκεῖνο κομιδῇ πιθανὸν εἶναι δοκεῖ ᾧ Σεβηριανῷ ὁ αὐτὸς ἀτὼν εἰπεῖν ὑπομοσάμενον, ἢ μᾶλλον ἀπὸ τούτου ἢ ἐξ αὐτῆς ἧς ἔργον ἀφορμήσαντα. Salmurienſis: *Quin & illud per Iovem admodum credibile idem dixit de Severiano, appoſito juramento, quod ansiviſſet ex aliquo eorum, qui ex eo ipſo opere aufugerant.* Nihil dicam de voce barbara in verſione *juramento*, pro quo Latini dicunt *jure jurando*. Ἐξ αὐτῆς ἧς ἔργου, non eſt *ex ipſo opere*, ſed *ex illo ipſo proelio*. Thucyd. lib. 3. & Lucianus in hoc ipſo libello p. 623. αὐτὴ ἔργῳ *in ipſo proelio*. ſaepe ἔργον καθ' ἑξοχὴν *proelium*, *bellum* notat. πολεμικὸν ἔργον Arriano eſt *Trojanum bellum*. Et ſic accipiendum in illo notiſſimo verſu Homeri: Μύθων ῥητῆρ' ἔμεναι πρηκτῆρά τε ἔργων. *Verborum oratorem eſſe, actoremque rerum.* Phaenicem ait Achillem docuiſſe pacis & belli artes, ut diſertus eſſet in concionibus, rebus vero gerendis ſtrenuus, & manu fortis. Apud eundem πολεμικὸς ἐργάτης eſt fortis, ſtrenuus,

Κάτθανε δμῳὸς ὀτ' ἀνὴρ ἐσθλὸς, ὅτε πόλεμον ἐφείη.

Occidit tam ignavus, quam fortis. Iliad. ψ, cum Patroclum ſepeliiſſent, λαοὶ δ' ἅμα πάντες ἔσαν ἔργον πεδάοντες. Euſtathius δηλαδὴ ᾧ πολέμῳ. ὥσπερ φησὶ μέγα ἔργον ἄρασθαι. Sic Latinis *res gerere*. Horat.

Res gerere & victos offendere civibus hoſtes
Attingit ſolium Iovis.

Pag. 621. Sicut ἐπιπολῇ, ſic & ἐξηγῆται legendum.

Ibid. Ex Mſ. ſcribend. καὶ ὁ ὑπομασὼν συγγραφεὺς, ἀφεὶς τὰς ἐν ἐκείνῳ γενομένας σφαγὰς τοσαύτας, καὶ ἐπιλάσεις, καὶ σπονδὰς ἀναγκαίας. *Et divinus ille ſcriptor praetermiſit tantas ad Europam ſtrages, & impreſſiones, & foedera neceſſaria.* In vulgatis ἐπιλαδέσεις. Sed ἐπιλαύειν, eſt *impreſſionem facio, incurro.* ut ſtatim pag. 623. καὶ πέριωθεν ἐπιλαυνόντων θῆες ἰμασσεῖν. & procul *advenientibus terrorem incutere.* & pag. 626. ἢ πῶς δίκοντες τῶν ἐλεφάντων ἐπίλασιν. *quomodo elephantum incurſus excipient.*

Ibid. De alio inepte hiſtoriarum ſcriptore*, qui dracones ſigna militaria Parthorum, tradiderat fuiſſe ingentes ſerpentes vivos perticis alligatos, qui in proelio in hoſtes immiſſi magnam ſtragem ediderint; Ἀ μὲν πολλοὺς ἢ ἡμιτρίφειν ὅτω κατεπόθησαν. καὶ ἄλλους παρατεθῆναι αὐτοῖς ἀπολυμανθῆναι, καὶ συγκαλυφθῆναι. Interpres: *Nimirum multos noſtrorum ita devoratos eſſe, alios vero ipſis transfixos fuiſſe, necatos, & confractos* Quid eſt *alios ipſis transfixos?* ſcribe: καὶ ἄλλους περιπαρατεθῆναι αὐτῶν. *alios fuiſſe ſpiris involutos*, & *ſic ab ipſis eliſos, & contritos.* περιπαρατεθῆναι. Virgilio eſt *ſpiris ligari*:

Tela ferentem
Corripiunt, ſpirisque ligant ingentibus.

Pag. 624. Alium fatuum & inſulſum ſcriptorem irridet, qui promiſerat ſe res in India geſtas & expeditionem per Oceanum deſcripturum. Subjicit: καὶ οὐχ ὑπογίσεις ποῦ τε μένει, ἀλλὰ καὶ τὸ σφοδρὸν τῆς Γαδείρης ἤδη σωπήσεται, καὶ τὸ τέλος τάγμα. Καὶ οἱ κελεοὶ, καὶ μεσόζωμα μέγα, & quae ſequuntur. Vertunt: *Neque tantum haec ſunt*

promissiones, sed Indicae historiae, prooemium jam est compositum, & ordo tertius. Et Galli, parsque exigua Maurorum. &c. Quis est ille *tertius ordo*? Nemo dixerit. Prava distinctio hunc quoque locum foedavit, & interpretibus fraudi fuit. Si sic interpunxeris, facilis erit explicatu: Καὶ οὐχ ὑπερβάσεως τοῦτο μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸ εὐσεβούμενον ἐν ἰνδικαῖς ὕδαι σωτήριον ἤδη. Καὶ τὸ τρίτον τάγμα, καὶ οἱ κελτοί, καὶ μαύρων μέρος. *Neque tantum haec sunt promissa, sed Indicae historiae prooemium jam est scriptum. Et tertia legio, & Gallia, & Maurorum exigua manus, Indum fluvium trajecerunt.* τάγμα Graecis saepe est *legio*.

Pag. 625. Εἰ γὰρ ἀληθὲς ἐκεῖνό φησιν ἡ Διαλεκτική, ὡς τῶν ἀμέσων ἡ θατέρου ἄρσις, τὸ ὕπερον πάντως ἀντισπᾶται. Obscure vertunt interpretes: *si modo verum est quod Dialectica tradit, nimirum eorum, inter quae nullum est medium, altero elavato, alterum deprimi:* ἀντισπᾶται, non est *deprimere*. Vertendum est: *contrariorum inter quae nihil medii intercedit*, sive, ut nunc loquuntur in scholis dialecticorum, *immediaterum sublato uno necessario ponitur alterum.*

Pag. 626. Εἰ δὲ ὅτῳ ἐστὶν ὁ τῆς μαλεμῆς ἐμπεσὼν & quae sequuntur usque ad Στρατονίκης ἐκείνης, nullus dubito quin sint ὑποβολιμαῖα, & margini a magistro adscripta, ad Perdiccae nomen, quibus inquirebat, num hic esset ille Perdicca, sic enim vertendum εἰ δὲ ὅτῳ ut apud Latinos quoque, *visam si domi sit*, pro num domi sit, qui amore novercae correptus fuerit. Haec postea in ipsum contextum irrepserunt. Nihil enim faciunt ad rem, de qua hic loquitur. Agit enim de Perdicca illo tempore noto, qui propter imbecillitatem aut aliud corporis vitium parum erat aptus ad artes athleticas. Verba, quae in eadem pagina praecedunt, obscurius versa sunt: ἀλλὰ πρὸς τὸ τῆς τέχνης, καὶ τὸ τῆς συμβούλης χρήσιμον, οὐκ εἰς ποίησιν τῶν ὠφελούντων, ἀλλ' εἰς χρῆσιν αὐτῶν τῶν ὠφελήσεων. *Verum artis & consilii haec est utilitas, ut non suppeditent ea, quae adsunt, sed ut illis convenienter uti doceant.* Nemo intelligit, quid haec sibi velint, *ut non suppeditent ea, quae adsunt.* Melius vertas: *verum artis & consilii haec est utilitas, non ut efficiat illa quae insunt, sed ut iis recte quis utatur.* hoc est, quae ab arte proficisci possunt & consilio utilia sunt non ad illa efficienda, quae in homine sita esse debent, nimirum ingenium & prudentiam; nullius enim ars & disciplina potest hominem stupidum & hebetem ingeniosum reddere: sed ut quis facultatibus, quas natura in illum contulit, recte utatur. Inde sequitur illa similitudo de palaestritis, qui Perdiccam imbellem promittant se arte Olympionicam reddituros parem praestantissimis & robustissimis athletis.

Pag. 627. Ἀγχιβάσιν est in his verbis, si interpretere, ut editores interpretati sunt: Καί τοι εἰ μὲν ἂν φαίης ἀσκεῖσθαι καὶ σύνεσιν εἶναι τὸ τέχνης, καὶ διδασκαλίας, ὧν ἀμοιρεῖ, ἐπεὶ καὶ οὐδὲν ἔλαττον μὴ μαθόντα ἢ ἔνλα, ἢ πάντα ἠπίστασθαι. τοῦ δὲ μὴ μαθεῖν οὐκ ἄν τι αὐτῷ μεμεμ-

γη-

γήσειν. Ἐπιδείξασθαι δέ τινα ἐμοὶ μέλλοι, καὶ δὲ μετέχειν ἐφ' αὑτῷ. *Neque enim dixeris eum qui fuerit intelligentia praeditus, arte & doctrina earum rerum, quas ignorat, opus non habere: quoniam si absque doctrina citharam pulsare & tibia canere posset, etiam omnia sciret. Nunc autem non edoctus nihil eorum manu pulsare posset: sed docente aliquo facillime disceret, & recte per se ipsum administraret.* Sed quae haec est ratio, qui absque doctrina citharam pulsare posset, & tibia canere posset, etiam omnia sciret? ἀπὶ hic est *alioquin*, ut frequenter apud Platonem, id quod dudum a doctis est observatum. Sic autem vertendus hic locus: *Neque enim dixeris, eum qui ingenio praeditus est, arte & doctrina rerum, quas ignorat, non opus habere. Alioquin qui non didicisset, citharam pulsaret, & tibia caneret & omnia sciret. Nunc vero qui non didicit, haut quaquam aliquid ex iis tractet: monstrante vero aliquo facile & addiscat, & per se ipse exerceat.* Alioqui, inquit, homo ingeniosus & sollers facile, quamvis illa non didicisset, cithara & tibia caneret. Non longe post tradit historicum debere esse ingenio militari, sed una etiam civili prudentia, & peritia imperatoria. Hoc enim volunt illa verba: τὴ γράμμα φρονιμωτέρῳ, ἀλλὰ μὴ τὴ πολιτικῆς καὶ ἐμπειρίαν πραγμάτων ἔχοντι. male interpretes. sicut & mox pag. 628. κἀκ τ' ἐξελαύνειν, ἢ ἐξελαύνειν, male vertunt: *quomodo equum emittere, quid obequitare*, cum sit, *quomodo equitatu erumpere*, aut *illo circumire*, seu *circumvenire* sc. hostilem exercitum.

Pag. 628. Οὐδὲ ἡ σύμπασα πόλις τῶν Ἀθηναίων, ἣν τὰ τῶν Σικελίας πράγματα ἐσχεῖν, καὶ τὸν Δημοσθένους λῆψιν, καὶ τὸν Νικίου πλοῦτον. Discrepant haec ab aliorum scriptorum sententia. Thucydides & Plutarchus narrant utrumque a Syracusanis interfectum. Iustinus vero lib. IV. ait Demosthenem sibi ipsum intulisse manus, Niciam vero captum. sed vide Plutarchum in Nicia.

Pag 630. Rectius vertas πῆχυς εἷς, καὶ μέτρον ἀκριβὲς, *una norma, & mensura certa.* non ut interpretes, *una ulna.*

Pag. 632. Εὐχρῆτος τοῖς τὰ πόλεσι, vertunt: *rebus civitatis recte uti possent*, cum sit, *bene rempublicam gerere.*

Ibid. Improbat in historico inter alia τὴν ἀγκύλην τῆς ἐπιχειρήσεως, scilicet ἐρμηνείαν. interpres: *argumentationibus rotundam.* At hoc laudem meretur. Verte: *tortuosam argumentationibus.* in eadem periodo κωμῳδῆ ἐθυμῷ, non est *admodum ruminatus*, ut ineptissime interpres, sed *valde concitatus*; ut solent oratores esse. Ex Alcidamante refert Aristot. III Rhet. c. 3, inter frigida dicta ἀκρότατα τῆς Ἀλκιδάμας ὀργῆ τεθυμῶσθαι. *mera animi ira incitatum.* Frigus est in ἀκρότατα ὀργῆ. Nec sequentia verba ceperunt interpretes. Καὶ ὁ μὲν τὰς συνόδους ἔσω, καὶ πυκνὰς, cum illa vertunt: *sententias autem inter se cohaereant, ac solidae sint*, per quam absurde. Cum sit: *sensus sit sibi consonus*, (hoc est, qui sibi ipsi non

non repugnet) & *sapiens*, hoc est, varia rerum cognitione & scientia velut densus.

Ibid. Λέξις πολιτικὴ recte Micyllus vertit *dictio civilis*, seu politica, quali utuntur in comitiis, in concionibus, in senatu, in judiciis viri qui in republica versantur. Seneca Controv. 8, lib. 1. *dixit rem paullo elatiorem, quam pressa & civilis oratio recipit.* Hermogenes tribuit Demostheni inprimis Politicam dictionem, lib. 1. Περὶ ἰδεῶν lib. 1. c. 1. Ὁ τοίνυν Δημοσθένης, ὅ, τε περὶ κεφάλαιον ἦν, ἡ πολιτικὴ ἀκριβωκὼς, τὸ μὲν, ὡς λέξ πάντων ἥκιστα πολιτικῶν τοῖς μίξασι. *Demosthenes, id quod praecipuum fuit, cum accurate genus orationis politicae excoluisset, omnia quoque genera exequitur: ubique ea miscens.* De politico hoc dicendi genere multis accurate agit Hermogenes in libro secundo cap. 10 & sequentibus. Ei opponitur σοφιστικὴ καὶ λογογραφικὴ λέξις, scholastica, & declamatoria dictio, ab ea quoque Hermogenes distinxit ἀγωνίων καὶ πανηγυρικὴν, forense & panegyricum, quod tamen quomodo πολιτικῷ misceatur pulchre docet.

Ibid. docet figuris non molestis orationem ornandum, ἐπὶ τοῖς κατατομίοις τὸ ζωμῶν ἡδικὸν ἀποφαίνῃ τὸς λόγους. Micyllus vertit: *quoniam perinde ut jus aliquod orationem quoque recte conditam habere debet.* quam longe a Graecis abit. Benedictus; *siquidem illud orationem condimentis similem reddit.* Nequaquam. Oratio cibo debet similis esse, non condimento. Condimentum autem cibum reddit gratiorem. Illa condimenta sunt figurae, quae debent esse ἡδύσματα non ἰδιώματα, ut superius docuit. Vertendum igitur: *siquidem suam orationem reddat similem juri bene condito, aut suos libros.*

Pag. 633. Vbi ostendit quando & quomodo historicus possit poëticis locutionibus & dicendi generibus uti, ut quam considerate illis utendum sit, cum utitur: Κίνδυνος γὰρ αὐτῇ τότε μέγιστος ὑφίστασθαι, μὴ κατενεχθῇ εἰς τὸ ποιητικὸν πρόσωπον. Interpretes: *Periculum enim est, ne, quod maximum est, de statu mentis emoveatur, & in ipsum Corybantem poëtices impingat.* Ista verba: *quod maximum est* frigent hic, si quis accuratius ea inspiciat. Existimo scripsisse Lucianum: Κίνδυνος γὰρ αὐτῇ τότε μέγιστος ὑφίστασθαι, μὴ κατενεχθῇ εἰς τὸ ποιητικὸν πρόσωπον. *Periculum tunc maximum est, ne mente moveatis, & corripiaris enthasmo poëtico.* Κόρυβας hic πρόσωπον, ἐνθουσιασμὸς. Sequitur, statim: Ὥστε μάλιστα ποιητέον τοιοῦτον ἐν μελαγχολίᾳ, καὶ παραφορᾷ, εἴδωλα εἰς ὑπερβολὴν καὶ τὸ λόγοις πάθος ἐμφαίνοντα. Verterunt: *Quare maxime tunc fraeno credendum, & ratione utendum; illud scientes, quod & in verbis non mediocre malum est inanis gloria, seu hipposyphia.* Non poterat infelicius. Nescivit quid sit ἱππωνυφία, praeterea male τὸ λόγοις interpretatur *in verbis*, cum sit in oratione pedibus soluta, quae & pedestris dicitur, & opponitur poëticae.

ἱππο-

ἱπποτροφία est *fastus ille poeticus*, sic enim vocavit grandia verba, quibus poëtae utuntur cum laude, sed quae vitiant orationem prosam, Aristophanes vocat ἱπποβάμονα ῥήματα, hoc est *equestria verba, quae more equorum incedunt*, hoc est ὑψηλά, grandia. Alibi idem dicit ἱππόκρημνα ῥήματα. *Verba grandia instar grandium rupium*, Latinis *sesquipedalia*, sicut enim soluta pedestris vocatur, sic oratio pedibus ligata equestris. ἵππος & βοῦς apud Graecos in compositis augendi vim habent. βοῶπις, quae grandes oculos habet. βύπαις *catulaster* in glossis & apud Orientium, h. e. major puer, qui incipit catullire. sic ἱπποαλεκτρύων est magnus gallus; ἱπποκομῶν, μεγαλοκομῶν, qui elate & magnifice de se sentit. & alia multa hujus notae. Sic ἱπποτροφία est magnus fastus, & in oratione *nimius & inanis verborum tumor*.

Ibid. Καὶ ἴσως ἤδη τις τοιοῦτος, καὶ συνθετικὸς & πιθανοτέρα ἔσται. Vertunt: *Iam etiam hic esto aliquis ad id quod probabilius erit tum conjiciendum, tum componendum habilis.* Itane συνθετικὸς est ad *componendum habilis*? Imo συνθετικὸς & πιθανοτέρα est, qui quod probabilius fuit poterit constituere, qui potest ex variis quae varie narrari audivit, quod maxime probabile est colligere, construere, seu componere. Paullo ante mallem ex nostro & Anglicano Codice, τὰ δὲ πράγματα αὐτὰ οὐκ ὡς ἔτυχε συναπτέον. *res ipsae non sunt temere congerendae, corradendae.* Nam συναπτέον quod in editis habetur, curam & ordinem notat, quae in componendo adhibetur, quod tamen sententiae hujus loci adversatur.

Ibid. Ἐοικότα τότε τῷ Ὁμήρου Διΐ, *similis sit Homerico Iovi*, Iliad. v.

Νόσφιν ἰὼ ἱπποπόλων Θρηκῶν καθυπερθε μάχοιτο
Μυσῶν τ' ἀγχεμάχων καὶ ἀγαυῶν ἱππομολγῶν.

Pag. 634. Εἰ μὴ βραχείδας τις εἴη ὥσπερ ὁ Δημοσθένης ἀνακρίνων τὸν ἱππέα. Vide Thucyd. lib. IV. de oppugnatione Pyli.

Ibid. Καὶ συνδιωκέτω, καὶ συμφυλάττω, καὶ πᾶσι τούτοις μέτρον ἐπέσθω. Codex vetustus melius πᾶσι τούτοις μέτρον ἐπέστω. *in his omnibus sit modus, teneatur modus.* Sequentia perobscure transtulerunt: καὶ ὡς τάχος ἀποδίδοτω, καὶ ὡς δύναται, ὁμολογούσῃ, καὶ μεταπιπτέσθω ἀπ' Ἀρμενίας εἰς Μηδίαν, *Ac ad omnia properet, & quatenus fieri potest, idem tempus habeat, transvoletque ex Armenia in Mediam.* Quid est *idem tempus habeat*? Verte *eodem sit tempore & volet ex Armenia in Mediam*: Eodem tempore sit in Armenia, Media, Iberia, Italia. hinc in fine hujus periodi dicit ὡς μηδένος καιροῦ ἀπολείποιτο, *ne nullo non tempore absit*, hoc est semper & ubique, ubi aliquid geritur, animo sit praesto, sic enim intelligenda haec sunt, interpretes non ceperunt. Paullo inferius tenebrae offusae quoque sunt his verbis: ὁ γὰρ ὥσπερ τοῖς ῥήτορσι γράφουσιν, ἀλλὰ τὰ μὴ λεχθησόμενα ἔστι, καὶ εἰρήσεται. πέπρακται γὰρ ἤδη. δεῖ δὲ τάξαι, καὶ εἰπεῖν αὐτά. *Non enim quasi rhetoribus scribant, sed quae dicenda sunt, etiam dicentur: nam jam facta sunt. Verum disponere illa debet, & narrare.* hoc est non quid

quid dicant hiſtoricis quaerendum, id enim eſt jam factum, ſed qua ratione & ordine dicant. Rhetori autem quaerendum, quid dicat. Hinc inventio praecipua Rhetorices eſt pars.

Pag. 635. Δυνάμεϊ ἢ καὶ τότε φερομένῳ χρήσεται, τῷ ἀποσαφοῦντι περὶ τῶν λεκτέων. *Potentia vero etiam tum prooemio utetur, quo dicenda declaret.* Ex hac verſione nemo Luciani mentem intellexerit, quam ut percipiamus, ſic erunt interpretanda: *Et tunc quoque prooemio utetur implicite, ſi clare explicet quae nam ſint dicenda.*

Pag. 636. Virtutes narrationis in hiſtoria obſervanda eſſe docet, λείως τε καὶ ὁμαλῶς προϊοῦσα, καὶ αὐτὴ ὁμοίως, ὥστε μὴ πρόσχαρη, μήτε ἠιλαίνειαν. *leviter & aequaliter procedens ſibi ſimilis, ita ut neque extet, neque hiatus habeat*, non male interpres. πρόσχαρη hic Luciano eſt, quod Petronio eſt *extra corpus orationis eminere. Praeterea*, inquit, *curandum eſt, ne ſententiae emineant extra corpus orationis expreſſae, ſed intexto veſtibus colere niteant.* cum veluti centoni *purpureus late qui ſplendeat unus aſſuitur pannus.* ſed *intextus veſtibus color* eſt limbus purpureus togae adtextus, ut in praetexta.

Pag. 637. in Thucydide laudat, quod nimius non ſit in deſcribendis περιέργοις· μᾶλλον ἢ ὁ Θουκυδίδης αὐτὸς ὀλίγα τῷ τοιούτῳ εἰώθει λόγῳ χρησάμενος, σκέψαι, ὅπως οὐχὶ ἀφίστατο, ἢ μηχάνημα ἐμηχάσατο, ἢ πολιορκίας χῆμα δηλώσας ἀναγκαῖον καὶ χρειῶδες ὄν, ἢ ἐπὶ πόλιον χῆμα, ἢ Συρακουσίων λιμένα. Quis credat tam politum ſcriptorem uſum fuiſſe in eadem περιεργίᾳ bis voce χῆμα, ne dicam πολιορκίας χῆμα, quod vertunt *obſidionis ſpeciem* inepte dici. Mſ. optime. ἢ πολιορκίας χρῆμα δηλώσαν ἀναγκαῖον καὶ χρειῶδες. *aut rem ad obſidionem neceſſariam & utilem exponens.* De Soſtrato vide Plin. xxxvi, 12. & Strab. lib. ult.

Pag. 643. Leve eſt mendum, quod ex Mſ. tolles, καὶ κῦμα ἐνέπνευσε, καὶ ζόφος ἐπήγετο. & *fluctus intumuit, & caligo orta eſt.* vulgo ἐνεχώρησε.

Pag. 657. In verae hiſtoriae libro primo ait ſe perveniſſe in urbem Νεφελοκοκκυγίαν, cujus Rex fuerit ὁ Κυρανὸς ὁ Κοπυρίωνος. Puto ſcripſiſſe Lucianum Κοκκυρίωνος, ridicule formata voce a κόκκυξ & κοκκύζω.

Pag. 661. Ψιττόποδες, γένος μάχιμον καὶ δρομικώτατον. *Pſittopodes genus bellicoſum & velociſſimum.* forte ψηττόποδες, qui habebant pedes inſtar paſſerum. a ψήττα paſſer ſc. marinus.

Ibid. Τριτωνομήδητες τὰ μὲν ἄνω ἀνθρώποις ἐοικότες. τὰ δὲ κάτω τοῖς γαλεώταις. Interpres: *Tritanomendetes, ſuperioribus partibus ſimiles hominibus, inferioribus vero felibus.* male. γαλεῶται hic non ſunt feles, ſed piſces, qui γαλεῶται dicuntur, & alio nomine ξιφίαι, Latinis etiam *Xiphiae*. Sed ratio compoſitionis hujus vocis quae? Triton fingitur quidem monſtrum marinum, ſuperiore parte hominem referens, ſed μηδὸς eſt hircus, ſive ipſe pan. vide Herodot. lib. 11, c. 46. & Suidam. Mihi non liquet. quaerant otioſi.

otioſi. Quid enim μῦδος cum Xiphia aut etiam fele, ſi id malis, habet commune?

Pag. 665. Imperitiſſime vertitur, αἱ τῆ πτύμναι κρυσταλλμαι ἔφυγον, *reliquae colliſa puppi fugerunt*. Siccine? colliſa puppi poterant fugere? Verte *reliquae remis inhibentes fugerunt*. Quod Graecis πτύμναι κρύειν, hoc Latinis *inhibere remis*. Cum olim fugam molirentur in pugnis navalibus, non converſa navi fugiebant, ſed paullatim euntes ceſſim, & remis inhibentes curſum navis, retro navigabant, ut erudite docuit ὁ πάνυ I. Fridericus Gronovius lib. IV. Obſervat. cap. ultimo, quem vide.

Pag. 671. Leve admodum eſt vitium, quod tamen inquinat editiones omnes, ut mirum a tot editoribus non eſſe ſublatum: In omnibus enim extat κατηρείπτο ἢ αὐτῆ pro ὑπατηρείπτο, quod puer videat.

Pag. 672. Deſcribit eleganter umbras apud inferos, poſſe quidem eas non tangi, habere tamen corpora valde ſubtilia, quae non tam corpora ſint, quam corporis inſtar. ſed interpretes non recte intellexerunt hunc locum: Καὶ ὅλως ἔοικε γυμνὴ τις ὑψυχὴ αὐτῶν περιπολεῖν. τῶ ἢ δ' σώματ]ῳ ὁμοιότητι ἐπικειμένη εἰ γάρ μὴ ἅψαιτό τις, οὐκ ἂν ἐλέγξειε μὴ εἶναι σῶμα τὸ ὁρώμενον. Vertunt: *In ſumma videtur eorum anima nuda circumvagari, ſimilitudine corporis circumdata. Ac niſi quis tetigerit, non poſſit deprehendere nonesſe corpus, quod videt. Nam ſunt ut umbrae rectae, non nigrae.* Latina verſio εἰ γὰρ μὴ ἅψαιτο, longe a Graecis verbis abit, quae ſic erant transferenda: *Licet igitur quis attingere nequeat, non tamen convincat non eſſe corpus, quod videtur. Sunt namque tanquam umbrae rectae, non nigrae.* Videntur enim licet non tangantur.

Pag. 719. In abdicato, filius oſtendit, ſe patri aſſediſſe dies noctesque, & omnia momenta obſervaſſe ejus valetudini ſerviendi; ſed verba foediſſima menda ſunt inquinata: πόσα γὰρ οἴεσθε παθεῖν με; πόσα καμεῖν παρεῖναι; ὑπηρετῶν; καιροφυλακτῶν; νῦν μὲν ἔκκλιν τῆ δ' πατρὸς ἀκμῆ. νῦν δ' τῶ τίχνῳ ἐπάγων, ὥσπερ ὀλίγον ὠδιδύν]ῳ δ' κακῶ. Benedicti verſio: *Quam multa me fuiſſe arbitramini, quantum & exhauſiſſe laborum? dum aſſideo, tum obſequor, dum opportunitatem obſervo, nunc cedens patris vehementiae, nunc artem admovens, morbo paullatim inclinante.* Hem, quid audio? πατρὸς ἀκμὴ eſt patris vehementia? Nil poterat abſurdius. πατρὸς ἀκμὴ Graeci eſſet patris vigor, cum in ipſo flore virium & aetatis eſt. Verti haec non poſſunt, quia nihil Graecis ſignificant. Legendum eſt ἔκκλιν τῆ δ' πάθους ἀκμῆ. *Cedens morbi vehementiae.* ἀκμὴ δ' πάθους, eſt cum morbus eſt vehementiſſimus, ut nulla patiatur remedia, cui opponitur ὀλίγον κακόν, cum remiſſius eſt malum, cum inclinat non nihil morbus. Vſus eſt Lucianus proprio medicorum verbo, ſic apud Galenum ἡ δ' παροξυσμὸς ἀκμή, eſt cum maxime ſaevit febris, vide eundem in comment. in Hippocratis Prognoſt. ubi docet quae ſit ὀξεῖα δ'

ἔ πάθους, seu νοσήματος initium morbi, ἀνάβασις, incrementum, ἀκμή, cum est vehementissimus, & ἔμφασις cum inclinat, & minuitur.

Pag. 727. Ratio postulat, ut, Mſ. volente, legas, ἀναφύσει δίμηλος οἴμῃ, καὶ εὔτροφος, καὶ πολύχνους καρπός. *proveniet, puto, fructus laetus, bene nutriens, copiosus.* non ἀναφόσ. ut editi; Mox idem codex ὡς πάντα ἀλφησίν pro vulgato ἀλφῶσιν. recte, & *ratione diversitatis morbi*, quia diversi longe *sunt morbi muliebres, & viriles.*

Pag. 728. Ineptissime legitur Ἀπὸ χοιράδος ὥσπερ ἐστὶ, καὶ ἐν τῇ φύσει, τὸ δύνασθαι ἐφ' ἑκάστου σκοπεῖ. Quid enim Graecis ὥσπερ ἐστὶ καὶ ὄν; Mſ. optime: ὥσπερ ἐστὶ καὶ ἐν φύσει. sed *cum distinxeris, quod natura distinctum est, quid in quoque praestari possit considera.*

Pag. 732. in Phalaride nullum dubium, quin ex Mſ. cum Anglicano, tum meo scribendum sit ἡ πόλις ἦ ἀσφαλὴς, *civitas erat sine seditionibus*, hoc est civitas erat tranquilla & pacata, sedatis omnibus turbis, dissidiis, & tumultibus. laudat illam felicitatem, quae consecuta sit ejus principatum. Atqui non laus est, si legas ἀπαρρησίαστος, uti in editis legitur, sed maximum tyrannidis malum, cum civibus libertas loquendi adimitur.

Pag. 759. Ἐκεῖνο δὲ τὸ εὐδόκιμον λαβὼν ὁ Ἀλέξανδρος ἐπλάσατο περὶ τοὺς ἀφιγμένους, ὡς μαντεύσοιτο ὁ Θεὸς, ῥητόν τινα ἀποφανῶν. Mſ. ῥητὸν τινα ἡμέραν ἐκάστῃ ἔ προειπών. forte ῥητὸν ἕνα ἡμέραν ἀνέῃ προειπών. *definitam diem surrexit praedicendo.* surrexit praedicens certam diem, qua Glycon fit oracula editurus. vide autem de hoc Glycone Abonoteichitarum ficto oraculo Virum illustrem Ezechiëlem Spanhemium dissertatione tertia, de usu antiquorum numismatum.

Pag. 761. Ἔχρη δὲ, καὶ ἐθέσπιζε, πολλῇ τῇ συνέσει συντιθεὶς χρήματα, καὶ τὸ εἰκὸς τῇ ἐπινοίᾳ περισκοπῶν. Vertunt: *Reddebat igitur oracula & ratiocinabatur, non mediocri ad eam rem utens ingenio, artemque negotium reddens probabilius.* Ultima verba non reiiciendunt Graecis, in quibus pro τὸ εἰκὸς Mſ. τὸ εἰκαστικὸν, *sagacitatem verosimilia dicendi jungens sollertiae ingenii* εἰκαστικῆς τέχνης Platonii in Sophista sunt, artes quae imitantur verum, & magna verisimilitudine exprimunt. erat ingenio praeditus sagaci Alexander in divinanda & deprehendenda verisimilitudine, quae facultas aliis ingenii dotibus accesserat, apta in primis ad mimum illum decenter agendum.

Paullo post addit illud oraculum varia medicamenta praescripsisse aegrotis, inprimis, quod ficto nomine vocarit Cytmides, id vero remedium fuisse contra lassitudinem ἀλείπτης ἀρκείου σωτηριώδης, fatue interpres: *ex adipe suilla confectum*, cum sit *ex adipe ursina.* ἄρκτος ursus, ἄρκτιος, ursinus. sed in Mſ. legitur αἰγείου *caprina* adipe, quod utrum magis probandum non satis liquet. Nam & ursinus & caprinus adeps plurimis doloribus, cruciatibus & tumoribus

bus prosunt, ut ex Plinii lib. xxviii. aliisque medicis constat. Nec ἄκρητα sunt tantum remedia contra lassitudinem, quamvis proprie eo nomine illa significentur, sed & quae ad dolores corporum, & tumores scirrhosos, aliosque adhibentur, ut multis docet Galenus de medic. per genera lib. vii, cap. ii. ut & Paullus Aeginera lib. vii, 19. Et videre licet inferius, ubi Κυτρίδα, hoc est ἄκρητον oraculum seu impostor jussit adhibere πρὸς ὀδύνας πλάγιον, *ad dolorem laterum.*

Pag 766. Dicit Rutilianum fuisse quidem virum egregium, sed superstitiosum. Ῥουτιλιανὸς ἀνὴρ τὰ μὲν ἄλλα καλὸς καὶ ἀγαθὸς, καὶ ἐν πολλαῖς τάξεσι Ῥωμαϊκαῖς ἐξητασμένος. *Rutilianus vir alias quidem honestus & probus, tum compluribus in proeliis Romanorum spectatae virtutis*, sic interpres. sed Mſ. ἐν πολλαῖς πράξεσι in multis rebus Romanorum, sive bello sive domi gestis.

Leve est quod pag. 770. de Rutillia, quam in oculis mariti ejus osculabatur, legitur mendose καὶ ἐν ὀφθαλμοῖς ἔτι ὀλεθρίᾳ ἐκείνα ἀνδρὸς φιλήματα ἢ ἐχόντα. cum rectius Mſ. ἐκείνης ἀνδρὸς sc. Ῥουτιλίας.

Pag. 780. Ἐπὶ ἤδη μέσον τὸν πόρον ἐληλύθειν, *cum jam mediam partem navigationis confeciſſem.* sic rectius editio Florentina, quam aliae μέσον τὸν πόντον.

Pag. 781. Κατατίθημι δὲ ὑμᾶς ἐν Αἰγιαλοῖς, ὧν καὶ ὁ καλὸς Ὅμηρος μέμνηται, ὁπόσα ἀπέλιπεν. *Expositis autem in Aegialos, quorum etiam egregius Homerus meminit, iter relegit.* Sic interpres. nec improbo nisi quod *in Aegialis* vertendum non *Aegialos.* Sed quae notarunt ad hunc locum, quasi loqueretur de Peloponneso, quae Aegialia olim dicta, non sunt cassa nuce digna. Aegialos fuit locus in littore Ponti Euxini, in quo situs quoque fuit pagus ejusdem nominis cujus meminit Homerus Iliad. β. 855. Et qui sit locus, egregie docet Strabo lib. x. in descriptione Ponti. ὁ δὲ Αἰγιαλὸς ἐπὶ μὲ ἡϊόνι μακρᾷ, πλείονα ἢ ἑκατὸν σταδίων. ἔχει δὲ κώμην ὁμώνυμον, ἧς μέμνηται, ὡς ποιητὴς, ὅταν φῇ·

Κρώμνάν τ' Αἰγιαλόν τε καὶ ὑψηλὰς Ἐρυθίνας.

Γράφουσι δέ τινες Κρώμνην Κωβιαλόν τε.

Aegialus est littus longius centum stadiis. Habet autem cognominem pagum, cujus meminit Homerus his verbis:

Cromnam & Aegialum & altos Erithynes;

Scribunt autem non nulli: Cromnam Cobialumque. sed vides Lucianum hic tueri vulgatam Homeri scripturam, nisi quod numero multitudinis utatur, pro unitate.

Pag. 782. Ἱππόλυτα κλητίνας. Extant etiam nunc tales nummi cum inscriptione Ἱππολίτων sed in una hujus nummi superficie est L. Aurelii veri imago, in altera Γλύκων Ἱππολίτων, vide Joannis Harduini viri ingenio & doctrina praecellentis nummos antiquos populorum & vrbium illustratos. in Ἱππολίτων.

Pag. 784. de Saltationibus, ἀφήμμεθα δὲ ἃ Λυκῖνος ἔτι περὶ τὰ βέλτιστα συνάδοντα, καὶ τοῖς παλαιοῖς σωτῆσιν, πρόθυμα κατασκόπτομεν, ἀλλ-

θείαν ἄνθρωπον ἐρῶν. Vertit Opsopaeus: *Remisso verum, o Luciane, optimarum exercitio, & priscorum commercio, ceterum sedere sustineas in theatro omnium posticas sannas excipiens.* Ab interpolatore recte haec quidem sunt emendata, sed, quia tamen hoc loquendi genus aliis quoque negotium facessit, uno atque altero exemplo id illustrabimus. Sententia enim est, *tu vero sedes & modulis tibiarum oblectaris.* Plutarchus in libello, cui titulus est *εἰ πρεσβύτερον πολιτευτέον.* Τὸν πολιτικὸν ὀνειδίσαντες τῷ λειοτῷ καὶ κεκελιδικότες ἀωχίσαμεν αὐτὸ, κηλοψαλλόμενον καὶ κηλουλόμενον. *Cantu & tibiarum modulis oblectatum.* Cleomedes lib. 2. ἐν πολλῇ καὶ ἀκρατεῖ μέθῃ κηλουλόμενον. *In magna & foeda ebrietate tibiis se oblectans.* Eodem sensu dixit Athenaeus ψαλλόμενον Στρατόνικος *auscultans cantorem Stratonicus.* quem locum frustra Erasmus emendare conatur.

Pag. 786. Πάπαι Κράτων ὡς κρέχεται ἵνα ἕλυσας ἐφ' ἡμᾶς τὸ σαυτοῦ κύνα. Vertunt: *Papae Craton quam asperum canem tuum in nos solvisti*, nescio quam Latine. *Asper dens* apud Phaedrum est acutus, sic apud Tac. *asperare arma*, pro famiare. Melius sane verteretur: *quam canem mordacem.* Lucianus in priore de iis qui mercede sunt conducti: οἶδα δ' ἐγὼ καὶ ῥήτορας τὰ καρχάρια. *Novi quosdam ex mordacibus illis Rhetoribus.*

Ibid. Εἰ μὲ δὴ εἶδες, ἐξ ἴσου ἡμῖν καὶ σὺ γελάσεις. Interpretes: *si enim vidisti, par nobis hac in re evasisti*, inepte, & sine sententia. Vertendum: *siquidem vidisses, paria nobiscum faciesses.* Mox sequente pag. de histrione εἰς δέον δεῖν καταγελωμένῳ est *indecore se frangenti*, non ut vertunt, *in nullum usum fracto.* Paullo post μὴ ἄφρισιν ἄρα ἐκόλουν, est *male peream*, ut supra notavi, interpres invenuste; *nunquam ego venustatem consequar.* Nam quamvis *venustas* interdum felicitatem significet, tamen hoc in interprete non ferendum.

Pag. 791. Καὶ αἱ Γυμνοπαιδίαι ἦσαν αὐτοῖς ὁμοίως ὄρχησις. *Erant & illis Gymnopodiae, genus saltationis.* Sic interpres. sed legendum καὶ αἱ Γυμνοπαιδίαι ἦσαν αὐτοῖς ὁμοίως ὄρχησις. *Et erant Gymnopaediae genus saltationis.* Erat autem saltatio nudorum puerorum, cujus meminit Athenaeus, Hesychius, Pausanias. Plutarchus in Apophtegmatis Agesilai ἔτι δὲ παῖδας, inquit, ὄντας αὐτὸν γυμνοπαιδίας ἀγομένης ὁ χοροποιὸς ἔστησεν εἰς ἄσημον τόπον. *Agesilaum adhuc puerum cum Laconica saltatio perageretur, in qua pueri nudabantur, chori praefectus constituit in parum honesto loco.* Vide Ios. Scaligerum ad Eusebii Chronicon ad num. MCCCCXLVII, ubi ostendit Hieronymum quoque legisse Γυμνοπόδια, & vertisse *nudipedalia.* de Caryatide vero, seu saltatione alia Lacedaemoniorum, ut & de ὁρμῷ vide Meursii Lacon. lib. 11. c. 12.

Pag. 792. Ἐκεῖνο δὴ πάντες ἀκήκοασιν, ὅτι τὰς ἐξαγορεύοντας τὰ μυστήρια ἐξορχεῖσθαι λέγουσιν οἱ πολλοί. *Sed illud omnes audiunt, eos a vulgo desaltasse dici, qui mysteria prodiderunt.* sic vertitur. Sed ἐξορχεῖσθαι

χιῶς retinendum erat in verſione. Non infrequenter autem hac voce utuntur Graeci pro ſecreta prodere, arcana efferre. Vtitur etiam Lucianus in Piſcatore, & Amoribus, Heliodor. VI, ἀλλ' ἤδη καὶ ἐπὶ μάρτυσι τούτοις τὰς τῶν νεκρῶν ἐξοχὰς τύχας. *Ac teſtibus his enunciasmortuorum fortunas.* Auctor Hierarchiae Eccleſiaſticae, qui dicitur Dionyſius Areopagita: ἀλλ' ὅρα ὅπως σὺν ἐξοχῇσι τὰ ἅγια τῶν ἁγίων ἀμίκτως μὴ αὐτὰ καὶ ἄχραντα τοῖς ἁπλήστοις διαπεσῇς. *Cave ne ſancta ſanctorum prodas, a plebejis ea intacte & impolluta conſervanda.* Vide & Suidam in Διαῤῥεῖς. Mox obſcure & imperite haec verba Latine ſunt tranſlata: παίδων χορὸς συναλθόντες εἰς αὐλὸν καὶ κιθάραν οἱ μὲν ἐχόρευον, ὑπορχεῖτο δ' ἄρισοι, πρόκριτοι ἐξ αὐτῶν. *Puerorum chori cum tibia, citharaque ingreſſi tripudiabant, quibus canentibus optimi quique ſaltationem accommodabant, ex eorum numero delecti.* Quid eſt *ſaltationem accommodare?* Interpretare: *Puerorum enim chori in unum coacti, ſub tibia & cythara, hi quidem ſaltabant, illi vero ſubſultabant, qui quod aliis praeſtarent ex eis delecti erant.* Eſt autem ſubſultabant, puerorum ſaltantium geſtus & ipſi imitabantur, quod vetus poëta dixit *redamtruare* de ſaliis, *ut praeſul amtruat, ſic populus redamtruat.* & uſus eſt Plutarchus in Numa voce ὑποχαίειν de ſaliis *redamtruantibus*

Pag. 793. de Proteo, καὶ δένδρα δόνημα. & *arboris quaſſum* vertit interpres, malluem *arboris motus*, cum ventis agitatur.

Ibid. Ex Latina hac verſione; *Quae* (Bithynia fabula) *multum ab inſtituto Italorum abhorret, quae perhibet Priapum bellatorem Deum, unum opinor ex Titanibus aut Dactylis Idaeis, opus illud factum, ad rerum militarium inſtitutionem, Martem a Iunone acceptum adhuc puerum*, &c. nemo aſſequetur ſententiam Graecorum, οἱ τὰ μείζονα δαίμονα πολεμικὴν, τὰ τιτάνων εἶμεν ἴσα, ἢ τὰ Ἰδαῖον δακτύλων, τᾶτο ἔργον πεποιημένον, τὸ ἐνόπλια παιδεύειν, παραλαβόντα ἀπὸ τῆς μητρὸς τὸν Ἄρη, & quae ſequuntur. Diverſus enim plane illorum eſt ſenſus. Interpretes ignorarunt τὸ ἔργον ποιεῖσθαι dici in agendi forma, pro *artem facere*, ſeu *exercere*, cum tamen Lucianus in eodem hoc libello ſuperius dixerit, τέχνῃ τὸ πρᾶγμα πεποιημένον. Apud Galenum, ἐπεὶ τῶν μυῶν κυνηγέσεως, ἀλλὰ τῶν ἔργον πεποιημένων ἰατρῶν, *per medicos facientes medicinam* Plutarchus in Demetrio: Ἄτταλος ὁ φιλομήτωρ ἐπήνει τὰς φαρμακώδεις βοτάνας, &c. ὁπόσ τι καὶ καρπὸν αὐτῶν ἔργον πεποιημένον εἰδέναι καὶ κομίζεσθαι καθ' ὥραν. *Attalus Philometor herbas venenatas ſerebat*, &c. *& ſemina & fructus eorum elaborabat videre & cognoſcere ſuo tempore.* Suidas in voce τέχνη. τέχνῃ πεποίηκε, ἀντὶ δὲ εἰς ἔργον καὶ τέχνῃ αὐτὸ πρόκειται. Plura facile colligas exempla. Sic igitur transferenda iſta Luciani ſunt: *Quae Priapum, deum bellico um, unum opinor ex Titanibus, aut Idaeis dactylis hanc artem feciſſe ajant, ut in armis ſaltare alios doceret, & Martem adhuc puerum a Iunone matre acceptum.*

Pag. 794. Ὕπνου καὶ φιλότητος; Hom. Il. v.

Πάντων κ) κόρης ἐστ κ) ὕπνου κ) φιλότητος
Μολπῆς τε γλυκερῆς, κ) ἀμύμονος ὀρχηθμοῖο.

Pag. 797. Καὶ μόνης τ φωνῆς ὑπεύθυνον παρέχων ἑαυτὸν, interpres: *ac soli voci semet obnoxium praestans.* quis intelliget? malim: *solius vocis discrimini se exponens*, ut soli voci servire debeat, & ejus quasi rationem reddere, ut propter solam vocem aut laudetur, aut vituperetur.

Ibid. Οἷα Δάμων κ) Τιβίων. Recte castigavit Obsopaei versionem eruditissimus ille Palmerius, quo doctiorem militem non vidit a renatis litteris orbis eruditus. De Davis & Tibiis vide Strabonem lib. VII. Meminit Tibiorum Galenus statim initio primi. Θεραπόλικης, κωλακρέτης, Γέτης, κ) Τίβιοι, κ) Φρύγες, κ) Θρᾷκες δεχηρώνητοι. Philostratus in imaginibus ὡσαύτως ἡ κωμῳδία τῷ Δαῷ. & Lucianus in mercede conductis, ὀλόμενοι κ) πεῖσμ. Interpres Aristophanis, οἱσίδι ὁ τῇ κωμῳδίᾳ οἰκεῖ) Πυθίας, ξαυθίας, Τίβιος, Σωσίας, Δᾶος, Γέτας. Synesius ὁ γελῶν Ἡρῴδης κ) ὑμνῳδὸς εἰς Σωσίαν π κ) Τίβιος ἀπέδω. Inferius Lucianus in Gallo: Πόθεν γὰρ ὁ Τίβιος μέλπων αὐτῷ ὅτω μέγαν ὑψώνηκεν ἰχῆτ; Praestat etiam ut statim vertas ἡ κεχηνὼς ἢ ὡς ἐκεῖνο, ἀλλὰ συμμεμυκὼς, *non hians ut illa, sed occlusa.* Illae hiantes personae dicebantur *Manduci.* vide Festum.

Pag. 801. Καὶ τὸ μέσον τ γῆς οὐρανοῦμενον πλῆσαι τ ἀστῶν. vide Claudianum in prologo panegyrici in Manlium Theodorum, & Plu-Diodotarchum in defectu oraculorum.

Ibid. Ἰάχθη παράγυμνον. A Titanibus puerilibus donis illectus membratimque laceratus fuisse Iacchus scribitur ab Orpheo, & in Parnasso conditus juxta Tripodem, ut tradit Euphorion. Meminit etiam rus Siculus. lib. III. Biblioth.

Pag 802. Καὶ Σκύλλα, κ) πορφυρεῦς πλόκαμος κ) Μίνως πόθος. Interpres. *Scylla, purpureus crinis, & Minois transitus.* legendum censeo, κ) Μίνως πόθος, & *Minois desiderium, seu amor.* Scribit enim Ovidius in Metamorphoseon libro, & Virgilius in Ceiri Scyllam Minois amore captam patriam ei prodidisse.

Ibid. Καὶ σπαρτῶν ἀνάδοσις. *Et satorum exortus.* Nimirum ex satis serpentum dentibus homines prosilierant armati.

Ibid. De Neptuni & solis pugna vid. Pausan. in Corinthiacis.

Pag. 803. Ὦ οἰκεία κ) ἡ Αἰθιοπικὴ διάληψις, vertunt, *cui est propria rerum Aethiopicarum narratio*, perquam improprie. cum sit, *cui affinis, vel similis est Aethiopica narratio.*

Pag. 804. Τὸν Γλαῦκον, τὸν Πολυΐδου μαντικὸν. Glaucum Minois filium, & Polyidae de illo in mellis dolio submergendo vaticinium, de quo vide Origenem contra Celsum. Claudianus de Bello Getico:

Cretaque si vere narratur fabula, vidit
Minoum rupto puerum prodire sepulchro
Quem senior vates avium clangore repertum
Gramine restituit: mirae nam munere sortis
Dulcia mella necem, vitam dedit horridus anguis.

Vide

Vide & Apollod. III. Biblioth. & Palaephatum de incredibilibus c. 27.

Ibid. Τὸν Μελέαγρον, τῷ Ἀταλάντῃ, ἢ Δάλον. Interpres: *Meleagrum, Atalantem, Dalum.* foediſſimus error. Nullus Dalus unquam fuit in orbe terrarum. Ex nomine, ut γραμματικῶν παῖδες loquuntur, appellativo fecerunt proprium. ſcribe δᾷλον, & interpretare. *Meleagrum, Atalantam, & titionem*, nimirum illum fatalem Meleagri, de quo Ovid. VIII. Metam. & in Ibin.

Natus ut Althaeae flammis abſentibus arſit
Sic tuus ardeſcat ſtipitis igne rogo.

Pag. 805. Ἀλκμαίωνος οἰκῆσιν. vide Thucydidem fine libri II. Philoſtrat. VII vit. Apollon. Tyan. Meminit & Baſilius in epiſtola ad Gregorium Theologum: πάντως γὰρ οὐδὲ Ἀλκμαίων ἐχίνάδες εὗρεν ἢ τοῖσιν ἐνέχεσε, *neque enim Alcmaeon Echinadibus inventis ullo modo errare amplius ſuſtinuit.* Vides, ſine fabulis, nec ipſos ſcriptores Chriſtianos poſſe intelligi, earumque ignoratione ſaepe viros inſignes eſſe lapſos.

Ibid. Theſſaliam inter alia ſuppeditare ait, πλοῖα ἢ πεντήκοντα νηῶν στόλον. *quinquaginta navium claſſem.* Dudum, eſt quod locum hunc vere & eleganter emendavit magnus ille, & meliore fortuna dignior Leopardus in miſcellaneis, qui legendum oſtendit ἢ ἢ πεντήκοντα νέων στόλον. *quinquaginta juvenum navalem expeditionem* hoc eſt Argonautarum, qui quinquaginta numero fuiſſe quibuſdam dicuntur. vide lib IX, cap. 24. στόλον autem dici etiam de unica nave docet in illud Apollonii ὅσσ᾽ στόλα ἠμαθόεσσα, antiquus ejus interpres: στόλον δὲ λέγει ἐπὶ πλέξεως πλοῖα πορθούμενον πλῆθος εἴτε ἐπὶ νεῶν, εἴτε καὶ πεζῇ, καὶ χειδὸν καὶ πάσης ὁρμῆς καὶ μείζονος συστάσεως. οὕτως δὲ στόλον τὸ ἓν μιᾶς νεὸς πλῆθος εἶπε.

Ibid. Καὶ τὸ Ἀσσύριον ἐκεῖνο πένθος ἐθρήνησεν. *Luctumque illum Aſſyrium diviſum.* Quis ſit ille luctus Aſſyrius diviſus non facile reperias apud ſcriptores. Apud Hyginum tamen in Aſtronomico in capite de lyra legimus, ex quibus qui ſit luctus ille intelligitur: *Non nulli etiam dixerunt Venerem cum Proſerpina ad judicium Iovis veniſſe, cui earum Adonin concederet, quibus Calliopen ab Iove datam judicem, quae Muſa Orphei eſt mater. Itaque judicaſſe, uti dimidiam partem anni earum unaquaeque poſſideret.* Tangit quoque Lucianus ipſe in Veneris & Lunae dialogo, ubi queritur de filio ſuo quod illam modo cogat Anchiſae cauſſa in Idam deſcendere, ἄρτι δ᾽ ἐς τὸ Λίβανον ἐπὶ τὸ ἀσσύριον ἐκεῖνο μειράκιον, ὃ καὶ τῇ Περσεφόνῃ ἐπέρασεν παίσας, ἐξ ἡμισείας ἀφείλετό με τῶν ἐρώμενον. *Nunc vero in Libanum ad Aſſyrium illum adoleſcentem*, qui & ut *a Proſerpina amaretur fecit, & me meis amoribus dimidia ex parte privavit.* Vide quoque Theocriti Ἀδωνιάζουσας. Idyll. XV. Patet nunc quis ſit ille dimidius Aſſyrius luctus.

Pag. 806. Καὶ κωφὸν σωτῆρα. Laudatur etiam hoc oraculum a Chryſoſtomo in Babyla, & a Luciano in Ione confutato. Extat totum apud Herodotum.

Pag. 807. Ε'δήθη Ε Δημητείε ἀγωνιστικώτατον εἶμαι τὸν δῆσιν. *petiit a Demetrio aequissimam, ut mihi videtur, petitionem*, rem aequissimam postulavit. Sic Æschines κατὰ κλησιφῶντος δεήσομαι ὑμῶν μετρίαν δίκην. *rem non magnam a vobis petemus.*

Pag. 809. Τὰ μὲν ἄλλα θεάματα καὶ ἀκούσματα ἐνίοις ἐφέστιν ἔργα τῶν ἐπιδείξιν ἔχει. Interpres: *Alia quidem quae spectanda vel audienda exhibentur, unam quampiam rem ostendunt.* ἔχειν non est quispiam. Legendum ἐνίοις ἔκαστον ἔργα τῶν ἐπιδείξιν ἔχει. *Cetera quidem quae spectantur vel audiuntur, unam rem unumquodque ostendit.* ἔκαστον sc. ἄκουσμα vel θέαμα.

Pag. 810 Λεσβώνακτ γὰρ ὁ μιτυληναῖος, χειροσόφους τὰς ὀρχήσεις ἀποκαλεῖ. Hoc damnat ipse Lucianus in Rhetorum magistro.

Ibid. Ἤκουσα δέ τινος καὶ ἀσελεστέρου τι παιδευμάτιον ὑπὲρ τῆς ὀρχηστικῆς ταυτησὶ σιωπῆς, ὅτι καὶ αὐτὸ Πυθαγορικόν ἐν δόγμα αἰνίττεται. *Ceterum quendam audivi magis etiam subtilia quaedam de saltantium personarum silentio juveniliter affirmantem, eam etiam Pythagoricum dogma subobscure significare.* sic vertendus hic locus. de re ipsa Athenaeus lib. 1 Dipnosoph: ὅτος (Μέμφις) τὴν Πυθαγόρειον φιλοσοφίαν ἐπιδείκνυσιν ἥτις ἐστὶ, μετὰ σιωπῆς πάντ' ἡμῖν ἐμφανίζων σαφέστερον, ἢ οἱ τὰς τῶν λόγων τέχνας ἐπαγγελόμενοι διδάσκειν. *Enim vero hic* (Memphis pantomimus) *aperte demonstravit, quanta Pythagoricae philosophiae vis sit, ut qui tacens omnia nobis manifestius indicaret, quam qui artem dicendi se docere profiterentur*

Pag. 811. Γυμνασίων γὰρ τὸ κάλλιστόν τι ἅμα καὶ εὐρυθμότατον τὸν φαίλω ἂν εἴποιμι εἶναι. Interpres absurdissime: *Etenim illud ego Gymnasiorum pulcherrimum & aptissimum esse affirmaverim*, cum vertendum sit, *Ex omnibus gymnicis exercitiis illud pulcherrimum & venustissimum esse equidem dixero.*

Pag. 814. Περιβάλλειν τοῖς Θηβαίοις τείχεσιν, est *impetum facere in Thebanorum moenia.* nobis hesitamus. Herodianus in v, καὶ περιβαλλαι τοῖς τείχεσιν. Idem in VII. περιβάλλον τε τοῖς πύλαις καὶ τοῖς τείχεσιν. Xenophon in III. Hellenicon: ξυνεχῶς μὲν ἐλληνικῶς περιβαλοῦσι τοῖς τείχεσιν.

Ibid. Οἱ δ' ὄρχημα μὲν τὰ πράγματα δὲ μετάχρονα ἢ πρόχρονα. obscure interpres: *illi vero concinne quidem, sed res prioris vel posterioris temporis saltationi accommodat?* Quid in hoc vitii, si suo tempore illa saltat? Verte: *illi vero concinne, sed tempore tamen tum posteriora vel priora repraesentat.* dum quod tempore posterius est, prius saltat, vel vice versa.

Per Lexiphanem in dialogo, qui hoc nomine inscribitur, intelligi Pollucem, qui onamasticon scripsit, in quo omnia illa, quae hic irridet obsoleta verba inveniri, memini olim in Scholiaste Luciani ἀνεκδότῳ legere apud Isaacum Vossium, τ πάνυ.

Pag. 857. in Demonacte: καὶ οἱ γεραιότεροι τ νέαν καὶ πρὸς φιλοσοφίαν

σοφίαν ὁρῶντες, interpres: *& generosissimi quique juvenes, & ad philosophiam respicientes.* πρὸς φιλοσοφίαν ὁρᾶν *Philosophiae operam dare*, non est Graeca locutio: sed scribendum πρὸς φιλοσοφίαν ὁρμῶντες, ut paullo post πρὸς φιλοσοφίαν ὥρμησεν.

Pag. 858. Ἦν ὁ τὸ μὲν γένος Κύπριος, ὁ δὲ ἀφανῶν, ὅσον εἰς ἀξίωμα πολιτικὸν καὶ κτῆσιν, ἀμυδρὰ δὲ καὶ πάντων τούτων ὑπεράνω γενόμενος, καὶ ἀξιώσας ἑαυτὸν τῶν καλλίστων πρὸς φιλοσοφίαν ὥρμησεν. Vertenda sunt: *Erat itaque Demonax genere Cyprius, non obscuro loco natus, quod quidem ad dignitates civiles, & facultates attinebat. Despectis nihilominus his omnibus, cum pulcherrimis se rebus dignum judicasset, ad philosophiam animum appulit.* ὑπεράνω γίνεσθαι non est *excelsiorem fieri*, ut interpretes transtulerunt, sed *despicere, contemnere.* Laertius: καὶ τὰ τῶν πολλῶν δόξης ὑπεράνω γίνεσθαι. *Vulgi laudes & gloriam contemnere.* Plutarchus in apophtegmate Agesilai: ἐγὼ γάρ μοι δοκῶ τὸν τυπτῶν βάλιστα ἐπάνω εἶναι ἢ τὸν ὑπ' ἀνθρώπων πόλιν καὶ κεφαλὴν ἑλεῖν. *Malo me vincere contemtu talium rerum, quam praepotentem hostium urbem vi capere.* pro his dixit Lucianus statim ὑπερεῖδε τὰ ἀνθρώπεια ἀγαθά.

Pag. 859. Dicit Demonactem imitatum esse Socratem, & frugalitate Diogenem, ὁ δὲ παρεδίδου τὰ εἰς τὸν βίον, ὡς ἐμοὶ δοκεῖν, καὶ ὑπολείπων ὧν ἐπέτυχον, ἀμελῶν ἐμφανῶς ἅπασι. Vertunt: *Non tamen adulterabat ea quae ad victum pertinebant, admirationis emerendae gratia, utque ab iis respiceretur, quibus cum versabatur; verum communi cum aliis vivendi ratione utebatur.* παραδιδόναι τὰ εἰς τὸν βίον. *non est adulterare quae ad victum pertinent*, sed *non mutare vivendi rationem, non recedere a communi vivendi genere.* Iosephus v. παραδιδόναι, παρέβαινε δ' ἤδη τὰ πάτρια, καὶ τὸν οἰκεῖον βίον παρεδίδου ξενικῶν μιμήσει ἐθισμῶν. *ejurabat patrios mores, domesticosque ritus antiquabat, imitatione peregrinorum morum.* Ruffinus sic vertit: *Transcendebat jam leges patrias, & edicta propria requirebat mores imitando peregrinorum.* Synesius καὶ τὰς τραπέζιτας τὰς πανηγυρικὰς νομίσμασι τὸ δόγμα τὸ θεῖον παραδιδόντας. *ut nummos divinam doctrinam mutantes.*

Pag. 866. Recte vidit Marcilius in his verbis ὁ δὲ εἶναι τὴν αὐτῆς ψυχῆς ῥηχίλαιον καὶ πολυδάκη, legendum esse ῥηγίλλαν. Regillaum enim nemo novit, nemo illius mentionem fecit. Regilla vero fuit uxor Herodis Sophistae, uti constat ex Philostrato, & inscriptione antiqua, quam illustravit Cl. Salmasius.

Pag. 870. Καὶ μὲν δὴ Ῥωφῖνον τὸν κύριον, λέγω δὲ τὸν χωλὸν, τὸν ἐν τοῖς περιπάτοις ἰδὼν ἐπὶ πολὺ τοῖς περιπάτοις συνδιατρίβοντα, οὐδὲν ἧττον ἔφη ἀναιδέστερον χωλὸν περιπατητικόν. Hic quoque interpres hallucinatus cum sic vertit: *Quin etiam cum Ruffinum Cyprium, claudum illum dico, Peripateticum, vidisset diu in pergulis versantem, claudo Peripatetico, inquit, nihil est impudentius.* περιπατεῖν

non sunt *pergulae*, sed *ambulationes*. διαιτᾶσθαι ἐν τοῖς περιπάτοις, est *ambulare*, *ambulationibus vacare*.

Pag. 871. Narrat Demonactem senio confectum in quamcunque domum incidisse, in illa coenasse & dormivisse, ὡς ἐνοικοῦντων θεῶν πινα ἐπιφάνειαν ἡγουμένων τὸ πρᾶγμα, *incolis pro Dei quadam praesentia habentibus hoc factum*. Quasi Deus quidam apud eos divertisset. Obscure interpretes θεῶν ἐπιφάνειαν, *Dei exortum* interpretantur. ἐπιφάνειαι enim θεῶν, sunt *Dei apparitiones*, ut dudum docti monuerunt. vide inprimis Casaubonum in exercitationibus contra Baronium. In aliis quoque Luciani locis male vertitur.

Pag. 883. in Amoribus: Ὁ Χαρίκλης ἰσχυρᾷ τῇ σφοδρᾷ ἐκπλήξει ὀλίγον δεῖν ἐπτόηκε, πικτερόν τι καὶ ῥέον ἐν τοῖς ὄμμασιν πάθος ἀνυγραίνων. Interpres: *Charicles prae vehementi stupore propemodum diriguit, humidum quendam & manantem in oculis dolorem colliquans*. Pro πάθος in Mss. scribitur πάθος, & sic scripsit dialogi hujus auctor. πικτερόν τι καὶ ῥέον ἐν τοῖς ὄμμασι πάθος ἀνυγραίνων, est *oculos petulante & in iis natante motu suffusus*. hoc est lascivi motus indice. Πικτερὸν proprie dicitur de oculis lascivis, qui petulante mobilitate produnt lasciviam. Horatio dicuntur *putres oculi*, Petronio *petulantes*: *Ipse Paris Dearum libidinantium judex, si hanc in comparatione vidisset tam petulantibus oculis*. Graecum acceperunt ex Theocrito Idyl. 1.

Ὡ πόλυ ὄκ' ἐσορῇ τὰς μηκάδας, οἷα βατεῖ
Τἀκεῖ ὀφθαλμὼς, ὅτι ἢ τράγος αὐτὸς ἴαυθε.
Caprarius quando capras intueur coeuntes
Oculi distunt, quod non ipse hircus est.

Vetus Scholiastes exponit ἀλφίστηται, φθείρεται. Oculos enim tales lascivos ajunt, cum moventur, suffundi humore quodam, eum in hoc ipso dialogo vocat τὸ ὀφθαλμῶν τὸ ὑγρὸν ἅμα τῇ φαιδρᾷ καὶ χαριεντισμένῳ, *oculorum petulantia cum splendore & gratia juncta*. Maximus Tyrius hoc quoque inter lascivi animi signa refert, λιχνεύοντα ἢ γλαῦκα, πείθω ἂν οἱ ὀφθαλμοὶ. Idem dicit de Sardanapalo differt. 19. τῶν ὀφθαλμῶν ἐκπτηκώς, pro quo Justinus, *cum oculorum lascivia omnes foeminas anteiret*. πάκτης ὀφθαλμὸς Latinus Theocriti interpres inepte vertit: *tabescunt oculi*: imo, tum maxime moventur, hinc Petron. dicitur *mobilis oculorum petulantia*. Inferius in Toxari, de adolescente, qui illecebris foeminae lascivae, erat captus: ἐπεὶ ἤδειδε πονηρῶς ἔχοντα, καὶ ἀλφιόντα ἤδη τῷ ἔρωτι, καὶ πικρὸν μαινόμενον. *Postquam sensit illum male habere, & amore totum flagrantem, & furentem*. Sic alibi nostro πικρὰ κόρη. sunt *prurientes puellae*.

Pag. 893. Οὔτε σύριγξ τράπεζα ποτνιᾷ, καὶ φιλίας μεσίτης τράπεζα διαφέρονται. Non est credibile vocabulum τραπέζα in tam paucis verbis bis positum esse a Luciano. In Mss. recte scribitur: καὶ φιλίας μεσίτην ἑστίαν διαφέρονται. Communis focus est uxori & marito. Hinc *pro aris & focis dimicare*. Inferius in hoc libello, de feris solivagis, quia

quia ratione carent, quasi essent praeditae ἐξ ἴσου ἡμῖν ἱερὰ δεσμεύμενοι, καὶ μίσην ἰσίαν τὴν ἰδίαν ἑκάστοις οἰκεῖν, ἀλλὰ τοῖς κοινοῖς ἐπολιτεύοντο νόμοις. *sed ex aequo nobiscum templis aedificatis & inhabitatis quisque suis laribus, communibus regerentur legibus.* non longe post ἀπὸ τῆς πατρίας ἰσίας ἐξέρχεται. *ex patria domo prodit.*

Pag. 895. Optime Mſ. οὐχὶ τὸ μελοποιὸν αὔχημα Ἀτθίων Σαπφὼ. *Non illud Lesbiorum decus, carminibus inclytum.* Editi μελιχρὸν αὔχημα, quod vertunt *mellita illa, quasi se jactat Lesbus, Sappho.*

Pag. 903. Μακρὰ λαιρὰ, καὶ πολυτελὴς μὰ τὴν ἡδεῖαν τράπεζα. *Domi statim longa balnea, & sumtuosa ac suavis mensa* sed cum non laudet illam mensam, qui potest esse ἡδεῖα. Repone ex Mſ. καὶ πολυτελὴς νὴ Δία τράπεζα, *& sumtuosa per Iovem mensa.*

Pag. 904. In laude pueri, cum aqua deterſit somnum, inquit, τὸν ἱερὸν χλαμύδα τοῖς ὑπομίοις περόναις συνήψας. ἀπὸ τῆς πατρῴας ἰσίας ἐξέρχεται. *sacram chlamydem humeralibus fibulis adstrinxit, paterna domo egreditur.* Chlamys fuit vestis militaris, non puerilis. dein cur sacra dicitur? Haec mendosa sunt, quae ex codice Mſ. sic refinges. καὶ χιτωνίσκον χλανίδα ταῖς ὑπομίοις περόναις συνήψας. & *tuniculam laenam in humeris fibulis connectens.* χλανίδες utebantur pueri & molles homines. Grammatici vocant ἱμάτιον λεπτόν. Sic Demoſtheni κἀμοῦ μὲν χλανὶς καὶ μαλακοὶ χιτωνίσκοι exprobrabantur. vide Gell. l. 5. forte autem in dialogo nostro legendum χιτωνίσκον καὶ χλανίδα. mox idem codex rectius, καὶ μηδένα τῶν ἀπαντώντων ἐξ ἐναντίας ἐνορῶντα. *neminem obviorum ex adverso adspiciens.* Vulgo ἀπαντῶν, frigide.

Pag. 905. Ἐγὼ δ' αὖ λιπαρᾷ παλαίσρᾳ, καὶ ἐπὸς ἡλίῳ μεσημβρινὸν ψάλπος ἐγκονίζεται τὸ σῶμα πυκνόμενον. In Mſ. legitur ἐγκονίσεται, quod frequentius est illo, utitur etiam Xenophon, & alii non raro simplici κονίομαι. est proprium palaestrae verbum, exerceor in palaestra. *Dein unctae palaestrae & ad solis meridianum calorem exercet corpus firmatum.* Nota sunt omnia de athletico pulvere.

Pag. 909. Αἴθηρ μὲν γῆν ἐκδέχεται τὰς τῶνδε ζηλώσας, εἰς ἓν ἀμείνονα βίον ἀποθανόντες ἔχουσι τὸ ἀρετῆς γέρας τὸ ἄφθαρτον. sic recte Mſ. *Coelum post terram eos excipit, qui istis rebus studuerunt. ad meliorem vitam morientes praemium virtutis consequuntur incorruptibile.* Vulgo sine sensu legitur οἱ δὲ ἄμεινον ἀποθανόντες, & vertitur: *qui meliori fato morientes*, tanquam alii essent, quam de quibus in praecedentibus verbis loquitur. Ne dicam ἄμεινον ἀποθανεῖν Graecis nihil esse, nec id significare, quod ex depravata lectione cuderant interpretes.

Pag. 910. Ὁ δ' Ἀθηναῖος ἱλαρὸς τῷ τρόπῳ φαιδρὸς ἀναπηδήσας, περιῄει σφόδρα σεμνῶς. Sed Mſ. ἱλαρὸς προσώπῳ φαιδρὸς. quod quis non amplectatur. *Athenienſis hilari vultu, alacer exiliens incedebat valde elate.*

Pag. 911. Ex Mſ. refinge: αἱ γὰρ φαιεραὶ μετὰ τῶν αἰσχιστῶν συμ-

ἀσπασμοὺς τῶν ἐρώντων ἐπάγεσθαι. Vocat oscula, & improbas manus pertrectationes αἰσθητάς. Vulgo μὴ omittitur.

Ibid. Εἶτ' ἀπὸ μηρῶν πρωτομισπάμενος καὶ τὸ κωμικὸν αὐτὸ ἐπάταξεν. Interpres: *dum ductu a tumoribus exordio juxta Comicum ipsum percutit.* Haec verba perobscura sunt, sed illustrantur illis, quae leguntur apud Diogenem Laërtium in vita Cleanthis: φησὶ δ' ὁ ἑκάτων ἐν τοῖς χρείαις διμόρφῳ μειρακίῳ εἰπόντος, εἰ ὁ εἰς τὴν γαστέρα τύπτων γαμρίζει, καὶ ὁ εἰς τὰς μηρὰς τύπτων μηρίζει, ἔφη κἀμέ, σὺ μὲν τὰς ἀφροδισιακὰς ἔχε παρεμβολάς. *Hecaton autem in Chriis inquit, formoso adolescente dicente, si in ventrem percutiens γαστρίζει, etiam in femina verberans μηρίζει, inquit Cleanthes, tu quidem adolescens habe interfeminales pulsationes.* Nimirum μηρίζειν est inter praetextata verba, de παιδεραστοῖς. vide quae notavit vir & amicus summus Aegidius Menagius ad hunc locum, & Paullus Leopardus Emendat. XVII, c. 32.

Cla-

Clarissimo & Eruditissimo Viro

PETRO FRANCIO

IACOBVS GRONOVIVS S. P.

Quæ mihi vel jussu vel instinctu tuo indicta fuit opera, eam pro temporis mei occupatione exhaustam ad te mitto, vel ut hoc exemplo metiaris tuæ apud me auctoritatis pondus, vel ut deliberes, quid ea faciendum censeas. Tu enim quum & meminisses illo tempore, quo prima studia nostra gratissimo consortio sub patre meo adolescebant, eum frequentem fuisse in hujus scriptoris usu, & me quoque tota vita jucundissime cum eo versatum esse scires, vel conjecisti vel aliunde comperisti non ita id factum esse, ut nonnulla a nobis animadverterentur. Nec satis: ita etiam de illis benigne existimare voluisti, ut cum nova Luciani editione aut deberent aut possent non indigne in medium proferri, & typographos monuisti, ut mecum de illis agerent. Id ego sicut amoris tui verissimi pignus accepi, ita non sustinui sic agrestis esse, ut non libentissime ei obsequerer. Et facio id quidem gratissime, quoniam acerrime Græca studia semper te coluisse novi, atque ideo me ad intelligentem hæc qualiacunque mittere scio. Longe tamen acrior voluntati meæ stimulus additur ab ipso hoc tempore, quo ab Amplissimis Proceribus Vestris testimonium peritia simul & industria tua abstulit, data tibi provincia, ut hanc [illegible] partem Illustri eorum Scholæ inferres; quod ita evenisse simulac intellexi, & apud me gratulatus sum & nunc publice gratulari me profiteor tum tibi, tum ipsis his literis adeo neglectis, rejectis, imo suppressis, etiam apud illos, qui præcipue formari reperique iis debebant. Sed hoc viderint Dii ingeniis faventes. Vale, Amicissime & Eruditissime Franci, & nosce bona tua. Leidæ a. d. VI. Calendas Majas CIↃ IↃC LXXXVI.

IACOBI GRONOVII

Notæ ad

LVCIANVM.

Pag. 6. Οὐδὲ ἐπὶ λόγοις ἐπαινέσονταί σε πάντες] Pater adscripsit notam Bourdelotii, mentem suam de ea non aperiens. Sane vulgata hæc locum & salem Luciani & bonum sensum non habet. Cui enim dicere licuit, *neque ob orationem laudabunt te omnes*, ut Benedictus vertit, aut, ut apertius Micyllus, sed abundantius quam Græca patiuntur, *neque etiam ob verba & orationem modo laudabunt te omnes*? ad quod ipsum vides tendere Bourdelotium. Quem illum omnes laudant? Sed nec judicium Bourdelotii probum est, dum censet receptam lectionem faciliorem, eam quæ in Mss. est, duriorem; nam contrarium verum est. Quid enim facilius & gratius hac lectione, οἱ ϑ' ἐπὶ λόγοις ἐπαινέσονταί σε, omissa voce πάντες, quam non habent scripti libri? Sensus est, *pauci vero quidam* (sic per contemptum doctos & facundos viros vocat οἱ ϑ', ne nominare quidem dignata) *ob studia laudabunt te*, nisi quod etiam Græca vox λόγοις invidiam quandam & contemptum majorem præ se fert, fabulasque & narratiunculas & nugas denotans. ἐπαινεῖσϑαι ἐπί τινι passim in Luciano obvium.

Ibid. Καὶ βαρβαρίζουσα, πάμπολλα εἰπεῖν] Hic quoque adscripsit Pater Mss. lectionem πάντῃ, quæ longe melior, etsi aliud videatur Bourdelotio: mutetur modo distinctio sic, καὶ βαρβαρίζουσα πάντῃ, εἰπεῖν ἡ τύχη *in quacunque sermonis parte barbarizans*. Nihil est *pleraque dicere*.

Pag. 7. Οὔτε φίλοις συνδικήσομεν] Micyllus, *neque amicis expetibilis*. Benedictus, *nec amicis in foro auxiliaris*, rectius. Rectissime adscripsit pater *amicis advocatus*.

Pag. 11. Ἄχρι ὅσου ἀστέρων πόλεις] Ex iis, quæ apponit Bourdelotius non potest esse dubium, quin legi debeat ἄχρι ὅσου τὰ ἀστέρια πόλεις, &c.

Pag. 15. Τίνος συνοίσεις] Benedictus *suo marte commentus*. Non cepit vim & elegantiam. Verte *hactenus comm.*

Pag. 19. Καὶ τὸ Θουκυδίδου] Benedictus enervavit versionem, in qua negligit efficaciam voculæ primæ, quam recte sic Micyllus expressit, *effugero sane merito etiam Thucydidiu illud*. Hoc enim intendit auctor convincere, ut non modo immunis esse debeat ab insultatione proverbii Attici, sed etiam ne Thucydideum quidem illud in ipsum verti possit.

Pag.

Pag. 25. Συνεκπίπτωσι καὶ τὰ ἐμὰ μέρη ἀσχημονοῦσι] *Si mecum rejiciantur, meaſque partes dehoneſtet.* Sic apud Baſileenſes & Bourdelotium Micyllus & hujus imitator Benedictus. Non ſecus ac ἀσχημονεῖν idem plane ſit notetque quod καταισχύνειν pag. ſeq. quod fic quoque interpretantur. At in eo quod meas partes dehoneſtat, vitium ineſt, nec ego crimini hinc fio obnoxius; quod plane Lucianus negat omnia contraria ſignificans, nempe non ut illa meas partes dehoneſtet, ſed ut meæ partes actioneſque illam dehoneſtent. Verte igitur *ſimul rejecta & per meam operam*, vel *quantum ad me, meas partes, meam perſonam, apparens indecora.* Ἀσχημονεῖν neutrum eſt, non activum. Id debebant non modo cognoſcere, ſed tum quoque recordari boni interpretes, promptaque habere illa Cebetis ἀναγκάζεται παῖπαις παῖς γοναξὶ δαλάσσειν, καὶ παιδὶ ὑποβρύχιον, καὶ ἀσχημονεῖν. Τὸ ἐμὸν μέρος alibi dicit τὸ μὲν τοι ἐμοὶ, τὰ ἐπ' ἐμοὶ, τὸ ἐμὸν, τὰ ἐμὰ, ὅσον ἐπ' ἐμοὶ, τὰ κατ' ἐμέ. Dinarchus contra Demoſthen. in fine. ἐγὼ μὲν ὅσον εἰς τὸ μέρος τὰ ἐμὰ τῆς πολιτείας ἦκε, βεβοήθηκα. Apud Maximum Tyrium diſſertat. 6. ait Anaxagoras ὅτι τὸ ἐμαυτοῦ μέρος ἀδεξιότερον ἡμῖν τῇ πόλει εἰ τοῦ ἑκάστου διακοσμοίη.

Pag. 32. Οὔτε μηδὲ τοῖς στόμασιν ἡμᾶς προσίενται] Quum Micyllus vertiſſet *quod neque ore nos approbant aut compellant*, Benedictus duo poſteriora vocabula amputavit. Sed plane & approbare & compellare nihil ad προσίεσθαι. Verte, *quod ad ora* ſalutanda vel oſculanda *non admittant nos.* Nota illorum oris obſcœnitas.

Pag. 35. Ἐργαστήρια γὰρ οἰκίαι καὶ πανδοκεῖα] Primam vocem Benedictus reddidit *tabernas*, Micyllus *ergaſtula.* Ludov. Creſollius libro v. theat. rhet. c. 3. amplius & propius *meritoria officinas.* Nam talem aliquam ſupponere debemus, ut pag. 153.

Pag. 37. Καὶ πολλοὺς ἤδη παιδαίνειν εἶναι δοκοῦντας ἐπιλαμβάνεται] Male Micyllus, *Iam & multos eorum, qui pro ſtudioſis ac gravibus habentur, reprehendebat:* pari lapſu Benedictus *Quinetiam multos qui pro gravibus haberi volunt, reprehendebat.* Nam & verſio Lucianum non adſequitur, & male periodum hanc majore diſtinctione ab præcedente ſeparant. Sed nec bene Palmerius, *multos, qui graves eſſe videntur, occupavit.* At mens Luciani eſt. *Multus enim profecto eſt in equis furor, & multos qui graves videbantur eſſe, redarguit*, eos quum graves videri vellent, probavit vanos, & quum deberent contemptores horum eſſe, in iiſdem nugis inſanire oſtendit. Quia autem in præcedentibus ait Lucianus de equorum nominibus, non potui quin ad ejus illuſtrationem hic apponerem inſcriptionem, quam ex ſchedis Peireſcianis depromptam publicavit excellens antiquitatis vindex Iac. Sponius, quum ad auctores interpretandos hæc vetuſtatis imago vivam fere vim afferat. Ea ſic habet

.. II PRAEMISIT ET C. T.
OCCVPAVIT ET CIT. CCCV
INTROIVGIS VICIT

SANIPPO CINIS.	X	HILARO AF.	I
AEGYPTO PE.	I	MACVL. AF.	I
PEGASO AF.	I	AQVILIN. AF.	I
EVTONO AF.	I	PEGASO AF.	I
ADVOLA. AF.	I	COTYNO AF.	I
DROMO HISP.	I	SICA AF.	I
PASSER AF.	I	CIRPATO AF.	I
LVPO AF.	I	MELISS. AF.	I
SILVANO AF.	I	DELICAT. MAV.	I
LVCIN AF.	I	PARATO AF.	I
EVTONO AF.	IV	BALLIST. AF.	VIII
PYRAL. AF. SE.	IV	ANDREM AF.	VIII
PARDO AF.	IV	SPICVLO GAL.	VIIII
ROMVLO LAC.	V	ROMVLO AF.	VIIII
RAPACE AF.	V	LVPO AF.	VIIII
BAETIC. AF.	VI	PALVMB. AF.	VIIII
CAMM. AF.	VI	ROMVLO AF.	VIIII
DAEDAL. AF.	VI	GLAPHYRO SPH.	VIIII
GAETVL. AF.	VI	BALIST. XIII.	III
ALCIMO	VI	MEMNO LAC.	XI
HILARO HIS.	I	BARB. AF.	I
SMARAGD. AF.	I	CALLID. CYR.	I
DRAVCO AF.	I	THELO AF.	I
ARANIO AF.	I	ARIONE AF.	I
EXACT. MAV.	I	HELIO AF.	I
PISTO CIR.	I	HIRBINO HEV.	II
PVGIO AF.	I	PALMAT. AF.	II
ANDRE. AF.	I	PASSER. TH.	II
ROMAN. GAL.	I	CATTA AF.	II
CANDID. AF.	I	PVGIO AF.	II
ABASC. THE.	XX	EXCELL.	
ARCAD. AET.	XVI	ARACIN.	
LVPO HISP.	XXII	CALLID.	
SAGIT. AF.	XI XIIX	AQVILA.	
AIACE AF.	XXX XXII	PECVL.	
AETHER. AF.	XXX XXX	....	
INGEN. ING.	XXIIX	HILAR.	
ARGO APH.	XXX		
VICTORE. AF.	XXXII. XL		
INNOCE. AF.	XXVIII		

PALMAS SIBI COMPLEVIT
C̄ CALLID. AF. BALLIST. AF. ∞
QVOS EQVOS C.

Pag. 38. ἵνα μὴ ἀπλαύσωσι τῆ σφετέρας ἀληθείας] Non melius profecto hunc locum intellexit Bourdelotius, quam Micyllus, quem deterit ac refutat. Quid enim? an hîc dicitur ingemiscere Romanos, quod se sentiunt prohibitos veritate sua & voce libera frui, eaque prohibitio in eo consistit, quod prohibiti sint legibus illis, quibus cautum, ne in tabulis testamenti quicquam elogii famam alterius læderet, nisi suorum, quos exhæredare leges permittebant cum elogio? Quæ species prohibitionis in Græcis, nedum talis? immò quæ fortasse nunquam contigit? Nam quod de consensu Is. Casauboni jacit, vereor, ne aliter omnibus videatur, qui modo inspexerint lucubrationes magni ejus viri. Sed neque Benefictus bene, *ne ex sua veritate damnum capiant.* Plane enim Lucianus vult contrarium, nempe Romanos tota vita quum simulate egerint, veram unam vocem edere in testamentis, ne ex hac sua veritate voluptatem capiant. hoc est, ne post eam veritatis vel mentis suæ verissimam professionem patefactam (quod fit aperiendo testamento, neque id contingit nisi post mortem testatoris, ut non videat, non sentiat, quid animi sit illis, quibus laqueum aut infamiam legavit) lætari possint eo facto, quod inimicum ulti sint ac læserint malo voto, neque si ille propterea doleat, illi eum dolentem spectare possint. Hæc simplex & ipsa Luciani sententia. Nam cur ἀπλαύσειν sumunt in malam partem? Neque hinc abire libet, quin alium locum per eandem hanc jactationem ambiguum tangam, qui est in Timone pag. 56. qui sic ad Iovem. ὅπου δηλόν που ἐπιτατείναις δικεῖς αὐτοῖς, ὡς πῦρ μὲν ἢ κεραυνὸν ἀπ' αὐτῶν μὴ δεδιέναι, μόνον δ' τοῦτο εἰσαῦ ἀπλαύσειν δ' τεφώματος, ἵνα ἀναπλησθήσονται δ' ἀσθόλης, ubi Erasmus, *verum hoc solum vulneris inferri posse judicent, ut fuligine compleantur.* Tan. Faber *hocque unum ex vulnere malum sibi accidere existiment, quod fuligine operiantur atque inquinentur.* Quam interpretationem est alius, qui præter duas postremas voces repetit, & sub titulo observationis negat τὸ τεφώμα hoc loco convenire, quum fuliginis fiat mentio, unde etiam statim se legere ait κεραύμασι, fulmenque & fulgur adurere & ustulare dici notat. Sed mirum, si vel sententiam vel elegantiam hujus loci ullo genere adsequatur. Cur enim & ille & priores ἀπλαύειν accipiunt in malum, & ad homines fulminatos applicant, non in propriam notionem voluptariamque, ut passim solet, ac mox vidimus, & rursus in ipso hoc Timone ubi pari modo ἐφιλῶ ἀπλαυειν εἰορμῆς, atque ipsi Iovi attribuunt, ut prorsus debebant? sic enim elegantissima ironia accipiendum; *hactenus autem* (vel *in hoc solo*, *ad hoc solum*) *existimant te frui vulnere* (voluptatem capere ex jactu fulminis, quo stolide putas, o Iupiter, illis grave vulnus a te inferri) *ut operiantur fuligine*, videas modo eos nigredine obduci, quam tu male interpretaris vulnus, quum sit simplex & ridicula fuligo, velut fulmine in carbones & fumum resoluto, quum ad homines deveniat. Qui perfectissimus sensus.

Pag.

Pag. 44. Βίας ὑπαρχόντων ἢ ἁρπαγῆς] Non capio acumen Benedicti, qui has voces alligat proxime antecedentibus, vertitque, *apud septem vocales judices vi & raptui præfectas*, non secus ac Athenis quoque certi judices certis actionibus præfuissent, ut Romæ prætoribus certæ causæ attribuebantur. Ne dicam ridiculum esse has vocales isti judicio præfuisse, non alias literas; quæ cui judicio præsederunt, oro? Nescio an bene Bolerus, *constitutis judicibus VII vocalibus de vi & rapina*. Certe sensus est & verti debuit, *ad tribunal VII vocalium, actione bonorum vi raptorum*, ut dicebant Romani idem prorsus judicium. Nam ὑπαρχόντων (unde causa erroris) est secundus casus ab primo τὸ ὑπάρχοντα, non οἱ ὑπάρχοντες.

Pag. 45. Ὧν χωρὶς οὐδὲν καθόλου τῶν γεγραμμένων] Bolerus, *sine quibus nihil omnino scribitur*. Benedictus, *sine quibus plane nihil scribitur*. At multa possunt scribi, sed sine sensu. Verti debuit: *sine quibus perfecte* & integre *nihil scribitur*, ὧν ἀτελοῦς εἰς τὸ γράφειν πᾶσα θέσις, ut ait infra.

Pag. 47. Τετραγώνους λέγων] Pater adscripsit λέγων.

Pag. 55. Καί τινος ποιητικωτέρας ἕξεως ἢ πατάγου τῶν ὀνομάτων] Recte Cl. Faber *ac fumum plane poëticum, nominum strepitum si demas*. ultra quod tentare quidquam error est.

Pag. 57. Τὸ μανδραγορίσαι καθεύδειν] Viderit Palmerius in Erasmo lapsum; sed an non majore ignorantia ipse corrigit λάθοι? An non millies ὑπὸ apud Lucianum notat causam efficientem, utque idem sit prorsus vocula λάθοι? Vertit sane Erasmus *sub mandragora*: an ideo ille adspiciendus erat transformator herbæ in arborem, quæ dormientibus umbram faceret. Sed opinor scribebat nobilis ille Gallus hæc, quum comes Luciani venit ad Ἀλεκτρυόνος ἱερόν, viditque illic ὕλην ἀνεσκιάν, ἧς σίνδρα ἦν μήκωνες ὑψηλαί τῷ μανδραγορίαι in libro 1. Veræ histor. & tam vere nunc in Erasmo sic divinando conjicit, ac illi, qui vaticinari solebant tenentes os animalis, quod alligari debebat ad radicem mandragoræ, in qua similitudinem somniabant corporis humani. Sic igitur & quum sub corona vendi aliquem dicet, credetur interprete Palmerio ex cœtu militum circumstante vel serto facere arborem; & speciosius cum veles dicitur sub vitem sumicere hastas, stare censebitur in vinea. Iocosa hominum ingenia! an Erasmo unquam exciderit illud ὑπανιπνίον ὁ μανδραγόρας? Lenius sodes.

Pag. 61. Ναυάγια ἐπὶ τῆς Δάνης λίθου ἐγένετο * σὺν σκεύεσι τοῖς Λυκωρεῖ] Mirifice hæc illustrant Marmor Arondelianum & vicissim inde lucem capit Lucianus, ΒΑΣΙΛΕΥΟΝΤΟΣ ΑΘΗΝΩΝ ΚΡ... ΟΥΑΦΟΥΚΑΤΑΚΛΥΣΜΟΣ ΕΠΙΔΕΥ ΚΑΛΙΩΝΟΣ ΕΓΕΝΕΤΟ ΚΑΙ ΔΕΥΚΑΛΙΩΝ ΤΟΥΣ ΟΜΒΡΟΥΣ ΕΦΥΓΕΝ ΕΓΛΥΚΩΡΕΙΑΣ ΕΙΣΑΘΗΝΑΣ ΠΡΟ... ΟΝΚΑΙΤΟΥΔΙΟ.. ΥΟ... ΔΔ... ΜΤΟΥΤΟΙΡ.. ΟΝΙΔ..... Ο.. ΤΑΣΩΤΗΡΙΑ ΕΘΥΣΕΝ. Vbi sic supplet

plet Palmerius πρότερον καὶ τὸν Διὸς πανομφαῖον δὲ ἑαυτῷ τὸν ἱρὸν Δαπάλλωνι δομήσαντα καὶ τὰ σωτ. Vbi miror illum Δία πανόμφαιον in chronico & sermone pedestri poni pro ὄμβρων πανομφαίων. Primo ipsa rei ratio non patitur. Quid enim iquum ipse esset Athenis, cur Δία πανόμφαιον exspectare debuit? & eo cessante demum ædificavit templum? Deinde non Græcus sermo admittit, nec ante dixit ζεὺς ἐμόησε, sed κατακλυσμός· adeo licet dicatur Iupiter pro imbre, non poterit hic bono sensu dici pro cataclysmo: nec cataclysmus cessavit cessante pluvia. Sed nec per pluviam contigisse cataclysmum auctor ante suppositi. Et quod ad ΠΡΟΤΕΡΟΝ potest ea suppletio ferri, licet ipse videns Seldenum, quum id ponit charactere communi, facere sex puncta conjecerim ΠΡΟΣΚΡΑΝΑΟΝ. dein suppleo ΚΑΙ ΤΟΥ ΔΙΟΣ ΥΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΟΛΥΜΠΙΟΥ ΤΟ ΙΡΟΝ ΙΔΡΥΣΑΤΟ ΚΑΙ ΤΑ. De templo Iovis Olympii erecto ab Deucalione testatur clare Pausanias in Atticis pag 32.

Pag. 77. Διὰ ταῦτα τοι καὶ τῶν ἀμελησθέντα σωιέδη θεὸς ἡμᾶς, ὃ φαῦλον ἔοικε] Potuit Tan. Faber oportuniorem locum reperire invehendi in lectores incuriosos & editores. Licet enim pro certissimo sit hanc lectionem sic stare non posse, non tamen ideo discedendum ei fuit ad mutationem ejus omnino non necessariam, immo prorsus vanam. Benedictus est, qui ad hanc lectionem concinnavit ista Latina, *Hinc factum est, ut hic quoque a nobis neglectus fuerit, quamvis non sit despicabilis.* Sed & Benedictis his & Fabris longe perspicacior Erasmus noster, *Hæc in causa fuerunt, ut hunc quoque neglexerim, quum haud mediocriter de nobis sit meritus.* Vnde patet divinum virum ita censuisse distinguendum διὰ ταῦτα τοι καὶ τῶν ἀμελησθέντα σωιέδη, θεὸς ἡμᾶς, ὃ φαῦλον ἔοικε, quæ ipsa manus & mens Luciani est ringentibus licet illis: ut taceam enervari omnem sententiæ huc facientis efficaciam, dum φαῦλον vertit *contemnendum*, quod huc non pertinet, voce adstricta & alludente ad pium & gratum erga Deos & eorum metuentem animum.

Pag. 79. Εἰς τὸ ἀνάκειον] Addendus & hic locus illis est, quæ ab Mauslaco perdocte notantur ad hanc vocem in Harpocratione. Quod propterea moneo, ut vites cum prioribus interpretibus vertere *in Castoris & Pollucis templum*, aut cum Fabro *in Castorum ædem*, quo nil nasutius. Vera enim esse quæ observat Mauslacus, censeo, & plane illos Ἄνακτας ex Cicerone intelligendos, ut nil commune habeant cum aliorum Græcorum aut Latinorum Castore & Polluce vel Castoribus; quos sane quum innuere vult auctor, novit ille Διοσκόρους, ut apparet ex dialogo de saltatione. Itaque idem observari debet in Revivisc entibus pag. 414. ubi rursus dicuntur οἱ ϑ' καὶ θεοὶς τὸ ἀνάκειον θεμένοι καλέμενοι. Miror autem ea, quæ observari video ad præcedentia ὑπερέχει γὰρ αὐτῶν τῶν χόρων Περικλῆς, quasi id respiceret ad orationis pronunciandique gestum, & non unice ad patrocinium ac tutelam, eo modo, quo excellentissime

id notavit familia Æmilia in nummo, Lepidum tutorem pueri Ptolomæi exhibente.

Pag. 80. Ἀλλὰ κ τοῖς ἀχρήμοις τοῦτο χρήσιμον] Pater adscripsit τούτοις legere Pricæum ad Matthæum 6, 7, quod sane nec necessarium, & convenientior vulgata scriptura.

Pag. 85. Πρὸς τὸ ἴδιος τ συλλογισμῶν] Adscripsit Pater, forte συλλογισμῶν. Quod quidem manifestius, sed potest retineri quoque alterum.

Pag. 88. Πάλαι μὴ σε ταῦτα αἰτιᾶσθ] Non utique significabit *te in his accusare* vel *harum rerum*, ut rebatur Cl. Faber, & ideo scribit σε. Potest enim intelligi *hæc tui* vel *hanc tuam rationem olim accusasse*. ut in Hermotimo. ὁ γὰρ Μῶμος, ἀκήκοας οἶμαι ἅπαντα ἡμᾶς ἐγ Η'φαίστου. Ita hoc loco vides eosdem rei & personæ casus, in quo reticetur quartus casus agens, quia ipse is erat. Codici Academiæ adscriptum πάλαι μὴ σε. Sed non necessarium. In duabus sequentibus notulis apparet eundem Fabrum sibi fecisse fraudem, imminutas & decurtatas contemplantem nescio unde voces, quæ in ipso contextu sunt integerrimæ & plenissimæ.

Pag. 96. Σχεδὸν οἰκτισθήσομαί τ ὑπερέον]ως· ἅτας ἀρύτερον] Sic distingue has voces, ut recte Latina præiverunt, & nuper fecit quoque Faber. Mox ἀφῆρεν inepte verterunt Salmurii *sagum*, & ineptius nunc impressum *fagum*. Faber *rhenonem* transtulit.

Pag. 109. Εἰς βαλανείτια πόνου] Vana est hæsitatio Cl. Fabri inter hanc lectionem, & eam quæ in Theognidis editionibus obtinet; qua aut uti non debuit, aut melius oportuit se inde expedire, quum id posset, non auxilio Stobæi & Plutarchi, qui potuerunt aliter citare quam Lucianus; Sed Lucianus se ipse defendit, ostenditque in libello de Mercede conductis p. 450. & apologia ejus libelli sequente pag. 490, & quomodo citare voluerit, & ex quo, clare & βαλανείτια dicens & ipsum nomen Theognidis adjiciens. Vnde inprimis apparet ab Bourdelotio temere notari ex Homero, ut postea πατρῶν κατ' ἡλιξάτων, quod ex eodem sit. Nihil falsius. Etiam paulo post negare nequibit Faber, verius vertisse Erasmum & ex ejus imitatione Benedictum illa verba ὑπαφ ἐδὲ τῶν ἐγχωμίων ἐφεῖς αὐτούς, *quod illos nullo pacto respexisses*, quam ipsum, *quod ipsos ne primo quidem congressu aspicere voluisses*. Sed vice versa queri debeo, quum sic loquatur etiam Lucianus in saltatione, ἄμεινόν ἐστιν οἶμαι ξενικοῦ τ πᾶν ἰάσασθαι, καὶ μηδὲ τῶν ἐγχωμίων ὁμολογεῖν π τοιοῦτον ὑφίεσθαι, vertisse Opsopæum, *neque suo initium fatearis aliquid tale te flagitiose deliquisse*, Benedictum *nec initio, te tale quid deliquisse, fatearis*.

Pag. 151. Καίτοι σφόδρα ἐθαύμαζον αὐτῶν τὸ γιγνόμενον] Bene Barlæus præmunivit has postremas voces, ut contra Palmerii mutationem essent stabiles. Sed debuit ipse Lucianus sua vindicare, qui utique in principio somnii sic loquutus fuit, οὐκ εἰς μακρὸν ἢ κ τ πατέρος διαφθοράν, ἀπορίαν εἶχε τὸ γιγνόμενον, ubi advertit Bourdelotium. Sed

sic

sic elegantissime Græcis dictum, nemo melius docebit Theophrasto, in capite περὶ ἀναισθησίας, οἱ λοιπαῖμῶ τοῖς ψήφοις, καὶ κεφάλαιον ποιήσας, ἐρωτᾷν τ ἀδηφάγημον, τί χρεῖ; Denique noster in Pseudomanti pag. 779. Μίαν ἐρώτησιν ἐπερωτήσας, ἐπίγραψα τῷ βιβλίῳ κῆ τὸ ἔθος, ἢ δεῖν χρησμοὶ ἐκτὸ, ψοφοδεᾶμῶς τ ὄνομα, καὶ τὰς ὀκτὼ δραχμὰς καὶ τὸ μισόβολον ἐπ ἴσοις τοῖς πέμψας. Ita proprium id est in pecuniariis rationibus.

Pag. 165. Περὶ τ κυμαιτώδους γῆς] Audio Mss. & Tanaq. Fabrum. Sed quid Lucianus amaverit, colligere etiam possumus ex fine Hermotimi, ubi sic scribit. Ἄνθρωπόν τινα ἐπὶ τῇ ἡϊόνι καθεζόμενον ἐπὶ τῷ κυμαιτώδη, χειμεῖν τὸ κύμα. Ζ.

Pag. 168. Αἰόλα ἢ Ἕλλην ῥωμαίου] Augustinus Datus cum Benedicto *Æoli Græci filiam.* Scilicet ut plures ad verba attendunt, non ad rem vel Luciani sententiam, qui volebat *ajunt mulierem quondam, Æoli filiam, Hellenis neptem*, vel ex Ovidii libro xi. Metam. ubi Halcyone vocatur *Æolis*, vel ex Dicæarcho, cujus verba sunt; ἡ γὰ Ἑλλὰς τὸ παλαιὸν ὅτε ποτὶ πόλις ἀφ' Ἕλλην ἢ Αἰόλα ὠκήθη τι καὶ ὠκίσθη· quæ loquutio non minus notat patrem Æoli fuisse Hellena, quam filium. Contrario modo impingunt in Hermotimo pag. 535. Verba Græca Εὐανδρίδα ἢ Ἠλείᾳ interpretantes *Euandrida, Elei filio*, quum patria, non pater describatur.

Pag. 169. Κατὰ χαιμῶνα μέσον ἀφ φερούσας τοῖς αὐδίοις] Certe non debuerunt hæc intelligi & verti aut cum Dato *tranquillitatis differentis*, aut cum Benedicto *media hieme ab aliis serenitate differentes*, sed *eminentes, eximias*, quod putidum fere est monere, quum ut passim, tum in Luciano millies occurrit.

Ibid. Τῷ ὄντι γὰ νήπιῳ ἔοικεν εἶναι πᾶς ἄνθρωπος, καὶ ὁ πάνυ γέρων] Ineptissime Benedictus, *revera enim omnis homo infans est, maxime vero senex*; quum longe accommodatius Datus, *Omnis namque homo infans utique videtur esse, vel ultima senectute provectus*, quæ verissima Luciani mentis expressio.

Pag. 174. Τᾶτ' ἔφης, ὦ Πρωτεῦ, τὸ κατελείσατε, ἀντὶ ἢ ἀνασκολοπισθῆναι] Sunt vitrea fracta; & conati sunt evitare interpretes. Sed annotavit Pater τ' κατελείσατε ἀντὶ σε ἀνασκολοπισθῆναι, ut Mercurius Charonti in contempl. τατὶ τὸ πρᾶγμα πληγῶν αἴτιον κατεσήστατ μοι.

Pag. 179. Ἀτρεμεῖν αὐτὰς γῆν ἄλλως ἔντας ἀνέρχεσθαι] Commode interpres. Adscripsit tamen Pater αὐτοῖς γῆν ἄλλως ὄντας ἀνέρχεσθαι.

Pag. 194. Λυπεῖς ὦ Ἠρακλεωτίδη. ἀδὲν ἄλλο. καίμοι ἐπιτείνεις τ ἔρωτα] Poterat sine crimine Benedictus integram servavisse interpretationem Micylli, *Ægritudine, Iuno, te ipsam afficis, nihil aliud, & mihi amorem eo magis incendis*, quam videstemere ab eo truncatam.

Pag 198. Χρὴς ἢ προσκαλεσάμενον τ Ἔρωτα] Vel προσκαλεσάμενον edendum fuit, ut haberetur ratio Benedicti vertentis *provocato Cupidine*, vel versio retinenda fuit Micylli *Heri autem vocato ad se*

Cupidine. Sed ſane verbum Græcum habet aliquid, quod a neutro exprimitur, & Benedictina lenius & Micyllina fortius, ut patet in dialogo Veneris & Cupidinis, ἀλλ' ἐκεῖνῳ προσέταττε με καὶ προσκαλεῖτο. Itaque ſcriptis libris obediendum. Video ſimile committi mox in dialogo Enipei & Neptuni, dicente illo Δεῖ τοῦτο ἐμοὶ τὸν προσαρπάσαι τὸν ἔρωτα, ubi cum Micyllo Benedictus *propterea te mihi amorem præripere oportebat.* In Piſcatore dicunt Philoſophi de Luciano ἔοικε γὰρ ἀνὴρ οὗτος ἄλογα προκαλεῖσθαι, δικάζεσθαι ἀξιῶν. ubi vertunt, *Nam cum iſte vir judicio velit experiri, haud abſurde provocare videtur.* At in hac loquutione vix eſt differentia inter *ut provocare* & *judicio experiri velle:* & in præcedentibus non tam provocat, quam admonet modeſtiæ philoſophos, ne ſe indemnatum occidant, atque adeo convenientius videatur προσκαλεῖσθαι.

Pag. 208. Ἀπὸ δὲ Ταινάρου κρημνίσας ἐπὶ κεφαλὴν τὸν παῖδα, ἀνέτεινεν] Non debuerat hæc diſtinctio ex editione Benedicti in hanc propagari, quum priores melius καταπροίσας, ἐπὶ κεφαλὴν τὸν παῖδα ἀνέτεινεν, eamque ſequatur in interpretatione Benedictus.

Pag. 223. Τὰ μὲν τῆς Λήδας τέκνα, παρ' ἡμέραν ἑκάτερον ἐν ὑπερτέρᾳ καὶ ἐν ἀδοῦ εἰσίν] Non ſatisfacit Benedictus *Ledæ filii alternis vicibus apud ſuperos atque inferos verſantur*, vel, ut alii, *alternis inter ipſos vicibus agitant.* Etſi enim vera iſta, tamen non ad Lucianum, qui exprimere deſtinata tempora voluit, nempe *alternis diebus.* Quod niſi conſtaret, ac ſic definite loqueretur, non poſſet infra Diogenes Polluci dicere σὺ γάρ ἴσως οἴμαι τὸ ἀναβιῶναι αὖθις velut dubitans de certo tempore, ſed certe ſcire ſe dixiſſet aliquando reverſurum in vitam: non Mercurius Apollini, ὁ μὲν χθὲς ἡμῖν ξυγγενόμενος, ἐκεῖνος Κάστωρ ἦν. Mox peſſime in hac editione repetitum ex prava Salmurienſi καὶ ὁ μὲν Ἀλκμήνης καὶ Σεμέλης υἱός, quum ſequatur γενόμενοι δίωχλοι ἀφρόνηδες, & recte habeant priores οἱ ὑοί.

Pag. 242. Μανθάνω ὑπ' ἐκείνοις, ὅτι γε ἔλαττον] Sic inepte diſtinguit hæc editio ex Salmurienſi; at debebat μανθάνω, ὑπ' ἐκείνοις, ὅτι γε ἔλ. Sic pag. ſeq. etiam male diſtinctum puto ὅπη ἀναπαύοις, σαυτὸν ἀφυχθείς, quum rectius non diſtinguatur ab Bourdelotio. Neque ſane id poteſt notare *neque diffuſis aquis te ipſum cohibes*; nam qui ſe diffundit, quomodo is ſe cohibet? ſed *diffuſus te reficis.* Ludit enim in notione & Græci verbi ἀφυχθῆναι & Latini *diffundere*, nempe pro exhilarare. Quæ tota eſt elegantia hujus loci.

Pag. 249. Καὶ ἐξέδυσεν ἐς τὸν γάμον] An ſic nunc voluit loqui Lucianus, qui in dialogo ſequente, καὶ νῦν σὺ ἀναλαβὼν ἐξενήχου εἰς Ταίναρον. In mercede Conductis, ὠνησάμενος τὸ δύσπλουν σκάφιδιον, ἅθλιοι καὶῶς ἐξενήχου.

Pag. 255. Ὁπότε καθίκετο] Micyllus apud Baſileenſes & Bourdelotium *quando abripiebatur.* Quod nimium: & quum hæc vox vim denotat illatam, quod ſæpe fit in Luciano, additur ſecundus caſus: & plane id huc non convenit, Benedictus, *quando ingrediebatur.*

cur. Nec sic loquitur Lucianus, etsi propius sit. Pater adscripsit *descendebat* vel *demittebatur.* Abundat igitur litera, & lege κατ-ῆειτο.

Pag. 264. Καὶ Λακεδαιμονίοις] Temere ex editione Salmuriensi in Latinis repetitur error præmissi nominis Diogenis, quod deleri debet.

Pag. 269. Οἱ τὸ κλῆρον ἢ ἡμιῶντες πεντακισμύριοι] Benedictus *quinquagesies mille.* Quanto rectius Micyllus *quinquaginta millia?*

Pag. 273. Ζωγράφου ἐμβαλόντος εἰς κύλικα] Nec cur Benedicto placuerit *præsentius*, nec cur Bourdelotio *celerius*, causa patet ulla, quum ex proxima parenthesi palam sit notare vel plenius vel mendacius; quorum prius hic commodissimum, ut in magno poculo latere aliquid & alia occurrentis inde mali causa fingi posset, prorsus ut supra in Timone & Thrasycle. ὁ παῖς μεγάλου κύλικος ὀρύξειν αὐτῷ, τοῦ ζωγράφου ἢ χαλκοῦ μᾶλλον.

Pag. 279. Μηδὲ τὰ ἐπιτάφια] Inepte interpres *neque epitaphia*, ut notum est pro vestibus sepulcralibus.

Pag. 280. Καὶ λέγει σοι ὀλίγου δεῖν ὕβλας καὶ μικρολογίαν τὴν Δίαν, καὶ χρυσ.] Verterat Mart. Bolerus *& curiositatem.* Id mutaturus Benedictus reddidit *& rerum minimarum disquisitionem.* At sane jam satis expressit hoc philosophi vitium per tria proxime antecedentia, quæ non sunt ab hoc postremo diversa. Itaque non miror patrem notasse videri nunc intelligere *avaritiam*, ut sic potius distinguatur καὶ ὕβλας καὶ μικρολογίαν τὴν Δίαν, καὶ χρυσίον, & non modo tacite aurum hinc inde ab discipulis corraserit, sed etiam ostentet animo insitam insignem avaritiam & cupiditatem colligendi amplius, quam apud vivos celatam nuditas mortis nunc aperit. Mox ubi sequitur πέμπτην πεντηκοντέρῳ absurde vertunt *quæ quinqueremis*, quasi bellicum quid apud inferos, quum ipse Charon in contemplantibus testetur se solum δικωπίῳ ἔλκειν.

Pag. 287. Καὶ συνελάμβανεν ἐπὶ βασάνῳ] In duabus præcedentibus editionibus vertunt *interficientibusque auxilium tulit*, pro quo Benedictus *& interficientibus opem tulit.* Mira & ridicula. Recte adscripsit pater *instar lictoris.* Id enim vult *& ipse corripuit* duxitque *ad mortem.*

Pag. 294. Ὅτι με ὅσῃς πλείστας πράξεις ἐπανίσῃ ἐπὶ λαμπρὸν] Lucianus, *eo quod nomen meum celebraret & meas res gestas cum tuis conferre auderet.* Admodum lenta. Benedictus accuratior *eo quod me collatis utriusque rebus gestis, laudare ausus fuisset.* Sed cur elegantissimum Græcum obscurant & malunt circumire, quam mera & nuda verba auctoris sequi? Quod non aliunde profectum, quam quod fuctores earum non cogitarent Ciceronem dixisse, *Isocrates majore mihi ingenio videtur; quam ut cum orationibus Lysiæ comparetur;* Illustrium *Lydorum reges fuere variis casibus memorabiles; nullius nomen fortunæ Candauli comparandus.* Et sic alii.

Pag. 297. Εἰ δὲ μὴ ὀρθολογεῖται, ταυτὶ μὲν χρεὼς ἔστι, καθ' ἑαυτὸ

αὐτὸ πάσχοντες] Eximia discordia interpretum. Ottomaro Luscinio vertente, *etiamsi non palam confiteamini, nequiores sane in eo, quod tacite hujusmodi per quietem toleratis*; Benedicto, *quod ni confiteamini, eo deteriores estis, quod haec toleratis.* Aut vana, aut nimis indecenter accisa omnia. Adscripsit Pater. *eodem modo affecti, sed dissimulantes*, vel *quod cum eodem modo affecti sitis, dissimuletis.*

Pag. 299. *Ὥστε ἐλελήθειτε δίδυμοι ὄντες ὁμομήτριοι*] Veruniusapud Basileenses & Bourdelotius, *ex quo factum est, ut gemini unius matris utero lateretis.* Benedictus, *ita ut eodem in utero gemini lateretis.* Sed non hoc in sensu adhibetur ista locutio apud scriptores. Itaque adscripsit pater locum ex dialogo de sacrificiis, de Iove, quem ait vulgo credi pluere & tonare, *ὁ ᾧ ἐλελήθει πάλαι πόθεν*, ubi Erasmus, & recte, ac ab eo Benedictus, *& illud nos latuit eum jam olim fuisse defunctum.* & de Saltatione, *ἐλελήθεις, ἴφη, ὦ βέλτιστε, σῶμα μὲν τοῦτο ἦν, πολλὰς δὲ τὰς ψυχὰς ἔχων*. Benedictus, *Nesciebam te unum quidem hoc corpus, sed plures animas habere.* In Necyomantia *ἐλελήθει Μίνιππε ἡμᾶς κλαίοντας*, & *ἐλελήθεις ὄντα ἅμα τοῦτο εἰς αὐτὸ τὸ πῦρ ἐμβαίνων*.

Pag. 304. ΜΕΝΙΠΠΟΥ ΚΑΙ ΑΙΑΚΟΥ] In editione Basileensi adduntur ΠΥΘΑΓΟΡΟΥ ΚΑΙ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ, quæ si sunt ex Mss. libris prodita, non debebant ab aliis induci, licet non minor sic haberi debuisse videatur ratio Empedoclis.

Pag. 306. *Μὰ Δί', ἐπὶ τὸ Κροῖσον γὰρ καὶ Σαρδανάπαλον ἄπιμεν*] Benedictus, *non per Iovem: Croesum enim & Sardanapalum adeo.* Non secus ac si voluisset negationem Lucianus, non potuerit nunc quoque dicere, ut mox ante *οὐ μὰ Δία, ἀλλὰ κακοδοξία, καὶ τοῦτο* &c. & in Vitarum auctione, *οὐ μὰ τὸν Μίδαν ἀγαθὸς τὰ πράγματα*. In Mercede cond. pag. 468. *οὐ μὰ Δία τὸ Ἐλλήνιον ἐνεκά σου δι' ὃ Περσῶν πέρσαμεν* Sed vides, auctorem nunc loqui, ut fecit in dialogo Noti & Zephyri, *ἔρχεται ἤδη πυγαρῶν τῶν δισμυρίων γε ὄντων. νὴ Δία δίκαιός γε ὅτω μέλει*. Sensus est, *Itane? immo ad Croesum*, &c.

Pag. 308. *Τοῦτο γε ἕνεκα νεωλκήσεις τὸ πρᾶγμα πεποίηκε*] Interpretantur omnes auctore Erasmo, *quin igitur vel hujus gratia, perge, ut facis, navim trahere*, quo nihil aliud, quam ostendunt se nihil percepisse. Quid enim id notat? Merito adnotavit pater, *nave subducta naulum* vel *portorium exspecta.*

Pag. 309. ΠΛΟΥΤΩΝ] Dolendum est adeo caeca ratione procurari editiones, cujus hoc sanequam perspicuum documentum est, non nisi ex editione Benedicti, in multis nugatoria, adoptatum, quum recte Basileensis non hanc appellationem praemiserit, sed alteram ΠΡΩΤΕΣΙΛΑΟΣ, quod necessario fieri debere quivis videt; nunc tamen admoneri debuit vel in futurum bonum.

Pag. 312. *Ἀνδρὸς βιοβεβιωκὼς*] Adscripsit pater, *forte βεβιωκότος*. sed & prius ferri potest.

Pag.

Pag. 315. Οὔμως ἀντιβαίνοντες καὶ ὑπτίους ἀντρεϊδοῦσι, ᾠδὴν δίνου] Micyllus, *reluctari tamen & resupinos obniti nulla necessitate aut commodo suo.* Equidem nihil plane nunc agitur de commodo descendentium, & nullus huic voci locus in hac oratione dari potest. Itaque Benedictus eo animadverso postremas tres voces abscidit. Sed nihilo plus huc convenit illa necessitas. Non enim modo ipsis necesse non est obniti, sed contraria necessitas ipsis incumbit quiete & cupide descendendi. Sed nec Græca quidquam de necessitate. Verte, *resupinos obnitentes, quum id fieri non oporteret; non sic faciendum esset.* Vt de saltatione. ἐπαίνῳ ἐπιθωΐζω ὀλέθρῳ τινὶ ἀνθρώπων εἰς ᾠδὴν δίνου κεζακλωμβῷν. Hermotimo. διξιὸν αὖτε καὶ ἀκρόδολογώμβῳ ᾠδὴν δέον. Et alibi, ubi recte attenderunt. Sic & alii, ut Demosthenes Olynthiac. 3. πολέω ἢ χίλια καὶ πεντακόσια πάλαισζα ἀνηλάκημβμ εἰς ᾠδὴν δίνου.

Pag. 322 Τὸν Οὐδυσία, ὃς ἀντεποιήθη μόνῳ] *Vt qui solus sese mihi opposuerit* Sic omnes interpretes, quos vix dicas, an Græcam vocem nunc recte vel ceperint vel expresserint. Sane optime pater notavit subintelligi τῷ ὄντλῳ, & verti debere *solus vindicabat.* Sic in Reviviscentibus Philosophia minatur se contriturum κακὸς κακῶς, ὡς μὴ ἀνθεποιοῖτο τῷ ὑπὲρ αὐτὸς ἁλιζόνες ὄντες.

Pag. 331. Καὶ τυχὸν Ἐκάτῳ καὶ αἰπεινῷ Περσεφόνειαι] Apparet satis desumptum ex vetusto carmine, & esse hexametrum, quod mutare Lucianus non solet; idque ut recipiamus puto legendum Ἐκάτῳ καὶπεινῷ Π.

Pag. 333. Ὑπό τι Διογ. κατηγορηθέντα, καὶ ὑπὸ τ σοᾶς καζαμαρτυρηθέντα] Mirum qui ab Stoicis potuerit dici testimonio confixus, quem ipse Aristippus laudandum censuit. Sed alius est accusator apud inferos, & verissimum opinor, quod in mentem venit patri, ὑπὸ σ σκιᾶς. Propria ipsius umbra eum convicerat præter Dionem. Id ipse Menippus, hoc eodem verbo etiam usus, paulo ante adfirmavit: αὖτας (σκιὰς) τίνων ἐπιδεῖν ἀποτύνομβμ, κατηρέθσι τε καὶ διελέγχσι τὰ πεπραγμένα ἡμῖν ᾠδὲ τ βίον.

Pag. 334. Καὶ τ γηγενῆ Τιτυόν. Ἡράκλεες ὅσος. ἴκελος δ] Videtur Τιτυὸν, Ἡράκλεες ὅσσον;

Pag. 342. Ἀπὸ δ ἑπτεσίης βολῆς] Mosellanus *e summo cœlo*, Benedictus *e magno cœlo.* Pater *sacro lumine.*

Ibid. Καὶ ξύμπλους καὶ συνδιάτροφος ὤν] Difficile dictu est, unde Palmerius de Mosellano sic suspicetur, ut audimus, fingens vocem & a terminatione vocabuli editi remotam & a Græcia alienam. Nec felicior est in emendatione sua proponenda, quidquid ille non dubitare se sic legendum esse prodat. Quam facili negotio sanari omnia possunt! Legendum enim καὶ συνδιάκτορος. Ejus vocis primitivum habes in Pseudomante. Πυθαγόρᾳ, πολίμων τε διάκτορον ἰόντα λόγον ἀοιδόν. In dialogo Mercurii & Majæ pro eo dicit συνδιατρέφεσθαι. ἀλλ' ἴσ καὶ νεκρικὰ συνδιατρώγεσθαι μεμελετημένον. Imperite mox sequuta est hæc editio distinctionem aliorum, ἢ εἴ τινα λάλον νε-

νεκρὸν βόρις ἐμείνῳ, παρ' ὅλον τὸ πλοῖον ἀλγαλίγῃ, quum distingui debeat ἢ εἶπα λάλον νεκρὸν βόρις, ἐμείνῳ παρ' ὅλον &c. ut bene versiones videntur advertisse.

Pag. 343. Εἶπα ἐμὲ μὴ κηρύτλεαζ δηὸς, καζὶ ἐπ' ἀνθρώπῳ ὑπὸ Διὸς] Insulse Mosellanus, *deinde & ipsi mihi verendum, ne interim tanquam transfugam Iupiter me abdicet*, quasi legisset ἀπκηρύτλεαζ. Verior igitur Benedictus; & adscripsit pater, [*quasi fugitivum per præconem investiget.* Vide Petron. Mos. Ἀνύπεχις τὸ Ἐρωῖκ.] Locum Petronii intelligens cap. 58. *At non servus publicus tam languide egit, sed raptam cauponi harundinem subter lectum mittit, omniaque etiam foramina parietum scrutatur* &c. Alter locus est Moschi notus.

Pag. 347. Ὥσπερ τορύνῳ πὰ ἐμβαλὼν τῷ τελάνεω] Quum vertisset Mosellanus *atque tridente velut unco quodam hamo injecto*, contraxit Benedictus *& injecto tridente tanquam quodam hamo.* Quod cui potest placere? unde hamus ille? aut ad quam rem? An hamus facit ad turbandum? An ignorat ullus τορύνῳ passim ab Grammaticis exponi κινητήριον τῶ χυτρεῖ, quod & commodissime & facete ab ridiculo Luciano & Neptunum traducente in persona Charontis videtur dictum, non secus ac si mare esset ejus olla culinaria.

Pag. 349. Ἀοίδιμον ὄνομα κὴν ἀθεμοχήτῳ] Importuna his subjicitur nota Bourdelotii, quæ plane hinc relegari debet, quum nihil τὸ ἀθεμοχήτῳ & ἀθεκαδάρῳ ad vocem Luciani: ne dicam futiliter citari Casaubonum ad Theophilactum, pro Theophrasto.

Pag. 352. Εὖγε ὦ Κλωθοῖ, γενικῶς κὴν αὐτὸς ὦ βελτίση κὴν πὸς κεφαλὰς ἀπίπεσε] Aut aliter vertendum, quam fecit Benedictus nempe *generose*, aut scribendum γενικῶς, ut in Tyrannicida. ἀλλ' ἐπιχειρεῖν πς ἐτόλμησ τ' γενικῶν, In Vitarum auctione βίον ἀνθρώπου παυλῶ, βίον ἄρχοντ κὴν γενικοῦ, In Pseudomante, πάνυ γενικῶς κατεπράσσες. Nam placuit ea vox auctori.

Pag. 355. Ὅπως ἢ πὰ τάπων πονηρῶ, λογίζεαζ καιρὸς οἷα τὰ τ' ἰδιωτῶν ἂν εἴη] Non possunt his verbis respondere, quæ eis Latina appinxit Mosellanus, *usque adeo, ut non minoris fuerit & temporis & negotii, horum hic recensere mala, quam & privatorum.* Neque enim in his Græcis tale quid agnosco. Nec melior Benedictus Mosellanum circumludens, *quandoquidem horum mala recensere non minus temporis exigeret quam quæ sunt privatorum*, qualis comparatio prorsus non exstat in Græcis. Verto. *Quum* vel *ubi vero hæc sint regum mala, opportunum* vel *præsto est colligere, qualia sint privatorum.*

Pag. 370. Ἔτι ἢ ὁ Ἄπις ἐξ ἀγέλης θεὸς, ἐπὶ τῇ ἀθετέρῳ χειροτονίᾳ] Benedictus, *est autem hic Apis Deus ex armento jam antea suffragiis designatus*, quod mutuatus est ab Eralino. Sed ubi talia in Græcis? illud *antea* in quod tempus recidit, & quando exstitit? aut quis intelligit? Immo *post priorem creatus*, prioris mortui

tui successor & quidem per suffragia sacerdotum quærentium passim. Adeo plane contraria est Luciani sententia, quam affingebant illi. Quod certe debuerunt vidisse, quum toties in hoc auctore ἐπὶ τέτοις, & in vitarum auctione ἐπὶ τετοισιν, etiam in Cataplo. Sed sic tamen aliquoties hic desidero acumen interpretum. Nam libro 2. veræ histor. ἐπὶ δὲ τῷ δείπνῳ μετὰ τε καὶ ᾠδῆς χολάζουσιν, ubi Benedictus *in cœna:* quæ si vera est versio, quid faciunt ὀπτώμενα paulo ante descripta? immo est *post cœnam.* Sic notabili errore in initio Apologiæ pro mercede conductis illa ὅτι μὲ χαῖρε τὸν ἀγαλλασὶ διεξιεις αὐτὸ, καὶ πάνυ μοι ἀσμένως. ἃ δ' μετ' ἐξὸν καὶ ἐπὶ πᾶσιν ὑπὸ τῶ ἱλίγγῳ &c. video reddi, *sed quid interim in singula diceres*, quum certe debuissent, *sed quæ interim & post omnia* (nempe lecta) *ab te dicta fuerint.*

Pag. 374. Ὁ τὴν πήραν ἐξηρτημένος ὁ ἐξωμίας] Certe vix credibile ab Benedicto non emendatam versionem editionis præcedentis, sed & ab illo versum esse, *cui ex humeris pera dependet.* Vt recte errorem hic animadverterit Palmerius. Sed neque ἐξωμὶς hoc loco consideranda, ut servilis vestis, sed ut propria Cynicorum, quibus nulla pars hominum liberior. Consule collecta ab Oct. Ferrario part. II. Rei Vestiariæ lib. 4. cap. 20, & 22.

Pag. 376. Καὶ ἰδιώτης γὰρ ἂν ἦς ἦτοι σκυτοδέψης] Non bene expressit Benedictus *etsi plebejus fueris.* Quid enim? an σκυτοδέψης quisquam est non plebejus? Sic & in aliis opificiis. Plenior sane Bolerus, *etiamsi ex vulgo aliquis fueris idiota.* Sed vertendum simpliciter, *sive ignarus & imperitus fueris, sive sutor.*

Pag. 377. Εἰπὲ μοι θεὸς ἢ Στυγὸς] At hanc opinabar Deorum & Superorum jusjurandum: inferi autem jurabant certe apud Lucianum per Ceiberum, ut in Necyomantia idem Menippus. εἶα κεχειροτόνηται τὸ ψηφίσματα κῦρ' ἢ πλεῖσται, ἃ μὲν ἢ Κέρβερον, ἃ δὲ μία μηχανὴ ἢ Δαφυλλῆν αὐτὰς. Hinc decerne, lector, an non legi debeat θεὸς ἢ Κυνὸς, idque tanto majus, quo majore risu hic per ipsum jurat, quicum loquitur, quod ridiculus Lucianus aliquoties inducit facientes illos non Deos. Sic in Timone Plutus ad Iovem, σκόπει γὰρ ὦ Ζεῦ θεὸς ἢ Διὸς. Sic Diogenes videns advenientem Herculem οὐχ Ἡρακλῆς ἔτός ἐστι; ἀμφὶ μὲν ἀλλ' μὲν ἢ Ἡρακλέα. Et in Timonis loco simile adducit ex Aristophane Tanaq. Faber.

Pag. 379. Ἡδέως οἰμώξεται] Non debebat verti *a pueris plorare*, quod satis bene illustravit Faber ad Timonem. Mox autem interpretes videntur legisse, ἄπεστι, non ἄπεσκε, unde ipse dialogi index *Sine spectris.*

Pag. 386. Ὥστε οὐκ ἂν φθάνοις ὑπεμφερῶν] Aberrant fere ubique in interpretatione hujus locutionis. Priores attentissimi Græcis, *itaque non est quod in illo emendo possis esse celerior quam deceat.* Secutus Benedictus, *itaque non nimis cito ipsum emeris*, plane contrario sensu quam est in Græcis, quæ ab prioribus poterant brevius reddi, nempe, *itaque jam jam emas, non poteris, quin emas.* Ad id enim

ſervit ſtimulus præcedens, quo ſignificat eum habere aliquid nummorum; non ad deterrendum. Et ipſi debebant ſe correxiſſe ex Apologia pro mercede conductis, ubi occurrit *ἐπὶ σὺν ἂν φθόνου τις ἀπάσας ἀναιρῶν τὰς τοιαύτας σοφιστείας*, ubi Benedictus, *alioqui fieri non poterit, quin hac ratione prafectura omnes exauctorentur*, ubi eaſdem voces contrario, ut apparet, modo, ſed recte, accipit.

Pag. 388. *Κατὰ τὸν χείρω λόγον*] Adſcripſit his pater notam ab Bourdelotio in margine poſitam, nempe [*Alludit λόγους ἥττω καὶ κρείττω*, quos vocant] Non poteſt enim eſſe dubium, quin ſit inepta iſta animadverſio, quum nihil iſta vel ad vocem *χείρω* vel ad Lucianeum *λόγον* faciant. Et plane alludit auctor ad ea, quæ paulo ante vendendus dixerat, ſe *ζυγοστατεῖν τοὺς λόγους καὶ σοῦ τὸ ἴσον ἀποδώσειν*. Hinc lepide ludit, & denunciat ſe *πείσειν εἶναι δικαστὴν* miſeriore argumentandi modo; per flagra nempe. Similiter loquitur proſlapſu inter ſalutandum. *ὑμῶν τοῦ δικαίου λόγου σὺν ἂν ἔξω εἴης ἡμερησίαν*. In Harmonide. *ὅπου ἄρα σὺ ἡμῖν φαίνῃ τοῦ δικαίου λόγου*.

Pag. 390. *Τῷ γλαῦκα αὐτῷ ἐπιπολὺ σοῦ πέρι λοιπὸν ἀπαιτεῖσθαι*] Quum Pirckhaimerus mediarum vocum rationem nullam habuiſſet, Benedictus vertit *& in multas partes abſciſſa*, ſubintellecto *τοῦ prius* ex præcedentibus. Quod prorſus non placet, quum in Græcis nihil dicatur de multis partibus. Sed vel intelligi debet *magna ejus parte* vel *in multum prius abſciſa*, aut *longo tempore prius abſciſa*; in utrumque enim reſpectum vocabulo iſto *ἐπιπολὺ* utitur Lucianus. Mox mirum, unde Benedictus *σοῦ* Γ *κεσίν* vertere potuerit *per ſupplicem Iovem*, quum debuerit *ſupplicum præſidem*.

Pag. 396. *Ὑπφαίνεσθε δὲ τι καὶ μαμμίδιον καὶ φύκος καὶ τὰ ῥάμφω πάνυ ἐπιεικῶς*] Abſit ut credamus id poſterius factum, aut Lucianum velle innuere. Immo nihil verba meretricia ad præcedentia: & quid ad verbum in initio poſitum? Puto ſcripſiſſe *καὶ τὰ χρώματα* ut in Dearum judicio, *μηδ' ὅτι κεκαλλωπισμένοις, μηδὲ τοσοῦτον σεσηψιμμένοις χρώμασι, καθάπερ ὡς ἀληθῶς ἐπιεικῆς τινα*.

Pag. 397. *Ὥσπερ τὸ χρυσίον ἀπαστράπτον τοῖς κόμμασι, λαμπρότερον ἀποτελεῖ*] Eraſmus, *tanquam aurum, eum erutum inciditur, clarius relucet*. Et quæſo, quid hinc diſtat Benedictus, *quemadmodum aurum quum erutum inciditur, clarius refulget?* Scilicet hoc erat, quod Salmurienſem interpretationem merebatur. At quid hoc rei eſt? an aurum tunc inciſum clarius eſt reliquo auro? Immo quid magis fatuum eſt? an periculum eſt, ut quis credat aurum ab aliquo inciſum iri non erutum? Rectiſſime annotavit pater [Vide Caſaubonum ad Strabon. pag. 63. ad lib. 3.] innuens locum ſcilicet, unde diſcimus aliquod auri genus effoſſum ſolere tundi, ut ait Plinius, *κόπτεσθαι*, ut Strabo.

Pag. 400. *Ἄλλως γὰρ τοῦτο ῥόμβου. ἢ τέχνη δὲ σοι πῆς;*] Quis poſſet has voces ita interpretari, ut faciunt interpretes, *verum & hoc quæ-*

ro,

ro, quamnam artem noſti? An in Græcis legitur ἀλλὰ πρὸς τοῦτο ἡμῖν, τίς δή σοι ἡ τέχνη? Hæc Græca conveniunt iſtis Latinis, non Lucianea. Nam Lucianus priorem citatarum vocum partem retulit ad præcedentia, poſteriorem ad ſequentia, & verti debuit. *fruſtra igitur id rogabam.* (nempe de patria & lingua, quum nihil ad diſciplinas id faciat) *Verum quod artificium tuum eſt?* Paulo ante ſcribi debuit, Σύρος, ὦ φιλοσοφία, τὸ Ἐκκωφρηδίων, ut recte pater, non ἐπ' Εὐφρηδίων.

Pag 408. Ὅτι αὐτὸν ἐπαίνημον ἐκεῖνος ἐποιεῖτο κ' ὅ τι τὰς λόγας ἐποιεῖτο] Viri docti in his ita verſantur, ac ſi Luciano non ſuppeditaſſet copia exprimendi ſe. Scripſit ſine dubio ὅ τι τὰς λόγας ἐποιεῖτο. In Apologia pro Mercede conductis ait λόγας ἀσκεῖν pag. 515.

Ibid. Εἶτα ἐρήμῳ ἡλίσκεσθε μετ' αὐτοῦ] Pirckheimerus *vos quoque indicta cauſa condemnabamini.* Cur igitur in fine Hermotimi, τὰ γὰρ αὐτὰ πρός σε ἔσται ἂν, εἰ τὰ Πλάτωνος ἢ Ἀριστοτέλους ἤρησαι, ἢ ἄλλων ἀκεῖνων ἐρήμῳ κατεγνώς. Ergo Benedictus *vos vero cum ipſo damnabamini:* at idem in loco Hermotimi *cæteris indicta cauſa damnatis.* Rurſus in eodem Hermotimo pag. 527. σὺν ἐχρῆν ἀπόντων κατεγνώσκειν, ἀλλ' ἐρήμῳ ἡμῶν κατεδικάσατε, ubi rurſus *indictam cauſam* profert. In Abdicato pag. 714. ἀλλ' ἐξ ἐρήμης τὰς παῖδας δίκης ἀλίσκεσθε habet *indefenſam cauſam.* Sed ex fine Hermotimi apparet eſſe diſcrimen inter κατεγνώσκειν ἀκρίτου, & κατεγνώσκειν ἐρήμου. Immo id ſatis norunt omnia Lexica. Cur non igitur attendunt quoque interpretes?

Pag. 419. Ἐγὼ δὲ λήσειν ἤλπισας] Benedictus, *ubi te latitaturum ſperabas.* Sane nullus horum ſic ſe gerit, ut latitare velit idque præcipuum ſtudeat: nec circa petras liguriens verſatur ſpe latendi, ſed prædandi. Itaque Pirchaimerus *ubi prædari ſperabas*, & adſcripſit pater λαίζειν.

Ibid. Ὡς ἂν εἰ βυθοῦ δίξεται παιπίλου τοῦ χρόου] Benedictus, *ac ſi in profundo varii coloris appareat.* Qui ſenſus nec huic loco congruus, nec pro ſenſu haberi poteſt, quam nihil boni denotet. Quid enim id eſt? aut an id fieri ſolet? Prior interpres, *veluti in profundo apparet colore vario*, eaſque voces includit parentheſi, unde patet eum erraſſe in ſcopo & vera intelligentia. Verte, *accedentem video, prout in profundo videatur, varium colore.* Sedere enim fingitur in muris arcis, unde deſpiciens ait quantum ex diſtantia iſtius altitudinis judicare poſſet, ſe videre aliquem varium. Res ipſa docet.

Pag. 428. Δ' ἰδοπάτωρ τοῦ κ' Ἡφαιστίωνος τοῦς Σύρους] Sic edidit Benedictus, & vertit *Syrâ filios.* Sed in Bourdelotiana eſt τοῦς Σῆρας, & Mollellanus conduceto ſibi putavit, ſi in verſione omitteret.

Pag. 445. Ὑπερκαλύμμοι τῇ ἅλμῃ] Ab Eraſmo adoptavit Benedictus *ſalo perfundebantur*, quod utique non poteſt moleſtiam rei, quæ Græcis vocibus enunciatur, implere. Debuerunt *vel dum amſtia eorum ſalſugine gravabatur.*

Pag.

Pag. 446. Οἷς μὴ ἔδ τὰς φίλας ἔχειν &c.] Permoleste ab interpretibus obscuratur sententia hujus narrationis. Nam Erasmus, quem sequitur Bourdelotius, præterquam quod præpositionis hujus rationem nullam habeat, tum finem pessime claudit, scribens *id vero non mediocre videri.* Quæ quidem alieniſſima sunt ab illis, quæ ibi scribit Lucianus. Adverte, lector, & videbis verbum substantivum in illis postremis καὶ ὧν δ' πάχυσι τύπτων λαμβάνειν, σὺν ὀλίγοι ἐσὶν (ut quidem distinguit editio Salmuriensis & Parisina, quum Basileensis καὶ ὧν δ' πάχυσι, τύπτων λαμβάνειν σὺν ὀλίγοι ἔσι, omnes ineptissime) abscindi debere ab præcedentibus, & in constructione revocandum ad ipsum nostrum οἷς, ut annotavit pater. Videtur sane id ipsum exprimere Benedictus, *quibus cum eo quod* &c. *peregrinarentur, non parvi esset emolumenti mercedem amicitiæ & benefactorum istorum accipere;* modo ille vel propriam interpretationem recte intellexerit, & τὸ *esset* acceperit pro *liceret.* Sic enim distinguenda illa, ἐσοῖσι καὶ μισθὸν τὴν φιλίης καὶ ὧν δ' πάχυσι τύπτων λαμβάνειν σὺν ὀλίγοι, ἐσὶν. Vt in Mercede cond. μισθὸν σὺν ὀλίγοι τὴν ἀγγελίης ἐσοῖσι.

Pag. 447. Πεφυκέναι τοὺς ἐξελαθμένους] Sic tres editiones, quum tamen Erasmus interpretetur *adacto*, Benedictus *illecto*. Recte igitur adscripsit pater ἐπιλαθμένους.

Pag. 450. Λοιπὸν δὴ καὶ ἀληθέσθαι φῶ, ἔχειν δὲ ἐς αὐτὸν λόγον] Erasmus cum Benedicto, *Superest jam ut eam causam referamus, quæ quidem ut verissima est, ita ab illis minime proferitur.* At non id vult Lucianus, nec innuit jam superesse, ut referat eam causam: sed mere concludit, *reliquum igitur* (quia præcedentes prætextus pro vanis auctor traduxit) *& verissimum quidem, sed minime ab illis produci solitum.* In Apologia pro eo dicit τί δὲ ἄλλο, εἰ μήτε τοῦτο, μήτε ἐκεῖνα λέγειν δεκτὰ, ἀπολοιπὸν ἦν.

Pag. 467. Ἡ δ' ἐπιλήσμων ἄκρα τῆς ἀνδρείας ἐπὶ παιδὶ τῷ ἀφάμῳ ὁ λέγων, τὸ σὸν ἀφελεῖμαι φέρων, ἐκείνῳ ἀφαιρήσεται] Sic distinguunt Basileenses & Salmurienses, nisi quod illi etiam distinguant post vocem λέγων. Vertit nuncem Erasmus, *at si quando desit alibi, minister repente te inspectante submovens ea, quæ tibi erant apposita, alteri apponat.* Etiam Benedictus, *si quando desit alii, repente ministro te præsente tollens ea quæ tibi erant apposita, ei apponit.* Quis neget acutos hic fuisse illos viros, qui viderunt, si istis aliqua appolita erant tollenda, debere tolli istis præsentibus vel inspectantibus? At longe alia mens Luciani. Ne dicant fatuum esse, ut illud ἐπὶ παιδὶ τῷ sic explicetur. Verissime notavit pater mutandam distinctionem, scribendumque ἡ δ' ἐπιλήσμων, ἄκρα τῆς ἀνδρείας ἐπαμφοτερίζων, παιδίῳ τῷ ἀφάμῳ ὁ λέγων τὸ σὸν ἀφελεῖμαι φέρων, ἐκείνῳ ἀφαιρ. Hoc est, *si quid desit, alio puero repente superveniente, tollens minister tibi apposita, ferens illi apposuit*, ab ἐπαμφοτερίζειν.

Pag. 474. Οὐκ ἀμείνους ποτὲ καὶ οἱ τὰς ἄκρας τὰς παιδὸς ὧν τοῦ

ξυμ-

ξυμποσίῳ ἀποσκώπτων] Benedictus. *nunquam insulse alios etiam... dicteriis petens.* Conjungit separanda, & hinc vehementer torquet Lucianum. Melior Erasmus, *quum non insulse super convivium dicteria quadam jecisset in eos qui aderant.* Sic enim debet, *quum aliquando non insulse jocatus esset.*

Pag. 475. Πρὸς ἐνίους τῶν ῥῖνα ἔχοντας] Ex delicias interpretum. Benedictus, *si nares cubitali magnitudine amplas habeant.* Erasmus, *si illis naris nonnunquam cubitali hiet specu.* Vbi tantam auxesin? & cur malunt de nare & naribus, quam nasum appellare? Sane quum in Hermotimo dicit ἐπιτρέχειν αὐτῷ τῶν ῥινῶν ὁ λόγος, adhibent nasum. Et quum simpliciter de casu narium aliquid dicunt, ut si quid per illas fluxerit, Lucianus certe potuit & maluit dicere αἷμα πολὺ ἐκ ἑνὸς ῥινὸς, initio conscrib. hist. Sed ut nunc ῥὶν, ita etiam πῆχυς in Luciano iisdem risum præbere debuit. Nam in dialogo Veneris & Cupidinis, quum scriberet ex Veneris ore Lucianus, οἱ Κορυβάντες δὲ, ὁ μὲν αὐτῶν τύπτων ξίφει τὸν πῆχυν Latine dixit Erasmus *Corybantum alius suum ipse penem ense desecat,* Benedictus eadem, nisi quod *resecat*, ut apparet ex Salmuriensi & hac editione. Adeo illis obhæsit vexatio Attios, ut Deliacos fecerint quoque Corybantas. An miseri non recordabantur Prudentii de eodem collegio? *Cultrum in lacertos exserit fanaticus Sectisque Matrem brachiis placat Deûm.* Eademque apud alios. Certe hoc tempus talia non decent; & laudabilius fecissent *cubitum* simpliciter interpretantes.

Pag. 476. Καὶ ὡς ἐπιτρέψειε τὸ κάλλιον ἐπιλέξασθαι διξιὸν] Perperam Erasmus, *quemadmodum adhortans commodiora subjecerit.* Concinnius Benedictus, *ut sibi dato arbitrio commodiora subjecerit*, etsi posteriora hæc sint singularia. Certe clarius & simplicius verti poterat, debebatque ut adscripsit pater, *cum ei commissum esset negotium, pulchriorem* vel *optimam vestem elegerit.* In Nigrino. οἱ τὰς πόλεις ἐπιτρεψάμενοι. In Apologia hujus dialogi. ἡ φαύλας ἐλπίδες, εἰ τὰ εἰκότα γίγνοιτο, ἀλλ' ἔστιν ἐπιτρέπειν. In modo Conscrib. histor. οἷς ἂν πράγματα χρήσασθαι ἔῃ, εἰ ἐπιτρέπειν. Et alibi usitatissima est loquutio.

Pag. 477. Ὥσπερ ἂν σοι τὰ δῶρα] Ita & vertitur ab interpretibus *intempestiva.* At non veniunt intempestiva illa, quorum adventu solvo æs alienum antea contractum; etsi tarda, tamen satis utique tempestiva, nec certe ἀνόητα. Immo sane auctor scripsit ἄδωρα δῶρα, talia dona, quæ pro donis haberi non possunt, quum & eorum spe in cultu domini & mox in ipsos servos plus erogaveris, quam illa tibi possunt redigere. Sic in Timone notatur ab Barlæo πλοῦτον ἄπλουτον. Sic in vitarum auctione Bourdelotius advertit πρᾶσις ἀπρᾶτος. Sic ab aliis κόσμος ἀκόσμος, τέκνα ἄτεκνος.

Ibid. Πρὸς τὴν θεραπείαν σκάζοντα καὶ ἀπηνεκῆ] Incredibile est has voces, inprimis postremam, sic ab eximiis illis viris versi potuisse *ad munia famulatus obeunda claudicantem & obaudien-*

dientem. Quid oro illud est? Vtique talia non decent seculum nostrum, nec hanc editionem. Quis ignorat ἀπαυδᾶν esse collabi, deficere?

Pag. 482. Τὰ σφίγγια καὶ κυφόλια] Video in hac editione grandem notam his subjectam. In quibus sane frustranea est Bocharti disputatio contra Bootsium: disputare debuit in ipsa voce κυφόλια, an ferri ea posset; prius certe, quam conjecturis nihil juvantibus concuteret, quod stabile & certum satis fecerat immensa Salmasii doctrina; per quam dicere etiam debemus frustra exerceri maluisse Palmerium, quam diserte profiteri id omne, quod boni adferre huc poterat, ab eodem maximo viro occupatum esse. Nam ut σφίγγια manifeste exposuit animalcula, Latine spinturnicia pag. 377, Sic κυφόλια ex Hesychio de parva κόρη pag. 90 magni operis, quæ utraque huc bene conveniunt.

Pag. 493. Πρὸ τῶν ὅλων μεμνῆσθαι] Quum omisisset Mosellanus priora interpretari, Benedictus reddidit *ante alia autem*, ut videatur legisse τὰ ἄλλα, ut solet quoque alibi dicere φερωνύμως ἄξιον τὰ ἄλλα. Sed temere. Verte *ante omnia vero*. Sic in Scytha. συγχαμψάμενον σφοδρότατα συναγωνιστὰς χρῶτο πρὸς τὰ ὅλα.

Pag. 497. Τὸ μὲν χαίρειν κελεύειν] Marcilius nota expressit, quod ante illum Erasmus in versione ostenderat. Nam quum hic esset interpretatus, *verbum hoc salvere plane valere jubet, atque omnino improbat veluti malum ac pravum*, quum Benedictus abeat licentius a Græcis, notavit ille forte scripsisse ludentem τὸ μὲν χαίρειν, χαίρειν κελεύειν καὶ ἀποδοκιμάζειν. Vt & margini adscripsit pater. Et sane plenus hic libellus lusuum ex respectu hujus verbi. Sed quis neget non interposito isto verbo non etiam ludentem scripsisse Lucianum, & de industria in quæstione de verbo χαίρειν dixisse τὸ μὲν χαίρειν κελεύειν? Certe quum omnia præcedentia habeant sibi inclusum id verbum, aut etiam expressum, nullo genere formosior existit oratio, si nunc contra fidem librorum veterum repetatur. Iam neque Luciani oratio videtur χαίρειν κελεύειν καὶ ἀποδοκιμάζειν, sed κελεύειν χαίρειν καὶ ἀποδοκιμάζειν, verbo κελεύειν ad utrumque infinitivum relato, ut in Hermotimo. ὃς οὐ᾽ ἂν μὴ ἔχῃ ταῦτα, μηδὲ σκυθρωπὸς ᾖ, ἀποδοκιμάσεται καὶ ἀπολήψεται.

Pag. 498. Καὶ ὅλως ἠγεῖτο τὸ μὲν ὑγιαίνειν εἶναι. ὅτε δὲ τὸ οὐ πεσεῖν, ὅτε τὸ χαίρειν πάντως καὶ τὸ ὑγιαίνειν.] Si recte attendas, imperfectam videbis sententiam, & decesse aliqua talia, καὶ ὅλως ἠγεῖτο τὸ μὲν ὑγιαίνειν εἶναι καὶ τὸ διπεσεῖν καὶ τὸ χαίρειν. ὅτε δὲ τὸ διπεσεῖν ὅτε τὸ χαίρειν πάντως καὶ τὸ ὑγιαίνειν. Agit enim de sententia Pythagoræorum ponderantium efficaciam significationis trium horum verborum, quorum adeo validius censebant ὑγιαίνειν, ut illud unum in se contineret vim quoque reliquorum duorum; quum neutrum ex duobus illis par esset verbo ὑγιαίνειν. Et hæc Græca sic supplebat Pater.

Pag. 505. Καὶ ὁ σοφὸς οὐδὲν σοι γένοιτ᾽ ἂν ἐς τὰ μοχθήματα] Quum Vincen-

centius Opsopæus vertisset in editione Basil. *adeo ut itineris quoque laborem ad disciplinarum exercitium referre soleas*, adscripsit pater, *quodque processui, incremento esse possit.* Id videtur intellexisse Benedictus, vertens *quodque ad præcepta tibi conferat*, etsi non capiam, cur μαθήμασι reddat *præcepta*, quod facit ubique. Eadem loquutio in principio Galli, *ὡς μίαν κρηπῖδα ἐργάσαιτο, πρὸ οὐδὲ ἓν τοῦτο ἐς τὰ ἄλφιτα.* Et hinc in Abdicato. *πολλὰ γὰρ πρὸ τούτου χαίρειν δεῖ, καὶ προοδοποιῆσαι τῇ πόσει.*

Pag. 508. *Καὶ ὅσοι χαμαὶ ἐρχόμενοι*] Quum Opsopæus verterit *& quotquot per humum repentes sumus*, Benedictus *& quotquot per humum repimus*, videntur legisse, quod pater margini adscripsit *ἑρπόμενοι.* Sed præterea, quum Basileenses ediderint *μὴ τῶν καὶ θεῶν ὑμῶν*, existimans in ordine horum quatuor vocabulorum *καὶ* debere poni primum, non quartum, ut fecerunt Bourdelotius & Benedictus, putavit reponendum *ἡμεῖς ἢ ὁ συμφορητὸς καὶ ὠσεὶ χαμαὶ ἑρπόμενοι ἐσμὲν, καὶ μὴ τῶν θεῶν ὑμῶν* &c. in quo tamen non statuendum contra scriptos libros.

Pag. 511. *Ἀποδιδάσι γὰρ αὐτῷ καιρὸν τοὺς τόκους. Αν. τί δὲ, ἂν μὴ ἀποδιδῶσι*] An non videtur mutanda persona, & Luciani nomen præponendum his omnibus? Certe efficacior erit lusus; quasi, quum Hermotimus excusaret eum, quod nihil adversus alios sævum statueret, respondeat Lucianus ridens, id videlicet mirum non esse, quia illi obeant in fœnore solvendo constitutum tempus: tum pergit in eadem persona. Quid autem? an sic futurus esset, si non darent?

Pag. 513. *Εἰ γὰρ ἐθελήσειας, ὦ Λυκῖνε*] Opsopæus *si modo hæc res tibi cordi esset.* Benedictus, *si modo velis Luciane.* Imo *utinam velles, Luciane!* Nam & paulo ante. *Εἰ γὰρ γένοιτο καὶ ἀπελθεῖν, ὦ Λυκῖνε.*

Pag. 518. *Ὁ δὲ βούλομαι εἰπεῖν, τοῦτό ἐστιν, οὐχ ὅτι τὴν γνώμην τῶν ἀνδρῶν ἔρωτι προσήεις αὐτοῖς*] Immodice Opsopæus, *nisi enim me fallit animus, tale quiddam est, quod dicturus sum, nimirum te parandæ & colligendæ sapientiæ cupidine cum istiusmodi viris conversari.* Absurde Benedictus & præter Græca, *Istiusmodi autem est, quod volo dicere, non solum sapientiæ virorum illorum amore captus ipsos adiisti, sed in sap.* At particula *οὐχ* est hîc accipienda per interrogationem; cujus notam quum subjecerint huic periodo Basileenses, quî potuit eisdem placere Opsopæus? Adscripsit vere pater. *Quod enim dicere volo, sic se habet: Nonne scientiæ virorum eorum causa ad illos accedis, &..?*

Pag. 521. *Εἰ τούτῳ ἐπιλημμένοι καταρύγοιεν, ἐοικότως ἐκεῖσε,*] Sic Benedictus & Bourdelotius. Basileenses *εἰ τούτῳ καταλημμένοι, καταρύγοιεν ἐοικότως ἐκεῖσε.* Pater notat sumptum ex *Ὀδυσ.ε. ὃν ἐοικότα μενον καταρύκῃ*, & Opsopæi versio est fatua.

Pag. 528. *Ἀναλογιστέον τοίνυν κἀκεῖθεν τις ἡμῖν*] Ineptissime Opsopæus. *Nempe vir ille probabili inductione inferet dicturus. Ergo absurde pro-*

propositus est nobis quispiam, quasi vocem ἀνάλογον ad superiora ligari voluerit; ne dicam illud *absurde* non apparere in Græcis, aut sic quoque pessime Græcam vocem reddidisse. Melius Benedictus: *Addet nimirum ille & sic dicet. Eadem igitur ratione nobis proponatur aliquis.* Pater ad hæc Græca adscripsit recte, *vicissim nobis proponatur.*

Pag. 530. Ταῦτα μὲ οἱ ξύμπαντες, ἐν τῷ μέρῃ ἕκαστος] Opsopæus *hæc quidem uno ore dicturi sunt omnes, singulatim autem alius alia.* Omnino nimium large & vage. Benedictus, *hæc simul omnes, singulatim unusquisque dixerit*, unde nescio, qui intellexerit. Et cur igitur non etiam ita vertit in de Saltatione. ὅτων γὰρ ἀλεγχιεστάτιοι καὶ παίσαντες ἀλλήλως καὶ παιθέντες ἐν τῷ μέρῃ παύσωνται. Vbi reddit *mutuo*, non singulatim. Sed Lucianus innuit talia dictum iri ab omnibus omnino, ab unoquoque si per circulum dicendi vices irent, sua vice, ut quoque de Laconicis pueris in loco citato. Id ita pronunciat, ut de Alexandro in Pseudomanti, λαμβάνων δὲ ὁ μὲν αὐτὸς ἐχρῆτο μόνῳ, ἀλλὰ πολλοὺς ἤδη ἐπὶ αὐτὸν ἴσχων συνεργοὺς, ἅπασιν ἔνεμεν ἑκάστῳ τὸ κατ' ἀξίαν. De saltatione, καὶ τοὺς ἐφεξῆς τὰς θεὰς ἕκαστον αὐτῶν. quod non satis lucide in Latinis efferunt. Et infra ἐμοὶ μὲν δὴ τοῦτο ἀδύνατον, ἅπαντας ἄλλον ἄλλως ἐλεθμοὺς εἰπεῖν.

Pag. 532. Φαίην γὰρ ἂν οἱ Ἐπικούρειοι ἢ Πλατωνικοὶ σφᾶς μὲν εὖ πω ξυμπῆναι, ἡμᾶς δὲ πέντε ἢ ἑπτὰ λέγειν αὐτά] Opsopæus apud Basileenses & Bourdelotius. *fortasse enim dicerent Epicurei aut Platonici vestram hanc esse compositionem; nos autem quinque aut septem illa esse dicimus.* Benedictus. *Etenim Epicurei vel Platonici dicere possent, se quidem ita componere, nos vero quinque aut septem illa esse dicere.* In qua mutatione attendit merito ad malam interpretationem voculæ σφᾶς, quæ non notat vos aut *vestram*, ut fecit Opsopæus, sed ipsos vel se. Cæterum male peccavit, quum Basileenlium ὑμᾶς mutavit præcedente Bourdelotio in ἡμᾶς. Et porro quid est illud vel Benedicti *componere* vel Opsopæi *compositionem*? Itaque adscripsit pater, *ipsos quidem ita computare, vos vero.* Sic infra. εἴκοσι τῷ Πυθαγόρᾳ ἐπῆμεν. εἶτα Πλάτωνι τοσαῦτ' ἔτεσιν. εἶτα ἑξῆς τοῖς ἄλλοις. πόσα δ' ἂν τοῦτα συμπήνῃ ἐν κεφαλαίῳ γένοιτ' ἂν &c.

Pag. 544. Κἀκεῖνο ἕρμαιον ποιήσεταί σε] Imperite in Basileensi & Bourdelotiana vertitur *atque ille te certum faciet*, tanto utraque ineptior, quod secundæ vocis primam literam majore charactere efferant. Itaque adscripsit pater *atque ille lucrifaciet te.* Sed & correxit Benedictus.

Pag. 545. Ἄχρις ἂν ἢ μηδὲν ἢ ἐν εἰδότες ἐᾷεί ἀπάντων ἀποφαίνῃ] Miris interpretationibus hoc colorant viri docti! Opsopæus, *donec de omnibus nullius ignari definiendi facultatem sibi paraverint.* Benedictus, *donec aut nihil aut unum scire de omnibus ostendant.* Quando alterutrum horum erit? Et quid si vel paraverint cum illo, vel

cum

cum altero offenderint illud quod prædicat, an tunc adducetur Lucianus, ut credat? Illene tunc, quum nihil scire ostendant? Ridiculum prorsus. Itaque tentavit juste hæc mollire pater, adscripsitque se legere vocula ἢ omissa, ἄχρις ἂν μηδὲν ᾖ ἐν εἰδόσι π. ἀ. ἀποφ. cum versione Latina, *quamdiu non nisi unius gnari de omnibus pronunciabunt.*

Pag. 547. Εἰ μὴ ἀνίκητα τῷ ἀληθεῖ] Opsopæus, *nisi exercitii impigro studio illud consecutus fueris.* Benedictus, *nisi recipias disquisitionem illam.* Immo simpliciter, *nisi hanc moram sustineas*, tantum temporis colloces: nam respicit, quod Hermotimus dixerat de μελέτῃ πάσῃ.

Pag. 548. Τῷ πρώτῳ χρηστῷ καὶ ἀξίῳ συντύχοις] Opsopæus *cui sub initium bono & digno incideris.* Benedictus, *in quod bonum & dignum incideris*, perperam omittens, quod omitti non debet τῷ πρώτῳ; tum neuter ostendit vim vocis ἀξίῳ, cui pater adscripsit ι. ἀίωνι. Sed & mox perperam iidem κοτύλῃ verterunt *sextarium* vel *sestarium*, quum deberent *heminam*, ut annotavit idem.

Pag. 552. Ὡς σὺ μὲν οὖν ποτὲ ἄλλο εἴποιμι] Opsopæus *ut ne quid interim dicam aliud.* Benedictus *me nunquam aliud dicturum.* Immo ut recte notavit pater, *ut ne quid dicam a ratione alienum.*

Ibid. Παρῆμεν ἅπαντα εἰς μέσον αἱρεῖσθαι ἀμελλόντως καὶ βραδύνοντας &c.] Fatue Benedictus & inde hæc editio, *omnibusque in medio positis eligendum eum qui differt & cunctatur.* Recte Opsopæus, *omnibus in medium propositis eligere oportere cunctantem & tardantem* &c.

Pag. 555. Τοῦτο ξυμβαίνει μὲ ἐξ ὧν φῂς ἀδύνατον εἶναι φιλοσοφῆσαι] Opsopæus *illud quidem accidit, quod dicis, philosophari promptum non esse.* At Benedictus *illud quidem accidit, quod dicis, non esse promptum philosophiæ incumbere*, & hujus nasuta commutatione vocum, & utriusque interpretatione non satis valida vocis ἀδύνατον. Intellige cum patre *illud quidem colligitur ex iis quæ tu dicis, non posse philosophari.* Nam ξυμβαίνειν hic ponitur, ut supra, μόνιστα ἂν ὁ μὴ πάνυ ἀγαθὸς ξυμβαίνειν λέγων, nempe ὁ ἐκ δυοῖν δυοῖν συντιθείς.

Pag. 561. Πέλτῃ, ἢ γέρρῳ ἢ ἀσπίδι] Vterque interpres medium vertit *parmam Persicam.* An credimus utique Lucianum voluisse ea voce id exprimere? Et cur non peltæ addunt interpretes gentem, cui illa in usu?

Pag. 575. Γνῶναι τῶν Ὀλυμπίων τὴν πανήγυριν ἡγεῖτο καὶ συγγραφὴν ἱκανὴν δεῖξαι τοῖς Ἕλλησι] Verti videas ab Benedicto, *Olympiorum celebritatem idoneam ducebat ad fidem Græcis faciendam admiratione dignum esse scriptorem:* Ab aliis, *satis superque sufficere Olympiorum ludos ad faciendam fidem Græcis, eum scriptorem esse admiratione non indignum.* At quid de illa fide in Græcis? utrum ea residet in ἱκανὸς an in δεῖξαι? Immo *celebritatem Olympiacam sufficere* & valere *etiam ad scriptorem admi-*

vabilem oſtendendum Græcis, quoniam videlicet hactenus alia ludicra illic ſolita erant δείκνυσθαι, non hiſtoriarum ſcriptio.

Pag. 576. Ε'π' αὐτῷ μόνον ἀποδύσασθαι ἴδητε] Sic edunt, quod intelligi non poteſt; & ipſos tamen recte intellexiſſe patet ex verſione *per ſe ſolum exutum videatis*: quam ut habeas, edi debuit ἀποδύσασθαι.

Pag. 578. Ὥμλλον τάχα μᾶλλότι καὶ αὐτὸ τοῦτο προσέθηκαν αὐτοῖς] Benedictus, *ſtatim quidem id ipſum etiam additurus putabam*. Ineptiſſime. Nam qui id in laudando addituri erant, quum ipſe Lucianus ante dixit ſe ſuſpicatum eſſe omnes meliores laudatæ orationis cauſas ab ſcriptis ſuis abeſſe? Recte tamen Græca, quæ optime percepit Opſopæus, *hoc ipſo eos potiſſimum adductum iri*, niſi quod congrua oratio poſcat *adduci*: non enim agitur de futuro.

Pag. 579. Ε'ς τ' πολικὸν τρόπον] Benedictus *equarum in morem*. Et cur non æque bene Opſopæus? *quemadmodum pulli a matribus lactari ſolent*.

Pag. 581. Τὸ δεύτερον δὲ τὸ ἐν τῶν τηθίων, ὅμως ἄγριον καὶ ὡς τοῦ ἀπαλοῦ ἤδη φοβερόν] Interpretantur, *porro infantum alter, non ſecus ac pater agreſtis eſt, & in tenera etate jam terribilis*. Satis fideliter, niſi quod quatuor voces, quæ ſequuntur tertiam, me offendunt, maxime quia nec in Græcis habentur. Et quare unus modo ſimilis eſt patri, non etiam alter pullus? An vero ſcribunt hanc fuiſſe naturam centaurorum & diverſitatem, prout ex equino aut muliebri ubere lactarentur? Quaſi vero in lactantibus etiamnum beſtiis magnam indolis & feritatis differentiam videamus. Immo quis ille ex duobus eſt ἀγριώτερον καὶ φοβερώτερον? Profecto meræ abſurditates, & miſere depravatus eſt hic locus. Nam ne Græca quidem bona ſunt. Quis enim dicit τὸ δεύτερον τὸ ἐν τῷ τηθίων? quò geminum illum articulum? & cur non tantummodo τὸ ἐν τῷ τηθίων, vel τὸ ἐν τῷ δευτέρῳ? Quin etiam cur non addit manifeſtius differentiam, ut appareat quam hic ſit ex patre ἄγριος, alter ſit inſtar matris aut καλλίων aut mitior? En igitur neceſſariam & egregiam reſtitutionem, τὸ δεύτερον δὲ, τὸ ἐν τῷ τηθίῳ ὅμως ἄγριον καὶ ὡς τοῦ ἀπαλοῦ ἤδη φοβερόν; nec de altero infantum, ſed utroque accipe; *Fœtus autem adhuc in tenerrima etate tamen ferus & in molli jam terribilis*. Deinde verte. *Et hoc mihi viſum eſt admiratione dignum* (ut referatur ad præcedens, quod perperam Benedictus refert ad ſequens) *& quod admodum pueriliter* &c. Sane etiam tale quid videtur adtendiſſe Opſopæus.

Ibid. Ε'ς βάθος ἰὼν ἐπὶ πλέον καὶ εἴνησι πεπυκνωμένας ὀπαλίτας] Quum toties hæc ſint ab viris doctis explanata, certe nequit laudari Benedictus, dum interpretatur primas voces *in medio*, unde utique patet eum non intellexiſſe. Opſopæus & ſimplicius & propius ad intelligentiam *in profundum*. Livius ſolet dicere *inter-*

trorsus porrectos ordines, introrsus patere aciem, & latitudinem aciei.

Pag. 582. Τότε ἀνὰ τέτταρας μὲν τῶν ἐλεφάντων ἀπαντᾶν ἐφ' ἑκάτερα τοῖς ἱππεῦσι] Quum vertit Benedictus *tunc cum quaternis elephantis utrinque occurrere equitibus*, imitatur Opsopæum, *tunc una cum quatuor elephantis utrinque equitibus esse occurrendum*, qui uterque debuerat addidisse, qui cum elephantis occursuri essent: certe securius poterant, *tunc elephantos quaternos utrinque occurrere equitibus* Galatarum.

Pag 583. Τὰ ἅρματα ἢ ἀναστρέψαντα] Vterque interpres hoc loco somniat subversos currus, tanto ineptius, quod tamen eosdem mox ferri denuo in suos dicant; quæ quemadmodum fieri possunt? Præterea didici, quum de subversione loquitur Lucianus, non ἀναστρέφειν illic locum habere, sed ἀνατρέπειν. Sic in historia conscrib. ἀνατρέψαι μόνον τὰ τῶν ἄλλων, & in Demonacte ἀνατραπὴν ὑπὸ σκάφους, ubi vertitur *submersa nave*, forsan præter auctoris & mentem & manum, quæ tantum vult aut voluit *subversa*. Et nostrum ipsum in Aristophanis Pace. ἅρματα δ' ἐπ' ἀλλήλοισιν ἀναστραμμένα. At nunc intelliguntur *retroacti* vel *reversi*, ut in Scytha, ὅτι ἂν δόξῃ ἀνέστρεψεν οἴκαδε ἐς Σκύθας Anacharsis, εἰ μὴ Σόλων ἀπέθανε. Indignum profecto tam exigua, nota & obvia ignorari. Quin etiam distinctio ponenda est post verbum ἀναστρέψαντα, sed hoc modo, τὰ ἅρματα ἢ, ἀναστρέψαντα κατὰ ταῦτα εἰς τὰς οἰκείας, ὅτι ἀναμενοῦσι διαφθοράν. Mox male in Salmurienſi editum τὸ εὖ τὸ ἐδῶ, quod in hac editione repeti video, quum recte Basileenses τὸ εἰς τὸ εὖ τὸ ἐδῶ.

Pag. 587. Ἐπ' ἀμφότερα πεσεῖ] Benedictus *spectata utrinque fidei*. Quid intellexerit, ipse viderit: certe nequaquam ad Græca. Opsopæus, *quorum fides in utraque fortuna spectata sit*. Absurdissime: nec enim huc adversa vel secunda quidquam faciunt. Immo *ad utrumque*, vel *in utroque*, nempe & reprehendendo & approbando.

Pag. 589. Ἀλλ' ἢ ἄρα σὺ παιδείαν δικαίαν νομίζεις σοὶ δόξαν ἢ πάντων] Opsopæus apud Basileenses & Bourdelotium, *sed aut optimum juxta disciplinas æstimandum est, quod tibi apportet* (sic Bourdelotius. at in Basileensi *oportet*) *gloriam, aut omnium*. Benedictus, *quin id omnium optimum juxta disciplinas existimari oporteat, quod tibi visum fuerit*. Vnde apparet illas voces σοὶ δόξαν verius fuisse intellecta ab Benedicto, quum certe Lucianus de judicio agat, non de gloria; & editioni Basileensi adscripsit pater *tuo judicio*. Sed quum is ipse Benedictus non perciperet, quo postrema ista ἢ πάντων deferenda essent, omissis duabus adversativis ἢ ineptissima licentia vocem πάντων superioribus immiscuit, quum tamen simpliciter vertí deberet, ac clarissima sit aposiopesis, verentis aliquid arrogantius vel invidiosius proferre, quod post vocem πάντων tamen promittebat sermonis cursus. Verte igitur: *quin id vel optimum ad doctrinam existimari oporteat, quod tibi visum fuerit, vel omnium.*

Pag. 592. Ἀλλὰ καὶ Ἀθηναίοις ἐξεῖναι ποιεῖν τὰς Σκύθας ἐπὶ τῇ Ἑλλάδι. καὶ τὸ λοιμὸν τὸ μέγα ἔδοξεν] Sic distinguit Bourdelotiana, & interpretatio Oporæi est, *sed Athenienſibus quoque licitum eſt in Græcia Scythas Deos facere. Quo tempore ſæva peſtilentia populus Athenienſis infeſtabatur.* Benedictus ita mutavit diſtinctionem τὰς Σκύθας ἐπὶ τῇ Ἑλλάδι καὶ, vertens tamen *Scythas in Græcia Deos facere. Quo tempore ſæva peſtilentia graſſabatur Athenis.* Vnde apparet, quantum ſibi permiſerit uterque interpres, quum & de populo Athenienſi nihil dicant Græca, & tantundem de Benedicti Athenis. Certe quidem in ea urbe luem graſſatam nemo ita cœcus eſt, qui non ſatis ex ſerie orationis videat. Sed an propterea non etiam potuit graſſari extra urbem illam per Græciam? & quum graſſaretur ita per univerſam non minus Græciam quam Athenas, an non potuit ſingulare monſtrari remedium urbi Athenarum, æque ut aliis privatis urbibus? Nemo contrarium dixerit. Et prorſus tale factum memoratur ab Harpocratione in Ἀπαγεσίῳ. Iam verba illa ἐπὶ τῇ Ἑλλάδι pertinent omnino ad ſequentia, quibus rectiſſime conveniunt, quum præcedentibus adhæreant prorſus quod ad ſyntaxin κατὰ ζῆλον, (& quis dicet ποιεῖν ἐπὶ τῇ Ἑλλάδι?) quod ad rem ipſam, nugaciter; quum Athenienſes nequeant ποιεῖν, niſi in territorio ſuo: neque Luciano contrarietas in his quæſita eſt, ſed in Scythis & Athenienſibus.

Pag. 596. Οὐ γὰρ μικρὸν ἦν Σόλωνι ἐπαινῶν] Aut imprudenter admodum aut imperite interpretes, alter *neque enim mediocri laude Anacharſis virtutes ſolebat extollere Solon*, alter *non enim Solon parum eum laudabat*; quum debuiſſent, *neque enim parvum momentum erat Solon laudans*; non exigua res aut pretium erat, ſi quis ab Solone laudaretur.

Pag 597. Καὶ ἐπίσδυσιν δόξης ἄνδρας εἶναι τὰ πλάσματα. καὶ ἐμυήθη μὲν βαρβάρων Ἀνάχαρσις] Sane ſic etiam attente interpretes, alter *ac prorſus eoſdem in reliquum viros optimos eſſe credebant. Solus vero ex Barbaris Anacharſis initiatus eſt*: alter, *eoſque viros optimos denique eſſe credebant. Solus vero ex barbaris initiatus eſt Anacharſis.* Atqui turbant illa vel *in reliquum* vel *denique*; & ſi vis vel Græciſmum vel ſenſum congruum, diſtingue, καὶ ἐπίσδυσιν δόξης ἄνδρας εἶναι. τὰ πλάσματα καὶ ἐμυήθη.

Pag. 608. Ὅτι ἐδεῖ πρῶτον σὺν αὐτῇ τὸ ἡμιόδη μυθῶδες, καὶ τὸ τῆς ἐπαίνων μάλιστα πρόσαντες, παρ' ἐκείνοις ἦν] Indignis modis confundunt violantque hanc periodum & omnem ejus intelligendæ viam, inque ea ſententiam Luciani interpretes Latini, quorum Benedictus ita, *rem valde fabuloſam, quodque in laudem maximopere inclinat, utrinque audientibus non eſſe jucundum.* Quodquum per ſe ἀπεχθῶς ſit chimæricum, imo falſum (& cur in interpretatione omittit σὺν αὐτῇ?) tum ſi roges, cur Lucianus dicat ὦ, non ἐστὶ, profecto nullam poſſit dare cauſam. Tantundem reſpondebit, ſi roges, quid ſit *utrinque audire*? Deinde pergit, *dum non de face hominum*

minum & promiſcua plebe hoc intelligamus, ſed de iis &c. Quid quæſo intelligemus de illis, utrum laudatis an laudantibus? Ad has tamen abſurditates præivit Micyllus, cujus hæc ſunt; *quod neque jucundum adeo in hiſtoria, quod valde fabuloſum eſt, & ad laudem maxime inclinat, utrobique auditoribus eſſe ſolet, dum non de face hominum ac multa promiſcuaque plebe, hoc intelligamus* &c. illaudabili verſione. Interpretor: *non eſſe in hiſtoria jucundum id quod eſt oppido fabuloſum. Etiam laudationes nimium proclives, audientibus accidunt in utrumque* (1. ut non ſint ſemper jucundæ, ſed queant eſſe jucundæ, queant eſſe contrariæ & ingratæ ob varias cauſas ac vel dextre vel ſiniſtre accipi, ut maxime proprietatem phraſeos attingamus, quæ occurrit pag 664. οἱ μὲ παρ' ἐκάτερα τ᾽ πόνε καθήμενοι.) *Non intelligi facem confuſam & promiſcuam plebem, ſed* &c. quibus verbis deſcribit, quos ἀκμονίζει innuat: quaſi dicat, non ſi eo uſque aſcendant iſtæ laudationes, ut etiam infimi videant te in laudando excedere modum, ſed ſi tantum ſic agas, ut acutiſſimi id percipiant, vel ut ipſe exponit pag. 609 ὅπεν ἐγὼ πέχνλω αὐτὸ ὁρῶσιν ἢ ἐπισκιάζοσι τὴν ἀκρίβειαν, ἀλλ᾽ ἀφρόα πινῶ ἢ ἀπίθανα καὶ γυμνὰ διεξίασιν.

Pag. 612. Αἴτια ἅμα τ᾽ ἔ πολέμυ δηχῆς διεξιὼν] Non hæ voces notant *ſimul & cauſas unde id bellum cœpiſſet commemorando*, ut vertit Benedictus plane ex imitatione Micylli (& vix legas αἴτια δηχῆς, quum ſufficiant αἴτια πολέμυ) ſed *cauſas ſimul principio belli aggrediens*, quod ſatis patet ex ipſis quæ ſubjiciuntur excerpta verba.

Ibid. Καὶ ἡμῖν ἔ Ἀτθικῦ ἀνθήσειεν] Quid oro χαρίεντε cum ἡμῶδες? & quis ille ἡμὼς vel animus Atticus, quem offerunt interpretes? Scribe χαριεστάτω ἢ ἡμῖν ἔ Ἀτθικῦ ἀπ. hoc eſt, *feſtiviſſimum & thymum Atticum ſpirans*. Eſt enim alluſio ironica ad Hymettia mella, & alibi uſus eſt. Mox recte ab Iac. Micyllo Πομπηΐε πολίτης redditur *Pompeiopolita*; ut cognoſcas errorem unius Benedicti non eſſe tanti, ut ex eo incrementum capere debuerint alter, quem in hac editione annotatum vides, & auctor diſſertationum de præſtantia numiſmat. pag. 529. Et an non alter alterum inſpexit?

Pag. 613. Τὰ αὐτῦ εἰκότα λέγει τῆς μικρὰ κἀκεῖνα, ὡς ἢ αὐτὸς ἂν φαίης] Sane perperam Benedictus corrupit ſententiam hujus loci vertendo ac ſi omnia Luciani eſſent, *ea quæ ſunt ipſius diceret quiſpiam, parva & illa, ut ipſe dixeris etiam*, quæ ſunt oppido inſipida & inſulſa. Contra peccavit Micyllus nimium curioſe vel potius inepte exprimendo ea, quæ tanquam exempla ex Thucydide ſumpta & paſſim ab illius temporis ſcriptoribus inſulta Lucianus producit, in quibus putat quoque eſſe has ipſas medias voces, quum eæ ſint meræ Lucianeæ. Vertebat enim *ea quæ ſunt ipſius illius, dixerit quiſpiam, ut μικρὰ κἀκεῖνα, hoc eſt, parva & illa, & ὡς ἢ αὐτὸς ἂν φαίης, id eſt, ut etiam ipſe dixeris.* Vt debes igitur, intellige, *iſta, quæ ſunt ejus ipſius, dixerit quiſpiam, parva quoque illa, ut ὡς ἢ*

αὐτὸς ἂν φαίης, ἢ δ' αὐτῶν ἡ δλη, καὶκεῖνα ὀλίγα δεῖν παρέλιπεν; quæ tria sunt frusta imitationis perversæ.

Ibid. Γ' ἀπὸ τῆς κονδροφόρων ἑκτης] Interpretantur *medici hastatorum legionis sextæ*; quam quidem interpretationem rejicit ordo, seriesque & positio articulorum, quæ omnino alia esse debebat. Tum in Pseudomanti occurrunt voces illæ τραπάτας δύο λογχοφόρους καὶ κονδροφόρους. Cuperem ex illis scire, quinam ex his accederet ad hastatos? at ibi Benedictus ex Erasmo *alterum lancea, alterum conto armatum*, non hasta. Quod me attinet, opinarer rectius verti posse ex Inscriptionibus, quas video exstare, *Dianae. T. Fl. Fiaccus. praef. alae. Vlp. contariorum*, vel *Dianae. sacravit. T. Fl. Italicus. praef. alae. I. Vlp. contar. c. X.* Sic optime verba Græca nostri auctoris intelligi possunt *medici sextæ contariorum* nempe alæ.

Pag. 618. Καὶ χιτῶνα περὶ ταῖς κνημαῖς] Mallei profecto interpretes. Benedictus, *& tibialia ex corio porcino facta*, male quidem, sed melius tamen quam Micyllus *& tibialia conchis incrustata aut ex corio porcino facta.* At quis dixit tibialia militum? An ita ignotæ sunt ocreæ, quas haud dubie nunc intellexit Lucianus. Itaque verte *& ocrea circa tibias ex corio porcino.*

Pag. 621. Καὶ κρηπῖδες τὸ ἄρυθμον] Benedictus, *& crepida concinnitatem.* An credimus? Certe si qua fides nummo, cui insculptus universus ille Iupiter, plane fuit nudipes sine ullo pedum tegumento. Et quis foret iste narrandi contextus, ut primo totum κανόνα Iovis produxerit, in quo & omnia corpori adfixa continentur, tum discedat ad ὑποδήσεις, nunc aberret ad crepidas? Certe Micyllus *crepidinis concinnitatem*, quem præfero.

Pag. 624. Τὸ ἀσφάλιστον τῆς Ἰνδικῆς ἤδη συντέτακται, καὶ τὸ τέταρτον τάγμα] Benedictus, *sed Indica historia proœmium jam est compositum, & ordo tertius.* Obscurior certe quam Micyllus, *tertium tagma seu tertius liber*; qui intellexit id quod alias Græci vocant συνταγμα. Sed quam infeliciter uterque? & cur sic distinguunt? Debuerant postrema cum sequentibus jungere in hunc modum, ἤδη συντέτακται· καὶ τὸ τέταρτον τάγμα καὶ οἱ Κελτοὶ καὶ Μαύρων μοῖρα ὀλίγα σὺν Καισίῳ πάντες ἅτοι ἐπρωτώθησαν. *& tertia legio ac Galli parsque exigua Maurorum.*

Pag. 625. Τῶν ἀμείνων ἡ ἡττέρα ἄρσις τὸ ἕτερον πάντως ἀντεισάγει] Non possunt ea notare, quod volunt interpretes, *eorum inter quæ nullum est medium, altero elevato alterum contra deprimi*, sed *altero sublato* vel negato *prorsus reponitur* vel confirmatur *alterum.*

Pag. 628. Καὶ κατέχων τὸ βῆμα] Benedictus, *& tribunal contineat*; Micyllus *& suggestum sive tribunal quasi possessionem suam detineat.* Quanta apud hos vilitas Latini sermonis, tantopere ab elegantibus exagitata? Dicebant Romani *tenere forum, tenere curiam*, de eo qui maxima auctoritate illic polleret. Plane sic iterum loquutus est auctor in Symposio. Φθονῶν αὐτῷ δόξαν καὶ κατέχειν τὸ συμπόσιον. Ex loquutiones sibi prorsus respondent.

Pag.

Pag. 644. Τοιαύτην παρ' ἡμῖν τὴν Δάφνην γράφουσι] Interpretes *talem apud nos Daphnen describunt.* Immo non magis Daphnen, quam Phaethontiadas, quam Myrrham, aliasque in idem immutatas: neque hic quidquam descriptiones poëtarum aut fabulantium. Verti debuit, *talem apud nos depingunt Daphnen*, &c.

Ibid. Νεὼς μεγάλης φορτίδος ἐστὶ] Vertunt *navis onerariæ malo*, & sic omisso vocis secundæ respectu, cujus eo diligentior ratio haberi debuerat, quia scimus varias esse earum navium magnitudines ac mensuras; & pag. 651 τῶν δ' ἵππων μείζων, ὅσον νεὼς μεγάλης φορτίδος non omiserunt.

Pag. 647. Τὰ δὲ ὠκύπτερα ἦν, ῥιδακίνοις φύλλοις μάλιστα ἐοικότα πτερά] Vertunt, *qua vero ex his velociores erant, pennas habebant lactucæ foliis maxime similes.* Si hæc Latina recte se habent, quæ igitur ex his lachanopteris erant minus veloces? inprimis quum ipsa vox supponat omnes fuisse veloces & quidem pariter. Immo in qua Græcorum parte inveniunt interpretes illas *pennas*, quæ certe sunt nullibi? Intelligit Lucianus totum corpus habuisse obtectum πτεροῖς; sed ex illis πτεροῖς illa, quæ proprie constituebant alas, & quibus volabant (hæc sunt ὠκύπτερα) fuisse talia prout describit. Ergo construe τὸ ὀρνέον ἦν ὠκύπτερα, ac verte; *habet autem pennas ad volandum similes maxime foliis lactucæ.* Sequentia ἐπὶ δὲ τούτων quum vertit Benedictus *his vecti*, ineptus est, quum alios illis vehi in præcedentibus dixerit: & melius alii *ibi vero & cum his ordinati.* Poterant proprius *post hos.*

Pag. 648. Οἱ σύμμαχοι ὡς ἑκάστοι] Micyllus apud Basileenses Latine reddidit *porro inter utrumque auxilia, ut cuique magis placuit.* Non secus ac si vidisset, quod ex Angl. notat Bourdelotius ὡς ἑκάστοις ἰδίᾳ, quomodo si legitur in scripto libro, id factum crediderim ab homine non assequente sensum vulgatæ lectionis. Benedictus obscurior *Medium auxiliarii utique singuli.* Quod quid sibi vult? At Græca vulgata rectissima sunt, notantque propriis cuneis compositas singulas auxiliorum partes, ut loquitur Tacitus IV annal. 16, non dispersas & cum aliis permixtas. In Arriano alibi id quoque corruptum.

Pag. 653. Ἐκκολάπτουσι τοὺς ἀνθρώπους] Benedictus *ex iis homines excludunt.* Patior; sed quomodo id fit? Certe quum utitur verbo *excludere*, innuit se putasse ab Luciano id sic conceptum esse, quomodo apud Latinos pulli excludi dicuntur insidendo & calefaciendo: quod parum videtur convenire sensui auctoris. Idem verbum rursus occurrit lib. 2. veræ hist. p. 687. πιλίκιον γὰρ ἀλεκτρυόνος ἐν τῷ ὠῷ, νεοττὸν ἄπτερον ἐξεκολάψαμεν, nec dubitavit Benedictus sibi similis esse, *cum igitur unum ex ovis securibus præcidissemus, pullum implumem excludimus*, quæ quidem mirifica ratio excludendi. Nec sic loquerentur Latini; & ideo nec amamus. Nostrum locum alii intolerantius reddunt *in homines effingunt*, quasi de cælando cogitasset Lucianus. Putamus simpliciter verti debere *homines extundunt.*

Pag. 665. *Αἱ δὲ λοιπαὶ πτέρναι κρυσίμφαι*] Nimis sæpe & erudite hoc genus loquendi illustratum est ab præclaris ingeniis, quam ut voces postremas intelligamus cum Micyllo simul & Benedicto *collisa puppi*.

Pag. 667. *Ἀνελκύσαντες τὸ πλοῖον, καὶ ἀφ' ἕ ἁρπαμένην ἀγκυρίνης, ὡς ἕ ὀδόντων ἐξάψαντες*] Quum vertissent alii, *per raritatem dentium educentes & explicantes*, inde Benedictus fecit *deductam & explicatam*. Sed turbatissime hic nugantur omnes, & illud explicare nihili est. Verte, *per raritates traductam & ad dentes religatam*. Id enim est hoc loco ἐξάψαι. Vt in fine præcedentis libelli. *ἐκεῖνόν μὲν τὸν νέκυν ἐφ' τὸ ἦπαρ ἀνέλκουσιν, ἐξάψαντες αὐτὸ τὰ ἀγκίστρια*. Et translate in Amoribus,. *ἐγὼ ὃ τὸ ἐρωτικὸν ζῶ, ἐκπέρωθεν ἐξαψάμενος ἔρωτος*.

Pag. 670. *Κρητίνην ὡς αὐλὸν ἢ κιθάρᾳ*] Non debuit verti *ad tibiam vel citharam saltans*; neque enim κρητίζειν est saltare: & certe erat quoque modulatus plausus. Vtique & in Pseudomanti κυμβάλοις κρητίζει interpretatur Benedictus *cymbala pulsantem* sine mentione saltandi; & in Saltatione κρητίζειν τε ὡσαύτως καὶ ἐπαίνοις ἀπρεπεστάτοις ἐπιβοᾶν reddidit *applaudens & laudibus indecentissimis acclamans*.

Pag. 671. *Πύλαι πᾶσαι μονόξυλοι κινναμώμινοι*] Benedictus *porta ex solo cinnamomi ligno*. Item infra, *εἰς ναῦν μονοξύλου navim solido ex ligno conflatam*. Quæ versiones quam sint absurdæ, docet ipse, quum statim βωμοὶ μονόλιθοι vertit *ex uno lapide*. Id enim vult: ista non esse composita ex frustis, sed ex una trabe & segmento arboris tam magnæ excisa.

Pag. 677. *Κάρων ὁ ἀφ' Ἡρακλέους*] Quem hic interpretem probabimus? In Basileensi editione vertunt *Carus qui ab Hercule stabat*, satis lepida captatione; ac si Græca eadem foret constructio, quæ Latina; & scilicet in hoc certamine componebantur partes, quibus plurimi continebantur, & alii ab hoc stabant, alii ab illo. Ridicule omnino. Benedictus *Carus Heraclides*, quod propius ad genium sermonis Græci. Sed nullibi invenio Carum illum luctatorem egregium, inquit Palmerius. Quasi vero Lucianus huc introduxerit talem in terris celebrem luctatorem: immo quis egregius luctator ille Vlysses? ex quo alterius adversario patet prorsus ratiocinationem Palmerii non procedere: multo minus ut *ὁ ἀφ' Ἡρακλέους* possit reddi *post Herculem primus*, quidquid de Capro suo sollicitus sit. Opinor optime adnotasse patrem Κάρωνα. Non agitur de luctatore; agitur de heroibus, inter quos memorabilis Caranus Heraclides.

Pag. 683. *Ἀσπασάμενος τὸν Ναύπλιον ἀπέπεμψα*] Benedictus *salutato Nauplio discessi*. Prorsus non ita, sed *salutatum Nauplium remisi*; hæc enim conveniunt præcedentibus.

Pag. 725. *Τὸ πάντα κελεύσαι ὑπηρετεῖν ἐπιδιδώκοις*] Necessario legendum ἐπιτιδώκοις.

Pag. 728. *Παρηνοεῖν καὶ ἐπιπλήττειν καὶ ἀντιᾶν καὶ μεμφόμενον*] Benedictus

dictus debuerat hic anxie exprimere omnes copulativas, ut quatuor furorum vocabula & ſpecies oſtenderet. Quod quum non fecerit, non aliter Latina concepit ac ſi auctor duo inter ſe differentia opponere voluerit.

Pag. 731. *μάλιστα δὲ παρ' ἡμῖν*] Male pro *ὑμῖν*, ut recte interpres.

Pag. 734. *Γυμνὸν ἤδη ὑπέχειν τὸν σφαγὴν*] Pater adſcripſit *γυμνὸν*. Sic certe vult & verſio apud Baſileenſes *nudus a cruentis civibus caedem ſuſtinerem*. Benedictus contumacior, *ac potius nudam caedem ſuſtinere*. Opinor mentem Luciani fuiſſe *potius autem nudum jam jugulum porrigere*, ut alibi dicit *ὑπέχειν τὸν χεῖρα*.

Pag. 742. *Καὶ ὅσον δ' οὐ τὴν ἤδη ἀναπηδῶσαν σὺλαῖν, τὸ μηδὲ τὸν δρᾶκοντα τ. α. β. ε. ἀναδίσασθαι*] Plane non ut apud Lucianum in Græcis patronus Phalaridis, ſic in Latinis quoque interpres ratiocinatur, cujus collectio longe infra efficaciam prioris; qui non id evincit, non minus impium factu fore, ſi volentibus dedicare auferatur poteſtas, quam ſi dedicata auferantur, ſed altius ſe efferens in id laborat, ut pro certo affirmet longe magis impium factum fieri ab eo, qui poteſtatem volenti dedicare præcidat quam qui dedicata auferat; & quanto gravius ille peccat, in tanto pejus peccatum induci Delphos. In fine hujus paginæ *μισθὸν τ' εὐσεβείας* erronee vides verti *pramium impietatis*, quod mirum qui ex Opſopæo imitetur Benedictus.

Pag. 743. *Οὐχ ὅπως αὐτὸς μὴ ἃ ἐπιστάμεθα κατηγορεῖν*] Benedictus, *ſiquidem non poſſunt non criminari ea quæ explorata habemus*. Itane? Imo contra, quis poterit ea criminari, quæ explorata habeo? Et hæc quidem ſunt Benedicti. Nam in Baſileenſi editur *οὐχ ὅπως αὐτὸς ἃ μὴ ἐπιστάμεθα κ.* & vertit Opſopæus, *ne quo modo eos de quibus nihil certi nobis compertum eſt, injuſte ſceleris accuſemus*. Certe hæc lectio & vocum ſeries videtur melior, & exponenda Latine (pendet autem ab præcedenti *χρὴ*) *nedum ipſos quæ ignoramus criminari*, quod nempe fiebat proponenda hac deliberatione.

Pag. 757. *Οὐκ ἐκ Κορωνίδος, μὰ Δί', οὐδ' ἐκ κορώνης*] Miror verſiones virorum inſignium. Ipſe Eraſmus *non ex Coronide per Iovem, id eſt, cornicula (nam id matris nomen fertur) neque ex cornice*, quæ ſic contraxit Benedictus, *non ex Coronide per Iovem, hoc eſt, non ex cornice*. At quæ illa explicatio? an Coronis eandem exprimit quam Corone? Certe non. Coronis enim Lariſſæa apud Ovidium, Phlegyæ filia apud alios, mater Æſculapii ex Apolline: at Corone Coronei filia & Phocaicæ telluris apud Ovidium ab Neptuno ſtuprata, niſi interveniſſet per Palladem mutatio formæ. Itaque vel has auctor intelligit, vel hanc poſtremam ſimpliciter de ave cornice accipere poſſumus, ut & per literarum convenientiam alludat ad præcedens & per ſignificationem & appellationem volucris ad ſequens. Neque vero probari poteſt id quod ſcripſit in Gallica verſione Cl. Sponius, *tenant en ſa main Eſculape né d'une Oye, & non pas d'une Corneille comme autrefois*, & quod addit in margi-

ne, *C'eſt qu'il étoit fils de Coronis, qui ſignifie Corneille.* Neque mox ſatis bene εἰκότως reddidit *ediculas*, quum exigatur numerus ſingularis.

Pag. 760. Ἐκ πίτης Βηρυτίας] Saltem debuerant editores facere Βηρυπίας, ut in verſione exhibuit quoque Eraſmus. Sed ex illa ipſa literæ τῶν duplicatione odoror dubium nullum eſſe poſſe, quin Lucianus ſcripſerit Βερυτίας. Eruttia enim, non Berytia, pix celeberrima fuit apud veteres & ad varios uſus, ut apparet ex locis collectis ab τῷ πάνυ Bocharto in Chanaan cap. xxxiii. Inſulæ ad oram libri ſui retulit Cl. Sponius *poix Berittienne.*

Pag. 761. Ἐκ λίπας δρακίας] Benedictus *adipe ſuillo.* Certe accuratior Eraſmus *urſino adipe:* etſi enim dicebatur ἀρκτῷον, tamen quam frequens in eo vocabulo fuerit omiſſio literæ πιν, ipſe Lucianus in Demonacte oſtendit, a quo ait Κυνικὸν οὐ ἄρκτα δέρμα φιλοσοφεῖν, οὐκ Οἰνόμαον, ὥσπερ ὠνομάζετο, ἀλλ' Ἀρκεσίλαον appellandum. In Amoribus, placuit Luciano variare; quippe quum dixiſſet, λίσπης οὐκ ἐπιμίγνυται λίπει, ἀλλὰ τῷ ἀγαλαρχὶ βασὶν ἐπιδέονται, καὶ κεῖς ὅλῳ τῷ πίονι ἀρκείῳ τὴν σὶ ἐρεμφῷ. τί δέ, ὦ συῶν μὲ οὐκ μεταδώκατε κάπροι, in ſequentibus reddit, οὐκ ἐρῶσιν ἀλλήλων λίσπης ἀσὶ ἄρκτοι, καὶ σύες.

Pag. 766. Ἐν πολλῇ τάξει Ῥωμαϊκῇ ἐξεπεπονημένῳ] Indigniſſima interpretatio utriuſque interpretis *compluribus in præliis Romanorum ſpectatæ virtutis.* Nam neque hæc deſcriptio ad præcedentia accedit, in quibus de auctoritate in republ. & urbanis officiis agitur; nec Græca talem ſenſum admittere poſſunt. Verte *& in multis apud Romanos dignitatibus ac honoribus verſatus.* Eodem errore mox ἀφεὶς τὴν ἐγκεχειρισμένην τάξιν, uterque vertit *relicto exercitu, quem tenebat*, quum debuiſſent loco vel munere vel ſtatione. Eadem tamen aberratione & Sponius, *Il faillit donc a quitter l'Armée, qu'il commandoit*, quum priora dubie reddidiſſet *qui s'étoit ſignalé en pluſieurs occaſions.* At clare phraſin ſuam exſerit noſter auctor in principio Macrobiorum, ὧν ἵνα ἡ ὑπατειοτάτη μεγάλη αὐτοκράτορος τύχη εἰς τὴν πλειστίλιν ἀγαγέσθαι τάξιν &c.

Pag. 772. Ἐγὼ ἦλθ' ὃς Ἀσκληπιὸς νέῳ, ἀλλ' ὑπὲρ ἐκεῖνον τὸ σοφόν. πῶς λέγεις; ὦ Δ.] Quum ſic diſtinguant omnes, & quidem non male, cautâ non fuit, cur in Latinis augerentur interrogationum notæ, verterentque *Num quis alius ab illo priore?* nam qui addit νέον, dubitari ſimul non poteſt, quin loquatur de alio, quam ante fuit: ſed quomodo id contigerit negat mox fas eſſe clarius noſcere. Certe debent convenire. Sponius tamen quoque ſic reddebat *Dy-moy, Glycon, qui es tu? Ie ſais le nouvel Eſculape. Es-tu Eſculape luy-meſme, ou quelqu' autre, qui luy reſſemble? Il n'eſt pas permis de reveler ces myſteres.*

Pag. 780. Ἐγὼν πάνυ με εἰδέναι καὶ τὰ τῶν ἐμῶν Ῥωμαίων συμβολικὰ λόγια] Eraſmus, *negans ſe clam eſſe, quæ ſuaſiſſem Rutiliano.* Benedictus *aſſerens ſe ſcire, quæ Rutiliano ſuaſiſſem.* Etiam Sponius

nius modo *il se plaignit à moy de l'avis que j'avois donné à Rutilianus*: ut apparet, hic interpretans, dum sola Latina inspicit. Nam Græca si sequimur, ut debemus, interpretabimur, *dicens sibi me esse probe notum, ut & quæ suaserim Rutiliano.*

Pag. 790. Ὅταν γὰρ ἀκροχειρισμοί] Vertunt Erasmus, *ubi enim jam summus collectati sunt digitis*, Benedictus, *cum enim summis digitis collectari desissent*, Adnotavit Pater, ἀκροχειρίζειν, τὸ πυκτεύειν καὶ παγκρατιάζειν ἀπὸ συμπλοκῆς. Quæ vera sunt, & vanæ interpretationes.

Pag. 793. Τῶν Γ' Ἰδαίων Δακτύλων ἕνα τὸ ἔργον πεποιημένον τὸ σύσπλεια παιδίζειν] Animadverte sodes, quam lepide possint interpretari. Opsopæus *unum ex Idæis Dactylis illud opus factum, rebus militaribus instituendum fuisse, quem Mars* (agnosce alienissima & Græcis contraria) *a Iunone offerente acceptum* &c. Benedictus *unum ex Dactylis Idæis, opus illud factum ad rerum militarium institutionem, Martem a Iunone acceptum adhuc puerum*, ubi posteriora recte mollit ac corrigit. Sed quis priorem partem intelligit? aut illud opus factum? lege πεπονημένων, & verte, *unum ex Idæis Dactylis, id opus exercentibus*, nempe *armata saltationis ludum* ac meditationem. Adde, quæ supra occurrunt ad pag. 396.

Pag. 795. Περὶ κρήνην ἰοειδέα] Eadem sententiarum diversitas in duobus Luciani interpretibus de hoc loco intelligendo est, quæ ad ipsum poetam viros doctos vexavit. Nam quum Opsopæus reddidisset *circa fontem floribus obsitum*, Benedictus postea mutavit in *circum fontem ferrugineum*. Sed nobis certe minime convenire videntur πόδες ἀπαλοὶ cum rebus ferruginei; nec cur colorem ferrugineum referret ista κρήνη, ulla causa est, quum ripam ejus credibile sit teneri ab omne genus floribus, unde colorem ducunt aquæ, inter quos violæ singuntur præcipuæ. Itaque merito vel Opsopæum probamus, vel propius ad Græcam vocem interpretamur *fontem violacei coloris*. Et vel Lexiphanes norat dicere ὅπως οἱ λειμῶνες ἀνθοσμίας ἦσαν. ὡς αὐτοπόδητι βαδίζειν. Vide, quæ in hanc sententiam ad ipsum Hesiodum certissima annotavit Doctissimus noster I. G. Graevius.

Pag. 802. Σπαρτῶν ἀνάδοσις] Vinc. Opsopæus *Spartanorum retributio*, perridicule. Benedictus *satorum ortus*, paulo melius. Scripsit quidem Bourdelotius cætera nomina fabulis notissima. Sed tamen quum ita sit ὡς ἐπὶ ἔργῳ, ut supra notaverit καὶ Ἀλιρρόθιον omitti ab interprete, cur non hic quoque aliquid adjecit? Nam sive omittant, sive ita interpretentur, tantundem est. Ne simus ergo posthac frustrationi, & vertatur *Spartorum exortus*.

Ibid. Τῶν Νέλεως παίδων ἐπὶ Ἕ κεῖθι τλῶ Ἀλφείοιο φυγήν] Quum adverterem Marcilium ad hanc narrationem offendi, & Ἀλφείοιο audacter cogitari, conjiciebam forsan ab Luciano scriptum fuisse διεξόου φυγήν, ut in Lexiphane, ἀπερυθριάσας ποιήσῃ τὰς ὀφθαλμὰς μὴ μικρὸν λαμπαδίας εἶναι μηδὲ διεξόου βλέπειν. Apud Maximum Tyrium differt. 10

τοῦ

τῷ διερῷ γάνει αἱ νήξεις, τῷ ϑ μιξαρσίῳ αἱ πλήσεις. Sed quamquam fabulis vulgatis id sit aptum & magis conveniat ad literas vulgati vocabuli, non debemus tamen auctori vim facere, qui apertissime vulgatum tuetur in Astrologia. ἵστα δὲ μοι καὶ ἐς Φείξον τὸ Αἰϑιοπικὸν ἱερήϑω. τὸν δὲ κελεὸν χρυσίῳ δὲ αἰήρῳ ἐλάσαι μυθέομϑ. Quod sequitur καὶ σὺ αὐτῶν, non interpretarer *& ante illos*, sed *ante illas*, quod vides plane velle antecedentia.

Pag. 803. Φυγάδων γαμβρῶν] Non sufficit interpretatio Benedicti *& profugorum Adrasti liberorum susceptio*, immo vitiosa est. Recte Opsopæus *& generorum exulum Adrasti susceptio.*

Pag. 804. Τὸν Μελίκγρον, τῷ Ἀταλάντῃ, τὸ Δαλὸν] Vertunt fideliter omnes totidem verbis, *Meleagrum, Atalanten, Dalum.* Quis credat? Ne talibus nugis obsideamur amplius, intercedit Pater vertendo *torrem*. Torris Meleagi nequit ulli esse ignotus. Et jam eodem verbo usus erat auctor in principio Timonis. ὅτου δαλόπυρα αὐτοῖς ἐπαναπείναιεν δοκεῖς.

Pag. 807. Οἷς κοσμεῖσϑαι μηδὲν ὃν τὸ ϑ ὀρχησῷ πρᾶγμα] Opsopæus *quibus exornaretur, nequaquam saltatoris esse officium.* Benedictus, *quibus exornari saltatorem nihil est opus*, ac si legisset hic μὴ δέον. Sed temere. Et illi non hactenus accusaverunt, tanquam ornamenta saltatori non convenirent, sed ipsum saltatorem esse rem nullius momenti ac boni. Debuerunt Latine dare sensum clarum, quem præbet Lucianus in Græcis, nempe, *quibus exornari actionem saltatoris, quum ipsa in se nihil prorsus esset.*

Pag. 808. Ἡμιόλιον γάρ τις ἂν, ἐπύγχανε σωεῖναι] Pessime sic nostra ex editione Salmurienſi, quum optime Basileensis (ἡμιόλιον γάρ τις ἂν ἐπύγχανε) σωεῖναι.

Ibid. Τὸ ἰσοκινεῖν τοῖς ὑποκειμένοις σχήμασι] Benedictus, *ut propositis personis gestu respondeat.* Opsopæus *ut personis in scenam introductis saltator per omnia gestu respondeat.* At nec id agit Lucianus, ut ostendat id etiam in saltatoribus laudari, quod in quaque re laudatur, ut picturâ, cœlaturâ &c. ut nempe respondeant personis propositis, sed mens ejus est, eamque in interpretando sic exprimere debuerant. *Novit enim* (n. ὑποκείμενος) *se in illis magis laudari eò, quod similis plane sit subjectis personis.* Innuit vim ὑποκείσεως maxime curari & valere in istis saltatoribus, quum non ita pulchritudo ejus in aliis artibus exseratur.

Pag. 817. Παρασησαμένῳ ὑποκειτῷ] Benedictus *histrionem in theatro agens*, idque verborum serie multis modis commutata. At Opsopæus sequutus Luciani ordinem *adhibito representatore*, quem sensum sane probem, modo Latine efferatur. Et cur Benedictus in præcedentibus voces illas οἱ δὲ ἐγέλων interpretatus est *alii laudabant*, nec maluit retinere Opsopœanum *alii ridebant*? quod omnino debuerat reponi.

Pag. 819. Ἀνασυμποσιάζω τὸ Ἀρίστωνος ὡς αὐτός] Benedictus *Convivium ab illo Aristonis, hic diversum instituo.* Micyllus *Convi-*

vium

vium in eo vicissim instituo contra Aristonis illud. Certe hoc manifestius.

Pag. 830. Καὶ μὲν ὁ τίως αὐλούμενος ἤδη ἔμπνους ἐστὶν] Micyllus *at vero ille, qui antea inter tibias & cantores perstrepebat, jam immobilis ac tacitus est.* Benedictus quoque non alio sensu, *qui antea tibia cantu recreabatur*, tanquam qui vinctus sit, nequeat recreari tibiæ cantu, quum tamen cantet vinctus quoque compede fossor. Itaque Bourdelotius notat esse λόγοις βαλλόμενος, quem sensum profecto ex præcedentibus affirmare omnino nequeas; neque id est contrarium antithetum sequentis ἔμπνους, quod requiri videtur. Commodissime id expedivit pater, dum adscripsit se correxisse ἀλώμενος, *hactenus vagans.*

Pag. 832. Ἄρτιμις γάρ ἐστιν αὐτοῖς ἐν μέσῃ τῇ αὐλῇ, Σηπάδειον ἔργον] Attende, lector, quam sint hæc immixta, dum nulla editio has voces exhibet velut parenthesin & notis ejus inclusas, quod prorsus faciendum est, ut fecit paterna manus.

Pag. 837. Τοὺς ὑπὸ τῶ κηρογαλάων εἰς τὸν ἀγορᾶν ταλαντεύμενους] Sane interpretes *qua a lutifigulis ad forum finguntur.* Nescio quid velint. Sed opinor intelligit *ad vendendum.*

Ibid. Τὸν μηδὲ βάρβαρον ἐν τοῖς σαφεστάτοις ἀριθμεῖσθαι ἄξιον] *Qui neque barbarus, inter maxime perspicuos recenseri dignus sis.* Sic Benedictus, qui dum Græcas voces curatissime referre satagit, facit se obscurissimum. Micyllus *qui ne cum barbaris quidem inter manifestissimos recenseri dignus sis.* Nulla parte melius. Lege βαρβάρων, quem genitivum sic solet auctor præponere; *qui neque inter illos, qui ex barbaris maxime perspicui sunt, recenseri dignus sis.*

Pag. 843. Μηδὲ τῶ ἀρχῶ ἥμιτον εἶναι] *Neque principio fas esse.* Quam potest quæso sententiam habere illud ineptissimum Benedicti principium? Longe verius ac manifestius Erasmus *nefas esse vel conari aut proponere Bagoam.* Hoc enim vult prorsus esse nefas eum id velle.

Pag. 844. Εἴπερ ἦν κῆ τὸ ὁμοίων μεταποιεῖσθαι] Henricus Valesius ὁ μάντις ad Excerpta è Dione notavit corrigendum εἰ ἐθέλω, & quidem peropportune. Sed quod mirari cogor, quum in nostris exemplaribus sic vulgo legatur, ut citavi; tum nosse oportet egregium Brissonium libro 11. de regno Persarum, ubi primus illustrat hunc Luciani locum, docetque Favorinum esse illum Academicum philosophum, non aliter producere hunc locum, quam prout emendat Valesius.

Pag. 848. Οὐκ ἀνόμαζε, ὅκως ἐδέκτεον, ἀλλὰ σημήια] *Non quæ essent ut cunque nomina, sed rerum signa, quemadmodum putabant.* Sic Benedictus. Erasmus vero *non illis quidem ut cunque visum est conficiis, sed qua nota rerum essent.* Non attingunt nucleum. Verte, *non nomina, sicut videbantur, sed signa* & indicia ejus quid essent quidque efficerent. Ἐδέκτεον non refer ad Æthiopas, sed ipsas

ipsas appellationes & nomina. Videbantur esse nuda nomina forte data, quum tamen sub illis laterent σημεῖα.

Pag. 850. Ἦν δὲ κατὰ Ὀρφέα ἴδῃς ἢ λίθοισιν ἢ χρυσῷ μεμιγμένον] Vterque interpres *vel saxo expressum*, quod profecto admodum est rude. Etsi enim id possit fieri, oportet tamen in his esse politiorem, & λίθον quoque gemmam vocat in Demonacte, & λίθων πολύχρως λεύας tessellas lapidum ad pavimentum in Amoribus. Intelligo & intellexit haud dubie Lucianus Orpheum ex opere Musivo, quales Mercurium, Cupidinem, Satyrum, Silvanum nuper protulit Cl. Sponius.

Pag. 856. Τὰ ᾧ φαῦλα, ἀμφρίους δέχον]. εἰ γάρ σφισιν ἀγνοίαιση ἐπέρχοιτο] Sic commode Græca concinnavit Benedictus. Sed non bene his etiam apparavit Latina, *Quæ vero non imprudentibus accidunt, facile accipiuntur. Neque enim in illos irruunt.* Quæ profecto ut magnam partem sunt imitatio versionis Erasmi, ita exprimunt penitus ordinem verborum in Basileensi exhibitum. τὰ ᾧ ἀγνοίαισι φαῦλα ἀμφρίους δέχον]. εἰ γάρ σφισι ἐπέρχοιτο]. De quo si vere pronunciare licet, totum plane alienissimum, immo contrarium est menti auctoris, & hinc idem censendum de Benedicti versione, quâ longe accommodatior illa Erasmi: *mala vero facile cum non imprudentibus venerint, accipiuntur. Neque enim in illos irruunt.* Hic hæreo, quia nescio quæ sit scriptura vetus in codicibus Mss. Vnde & pater editioni Basileensi in voce ἀγνοίαισι adscripsit ἀφνοίαισι, optime ad sententiam Luciani, sed longius ab vulgata lectione discedens. Si quod edidit Benedictus, exstat in scriptis, opinor verissime sententiam auctoris sic exprimi. *adversa autem facile excipiuntur; non enim imprudentibus superveniunt, sed* &c.

Pag. 860. Ὑπὲρ τῶν τῆς ἡδοκησίας ἐλπίδα ἀμφιβαλόντων] Benedictus, *propter spem obsequii delinquere* ex Opsopæo, qui largius *propter spem exhibiti obsequii delinquere.* Mirabiles versiones. Intellige *supra spem emendationis delinquere.*

Pag. 867. Σωτεῖλάσσει ἀσκεῖν τῷ γυμνάζεσθαι] Benedictus, *sumsit ut exercitationi incumberet.* Opsopæus, *ut frequenti exercitio incumberet.* At quis negare audet sæpius id ab illo factum? Sed præclarus lusus est in Græcis, quæ non tam suadent exercitium vel exercitationem, quam manuarias & corporis, non animi & ingenii probationes. Sic in Amoribus de Callicratide. ὧν ᾧ κἀγὼ τοῦ σώματος γυμνασιάρχης. Et rursus notabili distinctione, πᾶσι δὲ τοῖς φιλοσόφοις ψυχῆς μᾶλλον ἢ σώματος λιπαρῶς ἐναθλήσασι, ἐπιδεὴς ἡ Ἀφροδίτη τῆς ἐγκυκλίου ἀγαθῶν κορεσθῇ, τὸ σῶμα τοῖς ἐλαφροτέροις ἀσκήσεσιν ἐκπονεῖ.

Pag. 868. Ἴδοι δέ τις ἐπὶ τῶν σκελῶν αὐτῆς, οἷα τοῖς γέρουσιν ἐπιπεσεῖν φύεται]. Benedictus, *cum vidisset quispiam eum cruribus innixum, prout accidere solet senibus*, Quod tantum abest, ut soleat accidere, ut sit inauditum. Et omnes homines quoque cruribus innitantur. Denique quasi legisset αὐτόν. Longe melior Opsopæus; *cum vidis-*

set

set quispiam crura ejus tarda & turgida, qualia fere senibus fieri consueverunt. Poterant ista epitheta secure omitti, quum ex sequentibus videantur intelligi neficio qui livores.

Ibid. Ὁ μόπαμον σαυτῷ τ ὄβλον] Vterque interpres *servo tuo similem te.* Cur igitur Lucianus non dixit, ὅμοιον σαυτὸν τῷ δούλῳ? Sed facetissime alludit ad Λακωνίζοντα Lacedæmoniam, de qua tum plurimi alii tum I. Meursius in Græcia feriata, & ipse Lucianus de Gymnasiis pag. 296. tom. II. Per quam fiebat, ut idem honor videretur contingere servo, si ab domino verberaretur, qui solebat contingere liberis ac dominis.

Pag. 869. Στρατοπέδων καὶ ἔθνους & μεγίστου] Palam nugatur Benedictus *castrorum & maximi exercitus*; quod tamen fecit æmulatione Opsopœi, qui *castra & magnum exercitum.* Nam verti debebat *legionum & maximæ provinciæ.* Pessima autem est in Græcis distinctio.

Pag. 872. Λήγει μὲν ἀγὼν τῶ καλλίστων ἄθλων πομπὰς] Vterque interpres *Iam finis est pulcherrimorum munerum certaminis.* At manifeste apparet imperfectam esse sententiam, & duntaxat postrema in Græcis vox negligitur injuste. Et cur non potuerunt reddere? *Iam finit agon pulcherrimorum munerum dispensator* vel judex & arbiter.

Pag. 874. Εἰ περιττά με λέγειν ἔοικας] Notabili versione hæc obscurantur ab viris doctis, qui interpretantur *si abunde mihi dicere videris*, quum nec in Græcis sit μοι vel ἐμοὶ. nec loquutionis hujusmodi sententia locum habere hic possit. Nihilo pluris æstimanda immutatio Marcilii, εἰ μὴ περιττὰ λέγειν ἔοικας. Nam hac exceptione uti non vult, & quia scit ab se peti rem, quam præterire & nescire tuto poterat, ideo præmittit ootestationem per majestatem Veneris. Sensus Luciani clarus est, *si vana* or iosa, futilia & inutilia *me dicere existimas.* Vt de mercede conductis, ὧν τις αὐτῶν ἀφέλη τὸν ἀπαχθοῦς αὐτῷ καὶ λυπηροὶ καὶ περιττοί εἰσιν. Et rursus ibidem, κἂν ἴν τ τούτων ἡδὺς ἂν γένοιο, ὡς μὴ ἀποβλήτ & καὶ περιττὸς εἶης.

Pag. 877. Ἐξ ὑποψίας τ ἐπιχειρήσεως ἠψάμην, εἰδὼς ὅτι λίαν ἀλλ' ὀλίγου παλαιᾶς] Sic edit & vertit Benedictus *rem nuper aggressus sum, sciens non admodum diu esse.* Et quis recte judicans hæc Latina sic Græce efferet? At Basileensis distinguit hoc modo: εἰδὼς ὅτι λίαν, ἀλλ' ὀλίγου παλαιᾶς, & Latina apponit *nuper adeo ejus rei periculum fiscere cœpi, sat scio, nimium & non olim.* quæ certe Latina etiam nimis minuta. Græca enim ibi videntur recte se habere, quæ sic accipienda: *ex recenti studio id aggressus sum, sciens quamoptime, & non ab antiquo.*

Pag. 879. Εὐθὺ γάρ μοι δύο ἢ καὶ τρεῖς προσεπέσπασαν ὀλίγου ἀλλήλους φοροι] Sic edit Benedictus sequutus Bourdelotium, & vertit, *statim enim mihi duo vel etiam tres propemodum præcipui supervenere*, idque exemplo editionis Basileensis, quæ hanc interpretationem prior exhibet, quum in Græcis edat δύο ἢ καὶ τρεῖς προσεπεσπάσαντο. Mirandum profecto est, si tres propemodum utique præcipui accesserint

rint ſic ad Lucianum, eos ſic ſubito relinqui, nec vel verbum ullum aut de aut ab viris tam notabilibus fieri. Pater tale quid cogitans illas voces *propemodum præcipui* virgula induxit. Et certe credimus verti debuiſſe *parvo diverſi* vel diſtantes ac propemodum pares. Quod ſi verbum de compoſitum eſt in ſcriptis, non eſt cur contemnatur.

Pag. 879. Πρηγεμόνως γὰρ πολιτικῶν λόγων φοιτᾷ] Baſileenſes vertunt *nam ſe velut ducem atque anteſignantem in civilibus orationibus gerebat*, ut & Bourdelotius, niſi quod *anteſignanum*. Benedictus *Nam ſe veluti ducem in civilibus orationibus gerebat*. Nec *veluti* in Græcis eſt, nec φοιτηγεμόνως in Latinis apparet, quod Pater interpretabatur *in primis*. Senſus eſt. *Nam præcipue his civilibus* h. e. non doctiſſimis & elaboratiſſimis, *orationibus præerat*.

Pag. 887. Ω᾽, ἀξιῶ, μάρτυς ἐστε.] Benedictus ex aliis *quæ propono*. Pater *quæ ſentio*.

Pag. 891. Καὶ βίᾳ τυραννίδα ἴχνη] Benedictus *& vitæ tyrannidem videret*. Immo *vitæ inhiantis tyrannidi*, vel ut prior, *totæ vitæ ad tyrannidem ſpectaret*.

Pag. 898. Ω᾽ς λὰξ μικρᾶς λύσεως] Benedictus *tanquam a parvo occaſu*, Legit ergo δύσεως, quæ nullum hic ſenſum habet. Alii *a parvo fomite*, nimis tranſlate, nec opus tam alta figura, quum apte poſſimus ac debeamus *velut exiguam nactæ ſolutionem* vel laxamentum.

TA-

TANAQVILLI FABRI

Notæ & Animadversiones in

TIMONEM LVCIANI.

CAPVT I.

Timon quo tempore vixerit. quo anno hæc acciderint quæ à Luciano fingunturKολυτλές. Ἀλαὶ duplices. Heliodorus eodem in loco bis emendatus. ἰυθμός. de arca Deucalionis & Noachi. Lycoreus mons, quis. Liacura in Gracia barbara quid, & unde. σωτὴρ, & de illa voce judicium Ciceronis. ἐχανὰ. de Epimenidis ævo. Lucianus emendatus, Οἴτης pro Αἴτνης. de Iovis sepulcro ex historia sacra Evemeri. Scholiastes Callimachi emendatus. In Luciano tentata emendatio. Hecatomba. de ἄν contra ea quæ apud Diodorum leguntur. Lucianus emendatus.

Pag. 51. lin. 1. Τίμων] Quandoquidem libelli hujus argumentum erit Timon, ille cognomento μισάνθρωπος, de eo pauca visum est dicere. Vixit igitur Athenis belli Peloponnesiaci tempore. Nam cetera argumenta ut omittam, Lucianus Demeam rhetora sic loquentem inducit: καὶ ἐμέμνητο ἡ (de Timone loquitur) ὑπὸ τῶν πατρίδος πόνων περὶ τὰς Ἀθήνας, (quem locum infra examinabimus) & strenuè se fortiterque gessit pro republica anno superiore, cùm Peloponnesii Acharnenses obsiderent. Acharnæ autem δήμος Ἀττικῆς anno primo belli Peloponnesiaci obsessæ sunt, ut ex Thucydide locupletissimo teste constat. Quamobrem ea quæ hìc à Luciano narrantur, in annum CCCXXII. urbis Romanæ conjici debent, qui est ante Christum natum CCCCXXIX. Erat autem Timon ex eo Atticæ populo seu oppido, cui Κολυτὸς nomen. Indidem oriundus Plato Philosophus. Κολυτὸς autem ad radices montis Hymetti jacebat. Quare non temere est quòd à Luciano scribitur, τὶς ἐτὸς ἦεν, ὃ Ἑρμῆ, ὃ παρεγγὺς ὢν τῆ Ἀττικῆς παρὰ τὸ Ὑμηττὸν, ἐν τῆ ὑπωρείᾳ; Patrem habuit Echecratidem nullâ aliâ re insignem, quàm quòd Timonem genuit. De hominis moribus nil attinet dicere, cùm eam rem Plutarchus διὰ παραδόσιος in vita M. Antonii absolverit. Hoc addam tantùm, Timonem virum bonum fuisse, & moribus adeò factis ad humanitatem, nihil ut ipso χρηστότερον, nihil benignius extiterit. Nam quòd illum μισάνθρωπον cognominarunt, id hercle perperam fecere. Quemadmodum enim qui Mercurium, Venerem, Sylvanum, & alias id genus nugas deos esse olim negabant, non rectè ἄθεοι vocarentur (neque enim Sylvanus Mercuriusque dii sunt) sic Timon non rectè μισάνθρωπος appellabitur. Quid ita? inquies. Quia non homines ille, sed feras oderat, quibus ætas illa scatebat. Certè qui Aristophanis fabulas, veram Attici ingenii imaginem, ut ajunt veteres magistri, legerit, de his mecum tria non commutabit verba. Accedat his Platonis testimonium, qui ita scripsit in epistola XXIV. inter illas quæ non ita pridem à Leone Allatio vulgatæ sunt. Quo enim loco ait se in fundum Hephæstiadem migrasse (Ἡφαιστιάδην debuit scribere Leo ex Diogene Laërtio & Hesmolao ὡς ἰδιωτεῖς, non autem Ἐφεσιάδην) ut ubi ἄνευθεν τῶν ἄλλων vi-

ται; addit: συνίγνωσι ὅτι Τίμων ἐκ τῶ δεξιοῦ μισάνθρωπος. μὴ δυνάμενον μὲν εὑρεῖν ἀνθρώπους, ἐκ ἠθέλησε δὲ φιλεῖν. *Cognovi ego, Timonem non fuisse misanthropum: sed cùm homines nanciscì in urbe non posset, belluas amare haud potuit.* Extat ejus Epitaphium olim à Callimacho scriptum; & item alterum quod homo providus sibi fecerat. En tibi, ut quidem tali dignum ingenio est:

Εἰμὶ δ' ἀπορρίξας ψυχὴν βαρυδαίμονα πείρας·
Τύνομα δ' ἐ πύσησθε, κακοὶ δ' κακῶς ἀπόλοισθε.

Ait Plutarchus sepultum eum fuisse Ἀλῆσι· sed cùm duæ sint Ἀλαί, locum illum Plutarchi de Araphenidibus intelligas, non de Æxonidibus: nam priores Ἀλαὶ ad tribum Ægeida pertinebant, alteræ non item. Ceterùm hunc libellum ita venustum, ita elegantem judico cum ut inter politissimos Luciani non dubitem referre. Ita ingeniosè & facilè compositus est, ut ei nulla comœdia possit comparari. Tum porro, si usquam alibi, pura in eo oratio est, atque ita castigata ut nihil supra. Habet quidem initium vehementius paulò & tragicum ipsius, sed ita hominis fortunis & moribus conveniens, ut nihil ἀνθρωπότερον fingi queat. Ceterùm, ita habeto, Lector, nunquam post renatas meliores literas puriorem editum fuisse libellum hunc. Idque ita verum est, ut satis mirari non possim hominis illius impudentiam, qui ausus est posteris imponere, professusque est editionem illam Parisiensem in forma maxima ex Mss. Codd. regiæ bibliothecæ expressam esse.

Νῆφε δὲ μάλιστα ἀπ' ἐῶν, ἄριστε ταῦτα τῶν φρενῶν.

nil verius, mi Lector, neque magis in vita degunda utile.

Pag. 52. lin. 10. Ὦ ζεῦ φίλιε ξένιε] Hæc Iovis cognomina, & plura item alia, diligentissimè sunt & ingeniosissimè à Dione Chrysostomo explicata Oratione I. de regno pag. 8. editionis Morellianæ. Ceterum, quod in interpretatione illa omnia Græcè, uti se habebant, reliqui, id non temerè factum est: & qui κριτικοὶ sunt, facilè causam videbunt.

Pag. 53. lin. 6. Ἐπιρρέδεις] Hujusmodi carminum fulcra Latini tibicines vocabant; eaque voce olim usus est Virgilius, referente anonymo Biographo. Sed admonet me hoc verbum, ut meum de quodam Heliodori loco judicium aperiam; mihi enim vehemens suspicio fit, corruptum eum esse. Is ita ubique legitur: Μικρὸν ἂ τῷ δεξιῷ τὸ ἀγκὼν δεκτέρας χειρὸς ἐφεδράζουσα, ἐ τοῖς ἐκατόλοις τὰ παρειὰν ὑπερέλασα, &c. Est ibi elegantissima mœrentis Chariclìæ descriptio. lego τὸ παρειὰν ὑπερείσασα, doctis fortasse non dissentientibus. sed quia non uno vitio hunc locum laborare judico, iterum mihi tentandus est. Quis enim unquam audivit dici, ἀγκὼν χειρός? Scio quidem, & monent veteres magistri, ἀγκὼν quandoque esse ὄγκωμα τὸ χειρός; sed hic ex descriptionis serie non potest. Itaque sic mihi persuadeo legendum esse, ἀγκῶνα δεκτέρᾳ βραχίονος. Totam illam descriptionem legito, si te, si me, amas. Ad illud autem ὑπερείσασα ut revertar, non omittendum illud quod in Milite glorioso Plauti est, *os colum natum*; sed κωμικώτερον.

Lin. 8. Ῥυθμὲ] Ῥυθμὸς & μέλος non sunt eadem: itaque rectè distinxit Lucianus. proprie enim ῥυθμὸς ad incessum pertinet, ut mihi ex Platone demonstrare facile fit lib. III. de Republica, & lib. II. de legibus; ex Scholiaste quoque Æschyli in ἴστε δὴ Θάλ. qui ait, βαίνουσι γὰρ οἱ ῥυθμοὶ, τὰ δὲ μέλη ἄδονται. pag. 74. edit. Stephanianæ. Ex Luciano præterea ipso in ὠδὴ ἀρχίστους, cum ait de iis, qui ineptè & perperam saltant, ἔστιν ὧν ὁ μὲν λέγει, ἔστιν δ' ὁ ῥυθμὸς λέγει. Atque utinam veteres illos poëtas datum nobis esset semel recitantes audire, eorumque choros spectare. Quàm multa hodie teneremus, quæ nos æternum latebunt circa μέρη & ῥυθμούς! mira enim veterum circa hanc rem diligentia. Itaque apud Scholiasten Aristophanis legas, ἀρχῶα ἐστὶ μέτρων ἢ ῥυθμῶν διάσκαλία.

Pag. 57. lin. 5. Τὸ μανθάνεσθαι] Illius enim vis ὑποστολὴ est, seu submissa, ut loquitur Plinius. Xenophon in Sympolio. τὸ γὰρ ὄντα ὁ οἶνος ἀφαιρεῖται ψυχὰς, τὰς μὲν λύπας, ἔστιν δὲ μανθάνεσθαι ἂν ἀνθρώπους, καὶ μὴ

Εἰ

Est & tale aliquid in sexto Platonis περὶ τ φιλοτιμίας, ubi ταῦλλος dicitur μανδεκάρπα ἢ μᾶζα συμποδιδίς.

Pag. 59. lin. 10. Κοσμιωτέρ] Παίζει χαριέστατε scriptor θεὸς τὸ ὑμετέρον πλάττειν, in adverbiis scilicet similiter exeuntibus, σωφρόνως, σωφρόνως, κοσμιωτέρως. Cetèrum cùm ait σταμνὸς fieri κοσμιώτερος, intellige ita frequentes, ita crebros, ita sibi invicem insistantes, ut eam cribri agitatationem referre videantur, quæ fit cùm grana incernuntur.

Pag. 60. lin. 4. Ραψῳδικὸς] Notandum hoc Luciani judicium, qui ὑπὲρ ῥαψῳδικῷ dici ῥητορικὸς in prosa scilicet oratione dici existimat. At Suidas proprie dici credidit. Nam hominem ῥαψῳδεῖν quomodo Alexandrum vocavit Plutarchus, ait dici χ μεταφορᾷ ἀπὸ τ ὁμήρου. Hæc & alia hujusmodi sedulo observanda judico, ut ad proprietatem Græci sermonis perveniri possit. Cetèrùm non ὑπὲρ τι, legendum est, sed ὑπὸ tantùm. Quod autem vocem hanc ῥαψῳδικὸς in versione Latina reliqui, id fieri debuit.

Pag. 61. lin. 4. Κιβώτιον] Locus apprime notandus; convenit enim cum Historia sacra, nisi quod, ut ait Comicus, *male divisa sunt temporibus hæc.* Quæ enim de Noacho scripta à principe historicorum Moïse fuerant, ad Deucalionem suum transtulerunt Græci. Cetèrum quod κιβώτιον Luciano in hac historia dicitur, alias λάρναξ est, vox ejusdem significationis. Visus ea quondam fuerat Nicolaus Damascenus, cùm de primo diluvio ageret. locus est apud Iosephum. Eadem quoque occurrit apud Plutarchum, in eruditissimo libro de solertia animalium, quo loco, mirum, & columbæ meminit; sed eam tamen ad fabulatores remittit. εἰ μὴ ὄν μυθολόγοι, ait, τὸν Δευκαλίωνα φασὶ πέμψαι ἐκ τ λάρνακος ἀφιεμένην δηλουμένην χειμῶνος μὴ εἶναι πάλιν εἰσδυομένην, ἀλλὰς ἢ, πεπαύσων. id est, *Fabulatores quidam produnt columbam ex arca emissam indicium tempestatis Deucalioni fuisse, cùm se rursus in eam conferret, serenitatis vero, cum prorsus avolaret.* pag. 968. edit. Paris.

Pag. 62. lin. 1. Δυκωρεῖ] Parnassus est, aut certè illius pars. (nam ad Parnassum appulit Deucalion) ibi quoque olim fuit urbs Lycorea, ut ex veteribus Geographis constat. hinc itaque est quod hodieque à Græcis incolis Parnassus Liacura dicitur.

Pag. 65. lin. 1. Ὦ θαυμάσιε] Honesta appellatio: nihil apud Græcos scriptores frequentius. ita ὦ χρυσᾶ, ὦ χρυσᾶς, ὦ θαυμάσιε, & alia sexcenta.

Lin. 5. Δευκαλίωνες] Etsi constet plures fuisse Deucaliones, eo tamen confugere nihil necesse est; sed locus tantùm explicandus. Intellige igitur pœnas & calamitates πολλάκις, quibus humanum genus sub Deucalione pæne periit, leviores esse quàm ut, &c.

Pag. 67. lin. 1. Μηδὲ διαγνῶτε] Verti *ne legentes quidem*; non metaphora est ducta ἀπὸ τ γηλῶν ἀναπεφαμμένων.

Lin. 6. Σωτῆρα & διαιτητὴν] Fere plerumque has duas voces conjungebant; exempla ita crebra, ut pigeat colligere: aliquando etiam dicebant σωτῆρ καὶ θεός. Plutarch. in vita Dionis. Cetèrum miror quod dixit Cicero, σωτὴρ *Latino uno verbo exprimi non potest*, nam *servator* idem facit Latinè quod Græcè σωτήρ. Terentius: *servatrix mea.* In Græco haud dubie erat σώτειρα, quid enim aliud?

Lin. 8. Ἐπὶ ταῦτῳ τ ἐρημίαν] Cave iis idem cum illo sentias, qui vertit, *ad extrema relictus consilia.* nihil nequius dici aut fingi potest, Dii boni! Saltem meminisse Homerici illius;

Ἄγχι δὲ τῆ ἐρατεινὸν. ὄφι δώματα, &c. Odyss. 4. item.

Ὡς δ' ὅτε τις δενδρέων ἀπερύκοι ἐκέκρυφε μυρίκη

Ἄγχι δὲ τῆ ἐρατεινὸν, ὦ μὴ πάρος γείτονες ἄλλοι. Odyss. 5.

ἐρατεινὸν hoc quidem loco nihil aliud quidquam est quàm solitudo, secessus, pars ruris remotior. Hesych. & Harpocration. Lucianus infrà vocabit simpliciter ἄγχι.

Pag. 69. lin. 2. Νάσυμον] Reliqui vocem Græcam in versione, est enim respectus ad Hom. locum.

Lin. 3. Ἐπιμενίδην] Somnus Epimenidis notiſſimus eſt ex Diog. Laërtio, Suida, & quo non? Sed in primis obſervandum eſt quod jam dicam. Auctor eſt Diogenes eum Olympiade XLVII. Athenas veniſſe, urbem luſtraſſe, ac peſtilentiam ſedaſſe. Sed id qui fieri potuit, cùm dicat, Niciam illum Nicerati filium, clade Siculâ nobilem, in Cretam ad eum miſſum fuiſſe? quod evenire non potuit, niſi annis poſt plus minùs CLXX. Plato autem lib. 1. de Legibus, ait advectum eum Athenas ὀγδοηκοστῷ ἔτει πρὸ Περσικῶν: id erit circa Olympiadem ſeptuageſimam. Id verò qui pote, cùm omnes uno ore aſſerant fuiſſe ipſum Solonis familiarem? Viderint itaque alii. Certè ἀμφοῖν διάφορον nam aut neceſſe eſt in unum Epimenidem, collatum fuiſſe; quod de pluribus dictum fuerat; (id quod ſæpe uſu veniſſe conſtat in multis) aut verum illud erit quod de illo quondam dixere Cretes, annos videlicet CCXC. vixiſſe. Eſſet hic latiſſimus campus ſcripturienti. Ceterùm miror diligentiſſimum Caſaubonum hæc ad Diogenem præteriiſſe.

Lin. 5. Οἴτης] Error manifeſtus: legendum enim Αἴτνης, fulmina Iovis ex Ætna, qui mons olim perpetuo ardebat incendio, accendi ait Lucianus. De Oeta nil tale legas. At ibi, inquies, Hercules crematus eſt: fateor. quid tum? Ex eone tempore mons arſit? ne dixeris.

Lin. 5. Ἐναυσιάρχῃ] Libentiùs legerim ἀναυσιάλῳ maximè cùm Eraſmus verterit, *redaccenſo*, &c. quamobrem in ſuo codice legit non ἐναυσιάρχῳ, ſed ἀναυσιάμῳ.

Lin. 10. Σὸς τάφος] Locum Callimachi reſpicit, hymno in Iovem, quem profert quoque Origenes adverſus Celſum Epicureum. is ita ſe habet:

Κρῆτες ἀεὶ ψεῦσται· καὶ γὰρ τάφον, ὦ ἄνα, σεῖο
Κρῆτες ἐτεκτήναντο· σὺ δ' οὐ θάνες· ἐσσὶ γὰρ ἀεί.

Semper mendaces ſunt Cretes. etenim ſepulcrum tuum, ô rex Iupiter conſtruxerunt; tu verò non es mortuus; ſemper enim es. Ad quem locum doctiſſimus Scholiaſtes hæc habet, ſi minùs vera, at certè ingenioſa. Ἐν Κρήτῃ δείκνυται τάφος τοῦ Μίνωος ἐπιγέγραπται, ΜΙΝΩΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΣ, ΤΑΦΟΣ. τοῦ χρόνου δὲ τὸ τοῦ ΜΙΝΩΟΣ ἀπαλειφθέντος, ὅτε ἐκλειφθέντος ΔΙΟΣ ΤΑΦΟΣ. ἐν τούτῳ δὲ ἦσαν λέγουσι Κρῆτες ὁ τάφος τοῦ Διός. *Sepulcro Minois inſcriptum fuerat,* ΜΙΝΟΙΣ ΙΟΥΙΣ [F.] ΣΕΡΥΛΓΡΥΜ. *lapſu autem temporis illud,* ΜΙΝΟΙΣ, *deletum eſt, ita ut reliquum ſit tantùm,* ΙΟΥΙΣ ΣΕΡΥΛΓΡΥΜ. *hinc eſt quod ferunt Cretes eſſe apud ſe Iovis ſepulcrum.* Ceterùm in loco Scholiaſtæ legendum eſt non τοῦ τοῦ Μίνωος, ſed τοῦ, Μίνωος, ut ſit poſitum ὑλικῶς, ut vulgo loquuntur. Quod verò dixi ſuprà, ea mihi videri ſi non vera, at certè ingenioſa, non temere dixi. Nam ex Evemeri ſacra Hiſtoria, quam olim Latinam fecerat Ennius, ſuſpicio eſt totum illud negotium ſe ſe aliter habuiſſe. Locus eſt apud Lactantium: *Iupiter ætate peſſum acta in Creta vitam commutavit, & ad deos abiit; eumque Curetes filii ſui curaverunt,* (intelligè ἢ ἀφεῖ ἢ νεκρὸν διεσκήψαντο) *decoraverintque: & ſepulcrum ejus eſt in Creta, in oppido Gnoſo; & dicitur Veſta hanc urbem creaviſſe* (ita loqui amat Ennius; iſthuc autem *creare* Græcum eſt κτίζειν, quod & condere ſignificat) *inque ſepulcro ejus eſt inſcriptum antiquis literis Græcis,* Ο ΖΕΤΣ ΤΟΤ ΧΡΟΝΟΤ. Ceterùm in cod. Reg. legitur ἐν τῷ ἐκεῖ τάφῳ. unde fortaſſe legendum τὸν σὸν ἐκεῖ τάφον. verùm non eſt tanti.

Pag. 70. lin. 2. Παρὰ τὴν Τμηνίδα] Ibi enim erat Κολυτιὰς δῆμος, ex quo oriundus Timon. quod ſuprà monui.

Pag. 71. lin. 2. Καθ' ἱερῶν τελείων ἑξήκοντας] Nota. alii enim dicerent τελείων ἱερῶν, non κατὰ ἱερῶν.

Lin. 4. Ἑκατόμβας] De quibuſvis pecudibus dicitur, contrà quàm pleriſque videtur: nam apud Diodorum memini me legere ἑκατόμβων κριλλων; apud Hom. autem ἑκατόμβας αἰγῶν. Quin etiam citatum video in Scholiis Græcis ὄνον ἑκατόμβας, quod & apud veterem ſcriptorem legiſſe me ſcio. Ceterùm duplex hecatomba: altera centum pecudibus conſtabat; altera quinque & viginti,

ti; ex Schol. Hom. in Iliad. A. itaque minores has hecatombas quasi ἑκατὸν βόες vocabant: per pedes enim, seu βάσεις numerabant.

Lin. 5. Διάσια] Iovis sacra. *Dialia*, opinor, recte vertas, itidem ut *flamen Dialis* dicebatur, qui Iovi proprius erat. Emenda Schol. Aristophanis ad νεφέλας; ubi enim scriptum est διάσια dicta fuisse ὅτι τῷ φυγεῖν τὰς δίκας, legendum est δίκας, id est λύπας, unde apud Hesychium hodieque legitur δοκεῖν pro λυπεῖσθαι, & ἀσπάσεις pro λυπήσεις, & apud Herodotum in Thalia, ἐδέετο ἵν' ᾧ ἐν μάλιστα τ' ψυχὴν ἀσπάζοιτο Χερσιμένη τ' καμηλίων.

Pag. 72. lin. 5. Οὕτωσὶ μὴ εἰπεῖν, &c. ἀλλ' ἄλλο τι λέγω] Locus adprime faciens ad proprietatem Græci sermonis. Vix milliesimus quisque hæc observat: dicam tamen quod sentio. οὕτωσὶ μὴ εἰπεῖν hoc loco est, *si quis minus exacte loqui velit*, &c. quod in versione mea expressi. Itaque οὕτωσὶ εἰπεῖν & ἄλλο τι λέγω, quodam modo opponuntur.

Lin. 9. Ἀκριτία περὶ τὸν φίλον] In Mss. Reg. legitur περὶ τ' φίλων, non placet; neque adeo injuria.

Pag. 73. lin. 11. Ἄσυ] Admonet me hæc vocula loci cujusdam, qui apud Diodorum legitur, lib. i. pag. 24. edit. Rhodomannianæ. Ibi quum sint qui probare conantur, Athenienses Saitarum (in Ægypto sunt Saitæ) colonos esse; hancque afferunt rationem, quod παρ' Αἰγυπτίοις μέντοι τ' Ἑλλήνων ἡ πόλις ἄσυ καλεῖται, idque ducta, ut ajunt, appellatione ab urbe seu pago Ægypti, cui nomen Asty (meminit Hermolaus & Στράβων.) Rem ipsam in medio relinquam; sed argumentum illud dico tetum esse plane plumbeum, qui sciam passim apud Homerum, Herodotum, & antiquissimos quosque scriptores reperiri ἄστυ pro πόλει: quæcunque illa sit urbs. Quin recentiores quoque Græci ita usurpant. nam apud Plutarchum est Φωκέων ἄστη, in vita Themistoclis. Terentii autem locus, *Am in astu venit*, nihilo magis probat. scena enim Athenis esse fingitur. hic quoque Lucianī nostri, qui nobis in manibus est, tantumdem efficit. nam scena hujus διάλογος in Attica est. Sique Alexandriæ res ageretur, aut Epidauri, liceret dicere, *An in astu venit*, pro, *an in urbem venit*, seu illa Epidaurus foret, seu Alexandria. Itaque loci illius auctoritate, qui apud Diodorum est, non est quod tantopere moveamur.

Pag. 74. lin. 6. Ἡγανάκτει] Lego ἠγανακτεῖ, & ἀποκτείνῃ.

CAPUT II.

Lucianus fere septem locis emendatus. in Xenophonte conjectura. Proserpina & Ceres θεσμοφόροι. Diogenes Laërtius emendatus in V. Bionis. πτελῶν ἐπὶ τέρμῳ, recte ulci. Lucianus emend. ut & Hesychius in Ἐρμῆς. *Lucianus emend., δῆ pro δεῖ. Dionis Chrysostomi locus in* Ὀλυμπικῷ *emendatur. Ἀπὸ παροιμίας. de hac voce πῆδον, contra Budæum & Vallam. ἐρχόδην, & alia quædam.*

Lin. 2. Τοσαῦτα πόσα τοσαῦτα] Ajunt esse Atticissimum, πόσα τα αἰγῶν; ac ego mea solus barbatos Græce dicere τοσαῦτα τα πόσα τα. Itaque locus vitio non caret. hoc enim loquendi genus Græcæ consuetudinis non est. Hæc ad oram libri annoraveram, cum ex Codd. Regg. cognovi locum mutilum esse: nam in iis planissime legitur, τοσαῦτα μηρία κυνός, &c. *tot femora canum*, &c. notum enim femora in sacris præcipue absumpta. Testes qui petat, non Homerum, non Aristophanem, nec poëtam denique ullum legerit. Itaque supersedebo asserendis testimoniis.

Pag. 76. lin. 3. Λάμυς μεγάλη] Puto scripsisse Lucianum λάμυς μεγάλως μεγά-

αὐτῇ &c. Tercat, *magna conatu magnas nugas*, alioqui illud λήρους nullo adjecto nomine non satis efficax videtur.

Lin. 10. Σωκίδιον περὶ μικρὸν] Etiamsi nullum in Mss. Codd. subsidium esset, nemini tamen, ut opinor, difficile foret persuadere, legendum σοφιδίου. Video sane plerosque omnes in hac esse opinione, Luciani textum, uti vocant, esse perquam emendatissimum; sed qui ita censent, næ illi haud satis attendunt, quid legunt. Nam hoc loco σοφὸς μικρὸς solœcismus est; & tamen ex tot editoribus nemo animadvertit, ô hominum expromptam diligentiam!

Pag. 77. lin. 15. Περίλλου &c. Ἀναξαγόρου] Hinc facile cognoscas, quo tempore vixerit Timon. Legendus Plutarchus in Pericle, Diogenes in Anaxagora.

Pag. 79. lin. 3. Συκοφάντην παρὰ πέτραν] Locus corruptus, etsi primò secus videatur: cùm enim scripsisset Lucianus συκοφάντην παρὰ πέτραν, nescio qui male conciliati tam bonam lectionem παρὰ ἀκρωτήριον, fecerunt quæ παρὰ πέτραν. Sed longe alius est sensus, si παρὰ τὴν πέτραν legas, alius si παρὰ τῇ πέτρᾳ. Illud enim *juxta petram*, significat, hoc autem *ad petram*. Illud ridiculum, *fulmen juxta petram*, aut *prope petram*, hoc non item, *ad petram*. Hanc emendationem Mss. codicis auctoritas confirmat.

Pag. 81. lin. 10. Καὶ μὴν ὁ μὲν ἐκ τῶν ὀνύχων ἐξέκοπτε τὸ μὴ ὑγιὲς, ἐκεῖνος δὲ τὸν πῦρ ἐπὶ τὸν χαλκὸν ἐπῆγε καὶ ἔκαιε.] Locus corruptus. Quisquis nunc ἀνακάθαρσις sit. Si quis dicat, *sed me juxta extruebat, velut qui ignem ex manibus excutiunt?* videlicet tota labes ex unius vocis defectu, quæ propter similitudinem literarum facile excidit, ἐκείνος δὲ κατέσπα οἷς ἐκεῖ quæ una efficiet, ut omnia constent. sic, *me velut fulmina extundebat, & quasi facere solem, qui excussa manu carbones ardentes amoliuntur.* Dices, non erat tanti, sane quidem, si sententiæ tam exigua res non obfuisset. sed, ut opinor, non est quod nos, atque adeo quemlibet literatum politioris studiosum, hujus diligentiæ pudeat.

Pag. 84. lin. 10. Ἀλλὰ δὲ ἐκεῖνα ἐπὶ τούτοις] Respicit locum qui in Pluto Aristophanis est; quem huc transferre non vacat, ut nec alia ἀσυμφωνίας nam ex Aristophanis Pluto hæc magnam habent varietatem.

Pag. 88. lin. 9. Πάλαι δὲ σωστέον] Non opus est hac hic locus, nisi legas σὺ pro σε. Sensus est: *numquid ab omni turbâ alienum est, te olim hæc queri, nunc autem plane contraria Plutoni objicere?* alioqui αἰτιᾶσθαί σε τούτων significabit, *te in his accusare*, vel, *te rerum harum accusare*, quod nihil ad rem, nunc quidem, facit.

Lin. 13. Τὰ τε γὰρ Τίμωνος τὸ ἀνεκτὸν] Melius scribi judico τοῦτο γὰρ Τίμωνος τὸ ἀνεκτόν.

Pag. 89. lin. 1. Βουκόλοι δὲ ἐμοὶ] Legendum βουκόλοι δὲ ἔσαν, aut aliter variandum. Si quis autem existimet ita posse in lingua communi, & non item in lingua Attica, idem esse, fallitur: nam ἐμοὶ Atticum, semper ad me, vel *in domum meam* significat, non *erga me*.

Lin. 3. Κατακλείσας ἐν δυοῖν] Subscribo legendum δυοῖν, μοίραις. forte etiam pro δυοῖν scriptum fuerit δυοῖς, quæ vox aliquando ἐπίλοιπον significat, aliquando sæculum. Deinde si hæc vocem δυοῖν uti volumus, haud dubie dixisset ἐπὶ δυοῖν, non ἐν δυοῖν, quemadmodum scripsit suprà, κατακλείσας ἐπὶ μακρὸν ἐπὶ ἔτεσι.

Lin. 11. Τὸν τοιοῦτον δεσπότην κτησάμενος] Ita Xenophon de avaris: εἰ μὲν τινὰ ἢ ἀρκοῦντα ἀφεῖτο κτήματα, μόλις ἂν ἐπὶ τοσοῦτον ἐπλούτησεν, ὅσον κατέλιπεν. mox sequitur locus mihi suspectus: καὶ ὃ μὲν ἀθυμήσας, ὃ δὲ μανεὶς, ὃ δὲ ἀπάγξας· ὃ δὲ δικάζων· libenter legerim ἀποπνίγων· eos ut designet, qui pecuniam suam faciant, ut animum everram. Locus est libri 8. Κύρου παιδείας pag. 221. editionis postremæ Leunclavianæ.

Pag. 90. lin. 4. Μισῶ] Respicit proverbium notissimum, ἐμίσησε δέκων.

Lin. 8. Ὦ Ζεῦ πατὴρ τῶν ὅλων] Hujusmodi facetiæ apud Aristophanem est

Pag.

Pag. 91. lin. 5. Ἀπάγοι μοι χθονοπομφίω] Cùm sequatur mox *ἀνείμων τὰς δύας*, non possum concoquere istud *ἀπάγοι*; qua voce significatur puellam à marito foras permolendam duci, quod contrà Lucianus, qui *μυλῶνα* domi fieri innuit. Itaque lego non *ἀπάγοι*, sed *προάγοι*, unde *προαγωγός*, verum talis meriti nomen. Deinde in codice Erasmi ita legebatur; quod ex ipsius versione facile intelligitur. Sic enim habet, *Vel producat ultro.*

Pag. 92. lin. 2. Ἐπ' ἀρότῳ παίδων γνησίων] Tragicum est. Ita in illo maxime inclyto oraculo, quod olim Laio datum fuit;

Μὴ σπείρε τέκνων ἄλοχος δαμώντων βίᾳ.
Heus, liberorum ne fulcum feras deis
Invitis. ——

Pag. 93. lin. 4. Τῇ Θεσμοφόρῳ] Virg. *Legifera Cereri.* Causam explicat Diodorus lib. 5. nec ipsa tantum Ceres dicta fuit Θεσμοφόρος; sed & Proserpina: Vnde apud Plutarchum in vita Dionis legas Θεσμοφορείων τιμῶσι Κόρην & Περσεφόνην, *Cereris & Proserpinæ*, &c.

Lin. 6. Ταῦτα] Forte melius τ' αὐτά, ita ut dicat Lucianus non *hæc*, sed *eadem*.

Pag. 94. lin. 1. Σπιγματίας] *Notis compunctus*, Cicer. à Luciano autem alibi hujusmodi servus κατακαύτου dicitur. à Plauto autem literatus. Inde amarus ille Aristophanis in Samios jocus,

Σαμίων ὁ δῆμός ἐστιν ὡς στολυγκόμμαλ' ὤν,

Apud Plutarchum in vita Periclis, quem adito.

Lin. 3. Καλὼ τὼ δίκην] Vt Galli dicunt in sermone, *Vne bonne amende.* Vbi *bona* nihil aliud est quàm *magna*, ut apud Horat. *At bona pars hominum*, &c. quæ tamen hominum pars minime bona est; nam avaros describit, homines nec sibi nec aliis bonos. Ita Lucianus in Pseudomonti dixit, *χειρὸν δῆγμα*, *morsum bonum*, pro vehementi & acri.

Pag. 95. lin. 9. Δαναΐδων] Diogenes Laërtius mihi in vita Bionis emendandus est; ubi enim de iis, qui apud inferos aquam vasis pertusis ferebant, loquitur, sic scribit; λέγει δὲ ὡς ἄδην μᾶλλον ἂν καλάζοιεν ἢ ὁλοκλήρους ἐς μὴ τετρυπημένους ἀγγεῖας ὑδροφόρους. At pro τετρυπημένους legendum est τετρυπήσεις, vel, quod eodem recidit, τετρυπημένοις. Nam illud τετρυπήσεις, hoc loco nulli rei est.

Pag. 96. lin. 2. Περὶ εἰσρυλίου σχεδὸν ἐκχυθησομένου] Facile sane; priùs pæne effunderetur, quàm infusum fuerit. Tale aliquid apud Aristophanem est, *ὑπὲρ* fil. de sono obliviosi,

Οὗτος σκαλαθυρμὸς τ' ἄδεια μικρὰ μανθάνων·
Ταῦτ' ὀπολίσκειν φησὶν μ' ἐᾶν. ——

Lin. 8. Καὶ τὰς ἄπαξ] Forte aliter disponenda verba sunt, ad hunc modum; *ἔπειτ' εἰ μὴ εἰς τὸ ἅπαξ ἐμφορεῖσθαι τὸ κακὸν*, &c.

Pag. 98. lin. 2. Ἀμφιτέρεις] Σκάλεσι videlicet.

Lin. 2. Ὡς μόλις τικτεῖν ὅτι τὸ πῖρας] Istud τικτεῖν ὅτι τὸ πῖρας non pertractate dictum, neque ita frequenter occurrit tale loquendi genus apud scriptores, mere Græcos. hinc itaque est quòd in Cod. Reg. mutatum fuit τικτεῖν in λαβεῖν: sed eam lectionem cave admittas, quæ ab ignoratione exscripturis profecta sit. Optime enim dicitur τικτεῖν ὅτι τὸ πῖρας. Ita in erudito illo Luciani libello περὶ θυσίας συγγράφειν, legitur: Σάτιον ἂν ἐς ἀμφίστερον πιέσειεν ἄχος ἐς ὦμος τὸ σκοπόν. *Facilius ad-usque scopum pervenerit.* Idque Thucydidis imitatione: qui pag. 305. edit. 2. Stephanianæ, de Brasida loquens dixit: ἐς Φάσηλιν ἐτέλεσεν. Quamobrem hoc quidem loco Mſ. Cod. lectionem rejiciemus, quamvis se facilitate commendet.

Pag. 99. lin. 2. Οἰκίαν οἰκοῦντες] Horatius de Fortuna —— *sceleres quatit ales Equus* —— sed quod in Mſ. Cod. legitur, impensiùs placet, ὀχεῖον scilicet, quæ & alata fingantur.

Lin 2. Ἔπειτα δὲ ὕστερον] Bene ἔπειτα. nam cùm parati omnes essent, qui

ad ostendum convenerant, tunc repegulum illud, quod equis & curribus objectum erat, dejiciebatur. Lucianus in libello περὶ τῶ μὴ ῥαδίως πιστεύειν τοῖς διαβολαῖς. sic habet: κἀκεῖ γὰρ ὁ μὲν ἀγαθὸς δρομεὺς ὁ ὑπολαγχάνων διώκει καταπετόμενος, &c.

Lin. 7. Ἐγὼ δὲ ὁ πολλὰς] Mſ. Cod. ἐγὼ δὲ τοι.

Lin. 8. Οὐδ' ἐξὸν ἦν πρᾶξαι βοῦν | *Ac laquei pretium*, ait ille.

Pag. 100. lin. 8. Πάντων] Nunc de pecunia legataria seu testamentaria actum est, quæ cùm nemini nisi morte alterius obvenire possit, illam à Plutone Manium deo dari fingit Lucianus.

Lin. 15. Φορεῖν] Verti, *per bajulos domo efferunt*; etsi stio vocem hanc Latine reddi servatâ proprietate satis commode non posse.

Pag. 101. lin. 1. Πρόκειται] Signanter dixit. Nam de mortuis propriè dicitur; unde alicubi memini legere φροντιεῖν pro Διατιθέναι.

Lin. 3. Ἐπαπειλοῦντες] Non temere in hoc significatu vocem hanc reperias. Sane nusquam alibi, quòd meminerim, legi. Nam ἐπαπειλεῖν τι ἐφ' ἅπασι τοῖς ἐπιτάγμασι est: hic autem de iis dicitur, qui ea speraut, quibus alii præter spem fruuntur.

Lin. 8. Λίνου] Quo utebantur veteres ut nos hodie serico ad vinciendas epistolas, testamenta, &c.

Pag. 102. lin. 9. Πυῤῥίαι, Δρόμωνες] Servorum nomina. Πυῤῥίαι Latinorum Comicorum Byrria est, eâdem mutatione, quâ olim apud veteres Latii poëtas scribebatur Bryges pro Phryges, apud Livium Andronicum, & Pacuvium scilicet. Tibius servile quoque nomen est; unde in libello περὶ τῶ ὀρχήσεως finxit Davos & Tibios. εἶτα Δᾶος ὁ Τιβίων &c. Contra autem Megacles, Megabyzus, Protarchus, nobilium hominum nomina: sed Megabyſus Aſianum est.

Pag. 103. lin. 6. Ὁ Βίττος] Horatius in hacce materia:

Plures annabunt thynni, & cetaria crescunt.

Lin. 10. Παχυδέρμους] Tardus, hebes, stolidus; ex physiognomonia petitum. qui enim cute sunt crassiore, eos fere plerumque tardiores esse videmus. Neque verò obscura causa est. Potest & aliorsum referri hoc loco; si cui videlicet occalluerint manus opere faciundo.

Pag. 104. lin. 1. Καὶ εἰ παρὰν ἄλλος μαίζεταί τε] Error: legendum enim ἄλλος, id est *forte, temerè, aliudagendo.*

Lin. 10. Γαυσθρίας] Hæc vox ut ait Comicus, ἀπὸ φαγεῖν (id est ἀπὸ τοῦ φαγεῖν) ἐστίν.

Pag. 105. lin. 3. Εὐῤῥοίστιον Κόδρι] Vide Suidam in Εὐῤῥοίστιον Κόδρι. Hujus proverbii meminit & Themistius in βασιλικῷ.

Lin. 19. Γαυλίτην δὲ Καλλία] Eorum meminit sæpe Plutarchus, Herodotus etiam alicubi. haud dubie Athenienſium ditissimi fuere.

Pag. 106. lin. 7. Ἐρμεῖ ἀγοραίῳ] Lucrum enim inſperatum à Mercurio objici credebant. Cæterùm etsi quod dicturus sum, à Luciano nostro alienum est, dicam tamen, hac voce admonente ut locum Hesychii, qui hactenus corruptus legitur, emendem. Vbi enim est, Ἐρμεῖ· ὅτι πάσαις ἰδίως ἔλεγον, καθάπερ ἀγαθῇ δαίμονι· καὶ Διὸς σωτῆρος, ibi emendandum est, Ἐρμεῖ· ὅτι πάσαις ἰδίως &c. nihil certius. Vltimum enim poculum Mercurii erat. Causam apud Hom. habes.

Ὦ πόπαι τῶ σπένδοντος, ὅτε μνησαίατο κοίτου.

His addas licet Iulii Pollucis testimonium, Ἑρμῆς, inquit, τελευταῖα σπένδεται. Apud Athenæum legas quoque Ἑρμῆς ὅδιος σπονδὴ Σταφυλῆς. Itaque certa emendatio est.

Lin. 14. Διοσκόρειον &c. ἐκλεκτικὸς] Hujus διανοίας veluti σπείρημα in Pluto Aristophanis. Terentius autem mirabiliter in his versibus sane quam moratis:

Natibus modò jam magna nobis civium
Frequentia est, &c. —— item:

Quam

Gaudeo, ubi etiam hujus generis reliquias
Reflare video! Vah, vivere etiamnum labet.

His addi & illud potest quod apud Diogenem Laërtium est, λεῖψανα τῆ χρυσῆ λύρᾳ. Pag. 109. lin. 5. Βαθυκίτα σόντου | In Mſ. Cod. βαθυκίτα. Videlicet βαθυκῶτες. nihil aliud erit, quam qui βαθὺ κύτος habet, id est, *altas cavitates*. Quod etsi verum esse potest, mihi tamen nulla potest ratione probari, qui sciam prioris syllabæ modum in κυτὸς brevem esse; sciam præterea allusisse Lucianum ad locum illum Theognidis, qui omnibus in ore est;

Η'ν (*scilicet*) δὴ χρὴ φάγητε ἐς μεγακίτεα σόντου
Πίσσειν ἐς πυρῶν, Κύρνε, κατ' ἀλφίτεον.

Videmus secundum versum pæne integrum à Luciano sumptum esse. Legendumne igitur censes, inquis, μεγακίτεα pro βαθυκίτεα? Non autim sane affirmare. Quid ita? Quia apud Stobæum & alios variotatem lectionis reperi: memini præterea ita à Plutarcho scriptum esse, ut à Luciano lectum est, βαθυκίτεα scilicet. locus est in libello περὶ Στοικῶν ἐναντιωμάτων.

Pag. 112. lin. 3. Τί ἂν ἐς ὦ αὐτὸ ἴδη] Mſ. Τί ἂν ὅτι ἐς ὦ &c. Quod si non melius est, at certe venustius aliquanto.

Lin. 8. Οὐ γὰ δεῖ] Mendum est. Nam pro δεῖ legendum δὴ, idque ante videram, quàm Mſ. Cod. lectiones consuluissem. Alioqui quo tamen pacto stare possit hæc oratio, ὑ γὰ δεῖ ἐστιάσε? &c. ridiculum, si quidquam aliud.

Pag. 113. lin. 15. Δυσκάπνῳ] Mſ. Cod. δυσκάπνοις. sed eodem recidit.

Pag. 114. lin. 2. Ο'σσοι θ' ἐχίλεις] Mſ. Cod. ὅσσοις οἱ εἰχ.

Pag. 115. lin. 1. Ε'πιθυμήσε] Mſ. ἐμπιθυμήσε hoc loco male.

Lin. 4. Α'λλὰ μετακὺ ἴδη φλυαρῆν τὲς ἡμᾶς] Disponenda verba sunt, ut & ratio & libri scripti monent; ἀλλὰ μετακὺ φλυαρῆντας ἡμᾶς σφᾶγμα ἴδη &c.

Lin. 9. Κατελείπετ'] Mſ. καταλείπετ' del, ut sibi morem esse hunc perpetuum significet.

Pag. 116. lin. 5. Υ'περβόλῳ ἐ Καίσαι] Homines sunt sua μοχθηρία nobiles. Plutarchus, Aristophanes, & scripta in eum Scholia.

Lin. 13. Καὶ ἡ ἀνδρία] Dabunt, uti spero, hanc mihi veniam elegantiores homines, si à Luciano tantisper abeam, dum Dionis Chrysostomi locum in Q'λυμπικῷ emendem. pretium operæ erit. sic habet pag. 297. ὁ γὰρ λαμβάνομενδηπὲς, εἰδὼς ὅτι ἰδίνα ἔχοιμι διδάσκειν, ἀπιδὼν αὐτὸς ὑπεκμάθῳ, ὥστε φιλίαν ἐξεπιτᾶν ὑσιχυμάθῳ, ὡς ἔχω ταύτην τὴν ἀνδρίαν. Emenda meo præsidio, ὡς ἔχω ταύτην τὴν ἀναίδειαν. Videlicet homo modestissimus Dion fatetur ingenue non esse in se situm illam vim, alios ut erudire possit, quippe qui indoctus ipse sit; vanis autem promissis homines lactare, id esse à moribus suis alienissimum; se enim eò impudentiæ non processisse. locum ipsum legito, & à me haud diversus abibis. Idque clarissimum & diligentissimum virum Isaac. Casaubonum non vidisse miror.

Pag. 118. lin. 12. Εἰχειρήσας] Legendum hoc loco εἰχειρίσας. Ita passim alibi circa hanc vocem erratum est.

Lin. 15. Π'άνυ] Notanda metaphora; quasi qui vestem recentem & integram alteri commodarit, post certum tempus detritam recipiat.

Pag. 119. lin. 5. Α'πολέλυ | Leg. vel ἀπολείπε, vel ἀπολέλυκε.

Lin. 12. Η'μᾶς ἢ σφετέρους] Mſ. ἡμᾶς ἢ ἐ σφετέρους.

Pag. 122. lin. 4. Α'θλιαίαν τὲ σφῶτε] Ita Lucretius, *Prima virorum*, pro flore & principibus gentis, ita infra σφῶτε τ' κάλλιστον.

Lin. 11. Τὸν δὲ Διί] Versus Hom.

Pag. 124. lin. 5. Τῶν σολλῶν ἐκείνων] Duobus locis *vulgata* vertit Erasmus. falsitur. οἱ σολλοὶ quidem, ut nemini ignotum est: *vulgus* significat, at τὰ σολλὰ ἐκείνα non significat *vulgaria illa*. neque id patitur Græci sermonis consuetudo.

Pag. 125. lin. 11. Πάντας ἀνθρώπους ἁπλῶς] Certe hic unus locus per se satis probabit non semper sumi ἁπλῶς ut sumi debere contendunt viri doctissimi. Quamvis enim ab Eustatio vertatur καθ' ἁπάντας. constat tamen eam significa-

tionem perquamplurimis locis non poſſe convenire. Ita apud Herodotum lib. 6. ubi ſcribit Mileſios, cum Scybaris & Crotoniatis eſſet capta, dolorem ſuum publico luctu eſſe teſtatos: Συβάριός γὰρ ἁλόντος ὑπὸ Κροτωνιατέων, Μιλήσιοι πάντες ἀξυδὸν ἀπεκείροντο τὰς κεφαλάς, ἐκ πάντων μάλα σφεδυκότατα. Quid? puberes tantum caput raſerint, cæteri minime? Cave credas; nam Μιλήσιοι πάντες ἀξυδὸν, nihil aliud eſt quàm, Μιλήσιοι ἀπεξάπαντες, *omnes omnino Mileſii.* Scio Budæum, ſcio Vallam, viros undiquaque doctos aliter cenſuiſſe; id tamen ſcio, neque in hoc Luciano loco, neque porro in illo Herodoti, verti debere ἀξυδὸν per, κεθ' ἡσυχίας, aut κατ' ὑπόπτας, ſed ἀθρόον, vel πάσας κεθ' ἡλικίας, ut Suidas ex veteribus gloſſis vertit. Quin etiam memini me legere in Lexico Herodoteo, quod ex Cod. Mſ. Goldaſti evulgatum eſt, ἀξυδὸν converſum per ὁμοῦ, at illud ὁρμηδὸν legitur apud Herodotum in 7. ubi nil aliud ſignificare poteſt quàm quod Latini dicunt *viritim*, vel, quod propriùs ad vocis originem accedit, *una ſerie, ano & perpetuo ordine.* Hiſtoria ſic ſe habet. Cùm grandis pecunia e reditu metallorum, quæ ad Laurium Atticæ erant, in ærario eſſet, cives autem Athenienſes viritim ex ea decem drachmas eſſent accepturi, auctor iis fuit Themiſtocles ut ducentarum navium claſſem ex ea pecunia conſtruerent: Græce ſic: τῷ δὲ τὸ Λαυρεϊκὸν μεταλλεῦον ἔμελλε λαξιδὸν ὁρμηδὸν ἑκάστῳ δέκα δραχμὰς &c. Sed ibi iterum Valla *ad puberes* ſuos rediit; quia fortaſſe apud Heſychium legerat vocem illam ὁρμηδὸν per ἀξυδὸν converſam fuiſſe. Cæterum in hac voce corruptus Suidas; at illum, monitus, facile emendes.

Pag. 126. lin. 6. Οὕτω κατέκλασε] Ex Homeri verſu.

Οὕτω κατέκλασ' ἑῷ ἐνὶ θώρηκι ἑταίρους.

Pag. 127. lin. 2. σφενδόνας] De hoc honore lege quæ ab Iſ. Caſaubono annotata ſunt ad Theophraſti Characteras pag. 161.

Pag. 128. lin. 1. Τὰ πόδια] Vt qui libidini alienæ ſubjiciunt puelli aut puellæ teneritudinem.

Lin. 3. Ἐπιβαλόντα μοι] Legendum arbitror σοι.

Lin. 8. Ἐπὶ κεφαλῆς ἐξαιδαλεῖ] Latine, *capite præcipitato foras.* Phædrus.

Lin. 13. Μὴ ἄκων] Mſ. μακρὰ ἄκων.

CAPVT III.

Lucianus emendatus. Parodia ex Pindaro. lectio in Luciano confirmata. Ἐλέου βωμός. *Lucianus emendatur. Lucianus iterum emendatur in locutione* Τὸ ἄκρον. *Pollux & Philoſtratus emendati; ut & Lucianus.* Ἐραστὰ νεοδιδάκτοι δὲ ψυχαμύοι *quomodo intelligendum.* διδάσκειν διδάσκαλον. *diſcipuli apud Terentium.* Ἀεὶ τὸν τῆς ἀληθείας *quomodo intelligendum.* Ἐπιπηδᾶν. *Lucianus emendatur. Joſephus emendatur duobus locis. Callimachi locus apud Scholiaſtem Pindari emendatus.* ἄθυμα *quid. Lucianus duobus locis correctus.* ναυτικὸν. *Plutarchi locus contra Amiotum explicatus. in Alex. Gloſſema ex Luciano ejectum. Plauti locus adverſus Palmenium confirmatus.*

Pag. 130. lin. 8. Εἰρεσία πτερῶν] Ita Virg. *remigio alarum.* Ita πτερωτὰς ναῦς poëta Lucretius de avibus dixit;

Remigii oblita pennarum vela remittunt.

Lin. 11. Σὲ φημὶ] Ita dicere ſolebant cùm urgebant, vocabant, aut revocabant, ceſſatores inclamitabant. Ariſtophanes ſæpe. Latini dicunt. *Hem, heus, tibi dico.* Terent. & ante ipſum Plautus. Qui aliter intelligunt, ad has res ſapiunt minus.

Pag.

Pag. 131. lin. 2. Τ' ὑμῖν ὑποστρεφομεν] Legendum ἤδη ὑμῖν ὑποστρεφομεν. *Nunc vero abibo.* nam jam antea abituriebat. deinde istud ὑμῖν non potest stare. nemo enim ibi præter unum Timonem erat.

Lin. 10. Ἀνδρακας ὄζειν] Notum proverbium, ἀνδρακας ὀσφραίνεσθαι.

Pag. 132. lin. 4. Ὦ χρυσοί] Versus Euripideus; quæ autem sequuntur, αἰθέριον γὰρ &c. ea ex Pindaro sunt. Sed quia dixerat ille Thebanus vates χρυσὸν διαφέρειν ἢ τὸ πῦρ νυκτὶ facetus scriptor sensum invertit, quasi dixerit Pindarus aurum noctu lucere (quod aliter est, scripsit enim *aurum fulgere inter homines, ut lucet ignis noctu.*) Itaque addit Lucianus aurum non νύκτωρ tantum, sed etiam μεθ' ἡμέραν διαφέρειν facetia & ingenii elegantia Syro nostro dignissima.

Pag. 134. lin. 1. Τὰ ἐν Δελφοῖς ἀναθήματα] Singillatim Pausanias. Quædam etiam Herodotus.

Pag. 135. lin. 5. Παλὶ τοῦτο] Recte τοῦτο; quippe cujus imago ibi, in ἰσθμῷ scilicet. Nam ἰσθμὸς est χωρίον τοιοῦτος ἔχον, quibus in locis fere plerumque Panos imago. Neque adeo mirum, pecoris enim deus Pan. adde quod διοδεῖαι pingebantur. Justinus lib. 43. *In hujus radicibus templum Lycæa, quem Græci Pana, Romani Lupercum appellant, constituit; ipsum dei simulacrum nudum caprina pelle (διφθέρα est) amictum est, quo habitu nunc Roma Lupercalibus decurritur.* itaque non abs re est quod διφθέραν suam Pani dedicat. Hæc igitur nostra est de hoc loco sententia. Clarissimus autem Menagius, præclararum artium παιγνίους, & elegantiorum, quantum est, hominum amor, aliter censet, legique, ut audio, postulat. Πλὴν τοῦτο, pro Παλὶ τοῦτο. Nam quod alius quidam legendum existimat Πενία τοῦτο, fugit illum ratio. Cetera enim ut mittam, non potuisse dicere τοῦτο, quid ita? quia jam abierat Penia. Sed cum vir ille, qui ita scripsit, ut audio, is sit qui personas, διαιρέσεις, judicia denique, atque adeo omnia in Luciano ἀνω κάτω vertat, si rogites cur ita faciat; nil ab eo feras aliud, quam quod apud Comicum est. *Mihi sic verum esse jubes. ita, πάτερ, βόμβαξ.*

Pag. 136. Lin. 6. Ὑπογύλια] Editi quidam habent ὑπόψια, sed eodem errore quo apud Philostratum in vita Apollonii lib. 3. cap. 9. primulo statim initio, τὰ ὑπόψια ἐκπλεῖν, lege fidenter ὑπογύλια.

Lin. 7. Ἐλαιοβώμου] Hujus aræ meminit quoque alibi Lucianus, in Deprecatione; & διαγωγίοις; Philostratus in vita Pollucis Sophistæ, & Pausanias, in Atticis. Ceterum huic deæ Ἐλαίᾳ primi omnium aram sacrarunt Athenienses, ut ex illa luculentissima Nicolai oratione apud Diodorum liquet.

Lin. 9. Ἐπιμέρους] In cod. Erasmii legebatur ἐπιμήκους, venit enim *suppeditare*

Lin. 10. Ἐᾶσον] Mf. ἔασον.

Ibid. Μονήρεις ἄγαμοι] Hanc vitam qui vivebant, il μονήρεις & ἰδιαζοι dicebantur. Laert. in Thalete.

Pag. 138. lin. 8. Διωχθείσα] Legendum διωχθῆναι. nam διώκω significat *aliquem capitalito accipere*, φυγαδεύω autem *ejurari*. error turpissimus.

Lin. 10. Ἐκ τινων τῶν ἄλλων] Hic vero locus est, qui me, si quisquam alius, torsit; neque, ut opinor, injuria. Non enim græce dici potest ἐκπίπτειν τινος, sed πού; itaque pro ἐκπίπτει γοῦν ἄλλη, mihi vehemens suspicio est legendum ἐκεῖσε τι ἀπῆρεν, *longe ab alio, vel, ab alio remotus.* Non poëtæ tantum, sed & Thucydides, & Herodotus, ita hac voce utuntur. Si quid habes melius, Lector dose & fauebo.

Pag. 139. lin. 2. Στέφανον] Mortui enim in Græcia olim coronati, testimonio pallim. Neque tantum mortuos, sed & sepulchra & cippos coronare mos fuit.

Lin. 5. Διωμοσία] Emenda Pollucem lib. 1. cap. 2. περὶ τυραννίδ. Vbi enim legitur, τὸν ἐπὶ τοῦ ἀνίσου, ἄδικον, palam est legi debere ἰδιωτικόν. Et miror posteriorum editorem non vidisse. Emendes quoque licet Philostratum lib. 2.

Apol-

Apollonii cap. 8. Nam ubi legitur φερόμενος ἢ ἀνάπτων τι ἢ βάλλων; haud dubiè legendum ἀναπτῶν τι ἢ δυσκλῶν.

Lin. 9. Πλὴν ἢ ἰλαρὸν] Quo majus incendium fiat ſcilicet.

Lin. 14. Βαπίζοντα] Male in libris ſcriptis πάπτοντα.

Pag. 140. lin. 3. Τίμων Ἐχεκρατίδης] Mendum eſt. lege Τίμων Ἐχεκρατίδου; *Timon Echecratidis filius.* quod & ſuprà viſum eſt, & infrà occurret. Quis igitur negligentiam priorum interpretum & editorum non miretur?

Pag. 142. lin. 1. Γναθωνίδης] Apud Terentium Gnathonici ex Menandro.

Lin. 2. Ἐραστὰς καθεύδοντας] Qui *amantes* vertunt, ii mihi dormire videntur. Longe enim aliud ἐραστὴς, aliud καθεύδων; neque hîc quidquam commune habent. Sed cum ea vox diligentiſſimè fuerit à viro undiquaque doctiſſimo explicata in eruditis illis in Theophraſtum commentariis, pag. 272. addam tantum ita eſſe exponendum Philoſtratum pag. 95. & 527. poſtremæ editionis; ita etiam intelligendum eſſe locum Dionis Chryſoſtomi pag. 116. Locos ipſos afferre piget. Ceterum vocem Græcam in interpretatione retinui, idque Plinii junioris judicium ſecutus, & inopiâ linguæ Latinæ coactus.

Pag. 144. lin. 2. Νεοδιδάκτων διδυσκάλων] *Qui nuper evulgatæ ſunt.* διδάσκειν enim ad θεατρικὰς theatricas pertinet; inde illa frequenter legas, κακὸν διδάσκαλος, πρᾶγμα δοθὲν διδάσκαλος, διδυσκάλου δοθέντος. quin etiam aliquando διδάσκειν & ſimpliciter pro eo qui drama aliquod edit; ut apud Ariſtophanem in Pluto:

Οὐ γὰρ προσῆκε ἦν τῷ διδασκάλῳ.

Inde apud Terentium *diſcipuli* pro actoribus. *Num immemores diſcipuli?* id eſt, num actores tui animo ſunt ita omiſſo, ut &c. Quo loco qui legunt, *Num immemor es diſcipuli, σοὶ γὰς φρένας ἴσχεις*; inde eſt etiam quod in comœdia Italica Doctor ſæpe prodit. Inde etiam διδάσκειν per ſe ſolum pro *comœdiam* vel *tragœdiam* docere, (Latini enim uſurpant quoque) apud Diodorum lib. 14. Ἀγωνιζόμενος ὁ τραγῳδὸς τότε πρῶτον ἐδίδαξεν. Ita igitur hoc loco διδυσκάλου rhodii docuerunt. Qui aliter explicant, quaſi diceret Gnathonides ſe modo illa carmina didiciſſe, malè explicant.

Lin. 3. Ἐλεγεῖα δύο] Quia elegia ab origine prima luctum dicta erat. Inde eſt quod & apud Heſych. ἐλεγεῖα dicuntur τὰ πένθιμα ποιήματα.

Ibid. Ἀπὸ τοῦ τὰ δάκρυα] Ridiculè qui vertunt, *ab hoc doctus ligone*; nihil enim in Luciano tale. Sed quod Latinè dicitur *canere*, vel *ſaltare ad tibiam*, *ad citharam*, id Græcè eſt ἄδειν vel ὀρχεῖσθαι ὑπὸ τὸν αὐλὸν, ὑπὸ τὴν κιθάραν; & hinc tota loci hujus venuſtas pendet. Luciano lib. περὶ ὀρχήσεως ſic loquitur. διδάσκουσι πολλὰ ἤδη πάλαι ὑπ' αὐλοῖς ἢ κιθάραις. Aliter quoque dixiſſe puto, nimirum ἐπ' αὐλῷ; ibidem: πολλοὶ χορεῖ πωλοῦσιν ἐπ' αὐλῷ ἢ κιθάρᾳ. Sed non memini me alibi legere. Interim vides, Lector, quàm exiguæ res venuſtiſſimum ſenſum perdat.

Pag. 147. lin. 6. Καὶ προσῆλθον] Eraſum codex habebat, ἢ μὲ &c. ſcilicet διὰ παρασήμου.

Lin. 13. Καυλιανοῖ] Vocem Græcam retinui, veteres ſecutus. Ceterum priuſquam hinc abis, emenda Pollucem lib. 1. cap. 7. Βαθυλλὶς ἢ ἐξ Ἀναφλύστου ἦν, lege, certiſſimè legendum eſt unicâ voce, ἐξ Ἀναφλύστιος ἦν; id eſt, qui ex ephebis exceſſit à duobus annis.

Lin. 14. Ἐπιτηδεῖν] Non ſignificat inſiſtere, ſed avidius, cupidius, immodeſtiuſque aliquid appetere. Ita Themiſtius oratione prima: ἀλλ' ἡμᾶς ἐπιτηδεῖν ἀναγκάζουσι ἢ ἐπιθυμεῖν, ἢ ἐφιέμεθα μᾶλλον ἢ δέον ἐσμὲν ἐπιτήδειοι.

Pag. 149. lin. 2. Ἔχω τοῦτο] Ita dicebant pro, τοῦτο ἀσφαλὲς ἢ βέβαιόν ἐστι. Latini, *ſtabile*, pro, haud dubiè id alias aliud.

Pag. 150. lin. 3. Ἐρεχθεὶς] Mendum eſt. legendum enim Αἰγηΐδι; quippe Κολυττὸς erat tribus Ægeidis, teſte Harpocratione. δῆμός ἐστι τῆς Αἰγηΐδος φυλῆς Κολυττός. Ceterum tempore Suidæ non dum hîc locus Luciani corruptus erat. Nam ubi ait Colyttum tribus Æacidis fuiſſe, Timonem Luciani laudat. Miror ejuſmodi hoc fuiſſe diligentiæ clariſſimi viri Ioannis Meurſii in libello de populis

Attu-

Atticæ, in quem infinitas connectiones congessit, quæ ad horum locorum appellationes pertinent.

Lin. 4. Θεωρικὸν] De ære theorico diligentissimè Harpocration, ex quo verbum de verbo transtulit Suidas quæ de hac voce habet. Legendi quoque Demosthenis interpretes.

Pag. 151. lin. 3. Ὀφελῶ] Iosephum bis emendo hujus verbi occasione, ἐν τῇ τ' ἀρχαιολογ. γ'. κεφ. β'. Vbi enim in Basilienſi editione, & postrema etiam, omnium, quotquot fuerunt, inquinatissima, legitur, ἓξ τ' ἐπὶ ὄφρῦ χαμαὶ ῥῶ, ὥστε μὴ παρόντ' ὦ, ἀδίκ. Locus est ita corruptus, ut nisi addatur hæc vox ὀφελῶ, à nemine sanæ mentis verti possit. Initio quoque pro ἓξ, legendum, ἑξ, & totus locus ita concipiendus: ἑξ τ' ἐπὶ ὄφρῦ χαμαὶ ῥῶ, ὥστε μὴ παρόντ' ὀφελῶ, ὄφελῶ ἀδίκ' ὄν. diligens Lector Iosephum addidit. Istud autem ὄφελῶ ἀδίκ' ὄν, verti eâ ratione debet, qua δίκην εἰπεῖν, & δίξασθαι τῇ βελῇ, id est, χρὴ τὸ δίξασθαι τῇ βελῇ. Atque utinam præstantibus ingeniis luberet aliquando tanti scriptoris emendationem suscipere; symbolam certè daremus; quadraginta amplius locos ex ingenio emendatos conferre possemus. Plura facere esset sanè perfacile, sed doctoribus, & qui Lutetiæ vitam agerent, & codicibus Regiæ bibliothecæ frui possent; *Nobis non licet esse tam beatis.*

Lin. 3. Ἔρεσμα τ' Ἀθηναίων] Magnificè sanè. Ita Pindarus olim Athenas vocaverat ἔρεσμα τ' Ἑλλάδος, cujus loci meminit & Plutarchus, & Schol. Aristophanis. Ceterum non possum hic prætereire Iosephi locum, in quo gravissimum mendum est, quia verbum ἐρείδω, unde natum ἔρεσμα est, corruptum fuit: ita habet: ὅτι μὲν γὰρ οὐκ ἂν ἥμαρτε ἓξ μήπω τὸ φρονεῖν ἐπερεισμῷ, nullo aut ridiculo sensu. Nam istud ἐπερεισμῷ nihil ad rem. Itaque mihi certius certo est legendum, μήπω τὸ φρονεῖν ἐπηρεισμῷ, id est, χρὴ τὸ φρονεῖν, vel χρὴ φρόνησιν, *Qui prudentiâ satis firmus nondum est.*

Lin. 8. Βυκαὶ ἀμφότεραι] Scilicet ἃ ἄνω ἓξ ἃ κάτω. Locus est apud Heliodorum, ubi Cnemon casûs suos commemorat. est aliquid etiam apud Libonium argumento Orat. κατ' Ἀνδροπίωνος. eum adito, si vacat.

Pag. 152. lin. 5. Τελείᾳ δρόμῳ] Cum duodecies circa metam currus flectebatur: πολικῷ verò, cum octies tantum. Scholiastes Pindari edit. Rom. in Pyth. φασὶ δέ τινες ὅτι διδύκᾳ δρόμος ἐντὸς τὸ τέλειον ἅρμα· τὸ δὲ πολικὸν, ἑπτά. Tum verò affert Callimachi locum, cui ἅπαξ φόρμικα πέφανται decretum est. sic habet:

Δωδεκάκις περὶ δίφρον ἐσήλασθον ὄθμαθα δίφρου.

Sed quid hoc, quæso, εἰσήλασθον ὄθμαθα δίφρου περὶ δίφρον? Davus profectò sum, inquies, non Oedipus. Igitur sic existimato, illud δίφρον nulli rei esse; scripserat enim Callimachus τύπους (ita metam vocabant) in illis autem verbis ὄθμαθα δίφρου nil corruptum, sed vox tantum explicanda, quæ nullibi, quod sciam, reperitur, ὄθμα scilicet. est quidem apud Hesychium ὄθμαθα, ὄμματα νεολαῖς (emenda & scribe, αἰολεῖς; nam ὄθμαθα Æolicè ὄμματα sunt;) sed in hoc Callimachi loco ὄθμα nihil est aliud quàm *motus*, vel *agilitas*, *celeritas*, *rapiditas*. Nata autem hæc vox est, (quam nos primi eruimus) ex ὀθέω, quod κινέω aliquando significat, ut ex Eustathio discere est. Quemadmodum autem Horatius alicubi dixit, *flaminum celeres lapsus*, ἀντὶ τῶν flamina celeriter labentia, ita Callimachus dixit ὄθμα δίφρου (δίφρος est ἅρμα) ἀντὶ τοῦ, δινήσεως ἅρματος. Itaque Callimachi versum Latine sic vertas licet: *Duodecies circa metam egit celerem currum.* In eodem versu lego, ἐσήλασεν pro ἐσήλασον; quod improbaturum scio neminem, qui quidem ad has reculas sapiat.

Pag. 153. lin. 1. Περὶ Ἀχαρνίας] Ἀχαρναὶ, ut auctor Thucydides ὡς φρόντη, erat, χωρίον μέγιστον τ' Ἀττικῆς τῶν δήμων. distabat ab urbe 60. stad. sed non est quod quis existimet atrocem ibi pugnam pugnatam fuisse. Nam equites tantum certavere ὧν ἱππικὸς (locus est Atticæ) & quidem ἱππομαχία βραχεῖα. itaque hinc facile cuivis apparet quàm rhetorice loquatur Demea, mendaciolorem, ex præscripto artis, pingens. cum ibi ingentem stragem editam fuisse significat.

ſicat. Ceterum ἀμύνειν περὶ Ἀχαρνέας τοῖς τῶν πολίτας, non eſt, ut puto, quod vulgo volunt; debet enim iſtuc ſignificare, *fortiter pro patria*, ſeu *urbe pugnare adverſus Acharnenſes*, ut πολεμεῖν πρὸς πόλιν. Idque ſi verum eſt, error hic erit, iſque manifeſtiſſimus. Acharnenſes enim Attici erant, Timon autem Athenienſis; qui tamen laudatur, quod adverſus Acharnenſes ſtrenue pugnavit. Itaque legendum mihi videtur: περὶ Ἀχαρνέας, quomodo in hac ipſa re loquitur Thucydides; περὶ Ἀχαρνὰς, inquam, cum Peloponneſios, qui *circa Acharnas* erant, convellere conati ſunt Attici, ut oppidum obſidione ſolverent.

Lin. 2. Δύο μυρίους] Mille armatos. Nam τοὺς μυρίους ἀναπλήσαι ἀνδρὸς παντάπασι. Ceterum μυρίους dicas, vel μύρους, petinde eſt, & Mſſ. Codd. variant.

Pag. 154. lin. 3. Ἡλιαία] Nullum olim Athenis forum majus fuit. Harpocration, Pauſanias. Nota autem differre βυλὴ, ἐκκλησίαν (quod per δῆμον intelligo) & ἡλιαίαν; quod diligenter monuit Heſychius.

Pag. 155. lin. 2. Συγγενὴς ἀγχιστῆς] Recte. differentiam enim agnoſcunt grammatici inter has voces; Heſychius minime.

Lin. 6. Ἐγὼ δέ σοι ἐκ τῶν ἐκκλησιῶν ἀγαγεῖν παρὲξ σέ] Error manifeſtus. Quid enim hoc ſit, σοι παρὲξ σέ? legendum ἐγὼ δέ τοι ἐκ τῶν &c.

Pag. 156. lin. 13. Ἐπιδαύριον] Vbi aratium. Ariſtophanes in extrema Pluto.

Pag. 158. lin. 6. Αὐτοσχορίας] Facete, ficta vox, *Ipſiſſimus Horum*, qualis à Zeuxide pictus eſt.

Pag. 160. lin. 7. Καρύκης] Erat Λύδιον ἔδεσμα ἐξ αἵματος & ἀλφίτων ἡδυσμένον συγκείμενον, Heſychius. ſed omnium optime Erotianus: Καρύκη, εἶδός ἐστι τραπέζιμμα & τι πλεῖόν ἀρτυσμάτων συντεθειμένον· καρυκεύειν δ', τὸ ταριχεύειν διὰ καρύκης φασὶν αἱματώδη τὴν χρόαν ἔχοντα. Ἔνιοι δ' τὰς διὰ καλαμίδων αἱματίδας, καρύκην ὀνόμασαν, ὡς ὁρᾶς, ὅτι δ' τρίμματός ἐστι εἶδος ἐξ ἀρτυμάτων, μαρτυρεῖ & Φιλοκράτης ὁ Σάμιος, & ἄλλοι. Quod autem ait Erotianus, αἱματίδας non recte vocari καρύκην, bene ſane: nam αἱματίς, vel, ut apud Pollucem eſt, αἱματία, eſt quod vulgo dicimus, *ſompe brouée*, ex ſanguine anſerino, aut leporino, aromatis præterea, & injecto aceto, quod jus eſt nigrum aut certe fuſcum.

Pag. 161. lin. 10. Ἐπὶ τῷ κύτει] Vnde σκαλίζειν & λέγειν ὀπτικωτέρως· unde etiam λέγειν & ᾄδειν ὅτι τὰ κύλικα apud Platonem pag. 332. edit. Lætianæ. Admonet me hic locus ut Amioti errorem in vita Alexandri aperiam. Neque vero id facerem, niſi Plutarcho interpretis ſui error obeſſet: etſi enim Amioto faveo ut qui maxime, plus tamen Plutarcho favere æquum eſt. Locus præterea, quo de agitur, illuſtris eſt, & non indiligenter legendus. Rem ipſam, uti ſe habet, paucis dabo. Harpalus Alexandrum cum fugeret, Athenas ſe recepit. Populus hominem ex urbe quatere volebat: pro illo ſterit Demoſthenes pretio corruptus (calice aureo, & talentis 20. ſcilicet.) Rhetor Atticus, quem muneribus expugnatum fuiſſe populus obfecerat, ſe ſe purgare cum ſtuderet, nemo audire, imo obſtrepere omnes, præter neſcio quem, hominem ſane elegantis ingenii, qui è conſeſſu cum ſurreziſſet; Quid autem, ait, viri Athenienſes, eum, qui calicem habeat, non audietis? (eſt autem mira quædam in eo dicto gratia atque facetia) Græce ſic pag. 857. ὡς ἀκούσεσθε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν τὸ κύλικα ἔχοντα; Si quis veterum morem teneat, quo nonnunquam σκόλια ſua canebant, is venuſtatem hujus dicti facile agnoſcet. Talis autem ille mos: ſumpto in manum calice, canebant illa cantica, de quibus paſſim ſcriptores, quæ plerumque erant θυμικὰ, quandoque etiam amatoria. Calicem qui tenebat, is ab aliis audiebatur, neque interpellabatur à quoquam. Ceterum hic mos adeo nam quorumdam codicum notatus fuerat his verbis. ἐν ᾧ τὸν συμποσίῳ ἡ κύλικα ἔχοντες ᾄδουσι τὰ λεγόμενα σκόλια. Hæc etſi vera ſunt, tamen Amiotus interpretum Plutarchi, quotquot unquam fuerunt, longe doctiſſimus, ibi ſe turpiter dedit: ſic enim vertit: *Comment, Seigneurs, refuſez vous à boire en*

per-

perſonnage qui a le langage ſi bien doré? Quæ autem ad oram libri addita ſunt, (ab eo, nempe, haud ſane ſcio,) nihilo certe meliora ſunt: *Il y a une alluſion à ce mot καλεῖν, qui ſignifie retirer par un doux chant, & comme enchanter*; nihilo, inquam, meliora iſthæc ſunt: nam inter καλεῖν & κίλιξ nihil quidquam commune eſt, non certe magis quàm inter λόγος & φυλία, aut voces quantumvis ſignificatione diſſitas; ſed tota loci illius venuſtas ex iis quæ ſunt à me ſuperius commemorata, pendet. Vertendum autem verbum de verbo fuerat, *Hé quoy, Meſſieurs, ne voulez vous pas eſcouter celuy qui tient la coupe en main?* Tum verò Græcorum more allato, tota res erat explicanda. Sed quorſum iſthæc? inquies. Non temere, ut opinor, id à me animadverſum fuit, & elucidatum. Atque utinam hinc prudentiores fierent noſtri homines. Nam cum omnium, qui unquam Græcos ſcriptores interpretandos Gallice ſunt aggreſſi, doctiſſimus, in re adeo nota erraverit, quid ab iis qui hodie vivunt, expectes? quorum plerique (nam quoſdam novi quamdoctiſſimos) nec Græce ſciunt, nec Latine quidem. Ex iis certe aliquis ſcriptorem quemdam Gallice, ut audio, convertit, cujus ſcriptoris ſi vel pagellam tantum intelligat, *μωρέαν ὀφλισκάνω ἀσμενίσεται.* idque ita verum eſt, ut, ſi mentiar, nil mihi vel humani quidquam, vel divini credi velim. Ab hinc autem ſex ſeptem annis memini me rogatu amici cujuſdam doctiſſimi viri, conferre verſionem neſcio cujus ex Ciceronis orationibus; dii boni! Nunquam vidi literas magis illiteratas. Nuper autem, nuper, doctiſſimum poëtam (& quos non? nam nihil iſtis ardelionibus ſacrum eſt) adeo deformatum, adeò perditum vidi, eum ut agnoſcere, quantumvis mihi familiarem, nequiverim. Nihil pudere? acre vero hominis judicium! mulierculis & talgamariorum, ac pharmacopolarum pueris talem ſcriptorem committere? Videlicet de Dei providentia dubitare, nihil eſt; quod nunc diſcent propolæ tali interprete. Quidni Virgilium denique poſt tot alios, quidni Ariſtophanem, & Plautum corruptum eunt? Nam Homerum quidem ipſum, ſat ſcio, non attingent. Nuper enim νέῳ quidam φασφάτῳ exortus eſt, qui pronunciavit, pædagogici ingenii eſſe, verſus Homericos, cum aliquando à veteribus producuntur, Gallice converterе. Ad ea quid dicas, Lector, niſi, *δὸς, ὦ παῖ, δὸς ἐμοὶ λεηλίην, ἐμπίσω χάρ?*

Pag. 163. lin. 3. Πέπωφον τὸ χρῆμα] Legendum πάπαφόν τε χρῆμα.

Lin. 8. Ὥσπερ οἱ τὸ κλέπτον] Delendum ὥσπερ, & ſcribendum οἱ, jungendumque cum συνδιδρομήκασι.

Lin. 15. Μάζα] Nihil aliud quàm ἄλφιτα ἁλαίῳ πεφυρμένα. Ceterum dignitate pani cedebat: nam ex Solonis inſtituto μάζα pro feſtis diebus in Prytaneo dabatur. panis autem, feſtis. docet Athenæus. Σόλων ἢ τοῖς ἐν πρυτανείῳ σιτεμένοις μάζαν παρέχειν καλῇ, ἄρτον ἢ ταῖς ἑορταῖς παραπλήσιον.

Pag. 164. lin. 3. Ἐννεάκρουνον] Fons ita dictus Athenis, qui deinde Καλλιρρόη vocatus eſt, ut ſcribit Harpocration, & ex eo Suidas. Heſychius autem in hac voce mutilis eſt. legendum enim apud eum eſt, Καλλιρρόη πρὶν ἐν Ἀθήναις.

Pag. 165. lin. 11. Κυματώδης γῆς] Gloſſema; vera autem lectio in Mſ. Cod. Reg. reperitur, κυματόγας ſcilicet; quæ vox ab Euſtathio in Odyſſ. exponitur κατὰ ἔνθα δηλαδὴ τὰ κύματα ἄγνυσι. monetque eam vocem apud Herodotum reperiri; & vere monet, nam ſexies ſepties apud nobiliſſimum illum ſcriptorem occurrit. Itaque indiligentiam Suidæ mirari ſubit, qui nihil ad manum habuit, cum in hanc vocem ſcriberet, præter Agathiæ locum. Sed antiquum obtinet Suid. ſolet enim, neglectis veteribus, ad recentiores decurrere.

Lin. 16. Αὐτοῦ] Lege σαυτοῦ.

Lin. 18. Τάλαντον] Mſ. ἡμιτάλαντον.

Pag. 166. lin. 2. Αἰγινητικόν] Ad ridiculum. nam menſura Æginetica ceteris mercenariis erat amplior, certe Atticâ.

Lin. 7. Κορυλιὼ ἐμπλέον κοτύλων] Locus eſt apud Plautum in Aulularia.

——— *Poſt quam implaviſti fuſtibus iſtorum caput,*

Quem fruſtra ſollicitavit ingenioſiſſimus Palmerius legens, *implaviſti in caput.* fruſtra, inquam; id enim Græcorum imitatione dicebat Plautus; qui non in Aululania tantum, ſed in Caſina quoque ea loquendi ratione uſus eſt.

——— *Ego te implebo flagris.*

Et certe tale aliquid videor apud Ariſtophanem legiſſe.

Pag. 167. lin. 2. Μῶν] In Mſ. eſt *Τίμων.* ſed dividunum facito, *μῶν*; *μῶν δῆτα. quid? num te &c.*

ADDENDA.

Pag. 1. lin. 1. De Luciano, Lactantius Divinarum Instit. lib. 1. cap. 9. *Non enim ista Lucilius narrat, aut Lucianus, qui Dis & hominibus non pepercit: & his potissimum qui Deorum laudes canebant.* Isidorus Peluſiota libro 1v. Epiſtolarum, epiſtola 55. Συκοφαντικὸς Πλάτων ἐκκωμῳδήσας ἐν Διαλόγοις, ἀνεκωμῳδήθη παρὰ τῶν Κυνικῶν, ὧν εἷς ἦν ὁ Λυκιανὸς, ὁ τὸν Διαλόγων χρυσὸν πάντων ἐμοὶ χαλκὸν τῶν τε ἐλεημένων, ἢ τι παρελλειμμένον συκοφάντης. ἂν οἱ μὲν Πλατωνικοὶ, διὰ τὸν τῶν παρὰ τῶν ποιητῶν ἀναπλαττόντας θεὸς, πολλαχοῦ ἀπολίζαντο. οἱ δὲ ἀπὸ τῶν ποιητῶν ἔθιμοι δύσφημον ἀπηγάγοντο. διὸς γὰρ τὸν παρ' αὐτῶν ἐνθουσιάζομένους θεὸς ἐξεκωμῳδήσαν. Menagius.

Pag. 3. lin. ult. Ἀρχὴ δὲ τοῦ ἥμισυ παντός] Quantum veteres tribuerint bono rerum principio patet ubi percurrimus ea quæ à variis adferuntur. Sic enim Horatius lib. 2. Epiſt. 2. verſ. 40.

Dimidium facti, qui bene cœpit habet.

Auſonius Epigram LXXXI.

Incipe dimidium facti eſt cœpiſſe ſuperſt,
Dimidium, rurſum hoc incipe & efficies.

Vbi videndus Vinetus aliique. Dionyſius Halicarnaſſæus de Antiquis Oratoribus. c. 2. *Et ſane bonum initium dimidium totius dici ſolet.* Ariſtoteles Problem. Sect. 2. ἡ μὲν γὰρ ἀρχὴ, παντὸς ἔοικεν μείζονι. ἥμισυ γάρ. Almeloveen.

Pag. 8. lin. ult. Δείξει σε τῷ δακτύλῳ] Nihil antiquius potuiſve priſcis fuiſſe videtur atque eo pervenere ut digito non infami ſed indice tamquam exemplum imitationis dignum demonſtrarentur. Fuit autem illa demonſtratio duplex in honorem & infamiam; in honorem legas apud Horatium Carm. l. 4. Od. 3.

Totum muneris hoc tui eſt
Quod monſtror digito prætereuntium.

Plinius junior. L. VI. Epiſt. VI. *ſolebat tamen vixdum adoleſcentulo mihi pater ejus cum magna laude monſtrari.* Et lib. IX. epiſt. XIII. *Cui Rufinus, demonſtrans me, vides hunc? in ignominiam vero apud Ovidium. lib. III. Amor. Eleg. VI.*

Quid moror? en digitis deſigner adultera vulgi. Almeloveen.

Pag. 11. lin. 26. Τελισπυρος ὄντως ὁ Ἡρακλῆς ὁ αὐτός ἐστι] Hæc ait per alluſionem ad Lycophronem in Alexandra ſtatim initio, ubi de Hercule ſic:

Αἳ δ' ἁλαλᾶν θηλαμὼν κανχυθμὸν
Καὶ ποδὸς ἐβᾶν ἀνίκητον ἀλαμφόρους
Τελισπύρου λέοντος.

Quem Hercules τελίσπυρον λέοντα dixit, ut interpretatur Tzetzes, vel quod plures noctes impendit Iupiter in ejus generationem, vel quod per treis dies manſit in ventre cœti, ut Heſionem liberaret. *Palmerius.*

Pag. 17. lin. 26. Τὸν τῷ διαλόγῳ ἐπαίρειν ἐχαλίασε φορυτὸς ὁ μετεωρολέσχης] Socratem proculdubio innuit ab Ariſtophane in Nebulis ſubſannatum, & φορυτὸν & μετεωροφένακα vocatum. *Idem.*

Pag. 37. lin. 3. Καὶ τὰς ἐν τῇ σκιᾷ παραχὰς διεξιὼν ὁ τὸ εὐθυμεῖν αὐτῶν ὁ τὰ θέατρα, ὁ τὰ ἱπποδρόμου ὁ τὰς τῶν ἡνιόχων εἰκόνας] Putavi aliquando hunc locum debere aliter legi. Reponebam ſcilicet τὸν τῶν ἡνιόχων ἀγῶνας. Nam & mihi hæc lectio magis convenire videbatur antecedentibus, ubi ait παραχὰς διεξιὼν, & ne diſſimulem, vix ab ea ſententia diſcedo. Notum eſt, quantas turbas olim fecerint agitatorum certamina, quantas ſeditiones excitarint, adeo ut ſæpe militæ opus fuerit, ut ſedarentur rixæ & tumultus, quos aurigarum factiones & faventium cunei excitabant. Ideo nihil fuit Romæ magis celebre, ni-

hil in circulis, hominum sermonibus, magis agitatum, quam Circensium eventus, & Prasinorum, Venetorum, Russatorum, & aliorum victoriæ vel infortunia. Non possum tamen damnare lectionem vulgatam. Nam Martialis lib. 5. epigr. 26, ubi de Scorpi nobilissimi agitatoris imaginibus loquitur, sic ait:

Hæc, rogo, non melius, quam rubro pulpita nimbo
Spargere & effuso permaduisse croco?
Quam non sensuro dare quadringenta caballo,
Aureus ut Scorpi nasus ubique micet?

Et Capitolinus in Vero testatur equo Circensi, cui nomen erat *Volucris*, ab Ælio Vero Imperatore factum aureum simulachrum. Itaque non mirum, si agitatoribus quoque nobilibus id honoris genus impertiebatur. Fuisse autem in circo posita ea simulachra ex hoc loco conjicere licet, & rationi consentaneum videtur. *Palmerius.*

Pag. 7. lin. 9. Πολλὰ γὰρ ἂν εἰκάσαι ἐστὶν ἀπρεπῆ, καὶ πολλῶν ἂν καταδεῖν τὰ δοκοῦντα ἐπιλαμπῆ.] Hæc ultima verba male vertit Micyllus. Vertendum erat: *multos, qui graves esse videntur, occupavit.* Idem.

Pag. 38. lin. 18. Καὶ τὸ οἶνον ἐν τοῖς σμυρνίνοις μὴ κρᾶσιν τὸ δὲ ἀμυρίνην ἀγχόντας.] Hæc male convenire videntur. Quid enim commune habet plausus cum aromatibus? Ergo non dubito debere legi μὴ κρόκον vel κρόκῳ & ἀμυρίνην, ea enim optime conjunguntur, ut & crocus vino. Nam ea misceri solere, & in deliciis fuisse eam mixtionem testis est Plinius lib. 21. cap. 6, ubi de croco loquitur. *Usus ejus in coronis nusquam, herba enim est foliis angustis pene in capillamenti modum. Sed vino mire congruit, præcipue dulci tritum* &c. Hæc Plinii verba omnino firmant nostram conjecturam. *Idem.*

Pag. 39. lin. 18. Οὕτω δὲ καὶ αὐτὸς ἐπᾶτο τῶν στεφανωμάτων, ὅτι μὰ ἔστασιν τὸ στεφάνι τὸ τόπον· εἰ γὰρ τοὶ (ἴφη) τῇ πρὸ τῶν τὰ ῥόδα χαλεσιν, ὑπὸ τῷ μύνι μάλιστα ἴχθιν αὐτὲς σίρεσθ'] Suggillat homo Græcus Romanorum imperitiam. Nam Græci & præcipue Æoles & Iones coronas circa collum in pectus pendentes gerebant in conviviis. Id nos docet Plutarchus Sympos. 3. cap. 1. & tales coronas vocabant ὑποθυμίδας vel ὑποθυμιάδας, ut melius censere videntur Athenæus lib. 15. pag. 678. his verbis: ὑποθυμὶς δ' ὑποθυμιάδες στέφανοι παρ' Αἰολεῦσι δ' Ἴωσιν, ὡς φησὶ τὸν τραχήλου περιτιθέντο, ἃς σαφῶς ἐν μιδεῖν, ἐκ τῶ Ἀλκαίου καὶ Ἀνακρεόντου ποιήσεως, id est, *hypothymis & hypothymiades corona sunt apud Æoles & Iones, quas circa collum circumponebant, ut aperte licet discere ex Alcæi & Anacreontis versibus.* Scilicet *hypothymiades* dicebantur ἀπὸ τῶ ὑποθυμιάζειν à suffitu vel suffumigatione, quoniam infra nasum positæ cerebrum suo fussitu juvabant, ut ait Plutarchus dicto loco. *Idem.*

Pag. 43. lin. 1. Τὴν μὲν γὰρ χείρας τὸ βίλῳ, ἔτι ἐν, κἀδὸ τὸ Σευδὸν, ἔτι ὀπῷ, κἀδὸ τὸ Κυρήτων] Mirum est Lucianum tribuere hoc loco Curetibus sagittandi artem, quam nullus alius antiquorum illis tribuit, licet plures de illis plura dixerint. Omnes illis gravem armaturam scutum & hastas tribuerunt, & σάλπιγγα ὄρχησιν. Orpheus seu Onomacritus Hymno 1 & 2 in Curetas mille illis epitheta dedit, nullum tamen, quod sagittandi peritiam significet. Imo contra eos ὁπλοφόρους φύλακας vocat, & χαλκεοκέντας δρῖας τοὶ ἔχοντας. Callimachus etiam Hymno in Iovem:

Οὔλαι ἦ Κύρητες γὰ ἐπεὶ περὶ μὲν ἀσπίδα τοῦχα πεπλήγοντες.

Idem ait Apollodorus lib. 1. οἱ ἦ Κύρητες ὁπλίται ἐν τῷ ἄντρῳ τὸ βρέφος φυλάσσοντες τοῖς ὅπλοις τὰς ἀσπίδας συνήκρουον. Dionysius Halicarnass. lib. 7. ὅτι τὸ Διὰ πεπτεμόνον θέλγειν ἐξέλοντο κλύπῳ τὸ ὅπλων ἐν κινήσει μελῶν, id est, *quando Iovem lactentem delectare volebant armorum strepitu & membrorum motibus.* Strabo lib. 10. ubi de Creta: τέτυς δὲ νενόμικεν Κυρήτας γένος τινὲς ἐνόπλιον κίνησιν μετ' ὀρχήσεως ἐκπεδεῖντας, ἐορτοπαιδεύοντος μῦθον τὸ περὶ τὸν Διὸς γονέσεως. Plinius lib. 7. cap. 56. *saltationem armatam Curetes docuit,*

Py-

Pythicum Pythem, utrumque in Creta. Idem ait & Pindari Scholiastes ad Pythiorum 2. & ne te morer, lector, innumeris citationibus, quicunque de Curetibus scripserunt, iis tympana & crepitum & saltationem in armis tribuerant, nullus sagittarum infectionem. Ætoli erant, qui prius Curetes & à quibus ortos Cretenses Curetas volunt, funda, non sagittis gloriabantur, & eorum dux Pyrrhichus Degmenum filium sagittarium funda prostravit. His ductus auctoritatibus apud Lucianum hoc loco pro Κρήτων lego Κρίτων minima mutatione. Nec mihi Diodori locus libri 5. ubi de novem illis Cretensibus Curetibus, scrupulum injicit, & abi ea lectione inhibet, ubi inter plurium rerum & artium inventiones, quam Curetibus tribuit, addit: τὰ περὶ τοξείαν ἐκ τῆς παιωνικῆς εἰσηγήσαντο. Nam ultra quod solius Diodori auctoritas contra omnium antiquorum turbam & consensum mihi parum valere videtur, recantat ipse Diodorus, & contra scripsum pugnans, ait ex Cretensium traditione Apollinem in Creta natum ... θέσπιδι τῇ τάξει χρησάμενον διδόξαι τοὺς ἐγχωρίους τὰ περὶ τὴν τοξείαν. At certe si Apollo primus fuit arcus & sagittarum inventor, & ejus usum docuit Cretenses, non erat notus arcus Curetibus, qui ante Apollinem natum & ipso Iove antiquiores in Creta habitabant. Iure igitur Luciani lectio hoc loco mihi suspecta est mendi, & Κρήτων censeo debere legi. Nam Lucianus, qui de Scytharum sui temporis more loquitur, non mihi videretur bene iis opposuisse novem homines è fabuloso seculo, & ratio vult, ut nationi nationem opponat & comparet. Ergo lego confidenter, & si mihi credis, leges, καθάπερ τὴ Κρήτων. Sed & Micyllus etiam hoc loco castigandus qui ὀπὸ interpretatur *resina*; numquam enim legisse me memini resinam utilem fuisse ad sagittarum invectionem, aut ὀπὸν dictam resinam κατ' ἐξοχήν, cui nomen proprium est ῥητίνη· pro Silphio certe ob plantæ excellentiam sumitur ὀπὸς & pro papaveris succo ob vim medicamenti, unde ὄπιον diminutive dicitur. Verte ergo *herbarum succo*, opponit enim ὀπὸν succum herbarum τῷ ἰῷ veneno, quod ex serpentibus ἰοβόλοις colligitur, quorum ferax est Creta, & indiga Scythia, regio frigida. *Palmerius.*

Pag. 49. lin. 20. Κολοκύνθης] Κολοκύντης enim quidam scribunt. *Menagius.*

Pag. 50. lin. 20. Τῷ γὰρ τάτε σώματι φασὶ τὰς τυραννὰς ἀκολουθήσαντας, ἐμμισκαμένας αὐτῷ τὸ σκλέσμα, ὑπεπε χύμασι τοιάτοις ξύλα τηλήκαντας, ἀνδράποδα ἀνασκολοπίζειν. Διὸ δὴ τάτε, ἐκ τῆ τυχήματα τῷ σκοτηρῷ τῶν σκυθικὴν ἐπωνυμίαν σωμπλοκῆν] Verissima vocis σκυθρὸς originatio. τῶν, τυπηρὲς; hoc est, in modum *tau* efformatus: & per contractionem σκυθρὸς: & præposito sigma ut fieri solet, σκυθρός. Idem.

Pag. 151. lin. 10. Ἐπειδὴ Τίμων ὁ Ἐλαεσσαῖος, Κολυτίδος] Scribendum Κολυτέος. Suidas: Κολυτεὺς παρὰ Λυκιάρχῳ, εἰς τὸ Τίμων, ἢ μισάνθρωπος· Κολυτέὺς ἦ, ὁ δήμος τῆ Αἰγηίδος. Idem.

Pag. 225. lin. 2. Ἀργάθεν] Ἀργόθεν. Idem.

Pag. 263. lin. 19. Καὶ τοιαῦτα ἀπορεῖ ἐρωτᾷν τὸν νέον] Τὸν νέον, legendum videtur. *Idem.*

Pag. 264. lin. 10. Μεγίλλα] Horatius: *dicat Opuntia frater Megillæ.* Idem.

Pag. 277. lin. 13. Βάρβαρος ἦν, ἐκ ὀλεθρος] Malim ὀλέθριος· ut infrà pag. 770. ἐκ ἐν ὀφθαλμοῖς τῷ ὀλεθρίε ἐκείνε ἀνδρός. Ita enim ibi legendum, non ἐκείνε ἀνδρός. Et ita Interpres legisse videtur. *Idem.*

Pag. 277. lin. 15. Ἐκεῖνος τοίνυν ἐκληρονόμησέ μὲ] Legendum: Σὲ. ἐκεῖνος τοίνυν ἐκληρονόμησέ σε. Hic enim Simulus loquitur, non Polystratus. Sed & legendum posteà, ΠΟΛΥΣΤΡΑΤΟΣ, non Σίμυλος. Idem.

Pag. 299. lin. 3. Τὸ μὲν τόξον γυμνὸν] Id est, extra thecam. Ita *nudus ensis* apud Virgilium, pro ense extra vaginam. *Idem.*

Pag. 370. lin. 17. Βίων πράσεις] Vertunt, *Vitarum auctio.* Verte, *Mancipiorum auctio.* Laertius in Aristippo: κατεγίνωσκε τῶν ἀνδρῶν, ὡς τὰ σκεύη μὲν ἐν ταῖς ἀγορασίαις σκοπέντων, τὰς δὲ βίας εἰκῆ διαμελζόντων. Idem.

Pag. 384. lin. 20. Σολοικισμὸν] Σολοικὸν, non σολοικισμὸν, dixisse veteres, teſtatur Gellius. *Menagius.*

Pag. 387. lin. 16. Φιλόσοφός ἐστιν] Legendum omnino, ΦΙΛΩΝ, ἐστὶν. Sermo eſt de Philone, Sceptico Philoſopho: de quo Laërtius in Pyrrhone: φιλεῖ δὲ Φίλων ὁ Ἀθηναῖος, γνησιώτατος αὐτῷ μαθητής. Scripſerat ΦΙΑ. quod poſteà in φιλόσοφος abiit, in editione utraque Baſileenſi, & in Salmuriensi. Vide nos ad Laërt. pag. 248. *Idem.*

Ibidem Φιλόσοφος] Taxat eruditorum coryphæus Ægidius Menagius Benedicti editionem quod ex contracta voce ΦΙ. fecerit φιλόσοφος cum legendum ſit ΦΙΑΩΝ. in notis ad Diogen. Laërt. l. IX. *Almeloveen.*

Pag. 411. lin. 9. Λίγει δὲ βασιλεὺς τις Λιβύης, πῶλος ἀστὶ πυρραίζων ἀνάξιος] Ipſe Lucianus infrà pag. 487. in Mercede conductis: ἀλλοι δὲ, ὡς τῶν ἀπὸ τῆς Λιβύης πεντόβολα ἐν φέρουσιν ἐν Κλεοπάτρᾳ τῇ πάνυ φασὶ γενέσθαι. ἐκεῖνοι γὰρ ἀνάξιοι τίμης μεγάλης ἐχρῆσθαι πάνυ ταχέως, &c. *Menagius.*

L V.

LVCIANI

Rerum in primo Tomo memorabilium

INDEX.

A.

Abderitarum morbus. 601
Abdicationis causæ. 723
Aboni murus. 753
Academici non sunt in beatorum insulis. 675
Achanthus à tyranno in quem conspiraverat, servatus. 337
Accidens & præteraccidens quid sit. 382
Achæi versus. 498
Acherusius campus. 334
Achillis sepulchrum in Sigæo. 358
Achillis & Patrocli amor qualis. 912
de Achille fabulosa Homeri scripta. 631
Achillis mollities in fine. 296
Acinacis & Zamolxis Scytharum dii. 594
Actæoni à quo & cur immissi canes. 213
Acu candefacta referare sigilla. 760
Acrisius Danaën includit. 255
Zelotypus senex. 255. filiam & filium ejus exponit. ibid.
Admetus ineptus poëta. 868. ejus quidam versus. ibid.
Admirantis hypotyposis. 41
Adulatio malorum omnium maximè servile. 489
Adulatores deteriores ils quibus adulantur, & superbiæ illis authores. 33
Æacus publicanus. 343
ab Æaco non procul abest. 482
Aedonum fabula. 22
Æginetici modii. 166
Ægyptiorum superstitiones. 369. quid pingant literarum vice. 538. astrologiam auxerunt. 848. quæ animalia ab iis colantur. 849
Æneas formosus. 853
Ænigmata narras. 351, 379
Æqualitas res popularis. 314
Æschines. ,488
Æsculapius. 237, 207, 208
Æsopi fabula de numerante undas singulas. 569
Æthiopes deos convivio excepere. 362. bellum cum saltatione ineunt. 792
Astrologiam invenerunt. 845, 846. eorum sapientia. 848
Aëtion pictor. 479. Proxenidæ gener. ibid.
Ætolica mala. 362
Afranius Rhetor, centurio, Periclis æmulus. 620. seipsum jugulat. ibid.
Agamemnon. 335, 336, 487, 606
Agapetus. 429, 430
Agathocles medicus. 427. Peripateticus. 866
Agenor Europæ pater. 259
bene Agendi tempus non prorogandum. 36
Agrigentini ab antiquo Græci & Dores. 740
Ajacis sepulchrum. 359. furor. 321. mentis compos. 678. Ajacis coronis. 620
Ajax Locrensis in sedibus impiorum. 674
Alcæus Milesius formosus. 608
Alcamenis statuæ in pretio. 517
Alcestis ab inferis revocata. 310
Alcmenæ cum Iove concubitus. 203
Alcibiadis amoris pœnitet Atheniensis. 599. à Socrate amatus. 908
Alcyonis fabula. 168. & deinc. alia fabula. 689
Aleam in uno viro jacere. 598, 599
Alexandri magni res gestæ. 288, 289. cur Deus videri voluit. 293. Clitum interficit. 628. votum super historia sua. 630. Annibali præponitur à Rhadamantho. 671. Babylone sepultus. ibid. ejus nuptiæ & Roxanes. 574
Alexandri cujusdam impostoris vita, res gestæ. 746
Alexidis versus. 498

Aloei filiorum factum. 344. pœna. ibid.
Alpheus Arethusam amans. 243
Alytarches Sortium contemplator & explorator. 536
Amabilitas & Cupido Veneris liberi. 226
Amantium stultitia. 451. & Amatores opulenti in pretio, inopes contrà. 396
Amavit quidam Venerem marmoream. 884
Amatores iracundi. 234
Amaltheæ cornu. 455
Amantium actiones. 195, affectus. 905
Amastris. 763
Amici malis non illudendum. 274
Amoris vis. 196, 206, 303. duplex. 899. ejus gradus. 911
Ammonis oraculum. 850
Amores. 873. & deinc.
Amphilochi templa, vaticinia. 266
Amymones fabula. 247
Amico urgente quid facias? 342
Amicitia maximum bonorum. 860
Anacharsidis historia. 593
Anacreon in beatis insulis. 673. fulmine à Iove cur petitus. ibid.
Anaximenes cur innotuerit. 573
Anchoræ vitreæ. 665
Anchisæ & Veneris amor. 230, 221
Andromedæ fabula. 258
Anemodromi. 647
Anguillarum in morem inter digitos elabi. 114
Animantium vita brevis. 887
Anima ut immortalis. 866
Animæ in homine plures. ibid. ejus tres partes. 810
Animus scopo similis. 42
Animi ornamenta incorrupta. 8
Annibalis gesta. 386
Annorum, mensium, horarumque numerum instituerunt Ægyptii. 849
Annus Solis circuitu definitur. ibid.
Annuli Romanorum modiis mensurati. 286
Antilochus vates apud Cilices. 759
Antimachi versus. 689
Antiochiæ cives saltationis observantissimi. 812
Antiochi soteris cum Galatis pugnaturi somnium faustum. 499. pugna cum Galatis. 581
Antipho somniorum interpres. 684
Antipodes an sint. 864
Antisthenis baculus ex oleastro. 284
Anubis Ægypti Deus. 380
Anitus & Melitus Socratis accusatores. 395
Aniti & Meliti in Demonactem. 860, 861
Aorna petra ab Alexandro occupata. 507, 295
Apelles pictor. 479
Apis Ægyptiorum Deus unde capi soleat, quantum lugeatur mortuus. 369, 370
Apis mellis opifex & quomodo formetur in favo. 171
Appollinem Branchus & Hyacinthus amant. 187. Daphne fugit. ibid. Hyacynthum disco occidit. 209. se consulentes decipit. 212. citharœdus, medicus, vates, jaculator. 213, 393. ejus exilium ob Cyclopes. 363. mercenaria opera apud Admetum. ibid. apud Laomedontem cum Neptuno. 363, 364. unde ejus templum Delphicum ditatum. 745. ubi colatur. 366. Græcia pestem immittit. 363. à nemine falli potest. 732
Apollonius. Thyaneus. 750
Apollonius philosophus. 866
in Aquâ scribere. 437
Aquileja urbs. 776
Aquilarum pulli ut probentur. 417
Arabiam cavam serere. 490
Aranæ Cycladibus majores. 648, 649
Arbitrorum delectorum judicio acquiescendum. 715, 716.
Arborei seu Dendritæ homines, & eorum fabula. 653
Arborum vitrearum fabula. ibid.
Arcades Astrologiæ contemptores. 855. Antiquiores se Luna dicunt. ibid.
Archelaus tragicus poëta. 601
Architelis uxor. Dimenete. 592. ejus visio. ibid.
Archytas Pythagoræ discipulus. 497
Areopagitæ in tenebris judicant, & cur. 552, 553.
Arethusa & Alpheus. 243
Argivorum & Lacedæmoniorum pro agro bellum. 360
Argos siticulosum. 247
Argus toto corpore videns. 188, 222.
Ariadnes filum Theseo datum. 540. ejus chorus. 791

Aries

Aries ab Ægyptiis colitur. 849
Aries aureus Thyestæ. 851
Aries Aureus Phryxi. ibid.
Arion Lesbius. 673. ejus fabula. 250
Aristarchus Grammaticus. 48
Aristarchus Phalereus Imperator. 44
Aristeas hæredipeta. 283. delinitus Milesiis sermon. 874
Aristidis inopia. 105, 106
Aristippus Cyrenæus Dionysium Siciliæ tyrannum liberat. 333. unguenta olens. 306. ejus mores. 333. & seq.
Aristippus & Epicurus in beatis insulis jucundi comportores. 675
Aristobuli adulatorius liber ab Alexandro in flumen projicitur. 610
Aristodemus scelestibus nobilitatus. 749. histrio. 487
Aristonis convivium. 819
Aristophanes poëta vir sapiens. 657. ille & Eupolis Socratem in scenam introducunt. 404
Aristotelis sententia de bonis fortunæ. 292. ut Alexandro est abusus. ibid.
Arius & Epeus pugiles pares. 677
Arrianus Epicteti discipulus. 747
Ars longa vita brevis. 505
Arsacis Medorum præfecti mors. 315
Artis mechanicæ facilitas & commoda. 2. ejusdem incommoda. 7. instrumenta. 9
Artium inventiones. 897
Artis perito credendum. 343
Artemidorus adolescens. 591
Artemisia Mausolo mortuo erexit sepulchrum. 312
Arteria trachea nihil recipit. 605
Asinus Cumanus Leonina pelle indutus. 407
Asino nil commercii cum lyra. 466
Asinis petulantiores. 409
Asinorum ruditus loco tubarum. 408
Aspasia meretrix. 795, 843
Aster Philippum Macedonem orbavit oculo. 628
Astyanax è turri dejectus 365
Astrologia ab Æthiopib. inventa. 845, 846. ab Ægyptiis aucta. 848. Babyloniis nota. 849. unde Græci habuerint. 850. ab Arcadib. contempta. 855. ejus commendatio & defensio. ibid. & seq.
Athenarum encomium. 26
Atlas cœlum fulciens. 344
Athletæ fœlicitas. 535
Atreus de sole locutus. 853
Attis fabula. 305. amatus à Rhea. 206
Attica subsannatio. 13. eloquentia. 475. decas. 598
Avarorum graphica descriptio. 84. & seq. Tantalo similes. 94
Augiæ bubile. 746
Augusti primi come ingenium. 502
Aurum sitit sanguinem. 146. mala propter aurum. 349, 350. contemnendum ut calculi littorum. 164
Aures quam oculi minus fide dignæ. 622. Aures portentosæ. 655
Autolycus fur à Lydere Mercurii. 853
Auri munera grata sapientibus. 391

B.

Babylon qualis urbs. 360
Babylonem cepisse. 455
Babyloniis nota astrologia. 850
Baccham ex vito fieri. 785
Bacchus è femore Iovis. 365. in eum vini inventorem calumniæ. 215. res gestæ. ibid. in Nysa educatus. 202
Bacchi ministri Satyri. 794. ille Tyrrhenos, Indos & Lydos saltando vicit. ibid.
Bacchica & Dionysia fuere genus saltationis. 794
Bagoas philosophus eunuchus. 842
Si è Barbæ prolixitate philosophus æstimandus, hircus primas tenebit. 845
à Barba de philosophis judicium. 862
in Balneis fieri solita. 40
Beatorum insulæ descriptio. 106. & sequent.
Bebryx Amycus Pollucem vulneravit. 236
Bellerophontis literæ. 486. ejus equi fabula quid significet. 851
Bellum omnium pater. 602
Bellum plenilunio adeundum, Lycurgi lex. 855
in Bellum & Pacem Homerus res omnes divisit. 795
Bene agere. 497. Bene agere non cunctandum. 56
Bis per omnes. 490
Biton & Cleobis omnium hominum fœlicissimi. 349
Bithynicum mancipium. 464
Bithyna fabula. 793

Biepſias fœnerator fame periit. 318
Bonum nullum ſine teſte jucundum. 181
Bona tria, animi, corporis & fortunæ. 386
Bonorum poſſeſſio temporaria. 35
Branchus amat Apollinem. 187
Branchidæ quo pacto ditati. 752
Braſidæ de navi deſcenſus. 634
Brevitatis commendatio. 636
Briareus centimanus Iovi fert opem. 228
Bruta ſolitudines amant. 893
Bubalus latro. 778
Bucephali hominum genus. 689, 690

C.

Cabaluſa inſula. 691
Cadmus literis legem perſcripſit. 46. eum execrantur ob T inventum. 50
Cacozeli irridentur in Lexiphane. 819 & ſeq.
Caleci novi in honore habentur, veteres projiciuntur. 459
Calculos duos ferebant Lacedæmoniorum reges. 589
Callias qualis. 105
Callicratides Athenienſis. 879. ejus oratio. 895
Callidemides veneno alteri parato extinctus. 273
Callimachus in deſcriptionibus prolixior. 637. ejuſdem locus. 908
Callimorphus medicus hiſtoriographus. 613
Calvarius. 339
Calydoniorum calamitates à Diana profectæ. 362
Calypſo ſerva. 777
Cambyſes. 352. filius Cyri, regnum & mors. ibid. theſauri. 16
Camelus nigra. 15
Candor ſine rubore ad formam non probatur. 239
Canis Cyrum primum nutriit. 364
Canis in præſepi. 87
Canem in aliquem ſolvere. 786
Canum conſuetudo. 411
Capicula nomine Myrrhina. 473
Capaneum ſaltare. 812
Capra Iovem nutriit. 364
Capitibus caninis & leoninis homines. 538
Carbones pro theſauro. 558
Carbones theſaurus. 578
Carcharorum oratör. 474
Carcinochires. 661
Careotis. 684
Carimantes. 824
Carion famulus. 358
Caryatiſſare, ſaltandi genus à Caryea urbe dictum. 789
Caryonautæ. 686
Caſpiæ portæ. 175
Caſtor & Pollux ſimiles. 236. vivunt. 233. alternis nautis favent. 237
Catena Iovis. 227
Caucaſus. 344
Caulomycetes. 649
Cauſa juſta eundem accuſatorem & arbitrum non timent. 394
Cauſa indicta credere, cujus ſit. 395
Cauſidici perſtringuntur. 14. eorum mores. 406
Cebes. 479
Cecrope Codro-ve generoſior. 105
Celer. 778
Celſi laudes. 783
Centaurus. 579
Cenchroboli. 647
Cerberus. 334, 339, 380
Cercopes. 749
Ceſtus Veneris. 223
Cethegus. 866
Cetus fabuloſus. 658
Ceyx. 168
Chæreas. 828
Chærephon. 515
Chalcedon. 752, 753
Chaldaica diſciplina. 508
Chaldæi divini. 383. gens mollis. 293
Charlades. 272
Charicles Corinthius. 879. illius oratio. 887
Charinus adulator. 269
Charmides formoſus. 306
Charmoleus Megarenſis. 278
Charon ad ſuperos venit. 341. alterum pedem in cymba Charontis habere. 482
Chelidonius cinædus. 478
Chimæra. 334
Chiron mortuus eſt cùm immortalis eſſe potuiſſet, & cur. 314. & ſeq.
Choaſpis aqua. 320
Chryſes expoſtulatio. 361
Chryſippus. 382, 383, 384, 385, 386, 570

Chrysippus non potest in beatas insulas nisi 4 potus helleborum ire. 675
Cinyrus Helenam amans rapuit in beatorum insulis. 679
Cithara saltatoris administra. 798
Clavum clavo pellere. 489
Clearchus Medos & Persas devicit. 293
Cleobis & Biton hominum felicissimi. 349
Cleocritus. 429
Cleon. 216, 497, 628
Cleonæ. 40
Cleopatræ simia. 487
Clitus. 628. cur ab Alexandro occisus. 294
Cnemon. 274
Cnidus. 880. ibi memorabilia, Praxitelis opus, Cnidiæ Veneris templum. 881. Sostrati porticus. ibid.
Cocconas. 751
Cocytus. 346
Codro generosior. 105, 277
Cœna Hecates. 262, 263
Coliades. 903
Colocynthopiratæ. 686
à Columnis Herculis ad Indos. 507
Comastæ Græcis qui dicantur. 912
Comicum satellitium. 602
Comœdia spectaculis convenit. 785
Comus pastor perditè amans. 903
Comœdiæ publicus usus. 17. proprium ipsi saltationis genus, cordax. 796. ejus personæ ridiculæ. 797
Conjugium cur inventum. 897. ejus utilitas. 909
Conon. 626
Consilium non mutandum & cur. 19
Consilium, alia eligere, alia vitare docet. 604
Contentum oportet esse præsentibus. 315, 340
Convivium adire primum, inurbanum, postremum grave est.
Convivalium fraudum non est æquum meminisse. 177
quæ in Convivio debent esse, quæ non esse. ibid.
Cordax saltationis genus. 794
in Comœdia exercetur. 796
Corinthii adventu Philippi perturbati, quid fecerint. 602
Cornix anceps animal. 844
Corœbus. 910
Coronus. 657
Coronas sub naribus potiùs quàm super capite ponendas. 99
Corpora virorum quàm fœminarum robustiora. 727
Corybantes. 206. quid faciant. ibid. in Phrygia primùm saltarunt. 788. Iovem servarunt. ibid.
Craton. 279
Creon. 336, 487
Creperius Calpurnianus. 618
Cretenses fabulantur de Iovis sepultura. 69, 70. optimi saltatores. 789
Cribro vaticinari. 753
Crocodilus Stoicorum. 567
Crœsus servus. 335. ejus lateres aurei. 350
Crœsi cum Solone sermo. 348
Crœsi & Solonis colloquium de felicitate. 348. &c.
Crœsis sedecim ditior. 105
Cruces ad effigiem τῶ τυῶ. 50
Ctesias. 640, 683
Cumanus asinus leonina pelle indutus. 407
Cupido. 896. imberbis. 187. Veneris filius. 205. ejus vis. 231. æthereus Deus, amicitiæ fautor, &c. 896. Iapeto antiquior. 186. cur à Minerva abstinent. 217. cur à Musis. ibid. cur à Diana. ibid.
Curetes armati saltabant. 788. primi in Creta saltarunt. ibid. Iovem servarunt. ibid.
Curetum sagittæ resina inunguntur. 43
Currus bovem ducit. 271
Cybelus, Athenienſium colonia. 47
Cybele. 755
Cyclopes. 368. Cyclopis munus quod sit. 432
Cydimachus. 429
Cynobolani. 649
Cynocephali. 661
Cynirus. 683
Cyniscus ut mortuus. 427. quid in vita faceret. ibid.
Cypselis obturatrix. 820
Cyrus. 50, 348. primus à cane nutritus. 364. rex magnus dictus. 50. Cyri thesauri. 229. res gestæ. 348
Cytmides. 761

D.

Dadis. 770
Daduchus. 829
Dædalus astrologiæ peritus. 851

Damasias athleta. 279, 282, 830
Damis à puero necatus veneno. 317
Damnippus. 274
Damon adulator. 269
Damoxenus palæstrita. 264
Danaë. 868. Danaës fabula. 254. & seq.
Danaus duriter educat filias. 247
Danaidum dolium. 95, 285, 551. in Danaidum dolium aquam afferre. 95, 96
Daphne fugit Apollinem. 187. in arborem versa. 644
Darii thesauri. 16
Decelia. 891
Decretum adversus divites. 338
Deformitas eloquio compensatur. 890
Deli insulæ eversio. 252. & seq. ibi peperit Latona. 253
Deliciarum & lautitiæ reprehensio. 39, 40
Delphica divinatrix. 744
Delphi assessores Pythii. 731. unde victum habeant. 743
Delphines hominum amantes. 250
Demeas orator. 249
Dementia infœlix. 391
Demetrius Cynicus. 806
Democriti mores. 378, 758
Demonax. 857. vita, studia, &c. à 857 usque ad 878.
Demonstratio. 35
Demosthenes. 9, 634
Demosthenes imperator captus. 628
Demostratus. 774
Dendritæ. 653
Deucalion. 61. ejus arca. 801
Deus in culpa non est, sed qui delectum fecit. 480. ex improviso ostensus. 570. Deo parendum. 129. omnia facilia. 170
Dii qua forma ad Ægyptios iverunt. 369. Deorum adulteria taxat. 182. quales esse debeant. 183. de iis nihil dicendum. 322. eorum per gentes distributio. 367
Dii omnia vendunt mortalibus. 362. ejus rei exempla. ib. quid sint. 379
Dialogus & comœdia. 17
Dialogi privatus usus. ibid.
Diana ægre fert quod ab Oeneo non fuerit ad sacrificium vocata. 362. sagittis gaudet. 232. cur amore non capiatur. 217. hospites in Scythia mactat. 231. obstetricatur. 237
Didymis est Apollinis templum. 854. Didymi respondent geminis, cœlesti signo. ibid.
Dimenete Architelis uxor. 592
Dinias. 829
Diocles. 842
Diogenes. 284, 337, 375. ejus venditio & præcepta. 376, 675
Diogenes qualem vitam egerit. 312. quid fecerit quum Corinthum invaderet Philippus. 602. dolium volvens. ibid.
Dion seipsum strangulat. 830
Dion Heracleotes. 511
Dionysius ex femore Iovis ortus. 202. ejus insolentia. 215. joci amans. 404
Dionysius Siciliæ tyrannus. 338
Dionysiacæ lapicidinæ. 475
Dionysiaca & Bacchica genus saltationis. 794
Dionysiaca libertas. 17
Dionysii templum Rhodi. 878
Dionysiorum licentia. 404
Dionysodorus. 500
Diophantus. 282
Dioscuri. 445
Diotima. 843
Discipuli leniter excipiendi. 4. in discipulis quid considerandum ad bene eos instituendum. 36
Disciplina. 399
Divites ridiculi. 368. & qui eos sectantur. 32. foelicitatis suæ testes quàm divitias malunt. 34. admonentur. 264. quanti fiant. 277. cur virtutem non desiderent. 287. Suffragium contra eos. 338
Divitiarum verus usus. 90
Divitias quæ vitia comitentur. 112, 113. quæ mala. 129
Divitiæ malè reconduntur. 85, 86. quando à Iove, quando à Dite dentur. 100. mutant hominum mores. 102. ad malos potiùs quàm ad bonos veniunt. 107. facilè dilabuntur. 113, 114. quæ bona adferant. 127. non sunt malorum causæ, sed male utentes. 128, 129
Doctrina non omnes pariter afficiuntur. 43
Dodonea fagus. 896
Dormientium gestu modò abnuunt, modo annuunt. 328
Dormire sub Mandragora. 58

Dossiadæ ara. 839
Draco. 854. cur signum multitudinis Parthis. 622
Dracones Pellæi. 751. cur Draco sub tripode. 854
Dromo. 660

E.

Ebrii descriptio. 161, 162
Echo garrula. 240
Echecrates. 567
Elation ob saltationem clarus. 791
Electra Stoicorum. 383
Electro & vitro Sidonio lucidius. 892
Elei. 870
Elixam superciliis præ se ferre. 887
Elementa mundi. ibid.
Elenchus. 399
Elephantis ut usus sit Anthiochus adversus Galatas. 582
Eleusinia sacra. 438
Elysius campus. 673
Emmeleia, saltationis genus. 794. in Tragœdia exercetur. 796
Empedocles. 305, 677
Empusa Saltatrix. 793
Encomium quid facere soleat. 605
Endymion. 365, 366, 646, 858. Lunæ cursum invenit. 853
Endymionis & Lunæ amor. 204
Enipeus Tyronem uxorem neglexit. 256
Ephedius quis sit. 537
Epithetis utuntur poëtæ ad versum implendum. 53, 54
Epictetus. 870
Epicurus venditur. 381, 498, 675, 758, 763
Epicuri liber exustus. 774. quid faciat in inferis. 763
Epicurei quales sint. 519
Epimenidis somnus. 69
Epimethei opus. 19
Equa Thessaliæ. 580
Equum educere in campum. 394
Equorum insanum studium Romæ. 37
Erinnys. 438
Eris pomum aureum projecit. 246
Euche Dea. 559
Euclides. 563. ante Euclidem gesta. ibid.
Eucrates Sicyonius. 269. natalitia filiæ celebrans. 512
Eumenes. 499
Eumolpus. 866
Eunomius. 284
Eunomus. 673
Eunuchus quid sit. 843. non licere ei philosophari, ibid. ejus & spadonis discrimen. 844
Euphranor. 479
Euripidis loci. 391, 490, 496
Europa. 259. à Iove rapta. 260
Eurybatus. 749
Eurydice reddita Orpheo. 510
Eurytus. 398

F.

Fabæ cur sacræ Pythagoræ. 373. fabis magistratus creant Athenienses. ibid.
Fabulæ priscorum cum astrologia consentiunt. 853
Fabularum congeries. 801, 802, 803, 804, 805, 806. idque secundum locos ubi habebantur.
Facilia apparent nobis difficillima. 856
Fagus dodonea locuta. 896
Fatum causa rerum. 393
Fatum inevitabile. 489
Fati necessitate sese excusant homines. 589
Fati unius & fortunæ arbitrio nos regi. ibid.
Felicitas mutat mores. 20. in quo eam consistere putet vulgus. 434. solus Fœlix qui liber est. 864
Ferri collatio cum auro. 350
à Filo tenui suspensi omnes. 354
de Finibus multi disceptant. 355
perinde ac si Fluvii sursum ferantur. 271
Fluvius vino Chio similis. 643
Fluvii intereunt, cujus exemplum est Inachus. 360
Fœminæ communes in beatis insulis. 676. fœmina est seminis receptaculum. 888. fœminæ & maris legitima est conjunctio. ibid. in coitu viro majorem delectationem percipit. 893
Fœnus & Computum. 86
Fœnus primum & secundum. 384, 385
Fœnerari soli sapienti convenit. 384
Fœtor oris Gelonis tyranni. 530
Formicæ portentosæ. 644
Fornosi, Megillus Corinthius. 264. Charmoleus Megarensis. 278. & seq. Char-

Charmides, Phædrus Cliniæ filius. 306
Fortuna & fati arbitrio nos regi. 489.
Frugalis victus in quibus consistat. 163, 164
Funerum vanitas apud Romanos. 38

G.

Galatæ ab Antiocho fugati. 582, 583
Galatea & Polyphemi amor. 238. se Nereidibus dicit formosiorem. 239. ejus templum. 668
Galeam tibiæ, capiti ocreas adaptare. 500
Gallinarum lac. 456
Gallinaceo sacra ædes. 683,684
Ganymedes. 190,191. Cur à Iove raptus. 192
Gargarus Idæ cacumen. 218
Gattrocnemio unde dicta. 653
Gelon ore fuit fœtido. 530
Gemini. 854
Genetyllides. 903
Geometria artem exordientibus qualia proponat. 562
hominum qui Gestarentur irrisio. 41
Gloriæ studium homini familiare. 322
Glycerium pellex Megapenthis. 431
Glycon. 759. ejus colloquium cum sacerdote. 772
Gnathonides. 757
Gniphon. 435, 167
Gobares. 426
Græcæ loqui discere volenti quid faciendum. 611
Graculum alienis plumis exultare, 486
Gry. 835
Gula flagitat consueta. 477
Gutur longum quatuor digitos. 40
Gymnasiorum quodnam optimum. 811
Gymnopodiæ. 791
Gymnastice comendi artem rejicit. 630

H.

Hæredipete Charinus & Damon. 269
Hæreditas jure naturæ ad liberos pertinet. 272
Halcionii dies. 169
Harmoniarum quarundam proprietates. 585
Harmonides tibicen. ibid. & seq.
Harpyiæ cibos Plineo eripiunt. 94
Hebe. 883, 173
Hecates cœna. 262, 308
Helena cujus filia. 225. pulchra. ibid. à Theseo rapta. ibid. ejus forma despicitur, & vituperantur Græci quòd pro ea bellum gesserunt. 302. & seq. rapta est à Cinyro in beatis insulis. 679
Heliotæ. 680
Heliades. 875
Hellanicus. 823
Hellespontus unde sic vocetur. 251
Helles fabula. ibid.
Hephæstion. 499
Heracleotes. 511
Heraclitus. 378. &c.
Heramithres. 438
Herba lanaria. 755
Hercules. 11. in Oeta conflagravit. 207, 509. ab Omphale sandalio verberatur, lanas carpsit. 208. liberos & uxorem occidit. ibid. Æsculapio posthabitus. ibid. in Venerem acer. 874
Hermeas. 844
Herminus Aristotelicus. 870
Hercules cœlum ferens. 344, 345. irridetur divinitas, venditur, ejusque mores. 298. & sequent.
Hercules Lydius. 608. quomodo pictus. ibid.
Hercules in scena. 797. taurivorus deos. 876
Hermaphroditus. 211. qualis. 231
Herodes. 865, 866
Herodoti virtutes. 571. & seq. ejus libri Musæ appellati. 573. quo præmio usus sit. 636. non vera scripsit. 683
Herodizes. 626
Heros quid. 267
Hephæstion. 499
Heliodi fabula de musarum saltatione. 795
Hierophantes. 829
Hinnulus leonem. 274
Hippias. 573
Hippocentaurus. 17. ejus pictura. 579
Hippoclides non curat. 501, 502
Hippogerani. 641
Hippogypi. 646
Hippomyrmeces. 649

Hip-

Hipponicus. 105
Hircocervi. 18
Hircum mulgere, & cribrum supponere. 866
Historiam recte scribere difficillimum. 603. in scribenda ea quid observandum. 604. primum vitium. 605. ut differt ab encomio. ibid. à poësi ibid. in ea convenienti tempore laudandum. 607. secundum vitium. ibid. tertium vitium. 617. quartum vitium. ibid. quintum vitium. 618. sextum vitium. ibid. septimum vitium. 620. Virtutes duæ. 625. quibus instructus esse debeat historiam scripturus. 627. & sequentib. historia posteros respiciat. 630, 631, 638. adulatores rejicit. 638. quo stylo scribenda. 632. & seq.
Historicus quæ præcipua afferre debeat domo. 620. res ut gestæ sunt narrare debet. 629. veritatem sequi. 630. qualis esse debeat. 631. & sequentib. quomodo conscribere. 633. & seq.
Histrio nullus punitur. 408
Homerus. 676. cujas esset &c. ibid.
Homeri loci. 4, 23, 30, 43, 390, 391, 414, 458, 489, 490, 493, 795, 800, 854, 890
Homo bicolor. 15
Homo est infans. 169. homines bullis similes. 356. homo bicolor Thespidi dono datus. 16. homines inter se comparati. longè discrepant. 170. eos creasse diis utile. 179. omnes moriuntur. 297. anima & corpore compositi. 299. eorum mores. 325. follis sunt similes. 356. quid sint 379. nulla illis fides. 390. evitare fortunæ offensionem non possunt. 495. societatis sunt amantes. 893
Honestum solum bonum, dicunt Stoici. 532. necessario est præstabilius. 897
Honoratus. 864
Horæ. 366. Horarum sedes. ibid.
Humanitas, & quibus opus habeat. 1. ejusdem descriptio. 5. oratio. 6, 7. commoda. ibid.
Hyacinthus. 676
Hyacinthus & Branchus Apollinem amant. 187. quomodo ab Apolline occisus. 209. ab eodem Amyclis sepultus. ibid. In florem mutatus. 210
Hydamardia. 691
Hyperbolus. 644
Hyporchemata. 792

I.

Iambulus. 641
Iaper antiquior. 198
Icarius palmitem à Baccho accepit. 216. occisus à compotoribus. ibid.
Icarium mare. 852
Icarus. 852. ejus fabulæ expositio. ibid.
Iccus. 626
in Ida Corybantes insaniunt. 206
Idea Socratis. 380
Ignis communicatus non minuitur. 182. ejus necessitas. 183. ignis solis præstantior. ibid.
Ignorantia apud homines facit quod lethe apud inferos 357
Ilium. 360
Ilienses. 413
Imperat optimè qui ira vacat. 870
Imperitia audaces, res considerata timidos efficit. 20
Impiorum insula. 681, 682
Inachus fluvius mortuus. 360
Indi quomodo vino affecti. 23. cur. ibid. solem saltatione salutant. 792
Indifferentia quæ sint. 382
Indolentia animi paranda. 36
Indopates. 438
Inferorum pœnæ. 283, 327. & seq.
Innotescere quomodo quis possit. 577. & sequentib. 587
Ino in mare præcipitatur. 251. Bacchi nutrix. ibid.
Insaniæ futuræ indicia. 784. insanabilis signa. 712. causæ. 728
Insanire cum ratione. 23
Insontem accusare. 552
Insula ex casco. 668
Interitus unius alterius est ortus. 888
Invidiæ signa ex vultu. 762
Io à Iunone in vaccam mutata. 188. Isis jussu Iovis facta. ibid. ejus fabula. 249. & sequentib.
Iolaus. 270, 736
Ionici joci. 468
Iovis ædes. 106. cætera. 854
Ira vacans optimè imperat. 869, 870
Iridis sedes. 366
Isis Ægyptiorum dea. 188
Ismenodorus. 316

Iu-

Iucundum solum bonum, ex Epicuro. 532
Apud Iudicem adversario faventem æqua causa non agenda. 781, 782
Iuno ob Ganymedem zelotypa. 192. & sequentib. à quibus colatur. 367. ut Vulcanum concepit. 365
Iupiter & ejus varia epithetæ. 52. tauro assimilatus fert Europam. 260. ubi educatus. 367. Cretenses ejus sepulchrum ostendunt. ibid. quo pacto paternos dentes effugerit. 180. qualis esset juvenis. 59. aram in Gargaro habet. 189, 190. à capra educatus. 364. ejus regia ubi. 366. quid sit ejus catena. 854. multa fabulosa de Iove. 290
Iuramentum, Socratis per canem & platanum. 380
Iustitia. 399
Ixion Iunonem sollicitavit. 195, 334, 396. objecta nubes. 197. & sequentibus. cur pœnas luat. 366, 367

L.

Labor exhaustus affluit. 551. relaxationem postulat. 873. summis Labiis philosophus. 487
Lac gallinarum mulgere. 456
Lacedæmoniorum consuetudo in ferendis calculis. 589. saltatio. 789. ad saltationem bellum inibant. ibid. enervati. 264
Laconici maris cochleæ. 435
Lachanopteri. 647
Laches. 167
Lacydas pater Megapenthis. 428
Lampichus Geloorum tyrannus. 278
Lampis amore meretricis periit. 317, 318
Lari in morem. 447
Laurus Veneris transfuga, & ab ea alias fugitiva. 881
Laus nimia est adulantis, ideoque odiosa. 609
Lectus & lucerna testes sceleris vocantur. 442
Leotoldula vinctus. 471
Leogoras. 737
Leotrophis. 626
Lesbonax, saltatores manu sapientes appellabat. 810
Lethes aqua. 166. eam non bibere supplicium gravissimum. 442
Liber quis sit. 864
Libyes astrologiam aggressi sunt. 849
Literæ mutæ ultimam sortem obtinuerunt. 47
Lotus Homeri. 22. lotum refere. ibid.
Lotus dulcis. 452. quales degustata ea fuerunt Ulyssis socii. ibid.
Lucerna fabulosa. 656
Lucianus natura felici præditus. 5. avunculo traditus ut disceret sculpere. ibid. cur humanitatem prætulerit statuariæ. 10. quo scopo somnium exposuerit. 12. philosophiam amavit. 392, 406. ejus facultates tenues. 1. ejus avunculus optimus statuarius. 1, 2. ejus scripta Dialogi & Comœdiæ sunt participia. 18. quales res oderit. 400. Minervam orat. 401. in eum Diogenis oratio. 403. & sequentib. Responsio Luciani. 406. perpetuò vincit. 413. Alexandro pseudomanti infensus & invisus. 779. qua provincia fit usus. 491. orator mediocriter exercitatus. 493. ejus peregrinatio. ibid. ejus orationis laus. 577. judicium de suis orationibus. 584. ubi est Lucrum natura adacta servias. 485
Sol & Luna incoluntur. 647
Luna ad Endymionem descendens. 264. amore disperiens. 265, 365, 366. cur non semper eodem vultu appareat. 846
Luxum cujusdam cavillantur philosophi Athenienses. 27. & seq.
Lychnopolis. 616
Lycophronis Alexandra. 839. in Lycoren appulit Deucalionis scapha. 61
Lycurgus. 855
Lydem ex vito fieri. 785
Lynceus. 107
Lynceo perspicacior. 519
Lysimachus comicus. 47

M.

Macetis. 771
Mæandrius Polycrati successor. 335, 552
Menades sequuntur Bacchum. 198
Magi Babylonii ad inferos deducuntur. 328, 329
Magnum cum parvo comparatum magnum videtur. 181

Ma-

Magnus. 778
Malchion Syrus. 621
In Malis ferendis societas solatium fert. 297
Par est Mala pati qui patraverunt mala. 391
Malvæ radix invocanda. 681
Mandrabuli in morem res procedit. 463
Sub Mandragora dormire. 58
Margites. 516
Mars & Venus impliciti laqueis à Vulcano. 214
Mars saltator. 794
Marsyas. 213, 587
Mas semen prolificum emittit. 888
Masculâ libido reprehenditur. ibid. defenditur. 895. & seq.
In Matellam immingere. 448
Mausacas. 621
Mausolus & seq. 336, 311
Medea. 490, 560
Medi quales quum ex equo descenderunt. 317. gens mollis. 293. mors 317
Medici quid spectent in ægroto. 728. rogandi. 724. immunitates. ibid.
Ars Medica facilis. 505
Meditantis gestus. 564
Medius status optimus. 517
Megabyzus. 103
Megacles. 428
Megalonymus. 828
Megapenthes tyrannus. 428. Cydimachi bona cepit. 429. ejus scelera. 440
Megillus. 438
Megillus Corinthius formosus. 264
Melantus. 272
Meleagri interitus causâ Diana. 362
Melitus. 395
Melitidea. 910
Menandri locus. 903
Mendacium veritate speciosius. 543
Menecrates. 543
Menelaus ex Pelopidis oriundus. 225
Menius. 652
Menippus canis ubi versari solitus. 262. ejus descriptio. 263. ad mortem alacritas. 282, 309. descensus ad inferos. 330. & seq.
Mensa communis unde inventa. 893
Menses Luna definiuntur. 849
Mercede conductorum miserimitates 444. & seq. mercedis nemo; nec quidem est expers. 492
Mercenarios omnes esse. 492
Mercurius fur. 176, 423. ejus mores. 197, 198, 199, 213. ejus negotia. 232. eloquentiæ præses. 485. legatus inferorum. ibid. ejus furta. 198. cupidinem vicit. ibid. testudinem fecit. ibid. nuncius. 199. ejus virga. ibid. officia. 232. palæstram docet. 237. ejus sedes. 366. Mercurius perstringitur. 423. Mercurio eloquentiæ præsidi sacrificare. 485
Meriones saltator. 789
Metrodorus. 758
Metus & spei effecta. 353. alia metus effecta. 759
Miccio discipulus Zeuxidis. 581
Midas servus Megapenthis. 430
Midas Servus. 512
Midam & Croesum & Sardanapalum Menippus insectatur. 265, 266
Micyllus sutor. 432
Milo Crotoniates. 347
Milo. 626
Minerva. 518. ubi colatur. 367. Lutum Promethei inspirabat. 25
Minerva à Iovis cerebro. 199. & seq. virgo perpetuò, armata, terribilis. 200. & 216. ejus suffragium. 589
Minos. 853
Minous mensis. 672
Misanthropos. 139. ejus descriptio. 137. & sequentib.
Mithrobarcanes. 329, 331
Mnesarchi filius. 835
Modestia. 56
Mœrichus. 283
Momus cur Deum reprehenderet. 39. qua in Vulcanum reprehenderit. 518
Morborum deploratorum non suspicienda cura. 711. nec similes, nec curabiles omnes. 726
Mors remedium malorum senectutis. 348. adversariorum invictissimus. 348. ejus nuntii. 354. quibus in primis molesta. 424, 433. quibus non molesta. ibid.
Mortales se esse si cognoscerent homines prudentius viverent. 334
Mulieres duæ pugnant pro Luciano. 4, 5. mulieres doctos conductitios habentes. 475. procliviores ad insaniam

niam quàm viri. 727. 728. earum conditio. 326. Mulierum inter se tetra conjunctio. 894. ad generationem sint in numero, at non ad cætera. ibid. earum cultus immoderatus. ibid. de iis dictum Menandri. 903
Muliebris Venus, batathrum. 877. masculam meliorem esse demonstrat. 891
Muliebris formæ commendatio. 892
Munus Cyclopis. 432
Munera Iovis non rejicienda. 126
Mutatio in melius quandoque majorum malorum principium. 658
Musæ cur amore non teneantur. 217
Mycenæ. 360
Myron. 6, 517
Myrrhina. 473. canicula. ibid.
Myrton & Xantippe Socratis uxores. 192
Myrtium meretrix. 317
Myrtus sacra Veneri. 881

N.

Narcissus. 676
Natura prima omnium mater. 887
Naufragorum habitus & oratio. 446
Navis ad navigandum præparata ut sit. 422
Necracademia. 678
Negretus. 684
Neoptolemus saltandi arte præcelluit. 789
Nephele mater Helles. 252
Nephelocentauri. 650
Nephelococcygia. 657
Neptunus. 518
Neptuni & Tyrûs amor. 256
Nestoreus scyphus. 513
Nicias. 497, 629
Nicostratus. 607
Nigrinus Platonicus philosophus. 21
Nigrini qualis oratio. liberalitas, & opum contemptus. 35
Niobe. 10
Nireus. 335
Nireo formosior. 205, 277
Nisi coma purpurea. 370
Ninus urbs. 359
Noctuas Athenas. 19
Ad Noctuam aviculæ concurrunt. 586
Noctis templum. 684
Nomen alterius filio imponere, honoris signum. 155
Nosce te ipsum. 266
Novercæ quales erga privignos. 729
Novitas grata. 578. quid sit. ibid.
Numa Italus. 675
Numidica avis. 687
Nuptiarum utilitas. 909
Nycterion. 649
Nyctiporus. 684
Nyctor. 652

O.

Obolus præmium Charontis. 285, 308, 356
Octipedes qui sint apud Scythas. 591
Oculi exemptiles. 655
Odium in crastinum non recondendum. 177
Oebalus Hyacinthi pater. 209
Oecellus Lucanus. 497
Oedipus. 478
Oeta. 345
ab Oeneo ad sacra non adhibita Diana. 362
Olympia coronatus. 455
in Olympia, Iovi sacra fieri solita tantùm obiter. 62
Olympias Alexandri mater. 290. concubuit cum dracone. 751
Olympiorum victori formidanda reliqua stadia. 590
Onoscelex. 692
Oracula non sunt ab Astrologia aliena. 854
Oratio Carcharorum. 474. Attica eloquentia, & hymetti melle plena Oratio. 475. quænam communia ejus vitia. 604. quid in ea fugiendum. 338. ejus effecta. 42
Oratores decem Athenienses contra Macedonas. 895
Ordinem suum esse observandum. 46
Orestes, Pylades. 906
Orœtes. 315
Orpheus Astrologiam docuit apud Græcos. 850. ejus lyra. ibid. dilanitus est. 390
Ossa & Pelion, Olympo superimposita. 344
Othryades. 360. Severianum superavit. 765

Ovis instar præmonstrata fronde sequi. 556

P.

Pœtus medicus. 782
Pagurades. 661
Palamedes litterarum inventor, cujus filius. 46
Pallas è cerebro Iovis exiliens. 200
Pan Mercurii filius. 228. cur hirco similis. 229. musicus. ibid. res gestæ. 230. salacitas. ibid.
Panis colostratus. 823
Pannychia. 684
Pantomimus appellatur saltator. 809
Paphlagones superstitiosi & stolidi. 753
Paræonia. 638, 639
aliter Parca, aliter natura statuit de vitæ tempore. 270. omnium bonorum & malorum causa est. 323. & sequent.
Parendum libenter patri. 234
Paris Priami filius bubulcus. 218. formosus, amatoriarum rerum doctus. ibid. & 219. cum Idæa muliere consuevit. 219
Parnassius. 344. biceps. 346
Parnassus Caucaso excelsior. 344
Parrhasius. 473
Parthesiades quis sit. 400
Partem utramque boni Iudices audiunt. 527
Parthenope. 785
Pasiphaë cur tauro copulata dicatur. 852
Patroclus ab Achille amatus. 912
Patrum erga liberos quantus amor. 704. liberos magis amant, quàm ab iis amantur. 721
Pauperum consolatio. 264
Paupertatis causæ. 72. epitheta quædam. 114. commoda. 118. in eam incidere facile est. 115. quæ virtutes eam comitentur. 116. quæ suppeditet. 124. quemvis enecat. 449. ad eam fugiendam nihil non fieri solet. 490
Peccare est hominis, ignoscere Dei. 859
Peccantes quomodo tractandi. ibid.
Pecunias esse tertium bonorum. 842
Pegasus. 10
Pella quo tempore floruerit. 751
Pellæus draco. 755
Penelope Icarii filia, mater Panos. 229
Pentheus dilaniatus. 390
Perdiccas. 626
Peregrina in regione familiares nanciscì jucundum lucrum. 879
Periclis suadela. 895
Perilaus. 737. bos ad supplicium Apollini dedicatus. 739
Peripatetici quales. 516
Peripateticus philosophus qualis. 386
Persæ. 530. gens mollis. 293
Persica convivia. 470
Perseus Balenam occidit, & ejus fabula. 257
Perspicuitati sacrificandum. 338
Phæaces. 41. admiratio eorum. ibid. choreis gaudebant. 791
Phæacum rex. 335
Phædræ. 785
Phædri accubitus. 896. idem à Platone amatus. 891. formosus. 306
Phaëthon. 651, 852. rex incolarum solis. 647
Phaëton ad Eridanum sepultus, ejus sorores in populos conversæ. 235. ejus fabulæ expositio. 852
Phaon. 276
Phalaridis vita. 731
Phatia turris. 638
Phavorinus. 861
Phello. 668
Phellopodes. ibid.
Phidias. 6, 7, 517. ex ungue leonem cognovit. 545
Phidon. 272
Philænis. 894
Philemon. 498
Philiades. 146
Philippus Macedo. 337. ejus res gestæ. 293. ejus perfidia, proditio. 294. oculo orbatus. 628
Philippides. 496
Philolaus. 498
Philosophia contemnit bona vulgò laudata. 22. longo tempore addiscitur. 505
Philosophiæ falsæ descriptio. 397. veræ descriptio. 398. ejus sociæ Virtus, Modestia, Disciplina, Iustitia, Veritas. 399. ejus ingenuitas, & loquendi libertas, elenchus. ibid. maculas animæ eluit. 439. ea optima quam multi sectantur. 515
Philosophus. 387. debet esse paucis contentus. 388. philosophorum sen-

tentiæ diversæ. 327. &c. auditores eorum insanientibus comparantur. 43. eos esse adulatores turpe. 34. eorum vitia. ibid. Philosophi fiunt qui ad philosophandum sunt nati. 43. perstringuntur eorum nugæ. 76, 263, 280. mores & gula. 159. & seq. eorum diversa doctrina. 327. vita & sermones discrepant. 328. unde dignoscantur. 473. ut explorandi. 417. non debent indignari. 397. mali cum histrione comparantur. 407. cum atino Cumano. ibid. veræ philosophiæ, verisque philosophis odium conflant. 408. perstringuntur. 409. comparantur simiis. 411. inhiantium auro descriptio. 414. quæ sint bona philosophorum. 509. & sequentibus. eorum sectæ quædam enumerantur. 514. eos contendere ridiculum. 840. illis sapientium amplum constitutum. 841. ut paderastæ perstringuntur. 890. eorum sectæ diversæ. 514.

Phineo cibos harpyiæ eripiunt. 94
Phlegethon. 346
Phlogius. 652
Phocis. 906
Phni. 835
Phœnicis annos vivere. 544
Phryna. 438
Phrynondas. 749
Phryxus. 851. ariete aureo vectum esse quid sit. ibid.
Pingues homines qui dicantur. 751
Pirithous Iovis filius. 196
Pisa. 576
Pisani. 368
Pisces colore & sapore vini. 644
Plagium est hominem liberum vendere. 374
Platanus Socratem auscultans. 896
Plato. 497, 498. Phædrum amavit. 891. ejus laudes. 402
Platonici quales. 516
Plautus quando claudus & quando alatus. 98. ejus epitheta. 113. cæcus & claudus. 97
Plutocles. 684
Plutonis nomen quid significet. 100
In Pnyce habebantur actiones oratoriæ. 895
Podalirius. 754
Poioctypa. 828
Poëticus tumus. 54. eorum libertas. 606
Polus. 836, 487, 573
Pollux & Castor similes. 236
Pollux ab Amyco vulneratus. 236. cur is & Castor alternis moriantur. 237
Polybius. 867
Polycletus. 6, 7
Polycrates. 352. ejus finis. ibid.
Polydamas. 626
Polylampes. 652
Polyphemus amor ejus & Galateæ. 238, 239, 240
Polyphemi & Ulyssis fabula. 241. & seq.
Polypi astutia. 245
Polystratus. 275
Pomum aureum projectum. 246. pulchræ præmium. 218
Prælata, non prælata. 382
Praxiteles. 6
Priapus qualis. 231. ejus ridiculum factum. ibid. bellator Deus. 793
Principatus, res molesta. 733
Principium totius dimidium. 506
Prodicus. 573
Prometheus. 365. palo affigitur. 174. cur. ibid. cur vinculis solutus. 186. Promethei variæ acceptiones. 13. & seq. homines formavit adjuvante Minerva. 15. refutat objecta crimina. 177. & seq. ejus pœna. 365. ejus pars. 468
Procemio uti præcipit Rhetor. 25
Proserpina. 339
Protarchus. 103
Protesilaus. 309, 302
Protei variæ formæ. 144, 145
Protei Ægyptii fabula saltationi accommodata. 793
Proverbia quædam. 409, 462, 466, 470, 475, 482, 519. 526, 551, 578, 588, 589, 287, 858, 892
Proxenides judex Olympicorum certaminum. 573
Prytaneum. 175
Pretta. 419
Ptittopodes. 661, 662
Ptyllotoxotæ. 647
Ptœodorus. 273
Ptolemæus Lagi filius. 15, 500
Pulchritudo tertium bonum. 810
Pulchrum est quod unicuique proprium est. 609
Puerilia qualis sit. 171
Puerorum studia. 904. & seq.
Pylades, Orestes amici. 906

Pyronides. 652
Pyrrhias. 102, 335, 387, 464
Pyrrichia saltatio unde dicta. 789
Pyrrhus Epirota Alexandro secundus. 500
Pythagoras. 371, 372, 373, 497, 737, 305, 677. ejus venditio. 371. septies transformatus. 749

Q.

Quaternio maximum juramentum, & numeri perfectio. 498
Quatuor, juramentum Pythagoræ. 372

R.

Rabidi canis morsus rabiosum facit, & rabiosi suo morsu rabiem excitant. 43
Ranæ terrestris in morem vociferari fictientem. 469
Regis oculi & aures multæ sunt. 470
Regum molestiæ. 355
Reipublicæ administrationem ex cœlo instituit Lacedæmoniis Lycurgus. 855
Relaxatio animi & corporis necessaria. 640
Rhea anus Attin pusionem amavit. 206, 365. ubi colatur. 367. saltatione delectata. 788. Iovem occultavit. 364
Rhodochates. 435
Rhodope. 783
Rhodus Soli sacra. 878
Ritus in ambiguo dum vivimus. 262
Roma omnibus scatens vitiis, qui esse possit virtutis palæstra. 31
Romana saltatio. 793
Romani luxus descriptio. 29, 30
Roxanes & Alexandri nuptiæ depictæ. 574
Rufinus. 870
Rutilia. 770
Rutillianus. 749, 766, 782

S.

Sacrificiorum derisio & cultus divini. 361. eorum ritus. 367, 368. & sequent.
Sæculum quid sit. 879
Sagittæ Scythicæ veneno, Curetum resina ungi solitæ. 43
Sagittariorum Persarum & Scytharum mos. 530
Salarthus. 486
Salarthe similia facere. 486. legem tulit in adulteros. ibid.
Salii Romanorum. 793
Salmoneus Iovi obtonuit. 56, 57
Saltare in tenebris. 542
Saltationis ortus. 788. ejus tria celeberrima genera. 794. ab Homero & Hesiodo laudata. ibid. in Tragœdia & Comœdia adhibebatur. 796. Augusti temporibus incrementum cepit. 799. quarum disciplinarum sit particeps. 800. ejus utilitates. 811. scopus. 808
Saltatio cum Tragœdia & Comœdia comparatur. 796. & seq.
Saltatio Phrygia petulans. 799
Saltator celebris Neronis tempore. 807. Saltatoris improbatio. 785. Saltator quid deceat scire. 800, 801. ejus apparatus. 809. tres animæ partes ostendit. 810. qualis esse debeat. 812. ejus vitia. 814, 815. &c. Itali saltatorem appellant Pantomimum. 809
Salvere quid sit, ejusque usus. 496
Salus seu Sanitas Dea antiquissima. 499
Sanguis pluit in Sarpedonis morte. 650
Sanitas quid appellaretur Platonicis. 498
Sapientem odi qui sibi non sapit. 487
Sappho. 895
Sardanapalus qualis. 304
Sardium arx. 455
Satietatis incommoda. 33
Saturnus excuit patrem & filios devoravit. 364
Satyrus Marathonius. 336
Satyri Bacchi ministri. 794
Scapha virgultea Ægæum transmittere. 525
Scepticus philosophus quid teneat. 387
Scintharus. 662
Scipionis res gestæ. 289
Scommate nihil sit deterius. 397
Scorodomachi. 647
Scythæ. 530. Scythæ humana carne vescuntur. 212. homines mactant. 369
Scythicæ sagittæ veneno inunguntur. 43
In Secundis rebus non meminimus mortis. 354
Selenitæ. 655
Semele quæ? 201

Semivocales ſecundum locum obtinent inter literas. 47
Senis decrepiti hypotypoſis. 271. mortui non flentur. 426
Servorum miſeria. 444. &c. emptitii nudabantur. 846
Severianus ab Othryade ſuperatus. 765
Sicinnis celeberrimum ſaltationis genus. 794
Sidonius Rhetor. 862
Simia Cleopatræ. 487
Simiæ tripudiantes. 411
Simylus. 275
Simonides ordine collocavit literas græcas. 46
Sinopenſis. 602
Simmiche. 438
Sirenes. 785. Sirenes fuiſſe dubium. 22
Sirius. 380
Siſyphus. 334
Sobrius eſto & memento diffidere. 541
Socrates. 9, 307. &c. ejus mores & doctrina. 379, 380, 381, 675, 678. ejus uxores Xanthippi & Myrton. 192. Socrates conteſſus eſt ſe hoc ſcire, quod nihil ſciret. 542. pugnavit apud Delium & fugit. 678. ſapientiſſimus à Pythio dictus. 795. ſaltandi artem laudavit & didicit. ibid. perſtringitur ob puerorum amorem. 890, 908, 912
Saltationis artem didicit. 795. Alcibiadem amavit. 908
Sol apud Clymenen tardavit. 206. ejus curſum invenit Phaëton. 852. ejus jacula, 854
Sol & [illegible]na incoluntur. 647
Soloeciſmus quid ſit in voluptate. 39
Solonis & Cröeſi colloquium de fœlicitate. 349. &c. ejus laudes. 595. & ſeq.
Somni regia. 684
Somnium hyemale. 11
Somniorum infula. 683. & ſeq. Ne per ſomnium quidem. 459. eorum diverſitas. 684. eorum objecta miranda. 10
Sophiſtæ ſimiis aſſimilantur. 411
Sopolis medicus. 834.
Sororis nuptiæ apud Aſſyrios & Perſas licitæ. 364
Sortis exemplum. 536
Sortes Olympiorum. ibid.
Soſtratus Gnidius. 639, 749
Soſtratus Bœotius qualis. 857, 322
Spadones. 844
Sphæra ex calamo. 21
Spei & metus effecta. 353, 752
Statuariæ deſcriptio. 5. ejus oratio. ibid.
Steſichorus. 673
Stoici quales. 516. quanti ſint. 381. & ſequentib. eorum dogmata, habitus & vitæ ratio. 517. nulli ſunt in beatis inſulis. 675
Struthobalani. 648
Studioſorum cum athletis comparatio. 640
Supplex non occidendus. 391
Sylla. 579
Syllogiſmus celeberrimus. 383. varia ſyllogiſmi nomina. ibid. & ſequentibus. ſyllogiſmus indemonſtrabilis, ejuſque vis. 385

T.

Tantalus. 94, 334, 353, 366, 300
Taraxion. 684
Tarichanes. 661
Tartarus quid ſit. 353
Taurus ab Ægyptiis colitur. 849
Tauri fabuloſi. 593. Taurus Perſæi Apollini dedicatus. 739. acceptus. 740
Telephi factum ad medelam ſui. 44
Telcſilla contra Spartam armata proceſſit. 895
Tellus Athenienſis pro patria mortuus. 349
Ter beatus. 20
Tereus. 478
Ex Iovis tabulis Teſtis. 455
Teſtudinis inventio. 198
Thalaſſopotes, 665
Thamyris. 393
Thanatuſia. 677
Thargelia. 843
Theagenes. 626. ob ſcortum mortuus. 427
Theano. 895
Theodotas Rhodius. 582
Theognis. 490. locus ejus. 449
Theon, 626
Theopompi culpa in hiſtoria. 782
Theramenis cothurnus. 909
Therites. 652
Therſites. 335, 677
Theſeus. 540

Theſmopolis Stoicus. 472
Theſpis tibicen donatur homine bicolore. 16
Theſſalæ equæ. 580
Theſſaliæ præſides, præſaltatores nuncupati. 791
Theſſali equi. 904
Thoni Ægyptii uxor. 751
Thraſycles philoſophus. 157, 284
Thucritus. 270
Thucydides quo proœmio uſus ſit. 636. ejus locus. 19, 20
Thyeſtes. 478, 851. filios devoravit 364. ejus aries aureus. 851
Tibia ſaltatoris adminiſtra. 796
Tibius. 103
Tilliborus latro. 747
Timarchus. 488
Timocrates. 787, 810
Timocrates heracleotas. 858
Timon Echecratidis filius. 70. ejus liberalitas. 65. & ex ea calamitas. 6. &c. odit deos & homines. 121
Timotheus tibicen. 585
Tireſias. 339, 851. ejus aſtrologica ſcientia. 851. ejus de mulieris in coitu oblectatione dictum. 893
Tiſiphone. 438
Tithonus. 273. annoſus. 543
Titormus. 626
Tityus. 334
Tomyris Cyrum truncavit. 352
Totum ex partibus noſſe. 546
Toxaris cur in Græciam venerit. 593. pro mordace habitus. 591. ejus ſepulchrum. 592
Tragœdia ſpectaculis convenit. 785. emmeleia proprium ipſi ſaltationis genus. 796. ejus hiſtrionis deſcriptio. ibid.
Tragœdum Ilienſium more in ſe excitare. 413
Triangulus triplex, quid ſignificet. 498
Tribades quid facerent. 894
Trigoniſtria. 828
Tritonnomenderes. 661
Trophononii templum. 340. quomodo vates. 267
Triptolemus. 11
Tyrannicidæ quid ineſſe debeat. 701. debetur præmium. 693. & ſeq.
Tyrannos occidendos. 694. metu potius quàm ſtudio coli. 430
Tyro vitiata à Neptuno. 256. ejus ditio. 668
Tyroeſſa. 679

V.

Varietas rerum jucunda. 314
Valere quid ſit, ejuſque uſus 498
Vates nihil ſani dicunt. 396. delphica vates, deguſtata ſacra aqua, vaticinatur. 549
Vaticinatio nihil poteſt. 867
Τὸ μαντικὸν μεταλαβεῖν. 395
Venus. 365. ubi colatur. 367. quidnam ſit ejus & Martis adulterium. 854, 214. Anchiſen amavit. 220. cum Baccho jucundior. 882
Verberibus Homericis dignum. 452
Venerem ſecundum naturam bruta ſervant. 889
Verbis non verberibus res agendæ. 403
Verecundia utilitatis & damni Dea. 900
Veritas. 399. ejus deſcriptio audientibus injucunda, & à mendacio obſcuratur. 543
Vinum tenue inſuetis quid efficiat. 459, 460. vini effectus in India. 23. abuſus quid faciat. 216
Virgo cœleſtis. 854. cur virgo reſponſa daret delphis. ibid.
Virtus. 399. in quo conſiſtat. 565. venalis apud Philoſophos. 35. ejus ſtudium in quibus non conſiſtat. 36. virilis eſt. 399. ejus via longa. 506. animi perturbatione liberat. 510. fingitur eſſe vera &c. 520. in quo conſiſtat. 565.
Vitæ humanæ varia negotia. 353. poſt vitam quid ſit futurum ignoramus. 262. eam amant etiam miſeri & decrepiti. 325. utra ſuavior ſit viri an fœminæ. 320. vita privatorum aurea. 327. cum pompa comparatur. 335. cum hiſtrionibus. 336. privatorum vita optima. 339, 340. vitæ varietas. 353. longiſſima eſt centum annorum. 543. vitæ actiones aliæ oblectationem, aliæ utilitatem pollicentur. 811
Vites portentoſæ. 644. aquæ feraces. 654. lactis. 668
Vitro Sidonio lucidius. 892
Vlyſſes fallit Cyclopas. 241, 242. parum animoſus. 241. ſociis aures obturat. 357. ad inferos penetrat. 854. cur deſcendit ad inferos. ibid. ejus exemplum. 360. mendacia. 641. ad Calypſonem epiſtola. 685.

Vlysse callidior 105. prudentior. 277
Vmbilici aurei librorum. 478
Vmbram relicto corpore venari. 566. de asini Vmbra digladiari. 558
ex Vngue leonis magnitudem æstimavit Phidias. 545
Vniversum Cupido formavit. 896
in Vno viro aleam jacere. 588
Vocales primum locum tenent inter literas. 47
Vociferatio causas dicentibus utilis. 80
Vologesus. 612
Voluptas communicata jucundior. 893. quæ sit suavior. 452. ejus januæ quæ. 29
Vrbes moriuntur ut homines. 360
Vredines. 821. fiunt in vehementi frigore. ibid.
Vulcanus fornacarius. 365. hominem composuit. 518. de cælo dejectus. 342. ut conceptus. 365. ejus uxores. 210. fuit pocillator Iovis. 193. ejus officinæ sedes. 366
Vulgus gaudet cavillantibus. 404. laudat proceres. 588
Vulneris ab eo qui vulneravit petenda medela. 44
Vxores communes ex Socrate. 330

X.

Xanthippe & Myrton Socratis uxores. 172
Xanthus exustus. 253
Xenophon. 11
Xerxis facta. 304

Z.

Zamolxis Scytharum Deus. 594
Zenodotus. 676
Zenophantes parasitus quomodo mortuus. 273
Zeuxis hippocentaurum fœminam pinxit. 579. Autoboream & Tritonem pinxit. 158
Zopyrion. 464

FINIS.

ΣΧΟΛΙΑ

ΕΙΣ

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ

ΠΡΩΤΟΝ ΜΕΡΟΣ.

SCHOLIA

IN

VOLVMEN PRIMVM

LVCIANI.

Nunquam hactenus edita.

Recenſuit & Notulas adjecit

JOANNES CLERICVS.

LECTORI

S. P. D.

JOANNES CLERICVS.

Eorum qui, post inventam artem Typographicam, primi ex Codicibus MSS. Veterum scripta ediderunt, sæpe quidem miratus eram diligentiam; sed nunquam, fatebor enim, tanta visa erat ac nuper, cùm manum admovi hisce, quos habes, LECTOR, Scholiastis Luciani. Certè ab iis qui ex Codicibus non emendatioribus, quàm nostri erant, ut sine dubio plurimi fuerunt, ingentia volumina typis mandarunt, Herculeos oportuit exantlari labores, ut quæ edebant duntaxat legi possent. Hîc enim verè fuit Augiæ stabulum purgandum fimo, quem imperiti aut oscitantes librarii huc immensâ copiâ conjecerant. Menda nimirum intelligo, quæ tam multa fuerunt, ut in integris paginis sæpe tot essent quot vocabula. Accentus, distinctiones, apices, orthographia, reliquáque omnia quæ ad καλλιγραφίαν pertinent adeò erant neglecta, ut mendorum multitudine oculi hebescerent, ne jam loquar de iis mendis, quæ vel in codicibus unde nostri ducti fuerunt erant, vel ex oscitantia Librarii voces similes confundentis nata sunt.

Apographum quod habuimus ab Illustri Viro ISAACO VOSSIO à quatuor descriptum fuit Librariis, quorum unus duntaxat & legendi & scribendi peritus fuisse videtur, reliqui tres sæpe fortasse nescivere quod erat in exemplari legere, & per notas scripsere non modo vocabula nota, verum etiam nomina propria aliáque similia, interdum adeò imperitè, ut ne iteratâ quidem aliquoties lectione mendum tolli posset.

Sed nequid dissimulemus, videtur vel hoc nostrum Apographum, vel illud ex quo ductum fuit, dictatum

fuisse à librariis verò exceptum aure, aut non satis attentâ, aut minùs peritâ. Si quæras unde hæc animo insederit conjectura, tribus verbis rem expediemus. Observavimus vocales & diphthongos affinis soni sæpissimè confusas fuisse, ut H, I & Υ; ΕΙ, ΑΙ & Ε; ΟΙ, ΥΙ, & Ι; Ω & Ο, quod aurium duntaxat, non oculorum vitio, contingere potuisse videtur. Idem & ex aliis antiquissimis Mss. libris colligere est, in quibus paria passim occurrunt menda. Ita in eximio illo Còdice Alexandrino quem Carolo I. Britanniæ Regi misit olim Cyrillus Patriarcha Constantinopolitanus, sæpe legitur ἔλαιος pro ἔλεος, πληρώσῃ pro πληρώσαι, ἐξηραύνησεν pro ἐξηρεύνησεν, ἀντάμειψις pro ἀνταμοιψις, aliáque similia. Qui ante novem hosce annos Oxoniæ edidit Psalterium juxtà exemplar Alexandrinum, testatur in Præfatiuncula ei præfixa idem cerni in perantiquo Codice Mss. Bibliothecæ Cottonianæ, in quo liber Geneseos Græcè habetur. Verùm idem fatetur se non vidisse, unde tam mira scribendi ratio esset orta. Consuli hanc in rem potest Vir Eruditissimus J. R. *Wetstenius* in Orationibus de Linguæ Græcæ pronuntiatione, ubi pluribus probat similitudinem soni feciſse ut promiscuè usurparentur Υ, Ι & Η, quod innumeris exemplis ostendit, non ex libris duntaxat petitis, sed etiam ex Nummis & Marmoribus. Vide præsertim *Orat.* VIII. ubi ex Salmasio invicta hujus rei affert argumenta.

At quorsum ista? inquies. Ne scilicet quæ hîc in accentibus, aliisque minutiis occurrent menda, ea mihi, BENIGNE LECTOR, quasi oscitanter in hoc negotio versato attribuas, cùm certè pro uno quod hîc occurret, centena aliquot sint emendata. Tot erant ut oculorum aciem retunderent, & meorum & Typothetæ, unde mirum non est si quædam ex tanta copia supersint. Præterea cùm quicquid est hujus operæ deproperandum fuerit festinante prælo, per tempus non licuit Lucianum legere, atque singula Scholia ad paginas ejus referre. Satis magnus fuit labor evolvendi Mss. Co-

dicis

dicis ut integra in unumquemque Dialogum Scholia eo ordine disponerentur, quo nunc in Editionibus nostris dispositi sunt Luciani libri. Planè enim alio collocati sunt in nostro Apographo, & sæpe pejore, cùm Apologiæ libellorum aliquot illis ipsis libellis, in quorum defensionem scriptæ sunt, præponantur. Tituli librorum etiam in Scholiastarum altero ita erant confusi cum verbis Luciani, quæ in Scholiis explicantur, ut vix satis distingui possent. Atque hinc factum est, ut Scholia quædam in librum *Quomodo scribenda sit Historia*, suo loco, nempe p. 31. omissa, sint quærenda. p. 45. Sed quod in hac Editione deest aut peccatum fuit facilè emendabitur in altera.

Cæterùm quod dictum est de mendis hinc sublatis, id intelligendum de iis quæ manifesta erant, non de iis quæ Critico acumine difficulter emendari possunt. Posteriorís hujus generis menda religiosiùs tractavimus, nec quicquam mutavimus, nisi addito in notis monito, ne videremur sensa nostra pro antiquis obtrudere Scholiis. Hanc in rem usi sumus potissimùm Suida & Etymologico Magno, in quibus obscuriorum vocum plurium explicationes extabant iisdem verbis expressæ atque apud nostros Scholiastas. Unde conjicere est vel hosce vidisse eosdem Grammaticos, quorum legimus observationes à Suida & Etymologici Magni Auctore excerptas, vel horum labore usos, quorum ope multa feliciter, quod præfiscini dixerim, restituimus. Monuimus aliquoties ex iis aliquot in Scholiastis nostris verba omissa fuisse, & alia imperitissimè scripta emendavimus. Verùm cùm id subsidium deesset variis in locis, quæ hiulca sine dubio sunt, iis manum medicam adhibere, solis nixi conjecturis, ausi non sumus.

Citamus hîc duos Codices *Mss. in fol.* & *Mss. in* 4. sed cave credas id ad Archetypum referri, ignoramus enim quâ formâ fuerit, & cùm parum interesset quâ ratione Scholiastæ nostri distinguerentur, discrimen ex forma Apographi nostri fecimus.

Aliquando Interpretibus noſtris aſſentiri non potuimus, quod notulâ aliquâ interdum teſtati ſumus, ex qua apparebit Chriſtianos Grammaticos præpoſtero aliquando peccaſſe zelo, quod tamen ideò non dicimus, quaſi ſcriptores hoſce contemnamus, cùm liqueat ſatis legenti viros fuiſſe eruditos, & qui Luciano non *inutilem* navaverint operam. Quicunque eos diligentiùs evolvent fatebuntur quædam hic haberi, quæ non ita paſſim alibi inveniantur, quod obſervavit Clariſſimus *Grævius*, cùm eruditas in Solœciſtam ſcriberat notas, quas in hac Luciani Editione habes textui ipſi ſubjectas. Imò licèt zelo quodam intempeſtivo in Lucianum invehantur aliquando *Scholiaſtæ* noſtri, apparet eos non ita fatuos fuiſſe, ut in ſuo Codice delerent libellum *de Peregrini morte*, uti in pleriſque factum datâ operâ teſtatur *Tan. Faber* διὰ τὸ ἐν τούτῳ ἀπεχώπλειν εἰς τὸν Χριστιανισμόν. Sunt & hic in illum libellum Scholia quædam, licèt irâ ſint tincta, non inutilia.

Nihil ſupereſt monendum, niſi iteratâ poſt Editionem Lectione me inveniſſe hic menda quorum brevem ſubtexam catalogum, additis obſervatiunculis aliquot, quarum poſtmodum in mentem mihi venit. Vale. Dabam Amſtelod. Idibus Maiis. CIↃ IↃC LXXXVII.

Exem-

Emendanda in Scholiis Primi Voluminis & Notulis adjicienda.

PAg. 1. In Scholiis in *Nigrinum*. Mſ. in fol. in interpretatione vocis πυρσὸς lege ex *Suida*: λαμπάδις, πυροκαιαί, λαμπτῆρες, φρυκτωρίαι, non φυκτωρίαι, ut in Mſ. vitioſè habebatur.

In eadem pag. lineâ antepenultimâ pro κάλιν Typothetæ errato lege πάλιν.

Scholiorum in eundem librum lineâ ultimâ ἐκτετομένη ſcriptum fuit, ſed legendum ἐκτετμένη. Confudit Librarius hic ſonum Ϝ I & EI.

P. 6. lineâ 10. Schol. in fol. *Timonis*. Pro θεωρητικὸν legitur in Luciano θεωρικὸν, & quidem meliùs, ut apparet ex Suida & notis Bourdelotii & Barlæi ad p. 150.

P. 7. lin. 7. Pro ἀπίλυον lege ἀπίλαυον. Ib. lin. 13. pro ἐξαιτῆ leg. ἐξαιτεῖται, ſonus Ϝ H & EI confuſi fuerunt, ut & linea 26 τὴν Υ cum ſono Ϝ H, ſcriptum enim eſt Λύδαν pro Λήδαν.

P. 8. Pro λειμῶας lege λειμῶνας lin. 6. Scholiorum in Dial. Apollinis & Bacchi. Referendi ſunt Dialogi Deorum ad p. 185. non ad 125, ut eſt perperam notatum.

In Scholiis verò Dialog. Jovis & Amoris pro φιάλη, φιάλη.

P. 9. In Schol. in fol. lin. 5. legendum Εἰλιθύια non Εἰλιθύαι ſed lin. 12. legendum τὸ Ταὼ θεόν. Dicitur enim etiam ὁ δεῖνα, ut docet *Stephanus in Ethnicis*, & obſervandum hodie in Codicibus noſtris legi ἀπὸ Ϝ Ταωνίτου. Verùm mihi non conſtat an Attici ſolerent cùm præpoſitione ἀπὸ Nominativum conjungere. Certè Grammatici magno conſenſu notant unicum caſum, Genitivum nempe, ei conjungi.

Ibid. lin. 19. Μυθολόμβου lege μυθολόμβου.

P. 15. In Scholiis in libellum Περὶ θεῶν lin. 12. pro θεοὶ *Dii* legendum θεῖοι *avunculi* fratres Althææ, Theſtii filii. In ultimis hujuſce paginæ lineis videtur exſtare fragmentum ſcriptoris alicujus Veteris de connubio Cambyſis & Atoſſæ. Non abhorret ab Herodoti ſtylo, quamvis nihil ſimile apud Herodotum potuerim invenire, licèt bis hujus Atoſſæ meminerit.

P. 16. lin. 19. Pro ὑπῆναι lege ὑπεῖναι, ex Etymologico Magno.

P. 18. lin. 11. Pro ὑπηρεσατίζω lege ὑπηρετίζω; & lin. 22. pro παλώθην lege παλάθην.

P. 21. lin. 12. ἀντὶ τοῦ lege ἀντὶ Ϝ.

P. 22. lin. 10. Ἔδυσι lege ἔδησι. lin. 30. ἴμπαλον lege ἴμπαλιν.

P. 24. lin. 5. Pro μακάρες quod bis in ea linea occurrit, legendum μακαρίαν.

P. 25. lin. 10. Pro ἴτη lege ἴτῃ.

Ibid. lin. 36. Pro πάσι lege πάϊν.

P. 26.

P. 26. lin. 8. κρατικημιχόδιν lege κρατικημιψόδιν lin. 9. κρατικχόδικημ lege κρατικλόδικηφ.

P. 27. lin. 22. ἐξαρχεῖ lege ἐξορχεῖ.

P. 29. lin. 22. Συγκείναπ lege συγκείνπι.

P. 31. lin. 18. Α'πωλώλεπι lege ἀπωλώλεσιν.

Ibid. lin. 25. Pro ὅπος lege ὅτοι.

P. 33. lin. 1. Pro ἴλπιον lege ἴωλεον.

Menda accentuum, aut omissi I subscripti visum non est notare, quod possint facilè à quolibet emendari. Idem porrò præstandum fuisset circa Scholia in Volumen Secundum, quod jam præstitimus in Scholiis Primi. Verùm meliùs in altera Editione fiet, monebo tantùm p. 8. lin. antepenultimâ pro πτωχώδης legendum πτωχώδης, ut est in Etymologico Magno.

ΣΧΟΛΙΑ

ΕΙΣ

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ

ΠΡΩΤΟΝ ΜΕΡΟΣ.

Περὶ δ Ἐνυπνίε, ἤτοι βίε Λυκιανε.

Pag. 1. Mſ. in 4. Ἄρχῃ ἡ ἑτέρα ὧδέ πως] ὅτι χήμοπα τ φαινόντων τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐστὶ τυπωμένα φέρων, καὶ τὸ φαινὸν ἴναυλον. ἄρα τὸ ἴνιόμενον τ εἰρημένων ὕστερον ταχέως ἐξημβλωκως, καινὸν τῦτο.

Mſ. in fol. Περὶ δ Ἐνυπνίε, ἤτοι βίε Λυκιανε διδάξαιτό με] διδάσκομαί τινα, εἰς διδάσκαλον πέμπω μαθησόμενον [ὅστε φίλοις] ὁ τοῖς φίλοις σὺ τῶ δικάζειν συνηγόρων καὶ τύτοις βοηθῶν σὺ τοῖς δίκαις [εἰ δὲ καὶ Φειδίας ἢ Πολύκλει] ε γένοιο.] τὸ ἀπροσδόκητον κέρδος λάβε τ σὺ ταῖς ὁδοῖς πεμένων ἀπαρχῶν, ὡς οἱ ὁδοιπόροι καταθύσει.

Πρὸς τὸν εἰπόντα Προμηθεὺς εἶ ἐν λόγοις.

Pag. 13. Mſ. in 4. Προσῆκεν τὸ ἐπαίνῳ] Οἷον φησὶ, εἰ καὶ Ἀττικόν με ἐπαινῶν εἶπας τ Σύρον καὶ ὡς Σαμοσατέα. μυκτηρισμὸν γὰρ ἂν ἠγήσεως σὸκ ἔπαινον τῦτο.

Μεταπορλέκαι] Οἱ φλυαρῦντες καὶ μετέωροι.

Πρὸς Νιγρῖνον ὑπόμνησις.

Pag. 19. Mſ. in 4. Εἰχόμην] ἀντὶ δ ἴνοχον ἰῶ.

Ἀρχαῖον] ἀνόητον.

Θλίβων τοῖς οἰκέταις] Ἀντὶ δ Λέγε δ πολήθυς τῶν οἰκετῶν στενοχωρέων ποιῶν.

Mſ. in fol. Νιγρῖνον, ἢ τοῦτο φιλοσόφως ἤθυς· ἐπιτυχεῖν] ὅρα τὸ ἐπιτυχεῖν κείμενον ὃ δοκεῖ συντάσσειν. [διαμνημονεύσουσι] ὅρα τὸ διαμνημονεύσουσιν ὡς αἰτιολογικῶς σωθῆναι. [ἀνατυλίττων] σημειῶ τὸ ἀνατυλίττων, ἀντὶ δ ἀνελίττων κείμενον. πυρσόν τινα] πυρσὸν, λαμπάδες πυρκαϊαὶ, λαμπῆρες, φυκθελίαι [θλίβων τοῖς οἰκέταις] ἀντὶ δ Λέγε δ πολήθυς τ οἰκετῶν στενοχωρέων ποιῶν. [ὥστε λήθεμβρον] ὅρα ὡς αἰτιατικὴ τὸ ὥστε λήθεμβρον σωίπαξε. [μεταλαμβάνουσιν] ὅρα τὸ μεταλαμβάνουσιν αἰτιατικὴ συντεταγμένον. [ἀκ' ἀδὴ τὴν ἀρχὴν αὐτῦ εἶναι διωμολόγηται.] Λεκιανὸς καὶ τὸ πίρασμα. ἄρα Α' χαιμενίδα γνώμιλον πότε. καὶ ἡ Μενίππε. καὶ κάλει ἐξ ἑτέρα βήσομαι εἰς ἕτερον. καὶ γὰρ ἐκεῖνο ἥκει με πότε *. [καὶ δ ὥσπερ τὸ αἰσθήσιμον] λόγης τῦτο καὶ ῥαθύμως ψυχῆς καὶ μὴ εἰδήσας οἷς. δεῖ χρῆναι τῶ κτήματι, ἢ γὰρ ἐχέλως φιλοσοφῶν μηδὲ

* Eſt Epigramma hoc Tom. 2 p. 138. inſcriptum εἰς τύμβον, unde mendoſiſſimè hic deſcriptum emendavimus: ſed & debuit poſt ὡσὶν addi ξ τὸ ἰξῆς & cætera, cum deſit finis hexametri verſûs & totus pentameter.

τὴν δρχὴν κεκτῆσθαι, ἢ τῆς πατρῴου ὑπάρξεως τῆς κλήσεως, ἀπεσκευάσθαι τὸ ἀρχολίας ἀξιοῦσιν, ἀλλὰ μὴ κεκλημένον ἐπίσημον ἄλλο ἄχθος ἀναφέρειν, ὥσπερ ἡ φθονερὰ τῆς ἀργῆς θεσμοθησία. [καὶ τὸ ἥμερον δὲ τρόπον] καλλιερηθὲν τὸν τοιοῦτον τοῖς χρήζουσιν ὠφελείας. ὥσπερ οἶμαι καὶ ὁ Θεμιστοκλῆς Κράτητι τῷ Ἄλλοις ἀρέσκειν μηλοσοφοῦντι τὴν τῶν Ἀργείων κλῆσιν. ὅστε καὶ κατὰ Κράτητα Νικρίνῳ τὸ φιλοσοφεῖν, ἢ ἴσως ἔπαινον ἀδίκως κερδαίνειν ἐπισαμένῳ ἀνδρί. [τὴν ἡδονὴν] ὡς ἡδονῆς, καὶ ἐφ' ὅσον τις τὸν λόγον τοῦτον καιρὸν δρέπηται, καὶ ὅτι μέχρι τοῦ φάρυγγος, καὶ τοῦτο μαθεῖν ἐπὶ ποσάκις ἀκτύλων μήκους σκοπουμένῳ. [ἐπιλίγδην] ἄχρι τοῦ ἐπιξέσαι μόνον.

Δίκη Φωνηέντων.

P. 45. Mſ. in 4. Ἐπὶ ἄρχοντος Ἀλεξάρχου Φαληρέως] Πυθοψιῶνος ἐκδήμης ἱσταμένης, γραφὴν ἐπὶ τὸ σίγμα ὡς τὸ ταῦ ἐπὶ τὸ ἔπτα Φοίνικες, βίας ὑπαρχόντων ἁρπαγῆς, ἀφαιρέσεως λέγει πάντων τὸ διαλῦσαι τὸν ἀναφερόμενον.

Καὶ καταιέσθη] καὶ καταλέσθη, καὶ πεπραγμένα.

Οὐκ ἀχάπων] οὐκ ἀσκέμμων.

Κισήσεως] κίσηλις γὰρ φασὶ, γράφεται καὶ κεφαλίδος.

Μόλις] μόλις οἱ Ἀθηναῖοι, μόλις ἢ κοινῶς.

Ἐν ἴσῳ ἢ κεῖται δὲ φόβου] ἀντὶ δὲ διὰ τοῦ κεκτεῖσθαι τὸ φόβου, μᾶλλον πλουνεκτήσους τὰ ἀφοσίας, ἀλλ' ἐν ἴσῳ παλαιστρομένης τῷ φόβῳ.

Γρύζειν] γρύζειν γὰρ λέγεται.

Ταῦτης μετὸ μέρος] ἀντὶ δὲ ὅσον τὸ κατ' αὐτό.

Ἐν τῷ γναφείῳ] γναφεῖον μὲν γὰρ φασὶ γνάφαλλα, τὰ ἀπεξυσμένα.

Λυσίμαχος] ἦτος γὰρ πρῶτος ἤρξατο τὸ δὲ σίγμα εἰς τὸ ταῦ μεταβολῆς, τέτταρα καταβλήσας εἰπεῖν καὶ τέμερον.

Ἀφαιρεμένῳ τὸ σωθέντων] ἀντὶ δὲ διεστραμμένον. ἢ ὅτι καὶ τὸ ἀφειλεῖ σὺν παλαιᾷ συντάξει Ὅμηρος, ἐπεὶ μάφειλεδί μ' αὐτῷ.

Τίμων ἢ μισάνθρωπος.

P. 52. Mſ. in 4. Ἅπαντα γὰρ ταῦτα λῆρος] ἀντὶ δὲ ὑδὲν, εἰ μὴ μόνον ψόφος ποιητικῶν ὀνομάτων.

Θερμαστρὶς] θερμαστρὶς, ἀναλαμπομένου καὶ πάνθλιμος.

Πολλὰ καὶ τὰ ἀδίκων] εἴποτ' ἄλλοτε μᾶλλον τῶν τότων χρεία τὸ λανθανόντων. καὶ ἀλλήλως καὶ ἄμα ὡσαφῶς σώσας πλευρὰ τῶν ἐναντίων ἐπιφέρῃ.

Ἐνὶ κιβώτιον] ὡς ἐπὶ δὲ Νᾶε ὁ καλαπλυσμὸς γέγονε.

Ὡς βοηθρομήπωτες] ἀντὶ δὲ μὴ βοῆς ἁμαμόντες.

Οἱ δὲ, καὶ αὐτῷ σοι] ὁμοίως συνάξεις τοιαύτῃ τὸ τῇ ἱερᾷ δὲ * Καλ-

* Locus extat Matt. xxviii, 17. *Et videntes eum adoraverunt*, οἱ δὲ ἐδίστασαν. Sic habent omnes Codd. Attamen Beza voluit emendari ἐδὲ *neque*, tum propter alias rationes, tum quod, ut ait, rarum sit omnino istud καὶ δὲ isto significatu, hoc est, pro *quidam*. Verum & sic fumitur οἱ c. xxiv, 3. ut ex collato Marco apparet, nec adeo rarum est apud bonos scriptores, & quæ mutationis aliæ ab eo afferuntur rationes omnes in auras abeunt, si veritatem, *quidam* τινὲς ἐμπλέγοντας, uti observavit H. Grotius.

μαλίαι Μαστραλίαι συγγραφῆ, τῇ δὲ ἰδίᾳ ἐπιστάσει. ἀντὶ γὰρ ἓξ πύες, τὸ δὲ ἓξ πέντε.

Πόσοι Φαίδωνος] τῶν ἐκπύρωσιν ἀφ' ἧς Φαίδωνος ὑποδηλοῖ, ἅς φησιν ἀφ' ἧς Δουκαλίωνος τὴν κατακλυσμόν. δοκεῖ δέ μοι καὶ τῶν θείαν γραφὴν μὴ ἀπεπισημάνθαι τὴν ἐκπύρωσιν διαπλέκειν, ἀλλὰ ἀφ' Ἑβδόμων ὑποφαίνεται.

Γ' πὶρ τὸ Ἐπιμενίδην γὰρ κεκοίμησαι] ὑπὲρ γὰρ τὸν Ἐπιμενίδην. ὁ Ἐπιμενίδης ἦν Κρὴς ὡς χρησμόλογος ἡγοῦν τὸ, Κρῆτες ἀεὶ ψεῦσται, λόγιον. λέγεται δὲ ἐπὶ ὑπνώσαντα, ὅτε μὴ ταῦτα ἀνεζήτησαν Ἀθηναῖοι καὶ κεκτημένου τὴν ἀφύσιαν, ὡς εἰς χρησμόλογον, τὸν οὐτιδανὸν λοιπὸν ἀπέδειξαν.

Πιταρεῖς] ῥυπῶν.

Οἱ λαοῖ] αὐτὶ τοῦ οἱ ἠθεῖς.

Ἢ ὑπὸ τὸ Οἴτης] ὑπὸ τὸ Οἴτης, ἡ Οἴτη ἔστι μὲν τὸ Φωκίδος ὄρος ὑψηλόν, ἐν μὲν τῷ πτυχὰς φλόγας ἀνιέναι, πῶς ἂν τοῦτο λέγοι τις; ἔοικε μὲν διὸ ὑπὸ Ἡρακλῆς τὸ πλούσιον κατ' ἰδίαν ἀξίωσιν ὑπὸ Φιλοκτήτου ὁλοκαυτωθῆναι.

Τὰ Ἀφέσια] ἑορτὴν Ἀθήνησιν ὅτε καλουμένης ἐκκλησίας μὴ συγκατιόντος ἐπιπλεῖν, ἡνίκα Διὶ τῷ Μειλιχίῳ, ἔοικε δὲ καὶ τὸν ὁμώνυμον τοῦτον τῇ λύσει ἐν Ἀφέσαις πόλει.

Ἐς τὸ Ἀνάκειον ἀναστήσας] τὸ τῶν Διοσκούρων ἱερὸν Ἀνάκειον ἐκάλεῖτο. ἄνακες γὰρ αὐτοὶ παρ' Ἕλλησιν ἐκαλοῦντο.

Ἀγαπήτησαν] αὐτὶ τοῦ ἀρκεσθῆναι.

Περιέμενον] ἐμέλησεν.

Δικράνοις] δίκρανα πλοῖα ἃ ἀπὸ τοῦ ἐν ἀρχῇ, ἀλλὰ διηρημένα εἰς ἑκάτερον ἓν ἕκαστον. ἢ καὶ δύο ἢ καὶ τρία. τοῦτοις δὲ καὶ λιμνάζουσι οἱ πόλεις ἄλωσιν.

Καὶ ἀποδιάστας] ἀποδράσας παρ' αὐτῶν αὐτὸς ἓξ αὐτῶν.

Σκήπτῳ γὰρ Ζεύς] ἐπεὶ τοὺς ῥήτορας ὅτε σωιχῶς καὶ χρημάτων, ἢ καὶ ἡδονὴν τοῦτο ποιεῖ καὶ ἀπλοικόν.

Θεσμοφόρου] θεσμοφόρῳ τῇ Ἑστίᾳ, ἐπαρχεσθόντος γὰρ αὐτῇ ἱέρειαν αὐτὸς παππίχας.

Καὶ λαφυσσόμενον] αὐτὶ δὲ λαφύσσειν καὶ ἐξαυλίζειν ἐναχωρεῖν.

Ἀθαρίμενοι] παθητικῶς ἀκυρέον αὐτὶ δὲ στρώμενοι.

Τὰ κυμαίνοντα] τῆς ἐπιῤῥοῆς.

Ἔπτεσι ἡ ὕπαληξ] καὶ τὸ σωιέχοντα πὰς κιγκλίδας μοχλὸν, ὃν ὀρθῶς λάμναν φασὶ, ὑπάληκα καλεῖ.

Ἐς τὸ ἄπαξ] αὐτὶ δὲ ὁλόλυ.

Πεῖσαι βορᾶν] βορᾶν εἰς τὸ δι' ἀπορείας βίᾳ ἀνάψασθαι ἑαυτὸν ἀπολύσῃ δὲ ζωῦ.

Χρυσόχειρες] χρυσόχειρες ἤτοι τοῖς δακτυλίοις πεφιλαυχοῦμοι τοῖς χρυσοῖς, ἢ δι' ἀπορίαν ὑπερβάλλοντα. χειροπληθῶς τὸ χρυσὸν ἀφθονίαν σημαίνει.

Ἀλλ' ὁ Πλούτων] αἰνίττεται εἰς τὰς ἀπὸ τῶν τελωνούντων πλησίον ἀφαιρεθησομένας τοῦ κλήρου, ταύτῃ δὲ καὶ ὑπὸ τοῦ Πλούτωνος φασὶν αὐτὸς τὸν ἀπὸ τῶν χειρόνων ἐπὶ τὰ κρείττονα μεταβολήν.

Ἀ'πὶ Ϝ τίνος Πυῤῥίᾳ] οἰκείως τοῦτο ἀντὶ τοῦ τοῖς παλαιοῖς ὀνόμασι.

Ἀ'πειρόκαλον] σημεῖόν τι ἀπείρου κάλλους· πῶς ἐχρήσατο ἀντὶ Ϝ ἄπειρον Ϝ καλόν.

Οἶδα γὰρ τινας] τὸ Θεόγνιδος ἀλλαπαίζει.

Αὐτοπρόσωπον] ἀντὶ Ϝ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα.

Ἀμβλυόπτους] ἀντὶ Ϝ μὴ ἐχοντας, ἤτοι μὴ δυναμένους βλέπειν τοσαύτῃ μεγέθῃ τῶν κρακῶν, ἢ συνωπακυῖαν τοῦτο εἰς ταῦτόν, ἵν' ἀμβλυόπτους εἰς τὰ τηλικαῦτα, οἵαπερ σκοτοδινιῶντας, τὸ ἀκριβὲς Ϝ βλέπειν ἀπολωλεκότας.

Λαβὼν ὁ τύφων] τύφων ἀπὸ τοῦ οἰονεὶ ὑπεκκαυμένου χωλέως, ἐξεργάζεται τὴν ἰαλεμικὴν τοῦ πάθους ταύτην τῶν βελτίστων φρενῶν, καὶ μισεῖται καὶ εἶναι συμφερόντως αὐτῇ ἐπισκήμονα, παρὸ καὶ τύφων ἔφησεν τὸ πάθος. τύφων γὰρ ὁ φλὼξ καὶ καίω φασί. σύνδρομον γὰρ τοῦτον καὶ ἡ ἄνοια. ἀνοηταίνουσι γὰρ οἱ τῷ τύφῳ συσχημονοῦντες. * τῷ μὴ δεῖ δὲν ἔχειν οἱ χρῄσιμοι ἑαυτοῖς ἐπὶ τούτοις ἡ ἄκαιρον ἐπισπᾶσθαι μεγαλοψυχίαν, τῇ δὲ Ϝ πλούτῳ ὠφελίμοις. τὸ δῆλον ὑπανδρὸς φιλάνθρωπον, ἀλλὰ γὰρ καὶ μαλακίας συνίσων, αὐτοῖς σκιαζίζειν πλείονα ἑαυτῷ. τῷ ῥύμῃ τε καὶ ῥαλύτῃ ὠφελίμοις. τὸ δῆλον ὑπανδρὸς φιλάνθρωπον, ἀλλὰ γὰρ καὶ μαλακίας συνίσων, αὐτοῖς σκιαζίζειν πλείονα ἑαυτῷ. τῷ ῥύμῃ τε καὶ ῥαλύτῃ ὠφελίμοις. τὸ δῆλον ὑπανδρὸς φιλάνθρωπον, ἀλλὰ γὰρ καὶ μαλακίας συνίσων, αὐτοῖς σκιαζίζειν πλείονα ἑαυτῷ. τῷ ῥύμῃ τε καὶ ῥαλύτῃ ὠφελίμοις.

Ὑπερβόλῳ παχεῖ] Κλείνει] Ὑπερβολὸν ἔτος, ὡς Ἀνδροτίων φησίν, Ἀπολλόδωρος δὲ ὀκταετηρίδα ἀπὸ φαυλότητος. ὁ δὲ αὐτὸς καὶ λυχνοπτίς δὲ καὶ..... Ἀνδικίδης ἱστορεῖ, ὃς καὶ ξένον αὐτὸν εἶναι καὶ βάσανον βάλλει. ἐπὶ τούτῳ δὲ καὶ τὸ ἔθος Ϝ ὀστρακισμὸν κατέλυθη, καὶ Φρύνιχα δὲ αὐτὸν εἶναι, Φρυνίχεις τὸ βάρβαρον σκώπτοντες. Κρατῖνος δὲ ὁ Ὠδαῖος ὡς παρελθόντος νέου τοῦ βήματος μέμνηται καὶ παρ' ἡλικίαν, Θεόπομπος δὲ φησὶ τὸν Σάμιον ἐπισκώπτειν ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων ἐχθρῶν ἀναιρεθῆναι, τὸ δὲ νεκρὸν αὐτοῦ εἰς σύκινον βληθῆναι, ῥιφθῆναι εἰς τὸ πέλαγος. ὁ δὲ Κλείνιος δημαγωγὸς ὢν Ἀθηναίων ἔσχατος αὐτῶν ἐπλέ ἔτη. ὃς πρῶτος δημάγωγος ἀνέκραγεν ἐπὶ βήματος, καὶ ἐλοιδορήσατο, φασὶν ὧν ὕστερος ὢν, καθὼς Θεόπομπος ἱστορεῖ, συνελκυσθῆναι Ἀθηναίων παρελθεῖν εἰς τὴν ἐκκλησίαν στέφανον ἔχοντα, καὶ κελεύσαι αὐτὸν ἀναβαλέσθαι τὸν σύλλογον, τυγχάνειν γὰρ αὐτὸν θύοντα, καὶ ξένους εἰστιᾶν μέλλοντα, καὶ ἀναβαλέσθαι τὴν ἐκκλησίαν. διορθώσας δὲ εἰς ὑστεροκλείαν ὑπῆρχεν, καὶ τοῦτο δηλοῖ αὐτὸ ἡ γραφεῖσα ὑπ' αὐτοῦ Μιτυληναίοις ἐπιστολή. ὕστερον δὲ Μιτυλήνης ἁλούσης ὑπὸ Πάχητος Ϝ στρατηγοῦ, τὴν μὲ ἔμπροσθεν ἡμέραν συμπίνοντα τὸν δῆμον ὡς χρὴ Λεσβίων ἁπάντων τὴν Μηθυμναίων, τὴν μὲ ἠβώσας ἀποκτεῖναι. παῖδας δὲ καὶ γυναῖκας ἀνδραποδίσασθαι. καὶ τὸ ψήφισμα τοῦτο ἀποστεῖλαι ἐπὶ τὸ πρᾶγμα, τὴν δὲ νυκτὸς ἐπιόντος ἐλθόντων ὡς αὐτὸν τῶν ἐπιδημούντων Ἀθήνησι Λεσβίων, καὶ δέκα τριακοντοῦς αὐτὸν ἔχουσι μεσταλθόντων, μεταπέμπει πάλιν τὸν δῆμον καὶ τρίτην πάλιν ἄλλην ἀποστεῖλαι ἀναιρήσοντα τὸ ψήφισμα. ὅτω Θουκυδίδης, ἐπὶ δὲ καὶ τοῦτος Λακεδαιμονίους εἰρήνην ὡς Φιλοχόρος καὶ Ἀ'ελαφάνης ὡμολόγησε Εὔβοιαν. Ἀ'ελαφάνης δὲ ὁμολογῶ-

* Videtur legendum ἃ μὴ δεῖ ἔχειν, ut sensus sit: *qui volent habere quæ non oportet, eos importuna invadet ambitio*, &c.

ζωσάμενον αὐτὸν λέγει δημηγορήσαι, εἰς τὴν ῥᾳστώνην αὐτῶν ἀποσκώπτων. τὰ δ' ὑπὸ τῶν ὤμων ἡ ἀγκαλίς, καὶ μάλιστα τὰς ὀφρῦς. εἶχε δὲ καὶ φωνὴν μεγάλην. βυρσοδεψεῖν δ' αὐτὸν λέγουσι, ἢ ὡς βυρσοδέψαι φόνον. ἢ ὡς αὐτὸν ἐπὶ παιδιᾶς τὸ ἐπιτήδευμα μεταχειρισαμένων, ὁκωμωδεῖτο δὲ καὶ ἐπὶ μοιχείας ἐξέπλευσε δὲ καὶ στρατηγὸς ἐπ' Ἀμφίπολιν, ἔνθα καὶ ἐπλάσατο νικηθεὶς ὑπὸ Βρασίδου, ἐπὶ ἄρχοντος Ἀμεινίου.

Ἀνέξομαι γάρ σε] σκῶπτ πῶς ἐνήλλαξε τὴν σύνταξιν· σὺν γὰρ τὸ ἀνέξομαι ἀπόδυς τὴν πῶλωσιν, ἀλλ' αἰσχυνθεὶς ἀπενέγκας, οἷον ὀλίγα λέγοντα σε. ἴσως δὲ τὸ ἀνέξομαι, ἀντὶ τοῦ εἰσδέξομαι, ἢ ὑποχωρήσας ἀφοσιωθήσῃ.

Καὶ φίλοι Κορύβαντες] ἢ μᾶλλον τοὺς Κορύβαντας ἐπὶ τῇ σκαλῆξαι ἐμβοᾶτας, ἀλλ' ὡς ἐπὶ ὑβριζόντων καὶ μανιάδι δῆθεν τῷ συγκρούματι.

Ἡ μᾶς μὲ τὴ Πάνι τοῦτο] ἐπὶ τῆς ἰσχναπαῖς γὰρ καὶ τοῖς ἐρημοτέροις τῶν χωρίων εἰώθασι Ἕλληνες τὸ Πᾶνα ἱδρύεσθαι.

Ἢ ἐλέᾳ βωμός] ἱδρύθη δὲ παρ' Ἀθηναίοις ἐλέου βωμὸς, ἐπὶ συμπαθείαν καὶ φιλανθρωπίαν αὐτοῖς ἀφιδρυθέντος.

Ἀπροφάσιστ ἡ ἡμέρα] ἔσται παρ' Ἕλλησιν ἡμέρα ἀπραξίαν εἰσηγουμένη πάντων καὶ ἄρχειν, ἃς ἀπροφάσιστα ἐκάλουν. ὃν τρόπον οὐδὲ ἀφοσιοῦσθαι ἂν ἦς πατὰ νόον καθάπαξ φίλος ἐπιμίγνυσθαι φίλῳ, ἀλλὰ καὶ τὰ ἱερὰ ἀχρηματίστως ἐᾶν αὐτοῖς. ἐπελεῖτο δὲ τούτοις αὐτοῖς καὶ τὸ φλυαρίαν μήτε, ὥστε καὶ ἐνήμιζον τοῖς καθεχθησίοις. καὶ πᾶς ἄτοπος ὁ μὴ ἀνεῖσθαι τοῖς καθιζομένοις μὴ συγνώστην πάντων ἀφιόντων ἕτερον τρόπον. ὃν καὶ τὰ λεγόμενα συγνάζοιντες ἦγον Ἀθηναῖοι. σύνεδρον καὶ πᾶσα πνὰ τ ἀπαίσιον ἀποφράδα ἐκάλουν. οἱονεὶ ὁ δὲ φράσων τις, μὴ ἂν ἀφοσιοῖτο ἄξιον τιμίσαι δὲ ὑπερβάλλουσα κακίαν.

Ἢ τόγε τοσοῦτον ὑβρισμένον] ἀντὶ δὲ ἢ τοῦτο μόνον ὑβρισμένον.

Γέγαμεν ἐπὶ τὸ φάρμακον] ἐπίηκεν τὸ αἷμα.

Ἀνθρωποι κατάγαια δ' κοαίνει] καὶ τοῦτο Ἀττικῶς, αὐτοὶ γὰρ ἀεὶ ἐπὶ μίσους εἰώθασι λέγειν, ἔφαγον δ' ἄρτον, ἔπιον δ' οἶνον, ὅτως ἂν καὶ κατάγαια δ' κοαίνει.

Καὶ τῇ ἡλιαίᾳ κ' φυλὰς] δικαστήριον Ἀθήνησιν ἡ ἡλιαία εἰς ὕπαυθρον ἀφικνημένων τῶν δικαστῶν. παρ' ὃ καὶ ἡλιαία ἐκαλεῖτο, ὑπὸ τὸ ἡλιοῦσθαι τοὺς ἐκεῖ ἀθροιζομένους.

Κερσαιῶν σὺ τῇ δεξιᾷ] κερσαιὸν μὲν, ὡς ἴσον δῆθεν τῷ Διί. ἀκτίνας δὲ, ὡς τῷ Ἀπόλλωνι.

Τὸν ὀπισθόδομον ὀρύξας] ὡς ἱερόσυλον ἀλαβάσκαντα τοῦτο, φησὶν ὁ γὰρ ὀπισθόδομος ἱερὸν. τὸ ὄπισθεν δ' αὐτοῦ ὅτως ἐλέγετο.

Καὶ Σωφρονίσκῳ] οἷον τοῦτο πέπαικεν ἀντὶ δ' Σωφρονίσκου παρωδήσας.

Καρύκης τὸ γάνεσον] βρῶμα Λύδιον ἐξ αἵματος ἡ καρύκη.

Τὰ μυττωτὰ κᾀλίπωσι] μυττωτὸν τρῖμμα ἐξ ἀρτυμάτων πολλῶν συντεθειμένον σκάλλει δ' ὑπότριμμα ἀλλ' σκορόδων, ὡς Ἀλεξοφάνης ἐν Εἰρήνῃ. ἔοικε δ' μυττωτὸν τὸ ἀπὸ τῶν κρεῶν ἐν τῷ ζωμῷ γλοιὸν καλεῖν. ὃς δὲ ζωμὸν ἐκλελοιπότος, τῇ τριβῇ ἀφανισθέντος.

Καὶ ἡ χρηστία ἀφηλίτου] ὑδὲ Ζόσιμος, ἢ καὶ Παῤῥάσιος ὅτως ἡμῖν

ἀφ' φαρμάκων φιλόσοφον γοητείας καὶ πραστείας χρήσας διεπαίσθη, ὡς ὅτως ἀπορραλλάκτως ἀφ' ὧ ὠκείμενα θρασυκλέους θρασύτητα καὶ μιαιφόνον ἐθὼν ψυδεσόφων ἀνδρῶν, ὡς ἐπὶ πανικὸς ἐναργῶς τῷ λόγῳ ἀπεκρεμάσθη.

Mf. in fol. Τίμων, ἢ μισάνθρωπος.] ὑπὸ μανδραγόρα] παροιμία ὑπὸ τῶ ἀνεμβρίων καὶ ῥαδύμων, παρόσον οἱ τὸν μανδραγόραν φαγόντες, ἀπαρθῶν ὑπνώττουσιν. [ἐπὶ χειρὸς κομίζη] μιαίνεις τὰ ἀφ' ὧ χειρῶν κίνδη. τὰ ἐπίχειρα, τὰ ἐπιχειρήματα, αἱ ἀντεποδόσεις. [εἰ δὲ] τὸ οἱ εἰ ἐθαύπε ἀντὶ ὧ πιὲς κεῖται. [ἀναρρίπτους] ἀνακινήσας. [ἢ παιδάριψ] παιδοτρίβης. ἀλείπτης. διδάσκαλος. γυμναστής. [ἀφαιρεθῆ] τὸ ἀφαιρεθῆ καὶ τὸ ἐξῆς. σχῆμα ἐστὶν ἰσοκατάληκθον ὧ τοῖς ῥήτορσι λεγόμενον, ἢ καὶ πάρεσιν. [ἐπισκήψας] ἐντελάμβων. [ἀγαθὸν σύνεργον] σημεῖω τὸ ἀγαθὸν σύνεργον ὡς τῶν πείσας ἡλυκὴ ὅσαν γυνὴς ἀπεδόξειαν ὀρσινικὸν ὄν. [ἀφιτέμενον τὸ γεωρυχεῖν] ἐπιτρέπεται ἐξαιρεῖσθαι ἢ τῶν Ἀθηναίων πόλις ἐκ τὰ γεωρεῖα. καὶ μάλιστα ἐκ τὰς ῥέας ὧ Διονυσίου, ἀφ' τῶν τραγῳδίαν ἐπὶ πολλοῖς ἀξιώματι ὧ ἐδίδασκεν ποιητὰν ἀγεσίλαι καὶ χορηγὸν φιλοτιμίαις, μή πω ὧ ῥάστῳ καταλαμβανόντων, ἐγκλήσεις τε ἐμάνθω καὶ μάχας καὶ πληγάς. ἔδοξαν δὲ τὰς τόπους μισθοῦ, ἵνα ἔκαστος ἔχων τὸν οἰκεῖον τόπον, μὴ σχολοῖτο φυλάττων καὶ ὠθαζαλαμβάνων, μή τι μὴ ὑστερῶν ἀπεστρέφοιτο τῆς θέας. ἐπειδὴ ὧ πλατεῖα οἱ πέντε ὧ πλησίον, πολλὰ καὶ ἐτίμα μισθώματα, τὸ εἰς τὸ πλῆθος ἀναλωμα ἡ πόλις παρεῖχεν ἐκ ὧ κοινῶν ἐκφόρων. Δραχμὴ δὲ ἦν τὸ εἰσέρμενον, καὶ ὅτι πλέον ἐξῆν δοῦναι δραχμῆς, ὅτι ἔλαττον. ὡς μὴ οἱ πλήσιοι ἀφ' τὸν χρυσὸν πλεονεκτεῖν, μηδὲ οἱ πένητες ἀφ' πτίσαι διάζοιντο, ἔοικεν ὁ ὑποκείμενος κόλαξ Δημίας τῶν τοιούτων ἐγχειρεῖσθαι παρ' Ἀθηναίων ἀμνημονῶν. εἰκότως τῇ νῦν ὧδε ὧ Τίμων λαπίμπτην, ὡς αὐτήσων ὧ αὐτῷ τὸ τε τῶν θεωρικὴν δραχμὴν, καὶ ἀλλόζονος παρορᾶσθαι. [ἀγχισοῦς] ἀγχίσους καὶ ἀγχίστις ἢ συγγένεια, καὶ ἀγχιστεῖς, οἱ ἀπὸ ἀδελφῶν καὶ ἀνεψιῶν καὶ θείων κατὰ πατέρα καὶ μητέρα ἐγγυτάτω ὧ τελευτήσαντος. οἱ δὲ ἔξω τούτων συγγενεῖς μόνοι, οἱ δὲ κατ' ἐπιγαμίαν μιχθέντες τοῖς οἰκείοις οἰκεῖοι λέγονται. [βρεξηνίωθαι] ἀφ' ὑμῶν μετεωρίζεσθαι, καὶ ἀθαυμασιάζειν, ὀρχίζεσθαι. καὶ βρεξηνίσται ἐπαίρειν, βρένθος ἢ ἐδέες μύρου, ὧ χριόμενοι αἱ γυναῖκες μέγα φρονοῦσι. [ἐντάκρων ὧ] κρήνης Ἀθήνησι καλλίρροη καλουμένη ὡς πρότερον. [ὠξυκάρδιος] ἐπαίτων σε ἐν οἷς ἔλεγον ὡς ὧ πλούτου.

Ἀλκυὼν ἢ ὡς Μεταμορφώσεων.

P. 168. Mf. in 4. Καὶ νεοττὸς] ἀντὶ ὧ νέογνος.

Γνωρίζειν τ' ἐμοὶς] ὅτι δύο γυναῖκας ἔσχεν Σωκράτης, Ξανθίππην καὶ Μυρτώ.

Ἀνέφικτος] ἀδύνατος καταληφθῆναι.

Προμηθεύς.

P. 179. Mf. in 4. Τὰ πλάσματα αὐτῷ οἱ ἄνθρωποι] τὸν Προμηθέα γλύγασιν Ἐλλήνες τὸν αὐτὸν δημιουργήσαι.

Ἀπ-

Ἀποτομίτη δ] ἀποτίλματα, μηδεμίαν ἔχοντα διάβασιν.

Ἐγχιελάδες] ἐμπισσάδες.

Ὦ Κρόνε καὶ Ἰαπετὲ] ὁ μὲν Κρόνος πατὴρ ἦν τοῦ Διὸς. ὁ δὲ Ἰαπετὸς ἀδελφὸς Προμηθέως. ἦσαν δὲ τῶν διαχθόνιων τοῦ Διὸς καὶ γηγενῶν, ἅπερ τοὺς αὐτοὺς καλεῖ.

Ἐπιμηθείμην ἂν] ἄξιον ἂν ἐμαυτὸν ἔλεγον, Προμηθείου δέ ἐστιν ὡς φασὶ οἱ παλαιοὶ σωφρονεῖν τὰ βελούτων, ὅταν καὶ τὰς συμφορὰς ἀπέλυσεν. τὰς δὲ μεγάλας ἐφεξαπλώσας τὸ πολιπκῶν ἐκαλῶν, τοιαύτη δωρεᾷ οἱ παλαιοὶ ἐτίμων.

Ἔωλον] ψυχρὸν καὶ ἀνωφελές.

Τὴν ἔφεσιν ἀγωνιεῖ] ἔφεσίς ἐστιν ἡ ἀπὸ δικαστηρίου εἰς ἄλλο δικαστήριον μετάβασις, ἣν καλοῦσιν ἔκκλησιν. φησὶ γοῦν ὅτι ἀνωφελής σοι ἐστὶν ἡ ἔφεσις. μὴ γὰρ τῶν ψήφων τοῦ Διὸς, ἀλλὰ ποιήσω ἄλλο δυνάμενα, ἔφεσιν δὲ οἱ δικανικοὶ φασιν ἡνίκα ὁ κρείττων μείζονι δικαστηρίου ἐξαιτῆται.

Ἡ ἔξεσις] ἀντὶ τοῦ ἡ παρουσία.

Εὐδαιμονίστερον] τὸ θεῖον δηλονότι.

Ταῦτ' ἐστὶ] βαρύτητος ὁ λόγος.

Ἀκμὴ ἄσαν. χρᾴφει καὶ ἀκαλλῆ] ἀντὶ τοῦ ἀκαθαρσίαν, ἀπεπείθη, ἀκατέργαστον.

Μᾶλλον δὲ Διὸς μὲν καὶ Ἀπόλλωνος] κατ' εἰρωνείαν. καὶ τοῦτο βαρύτητος εἰρωνεία.

Παπαῖ μὲν αὐτὸ] ἀντὶ τοῦ ἐξεπάζοιμι, συγκείοιμι, συμβάλλοιμι. χρᾴφεται δὲ καὶ συμπαραλαμβάνει.

Διατρίβω] ἡ ἀληθεύειν συνήθως, τῷ ἄνεσιν σημαίνει καὶ τῷ κατὰ σχολὴν ἀπόλαυσιν.

Ἄρει μὲν πατρὶ] ταῦτα φάσκει ὁ Ζεὺς γέγονε, δὶ Εὐρώπην τοῦτος, δὶ Ἀντιόπην σατύρου, ἀλλὰ Λήδαν κύκνου.

Ἐναυσαμένου τινὸς] ἄψασθαι.

Ἐάσω] τῶν ἀγαθῶν.

Κνισᾶν] θυμιᾶν.

Ὤνησο] εὐφράνθη. ἀπολαῦσαι.

Οἶδα ὡς ἑξ καὶ δέκα] ἑξ καὶ δέκα. τὸ ξ' ἀττικῶς ἐφυλάχθη. οὕτω γὰρ ἐπὶ τοῖς ἑξήκοντα σωθήσεται τὰ πλὴν φυλάττουσι τὸ ἁπλοῦν.

Οἶσθα δ' Ἐρμῆ τὸν Θέσπ] λέγουσιν ὅτι ὁ Ζεὺς ἐρασθεὶς Θέσπιδος, ἐδίωκε φθεῖραι βουλόμενος. ὡς δὲ ἐχέτλη τὴν Προμηθέα, ὁ Προμηθεὺς εἰς τὸν Δία ἔφη. ὅπως ἂν συγγένηται τῇ Θέσπιδι, ὁ ἐξ αὐτῆς γενόμενος ἀναιρεῖ σε, ὡς ἀνεῖλες σὺ τὸν πατέρα σου Κρόνον. καὶ αἰσθόμενος ὁ Ζεὺς ὅτι ἀληθῆ εἶπεν, τὸν μὲν Θέσπιν ἔζευξε τῷ Πηλεῖ, τὸν Προμηθέα δὲ Ἡρακλέους τοῦ δεσμῶν ἔλυσεν.

Mſ. in fol. Προμηθεὺς συλλαίνειν] συλλαίνειν ἐπὶ σκυμμάτων, καὶ τὸ πον δὲ τὸ εἰς σ πλαίνειν πνεῖ, πλεῖν δὲ ἐστὶ τὸ σκάπτειν. Δηλοῖ δὲ καὶ χλούσκιόν πείνημα, παρὰ τὸ ἀμύσσειν τὰς ἴλλας, καὶ ἀμύσσειν τοῦ χρώματος τὸ ὀφθαλμῶν. ἴλλοι γὰρ οἱ ὀφθαλμοί, παρὰ τὸ εἰλεῖσθαι σὺν αὐτοῖς τὰς κόρας· [ἄλλως] συλλαίνειν μυλλαίνειν, διὰ τῶν ὀφθαλμῶν σκάπτειν καὶ μυλίζειν. σίλλος γὰρ ὁ μῦς, καὶ ὁ μάσων, καὶ ἡ ἀγκλαπία καὶ ὁ χλούσκιος. καὶ ὁ πεῖνα χρᾴφων συλλαίνει [ἢ κονδύλος· κονδύλος] κόνδυλος παρὰ τὸ κάμπτειν τὸ δακτύλων, οἷονεὶ κονδύλοι οἱπτ.

παρὰ

περὶ αὐτὸς γὰρ ἡ κώμωψις τ̃ δακτύλων ἐγγίνεται. ἢ κόνδυλος τὶς ὤν, εἰς τὰ κενὰ δόρμ@ τ̃ ῥαπιζομένων. κενὰ γὰρ σαρκῶν τὰ μέρη ταῦτα.

Θεῶν Διάλογοι.

Ἀπόλλων@ καὶ Διονύσ@.

P. 125. Mſ. in 4. Καὶ Πρίαπ@] ὁ Πρίαπος ὑπερμέγεθης ἔχει αἰδοῖον ὑπὲρ ἡμιόλιον & λοιπῶ σώματ@· ὃν τινὲς φασι τ̃ Πρίαπον εἶναι τ̃ Διόνυσον, ἐπιξενικῶς αὐτῶ τύτ@ δῆθεν Πριάπ@ καλυμμένω. ἄλλοι μὲν Διόνυσ@ μὲν ἠὸν, μητρὸς ἢ Ἀφροδίτης ἢ Διόνης. Μιασέας δὲ ὁ Παπρεῶς, ἑρμαφροδίτον τ̃ Πρίαπον λέγ@, ἄλλοι δὲ Ἀφροδίτης ἠὸν. ἢ ἐρίζ@σιν αὐτ@ εἰς λειμῶνας ἐπὶ τῇ ἀμορφίᾳ τ̃ μηδέν αἰδοῖ ἐχομένη. εἶχε γὰρ φασὶ, γλῶττ@ μεγάλ@, καὶ γαστέρ@, καὶ αἰδοῖον. λεχθῆναι δὲ ἐπ' αὐτῷ ὅτι ἀμμαίνῃ τὸ ἄχαλκος αὐτῶ, ὡς ὁ κρατῶν γλώσσης καὶ γαστρὸς καὶ μίξεως, ἀμεμπτ@ ἐξῇ τ̃ βίου.

Ἔρωτ@ καὶ Διός.

Χρυσίδας] χρυσὸς κύελον, ἢ χρυσῆ φιάλη, ὥστε ἢ ἐξ ὀρόφου, ὀρυγεῖς.

Ἥρα καὶ Διός.

Τὸν Ἰξίονα] Ἰξίον Λαπίθης τὸ γέν@ ὢν ἠράσθη Διὸς τὴν Φοινέως. Τὸν δ' πιτηρῆν αὐτῶ ἐλθόντα ἐπὶ τὰ ἔδνα, σωισκυάσαι, ὄρυγμα γὰρ ποιήσας, καὶ γεμίσας πυρὸς, ἔνθα αὐτὸν ἐνέβαλεν, ἐφ' ᾧ οἱ θεοὶ ἀναπτήσαντες ἐμελλον αὐτὸν τιμωρεῖν. ὁ δ' Ζεὺς μόν@ ἠλέησεν αὐτὸν. καὶ λαβὼν ἰδίῳ * ἱδρῶ ἀφῆκε μεταδιδοὺς αὐτῷ τ̃ ἀθανασίας. ἔτ@ δ' ἀνόλασας ὧν ἠράσθη Ἥρας, ἡ ἀνήγγειλε τῷ Διΐ. ὁ δὲ νεμεσήσας αὐτὸν ἀπείκασε νεφέλῃ τῇ Ἥρᾳ ἢ μίγνυτ@ Ἰξίων, καὶ ποιεῖ παῖδα τὸ μὲν ἀνθρώπ@ ἔχοντα, τὸ δ' ἵππ@, ἀφ' ᾧ ἱπποκένταυρ@ι. ὁ δὲ Ζεὺς ὀργισθεὶς, καὶ ὑποπτέρ@ τροχῷ δήσας τ̃ Ἰξίονα, ἀφῆκε φέρεσθ@ διὰ ἀέρος μαστιζόμενον καὶ λέγοντα, χρὴ τιμᾶν τὰς εὐεργέτας.

Ἀπατᾷ μὴ ὠρείσιν] σεσαλοίκισται μὲν Ἀττικῶς. ὤφειλε γὰρ μὴ ὥρας ἔχειν. ἔστ δ' τοῦτο τὸ ἐν τῇ σωνηθείᾳ μὴ κολάζ@ αὐτὸ τὸ ἔτη, μὴ εἰς καιρὸν φθείρει.

Διὸς καὶ Γανυμήδ@.

Ὦ Γανύμηδες] ὡς ποιμὴν ὁ Γανυμήδης, μόνον ἠγάπητο θεὸν τ̃ Πάνα. οἱ γὰρ ποιμένες τοῦτον τιμῶσιν.

Ἥφαίστ@ καὶ Ἀπόλλων@.

Κολάβης ἐμπίξας] τὰ τ̃ χορδῶν ἐπιτόνια.

Καὶ μεγαλαύχ@] σεμνὸς πατζάγων@, ὑπέκυφ@, διχομήνη ἐφ' ἑαυτῇ τὰς τ̃ κιβάσεως νδρίας

Γλαφυρὸν] ἡδὺ, χεῖλον, σοφὸν, ἔμπειρον, ἀκριβὲς, λαμπρὸν. τοῦτο σημαίνοντ@ γλαφυρόν.

Ἥφ

* Ita clarè in Mſ. legebatur. Fortè emendandum διακαθαρίσας, hoc eſt, *luſtratum dimiſit*, luſtratus enim fuit Ixion à Iove, ut teſtatur I. Tzetzes Chil. 2. Hiſt. 273. qui dicit ſocerum Ixionis ab aliis vocatum Deioneum, ab aliis Eioneum, quo forte modo hic etiam legendum.

Ἥρα καὶ Ζεύς.

Τὸν γῦν Γηρύονον] ἔκπαγλον ὡς φαρμακέα. δοκοῦσι γὰρ μιγνύοντες ἄν ἐφαρμακεύθησαν ὑπ' ἐκείνου.

Ἀφροδίτη καὶ Ἔρως.

Τοῦ δεσπότου τοῦ Ἀλφειοῦ] προσκυνητέον τὸν Ἀλφειὸν ἐθικῶς ἅμα καὶ ἀφελῶς.

Τοῦ παιδὸς] Παιδὶ.

Στεφανικοῦ] χαρᾶς] γραφῆ.

Mſ. in fol. Ἔρως καὶ Ζεύς· ἄλλα μὲ δεῖ μαχεσάμενον] μετὰ φοινικισμοῦ μέγα ἀχνύω. Ἥρα καὶ Ζεὺς· ἐκπεπληγμένοι] ἐκλύτου καὶ ἀπαλοῦ, ἢ μαλακοῦ, ἀσθενοῦς. Ἥρα καὶ Ζεὺς· Ἡφαιστος καὶ Ἀπόλλων· ἤδη σαμόνα καὶ ἐπίτροχα] πολύκομπα, πίθηκε, σύριγκα, ἀπατηλά, τὸ ἐπίτροχα ἀπαγκώνια παχέος. [Ἡφαιστος καὶ Ζεὺς· τῶν Εἰλιθυίων] ἃ τὸ πικτισσῶν ἢ τὸ [ὑπὸ τῆ μανίκι] Ἐγγυφάλλω ὑμέων· [πρίνιζα] ἔνοπλον· ὀρχεῖσθαι [ἰσχύσας ἤδη σωτῶν] ἤδη κατὰ γάμον κοινωνίαν συνάψας μοι αὐτῶν [Ἑρμῆς καὶ Ἥλιος· αὐτὸν γὰρ] χαίρει μόνον γὰρ· [μὴ ἀνίεσαι] χαίρει μὴ ἀτείνας· [Ζεύς, Ἡρακλῆς, Ἀσκληπιὸς· ἐξ ἀμύητος] ἐπαίτης, φιλοκερδὴς· [τὸ τέρενος καὶ τῶν γυναικὸς Μηκάονος] τίκτει δὲ Ἡρακλέης, Οὐνίτης, Θηρεύμαχος, Δημοκήων, ἐξ Κρεοντιάδης· [τῶν ξενικίαν] τῶν ξενικῶν· [Ἑρμῆς καὶ Ἀπόλλων. ὁ δὲ ἀπὸ τοῦ Ταυγέτου] ἀντὶ ἀπὸ δὲ Ταυγέτου· ἀπλοῦν γὰρ σαφήνειαν τοῦτο· ἀντὶ γενικῆς εἰς δοτικὴν περιλαμβάνουσι· [ἐπαναφορικὸν] ἀντὶ δὲ ἀπλοῦ μόνον μίαν, ἀπὸ δὲ ἐπαναφορικὸν ἀντὶ δὲ ἐπαναφορικὸν δὲ ἀντὶ δὲ ἐπαναληπτικὸν ὡς συναῦξαι μικρὸν ἀπὸ δὲ ἐπαναφορικὸν ἐστὶ δὲ ποιητικὸν, συνάσσεται δὲ γενικῇ. [οἱ αὐτοὶ ἀποτομίαι] ἀτυχίαι. [Ἀναφροδίτος οἶμαι] ἀφθὴς καὶ ἀπεπίχαρις· [λαμπὸν καὶ Ἥρα· καζωστοδίσθαι] ἐπικοσμῆσαι· [περιστολόμβρον] ψευδολογόμβρον, ἢ ἡνιοχοστὸν καὶ παρόδεξα μυθολόμβρον. [Ζεὺς καὶ Ἥλιος· ἀφηνιάζουσι δίκης] τὰς χαλινὰς ἀπορίπτουσι. [Ζεὺς, Ἑρμῆς, Ἀφροδίτη, Ἥρα, Ἀθήνη. Πῶς ὅπως] σκοπεῖτε. [καλαύροπα] καλάβρον ἐστὶ ποιμενικὴ ῥάβδος· μικρὰν ἐκπυρώσει ὑποσκαμβόν. διὸ ἀφιᾶσιν ἐπὶ τὸ ἐφ' ἁλίης ἀπόκειρον τῶν. [καμὲ καινοφόρον] Φιλόχορος· τὸ Β Ἀτθίδος φησὶν ὡς, Ἐρεχθέως βασιλεύοντος, πρῶτον κατθῆσαι αἰγὸν ἀξιώμασι παρθένον, φέρειν τὰ καινὰ τῇ θεᾷ, ἐφ' οἷς ἐπίκλην τὸ θεὸς τῶν θυσίαν τοῖς τε παιδηναίοις καὶ πᾶσι ἄλλαις πομπαῖς.

Ποσειδῶν καὶ Τρίτων.

Pag. 237. Mſ. in 4. Ἀπ' Αἰγάλης ἐξ ἧσιν] κοπεκλήθησαν δὲ αἱ Δαναΐδες θυγατέρες, ὡς ὁ μῦθός φησι, τὸ ἄδυ ὑδροφορεῖν εἰς τετιμμένον πίθον, ἀνθ' ὧν τὰς Αἰγύπτου παῖδας ὀμηλίκτρυες ὄντας διεχθήσασθαι σὺν τῷ δίκῃ.

Ὁ Δαναὸς δὲ] τούτων τὸ πεντήκοντα πατὴρ.

Νότος καὶ Ζέφυρος.

Ὁ Ζέφυρος τῶν πομπῶν] πομπὴ ἡ εὐσημείωσις, κρηπὶς πίμψις ἀπὸ Θουκυδίδη.

Δικταῖον] καὶ ἀλλαχοῦ δὲ τὸν Κρήτη ὄντα ἡμιθέων.

Ἤδη ἐπὶ νότῳ ἄγοιτο] ὁ γὰρ νότος δύο τῆς Λιβύης πνέῃ. ἔνθα οἰκοῦσιν οἱ Αἰθίοπες. *

Mſ. in fol. Δωρὶς καὶ Γαλάτεια. ἀλλ' ἡδέως σε διεσπάσαμεν] ἄλλως τε καὶ ἐρᾷς. [Δωρὶς καὶ Θέτις· ἐπαρθένευσιν εἰς χαλκᾶν τινα δόλαμον] εἰς παρθενῶνι ἐφυλάττεν. [Τεῖτων καὶ Νηρηΐδες· πρόκωπον ἔχων τὸν ἄρπα] κόπτειν ἐπειπάλιν.

Νεκρικοὶ Διάλογοι.

P. 262. Mſ. in 4. Διογένης, καὶ Πολυδεύκης] Ἐν τούτοις τοῖς διαλόγοις διαπαίζει βάλλεται τὸ δόγμα τῶν Ἐπικούρειον ὡς ἄθεα λεγόμενα. καὶ διὰ τοῦτο Νεκρικοὺς εἰσαγαγὼν τοὺς ἀνδρώπους διαλεγομένους, ὅτι καὶ νεκροὶ εἰσὶν οὐδὲν ὠφέλιμοι. * * * Πολυδεύκης.] σαυτὸν Κάστορα ὡς υἱὸν ἀνθρώπου ὄντα, ἔπειτα θνητὸν. τὸν δὲ Πολυδεύκην ὡς ἐκ Διὸς ἀθάνατον. Ὅτε δὲ ἐπαλλάττοντο ὁ Κάστωρ ἐλύπησεν ὁ Πολυδεύκης. καὶ ὁ Ζεὺς ἐλυπήσατο αὐτὸν, ὡς λέγουσιν, ἀποδόσθαι ἄμφω τοὺς δύο ζῶντα ἀθανασίαν ἡμέραν. [Πολυδεύκης] ἄμφω μὲν ἔφη ἐγὼ ἐκ Διὸς εἶναι, ἐκ Λήδας δὲ Λακεδαίμονος. ἀποτίμα καὶ ἀθανασίαν παῤ..... κεκληρωμένοι. ὑπερβολὴ δὲ φιλοσοφίας μὴ ἐμοὶ ὠφελῶν ἀθάνατον ἀπεφήνατο. μὴ ἦ..... εἶσι. τὸν δὲ τοῖς ἀθανάτοις συμποτικοὺς ἀπομισθοῦσθαι σοφὸν αὐτοῖς τὸ δὲ γένος..... ὑπερήμεθα, ὁ μὲ τὰ ἀνθρώπων, ὁ δὲ τὰ ζώντων ἐξεπολοῦσι. ἄλλως τε καὶ συ..... ἀνθρώπους ὡς ὁ μῦθος φησὶ κεκλεγμένους. ἐπεὶ δὲ τριῶν ἐστε, διὰ τοῦτο ἐπαινῶμεν ἐκεῖς πολυδεύκειλον λο..... ὡς δῆλον αὐτὸ τὸ τιμητικὸν λαχόντες τὸν ἐπὶ γῆς τόπον ἐβασιλεύσατε.

Ἐκεῖνος δέ] Τῇ ἐκείνῃ δόξαν ἐπῆλθε καὶ τὸ παλαιὸν ἐπὶ τῶν ἀοιδῶν, καθάρσια τυγχάνειν τῶν ζώντων. πρὸς δὲ ἐμοὶ καὶ ἀκούσασιν τῷ μὲ ὃν λόγῳ τὴν δαίμονι πεῖσαι ἀνῆκε, ἔργῳ δὲ ἀπρόσκοποι ἐς δύσεβειαν. εἰ γὰρ ἦν καὶ δαίμων ἐκ τούτων ἐπίσκεπτε; ἐπεὶ οὐκοῦν καὶ τὸ δαίμονα τοῦτον Μένιππος φησὶ φανῆναι ἀπὸ πάθημεν ἀπιέναι τάχιον, ἀφανισθῆναι αὐτόν.

Ἕνα ὀβολὸν ἔχοντες ἥκετε] Ἐπήσατο γὰρ Ἑκάτης ἐν τῷ σκάμματι τὸ ἀποθανόντα ὀβολὸν, τὸ ταῦλον δηλονότι. Κάρων.

Πλούτων ἢ ὁ Μενίππου.

Ἐγὼ δὲ Κροῖσος.] Λυδὸς ὁ Κροῖσος· Φρὺξ ὁ Μίδας· Ἀσσύριος ὁ Σαρδανάπαλος.

Μενίππου ἢ Αἰακοῦ.

Σαρδαναπάλου] λέγεται Σαρδανάπαλος ἀπὸ πόλεως μιᾶς Ἐρεσσοῦ, ἀπὸ τινος Σαρδανάπαλος, ἀπὸ τινος δὲ τύφους.

Περιεργήσαι.] Εἰς λεπτὸν διηγήσασθαι.

Καὶ τὰ βασιλέα εἶδον.] τὸν Πλούτωνα.

Καὶ ὁ δὲ Κλεινίας] Ἀλκιβιάδης.

Ὡς

* Hæc verba quæ proximè præcedentia sequuntur in Mſ. non sequuntur in hoc Dialogo, nec mihi unde petita sint liquet.

* * * Hic lacuna erat in Mſ. sed in qua multa deesse non videntur.

Ὡς ᾐδὴν ἴσην κύαμοι.] κύαμος· ψῆφος οἷς χρώμενοι οἱ παλαιοὶ βυλεύοντο βουλὰς κατεσκεύαζον.

Μενίππου καὶ Τειρεσίου.

Καθαπέρ τινα βλάκα.] εὐήθη. ἀνέγνω. ἔρηται ὑπὸ ἰχθύος ὁμοίως σιλύρου, ἀχρήστου ὄντος ὡς μηδὲ κύνα αὐτῷ χρῆσθαι.

Πλὴν ἀπόκειμαι] ἀντὶ τοῦ λοιπόν εἰμι.

Μενίππου καὶ Τροφωνίου.

Ὦ Τροφώνιε.] Τροφώνιος ἦτον ἥρως ὃν παρ' Ἐλευσινομιδῶν θεὸν, σωτῆλαιον τῆς ζοφωδοῦς ὑπαίθρου, λιμὸν σκῆπτρῳ διεφθείρειν, καὶ τὴν ζωὴν ἀθλίως καταστρέψειν. οἱ δ' οὖν τῷ τοιούτῳ σωτηλαίῳ μαντείας χάριν ἐσιόντες οὐσιέρχονται ἀπαρχόμενοι τῆς ὄψεως, καὶ ἀηδῆς διετέλουν καὶ ὠχροὶ καὶ δύσκολοι τὰ ἄπαντα τῆς ζωῆς τρόπον. ἀφ' οὗ ἐπικρατήσαν παροιμία κατὰ τῶν τρόπον τὸ ἦθος ἐχόντων καὶ δυσπαθῶν, καὶ δυσπροσιτῶν ἐς Τροφωνίου μεμφόμενον.

Φίλιππος, καὶ Ἀλέξανδρος.

Καὶ Γέρρα.] Περσικὰ μὲν ἦσαν ὅπλα κυρίως τὰ γέρρα. καθαχρηστικῶς δὲ καὶ ἅπαν τὸ σκέπασμα, εἴτε δερμάτινον, εἴτε καὶ ἄλλης τινὸς ἄλλης γέρρου ἐλέγετο.

Μυδώντα] Ἐκρέοντα, σεσηπότα.

Συνηνίχθης] Συναπεφάνθης.

Τοξάρια] Ἀκόντια.

Καὶ πελτίδια] Μικρὰ ἀσπιδάρια.

Κάνδυν] Γαῦνον.

Ἄνδρα καὶ γάμους] Καλλισθένην καὶ Λύσανδρον.

Οὐ λαπάσους] Οὐ λαφύσσοντας. ὁ Φίλιππος χρήσεται παρέχων τὰς σπουδὰς ἐνέσεσιν ἐν τοῖς πόλεσιν.

Ὀξυδράκους] Ἔθνος.

Καὶ τὰ μιξάλια θηρία] τὰς ἐλέφαντας λέγει.

Διογένους καὶ Ἀλεξάνδρου.

Καὶ χαῖρε Κλεῖτον] Τὸν σωματοφύλακα ὃν μεταξὺ δειπνοῦντος τοῦ δόρατι διέπειρε. Καλλισθένην δὲ τὸν φιλόσοφον, ὃς λίαν συγκαθειρχθεὶς τῷ Ἀλεξάνδρῳ διεφθάρη.

Ἑρμοῦ καὶ Χάρωνος.

Τροπωτῆρα] Τροπωτὴρ ὁ κατέχων τὸν κώπιον δισμὸν.

Καὶ ἀκίρατον] Ἀκίρατον ἢ βελτίον ἢ μείζον, ὅθεν τὸ ἀκήρατος ἤτοι συμπλέκειν τὰ διερρωγότα τοῦ ὀδόντος. τοῦτο γὰρ ἀκίρατον φασὶν, ὅταν μὴ ἠπατῆται ὁ ἠπατὴς καὶ ἀκέραιος καὶ ἀκήρατος ὡς νῦν ῥᾴθυμος καλοῦσι. χρῆται δ' εἰδύναμος οἱ παλαιοὶ γυναιξὶν ἐχρῶντο τοῖς τοιούτοις τοῖς ἐργασίμοις.

Ἀθρόους] Ἀθρόον πινῶν κατελθόντων.

Τὸν ὑπέρον] Ὑπερον τὸ δ' κέρσεως δ' ἰσῦ χοινίον ὁ ἀνὴρ δ' καὶ λαφυσσόμενος. γίγνεται δὲ καὶ τούτου παροιμία, ἐπὶ τῶν ἃ δεῖ ἕκαστον ἀφίστασθαι, ἃ μὴ δεῖ κρατύνεσθαι.

Τερψίων καὶ Πλούτων.

Ἄνω γὰρ πεπεμῶν τοῦτο] Παροιμία ἐπὶ λιγομένη ὅτε τὰ ἐναντία τῶν ὀφειλόντων γίνεται, ἄνω ποδαμῶν χωρεῖσι πηγαί, ὡς γὰρ τὰ πηγαῖα ὕδατα ποτὲ ἄνω, κάτω δὲ μᾶλλον χωρεῖσι.

Ἀποσμυχόμενος] κατακλαιόμενος.

Σιμύλη καὶ Πολυγεφύρα.

Ὥσπερ ὁ Φάων] Ὁ Φάων, ὡς λέγουσι, γέρων ὢν διεβίβασε τὴν Ἀφροδίτην. καὶ ἡ Ἀφροδίτη ἐραστὴν αὐτοῦ, ἐπεὶ γέρων ἦν, μετέβαλεν αὐτὸν εἰς νεώτερον.

Χάρων καὶ Ἑρμῆς.

Ἐπίπλα] Τὰ ἐξεπιπολῆς σκεύη οἷον ἐπιπόλαιος κτήσις, καὶ ὅσα δύναται πλείονας, ἀλλ' οὐκ ἐγγαίους.

Πεντηκόντορος] Ναῦς ἀπὸ πεντήκοντα ἀνδρῶν κωπηλατουμένη.

Τὸν κυβέρνην] Κυβέρνα, ἡ τῶν τριήρων δυσωδία· λέγει δυσωδίαν πάντας μιαίνειν. ἴσως δὲ καὶ κυβέρνας λέγει τοὺς πύρας.

Καὶ βαρβαρισμὸς] Ἐν σχήματι παρφερόμενον τὸ λόγον χαίρειν ἔχειν. ὡς τὸ οἱ δὲ δύο * σκό..... καὶ τὰ ἐναντιώσεις.

Διεθημένος] Πεπορθημένος.

Χαμαιτυπεῖα] Πορνεῖα.

Κράτης καὶ Διογένης.

Τὸ ὁμηρικὸν ὄνειαρ] Ὅμηρος εἰσάγει παλαιόνειρα Ὀδυσσέα καὶ Αἴαντα. φησὶ δὲν Αἴας πρὸς Ὀδυσσέα, ἢ κέ φισόν με ἢ κυφίζω σε. αἰπύτατον δὲν ὁ Λυκιακὸς διὰ τὸ ὕψος, ὡς δὲ Ἀριστάρχειος λέγουσι. ἢ κέ φισόν με, ἢ κυφίζω σε. τουτέστιν, ἢ σωκήμισόν με, ἢ σωκημίζω σε.

Εἰς Κίρραν] Κατ' ἀντικρὺ Κίρρας τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου ὁ Σικυών, ἢ ἡ Κίρρα ὄρος ἐξὺ κατὰ τὴν Φωκίδα.

Στέγειν δυναμένους] Δέχεσθαι, βαστάζειν.

Ἐκ κοπίνου] Ἐξ ἀγγειολαΐου.

Διογένης καὶ Ἀνταθένης καὶ Κράτης.

Εἰς τὸν βυβῶνα] Βυβῶνι περὶ τὸν γαστέρος τόπος.

Ξεναγὸς] Ὁ ξένους τραπώπτας ξυνάγων καὶ μισθῶν αὐτοὺς εἰς τὸ πόλεμον.

Ἀποσκηνίαι] Κατεξύρησις.

Τὸ χρεὼν] Εἰμαρμένον.

Ἀλεξάνδρου καὶ Ἀννίβου.

Βάρβαρος ἄν] Ἐφρόνει γὰρ Ἀλέξανδρος μέγα ἐπὶ τῷ λόγῳ τόμαρος προφέρειν τὸν Ἰλιάδα.

Ἐποιησάμην τὴν ἀρχῆς] Τῆς ἀρχῆς, καὶ τὰς ἐλίφαυτος αὐτῶν ἔχει, καὶ Πάρον ἐχειροσάμην.

N

* Videtur hic aliquis locus citatus fuisse.

Νίρεως καὶ Θερσίτου καὶ Μενίππου.

Ὅμηρος σαφῶς ὁ τυφλὸς] Ὅμηρος γὰρ τὸν Σπόμπης Νιρέα ὑμνησι ἀμφιρόντας εἰς κάλλος μεταγε Ἀχιλέα.

Ἀλαπαδνὸν] Ἀσθενῆ.

Ψιδνὸς] Μαθαρὸς, ἀρχιόθριξ.

Mſ. in fol. Πλαύτων καὶ Ἐρμῆς· σωσαπίτησαν] σωσαπίρχωτας. [Ἀμέλησον ὦ Πλαύτων] τὸ σὸν τῇ συνηθείᾳ ὑπόμενον. [Ἀλέξανδρος, Ἀνίβας, Μίνως, Σκιπίων παῖζῶσιν ἄρχλω δαλαεῶν] ἀλλὰ καὶ σὺ Λίβυ. * ἀλμίκησον καὶ κόρη σως τὸν δαλοκόλω δ πολίμιν λαεῶν, ἃ καπιρχάσω, εἰρχάσω. [ἀγαπᾶν ἄρχειν] καπίχειν ἀρχεῖας [καθηδυπαθῶν] Εἰς ἡδονὰς καζαλίσκων. [Μένιππος καὶ Ἑρμῆς· νέηλιος ὄντες] νέηλυς ὁ νεωστὶ ἐλθών. [Καὶ σὲ ἀνεμίσητον εἶναι] Ὅμηρος, ἀνέμιστος Τρῶας καὶ αἰκνήμιδας Ἀχαιούς. [Τοιῇ σ' ἀμφὶ] Τοιῇ σ' ἀμφὶ γυναικὶ πολλὼ χρόνον ἄλγεα πάσχειν.

Μένιππος, ἢ Νεκυομαντία.

P. 324. Mſ. in 4. Ἀκρόδρυα] Ἀκρόδρυα λέγουσι τὰ φοίνικα τὰς κορμὰς καὶ τὰ ἀμυγδαλᾶς καὶ τὰ ἄλλα.

Γαστοηδορύσας] συσπάσας λαλήσας, ψαθυρίσας, ἡρέμα γογγύσας.

Ἀναγωγὴν] Ἡ τῶν πλοίων ἔκπλους ἀναγωγὴ λέγεται.

Ἀσφοδίλῳ] Ἀσφόδιλος τὸ φυτὸν, ἀσφοδιλὸς δ' ὁ τόπος ἐν ᾧ φύεται. ὡς καὶ παρ' Ὁμήρῳ καὶ Ἀσφοδιλὸν λειμῶνα.

Ἀρίσιππος] Ἀρίσιππος ὁ τοῦ Φιλοσόφου ἐκ Κυρήνης. ὁ μεμιμημένος δεινῶς τὸν περὶ γαστρὸς τι καὶ τὰς μαγείρους. σοφιστὴς παρὰ Διονυσίῳ τῷ πρεσβύτῃ καὶ τῶν Σικελίαν, αὔξων αὐτῷ τὴν τυφλὼ, καὶ αἰσχύπολιν δαστῶν, καὶ κολακείαν δαφνῆ δ' μετρίαν.

Καὶ στρέβλαι] Στρέβλα τὸ βασανιστήριον ὄργανον, ἀπὸ τοῦ στρεβλῶ τὸ κάμπτω.

Ἠμιτέλεια τῶν κειρῶν ἰδίδθ] Τὸ ἥμισυ τῆς τιμωρίας, ὡς ἐπὶ δισμῷ δ τοῦτο προσενέγκας διέχει ὑπερβαλλούσῃ ἡδονῇ τὴν ἀκοήν.

Ἀπὸ τῶν ἐμβατῶν] Ἐμβάδ κωμικὸν ὑποδήματα μεγάλαπτ, καὶ τὰς κρηπίδας ὑψηλὰς ἐξισαρσμένας δ' ὡς μέζον ὕψος τὸ χρώμενον ἄλαιν.

Εὐπερμελυσώτῳ] Εὐπερμελισμένῳ, σκοπινῷ, μικρῷ, ἀφιγλεῖ, περιπεκαλυμμένῳ, λάβραγομένῳ.

Ἐπισὶ ἂν χαῖρ] Τάχα τὴν Αἰακὸν ἐπίσησαν Ἕλληνες παῖται δικάζειν τοῖς Νεκροῖς τὸ δ' ὀνόμαζον ἕτοιμον δαγόντες εἰς συνηγορίαν. βάλοντες γὰρ νῷ δὸ τὸ αἰάζειν τὴν Αἰακὸν ὠνομάζαν. Ὁ συμβαῖνον ἐπὶ τοῖς λαμπρομένοις τῷ τάφῳ, παρδιδοὺς αὐτὸς δαδιδόασι.

Τὸ μίσσον ἐ πλέον ποδὸς] Καὶ γὰρ ἐπὶ τὴν πυελ γαπλομένην μόγις σωδιαῖον τόπον ἡ σωδὸς ἐπίσχε.

* Videtur Græculus hic pro Alexandro respondens nomina Africanarum aliquot gentium adjeciſſe, ſed ex portentoſis ab imperito Librario adjectis vocibus quænam ex fuerint divinabunt ſagaciores.

Καὶ ἤτοι περιχορδωθῆς] Εἰς τὰς τὰ σώματα περιχαίτας αἰτίπτυγ, καὶ παίζει τὰς τὰ ἱπερράμματα ἔχοντας ὑπὸ τοῖς τάφοις.

Ἐδείχθη δέ μοι] Ἵνας ἐπὶ τοῦ τάφου Φιλίππου, σκυτῶν ὕστερον συνίφη, καὶ τῦτο παίζει. τὰ γὰρ τῶν ἄλλων βασιλέων ὀστᾶ, ὑπὸ δὲ τοὺς τοιχορυχόντων παρὰ τὰς τελόδους ἰσκυβαλισμένα, τῦτο ἀφανιζόμενα.

Ψήφισμα.

P. 338. Mſ. in 4. Καὶ σεσεβεμένοι τὸ] Ἠπείλησεν. ἐφόβησεν.

Ἕνεκα τῆς Τερείσια] φασὶν ὅτι Περσεφόνη χαρίζεται τῷ τῆδε Τερείσια μόνῳ φρονεῖν τὰ ἄλλα ἀπάντων Νεκρῶν.

Πρὸς τὸ χαλεῖον δὲ ἄλλως] Εἰ δὲ ἄλλως ζοφερώτερον τὸ χαλεῖον ὀλίθημα, πῶς βλέπων τῷ δακτύλῳ ἐδείκνυες, καὶ τὸ μὲ παίζοθρων τῦτο. αἰνίττεται ἢ οἰμαι τῇ παιδιᾷ ὡς τι τὸ Τερφανίᾳ ἀφανίσιμόν τι καὶ ἀσεφίστερα τὰ τοῖς ἄλλοις μυστήρια χρυσομαδυμένων.

Χάρων, ἢ Ἐπισκοπῦντες.

P. 341. Mſ. in 4. Ἢ ὠσκωπον οἶναι] Ἀντὶ δὲ ἐρίτιμον, ἤτοι ἐπὶ τῇ κώπῃ εἶναι.

Οὐκ ἀκόνδυλοι] Κόνδυλος ὁ τὸ τῇ σιωπηδείᾳ χρόνος.

Τὰς Ἀλώεως ὕας δύο] Ὧν τὸν καὶ Ἐφιάλτην.

Mſ. in fol. Χάρων ἢ Ἐπισκοπῦντες παρὰ δὲ ἄδῃ] Πλάτων. [ὁ Θετταλὸς] ὁ Πρωτεσίλαος. [τοπικῶς] ὁ τείνας καὶ πυκάσας καὶ μίψας. λάβ δὲ πέζα τὸ τείνω καὶ ἵλκω. ὁ μέλλων πέξω. ὁ παρελήλυθως τέτυχα. ὁ ἀόριστος δύτερος ἔτυχον, καὶ ἡ μετοχὴ ὁ τυχῶν καὶ τὸ ἀναδιπλασιασμὸν τετυχών. [ἢ ὠσκωπον] ἐπὶ τῇ κώπῃ οἶναι. [ἐκπεσὼν ἄμυς.] ὡς πυλαισῆν Ἀφαπαίζῃ. [περιάγωσι] λεπτομερῶς ἐπὶ. [σφάλλοντας] ἀποτυγχάνειν [ὀλίζων δὲ ποδὸς] πῶς λέγει τὸ ὀλίγιον, τὸ κατέχον κάτωθεν τὸ ἰσίον [ὕας δύο καὶ αὐτὰς] Ὧν τὸν καὶ Ἐφιάλτην. [καὶ ἡκιστα ποιητικῶς.] ἀδικῶς ποιητῶν ὑποκρ. [οἰκοδομητικῆς] οἰκοδομῆς. [σωτηριόντος τὸ κρημνόν.] Ἀπίκια ἡ σύντηξις. τὸ δὲ κοινὸν, σωτηριόντος τὸ κρημνόν. ἡ χαὶ ὡς πᾶσιν ἡ θάσσα αἰπεινὴ σωτάσσεται. ἵπαθεν τῶν ψυχίων. σύντηξιν τῶν λίθων. ὅτως δὲ καὶ τῦτο ὡς αἰπεινὴν ἔδη ἀκοδόμησαν, ἀλλ' ἐπειδὴ φιλῦσιν Ἀθηναῖοι τὸ ἐπὶ μέρους, λέγεται ὡς τὸ ἄφαρον δὲ ἄρτι, ἵπτω δὲ οἶνα, ὅτω καὶπεῦθα σωτηριόντος τὸ κρημνόν [Τορύνου] ὧδε ξύλα προηγόλα, ἢ τὸ σκάμβον ξύλον, καὶ ἀδέπω ὀρθὸν [ἐκπτ. ἀκάμιτα δὲ ῥαψῳδίαν] * ὅπ γαλάτη ὁ ζωγράφος ἔγραψε τὸ ῥᾶμ Οἶμαον ἐμῶν. τὰς γὰρ ἄλλας ποιητὰς τὰ ἐμπιστεύθα ἀρυομένας. [φέρῃ ἀφὸ δὲ γαδίω μέσω] γαδίον ὁ τόπος δὲ ἀγῶνος, καὶ μέρος π δὲ μιλίου. ζ γὰρ καὶ σ' γαδία ποιῦσι μίλιον. Μίλανος τῦτο φέρει καὶ ἄλλα ἃ κ' τὸ σωμα ἀλκὰς ἀναύμαχα. φασὶν αὐτὸν πυθαγόρειον ὄντα μὴ δὲ

* Libuit hic relinquere lectionem Mſ. Codicis ut Librarii appareret imperitia, qui non vidit hic eſſe nomen Pictoris, néve in nos menda quæ tolli nos potuere conjicerentur. Legendum eſt ὅπ Γαλάτων, ut liquet ex Ælliano V. H. Lib. XIII. c. 22. ex quo lux huic loco haud dubia, qui viciſſim Ælianum emendatur adverſus eos qui fruſtra eum emendare conati ſunt.

τ' ὁμιλητῶν· ὃ δὲ εἰκὸς. ὡς ὑπεσκάφη πυὸς Ϝ σῦλα ἄγλω· ὑπεδέξω τὸ πτερυγικὸς τ' εἰκὸς τὸν σῦλον τροπίδιον παρεστέμμεν, ἐπείρας τὸ σῦσμ, καὶ ἑωυτὸν ἀκέρσιον ὑπεξαγεῖν. λέγεται καὶ τῦτο, ὅτι καὶ Ϝ ζλῶ αὐτὸν ἀπόλλυξεν, ὡς βαδίζοντα παρ' ὕλλω τινὰ περστύχοι κορμῷ μεγάλῳ, ὃν βιαζόμενος ὡς τὴν λήϊσσαν, τὰς σφῆνας μὲ ἐκπεσεῖν, αὐτὸν Ϝ ἀδιαχρήϊτον τῇ συμπλώσῃ τ' μέρεα ἀφύκτω πάγῃ ἠναγκάσθαι ὑπάρξαι ἠναίμω. [τὴν τ' τελευτὴν.] ὑπακουστὸν τὸ ἔχρησεν. [ἀοίδιμον] ὑμνητὸν. [ἀβλητρέμα] μυρίαν, ἄπειρα. καὶ [ἕρμιον] ἕρμιον τὸ λίθρηκα ὡσπερεχύτονον. τὸ δὲ Ἕρμα, κτῆμα, ὡσπερεκάτεμ. ἄλλοι Ϝ φασὶν ὅτι τὸ κτῆμα Ἑρμεῖον ἐστὶ καὶ Ἕρμιον· ἐκβαλίψαι Ϝ ι, ἀλλ' οὐκ Ἑρμαῖος. [ἰφιτρίδα] ἀπαλοίδα. [δῦμα παραδὺς] κοιλὰς μ' ἄλλω ἄδυς φίλω. [Τῶν δὲ πλησίον ὦ Χάρων ὁρᾷ] τὰς μαργαρίτας, τὰς διαυγίζοντας, τὰς ὡσπερεῖτας. [χρῆται] χρήσεται. [ἀγγέλλει] ἐπίσταται. [πομφόλυγας ἐν ὕδατι] ἄμμι ἐμφυὲς παρόδιγμα. [ὦ γαπάδα] ὦ γαπαῖε καὶ ὑγιαίνοντι. [πεπήκασι] πεπᾶσι. [ἀπερεύγω] φανερῶς γίγνεσθαι.

Περὶ Θυσιῶν.

P. 361. Mf. in 4. Περὶ θυσιῶν] Ὁ ἀκριβὴς ὑπομνήσει τῷ Λυκιαναῖ καὶ Ζαβραμαῖ τ' Ἐφεσίαν θυσίας πομπήσαν. τὸ γὰρ θεῖον ἐ δίστομ θυσιῶν. ὅθ' ἐστὶ Ϝ διάλογος, ὅλον γὰρ τ' λόγον ὡς ἐξ ἰδίω ἀσφιέρ ὡσπάσπασ. ὁ Ϝ διάλογος ὡσώσπα ἔχ διάφορα ἀλελιγμένα ἐς ἄλληλα.

Τὰ γὰρ αἰτωλικὰ πάθη] Αἰτωλίας ἐβασίλευσε Οἰνεύς· ἅτος θύσας θεοῖς, τὴν Ἄρτεμιν ἐπιλάθετο. ἡ Ϝ ὀργισθεῖσα ἀπέλυσεν κῦ τ' Καλυδῶνα κάπρον ὃς πολλὰ ἀνεῖλεν ὕστερον Ϝ, κατ' αὐτὸ συνεχθέντων πολλῶν. ἀνηρέθη. Καλυδὼν Ϝ πόλις ἐστὶν Αἰτωλίας.

Καὶ μὴν Μελεάγρω μητρὶ ἐχρήσατο σὺν τῷ Μελεάγρῳ λάμπον πῦρ. καὶ ἔμελλεν ὡς τοσῶτον χρόνον ζήσειν Μελέαγρον, ὅσον ἡ λαμπὰς ἄπλεστον. ὅτε δὲ ἐφονεύθη ὁ κάπρος, ὁ μελέαγρος τ' Ἀταλάντης ἐρᾶν, αὐτῇ τὰ νικητήρια δίδωκεν. ὀργισθεισα ἐπὶ τῦτο οἱ Θεοὶ καὶ οἱ ἀδελφοὶ τ' Ἀλθαίας ἐπ' αὐτῷ τ' κάπρον ἐφόνευσαν ὅτι γυνὴ προετιμήθη αὐτοῖς, καὶ ἔχον πόλεμον ὡς Μελέαγρον. ἀνῄρει δ' αὐτὸς ὁ Μελέαγρος. καὶ ὀργισθεῖσα ἡ Ἀλθαία λέγ τοὺς ἀδελφοὺς, ἔσβεσεν τὴν λαμπάδα· καὶ ἀπέθανεν ὁ Μελέαγρος.

Ἐν ἀρχῇ τ' Ὁμήρ ποιήσεως] Ὁ γὰρ Ὅμηρος φησὶν, ὅτι σὺν ἔπεσθαι τῷ ἀφαντῷ ὁ Ζεύς, ἀλλ' ἐπεδήμησεν εἰς Αἰθιοπίαν κἀκεῖ εἰστιάθη ἡμέρας δώδεκα.

Ταύρων ἑκατόμβας] Ὁ γὰρ Νέστωρ λέγ Ϝ Ἰλίου ἐπανελθὼν εἰς Πύλον ἔθυσε βοῶν θυσίαν τῷ Ποσειδῶνι ἔλυσεν, ὡς λέγ ἕτος. ὁ γὰρ Ὅμηρος οἶδεν ἑκατόμβας ἑνός.

Υἱεῖτῷ Ϝ τῷ ἀδελφῷ] Καμβύσης ὁ Κύρ Ϝ Περσῶν ἐραθεὶς τ' ἀδελφῆς Ἀτόσσης, ἠρίζε τοὺς βασιλικοὺς δικαστὰς, εἰ ἐστὶ νόμ· καλόν τ' βαλόμενον ἀδελφῇ ξυνοικέειν· οἱ Ϝ ἀπεκρίναντο, νόμον Ϝ εἶναι ὃς κωλύ ἀδελφὸν ἀδελφῇ ξυνοικέειν. ἄλλον μὲν τὸν νόμον. ὅς ἠπιστέατο τῷ βασιλεύοντι Περσῶν ἐξεῖναι πᾶσιν ὅσα βούλ. καὶ ὃ τὸ Καμβύσης ἔχρησε τῷ ἀδελφῇ.

Οὕτω

Οὐτε ἐξ Ἰνδῶν ἐλέφαντα] Εἰς ὃν κεῖται ὁ Διὸς ἄγαλμα.

Τὴν Πισαίαν ἱππασίαν] Ἐν Πίσῃ γὰρ τῇ ἠλιακῇ ὁ Ὀλυμπίᾳ Διὸς ἄγαλμα ὁ ἐκ χρυσοῦ καὶ ἐλέφαντος κατασκάσας Φειδίας, ὅτε καὶ ὁ ἀγὼν τὰ ὀλύμπια ἐπλεῖτο. Ἀφ' ὧν οὐ πανταχόθεν μόνον ἐπιδημεῖν τοὺς ἀνθρώπους χρεὼν τὰ ὀλυμπίων, εἰς ὀλυμπίαν ἴεσθαι δὲ ἀγῶνος, ἄλλοτε ἄλλοθι, ἀφ' οὗπερ τὰ Πισαίαν ἱππασίαν.

Καὶ περίρρυτος] Τὰ ὕδατα δι' ὧν ἀποκαθαίρονται οἱ θύειν μέλλοντες.

Ὁ μὲν γὰρ Ἄπις ὁ μόσχος] Ὁ Ἄπις ὁ τοῖς ἀγύιαις τὰ Αἰγυπτίων τιμώμενος βοῦς ὃν καὶ ἔχων τινὰ ἴδια σημεῖα· τοῦτο καινὸν εὐσεβείας ὑπομιμνῆσκον σύμβολον.

Τὸν Νίσου ἵππ' πλόκαμον] Ὁ Νίσος βασιλεὺς ἦν, ἔχων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μίαν τρίχα πορφυρᾶν, ἧς ἀποπεσούσης, ἀνάγκη ἦν ἀπόλλυσθαι τὴν πόλιν ἧς ἐβασίλευεν.

Mſ. in fol. Περὶ ὑμῶν. χειμαζόμενοι] δυσχειμάτιστον, ἀχειμακτοῦσα. [ἄνια] πρόσοδος [καὶ ὑπὲρ ἧς ναυμαχοῦμεν.] ναύσταθμον, τὸ λιμένα, ἢ ὑπὲρ ναυτικοῦ στρατοῦ ναύσταθμος καλεῖ. [καθοσιωσάμενοι] ἱεροπρεπεῖς [ὑπόμνημα.] ὑπόμνημα λέγει τὰ δίκα συμβουσίας καὶ μίξεως. [θρησκείαι] λατρείας. [ὑπονήσῳ] ὑπόνησον τὸ γένεσιν, ἀπὸ τοῦ ὑπόνησα ὑπονήσω. καὶ κάλλιστος ἀπὸ ἀκμαίος. [περιρρωστικὰ.] τὰ ὕδατα δι' ὧν ἀποκαθαίρονται οἱ θύειν μέλλοντες. [ἐξειρημένων ἀθύτων] διηγημένων. [καὶ τὸ Νίσου ἵππ' πλόκαμον] βασίλειος Μεγαρέων τρίχα.

Ἀναβιῶντες, ἢ Ἁλιεῖς.

P. 389. Mſ. in 4. Ἐπεὶ δὲ ὡς ὁ καλὸς τὸν ἀγῶνα ἔφη] Δημοσθένης τὸν Φιλιππικοῖς παῦται φησὶ τοῖς τὰ νοσοῦντα λοιδοροῦσι σπουδὴ..... μᾶλλον σώζουσι, ἢ τὰ λοιδορίαις δύνασθαι.

Εὐχὴ γὰρ ἦν] Αἱ γὰρ σὺ..... τὰ ἀδύνατα ἀποβάλλοντος.

Καὶ τελέσαντες ἱερόμβοι] Ἀλεξοφάνειος ἡ λέξις. σημαίνει δὲ τοὺς ἐξιλασκομένους διὰ σφάγματα, καὶ ἀφ' ὧν πολλῆς πείρας ἐλαλακότας.

Περὶ αὐτῶν κωμῳδίας] Διονυσίοις γὰρ μόνοις ἐφέρετο τὸ θέατρον κωμικαῖς κωμῳδίαις. Ταῦτα δὲ δὶς δ' ἔτους ἐπιτελεῖτο, ἔαρ καὶ φθινοπώρου. ἔαρ μὲν τὰ μικρὰ Διονύσια. φθινοπώρου δὲ, τὰ μεγάλα.

Ἐπὶ τῆς Μένιππον] ὁ Μένιππος ἦν κυνικὸς διὰ Φιλόσοφος δὲ ἦν Σιδήσιος φύσει κεχαρημένος γελοίᾳ καὶ ἐλεγκτικῇ τῆς ἀνθρώπων κακίας, καλῶς τε τὸ κύνα καὶ ἐμφιλόσοφον μιμούμενον, ὡς καὶ Διογένει πᾶσι δοκεῖ κύνειον ἀποφαίνεσθαι.

Λίχα γὰρ ἐν τοῖς μέρεσι] Ἐν τοῖς μέρεσι, ἀντὶ δὲ τοῦ σὺν μέρος. ῥᾴδιον γὰρ καὶ ὕδωρ λίπα δ' ὀνομάζειν ἀμφοτέρως. ἐστὸν γὰρ ὡς τὰ πολλὰς ἐπιχεῖν βουλόμενοι τὰ ἀπεράντου φλυαρίας οἱ διηγούμενοι τῶν ῥητόρων, ὑδρίας ὕδατος πληροῦντες, διὰ τοῦτο λεπτομερεῖς παρεῖχον τὰ ὕδατα ἔχρισαν, καλοῦντες τὰ ῥήτορα λέγειν· ὁ δὲ Ἀφόβητος δ' κακίσκει, ὅτι μὴ εἰς μίτρον τοῦ ὕδατος τὸ λόγον ποιοῦμεν, σαυτὸν τὸν λόγον.

Ἢ τοῦτο τὸ ἐκπύνομον] Διοζάνης δ' κυνικός.

Ἐκμοχθῆ τάχιστα καὶ ἐρεχθεῖ] Εἶδος ὀρχήσεως ἡ πυρρίχη, σύντομος.

Ἡρακλῆς φησὶ καὶ πίθηκος] παροιμία ἐπὶ τῶν πάντη παραπλαγιαζόντων ἀσυμφώνων πραγμάτων. καθ' ὅτι ὥρας μὲν ὁ Ἡρακλῆς καὶ αὐλὸς χρήσιμα ἀνδράσιν. οἱ πίθηκοι δ' ὅτε ἀνδρείαν ἔχοντες καὶ κατεγέλασοι καὶ δύφορατοι ἀνδρείας ὑποκρίσεως εἰσὶ μόνοι.

Εἷλοι δ' καὶ κῦ τὸ Τάλω τάφου] Ὁ μὲν Τάλως ὥρως παλαιὸς ὃν τῇ ἀκροπόλῃ τεταμμένος. τὸ δ' Ἀτάκτειον τὸ Διοσκόρων τὸ ἱερεῖον, ἄκακες γὰρ οἱ Διόσκοροι λέγονται.

Καὶ ἄρτως τὸ αὐτοπυρίτων] Αὐτοπυρίτης ἄρτος ὁ λίτος καὶ χειδίας ἀπτημένος, ἢ ὡς ἥλιον, ἢ καὶ τῇ ἀποδιᾷ, ὃν καὶ ἐγκρυφίαν φασίν.

Ἀλλὰ χρυσίον τυτί] Τὸ μὲν χρυσίον, ὡς φιλάργυροι ἔχοντες ἀνδρίσκον. τὸ μύθου, ὡς τρυφᾶν εἰωθότες. τὸ καταπτῆναι ὡς δυπτίζοιεν τὸ ὠῶν πον ἐπὶ τὸ σιμώτερον καὶ τλὼ ὑπήνω. οἱ κῦνοι δ' δῶγμα χολῆς ἀκαίρως καὶ ἀκολάστως λέγεται.

Ἀνύσασα καὶ ὀλίγον δ' χρυσίον] ὡς ἐστὶν τὸ ἀνύσασα Ἀττικῶν μόνοι. αὐτοὶ γὰρ καὶ παίζειν ἔχειν φασίν, καὶ ἔχοντα εἶναι, καὶ ἄκλα τούτοις παραπλήσια.

Ἀλλ' ἠνίδε πολλοὺς πω τοὺς ἰχθῦς ὁρᾷ] Ἀττικῶν ἐπίφθεγμα τοῦτο καὶ ὠφελὶς. καὶ ἔστι δικανικὸν ἡνί. τὸ ὁλόκληρον σὺ πίθηκε.

Ἐπιτελῆ τὴν ἄγραν] Προσυπακουστέον τὸ πάντα. ἔστι δ' καὶ τοῦτο Ἀττικῶν, ὥσπερ καὶ τὸ ἀλλ' ὅπως μὴ πληξῇς. ὡσαυτωσὶ γὰρ τὸ αὐτό.

Mf. in fol. Ἀλισὺς ἡ ἀναβαίνουσα. λακισῶν] σχισὸν. [ἀμελίκτως] ἀηδίως. [παροιμιῶσι μόνοι] παροιμιῶδες, παροιμιαζόμενον, συγγνώμην αἰτοῦν. [ὠὸς ὀργήν] ὁ γέλων. [παρακρουσάμενος] ἐξαπατήσας. [ἐφ ἱππίου τὸν ἵππον] ἐς ἱππίου τὸ ἵππον, παροιμία ἐπὶ τῶν, ὁπόταν λάθρους συνέχοντας, ἀξιώσωσι τὸ τοιοῦτον ὁ λύσιν μὴ δοκεῖ παρέχειν βραχεῖαν καὶ ἄπονον. τόδε ἐστὶ μέγα καὶ ὡς ἐπίδειξιν σωστέον τὸ δ' ἐπιζητοῦντος δυσκόλως, τὶ κατελληλότερον ἵππου πεδίου, ὡς τὸ τῶν οἰκείαν ἐπιδείξασθαι δρεπτόν; παροιμιάζεται ταύτῃ τῇ παροιμίᾳ καὶ ταῦτα, ὕδωρ βατραχῶν καὶ λυδὸν φαρμακεῖα [τὸ ὡς δίκης γὰρ] προσυπακουστέον καὶ ὠφελῶν ἐφίζοντας. [καὶ τὸ δίκαιον ὃν τῇ χειρὶ πεπεμένων.] ὃν τοῦ βιάζεσθαι, ὃν τῇ δυνάμει. [καβαλοῦσαντες] λιθοβολήσαντες. [ὕδατος μεταλαβόν] * Ἴσον ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι δικαστὰς ἐπέχειν βαλόμενοι τοὺς ἀπεργάτας φλυακείας τῶν ῥητόρων, ὑδρίας ὕδατος ἐκάλεσαν, καὶ ἀφ' ὧν ὑδροφόρους παρεῖχον τοῦ ὕδατος ἔκρουον καὶ ὃν δεκάτῃ τῶν ἀφίσεως δ' κορωνεύσκευ σκίλλουν τὸν ῥήτορα λίγεσθαι, ἄχρις ἂν τὸ πᾶν σκορῶ. ἄστε δὴ ἓν ὡς τὸ μέτρον δ' ὕδατος τὸν λόγον ποιεῖσθαι, σύντομον καὶ ἄκαιρον τοῦ δικαιωτηρίου. ὅθεν παροιμία, μὴ λίγε σὺ τοῦ ἐμοῦ ὕδατος. [ἀτεραπάδιτος.] ἀκατάπτωτος κατάπτροσωπωμένος. [ὁ κεραμεικὸς] λόφος δ' κεραμεικὸς κεραμέως κεραμικῆς χαλκῆς, χίνεται κεραμεικός. καὶ συναιρέσει κερραμεικός. [καὶ ὁ τῇ Ποικίλῃ] ἡ ποικίλη στοὰ ἰὼ παρ' Ἀθηναίων. σκιαλεῖτο δὲ ὕστερον ὁ τὸ ποικίλης ὁ αὐτῇ ζωγραφίας. [ὡσπερ] πρᾶον. [ἐν κῦ Σολέαις] Σολοῦς μὲν γὰρ Ἄρκτος ὄν, Ἑλληνικῇ παιδείᾳ τοσοῦτον

* Huic simile scholion, iisdémque pænè conceptum verbis occurrit p. 16. Eundem etiam consensum alibi observare est, quo fit ut credam duos hosce scriptores multa ex eodem fonte hausisse.

διήνεγκε. ὥστε τὸ Φασυόμβα Ἑλλάδι φωνῇ χρᾶψαι, ἐθαυμάσθη. καὶ Ζήνων δὲ, ὁ τῆς στοᾶς κοσμήτωρ τὸ καὶ καθηγητὴς ὁ Κιτιεὺς τῆς Κύπρου ὥρμηθ. καὶ δὴ καὶ Κράτων καὶ Κρύσιππ. ἄμφω Σολεῖς σὺν ἄπασι τῇ φιλοσοφίᾳ, καὶ μάλιστα Κρύσιππ. ἀμιλᾷ δ καὶ Ἀριστοτέλης Σταγειρίτης καὶ Δημόκριτ., καὶ Πρωταγόρας, Ἀβδηρίτης. ἀλλ' ἐδή τις ξενίας διώκοι, ὅτι μὴ ὁ μέσης Ἑλλάδος ἰσχναίνεις ὅπως δύσκοι. θαυμάζοι δ μᾶλλον ὡς σχεδὸν Ἑλλήνων ἁπάντων τῇ αὐτῇ τὰς λόγους ἀσκησ. [σὺν ἔργῳ.] ἢ δὲ αὐτὸ καὶ τὸ δ φασὶ κ ἠδέ.] Ἀφ' τὸ ἐναντίον εἶναι τῶν αὐτῶν ἐπιχήμ. [ὑπερμαχᾷ.] ἀπὸ δ κυβισκάζε, ἐπὶ πᾶς τὸ ὑπερμαχεῖν αἰτιατικῇ συντάσσεται. τὸ δ ὑπέρ τινος τὸ ποιεῖν αὐτῷ χάριν, γενικῇ συντάσσεται. τὸ δ ὑπηρετῶ σοι. θεραπεύω σε. θεραπεύω σε. θεραπολεμῶ σε, ὅτιος ἂν κ ὑπερμαχῇ σου. [ἐφείμβρον αὐτῷ ἔδραν] ἐν τοῖς Διονυσίοις ἐφείμβρον αὐτῷ ἔδραν. [σὺ γὰρ τὸ ὕδωρ ῥεῖ νῦν] ἀντὶ δ τὸ σὺν μέρ., ῥεῖ γὰρ ἤδη κατὰ σὺ ὕδωρ. [ὡς τὸ ἐρήμιλν.] ἐρήμη δίκη ὅταν μὴ ἀπαντήσας ὁ διωκόμ. ἐπὶ τὸν δίκην κατεδικάσθη, ὁμοίων καὶ τὸ ἐρήμιλν ἀλῶναι. [ἐξαγορδόνα] τὰ Μυσήρια ἐξαγορδόνα. [ἀδικκίᾳ] ἀσεβῶπε. Λυκιαῖος δὲ τῷ περὶ Ὀρχήσεως, φησὶν ἐκεῖνο ἢ πάντες ἀκκύσιν, τὰς ἐξαγορεύοντας τὰ μυσήρια ἐξορκίᾳ, λέγειν οἱ πολλοί. [τρηπασιν] ἐξεπλάγησαν. [παρωθύμοι] παροργκαισμένοι. [κατσοσὰ] ἐχθροί. [ἀκήρυκα] ἀδιάλακα. [ἀλυρίδας] πορφύρας χλαμύδας. [ἀναθήμασι τὰ κατηγορούμενα] ἀφιτῶ, μεζονώσκω ἐφ' οἷς εἴρηκα. [καὶ παλαιόθλα] μάζαν σύκων. [τὸ Πελασγικὸν] Πελασγικὸν τόπος Ἀθήνησιν, ἀπὸ Πελασγῶν τῶν αὐτῇ οἰκησάντων, γράφεται δ καὶ Ἀφ' δ ῥ. [τὸ Ἀνακεῖον] ἀνακεῖον τ Διοσκόρων τὸ ἱερὸν. ἄγκυες γὰρ οἱ Διόσκουροι λέγον. [ὃ Τάλῳ] Τάλως ἥρως παλαιὸς ὁ τῇ ἀκροπόλῃ τεθαμμένος. [Ἐπικυρειοῖς] ὡς τ Ἐπικυρείων δεύτερα πάντα τ ἡδονῆς ἡγεμόνα. [ὁ χρεωκυρίας] λέγεται ὁ μέχρι τῆς σαρκὸς ἐξυρημένος. [Ὁρμιαὶ] λεπτὸν χοινίον, ἀπὸ δ εἴρω τὸ συμπλέκω. [ὁ ὁ Πειραιῶς.] Πειραιεύς, ὁ ὁ Ἀθήναις λιμὼν. καὶ κλίνε πειραίεως. * ἀπὸ δ πρᾶ, πρᾶσις, πρατεύς, καὶ πλεονασμῷ δ ι πιραιεύς. [καὶ εἰδεχθὴς καὶ σκληρός.] ἄμορφος, ἀπρεπὴς, μισαρός. [Ψηττὰ τις κηχλιὰς] ἰχθύδιον ὑφὸν τ Πλατέαν. ὁ δύο δερμάτων συγκολλᾷ τὸν ἰδίαν δικὴν, ὅπως σανδάλιον καλῶσιν, οἱ δ βάγλωσσον. καλῶς δὲ ἀλλὰ ἐστὶ ταῦτα. [ἀπὸ δ Λυκείᾳ] ὁ τῶν πάλαι Ἀθηναίοις γυμνασίων ἐστὶ τὸ Λύκειον, ὁ Θεόπομπος δὲ τῇ καὶ Περίπατον ποιησαι τὸ Λύκειον, φ... * * δὲ ὁ τῇ λ Περικλέης φησὶν ἐπισκευάσαι ὁ αὐτὸ μείζω.

Pag. 370. Ibid. Βίων πράσις, ἐφαντάζεο.] τὸ φαντάζεσθαι, ἐπὶ δ ἀναπυκάζ. λέγε καὶ ἐπὶ τῶν ὁ ὕπνῳ ὁραμένων. ἔστι δὲ ἀναπυκάζ τὸ φαντάζεσθαί τινα τὰ ὁραθέντα. [Θεὸς ἐβρέχετός τις εἶναι φάνε.]

* Pirræus nempe olim fuerat insula in quam oportebat χεδία διαπερᾶν, ut ostendit Meursius in libello, quem de celeberrimo illo portu scripsit, & nuper edito à Doctiss. Viro *I. G. Grævio*. Vid. Cap. 1.

** Legendum Φιλόχορος, cujus nomen supra p. 9. occurrit. scripsit ἐκ Ἀτθίδος. Vid. *Vess. Hist. Græcor.* & Suidam in Λύκειον, ubi idem ex Philochoro narratur.

ιη'.] ἐλίγιξε γὰρ ὁ Πυθαγόρας σὺν τῷ δεξιῷ αὐτῦ μηρῷ τὸν Φοῖβον. [ὅτος ὁ τὸν πῆχυν ἐξευρηκώς.] Διογένης δ' ὁ Σινωπεὺς λπὸ δ' Εὐξίνου Πόντου, Ἐξαμίας καλεῖτο, διότι ἐξαμίδα ἐφόρει, καὶ τὰς ἄμους περιεῖχε γυμνάς. [Τιθωνὸς] περὶ ὃν καὶ ἦμερ. [ἔρημον.] περγεκαμμένον. [πονημένον.] [ἢ τρεβλὴ τύπτων] βασανίζη, δεσμῇ, μάστιγι. [ἐπαμῦν.] ἀναδῆ, ἀναίσχυντον. [καὶ ἀπηχές.] ξένον τὸν κατὰ πάντων οἶκτ. [ἀδρυπάτου] τρυφερώπου, ἁπαλόπου. [Πεμμάτων] πλακουντῶν. [ἐφανίζεσθ τῷ ἡδονῷ.] συλλίγειν καὶ σωφρονίζειν. [ἐπικήριοι] ἐπιζωνάτιον. [τῷ δὴ ὀδύρομαι.] ἀπὸ δ' πῶς, ἐστὶ δὲ καὶ τᾶτο ἰωνικὸν, ἐπεῖπεν καὶ Ἔφορος ἰώνων, Ἐφόρου δὲ Ἡράκλειτ. [κυκεῶνα.] κυκεὼν δὲ πολλῶν βοτάνων συγκειμένων φαρμακεία ποιεῖ δηλητήριον, λπὸ δ' κικύθ καὶ κυκεών. [ἀμφιεσμένου] σωδιαμοχλόμενον. [ῥείφους.] ζήτημα αἰνιγματῶδες, ἢ συμπλοκὴ συλλογισμός. λέγεται δὲ καὶ ὁ πυσματικὸς, καὶ ὁ συμπλεκόμενος λόγος. [τὸν σωμύλον.] φλύαρον, πιθανολόγον, ἢ ἴφορον τὸν λόγον ἀπατεῶνα. [ὁμνύω γάσει τὸν κύνα.] Κέρβερον. Ῥαδαμάνθυος ὅρκος. ὅτος ὁ κὺ κωνὸς, ἢ χοιὸς, ἢ πλακοῦς, ἢ τι τοιοῦτον. οἷς * μίκτος ὅρκος ἄπιστὸς λόγῳ κύων ἐπὶ τυχὴν. Κρᾶτος Χείρωνος. τοιοῦτοι οἱ Σωκρᾶτους ὅρκοι. [λιχνεία] λαιμαργία. [τὸ δεῖνα δὲ ὅπως ἴδω.] ἐπὶ τὸ δεῖνα εἰώθασιν οἱ παλαιοὶ λέγειν ὅτως ἀφιλῶς τὸν λόγον ἀποφαίνοντες, ἐπὶ τὸ συγκρύπτειν τὸ βυλομένων τῇ ἀοριστίᾳ δ' ὀνόματος, τὸ ὑποκείμενον. ..... λᾶτος. [φιμὸν] τὸν δεσμὸν καὶ χαλινὸν. [ἀγνῶτος] ἀγνώστου. [ἀδεικλικὸν.] ἀδιαλαμβάνουσα, ἀδιέκριτα. [βαρδὺς γλῦ νωτὴς] ῥάθυμος ἀπὸ δ' τὸ ταρπικὸν καὶ δ' δίον τὸ τέχνῃ, ὁ ἐταρμῷ δ' θεῖν ἤγουν τέχνῃ.

Κατάπλους καὶ Τύφωνος.

P. 422. Mſ. in 4. Τινὲς λίγυσιν εἶναι τὰς μοίρας Κλωθὼ, Λάχεσιν, Ἄτροπον. σὺν ταῦτα δ' πεισὶ τ Χάρισιν ἀπὸ μίαν τ μοιρῶν τὴν Κλωθὼ ἀποδιαλειπόμενον.

Εἶεν] Ἔστι καὶ αὐτὶ δ' τοῦτο μ δὲ ὕτως. ἐπίρρημα ἀφορισμοῦ. ἐπὶ γὰρ τῶν ἤδη εἰρημένων ἐπιλογίζόμενοι ἀποφέρεται αὐτά. ἔστι δ καὶ ἀποκαλύπτοντος, αὐτὶ δ ἄρα δὴ, ὡς σὺν τοῦτο.

Ἄντλον] Τὸ ἐν τῇ ἀντλίᾳ ὑδωρ.

Ἀναωγήν] Ἀνάπλουν.

Παρακέκρυφεν] Εἴ τι εἶχεν ἐχισμένον ὑφάνθη. ὕτως γὰρ σημαίνει καὶ περὶ τοὺς ναύτας τὸ ἀποκέκρυφεν, καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ὕτως φασὶν ἰδίως ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῇ κεφαλίᾳ συμβαλεῖν.

Τετόκασιν] Ἐν τοῖς τραπεζίταις ἐμβεβλη. τραπεζῖτ δὲ ἐστι λᾶρος εἰς ὃν τὰ κοπτὰ ἐμβάλλουσιν.

* Sunt duo verſus ex Cratini Chironibus petiti, ſed corruptiſſimi, ſic legendi, ut liquet ex excerptis Grotianis. p. 493.

Οἷς λῦ μίκτος ὅρκος ἅπαντα σὺν λόγῳ
Κύων, ἔπιτα χὴν, ὗς ἢ στράβη.
Quibus juſjurandum maximum in re qualibet
Canis eſt & anſer: nam Deus non nuncupat.

Ἀμφιδιαλυτόν ἐστιν] Περὶ ἑαυτήρων ὅτι τὰς βόας λύουσιν.
Ἐ Φόβων] Ἐ Φυβόρι κωλῦν᾽ οἱ ἀπὸ ιδ᾽ ἐτῶν νέοι ἄχρι τ᾽ ἔτους.
Ἡ λόγχη] Ἐ πειδὴ ῥητορικῆς ὁ Ἑρμῆς ἔφορος λέγε᾽.
Καὶ κλωπαύλ.] λέγε᾽ γὰρ τῶν κλεπτῶν σοφίσματα ὁ Ἑρμῆς.
Ἀσφόδελος] Εἶδος βοτάνης.
Ἐξ ἡμισείας] Τὸν γὰρ Ἑρμῆν καὶ τοῖς ἀνικήτοις τοῖς κάτω συναριθμοῦσι, καὶ τῶν ὧν ἀμφιπίζη.
Καὶ χοιρ] Τὸ ἐπιχώριον τοῖς νεκροῖς μαλίκραθον.
Καὶ κώπαινα] Εἶδος πλακοῦντος.
Καὶ ὡ ἀρίσημα] τὰ ἐπισφερόμενα τοῖς νεκροῖς ὡς τιμὴν θάμνοι.
Ἀμβροσία] Τὸ τῶ θεῶν βρῶμα.
Νέκταρ δὲ] Τὸ τῶ θεῶν πόμα.
Σοβῶν] διώκων.
Διδυμάονα] Τὸν τέρανον λέγε Μεγακάνθην.
Γελῶντα] Μίκυλλον πένητα.
Ἕνια δέ τινα] Τὸν κωμικὸν λέγε ἐξημαθόν καὶ βασκάζοντα.
Νήκταλος] λέγεται δ᾽ ὡς ὁ ἀτεράκτου τρέφειν ὁ Κλωθὼ τὸ νῆμα τῆς ἀκάτου ζωῆς, ὡς συμπληρῶσαι τ᾽ τῆς ζωῆς ἀκάτου χρόνον τὸ νῆμα.
Ἀντερείδων] Ἀντιβαίνων.
Εὐάγωγος] Ἀγαθός.
Λογιζομένῳ αὐτῷ] Ἀριθμοῦντι, μετροῦντι.
Λαθὼν] Ἀγνοηθείς.
Ἡ Ἄτροπος] Ἄτροπος ἐστὶ μία τ᾽ μοιρῶν ἡ τὸ γενόμενα μὴ συγχωροῦσα τρέπεσθαι, διὸ καὶ ταύτην λέγουσι δυσδιόδευτον τὴν ἀποθνήσκοντος τῆς Ἑρμῆ.
Τὸ σῆμιον] Ἐν Ταινάρῳ ἀκρωτηρίῳ τῆς Λακωνικῆς λέγουσιν εἶναι τὸ σῆμιον, ἀφ᾽ οὗ τὰς νεκροὺς ἐπὶ τὰ ἄδυτα κομίζεσθαι.
Ἐνέδη] Ἐνέλιπεν.
Τῆ λογισμῶ] Τῆ ἀριθμῷ.
Ὁ Αἰακὸς] Υἱὸς λέγε᾽ Διὸς, κριτὴν, ὡς φασὶν, ἐπίσης τοῖς κατὰ χθονίοις ἐπισκοπεῖν.
Ἅλις σοι] Ἀρκέτω.
Παρελόμην σε] Παρηριθμησάμην.
Σωσεῖς] Νοήσας.
Αὐθαιρέτῳ] Ἐξ ἰδίας γνώμης.
Ὑπαλλαγὰς] Ἀφιστείας.
Ὀλιγωρίαν] Ῥᾳθυμίαν.
Διαμέλλομεν] Βραδύνομεν.
Τῆς διαγελᾶς] Τῆς κωλῆς ἄγαν.
Ὀμφακίας] Ἀνεψιάς, ὃ ἐστι μικρὰς.
Βεβυσμένοι] Πεφραγμένοι.
Ἀρόμενον] Κυρίσαντα.
Τάκεργοὶ] Ταχύποδες.
Τετρυγημένοι] Ἐψημένοι ὡς τῆ θείᾳ κωμῳδῇ.
Ἀποβάθρα] Οὕτω καλεῖται ὁ τῆ νεὼς πάτος, ἐπὶ ὃ ἐπὶ τὴν γῆν ἐξερχόμεθα, ἢ εἰσερχόμεθα.

Πῆ

Πρὸ Εὐκλείδου] Ἐν τῷ Πελοποννησιακῷ πολέμῳ οἱ Λακεδαιμόνιοι τὴν Ἀθηναίων ἐπιγιγνόμενοι τελέως τὴν τυραννίδα ἴσχυσαν περὶ αὐτούς. οἱ πολῖται δεδιότες μὴ τῶν πολιτῶν μέν τινων, κακῶς δὲ χρῶνται τοῖς λοιποῖς. κατελυθέντων δὲ τῶν τυράννων, καὶ γενομένης μετ' αὐτὰς Εὐκλείδου ἄρχοντος ἵνα μὴ μνησικακήσωσιν ἀλλήλοις οἱ πολῖται, συνθήκας ἐποιήσαντο ὥστε τὰ ἐπὶ Εὐκλείδου ἄκυρα εἶναι. τοῦτο δὲ λέγει νῦν, ὅτι τὴν τυράννων ἀναζητήσιν τοῦ βίου ἐβάλοντο.

Ἐκ τυμπάνου] τύμπανόν ἐστι ξύλον, ἐν ᾧ τὰς κατηδίκους ἐφόνευον.

Τῆς Ἐκάτης] Ὡς ἔοικεν ἐν τῇ τῆς Ἐκάτης δείπνῳ, πομπὴ ἐγκαθέσαν εἰώθασιν. ἡ δὲ Ἑκάτη μία ἐστὶ τῶν παρ' Ἕλλησι θεῶν. ἀπὸ δὲ λέξεως ἐν οἷς καθήκουσιν.

Τὸν ἄτρακτον] Ἀντὶ τοῦ ὅλον τὸν ἄτρακτον ἐπ' ἐμοὶ ἔλυσεν.

Ἐπίβασις] τυτίον ἄνελθε εἰς τὸ πλοῖον.

Οὐ πολὺν χρόνον] Εἰς Πραισίλαον ἀποσκώπτει.

Οὐκ ἂν ἐξήκοι] Ἀντὶ τοῦ παρέλθοι. ὅταν καὶ ἡ ἐξήκοντος φαμὲν χρόνος. ἀντὶ τοῦ παρελθόντος.

Ἄρηρεν] Ἔδοξεν.

Ἐπονήμην] Ἐσφραγισμένην. Γλυκέρειον. Ἀττικῶς ὑποκορίσματα ἄπερ ὡς ἐπίπαν εἰσὶν ἐπιθετικά, ἀμφίδρομον. φιλίππιον. ψυχίδιον. τρύβλιον. ἐρώτιον. πόλιον. χρυσάριον. καὶ πάντα ὅσα τῇ τοῦ ἰδιώτου φωνῇ κατὰ θήλεος γένους καθαιρεῖται. ὧν ὁ χαρακτὴρ ἄνωθεν ἐμμένει Ἀττικῶς μεμένηκε δὲ νῦν καὶ τῇ ἡμετέρᾳ χρήσει ἀφύριον ἢ ἀφύσπερον. ἄπερ καὶ μέχρι τοῦ ἐνικῶν μόνον κλίνεται.

Ἐπιδιώσεται] Ἐπιζήσεται.

Καὶ μικρόν τι ὡς] Καὶ τὸ τύπος.

Ἀπόθου] Εὑρέζου.

Εὔγνωμον] Εὔλογον.

Εἰς τοσοῦτον] Ἐπὶ τοσοῦτον.

Ἀπάγωμαι] Ὑποτάξω.

Αὔπαιδον] Ὄνομα κύριον.

Ἐγκαλλωπίσῃ] Συγκαθελεθρήσῃ.

Τίς δὲ ὦ φίλος] Δι' ἣν τύτε πάσαν τὴν τῶν τυράννων ἐμφανίζει ἀδίκειαν. καὶ ὅπερ ἀδὲς φίλος, ἀλλὰ κόλακες πάντως αὐτῶν, ἢ κωμῳδῶν ἐξεπύθμοι.

Ἀποδαινόντα εἶδε] Ἔθος Ἀττικοῖς ὅτε χρῆσθαι ἐπὶ τῶν ἀνυπερθέτως καὶ παρόδους γινομένων. ἀντὶ δὲ τοῦ εἶπεν, ἐπεὶ ἀπέβαινον δύο τῶτο ἔργασαι, εἶπεν ἐπεὶ πάνυ μοι ἀποβαινόντα εἶδε. ὡς καὶ ἀμάχου, ἐπεὶ πάνυ μοι ἐξεγένετο, τότε καὶ τότε ἔπεσα, ἀντὶ γὰρ τοῦ ἅμα τῇ γενέσθαι δύο ἔπεσα.

Ἐπισπασάμενον] Ἐπισύρας. ἀσφαλισάμενον.

Ἐπαόδῃ] Ὑβρεστικῶς ἐφορδισίαζειν.

Ἐνέτεινας] Ἐπήγαγες.

Καὶ κῆρυξ] Καὶ ὁ κηφαλῆς.

Πλατὺ χρεμψαμένου] Τὸν ἐν τῷ σώματι σωματοειδῆ πλοῦτον.

Ἐνεπιπρᾶμαι] Ἐκκιόμαι, ἐμμανόμαι.

Γλυκέρειον] Ὑποκοριστικὸν τοῦ Γλυκερίας Ἀθηναίων ἔθος. αὐτὴ δὲ τὸ

ἡλικιῶν ἐνόμιζε ἅπας τὸν τοιοῦτον ζῆν. τὸν ἀφηνίαν λέγοντες ἀφήνιον, καὶ τὸν ἀπειθῆ ἀπειθῆ.

Ὧν ἐλαθόμην] Καὶ τοῦτο δραματικὸν τὸ μὴ σωστελεῖν ἑαυτῷ τὸν λόγον, ἀλλ' ὑποτίμησιν, ὑδενὸς ἕνεκα οὕτω μειζόνων κωλυομένου τὸν λόγον.

Ὁ Ῥαδάμανθυς] Καὶ οὗτος υἱός ἐστι, ὡς λέγουσι, τοῦ Διός. ἀφωρίσθη δὲ παρὰ τοῦ πατρὸς καὶ οὗτος, ἐπὶ τῷ ἐξετάζειν τὰς τῶν τετελευτηκότων ἀρχάς καὶ τὰς εἰς ἄξιον ἐπιτηδείας δίκας.

Εἶσιν οἱ πόδες] Τυπτέτω οἱ πόδες.

Περιστιπτάλλουσι] Εἰς πάσσαλον ἕδουσι, ἀντὶ τοῦ ἀνεσταύρωσε.

Λαμπτὴ] Ἀντὶ λαμπτὴ, ἐκπυθμήν.

Οὗτος τύμβου] Ἔχατον.

Περσέχη] Κρατῆτα.

Προστιτηκώς] Προστετηκώς. προσπεκέναι. ἐπιθυμητικῶς ἔχειν.

Καὶ τὸν δεῖνα ἅπας] Κάντευθεν ἔλειπεν Ἀθηναίων ἔθνη, τὸ φράσαι.

Ἢ τοῦ Κύκλωπος] Ὁ Κύκλωψ ἀντὶ τῆς Οὐδυσσέως τῆς παλαιᾶς φησὶν, οἱ μελέτωμεν τοῦτο ὅτι μὴ πάντων ὕστερον οἱ ἐθνῶν. τοῦτο δὲ καὶ ὁ Μικυλλος φησὶν. ὅτι ἐφ' ὅσον ὁ δαίμων γίνεται, τί με ὠφελεῖ τὸ ἀπολωλέναι ὕστερον; ἔπειτα λέγει τὸν Οὐδυσσέα, ἅτε δὲ ἑαυτὸν Οὐδυσσέα καλεῖ Ἀφαιρίζων τὸν Κύκλωπα.

Ἐκ λαμπτῆρος] Τὸ λόγιον ἐπὶ τῶν πάνυ λαμπρῶν. εἴληπται ἢ ἀπὸ τοῦ ἐπιπέδου χαλκοῦ τοῦ κύκλου. ἐπ' ἐκείνου γὰρ πάσων τῶν τιμιωτάτων αἱ ὑγιεῖαι λαμπτῆρα ἐκάλουν λαμπτῆρος λέγει), ἀπὸ δὲ τοῦ πάνυ λαμπροῦ λέγει) ὁ λαμπτῆρος.

Οἱ δυσέρωτες] Οἱ πάνυ ἐρῶντες.

Οὐ συνοικίαν] Τὰ νῦν ἐνοικιὰ λεγόμενα.

Εὔζυγον ὦν] Ὁ ταχὺς καὶ ὀξέως βαδίζων.

Κρηπίδα] Ὑπόδημα.

Εἰς τὸ ἔμπαλιν] Τυπτέτω σεαυτὸν τοῖς γινομένοις ἐν τῇ ζωῇ.

Οὐ γὰρ οἶσθ' ὅπως] Καινοπρεπὲς τοῦτο οὐκ οἶδα γὰρ ὅπως δέον εἰπεῖν. ὁ δὲ ἐ γὰρ οἶσθ' ὅπως εἴρηκε.

Εἰς τὸ ἔσω ὁρῶν] Τυπτέτω οὐχ ὥσπερ οἱ πλέοντες εἰς τὰ ὀπίσω ἐμβλέποντες, ὡς ἐπιφυλάττοντες ἐν φωτὶ.

Ἀπίκνεταί μοι] Ἀντὶ ἐν παρόντι μοι ἐς τὸ ζῆν διετέθη. ἢ ὅτι τρόπον τινὰ σπάνιος καὶ ἀμμάχη, καὶ πολεμικῶς ἔχειν ἐποίει, ἢ ἀντὶ ἐ ἀπέθανεν ἢ διέφθειρεν· ἅτε γὰρ Πλάτων χρῆται τῷ ῥήματι τούτῳ.

Καὶ ἡ κτῆσις] Ὁ κάπος.

Ἀπίκνεταί μοι] Ἐφόνευέ μοι.

Οὖλον πῆχυ] Ἀντὶ ἐ μέτρον μεγάλον. ὁ γὰρ βασιλικὸς πῆχυς, ἔχει ὑπὲρ τὰ ἰδιωτικὸν καὶ κοινὸν τρεῖς δακτύλους.

Ἐξυπλάζων] Ἀντὶ ἐ τεῖχος τὸ τεῖχος καὶ τὸ ἔθνος ἀσυμβόλως ἅμα, καὶ τὰς ἰδίας ὥμας ἀσυμπαθῶς, ὅ ἐστι χαυνοῦσι καὶ ὑπερφόνους ἀσυμπαθῶν.

Ἐπῳκτιεν] Ἐχαύνωζον.

Ἄγχεται οὖ] Ἀντὶ ἐ ἐγγύτατα, ταλαιπώρως πάσχων πολιορκίζων.

Ἐλε-

Ἐλοχίζετο] Ἡ εἰθέμε.

Καὶ ἀναμνήσητε] Ἀναπαύσητε.

Ἔωλον] Χθεσινὸν.

Κολχίδων] Ὅτι ἡ λακωνικὴ κόχλος τῶν ἄλλων διδυματέρα. ἢ ὅτε ἐκεῖ πρῶτον παρὰ τῶν κωμῳδῶν εὑρηθῇ τὸ ἐπιτηδεύμα τοῦτο.

Τὰ πορθμεῖα] Πορθμεῖα λέγε τὰ μισθοῦ τὰ ὑπὲρ ἓξ ἀφιερούσης διδύμου.

Ἀναῤῥοῦσας] Ἀτονήσας.

Καὶ σκέψασθε εἴνεκα] Ἐπὶ τῇ κωπῇ κεῖται.

Εὐρῆρες] κοίλως κωπηλατῶν.

Ἐρετμὸν] Κώπην.

Ἦ] Ἄρα.

Παλήσῃ] Τρυφήσῃ.

Εὐτολοῦμεν] Ἐπικελεύσμους ἢ ἐπίφθεγμα τῶν τολεῖν δρωμένων, ἢτοι πορθμὸν ἀφικνουμένων, ἢ εἰς πίλαγος ἀφίξεως μισθόντων, τὸ εὐτολοῦσωμεν τῇ τύχῃ ὡς ἔοικε τοῦτο ὑποβαλλόμενοι.

Γʼ πικελεύσῃ δίκης] Ὡς οἱ τῆς πλοίοις λέγειν οἰόμενοι πικελεύσῃ, ὡδὶ δὲ λέγε ναυτικῶν ὧν ὑπεκελεύσμων κοινῶν, διότι ἐνὸς κωπηχομένου οἱ ἄλλοι ὑπήκουον τὸ ἀδύμενον, ὥσπερ καὶ ὅτι τῶν ὀθνείων τῶν πλοίων μὴ τὰ περαίας ἐπὶ τὸ ἴσον ἀναφέρωσι.

Ἢ κατ' ὕδατος] παροιμία ἐστὶν ἐπὶ τῶν ἀδυνάτοις ἐπιχειρούντων πράγμασι. τὸ γὰρ κατ' ὕδατος γράφειν, ἀδύνατον.

Ἢ τῷ] Ἢ τίνι, ὃ ἐστὶ ἀζωνῶν.

Εἰ καλλίαν] Παρῶν.

Μίκκος] Οὗτος δὲ ὁ Μίκκος Κορίνθιος ἦν ὑπερφέρων κατὰ τὰς κατ' αὐτὸν.

Τὰς Σῆρας] *Σῆρες εἰσὶν ἔθνος παρ' ᾧ γίνεται τὸ σηρικὸν ἱμάτιον. τούτους ὧν φησὶ Σῆρας ὄντως, ἅπτιμι ἐνεγκεῖν ὀφείλουσα. ἡ δὲ ἀκολουθία δὲ κειμένη ἁπαιτεῖ Σῆρας νοεῖν, αὐτὰς τὰς σκώληκας τὰς ποιοῦντας τὸν μίτον. ἀμφιπαίζει δ' ἂν τῷ χωλῷ τὰς λίγνους ἀθυμούσας τὰς τῶν ἀλόγων ψυχάς.

Πρόσθεν] Παρέλκει ὁποτέρου τῶν δύο· ἤτοι τὸ ὀπίσθιον, ἢ τὸ πίσω. ἄμφω γὰρ τοῦτο σημαίνει.

Δαδουχοῦσα] Λαμπάδα φέρουσα.

Τὰ Ἐλευσίνια] Ἑορτὴ ἐν παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις τὰ Ἐλευσίνια, ἐπιτελουμένη Δήμητρι καὶ Περσεφόνῃ, ἐν ᾗ ἐχθροῖς ἀνόσιόν τινα τῶν Ἐλευσῖνι μυστηρίων, ἅπερ ὁ Λουκιανὸς σωδιαπαίζει.

Τισιφόνη] Τισιφόνη, μία ἐστὶ τῶν Ἐρινύων. Ἐρινύας δὲ λέγουσι θεὰς τινας ἐπιπτρωμένας κολάζειν τοὺς βλημελοῦντας τὸν τοῦ βίου.

Πρὸς τοῦ πατρὸς] Ἐνορκῶ σε τὸν τοῦ πατρὸς, λέγε δὲ τοῦ Διὸς, πατέρα γὰρ λέγουσι τοῦ Ῥαδαμάνθυος τὸν Δία.

Σπιγματίας] Σπιγματίας καλοῦσι τοὺς οἰκέτας τοὺς στιζομένους, ὡς ἀχρηστίμους. εἰς τοῦτο δὲ ἀφορῶν ὁ κυνίσκος, πρὸς σπιγματίας ἐλευθερίων πρᾶξιν ἠρώτησεν.

Πολ-

* Locus occurrit p. 438. Vbi juxta Benedicti Editionem Σύρας legitur, cum in Bourdelotiana legatur Σῆρας, quæ lectio confirmatur à Scholiasta.

Πολλὰ τ' ἀκκαυρκήσειν] Φρονήσας αἰνιττεται τῶν ὡς ὁ φιλόσοφος καὶ τιῦχη πρώϊμα ἀμφέτημα, δυναστὸν λέξη τ' πόνων δύσπηθάρεια αὐτὸ.

Ἐμπολήσας] Κερδάνας, συνάξας.

Περικαλῶ αὐτὸν] Περὶ τῶν ἄλλων βάλλε, σεσώσμα.

Μακάριος] Μακάριος ἡσυς λέγουσιν, ἔνθα λέξη λέγουσιν αἱ τ' ἀγαθῶν ἀνδρῶν ψυχαὶ μὴ θάνατον.

Ἀνεπίγραφος] Μηδεμίαν γραφὴν ἢ σίγμα ἔχων.

Ἐμπεριδινῶν] Ἐνυβρίζων.

Ἀσκορδαμυκτί] Μὴ μύων τὰς ὀφθαλμούς.

Κενὴ λις ἐστὶ] Ψόφος λέξεως ἐστὶν ἔτυχεν.

Τὰ μεθ' ἡμέραν] Τὰ ἐν τῇ ἡμέρᾳ.

Ὑπερπαικτῆται] Ὑπερβαλλόμενοι.

Καινοργὸν] Τὸ ἐπιποθῶν ξένα.

Προσκαλέσμοι] Καὶ τῶτο εἰς πλείονας τ' Ἐπιλύσων ἐποίησε κρεῖττ γέλωτα. ἐπειδὴ γὰρ οἱ ἀνεῖνοι τῷ τὰ φυτὰ λέγουσιν ἔμψυχα, ἐπίτηδες ὅπως ἐμπαίζωσι λύχνοι καὶ κλίνοι μαρτυρῶντες παρέχωσιν.

Ἐφ' ᾧ Περσεφλεγόθονος] Πεπαιμένη πυρὸς λέγουσι τῶτον ἐν τοῖς κατοχθονίοις. ὁ δὲ Κέρβερος κύων ἐστὶ τριῶν ἴχνη, ὡς λέγουσι, κεφαλὰς, φύλαξ Ἅιδου.

Χάριν ἔσεσθαι] Ἀντὶ τ δύσχερεσθῆναι. τὸ γὰρ εὐχαριστεῖν κεῖται τοῖς ἡδέως ἐ λέγουσιν.

Τάνταλον] Λέγουσι γὰρ οἱ Ἐπίλυσιν εἶναι ὁ Τάνταλος ἄνθρωπος ἦν, ἐξιόντα γυναῖκα τοῖς θεοῖς ὁμοτραπέζου. καὶ ἀεὶ ἐν τὰ λαλήθρια παρ' αὐτῶν, κατηρχόμενος ἔλεγε τοῖς ἀνθρώποις. ἐξ ἃ τῶτο οἱ θεοὶ ὀργισθέντες κολάζουσιν αὐτὸν ἐν τῷ ᾅδῃ. Ἱστοροῦσι γὰρ ἅδηδος πεπληρωθῆναι κρεῶν, καὶ ποταμὸν ὑπερίοντα, ἐδὲν αὐτῶν δύνασθαι γεύσασθαι. αὐτὸς γὰρ ἀσυπέρ ὑπὸ φόβου φεύγειν.

Μεμπομβός] Ἀναλογιζόμενος.

Περὶ τ ἐπὶ μίσθῳ συνόντων.

P. 443. Mſ. in 4. Οἱ ὡς τοῖς ἱεροῖς] Οἷον τὸ παλαι οἱ ναυκληρήσαντες ἀνθρωποι εὐέρκειαν χήρᾳ ὡς τοῖς ἱεροῖς κεχρήμενοι, καὶ τὴν αὐτῶν τύχην ὀλοφυρόμενοι.

Δοκεῖ γάρ μοι ἐκ πολλῶν] Ὅτι τὸ ἐπήντες εἶναι ἄσθ ἐπιφώνησις ἐπιτέτακται.

Σκόλοπος] Σκῆλον ἐξὺ ξύλον.

Πᾶς γὰρ αὐτῷ πτίλη ὀδυνηρόν] Τὸ πλῆρες καὶ τὸ λοιπὸν τῶτο. ἔστι τι εἰπεῖν, ὅτι ἔρξαι δύναται, γλῶσσα δὲ οἱ δόδι).

Εὐχὴ γὰρ ἦν] Αἱ γὰρ εὐχαὶ ὡς ἐπὶ τὰ δυνατὰ σεσώσμαι).

Καὶ τρίβωνες ἐράμβοι] Τὰς ἐπιζημιωτατέρας τὴν αἰσχύμην, καὶ ἐξ πολλῆς πείρας ἐλαλακότες, Ἀριστοφάνης ἢ ὁ λέξις.

Τὸν λωτὸν] Βοτάνη τράδης. ἐν ἔνιοι κελῦσι μυσέλωτον.

Εὐπαιρόφοις] Ἀνδράσιν εὐκαιροτάτοις. εὐδαίμοσι. πλουσίοις.

Γλιχῶ] Ὅταν ἀεὶ τὴν καρδίαν τρόφῳ γάνῃ), ἐπικολυθεῖ σαφῶς ἐκλῦσιν ἔλιχον.

Καπηλικώτερος] Ἀντὶ τ κερδαλεώτερος.

Ὁμ-

Ὀ γινῶν γάλα] Παροιμία ἐπὶ τῶν ὑπερφυῶν ἀγαθῶν, ὅταν τινὶ συμβῇ, λιγμαίνη τὸ ὀρνίθιον γάλα. *

Ὁ δὲ ἀκκισάμβων] συνανοισάμβων, ὑπακουσάμβων.

Φιλοτησίαν] Φιλοτησία ἐστὶν ἡνίκα τις σὺν ἡδονῇ, ἀπὸ τῆς δοθείσης αὐτῷ φιάλης πίων, τὸ λοιπὸν παρέχῃ φίλῳ τὴν φιάλην ἀκρασάμβων.

Ποτνιώμενον] Δυσφορῶντα. μὴ οἰμωγῆς ἀξιοῦντα.

Τιθαστὸν] Τιθαστὸς ὁ ἥμερος. καὶ ἀτίθαστος ὁ ἀνήμερος.

Καὶ ὡς ἡ παροιμία φησὶν] Παροιμία ἐπὶ τῶν ἀεὶ τὸ χεῖρον αἱρουμένων. Ὁ γὰρ Μανδροβόλος ὑς ἐν ἐρεῖ πτερὶ ἡπατευρηκὼς Σάμῳ, χρυσὸν ἀντὶ ἀτίμου λαβὼν ἀντὶ ἡνίκα τῇ Ἥρᾳ, τῷ δὲ δευτέρῳ ἐπὶ τῷ χείρονι, τῷ τρίτῳ χαλκοῦν.

Ὑπὸ κώδωνι] Ὀλισυπῆται καὶ παλαιοῖς Λατίνοις ὑπὸ κώδωνι σκιλπιάζειν.

Νεκλίστρων] Σημαίνει δὲ ὁ νεανίσκος ἁλωκὼς ἐν χρυσῷ. λέγεται δὲ καὶ ὁ νεανίσκος ἁλιθεὶς

Διῳῶνα κεκρυμμένα] Τὸ ἐξῆς διῳῶνα κεκρυμμένα ἐπιμελούμενον, ὡς ἐπίσημος ἔση καὶ κρυφαῖος.

Ἐ'ωλε πινὸς] Χρῆσις. ψυχρῶς. μωραίνει. ἀνωφελῶς. ἀνεπιχειρῶς.

Προσπιμετρῶντες] Ἀντὶ δὲ καὶ ὡς δὲ εἰκότως ἐπισκοπῶντες.

Ἐ'φιππίδιον] Μανδύαν τινὰ ἄμεινον ἢ κεκρύφαλον νοεῖν.

Βριθυόμβοι] Ἀλαζονευόμενοι ἢ λυπεύμβοι καὶ δυχεραίνοντες. βρίθυον δὲ μῦρον τὸ παχύ, οἱ ἢ αὐθινὸν μῦρον. καλεῖται καὶ ἄρειόν τι βρίθος, ὃ ἔνιοι κόστφον καλοῦσι.

Θυλάκια] Θύλακος ὁ ἀρτοφόκος. θύλακοι καὶ σφῆνες καὶ ὑπερόλμεται, γυμνασίων εἴδη.

Ὁ Κέβης σκιαῖος] Σημεῖα τῶν Κέβητος εἰκόνα ἔχει δὲ αὐτῶν ὁ τῆς τέλος βιβλίου.

Ἀπολογία.

P. 481. Mſ. in 4. Ὀγρόκα φησὶ μεζαπεσύης] Πλατωνικὴ παροιμία ἐπὶ τῶν ἀσυφασίτως μεζαπεσυρμένων ἀπὸ τῶν πρώτων αὐτοῖς πρεσβευομένων.

Τὸν Σάλαυθον σκεῖται] Κροτωνιατῶν νομοθέτης.

Τὸ δὲ σὸν ὑπερὸ μικρὸν ἀτοπώτερον] Ἀντὶ δὲ πάνυ ἄτοπον, ὑ δὲ μικρὸν ἀτοπώτερον εἶπεν.

Ἡ ἀμύγδαλον] Ἡ ἀμύγδαλος.

Καὶ ὅτι σὺκ εἰς τὸν κόλπον πλύσεις] Παροιμία εἰς τὸ κόλπον πλύσῃ ἐπὶ τῶν πάνυ μαλακῶν, καὶ πεθρυμμένων. τοὺς γὰρ φρονημάτων καὶ ἐπηρμένους καὶ τῶν αὐτὸ μεγαλόφρονας σὺκ εἰς τὸ κόλπον φασὶ πλύνειν ἀλλὰ πόρρω, ὡς καὶ ἡ χυδαία λαλία μακροπλύσας καλεῖ ἀλλοσύνους, ὃ δὲ νῦς ἀντὶ δὲ μεγαλαυχέμενος, χαυνοῦντας ἐφ' οἷς τὸ εἰς τοῦτο μισθοφορεῖν κατηφῆ σύνεσιν.

Ἀμφιλαφεῖ] Ἀμφιλαφεῖ ἀντὶ δὲ ἀφθόνως, πολλαχοῦ κεχρημένῃ.

Καὶ μείζονί γε τὸ μικρότερον] Τῷ μείζονι ἄλφῳ τὸ μικρότερον.

* Eustathius ad verſ. 532. Dionyſii Periegetæ, hanc de Samo paroemiam uſurpatam eſſe ait: ἡ δὲ Σάμος αὕτη Ἰωνικὴ πέλυ ἀυτυχεῖ ἐστι, ὡς καὶ παροιμιαζόμενα γάλα ὀρνίθων φέρειν αὐτήν. *Ipſa Samos Ionica valde felix fuit, unde proverbialiter dicebatur lac gallinaceum proferre.* Vid. etiam Suidam.

Ἐπεὶ οὖν ἂν φθόνος τις] Ἀντὶ δὲ τύχοι ἄν πάσας ἀναιρήσῃ τὰς τοιαύτας προσασίας.

Καὶ τὸ μέρος συνδιαπεράνθημεν] Ἀντὶ δὲ ὅσον εἰς ἡμᾶς ἦκεν. ὅσον εἰς τὸ μέρος ἡμῶν συμβαλεῖν.

Ἀπαξαπάντων] Ἀπαξαπάντων ὑφ' ἓν. ἀντὶ γὰρ δὲ πανταχόθεν ἐστι.

Ἀειθαλὴς Εἰρήνη, ἀπαξάπασι καθεμεμνημένη.

Τῶν λευκῶν παρὰ σοῦ] Δύο γὰρ ψήφοι τοῖς νικῶσιν ἀνέκειντο, λευκὴ καὶ πλήρης, ὥσπερ τοῖς ἀτιμουμένοις, ἡ μέλαινα καὶ ἡ τετυπανωμένη.

Ἱκανὸν ἂν εἴη μοι] παροιμία ἐπὶ τῶν ἄγαν καθαρονόντων καὶ ἀπειλημμένων ἀμηχανίᾳ.

Ml. in fol. Ἀπολογία σοὶ τῷ ἐπὶ μισθῷ σωφίστῃ· ῥήτορι] ῥήτορι. σωφίστῃ. ὁμολογίᾳ. Ταραντῖνοι δὲ νόμους καλοῦσιν οἷον ψηφίσματα. Διὸ Λακεδαιμονίοις δὲ ῥήτρα, Λυκούργου νόμους ὡς ἐκ χρησμοῦ τεθέντας. οἱ δὲ ῥήτρα, ὁμολογίας. οἱ δὲ συγγράμματα καὶ ῥητοφύλακας τοὺς συγγραμματοφύλακας. [ῥυθμοὶ] ῥυθμοὺς, τάξεις σώκελθ· ἀκολούθους τῇ ἁρμονίᾳ, μέλ· δύρροσύνου. [τῶν ἄλλων καταμελῶν] ὁ νῦν. ἀντὶ δὲ μεγαλαυχήμασι καὶ γαυριῶν, ἐφ' οἷς τῶν εἰς τοῦτο μισθοφορούντων καταγηκοΐαν. [ὀδύρεσθαι] ὀδύρεσθαι τὸ γῆρας ἀπλοτηθ· ἦθος, τοῦτο καταχρώμενοι. ἀλλ' ἐν βωμολόχῳ εἰς τοιοῦτον κρεῖττον ὡς καπήλαμες ἀπημελημένως καταφεύγοντες ἀπολογίαν, λῆρόν σε ἐφιλοσόφουν μεμψίμοιρον φασὶ μιμεῖσθαι αὐτὸς. τάχα γὰρ Σωκράτους ἐζήλωσε μιμεῖσθαι οἷον ὅτε Πρόδικον τὸ * Κεῖον καὶ τὰς κατ' αὐτὸν ἀπλίνθους σοφιστὰς, ἐπὶ τῷ τοιαύτῳ ἀπέδραμες γλωσσαλγίαν. ἀλλὰ γὰρ καλῶς ἔχει τοῖς Ὁμήρου ἵνα ἅπαξ ἀπεδράσαις τὴν πεῖναν. τοῦτο μὲν οὖν εἰνοεῖ σε βλάπτειν. ἢ τοῖος δὲ ἐὼν Ποίῳν ἐπιπλώσας ἰτάμην ἐρέσσας ἀγείρας, καὶ ὅσα λοιπά. [ἠλιβάτων] ἐλίβαζον, ὑψηλὸν, ἄκαζον, ἢ ὅπως ὁ ἥλιος πιοῦσι βάλῃ. Στησίχορ· δὲ τάφρασι ἡλίβαζεν τὸ βάθος λέγει. ἴσως δὲ ἡλίβατα ἀπεδίδοσαν ἡλίῳ φασιόμενοι. [κρησφύγετε] τὰ ὡς τὰς χειμῶνας σπανὰ καὶ ὀχυράματα. οἱ δὲ φασι Κρῆτες τὰς νησιώτας ἄρχειν Μίνων τοῦ βασιλεῦσαι κρατήσαντα, ἔφυγον εἰς πόλιν πινά, ὅθεν ἐκεῖνοι αὐτομολοῦντας κρησφύγετε. [κρησφύγετε] † Φρύξεσι πινὰς ἄττα λεγόμενα. ὃ σαφήνειαν οὐ νησιῶν † Μίνωα φεύγοντες, ἀεὶ τῶν Κρητῶν αὐτὰ ἐστι. τὸ δὲν κρησφύγετε χρήσιμον τοῖς φεύγουσιν δὲ κρύπτεσθαι τὰ ὡς τὰς χειμῶνας σπανὰ καὶ ὀχυράματα. [ἀνεμώνη] τὸ ἄνθος. ἀφ' οὗ τὸ φύλλον εὐλάβειαν εἶναι πρὸς τὸν ἄνεμον. [μισθαρνοῦσας] μισθαρνοῦσας οἷον τὰς ἐπὶ τῷ μισθῷ ἀπονενοημένας λαπτομένας. καὶ μισθαρνία λέγεται ἡ ἐπὶ μισθῷ γενομένη ἐργασία.

Ὑπὲρ τῆς ἐν τῇ σωφρονιστῇ παλαίστρᾳ.

P. 494. Ml. in 4. Ἐγὼ δὲ ὁ χρυσοῦς ἐπιλαθόμην.] Αἰτιάσεται τοι τῶν παλαιῶν σωφρονιστὴς αἰ μὴ ἐνθένας, χαῖρε, αἰ δὲ ἐπιέσεται, ὑγίαινε.

Παραμηλάν] Ἀντὶ δὲ ἀπαμηλάν, ἢ διὰ δὲ ἀντὶ τῆς διό.

Τὸ πεπυγμένον] Ὅπ τὸ εὖ τῇ σωφρονιστικῇ λεγόμενον πεπτάλφα σύμ-

* Sic manifestò legendum, licèt sit in Ml. σοφιστὴν † κύσι. Deridentem Sophistas, adeoque Prodicum Platonis Socratem inducit tum alibi, tum in *Protagora*, qui consuli poterit.

† Voces aliquoties repetitæ variisque modis expositæ, ostendunt hæc esse collectanea ex pluribus auctoribus excerpta, vel à pluribus hæc Scholia scripta fuisse.

φύμβολον ἦν τοῦς ἑταίρους Πυθαγορείων ἀναγωσκὸν ἢ τύτῳ ὃ τοῖς ἐ-πιτολαῖς ἐχρῶντο ὁ ἦν τῶν.

Ἄλλῳ ἔλω ὀκυμόρῳ τ ἦλον] Παροιμία ἐπὶ τ ἀτύπως τὸ ἄτοπα δᾶλα κοπανσάντων.

Mſ. in fol. Υπὲρ δ ὃ τῇ τοσουτοδύτῃ πλαίσμᾳ ἐπήρειαν.] βλάβλν. [ἀπὸ σφακτηρίας.] τοπος Λακωνικος. [σκολιὸν.] τὸ σκολιὸν τῶτο Σιμωνίδης ἐπέπηγεν, ἐχθ ἅτινα αὐτοπλίς, * Υμαίνειν μὲν ἄ-ριστον ἵππῳ ἀνδρί, Δεύτερον ἢ φυὲν ἡμιόλοι μυίαις, Τέλτον πλυτῆσαι ἄβδηλος, Καὶ τὸ παρβὸν ἡδέως μ τῶν φίλων. Σκολιὸν, ἡ παροιμία ὠδὴ ἀς ἡμ Δικαιάρχος ὃ τῇ τοσ μουσικῆς, δύο γένη λέ ὠδῶν. τὸ μὲν ὑπὸ πάντων ἀδόμενον καθ ὑπὸ ἐξῆς. τὸ δὲ ὑπὸ τῶν σωιεταιρότατον ὡς ἔτυ-χε τῇ τάξῃ. ὁ δὴ καλεῖται ἀφ τὴν τάξιν σκολιὸν. ὡς δὲ Ἀριστόξενος ἢ Φίλων ὁ μουσικὸς, ὅτι ὃ τοῖς γάμοις τοῦ μέσου τραπέζου πολλὰς κλίνας τιθεισι δύσκ μέσης, ἐξῆς μυρίας ἐχούσης ἦδη γωνίας καὶ ἑρπικὰ φύοντος. ἡ δὲ τοιαύτη σκολιὰ ἐγένετο ἀφ τὴν θέσιν τ κλινῶν. [ὃ Γοσῶ.] πόλλ.

Ἑρμόπμος ἢ τοῦ αἱρεσέων.

P. 502. Mſ. in 4. Οὐ γὰ πάντως ἀπὸ πόλιτ] Τὸ παροιμιῶδες μέτεισιν ἐκεῖνο. ἐ πάνυ τος ἀνδρὸς εἰς Κόρινθον ἐδ ὁ πλοῦς.

Ὡς ἡ παροιμία φησι] Παροιμία, διὰ Φίλον τος κἀν ἐπὶ ῥιπὸς πλίοις. ἔρηται ἐπὶ τ πάνυ λαπρῶν καὶ διαμένω εἰς λύσιν ἐπιτρεπομένων.

Ὧ Λυκίνε τοῦς τ Ἐστίας] Φίλον ὄντα κ τ Ἑστίας ἐξαρκοῖ. αὕτη γὰ κ τοῦς τὸ εἶναι ἡμᾶς ἐπιστατ κ τοῦς φιλίαν αὐτῆς σωιάγ ἀφ τ καθ ἑλκον ἐσχάρας τῦτο τοσμυθεμένη.

Ἦν μὴ φοίνικος ἴτη βιάῃ] Φοίνικα, τ Ἀραβίοις λέγ πηδόν.

Οὖυχα μόνον λέοντ] Ἀπὸ τύτου ἡ παροιμία, ἐξ ὀνύχων ὁ λέων.

Ἴδων ὄυχα λέοντ ἔγνω ἄν] Τὸν ἐγκεκαλυμμένον λογον ὡς ἐσὶ σο-φισματώδης ἐπ᾽ ἀδίκοις καὶ ἀστρέφουσι χρῆσιμος ἀπαλαμᾶσθαί, πλὴν ἐσὶ κ μεγάλη γνῶσις αὐτοπίσης καὶ ἀληθὴς καὶ μηδὲν ὃ καθόλ διομένη. ὡς φέρε ὃ δραθμὸς μέρη ὁ δύο καὶ τέσσαρα, ὁ ὃ τύτων σωεκλικὸς ὁ δέκα τοσαχῶς, ὡς ἢ ὃ δέκα ὁ ἑκατὸν, καὶ τύτο ὁ χίλια, κεκείνα ὁ μύ-ρια. ὁδὲν μᾶλλον καλυσὸ τ τε δέκα μὴ ἐπιτρέμον ἰδιότ᾽ ἂν μὲ γε πλὴν τῶν δραθμῶν ὑπὸ φύσει αὐτὴς, τῦτο γὰ ἐπίσαμαι ἁπαραγκλίτως ὡς μία καὶ μία δύο κ δὶς δύο τέσσαρα. ὥστε ὁ πάνυ γναῖος ὁ ἀληθεύ-τατον λόγος τ τοιῦτον λόγον ὡς εἰ μὴ τὸν καθόλ τὶς εἴδη ἰδὲ τὸν κ μέρος. τὰνανπίον τοῦς ἀπὸ τ μερῶν, τὸ ὅλον σκοπεῖν. ἡ τῶν κατὰ μέρος ἄθροισις τοῦς γνῶσιν ὃ καθόλ λεγομένη καθ ἑαυτὴν ὑφισαμένη. πανύτη κ ὁ σοφὸς ὑμῶν Ἀριστοτέλης πεπίσμκεν πᾶ ἑαυτῦ λόγων φησὶ τὰ,

* Hoc Scolion citant Plato in Gorgia, Clemens Alexandrinus Strom. Lib. 2. & Athenæus Lib. 15. paulo aliter quidem, ſed eodem prorſus ſenſu. Vid. fragmenta Lyricorum ab *Henr. Stephano* collecta. Cæterum hæc obſervatio Scholiaſtæ noſtri circa carmina quæ *Scolia* dicebantur, totidem fere verbis habetur apud Suidam, unde craſſiſſima aliquot menda ex noſtro ſuſtulimus, inter quæ erat omiſſio vocis τραπέζου, & quòd pro κλινῶν legeretur κρατῶν. At quod legitur hic *Philon*, cùm ſit apud Suidam *Phyllis*, reliquimus quòd non conſtet utra harum lectionum alteri ſit præferenda.

τὰ, καθόλω ὥστε μὴ ὁ τῦ λέοντ@ ὄνυξ αὐτὸ τὸ μέρ@ γνωσθὲν ἐξ ἀναλογίας τῶν Φειδίαν εἰ μὴ τὸ ὅλον εἰδῆς, τὸγὲν μέγεθος ἀδιαφόρως ἔχ@σαν ἔδει πιπόιηκε ἐμποδὼν, εἰ ἦ κὴ ἀναλογίαν ἀναιρήσεις τι ἂν ἄλλο, ἢ ὡσὲς ἄλογον σαυτὸν συνωθήσεις; κὴ τῶν ὄντων ἀπάντων ἀνεπαίσθητον ζωλώσεις; κὴ φθόν@ ὑδείς σοι τ' συφῆς ταύτης ἐμπλησθείς. δὲ ὧν κὴ ὡσὲς τὰς λύκας λαπαμφήσῃ ὡς λυκῶν@ τὸ ὄντι κὴ ὢν κὴ πολλῷ μ@.

Τ' φίσηπι, ἐπεὶ μὴ δέ πε φύσις ἔ καθόλω.

Ε'πὶ ῥᾳ ὃ κ' τὼ παροιμίαν] Ἄ'μεινον μὲ γὸ ἐξωτλεῖμβ ἡ σὶ ἐπιστρίφ, τῦτο ἡ παροιμία.

Ὅπ φαρμάκων] Ὅπ ἡ φιλοσοφία φαρμάκων ὀλιθρίων ἔοικε.

Τ' ἐπιτραπέζιον ὕδατι] Τ' ἐπὶ τ' τραπέζης ἀναχωμένων, ὁ λέγ@ τὸν ἰσοῤῥοπίαν κὴ τὸ ἀπαρέγκλιτον τ' τραπέζης ἐπὶ χώρας μένον κὴ τ' ἐπιφανείας ἐπαινητικὸς τ' δακτύλω ἀχαιηγῦται αὐτὸ φιλεῖ ἔπεσθ γοῦν φύσεως ὑπάρχειν κὴ ἀτρεμεῖν μὴ πεφυκότα.

Πάχνη ἢ αὐτὸ κὴ οἱ τῶν κενῶν κὴ μανικείων] Κενὰ μανικεῖα ἡ κ' τὰς ὕπνως ποιν ἐχομένη ἀδιαμονία, τοιαῦτα τοῖς ἀναφαίνεσιν ἐμποιῦσα, εἰς τυφλὼ κὴ ἀνεπείσεις ὄσα ὁ παρὼν λέξεσι λόγ@ διὸ κὴ μανικεία μὲ ὅσον ἐπὶ τ' ὕπνω τῶν ἀπλανεσιν ὑποδέδομθα, κενὴ ἦ τὴ μενδὴν ἰσὸς ἔχει κὴ βέβαιον, ἀλλὰ μὴ ἔ ὕπνω κ' τῶν ἀνωμερείων ἀφίξεσθ. τοιῦτο κὴ τὸ ἔ Θεολόγω Γρηγορείω, κενὸν μανικεῖον τὰς Ἀθήνας ὠνόμαζε, ὡς κατ' ὐδὲν τ' ἐνύπνοις ἀνεπείας ἀφ' ἑρεύσας.

Τὸ σύφαρ] Η'γὲν τὸ δέρμα.

Ἀ'μελήσαντες ἔ ὅλκ] Ἀ'μελήσαντες ἔ ὅλκ ἠγὲν ἔ σώματ@ς, λέγ@ γὸ ὅλκὸς κὴ τὸ σῶμα ἔ ὅρεως ἀπ' ἔ ἕλκω. λέγ@ ὅλκὸς κὴ ἀπ' τύτω ἔχ@ν, ἐγὲν ἡ κοινῶς σύρμη ὥσπ πὰς κὴ τὸ μέρ@ ἔ σώματ@ κὴ τὸ ἀπ' τύτω ἔχ@ν.

Τὰς ἄμας πλίπαν] Πλίπαν, ἀντὶ πλίσαν, ὅ πεὶ, τ' ἄχνης λέγ@ ὅθεν πλισμὸν τὸ ἐνδυμα τ' ἄχνης.

Mſ. in fol. Ε'ρμότιμ@ ἡ περὶ αἱρέσεων. κρὼ ἰατρῷ] Ἱπποκράτης. [εἰς νίκω] μέλλων. [ἀγχίμαλα] ἴσα ἐγγὺς ἔ ὁμαλῆ. [τὸν Χαιρεφῶντα] ὅτι σοφὸς ὁ Σωκράτης. ἐπ' αὐτὸν γὰρ ὁ Πύθι@ Χαιρεφῶντ πρυτοέψατο εἰπὼν, ἀνθρώπ πάντων Σωκράτης σοφώτερ@. [μαρμίτη] μαινομένω. [ἀλφίβολ] ἀλφιβόλους. [ἐσπυρμένον] ὁρμένον. κὴ φρατερίας] σωτάγμα@. ὑπερλατεινόμενοι] φιλονεικοῦντες. μὴ πιπειρασθῆς ἄλλω ἀνδρὸς.] τῦτο περὶ Διόν@ ἱσορῶσιν ἔ Πρωτέως. ἵν κὴ ἀφ' τῦτο κατ' ὄνησιν μόν Χρυσόστομον ὀνόμασαν. [τὸ ἅφε κὴ μίμνησε ἀπιφέν] Ε'πιχείρημα ἀπόφθεγμα τῦτο. [παροδικιμὴ] νικᾷ, ἤτοι ὑπερ δέξαν ὑποφαίνει. [ἔρμιον] τὸ ἀπροσδόκητον κέρδ@. [ἀπίχρη] ἤρκ. [εἰ ὁ ἐπιγνάμων] εἰ δὲ τῦτο τὶ κὴ αἰ τῶν αὐτὴ ὑπὸ σῦ λεγόμεναι ἀμφιβολίαι. [λαβίλω] ἀφορμίω. μίμψαν. ἐπαφλῶ. [ὥσπ ἔ ὡσ Εὐκλείδ ἄρχον@ πραχθέντων.] * Ἐν τῷ Πελοποννησιακῷ πολέμῳ Λακεδαιμόνιοι τῶν Ἀθηναίων ἀδικημόμενοι λ' τυφώνης ἤρησε παρ' αὐτοῖς. οἵ τινες παραλαβόντες τινὰς τ' πολιτῶν μετὰ τῦτον κακῶς ἐχρήσαντ τοῖς λοιποῖς. καθελυθέντων δὲ τ' τυφώνων, κὴ χωρίσαν μετ' αὐτὼς Εὐκλείδ ἄρχον-

* Hoc jam ſupra habuimus totidem verbis, nec ſemel in hujuſmodi repetitiones delapſus eſt Scholiaſtes noſter.

χοντ⊙, ἵνα μὴ μνησικακήσωσιν ἀλλήλοις οἱ πολῖται συμῆκας ἐποίησεν, ὥστε τὰ τοῦ Εὐκλείδου ἀποξέσασθαι εἶναι. τὸ δ' ἓν λέγειν ὅτι τῶν πάνυ χαρόντων ἀναζητῆσαι τὸν βίον ἐ βάλομαι. [ἀλλαλάτοιεν] ἀλαφίροιεν. [πεύργυ] πεύργυ πρὸ ἔργυ συμφέρον πλέον Σωκράτης φησίν. ἵνα πεύργυ τὶ γένηται ἀντὶ ⊙ πλέον ἐπανηρημένον. [πλημμέλημα] ἁμάρτημα. [κάδον] μέτρον οἰνηρὸν χαυλιὸς ὑπὸ Σολέων. περάμιον ὑπὸ Γώων. [δημίῳ] τῷ κολάζοντι τοὺς ⊙δικοῦντας. [κερδῶ] ἀλώπηκα. [ἐπανηρημένον] ⊙θηρημένον, ἥλωκα. [Διὸς ὃν μηχανῆς ἐπιφανοῦς] ἐπὶ τῷ ⊙δοξον καὶ ⊙δαλόεν. οἱ τῶν τραγῳδῶν ποιηταὶ ὅταν εἰσάγωσι εἰς τὴν σκηνὴν ἡ τόλμα ἅτε. συγχῶσιν τοὺς θεατὰς πρὸς τὰ εἰρημένα καὶ ἐλεεῖν τοὺς ἠτυχηκότας δέξαιεν, ὡς ἀνάξια πεπονθότας, ἢ μισῆσαι τοὺς πεποιηκότας καὶ ⊙δαιμονῆσαι. ἐώθασι γοῦν εἰσάγειν ὅταν ἐπ' αὐτοῖς ἡ σκηνὴ ὀρμωμένης. ἀλλὰ ἐξ ὕψους λύει τὸν μηχανῆς ὧν ἔδλεπον μὴν πρότερον οἱ θεαταί. κατ' ἐκείνου ἢ τοῦ ἡμέρου ὁ φοβέρου ἐδείκνυε τὸ ⊙ θεῖ πρόσωπον, καὶ ⊙ κατὰ τοῦτο ⊙ δράματος, ἐλέγετο ἢ Διὸς ἀπὸ μηχανῆς.

Ἡρόδοτος ἢ Αἰτίων.

P. 571. Mſ. in 4. Σημειοῦσαι ὁ τοῦτο τὸ λόγῳ ἐξηφάνισεν ὡς ἐπιδεῖξαι ὡς ἄχαρι ἀπίκιζον τὰς ἑαυτῶν ⊙ετερχάσαι λόγους.

Οἰκῆται ὁ τῆ Καρίας] Ἡ Ἁλικαρνασσὸς χαρὰ τῆ Καρίας.

Ὅ τι ⊙ ὄφελ⊙] Ἀντὶ ⊙ οἱ μίσησι καὶ ἀξιοφιλιμάτατοι.

Παραξεωρῆτε με] Ἀντὶ ⊙ συγκρίνατε, ἐξετάζοντε.

Mſ. in fol. Ἡρόδοτος ἢ Αἰτίων· ὁ τῆ Καρίας, ἢ Ἁλικαρνασσὸς δὲ τῆ Καρίας [ἐγλίχετο.] γλίχομαι. λίαν ἔχομαι. ἐπιθυμῶ. γυνικὴ καὶ αἰπαπικὴ. [φέροντες] πάρεδρος ὁ ἀναβαίνων εἰς τὸ ἅρμα τὸ ζυγὸς λέγεται καὶ οἱ παρόντες φοι, ⊙δὲ τὸ παροχεῖδ τοῖς νυμφίοις ἐπ' ὀχήμασι γὰρ τὰς νύμφας ἤγον. [ὀχάναι] λῶραι, ἱμάντων σημαίνῃ δὲ καὶ τὰς ἐξοχάς. [⊙ειρόμασι] ⊙ειρανεῖ). καπασκοπεῖ. ⊙είσοι ποιεῖ. [αὐτοὶ τε ὧν.] οἱ μίσησι καὶ ἀξιοφιλιμάτατοι. [⊙δαιτεωρῆτε] συγκρίνετε.

Ζεῦξις.

P. 577. Mſ. in fol. Ζεῦξις ἢ Ἀντίοχος· σατυράδη.] χορδυπκὰ. [δῆς τοσαύτας] δισμυρίας [πλάσπκον.] τοξικὸν. [ψαλικὸν] πίζον. [τετρίγωτων.] ποιὸν ἦχον λυπελίττων, δίφορα δ' ἀνεκυδάλιζον.] αἰρόμμοι, καὶ ⊙εὸς γὰρ φερόμμοι, καὶ σωτηριόμμοι ἦχον ἀπατέλων. [ἐπαιάνιζον.] ἀλαλάζειν ἐπὶ νίκῃ [ἀείδων.] ἐγεφάνων.

Ἁρμονίδης.

P. 585. Mſ. in 4. Εἰπέ μοι ἔφη ὦ Τιμόθεε] Παρίλκει τὸ ἔφη καὶ ⊙εσπῖν ἐπὶ Ἀθηναίων ἔθη.

Mſ. in fol. Ἁρμονίδης· γνάμων.] γνώμων λέγεται ὁ σωστὸς, καὶ κανονικόν τι μηχανικὸν, καὶ χῆμα γαμετρικὸν. [ἐπιδεικνύμλω] ἢ ἐπιδεικνύμλω ὑπερσωστάλικον, ἢ ἐπιδείκνυμλω δύκλικον. [ὁ πολυψηφίσ⊙.] δύο γὰρ ψήφοι τοῖς γενικηκόσιν ἀνίκειτο λαδικὴ καὶ πλήρης, ὥσπερ τοῖς ἡττομένοις ἡ μέλαινα καὶ ἡ τετρυπημένη. [ἀκροώμμε] ἀδόδασκε.

Σκύθης ἢ Πρόξενος.

P. 591. Mſ. in 4. Καὶ αὐξησίσεις αὐτοῦ] Α'ντὶ τῦ αὐξήσεως αὐτοῦ γράφει.

Mſ. in fol. Σκύθης ἢ πρόξενος ἐνσήμηνσι] Ἐναρίζησι. [ψοφοδεὴς.] τὰς ψόφους φοβερὰς. [τυπίς δειλὸς. [κεφαλικεφ.] τύπως. [θέλγητρα] θέλγηθρα. εἰς ἡδονὰς ἄγοντα, καὶ σύφορα τοῖς, καὶ ἀπάτιμα. [καὶ αὐξησίσεις.] αὐξήσεως αὐτοῖς ἴσα. [δημοσοφιστὴς] δημοσοφιστὴς ἐστιν ὁ ψόφος δήμου πολίτης μισθοῦ, παιδείας δὲ καὶ λόγων δυνάμεως. τὰς περὶ Δημοσθένους λέγει δίκας ῥήτορος Τιμαρχίδου, Αἰσχίνου καὶ τὰς λοιπάς. [Κλεινίας] Ἀλκιβιαδάδου.

Πῶς δεῖ ἱστορίας συγγράφειν.

P. 600. Mſ. in 4. Εἰ ἦ μὴ αὐτοῖς ἢ τοῦτο.] παραμένει ἐπὶ τῶν ὑπὸ τινων μὲν ἐπανορθώσεως τυγχανόντων, μένειν ἢ ἀναγεγῶν σεσαφημένων.

Καὶ ἀπομνημονεύσαι ἔνια ἀξιόχρεα γράφειν] Αἰλιανὸν ἀντὶ χαριέντως.

Οὔτε δεικνῦσαι κατὰ νόμον] Ἀττικὴ ἡ σύνταξις. τὸ γὰρ ἐπὶ μέρους λέγεται Ἀττικῶν. αὐτοὶ γὰρ ἔφασαν φασὶ δ' ἄρτι, καὶ κατέσχα δ' κρεμνόν.

Ἔντομή τινος] Ἐντομὴ πᾶν ὁπωσοῦν ἐρεχθέν.

Σατυρικὸν λέγειν] Σάτυρον γὰρ Ῥωμαῖοι τὸν Κρόνον λέγουσιν.

Ἐπιφθέγγεσθαι αὐτούς] Ἐπὶ τῶν μεγάλως ἀμαθαινόντων τὸ ἐπιφθέγγεσθαι.

* Ἀληθινῶν Διηγημάτων α.

P. 639. Mſ. in 4. Οὗρῶν ἤδη] Τάχα εἰς Πλάτωνα ἀποτίθεται παλαιὰ καὶ ἀλλαχοῦ μυθολογούμενα, μάλιστα ἐν τῇ τῆς πολιτείας, τὰ περὶ τῶν ἐν ᾅδου διεξιόντα.

Καὶ δύο τινὲς] Εἰς Ὅμηρον ἀποσκώπτει λέγων τοὺς λωτοφάγους Ὀδυσσέως ἑταίρους τοῦτο μυθοποιησάντας.

Καὶ διπλεθρῶν ὦν] Τὸ πλέθρον ἔχει πόδας ρ. πήχεις ξ.

Οἱ τὸν Σείριον κατοικοῦντες] Σείριοι τὸν ἀστέρα λέγει τὸν Κύνα καλούμενον. Σείριοι ἢ λίγουσιν αὐτόν., λέγει τὸ λάμπον ἢ καυσοῦσιν ἢ ἐπιπολὺς αὐτῆς σιτοφορίαν τοὺς αὐξήσεις.

Ἐκκαίδεκα ἡμέραι οἱ ὄντες] Γόης, περιβόλου οἷς ἐν παραδείσου ὄντος, ἐν ᾧ ἐπιγραμμένα τάττα πᾶσι συλλήπτοις τοῖς ἀχλὺν ὑποδύσει ἔχουσιν.

Ὅσον ἢ Ῥόδιος Κολοσσὸς] Τεσσαράκοντα πηχέων, ἑξήκοντα γὰρ ὅλως ὁ Κολοσσὸς πηχέων.

Τὸ τεῖχος καθηρεῖτο] Σημεῖον λέγει τὸν σύνταξιν ἄφελε γὰρ ὕστερον. οὗτος ἢ ἢ τείχους καθαιρεθέντος, ἡμᾶς τὰς αἰχμαλώτους ἀπεδόσασθαι ἀλλ' ἔπειθεν ἰσοδίαν ἢ ἀσυκοφάντου φόνου τὸν πολιορκοῦντα σωφρονίσας χάριν.

Γόης ἐστὶ περὶ αὐτοῖς ἀνθρώπων] Σκαπτὰς λιγυρὰς ἀποσκώπτει, τὰς ὡς ἀληθῶς ὀδόντων σωφύζας.

Διάτιτος τὸν ἀναθυμιώμενον καπνὸν] Ἡρόδοτος λέγει τὸ περὶ Σκυθῶν

* Hic erat titulus in Mſ. cum in editis libris voceur hoc opus ἀληθῆ ἱστορία hunc eodem redit.

ῶν τῶτο ἱσορέμενον περὶ τ βοτάνης, ἣς καταμάθης ἢ ἐπθυμιωμένῳ καπνῷ ἀνῶντες οἱ παρακαθήμενοι Σκύθαι τὸν πυρὸν, μεθύειν ὡς λόγος οἶνῳ λέγει.

Γηγυαις] Οπ μόνον ἰγνύα ἡ ἀΐθεία εἴρηται, ἀλλὰ καὶ ἡ ἰγνὺς· ἀφ' ἧς καὶ γαὶρ τοῖς ἰγνύσι γαστροκνημία ἢ λέγεται τὸ ἐξόπισθεν ἢ καλάμης ἢ σκέλους.

Κλειση ἐστιν] Εἰς τὸ ὑπό πιον περὶ τῶν θαλαττίων σκληρῶν ἱσορέμενον ἀφαιρῶ.

Σκόλοπας] Ἐν τῷ περὶ τ Συρίης θεῷ λόγῳ μέμνηται τ φαλλῶν πάνυ ἐφ' ὧν καί τινες ἀναβαίνουσι λόγῳ ἀσκήσεως. εἰσὶ ἢ οἱ φασὶ ὕπνου τερπνοσίων ὀργιῶν τὸ ὕψ.

Τὰ πύρεια σωρεύψωντες] Τὰς πυριτοκολίτας λίθους λέγω.

Κορυθῶν ἰδίους] Τὸ ἢ Ὁμήρου ἀφαλὰ περὶ Διομήδη, τὸ θαυμάσιον καὶ κόρυθός τε καὶ ἀσπίδος ἀκράκτου.

Ἀληθινῶν Διηγημάτων. β.

P. 666. Mſ. in 4. Πῦρ ἀπαιτοῦντες] Εἶτα βωμολόχε οὐκ ἔμελλεν ὁ πάππος θαλπόμενος τῷ πυρὶ εἰς ὕδωρ αὖθις μεταποιεῖσθαι, καὶ πῶς ἐκ καπνοῦ δένδρα πίλεον ἀναλάμπειν; ὥσπερ ἀπίθανον ἡ πλάσις τοῦ τὴν φύσιν σωφρονεῖν.

Εὐαυθῶς] Γράφει ἢ σύμπλοκον.

Περιεκίχυτο] Λύπη ἢ περιέχει, ὑπείληφε, περιέβαλλεν, περιελίκμαζεν.

Ἐπασάμην] Κατὰ κοινὸν τὸ ἐβασάμην.

Καὶ εἰς τὸ τ μακάρων συμπόσιον] * Εἰς τὰς καθ' ἡμᾶς ὁ χρήσιμοι ἀγίους περιφήμους ἀφαιρεῖν, ἐφ' οἷς ἔτυχε περὶ τ Ἡρακλείμ ἐν ἐκείναις ἡμέραις σωτηρίχθησαν ἀληθεστάτως διεξῆλθον.

Κε-

* Hallucinatur hic Græculus noſter dum Lucianum carpit zelo intempeſtivo. Sic locuti ſunt antiquiſſimi Græcorum Philoſophi, qui etiam beatitudinem poſt hanc vitam ſub convivii imagine deſcripſerunt. Ita Empedocles de æterno juſtorum contubernio:

Α'θανατοις ἄλλοισιν ὁμίστιοι, ἄντα τραπέζας
Εὖνις, ἀνδρείων ἐχέων ἀκηκοτες, ἀτιμητές.
Convivæ reliquis illi immortalibus olim
Abique malo & triſti ducent formidine vitam.

Hunc imitatus Epictetus dixit in Enchiridio c. xxi. de eo qui in ſapientia muſtum profecerit: ἴσως ποτὲ ἄξιος τ θεῶν συμπότης, *forſ aliquando dignus qui admittatur in convivium Deorum.* Hinc nata etiam eſt fabulæ Ixionis circumſtantia, quem fingunt convivam fuiſſe Deorum, quâ locutione nihil videtur ſignificatum aliud quàm beatiſſimum fuiſſe Regem. Idem ſinxerunt de Tantalo qui de ſumma felicitate dejectus eſt, eternum, ut Pindari verba uſurpem, κατάψυξιν μέγαν ὄλβου ἐκ ἐδύνατο, *magnam felicitatem conſequere non potuit* Olymp. Od. 1. Hinc, ut hoc obiter moneam, apparet Græcos ex Hebræis iſta mutuatos non eſſe, uti Veteres quidam dixerunt, quandoquidem multò citiùs hujuſcemodi locutionibus uſi ſunt quàm iis noti eſſent Hebræi, qui ſub Alexandri demum ſucceſſoribus in Græcia diſtinctiùs innotuerunt. Certè multa de immortalitate animorum dixerunt Græci ante Seleucidarum tempora, clariora quàm quæ poſſunt ex antiquiſſimis Hebræorum ſcriptoribus hanc in rem afferri.

Ἄρξει ἴσως μου] Τὸ ἐξαρχεῖν ἄρτιον ἐκ τῆς γῆς Δημοσθένει.

Οὐδὲ νῦν] Εἰς τὸ ὑπὲρ Θηλέως περιτολογήμα ἐπισκώπτει.

Διακονοῦντες] Εἰς τὸ περὶ Βοσπορίων περιττολογήμα τῶν Λυσείου Δημοσθ.

Τοὺς δ' Ἀκαδημαϊκούς] Οὐκ ἀκριβῶς ἄμα τοὺς Ἀκαδημαϊκοὺς τοῖς Ἐφεκτικοῖς συναπτει Λουκιανός.

Ἢ μᾶλλον] Ἀντὶ τοῦ ὄντως.

Καταγίνωσκον] Σημειοῦ Δημοσθ. σύνταξιν, τὸ γὰρ γινώσκω γνησίᾳ σημαίνει. οἷον καταγινώσκω σου τῆς φλυαρίας. ὁ δὲ καὶ αἰτιατικῷ ἀπαιδεύτως καταγίνωσκον τῷ ψυχρολογίαν. ἤτοι ὃν Ἀττικῶς ἐν συνέσει, αὐτοὶ γὰρ καὶ ἐπὶ ἄκρων πολλῶν τοῦτο φιλοῦσι ποιεῖν τῇ κοινῇ συναπτόμενον συνηθείᾳ. ἢ τὸ καταγινώσκω, ἀντὶ τοῦ γελοῖόν ἢ Δημοσθένει εἰλληνισμόν.

Οὐδὲ τυφλὸς ὤν] Ἱστορεῖ γὰρ τοῦτο Ἡρόδοτος ἐν τῷ Ὀμήρῳ βίῳ.

Παγκρατίῳ] πάλαι Δημοσθένους βάλλεται τοὺς πυγμάχους, ὃ ἐκεῖσε ἀναιρετὸν παρ' ὅσον ἀπωθεῖ ὁ ἐν ᾄδῃ βίῳ, ἀπὸ σωμάτων ἀπηλλαγμένῳ.

Καὶ Σωκράτης] Τὰ περὶ Σωκράτους ἱστορήματα Δημοσθένους.

Παρῳδείσας] Τῶν ἄκρως βυλομένων ἐκμιμεῖσθαι εἰς τὸ νόθον τῆς Ἑλλαδίδος φωνῆς ἐκπέπτωκε τὸ * παρῳδείσας ὄνομα.

Ἐπιῶς] Δεῖ γράφειν ἐπιῶς, ἀλλ' οὐκ ἐπιμιγεῖς, σημειοῦ δὲ τὸ ἐπιῶς, ἀντὶ τοῦ ἐφελκυστικῶς. ἐπεὶ καὶ τὸ ἐπιάζει τὸ ἐφέλκεται σημαίνει.

Ἐποτιώμην] Γράφεται ἠνιώμην.

Οὐ παρῆμεν] Οὐ παρῆν ὡς ἐν ἄλλοις κεῖται, καὶ ἡ τέχνη ζητεῖ.

Μείναις δὲ] Ἐνήλαξε τῷ σύνταξιν. τὸ μὲν τοῦτης κατὰ τὸν κοινὸν χρησάμενος, τὸ δὲ καὶ Ἀττικίσας. κοινὸν μὲν γὰρ τὸ μείνας σὺν τῷ ἡμέραν, Ἀττικῶς δὲ τὸ τῆς ἐπιούσης. ὧν δὲ καὶ τὸ πρῶτον Ἀττικοῦ. ἃ ἅπαξ εἶπε μείνας ἡμέρας. τὸ γὰρ ἐπὶ μέρους λέγουσιν Ἀττικοί.

Πέτρας τραχείας] Γράφεται πέτρας καὶ τραχείας.

Καὶ μεγίστας] Εἶπε σὺν βαμβαλόχῃ γόνῃ, τί ἐπωφέλειαν τοῦτο ἴσχει;

Μήκωνες] Καταλλήλως τοῦτο ἐπλάσατο, ὡς τῷ τὸ ὀνείρων πόλιν καθὸ ὑπνωτικὰ τοῦτο καὶ ναρκωτικά.

Κελύφη καρύων] Κελύφεια.

Ἐλαίῳμεν] Ἀντὶ τοῦ ἀνεπαισθήτως.

Ὁ γὰρ ἱερὸς τῶν νεῶν] Εἰς τὸν Ἀκρῶν † ῥάδιον ὁ παιζόμενος διαπαίζει.

Τὸ ἀλόκοζον] Γράφεται λαπρίψας τὸ ἀλόκοζον.

Ἤπειρον εἶναι] ἀντὶ τοῦ ἄπειρον ἔχειν βυθόν.

Ἐχομένοιστ] Γράφεται διελθοῦσι.

Χάσματα μεγάλα] Τάχα ὁ κωλοτόμος εἰς Μυσίαν καὶ τὸν ἐρυθρὸν θαλάσσαν Δημοσθένους πρεπτόταν ἐπιπνοίαν ἐπισκάπτων αἰνίττεται.

Ἔλαττον]

* Ex Xenophonte, Polluce, & A. Gellio notum est vocem hanc esse Persicam & significare *viridarium*. Occurrit etiam in Ecclesiastæ libro scripto, si viris doctis credimus, post captivitatem.

† Iterum imperitè Lucianum inculat Scholiastes, notum enim est hoc dictum esse ex Bacchi fabula.

Ἔλπειν] Ὡς ἐπὶ κωλύμῃ τὰ ἄκρα τῆ ὁδοῦ τοῦ πολιόρκου ἔρημα, παίζων καὶ ταῦτα λέγει.

Ταῦτα μὲν δὴ μέχρι τῆ ἑτέρας γῆς] Καὶ τὸ πλῆθος ψοφεῖσθαι μὴ τῆ ἀνυποστάτου ἐπαγγελίας.

Δύο μόνα] Ἄγαν ἐμφρόνων καὶ τὸ τῆ βλακείας πεῖθον ἀποκλίνειν παραγγέλλουσι, τὰς δύο τῆς ἀνείρων πύλας, καὶ τάττων, τὴν μὲν σιδηρᾶν εἶναι καὶ κραταιάν, τὴν δὲ περσικὴν καὶ πολὺ τὸ εὔθρυπτον καὶ σαθρὸν ἔχουσαν, ἐπεί τοι καὶ αἱ ἐλπίδες τοῖς ἀργοῖς καὶ βλακώδεσι καὶ μαλθακοῖς αἱ μὲν πάντων κῦρ τὸ κραταιὸν καὶ ἀμήχανον ἐστίκασιν. καὶ ὅπερ ἂν μεταβάλωσθαι πίφυκε ὅσοις ἀσθενείας ἀνθρώποις τὸ τοιοῦτο πάλος ἐνίδρυται, τοῖς δὲ κ μεταπιπτοῦσι ἂν τὸ τῆ ἐλπίδων ἀτέμνητον, ὅσοις τῆ ἀσελλόπου τῆ ἔμφρονος γνώμης ὀψέ ποτε τῆ καίριον ἀνενεγκεῖν ἀσφάλειαν, καὶ τῆ τοιοῦτον ἀπαλλαγῆναι μεταπίπτουσι φρονήσεων. φιλεῖ γάρ ἡ ἐπίπαν καταπέλλας τῆ φρονήσεων καὶ τὰ ἐνύπνια ἀληθεύειν. ἄλλως τε καὶ περσικὴν τὴν πύλην ἐπιτίθησιν ἀνίσχυσιν. δι' ἧς τὰ φοβερὰ τῆ συμπίπτει διέρχεσθαι καὶ φρικώδη. ἄμφω γὰρ τῆ ὕπνου καὶ ὠτὰ οἶχεσθαι. εἰ δὲ καὶ πλῆτος καὶ δέξαι, τοιαῦτα καὶ τὰ καθ' ὕπνους ἀλλὰ τὰ μὲν δυσχερῆ τῆ ἀνωΐστου καὶ εἰς ἀμαυρίαν δύκηλα. τὰ δὲ τερπνὰ καὶ ἱερώσιμα, τῆ ἡδονῆ κ δυφραίνοντα..... τερπνόν τε καὶ ἀναπόδεικτον.

Ἀποκηρυττόμενος.

P. 707. Mſ. in fol. Φιλοκεντούντων] Διακεντούντων, δοκιμαζόντων σοφίσματος. [παρόλογον.] παραλογισμὸν λόγοσιν ἀρτίκως οἵτ' ἄκοιτος καὶ μάλιστα Θουκυδίδης τὸ παραφθέγξον, κ' ὁ σὺν ὕπνῳ σοφιζόμενος. οἷον ἔστι πολλὰ τῶν παραλογισμῶν, καὶ ὅτι ἐγένετο πολὺς παραλογισμὸς παραλόγως ἢ τὸ ἀναλπίστως λέγει καὶ ἀδόξως σοφίσεσθαι. [καθ' ἃ γὰρ αὐτὸς μὴ ἀποκηρύξας βάλεται.] σύτοῦν οἱ ἀγῶνες, ὃν πρώτοις δ' ἃ λέγων τῆ νομίμων ἐπιχειρεῖ. ὧν ὧ δείκνυσι μὴ δικεῖν τοῖς νόμοις δίς ἀποκηρύττεσθαι τὸν υἱόν. [καὶ ἀνεξίπαιδον ἀδὲν καταλείπει].] ὅτε πῶς δ' σύταῦτα λέγων τὸ ὕδωρ ἔστ' ἀπὸ γάμους τῆ χάσμῃ ὑπεμφαίνει, καὶ ὅτι πῶς τὴν τῆ χαπτικὴν τῆ κωπηδείας σοφίσεται, ὃ τῆ χαπτικῶν τὴν ἀπολογίαν ποιεῖσθαι, ἀλλὰ νομίμων κίχρη] καὶ πῶς τὴν ταύτης ἀπαίτησιν. [ἐξαγόρευσιν.] ἤτοι ἔχω ἔστ' ἀγῶν. [ἀλισκόμενα] κατειλημμένα κρατούμενα, ἢ κακόμενα.

Φαλάρεως Πρῶτος.

P. 713. Mſ. in fol. Πάρεσθαι] Πάρεσθαι ἔστ' δᾶν. παρεδρεύειν ἢ τῆ ἄνω τὸ ὄγκωμα μετὰ χαυνῆς, τὸ δὲ ῥῆμα μετὰ δυσκῆς, ὥσπερ καὶ τὸ συνοίκως γαυνῆ, συνοικεῖ ἢ, δύκῃ. [ἀπαγαγεῖν] ἀπαγεύσειν. [καθίκεσθαι.] ἀκεσθῆ καὶ σωτηρίαν. λαμβάνεται δὲ καὶ ἐπὶ ἔστ' ἀλλαγῆς ἢ πόνου, καὶ μή τινα διπλόαν ἔχοντα· μὴ δ' ἐπισάσιμα ἄγειν, ἀλλ' οἷον αὐτὰ ἐκεῖνα ὑπάρχοντα· οἷονεὶ παθεῖν ἐπισυρομένου ἀκλέστερον· τὸ ἀσφαλιζόμενον φησί. τοιαῦτα γὰρ τὰ τοιχία ὡς ἐπίπαν καὶ σύνθημα, ἃ βάλλῃ σημαίνει τὸ αὐξήσειν, σημαίνῃ γὰρ τὸν τῆ ἀ-

πλῶν καὶ ἄδολον καὶ ἀληθολτικὸν, καὶ τὸν ἕτοιμον ἁπλῶς ἅπαν, καὶ τὸ ταχὺ, καὶ σωτήριον καὶ αὐτόματον. Μάχιμον δὲ τὸ τῇ αὐτῇ χαμμητικῇ τὸ ἰδιόρυθμον σημαίνειν φησὶ καὶ τὸν Λυκόφρονα παρόμοιά μόρτυρος εὐτευθέα. [παύσιμι] καταπαύσιμι. διὸ ἡ λέξις ἀκριβὴς ἐστὶν ὅταν ἐπίηται τῷ ἑτέρῳ λέξει τὸ παύσιμι. [ἐξάπαντος τρόπου] σημεῖόν τὸ ἐξάπαντος τρόπου. ὃν οἱ μὲν μὴ δὲ τρόπου χρέως διαστέλλουσιν ὀφείλ. εἰ δὲ χρεὼς δὲ τρόπου ὀξύνεται μόνον, χράφει δὲ χρεὼ μετ' ἀμφίτροπος. [φιλονεικίαν.] ἐφιλόμιλλον. [ἀναστάσεσιν] ἤγουν ἀντιλήψεσιν [νεολαίᾳ] ἡ δὲ νέᾳ λαῷ συναγωγὴ, καὶ ὅλως τὸ ἀθροισμα τῶν νέων ἐντεχνικῶς καὶ παιδικῶς καὶ μετὰ γοητείας. [δημοδοσίαις] ταῖς δὲ δήμοις δωρεαῖς, ὑποσίαις. [ἢ ἐφήβων.] ἔφηβοι λέγονται οἱ μέχρι τῶν ιὲ. ἐνιαυτῶν τυγχάνοντες. [ἐπονίζοντο.] σωνῆγον. [αὐτοχειρίᾳ] ἤτοι τῇ δὲ χειρῶν δυνάμῃ αὐθαιρέτως μετὰ ὁμοῦ ὁρμόθροι καὶ φονόδοποι. λέγων δὲ αὐτόχειρες οἱ οἰκειωτικὸς φονόδοποι. [φωρέσαντες] ἤτοι φωραθῆναι ποιήσαντες. [μετακαλάμβον.] μετακαμψάμβον. [πολλὰς γενέσθαι τυραννίνας σοφὰς.] Περίανδρον φησὶ δὲ Κυψέλου ὃς δὲ ζ μὲν ἐκλῆ σοφῶν, Κορίνθου δὲ τύραννον. τοῦτον καὶ ἀπόφθεγμα τὸ Δελφοῖς ἀνέκειτο τοῦτο, ὑμνῶ κρατεῖ. ἦσαν δὲ καὶ δὲ ἄλλοι σοφῶν ὀνόματα. ἃ καὶ αὐτὸς Πυθοῖ ἀνέκειτο) ταῦτα. Κλεόβουλος Λινδίου, τὸ μέτρον ἄριστον, ὑπερβασίαν δὲ ἀλιγαίνει. Χίλωνα Λακεδαιμόνιον, γνῶθι σαυτόν. Πιττακὸν Μιτυληναῖον, μηδὲν ἄγαν. Σόλωνα Ἀθηναῖον, ὄρα μακρὰν βίον τέλος. Βίαντα Πριηνέα, οἱ πλείονες κακοί. Θαλῆν Μιλήσιον, ἐγγὺς πάρα δὲ ἄπαν.

Φάλαρις. β.

P. 741. Mf. in φ. Πρόξενον ὧν] Πρόξενον ὁ ὅλως πόλεως ξένον ἰδιόξενον, ὁ ἰδίᾳ καθ' αὐτὸν ξένον ὤν, αὐτόξενον δὲ καὶ ἰδιόξενον καὶ ἀυτόξενον τοῦτο ἀμφίβολ. αὐτόξενον μόνον, ὁ φανερῶς πόλεώς τινος τοῦ πολίτας κατὰ τρόπον ξένον. Ἰδιόξενος δὲ ὁ ἰδίαν ξένος. ἀυτόξενον δὲ ὁ κοινῇ πᾶσι τοῖς ἐν τῇ πόλεως ξένον, ὑποῖοι ποτ' ἂν ὦσι τὸ ἦθος. οἱ ἕτεροι δὲ ῥητόρων αὐτόξενος καλοῦσι τοὺς παραγιγνομένους εἰς ἀγῶνα) καὶ ἴσως λέγουσι δὲ καὶ τοὺς αὐτόξενος συναγωνιζομένους τοῖς..... τοῦτο αὐτόξενοι παραγίνεσθαι..... παρέλκοντα τοῦτο..... τῶν μὲν μεμερισμένων τῇ κρίσει αὐτοπροσώπων ἕτεροι δὲ αὐτόξενος φασὶ, τοὺς κατ' ἀγῶνα πολιτικὸν αὐτοστόμως ὅλων πόλεων χειρίσεις. ἰδιόξενος δὲ, τοὺς ἐκ πολέμου χρόνου ἢ ἐκ πατρίων παραδοχῆς τυχόντας ὁμοίως, καὶ πολιτικαῖς πράξεσιν ἀπέχοντας οἱ φασὶν) καὶ ὑφορμίδας ἀλλήλοις διεκπέμποντες, καὶ ὑμνολογίαι τινὲς ποιήσαντες. ἵνα οὓς ἂν πέμπωσιν ἀγωνιστὰς ἢ κήρυξ ἢ οἰκείως αὐτοδίκην) ἄτοπος λέγει σύμβολα. φασὶ δὲ καὶ ἀφυξίους. ἤτοι τοὺς κατ' πόλιν ἀλλήλοις φιλοπαιστοφόρους, ὡς Δεσμώτης Γλαύκων. ξένος δὲ ἀναλῶς, τοὺς ἐξ ἐπάρχου πόλεως παραπεμπομένους. ἐάν τε ἀγωνιστὰς ὦσιν, ἐάν τε ἐγγυοφόροι. τοὺς δὲ ἰδιοξένους, ἃς οἰκείας τοὺς ὑποδεξαμένους, καὶ συμπεράξειν τῶν χρειῶν ἢ μαθόντας τῶν ἄπορ.....

Δ'λι

Ἀλέξανδρος, ἢ Ψευδόμαντις.

P. 746. Mſ. in 4. Ὦ φίλτατε Κέλσε.] Οὗτος ἐστὶ Κέλσος, ὁ τὸν κατ' ἡμῶν μακρὸν φλυαρίαν συγγράψας βιβλίοις. ᾧ σφοδρότερόν τι ἀντεξαγόμενος σοφίσεται ὁ σπουδαιότατος ἀντὶ τοῦ Ὠριγένης, μισεῖ ἀπάτης σοφίας καὶ δυσσεβείας ἐξυφασάμενος λόγους καὶ λῆρον ἀποφήνας τὸ ἡμέτερον αὐτῶν σπούδασμα.

Καὶ Ἀρριανὸς δέ.] Ὅτι Ἀρριανὸς ἔζησε τοὺς Σεβαστοὺς χρόνους, ἐπεὶ καὶ ὁ Ἐπίκτητος ὁ Στωϊκὸς ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ φέρεται, * καὶ τοῦτον οἶδα.

Οὐ Μινύαι μόνοι.] πρότερον τὴν Ὀρχομένιον Μινύαι, ἐκ δὲ Ὁμήρου μεμαθήκασιν Ὀρχόμενον Φασκὼν Μινύειον, ἢ τὸν Βοιώτιον.

Γύπες τὰς Κέρκωπας.] Οὗτοι οἱ Βοιωτίᾳ διέτρεβον, Οἰχαλιεῖς ὄντες γένος. Σόλων καὶ Τερψικλὴς ὀνομαζόμενοι. ἐπίορκοι καὶ ἄρχοι, ἀπ' αὐτῶν ἢ καὶ τὸ περιόμνυσθαι. Κέρκωπων ἄγορά. ἀπιλίχθησαν δ' ὕστερον. Σίσυφος δὲ εἰς πίθηκας μεταβαλεῖν φησιν Αἰγὼ κακηθέντας. Ὁ δ' Εὐρυβάτης ὡς πονηρὸς καὶ πανοῦργος ἐκ δ' καὶ ἀσεβὴς εἰσάγεται. ὠστούντας καὶ ὁ Φρυνώνδας ἐπὶ πονηρίᾳ βοᾷ. ὁ Ἀριστόδημος δ', μιαρὸς καὶ κατηπύωνις ὑπερβολῇ, ἀφ' ἧς ὁ πρωκτὸς Ἀριστόδημος κληθείς, τύπτοις ὄμμασι καὶ ὁ Σώστρατος.

Καὶ ἀδελφὰς ὕπτιος.] ἀσυστόμαστον καὶ τοῦτο τὸ κατηγόρημα. οἷον καὶ ἀδελφὰς ὕπτιος κατηγόρησε πλατῆσαι, καὶ ἀοιδίμους γοίας.

Κοσμίῳ τὸ δ' λόγῳ.] Ἐπὶ τῶν δυπλισιάστων μόνων τοῦτο λέγεσθαι εἴωθεν.

Μὴ ἀλλ' ἀσέβειαν.] Τὸ, μᾶλλον δὲ λέγειν οὐκ μόνῃ τῇ μορφῇ ἀλλ' ἀσέβειαν εἶναι ἀμφιβόλως τὸ μὴ ἀσέβειαν εἶναι.

Οὐδὲ ἐς κόρον δ' φωτὸς.] Οὐδὲ ἐς κόρον δ' φωτὸς διαλέγεσθαι, Ἀττικὴ ἡ συντάξις. τὸ γὰρ ἐπὶ μέρους λέγειν Ἀθηναίων. οἷον ἔφαγον τοῦ ἄρτου, κατέφαγον δ' κρεάτων.

Ποτήρεως ἔλκειν.] Ἀττικοὶ δὲ ἐπὶ συμβολικῆς ἀμφίσεως ἐξύβρισε τὸ ποτηρεῶς.

Σκάμμων ἢ τοῦτο.] Σύνταξις δ' λεγομένη διεζευγμένη.

Τὸν γὰρ σελήνην.] Εἰς τὴν Ἐνδυμίωνα ἀναβαίνει τὸν λόγον. ὃς καὶ βάκχος ὢν, ἐρασθῆναι ὑπὸ σελήνης μυθεύεται.

Δίης.] Ἤτοι Διός.

Λιτίδαν ἐπιόρκου ὕστατα.] Ἔφη γὰρ τὸν Λιτίδαν τοῦτον ἐν Ἀμφίδολοις κατηγορεῖν Ἐπικούρου ὄντα.

Ὦ Ἀλέξανδρε τὸ δεῖνα.] Γνοὺς ἐνδόξως δ' ἀνδρὸς ὄντος τοῦτο, τὸ κύριον παρῳκήσατο.

Ἀλλ' ἐδάφη γὴν ἐσθ' γῆς.] Γλῶσσα ἐστὶ γῆς τοῦτο εἴωθε λέγειν Ἀθηναίους, ἀντὶ δὲ τῆς πάσης τὴν γῆς, ὃ φαμὲν τόπον ἐκ τόπου.

Κομίσας ἐς τὸν ἀγρὸν.] Σημειοῦ ὡς ἀμφιτρίτης ἐστὶ καὶ ὕτος ὁ ἐπικαλῶν τὸ αὐτῷ κεφαλῆς τοῖς λόγοις ἐγχυμοσκόμενος. Δυκιανὸς δὲ Ἐπικούρου αἱρέσεως.

* Fallitur Græculus. Notum enim eſt Epictetum Neronis tempore vixiſſe. Vide *Suidam.*

Σαβαρδακαχέμαλα] Απολογούμενος τ' ἀπροόπτου δυσκολίας.

Μὴ σύγε πλωΐζεμεν] Ἀπὸ παροιμίας παρῳδηθεί τις ὁδὸν εἰς τὸν Διόνυσον.

Ὡς Ποσιδηλείῳ ἰὼς] Οὐχ ὅτι καὶ Ποσιδηλείῳ τοιοῦτόν τι πίσυνθε, τοῦτο φησὶν, ἀλλὰ παίζων ὡς ἀπὸ Ποσιδηλείου, ὃς ἰατρὸς ἦν, ἕλκων τὸ γάνος. ὁ δὲ σκηπτόνι ἀλεξίκερῳ τὸν πόδα.

Περὶ Ὀρχήσεως.

P. 784. Mf. in 4. Μὴ ὄρχεσιν ἄρα] Ἀττικὸν τοῦτο καὶ σέλοικον δοκεῖν. ὄφελε γὰρ μὴ ὄρχις εἶναι αἰτιατικὴ. σημειοῦ δὲ ὅ μὴ εἰς τὸ πίον φράσεις. τοῦ δὲ καὶ ἡ Ἀττικὴ συνήθεια δοκεῖ κέχρηται τοῖς ἀλόγοις, ὡς καὶ ἐπὶ ὅ ἄμφω τὼ χεῖρε καὶ τοῖν χεροῖν ἡλυκοῖς ὀνόμασιν ἐρεσσικὼ ἄρθρα ἀποσιέμενοι.

Καὶ μὴ τοῦτο Δήλιε πλάνιλω] Φασὶ γὰρ τὸν Δῆλον τὸν νῆσον ὠδὶ ὅ τ' Ἀπόλλωνα τὸν Λητοῦς γεννηθῆναι πλανηθεῖσαν, καὶ τὸ Αἰγαῖον πέλαγος, Ἀστερίαν καλουμένην, ὡς τοὺς Κυκλάδας ἅπαντας νέουσαν. Λητὼ δὲ ὑποδεξαμένη καὶ ἐπὶ τῇ τόκῳ ξενίσασα, ὑδὲν γὰρ αὐτῇ μέρος γῆς ἐπίτηδειον ἦσαν ὑποδύμενον διὰ ὀργὴν καὶ ἀπειλὰς Ἥρας, ἔστη τ' ἄλλης καὶ μέση τ' Κυκλάδων ἐρριζώθη. Διὸ αὐτὴ μὲ Δῆλον ἐκλήθη, ἅτε δήλη γεγοῦσα τῇ παιδότητι. αἱ δ' ἀπὸ αὐτῆ κυκλάδες αὐτῇ, Κυκλάδες. καὶ ἰὼ τὸ ἀπὸ τούτου ἱερὸν Ἀπόλλωνος. ἱστορεῖ Καλλίμαχος ὡς τὰ εἰς Δῆλον ὕμνῳ.

Καὶ τὸ μέσον τ' γῆς] Λέγουσιν οἱ Δελφοῖς ὀμφαλὸν εἶναι ἐπὶ ὅ ἰδάφους ὅ νεὼ, καὶ περὶ αὐτὸν γαλάφθαι ἀπὸ σωθέσεως λίθων. καὶ τοῦτο ἔφασκον τὸ μέσον ἀπέσης τ' γῆς.

Οἱ μὲ, ἄλογα κυμήματα] Τοῦτο ὁ παροιμία, ἀλλ' ὡς παροιμίας μεταλήπτωρ τ' ὁδὸν φασὶ ποιεῖ τ' Διόνυσον.

Λειγμένην καικοζηλίαι] Ὅτι καικόζηλον τὸ ὑστερεῖσθαι τὸ μέτρον βάλιε, ὅπερ ἄλλοι ψυχρολογίαν ἔφασαν.

Mf. in fol. Περὶ Ὀρχήσεως· καὶ ποσοβαλεῖν] ποσιελθεῖν ἢ ποσέρχεσθαι. [ὑμέλης] ὑμέλη. ὁ βωμὸς, ἀπὸ ὅ ᾄδειν. ὑμελία δὲ αὐλητική. [λειτουργίας] λειτουργία κυρίως ἡ δημοσία ὑπουργία.

Λεξιφάνης.

P. 818. Mf. in 4. Τηπόν τ'] Χορὸς δηλωτικὸν τὸ τρία τοῦτο ἐπιβρήματα. πίσυνοι. τῆτες. νέωθεν. ὡς ὁ μὲν ἀπὸ ὅ χθὲς χρᾶσθαι χθιεινὸν, ὅτως ἀπὸ ὅ τῆτες, τηπινὸν, σημαίνῃ ὅ τὸ ἐπίτριτον, ἤτοι τὸ ἀπὸ αὐτῆ ὄντος. τὸ ὅ νεοχμὸν, τὸ καινὸν, σημαίνῃ, ἀφ' ὅ τὸ χρῆται νεοχμῶ. καὶ ἦσι ἀπὸ ὅ νέον καὶ ὅ ἔχω νεοχὸν, καὶ νεοχμὸν πλεοναστικῶ ὅ μ. χρῆται τῇ λέξῃ Θουκυδίδης.

Κυψελόδυσα] Κυψέλη λέγεται καὶ ὁ τῶν αὐτῶν ῥύπος. λέγει ὅ τὸ περιμένως ξυσάμενον ἀγλίσιον τὸ ἀπόσματον, τοῦ ὅ τὸν ῥύπον ἀκυρίσιον.

Πιδοῖ κατέβαλε] Γ'σως αὐτὶ ὅ πρὸς πίδη κατέβαλε.

Ἡ κυψελὶς] Οὕτως ὁ ῥύπος τῶν ὄνων λέγεται κυψελὶς, καὶ τὸ ὑρακίνειον ἀγλίσιον ᾧ τὰς ἅρπας λαπίζεται, ὡς ᾧ καὶ ὁ Κορίνθιος τύραν-

ὁ δρεπηλάτης ὑπὸ τ μητρὸς καζακρυβείς, Κύψελος ἀνομάσθη. ἄμφω δ ἄπο τ κυψελίς καὶ κυψέλη, παρὰ τὸ κρύπτειν τὴν ἰλὺν ἐρρῆθησαν.

Κύαρχος] Τὸ μὲ ἄαρχος, τὸ καλὸν δρχὸν ἔχων, ἄλογος δ, τὴν σωθήκην ἀάρμοστος. ἄλεξις δ καὶ ἀάνυμος, τὸ ἀπερεπίστι ἀνόμασε καὶ λέξεσι περιῆλθ.

Σπαὶ γλιγγίδα μοι] Σλιγγὶς, ἡ ξύστρα. ἔοικε δ τὸ κτένιον ὕπω καλεῖν. φασὶν δ ταινίας λέγ ὀθονίας. ῥύμμακα τὸν σύριγγα ἢ καὶ τὸ νίτρον. ἐκρῆντο γὰρ καὶ νίτρῳ οἱ παλαιοὶ ἐν τοῖς λυτρῶσις. ναυσκλεῖν, τὸ βαρύτατον ἄχθος. ὁ ἐπὶ λυτρῶν δ, ὁ ἐν τῇ σωτηρίᾳ βαλανικὸν. ἐγγυοῦσκη δ ὁ κιβώτιον, ἐν ᾧ ἔστι ἀσφαλῶς καὶ ἐχυρῶς κατακεῖται.

Ἐλινύσεις] Ἀντὶ τ ἐπίσχεις, καταμένεις.

Οὐκ ἀύπορος] Ἀντὶ τ πορώσεως δυνάμενος.

Τὴν τεφμιν] Οἱ μὲ ὁ τρῆμα τ ἴδρας· οἱ δ ἀπὸ τούτου μέχρι τ ὀρχῆς τ βαλανικοῦ χωρίου, ὃ καὶ ὑποκαῦσιν καλοῦσιν. ἔστι δ καὶ χαμμιλὼ ἔχον ἐπανεσκυφὲς, ὅμοιον ῥαφῇ.

Ἐπ' ἀσράδος] Ἀσράδα ὁ σάγμα ὅτου ἡ σέλλα. τὰς δὲ τὰ στεγμάτα ζῶα ἐλαύνοντας ἔοικεν ὁ καινολόγος ἀσραβηλάτας καλεῖν, ὥσπερ καὶ ἁρμηνηλάτας εἰώθαμεν καλεῖν τὰς ἐλαύνοντας τὰς ἵππους, οἵ τινες τὰ ἅρματα ὑποξυόχιζουσι. ἄλλοι δ ἀσράδιον ὡς Ἀθηναῖοι, τὴν ἄζυγον φασὶν ἡμίονον, ἐφ' ἧς ὀχεύμεθα. ἀπὸ τούτου καὶ ἀσραβηλάτας τὰς ὀπαδὰς τούτων φασί.

Ἀσκωλιάζουσι] Ἀσκωλιάζειν ὁ ἐφ' ἑνὶ ποδὶ βεβηκότα ὅπω κινεῖσθαι. ὁ δ ἔστιν ἄλλεσθαι. μονόποδι γὰρ τὶ ἄλλο εἰς κίνησιν ἀφελεῖσθαι, ἢ ἅλλεσθαι; ἀσκωλιάζουσι δὲ ἀντὶ τ μονόποδι πηδῶντι.

Σιωπηλωρυχήσας] Τὴν θεσμὸν ὠδὴν. τὰς δ τόφους τῷ ἐμῷ πατρὶ καταστεγάζοντας.

Καὶ ὅτι κεκύμασται] Ἔοικε τὰ ἀπὸ τῶ κρύος γνόμμα ἐγκεκύμασθαι εἰς ὁ σῶμα ἡμῶν λέγειν. ἀρύμασθαι δ, τὰ ὀρότρῳ ἐξειργασμένα πεδία. σκάνδικες καὶ βρόγκια, εἴδη λαχάνων. κράμβης δὲ, σπορὰν ἄσπρον. ὁ δ ἰδάρης ὁν ὄρρον ἀπὸ τ ἀνεσύρθη, ἐτεόν δὲ ὑποταῦρον, ἤτοι τὴν τεφμιν. λεκιθόπωλις δ, ἡ τὰ ἠλοημένα ὄσπρια, ἤτοι τὰ βεβρεγμένα πωλοῦσα. οἱ δ ἰατρεῖον λέκιθον φασὶ καὶ ὁ ὦ ὡς ὠχρὸν χρυσοκολλοπώλης ὁ τὰς ὑπτιλεῖς ὀπώρας πιπράσκων. σίλλη δὲ ἡ πυελώδης ἐγκρυφίας δρτοί εἰσιν. ὁ μὲν σὺν κλιβάνῳ, ὁ δ ἐγκρυφίας, ἐπὶ τῇ ἀστοδῷ ὠπτημένος. ζήπεια δ τὰ κρόμμυα. ὁ οἰδῶν δ ὁ ὑστερομελίλιον, ἀπὸ τ ὄπισθεν κρίας. λωλάτιον δ, ὁ ὑπὸ τὸν τροχιλον, καὶ μάλιστα τῶν βοῶν. σίμβος δὲ ἐστιν, ὁ ἀμφοτέρως τὰς ὀφθαλμὰς. ἠδύνειν δ, τὸ κδιάζειν ἤτοι μαγειρεύειν· κάρδοπος δ ἡ μάκτρα, ἤτοι ἡ σκαπτὶς ἐστὶ σκάφη. ξηραλοιφεῖν δὲ ἐστι, ὁ ἄνευ λυτρᾶ ἀλείφεσθαι ἐλαίῳ. γνάμμα δ, τὸ δ σκιαθεῖον τ σκάφης ἤτοι δ ἀσελγείᾳ μέσον ἐπανεσκηκὸς καινόνιον λέγ. ὁ τὰς ὄφρας δείκνυσι τῇ ἑαυτῆ σκιᾷ σκόλον δ ὁ μέσον καὶ κοῖλον δ αὐτῆ ἀσελγείᾳ λέγ. κεκεμαύλισται δ, τὰς σύγκλυδας εἰμαι καὶ συρφετώδεις φησὶ. βύζλα δ, ἱππρίμματα

κῶς ἀκυρῶσι τὸ οἰονεὶ ἀφ' τῶν συνίχιαν ἢ ἄχλυ καὶ τῶν πίλησιν ἐμφράττουσιν ἰσχνὰν καὶ ὠδῖν τε καὶ ὠδίζειν. τοῦτο γὰρ ὠσίζειν σημαίνει. τὰ κόρυ ἢ δηλονότι ὀνικῶς τὰς κόρυς σημαίνει τῶν ὀφθαλμῶν. σκαρδαμύττειν ἢ, τὸ σκαίρειν τυπικῶς τὰ βλέφαρα. φαρμακὰ ἢ τὰ ὄμματα φησὶν, ἀντὶ ἢ φαρμακεῖ ἤτοι ἰατρεύει δεῖ.

Διανδοῦσι] Ἀντὶ ἢ κολυμβῶσι.

Γρυπὸπύλω] Ἐπὶ ἢ ὁ τὰ ὑπτιλῆ σκυάφεια πωλῶν, παρὸ τὸ χεῖν ὕπτιος ἢ Ἀθηναῖοι ὠνῦπον φασὶ τῶν ὑπτίων.

Λαγάνιον] Ἀμβρακιῶται καὶ Ἠπειῶται τὸ ἀπὸ ἢ τραχήλου φασὶ τῶν βοῶν ἀγόμενον χαλασμὸν καὶ λᾶγον εἰς τὸ μεταξὺ τῶν βραγχίων, ὡς φησὶ Διονύσιος. ὁ Γυναικῶν. ἔτι ἢ Γ' τύχη πόλις Σικελίας. ἔοικε ἢ ὁ βοὸς λέγειν λαγάνιον, ἀλλὰ ζώων ἕτερον τὸ φηγίνιον. ὦ τῶν βοῶν ἢ ἄλφησιν τοῦτο τὸ μέρος ὁ καὶ λαμύρδα φασί.

Ὠχέμιλω ψύτλα] Ἀντὶ ἢ ταχίως δραμεῖν.

Λαπαχεῖν κοπάδους] Εἶδος παιδιᾶς ὁ κόπαδος, τοιοῦτο. μέσον ἵστησι χαλκοῦν ἄνωθεν ζυγὸν κεῖ κορυφὴν ἐπιτιμῶν. κρεμάσαντες ἢ ἄκρον ὁ ζυγὸς πλάσιγγα φέρει. ἀνθρώπειόν ταῖς πλάσιγξιν ὑποκείμενον. ὁ κοπάδιζον τινὶ λαβὼν εἰς τὸ στόμα ὑγρὸν ὑπὸν οἶνον ἢ ὕδατος, καὶ πλήσας τὰς γνάθους, ἀφίησι τῶν χειλέων ὑπό μίαν σταγόνα ἢ ὑγρὸν κεῖ τὰ πλασίγγων. αἱ ἢ δεξάμεναι κοῖλαι ἦσαν καὶ κρεμάμεναι τῷ βαρεῖ κεῖ τὸ ἑτέρου ἢ ὑγρὸν φέροντος κεῖ τὰ ὑποκείμενον ἀνθρώπειον. καὶ κρύσαντα ἀνὰ μέρος ἑκατέρου κατὰ τὸν ἑτεροζυγίαν τὰς ἀνθρώπους ποιεῖν ἦχον λαπτεῖν ὃς ἀνθρωπίνη τὸν ἔρωτα. ὡς τῶν παιδικῶν κατεφαγόντα. ἐρωτικὴ, γὰρ ἡ παιδιά. εἰ ἢ τῶν πλασίγγων ἡ λάπτει ἀμφοτέρων, κόπαδος δοκεῖ ὁ ἐρᾶν, καὶ ὑπὸ τῶν παιδικῶν ἡμιλᾶσθαι. καλεῖ ἢ τὰ ἀνθρωπάρια μάνεις. οἱ ἀκελεύστως δὲ τοῦ κοπάδου ἀμφαλοῦντες, δύο φασὶν εἶναι εἴδη κοπάδων, καβακτῶν, καὶ ὀξυβάφων. ὁ μὲ καπαιῶν, τοιοῦτος ἦν τὸ οἰονεὶ λυχνεῖον ὑψηλὸν ἔχων ὃ ἑαυτῷ σφόνδυλόν τι ὃ ἐμβαλὼν τὸ μάνης ἐφ' ᾧ ἔδει πιεῖν τῷ καβαλλομένῳ πλάσιγγα ὡς Ἀριστοφάνης φησὶ. μανήσεται σοι τῶν καβακτῶν κοπάδων. ὁ ἢ δὲ ὀξυβάφων τοιοῦτος. ἀγγεῖον τῷ λυτρεῖδι ἐοικὸς πλὴρες ὕδατος ἐτίθετο. ὀξυβάφων κενῶν ἐπιπλεόντων, ἅπερ ἦν κατεδεῖν ταῖς ἀπὸ τῶν κομάτων σχοινίσεις λάπτειν ὁ ἀγὼν πλάσιγγας ἢ, τὸ ὑποκείμενον ἄνω τὸ μικρὸν, τὸ παρακείμενον λέγω. ἐὰν ἢ μάνις τύχῃ αὐτῆς ἐπὶ ᾧ μάνις πεσεῖται. παρῆλθε ἢ ὁ κοπάδων εἰς τὸ συμπόσια, λάθ' τῶν περὶ Σικελίαν σχοίνον εἰσκηρύττων. ἐπὶ ἢ τοῦτο κυκλοτερεῖς ἐποιοῦντο οἱ δῆπνοι, ἵνα πάντες, εἰς τὸ μέσον πηλίνης ἢ κοπάδος, ἔχωσι ἐξ ἴσου τῆ λαπτούσαις ταῖς λάπτειν βάλλειν καὶ περὶ νίκης ἀγωνίζεσθαι. ὅτω βάλλειν δὲ μάνις ἐφιλοῦμεν, ἀλλὰ καὶ ὦ καλῶς. ἐπὶ γὰ ἢ ἀριστερᾷ ἀγκῶνος τὰς ἑαυτῶν ἐπιρρίπτουσι, ὑγρῶς ἀφίεῖ τὴν λάπτειν, ὡς ἰνίας μέχρι φορεῖν ἐπὶ τῷ κοπάδιζειν, ἢ ἐπὶ τῷ ἀκοπίζειν. δοκεῖ δὲ μοι καὶ τὸ ἐν τῇ σωφρονιστῇ κοπίζειν ἀπὸ τούτου βαρβαρὸν καὶ ἀπρεπὲς..... εἰρῆσθαι.

Ὡς ῥιδακίνας] Εἶδος ἄρτου οἱ ῥιδακίνας.

Ἀπερυθριάσαι] Ἐπίπηδες ὁ παιγνίμων τὸ ἀπερυθριάσαι τίθησι ἀφ' τὸ γελοῖον. βέλτιστα δ' αὐτῷ σημαίνειν τὸ, τὸ ἐρυθρὸν, ἤτοι τὸ αἰσχυνθῆ

παῖδες τῶν ὀφθαλμῶν ἀπηκριβάσαμ· λημμαλίον δέ, τὸ σπὸ λήμμης φησί, καὶ τὸ διεφθορὸς τὸ ὑγρὸν ὁ καὶ μὴ λέγωμεν, δῆλον.

Ἀπηθημμένοι] Ἀντὶ τοῦ ἀπηυσταμμένοι. ἐθήμματα γὰρ τὰ ἱμάτια· ἔοικε δέ μοι αὐτὸς τοῦτο τὸ γλωσσόκομον ποιῶν ἀφηλάτειον· ὡς καὶ σοφάσιον μὴ ὑπάρχοις γλαῦξ, αὐτὸς σοφάσιον δύσκολον ὦ ἀφλιάπ.

Σωτηριδίοντες] Ἀντὶ τοῦ ἀπαλὸν ἀφηρτίψαντες καὶ ἀπαθαίροντες ἀπαλὸν, ὃ ποιεῖν εἰώθασιν ἐπί τινων παιδίων οἱ νικῶντες ἀναβαίνοντες ἐπὶ τοῦτον τῷ ὑπηρμένους. ἔνθεν καὶ καταιωπισμένοι, εἶπεν. τὸ δὲ ἐμπαίξαντες, οἱονεὶ παίξαντες ἐν τῷ συμποσίῳ. ψυχρεβαφεῖς δέ, τὸν ψυχρὸν φησὶ πύελον, ἐν ᾗ φησὶ ὑποδύντες ὥστε βλαφῆς τὰς κῶμας κυδιστῶντες ὑπὸ τῷ ὕδατι ἀπολυμεῶμεν. τὸ δὲ ἐξυόμιλον, ἀντὶ τοῦ ἀπτινιζόμενον. ἐδοντοτῖλαι γὰρ ξύρασθαι τὸ κτένιον φησί. κήπιον δὲ καὶ σκάφιον εἶδη κυρεῶν.

Σκλεδίας μὲν] Διφρεύς· ἢν ἀναπαύρασθαι φησίν. ἀσκώπης δέ, ὁ δίτυλος κρόβυλος, συμφορᾶς δὲ ἀφηπαίζων εἶπεν ἀντὶ τοῦ ἔρριπτον.

Δίχηλαι ὖειαι] Τὰ τῶν ποδῶν ἄκρα τῶν ὑῶν, ἰδίᾳ ὄντα καὶ ἐδώδιμα. ὡσαύτως δὲ καὶ αἱ χιλίδες τὰ ἀπὸ τῶν χιλῶν τῶν ζώων εἰς μῦκος ἀφαιρεθέντα φησὶν ἀκροθίνια.

Καὶ τοκάδες ὑός] Ἐπὶ τῆ μήτρᾳ τῶν ζώων ἐσκύλαζον οἱ τῶν παλαιῶν βιοφάγοι βρωμοί π. συγκόπτοντες πολλὰ κρέα καὶ τοῦτον καὶ ἡδύνοντες αὐτοῖς βρώμασιν.

Καὶ λοβοὺς σὺν πυγόνι] Λοβοὺς σὺν πυγόνι, τὸ ὕπερ φησὶ τὸ ἀπὸ πυγόνι. μυτίλοις δὲ ἐπὶ τρίμμασι λέγ σκορόδοις καὶ πολλῶν ἄλλων. μελιτίζειν δέ, οἱ μὲν μίλιτον πλακοῦντας. ἀπωδὸν δὲ ἁλικτρυόνια, ὃν παρηκηκότα. λεπαγώμματα δὲ βᾶσι, τὸν τὸ γνῶμμα λεπιδαλόντα, ὅ ἐστιν ὀδὸν ἀπὸ γναθῶν.

Ἀβυρπάκη] Σκεύασμα βαρβαρικὸν λέγ κραδάμμ καὶ σχάσιν, ὡς λυπικὸν δὲ κιλίκες χρῆσθαι τούτῳ φασὶ τοὺς βαρβάρους.

Θρία] Τὰ φύλλα τῆς συκῆς. λέγεται δὲ ὕπτιος καὶ ᾧ εἰς..... σὺν δεσμούμενοι βρῶμα. ὡς νῦν τοὺς ἀσπαρίδας τὶ ποιοῦσιν εἰς αὐτὰ συσκυάζοντες αὐτούς, ἁμιλλᾶ καὶ τοῦτο φησὶ σημαίνων αὐτὸν νῦν ἐπεὶ καὶ μελιτίζειν παρῴκευεν), αἳ εἰσὶν οἱ νῦν λιχνόμμοι παῖγνιοι.

Κωπαΐδες] Ἐγχέλεις λέγ βοιωτικὰς, τὰς σὺν τῆς Κωπαΐδος λίμνης πολὺ ἀφεριούσας τῶν ἄλλων· ὅτι ἡ ἱπποκρὴ τὸν κλιβανίτην ἄρτα.

Δελφῖνος τραπίζης] Οὕτω λέγ) δηλοῖ τὸ δελφίνιον τύπῳ τοὺς πόδας ἔχειν.

Κρυψιμύστακας] Ὁ ἀφ μέγεθος σὺν τῷ ἀπακλᾶσθ τὸ μύστακον λέγ κερύθων. μύστοκραγὰς δέ, ἀπὸ Μιτυλήνης πῶν ὑακινθῖνον τοῦτο καταχρησαμένην τοῦ εἴδους τῶν πετηνῶν. ἃ ἦσαν καὶ τῷ πυθμένι μεγάλῳ ἔχοντες τὸν λαβέντ' ἀφ' ἑαυτῶν καὶ δύλακα καὶ αὐτὸ κίκλησις. καὶ βομβυλιὸς δὲ τὸ τροχίλον, οἷα τὰ νῦν παιζόμενα. διερουπόμματα δὲ τὰ μακρὰ μέρη, οἷς χρῶνται δὲ τύπῳ ἐξειργασμένα. γναθμοὶ δὲ τὰ ὀφρύεια λέγ ὀρυγμοὶ τὰ βαθέα καὶ πλατέα. δόκημα δὲ τὰ λεπτοχειλῆ. ἀνεμιφόρητα δέ, τὰ ἐλαφρότατα ἀφ λεπτότητα. Διὸ ἐπήνεγκεν ὑμενόφρακτα. κόμβια δὲ, τὰ τροχίλα μέν, βαθέα δὲ καὶ φικλίδες τὰ τροχίλα καὶ ἀβαθῆ. γραμμωτὰ δέ, τὰ γραμμὰς ἴσως ἔχοντα. κυκλίσκιον δὲ τὸ δηλοῖον, ὃ ποτηρο-

πλύ-

πλούτων τῶν κωλῦσαι. ἀκροβόρος ἡ, ὁ μέσως πως μιγνύων. διηθέφης ἡ, ὁ σωμάτων ἀπὸ ἕδρας διφῶν. χρυσοβόκιον ἡ, τὸν χρυσὸν φησὶ. λέβερα, τὸν γυναικεῖον κόσμον λέγει ἀπὸ τοῦ ἡδὺ ἀνιᾶν, παρόσον ἡ τὰ ἄνθη λείρια φαμὲν ἰωνόεντα τὰ ἰώδη, ἀπὸ τοῦ τοῖς λοβοῖς τῶν ὤτων ἐναρμόζειν. πέδας τὰ ψέλια. ἄδικον ἡμέραν καὶ ἄλογον τὴν δίκας μὴ ἔχουσαν ἢ δικανικὰς λόγους. ἐχινολοπίδιον ἡ, τὴν δορὴν ποικίλον τὴν γλῶτταν. ὀπτὸν τὸν σώφρονα, ἀπὸ τοῦ εὐκόλως ἄνδρα τῶν ἀπεχολύπων ὀνομάζειν. ἄλχησιν τὰ κοινά, οἷς ἡδὺς ἐχρήσατο. σύπτιον ἡ, τὸ λεπτὸν καὶ λάδανον ἱμάτιον. ἀρρηβάπειν ἐκπεσεῖν ἀπὸ σφύρων εἰπὼν τὰς πλεκτὰς ἀπὸ τῶν μυκηναϊκῶν αὐτῶν.

Ἑκατολίβης] Τὸ ἑκατὸν συνηθείᾳ μιλιάριον.

Ἐπίτριπτον] Ἀντὶ τοῦ ἀπίπτωμα.

Βακχαείδι] Εἴδος ὑπτιάζοντος μυρώδους. πολυκτύπη ἡ, τὰ τύμπανα. τελχινίσεια ἡ, ὄργανον μουσικὸν, ὅπως ἀπὸ τοῦ χάλκεος κωλύμβιον.

Λέβερον πᾶν ὑπερόγκου] Ἤτοι γυναικεῖον κόσμον ἐξ ἐσθημάτων ποικίλων καὶ ἀνθηρὸν καθάπερ λείρια τὰ ἄνθη φησὶν, ἢ καὶ χρύσεον κόσμον, ἐπειδὴ τῇ ὀφρῦϊ τὸν ὄψιν. Διὸ καὶ λειριόεσσαν ὄπα Ὅμηρος φησὶ, ἢ ὥσπερ λέβερον φαμὲν τὸν ἀδόλεχον ἀπὸ τοῦ δέειν τὸν ἡλίου κόσμον. ὡς ἄνθος τὸ χρεῖος καὶ παρέλκουσα.

Ἀμηχάνη] Ἀντὶ τοῦ κατά πως τρόπον· ὅσον δή τι ἀπροσχαλῶσα, ἀντὶ τοῦ ἐξυβρίζουσα, ὑπερφρονοῦσα, καὶ τὸ ἀπροσχάλως παύρως φησὶ τὸν ἐξοιστρῶντως, καὶ τὸν ἀχάλινον ἀπὸ γυναικὸς ἀβατοῦντος, καρπόδισμα δὲ καὶ ἀνεδίσιον, καὶ παλαιστικὰ ἀλύσεις εἰσὶν, αἱ μὲν χειρῶν, αἱ δὲ τραχήλων, αἱ δὲ ποδῶν. τὰ δὲ ἐκμάγματα, τὰ γελοῖα ἕνεκα πλάσεως. οἷον τὸ ὑπόδημον καὶ πορδαλῆ ἃ δῆλα πᾶσιν. ἀκροκνεφὶς δὲ, τὸ ὀρθρινὸν φησὶν ἐπὶ σκοτίας ὥρας. ἡσυχλία ἡ, ἢ ὡς ἄν τις εἴποι ἡσυχολωσύνη. παίζουσα ἡ κατὰ σύστασιν τὴν ἀπηχήσασα. ὀκλάζ ἡ, ἀντὶ τοῦ ἐκπηδήσ. κεμφθείς. τὸ δὲ βαυκαλᾶν, οἱονεὶ ἀπαφρίζων, ἢ βοᾶν καλῶν καὶ συρίφων ἀπὸ τοῦ κωδωνίζειν ἀπαλλοῖ. σωσεχὴς ἡ τὸν φάρυγγα, ἀντὶ πεπεσμένον, σωστεθλιμμένον. ἀναφλάττει ἡ, ἀντὶ τοῦ αἰχρῶς τὸ αἰδοῖον τοῦ πο.. ἧς γαμνύσ. ἡμιμύζειν ἡ λέγεται, καὶ τὸ φιλοθεάνας ὠσπάγειν πι. σκαπάδιον ἡ, ἀντὶ τοῦ Σκόπα ἔργον. τῶν ὠδεινούμενων δὲ καὶ ὅτου ἀγαλλομένοιῶν.

Λαὲς πατήσας] Ἐπὶ τῶν εὐσχημόνων μὲν συμφορᾶς. ἡμέραλίας δὲ πούτης ὑπόντων λέγεται τοῦτο, ὡς καὶ ὁ τραγῳδὸς Σοφοκλῆς, ἐμὲ γὰρ οὐκ ἂν γένοιτ' ἂν ἀσφαλὴς, πόλις ὁ ἢ τὰ μὲν δίκαια καὶ τὰ σύφορα λάγδην πατοῦσα, κατίλλ ἡ ἀπὸ λαβὰς πατοῦρα χρεῖ ἔρχα κυδοῦσα πόλιν.

Τὸν μίρλαπα καὶ χιοτρωκτᾶν] τὸν μαλακὸν καὶ ἀσχρὸν. ὅτου σαμμάδων. ὅτου γὰρ χίον καὶ μύρτα ἐλάμβανον ἐπὶ μὴ ἀσχέμως σοσχημονεῖν.

Παρηβηκότος] Προσυπακουστέον εἶναι.

Τρο-

Τρυφαλίδας] Τὰ ἀπὸ τυρῦ ἐπιμήκη πεπλασμένα.

Ἐλαίας χαμαιπετεῖς] Χαμαιπετεῖς ἐλαίας, ἃς κηλεῖδα ὀρυπέτους· αὐτὴ γὰρ εἰ μὴ ἀφ' ἑαυτῶν ἀπορύεσι ἢ δένδρα ἢ σκιάζοι ἢ ὕπτιος. ἀδύτους ἤ, τὰς κηλυμβητὰς λέγ. ὀξύσαρκα ἢ τὰ ἐξεσμένα σαλεύεσθαι ἔνεκεν. πλακοῦντα ἢ ἐξ ἐντέρων ἐγκεκρυμμένων ὃν ἀφὰ τῦ κ' κρεουλείδη ἔπεν, οἱονεὶ ὡς κρεοῦλον ἀναδιδόμενον. ὁ δ' ὢν σωμήτια χορδὸν λέγ. παιδάσκοσκον ἢ τὸν διδάσκαλον· διέμπλεον ἢ τὸν πολλοῖς πάλαις ἐξεπιτηδεύμενον.

Συνυθλήσομεν] Συνυθλήσομεν, ἀντὶ δὲ φλυαρήσομεν.

Δηλοῖ] Ἀντὶ δὲ λέγει ἐπιζητεῖ.

Εὐφορῦσαι] Ἀντὶ δὲ φορᾷ τῷ πυρίμῳ φερομένῳ, ἀκροκυμαινῦσαι ἢ, τῷ μετρίοις τοῖς κύμασιν ἐπ διαλιθαίνουσαι· ἐκτροφὰς δ' ἰχάδας καὶ ναυσιπόδας, τὰ σιδηροβόλια φασί.

Πλεῖ καὶ νεῖ καὶ θεῖ] πάσχειν τῷ κακοδαίμονι τὰ ἀποκτηνούμενα τοῦτο· καὶ πλέον ἐπ τὸ ἀπὸ τ' ληφθέντος εἰκόνα τ' τελευτῆσαι νεώς. τὸ ἀπόγειον πλεῖν· δεικνύει γὰρ ἀπὸ τούτου, ὡς ληφθεὶς αὐτὸς ἀποδημοῖ.

Καταυχμῶ] Καὶ τοῦτο πάσχειν λοιδορητικῶς εἰς τὸν ὀνομαστοπαιδίαν· κοινὸν γὰρ τοῦτο καὶ τῦ φορικῦ τὸ καταυχμεῖν.

Καὶ πάντα ὁμοῖα λύ] Ἴσως ἀπὸ τῆς, πᾶν ὁμοῖα, παροιμίας.

Μυσάρχῃ] Τὸν Πυθαγόραν λέγει, ἀφ' τῶν πειρᾶσθαι σωπᾶν. ἐπίτηδες ἢ τῶν Ἀθηνᾶν αὐτὸ δὲ αἰδεσιμωτάτων, ἀναίσχυντον εἶπε, ἀφ' ἁλῶν τῶν τῶν λέξεων πλάσιν, καὶ θηλυμόρφων τὸν Ἡρακλέα πάλιν, ὃ ἐπὶ τῶν κατακερτόντων ἡ συνήθεια οἶδεν. ὀπιδόμην ἢ, αὐτὶ δὲ ἐπείγομαι. καὶ τοῦτο ἢ ἀφ' ἁλῶν τῶν τῶν λέξεων πάλιν τὸν χρησμῷδον. τὸ γὰρ ὀπιδύεσθαι ἐπὶ δὲ ἀπὸ θεῶν κινουμένου, ἤτοι σοφηδιόντος κεῖται. ῥινευσήσειν ἢ αὐτὶ δὲ παῖς ῥισὶ κατακλήσαι, ἐποίησε γὰρ τοῦτο ῥινακλῦσαι, ἤτοι ἀφ' τ' ῥινῶν ψοφοῦντος ἐπὶ ἀφσυμεῖ τῶν καὶ χλόην. ἀκροθιγῆσαι ἢ, αὐτὶ δὲ ἐπιχεῖσαι τῶν κατακμηνίων πάσχουσι.

Ἴκτερ ἐμέμικας] Πλατωνικὸν τοῦτο καὶ σημαίνει τὸ ἰσχνὸς. καὶ τὸ σκορδίναξ, σημαίνει τὸ μετὰ χάσμης ἀφανιούσας.

Σιληπορδίᾳ] Σιληπορδεῖν ἀφὸ σύφορον τὸ φρυγεῖν καὶ ἀβρύνεσθαι. ἔοικε ἢ ἤτοι ἀπὸ τ' λέξεως ἐπὶ τὸ κακεμφαίνειν αὐτὸ μεθαλαβεῖν. ὡς ἂν ἀφ' τῶν σίπεράσαι τῶν λέξεων καὶ τὸ μέγα ἐπὶ τοιούτοις φορεῖν, ἐξαγωγὰς αὐτῷ τῶν χασίρων, καὶ ἐπὶ τῷ ἀπαντῶσιν ἤδη τὸν ὄγκον ἐπίηναξ. πολλαχῦ ἢ τῷ ὄγκῳ ἀποθλιβομένῳ οἰκεῖος καὶ τὸν ψόφον ἢ μέγιστον ἴσαξ.

Mſ. in fol. Λεξιφάνης. νεοχμῷ] κοινὸν. [ἀνέγνωκε] ἀνελόμενος. [πεδεῖ] χαμαί. [ἢ σὶ ὅς] εἶπεν αὐτός. [ἐλλὼ ἡρέαξ.] ἁλίαι καὶ αὐγαπηλίαι θερμαίνεαξ. [ἐλιπόσιμι] βραδυνεῖς. [σὺν σίπεράς τε] αὐτὶ δὲ παρασκευάζειν δύναμαι. [τρόμιμι] τρόμιμι, οἱ μὲ τὸ τρήμα τῆς ἕδρας. οἱ δὲ ἀπὸ τούτου μέχρις τ' ἀρχῆς δὲ βαλάνου. [ἀνδηκε] * τὰ χείλη τ' στοματικῶν λέγουσι ἀφ' τὸ εἶναι αἴνιγμα καὶ διεγὼ ὑπερβολῆς. τὰ ἀναχάσματα

f λέγ-

* Hunc locum viſum eſt maculatum, prout in Mſ. fuit, relinquere ut inde appareret iterum inſcitia Librarii, quæ tanta fuit, ut niſi aliunde ſuppeteret ſubſidium quid ſibi voluerit Scholiaſtes ne Oedipus quidem conjiceret. Sed bene eſt quòd

λίγῳ Δηὰ τὸ ὑπειγη παιπάλους ῥάνω εἰ τὸν ἱερὸν ἄνδιτ μέρο κήπου. [βομβυκίνων] δύπλευπα λάχανα. [σκανδίκων καὶ βρυκήνων.] ἤδη λαχάνων εἰσὶ σκάνδικες καὶ βρύκηπα. [κρίθρων] ὄπαρελον. [λικιθοπώλιδι] λικιθοπώλις ἡ τὰ ἀλληλεσμένα ὀπαρελα, ἤτοι τὰ βεβρεγμένα παλεῖσπε, οἱ δὲ ἰπτροὶ λέκιθον φασὶ τὸ Ϝ ὠῷ ὠχρὸν. [χρυμμιοπώλη] χρυμμιοπώλης δὲ ὁ τὰς δύβαλεῖς ὀπώρας πιπράσκων. [πυρεώτεω] πυρεάτης δὲ καὶ ἐγκρυφίας ἐπὶ τῇ ἀποδοχῇ ὑπηρέτης. [τὰ σίλγη] καπὰ διαπαπήρεια. [χήτεια] τὰ κρόμυα. [οἶδον.] ϝδεῖ[ϝ]ρχάλιον ὄπιοθεν [λοχαίιον] λοχαιον δὲ ὑπὸ τ τρίχηλον καὶ μάλιστα τ βοῶν. [σίλφ] ὁ Δηὰ τροφ τὰς ὀφθαλμὰς. [ψύπια] ταχέως. [καπατείνας] δρομῶν. [ἠδύνειτ] σκωλάζειν, ἤτοι μαιμιρώζειν. [κανδόπον] μακτρὰν. [μὲω] καθαίρειν. [ϝριδακίνας] ἅρπας. [ξηραλείφησους] ἄνδ λυτρὰ ἀλειφεσθαι ἐλαίῳ. [ὁ γνάμων σκιάζῃ μέσῳ τῷ πόλου] Ϝ ὠσολογὰ μέσον, ἃ σκιὰ δείκνυσι τὰς ὥρας. [βύζειν] ἐπιῤῥημπικῶς φῦ τὸ ϝιζεσθαι σημαίνῃ. κωλιμάνδας δὲ τὰς συγκύδας καὶ συρφετώδεις καλεῖ. [δυσωπᾶ] ἀμβλυόπια. [ἐπιπθόλωσθοι] ἐτάραπον. [ἀπερυθριάσειν τι] τὸ ἐρύθημα λάπακτάραν. [λημαλέοις] σωλήμασις. [διεφῦ] ὑγρὸν. [ἀπηθήμοι] λάπλυσάμοι. [Ἐξυόμειν] ὀπτειζόμενα. [κήπειον] εἶδος κυαμῆς. [σκάφιον.] εἶδος κυαμῆς. [ἀσκώντες.] ἀσκώντης ἄπλης κρεάτεσι. [σκελίδες.] τὰ λάπὸ τ σκιλῶν τ ζώων μέχρις ἀφιμερμύνα, ἄπερ φησὶν ἀκροτάρσια. [ἀῦυρτάκη.] σκώασμα βαρβαρικὸν Δηὰ καρδάμων καὶ πεφέσων. [ἐμβρυθλχον.] πείμμα ἐπὶ τῇ μήτρᾳ τῶν ζώων ἐσκώασμένον. [λοβὸς] ἢ παρ. [μιλιτίᾳ?] ὁ μέλι[ϝ]ι πλακοῦς. [ϰ ἁλεκτρυῶν ἤδη] τὸν πιρηθηκόζα. [ἱπποκαὴ] κλιβανίτιδι ἄρτα. [λεπτογνώμων] τὸ τὸ γνῶμα λαπαλόν[ϝ]. [κεντορεργὴς] ἀπὸ Ϝ Μέντορ ἐσκώασμένον. [βομβυλίος] ϛρογγύλος. [δειροκύπελα] τὰ μακρὰ μῆλα χύνας δὲ τύπον ἐξηρασμένα. [γηγανῆ] ἐφθείκεια. [ὄρυχανδὴ] βαῤῥέα καὶ πλατία. [ὄγκομα] λεπθχειλῆ. [ἀπεμφόρηζε] ἐλαφρότερα Δηὰ λεπθότηζε. [γραμμικοὶ] τὰς γραμμὰς ἔχονζε. [κύμβειτα] κύμβειτα ϛρογγύλα καὶ βαθέα. [φιαλίδες] ϛρογγύλα καὶ ἀβαθῆ. [κολίκιον] τὸ δοχεῖον, ὃ ποτηρολύκτιν νῦν καλοῦσι. [διάμυσι] ἄνδ Ϝ κλείσαι τὸ ὄμμα. [κύκλησί τις] εἰσφέρε. [διηθήφης] ὁ σωκήτορ, ἀπὸ Ϝ τὰς δίκας διφᾶν τὸ ζητεῖν. [χρυσοτύκτων] χρυσόχοον. [ἐλάβια] σώπια. [πέδας] ψέλια. [ἄδικος ἡ ἡμέρα] τὰς δίκας μὴ ἔχουσα. [καὶ ἄλογος ὡς ἂν μὴ ἐχαγλωττίας ὕσης] δικανικὰς λόγους μὴ ἐχούσης, ϛρογγὸν ποιούσης τὴν γλῶτταν. [ἄχρηστα] καινὰ. [δύπτρια] λόγχας καὶ λέπτα.

Εὐνοῦχος.

P. 840. Mſ. in 4. Ὅλας ἀμφίξας] Ἐπὶ τ ἄγαν ὑβριστικῶς ἀπάλλοις

quod quæ hîc eſſe debebant ad verbum apud Suidam legantur: τὰ χοίλα τῶν ποταμῶν ἄνδρας λέγειν, διὰ τὸ ΙΙ) ἴπαμα, καὶ διερὸν. Τ περίδης δὲ τὰ αἰσχρώματα λέγῃ, διὰ τὸ ὑπερβάλλειν ΙΙ) τῶν διερῶν. Ἄνδρας, μέρος π τῦ κήπου. Hoc quidem ſatis liquet ſic legi debere, ſed inter portentoſas voces quæ ex oſcitantia Librarii hic natæ ſunt, latet vox γηπαπάλους cujus ſine dubio à Scholiaſta interpretatio tradebatur, quæ quomodo omiſſa fuerit & vox illa loco ſuo mota quærant acutiores.

λοις χρωμένων ἔρηται τοῦτο. καὶ γὰρ οἱ τοῖς Διονυσίοις ἐφ' ἁμαξῶν ἀναβαίνοντες, ἅμα τι περίωσιν, καὶ ἐπὶ μοχθηρὸν ἀκίνδυνοι εἶναι, ἴσκασιν ἀλλήλους, ἀφ' ἧς παρρησία τὰ ἐξ ἁμαξῆς. ὅτου δὴ ἐν τῷ δείξῃ πλέον τὸ ἐπὶ τῷ σκώμματι ἀσχημοσύνης ἔσται, ὅλως ἐπὶ ἁμάξας.

Καὶ κῦ τὰ πάτρια ἐγίγνετο] Εἰς Ἀριστοτέλη ἀποσκώπτει, ὃς καὶ τῶν ἐκτὸς ἀρετῶν μέρος τὴν εὐδαιμονίαν πέφυκεν.

Εἰσὶ δ' Ἀριστοτέλης] Γράφε] ὁ Θεμιστοκλῆς.

Ἄμα τε ἄμβροις ἔχων] κακίαν φασὶν τοῦτο. καὶ ὃ φασὶ οἱ ἰδιῶται φύσιν εἶναι φύσιν.

* Τῷ Ὁμήρῳ ἀοιδῷ] Ἐξ ἀφροδισίων γὰρ ἀφορμῆς ὁ πόλεμος, ὃν Ὁμήρου μέτρῳ ἐκόσμησεν.

Mſ. in fol. Εὐνοῦχος ὑπερδιατεινόμενοι] ὑπερφιλονεικοῦντες. [διεφέρουσι] διεμάχοντο. [ἀμφίεσθαι] ἐπιφιλόνεικοι. [μεταποιεῖσθαι] ἀντιποιεῖσθαι. [βακηλὸς] βακηλὸς μέγας, ἀνόητος, γυναικώδης. [τὰ γυναικῶν ὄρχαν βάλλ' ἐς κόφινας, μιαρὲ, εἰ τοῦτο φιλοσοφεῖν γυναικας. [ἀνδρίζεσθαι] ἀνδρίζω τὸ ἀνδρὸς τι ποιῶ.

Περὶ ἀστρολογίας.

P. 847. Mſ. in fol. Ὑπομνησμοσύνη] δόγμα. [ἐπικορίωσι] ἐπιτήκωσιν. [ἀνεμώλιον] μάταιον. [ἀφυὴς] ἀδικὴς. [δύμιερίη] δύκλησία. [ἐσημήναντο] ἐσημειοῦτο. [ἐμήσατο] ἐμηχανήσατο. [ἀναφανδὸν] φανερῶς. [ἀποθαλὴς] φρενοβλαβῆς. [ἐπείκη] μέτρια. [ἀτρεκέως] ἀκριβῶς. [ὑποθῆται] διδάξει. [πρηγῆσι] κεφαλαί. [οἰνωδρήτε] οἰνηρά [Ἀφροδίτης κῦ † τοπαιος] ἐξ ἀφροδισίων γὰρ ἀφορμῆς ὁ πόλεμος ὃν Ὁμήρου μέτρῳ ἐσήρησεν. [ὤρίμα] φροντίδα. [χρεὴ] πτόησις. [σφετέρίμ] οἶκον. [κάρφεα] κάρφη, ξηρὸς καὶ κάρφος χόρτου. [δύμερίης] ῥαδίως.

Δημόνακτος βίος.

P. 857. Mſ. in 4. Οὐ μὴν ἀνίπτοις] Ἀντὶ τοῦ λαπαχειδιάσας.

Τὸν Σινωπέα] Τὸν Διογένη.

Ἀγαπητὸν ἦν σοὶ τὸ σύνειμι] Σημαίνει γὰρ τὸ περαίτερον καὶ τὸ τὸν συλλογισμὸν τέλειον εἶναι ἔχοντα συμπέρασμα. καὶ τὸ αἰσχρῶς πως κῦ τὰ ἀφροδίσια συνεργεῖσθαι.

Δακτύλιον φύλαττε] Εἰς τὸν ἀφεδρῶνα ἀπίσκωψε. καὶ γὰρ δακτύλιος λέγεται καὶ αὐτός.

Τῇ Ῥωμαίων πολιτείᾳ τετίμηκεν] Οὐ γὰρ ἔᾤει ἢ εἰπεῖν ὅτι τῇ Ῥωμαίων ἐτίμησέ με πολιτείᾳ. ἀδιανόητον γὰρ τοῦτο καὶ ἄδηλον, ποῖα τινὶ εἰσπράξαιτο αὐτὸν φρατρία, ὁκ πολλῶν φρατερῶν τῆς Ῥωμαίων πολιτείας συγκεκροτημένης. οἷον Οὐεστίων, Φλαβίων, Ἀβρηλίων, καὶ ἄλλων πλείστων. ἃ γὰρ πάσαις ἐπολιτογραφήθη εἷς ὢν. ἀλλ' εἶπεν ἄρα ὅτι ἐχρῆν εἰπεῖν

* Hic nulla quidem apparebat in Apographo noſtro lacuna, ſed cùm verba hæc habeantur in libro *de Aſtrologia*, liquet deeſſe quædam in hunc librum ſcholia.

† Sic ſæpe corrupta fuere verba Luciani, quæ ſemper quærere per otium non licuit. Hic legendum τῷ Ἄρεος ut videre eſt pag. 854.

τῇ Ρ'ωμαίων εἰσχεάψαθ πολιτείᾳ. ἵνα τὸ φλαυτὺ ᾖ ἀσφάλεια ἐξαπολυμβάνεθ καὶ αὐτὸς ἡ ὅπ Ρ'ωμαίων βασιλεὺς ἐπιθυμεῖ. τὸ γὰρ αὐτὸ καὶ σὺ τύτε περιδηλᾶθ, ὃ καὶ αὐτὸς ὁ Δημόναξ ὑπέλαβ διορθώμεν@, ἄμφω ἂ σκώπλων, ὡς μὴ καθηγεῖς ἐπαπολίζοιεν, Ε'λληνα βαλόμενον εἶναι.

Καὶ Λακεδαιμονίων πινα] Ε'μφάτζον γὰρ ἑαυτὺς Λάκωνες πολύφρονι, καὶ εἰς τῦτο αὐτὸν ἀνασκώπ.

Α'ντὶ τῆς βακτηρίας] Εἰς τὸ ῥάβδον ἀφσύρᾳ ὡς ὑπερείσιον δύμον.

Λίονζος κωλύσιν] Καὶ γὰρ οἰάδηρ τὺς ἀνθρώπυς, εἰς λέονζος ἐπικάζοντες, ἢ λίχ λέων ἐσίν.

Δρωπακιοθῆναι] Α'νὰ ᾖ, τ' αὐτῆς αὐτὸν ἀξίωσιν ἀπιμίας. ἧς καὶ αὐτὸς σε νῦν ἐπιμέμφε), τ' αὐτὸν γὰρ τὸ πιπλᾶζ, τῇ δραπακίζειζ ἔσι ἢ ἄμφω, τὸ τὺς τείχας ᾖ πανθὸς σύμπλ@ μεθεῖν χρείσιμον.

Κωναίμειον] Τῦτο γὰρ Κωναίμει@ πάππον Α'θηναίος σὺ τῇ ἐς Πέρσας κωμῳδίᾳ πιλικὰ ὡς Πέρσι τὺν χῦρον ἀποκοπᾶς.

Ε'λίᾳ τὸν βωμὸν] Εἰ γὰρ ὁ ἐλίᾳ βωμὸς οἰκίπρομπος κηρύτ)ᾳ Α'θηναῖος πῶς ἂν ἀνάχοιθε, φησί, τοιῦτον ὦμὸν πρᾶγμα θεᾶζ.

Ε'ρωτες.

P. 873. Mſ. in 4. Ε'ρωτικῆς] Α'γαν, καὶ φυσικῆς θεωρίας ἐχόμενον τὸ χωρίον, ὅπ τὰ σὺ γενέσ) πάντ ἀφ' τῶν τ' ὕλης ἀδύνατον, ὐχ οἷαπ' ἦν ἀποσῆναι τὰ εἴδη ευδελιχῶς, ὑ δὲ τ' ᾖ ἐναντία ἐπιφθόνως ἀνέπαφα, ἀλλ' ἡ ῆκτέρυ παρυσία, ὡς πρέ πινα ἄντεσιν ευμπάθειαν τ' λὸ ᾖ ἑτέρυ ἐγκρατῆ ἤδη ἐνεργείας. ταύτη γε δὴ καὶ τῇ ἀνὰ μέρ@ ἑατέρων ὐαλλαγῇ, σώζεται καὶ τὸ ὑποκείμενον ἀφορμὰς λαμβάνῃ τ' ἤδη κεκμηκὸς ἐπιναργῆ@ ᾖ ἐπιόν@, τῇ τ' ἐναντίαν κρατεῖν χῇ.

Οὐ γὰρ Η'λιάδις] Διὰ τὴν Πασιφάην ἐπεὶ ἡλίᾳ ὕσπε σὺ μητιδς Α'φροδίτης ταύρυ ἠράσθη.

Οὐδὲ Λημνιάδων ἔρως] Ε'πεὶ καὶ ταῖς Λημνίαις γυναιξὶν ἔγκλ@ Α'φροδίτη γενομένη, ἐπεὶ δυσώδεις αὐτὰς ποιήσασα, λαπκρίτυς αὐτὰς ποίησε τὺς ἄνδρας αὐτῶν ἠνάγκασεν.

Δικρῶται] Δίκρ@ ἡ δύο αἱρεσίας ἐχόσε.

Βιάζεσθ γυναῖκας] ταύτην τὴν Φιλινίδα λὸν Φιλοκράτης ὁ Α'θηναῖ@ κωμῳδιοποιὸς ἐξεπόμπευσεν, ὡς ἐπαρσιρίαν καὶ τρισάθλ.

Οὐχὶ τὸ μελιχρὸν] Γραφέτω, ὐχὶ τὸ μελοποιόν.

Βεβαιοτάτυς ἐράσθαι] Εἰ πάντα τοῖς π τέλ@ ἡ φύσις ἀφωρίσθ. ὀδὲν δὲ τὴν ἡδονὴν ἐπιτόνῳ τοῖς τὸ τέλ@, εἰκότως κρατέρυσι, τὸ πλέον ἡδονῆς ἡ ἀρρενοφροσύνη ἐπαγάλλεται, ὡς ἡ τῶν γυναικῶν μίξις τοῖς παιδεραστίαν. ἡ τ' βρωμάτων ποικιλία, τὴν σωμασικὴν σύστασιν, ἡ τ' ἐμφάσιν τὴν λπὸ τῆς θάλψεως ᾖ ζώᾳ σωτήρησιν, καὶ ἐπὶ πάντων ὠφελίμων. ἀλλ' ἐπὶ κεφαλὴν σοι τὸ δύσφημον. ἄλογον εἰσάγειν τὸν τάξασθαι τὴν φύσιν θεόν.

Καλιάδας εἰ τύχοι] Ε'πῖθετα τοῦτα Α'φροδίτης, οἷς εἰκὸς τὺς θεατὰς ἀφσύρειν τὰς χλιδώσας τ' γυναικῶν. Φρυγίαν δὲ δαίμονα, τὴν Ρ'έαν λέγ. ὥπνι καὶ τύτων ἀφσύρυσιν, ἔοικέ μοι, τὰς ἀώρυς τ' γυναικῶν. ἐπεὶ καὶκείνη τῇ Α'τίδι τοιαύτη ἐνυμφώθ. πομπίμα δὲ τὸν Πάριν.

δὲ Φρυγίας κωμῳδουμένους εἰς Λακεδαίμονα, εἶναι Ἐλένην τὴν Μενελάου.

Καὶ σὺ δή· ὦ Χαρίκλεια] Ἤτοι Χαρίκλης ἡ Κορίνθου, Ἀθηναῖος ἢ Καλλικρατίδης ὁ τὴν νικῶσαν ὁ διαιτητὴς ὕστερον ἐνεμῶν. ἢ ἡ Κορίνθια μὲν ἀνακεκραμένη Ἀφροδίτης. δὲ καὶ πολλὰ ὁ Κορίνθιος ἐπιγαμίαι μίξις. Ἀθηναῖοι δὲ ἡ παιδεραστία κεκμήκοτος. ἤτοι τῇ ἐν φιλοσοφίαν καὶ σώφρονι, ἢ τῇ τῆς ὕβρεως καὶ ἀκολασίας μιαρᾷ καὶ ἀβδελυκτῇ.

Mſ. in fol. Βυκολάμβη] πρωτοτύχημα. [ἄλλας] πλανήσας. [ἀκπισμὸν] ἀποσκοπισμὸν. [ὑπονοῦν] ὑπόνομον. ἐγγύτερον. ἀφόσφαθον. νεοσὶ κινόμενον. τὸ ἀπὸ ὀλίγου καὶ μετ' ὀλίγον. [ἔπαυλον ἔχω.] ὁ ἀπὸ πολλοῦ μεμηχανημένον. [ἄρυσμα.] λαμβάνειν. [δικρόπιν] δίκροα δίπρα. πλοῖα μικρὰ ἐστιν. ἃ καὶ δίκροα πρωτοκάραβα. πλὴν δὲ καὶ σὺν πύμνης καὶ ἡ πρώρας ἐκατέρωθεν πηδαλίοις † ἴχνωτο. ὅπως αὐτοὶ τὰ μὲν μεσηρεφόμενοι καὶ ἱπταλέοσι καὶ ἀναχρῶσι. καὶ τὰς ἐναστίας ἀπὸ τῆς ἀφάπλω καὶ ἀπάπλω αὐτῶν σφάλωσι. [ἀκαρῆ] ἀκμῆς, βραχὺ, ἐξὸν. ὃ οὐκ οἶσθα χεῖρε. * ἀκαρῶς ἐπέρρηκε σὺ βραχαίᾳ ὥρᾳ, σὺ ἀτόμῳ. [ἴφαλον] ἀσφαλιστήριον. [ἀπαντεμῶν] ἀπαντήσας, ἀπαντικρύσας. [κρεμαστῆς] κρεμμωλικὸς, ἀπὸ τοῦ κέμπω οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ κάπτω κόμμος ὁ κεκερμένον τριχῶν κόσμος. κρεμμωτὸς δὲ ὁ ὑπερμέτρως κόσμος, καὶ κρεμμωλικὸν ἀδίστρας. [ἐσίασιν] συμπόσιον. [ἀψιμαχίαι] συναφαὶ μάχης. [ἀναγεαζ] ἀνάγαιαζ λέγομεν τὴν γαῦν, ὅτε ἀπὸ γῆς εἰς πέλαγος ἔρχεται. [ἀπαίρειν] ἀφαγενίζομαι. [σφεζῶν] νεάζων. αὔξων. σφύζων. βρέζων. δύσμικτον. ἀκμάζον. ἀνθῶν. [κλωσὶν] κλάδοι. [ὥρια] κατάκαιρον. [ἄκωτα] ἄκαρπα. [ἀμφιλαφὲς] ἀμφιλαφὲς κατάπλουν ἐκατέρωθεν, βοηθήμιον. ἀμφιλαφὲς τεχνικὸν καὶ σοφιστικὸν. ἀμφιλαφὲς μεγάλη ὅτι ἀμφοτέρωθεν χαρὰ λαμβάνεσθαι αὐτῆς ἐστι. [ἀφὸ λεληθότως] λάθρα. [ἀντίτυπον] ὑπαντίον. [ζάκορος] ζάκορος. νεώκορος. καὶ ὁ ὑπηρέτης ἢ ὁ ἱερεύς. ἢ τὸ ναὸν σαίρων, ὑδρεύων γὰρ τὸ σαίρειν παρ' Ἀττικοῖς. [ἀκρίσεις δίκησιν] ἀκροσύνη. καθαρότης. λατρεῖα. [θεατείαις] πολλ. [ἀποστίναθε] ἐκπίναθε. φιλονεικεῖτε. [σωτηρίες] ἐστιασμένον. [ἠρκέμεν] ἠρκαπόμεθα. [ἀμίλᾳ] λᾷδε τοῦτο. [ἐπωρίχθη.] ἐπηυξημένον. [Δεκελείας] τόπος. [ἐπισιχιζομένης] ἐπικακολεμῶ. [ὀξεῖα] τραχέα. [τριβὼ] τριβάδες αἱ πρὸς γυναῖκας ὡς ἄνδρες συνοῦσαι, ὅπερ ἐλέγετο Φιλαίνις. [παλαιόμβρον] ἀρχαιοκτήσας. [Λυκεῖα] τόπος. [ἐπήρεισε] ..... ἄλγημα. [ὀκδικυόμβρον] ὀκδίκημα καὶ ἐπιδίκημα πεύθον. ὅπως ἐπὶ τῇ ἑαυτοῦ δράσῃ τις ἢ λόγῳ φιλοτιμέμβρον δίκαιον ἢ ζημιόμβρον. [Θηρεμένης] Ἀθηναῖος ῥήτωρ μαθητὴς Πρόδικου καὶ Κείου. ὃς ἐπικαλεῖτο Κόθορνον. [τεδὲ πη] τοῦτον τὸ τόπον. [κατωφρυόμβρον] ὀφρύσι μετέωρον.

Hæc propter confuſionem Mſ. Codicis loco mota refer ad pag. 600.

Mſ. in fol. [Πᾶς δεῖ ἰσρεῖαν συγγράφειν. ἰμανώδην] μαινώδεσιν τὸν

ἡλιωσῆν,

† Legendum videtur ἴσχοντο, hoc eſt, ſiſtebantur; atque inde etiam emendandus Suidas qui habet ἴσκοντο, quod vertit inſtructa erant Æmilius Portus.

* Legendum ex Suida, διαχείρᾳ, quod non poteſt ſecari, niſi forte ſcripſerit Scholiaſtes χερσὶ λαμβάνεσθαι.

ἡλωεῖν, ἐπειπὼν ὅτι αἱ ἀπὸ σκηνῆς ᾠδαὶ † ἡλωεῖν εἰσι. [τὸ τῦ Σινωπέως] τὸ * τῦ Ἐμπεδοκλέους κεῖνο φησὶν, ἤτοι τὸ ἐναντίον τῷ μάχην. [δίμιλες] δύεθμος. [ὤδινεν] ὤδινεν ὀρθῶς καὶ ἔπακε μῦν. παροιμία ἐπὶ τῶν μεγάλα μὲ ἐπιχειρημένων, καὶ ὀλίγου ἄξια πλύνων. [οἰσύη] ὰν λύγων πεπλεγμένη. [παρασπάσας] εἶδος μέτρου Περσικῦ ὃ ἐστι τριάδια λ'. [τὰ Σαμόσατα] σημεῖον ὅτι Σαμοσατεύς ὁ Λυκιανός. [ὁ Μηδίας] Μεσοποταμίας. [γυμνασῆς] γυμνασῆς πρεπύνυμος ἤτοι καὶ Ἴκκος καὶ Ἐρέθιος καὶ Θίων. [ἡ ἀπὸ Κύπρου Τιτόρμου] † Τιτόρμου τοῦ βυκόλου φασὶ πρεπυχεῖν τὴ Κροτωνιάτιδι Μίλωνα μεγαλοφρονῆσαι ἐπὶ τῷ ῥωμῷ ἢ σώματος. ἦσαν μὲν οὖν μέγα Τιτορμου τὸ σῶμα ἰδεῖν, ἐβούλετο λαβεῖν αὐτὸ ἰσχυρῶς πεῖραν. ὁ δὲ Τίτορμος ἔλεγε μηδὲν μέγα ἰσχύειν. καβάβας δὲ εἰς τὸ Εὔπνιον καὶ δοὺς ἀποδῦναι, λαμβάνει μέγιστον λίθον, καὶ περῶν μὲ ἴλικι πρὸς αὐτὸν, εἶπε ἀποθεῖ. δῖς καὶ τρὶς τῦτο ἐποίησε. καὶ μετὰ ταῦτα αὐτὸν ἦρεν ἕως εἰς τὰ γόνατα. καὶ τὰλαπάμενος ἐπὶ τῶν ὤμων, ἔφερεν * ὡς ἔπος, ὀργυᾶς πεντήκοντα, καὶ ἔῤῥιψεν. ὁ δὲ Μίλων μόχις τὸν λίθον † ἐβάστασεν. εἶτα ἐπὶ τῷ ἀγάλλεσθαι ἦλθεν ὁ Τίτορμος. καὶ τὸν μέγιστον τοῦρον ἄχρις ὀγδόου λαμβάνει δρόδος. καὶ ὁ μὲν ὑποδρᾶναι μὲ ἔδυνεν, ὡς ἐδύνατο. παρελθὼν δ' ἕτερος τῇ ἐπέρᾳ χειρὶ σωμαρπάσας δρόδος ὁμοίως εἶχε. ἦσαν μὲν ὁ Μίλων εἰς ὑψηλὸν τὰς χεῖρας τείνας ἔφατο. ὦ Ζεῦ, μὴ καὶ τῦτον Ἡρακλέα ἕτερον ἔσεσθαι; ἐντεῦθεν ῥηθῆναι λέγυσι τῷ παροιμίᾳ, ἄλλος μέν ἐστιν Ἡρακλῆς. [κάτδυν] χιτὼν ὁ Περσικός. [χρημαΐζειν] χρηματίζειν καὶ τὸ πρᾶγμα χρηθὲν σημαῖνέ καὶ τὸ πρᾶγμα κολάζειν, ὡς τὸ χρηματίζειν ἢ βυλὴ καὶ ὁ δῆμος. χρημαΐζεσθαι δὲ τὸ χρήματα συλλέγειν. [λοπάσι] λοπὰς. * τὸ βρῶμα καὶ ἡ περιεκειμένη ἔξωθεν δρομύς λιπὴς, ὥς τινες φασι. ὁ δὲ μέμνησται Ἀ̓ελιανὸς λέγων, ὀξὶς δὲ πᾶσα καὶ λοπὰς δίον καὶ χύτρα χαλκῆ κέχρηται.

† Adde hic ex *Suida* ἐν πραγωδία, & lege ἐρῆσι ἀντὶ τῦ ἐρυεῖν quod sequitur.
* Quid faciant ad *Sinopensem* Philosophum, hoc est, ad Diogenem, hæc verba Scholiastæ me ignorare fateor. Vereor ne aliunde huc translata fuerint, licèt alioqui nullum appareat in Scholiasta nostro luxationis vestigium.

† Tota hæc historia verbatim petita est ex *Æliani* Variis Hist. Lib. XII. c. 22. si pauca excipias.

* *Ælianus* habet ὅσον ἐπ' ὀργυᾶς ἑκατὸν in Editionibus, sed in Mſ. est πεντήκοντα, ut hic habet noster.

† Est apud *Ælianum* ἐκύλισεν.

* *Suidas* λόπον vel λοπὸν habet, quod etiam significatione multùm differt ἀπὸ τῆ λοπάς, quod apud Siculos præsertim *patellam*, apud Atticos præterea *operculum*, *capulum* significat.

ΤΕΛΟΣ.